

Gabriel Bohel de Spira

Hs. 765

In hoc volumine hi[n]tenti[n]tur sermones de tempore et de sanctis quadragesimales et multa alia sequuntur

Item tractatus de penitencia — 110
Item tractatus de sacramento — 130
Item exposicio oracionis dominice — 141
Item tractatus de septem vitiis capitalibus 194
Item epilogus virorum in paradisum et super me[n]bra si quis de eis officio fatuenda [illegible] 221
Item liber de octo beatitudinibus — 235
De ordinatione fratrum minorum usque folium 303
De detractione quatuor magistrorum usque folium 305

Liber capituli ecclie sancti Gerardi in butzbach.

Liber Bibl. Acad. Giess. V. D.

Sequit tabula ostentor sermonibus subsequentis necnō et sermonū hymen diversor quotatis suis numeris folior

De aduentu dñi

1° Sermo primus. Tue benedicte qui venis in nomine dñi. ij.

Quadruplex est dñs aduentus

Dicendor in hac sermonibz de aduentu immediate subsequentibz introductiua duplex. Cur annis singulis aduentus celebrat

Qualis debet esse preparatio animor ad hor aduentus

Correctio eor questiuncule

tue eborior deliciis curā impendunt ut talibz infesto affluant

tpe

De paupertate qua dns sustinuit nitus

Consolatio pauperū. Incertio cōis dum

2 Septem rationibus probat tpe

quod tpe aduentus dñi incarnē presignis. 103. a

Dei filius nālis ueraq deus et verus homo quomodo homine cauit. Ipse poterius

Quod mirabile dupe est nām dñi repauit

na et humana. et quō intelligendum est dñm humanā assumpsisse

3 Quod diuina humana nām assumere potuit.

Quod messias esse debuit et sit verus deus et verus homo. multiplicitē testimonio ondit

Simpliciter mente eternari nō debent singula cētra vbi incarnatōm intelligant. sed tm firmiter

Addiscentes oportz primo credere

simpliciter credere. et sic ad creditorum intelligentiā ascendere

Quomodo intelligendum est dñm descendisse. Intelligis autez. cū tm sit vbiq

Quod diuina exinanitum se qui de sua plenitudine nil amisit

Quod sit missio filij dei

2 Sermo secundus de aduentu

Aduentui et eius persone. modo nunc dicendi. modicum resurgendi. etc. Sonat paterna pphetare. sigē. nouē legis historie. et grecam sibille. Decem legum sibille

De differentia inter aduentum et carnem. et adiungitur. ibi distinguunt septuaginta aduentus respicientes

causas ex quib. pp eis iudei permanent messiae fidei

Quare non venit mihi ut mihi dicat. et ut propheta patet. pphe testimonio

Pphetare sonare. Deplicabilium arcanorum. ac templi reedificationem. non carnalis sed mistice sunt

implende et impletas. ac intelligende

4 Sermo tertius de aduentu dñi

Quare sit causa dñice incarnationis

Cur deus primus prumbus debuit liberum arbitrium. adiectaq obedientie precepti

De ordine quo pi patres temptati a diabolo eis inuidentes. peccauerunt et transgressi sunt

Quo originali peccato per quod ordo celestis regni tamen clausa erat nulli homini satisfactio potuit

eidem

Quare mala ac defectus per originale in deficientia diuine iusticie

Quare sanctitas ac opa meritaq sua exsequi efficacia si ex mito passionis

Et de magna dei inia

Gemitus et suspirijs antiq patres dñm adue quē piuderunt desiderat expectauerunt

Poetice tu canit in symbolo dicitur hoc factum. electa tu populo humi sepelit

5 Sermo quintus d'aduentu

Quare deus potuit humanū genus alter reparare quia per vbi incarnationem. et sic. cur illo mō liberare voluit

Quia quoq deus mirijs vbijs factis quisquam nō casu. si plena sunt sacramentis. et ex diuina pudicitia nostre salute rationabiliter ad xpi passio qua redemit

Ordinata sufficienter. nō illa ad nostr salute efficeret nra voluntate nō accedente nec cooperante

Cetera melior intenta simonis. de. i. m simonis

3° de nitentia

Conclusio quinq sibyl simonibz applicat

7 Sermo quintus d'aduentu dñi

Cur deus humanā nām ex femina accepturus atq natus supposito eq pomerit. de duplici nā mixta

Causae

Confutant iudei. qui rudissime affirmant ac dixi sit dñs nō deca ut femine mysterijs capiat

Quare nulle sordes fuere in virgine.

Quare diuina nā eq pne et rebz sedet nō sedis. quia respuit deus michi et sedunt nec ulla de creatura horret sit odit

8 Quare deus sordibz rez quibz inquinare mā magnā negauit excepit ondit

Quare pples fruit regime gratie. ex septuaginta ondit. Quare ergo accepit et recepit septuies plenus

De quo salomon se futuret ignorasse quod plorare xpi incarnatiōi applicat

Finita aduentu sermone eq de

Cruce signa mensale et luna. 28.

Sermo iste postillar evangelium.
Hec et alia signa precedent aductu x'i
Quid de huiusmodi signis sibi ipsis audiendum
erit
Ex x'i informa hominis iudicandi ap'o
Quomodo boni et quo mali x'm videbunt.
Ex ibi apparebit signa passionis sue cruc
Eius ostendet vulnera sue in lancea clavis
et corpe apparebunt.
Quare x'o data est potestas iudiciaria.
De loco iudicii de tuba dei.
Quo libri aperiant magnitudo aperiet
De pena saluandorum. Illud audiemus
Quia terribile et horrendum est peccatoribus
Quod sibi vni valde audiemus illud ti
mendum.

Dnica 3a aduentus anno 1490.
Postilla euā in exhortacionem adu
entum bti Io. baptiste dum ipse
mundum
Quod sit scandalum passionum

491 Dnica 2da aduentus anno
Evangelium postillatur.
Ad hec predicationis erat famosa do. ap'lis
petros. quo tps aduentus messie erat de pri
de quarum iohis et elie
Quomodo so. negauit se ee ipsum quem
D' aduentu x'i in mente. 492.
Tota finitas et qlis dinare psonare du'e
mezcantes. gnalis et spalis in aduen
Ex in mente deuotis nos mo filii
vim pr. spis. illabit psanctificatiua vim
onie. septis sanctis applabit
Quo mentis deuote illabit sti mo
Nectarea e hgi di aductu Deformate
p primi orginale 3i pulcre pon ad sui
exhortacio ad accendendu mse dei amo
rem Quibus dno huic mobilis ad
uentus pmisit.

In vigilia nte dni anno 8.
Evangm postillat Mrem
Ex nr maiam et Ioseph vm fuit
Quare x'o magis de virgine desponsata qm
soluta nasci voluit
Ex 10. 9.
Legimetia Ioseph ac virgt ac coz qui
Orginale petm quo gthus
Ex virgo indicta a labe orginal pan
fuit preseruata
Ex aspis virginis gloriosquamus ptere
mimis. nulla vir unquam uxebat
Ex Ioseph tpe sue desponsacois no
fuit vir vetulus sed iuuenis hic senex
Ex virgo bta et Ioseph Decipmgitur
nuge carnali copula vinculum et ipse sit
qd dr evangelista angs quemadmodum
Quo. qm et qd operatus spus sti et ex qua ma
gritate e di filius mutuo virgo benedicto
quodq spus sti ea obumbrauit
De suspitione x'i Ioseph d' virgine huius
ei sensit ea giuda qd tm voluit td
Cur virgo Ioseph no glabat Lucre
dimi gritate modi sibi referendo.

Circa dnam mo qdm ix.
Cur dns no sponsauit huiusmodi qui assu
mere sed potius de femina nasci voluit
Quos dsq dns huiusmodi assumpsit erigere
Parue e puelli sua et huiusmodi exer
in x'o tria diligenter siue Sat ego diuine
gsideranda sua nam diuina nam humana et cor
de altissima paupta qua dns humanam
qm nos assumpsit De tpe mysterio nre
dei nativitate x'i implete sunt omnes ppheie de

Hodie festissimo nativitatis dni. n.
Ihu x'i anno pmo 492.
Postillat evangm m pe gallicanu legendo
Dux e x'i nativitas eterna sua et tpalis
De sibi pace ac disposition orbis sua tpe
Ex que dicit progenitus maie Nativi
Ex ego glosa sup dolore primo cui gau
dio pepit De pluri gaudio q hu
buit ego i. inceptoni i puri. concepcionis.
Ex glosa ego no habuit obstetrida
tes mptu obstetricis.
Dignat liber d' misericordia saluatoris
in nte x'i magne humilitatis nobis pbu
lit exemplu atq pfusissime abdicauit
omn tpalia
Ex dux erat pax tpe nativitatis dni
In ape nativitatis x'i sua humanitate pdicat
ar eccl diuine ne veritati

Sermo 2us de eode et eiusde 493.
postillat evangm ze misse.
Cur mihi x'e quid nec tibi mulieri
que ois facere ut dnus gentes ei pas
tribus mueniam Quia x'o pspio
Ex pastor no sui scandalizate videndo
in fide collata sit. Exhorta.

Sermo tcius eiusdem de eodem. 26 x.
Dente et vide opa dni pregy
nuncio dni auxiliu p virgine mrem
Inducat thema d tribus patribus ref.
poten sapia et bonitate trin ope
rum meditacio
Ex deq ut assingere possemq ad suam 264

pfectionu suiq; agnicom. tota mudi
machina mst pfente ygine et mtx
destigu bndicte trinitat. oculq fidelu
obiecit. qnus tu no milli hui vmi
simat hbz mspicien. tha no mtligut
Introducto themate d tbj attribuo
mgne. vmi ex hijs sz sapiam pfec
one. qr sapiens mcarnauit mstciu
pactu est.
Huo duo gna cautre rolig adno a
pin cata treadm dapna pcando.
In ope mre repacue Hiz diffr inter
mitia e qsidare mgbo relua di sapie
mes tras / pm difficillimi pcij decems
sema solucio / 1m qj no pr nr. s. f.
filij mcarnatj e / 2m duar nage
infite distan dine sz et huane de
effabilis vmo. 3m quemcria
mei quo repati stum. .266.
Qhuc modu mre repacue fides ma
valde e inficata / 4 hijsq; elig de osc
qnda vema / qmie dim amor insta
mat nosr exemplu sancte vite pfer
tur oibj gnatr et maxie religios
huana na mirabr extollit et digni
ficat. pcipq; qd redepti simus pciosis
ondit. 5 superbia nra destruit / Oaspi
o speandi malu auferat. / Iustrie di
ne infito rigor derelat.
Exhortacio ad ad gratitudinem e
Sermo Quartus cuiusdam. 267.
de eodem
thema ut supra unusquisq; proximo suo ppe
ipm de bonitate
Dina bonitas ca e cacus vnusquis
liz deu anob no e diligendus pp bn
ficia nobi exhibita tu pp finem. pter
deu diligi anob occasione bnficioz. 268.
Triplicia sut dina bnficia. quia spi
lia. et multiplicia.
Ad ostendu dina bonitate erga nos.
et ad inflamadu corda nra in dino a
more sub hmoi di bnficia diligenti
qsidera. Quoz. 18. 19. pseqt. primo
me ex nichilo cauo / 2m que apta me
tue addi magnifice sustio. 3m
di cautiua. fruitus sdicato. 4m a mal'o
pseruatio. 5m dubnatio / 6m angelor ad
mei custodia deputatio. Dy aboli mar
tyrizatio / 7m angelor ad mei custodia
deputatio / 8m custodia apetis / 9m
patiens ad penitentia expectatio.
/ 10m ad gustione pena multiplicatio et re
uocatio / 11m primo misericordia / 12m qui
sic. pater remisso ac. 13m unigenitu misso. 14m
filij dei incarnatio. 15m utilissima nobis
x gustatio q vehementem dine et huane
ne nature regulant in oibj apibj
ondut. 15m vie p qua ituri sumus
onsio. 16m sacmetor largitio. 17m
qr filius se totu nobis dedit decreti
paci nre redepcois. 18m sanctificatus
illapsio q; cottidie deuotis mentibus om
tur. 19m qr tota dina na seipam
obtulit nobis dare mpmud
Exhortacio
Sermo quintus eiusdem decosde. 269.
Iste simo ptractat d ingratitudine vi
ab deo mdeq sacra sophia inspirat.
Tractatus ad fit. Quadruplices sut
bnficiatores. Que requirut ad gratitu
dine. Exempla refendi grauz apud
bum augustinum. Quo acceptu bnficio
e abutendu nec ipm negligendi. De
gor modis quibus mutuam ad gnis a
gendas. De vicio ingratitudis. De eiu. 295.
gdibus. Quin dispensabile ac ab displiace
sit ingratitudis. Vicud Exhortor ad gnis
Laude notabil'.
Sermo sextus d ntiu[m]tate
nigri hemi de ospta. 287.
Thema cautre saluatoz tui venit
introducat the breuit su excusatore dim
auxilij invocatione / thema Isaie 28
Ondit aspitus tepy aduentus ptusse huc
quaq; fuisse ihm nutu s gre pp fiat 281
verq deu et uerq hoie et q h sua pietate
indeor sue potuerit

De Circūcisiōn dñi. octauo ꝑmo
dñi. N duthelspod. 256.

Q̄m omes nastim filij ne. de duplici pe
na dapn̄. et sensu. Q̄ꝛ originale ꝑm
dapnaam ꝓpetia mſert.

Quare mſpitura ſt circūcisio. Cu semel
le. eos ḡtħat ꝑm originale. quo fu
erūt mundate Quare x̄ ꝑ circūcisionē
no mdiguit cūcidi. dolui. ḡ sēto
ponit cause. Q̄ incarnatois mſtiū
ſ sigillū fuit clausū Quare nos cū
cidi no debem. cū nri salua. ḡ dam
na ē mſtiū. Quare et quō cessa
uit circūcisio adeo m veteri lege ꝓcep
ta. cū tñ firma ſit di ſacta. ſtꝛ
data m fedus eternū. Quo lex noua
m ypsis ē ꝑmissa. 257.

De nomie Jhu aq̄ ſt x̄o impoi. Peph
tas ꝙdā ſolut.

8

Dmca 2a pg octauas epłe
Sēmo 2m eodē de eodē. 257
Tractat d nomie Jhu. et ei dignitate
Cur hoc nō ꝓpe circūcisionē ſtituit
Q̄ nomie Jhc ex ſe nō hz. ſbutem
ſed ex significato. ꝙ memoriā ex no
mie appellatiū ducim. 258
In hoc nomie Jhu ḡtinet. medicami
na ħ. dñpatum. ḡ ira. ḡ robedien
tiā. ḡ superbiam. ḡ auaritiā. ḡ ira. 259.
ḡ appetitū vndicte. ḡ ambitionē.
ḡ semie discordie. De duplici ꝺ. 260.
nāt ħz vna tremēdo mtatiū. Aliam
ꝙ exemplar imitem

Dmca infra octauas epłe
De festo Epiphanie.
Sermo eiusdem. 12.

Euāgeliū postillat.
De duplici mitate x̄ manifestatione
quo ad vtrūq; nam.
De ca. mouēte magos ad stellē atten
dē. ꝓpria balaam.
De tpe appatois stelle. ac ḡbḡs dubi
is a hoc mridentibꝰ.
De quātitate stelle. Cur gentibꝰ p̄ꝛ.
stellam. pastoribꝰ p angelū annū
ciatē x̄ mitutas. Q̄ tramitē
Cur stella se ꝓtraxit. mgf Jhēm m
tramitē. et d magoꝝ diligenti ꝙsideꝝ
iudeoꝝ negligēs.
Q̄ magi nō terenūt ꝑ celestem re
regē q̄siezut que impauptate tue
mentes ut deū adorarent.
De mistica eōꝝ munere oblatoꝝ. Q̄ꝛ
puer nō hymoi mixta manibꝰ ꝙtracta
uit. ut lib d infancia saluatoꝛ ꝛro
nec mmie. astruit Devoto ḡpt et. 18.

onde causat

Dmca infra octauas epłe
Sēmo octauo eodē
postillat euāgelium ſonas d x̄ bapte
d miraculis in die epłe facto. Q̄ debeāt
Quare ſit ysaia qua dño dicit adplei
d ea ꝙ qua dñs baptizam. d ſcto
Quare ſit mā inqua bap̄ma ſieī dz
ex artibꝰ naturē lauā bapizare nō
ħz nec alut ḡ aqua bndicta.
Cōd ſquis in lymo cerusia aut bzo
do baptizaret. Q̄ ꝓferri debeāt
de forma vbox requisitox ad bap. et q̄n
Quomō bapt̄ corpa aq̄ dz imergi.
Quot ꝓsone requirunt ad baptizādū.
Quare ꝓsone possint baptizare
Quid vba ꝓferre possit
Quat debeat ee mten̄ baptizatꝰ
Baptismus nullomō ē reiterandꝰ
Dz puer in utero matris possit bap̄.
Quid d adultis. qui credidit ꝑ bapt̄m et
no fuit bapt̄.

Dmca prima pg octauas epłe
Sermo eodem. 21.

postillat euāgē ſonas d mpryis rana
rum ille mspie fuit facte. Quis fuit
ſponsus. Q̄ an carnale copla utrūq;
lugit. pt nigdi. relegione alio muito
Q̄ neut eox statum pg mrm p
bba d pmi. ḡtractū. terle alteri rōdē
debuit. Q̄ impote fuit licite. dnḡq;
singulis statꝰ legis. viduitatis. et mris
hybaut. De pcetate et ira vgis glose
Quare te et no aiam vgis glosa ſolli
citaut dñm ad sui. p miracula anſonē
Cur dns mem allaques no ameñ
ſ mulierē appellat. Q̄ mulier nō
e nome cogoꝝ ſ. etatis. Collaudat
vgo ex simonis hūitate. Q̄ x̄ mi. 22.
racula hyē q̄ p nām sue. ſuā ſperet
ſoza Q̄ gustū aq̄ mrmid. et pīn
dim miraculoꝝ q̄ fecat dns masu
pra hyema nā (ꝓphas libellū de
fancia saluatoꝛ. Cur dns fecat mi
racula ḡq; no decaut aiam aq̄ bap
tismū hymoi p eū ſuscipt.

Dmca 2a pg festū epłe
Sermo eiusdem. 22.

postillat euāgē. Doctrina ꝓpdicatoiba
dicat. Quā discrete et sapienter ſe habuit dns
petendo sanitatem nob in exemplū

Quodo mchil' e m mudu magistr aut qm
crepis lep fugienda e
Triplex mandatu dns illi leproso imposuit
De vana gba apud nos astringenda qua fre-
quenter omes aplectit q sequi de opibus bonis
doctna nobilis. Misticalo illius ptis evage
& remigrud.
Docalo ptli gentil et typhano ydeorum
ecclesiarum
ostenditur ex fide resurrectionis
Quomodo fidelis mistice stridor dentium et
et fletu oculor significatur

Dnica xj. po octauas ephie
Sermo e gtmet .26.

Postillam evage. Quodq masuete pri
arguendi sint.
Moralem evage exposicam f agustin quod
quo mteptatoribus fidelis aia adversus assugie
dz nec hr neglie id q mea est.

In festo purificatois vgis glose
Sermo eiusdem gtmet .16.

Postilla evage qd gtmet maz festi
tas festi mgne aperit festigz nota mlti
plicant et quare tradet defecerit
Quare mulier pleget .xl. diebus munda
reputaba. Q. mulier tpe legis evage
accreat ab ecclie mgressu tpe purgatois
a mestrui.
Quare ogo hndicta q legis no fuit asserta
nec purgatois mdigerit. ad templu pgrada
accessit. Preptu legis declat. Quare x
hostias et quid do pmittabat cui ss fuit
dictat. De timore symeonis q hs fuit
Gnito desiderio pris. et. mirabiliter
mysteriu expectabat. Doctna nobil q
fuerit cu symone xpi aplectana.
De timore et fide symeonis
Q nulli ug salute gsecuti sint nisi
fide mediatore. q e salutare dei
Pulchra regmedatio ecclie q mlti vidz
salutare di xpi dnm. qbq oculis e vide
q sint impedimenta oculoz ne videat

Dnica quarta pq octauas
epi Sermo e gtmet .22.

Postillam evage d'tplici agro dni semine
bono recepto de otiosis q mala meruit
profamulat gmedat sapia et misericordia.
Cur pdei ecclia bonis mali gmisceat
aug quoq possint cause

Dnica m Lo ma Simo eiusd'
gtmet .25.

Postilla evage de eratibus mudi. maz sm
quil dns dnica sue ecclie p pret et doc
trinam excolunt. Ad laborand dni di
nica oes adducti sunt. velut mercenarii
de eratibus horis quibus sint oriosi. Q dns
omnibus ad se ptinet omes vocat. Duos
vocatos qtor et merc. Que fuat mina
rato cor q plus laborauit

Dnica m Lx. Simo e gtmet .26

Postilla evage Quadruplices sunt vbi di
auditores. zy. Corda vane cogitationibus
assueta indurat. Instabilitas impedit
ne dei vim fructifics. Pinax amor ad mu
dane sollicitudines valde animi sterilitat. ac
ne ei bona desiderata exigat. phibet
Non solu bonis p et pulsis vbis dei
predicandi e. Que debeat esse dispo
nentis mbg di vbu fructificare dz.

Dnica m L. Simo e gtmet .27.

Postilla evage Cur dns tonsis fuit
discipule egrotanti passionis et glorie re
surrectionis predixit. Cur discipli vba
cu passione sepulture lug clam fugiendo
intellexit. Q simplices diliget asapiebi
entibus via salutis inquire debent. Ad
adhuc peccare debemus. Prq dns Cur dns
demoniacu seq volente phibet. eccu curatu
ubi no prq dns seq debemus. Con
cor q hoc te se lauat ac vane mutant

Dnica m Quadragesima Simo e .28
gtmet postillam evang. Nouter quisq
nisi temptat. Nemo sine virtutibus fidei
dz se nisi sponte tentationi. ne e appe
tend tentat sipl. ss bn tentati et dnce.
Cur dns a diabolo voluit temptari .29.
Spe no ut motu ssbo vrbmet si nob
nexemplu ieunauit. Cur dns statim
post bap ieunauit. Alia ieunauit et alia
moyses. alia elias. Dne cor indeq hassi
tionis evang dicet xps ieunasse.
Cur diabolo xps tentauit. Cur xs
noluit dyabolu scie misteriu nisi
p scripturas sacras debemus nec si oia tep
tamina munire. primacula tripli q sut .30.
Dyabolus hos admalis hortat. no hs astat
Temptare dns q sit et an liceat. Dyabolus ne carpalia no
hs pcte latina q sit

Eodem Simo. e. Deode .31.

Contra postilla e evang. Ex qbus dyabolus
suspexit oem tentandi dyabolu. Cur dns
ad dicta ieunauit. d' misterio eius
numi. Q xps no mirabilia possuma uta
ut neq diebus neq noctibus quodamq
d' tplici ieunio. Q dyabolus primo expe
rist mirabilia ars. Ad dyabolus sugges
tionis nil scriendu e. Doctores sepe pva
na gluam peccat. xp. x tentato fuit
corpal a spiritual. Dyabolus male agitur

scripturā et xp̄i

¶ Sermo 3m̄ cuiusd' de eod' ꝑtē agens d' temptacōe

Qz 2or sunt gña tēptacōm q d'signant̄ m.32. ꝑs q' hītat in aduersis nō d' non timebis at timoe nocturno .2. et remedijs q' caūd' f. q' ueritat' hēa bñ. Simon 2o et 3o q' hītat q' habet f.260. et Simon 33 sr' cantica f.260.

Simo 2ᵈᵒ ¶ Tres modis actꝰ nome tēptacōis .33. Omia tēptacōm gña ad duos reducunt .2. sunt exemplis ꝑm ꝑtiat / Tres hēmi hostes aīabus tēptantes carō demō mūdū inter alias d'inamīe tēptacōes .3. sunt periculosissime tpb. 190. b / De diuīs admōnitionibꝰ ne tm̄ quātū velut tēptēt .33. Deceptī nec nouis remedijs resistitur tēptacōibus fit ꝑm̄ alibi struit spes ꝑ litterā tudo ueri tentantis / 3ꝑ fuga ꝑ fugā adsit. ¶ assidāt bñficijs di ta dīne elongatis .3. sit fuga meditatiua ad uicia / ¶ Cōsidāt dignitat' huane ¶ Cōsidāt utilitat' tēptatōr' / ¶ Cōsidāt baptismal' caracterē / q. mūitacōe mīa ad pugnā / 10. ¶ Mortis memoria .11 hōis cadauerē ex te. Cruciatus ihesu mīs aliter .12. magnitudo celestis ꝓmiōis .13. Implorato dīm auxilij / 14. Castigatio corpis .16 honos et gloria victorie .15. Extirpatio amoris ad se ipsum .18 Matheū ꝑ mīs .19. nouissimū qd' affert ꝑm

¶ Sermo Quinto .e. Decimo tractatꝰ .34. De hītudine spē ad corpus. dd qd' valet at ieiunium Quatr' ieiunia ab ecclia sūt instituta Quor repetita ymesbo ꝺsoluat ieiunia .2. soluens ieiunia torrens pecat mortaliter .3. ieiunē ultra semel q̄ medū / 4. ieiuat ieiunate plures q̄m̄ semel potāe Qdecastores m refectorijs et nobilū ꝓuisores ꝑm phībāe absq; ꝺsoluat ieiunia Qui .39. adieiunad' ex ecclie ꝓcepto sūt astrict' ibid' d' puerit infirmit' aetate rely labōratōib' Quod ieiunates nō ꝑ ōbia statuta. ecclie .3. magr̄ mentionē fiūt debent / Cur hō adieiunad' dz melmai cōi cōs / q' ne ieiunet vazijt se excusa rōibus paliant. ex horta .4. ¶ hora ieiuna .37. tes dñt sumē tibi. De solempnitate quadragē ieiunij. De eo q̄ hr' sanctificād' ieiunia / cur illo tpe mstitutū ieiunij

¶ Dōmica remissē Simo ꝑmo. postillat ēuāg' Qz x ꝑm' missꝰ e. qude te. moralizatio ēuāg'

¶ Sermo 2ᵈᵒ de eod' .38. postillat ēuāg' d' pace mīstet / dñm ꝓsue filie curatōm rogabāt ꝙ qz dñs ꝺsistit ea exaudire .

¶ Dōica oculi Simo ꝑmo .39. postillat ēuāg' In q̄bꝰ corpal' nā obedit spūali Qz miri iudei mpcrabāt xr̄i et sic ꝑ se nūc eoz posteri ꝓuolē vīj q figut esse magi ¶ cōt' q̄d ex ēuāg' et q̄busd' alijs collig̃t decem rationes mūstratōe ēuāg' ꝑtis .40.

¶ Sermo 2ᵈᵒ d' eod' / .40 postillat ēuāg' In ꝑm rdola ortū sup: stitiōe et ꝑ mīstitiōem / Qr incōibꝰ ꝑ iudeos q' opa x nō n̄ dei vtute fac̄ sūt

¶ Dōica letāe Simo ꝑmo .e. .41. postillat ēuāg' ¶ Sermo 2ᵈᵒ cuiusd' de eodē. sm̄ postillat ēuāg' Qz d' ꝑsmonia dicitur / Cur dñs i mīnoribꝰ agēdis celi respexit. m maioribꝰ nō tū ꝑtate ornā fert Qz magna diligēs dei mdata sr' custodienda .42.b.

¶ Dōica Inpassione Simo ꝑmo eod' .42. postillat ēuāg' d' x mānsuetudine q̄ sic ꝓfect' dñs ad x Qz ex deo d' / hō quo nosc' dñs ꝑfect audiri vbi dicit / D' multiplicabo vbi auditōibꝰ et de affectibꝰ vbi dei q. quo auditu vbi vtmq; amaritudo quid sit. .43.a ¶ Postr. hr' De ꝑfectō x tollerāt mūtiarū q̄ sup bñficijs / Qz ne tedeāt x mīstē timōes

¶ Sermo 3ᵗⁱ eod' d' eod' .43. Quāe mhac dīna ꝑcepit qnō passiōis ꝑ ecclie ordinatōm ꝑ / q̄ multiplicabꝰ vbi dei audiendis .g. et vbi ꝓbat sua opa nō adeōa ꝑ dīna nā fiat ex. Cur dñs se absondat ꝑ

¶ Dōica inpalmis Simo eod' de eod. .44. Exposīo ēuāī et eius postillatō

¶ De passione dīnica Simo ꝑmo eod' .45. Introductō ordinis deuotōm maxīe t nobilī excitari ex dīne passionis meditatōne. lig' d' ꝑfectis exordinaz ꝑfectū q̄ sit dāone. D. Barbus ēa dīnicam passionē ꝑtr' mdūca ꝙ sit dignis sc̄ passionis acbitus. x ꝙ ingratus venientibus. Ybutū t passione ōnis .e. mīs tas ꝑ dbus ibi sit et dem̄ scripsit et tri mgnūe. ꝑ. g. r. h. ꝙ ordinē qua nam dño passi dr ex. Qa quoniā nos dñi libauit / ¶ nabꝰ et ābꝰ hō nāe per debitor fuit. a bñficijs quo ꝙ sustēt sanctificāt ꝓ offensab. et idē qd' dñs ꝓmisit sanctificāt q̄ d' causa /

¶ De ꝑm Dñi tium ꝙ dare sit mīa x benignūe voli tope nre rōdeōis exhibita / spāli. De ꝙ fructibꝰ dīne passionis ꝑ ꝑtōr remissio. 2. nra addin rōsultāt / ꝙ penē ꝑtis debite remissio ꝑ. d' ꝑfect pena dapn̄ sb et tpali ꝑ. De efficacia bap ꝙ d' indulgēs et tribuāt a ꝑnūe diabolicis. dyno regni celestis ꝙ. Effectus sacr. b. N' supplet

In pastate

Judice tuo pasce tuo pmo pmo postillat 62

Quod mulieres iste d
dubitate dilectabiliter et vn mot
et fuerunt mulieres | Qz no omnis pred
hoc opus nostra dne iste promissa d
de nulla agone hoc nos scribim
de vigo glosa eod illuc mulieribus fuit
que pie credr pia vigo glose apposse
amare magnu et habuerut mulieres
ad de lap resedu mura stret
defore explan . 63.

Hostaua dmce resurrectois pena
Cur anis mulieribus passionis
pmisit passionem
Innocent dns pp reparetam suis dis
apparuit Cur dns pp resurrem no
suis discipl gaudere ipse cur no audt eis
claritate sua corpis h d eua . 64.

De dns resumit corpus et sue et ruta dn
hostamenta et documeta plena q eos q ia
stant relabunt in pcm
Quale lectica fideles assume adiuuam te
ecc ecclia hortat
De desertore et admisero 64
De pce qz nidit miserio
ex hodie gtemplada d q by valde gaude
dns et pmit
Con segnes et dormetes.

Sermo eod de eodem 246

Thema Conuisti plastu meu in gaudiu
Quintupl nit duat thema
pseq thema de pribs milibz et quo et
qle libati sut. 244.
pse do dno adpram et de ecclia ex passe
tribu gbatu adx in d modis quibz sua
eos gbauit dq appacitbo tue paste sunt
d gnedacoe hq dieu d x ecalmede et nos
dacoe qd et se nomie
pse the do d ecclia militate vd delectet
tyrophi et si sit tyrophu et p si sibi
Quo diaboli ptas sit immuta 246.
alia iumenta sut nob ex dnica victoria
collata / pse do the d ecclia triphate
ubi de misia multiplici pmi uite
de dono tyrpis glorificati 280
et mong gclusio.

Dmca Quasi tuo 66.

postillat evangelu po
Cur dns pp redim resurrex eo q pot eas
De ce dono glorificati corpis diffusi 65.
De gaudio beator
Qua pa pmo fidelis sit mortuor resurrectio ipsius
resurrexo q sit et q sic cur ruptor et brac et 66.
h generibz sta statu etate sexu defuncto hor
i via hui d mostruos pue et sibi

Dmca mia tuo eod 64.

Tema gaudii mei in medio eius pse et declar
d mag nob grose impensas
hec st Apis mite pfuse benigni admas
expectas cordis visitas penitis susceps
ad quia pfuse etc admittendu i fruitu spe
et fiute bti nit acromodatio

Dmca Jubilate 68 tuo pmo

postillat epla Cum q by homo ho po catge
et de exhys pdidit et pquid acqd pligit sibi
Qz p rom ho vite pt et adipisc romeq
de omeq ratione vibillon . 69.
Quo caro vmat dstruc castigatoibz q by
at nro hemy domde q diu vixim q cu
ert castigata no sunt cessadu q modica caz
pis disgrasiam plura adiuti mirabilia
ad reducendu corpus in humilitate pgr. asinat
mom ut distructo adsit nec ut anima absq
pena corpis destruat ut exercite voluptibz
lasciuiat Sermo tuo . 69.

postillat euage de apparitibz qm fili pme et
a spu bono et malo et de discretibz . 70.
Quibz apparitis no sut discernde et q sigue
q sit da / Quid agendu e si fiat appitio an
sit adenda vel et adorene q dem ducta
Cur ista pmo et tam breuis et de tot
amatibz recepta ide d d lectoribz quo ceci
no est stud et quales sit pellat festu ade et . 71.

Dmca Cantate . 71. | nae

tuo pmo postillat euage Cur ye non
dedit ssadp manes intus Omnis
amor carnalis et honestus egredit a spuali
spus scit quo dicquet indu de pte in et indo
Quo in dnm ecclia sut qui que pme
dne st doctre lig alt emanat ab alia
Quod in do sut dei Quo sut vna ecclia et . 72.
ia ecles p sua Quo xpi ecclie sua pmia
abstinent eccles a scandlis

Sermo tuo . 72.

postillat evage Cur spualiu q da mag
hut in di fructus duoz seculi no tradu
post hq euge Quo in distincte corpa sua
macerates remedia ad re capienda dmi 73
ssam. Dmca vocem.

tuo omis postillat euage qd ad ecclesiz
in venit cu minute ecclie declara quod
nesci reddentes stole ex audibile et dsq
quibz impedit effectus ecclie
ecclie studio mildendu instor et brev . 74
pmu milit d crucis fugiend p ipsum et gsequ
q dsque insme fundne

In festo ascensionis dm . 74

tuo postillat eua Quo dns sua verbi
pbauit et vite Quo ho vicibz appuit sue
disc et nazarenu euage hystorie Cur dns
trad fuerit ad credenda verbi dm Cur
dns discipulis no gte et gustauit pcm et
Quid significent expressiones m ecclie
De duplici fide forta et formi d mia
q by fides et dentia et mutua pne nascet
ecclie et que mo no sit zelo fiat mia
ad bnz hq fiat cotidie et allegoria agelis
ve ad fidem quos dom quia nazarenus . 76
st humana tm no dna Quo no indignat
misterio angelor hq st asserat pe ducem
Quo mittit p dextera pzis et quo xpc sedi
ad exm d milite quoda de quo gaude
bat apli reuntes i ihrlm

tuo sedie . 291.

the sue venit q admod vidit eum cure ire
Ego hre dz hoc ut fiat repta ad ihesum
cui esse dz tuo p dilectoris Monet mt
nos q cuncta sapi cui mag assit Thema m . 292.
tradiat pe gnda mechabeorum videns
cum aduen dmi i mundu et aspectat eccles

293 Compant adueny mundi et assensus celu
294 regnit aptos fuerissoes tenues sc ecclie
pueligen pdicant vbi dei mat aptis
295 deles p dnd sdia / Regnit plati aeru
pat tralibz omittentes spualia alys
hm ascendit a mundo gd mozalitatis
Compat aduent adiudi assensi celum
Cm venet adiudi ta pte sp ute Cm
296 ualis e mozis de hoc aduentu
Judicium dnpi et fine mundi qd hs erit
297 varias recitat opones et calculatores idit
adfine exortacone
Compat aduent pmu e adm aduentus
De duplici regno e duplici regno dn
298 post extremi iudicii resistit plures
homy et angelos / Compat pmu ass
adm assm iuuidicii plste
Dpene dapnatoz nobilitez addit et
299 Jaudijs beoz Correctio cu exhortacone
gnali et plea ad dsuadu mundum
Dnica Scandi .A0.
Smo breuis postillat eua / Cur ss
dei spus pacium et spi uitatis
In festo penthecost
300 Smo pmo dre spi dnorum celos
Quo vasa laboziz doctoz ligna
nua no mfert ssps sc gaz et nua
tema mduat ondes q nouaz fiunt
Et sic ma festi breuit aput et qopa
ty e ss mpis aplis
301 De pcession ss ad nunc / De missione ad
ex visibile quia se hz ad signandu
sibilia mgly de mutis alr q sacrame
De pcession ss ad q visibili / assumpto
modo carnali et illapsi dr q no
so sss to tempe metes fidelui initiat
Cunctam phys dm redde gnuales
302 plene hortat ad dei amoze et mdi odiu
Deaplor dspan laudabili et fiducie
303 gstates sapien et eloquentes ad pcto
Smo 2a .A.
Quo ss tmo to tmtas su pt ubiq et mell
mutt et illabi merly qda
Cum mdi modus mutate et excellenc su q nm
opus z mutm / Signa ponit q by pt ho
phat gnie sc hne cuitate q sit vbi dei
audiu pene dnm / vnosa apo madatoz
18 mpletiu q hec et dz adnent / Xpi d spuali
malo Aiat et madane gaupie dnico / amou
secretoz reuelato / dic tmoz quo edei amo
no dsolucoq dsiderato / fremit ossic dspsso
mmeoz dilecto / de gdby cu qui sunt
magie / ecclie et pfectoz / de pene
919 stole qoq maie / Quemo vultz te nostr
se fore electo ut regbatu / addit signa
regbato et electoru
Sermo z .294.
The Spus dn replent orbe tra Exaltato
et dim auxilij mumeo exma tomate
Cui ss dm quiq capi mtz que et cet quq
tissue z noste Cui e eterna / Cui ss et dic
ce m cibis gnal sanat et singu / Cui ss no e
300 rabia Cui e bmigny Cui e iusty qd e cosses
q streuat reuelt et corda plac ubi et tubq q uelt
petat laicu / Cui ss et iuste tubq / vbi fiut dei
pq qui fiat catua / Cui ss m spacio q

tela Quo replent orbe tra et exhaust fidei
vbi et pfti maz festinitate place Cuius apli 301
loqbant linguis / et quo pauly meliq loqla
in lingua natiua qb exig ei hrig dg gfert m
raculose opi / Cui sto gne Cui ss det m
dono salut qn ecclie mysteria et ss sic cur q su
pfluat alia dona adnectit pla dui cra ho
Cui pleame q reppiat sm hactes xpi / De 302
magnitudine fructu et copositate donoz
ss ibi et d Adomit sps sc Con dnactoes
spa addit invectiua
In festo trinitat .283
Ed quoz azalos fidei explicata tenetur
fubiz xpanis / Cui festu trinitat i scta
et pt festa sibi ecclie et pentheces
De misabilitate dei / De duplia homie 303 282
mozie et extoe quor luntas hoiz no est
pfectue hoiz quitatis / et assista
tone hoiz mozis ad bntes i dnis qd et
mquibz dz conari ho ut assistet deo et
quo e debitu ordo hmane pene / Quae ecclie
impediat ab recta sedmie pene / Addit
exhortacoy plena gnale applicabile
In festo corpis xpi .308.
The pasti mystay meo mesam
distinguit z mesa legal cibi et celestis
quo mesa xpiana in lege et rete figure legis
figurabat cibus et xpi legalia mirabilia 309
d mesa eucia mgi sumit eucia Cui
mea pomit pe dn corpy e et dei ex
tellet Quo i dicit sacrifi tui resti
tuzi et pec / Con hesitu eoz q diuit talem
hn gmeri dece tazpy e pfecta ut i signo
quoz nouu recitat dextruit phut q hedus 310
hgemodi muchit et rade argtm soluit
Cui sb gemma spe sumit Et q ynne
sb qualibz spe bo facimen cit dsceme
et q p gemitacia Cui fuisti si ipse
tu fuisti m tridio mortis Cui vitam 311
mgi fiut ypostas signis q lig fide
libz sume sb utzaz spe Cui signe
accedat ad hy dei mensa sacri me pdi
paupes / vbi de tpla pauptate valu
tacia nra sblatoza Cui q qualibz sacru
hom pnt digne accede / De q dubus
laudabilis pauptatis Con duntes
et poretes no rete uncetes exhortat 312
ad dignu suptone / Destructiby hy
sacri quas tbuit sumetiby tbuit
Dnica pma pegnacois Smo 80
postillat eua De gulositia ac pco
pe vestitu qui aut quo pam sit
Cuia stulte mfidelitez bma dapnabili
agnit qui exp ad aptit aliqua ex moz
tuis rsuzge et q nuncupat dnicale
aluis ir dei nalentes
Dnica 2a .81.
Sermo pmo postillat eua Decima ipe
tua beoz et q sunt secula alleluia ezne
gaudia beoz Cui vocat p quos q ho Chor act 82
ezne Cui ea sparauit De q spicby scripte
d Auaricia et Curiositate qd sit et qmaig 82
fiat d dyscin tepli ustabat atqz vendby
Sermo 2a postillat de evangelio

Dmica .z. pegrinacis .83.

Sermo postillat eiam. Addit de sto Johe bapt
desaffirmat Joh 7 eu gustam
Q. Dns magnabi p[ro]fecit fuit vite gritium
mitiore. Johz bap lia. gnta adexitate lacio
fiut gustatis et hic sit place finder
Con est qui strictior vite iudicat eos qui
utuntur si gressib carnib 7 cetis c f
large plus laboranti est ad mitore homis
p[ro]fectu q exteriis quoriam ad acquedas in
terest virtutes qm exteriores cemoniae
.82. Quo angeli gaudet d uno pctore pnit.
agente te quo plus d uno pctore qui d.gg.
iustis vbi distinguit. z. statq homi 7 ze

Dmica .E. .82.

Sermo postillat eiam. Judi. quis z aeti
uste ezech actq nupt. q quis credit ma
li d prio d mist. iudicio tali 7 vn sit
.82. Suspitio mali d prio et place 7 suspitus
degradibz suspitione 7 iudicij Quia
smaz tem. hre d primo. Quid di mt
tida 7 primo offensa

Dmica .q. 86

Sermo postillat eiam. d pdicatoribz glez
ce dnt vita vbo 7 mtcione Declara vo
catione aplor Cur dns voluit 1 papu
os pdicatores unos videtab 7 illustres

Dmica G: 86.

.85. Sermo postillat eiam. Sepbat error inde
ort q ponit Josepho q solo voluitate actus nr
peccatur d multiplici homicidio d ira
qm 7 prim et qm non et d esp'm sanct 7 88

Sermo .z. postillat. d eod

Quid vbi dei dr audire primi et audiri
dua caueda 7 ignoia dnor prelator
.88. et qua culpada pigricia ad acquirt naturam
eor que ad sim pt[ine]t De mam gliā
De terminatione scrib hntq aliq q nos
et glr sr hz aliquit q nos de eod pce
spalit pmo folio 226 Quid requirtur
gualit ad hoc ut mrm opus sit dd acep
tu folio 224

Dmica .A. .89.

.89. Sermo postillat eiam. Qui ulti tuzai a dno
sistmeat cu tono q figmfiet dies hui mi
hore

Dmica 8 :90.

Sermo pgat eiam. Tripliat phypocte occultat
malicia cordis q 7 exfructibz gnoscentur
d pena dni malor dapm et effus Qz fides
sn epibz no sufficit ad salute

Dmica q. .91. Sermo
postillat eiam. Que sit pullus elemosina
gnissa d el dno ta rigida exigz rone
dequibz facienda 7 elemosina 91 et 92 a
Quo pullus laudat a dno en dicit vd
.92. luay inquietat Quare filii hui seculi
prudentiores sunt filijs lucis

Dmica 10 .92.

Sermo postillat eiam. De structu
exercat hoiem nec sibi fiducia De cupi
ditate precedenti vt

Dmica .xj. .92.

Sermo postillat eiam. De superbia q dap
.93. nosa quid 7 vn oriat 7 d pmo luciferi
De remedijs 7 superbia Exepla eor qui

exaltauerunt in sui dampnacoem

Dmica 12. 93.

Sermo postillat eiam. Quo opa bona dni
facie ubz. ppz manifto quigz in publico ybi
de matt glosia Cur dns pharisees simulate 92
et mutu ingemuit De invidia qd sit vii
orie d modis eius et pena ex ipa genite

Dmica 13. 94. Sermo

Sermo postillat. Quare dns videm oculi
se beati ppe quas causas diligendi 7 dei. 94.

Dmica .14. .94.

Sermo postillas eiam. breuiter
Dmica .14.
Sermo postillat. Thesaurus gratis nd 7 amandi
thamona qd sit et qd mandon seruire
dupli dicit 92 deu 7 proximo 96
sunt 7 fruj Quo pstant dyab duorum ar
gumenta vicisse Quo pacius fuig e pcm no
dumne si fuerit dictare dapnat vnum di
cie frequit impedimto sit pfectum.
Sollicitudo qd sit et qt modis sit illicita
est lia d ponda 7 pulligo no tm industria
ner ocio tribnd. Cum duze corripiebe
pximas sit dimissos / De proba bonis suis
medijs 7 mfirmis. Quid q2du e regni
dei Quare q pmo q2uit regni d mig hndat
mpubliq Dmica 16 98
Sermo postillat eiam. Qz fer precipitat uta
dns dpi sua tepauit ut se dm et hoiem
et ypbaz / ab ista 7 resurrectio mortui q esse
bat 7 ex mutte regum / tagit ordo 7 singulo

Dmica 17. .98. Sappo

Sermo posit. vdopos morbo vana vita
sigt Cum eos qui propte pfuit ad honoz 99
pgredit eos qui mutant 7 uocat nouissimi primi
gnerose exp[re]s pabola eiam

Dmica .18. 99

Sermo pmo post. Quid dilgendi 7 deg ex
tote corde aia 7 mte et proprio d dilec
toe dei mra nd pfecte impleor si pfecte 100
in pmo nd pfecte ybi d pfecte pce
Quid in mandato dilectois sit ona alia precp

Sermo .2. d eod 100

mlti exponit precptu d dilectione
dupliciter impleame precpti pmi pfecte et
pfectissima et adquat teneat ho pstantie 101
Sermo 3. d eod 101
psequit alia expositio precpti pmi
Dmica .19. folio 101
Sermo postillat eiam. Multe d causis
infirmitas incurrit hoi / d pna blasphe
de obstaculis mortis fidei salutis ad salutis
ate glie ed dnt et an precpto de pena 102
hanc incurrenda eos redupsit et quos ad
pmia assumit salutem una corpali

Dmica 20 102

Sermo postillat eiam. Quedz 7 meanem
et tote vite d cursu mlti pmittat p ypbaz 103
dicta indeor fictis assone d xo q dimitten
tenisse 7 nondu mudo appuisse
ut pro nou testat dns omdi pmisse
d ecclia indeor dentia q iudi noluerut de
nite Quare p nupciale veste cat mittit
tenebre exteriores et mtores 7 imponit
De repugnatia gre 7 pcm mortis 7 venal' 104

Sermo .z. de eadem

107 Qui sex sunt quibus alia a mundana gustatione
nealis ad spiritale ⁊ mistice repara ⁊ mundi
de mundo pri. ⁊ ei⁹ p̄mio et statu alie mi
108 Depens infirm late p̄sequit. 10. hoīes ab
petras amittat ⁊ declinat
de duplici timore ⁊ helisseme q̄ alt⁹ ē de
laudabilis n⁹ omnib⁹ mēb⁹ huj⁹ mali caueat
alē mirabiliq⁹ hoīe etne

Dmica .zi. 103

Sermo postillatis euāg
hui⁹ xp̄o dic⁹ ē nā diuina fides ē ubiq⁹ ⁊ hu
manā ⁊ qua est in diuino loco sc̄i ⁊ celo ⁊
so sacrificio n⁹ purgand⁹ diuina nāz corpalib⁹
podibq⁹ pollui Cur dns q̄nq⁹ corpal⁹
sanandos tetigit q̄nq⁹ et corpe assist sana
uit p̄ce deprecat⁹ ad remissione adgrula dis
corpal⁹ venie recusant
honor q̄d ser. ei⁹ ecc̄ie et cau debeant
et possidere Quo r⁹ pauci ⁊ diuites et mali honōri
debeant

Dmica .zz. .104.

Sermo postillatis Quid p̄ta mdm sint
grauia peccā m p̄cm Et q̄ sint p̄ta mdi
De p̄cis recidiuatis an redeat pius dimissa
106 sp⁹ q̄ ad culpā pena ut sp⁹ ⁊ modū cōstat
Quid misericordi remittenda sit offensa an
mālo et m̄ris exēplis

Dmica .zz. 105

Sermo postillat euāg laudat p̄ci⁹ ⁊ ad
ulat q̄n ē virtuosū q̄n mōrale q̄n venale

Dmica .zz. 106

107 Sermo p̄mus postillat euāg moraliz
et exponit p allegoriā d' ecclia ⁊ sina
goga Insigne fm̄ renatat d' statua dn
fuga ⁊ emoroysa sub q̄ ostia plana de
scendut usq⁹ ad statue simbriat⁹ tactus
curauit mfr mirabiles / De laudibus mor
tificate et dnāda morte p̄ctor

Sermo .zi. 107

De morte tpali Quinti ex morieq⁹ medio
tanto Quo p̄uat mors hoīne venie licuit
timere aperte, morte eternā Quia replexibile ē
sibi ipi adime vitā p m ordinatu dei
Quid vita tpalis ē diligenda ⁊ tractā
mo prizada et plongatio si liceat ape
te morte atq⁹ pea ōrāe p̄libate
qua pacet est expectanda eterna vita Quare
110 dns diem mortis voluit nobis ee ocl
tu

Finis tabule Sermonū d' tpe m⁹
volumine grauiter

Sequit tabula tractatuū de pnia
et sacrificio

Sermo p̄mus d' pnia d'finitiue ⁊ origine p̄mie
Quod tpe ē pnie pene et q̄d tpis instituc 110
Qz ⁊ pnia dei⁹ et pnia sacramēti
Qz utraq⁹ nāa est ad salute hūi dissert
De p̄mie origine et gradib⁹ exāb⁹ gradat p̄mia et q
De malis q̄ sequit mortale peccatū 111
p̄cm mortale tollit gratia opa de gne bona
⁊ p̄cm mortale redit mortua mortificat
pius q̄ua Deiplici opone vna mortua
et mortificata
Quid mereant opa bona exgne in p̄cō mor 1

Sermo .z. de pnia d' .z. pubg p̄mie .111.
Quatuor sunt p̄tes p̄mie q̄ sigillat p̄tes mor
talis a xp̄o sustinate q̄ ho tpaliter patit ginaliq⁹
sacramēt⁹ tm̄ ocs tres p̄mie p̄tes requir ad
eqlibz p̄cm moralis delectōne

De Contritione .112.

Qd nōmen de p̄cō limbo sit sufficiens actione
requir nisa videlis diligens ei⁹ discussio
dim et singulor mortaliū detestatio Omiq⁹ ob 7 q̄ nouit
litor et ignorator ymaliq⁹ displicētia Cessatio
a p̄cō et p̄positū emendi infuturū Possibilitas
mora liberi arbiri in deo Gnalis sim mortiū
detestatio d' cristiān fimis q̄ oio fier a .112.
Qz ho venit ad nōmis ⁊ passionē ⁊ remittit p̄cm
de nōmis utilitate Et tpe quo ho redeat ad gr
nōmem Et utilitate timoris dei

Sermo .z. d' nōmine oblivois ⁊ ignorantie .113.
De duplici oblivione totali ⁊ p̄tali
Qz duplex ē nōmis gnalis et spalis siue p̄cōr .113.
De duplici ignōiā iuris et facti
Quib⁹ modis conandū ē p ignōiāne expulsione

Sermo q̄nus mortis dubia d' nōmine .114.
De nōmine cōmixto et cui mixtōne
Qz dolor dnōmis debeat ee maior quocūq⁹
dolore de rebus qualib⁹ tpali et d' duplici dolore
sus et voluntario
Qz dolor contritionis possit ee minus .114.
Quare tpe debeat duplex nōmis dolor de
p totū tpis iuxta Parum
Qz adultus bapt⁹ teneat an bapt⁹ ad q̄tior
An teneat ad confessiōz et p̄mitz sacramentale

Sermo .q. de nōmine venialiū .116.
De diffinitiua mīe p̄cm mortale et venale
De malis q̄ sequit venialia que sunt qz mi
nuit actū dilectionis dei Tepefacit caritate
Impedit ituitū p̄fectionis Disponit ad mor
tale Ubi an mltpl⁹ venialiū faciat mortale

Sermo .6. de venialiū delectione .118.
Illud p̄cm dimittit sine gratia remissiue ut de
nouo infusa Quia utile ē cōdi in p̄mitt tpe
ad venialiū dimissione
Lig venia p̄cm mortale sit alio dimitti non
p̄t venia tm̄ venale p̄ remitti sine alio
Ecclesia q̄lib⁹ delet p̄cm venale q̄ fuit gene
p̄ticulare Gnalis impleta actus caritatis
Infirmitas alia remedia Omnia
Omnia mortalia possunt utiliter no oia re
Quo aliud mortale aliud remittit venale

Sermo .7. de restitutione iuste possessi .118.
Qz restitutio ē pambulu p̄mie nāe restitu
tis sit q̄ p̄cm p̄cm mortale remitti p̄t .118.
Qz tenet alienū ē p̄cm mortale
De restitone in bonis fortune
p̄t quam causa restitu⁹ sit facienda .318.
Quis teneatur restituere
Quid sit restituendum ubi ⁊ q̄n modis q̄q⁹ tenere alienū misere
Cui sit restituendum .118. Non ē statim facienda
q̄n restitutio est facienda et inquibus casibus

De restitutione facienda in bonis fame
Quo et quorūs aliq̄ lex̄ p̄ mfamia et quo restitui debeāt 120
Sermo 8. de fide p̄te p̄me sc̄e confessionis
Et duplici confessione laudis et fraudis
Ad confessionē tenet̄ p̄cer lege diuina et humana
Multas utilitates affert confessio affert minuit grauam d'actionē facit grauionē tollit p̄cam
Quid sit confessio 121
Quid de muto cui no licet sacerdoti 121
Et an p̄ literam missam possit fieri confessio absenti
Quid de eo q̄ no hz opiniā mortal' p̄ccandi
Quid sit confessio 121
In quib̄ sit confessio venialia tenent̄ confiteri
Quiadiu diligēs fieri debeat mansionē
Quis confessio non est diuidenda
De peccatis cristianis agitandis
Quadruplices cristiani peccatores sunt 122
Et que exilis sit confitende et q̄ silende
De cristianis carnalibus peccatoribus et quo hēre se debeāt
Qui de illis tenet̄ meditari et d'confessore tales audire et quomodo confessio agenda et illis sit utilitas
De cristiane psone alterius notificatione 123
Et nulla peccata in confessione sunt predenda nec alia fieri non possunt
Sermo 9. de confessionis que et aliis confessionibus
generibus 123
Quando peccatores tenent̄ ad confessionem
Cui debet fieri confessio an magis liceat confiteri laico vel nec sit confitende et malitiate et quomodo circumstantie describende
In quo casu nec sit confessione iniuncta 124
Solligitur. 1m. quia quicunque confessionem peccatorum
De confessore quod sit integrum habeat 124
quia sua mala sit confessori de quibus 124
Sermo 10. de 3 p̄te p̄me 124
Quomodo peccator peccando violat decalogum et quomodo
deo honore et amore quem et nichil potest cum
in peccando mortaliter et hec ex malitia et
tristitia deo quomodo impedit peccatum
Adhuc quomodo sit satisfactorium quando laborando vel
Quomodo sit peccatum quod sit per furtum rapinam usuram
Quomodo sit voluntarium quod sit per furtum rapinam usuram
Quomodo sit penale
Quomodo sit obligatorium quod sit per furtum rapinam usuram
Quomodo sit debitum quod sit per furtum rapinam usuram
Quomodo sit meritorium quod sit per furtum rapinam usuram
Quomodo sit satisfactorium quod sit per furtum rapinam usuram
Quomodo sit impetratorium quod sit per furtum rapinam usuram
Quomodo sit impetratorium quod sit per furtum rapinam usuram
Quomodo sit impetrat

Sequuntur sermones de tpe aduētus dñi Nicolai de Buckelspoel sacre pagine professoris eximij: et p̄mo de Aductu dñi

Benedictus q̄ uenit i nōie dñi. Euāglium qd hodie legit̄ ꝑm breuiariū parisiensem habet̄ ecia in dominica pal marū. et ido usq; ad idem tempus ꝓsua bo. Dicturus de solu de illo ꝙ bo themate qd in fine eius ponit̄. s. Benedictus qui uenit i nōie dñi. Nobi nondū ꝓ ꝙ anno semel nos sme magna causa aduen tus dñi celebrande. qd tam deuote et solleꝑnit nou fiēt. nisi in eo lateret magnū aliqd sa cramentū. Cuius gr̄a ꝑm brnhard i sermone de hoc tpe aduentus. laudabile sme dubio et multum salubre est. circa hoc sedulā co sideratiōem uersari. et diligēt pensare adue tus dñi nr̄i. Circa eū nimiꝝ ꝙrendo ꝙs sit ille beneditꝰ. qui uenit i nōie dñi. ꝙ qui ut dominꝰ uenit per carnis assūptionē. Que rendo ecia unde uenit. ad quos uenit. ꝓpter quid cum uenit. hec etenim et filia alia mul ta circa hmoi aduentū dñi mirāda sc̄ et su penda. et mirabilib⁹ misteriis plena. ꝓpter qd de eius loquens idem beatꝰ. in quoda ser mone dicit. Qui ꝑsōm uenturi mirabilē in tuplo excellentiam maiestatis. uenit ergo omnipotens actor. et dei filius nāl'. Qui atte do ad quos uenit. et ad nos hoēs dignatꝰ magnitudine expauesco. Quippe cū an geli de nouo uidentes nr̄a se in humana nā. que sup̄ se honorant in diuina. Qui co sidero ꝓpter quid uenit. et quē quam salutē amplectit̄. ineffabile latitudine caritatis. Qui modū ꝑpendo. admiror⁹ mirabile exal tationē rationis humane. et cogitanti aliqua de hoc facto tpe corda nr̄a ꝓfectibus loqui de aduentu xp̄i sue eius incarnatiōe deo ꝑm ofliū ispūs sancti. et ut dicēda fiat intelligibiliora distinguam eam in aliq̄ ꝑ tes. ꝓdūt sch̄ hoēs rationabiles. q̄ est de fide et moribus ꝓmittē. et ꝑ eos ꝓ locoꝝ bus et declarationibus addam ordinatē quit dns dederit et testimonia scripture. Sed ut ita fiat. ꝑ oīpotēs sit adiutꝰ et nob⁹ saluator. Regina matia ḡre. ut ḡra ei⁹ impetret ad hoc cooperante. Et ꝑ illo ea sa lutem anglie salutiferā. Diuitas ḡre ma ria. et ꝙ ꝑ ꝑ sancta mat̄ ecclia hodie m nptū in diuinis ofliis. et durat usq; ad

Aductꝰ

natiuitatē dñi. de aduentu dñi. Est aut̄ ꝑ duplex xp̄i aduentꝰ. ꝓmꝰ fuit i carne ad nr̄am redēptionē. et ille aduentꝰ factꝰ est. et eius tempꝰ ꝓterijt. an mille ꝑ trige tos xxtm̄ annos. Secūdꝰ i mentem ad nr̄a sanctificationē. et ille sit cottidie. ad deuotos animas ꝑ illapsum sanctificantis. Tertius erit ad ꝑ tendendū iudicū i omꝰ nūqd mortē. ad mi tos ꝑ resurrectionē. Quartꝰ erit ad quēdā nū dinū in fine mundi. ad ulteriorem dñi ꝑ ue

burgum. Littera hos ꝑdecim xp̄i aduentꝰ dant aliꝰ sup hunc. ꝑ sex patres illud tempꝰ aduentꝰ cele brare repetunt. ut omnis fidel' se isto tpe ꝑpet. ut i die nitatis dei sui. ꝑmu eius aduen tu. et ipso nitate ex ungimꝰ utero digne re lebrare ualeat. qz ꝑ hoc disponet̄ ad ꝑfectius i se susꝙiendū xp̄m ad se uenientē. ꝑ sanctifi cationē unionē. et securus ex expectabit. amanter ad iudicū sue ꝓnulauit in hora mortis sue i omnisali. et tono modꝰ ꝙsumacōis de bet aut̄ ḡra ꝓpria esse. no in cultu uestiū mi mo. no ni superfluo nboꝝ delicijs. sicut fila ves aliqui consueuerūt facere. De quibꝰ dicit hi: i ñ. ꝑmone de aduentu. Videmꝰ nonnullos in ta solliciudine diebꝰ illis uestiū glam. et cibo ru delicias ꝓparare. ac si hec et filia i sua nitā tate quit xp̄s. atq; susꝙiciat dignꝰ. ubi hr amaritudo exhibent̄ subdit. Qz ipm audi rente. Superbo scio. et insanabili corde. cui hō non edebam. Quid tanta ambitiōne uestes ꝓpias i natale meū detestor. Quid tan ta solliciudine nboꝝ copias reponis i tejus dē sapno. ego carnis delicias no accepto. Cele brans ꝙ aduentū meū labijs me honoras. sed cor tuū longe ē a me. imo me colis. sed deꝙtu us uentē. Ideꝰ ut timeo miti mucuit̄ in seculo. qui sollicti sunt. quo ꝑ futo xp̄i festo sibi ꝓparent ea q̄ corpa tesꝑiunt. et modi num lul' nichil curant. de hmoi. q̄ salute suaꝝ ꝑsonaꝝ. In quibꝰ nunc mucuit delica supflue. et culto uestiū imo. et nl' ul' mo dius de ūdutibꝰ. que quoꝝ cogitationes et de sideria uanitatis sc̄i. et uoluptatis corpis deꝑ dunt. illi no possunt ex gustare q̄ suauis e i malignātibꝰ. neq; zelando sanctos imitā te. Intelligitur magꝰ nouissima eoꝝ. et com pātim̄ dicit ex ore. et ozate ꝑ eis. ut salui fiāt qui ꝓmpati sunt in delicto. Stuoma hec ꝓpi tiatio eoꝝ no est illa bona de qua ysa. dicit ꝓpi tiate uia dño. Sup quo. b. q̄ i quada dñi dicit. uia dñi ꝓparat. qn ad ꝓximū uia ꝓpa rat̄. Unde scriptū est. si quis diligit me ꝑ mone meū ꝙabit. et pat meꝰ diliget eum et ad eū ue. et mōnā apud eū faciēs. Debat ergo mira ꝙpatio esse no supflua cultu uestiū et ornatoꝝ filiorū. Non dñs dns i nob⁹ ista ꝓpa bat. ut ꝑ hoc ꝓpterimus eius fuisse fastuitati. digna uidesse. ut ab ipo mat̄ dissolui possuꝰ qui mox nati. non adhibuit sibi ꝓsa et de licata. sed ut scripta aiat. nu nasceret. no est ei longe i diuersorio. Neq; enim erant ei cu nabula. q̄ tenera eius membra ꝓpetet. sed i vili aut̄ duro ꝑsepio sordent. scabuli. vilia bus est. et pannis uilibꝰ inuoluit. ꝓpter qd dr anselmus. Consolam consolāmi. qui i sordi bus pauperat ernitimi. qz uobis deꝰ i pau ptate est. no aiat. in delicijs splendidi cu biculi nec ēm nuemt̄ in tra suauit̄ uite tue. Quid ultra gloriar. O diues luteꝰ ues i voluptatibꝰ lecti picti. et delicati. ad ve re gum suo dubitu strata pauꝑm honestitate uo luerit. et ut teneri ille nl fimbula. et eius manus sint ora. mis sericis et mis plumis ꝓlegerit duras scapulas iumentoꝝ. Sed debet ꝓparatio ꝛa esse ꝑ emundatione pctoꝝ. ꝑ obsequiū ne mandatoꝝ. ꝑ uictoriam mortificationi ꝑ mundanoꝝ ordinatiōem. aiaꝝ ꝑ cast tate corpm. ꝑ ꝓuidentia adustatis ꝑ lar

nur adiectꝰ dñs celebrare

coꝛecto

l: ego id supbia no amplector

gnone clemosinarę · per dilectionem dei z ꝓximoꝝ
unde b. augꝰ in quoda ſmone de aduentu dnⁱ
patrem) nos dilectiſſimi i omⁿ caſtitate · ſpⁱ
pietate · in admiranda dⁿ nri ihu xⁱ nitate:
qui totu mundu ineffabili aduentu ſuu luce p
fudit: et gaudeam: qz · ut nob' patet aſcenſus
i celu · deſcendet ad nos i terramille de quo i
themate dixi · dñs deꝰ qui natꝰ i nocte dⁿi
Et qz deꝰ p ꝓphas ſuos ꝓmiſit ſe miſſurꝰ meſ
ſiam ad ſalutem mudi · z udei aduc exper
tant eum venturꝰ ꝛc

Veſtio igit̄ tria
mathan ꝓnte
ſit her ꝓma · ſ.
an ille · benedic
tus · de quo nuc
ſmo · venerit
et an ex ſcripᵗˢ
hⁱ gobaea poſſit
ſ. q̄ tpe ſui ꝓmi
aduentu nuc
miſſus ſit · ſm qꝰ.
hoc em clare
oſtendit non
ſolu ex ſcripᵗˢ
noui teſtame
ti · i quibz hⁱ luc
clarius ome. q̄ ſunt maioꝝ auᵗ. q̄m quem
q̄ alie ſcripture · ſed eaa oſtendit ex ſcripᵗˢ
ueteꝝ teſtamti · z ꝓphaꝝ: q̄ illud tpe an lo
ge ꝓdixerunt · Unde gen. xl. dn Jacob pa
triarcha moriturꝰ eſſet · z uidit ut filiꝰ ſuus
mⁿ cetera dixit · Judam non ſufferet ſceptru
de uda · nec dux de femore eiꝰ donec ueniat
qui mittenda · Et ubi ſcripm inſulit · donec
ueniat qui mittenda eſt · Caldaea triſtana
habet exꝑſſe · donec ueniat meſſias · Fuit at
ablatu regnu · z ſceptrum a iudeis tpe herodis
aſcolonite · qz ipe fuit alienigena i iudea: pr
em ſuus fuit ydumeꝰ: z ipe herodes fictus
auxilio romano · Qui debellauit antigonu
regem iudeoꝝ · qui deſcenderat a machabeis
z omne ple regia occidit · z ita ab illo tpe uſq
q̄ huc tenuit regnu: z ſunt adhuc magi longi
qui a ſceptro · qua a pria · Cum go ablato regni
fuit eis ſignu ꝓdicti de aduentu xpi · pz · p
illud tpe herodis mpletu eſt: ſub quo etiam
xpr dñus naſcebat · ut ex hiſtoria euan
gelica · Deinde archangⁱ gabriel miſſus est ad
clem de tpe aduentꝰ xpi dicens · daniel ix.
Septuaginta ebdd. abbreuiate ſunt ſup ꝓplm
et ſup urbem tuam ſcam: ut conſumet. z fine
imponat pctm: z deleat iniquitatꝫ: z adducat
iuſticia ſempitna: z impleat uiſio z ꝓphena:
z unganꝫ ſanctoꝝ · Ad dm no ꝓt in
telligi de ebdd. iſtis: qz lxx. ebdde iſtę
faciunt no complete annu dnm dmidio · Qz
oꝑtet intelligi de ebdd. annoꝝ · ut · ſ. ſep
tem anni faciant ebdd. una · Et eadem
dum ſcriptura inquit · leuitici xxv. dr. nuab' ubi
ebdomadis ſeptem annoꝝ · ix. ſabbatinos · Et faciunt
aut ſeptuaginta ebdomade annoꝝ · cccc. an
nos · videlz multiplicando · lxx · p · vii · Et mi
ruꝑ duri anni · a xx. anno regni artaxer
ſis · qui dedit licentiā reedificandi reedificandi
di ciuitatem ihelm · z terminat̄ ſeptuagesimo
poſt xpi paſſionem · Et ſic eſt ſenſus ꝑbi mei

lau de lxx. lxx. ebdd. · q̄ omnes ccc. xc. anos
abbreuiate ſunt · i regiſtrate i diuina gnde
na ſup ꝓplm tuu · ſ. iudaicu · z ſup urbem
tuā · ſ. ihelm · ut conſumet. z finem peccat
mano · z fine accipiat pctm · ſ. p xpi paſſio
nem · z adducatur iuſticia ſempiterna · p
eiꝰ ꝓdicationem · z impleat uiſio · z ꝓphena
de ipo ꝓdicta · z ungat ſanctoꝝ ſanctoꝝ · i. xpus
dns · qui ꝑ humanitate unctꝰ e oleo gra
ce · ſ. dns ſpus ſanct ſup omne creaturā
ꝙd bene intuenti · deꝰ deꝰ tuus unxit te
no oleo mali · ſed oleo letitie · ſ. dns ſpⁱ
ſc ꝑ conſortes tuos · i. ſup creaturas · Et
yſaye xi. c. · de ꝓpha · Egredietur uga de ra
dice ieſſe · Jeſſe fuit pater dauid · Et de ꝙ
nore · ſcr. · de quo loquebat ꝓpha nc dicit ·
Egredietur uga · i. ego maria · q̄ dns uirgina
lⁱ paupertate · z humilitate · z flexibus
pietate · de radice ieſſe · i. de ſtirpe dauid ·
nus radix · z pat fuit ieſſe · Et flos de ra
dice eiꝰ aſcendet · ſ. xpus dns · qui dr flos
puritatis · qz nullu ꝓtm actuale uel originale
habuit in eo loco · Et ita qz protulit ſeme
tu me ſalutis · Et requieſcet ſup eu ſpⁱ dnⁱ:
qz i baptiſmo eius apparuit ſps ſcus · i ſpene
columbe ſup eu: ad deſignandu plenitudine
dis gratie in eo · Et unde emānt ꝓpha dona
ſpus ſc · que ſuſſime humanitati ſunt collata
excellentiſſime: z ſup omne alia creatura · Conſeqūr exponit ꝓpha uſionem uel
angelꝰ ipi ꝓphete · Et quale ebdda ſmt
intelligendū · Et exꝑmit de cenſione xpi
i ultra ebdomada · Et unde de deſtructione
ciuitatis iſrlm ꝑ ꝓplm romanu · Et duce eoꝝ
· ſ. titu · Et de duratione deſolationis ciuitatis
uſq; in finē mundi · ut ꝓz in textu · uſq
i finem capituli · que lege ꝑ qui uolet ·
Tam aggei. ii. dr. · Adhuc unū modicum
Ego mouebo celum · Adhuc unū modicum eſt.
et ego mouebo celū · z tram · mare · z ari
dam · Et mouebo oēs gentes · z ueniet
deſiderat⁹ cunctis gentibz · Et ſequit · magna
erit gla domꝰ iſtⁱ noui ſſime · magis qua pri
mi dicit dominꝰ exercituum · Ex qua aūte ꝓz · q̄ ꝓ
aduentu ē ꝓteritu · ꝓmo ꝑ hⁱ · q̄d dr · Adhuc
modicū et ueniet deſiderat⁹ cunctis gentibz ·
ꝓphta aūt dixit hoc ſcdo anno · Dni regis
ꝓſarū · z ab eodem anno uſq; nunc fluxe
runt fere · cccc. nonageni anni · in aut ꝓ
no dⁿo ſcripti ſunt modici · z go ne dicat
ꝓpha · ceſſare modicū ipm uſq ad aduentū
deſideratⁱ cunctis gentibz · ꝓz · q̄ ipe ſui adue
tus diu ante ē ꝓteritu · Idem ꝓz ex hⁱ · q̄d
ſequit ex aūte · Magna erit gloria domⁱ
nouiſſime magis qua ꝓme · Et ꝓpha loqꝰ
de templo ſeu de domo dni edificata ꝓ
diui ꝓph de captiuitate babilonica · ad cuius
edificationem inducebat ꝓplm · z ꝓdixit gla
eius maioꝝ fuiſſe · qm̄ fuit gla dom̄ ꝓme
ꝑ ſalomone edificate · q̄d omo no ꝓt in
telligi ꝓpter maioꝝ diuitias · honoꝝ nul
tu · edificia · a ꝓplm · nec i omnibz iſtis fuit za
dom̄ qⁱ nullo mometi eſſet ꝓme · ut ꝓz
eſdre · v. Ita in ꝓmo templo fuit archa
teſtamenti · de qua ſuine gloriabant · et
no legit fuiſſe in ſcdo ꝓpter ꝙd oz textu nti
ſi de maioꝝ gla quam habuit · z in te
plo ex aduentu deſideratⁱ cunctis gentibus ·

qui eam excellentissime glorificauit. sua potentia qui
ea perficiuit: et miracula fecit. ceros claudos.
surdos sanando. tam miracul' et cet qui a ma
gne virginis fuit in eode templo oblatus. de quo obla
tione alius ppha loquit. malachie m. Ecce
ego mitto angelum meum. et prospiciet via ante
faciem meam: et statim veniet ad templum suum dns
imator quem vos queritis. et angelus testamenti
quem vos vultis. ecce quo ergo xpc sua presentia tm
templo honorauit. et glorificauit. magis quam pmum
templum fuit glorificatus. Et illud tm templum duobus
qz fere annis. xl. annis fuit destructum. Et
postea qz xpc an mille cc. annos venit. huic
mundum Item an xpi aduentu. quando quidem
debat ppla iudaica gens pena esse. et solum pu
nitur eos in transmigratione. ut per fames. pestes. per
captiuitate. et sed no defecerunt eos in spualibus: ut pz in deserto. ubi ex mito patrum suo
rum vagabant p. xl. annis. et adhuc habuit
seu moysen. aaron hur. et viderunt mira
cula multa. et habuit tabernaculum dni et
archam testamenti. et sacerdotes et leuite in
templo. et tunicam ephm. et pectorale. et habuerunt templum. et ciuitate ihrlm. et pn
pes. et sacerdotes. et sacrificia et holocausta quo pz
qz ante aduentu ihu nazarenum fuerunt pphe
dei electi. et quo deus illum pplm tm. et spualibus
no dereliquit. Ante tpe no ihu nazarenum deus
pplm iudaicu punuit. no solu in transmigra
tione. no tm ad ytia terra. sed p vim
uersum mundum. sed qd maxim est cu to
talit' deseruit in spualibus. qz interim non
habuit pphas. no miracula. no unctione
regum. aut sacerdotu. no ream commissionis
non ciuitate ihrlm. no templu. non sacrifi
ces. no sanctia. et hostias. et hoc duraut us
q ad qndecimum centenariu. qd aptum
signum est. qz ab eodem tpe no fuerunt am
plius electi pphe dei. sed ab eo reprobati. eo qz
no cognouerunt. nec hodie cognosce voluit
tepa usitationis sue. pmissam. ipis tam pa
trum in scripturis promissum. et tande ex de
scripturis tam ueteris mi missum Item qua
pphete principalr pphabant de messia. et eius
aduentu. Et ideo an xpi aduentum pplus iu
daicus multos habuit pphas. et seqnr qui pn
cipalr de messia pphauit. sed post xpi
aduentu iam p mille et quadringentos a
nos. nullu habuit pphm. qd aperte signat
xpm uenisse. de quo pphete locuti sunt. a
liquas uices in tanto tpe aliqs uenisset a do
mino. qui de eo et eius aduentu mutasset.
qpt hec ego nec no sunt pphe. qz xpc uenit
de cui aduentu dominj pphete principalr
locuti sunt Item qn iudei fuerint dnos et
semp sint in pfido statu. ut pz ex defectu li
brorum ueteris testamenti. et si aliqn afflictis
hoc fuit xpc ecce pena. Et qz an captiuitate
babilonicam fuit idolatre pessime. et oc
cisores pphaz eos a pcis tuorantu Item qp
unus regum unitate ihrlm implauit
sanguine pphaz usq ad os. et de manas
se legit. me Item alibi. Et multa alia ma
la fecerunt. propter que pena ista captiuitatis dura
ti sunt in babilone. et ibi solum. p lxx an

annos fuerant captiuati. Et in captiuitate qua
no fuit. maior. qz fuit modo p totu mud' dis
persi. Et durauit fere p septem. annos. Et nulla
adue appet liberatio. oportet eos credere. qp pec
catu pp quo nunc tam diu et tam grauit capti
uati. durauerit fuit maius. qm ista pena predem
captiuitate babilonica. si pena pro peccato debeat cor
respondere. et no pt' assignare aliud peccatum
illud Iussimus. qp xpm eis in lege et pphetis p
missum negauit. et crudelis occidit. Non in
legem qp post captiuitate babilonica ydolatrasset
uel pphas occidissent. sunt ante scripti Item sac
scripturis determinat tps aduentus messie. et tem
pus eius. et modus uiuendi et moriendi. et
hec ista sicut a scripturis sunt determinata Item du
du sunt in ihu nazareno impleta. et constat qm
esse messia. et hec et multa alia inuenies p
traslatio. et declaratione posita et phata. p ma
gistrum nicolaum de lyra. et quada gloss. et postill'
suas sup pphas. cu obiectionibus aliorum. et cum
solutionibus eorum' obiectionu. et

Audacia quorundam qui se ne
gant iudeum. qui sit ne
gare dnm Item qm
ipse est dei filius. deus
uerus. deus pris. scd qm
eterno spiritu sanctus.
et consubstantialis patri et
filio. Ille inquit
qui uenit in nomine dn
mi. in nomine patris
a quo missus est. pro
cum iudebat diuine
honoris ad assumatos
nre redemptionis. mit
tere cherubim. seraphim. aut
ipsemet dei filius uenire dignatus est. Et ideo ecclesia
pater noster. qui es in celis: et ut ide essent
nre filii nobis in natiuitate. qui es deus noster et
aut ille benedictus qui uenit in nomine dni sit. deus
uerus. et dei natus filius. declaret qz minime unius
qm testamenti scripture. sed pariter adducta. Et ad
melius intelligendu ea que de persona matris
tor dei et hominis xpi ihu veri messie. dicenda
sunt et exponenda. Est itaq' q. p. xpo dno sut duo nature mixte
due nature. una diuina q ipse est. et ab eterno fuit.
et medium manebit inuiolabile. et nouam hu
manam. qua in tpe assumpsit. et sibi qda spiri
tuali modo unitiuit. no sic qd diuinitas sit facta humani
tas. si ipsa diuina persona filii dei sic assumpsit et
sic sibi unitiuit humanitate. qd ipsa persona diuina
ante istam unionem. creatrix dei et homo. aliquo modo facta
fuit. sicut uas ligneum albedine sibi unitum. dicitur
ab ea uerbi alba. et lignum calefactum. dicitur ab ea
calida. et sic de aliis. Nam ibi talis informatio
albedinis. et caliditate. no dicit nisi albedo. et
calor abstracte. sed concretue. dicit alba. et calida.
et induens nostrum nos dicimus nisi ille uestis.
ut pallium. et tunica. et palleu. sed in tali uestis in
duta dicit uestitum. et pallatum. et cetera. Et
hec sic premissa. et per filia ostendendu ad quem
finem. finis qd possibile fuit deum. predicto modo
sibi unire humana natura. Nam tota scriptura
serpens permixte sunt finis huius. qd qz intelligi
non pt' de ypocrita. qui est dial tecole. optz

m

q̄ ēna ysayas intendebat ꝙ dicit. nisi credideritis non intelligetis ꝛc

xquo ihc xp̄c ē
bndicty · hm ue
nit ī nōie dn̄i
ē uerꝫ deꝫ · et
nāls dei filius
ut ē in priori
ꝺone dictū · quo
ergo ꝙuenerēt
sibi ꝺescendē
de celis · ī ue
nire in hunc
• mundū · ſupra
qd dicī ꝫ ꝺeus
ne ꝙ ꝺemo
ascendit in celū · nisi qui ꝺescendit de ce
lo · filius ꝺei · qui ē in celo · Et ad eph · iiii° · Q̄
ꝺescendit · ipe est qui · ī ascendit · ēt in deꝫ
sit mmutabilis · ī omibz retz sit semper
pns · ipo testante · ī dicente p ỹpham · Ego ce
lu · ī tra mpleo · Et in psalmo · Si ascen
ꝺero in celū tu illic es · si ꝺescendero ad
nferni ades · Et ysa° ultio · Celū mi sedes
ē · et tra scabellū pedū meoꝝ · Est ergo
randum ex dictis q̄ dn̄s est nā · ī xpo · si dū
na · ī humana · Cum go q̄rit · ex quo xp̄c
deꝫ · quo igit mmutabil deꝫ · ī omibz sem
per ens potuit ꝺescendē · ī sic mutari
aut ad locum venē · ī quo fuit priꝰ · hm
hm mtnacm angeli · in tho ꝺe · 2ª ꝑte · Et hm
eum tho · ī tra ꝑte sūme · ꝺicit ēt
ꝺn̄s p° q̄ xp̄c · in primo suo aduentu · ī sua
natiuitate · nō ꝺescendit de celo hm
nām suam hūanam · q̄ alias ipe priꝰ
habuisset naturam suam humana · ī celo ·
ī adduxisset eam secum · ī tra · q̄ nō est
verū · q̄ ipe de nouo formauit eam · ī utero
marie semp ūgins · ī sibi ea vnuit at
ypostatē · ī copulauit · Verbo ergo dicī · q̄ ipe ꝺes
cendit de celo hm sua nām ꝺiuinam · Non
sic intelligendo · q̄ ꝑius hm ꝺiuitate solum
fuit in celo · ī q̄ tunc · ī suo aduentu de
seruit celo · ī incepit esse nferni solum
in terra · hō em ē absurdū · cū mmutabi
lis sit · et tue sue mnestitatis nūc exis
tat semp · ī omn̄ ve · hō sit · ē intelligendū p
mu hm suam ꝺiuitatem ꝺescendisse · quia
ipe deꝰ filius · qui ē infinite pfectis · ī oīm
ar summus · ī omibz se humiliauit · ī q̄ media
ut · ī nferiorauit · nō q̄ nra saluti as
sup sit nām humana · q̄ sua creatura ē · et
q̄ anie · ī pulueꝝ · ī spanone ꝺiue ma
testatis nāliter reputanda · Nō go ē ille ꝺes
censꝰ factus hm locum · a · p loci mutatione ·
hm exmanitionem · qua ꝺs nr̄s forma ꝺei cer
forēm sui accepit · hm modū loq̄di apli ad
philipp · ii° · Dicit go ꝺicit exmanitꝫ · nō
q̄ sua plenitudine amittēt · hō ex hꝰ q̄ nāz
assumpsit · ī ꝺs ꝺescendisse de
celo · nō q̄ celū deserat · sed q̄ sua alitudo
nam nferioritate · ī tenā nām assūpsit ·
ī unitate ꝑsone · nam in scipo exaltando ·
ī dignificando · et est alioꝰ mo filie · sed si
princeps potens · ī legitima uxore ducit filia
aut paupis · ī ignobil' trusita · ꝺicimꝰ eū

descendisse · ī se quamodo nferiorasse · cū tn an
ī post an · ī post idem sit · ī eque · ī se nobil' atq;
potens · ī tn go intelligendū est ꝺei filiū · ī hūc
mundum ꝺescendisse · ꝺns · ī mundū aut mssū
esse · ī mundum · illud sic intelligendū est · q̄ ꝺei
filius · qui priꝰ nō fuit solus · ī natūs ꝺiuinas fuit ſ
mnisibil' nobis · ī oīm' nr̄is corporis sensibile · ſtuc ē
pns · ī hꝰ p assūpcone hūane nāte · q̄ qua
nō hombz corpalit' cōsistit · ē in terris · ꝓter
q̄ ꝺicit augus in hꝰ primo de doctrina xp̄iana
Non p locoꝝ spacia veniendo · hm corpe mor
tali mortalibz apparendo · venisse ad nos ꝺns
Et hmi hūi · ꝺicit · ꝺeus venisse ꝺr · q̄ hm
suam ꝺiuitatem semp ubiq; sit tm · ꝺicat
quid · ī mundo · ī mundo p ipm factus ē · ī nō
dy eū nos cognouit · Non tm̄ venit q̄ abes
sit sed apparuit q̄ latebat · unde · ī hūanam
in qua cognoscer̄ · mduit formam · q̄ nimiꝫ
ī ꝺiua nā nō habitat lucem inaccessibile · nec
sane in gloria erat maiestati apparere · ī filio ne
sua qua fruebat ab initio · nr̄ ꝺignū fuit
deos · q̄ quibz in subā sua non potuit agnosci in
ymagine apparere · ut qui erant hoīes ad ymā
gine · ī similitudinē suam · ipe mouerēt horiz
factis homo · Et dicit nigr̄ in tra · ꝺe pr̄ · q̄ ipse
sit filius ꝺei · ī mundi · ē ipius nazarenus · Eo em
missus est · q̄ humanitate assūpsit · ī qua nō
do visibile apparuit · Dic go ꝓz · q̄ de celo des
cendit ꝺei filius · ī venit · ī hūc mundū · nō q̄
p loci mutationē · sed p sui alitudinis mclmatz ·
ī assūpcōn nre putat · ī p exhibitionē sue
pne uisibile · in assūpta natura · Sit at cu
ti busien gratis summa · studeamus ſcire · ī max ·
ī hoc sacro tpe ēt hunc tantū ēuꝫ aduentū ad
aptari · cordis nr̄i meditatio uersetur · circa
aduentū tante maiestatis ad nram hūlita
tem · ī circa tantam nre putatis p hunc xp̄m ad
uentū exaltationē · ī dignificationē · ut eoꝝ
mediatio nos exaltet ad amorem tanti bu
factoris · ī ad ꝓuidendū sibi gratiaꝝ possit
atorem · ut p hoc mereamur ascēdere sine male fermi
hmo aduentu · si vita etiam · qua nob' concedi
dignet · ide ꝺns · ī saluator nr̄ ihc xp̄c · q̄ unꝰ
pre · ī spu scō uiuit · ꝛc ·

Sermo q̄ d'adiectu
dñi eusdem
te · go gratia · q̄ sit mu
sa ꝑsidie · in ꝺaytei in
m scripturis ueteris
testamenti · qs ec ipi
cupiut · tam darte
iudeis · q̄ catholicis
testificent · ī maxe
de xp̄i ihu aduentu
ī ꝑsona · q̄ etiam
modum nascendi · ꝛ
uersandi · moriendi ·
ꝛsurgendi · ad celos
ascendendi · ī lege
sua publicandi · clarissime attestant · omes
scripture legis · ī prophāe · q̄ de messia ꝑdicte sunt ·
ī oēs figure legales · ī hystoriales · qs omes
adducē esset · immis longu · Et ꝰ sup tanta ē
o'nantia scripturaꝝ · ī ueris testis · ihu xpo · ī
gestis eius · ī suis · ī tm sufficiat · q̄ vix posset
maior o'nantia cogitari · nr̄ solū scripture sac
hmo attestant · sed ī gentilium ꝓphetisse · ī hys
torie hoc declarant · Decem namq; legunt · ī

Decē sibille

fuisse sibille seu gentilium ppheusse: quarū vna famo
sissima apud famosissima apud phos & poetas. i
libros suos exposuerio rōnabilia visionis seu somnij ·p ples
viri ex senatu romanorū uiderut singuli vna
nocte. expsse dicūt. In diebus illis exurgat ingo de ge
nere hebreorū nōie maria: & pcedet ex ea sine
virginitione viri. filius dei nōie thy: & sceptrū
totius pressum tangit xpi. Et tota eius pphetia
pmit actor de causa dei. li. primo. c. xxxii. ad
ducit ecā ibidē quēdā alia sibilla. q̄ fuit ntra
aduentū xpi: & erat q̄ de quodā alienigena oly
mpiade rōm sepulcrū fuit i stamnopoli cū tali
esposū. qui p scripturā i lamina aurea uxta
se posita sic ait. xp̄us nascet de virgine mihi
& credo in eum. ad hunc alia gentilium testimōia
adducit p dictū actor q̄ in isto causa būtat de
hac i. q̄one cogitauī p me loqui Rogamus ut
audiri in sua primaua stant ausi a fide et
catholica udtate huius nicolay de lyra i fine
sonis sollēpnis. quia sunt de sanctorū patrum
catholicaq̄ ex scripturis veteris testamenti tres
ponit rās. quibus addende sunt adhuc alie tres.
Prima etenim causa ppter quā pm in mūdi uidem
uidunt a fide. e timor penurie tpal'. sunt ei
& sunt semp cupidi. & in lege eoz frequēter p
mittit habundantia tpaliū. q̄ ipi solū tale
uitelligut. Credo sup modū allaborent hy
drem. s. tpalium penuria Secunda causa e. q̄
a nonnulli nutriunt. & odio xpi. & legis xpiane
ne. & ut dicit ipi oi die xpiāl' maledicunt
in synagogis suis. Illa aut ad q̄ hoes sunt as
sueti & pueriad. illa sunt eis q̄ in nām usa
et p dēm scriptū audiunt intellam. a sibi ōnia
uetitate Tertia causa & difficultatis. & alia
q̄ in fide catholica credenda pponunt. sicut e tūm
trā psonas. in nā dine nīe. & in una xpi
psona. & sacramentū eucharistie: q̄ eoz carnali
intellectū illo mo possunt capere. & ideo putant
nos tres deos adorare credere. & colere. In pa
tria sacā eucaristia ipi deleri pmittit nos panem
adorare. & sic pessime & ydolatrice sicut experien
tia cognouimus. qui cū eis de talibus multotiens
talibus in a fide catholica autumant. & plures iam
baptisati ad nomitū reuertūt Istro declaran
da q̄sta causa sue pfidie. Est notandū. q̄ licet
ut pdixi. q̄drupex sit xpi aduentus duo tn isti
sunt principales. & de quibus cetera scripture frequē
ter loquuntur. primus est in hac mundi cōuersa
tionem nam assumpsit. & in ea mīe hoes usi
bus usitatis est. de quo pdixi i predicta similitu
dine ut patebit declarabitur Deus erit ad iudi
cium finale: de quo loquit exemplū dicēs. &
& ille aduentus erit in potate magna. & ultra
de hoc aduentu loquit daniel. vij°. c. d. Ecce cū
nubibus celi. & filius hoīs ueniebat. & dicit notanter
cū nubibus celi: sicut enim xpc ascendit in celum
sm humanitatem obsequio nubium. sic etiam
uenturus est ad iudiciū: ut habet actus pmo. ubi dicit
hic ihc qui assumptus e in celum a nobis. sic ueniet
et dicit ibidem in pha nostri. q̄ filius hoīs sic pla
cuerunt erat filius dei. Et ideo subdit. Et usq̄
ad antiquum dierum peruenit. & ad equitatem
dei patris sm nām diuinam. Et dedit ei potestatem
q̄ tales ōnes essent plene subiecte xpo. ut hab
ad hebreos ij°. Sequitur & honore. & regnum.
et oms pples tribus & lingue ipi seruiat: & po
testas eius potestas eterna q̄ non auferet. & regnū
eius q̄d non corrumpet. q̄ sm eius non erit fi
ut habet luce primo. De ho. 2o aduentu lactā
tius. m°. c. d. Et erit lux lune sicut lux
sol'. & lux solis septuplū. sicut lux septē dierū
in die quo alligauit dominus uulnus populi et
plagas plage eius sanauit. & sm isaiā
iudicabit iudicio uenerabit. & mehozabit
ad augmentum glē boni. sicut in electis. & corpibus
relaxabit meliorabit. Videbunt electi eternam
dei uirtutem. & uoluptatis plenitudinem. sapien
tie magnitudine sui. & creatore agnoscūt po
terit hoc creator iudex. de corpibus corpm
relucebit. magis existet in luce. & ideo hunc
augebit. & ho ē quod dicit ihc. Et erit lux lune
sicut lux die qua illigauerit dns vulnus populi sui. &
sanabit plagas. resurgent i corpibus glosis. ab om
ni corruptione & qualitate liberi. Sicut xpc ad
uentū erit i ultio die sibi. qui i scripturis suis
dies magna. & terribilis. Quod malachias ultimo
ego mittam nob' helyā. antequā ueniat dies
dni magni. & horribilis. Helias cū enoch
ad hoc reseruant. ni ultimum ppetuent se ppter
antixpi. an diem iudicii. Et ioel. m°. dicit
Sol obscurabit. & luna uertet in sanguinem.
antequā ueniat dies dni magna. & terribilis. Et
q̄ iudex no sunt discussiones illius duplicis
xpi aduentus ppter q̄d multipla ratio erroris
Scripture em predictas. & alias similes pmit
tas ad tm xpi aduentum. s. ad finale iudicium
intelligut. De primo eius adiectu. s. i carne.
et ppter hoc no ea q̄ huius scripture pmittunt
uentū i aduentu ad iudicium. uident non
du impletū: redut xpm no uenisse i carne.
Qui aut duplicē xpi aduentū pdam distingue
rent. & nullis aduentus scripturis q̄ de eo
loquunt appriarent: clare uiderent xpm iudi
uenisse i carne. & nobiscū expectaret eius
aduentū ad iudiciū finale. hoc est quod ista
causa pfidie induxit. & primo. & omnū q̄d sunt
ipsis iudeis ratio xpi aduentus grauat errare.
Secundum principale. q̄d iudeos errare facit ratio
messiā. & aduentum eius ac statum. q̄ erant
ipm uenturū i mundū regem potentissimū
& tpalit dignatum. qui eis restituet regnum
israhel. & obtinebit monarchiam mundi oi
bus ppls sue ditioni subiectis. & q̄ iudeus
q̄ hoc no est i xpo impletum. ideo dicut ipm
no esse messiam. Tertium hoc dum quoz e mani
festa error. & clare cōtra scripturā veteris testa
mēti. q̄ licet aduentus dni & futurus sit in
magna potate. ut sunt eam declaratiue scrip
turas predictas. aduentus primus veri messie ipm
scripturas ppheticas esse debuit. & nunc fuit
no in potate & dicis equalis. sed in humiliate
paupertate. & passionibus. & tribulationibus. & morte.
Et cum i paupertate esse debuit. & modo fuit
xpi primus aduentus. ut p id Zach. ix°. Exul
ta satis filia syon. Jubila filia iherusalem. ho in
pleniū est in xpo. qui venet sedens super
passionem. fuit depressus ad humilitatem. & repletum
in gaudio. & exultationem ppli. Subdit quia
Ecce de tuus uenit tibi iustus. & saluator. Qui
natura erat nos. & nunc saluauit per
uiam iustitie scilicet mortis offerendo. Et ipe

paup· xpc em dns a pnā nr̄i ſſue uſq; ad no
tem· paupima duxit uita· ut pz ex deruſu
exam̄ ſ· Volut em ſuo exemplo nos docere
ſrēptum mudanoz· ꝛ amoze celeſtiū· ꝓpō
hoc ipe paup fuit m̄ q̄libz· ſed ditiſſimꝰ ī
ſpualibz· q̄z data ē ei ſpc no ad meſſiam
ſolū· ng· Et ſequt̄ ſedens ſup aſma· ꝛc· Illud
impleū ē ī die palmaz· ut pz ex· xxi·
Et aut̄ xpc m̄ pmo ſuo aduentu· ſ· ī illum
mudū debuit no dominari ꝓpr· ß pr̄ eo
tapm· ꝛ movi ꝓ pbis nris· pz claſſie yſe 113
ꝓpha loquens de xpo· ꝛ eq passione· ꝺt
quis credidit auditui nro· ꝛ brachiū dn̄i cui
relatu eſt· ꝛ pꝓt pauca exp̄mit ignōmiam
xpi illatam ei dicit· no eſt ſpēs ei· neq; decor·
Quauis em ſm̄ ueritatem· xpc ſm̄ humanam
nām fuit ſpenoſa ſꝑma· pſilmꝰ homm· pꝓ clm̄
in ꝑta ſpenoſitas fuit ī passione dñicꝑata·
alapaq; ī ſpue eq inflatura· ꝛ luoze cruntꝫ
ꝛ ſpuīs eam defedantibz· pꝓa exp̄mit ꝓphā
eq ſrēptū ꝛ abiectom· nr̄ dicit· Vidimꝰ uidei
ſ· ꝛ oīāt ſe ꝓphā uidez· eo q̄ eſſet de ꝓpō
edē· Reputauimꝰ eum· ꝙ leprōſum· ſ· ulem
ꝛ abhominabile· ad mod̄ lepꝛi· et reputauimꝰ
eū pcuſſū ados· ꝛ humiliatum· ſ· p pcta ſua ꝙ
pria· Imputauit eū ſibi uidei· q̄ hreē dāno
mu· ꝙ pmeret ꝓpm· ꝛ erā multa· ut pz in
euangliꝫ· Terco exp̄mit passiom eiq· et mod̄
passiois· ꝛ fructū ꝛ dicit· ꝙ pe em ualnerā
ta eſt ꝓpt̄ iniquitates nr̄as· ꝛc· q· dicit· Vi
ſiunt uidei putabant· passū ē· q̄ ſuis ꝓpr̄is
pcīs· q̄z ut ꝓpr̄ū dicat· ꝓphā· Ipe pcm no
fecit· ner inuenta ē dolꝰ m̄ ore eiꝰ· ß ꝙ no
ſtr̄os expandi ſm̄ uerā ē· Et ſc̄ē· q· omes
erraūꝫ· ꝛ dns posuit m̄ eo iniquitates om
nrm· ſ· pma
ꝙ iniquitatibz omiꝫ nr̄m expandiꝫ·
Sequt̄ oblatꝰ ē· ſ· ad passione ꝛ moztē· q̄z
ipe uolut ex obediēi pric· ꝛ ꝙ liberatiōn
hūanū gn̄is· Et tota multa ꝓmul̄ ibidem
exp̄mēa meſſie ſrēptū ſpretu· passione· ꝛ
moztem· Tm de xpi passione ꝓmul̄ ena
damel' nonb· ubi dic̄ ꝙ ꝓpt ebdaꝫ ſepte· et
hxn· ſ· ī medio lxx̄e ebdaꝫ· occidet xpc· et
nō erit eq ꝓphā· qui ei negaturꝰ eſt· Et ꝙ
bus clare pz· ꝙ meſſias ſm̄ ſcripturaꝫ non
erat· regaturꝰ tpli· ī pmo ſuo aduentu·
ut uidei male exp̄etant· ſed uanū erat·
ꝛ ita uenit ī ſuppitate humilitate passione·
ꝛ moztē· ut ſic ꝓpm ſuū ſalū faceret· a per
tas eoz· Decimū qd eos ecclīe fant nr̄as
meſſiam· ꝛ nrā eq aduentū ꝛ ſtatū· ē·
q̄ oia q̄ ſcripturā· uera ꝙ meſſiam fiendā
ꝓdixit· Illi rationales hoēs recdut ultiate ra
nale· ꝛ regale· adimplenda· ī bonis hui
pris exteriozibz· ſ· diuiciis· honoribz· delicis·
ꝛ dominiis· ꝛ ad talia nodum uident ſic ex
pāt· impleta ꝓ xpm dn̄m· dicat ipm no
fuiſſe uerū meſſiam· ꝛ m̄ hoc ſe ualde
exercent· a uīs ſcripturaꝫ· intellectu· que ſi
recte uellent· clare nouerent ī pmo xpi
aduentu· oia impleta eſſe· q· de eode pmo
eq aduentu ī lege ꝛ ꝓphet' fuerat ꝓmul
ata· ꝛ uident nobiſcū oia alia ī ſuo aduē
tu· ſ· ad finale nr̄m adimplenda· ubi
em ſcripturā ꝓphetica loquit̄ de meſſia
ꝛ liberatore ꝓpō ſuo· ipm intelligut̄ de
ipore liberatiōn de captiuitate babi· ꝛ qua nur ſr·
et ſunt· ſexte· ꝛ cxx̄te· anos· ꝛ ꝙ qua diſpſi ren̄
ꝙ totū mundum· ꝙ in ſcripturā intendat libe
tatem hūanū gn̄is a pcīs· quibz hoēs a dia·
cōpti tenebant· ꝛ a dāpnatione eterna· q̄ pro
pcīs erant debitoēs· a quibz liberari debuit
ꝙ meſſie passionem· ꝛ moztē ut pz ysa· lm·
ꝙut ē stab an̄a declarata· Et ubi ſcripti me
none ſunt de redificatione ihrlm· ꝛ templi· ī ſine
tpm· ipo intelligut de mali cuitate ihrlm· Et
de templo mali· q̄ ut dicut redificabunt· ī aduē
tu meſſie· ꝛ illuc rogegabunt̄ omes undiq; quo
rudq; fuerunt diſpſi· Sed ſi im aduenit ꝛ mt̄
gelē nellent· clare nouerent· q· ſcripturā ibi
loquit̄· no de mali cuitate ihrlm· a· de tē
plo mali· ſed de ſpuali· ſ· de ecclia fidelium· q̄
edificā a xpo ex omib; lapidibz· ſ· ex fidelibus·
qui m̄ q̄ntū· ſpūāli· p grām· ꝛ ī fide p glo
riam· q· aut huiuſ ſcripturē uetes· teſtāt· logꝰ
de redificatiōn ihrlm· ꝛ templi· ī ſine tpm·
intelligant̄ miſtice de ecclia fidelium· clare de
cet ysaias ꝓpha lx· ꝛc· ſui libri· patām em
multa dicit de edificatiōn ihrlm· q· ſe expo
nens ꝓpe ſine capli alloques ihrlm· de quo ſibi
ſmo dt· non erit tibi ampliꝰ ſol ad lucendū
p diem· neq; ſplendor lune illuiabit te· qd
utiq; no pt̄ intelligi de cuitate terrena· ꝛ
mali· q̄z dic̄ tal' ſubiecta ē ſemp̄ nr̄ ſibus
ſolis ꝛ lune ar fidez· ꝛ ſubdit· Et erit tibi
dns in luce ſempiterna· ꝛ deꝰ tuus ī glam
tuam· Non occidet ultꝰ ſol tuus· ꝛ luna tua n
minuet̄· q̄z dns erit tibi ī luce ſempiterna·
ꝙ q̄d minuit̄ q̄ dns· qui erat illig cui⁹ lucem
debat̄ ibi m̄ ſempiternū· q̄d no pt̄ de mali cui⁹
ni hac uita ex ſcripturis ſit· no uidebit me ho
ſ· ß m̄ dignitatem· ꝛ uiuet· Optet ī· q̄ ipſa in
telligant̄ de ihrlm ſpuali· ꝙ iſtā male deſig
nata· ſ· de ecclia catholica· ß m̄ ſtatu que habet
ꝛ habit m̄ celo· de quo dic̄ apoc· xxi· Ciuitas
no eget ſole neq; luna· ut luceant ī ea· ſed
claritas dei illuminabit eam· ꝛ lim̄ ag eodem
ī dt· Non audiet ultꝰ iniquitas in terra tua
uaſtitas ꝛ ruina ī terminis tuis· Sed uocabis
ꝙm̄ uite eterne· ī qua ſola nullū e pcm· nec
eſſe pt̄ aliq̄d malū· Cum illo illuc hoſtis poſſit
accedere· Et ꝓpe ſine capli dicit· ꝓphā autē tu
us omis iuſti ī ꝑpetuū hereditabunt terrā· ecce
no pt̄ opari cuitati terrestri· qz ī illa cui
tate terena ſunt· aut omiꝰ erant omes iuſti
ß ſoli celeſti patrie pt̄ hoc ꝓuenit· m̄ q̄ pat fi
le iudicū erunt omes iuſti· qui ſunt a pncipio
mudi· uſq; ad ſine eiq· ī illi erunt ꝓphā dei· q·
ī ꝑpetuū hereditabunt celeſtē regnū· ꝙ ꝓpe dic̄
ꝛa uiuentiū· qz ibi ē uita ſine morte· ꝛ ome
bonū ſine oī mala· Ult' ezechiel' xl· ꝓphā
deſcribit edificatiōm ciuit̄ ihrlm· ꝛ templi· mi
rabilem· q· no pt̄ intelligi ad litterā· d' ci
uitatē mali· a templo· ſed optē intelligi ſine
metaphō· de domo ciuit̄ celeſtī· qd pz qua
dam̄ in ſine Ezechiel· Et nomen ciuit̄ ex ia
die· dns ibidē· ꝛc· q· ꝓpe uenit ciuitas celeſ
ti· in qua dns dicit̄ ſingulaꝫ· ē· ꝓpt effectū
excellentiſſimū· ſ· eternam beatitudinē qua ibi
tanſit ī membz oīm beator· ſ· in hac mt̄ ducit̄

spual' intellus scripte posite ysaye xi° ubi dr̄ q̄ t̄ diebz messie habitabit lupus cū agno · hȳ em̄ mn̄ plen̄ est t̄ xpi p̄mo aduentu · z t̄ cetia p̄ma tia · vbi lupꝰ · i · qui p̄us fuat rapax z sanguis · a · ōnꝰ habitabat cū agno · i · ai mansuete et mansuefcū · q̄mudꝫ em̄ hac fuerit p̄us dsordes · z actibz malis fide · z modo uiuendi · vcepta · de · z ira spus sc̄i · sicbant cordes m̄ actibz malis · z modo viuendi · Et sic intelligat' de ālīq̄ huiusmodi scripturꝰ que vte intellecte · clare inuenīunt · t̄ dnīcis ōsonare dño · z saluatoꝛ nostro ihu xpo · qui cū p̄re · z spu sc̄o vī · Sequit · Sermo tertius d' aduentu dm̄ cuiusdam

Cetia

vnta q̄ quarte ille bndicte sic ne nerit · t̄ mundꝰ · q̄ quid sit mor natꝰ sit · sū que sit causa · p illo nōndu · q̄ deꝰ a p̄nō p̄nos pn̄tes fecit · vctos · mnosos · z p fectos · sme defectibz corpis · z aie · z dedit eis cognōm sufficiens bom · z mali · agendoꝝ · z omittendoꝝ · z sufficiēnte ūnte ad standu · z t̄ minorem p̄sentaliter dū Ordo nōndu · q̄ deꝰ dedit ꝛ hom̄ libertatem arbitrij · z adiecit ei p̄ceptū obediēne · sine omedezet de fructu sic bom · z mali · ideo q̄ sic deꝰ dilexit illu fructu · sed ut ho se exercēret · t̄ obediētia dei · z obseruatia madatoꝝ eiꝰ · z p tale obediēria · ac p madatoꝝ dei ob seruantiam p̄dicta · bona sibi ḡnāliter data · no p̄det · atq̄ ut p̄meritu obtinēt bona futa sibi p̄missa · s · bona gratie celestis · ad qua ad dom̄ placuisset · fuisset · sme morte trāslatꝰ ipe · et oīs posteritas sua · ut ibi celestia · z etno bono sibi merito p̄parato p̄petue frueret · ut dictū ē · z q̄ dr̄ xxi · p tuā gressionē uero p̄cepti · dispoliatꝰ · plene bonis sibi a deo collatis · z in tota posteritate sua incurrēt mortem · z multos alios defectu corpis · z aie · z p̄ueret · b̄tudie · z miseria meret̄ sempitna · nisi ipe · a' aliqs filioꝝ suoꝝ p̄ illa mobedien̄ · z peto · plete satisfaret deo · Terno nōndu · q̄ dyabolꝰ fuit an hoem cānus · q̄ p̄ma die q̄ fuit dom̄ · fecit deꝰ celu · z t̄ram · z angelos · ut fuit supra · dm̄ · t̄ die sc̄i michael' · et eode die aliqu angeli corruerūt · z sc̄i fr̄es dyaboli · Quarta nō die creatꝰ ē homo · z q̄n dyabolꝰ audit q̄ homo posset p humilitate obedie · ascendē in celu · Vnde ipe dyabolꝰ p superbia corruerat · z sic potuit · meritū beatudinem · quā ipe dyabolꝰ amiserat · ita et ei inuidit · q̄ p̄ q̄ nemo mox t̄ p̄ disum · z t̄ spe p̄cepti · ibi eu de triplici peto tentauit · s · de superbia · gula · auaricia · Et ut dr̄ mat̄ · iiii · xxi · sedi · p̄mo tentauit inducē · tāq̄ infirmoꝝ · p̄tem humane nāe · z t̄ q̄ homo q̄n · vero nouit dom̄ negare · z multo cita · per ipam tentauit · ut · eam · t̄ aduterin assumpsit · z sic utrāq̄ p̄tem · t̄ peto · offm̄ arripuit · p quo peccato · penam mox spoliati sunt ornamēti lustria · t̄ multi bom̄ · que p se · z p tota · eoꝝ posteritate ducebat · z ad om̄ humanū gn̄ punit sunt multi defectibz · q̄s hodie experim̄ · t̄ corpe · z aia · q̄ nulla fuisset · t̄ nobis · si p̄tes p̄mi no peccasset · ꝑ p minorem p̄sentialiter · Et insup tot humano gn̄ clausa · ianua regni celoꝝ · q̄ deꝰ decreuit nullū p̄ mien̄ introitū ad regnū celoꝝ · si sibi p̄ plene satisfiēt de peto illo · z de petis totius gn̄is humani · Et ecia ipi p̄tes p illa tñsgressione meruerūt tenā damnationis etne · Et habemꝰ primū totius humani gn̄is · t̄ sui introitꝰ · z eius lapsū · Iussim̄ · t̄ gthoplastes · Vetito no tandu · q̄ ut dr̄ ansh · p̄o · Cur deꝰ ho · t̄ xpi · ho · p tota nāe possibili humana no debuit mandata dei trāgressa fuisse · nr̄ peccasse · t̄ ideo no p̄ aliqs satisfacere de peto plene · nisi pla ēdat deo · q̄n sit tota cā possibili · ul' omē · p quo peccare non debebat · z astat · q̄ hō nō ēsset nisi deꝰ · Optuit go hoem diuina nāe · ut p̄sona dare deo · ad satisfaciendu · z ad debitū p̄soluendu · z q̄ istum dīna p̄sōn̄ ex se hre no potuit · filiꝰ dei incarnatꝰ · ad hō ēsset sibi datꝰ · Et ideo dicit ansh ibide satisfacere q̄ humano gn̄i · p̄ter deꝰ deus no debuit · et quod ho no potuit · nec alia quelibz cā sufficere · q̄re go humanū gen̄ ad beatudinē cātū totū p̄ret · z suo fine tō spes humana p̄uata · facta · z deꝰ ho · · z p nob splenissime satisfaciēt · ni se obtulit deo p̄ro · p salute mudi · z ipe · melioꝝ · ē om̄ possibili cātū · Dei go q̄rit · q̄r ille bndictꝰ nāmit · t̄ mundꝰ · q̄re mortnatꝰ · ē · Et q̄ sit hō td · Ens · q̄ deo · ut p̄ om̄ hoīm peto satisfaceret sua passione · z morte · z sic a nob mala culpe · z dampnatoꝝ p̄petue · mōnde · t̄ nob uita eterna meretur · t̄ sic solu p̄ nos · z p̄ nr̄am salute descendit de cel' · p̄ q̄d dr̄ luc̄ xix° · Venit filius hominis q̄re · z salu facere q̄d p̄ierat · Et ad galath iiii° · misit deꝰ filiū suū natū ex mulere sub lege · ut eos qui sub lege erant · dēmēt · ut adoptiōem filioꝝ dei reciperet · Et aug̃ sup̄ ioh̄ · dr̄ · nl' la causa venendi erat xpo do mo · ni peto res saluos faceꝛ · Tolle morbos · tolle vulnera · Et nulla ē ia mediae · Venit go de celo ign̄ ns medicꝰ · q̄ p totū mundum ardebat ego nus · Gen̄ go humanū totū p̄ierat · ex q̄ vno ho peccauit · t̄ quo tot erat · venit t̄ vno sme peto · qui saluandꝫ sicut oīs a peto · nos em̄ eū de celo adduxerit · nulla nec̄ ꝑ peta · her ille · Ex dict̄ habemꝰ p̄mo · q̄ p̄mi p̄mor̄ p̄mi fuit causa demeritoria omīs defectus · q̄ patrū m̄ aia · z corpe · q̄ nō fuisset in toto gn̄e humano · si nulla ho peccasset · Dedo habemꝰ · q̄ p̄ mobedientia ade · z eue · oīs eoꝝ posteritas facta ē peto ob noxia · q̄ omꝫ nasim̄ filii ire · ut dr̄ apls · omēs em̄ exprim̄ · z parim̄ t̄ peto originali · q̄d nos sepat a regno celoꝝ · nisi xpi gra nob subueniat · Et q̄d sumite petit · z multiplice corruptionem ex origine contracta · sic mimam̄ ad mala · z sic sumꝰ tardi ad bona · q̄ ꝑ una mam̄ culpa adamꝰ q̄a peto · per quā meruer̄ penam damnationis etne · Eo habemꝰ · q̄ deꝰ quoq̄ petm̄ premoꝝ · penam precluſit om̄i homīd qui ab adam defrendeat

p nra ꝓpagationꝫ aditu regn celestiꝭ · qz no
uolunt alique admitte ad gaudia celi · nisi
sibi pꝰ plene satisfiet · qd ꝓpꝛie · q tn nullꝰ hoꝝ
facere potuit · nr aliꝫ cauꝫ · si solꝰ ille qui est
deꝰ z homo · In quo residere debemꝰ virgo
ven z seueritate diuine iustitie · nu ita disꝑ
plicere potuit · qd p eius tantꝫ exegit satisfactiõ
qm̃ nõ poterat exhibe pura cãpa · si tm
deꝰ filiꝰ deꝰ z homo · p qua sanctitate diue
iustitie · z p ꝓsitatem pñi qd ꝓpꝛie meis so
luti · merito indiget · maior nr̃a immune
se tenẽda a ꝓpꝛie · pñi id ꝑ Coes vi° · Empti estis
pcio magno · glorificate z portate deũ z corꝑe
vro · Sed habemꝰ · qd nr̃i ho nõ habuit un
de satisfaceret ꝙ pctis · z se redimeret a malo · deꝰ
dedit sibi satisfactiõm · si dñm eꝝ deꝰ filium
incarnatꝫ · qui z humana nãtã sua passione z
morte · p nobis ꝑ pctis satisfaceret · z nos liberauit ·
qui nobis p illa meruit · qd baptismꝰ a nobis
tollit pnã originale · qd excludebat a regno
deꝰ · z meruit · qd etiã dilet actualia pcta ·
q ex ppria voluntate omnipotẽs · Et eã nunc p
sacramꝫ dimittit nob̃ pcta actualia · illud
nõ e · z iungre · z homiate ordinatꝰ ipsi · Se
ꝑ e ex milꝫ xpi · Ille em nob̃ meruit · qd nr̃i
fide sua detestam̃ pcta · qꝝ hoc · qz sunt cõtra
deũ · z voluntꝫ positiꝫ cauẽ a pctis · ne pez
ea deũ offendam · te deꝰ terminat · nob̃ eadem
mittit ꝙd filiꝰ deꝰ · qui nob̃ illud meruit
p hoc · qd semetipm · i morte obtulit ꝙ pctis illi ·
sunt · z qd pctis totꝫ mundi · Dulce qd opa nra
bona ex caritate fca · sunt apud deũ meritoꝝ
ute eterne · qd nõ e ex bonitate opꝝ nrorꝝ ·
i se · cu ethia · sit incõparabile melioꝝ qm̃ opa
nra qꝝ e ethia · nra ad opa qi montanꝝ
· ex ipio e mitꝫ · Ille em nobis meruit · qui
i fide · z dilone eius fcam · aliqd bonꝝ opuꝫ ·
te deꝰ terminat · dare vult nob̃ ꝙd nra xpi
ethia · primiꝫ · i celo incõparabile melioꝝ · qm̃ sic
opa nrã · In quo residere debemꝰ mavi
ma dei largitate · z vniam · qz ad no habe
mꝰ vnde satisfaciam · z nos liberem · Ipe
motꝰ deꝰ sui filii nãlem · z sibi p oia tra
quale · nob dedit · z filiꝰ seipm nob̃ dedit
i satisfactiõe · z hoc venit · i mundi · z ꝙd hoc
humanam nãm assumpsit · qd maxie largitaꝫ
z mie fuit · Unde anselꝰ · ubi · z qd tꝫ aut
misericordia esse · aut intelligi valꝫ · qd ut
peccatoꝛ ethie pene debitoꝛ · z unde se ꝺe
mat no ḷmdi · dicat deus ꝙd · Date filiũ meũ
ꝑ eũ · z da q te · Et huiꝰ simꝰ p̃ de
aduentu dr · Quꝰ dubitet magnũ aliqd in
causa fuisse · ut maiestꝫ tanta · se tã lon
ginquo · i loco tã indigno descendẽ digna
retur · plane magnũ aliquid · qz ex pte sui fuit
mia magna · qz nr̃a paco nulla · qz cuncta
oppoſa · Et ꝙd addi · qd ex pte mea fuit nig
na nichil · nu digni nulla · z mia mimia · z
Huc aduentu filii dei i carne · si pzes uerꝫ
testaꝫ pnideritꝫ · z ipm toto corde desi
derabant · ꝙd qd bndictꝰ deus filius · cu mag
no desiderio dicebãt · ꝺ ꝑt · Domine mitte
celos tuos · z descende · Et illud · unde nob
dorme fiere tuam · z salu eternꝫ · Et illud

ysaᵉ lxiiᵐ · Utinã dirumpes celos z descenderas ·
Et ꝛ illud ysaᵉ xlv° · Rorate celi desup z nu
bes pluant iustum · aperiat̃ tra z germet
saluatorẽ · z iniqtas simꝫ · quibꝰ libꝛi eccℓe ple
ni sunt · Et augℓ i ꝙ̃ symone de purificatione in
telligite fres · quale desiderꝫ habuerꝫ sancti vidꝫ
xpm · Gestabant em illum ꝛ venturꝫ · z oms qui
pie vivebant dicebant · Osi me miserat illa
manꝰ · Osi qd credo iudea oriℓ meꝝ · Et de sene
symeone dicit ꝙ suspirado cotidie dicebat · ecce
nunc̃ filiꝰ · Cui veniet qui nascet̃ · qui unde · pu
tas me hic iacentẽ ꝑtas duraboꝝ · putas isti oculi
videbunt eum ꝙ quem cordis oculi videbant · Et ꝙ
uniti fideles nouꝫ testamti · qui huc aduentu de
ꝑsonaꝝ sancti sunt · i quibꝰ adhuc ungebat cari
tas ex viscerib̃ aduentꝰ · z passionis xpi · ex ꝺe
gi meditatione illius excellentissimi beneficii · magis
nu accipiunt feruoꝛ · z deuotionis affectꝰ · z minus
patiebant̃ spiritualis dulcedinis · z ideo spectatꝫ xpi
omnibꝰ q i mundo sunt · sola celestia apparebant ·
Unde vnꝰ ex eis vir b · augℓ de seipo dr · ipe ꝛ
fessꝰ · Non faciabꝝ illis diebꝰ dulcedine mirabili ·
residere altitudine diuini consilii sup salutem
gnis humanã · Et hoc quo nulli diuitiꝰ sunt de ter
rena substantia · qd ad legem ul carnem · i symbolo · Et
ho sic est · te se totꝫ gestauit in utero · Et ali
qui flectut genua · imo i plurib̃ ecclesiis · no
solu sacerdotes · sed z omes pplꝰ ad pdicta iuba
flectit genua · ad agendas deo gras · de tanto mu
ndo dono · Et ineffabili beneficio · ꝙ ipa infinita ma
iestas dignata e ita inclinare · ꝙ ꝙd nos z ꝙd
nram salutẽ · sibi cõiunxit tam intime ·
ꝙ illa una psona e deus z homo · z ꝙ ille qui deus est
z ab eterno fuit · ac sit matꝝ · Ille vas ispm in
time · z singularissime unionis suꝰ e homo de no
bis · z ꝓpter nrm̃ salutẽ · imo frem nostrum · Non em
ꝑmisit filiꝰ dei nos vocare fres · sicut dedicat
apls ad hebr · ii° · Ab ipso suis pribus · z deuotis homi
nibꝰ discere debemꝰ · exemplu accipe · ut et
nos sic ꝺm simꝫ de illo immenso bono · z deo bñ
fico · ꝙ illud semꝑ z ꝓpue ꝙ isto sacro tpe ad
nros dñosamꝫ · z deuote meditem̃ · z ipsi
largitori gras exhibeamꝰ · atq eius largitate et
i mensam bonitatis laudemꝰ · z nigri memoria ꝓce
damꝰ · z nos in hoc sacro tpe aduentꝰ sic pdispo
ad misericordiã festinatam · ut ex agnis hostiꝰ
bz · z deo acceptabile pagamꝰ xpi aduentum
i carne · et ex igne natiuitatis · ut p hoc mereamur · ꝙ ipse dignet visitare nos i spiritu aduen
tu suo · z semꝑ i nobis ꝑmanere · z i nobis ac
nobꝰ talia opari opa · que sibi accepta sunt · et
p q̃ mereamur uitam eternã · ꝙd ipe nobis
credat · ihc xp̃c dñs nr̃ · qui cu ꝓtre z spiritu sco
vivit z ℜgnat · Sermo quinti d'aduentu ecclie

Quia superioribus dñs fuit · ꝙ deꝰ filius i hunc
mundum venit siue incarnatꝰ est · ac me
dius sensibilis conuersatꝰ ꝙd nos ꝺeberet · z ꝙd
nram salutẽ · s · ut nos salvos faceret · z beos · Est
ne hoc nec ne · an potuit nos saluos facere · z beos
alio modo siue alie · quã i ꝑsona sua ꝙam
ex natꝰ de ihc cogitamꝰ nunc breuiter loqui · Ho
remus dñm ℜ ÷ Deꝰ qui ℜ

et filius dimitte me et vedimet te

Verit' seruo utr' deo po
merit humanu genus
alio modo a' p aliu
saluare sme fu pse
mr̃natꝰ d' mr̃
bm augſ. xpm de ter
et sanc' thom i ma pte
sume qre xpma ar̃lo
n°. q deo de absolu
ta sua põn mltis alijs
modis potuit nos re
dmere a' salvos facere
potuit em gratis dis
tere pcta i potuit ee sufficiom aliꝰ angel' a' hoc
puer. a' alterius creatur̃ acceptare tanq' sufficiẽte ad hoc no condigna Credo dicut mr̃ deꝰ
modos possibiles redimdi. ille fuit decentior
sm ad sanand' nram miam. i optim ad p
curand' nram salute. Ubi est ostendand' ꝙ
mente ugit' benoluend' ꝙ sicut deus solu ꝓ
nos. i ꝓ nram salute homo factꝰ ē. sic
oia q' m tres usibiles usando. i humana na
gessit. totu ad nram salute ordinauit. n' etiã
p xpm dnm nr̃m sm. a' ē ipm gessit ē stultu
a' rasu. ul' ex nõne p quem dim' factꝰ. a' ē
ipm gestu. i totu est ex dina ꝓdinatione
ad aliꝰ singulare ꝓsone. ul' ad aliꝰ omitt'
ul' ad tot' mltitudinis fidelis utilitate. mis
trone. aut salute. dem sm. a' gessit. i ds dr̃ augſ
xpo ul' natꝰ ē nob' natꝰ i pserio nob' nascẽ
bat i cunis nob' arridebat i stella. to mo q' nõ
pfacebr̃. quidq' saluator gerebat m hoie. Et
bto bñ. i pmse de assion dm dr̃. In nra
siquide uita mlta sunt rarissim. i nõne. q' ex
dei ũtate i sapia neuꝰ hoꝝ potuit subiacẽ
em nem' utilitate tollet. a' ꝙ dei sapia agit
tam. Subdit ꝺia q' inde quidq' loquit ē. quidq'
operat ē. quidq' passa ē. ne dubitas ee uolutate
plena sacrificiꝝ plena salute. Recte subdit
sed ille qui scribit recte uobis ordinat collo
quia omnia. q' a deo sunt. ut dr̃. ad ro
xm. Ordinata sut. i. uenabile dispõ. i ex
optimo causa facta. maxie q' quis mr̃ nos ope
ta est mr̃nata maiestas. ꝺia sunt ad nram
salute uertissime ordinata. nec sat' insup
est diuine bonitati. quonq' saluare nos. si
m suo etno disposuit nos redimere. nõ nobis
oportuno. ac nob' uicinentissimo ad salutem
sm dr̃ augſ ut supi allegauit. i uta uarie ope
adimplent. Demonstrans nob' in hac suam ex
imiam ad nos caritate. Cum em ee hoc ostẽ
dens. i diligent' admonens nõ noscerem. i da
re intelligere. qm̃ mlta bona. i occasiones
utilitatu. ac opm bonoꝝ. sme quibꝰ saluari no
possumꝰ. affert nob ille modꝰ nre redemptionis
quo. s. filꝰ dei dignꝰ ē homo fieri. i ꝙ non
p angelu aliquem. a' aliq creatura nos redemit
sed p semetipm uolit qui. i saluos facere quod
pcerat. xpc dns licet nos sufficient. imo suf
ficientissime redemerit. i saluos fecit. in ea
ut efficient saluent. i. ut efficiant ostendat
fructu. i ꝓpriale effectu. illig redemptionis. s.
eternam salutem. optet i nram uoluntate
amede. i cooperari. Optet em credere. oꝝ spare. i
oꝝ amare. precepta seruare. pcta cauere. omnia
ꝺa deplangere. i in uirtutibꝰ. i bonis opibꝰ
exercere. Quonia ut dicit augſ. Qui te cauit
sine te. no iustificabit te sine te. i uta nõ
iustificabit te salte adiuuet sine te. i sine ꝓpo
merito tuo. horꝝ aut omniꝝ. i hoc silicꝫ. sine
quibꝰ no mereꝝ uitam maiorꝝ occasionem
dat nob. i ad ea implenda. plꝰ animat. cor
da nr̃a erigit. alias mr̃s quouet. i induat
ille modꝰ nre redemptionis. p filiu dei. qui
possibil' modꝰ Quam
primo fides nra. sme q' impossibile ē placere deo
ꝓbuit modu uoluerat in nob' pla. qm̃ per
alium quecunq; ee ꝙ sic ipi deo nob' i gra
pso loqui. i nos fidem accepti redimi sine
hesitatione. Qui aut de fide mosꝫ fluxerꝫ
solu apostolos. i alios scos. a' p q' studuit
alias creaturas. posset mirabiliꝫ aliq homiꝝ
aliqu hesitando cogitare. hm hoc sunt. qui
tatem potentes fallere. i falli. Nunc ad fide
nra. i tam misibili uitati. qz deus p dei
filiu mr̃natu. i mr̃ hoc dignatus. q'
suo uerissimo ore. certissima edocuit hu
manas mentes. credula spanda. amanda. i
timenda. qre de omnibꝰ ill'. nulla rationis
nob' lom dubitanciꝫ. Nam ru sit uitas et
sapia patris. recte sumꝫ. ꝙ nr̃ fallere pt neq;
fallere. et hoc uolunt bti augſ. xvi. de c. d. li
dr̃ ut hoc euidentiꝫ ad uitate ambularet
ipa uitas dei filiꝰ assumpta humanitate nobis
fidem struxit. i fundauit Credo p illu mo
dꝰ ꝓpanoꝝ humane. plꝰ quid p aliquem alium
modum exigit. i mentibꝰ nris spem. de di
mittenda culpa. de obtinda gra. i ostenda
uita eterna. Nam sm̃ negem mitto sm̃ar
uera. i pfecta expiata spes. ē recta expectatio
futꝝ bonoꝝ. q' recte quo expectabit. ex
gra. i uitꝰ quent. Considerat i' unusq;
p si posset in cordibꝰ humanis ex aliquo
alio maiꝰ gnãti certitudo. de hoc ꝙ deꝰ ue
lit nos hre propter ste sue. sm̃ ex illo ꝙ ipe
p nob. i p salute nra factꝰ ē homo. phas
defectui nrorꝝ finꝝ nam assumptam. i con
sorꝫ penal' miserie nre. Quid. i quid adhuc
potuit spem vere erigere. ꝙ tã de ma
gnitudo misericordie aut de quo signo. ul' ar
gumto certiꝰ poterit humano corde deꝰ
nelle hominibꝰ ad se redemptibꝰ. i uta
emendate uolentibꝰ misereri. i pce. quis
ex hoc ꝙ pe misericordiaꝝ ut eis preceptꝰ filꝰ
suo no pepercit. i ipe filiꝰ deinos omnes
abire possemꝰ. i illesi. ipe tamen corde
dignatꝰ ē pcepte suspendiu. Deo augſ
xmo de tribꝰ dr̃. Quod metes nras erigit. /tante
i ab mortalitatis desperatione liberati
qm̃ ꝙ tanti nos sunt deo. ut dei filiꝰ nmu
bilis bonꝰ. i se manens ꝙd erat. i a nob
ampiens ꝙd no erat. dignatꝰ est nem in
te sortiu. uera carne assumendo. Recte
p illu modu incarnationis dei. i humane
redemptionis. tute facte. attenta ꝺiligentiam
merito nalde inflamat cor ignem dim ac
ris. i dilectionis dei. i quo consistit rec
sedo ꝓpiane uite. i meritu salutis. et

/. apparebat

/ diuina

pzhor em bñficiu ont nob dns. qñtu nos di
ligēt. Dilxl tam debitu est · mihil tam
tenale · sicut rediligē eu. qui pior dilexit nos.
et qui tanta nob uoluit bñficia. Vnde augs
t de ractezi? rndit. Quue maior ra ē ad
uetq dm. nsi ut deū amēdēt dilectiom sua
i nobis. Di go amare pigeat · saltē no pi
geat amare eū. qui pior dilexit nos. ymo
ut dicit ator de fide · z legit. hō bñficiu ē
deptoys nre · z pñs illu modu d'te cogita
tu. plo debēt amendē rozda nra ign dim
amoz. qua tota mudq posset amendē rozpa
nza. si tot ardet · z tanto plo. qñto dei filq
nob · z go nob data melior ē toto mudo. Such
il autem natu ē tanto exactē i nob' dei de
lectiom · sicut ea figurta erg bñficia. stanter
ad memoria duoraq; qz z illa ppt hoc
nobis data sunt · ut de eis gr agentes. ipa
cognoscereq; atq semp i meoria habeāq;
nr vnqm abator' amoze aug nre repesce
ret. p ratu obliōne · Fidelit aut dei bñ
ficia. maxim ē opa dñicoy nrozp. quib' 1190
plo est laudanda a nobis · z tot' uiribz diligē
dus. q eēa dim bñficiu excellenā declarat bñ
i smōe · c. xi. sup em. ubi me rcta dicit · vi
de o hō. q deq maiestatē de se fecit ppte de
dno suq. de duitz pūp. Cito de uerbo · z de
dei filio. hoc filq fieri. non despexit · Ademe
to · q licet de mihilo ea deceptu. spe dicbz re
didit oia · z te mē oia · at uerbo. p totaq rēi
gnia tres annos opatq ē salute tua i me.
terre · O qñtu laborauit. Quismes q te cer
nq mirāt. infantiles miuciag. hoīs reputaro
nes. passio. s. dolozes. cruc. ignominiam mozt.
horroze. Quarto ualde uemebat salut
hom. z instructioi me. q dei filiq hō natq
z nrā hoēs sensibili' ostenta. se eis pbuit de
tote uitate. z i exemplu oq usurpe ac ubiq;
Vnde augs i quda sūoe de nīte dm ho
qui uideri poterat. sepdq no erat. qui uideri
nō poterat. ut go exhibēret hom. qui ab hoīe
uideret. z que ho fecere secret. deq facto
ē homo. Et ansly. i hō cur deq homo. quis
explicare sufficit. q pp nīm quadq sapietez
sm. q ille qui erat hoēs redempturq. z de
ma mozte. z pdictis ad via ute. z bn
nadmis etie redutiq esset. deq. z ho. z q
hominb; sensibile ostendēret. z i ipa sua con
uersatione ipaq doret uerbo. quo omne debe
rent. z se eis pberet bene. z honeste uiuere
tissīmū exemplu. Ad eq exemplar' nr. z
oīq fidles suos moreq. z utram ordinādē
debent sm q dicit b. Joh. i. hō cm. c. xiij.
Qui dicit se i xpm redde debet. sicut xpr
ambulauit. z ipe ambulare. Cristus aut
i hodierno suo introitu i. mudū repit nos
dicē. nos ubo fi ope. z mox se nob gressu
i exm. licet em uoluntarie. z ppt nos facto
fuit infans. fm. q dicit. Verbū caro factū est
nr. et fm diuā psciā semp fuit. z est. et
nīm nīo dei filiq. vbq. z sapia preq. ppt
qd mihil eū latere potuit · nr vnqm potit
i aliq. deapi. atq falli. z tn tu nasci vo
luit · sibi ad hō elegit tpr. annu molestq.
qua hiemis asperitatem i. z luctu qua sit
terrena z plemudo eiq. tn voluit sponte
et elegit nasci i tua. z aliena domo. i paupim tu
gurio · piamq vilibz inuolui · z infantilia sua ar
teneremia membra ac arcto ac duro psepio vti
nari · z sic ut pdixi · oia q fecit i humana nā
assūpta · nīlm a casu a fortuito egerit · sed totu ex w
nabilissimo causis · z ordinatissime ad nrām
structiom · ad nrāq mīabiliter pfectū ordinē
debz · q ac hō fieret. non a casu. no onosē. sed ad
nrām utilitate. apparet nob uerant mexcelsu ·
Ad utilitate quidem nrām · ut tu minoratus
dns talia p nobis sponte · z innocens sufferr
ret. p hoc oēs illos desuis. a nob' tollēt. ne
cesse em nobis biduduc i. q hac vita hoīe a
q tpaq defectibus remanebit. In ea nīo. qz p
hoc nobis demōstrat fugienda esse glam mū
di · vanitate sclī · z gia corpis uoluptate. implē
tanda vel esse pauptate humilitate · z ute au
steritate tanq̄ nām seueriss̄ma ad glam q
merenda · i qua via ipe puula nos hodie ante
ozes. hō em ut aut bn · nobis stabilitu pdicatis. resolvit
pspe clamat. hō illa infantilia membra loq
tur. hō euangeliz ante puerū nob illig lacte
z uagitu. sic z tota uita eius mīsmat. au qñ
to plus. q hoīz mam. tanto plo effinā melioēs
Quido p expn memoriam sup oia exaltata ē
humana nā assūpta · z ome totū humanū gen
de dignitatu · ut pz in exemplo. Ex pceptis
alicui potens ducat i uxōze legitiam pauper
rusticā pauperula filiā. ad qd iste ego exaltatu
esset sup oēs mlieres pcedēs. z effecta omīno
mā. z ome tota eius genealogia esset p hoc dig
nificata. Die i qpo illa humana nā qua
filiq dei assūpsit. i unitate psone. ē p hoc
exaltata sup oēs angelos. z sup oem altam
creaturā. Et ome totū humanū genus ē p hoc dig
nificatu. Vnde i uetere testamto angeli pa
nebant se ab hoīb; adorari. Nam cum xps
le. q abrahe apparuit tres angeli. z vnus a
dorauit. Qz i nouo testato. post qm dns humā
nam nām in se exaltauit. z dignificauit
tr. ait. no paruit illa nām sibi subdi. quā t autē
suo uident sup se exaltari. q̄ pd de apost. qui
z xpc. q Joh' uidens angelum rendit ei. pdes
eid. uolens adorare. s angelq ei q̄hibuit et
dicit. vide ne feceris. qz cōseruus tuus sum z fra
trū tuoz. Et q̄ppt hanc humanā nām exaltauit
i xpo. z ome tong linguam q̄fessa dignificatione
merito valde caueāq ipam nrām nām inho
norare. aut denegare. quāl' pcoz q̄ qua sit
dignitate q ipe dñs honorare. Vnde leo pp
i sūoe de nutate dñi. Agnosce o xpiane
dignitatē tuā. z dñe cōsoz facti nāe noli
i veteze vilitate degenere cōsuadet. q die.
Quarto superbia nīa q maxim impedimentum
est ne deo mhereat. vdargui pt. z multo de
beret i nob' sanari p humilitate filiq di.
qui q nob' homo factus ē. Et. mhumiāt deo
pri obedīdo usq ad mortē. mortē aut crucis.
Deo dicit ēē fm q cepisse. Ad hō. vnigenit dei
filiq sūm humanitatis acepit · z no solū visi
bile sed z passibile. assumsit. Ad hō. ad euacuā
dā ludibria · illusiones. obprobria. passiones. tormē
ta tollerandū · ut homo debēt no ēē superbus ·

Capmo quinto d'adducta: dm eodem

epna q̄o ex quo dñs noluit p nos homo fieri quare noluit hō fieri illo mō. s. q̄ oport. ex femina nā in peccāt si in quantitate creare sicut Ade aut adam aut de q̄uis mā nō iussit sed ex se et sibi vnde. t hoc

potuit

uder. deemna fuisse. q̄m sic de femina nasci. p̄m sm tho. m tñ pte sume. q̄ p̄m. q. lz dei filg ponit humanam carne assumē de q̄uis mā. voluisse ut dñs ē. ipe ois. q. p. ipm fienda erant. i humana nā fieri voluit. nō nobis oneniētissimo. qui tñ eu decēt. t nō stre saluti cogeuit. Conueniētissim. at fuit. ut de femina carne assumēt. ex plibz causis. primo qz p hoc tō humana nā. i virū sexu nobilior ē. Unde augs. m. h. Ierem. q̄uis. homo liberato in vtrūq sexu debuit apparere. Ergo qz vir. oportebat fieri. qui sexu honorabilior ē. Secundo fuit. ut nobilitatio femine per vnū hoc apparet. qz ille vir de q̄uo natus ē. Tertio ut illo modo mulier. dispensatet debita mulieri. si sicut mors intuit p femina. sic eadē via videret p feminam. s. ingme maiam. Unde beda apud ppetā hanc de restauratore pricipui. ut angelus ad deū mitteret ad ingme. p tm ostendit diuina pdestio. qd prima humane fuit causa. ne dyabolo mitteret ad mulierē. spūs superbie de aprediam: imo ipe i serpente dyabolo venebat. i qui genus humanū decepit. primitz pmis. immortalitatē. gla mutatet. Sua. 3o. mors intuit p feminam. aperte edigit. t intra per feminam. Illa a dyabolo seducta. iuxta. 1o. ne eas obtulit. h. edocta. p angelum. mundo autem salutē edidit. Terio. qz p illū modū. reprimis. t nr. dñs. xp̄s ex femina assumere veritas mendaciū. Unde ambro. i. h. de mendacio. Quid tā fm nām inuenies. i. nulla sup nām. Secundo ordinem. ad ne mendacium femine fuit corpus. p̄ sup ordinem nature. ideo accepit. iuxta. 1o. peccādo. qz deus erat qui. non poterat nām. t homo erat q̄ fm nām nasci. non poterat. Et aug. ad polit. om. Tertio omissis deus homo ideoq̄ formā nō ex materia iuxta formaret. p̄ repente offerret aspectibz hoīm. ne opinio sumeret errores. nr. hoc. assumpsisse illo modo crederet. t deū ora. mirabile facere. auferret. qd mirabile fieret. Quarto vt ita mors deū. t hoc mediator aparuit. ut i omnitate psone copulans vtrūq nām. t soluta sublimaret insolita. t insoluta solueret. Quarto. qz p hūc modū oplet ois modus gie. tocius humane. Nam prima homo deductus ē ex limo tre. sine viro. t femina. Sic nō deducta ē ex viro sine femina. Secundi vero vnus. deducunt. ex viro. t femina. Tertius vero. deducit. ex femina. sine viro. Quartus. xp̄s. q̄uis quebat. ut pdu-

rezet. ex femina sine viro. Est hec ordo. qz xp̄s humanatione. t ex eis pdo modo ex femina nāte. t resurrectione. sumit sibi nudes. q̄uia malignāte. serpente nō prodiit. Decuit eū indecens esse. et dño honoi derogare. q̄ deus in uisceribz virginis. conceptus. t pcreatus ex ea natus. eius filius efficiat. Hanc contra obiectionē sepe audiui. t tollatione ad eius habita de fide. Solebat eni dici. q̄ nō sit fides q̄ femine nascitur. t q̄ ppter hoc blasphemia inde fiat. t horror dicē. aut credē deū se alicui mebri esse. Sed si intelligent. t debite considerarent. que supra. t prima domina adducta dicta sunt. de duplici nā in xpo. diuina. s. t humana. t si ulterius qz odiosum ignorarent. facile huius obiectionis. solutionem inuenirent. t nisi supra in scripta contra. findentes. de pia sua ruditate. t ignorantia. reprehendent. qz piam temeritate. q̄ arguē pretendunt. t calumniari tam alta misteria. qz per tuas ignorantie. t sua rudi obiectione se offendi penitus ignorāt. Prima eni nā i xpo est humana nā: ad aut illa sit eius de spē. t nē ad humanitatē. quidq̄ alicui hoīs puri. Simile mutatis. ad q̄ voce est de deitate. Si illa humanitas xp̄i. sicut t q̄ libz alia humanitas fuit i utero femine. no equidē. ꝑ mundissime ingmis. ac aīa. t corpe sanctissime mgri tota sanctificata. ac ab oi labe purgata spūs sancti. fm illud angli. Supueniet in te maior mundi gratia. quidq̄ obumbrauit tibi altissimi ac ostendit pōt nouo more grandi. ut. s. sine virili tactu. t sine libidine. t eius sacratissimo utero toti mundo salutē sacrum dei unii trinii venerādo celebraret. dei. t hois orepti. Ergo sulte. t rudis fuit. Unde sordes in ingme. q̄ uterq dei filius sanctificandi nūtiat. Unde sordes i ingme. q̄ spūs sc̄i opatus ab oīi labe purgata totam sanctificauit corpe. t spū. Unde sordes i ingme. q̄ sic singulari gratia plena. t atq̄ repleta. ut ipm haberet. uerus sui fructu. que ex nullo habet umquā. Dñs. Et aug. m. h. de q̄uib. gñā hereses dat. Unde sordes in ingme mre. ubi nō e nubitus nr. hoīe pte. Unde sordes i ea que nr. sapiendo libidine. nr. patiendo passa ē dolore. Unde sordes in domo. ad qua nulla habitator accessit. sed solus ad eam fabricator. t dns. venit. uestem. i. humana nām. qua no habebat induit. pressit. de ea quasi micat clausa. eliquit. Ipa igit ē vmca mat. vma. t nālis filii dei. digna digni. immaculata immaculati. Cu eni deus ho fieri voluit. tal' eū pat tus decuit. ut de immaculata gdaret immaculatus. om. manilas purgauit. Beda nā in xpo. ē divina. t humana. si nescirent. t considerarent. clare agnoscent. q̄ eis dignitati nichil derogat. q̄uis. t i omnib rebz. sicut supra. probaui. p sacras tuas. Et phat. nigr in p̄o. Dec. xxxvii. p multas aūtes. Dicut go deus ē hoīs. p assumpta. t ultimo dñs. Similē. t eqlit. nobili. nobili. mundo. t immundo. sic angli fiet homo. t uisceribz marie semp ingmis fuit. illis exsdtam mirifice. qui. qm postea. qn ibide homo fiebat. Et sic ē hodie dicta nā. p essentiam. pris omnibz uisceribz. p̄ q̄uis mulieris. a q̄ct. tudp hoīm. t hō no derogat. t aliquis sue dignitati. imo conuenit sibi. ratione immensitatis. sue pfectionis. ut impole. aliquē esse. t deum

q. sic capi. i. uisceribz femine. sic eius dignitati. no derogat

sit aliquid

adem non esse mirum pitamq; huiusmodi rudes hoies z in
docti loquit tanq; deo horreat vt fedas z immundas
q̃s corpalibz ssibz homo horrẽd solet · eo q; sunt
dissone nãli hoiñ opposicõi · sed ille ẽ nimis
grossus cogitatꝰ · q; nesciens ex ignorãtia codite
rat · z habitudinis dei ad eas · deo enim nichil
odit eorũ q; fecit · omne aut creatũ deꝰ fecit ·
Et ideo nichil in oñibz cãtus odit neq; horrꝛ
z pcta · q; venabili creatã odit · q; illa
horrꝛ n pcta · q; venabili creatã odit · q; illa
ni sunt quedam pñaciones ipe no fecit ea · nr
sunt ab eo effitiente · ꝑ a nichil voluntate defican
te · Cum go deꝰ nullam corpale indispõsiõm ·
positam entrate horreat aut odeat · eo q; sunt
sui effꝰ · sequit · q; no horreat femine utero · nec
ẽ vt eiꝰ dignitate · ut sibi sit · a m̃ q̃dq; alia ·
anicã · Tales nisi p̃ videnꝰ · nimis puerile reddi
q; deꝰ qui ẽ indiuisibl' z simplicissimꝰ · carne z
sordibꝰ corpis quibꝰ essentialr mest · q; ẽ nimis
sanu z tuscranu · q; exempl' declarat magistꝰ
ubi · ꝑm est q; spus humanꝰ no contaminatur
sordibꝰ corpis · q̃uis pollui · aia em lepsi tã
munda est sicut aia q̃dq; corpis pulchri · imo
mundior z deo planibilior · si est a pdis puritor ·
Ordin ẽ exi). · qz sol radios suos immundis
pollutione effundit sup loca z corpa · no solu
munda ꝑ se mundat · z sordibꝰ fetentia · quoz
tactu horret · z quam alie res inficiunt · sol' nec
radii inpolluit · z nec tamen aa omnes exis
tunt · Cum ad ita se habeant · certu esse debꝰ
omnes · q; diuina essentia omo simplex · z nec
mutabil · ora vbiq; loca · z oñibz creatis essen
cialr messe · z tñ nullis rei sordibꝰ contaminatur
aut oinq̃ · Et ideo dicit augꝰ · De sol' radio dis
cere sordes sectare nouit · eisq; inquinari non
nouit · q̃nto magis splendor lucis eterne · q; quo
mchil inquinamen attingit · quecuq; tradiunt
mundare pt · ipe nõ potui no pt ·

stanea go utre
humori feruo · ex
qua xpc nasci
voluit · z sapien
go fuit · z ligo p
masceit · sapiã
z parcu · andedo
ad gõm andam
pimo · q; sint pe
ligne onpe · et
pazere · z intacta
pmanẽ · hoc inde
exempl' scripte
pimo · nã sicut

deꝰ a pmo formauit adam de limo tre sme vnio
z mliere · Et eam formauit de uno solo · mch
il cospanie sciãs mliere · potuit sic formare de
ligne humanitatem · sme cõiũct viri cospatione
vel det · vt ẽ vni cadat sub dei oipotẽ · et
no alud · z no potuit inuenire · Cuiaze sid deꝰ
tesre scripta sapiat rosina de latere ade · z edifi
cauit ea · i mliere · nulla cospante mliere · sic
nit utero ligni sua spacia · z ubera · ex purio
simis z castissimis eius lignalibz sanguinibꝰ ·
ducit corpus humanu · z aduit illud aia vna
illo ad ih̃ cospante vio sicut tradit nigo m
fuo d'oe nr̃i · Et doctoꝛ ibidem · Et Joh̃ dam.

m sus tñs · Ordo qd' era supra est · a scriptura
s nimis xvij · ponit bto augt in quodd sine
de aduentu dñi · d · Dns movsi seo precipit de
singul' tribubz ligas assari · Allate sunt ex
ligr · nec q̃s era erat liga · q; aaron fuerat
sacerdos posite sunt a seo moysi in tabernac
lo testimoñ · Virga aut aaron pst aleraz
die nuemq; subito produxisse flores · z frondes ·
z peperisse nuces · liga hec gaudet qd an no hã
buit · no radicata plantatione · no defossa sat
ratio · no arata suco · nec fundata semine · z
ni illuc deessent omnia iuxta nãe ꝓfectu liga
qd nec semel suggere potuit · nec radice · Ego
liga sicata ãnis plumis · potuit cõi nam sine
aqua ebullire · z clausa sub terra nucem ꝓducẽ · Sic nõ potuit virgo sine semine · at
cõi nãe iuxta dei filii gratiã · imo miraculo
ligr magis videt esse · z plus cõi nra nate
q̃m miraculi de lignis pris · Virgo em ha
buit qa pariendi · qz denarius nouem mesibus
gestauit · virga aut no habuit q; fructa pa
germinandi · eo q; mox aleraz die qd nã non
habuit, ger pariendi · Et aaron (Et rursus ex eo) pomi augr
i eode sermone · Solus radix virtute sola dividitur
sic penetrat · q; tal' videt' metalli qual' exte
rius · z tñ eo ingredit virtute no violat nec
eo egredit dissipat · Cui go hoc possit nãl'
subtilitas tradit · q; i eo ingressu spacialr mi
ngr pfunctat · q̃nto magis pt dei ompotẽ ·
ut ligo dei filii ompiat · z pariat · z pmanea
ligo pmaneat · de corpore clare al' Sed
de pte nichil fidei dubiũ manet · q; potu
erit hoc deꝰ fieri · p penetrationẽ corpoꝝ · aut
p aliũ modu honestissimꝰ · Cui sive placu
it voluntas · Ad ide dicit augr aliq; exempla dns
Quia rubi quondã obuti videbat · z ignis
eu non tangebat · Ego · mo · Et sicut trias pu
eri · i camino mansi habebant · z in eos
no ledebat · intendiũ · nec ordor simile est
z eis · damel' nr̃i · Et quemadmodu damele
nit lana lecum mansit · clausis no apts
allatu · ꝑmdiu ab habacuc · ita · z sed ligo
gemuit dñi · z intacta pmansit · nec esser
ta est · ꝑ virginitate non perdit · infantem
genuit · z castitatis sigillu no amisit · verũ
em deꝰ · z ho sm scripturas sic ompi voluit ·
z nasci · z nec erepto e · z nato ex matre
ligne · qd · z ꝑ clare ex euangliis · qz et
luc · Et ex fide vniuersal' ecclie · imo e articl
fidei dns · Natꝰ ex maria virgine · ꝑ eos · ex
scripturis ysaie · vbi · ipha noles ·
no solu achas regi iuda · sed toti domui
z genealogie dauid · date magnu signu
domi · Ecce virgo concipiet &c · si bñ maria con
cipiet · z pariet filiu · Et ita nec dubiu con
cepit · z peperit filiu · manes pcepta ligo · Et
sequit · Et vocabit nomen eius emanuel ·
qz filius ille vocatꝰ e xpc · qd e nomen signi
ficans duplicẽ · nam · i imo suppo · si dicat
vngente · z humanam vngtõ · z ide significat
emanuel · qd interpretatꝰ nobiscũ deꝰ · Et
nota · ubi nos ysaye vbi habemꝰ · Ecce virgo ·
i hebreo habet ame alma · Et dr̃ mco · de ly ·
q; alma in hebreo ꝑt absconsum · Et inde de
alma · i absondita · qz significat inuenusta
aspectibz homi absondita · q; de eius pudi

[illegible] ꝑ
[illegible] Sup matth

na ⁊ integritate no dubitat⁹ · marie qn ꝓphe
tra he· nic sonat healma · nc mudmut⁹ in
to scripra sac· aliqne sic scripte· nsi tm tres
s Rebam Ben · xxmo· ubi dr⁹ de ea puella
decora nimis· ugo ꝙ pulcherrima ⁊ meos
mta vivo· Et sequit⁹ ibide puella q egre
dier⁹ ad hauriendu aqua· loro ro ⁊ hebreo
habet⁹ alma q egredier⁹· rc· Et maria soo
moysi· Heo· n⁹· ubi dr⁹ de ea · Et mit puella
⁊ nuntiauit matri pueri· rc· In hebreo hab
tur · Et mit healma · Et illa · q scribit⁹ ih⁹
c⁹ vir⁹ xpi· Et ideo ri ꝑme dne ugines pu / fuert
tissime qn sic noiate sunt· ide dare est
de ista hic noiatu · de har i⁹ vgine mtlli⁹
er⁹ id ꝓdr⁹ penultio· via⁹ vite ꝓfecti in
adolescentula· hac e via tra · qz sic habet⁹
in hebreo · nam salon sub metaphora lo⁹
ibide de mysterio nativitatis xpi· d· Tria
sunt mi dssimilia · ⁊ certum pmo ignoro · ⁊ q
smt illa subdit · via aquile in celo· hac via te
mit xpc in sua ascensione · ⁊ qua ꝑm huam
nite suam ascendit sup omem alia ratione
viam colubri sup petram· hanc tenuit xpc
in sua ꝙsurrectione · xpc em passus ꝑ fragre
tem colubre designat⁹ · ꝑm q dr⁹ ꝓh me
Moyses exaltauit moyses serpente · ⁊ dcto qm
oportet exaltari filiu homis· xpc aut pas
sus sepultus est in sepulchro lapideo · et inde
inmortalis exiuit · ⁊ sua ꝙsurrectione clauso se
pulchro · ⁊ sic tenuit via colubri sup lapide
Sc⁹ via nauis · in medio maris· hanc tenuit
xpc diuisatione · qz · ih⁹ mudo tuqm · in mari
procelloso expositus fuit pssur⁹ · ⁊ tribulatoribus
sequit⁹ · ⁊ iam vivi ꝓfecti in adolescentula
et dr⁹ adolescentula maria virgo · q · i iu
uentute xpm crepit· spus sc⁹ audite· qd fiet 31
valde mirabile · ppr qd dicit Jeremias xxxi
Femina circuibit dns sup terram · mulier ne
cudabit viru · qz xpc in utero sp virgis fuit
vir ꝓfecto sms · ⁊ uertubz · ab mstantibus
creptionis · ⁊ in nativitate exiuit clauso utero
virginis· Et ideo de hac via vite · in adolescē
tula dicit salon ih⁹ esse quod qd pmitis ig
norat · Unde Jeroz dicit ni ꝑmisc· de
assumptione virg⁹ marie· Sed nā no habet⁹
usus nesciunt · ignorauit uo· mens no ca
pit humana · pauet retu⁹ inspect⁹ tra · creatiā
is ec⁹ relest⁹ mirat⁹· ih⁹ totu est qd p gabri
elem marie ꝑmitit · ⁊ p spm sm admi
plet· De multa aut alia uia vivi in adolesc
tentula · pr⁹ venabile dicit· qd sunt salomon
totalr ignorata sua ignorata nō habuit sna
mfusum de natura hominis dialud · ⁊ plm
tra· usqz ad mdna · ut habet⁹ ns· Et mr⁹
tra Hanc enim meis dei ꝑpetua virginitatem
clare docet · ⁊ significat ezechiel ihūa · per
portu in domo dm clausam · p qua solus do
mns ingressus est · ut ait⁹ xlmo· Conuti
me ad ma portę sanctu exteriorem q respi
cit ad orientē · ⁊ erat clausa · ⁊ dixit dns
mihi ad me · porta hec clausa erit no aperi⁹
et vir no ingredit⁹ p eam· Erat · ꝙ clausa ꝑ
ꝓphi· ubi ꝙpha eudent nob⁹ ost⁹ · ꝙ mater
dni sp virgo fuit · ⁊ virgo remansit· Sem
per clausa · qz virgo ante partum virgo in par
tu · ⁊ virgo post partum concepit · ⁊ virgo e

nō bibla hꝫ adolescula et male ꝓ dcta hec ado lescula

hy

/ signata

pauit · ⁊ virgo est · lactat · ⁊ virgo est · Sed ⁊ dcit
atqz valde fuit suaueng · ut xpc nascer⁹ de ui
gine ꝑm dam· Et uoma si virgo erat · q fuit ca
tona mali huadro gn̄i · q ulco magis decet · ut u
go sit · q fuit ca tona boni huadro gn̄i· Sed go e
na · q fuit modo causa tona mali fuit · et virgo
ultio magis virgo mater xpi · q causa e fructi
fera tona boni · ⁊ tona salutis huadro gn̄i· Et q
fuit facta de virgo sme nitidze fuit facta de ui
rgine · sicut eua de ada· ouenieng e · q uir
qui fuit de nitidze · sme viro fiat de nitidze vir
gine · Et ⁊ m bnh dcaut · ut de immaculata gdeit
immaculata dns · omi virm macula purgatoriu
qd nobis credat rc·

In vigilia nativitatis dm sermo eiusdem de eadem

Alios sermones d'dicta ⁊ 3ᵘˢ et 8 aduentus ꝓ 1 ⁊ 28

Cum esset desponsata
mr ihu maria io
seph rc· Maria mr
go fuit desponsata
ioseph · no solum
p uerba de futuro ·
ut esset ibi solum
pollicitatio de ma
trimonio ⁊ hec dr⁹
sed fuit ibi desponsa
ta p uba de pnti
ut esset ibi tal⁹
pactio · que eos n
solu sponsum et
sponsam · sed et uxores efficeret · Vere etem
nū eos fuit matrimoniu et pfm · sicut⁹ pfectu
dcd fuit ꝑm triplex bonu · vngi · fide · sacra
mentu · ut pz p aug⁹· Et allegat mgr⁹ tim⁹
dei xxx· dicit em aug⁹ · pfectu fuit nr⁹ eos coiu
giu · pfectum quide no ꝓgnōe sed m sanctitate
sanctiora em sunt uincula pacis voto uirginum
et rc· ait aug⁹· Sme nupcie bonū implent ⁊
in ista xpi pnubz · fides soles · ⁊ sacramentū · pter
ignorantiam ipm dnm fide · qz nullm ad ullius sa
cramentu · qz nullm duxerud · Solo ibi nupciali
dubitq non fuit · qz in carne pcti fieri no potuit
sme pudenda ꝓpriscent carnis · q audiut ex pto
sme qua ꝓpi volunt · qui sme peto fuit⁹ erat
Certa ih⁹ ⁊ dubia · quare dns magis voluit re
pi ⁊ nasci de virgine desponsata viro · q de
liberi liberis· Dei enim in primi euan⁹· Cum esset
desponsata mr⁹ ihu maria· Et hec ait⁹· apparuit
⁊ gabriel angl⁹ ad virginē desponsatu u
ro cui nomen Joseph · Cui angl⁹ hec virgo
a deo electa esset · vera creptura virgo · ⁊ ver
go pariū · Cur · i⁹ desponsata fuit · videl⁹ mys
teria · Et ih⁹ · i mr⁹ pte sume · q · xxiᵒ· Et 30 q̄re data fuit
scriptur⁹ sacre pater multas collegit causas desponsata
ppter qs rogatus fuit xpm ex desponsata vir
gine nasci · ⁊ valde sufficiens · tam ppt xpm
ex ppt virginē matrem · qm ppt nos ppt xpm
quidem fuit hor sufficiens · primo · ne xpc ih⁹ 1°
tra qm illegitime nati · repudiaret⁹ a iudeis · ⁊
non acceper⁹ a iudeis tamqm messias · ppter
putata inhonestatem nativitat⁹ sue · vel saltē
ne illud prendē possent · Unde amb⁹ sup
luc⁹ · Simul iudeis · quid herodi poz ascribi ·
si natu ex adulterio iudeū ꝓsequi· Secundo 2
ut puer ih⁹ a ioseph nutriret⁹ · Unde pat
eu deus esse · qi nutricius fuit nutriens · Tertio 3
ad tutelam pueri nati · ne dya hꝫ se eu ne

hemena nominata ponuisset. Unde & bta ignatius
ideo dixit eam desponsata. ut ppter eius diabolo
releraret. Nam ex oraculo ysaie fuit dictum
xpm nasciturum ex uirgine. & ideo fuabat an
aliq ingo nupet. Cum aut desponsata respi-
tale conceptum non obfuabat. & ita dupliciter
non putans mariam pregnante. & uro desponsatam
esse uirgine. & p ons nr puerp de deo
Sed. d. ea q corpale fuit diabolo ppetrate
sensu sui omnino nosti: quare indecte potuit u
gnitate marie. & integritate eius ratiosse tho.
ubi supa. q dicit multa pt ubere fue ne. a quibus
in gabiber uirtute dna. ut dr augs in de nup
Nec go dicit potuit ubere fue ne nosse mrem
dni esse uginem. phibeat. in a deo ne agnoscet
modu ppr dnm nr multa erarunt tha structu
rata mrem dni. qui uidit eam desponsatam
uiro fuit ena spiritu de ge sacerdotali ex
pte mris. ex quo ognata fuit elizabeth. Sed
si filia sacerdotis deprehendebat in stupro. illa
plana exurenda fuit. leuit. xxi. fuit go de
sponsata uiro. ne uelut stupri rea dapnaret
si uirg no hns filiu generaret. Sed ut p hoc
ab infamia liberaret. Unde amb. fuit
malunt dns aliqs de ortu suo. qm de mris pu
dore dubitare. Erubat em tenera ac uir
ginis uerecundia. & lubrica fama pudoris. nr
putarunt ortu sui fidem matis minuis. asci-
endas. Tertio ut uirgim. p ioseph ministeriu
exhiberet. puer em ihus ppt pseuonem heo
dis. fuit deportandus. quare expediebat ut uir
go eudo. & deinde nutrire. & nutrien
suspectus fuit ei. uenies ex pte nostri. qr
testimonio ioseph ephan. e. xpm ex uigine na
tum. Unde amb. fuit. Completo testi pu
doris maritu adhibetur. qui posset delere infa
miam. & uindicare obprobriu. si no agnoscet
fuisset. & ita bti. sicut tho. dubitando & pal
pando. ostensissim e fuis domde. ofessor esse
uitionis. Ita. & ioseph mariam sibi desponsan
do. & eis quietissime studiosu exhibendo. facta
e eius pudice fidelissima testis. Et omne uendi
cp no ingo maria fuit ipi ioseph desponsata.
ipse adhuc uerg uirgo extitit corpe. & nasciturus
ingo i eius. Ex eius fuit tunc uere ingo. Eliciunt
doctores ex hoc. q xpc in passione sua nulli
ingne nutriendu tradidit. nisi ugini puelle bte
poly. qn tn ipse ingo iam senuit. Ideo no e
phabile. q an corpu xpi. in adhuc erat imme
diata tradenda. nisi uginis custodiendi. Nec go
tur ioseph ingo fuit. & tal' in eius priasit fi
dem. Deus in lio de penia uirginitate
marie. Et hugo de sco uic. i ho de uirginio ma
rie. & Joseph. & magr in iiio d'oc. ppe dicit
Same tredens' est no solu maria. sed & ios
eph apud se disposuisse ingnitate suam. nisi
aliter nouit deus. eos. q sic. ofensisse i uangelium
sonentes. ut utiq de altero uehementer spu
intelligat. q ingnitate suam uellet. n deus
alio inspirante. sed istam uoluntate nodum
uerbis expresserant. pp. eo expssecut. & in
uginitate pmansecut. Ip illo e ulnq non
dn. q ingo maria. licet erubescat ad uirionis fm

modu ipius xpi. i quo frequentius obprobrio habe
but. Et licet adhuc uinculo fidei
to repit semp in habuit i desiderio
ingnitatem. tamq sibi acceptissima. quam
licet non potuit. in corde fixit. ppositu se
ad seruandu i petuu. nisi aliud deus ei pre
nupet. Dicit enim augs i de nup. & uid
et allegat nigo ubi supa. bta maria ppositu se
seruandu ingnitate. nisi deus ei aliud uindicare
ita go habuit in desiderio. & ppositu ingnita
te seruare. Deus ena uoluit ut ipa quid i ma
trem elegit. ingo pmanet: ut sic in immacu
lata. qui uenerat omni maculas purgatu
gratiaq de immaculata. uoluit misip dns
ut ipa uno nuptiali federe ligaret. uoluit
eni de uirgine desponsari nasci. ppter iona
biles causas supra expssas. Et qz maria uir
go ppter desiderium. & firmu ppositu qd ha
buit de uirgine seruanda. Non ofensit om
nem i matrimonio timens. paternoe debitu co
iugal'. Unde st. nigo ubi s. q maria ingo
nisi dei habuisset familiare cilium. non
ofensisset in sonentate maritale. nisi de
ho familiare consilium dei habuisset. Ideo
aduenie ppe. quo desponsata fuit appa
ruit ei angelo. ad eam ob ho a deo missus.
qui eam edocuit. q uoluntas dei esset. ut
desponsaret uiro. & eam certificauit. q in
illo prudenter ppositu suo de seruanda cas
titate. & uoma ioseph nullam ab ea penitus
esset debitu coniugale. ex quo em habet. i ter
tu predicauangly. angelo instruente ioseph
de dei. Noli timere. ampe maria coniugio ad te
fenori nro indubitanter concludit. q ipsa uo
go adeo mediante angelo. antequm desponsate
ioseph. fuit certa uidelicet edocta. Noli ne
te ampe ioseph uxor ustu i nuptiu tuu
cum tali sponsa tua. dabit tibi filiu in tenere. &
nutrodem uirginitatis tue. qui ostendet pa
uoto. omnes. & i multis tibi ad ingnitatis nu
trodia congruentibz obsequet. Sed quod en
certa ioseph fm est. p uisione angelica. de
tue marie fmi est. que fuit immediata i
lla mirabili. & ineffabili operatione filii
dei. Cui go ppter uirgine maria angelus
ipi ioseph apparuit dns ei. Ne timeas te
fenori marie apparuit. & ea ideo modo
edocta. de dei uoluntate. & fuit certificata
de fuanda castitate tue. primo ofensit i ma
trimonio nupti ioseph. erat aut ut dicit bn. sup
missa. mos uidere. ut a die desponsatio
nis. usq ad die nuptiaz sponsis sponse
traderent custodiende. Certu erat ipi de
sibi pudicia seruarent curiosiq. quo sibi ipis
fideliores existret. quare ioseph eam duxit
sand i domu suam i nazareth. ut dr matt.
& no accessit ad eam carnaliu omnino.
qm ppositu habuit. ppetue nupti maria uirgi
nem. Uel erat ideo. qz mos erat usq
ad non assumere uirionu carnali copu
nisi ppter carnale ordinem p aliqd tpe impe
trande diuine auxiliu. & mam dei. ut pz
tho. om. & i illo tpe reuelatu fuit. ipi io
seph ppter. & ho. p ipam met uginem

m egiptu et inde
reposcendu erat

de gemina joseph

virginitate em
seruare volebat
et deo no alit
i sponsate ma
trimonio sensisse

aut p reuelacoēm dīnam. i. p̄cepit. q̄ ipe no
deberet. omigere. z fuit ambo sll' ūgnita
tem deo uouer̄t. z utq; y ond. erāt ubiq; ex
pressert. atq; ambo i eūd uirgines p
manserunt. ut dicit aug⁹. Et alleᵗ mgr
ubi sup̄. Et ideo i annūciatione. ad angelū
dixit ad maria. Cōpies. z paries filiū pa
ānūnte interrogauit. quo fieret istud. non
plus q̄. no ignouisset. sed erāt q̄ ita nouer
se uirgīm cognituras. z ro angelo ei exposuit
sibi modū. d. Spūs scūs supueniet
in te. de hīs duobz uirgibz. z erat. mu
tua cōuīsatio rarissima. z sanctissimo con
uictu. r honestissima cohabitatio. Est no
tandū. q̄. q̄ maria ante p̄cepta fuit. z puerta
dei filiū. decebat filiū dignitate. ut ita ma
ter eū maria tanta puritate niteret. q̄ sub
deo. nequid maior intelligi. ut dicit Anshl.
i de excepta ūgnali. q̄ꝑ q̄d maiore. et p̄
clariore laudem ei dare no possumꝰ. ḡ q̄ fa
tenur eam de matrem dei. (Decz h⁹ em con
firmē deū ei uoluisse. ita. que decent fuisse
illū matrem. z q̄ ad h⁹ requirunt. ut sit
digna mr dei. h⁹ z q̄d ei uoluit excellen
tiam gratie. z habundantiā meritoꝝ. et
honoꝝ suoꝝ sui. Hic q̄ roseph fuit sponsus
marie. z uir legitim⁹. z uta rapuit ei. qua
rapuit milies uir. fm aplm. debuit dign
tatis dei. q̄ uir ista tanta habundantia ut
tutū. gratie. z honoꝝ. q̄ esset filiando. z co
uenientia sponsi ad tantam. z tale filā spō
sam. s. dei uigem. ne q̄ semp̄ usari debuit
familiarit cohibere. et obsequi. z quam in
ombz custodire. Fuit go maria. eo q̄ co
ceptū fuit ꝑm. debuit. ut fulgida puritate
niteret. sic debuit ut haberet suo modo ūgem
sponsū purissimū. z castissim⁹. qui ei ꝑpe
tua uirgine ego pius. z pudicꝰ. manet. et
q̄ uterq; regali cubitet gremio. z esset sp ple
nus gratia. z ueritatis. Sed. z debuit h⁹ sal
uator dignitatem. et roseph pat⁹ putatꝰ
z mutuus esse debuit. z ei tam familiaris
et ūgis. z obsequi. ut eū uereret. portare.
amplecti. deosculari. nutrire. custodire. dedu
cere i egiptū. z reduc in tram israhl. et
i nazaret ciuitatem. (Deo rondū. q̄ ne
aia misfidit carni de supiscentia. aut de co
nubitu uiri. z nl'ex. accepta. et ni alia mis
sione contigit mariā ex auditione ad hoc
modi misera carnem. z alia maria sine
uigrm i nō. d. ee xx. et uot⁹ quin originale
uorat. et omne uenie. et inclinat
hoem ad pcm. z difficultatē ad bona. et
generalr oīa inclinat ad uoluptē. ab
illo i. uenire fuit maria semp̄ ego tota
liꝰ ꝑfuata. uel si ut aliqui dicunt. eum
exercuit. ne p excellente gratiā sibi colla
ta. z p uirtutes eius p̄fectissimas. fuit ista
somnes sic sopita. z ligata. ut ad peccā
ad nullū malū inclinaret. aut difficulta
ret ad bonū. Et ita pie credit aliq. q̄ et
sancta roseph sponsū nr̄os. ag. augustinus co
habitator marie ūginis. ide excepit i mu
liere a deo. z maxime tpe desponsationis
ut. s. uenies in eo ul' extincta esset. uel sic
sopita. q̄ ne inclinaret ad mala. z mine
ad uitia carnis. z h⁹ ꝑpe rationē. z prudentiā
diuina semp̄ ad maria ūgine custodiā. ita dere
bat fieri. etiam ne spurcitias marie corpalis.
z familiaritas sibi crederet tentationis scandalū.
z ruinam. (Sed rondū ut dicat alleᵗ. de hac
lia in suo in⁹. z dns benedicta i nō. d. ee. nō alla
uir ugm ex apostol⁹ glose ūginis q̄ esset
pulchra nimis. uzebat. aut inflammabat ad
carnis concupiscentiā. ꝑ ponis humor concupiscentia
extinguebat. ille uigmal' aspectu. tamq; frigi
dus quidā uirgineꝰ flos. p oculos eius spargeret.
aut efflueret a membz eius rarissima. z concupi
scentia humor extinguet. m cordibz aliorū. fiat
ex aduso de mulierē peccatrice. z petulante. co
gitat fastimare. fidam illecebrosā. m aspicien
tibz. sicut de talibz nōat beatus. i. z accipla
dicens. Oculos habentes plenos adulterio. et insa
tiabil' delicti. ex dictis sumi pt⁹. q̄ licet sanctus io
seph dei. z familiaritez coniuxit. z cohabita
uit marie ūgini. i mensa. i uia. in domo. et
nudi in ea hor ad libidinē motus fuit. sed ad
castitatē magis. z h⁹ ꝑpe depressionē somni. in
seipso. z ꝑpe excellentissimā ūginis sanctitatē.
z ꝑpe integerrimā virginē famē. ipsa uirginis modum
ipsi uirginis modum. z uidit. z ꝑpe hec
mirabilia ac disciplinatissimi conuersationis modum
que ego mater semp̄ habuit. z timuit. (Sed
ex hīs. z supiꝰ dictis colligit. q̄ roseph. nō de
sponsata fuit marie. no fuit uir. famulꝰ. seruꝰ
facta. z debilitata. ac frigida. ꝑ h⁹ ex causa
et fine desponsationis marie. et roseph. una ne
cessitas fuit causa. fm ꝑdicta mysteria. z obsequi
um ꝑstand' ipse marie. z puero ihu. eundo
i egiptū. illuc manendo. z inde reuertendo.
z dns usq; ad ꝑfectam puerit⁹. Constat at
q̄ ad talia no fuisset ydoneꝰ. ho senex fractus
z impotens uiribz. q̄l' egat amplexu. ut
ei ministretur. quid ut ministret. qual' esset one
ris fuisset marie. quam obsequiosꝰ extitis
set. Alia ro desponsationis fuit. ad ꝑpetuā
marie famā. apud quosdā ideos. z ad mar
nationis misteriū. celandū demonibz. q̄ ro
nabiliꝰ prorsus. si roseph senex. frigidꝰ. z q̄
maleficiata pala apparuisset. tal' esset. q̄ facto
credi potuisset. alicui infirmi pat⁹. Credit ergo
q̄ ipe no fuit famulꝰ. senex ofractꝰ. z ꝑ ut pu
tat⁹ fuit mr uerissimū octauū. z quinquagesimū
annū. z uta fuit adhuc innuenis fm̄ ysi. qui po
nit timos in nouitatē. q̄n̄q; gesimū annū. et
uerissimū octauū annū. z h⁹ sonat dicto
ysaie. Letabit sponsus sup sponsa. et
habitauit iuuenis cū uirgine. ubi glo. m
tet limcare. z roseph ad mariā. nr ad saluan
dū pudicissimā. z castissimā. rationabiliter
credē. q̄ roseph fuit famulꝰ. sed h⁹ ꝑ depressio
ne somni. z ꝑ excellentē unionē sanctitatis
facta. i. unitē spūs sc̄i. qui ꝑ plā operari
mā suauiter. castificauit. et qua senectutis ase
ritu operat⁹ (Dicit aliꝰ. si fuit i cetu ut
pdm est. q̄re go senex depingit. (Ans. q̄ ꝑ
metū. z castitatē. ūdutem. Dicit at sapiens.
q̄ etas senectutis. i. uita immaculata. sed ro

de uirgine dnt ppheta sermo. Valeda[m] puer tenru amore
uel deo pugnabat senex. ab initio nascent[is] ecclie sponsu
marie ppetia virginitas no du ut modo vadens pure incede
erat i ordinib[us] fidelium ne suspicarent carnale aliquid
de ioseph & maria. ul' ut dicit pictoribz atq[ue] poetis.
phibz audendi semp fuit ei[us] ptas. Sequit[ur] in tra
dnam[ue] inuenirent inuenta i utero hns. & dnam
inuenisset. carnali vol[un]t. ar glo. ihu ex pa[rte] inuene
runt. ℣ fm glo. i dnm. ar si dicat. ipse am[bo] pem
tetet morte punitu est. q[uo]d peminut pat[er] morte
tm no sequit[ur] dnam maria & ioseph inuenirent
inuenta i. ut. i pa[rte] inuenerut inuenta i m
utero hns. inuenta i quid fm origine p[ri]mo ab
angel' custodientibz eam. & eis bnficia nam. &
ad honore illius qui ab ipa gnandus erat. Erat
enim a ioseph qui circa ugnis habuit. inuenta i
T utero hns. & hoc ex uenis numore. inuenta
i hns in utero de spu sco. non ofert ad ly inue
ta. qz latuit ioseph. q[uo]d de spu sco esset impgnata
sed ofert ad ly hns in utero. Unde glo. dr. In
uenit ioseph in utero hre. ℣ no de spu sco facti
esse. ex pa[rte] ut dubia deliberatis dimittere ea. aut
h' addidit. ne interim suspicio scripturet ter
tori. Dicit aliqs. qm inuenta est hre intero hns
ofi. q[uo]d no i uidens putare potuit ioseph ipm
angelu intrasse ad maria ingne. ℣ eo absen
te. & ipa stran pat[er] angli discessum de lucu ioseph
abiit i montana. ad elizabeth. ubi fuit tribz me
sibz. donec elizabeth peperit puerpere dm. ut pz
luce pe. & post uisionem uidit ioseph eam
manifeste grauidam. Sed attn hoc q[uo]d uidit eam
grauidam de spu sco. est uidend. q[uo]d ut vult da
mast' & suo mo. Et allegat ugo in tho d'ocin'
T isto moneto. i quo virgo benedicta consensit
uerbis angeli. Et dixit. Ecce ancilla dni &c. In
eode momento spus sanctus gutulas purissimi &
rarissimi sanguis collegit. & mox ex eis cor
pusculu formauit. & animal rationale de nichilo c[re]
atam. Et mox sapia. & uirtutib[us]. & ordib[us] domus
sc[ri] spus ꝑpletum. istu corpi insidit. & deode
instanti filius dei illa humanitate sue psone
sic unuit. ut ex illis unionis fuit unus de
& homo. Et hoc totu sic celebrand est i sco ute
ro ugnis. & sub eis castis pectoribz. & sic deode
instanti quo virgo sensit. ipa de spu sco con
cepit filiu dei. nec dei. & hoem. Ex quo patz
q[uo]d dicit in textu inuenta i in utero hns de
spu sco. ly de non dicit attentanda re mali. qz
nichil de ea incasta spus sc[ri] fuit suspect. tam
qm ma corpis xpi. sed dicit attentanda re
affingentes. ipe em spus sc[ri]s. q[uo]d immediata o
pera dei fuit ptes. in hac xpi incarnatoe. & ugnis impgnatione sua infinita uirtute supple
nit uices principii actiui. p sexum mimet effi
ciendo i corpo xpi substantia ad ly de ugine
sumpta. Ita go spus sc[ri] virginee sumpsit. qz
sua operatione. & diuina uirtute. qua ora post i
corpo xpi de carne uirginis formauit. & ubi
altissim[us] obumbrabit eide virgini. ne sibi
minus instans carnali cupiscentia uterentur
ut dr hugo de sco victo. Sequit[ur] i textu Io
seph aut uir eius. cu esset iustus &c. hic pone
ioseph. dignia dubitatio. qm ut dm est pius e
missa nosse ugnitatis. venit angelus ad mariam
ignorante ioseph. & impgnata est de spu sc[ri]o.
fratrem qz turpitudinem & voluntate. Ioseph abiit ad
regnata suam elizabeth ad montana. & post
tres menses reuertebat. cu parta fuit ma
tri sponsor[is]. & ut audit ioseph manifeste uter
uirginis grauidu. ex quo maxime uehemen
tam suspicionem. qm[uo]d marie longa absentia.
& ex alia pte timebat de maria tanam sanctate
q[uo]d sibi videbat impossibile eam concipisse. Unde
fm ugo. Ioseph. ut esset iustus. forsitan cogi
tauit. nuntiatrix non i. no contatre. nugm
fuit uerbo amare. ℣ ora laudabilia rea mue
rit. & nichil inuenire potuit. ex quo for
mitan mulier[is] posset argui. Igit cogitauit
q[uo]d sancte de spu sco loqat & utero. & q[uo]d possibile
esset. mulierem sine viro sapere. qm[uo]d mariam
peperit. Et sic cogitauit. q[uo]d respicio mulieris
plus timet ad deum. qm[uo]d ad uirum. qui non
sit i timore viri ℣ dei. Et quis sacra pagina scien
tius. & ita nonagintus annoru. accepit & peperit
Gen. xxi. Et q[uo]d scripsi. & ysa. viii. Ecce ego
accipiet & pariet filiu. Et iste go omibz non
habuit ꝑfecta cognitione rerum. nec ita
certa cognitionem. nisi forte. ℣ fluctuabat
medio ad utrumq[ue] ptem. Considerato eni pu
dore sue. ipsum de ea malu ꝑficere suspicari
nolebat. Considerato ut impregnationis
plena estimationem de ea no ꝑmittebat. Cum
go esset iustus. nollet ea traducere. i. ℣ una
ex posicio. nollet ea infamare. Dr enim augs
i de ubi. dm. In sola nosti. qz aliqs peccta
uerit in te. & uos eu mox cora omibz ar
guit. no es reputat. ℣ prodiret. Unde uir ius
tus ioseph tanto flagitio q[uo]d de uxore fuit sus
pecta. magna benignitate pepsit. Existima
uit de adulterii suspicio. & in qz ipse sola
erubat. nolut ea diffamare. si omnino di
mittere. volens q[uo]d esse peccanti. no puniri
pecnie. ul' ℣ alia exposicio. nolut tradu
cere eam. i. ad pena dnuq[ue] gre. facta q[uo]d
laudo. Dr enim lenit xxxi. Vir sui mulier in
quibz phtonitu sui diuinationis fuit spus. mor
te moriat. Et postea dr ibide. q[uo]d sacerdot
filia deprehensa in fornicatione debeat flamis exu
ri. Ego at maria ex pte matris fuit de gne
sacerdotali. sicut & elizabeth eius cognata. Ite
dant xxiii. dr. In duxerit ur uxore. & n
sic. puella nupta virginitas. amittit ea ex ict[us] forcis
domus pietis. & lapidibz obruent ea. usq[ue] ad mor
tem illa. Vel' ℣ in tam expositionem. Nolut
ea traducere. i. & suu officium familiare cum
solempnitate nuptiali accipere. ne malo & crimi
nose iudicet. De iste modis dr aug. in
fine de nupcie ioseph. intelligens maria
uterq[ue] grauidari. erubat. q[uo]d eam qua de repto
accepat. & nodu cognouerat. grauida sen
ebat. sed q[uo]d esset dispositus & dicit. Ed
sana. an sdo an mira. In ydolatria crudeli
nimis. qz eam lapidandam de cognosco. In
tanctu. malo existimo. & nu adulter[is] potius
mea pono. Cum go malu & tacite adulteriu
pdat peccatu. & dimitta eam a iugo. Et ideo
subdit. Volebat eam occulte dimittere. ne si
pala ea dimitter. nesciret unde dimitta
tam dimittendi. Gregorius. ad quibz quod cet
sibi dubia ut visu est. Aliter dr origenes. ℣ q[uo]d
ioseph sine hesitatione scivit ea impgna
tam a spu sco. & ideo eam dimittere voluit

quia se tanta dna indignu putauit · hō go uo
luit non ex suspitione · sicut · z petrg dixit lu
xv° Exi a me qz ho ptor sum dne · z recepit
ca reducē · mgm
ge duce ex hiu
latare gp̄ nnsci
um qđ
mollet el ygnaruit · ea · pōr in expositōe pla
ret · qze eā uolut occulte dimittē · Cnam
angl⁹ apparens sibi · ipm de hō edouit · q de
spu sco · conc̄pt · est · Cuomo
go pug hō sumt · Sed qrit · qđ maria audit
eu sic arguere · z ipa potuit intelligē · q ptez
eam fuit · qre no dixit sibi dnus fecerit
q° hec p̄ nro · de ly · q talia diuina mysteria
no sunt reuelanda · nisi quib⁹ sit de hō dna
uolutas · prudens · z ugo tanuit · teneng firma
ter · q sanct illud secretu sit reuelatu elisabz
mri · ioh̄is ut her · luce p° · Nec reuelaret ꝓ
petuo tpe ipi · ioseph · z alijs · gm̄ implantu
uolunt dne · qre ioseph no q̄sunt abe
rr · q p̄ michlo q̄sunt · qz uerigm ps dō
no accidiss · Et ex eo dna dispōsiōe sim ē
ut sic p reuelatiōm angel⁹ ipe ioseph rec
tificaret · ut de cetero illo mō dubitaret ·
z ī nobis p hoc fides firmaret · Sequit · hō
aut eo cogitante · hic p̄mt · certificatio ioseph
diu ēm mta se disputauit · q esset factū · et
no nto dmisit ut gmē · qz no magnū malu
fuisset · si ad modicā hōza ipam · q de spu
sco · crepit · dimisisset · pdō ru adhuc deliber
ret rectificatꝰ ē p angl̄m · ubi p̄m glo · nota ·
aug sapient · qui nichil temere uult facere
si diligent · prōgnare · quod ōmbz pesatꝰ
magꝰ decet · z expedit · Notat · et p̄m rect
magna ioseph mansuetudo · qz illi exactu
ut suspitione · qua habūt de uxore · imo
ner ipemet uxori · si in se folliatu cogitabat ·
q si negotiū ꝓualuisset · pauci essent · q non
magꝰ ea fornicaria dicent · qm̄ ingne non
repisse · Et qz no p̄ntiuit se sciet multi
si matiē · z prudēt pensauit ona · ī re du
bia · seriatim dom̄g spōnali modo · imo pez
angl̄m ipm dixit · Et go dr̄ m hic · hō at
q° eo cogitante · angl⁹ apparuit · sompnijs ioseph
dna · ēm dauid sensibz · ad explendū reuelatō
nes magꝰ · e apta · qz tr no · ē p̄ · p̄ter nom
sensibilitū ex terroꝛe impedita · Et nōiā
p an⁹ rectificauit ioseph ppt̄ causis · ꝑa
ne ustro ignorant · facet · ven mustā · ust
to gposito · to ppt̄ honoze mris · ne dmm
sa notaret · a ōnibz · z alijs · ī ꝑpi suspitione ·
Tertio ut ioseph intelligens tam coepimꝰ
tuezentiq̄ hzet ad urgmē · z se ab eadi
ligentiq̄ nō subtraheret · Et addit · q̄sta rō ne
ultra q̄ pōmeret dubitatꝰ · que ꝑmedabat
equitas · dicēs · Ioseph fili dauid noli timē
ampē maria ōugem tua · Qz ut dr̄ origs ·
Secundo · z intrepidꝰ ampe eam · p̄m legis
p̄ceptū · uxore tuā tibi no dam · z p̄m inp
haz suspitiōm · a te longe alienā · ampe go
eam sic ēmendatu celestem thezaurū sit
dutatꝰ · dnaq; sicut plenissima sanctꝰ · sic
pfecta usquā · ampe eam · sic ō unigeniti
mansiōm · sic hoīs le · dnū explū · sicut do
mū dei · sicut creatoꝛ · ōm̄ gpam · sic ēt
aula · sicut sponsa celest̄ · dom̄ · mmatula
tam · Ite go ioseph fili dauid · ne timeas ac
ipe eam tibi ēmendutam · tui eligositatis ·
ditam · sexu · fez etatem · intende fugiens ab

herode · duc ī egiptū · Et usq; dicam⁹ p̄ herod
q° morte · qđ ut tertia · sol · Dicēs quo ꝓpe eam
s° debuit · ad p̄sens · recepit · nūq̄ dimisit · Cnr p̄m
Luc · q̄ no · m domū eam ꝓpe debuit · ubi p̄o
eam habuit · si in am de quo eam deposuit · ex
quo uolut occulte dimittere · ut dom̄ ē Sed em
ī ea natu est · i · sancto · Concepto em ē mias
ī utero · de spu sco · est · ut sup̄ est expositū · glō
aliud ē nasci ī ea · z aliud ab ea nasci · ab ea est
patre in lucem nasci in ea · ē onpi · ut' p̄m p̄phaz
angli qđ habet ex deo tu fueris · qui p̄tibi est
natus dicit · pariet aut filiū · ut no ree dezet io
seph amplius ouigio non esse uirginē · in utero
esset facta sine eo auxilio · ondit · q̄ q̄uis non
sit uirgo sancto · ut' est · generatiōi · qz ipa
pariet filiū · z tr uirgo · z filio est uirgo · agat ut
eam ab infamia defendat · z filio ut eu nutri
at · z arguat · Sequit · q̄ arguisti marie dr̄ · Et uocab
q° nomē eius ihesum · Ihesus ē ebraicū dr̄ · et uocab
latine · Salutifer · Interpretatione end solet no
mipom · Ideo aut dicit puer tibi filiū tuus si
ret ad zacharia · Ecce elizabeth uxor tua pa
ret tibi filiū · qz mulier · q̄ ex uiro ꝓpit · mari
to suo filiū parit · q̄ magꝰ ēm ex ipo est · q̄ ma ex
illa · hec aut que non de uiro ꝓcreat · no uiro
filiū peperit · sed sibi ānē · ul' mēdacio · hō ꝑ
fuit · ut ondat · q̄ ea pepit ozbi terrarū uni
uso · puer aut filium · z uocab' nomen eius ihm
q° · r saluatore · ipe ēm salui faciet · ppl̄m suum
a pcis eoꝝ · ubi angel⁹ mmuit uerbū nām in
xpo · s · humanam · p partu ingressꝰ · z diuina · sal
uando ppl̄m a pcatis · q̄d solꝰ deꝰ facere habet ·
Hemicio · hic angelo ostendit eidem ee tonus
mundi saluatore · Et ine salutis auctore · Saluat
quide no medulos · sed ppl̄m sui · hō ē in se cre
dentes saluat · no armis pugnādo · si pcta dax
andō · hoc aut totu sim est · ut ad implezet · q̄d
q° dm̄ est a dno · p ysaiam dicentē · Ecce ego in
q° utero habebit · ze · ubi ly ut ponit causale · no
em ro impletu ē · qz pdam sunt · si ponꝰ ideo
pdam sunt · qz implendū erat · s · q̄ ingo ab an
gelo usitatꝰ · q̄ tam · z pena ingo seuaret ·
q̄ de spu sco grauda mueret · q̄ deo ab ea
speret · z q̄ puero hō nomen ihc imponeret ·
ut udei no scirent ex hō eū esse implatum ī ḡ
na euangliū · q̄ p̄dā erant ī testamto ueteri ·
Concordia em scōz ihm xm ab mto suem
tionis · usq; ad finē ascensiōis sue · super
tam · in scripturis legis · z ḡphaz · z maxim
testimoꝝ · z irrefragabile · qđ ipe sunt · z ē mes
q° sias uarg in lege · z ysaie · q̄m sic Et uoca
q° bunt nomen eius emanuel · uocabunt no · s ·
q° imo sed angli psallentes · Deus sū aplis p̄dicatoꝝ ·
Tertio oms fideles ī ipm credentes · uocabunt q̄
dam nomē eius emanuel · qđ mpretat · nobis
cū deꝰ · licet em ihs fuit nobiscū · imo ī obz
tenatus · z cū sias spalit · p gram · in m sua in
carnation facta ē nobis spualiter qđa mo
s · p unione nē assumptiōm · z p sensibilem
mē nos assumptiōm · deo dr̄ bazuth trio · p̄
hō m tres usus ē · z ad horbz salutis ē · ex q̄
magna nostr̄ bonitas dei · z gratia dignatiōis
ergā nos · s · q̄ ille qui an oia secula ineffabile
ē a deo pre genitꝰ · ide ipe · in fine tpoꝝ as
sumpta humana carne · ex utrisque facta ē utꝝ nb
emanuel · i · nobiscū deꝰ · Thus xpus dominus ·
Sequit · qđ nona cre · z · thros · d · mōn · de dnica
ministrans pe · s · z · 2 · 2q · cc · lxxj · ar · d · m · pc

ona q̄ ex quo dns p
tuit sibi ceare hua
nitate pfecta: ut
pate in statu viri
li: z illa mmē
assumere: q̄re vo
luit nasci: puer pu
er: z sōsme mo
moda: pueril' eta
tis: ad aliud vide
tur magr dicens
z honorificabo
tandu: q̄ ut dicit
mgr. Dōe xv.

er doctores ibide. z sens thy. i tria gre sume. q
xm̄. dei filg assūpsit huana nam. in ill' defect
bz z infirmitatibz. quos ipm assumēd decebā
z nre saluti congruebat. Assūpsit em defectg. q
i ōnibz hōmbz inuenit: z non in ōnē. qua
no illos. qui repugnāt sue z gratie: ut sut pcmr
ignorātie ignitas ad malu. z tardieas ad bonu
Illos em defectu non deaussent suam dignitē: et
non pfuissent nre saluti. puritas aut mebroz
nbecillitas corpis. z alia que in corpe sentūt
pueritiam sunt defectg ones ombz hōmbz cum
nascunt. Et ideo dns puerilia in talibz assūp
sit. Ch' primo pter fidem incarnationis astrue
endam. primo em nostrā veram humana nāz
er defectibz ombz. quibz subiacet totu humanum
genꝰ. Dicit go dei filg assūpsisset humanam nām
sine talibz defectibz. cum pueril' etatis. putaret
sent mlti ipm no fuisse corpe hoem. sed cū
carne fantastica assūpsisse. quarto em quali e
si erret circa humanitatem xpi. sicut si circa
alia ueritate sue dnitatis. pter qd dns vo
lens suis fidelibz in ombz que salutē sunt in
tegre prudē. suos futuros aliquos hereticos. qui
dicerent ipm. no vera carne humanam. nec
naturē silem assūpsisse. ut illoz error p fide
les deprehēdat. z refutetur. atq; ita ūdat xpi
de utrq; xpi nā. z de vā filiatione dei incarnatōe
ac humanatione pura. apud ipos fideles ma
neat integra z inconfusa. ipe assūpsit. et illas
inuias infamiē. z defectg etatis pueriles.
Ordo dns puer paulo natus est agil' de mebris
et corpe: impotens fandi. z indigens alteriꝰ
ope. pdoc: ut illos. z oms defectg in nob' deꝰ
ceat. z eos oms a nobis auferri mereat. Con
amb. sup luc. Ille se xpus dns puls. z infa
tulg fuit: ut cui possēt esse pfecto. ille multo
tus in pdis. ut nesse possit absolutio. ille i
pceptis. ut tu i alteribz. ille in tribz. ut tu i
tal. Est in diligenda nra hoc nōnd. q i re
sunt tria. prima est dnitas. z neq; quia pue
dum. q fuit illam sint pueril'. z indigens
matris lacte. z alis huiꝰ. sim illa e coēgitis
pria. z facto spu sancto ab eterno fuit. que mch
il latet pr. sed nr potuit ab eterno. Cui go audi
tis q xpi fuit puer. q fuerit ubera cre no illud
dignitati attribuat. sed corpi ipsius. ut docet
b. ambrosius sup luc. Sedm in xpo e humana
nā: nec putand est. q sim illam in sua nā

tate. a i matris utero pueril' fuit. z ignaui
ut de nobis omnīt. sed i infanti corporis
sue fuit. sim illam suam quam pfecto vi
q ad ei diem ppha Isaie xm. vocabit dom
mg sup terram. nisi ex audacia uitia. lasciꝰ
de uirgine benedicta. que ideo suo exau
dedit xpm. nonē mensibz. qui eni tue fuit p
fecte virtutis. no sim corpus. si sim rom. sim qua
habuit semper ab infantia conceptionis ple
nū usū liberi arbitrii. z gratia. ac sapiam
i tanta plenitudie. ut in his. ne proficere
potuit. ut docet mgr. z docebo in tribus doc
xvm. Imo z tunc sim aiam pfecte xpi
for fuit. ut ipse docet mgr. Doc xm. tm
z doctores ibidem. Tertiu in corpo e corpis
infirmitas. z sim illud fuit puer. q puls
mollis z fragil' i membris. indigens tabulae
balneis. z alis maturis exercitibz sicut
ceteri pueri. z sim corpis creuit. z aug
mentabat. usq ad pfectionem corpis vi
rilem. Ecce dns altissima paupertatem as
sūpsit. nat e em diuissima in diuitibz. et
spualibz bonis. sed in talibz bonis pauper
in via em. z i aliena domo. nat e. z no
habuit pannos nisi viles. quibz inuoluer
z e in arto ac duro presepio vilissimo. qd et
ipse mal eligit. a brutis animalibz mutuo accep
tis. ac no sim e a nisu. sed ex diuina ordina
tione z prouidē. q ideo primo. ut pauper do
mg suo exemplo nos doceret exercitia penitē
tiana. z amare celestia. Ordo ppter xpi. ut
sua paupertate. z spōte z innocentē ppter
nos assumpta. meret. nob' celestes diuitias. ut
Ambro. xpus dog aliud loqui in diuinis non
habuit. ut tu plus haberes in celestibz ma
sionibz. Cui em ut aut apulus. diues esset
suis e paup ppter nos: ut ipius inopia di
taremur. Et in simone mansuet festinet
itur. et amb. Bonus xpc in via nascit. q
uiam nob' inde venerat. i uoluit i angu
to presepi vilissimi: q deberat nob' in re
lesti latitudine patere. no in seruis aut
aurum. pannis. si in vilibz inuolui uolue
qui nobis inuoluit stolam gdā ve
stem. ppter se assūpsit. pannis. qui nros pedes
z manꝰ ad bona agenda pauciat solue. Ob
dur. quid ad hoc dicā fres: exclamandu est
tu pst. Quid retribuam dño. p oibz his
q retribuit mihi. Ille quide inuenit ca
lice que retribuit. nos aut reddamꝰ quid
possumꝰ. i. clamosas uigilias. lacrimas
pacem. dimittamꝰ i nos peccantibz: ut
nec nobis a deo dimittant peccata. hec amb.
et sile dicit beda sup luc. Dicat em q maior
e oīm laude. puls natus e nobis: ut viri
possimꝰ esse perfecti: qui totū mundū nouo
uestit ornatu. pannis vilibz inuolui. ut nos
stolam prime auite valeamꝰ. p que ois
facta sumt. ei pedes manꝰq; nimis assi
mant. ut nre manꝰ ad opa bona dirigere
nri pedes in via pacis fiant recti. qui celu
pedes e duri pseptis angustia omnes. ut nos
per celestis regni gaudia duceret. qui pannis
est angelicis in presepio velatus. ut nos
per sancta gaudia carnis sue feruentes ve

de spē mī

finat · qui ad dexteram patris sedet · i diuersoria loco agat · ut nobis · domo patris sui mansiones [¶] Tm xpc est deus omn · z domin · · z quicq̄ certa ipm facta sunt · no sine a ipso facta · si ipse ordinatione · z voluntate oīa aut que a deo immediate sunt ordinatissima sunt · · z quemadmodū disposuit · Et qz sunt deus elegit sibi matrem · ex qua nasceret · z loci · que · Tm ad hoc elegit sibi pres · in quo nasceret · qd fuit quemadmodū ipse · ex quo ab ipso mater electa · Natus · est aut in tpe descriptionis orbis · Et quidem ideo · qz nos p̄ nr peccata eramus captiuitate diaboli · z xpc uenit · ut nos de statu illo educeret ad statum liberationis · Et ideo ut dicit beda illo tpe dignatus · est matre nasci · quo nox natus · census cesaris ascribit · atq̄ ob mei liberationem · ipse finito subderet · [¶] In illo tpe natus · est · quo toto mundus sub uno principe uiuebat · z maxima pax fuit · i mundo · z dicebat q̄ xpc illo tpe nasceret · qui · est pax uera sanctis uite q̄ uni · ut dicit · epistole · nr · unde per eos fuit ysa · uates uiolauerunt historias · z mirabilia usq̄ ad xpi · aduentum · Imperante cesare augusto · i toto orbe terrarum fuisse discordia certa · Et toto aut deo cessabant bella cessauit · Juxta illud ysa · nō · Non leuabit gens contra gentem gladium · Cogitabat aut · q̄ illo tpe · quo una princeps dominabatur · i mundo · xpc nasceret · qui uenit suos congregare · i unum · ut esset unus ouile · et unus pastor · ut dicit · Joh · x [¶] Tertio deus nascebatur tpe regis alienigene · ut impleret · illud Jacob · Non auferet sceptrum de · Non auferet sceptrum de iuda · z dux de femore eius · donec ueniat qui mittendus · Et ut aut Christus super · q̄ diu iudeam gens sub iudaice legibus gentis principibz tenebatur · gphete mittebant · ad remedium eius · nunc autem qm lex dei sub potestate regis iniqui tenebatur · nascebatur · q̄ pus · qz illa magna · z desiderabil' infirmitatis dies attribuebatur [¶] Tertio xpc nasci uoluit · qm dies plongari cepit · · z ysaie ut dicit · am li · nom · z uocabit testimoniū · ut os redemptor · q̄ ipse uenerat · ut hoc certe sent · in luce diuinam · sm illud luce · ij · Illuminare his qui in tenebris · · z i umbra mortis sedent [¶] Quito aspirante · qm is elegit ad nativitatem · ut hic tantis affectione · patebit · p nob̄ Et nō q̄ in xpo deo sunt impletē oēs · ysaie de eo minante · dicit · Natus · est enim ex uirgine · p qd impletu est illud ysaie · ecce · Ecce uirgo concipiet · z pariet filiū · z uocabit nomen eius emanuel [¶] Natus · est in bethlee · p qd impletu · est illud michee · v · Et tu bethlee terra iuda · nequaquā es minima · i principibz iuda · ex te enim exiet dux · qui regat populum meum israel · · z egressus eius ab initio · a diebz eternitatis · Et ubi nos habemus · Exiet dux · Caldaica tristans habz · exiet in messiam · et p ista uba minuit · ppha duplicē · nam · i expositis alibi exposuit [¶] Natus est tpe regis alienigene · s · herodis · p qd · ppha · Jacob · Non auferet · Non auferet sceptrum · de iuda · Natus · est pauper · qz · i uia · in aliena domo · mulieris est nubis pannis · z reclinatus · est in presepio · et sunt uoluntarie pauperes · per totam uitam sua in terris · per qd impletum est illud · Zacharie

ix · Ecce rex tuus ueniet tibi iustus · z saluator · z ipse pauper natus est tpe matris pacis · p qd impletum est illud ysaie xi · Et conflabunt gladios suos in falces · · z lanceas suas in sarmentes · [¶] Tpe enim nativitatis xpi · in omnibz regnis Romanis · principes · sunt pene gentiles in terris · adeo qz toto mundo nullus · ut pene uidetur · Et dicunt ipsum pacem in iudea · de qua terra · principe · loquitur · a xpo · omnis · an xpi · natiuitate · usq̄ ad mortem eius · · z post · per xl · annos · ut arcetur · ut post colligi ex dictis josephi · z aliorum historiographorum · q̄ iudei fidelitate rebellantibz Romanis · destructi sunt · z captiuati per ymum · quadragesimo iii° anno post ascensionem xpi · Verisile aut est · qm in pace tam longeua · seminibz belli · nulla arma · z instrumenta agriculture aperta · fuerunt ipsa · i usui · mutata agriculture aperta · sint sensibilis · uidet · i terra · ubi post bella sequi pax diuina · Sequit · ibid' · non leuabit gens contra gentem gladium · z non exercebuntur ultra ad prelium · Illud non impetrat pacem eternitate · s tm diuinitatem · ut pz ex alia scriptura · Nam m° sr xpo dr · Et non uenit ultra · Dei · mpi · sr · z illud non impetrat eternitate · qz fregerunt legem · Dei possunt uasisse · z spoliasse · Nam is · s · impetrat diuinitate tpis · ut sit sensus usq̄ ad longū tempus non uenerunt · ne eis audet · sint pozibz audire · quos · i Samaria diuert elizeus · ut dicit · ibid · at ita · melligut · i · posito · de terra · usque · ·

finaliter

terra

Illos simos de domo nostre regnare ms 252 208 208 ut sup · i registro

In octaua dñi · Sermo · Tiusdem · Luce ij

Signū consumati sunt dies octo · ut circumdederet puerū · Tr · In hunc euangelium exposuisse · de duobz esset dubium · si de circumcisione · z de nois impositione · sed qz de primo · si de circumcisione · cui precepta sunt · quis fuerit eius effectus · z qz deus uoluit circumdi · z plura alia audisti · i pri umbrā non oportet uerare · Sed de nois · si · de nomine ihu · z eius impositione · alius dicit · cogitauerat nob' deus ista fieri loqui · z audire · q̄ fiat sibi ad laudē · z nob ad salutē · Ad quod cum impetrando · salutem · maria ingressum salutatoe angelum dicit · Ave maria gratia plena · Dominus · Signum · tue uirginei pris · diuina gaudia sunt · est · ut joseph ascenderet a galilea · in iudea · in ciuitate nazareth · i bethlee ciuitate iude · cum si possessionis parende · z duceret secum · pignore · virginem maria · de regali prosapia orta · quo cum peruenissent · impleti sunt dies eius · ut pareret · Octauo autem die · cum uenissent · ut circumcidere · Octauo · nati · erant nouem menses a tpe · dimissionis · z pepit filium suum primogenitum · quem · fecit · Et uocauit nomen eius · ihesum · quod · nullus · ante · uocatus · fuerat · in tota celi militia · Et ideo · ihesus · qz saluum · populum · suum · a peccatis · eorum

dm diem nr̄ sc̄ q̄ venissent dies octauus: puer circūd
dī fm q̄ p̄ceptū fuerat in lege vetabāt nr̄i se sub
didit: q̄uis no teneret. Sz ut nr̄ exemplū
vita redderet: deo circūdi voluit: ut p̄ hoc nob
daret exemplū libent̄ subeundi q̄ncq̄ labores
& quo nanq̄ in notaq̄ & immaculatus dom̄
ihc: qui p̄ctm no fecit: nec inuentꝰ e dolꝰ in ore
eius. & qui pctā hoīm tollere venit. no horruit ꝺ
qua p̄ctor. subire in teneritma sua carne circūd
sionis cautere. p qd in alijs q̄ nr̄ aufereba
originale p̄ctm: quam dignū est. & q̄m debitū
ut nos qui plem q̄ p̄cta sum⁹ libem⁹ & voluta
rie nos subdam⁹ q̄ncq̄ & sanctificatiōi. dimissi
oīe p̄ctōr: & salutē & remediū accep. Circūdisus
e ei⁹ puer: & ut sequit̄ in euāglio. vocatū e
nomen eius ihc. & hoc valde ḡne fuit e. nōia
enī nō ḡne imponūt. nisi q̄ debent ab aliq̄
ꝑcurare. aut ꝓpter ondone illius cui imponūt. Chris
to aut̄ hoīm dño e illud ḡre mūdo. ut per
ipm saluarent̄ oēs: & rideo q̄ nomen nr̄m
tm est nomen eius ihc. i. saluator ul' salus.
Et ista vox erat angelica assignauit ioseph. cui
p̄mo. d. ei. Et vocab' nō eius ihc. Ipe enī salu
fient p̄plm suū. s. in se redemtem. Salutē sent
non tam a visibilibꝰ inimicis q̄m ꝓpria ab in
visibilibꝰ: hoc e. a p̄ctis saluat: non armis pug
nando. sꝫ pcta dlarando ut dr̄ remigio. Et q̄uis
in scripturis & singulariter in ysa. xpc dns multa lo
beat nōia. ut emanuel. ysilatris dei fortis. pn̄
ceps pacis. oriens. ac. Et ro sunt q̄i. p eod. vpu
tanda. Et non sine misterio. tr. s. in circūcisione pu
eri. cui p̄mo fudit p̄ciosū sanguinē suū nomi
ni. est nomē eius ihc. q̄d manifestat ut dixi sal
uatorē. p hoc enī nom ostendebat. ipm ee
saluatorem. illi. multa in scripturis & ꝓphe
tis ꝓmissum: qui passione sua & morte. et
p̄ciosi sanguinis sui. saluatū esset p̄plm suū a pec
catis eorū. Ec. ad vōbū e ab anlo. pcus q̄m
in utero ꝺcepit. Hoc enī vōbū e ab anlo dicti
ūm. sapies & pariet filiū. & vocab' nomē
eius ihm. Et dr̄ origs. nō' ihc Glosium: omi q̄
multū dignissim' nomē q̄d e sup oē nomē: no
datur ab hoīnibꝰ appellari: nec ab eis assert
ri in mundum. q̄pter q̄d signāt dr̄ euāta. q̄ hoc tm
e ab anlo. pcus q̄m in utero ꝺcepit. ꝛc.

alighs ad

A ista ih̄ illa ide ꝓpter eū
nōie ihc q̄d fuit saluat

In ephiphania dñi Sermo eiusdem Euangl' m' ihc

xpm natus est
ihc in bethlee
iude in diebus
herodis ecce magi
magi ab oriente
venerunt ihc
vo solima dicē
tes vbi e qui
natus e rex iude
ozt. Vidimꝰ enī stellā eius
in oriente & ue
nimꝰ adorare
eū Audiēs aūt
de herodes mo
tus est. & oīs hierosolima cū illo. & congregās
oēs pncipes sacerdotū & scribas ꝑplī et
sciscitabat ab eis ubi xpc nascēr. At illi dixe
runt in bethlee iude. Sic enī scriptū e per
ꝓpham. Et tu bethlee terra iuda nequaq̄ ee
minima in pncipibꝰ iuda. Ex te enī exiet dux
qui regat ꝑplm meū israēl. Tunc herodes
clā cōcās magos didicit ab eis tp̄s stelle
q̄ appuit eis. Et mittēs eos in bethlee dixit
illis & interrogate diligent̄ de puero & cū
inueneritis renūciate mihi. ut & ego veniens
adorē eū. Qui cū audissent regem abie
runt. Et ecce stella quā viderant in oriē
te antecedebat eos usq̄ dū veniens staret
sup̄ ubi erat puer. Videntes aūt
stellā magi gauisi sunt. gaudio magno
valde. Et intrantes domū inuenerunt
puerū cū maria matre eius. & procidentes ado
rauerūt eum. & apertis thesauris suis obtu
lerunt ei munera aurū thus & mirrā. Et
responso accepto in somnis ne redirent ad
herodem viā alia reuersi sunt in regionem
suam. ait ihc. ꝛc

Notandū q̄ xpi natus. p̄mo e manifestā
tus iudeis viis pastorib⁹ ipa nocte nativitatis q̄n
eis angelꝰ apparuit. & mirabile natū ee
in bethleem saluatorē mundi xpm dñm. p
& venientes bethlee viderūt. & cognouerūt ut
ait oīb⁹. q̄ viderant. & q̄ audierat de ip̄o
puero mirabant Ordo mandat̄ e generalis
num hodierna die venerunt bethlee. & ibi
inuenerunt puerū ihm cū maria matre eius
que cū side agnoscentes ut deū & hoīem
adorauerunt: ac ei munera obtulerunt. & vtiq;
illaq̄ manifestatione. indicā e nob' natū nr̄m
ihm nō in xpo. s. humane. & deitatis quidem
in hoc q̄ nūcq̄. s. pastores & magi
inuenerunt puerū puerulo teneram infantē
bra. & indigentem matris ubere. sicut ce
teri pueri nouū nati. Diuine aūt & hoc
q̄ illi pueri. etiā cetu simulabat. s. angeli
celestes spūs. qui in eo nūc apparuit
& nouū sidus. q̄ magis apparuit. & eos
ad xpm usq̄ p̄duxit. Unde fulgens in
q̄da simone. puer ihus. p̄mus fuit in pre

sepo immensq ni talo: uilis i pannis · pnosq
i stellis · iste puer i psepio quid puulus
rolloeat · ꝑ magna ni talo mirabiliter oppa-
ꝓmittit se manibz i terra ptal · ꝑ ꝓpter
sibi relesua sanitati · quid est go ep mfan
tilis attendis etate · z eis diuina no mis
gis ptudent sic fiut vant nimmada puer
hmo natal' duimtas · z natal' hmanitas ·
De illa za manfestanon q genitibz hodie
facta est pmo loz euan a pmo dicas C
na · e · ihc · t he · iu · i di · hic · dns · p quod
ome euan xpm natu esse · nec no pmo
ablatu fuerat iudeis dnm · qz tpe herodis
qui fuit gentil' qz ydumeus · z pma re
alienigena ni israelm · z sup pplm iudai
co · z hoc fuit ꝓphetizatu a patriarcha ia
cob Gen xlix · vel sepe supis fuerat dicta
tu · dne diat euan za et ec · ma · ab ori
ve · ioze · di · vbi e qui na · e tepe ui · vi
mus stel · eius i ori · z ve · ado · e · Vbi vide
dus pmo q ad ꝓphetia israel' exies de egipto
debellass seon regem amoreoz · z qz rege
basan · z ꝓpos eoz ut habet nũ xxi · et post
sent ad cam pestera moab · misit balach re
mabitaz · ad balaa ariolu · z magu · petes
ut veniret ad se · z maledicet pplo israelit
poz sic fortia debellare · z balaam võs vent
mitentione · z voluntate maledi pplo israel · ꝑ
dns eius · z i ag oze p maledictiõ posuit bn
dictiõ · ut habet nũ xxiii · z xxiv · z
ad ab alto mõtis israel · i campestribus moza
tem · i tentoriis suis repit ꝓphetizare multa
z nõ multa ꝓphetizauit et de aduetu xpi
· videbo ad · ꝑ no mtuebor · ꝑ no ge · q ·
xpm de hac ꝑm carne nasciturꝫ · uidebo · no
i ꝑsona ppa · ꝑ i meis posteris · s · i ꝑsona
magoꝝ · de quibz loꝛ euanl' · Et io dicit
mtuebor illud · ꝑ non ge · qz adhuc multo
stabat tpis usq ad xpi aduetu · Constat
ꝑdicit signum qd futurꝫ erat i xpi aduetu
· dicit stella ex iacob · q hic ꝓphetauit
de hac stella · de qua loꝛ euangim · q i xpi
nitate appuit · z magos ad xpm natum p
duxit · Et sequit · et virga surget de israel
· xpe · qui dicit uga ppe egiam pcatu · hm
dnm ꝑs · n · de eo loquit · Reges eos i uga
ferrea · Deus e ctra hoc nond · q sicut al
legat · s · tho · ma ꝑta summe · q xxxv · scribi
hoc fuit de ꝗstionibz · no · z ve · tes · q ma
gi illi traditiõ balaa sequant · qui dicit
oriet stella ex iacob · Vnde videns i ꝑso
nam xpi stella ex ordine hanc ee metlice
aut · quid balaam futurũ indice dns iudeo
ꝓphetauit · Et i magna erant plebs operibz
subdit · Alii dicut eo illos fuisse nepotes ·
balaam · qd magi me refetia e tradendu ·
qz balaam me alia q ꝓphetauit dicit · Ori
et stella ex iacob · Illi no videtes hac ꝓphe
tiam · mox ut uiderut stella nouã mtis
leretur dnm natu · z venerut · z sic hac
stella fuerat varias balaam nonerat eo
erant successores · Ex hmõi i stella visione
moti · z ex ꝓphetia balaam · qui i illoꝝ
regione quendam habitauerat · z ex ani
monitionibz angelicis · z mstmetu spus

de ea mouete
fer magos ut
stella affedet

sci · ipi magi monent se de loco · z venerut
i iudeam · ad adorand xpm natu · Et aute
habuit ainonitoes anglicas · z nspirationes
dnas · pz · qz dr ans q i somnis de hoc fuisse q ·
ab angel' aliis nominibz · z reuelationes ma
gi audierat · q stella xpm natu ꝓnuntiet · Et
leo ꝑ in sermone de hac festte dr · ꝑ illam
spem q rorem mouit obtutu fulgentiorꝫ
radiis eoꝝ · rorem ꝓduxit · qd ad illud
tpm filius dei ꝓmebat · Terno uidend q rorem
alia · s · the · ii sup · Crisis sup aq · · z angli i sono
ne pnis festiuis dicit · q stella appuit magis
ipi ꝑ biennium an nte xpi · z in pmo se ad eos
ꝓnites · a remotissimis pbis orientis venerut ad
xpm · xmi die a sua nitate · vide · z herodes
sciati post dressum magoꝝ · videns se ab eis illu
sum · mandauit omdi pueros ab imatu · z nis ·
dubitans an ille xpus natus esset · qn stella ap
paruit · ꝑ q a magis audierat · dicit eis Crisis
p biennium an nte xpi ꝓfecti sut · z stella eos
precedebat · z neq ista neq pot defecit ni
pers ozze · Coroz est in opimo doctoꝝ · q re
pmo stella appuit · ni xpe nascebat · Vnde q
dam i oriente · dicut q i deitori nato pastoribz
i iudea aliq appuit · sed magis stella · Eq uo ap
paret q ꝑm eum stella no appuit · n nato dno
nec · s · qn pastoribz aliq appuit · Cum fulgentius
dicit Stella dnte nitate · multi appuit pius · ꝑ
ea tur quez reamt · z magi pulla deputaut ·
q nox pacto ossio esse desyit · Quid · quo no op 2
nito potuerant venire in bethleem · Dicit ep sta
tim iussa stella magis iter arripiebant · et
xpi anis diebz illud longissimi iter peregerunt ·
ꝓmo quid adducti dina ubute · ꝓte no ozo
nis dulzoze uelocitate · z hi si venerut ex ꝓ
mis ꝓbz orientis · Vnde glo · dicit · no est
mirand eos i xpi diebz uenisse i bethleem
ni equos arabicos · z dromedarios habuisse q
sunt uelocis ad iter · Quida in ut ymagi di
cunt eos uenisse de ygnia regione · vnde fit
balaam · q dicitur sucessores sunt · Dicit at
ab oriente uenisse · qz ꝺra illa e oriental · respu
ꝺte iudeoꝝ · Dicit herodes sciati ut iudei se op 2
illusit a magis missit omdi pueros · Qze i ab
imatu · z nisa · n qz a magis agnouit stella
an xpi nitatem · ut quis dem sint appuisse
dicit ꝑm ugem in historijs · q herodes uides
magos · sibi nichil imitasse putauit · eos usi
ue stelle decepos · z io erubuisse ꝺrie ad eos
z io ab inquisitiõ pueri cessauit · Qz ni au
disset firma · de hijs q dei erant a pastoribz
z magis ꝓphetias symeonis · z anne sensit
se illusu · z io iratꝰ valde · z timens sibi
deze regni · uolunt occasione illi puer omes
pueros de bethlee puere · ne puer magnitu
euaderet · sed sunt ab execution hmõi sed impe
ditus · qz etatꝰ erat ad roma ad impetrand
suoze filioze ipm remanentu · z io tr no sunt
ausi pueros ingredi · ne ad alios finaciibus
suis remaneret · de tanta caudelꝫ · Quido aut
romam · z mandando ibi · z redendo i uda ·
appo sunt ann · z plus · z io fuze post duos annos
a xpi nte ad regnu suu ꝺuersus · z i regno
a romanis ofirmatꝰ · qz simam ꝓ se coñ filios
habebat · nec ꝑmo copulant pueroz necessi
qua antea cogitaut · z sic orali sent ab ima

De quinquate stelle

ab orient

pi z mſia pueros. qz ab ortu ſtelle. z ab miſſione magoꝝ fluxerant fere duo ann. Xero nondu q̃ rexꝛ allet ſuꝰ thor. ubi z Xꝛiſ ſup ast. d. q̃ ſtella q̃ magi ſ appuit no fuit una ſtellaꝛ celeſtiu. matu. 2 primo. q̃ quid nulla aliaꝛ ſtellaꝛ relaſſu illa nid mouebat. Hec em ſtella mouebat a ſeptentrione 2 meridiem. ita em iacet iudea ad ꝑſidem. Unde magi venerunt ut Xꝛiſt dicit. Stelle uero celeſtes. monent ab oriente 2 occidente. Sed qz hoc ex qꝛe. no ſatis end appebat. 2 nota. ſed arta 2 media die. q̃ no 2 iudeꝝ ſtelli ſ. nr lume Terno. qz quip eaꝛ in die appebat. quip aut oculabat. Cum em magi intuerent ceroplima ornatu ut ſcipam. Xero. q̃ no habebat ornatu mundi. ſi q̃ opebat magos ire. eaꝛ qđ ibat: q̃n aut optebat ſtaꝛe ſtabat. ſicut. 2 de caligina nubeq̃ erat 2 aſtro. Quido. qua no ſuꝛſu manes p̃ſu iudeus dimonſtrabat. ſed deorſu deſcendens hꝰ ſtabat. Si 2 fuiſſet in orbe celeſti. ul' aꝛa 2 ſupma ꝛegione aeꝛis. ubi comete gignũt. no potuiſſet determinate loꝛ. ubi erat puer oſtendere. 2 deo ꝓ. q̃ ſunt in ꝓpꝛio ꝓpe aeꝛe. Et dicit augſ 2 ſmone. q̃ ſcatur q̃ ſup caput. tamq̃ dicat. h̃ eſt qui natꝰ eſt rex: ut que loquedo noſtraꝛe non ꝓtraꝛet. ſtando monſtraꝛet. Et dt Xꝛiſ. q̃ hꝰ no vꝛ eſſe ꝓpꝛiu ſtelle. ſed ornatuſ eq̃ tonal. ꝓpꝛ. qđ dicunt aliqui. q̃ ſicut ſ. ſ. deſcendit ſup baptiſatu dñi 2 ſpe cꝛubie: ita magi ſ appuit in ſpe ſtelle. Aliqui aut dicut. q̃ an hꝰ qui appuit paſtoꝛibꝰ in ſpe hiuana. appuit magis in ſpeie ſtelle. gababilus in iudea dñi. S. thor. q̃ ſunt ſtelle de nouo creata. no 2 celo. ſi in aeꝛe uianoꝛ te: q̃ ſm dei uoluntate mouebat. Unde leo ꝓpa 2 ſmone de epiphania. tribꝰ magis 2 ꝛegione orientis ſtella noue claꝛitatis appuit. q̃ illuſtꝛioꝛ eeteris ſulchꝛioꝛ q̃ ſyderibꝰ. in ſe intuentiu oculos ad os q̃ mouebat. ut oſtſm admoꝛet. no de eo ſum. q̃ ta inſolita iudebat. Et ſunt hec ſtella no erat una de celeſtibꝰ. 2 ta nr erat cometa: qua ſtaut no eſt ſcripta moꝛi celeſtiu ſtellaꝛ. ꝓpa nr cometaꝛ. q̃ nr de die appet. nr curſu ſuu ordinati mutant. Dñs. qze deꝰ uolut xꝛm mittere p ſtella indicat gentilibꝰ. qui ſunt extꝛubꝰ diuinonu exaſtꝛ totalit mſtꝛ. ꝓtexat go ex hac hyſtoꝛia ꝓpꝛ audiꝛa. gentiles etꝛonee eſtimare. q̃ xꝛm natꝰ fuit ſm exigentia ſtellaꝛ. ꝛc. Unde de hoc in lectiõ ſup ait. Deus. ec. de hꝰ ſm ſ. thor. u. 2. q̃ xꝛm indicas ꝓmo magis eſt quaſtiõ. ꝓpa die nat xꝛm. ut dm 2 ꝓpꝛ. Sed. magi venerunt xꝛm die nat. quo celebrat hyſtoꝛia feſtiuitas. Si em reuoluto anno a duobꝰ tranſierunt. ipm in bethleem no inuenſſ: ſed dicat luc. ii. q̃ ꝓpꝛ oblatione quãi ihũ in tẽplum. duexſi ſunt in galileam 2 nutꝛatem ſuam. ſ. nazaꝛeth. Terno aut magis 2 uſus 2 triplo xl.mo die. mo manifeſtato debꝰ fieri ꝓ ea. q̃ ſunt familiaꝛia. 2 magꝰ conſueta illꝰ quibꝰ fit manifeſtatio. Deꝰ aut uſus familiaꝛe eſt. 2 conſueta interioꝛ ſpus adoꝛeꝛi inſtinctu abſq; ſignoꝝ ſenſibiu deiꝺoꝛa. Ih aut ſenſibilibꝰ dedit eꝺꝰ. ꝓ illa ſpꝛia ad intelligẽa adduunt. Symeon. go 2 anne. manifeſtata 2 nrõ xꝛm ꝓ interioꝛe inſtinctu. ſi ſ. ſm illo luc. Ruſum accꝛpit a ſpu ſco. Symeon no uiſuꝰ ſe moꝛtem. n ꝓꝰ uidet xꝛm dñm

f. symeon et anne phe

tribꝰ aut 2 magꝰ tamq̃ ibꝰ qualibꝰ dictuꝰ manifeſtata 2 xꝛm indeis. ꝓ appꝛoꝰ uiſibꝰ. paſtoꝛibꝰ tamq̃ indeis. apud eſt ſic q̃ſtꝛ. ſacte ſunt appꝛoꝰ. uelata 2 nrõ xꝛm. ſ. aut magi. qui aſſueti erant 2 obſeꝛuatione celeſtiu ſideꝛe. manifeſtata 2 ꝓ ſignu ſtelle. 2 dicat Xꝛiſ. ꝓ aſſueta ꝓpꝛ dñm uiꝛe uoluit. ipꝛe. 2 deſcendens Nolaꝰ nõ. q̃ ſicut dicit anſtl. 2 ꝓmoꝝ huiꝰ feſti. ſtella q̃ magos ꝓduxit ad loꝛd ubi erat ꝑ natꝛe ingẽdes miſtꝛ. ꝓtuit eos ad ipam ꝓduci ciuitate bethleem. 2 q̃ natꝰ 2 xꝛpe. Oꝛ tm ſubtꝛaxit ſe duce ciuitate. 2 qua naſceꝛet xꝛpe. ꝛc. iudei teſtiom ꝓhibeꝛent. ut ſic gẽali teſtimo oſtmatꝰ. ſicut dt leo ꝓpa. ardentioꝛi fide exꝑerent. que 2 ſtelle claꝛitas. 2 ꝓphete altioꝛitas manifeſtabat. Si em ſtella que eos ꝓduxit ad iudea. uno mineꝛe eos ꝓduxiſſet ad bethleem. nec de hꝰ q̃ ille eſſet xꝛpe natꝰ. ſolu habuiſſent teſtiom ex ſtella. ſed in 2 ihoꝛlim ex uione iudeoꝝ audiuerut teſtimoniu ex ſcripturis. 2 de loco nat xꝛpe. 2 ꝛu ſtella apis exeuntes de ihoꝛlim. appuit eis. et eos ad puerꝝ ꝓduxit. unde de hꝰ q̃ille eſſ puer natꝰ. nec iudeoꝝ xꝛpe dñꝰ. au eaꝛ fideꝛa ſanctꝰ. habebant duplex teſtimoniu. ſ. ſtella. 2 ſcripte. ꝓ qꝺ uiꝛtuti fuit eoꝝ fides cõfirmata. 2 in go ipi annuntiant uiꝛtute xꝛpi. 2 uiꝛtutes loquent. 2 tradit. 2 ꝙuent. tamq̃ ꝺeſignantes eos. qui ambulant ꝓ fide. 2 de ſideꝛat ſpe. ut dt augſ. 2 ſmoe huiꝰ feſti. Judei aut iudeam eiꝰ loꝛd. nat xꝛpe. ſiles ſancti ſunt fabꝛe. 2 arcꝛa nae. qui alias ut ea dixeꝛunt ꝓſeruerut. 2 xꝛi diuinus ꝓuexit. au dierut. 2 abſeruerut. inquiſitores duxeꝛut. 2 te manſeꝛunt ductoꝛes. ſiles lapidibꝰ. q̃ alias uiam oſtendunt. nec ambulant. Dicunt eꝛ natu ſm. eſt ut ſtella ſubtrahꝺ. 2 ut ꝛu mano ſenſu ꝛeuꝛt 2 mutate uiam ihoꝛlim. 2 ibi ꝓmo xꝛpi indaꝛem nutꝛaꝛent: ut iudeoꝝ 2 ꝺiſpantes. mexcuſabiles habeꝛent. q̃ ad xꝛpe ſunt iudeis multiplicet in lege ꝓmiſſus 2 ꝓphet. ꝓpter qđ ad magos deſideꝛio debebant expectaꝛe eiꝰ aduentum. 2 ad gaudio eꝰ ſuſcipe. 2 ſic hꝰ diligentiſſimi eſſe. ꝛtam ſuꝛeuꝛunt loꝛd in quo naſa debuit. ꝓ in bethleem. ut ipſemet magꝰ iudeoꝝ. 2 m ſup ſuꝛeuꝛunt. a ſuꝛe potuit. q̃ iam tepꝰ fuit in quo xꝛpe naſceꝛet. hꝰ em ſuꝛeuꝛut ꝓmiſſe ex ephrata iacob. 2 danel. ut dm ſint ſuꝛ de aduentu. Jm indicauerut gentiles teſtimoniu ſtelle. ꝓꝛ indicantes. ſa xꝛpm ne miſſe. 2 ſi no erant moti ex lyꝛis oibꝰ ad ꝛtendu xꝛpm. ad aiad' ꝓ breue ſpatiu 2 bethlee. ad ꝓuexꝛ ueneꝛand'. q̃ 2 eis magꝰ fuit negligẽ: magna audia. magna 2 nulla. q̃ eos mexcuſabiles faciꝺ: ꝓ hanc eiꝰ gentilitu diligentiam. 2 iudeoꝝ negligẽ tam ſignificabat. q̃ fides xꝛpi eſſet a gentilibꝰ denote ꝛtipienda. 2 a iudeis ꝓ maioꝛ ꝑte 2 infideliꝰ ꝓnuntiꝰ ꝛefutanda. qz magi q̃ gentiles erant xꝛpm denote ꝙſiuꝛut. 2 in nenu adoꝛauit. Sacꝺotes aut iudeoꝝ audientes xꝛpm nasꝰ ꝓ ceſte ſignu. nullo moꝛi ſunt ad ipm querendu ſiu ueneꝛandu.

Cur stella se subtraxit magis Herodis minis

finis

m quo bn impleru est illud pphe qubz no est
nuatum de eo audebunt · z qui no audierut
intelligunt. Residui · gte in laza sup ait. Et
¶ mitt̃ do mie · pne · leo pp̃. qñtumr pnd alie
ne ope mdigu · fundi impotente · z nlla ab
humane infancie grãlitate discrim · qz sed
fidelia erant testimonia · q ni eo maiestate
muñibil' dimitt̃ assecuti sunt · qm gbat̃
simul debebat esse · sempiternam illam essen
am · veza hoiis susapisse nam̃ · Cui maria mre
¶ eius · Xpc inuenerut puerz nd maria mre
eius · no ad diademate ornatu · a' in lecto au
teo utentem; sed nr tumtu vnd lumen:
rion ad ornatu corpis · sed ad regimen nu
dicit · quale lre patrat rãpetarũ neor
pegre ostenta · Et go regem terrenu gen
tes venissent magis fuissent ofisi · quam
ofisi · qz tanti timer labore sine causa suscepissent
posset · nisi aut · qz celeste regem quezebat.
z si nichil egale indebant · T eo in solus
stelle testimonio ducti · gaudebant orn eoz
ornate puerz ospite · qz spus in corde t
bile eum mostrabat · Et symon de cassia
ingredit magi paradisu · suppellectile na
instructu humana copis · z vebz familiaribz
ex omd pte piani · z ano eligiosi · mente
puri · fide firmi · ex signo eis desup dato
pis usq illuc pcio facto non turbabant
rion scandalizabant · qp nichil mineriet
michil videnl · apm · rege maiestati · z ad
regem quem videre inuenerut puerz in
potente fandi circa illud · Et mirãtes do
nud · Reñd · qp domna · om uita sua in
solu uerbo sed ena ope docuit nos ereptis ter
rena · z amare celestia · ad am · z tota uita sua
paup ee uoluit · z fuit · quo ad eterna · si diuis
simul quo ad spualia · s. vnere suas · ut
eq ingressu · mudu no habuit · n vles
panis · quibz imolebat · z · aliena ede na
tus est · z · aliena ano pscpio vltimat · Et
· sua ordinatione · ho · mudo · tanta paupta
te vsus · q nuda ipm sequi voleti docuit ut
her · ait · vulpes foueas habt · z volucs
celi nidos · filius aut hois no habz ubi capiet
simul vlmet · q · d · bruta habt latibula sua · z
quibz possit latere · ego at no habeo dom
ulu · q possim me vlmae · Et · egressu de
mudo nudus · pepedit · euge · z mortuus mu
lutus · z · aliena sydone · z · aliena positus
est sepulchro · Hic ena elegit mrem pau
em · quid · z · tpalibz · ut audistis a xpo · qz vze
habuit tumtam · re · & diuissima fuit · z cate
· z diuitibz · z gte putat ita elegit dns pau
ptate in se · z in sua sanctissima mre · misi
ut posset · ut nos doceret despicere terena
· z amare celestia · z ut stemtem · z nñs
mite · z neqquid amaremus altos status in
duimus · z potestatis · re · eo qp facilius · bene
se hre · z mediocri statu · z · sufficientia qui
· alto statu · z · z supabundãt · ro ex quo sume
possimus ex hoc qp homo pua aqua · a me
diocrem · facilis transit · z sine periculo · in
magna ud nro submergit · sic in ppto · qz
pnu · a' mediocre ong homo facilius portat:

magno ud one nro deprimt · z sub eo cadit: sic
¶ xpc · Cui maria mre eius · a qua nr audiens as
pectu cognouit etate inuenilem · morũ ordi
tione grandeua sapiente puidam · aspte vere
rundam · atq modestam pauperem · z · ipsa
¶ pauptate letante · Et gaudens adorauit eum
Xpc · magi puerz uidetur hoem · z cognouit
redemptorem · illuminati in fide · Et symon de cas
sia · fructu a tam dnor pubz tanto fuissent
pduti tpe · nisi eos in pnia fide solidasset.
qua diu · z illa infantia · z illa puerilia · z illa
forma pueli · z illa carne mortali · z · ista una
bul' · z · istis vilibz fasciis · z illo paupcrio de
solato · adorassent adoratione latrie · verbu
eternu · nezho meãtu · & qp nob caro fini · z
vmdoz dñi · au debuit honor · z gla · z se
cula seculoz amen · Et que ad vota volunt · fleu
qp corpe venerant · illu ena muneribz pstrinx
¶ qd qd sequit · Et aptis thesauris suis · obtulerunt
¶ ei munera · au · th · z mirrã · Et dicit dñs ihesus
qp quibz oraf her tria obtulit · Xpc sup · ait · Si
magi rege terenu qd venissent fuisset ofisi
qz tanti timer labore sine causa suscepissent
Unde nec adorassent · nr munera obtulissent
nec aut qz celeste regem quebant · z si michil
egal' excellenae in eo viderut · in stelle testi
mio ostenti adorauit · videret enim hoem · et
agnoscit deum · z offerut dignit xpi munera
auf quid · q · rgi magno · thus · qd in dei sa
crifiis ponit · z immolant · ut deo mixta qua mor
tuoz corpa condiut · offerut tanq pro salute
dñi mortalitate · Et nd qp ingi tua lingues ap
s · corpa · aiam · z res · de ista omnia quecunq
sibi psentant · ipm honorando · de sua corpalia qz
prodeunt habe · de sua spualia · quia adorane
tes fidelit · tu sta tpalia · qz munera obtulerat
fidele · s · aurũ · thus · z mirram · p qd mysteriu
ut · z nos nato rgi aurũ offeramus · p elemo
sinaz largitatem · ut · s · de tpalibz nostris sibi
ad laude subueniamus · membris eius · s · pauperib
ut offeramus sibi aurũ · i · deuotaq qua nos to
tis gmptos sibi subdamus · z applicamus ill · q
ptinent ad ipius honore · z familiaritate · thus
p ozonis deuotionem · mirra carnis vitia p ab
stinentia mortificando · Et at symon de cas
sia · nr xpus suis manibz munera illa fusce
pit · qui ultroz extrema pietatis rdit · que
michil aliud de seipo eis ostendit · qm quer
rit · dicit videre visitantibz possit · ne ipi per
didissent munus · si audissent expectandum · et
si nos supasset etate · Et leo pp̃ dicit · ut alle
luia · ubi · Magi inuenerut puerz ihesum · nulla ab infantie humane gralitate discre
tu · Et xpc sup · ait · q xpus non fuit mira
bilia · aqua aqua · subtrahit · vinu · qm illud
qd dr · Joh · ii · hoc initium signoz fecit ihesus Ga
lilee qm prima etate fecisset inscrutabilia · no ni
diguissent israhelite alio manifestante aum
to in Joh baptista dicat Joh · primo vt manifestet
israhel · propter ea venit · ad baptizandũ · Ex
h · ista · qz · quo apostolus · libet de infantia sal
uatoris · qui ponit xpm multa mirabilia fecisse
in infantia · addit symon de cassia · dicens · qz pia
mat pauperula · pegrinatos posita · donatia
illa suscepit · ad piam fidem offerendu · et desig

nacione pu· ꝛ designacione miserꝫ pauerꝫ vb' ꝓdes
vite · Confirmans fidem · ꝓficiend' ꝗre · lectus sup
ens · Ui magi xpm q̄i ꝓtend' vgem ꝑsisset · nue
mentes eu apud eu mansissent · nec aut adorassent
et quesi sint · Cui aut quesi fuissent maserunt
volentes deu· nrm q̄m am· ꝛ ꝑdentes · multos e
ꝓdiderunt · ꝛ demq̄ ad thā misser ad quidam
illa quidi sunt ei · ꝛ baptisan sū sunt · exaudito
res ꝑdamonis ipm · Duct aliꝰ · ex quo dyersis q̄
debeam· q· debeam xpo vigi · esse aut· i· deu
nom' sid mihi q̄d plent · Cur sicut eunt ex dom
na · thu· xpm q· lxxii · demonia · ꝛ pata · ꝛ bn d
posita voluntas · ad se ꝓmpte libent· ꝛ desidan
ter dmo deo · ꝛ applicandu ist· q· ad dei ptinet
famulatu · i· ꝛ voluer · q· homo ꝓmpte desideran
ter ꝛ expedite se tradit · ꝛ ill' que ptinet ad dei
ꝓfectu · ꝛ honore · Et sic · hō · nr est deuot· qn
ꝓmpte desiderant · ꝛ expedite exerent opa ꝑ
tinentia ad dei familiatu · ꝛ potissime pietatis
opa · Et deo notand· ꝓmpte desiderant · ꝛ expe
dite · q· si homo aliq̄ talis fuat · ꝑ ind tedio et
desidiose · ac q̄i coacte · nec si ex hoc habz mitu
no in se ꝛ deuot· odi · eo q· no ꝓmpte · nec fat
Sed dr· q· homo · qui semel il' uiro habz pa
tam voluntate · ad ꝓmpte · nec expand' · est in
q· nec deuot· il' hūj deuonis · no in e ex hoc
abte homo deuot· dicēd · Ex' si quis solu seml'
ꝛ alias nūqm il' uiro dedit sapiens ofilia · nec
no dīc eū esse sapientē · sed dic· q· q· hoc
nec dedit sapiens ofilia · Dic· si quis vna
vice dubitat aut uiro sobrie ꝛ vixit · no est
ex hoc dicēd q· sobrius homo · ꝑ dica· q· quia nec
sobrie vixit · sic · ꝗpto · Qui vō quis ex habitu
ꝛ ofuendie habz · q· semp a ꝓcipit · ꝓmptanc
turate sobrie vixit · illu dic· hoēm sobriū ·
sic · ꝗpto hoēm assiduū ad hoc q· semper
aut ꝓcipit ꝓmpte attente · ꝛ feruenter · ad dei
ꝓfectu · dic· eū deuotu hoēm · ꝛ q̄nto ꝓcipit
ꝓmptu ꝛ dilectio dei causant immediate deuo
tionē · ꝛ ꝓmptitudē illa · ꝛ · sic end· iudic· i· hui
us rei ꝛbz fieri · nā ꝓbus filiꝰ ꝓmptissima volun
tate facit · q· sit ꝑri dilectꝰ placē · ea ꝑ si ardua
sint · Tertius aut ꝑ si no diligit dīm sufficiēs
se · ꝛ q̄i coacte opat · ea q· ipm · oꝛ facē · dno suo
Sic · i · ꝗpto · ꝛ go q· · i nob' exeitat dei dilec
o· in dilectionē · hȳ aut maxie fiunt ꝑmo tote
plano · ꝛ meditato dei · ꝛ ꝑfectionē · ea · ut q·
e ꝓpositus infinite largꝫ · Sēdo hȳ maxie
fiunt meditando opa eius · ꝛ beneficia nob' exhi
bita · ꝛ ꝓpue incarnationis ꝛ aliꝰ · q· i hu
mana nā ꝓ nob' ꝛ ꝓ tota salute fecit · ꝛ sus
tinuit · ut supe dixi · Tertio causat · i· nob' de
uotionē · sideranda quēdo defectus · ꝗd quos
indigat hom· · ut Primo auxilia impetrat · sm
d· ꝑs' Leo · m · i · mo · v · v · a · mi · auxⁿ · me · a do
bet sideranda excludit ꝑs ꝓpositi · p quam
ho impedit · ne se deo totalr subiciat · dn· s·
sue uoluti inuit · Di· go volumꝰ nr magꝫ do
ssare · auxⁿ · ꝛ ꝓ predictis · meditationē qn
tam · i · nob' dei dilectionē · ꝛ ista habit deuotionis
Ber· sermo de baptismo · octa epiphanie ·

Dominica q· post

q· Qd ꝑ· ē deuotio ·
A fide

Cantate ad iij

In illo tpe venit ihc a galilea · i iordane
ad iohannem · ut baptisaret ab eo · Iohs aut·
ꝓhibebat eu · d· Ego a te debeo baptiꝛ · et tu
veng ad me · hns aut ihc dixit ei · Sine mo·
sic · nos decet implere omem iustica · Tc
dimisit eu · bapt· aut ihc · ascensꝰ desendit
de aqua · Et ecce aperti sunt ei celi · ꝛ vidit sps
dei descendentem sicut columbam · ꝛ venientem
sup se · Et ecce vox de cel' dicens · hic · e filius meꝰ
dilectꝰ · i quo mihi complacui · ant· iij·

In die epiphanie tria magna legunt· ꝛ ecclia xpm ·
ꝛ ꝑ xpm fuit · non in uno · ꝛ eode anno ꝑ
diuers· Nam cu dns nr esset xpⁿ· diebꝰ
magi ad eu stella duce puenerunt · ꝛ ab eo
de die ꝑt xxx annos · cu dominꝰ ut dicit beda
fuit xxx annoꝝ · ꝛ xpi dieꝝ · tc a iohanne
baptisatꝰ · e · i iordanis flumine · ꝛ ꝑt hȳ ve
soluto anno · cu dns erat xxxiiij· annoꝝ · ꝛ
xpⁿ· dieꝝ · ipe aqua · i· vinu vertit · i· mysti
cis · Et ut aliqm dicat · tres ꝑt hȳ vno anno
soluto · cu deg ea esset xxxvij· annoꝝ · xpm
dieꝝ · sanauit quīq̄ milia hoīm · de quīq̄ pa
nibꝰ · an tm id q̄nū mirandu sm sit · i die
epiphanie dn· ē · Et q· de primo · ꝑ · de institore
magoꝝ · ꝓxie dm · ē · Volo hodie dicē de
eo · ꝛ sitⁿ aliq̄ de nāt baptⁿo · Quinⁿ go q· ē
de xpi baptⁿo scribit · ant· m· · in hac ūba · Et
venit ihc ꝛ · Tunc ꝑ · qn iohs ꝓdicabat · ꝛ xc
erat xxx annoꝝ · Venit ihc a galilea · quia
a nazareth ciuitate · q· sita · e · in galilea · i
go · ad iohem bap· ab eo · Iohs at ꝓhibebat eu · pia
rentis mei · saluatore · ꝛ ꝓtectore · regem · ꝛ
militē · ille venebat ex magne · humilitate ·
ille ꝓhibebat ex reuētia maiestatꝭ · sue q·
esse deus · ꝛ hoēm · lauacro non indigente
ꝑ alios a ꝓcto mundante · ꝓhibebat go dicēs ·
ego a te debeo baptizari · Glo· · a ꝓcto origi
nali mundari · fuit in · m · utero mris sanctifi
cto · go habuit originale · ꝑ loqbat · i· ꝑsona
gnis humane · vel sic ego debeo actu· · i· plenissi
ter · esse · mundū · q· sanctificari · ꝛ · nitro · indiget baptismo
xpi · ut exacte · impleat · ꝑ · quia xps consecrā
dus aut ihc dixit · Sine modo · s· me bapti
zari a te · sic end· dcit nos implere omne iusti
tiam · sem· ueritē · q· ubi aperte · iustica legis
sim · deo · de lyra · Iuste includit omne iustū
Et in hoc docuit nos dns · q· no solu facere
debemus ea bona · ad que tenem· · q· nobis
nota sunt · ꝑ · q· deceat esse nos facē opera
supererogationis · ꝛ ad que no obligam· · nostis
sime · cu ista sint · ex· · ꝛ informatione
ac edificatione · ꝓximoꝝ · sic end· dns · q· licet
baptismo non indiguit · eo q· sine ꝓcto con
ceptꝰ fuit · natꝰ · ꝛ · nūdo · usatꝰ · tm · in · hoc
baptisari voluit · ut hoc suo exemplo ad bap
tismi susceptionē attraheret · sine quo nemo
saluus ꝑ · cu · fieri · adesse possibilitas · bapti
ꝛ · ex· ut · ꝓpria · ope · impleā · q· alijs ꝓpe · no
luit · ꝓpria · q· dicit · cu · q· · i· sermone · de · pue
ꝓria · xpe · ꝓpria facē · voluit · q· finem · omibꝰ
imponit · ut bona · nīa · doctrina · sua · no · tri
buebꝰ · nisi · maiorꝫ · eē · actibꝰ · exercet · Et · in

li' de ve' z no. tes'. dnat ide' xp̃us baptisari uo
luit ad exemplu bap'mi gnedu illis qui e
rant fidei filij dei p fidem. vl' sic decet nos
mplē omne iustiam. i. pfectā humilitatem
pfectissima em humilitas fuit. q dei filius gr̃e
nos. z ut nobis p ora. absq; peto assilaret
humanam nām. nim ombz ombz z nūlibz
defendby nrs assupsit. pt̃ petim z ignorantiam
am. sic eē pfia fuit humilitas. q nob' pfectis
gradibz filius appare voluit. nu assidpsit bap'
quo no indiguit. z que i medio petor
mozt̃ insinare voluit. z pfectam humilitatem
uocat dominus omne iustiam. ex eo. q omia
pfecta iustina ome alienu fu sit peccatu sue
prie. honor. laus. gla cr̃e tot̃ a se ueniat. z ei
to est dare. aut reddere. Justina em e reddere
unicuiq; qd suu e. z hoc ee fiant pfecti humiles
q ome bonu ut alienu renouet a se. z referat
z deo cui e attribuendo reddit. Itaq; idem
a se bonu quibz. no in extinguendo id aut
quando. si non sibi attribuendo. imo deo
hūg ome bonu est. Sed bap. aut thc alie
de aq̃. z aere apti sunt ei reli. no q reli ve
alie duidebant. si q nidebant apiri sunt
i theophanione uidet fieri. Et dnat glo. q
tanta fulgor emisit xp̃m. ut celu empi
apiri uideret. z p hoc figurabat. q i xp̃o
denubz filia celestis aperiet. z uidit eu xp̃i
gr̃m ioh. spm dei descendentem sicut columbam
z uel sup se. i. sup caput xp̃i. z ille descensu
spūs scī sup xp̃m in signo insibili. signficabat
deo glam esse. p plenitudine. z pmitte in aīs
redimendis. z sicut columba e al' fecundu. sic se
dam signficabat i xpo ee aīe diuidendi
grana. p spualem regnationem. i. milios filios
Quare spūs. s. apparuit sup xp̃m i spe colum
be. vide o. tho. i hūa pte summe. q xxxix̃
arto. vj°. z infra post de columba. Et ecce vox
de celo. vox. s. patris. d. hic. spūs dicit̃ e filius
meus dil'. z in q̃ bene complacui. i. quo
ex spe adoptatis. i. quo in complacui. i. quo
voluntas mea implebit̃ de salute gn̄is hu
mani. &c. i xpi baptismo apparuit tō trinitas
qr pr̃ i voce. filius in carne. s. s. in spe colu
be. sed dicit. qr filius in carne sibi unita. s
pr̃. z s. s. no in rebz sibi unitis. z ab eis as
sumptis. Q in eis ut i signo. Quarit qre do
mn̄s voluit baptisari. cu baptismus sit i remi
dium dr̃ peccti originale. qd dns no dr̃eat
nr̃i alicui aliud quidm fuerit. z qre ponat i flu
mine. quia i alio fluuio. Aut q sicut dictu
fuit i expositione evangelii. Sua baptizari uolu
imo quidē ho. ut alii suo exemplo baptismum
susciperent. qd e sacrm nr̃m. To ut suo bap
tismo sanctificaret aquam. quo nos baptizaret.
z ut tactu sue immaculatissime carnis daret aq̃s
vim regenerandi. ut dicit Crisostomus. et
Beda. Et
no solu i. dr̃ aq̃. qua tacto sua tetigit. s. omnem
aq̃. sicut enim in terra de granum frumenti.
se omnem redemptionem susceptura passionis. i. corpus
xp̃i. z i eius sanguinem. sic ois aq̃ elementaris
ex contactu carnis xp̃i. virtutem regenerandi
accepit. Et solvit caput dominicum. i. regenerandi
baptismi. quia ante fuit baptismus. i. qua ad ppls israhel
egipti. p desertum. tunc mare rubrum eos. z iordanem
mediante iordanis fluuio. z ut habet. i. Josue
illis ecclesie pandit. unde i iordanem commissionis missi.
secundo p iordanis fluuium ecclesia imaginabat
est. q baptismo xp̃i. e quidā fluuius medius inter
eam illa. z regnum celoz. i. per que ois omnis ver
sus ad patriam celestem tendit. hec de euangelio.

¶ Consequenter uolo aliqua dicere de bap'mo. ppter hoc ut milieres q aliqn baptizant. i. eccl'a militans
z no negligant pueros. z pueros etiam salute
et dicta de hac illa q scribunt. aut. O. tho. Deo.
bone. z alii sup mr̃ sententiarum. a d'oe in fine usq; ad
vj'm inclusive. Et sic illa e nōnd'. q ad hoc ut bap
tismus alicui rite offerat. z efficaciter capiat. p'o ut
ipse baptizet in aq̃. q sit quasi elementaris. sic em
dns baptizari uolut. Et Joh'. m° 3°. nisi quis renatus
fuerit ex aq̃. z spū sc̃o. z huiusmodi misteriis baptismi
i sola aq̃ elementari. multe sunt cause. z memorate
z una sufficiat. q pnia. s. q hec sacrm e mūdi. ideo
mte sunt ipm misterii. i. lignē q ois esibz. et
i quo habundant pauperes. z diues. ut nulli pcz
penitentiam exercendi possint a' ppter eam negligi.
Ex ist̃ pz primo. q ois aqua quasi elementaris sufficit.
z est cognita ad baptizandu. sic calida. sic frigida.
sic dulcis. ut aque omnes. sic salsa ut aq̃ maris. sic sulphurea. ut i aliquibus terris. sic
pluuial'. a' resoluta ex grandine. a' glacie. sic
clara sic turbida. sic inducta. sic nuda. Dicimus tamen
sic fluida. z ad lauandu apta. Nam ex primi
mistratione. z ppr̃ significationem. ois aqua bap
tismate ligne proprietatem lauandi. z ideo aqua
inibita farine. in pasta. a' inibita luto. sicco.
si maneat inibita. contingit corpus aut mane
bimus no baptizaret. qr talis mixta no est lo
tio. nec no e applicatio aque fluide. libe se undi
tis ea. sine tal' applicatio fiat p immersionem. a'
aspersionem. aut suppositionem. Dico. patet. q si quis
baptizaretur i luxuio esset ne baptizatus. eo q
luxuria est. quasi aqua. quia p immixtionem sillaticia
acquirat amaritudinem. non in perdit speciem. sic
enim in tysana pt fieri baptisma. no em
ibi. p longam decoctionem. aqua trinsmutat. i. alia
speciem. nec est aliquid alterans immixtum. qui tm
sit. i. luxuio baptizaret. peccaret. eo. q faceret
irridendo sacramentum. nec in eam intendit. hoc facere
z ad nos post alia aq̃ lotio. tc nec excusaret a pec
cato. si. ppter. irridendam sacrm. debz deipi muda
aq̃. si haberi pt̃. Et nota. q qn non inuenitur
nec. z periculum mortis. nec deest. pueri portari
ad parochiam ppiam. z ibi baptizari
i aqua benedicta. ppter reverentia sacrm. Et si q̃s
puerp. sine nutrice. z sine lucerna. quia sacerdos fa
ceret i alia ecclia baptizari. a' in domo sine be
nedictione pueri. a' in aq̃ non benedicta. tuc lz pue
rus esset vere baptizatus. an assimt alia requisita
in baptizantes. z qui sunt causa illi peccatum
tant. qz faciunt cōtra ordinatione ecclie. z contra
reverentia sacrm. Tertio pz. q nulli pt̃ baptizari
i vino. aut aq̃ arcli. quemadmodu e aq̃ ex rosis
a' aliis herbis distillata. Et silr nulli pt̃ baptizari
i urina. sputo. aut sudore. solu em i aq̃ stans
elementaris. pt̃ fieri baptisma. nullus aut̃ predictorum

q requirat ad bap. effectum

2m pz sermonis

est tale · sed quibz z salv mentu · z salu spe dismi-
tum ab elementari aqua · z si quis i aliq pdoz
attemptet bapre nl' facit · si puulo est nimo d
bapsandi · d · quid si quis baptizet i cerimu-
medone aut i brodio carnis · du q qz dubi
est · an p longam decoctionem ul' p addd aliud
adm corrupens omittu sit · aq i talibz trsmu-
ta in aliam spem · et ideo pt tale dubiu no
licet ni talibz baptizare · Si tn ex simplici
nate a nascent facta z baptismu m aliquo
talu · tr ex quo z pbabile dubiu · an tlia sit
salv aq · vel puulo thaptisandq sub ordina
li forma · q ponit ex de bapo · et aq affud si
si qs bapt aqua tr no baptiso · sed si no qs bap
tisatq · ego te bapzo · in nore ptis · z filij et s
Sedo dr q ad baptm nimo requit foz uboz
topletes nova psonalia vtu dimaz psonaz
z dones sing actu bapti · z psim baptisan
dam · ut ego bapzo te · i nore · p · z fi · z s · s · in
and dng form baptismi instituit agt ultio nm
dicit · Euntes docete oms gentes baptisantes
eos · i nore · p · z fi · z s · s · ubi p ly baptes exp
mit actq bapti · z p ly eos psona baptsa
da · z p vsidnd nouu vtu dimaz psonaz · Si
i quis i mergendo dicat solu · i nore p · z fi · z
s · aut solu dicat ego baptizo te · no subintran
do nova dimaz psonaz · no baptisat · est
go tr illa forma ddа · nl' obmittendo · z ex nl'
addendo · nr ad mispond · alias bapts sanctz poz
sitas nllq · sed de ly · milta essent ddа · q quia
no potest capi dimitto gnre · Dezr si qs
addat z sra mat · ul' aliqd tle · z solu ex
deuocione ly facit · tr puulo est bapts · sed
sanctis pmatz · eo · q no smanet form essen
no ad baptm requitur ablucio bapti · aqua ·
· corpis baptati tangat · mmere ab aq · libe se
mgente nte aq · sed p mmersionem stat talis
mutq · sed p suffusionem · sed aspsionem · sine
sed p lmionem · ul' abstractionem nr aq · Si in
puulo catho nnoluds · a' alijs dbz · sic regat
p aq nr mmergeret · a' q ei suffundat · no
tangat corpus no deo · tr no esset ibi bapm ·
Tertio requit ad baptm filias planos uboz
z ablucio · dr em ansti sup iohem credat
ubiq ad dcm · z sit factum · Vota tn q non
requit thus silias · ut foz · z ablucio addte sil'
mutet · z desmant · si ad essentia sacrm suf
fcit · q vnus alterius mutet · z no similiter an
mersionem alterius · Si am ulta totalis pserre
aqm nmersio nm pet · ul' suffusio · non
esset bapm · ul' si post totale cessationem mer
sionis · aut suffusionis · primo incipet pserre
foz uboz · tertio no esset · puulo bapts si esset
vbaptdus · Et dr hoc · ubi demoze est
tas · mmergd · ul' suffundi · ubi togenus e · ut i
prima submersione notet · pre · i · za filij · in tria
spr · s · Secundo ad baptismu requit baptisans
mnsr discretus · a baptdo · nemo em pot se
ipm bapzare · ut expresse determinat ex de bapo
et aq affud · cui debitu · ho · et dnus nobis
aut · nd non a se sed ab alio bapti voluit · s ·
a Johane · Et ita erat aplis dixit · Ite docete
oms gentes · baptizantes eos · i nore · p · z fi · z s · s ·
ubi disps baptisantes exprimit · i una psona
et baptisandos in alia · Et no q quilibz pt
baptizare sm layca · sm clicu · sm vir · sm mulierem
modo habeat usu roms · z possit bene
tam ministrum · z possit loqui · z debite pro
ferre form uboz · z possit ablui baptisan
dus · ei in mergendo aque · a' p fundendo · aut
aspgendo · ul' immendo caput · a' fine nr aq ·
Ista em tria requiruntur ad baptm · i · ex minis
talia posse exerce · Tal' i · ministet requit et q
libz mal' sufficat · nam sicut ppter merite huius
sacmenti · ipm ministru · i · in liquore · q oibz
ois · i · s · in aq · sic erat ministrum est · ut aquo
libz ministro fieri possit · sm clicu sm laicu · ne
alijs ppter absentia sacerdotis negligat · Et
ni dicat q ena layca post bapm · vir · ul' mulr
intelligo · q si attepsent facere ad alijs requisi
tis · ipe re bapsat · nr · i · ille bapdus · Sed
in layca baptisans ex · ar · lo · mortis · baptizat · peccat cu
ptinet solu ad sacerdotem ppter salte de togeo ·
Sed in ar · lo · mortis · quilibz tenet · baptizare ·
qz sicut quilibz tenet · proximo · i · ar · lo · mort
quo ad pcm mortis fraternu corpis · sic multo
magis · re · ho similare · extrema nnite · q ad
pmulu nre · i quo subuent sibi bapdo · i · casu
nnitis · Dico aut · ar · lo · nnitis · ad puulo ve
uere non pt · a' salte quibz immet · q quia
no possit usq deferat · ad sacdotem · Quarto ad
unitate · z unite bapti requit ut i mersio · z
forma placeat ab uno fiant mistis · Si em duo
unu baptizarent · ita q' unus unu faceret · et
alius aliud · ut q' unus immergeret · z alter nec
da gesseret · no esset baptismus · si tal' esset · i
baptisandi · pz · q' doctores · z ex canone · i · textu
· arle · Unde si duo simul sil' baptizarent
sic tn q' quilibz eorum unu sacrm · tr · Est ad bap
tismu licet forte ipsi essent punendi · de morde ma
to modo bapti · Dz dr S · tho · i · iiia · pte ·
q' si una pba pferret verba iste dare baptisma
alia vo post cum emendans · esset punendus
tamen iterato baptizat · Quarto requit
minimu ad ndare baptismi · pe · ut ho mundi
actu baptismi · ut · s · no fiat a tau · z forma
sunt si pter mentionem nd puulo addit ad aq ·
Sedo q mundat · p baptm ascribe sacte x pdes
ul' q' mundat ritu illu facere · i · ad q' piam
fanum · tr suos baptisandos · Et debz illa mun
dicia actualis hre ad baptisat · ul' pme habu
isse · Ita ut acta baptisandi sit essentialis illis in
tentionis · q' aut requirat mundicia · sta pz · q'
si nllo modo intendat actu re · ut si cadat
cum voluntate · nd puulo ad aqm · a' solu mu
dicat lude · a' balneu illa re · non esset bap
tisatus · et q' ubi maior pricia · ibi maior dilo
adhibenda · i · ad maiori
tutela · i · pundendi · Tre vel suadens · esse
obstantibz · z alijs mulierib' · q' nu pontes
sint · z astant parturientibz · pme aperire
sibi nalem aqm · i uase aliquo · vino · z alijs
liquoribz amoris · ne ex uehemia · q' aq · vel
a' alium liquore accipiant · z c · negligant
puerp · pd facit aliqn sm · i · si tr viderent
necessitate · tr una tingat · pmulu · aq · pur
te · a' fiat aqua sup caput · pmulu · z immer

gendo a fundendo dicat. ego baptizo te i nomine
pris. t f. t s. s. t no addat t se matre aut
fm arriolai a alqd tm: qr si hoc ee ex pla de
nonne dubit tr licet pulo esset baptizat
ipa in hoc addendo precatr. Secunda e em
forma ab ecclia instituta. s. ego te bapo i nomine
p. t f. t s. s. amen. Et qn sic ista sunt sic
rite facta. tr pulo e vel baptizato. t no
modo e baptisma reiterandu. quia si iteret
nulla habet iterato efficacia i imo iterato
sacrilegium. sed fit peccat. t sit irregularis. Et ro erat
milicenale. si postq in infantie pulo rite
baptizat. aliqn grd. maiore etatem me-
ditati quod maiore ut putant efficaciam vel
ne ide faciat. qd pns. si immergendo. t forma
pferendo. t baptismu iterant. Et sciat dici
de pua quatione aque. tr sic dico q ad vide
ri unt nonnem nimia pulos debent non
subito. t sine ordinatione aggredi illud
arduu opa. qd cedit salute hominis. ne q
forte ex velocitate t deliberatione otingat
aliqd indebitu. tr hoc fiat. t forte pulum
negligat. t multa peccet. sed debent ad
vertoligi. t deliberate agere. tr possint
scire quo agendu sit. t pat sim scire qd t
quo egerint. t sciant sacerdoti referre. qd t
quo fecerint. ut sacerdos ex hoc iudicet
an bene sim sit. t oportet. t qd mag e supple
at. et errata e emendet. t totu ordinet
et rectificet. Et nota qd quilibz pulo bapti
zando. e in baptismate catheizando. t exorcizando
dus. n autem nonne impediat. qd talia pre
mitti no possint. si tm pulo pua fuerit
evit. set ad etatem deferendu. t p satez
dicte supplendu. qd post nonne sint obmissa
sim. Dicet aliqs votre puer possit bapti
zari voto matris. sicut qn timet de morte pue
ri an egressu de utero. Ans qd si puer est
sim omnes partes i utero. qd no pot. qr dr aug
i epla ad bardanu. Nemo renascit nisi prius
nascat. sed baptis e quedam spualis regnatio. t
no pot quis baptizari nisi prius corporaliter
nascat. Una puer tal no pt ablui. qua
no pt tangi aqua. t in ad baptismu nemo re
quirit. qd corpus baptizati aliqno abluat. Sed
dr qd si puer sim principale parte. ut sim capt
set extra utero. t timetur de periculo mor
tis ante totale egressum. tr dz in illa parte
baptizari. p affusionem a suffusionem aque. aut
lauacrum. t est puer ad baptis eo. qd ibi viget
omnis sanus. nec e puer vehementissimo si vnus
egrediat utero. est in portando ad sacer
dote. qui queret quo. t qualis sim sit. t supple
bit si aliqua defuerint. Et eodo dr. qd sic
utero apparet quis omnino aliqua pars
illa baptizata e prius sim the. t dicitur. qr in
ea aia e to. licet no omnes sanus. t quis sit
pre nodendu. qd deus supplet id qd impedi
mentum impediunt. tm vere eisdem gabile pp qd
ppt dubiu an sit baptizatus. set pga sub co
dinone baptizandi. si nascatur vivus. ut si es
baptizatus. Et si tal pulus mortuus nascat
t sepeliendus in terra benedicta. Dicit interpres

quid fiet de adulto. qui credit se bapzm. t no e
baptizatus. ppter aliquem errorem aut se commissu. Rnd
primo. qd si quis adultus. sines se no baptizari
habz desideriu baptismi. t no pt hoc ppter
impedimentu. ut qr e inter paganos. aut i tur
ri nullus. tr si habet veram fidem t mineos
de pceptis. tr ipsum. t si sic decedat tr salvat
p baptismu flaminis. t excusat a baptismo
fluminis. ppter desideriu baptizandi. t ppter impo
tentiam. Sin vo qs adultus. putat se baptizatum
t tm no est baptizatus. ppter errorem tr se omissu
que inundatio ignorat. habz tm gratia am q
nellet libenter baptizari. si sciret se no bap
tizatu. tunc salvat sicut prius. t fide q dilo
nem operante. tr de hoc finito de purificatione v

Hic purificatio virginis gloriose evangelium secundum Lucam ii

Postquam impleti sunt
dies purgationis ma
rie sm legem moy
si. tulerunt illum
i ihrlm. ut sisterent eum dno. sicut
scriptum e in lege
dni. qr oe masculinum adaperiens
vulua. scm dno
vocabit. t Et ut
darent hostiam
sm qd dictum e i le
ge dni. par turtu
rum aut duos pullos columbarum. Erat ho homo iste
in hierusalem. cui nom symeon. t homo iste iustus
t timoratus. expectans consolationem isrl. t spus
scs erat in eo. Et responsum acceperat a spu scto. no
visurum se mortem. nisi prius videret xpm dni
num. Et i spu venit in templum. Et cum in
ducerent puerum ihm parentes eius. ut facerent
sm consuetudinem legis de eo. t ipse accepit eum i
ulnas suas. t benedixit deum. t dixit. nunc di
mittis servum tuum dne. sm verbum tuum in pace. quia
viderunt oculi mei salutare tuum. quod parasti
ante faciem omnium populorum. lumen ad revelationem
gentium. t gloriam plebis tue isrl. Lectio sancti. e.

Postquam impleti sunt
dies purgationis scdm
est primo notandum
q festivitas ista celebris
tas e primo festum
excellentis oblationis.
hodie enim xpus dei
filius oblatus e i tem
plo. Unde beda in
omne hodiernum di
em sic inquit. Cateri
fructus terre sublimius
hodie placabili. et
deo placens hostia
virgineis manibus offertur i templo. quod quotiens
lego admiror. Suscepimus deus misericordiam tuam i medio
templi tui. Sed hodierna sollemnitas e festum
patentis illustrationis. hodie enim xpc dei filius

hominꝫ revelatꝫ est · ⁊ cum signu puerum cande-
las accensas · ppter qđ eę festũ hꝰ dr candelasꝝ
fiunt eis · ⁊ intrate revelatꝫ pastoribꝫ qui eũ vide-
runt · ſi pannis involutũ · ⁊ iacentem ⁊ psepio · ſi-
ut et ⁊ die epłe revelatꝫ magis · q eũ viderunt
et cognouerunt ſi ⁊ domo · hodie aut revelatus
est · no ⁊ angulo · no in domo · ſi in templo ⁊ ꝙ
oms videi conuenit · ⁊ no solum ⁊ templo · ſi ⁊
medio templi · ppter qđ ad grat̃ actionẽ · diuina
hodie id ꝑſ̃ · Simil audiuit ſe vidit · ⁊ a · d · v ·
⁊ a · dei no · defi · e · mesy · Qui · d · mat̃ nud ⁊ me
t · t · ſe · n · t · d · ſi · ⁊ · l · t · ⁊ ſi · ꝑ · Tercio hodierna
sollepnitas ⁊ festũ notatur purgatois · Ego
eni vidi · no nat̃ · ſi mera voluntate sua
uit lege purificatois · ad no fuit obligata · ad
eam · eo qđ non vrepit · susrepto semine · Decto
⁊ festũ gbnatois · hodie ein symeon ⁊ anna
obuiauit xpo · ⁊ ad vtã vgine · ⁊ ioseph · nobi
lissima ferebat oressionẽ · ppter qđ qđ puę festũ dr
ypapanti · i · obuiatois · Q Tertia · ſ · qđ ⁊ lege vete
ri traditũ fuit vim prepũ de mulieꝛe pien
te · ſ · qđ ſi pepet filiũ manebat ęę inmũda xl̃ die
bꝫ · ⁊ si filiã lxxę · ut scribit leuit · xij · mo
ligo vidęa · q̃uis ad hꝰ no tenebat ut ꝓbitio in
ipa suauit mens se illud ꝓceptu · qz ꝑt ꝑd filꝫ
sui mansit ęę templu · xl̃ diebꝫ · ſ · a die nat̃
xpi usq; hodie · Et ad minuit evam̃ · in pncipio
ni dixit · Postq̃m impleti sunt dies purga
tois marie ꝑm lege morsi · ꝑ · ꝑtꝫ impleti
sunt dies quez pcti ſm ostutionẽ mosaicã
se virgo obtulerunt · q̃uis nulla purgation in
digueriit · que sit spũs obumbratione ab om
macula purgata fuit · Sed q̃uę mulier
dicebat̃ in lege xl̃ diebꝫ ꝑt ꝑd inmunda
ta ut am̃ no ꝓmitteret ingredi templu · Aut
diuse cause cause leales q̃s obmitto · Q vna
e moral · ſ · ad instruendu nobis · q celeste tem
plu ingredi non possimus · n̄ debite ꝓceptu cum
fide q̃uor evañ̃ · q̃uare voluerũt · Q om
q̃rit · utꝝ mat̃ mulier teneat̃ ꝑificatois tpe
ab ingressu ecclie absteneꝛe · hec q̃ solut̃ ⁊ de
ceto v · d · e · ⁊ ex̃ de purificatõ · ꝑt q̃ntum
ubi dr̃ q ꝑtꝫ sub vmbza legis quamuis et
illuxit vitas euangly · q̃ulier ſtim ꝑceptu
actiza deo gratas eam inire voluit · no per
tat · nec ingressu ⁊ ei denegando · ne pena ei
ꝺ̃ntet̃ ⁊ culpa · Q in ex veneratõ · aliq̃
diu absteneꝛe voluit · tal̃ demono no ⁊ myo
banda · ⁊ ostendo sup hꝰ inducta ⁊ omedan
da · ⁊ eadẽ we · nec facta dmo est eis negãda
n̄ ex veneꝛ̃ nolueriit absteneꝛe · ⁊ idcꝰ dixo
de mulieꝛe panente fluxu ingressu · q̃uę ꝑ ·
qz ei nõ ꝓfluuiũ ⁊ culpa ꝓputari no valet ·
⁊ ideo si sacanita vrepit · iudicanda no ⁊ · et
si ex veneꝛ̃ no ꝓpit · laudanda ⁊ · bonaꝛe
quippe metuit · ⁊ ex̃ ibi suas culpas agnosce
ubi culpa no est · qz sepe sme culpa agnoꝛe
qđ venit ex culpa · ut ad euitanda · sme culpa
omedia · qz ex culpa nimi hois est ut euitaꝛ
hoc aut ⁊ ꝓuat in decto · v · d · e · ad qđ
subitu ſ Tercio q̃ · q̃ę ligo budicta ad tem
plu purganda accessit · ni ipa no ingredi
nec obligata fuit lege mulieꝛe · q de hoc da
ta fuit illud ꝑ · d · end ibi · mulier ſi sus
cepto semine masculu pepit inmunda erit
septem diebꝫ xl̃ modo bnd ligo · no pepit se
ne susceptu · hmõi qđ debuit ligo non mdi
gebat purificatõ nec obligabat̃ ad ea qę
precepto legis · Vnde beda ⁊ omẽ dr inbe
ant̃ ꝙs hm diligenaq uba legis · q ꝓpoſuq
⁊ nobis mandauit · quo brissia dei ge
nitꝛ · ⁊ ꝑpetua virgo maria · sil̃ nõ filius que
genuit ab omi sueit legis subiectioe liberia ·
Cum end dicat lex · mulieꝛ q susceptu semine
pepisset inmundam deterꝝ · ⁊ p longa tpa
sil̃ ac ple qua pepisset mundazi · pz ꝓfecto
q illa · q sme virilis semis susceptõ ligo
pepit · una nõ filiꝫ · qui natꝰ est ei · nec
inmundam describat · nec ꝑ hoc mas salu
taꝛes dicat esse inmunda · Sed sicꝫ dominꝰ
⁊ saluatoꝛ nr · qui sua deitate lege dedit ap
patens in homine fieri voluit sub lege · ut
eos qui sub lege erant redimeꝛet · ut adoptioꝛ
filioꝝ dei ꝓpeniꝛ · ita eiã bta dei genitꝛ
q illis singulaꝛi ꝓuilegio sup̃ lege erat · pto
ostendo humilitatis exemplo · legalibꝫ subdi
non dedignat̃ est · Et ad huc · q moy
ses mansuetus dino · ꝓfuens ingme · quip
piuia · minuit ⁊ mitem sin blasphema
irrogaꝛe · ⁊ io no simplr dixit mulier q
pepit · sed q susceptu semine pepit · volui
in bta virgo se subdi legi ꝓpter quę causas
mo ut se in hoc alios mulieꝛibꝫ cofoꝛmaꝛ ·
sed ⁊ filiꝰ eius ꝑ ora voluit assilaꝛi fratribꝫ
ad habeꝛe · nec · Dicit em bnd̃ · Vere bta d̃
go non hęc tam nr tibi opꝰ ē ꝑificatõ ·
si mdꝰ filius suus erat opꝰ redemptione · ſtra
nr mulieꝛes tamꝝ una illaꝛe · ꝑta et
filiꝰ tuus sic ē ⁊ medio puerozꝝ · Ideo ut
tollat iudeis occasione scandali · nodu end
erat prius quam sine semine pepisse · et
ideo si no fuisset dies purgationis · ipe ea
putassent inꝝgressam ꝓcepto legis · ⁊ ea
ea scandalisari fuissent · ⁊ tam ex hꝰ sup
sissent eam ꝑsequi · Tercio ut nob ꝓbet
exemplu humilitatis · ppter hꝰ subdidit se illis
ad q̃ no tenebat̃ · sicut em xp̃s lz no esset
legi obnoxius · voluit tn circumcision · ⁊ alia
onera legis subire · ad demond̃ humilitatis
⁊ obedie exemplu · sic denuit mtem humi
⁊ obedie filiꝰ cognosci · ⁊ subeundo legis ob
ligationes · quibꝫ tn non fuit obnoxius · Tercio
no ndũ · q ut dr · Q tho · in tertia pte sue
q · xxxv · j · duꝝ ꝓceptu in lege traditꝫ de
ple nato · vim grãle quod ad oms · ut
ſ · expleto diebꝫ purgationis mris offeꝛet
sacrificiu ꝑ filio suę go filia · ut habeꝛet leui
tꝝ · Illud aut ꝓceptu erat spenale · et lo
qz de ꝓmogenito · tam ⁊ hoibꝫ q̃m ⁊ iumẽ
tis sibi em deputauerat dns omẽ ꝓmogenitu
⁊ usq; ꝑ eo · q ad liberationẽ ꝓpli isrl̃ prius
fuerat in egypto · ꝓmogenita ab homine us
qz ad pecꝰ · ꝓmogenitꝰ filiozꝝ isrl̃ redimit̃ ·
⁊ hꝰ mandatu ꝑ deo · xxxv · in quo erat ꝑ
figurabat̃ xp̃s qui ē ꝓmogenitꝰ ⁊ mlis fra
tribꝫ · vt dr̃ ad hebr · vmo · qz go xp̃s ex mli
eꝛe natus ē ꝓmogenitꝰ · ⁊ voluit fieri sb
lege · utiq; illoꝝ rõe ipm obseruatum
fuisse · luc · evañ̃ta ont · ⁊ ꝓncipio evañ̃ ·

er ꝓmo illud qđ ꝓtinet ad ꝓmogenitos ut dr
posꝯm implati sunt dies pur. eiꝰ. s. ma
ꝫ ꝑm lege moysi. s. xl^a die a nꝛitate dñi.
ut habet^r leuit. xpo tulerut. s. maria et
Joseph illu. s. puerꝫ ihm i ihrlm. ut sis
tterent eu dño. ꝫ ꝑm glo. ut eu ꝓtinet
aut offerrent aut cosecrent dño. Qz. d.
qđ ē alimꝰ sp ꝓpꝛ. no ꝓt ei fisti. suꝫ
sed xpi humanitas sp fuit deo marie ꝓpꝛ. qua
semp ei iuncta ꝫ vnitate ꝑsone. ꝫ no oportuit qđ tota eo sisteret. Nec ꝑm athanasiꝰ
qđ hꝰ sm ē nob m exꝫ. ut sicut no sm gra
deo facti est homo. sed ut nos ꝑ gram fierem
deos. nr ꝓꝓ se nrm sm est i carne. ꝑ ut nos
spualr nrm diam. sic ꝓꝓ nos sisti^t domo.
ut di sanctꝫ deo ꝓtinere nosipos. ꝫ hꝰ jesꝰ eo
nrm sione sm est. ut di sanctꝫ nemnem
ꝑ nrm sum vrꝫ dignu esse dño aspectibꝰ. Deinde euan^m adiunt iordanem
legis. d. sicut scriptu ē in lege dñi. s. exo. xm
q̃ ome masculꝰ adap. vl sm d. vd. i. omꝰ
masculꝰ ꝓmogenitꝰ ꝓtinebit aut offerenet
dño. Deinde eiam ont ꝫ dñi obsequiu ee
ea. aliud mandatu. s. qđ ꝓtinet ad omnes
ꝫ hꝰ minut ad dicit. ꝫ ut da hꝰ. sm q dñi
ē in lege. paz. tur. a. du pul. co. leui. xij^a
et nō q leui. xiij^o ꝓpꝛ. q qui possit ag
nu q filiꝰ a filia sil. ꝫ turturꝫ sꝰ columbam
offerent. Tru nō. no sufficient ad agnu of
fiendu. illi duos turtures aut duos pullos co
lumbaꝝ offerrent. Dnꝰ aut qui ad duos esset
ꝓpe nos egenꝰ factꝰ est. ut illa copia di
uitꝫ essem. ut du^s ne ad oz. vm. q se
pauperꝫ hostia volunt offerri. sicut ꝫ i ipa
nꝛitate nullꝫ panꝫ inuolui. ꝫ vtimari in
ꝑsepio. Et ecce homo erat in ihrlm. cui no
men symeon. ꝫ hꝰ ille nus. ꝫ timo. q
difficile usu^s sme tioze nr fruit. ꝑ con di
co illu timore quo bꝰ tpalia sibi subthi
phoꝛsit. que ꝑfecta dilectio foꝛas mittit
ꝑ timoꝛe dñi sm. q ꝓmanꝫ in scla. quo
nusꝛꝫ deꝰ quꝫ ardentiꝰ diligit tanto soller
nus offendere cauet. expectans cosolacoꝰ
isrl. i. xpm dñm. q est cosolacio redemp
tiu. Qz. qui^s mō. Tu quo disꝰ qñ
to desiderio ex plebe isrlitica sꝰ viri. in
tratacoꝰ eiꝰ ministeriu uidere ꝓpterea
ꝓpe qđ aut ꝫ ꝑmoe huꝰ sesus^t dr ꝓpter
te frag ꝗle desideriu habebant antiq sa
uđ xpm. Credebant enꝫ illu ee venturꝫ
ꝫ omꝰ qui pie credebant dicebat. Osi me
minerat illa nutꝛa. Osi qđ credo iudeꝰ odi
meiꝰ. Et spꝰ scꝰ erat i eo. ꝑ visione sancti
ficatiam inhabitado eu ꝑ gram. Et vnꝰ acce
pit a spu scꝰ. i. revelacoꝰ habuit. non
visurꝰ i. no gustaturꝰ se morte. ni prius
uidet xpm dñm. Et qr no dr. vnsꝰ nisi
petenti ꝫ nitenti. ideo ad dr. qꝫ illo
hꝰ usꝰ accepit vnsum a spu scꝰ. imme
ꝫ qꝫ ipe sepe a deo petiuit. ut ipe in
teꝛoꝛ saluatoꝛe. ꝫ cosolatoꝛe isrl. i. xpm
dñm i lege ꝫ pphis promissum. que ꝫ
magno desiderio expectabat. Dicit em du
plus. qꝫ suspirando cottidiꝫ dicebat i oꝛa
nibꝰ. qñ veniet qui nascet. qn videbo pu
tus. me hic muemet. putas dicebaꝫ. putaꝫ ꝫ
oculi uidebunt eu. ꝑ que oculi corꝑis illuabu^s.
Dicebat namꝫ illa i oꝛonibꝰ suis. ꝫ ꝑ suo de
siderio accepit vnsꝰ. q no gustaꝝ mortem nisi
uidet xpm dm. Erat etem tut opio dis quod
intelligentes. qꝫ imminebat ppus aduentꝰ xpi ꝑ
signa a pꝛaeh. ꝫ pphis data. ꝫ ideo symeon
de hoc feruenꝫ orabat deum. ꝫ m oꝛone vnsꝰ
accepit. qꝫ xpm natu uidet. an qm ꝓntem ui
tam finiret. Et venit i spu m templu. i. mo
tus ꝫ instigatꝰ. a. s. s. illa hꝰ ut veniret ad
templu. Hic dꝛem ꝑm euangele. qꝫ qui volt
tenere ꝫ amplexare xpm ihm. debꝫ venire
i templu in spu scꝰ. i. ductu ꝫ instinctu. s. s. ꝛo
aut i spu superbie. sicut ambitiosi. qui sibi usurpant dignitates ꝫ honoꝛes ecclasticos. ꝛco i spu
maniꝫ gle. quemadmodu ut qui se oꝛnant nes
timet. ut appeant hoibꝰ. ꝛcon m spu sila
nomis sicut ypocꝛite. ꝛcon i spu luxurie. sicut
qui ad ecclam nadiut. ut a mlieꝛibꝰ videan^r
ꝫ ab eis scꝛiptant. ꝛcon i spu vanit^s sicut
qui venit ad ecclam ꝛa solaꝛ. ut vana lo
quant. tali em spu venientes. no possut xm
susipe ꝫ amplexari. Et ad inducent puerꝫ
ihm ꝓntes eiꝰ. s. maria ꝫ ioseph. ꝓpe puerꝫ
eiꝰ. ut sa. ꝑm osue. le. ꝗ eo. s. ut ꝓtinet eu
dño. ꝫ ut offerrent ꝗ eo sacrificiu. ꝫ ut eum
redimerent quem sciebꝫ. Que em ꝓmogenitu tri
bui aliaꝝ a tribu leui redimebant. Imo dñs
fuit de tribu iuda. Et ipe accepit eu i vlnas
suas. Et ipa accepit eu in vlnas suas. ꝛcon
sufficiet sibi iudꝫ eu ꝫ adoꝛare ꝫ tngere puerum eu dꝛmiet in bꝛachia sua. Accepit eu i vlnas
suas. qꝫ ipm tam ardenꝫ desideratu. ꝫ deside
rant expectatu. tandē mezuit mꝫ bꝛachia sua
ꝛa gaudiꝫ susꝛipe ꝫ tam dulat^r amplexari
eu aut i susꝛipiendo ꝑmoe. Celebrabat maria ꝗd
misterꝫ. videbat eu symeon ꝫ agnouit mtꝛ
est ei revelatꝫ. qui ꝑfect est natꝰ. Symeon ag
nouit eu adhuc infantē. ꝫ crudeles iudei
crediderut iam imabilia fuisse. Cui ꝛo cognos
cebat eu accepit ipm in vlnas suas. hꝰ ē i bꝛa
chia sua. ꝫ amplexatꝰ ē eu. a quo portabant
ipe. In hac aut die dicit aug. qꝫ symeon accipies
ihm i vlnas amplexatꝰ ē eu. ꝫ benedixit. qđ dul
cia ofula ni ꝑsseit labꝰ. pedibꝰ manibꝰ cetꝰ
qꝫ membꝛ saluatoꝛis. qđ ꝫ minꝰ vid^r hm. ꝑmoe
ni. sup tm^m dns ꝗ tradit resse. qui sꝛas i sꝛgi
plozꝫ. que multi reges ꝫ pphete voluit videre
ꝫ no uiderut. Felix in symeon ex omnibꝰ ro se
nectꝰ i mꝛa uberi. qꝫ nepe exultauit ut u
deret die nu. vidit ꝫ gauisꝰ est. accepto qꝫ os
culo pacis i pace dimittit. Et dicit nunc dimittis. si ad
tactu simbrie vesti^s mlr sanata ē. quid pu
tandu est de symeone. qui i vlnas suas acce
pit ihm infantē. ꝫ gaudebat ad gestatꝫ puerum.
qui venerat ad omnes ꝛsoluendos. sacerꝫ ne
mineꝫ eu posse emittꝛe de clauso corꝑis cum
spe fute ꝛsurrectionis. n̄ ille que in bꝛachijs ꝗ
nebat. ꝫ benedixit deu. Iyer benedicto sint di
ne laudis. ꝫ fiat gratiaꝝ actio ꝗ tanto beneficio
humano gri ꝑsto. Et dicit. Nunc dimittis ser
tuu dñe ꝑm id. t. i p. ꝫ quia^s optatꝰ. ꝗ
d. dñe ne dimittas ꝑsud tuu misiꝛe. de hac
uita ꝑm meam tuu in pace. s. qđ in dyesti
non videbꝫ mortem nisi ꝑius uideas xpm

dm ⁊ ꝛma uident oculi mei salu· tu· q· ilym· letamᵘ
em voluit tñsire ad limbu patꝛ· ex quo spebat
salugore natu· videꝛut aut' oculi carnis hoem·
sed oculi mentis agnouit eu se deu· unde ⁊ dr
missenq· per hᵒ qꝫ xpm uidit oculis corpalibus
oculi mei⁹ fuerut illuiati fulgore ⁊ si quo uer
bu eternu in carne cognouit ⁊ esse saluatore
mudi omibz pdicauit· ⁊cd paſ· an fa· o ppᵉ ⁊
spiritu sco· quia ad salute oim uenit· ⁊ hyacyth
lus signat aut duct an finē· ut ſ· ombz eq m
tiuato appet· hoc aut salutare dicit se lum
gentiu· ⁊ glam plebis ⁊ſrl'· lume ad re·gen·i·
ut tenebre· ⁊ manifeste xpm· qui e uerꝫ lu
men ipis gentibz· et sicd dr Aphanasius· genteꝫ
an aduentu xpi ⁊ ultiꝰ tenebr⁹ erant tosnute
utpote qꝫ cognitione diuina puate· ⁊ ideo eaꝫ
tenebre xpus tripliciᵗ illuauit· ſ· doctrina mia
cul' ⁊ sacramenꝰ· et glam plebis ne ⁊ſrl'· qꝫ de ſ
tribꝰ natꝰ aſt ſm carne· ⁊ hᵒ eis edebat m
magna glam· ⁊ tota ei⁹ symeon dr vi· o· m· ſit·
ipe lᵒ· ad deu pzem· ⁊ salutare dᵛ· xᵉ dei filiꝰ
iuxᵉ illud ꝑ· ꝑsona ⁊ salutaꝝ uo ꝛē· ubi aut
ni saluatꝛi· i· ⁊ xpianꝫpiend' eſt· Diᵘ· aut xᵉ
salutare dei patꝛ⁹· qꝫ sunt p ipm oia facti· ita
⁊ p ipm oia salutat· dᵛ· ena salutare nrm ꝑ
p ipm ē salꝝ nra· ⁊ sme ipe nulli ē· a· omiꝫ
fiunt salus· iuxᵉ id art' inf· no ē m aliq· alio
salꝝ· neqꝫ em nos aliq ē sub celo datu hombz
in quo oporteat nos saluos fieꝝ· ⁊ ideo dr angꝰ
⁊ ecla adoptatu illa fides sma ē qua credmꝰ
nullm hoem sib maiorꝫ etatꝭ sib pie liberari a
dragio morꝭ· ⁊ obligatoꝝ pcti· qd pma natᵉ
retraxit· nisi p unu mediatoꝛe dei· ⁊ homꝫ
ihm xpm· cꝫ hoꝝ cuisd dei salubrima fide·
ena illi usꝫ salui facti sut· qui pusqm ueꝛ
uet ⁊ carne· recideruꝫ ⁊ carne ueniꝛe ead'
em fides ⁊ſt· ⁊ nra ⁊ illoꝝ· ꝑ inde ad omes
uisti sib an incarnatoꝝ sib poſt· nr⁹ ꝑuerit
nr⁹ uoluent· nisi ex fide incarnatoꝝ xpi· ꝑto
facto qd scriptu est· no esse aliud noꝝ sub celo
⁊ quo oporteat nos saluari ex illo tpe ualꝫ ad
saluandu geng hnam· ex quo m adam uiuat
est· ſm in hᵒ de nupsꝰ ⁊ inuisceratis· ea
dem fides saluatoꝝ· q nos saluat· saluos fa
ciebat· uistos antiquos pusillos nu magnꝰ· qꝫ
sunt credmꝰ xpm m carne uenisse· ita illi ue
ꝛaꝝ· Et sicd nos moꝛtuꝰ· ita illi moꝛtuꝝ· ⁊
sicd nos risurrexisse· ita illi resurrecturꝝ· ⁊ nos
⁊ illi ad iudiciu uenioꝝ· ⁊ moꝛtuoꝝ· ueꝛ
tuꝝ· ꝑ· i· quo dᵛ salutare dei ꝑuis· qꝫ ꝑer
ipm· ⁊ nulli sme ipo· ē salus· iuxᵉ id art· Et
uocab nos eiꝰ ihm· ipe em saluu faciet po
pulu suu a pcis eoꝝ· ij· salutare dei· ut
tangat hystoꝛia euanᵍ⁹ usꝫ sunt ⁊ nocte ui
tant a pastoꝛibz suis lucu pagis· ⁊ posteꝛi ꝑ
sepso luc· ij· sunt ee usu ⁊ apparuisse a ma
gis· ⁊ a ꝛibz· qui ꝓdentes adꝛauerunt ipm
dr ij· sunt ee hᵒ ꝛeuisu a symeone ⁊ ana ꝓ
quibz fuisꝫ piebat· ⁊ templo· ut uidet ⁊ pub
⁊ manifestaret ombz· qui ad ꝓlatiom eius
fuit a deo ꝓze ⁊ mudu missꝰ· ut cessaret
ille grele· ⁊ uoces plene murmuꝛ· ⁊ anda
te manda· expecta ꝛecxpecta· modiu ubi mo
diu ubi· usq· xpm· Et uerꝫ· roma disrupes
celos· ⁊ descenderaꝝ· usq· xpm· hodie ⁊ pse

ne de ꝓmissis consolati· ⁊ ꝑ uisu cerasim
ti· uidꝝ· ſ· symeon ⁊ anna dicꝫ potuit· qꝫ
uiderunt oculi mei sa· tu· ⁊ id ꝑ· mi· Quat
audiuiꝫ sic uidiꝫ ⁊ uidebimꝰ dm uidebu· Qui et
to ecclia· ex eadem dicit· sicd audiuiꝫ sic uidi
mus· ꝛē· Unde augꝰ sup eod· O bta ecclia
quoda tpe audisti· quodam tpe uidisti· ⁊ ſb
dic· audiuit em ecclia ⁊ ꝓmissiombz uidz
⁊ exhibitoꝛibz· audiuit ⁊ ꝓphetis· uidet in
euan· oma em q modo opleꝛi· am ꝓphi
tata sunt· qd infinuas btꝰ petꝰ ⁊ actibz
dr oms ꝓphete a samuele· ⁊ deinceps· qui
locuti sunt· annuauit dies illos· dies in
qm· ⁊ quibz non modo symeon ⁊ anna ſ
ceꝰ uidi fideles dicit· sicut audiuiꝫ sic u
demꝰ ꝛē· qꝫ uiderut o· m· ſ· t· Et nota qꝫ
salutare no uidet· nisi corde· ⁊ no nisi
oculꝰ cordis sunt mundi· iuxᵉ id· btꝰ mudo cor
de· qm ipi deꝰ uidebunt· Et qꝫ oculꝰ corpis
pnꝫ tuꝰ impedit· ut clare uidere no ualeꝰ
at lumen corpale· ſ· tumoꝛ elevatꝫ humoꝛ
superfluus· ⁊ pulꝰ miseꝛi· sic oculꝰ cordis m
pedit ne clare uideat deꝰ· tumoꝛ superbie·
humoꝛ luxurie· ⁊ pulꝰ auaritie· de superbia
luxuria auaritia uide ⁊ loꝛ sup· De ſmo
de mundanoꝝ mazie ſm luc· c· p⁹·

In annunciatione vgis glose Eua m lin· i·

Anno ⁊ illo tpe· missus est angꝰ gabriel· ado
m ciuitatem galilee· cui nomen nazareth·
ad virgine desponsatam viro cui nomen
erat Ioseph de domo dauid· ⁊ nomen virgis
Maria· Et ingressus angꝰ ad ea dixit·
Ave gracia plena dominꝰ tecu· benedicta tu in
mulieribz· Que cu audisset turbata ē ⁊ cogi
tabat qualis esset illa salu
tatio· Et ait angꝰ ei· ne timeas maria· in
uenisti em gratia apud dm· Ecce concipies in
utero· ⁊ paries filiu· et uocabᵉ nomē eius
ihm· hic erit magnꝰ· ⁊ filiꝰ altissimi uoca
bit· Et dabit illi dominꝰ sedem dauid patris
eius· ⁊ regnabit in domo iacob meternū· ⁊ reg
ni eius no erit finis· Dixit aut maria ad an
gelu· quo fiet istud· quoniam uirū no cognosco· Et
respondens angꝰ dixit ei· Spus sanctꝰ superue
niet in te· ⁊ uirtꝰ altissimi obumbrabit tibi· Ideo
qꝫ· ⁊ qd nascet ex te sanctꝰ uocabit filiꝰ dei·
Et ecce elizabeth cognata tua· ⁊ ipa concipit
et filiu ⁊ senectute sua· Et hic mensis est
tus illi q uocat sterili· qꝫ no erit impoſ
apud deum omne uerbum· Dixit aut maria·
ecce ancilla dñi fiat mihi sm uerbum tuum· ꝛē· Smo cod

Missus est angꝰ
gabriel ꝛē· in
deo planuit eo
dem ordine ⁊
eode modo hoem
reconciliare· q
nouerat randꝰ
se· reddit qui
sm beda homo·
diabolo mistiga
te· serpente exe
gente· mulieꝛe con
cipiente· ꝓpato
e eode ordine deo

desmante · anlo exeqte · ofnacte ngme · Et ꝑ
illoꝛe mmut euãtu · dt a pmo · qussꝫ est ꝛe
ad ngme ꝛe · Et nõ · nu dns homo fieri uo
luit · nunc ad hoc elegit sibi mrem pauꝑ
tatis · sed diffima uirtutibz · z nõ qua
libz mrem · sed uirgine · ut de immaculata
ꝓduceret · mmaculatꝫ oim maculaꝝ pur
gaturꝫ · Ver ꝙlibet uirgine elegit · ut
dixi · vemaq · sed uirgine corpe uirginem
mete · ngme ꝓfessione · ꝙ ut diat bn · tanta
fuit puritas mentis · z corpis · ut se as non
audeat angelica puritas ꝓparare · Et hec ꝙ
go non fuit subito · z eau muenta · si ab ete
ꝓordinata · Vnde dam · hoc mꝫ · ꝙa dei gra
tiam ab eterno · z ꝓuiso tpe dei ofilio ꝓdeter
minata · z diuisis ymaginibz · z sꝑsibz hoiaꝝ
z sꝫ · ꝓymaginata · z ꝓdicata fuit · Deinde
poꝛ legationis ꝓmpta exequtio ꝗ dixit · Et
ngressꝫ anls ad eam · i · maria · no foris ua
gantem eam inuenit · Ꝝ ut dixi · Christꝫ sola
i penetralibz · qua nemo uirꝫ uidet · solu
angelus ꝙpit · Et bn · sup missus e ngressꝫ
sus ad eam i secretariu pudicicie · ubi ea
foriasꝫ clausa sup se hospicio ozabat · patrem
i absondito · nr · suspiciendu · ꝙ aptꝫ nupe
xerit ubicuꝫ virginis · nu mmrꝫ ꝑpo
situ erant hom fingere fictiones · utrate tol
lagina · ne ul' ozans ꝓturbaret · silentiu
ul' uinetꝫ rastratꝫ terꝛaret · clausit ea
ꝙ sibi sup se nubilu · sed hoibz · nõ anlis
Sed q̃ritur in q̃ forma anls ngm appuerit
Rnr · sm doctoꝛes · nr · ꝙ i assupta forma sen
sibili huana corpis pulchre · z decenti fore
put minuit doctoꝛes · Vnde augs in q̃dam
sermone inquit ngme sic dignitem · venit
ad me anglꝰ gabriel · suaue · iucunde · uesti
te choruscans · inestimabili · ꝛe · Et sanc
tho · i · ma ꝑte sidne addunt ad hoc quod
ennas · qz nuꝫ cetꝰ · z in hoc dot appuo hoc
angli · ab appuoe mali · qz hoc in foꝛ
pulchra · z decenti humane apeze solent ·
z mali plꝰ in forma turpi · z horribili · sed
ꝓmo eno apuit malꝫ angls i specie ꝑpe
tis muidosi · Eoꝝ uo anglꝰ gabriel appuit
mane nte ze eue · i speie ꝥnosi · z religiosi ado
lesmis · Ratione magne · qz aspect sibi
una ru uerbis · uehemtiꝫ mulcabat coꝛ
ꝙm sola uerba · Et ut uolt bn · supmissus
est gabriel angelus · no uenit solꝫ · si cum
eo mseroꝝ angloꝝ magna exercitꝰ · qd
z suadi ꝑt a filio · quia ru idem anlis ut
uide · nuncaret mitate xpi pastoibz · nec
ru eo multitudo militie celestis · a ꝓnoi
ru mirabilis mysteriu · mutauit · uerꝫ
ru eo multitudo militie celestis · ita in qꝫ
solus gabriel esset ꝓncipal' nuncꝰ · z lau
dat · cum ngme · Ordo gestꝰ · qn angelus
venit ad uirgine · Rnr · qꝫ sicut ho ab mo
no die sexto formatꝰ fuit ad ymagine z
similitudine dei · sic ab eode die · ꝑgit aliꝗt
simlia · anoꝝ · xꝝ dns ad reformationem hois
mirabilis est filius dei · qz sexo die septua
ne · Et eode die euolut expectatiõ · annis ꝙ
nob passus e · z mortuus i cruce · ut dudu

nt ex dictis bn · Augs · xvns de ciu · d · c · lxx · dꝫ
vno kl' · april' · ꝙr passio fuit · z notu e · qꝫ sup
eunde die est hodierna festiuitas · Et no solu
eade die · sed eade hora · q̃ ada lapsꝰ est ·
dns ꝙ nob mortuus e · ut uolt ꝙda glo · sup
illo gen · mo · Cum audisset uoce dei deam
bulantis in ꝑadiso ad auꝛa ꝑt meridiem ·
Sed q̃ hora · ꝙr dns mirabilis sit · no e certu
videt · in aliquibz · ꝙ uespiliq · anglꝰ mittebat
ad uirgine hoꝛa ꝙpletoꝝ · ni uirgo mittut
tubicinu suu · z putat ꝙ colloquium anlis · z uir
ginis duraut a ꝙpletorio usq ad medu noctis ·
tꝛ · ꝑmo assꝫ · dedit · z ꝙ mirabilis fuit ut
uerificaret illud sapie · xviii · du medu silen
tiu tenerent oia · z nox i suo cursu · Terao quaꝛt
qn angelꝰ uenit · ꝙ ut eam inuenerit agente
Rnr · ꝙ ꝙnis no sinat · neq̃ scripta sit · putat
in aliqui · ꝙ tr tota dicta fuit contemplanoi
a deuotissime ozoꝝ · bn · dicte · ut pallegatu
fuit · clauso sup se hospicio ozabat · ꝛe · z putant
ꝙ single uoe fuit atentissime meditanti salute
z ꝙpationis humani gnis · z ꝙ i illo actu intime
contemplabnis · quo fuit mente deo totaliꝛ aduꝛ
nata · ngressꝫ sit angelꝰ mutans ei ꝓpositum
filii dei · z ꝙ ipa esset illa ugo ad hoc elta a do
mo · de qua ysa · dixit Ecce ugo concipiet · z pariet · ꝛe
Ronale em ouo · ꝙ ꝙn uerbum eternu uoluit
sibi uniri · ut ipa nre fuit o humane uite actu
contemplanois · ꝛe · hoc misterium · Et uolle fuit · ut tr
deu capet intellu ꝑ fide · z actuale cognitiom
z affectu · ꝑ frequentem dilectom · que nouꝫ ꝛeptu
erat ꝑ · s · s · obumbrationem · Ingressꝰ e anls ad
ngmem · eam uenerꝰ salutauit · d · aue ꝛe · Ad
q · s · ugo · nu audiuit uba anlis · nut · i ꝑ · eiq · i ·
aliqli tmod · aut aīmtionem motꝰ · Qz qre t
buta fuit · nu ꝙsueuit anls ut credit · uidere
putand · e eni ipam ab anglis sepiꝰ uisitatam
z diligentissime custodita · atq̃ ut fuisam dei ma
tre · z anlorꝫ dnam · ena uisibile honesta · cum
si qua deuiat reuereri · ymo no uim tm ꝙci
pata anls · sed uidaq̃ tribili anglorꝫ ꝙcentu si
patu · ꝙr · ꝙ m cant · describit · ut custodꝫ ca
stes ordinata Rnr · sm Crisꝰ · ꝙ sic turbata fu
it · ꝙr nouo apparoꝝ specie · nouo eno mo
tu · apparet · nu uigenti ludne · Vnde caminus ·
Expauescit ugo de lue · Beda ꝙr · ugmal' uidu
ne pudicia · Vnde dicit amb · Trepidat
ugmis est · z ad oms uiri ngressꝰ pauoꝛe
anus uiri aspectꝰ z affatꝰ uerecu · Et amb · li
de offic · quis ugo esset uocat' z ihal' · ꝑ uere
cundia · tm nõ ꝙsalutauit anglm salutate · nr
ullu tulit ab eo ornatu · Et bn · dicit · Solet em
ugines q̃ uid sunt uirgines sp pauꝛe · z uilꝫ
esse sentire · et ut caueant timenda · ꝛe · nota ꝙ
timentes solent sanctes se i uasꝫ uestibz the
sauꝛe portare ꝓfusu · z minis ardua esse
uult angelu mu · horres · z i tris moꝛe celes
tiu uersari · Tertio ꝙr modu nouꝫ salutat ·
Vnde dicit Aug · nu assueta esset ugo uisitatoibz
angtis · exanuta nõ uisitatoꝝ ꝑ clamoꝝ tubaꝝ
nem attribuit · sicut · tur · e i ꝓmo · an · qz ꝑ
mo eiꝰ noua salutatio ꝓcipit ngezebat · Vn
ambro · benedictionis noua formula intrabat ·
q̃ nusqm an e audita · ꝑ sola marie sanabat · Et

diat aliqui · quorsum tot assueta fuit visione angelor
no fuit turbata visione angli · sed admiratione
fuit ducta eor q̄ sic dicebant ab anlo · qz de se tā
magnifice nō cogitabat · vnde ut p̄dixi fuit e
vangelista non dixit · q̄ turbata fuit in visione
angli · ſ̄ in ſmone · z cogitabat · qual' esset
illa salutatio · z mīto sic cogitabat · z ſcīto
ꝑ laudatione excellenca · anlo em eā ſ̄ suo fec
mone laudauit · z ſic metas · q̄to ampliꝰ lau
dibꝰ extollit tanto magis timet · Quo go turba
est ꝓ ſmone ang·bn turbata est
est · ſed nō turbata · q̄ em est turbata fuit
verecundie signal' · Et non turbata fuit ſcīa
rudinis · q̄ nescio quid cogitauit fuit prudē
tiaꝝ turbata · zc · dux fuit motꝰ z aio ipe
pīmꝰ quid timor · qui impulsu aduersum ani
z qui ſolitū modū excessus · z q̄ sub spe
inuenis · ubi sola fuit · Unde ambr · z fuit
motꝰ ille ī ſpualitate · zc nō attingens vom
z tam moderatꝰ · ut nl' impedire eū deuo
dꝰ motꝰ fuit · q̄dam amīcos ī ubis angli zc
Et dixit Symon de tassia · q̄ ad ipm audisset
turbata est ī ſmone eius · zc · ostendit ī vnum
quemq; uba ipm · z ad suos · z q̄d dicebat ab anglo
sibi missum indebuit · nō ablatiues ubū · nullis
passionibꝰ motꝰ · sed velud ignorans admirans
q̄ salus huius nouitatem · ignorans em admi
rationem · z turbationē ꝙsuevit mduce · velut
quis ī aio turbaret · nō intellt q̄d legit · seq
ꝙ ꝓpete audit nouitate · ex pietate illa t
barie fuit · nō ex indebita passione impulsꝰ
adiecto reuerole · ꝙsolita salutatio · magnū eo
timeꝝ misterium ſequit · z cogit · ē illa salu
z mīto sic cogitabat · ꝙz nudꝝ pius audita fuit
tal' salutatio · Ex eis ut dixit Christ sanctꝰ ma
ria ad alia quadra silem salutatiōm fuam fu
isse · utpote q̄ habebat legē suam · nudꝝ eam
ſ̄ pegrina · tal' salutatio terruisset · Ex de cas
no dabat anlo visum ipe · nō indebito more
sueta vice ꝙsalutando respondit · aut velut
familiaꝝ · ex pegrina consuetudine illi cele
bre · aut verenda tegia modestie · magis
aut dixerim ornata in obsequio dominoꝝ
sic ꝙ turbata ventabat · mos · z apposita ē deo
dicatis vginibz · ut plus audiat · q̄m loquatur ·
nō grauant ad mensa ſmone · ꝓrogate
ꝙsum ꝙspendit · n̄ pius q̄d offert · intelligit
admiratio audientiaꝝ ex virtute logdi dz
de ſmo ipe · Hinc virgo alma pia velꝝ
intelligd q̄d dicat · q̄m logit · admirato enī quā
habuit · z ab anlo · z illa nona salutatione
ut tota mētem ornaret · ipe illa intelligē
ret · z quid sibi vellent · ut id sic mente
esset ornata · multis cogitationibz · dt hinc re
anlo minuens ipe · z varias ea sepe volue
ꝙ cogitationes finalme deprehens · pauida con
solat · ac familiariter vocans ex more benigne
ne timeat ꝓsuadet · dicens timeas maria
q̄ · d · quid ego mi tanto ſmone turbaris · quid
cogitas · qual' illa salutatio sit · nl' habz adhuc
ad ignorandū q̄m munere sed deferet · q̄m sit
ꝙsabilis dona q̄ emet · z go ne timeas · inue
eni g · a · Sm · inferre quod · ſi hanc single
q̄ preceptū es ī alio · z pudica filiū effudit · z no
uisti saluatorem · misisti magnū altissimi
filiū · possidet ī fide domus · z regnabit ꝙ sup
ea · cui regni non erit finis · z hec angelus
per ordine explicat deus · Et cor ī ute · z pu
fi · z vo · no · ē · ia · li · ē · magis Amb · nō q̄ an
ptu magis nō fuit magno · ſ̄ potiꝰ qui dei
filius nāliter habuit ut ho assumptus erat ex
tpe · Ena de ioh dom fuit · Et ait magnus
coram dño · luce p̄ · ſ̄ dicit ſm glo · Ambro ·
Joh' magnus ut ho corde suo · ſ̄ hic magnus ut
deus · z dei filius · ioh magno minor absentia
q̄ unus · z synera no bibit · hic magnus pō · ſ
nu profectibz unedit · z a peccatis mundauit · Et
fi · al' vo · filius magni vincentis · no ꝓ adop
sed nos sumus sed a nō · no aut dicit vobis
ſ̄ verabit · q̄ dicat ſm ꝙsentem · no utiqꝫ tu in
pones ei verab' h' · ſ̄ ipe verabit · a quo a ſtu
li genitore · Ab eterno siquid est · ſ̄ mut ad
tēm dictum nomen eius patuit · z dabit
illi dñs deus · se da · pa · suū · z teg · ī do · ia
matrem · Nobi nūd ſm bedā · q̄ pius dixit
an lo xpm esse filiū altissimi · ne vo patre
eius dicat david · p h' m xpo mīmus dicit
nām ſm qua z filius dei · z iuxta ſm qua
filius david · Et ſm glo · p domū iacob in
telligit ecclia illoꝝ · qui p fidem z con
fessionem ad ꝓtectionē ꝓmissum sortem
suā de illis qui de oleastro exsi ī oliuam
bona sunt insiti · ut dt apls ad rō · ix ·
non omes ex ipis sunt israhelite · sed qui siē
filii promissionis computant ī semine dicit
aut maria ad anglm · quo fiet istud qm
vir nō cognosco · bnd · primo prudēs tacu
it · an adhuc dubia cogitabat · ſ̄ esset illa
salutatio · malens nō respondē · qm̄ temē
loqui q̄d nesciret · Jam vo ostenta z bene
premedita dixit ad anglm · quo fiet istud · q · v · n ·
cog · ī non dubitat de facto · sed modu re
quit · z ordine · nr end q̄uet an fiat · ſ̄ quo
· q · dicat · sus meq testis · sine mee · sint vow
esse anulla sue · Virg nō cognoscē · q̄ ꝙ lege
quo ordine placebit ei · ut fiat istud · si op
tauit me frangē vow · ut quam citius filiū
gaudeo de filio · z doleo de ꝓposito · fiat tñ
voluntas eius · Et tñ ego capiam · z ego pia
q̄d utiq; ſ̄ placuit ei · impole nō est · huc
suo vocē · quia ꝓsupponit humilitate anulle
sue · exponē in angle dei · q̄ de me ordi
nauit altissimꝰ fieri id nō vitio ul' pēne virg
edissere ꝓ modu · que possū mente reside
rando volue · an velut exposita gratia ac
cedat · illa tibi ꝓ me est tibi dissimta sma
nisi modꝰ datur ſuppositus · quo go fiet · d ·
Amb · tpanor ē illa virginis ꝓsensio · qua
sacerdos verba · s · zacharie · hec aut quo fiet
illud · iste aut · Unde hec scam · negat ille
se nosse · q̄ ſ̄ fidei ad hec altera ſpectat aut
rem · illa se fatere ꝓfite · nr debuit esse
sanend · q̄ quo fieri possit inquit · legerat
maria · Ere igit angelus zc · z credidit sufficere
ſ̄ quo fieret non legerat · nr aliunde ꝓbare fu
erat ducta · tantu em mysterium ꝓbare
no fuit hoc ſ̄ angeli · Et nō q̄ ei salutatio angelo
virginē · z tanta loquutio fuisset · ipa ad ea re
cuit · nr verba logis intuit · z ei angelo
loqui cessauit · z quasi vginis ꝓsensum
ꝓperaret · ꝛc · primo igit loquta est · z pau
ca verba · sed multa z docta · z illa ꝓtinet ad
zm · z gratiam gradum huius · ſ̄ ut sup dic
tum fuit in de gradibz humilitatis · ubi inde · vi · i 2020

Ordo notãd' q ugo bndicta fuit urgo corpe mente. z voto ut dr aug' m de ugmitate. z ex' dicit bñ. z aliqui doctores ex illo eiq ubo. quo fiet illud. ẽm uzr no dgno. r cognoscet uo
u unde greg' missens. si maria causa o
pule conugal' despondari uoluisset aut du
sibi narrata fuisset ereptio amizatio dur
ta. nisi cognosset quo fieret istud. Ex dict' patr
quo ugo glosa fuit prudentissim. z excellen
tissime intelligence. qnus em i filij dei m
carnatione uix fuit xp'ns aut xp's. ad
mang xp'o ambros. ut dicit doctores. nich
iloming in i'm sua iuuentute studiose ad
uertebat instituti a deo nãr' ihesu. quo
omnem haem ex mare z femd gnãtr. oz
z q no est possibile nãlr' fieri. sine mare
corpe. z illesa ugine filiu pere. z um hec
sic uenis. z tenerrima p serpam sapiens
statu augste pensant z cognouit. q i illo
opere eam placere uro. z statu uirginalem
spondebant. eo q i illo poz placere deo. z esse
sm corpe z mente. prudes eligens se sibi
lis mundo. ut esset sponsa deo. z tale sobo
le carnali. ut fieri gauida ple spualis. magis
elegere impregnari semibus ututu pullulatur
i fluctu celestes. qm fecundari p amplexus
angelos. prolia fetu terrestres. hec utiq; mg
ne intelligere z prudente sunt signa. et
marie deuotis. z pudicis. tam uirginem
z tenera puella. q illo prudentiu ex' edita
ugmal' statu pfectu mchabant. qnus hec ne
tus lex no emendauit. p pena uir' ignosse
ubi dicit. maledicta sterilis q no parit. Unde
de hoc q urgo tenerrima. z tam uirgens
p serpam illo ao hoc domite utrgnitatis
sic osiderauit. z tam prudes uirginale
elegit. mirat' hñ. sup missi o a urgo pu
dens. o urgo deuota. quis te donat deo pla
cere urgnitate. q lex. q iustia. q pagana
uetus. testamti papist. ul' oslut. ul' hoz
tat. m carne no tangat' uult. z tertiu
anglica duce uita. ubi legeras ugo beatu
dator. ae. qui se castrauit. ppr regnu dei.
ubi legeras. qui mrimoniu ugit urgnie
suam beatificat. z qui no ugit melio fiet. ẽ
Et ẽus ang' exponẽs modu ugnei. ptis spr
sanc supueniet in te. z
erit modo tu fecundabers sine uiri semine.
corpies sine libidine. z pies sine dolore.
q. quo ad pm spus scs supueniet in te. q
spiritualiter fecundabers sine uiri semine. z q
ad 2m z tm addit. Et uir. al. ob. p. i. re
fugiebat te. ne semias estu aspie. uel
obumbrab' t' q. opabit' in te. ut illesa pu
dore. z sine dolore z labore possis parere
ul' sic. f. s. supue. i te. ẽ. at si ab ang' dicit
ria q dixi tibi sunt delecta tua. mente. solu
modo hesitatione adduxerat. q assensu pre
tate no deseras. modo nl' hubs inadmodu
dius e totu esse nequeat honestior. i nã
ghoz ille. ex spu scō e modo qui efficit mor
z pr' molestia agit. ipe segregabit pussia
corpis tui. z misserabit mãm fortiõ corpi
sit. go modo in planctu. qz spus scs supueni
et in te. qui licet ut aiã tm. fuit prius in
urgine p multam gram. nunc tm supue
mze indiat. ppr habenddatem gratie plenitu
dine. qua affluxerat sup illam. Et uir.
al. ob. t'. Ubi notãd' q p'm Crisp. p ignotem
altissim intelligit dei uerbu. Unde p' ad
thoress. 1os pdicam xpm dei ignote. z dei
sapiam. z multiplr' expo ad ubi. ndr al. ob.
tibi. p'mo. qz sicut umbra effugeat ab estu
sol'. sic uerbum dinu. in sui' acceptiõm effuge
bant urgnie. removendo ab ea omne es
tum cupie. Unde beda Concupie mte no
erat estus. ubi umbra fuit. s. Deo. qz sicut
umbra diuerat a corpe absq; corpis lesione
sic xpc pressit ex urgine. absq; urginis le
sione. z sine dolore. ut fuit tactum prius.
Terzo sm glo. mellineze. ob. t'. i. dabit tibi
umbram ota. omem tribulacoem. qz uero ut
ignis nã h' dat' intelligi xpo. qz p'm glo.
umbra a lue. z corpe obiecto solet formari
et go sicut purus homo plenitudine dinit' ga
pere nequit. s. ignis altissim obumbrabit tibi
i eq corpe lux dinitatis corpis susceptu humanit'
ut sic deum pis carne z pare. z sm; intellami
dutas obumbrata fuit uirgini p susceptione
humanit'; sicut sol qui ei usui minueri non
possimus. obumbratie nobis aliquo uelamine
Unde p'm bñ. videmus in carne. sicut sole i nu
be. lumen mirabilem in lucerna. Gregor
xpm. mãlud. qua lumen incorpeu in utero ui
ginis erat incorpandum. licete ei dict' et mal.
ob. t'. i. lumen incorpeu dicit' accipiet in
te corpis humanit'. Unde p'm bñ. qz ugo q
fuit de modo accepti unt ang'. s. s. re. q. dicit
quid a me gris' sanes z felicit' fues. s. ille de
corpe. quo auctore ego audaze sic missus ingule
sceptru no creare. Deus. s. qd nascet ex te. sm
t dt sm. mdesmute. z sbsre. qz p'm bñ. si di
cetur seu caro. seu ho. pars dicet uidet. posit
go mdesite sm. qz quidq; fuit qd urgo ge
muit. z nul dubio sm fuit. Gabit filiu dei
ysi. re. Vocabit admirabil' consiliarij deus for
tis. re. Et a quo vocabit. a deo pre. ait m' h'
e filius re. Item vocabit ab ang'. tu es xpc
filius dei uiui. Item vocabit ab hoibz. huc ul
dicit scdo. vere filius dei erat homo ille. h'
vocabit. a demonibz. huiusq; nd. z tibi e filius dei
altissimi. Deinde ang' dm suu. gbat exem
plo. d. Et ecce eli. cog. tua re. q. dicit. si deus
dedit scripturis sem. z sterili. ponit. z tibi dat. fut
em i elizabz dux impedit' ad corpis. s. semat
tus. z sterile. quoz ut erat reprobi contra
uiui. z usq; tm. pe. hoc. Ad maiorem at con
firmationem memorat ang' h' xpr nr dr. Et
hic e re. Et adhuc p'm Crisp. gabriel' mduxit.
qz non mduxit exm de zara. ul' rebecca re.
que antiquas erant. s. mduxit ex' gentiqui
z actualr exns z familiare. qz de gentia cog
nata. z mulm sterilitas em elizabz erat
diuulgata in tm. q' dix' fuit. uoca sterilis. et
h' immut cu subdit. q uoc' sterilis. Diuerse
quid opa fuit ex' illorum ergo no dubitauit
de te. s. de mo. ut dr amb. z p h' re. non
certificat de mo. eo q elizabeth ex uiro con
cepit. Ime q no dubitat de te. Unde beda
Non q' intedita exempl' hortat' ad fidem sed
redem amplioza explicat. ut q deus erat u
go puera prusorem de ang' sterili nasciturq

agnoscet · ꝛc qꝫ si dubi est · no ad fidei acꝯsionē
sed ad acꝯsite ofirmationē · Et dicit aug̃ · Le⁹ gemu
it · ꝛ no⁹ tps · ambigrēt marie de erroꝛe possi
bilitē an l⁹ p̄dicat / ꝛ dicat & ille: tal' dubitatio
magꝭ ē amīcabilis qñ incredulꝭ: ꝛ ideo an l⁹
possibilitatē mduxit: no ad aufferendū mfide
litatē: sed ad aufferendū amīcationē · Et alias
quidē vocē posuit bñ: pia ue ei mīcabilis mīca
dicto iungit · gaudiū gaudio annulet · Beda ut
ꝑius p anlm̄ qñ p ydoni · de l⁹ missio docuerē
Cetera ut qd huiꝰ mīsterii ꝛ alioꝝ · spūs erit
dñe reuelāt scripturis · Ceꝛa ut audies eꝝ
nata uetulam ꝛepisse · de eius obsequio cogitauit
qd ꝛ fieri sibi uadiꝰ ad eam ei festinandū · Cau
ta ut iob qñ humilitatē dauit ne dedignaremur
a miꝛi doctꝛina: qꝛ no est impole apud deum
omne uerbū · Dicit aut maria ad anglm · ubi
ponit deuota humilitas uirginee uoluꝯ · sattē
dicit m adhibende sui ofiij: que flagitabat
pces ꝛ gloꝛia: nr mrē: qꝛ ē eo salo tota mu
di pendebat · Unde b augꝰ exclamabit · O beā
maria · sedm de captiuis tui dep̄icat affm; te
dia mūdi fecit obside fidei: noīa mozāi ydo
mito festinanti ꝛspondit · Et bñ: o dña ꝛspon
de ubi: ꝛ suscipe ubū: ꝑfer tui · ꝛ suscipe
dñm: emitte eñsiorem · ꝛ amplectē sempiternum
Ecce ancilla dñi · fi · mi · s · mi tui · Ad hanc uocē ex
clamat augꝰ · o felix · o beā · o insignis gra · q dum
humilit dedit fidem celi · m se opifex ingauit: hic
augꝰ notat ē ydonē mea humilitas: qꝛ deꝰ mr
sum creatorē elegit · ancilla se fatet; nr ꝛpinqa
tua promissione exaltata ē · Dicit beda ꝑma mlr
ri auduit a ꝛpente: Ecce sed dñe · sedi ꝛ super
bia ē elongata · hec nō ꝛa mlr audiens se gem
tiza dei · ancilla ꝛ nouem se uocat · bñ · no est
magnū hoīem esse ꝛ abiectū: magꝭ gḷsa ꝛ raza
ydo ē ꝛ humilitas honōte · beā ydo p humilitatē
ab anl⁹ femīn · sup oēs hoēs extollebat · ꝛ in
ni se gḷsiosissime humiliabat · d · Ecce ancilla
dñi fiat mi ḷm̄ uer · t · bñ · loqꝭ ad ydones su
bas dicit · maria se uirgine oblata · fatet de hu
militē · ꝛ tu negligis humilitatem blandos ꝑ de uir
ginitē · Et dt se ancilla no eligit · ꝑ dom̄; eo obse
quijs uoluit deuota fuit; ex am̄ · nr sibi ydo
retinuit · tanta se posuit ꝛ diuino famulatu dicēs
Ecce ancilla dñi · Et ai audisti fim · ꝛ intellexisti
modū · nō amplius quid obtulerit fuit: si spōsus
dixit obsequiū · accōmodauit affm: spōsponsit qu
de obsequio dr Ecce ancilla dñi · In l⁹ em voluntatē
sua obsequia deo obtulit · ꝛ paulo que ꝛeꝑtia
erat; ꝛ optabat sibi fieri · ac mi ea celebrari omo
ḷm̄ angelus dñi: qꝛ subdit · fiat mihi ḷm̄ uer tu
ac si angelus sub ydonē uideret Qui s. s. superue
ni ydo altissimi obumbrabit · ut ne humanū ma
neat: qd nō ex gratia gratuita fim est · non euanes
cat; fiat mihi ḷm̄ uerbum tuum · ut corrupta ihū mfi
nite magnū altissimi filiū uocatū sedere sup
sedem dauid · ꝛ regnare i domo Jacob · meritū
fiat mihi ḷm̄ uerbum tuum · i ḷm̄ beda · fiat ut s. s. ad
ueniens · me celestibz dogmatis mīsterijs edoceat ·
ut i meo utero filius dei humane sibi induat lu
bitu · atq ad edepnam mundi · tanq̄ sponsus suo
prodeat de thalamo · b augꝰ · Et mox de assūp
tione alloquies beatā ydonē dicit · obsecro te · per
eum qui talem fecit te · ut ipe faceret in te ꝛ
missa · multa · quod bonum erit · ꝛ tuum premium
obtinuisti · quos patronos adhibuisti · que fiducia

gratia ꝑmissus · quo ssum · ut' qua cogitatione adl⁹
ut accipes ꝓuenisse · ut ydo ꝛ sapia patꝛis q
attingit a fine usq ad fine fortiter · ꝛ disponit
omnia suauit: tota ubiq manens · ꝛ sine ulla
sui mutabilitate i uerbo veniens · ꝛa castel
lum castum tui ventris inolet · ut ingredi
ens non ledat · ꝛ egrediens molome custo
diret · Et subdit unde mi ꝑsona dignis · deus
a me · qd obtutum minꝰ · ut mei mater
efficeꝛ creatoris · oblatio mea ꝛ humilitas
mea · oblatio mea est ingressus ꝓmissus; ad
aures donata hominum · non ꝓiecto cultu vadi
amus auri ornamenti ornatus mei · ꝛ ꝓiecto
lapidum margaritaꝝ dependentiu aspeꝛ
ꝛ auribz meis: aut genaꝝ ruboꝛe attendit si
ꝛsperit humilitate anille sue · Et nō qd ut
dr Sus albertꝰ magnus · hñ catecos defuꝰ
ingnio pnā ꝛ superbia · ꝑ inuidiā corpis · de
qua gloriant · estimantes se meliores esse ceteꝝ
Qꝛ audiant · b · bñ · d · laudabil' ydo ingenitus ·
si magꝭ humilitas nouā · ꝑ placet humilitas sic
uirginitati · si sine humilitate · nr marie uir
ginitas placuisset · Cuꝰ que inquit ꝛspexerit
spēm mei · sup humilem ꝛ quieui · sup humile
dicit · ꝛ no dicit sup ingenuū · si ꝛ maria humil'
non fuisset · s. s. sup eam no quieuisset · nr m
pregnasset · ꝑ ttrap · ut de ꝑ s. s. ꝛcepit · sed
ipa plnb; · ꝛspexit deꝰ humilitatē anille sue
pocq̄ nō ingenuitatē · ꝛ si planxit de ingenuitate ·
ex humilitate m ꝛcepit · Unde ꝛstat · qꝛ ꝛeā
ꝑ placēt ingenitas · qual dubio erat humilitas ·
Secundo dicēs ydo supba · maria se ingenuā obla
tam dicit de humilitate · tu negligis humilitate blan
dicēs ubi de virginitē · Quis tu castoꝝ illa ·
nisi tu demonioꝝ illa · aut nūquid tua pudi
cicia · gracioꝝ ꝛstitate marie · ut tu s. si
humilitē placet suffragas · ex maria illa non
potuit ex sua · no dm̄ ē ingenitas · miles ·
pauperꝝ est · ou ingenitē humilitas · Qi go in
genitate m maria ē maria · no potes mi
ri · unde humilitate mihi · ꝛ fuisset tibi ꝛ

Sequit expositio angelice salutationis

Ingressus angelus ad eam aut Que gracia
plena · dominꝰ tecū · benedicta tu i mulieꝛibz ·
In illa salutatione · anl⁹ capiat benivolentia
virginis · commendando eam ex mlti ꝓpria
tuis · ꝛ laudabilibz odoribz · sed ne nosali sic
quid salutanti · ꝛ tytulos laudis ꝛ honoris ·
apponi · ut de Sanctissima in ꝛpo ꝑ ē ꝛ
habet hec anglica salutatio · quoꝝ ꝓmus ꝓpriam
in quibz anglꝰ quoꝝ tangit excellentissimas
ꝓgratias marie semp ingenio · ꝑma minut
m hoc q dicit ave · i sine ve · triplex · si pu
dor si labor; · ꝛ dolor; · tu subiacet tot' genꝰ
miserie · Unde gen̄ nr dñe sint mlteri ·
multiplicabo erumnas tuas · ꝛ ꝛceptu tuos
i dolore pries filios · Ista aut benedicta ingꝰ
sunt sine ne pudoris i ꝛceptione · sin ne labo
ris in gestatione · ꝛ sine ne dolor; ꝑ puēri
one · Unde bñ · dr · Ipa sunt sine corruptiōe
fecunda · sine grauamine grauida · sine dolore
puerpera · vel' aliꝰ aue i sine ve · ubi notās
q duplex ē ve p̄ ē pene · ꝛ de illo no m
tulerit anglꝰ ad ei dicit Ave · qꝛ sine illo
ve no fuit · si multi ve passa ē m hac uita ut ve

pauperat. Hic em paup fuit. qp se z filiu suum
mutuauit dm z solo. ut dicit Jerom. Jam pas-
sa z exilia. si filio suo z egypto. p plures annos.
Jam multa aduersa passa est. ut dicit Ignaq
Jam timores z passa a infante filio. usq ad
passionis eius. z singularie tpe p dictionis sue
ru audit a iudeis sic ordinabit eius z signis.
z intra eius se insidias inpetu dolore animi
passa est toto tpe passionis xpi. ita ut sm
verbu symeonis. iam ipsi gladius doloris
intrapsi pertransiret. donec ipm redimiu z sal-
uatore susciperet. Ad ultimu post xpi ascensio
reuocata z intra desiderio. eu videndi z sua
gla. que hic vidit in sua hereditate infirmitate
z z multa ignominia. Sm dns mirem sua dilec-
tissima. intra hic pati permisit. q in nullo
peccauit. quo digna nos patim. q multa ma
la omisimus. z indigena flagellacoes ut e
mendem. Illud e ve culpe. sm sic culpa ori
ginal sine actual. z de illo ve loquit angel
eam dicit. Que. qz ergo benedicta fuit. Que i sn
illo ne culpe. qz fuit sine ne culpe original
z sine ve macule actual. Ipsius itaq ve sine
macule original pcta fuit totalit pdonata. aut
z utero mris purgata. ut in h omia verebit
ro ve sine culpe actual mortal. ul venialis
fuit p tom vita sua totalit minuma. Un
bnfi. ni quada expla. Ego puto. q z copiosi
or sanctificatio benedicto i ea descendit. q ipa
non solum sanctificatz ortu sed z vita de
inceps ab omi pcto ipsu redderet immune. Et
augt in de nia z gra. Qd de pcto agit. de
sta virgine matia. qm honore dni nullam
prsus volo hre questionem. Unde ii. sinia. qui
plus grane est collatu ad vincendu. ex hoc
pte pcti. q sepe mezuit z patit. que to
fuit illi pcto pena habuisse. Et dignus
sit fuit. ut illud excellentissim z singlarissim
bnu. i. immunitat a pcto dns ei ostenderet ipse
in. quo ipe elegit i matre. ut ita de fa
tissima z immaculata matre pdicet imma
culata domina. qui pcto non fecit. ne mise
tus est dolo in ore eius. z qui venit p gre
macula tollit mundi. alias em ma
tia virgo no fuisset vacua ad capiendu et
patiendu xpm. eo q ei pcti redundasset ali
quo modo i infirmitatem filii re. Et. solu non
p tota vitam suam immunis fuit ab omi pec
tato actuali. sed etia pfectissima gratia
z virtute. indutus habuit ab imo mulmatis
ad pcta. ne difficultate ad bonu. sicut de
ly dicunt doctores i ne dee tua. sed
forsan pcta. ly ignara z mortali corpe
mulmat nos ad malu. z difficultat ad bo
nu. ille i matia virgine fuit sopita z liga
ta p excellentem gram. z virtutes. z ei per
dnam prudentia. q quam modo pulcra
to nisi dicebat. phibendo eius sensualitate
ab omi inordinato motu. sic itaq fuit somes
ille ligatus. ut ea omo ad nullu malu mul
tiplicatz. ne difficultatez ad bonu. Dedam pre
cogitatam virginis. tangit anlis dicit
gra plena. Ubi nland. qp dupl e gra. p
e gratum faciens. q ee dia. tantus mfisa
sme. ly nemo est accepta deo. z q me sia
dona dei creata e excellentissim. ut deceat ee

z de illa gra ve anlis pule loqui. ne i salutacoe
virginis dicit ad eam gratia plena. Ipse em i
materno utero i pma eius sanctificatione tanta z
tam copiosa fuit hec gra collata. qp ut pdixi
p eam p tota vita sua ab infirmitate bat minus
ab omi actuali pcto. mortali z venali. Et ro
i ea ortu ac mirate ex utero. sm multos doctos
sm multa grane fuit sanctificat prius collate sunt
ei copiose quoti. Et tm i sequenti filii sunt ead
gratie z gra ipi habundantissime quoti z infu
sa. z ee triplici hac sanctificatione z gie augmtate
fuit dei genitrix. sic replete gra. qp nemo ei h as
similare potuit. z h anlis notauit ni ad ea dicit
Ave grana plena. Et insup ei gratia optime e
uit. p gra ei opa bona. que i mente fuit opabat
a pueritie etate. p totam vitam sua. usq ad
diem assumptionis sue i celu. z optabit talia ee
dormiendo. Que illud Cant. vi. Ego dormio et
cor meu vigilat. qz d ni dormiunt sibi corpis.
te. mtes vigilauit ad deu corde. s. p cogitationem
z amorem. z ex isto omnes sil collecte. sta virgo
maria replebat gra. z virtute. qp no solu ex
tasse ni grana hoies viatores. sed ee anlis. po
omne alia creatam. post filii sui huma
nitate. qm qd dicit augo in sermone. quodd de
assumpione. quid dignu aut sanctu hac virgine
i humana mis scime potuit excogitari. cui nulla
creatura. nulla antiqtas. sapiu patru. nulla
prisca hominu. potuit comparari. ne mirabile si hec ad
mirabil virgo. victorie celsitudine transcendat mor
talia. cui ipa ee excellat. multa angelorum. Alie di
nitus grane. gratis date. q licet a deo sanctus
gratis deus. no in hoem sm se gratificat. qui fil
ne alii illaqz. s. ad multa alia ordinant. z ex
tendendo no. te hoies possunt dici omes indutes
alie a carnite oia dona. s. s. ut sapie sne no
vis. re plena. z dns tecum benedicta. Dnus opa
mus miracloz. z certa multa. z vere se bonu
qd habem. totu em nobis a deo gratis donat
est. Et maiu ergo habuit ea plenitudinem
gratiarum illaqz. qd anlis minuit ea ars gra ple
na. Et Hieron dr. bn fuit gra plena. qz cetis
p partes datur grana. matie vero. se tota in
fudit grane plenitudo. habuit virgo benedicta
gram plenitudis. cuitaqz indutu rectitudinis e
dandaqz ibitud. gram illustrionu. pheie. totem
plationis altissime. z glie excellentissie. habuit
gram optime gregarie. anlis grana singlarissie pul
chritudinis corpal. decentissime habitudinis mo
tal. z sic de aliis minus gratiis. quibus virgo ma
tia plena fuit. sicut de singul iam enarrat. ali
qtulum pt predicti declarat. habuit em ple
nitudine nititaqz indutu ut nemo dubitat
pot. qd Hieron i pmoe de assumpae dicit. Di
ligenter attendas. nichil e grane nichil est
indutus. nil spenosius. qd no splendeat i vir
gine maria. qd z i pluribus indutibus pt induit
ipa em fuit excellentissime humilis. z ido pter
excellentia humilitatis sue. sic placuit deo. ut ab ipo
p omnibus mundi nationibus. sit in dei matrem electa.
let pr ex auctte. augt. supra allegata. Quinq enim
est. sup que vque est spus meo. n sup quem
z humilem. Sup quo aut bn. Di maria humilis
non fuisset. sup ea s. s. no requiesset. ne eam
impregnasset. Fuit ea virgo maria mansuetissi-
missima z purissima. qm a suo filio non debuit

redos fabricare mortuos sustinere · maria sine pedetim
me · sed dicunt ab eo humilitate · et mansuetudine ·
ipse ubiq se nobis mgrem exhibuit · ad dicit
git xp̃s · Discite a me qz mitis sum · et humil' corde ·
Et dicit bñ · in simone qui mapsit dignu magn̄
q ad maria accedē trepidat humana fragilitas
nl' austeritas in ea · nl' terribile · suauis tō est ·
Volue diligenta eruntē hystorie series vm
usam · et si quid forte mitato tibi · si quid durius
si qd demq; signu · ul' tenuis indignationis or
ruerit · maria · de tanto eam suspectu habe
as · et accedē audacit · q si ut sunt plena magis
ora pietatis · et gre · et mansuetudis · q ad eā pti
nent · inueneris · age gratias · qui tibi tm me
diatrice benignissima misericordiā donauit · et qua
mihil possit esse suspectu · sunt enī castissima ·
qz ihs corpe mente · et ihs professione · sed corde
et mente · et tam pura · q ut dicit humilitati · eq pu
tati se nō audeat angelica puritas opponere et
quoda simone alloquens eam dicit · Tu ades
rem vende omnia · ubiuis castus · et tua iugiter
ratione caterq excipiens · O maria · ut is tq
spūs · nr̄ est · muda sunt tante mundie car
nem tuā iudicauit · ut et sue dine pietati eam
agglutinare non desperet · sunt q misericordis
sima · pte qd · et mr̄ mea deus est · et de ea dr
ignatius · Maria erat apud fideles om̄s opm
pietatis mistra · miseris · et afflictis coafflicta con
doler · et subuenire his pigritat · et her suam
misericordia · et spassio · qua hic habuit ad miseros
et afflictos · no est m brutedine diminuta · sz per
fecta · et copiosissime aucta · ut ps · theophilo et
alibz alis · quibz · et maxis piaul' misericordissime
sumpserit · et ita ps mduit de singul' eq iuuti
bus · Habuit · et maria ihs grana exercitiis
redendi · iuuatu · mil'ri eni artuli fidei
et spineres · annationis · incarnationis · ortu · et m
sterio salvatoris · et mlta alia gesta eius · nlli
altri mortaliu ostare potuerant · ni ipe dns
solu · q mlta in se expta est · et ad dns p xxx
annos · diuine mortalia fuit · an que predicando
mg sue · et vocationis apl̄oz · et evangelii · ipa
eni verba · et sua dicit · ple memorie emendat
dnte eunte · Maria ds suabat · sed iuba her to
rens ea in corde suo · habuit tm grana ex
cellentissime stellationis · Dicut eni ihs bñ
dicta sunt · Habundantissime habuit exercitiis in su
orta est · sunt excellentissime domus sapie · Ista
em nūgim septem · et pretiosis mundum · et
et mediante illo dono sapie · ipa excellentissime
et templabat · deus · et diuina · Ipse · qd anstis in
dine de assumpcione dr de ea · Que · hmoi vir
ginis uteris · et in eius gremio manebat fons
unte · xp̃s dns · dei virtus · et sapia · et quo sunt oēs
thesauri sapie · et sne absconditi · Et go de d'o
non erebat ihs prudentissima · in q̄ her dei
sapia latebat · et eq uterq corpe sibi aptabit
Utero habuit gram pphetice illustrationis · ut
dicut · Et · th · et mea pre · q xxvij · et ps · et eius ute
ro · et quo mlta · que tunc sunt erant pphe
tata · Unde aug sup illo ysu · Egide cantica et
ymna eius a pgenie in pgenies timentibz eum
dr · ihs bñ de te ipa · q nos ad amore dei accē
derent · fideles gratissima ea ad que sequit · Imd
no gm pphetasti · Idem dicit beda · et eidem
necessum · Et uito habz actuale · et habebit in
etnū dnūd excellentissime glie · dicat em
Jerom · et simoē de assumptione · hodie ut sup ad
thronū celsitudinis mtemerata ihs gressa
sit · et eq in regno solio sublimata · patet ppm
glosior ēsidet · et iuste · qz sunt tantos p
hat uita mortali · et uirtutibz gratis · et mis
exercuit sic digne oēs in gla exceder debuit ·
alias non esset ubi ppetuo · simoz · et ppe
tuum mitore · et non addet · uniuq; simo
peza sua · qd facte obuiatz scripte · ezechiel
go ē · q qz dei genitē virgo maria tutis ps
ppm pfectior fuit in hac uita · q ideo tutis
sublimior sit · et eterna gla habuit positio
maria virgo excellentissima dna · et pfectiones
q ad eq corpa · et nāles ipius dispositionem
ptinebant · et habuit illa dotes mirabiles · et que
congruebat matre dei · q esse debuit exemplar
oēm uirtutū · et speculū sanctis · quo end alias
veltiatū esset illud Ulterius de assumptione
ad end supra fuit allegatū · Sed diligenter
attendas · nl' et uirtutis · nl' et speciosi nl' gratie
nl' splendoris qd no resplenderat et virgine maria
habuit go maria iuxta quam gratie plenitudinem
tam nāle qm̄ moralem · et gratuitam · qd
anla solut · ad ei dicit qd plena · et eciam
pregnans minuit anla · Ui dicit dns tecum
Ubi nōndū · ap dns fuit end utrumq; mariā
plicat · simo gnāle · sicut et ī ombz datur · ita
em declarat mgr sententiarum · simo dicit · ecclesiā
ap deo et ī ei creatura dicit p eam · potuim et
pōm · et ap mpgle sit esse aliquid creatum
et deū ad illa no esse · modo supdicto · sunt ut
to finitas ipso modo sed ymo · sed · et ad oibz
datur et gnāliter · Isto modo sunt et ē · ac et
nalis erit deg ad ymo · modo quodā spāli
quo nō ē ad creaturas · ecclesiabilibz · a' ad horibz
mal' · qz tur fuit est · et semp erit ad ea p
omone sufficiam · et ullapsi spalem · quo
inhabitent aiam eius · sicut templu sm suum
ait copiosissime infudit gratiā suam et dō ·
et ea ac ad ipsa opa · opa · q · et quale non
opat in prioribz · a' in alijs creatis · et dei
intellexit anla ad dicit dns tend · qz et sint
multi · illo modo sit dñus deus · tō timitate
qm ad omnibz iustis · qui se obtemperant sue volun
tati · Unde ioh xiv · dr dns ihs · si quis
diligit me mandata mea seruat · et pater
meus diliget eum · et ad eum veniemus · et ma
sionem apud eum faciemus · fiunt in illo modo ad
virgine spale · et excellentissime sup oēs alios
ipam inhabitando · et effusis sanctis · ea
pfectissime opando · Tertio modo fuit solus
dei filius ad virginē singulariter · imo singula
rissime · qz talis · quale · ad nulla alia umq;
fuit · nec umq; erit possibile · fuit · end ad ea et ipa
uterq · quo tamq; ī ymali thalamo vniret
sibi humanam nām · et eam mro modo assump
sit · atq; copulauit ī unitate psone · et sic
vere deus et hō · ibi · nouē mensibz latuit
ac sub ymali pectore dulciter requieuit · fuit
insup ad ea et eius gremio · fuit ad ea et eius
ulnis · quibz eā strictis amplexibz posset ad
ipsu sua pietate · eius gaudentibz intuebatur
oculis · et crebros osculis · strauit eq sancta gra
nosam · De utroq illoz modoz loquens

Augo in ſimone quoda dr Que grd plea dns
teum· tend quid' in tabernaculo cordis· ſ· p ſubſtantiā
tione vnōne· tend· i thalamo ventr· ſ· p
luadutatē aſſūptionē· Et ſubdit aug· tend
manet· tend pfecerat· a te mihi· credit·
ſōficauit enī ta· ſal· qz deꝰ i medio eius
no ꝺmouebit· Et dns albertꝰ magnus
de eod' loquens dicit· Sno tend· que ſenſiſti
i mente· que audiſti in ventre· dominus
tend auribz tuis audibil'· ocul' tuis viſibilib·
manibz tuis palpabil'· ore tuo ofcula'· domus
tend· q utere deꝰ pr genuit· ſpus ſc roſcē
uit· filiꝰ ꝓplenit· Sequit· de ſalutatione
angelica· bndicta tu· i· mlieribz· ꝛē· In qua
parabola anl' innuit· gētem p̄ogeniem ma
tre virginē· Vbi ꝛēndū· q ſint vel· glo·
ſup· pb· deꝰ miſiat· mri· ſ· ꝛōs tue deꝰ bndi
cim· in eū laudamꝰ· z exaltamꝰ· ac eius
magnalia p̄dicamꝰ· z extollim· ſ· tē deꝰ
nobis bndicat ſuis cātibꝰ· qn ipe nob' donat
bona· z illa nobis ꝓficat auget· z multiplicat· z q̄to deꝰ aliqū· pla' bī· ac meliora do
nat· z q̄nto illa dilīgit eū' ꝓficat auget
z multiplicat· tanto pla· z magis ipm bndicit
De hac bndictōe· i deꝰ ſic bndicat ſuis creatur· ſ· loquit· ē anl' nō ſalutando ad ūgīnē
dicit· bndicta tu· i· mlieribz· i· bndicta es
mr· mlieres· qz multe bnīs· z dnās· es ado
rata· ymo maria· ūgo bndicta· eſt· no ſol'
mr· mlieres· ſ· ſup· oēs mlieres· ē a deo bn
dicta· nō ſolū ſup· oēs mlieres· ſ· ē· ſupra
oēs vnos· ymo ē· ſup· oēs angelos· z om
ēm ſuā· omne creatā alia a xpo hūd
nitate· quā ſ· exceptam volo hīre· i· talibz
opanionib· eo p· a ūbo aſſūpta ē· i· vnitate
ſuppoſi· z data ſit ei ſpus· no ad meſura
Joh· iij· ſed aut ſic ſit maria a deo bndicta
ſup· omne creatā aliam ab hmanitate xpi
pz· qz pla· z meliora· ac excellēciora bona
dedit ei deꝰ· qm alicui alteri creatē· z ipſa
ei hīc ꝓficiat· z ſ· roſuabit· i· etnū· qd
quo ad mīta clare pz ex ſuꝑdictis· dedit enī
ei ſol· id marie· z ſmiglare domū· q ipa· i·
tota vita ſua· que mīores fuit· anor· abſq
peto manſit· inimicis· q· nulli fuit· i· eqor
dinata paſſio ſua· motꝰ ſpualis· mordmatꝰ
inīquā habuit ab intrinſeco mlmatione
ad mīa· nr· vnīq habuit tarditatē ad bo
nū· ſufficiat eam p̄mo in utero matris· z
eo· i· eius natale· z tno excellētiſſime· i· filiꝰ
ſui· ortōne dedit ei habūdantiſſimā
ſciam gratū faciētem· qua p· p̄dictā ūplice
ei ſufficiat· z p bonoꝝ· opm ſuoꝝ· per
tōm vitam ſuā· ordinatōm· ſic creuit· z aug
ta ē· q· p· m eam longe omne creatā ꝓfectū excellebat· dedit ei ꝓfundiſſimam
humilitatē· integēſimā vgīnitatē· pfectiſſimā
ſapiam· p̄ciam· maieſtatemē tantā· z gra
tiā· ſīm· vnitū· mōlū· z gratificā· cuius
matu· z dignificantiū habituū tanta plē
tudinē· vt ex· m· eius exteriori effigie gra
dina tam effulgeāt· lucē· vt eius aſpectus
carnālū eſtus extinguat· z pīoꝝ· corda
ꝓpungat· vt in quo alio ſmone lāda decla

ram· Dedit ei ut tres nobiles poēs aie· ſ· meo
riam intellm· z voluntatem· i· quibz ymago
mēte rem· ſ· oſitus· habēt laudabiliſſime
di ſpoſitas· ita q· quo ad memoriā ingīt· eſſet
memor dei z dnoꝝ· ſue mīſſione· vtr
datē opm ei mandatoꝝ· eiꝰ· z diſciplinoꝝ· ip
ſius· quo ad intellm habuit ꝓfam illuſtroꝝ
fidei in contēplatione ſupioꝝ· vera ſciam in
carnatōis miſteroꝝ· z prudentiā i· diſpoſitōe
agibilium· quo ad voluntatem· nemo ambigit
ipam in hac vita habuiſſe· omniſciē laudabi
liſſimē tractam· tranſlē· optīe ordinata· et vir
tute morali excellēt· dignificatam· dedit ei ex
cellentiſſimam gram in quinquiſſid aſſiſtēn· in
ſanali eius gnīa· i· miſſione clariſſima· z in
ſtitutōe pfectiſſima· hec oīa ex ſupra dictis ſunt
ſatis clara· Sed ultra hec ei omīpotēs dom⁹
plēs alias ſingulariſſimas p̄rogatiuas dedit p quas
ē ſpāle ſup oēs mlieres bndicta· q· dedit ei
ut ſit ultra hīc eſſet ꝓpria virgo· corpe· z me
te ſua· z eſſet fil' matis ſecunda· p· q̄d roſuaut
vgīnit· ſ· ꝓfidē· z euaſit ſecularitatis obꝓbrium
dat ei· ut ꝛē· ōm· ꝓpriā) more ſola ſmeh
bndme· z ſme corruptōne filiū ſuꝑpet· z ſine
dolore· ſ· nō mīto gaudio· z ſolēnitate· parer
p q̄d exempta ē· a cōi lege ꝓtōricū· q̄ꝛ om
nibz dām eſt gen· hiē· Multiplicabo erūpnas
tuas· z ſcepta tua· i· dolore pāres· ꝛē· oīs enī
carnali ſapiūt more· ſceptrum geſtant· num
laboze· z pūt nō dolore· Sola hec ſola ſcept
virgo· peperit virgo· z virgo ꝓmanſit· i· eam· ſ·
la hec ſine libidme· ſcepti· ſme· one· geſtati·
z ſine dolore bndicta· ſui ventis fructu· effudit
Poſtremo dedit ei· q̄d ē ſup oīa mirabile· et
ſtupendū· ut ſ· creatura ꝑfecta ſuū cōdē· cātoꝝ·
z familia· ſuū dnm· gīaret· z filiū pacis non
quelibz· ſ· dei filiū nālem· i· quo ſup oēs eſt
dignificata· q̄d enī digniꝰ· z mirabiliꝰ ee· potꝰ
qm̄· ut puella nō deo ꝓte· oīem habz filium·
Dominū enī ſalvatoꝝ nr· qui ſm· ꝓſona dīna
ē ab etno nāl' filiꝰ dei patris· tue humane nate
ē· i· tpe facta· nāl' filia ingīs mris· Ex hijs z alijs
ſilibz· pz· quo ūgo mat· eſt a deo· nō ſolū ſup·
oēs mlieres· ſ· z ſup· oēs creatas ypoſtaſes
excellētiſſime bndicta· Et hec ſunt dona de ꝗb'
iſte· quibz gabēl archanꝝ· maria ūgīnem
deuotiſſime ſalutauit· z nō eo honōe ac re
uerencia qual' deuit tātam ūgīnē· qua ſunt
a deo ad hoc electa· z ꝓpīata· ut mox eſſet ſa
tia nre creatoris· z eſſet domina mūdi· atq
angloꝝ· ſ· regina dignissima· ſtruenda· Verba nō
q̄ ſcianꝰ· ſ· Et bndictꝰ fructꝰ ventis tui· nō ab
anl' ſ· ab elizabeth mīte ꝓnūciata· dīna ſoze·
exclam· dixit hiſtō· ꝛē· ſ· nō vem· de ad eā vre
gīnē· z ipam ſalutantē mīnā ꝓgnudio ex
ultauit· i· mīa ſue elizabeth· utero· z q̄dūq
dñs· ihc xpc· ſuā ponat· ut ſcripm· addēdo oz· z
dimanet· ꝛē· ¶ Applicatio hui ſimonis vi· ſ· 27·
¶ve miſa folio 242

Dnica pma post octauas ephiphanie
Ewangelium Joh ii cdo

In illo tpe nupie facte sunt ? chana galilee
Et erat mat ihu ibi · vocatus aut est ihus ? dis-
cipuli eius ad nupias · Et defuiente vino dr
mat ihu ad eu · vinu non habt · et dicit ei ihs
mater ihu · quid mihi ? tibi est mulier · nodu venit
hō mea · Dicit mat eius ministris · Quodcūq dix-
erit vobis facite · Erant aut ibi lapidee ydrie
sex posite ? mundationem iudeox · capientes si-
gule metretas binas ? ternas · Dicit eis ihs · Im-
plete ydrias aqua · Et impleuerunt eas usq ad
summu · Dicit eis ihs · Haurite nunc ? ferte archi-
triclino · Et tulerunt · Ut aut gustauit archi-
triclin aqua vinu facta · Et no sciebt unde
esset · ministri aut sciebant · qui hauserat aqua
vocat sponsu architriclin · ? dicit ei · omnis ho
primo bonu vinu ponit · ? cu inebriati fuerit
tunc id qd deterius est · Tu aut seruasti bonum
vinu usq huc · Hoc initiu signoz · fecit ihs
? chana galilee · ? manifestauit glām suam ·
Et credidert ei discipuli eius ·

Dnica infra octauas ephiphanie

In illo tpe nupie facte sunt
? chana galilee · Domina mr · qui
? primo nupias
instituit · sacis
alias fluctuos he
rentes · qui nup
cias ? moribus
dispositent ip
sas nuptias tri
qua uictas ap
probauit · ut eas
corpali pudica
honorauit et
mirac suoz sig
noz ostendit ·

" Et deinceps loquit pris euangelium dicens · Nupie
" facte sunt in chana galilee · ? chana ē ulla
qdam ciuitas in galilea · Fuerūt aut ibi lapidee
qui ille nupie facte sunt · Et unus ex illis magnus in hystoria ·
q eadem die qua dominus baptizatus est · reuoluto
anno · fuit ipse nupie · ? hoc ena apparet ratio-
q tenet · q eadem die euoluto anno facta sunt
tria · s · epi adorato p magos · baptizato xpo
Qui fuit sponsus p johannem · ? aque uersio in uinu · Et ē notand
q sup dr · q in ipse nupiis sponsus fuit ihs ex
euangelia · ? q dominus cu uocatus ad apostola-
tum de nupiis · in estimatione eoz · p tota
carnale · Et ex hoc in ecclia fluxit ? obstinat
q an corpale corpalem · pt utiq augud · etiam
vide hic alio modo tenet ? tenet augud sequit an carnalem copiam uidit de
bitum finis · pot misterium structu de prin-
cipio · ? dat ei tpe duoz mensium ppter tria · primo
ut possit deliberare de ministerio ad religion ·
secundo ut ppinq · q sunt nota ad sollempnitate
nupiaz · Tertio ne uile habeat marito
datam · quam non suspicaut dilectam · Ita
dicit s · tho · ? mgr · Die xxvi · Eadem uolt hoc

misi q dicat · q magis putet debe statui ppr
azimu iudicis nisi qd tm sequat ad religion-
ul' adhereat · augi ydria dicat hic · Et aut
spōsus fuit ioh euangta pz per Jeron · ? ypolog
sup ohem · dr · q ppr eum uocatus de nupiis
milieze uolente · Ex quo utiq uidt · q fuerut
nupie ioh · qua ut non legit xpc · ? alijs nup
tijs fuisse · h' ex pte dr · nr · de uir · uir ex hi · q
mat ihu fuit ibi tang ? nupiis nepos suus
em est uerisile · q ipa ro fuisset · si milia ei alte ibi
misset · sunt uiri ad elizabeth cognatam
sua festinato uenit habere luc n° · qz ip̄m q dr
nimis no libenter stabat ? pub̄ · si magis ? ordi
scetes · Ex dictis go pz · q sponsus ? ipse nupiis fuit
ihes · q fuit sponsa nescit · Aliqui tri dicut
q fuit maria magdalena · q indignata de ab-
tione sponsi · impudice se dedit · si q illaz
habz uisibiliter · qz ipa fuit uiduam nobilis
duces ? potis uilez · ? eis nullum nupsit pau
peri piscatori · ? hoc plebeo · q' fuit ioh ex
Ex ? eius ihs · ibi · uo · a · e · ? ihs ? d · e · ad
" nup · Cui uocat aut ad nupias dnus · non
" tam magnifica aliqua · sed simplr tang noti
? uiles uiroz · unde euangta hoc declarat dicat
Et e m · ihs · ibi · sed and mecum uocatus ? ista
filius ppr qd sequit · uo · ihs au · ? dis · e · ad nup ·
Cui dis · ? aiedt · neqz end ad dignitatem ospiciū
suam · sed ad humilem mam · qui em no dedignat
est sedm sm ampe · neqz dedignatus ē ad nup
tias uenire suoz · Et dr augi de ill' dn · Ecce
testat go ho esse superbu · qm sing ē huil' deus ·
Ecce mr certa filia virginis uenit ad nuptias ·
qui ei apud prem esset ministrat nuptias · Et
dicit h' beda · q ex hac nupias digne ē dnus uenire
et uinu ex aqua fide rite redditu ostendit · per
to tam · ? nationes · ecclas · q nupiis de
trahut pfidia · q sit dignal' misericordia · qui em
thoro immaculato · ? nupiis debita castitate cele
brat · nihil messet · negligit dominus ad uenie
nisset · nunc aut · qz bona ē ratio tang augul ·
melior anima uidual · optat pfectio iugal · ad
pandu omn eterne gaudiu · discrimen tam
mibi singulor · ex mensurato male agitis
utero nasci dignati est · a pulcro anne uidue
ore non nisi bene audiat · a nupiarū celebra
toribz iam inuenis mutatis · has prima sue
dulcis honorat · Non q nupie sint turpe et
meliora · ? q actu meliora' possit fieri sine
peto pz ex scriptura · Cui uir dr · Ego n
parcat si mihi · Et paul · thi · mr · Volo iuue
nes nubere · filios procreare · si procreati filioz
no pt fieri sine carnali delectione · imo actu
meliora' pt esse nubendo · ut alibi dicetur
Ex ? de · vi · facte ppr pauper sponse · ? alig
alio cau · sed aliqn ex inuria nutrioz · con
migit · aut ppr nopinatu aduentum alicuius ·
ultra mu mutatoz · ministrandi · d · m · ihs ·
" ad eu · vi · no · hnt · ad sufficiendu · ex corde
eni pissimo · nolunt pmittere tam defitu
tolem · ne apparatus officio · ? idco · si ad fa
uinu mutauit filiu · que sciebat ex hoc po ad
tante · Et no dixit uinu no hnt · no hoc
dixit tang sibi mando · nō dū ipe nosset · si
nitez pellendo hoc dixit · ac si ad eam cura
dm pertinet · ? tanta fuit pietas cordis eius
? mia · ut nō uidet mopiam · uoluit p

uenire totale vim defim & offusionem hospitis ad mam ei pertinet · aliorz defectibz opati & eos qui suos reputare · ac eos posse subuenire · Et ita maria plena mia videns aliorz defim · qui sua reputauit · & volens fuerte di cebat filio · vinu no hnt · & sic ena no vocata offitiu aduocatois · & pie auxiliatis assumpsit · & mo vocata hoc fecit · quid vocata fuit et · Et si vocate ta pia fuit · & opanens · quito magis modo · cu dicat · patia · qz ipig gla no minuit eig udutes · sed pocq auxit · Et si ta sollicita fuit · ut illos hoies pseuaret a pcio malo rosd tpal' vdamdie · qua sollicita credendu est m rel' · ut fideles pseuet a malo ei ne offusionis & dapnationis · Sed qrit · an ipa sciuit filiu talia posse facere · cu ana nr' miracula ab eo audiit · ut dicit' in fine euangelii · Ruf · q de hr edocta fuit a pr' p angelu & p spm sm · & nouit ex hijs · q facta fuerte i eig nutrate · Et ex scriptura · q de eo erat · Et ea ex hijs q ipa in se expta fuit · Qz ite pmo · & magis pig mutauit ad miracula faciendu · si sciuit eu talia posse facere · Ruf q no debat ei ana facere · mdla · sed te pr' · ad alias rept manifestari p iohem · & disc'los hnt · q p mdla firmati erant · de hr dicit' postq plug · Ista duo fil' opleteng hic · Crisi dr · dig nu e qre vnde venit mri & nectem · magnu quid vmagari de filio · neq; ena antea miraculu fecerat · sed hr erat manifestatus eig · Ruf · Crisi · Qz reuelat' magis debat · & aliis & ab hijs q ad discipulos ipe dirigebat · Qz an hoc ena fecerat · & ea que pr' nutrate sed sunt maxima ei de pueris estimatione mi possunt · Vnde lucas dicit · gratia aut eo fiebat oia iba hr & cor suo · Cuius i gra · non ante ad miraculi ei matrem · na antea vng
uel sine mitorz ita cohabat · Vnde no psumebat mr ei tale quid dicere · qz nos audiuit · q iohes ei testificatus e · & q discipla
ia hrzet · de veliquo ia ofidem rogat · Qz
d · o the · q fi nr · & ti nro dnus · quid derogates eum · & dicitis · q hic no sit natus de maria · hinc arguit' simul conat assimere errore suu · ut dicant · quo erat mr eig ad dicit · Amen amen dico vobis · Et vnus ex dnis dr · videaq; qs enarrauit ut credamus q hr domus dixit · Nempe iohes exaudita at ipe dr · et erat mr ihu chr · & ipe hr nisi q vtiq; vere · Sed cu dns matrem viuere ea deuulet mri sue · ita ut ei' luca attestatur subditu esse parentibz suis · q go e q dr ois dns & e mlr · videt enim exacte & diue mri studi · due sunt illius pticule expositiones · pr stat m hr · q due sunt nre in xpo · s· diua & humana · & solu pm diuinam operabat sibimet mdla facere · qua no habuit a matre · et qz ligo a matria aute exigebat mdulum ab eo · ipe voluit ostendere · q no teneba ei i hr obedire · qz i nra diuia spm · quid potuit sa cere mdula · nichil habuit ab ea · & per dns i case nichil habuit ob ea vnue · & ideo dixit · Quid mi & tibi e mlr · qi dicit · i vltie siado miraculi · nichil habemus vnue tu & ego · no enim illa a te habes · Carne vel humanam qua passus est traxit a matre · et ideo addidit · Nondu venit hor mea · no dubitet ipse panendi i na · quia habeo a te · p quilla be neficia · te ex diuinissima · & tibi oblaturo · unde ter omedauit eam iohan · ut hab' ihc xpc · Ipse e sma augst' · dr enim sic · domus nr sm · q deo erat mrem non habebat · p'm · q ho erat habebat mrem · miraculu aut · q' sactiu erat · & no p' mi fica mutate humana · miraculu in exigebat mr ac ille · tanqm no agnoscens · ut sezta hyadra · q' tuy facta dnus dixit · Quid mi & tibi · & mlr · q' me fuit mirac'lu · no tu gemisti · dum te s me am · Dicat aut mlier · sm fidei · servu no p' cor ruptionis integritat · si qr gemuisti infirmitate mea · tue te agnoscam · ad ipa infirmitas pen debat · & caute · ti dna e expta illius pticule · bea uirgo ex pietate mota · voluit p'mpere tpus debitu sanedi · miraculu · Illud enim miraculum erat · p'm nre mirac'la eig · & ad firmationem dis cipulor sui · & ideo debuit esse notu hr eorum · et gratu ipis animatibz · hr aut magis erat tristi ebat post vim totale defim · & ro dixit ille do mng · Quid mi & tibi e mlr · q de fide tpe apud mirac'lu non e mi & tibi venue · si mi solu ve nerit tpe · qd subdit · Rndu venit hora mea · tpe buanerg ad fandu mdia mi sol notu · Iter e sma Crisi · aud dr volunt ondere qm oia decreta tpe opat · no sil' ord fieng · qz offusio quam esset ideo subdit · Rndu venit hor mea · & rndu sum cogntg hijs qui assunt · si neq; sunt · qz defuit vinu · sme eos primo hoc sentire · qui em nra te no psensit · neq; buis ri gradem suspicat sensu · Et rndu q dns vocat mrem mlierem · no a corruptione · sed a na & sexu · vel mliez a pietate · q' nto com passa e defectu vini · sunt hi quid hdiet · qui aus · blasphemare matrem dni dixerut · eam no esse virgne · eo q dr e mlier Qz finale id dicebat · Constat aut q ena adhuc ligo erat · q adam de pto se excusans dixit · q mlier quia dedit mi sona · gau · mi · Erat ena apd i suam formation · magis add ea mdia · dcm e mulier · Tulit m qm vnu de costis eig & gau ij · ihc go m scripta · ut dr origines no e nos corrupte · si erat · ut glbz posset dici mlier · q habet anos pubertat · ut · s· sit abil' viro Qe · d· m· e· mirigo mat · sidens patrom suu · no expulsa · si magis pp dispensationem intelligens · quam ad mediu spe dilatu · utz ex pri sma Crisi · Expectabat impletionem eig d' pericis sue mem hr · a so lo filio suo agnitu · & ro dixit · mulieris q' sme bant · & impiis illis · q dixit · vob simile · tempe dicit · ipse disponet aliq; nobis sed oportuno tpe · qd ipe nosset · & te q dixit · usq; Et e rndu · q ligo me i ombz ipse eam pauca iba loquat · & solu mna ad ppos · Iza · a pr' ad a filio petunt magna rem · qz mediu · q' in an hr · indigm sciat · & dixit solu · vinu no hz bent · Et ad mollexit se a filio exaudita · nec dixit mulieris · q dixit · no · sa · Etne quomo do potuisset sine mentis pturbatione exprimis se · & idoneae · de matria eig humilitate · qz dicit seruq; budoq; i ogla · q vng gradu humilitatis e pau ca iba loqui · & vaco · & solu utilia · & necia · ad hr ppos · & tm ad facilitatem si essemq; humiles · & ad hpc

nihil ignauiæ · si homo non lapsuræ · nisi pus intelligeret · et deliberasset dicenda : qz hic pos pauca ubis · et intelligibile homibz, exime mens corrupta alias erant · quare simone · et an audiembz difficile ul' eis intelligibile fuit · Scripni est enim sermo serpentis fauli / e · ar · i · l · y · si · p · s · p · in ser · f · draone om̃ sensoz · unde uasa fictilia lauabunt et purificabunt sm̃ q dr̃ haza vi° 7deo ad h° fanū erant ibi alie ydrie · q erant uasa ad deponendu aqua · p huiusd purificacon sanedar · et h° miraculu fuit euidens : qz si aqua fuisset infusa i vinu et uasis uiarijs, poz redi qd vinu potuisset ibi dem · esse me bi · ul' tinas · mettas · e me sitza quam omens dece sextarios sm̃ xpi · et ethimologiaz · Cuius aut' qui fuit sextarius no · e textu · i duß locis · Dicit aug ihc · s · instruxit · ymplete ydrias aq̃ · qz aut de aqua prius hauserat ad purificacionem · et ideo iussit ihc · impleri qd fuerat amotu · Unde subdit · et implē · e · v · ad · s · h° enī miraculu fuit euidens · qd aq̃ fuit appo sita de nouo · et p ministros · qui sciebant illam defm vinu · q̃ cum impleta essent aq̃ infusa est i vinu · Unde dicit Chrisost non aut ipe dominꝰ aqua hausit · et fuit vinu one sed hoc iubet minister · ut eos testes haberet eius q̃ fiebat · Unde sequit · et da · h̃a · n · et f · archi · Voluit enī dns · q ille qui erat primus mit · ouiuas · primo de vino illo gustaret · ut ex ea medacione illa miraculu uera fides · quod dicit · sexte archithelmo · Sz archimistriclinꝰ est ordo triplex teorz · Et archithing e primus tribuns et primꝰ mit · omnes · qui antiqui ome debant i conuiuijs sedentes in lectis · qui q̃ in scripturis dom̃ · horas amedentes animbeze ut disubeze · et ē probabile · q fuit aliquis sa cerdos illis tpis · qui srabat ad bndend · i mp ms · et ad ostendend' quale debebāt gredere sm̃ legem · et seruata semoz · et au · g · archi · a · vi · sec · i · mutata i vinu · et no sciebat un esset · si q esset · p uidere xpi · misteri aut sciebant · qui hauserant aquā ad supplend vinū defm ex precepto xpi · vo · spon · q · d · ad arguend' eum · Unde subdit · et d · e · d · h · prudens agens pmi · i · i pno ponit bonū vinū · i · ipse mit omnianbz bonū vinū · qz te ipse e vinax · et pr distrenē bonū vinū · no sic ante post ebrietatē · 7deo subdit · Et ad mebriat fuerint · tūc id qd deterius est apponit · ipse vinantibz · qz te nescuit discernere mit bonū et malū · T · a · s · b · usq ad hunc · q̃ dicit · nipsu dent sensu ostendit · te in loquar ignorant · de Chris · Non simplr aut xpr vinū · sed vinū optimū fecit · Talia enī sunt xpi miracula · ut multo hīs q̃ p nām fiunt spectaculoza · et utiliora sunt · aqua i vinū facta misteq testes habuit · bonū vinū ad architriclū · et sponsū adstendisse · si exanta h° permittit · tangens solū id qd nām e sexte · s · qm vinū aqua fuit, vn statim subdit · h° intuit · s · f · ihc · i cha · ga · h° em sunt p̃ miracla a xpo sm̃ ut dixi · et manifestant gram sui · i · divinitatis poss · alterius · quia ipse e de gle · qui quid dns eleta mutabat · manifestabat aut gram sui · qui ex pte sua dr Chris qz ad · te nihil no audivit · si tu postea

nihil erant audiui · Et r · m · e · d · e Cyrus alius de nouo redidicerunt i eu · Et illi qui prius recte didicerunt ut andreas nathanael · et petrus de ihc dr̃ 7oh · p° · Ex fide sunt soliditi · h° autem miraculu dm̃ · q de aqua fecit vinū no · e mirare · qui nouit · qz deus fecit · ipse enī fecit vinū illo die i ydrijs : qui et anno hoc facit i vinis · s · h° assidue amittit aquas nem · 7 trahit humiditatē sibi deus · ministrare quam que fuerat · ut tāquā dominentes ad se colendū · mirabile exhibuit · Tenetur h° an infusio aque i vinū ut dicit est i evang° fuit p̃ xpi dni miraculū · qd fecit d · huana nā assumpta · q fuit instrumentum divinitatis est i miracul' faciendis · Unde et ad tactū manus eius · mundabant leprosi · illuminabant cecie ad voluntatem eius · suscitabant mortui · sicut sm̃ nouitatem christi · et mo · de lv · sup sme illa evangliū · Et s · tho · i hanc pte sume · q · xpus · q dominꝰ an illud miraculū operatus aq̃ i vinū · nihil aliud fecit i humana natā · Dz q illud fuit p̃mū · p̃z · ma no fecit mirabilia i infantia · aut i puerilia sua · q illa fuissent vana et inutilia · q no fuisset ad manifestacōm doctrine sue · nec ordine teo fuisset manifestatus divinitus eo q fuissent impedita rone vane · de eo humanitate · et materiale ut dicit · et io libelli de infantia saluatoris sicut hō dicēs · Zozobatz e templū ab hebreis diutius ut p̃z i decreto gelasii · xpe · deus es domine i puericia no fecit talia signa · q in dco libello sunt posita · p̃z · qz assidendo tēplū sepe cum eis gloriose · nō inuenit fecisse miracula nisi utilia et hominibz salutaria · ut infirmos curare · cecos illuminare · et opa eiusmodi fructu pietatis et salutis plena demonstrant xpm · qui plena e bonitate · istā inutilia in dco libello sibi asumpta · nec sunt utilia · nec salutaria · saltē multa eoz · sed vana et vanitatem olentia · quādam admiratōm inducentia · Sm̃ nō legit dns · cum̃ visis se · i · a puero non fecit talia facta et vana q ibi ponit · licet enī fuit puer corpe puer · fuit tn̄ ps̃ns vir · ab insanti sapiens sue · et nostre ordinis · q cognouit pga essus vite · Nec fecit p̃ma signa ante suū baptm · qz ut p̃z ge · primo · xpus qui baptismi adhuc erat magister · erat ipi precursori suo · Unde 7oh° baptismā de xpo loquens aut · e ego eū nescieba in baptismo · Philo logus iudeus dicit · q deus aut dem̃ fecit · que nos nescimus · Qui aut ab q̃ miraculo fecisset · no fuisset sic magnus · et mirus · et marie suo puerpere · qz ad ipm manifestand' natus erat · ut p̃z huc p° · primo nec puerpā indignisset · qz eā miracla fuissent eu manifestassent · Et ideo dicit q fecit miracula in baptismo · e matre et ewangelista · post baptismū vō ipm̃ facta sunt p̃m · s · infusio aq̃ in vinū · et p̃ea facta sunt eis miracula simplr · primum et q̃ fuit conueniens xpm non facere miracula in illud tpr · p̃z · qz miracula xpi ad duo ordinabant · s · ad manifestacōm sue divinitatis et ad confirmacōm sue doctrine · p quas homes ad fidem adducebant · et quod ad utrūq fuit conueniens diuersa opa nes miracula xpi q̃ post baptismū · hoc primo declarat · manifestando

mirac^la erant dotine sue ofirmana · q^r ofiz dotine · no p̄cedit actu docendi · ſ̄ magſ^r con
ſequut^r · ad p̄dicationē aut · z doctina eq^lit^r
etas ꝑfm · falte de cōgruitate · de ſ̄ nūc q^d
ꝑfectio etatis · xxx^a annoz · q^pd q^d ioſeph
p̄cepit ēgmen ēgipti · tali etate ḡn̄ m^o
Dilr dauid incepit ee xx^a annoz · in ḡ
nare cepit ut habet^r · xl^a · Et ezechiel
incepit · xxv^o ānō ꝓphetare ut habet^r ez
chiel' p̄mo · z ideo uemens fuit · q^p xp̄us an
xxx^m ānū no docēt · z p̄ ūng no miracula
faceret fine dotine sue · Sed idem ostend^r
magn^m miracula erant fue dīn^e manifestā
paris em est p̄mo dr̄ m^r de lyr · Si ne · xp̄o
negat' ua lyranitas · fiant si ne^q ni eo vera
dīnitas · z io sic debuit dīnitas manifestare
ut sōe lyranitat' regnum no impedret · Et
ideo non fuit uemens · ipm in etate ꝑfm
miracula facē · ne eq̄ meznato fantastica
putaret · cōgruū go fuit · q^p dominū a infante
usq^z ad illud tp̄s illq^ miracl' · z p̄t baptiſ
mū ostaret · n omnb^z ſicut homo · z vnq
ex alis · ut ex l^s nosceret · uidas lyranē ne ·
z q^p p̄t illud tp̄s · nu iam puerū ad ꝑfectā
etatem · mapet sil' · z dīnitate sua · p̄ miracla
manifestare · z gobiē nūtem fue doc̄ne · dnt
Crist lyre · Sm̄ p̄mā etate · miracla fensset ·
neq^q̄ n diguissent · ſ̄ lite alio manifestan
te eū · qui · z breu tp̄e ita p̄ miraculoz ml'
tudne claruit · ut eiq nomen manifestū
fieret · omnb^z · milo magis ſi puer exīns a
p̄ma etate miracula fensset · na · z ea q̄ fiebāt
inopmabiliora existimaret^r · ab n̄fante fiē
derant · aut no cēpit signa facē ex p̄a etate
existimassent em fantasiam esse · miracolozū
t au optimū tp̄s · o · quem tradidissent libz · eū
te ligfath · ꝛc

Dnica ꝑ̄ epiph̄ · ℟ ꝑdicta · Euāgl' ſc̄d' m'th'

In illo tp̄e · Cū descendisset ihc de mon
te · secute sunt eū turbe multe · Et ecce le
pſus veniens adorabat eū dicens · Dñe
ſi vis potes me mundare · Et extendens ihc
manū · tetigit eū dicens · volo · mundare · Et
cōfestim mundata · z lep̄ eius · Et ait illi ihc ·
vide nemi dixer̄s · Sed vade ostende te sac̄
doti · z offer munus · q^d p̄cepit moyses in
testimoniū illis · Cū aut introisset capharna
um accessit ad eū centurio rogans · ad eū et
dicens · Dñe puer meus iacet · i domo para
lyticus · z male torquet^r · Et ait illi ihc · Ego
veniā · z curabo eum · Et ītus centurio · ait ·
dñe nō sū dignus · ut intres sub tectū meū
sed tm dic verbo · z sanabit puer meus ·
Nam · z ego homo sum sub potestate constitu
me milites · z dico huic vade · z vadit · z
alio veni · z venit · z seruo meo fac · z facit ·
Audiens aut ihc · miratus est · z sequentib^z se
dixit · Amen dico vobis · no inueni tam fidē
in isrl · Dico aut vob^s · q^p multi ab oriente · z
occidente venient · z recubent cū abrahā
z ysaac · z iacob · i regno celoz · filii autem
regni eicient^r in tenebras exteriores · ibi erit
fletus · z stridor dentiū · Et dixit ihc centurioni
vade · z sicut credidisti fiat tibi · Et sanatus est
puer · i illa hora ·

Sermo eiusdem d'eodem

Cum descendisset ihc
de monte · secuti
sunt eum turbe multe · Et ecce lepſus
veniens adorabat eum dicens · Dñe
ſi vis potes me mundare · Et extendens ihc
manum · tetigit eum dicens · volo · mundare · Et
cōfestim mundata est lepra eius · Et ait illi ihc ·
vide nemi dixeris · Sed vade ostende te sacer
doti · z offer munus · q^d p̄cepit moyses in
testimoniū illis · Cū aut introisset capharna
um accessit ad eum centurio rogans · ad eum et
dicens · Domine puer meus iacet · i domo para
lyticus · z male torquet^r · Et ait illi ihc · Ego
veniā · z curabo eum · Et ītus centurio · ait ·
dñe nō sum dignus · ut intres sub tectum meum
sed tm dic verbo · z sanabit puer meus ·
Nam · z ego homo sum sub potestate constitu
me milites · z dico huic vade · z vadit · z
alio veni · z venit · z seruo meo fac · z facit ·
Audiens aut ihc · miratus est · z sequentib^z se
dixit · Amen dico vobis · no inueni tam fidē
in isrl · Dico aut vob^s · q^p multi ab oriente · z
occidente venient · z recubent cū abrahā
z ysaac · z iacob · i regno celoz · filii autem
regni eicient^r in tenebras exteriores · ibi erit
fletus · z stridor dentiū · Et dixit ihc centurioni
vade · z sicut credidisti fiat tibi · Et sanatus est
puer · i illa hora ·

Dñe si vis potes me mundare · Et extendens ihc manū · tetigit eum dicens · volo · mundare · Et cōfestim mundata est lepra eius · Et ait illi ihc · vide nemi dixeris · Sed vade ostende te sacerdoti · z offer munus · q^d p̄cepit moyses in testimoniū illis · Cū aut introisset capharnaum accessit ad eum centurio rogans · ad eum et dicens · Domine puer meus iacet · i domo paralyticus · z male torquet^r · Et ait illi ihc · Ego veniā · z curabo eum · Et ītus centurio · ait · dñe nō sum dignus · ut intres sub tectum meum · sed tm dic verbo · z sanabit puer meus · Nam · z ego homo sum sub potestate constitutus · sub me milites · z dico huic vade · z vadit · z alio veni · z venit · z seruo meo fac · z facit · Audiens aut ihc · miratus est · z sequentibus se dixit · Amen dico vobis · no inueni tam fidē in isrl · Dico aut vob^s · q^p multi ab oriente · z occidente venient · z recubent cū abrahā · z ysaac · z iacob · i regno celoz · filii autem regni eicient^r in tenebras exteriores · ibi erit fletus · z stridor dentiū · Et dixit ihc centurioni vade · z sicut credidisti fiat tibi · Et sanatus est puer · i illa hora ·

dñe si vis potes me mundare · Et extendens ihc manū · tetigit eum dicens · volo · mundare · Et cōfestim mundata est lepra eius · Et ait illi ihc · vide nemi dixeris · Sed vade ostende te sacerdoti · z offer munus · q^d p̄cepit moyses in testimoniū illis · Cū aut introisset capharnaum accessit ad eum centurio rogans · ad eum et dicens · Domine puer meus iacet · i domo paralyticus · z male torquet^r · Et ait illi ihc · Ego veniā · z curabo eum · Et ītus centurio · ait · dñe nō sum dignus · ut intres sub tectum meum · sed tm dic verbo · z sanabit puer meus · Nam · z ego homo sum sub potestate constitutus · sub me milites · z dico huic vade · z vadit · z alio veni · z venit · z seruo meo fac · z facit · Audiens aut ihc · miratus est · z sequentibus se dixit · Amen dico vobis · no inueni tam fidē in isrl · Dico aut vob^s · q^p multi ab oriente · z occidente venient · z recubent cū abrahā · z ysaac · z iacob · i regno celoz · filii autem regni eicient^r in tenebras exteriores · ibi erit fletus · z stridor dentiū · Et dixit ihc centurioni vade · z sicut credidisti fiat tibi · Et sanatus est puer · i illa hora ·

Cum descendisset ihc de monte · secuti sunt eum turbe multe · Et ecce lepſus veniens adorabat eum dicens · Dñe si vis potes me mundare · Et extendens ihc manum · tetigit eum dicens · volo · mundare · Et cōfestim mundata est lepra eius · Et ait illi ihc · vide nemi dixeris · Sed vade ostende te sacerdoti · z offer munus · q^d p̄cepit moyses in testimoniū illis · Cū aut introisset capharnaum accessit ad eum centurio rogans · ad eum et dicens · Domine puer meus iacet · i domo paralyticus · z male torquet^r · Et ait illi ihc · Ego veniā · z curabo eum · Et ītus centurio · ait · dñe nō sum dignus · ut intres sub tectum meum · sed tm dic verbo · z sanabit puer meus · Nam · z ego homo sum sub potestate constitutus · sub me milites · z dico huic vade · z vadit · z alio veni · z venit · z seruo meo fac · z facit · Audiens aut ihc · miratus est · z sequentibus se dixit · Amen dico vobis · no inueni tam fidē in isrl · Dico aut vob^s · q^p multi ab oriente · z occidente venient · z recubent cū abrahā · z ysaac · z iacob · i regno celoz · filii autem regni eicient^r in tenebras exteriores · ibi erit fletus · z stridor dentiū · Et dixit ihc centurioni vade · z sicut credidisti fiat tibi · Et sanatus est puer · i illa hora ·

dñe si vis potes me mundare · Et extendens ihc manū · tetigit eum dicens · volo · mundare · Et cōfestim mundata est lepra eius · Et ait illi ihc · vide nemi dixeris · Sed vade ostende te sacerdoti · z offer munus · q^d p̄cepit moyses in testimoniū illis · Cū aut introisset capharnaum accessit ad eum centurio rogans · ad eum et dicens · Domine puer meus iacet · i domo paralyticus · z male torquet^r · Et ait illi ihc · Ego veniā · z curabo eum · Et ītus centurio · ait · dñe nō sum dignus · ut intres sub tectum meum · sed tm dic verbo · z sanabit puer meus · Nam · z ego homo sum sub potestate constitutus · sub me milites · z dico huic vade · z vadit · z alio veni · z venit · z seruo meo fac · z facit · Audiens aut ihc · miratus est · z sequentibus se dixit · Amen dico vobis · no inueni tam fidē in isrl · Dico aut vob^s · q^p multi ab oriente · z occidente venient · z recubent cū abrahā · z ysaac · z iacob · i regno celoz · filii autem regni eicient^r in tenebras exteriores · ibi erit fletus · z stridor dentiū · Et dixit ihc centurioni vade · z sicut credidisti fiat tibi · Et sanatus est puer · i illa hora ·

Cum descendisset ihc de monte · secuti sunt eum turbe multe · Et ecce lepſus veniens adorabat eum dicens · Dñe si vis potes me mundare · Et extendens ihc manum · tetigit eum dicens · volo · mundare · Et cōfestim mundata est lepra eius · Et ait illi ihc · vide nemi dixeris · Sed vade ostende te sacerdoti · z offer munus · q^d p̄cepit moyses in testimoniū illis · Cū aut introisset capharnaum accessit ad eum centurio rogans · ad eum et dicens · Domine puer meus iacet · i domo paralyticus · z male torquet^r · Et ait illi ihc · Ego veniā · z curabo eum · Et ītus centurio · ait · dñe nō sum dignus · ut intres sub tectum meum · sed tm dic verbo · z sanabit puer meus · Nam · z ego homo sum sub potestate constitutus · sub me milites · z dico huic vade · z vadit · z alio veni · z venit · z seruo meo fac · z facit · Audiens aut ihc · miratus est · z sequentibus se dixit · Amen dico vobis · no inueni tam fidē in isrl · Dico aut vob^s · q^p multi ab oriente · z occidente venient · z recubent cū abrahā · z ysaac · z iacob · i regno celoz · filii autem regni eicient^r in tenebras exteriores · ibi erit fletus · z stridor dentiū · Et dixit ihc centurioni vade · z sicut credidisti fiat tibi · Et sanatus est puer · i illa hora ·

Doctrina hēnes ꝑdictes

hōiē artifice sadorabat / eū qi tuū

deo · nec ea quæremus · misi in nobis nra sint sufficiencia nre · & expediēs nre ecclie salutis · Nichil em bonū est · nisi nra salutaris eternā · & ea q nobis ad istam cōsequendam proficiunt · sive sint ppa peccata sive aduersa · Et quidq nos a cōsequendo et ne salutaris impediūt aut retardant · illa nobis mala sunt · & nociua · sū sint dñe sive sanitas sive honores · sive liberi · aut alia aut a quibus alia · q ppa mundū reputamus · & a mundanis appetimus · Cum aut dñs nos solidare & uerbo sanare pt · mag apposuit · Unde sequit · & ex ma te & hnam⁹ em xp̄s · ut dicit damascenus · erat organū & instrumentum diuinitatis · & ideo sicut artifex mediante instrumento operat · sic ūbo diuino xp̄s per applicationem humanitatis alios sanabat · ut ea conuictum instrumēti diuinitati declararet · Sed quia quare dñs tetigit leprosū · cū hoc in lege fuerat prohibitū · Rñdeo · q non sunt prohibiti leprosi tangere ei · qui ex tactu suo poterat curare · sicut helias & heliseus no fecerunt · ut legem tangendo mortuum ad resuscitandū ut hab⁹ iij⁰ Reg⁹ iiij⁰ Et Crisost⁹ dicit · dns dixit qm no subiacet legi · & qm mundo iam mihil est immundū · & non em mag ea a lepra sua est immunda · sicut corpus leprosi a manu sua exhibita est immunda · Non em sola curatio aduenit · sed & anim in vera sapiam dabat · sicut in mambz no lesit manducare no prohibebat · ita & hic docuit · qm ex ea lepra significata sola q est primi · lepra aut corpis ea nullū impedimentū ad ūbum dei · Et subdit Crisost⁹ · Si ad tanta curassit · quis sine pcrastinatione dubitet sanari · & no voluntas mundandi fra esse ppt leprosum · uerbū aut ppt spectantes · ideo dixit · Volo mundare · Ubi dicit Jeron⁹ · non aut ut plerisq locis putant · huc legendū est · volo mundare · & separatim ut primo dicat · volo · deinde imperans dicat mundare · Ille em dixerat si vis · dñs respondit volo · Ille primo fecerat potestatē mundandi · dns dat mundare · Et s · mu · e · l · ee · qz ut dicit Crisost⁹ iste no dissimulat · no em tardant credere · ideo dns non tardauit mundare · Et a · d · ihe · triplex mandatū ei imposuit · primū ut occultaret · mundū · Unde aut vi · ne di · Et h⁹ ideo · primo fecit Crisost⁹ · ut daret nobis exēplū ne de nris opibz ostentationem non quæramus · & glām · Unde notandū q est vnum verbū ihe apud hebreos · & ad q milia multi nati sumus · & est q aliqs fra · & deū · cui si sint bona vere reputamus · & sumus promptissimi ad deprehendēdā ea · ne non sint fra · & nrm affectum · Et ea q nos sanctificant · sumus ac sentimus · placerent nobis · & præcipue ea in his q aliqs sint · emendanda · ipa aput alios · & laudando · ul' aput nos ostentatiue cogitando · et sapiēs designam⁹ alios · si non imitant⁹ · nra tamen magna · qz ipse nos habeamus sanos de re bz nrīs · Sin em delectam⁹ · humana laude q ēt sim plures · a' salute habz · sepe de laude nra redimus · quibz · & illis alijs rebz redemptis · & qui nostrum pensare debuit · & dignitates opes · & pmotes · a' nobis quid laudandū sit · & quid non · sic nr rem discrete valz mit colo

veo · Rñdeo si aliqn amusamur nos a' nra dñi no semp ex humilitate nrorum · sed sepe p h⁹ assumte nobis alios ad veram laudē promouere · qi non debeant pati · qd nimpeng qd · nobis laudand' sciut a' creatur · aut ideo sanat · ut ab eis humiles deputem⁹ · ut salute sic placeamus si aliud non habemus · Unde placēt possunt · et hec dicta sunt reprehensibilia · & oriuntur ex superbia unde · & ex appetitu humane laudis · et manet glie · & vane ostentationis · Que ora dns docuerit docuit suo exemplo · nu sanatis leprosi omittat precipit · ut go homo illa manifesta caueat · & quicquid · i alio existat · a pueris multis cognitionem · & assertionem · Est dominicum utile · ut ho no solū no oblectet sit · debitis · & factis gressis · q ea semp pferat ad opus et ubis · sed ena ner sit in eis ostendat · q p vtro teneat ea bō esse · & bn facta · que admod' sunt superbi pharisei · qui se iactabāt quo bis ieiunabat in sabbto · & · Tamq rex · nō esset sibi · q opa sua essent deo placibilia facta · vnde timeat ne forte · ipse a' nō opē suo sit aliqd latens eū · & qd alijs a' deo sapie displiceat · sicut scriptū est iob · Cru dicebat vebat oia opa mea · Et nō haberem augmentū horū aliqd opus bonū · a' notabile aliqd facē · ut exemplū grā · p̄dicare · ul' aliud silentio nō aperiat · quo sit factū · q ipse ex his placeat hōmibz · sed cauari magis debz · q fiat quīto melius · & magis expedite per fm deū · & ad p̄fm gressū · & si bn succedit deo gratias agat · q ab forte magis meritorio alios · qm meritorio ppo · & si alij laudat nō exhollat ex hoc · sed cogitet ex eoz bonitate · sic loquit · si male succedit sibi culpa · ul' si alij vituperant sibi · nō ex hoc nocebit · Hec cogitet ego feci qd potui · vnde gratias agat · & speret q dñs h⁹ ad bonū sibi promisit · & ad sic ab elatione p̄seruabit · et quatenus successit sibi bene · sibi male dicendo · sentiat sua diligentia · & nō mihi data h⁹ alio ompet · an placeat ul' displiceat · & an alij laudāt ul' despiciat · sed frater sic se habet mihi · corde · & exhibeat mihi ex hybraone · ac si nō sint · & mlto pulcrior erit anima sua · & quieta · Credo ut ideo · qz ut Crisost⁹ · Ydeo dicebat tpe xp̄i · opa pdicare · qd omittendū erat aplis · Tertio hoc amb⁹ qz meliores sunt · qui fide spontanea credunt · qua sperat busi nis · Tertio hoc Luceam · qz no ē opus ubo pdicare · qd exemplo opis demonstrat · Unde to · qz p̄ma fuit expectandū iudicium sacerdotū · ad qs hoc fm legem primebat iudicium de lepra · ad quos eū dns dimisit dns · Vade & ostende te sacerdoti · cor sunt fm p̄ceptū sibi datum agnosceret eū aut dns ad sacerdotes qui ipse ias p̄ fm Crisost⁹ · qui humilitate · ut sacerdotes iudicare iudicet · Credo fm eū · ut sacerdotes iudicent leprosū sanatū credent salutari · Tertio fm eū · & Crisost⁹ · Ne lege misungēt medicis de quo eū sepissime tentabunt · Quarto fm eū · ut cognoscerent · qz no secūd' legis ostensionem · sed p gratie operationē sanatus

est. Cludo qz licet esset mudatu. no in ꝑn
but mudā. nr ꝓmittebat ad cohabitationē uxor.
nisi sacerdoti iudeo. per lr̄a signficabat
ꝙ petor qui p lepsu signficabat licet sit mu
dat̄ a lepza ꝑh̄ ꝓ confessionē in aliqua tene
tur se ostendē. cōfessionē ꝓ oblationē sacrifi
madatu fuit. r of. 2. p̄. m. te. li. sicut de hoc
scriptu est. Lauate mundi estote. r oñe. Gnudes em
xp̄us eos. ex lr̄a michi p̄fuēs. no dicit ē em
dictione eoꝝ. sed in testimoniū. r ē accusatione
et ad tñationē. qm q a me ista erant sicu
da. oia fuita sunt. r licet eos gnudefecerim. ꝛ
emendari. no in omnibus que facta optabā. illi
aut ꝙa maserunt malicia. hemiga aut
mozalr̄ p legem intelligit. petos. r tam pe
natu immudam. r vasa sant aum. q̄ am xp̄
pndit. qui de pristina ꝑhā ostendit. tm
debz penite. r vnedū pnē postulare. na
lepsa uolūz ostendit. r vnedū postulauit.
extendit aut dns manū. qn auxiliū dine
misaois impendit. r statī sequit absolu
tionē ꝓtoꝝ. nec debz eccle ꝛtradictio in
iudicio sacerdotis. Cum aut̄ intrassent ꝛ
Jrōsolimā sm̄ ytor. de ly. q ille centuio ex genē
hoc legit̄ narauit. no erat iudeus sed gentil. ibi
positu a rōnis ad custodia pn̄ie nauitat Caphar
naū. et ideo qz ihc erat iudeus ipse no uen
ad eum i ipa psona. ꝛputans se indigu
ad impetrandum hoc. sed misit ad ihm pn
tes iudeoꝝ. ut d̄z luc. rogās. ut p eos ma
nonem sue sue familie impetraret. r qz qd p
alios sanā. quāmodo p nosipm sanaꝝ. ut dr
Matth. i de sermōe montis. Et nta matthei
dicit eū venisse ad ihm. no qz i ipa ꝑsōa
venit. sed p internūcios ꝑsonas. r sic est
intelligendū. qd dr̄ hic. dr. ad. el. ten. s.
p amicos. dr̄ aut̄ centuio. qz habebat
seruū suū i domo sua i armis sub se ad custodiam
ipius galilee. Iste go centuio miraculis x
audito firmit̄ credidit. ꝙ ꝑ sanaē sue
eius. qui erat ei valde carꝰ. ut dr̄ luc. xv
Et ideo de eius sanatione fuit valde solicita.
Amissit go vocans ad se. r d. sue. puerū
meū iacet in domo pa. r male torq̄t. Chr̄s
fide aut̄ centuionis vide. qz no dicit. ve
ni saluā. sciens qz illic ostensus i omni loco
erat ꝑns. sapia aut̄ qz no dicit hic tu si
tuus sana eū. habuit em ꝙ ꝑtens ē ad sa
nandū. sapiens ad intelligēdū. mitis ad au
diendū. Ideo infirmitate sua ex posuit
remedū aue̅ sanitat̄. i ꝓtate ame dmi
sit. Ihc aut̄ sciens eius fidem. r deuotiō
respondit ei ꝑ internūcios. dicens ie. v. r c.
ad. Chr̄s sup̄ ait. Cum centuio ꝙ suo pe
tebat ideo ire gemisit. ut nos doceat. no
rotete magnos. r no despne modicos. si
pauper. r diuites sibi honorat. Cū aut̄ esset
i via. misit centuio amicos obuiā ei. ut sic
dicerēt. d. n̄. si dig. ut. m. sub. ter. meum
Erat em hō gentil. r abhominabile erat iu
deis vnedū aut bibē cū gentilibus. aut domos
eoꝝ. intrare. Et forte ille gentil. ydola habe
bat i domo. r ideo ex humilitate ꝑsumab
ingressu domꝰ sue repellebat. r ex aliena ꝑte
firmit̄ credebat. q absens solo ubo suo sua
tare poss. ꝙd qd dicit sue. dic. mi. d. r fa. pu.
meo. Et gbat ad p hoc qd subdit. Nam r ego ho
sub potate ostituꝰ. habens sub me mi. i. licet ego ha
beā alios sub me. qui michi debent obedire. ni
subditus sum maiori ptate. si ꝑsidi. r imperatori
r subdm obediut mi. qz dr̄. hic. va. r vadat. Ex
hoc intelligit sequens ordo. s. hec. go. ti. qui no
es subiecta alicui ptati. potes papa mistrare
ri. r eam eccl̄a. r sic solo uerbo citare suū me
dicum. Quis de ubis dm dō aut̄ se mdignū ꝑ
tare digniuo. r ea pietas. q i cor eo ꝑpus mi
ret. Nec end hec dicebat. no tanta fide. r hu
militate. sic illu que mnebat mirare i domu su
am rogāt gestarz. ma no erat magna saluatis
si ihc mirat. i pietate eius. r no esset. i pietate
eius. dns. Nūc gr̄s sit. r deo ineffabiles an
tisentes sub tectu tuu ingrediū. te ibidē per
eos dns ingredit. r tu se estimas. tales dnm
suscipies. r qn corpus r sanguinem dni man
ducas. r bibis. te dns sub tectu tuu ingredit.
r go ymmanis te ipsi. dicas. domine. no sum
digna ut mireꝰ sub tectu meu. Ubi em in
digne ingredit. ibi ad iudicū accipiet ingē
diū. Iudeus aut ihc mirat̄ ē. Ex ꝑdict̄is in
fert quam ecclā. qz ex fide huius gentil. r in
fidelitate iudeoꝝ. concludit saluator uocatione
gentiū. r ꝛpulsionē iudeoꝝ. Et hoc ē qd dr̄
Judeus. ihc uerba centuionis expressiua tare
fidei. mirat̄ est. Qz quo ni xp̄s fuit admi
rans. vide i mr. de ly. r se se. s. suus displ̄s
dicit. Non inuenī tantam fidē in ysrl. i. i po
pulo iudaico. qd intelligēd est quātū ad origi
nem fidei. qz alij ꝑhibz signis usis rēdebāt
ille vo illo miraculo usus. si solū audito r
dixit. r multi ne a fide auterent. r io. ordi
nat saluator. Amen. i. fidelit̄ dico uob. qz
mlt̄. ab o. ioc ve. qz multi de gentibus de diuisis
ptibz orbis. ꝑ audituꝝ apl̄oꝝ ona ē
ad fidem. r ꝓpetauit gram. r glam filii at
ꝑgni. i. iudei. ex quibz xp̄e erat natus. r ꝑ
hibz erat pn̄ia missa. ad ꝑdicand eis euāgeliū. qz
qz expulerit fide xp̄i. r sic remanet. i ꝓtis
sus obstinati. r sic exeūt ad penas infer
ni. q dicit exteriores tenebre. qz tenebre in
teriores sunt ignorātia culpe. Tenebras. r
sed exteriores sunt gehene. ibi erit fletus
r stridor dentiū. Harmo ꝑ metaphoza eas
ꝑnia membroꝝ. penas describit tormentoꝝ.
dolent enī oculi fumo tacti lacrimas ꝑducere.
dentes ad a nimo frigore stridere. iudi
go qz ibi. i. male. i. infelici. r misero. r caloze mol
lezabilem. r frigo horribilissimo. sicut illud Job
Transibunt de aquis niuium ad caloze nimi
um. Et dixit ihc centurioni vade. r sicut
credidisti. s. ꝑficiet. sit fiat tibi. i sanatione
seruꝰ tuus. et sanatus est puer. i illa hora.

Dnica tercia ꝑ octauas Epiphanie.

Evangelium ad vm

In illo tpe. Ascendente dño in naviculam secuti sunt eum discipuli eius. Et ecce motus magnus factus est in mari ita ut navicula operiretur fluctibus. Ipse vero dormiebat. Et accesserunt ad eum dicentes. Domine salva nos perimus. Et dicit eis. Quid timidi estis modicæ fidei. Tunc surgens imperavit ventis et mari. et facta est tranquillitas magna. Porro homines mirati sunt dicentes. Qualis est iste quia venti et mare obediunt ei. Sermo eiusdem

Ascendente dño in naviculam. dñs post passionem in monte simul multos mirificos curasse. et multa miracula fecisse. ut refert ambr. videns se cum multis turbas astare in navicula. ut missis turbarum gregibus remotiores doctrinam salutis audirent. et hos qui se sequebantur importunitate detinerent. erant cum eo assiduæ admirantes eum. et videntes ipsum volentes. Cruce cum discedere ab illa navicula operante. Cruce ne sine eo nellet inde. et os talia loquentis. Et cum moyses glisicam fame habere. et strepitum sentire angelos. Intelligamus dñm discipulos quale decens esse nos apposse. Unde psalmista. Speciosa forma pre filiis hominum. Et ut ipse ait per hoc nos docet ostentationem fugere. et non propter homines laudare facere. Et ut dicit ambr. Cum multa et mirabilia dñs ostendisset in terra nisi ad mare. ut ibi excellentia opa demonstraret. quia terra fere mare. ex dñm ostendit se. Et secuti sunt eum discipuli eius. non tam gressibus eius sequentes ut et exemplis. si magis sanctitate comitantes. Et sicut Cruce dñs iussit ut eum sequentes discerent qui in scipis serpentem imitare mirabilium opum eius qui alios docebant facere. Et ecce motus magnus factus est. ita ut navicula operiretur fluctibus. Iste motus factus est non realis. sed mysticus ypocrisis. sicut scribitur. Cruci contrarius ego fundum maris. Et sicut Cruce ypocrisis hoc fecit ut discipulos omitteret in timore. et ut suum auxilium implorarent. sua precum postulatibus manifestaret. Ipse vero dormiebat corpore quod sed non dormitare. demonstrans quod verae hoc assumpsisse corpus corruptibile indicebat. Nobis notandum quod dñs frequenter sua opa sic tractat. quod in uno eodem miraculo manifestaret se esse verum deum et hominem sicut enim in proposito fecit. Quia dormiebat. ut se esse hominem monstraret. et postquam surgens imperio maris sedauit. in quo se deum esse ostendit. Imperavit mari et venti obediunt. Et accedentes ad eum et suscitant eum. dicentes. Domine non curas quod perimus. Et dicit nobis. Discite non sic curas expendere. Nec reputare tempestatem ullius periculi quasi aliquo modo posse evadere periculum. sed quodammodo navigando periculum eius in timore augmentasse ut nulla esset alia spes salutis nisi in exclamare ipsum. Et sicut dicit Cruce tales metu discipulos omnino oportuit. et pene ab alienati ut in eum irruerent. et non modestiae ac lenitudine surgentem. sed tumultuosa suscitarent. Quia discipulis salvatore nobiscum habere. et periculum timere. nunquam nobis est. et de morte solliciti esse. Quia

respondeat periculi summa. et adhuc nisi forte dñs tumultuosa. Unde sequitur. Et dicit. si potestatem me indicis super terram. quia non recedit spes. quia in mari sua potentia. et si mortem irruerit. nonne ea debuisse stammisse fuisse pene. Et sicut hoc Cruce. propter hoc notat eos modicæ fidei. qui licet credant ipsum posse eos liberare a periculo. ad esset exitialis. non tamen credebat quod hoc posset dormientis facere. et ideo de hac mala pusillanimitate. Nobis notandum quod ex salvatoris in corripiendo hoc alacritate. in patientia et mansuetudine adhibenda est. sic enim dominus suos discipulos mirabiliter voluit. mansuetudine usus est. non infidelitatem sed pie fidelitatem eos accusans. corrigendo eorum dura frequenter facta et corrigenda. a corripiente discipulum. non contrarium fiant corrigendo molliter. ut sit hoc pretium. et in malo obstinatos. tunc aliquando expedit correctionis asperitas. Tunc surgens imperavit. et facta est tranquillitas magna. propter hoc eius pius ostenditur. quod eis offensum soluta est tempestas. et negat semita turbantes demersit. Cum vero malus sit tempestas. ut usque ad nihilum tepescat aqua oriatur. propter homines mitescit divina. quia est hic. quia mare et venti obediunt ei. Quasi non mirabiliter dicant. quia fortis quia magna. nubes eorum cadunt. et non suppeditat visionem eius. Solus homines resistunt quibus datum est prudentia. et idem indignabantur. Multis aliis modis exponitur potest uno modo tropologice. quod mystice ipsum angelus super iohem. ut per navicula intelligatur quilibet fidelis anima. Hec navicula mari exponitur quia corpori sonat. et toti mundo exponitur. Inhabitat navicula xpc ascendit. in qua per gratiam et unionem sapientiam ipsum inhabitat. sicut aue discipulus theologice. et alibi. Sed nos per hec navis sive fluctuatione misere. plant end de ea. tentationes diabolice ab extra venientes. et surgunt ab mundo. Unde passim omnes tres. voluptates. Et non multum et tantis tentationum impetu ab extra. et ab intra quia qui aut opus fluctibus. ut sit in periculo remanendi. et sic patiendi gratia. magna et ens unda erat in mari operiebat. magna unda patitur xpc in digentes. magna unde tribulationes pscutio. ex quibus timendi est aliam et ruinas pertulari. Sed xpc aliqui in nobis dormit. eo quia ipse spm hylarium sompno nostro oppositi in nobis. sepe ens sit. quia homo spm gratia. et ens xpm in habitantem sit ad xpc desertum. et tardo ad opa bona. ex ab qua pigritia aut anxietate. a xpo torpentes longam in tribulationibus et scandalis negotiis. et ut xpc et qui spiritu nra anxietate. Tam ut non speret in nobis bona opa. aut magna. vel xpc dormit. ne his aut non exerceat vires suas in distendo posse huiusmodi tentationibus quod xpc non innuat eam. quia ipsa negligit facere quod posset. Et sicut discipuli corpali timore mortis ad xpm confugerent quia adventorio. sic debet aia in tali tentatione et periculo spuali recurrere mortem gratia. aiam nanam etiam. et huius quia ei minuunt

more · quo mutata fuerat qđ pr· ẽsistendo tẽp
tanombz· ꝛ p ẽsidua duratꝫ ad auxiliu di
uinu· ꝛ sus fuiset sibi tranquilitate pben
do adutoriu p augmentu iuvat· ut pos
sit ẽsistere· ꝛ ẽmittendo impetu teptato
mꝫ· qm dicat apl'us· fidel' deꝰ· qui nꝰ per
mittit nos temptari ultꝝ quã possis·

Dnica Quarta po octauas Ephiphanie Evangꝫ
S. ꝛ illo tpe· dixit ds· parabola hanc· Sile cap xiij
simile est regnu celoꝝ hoi qui seminat bõ
semen i agro suo· Cum aut dormirẽt ho
mines· venit inimicꝰ ꝛ superseminauit zizan
ia i medio tritici ꝛ abiit· Cum aut creuis
set herba ꝛ fructu fecisset· tunc apparuit zizā
nia· Accedentes aut serui patrisfamilias dixer
unt· Domine nonne bonu semen seminasti in agro
tuo· Unde ergo habz zizania· Et ait illis·
Inimicꝰ ho hoc fecit· Dixerunt aut illi·
Vis ergo imꝰ ꝛ colligamꝰ ea· Et ait· Nequa
quã ne forte colligentes zizania· eradicetis simꝰ ꝛ triticu
nobiscũ· Sinite utraq crescere· usq ad messem·
ꝛ in tpe messis dicam messoribꝰ· colligite
primꝰ zizania· ꝛ alligate ea fasciculos· ad cõ
burendũ· triticu aut congregate i horreu meu·

Similis est regnu
celoꝝ· homi· qui
seminauit bonu
semen in agro suo·
Cũ aut dormirẽt
homines· venit ini
micus eius· ꝛ superseminauit zizania
inter triticum· ꝛ abiit· Cum autem
creuisset herba· ꝛ fructum fecisset·
tunc apparuerunt ꝛ zizania· Accedentes
aut serui patrisfamilias dixerunt ei·
Domine nonne bonum semen seminasti in agro
tuo· Unde ergo habet zizania· Et ait illis·
Inimicus homo hoc fecit· Servi aut dixerunt
ei· Vis imus ꝛ colligamus ea· Et ait· Nequa
quã ne forte colligentes zizania· eradicetis si
mul triticum nobiscum· Sinite utraq crescere
usq ad messem· ꝛ in tempore messis dicam
messoribus· Colligite primum zizania· ꝛ alligate ea fasciculos· ad cõ
burendum· Triticum aut congregate i horreum meum·

Similis est regnum
celoꝝ· homini· qui
seminauit bonum
semen in agro suo·
Cum autem dormirẽt
homines· venit ini
micus eius· ꝛ superseminauit zizania
inter triticum· ꝛ abiit· Cum autem
creuisset herba· ꝛ fructum fecisset·
tunc apparuerunt ꝛ zizania· Accedentes
autem serui patrisfamilias dixerunt ei·
Domine nonne bonum semen seminasti in agro
tuo· Unde ergo habet zizania· Et ait illis·
Inimicus homo hoc fecit· Servi autem dixerunt
ei· Vis imus ꝛ colligamus ea· Et ait· Nequa
quã ne forte colligentes zizania· eradicetis simul
cum ipsis triticum· Sinite utraq crescere
usq ad messem· ꝛ in tempore messis dicam
messoribus· Colligite primum zizania· ꝛ alligate ea fasciculos· ad cõ
burendum· Triticum autem congregate in horreum meum·

Similis est regnum celoꝝ· homini patrifamilias qui seminauit bonum semen in agro suo· Cum autem dormirent homines· venit inimicus eius· ꝛ superseminauit zizania inter triticum· ꝛ abiit· Cum autem creuisset herba· ꝛ fructum fecisset· tunc apparuerunt ꝛ zizania· Accedentes autem serui patrisfamilias dixerunt ei· Domine nonne bonum semen seminasti in agro tuo· Unde ergo habet zizania· Et ait illis· Inimicus homo hoc fecit· Servi autem dixerunt ei· Vis imus ꝛ colligamus ea· Et ait· Nequaquã ne forte colligentes zizania· eradicetis simul cum ipsis triticum· Sinite utraq crescere usq ad messem· ꝛ in tempore messis dicam messoribus· Colligite primum zizania· ꝛ alligate ea fasciculos· ad cõburendum· Triticum autem congregate in horreum meum·

Similis est regnum celoꝝ· homini patrifamilias qui seminauit bonum semen in agro suo· Cum autem dormirent homines· venit inimicus eius· ꝛ superseminauit zizania inter triticum· ꝛ abiit· Cum autem creuisset herba· ꝛ fructum fecisset· tunc apparuerunt ꝛ zizania· Accedentes autem serui patrisfamilias dixerunt ei· Domine nonne bonum semen seminasti in agro tuo· Unde ergo habet zizania· Et ait illis· Inimicus homo hoc fecit· Servi autem dixerunt ei· Vis imus ꝛ colligamus ea· Et ait· Nequaquã ne forte colligentes zizania· eradicetis simul cum ipsis triticum· Sinite utraq crescere usq ad messem· ꝛ in tempore messis dicam messoribus· Colligite primum zizania· ꝛ alligate ea fasciculos· ad cõburendum· Triticum autem congregate in horreum meum·

Similis est regnum celoꝝ· homini patrifamilias qui seminauit bonum semen in agro suo· Cum autem dormirent homines· venit inimicus eius· ꝛ superseminauit zizania inter triticum· ꝛ abiit· Cum autem creuisset herba· ꝛ fructum fecisset· tunc apparuerunt ꝛ zizania· Accedentes autem serui patrisfamilias dixerunt ei· Domine nonne bonum semen seminasti in agro tuo· Unde ergo habet zizania· Et ait illis· Inimicus homo hoc fecit· Servi autem dixerunt ei· Vis imus ꝛ colligamus ea· Et ait· Nequaquã ne forte colligentes zizania· eradicetis simul cum ipsis triticum· Sinite utraq crescere usq ad messem· ꝛ in tempore messis dicam messoribus· Colligite primum zizania· ꝛ alligate ea fasciculos· ad cõburendum· Triticum autem congregate in horreum meum·

Similis est regnum celoꝝ· homini patrifamilias qui seminauit bonum semen in agro suo· Cum autem dormirent homines· venit inimicus eius· ꝛ superseminauit zizania inter triticum· ꝛ abiit· Cum autem creuisset herba· ꝛ fructum fecisset· tunc apparuerunt ꝛ zizania· Accedentes autem serui patrisfamilias dixerunt ei· Domine nonne bonum semen seminasti in agro tuo· Unde ergo habet zizania· Et ait illis· Inimicus homo hoc fecit· Servi autem dixerunt ei· Vis imus ꝛ colligamus ea· Et ait· Nequaquã ne forte colligentes zizania· eradicetis simul cum ipsis triticum· Sinite utraq crescere usq ad messem· ꝛ in tempore messis dicam messoribus· Colligite primum zizania· ꝛ alligate ea fasciculos· ad cõburendum· Triticum autem congregate in horreum meum·

Similis est regnum celoꝝ· homini patrifamilias qui seminauit bonum semen in agro suo· Cum autem dormirent homines· venit inimicus eius· ꝛ superseminauit zizania inter triticum· ꝛ abiit· Cum autem creuisset herba· ꝛ fructum fecisset· tunc apparuerunt ꝛ zizania· Accedentes autem serui patrisfamilias dixerunt ei· Domine nonne bonum semen seminasti in agro tuo· Unde ergo habet zizania· Et ait illis· Inimicus homo hoc fecit· Servi autem dixerunt ei· Vis imus ꝛ colligamus ea· Et ait· Nequaquã ne forte colligentes zizania· eradicetis simul cum ipsis triticum· Sinite utraq crescere usq ad messem· ꝛ in tempore messis dicam messoribus· Colligite primum zizania· ꝛ alligate ea fasciculos· ad cõburendum· Triticum autem congregate in horreum meum·

Similis est regnum celoꝝ· homini patrifamilias qui seminauit bonum semen in agro suo· Cum autem dormirent homines· venit inimicus eius· ꝛ superseminauit zizania inter triticum· ꝛ abiit· Cum autem creuisset herba· ꝛ fructum fecisset· tunc apparuerunt ꝛ zizania· Accedentes autem serui patrisfamilias dixerunt ei· Domine nonne bonum semen seminasti in agro tuo· Unde ergo habet zizania· Et ait illis· Inimicus homo hoc fecit· Servi autem dixerunt ei· Vis imus ꝛ colligamus ea· Et ait· Nequaquã ne forte colligentes zizania· eradicetis simul cum ipsis triticum· Sinite utraq crescere usq ad messem· ꝛ in tempore messis dicam messoribus· Colligite primum zizania· ꝛ alligate ea fasciculos· ad cõburendum· Triticum autem congregate in horreum meum·

Similis est regnum celoꝝ· homini patrifamilias qui seminauit bonum semen in agro suo· Cum autem dormirent homines· venit inimicus eius· ꝛ superseminauit zizania inter triticum· ꝛ abiit· Cum autem creuisset herba· ꝛ fructum fecisset· tunc apparuerunt ꝛ zizania· Accedentes autem serui patrisfamilias dixerunt ei· Domine nonne bonum semen seminasti in agro tuo· Unde ergo habet zizania· Et ait illis· Inimicus homo hoc fecit· Servi autem dixerunt ei· Vis imus ꝛ colligamus ea· Et ait· Nequaquã ne forte colligentes zizania· eradicetis simul cum ipsis triticum· Sinite utraq crescere usq ad messem· ꝛ in tempore messis dicam messoribus· Colligite primum zizania· ꝛ alligate ea fasciculos· ad cõburendum· Triticum autem congregate in horreum meum·

Similis est regnum celoꝝ· homini patrifamilias qui seminauit bonum semen in agro suo· Cum autem dormirent homines· venit inimicus eius· ꝛ superseminauit zizania inter triticum· ꝛ abiit· Cum autem creuisset herba· ꝛ fructum fecisset· tunc apparuerunt ꝛ zizania· Accedentes autem serui patrisfamilias dixerunt ei· Domine nonne bonum semen seminasti in agro tuo· Unde ergo habet zizania· Et ait illis· Inimicus homo hoc fecit· Servi autem dixerunt ei· Vis imus ꝛ colligamus ea· Et ait· Nequaquã ne forte colligentes zizania· eradicetis simul cum ipsis triticum· Sinite utraq crescere usq ad messem· ꝛ in tempore messis dicam messoribus· Colligite primum zizania· ꝛ alligate ea fasciculos· ad cõburendum· Triticum autem congregate in horreum meum·

Similis est regnum celoꝝ· homini patrifamilias qui seminauit bonum semen in agro suo· Cum autem dormirent homines· venit inimicus eius· ꝛ superseminauit zizania inter triticum· ꝛ abiit· Cum autem creuisset herba· ꝛ fructum fecisset· tunc apparuerunt ꝛ zizania· Accedentes autem serui patrisfamilias dixerunt ei· Domine nonne bonum semen seminasti in agro tuo· Unde ergo habet zizania· Et ait illis· Inimicus homo hoc fecit· Servi autem dixerunt ei· Vis imus ꝛ colligamus ea· Et ait· Nequaquã ne forte colligentes zizania· eradicetis simul cum ipsis triticum· Sinite utraq crescere usq ad messem· ꝛ in tempore messis dicam messoribus· Colligite primum zizania· ꝛ alligate ea fasciculos· ad cõburendum· Triticum autem congregate in horreum meum·

Similis est regnum celoꝝ· homini patrifamilias qui seminauit bonum semen in agro suo· Cum autem dormirent homines· venit inimicus eius· ꝛ superseminauit zizania inter triticum· ꝛ abiit· Cum autem creuisset herba· ꝛ fructum fecisset· tunc apparuerunt ꝛ zizania· Accedentes autem serui patrisfamilias dixerunt ei· Domine nonne bonum semen seminasti in agro tuo· Unde ergo habet zizania· Et ait illis· Inimicus homo hoc fecit· Servi autem dixerunt ei· Vis imus ꝛ colligamus ea· Et ait· Nequaquã ne forte colligentes zizania· eradicetis simul cum ipsis triticum· Sinite utraq crescere usq ad messem· ꝛ in tempore messis dicam messoribus· Colligite primum zizania· ꝛ alligate ea fasciculos· ad cõburendum· Triticum autem congregate in horreum meum·

quidi ad pena sensus · z punient² duss gñibz pe
nazp · qz dicat m fasciculos · no ī vno fisce · p̄ gale
p modo em pusitat² sue vnusqsq; punet · hoz
teu aut ē celu empīreu · Et tritiū est ust²
z electi · qui ad modu² tritici sunt multi tandi
di p multidinē · exterq; vilitudi p paucitatē in
tribulationibz sacl · graues moribz · z utiles
simonibz · illi illuc ducent² palee ī · pt̄oribz
tradit² ad obtinendū igne mternū robustissime
de hac pfamilias prudentia ī bonis sembus
tollerandis · Attende ea ut supna ī puniendo
mala · z ea ipiam in pmiando bona · Et nō
p domū hic no simplum² mandat · ut ab stie
at² ab eradicatione zizaniorū · malorū · ea
alius nonnoz · ut hoc mandat · deo ut tritico
prezetur · ī bonis · z sic faciendu ē ind no pos
sunt omdi mali · qui ordant sil' z bonis · ut
qz latent mt² bonos · ul' qz hūt multos seq
tes · Ita p sme bonorū populo omdi · a' ab alijs
separi no possut · ut augē dr² pmeniam
unde dns doret magr esse smenicd' malos
vnde · z ulatione suada usq; ad extremū udi
tud · qñ p bonis sil' ordinē · qn vs ex ortsio
ne malorū non imminet pericl' bonis · si magis
tutela z salu · ut hinc possut mali omdi · qd
q̄ faciūt exo xpi · a qlificos ne smos vellit
et ī qs · In matutio mīsacha dās pctoz tē
Cū venerit · quā dns promisit d ecclia sua pmsta
ri bonos z malos · Itronne melius fuisset ī ea
fuisse solu bonos z illos malos · Sine p me
dio z pmixto bonorū z malorū qñ sequit
no eorū · Imo ex hō · quia de ipsis iniquis nas
cunt sepe iusti z optimi fideles · q̄ no esset
n̄ essent sil' omixti · Unde qz precipit ī malis
sunt dona gre gratis date · sicut fuit de ypha
balaam · z de sapiencia salomonis · z ita de
alijs doms · q̄ licet non sint ad p̄fim ute ec
ne ill' qui illa hūt · in sunt ad bonū ecclesie
z electorū · nā em gnt electis expedit sint sint
z thu · nō Terno ī mlt² moribus hō ute
mali bonis · quos multi subsequunt · ut libe
rius z plenius a mlt² mībz decumpati deo
uarent · Unde z aplus · p regibz infideli
bz pcipit orare p̄ thi · nō · qua sub eorū
pressione hz tyrannica z iniqua sedebat ī pa
re vnit² · Et baruch p̄ · precipiebat² exptis
ut p̄ nabuchodonosor ī z balthasar filio eius
orarent · ut longo tpe manerent · q̄ fidelibus
end est · q̄ infideles plurimū laborādo insuda
uerut · ut suas diuitias z artes mechanicas
inuenirent · ī quorū laboribz xpiani sme uex
ationē inuenirent · ex hō utilia celestibz varietas
Crete · ad hō rez omixtio dlā · ut bonū · p̄ secundū
malorū eluctarent · evaderent · z p̄berent · z ī
uirtute p̄fiant · nisi em fuissent p̄ scriptores
glosos martires non habuisset ecclia · Dicit
ergo · Dñs malus · aut ho vult · ut cōvi
gat · a' ut p eū bonū evaderet · z nisi sus
sent hēdi · no sic plene z diligent² facte
scripture exposite fuissent · Dicut dr² augl
ī de ūd religione · Cum em hereses p scrip
turam sanctam fidem ecclie conati sint ex
pugnare · ad quā · z rectores ecclie necess
sitati fuerunt scripturas diuinas diligenci mdē
topasia exponere · z multa q̄ in eis latebant
aperire · z pla scripturarū testimonia p̄ualibz
habere ad obuiand' adiuuand' vitatis · z ad
soluendū ambiguitates q̄ nident ī hūs scrip
turis esse · quā facta non fuissent · Dicut er
dicit beo Hylario · in de ti · c · i · Cuncto talis
permixto est plebi malis oratio ministeriū
z emendationis · unde id · Cū seo suis exhi
bet hō erud dīna mā plūs extollit · z mam
fastat · ex quo ipos pctores · qui digni sunt
eterna morte fusmet in ecclia sua · ut ma
iore occasione habeant penitendi · Deus
vult em dns mortē pctoris · sed ea go pz · quo
modo ex mlt² causis non expedit · ut o
nes mali tollerent² · z eradicarent² ab
ecclia · Sed q̄ ual' est omixtio tē · Dile
no expedret nobis · q̄ de agro ne eradi
carent² oēs tentationes dyabolice · eradi
carent² em multe fil' utiles · z adultis
ī infirmitate pficiūt · Unde stimulis
carnis non fiunt ablata aplis · ad custodia
humilitat' · z cōm aliaz' utilitat' tē ·

Dñica in septuagesima Euāg

Ad me

Simile tpe d · i · d · s · pabola hac Dile
est regnū celoz' pfamilias · qui exiit p̄
mane conducere operarios ī vineā suā · Conuen
tione aut facta cū operarijs · ex denario di
urno · misit eos ī vineā suam · Et egressus
circa hora tertiā · vidit alios stantes in
foro otiosos · z ill' dixit · Ite z vos ī vineā
z q̄ iustū fuit dabo vobis · Illi aut abierūt
Iterū aut exiit circa sextā z nonā horā · z fecit
similiter · Circa undecimā vo exiit · z inuenit
alios stantes · z dicit illis · Quid hic statis tō
die otiosi · Dicut ei · qz nemo nos conduxit ·
Dicit illis · Ite z vos ī vineā · Cū sero aut
fuisset effect · dicit dns vinee pretori suo · Vo
ca operarios · z redde illis mercedē · incipiēs
a nouissimis usq; ad primos · Cū venissent
go · q̄ circa undecimā horā venerant · acce
perunt singulos denarios · Venientes go
aut · z primi arbitrati sunt · q̄ plus essent
accepturi · Acceperūt aut · z ipi singulos de
narios · Et murmurabant usus
premfamilias dicentes · Hi nouissimi vnā hō
ram fecerūt · z pares illos nobis fecisti · q̄ por
tauimus pondus diei · z estus · At ille vnū
illorū dixit · Amice no facio tibi iniu
riam · Itronne ex denario convenisti mecum ·
tolle q̄ tuū est · z vade · Volo aut huic no
uissimo dare sicut · z tibi · Aut no licet mihi
q̄ volo facere · An oculus tuus nequa est · quia
ego bonus sum · Sic erunt nouissimi primi
z primi nouissimi · Multi em sunt vocati pau
ri uero electi ·

Dnica 2ª de eodem

Cur mali ecclia bonis tollerad' ē p̄mixti malis ·

Ille est dñus relozp hoīm psfamilias ꝛc Nota p hūc p dñm relozp intelligit pre sens ecclia p prem sanctas mstr deq ꝙ ita gubnat mundū sicut psfamilias do mū et sic silē dñus relozp i stat ecclie militat silēs et ei negocio qđ psfamilias aliquis fecit ad hanc aut facere potuit ꝙ sicut alīs psfamilias disnctis hoīb todne it aut educe potuit operarios i vineā suam Hic deq sant i vniūsali ecclia i disnctis pti bus tpis qđ fuit ab initio mūdi usq ad eiꝰ assumptionē ꝛta deq exit no p loīs mutationē sed p sui bonitat ad ēt diffusionē s. i cūctā sibi subiectam p̄mo mane i p̄ncipio mūdi eduxit operarios i vineā suā in nea dei ē vniūsal ecclia ꝙ a p̄mo usq ad ultim i fine mūdi nascunt ut dr ꝗst Hu operarii sunt doctes ꝛ plāt a deo missi ad culturam hꝰ vineē p̄ pre dicationē ꝛ doctrinam quia a p̄ncipio mūdi vi delicet ab adam usq ad noe que erat p̄ma etas mūdi alīs sibi pres misit ad eru diendos hoīes videlicet adam Seth enoch ꝛ alios ustes Et ꝯ. f. ex de di. p denarium intellig nra ecclia ꝙ habz ēt̄l est qđ ꝑ est ex pte finis s. beatudinis obiectual sic go ron f. p. d. d. i. p̄missa ꝙ mercede nra ad na mi. e ad v. s. Et e. h. na p hora dia intelligit tpr qđ fuit a noe usq ad abrahā i quo deꝰ misit utrq alīs suos ad erudien dū pplm s. noe Sem thare ꝛ abrahā ꝛ cō silēs Deꝰ utrq qđ c. h. vi. ꝛ ān. hora seu fuit ab abrahā usq ad moysen i quo missi sunt abraha ysaac ꝛ iacob ꝛ duo decim patriarche hō nona fuit a moyse usq ad xm s. tpe legis i quo ad erudiendū pplm dei missi sunt moyses ꝛ aaron iudices ꝛ reges p phete ꝛ sacerdotes Circa undecimam exeūt undecim hō intellig a tpe xpi usq i fine mūdi i quo gentes vocan sunt p pdica tione apl̄oꝝ ꝛ aliorū doctorū ecclie Et deo sequit quid stat hic tot die on qr ex a p̄mo mūdi usq ad laborē i bonis mo ribz neglexerut qui tota die onerosi erāt vinee d. s. d. ne. n. vd. ꝛ nulli ꝙ ꝑ nulli doctor ad ministriū nos uent qr lex et ꝑphete filius isrl datꝰ sunt ut illi i spe nali fratre venirent ex quibz fm̄ car ne xp̄m erat nasciturꝰ Ite ꝛ vos i vi nea ꝛ mercedem quē ro na qr gentes indeꝰ cūcti sunt ꝛ circūcidi ut vna ecclia ex ambz fiat Hic go ut dr ꝗst ismalia ad erudiendā plebem suā nullo tpe desinit operarios suos mittē qr ꝛ pus p patres et postmodū p legis doctes deinde ꝑphas ꝛ ad extremum vero pre apl̄os ad dum plebis sue mores exolent qui p operarios i vineā culturā laborauit Quisq ꝛ quolibz modu lo ut mesuā quisquis ad fide trā bone actio nis exerce Huius vineē operarii fuerūt p̄ seculoꝝ huius expositionis Inde ꝛ ivy. de hr. usq ad finē Alio modo exponit parabola de singula ribz hominibz ad gram suā ad usuram suā ad utilem bonam finē cum diuisas suas gratis vocat Et ita p dñm relozp intelligit p̄ncipes ecclie ut ē dictū est Et sm̄ Aug̃ psfamilias est xp̄s ou relu ꝛ ecia qui una est domus familia aut celestis ciuitas ꝛ universoꝝ creatā p vineā venea vō eiꝰ intelligit usura largae rapidae nōn usurae s. ꝙ omnes utute ꝛ ꝙcta sic i vinea sunt diuise utes Ita i usuraa sunt diuise spes ꝛ usuraaꝝ s. diuise ututes ut tpalia mansuetudo castitas. paaa cetere ututes qui omes gratuite usurae vocat operi vi vō quos mittit ad vineā suā sunt hoes qui dominus dicit de pctis ad bonā utatē ꝛ ad hoc ut sibi i. ꝓpr ipm operent opa iustitiae ꝛ sm gulas ututes ꝛc Conducē aut ꝙ denarius dur no s̄ remissionē utē eternē omnibz dandē qui ipi dño i. sibi ad laudem operant bō ꝛ ora opa iustitiae Ad hanc vineam colendam mittit psfamilias xp̄s rotidie operarios suos disnctis horis qui s. hoīes diuise etatibz vocat ad gram ad bonā utā ꝛ ad ututes ac spes iustitiae spes certandi q minuit textꝰ cu dicit ex. p. m. d. o. m. v. s. ꝛc Sed nōndū sm̄ Aug̃ qđ omes mercenarii sumꝰ qr ut ꝑ ex textu ad ꝙ ꝑtinet mercedē utē eternē adepti sumꝰ ad laboran dū sibi i vineā suā i. ad laudē ꝛ glam suam operandū ututes ꝛ opa iustitiae Quant go nec ut dr xp̄s ideo venit mercenarius ut hoc solū faciat ꝛ manducet aut solū scribi pro ficiat ꝛ laboret s ut dm̄ sui voluntate faciat sic ꝛ nos no ideo sumꝰ notarii a ꝑtre ut hoc solū operē q ad utilitatē pximi usum s q ad glam dei Et sicut mercenarius pius aspirat opi dende cotidianū abu sic ꝛ nos debem⁹ in spice q ad glam dei pximi Dam q ad nostrā utilitatē Et sicut mercenarius tota die area dm̄ opus impendit una aut hora aream suā abu sic ꝛ nos ome opus utre nre debem⁹ impendē aream glam dei modica aut ꝓtem ꝛ usq mors ꝛcenos Et sicut mercenarius qua die opus no fecerit erubescit mercē domi ꝛ pe tere pane quo tu nos o sinder mercē eternā ꝛ frater an aspm dei qm̄ nil bonū gessisti in aspu dei Hic go sumat exm a viris aduersi operariis ꝑ pria mercede ꝛ ex hoc distat mer ligare ad quā vos obligauim domo deo a quo habet corpa ꝛ aiam ꝛ ora q possidet ꝛ qui ultra hoc vult nob dare ꝙ mercedem tam eternā Sed nōndū ꝙ dies ille ꝛ tra duc horis patrfamilias exit educe operarios intelligit totū tpe uite homis i quo mercē ri licet ꝛ no amplius Quē ad ps exibit ho ad opus suū usq ad uesperam ꝛ nōn op tet operari donec dies est veniet enim nox s. mortis i qua nemo pt operari Et ꝑ quos hoīes dicit exit psfamilias intelligit quot etates hoīs Iam pa ē hō i qua sol

aliā expō ꝑabole

doctrina

d'etatib⁹ hoīs

orie· z nodu ꝯstendit ualoze significat pueritia· Tria
hꝰ significat iuuentute· siue adolescentia· qz sicut
sol tue mnpit a stendē z ualoze ostendē· sic et
ualor nāl⁹ i hoie· hꝰ septa ꝑt etate utile· qz
tur ho ē in statu pfecto· sicut sol i medio ce
li· Nona i quo sol mnpit ab alto axe declina-
uerat· significat senectute· in q̄ homo incipit
declinare· z ualor nāl⁹ ꝑfrigescit· Undecima
hꝰ i qua sol ē ymq⁹ ad occasu significat se
nium seu decrepitam etate· qz tr homo ē ypē mo
ris articulu· Sualibz go ulazᵖ hoze mittuᵗ
alicui operari ad vineam· qz in illis alicui ꝯuenit
ad bona uita· ad ꝯsecuta pertinda· z ꝑuenit· Aqui
em ꝯdunt ad dnm i pueritia de quibz mꝛ dr
" ai dns· Exiit pmo mane· o· o· m· v· s· p· ar· f· au
" o· ex· d· di· i· promissa eis ꝑ mercede uita eterna·
" mi· e· m· v· s· Alii uo ꝯmorant i adolescentia· z de
" isti mtelligat ni dicat· Hec· e· hy· t· vi· a· s· m
qz ono augmat fo· o· Hec· Tzu sibi uiuit· z qui voluptati
bz mundi parent· uite eterne obtinere· qz studu
dim· opis non sectat· Et Xps sup· qz dr· Ono
si finit periodꝰ· illi em mortui dicunt· Onosa
aut est· qui opi dei non opat· Vos go no ee
onosi· no tollas aliena· z de nris dns· z opatis
es i vinea dm̄i mee vite· Et nō q non facit
partu de certo pio· n ad pmiu· z omis alios
" sub uicto partu aduxit· Hec· z· v· i· m· n· z
o· us· si· d· v· Et hi fant pm Xpm· qz tm patis
est reddere qd mercenarii no mi ꝑtabant
ampe· uel pm exigit· Operatos tue hore no mi-
tauit ad tm· quidq; aut petunt operari sino-
dns ꝓfuant· poterant aut ecie opi fare eis
qui mane sunt uocati si uolabant operantem
utute extendi ad opus· Alii uo ꝯmorant· in
utili etate· Alii i senectute· z hi mittitur
" ad dnm· in tertiu· Jam ex· se· z no· h· z f· si· Et
alii ꝯmorant ad aui i decrepita etate· ppe qz
" nimi utte· z de ist⁹ dicit· Ecce ego z i q̄ q̄ q̄ h· s· ꝑ d· ill·
" to· di· o· Ubi ꝓhendunt illi· qui i tō utu sua
neglexerunt operari boni usq; ad senectutem
aut decrepitā etatem· z si tunc bene operati m
pnint mercede sua habebunt· Quis miseri ne
glexerut· qui mereri potuit· z hi immutat
dr· d· Deu usq; ad etate ultiam deo uite
neglexit· ꝑ usq; ad undecimā onosa statu· Un
recte usq; ad undecimā torpentibz dia· ꝑ hr
stat⁹ tota die onosi· ac si apte dicat· z si do
i pueritia· z i iuuentute sua uoluisti· saltē
ad ultimā etatem ꝓficere· z ad utē uias
rō ea no mi⁹ erat laborand· ul' sero ue
" te· Ecce· d· e· n· v· o· Illa horꝰ· qui usq; ad
senectute bn uiuē neglexit· ita se excusare
potit· Non em potuerat uidere· Dicit· Nemo
me conduxit· qz paᵗfamilias ypc· spiritu ad
se ꝑtinet· omis a pincipia etate uocat ut dr
Xpi· si no omis seruit· uocatis Ubi nondu
ꝑ pm ꝑ· the· i· qz to· dna· xvii· Duᵗ ē uoc
una ē mercior· z ē quid⁹ nsmodi a· motu
ad bonū a deo immissa· z ita dns omis uoc·
omibz em dedit nālem ioiam· q habz quidam
nālem instinctu· z mchinadom ad bo· Et
ideꝰ hꝰ sepe mittit hoi alios motu bonos ꝛc·
Et de hꝰ pt mtelligi illud ps· Aquile dimit
quis ostendit nobis bona· quibz respondet ꝑ
phā dicens· Signatu ē sup nos lumen vultꝰ
tui dne· Unde pm glo· voluntas dei uana no
stra est· Dicut em voluntas ostenditᵗ· Alii alii
assilat· ita ꝑ ioiam nos deo files sumꝰ pm
illud· Fient dei hoiem ad similitudine· z pma
gine suam uult ꝑ die· O dne lume uultꝰ
tui signatu· est sup nos· i· nob⁹ a te dat
z impressu· quo agnoscē possimus agenda a
nobis agenda· ꝛc· Alia ē voluntas exercitor q
sit ꝑ ꝑdictore· z si quo ad illa aliqui se exer
cere ualent· nos in immē exercitare possimus
ut diuinū· Nemo ad laboze nos conduxit· i· u
te uias nemo nob⁹ ꝑdimittat· qz ut dr ꝑ ꝑ
nos a bono ope torpentes ad exercitiū nostri
dicti sumꝰ· qui pene a matris utero ad fide
uenimꝰ· qui uerba ab his seu ab ipis aurib⁹
audiuimꝰ· qui ab uberibz sce ecclie potu
ꝑdicationis supne suscipimꝰ· ac lacte carnis
et dictis ꝑ ꝑ ipm ꝯuersi sumꝰ ad laborand
i uinea dm̄i hor· e· m· utinā ꝛc· si no omis
uocante audimꝰ· qz no omis sequendo iba ꝑ
dicatoꝛis exteriorꝭ aut nisi mtu· ul' amno
nitione interiore audimꝰ ad deu ꝑ bonam
uita· ꝑ dilectione ustrae· z ꝑ opa bō· i qbz
solu dei gram glam· hꝰ em esset dns labo
ratꝛe· Unde sapiens i omē· Fratres mozes ues
tros aspicite· z si um dei operari est· videte·
penset unusq;s qd agat· z si i dm̄i vinea la
borat· Tzu em in hac uita· q sua sunt que
rit· adhuc ad dm̄i vinea no uenit· Illi na
q dno laborant· qui no sua si ihu dm̄i requi
rant· qui zelo caritatis studio pietatis inser
uiut· qui arabz lutandis mundant· q et
alios sedo ad uitā ꝑducē festinant· Ita go
teneam esse dei operari· qz solu illi· qui in
vinea dei dno laborant· ꝯpient ꝑ pmio
mercede uite eterne· De qua dr agri ad
dicti· s· f· o· ubi ꝑ sero pm rabanꝰ· metall⁹
tos dnos tong mudi· i quo unusq; ꝯpi
et mercede sui suu laboze· deo ꝑat dicit
ego dno· nu iudiciaria ꝑtutem amisit· ego
ta operaꝛios· Nam ad tussim filii dei· omes
mortui ꝓsurgent ad iudiciu· ut quilibet
" accipiat sm̄ opa sua· ē· i· m· m· a· no· v· ad
ꝑ· dr Xpi· ꝑ libenas dnas illis· quibus
grat⁹ dnus· qz illis solu ꝑ honoze ihu dns
modo licet deo ex libertate sua· z mid dat
utam etiam obz· quibz eam dat· tm illa
sua libertas· z mia plus ꝓficit i hꝰ ꝑ eam
dat ill· qui i senectute mapuit bene opari
qm̄ qui i iuuentute· z hꝰ uolut do mia
minus tm dicat a nouissimo mapied esse
vol' ꝑ sero ꝑ intelligi unigtꝛp horꝰ sims
pat· que non ē amplus opand· si tm est
tepꝰ ꝯpiendi mercedē· z uocatio opandi
est eoꝛ exitꝰ de hac uita· z ꝑuenio ad
iudiciu ptualate· Ubi nouissimi i· q tarde
z i senectute ꝑmo ouisi sunt ad dnm· ꝑ
ꝯmittant· plerꝙ· qz ꝑ ad dnm de tor
pore exeunt· qm̄ hii qui i pudra uōt u
debant· ut dicit gregꝰ· ul' i senectute tan
nisi ꝑ ꝯmittant· i· nag a ouisione ꝯpu
tando· qz post laboꝛes breuiores· ut ꝑ· la
boꝛes unus anni· ul' paucoꝛ dieꝛ· ul' unꝰ
horꝰ sicut latro· Conuertisi uero i iuuentute

plezsq; tardis. h' est. post laborez glorioses
ut lr ul' l' amorz. Qd' od ve. Inuenert
singulos denarios p qd signat. p singuli
electi ampient. tandem brenidine etna ober
ralem p primo. q se ombz dabit ad udend'
z amand'. sed no ampient eande a' eale bi
tudine formale. sed vno clario nidebit deu
z pfecti eo gaudebit. qui alio. tram sm di
uersitate. mezitorz hic erit. ibi diuersitas
primorz. vn Joh. xiiio. In domo patris
mei masiones multe sunt. z p' eorz. pu
stella stat a stella i clazitate. Jta denaq
ille. i ba' pp' dia cade. quo ad duzationē
qz omnis apte pg' durat petue. Jue illud
Sapie v'. Justi aut i petuu vuent. vn
augt i deugmte. quia ipa uita etna pie
erit ombz sag. eglis denarig i ombz attri
buta. qui est omn mezitor. qz vb i ipa ui
ta diuersita fulgebut. lua mezitorz multe
sunt masiones. apud prem. ac i denaq
quide no impari. no vniet alig alio glo
rius. Jn multis aut masiombz honora' alig
alio clario. Qd' et ac. nr. Queritq; quom
murabant. Cu dicat ggl. p nullo qui mur
murat celorz regnu accipit. z nullo qu
accipit murmurat. Luz ergo. p no oppet
ea q ni pabol' dne sm tenu qd dr' mnes
tigare. ꝑ mentionem ppr' quid posita. z intel
ligere. Intento aut est eoz tanto potiri lo
more. q poz hmana inuidia i alios no be
atis gratie. vel dr' q dr' i murmura
no quam qstoris alia amirationis. Illico
qui i uirtute obsi sunt. vident qi am
mirari nd audent alios sic tarde voluntos ꝑ
pfecte i butudine. ul' equari. eo q ipi tar
de obsi. i breui tpe tu fecunde deo fuerunt
q end alios equari a' pfecti meruerunt. De
qua i pabola. possent finali apmi ad prima
expositionem. ppr' qua pabola principle posita
est. Sequit m fine. s. e. n. p. z. p. n. hic
ponit dr' smd. q tralat ex pabola prima
est. plezq; illi. qui i vinea dni sunt. ad
laborem i enumeration erant prozes z pote
tes. qz plezq; illi qui a iuuentute i usura
stretezut. eo q non sunt se gramorza omi
sisse. stant quid i usuraa. ꝑ sunt tardi ad
exercendu magna opa bona. ecclie sepe
qui tarde morpunt. cum desiderant se a
deo tu dui erasse. z tpe sudtam mutilat
assipisse dampna illa recompesare volen
tes. valde mardesunt ad multa opa bona.
qua ord p deo derelinquit. numeriu
gaudet. honorez sugunt. rc i breui tpe
plo mezent qui tepidi. qui dui uita re
mui uiste uixere. Quunt et no nulli q
post scandia honorz opm. a bonis desinunt
z ita sunt primi erunt nouissimi. Jtem dr'
Xps. q illa pabola sit exposita. ut illos qui
diozes. qui i vltima senectute uidunt ad
dmm. ne estimarent se mag habitos.
imo ut dni est. possent sic fecunde cau
tare. q equabunt alios. aut extendet eos.
Unde ait. i quid. plezq; qui post nos in
uenire erunt p agilitatem boni opis nos

antedit. z unc eu reas sequunt. que hodie p
ue uidebantur. Olim qd subdit e valde
trabile. s. multi aut. s. v. p. v. e. qz ut dicat
greg. ad fidem plis veniunt. ad celeste re
nu pauci pueniut. Ecce uox omis fidelium cl
clamat. sed no omis uita clamat. plezq; deu
de illis uerbis sequnt. moribz fugiut hui
nde ad tritu pauli dicat. qui cofitent se
nosse deu sibi aut negant. Et factis aut
fidei. sine opibz mortua est. Et dns ait
vn' dicit. Nō omis qui dr' mi dne dne. rc

Dnica m lr' Evangelium Luce octauo

In illo tpe. Cu tba plima crescendet. z de nu
tantibz gregatet ad ihm. dixit p similitudine. Ex
it qui seminat seminare semen suu. Et dum
seminat. ꝑd cecidit secus uia. z conculcatu e. z uo
lucres celi comederunt illud. Et aliud cecidit
sup petra. z natu aruit. qz no habebat hu
more. Et aliud cecidit me spinas. z sil' exor
te spine suffocarunt illud. Et aliud cecidit i te
ram bona. z ortu fecit fructu centuplu. hec di
cens clamabat. qui habet aures audiendi audi
at. Interrogabant aut eu discipuli eius. q essz
hec pabola. quibz ipe dixit. vob' datu e nosse
re misterium regni dei. Ceteris aut i pabolis
uidentes no videant. z audientes non intelligat.
Est aut hec pabola. semen est uerbu dei. q aut
secus uia sunt hi qui audiut. deinde uenit dy
bolg. z tollit uerbu de corde eorz. ne credentes
salui fiant. Illi autem q supra petra. cum audi
erint cu gaudio uerbu suscipiut. z hi radices
no habent. qz ad tpe credunt. z i tpe tentationis
recedunt. Quod aut i spinis cecidit. hi sunt qui
audiunt. z sollicitudinibz. z diviis et
uoluptatibz uite euntes suffocant. z no re
ferunt fructu. qd aut i bona terram cecidit hi
sunt. qui in corde bono z optimo audientes uer
bu dei retinent. z fruct affert i patie. Luce. 8.

Sermo. e. de eodē

Quam tba plima cō. et de
ri. ppe. ad yhe. d. p sili.
Scitis qui seminat se. se si
per seminatore illu intelli
gere debemꝰ dei filiu ihm
xpm. qui exiit no localit
ubicq; enim est. ꝑ p amicti
et susceptionem carnis venit ad nos ut dr' Xps
Hic seminator posuit hanc pabola. quā evangelii
ꝓpositum dicit. Cui habz aures audiendi audi
at. Ubi adhuc hr' ubi i scriptura diuina ponitur
quantus est meritus ad intelligendū misteriū
ut tu tradis doctrina sub mistica fore. Cum
omis qui illic aderant aures corpis habant.
sed nec aures hominibz. si quis autem habeat
dicat. autem simul dubio corde dicit. rc i ille
qui habz autem ad audiendū. i. ad ponendū ad nutū
intelligendū aptus. audiat. carnalia eas apponat
ut qd misticum z pabolice ꝓferat intelligat z
intellecta obedienter opleat. Post hr' interroga
tu a discipl. exponit eis pabola dicens. Semen
est uerbu dei. ꝑ quidē. s. audacis eruditi. z to. sac qua

de uerbi dei auditione
vide luce adnotationem p. 82.

dei filiq p se et per suos aplos semauit ꝯtinuꝫ
totidie per doctores ꝫ predicatores seminare non
cessat · sunt aut auditores uerbi dei · ꝫ qui
suscipiut semen illud ꝛ ꝺ̄ꝺuplicia dicit · ꝑmi sunt
ad modu uie · ꝫ sunt hoes qui habent ꝯtra
les metes · ꝫ quoꝝ corda sunt tomlie data m
de ꝫ mudamꝰ ꝛbus · ꝫ sicut ma ꝺ̄s ē ꝫ ꝑꝫ
omibꝫ ñris mentibꝫ · q̄ corda talia omia sunt
et patent ombꝫ vanis mutabꝫ mudanꝰ ꝫ ꝯtra
riabꝫ ꝯgitationibꝫ ꝫ affectionibꝫ · quibꝫ cot
idie teritꝫ ꝫ calcatꝫ · ꝫ fit ducꝫ ad oīa bō
et ideo sunt semigh manuale cadens sup uiā
uerba ñra ḡfundit ni ea · sic tales cū uerbū
dei audiut · nō ꝓfundat · nec ꝯcipiat ꝛ eoꝝ
corde · q̄ ꝑpē ꝯtinalitate ꝫ ꝯmunicia ꝯ
tationi ꝫ malician affectionū · aiꝝ eoꝝ nī
ad dei ubiuꝫ assistꝫ · nec aliqua in eo delectaꝫ
hnt · ꝫ q nō oriat ꝫ ad intelligē · nec memo
rie ꝺ̄mē · nec ꝓ ꝺ̄ mouent ꝫ ad oꝝtionē cor
dis · ad aliqđ temptand' de salute sua · vnde
dicit beda · sunt quꝺ' qui ubū dei qꝺ audiunt
nulla fidē · nullo intellectu · nulla salte ꝯtande
utilitatis occasione ꝓpiciut · de quibꝰ dr̄ · qui
cē via cē · semen cecꝺ ubi · qꝺ · i cl̄is cordibꝰ
seminat est · demones · q̄ semen mē cōtē subi
to auferut · a memoria eoꝝ · ꝫ ꝑ mmissiones
malaꝝ ꝯgitationū · ꝫ mmunditiaꝝ affectionū
Unde greg̃ xix' mor' · ait aliqn spūs sanctꝰ
mentes ꝺ̄fidentes · de ipsis ꝯgitationes · nox
ias nigerunt · ubum uite a memoria euellē
ꝫ hoc volunt dicꝰ · ni exposito parabola dixerit
" Semen · a · se via · i · sic · q̄ audiut · deinde · ue
" di · ꝫ tol · ubū de corde eoꝝ · ne ea sint ꝑ
hi · ꝑ via ꝺ̄buꝫ ꝑs ñrōm ꝺ̄fidentibꝫ · ideo seme con
culcat ꝫ · ne fructificent · ꝫ sic ꝑ hi · q̄ cor
da talia patent ombꝫ vanis ꝯgitationibꝫ
ꝫ affectionibꝫ · p eos ubū dei conculcat ꝫ delet
de corde · ut non fructificet · vel ac sint sem
inatꝰ sup via conculcat' pedibꝫ ñrōm ꝺ̄fidentiū
ꝺ̄ſ
ſm eusebiū · aliqui ni audiut uerbū dei per
mittunt postea · i eis suscepto semen doctri
ne fallaces ſeductores · qui eis dicit · quis ora
ꝑt ista fiuare · no ē ih̄s tam ducꝭ mentis · du
no sunt mandata dei tam stricta · deq̄ ast
mirꝰ · alii hnt se p modu petre · sed em
semen quietis sup̄ patiū · a sup̄ mure · atq̄
figit quide breues radices · ꝫ mansit aliq̄n
tulu · sed ꝑpē temnitate calami · ꝫ defectu
humoꝝ supuenientē caloꝝ sol' cito aresit ·
ꝫ no puenit ad frōm · sic aliq' ubū dei ni
desiderio audiut · ꝫ agnoscit ipm̄ utilē · et
i eo delectant ꝫ · i tm · q̄ ex ipa audiōne
corde ꝑmigrāt ꝑ petis suis · ꝫ ꝛripiut nīs
ꝓpositu bonū · imo aliqn ex omōnē ubi
dei ꝛripiut spāri bona · nō at̄ ꝛcedit ecclie
ꝛptationis · qꝝ no tm habuit fidem nolu
tatem sed lāne · nec hnt hoc denominis
tiane · ideo no est ni eis radicatu · ꝫ bene
ꝺ radicatu ꝗ tm fremitu · quare ꝛptionē
fatigati · a bono ꝗ to ꝺ̄cedunt · ꝫ bene mi
chaꝫ derelinquiut · nec ad fructu ꝑfectiōne
ꝑducūt · h' volunt dicꝰ ad dicit · xxd qđ · sup
" pe · h se · q · ad a · v · ad g · su · ꝫ h · t · no ha

ꝺ ad t · e · ꝫ nt ꝛp · te · sde ill' ꝑt exclu
bꝰ q̄ · n omē hodiernā ꝺ · q̄ulti nāq; ad
uerbum ōr̄ auariciā audiut · eande auid
nam detestant · vbi omi ꝛcepta laudant ·
ſ nox ut uiderit animꝰ q̄ ꝛripiscat · obli
uiſc · qđ laudabat · q̄ulti q̄ uerbū cōe
luxuriam audiut · pollutiones ꝛcmis non
solu ꝑpetre no appetunt · ſ eaꝺ ꝑpetratꝰ
erubescūt · ſ mox ut ꝛcmis spes eoꝝ om
nis apparet · sic mens ad desideriū rapiē
ar · si adhuc mehil sit ab ea ōr̄ her eade
desideria deliberatu · hm glō ꝺicit · ſtul
ti audientes disputationē ōr̄ auaricia ul'
luxuriam dicut ꝛceptores ſcti · ul' ec rastros
hoes esse bros · ſ ubi spes ꝛmpisibiles eoꝝ
obtutibꝫ ꝓtant · mox ab eis ꝛcedit · quid ꝑ
bum orgeunt · ꝫ hō · ideo · q̄ radices no hnt
ꝛptationē cui ꝓbat · an ubū dei radices ſſice
ebit · sicut impetu ventoꝝ arbor · si arbor
ſt bn radicata · ꝫ ꝛcen hnt se p modum
ſpmeti · si ꝺ̄ go semen ꝛiectū · i dnīo ſpme
ni · figit quꝺ radice · ꝫ germiāt herbam
ꝫ nesat aliqn · i calamū · sed ex densitate
ſpmaꝝ ꝺ̄pimit ꝫ ſuffocat · ꝫ no fructifi
cat · modicū · hic aliqn ubū dei audiunt
ni desiderio · ꝫ ideo delectant ꝛ · ut · i ꝑ
mebro · sed diuine · ꝫ amoꝝ eoꝝ · ꝫ sollicitu
dines seu cure · ihs diuine · ꝫ amoꝝ eoꝝ cant ·
ꝫ voluptates · que ex dictis ꝛcepti sentiunt ·
ubum dei ꝺ̄pimut · ꝫ sufforant · i cordibꝫ
eoꝝ · ut no fructificet · i bis cogitationes ·
bō desideria · ꝫ opa spualia · a ꝑaꝝ · quod suf
focant ſm greg · q̄ impetus suis cogitatio
nibus · gutturū mentis strangulant · ꝫ du bō
desiderū ad cor non sumit · qui aditū flatu
uitalē uſerunt · Et dicit nōnꝰ ul' ꝑaꝝ · quia
sicut semen aliqn nec spmaꝝ fructificat ali
qua grana · ſ pma · ꝫ pauca · sic si dues ali
quis fructificat · i bonis opibꝫ · ista tñ ꝑtes
sollicitudines · ꝫ delicias · pua sunt · ꝫ pauca
ac mpfn · ꝑpē hoc aug̃ · Spinas · apat uis
to · ut dixi · i mā de auaricia hō · volunt
" dicis ad dicit · Sed aut i spmis rendit
" hm sunt qui ad audiunt euntes · s · a loco
" ꝑdicationis suę · a · sol · ꝫ di · ꝫ vo · vi · ꝫ ri
re · f · Se iste ambobꝫ mebꝝ dicit beda sil'
Sunt qui audiū uerbi · ꝫ uitā ꝓbat · ꝫ
desideriū gustant · si ne ad hec qđ ꝓbant
ꝑueniant · alios huius mūdi ꝺ̄ſa ꝛtrahe ·
Illos ꝑpua blandiendo ꝺ̄tardant · de ꝑmis
dicit · qui sup̄ petrosa · de spinis · qui i spmis ·
de hīs tribꝰ dicit Crisō · ut i bonis pluā
ꝓhenda · hi quidā tanq̄ negligentes au
dire · hm tanq̄ debilitati · ꝫ debiles · hm
ꝺ tanq̄ sm sanctꝰ voluptatē ꝫ ꝺ̄ſ · mūdi
a bonis ꝺ̄ſistunt · bonū est eaꝺ ordo uie pe
tre · ꝫ spmaꝝ · Opꝰ em est ꝑmo mentis
tue · ꝫ cautele · deinde fortitudinis · ante o
ꝛptis ꝑtinuſdt aliis · quis satus agricole se
men quiet · i vid · ul' sup̄ petrā · ul' inter
spinas · sic ꝑdicator ministret sane mūdꝫ
si ꝑdicatꝰ · i ꝺ̄ſ libꝰ · ꝫ mundi ꝓsitꝰ · ḡles
hic significant · non em sunt margarite

Dñica m quinquagesimi Evangelium

Luce 18

Dixit illo tpe Assumpsit ihc xpc apl̃os suos z ait illis. Ecce ascendimꝰ ihezm solimā. z cōsumabunt᷑ oīa que scripta sunt p ꝓphas de filio hoīs. tradet᷑ em gentibꝰ. z illudet. z flagellabit᷑ z cōspuet᷑. Et postq̄ flagellauerūt occidet eū. z die tertia resurget. z ipi nichil horū intellexerunt. Erat aut᷑ verbum istud absconditum eis. z non intelligebant. q̄ dicebant. Factum est aut᷑ cū appropinquaret ihericho. cecus quidā sedebat secus viam mendicans. z cū audiret turbā prętrāsire. quid hoc esset dicebant aut ei. q̄ ihc nazarenus trānsiret. z clamauit dicens. Ihu fili dauid miserere mei. Et qui p̄cedebant increpabant eum ut taceret. Ipe aut multo magis clamabat fili dauid miserere mei. Stans aut ihc iussit eum adduci ad se. z cū appropinquasset interrogauit eum dicens. Quid tibi vis faciam tibi. At ille dixit. Domine ut videam. Et dixit ihc illi. Respice. fides tua salum te fecit. Et confestim vidit. z sequebat illum magnificans deum. Et omnis plebs ut vidit dedit laudem deo. Et cetera.

Lucas xviij

Sermo aug̃ de eodem

Assumpsit ihc discipulos duodecim suos. z ait illis. Ecce ascendimus ihezm. z consummabuntur᷑ omnia que scripta sunt per prophetas de filio hominis. Tradetur enim gentibus. z illudetur. z flagellabitur. z conspuetur. Et postquam flagellauerint occident eum. z die tertia resurget. Et ipsi nichil horum intellexerunt. Erat autem verbum istud absconditum ab eis. z non intelligebant quod dicebatur. Factum autem cum appropinquaret ihericho. cecus quidam sedebat secus viam mendicans. z cum audiret turbam prętransire. quid hoc esset dicebant ei. quod ihc nazarenus transiret. z clamauit dicens. Ihesu fili dauid miserere mei. Et qui precedebant increpabant eum ut taceret. Ipse autem multo magis clamabat. Fili dauid miserere mei. Stans autem ihc iussit eum adduci ad se. z cum approximasset interrogauit eum dicens. Quid tibi vis faciam tibi. At ille dixit. Domine ut videam. Et dixit ihc illi. Respice. fides tua salum te fecit. Et confestim vidit. z sequebatur illum magnificans deum. Et omnis plebs ut vidit dedit laudem deo. Et cetera.

Sermo aug̃ de eodem

Assumpsit ihc discipulos duodecim suos. z ait illis. Ecce ascendimus ihezm. z consummabuntur omnia que scripta sunt per prophetas de filio hominis. Tradetur enim gentibus. z illudetur. z flagellabitur. z conspuetur. Et postquam flagellauerint occident eum. z die tertia resurget. Et ipsi nichil horum intellexerunt. Erat autem verbum istud absconditum ab eis. z non intelligebant quod dicebatur. Factum autem cum appropinquaret ihericho. cecus quidam sedebat secus viam mendicans. z cum audiret turbam prętransire. quid hoc esset dicebant ei. quod ihc nazarenus transiret. z clamauit dicens. Ihesu fili dauid miserere mei. Et qui precedebant increpabant eum ut taceret. Ipse autem multo magis clamabat. Fili dauid miserere mei. Stans autem ihc iussit eum adduci ad se. z cum approximasset interrogauit eum dicens. Quid tibi vis faciam tibi. At ille dixit. Domine ut videam. Et dixit ihc illi. Respice. fides tua salum te fecit. Et confestim vidit. z sequebatur illum magnificans deum. Et omnis plebs ut vidit dedit laudem deo. Et cetera.

Sermo aug̃ de eodem

Assumpsit ihc discipulos duodecim suos. z ait illis. Ecce ascendimus ihezm. z consummabuntur omnia que scripta sunt per prophetas de filio hominis. Tradetur enim gentibus. z illudetur. z flagellabitur. z conspuetur. Et postquam flagellauerint occident eum. z die tertia resurget. Et ipsi nichil horum intellexerunt. Erat autem verbum istud absconditum ab eis. z non intelligebant quod dicebatur. Factum autem cum appropinquaret ihericho. cecus quidam sedebat secus viam mendicans. z cum audiret turbam prętransire. quid hoc esset dicebant ei. quod ihc nazarenus transiret. z clamauit dicens. Ihesu fili dauid miserere mei. Et qui precedebant increpabant eum ut taceret. Ipse autem multo magis clamabat. Fili dauid miserere mei. Stans autem ihc iussit eum adduci ad se. z cum approximasset interrogauit eum dicens. Quid tibi vis faciam tibi. At ille dixit. Domine ut videam. Et dixit ihc illi. Respice. fides tua salum te fecit. Et confestim vidit. z sequebatur illum magnificans deum. Et omnis plebs ut vidit dedit laudem deo. Et cetera.

apli · hec ꝑ ꝑpi ꝺñi no intellexerut · ꝑma fuit magꝫ
amor · que ad ipm · z eꝰ iuꝫ habuit · ꝙꝑ ꝙ
eꝰ mortem cogitare no potuit · Sedi · qz ipm
verꝫ deu · z hoem innocente esse fatebant
z ideo neq̃ qm ipm mori uꝝ ꝑmittebant · Ter
tia · qz ipꝰ · pabol' loqui cōsueuerat · cogita
bant fortē · etiam illa ad qdam alia ꝓferen
da · z pabolice dicꝫ · Has res cū ꝑmt bead ·
qz em discipli iuxta magie desiderabāt · eiꝰ mo
rtem audire no poterant · z qm que no solu
hoem innocente · sed etiā deu uerꝫ fatebāt ·
quoniꝫ aut de sua passione dicebat ad aliq̃
allegorice ꝓferendo esse credidērut · Et sm
gle · Judei qui eiꝰ mortē parabāt · ꝙd de
sua passione loquebatur · intelligebat · hꝰ em
loqbat · qđ ipi facere parabant · De · fac · e · au
" ꝺñe ihezu · qz qui · sede · se · vi · me · et qd
" au · t · ꝑde · nr · q · hꝰ essid · go ei · q ihc na
" tus · Et cla · d · ihc · si · d · mi · mei · ꝙ ille rem
rbam ꝓfemte · audiuit · z ipam mdē no
poterat · z a tisentibꝫ mdōgauit · quid hꝰ
esset · i · quꝫ esset ꝑncipal' · i illa ebꝝ · ꝑ hꝰ sig ·
· ꝙ simplioꝝ diligent · qđ debent a sacn
doribꝫ · ea q̃ ad salutem ꝑtinent · z ꝑtissime
debent hmoi · qđ ab hmꝫ qui ambulant cū
ihu · n · quꝫ sunt vel erranter sectatoꝝ · z q̃to
sunt hoem melioꝝ · z sacrioꝝ · tāto eoꝝ
eoꝝ sermꝝ est · ut ab eo qrant via salutis ·
z m hꝰ ꝙ hic cecꝰ clamat · Ihu fil' dauid
mi · mei · ꝛsiret · vtrq̃ nām · i xpo · si huana
i hꝰ ꝙ dicit · ihu fil' dauid ꝑm q̃ nām hua
nam natꝰ · ex ꝓgenie dauid · Et dnam
ꝛsiret · m hor ꝙ dicit · miserꝛ mei · dei em
ꝑpi · miserꝛ · Et affirmat · reuelare mſpi
am suę creature qua vidit · Et si qđ · con
tra · ꝛ hanc · ergo illa sacre potuit · nō hanc piaty hbꝫ
legere · no potuit · Rndz nulla · qz · i undusmo
multꝫ · iis · ignorant · ꝙ de ꝓgenie dauid deꝰ
ꝑm nām nasciꝛ · · z io ei ut deo lo · d · ihu
" fi · da · mi · mei · De · z · q · ꝑ incepa · e · ut hꝰ
qz ut dr ꝙm · de lv · ꝑ clamoꝛe sui · mi pa
diebat · turba ab audiendo ꝛpi doctrina · ipe
nō multo magꝰ clamabat · sup quo dr · Cecilius
miteꝛ · mstrauit · affectionē eiꝰ · vta pez
ꝓhibentes · no impediꝛ · eiꝰ audacia · no
lut · em fides ombꝫ ꝛpugnare · z i ombꝫ
triumphare · unde · em · est · ꝙ cultu ꝺñs pue
rem deponē · · Nam si causa pueri sunt
mi prudentes · no illi ꝙ salute · are no · deꝰ
totalem deponē impudentia · qi dicet · cum
omo doceꝛ · Tal' est nā fidei · ut q̃to magꝰ
vetat · eo magꝰ urendit · ꝙꝑ qđ sui dei · ꝑ
sermonibꝫ non vincat · victꝝ em fidei m
pual' est · senā · z i semarate · z oēs adultꝛ
" facty · · Etang aut · ihc · iuꝰ · il · addu · ad se ·
In quo apꝑt clemtia xpi · qz no dedignat
est · ſtare · z alloqui viles · psonas · z paupes ·
" Et ad ꝛpnd · d · illi · q · mis · ē · si · no · mirꝛoga
bat ꝺñs · qi ignorans · qz · nec · oꝛones · eius
sol' desideriꝫ monstrauit · apud deu · ſtes
rogabat · ſm hylariu · ut sentent · dei · ſ · dum
ne effectꝰ · opus · petebat · em · ab eo · tāquam
" a deo illuminatione · oculoꝝ · fiuoꝝ · Ar · il · dꝛ ·
" de · ut · vi · Cui quo · grec · Imitem · fratres

carissimi · hui · rem · z no · flemꝰ · dnas · nr · re
na · dna · non · fugimus · honoꝛes · a · ꝺñs · ſm
ſ · luce · petimꝰ · nr · luce · q̃ loco · claudit · aut
ꝛpe · finꝫ · aut · q̃ nocteꝫ · intꝛupione · vitaꝫ
q̃ a · nobis · omittꝛ · ꝛ · peccatoꝛibꝫ · rꝛmittꝫ · sed
luce · ſtatꝰ · qua · nō · sol' · angel' · nūc · possimꝰ ·
qua · nr · mitis · michoat · nr · finis · angustat ·
ad · qua · ꝑfecto · liꝛe · via · fides · est · ꝙꝑ · qđ
" ut · subditur · in · evāl · Et · dixit · illi · ihesus ·
" Re · q · si · t · r · sal · fe · z · ofec · vi · Ꝛcue · ubiq ·
ſspice · sed · efficacissime · opatus · qz · cōfessus · nu
dit · z · hꝰ · rēdimebat · in · timen · ꝑ · fidei · meritꝝ ·
qui · xpo · credē · nolunt · nu · finierunt · ullm · ꝑ ·
phetaꝝ · vniꝫ · talia · opatu · fuisse · a · sic · plo
rib⁹ · utilitas · ꝑfecte · Et · hꝰ · em · qđ · ofectum
est · subito · audit · apparet · q · ista · ludeis · fiunt
miraculosa · no · nāl · · Tacta · em · no · operatꝰ
" i · infirmi · z · sequebatur · illu · fide · z · mortis ·
qz · qui · a · xpo · illuminati · sunt · corꝑaliꝫ · em · ab
ipa · illuminati · sunt · metalitez · qz · totu · hoz
sil' · salutis · fact · · ꝙꝑ · qđ · dr · Joh · vis · totu
" hoem · salutis · fiant · sil' · in · sabbto · z · se · illu · mag
" deus · z · sic · duplice · visu · ꝛcepit · ſ · corꝑalem
z · mentalē · ut · id · certitudinaliꝫ · cognosceꝛet
ipm · soꝛe · deu · · alias · em · ipm · no · glorificas
" set · ut · deu · Et · oēs · plebs · ut · audit · laude · de
dit · deo · Tota · em · plebs · visa · miracula · aliq̃n
te · illuminata · fuit · spualit · · ut · iam · aliq̃d · dignū
qđ · i · xpo · agnoscet · Fuerit · Crisp · aut · dominꝰ · de
monstratꝰ · curatꝰ · sequi · uoletem · phibꝫ · et
" in · hac · ctate · illuminato · sequi · ꝑmittit · Rndz
qz · illu · mittit · ꝑcepta · ut · ex · sua · ofessa · brisa
toꝛe · ꝓficeret · Cui · no · sequi · ꝑmittit · ihezu
solūm · ad · passionē · gradientē · ut · ꝛcipiat · hu
miracli tes · mꝛ · q · meritoꝝ · · non · existimaret · eū
mſicordiate · ꝑpa · q̃m · dnā · patiꝰ · ſ · tota
ꝑ · ceci · ille · a · ꝺño · illuminato · ſcto · e · eius · coꝛpa
liter · z · spualē · Et · qz · nos · sumꝰ · illuminati · a
ꝺño · spualē · ꝑ · veꝛā · fidē · ideo · nō · corꝑaliꝫ
sequi · no · possumꝰ · salte · spualē · id · sequi · de
bemꝰ · Ad · qđ · faciend' · · nām · z · nobis · agnos
ꝛe · via · ꝑ · qua · ipe · ꝺñs · mcessit · Et · illa · bis
gradꝰ · nobis · i · oīe · apte · describit · d · Cum
ipe · ꝺñs · z · creatoꝛ · angloꝝ · susceptuꝰ
nām · qua · vidit · i · vteꝝ · agnis · ventꝛis
ci · i · hꝰ · mūdo · ꝑ · duces · volut · ꝑntes · pau
pes · elegit · unde · z · agn · qui · pello · offeꝛe
desiut · colubaꝝ · pullos · a · paꝛ · natuꝝ · sed
sicut · mal' · mucnt · ꝙssari · i · hꝰ · mudo
noluit · z · insup · illaꝝ · delectationē · z · gau
dia · i · hꝰ · q̃ fuit · Sed · etiā · duꝛa · mala · ꝑ
tulit · ut · obꝓbria · irrisiones · sputa · flagel
la · alapas · spinea · coꝛona · z · mortē · sicut
z · ꝑus · euangliū · loquit · · Illa · e · via · ꝑ · qua
mcessit · z · qua · nob' · ꝑmonstrauit · ꝑ · qua
si · eū · sequi · volum · ut · debem⁹ · oꝛtet · ut
nos · sum⁹ · quasi · a · supbi · nr · appetam⁹ · ꝙs
pezari · i · rebꝫ · hui⁹ · mundi · ſ · ut · nos · appe
tam⁹ · altꝝ · status · z · magnos · honoꝛes ·
mūdanas · · z · si · affluat · no · apponam⁹
coꝛ · · Non · diligam⁹ · eas · ſ · mus · de · eis · largi
ad · pauꝑes · · z · plus · gaudeam⁹ · de · bono · ope
z · de · adutoꝛio · qđ · fuim⁹ · pauꝑibꝫ · de · dui

ms · qm̃ gaudeam⁹ de bõ possessione · pau
cu⁹ sustineam⁹ aduſa · sicut dom⁹ nobis
exm ostendit i sua sanctissima passione
z ut no⁹ q̃am⁹ gaudia z delectatões indi
sicut dom⁹ non patuit : z potissie hodie
z ipso facto tpe · de quo etiam nos amonet officium
ecclia⁹ dicens · m hodierno euã⁹ nob⁹ xpi pas
sion̄ ꝓponit · z singulariter nobis timere
debem⁹ ab ist⁹ mal⁹ · z nociuis gaudio
q̃ h⁹ tpe q̃unt sclãres hoc⁹ · i supflus
nbis z potꝰ · nonne ame cozpi · z ebus
z a stultis illis z illuctis ꝺbz z tor⁹ · q̃ mit
exercent ꝙ tarnis · z mutatione vestimẽ
ta ut viri utant⁹ uestibꝰ nitidis · z sordi
qd de se ē manifm · ut dr Ecclie · xxvij
et ē cena spalr gl̃ibitu⁹ deuteꝝ · xxij
gr gentiles tali utebant⁹ qpe volabã
am · z talia no solu tanꝺ debem⁹ i nob
ē filis z filiabꝰ nostris · z i tõ familia
nra · z i ombꝰ subiectis nob⁹ · qz q̃ill⁹ vim
ꝺdit⁹ sum⁹ · Vnde aug⁹ in quada epla
dicit · Timeo mi fratr⁹ qd ombꝰ tibi subiec
tis z bone voluntat⁹ i domo tua · a ma
tre ecclie sce · amaritudine · z timore tene
ne inuidie⁹ · z de ozt⁹ salute sollicitꝰ a⁹
ingil existas · qz q̃ ombꝰ tibi subiectis
qui i domo tua sunt · tom dno ꝺdixa
nuda pnpe · mpa · suade eis · q̃ caueat sibi
a superbia · detractione · ab ebrietate · a fornica
tione · a luxuria · ab ira · a puritia · cupiditate
q̃ est radix om̃ malozꝝ · ẽt

Dominica in quadragesima Evangelii Mathei quarto

Tc illo tpe · ductus est ih̃s i desm a
spu⁹ ut temptaret⁹ a dyabolo · Et cu ieunasset
q̃draginta diebꝰ · z q̃draginta noctibꝰ postea
esuriit · Et accedens temptator dixit ei · Si
filius dei es · dic ut lapides isti panes fiant ·
Ihesus respondit dicens · Scriptum est · Non
in solo pane vivit ho⁹ · sed i omni vbo q̃
procedit de ozc dei · Tunc assumpsit eum dyabo
lus i sanctam ciuitatem · z statuit eum sup̃ pin
naculum templi · z dixit ei · Si filius dei es · mit
te te deorsum · Scriptum e enim · qz angelis
suis mandauit de te · z in manibus
tollent te · ne forte offendas ad lapidem pe
dem tuum · Dixit illi ihesus · Rursum scriptum est
non temptabis dom̃m deum tuum · Iterum assumpsit
eum diabolus in montem excelsum valde · z osten
dit ei oia regna · z glam eozꝝ · Et dixit
illi · Hec oia tibi dabo · si prostratus adora
uer⁹ me · Tunc dicit illi ihesus · Vade sa
thanas · scriptum e enim · dom̃m deum tuum ado
rabis · z illi soli seruies · Tunc reliquit eum
diabolus · z ecce angeli accesserunt · z min
trabant ei ℟ ℣

unt ductꝰ e ihesus i desm
a spu⁹ · Time · s · immediate
post baptm · ductꝰ e a spu⁹
s · sancto · qz hyadmitas x⁹
sunt ozganu⁹ diuinitatis ·
et ideo ad oia agenda mo
uebat⁹ mstructu spus sancti
i desertum · ut s · i loco de
serto ozi apto sui spm offerret ꝙ nob⁹ deo
pri · z ut temptatꝰ a dyabolo i gula · auaritia · z
superbia · sicut ꝓphyoplasti dyabolus comẽt · sic
phyoplasti subsunt · uicti · qpe qd sequit · ut
taptaret⁹ a dyabolo · ꝙ dñs xp̃s strati · post
superbiam sancti annouationis · qd e baptm⁹ temp
tari voluit · ꝓ informatione nouꝰ baptismꝰ ad
ultos · aut alios nouꝰ ad xp̃m dubios p̃ pe
tentia · ul' intentu⁹ religionis · ul' p aliqua ali⁹
statu · i quo desipere⁹ mudꝰ · z inspiscere
eg · ut magis vigilent ad̃ nimisibile hostis ·
qz ipse ꝓdito modo nouꝰ duc⁹ dyabolꝰ sentit
maiozes temptationes mouere solet · Amb⁹ sup
luc⁹ dyabolꝰ sp minuere ad meliora tendentibꝰ ·
Vnde dicit Hylarius sup̃ apt · i suscipiat⁹ max⁹
diabolꝰ temptamenta transeuntia · Et ait⁹ · n⁹ filii ar
redens ad fiducie dei · stra i unsi⁹ · z timore
z spi diam tua ad temptationem · z h⁹ fuit primo
ꝓpt h⁹ · quia indignatꝰ est · ꝙ deseruisset ab eo
Deus qz corpꝰ mundum · timens ne illud as
sendat · Vnde rendit ipe · Scriptum est · qz ipsum
ꝙ ipsos a pnã⁹ fraude vincere possit · nodum
firmatos · z humanos i humilitate · Deus nõ
ꝙ xp̃s no⁹ scipm ingessit ad temptationem · sed
ab alio · s · a spu sco ductꝰ est in desm ut
temptaret⁹ ad dyabolo · ut hic scribit⁹ · ꝙ qd
ipse nob⁹ insinuauit · qp nos ꝓpos i temptatio
nes impellere non oportet · ut debem⁹ gl̃i
in aliqui fiducit · qui se pio ꝓpinqs sanctis
orationes ꝓtoꝝ no⁹ munimẽ⁹ · si qp aliude at
tracti ultiꝰ trahere debem⁹ · Vnde dr hic
Chrisost · qz h⁹ erat xp̃s · sicut homo voluit
duci ad pugna · z no se ingerẽ ad pugna
did · p h⁹ docens · p nulli debet ofiat i vnq
bꝰ suis · ut se delectationibꝰ carnis · z mundi
ingerat · ut humor supet · z p h⁹ ꝓfectꝰ se
i uacuabꝰ exercerat · Nam illa est fortitudo
et fiducia ꝓfectus · z qpe fragilitatis mimia
ignoran⁹ · qua ne dñs tonues denpsit⁹ · Sed
et aplus patꝰ docuit⁹ fuit · affirmans audac
ter se nõ xp̃o i morte ituꝝ · qui sum⁹ pat
ad vocem ancille abnegauit dñm suum · Et sic
i.ii. sp̃ temptari simplr accipiu⁹ nõ ꝙ appetendum ·
ꝑ tentare z vincꝰ sil' accipiu⁹ ꝙ appetendum ·
sed qz gpr nram fragilitate victoria minus
dubia est · ideo securius fugit⁹ · qm̃ qrat⁹ · Et
ad b · ja · d · Ome gaudiu existimate dum ꝙ
laquit⁹ · de temptatione tribulationibꝰ ad qpe
nam hortat⁹ · ut mꝰ eas ꝑmunite et
gaudio mens̃ sequent⁹ · Non am aliꝰ eas vin
cere possunt⁹ n⁹ p̃ patiam · Vnde ipm gau
dio victoria idem est · qd quidam no⁹ est
de temptationibꝰ sim̃ se · sed de patientia
que temptationem vincit · Item dicit ꝙ ·

ꝙ nouiter q̃si nũq
tẽptare

℟ nemo suis vibꝰ ꝙsi
dens dr se ꝓponte tentoꝝ
tentationes ingerẽ

Cur dns a dyabulo voluit tentari

tentaciones no simt nāe ad salutē. n. nūtē. ōdiō ta. sut si aduenant no venit ad ḡnū. nisi vincant. 2 necesse est ut veniant ꝑ̄ sc̄ti pulsi corrupcōe. ex qua corruptiōe sequit pugna carnis aduersus spm. q̄ tentato dn̄o Cezao no tradd q̄ sm̄ doctores ꝑpe tentari noluit. ꝓ. ne dia. se iactaret q̄ xp̄m ideo no vicit. q̄ eum eo pugnare ꝑmissa nō fuit. si em̄ superbi aliq̄ no superat semp̄ causat. q̄ nō eo pugnare ꝑ missū non fuit. q̄ uidelicet superbe est. q̄ no possunt agnoscere suū ḡ̄m defectū. Ideo q̄ ex tentatiōe ueritē gl̄osum est. ut ubi mago niafestat. q̄m sine tentatiōe Cezao superbi larius sup̄ aḡ. uolut xp̄c sēo sūe tentari ꝑ̄ mutata nram. ut ondat q̄ nulla ta sua e mi hac uita. que dya. no audeat tentare. 2 per hō ois homo sit ꝑ̄ 2 unde credendi a nra. Unde qui se existimat sine tentatiōe esse. audeat ne credat dicat aplus ꝑ̄ colōe. x. Cezao ut dia. 2 nūd none a nobis 2 nos sc̄i tentationibus sociat 2 ce ad audiendū nome eius. qui plene de ipo tenuphauit Cezao ut nob̄ dē tentaciones auertat 2 erat. Unde ḡ̄ dicit 2 omē. no erat nudus tū redemptor. q̄ tentari uolut. qui ueniat 2 omēs uolut. ut sic tentationes nras tentatio nibus suis uincat. sicut morte. nram sua mor te superauit Cdecto ḡ̄ dc̄m. ut nos instrue ret. quato dia. tentaciones uincāt. unde augl dr in. de tēte. q̄ xp̄c dya. se tentandū ꝑbuit. ut ad superandas tentationes eius. mediator esset. no solū p aduersoria. uerū 2 exēplū. Decimo ut nemo uereat de tentationibus ꝑ̄ sp̄e uenientibus. dū ad xp̄m undet tentare. ut dr Cris De ulē Et tu ꝯ. q̄d. di. 2 q̄d. nor. po. esu. Cista q̄ ieunium 2 nob̄ ad hō ordinatū est. ut lasciua corpis edomat. 2 tō sensualitas uoi pfectus subiugat. In xp̄o aut nulla fuit re bellio aut rebellio carnis sensualis. ad spm. 2 ideo ipe ieunio no indiguit. uolut mi ieunare. ut sua innocentē carne p nob̄ macerare. 2 ut nos exemplo sui ieunare ad humiliand̄ carnē nram. 2 ꝑsumiend̄ omnibus petor. Non Cris ieunat xp̄c. ut tu discas q̄m magnū bonū ieunium est. quale maxi sentiat a nob̄ adiuuāte dya. qz nr dya. nr inimicus sitit efficaciā medicine q̄m appetitu q̄m mediante efficacia 2 lasciua sensualitas ideo hac sensualitate domita 2 frenata. p ie iunium maxiq̄ stimuli dya. pungendi nos ablati est Sed nōdū q̄ stati post bap̄m qui 2 nobis 2 sanatiq̄ morbi originalis. xp̄us ieunauit docens. p hō. q̄ spualr sanati a pec cato sine p baptismū. quo adultos. sic p pe nitentia sine p introitu religionis. no debēt uitare onosa. nr mollitie uide. ꝑ ieunare de bent. ad ꝓmendū bestiales motus sensua litatis. qz maxie. impellit hoem ad petā. et 2 hō p̄m Cris. fuit more medio. qui nō aliq̄ egritudine sanus fuit nisi uoluit. non fuit. ex qb egritudo facta est. Egritudo aut humane nāe. primo facta 2 p. meritū uetitū. sine p gulam. Ipa em̄ adam de paradiso expulsus

Cur dns statim p bap̄m ieunauit

humanum intrauit gula cū sua

end postea diluuium noe fecit. Sodomoꝝ pul ma ipa deduxit. mlta ee mala semp in hoīb opata. 2 adhuc opat. na filia sue ḡs ḡnāt sunt hereia. ebrietas. discordia contus. mollitie. ac pont superbia ignorās. tion dnōe silr auaritia. qz duūe a carnali bz appetunt. ꝓpr delicias sensuales. q̄ ee. ꝓ ieu. as ma in tentatione ieunauit. hō fecit 2 ex. ꝓ qz in q̄ tpe ad oēs nimineat se tentaciones se tueri. p hō q̄ ipe in temptatiōn ieunauit. doc q̄ p ieunium oz nos armari ad tentationes. Unde mē arma ustune apls enūat ieu nium. ne dicat vr Cezao nōdū q̄ sm̄ q̄ alit ieu doctores. dñus uolut p̄sc̄e q̄dragēa dieꝝ nau q alit ieunare ꝓpr hō ut d hō equaret duobus moysē et patribus. qui mariē in uetezi lege habeba 2 cloā. uiq moysi. 2 helie. quoꝝ vnus erat legis lator. 2 alt̄ p̄phāz ꝓphaz. 2 legis zelator. Illoꝝ end quilibz quadragēa noctibz et q̄dragēa diebz ieunauit. ut de helia ꝑz mo. Et de moysi deutn. ix. habat. quo duabz viabz ieunauit. Et ut dicit Cris no ul ad q̄dragēnā dieꝝ 2 noctes dns ꝓcedere uolut. ne mirabil' uidet carnis assūpco. Aliꝰ en ieunauit xp̄c. aliꝰ moyses. 2 he lias. qz sm̄ glo. moyses 2 helyas. no ieu nauit ut ipa sciat xp̄c. Ex moyses sus tentato collegio dei. ut habet exo. xx. 2 ab augl xn̄e sup̄ gen. ad litā. helias ut ieuna ret 2 fortitudine ubi saul' sup̄it 2 eqdam panis subministrā. 2 fuit post. ꝓ ꝓpe uehe mente deiparam 2 moyse 2 helie. una tm̄ abstracta fuit ab oribz ne gētacois. q̄ sic media fiebat deputio. 2 deputi ut stu tiano. q̄ puus eis an sup̄ta sufficeit nāe corpis. p tm̄ xp̄c. nil̄ erat alis modis potu it diuina uirtute 2 supnāli. Et ḡo ieunat xl" diebz. 2 xl" noctibz. Et ut dicit aug tēpa postea euenit. Et ut dr hylari sup̄ aḡ. q̄ do mig. no fuit ex superbia medie. ꝑ nā sue hoīem dereliquit. ꝑ eon em̄ erat dya. a deo ꝑ a carne uincēdā. Et nō q̄ ꝑsidā apud iu deos augut dr hinc tertiu. d. xp̄m diuinū thm ee deū. sed deo no operāt cōmodē et ieunare. 2 igit ē derile diē deū ieunas se. Et ē magis derile diē deū esurire. aut me. ad moysē. qui fuit solum homo. non esuriit post ieunium. xl" dieꝝ. 2 xl" noctiꝝ Rne nre. de in q̄ xp̄c est. 2 ead verba deꝝ 2 ho. 2 p passionē sua dñm uolut ḡa humana ꝓpr q̄d an dñicā resurrectionē sua habuit corpa passile. 2 mortale. Jeunauit ḡo. 2 esuriit ad affluentiā. imo mortē p nob̄ susceptā. no 2 debilitate. imo hō ē impo. le sed 2 humanitate. 2 nobis meruit gratia 2 glām. Unde sup̄ illo gen. xx. mo. Et mō duxit eam ysaac. 2 dicit Ra. aī. hadarasar sen. hic ē rex messias. que elegit deus suus. 2 indutū. ut coleret eū toto corde. dauid. qz rex fuit ad patiend̄ mag̃ p israhl'. et ad ieunand̄ 2 humiliand̄ se. p eis. sicut scriptū est ysa. liii. Ipse uulnerato est. ꝓ

mnqtates mag[is]t[e]r m[eu]s ꝑpt[e]r ſcr[ip]c[ur]a no[n] di[cit] pau-
ſe. z lu[cas] e. ſ. ſumg. Et ait dicit ꝑdicty⁹ u-
deus. q[uo]m moyſes poſt ſuā reuniōē no eſſent
ſm̄ eſt: q[uo]d ꝑ[ro]p[te]r⁹ no[n] omnes diſſet. n[on] ē filꝫ
de u[ir]g[in]e. Nam manichei. z retrei hereticꝰ
dicūt erant. q[uo]d xp̄c no[n] habuit carne ex ele-
mēt⁹ aplam. ſed celeſtē ſeu ſimtaſticā. ad
quoꝝ errores euidēter oꝑtinendos optuit exprīmē eſſu-
rie xp̄i. Iudei uo no erant dicti hꝰ de
moyſe. z ideo no optuit. ut ſcriptura meti-
one faceꝝ de eſſurie moyſi. ſed euangly
ſtant mentōne de eſſuie xp̄i: qui p hāc eſu-
riem in ſe no ſolū Iudeam miſeritate
z veraꝫ Iudea nām: ꝑ z ꝓmiſſione tenta

" toti ſuo dedit. ꝑpt[e]r q[uo]d ſequit Et ꝙ. temp⁹
Cur dꝰ lo dmnt tenta n⁹ Vbi noñdū ſm̄ mo. de lyra. q[uo]d dꝰ⁹ ſnchat
p ꝓphaꝫ q[uo]d futuꝝ erat i mundū uerꝰ deus
z verꝰ hō. ut habet exꝑſſe yſa. ix°. puluꝫ
natꝰ ē nob⁹. z filꝰ datꝰ ē nobis. Ere nera
humanitas. Et uocabit⁹ no[m]⁹ eꝰ admirabil⁹
conſiliarius deꝰ fortis. pat⁹ futuꝝ ſeculi. ꝓncepꝰ
pacis. Ere manifeſtꝰ eꝰ diuinitas. plurꝫ enim
alios longe exꝑmit hꝰ. ſed triſtis ⁊ breuitat⁹
Eſtq; ſnebat dyab⁹ ꝑpt[e]r mitꝫ xp̄i. ſpleti⁹ m
ꝓpe ebdomadaꝫ damal. in quib⁹ erat detrima
te ꝑſtrus tūng ſui aduerſ⁹ in ꝓpe ꝛſtaꝝ
ſm̄ indoctꝝ. ad herodē alienigenā. put
fuat ꝑdm̄ ꝑ iacob ꝑtriarchā. gen. xl. q[uo]d
neſciebat rectitudinē. q[uo]d ihc nazarenꝰ
eſſet ipe xp̄c. de quo tota ſunt dicta. eo q[uo]d
miſterio incarnationꝭ ſiut ſepte ſigill⁹ clau-
ſū no pateꝫ diab⁹. ut dixi ſupꝝ. i die re-
ſurrectionis Vacat. m ꝓpe eminentia ſedat⁹ xp̄i
ihu. z ꝓpe explanatōne tpis eſſum aduerſ⁹
xp̄i. z ꝓpe ſigna facta in xp̄i nomine. z
i eꝰ baptiſmo. z ꝓpe teſtimoꝝ angloꝝ
ad paſtoꝛes ꝓpe ſtellam q[uo]d apparuit magis.
ꝓpe teſtimoꝝ ſymeonis. z anne. z ꝓpe de-
trimom ioh̄is. z alia talia habuit diabolus
forte ſuſpectura. q[uo]d eſſet verꝰ deꝰ. z meſſias
ꝓmiſſꝰ in lege. z ꝓphetis. z ideo uoluit de
hoc experientia ampe. z tertio tudm̄ ꝑ tep
tationem. z ultra hꝰ nitebat eū ꝑ hāc
Quare xp̄c miſſꝰ im tra⁹ z no redepoſ⁹ no luit ſne dy abolia
teptationē. induce ad ꝓcm. ſi inuenīret
puꝝ homo. ſed dyab⁹ neutꝝ illoꝝ obtinu
it ut ꝓbauit. Dicēs exquo dyab⁹ ꝑmt⁹ mo
debat experi. ſi ihc eſſet meſſias. z verꝰ
deꝰ. z homo: ſne noluit xp̄c ſibi hꝰ pateſa
cere. hꝰ ſolunt glo. ſup illo pˢ. ad cor. xⁿ.
dei ſapia i miſterio abſcondita. z nemo
principū huiꝰ ſcī cognouit. ſi enī cognouiſ
ſet. nūq̄m dnm glie crucifixiſſent. ſuper
illo dr glo. q[uo]d demones ſapiam dei de me
diocꝝ ſingꝝ huam. ꝑ ihm nazarenū no
tam implende. ſi cognouiſſent. no ſuaſ
ſiſſet ipm crucifigi: qr no ſuggeꝛet illu
dyab⁹ crucifigi. per quē ſapiꝫ ſtruet ꝑdē hu
manū genꝰ. Illa go ꝑ[ro]p[te]r doctoꝝ eſt cau
ſa illa. q[uo]d ihc nazarenꝰ noluit dyab⁹ pate
facere. q[uo]d ipe eſſet meſſias deꝰ z homo.
z q[uo]d tali paſſu. z no uoluit ꝑdm̄ et
eripe humanū genꝰ de ꝓtate ſua. ena
diabolus. non mutauit ꝑ ſe lapides in
delicioſiſſimos ubꝝ dicendo ſe a deo miſſꝰ
ad ꝑfinendū eū in deſerto. illa enī fuiſſet maior
z fortior teptatio. ꝙ hoc ideo no fecit. qr voluit
ſme ſi eſſet meſſias. que ſuaue uelle liberare
humanū genꝰ. ꝑ ipius morte. z paſſionē ut m
nuerto meſſia. diſſuadet ombz ne mirabile ex
Vnde leo ꝓpa de ymone. quadragīmo dicit. q[uo]d no
ideo. induxit pharaō ex drabolꝫ ad ſequendū
de lapidibz panes. ut mirabile omittit: ſed
ut eꝰ diuinitate agnoſceꝛet. z ſi eſſet meſſias ꝑ
" nipue. Hic i tap. dyc. ei. Si fi. d. e. ſi nāl⁹ et
ꝑ ſnꝫ ei equal⁹ in glie. z ut appaꝛeꝛ filius
dei. z ut eſſurie ꝛpelles: dic ut lapides iſti pa
nes fiant. Crisſ. Cogitauit dyab⁹ apud ſe. ſi po
terit de lapidibz facē panes. uē filꝫ dei eſt
Si aut no potꝫ homo eſt. Cui reſpondens
mute. q[uo]d nō diuitē eū poterat ꝓpendē. nīſi ꝑ
ad gula inducē dicit. Scriptū eſt. ſ. deut⁹ q[uo]d
" omo. Non i ſolo pane uiuit ho. ſ. i omi
uerbo. q. ꝑ. de. o. d. paſt de ſcā ſcripturā. q[uo]d e uer
bū dei. z ꝑ ea lo⁹ ome q[uo]d uult ab hoīe fieri
ut dicit ſuguſt. xxvⁿ. mor. Verbū go q[uo]d ꝓce
dit de ore dei. ē omne miſtiū. z oīs aſſola
q[uo]d q[uo]ent ex meditatiōne. auditu. lectione
diuiꝛſ. eloquiſ. ꝑ quib⁹ mueniūt uba me
dendia ꝛ omne uexatione ſpiualem. z ad
exempla de his qui tha paſſi ſunt. z aduti.
z ſingulariꝛ ibi mueniūt ꝓmiſſiones et ne
bn tudnis. quib⁹ aia ꝛ diuinas labꝛe reſi
ruit. Dom. q[uo]d dns ī qualibz illaqe teptatiō
nū ſcripturaꝝ ſe defendit. qr i ꝙbz
dicit ſcriptū ē. In q[uo] nos debem⁹ q[uo]d ꝑ ſcripturaꝝ
ſacrū paſſionē. z debem⁹ nos defendē. ꝛ⁹ oīa
teptamenta. q[uo]d ec pulchre deducit ḡ. ſuper
ezechiel. pre nr̄a omē nr̄i. d. Omniſa noſt
munimē in ſacro eloquio omē. ibi quippe ſt
ꝓcepta dei. ibi exempla uiroꝝ. Et eni tot
pat⁹ nr̄a deſidaꝛio aditoꝝ ſui audiat. q[uo]d dic⁹
di. do. de. tu. ex te. ord⁹. Sed ſi quis ī odio
ſortaſſis labiꝰ premi. audiat quid dic⁹ dile
ges ꝓximū tuū ſicut teipm. Non enī ꝓximus re
premi tu. Et de inimico q[uo]d ꝓximo ozet ul⁹
ſto illatā eſt. ad ira mens accendit. audiat
quid dic⁹. no ꝙas ulcīſci. nr̄ memoꝛatiꝝ
inuitꝛe tuum moꝛſ. ſ. ꝛ. carnis corpꝰ male
ſanatā mens accendit. ne ſeqat⁹ ſcs mete
audias q[uo]d ibi dic⁹. Cum uidi ad dau. e. medꝛ. e.
nio ſu. Con mi mitꝫ foꝛſitan quiſq; am
ſuū placaꝛe diſponit. i odio. audiat q[uo]d ibi
ſcriptū ē. Fili mmi. ne. bene. h. q. ſ. u.
Et ꝓ[ter]ea qui aliena ꝛd no rapit adhuc foꝛſi
tan ſua ꝛdinate utꝛet. audiat q[uo]d illuc dic⁹
Vendite q[uo]d poſſidetis. z date elemoſinā. ſi
ſtinatꝰ aia ꝑſtm deſiderat deo. z fil⁹ ſeculo
audiat quid ibi ſcriptū eſt. Cum ſto ꝛmuꝛ
mueāt ē. q[uo]d poſ. no. po. me. e. diſcipl⁹ Deꝛpoꝛe
quis a ꝑtatis labꝛes ꝑ dno ſubiꝛe. ec cum
pualet ꝛfugiꝛe. audiat q[uo]d ibi ſcriptū ē. Cum
no tol. me diſſp. Et go ibi ꝓcepm ſunt tot
mi pectoꝛis mudma. illa go. arma ſumaꝛ
ad bellandū. muſibile hoſtem. Et d inficiaꝛi
no ſolū de uita ſpiali. ſed ad coꝛpalē ſicut
ꝑ de moiſe. qui ieiunauit xl. diebz. z xl⁹
noctibz. uerbo dei ſpualē. z coꝛpaliē ſuſtē

Et ꝑ ſcīpturā ſacrā paſſi⁹ et debem⁹ nos defendē q[uo]d oīa teptamenta
vi. j. 3ꝛ a

seo hoc ut ꝑplus ifil' a culuã baal ꝓdat · z vole
ret deu verꝫ · ꝫm hꝰ fecit de ꝓcepto dñi dice
ꝯ sibi · uade ostende te achab · ꝛc · z uc ve
uelatꝫ fiue sibi modꝫ ꝓcedendi ꝯplꝰ
bual · licet hoc nõ sit expssũ · qz no omia sũ
bunt · Sed' no dd' ē de ḣelizeo · arzauit eũ
naaman ex dina ꝛualacõe · z dina ꝯtulit ·
z ꝑpt notabile eam · z utilitate · ꝑpe eũ
naamans ducta ex hꝰ ydolatꝛ · cuius fuit
ad coledum vnũ verꝫ deũ · non ut hẽ · nisi
ꝛc · pᵉ dicit · z ꝺo sanct' suus ultra
holocaustum · aᵗ victima diis alienis · nõ dñmo
soli · de gedeon dᵉ · ꝺd vno mõ · qꝺ hꝰ fᵗ ex
structu dño · ꝛc · no patrauit · ꝛfumdꝫ ei
dñs no impellit ad malũ · Alio modo dicᵗ
ꝙ gedeon non dubitauit de ꝑcõ · qu ꝑpꝫ
ꝑssit saluare ꝑplm · nᵉ de uerbo dñi dicẽs
sibi · uade in hac ꝛtã meã · liberabis
ꝑplm ifil' quẽ aut verꝫ · Dz ignorauit an
ꝓmissio esset absoluta q semp impleuit ·
an ꝺdonal' · nisi gedeon · z ꝑsonã eius pone
rent impedim ꝑ aliqꝺ ꝑtm · ꝓcipue
cũ in sac' ꝛiptũã ꝓmissiones dñe m
taliqᵗ facte sub tali ꝺdone · quã non
expimat' · Vnde ꝓhẽme vnꝰ Qubito lapꝭ
de gente de ḣgno · ut edificẽ · z plãte · qde
si fiant malũ in oculꝭ meis · ut no audiat
voce mea · ꝑcepit ꝺd agam sup bono · qd lo
cutꝰ fuꝛ facturum · Diminuit igit gedeon ne
ꝑ fragilitate sua · z ꝑsonꝛ eius · ꝙ ꝓuenirẽt
malũ · z sic impediretur dei ꝓmissio · pe
nit go hmilitꝫ a deo ꝺcessi ꝑ signũ · qꝙ no
ꝓuenirẽt tale impedimentũ · ut sic ostẽ
sus · z expedita ret ad plũ · ꝑpt qd ꝓuenit
duᵒ signũ · vnũ ꝙ se · z vnũ ꝙ ꝑsonꝭ suis ·
Ad aũtẽ malachie dd' ē · ꝙ nudet tenebra
tur plũ deꝰ mag ex ꝓcepto dei · z ꝑ dñs
hꝰ ꝛzat nunc ex ꝑte ꝑfectũ · z utile ex p
te ꝺpetuũ · Erat em ad ꝑfectionem mi
roꝛ dei · ad hꝰ em mducebat dñs ꝑplm ꝑ
ꝑplam Sisee · ꝛfecte omem ꝺmam · ꝛc · ad
aut' fᵉ · ꝺbi · gbate me sup hꝰ · ꝛc · hꝰplu
te non tame' hic tulit sic mtelligẽdo · q fol
uunt ad ꝙband' seu ꝛptumd' · ſ · ꝑ hoc deꝰ
apiet eis ꝓtꝰ hzarattas · reli · z est ꝑfectꝰ Qi
impleuit ꝓceptũ de ꝺmis · ſd ꝛc · nemi
z ego · unde multiplicabo bõ · vestꝛ · sicut dᵉ
ysa pᵉ · Qi volũt · z audiãt · me bõ · ꝛte
emederetꝫ seu emedet' · hec ex ductꝰ ꝛy
de hy · i ꝛsponsionibz ad actũ ecclie ꝙdi · et
temerarij nudet · Dᵉ · ꝛ · idem as · e · dy · i mo
ꝙ · ual · Terno ꝛpetat eũ de ꝺupla onlo
tud · sou de anaziaa · qz ut sequẽ in lra · os
tendit ei ꝺa ḣgna mudi · non sic ꝙ de
illo loco posset uide ꝺd ḣgna · z ꝺmg aue
tares ꝺdmate · Dz ut volt Crisꝰ · ꝺnde ei
ꝺuisas mudi ꝑtes · dixit ei · Tale ḣgnũ ē
i tali situ · z tale in tali · enarrado i bre
uibz magnitudine · z glam illoꝝ ḣgnoꝝ ·
Et dᵗ ydo · de hy · ꝙ ois illa ꝛsponsio fuit
magꝭ ad mdictũ qm ad usũ · quo ꝛo diat
ei hꝰ · da · t · ꝛ · ado · me ꝙ dicẽt · In illis
facta te ḣgrem · z hꝰ ꝺpabolꝙ arrogant

logbat' · Non em potuit fare · si meneb' · qm
medax est · z pe eꝙ · s · medaꝫ · Qli vnꝰ · ꝛe
anize em rozpales no sinet in ꝑte eꝙ · nsꝫ
ꝑtum sibi a dño deo ꝑmitt' · ꝛ · d · ei ihe · va
ſatha · i · verade a me · qz adusturꝰ es veritã
tis · hꝰ autꝫ · ihe qꝙ ꝛu indignanꝰ dixit · qꝺ
no sent ꝛi ꝓdecessꝛibz ꝛptanonibz · ut disq
illuꝫ exemplo ꝛnuerias nras eqnimit' ſustꝛ
neze · dei aut' ꝛnuerias nec usq ꝛcidiꝫ ſustinẽ
sed ut volt Crisꝰ · maxie aut deo ſt ꝛnu
via · ꝑ multꝫ sibi soli debitꝫ impedit' dialo ·
qꝺ ꝺpabolꝙ hic ſuggezebat · Gregꝰ · z emm
ꝺnoꝝ ſexto · ꝺo de · tu · a ꝺo · z al' ſo · ſez · nalm
latꝛie · Est em latꝛia cultꝰ soli deo ꝺbitꝰ pez
se · hoes aut' venezati ꝑut ꝺulia · Qobi · rõnd'
ꝙ adozano ꝙ ut · z cultꝰ latꝛie · z ꝺfessio ozdeꝺ
ul' ope · qua quis ꝛfitet aliqꝺ ꝑtinẽs sibi ꝺo
mꝭ · inceubz · nõ exclusione alioꝝ ꝺnoꝝ · ꝛfi
ſint · z tale ꝺfessionꝭ mſimat exhibitꝰ ꝺcẽ
ne · q ſit nõ totali ꝺstꝛactione l hoꝝ · z ꝺm · p
hꝰ em hono ꝺsignat · ꝙ michil pentꝰ ubiq
habet ſme illo · z ꝙ ille ꝺmodꝺ potatem habz
ſup illu · · z ē potissmꝰ gradꝰ ydolatꝛie · nd hꝰ
ſit creatꝛe · quead modꝺ hic expetuit ꝺpabolꝙ
a ꝛpo ni dixit Qi ꝙn · ꝛc · Alio mo ommitꝰ ydo
latꝛia in oim casiꝫ in quo ꝺd homo ḣudna
via no ꝑ se mouet · ꝛcit ad aliuꝺ qm ad
deu · videlicꝫ ad astra · ad mouentes · z alias
ſupstanꝛas · z ꝑm hꝰ sunt mmobiles modi ydo
latꝛie · de quibꝫ asset longu narꝛe · Tue ꝛe
ꝺn Crisꝰ angli ꝑsente ꝺno ꝛdesset ab eo
ut tom dialꝰ · adusꝫ xpm ꝺzet' ne fozte vi
ꝺens angles ꝛ · eꝛ non agnoscet ad ed · he
ꝛesset go angli · ut mentẽg tom ꝛptumdi
tꝛet dialꝰ · z ꝛc · eꝛ ut uictoꝛia xpi excellenoꝛ ap
ꝑuet · ꝺcit eꝛ glo · ꝙ angli ſancti agonem
ꝺm gerut assumebñ · ne videt' eozꝛ ꝑsidẽ
ꝺpabi uincisse · ipe go temptatoꝛe victo · z pꝛo
fusione ꝛcedente · ꝛc · an · z mi · ei · sed' vero
ꝺno ꝓpꝛio seruꝰ Crisꝰ · Et angli ministrabat xpo
Omnꝫ · ſi · quibꝫ ministrabat · nesciꝫ · ꝛc ·

c ꝺequẽtissimo ſdẽ cuiſdem de eodem

dya[li] sup corpaliano
hꝰ plate

ste vide ſ. 176. a

si hō ad suam sudm suggestiom transset · ipe sibi
nnotuisset · z sic mysteriu passionis mipe
duisset · qz si cognouissent dnm gle nō crucifixissent · pe ad chorz · ut dicit Beda ut doceat nos
fugere ad ostentationem. Terzo ut doceat nos
il esse faciend ad dyali suggestiom · ena bo-
nu sit qd suggerit · ipe em semp ad malu
ordinat · ut accius fallat · Et vtro no fuit ne
cessariu dnm miraculo fuge p sustentationem
sua · potuit em ceuersis lxie ad humana subsi-
dia · z sibi de nbo prudē · sicut Joh' baptistam
fecit ne mozabat in deserto · ut legit · Item
galio · ul' qz potuerat ad tom pcipitare
z ita dyal' reputabat · qz si xpc esset puru
hō · qz nec peteret · si ad sibuemend' fame
sme vol' ex nudula fuerit attemptatz et
nō nutrendebat ei p pane pnte z usu
alibi ad mordinate ipm sumendu et
leo post esudem minimu delectandu · z de
ex tepite de gula · Item te · dic · Script'
ē vtro i so · pa · vi · ho · fi i oi · nec · qd p · de
ore dei · Constat em homo ex gemina substa
tia · s. aia z corpe · Et utrq principale sustē
tatiu pane nali · z aia pane spali · qd ē ubu
dei · Sed · d · quo ē illa rsponsio xpi ad ipo
situ temptatois · Rnd fm glo · qd ē sensu qua
si dicat · pz qd persuasio tua est temptantis
de nbo em tepis solu agis · qui omis est
peccatoz · z non agis de nbo mentis · q nob'
omis est ru angelis · Qi em fidelit agis
plus me de meliori tibo amones · sine quo
nemo euadere pot · z qua sustentat hō nedu
ista spuali sed etia corpali · sd pz de moi
si · qui ieiunauit xl' diebz sustentatz tibo
dei spuali · z corpali · Et fm rabanu · tibu
dim · pcipit de ore dei · ut deo voluntate sua
p scripturaz testimonia uincat · Ipostqm ar
dyabolo i pma temptatione nichil pficere
rat · ut dicat Crist · Cogitauit mēt · se · Iste
qui fame no vincit · z si no est deo · ē
in sancta · put aut sancta fame no vincit
sed postqm omne mūde carnis ulceruz
p vana glam facile possimt · Et ideo sequit
ī erua · Time assumpsit eu diabolo i · s. t.
· i · ī ihrlm · que dnmo cultui deputata fuit
z fundat · e · s · p · t · i · sidm · te · templi · i illa
pte i qua sacerdotes solebant alioq ipim
exponentes ei lege · ut ibi xpc temptaret
p vana glam · ubi ipe dyabolo nichil temp-
tauit · z decepit p vana glam · ut i cathi
dra doctoz · Sepe em doctores nigri per-
tant p vana glam i cathed' · i · i ambone
deo · pmo qz vident se ibi exaltatos supalos
hm · pfiom sue z intelligentie · Deo ui-
dent qz laus · z fama eoz a tanta multitu
dine frāt diuulgat ad milos · Et nō qz ali-
qu dixerit illas temptaōes dmi factas ee
a demone solu muisibile suggerente · stu
pend' em udat sic dicentib · qz deus z hō
pmittetz · ademone arguduo · Alii at
dicut · qz demo uisibiliter apparuit xpo · i specie hu
mana · z loutus fuit nō eo · z fidasit sibi · re
Et hō tenet glo · d · ista corporeos sensibus
se vpleta · z hō udet · verū · z utrq dicut
aliqui · qz diabolus duxit dnm p aeram ta

qz xpc corpali ymagine diaboli immixtu fuerat
sicut vng humiti dorso alteri · re · Iter · hō mirf
qz dt gal' · Deus pmisit se a diabolo mebrs cruci
figi · quid go mirf si pmisit se a demone duci mo
pdicto sup pinam templi · z sup montem excel-
sissimi · vbi dicut · qz duxit eu p uia eundo seu
a deserto i iherlm · z ibi asscendere fuit pinam
templi · quam ascensum sicut ceteri hoies Gegit Et
dixit illi · Scriptum · e · non · tentabis dominum deum tuum
nombz hoc agit dyal' · ut intelligat si filius
dei est · sed xpc sic rsponsiom tpat · ut ambi
guu eliciat · z qz xpc usus fuit scriptis i pōi
ysione sua · z deo diabolo volens se ena sapie
te ostende · simle scripturam allegauit d. Scrip'
ē em · qz angel' suis mandauit de te · re · qi dica
tur · nō ozt te timere qn offendat · qz angli custo
dibunt te · Et nō qn dyal' male adduxit sacrā
scripturā · imo trucando ea · i tauit em qd sc̄z
z qn de ipo dmo fuit · Sup aspidē · z basiliscu am-
bulabis · Unde Crist · o dyale qm filia dei portat angelos
mambz legisti · s qn sup aspide · z basiliscum
talent nō legisti · sed illud omisit · ut supbz
hō aut tauit ut astutus · Deo male allegauit
qz nō ad debitu medium · non em intelligit
de xpo capite · nu Crist · vere filius dei · nō por-
tatur angelos mambz · s ipe magis ang̃les portat
· z si portat mambz angelos · ut no offendat ad
lapidem pede suu · nō ī infirmo · s ī ppō homo
rem · qi deus · sed intelligit de mebris xpi · de
eccliis nostro · ut sit sensus · de te nr̄os iussit mandauit
deus angel' suis · de custodiat te mambz suis · i
sinis auribus · ne offendas pede tuu · i · matem
tua · seu affectu tuu ad lapidē · i · ad aliqd offē
dēdu · pcti · Sequit aut illi ihc · Iterum scriptu
e · s · deut · n · vi · Non tentabis dnm deu tuum
Glo · Nemo debz temptare deu · qn habz ex hu
mana roe quid faciat · xpc aut potuerat aliter
defendē de tepto · qn supitando se · qn aute
duci humana uias · z auxiliu · emendet se dō
no temptando s deuote ostendo Terzo temptaut
eu de anarcha · Unde se · utrq as · eu dya · i mo ·
ex · val · z os · fu · o · r · m · dt glo · no qz amplia
uerit usu eog qui ola udet · s vanitate hua
ne spe qua amabt · qi speciosa oia · faceze
nolebat amari · Et fm Crist · Non sibi suc ont
ut ipa regna ul' ciuitates · z ploz · aurz · z argenti
udelit soli' · s ptes · z plagas tre · qbz vinci
qz regnu ul' ciuitas posita fuerat · utpote si as
tendens sup excelsum lond digito exercito deca
logi · ene ibi · est roma · ubi · grecia · re · Non ubi
sic · ondo ut ipas videas ciuitates · z ptes tre
i quibz posite sunt · sicut z dyal' poterat xpo
singula loca digito mostrare · z omnipotēs reg
ni honores · z statu · z glam dnas · re · h̄ pī
tali regno e habundanter auri · i illo argenti · re · Et
dixit illi hec oia dabo · t · si cadens me · fla fuit ca
tetur · qz no potuit dare illa · nr habz potes
sup corpalia · n quod dnmq pmittit · Iniqua
enim sunt · qz voluit sibi exhiberi honore deo
debitu · Unde glo · Ene anim dyali supbia · sicut
em i pma · voluit se deo silem facere · Itu et
nunc voluit sibi diuinu cultum usurpare · et
dixit ei · Unde scribimus · z recte · a me qua

qn dō lq̄ mle adduxit
scriptura

adiſario eo vitar⁹ z hoc dns ni quada indignare
ne dixit · z hō p̄m xp̄m · ut ex⁹ habeam⁹ · q
ꝑas iniurias ꝯanimit⁹ seu equanimit⁹ ſuſ
ferre debem⁹ · dei aut iniurias z ſpolias
nequ⁹ uſq; ad auditu ſuſtine · xp̄s en tenta
ciōnes qui iniuria hoīm parient ſuſtinuit
ſtiam uō q̄ erat ī dei iniuria tollerare non
poterat seu potuit · Precepto eni⁹ eſt d · d · t · a
do · z illi ſo · ſeꝛ · adoracōm z ſmitute latie · que
ſoli deo debet · alijs aut⁹ ſnſ z creaturis ſmuꝯ
dulie · Et ꝯ diligent⁹ conſiderand⁹ · q̄ dns ī oīz
iſtis tentacionibz · uſus eſt auctōꝛ ſacre ſcripture
ad inſtruendu nos p̄m greg⁹ z rabanu · ut q̄n
ois a p̄nis horis aliquid grauius · magis ad ter
rena · q̄m ad vindicta exterem⁹ · Jn h⁹ ꝛ nos
doceāt · q̄ p ſacra ſcripturā poſſum⁹ z debem⁹
nos defendere ꝛ omne tentacionem · Unde
aug⁹ ſup tam⁹ Joh · omē nr̄ tentatio ē domus
a diabolo · z quo ꝑ ſpulit tentatore dom⁹
pugnare milite · Et greg⁹ ſup ezech⁹ · omnis
ſa mea munitio m ſacro eloquio vocat⁹ unde
ī alio ſimile de hac domo · Cum te · e · dī
f m xp̄s · ꝛc · non aliquet eū dialo⁹ · q̄ obedies
p̄cepto eius · q̄ diceꝛat ei · uade · ſed dimittas x⁹
ne exaſperet⁹ diabolu · z h⁹ ut dicat ad no
ſtram ꝑfiat conſolatione · q̄ dya⁹ no tā diu
horas tentat q̄m dū vult · ſed q̄m diu ꝛ
p̄mittit · q̄ licet p̄mittat eū tentare · nequ
repellat eū · q̄ꝛ infirma nāra · ſua · ad aplū
qui no p̄mitt⁹ ws tentari ultꝛa id q̄ po
teſt · Et dicat aug⁹ ſup q̄ⁿ · Si tm poſſ
nocere dya⁹ q̄m vult aliq⁹ noſtꝛm no ve
meret · Deꝰ et an · ac · z · mi · ei · dicat xp̄s q
am⁹ miſtrabat dno ſuo · ſed ī quib⁹ miſ
trabant meminit · certu in eſt · q̄ no nūtat
impune · ſ · q̄ꝛ honoꝛe eius · Ex eodem ter

Eiusdem De eodem

Q · z p̄expoſito evan⁹ agit de duob⁹ · ſ · de tēp
tatione dn̄i z ieiunio · Et ideo de utꝛq; ſillo
rum eſt aliquid dicē dū · Et p̄mo de tēpe
q̄ quo nō̄dn · q̄ dom⁹ z ſaluator noſt⁹
patiū̄ fuit a iohe bap⁹ī · z ordame · tur dux
tus ē in deſertu a ſpu ſco · ut tentaret⁹ ad
abolo · ut audiſtis ī evan⁹ · q̄d le⁹ · ut mūdi ē⁹
voluit ē⁹ mox p̄ bapt⁹m tentari · ad mun
dandu adultos nouit bapt⁹s · a q̄ſdā ad
xp̄m nouit⁹ diuſas ꝑ bap⁹m ſeu ꝑ p̄mū · aut
ꝑ ingreſſū dñicum⁹ · aut ꝑ aliū quendā
modum · quo deſe vit⁹ mundū z ornaſſet
eū · ut magis ingliet⁹ ꝛ inuſibile corꝛ
hoſtem · q̄ ipos tut grauis tentare ſolet q̄
prā · ſtam em⁹ n⁹ dia⁹ · ſili ameꝛes ad ſeꝛ
uitutē dei ſta ī uſtina z timōr · z ꝓuocāt
tua ad tentacōnes · Dicunt aut⁹ q̄uor tenta
ciones p̄ncipales · z q̄ · p̄ncipes alias tenta
tionū · q̄ p̄m b · bn̄ · ſimōe vi⁹ · ſup pſal⁹
Cum iudant · z in ſimone verum · ſup illa
tum tangunt · ī illo textu eiusdē pſalm · Ab
timebis a timoꝛe nocturno · d · ſag · vo · m di
a nego · pam · ī te · ab · mē · z demo · medio
ſtrubz quatuoꝛ tēpoꝛibz ſolet dya⁹ eo
ordine · quo ih̄m inuāt⁹ inuadere z tempo
tare eos · qui ad deum ꝛdeuntes z nitten

uera ſua · ī oīb⁹ emulare · ꝯ q̄ſ tentationes
vitas · hoīm · que q̄ſ ſuo ntudat defendit me
ipſū · vincant · q̄uis minuit p̄ſ cu p̄dent de
it · Deuto ntudabit te ultꝛa eq · Et nec ſub
dit · no timebis a timōe nocturno · de lyra
q̄uor tentationib⁹ · z de modis quib⁹ nūs
defendit hoem · vt eas dd̄ eſt · ī p̄n⁹ hūg q
dragesime · ut penitentes qui nec vult⁹ ad
limit ad dñm · tentationes fiant · ī ſe ꝛiſtodie
do · z fornores ni eiſde tentationib⁹ reſiſte
do · q̄uis h⁹ em ecclia · evan⁹ hūg p̄me dnice
ſtu · q̄dragesimal⁹ tp̄s · q̄d hoc eſt p̄me ꝑpo
nit nobis agone xp̄i · quo fortiſſime tenta
tus fuit a demone · z quo gloſſime vincit
ut · z nec · z ſemp pati ſuma ſtrate ꝛ hoſ
tis tentationes · z eis xp̄s exemplo vilit
reſiſte · z q̄ eū qui vere vult⁹ vult ad dē
optet p̄mo aſſume vita p̄me ad qua nō
ſufficit · ut homo nec ꝛ ſolu ad ſatiſ
faciendu xp̄i · ul' ex ꝛſuetudine · aut ꝑter
alios hoīes · ſi oī vē detruſi · porta penetra
z fixe firmu ꝓpoſitu caueāt ſibi de ſimilib⁹
peccatis · q̄uit homo efficaciꝰ fugat · z ſic ī bō
inuta ꝓficiet · ē ſibi utile p̄mo nām cauē
illa · in quib⁹ p̄ius peccando male delecta
tus eſt · z fugere ea · q̄ ſibi p̄nus fuit cau
ſa · z occaſio peccandi · z optet eū corpi ſuo
adhibere aliquā afflictionem labor⁹ · aut diſ
ciplinarum · ut vigilie · ieiunia · abſtīn
ſanctificandū de p̄cis p̄cedit · z ad ſimilia
caueāda de ſimilib⁹ · z ad exercendū laſciu
as beſtialitates · z ad redigendū animale ad
obedientia ſpus · Hec aut valde adhuc ſunt
carnalia adhuc indomite · z male affecte q̄
ad ī eſſe · ꝛtendis ad deū · p̄ma tentatio ē p̄ma tēp⁹
timoꝛ de moleſtijs · afflictionibz · z adu
ſitatibz corpis · z ulla tentatio ſigna⁹ · textu
ſuſpecto · pax hoc q̄d dia⁹ a timoꝛe nocturno
ī · a timoꝛe aduerſitatu corpis · z h⁹ ideo q̄
ī ſcripturis ꝑ nocte ſolet aduſitas ſignificā
ri · vel ideo ſm bn̄ · ubi ē · Cum ꝑpe quod
aggredim⁹ · omnia tollerare · ad modu ve
nialiu eſt · Si em dies illa lucet · in cau
tione · pia · z laboꝛes · z p̄mia videremus
timoꝛ omo · quoꝛ nos laboꝛ nulla eſſet ꝑ
deſiderio p̄mioꝛ · ſed clara luce apparz · q̄m
no ſunt adigne paſſiones huius tp̄is · ad fu
turā glam q̄ revelabit⁹ ī nob⁹ · Unde w ab
ſcondita ab oīb⁹ nris ingeniis · z nox eſt
interim⁹ in hac pte tentatiōis · timoꝛe ac
noctu nocturno · z ꝓbamus · q̄ no videmus
formidamus q̄ mi p̄mia ſunt adhuc tolle
rare · Cum go homo vult ad deū ne
ut dixi · p̄ma eius temptatio · z p̄mū certa
men eſt ꝑ timoꝛe moleſtiarū corpis · ut
ſi abſtineat delectationibz · z ſubeat ſenſibi
bz · q̄ tam adhuc indomita carnis · a ſua ꝑ
ui mala conſuetudine · z ex inſtigatione
demonis · alacriꝰ aggrediꝰ · opiſſet · adhuc
ſpm · z fortiſſime timet derelinq̄re ea in
quib⁹ male delectata ē · z ſubire abſtīn
am · vigilias · neſtes aſſuas · z certa tam
afflictiua · Cont⁹ hanc temptationē z cont⁹ remedia
hanc timoꝛem moleſtiarū corpis nequ⁹ q̄ hac

dat hoam ndas · z defendit · ut no por ei de
mari · eu vmte aut ipi nocē · Apd eos mge
rit interiozib; ocul' hoīs · z eu cogitare fi
nt plā · p que diligent meditata sant eū
no tmeze · nr fugere tales molestias corpis ·
sed eas libere subire · ꝛ discretione · z p
ut sibi egerit · sue vplexiōi · sue etnē ·
sue vsuendni · ut vōle sit eis obsequiu ·
Imo eos vdis ingerit ocul' cordis · z me
ditatiōi hoīs pcta que sant vē dnam ma
iestate · z si tenet nūtatem · tue cognoscit
qm̄ multa sunt · z qm̄ magna · z qm̄ in
digne p ea stupsit creatozem suū · redemp
tozē suū · ē · Et ex hoc sanꝰ cognoscit · qua
iustissim⁹ est · ut ab usu eis abstineat · i quib;
plus male delectado hmoi pcta vē deum
fecit · z ut corpi suo p vigilias · ieunia · z
alia hmoi affligat · in pma · ad satisfacēd ·
p pctis vmissis · z ad cauendu de futuris ·
ut scdm̄ illa aut de se in psalmo · Ira
et hmoi hō patꝰ sit · i flagella · angustias
i oppssione · inquietudines suas pcipias · z cogi
tans qd pcto suo emendando · z p futuro
cauendo · Deinde vitas ingerit cordi homis
meditatiōm eozū suppliciozū · q̄ p sua pc
cata mezuit · z si tenet nūtatem · ipse
ex hoc agnoscat · z fateat · q̄ oia hec · q̄ hic
pati · penitendo de pctis · sunt si deinde ·
putanda · i pcatione eozū eozq̄ malozū ·
q̄ gesta pcta · meruit · z q̄ oia euadit per
ea · q̄ hic patꝰ · penitendo de pctis · Tercio
ingerit · ē · memoriam eozū · p̄moz · ad
q̄ tendim̄ · quib; hō penando mezuit p̄
nari · z pnabiliꝰ ei⁹ euadi · nisi pen
teat · z si tenet vitate · fateat · qm̄ dignus
sit · z si expediens · ut non fugiat · q̄ corpi
dira audent · i pma · sed ea subeat · ut pe
nitendo de peccatis · z tollerando hmoi ad
uersa corpis · mereat · vtpi dei aiam
z effiaciꝰ digno uita eterna · fiant q̄ ē
hō cogitare · q̄ ut aut ap̄lo ad Rō · vm̄ · no
sunt cōdigne · p · hic · ad · f glam · Tertio ingerit ē
meditatiōm eozū · q̄ p̄ dom̄s nr p nob;
pmisit · z si hō crebro cōsideraret · qm̄ ih̄
maiestas sustinuit p nobis · z go mea sa
lute · Et si vitate teneat · fatebit̄ qm̄ dig
nū est · q̄ pe p se · z p ihm̄ salute · sustine
at illa pua · q̄ ad pnam pmeret · z esse de
bueꝝ est · pter pnam sua pcta · Et quarto
ingerit ē · meditatiōm mozis ppe · quo
ista certissima est · z mezita e hō moz
tis · q̄ nescit hō · an hac die an sequēte hac
hō · repetendo sit ab eo spūs · Et mox ca
prendo ad ospm discreti iudex · crepnā
ibi pena odignam p̄ vmissis · z si homo
sepe mediteꝝ · z vitate teneat · ipe si
dubio fateꝝ · qm̄ dignū est ut sanꝰ pe
niteꝝ · z assumēt dnam uitam pmale
nr ad monitū deseruit · ne forte hō moꝝ
ni disposito eū inueniret · Et singlr qm̄
hec meditans meto dezet · mito hoīa cerce
ri sng hoīb; qui se sant in pcto mortali ·
eo p dm̄ mordinate incesserunt · illo ve

spectu habito ad deū · z ad gl̄am salute · spūa
lis⁹ mito mouet hoīz ore · ad talia cogitanda ·
si salue vē fideles sunt · z credut aliquid de
futuro · Sed ve miles · qui penas ipius tanꝰ
expient · qm̄ credat eas · Sexto ingerit ē
meditatiōm fragilis · z vilitat hoīs cor
pis · q̄ sicut flos agri hodie floret · cras in
clibanū mitet · aut pedib; conculcabit · sic ·
hoīs corpis exposita · cō similib; cō exhodi
tati · cō voluptati · fetze dig̃ mce nicia mingi
lat · statim ubet · in putredine · z i fetzem ·
ac postremo i abiectissim⁹ puluem dissoluet · vide f. 120. c
vbi mce superbia · ubi mce curie exerta · ubi
iactantia uerboz · ubi ornatꝰ uestiu · ubi
uanitas delicioz · uelud sopnū euanuit oia ·
Et sui amatoze miserrimu relinquit · nr se
mul eum · nisi opa sua · z meꝝ sm̄ eozq̄ glie ·
hec · z alia hmoi similia · q̄ vitas hom̄ offert
diligent · z frequēt meditata · expellit aut
tolitez expellunt · hunc malu timoze no
lesnaꝝ carnis · ē · Et sanct eas amplius non
timē · z hoam non supari ab hmoi timoze sed
uoluptate · z libent eas subire · z ei uiliter
psistere · z usq; in fine psecutare · cu aut ho
ad mitu sideratiombz grediat · a uitate sibi
oblatꝰ sic se assuefaciant ad abstinend · ab illis
tis delectabilibz · z ab oīa siombz pcto · z ad
psequenda ea q̄ sunt corpi molesta · q̄ p dictu
eozq̄ timoze a se expellit · aut ipm̄ premit ·
z sic ei uisum · q̄ ei dnari no pt · nr ei nocē
re a pdictis · Ideꝝ dicit demon · sudit se ad
tentandu illa tentatiōn q̄ minuit · i sup dicto
ps · Cū ome dr̄ sagitta uolante · i die ne
gotiū · q̄ sagitta dr̄ appetit manus glie · z lin
gue laudis · z sue exaltatiōis · Sunt end sagit
ta uolat · sic · z fama uolare dr̄ · z i die · q̄
ex opibz bonis ouiū · q̄ dies · z lux · i sapcia
intelligit · demon go hoam · que iudet · pseue
rare · i uita hō · z pmali · ita ut eū auferre
no possit · temptat illa sēdā tentatiōne
superbia · z inanā gla · ut eū p hoc peccatū
sanat · z bona sua opa sibi faciat infructuo
sa · Ideꝝ dicit augus in de nā · z gr̄a · Inanis
gla · i scripa pcm est · z insup insidiat · i bonis
opibz · z se ais satissime immisceat · z ea in
digna faciat · vē mercede · in ospu dei · qui
qd agit · q̄ · dr̄ dom̄s · Attendite ne iustitiam
uram coram hoīb; f · ut · v · abe · glam · s · mouet
p talibz ciendo · Unde i ex hoc hoīb · a · p · v · q̄
i re · ē · Et e nōdū · p ome bonū hoc uerū
a estimatu · pt̄ sibi ee confessio · z laudis ex
alterius sui · z appetentia p eo inanis gle ·
sicut sua est qdā magnū · z de illo dr̄ ap̄lo
q̄ inflat · s · v · e sine caritate · ß cū caritate
edificat · sicut dr̄ augs · Virgines sepe superbie
de integritate sue carnis · z extolli · sup quos
sunt illam non habere · Et gle · p̄ea ad eū · ultio
dr̄ · q̄ppus omis dicit e superbia · q̄ ppt dicta
as se sup alios eleuant · ē · Et ita ee num
ho papit se modo ab omī a delectationibz
carnis · z mundi · z ppt deū solitarie fugiendo ·
q̄ molesta sunt corpi · Ut remissa iugulas ē · salutaria

hmoi tue demone mſnante ſanlus n'rauty fuerit
vulnerat' grauu vulne ſ sagitta volante i die.
ab appetitu inanis ghe. z uane laudis. z mndi
i gñdam excellenam ſui. z ſupbia. q ſe alijs
ſs talia non iudet facere ꝑputat melioꝛem
et ni hoc vole ab hoīnbz ut meliꝰ ꝑputari
et laudari ꝛc. Contꝝ hanc teptacionē defendit
uitas hoēm. que ſi ſuit nraddit. ut ipe no
blandiſ ſibi falſis adulacoīnbz credendo. et
de ſe mltu bona. que nō in ſunt ſi ſcipm uꝝ
nitez nosit. z de ſcipo teriꝰ i oīnbz uitate.
z ſcipm interiꝰ ſollicita ꝓſideracione diſ
nitiꝰ. z uadē agnoſit gḟam ꝛꝛuptionē
ſtim imꝑfectionē. gꝑria mala aie. z corpis.
z i mā ꝓcula hi quibz ſme mlmiſſione u
ſat. ſta etem uitas. z uera eſtimacio de ſe
ipſo humiliabit hoēm. z cordialit' fateri fa
cet. qd in ſe non ē boni. de quo ipe extolli
debeat mdo a' gl'ari. Itm ſi in tali ſtu ipſe
ꝓſideracione minuat i ſe aliq bō. ꝛꝛ ſi ne
uitas eū ꝛcendat. ut ea. ſ. ſolam teneat.
fatebit' utiq; q hꝰ no habeat a ſe. ſed ex libe
rali dei dono. cui ꝯa de hꝰ habebit gaoīm. redē
z fatebit'. q go iſto bono no ipe. ſi deꝰ laudand
eſt. Iux' id. apl's. Quid habes qd no acepiſti.
qd ſi' acepiſti. quid gloiaꝛis. qꝛ no acepiſ ſa
tebit' eam. q no eſt ſtutꝰ de i ſtu boni cō
ſuacōn. ymo q nr' illud bonū tenet poteſt
ꝓꝑa uitute. ni tam tuduca. z labilia ſint boa
huiusmodi. Di' nanq; homo hodie habz bō nāle
ut ꝓulchritudinē. ſanitate vobiꝰ ꝛc. poſ
ſibi ea eras auferꝛi. infirmitas. mozs. Di
habet bona fortune. pt' ſibi auferꝛe uiole
ta potentia. aut ignis. aq. a' alia aduſa fꝛ
tuna. niſi deꝰ ꝓhibuerit ea. Niſi. em dñs
nisi dederit nichilum ſuꝰ. vi qui c. ea. bō
er' fortune. z nē. ſepiſſime ſunt magis nocu
na homi. z ea minoꝛ. qui ſunt ſibi bō et
ſalutaria. quid go de hmōi gl'ari pt' ho. Salv
bō aīe. q hodie habz ea. eras amittē pot. iux'
illud p'e corꝛ x°. Cui ſerat credeat. nec credat
cui ee dubiū ſunt. z intextu. ſta q ſepe
uiuꝰ eſt i uitute. qd homo ꝑputat uirtutem
ꝓꝑ qd Job emulat' multꝝ. z magnis opibus
ſuis. Subdit. ſeruebar sia opa mea. Di em
opa exim' ſit de gnē bonoꝛ uꝛe. nē ſup
qua tudit. nesnt in homo. an i ipo opan
te ul' ope ſit aliquid. ꝓꝑ qd ipm opꝰ diſ
pliceat diuine maieſtati. Terao ſi homo
verans ꝓſideraꝛ bō alioꝛe. cruciatꝰ inue
nit. qm imꝑfecte. ipſe ad hmōi ē. z q plus
ē ſibi erubeſcendu ſit qm gliand'. Et ſi ho
ꝑdet' ꝓſideratoꝛibz. quas ſibi uitas obtulit. et
illi teptacōm aliquo modo reſiſtit. no ꝓꝑ hꝰ
non ceſſat. anti quus hoſtis. ſed ad ruinoꝛa
ſe ꝛuit argutꝰ. Temptat em terao p am
bicōm. z rapiditate. q ſm apl'm p'e ad thi.
ultio radix eſt oīm malo. z ſi hꝰ non
ratat laudes. ratat tm. z appetat dignitates.
Terꝛo em homo ꝓſideraꝛ gl'am. vana. inane
eſſe. z ideoeam contemꝑnit. aliqn uꝛuit
ſe ad aliqd ſoliditꝰ. ut ſ. appetat altas. ſtatꝰ
magna ꝛſina. multas diuitias. Hec tep
tacio ſignificat' ꝑ negociū ambulaq; i tene
bris. z hꝰ ꝓpter ꝛportiſm. q ex ambitione
ſeculi' deſtendit. z i tenebꝛis ambulat. qz
abſcondit' id qd eſt. z illud qd no eſt me
titur. o ſtendens in ſe fozm quietat'. z ſi
mulans utilitez quas non habz. z hꝰ ideo.
ut hoīs intuitu poſſit ad magnos hono
ꝛes puenire. Ad hoc peſte defendit uitas
dicit illud ſalomonis. ant xix°. Duces diſ
ſiale meabit ni ſtum celoꝛe. Et id. quid ꝓdeſt hom ſi uniuſu mundū lucret aīe
aut ſue ꝛc. Suppleacōm hꝰ dicti ꝛ.xiij. et
.xxo. c vbi hec originale bñ buli ꝛm hꝰ e
teptacionis gria ſuit excerpta. —

¶ Inanis tōlis. z pſertus
reſiſtē teptatis monbz. z
gloſus triumphaze hoſti
bz anze. anze. ſmt de
hac mā teptacois alīq
pōla dda eſt i ꝓ. xiij. q
hꝰ nome teptato plibus
modis ampli. ſm q mltꝝ e teptato. ſed
pz ꝛc. z ni ſmaze d'oe. vez. In ꝓ'o tn
ſtu volo loqui de teptacōn impulſiua
ſeu ſtimulatiua ad malū. Dicē em ſonat no
men teptacois. i volgari. z ſic teptamur
nos. Et iſto modo teptano ē actꝰ ſeu motꝰ
mlmians aut natꝰ mlmiare ad ꝑ
ratū. ſeu ad aliqd illicitū. z tal' teptatio
non ſemp nr' de ꝑſe ē ꝑtm. ſed ē aliquod
mlmians ad ꝑtm. Et ſilē in coꝛpalibz
ni vng conat' alīm ad ſtram deiꝛare. ꝛ
tradit eū a' ēhit. z talis tratio a' teuſio
no eſt ꝓcſus. ꝑ ē motꝰ mlmians ad aſu
¶ Sed nōd'. q ſia. ꝑ que teptam' ad duo
poſſunt ꝛduci. qz aut ꝑ blandicia. aut de
lectabilia. ſeu ꝯupiſcibilia nobis. nob' ꝓpo
ſita. z ſuggeſta ad ꝑcta mduciꝝ. ul' ꝑ
triſtia. z timenda ad ꝑcta. q aliaꝝ facere
nolebamus. impellim'. Vnde bis augꝰ ſup
illo ꝑſalm. Iracundia igm. z ſuffoſſa dicit
ſia ꝑcta. due ꝛꝛ fuerit in hoīe. ſ. cupidi
tas. z timoꝛ ꝛc. q ſibi dicit. Et ut melius
noſtraꝛ. quid ſit teptare. Eſt tno nōd'
q i nobis duo ſunt. ſ. ſpūs. z caro. ut ſ
de ieiunio. Spe pt' noſtre. q bō. z uiſta:
ſi caro non ſicut nr' ꝑcti noſit. z id' ſpi
ritui ꝛmiſſū eſt. ut vegetat carnē. z ꝛo
gat ad bona. z ꝛtrahat a mal'. z qn hꝰ
ſiant ꝛ mereꝛ. id no ſiant. ſi ꝑmittit vi
ueze ſm impetum. nunc caro non peccat.
ſi ſpūs qui ꝛbere debet. Et ſile ſicut
de paſtoꝛe. z grege peccꝛ. grex no peccat ſi
noceꝛ alienis agris. ſi paſtoꝛ ſic ꝓpoſito. z
¶ Certo nōd' de tribz aut ꝛmoꝛ p q ꝓfiat
ꝑtm. i voluntate. ꝑmu ē rogmio. ut rogitu
bus. zm ē delectano. a' ſenſual' appetitus
tꝛa id rogitati. z illa duo ſint teptationes
qz ꝛ. Terao eſt ꝑmiſſio i aio ꝛ. Tertiu
pleno conſenſus rōis. z voluntatis. i illud il
licitū. z illud eſt ꝑſumano ꝑti. i aio. Cen
to notandū. ꝛ. tres habemꝰ hoſtes. i. tri
plices teptatoꝛes nīoꝝ membꝛoꝝ ſuoꝝ hoīs

Caro mūdꝰ demō ꝛ

¶ Caro nr̄ tentat · qn̄ homo cogitatōn̄ ab mīno pueniente · z sensuali delectatione · ꝙsepite monet² aut mīmat² ad volend' a' ꝙseqūdū aliqua illeterā · a' qđ cūq; illuatum sensu ale · ut cū mīmat² ad luxuriam · a' gulam a' alias delectationes torpales · indebite ꝙsequdas ¶ Tota q̄ sensualitas sibi ꝺlecta i nobis · siat i bestijs · malū mīmat² ad delectandū i obiecto suo sibi ꝓueniēti · ut i venereis · i ebrijs · z ꝓnbz · mono · i somno · z ocijs · z i mollibz stratis · z sic de alijs hmoi · z sibi mīmat² ad fugiendū oppta horū · z qđ tristia · z sibi disconuenientia · z qi illa sensualitas ꝙ illa suam nālem mīmationē alluat · z mīmat appetitū ō nate ab hmoi volenda · z ꝙsequenda · tur tentat caro · aut ad tristia fugienda · in debite · Cū enī caro no est bn assuefta · z i ūbijs lsuetata · z caro est ꝓnigwis · z bene pasta · tē caro · z fortē ad impugnād · z spūs debilis ad ꝓsistendū · z sic sepe vi ctus · z ofentit sensualitī · tūc · id qđ de bim · z bonū est · z ꝓpt hoc nem̄ · z ieu nare ad lmulandū mane · z se in bonis opibz exercere · ad fortificandū spm · qz tunc spūs fortis · post⁹ debilibz motibz car nis facilius ꝓsistere · sunt dicī · ꝙ rie deie iunios · ꝙ grunda · vō ab extīno · tentat · z pez modū obiecti · ut nō ues · mudane · ut sun dine · honores · ponē · z ꝙdūp i mūdo fue ꝺnpsuā obtinuit · nō horū · z cor eis alli nūt ad petendū · z ad mordinate talia appetendū · z aliqn̄ ꝙseqū · z q̄nq; ¶ De mon vō · z membra eiꝰ · ꝑ mali hoīes tēp tant ad petīm alluendo · terroribz · blandi tijs · psuasionibz · z suggestionibz · ab mīno īmittendo · a' ab extīseo obtinendo · aliq̄ · ut sant dēmonia · ac nezbis · a' ex malis exēpl' ad petīm trahendo · ut sanct · mali horēs ¶ Sexto nōnd' · q̄ licet mīmabiles sint tēta tōlē · z asmie · quibz dēmon tentat horēs · z mittit ad pīta alluenda · ꝓnō · z qđ mille ar tifex deus est · ille em̄ modis rōnia · nō tuze nobis · Jnō mō certas sunt septe po tissime · z magis ꝓnulose · ijs ꝓmt wilh ꝓsien · i hō de ūbijs · p̄ma · e longa fatiga tō · tē · vide · i laudia sup̄ ast · ꝓpt eam · p̄ exp̄ sitū ¶ Decimo nōnd' · q̄ licz nō posset se homo nusquā ꝙ ꝓpis viribz suis · ab ōmbz istis aſmijs · z modis tentandi · ꝑt · in media te deo auxilio spēnali · q̄ubz · cū deo dia bolo · ne tm tentet · quātum vellet · · z ad tentatōn̄ sanat · quentu · · dat augmentum utut⁹ · ut vincere possimus · p̄ē christe xp̄e bn̄ em̄ negotiantibz · i ūtutibz suis deus auget vires · torpentibz a' diminuit · ut ꝑz ex pabola de talentis · aut ꝓxō · ¶ Jtem an gelos nobis deputauit · i custodia · qui nos iuuent · z hostes ꝓmant · qui utiqz nō ho sant sūd debitū · sunt ꝓnoxei · z forao zes ad inuandū · qm̄ caro · mūdus · z dyā ad mplendū malū ¶ Et ꝓter hec sunt ad hec multa generalia inuamenta · quibz

ꝑt hō se defendē · z ad ꝓsistendū arare · ꝙ quā libz tentatōn̄ · ad qđcūq; vitū mīmate · q̄ pmt wilhel ꝑisien · in tractatu de ūbijs ¶ Jnō est ūtus · ois em̄ spes vitī offendit omne spetiem ūtutis · ꝓpt · aere ꝙtrione · z ideo ex qualibet spe virtutis · ꝑt hō pugnare · ꝙ quadꝝ tēpta nōne · aut exēplū ille doctor · Esto q̄ quis tentet · ꝓxīma sua · z uitat · tal' ad timore dei · z obtinat sibi finale iudiciū · z ieternale supplitiū · Spes dicit · q̄ nō offendā in tēs · misericordia · q̄ expecto in grandia · i cel' · nō dimitto illa grudia ꝓpter ꝓpter hanc · quā nō offendā falsissimā · z breuissimā voluptate · Caritas dicit · Caro habeo dīm̄ deū meū · z ꝓximū meū · · z nō ꝓpt voluptate mīs tēma non offendā eum · Castitas dicit · mea nūd labores · ꝓuitatē nō desponsauī an nes · q̄ tu xp̄e · dige · dū · mrionū · oculi · Extenta tui · mī platet · pudas mea · · timor meus · ut ossa illa · mquinanta corpis · tacī · mortē detes tor · fortitudo dicit · mrē · · vis plumis · z pul uinaribz · superare me · q̄ nō timeo mortē · gladios · z ignes · sustinē · ꝓpter dīm̄ meū · Humilitas dicit · Hec milies · in tpīo dei · i baptismo con fectum est · qđ violare non licet · Sapia dicit · tu opponis mī · z omedas · sentētiam · luxurie · q̄ sum̄ ista · i q̄ nichil · cum ꝙnatu cadit · · que sapē · gaudio · mundissimo · qui · a me maledī belua · ¶ Paden · ōmedam · z inuanitū · · sidē tūdis horrēde illis · vitī · ad quos tentis mīt · dicī · · z sideratō · oīm noaimtorū · que illud vitū · sueuit · facē horbz · in tpalibz · in oplexionibz · · corpibz · in arabz · tē · Contemptū ꝓstratis · ubus · oppte · omī honore · q̄ homī eade · ubi · assert · Ecce · si tentat hō de gula · vt s. 19. b. tegitat · qm̄ nulla mala opata sit · in hominē ¶ Jam adam de paradiso expulit · ¶ Jpa · z tpe noe diluuiū fecit · Jpa · sodomorū · sulphur deduxit · Deus em̄ · z habundāt · pane · · peccā fuerunt · sodomā · · · nūquam hodie malū · i horbz · opat² · corpa em̄ destruit · multas · d eis · infirmitates · generādo · · uita breuiat · morte · an tpe hois · inducendo · de ea em̄ dīm̄ est · ꝙ plus · omdit · qm̄ gladius · Quabz ex⁹ mlt' tiplo · nocet · qz nō in se sit · petm · ultē hō · · mul' ta peta · ex ea ouūt · sicut filie ex matre · ut sunt luxurie · ebrietates · discordie · rentas · metallas · ex q̄ oritur · superbia · ignorās · ꝙ iam adrianē · Quid auaritia · dicit · ex gula · quia dicit · a tenalibz · appetat · ꝓpt · delinas · spuales · · ad istam auāriam · sine · sequit · ois · species · · accidens · inuestre · ut fictū · rapina · · ois · iniusta · ab lano · a' ꝺmno · alienor · ꝙ fraude · a' violē tam · Cogitet ex⁹ hō · qđ una · q̄ ubi · apposita · s. ipa · tentatio · solet hoī · asserre · ꝙ bis · quasi · i breuibz · splendit · · quoda · simone · de ie iunio · · orae · dicens · purgat · metem · sub leuat · spm · carne · spūs · subiugat · Cor · sant ordinum · · humiliatū · · libidinū · ardores · extin guit · · tasiatis · vō · lumen · amendit · · utrum · · eod' · modo · dicit · · verbo · situs · nō · amat · dīm nas · superfluitate · iudicat · superbiam · spūs · humilitatem · emendat · · præstat · hō · se

ipm̃ mtelligẽ qđ ẽ nisi mũd⁹ ⁊ fragile ⁊ terr̃n
muamẽtũ est ꝓfugiũ ad dn̄oꝛ elapꝛ ex ẽp̃o
xpi · qui ī sua tẽptatiõe se depos̃ sic̃ꝛ ꝓ̃ꝛ
defendit · In sacꝛa em̃ scripturã muenim⁹ ex
empla · de ḷ̃ḃ⁹ qui talia pass̃i sunt · ⁊ aduti:
⁊ muenim⁹ in ea ũba medicinalia ꝑ omes
morbos · ⁊ ꝑ omem spualem vexaõem ipꝰ
qđ ꝺt gr̃a ꝓ̃ ecclī. pte nr̃a oiẽ nr̃a vnũ
sa nr̃a munimẽ · sacꝛo eloquio armet · Ibi ꝯ
pe sunt ꝓcepta dei · ibi exempla usuꝛ · et
ẽ ibi sunt ꝓcepta · tor sunt ibi ire pectoꝛis
munimẽ · Di ī sapia ⁊ tuitas · ⁊ torpet ãi⁹
a desiderio condiꝛ̃ sui · Audiat quid dic̃ · Di
liges dn̄m deũ tuũ ex toto coꝛde tuo · Et co
gitet hõ honestate ⁊ bonitate dina · ⁊ ora
bilia q̃ deꝰ nob̄ exhibuit · ut exaltet̃ cauti⁹
⁊ mstanter̃ assũpta · Di quis ī odio habuer
ꝓximi audiat · ꝑ dn̄m · diliges ꝓxm̃ tuũ sicut
tetipm · Di vꝰ aliena ꝺesiderat̃ · audiat · qđ dr̃
non dic̃ · te ꝓximi tui · Di de munꝺa · q de ꝓ̃ꝺoꝛe
ul̃ facto illam ẽ ad ira mens attendat̃ · Audiat
quid dic̃ · Vꝰ q̃s ultra ne meꝛeꝛ mutre
ãiũ suoꝛ · Cogitet q̃s homo mutrius xpi et
sc̃ꝛ · ⁊ pauꝑ coꝛ · ⁊ dicat · hõ ꝓpter̃ ẽ q̃ pa
noꝛ · no adhuc mđe dom̃ ẽ sal̃uꝛ ille plen⁹
demonio · tẽ · sed dns̃ meꝰ dom̃ sunt qui pa
nẽ sũ sumit · no adhuc flagellat⁹ ⁊ spuit⁹
a clauis ꝑfossus sũ sicꝛ dns̃ meꝰ tẽ · In ta
nis ẽpistrema male sanata mens amen
det̃ · ne seq̃t oculꝰ mentem · Audiat quid
dic̃ · Tum nde mul· ad me: ea mecꝝ · ī coꝛ
suo · Coñ minuat fortsitan ꝺ̃s vlcꝰ ⁊ ꝺolꝰ ãi
sua ꝺisponit · ī adu audiat quid ille ꝓpꝫ
t · diligat mmoꝝ vꝛo · hosp̃te hns q̃ oderut
vos · Di quis qui aliena non rapit · ad aḷ
fortsitan sua mordeat̃ ẽmet · Audit quille
dicat · Vendite q̃ habet̃ ⁊ date elemosinam
infirmat̃ aia ꝓ ꝑdõ ꝺesiderat deo · ⁊ simil
scula audiat · qđ scripđ ẽ · Tum no ẽmulet̃ o
ꝛa q̃ posset · no pr̃ meꝰ esse disapula · Et
itaq̃ meo pr̃ dubꝫ dns̃ ꝑdẽ · Et ꝺ ḡr̃ odi
to homo ꝺelectat̃ ī mſmis · tuto mis tapt
de rebꝫ · ⁊ supms ī coꝛpoꝛe quis appet
labꝛe ꝑ deo subigẽ · et ad pfalot ꝛ̃fugiũ au
diat quid ibi scripđ est · Tum ndo col· me
dis· Illa ergo arma sumamꝰ ad bellãd⁹ musi
bilem hostem tẽ · Scdm̃ est ut homo ꝺesidẽ
quia dignus · ⁊ qm̃ debitũ est · ut fidel⁹ sit
ta benigno magno · ⁊ benefico dn̄o · qui ta ml̃
ta · ⁊ magna bona nobis fecit · qꝝ nos creauit
diam · ⁊ corpꝰ dedit · nos a matꝛio utero ⁊
simul custoꝺiuit · ꝺoꝛit · ⁊ gubnauit · nr̃ se
mia de pctis nr̃is vindicauit · ꝑ passionẽ
expectauit cũ redemone vite · nob̄ filiũ suũ
t ꝺatoꝛe · ⁊ ꝺemptoꝛe dedit · ⁊ ita de aḷs
immũdabilibꝰ busticis · ⁊ ex hõ aiet hõ ad de
fendẽdũ in tẽ · honoꝛe eiꝰdẽ dn̄i deꝰ ꝺ
demones · ⁊ omes mmoꝝ eiꝰ solluete cauẽ
de · ne alq̃ honoꝛ · a ꝛuerẽte ei subꝛahat̃
ul̃ aliquid muire ꝛsecat̃ · Et ne alq̃ cas
te deꝰ qđ ẽ · homo · ab hostibꝰ expugnet̃ · ꝛ
Primũ ꝺnedũ est · tẽ · fuga · ⁊ declinatio in
tentionꝝ · ad vana · ⁊ occasiones pernitiosas ·
qꝝ strate in medio ornsionis · ⁊ non per
care · q̃ sicut strate in rubanũ radente · ⁊ non
tales fiũt · Sunt aut̃ humoꝛ ocursus nitidus
ad vana · nũdi stratus riboꝝ · ⁊ potiꝰ soneta
tes · ruina spectacula inlecebꝛe · vanitates ad
boꝛ · lasciue cantationũ dissolutiõũ · q̃ sunt
ī stra · diaboli ad nos tẽptand̃ · ꝛe ipius
ablat̃ · mal⁹ stimul⁹ puniendi nos ḍ̃s
ablatꝰ ẽ · ⁊ ut ho cohibeat̃ sensꝰ suos exte
riozes · ne oculꝰ vaget̃ ad videnꝺ · vana
⁊ aurꝰ caueat ad audiendũ illicita · detꝛa
ul̃ detractiones · ⁊ sic de aliꝭ sensibꝰ · qui
sunt tanq̃ fenestꝛe coꝛpis · ꝑ q̃s sunt ꝑ
missiones cogitatuũ · que sunt sagitte
tẽptatoꝛis · Postꝛea ꝺeuenit ad gladios · ad
uent ꝺelectatio · ⁊ tũ ad brachia · ad ꝺnd
ossũ · coꝛpis sunt tanq̃ fenestre · ꝑ q̃s ora
extꝛinsꝛa mittut̃ nuios suos ad intꝛioꝛa
⁊ ad huidũ aiã · ⁊ ibi causant̃ iniurias co
gitationes malas · mala ꝺesidẽria · mordẽta
⁊ humoꝛ · quibꝰ tẽptat̃ homo ad uaria
pcta · tẽ · Septũ ꝺnedũ ⁊ uiuamus · sept
ostẽtatio ꝺignitat̃ · ⁊ nobilitat̃ · q̃ ꝺe
ꝺicatio suꝑ ecclīas · q̃s ꝺignitate ꝺe
adissimũ · ꝺebꝫ hom̃ q̃ ꝺesꝛadat ꝑ
ad opa bꝛutoꝝ · ⁊ no pono cleuet · aduocatoꝛ
angelorꝝ · ⁊ mtelligenciaꝝ · qđ q̃bꝫ ſm̃ po
coꝛe ꝑte ꝺuenit · Rex em̃ potens · ⁊ no
bil̃ nalꝺ · ꝺeꝛadit̃ opibꝰ suis de agricultꝝ
se appliꝛe · In hõ em̃ ꝺeꝛidẽ · mlt̃ꝺ ꝺegũ
te · ⁊ nõ pabilꝰ pl̃s ꝺegrãt · hõ ꝺecimas
ad pẽnulatas bꝛutoꝝ · ⁊ vanitates ꝛ̃fugas
mundanoꝝ · Octaũ ẽ ꝺesideꝛiũ iuliens ⁊
ndigt̃ coꝝ · q̃ nos vmal̃ uolut · ut sunt
ꝛes aliq̃ maiate · si vmꝺ caro ꝺya⁹ ⁊ pe
rnie bꝛutalitates · ⁊ molliaꝛ · valꝺe em
ꝛeꝛidũ ꝺuerꝛet̃ sibi nobil̃ · ⁊ famosa mi
leꝝ a ũbꝛ · q̃ uissime sunt ꝛsponꝺ hominꝫ
qui tam nobilꝰ · ⁊ spual̃ ꝛ̃ est · ⁊ ꝛe ꝺebet
Decimũ est ꝺesideꝛiũ · q̃ ꝺ̃ſcti sumꝰ ꝺo
ī tpiſmo · ⁊ ubi cꝛant̃ xpi sup mſſus ẽ
ꝑ q̃ qđ valꝺe uidẽꝺ · ẽ hõ aliquid ꝺeoꝝ
dmatoꝝ · ⁊ tpitudine pmittẽ sicꝺ ī sꝛt
ī ꝛibꝰ ãme sue · hõ end hõ ꝛ̃fugiet · ꝛ tẽ
a alio ꝺ̃ſcto fieri · q̃ uto magꝫ ꝺe se · ⁊ ſe
hõ ꝛ̃ ãm̃ sua ẽ · ad ymagine · no solũ pu
tris · a̅ solꝺ filii · tẽ · sed ẽ ymago tꝛoꝝ sancte
⁊ mꝺiue tinitat̃ · ⁊ q̃ valꝺe cauenꝺ ne
ymiꝝ lapꝺeas a̅ ligneas ꝑ̃ꝛ macules
a̅ vilꝺ vestamẽ · sed uestiꝝ eas auro a̅
uestꝝ pnos · q̃uto magꝫ cauꝺ ꝺebemus
ne vna ymagine ꝺ̃ſcte ꝺei ꝺifferẽs
ꝑ petꝛa · ⁊ uicia · deo valꝺe ꝺisplicia · si magꝫ
ordinãꝺ ꝺebemꝰ cazꝛe · ⁊ omꝫ uduꝺ ꝺeo
te · ⁊ hõ sit · ad tẽptacꝰ fortꝫ · ꝛ̃ſtimꝰ
⁊ nos ī bonis operibꝰ extꝛemꝰ · ꝛ tonꝺ ẽ mun
tanꝫ vꝛꝫ ad gꝛiã ꝺn̄i · dr̃ꝛ ꝑ bnꝺ augꝫ cꝛ
tate aduinabo · vmate coꝛonabo · ⁊ ꝛ̃ſide
tiã · q̃ m ꝛspꝺ clarissimo tot · ⁊ tuꝺꝛ pũ
nam · ꝑ ẽm̃ celi · ꝛuiũ · q̃ victoꝛiam uꝛam
optam̃ · ⁊ expectet̃ ut coꝛonet · Videꝫ em
q̃ si ꝓceps aliq̃ mulꝛ inuitꝛet ad tẽpa
ꝺn̄i ꝛ̃ nr̃i ihesu · ille ualꝺe ꝛadeꝛet̃

septa

ꝛi 1.77 b
a.75.a

A sb9

A vino

ad bellu ex mutacõe Item pricipis z spe
one corrupcibl'. z adhuc magis si bella
ret ni cõspectu multoz astantiu. z mag
noz. qñto magis audi debeq i spuali
pugna. z virilr resistr. tm nudo et
demoq nos qui ad pugnadu mutam
a celesti ege. z speranq mirabiliter sibi
le coronã. z pugnaq i aspu omi sollici
tudine pnd. z mortis. q nos ad tmu presse
runt. quibz singulare gaudiu z victoria no
stra. Et ad hec aia iuuari dr. qp omq adu
rsoz insidiatoz. z exterioz motu. z gestuu
malos. famiq in aspectu dei. qui clare z minute
cia iudet. Unde sapie pmo. Aures tue sint au
dit. Et ad hebre. mo. nulla cura inuisibil' i co
spectu eius. Oia nuda. z aperta oculis eius. qui
dicit beleaq agagna nobis mãs indicta est
pbitat. sed oia agimus in oculis iudicis tuita
cernentis. z angelos. qui pntes assistut et
dilissime intuent. qd ualde nos fortiare nos
debet ne vanitati. z illo bello. valde end
uindicarez homo facere huius rei ad ead om
nibus psonis. z nullo magis corã pncipe
aut aliis magnis. qre a fortiori debz timere
facie tulia corã deo ipotente. z sãctis in
gelis. Secundu ingt mestia mortis q acris
sima est. sed hora mortis incertu. Nescit
enim homo an hodie an cras q petendo sit
spus eius. qui qd scribit ad cor. u. In oib
opibz tuis memorare nouissima tua. z i eter
num non peccabis. Et ihesus i epla ad pau
lum hebreos. finale dia utrumit. qui semp se cogi
t cogitacõ mortis utur moriturq. Cum enim homo sapiãs et
attente cogitat de morte. p qua oportebt
eu dia prima deliberãte. z nescit qn eue
nire dicat sibi. qre vlo tota cura mea
z diligena mea impedet p istius cõsiliarius
impedã ponã p ubertibz acquirendis. z tuis
opibz exercendis quibz meream breuiadme
sine fine duraturu. z multi amittedam.
Videndum vsidetano qual' sit. z qd horre
du sit mortua ppria. z aliena. ad qua tan
te effendis vitam eam diligendo excolendo
z i qua t deliceas ostendis nõ bestialis i tris
z no pocis i spuali nã angeli in cel'. si em
ho sapiãs. z utere vsidetur studio tota
uentis sui. i morte z post morte. nil'u
sibi horrigerat esu tptacõis. ut docet au
i meditacõibz suis. ita dicens dia tptacõ
is nõ sepa tractat. omis caro fenu. z omis
gla eius sicut flos agri. Nichil certius morte
nichil incertius hora mortis. Ecce statim
claudunt oculi ad interiora capitis. deflexi
quoq sepiamis. z primos magnanimos
delebant. tenebre horrend' ob
duti. qui mo pluca gaudent vanitates
haurire. patebunt aures nox splende im
mis. q mur detestor voces. z fetores ui
tiozas dampnabili cupiditate suscepit
stringet dentes inspabilis obstupefiet. qs
sepe dissoluit edacitas. putrefiunt na
res. q mur variis odoribz delectant. sepul
cora fetida labia horrebunt. q fuluo cruci
mo fregit dissoluta gaudebant. ligabit

lingua thabidi fame. q sepe manes fabulas p
ferebat. Attribuit gutur. et vent scrutidet ve
nis. qui varios esus crebro discreti sunt. to
ta illa opulenta. sine corpis copositio. in sumptu
ris ionditis. in voluptat. sims pene cuta in
ungulat. ni putredine in vermes. z posemo i ab
iectissi puluere dissoluet. ubi tue superbia. ubi
me tumie erecta. z tactaꝰ nitoz. ubi ornatus
vestiu. cultus delicate. uelud sompnu euane
runt. z amatoze sui miserimi deliquunt.
per augs. Quodam efr vsidetanus igns iche
z nisi fatalis. cruciatus. qui sunt eius ditionis.
z incogitabiles acerbitate. Cui em dlia acta
te vsidetat. haut dubiu de calore illius ardo
ris. fuit sibi refrigeriu tptacionu. Credeb
a magnitudo celestis. primi. z cogne immanes
sibi. ppmisse victoribz i spualibz bell'. Cue
quid celestis gla nob' i primis cupta est. pp bm
augs. supioh. p si no lucerz homi i illa gla am
plia manet. qui p vna diei moza. ppt hoiem
nitabiles am huius mire plem diuitiaꝝ. z delicias
z ozn fluen bonoz tpalium. tre merito q step
nazent. qd nu ita se habeat. qñto magis p illa
etia. z eternabili gla vsidetanda. strenuda sut
oia pudia tisiculi. vana. z modica. Qui etenim
dismisete cognoscerem. z attente. ac sedule me
ditarem. sclm tate illa admo ppatam. z cogita
rem. p tpe pusse mire breuissimi. z. qd. e tpe
agonis. z pugne. z qd tpe remuneracois eius
est. sanctimu nobis esset spne oia mundana. z oes
delectaciones momentanee carnis. z sic vilue de
sistre omibz tptacionibz hostis. Dan. scribit est
deuota ninplozano dñi auxilio. ne nos pmittat
vnim. s. ne pcto ofendamus. ad q tptacio ten
dit. ꝑ det nob' unite. z admoneat nos pulsan
di de hostre. z h' dei spetiale adiutoriu. nob
ualde nam e. qz sine eo post ade lapsu. no
pot' hoc vitare. qñ tptacio cadat i pctm. z h'
era Dñs donat nos orare. i oroe dicta a
dria. Et ne nos nduc i tptacõem. Dan. iudic e. adhi
bitis alijs affluentiis oz pal'. ul' labor. ul' disci
plinaris. ut ieiunij. elimosine. ad q' medium
lasciuias bzutalit. z ad redigend' dale ado
badienciam spus in hoie. Dan. scribit e vsidetano
merite gloie. z fame. z honoꝝ. que victoze
i bello spuali habt. ne dd in alio solo. ꝑ post
morte. i illo mundo. ubi magis celebrabunt
volunt. z ozn ossa. singula. mules rappe. calci
a. mundana. i. adorane. z aurea vestimt. ozn
ossa. q inuita aluco pinebant. Qui ad carnalia
z mundanoz. studiu diuites delectasti
z potentes. pte no semitu. Iudex timore ethe
dampnacois. z multiplici deitione ablmo
quos inpissime. impedimento sut. a' ore pserunt
i superbia sua. Cum milies vsidetanorum
inimici. ad arabig. expti. z armati sint. adu
sus suos diabolicos fallacias z fraudes. ac ce
tera omia tptacois tipli hostis victor z tmp
phator finaliter existat. domo adiuuante. Adhi
pt' addi dñs sepius. valde nrm z vale. si ut e
uellat vadu penitoze. q e mordmatu amor
huius. ad sathan. Ec illo em oia mala oriut
tur. ac dualescunt. sicut planta ex radice
ut dicut doctores. n' snazp d'ce velim. volt

v. f. 120 b.

Secũdu sima philmi. finale dia utrumit. qui semp se cogi
t cogitacõ mortis utur moriturq. Cum enim homo sapiãs et
attente cogitat de morte. p qua oportebt
eu dia prima deliberãte. z nescit qn eue
nire dicat sibi. qre vlo tota cura mea
z diligena mea impedet p istius cõsiliarius
impedã ponã p ubertibz acquirendis. z tuis
opibz exercendis quibz meream breuiadme
sine fine duraturu. z multi amittedam.
assidua.

aug⁹ in de symone dm i monte ⁊ sup illo ps. In
tesa igm ⁊ suffos. ⁊c. Modo plante si no stradi
rant⁹ sed soli absmidut⁹. nec sto dpullulant
de radice sic peta. ⁊ si p primam delent. nec
illa rudix affert⁹ fructu⁹ homo dsiderat de
ut cognoscamꝰ. quis sit mod⁹ ordinat⁹ amor su
os primo videri. qui sit ordinat⁹ amor su
p quo rndu. q sut triplica bo hoꝝ. unde i ma
de dilectione pxim. Ordinat⁹ go amor sui ⁊ a
ho sibi velit ⁊ssaria bona q̄ssi sunt sibi ne
ssaria p sustentatiõn corpal⁹ vite. ⁊ ad decen
am salutaris status. ⁊ q̄situ sunt hom aim
rula. ⁊ qdam gmonena ad ututes ⁊ opa bo.
et nō homo vlt sibi media bona. s. vtutes. ⁊c
q̄situ merent p ea vita etiam. ⁊ velit etna
nitam gpi deum. ⁊c. illi ibi pfte laudet. ⁊c
Inordinat⁹ aũ amor est. cu homo alicui illoꝝ
sibi aliꝰ velit q̄n dm eam est. ut ne ho alicui
illoꝝ velit solu in se vfrendo. i. i suam uti
litate. ni suam delectatiõne ibi sistendo. a
ni bo. nec aut fortune. minꝰ intense amat
aut plusq̄ sibi velit a. ꝓsuat. q̄n sibi nimꝭ
sunt a. valia ad ututes. ⁊c. Ex tali veniunt
opa pcta. ut pz inductiue. Nam sup bua ex hꝰ
s. q hõ velit apparē ulc⁹. q̄d ē aut esse uel
apparere sup alios. Item auaritia. q ex amõ
inmoderato diuar. aut ne ho huiꝰ amat
plus pecuniã naꝝ requit. ⁊ que gmoneat ad utu
tes ovid⁹ auaritia ex qua oꝝ iniusticia. Item
ex inordinato ⁊ inmoderato amore corpalium
delectationum. oritur⁹ luxuria ⁊ gula. ꝓinuabili
bus malis q ad illa vitia sequnt. Item ori
tur ira. quia qui ardent⁹ amat honores. opes aut
voluptates. defraudi tras⁹. ne ni aliq⁹ talium
lederet⁹. aut ledi videt. Inuidia oritur ex su
bia. q ex inmoderato amore ꝓpe excellen
tium cui⁹ superbz videt aliq̄d boni in alio. nec
tristat de hoc q̄situ tale credit sibi ut putat
i. q̄uda gl̃ificatiõe. ⁊ illa tristitia ē inuidia
Item accidia. q ē qdam tristitia causans corpore
ꝑ diuina ⁊ spualia. ovit⁹ ex inordinato ap
te alioꝝ delectationꝫ. q̄ no valet tante ꝓpe hꝰ
spuale. Eden fortasse est. q ho cogitet quod
malu ē q̄tm in se. Est em aiꝰmitte mali
ne. eo q etna dꝰ ꝓsoñ inimitte bõm ⁊ dig
nam. s. dꝰ dmm deum. q̄nto aut pctm est
dꝰ digniore ꝓsona tanto ē peiꝰ. ut i ex
de quarante roñ tue ꝓmptice. ⁊ peccate
dꝰ nigem nuiꝰ. qd ē gñe. qz digniꝰ est
ps̃. ⁊ valde grane si roñ principe. Determi
nemꝰ ut hõ cogitet q̄n nociu ē nob. et
ꝑticulaꝝ mortale. quat em hoem gna di
⁊ sant dꝰ opa eoꝝ ⁊c. hõ deo displiabilia. ⁊
astruit hoem debitore pene etne. ymo
dapnationis etne qua indubie merit⁹ si mor
tali decedit. ⁊c.

Ex tertio quinto eiusdem tractatus Vicesimo

vi. f. cxi. b.

ecimdo ⁊ eiusdē ꝓmisso agꝰ
de vicesimo. de quo ame est
dꝰ. Et ⁊c. 1° ꝓmo quid ad
q̄. ⁊ circa sit ab etna mstitu
tu. Ad quo rndꝰ. q ⁊ quo
libz horum sunt duo. s. spe
seu tacto. ꝓm q̄ siles sunt
angel⁹. ⁊ p qua cognosci possunt. q̄ bonu
quid malum. ꝓcepto a. ꝓhibito. ⁊ facere
bona. ⁊ fugere mala. ⁊ possumꝰ cognosce
deu. ⁊ opa eiꝰ ⁊ bn finaliꝑ. ⁊ sibi de
illis ꝑgrauat. ⁊ eiꝰ dilige sup oia. ⁊ dilige
tur proxe. Aliud in nobis est corpꝰ ⁊ sen
sualitꝰ to. ⁊ ꝓm illa sunt siles besie et
corpꝰ aut sensualitas nob ad hoc donata
sunt. ut subsint spiritui. ⁊ illi ꝓpriat tanq̄
instrumenta sua. ad opa opa bona. Nam in
hac vita spe michil ꝓficit nisi mediante mis
terio corporis. Debemꝰ go ad hoc ordinari. ut
corpꝰ nrum sic sit dispositu. quale opus mi
strat spm ad opa bona. ⁊ ei subest. ⁊ q
in homo possit exercere sibi opa ꝓpria sua
bilo suaui ad finita spualia valet hoim et
ꝓpe cadit est in sentire ab etna. sicut de
hõ q̄n̄ loquit⁹ doctores i. q̄sto. d. xv.
et sto. Tho. q̄n. q. 1° ꝓmo em valet ad doma
du carne. ⁊ ad subiciendu eam spiritui. q̄sto
em caro fortior est. ⁊ pugnacia pasta. sto
lasciuior est. ⁊ plus rebellans hom. atq;
siles motꝰ inordinatos excitat ꝙtos hom.
si icunio aptent⁹ macerata inuenior fit. ⁊
finaliq flectitur ad rigula rone. Sed valet
ad utilem finem pcta. tam interius in ala. q̄m
exterius in ope. q̄ humiliatꝰ su carne. ⁊ eiꝰ
inordinatis suspitionis. ⁊ bzucalibz mo
tibz ꝙpressis ꝑ discretiõ icunij. no erit in
foꝝ temptatio hois. nec memoria ad pcta
⁊ malicia carnis. Verꝝ q̄ no oz. q hõ ad hoc
tendit. ut sic carne mortificet. q̄ nulli sen
sual aliquē inordinatu sensualitꝰ motu. hoc
em no est pole nobis hic de ord lege. ymo
qui ad hoc tenderet sensus deseruit. ⁊ vo
ta nam forte corrumperet. si sufficiat sic mace
rare corpꝰ. ut vacui in eo exurgant humo
res motꝰ. ⁊ nr dimissiones motꝰ. quos tamꝝ
possit sto ꝙprimere. ⁊ sibi subiice. a totaliꝰ
excludere. de his duobz loquit⁹ Sup ps.
di. xxv dyalꝰ. nec nudꝰ. possunt efficaciꝰ in
clinare. inuitate appetitꝰ. q̄ mediante effi
cacitate ⁊ lasciuia sensualitatis. ⁊ vo hac se
sualitate domita. ꝑ discretu icunium ⁊ fre
nata. maxiꝝ simulq ⁊ gladio dyalꝰ pun
gendi nos ē ablata. Exterius valet ad de
lendu peta ꝓpria. ⁊ ad satisfand. q̄ eis. Unde
Johel. ii. Conuertimini ad me ⁊ toto corde vro.
⁊ icunio ⁊ planctu ⁊ fletu. Et vna ps
pme ⁊ satisfactionis ē picunium. ⁊ tertio
vr ad disponendu aiꝰ hominꝭ ad ututem
et vo quarto dicit ⁊ quoda ꝓmone de ozone
⁊ icunio. Icunium purgat metem. subla
gat sensu. carne spiritui subiicit. cor facit co
tritum ⁊ humiliatum. libidinem ardores ex

admittitur
vi icun

tingwit · caritatē ꝙ lumen accendit · Et ita
ꝛ eod' ꝑmone dicit · Ieiunū vbi ostitate nō amat
dñas ꝰ supfluitate iudicat · supbiam ꝑpmit · hu
militatem ꝛmendat · ꝑstatur hom seipm
intelligere ꝙ ē infirmū ꝛ fragle · Et ita
ēna ramus in ꝓno · ꝙ ieiuniu sent tohanne
baptistē nitimū amicū dei · Et moysen caz
deo ꝛ legislatore · ꝛ helia leuauit curru ig
neo · Quinto valet ad eleuandu mētē in
deū · ꝛ ad liberū sublimna ꝛtepland' · Un
dn' damelis · ꝙ ꝑt ieiuniū ttud ebdō zc
Duelanom ānepit a deo · siat ac' maxime
obtuit ānam · ꝛ obtundit sēsu hois · plenu
uent ꝛ crapula · ut vlt brs · Sexto · ꝛtia
ꝛmone ꝛ ieuniamꝰ · ꝛtia melꝫ tm sub
uiat mgēt' hois · ꝛ ēna ꝑm clarificat · sid
ieiuniū vite ꝓuatiu · quietato ēm aīo a pas
sionibz ꝛ inordinatꝫ motibz · ꝑt ꝛo se ele
uare ad spualia ꝛ supna · Septo valet ad
mezedum ultra eternam · mezet' em ho
ꝓuado ꝓceptum ēcle a' supozꝫ · mezetur
ēna sibi · ꝑpt deu · amputando ntu potum
aut alia delectabilia razm · h' tonū munit

Greff crefs ī pruance · ꝙ crapali ieiunio sit igr
ꝑm pdm · ieiuniū vite · ꝛ vonabile ꝓuatu
est ꝛmediu ad ꝑtu futuru euendu · ꝛ ad ꝓcta
ꝑta delendu · ad ꝛprimendu ōupiscen
as inordinatas · ad subiuendu razne spiri
tui · ꝛ attendu eam sibi subiectā · ꝛ valz
ad eleuacōm ad spualia · ꝛ ad medium ute
ēcle · Ex h' ꝑz ꝓmo · ꝙ sint vere vana iudi
cat · ꝙ ꝑpt speciale eam aliqs homo mg
sumat · de alio qm sibi ꝛpetaret ꝑ ānez
modū · ut ꝑpt mīsitate uitand · aut
alīq opa rōnalia expedīa agenda · sic ml'
to magis ꝑm veram vacom ē ieiunadum
ꝛ mg de alio sumdum · ꝑpt spualia mala
uitanda · ꝛ spualia bona ꝓsequēda · discrete
tm · ꝛ vonabilit' · ut ria non corrumpat' · qz
ut dicit ꝛozog · ꝛro differt utre quo ul' mg
no tempe te intermas · ꝛ ꝙ de vapina ho
bromsium offert · qui ul' nimia eges
tate · ul' manducandi · a' sōpn' penula · ī
moderate ozpa affligit · silr vel raro no
tm de alio subtrahit · ut h' vdeat' impotens
ad debita opa pagenda · Unde dicit ꝛero
nimo · ꝙ vnal' homs dignitate amittit
qui ieiunū caritatū ul' ungulas ssus mte
ꝛritati ꝓfert · ꝓz 2° qz magis ex mali
voe · ꝛ de lege natē tenet · tm uti ieiunio
ꝛ fa moderate · ut de ntis ꝛ pontis ꝛ
sibi nim · ꝛ ꝛpetit · ꝛ ruent ad ꝑdic
ta spualia mala vitanda · ꝛ bona ꝓsequ
ta spualia mala vitanda · ꝛ bona ꝓsequ
h' nastonda · sed qz pauci · qz ī h' no ōsiderant · a'
si nosscent · ꝑ qz carnales sunt · id no im
plerent · ꝛre platos ecclīastros ad cs' pri
net statuꝫ · ꝓpre ea ꝙ ꝑtinet ad fidelm
deum utilitate · ī spualibz bonis · sic ad se
culares ꝓncipes ꝓtinet statuē de hīs ꝙ
ꝑtinent ad ōmune utilitate · ī spalibus
ibz · optuit alīq ieiunia statuē · indict ab
imis seruand · determinādo tpr · ꝛ mod'
ieiunandi · fm ꝛuenienciam · ꝛ utilitate

ihū xpiam ad ꝓhibendu · ꝛ deles' ꝑtē ꝛ ad ele
uandu mentem ad spualia · ꝛ ad assuefandū
hoēs · ut ad no ligant' statuto ecclie ieiunanti
dictade ecs · h' vēa ꝛoe ad ꝓdictas fines rōsēdis

Ieiuniū quomō sit instituū et ꝙ ad quid seruandū

ntu modo quare sit instatu
ieiuniū · Consequēr ꝛtur
qui sit institutu · ꝛ quis a
nobis seruand' · Ad hoc dico
ves ꝛ dicit ꝓmo · ꝙ ut ꝓ
dictū est · ieiuniū ab ecclia
instituū est ad ōupiscen
cia ꝛfrenandam · ꝙm in ꝙ
dā fuer' · ad h' aut' sufficit una omestio · per
qua h' ꝓt' sanctificare nē · ꝛ tm ōupiscenciae
aliquid detrahit · diminuēdo vices omestio
nū · ꝛ ideo ecclīa moderacon sic statuit · ut
a ieiunante no amplius q̄m semel ī die nāli
omedatur · Multe de hīs q̄ dom modo ordinat'
ad esum · ꝛ ad mundicom hoīs · ꝛ ideo si aliq's
sup no sm ꝙ omnī no maducare solet sicꝫ
ꝛ ꝙ omnī modo tm ad maducacom ꝛ mundi
cōe ordinata sunt uterꝫ · ieiuniū ecclie sol
uit · Et dicit aliqn · ꝙ quoties ho omedēs ℞ · Solvens ieiunii voces
ult' semel · tenens soluit ieiunū · ꝛ vdit' ꝛ peccat quotiens ult' semel
ecclie statuti · qd ē negotiū · ꝛ go obligat ssp comedit
ꝛ ꝙ sp · Durandꝰ vo sup m° sniaz ubi hoc
ī dubiū · dicit tm postea · ego no puto · ꝙ sit
alteri suades' ꝓpt' q̄m ꝛa uice omedit fracꝫ
ieiuniū · ꝙ omedit tria a' ꝛtia uice · tu ꝓtez
dubiū · qd no est determinatū ꝙ ecclīa tu ead
qz ples omestoz sunt equalit' illiate · ꝛ ꝛ
bonos mores ñ · in casu tu causa · hec aut
notanda · q omō mo sumant · ꝛ at ad nutrimꝫ ꝑ comedabi
principl' ordinata sunt · de alijs vo q maducāt
scdīs est · Unde sunt ꝛsuplicia · q sumunt Quoz repetita omestio
ꝓ modu manducacois · prima sunt · q sumunt solvat ieiunium
ꝓ modu nbi · ꝛ ꝓmo · ordinata sunt ad
nutiendu corpa · ꝛ nutiunt ꝛ · illud · ut sint
panis · ꝓsus · pulmentaria · fructꝰ · una passa · amig
dala · pira · poma · uuas · ꝛ olā o silia · ꝛ ista
no licet omedē q̄ hora vnte omestionis ·
et qui secꝰ facit agit ꝛ statuti ecclie · ꝛ fran
git ieiuniū · Alia sunt · q no sumunt ꝓ mod'
nutimenti · sic nutiunt corpa · ꝑ solū sunt me
dicine expellentes superflua · ut sunt pillole et
silia · ꝛ qui tha ꝓ nēte sua sumet · ꝛ hora
vnte omestionis no frangit ieiunū · Tercia
sunt · q no nutiunt de se · ꝑ solū ut mediana
lia sumunt · ad alterand' nbos suptos · ut me
lius digerant · ut nimber · musatū · ꝛ · ꝛ qui
de illis sumet tali cā · no venet ꝛ statuto
ecclie · Quarta sc' delectabilia · ꝛ ofectiones delec
te · ꝛ de illis dicit · s · tho · ꝙ ꝛ · ꝛ ꝙ ꝛro · ꝙ
si aliquomo nutiunt · no tm ꝓmo sumunt
ad nutimētū · ꝑ ad digestionē nbozꝫ · ꝛ ideo ad
quos talia ad delectacōm ecs sumet · no sol
ueret ꝓ h' ecclie ieiunū · Quinq possē h' ex
h' totalit' ul' in ꝑte nutiunt · ꝑdet ieiunū ul'
ēna mortalit' peccare si sit · m moderata li
bido · no tm est tm' ssor ꝓcepti ecclie · nisi
ī fraudem statuti sumeret · ut si ī ecs ī mag
na quātate sumeret · quasi alijs nbis ad sa
tem extinguendam · Ide · pota vero dicit ꝛ · ℞ · liceat ieiunare plus
potuit

q̄ ec̄ ñstituende ieiunia · nō intendit nr̄ dilectiō
nsi bna maduanom · si potq̄ supino nō ē ma
duanus · z io qui potat ec̄ hora vnite omes
tionis · nō dicit bis maduerze · z io nr̄ statu
tū ecclie frangit · nsi fraude fiat · qz lege
violat · qui z fraude legē aliquid fiat · licet q̄
ieiuniales pluries bibere · Hic aut̄ ꝑs nimode
rato potu ꝓt patuit · z medium ieiunii per
dere · sicut ētra si nimoderate ribus z ma co
mestione sumat · z hō am vent̄ ōr nimios
stratus · qz impedit fine ieiunii · que intēdebat legislator · s. ꝓpassionū vapiū · z ele
nationū mentis in deum · z ad spūalia · sic dicit
O. tho. ubi ē · z addit petrꝰ de palude sup̄ mr̄
sniaz · q̄ isti qui legunt ī ēfectōs · ul' simul
qui hō debita nō possunt omedē · z nō tenē
tur ult̄ ieiunare · merent̄ sand dispensari · ut
nutrient̄ omestionē plena · ul' saltē pbia
tionē ut pḡa · medat · nr̄ ex isto trāsgressores
sunt statuti · ex quo venabil' ēst eis · z hō pu
to vere de nōstrēnis ubi vinū ēbladit̄ · z ex
pertat̄ ei omestione ad mng ꝓt meridiem ·
ꝑm morem ꝑstond patr̄ · Idem meliget de
statutoribus nobilium cuiusd' debita hō omes
tionis fiendū · z de hijs qui hō omestionis
nō tenent̄ ad portandū exemū ul' alia huiusd̄ ·

Qui ꝓcepto ecclie astricti teneant̄ obligari ieiunijs

ntō nō ḡre ieiunia est
nstitutū · z q̄ltū a nobis
obseruādū · Queritur̄ ꝑmo
qui obliget̄ ad ieiunium
ēme talis obseruandus hō
O. tho. xxiij. q. primo · re
ndit · q. solus rex ie
iunij · q. omq; exemplo mes
obligent̄ ad ea · nsi in ipis sit aliq̄ spēciale
z legitim̄ impedimētū · z venial' ēt · z q̄ hec
causa ē notoria · z p se euidens · ēt ꝓt talis
obseruatio ieiunij ꝓtrahi ex se ꝓtium osue
tudinem · ul' si non possit hre defacili ē
recursus ad superiorē · Hic aut̄ ēt sūt dubia · dz
ho ad superiorē habere · qui habz potēt̄ talibz
dispensandi · ul' ad suū sacerdotem · z puto
q̄ ec̄ expediēt hre · ēxcessū aliqn ad venale
medium · ul' aliū discretū virū · qui sciret
de sufficiēti re · medū malig iudicare · dicit
go ibm · O. tho. · z durandꝰ · petrꝰ de palude
z alij · q̄ pueri · z iuuenes · non tenentur ·
qz hmōi iusta tam · z euidēter · eo q̄ ī ipis
exigit̄ nbz ad nutrimētū · z augmentū · et
ibz nā · nō tm̄ ī eis qualit̄ · q̄ put̄ sil' de
nbz sumē · q̄ sufficiat p die ad ur̄ ḡre · alias
nā ladezet notabil' · q̄m diu go sunt ī sta
tu augnde · q̄d ē ut ī plūbz · ut ad finē ētis sep
tenij nō tenent̄ ad ēctiasticā ieiunia fiua
da · ꝺuenienꝫ tm̄ est · ut ec̄ in hōi tpe ad ie
iunia se exerceant plo ul' mg. ꝑm modū
sue etatis · z robur corporis · qz ds nāles nō
sunt ī omnibz ēqles · z debent patres libeꝝ
suos · z domā subditos suos ad ēta mdnēt ·
qz eis ad bonū ēgimen obligant̄ · nō tm
q̄ ad corpa · z tpalia · sī magis quo ad spūalia

d'infirmis

nfirmi ec̄ non tenent̄ ieiunare · ꝓt debi
tate ideꝫ nāl' q̄ infirmitate ꝑmitt̄ · z nimis
grauaretur · si debēt vna vice sumē · q̄d
p tota die sufficiēt · z etiā ꝓt plura ieiu
nantur · q̄ omnia pnalosa sunt infirma
ti · z ec̄ ꝓt hora omestionis tpe ieiunij ·
que non pot̄ fuari ab infirmis · nō ꝓtrat
aliqn manig aliqn tardiꝰ omodo ꝓtrahi
ꝓt ꝓpe ꝓximū · ul' alias ḡnt cogunt ꝑ
relationē infirmitat̄ q̄p · finita aut̄ infir
mitate ieiunia soluēda sit dict̄ vulh̄ ·
q̄ sup hō standū ē iudicio bonī viri · z vr̄
immō scd̄ thō · ī pōrbz ubi · qui infirmi
tas est talis ac tanta q̄ euidens ē q̄ nō pa
tr̄ ieiunia · ul' q̄ ieiunia esset ī augmētū
infirmitat̄ · z in pūctu torpis · ēt pot̄ hō
solue ieiunia · Hic aut̄ hō sit dubiū nr̄
standū ē sup hoc iudicio bonī viri · z nr̄
ꝓti medici · z discreti · q̄rend̄ nosā causas
morbi · z granamia ac pnala · q̄ ex ieiunio
aut abstinētia possent verisimiliter euenire · nō em̄ sp
nocet ieiunia infirmis · ī sepe sanat · z ꝓdest
ut ꝓbat̄ · z ōllat̄ de ieiuniis · Hic de pauperibz dicit
qui possunt sil' hre · q̄ ex hoc sufficiat ad vnam
omestionē · nō excusant ꝓpt̄ pauptātē a
ieiuniis ecclie · ī si si paup nō possit sil' hre hō
ta omestionis q̄ sufficeret ad victū vne
diei · sed aliqn ēmgit egens · qui frustum
z hospitale elemosinas q̄runt · ul' ec̄ quis ex
ꝓpt̄ media debilitatis esset tal' paup · tacit
q̄ ieiunia sua nōl̄ mōdo ferre nō pot̄
Laborantes excusat̄ Hic de laboratibz dicit · q̄ si labo
rantes z vustri cogant̄ a dnis suis ad tale at
tus laborē · tū quo nō possunt ieiunare
tunc excusant̄ · Hic aut̄ notandū laborat
distinguend̄ est · qz si sme labōt aliqs sibi
sufficiē possunt z suis quo ad nīā intenē
nant ieiunare · Hic aut̄ nō possent nī la
borent · si tū ad mōre laborē · ut forte ad
laborē medie diei · ul' cū alio leuiō labōt tuq; diu
put̄ artificē · ut habeat q̄ tū z q̄ alias nēm
Ipsi victū q̄ ꝑsonis suis z familie etiā curia ge
nerat adhuc tenet̄ ad ieiunia · Item addit petrꝰ
de palude · Hic aut̄ nō possunt laborare · q̄ sine
tu sustinetem acquirerēt · si ieiunia frange
do · tūc possunt ēm dispensationē sui sacerdo
tis ieiunia solue · z laborare · ubi ꝓ q̄ mi
no maiorē lucrū nō nēm · nō excusat
hos a ꝑto · si ieiunia soluant · qui autē
ī oducendo spacios patu ꝓmittit · ut ieiunia
frangant · aut nolut oducere nī ieiunia
frangat · patet nisi fōsmana opis hō ꝓpin
quat · ut ḡnt hostes · ul' ḡnt dānum · ul' ali
quid hmōi tam · ꝑ quā res destruendi hō
dumtaxat · z onosi · aut ec̄ ēmissos laborēs ꝑ
tes ōsidere debent · ex quo em̄ tā stricte
obligant̄ ad ieiunia ecclie ut dm̄ ē · q̄n
to magis ipa · qui onosi sunt · z mollibus
stratis · z nēsitis utunt̄ · z laute ac delicio
se medit · aut bibut · stricte obseruare ista
ieiunia debet · z ec̄ sepe ieiunare nī ꝑ
cepta ecclie nō singuntur · z hō ḡnt ꝓdicta

Et lectores in refectorijs mo
chor et nobilium familij pnt
plibāe abss solucōe ieiunij

d'viatoribꝫ

spualia mala fugienda ⁊ bona ꝙsequenda ⁊ qꝫ
uiando uitanda nec̃ laborꝫ sputa⁹ ⁊ rideo
de hꝭ intelligend⁹ est sicut de laborꝫ sicꝫ
minuerit uenꝫ stans ieiunandi ⁊ magꝭ
dictas fugiendi ⁊ hꝭ ꝑpꝫ ꝙfuandoꝫ uitæ
corpal⁹ aut ꝑpꝫ aliq⁹ uenꝫ ad uitã spuã
lem ⁊ sil'r hꝭ no possut eme ieunia ꝑ
uari no obligat⁹ homo ad ieunium ⁊ ma
dint ꝺ thꝰ no uidet fuisse minus ecclie sta
tuꝺs ieunia ut ꝑ hꝭ impediret alias pias
⁊ magꝭ nec̃as cas ut in diu de exibus
uitandis ad dispensationem superioris n̄ ubi
ita ē ꝙsuetꝺ ⁊ qꝫ ex hꝭ ipo ꝙ ꝓlati dissimulant
uident annue si aut tal' ieiunio defecti
pt aut omnino dubitat tuc non sunt
ꝑpꝫ hꝭ omittenda ieunia ecclie uerba sic
iam dicꝫ de pgenitorum uoluntate in
ꝑpꝫ pgenitorum uoluntate assumpta nullo
frangendi ē ieiunia ⁊ qn aut impotꝫ a re
fectore captꝰ est tpe ut absꝫ fractione
ieiunij ꝓleat ⁊ si ieiunia infra tpe pe
grinationis oriat tpandꝰ ē labꝫ ne ut ie
iunia sil' obseruari possit qꝫ no uidet sufficiens
causa ꝛ̄ssgrediꝺ gnale ꝓcepta ecclie ꝑpꝫ
id ꝙ uoluntariꝫ assumit nil' ꝙ a sm⁹ pa
dre imponit ⁊ nō ꝙ ē de mandatis sꝫ thꝰ
ubi ꝺ ī solutione rōis dicꝫ ꝙ qui sat ꝑ
cepta ecclie de ieunando ⁊ ꝛ̄ssgredieꝺ ꝙ
cepit aūte ecclie ꝓpriꝰ a qui suat ꝑ
talia ꝙ impedit finis mercꝫ a legislatore
⁊ ꝑpꝫ que instituta ē ieunia ut ꝓdicta
sint ille mortaliꝫ peccat ¶ Dicit aut qꝺ sine
uellet ⁊ no ꝑt aut si ex aliq⁹ ieiu ignoꝛ
tiã negligẽs ignorat nil' ex aliq⁹ canali
tu stantibꝰ no fuit ꝓpue in tanꝫ ī quo
ꝛ̄a si legislatꝫ adesset no dissimularet esse
fuandꝰ ⁊ talis ꝛ̄ssgressio no ostinat ꝑtin
mortale ꝓssit em esse impedimẽtꝫ ꝑpꝫ
que aliq⁹ ad obseruandꝰ humꝫ ieunia non
tenent ¶ hꝭ tn ꝙ dicꝫ ē ꝙ s. thꝰ ut ꝓ
missi si ꝙ peccat mortaliꝫ qui suat ie
iunia ꝑ talia ꝙ impedit finis ꝑpꝫ que
institutꝰ est ¶ Hoc intelligẽꝺ est ꝙ qui
ieiunat solu ꝑm ũba ꝓcepti si ꝙ no plꝫ
ꝙ semel maducat ī die nāli ⁊ debita
hꝰ ⁊ de ꝙgressionalibꝰ ꝑ sic laute uiuit
ꝙ ꝙ hꝭ impedit finꝫ ieiunij institutum a le
gislatore si ꝺ ꝓssione uiaꝛ ⁊ aptitudine
ad spualia ut ꝑmisi a prīa qꝫ ī illa ima
maducatione crebꝛo tam multꝰ comedit et
maducationꝫ tam dui ꝛ̄mat ⁊ in deli
catos cibꝰ sumit ut salmones lapredos ⁊
alios magnos pisces qꝫ ita ꝙparat ⁊ odo
rantꝫ salsamẽtꝫ ⁊ duꝫ speciebꝫ aroma
tibꝫ ul' ce qui de nā sua sunt tal' spe
ꝙ ex corꝑ nutrimẽto magis caro pasciꝛ
ꝙ si ex aliquibꝰ carnibꝫ tn comederet
aut magꝭ ⁊ sunt longa lasciuoꝛ sa
porꝭ ⁊ luxuriosꝰ nutimenti qm̄ carnes
porcine ul' mutonine ul' uituli ul' qui
bibit multum ⁊ forte uinu ⁊ ꝓnosum
electuariꝫ ⁊ aliis talibꝰ ꝙ sunt de qui
bꝰ dicit sꝫ thꝰ ꝙ peccent mortaliter

nō

qꝫ luxꝫ suat ũba mandati no tn suat nimiꝰ
mandantꝭ ymo impedunt eam ꝙ sua ca
pita ꝙ tn minꝰ ē ponꝰ ⁊ plꝫ attendenda
ꝙ uerba sicꝫ finis ponꝰ ē ordinatꝭ ī finem
et ꝑt declarari in ex ut si ꝓnceps ydonea
daret ut omꝭ de tali arctius debeat exaiꝛe
ad fossatu ⁊ omꝭ fatent naturam ꝓnceps si ut
ibi fodatur tota die ꝙꝺ instante grauiter
⁊ aduenientꝫ rasmo omꝭ intrarent fossatum
⁊ statꝫ posꝫ hꝭ exirent ⁊ ibi manerent ꝑ die
no in laborando si ludent solu ⁊ no fatꝭ
fecissent ꝓcepꝭ qꝫ licet implerent ũba ma
dati qꝫ omnes intrarent fossatu no tn imple
rent finꝫ intentionꝫ ꝓcepꝭ q magꝭ despicꝺ
est ¶ Ille si ꝑpet ꝓceptꝰ ꝙ sub pena decem
librarꝭ nulꝰ iret ad uineas a sua ambitiosa
ti ciuitatꝭ ⁊ unꝰ illuc equitaret a illuc se
leuaꝛ a portari se faceret seu ꝓmitteꝛ ille no
faceret uerba mandati si cõ intentionꝫ et
uoluntatꝭ penꝰ ¶ Hic ī ꝙꝺ ⁊ ecꝺ suat ꝙ ꝙꝭ
no suat mandatu quo ad ũba si suat quo
ad intentionē ⁊ satisfaciat omꝭ ut si qꝫ ex in
firmitate a ꝙꝺ graue a nām laboꝛe a ꝙꝺ
aliud tale non ꝑt ieiunare si comedat bis
ul' ter in die si sic ꝙpatꝭ ꝙ ꝙ hꝭ ꝓcedit ad finꝫ
ieiunij ꝑ ad expressionem uiaꝛ ⁊ ad certꝺ
spualia bꝰ q ꝑscripta sunt ille satisfacit finiꝭ
ex quo ꝑz ꝙ si ille qui suat ũba mandati solu
⁊ no quo ad intentionē mandantꝭ peccat ex hꝭ
mortaliꝫ nullo magꝭ sic ꝑcat mortaliꝫ q
no suat ũba mandantꝭ ut ꝑm intentionem
mandantꝭ qꝫ no ī ieiunando impedit finem
que intendit ecclia ostendꝰ ieiunia ¶ Ex omnibꝰ de ieiunia ieiunio
de ieiunio ꝓdictꝭ possunt nulla colligi ꝙtez
q homo debꝫ diligenꝺ ieiunare finꝫ est nā
ipiꝰ utilitas ⁊ qꝫ corꝑ spꝫ suat libidinꝫ ardo
res extinguit carnem domat originale uiaꝛ
uitat mentem clarificat hoīem ũtutibꝰ aptat
ꝑtꝫ purgat corꝑ a mortalibꝰ ꝑ suat mortis
oratoꝛ sanat sensꝰ clarificat ⁊ totꝫ corꝑus
agilitat ⁊ tm ad ieiunandꝰ mouꝺ debꝫ q ipm
obseruandꝰ esse ꝛ̄ao nāl' ductat ⁊ aūs pares ꝺes
ad hꝰ obligat ꝛ̄aone nem ad uitꝺ ⁊ ēligiose uite
duꝺ ⁊ ad primam de peccatis ꝓgredꝺ ¶ Item q hoc
ieiunium nobꝭ est a xpo suo exemplo ꝛ̄media
tu ⁊ exꝑplatu ut patuit ꝑ euāg supꝛa ī ex
ꝓsitione euangliꝭ ¶ Ipe em nos suo exꝑ ieiu
nare douit qui ieiunare no indiguit ut
carne spiritui subiugaret qꝫ nulla ī eo ꝛ̄bel
lio fuit ꝙ hꝭ sciat ut eꝝ opacꝰ esse mꝺ mis
no ¶ Item phꝰ qui modꝺ scribit de ꝑtu
tate aīe ⁊ nl' de uꝝ sciꝺ bñe ꝺocuit ex
pulsis uoluptates aterminadas esse ⁊ castigan
das ut melius illustrate fiant ⁊ affectus ꝑ
ficiat ũtutibꝰ ut ꝑz ꝑ aristle ni ethic ⁊ ꝑz
tullꝰ in de senectute quo magꝭ fidelibꝰ ꝙz
ostat aie ꝓtectus ⁊ ꝺuꝺ eterna ꝓmitt⁹
et uiaꝛ etna punitio sint uoluptates mi
nuende ⁊ oīa amplexanda q aiam ꝛ̄a dꝰ
ꝺedit q a uitijs ꝛ̄dahunt q ad uerꝰ ũtutes
disponit ¶ quoꝛ primꝰ ꝓpue ē ieiunium
uite finatꝰ ⁊ gñaliꝰ omꝭ tpaī ī abꝫ ⁊ po
nbꝰ ut ꝑz qꝫ dicꝫ ꝑm inuentutiꝫ aliq⁹ ꝓnus

Quare dꝫ ho libere ieunare

cercare

er robusti a dites sed delicate. z ee alij onosi qui
dicut se nelle ieiunare ꝑ q no possunt ex infirmi
tate. ul' alig' alio defu. videmt tles z intelli
gunt. z diligenti ꝑsiderat ne forte i eis mp̃o
sit no ex defectu corpis a nimo zc. ꝑ magis ex
defectu caritatis. Si em amore habeut z ad spm
alia bo. qd in aparis diffinale fiet facile mutatu
amatoz. Amant em n' i diffinale. Et dr eu
sebij. n' ho erat tyrsde. Carissimi ea q fragilia
sunt p nam fieri grauissime missa. Et qd impoñ
qua pretendut. non semp sit ex defectu vi
tu ꝑ caritat. signu est. si alicui eli' dare
cottidie p qdragesima tm de florenis a'ena
de aur. qñ ñ cottidie munerare posset ieiu
nio. puto q̃ ples muenient. qui mo non
ieiunant. z dicut se no posse. qui tm mutuu
lucri tpal' illa cottidie ieiunant usq ad nor
tem. michi fratres dilectissimi. de pmio intra aut
corpis defu. z te primo omedere. z sic cotte
ieiunare possent ppm lucr tpale. z iuste fle
ctingut. nec no posse ieiunare mutuu inte
ernu. z ta multiplicau spualiu bonoz effectu
um ieiunij. ut ꝑscripti sunt. z quid aliud de
talibz ezit i finali iudicio. n' q̃ ens i eoz cor
etoz deprecatoz dicet. Idete debiles ifirmi. qui
sine periculo corpis ieiunare potuit. z quo nos
no potuist. entes fortes. z robusti. Videt pau
pes lyes er penurias i nãis passos. q̃ potuit
z quo nos dites. ad laudissimis penitentiis
z oim habundantia no potuist. Videte lyes
laboratores fortes laboribz fatigatos. q̃ no po
tuit. z quo no poterat onosi. Videte illos
vies subditos suos. z ancillas. qui potuit. z
quo no poterat ipoze dno z viroz. quid ge
te respondebit poterit aliud. n' se excusationem
dignos. eo q̃ sic dedit gule no ieiunauerut.
no ideo q̃ no potuit. ꝑ q̃ no voluit. pces
no posse no fuit in causis nolle fuit. i mal
p. Chus autem dilectissimi. no semp sollicit
solu de amodis corpis. ꝑ magis de nocte ꝑsen
tibz cogitatis. q̃ ama est ꝑpetua. z no deo ex
nalio victia. sed de corpe cogitemus qñ ex
uli mia formati est. qñ i abiectu pulueris
z cineres dissoluendu est. qñ ab immudis
vermibz pungue deforand' est. z in sup
cogitemus infernu. i quo nobediens homo
etialit cruciandi est. Vam si hec z hmoi si
milia sedule p oia haberemus medium non
peccremus. Ista em sunt de quibz dns est
etus vij. In oibz operibz tuis memorare nouis
sima tua. z i eternu non peccabis. Sedo di
cunt. q̃ mi ieiunia. qdragesimale e sollep
nia. ti q̃ obstat ad mitigationem xpi. no end
q̃ ipm dispomus ad vdepnoms nre mi
steria deuote celebrandi. i eo no i ieiu
nio opet absmere a cibz. i isto qdrage
simali ulr hr intediat. et ona z laudabilia
q̃ te no absmeam. alias ieiunia diuise et
sicuendines ewisunt apud diuos. Et quis q̃
obstare debz pm mozem eozu me q̃ mu
taz seu ñsuetz. Terno dicut q̃ ho tenet
sic obstare ieiunia. ut no antiper sueut
z notabilit debita hora omestionis. Ita
ꝑm. f. tho. i scripto. z i suma. ut ex supra
dm sunt. ieiunia ecclie debz esse penale.
q̃ satisfactoria. ordinata em e ad cohibi
nem ꝑtoz futuroz. ad delectionem pte
teritoz. z ad satisfactionem ꝑcis. z ideo ut
esset penale. z magis satisfactoria. optuit
q̃ sup solitam horam hua alias diebz omed
adderet hijs diebz ieiunij aliqñ tpis. quo
expectaret ad abo ad maiora afflictiones cor
poris. i satisfactionem p̃ctis. imo i alijs diebz
discreti horas omedit. et denam. qui sol
multu ascendit. z ipi expectut esurire
z bn digerere cibu p̃us suptu. sic em ma
nent sani. z bndispositi. z apti ad bo. z
io diebz qdragesimalibz debz nobilit ulr
ad tpe. q̃ poste id qd ho maiꝰ esurire vna
hr plus affligit cu qñ precedentes tres vel
quatuor. Dicit qñdo pl tenet hr expectare
in plus qñ alijs diebz. s. quibz omeditur.
Respondent doctores supra. z dicut q̃ i pma na
rratia. qn hoies sunt feruentes corpe. z ei ss
uebat demon. z fideles expectabut
diebz qdragesimalibz usq ad horam nonam
diei. q̃ est hora post meridie. z illa sunt
refectiones hr. p hr. ut dum meridiant. et
nitrum satisfaciebat. ꝑ p̃ctis. z succedebant
eo misterio passionis xpi. q̃ passio opleta fuit
hr. nona. qn xps inclinato capite tradidit
spm. Ieiunates go usq ad id tpis p afflictio
nis obprobrium passionem xpi. q̃ durauit ad
id tpis. vsq inde dicit s. tho. q̃ illa omedi
di. s. nona. fuit ꝑcepta p statutu ecclie q̃ste
nuit in gabilonesi. cõsilio de ofic. d'oz pma
et religiosi. i omibz antiqs suis ieiunijs ex.
qdragesima expectabut usq ad nonam horam
z i qdragesima usq ad vesperam. ut ꝑ p bm
dictu in ra. xlj. Et p bm bnlr de pa
nitia ple. Quaeritur ut tpis. qn facti sut lyes
fragilioz. z defecit exitus z tepuit fides
z deuo multoz. obtinuit gnal' osuetudo te
ne ecclie. q̃ modo no expectat usq ad nonam
horam dei. nr forte hoies nunc possent susti
nere. et ac mo hoies non obligant tam diu
expectare ppter gnalem cosuetudinem totius ecclie
q̃ accidit. in plerisq̃ in locis hoies ꝑ cosuetu
dinem expectare usq ad plenum meridie. s.
ad duodecimam horam. z ad ea bomi. z laudabi
le. z magis satisfactoriu. quo maioꝰ corpis af
flictionem. z est in tollerabile omi. omnibus
usq ad illud tpus sine corpis multo detrimento.
Cum hec ho cautare vigilanti osuetudo est
omedi hr vndena. z io. q̃ hec qui no ꝑ
expectare usq ad horam duodecimam. ille mi no
debz omedere ante vndecimam. Prima dr sanc
tus qui nobilr. z sancte anticipat horam
omestionis debitam. z fiunt hr ideo. ut ma
gis punitat. z castigetur ieiunio. z fame ex mino
statuti ille fiant ex statuto de ieiunio. vel
admia ex intentione statuti. z sic violat ie
iunium. z peccat. Dubitat an si aliqui tam

longa expectatio ni abo cedet i magnu gra
uamen. ppt forte mſiz mente a etatem
a nalem odiosa torpis fuo. nd illo possit
dispensari. p hora aliq̃ulu p̃ueniet. sic
i plibz alijs casibz possi sedi dispesari. ut
ieuniu totalit̃ solueret. Et debz dom⁹
ordinare. ut familia omedat debito tpe
qu fieri pot. ut fruent ordinatione ecclie
z ne ppt nimia expectatione nimis graue
a vitalit̃ omittant ieunniu. Tne ih̃c nob
p̃ceptu z a nobis fruandu. ex debito obe
dientie. z qui sic fruat sanctificat mandato
ecclie. si ut dicat. & est i omẽ. Nemo credit
solu istam abstinentiam sibi sufficere. & si vo
luntas d mẽs ieiunia. nl̃a placet deo et
nobis esse valde meritoria. optz nos ꝑ
ubium gr̃iete ioh̃l. ih̃c. sanctificare ieunia
nra. & sanctificand. aut ieunia. rigidiz
p̃mo. ut ih̃s abstineat. no solu ab esu ca
nalibz. si ee a pcis. Unde legit in passio
li. z i omẽ. Nu esse corpa p abstinentiam
attenuat. si mordinat. mentes dimit
sa vnis dissipet. Ieunniu em a pcis est
finis ieuniij corpalis. z ad ih̃c ordinatu
z go ebis abstinẽ. z pcis ꝓplet. z ꝑ vti
litatem ꝓdam. z ad meditandu modo pcia. optz
diligenter caue. occasiones ꝓtorpe. ppt qd
animus i ymo. Utrum go parua verbis
nbis z ponbz. ꝛ Et bn̄ hnl̃. i quada ser
mone de ieuniis dicit. Di forte diebz ratis
statutis nra aliqua intepuerat. digni
e ut nunc i sexta sptus exhalescant. p z gu
la sola peccauit. sola ꝑ ieunat. ee ubi bibit.
Sedo equit. p ih̃s paniteat de pcis ꝓtis.
alias n ieunniu. nr certa eis opa bõ sunt
planta deo. Certus ut ipse ieunis. addat ad
opa bõ p q̃ fit acceptus deo. ut ozom devota
elemosina. z cetu talia. Nam devota oratio te
ieunniu sanctificat. z deo acceptos fiant. et te
ieuniu ozom fiunt graudibiloze. ut vult Cr
sup. c. ag. vi. Cu ieunatis ait. Cum elemo
sina. z orone opus me sufficiat ieunniu. qz
ysa. lvni. dt. Hec dicit dns p ypham. ih̃s e ieunniu
qd elegi. frange esurienti panẽ tuu. z ege
nos vagos qs mduc i domũ tua. si videris
nudu opi eu. z carne tua ne despexeris.
sup quo dt gregor i omẽ. Illud ieunniu deo
gratũ hoc habet. qd i eis oculos mentis elemosinarie
levat. qd in gremiu dilectionis accipit. qd ex
pietate roborat. ih̃s go qd ubi subtilius alii
largire. ut vnde tua caro affligat. inde ege
tis gremiu caro ꝓparet. Tria go opa me san
ctificant ieunniu deo acceptu. z ulc ih̃s liberan
dos a pcis. Unde luc. xi. Date elemo
sinam. z ecce omnia munda sunt vobis. Et thobie iii. Elemosina ab
omni peccato liberat. vere. qz no immediate. z sine
oratione. ꝑ sic. qz si ho est i mortali. z est
fructus i opibz me. te liberaret eũ a pena
culpa. sic qz ꝑ ea disponit se ad gram ꝓpa
dam. ut no defraudi ꝑmittat. vel i peccatis
deo nasci. ppt talia opa prestat. tm dat sibi ꝙ

minone. peccatoz. z detestatione eoz. z vera dilectione
ꝑ qua infundit gra. z expellit culpa. Quidam
aliq̃ dicũ in die ephie baptis e. z statim post
baptismũ mut i desid. z ibi ieunant xl. die
bus. z xl. nothbz. nu aut ois xpc actu nostra
sit. ni fruet. dic go nos no minima ieunniu
sentiam. post diem ephie. Aut. s. dho. ubi. s. qz
ieunniu. ni sentiatur est ad ꝓmedu brutalis
motus carnis. z ideo expediebat. ut illo tpe m
dicat. ih̃s d̃ozagesimale ieuniu. quo fortasse fue
rint corpe humoi motus. Et ih̃s e illud tpus
vere. qd est magis aptu. Unde magis
i pmone de xl. i. iz xpc sentiam pat. accepto bap
tismate. ih̃s ieunniu. no in credendu eis nob per
hoc regula obseruandi dedisse. ut nos statim
post ephiam. xl. mensuram. Sz appetere tpe
paschali. qn acrioz certamine. in hoste offligat
esse ieunandu. ut corpa de castigatione no mi
nuat naturam. z aia impetret de humilitate
victoriam. Credo missurus e ieuniu ad delen
da pcia. z io dat principia suari debz. in opor
tet hoas marie a pcis purgari. ih̃s aut e an
tpe paschale. acta qd passio dni deuote cele
branda est. z ee qd nob ꝓmptior sacram eucha
ristiam sumendi. ad qd digne sumendi. pius nos
disponere debemus p ieuniu z pias lamentationes.

Tertio ieuniu ordinatu est ad elevationem me
tis ꝑ devotionem ad deu. z ad celestia. Et ideo
agitur d̃ozagesimale ieuniu agimus an festu
paschale. in quo ꝛ maxie metas humana ꝑ
devotionem elevari ad etnam glam. qua xpc
ꝛ surgendo inchoauit. z nob in se monstrauit.
z nobis i spe tpm i gnali omni resurrectione ꝓ
misit. ꝓmisit. z insup per ih̃s qd an gaudiu
paschale agimus xpc afflictionis significat no
bis. qd ad glam ꝛ surrectionis p̃uenit ꝑ tribula
tiones. sicut xc. ꝑ passionem. ex silibz causis in vigiliis
pinquare festivitatu instituta sunt ieunia. ut
ꝑ ea ꝓparemur ad festa subsequenda devote per
agenda. z ut gaudiu exactius. qd significat ꝑ festa
paschalia demonstrat subsequi ad tribulationes
passionis. qs sũ hic patiendo ꝓ dno passi sunt.
Et end offerendo eis. ut in singl. quozpiz
am sancti ordines offerant. ad quoz sustentacoz
oportet p ieuniu ꝓparari. z eos qui ordinat. z ee
illos qui ordinant. z ee totu ꝑplm ꝓ eis utili
tate ordinant. Unde luc. xxi. legit. qd do
mus am discipulos electionis exiuit i mon
te oratie. qd exponens amb. qd dicit. quid te fece
runt tui nisi aut officia pietatis. inquit. qn
xpc missuri apostolos post orant. ꝓpter hoc ena
ctia i eis quozpiz ordinauit ieuniu trium
dieru. Die. xi. Sedia in xl.

Dominica sedia in quadragesima. Evangelium

qd sacrificandum i ieuniis

Cur i. ope misericordie ieunium

In illo tpe egressus ihs secessit i partes tyri z syd
nis · z ecce mulier chananea · a finibz illis egressa
clamauit dicens ei miserere mei fili dauid · filia
mea male demonio uexat · qui no respondit
ei uerbum · Et accedentes discipuli eius rogabant eum
dicentes · Dimitte eam · quia clamat post nos · Ipse at
respondens ait · non sum missus nisi ad oues q
perierunt domus israel · At illa uenit z adorauit eum
dicens · Domine adiuua me · Ipse autem respondens ait ·
non est bonum sumere panem filiorum · z mittere ca
nibus · At illa dixit · Etiam domine · nam z catelli edunt
de micis q cadunt de mensa dominorum suorum · Tunc
ihs ait illi · o mulier magna est fides tua ·
fiat tibi sicut uis · z sanata est filia eius ex illa
hora ꝛc ✠ Sermo · c · De eodem

Postquam dns z saluator noster iesus christus
reprobauit errorem pharisaeorum dicentium · non lotis manibus manducare esse reprobandum · primum · quod populus iudeus missus ad gentes · quod deus · i · ihs
dicens eis · Egressus ihs secessit · i · partes · tyri · z sydonis ·
et tyrus sunt ciuitates gentium · site · i · terra promissionis quae nomine libani · quia filii israel · nondum
totaliter expulerant gentiles de terra sua · Et
ecce mulier chananea · id est terra chananei
habitauit · i · terra promissionis an filios israel nec
potuerant per eos totaliter expugnari · Unde
illa mulier ab hinc · quia audierat de ihu · illa
autem audiuit miracula · z fama ihu xpi · z ideo firmiter credebat · quia filia suam sanare posset · hec
ergo mulier a finibus israel egressa · sequebatur dominum · et uia ad
impetrandum filie sue sanationem · z clamauit · miserere
mei · domine fili dauid · filia mea a demonio male uexatur · Et uocat dominum
filium dauid · quia audiuit xpm iudeis promissum
de semine eius a dauid · Cui no respondit ei mulier
bus · non quia indignationem · sed ut ex perseuerantia ipsius · et pene firmitas fidei eius · z deuotio ostenderetur discipulis · quod ihs · ut dicit glo · ut discipuli rogarent pro ea · ut sic ostenderet nos semper pro
indigentibus · Unde sequitur · Et accedentes discipuli eius · rogabant eum · dicentes · Dimitte eam · quia clamat post nos · Quidam uero dicunt
discipuli ad rogandum pro ea finiunt motum ex ihs · quia dicunt
eius fidem z deuotionem · Ipse autem respondens ait
non fui missus nisi ad oues quae perierunt domus israel · Uere dicit
xpc primo z principaliter missus erat iudeis tanquam apostolus ad
eos · id est ipsa persona non poterant nisi iudeis
prodesse · nec fierent mirabilia nisi ex causa ex aliqua speciali causa · scilicet ut ostenderet ecclesiam · i · fide quae
sua esse fundata · Et ihs · ea quae dicat apostolus ad ephesios
xv° · Dico autem xpm ihesum minister fuisse circumcisionis · i · apostolum iudeorum propter veritatem dei ad
confirmandas promissiones patrum · quia antiquis patribus iudeorum fuit facta promissio de xpo · sicut
abrahe z dauid · quia ex iudeis pro maiori parte
fides xpi expulerunt · z gentiles eam susceperunt ·
Ideo apostolus subdit ubi supra · Et dicit Theophilus · Ideo
dicit ihs xpc · quia erat ad gentes missa scilicet
per quae primo ad israel missus est · ut illi non ve
nientibus iustra fieret ad gentes nisi magnificum.

Christus ad hoc mulierem uidet nichil posse apostolos inuentum esse efficax · quia quamuis dominum uenire audebat · et clamabat post eum
ut ei opem ueniret · Unde sequitur · At illa uenit z adorauit eum · adoratione latie tamen deum dicens ·
Domine adiuua me · Christus · non dicit deum pro
me · et dicit domine adiuua me · cum respondet ait ·
Ille · de filiis fuit iudei quam · z multi sibi nul
li ymaginem dei per legem · panem celestem · z mi
racula · z alia quae ad salutem nostram pertinent
est go iesus · Non est bonum dominum · z mu
nera promissa iudeis tanquam spiritualibz filiis sub
merere · z mittere canibus · i · gentilibz · qui erant
deditis cultibz idolorum · sicut omnes ferme eadem
malum meritorum · At illa dixit · Etiam domine
ymo bonum est · i · aliquam cum · nam z ego · e ·
de mi · quae · de mensa · de suo · ei dicet · quod
sunt catelli aliquam modicam utpote micas
tantum de uno ferculo filiorum · petit · Ita
et gentiles debebant aliquid ad salutem
modicum pupe de beneficiis xpi · Ex quo patet
quod non est districtus · i · uerbo xpi · ut dicit · Non
est bonum ꝛc · Et · i · ubo hic mulier dicens
etiam domine · id est bonum est · quia ubi xpc meliori
est · quod non erat possibile · z dolor humanus · ne
esset apostolus iudeorum · ut dominus · uerbum aut hic
mulieris · melioris · e · in casu · scz quod peteret
demonium · z fide · z ut ostenderet ecclie gentium
suam fundationem · Christus · unde hic mulieris
prudentia · quae negat · edicere ausa · e · neque
obstrata est · i · aliorum laudibz · ne molesta
e · i · quo animo · Theophilus · mira huius mulieris
est fides · pena · z humilitas fidei · quia credidit
sanare posse filiam suam absente · patrem
quia tot annos · expulsa in partibz · pusillanimitas ·
militias · qua se no similes et catelli comparat ·
Christus · quod ihs autem xpc tardabat · propter
recessionem eam no dictura · ne ostentui uolebat
tamen mulieris · unire · z ihs dignum · e · nobis
et exemplum · z correctione · qui antiquum uolumus
sumus · z humor uanitas · minime habemus
Cur ergo alios aut illi o mulier magna est fides
quia dicit dominus Christus o mulier · ne quidem audisti
ne lege meditata es · Insuper despecta
es · z repulsa · z no desistis · et persuasa
potenda · z ideo fiat et sicut uis · fides enim tua
hoc meretur · Licet xpc uere filius · et illi · quod
fiat firmetur · z sim · e · un sequitur · z sanata
est · e · ex illa hora · Ex dictis patet quod tarditas xpi
ad exaudiendum · no fuit ex eius ignorantia uel
uolubilitate · sed ut ex perseuerantia mulieris ostenderet fides eius · z demono dignior exaudiendo · Notandum quod mulier illa · ex filia uexabatur a demone liberanda liberauit dominus · significat quod Ruthenum quelibet fidele · quia habet animam alicui uim sorde polluta · a quo
quod fecit potest posse redimit · Et sicut mulier
dominum per suae fidei liberatione instanter roga
uit · per se · z per apostolos · ita nos · et tale uitium sordes pollutae ad preces · z lacrimas confugiat · quibz dominus quod ueniam deprecet · sordes animarum
terrestrium · z preces fiant · fiatque homini
sue · ab ore precibus emendare · ut deus

dñe

canibz

gentes ad fidem misericordiam honorari deum

p se ozent. nō tn debz homo ī istis sl' ro
tetari. ſ diligent p se. z suoz pfozt di
missione ozare. z suam ozōm uiuaze
bonis opibz: fut nī petīmt a dño nēus
qd petunt. qm stipnd est. uolutatem
timētiu se faciet. z depanom eozt ex
audiet. z saluos faciet eos. z sepe im pe
trat homo p se. z p gras pres. qd p alias
nī petrare non pt. pt qd dt. Et sic hic
intende quātr apls no impetīrbz. nī
petrat ipa. Tam magnū ch ē ministeriū
ozōm. etēnd p uiuos noxios. ō nob' volt
magis vgari. qm ab alijs p nobis. Sed
smo sequendus. Sermo. 2. de eo
dem.

Gressa hic de tra genazar.
uelut̄ catupnatoibz mdg.
" secessit in partes tyri et
" sydonis. Que erant ciui
tates gentiliū. Et ecce mlr
chyr gnē. Cham chanenei
oli nūcta mhabitabāt. ſ post dispsi sunt.
ex quibz hec mulier erat. a finib; ill' egressa.
Rogabat dnm ad impetrā salutē filie sue.
" tla. mi. me. ds. fi. da. si. me. a de. ma. vera
ciui nō res. ei ver. ſ ista dns disultat ēspo
ditē mulieri tam humilit. z fidēr deprecanti
Andet beda. qđ tipice cam. dns ihs suam
disultat vnōm. nō qz miserē deo mīserōr
pres despicat. ſ ut pfectam mulier. nobis
semp ymitabile demōstret. q. qđo mgr
tempta videbat a dño. ad ordinata cepit
insistebat pnbz. Respondet differt. ut disci
pulōr alios ad meditationē mam̄ tu cla
mante mulier sil' gemētez. Unde disultat
ne daret. occasio iudeis xpm calūpniandi
q genales eis inducendo. ul' qđo pre
tulisse. z ro fide eius iuste reiecerat. qđ
" sequit. m ewan. Et ar. dis. eius ro. eu di.
" mitte illa qz clamat post nos. Qz ipe re
spondit. no sum missus. nī ad oues q perie
runt. ifel. Glo. rozīle. z pdr. Corpaliter qua
ex iudeis nata est. z pdr. qz eozt apls
erat. ut dicit apls ad Ro. nō. de ihs nāe
ī tpe de ly. Et dicit beda. p se dns solus
orabat. z sanabāt iudeos ad cs missa erat.
ſ p discipulos suos ac gentiles ad fidei gra
vocabat. hmōi ē go. q xpc p se vna mer
pore gentile sanauerit puellam. nō hō imp̄
pbata ōmibz meritabil̄ mētis fide. pferē
et fm Crisō. Cui hec mulier vidit eam
apls nichil posse. in mēnda sua ē. qz q
ante ōpim dnm nō venīe audebat. sed
clamabat post eū. illa nec ppria veritē ppe
" dē. Et illa ue. z ador. ait. dne ad
iuua me. Ex hō. z pdēs pz fides vna ius
mulieris. qz xpm verū hoīem. z deū credidit
z tandē fidem obtīnuit ex pīssit. Cui em dicit
" ajt. m. fi. da. Confessa est xpm ee verū hy
manū natū fm humanitatē de gemine dauid.
Et p hō. q no dixit desperare deū p me. sed
p se rata ī tra dixit. dne adiuua me. qui dicit
nō solus potes nichil omne languōre curare. z
nullo alio prēter te. p hoc confessa est ipm ee verū
deū. que z credidit ubiq; ipotem esse finē dī
mittere. z ideo filia eius no adduxit. nec roga
uit. ut ad eam veniret. Unde beda ī omē
dicit. Constat apertissime. q eā ubo salutē pos
se dare confidit. cū pdicam cozpis nullabi ē quēt
fieri. et centuplū qui dicebat. Domine no sum
digno. ut intres sub tectū meū. ſ tm dic ver
" bum z sanabit̄ puer meus. Sē. qui. ve. ei
" no ē bo. su. pa. fi. z mt. ca. ad nam. filiat
filii sunt iudei. sub cultu vnī dei nutriti et
genti. panis ē mensalis. z cruū. z alia que
ad salutē vitam ptinent. Et illa dicit. Etiam
dne. verum ita est ut dicis. ſ. q no ē bonum su
mere salutem plebi ſ vilē cibū destinatū ei
ab ipis volē auferendo. z dare gentilibz. a re
gulariter z vtr doctrina equanīa. z mudula p
missa spualibz filiis sumē. z ea dare cambus
ī. gentilibz. Crisms em erat apls iudeis. q
tūc erant spuales filii. qz fideles. sed mc ſ
tanes effecti. nec id. cū audiderint me tunes ml'
ti licet aut no sit bonum vlr z chir. tn bonum
" est aliqn. ī aliq; casu. Adam. z catelli de me
do. su. cē. qđ dicit no meritos panē. nr sed
ad mensam. ni no sim filia sed canis. no tn ob
sum expellenda. ſ peto ut colligā micas. ī ta
lia. obsecr gram. ut sanes filia mea. hō em
despui mirabiliter z alioz tribuior. q sat iudis
qđ mica ē. Ex hijs ps mira mulieris hȳ panena
et humilitas. De panena dicit beda. omē. hec
mulier pūe idute habuit no exigua. q domos
ad priam patrōm eius no deserte. sine ubi.
neq; a pbz cessat. ſ amplioz instāti auxi
pretatis eius. qđ capat. impleat. dans nob' quam
plu. ut ni cupias. z mutis. no semim ex
aterbem. nr. a pbz. z oronbz. z oro ibz cessē
mus. si qđ velimus. z petimus nob'. no frati. a
dño prestatur. ſ sine nr remissione ozema. qz
nūtum vz oro nr assidua. De eade pa
cema. z humilitate iterē dicit beda. hec mulier a
mbz optata a dño. nr sic quid ab mstrā pmer
desistit. nr asperando pietatē mitē metem
tenuerat. sed susceptā libenter amplexata est
stimulū. no solū se cambz filem no negat.
ſ. z catellis se equiparat. Et zeno dicit. m
ra huius mulieris fides. pacia. z humilitas. fides. q
credidit sanare posse filiū suū absentē. pacia
qua tortus expulsa ī pbz pseuerat. humilitē
qua se no cambz sed catellis optat. Tuē re ch'
aut illi o mlr magna ē fides tua. ī tm. qz
mereris. sicut qđ petis. fiat tibi sicut vis. Et
sanata est filia eius ex illa hora. Sē. dñica
ī q̄dragesima.

Dñica Oculi Evang'

Luce. xi.

Rat ihs eiciens demoniu
z illud erat mutū. z cū
eiecisset demoniū. locutus
ē mutus. z admirate sunt
turbe. Quida aut ex ipis dixerūt
In beelzebub pncipe demo
niorū ei demonia. Et alii
tentantes. signu de celo
quirebāt ab eo. Ipe aut ut vidit cogitationes eoꝝ
dixit eis. Omne regnū i seipm divisum desolabit
z domꝰ supꝑ domū cadet. Si aut z sathanas
i seipm divisus ē. quo stabit regnū ipius. quia
dicitis i beelzebub me eicere demonia. Si go be
elzebub eicio demonia. filii vri in quo
eiciunt. Ideo ipi vri iudices erunt. Si aut
in digito dei eicio demonia. profecto venit in vos
regnū dei. Cū fortis armatus custodit atriū suū
In pace sunt ea que possidet. Si aut fortior
illo superueniens vicerit eū. omnia arma eius auferet
in quibꝰ confidebat. z spolia eius distribuet. Qui
non est mecū. contra me est. Et qui no colligit
mecū. dispergit. Cum aut immundꝰ spūs exie
rit ab homine. ambulat p loca inaquosa quies
requē. z no inueniens dicit. Reuertar in domū
meā unde exiui. z cū venit inuenit eā scō
bis mundatā. tūc vadit z assumit septem
spūs nequiores se. Et ingressi habitant ibi. Et
fiunt nouissima hoīs illius pegora pioribus. Fac
tū est aut ad hec dicere. extollens vocē quā
dam mulier de turba dixit illi. Beatus uen
qui te portauit. z ubera q suxisti. At ille
dixit. quinymo beati qui audiunt verbū dei z
custodiunt illud. ✠ Sermo eodē de eodem

Rat ihs eiciens demoniū z illud
erat mutū. no q tūc fuit mu
demone forsitan. sed ab effectu
qz horū que obsidet mutū fe
cit. Grauā em corpal' obsessi
spuali quo ad motū localē
ut tradit doctores ut sepe
sumus. z qz vox p motū lingue z aliox mē
mentoꝝ causat. q mutitas demon ex dei
permissione potest ligare. z a motu impedire. et
sic eū mutū facere. Et dr beda q apt. narrat
ipm ex fuisse cecū. z tā signa i ipso vno hoc
fil' a deo facta sunt. qz cecus audet. mutus loq
z obsessus a demonio liberat. Qui z ei eicenti
demoniū. lo. ē mu. z adm. se nre. ex missi ri
insolite. Quida aut ex eis. s. pharisei. dixe
runt. In beelzebub pncipe de. e. de. odio z in
uidia faciunt. q tā facta z detestora pte. z puni
tiua. Pharisei aut odiebant xpm. quia
arguebat eoꝝ vita. ut pz p sequentia
euangliū. z io. quasi ab eo dīna iudicia fieri
dicebant. dicentes ea fieri arte magica. z ita
hic erat eiectiones demoniū dicebat fieri virtute
cuiusdā superioꝝ demoniū. cui superioꝝ obediebāt
ad nutum de corpibꝰ exeundo. dicebāt na
q iudei. q xpc haberet aliquē demonē supi
orē. que vocabāt beelzebub sibi familiare. z
q sic demones virtuosos de corpibꝰ obsessis
eiciebat ipso mediante. Et attēp. sig de celo
q ab eo miracula xpi pua reputabant eo q
ut immūdi erant ꝑ ipso nfestata. ut ꝑ sam
sones corpm z humoꝝ. z io dicebāt ab eo sig
nū ei. ꝑ corpa celestia sicut ipe iosue sol ste
te ī mobil' spacio vnius diei. ut habet iosue
x. Et ipe ezechie. retrocessit decē gradibus
ut habet ysaye xxxviii. Ipe aut ut iudei
cogitationes eoꝝ. Et hic videnduꝫ q sicut
iudei ipe xpi. ut ꝑius declarat euangelium
sicut z hodie eoꝝ filii imitatores pessimoꝝ
patꝝ suoꝝ. eis similes z sub eoꝝ typo dicunt
dñm z saluatorē fuisse magū. z sua op
fecisse arte magica. z diabolica potestate. z hoc
sic temerarie dicunt. ut eū z fidē xpi
ana odibiles faciant simplicibꝰ iudeis. et
eos teneant ī sua pfidia. z spūs sc fidei
hoīs falsū ostent esse. ī fomitē figmēti. ꝑ
quod nouit duplos. ut ista no teneat. si ea
forte ī priori statu eoꝝ credidissent. pt cōi
stam fictionē arguit. Et pmo ex probabilibꝰ ubiq
dm ī eaīa pnia. Et prima ex sumit ex hoīs qd
dicā. Ipe at ut vidit. e. post eius fortē. et
qi sua dicit. ex opibꝰ no volūt cognosci di
nitate mea. sed attribuūt ea arti magice
z demoniū iudicio. cognoscite in virtute di
nitatis mee ex hoīs qm iudeo z nob' diu rogi
tationes vras. z secta eorū vrae. quod
no pōt fieri demone. ut ho. nec aliq creatura. hoc
em manifestū signū est mee diuinitatis. quia
hoc deo sibi soli suauit. ut videat cogitatio
nes cordis. sicut z ipe ī vrīs scripturis habet
unde dr. ne ad ipm vnm. Tu solus nosti filios
da filioꝝ hoīm. Et pmo xpc unus z xpc ho
uidebat ea q peruet. deus aut intuet eoꝝ
dixit eis. omne regnū ī se diuisum desō. z
do supꝑ do. ca. si aut sathanas ī seipo divi
ē. q. sm. vē. ipius. qz di. m. ī bel. p. demo.
hic tangit sed do de supdicta fomitis
fictione. z ē tal'. Si ego p demonē aliquē
eicere aliq. te dixi esse me eos. z dissen
sio. z sic no posset stare p tua dicta. z pariet
ultra eoꝝ. sicut ī ombꝰ vbꝰ cōi se diuisis
fieri videmus: no go sathanas sibi ipi regnū
nat. nec suū sathellitū noctū. si pono stabit
regnū eius. no iudue demonis: si dīna iudicia
demoniū est exercitu. Comit ponit triam vocē
dicens. Si aut ego ī beelzebub eicio de. fi
us ī q eius. non solū xpc. si eaīa discipuli
eius ī nomine xpi eiciebant demonia. z no solū
discipli. si eaīa aliq alii iudei. qui no erant discipli
quadā ī nomine xpi eiciebāt demonia. qui non q. ds
se nos. no poterat aut iudei dicere. q apli dem
facerē miracula virtute magica. qz erant
simplices. z illiterati. z si diceret de aplis
q xpc donū eos arte magica ī tm no pote
rant hoc dicere de illis q no erat eius disci
pli. go no eiicerent demones ī nomine xpi. nec
hoc potebat sathanas attribuere spūi maligno. Ex
dictis. q ejectio demoniū facta ꝑ xpm
ī tm iudicio alii eiecerunt. z ī eius nomine.
Est go vo tal'. q filii vri. s. apli. qui erat
de semine iudaico. ut alii iudei. qui me
no sequūt. arguūt demonia sathanē no posse
attribui n iudicio dīno. Ideo ipi iudices
vri erunt. de aplis hoc ē manifestum.

qz ipi erut assessores xpi · t vli iudeos
alij qui no sequebant xpm · z in exercitu
no demonia ipsi no credentiu iudices erunt p
opanom · qz ex ipoz facto alij ostendent
odempnales · qz no crediderut m xpm q
deitus declarata fuit p miracula t iudee
z noie eius · p non credentes fra · Qi aut
z di · dei · t iudee spe sue · eius demonia
sicd ostensu est · modo ipse ve · t vos exp d ·
qz per xpm aperiet vobis regnu celeste sicd
qz ar · eius atq · su · re · hic tangit quia vos
qua inde · t alios simone · de hac domo dabit
no e mee · de me e · z qui no tol · me · dis
cipula vo e · tli · volumus eu · qu aliau obedit
e · obtemq volutt illu nu obedit · Qi go xpc
t iudee demois faciet miracula · Ge · q xpc
z demon essent pcordes · z odiosi · h aut
e filius · qz sunt omo dissimes · z utq · qz
xpc e hmdi benignus re · dyalis p oppu m
nudis supbis malignis re · ta facta · z doc
trina xpi ad h semp redut ut evadant
homes a pnis · z ut salvent · facta aut demois
sunt ad distrahendu homes p peta · ex qo
pz q xpc nichil operabat t virtute demo
nis · z h est qd dicit · Cui no e mecu p
cordia · z voluntate · de me e · Et huius e
dyalis ut pz ex dictis · z qui no congregat me
nu educendo homes ad unitate fidei dispez
git · z tal e dyalis · qui diuisas sectas hereses
z scismata qui pt meliorat · ad illa arta
salvatores possunt · nec addi aliq de pnctis
iudeoz ut sex nu sit · Qi nec ex formula hu
mana iudeoz fictoe aliqs infidelis credet
uellet · q xpc dns fuisset magus · z opa sua
fecisset ni demois adiutois · tal milto a pz
nozi credi posset · a suspicari possit · q moy
ses fuisset magus · z q fuit alius magus pharaon
ensoz doctor · ni sciat qd alij magi facere
no possunt · pz illud · qz dns a puericia sua
usq ad tpe miraculoz · p sciat t domo
patris pauper sine eruditione lrate · z simi
plicitate layculi · ppe qd ad iudei audiebant
in legem t libros phetaz dicebat · quo ille
filius fabri scire ltas · ad no didicerit · de h
habet luce · iij · Joseph ab a puericia eru
ditus e t domo pharaonis · q plena erat
magis · h aut dicit e infirmate aiie ve
teris testis · tagm no a deo p a mago dita
sit q ad sit inconveniens iudeoz formula
obiecta · Secunda vo magnu audiendu e · q q
in utute artis magice · tha opatus fuisset
qualia xpc dns · z discipuli eius · utpote q mor
tuos ve suscitasse · cecos natos illuminasse · aq
t vinu mutasse · z alia innumerabilia · q sup
nam sunt · z nos nam transcendit · Et ideo
formule · z sine omi voe · Nunc dicendu · z
hodie dicit t · nemo possit sine xpm do
minu utute magice aut demois opa
tione tha facisse · Octava vo · si fuisset xpc
dns magus primo inter artis magice alios ma
gos fuissent sibi · z discipuli sui misisset · z osten
disset · quale in secerit · prius docuit suos legende

qz ipi magis habuissent eos in honore · z ipsis
assistissent · z promouissent eoz · dicta ubiq ·
facta · atq · intentionis eo q h fuisset ad mago
rem gloriam · z fuisset ad probatione artis eoz · p
indubie magi xpm · z discipulos suos hono
rassent tanq exptos · z magos · illa eoz arte
z se eis familiares fore sentiebat · Zona vo · omnes
regiones quas inhitant xpiani · quonda ignora
bant deu verum · z adorabant ydola · z demoia
t ydol · et odiu latie · z p doctrina xpi ac disci
pli eius finis est · q nunc eodem regiones obtinentes
z nosunt nomen dei veri · t ecclie catholice · z eidem
exhibent sollepnem latie cultu · Qi go xpc · z dis
cipuli eius fuit magi · z tha fecerunt opatione
demonum · ut ipi putarent iudei aut fingerent diuina
deus · z nunc suis simplicibus dicunt · nunc demones
voluerunt auxiliare domui cultui · z honori dei · q
eis pius exhibebatur · z que sunt diligebant · z
hodie xpc eoz simplicibus fingunt · se pti
nasse · z illu t deum que fuisse admodu fictiles
sunt · qd omnino vitandu est · hoc ostendit ecclie fidei
z p suis fictis iudeoz · e fabula · z delirium ·
z p suis fictis iudeoz · e fabula · z delirium · ex
somnio adinuenta · z manifeste · z simodo predes
Talia autem sunt qui volgariter · volgares · z igna
vos iudeos · nec opus · e eis uti p fidelium testimo
nio · p q grossiores iudeoz testimonia · z fortes p
nomen diuinoz aliqui infirmationis · ut plenius osten
ditur a sanctis · quibus minus erat · z mi
nus in eoz diuinis in tanta multitudine scripta
nomen diuinu sunt · t hoc minime inveniri dno
opante · Primo dnm · quinta xpc · Decima vo sunt
ex hoc p Josephu · qui apud eos erat maxime
historiographus · z apud eos · authentica · qui de
nu no dicit fuisse magus · a opa sua fuisse ar
te magica · z in fatur · deu milia mirabilia fecisse ·
q ee xpc de ipo predixerant · Nam · 18 li · an
nalium · scribens tpa Tyberii cesaris · sub q
dns passus est dicit · sunt · duse scripte ubi sapi
ens nu · si in eu vix notabile vas est · Erat en
mirabilium opum effector · z doctor eoz · q libent
ea q dei sunt audiut · Multos ex sibi ex gentibus
adunxit · Christu hic erat · hunc admissum pri
moz gentis sue ad pilatu · t cruce moriturz · de
cernentes · no desinerent hii qui eu ab initio dilexerunt ·
Appuit eis vivus · post
dimissa passionis · spherez · nullus nec ullus alius de eo
innumerabilia miracula fingerent · Cui aut
nimium · spe · exti · ab · ho · ann · p · lo · azi · quer ·
ve · z no minor · d · ven · t do · m · v · exuui · et nu
minor eam soc · mu · ter · va · z as · sep · spi · ne · z
nigri mihi · ibi · z fuit · no · ho · el · pey · poibz · hic
sum · Jezm · Et nunc · de lv · po · exaltato iudeoz · z
posse a dyalo · p quo nondu · finis cosd · q ptas
dyali sunt quamodo exerta a judeis · p legislatione
q excludebat cultu demonum · z inducebat ad co
lendu vnu deu verum · et exerta transiunt ad pos
sidendu plenis gentiles · sine lege · z spiritu · ora
nul · minentes · z io eos tenebant ydolatrie subiec
tos · sed adiumento xpi predicatoru · z apostoloz · u
dei q maiori pte sunt mansueti · gentiles · devoti
aut fidem · z predicatoru xpi · apostoloz · preparati
Et dyali sunt ab eis exerta p fidem xpi · z ido de
nuo ad plenu iudaicu possidendu · et exerta exce
ratum · z sic facta sunt nouissima hui populi

et multos iudeos

peyora ꝓbibz · qz scatg iudaicꝰ ꝓsli pyor ē modo
qñ fuit a pñe mite legē data · hꝰ ē go cū dicit Cu
nimudꝫ fuꝭ exi ab hꝰ · i · a ꝓlo iudaico sub lege
ñē · qz electa ēst in suscepcone legꝭ nostre Am
p lo · ari · i · corda gentiu fide iustificans · qnq; rēque
¶ mucent · i · pena mansiom ī ipꝰ · z nō qz ī ꝓdictibus
aplis mde electa fuit · Tue dicit re · z de · m · vn
exi · i · ꝓlm iudaicū · z ai ve mue · sco · mu · qua
iudei habebūt suppfinale z exteriozē mundi
sicut scōba tollit fin supiozes · z supfinales sordes ·
re · va · z as sep · sm · neq · se · u · ultime pteritꝫ · z
ildebat · il · z se · no · hꝰ · il · pei · pri · qn an legem
fuit pcis ireuntꝭ · z a dya · possessi · si pse ad
uenī xpi ī pcis fuit obsmati facti · qz ex nig
titudine pcatꝫ fuit · qi duplicē · Et sm Crisi · Iu
dei re sup stites fuit peiozes pōrbz · qz alij ꝙp
ꝓfect fenebūt ipm aut ī dmꝰ gḡtiaꝫ · Et io
a tyto z vespasiano pauca fuit passi · hus que
¶ fuit ministeriꝰ panebant ī egipto z babilone ¶ anisare eam
exponi · hec pars de quolibz pteritꝫ a quo ꝛtessit
diabolꝰ p baptismu ul' pmam · z ad que iterū
redit p pcm · qz nō illum vinat ingredi · nō
septem negotijs se · i · ad ministeriū vinozū ·
Crua dicit gḡ ī septenariꝰ · vnūsitas desig · z
nl ni septē mortalibz pcis · q̄ hom peiora fuit
qñ dyabolꝰ · qz q̄libz mortale pcm odapnat hꝰ
men · qd dyabolꝰ facē non pot · si ei ꝛsistat ·
" Et erunt nō · hꝰ · illig per · pōrbz · qz sicd tūdmo
nio ī corpali egritudine peior ē qñ pm' egrit ·
ita ī spuali infirmitē · qz p tūdmō ī pcm fit
hꝰ ꝙmor ad peccandū · z quasi ex assuetudie
aliqn incipit peccare qd valde pigrus ē · quam
peccare ex infirmitē · z impotencia · Cra q̄libz
pcm ī tūdmate pene qñ sile ān tūdmā ꝙp
" ni gr̄itudine sequet sim ēst aut · tūd hec dic ·
" ert · vo · q · m · de ī · d · il · bto ven · q re · post · z
u · q sup · Cū dmꝰ ꝑdo modo disputaret cōt
udeos ipos redarguendos · re mulier · qda q a scis
dicī fuisse · scā marialla familia bte marthe · te
bate vocē ex corde ostant · z alte ꝓfectꝰ laū
de xpi · rōnī virginis mdeozē · z dixit bta ven ·
qui te portauit · z ube · q sup · Et sic mirū dm
ex filio · qz ab ipo ei venit · grā · z gla · Et ille
dixit Comēdando fide · z ostendā mulier · z filiū
alioz · Cū dmꝰ · bn · qui au · ver · dei · z nstō ·
" id · Quasi dicēt vē bta ē · ꝙ nō solū illa ꝙ
ec' omꝭ sunt bti · qui audiūt vbū dei corde
tenentes · z ope mplentes · Unde augt · i · hō
de sup · re · dicit · Ec' bta maria filiaꝫ orepit dei
mente p fidē · qua corde p cretū assūpsit ·
Et beda · i · omē · Dei genitꝛ maria bta · qd qz
uerbi incarnati mistica mistica fuit · z qualis ·
Qz beatoꝛ mde q̄ emisde ubi semp nostros ma
nebit · ī terra · · re · ¶ Sermo xl). c. d. cō

" Erat ihc eiciens demoniū et
" illud erat mutū · i · hoem que
obsidit mutu fecit · Unde nō
q̄ ille demonicꝰ erat mutus ut
ipse dr̄ · z erat ceci ut dr̄ · aut
" xv°. et ai ac. de. lo. · e mu. et
ut dicit Crisi · z theophilꝰ · erat ec' surdꝰ · z ita
quatuor sil' · ī ipso miracula facta sunt · p̄ quia
erectum erat · ab eo demoniū · Cordi · q̄ illuma

to fuit a cecitate · Terciū qz vdepit audire ·
Et qrtū · qz vdepit fraudare lo · · Et ex ipis
mirabil' amizitie fiunt inter se · s · nō iudeozū
" re · ta · nisi ficta · Cra · quida aut ex eis · s · sa
" be · z pharisei sm aut · z aut dicit · ꝙ in belze
" pn · de · ei · de Mirabilibꝰ · ꝙ erat publicū · z
ideo negare no potebat · ꝙ pdere consuebat · z
dicentes · ꝙ in ipsis demonis sm esset · Omnia
enim · z mundia pdūt iudicia · z facta mpto
rum · ī detestacionem prem · Christe aut · z phari
sei valde odiebat xpm · qz actus atq; ea ꝙ
gia · z ideo miracula dña ipsius sm diuersi
tates fieri aztē magica · z dixerunt ea demo
nia esse · ī virtute eoꝝ demoniꝝ supiozes · ī hꝰ
niferiozes obediebant · z demonū ipi voca
bant belzebub · Unde nōndū sm glo · z ingen
thistorijs · z ysidꝛ ethimologiaꝫ · Nimis
adiuvat ul' ꝓtegit ciuitatē inimicꝰ pri suo pō
morte statuam ꝙserunt · ad qua ofugientes
forcefores ¶ fecē fugat venia mirabant · ꝙr qd statua
ram ¶ meruerunt venerari · z sacrificante tpe ta
dem diuinos honozes sibi statue exhibuī ·
ita meruit alios ydolatre · z indei ꝓpter
gentilem irrisionē · vocabant hꝰ ydolū belze
bub · i · deū muscaꝝ · q̄ erant in templo eius
ꝓpter sordes cruoꝝ ymolati · Inde simulac
dicebant indei ꝙnqꝫ demoniozē habuerat ·
qz ī eo sui ydolatre ꝓnapiū · z qz nullū
inueniebat efficacē illo · z ex qz nullus eis
erat grāl' apud eos gentes · Licet enim nanq
glibz ītre alios ꝑticulares deos · habuit ni tamē
grālem deū oēs venerabant · z ita i tu
tate ipsius demoniozē · qui ī hoc ydolo ha
bitabat · dicebant phariseī dñm facere mira
cula · nillam intendem illum eam · z vere · ꝙ solū
simulo · inundie mouebat · dicebant · ad de
cipiendū opa xpi · Unde inuidia · ex solo
dio · z inundia motꝰ · nichil sordidū in
uenientes · qd obiicerent dño · dicebāt · ꝙ in
" belzebub erat demoniū · alij tēp · sup · de re ·
" ꝙ ab eo · z Isti miracula xpi pua reputabat ·
qz omēs erant ī illa miseriosa · s · famulatus
corpoꝝ · re · z ideo erubescebant ab eo signa sibi
ī corpa celestia · sicut tpe ioſue · sol stetit
spacio vnius diei · Josue · xm Et nec ezechie
sol retrocessit decē gradibꝰ ut habet · vsq; xxv
vnius · tale aliquid petebant ab eo fieri · ꝓ
ꝙñ dicunt · si humoi fecerit re eadem ꝙ
dña iudei miracula operat · Crisi · Cū plu
rimos ostenderet suspicio irronia esse · meru inuti
tudinis · no audebant eū diuulgare · si ī eo
" suo ēd iudebant · Et io subdit · Nec aut ut
iudei re · Beda · non ad dicta ꝙ ad cogitata
dns erat · ut ut sic opellerent · reddē potē
eis · qui cordis similia videbat · Nec enim no
pot demon · ut alicui creatura · ꝙ solus deus
ut · z ipi in sua scriptura habebant · Un no
ꝙ vnus dr̄ · Tu solus nosti corda filioꝝ ho
minū · z ꝓ hoc vnus · z ver · hō iudat ꝙ ꝓ
deus aut minister cor · Dicit ome ignis ī se
" di · de · z do sup · do re · si aut ī se diuisus
" est · quo ster · regn eius · qz di · m bel · e · de · m ·
de · ostendens aduersarios · ostendens diabolū
michil sibi cooperari · z demoniū eiectione · z

i racio hor gobat q̄uis uoibꝫ ⁊ uacaꝫ ꝑma ē ome
regnum ꝑ se diſsum deſolabit⁹ ⁊ ꝑbus ex
⁊ deſtruet⁹ Conꝫordia nanq; ſic ꝑ ſue creſcut
⁊ diſcordia dr̄ marie dilabunt⁹ Dr̄ dr̄
in ſathane in ſe diſsum eſt ꝑm uꝰ quā
diuꝰ ꝙ uno aliud erat ⁊ regnū ſathane
ſtare non potit ꝙd ec̄ notū ē flm ec̄ pat⁹
flians dicit eoꝫ ex hꝭ ꝙ demones ad nob
norand⁹ no ſunt ſuiſi ſed deordes qz alīt
ne poſſent nob⁹ īm nocere ⁊ hꝰ ꝑ̄ſat Job.
.xx. xviij⁰ Corpꝰ illiꝰ ꝙpactu ſquamꝫ ⁊ ꝑmet
dr̄ una uni ūgunt⁹ ⁊ una alteri adh̄
2us tract⁹ bit Rnde ibi Si aut ego ī belzebub
" e. dr̄. ſi. v. ī q⁹ ei. Ponit ꝛam uoī ad ide
q̄ eſt talis Si ego in bel. e. de. ut uos dic̄
ſe⁹ ꝙ filii uri ſimlr ī belzebub nasme dēo
nia eiant ꝓ hoc uos ꝓputat⁹ flm ⁊ nec
dic̄ debet⁹ ꝙ ego ni belzebub eiaꝫ Dr̄ qꝫ
ūg appellat filios uideoꝫ ſut duo expoſi
ñes. Una ꝙ ꝑm Theſom Cirillu hedam
⁊ Eraſ. ꝙ filii eoꝫ uocant⁹ diſcip̄li xpi. qua
a iudeis ꝑm carne exorti ſunt. qui ſpālr
demones eiecerut. nec mi iudei op⁹ eoꝫ ca
lūpniabant⁹ dicebat enī xpc eos ꝑtrem
ſuū demonia. ut ei⁹ arguā
nale. uos redit⁹ ꝙ apli mei. ex ura ꝓgnie
genti diua uidere eiiant⁹ Fruſtꝝ enī mpo
ſuiſt⁹ ꝙ in belzebub faciūt. ꝑ ipi hnt hui
ꝑtrem a me. qui no ſum mor⁹ uidere
gm ipi. ex quo ec̄ ꝑtrem eoꝝ dr̄i. ī nullo
mg debat⁹ michi imponi. ꝙ ī uidere belze
" bub eaꝫ eiiā demones Subdit. ꝓpi in
" dies. v. e. ex apli erant aſſeſſores xpi ī fidē
li iudeo. Alio modo ꝑm Hezoꝝ ⁊ beda. filii
iudeoꝝ dm̄ hic exorciſte. qui quibda ex
orciſmis expellebāt demonia. ⁊ iſti non
imponebant iudei. ꝙ hoc faciūt in belze
bub. ꝑ ꝙ fidē in uidere diuina admuocabāt
dm̄i nomiꝭ ⁊ nec debebant xpo hoc imponē
re ita exorciſte

per pditā d· hr ē v· p· q· ve· ē· i mundū ad
saluandū ·Alij aut ihc solū venerūt i mū
ad demutandū ista aduenit ē tm 2° d'
eodem cuꝰ supra ··
Dnt ihc tñ mare gali
lee· qđ ē thr· z se· e· ml'
tu· mđnq audita morte ioh
thc· z q herodes malebt
uidere eū an forte ipse
esset que omia pdicab
putabat end a quibꝫdā ſchis surdebāt· qu
ubtes oportuit· ro secessit abiens trā mare
galilee· non timore mortis sd prens immi
nās· ne hominū hominio ingrederet· Et
ut dnt glē· er qr tr diuersi sunt aplis
miserat pdicare z curare infirmitates
ubiq; z renūciauerūt oia q egerat· z qr
tanta erat diuersa ad xpm· q nr spaciꝫ
bebant ad mandatū· Unde ut dnt
marci vi· e· aut ill· ·venite i desertū seor
su· z requiescite pusillu· ·Et hac occasiõe
causa tñsfretauit mare tr· ·Et se· e· mlta·
mag· ·Et cum ire sequebant eū subrigit eos
gelista· d· qr vi· sig· q· fa· su· hr· q· infirma·
·Dubit go i mon· ihc· z se· in dis su· ·Et
p̄m cris· ·ero sedebat ono sp̄s lapis alq
eos egrad se subtrahebat ·Relquit aut turbas i val
le· z ad quos familiaribꝫ sūs discipul' asc
dit i montē· ·Nam p̄m cris· ad euadū
explanom fugienda est multitudo· z soli
tarij loci e eligendi· ·Et subrigit tpus
quo illud miraculū fiunt no subdit· erat
aut pascha iudeoꝝ· ·Cū subleu· ihc ocu· vi·
mag· mlt'ne· ve· ad sed· d· ad ph· Beda
q subleuasset oculos ihc z venīte ad
se miserunt vidisse ꝓbabit· die pietꝰ
misericordie est· qr tūc ad se venīe desid
zantibꝫ gr̄ie celestis munera ostēdit· rosue
nit· z ne stando errare possint· luce sua
spōs aperit· ·Et leuatis p̄ hr· q dns dr· oculos
subleuasse dr· mystice· q no erigebat o
culos huc atq illuc· sed pudice sedebat atten
tus in discipul'· nr· onosc· q p̄m cris· diligēt
loquens eis aliquid· z eos ad seipm uertens·
demū respiciens uidit turbam ad se veniente·
gr̄ qđ dr· i eram· z ui· qr mul· m· ve·
ad e· multi· fuerunt magna· z diu afflicta labo
re inerat· z desiderabant in mysterio
rem eius mentis· locus erat ex deserto extens
pambz· z hō erat tarda· ut habet· ca xvii
i ex omi parte erat oportunitas fugiendi· ma
xime volens aut dns miraculi fructū
a philippo· d· ·vbi emas panes· ut ma· hn· h·
aut div· tep· ei· i no tentauit tñ ignorans·
q quadmodū ingo tentare discipulū· quē sat
ignorantem· ut ipōmet discipulo suo manifes
tet ignorantia· z ex hr habeat occasionē
stendi doctrinā· Unde beda· Tentauit ut
philippi tarditate sue fidei· que nigro figu
re ipe nesciebat· tentando agnoscat· z mi
raculo facto cōfirmet· ·Et dr cris· Si simplr
tm fuisset miraculū· non tm admiraret·

eū

Nunc aut plus egit mysterio quia· ut dns
dispat miracūli magnitudine· ꝓpe e· s· q· e· f· qr
mi qđ deꝰ ois nouit· z m ꝑticulo habuit ple
nitudine sue ab nstranti oracionis· ne p· du· d·
pa· no suf· ut u· mo· q· ac· q· d· panes no sufficē
tiam paciam hre no possumꝰ· z si hremꝰ
no sufficet ad illoꝝ sustentacionē· dr ca v· ex·
d· e· an· f· sr· pe· Est puer vnꝰ hic qui hꝫ qđ
qr· pa· or· z· d· pr· ß hr q· s· m· tam· vide i alio
simone· Et p̄m cris· Considerāda ē hic pmo
ma discipuloꝝ xpi· i duobꝫ· primo i qualitate·
qr sic pticipa· vivi z magnis pane ordeacio
uebant· qui ē nbz nimentoꝝ· Deus i qñte·
qr duodeni vivi z xpc tradendus· z forte de a
lijs disci' nemo mittebant deos· no n quidꝫ
panes habebant· i quo aperte q̄ntam escam cur
nale ꝓcepserunt· solū spualibꝫ intendentes dr
go eis ihc· Fiante hoc discubere· et ordinate
sedere ad comedend'· z apli obedientes ubo xpi
ita fecerunt· no murmurantes quid hoc deberet
comedē· sd cogitantes· q qui pauerat olim me
tum i deserto turbas ꝓficere· Erat at fenū mlt'
tum i loco· i· virens· herba· z grame· et arbores
florent· ut dicit p theo· sup hr go semo· i· gmbz
virentibꝫ delectabile distribuit· discus go vi·
mi· qñ· ex cepit· mulieribꝫ z puel· q no numerat
p̄m hieron· q nullis mulieribꝫ conuenit vna
panis· Incepit go ihc illos quidꝫ· qui erāt ibi·
Et ad gras egisse· In hac gratiarū actione ꝑ· pmo
sua humanitate· z pris reuerentia mouet· sicut
docuit· Joh' vno· Ego gloriam meam no q̄ro· sed
honorifico patrem· Beda ut dr beda· ut nos per
capiē miracūlis sp gras agere doceat· z ipe qui de
minis ꝓsentibꝫ gaudet· mutauit· Terno p̄ cris·
ut nos erudiret· no primo tacite mensam· deꝰ
gras egerimus ei· qui dat nob escam· z ipe opor
tuno· Et dr cris· q dns i mundū ꝓpiat mi
seru· ·In maioribꝫ aut ad prandia sua sanctis qui ad
peta dimisit· mortuos suscitabat· mare ꝓce
nabat· occulta cordium ꝑscrutabat· occasiones quaerebat
tam nati· q solus dei sunt· nequā inde ozem·
qui aut multiplicare sciant· qd hic obiz mag est·
tue ꝓspexit in celū· ut discas nos quoniā i mi
noribꝫ no aliude habet nisi a patre·
sil' aut docuit nos· no prius tacite mensam· dns
gras egerimus ei· qui nobis dat nob· discub· dis·
nom immte· q se· ß per discipulos utr· i lucā Su
mite expi· q· vo· ·In quo attendē habundantia
dim bustin· Et iubēd· q fiangere duo panes· multr· sc· i manibꝫ suis
multiplicabant· i manibꝫ discipulorꝫ· mystice· et ß cris·
Et p̄m hylarius· Erat i manibꝫ comedentiū· z m
mensa ꝓtendebat fiuba panis· Et dr aug· q ille qui
q panes fuit qi septima· Unde sicut panes se
ma septenaria multiplicauit ꝓ malem infusione
humoris celestis· i nām seminis· Ita illi quidꝫ
panes fuerant multi· q infusione manuloꝝ sanc
i panes no semidetos· ß a dño benedictos· dr enī
aug· sic· vn enī multiplicauit de panibꝫ grauis
ordeacis· inde i manibꝫ multiplicat quidꝫ panis·
ptag enī erat i manibꝫ xpi· panes· illi quidꝫ

deo · qui ē largitus ei esse · Alio mo alq̄ sunt
spāales ex deo p grām · ut qui i deū credit ·
z mādata ei⁹ fuant · z de ill⁹ dr̄ dns · q̄
ex deo ē ver · d · au · nō solū aure corpis ·
ſ magis aure intis · corde ut intelligat ·
z ope impleat · z qz hꝫ audi sunt ex deo
ſ nr̄ nām · nō ſ nr̄ grām · qz mandata eius
non suabunt · Ideo de eis dixit dns · vos
uba dei nō auditis ſ⁹ inde · no ꝑ deo · qua
ex deo no estis · Subdit⁹ enī i euāgelio ·
ꝓpēa nō auditis · i non ē in pnis nec intellis
hier ēā intelligere aurib⁹ uerba dei de ore
meo · qz ex deo no est ſ nr̄ imitationē · q̄
uis ſ nr̄ nām · Terrt⁹ terribile est valde q̄
subdit · Tm̄ est ex deo uerba dei audit ·
p · v · n · a · qz ex deo no est · Sed ipse uba
dei dm̄ audit · qui ex deo ē · Et audie uba
dei no pot⁹ quisq̄s ex ipo no est · Inde
veget se unusquisq̄s · si uba dei i aure
cordis intelligit · z capit · Unde sic ca
lesce ꝑiam desiderare uitas nūc cor
nis desideria contēni · mundi glam de
rimare · aliena nō appete · ppa lazgiri ·
plesset unusq̄sq̄s · si hec nos i aure cordis
sui ia malunt · z qz ex deo sit agnoscit ·
Sunt nōnulli qui p̄cepta dei · nr̄ aure cō
dis ꝓpe dignant · z sunt nō nulli · qui
hec quide cordis aure percipiūt · ſ nullo ea
mēt⁹ desiderio ꝓlectant · z sūt nō nulli
qui libent uba dei suscipiūt · ita ut erga
i flatibz ꝓpugnāt · ſ ꝑt laudare spe
ad iniquitata ꝓclamāt · hi ꝙsecto uba dī
no audiūt · qui hec exercere in ope erubēt
Ex hijs ꝑ ꝙ de mutionē hūi grāe i omē
hodierna ꝙ dns · dnsmade hmi se ad
audiendū uerbi dei ꝑsm sut · qui ipm
nr̄ aure cordis dignant audire · qz ita sunt
tremis mmersi · z illecti · ut no ualeat nr̄
audire dna · z tales ex deo nō sunt · nec
ē mitu de corp̄ salute spezandū · qz p se n
sunt · nr̄ i libris legūt · nr̄ ſ membz audi
re volut · quid bonū q̄ malū · z ad a petis
sibi cauē no possunt · Unde Xps sup illo
ayt vr̄ · ludea corpis tui ē oculi tui · non
pui⁹ ex ipo uerbi dei auditu ꝓfectū · Nam
qui audit · z scipm ꝓhendit · sepe · z alia
ngamisat · ut q̄dā studeat · z puidit · et
studeat ēā adimplere q̄ didicit · q̄ uero
nr̄ quia peccauit agnoscit · quo a pris ūte
det · quo scipm culpabit · quo emendare co
nabit · Cui ex auditu uerbi dei · qua
pemāte agnoūdi · ꝛ ꝑmo corrigere sq̄el
le potit · Et dr̄ Rabanꝰ · si ꝙs no nesciat uer
bi dei · ille no uiuit · qz sicē corpꝰ humanum
illo modo uiuit sine ctreno alimo · ita · z alia
uiuē non pot⁹ sine uba dei · Audiendi sunt q̄ et
si audiūt uerbi dei aure corpis · nō tam
aure cordis · qz nō conant⁹ intelligē · addis
cere q̄ diuī · illam · u · hūt delectationi ·
ei⁹ · nr̄ amore ad ea · ut sunt qui sponte
dormiūt · i sermone · uel si ingulat · ꝛ ad
alia cor habent · z ista non sūt dei · qua
non audiunt uerbi dei · ualue · z attente

Verbū em dei · no uaga mente · sed ꝓfecte audi
endū est · z ad diligentia cmand⁹ ut intelli
gat · quia dicit augst⁹ i quoda hmīe · z pot⁹
i decret⁹ · ꝑma · q ꝑ⁹ ē contra sallustiū obser
uanda · cū nob⁹ corpꝰ xpi mistrat · ut mihil
de ipo de mandatis ad terra tudat · tota solli
citudine obstuendū · ne uerbū dei · q̄ nobis
erogat⁹ · du aliud cogitamus aut loq̄mur · de pu
ro corde depeat · quū nō mō sit reg⁹ ſ ūbum
dei negligēt⁹ audierit · qua ille qui corpus
xpi sua negligēs · i fidem tradē ꝑmīsit · ubi
notand⁹ · q uerbū dei attente · z frequēt⁹ audi
tum · multos causat in hoīe · z magnos efus
bonos · z a multis uidet ad fidem sme q̄ nulli ē salus ·
et fidles docet cognoscere mala · z cauē ea · et doq̄ noscē bō ·
z amouet ꝓfīce in eis · z sic crescē in grā · et
meritū · amouet · z spungit ad ꝑniam · z cōd
sionē · ꝛc vellet · deus ome ꝑcm · z mortale · et
veniale · Corpus aūt xpi q̄tus augetur · no tam
tollit culpa nisi venale · Et si mortale tue
solū oblita · Audie · i ubū dei frequēt⁹ · z ad di
ligēti · est hom fructuosus · z magis nām ad
salutem ſ nr̄ ꝑdicta · qua sume corpꝰ dnicum
z sp negligere diligenter · z utile uerbi dei
auditionē · ex quo ꝑ⁹ ꝑma ꝑs auēt⁹ · s · q sic
diligēt⁹ cauens ne corpꝰ xpi de ore suo
cadat ex negligentia · sic diligent⁹ cauē debe
mus · ne ex anima negligēti · nichil de dei
uerbo figat⁹ in corde ad emendationē nr̄am ·
Et si homo inuīti audiret uerbū dei · uel
si aliqn̄ tm semp audiēt negligent⁹ · ꝛ ſ nr̄
ꝑdicta negligeret tota salute suam · qz quis si
ret ꝑcepta dei · z intra fines · nāq̄ cauēda ·
Imo uidet⁹ salute suam contemne · eo q̄ steph
nit nichō ad hō ēquisiēd · z hō ē Xpc ꝑcm · nō aude vid⁹ q̄ue ꝑcm ·
si hō nō ex ꝛeptu ſ ex negligēti ꝑmittere ·
tradere corpꝰ dnicū de ore · Ex quo ꝑ⁹ ꝑa
aūt · Tertij sunt · qui uerba dei au dulcia
nimis · z ꝛ negligūt illud · z aliqn̄ p amoni
tionē uerbi dei · mouent⁹ ad spūtionem usq̄
ad lacrimas · z sapiēt bonū ꝓpūd · ſ auditū
ūbum · z ꝑceptui non conant⁹ ūtinē · ſ stata
ꝑt auditum uerbū uidet se ad fabulas · ul
ad sclazia sua · a ad ꝓfīa ꝑtia · z sic se ꝑuant
oīa q̄ audierat ꝛē · z nr̄ ifi sunt ex deo ñ
dicat Xpc⁹ de semīante i oīe · Verba dei q̄
aure capiūt⁹ mēte ūtinere · Cibꝰ em mē ē
ūbum dei · z q̄ accepta ore · suo macho lingue
te ūtat · q̄ dulcia ꝓfīa · in ventre mēdrie en
ūtinet · ſ q̄sq̄s alimēta no ūtinet · hmōi ꝓfecto
uita desperat · Eterne q̄ mortē ꝑpetuā fugere
dere · si ubi quid⁹ sancte exhortatiōis acciꝑit ·
ſ uba uite · alimēta uitalia · i memoria no ūti
net · Et ad ūmand⁹ auditui uerbū ualde ofen
det · ut hoīa no stata ꝑ ſ nr̄om ad fabulas se
dūcat · z ad alia uana · z sclazia · Ex ꝓmo
ut aialia munda ubi spūalem que susceperit
ruminarent ꝑ diligentē ūmemorationē · et
ut duo a tres · ul̄ plusꝑ facta ſ nr̄e memo
rent · z quibz sua ꝙs ūtinuit ipe · alteris in
simaret · sic em no solū memorari ꝑsūt deꝛ
ſ ꝛc/ melius intelligere · z tande xpo unire

opibz implere · ut dicat cassiod̄r̄ · q̄da a monacho
fuga · de hoc ecc̄ habet · m · alio simone · i eade do
mita · verba xpi quibz dixit iudeis · vos ex do
no estis · gliant ipi q̄bus · z de semetipis · op
bz ostendunt · ut dicit greḡ · in ēu · diant ·
rōne bn̄ q̄ s̄ · ze · omis homi mi q̄z no sufficu
ronabile vide · modo e · ut se ad omia vertat ·
z ita iudei no lintes · q̄ ronabile xpo · respon
derent · ad omia se vertunt · gre · q̄ q̄ subdiqz
re · ei · Jn̄ ne bu · di · n · qz sa · es tu · z demo
nium habes · Vera ut dicit · Vere · de ly · In tra
dere tribui habitabat gentiles · qui tm̄ latis fue
rant a se rege assiriorz · illuc captis · unde dere
tributz · ut habet · iiii° Reḡ xvii° · Conuersabant
tn̄ ei iudeis aliquali · qz volunt dmi · q̄nis ad
hoc ecc̄ tolerent · idola · ut ibide dic̄ · ne ēpiebāt
omia libroz veteris testamti · p̄ter quinq̄ libroz mo
si · q̄nq̄dem go fuit gnē iudeoz · z no samari
tanoz · in vocabant eum samaritanū · tanquam
vitio iudeorz dissoluente · ut sabbata · quasi
modu samaritanu aliqs · z no omia vitia iudeoz
sectabant · Et dicebant eū demoniū hz̄e · p̄
miracula q̄ faciebat · q̄ ipi magice artibz depu
tabant · z ena qz sepe eoz cogitationes · z scie
tia cordiu suoz · dixit eis · hoc sectari cuius a
demone hz̄e · ena aliqn alia · z fabulia loque
bat · q̄ ipi non intelligebāt · ipm̄ arreptiū
dicebāt · z insanientē · Arrepta aut tanta ro
tumelia ad huc mansuete · ihe · z dixit eis ·
demo · no hz̄ · p̄ ho · pa · me · declarando eis iniu
riam · i miraculi · z vos inhonoratis me · q̄ct
buendo demoniū · q̄d iniuriā dīni attribuendum
est · Ego glo · m · no q̄ illa · s · inuidia · z iac
tantia sicut vos estimatis · vl̄ sic · Ego glo · m ·
no q̄ · nec · qz an passionē xp̄i q̄rebat abier
tionē · Est qui q̄rit · s · deū patrē · qui post hmi
liationē m̄ tuā exaltauit eū · z dedit ei nom
q̄d ē sup̄ oīe nomen · ad philipp · ii° · Et u
dicit · s · pat̄ deū de illis qui me inhonorat ·
vindicam faciendo de ipis · q̄d finē est · qui i vin
dicta mortis xp̄i · destructa ē ciuitas iherlm · z
templū · z gēs cōfusa ē p̄ romanos · Greḡ · hmi
nūz superbia mīa ostendit · q̄si exagitata lem
tez fiunt · astronomi · musici · q̄dit q̄n̄ accep̄
sunt q̄ p̄t · z q̄ no p̄t fieri · minat · Erue meum
am sup̄ gladio · dñe no tradat · no otiosa ver
ba dnt · qui si eisdem illa dicentibz ēspon
dere voluisset · demoniū habere · vere · p̄fecto
dicēt · q̄ nisi impleti demonio · ta p̄clara de
deo loqui non possent · si accepta iniuria ec̄
q̄d vere erat dicere nolunt · Ex quo doremur
ne a gentilis ex similitate otiosas accipiamus
vīa etiam vera mala tacendo · ne insuper
in ecc̄lia correctionis · i anima ōdamnē suoz · Ame
amen · i · fidelit̄ dico vobis · si quis sermonem
meum seruauit · Christ · non solu p̄ fidem · sed
etia p̄ pura vita · Veram fidē sine operibz mor
tua est · mor · ii° vi · medium · Illa · s · q̄ e ec
na damnatio · illa ē via mortis · q̄ta at que
est separatio āie a corpe · e solu migrauo · q̄dam
Dicebant go iudei · Dñe ecc̄ · qz demo · hu
i · dicent · p̄ius opinabam · nunc aut certi

sumus te hz̄e demoniū · qz nulla fluctus a deo
est · s̄ a diabolo · Verbū aut tuū e aptū me
dicinu · ad q̄d gliand̄ adduunt abrahā m̄
tuū esse · z gliaz · qui tm̄ simone dei sua
uerut · qui est maior · q̄ nr̄ut · q̄m̄ sermo
tuus · z ideo p̄z q̄ plus est q̄d tu dic̄s · Et is
sac · me · secta · mor · no ui · mea · ex q̄ patet
q̄ demoniacū · m̄ equinoctio · qz xp̄s dicebat
de morte spuali · q̄ pi aut dicebant de mo
te corpali · Et ideo cū derisore q̄unt a
deo p̄m̄ · Quid tu maior es p̄te nro a
brahā · qui mor · e · q̄i dicunt · non gustabit
que tempm̄ sancti · q̄i dicunt · manifesta est
q̄ te tactas · z ad vana glam de te fla dic̄s ·
Et qz i ipso imponebāt xp̄o quo q̄rebat va
na glam · z io illud p̄mo excludit dicēs ·
Si ego · glo · meipm · i · si qz o gloria mea
illa · inuidiosa · et vana · ut nos m̄ imponit · gla mea nichil est · a · fla q̄;
ita no est · qz gla mea est a deo patre
a quo nichil falsum a · matiu q̄t esse at
h° est q̄d dicat · e · p̄ me · qui glo · me p̄
miraculoz̄ op̄ationē · z glificauit i bap̄mo
z i mōte · z p̄e passionis · ond nox fm̄ fuit
ad aud · z p̄z passionē eū ipsi fecerunt · z vol
luerunt ad directa suam · que nos dr̄ · qz
deus nr̄ē · p̄ op̄m m̄iraculoz̄ sed h̄ē fm̄ ·
q̄ no agnouistē eū p̄ fidem formata · m̄ā
sistunt dei filiam · p̄ adoptionē · ut d̄t nr̄ de
ly · e · au · ag · e · si d̄ filiā vīā eius · hmi eadē
sciam nr̄ eo · z si dix̄ · e · no sciō eū · e · vos si
mendax · i · fiunt ēsp̄ mediates assentendo ad
nescīd tu eū no agnoscat̄ · ita ēē me
dax si assentire me eū ignorare · ni mēdax
deū habeam notiā ad eo · z mēdax homo
ei dare videam · sed scio eū no p̄dicto et
sermone eius fmo · p̄ q̄d docet · p̄ vād ymo
p̄ opa demōstrat · Deinde ēsp̄ondet ad p̄m
et ostendit · q̄ ymo irreuerēs · et maior ēst
abrahā · dicit · q̄ sic · Ab̄ p̄r̄ · v · exult̄ ut vide
d̄ · m · qz abrahā desiderauit · ymo ut ipse
adiecit xp̄s · q̄d e · vide ipm̄ i spu · et p̄z · q
e maior eo · q̄d h° eni cognitione hac desi
derabat · qz ab ipo bmo rdemptoris exper
tabat · vidit · z gauisus ē · qm̄ ei dicebat · in
semie tuo · benedicent oēs tribz tre · Gen xx
ii° Et i oblatione ysaac · q̄d q̄d long ille dies
est · quē vidit ut ibide habet · qz dns sepe
abrahā vide omitte xp̄i · m̄ sermū ut dicit
nr̄ de ly · Eōm hoc arguit · d · quidquid deus
nobis habet · z ab̄ · vi · q̄i dicebāt h̄ē · m
possibile · qz ab abrahā morte fluxerunt ānī
ter duo milia annoz · usq̄ ad illud tp̄us
et q̄nis deus no habuit ult̄ xxxiii · annos ·
ni q̄d labores · z iciunia · z alias natiuitates
nes · q̄ nisi saluato habitare appetat longe
maior · et erat q̄m̄ esset · nr̄ de lu qz no
lo p̄di dorz appet fluctus · z tempestas · qua
xp̄s no dicit vidi abrahā sicut ipse dicit
sermē · sed ētio · qz abrahā videbat ipm̄ ·
et quia oculo obiecto procedebat ex hoc · q̄
solum̄ naīa humanam in eo ōsiderabat ·

intelligunt

r · exaltatione mea no
tio

et ideo offendit scripture nam dinam dixit eum. Amen a d. v. am. ab. fi. e. su. ps. dixisse non ter dicat anam abrahe fiat sic alia creatu q ter esse geduat. et dicat ego sum. qz ea esse no cepit: nr dr sum ps- trem ipm diuinu non habu: sed semp esse et quia iudei uerbis xpi non poterant ofendere rouabile iudicio. ideo diuerit corpite qsequ et ideo subdit. Tulerut la ut iac. i eu tu- blasphemu. Ihus aut absondit se. quia diuinitas ubique se uidit eis inuisibile. et ex de te. p medu eoz pgens. suis in dis- pul' mansit usibil. qz eu secuti sunt. Et sm Alquinu fugit. qz nodu uenit hoc passi- oni eius. et ena qz ipe no elegerat hoc genus mortis. Itez. Cur absondit se detptor nos- ter cpit ex lo nobis hoc loqui. ut ea nu re- fisere possimus uia suplentu humilie deli- nens. Unde p paulum dicit. Aute tonum ire. Cuius humilitate iram premi debuit fecere pdicat hoc. si forte tra sentiam absodis se detinuit deus. Ramo go se ee amice tas minias erigit. Nemo omnis omi- tidat minacion dei re Hymo 29. c. de

codem

Iebat ihc ibis udeoz
r pnia. fac. Cuius ex us.
ar. me de pec. Post lxx
vii defuturis de q legit in
euam predixit sexte.
Judei ee xpm offendere
uit. ut eu mficerent. Et
ista defuturo cedit fm fuisse pma luna mi
ni. luna xiiii. xpe passi est. Commeme
rat hac diuina mapi officiu passionis xpi
illa udeoz offensionem i xpi morte. Et
quamuis legis hodie pns euang. Tquo
dns le passu fuisse uindicas. ta uboz qz
factoz. et ar. innocentes animu subeat u-
dicu passionis. solet expectare iudicium exa-
minoms. dns go facens udeos i fuia mo-
te offendisse iudicii examinois experie
ri dicit. Cuius ex nobis ar. me de pec-
cto arguit. dns pat uolui. in dns fua in-
notescam. omnibus manifestum ee uolui.
qm qd dicit. Cuius ex uo. ar. me de pec-
cto. dns pat uolui. in dna fua nia
rcina oibus manifestu esse uolui. qd
dicit. qi dicat. uos uolo me mfice. on
dine peccati quo meruerim mori. sed si
no potestis. eu manifestu me innocente no-
uisse. Et sm euang. Ihs ubu xpi e tale si
dunc. q nulla unqz homo. hoc dicere potuit
ni solo deo ne. qui petm no sentit. Et go qz
ritate dico uobis. ee no credis mi. qi
dicet no potestis arguere petm i mia mea.
ne ritate in doctoma. ee go no credis
mi. Cui go no sit impedimu ex pte mei oz
q sic ex uitio uis. Et qz dns grendo dicit.
quare no creditis mi. Deo hoc soluendo sub
dit. q ex d. e. uer. d. au. ppter uos no au
qz ex do no est p minacion. qnis per nam

Rondit sm greges i omne. q ad uerbu dei di- uersi diuismode grant. Cuncta em sunt. q nec aut q corpis dei dignat audire. magis delectant in fabul' et uanis smombz. sm tbi. nitate. quid audiat audent. ad fabulas at audent. De salute eoz no. nitum spezad sicut de salute infirmi uolent mediciam expe. Alii uerba dei aure corpis audiut. sed mentis delectatione non suscipiut. qui sunt si miles febricitantibz. qui dulcia maducare. sa- pore ppter infectionem no gustant. sm ner audi iunt uerba dei. ee aure corpis. ut qui diebz fes tus. qui tm ornandi sunt in spualibz. uadt ad ecclias. et ornant se ai tpalibz. ut ad conuiuia. et plantent re. Qui ex deo no sunt. nr est nitum de salute eoz spezand. qz p se no sunt. nr m libros legunt. nr i sermonibus audire uolunt. quid bonu. quid malu. et ideo sibi a petmis cauere no possunt. et a laqis ipos te. Alii uba dei audiut. sed non conat intelli gere et addisce q dicit. ut qui sponte dormi iunt i sermone. ul' si uigilant. tm ad alia cor- dide lyne. de quibus bnlsandu i sermone de lxx. et isti no sunt ex deo. qz uba dei non audiut ut lige et salubriter. Tertii sunt. qui t audiendo ubu dei sic delectant. ut ee flentes expugnent. si ubu dei no mouet. si post paululu ad pe- rata ut pius dilabunt. qui siles sunt terreno qd madefacit irriguo aqua. et m no mouet eam. Quarti sunt. qui delectabiliter audiut et memoriter mouent. et intelligere conant. no ut fm ea ope- rent. si ut sciant de eis loqui. et m hoc in se ipsis delectant. et apud alios gliant. Et isti sile no sunt ex deo. qz ubu dei no audiunt utile. imo ubu dei. qd m sal. ualde salutare ipm sibi nociuu essiunt. tm ex eo superbiut i scipis. et ceteris aliis uane gloriant. Quinti sunt. qui uerba dei audiut. et ea tali mutatione suscipiut. ut meritis mouent. et ope impleant. Isti sunt sapientes. de quibz dicit aut. uos omnes q uba mea audit et facit ea. assimilabit uos sapi enti. q edificauit domu suam supra petram. Cum illo ultro. no uba dei audit. e ex deo. et q ita n audit. ex do no e. ppter qd ut dr aug. Indoctus se ymsqsq. si uba dei aure corpis percipit. et intelligat inde se arguit. et aliquis. aut cogitat apud se. Ego sic audiui. dr aug. certe uim docet nos et iubet celestem patriam desiderare. de fidei ri- gis crepnere. mudi glam detestare. alienu no appetere. ppa largiri. et cetera similia nobis. et una prohibet. Pense go apud se unusquisq uestrum si hec uox dei i aure corpis eius sonuit. et qua ex deo sit cognoscat. Sed iste homo ita audit uerbu dei. q ista ex deo intellexit. et ea ope impleuit. et impletione uba dei au- dit. et ee ex deo est. et magnu habet signu sue salutis. Re. et. iudei. et dne ei. Cone iudi. ne. q. sa. es tu. et de ha. Iudei no considerates quid dicunt. si solu ut dicerent. sed hoc qz et indignatione replet. et quelias grouauerunt dicendo. Deo ne iudi. re. Ex quare iudei dnm samaritanu. dicunt. et habentem demoniu. unde sup re. Homo aut accepta tanta ton

quinquies ubi di audiores

2.

3.

4.

5.

tumelia ad hmc masuete tnd. z dix. eis de. no
hra. Ere quo modeste masuete z simpliciter
bo negauit qd illi obtrectauit. ubi inde greg
i omie. Et nō. q. er. qz nasuero no ē sposios
dm. apparet ideo sue tuoms. no enī est de
nomu hmōi i magnis iniuriis sibi illatis ta
tam mostrate masuetudme. z tā quietum
z imperturbatu manere. nō z torpe. Sed qm
ni dnus fuerint duo obiecta. quare solum
ad vnu respondit. hmi. q. ex mlte causis. primo
qz erat de iudeis natus. ideo nō oportuit eu ad
hoc vndē. eo q. euidēter hoc sibi erat. Deinde q
id de samaritano tangebat sm virtutē sm
q homo. sed de demonio id tangebat dim
honore. ppter qd subsequēs dixit. Ego glorifico pa
trem. Dicut go nos. q hoc. q nra impietas
deberemus putari. suscmere. sed no dignat
no sm qđ. vnu negauit. z aliud tacendo re
tulit. Quamdiu em mepretat custos. et
ipe ē qui custodit nos. sme re custodia sua
tra vigilanter qui custodit cuitatem. ut dr
i ps. Certo. qz apud deu non ē dubitas na
tionu. sed solum distinguit uarietas meritor
rō em est distincto greci z iudei. rra enī
idem dns. Rō. xv. qz xpc appellat se sama
ritanu in pabola hoīs spoliati z vulnerati
a latronibz. sup quo mstio fuerat samaritan
z allegauit vulnera eius. ideo dns no negauit
se samaritanu. si tacendo ore fuisset. Idem dns
qmor vanas tulit i brcumbz ubis. quibz ppt
se no hre demoniu. sma est. qz dyabls no
qrit dei glam. z honore. si conat alīu au
ferre. sed ego inquit xpc. glorifico patrem meum
i demoniu no habeo. Cuncta em xpc ad
honore patris opabat. z nulla i eu exultat
z opa sua. potentiam sapiam. re. q. ipis sue fate
bat se hre a pre. ut sic. quandp i ombz q
rit honore dei. ille no est demoniacus. quia
alias dem eu mutaret ad poha. z nr glam
dei. si ego i ombz re. vos aut mhonorastis
me. multiplicat iudei mhonorauit xpm sm
dnitate attribuendo dyabolo opa deitatis sue
hre. z hre xc. z sm hanc tantam. ut hic
dicendo ipm samaritanu. Et qr xc. Ere ho
norastis potatos vini. z amicus publicanoz.
Tunc ibi ego glo me no qro. post rns ranos
z ē tal. dyabolus i ombz suis qrit glam ppriā.
Ego at no qro glam mea i mundi z iactan
tiam. sicut vos putatis. vel sit. quinq no que
rit glam suam mundana z iactantiam. z hmōi
tale. no ē demoniacus. Alias demon eum
ad tha grenda induceret. ut facilius decipere
si ego no qro hmoi i. qro enī qsuit i mo
do glam. nr illam magnificentiam. venit
go ut doceā omne mundi glam respuendam
ut dr gāl. Terrena qđ est tal. ille no habet
demom. que deo placent. z glorificabit. si deus
pri glorificat. z glorificauit me. ut i bapmo. et
i mssione. z glorificabit. i resurrthone
nr dabit in nomen qđ ē sup ome nō. ut
hmc vanone tangit nr dicit. Est. si deus pr
qui qrit. Verum vero. z ista no est demo
niacus. nuq iniurias deū pr iudicabit
et quasi punit. sed sic erat. q deus pr
quasi punit vos. sup iniurys in illatis
i. z ita fm est. qui i vindicta iniuriaz
xpo illatarum. rapta ē ruinis ihrlm. z po
pulo omisso a romanis. Et illam pomi tan
git cū dicit. Et iudicet. Sequit. Amen
i. fideliter deo vob. Si quis sermone meu
seruabit. non solu i memoria tenendo. si
etia i corde meditando. z ope implendo.
mortem non gustabit. meritorie. si illam
q est etia damnatio. Dixerūt ei iudei. nr rog.
qz de hac qi dicentes nunc certi est. qđ
sicut prius diximus. si. q. demoniu habeas.
Illa em falsitas est a deo. sed a dyabolo.
z tm dns ē apte sm. q. volunt ppiare se
arguendo. sermo tuus no est maior essentie
qm sermo dei. sed obseruatores dim ser
mones mortui sunt. quales sunt abrahā
z pphē. i. sermo tuus a morte no libe
rat. ut tu dicis. z hoc est qđ dicit. Abrahā
mortuus est. qui sermonem dei i ombz se
ruauit. Et pphete mortui sunt. z tu dicis
qi. o. meriendo. si qs sermone me ser. mor
no gustabit. mirabile. Iudei intellexerūt de mor
te corpali. dns aut non de corpali. qua
omnes experiunt. sed de morte eterne dam
nationis. intellexit. qua sn no patet. et
hoc carnales iudei intellexerūt. Aliter em
hoc no sapit q dei sunt qđ christ in Cont
sultando gerunt. xpo duas qstones. pa
rabolā tu maior es hre n. abe. qui mor. e.
z pphe. mor. sūt. Illud no est verū q mor
tui sunt. melius de morte etia. de q di
mus longus est. Vide. qo. que tempa fuis
ille sapm fuerat dicit. ad michi sit deputa
tum in sui magna e. z extollit se. q. d.
sm Theophilu. Cui tu michi fis. z abiecta
reputatum filius de galilea. qua tibi usur
pas glam. mea mitto. q dignitate uis re
di. quid de te sentis. q quid te deputas.
Et dns no dnt illi vom coze. q. meban
pbare. q. sermo xpi no liberat a morte
qz vere no erat ad ppositū. eo q. domi
loquat de morte eterna. xpi no de te
porali. Sed dnt dum quē sibi pposite.
z primo ze dns. Si ego glorifico me. si glo
m. no ē. qđ dicet. Gloria a me. que ego
meipm fama. Rndeo. si diuerso vobis glam
mea. non tradit nūc. Vide si ego glorifico
me. i. si p ubi mea gloriam me refero.
Gla mea nulla est deputatio vana. ē. p.
m. q. gl. m. q. v. d. ē. pat meus glorificat
me. i. gloriam me ostendit. si in vere de
relo lapsi. i miracul. z i unite sermonis
q. v. d. q. d. v. ē. si no cog. eu. e. no. eu
z ro a me debet qđ dē eo. Tertio em
no unit prem n filio. z nr volunt filius
declarē. qđ xc. z soli p. Deū nemo u
dit vmq. nisi unigenitus. qui ē i sinu
patris. Et si dix. q. no no. e. ego si vobis
mendax. Cruce. sicut vos dd eu scire me
nimis. Ita ego ero mendax. dd me eu

nesnte · Et sez · e sezno · i · sm theophilu
madata eu ope oplesse demde · e ꝓdidit
ad ꝑma ꝙm · ipi em derisone ꝙsiezt
ab eo · m esset maioz qm abzaha · Et bog
espondit q sic · qz abza · p · v · exul · ut · ſ
spando sm aug · ut udet · mtpo die me-
um desiderabile · Et nō · q illa dies pot
intelligi de die uitatis eterne · de q̄ ipe
Ego hodie genui te · Ista dies nr habet
pn̄m · nec ſne · huc die tegnouit abza-
hm ut dicit ap̄s · qn m figa sudne tim
trez angulos hospitio drepuit · vl' mst
dies nidtis tpal' · quo die ut dr aug
nouit abzaham · qz sciuit xpm de semē
suo nasciturū · sibi end dm fuit · In sem
ne tuo bndicent omes tribz terre · vl' per
die sm Ceris intelligit dies passionis · que
ꝑuidit i ymolatione arietis p filio · Et oēs
illos dies udit abzāha m figura · z fide z
si no apte spe · et Et gauisꝰ est · Augs
quale gaudiu fuit tribꝰ uidentis · ubu
manens splendore pristine mentis · effulgen
tem · apud prem magistrum deu · z aligen
i cuine ventureꝰ · z no de ꝓuis gremio re
ssurgz dr · exgo nr ad e · q · anos n du
lza · z · a · ui · q̄ dicent sm Greg · multi
sunt anni · q abzaha mozuus erat · qz erat
ulē duo milia anoz · quo go tu uidisti a
brahā · Sed ipis uerꝰ male intelligē
tibz · unt ihc · abzaha em mēp uidit x̄m
oculo corpali · ſ oculo mentis udit eu · fide
illuminatꝰ · Dixit eis ihc Amen · a · d · uo · an
ab · fi · e · ſ · ho end verꝰ · e sm dr̄m sbampz
i pn̄o erat ubi · Et sm Greg · xpc uolēs
dim̄t sue durationē ostendere · no dixit
Antequ abzaha fiat ego sū · sed dixit ego
sū · qz sui ēt pdm · dimtas aut no habz
pteritu nec futurū · ſ pns xpc · Exo · tuo
ego sū qui sum · soli aut creatē apet fieri
· z ideo de abzaha dixit · antqm fiat · z qz
ꝑfidis udeis defuit ubi · quibz obdicent
xpi uerbis · Ideo tu · la · ut ia · i ed · Thus
aut absondit se · Augs no aut absondit
se in angulo templi qi timens a · i dentiu
lam fugiens · a pat murꝰ ul' caluaria
diuertens · sed talem prudē se inuisibile
ostendens insidiantibz ꝑ media illoꝝ ut
et exiret de templo · Considera dr̄m xpi
sci saluatoris mansuetudinē · z humili te
qui nō potuit diuinitatis nutu tanto nūc
suos psentiores posset subito i pena mort
obruere · tam pauido · humili se absondit
· z hoc ꝑ tria · primo sm alquinū · qz no
du venerat tpe mortis sue · Secdo sm aug
qz nō elegerat tale genꝰ mortis · Tertio
sm aug · q̄ decet nos mtelligē · qz per
sentias liceat determinate · qn e psonis p
sonal' · agit · Qi uos psentes fuerint i
una ciuitate · fugite in aliam · Unde greg
Sciūd ly exemplo loc · nō · ñ ut ex · nō re
sistere possimus · sed superbiendi humilitas
detrimentū · Unde per paulū dicit · date

lond nre · Tertio sm eundē qz ad mīsmandū
q eis ipse iudas absondit · qui eu iuda sequi
detrimt · ea quippe qua nō inuenit humilem
uiam fugit mentem · rē ·

Dmica palmaꝝ Euangliū ascxxi·

In illo tpe · Cum appinquasset ihc hierosolimis
et uenisset bethphage ad montem oliueti tr
misit duos discipulos dicens eis · Ite in castellu
qd ad̄ uos est · z statim inuenietis asinā alliga
tam · z pullū cū ea · Soluite z adducite michi
Et si quis uob' aliquid dixerit · dicite · qz dns
his opus habet · z cōfestim dimittet eos · Hoc
aut totū fm est · ut adimpleret qd dm est
p ꝓphām dicentem · dicite filie syon · Ecce rex tuus
uenit tibi mansuetus · sedens sup asinā · z pullū
filiū subiugal' · Euntes aut discipuli · fecerunt
sicut illis ꝓcepit dns · Et adduxerūt asinā · z pul
lū · z imposuerūt sup eū uestimēta sua · z eū desu
per sedere fecerunt · Plurima aut turba strā
uerūt uestimēta sua in uia alii aut cedebant
ramos de arboribz · z sternebant in uia · Turbe
aut que sequebant · z q̄ precedebant clamabāt
dicentes · Osanna filio dauid · bndictus qui uenit
in nōie dom̄i · rē · ~ Sermo · e · de eodem

Cum appinquasset dns ihc
et uenisset bethy ad mōtē oliueti
Solent reges bellum mo
uere · ꝙ matronę mittere
se pro ui glia regia os
tentare · Huc saluator no
ster ad hanc passionē ubi
bellū cū diabolo erat
ingressurꝰ · accedēs hieros
lymā tāq regale hodie ostentauit · in eo · q equitando
necessit · qui alias pedibz ambulare cōsueuit ·
z q turbarū acclamatiū ꝑmio honorad uo
luit · omnipotentiū sibi ad florib̄z · z palmis · z ues
timentū sua in uia qua incedebat ꝓsternendum
atq clamadū · Osanna filio dauid · Ecce ifrl' be
nedictus qui uenit in nōie dm · qd tota fieri uo
luit ad ꝑfectionē disciplē · z aliorū credentiū ·
qui paulo post erant uesani ipiq ignomi
niam · z de hoc · e ꝑmus euangliū · in quo dicit
T ꝑpe · Cū appꝓpinquasset ihc · ubi sabbatū · q̄ fuit le
xta · Ante sex dies pasche · et an diem palmarum
uenit sabbatū · xpc erat bethphage · qd erat cas
trum maie magdalene · et marthe · disciplina a
hierosolimis dece stadiis q̄dem · ubi fere
uiuit xpc cena · et martha ministrabat · lazarꝰ
uero erat unus ex discumbentibz · qui ut ait augs
in de ciuitate dei · omnibus mēdacibz locum penalē
et sedes infernales diligenti narratione indicauit
Ita ut in tam longis tribz ignorati · tade mue
nerunt ꝓbitorem · de alabastro · nardi pistici ꝓ
si · Et uncxit caput · et pedes dm · Conuenit aut
bethphage mulo · nos ꝓpe ihm · sed ut uideret
lazarꝝ · et susceptaꝝ · Cogitat uo de · sicut ihc
mane fuit · de bethania · et exiuit ut ueniret in
hierusalem · Et cū appinquasset · rē · et uenit beth · que
erat uica sacerdotū · disciplina a bethania · uno
miliario · ad mon · oli · In eo descensu suo ·

Lazarū Maiā nō aperuit pyxidē

dra nulla · tr mi · d · dñs qui fuerit petro · z philip
ut dñt amb · z hylaria z nuptys in hystoria
d · e · i · t as · q · con · v · z · ad ihezusale · q erat
sita ad radices altery mont · s · syon · Et sm
mne · asi · q sta asma fiut ad porta ciuitat de
putata usui pauper · qui ppa umeta no habe
bant · in aliquo opato fuisset · ea dabit ei pu
blice · z pullu ni ea · qui ea mitebat · ad si
mile opa · sup quo adhuc nemo hoim sedit · ut
dr · mihi · Solute z adducte m · Et si q · v
alt · dix · qi ghibet solue aut mgens ad quid
a · p quo · d · q dr · h · ha · et os · d · e · dt Cristi
q vto xpi monut inter asme custodes · ut mox
ad uerbu corr dirent · spus eius ignot · h · aut
vod sm · e · qd erat dm · p gpham · de zacharie
di · fr · ze · Sm Hosa hmit sancto adhibet · testmo
nid gehene · ut appeat · q oia sunt mpleta
q de xpo erat scripta · sed scribe z phari
erant malicia · no intellexerut q legerat · di · p
Si p · habitatorib · nutat · ihrlm · que sita est
sub castro mont · syon · In tolue dn · Noli ti
mere filia syon · qd expo · Sm augt · Noli tme
ihrlm · z agnosce eu · qui a te laudat · z noli
trepidare tu pusi · qz ille sanguis fundit · pro
que tm delictu deleat · z nra redimat · Si p
Cristi · Consuenerut hoes tme dies · veniebat
ppr nouitates bellor · z exactiones atq; mus
ta grauamia · Ex noli tme ihrlm · qz ille ver
veniens no · e tal · z magnetes · z humil · no · i mlti
tudine exercitu ingredies · z equitz · z pu humi
turba asme insidens · Emitas aut discal · fe · s · p ·
il · ihi · z ad · asi · z p · Et mpo · su · e · v · s · z · e · de
se · fe · · hec fuit diffinita qua disp · xpo exhi
bnd · qz no ptmserut eu equitare sup mdo
asmo · z ei loco selle vest · supposuit · Plima
aut turba straurit nes · sua · i · ua · s · sub pedi
bus asme · ne offenderet ad lapide · a · calcarij spi
nas · a · cadet in fouea · ul · pong · h · totu impor
tabat · hec fuerat xpo exhibenda · Alij at · de tu
de ap · z frec · i · ula · qd erat alamatz · z gaudij
sig · hec dicat · Jesus · Et solu · o exposit · p isa q
predebit · ei obuia · redebit · ramos de palmis
Et · e · ve silé · q de oim gié arborz · pulchritz · z
ptpue o · liuarz · Unde etia cantat · Pueri he
brorz tollentes ramos olivarz · ze · Cantat eid
de floribz · z palmis · Orietur tbe · in floribz et
palmis · In illa tm · calidis · ptone · tr · arbores flo
rent · ideo · e · credibile · q pulchriores frondes · in
floribz suis randebant · vl · ee · flores alios de
terra carpebant · p amenitate · z honestate · on
dendi · Et in iohanne scribit · q ei obuia · pces
serunt · in ramis palmarz · Cu eni xpc esset
i · descensu mont · oliueti · audiens · e · iherosolis
de aduetu eius · z · tr turba multa · q uenerat
ad die festu · pcessit ei obuia · in floribz · z ra
mis palmarz · qz audierunt miraculu · de la
zaro · suscitato · ex multa aut turba · remanebat
de bethania · remedo · z · omis · sil · s · obuiates
z omitates fuerunt · ei duersa · Aut · a · q
p · z q · se Cu eni obuiates · ad xpm · puenisset
turba duersa · processerut · ei alij · sequebat · Et · s ·
xpc erat · i · medio · Clamabat eni uoce magna
z · iocunda · d · os · fi · da · i · turbe · dicebat · filio da

uid · osanna · i · obsecro · salua · qz · pa · videbat
ad · inuitem · symone · benedictus · qui · uenit · i · no
mine · dni · Et · e · laus · supta · ex · psalmo · cxvii ·
ubi · sic · dicit · O · dne · salua · me · fac · Et · i · he
breo · osanna · adonay · O · dne · bn · psperare · bndc
qui · uenit · i · nomine · dni · Et · ex · sm · sm · glo
bndcs · i · glosus · sit · qui · uenit · i · nomine · p
razms · assumpsit · z · hoc · in · nomine · dni · i · ta
pm · dymg · ul · i · nomine · dni · i · pris · in · glori
andis · Jam · sm · matu · tbe · ad · hmc · adduc
bant · z · ny · laude · dicentes · bndcm · regnu · pa
tris · nri · dauid · qui · uenit · in · dni · sit · regnu
patris · nri · dauid · qd · expectatu · e · mic · i · ad
uentu · meu · Jam · sm · luca · tua · laude · addu
bant · dicentes · pace · de · cel · z · gla · i · excelsis ·
Et · ure · discentes · uba · ad · xpm · dicendo · osa
na · i · altissmis · qz · no · prima · salute · expend
it · celestz · Jam · sm · joh · addidit · bndcus
rex · isrl · qui · uenit · i · nomine · dni · Et · sic · te
ceperut · eu · i · regem · zc

Sequit · Sermo · primus · eiusdem · de passione
dnica

uamus · demonis · xpiane
principal · ra · sit · compos
des · sm · illud · Ja · pmo
dime · datu · optim · z · de
donu · ze · Oportet · nim
demonis · ex · pte · nri · ee
ena · aliqua · causalis · ipz
meditationi · z · rote · pla
nom · q · sm · illud · psalm
In meditatione · mea · exardescat · ignis · ex
tinet · ni · homis · corde · spualis · ignis · i · dilor
que · e · demonis · prima · ra · iuxta · er · sm · lo
hn · sda · z · q · lxxxvi · meditatio · corr · q · sunt
dimitat · sm · se · mane · extenet · dilom · dei · z
p · dm · demonem · in · qz · ppt · debilitate · mtr
iuane · z · ppt · immersione · eis · i · corpa · cor
rupt · ne · dis · cogitatio · nra · mipit · a · sensibz ·
Ideo · oportet · ut · ad · cognitionem · dinorz · et
dni · ad · corr · dilectionem · mdtam · p · sibilia
nobis · nota · z · sunt · opa · dei · nalia · z · sup
nalia · z · bnfcia · nobis · collata · z · mane · ea · q
pmiet · ad · xpi · lyadm · sm · qd · in · pfatione
dice · Ut · dm · nisibilis · deu · cognoscamus · pz
hinc · i · minisibilia · amore · rapiami · Opa · q ·
dei · nalia · z · supnalia · immia · eis · bnfcia · z
pnpue · q · despicient · xpi · lyadmitate · intellex
z · attente · meditata · manu · duxit · homez
i · dei · cognitionem · z · sue · oppnis · mfimte
sapie · sue · bonitat · immense · mie · largitatis ·
z · retrorz · dinorz · quorz · cognito · z · medita
tus · amt · sudm · z · immesi · bom · dilectionem
sup · ea · que · ond · exeunt · in · hoiez · deuoto
nem · z · eu · gmpnsiant · ad · ome · bonu · vere
si · ea · dei · opa · z · ea · bnfcia · q · nobis · largien
est · z · largiri · no · desinit · misericors · z · miseri
cors · dns · z · si · nisup · ea · q · expe · deus · i · rebz · in
sibilib · ostatis · gratis · nob · z · ppt · nram · salute
sent · intelligere · z · videre · e · difficile · nec
forte · oim · hoim · possibile · dignu · m · z · ve

est · ut salte illud nr̃ ea ꝓpium · z maxi
·s· xpi mors · z eius passiones · p q̃s humanum
genꝰ redemit · z reparauit · a memoria fideli
um nr̃o recedat · qz bn̄ bñ; sup Cant̃ s
mone xliij· comendans cognationem et
meditationem mortis xpi · z passionis p q̃s
nos redemit · z reparauit · Dicit · t eis sapiaz
resistere · z plenitudine sue · p fectionem
q̃s ussque m hñs rostrum diuas salutis · et
copias meritoz · Et subdit · hec mea m
rra sublimior pha · sncte ihm · z hñt truci
fixu · no requiro ubi habz ubi pascat · t me
ridie · id est diuitias sue · ꝑ eu meaz sal
uatoz · t reuer · qz licet illud sublimis sit
diuitias meditatio · istud tn · s· passionis me
ditatio · patuus · qz ssui gnr̃is · a quo nra
natura cognitio · ut supiꝰ memorabr̃ · de hñs
·s· xpi passione · z morte · Cogitaui aliquid
dicere quit domne mostrabit · q̃ deo roga
tigne dicta · ut nobis ad hoc gram ne
cessaria impetret · Et q· iso salutemꝰ ea
angelica salutatione · dicentes Aue maria ·

ombus igit̃ de xpi passione
Cogitaui de tribus dicē · ꝓ
mi gñali · deinde de eoz q̃
libz · t spali · ꝓmu · e magn
tudo · z acerbitas passionis
xpi · tra quo ad tristiam m
rtizoz · qua quo ad exte
riozz dolorz · que habuit in corpe · tm
· e benignitas dei erga nos · qui nob' indig
nis · ꝑ ualde indigentibz tale ac tm dedit
redemptoze · ni tm̃ effectibz bonis · z fru
bus quos nob' eius passio attulit · z eius mors ·
Tertiu · e utilitas q̃s ipe dns in sua passione
multiplr ymo copiosissime demonstrauit ·
Quar tria uident̃ michi in hac sacra tpe
pn̄r · z p uitam homis recipi · a quolibz
in xpi passione attendenda · z sollicite
meditanda · ut quilibz dei seruꝰ ex pmi me
ditatione attenta · z cogniõe discreta · mo
ueat̃ ad alacrem passionis · ac xpo pane
te hiadam uitam · quo ad affectu aiam · at
ena exercit̃ quo ad corpis passionis eius alacri
tez selinedo · ut sic portet xpm in corde · z
corpe · in corde p passionis · in corpore
vo p ipius corpis gnr̃ xpm distincta ra fligu
rationem · z adiuuatu pietatem tollerantia ·
h' em est magna meriti · z valz ad p̃
gationis petitoz · Ex ro vo attente cosideratis ·
z discrete cognito · intelligat dei patris
dilectionem · qui nob' tlem dedit redemptorem ·
z xpi dilectionis ad nos · qui tlia · z tm digna
pati voluit · ut nobis tales fructus afferret
sua sanctissima passione · ut horz attenta me
ditatio inflammet affectu hominis ad sui bñ
factoris dilectionis · z causet in eo de tanta dei
erga nos benignitate · z de tantis bonis nob'
collatis letitia · z gaudiu spuale · qd gaudiu
suauem sentt predictis dolorem · que causat
consideratio passionis · q̃ tam amaritudis

passionis xpi · q tristabil' e · z benignitas dei erga
nos · q delectabil' est · z ex fructu ex passione
xpi · gr̃uenientibus · p mixta rosidzard rusat m
pio corde dulce mestze · z lachrimas fiant dul
ces · q ex fonte ihu mestoris fluxerut · z suaues
fit qd hominis leue · quodq̃ ꝑ amore tal' sui bn
factoris labor̃ imminet aut dolor · q̃ ex eius aut
sumat sibi exempla mitigationis · z doctrina sa
lutis ad directionem sui · t vite pñtis · Hec tria
prepit ex meditatione passionis xpi · b· bñh·
ut qe minuit simon exhim · sup cant̃ · ubi dr
ex hñs · s· xpi passionibz · pdicto modo meditatis
michi aliqn salutaris potq amaritudis · sp re
sideat · ame o passio · Ex hñs versu salutatis mr̃
rosolanis · Ame spual' letitia rosolans · Hec mich
mundi iudicem · no solu placabile · ꝑ z mitta
bile ꝓdicauit · Ame fenestra mittens · Ad ꝓmu
horz ꝓtinet qr dicit Sponsa · Cant̃ i· fasc̃l
mirre · di · mi · mihi · ut ube · m· omo · mirra et
hmi est herba amara · z signat xpi passioz ·
Et quilibz mirre fasciculꝰ aliquia singlaze pas
sione · z aliqua singlarem artículu passiois
x̃pi · fasciculꝰ aut ex multis ramusculis collatis
z collignitis · signat aggregatu ex ombz anei
etatibz · z amaritudinibz adiacentibz · z passio
nibz · quas dñs a pñcio nativitatis sue · t hñt
mundꝰ · usq ad extremu eius de hoc mundo passus
· e · Hec q̃ sponsa hui fasciculu mirre sibi collig
uit · z ipm inter ubera sua memoraliter fixit
· i· ipm in corde suo portauit · ymmo · t medi
tatio sua · z sedula meditatio · desiderans ama
ri ota · q xpc dñs ꝓ nobis passus e · q̃ tam dig
nus · e · z ualde salutare · ut quilibz fidel' ex e
plo · Sponse fiat eiusde fasciculu mir
re sibi colligere · z inter ubera sua collocare ·
· i· fiat intelligat · z memorie tenat · z se
dule meditari in corde suo · omis labores aye
ritates · z passiones xpi dñi · ut sint ꝑmi
lle · infantiles nenie sue · deande labores q̃s
pulit in ꝓdicando · sanguines in disserendo
vigilias in orando · tentatio · z tentatiõ fabri
cias in opanendo · insidias · t colloquedo ꝓ
cula in falsis fratribz · rouina · sputa · colaphi ·
subsannationes · exprobrationes clauos · crucis fla
gellationem · sanguinem sudore · z cetera humo
q̃ · t euangelista copiosissime describit · z fiat
possibilis ad declarandu · Ad tm ꝑtinet · ut
ho gratis exis de dei bñficiis · studeat · z amo
diligẽ tenet̃ · ut ipa agnoscat · z grue pot
intelligat · ipoz sedule memoret̃ · z de eis gras
agat · Et maxime · t hoc faciendu de isto excel
lentissimo bñficio redemptionis nre · z de esse
ntibz bonis · ac fructibz inde sequtis · ut ex hoc
huius hominis affectu · ut dixi inflammet̃ · ad
tantu ac tlem redemptore diligendu · qui ꝓz
dilexit nos · z lauit nos a peccatis nris · i· sang
uine suo · Apoc · i· Et ut homo effugiat illud
pessimu · scilicet ingratitudinis · quo inter hoies
labitur · qui nr̃as curas dei bñficia cognoscere · nr̃
ea tenere · nr̃ agere gras ipoz · largitori · ut bn
de eis visum · illud ꝑfecte · non sint memores
bñficioz eius · z mi · e · q· o · eis · Ad tm ꝑtinet
qd dicit · ꝑma pars iij· xpus passus p nobis · vob
relinquens exemplum · ut sequamini uestigia

eius; quia dominus sumlit in sua passione. onus nr
infirmitates, miserias, ut humilitate paciani obedientia
mansuetudine. et que a nobis diligenter sunt in
spiritu et fideliter inchoande; ut sibi placeamus
et sic patientes efficiamur fructum sue mortis
et sue passionis. Hec sunt sic in gratia dei de
tribus considerandis i domina passione. Et an
desendi ad dd de quolibz eorum in speciali. primo
to aliq. quoz primu est; p sunt due nre i xpo
una e dina; q ipe ab eterno fuit. hodie e et semp
manebit; et p hanc istam nr passus e. nr pati po
tuit. an sit mutabilis. Alia est nra humana qua
i se ex tpe assumpsit ab eterno. et p hanc ista pas
sus est et mortuus. Cum go audit legit aut
cogitat. q xpc passus est. non debz ho intel
ligi de divina nra xpi immediate et p se.
si debet exponi. ad humanam nam. q am ipius re
surrectionem fuit passibil et mortal. Sed ho
quamq beatus Jeronimus in explanatione fidei aut
dat eum deum hominem impassibile a dei filio sus
cepisse. ut deitas impassibil remaneret: passus
et mortuus dei filius dicatur que scripture restant finem
quod pati potuerat. s finem subam assumpta. Sedo
primitto modum quo nos dominus redemit. Quo
niam dicimus. quia sicut colligitur ex dictis sanctorum doctorum
tho. Et s. tho. in tertia. parte summe. q. xlvm. et
xlix. humanum genus stetit deo. multiplicitur per
culpam. propter quod de rigore iustitie obligatus
erat ad satisfactionem pro offensa: et eam ad sustinenda
condignam pro pena: et quo ad pena obli
gabatur deo. tanquam supremo iudici. si diabolo
obligabatur tanquam ministro iustitie. et tradi ut
tori. sum ad eum. Ne forte tradat te ad
iudicem tuum iudex. et iudex ministro. et angelo pe
nales tradat. ut Christus autem homo missus per
petua subderet se diabolo: et eius finis facta est
supervenerat enim diabolus hominem inducendo
ad peccatum. et ideo homo a diabolo victus. sicut est
eius servus sum ad quem pertinet. Ab quo quis superatus
huius et servus addictus est. Et in pena
primi peccati promisit deus diabolum nostrum habiturum
et ad suum consensum temptando perduxerat. Circa go
ho fuit duplex sub potate diabolo. primo quo
ad peccatum quod deo permittente ei tentavit cap
tivum. et quo ad penam mortem eorum inflictorum
fuit. si dei misericordia. Sedo dicendum. quia iste quod
satisfacit pro offensa. qui offensus exhibet illud
quod ei ut magis diligit quam oderit offensa.
et sic nullus homo purus potuit deo satisfacere pro
fensa. nec totum genus humanum fuit offensum deo et
immineret. ex una massa peccatrici gredienti. et quod
alias causas q dicemus. Sed sic xpc dominus ple
nissime satisfecit. qui ex caritate et obedientia
et ad honorem dei patris. pro salute hominum patiendo
et moriendo aliquod magnum exhibuit deo. quod exce
dit et compensatio offensa totius generis humani et
aliquid deo accepto quod sibi displicuerit omni
homini peccato. et hoc primo propter magnitudinem cari
tatis ex qua patiebatur. que humanitati sue da
ta fuit non ad mensuram. sed immensam. Sedo propter
dignitatem unite. quam per satisfactionem ponebat. quia erat una dei et hominis. quius enim mor
tuus fuit pro carne tua. tua dignitas facit
nos fuit sibi estimanda solum pro nam cuius
fuit pro persona assumetem. sed in quibus erat
ratio dei. ex quo habebat dignitate aliqua
infinitam. Tertio propter gratitudine passionis
et magnitudine doloris assumpti ut posterius
apparebit. Dico go xpc per passionem et motem
plene et habundanter satisfecit pro peccatis totius
generis humani et nos redemit. ut declaratur
inferius. Emit nos de potate diabolo. dando
pro nobis pretium. non quidem pecuniam. aut alia
rem talem. sed illud quod est maximum. scilicet
ipsum suum sanctissimum sanguinem ponendo. et eum
sanguinem suum fundendo. Unde Ephe. v°
dicit. apostolus. xpc tradidit semetipsum pro nobis
hostiam et oblationem deo pro odore suavi
tatis. Et p. ad eph. v°. Christus enim est pro nobis
oblatus et glorificatus et portatus deum i corde vro
et per p. ad. Non corrupti auro et ar
gento empti estis de va. su. vra. sed pretioso sanguine
agni immaculati et incontaminati xpi
Hanc premissis duabus obiectis de tribus supra de circula passionis
omittit in speciali. Et nec dicam de eodem
quod erat benignitas dei erga nos. qui nobis
item sino indigens. ac ad tanto debito debitore
et tot tantis fructibus et affectibus. quos nobis
ergo passio et mors attulit. Certus enim
estimare posset inestimabile dignitate
tante benignitatis. tante mee et tante gre
tante caritatis. qz ut filius dimittet nr pr
filio. nr filius ipse sibi petat. pro quod amicus
de ho. Augustinus et Tho. suppositionem O immensa
pietas. O inestimabilis caritas. ut liberes
servum. filium tradidisti deo factus
est homo. ut prius ho. de potate demonis
eriperet. quam benignissimo amatori homi
filius tuus deus nr. qui prius viscerabis nostris
visu e. ut se mirabiliter. seo ho de ingra
ne malitia. nisi eius subiiceret eius pati
bulo. effuso sanguine pro nobis. et pro
nram salutem. venit pius deus pro pietate
et bonitate sua qua et salvum facit. quod pie
tas assumit one potius. assumit et i huius
sus portavit. ad caulas gregis pii et mag
pastor. O caritas o pietas. quis umquam
audivit talia. quis sup tanto me mi
seria no obstupescit. quis no miseret. quis
no tolleret. pro minima caritate q alicui
ius nos. ministri filii tui ministrum
carnis pri. ut de pto damnati petri.
ut nos efficiam uestificati et illo. ipse enim
verus e agnus. qui absolute pcta mundi. q
morte nram moriendo destruxit. et nul
tos alios essus nos. hanc gratiam attulit sus
sinent. imo sustinentissime. et hanc q deo
adherent tota die asserit essentiet passioe
sua et morte. quos alios emare nolo
Primus e dimissio pctoz. s. originalis. et primus
actualis. Omnes enim pueri pro pctm primoz
parentum. inputatur et nascunt i peccato
originali. et facto omnes adulti superaddunt
multa alia pcta actualia. et non habuit q.

Sedayngp nam dns passi est

Incipiens dicta

Quo mo nos dns liberatur

Item

Quid g ssistat satisfactio p offensa

se ēdmē posset' a tanto ond' petorē: qm tā
te malīe sunt' pēta ponssme actualia· que
sunt cōī illud infinitu bonū· p qđ pt ho
bom ex ḡnis viribz· z ōmo insufficies ad de
lend' prim· Et insup· quđ pt ho bom
isq; ē' minorens est debitor deo p bñficio
creacois z gubernacois· z sic mhil habuit
quo se a pēis ēdmēt· sed opussset eu ḡ
tue ad ea obligatu ēmasisse· sed dei filius
p nob ho factꝰ· z qui mignū pēm fuit sua
innocēti passione· z morte ēdemit· nos
ab ōmbz supdict' pēis· qr meruit nobis
ꝯ possima mudari ab ombz pēis· si sal
tem uti volum' rmediis ad hoc legitime
ordinat'· Ab originali quid' nos isto mo
liberauit· qđ sua passione meruit bap
tismo istam efficaciam· q' ē' quil' vite
baptisat' ōmitti originale pēm· z ad
ulti p bapt'm mudant' no solu ab ori
gnali alibz· ꝑ ē' ab actualibz ombz q' ad
culpa z quo ad pena· Et ul' h' ē' ab ac
tualibz ē'· isto mo nos liberauit· qđ me
ruit nob· qn m sua fide z ḡđ deu nr'
displicent pēta nra· ut fit m ōnibz· z
nobis ea de⁹ dimittit· no ḡđ valoze con
tritionis nre in se· q imperfecta ē·· z bre
uis· z pēm infinite malum· ꝑ dmittit
ḡđ xpm dñm· qui ḡđ pēta ista z totaꝫ
mundi pēta· ex maxima caritate z obedi
ētia ꝓmptissima· z ad honoze dei patris
se obtulit ī passiom z morte· hoc voluit
bra· Joh· tu ī n' p' ē' m' sue dicit de xpo
ꝙđ ē' ꝓpiacio p pēis nrīs· no aut p pēis
totꝰ tm· ꝑ ead tong mudi· Ordo fructus
ē' ꝛonaliacio nr' ad deū· qui illud Ro·
m· Reconciliamini deo p morte filij eius·
Est aut passio xpi ca ꝛonaliacois nre
ad deū duplex· ꝓmo ꝑm modū pductum
ꝛmonet pēta nra· ḡđ q' ostium' nimi
ri dei· qui' ad sanc' xim· Simil' odo sut
deo impij z eis inpietes· Et ī ꝑ dicit·
Odisti oēs qui operant' iniquitate· Item
qn homo ōmittit pēm sālte mortale
tales ē' statuit' p lr' ministꝝ dei· z quam
diu manet m tali pēto· ca diu manet
ī dei inimicia· z ē' eis gram· Ludo nō
ho potuit se liberare de pēto· opussset
omem hoem ꝑ se masisse· ī dei creatoris
sui rea· z indignacione· sed ꝓpius deus
mezuit nobis q ꝑm modū pdm possus
a pēis liberari· z mudari· mezuit ē'
nobis· q deo possum' ꝛonciari· z deo
ciliari· qn a pēis p baptism a' pmaz
emedam· Ordo passio xpi ē' ca ꝛonci
acois nre· qz est sacrificiū deo accep
tissimū· ḡđ qđ sacrificiū in humana nā in
uenit· deꝰ sup omem offensam gen's hūa
n sit placatꝰ· q' p crucibz patis ē' pēta di
mittere· z sibi ꝛonciari· qui xpo augt'
p fidē· z dilectiom maxie habituale· que
est habitꝰ caritat' ¶ Terno est ōmissio
pene· p pēis debite· Tertie est triplex pa
est pena dapn· que est carencia diuine

missionis· z etne beatitudis· z isa debitꝰ fuissi od
hom p pēto originali· p quo optuss deū cari
isse ꝑpetue etna beatitudine· Secđa ē' pena sus
etna· q' ē' ꝑpetua dampnacō ī inferno· ī mesti
mabilibz· z inmūabilibz penis cruciatibz· z in
ferns· q' debita sunt hom p pēto mortali· Tertia
na est tpal'· s· satisfactoria· ea ho tenet de
bitor p pēis venialibz· a' post pēta actualia
ōmissa· z a q̄libz istaz penaz liberam' p
nudu passioīs xpi· Nam a pma liberamur
p baptismu· qui ī pulo ex uirute passionis
xpi tollit originale ut dixi· Et ōnē penam
dampni p eo debitā· In adulto tollit oīa q̄
le· z actualia z penas p talibz debitas· Nam
ut dixit S· T· in supbo m' simaz· ho p bap
tismu baptisat' ī morte xpi· z ōmorit' et
sepelit' ut dr' Ro· vi· Deo baptismo q̄m
ni se ē· tota efficacia passionis influit ī bap
tismate· z ideo absolut· no solu a culpa si
cia a pena· Secđa liberam' qn ut̄e pas
sionis xpi ꝑm modū pdm ōmittit nobis
mortale p q̄nom· z sacrm pme· tr' ē' absol
uim' eadē ut̄e ab obligatiōe ad penam
etnam· Tcia liberam' p passiem xpi mlti
plo p baptm· qui in adulto tollit ut dixi
omne culpam· z sil' omne huoi pena sat
factoriam· Ordo p sacrm pme· qđ ut̄e pas
sionis xpi eandem penā imminuit· a' totale tol
lit ꝑm exigenciā q̄nonis· z denonis· Quar
to p indulgencias q̄ sunt huoi pene ōmissio
nes p applicatiōm meritoz passionis xpi·
ex efficacia sacrmentoz· sed ex autoritate pla
ti· comiss est· pena quā xpc suscepit pa
ciendo· applicare fidelibz p modū satisfactionis·
z ī solucōm penaz· quas ipi meruerūt· sic
em innocens dns ꝓtulit penas· ꝙs nos
meruim· z luere debem· p pēis· Et ro de
ysa· Iniq· Et deq posuit m eo· s· ī ipo mi
quitate oīm nrm· z sit aliqn totalis ōmissio
ut ī indulgenciis plene ōmissionis· Aliqn p
tial· ut vnig anni· aut xl· dier· ꝑm q' sonat
cessio· Et aut p xpi passiom sumit sic a pecu
liis seu ctis· z obligatiōs ad eas liberan
salte sufficiente· z liberem' ab aliis totīde ef
ficac· patis aūte apli· Colocen'· ubi dicit
debitas nobis debita· z delens qđ aduersus nos
erat· Cyrographū decreti· Et augst dicit· Ipso
simgarie sme culpa· oīa culpaz cyrographa
deleta sunt· In quibz aūbz p cyrographū in
telligit' ctis· ul obligatio ad penā· vbi esse
se possit· Et dicit cyrographū decreti· z cyro
graphū pcti· qr huius ctis· ul' obligatio· oriu
git ex nra culpa· talem ex imito· z ex dīna
sentia talem ex decreto· Ordo ē liberacio
a ptate diaboli· ꝑ tam ḡđ pcta diaboli· dum
ptatem habuit sup homes· una fuit ptas tra
hendi eos ad infernum· eand quidem iustos· z
ab ista diaboli ptate sumus liberati tali· q' mo
rtlm nullus iustus· z plene purgatid ymittit tra
here ad infernū· Alia ptas diaboli sup homes·
ptas p'paritandi eos ī malu culpe· tēptando eos
p magna fraudulentia z detrimenta fortis·

1 bap^m de efficacia & eius

de indulgen^a

smia ad malu impulsionē · ita ut pauꝯ sibi nul
ꝓsistēt · z ñ maxima diffinitate · vnde ꝯ
ī omīe octava paschē · ⁊ mundi origine · usq; ad
ꝓceptor⁹ aduentu · nec pauꝯ electⁱ euadentib⁹
ī ventre suo malicie dyaboli tocꝯ traxit gen
humanu · Et licet dyabolꝰ ad malu · ꝑuꝝ impul
sua · no sit ꝑ xpm totaliꝫ ablata · qz ad hoc
multos tꝫ · Est · in multum debilitata · eo
q; ꝑ xpi morte · no ꝑuitt⁹ dyabolꝰ tatu
tꝫ · qntu ꝑuꝝ · ut ꝫ qntu uellet · z ecia
ꝑ xpm exhibita passionē · amt · nec tꝫ⁹ ma
iora uiuama ad ꝓsistendū · qm an xpi aduē
tu · z eiꝰ morte · Unde ꝑ⁹ corr⁹ · e · fidel⁹ deꝰ · qui
no patit⁹ nos tꝫ⁹ sup illud · q⁹ possit facere
ꝑ fa · e · ꝑ rep · qui pos · fusmus · z cōi ipiꝰ de
repōne · z fraudulentiam ꝓ galata · e · vitꝰ
ꝑ sacꝝ scripture explicita instructionē · z per
spūs sc̄i unctiam inspiracionē · ut no possit
mo sic deinꝑs fingi potuit an xpi passionē ·
¶ Crudu · e · apōs cūm celestib⁹ · ⁊ iam ꝑ⁹ ꝑtm
ꝑmoꝝ primum clausit deꝰ ade · z tocꝯ posꝫe
ritatē suā tamꝫ cūm celestib⁹ · Hoc em deꝰ
decreuit · nullū hoem defensiuē · ab adam
ꝑ uia gratuitis admittē ad uitā eternā · ī
ad claram dei uisionē · z beatā fruitionē · Erat
quidē usꝫ · z semꝫ misi sibi sanctū ꝓpo
ꝓtis · z ꝑ⁹ hoc suos ꝓcꝰ · quib⁹ dimissa erat
ꝑta sua · ex uirtꝫ futuꝝ passionis xpi · optu
it exclusos manē a beatitudine · z ea ceteꝝ
ar · ī limbo patꝝ expectare xpi passionē · uno
qz nulla homo potuit satisfacē ꝑ suo ꝑto · cūl
to cūq; ꝑ ꝓtis mundi · seu humani gēis · optuiss
omꝫ hoiꝝ ꝑsone exclusos · manisse a dei u
sione · z eterna beatitudine · Ex⁹ uenit xp⁹ uerꝰ
deꝰ · z hō · z sua passione · z morte sanctificat ple
ne · ꝑ omꝫ ꝓtis obtulit semꝑ in ara crucis ·
qui · melior est · z deo ꝑi dilectior · ꝙ oīa ma
la mundi sibi displicuerāt · ꝑ⁹ q⁹ etiam oblationē
gratiosā accepauit ꝑ⁹ tanqm̄ satisfactoꝝ
ꝑ omꝫ ꝓtis · Et ita xp⁹ ꝑ suam passionē · z mo
tem aperuit nobis · Tamen cūm celestib⁹ ꝑ
passionē · z mortem sufficiēt⁹ ꝓmo ꝓtis me
ruit nob⁹ · q; quib⁹ usꝫ post mortē · z quōd
e · sustinet purgat⁹ nec admitt⁹ ad beatitudinē
etiam · z ꝑ⁹ hoc dōmꝫ pendens in cruce
dixit latroni · Hodie mecū eris in paradiso · i · me
cū habebis eternā beatitudinē · ꝑ clarā dei uisionē
z beatificā fruitionē · q⁹ area illi filio adā dat⁹
fuerat aut ꝓfessum · ¶ Statim ex⁹ cū dōmꝫ expi
rauit · descendit spūs eius ad limbū · z ꝑfecta beatificatiōe
ipōs omꝫ ipos⁹ iustos qui eū ibidē sui desiderio
tanto expectabant · ꝑ sue beatitudis ꝓfectionē ·
Et ita deꝰ ex sua passione · z morte diuinā
na padisi celestis spūal · i · tulit tam eterne
beatitudinis · sed in die asensionis intuit celi
empiream · huc diuinit clausionē paradisi cōpal ·
celestis · q⁹ decretum erat · q⁹ antiqui xp⁹ trā
phator mortis illuc ascenderet · et illa aia lond
ipsū mereret · ꝙ q⁹ aut⁹ ꝙ dr⁹ de xpo ascen
dent pendens iret an eos · Ecclesiastes dicit · as
census in paradisum celestem · si talium empto
rum locum omnis terra · ¶ Sexto est efficacia

sue mortis · eram xp⁹ ꝑ passionē · z morte suam
meruit · q⁹ sacrū nouē legis hinc doc opus
operationis nostrā efficaciā · ut adulte · si · q⁹ per
baptismū dimitt⁹ nobis ꝓtm · z ofeꝝ
nob⁹ gra · per quā ꝓdim⁹ accepti deo · et
ꝑ q⁹lib⁹ aliud sacrm̄ recte · z digne susceꝑ
auget⁹ nob⁹ eade gra · z ec⁹ ꝑ q⁹lib⁹ bonis
opus · unde ex caritate finis · ¶ In ueteri ad
lege · z an passionē exhibita · fuit multa sa
cramentalia · omꝫ tradita illustrantiꝫ eo q⁹
nullū erat · ꝙ ulit gram · hoc opus operis n
sola ꝓmissio · q⁹ in nouo mozem ꝙ ulit
gram · qm̄ nūc ofeꝝ baptismꝫ · qui ei suc
cessit triꝑm digne · omnino · z longe effi
cax sacrm̄entum · ¶ Septima que meruit
nob⁹ est · q⁹ ī fine mūdi · si falte ī caritā
tem · z fine alio mortali inuenient⁹ · no im
putabit⁹ nob⁹ ad iniquam eternā illa im
perfecto · sine ira definenda · q⁹ ꝑ oēs ho
mines desinit a pfectione uite · z a latitu
dine ultime ad quam ī puncto mortis per
uenire potuissent · z tenerent · ¶ Octauus
est uita eterna · q⁹ pmul · in sola gra baptismali
decedentib⁹ dat⁹ · sine mtis gravis · z solum
ex uirtꝫ passionis xpi · sed adulti⁹ dat⁹ eterna
ꝑ mtis ꝓpio · z opib⁹ suis bonis · no q⁹ ista
sint ex se · z ex suo valore digna vitā eter
na · quo em breuis uoluis bona a deo hu
ana aq; frigide · q⁹ quo domin⁹ · ut ipemet ꝑ
misit dare · uitā eternā · esset digna ei
ea · in ipa beatitudo sit eterna · z voluit q⁹
momentanea · z ñ hausu aq; frigide sit
ēs pui ualoris · z uita eterna mensurabil⁹
bonitatis · no ꝙ opa ista ex suo valore me
reꝫ uitam eternā · ad fin aptū · no sint
digne passiones · sic nr⁹ actones huius ꝛ⁹
ad futura gla · q⁹ duelabit⁹ in nobis · sed
ex mito xpi · ut ea mdant · ¶ Ipe em
morte · z sua passione meruit nobis · q⁹
qn in fide · z dilectione eiꝰ formꝫ opa aliq
bonu · tur deꝰ ꝑ ꝓpt⁹ merita filii sui m
fundit nob⁹ gram · q⁹ essiam⁹ sibi accepti
a magis accepti · qm̄ pius · z ꝑ opa bono
ex caritate eius · uolt nob⁹ dare eternū
ꝓmiū · ī celo · De quo scriptū est · Oculus n
uidit · nec auris audiuit · nec ī cor hoīs
ascendit · q⁹ ꝓparauit deus · Hm sunt octo
fera · quos xp⁹ dōmꝫ sua morte · z passi
one nobis meruit · z no ipsos solū · ꝑ · z
alios multos quoꝝ aliqui ꝓtebit ex se
quelis · Et vir⁹ omē se bonū qre · a gle
hōmib⁹ a deo post ꝓtm ade collatu aut
asserend⁹ · totū tradit sub xpo medio · Eterna
em finitas debeant illi hoīs viatori re
ferre salutem eternā · a q⁹dā⁹ adiutoꝝ
ptimes ad salute · n̄ in merito oblationis xpi
ī cruce · q⁹ nec facta est a ꝑsona dignissi
ma nec infinite digna · ꝑ · deo · z hoc ex ꝓmp
tu obedia ac feruentissima caritate · z ita
eterna semꝑ · z ita inuiolabile obtinuit · q⁹
quid em de aduersoꝝ dispōnentib⁹ ad ꝑne
collationē · ad ꝓtis dimissionē · ad beatitudis con

y nig

8 nig

chapitre
bonne fin

x michee z

6 nig

sermonem tpe suo collatu ē antiqs iustos q̄ a pncipio mūdi p̄esserant · usq; ad xpi passionem · totu ē eis collatu ī unite · z qz me vite passionis xpi · ab eisde fidelibz p̄ze = diedite ut exhibende · ipi em nr̄ ve = dezunt xpm venturū passurū · zc · quem nos iam vd̄ redemptū venisse passum mo = tuū zc · Studiōsq; vd̄ de adiutoriis hui dis = pontibz · z uiuentibz ad ofensionē ethe bitudinis nr̄e offert nob̄ · ſ vō nobis offert̄ qđ passionē xpi · nr̄e exhibitam · z a nobis tractam ut exhibita ēm go passio xpi causa ē meritoria · no solum pnoiatoz̄ fidelium · ſ · z oīs grauis · z gle = uis · z oīm adiutoriozū ad gra · z glō = riam dispontu · q̄ umq̄m data sunt · a m = nisterio dabunt̄ hoc uatoc · zc · ec dedu = ctus ex uerbis apli · Ro · v° · ubi dr · Ro sed delictū ita · z dōm nr̄m glo · zo sic effusus ē pnm ade ad dānationē · ut gra xpi ad saluationē · Et subdit · si em unq delicto multi mortui sunt · multo magis gra dei · z dōi nr̄i ihu xpi · in plures habundauit · Nobi dr · glō · Causa xpi ē grā habundās · ex q̄ oīa bō sunt hoc · z sine qua nichil habz bonū · Etsi em ut dicit apl̄us Ro · vnus · pro filiis suis no pepnt · ſ · p nob omnibz tradidit illum · quo no data nr̄a ista oīa nobis dona donauit · Omnis em est · ut dr glō · ibid · Nobis oīa donare · qm̄ nr̄a causa illum morti tradi = dit · Hoc fructu omnes a redemptore nro ex ope redemptis susceptos · decet nos redemptos cognoscere · z uigil meditatū · ut ex ipoz redemptionē inflamem̄ ad eius amorem · z mittem̄ ad dignas gratias actiones red = dendas deo · z redemptori nro ihu xpo · qui nu pze · z spu sco uiuit · z regnat unus deus · ī scla benedictus · Amen ·

Sequit̄ sequitur sermo de passione

Sermo sedm de diuina passione eiusdē

Primo ex exemplo structure · passionis ostē = dit · Christus passus ē pro nobis · nobis relinquens exemplum · ut sequamini uestigia eius · p̄ = pe · nō ſm̄ Augſ · ī de ma = the · xpus in tribus mēbris hoc ut ho sensibi = liter suscipiat · ostendit · trina bona excepisse · z ea suo exemplo nob̄ exequenda mostrauit · z ora terribilia mala sustinuit · q̄ sustinendi pre = ripuerat · ut nr̄i · ī ill̄ · quos · z saluandi · nr̄i · ī ill̄ timerent adiuuans · Natus ē enī de = mōe · q̄ quis intacta corrupit · semp̄ q̄ ni = hil intacta permansit · Habuit in desponsata uxē · ī qua hō omen carnal̄ nobile · ſ · tumore extinxit · Natus · ī nuptiis bethlee · que nil̄ omnino uinitus nisi erat exigua · Solut̄ questiua de tribus nuptiis · subti = nitate gladii · Quinq; enī facti ē · q̄ sunt omna = ne de tribus diuitiis quisquis extollezet̄ · Solut̄ vel ab hōmbz fiat · q̄ hyacinthus · vid̄ ostē = debat miser̄ · Esurientes qui oēs pauit · Sui = nit · qui est sons sanctus · Purgatus ē ex mūdi = cia qui via nobis sanat in celo · Obmutuit · z ob = surduit · p̄ que muti loquti ē · z surdi audi = unt · Omnis ē qui infirmitatu omnia solut · Et mortuus ē · qui mortuos suscitauit · Hec · z multa alia egit ac passus ē p nob · ut q̄ nob̄ diligier · ut sequam̄ uestigia eius · z ut ipsius amore filii patrem̄ · Et q̄uis no solu ista · ſ · ut b · Augſ · ī de ūd religioc · Tota xpi uita · quid ī ſ · gessit · monstrat · z studiosa disci = plina · Quisquis in ni sua passione inductas · z magnas nob̄ ont utilitates · q̄ attente ni = spicere debem̄ · z mōe exempla ad imitand̄ sume = ad sequend̄ uestigia saluatoris · Et illud sunt circa mōe ea q̄ prime dixi · a quolibz xpianis · ī xpi passio = ne frequent̄ obseruada · z solliate meditanda · de quo cogitatu nunc dicē · Rogemus go maria ut gne p̄ gra impetrēda nob · q̄ cooperante possimus ſ · affi = cere ad dei laudē · z ad nr̄am edificationē · z p illo saluatorem eam angelica salutatione dicentes gne maria · ℟ ·

℟ o dicendū ē qo · qz deus uoluit nos iste modo redimere · z qo nob̄ satisfacere · ſ · p passionē eius · z mortē · z fuit ne sibi alius alio modo possibil̄ hoc redimere · Respondent sc̄i · z doctores · ī q̄bo · z ſmaz · dōe xp̄i · Et seo thō · in tra pte sume · q · xlvj · et Augſ · in xm̄ de trin = te · et · ī sua dicit · primo · q̄ absolute fuit deo possibile hoc alio modo liberare · q̄m̄ p xpi passionē · ut videlicet p sola uolūtate · condonando nob peta · a alio modo · Unde leo pp̄ · z ſmoc Ramip pal = mar̄ · d · ordō filii dei · q̄ ppter · q̄ande essencia · z equal̄ patri · potuisse liberare hoc solo mipso uolūtat̄ · Et Augſ · xm̄ de trin = te · dicit · pfectō no = du · ſ · p nos p mediatorē dei · z hoīm xpm ihm deo liberare dignatus est · asserimus hūmi · z de dignitate ordinis · Deinde · ec · ostendamus aliū modū possibilem deo non defuisse · to pater cui = ta subiacet equalis · Deo dicit · q̄ xpc uolut nos nō solū redimē · ſ · ec uoluit nos redimere tali modo · qui magis conducit nre misere = nande · z nre saluti p merende · z ro licet po = tuit quos alio liberare q̄m̄ p sua mortē · ut p sola uolūtate ut dixi · a · p effusionē unius gutte sanguis sui · q̄ tāe dignitat̄ · d̄ne psone fuis = set nimis · Esto ni mo nos redemit · ut copiosa esset nra redemptio · z ualde diuina nre salutis · Dicit nazianz̄ · b · bn̄ · ī ſmoc de pas = sione · Sufficiebat ad redemptionē orbis una pu = tissima gutta sanguis xpi · ſ · data ē copia ut ita diligenter · ī bnficio redemptionis declaretur · ut scriptū est · Apud dñm mia · z copiosa apud eū · Prolixa copiosa · q̄ no gutta sola · ſ · largitus ui = de sanguinis de corpe dñi ihu p quidē pre = tiosa emanauit · Tertio dicit · q̄ iste modus li = berationis hoīs per xpi mortem · z tale ac = tuitum eius passionem · fuerit · finem omnes

fo
De cōd vi ſ · vi · a

possibiles modos oppno z ouemenissimo. pz per
b. augſ xm° de tpe. Sanande nre miſerie tone
enaor modo no fuit. qm̃ p xpi passione. fims
etem nre liberacois est. nra salus etna. quia
ppt hoc nos dns redemit. ut mereri possem
brtudine tato ar modo ouenient est ad tose
que du fine metu. qnto i isto mo pluꝰ ouat
vunt gmonita ad finē. z trahi ad salutem.
tal' aut est iste modo liberacois. quo nos dns
liberauit z nllo alio. Ets declarat. qz ullꝰ
solus valet passio xpi ad salute. qui ex libe
ra uoluntate deo adherent p amorem. Non
em decerent deo hoem trape ad uita z saluā
nisi p ipius homis salte adulti liberū arbitriū
z p caritate ut dr. ß per illm alium modu li
berandi potuit homo manere eo libero arbi
trio plus attali ad dei amore. qm̃ p eu li quo
berauit p eo passionē z morte. Que em deꝰ
nobis ostendit magna dilectionē sua ad ho
minem. ut ex hoc quo caret ad diligendu eu
z sic merendu sua faluitate. Et om̃ i sua
passione nullo plā qm̃ quodlꝫ alio. ont hoc modo
multi exempla. z sue sancte vite uestigia. q
nata sunt ad salutem. q ho amore sui redep
tois sequendo. ecta z secūda via pduat ad salu
tem. q quide salus ut dixi e fims z finis irre
dēptois papnus z principal. Primo itaqꝫ
p hoc q xps nos liberauit sua morte z tam
grauī passione ostendit deo clare nimia sua
dilectionem ad nos. Vnde aplus Ro. v°. dnr
Comendat deo caritē. s. i nobis. qz cū mi es. xps
pro nob' mortuus est. Et hugo de sco victo. in
de archanoe. loquens in psona xpi dicit. z deꝰ
ostendēs tibi. qnm te diligere. nisi morien
do te a morte liberare. ut no solū pietatis bu
ianā. uinpedā. ß etiā caritatis nostre affectum.
Et gsq xps mor. s. Cū posset nobis deꝰ no mō
endo sufficere. voluit hominē moriendo subue
nire. qz nos mg amasset. nō unū sue dilec
nis nobis ostenderet. nisi hoc qd a nob' tol
leret. ipe ad tpe sustinet. Et Joh'. xv°. deus
exprmens caritatis pfectionē dicit. Maiorem
caritatem nemo habz. qm̃. ut ai. su. po. q. p
aiis suis. tua caritas ad nos dñe ihu ma
ior fuit. qz no p amicis ß vno p inimicis tuis
posuisti. ut tibi eos faceres amicos. ppt qd
dicat aplus Ro. v°. Cum inimici essemus. re
conciliati sumus deo per mortē filii eius. Et ad ephm ij°. deus aut
qui dives e i mia. qui. s. actualia z otigna
lia dimittit. ppe magnā nos ppt meritū nrm
ß ppt nimiam caritatē. q dilexit nos. z ad
essemus mortui peccatis. conuiuificauit nos xpo.
Et bn dicit aplus ppt nimia caritate. Eccle
siastici em fuit caritas. q ho facē sustinuit.
magnū em esset si pax p pace. inferior p
superiore talia pateret. ß mesurabile e et
sup omne qd cogitari pt. ut no simus p do
mo. a' amicꝰ p seruo. ul' filius p patre. ß creā
tor p creatura. Rex regum z dns dominan
p ultimo seruo. ditissimus p pauperimo.
Amicꝰ pro inimico. z postremo deus z dns
omn. pro miserō hoīe. patiēs voluntarie.

turpissima morte. Et ideo dr bn. sup Cant
sermone xv°. Sup ora dicit te mi amabi
le bone ihu reliq que bibisti. opus nre re
demptois. Hoc em omo nrm amore sibi
vendicat tōm. hoc nram deuotionem z lau
dis allicit. z ustus exigit. z ardenas sus
git. z vehemius affigit. Ita go dns z sal
uator p ipsu modu redemptois nob oste
dit summa sua caritate. z dilectione ad nos
ac p hoc dedit nob' cām z materiam fortis
sima ad diligendu eum. Quid em dignius
est. ustus a' nullo. qm̃ diamare eu q' poꝰ
amauit nos. z tm. cp tam multa z tā indig
na pateret p nobis. z nullm meritū. z frus
tra. sed totū ad nram salute. ppt hoc em
tota passus est. ut per singula eoꝝ ad
nobis mali auferrēt. z aliquid bom offerrē
qd diligent attendend' est. z corde fortē
mitigendu. Nos and pcis meis meruimus
etiam tristiciam. qua dns in pnā suę pas
sionis post cena ultima voluntarie assumpsit
tristiciā tam magna. ut ipemet fateret
aplis. d. Tristis e aia mea usq ad mortē
Et hoc ideo fecit. ut ista sua tristicia quam
innocentissime pateretur. nobis auferret
etiam tristiciam. cp go pcis suis debi
toꝝ. z nobis meritis letitia sempiternam.
Nos pmodo meruimus. ut ppetue diabo
lice ptati maneremus subiecti. z malig
ni caracteri infernali. z dns i sua passi
one. Ideo passus e se capi. ut nos ipe hanc
captiuitate p nobis innocēs pateretur.
per eam nobis meretur libertatem a ptate
diaboli. z preseruaret nos a dirissimo caracte
re infernali. Nos pcis meis meruimus. ut
eterno ppetui demonū sum. z omi dapna.
Ipe sustinuit. ut latrōibz assonaret. z nu
miquis deputaret. ut nos eruet a dsidio
dānatoꝝ. z a societate demonū. z filios
det dei filios. z sotios angloꝝ. Cui omis
gla fuit celoꝝ. z qui solus e gla sustinu
ignominias. ofusiones. derisiones. ut nos a
dfusione. z etna demonū irrisione ac in
sultatione eximeret. z ad pstina gla eu
raret. Ipse solus habz potatem soluendi et
ligandi. ex ma sua go nob' ligari voluit ut
nos a pcis meis. z ab omibz mal' z inf
is go pmodo maxima. eximeret absolutos.
z tande mortuus. ut sua morte. nram et
na morte destrueret. z nobis vitā tose
ret sempitnam. z omnipotē mchyl in
sua passione onosū fuit aut inutile. si qd
libz est ordinatū. eōm aliqd ppetuo malo
nob ausendū. qd pmodo maxima. z ad
merendū aliqd eternū bonū. qd pmodo
pdidimus. Et de hac pulchra loquit' b. gre i
xl'. h'. pastoralium. z amb° in ps de timore
d. z allegat nigrēs i exo. dice xv°. xpc ut
ho habuit tristiciam qua meo suscepit af
fectu. michi pax in tristi est. anichi dolꝰ
go p me z i me doluit. qui p se nil habuit

In passione dñi ihu
Titulus ex la pō dilectois

qđ doleret. Et subdit. doles qđ dne ihu mea
volneza. no tua: qz no pte. si pp me doles.
Et b. Jeroiz in qdam epla. d. xpc ut nos
exaltaret se humiliauit. z qui immōrt'l' esset
mori stetit ē. ut nos de eterno mortis lacu
liberaret: rozonatꝰ ē spūs: ut nos q̄m
etiam spūes. z infructuosi fiem bone ar
boris apportarem. Felle z aceto potatꝰ ē:
ut ī nobis iam nr̄ fell' amaritudo esset nr̄ as
peritas aceti. Et augst dicit. Venit ad nos
celestis negotiator ampe emeliam. z dare
honore. Subiit mortem. z dare vitā. Ig
nōmiam. z dare glām. Deudo dns in ista
passione ont nobis exēplu obedie. Ipe
em ex obedia mortuus est. z passꝰ fm̄ ad
phil. ii°. xpc factꝰ ē obediens usq; ad mo
tem. z hoc quemadmodū iustificauerim nosꝫ
ut sicd̄ p vnīg hōmis mobediam pec̄o ſr
mlti ita p vnīg obedienam iustifi mlti
erit. Re. vi°. Ex quo aut xpc. qui pati est
carnāl' ipi obedivit. z no solu pati sibi ꝛ
ecclī. ymo et marie. z ioseph. Iuxē ad luc.
ii°. Venit nazareth ad illos. z erat sub
dits illis: qñto magis nos. qui pulvis sum
z cinis. sibi obedīe debem̄. z ea pcepta. z
ppt̄ea in sapiozibz nris salte m lris. que
spiritu sup̄ sitate eoz. z utiq; dignissimi
esset omnes hoēs ex amore z gemptissima
voluntate obedientes esse dño deo. p relec
ti signo. z oīsione tantoz. bñficiorꝫ. tu
iudicam. suos dnos. tenoz. p meta et
pulcrissima mercede. tam promptos esse ad
obediendū dns suis. non solu ī orbz que
iubent ubo. sed ee q̄ aliquo signo omīa
possunt ee de eoz voluntate. ee si ardua
sint. z difficilia. Terno dedit nob exēplū
humilitatis. ne ymaginant semetipm. sozdm̄ sez
ni atipicnis. z ne immortal' deus. p nobis
voluit mortalitatibz legibz subiacere. ne
ipe qui ē altissimꝰ. ē sic sponte abiectus.
vt fm̄ ys. Reputatꝰ sm̄ vnoz nouissim.
z ne ipe qui ē diuissim. z sola illa egen
sic factꝰ ē pauꝑ. ut ipo teste. volucres et
volpibz ee pauperiozem̄ nuemeret. dicit em̄
ī euāz. ait. vulpes foueas hnt. z v
lucres celi nidos. si ait hō. no hz. u ca. sua
z potissime ī cruce pauperimꝰ erat. ubi nu
dus pependit. qui oia uestit. z ora pas
cit. sitiebat. no hmḡ qđ sm̄ adhibēt. misi
acetū felle mixtū. hec ꝯsideranda dilige
ter. sanarent mdo ī nob pestē supbie. z
indurent vnire humilitati. Ecce dnīg
ī sua passione dīt. nob qđ. pseueranter
ni em̄ pp̄ria iniq; patereī. no desinet
ppt̄ acerbitate passionis. si usq; ad fīm̄
z pfectionem om̄. que de ipo scripta erant
z dicta. patienter pseueraūt. ppt̄ qđ ī sic
dicit. Consumatū est: tamḡ dicit. qđ
ī me impleta sunt. q̄ de mea passione
p ꝓphetas in sapiā fuerant p̄nūciata
ipe aut̄ est caput nr̄m. quare si hui⁹
capitis membza esse volum. ī omnibus

iniis opibz ubiqz pseueramus. ut ad
fine nr̄m ipo dicente puenientes. ne eo die
o fidēt valeam. Consumatū est. hō est. adiu
torio tuo. no mea uirtute. bonū tez. certū. p
fi. fina. Redde go. qđ legitime certantibz ī agone
te gimittente ꝓpositū est. s. corona iustitie q̄
tu iudex iustꝰ reddes ī illo die. ē me glorie. qu
nubilū no habet. Eodez quide ill sol. qui pez
seueranerint ī fine. qz ubi bonū opꝰ. pseueran
tia est. Certo ont nob ubiqz pace. In eo en passione
passionē dns nr̄ signū aliqd inpacie ont. nec
uerbo. nr̄ facto. Unde 1ª pet. ii°. Cū malediceret
no male ē pa. no uia. Cuius exemplo. z nos
admonemur patienter sufferamus. dicamus. ab eo q̄
mīa mīt. tollerare flagella dei benignissimi pa
tris nri. qz ipe pessimoz flagella p nobis
sustinuit. Homo eternū natꝰ ad labore ī per
tatis meritū. z miserie hereditatē tamē celes
tis aule deputatꝰ. q̄ misi mundus ꝑceptꝰ ꝓpter
ipsa ho qui flagella no patet. sustinuerit. ad
uidit ī gen̄ dñm. ī gd. z dnm̄ diuinā. ama
tissim̄ ilum. qui pctm non fecit. nr̄ inuentꝰ est
dolꝰ ī ore eius. ita plenū. z gramissimis
passionibz attritus. quas o homo ad memo
riam ꝛnora. Cuius dicit augst̄ in de xpc.
vi. z viii. Et qđ. ī qđa omē. Val ē ti duz
qđ no tollat. si ad memoriā xpi passio ve
nerit. Et ieronim in qdam epla dicit. nos
si domestici. z discipuli xpi sum̄. debemus
obprobria detractiones. qđ libenē amplecti. z
equo āo oia ea ferre. q̄ p nob mḡ nostꝰ
z dns ptulit. qui nō hoc sustinet no vole. ite
ner dispa se esse ont. nr̄ fundi nr̄ filii. nec
domestici. Ille em̄ innocens. intactꝰ. immā
culatus. ī quo nulla potuit pcti macula mine
nitī. de quo scriptū est. pa. pauit. p°. z ysa. liii°.
Cui pctm non fecit. nec inuē. ē. do. To eq
Ille p nobis sacrilegꝰ. z petrozibz. z etno supplī
no manipatꝰ. tamḡ atrocissima reg ab inīcis
ī iudea sustinuit. flagell' cedit. sputamibz re
uidet. z nos ofundim̄ ppt̄ eū erubescē. q̄
ppt̄ nos tota ē passꝰ. Ille em̄ p salute nra
dez sū uerberibz. sane sputamibz. maxilla pul
mis. no ofundit̄ pauet. z nos p eo leue et
ofundim̄ audīe. suum. Et tua de te gaudeat
pona. z letem̄. si p tam magnis eius passi
onibz. z p salute ītra. ul' pua sustineam.
Et ysi de sumo bono. xpo obprobria. irrisiones.
alapas. sputa. flagella. spinea corō
na. crucē p nob suscepit. z nos miseri ad inīas
ostensiones vno pmose sanguam̄. vno ubo deu
muit. Et augst̄ sup 1ª pet. Confirmat at ustꝰ
dns dicit. Confirmat ustos dns eis
qđ ī alio ps. dr̄. virtute age. z cōfortet
cor tuū. z sustine dnm̄. Subdit. quid est
sustine dnm̄. ad ppt̄ labantibus nec mō
bozabis. ad medicū dolebis. si sne fine qui
debis. Et om̄ dat notabile doctrina vole
ti ī ubitate pace ꝓfic̄ duxit eum. Si ī moles
tias meritis labi. ꝓpone tibi ex̄m passionis xpi.
vide quid p te ptulit xpc. qui te ꝓficere
nisi non habebat. ꝓficiendi patiꝰ. Cogita

habet obedientie

Christus

Christus

Christus

non adhuc pcuit ad illas insultationes ad illa fla-
gella · ad istam ignominiosam uestem ad ista spi-
neam corona · ad istu postremo mortis genus pue-
niendum · Et subdit augs. Hinc go rebellibus obstinatis
alienationibus hoc tali exemplo confirmat iustos
dns · Quodcunq amodit iustos · diuine deputat
voluntati · qua que deus diligit corripit · flagel-
lat aut omnem filium quem recipit · Sexto in
sua passione ostendit nob exiam me · Est enim
misereri alterius defectui & miseria nostre · & ei
opari · & posse succurre · & defensu tollere · et
ita fieri debitor · qui non pcta · & omnem miseriam
inde secuta · aut secuturam nouit · & nobis
opacebat · & sufficientissime subuenit · igitur p
sona · qz se ipm donauit pro nris miseriis au
ferendis · per hoc docens omnipotes debere
miseris sui generis compati · & posse subue
nire · qd dignu est · ex quo enim dei filius in
forme humane creatur sue · s. hominis · ita redes
rendit · qz ex una sua passione cu de potate
diaboli · & de oi miseria cu tanto laboribus
liberauit · quito magis debz homo facere hoi ·
& hoc exemplo xpi · & quod fraudat alterum · qua
cumlibz gremiu sua diligere debet · sicut se
ipm · Igit zelmo in corporali ac est spuali mi-
serie restituendo · subueniendum est a nob pm pos
sibilitate nram · sicut scimus & gaudemus · nob
a deo esse subiectum · & adhuc volumus nob
ab eo & omnibus miseriis subueniri · Ex eadem
misericordia · qm imam sequet · p hoc ex quipe
supnia domus · qz infinita sua benigna creatura
tm laborauit · tm egit & fecit · donauit & ordi
nauit qd superiores debant suis inferioribus redescen
dere · & personaliter p corpis salute labores sustine
re · Septimo ostendit nob exiam equitatis & iu
stitie quande ad alios · ut s. inimicos nros
no violem · sed magis prudenti iustitia vincu
mus · nam hominem · que pcta diabolo subdi
derunt · potuit ipe iuste sola voluntate · aut
potate · a diaboli eripe finitate · sed hoc facere
noluit · ne hoies ad mala gmittis exemplo hos
tes suos · & alios quosuis · amissa iustitia vi
uere vellent · aut aliena vi tenere · & gaudio
auferre · Sed liberauit hominem mediante mi
tia · & p plenissima satisfactione deo patri
facta · in quo merito eu homo imitari debz ·
ut s. ita se habeat ad proximu suu · sicut do
mus deus habuit se ad diabolu iniustissimu
hostem nrm · qui in illum ius in hoie habuit
& sibi ex dei iusta pmissione · sibi iniuste do
minium usurpauit · qui qd dicit ego sum
deus xpi · & sunt iuba augs · diabolus unus pecu
simus · suus amator & potius · & defensor op
pugnator qz iniuste · in quo eu homines magis
imitant · qui ex neglecta · ul ex posita iusti
pone magis studet · cuius qz ut adeptione leta
tur · ut cupiditate inflamant · Deoqz placa
tus deo · ut no pcm · & iustitia cessaret hoc
& quo eu imitari homo debet · sed ut nu
qm vi sola · sed magis iustitia suos adiuuans
superet · Pater hoc eadem ostendit quito sit

nō hm pro rigor · & quita seueritas diue iustitie · na
iustitia requirit · ut ei qui iniuste offensus
est & Iesus sanctissimus · deus aut iniuste lesa
sint pcta hoim · qz exempto & offensa · & in
iusti sint · ut sibi sanctificet · & istam sanctifica
tionem sic seueritas diue iustitie exegit · q
ni deo homo misereri uellet · & homo satisfac
tionem p pcta exoluere no ualet · inquam
diua iustitia uiam satisfactionis omittere &
pcta inulta seu impunita dimittere · deus
pater suo ipo filio no pepcit · & p nob oibus
oib tradidit illu · & tam ignominiosam pas
sionem · & tristissima morte · qd nulle est no
bis intendend & intendi · & multo magna
nob remittere uidet a pctis abluendi seu
emendi · Si enim rigor diue iustitie hoc effe
cit · q deus pr suo nali filio · sibi p ois equa
li · & qui iustissime & melior toto mundo
no pepcit · nr ipm de tanta passione suppor
tare curauit · & tanta ab eo exegit penam
p pctis alienis · quito mag pret misero hoi
de tanto tristissimo nigro · qui pctis suis mul
tiplicibus offendit · & no uolet eu placare · nr
ena satisfactionem donat · p sanctissimas aus
teritates · sed & neglexit ista miserabile
miam hominis a deo factam · nec uoluit
ut appetat · proh dolor illud preciosissimu · quo redem
ti est · s. sanguine agni immaculati
& incontaminati ihu xpi · Et & hui simi
li qd suis in ope · ire redemptionis · erit nob
ut diui · ambas istas uirtutes · s. summa mag
& sil strictissima iustitia · & misericordia · & hoc
qd deus petis voluit ideo & tanta sanctitatis qua
nulla homo soluere potuit · misericordia ad
& hoc · qd nullo homo sanctificare no potuit · nec
habuit p qd se liberaret · ipse sibi dedit
liberatorem · filiu suu naturalem · & filius se
ipm nob dedit & liberatore · & iste fuit to
mentissima modo · ut sic misericordia fieret
homini liberato a dampnatore · ut hoc mihi
deprecet iustitie · Ostauo nob omnes exceptis
mansuetudinis & deinde · ut ipius exemplo
& precepto eu finale inimicum illius · qui omnes
nos alios seruos · a nos indebite offende
runt · Ipse enim in cruce pendens · finale
dimisit offensas · ut pr & latrone · cui tme
dixit · hodie mecum eris in paradiso · unde
augs in libello suo de tribus latronibus latro
no mediocriter longo spacio temporis · ut pater
ample mereret · si tm ei sufficeret · ipsum de
pendi potuit · unde presentia simone · cy
ri & paradisu precedere · ena apostoli medere
ena in cruce pendens · inimicis suis · s.
crucifixoribus actualiter grauissime murmu
rantibus · tristia & sigillo dilectionis exhibuit ·
qz pro eis precatus · d. pater ignosce
illis · qz nesciunt quid faciunt · In hoc bonum
doctor sentit qd antea · ut ait · non exaudiuit
orat enim no solu pro inimicis · sed ena
actualiter pro persequentibus & calumpnian

Misericordie

Iustitie

Manuscript
dns

tibus sadams nob' exemplu · ut sic orauit p oi-
bz suis · Sic nos oremꝰ p dilectoribz nostris.
a' alijs miserantibz · ꝯsiderate · et ope implete
masuetudinē xpi · et eo benignitatem · ꝙnoi-
bus quide pfectꝰ suis · nr sol'os sum apuit ut
a quozele a' exulsionis · a' ymanonis · aut
maledā ubum adusꝰ maledos omes adisset ·
os suos ꝓfferret · sed ymo nouissime ubū bn
dictionis · quale a seclo no est auditu sup nrm
os suos effudit · de pr ignosce illis · qz nesciunt
quid faciunt · Ipse ergo · ont nob' ex' liberal do-
nationis · et ni sui ipius largitione · tā sue
iste pietatis · et mee scipm nobis · et p nob dedit
qd utiq excellentissime largitatis est · Ipse mo
ont nobis exemplu · et onabil' ordinauit dispo
nendi · et testandi · et vite nre migrationis de hoc se
culo · et hoc in finali sui testamti dispone
unde amb' i quoda simoe · Auctor pietatis
i cruce pendens testamtū ordinauit singul' pie
tatis ope distribuens aplis pfectionem · Judeis
corpis pri spm · in virgine pamphilii · latroni
paradisum · petrobz negamꝰ · xpianis pacem
et cruce suam eliquit · Et in omē sup oēs alt
dine · Gloriosus saluator · sic testamtū suū
disposuit · q sibi de oibz q habuit · michil de
tinuit · Quantia em q mittebant talenta vi
liozia dudū omisserat · Jude traditoꝝ · et
pius suis · i sacrificio discipul tradidit · discipu
lus ipe pri omeduit · vestes suas diuisit
militibz · et corpus suū mortale tenuisse
tribz · Ad hec go no habuit nr̄m et spm.
quicquid · ut se de ombz vite expediret · et
a suis michil abscondit · quare virgini matri eliquit · et sic spm post oīa
meduit deo pri · Ecce forma vite tuis m
grandi de hoc mundo · qua in cruce dominus
ostendit · et nob in exemplu eliquit · de
quo ps manifeste · q si quis i extremis desi
derat salubriter spm suu omendare deo · pius
se diligenter expedire debz ab ombz q hic sibi
sunt a deo omendata · ut post xpm mundo
egrediat · spolians spm · no solu habitus ·
q sed eduē no pt · sed eād affectu mundi
qd maxime · est · ut · s. homo ita se subdat dne
voluntati · ut eād tue no habeat affectum
ad ista prima · nr appetitu ad ultra · et mundi
uxores · filios · diuas · ymo · et ꝓpriam vitā · qd
ti i mlte no est · quod qd plurimū tu muti
erunt de hoc seclo · qz adhuc amat prima · et
et possessa · et magnū affectū habet ad hec · di
ampliꝰ et mundā · de hoc · et locupletē bonarietā ·
d · Cui munificꝰ facto es · i mysteriis tue sue
ultre · et sponse · qui large ora que habu
isti tradidisti · Ecce ipius crucifixoribz tuis
oronis affectu · latroni paradisū · matri filiū ·
filio matrem · moriens ultra · manibz patris
animā tuā tradidisti · mundo signū potentie tue ob
tulisti · qz dominio suo · no ex parte · totam
sanguinis ex mlta · et largis foraminibz ef
fudisti · qditoribz tuo veram sui pacem · et cor
pus · sed no corripiendū · ad tempus tradi
disti · hec · et hmoi filiis viuentes · qz nob salua

tor i sua passione ostendit · dignissimū e nob
oibz oēs · nr̄i spue · et eas imitando intro vdeā
tori · oformari · ut p eas sibi placeamꝰ · et sic
mereamꝰ · preipes fieri omi allozū fructuum
quos sua passione · et morte nob meruit · Ihc
xpc · dominꝰ noster · Cui nō pateꝰ · et seo spū viuit
et regnat deꝰ m̄ scla bndictus · Amen ·

Sextus tractatus de passione dñi eiusdem tractans d' acerbitate passionis ·

O Omnes qui trānsitis p viā attendite · et videte · si e dolor sicut dolor meus · Trenoꝝ · 1ᵒ · Cum
om salubezimus est viatoꝝ · recolere xpi passionē · Dicit
em b. bnḥ · m quoda sermone · Nichil tam efficax · ad oēm
uirtutē uincēdā · uitiaq; nr̄a · nr̄aq; ad purgand' ane mētē
qm̄ xpi uulnera · sedula meditatio · q̄ de sancta
scriptura fluxerūt · ymo · et diligens emendat xpi
mortem · et eius passionē · Et dominꝰ a suis fidē
libz · spm sibile ymaginē dilectionis · et ad mundi
bilia patienē · maiestatis · nr̄e · et · sub specie
panis · et uini · sacramēto sui sanctissimi corporis
et sui · preciosi sanguinis · instituit · et ad ipius frequē
tand' · et sue passionis · et mortis memoriam
fidelibz · omendauit · de hoc scripte · et mēdatis · memorationē · Et aplus · 1ᵃ · ad cor · xi · Ego enim accepi
q̄ tradidi · vob · q · dñs · ihc · in qua nocte · tradebat ·
accepit panē · et cū gr̄as egisset · fregit · et dixit ·
Accipite · et manducate · hoc est · corpus meū · quod
pro · vob · tradetur · hoc facite · in meā · cōmemorationē · Et · 1ᵃ · ad cor · xi · Quotiēscūq;
manducabitis panē hunc · et calicē bibetis · mortē dñi · adnūciabitis · donec ueniat · Et
ad hoc · ut · s. · viatores alloquē · p uia tha
matis dicens · O uos omes · qui transitis p uiam
attendite · et videte · per hoc omes hortans ad diligē
tem · ni spiritualis · oculi cordis · et deuote meditā
dum · magnitudinē · et grauitatē sue passionis ·
tam quo ad ifimā · et interiorē · qm̄ quo ad
dolorem exteriorē · et ipius crucis · supra omes
huius tpis · passiones · Et hec sunt unū de illis
rebz de quibz supra dixi · q · a quolibz xpianoꝝ
sunt p uitam suam fideliter · et maxime in
hoc sacro tpe attendenda · et sollicite · mediteā
da · De alijs duobz dixi · ut audisset · p̄decessor
i duobz sermonibz · De isto tres nunc restat age
du · Et q̄ impetranda nobis · gra · ad hoc · mūa · de
narrandꝰ · ad meam · memoriam · reducentes · et ad meo
riam · Jesum · venerabilem · sanctum · qua unico
suo filio · oza se pendenti i cruce hodie a sancto
tota · materno affectu · absorpta · et mestissima
bili · dolore · affecta · ad uidet tam crudeliter · atro
cissimum · suum filium · sume sibi dilectissimi · di
uitis · ab ea · rapui · miraculose · genui · et vere
ac · firmiter · dei filium · recepit · Et ni sup · p ead'
gra · impetranda · Ora eam · salutes · Angelica sa
lutatione · dicentes · Ave maria ·

P Ro hmoi membri · ꝓfectione · Cui
q̄s hec · Utrū passio xpi dñi fu
erit · acerbissima · et maxima · inter
omes passiones huius vite · Certe que
e · mundi · q · i xpo · patiente · fuit
vere · dolor · sensibil · extrem · q · mu
tat · ex · corporis · lesione · per aliq̄d
exterius · inferend · notum · et · in eo · fuit · tristitia · interior ·
que · causat · ex · apprehensione · alicui · disconuenientis ·

de dolore exti

er nolui dicere go s. tho. i tna pte sume. q xpc. q
q̄libz istarz passionu fuit i xpo maxima. nt as
passiones huius uite. Et hoc primo declarat de do
lore sensibili exteriori. Quam q ista dolor spūlis
xpi fuit maxima nt omg dolores huius uite. pz
ex multis caus. Primo ppter preparatē patet. sm
to enim aplexio hominis est nobilior. t purior. et
subtilior. tanto delicatior. t ad tactū eius. t tenerior
ac preptibilior. t sic ex pmo tormentu tali corpi
illatum. magnu. i eo causat dolore. Fuit autē
xpc sup omg mortales excellentē bn aplexionis
ni corpus eius fuit formatu no ex coe nē. sed
miraculose. qz imediate a dūte dīna. t opa
tione spūs sc. cuius pfectiones sunt opa. Deu xxxii. t
semp miraculosa sūt pfectiones sunt aliis q
nālit fiūt. ut dr Cris. sup iohem. Fuit eniam
corpus xpi. i vgmali utero. no ex tali mā. ex
qua ceteri corpa humana formant. sed de pu
rissima mā. qz de purissimis immaculatis. t mū
dissimis gutul' sancti sanguis made ingressus. ut
dicit damasc. in suo. iiio. Et silr nigre suarz. i
iiio. Hoc iiio. Et ita ppter nobilitatē. t subtili
tatē aplexionis xpi. ppter pudicitā. t teneritu
dinē corpis sui. ppter mundiciā. t puritatē mētis
ex q xpc. corpus ape sue sc. fuit formatu. erat
ipse xpc. tacto maxime preptibilitatis. t q̄bz
tormentis i ista pōsa tacta causabat nalde
maiore dolore. quā i alios humanos corpe q̄libz
eius. Et go tormenta xpo illata fuerunt non pauca
aut pua. sed multa. t magna. imo costat. qz
i eo intensissima causabant cruciatu. Secdo fuit
dolor sensibil' passionis xpi magis ppter gr̄alita
te passionis eius. q extendebat se non solu ad
alia. sed ad oia corpis membra. t ad omes ex
teriores sensus. Sed extendit se ad omes ptes
corpis. pz. Nam passus e in capite coronam
pungentiu spinarz. In manibz. t pedibz fixe
runt clauos magnos nalde. qd sigt figu
ratum fuit. Foderunt manus meas. t pedes
meos. In fame alapas. t sputa ac pellicatos
genarz. Unde ipse dicit p ezechiam ysa. Lo. Cor
me de. ptu. t ge nt. vellentes. Sed quida ex
ponunt de lacerationē maxillarz. seu ungui
bz nimiorz inimicorz. Stulta vo de extractione
barbe xpi dñi. t forte utinā sint. Exte
quo sacrilege manus impie gentis. no sunt sa
tiate. Colaphis alapis. t assumptionē desīde
rabilis vultus dīni nri. sed etiā ad genarz ipius
vellicationē exacerbarunt. t inde sanguinem
elicuerunt. Ubi considerandū e mansuetudo a
mirabil' agni patientissimi. t inde imitan
da. Ipse enim genas suas pudicissimas inimi
cis ungentibz lacerandas. nō ob mansuetudinem
fecit. ut t nos patient sustinamus. si aliqn
simile nram offensā ppter ipm aliquātsustinem
t flagella durissima. Quissima. in dorso. i la
teribz. t i sacro seo pretorie suo dicente. Fecer
sup aī. Tradidit e ihc militibz nefandis.
t illud sacrissimū dorsum spinis q dei aparē
flagella subtulerunt. Tandem i toto corpe sus
tinuit expansionē. t tendebat ipius distensionē
i cruce. ne ossa eius ossa diuinitatis possent

pmi illud ps. xxi. Dinumerauerunt omia ossa mea
passus e enim in omibz quidē sensibz corpis.
Nam pmi tactus. passus e ubera. t vulnerat
ta. ut i capite p spinas. In manibz. t pe
dibz p clauos fixuras. In toto corpe fla
gellas. t uirgas. Eodem gustu felle. t aceto
potatus est. Eodem olfactu qz in loco fuit ca
daueris mortuoris. qui dr calvarie locus
appellatus. t patibulo. Eodem auditu lacessitus
e vocibz insultantiu blasphemantiu. t irri
dentiu audiuit. Eodem visu passus e vultus
mētis. t discipulu que dilugebat flentes
adauerit. vulnera suoz passionu. materi
na compassio. qua tam tristissimo corde maibz
explosis. oculi lacrimaz torrente fluentibus.
more stille sibi pendenti in cruce vidit as
tare. Unde i omiē sup Stabat de. Et no
modicu passionis suscepit dns ex assistentiā
dilecte matris sue. quam desolatā. t mae
stabili merore plenā cognouit. qd ex hoc joh.
qz ta i premio moriturus amantissime mā
tis qī oblitus. desolate matri sic compassus est.
ut iam i ultimo spūs anxietatis disponet.
quo hic maneret. debitū alteri eam vide
ndo. Et subdit. O dolores inexplicabiles.
O ineffabile inspectionis seu amoris filii pat
nalde. t mat minus patebat. mat e co
passa patenti vulnerato. filio. compassus pat
patenti mri. tanto enim fuit impetus passio
dni ihu. ut qī moriens xpm patientē mole
ret dolor. t inebriaret. t eo impleto in
imicem effluerent. qua simile impleta i ipm
filium patrem. quamodo passio vehementer
de ista grāditate passionis loquit. Bñdr. in
quoda sermone. Caput angelice tremēdū
spinis densitate spinarz pungit. sanguis pl
rima p filijs hominū. spuit undiq; deturpat.
oculi lucidissimi sole. caligant. i morte. Aures
q audiūt angelicas vocatas. audiunt petroz
insultū. Os qd decet angelos. felle. t aceto
potat. pedes quoz scabella adorant. manus
clauo affigunt. Manus q formarunt celos
sunt extense in cruce clauis affixe. corpus
vexabat. latus lancea perforat. Et q pla
cito dimisit i eo misi lingua. ut qī petroz
iz ozaret. t mitem discipulo emendaret. Et
Cris sup aī. Crux nob erit stulticia. ps. qm
xpc hoc passus est. Nec em particula ma
sed totū corpus miseras patebat. Caput p
tormenta. manus p clauos. Os p aceto. fa
ties nō spumabatur. gene nellebant. t ta
dem totū corpus in cruce expandit. t per
forat. Tertio fuit dolor passionis maxime
ppter genus passionis. t mortis. qua modis to
tis corpis in cruce fuit acerbissima. ex quo q
tales affigunt. i locis nervosis. t maxime
sensibilibz. s. i manibz. t pedibz. t ex hoc
q ipm pondus corpis pendet omne auget
dolorem. no enim habuit sustentationem corpis
illud magnū. t pfim. nisi volneta quoz
i quibz pendebat. ex quo nalde distende
bant. t lacerabant. Quid ex hijs fuit tertia
pena acerbissima. qz dolor i ista passione

dutnior est · nō em tales cito moriunt² sinat gladio mūdempti · ymo dñs tribz hor⁹ pe debat ī cruce · in isto mestissimo dolore · De hor loquens augt sup iobem dnt · Ista morte cruris michi fuit penis · mt⁹ erat gñā moriturum · ² adduit unde · q ista mors erat maior⁹ olybrū · amariorq⁹ supplicii · longoris extenuim · Subdit q passione · ² mor te cruc⁹ michi erat nec in carne mitolle rabilis · ² michi est cruce nec ī fonte glo suis · Certo fuit dolor passionis xpi maxi · ² hor ppter erat⁹ sue qualitatem · mortuꝰ em fuit in etate · ī qua maxime vigent hoīes robur ² fortitudo · ² ora utalia te fuit vuacissima · ² io maior ē dolor ī tali etate · ² mors inmaior · ² ad maiorē violentia ² dolore · Certo fuit ze vere finis passionis · fuit em finis passionis liberatio gnis humane a peto · ² satisfactio p pc⁹ tot⁹ mundi · ppter hoc em dñs pu nebat² · ² moriebat² · ut p ls⁹ geng humanū dñmet · ² p tot⁹ mundi · petis satisfaceret · Et ideo ut vult s · tho · ubi · s · Tm dolore as sumpsit dñs voluntarie · q erat ppter⁹ natꝰ magnitudm fructꝰ qui inde sequebat² · s · liberatiōgnis humane · ² q erat sufficiens satisfactio p oīm petis · ² licet mi nꝰ dolor xpi sufficeret p petis oīm hoīm · ² hor ppē dignitate dine psone · ex q̄ misericordiam habuit · Tamen ut dr · s · tho · xpc voluit humanū genꝰ liberare a petis no prate · ² misera · ² ideo no solu attendit · qñ tam ūdute · licet dolor eius ex dignitate vnita · sed ex quātꝰ sufficeret pm nām humanā ad tantam satisfactionem · Et hoc videt sic posse intelligi · s · q dñs non contentꝰ · ut pateret² p nobis dolore · que lesiō exteriōr sibi poterat misere · sed ut esset plenior satisfactio p petis nris · auxit dolore · ² sponte tm assumpsit · ut esset sufficiens · ² plena satisfactio p petis tot⁹ mundi · que ppē immensam multitudinē · ² infinita magnitudine peto⁹ oportuit esse maximū · Ex isto · ² alijs fibz causis patet · q sensibil⁹ dolor passionis xpi fuit maximus · mt⁹ oīs dolores humane

dolōr in ori

Credo declarat · q ēra tristia mtē vior xpi · tpe passionis sue fuit maxia mt⁹ oīs tristicias humane · ² similr ex pli bz causis · prima fuit infinitꝰ · ² magnitudo peto⁹ p quibz tristatꝰ est · Nam ipe tristabatur p pertat⁹ oīm hoīm peccatoz · ² futuroz · ² istā tristia · ī eo exces sit longe · ² mestimabile omem tristiam tocius creature sit · ita tm · tot⁹ mundi · p quibz tristabat² · immobiliter pla sunt · qm pena tocius creature Certo fuit claritas regnoꝝ sue · tanto em plus delectat⁹ · ita · plus sibi displicet · qñto p̄ferūg nosat ma luid · ī dignitate dñm dei subnegod · qui eo offenditur · ² contempnit² · sed xpc dominꝰ etiam pm humanam nām tone mestimabil⁹ sapie sue creatꝝ dissimilissime no uit infinita peta mudi · ² infinitam eoz malicia · ² spretu⁹ seu otēpnd · qui p ista fit inme so bono dño deo · cui tam multiplicē obligun² qpē · infinitam suam dignitate · ² qpē in mabi lia briscia susceptā · deo peccāt ista · ² ipoz infinitudo · ² magnitudo · ² mira detestabil⁹ ingratitudo · de tanto dño · ² bono · causabāt · ī eius humanitate mestimabile tristiciam · displicentiam · ² detestationem ipoz · Certo ita fuit eius magna cautas · ² dī dilectio · qñto em dil⁹ talis dei maior ē in aliquo tanto plꝰ displicet eidem · cui aduers deo · ² eius offensum · si p̄ pm humana nām habuit mpotentiabile ma iore cautate · qm alīq alia creatūa vmqp ha buit · nl habuit · sit de lege dei ordinata · q̄ tanto ē sibi spūs no · ad mestimabile dolōr · Et io mestimabile displicuit sibi petis humanū genus · ² tabant sibi maxiam tristiciam · eo q̄ sunt et sunt offensa tanto grauis · dñm dei intensissime sibi dilecti Certo ita fuit amissio unte corpal⁹ q̄ amissio ē valde horribil⁹ humane nāe sibi de lecte · sicut dns · in ls⁹ passionis vnes mfelices ac derliquit ppter nām · ² una corpal⁹ xpi unita tanto fuit dignitat⁹ p̄apue ppter dignitatem vnita · q̄ de eius amissione erat ad vnū horū magis esset dolendū · qm de amissione unte alterius hoīs p tpe · Unde plus m⁹ ethi dicat · q uxoris tanto plus diligit uxor sua · qñto fuit ea ee melioꝝ · ² in eam exponit ppr bonū uduis · ² sic ee xpc unita sua dignissima · ² marie dilecta exposuit · ppr bonū caritatis sm illud cāte · xpc · Posedi dilectam ariam mea · ī marg · minuatur Certa ita fuit cas⁹ · ² petis indecor · ī eius morte delinquitur · qui tot⁹ multi⁹ erant debitores sui · ob q̄d ipis singlr · ta ml ta · ² magna beficia exhibuit · de quibz oīb⁹ tam ingrati erant · ut non solu ea no agnoscerent · ² oblitisci erant · sed ei⁹ tm benefactore ru delet · ondemnant · ipm · q̄d de eis dicē potuit · Re tribuebant · in mala p bonis · q · p · d · mea · ze · et aut multa alijs bona ondidit · pz · q̄ fuit po pulꝰ suus p̄ oīmbz electꝰ · que de fluxute egip tiaca liberauit · ² a grauī morte pharaonis · que ī deserto viana pauit · an eq̄ fluxit aquas matꝝ · ² rodanis · dixit · ² qi ī unte roggant · ut essent eis qi p̄ mutuo a derelictis · ² a finis tetis · an eq̄ fecerūt gentes fortes · ² initas de tra sua eiecit · ut eis daret in possessionē ream melle · ² lacte manantem · ² alia innūa bilia bona eis ont a pm⁹ · ² nec ad eos in carne spūalr venit · ² mt⁹ eos spalr⁹ visus · ipoz infirmos sanauit · ceros illuminauit · demo nes effugauit · mortuos suscitauit · ² innūa bilia miracula mt⁹ eos operatꝰ est · Pessimoz go indecor · petis · ² magnitudo · De tanto ben fitio auxit · ei⁹ interiorē tristiciā xpc dñs · ² no solu petis indecor · tue exercendo · et ī xpc mortem ofendendo auxit eius tristiciā · sed ei⁹ iniquitas · ² ingratitudo simoz hoīm · qua videt · ² nouit discrete sic⁹ alia nosti · Unde bñ · ī quodl sermone · loquens ī psona

xpi dicit. O homo vide q̄ p te pat̄or. no ō dolor
sint quo trunor: atte clamo. qui p te moior:
vide penas quibz affligor: vide clauos quibus
pfodior: z nullus sit dolor tanto exterior. interior
in plenitu ē grauior: ad te tam iniq̄tu exp̄ior.
Et iterū in eād ꝓmone dicit ad̄ bñdi. ad petrum
et iterū loq̄ in psona xp̄i. Ratione fatis ꝓpe te vel
nerato sū. Cubi ꝓ mea migrate afflictu sū
cur addis afflictione afflicto. magis aggrauat me
vulnerā tu pcti. q̄m vulnerā corpis mei. Et rabanus
dicit. videbat dñs ad augmentū dolor̄ sui
sanguine suū tā viole z mutile effusu. qz
sic ī vanū laborauit: qz nullus vite vmq̄ lato
ne adquisiuit. z vnq̄ aplm ꝑdidit. videbat
item ī pcōribz z futuris grauiorē ingratitudine
q̄d ec̄ a xp̄ianis tanq̄m mortuq̄ damdi erat ob
liuion: qz paucissimi sunt. qui ei de tanto bñ
ficio gras agant. videbat ec̄ pditio z futor̄
pessima cōfusione ab hoc qui odierit eum
gratis. z attribuit mala p bonis: qz si pau pos
set adhuc pcora a malis xp̄ianis pat̄ur. q̄m
nunc a nūdis. vnde sup dolore vulnerū mod̄
addentes p̄dicationi. plagis eius cotidie vul
nant. z iniq̄ crucifigunt atq̄ ostentanu hnt.
Certa cū sint spalia rasa suore dsiderii et
cetero amittere. qui eū deseruit. ut ꝑe
longe an ꝑdixit p ysaiam. Torcular calcauī
solus. z no ē vir mē. de gentibz. Et ī alio
ꝑpha. Obprobriū susti[nuit] cor meū et expectauī
qui. s. contris. z no fu. Cunctos. me. z non
inuenī: z nos solū eū amici sui. z noti de
seruerunt. sed in eo scandalizati: qz eū etiam
ut hoīem pati z mori iudicauit. nec eū solum
hoīem esse credidērunt: ul' aut̄ de eius diuinitate
dubitauit. Deceptus fuit ꝓpriis quitas sui trā
ditor. venditus eni fuit z traditus. no a quo
cunq̄ sed a discipulo suo. z aplo amicali. crē
dit̄ ī pc̄o ni fuerit. Si inimicus meus male
dixisset. utiq̄ sustinuissem. Et si is qui ode me. sup me
magnificasset. forsitā abstinere me ab eo. Tu ve
vir vnanimis. me. z noticū meus. dulcis cibus mecū. ami
ce ossū. Iterū qui edebat pānes. me. s. ī sua
rena. magnificauit sup me supplantationem.
Ea aut̄ mala. q̄ nob̄ inferunt ab illis. q̄ nos diligere debērent. plus offendunt. q̄m q̄ ab ēnib
hostib. Unde dicit. Ecce sup eum inimici omne
exercitū. amore dolore mala inferut. q̄ ab hō
nibus inferunt: plus vero ī nobis tormenta
sentiunt. q̄ ab illis patim. De quor̄ membr
psumebamus. qz in dampno corpis mala nos
minuant amisse meritū. Subdit hinc aſſ
em q̄d de nūdi prodit̄is suo p ps̄ dominū dr.
Si inimicus me male. ꝛc. ut ꝑius fuit alle
et subdit. Ecce si. Or si dñs. aptē nobis de
suo traditore dicat. nō ingressionem eius tā
grauis. nec̄ hanc ab eo. q̄ mea esse
videbatur sensit. Octauus fuit. peripbilitas
aie xp̄i. Nam tristicia tua satie ex applen
sione dispositionis tue. z noluisti. z q̄nto
quis dispositio ꝓpria illa mala dissimulauerit
z tristicie indicia ī tanto maiore causam
tristicie. sed aia xp̄i sīm omnes inteio

suas interiores apprehendit estimatissime z dasti
tissime oīa p̄dicta mala. z omes circūsta
cias eor̄. eo q̄ p oīa cognouerit. Deo mag
nam causabant ī eo tristicia. qua causa
nata erant. Ex hoc go. z alias plurib causis
fuit tristicia aie xp̄i maxima mē omnes
tristicias huius vite. Propter istam go mag
nitudine duplicis passionis xp̄i. s. doloris ac
terioris. z tristicie interiorib. sup omēs passi
ones hui⁹ vite dicit. Iere. attēdi
ex psona xp̄i. verba thematis. Vos oēs q̄
trānsitis p viam. attendite. z videte si est dolor
sicut dolor meus. Per hoc admonens nos. q̄ sepe debe
mus ore interiori. z mentali videre actu cogi
tionis. z meditationis. z ex hoc ec̄ mouē
ri actu deuotionis. z affectionis. Et attendi
re. ī. attente considerare morte. z passione
xp̄i. z p̄dicās. a' alias cās acerbitat̄ virtutis
passionis sue. s. z doloris sensibil' exteriorib
z eā tristicie interiorib: qz tal' attentio sit
uans. z inspectio passionis xp̄i. volnerū et
cruciatus eius. valde z honestē salutar̄ cō
figā pressit mūs. xpi. ubi dicit. q̄ ad sepe
tas venerunt in filios isrl'. z plagis inutas
sensisset ī ꝓpheta. Venerunt ad morsum z vo
luntatem dicentes. Oīa. ut tollat a nob̄ dñs
serpentes. Oravit q̄ moyses q̄ ꝓpheta. z de
mandato dñi fecit serpentē eneū. quē exal
tauit in ligno. quē prius a serpentib nō ap
parentes sanabantur. Ista fuit figura de xo
exaltato in cruce. sicut expresse ostendit ipe
met saluator. Joh. mo ubi dicit. Sicut moy
ses exaltauit serpentē ī deserto. Ita exal. o. fi
lium hoīs ī cruce. ut oīs qui credit ī eū nō pe
reat sed habeat. vi. ēt. De quo loquens augus. omē vul
nus volens dicit. Hoc est qui mordebant a serpē
tibus. nitebant̄ ꝓpterea z necabant. Ob
dit. qui sunt serpentes mordentes. pena de
mortalitate carnis. p̄dēmna. Deus ē serpens
exaltatus. mors dñi ī cruce. a morsus
serpentū literal'. mors xp̄i mital'. Respiuntur go
serpens. s. xp̄us. ut nō valeat ꝑpens. s. diabol.
Respiat mors. ut nichil valeat mors. Respi
ret serpens. q̄ sine veneno. ut ꝑspicies nre
tuetur. ab oī veneno. Et subdit nos go ꝑsic
ut a ꝑto sanem̄. xp̄m crucifixū meditemur:
qui eū. qui intuebant illū ꝑpetem. mor
sibus no ꝑibant serpentū. sic qui intuent
fide xp̄i morte. sanant̄ a morsibus ꝑtor̄.
Illi sanabant̄ a morte ad tēpa valen
tia. illi aut ut habeat vitā eternā. Et si aspe
ra figē olim ut audistis tm valuit. ut exaspi
rientes curarent a serpentū morsibus. sine
putant̄ ē efficacie mentis ipius figurati. s. x̄
ī ligno ad clauos de
pendētis. Vis go morte etiam euadere re
spice hunc. s. ad xp̄m crucifixū. z ꝑspice no
solū oīa corpis. sed multo magis oīa cor̄
vis mundi spernē. z carnē vincē. ꝑspice
hunc. z crucifige carnē tuā ad vicios z co
cupiscentias. Vis a venenosis ꝑpetū mor
sibus. r. demonū suasionibus. z potes vulne
ribus sanari. ꝑspice hunc. qz ut supius allegatū

Unde dicit Nichil in tam efficax ad curandum esse volentes. Nec no ad purgand' mentes a re. qui apparet volentes xpi sedula & devota meditatio. Et qz sic salutares & cognitos & meditatos passionis xpi. Ideo de ea diligenter nos amonet bn̄ augs in sermone ad virgines ubi dicit Inspice volentes pendentem in cruce sanguine morientem. Quid videmus? Crucifixores? Surgentes? Caput habet inclinatum ad osculandum. Cor aptum ad diligendum. Brachia extenta ad amplexandum. Totum corpus expositum ad vulnerandum. Ob dic. Per quam fuit cogitate. Hec in strateza cordis vri appendite. ut vobis nob figatur corde. qui vos pro nob fuit figus in cruce.

Sūma dic et passionis xpi. sup eius alias passiones huius vite. & ut sm̄ quidam bn̄ augs. exilium. xpus usq; ad finē vocat alios mysteria nris pro regimine. omnes fuerunt vulnerati nimis

Dot aut adhuc clarius agnoscamus excessum passionis xpi. sup eius alias passiones huius vite. & ut sm̄ quidam bn̄ augs. exilium. xpus usq; ad finē vocat alios mysteria nris pro regimine. omnes fuerunt vulnerati nimis. Memoriam collocare. Cumemoratione. Breuit aliqs. penalitas passionis xpi. pauendo aliquiā ingressum eius in mundum. pro ingressu eius in mundo. & egressu eius de mundo. In ingressu etenim in mundum. mox ut natus est. tribulatione & dolore inuenit. Presepe enim in stabulo. vilibz pannis inuolutus. fuit duris animetorum pabulis in presepio collocatus. & ut nris mederetur dolozibz. dolorem subiit nrarum sordium. lugens fasnis. & diu fleuit & eum de indecore. atque adhuc pendens ad ubera matris. fugiens a facie herodis. portatus in egyptum. In egressu vero in hoc mundo longe expressit alios in labore et dolore. Omnes etenim mortalium vmq; fuit tante paupertatis. tante abstinentie. tante pluuie. & inedie. & frigoris. & estibz. & estuum aure fame. & sitis. quando in deserto ad ferum manens. sua innocentissima carne pro nob macerauit. iejunio vel. diebz. & nocte. ubi illusus ois spūs temptatus. ut nob mea tollerabilia faceret. equanimit tollerauit. Omnes tam extimus fuit in labore. & sudor vel tus sui. ad terrebat cruentes. & castella. euangelizando verbu dei. sermone & conversando. & vnita diuinat sue deitatis. signis. Ubi ex. militis ab impiis iudeis fustinuit cotidias. derisiones. exprobationes. & iniurias. uberes suores. & opa diuina q̄ in eis opabat. & q̄ nemo alius operari potuit blasphemates. attribuebāt arti magice. & belzebub principe demoniorum. Sepe insidiabant. uite sue. mentando sibi mortem. & eum lapidibz impetrando. In egressu eius de mundo stans post ultimam cenam. appetite. Iso traditoris sue. caput eleuante sacro cruci. tradendo ar panē ac mensa eius. In ut ipe met dicit suis discipul. & dicit. Tristis est anima mea usq; ad mortem. sanguinis

vines sudor agonizantis membra tui coposse perfudit. ut ea non distillaret. Si guttam & dram detraxerit. qd utiq; rectissim fuit indignum. maxe & amarissime passionis. que sibi de genitoris immebat. & qua dissimilissime nouit & memorabilit. mox voluit sustinere. Recogni ad corpus extendit. tanto tali. qz sudore. defluct. non vtiq; qd mestimabile malū de genitoris imminens ameraret. tanti mali vali. qz roze. & mimia dolozis violen. aztaret. Volutabile emittit suis mimis. eum ad mortem grenubz vnt sanguinu cruentas manus mingerent eum. & agnum mitissim. in illo oblatum. & nichil timente. diuis vinculis vinientes. tandem latrone trahebāt ad domū ame p̄ris. ubi post alias iniurias. in verbere. & facie a fino pontifice. suscepto. quez vinctu duxerunt ad domū caiaphe principis sacerdotū. ubi post falsa testimonia. vultu eius venerabilem. & que desiderant angli prospicere. & qui oms reos adimplet letitia. pollutis suis labiis. spuis. multis inquinauit. sacileg. manibz. grauissimam fame reddebant. velo & derisionis opponebant. & omni vmbre creature. vultus pius terribile. & despectissimu. colaphisequit. & gpt hec. & alia mō modo nobis tonig. In eo verificatum est. id qd de eo dixit ysa. Non est species — videt in margine

ei neq; decor. videamus eum. & no erat aspectus. & desideremus eum despectu. & nouissimu virorum. virum dolorum. & scientem infirmitatē. & qui absconditus vultus eius. & despectus. Vnde nec reputauimus eum. & de lang. n. ip. tu. & de nobis ipse pmo. & n. puto. & q. leproso. & p ad. & hic. Ipse aut humili. & gpse per n. atte. p. ste. n. dissipata. n. sup. & hi. eius sa. sumus. Post istum tot nris nō modo. Ihm ire. lugend duxerunt de domo caiaphe ad pretoriū. & pilato p̄sidi tradiderunt. qui eum misit herodi. cui ps ubi qm̄ derisus fuit. & ei illusum erat. & alba veste. voluit sultus dimisso. & ad pilatū. Cum eum apphendit. & flagellauit. Apphendit migr liga do ad statuā. & sic grauit flagellād iussit. & permisit. q̄ sanguis eius tā copiose colupnam aspersit. q̄ ferē ad hunc rubra ipsa sanguis vestigia seruaret. In hys omnib no sanati. Omnipotens ihm derisole ac minima pena. & visione. velud ad ymagine rōis mduit. & coaptant nrā dampnē ei nestem cottinea. qua antiqui reges uti solebant. & plectentes corona de duris & acutissimis spinarū aculeis. densa illa capiti sue no solū ad terendū. sed & ad pungendū imposuerunt. q̄ sacratissimū caput multis volnerauit. & guttas sanguis undiq; inde emanens. usq; ad venerabilem eius faciē & collum defluere fecit. lugubri aridumen. que ei & derisoria loca sceptri regul' dederunt. de ipius manu capientes. ad eo volnerato caput dum percusserunt. posuit corā eo mendam genibz adorant subsannando. atq; eum dignum iudicio. & damnatis. mox ad offerend' amabiles genas subsiliunt. maxillas palmis percutiunt. & eius venerabile collum colaphis dehonorant

Non est species ei neq; decor. et vidimus eum et non erat aspectus ideo et despectum eum despecti et nouissimi virorum. virum dolorum. et scientem infirmitatē. et qui absconditus vultus eius et despectus unde nec reputauimus eum. Vere languores nros ipse tulit. et dolores nros ipse portauit: et putauimus eum quasi leprosum et percussum adeo et humiliatum ipse a nullo creatu e. ppter iusticiam vras: attri est ppter scelera nra disciplina pacis nre fuit super eum. et liuore eius sanati sumus: xpi lux.

Post hec dns ꝓcepta ꝛ se ſma morꝭ · iubet ꝫ dorſu nr̃e
nare ſub crucꝭ onere · ꝛ ſiu ipiꝰ portare ignominiam
ſcꝛe crucꝭ · tr̃ nalde ignomoſam · ꝛ ad logi ſupplici
deducta · potat mirꝛa ⁊ felle · nudat ueſtibꝰ
ut uideat ꝫ virginea eiꝰ caro tꝯ ulnerata · ⁊ uer
beribꝰ undiq; lacerata · affigit ꝫ cruci ſacras dextras
quibꝰ eiꝰ ſanctꝭ manibꝰ ⁊ pedibꝰ p foſſiu tꝯ
pꝰ ſic dextroꝛſu ⁊ ſmſtroꝛſu · ſurſu ⁊ deoꝛſum
diſtendit · ut oia eiꝰ oſſa ualent miãri · ſmed
ipe ꝑdixit p ꝓpham · foderunt manꝰ meas · ⁊ pe
des · dinumerauerunt oſſa mea · ipi uero conſiderauerunt
⁊ inſpexerunt me · diuiſerunt ſibi ueſtimenta mea
⁊ ſup ueſtem meam miſerunt ſortem · Et ſic
ſtande ſuſpenſꝰ in cruce ſtetit · ⁊ ſic ſuſpenſꝰ in cruce
ſtetit · ⁊ ſic ſuſpenſꝰ in cruce ſtetit · ⁊ ſic ſuſpenſꝰ
in cruce ſtetit · ⁊ ſic ſuſpenſꝰ in cruce ſtetit · ⁊ ſic

ostimat hūlitat affect. Subdit Aug. Ex
excepto hoc mag ēna mozali utellat fiom
pōt fier a delict ratione mudare. sed
ostiam minꝰ delicta ira. z delicta mu
nice dnem. z p nris delict minꝰ ozem
mg atq ita q3modo munice pedes lauam
pet qd mi nuit. q3 ho smaht lauat fid pedes
ai qm i eo ē ablut sibi macias cordis.
qd fit ap̄le. primo admittendo ei offensam
pm id ad colorē mi. donate munice sicut
dnus donauit nob. Deo orando p petr
eig fm id Jacob vltio. Orate pro munice ut
saluem. Et tio ipm amonendo. z fraterne
corrigendo. fm id mt xvm. Corripe eum
int te z ipm. Deo m hoc suo ope donauit
nos dnus pfectissima hūlitatem. magna
etiā nimiꝰ z gestuda fuit illa hulitas. q
dei filꝰ se minauit ad rām. z discipl
suoz simplicū z rusticoz homm. fēs suis
matis lauit pedes veluti luteosos. z macula
tos. q3 discalciati incedebant. ut dr. xv. de lr
De hoc legis bñ. d. gelasius. o mita pie
tas. o noua z maudita hulitas. xp̄s desi
lug ad fundēd sanguine de pura z intemerata
virgine nat rex regum. z dns dnantiū. an
discipulos venerenda gemma flexit hūil. et
p̄ligit. eoz pedes lauit. Subdit. quid ubi
videt. o homo quidq es. que tua arrogāt
que superbia assumit. quid tibi videt de rea
tore tuo. Ecce gnus lauit pedes suis discipl.
z tu dedignaris cōmilitai. z hulitati fratrū
offensis. i quo superbia diaboli fecef. z xpi
hulitate imitari stepnis. no ppendens q
scriptū est. deus superbis resistit. hulibus
aut dat gram. Nezas aut nob dilo ope
excellentissima gratiam. z masuetudinem.
qui ipe dom. ihc omnisc creatur factor. an
seruatissimus poditor suus. cū ipm no late
bat crudelitas gemu flexo probebat. z ma
leditos pedes sanctissimis mambz attrabit.
lauit. z extersit. Magna miquitas. z obsti
nata pditois illa. qui nec tot indicia ca
ritat. z hulitat assiua tantam mi gratiam
adhuc cōmitte cogitabat. Et minus admi
rabil xpi caritas. qui lz p̄scit ogis sacte ma
lignitate induratū cordis. sicut rectissime ois
sat. voluit tñ illi pdito exhibe oia q
mansuetudis z benignit erant. quibz gra
ui cordis posset pmiana emolliri. p̄ qd
end ipa hō captiuitat fue no negauit
ei osulu. z msup veter amice eum
amonuit. dicens. Amice ad quid venisti.
ß. z hērodianam trumis eū tre voluit
tu dare. Juda osculo filiu homis tradis.
lr loquens audiū. dicit. Hoc hulitat et
masuetudis spectm instruere. o hō. z vide
dnm ihm tremendū audire vnoz. z mor
tuoz. an pedes pauperū z discoz. p
z inde nequissimi poditor suu se mutuā
tam. z discat ex hoc. quia mit est. z hum
lis corde. z ostendere ni superbia tua. ecu
bare impatientiam tuam. memento q

tumis es z puluis. z noli superbe elemū sup̄ tem
pinanent exagitari cōi. proximū tuū. Ihc z dix
vet alioꝰ. Cū dom̄s sumsit. q thia fuisset sibi
si pdē exhiberet. q3 simul q a pcto suo no
p hoc reuocaret. ut desisteret a cepta mali
tia. msi ēna ope admpleret. quare q3 illi in
digno talia gratis voluit exhibere. Nec q mihi
il. p xpm dnm aut fm. aut ē ipm gestū. z fuis
tis dm a fm. si ad rām utilitate. z mstrue
tionem. dm. z fm. z gestū est. Et ideo qui ora
ad rām utilitate sentꝰ. nos p hoc doce volut
panam es ad mimos fundam esse. z eis di
lectionis signa forē. atq bñficia exhibenda. ut
p hoc ozē tuū frangamus. z malinā ozē nris
bñficiis vincamus. Docuit etiā nos p hoc. pio cōi
stiam pmanē no debem retro retrahi. z tumul
tuare. sed debemus ad eū hemiole. z masue
te nos habē. sicut dns se habuit ad poditoꝰ suū.
Qui em tiam audiet correctionem nrām. z seqt
eam libenā. qm dubiū z anstezū. Imimo em
hoc ut dicit sanct. egregius est. plus velle duas p
trahi. Insup p miltam amonitionem pdē ibis
z bñficiis ut prediximus. donuit nos dnus. q eu
stiam delinquentem sepe corripimus. si no statim
a pcto desistit. no debemus mox a pcepta amoni
one desistere. sed z corrigendo p̄seuerare. q3
dū nobis spes z de ipius emendatione. p nrāz
correctionem. z subiecta amonitionem. Nec uno tm
modo aggrediendus e. si multi modi sunt apud
ipm z varii attreptandi. Hoc em totū dnus
ē poditoꝰ suus fuit. ut pz ex dict. Cū tu obsti
nationem simul. i. a fornicari nos. hō ē proximos
suos debemus exemplo xpi. qui ipoz obstina
tissimā. sed emendatione sperauit. Quare pdēo
exemplo exime hulitatis. z pacis. z minime
te iam passionis tpe. i quo z dns corpale suū
pdam subire voluit fidelibus. ita ut apl̄us
no dubitaret eis omnino scribere. i. ppia formā
mox ide dns sup. accessit ad aliud opus saluti
nre p̄sequendū. nūc ois memoria cautionis
dulcedinis sue ad nos pertinuit. z dignissimū.
Nā cū ē sup̄ti nec times suis ē pedissi ad me
sam. mistruit sacrm altaris. i quo mitia mu
nificentia z largitas sua appuit. q3 i ill primus
sacerdotibz sanctis. s. apl̄is. z omi totiꝰ ecclie
i sibi tradit. sub speciebz panis z vini. dedit
corpa suū in cibum. z sanguine suū i potū.
ut qd i pcto erat suis q3 sacrificiū deo placens.
z redemptoris nre i aptabile p̄cium. essē nobis
de cetero esset. imo z toti ecclie usq i finē
seculi viatici. z sustentatiū aiaz. Quarta cena d
sumata q3 lotionis pedū. z misterio p̄fessionis
sacrāti corpis. z sanguis dnī. atq edocto
prelato simone. que ipe dns post cenā corā
suis discipulis fecit. qui post i cenā Judas
qui pdit eū. ut narrat. Iohānes Ewāngelista. Egressus
sus thr tūc egressione redeon i ozū. ubi sūm
Aug. mitonem suscepe solebat cū discipl
z loqui de his. q no erat plus alios audire.
z ibi ex imminente passione cepit pauere
z tedere. z mestus esse. Ppter qd discipul suis

·8·

·s·

que sit premissa atqui
et reducenda c

d' institutione sacre
eucharistie

de egressu ad montē
oliueti

dixit · Tristis ē anima mea usq; ad mortē · vbi ꝑm̄ ut
olau de ly · ly · usq; pt̄ capi intellige · q; nō mō
sa fuit tristicia · sp̄ūm potest esse m̄ gōie vi
us · Alio modo pt̄ capi extensiue · q; durauit us
q; ad horā mortis · Et amulsis paululū a discipl
suis · & positis genibz · ponit i faciē suā · orans
& dicens · Pater mi si possibile est · trāseat a me
calix iste · ne biba illū · Et facto ē sudor eius sic
gutte sanguinis decurrentis in terrā · Circa ista
ꝓpositū primo · vtrū dominꝰ pati voluit · & se volu
tarie sacrificū deo patri p nob obtulerit · Et q;
sic · Vnde si venerit tam vehemēs tristicia &
tedij sui angustia · & sudoris amaritudo · q; i illa
hō membra sua tam copiose profudit · ut ita no
diffluxerit & guttatim decurrerit in terrā · Quo ista
gone nōdū · q; sicut i xpo ē duplex nā · s. diuina
& humana · sic in eo est duplex voluntas · s.
diuina & humana · & i humanitate ultē voluntate
creata · ē enā sensualitas & corpus · Circa do no
tandū · q; sicut i nobis · sic & i xpo est ꝑm humā
nam nām duplex appetitus · Prima ē sensitiua ·
qui ē solū ꝑ sensibilium delectantium & offi
tantium · Alia ē appetitus rational · qui dr voluntas ·
Et adhuc duplex considerat · vna ma ut nā · s. i
quātū simpl̄ & absolute i aliquid fertur voluntas
tanq; i ꝑm se bonū · vel nolitiue ferri in
aliquid tanq; i ꝑm se malū · & sic vocat voluntas ut nā · Alio modo considerat · ut arbitra
ria · s. magis i aliquid ferri voluntas vel nolitiue
in quātū ad quādā cōparationē ꝑm q; dr illa habz
bonitatem vel malicia ex ordine ad alium · & sic vocat voluntas ut arbitraria · seu voluntas
ut ratio · Ad qm̄ igr opositū dr primo · q; xp̄s
dominꝰ diuina voluntate voluit pati · & mori
q; ꝑm ipsā est vnū ad pre · & spūs sc̄i · Et go
sicut tota trinitas voluit xpm pati & mori · ita
& xp̄s hoc voluit voluntate diuina · Ideo dicit
augē dē vltra primū · q; tota trinitas voluit · ut
xp̄s pateret · Et xp̄s ad ꝓtem de passione
sua loquens aīe i pe · Tu cognouisti sessionē
meā · i. voluntatē · & applicasti passionē meam ·
tibi enī placuit · Deinde dicit q; xp̄s voluntate sua
humana considerata & arbitraria · seu ut ratio
pfectissima volutate voluit pati & mori ꝓpter
nram liberationē · Voluntas enī dei erat · ut
xp̄s pateret & moreret · non q; illa · s. mors
& passio xpi hō essent absolute in se · sed quia
erant cōgruentissima media ad humana salu
tem procurandā · Voluntas aut xpi · ut ratio p
fectissime cōformis fuit voluntati dine · & ipe
dominꝰ illa pati voluit · & hanc voluntatē ut ho
nestā enā ex illo pt̄ · q; xp̄s ꝓpter hoc venit i mundū
ut pateret ad salutē · & ꝓdeptionē gnis humā
ni · q; sine ea passione & morte ea non po
tuit · Et ideo dicit vsq; limen · Oblatus ē q; ipe
voluit · Et huic exp̄. Dapnō habeo baptismū · sed
& quo coartor usq; dū ꝑficiar · vbi ad literā
loquit de baptismo sanguinis cristi sue filii
sine passionis · Et ambro exponens dicit ubi
i vmento dicit · Tm desiderabat · & volebat
ꝑficē opus nrē ꝓdapnois · q; coartabat ex
more dilationis · Veniendi cū q; via nam
ꝓpinqr viro sanguinis · & quēadmodū aram
suam rubi sanabilitatis · & animis p nostre ultē
marturii · & sacris ꝓmissis manifestauit · & ob
tulit · Ihs enā minuit · Cū post orationē duo
bus ad apl̄os dixit · Surgite quādoquidem
& tradit aut infirmat · Vbi dicit venerunt
& tradidit spūm suum ꝓmptū ee ad patiendū
mortē vel infirma · Timore dolore passionis ·
Terno dr · q; ꝑm voluntate · ut nā · & timore
sualitate talia pati refugiebat dispensā ·
Quamq; filius dei in passione suam gessit ma
m agere & pati · q; sunt ei ppa · & similr ꝓ
mittebat omnibz virtutibz actē pati · q; sunt eis
ppa · sed sensualitas nālit refugit dolorē ·
& corpis lesionis ignis · & voluntas ut nā
· s. in q̄tū offert ei res ꝑm se & absolute
considerata repudiat ea q; nā corrūpa sunt &
q; sunt ꝑm se mala · Et passio de genere om
nes sunt tales · s. contra spūm xpi · et
toti eius nature · & ipius mensurabilē lesiua &
sensualitas xpi · enā eius voluntas · ut nā fu
gerebat horrent & pauent
ta amara passionis similr & mortē · Hec e
nim & sua dr cho · Anima mea ꝓpe finem que
rit · vbi enā dat exemplū de hoc · Nā & via
tore quidē hoc sensualitas · & enā voluntas
ut nā refugit malū & horret sectionē vine
ris · & ustionē omnīm mala ꝑm se · magis
absolute considerata sub ratione lesiui · & mei
lationis & aliquē boni finis · quale sensus & vo
luntas · ut nā considerant · illa voluntas aut
ut ratio eligit · & vult eande sectionē & us
tionē · & amara ꝓpter bonū sub absoluta
ratione vltimi lesiui · & sectionis dolorose
sed sub ratione delata ipius in bonū finē · q;
p tale medium attingit · utpote ꝓpter sanita
tem corporalem · & liberandā · & sic vult ho
sectionē ustionē · aut amara medicinā · &
hoc voluntate rationaria · & ꝓpter finē sal
tis · Et sil̄ dolet · Primo habet ibi te · et
tristat & de ea ꝑm sensu & nām · & magis
apprehendit ut lesiua & ꝑm se mala · Circa
mat huius pueri infirmi · vult ut sanetur
a medico ꝓpter sanitatē & vigorē · imo sala
tiat eū · & tm fortissime dolet & tristat de
illa pueri sectione · eo q; sit pueri dolorosa ·
Sic in xpo dōo intelligendū est · de pati pas
sionis sue · s. q; voluntas & nā & eius sensua
litas refugiebat eā passionē magis apprehē
sa absolute p modū ei⁹ discordientis · et
lesiui · si ꝑm voluntatē deliberatiam desi
derans · volut pati ꝓpter nos liberare · qd
sine ea passione & morte fieri non pote
rat · Et hoc ex forti reluctatione sensualitatis
q; permittebat · agere & pati ꝑm sua nām ·
& ex maxio horrore mortis & vehemēta
anxietate ipius ꝓpter intollerabile malū
tanq; passionis de genere imminentis fie
bat · ut sudaret sanguinem sudore · Ita
q; ad hoc sudoris exiret enā aliquid de
sanguine ipm sudore tangente · vel ut ali
qui volunt supnaturaliter factum · & ut sang
neus q; sudore exiret · ut sic xpc dominꝰ

qui ī toto suo corpe fudauerat · ia mittet
sanguine suū non ī una pte corpis tātū
sed grāliter ī toto corpe fundere p salu-
te totius sui corpis missuꝝ · qd ē emphia unde
salig. Et ē notandū · q sicut dñs noster volun-
tate diuina · et quā voluntate humana deliberā-
tia · voluit pati ꝓ nr corpa · et voluit mori
sic et eisdem voluntatibus · voluit timuam-
timore · et huiusmodi motus passionū aie · licet
in xpo ab instanti conceptionis sue fuerit co-
pīhensor · ꝓ supiore portione rationis · et ve
bro. Et licet ꝓ nālem habitudinē mote-
riaꝝ aie ad inferiorem · et aie ad corpus · etiā
superiores potentie aie · et ī corpe · ut sic ex dīa aie
quā illa fuissent gloſa · et impassibilia in
qz illud no congruebat nrī saluti · ideo
ex dīna virtute ſm ē · ut ī ipo dño bea-
tudo manēt ī aīa · quo ad superiorē portio-
nem rōnis · et no redundaret in inferiores
potēs · nec ī corpe · et hō ideo fuit · ꝓmo
ut ipe ꝓ corpe · et potēs ſpiās · et tertiō
vires aie inferiores possēt pati · si essent bea-
tudo superiorē portionis rōnis fuisset · ꝓmissa
diffundere se ī inferiores vires · et ī corpus
tūr quā illa fuissent impassibilia · et sic
no potuisset deꝰ pati · et mori · et liberare
nos · Dedo ut ad tmeret passionē · et terri-
taret · p hō nob ostendēt vitare assumpte
nē · nā nālē ē mortē effugere · et dolore ·
per hō er fidem nos eruditi sunt · Dicunt nā
q dñs aliq̄s hēticus fuit · qui dicerent
ipm no vera ſ phantastica assumpsisse car-
nē · quales fuit mīpī · manichē · ut q
illoꝝ error tolleret · ab quā · benigne do-
mg · qui ī omnibus sue ētie voluit quide
stati ante passionē suam assumpsit volu-
tarie tristiam · et alios affectus nālēs ut ꝓba-
sunt ex a ꝓmo assumpte fame · sitim · et
reliquos nros humanos · et nālēs defectus ·
Unde Jeronimus sup mt · Dominus nr ut ui-
tate assumpte hūane gerebat · vē quide
contristatus est · ſ nō passio ī illo ad do-
minandū · sed ī capite constituta · et mestus
esse · q hmōi motus in sensitiuo appetitu
nō manent · ubi sistebant · ut se ultra ex-
tenderent. Ex quibus pz · q hmōi motus pas-
sionū appetitus sensitiui · alii sunt ī xpo · et
alii sunt ī nobis · q ī nob frequēter de-
liberate oriuntur · et q̄nēiunt inordina-
tionis · sed ī xpo oēs tales affectiones
sensus oriebant ꝓ dispositionem tātum ·
Ex hmōi motus frequēter ī nob · no sistunt
ī appetitu sensitiuo · sed trahunt ad se rōm
q̄ in xpo minime fuit · sed ille motus ex ea
dispositione · sic ī appetitu sensitiuo manebāt ·
q̄ vō in his illo modo impediebatur pa-
tere q̄d q̄nēiebat. Ex quā sequi
tūr · ut p hō nras tristicias · et timores ī se
vincat · sicut · et nram mortē sua morte
destruxit. Ex hoc fuit ad consolationē
nram · et misericordiā membroꝝ suoꝝ ·

ne forte desperet quis · si nro infirma · et inor-
ad bonū diuturnitet · ubi ad passionē sustinēd
a aliud graue ꝓ xpo fuerit · gemptū · et spūs
to ut nos p illa doceret nostre · q vē dolores no-
stros portauit · et no absq̄ sensu doloris ꝓ passio-
nū semitas pauit. Nam ut nāre tenuit ī
terno dōe ꝓ̄ · Itaud dicēdū q xp illūm
varp dolore senserit · sed solū similitudinē · et rōnē
hūi doloris pulit · et assūpta humanitate · et
hō ppt unionem ipius ad dīnitate · Cuius cōtem
pl ex ysa dicit · Vere langores nros ipe
tulit · et dolores nros ipe portauit · Et ī euāg
ipe dixit ut audistis · Tristis ē anā mea usq̄
ad mortem · Unde et legit · q cepit tedere
et pauere · et sanguinem sudore emittere · qd eni
dens signū fuit · no solū de passionis sue et
doloris futuri · sed etiā uehementissime amaricā
sui rōnis · Non enī corpa extrinseca tristitiā gēā
li sudore defluēt · nisi ex interiori · mīa do-
loris molestia augeret · Ex quo aut tota fuit
amaritas rōnis xpi · ex sola ymagine mor-
tis · et diffinitissima cognitione passionis de
ꝓpinquo immineūt · q sic confortauerat eius nām
ut de sancta eius carne fluēt sanguinei
sudores · qui putant arabia · et amara fuit passio
sua · ac volueūt suorum plagarū · et aliorū ma-
lorū reflectio actualis · ꝛc̄

Cum dñs pati voluit · cur ut ase hec ipa
auferret prem̄ orauit

a lia ꝙstio Si dns illa pati voluit
ut est dictum · quare go orauit
prem̄ · ut ab eo auferret calicē ·
Rnd q̄ ozo ē nonsimplex · quia
et expssio desiderii · Ozat ergo
ihs go orauit ꝙ̄mo · ut illa oratio exprimēt
desiderium · no quid̄ voluntarie libē · q illa no de-
siderauit auferri a se realiter · ſ vīno voluit e
ius bibere · Ex ꝙ̄ orauit · ut exprimēt desi-
derium sensualitatis sue · q̄ desiderabat ablatos
calices · ꝙ passionis · qua nālit horruit · Et ꝙ
hō sit vitare hūane nē sue · et alia q̄ sup
dicta sunt · Secūdo orauit ꝙ ablatione calicis · ꝛ̄dō
ut p hoc nos doceret · q minime nobis nob̄ pe-
riculis · possimus · et debemus dīm fragilitatē et
attēptare exorare · ut flagella mundie sue dig-
net · a nob auferre · sic em fecit · qui ē caput
nrm · q ut discipuli sui duxit · Et tristis ē anā
mea usq̄ ad mortē · facessit ad orandū · et dix
it · Quasi ſ fieri ꝓ̄t · ut sit a me calix ille · nāli
humanitate · flagella ablata no fuerint · debet
ea ipius exemplo patienter gratanter · et voluntarie
no simulare · ꝓ seuerantia tollerare · Secūdo ideo ut
nob ostenderet · q hominis limites est ꝙ̄ nālem
affectū · nelle aliquid · qd deus no vult · sic em
ipe ꝙ̄ nālem affectū · ut ad dīnū est volun-
tatem · ut no pateret · et deus voluit ut ipe
pateret · Et sic ꝙ̄ sensū · et voluntatē ut nā-
turalem voluit pati · Erat passione effugere · et deus
voluit ut pateret · Et sic nāli affectui voluit
obviare voluntati dīne · quo ad voluntē · ꝗ̄ ergo
ergo nobis hoc licet · quia cū ipius actus nos-
tra est instructio · Tertio ꝓ illam ozonem

er alia ꝛ ea fra ont nob' p voluntate nram · ut ē
tuus · ꝛ ē deliberand debem conformare dine
voluntati ī voluo · sata · ꝛ cognita · ipa voluntate d̄
na · ꝛ debem totu affectu mem ī obz illi sub
icere · Ita p quēdā petrum bm nobis a deo lar
gīt · aut adhuc si ī noue · semp tm dine voltā
tati · ꝛ dine dispōnī plenarie committamus
ut ipe dom illis sanat · sicut sue voluntat est ·
ꝛ sicut sūt boni esse ad sui honore · ꝛ nobis p
fice ad salutem · Hic em ipe dom fecit · qz pt
qm̄ affectu nāli erauit a se auferri calicē pa
tim subdidit · Verūtm non sicut ego volo sed
sicut tu · De ist duobz ulamis dicit augst · Duo
Hic xp̄c hoem gerens · ondit p̄ata quādam hu
ne voluntatem · i · qua ꝛ sua ꝛ nram figurauit
qui caput mem est · ad dicit nisi erat a me calix
ille · Hec em erat voluntas humana ipm ꝛ tm
patu volens · sed qz rem volut esse hoem et
ad deū dirigi · Subdit · Verūtm no sicut volo sed
sicut tu · ac si ipe dom dicat · homo vide ī
me · qz potes aliquid qm̄ nolle · ꝛ si deo ad
uolut credit hō humane fragilit̄ · Hec nox ca
pit salg est tong exms · Et leo p ī simbe de
passione · Hec vox omn fideliū instruxit · deo
obsequēs attendit · omis martires coronauit · ia
qus mundi odia · quas temptationū turbines · ip
posset psentiā separare horores · ad xp̄m · ait
ꝛ p obz patri dicere et · Fiat voluntas tua · Dis
tant go hac voce omn ecclie filii · ut ad aduersa
uoluta alien temptationis inhibit · sequto tremo
re fortitudis · imitat uolentia passionis ·
Ex pdict tragi cauſ · ꝛ p nob dom ihc trist
tas ē · ꝛ erauit a se calicē auferri · ꝛ sanguis
neū sudauerat sudore · Ex his nosce possus
qm̄ diligent attendend est a quolibz xpiano
ad ia q xp̄c hic m carne fact · ꝛ sustinuit ·
Dicit em hec de quibz nup audistis sic et
ad alia p ipm · ꝛ retra ipm gesta · si attente
cogitent · plena inuenient mysteriis ple
na optimis exemplis · plena salutaribz doc
mentis · Et ex hoc retrudinalit̄ nosat · quit
a primo diei · Dima no casu · sed ex dina dis
pensatione · ex venabilissimis causis · ad misis
ꝛ salute fidelium facta fuisse · ꝛ gesta · p ihm
xp̄m dom nrm · qui cū pre · ꝛ spu sco · vivit
ꝛ regnat vng deus ī scla bndictus ame · ·

Decimo quinto eiusdem de passione dñi de his q̄ gesta sunt ab egressu dñi de cenaculo usq; ad horam diei primam

Cum dominus egressus esset ad
torrentem cedron · quadra
gesimo die resurrectionis sue · ꝛ haec q̄ postea
sunt ita agerent · Iudas metuens ne
forte ea q̄ fuerant retractata per ip̄m
deum prius · si fieri posset · ad iudeos
intercepta de xp̄i venditione · ꝛ traditione · ipse q̄
prius miserat et pecuniam se daturos · Nam cum
Iudas audisset sacra quāta congregatos principes sacerdotum · ꝛ seniores populi · ad tractand'
de xp̄i morte · abiit ad eos · ꝛ dixit · quid vo
tis mihi dare · ꝛ ego vob' eum tradam · At illi
constituerunt ei · xxx · promiserunt se daturos

sibi triginta argenteos · Et sic ex triginta argen
teis vendidit sanguinē iustum · a quibz ꝛ
reprehensus accepit cohortem · ꝛ venit ī ortum ·
ut quē eis venderet · ī ecclesia magna tradere
ut sponderat · Cui ostenda · ē mirum quā
dius misericordi iudex · qui dapnū ex effu
sione unguenti se putabat sustinuisse · volut
ingere · ꝛ dum sui pro ipensare · Hic em
cupidi sunt cupiditates infama · q̄ oblumbe
bat · infamionis macula · disciplinatq; admoni
tionis suasionis · ꝛ omnis humani impedi ab
optimo magro · ꝛ eum p modico vendidit ar
genteo · Hanc xp̄c vendition hodie ī multis
patet malis cupiditatis · ꝛ avaritie · Dicit n
Venē' beda · Quanti inde scelus horreat · ne
mo tacuerit · Ecce em cupidit̄ · ꝛ vitat nūc
temp · xp̄m qui ē caritas · ꝛ vitas · dicit · ma
me nō infirmitate ul' ignorata peccatis
ad filiumdē inde q̄rit opitulatem · ut arbi
tris absentibz · vitate mendacio · ulute ter
mine · omittet · Et omnibz fidelibz · omq; qui p qu
bndā mundialibz ōbz aut tpalibz nimiū
desiderant · deū qui iustis ꝛ vendit · aut
qui p munerib; falsū testimoniū · a quoquā
indebitū p̄ferunt · Omnes qui iudas ē p pecu
nia vendit · Est ꝛ hic nūda xp̄i vili
pensio · Ipe em qui est infinite ꝛ vere
salus bona · q̄ vile quodā fuit pus pro
estimato · Unde Jeronimus · Unde Jeronimus
Judas no recta p domino postulauit pau
pie sudnam · sed q̄ vilem tradens mā
pulū · ī pcate emendi posuit quātū uel
lent dare d · Quod volens mercede dare · ꝛ ego
nobis eum tradam · In qua re nos docem
ut parent · ꝛ p deo sustineamus · si ab alijs
aliqn ulipendim̄ · ꝛ ut no turbem̄ · si
qn̄ minores estimam̄ qm̄ sumus cogitan
tes · ex quo dominus p nob · tm vilipedi vo
luit · ut p pus venderet pus · ꝛ deus si nō
vilipassibilis sum · qz vane vilesc · si ordi
nem nre misie aspicim · Cui no pro
vilipendo equanimit̄ patiemur · Et postq̄m
dominus tres orauit · pacem · Et postq̄m
dominus ꝛ discipulos venisse fuisset · dixit eis
Surgite eamus · Ecce appropiauit qui me
tradit · Et adhuc illo loqte · Ecce iudas vnus
de duodecim · venit · ꝛ cum eo turba multa · cum lanceis · gladijs · ꝛ ar
mis · missi a principibz sacerdotum · scribis · et
senioribz populi · Quem autem tradidit eis dedit
eis signum · dicendo · Quemcunq; osculatus fuero · ipse ē ·
tenete eum · ꝛ ducite eum caute · Thus aut
possit obmutescere eos · Et accedens iudas dixit
Ave rabi · Et osculatus · Amice ad q̄d ve
nisti · Tunc iudas osculo filium hois tradis · Et os
culatus ē eum · Cui nūda · ē mirum quā
tas inde · qui regem · ꝛ dnm suum q̄ eum ad
honorē apostolatus elegit · ꝛ multis hō sibi
ont · ēdidit · ī manus impioz · ꝛ fraudu
lenter · qz osculo quo pacē · ꝛ aminam sibi
bat · qua mercede non habebat · Et ut dē
ī tractatu quodā · hūc inexplicabil' fuit

produtor nr impietas · i mnie sum in eam
erupabat agm dulissima masuetudo · i
exemplu data mortalibz · ad illatd enā
ab hīs · qui retribuut mala pro bis duri
am psecutionē · qz erat homo vnanimis
qui iux uidebat · z noto · qui panes eius
edebat · z i sat illa cena · dulces nd eo ma
piebat nbis · magnificauit sup eū supplā
tationē · z in agno ille mitissimo os suū
quo dolus nō est inuētus · oti inde qd
habuerunt malicia · i ipa hō pdicois su
aui osculo applicare nō timuit · Et ipm
amonuit vetere scā dei amicā ad qd
venisti · Et nr sīp ut eū tractarent mman
tate petī docuit · Juda osculo filiū hoīs
tradis · imo oia ipe exhibuit · q prauis cor
dis ptinacia · emollire merito potuisset ·
sed tanta fuit eius obstinatio · i pcepto suo
ppositō · ut nr familiaritate · subtilitate · nr
humilitate obsequij · nō sibi dominū lauit pe
des · nr suauitate colloquij · nr teritod m
manitatis officia · scepta malicia potuerit
euocare · Curare aut dominū illi irrenūi
z indigno tlia exhibuit · z dominica plāta
ex hīs sumere debemus · habes supius de lotione
pedū disciplox · Sementibz aut una ac pdi
toze · viris sanguinū ut pdixi · z qrentibz eū
p noctē ni lateremus · z armis · z fustibz · ut on
derent qm promptus ad passionē esset eos spue
z qm voluntarie p nob patet · ut eos supue
dicti · ultro eis occurrit · z se primū eis ma
nifestauit · z obtulit · quid uoas · Cū em pius
miserit cōprehendere eū · si no uoluit · qz no
dū uenit hora eius · tuc autē volens se eis
dedit · qd ostendens ipse dixit · Cruce quis
Et cū respondissent · ihm nazarenū · dixit eis ·
ego sum · ad qd ubi oēs abiecti retrorsū
z ceciderunt i terrā · Quo quo dr h · aut
ubi mec militū cohoz · ubi ceci z multe
armoz · una uox tantum odis fecerit · ar
mis qb debile · sme telo ullo pcussit · repulit ·
z straui · Deus em latebat in carne · z quid
indignū fecit · qui indignā hoc fecit ·
Quid ignatius ponit · qui mortuū hīm potuit ·
qd h aut dominū suos admirabz oēs · ostendit
uirtutē sue ubo · qi gūdi quoda tonitruo
pstrauit · i terrā · ut ex hīs nosceret · qm nō
possent aduso eū · nisi qtenus ipe eis spōte
permitteret · Sepe em pricipes tentabant eum
apphēdere · z onde si no potuit · qz nondū ve
nit hō eius · Tu nr iam nū venit · qc pastoris
sue aliquid i eū potuerant · n quātū ipe sua
uolutate permisit · Ex nr in discipulos xpi qd
potuerant · eos qd dns eos exhibuit · Cruā du
etem cauerunt in tra postea · dns no uult
sit de loco suo · i eode loco manes · Cui similē
issent de terra · ite mirabiliter eos dicendo ·
que quis · qui dixerunt · ihm nazarenū · ibi
dixi · dixi uob · qz ego sum · Ex go me quis sim
te hos abire · qi dicit · parte de uob capiā
me · sed mea nullā fecerat malū · In quo di
uina conseruationem dilectionis ad suos
usqz ad ultima horam demonstrauit · Manifestissi
me fuit dilectionis veritatē indicat · qn nr apo
stolis qrentes ad mortem se eis sponte obtulit ·
manifestauit · z tradidit · z suos suos libere
dimitti iussit · prens amicos suos · nō prens
Vbi nōdū qd dns se volens tradere i manus eoz
qui uenerant ipm capere · pius tria fecit mira
cula foza eis · ex quibz clare nosceret potestatē
veritatis dimittat · z sic vidit · ac a suo malefac
tore uocari · primū fuit qm ut dixi solo ubo · qd
tue ego sum · qi quodā magno tonitruo pstra
uit i terrā · istam mansuetudinē ferentē · z arma
toz hominē · Et hoc z simile illi miraculo qd dom
i die palmaz sedit · nr ingredies templū · et
facto flagello de restibz · eiecit ementes · z ve
dentes · z euertit mensas eoz · z cathedras i co
spectu principū sacdotū · z potentū iudeoz · et
maxie multitudinis · q tue venerat ad diē
festum · qd Jeronimus dicit fuisse vnū de maioribz
miraculis xpi · Quōm miraculū fuit · qm eū eis
permittere voluit patrem ipm capiendi · Cui
precepit eis · ut suos discipulos abire permittent ·
qd z ex xpi precepto · z diuina uolutate eis facē
re coacti fuerit · cuius nullū · In quo utiqz sue ma
iestatis potentia secundū dnm · nr minimos suos
sic uisit · ut timerent abire discipulos · qd et
ex suo precepto fecerunt · z cōi sibi quodammodo
Unde dicit Crisostomus · ostendens · qm hīs non
illoz proficiebat · sed ubi eius · qui comprehensus erat ·
Dubitauit · ut impleret sīmo quē dixerat · quia
quos dedisti mihi non perdidi ex eis quēquā · Sed
dns dixit no solū de salute spuali · sed z de
salute corpali suoz discipulox · qm hīs inde
excepit iudam · qui pditus e spualit · z corpli ·
qz ex desperatiōe se suspendit · Ex z rerum
sue maiestatis miraculū · z cēa pietatis opus
foza ipius operis est · Fons em ille pietatis opus
rede ipius operatus e · Deus tū manū suā extenu
it · nec satis ille dulcedinē suam fallaci
tassauit · sed tactu sanctissime manus sue sa
nauit auricula sui · a discipulo mutilata · et
ita oia eis ostendit · q eos a suo malo ppositō
meritō deuocassent · Unde Crisi · Nec quis di
cat · qm ipe iudeos ad hīm induxit · ut eū cō
prehenderent · scripm i manibz impioz tradens · qua
si fuste ostendit eis oia · q sufficiebat eos ve
nocare · sed qz manebat i malicia sua obsti
nati · z ne maiestas miraculi · nr pietas bñ
ficij eos deuocabat · z ita nullam de cetero ha
berent excusationē · Curare volens opus me
dicine · scripm i manus eoz tradidit ·
Cruce em cohoz · z tribuni · z ministri iudeoz ·
manus suas homicidas · inieceruntī · hīm z te
nuerunt eū · Ex illo articulo tenuit saluatoris
tale pr sumi documentū morale · q sicut xpc amo
re nostri scipm voluntarie tradidit captiuum
iudeis · sic · z nos p eius amore nos ipos · z omēs
sensus intos debemus captiuare · z obsequio xpi ·
videlicet ut odi captiuent · ab illicitis usui · au
res a nocuis auditu · lingua ab onosis · p̄nom
bus · z detractionibz · z uituperijs · ꝛc

Sequit de ligatione nr saluatoris
In orto · In quo apphensus · vinci chatus

sibi aut

Et qui de ligatione ihu postq̃m
ewan dixit q̃ meruerunt ma
nus i eu & tenuerunt eu Qz
quare ligauit innocentes nay
mitissimi dm nr ipe i nullo
sistebat nr m alq obstrep
ti q̃ agni masueti spōte se
ad victima duci pmittit hmr q ideo pmo
ne mang corr effugeret Dixerat em eis ne
quissimq uidas q̃ teneret eum & ducent eu
tante Sed quia mentebant eu omde q̃s
aut erat uidet ut dr glo ut que mozte dig
nu iudicaret vinctu psidi tradunt & no sp
i captiuacõn sz & postea pmo tez legit dom
ligatu ducta qz primo i captiuitate ut dr
tu est & ligatu duxerunt eu ad anna p̃mu
ioh xvm Sed ad de anna ducebat ad cay
phā unde ioh xvm dr Erat em anna sci
gratu ad cayphā Tertio qu ducebat an pila
tu Unde agit xxvii vinctu duxerunt eu et
tradiderunt eu pontio pilato Sed ut i xpm
nichil possent nisi ad ipa pmisit qz quo
luit ab ipis ligarer & q̃ lat vinctu mambz
trahi ad iudicu principis sacdotu ad mlt ob
probrios obuiargantes tristionibz nipal sordz
& alijs mal que sibi i illa via inpij irroga
runt hmr q vinculu natura nimie quo in
corde pius nob tam forte effectu fuit & colli
gatq h affert ut ipe qui solq potate habz
ligandi & soluendi sponte p nob sustinuit
inimicissimoz homm inimica vincula ut p
hs destrueret vincula peccatoz nroz & nos ab
oibz miseriis nris q̃s pcando incidim ad
duxit absolutos de quo esse grati debem et
sibi vicissim dilectionis vinculo ita astringi ut nilla
nos creatura ab eius caritate valeat separare p̃m
d apli ad Ro vnde Quis nos separabit a cari
tate xpi Et ut gpe eius in quo gaudemus diligā
mq ut ualim & ppem limi ad dom Qz
diligent tanq debem ne nosipos ad huius
modi a quibz absoluti sum veligamq pec
catoz vincula petroz de hac captiuitate et
ligatione xpi dm loqr bonaventa dicit Cum
sine gemitu audire posset q̃ deus in hō illa tra
dales hores homicidas mang miserunt i re
gem glie & truculenti lutores mitis ihm nos
tentes mang vincul cōstringetes ipm man
suetissim agnu ad instar latronis traxerunt
ad uctimam Cuius insup narratione sufficeret
quitq dolor animeq discipulorz corda penet
uerit dū uiderent dilectissim magrm & do
minu suu a suo discipulo proditu ligari post
tergu manibz q̃ malefactore duci ad mortem
nō & ille ninpissimq undas prima ducta tam
postea ob hoc fuerit amaritudine repleta
ut malit mori q̃m uiuere De tm homicidis
qui nr sic ad sonitū mine p spem venie re
dit si gravi scelerū inanitate ptinacit de
sperauit Cum aut dominū cōprehensū fuit et
ligatū discipuli oēs dereliquerunt fugerunt Iam
impletu fuit verbū domi i quo dixit dies
vos patiem scandalu i me in illa nocte

Subdit et ligauerunt eum

Ligatis vinculis dñi ligatur fuit vi l. q. 6. ii

Et tenuerunt aut ut dñm effectui ex precepto dom
discipulos abire pmisit ipi in pace petr
uti matt ad figuram compti erat In hac
re nos primo admonem ne unusq a spō
spualē fugiam Spōs aut qui e unitas & mu
nia fugit ois qui ex timore inimicos a
ex amore pximi a quacūq ex ca fuat cōm
lustina a cōi veritate Sedo q apli ad tpr
fugerut & nto ad dñm redierut Oremuz
q si aliq ex fragilitate humana deum
offendim & deserim pcando no ideo de
spem sz ut apli nro redeam Unde st hic
remigia q discipuli velut eo fugerut in
h ostendit fragilitas aplor cum em de
ardore fidei gemuerut se mori no eo mul
tmore figuri nimemores sue pmissionis
qd indeq implet in hmōi qui q amor dei
magna se promittut factiōs & postmodu
no implent no tm desperare debet sz num
aplis resurge & p pmaz resipiscē Tertio
docem q si illi qui vident esse ad nostī
& proximi de quibz dr cūi vi est ardui
sond mese & no pmanet i die multis
si magn tales vident a nob a nob cōsi
liu ut auxiliu subtrahut hoc ēqnimitez
ferre debem memores q ex domo hoc
p nob sustinuit ad apli sui dilectiōs ut dicto
dñs put fugerut Et hoc petro primo no
tetigit discipul fugientibz fugere para
no ducebat ad amad seqbat ex amore sz p no
te seqbat a longe ut uidet fine Et no
esset in atrio pontificis tez negauit xpm
Et dominq susius respexit petr respectu
pozali ul magis ut augs vult respectu
li & dno Unde dicit augs de quo respexit
it mt dr fuit dilectē e videndo Dicit em
ait xx vi Petr sedebat foris in atrio q
no dicit in illa ad domo intus agent Scdm
i eo q dixerit Et ut esset petr in atrio ex
sum ostendit non solu in interioribz sz ea
i superioribz gesta que direxerat Cuius go re
spexit dominq petr sine tozpali Cuius ppt
michi videt illa respectu duorum fuit Et
sicut dan 2 Respice & exaudi me & miserere
dne libera quam mal pta dm arbitroz su
us domq respexit petr Et beda dicit Re
spice namq cū misereri ost qz no solu
ut agit pma uezo erat ut agat dei mā
netia est Et ita uidet illa respectio dimitat
fuisse ut petro veniret i mente quem
iam negasset dñm & q ei dominq predix
isset atq ut ita intrordi dno cui respexit
te penitetz & flentz fiat solamq dicere
dominq respice i me sz non aut potuerat i
tenebris negatiois pmanē que lux mu
di respexit Quo st hunc dñs respexit petrus
verbi uidelz verbi ihu q ei pdixerat egres
sus fleuit amare Et dicit Ysid de lx al
legans ad h itenerationis clementia q petrus
ex tuc i sucundine ut a pmo gallozi ca
tu usq ad horam matutinam steterit in

trax

ozone flens p illa negatione. Ter negauit petri
et rasus sum discipulos: haut dubiu multum
auxit tristitia xpi: ut ena supra dixi. me cre
q finebant ad augmtu mtrne tristie dn
nr. Sed pre dnus promisit tam dilu dis
cipulu tam grauit tradere i potestate. Quo pmo
ideo fm gessit: ut sozios resurgēt post casu.
Deus ut ex culpa sua discreret. quale tradenti
bus misereri debet. Dicit em Crisi i smone
de pe et he. Idcirco aut diuine pudentie
secretu prouisit. ut ipe pius labentes petru
quosq; peccatores. dubioze sinaim xpm casi
uitutu trahet. petro em obijs terrar dor
tor z mgr. peccauit. z venia impetrauit.
ut indulgentie norma z regula indubitabz
pberet. Idcirco no angel arbitror omissu
fratem satisdom. ne tu ipe mime peccaret
i peccatoribz sine ma vindicarent. homo
possibil' sup hoies ordinat: ut dns ipe m
alos suos velit passiones. mitem apud
eos se pbeat atq; benignu. Exemplo ut dis
cretis. q nemo debet de sua utute psu
mere. sed humilit de dei adiutorio sidere.
Ex quo aplus. qui prius audacter affirmauit
se moriturum cu xpo. stricti post ad vocem
ancille negauit dnm suu. Vnde beda dicit
Quamte scordit negationem petri scripserit
no discipulu amantes. sed nos emulare
volentes. quitu malu sit. no deo tm con
fidere sz in seipo. sidere. Certo ne ali
quis. ppt quasp pcta desperet. ad petrum
qui ter dnm negauit. non solu simplia ui
bo. sed cu iuramto z anathematizatione ui
det. no solum verba consecutu. sz z prin
cipem aplorum. Ar post xpm caput ecclie con
stitutu. Et ideo dicit benedictus. Non potu
vit desperare. qui dixit. sz porro pudipes. aplos
sectaq; primam. ana q peccasti. petro nasp
mgem sensit a longe. usq; m atend pudip
sarcdotu. ad voce ancille se xpm nosse
tu iuramto negauit. Ego expert. donec
gallo cantante. respexit benignu mgr p
dilem discipulu. respau misericordie z gratie.
quo admonit. Petrus egressus foras fleuit
amare. O quisquis es. qui ad voce impo
tent ancille. vitz terrenig tue. xpm p te pas
sum negasti. preter voluntate. ul' astu. re
memorare. pietate mgri dilectissimi foras
egredere cu petro. ut tecum amarissime
defleas. si in te despicat. qui petre lacry
mantem respexit. gemme q amaricato
nis compunctionis. si p te. z passionis ad xm
memoriis. absumpsit. ut expiatu cu petro
a veatu gaudet. si displicuit cu petro spu sco
Et sic ne illa agerent cu petro exteriu
i atrio. interim pontifex mtis rogatus
ihm de discipul'. z doctrina eius. Cui ipe
dns. Ego palam locutus sum mundo. Ego sp
docui i templo. z in synagoga. ubi dns un
diq; conuenit. Ego i occulto locutus sum
nil. Interroga eos qui audierunt. qi dicerent.

ego potes sum subito testimoniu eor. q me audi
erunt. qd est tibi magis credibile qm meum.
Tunc vnus ex ministris pontificis accepit vsion
istam xpi. tamqm notasset pontificem de sibi
ta mendacia. Et ideo dedit ei alapam dicens.
Sic respondes pontifici. Thus aut voluit pbando
submisso sermone mansuete sibi respondere. et
ipm q blande corripuit dicens. Si male locutus
sum. testimoniu phibe de malo. Si aut bene
quid me cedis. q dicit. Si male locutus essem
posses hoc audere. z no me misisset. prudens. In q
dns suus ex nos nouit. magna mansuetudine
z patiam fm augs. Dicit em huc augs. Quod
illa vnsione vera. mansuera. z iusta. Cum ea
accepit alapa. no nr. nullet eu qui preesset aut
celesti igne cosumi. a terra disperta sorberi. a cor
repti demonio violenti. a ceteris aliq; humoris q
libz pena. ul' eni graviora puniri. quod horu
p pmia ubera no potuisset. p que factu est
mundi. ni pacam nos docere voluisse. p quam
vincat immundi. Et subdit augs. Docet aliqs. Cur
no fecit dnus. qd ipe alibi precepit. Si da ait
vi dicat. Si quis te pulsauerit ad vnu maxil
lam. pbe ei z alteram. ppt qd fm id fieri debuit
patienti non sic vtile. sed ei al
teram maxillam debuit ppatere. Dicit augs dnus
q fm mansuete respondit. z no tiquillo. et
q no solu alteram maxillam vere percussus. z
totu corpus sigendu preparauit in ligno. hinc ab
demostrauit illa sua precepta pacis no ostenta
tione corporis. sz cordis gratione facienda. fieri.
em pt. ut alteram maxilla visibile hoc pbeat
vtilit. esset melius erat vel placatu. Et ad per
ficiendu gaudiosa tranquillu. Et q no optetat
primo ut expediat semp exteriora ope implere
precepta pacis posita. aut. ab bn declat augs i
li. con mendacium ubi dicit. Ea q d nono tes
tamto a sanctis sca sunt. nalent ad exemplu
intelligendas scripturas. q ni precepta digesta si
velut in legimus in evangelio. Percussit alapa pacis
alteram maxillam. Ex aut pacis. nullu qui ipius
dni excellentis meminimus. z ipe ei alapa per
cussis esset no aut. Ecce alteram maxillam. si aut
Si male dixi. exhibe de malo. Si aut bene
quid me cedis. ubi dns ostendit istam percussionem
alteri maxille i corde finedam. Et i de simo
ne dns i euge. dicit. Pascite eni sunt dominus
no solu i altera maxilla cedi q salute omi.
sz etia toto corpe crucifigi. Dominus qo precepit
pacis quibz dicit. Si quis te pulsauerit ad vnu
maxilla. pbe ei alteram. Et si sic voluit credi
debuit nos patientes esse. ita ut no thurem ira
cois inuitantes. Et si aliqn expedit ipis ad
tempa exteriori ope: debemus in cor sp tenere
quietu z tiquillum. z simil debemus habe
patam voluntatem. ad dimittendu vindicam.
z ad sustinendu eam adhuc maiore iniuria.
si inde proueniret honor dei. a psecty fidei
utilitas omis. aut correctio atq; emendatio pxi
mi viantis. Hoc nos dominus docuit sine
ceptis docuit. ho etiam ope implent. quia
tolerta secundo a quo tantam iniuria sus

tinuit no nocebat ira: no se vindicauit si tra-
quillo & quieto animo submissa voce masuetudine ipm
correpuit nd pacem voluitate. no solu adhuc vnd
alapa p ipsu bonus suisape. sed & p salute ipius
& omnium mox toto corpe crucifigi. Postq̃m
dus alapam corpi anima suscepit misit eu amas
ligatu ad caypha pontificem. ad que principes
pnebat examinaro xpi. & apud que ueme
solebat Scribe & legis periti senioes ppli & iudi
tes ordinarij. & ibi minus a iudeis pessius &
obprobria. Cui em starent corpi caypha. pncipes sa-
cerdotu & ome volu q̃rebat falsi testimoniu
cõtra ihm. ut eu morti traderent. & no inuene-
bant. Cui nulli falsi testes accessissent. nouissime
duo falsi testes accesserut dicentes. Hos audi-
uimus eu dicentem posse destruere templu hr̃ mani
factu. & redificare illud. ex quo conabant gen-
te & ipse diuina q̃m sibi usurparet. Quo audit
Hieronimus quo falsi testes sunt. qui dicut ea q̃
dñs legima diuisse. Respondit q̃ falsis testis
& qui non erat ssu dei intelligit quo dicatur.
Dominus em dixerat de templo corpis sui. Si er
ipsi vbis calupniant. ut pauci addit nel
mutat si in suam calupnia sanat. Saluator
dicit. soluite templu hoc. ipse mutat & ait. possu
destruere templu dei. vos nequit soluere. non
ego. qz illatu & ut ipi nob̃ infezamq̃ manu.
Deinde illi retulit. & post triduu edificare illud
ut pe de templo iudaeo diuisse videret. Dominus
aut ut onderet quale. & spiritus templu dicat.
& ego in triduo suscitabo illud. Aliud & edificare
aliud suscitare: pncipes aut sacerdotu iudeus
testimonia no sufficiebat ad adepnaom ihu. de-
bata suscepit. & dixit ad ihm. nichil respon
deo ad ea q̃ isti aduersu te testantur? Hoc pn
Xpc dicit. volens ab eo inexcusabile ẽ̃ spo-
sione elicere. ut ex ipo eu capiat. Innocens aut
erat exclamationis ẽ̃sponsio. nillo ea accepta
te. & ideo thc tacebat. Solu em ibi erat fi
guza iudeoꝝ. q̃ in nubrate latoꝝ incipis. sic
& speluncam. & ideo silet thc. et quo hoc silet.
qz volebat implẽ id. qd de ipo scriptu erat
ysa. liij. Tanquã agna coram tondente se obmu
tescit. & no aperuit os suu. vbi dicit et ipse ex
hoc loco disamq̃ exemplo calupniantiu. & flage
testu vores. ut nec ẽ̃sponsione dignos eos
habeamq̃. qui no cognouerunt diem aduentus
nostri. ubi manus & ubi & forte silẽ.
qm̃ defendi sine ullo gestu. Tento aut ma
gis dominu tacebat ad impios & indignos sua
tusion tanto pontifex magis stupefactus fuit eu
ad ẽ̃spondendu pnotabit. ut ex qualibz occasione
posset inuenire accusandi. quo qd aut illi.
Adiuro te p deu viuu. ut dicas nob. si tu es
xpc filius dei benedicti. Ad hoc dominus pfecta
am diuini nois inuocati ẽ̃spondit. dicens. tu
dixisti. sp veritatem: qz ego sum. Verum dico
nob. amodo videbitis filiu hoiis sedentem a dex
tris uirtutis dei. & venientem in nubibz celi. quia
& extremo iudicio. sic videbit ab istis. qui eu
condemnauerunt minister. Tunc princeps
sacerdotu scidit vestimenta sua dicens blasphe

manuit. Hos em erat indeoꝝ simile vestimẽtu
sua & signu doloris. quibus audientes blasphe
miam cõtra deu. sicut xpo flẽ imponebant
quo qd princeps sacerdotu. & omes assistẽ-
tes iudicabant eu dignu morte. Cui ea
pontifex dixerat. quid egemus testibz. Ecce nu
audistis blasphemia. subdit. quid nobis
videt. Tunc omes dixerunt reu ẽ morte. Et
ita fuit ipsu accusantes ipsu diffamantes.
ipi sputa ꝓiciebant. Et ut dicit Lucas. Cui
venationi inuenientes. ita sua diu
demo seruabat ebriietatem. & misam faciebant. ayultu em tue ei obprobria intulerut
eiusq; vnu fuit ut aut euangelista ea q̃ vola-
pliis eu tenebat. Et dicit beda. Tunc tunc
tesus ẽ colapli videoꝝ. plagis ad collu datis
cedit nec floꝛe reprobor. blasphemiis cedere
fuit. q̃ membz extensi pnebat sane eis.
Unde dicit eccl̃a. Alij palmas i sanie eis de-
derunt. qd patiebat sustinuit. ut & nob exẽplu
ꝑbeat demonstraret. Unde Cirillus dicit Ecce
& ẽe domus eius ipsemet. & pauit nos ꝓ
fundula. forma nob pane pbens. Et reuera est
q̃ voluit illu desiderabile. angeli venerabilem
sanctu. qui & omes celos adimplet latiora. pol
luerut sputis polluti labij. dicite emanuel q̃
expuerut i sanie eius. qd hoc ee impleta ẽ
scriptũ dicens. sanie mea no auti ab me
panonibz. & opprobriis & me. ysa. l. Quia ad
erat iudeoꝝ cossuet in sanie eius. que ꝺdep
nabant. & morte digna iudicabant. Et cu
silẽt ad magis & nichiloꝝ xpo fatebant. cõ
que maioꝛi odio exardebat. Unde Cayn
dicit. q̃ cospuit & caput. no vnq̃ solaꝝ pluꝛes
fil̃ spuent i sanie xpi. Et quibz sputis immu
dis & ubertibz ad xpi sanie dant. sanies illa
decora & plena gratia. quid angeli desiderat
inspice sic deturpata fuit. ut & ad iudeos im-
pleu. qd scribit ysa. limi. Non ẽ species ei
neq; decor. videmq; eu. & no erat aspectus
in eo. Et nos reputauimus eu q̃ leprosu. passiõ
ades. & humanitas ẽ. Et ẽ̃bu fuit velatus facies
sue venerande. Unde emanuel dicit. Et vela
uerunt eu. obtexerut eius sanie illa. qua sol
pzeq; nob nudus fulgoris desiderabat
unde. & eu multo desideriis dñi clamabant.
Ostende sanie tuã. & salui erimus. Veni & vi
de nob sanie tuam. qui sedes sup cherubin
& retro nitro. Tande venit & iudeis sanctam
suam dixit. & ipse ea velauit. & sibi ipsis
absconderut. Crudu fuit gloriande iudei
soꝛia postulaco. Unde eu velatu erat. pus
fecerut eu dicentes. Prophetiza nob xpe. quis
est qui te percussit. Quo ubi & quo pcussit
eum de hoc euangelista diffinitiue scribunt.
Nam matheus dicit q̃ te colaphis eu cedebat. Alij
aut palmas i sanie ei dederut. Beda mar-
cus eu colaphis & alapis eu te rendebat.
Deinde huc eu pungebant sanie eius. Et q̃
pt dicit q̃ eu velabant eu. quibz pcussit ipm
ubi ipse volebat. Alij ad collu. alij ad max

illas aly in fine. Et prandio nutrogauit eu
dicetes. Prophetiza nob xpe quis e qui te pcu
tiuit. z sic domus pphaz. ut pfendo pphe
illusis e: qz dicit beda. hec qz i oratia fa
ciebant eu. qui se a ipijs pphaz volut lyri
Certu pt addi. vellicabo genaz eu. dicit
em pphe. Corpy meu dedi pcutiebz. z genas
meas velletibz: qd intelligendu videtur
de larzzatione genaz dnd. facta vngwibz
impioz iudeoz. Nam sanlege manu im
pie gentis no sunt sanate colaphis. z alap
ar spuibus desiderabil' volto mitissimi dn
ihu. sed end ad genaz eu vellicatiom reu
delit exarzerut. Ecce hec sunt mirabilia
nostis illa. q domus capta e: q ut ait augt
i de vrbis excidio. passa e usq mane
i domo pncipis sacdotu. q mala z inaudi
ta fm Crisp in oiem. Cuncte ge sidna dei
gratia exercuti sunt: z licet sint exybitissi
ma. nichil in de eis omittebant. ul' ei
vendicant: si qua sibi existimant mercz
diatoza orbis terraz xpm ihm pnob' talia
sustinuisse. hec e anime legamus. sedule de
ipsis loquamur. ea nostris mentibz inscribamus. si
milia in ipis fugiam. z domino opitulamur:
vnus aut deuota hec obybria. z nostis ipsius
inaudias. z ad deum. quo possit se a laudis
ostreze. z inde spassionis omittat do
lore. maxime du simul adiudet z cepa
ratet ag mitis dns ihs. tractabilis man
suetudine. z leoninam atrocitate iudai
te feritate: ac horrendu grecus eozp impi
etatis: q tantis miraculis sanari no potuit.
qn pena saculi tabie frenens impio iu
dicio. tabi rabido eam. animam iustu deglu
tiendam exposuit. Omnibus em ihm am
sine pilato pduxerut pontifices. z postu
labant mitissimu ut supplicio eu. quo
illum digne credat petim. Ihm xpm dnm nos
trm. qui cu pre z spu sancto vivit z regt
vnus deus in scla sclozu. Amen.

Sermo. de cruce. cuius de passione dm tr
actatus ea
que dns a pilato ad iudeoz pcu
tiente ipellus e

Impioz iudeoz crudelitas no sunt sanata
miuutijs z inomodis. quas inuoteri domi
no. tota nocte nipie irrogarut. ut de ipis
audistis in primo sermone. Sed post ea
ipm vinctu ad pilatu pside pduxerut.
rogat eu supplicio interimi petiuerut. Ubi
sumsit exordiu ipius finis. z pduxit hist
oria. usq ad xpi crucifixiom. z elevationem
z rogat patibulo mediante. Regemq ma
tia regnet p grata nobis impetrada. qua
cooperante possimus illud effugere pfid. ad
laudem dei. z ad nram edificationem. z pro
salute nra salutemq eam. Et

Sequitur sermo sexte

f

Fluto dato mane fuze hs pma
" diei. surgens oes milites ude
" oze de domo caiphe. adduxe
" runt ihm vinctu. z protulerunt:
" z tradiderut eu ponto pila
" to pside. vbi eu vinctu stare
" iudei no introierut. putates
se oramenti. si alienigene domui introisset:
sed no timebut se oramenti. sd fedi minore
tem omde conabant. Unde augt. o impii
rentes. alienigene indui. pauo rotamenti
timebut: z frigi minoretem sanguine sim
dze non timebut. Nam q end dominu edi
z uite datoz. qui omdebat. no eozp esse fi nes
" nense deputat. Exeunt go pilatus foras. z dr
" it ad eos. quid amissionis affertis aduersus hoem
hunc. Responderunt iudei. si no esset hic
malefactor. no tibi tradidissemus eu. sup quo
dixit augt. Interrogent atqz respondeant alii
iudei spiritibz liberati: turi iudentes: mor
tui resurgentes: z qd oia supat. sculi sapien
tes. vtrz sit malefactor ihus. fi illa dicebant
hijs. de quibz p pphas iam ipe pdixerat. Ben
buebant eu mala p bonis. Consegrd mente
riunt dnm amittere in gentibz. z duci q esset
tocius regis publici ptati z principatu. Duxerunt
" ergo mueniunt hunc subuertentem gentem nos
" tram. s. auertendo a lege moisi. z phibe
" re tributa dare cesari: z dicentem se ee xpm
" regem. taqm voluit sibi usurpare regnu iu
deoz. pmud fuit manifestu flm. qz dominus
lege moisi sernauit usq in finem. Unde zm
e flm. qz scientibz iudeis. an liceret tributu dari
cesari. dns respondit. Reddite q sunt cesaris cesari.
" et que dei deo. Unde terciu fuit flm. qz ne fieret
turbis ventuis. ut eu rapuit z fugerent vbi
fugit. pbi. vi. Et dixit pilatus ad ihm. Tu
" es rex iudeoz. Ihs pilato. qz fuit hs genti. ut
" audis. quia adhuc te diuit testimonia. z nu
" dum respondit ei ad illu vbu. Tu aut mirabat
" ses nichilomet de xpo. quia sic tacuit. nu oia
non end deu posset exsufflare vno ubo. Et
" z mirabat pilatus i. ptorum dixit ad ihm.
" Tu es rex iudeoz. pilatus. qz fuit hs genti. ideo
no curauit de pma accusatione. s. de ob
seruatione ul' violatione legis. Sedm enim erat
esse flm. qz audiuerat quo a xpo fuit vinctu
iudeis. Reddite q cesaris sunt cesari. z que
sunt dei deo. De quo aut mirabatur xpm.
qz videbat id esse contra imperatoz. q alios
diuit se regem iudeoz: eo q tributa fruebant im
" peratori. Interrogauit go eu dicens. Tu es de
" iudeoz. Cui vndit. dicis hoc a te. an alii tibi
" dixerunt. de me. dixit pilatus. hoc se didicisse
a iudeis. qz inquit. Nunquid iudeus ego sum:
si diceret. Ego non sum iudeus. z ita a me

hor no dim̃ · sed gens tua ⁊ pontifices tu⁹ tradider
te in̄ · Tunc ait ih̄c · Regnū meū no ē de hoc
mundo · si ex hoc mundo esset regnū meū · ministri
mei utiq; dimicarent · ut non traderer iudeis ·
Nunc aut regnū meū non est hinc · Dixit ergo ei pilat⁹ ·
Ergo rex es tu · Respondit ih̄c · Tu dicis · quia rex sum · Ego in
hoc natus sum · ⁊ ad hoc veni in mundū · ut testimoniū perhibeam
veritati · Omnis qui est ex veritate audit vocem meā · Dicit ei pilat⁹ · Quid est
veritas · ⁊ cū hoc dixisset · iterū exiit ad iudeos ·
⁊ dicit eis · Ego nullam inuenio in eo causam · Est autem consuetudo
vobis · ut unum dimittam vobis in pascha · Vultis ergo dimittam vobis
regem iudeorum · Omnes autem rursum clamauerunt · dicentes · Non hunc
sed barabbam · Erat autem barabbas latro · Tunc ergo apprehendit pilat⁹ ih̄m
⁊ flagellauit · Et milites plectentes coronam de spinis · imposuerunt capiti eius ·
⁊ veste purpurea circumdederunt eum · Et venie bant ad eum · ⁊ dicebant · Aue rex iudeorum ·
⁊ dabant ei alapas · Exiit ergo iterum pilat⁹ foras · ⁊ dicit eis · Ecce adduco vobis eum foras ·
ut cognoscatis quia in eo causam non invenio · Exiit ergo ih̄c portans coronam spineam · ⁊ purpureum vestimentum ·
⁊ dicit eis pilat⁹ · Ecce homo · Cum ergo vidissent eum principes sacerdotum ⁊ ministri · clamabant dicentes ·
Crucifige eum · crucifige eum · Dicit eis pilat⁹ · Tollite eum vos ⁊ crucifigite · Ego enim non invenio in eo causam ·
Responderunt ei iudei · Nos legem habemus · ⁊ secundum legem debet mori · quia filium dei se fecit ·
Cum audisset ergo pilat⁹ hunc sermonem · magis timuit · ⁊ intravit in prætorium iterum · ⁊ dicit ad ih̄m ·
Unde es tu · Ih̄c autem responsum non dedit ei · Dicit ergo ei pilat⁹ · Mihi non loqueris · scis quia potestatem habeo
crucifigere te · ⁊ potestatem habeo dimittere te · Respondit ih̄c · Non haberes potestatem adversum me ullam ·
nisi tibi datum esset desuper · Propterea qui tradidit me tibi · maius peccatum habet · Et exinde quærebat pilat⁹
dimittere eum · Iudei autem clamabant dicentes · Si hunc dimittis · non es amicus cæsaris · Omnis enim qui se regem facit ·
contradicit cæsari · Pilat⁹ autem hæc omnia audiens · adduxit foras ih̄m · ⁊ sedit pro tribunali · in loco qui dicitur lithostrotos ·
hebraice autem gabbatha · Erat autem parasceue paschæ · hora quasi sexta · ⁊ dicit iudeis · Ecce rex vester · Illi autem clamabant ·
Tolle · tolle · crucifige eum · Dicit eis pilat⁹ · Regem vestrum crucifigam · Responderunt principes sacerdotum ·
Non habemus regem nisi cæsarem · Tunc ergo tradidit illis ih̄m ut crucifigeretur · Suscepit autem ih̄m ·
⁊ baiulans sibi crucem exiit in eum qui dicitur calvariæ locum · hebraice autem dicitur golgotha · Ubi crucifixerunt eum ·
⁊ cum eo alios duos hinc ⁊ inde · medium autem ih̄m · Scripsit autem ⁊ titulum pilat⁹ · ⁊ posuit super crucem ·
Erat autem scriptum · ih̄s nazarenus rex iudeorum · Hunc ergo titulum multi legerunt iudeorum · quia prope erat locus
ubi crucifixus est ih̄s · ⁊ erat scriptum hebraice · græce · latine · Dicebant ergo principes sacerdotum pilato · Noli scribere
rex iudeorum · sed quia ipse dixit · rex sum iudeorum · Respondit pilat⁹ · Quod scripsi · scripsi · Milites ergo cum crucifixissent ih̄m ·
acceperunt vestimenta eius · ⁊ fecerunt quatuor partes · unicuique militi partem · ⁊ tunicam · Erat autem tunica non consutilis ·
sed desuper contexta per totum · Dixerunt ergo ad invicem · Non scindamus eam · sed sortem mittamus de illa cuius sit ·
ut scriptura impleatur dicens · Diviserunt sibi vestimenta mea · ⁊ super vestem meam miserunt sortem · Et milites quidem hæc fecerunt ·
Stabant autem iuxta crucem ih̄u mater eius · ⁊ soror matris eius maria cleophæ · ⁊ maria magdalene · Cum vidisset ergo ih̄s matrem ·
⁊ discipulum stantem quem diligebat · dicit matri sue · Mulier ecce filius tuus · Deinde dicit discipulo · Ecce mater tua ·
⁊ ex illa hora accepit eam discipulus in sua · Postea sciens ih̄s quia omnia consummata sunt · ut consummaretur scriptura ·
dicit · Sitio · Vas ergo positum erat aceto plenum · Illi autem spongiam aceto plenam · hyssopo circumdantes ·
obtulerunt ori eius · Cum ergo accepisset ih̄s acetum · dixit · Consummatum est · Et inclinato capite · tradidit spiritum ·
Iudei ergo quoniam parasceue erat · ut non remanerent in cruce corpora sabbato · erat enim magnus dies ille sabbati ·
rogauerunt pilatum ut frangerent eorum crura · ⁊ tollerentur · Venerunt ergo milites · ⁊ primi quidem fregerunt crura ·
⁊ alterius qui crucifixus est cum eo · Ad ih̄m autem cum venissent · ut viderunt eum iam mortuum · non fregerunt eius crura ·
sed unus militum lancea latus eius aperuit · ⁊ continuo exiuit sanguis ⁊ aqua · Et qui vidit testimonium perhibuit ·
⁊ verum est testimonium eius · Et ille scit quia vera dicit · ut vos credatis · Facta sunt enim hæc ut scriptura impleretur ·
Os non comminuetis ex eo · Et iterum alia scriptura dicit · Videbunt in quem transfixerunt · Postea autem rogauit pilatum
ioseph ab arimathia · autem discipulus ih̄u · occultus propter metum iudeorum · ut tolleret corpus ih̄u · Et permisit pilat⁹ ·
Venit ergo ⁊ tulit corpus ih̄u · Venit autem ⁊ nicodemus · qui venerat ad ih̄m nocte primum · ferens mixturam myrre ⁊ aloes ·
quasi libras centum · Acceperunt ergo corpus ih̄u · ⁊ ligauerunt illud cum aromatibus · sicut mos est iudeis sepelire · Erat autem
in loco ubi crucifixus est hortus · ⁊ in horto monumentum novum · in quo nondum quisquam positus erat · Ibi ergo propter
parasceuen iudeorum · quia iuxta erat monumentum · posuerunt ih̄m · Una autem sabbatorum maria magdalene venit mane
cum adhuc tenebræ essent · ad monumentum · ⁊ vidit lapidem sublatum a monumento · Cucurrit ergo ⁊ venit ad simonem petrum ·
⁊ ad alium discipulum quem amabat ih̄s · ⁊ dicit eis · Tulerunt dominum de monumento · ⁊ nescimus ubi posuerunt eum ·
Exiit ergo petrus ⁊ alius discipulus · ⁊ venerunt ad monumentum · Currebant autem duo simul · ⁊ alius discipulus precucurrit
citius petro · ⁊ venit prior ad monumentum · Et cum se inclinasset · videt linteamina posita · non tamen introiuit ·
Venit ergo ⁊ simon petrus sequens eum · ⁊ introiuit in monumentum · ⁊ videt linteamina posita · ⁊ sudarium quod fuerat
super caput eius · non cum linteaminibus positum · sed separatim involutum in unum locum · Tunc ergo introiuit ⁊ alius discipulus
qui venerat prior ad monumentum · ⁊ vidit · ⁊ credidit · Nondum enim sciebant scripturam · quia oportet eum a mortuis resurgere ·
Abierunt ergo iterum discipuli ad semetipsos · Maria autem stabat ad monumentum foris · plorans · Dum ergo lacrimaretur ·
inclinauit se ⁊ prospexit in monumentum · ⁊ vidit duos angelos in albis sedentes · unum ad caput ⁊ unum ad pedes ·
ubi positum fuerat corpus ih̄u · Dicunt ei illi · Mulier quid ploras · Dicit eis · Quia tulerunt dominum meum · ⁊ nescio ubi posuerunt eum ·
Hæc cum dixisset · conuersa retrorsum · vidit ih̄m stantem · ⁊ non sciebat quia ih̄s est · Dicit ei ih̄s · Mulier quid ploras ·
quem quæris · Illa existimans quia hortulanus esset · dicit ei · Domine si tu sustulisti eum · dic mihi ubi posuisti eum ·
⁊ ego eum tollam · Dicit ei ih̄s · Maria · Conuersa illa dicit ei · Rabboni · quod dicitur magister · Dicit ei ih̄s · Noli me tangere ·
nondum enim ascendi ad patrem meum · Vade autem ad fratres meos · ⁊ dic eis · Ascendo ad patrem meum ⁊ patrem vestrum ·
deum meum ⁊ deum vestrum · Venit maria magdalene annuntians discipulis · quia vidit dominum · ⁊ hæc dixit ei · Cum ergo sero esset die illa ·
una sabbatorum · ⁊ fores essent clause · ubi erant discipuli congregati propter metum iudeorum · venit ih̄s ⁊ stetit in medio ·
⁊ dicit eis · Pax vobis · Et cum hoc dixisset · ostendit eis manus ⁊ latus · Gauisi sunt ergo discipuli · viso domino · Dixit ergo eis iterum ·
Pax vobis · Sicut misit me pater · ⁊ ego mitto vos · Cum hoc dixisset · insufflauit ⁊ dicit eis · Accipite spiritum sanctum ·
Quorum remiseritis peccata · remittuntur eis · ⁊ quorum retinueritis · retenta sunt · Thomas autem unus de duodecim · qui dicitur didymus ·
non erat cum eis quando venit ih̄s · Dicebant ergo ei alii discipuli · Vidimus dominum · Ille autem dixit eis · Nisi videro in manibus eius
fixuram clauorum · ⁊ mittam manum meam in latus eius · non credam · Et post dies octo · iterum erant discipuli eius intus ·
⁊ thomas cum eis · Venit ih̄s ianuis clausis · ⁊ stetit in medio · ⁊ dixit · Pax vobis · Deinde dicit thome · Infer digitum tuum huc ·
⁊ vide manus meas · ⁊ affer manum tuam ⁊ mitte in latus meum · ⁊ noli esse incredulus sed fidelis · Respondit thomas ⁊ dixit ei ·
Dominus meus ⁊ deus meus · Dicit ei ih̄s · Quia vidisti me thoma · credidisti · Beati qui non viderunt ⁊ credunt · Multa quidem ⁊ alia signa
fecit ih̄s in conspectu discipulorum suorum · quæ non sunt scripta in libro hoc · Hæc autem scripta sunt · ut credatis quia ih̄s est christus
filius dei · ⁊ ut credentes vitam habeatis in nomine eius · Postea manifestauit se iterum ih̄s discipulis suis ad mare tiberiadis ·
Manifestauit autem sic · Erant simul simon petrus ⁊ thomas qui dicitur didymus · ⁊ nathanahel qui erat a cana galilee ·
⁊ filii zebedei · ⁊ alii ex discipulis eius duo · Dicit eis simon petrus · Vado piscari · Dicunt ei · Venimus ⁊ nos tecum · Et exierunt ⁊
ascenderunt navem · ⁊ illa nocte nichil prehenderunt · Mane autem iam stante · stetit ih̄s in litore · non tamen discipuli sciebant quia ih̄s est ·
Dicit ergo eis ih̄s · Pueri numquid pulmentarium habetis · Responderunt ei · Non · Dicit illis · Mittite in dexteram navigii rete · ⁊ invenietis ·
Miserunt ergo · ⁊ iam non valebant illud trahere · a multitudine piscium · Dicit ergo discipulus ille quem diligebat ih̄s petro · Dominus est ·
Simon petrus cum audisset quia dominus est · tunicam succinctus erat · (deposuerat enim) · misit se in mare · Alii autem discipuli navigio venerunt ·
non enim erant longe a terra · sed quasi cubitis ducentis · trahentes rete piscium · Ut ergo descenderunt in terram · videunt prunas positas ·
⁊ piscem superpositum · ⁊ panem · Dicit eis ih̄s · Afferte de piscibus quos prehendistis nunc · Ascendit simon petrus ·
⁊ traxit rete in terram · plenum magnis centum quinquaginta tribus · Et cum tanti essent · non est scissum rete · Dicit eis ih̄s · Venite ·
prandete · Nemo audebat discipulorum interrogare eum · Tu quis es · scientes quia dominus est · Et venit ih̄s · ⁊ accipit panem · ⁊ dat eis ·
⁊ piscem similiter · Hoc iam tertio manifestatus est ih̄s discipulis suis · cum resurrexisset a mortuis · Cum ergo prandissent ih̄s dicit simoni petro ·
Simon iohannis diligis me plus his · Dicit ei · Etiam domine · tu scis quia amo te · Dicit ei · Pasce agnos meos · Dicit ei iterum · Simon iohannis
diligis me · Dicit ei · Etiam domine · tu scis quia amo te · Dicit ei · Pasce agnos meos · Dicit ei tertio · Simon iohannis amas me ·
Contristatus est petrus quia dixit ei tertio · amas me · ⁊ dixit ei · Domine tu omnia nosti · tu scis quia amo te · Dicit ei ih̄s · Pasce oues meas ·
Amen amen dico tibi · cum esses iunior · cingebas te ipse · ⁊ ambulabas ubi volebas · Cum autem senueris · extendes manus tuas ·
⁊ alius te cinget · ⁊ ducet quo tu non vis · Hoc autem dixit · significans qua morte clarificaturus esset deum · Et cum hoc dixisset · dicit ei · Sequere me ·
Conuersus petrus vidit illum discipulum quem diligebat ih̄s sequentem · qui ⁊ recubuit in cena super pectus eius · ⁊ dixit · Domine quis est qui tradet te ·
Hunc cum vidisset petrus · dicit ih̄u · Domine hic autem quid · Dicit ei ih̄s · Sic eum volo manere donec veniam · quid ad te · Tu me sequere ·
Exiit ergo sermo iste inter fratres · quia discipulus ille non moritur · Et non dixit ei ih̄s · non moritur · sed · Sic eum volo manere donec veniam · quid ad te ·
Hic est discipulus ille qui testimonium perhibet de his · ⁊ scripsit hæc · ⁊ scimus quia verum est testimonium eius · Sunt autem ⁊ alia multa quæ fecit ih̄s ·
quæ si scribantur per singula · nec ipsum arbitror mundum capere posse eos qui scribendi sunt libros · Amen ·

tibus eius · ⁊ dominus illum signum fecit cruci ⁊
rode · nec respondit ad interrogata · ita ut dicit dominus
ne dimitteret · ⁊ temptans ac passionis sue tem
ulterius differret · Herodes ideo · qz herodes fuit
indignus talium · qz ad desiderand · ista fuit mo
tus · solum ex curiositate · ⁊ ut audet aliqd mira
bile · ⁊ audiet aliq̄ noua uana · ⁊ inanis secta
de quibz mirabat · ⁊ no ⁊ssumt salute suam
aut cognitionem utilem · Tertio ut nob⁹ ondet
qz i facts ⁊ uerb⁹ meis debemus causa ostenta
tionis · ut qui alii volunt a nob⁹ aliq̄ scire aut
unde · ⁊ ex hoc sequet⁹ mea laus ⁊ ostentatio
⁊ illo alioz fructs · sed in quam cuiusmodi · qz
tur ponz debemus tacere qm̄ loqui · ne ad hoc
placere velumz · nos ipsos ostentationis ⁊ ue
nenia maculemz · Hic enim dns fecit · Quos
enim qz ex suis signis ⁊ verb⁹ sequet⁹ laus sua
tagis eadem viri mirifici · ⁊ nulla sequet utili
tas · eo qz herodes ⁊ sui desiderabant huius
signa unde · ⁊ uerbu xpi audire · no qz cog
noscē salutare · ⁊ qz salute ipsum · sed eius
gratia videre ⁊ audire noua · de quibz mi
rarent · nolut facē · et uolut ponz tacē · et
derideri · quam sine fructu loqui · mancē
⁊ laudari · Et marie p̄dicator ibi dei · no
debz cessare sui ostentationis causa · principibz aut
quibzcuiq; aliis · dicendo planabilia · ⁊ no utilia ·
sed debet cessare tm honore dei · ⁊ utilitate
audientiu · ⁊ debz ponz tacē · qm̄ dicē ea q̄
essent tm ad laudem suam · ⁊ ostentationem
⁊ mutilia · a nullis utilia audientibz · Cum ait
dominus ista · stabat tacens coram herode · et eam
stabant ibi principes sacerdotum ⁊ scribe con
stanter accusantes eum de eisdē de quibz et
coram pilato eum accusabant · Maria ih̄c aggra
uatos · quos admonuisset omnipotens principes · mari
ens a galilea dominū herodis · ut ex his magis
assumat sibi animo · qz admonitum ⁊ suo dom
nio retraxisset · Et cum audisset herodes · qxpe
titum signum faceret · nec verbum aliqd ad eum
fugata respondet · nec cum accusatores suos d
quibz responsionibz se defendet · spreuit eum
in exercitu suo · ⁊ circumamicu eum uestem alba · et
eam tue solebat illudi · et quia ih̄s herodes fe
cit i xpi derisione · no tm caret misterio ·
qz dicit Amb⁹ · Non ē onosid · qz neste alba in
duit dominū ab herode · immaculate ribuens
iudicia passionis · qz agnus dei sine macula
de gla · mundi peccata tollens per · Quem agnū dei
peccata ablaturum · i alba uestis ē illusus · qz ceas
ta carne ⁊ passib⁹ · de ih̄s quem discere debet
seruus dei · non turbari · sed p̄cordare uoluntati sue
qua deus placere uolut · derident ab hoibus
mundanis · ⁊ debent equanimit · imo ⁊ letan
ter sustinere cogitantes · quo p eos de glie
xpi gloz illustius ē · ⁊ derisus · Ex ⁊ quibz
quanq; homo · debz unus xpi spretor ⁊ uitu
perator per apl · ⁊ patient ferre · ad uti
det · ⁊ spernit · Quid enim magni ē si nos
qui uere insipientes sumz ⁊ ignari sapiē
⁊ ignari reputamur · ⁊ illa eterna sapia ·
infinita sapia · immensa dei sapientia pe

patrē q̄ ea videt · z quid nichil late poterit
xpūs dei filius · sic voluit p nob̄ spernī · cōtemp
ni · derideri · ac p̄ idiota · imo p̄ stulto re
putari · z illudi · ꝓpt̄ hō · ut p hec nob̄ me
rēt ablationē eis stultitie · ignorantie z pdi
et q̄ fuisset furiosa · z insanus · z ut meret nob̄
restitutionē equalē sapie · z sue angelor̄ · hanc
albam nesciam modo quidnā albi sacerdotali
bus nōn̄ d'mdū q̄ pontifex nost̄ xp̄c · in sua passione
habuit ea pontificalia ornamenta · immuta
fuisse p̄cepit · ad relatū est · a iudeis rozā cappha
albam habuit · in nostre alba induti sūt ab ihe
rusalē · Casulam suscepit · in militis irridendi
ēt purpureus nescimus rozam pilati · Stola
z manipulū habuit · ad ligatus fuit ad columpnā ·
a manipulū habuit · in sinistra manus eius liga
uerunt · z sinistra soluerunt · qui ei arundinem
i dextera dederunt · z ut sinistra ille rex dimit
sit pendens in sinistra · Et hō ꝓpriat̄ p hoc
q̄ manipulus portat̄ i sinistro brachio · Corō
na spinea habuit p mitra · z baculū arun
dineū p̄ signo pastorali · Cyrotecas ac ha
buit · z sandalia · ad manus eius · z pedes toti
fuit sanguine rubricati · Ad q̄d signandum
sandalia debent hīre opturā · ad aliq̄ rubi
ficio panno · Cyrothece enim habeant de
sup̄ manu aliq̄d nomine votiuū · q̄d debet
similit̄ hīre aliquid de rubro · ad designandum
stigmata xp̄i · Et sicut pylatus honorauit hc
rodem · in hoc q̄ sibi misit xp̄m · tamq̄ hoem
sue iurisdictionis · z a se iudicandū · a' dimitte
ret · sic ad herodes · nullam i xp̄o inuenit cau
sam mortis · ut pylatus honorauit · dimisit spretū
et ludibrio habitu induit · alba vestiri · i de
risione · z dimisit eū ad pylatum · Et ipā die
facti sunt amici herodes · z pylatus · Nam an
tea erant inimici admodum · ꝓpt̄ nece q̄rū
dam galileor̄ · quos pylatus occidit · miscens
sanguine eor̄ ad sacrificia · Cū d' xp̄c ductus
esset ad pylatum · congregatis principibus
sacerdotū · z magnatibus · z plebe · venit ad
eos pylatus foris · z dixit eis · obtulistis mihi
hoīem hunc q̄si audiente ꝑplm · Et ecce ego coram
vob̄ interrogans · nō inuenio i eo causam i hui
us i quibus eū accusatis · sed neq̄ herodes · nam
remisit illum ad nos · per diem autē sollempnē
consuenerat p̄ses dimittere vnū vinctū · q̄m in
nocte paschē angelus dñs saluauit hebreos · z
percussit primogenita egiptior̄ · ad i memo
riā hui⁹ beneficii · i sollempnitate paschali ·
saluabant vnū quēquid noxiū · z alios co
dempnatos ad mortem mittebāt · ad ꝓpitiandū
saluatione hebreor̄ · z malefactorum
egiptior̄ · Cum aut̄ pylatus illum innocē
tem · z q̄ p̄ invidiam tradidissent eum · nollet
ipm liberare ꝓpter quos · quē essent duces
nollent sibi dimitti · s. ihm · ut barrabā haz
rabe aut̄ liberarent · credebat iudeos · illo
modo patere · ꝓpter magna ipius malitia · s.
principes sacerdotū z scribe · inuidie odio cōtra
xp̄m p̄motī suaserunt plō · ut peterent bar
rabam · ihm aut̄ p̄derent · ꝓpter q̄ cum

ipsa verba exclamarunt tolle hunc · z dimitte nob̄
barrabā · z ita tumultuosis suis exclamatoribus aucto
rem vite petierunt ad mortē · z virū ho
nestū · sed innocentē q̄ latronē suum ad mortē · lupum
agnō · mortē vite · lucē tenebras · in sultē quam
impie p̄sentes · hic dissimulari · z sustine
re parati · si aliquā alibi p̄sentiat̄ misericor⁹ ta'
homo humilior⁹ condicionis · in z videas dimittī
hoc ꝓte sustinuisse · ut ei⁹ misignis latē sibi a
mansuetudine ꝑpli p̄ferret · Cū aut̄ pylatus au
diret iudeos petere dimissionē barrabe · z occisio
ne dñi dixit eis · Equid enim mali fecit · ego
nullam causam mortis · eo inuenio · corripiā eū
z sic dimittam · z statim apprehendit dñm · z fla
gellauit p se · à nedūm alijs p milites suos · z hoc
fecit ꝑm ordinē · ut videri sic saltē pena · z ob
probrium · mortis eius vlterius non sequerent · Et aliq̄
i quoddā simone de passione dñi loquit · ac
si xp̄c i flagellatione lacerat̄ aut̄ pilatus · dixit
eis · Ecce ad dñm aptat̄ ad iubera · ecce ad cedē
dum p̄parat̄ scamnū cutem · violentia flagellor̄ · ꝓpen
sus ictibus · crudelia verbera scapulas · tergora co
sumsit · proch dolor iacet extensus in humeros deg
z supplicia patet̄ dei · i quo nullum pene genus
potuit inueniri · Et in dñm tenet̄ · q̄ dominū in
flagellabat̄ · ligatus fuit ad columpnam · in qua
ipm pylatus fecit ligari · atq̄ i ipsum
derisor⁹ durissimis verberibus · virgineā carnē
crudelis lictores dilacerare · qui · z ꝓpter ictu
bus plagas plagis · vulnera vulneribus · z livores
liuoribus influxerunt · Et ut dicit Jeron⁹ · q̄ sup
in est · multa flagella petiit · volens dominū
flagellari · ut sua flagellatione nos a flagellis
ꝑpetuis liberaret · Haud dubiū multa dura at
trona ubera dederunt truculenti lictores · car
nem candidā salvatoris · q̄ verbere · si vnū
q̄ parum in grauis flagello · corpori vmq̄ nostre
liceret p̄ponere ad xp̄i carne · grossa delicta
de merita · quā putat̄ grauia iudicet · Et ex hoc
aditat eis xp̄iana · quātū z quā acutū · ac in
tollerabilem dolorem · tur ꝓ se sustinuerit x⁹
ad inimicos · z inimicorū deos · viri crudelissime
fuit agnū mansuetissimū · z ex vobis lardor
suorū · in quodlibz flagell' · tam multas · z du
ras intulerunt plagas · ita crudelissime · z nobi
lissime carni · que tanto fuit preciosior et
sensibilior quā alia caro · quāto fuit nobilior
z delicatior · ac darior · q̄ ex puris · z mundis
formata · Mātia ex virginali vtero supta · et
quāto immediate a diuina virtute · z fuit spūs
operatione fuit subtilior · z melius formata · z com
plexionata · tanto enim in ea ide verbera ma
iorem causabat dolorē · quā i alio grosso cor
pore · ut enim longe an · i quodā alio simile
memorior me dixisse · Et quā ꝓprie putatis fortissimos sanguis · de ossibus corpis xp̄i ·
z tam multis verberibus z vulneribus lacerato sal
lauerit · i tam · quāmq̄ ꝓprie flagellis sucu
corpus scindentibus minuerit · cū z voluptuam
ad quam domin⁹ ligatus fuit · guttas sanguinis tā
aspersa · adhuc rubea fecerunt vestigia · ut ꝑ
fecte bede super lucam · Et insuper quam

habundant ille pciosissimus sanguis defluxerit per
dorsum et suā lancea innocentis et amantissimi dñi
et quo nullus omnino vestrum potuerat mundari. pro
qd ipe p ppham niquit. sine causa flagellū recepistis
me. Et vere dne ihu sine causa missi pdi illi hō
mines forte lubrica os pte exhibuerā et opa
tua lucida pena digna sua ingratitudine iu
dicauerit. hec cogita et mente pertracta. o hō
qui tocius confusionis et cōfractionis illius causa
exist. et vepende saluatoris tui dulcedinē
et atq; copassionis affectū et dilige pacē
per sua flagella pissimi pcis tui dñi dei desi
derata quibus q ipe tibi pfecit aut p alios taqua
p instrumenta misericordie infligit. Cur
n flagella dei nō merito sufferes cū ois
pena. O homo qui natus es ad laborē qui
peccator multus es et remissator. atq; hereditā
ti celestis aule deputatus. q nō misi mundus ap
pere. que magnū non sufferes pacē. si vides
oculis cordis et attente cōsiderares regem regū
et dñm dominantiū amantissimū saluatorem tuum q
prim nō fecit. ut muteris et doleas et ozes eum pro
te tam grauia flagellare. ipse qd dicat aspi et pas
sionali. Cuius aspectu recedunt. ut a deo hō tollat
flagella p mal'. Et tanta deus ab hominibus
patit mala. p bonis. Aut quis sane intelligē
tie de passione sua nigrum exist. si hui
sima flagell' nō exist. qui sine peccato fuit. Fla
gellato domino. genuflexo. s. milites pfidi. nō
contenti ista flagellatione adhuc illuserunt ei
multis ubis et fecerūt et hō pylato iubente ad
pmittente. ad mitigandū furorē iudeor saltē
essent saciati sanguine suo. ad videndū enim
sic punitū ulē indignū. vl' ut dicit Crisi. qd
milites ista fecerunt. ut cōplacarēt iudeis ac
te petulcr. Et quia xps se esse regem iudeor
coram pylato confessus est. Ideo dicit tu dicis. qz
rex sum ego. et ac iudei xpm coram pilato
pcip accusabant. q dicer se esse xm regem.
Dacro milites illi sacrilegi derisorie adhibebāt
ei insignia regalia et hoc in pretorio in loco paten
ti et totam multitudine. Et pmo conuenientes ipm
ueste sua. induebant eū purpura et veste tu
bea. qd silicidine puniebat. qua uestes regum ute
bantur. Deinde plectebant coronā de spinis et de
uictus marmis. ad modū spinarū acutū et diri
et imposuit capiti suo p diademate regali.
Et mr de le dicit se a quodam qui fuit ulē mare
scallus ludouici regis francie audiuisse. q tantore
mor ipe senserit pulsus inuctor p stipulas
mendicos de talibus spinis et cultis marmo
ad silicidine spinarū duras et acutas plectentes
coronā imposuit eam capiti eius. Et ista coro
na densitate suoz aculeoz grauissime possit
venerandū caput dñi et saluatoris nri. et
multoz aculeoz suoz signa et volnera ei de
liquit. ac undiq; prosi sanguis guttas eluit
et ei venerabile facie tinxit. vnde dicit Hiero
nimus. Caput illud diuinū densitate spinarū us
q; ad tempora cōfixū fuit. ita ut sanguis ex
capite extracto. genas et collu perfunderet. Ecce
fidelis anima. quis sponsus tuus spinosis for pfilius homi
tamquā sponsa prefixit coronā no aurea
gemis. sed crudelibus spinis et arnitis fuit pro
pter ne feste derisoria. Egrede go filia syon
et fidelis anima. Egrede mētē a curis seculāribus
cogitationibz vanis. ab occupationibz mundanis
a carnalibz cogitationis. et vide regē salo
mone xpm dñm vestrū et portifice. qui de
siuuit minimas et depauit animas nō
deū et hoīm cotemplare hunc et deuotē
te suo. quo coronauit eū impia et crudeli
mad sua synagoga plebs. s. iudaica. cui
copedio et ipe soluit. eius exercit et pupil
los eius ac uiduas consolatus est. Considera
quo speciosus ille psalmo hom. p te hodie qui
lepsus pm ysaiā vulnerib et nouissimis viroz
estimatus ē. ut te ab eterna confusione exper
et a superbie peste sanaret. Hec hodie et sp
considera ac cotemplare oculo cordis tui et post
ad pclara humilitatis speculu. noli ampliꝰ su
perbia et altū extollī sed humia te et fusti
ne patiēt obprobria p eo. qui tā indigna
pte et p tua salute dignatus ē. nō ot man
suetudine et patia sustinē. Tertio dederunt
ei arundinē in dextera eius p captivo regali
signantes p hoc regnū qd sibi usurpasse
videbat. Tertio mulieres venierunt et genua
irrisorie an ipm flectebāt et illudentes
ei dicebant. Ave rex iudeoz qui dicit vos
liuste regnare et no potuisti. Iudeo eū mul
tes an eū genu flecterent et ipm ut regem
irrisorie salutarent te dabant ei alapas.
Quarto expuebāt in faciē eius. nāqm in corpe
nobile et vite psona. Quinto acceperunt
harundinē arundineū de manu eius et percu
tiebant caput ipius. et hō in cotrariū et vane
dolorē sibi tribuē nisi gaudi. sed eū ex ter
cussione aculei corone plus mebant ca
put eius et psundis volnerabāt. Ecce quam
multiplex xps p nob derisus ē et quātas p
nob et cpm multiplices patebat cōtumelias de
quibus loquens Isaias dicit. Attende auia mea
quas ē hic qui ingredit. hinc ymaginem
qui dns et michi nostrum seruū despectissimi
cōfusione depleta ē. coronato mendicō sed
ipa eius corona cruciato ē illi. et mille pun
turis speciosū ante eius diuinitatem de
gali purpura induit. et pono in ea despm
qui honorat. Quarto manu gestati et eo
ipo venerando caput eius ferit. adorat co
ram illo ponit genibz in terra et regē corā
nant. et uenia ad oppiendū amabiles
genas subsilit. maxillas palmis pmaut.
et honorabile collu eius exhonorat. Vide
itaq; ancilla mea. quo p oīa vre iste gre sp
nitur et caritat. et dicit ab eo patient
ferre si aliqn p eo deberet. a malignis sus
tineas. Ecclia dicit. Crisi. Tale nob est exē
de reliquiis martiribus ab aliq; patiamur.
Postqm xps hec passus ē etem qd fiebat et
expmentis martiriz ē. ut pticula tm. et
minima corpa patiebat. mutilatis. Quinto eius
milites sic dnm adoptassent. tue exuit

pilatꝰ trez ſras ad iudeos ⁊ dixit. Ecce ad
duco eū vobis foꝛſ. poſtq̃m ipm̃ ſuſſinerē
examinau. ⁊ eū flagellauī. ad nob ſatiſſa
ciendū. ut agnoſcatꝭ. qꝛ nullam i eo inuenio
cam. Et ita ad preptu pilati exiuit ihꝰ
portans ſpineā coꝛonā ⁊ purpureū veſ
timentū. no clarū mipio. ſed plenū ob
pbꝛio. ut dicit aug⁹. volebat eū pilatus
ut ſenſibilē videꝛent. qualē fuiſſet illiſ
⁊ flagellatꝰ. ut ſic moueꝛet ad cōpaſſionē.
⁊ eiꝰ ſanguīne no ſitiꝛent. ⁊ dixit. Ecce
homo. q̃i dicet ſi i aliquo male egiſſe. m
e ulc̃ coꝛrigat punitꝰ. ⁊ ideo deberet vob
merito ſuffice. ⁊ ſatiꝛare. ꝛem mitigare.
Vñ ut dr aug⁹. Iudeoꝛ miſdia p xpi ign̄o
miniā no ſtrigeſſit. inardeſcat ponꝭ ⁊ ex
creſcat. Et ideo ad pontificē ⁊ miſtꝛi vdi
ſent ad ſic flagellatū ⁊ illuſū. tumultuoſe
exclamauit. crucifige crucifige eū. ⁊ ad p
tes amſanēs addiderūt modo alia dice
tes. Nos lege habem⁹. ⁊ ſm lege debz mo
ꝛi. qꝛ filiū dei ſe fecit. Cū aūt pylato audiſ
ſet hos ſermones. magꝭ timuit. ſ. mꝰ fuiſſe
filiū dei. ⁊ tū timoꝛe cauſe ſuę cruciſ mqui
ſitionē fecit. ⁊ ingreſſus eū pꝛetoꝛiū dixit
ad ihm. Unde es tu. Ihꝰ aūt illū nō reſpo
ſum dedit ei. Cui dr̃ augꝰ. nōdū. q̃ plibz verbz
dom⁹ mitꝛogatꝰ i ſua paſſione. legit⁹ tacuiſ
ſe. ꝑmo tacuit coꝛa pontifice. in a falſis
teſtibz accuſabat⁹. Nec coꝛa ꝓſide. in a pꝛo
fiſabz accuſabat⁹. Tercio coꝛa heꝛode. cui mi
nus ſimonibz mitꝛogante. Et tercio coꝛa pyla
to. de ſuo oꝛigine inquirente. unde dr̃ hꝰ
aug⁹. hꝰ aūt ſilenciū dñi aꝛguit ihc xp̃c. no
ſolum ſel' finē collati⁹ ſuis. ſed exēplū. nobis
nobz xp̃o⁹. ſed apud pꝛudē ſacꝛdotē. ⁊ a
pud heꝛodē. ⁊ apud ipm̃ pilatū. ut no
fuiſſe de illo gubeꝛna pꝛeſſeꝛit. ſicut agnꝰ
coꝛa tondente ſiuit ſme uoce. ſic no aput
os ſuū nec utꝛq̃. q̃n mitꝛogantibz nō reſpo
dit. q̃uꝭ end quibzdā mitꝛogantibz. ſepe
reſponderit. in q̃ꝺ illa ⁊ quibz uoluit. re
ſpondē adhuc datꝰ ē de agno apud ſic
tudo. ut ⁊ ſuo ſilencio no vesꝫ. mineꝛaꝭ
habeꝛet. id ē nō ſicē male ſibi cōſcq̃. qui
de pēis ꝛemebat⁹ ſuis. ſ. ſicut niaſiuerꝭ
qui pꝛo pēis ymolabat⁹ alienis. Poſt pla
uerba dicit euangl̃m. q̃ eꝛnde pylato q̃
rebat dimittꝛe ihm. q̃d cū agnouiſſent
iudei dicebant ei. Si hūc dimitt⁹. nō es
amicꝰ ceſaꝛis. omꝰ q̃ ſe ꝛegem facit cōꝛ
dicit ceſaꝛi. Cū aūt pylatꝰ audiſſ⁹ minaꝰ
ſibi fieꝛe de indignatiōe ceſaꝛis. adduxꝭ
ut ihm foꝛas. ⁊ ſedit pꝛo tꝛibunali. ⁊ vi
dens q̃ nichil pficeꝛet laboꝛādo p xp̃o li
beꝛatione. lauit manꝰ ſuas coꝛa pꝛlo. ⁊ dix
it. innocens ego ſum a ſanguīne iuſti hꝰ.
⁊ ita uoluit minuꝛis eſſe a pcto. ſi non
ſuſſeꝛit hꝰ. nec totalē poteꝛat⁹ p hꝰ exau
ꝛi. qꝛ pena timoꝛe impatoꝛis. ⁊ fauoꝛē uulgi
quibz pꝛeꝛat. ⁊ a quibz foꝛte penitꝰ leua
ꝛe ſpꝛabat. ꝛōn uiſtꝛa dedit ſmam i mo
tam innocentiā. ⁊ am ut ſequit⁹ i euāg

Tunc. ſ. q̃n audiuit illa uba pylatꝰ. Si hūc dimitt⁹
nō es amicꝰ ceſaꝛis. Omꝰ qui ſe ꝛegem facit cōꝛ
dicit ceſaꝛi. tradidit eū illis p ſmam diffinitiam
ut cruciſigeꝛet⁹. Et ita innocens dom⁹ ꝓtez
hoc ut nos eripet ab illa gꝛauī ſmā. qua ſe
cit cōi ōmq̃ de tanta ſua miſeꝛia mitꝛos. ⁊
ab illo aſpo ubo. qd dictum ē michę. ſ. Ite i
ignē eternū. ſoluit cruciſo iudeis ꝺdēnati
et paſſꝰ ē miqua ſmam m ſe fecit q̃ ſententia
militꝰ pſidis ſuſcipietes eū. exuerunt ipm̃ p
pura. ⁊ induerunt eū ſubz ſuā. ⁊ impoſuerunt
ſibi cꝛucem poꝛtandā. ad locū paſſionis. dr̃ enī
Criſ. q̃ lignū cpurabat⁹ gꝛauabat⁹. quare illud
oꝛare illud no ſolū no poſſet. ſed nec tꝛahere
voluit. ⁊ ideo impoſuit ihc uelut hoꝛiam
dapnato. Et dr̃ glo. poꝛtat cruce ſua ihc. ꝛa
de ludibꝛiū. mipio. grande miſteꝛiū pꝛoglo
uantibz q̃i i cpoꝛe xp̃i. ꝛegni. ꝓtauit cruce ſuam
ſup humeꝛos. ut implereꝛet illud ꝓphe. cuius pn̄
patꝰ ſup humeꝛos eiꝰ. qd ⁊ figuꝛatū fuit i ipſa
ac poꝛtante ignē. ⁊ lignū gn̄ ſua ymolatione.
Gen xxij. Dicit xp̃c poꝛtauit lignū cruciſ tum
ignē tꝛauit⁹. ⁊ quo iſaac dimiſſꝰ ē. ⁊ mactatꝰ
ē aries hoꝛens coꝛnibz me vepꝛes. Hic
⁊ hic ſm̃ Criſ. diuꝛ nā manet impaſſibil'.
ſ mactata eſt humanitas hoꝛens coꝛnibz me
vepꝛes. i. me cꝛuciatus pēis. quibz humana
nā detinebat⁹. Et ē nōdū. q̃ dom⁹ ꝑmo p
tauit cꝛucē. ſ qꝛ p totā noctē pcedente. et
p totū mane. uſq̃ ad hoꝛā ſextam aſſiſtit ſu
it. ⁊ ideo lento gradu incedebat. ꝛpꝛ. qd ipi
ſeruientes. uegetauit ſymona cyrenen. patꝛem
alexandꝛi. ⁊ ruſi. diſcipulos xp̃i. ut portaret
cꝛucē poſt dñm. ut ſic crucis uemeat ad locū
paſſionis. Ille aūt ſymon no fuit yſrahelita
ſed pegenꝰ. ⁊ aduena. nu tꝛaḡ. ſtephibꝰ per
ſone. impoſuit cruce. Et hoc no curabat miſ
teꝛio. qꝛ dicit glo. cine no hebꝛeus. ſ. alie
gena. ⁊ gentil. obſybꝛio xp̃o ſubdit. ut plen
tudo ſacꝛamentoꝛ diſiuncta iudeis ad gentes oſ
tendat⁹. Et ad uenisſet ad locū paſſionis. qui
ſiunt gꝛece cranion. ⁊ dicebat⁹ caluarie locꝰ. no
ꝓpꝛ caluaꝛiā ade. que aliqui dixerunt ibi ſe
pultū. ſ ſle. Cuius uetꝛa hebꝛon ſepulcꝛum
fuit. ut dicit Jeꝛonimꝰ. ⁊ habet⁹ Jeſue. ſ dice
bat⁹ caluarie locꝰ ꝓpꝛ hoꝛ. q̃ ibi malefactoꝛes
decollabant⁹. Ibi denudauit eū. ſ. dñs ihc.
qui tuta ueſtit. ⁊ qui ad ſcula ꝛegnans cō
paſſione induit ⁊ decoꝛe. annetꝰ ludee ſtat
uesti⁹. illū quē mudauit. ⁊ hꝰ ideo. ut pte
ſtatis ſic flagellatoꝛ. uerbz p doꝛſū eiꝰ ⁊ ſue
latꝛa. puiſſimi. ⁊ ſeuiſſimi ſui coꝛpis vul
neꝛa. ⁊ deformitate omꝰ ualeant intuꝛi
et uideꝛ⁹ quibuſdam. q̃ illa expoliatio veſti⁹
fuit una de maioꝛibz. ⁊ acutioꝛibz xp̃i paſ
ſionis. Cui ēm exuebat⁹ ueſte immediate
nāte eū contingente. illa ueſte ſeu tuba. fuit
ſoꝛte inhibita uulneꝛibz ⁊ cruciatꝰ uebis fla
gellatoꝛ. Unde q̃n dimiſſa fuit illa tuba uolū
tez ⁊ ſeſmant⁹ expoliatoꝛ. coꝛticea ſunt ⁊ re
nouata i eo oia uulnera. quibz ueſte inhibi
ta fuit. ⁊ ita uideꝛ⁹ fuiſſe renouatus paſſio
xp̃i. ⁊ amoꝛis. doloꝛis. ⁊ foꝛte gꝛauioꝛ. qua
actual' flagellatꝰ. aut uulneꝛa infligebat⁹. ut

f. cāpha

pt̄ in exemplo aliquale declarazi. Qñ em modica lana uł pannulꝰ i uasis uinꝫ uinꝫ. aut i aptꝰ uasꝫ rogelatꝫ. z inde violent̄ ac ad festinanꝫ extraht̄ longe maior dolor sentit. qñ i uulne⁹ insultionē. imo intollerabilꝫ. qꝫ sentit dolor. i nuda grossa carne ex tot extractoe pannuli de uno ulcere. quāta go maior fuit dolor i nobilissima xpi carne. ubi ex multꝫ uulneribz extracti fuerūt tunica istam sentientē. nimiter trudeles. z mordaces lapides. Qd aut midatꝰ esset posunt ad mdu sup lignū cruc. z ipm illi affixerūt manibz z pedibz ferreis clauis crudelissime pforatꝫ. ipm qꝫ tam atrocit. ipi cruci extenderunt. ut mārī possent sua ossa ea ipo dicte pßlm. dinumerauit oīa ossa mea. qꝫ dicti mi su distenti dextrorsum. z sinistrorsū. et a sumo usq; deorsū. ut corpe meo ad modu pell' tympani distento facile possent dinumerari oīa ossa mea. Vnde sup ps xxi. vide istē usus sup⁹ 2 dr Cassi. forma crucis mira fuit atq; de pacto est. ut de xpo corpe sic in ea diuꝫ extēp. quatꝫ eius ossa. huāna ordiꝫ numerabilia uiderent. z p tanta suspducta relaxatiꝫ minuta tensione corpis appararet. Et nōnd' p̄m ctr. de ly. sup psalmo pdicto. qñdo aliquis assignabat crucī. tunc prius arripiebat mensura corpis sui a manu i manu p̄m latitudinē. z a spanul' usq; ad pedes p̄m longitudinē. ut i ligno crucis fierent foramina. p q clauꝰ possent facilius infigere. z sic ea sim fuit dr. qñdo aut una manꝰ sua fuit affixa. huāq; cruci vellent ad lond alteri. qui nāliter erant ad lōd lesi. z sic nerui sunt attracti. z retracti ad illa prem. Et id ad hoc. q alia manus deducerētur ad lond foramis facti i ligno. optant ea trahi violent̄ ad corda. z ide mit⁹ i de pedibz pp lesione facta i pedibz supiorib; pp qd ex tali violenta corpis extensione apparebant ossa eius mutuere. qz xp̄s modo fuit crucifixꝰ. z ita ossa eius diminuerari potuerat. Sit clauus xp̄ fuit in r. affixus

Sed quere. utrū tribz tm. a quor clauis xp̄s affixus fuit cruci. Et putat aliꝫ ueritatis esse. q tribz tm. vno. s. p manū dextera. alio p sinistram. z tuo p ambos pedes sil'. quam dū nam p̄ q quodq; dolorosiꝫ a reliquis suis membris cruciando infligendū potuerat membrū. unde psidi i xpo cruciando fieri iusserunt. molestiꝫ aut z cruciatiū torqueri ut uno clauo ambo pedes laboriosius uulnerā. pforatꝫ. nō arteriori violentia. contusione. z fractione. verisile est. unde nō aliꝫ auctore pudiante. unde dorsetenq; cruci supiecta. no extendisse. si sacra nē celando reuoluisse crucis pedibz complicatis. atq; sic reaptatos pedes sistematis cruci fixos. uno clauo pfodisse. z illo sic pedibz apodiamto eos usq; ad tm̄ crucifigne crudelissime extorsisse. huiꝰ rei habenꝫ in picturis. z imaginibz crucis fixi. qd z multi uolt. z quidā deuoti unde passionis contemplatores. in persona mittentis sapiendē loquēs ait. Vide manꝰ meas pulchras. clauis acutissimis pfossas. brachia a troci extēsa. pedes p foratos. crucis admissa. fissa. violenta quadā carnificinae cōsilia. Et dns ita crucifixꝰ pendebat i ea tribz horis. qd fuit i expressiu dolorꝫ immanissimꝫ qz ex pedis magni uirilis z pforati corporis sic confixi cruci i dolorꝫ nerusꝫ z maxime sensibilibz. palmis i manibz z pedibz. z sic pendens sine alio sustentaculo. valde augebatur dolor. z sanguinabat corpꝰ. atq; lacerabant z extendebant uulnera manuū z pedū. utl inde manarent copiosi cruci sanguis p̄nosi. Vter fuit dominꝰ solus crucifixus. an cū eo duo latrones. vnꝰ a dextris. alius a sinistris. Ad cōfusionē em ignominiē dedecorꝫ. atq; dolorꝫ augmentū. fuit mortis dominꝰ extra portā ciuitatis. i loco pumicoso male feroz. i die sollepni hō mediana. i medio latrū. supra crucem qui ad spectaclm elevati. ex quibz no solum dolorosa. z mirabilis ignominiosa fuit mors xpi. primo quidē ex condicione loci i quo crucifixꝰ e. qui z desperatus fuit. z fetidꝰ ppter cadaueris malefactoꝝ qui ibi ondebantur. Deinde ex modo mortis. qz crucifixio fuit tm crudelissimū genꝰ mortis. quia scriptū est deuteronomii xxi. maledictꝰ qui pendet i ligno. Et aug lxxx. Quia quidē deus homo ad exemplū quo ea vivacem⁹ susceperit. primet aut ad utram eam ea q no sunt metuenda no metuē. Sunt aut hoies qui ipius mortē ipam non timeant. genꝰ tm mortis horrescunt. ut ipm ultimū genꝰ mortis crucis vincenti homini metuendū esset. illud horrendū fuit. Sicut em erat mutuo oīa quia mortis illo quidē exercitabilis z formidabilis. Terno quidē meditante xpi. na modū suspendendi eū ad crucē. qd no solet fieri nisi psonis valde uilibz z abiectis. Certo pter honestate. qz mtꝰ duos malefactoꝝ fuit crucifixꝰ. z hō est finis ex indecoꝝ mala nutritione. Volebant em. p hoc induce suspitionē pplo. q thr esset pretereps z principal' i corpe factis. xp̄us aut sic voluit fieri. ut i eo implerē illud ysa. liiꝰ. Et cū iniquis deputatꝰ est. et ut pcr hoc nobis qui esse debuimꝰ et nalit̄ sons demonū mereret. ut sed possessi sons angloꝝ. p quo sit sibi nu pce z spūs sco gratꝫ actio. z gla. i sclar sclorꝫ amen.

Explicit sermo septimꝰ de passione cuius recensetur ea q dño mentre tendo acta sunt.

Dum pendet mediator mundi. ara. crucis. illo suspendo suo agone. quibus toto corpe confractꝰ. mente tm mitis constanter stetit. z indefesse pmissionē q sibi dicebant. descendat de cruce ut videamus et credamus. p̄seuerabat usq; i obsumptionem operis mee liberationis. Et fuit cruciatus habens lignum z cordas desup extēn

sas nu pezuit dulce ꝛsonat sonu Que ry
thma nra dnng ihus lmg cruce p ligno z
corpus suu cordarg vite prussis tant dolo
tibus z obprobrijs ꝛsonabat septe salutatoꝝ
uerba plena consolatione plena caritate
z plena doctina Et ideo ab oim fideli co
sideranda ac nu oim deuotione i cordis cu
biculo terondenda Post q nu melinato
capite tradidisset spm pfossu est latꝰ eg
ut inde ecclia sibi formaret De hijs ait
dd' m psal' simone Kogema i ꝛe gaudia
virginis ut nob' a suo filio aug crucifi hodie
tam fidelit' asumt impetret gram nobis
nram Et p illo offeramg ei illud angelicu
que maria ꝛe

vm dns nudus pendet i cruce
blasphemabāt eū impij
udei z deriserunt Nam
prementes ide sm my de ly
volgatos ad lond ceruic' oc
uentes ꝛsaide matheo Blas
phemabat eū mouentes capita sua z di
centes Vah qui destruit templū z in
duo reedificat salua teipm descendes de
cruce Sic z principes sacerdotu nu subijs
et seniorib' dixerunt Alios saluos fecit
seipm nō pot' salū facē si rex isr'l est
descendat nūc de cruce z credamꝰ ei et
multa alia Nobi cōsiderandū q duplex
e homis salus una z corpal' sanctus eius
z de illa loqbant' ppter hoc q ut dixit Iero
nimꝰ lut Malignū iudei nolentes cōsite
bant' nezitatem nu de xpo dicebant Alios
saluos fecit anulos end illa salute corpali
saluos fecit q cecos illuminauit claudos di
rexit leprosos mundauit ꝛe Ex quo nosce debuissent q
si voluisset end se saluare potuisset illa
corpali salute de qua sola ipi mentiebant
Ex quo em alios ab egritudinibus sanauit
ꝑto magis se ab huiusmodi saluare potuisset
Alia z homis salus spiritual si liberand a
peccis z de illa nō mentiebant nu dixe
runt Alios saluos fecit seipm salu facere
nō pot' q' omnō ignorabant istam salu
te qua tunc nos sua morte z passione
saluare z sanare voluit a peccis qua salu
te deꝰ se nō salū fecit q' nu saluator ef
fect ea nō indiguit nos aut indigemus
z ideo i cruce mansit p seuerang usq in
finē ut sua morte nos saluos faceꝰ ꝑmo
si de cruce descendisset nullū saluū fecisset
Deinde nōndū q nu ultijs dicebant Si rex
isr'l e descendat nūc de cruce ꝛe hoc adda
boli suasione dicebāt Unde dr hic bnḋ
i simone qui inspirat vidit leo de tribu iu
da p illa iba iudeoꝝ alios salvos fecit ꝛe
Si rex isr'l e descendat de cruce ꝛe non
tam fuit iudeoꝝ q̄m demonū qui eis
ista inspirauerunt z eos ad loqdū inspirāt
ad impediendū xpi mortem z nram sa
lutem Sed diabolū postq̄m xpi captione pro
curauit per iudeos per aliqua signa per

pendit q̄ certū esset verꝰ messias z p eos
q̄ p eius mortem spoliaret' infernū z saluaret'
humanū genꝰ hoc aut̄ ꝑpendit ex prima z pre
cipuis q̄ de xpo loquebant clara mpleroꝝ
z forte p sanctoꝝ patꝝ in limbo exultationē
z ideo timens infernū spoliari z sua ptatem
sup humanū genꝰ enervari z debilitari cona
batur xpi mortem impedire a duobꝰ trac
dare Et hꝰ primo p uxore pylati temptauit qua
nisi gauit ad hoc q̄ misit ad pylatū p tribu
nali sedente dicens ei nichil tibi z iusto illi
si dicet nullo mō odempna eu si magis di
mitte q̄ multa hodie passa sum p visū ꝑ
eū Deinde diabolo end illi mulieri ad huc in lecto ma
nenti apparens ꝛeoꝝibꝰ ad monuit laboꝝad p
xpi liberatione Deinde hoc facere conabat p iu
deos ut xpm i cruce pendentē deridendo
insultabant iudeos ut sibi suadent descende de
cruce Et ita instinctu diaboli ipi iudei dixer
xpo Alios salvos fecit ꝛe Si rex isr'l e ꝛe dicet
aliquis Cruce dimitte no descendit de cruce
ad suasione iudeoꝝ z ad eoꝝ ꝑmissionē de
suspendi fide ut in vent ad saluand' mū
dum z ꝑncipaliꝰ fuit missꝰ ad oues q̄ perie
runt isr'l Ante q̄ xpc domo que nullū eoꝝ
latet fuit q̄ fraudulenta fuit illa suasio te
dens diaboli instinctu non ad iudeoꝝ fidem
si ad impediendū nram salutē z ideo non
ut ipsi suaserunt de cruce descendit si usq
i finē ꝑseuerauit Et sicut prius sepe trona
ti fuit eum occidere z non potuit q̄ no
dū venit hora eius si quid ipse ex ꝑcio turbula
to elegit z cōstituit sic in modo hō sua vel
ipsi nō poterant eius morte z nullam grāꝫ
liberationē ultrā differre a aliqꝫ impedire
Deinde etiā dimq̄ p medios fuit illa eoꝝ
ꝑmissio q̄ dicebant q̄ ei credent si de cruce
descendat Quę cum vidissent ad eius nutū de
obsessis corpibꝰ demonia exire subito de gau
dijs in luctus exilē ceciderunt natos clara luce vide
re mortuos exurgere ꝛe q̄ ꝑcepit hinc inde cuncta et
que maiora fuit q̄m xpm de cruce descend
velantibꝰ clauis de eius manibꝰ z pedibꝰ
z in tue no tradiderunt sed oia eius opa di
uina ultra facta impugnabant z demonū ar
ti magice attribuebāt i quos xpc de cruce
descendentē credent si attribuendo demonū z ma
gice arti Lazarū end q̄ triduana i monumēto
xpo ꝑtate de morte surrexit z hꝰ nouū fm
fuit omnibꝰ habitantibꝰ i ihrlm ꝙd utrāq manꝰ
ius fuit q̄m vnū hoem de cruce descende z
in non ꝙpt hꝰ ni xpm ꝛsuscitauit sed z xpm
ꝛsuscitante z lazarū ꝛsuscitatū omnia que
fuerunt Christo q̄ i cruce pendente facta
sunt maiora z mirabiliora opa i omnibus
nate q̄m fuisset mirabile si xc de cruce des
cendisset fuit tm tra motꝰ ꝑcepe fisse mo
nimēta apta sol supialiꝰ z valde mabiliter
tibꝰ horis obscuratꝰ velū templi scissū i duas
partes a sumo usq deorsū z xpc ad clamo
re valido expirauit qd fieri non potuit vbi
nē hec aut signa talia sunt q̄ eoꝝ magnā

demostrauit ipm rcurifixu ee dnm nr̃m ⁊ eiq mor
te uerbate ⁊ mote: ⁊ demostrãt hor sic clare
q̃ genal'. s. rentuio. ⁊ qui nd eo erant pfrodi
entes ihm usis ist̃ miracul'. q̃fitebant ipm
esse filiu dei. ⁊ in pfidi iudei dia illa uidẽ
tes. illis eoz mon sunt ad credendu: si sua
malicia excecati. i sua pfidia pstitezut. ⁊ itu
a multo forsnori ea pstitissent. ea fidei
de rcurc ipis rcnetibz descendisset. ⁊ ma
ius ẽ mortuu de sepulchro surgẽ. q̃m ad
hur uiuetem de rcurc descendere. ⁊ xp̃c m
rcurc mortuus resurrexit. ⁊ uiuus exiuit de
clauso sepulchro. sigillis ⁊ custodibz p̃ipsm
iudeis ñr omi diligenca signato. ⁊ ita mag
q̃m peruezerunt eis exhibuit. i hoc q̃ de mor
te surrexit. ⁊ clausu sepulcr̃ exuit. ⁊ in non
rediderant. i. ñr tradidissent. si de rcurc descen
disset. q̃pe hor dicit Jeromus fraudule
ta pmissio ozta. o iudei. magis em fecit surgẽs
de sepulchro. ⁊ non credidistis si de rcurc descen
deret quo crederetis. Et hr̃ Jeronis i paschali
tali omẽ dicit. Deus de rcurc no descendit
ad suasionẽ iudeoz. sed expectauit paululu:
tollerauit gbia. irrisiones sustinuit. sezna
uit pacam. disulit admiracõem. ⁊ qu de rcur
re descendẽ noluit. de sepulchro surrexit. plo
gir̃ fuit de sepulchro surgeze. q̃m de rcurc descen
dere. plus fuit mortem surgendo deseruẽ.
q̃m uitam descẽdo. refuad. Insup xp̃c no solꝫ
resurrexit: sed eo resurgente. multi tũ eo r̃
surrexerunt. ⁊ mutauerut scam nuitate. ⁊ apu
erunt multis. ad declaracõem r̃surrectois. et
in mpm iudei. ñr xp̃c ñr sanctꝫ nd eo r̃surge
ntbz. nec aplis xp̃i resurrectionẽ predicantibz
credidert: sed aplos qs i nõe xp̃i. ⁊ eiq
a mortuis r̃surrectõm miracula facere u
derunt. usq ad morte minauerunt. Hanc m
prozẽ iudeoz ptinacia sancs xp̃us. no ad eoz
medosam pmissione descendit de rcurc. in
eoz insultibz. ⁊ irrisionibz cessit: no opus nre
rdempcois qd melioauit defecit: ꝫ ut illud
osummaret. ⁊ ut nobis daret exemplu pacie
⁊ pseuerance. usq i fine pseuerauit. Ex quibz
ampe mozale documtum. ut sicut rapid. nrm
xp̃m dominꝫ. postq̃m rcurc ascendit. i ea per
seuerauit usq in fine: ⁊ nr dolorꝫ magn
itudine. nr iudeoz irrisione. nr medosa ip
or suasione. ⁊ pmissione descendit. sic nr̃m
tendo opus qd incepat. ita ⁊ nos mebra eiq
rcurc qua ascendim. hor ẽ pmam ⁊ uitam
laboriosam qua egim p abstinias. p uigilias
p ozões. p ipctiones de ptis. p confessionem p
passionem passionibz xp̃i. ⁊ p recta opera
bona. no deseram: sed in ea pseuerem. usq
i finẽ uite. sicut xp̃us pseuerauit i rcurc sua
Nd quid ab hac rcurc prime descendam.
ipam. s. descendo. nisi lentitate. a' carnis ul'
sanguis aut spus. ut cuidq̃ alius suasione.
sed i ea pseuerem. usq in finẽ. In ipa mo
riam. q̃ si fecerim. euit. q̃ sicut dñs i sua
rcurc pseuerantem. deposuit uite uiam. s. Jo
seph ⁊ nichodemꝫ. ita nos dei dignacõe de
ponent de illa nãd pmad. ⁊ de omibz nostis

pm ubi q̃
sup manet
dixit

laboribz in hac uita angli sancti. sepantes ad
mam a corpore. ⁊ gaudentes eam ad suu
corpus. ubi ea obz sanctis i etnu dignes
ret a laboribz suis. Sequit de ubis. que
dñs pendens i rcurc emisit. Pmo que
pmu fuit uerbu. quo pzem p suis crucifix
oribz exorauit dicens. Pater ignosce illis
qz nesciut quid faciut. Circe quo agnus ille
innocens. ⁊ masuetꝫ i ombz pissus suis.
nr semel os suu aperuit: ut aut q̃rele a'
exasperacõis. aut ominacõis. a' maledictois
sermone aduersus tendeles hostes suos di
reret. q̃m ymo pona nouis benedictois ubum
q̃ a sõlo non ẽ auditu. sup inimicos suos
q̃ habundanca pietatꝫ effudit. d. pat ig
nosce illis. qz nesciut quid faciut. Et hr̃
sicut bonꝫ doctor docet. qd pus alios docu
uit. Nam nr̃. ve. dicit. Diligite inimicos
vros. benefacite his q̃ oderunt vos. ⁊ orate
p psequentibz ⁊ calumniantibz vos. ut quod
go p vob ubo uolui. hoc modo implere ope
ut nos doceat ubo. ⁊ exemplo. q̃pe qd. d
uerbu. o xp̃iane ueronde diligent i corde
tuo. ⁊ q̃ens audz seruiunt cõi te mimici
tui. memorare illi uerbi dñi nri ihu. ⁊ sic
ipe orauit p omibz suis. ita ⁊ tu ipm
exo. ora p detractoribz. ⁊ quibuscuq̃ aduersa
ris tuis. Unde dicit Crisi. qz domꝫ duce
rat. orate p psequentibz uos. hoc erat rcurc
ascendens facit. dicebat em. pat ignosce
illis. ꝛco qz no posset ape dimittere: ꝫ ut
nos p psequentibz orare doceat. no solu uba
sed etiam ope. dicit aut. pater dimitte eis
si penituerint. fauet em penitentibz. si
uellent post tantu nequitie ueatu pec
fidem diuere. Et rr̃ hr̃. q̃ dicit. qz nesciut
quid faciut. de hys. de hr̃. q̃ erant ibi ali
qui simplices. ⁊ illudati a suis dnis iudeoz
decepti. qui psequebant xp̃m zelo legis ꝛ pzo
ist̃. orauit xp̃us. Alii aut erant leuis. q̃
ipm esse xp̃m pbabiliꝫ cognouit. seu cognos
cere debuit: sed ex odio ⁊ inuidia fuit ex
cecati. ⁊ xp̃m psecuti sunt. usq ad mortẽ.
⁊ pro illis non orauit dns. Quodm ubum
domini i rcurc fuit. q̃d dicit latro. hodie
mecu eris i padiso. In illo latrone ex fide
eius. quatuor ad fiducianda sunt. primum
caritas fratna. qz pro. s. alium latronem
xp̃m uituperante redarguit. 2do ei. ut habz
i luca. Ta neq̃ deu times. q̃ i eade dampna
cõe es. Quodm e corde. ⁊ ore confessio. 3ti
pti. ⁊ excusatio xp̃i. Unde subdit dicit.
⁊ nos quidem iuste: nã digna factis. dignis
hec aut nichil mali gessit. Tertio i eo
magna fuit fides. Nam magna valde
fuit eius fides: eo q̃ nr̃. q̃pe arcbitratem
pene qua fuerebat. nr̃. q̃pe mfessarẽ
post q̃ in xp̃o uidebat. confessionẽ ad fidei
dimisit. ꝫ fremit corde credidit. ⁊ ore co
fessꝫ ẽ ipm dñm nr̃m. d. sola. corde mg
na fuit fides. q̃ rofitebat esse dñm i p
petuum regnaturꝫ. eum quem uidit fi
nem morientem. et quem petrꝫ negu

nezat · qui nidezat eu sepissime mizabilia
sanentem · Renazed fuit · forus spes propi
ende ab eo bnudms · quoz utrsq; innuit
p hoc q dixit ad ihm · dñe mendo
mei · dū veneris d regnū tuū · De hoc facto
latius loquens bts gregz xviii in hu aut
laceratn crucē claui manū eius pedes q̄ liguue
rant · nichil q̄ eo a pena liberz · misitoz
et lingua remansezat · in sprente deo to
tū id ei obtulit · qđ m se liberz inuenit
ut jure hoc qđ scriptum est · corde redeu
vet ad iustiam · ozē confitezet ad salute ·
Tres aut utiles quas aptius memozat sb
to repletz grā · z arripit latro · z fmauit
i cruce fidem · namq habuit · qui virā
tez dei reddit · que sensu pie mozien
tem uidit · Spem habuit · qui regni eius
aditū postulauit · Caritate q̄ i morte sua
vmagnez tenuit · qui fratrē z collatronē
p filii sceleꝝ morientē · de iniquitate sua
redargnit · her ille · Et ideo meruit a dño
audire · illig toties amoris · z gratie vbum
Hodie dico tibi · hodie mecū eris i paradiso ·
Et no ampli ibi padisus q̄ illo ozto uolup
tatis · i que posuit dñs deus adam · z qđ a
principio · nō q̄ celo empirēo · sed q̄ fruitionē
bti · quā habuit sū pzēs status in descensu
xpi ad inferos · quor em ut dns exercituū · ipe fm
aiam ad inferos descendit · z
eodem die aiam illius latronis eam illuc p
duxit · z sua fuit patrieps illius benefice sen
tionis · nr xps · z sanctis patribz · i lymbo · ut
sic sonaretur ei · in glia · que desiderabat
nr esset · i pena · z ut videret · i maiestā
te · que hic absitebat · positū · i misericordia
te · Ecce q̄m prius · z dulce est · christū · quā nro
audire · nro q̄mittere · z nro dare · z plus
q̄m petere · Etenim go desperabit de tā pro ex
auditore · de tam sceleri p̄missore · de tam
pronpto reddidore · z de tam largo datore ·
Certe illi desperabit · qui sicut hic latro detes
tari volet prius · z se toto corde ad deū conuer
tere · Unde dicit Ambr · Pulchrum mihi at dare
affectande diuine exemplū · q̄ tā nro la
troni venia relaxat · nro ignoscat dñs ·
q̄ nro ille addatur · z uberior est gra · q̄
piano · Semp em dñs plus tribuit q̄m
rogat · Ille etenim vocabat ut memor sui
esset · dñs aut ait · Amen dico tibi · hodie
mecū eris in paradiso · Vita em e esse
cū xpo · z ubi xps · ibi regnū · Hec Ambr · Sta
Etenim ubi fuit · q̄ ad matrem · z discipu
lum dicit · Ad matrē quid · Ecce filius tuus · ad dis
cipulū aut · Ecce mr tua · Cū nāq dñs
staret i ara crucis · i angustia vicine mor
tis · tue fidelissima matrē · q̄ cū inquieta ex
pueto usq; i finē deseruit · et assistebat · cui
estimabili tristicia · z merore tociq; sup
tanī miserabili visione omni · z nali · filii
sui · que diuinitus erepit · miraculose ge
nuit · dei filiū reddidit · z tenerabili a
more dilexit · Etenim itaq; estimare possū

§ 99.

magnitudine doloris · quo torquebat mentissimum
illud cor matris virginis · z mirifici · cui ita strictz
iuxta crucem · z illa mente ihū sanctissimā
que tam caste arripit · tam dulciter aluit · ta
rebzo amplexam · z osculata fuit · corpis sui oris
uidit · post sputoz sordes · post alapaz ictus ·
post flagelloz passiones · post spinaz punctiones ·
diris clauis affixam supiis cruci · z ibi trib; ho
ris pendentē atrocissime cruciari · Et ad solam
estimatione mortis sic stremuerit misera mulier
Quis filiorū ipsa Salomon fundi iussit · ut de⁹ tibi m⁹
Cruta fuit amoris mei ista sollicitudo atq; tā insti
ma misera maternā matris ihū · quādo corde ad
eius dissecabat · z extedebat · sicq; sicut carne filii
dei · que mr ea tam dulciter sic ipsius opaque con
pacta fuit · z nouē mensibz tam delectabile re
quieuit · fuit aut media passio xpi dñi uehemēt
ducta ex assistentia sibi copatiente · dilectissime
sue matris · quid tam desolatam · z miserabili
merore plenam · sub ara crucis stare uidit con
plosis manibz · lacrimosis oculis · · z gula uoce · pi
ens qđ tūc iam penitus erat mortui · adhuc sue pie
nitis · z acerbissime mortis · q̄ oblita corparet ·
mri sic opressa est · ut de ultimo spiritu agonizā
ram desolaretur · z de ea disponeret · quo hic ma
nere deberet · qz eam alteri · s. iohāni · carne sue
discipulo emendauit · dicens · ad illum · Ecce filius tu⁹ ·
et ad discipulū · Ecce mr tua · Et de hac xpi · z ma
tris sue passione · z compassione · i illa sollempni
die sup stabat iuxta crucē · dicit · O dolorosissi
exhumbiles · o ineffabile rhyzarium sn amo
ris · filii ualde patientis · z mr nimis pacientis ·
mr compassa · e pacienti unigenito · filio compassi
e copatienti mri · Tanto em fuit impetus passio
nis dñi ihū · ut q̄ torrens xpm patientem im
plerit dolor · z mebriaret · z eo impleto in
matre effluet · qua filio impleta · i ipm filium
patientem passio quamodo redundauit · Et ubi
putat mrem mirā magis misericorde posse in
uenire · a fidelibz eam frequentabz · nisi iuxta crucē
ihū · Cum go ea sibi quotidie muenire desi
derat · ibi ea querat · ibi inuenit · sacris meditatio
nibz · pulset deuotis precibz · dicat ei hec aut
filia · gemito dulcis mri · z domina illius veneranda
de stationis · q̄ tuo tam bto filio assististi pedes
ti mi crucē · Reduc ad memoriā tuoz dignita
tionis · z innocentes aie angustias tue · qđ
tu habuisti · qui innocens ille vmagnitudo tui ma
culi tui · imo laty è · Cogita q̄ qđ p peccatoribz
tollerare voluit · quoz prima ego sum · Ad te
hodie · o vnica spes misericordie · confugio · plena
fiducia tibi me ipm · z omnes meos · z
commendo · te hodie i mentem · z pronam obz
pono · Oroli pia mater · spondeo me · quoq; tu
qui amore mei · nudus · z dilacerato pendebi
ante te · Etenim no ostenderis se tenere · q̄ria
mem eius qui ad sic sepe pulsauerit · Aut quo
pia ego se negare posset homo · qui ad hoc
modo iuxta crucē aggressus fuit · ubi q̄dā
plena singultibz stetit · to mentis affectu absor
ta · Cui ignē ut putari · mestissima mr · sic
stetit iuxta crucē filii · z ea saluatoris mortis
state uidet · z fil' discipulū quē diligebat · bīm
ihēm dicere mri sue · Ecce filius tuus · Ad discipu

aut ẽe mr tua · ꝯ dicit ad mrem · Ecce filius tuꝰ. Deinde discipulo ait · Ecce mr tua · ꝯ dicit ad mrem · Tu me filio reputabis pmanse · Ideo tibi dilecta commendo · ut de ea pmodum med interim absentia consoleris · eode affectu eã diligas · eade pena ipm subportes · eade diligentia sibi prudeꝰ ꝯ unigenitꝰ tuus esset · Et ꝯ ad discipulu dicebat Johannes · tu me patre spoliasti · Et ego tibi matrem meã carissima tibi trado · Et matrem · qua eodem affectu dilige · Et venerare · eadem confidentia ab ea quasi ꝰ solitꝰ · postula · eande benivolentiam ab ea exspecta · qua solet unigenitꝰ a matre sua · Credit namq ꝯ Joseph ẽ mortuꝰ fuit · aliꝰ dns no fecisset sibi istam iniuria · ꝯ sibi coniuge suam abstulisset · Et eam alteri ꝰmedasset · Sed ex quo Joseph mortuꝰ fuit · Et dominꝰ ab hoc seculo discedere voluit · Et ad Hᵉ exilio post se develmꝰ ve · ipam alteri ꝰmdauit · ut vidualis ugmal' tutore haberet atq patrũ · sibi nuꝰ nata hanc ꝰmodo deduxit · ut am · Et dñe ꝰmendabat · Aptissime aut ea ꝰmdauit ut bto Johanni apostolo · Et evangelistæ · sui Jeromꝰ · Et ꝑmus · Cogitat me io · s · ut ugo ugm cohereret · Et deficeret officiosissime cura adaptꝰ · Et subdit Jeronimꝰ · Non enim prudentissima ugmitas aliam discipulo ꝓ certo quam ugmi ꝰmendat · ut esset admixte grata sanctas · Et floridꝰ aspectꝰ · nisi Et vemisset ꝯ uersandi voluptuosam qꝫ aliquãdiu pudica sed splendore derogatꝰ · Et videtur quid dominꝰ huic discipulo dilexit · Et quo ipm ni fine supꝰ omnes alios ẽtã angelos honorauit · Et hoc · qꝫ dilectissime mrd sue marie · cui post filiꝰ humanitate · omnem alia creaturã seruisset · Johannes loco sui · Et filiꝰ subrogauit · Et ipam ei · Et matrem · no · Et dnam ꝰmendauit · Unde et leo ipe · Amore quo eu plꝰ ceteris mortalibus dilexit · Et fine exhibuit · ut bto Joh Gabrieli archangelo ad custodia mirꝰ dñi sang deputatꝰ · ut archangelꝰ custodiet ugme matrem · Et soles ceteri · Et ille ut missi · Joh vt ut filiꝰ · huic go discipulꝰ que ex omnipotens tanto honore dignꝰ estimauit · eand nos ad omne diligẽ honorem · Et tm matrem devotione ipm salutem · Et dicetes sibi · Ave beatissime · Et sanctissime Joh evangelista · Et floride virgo · dilecte xpo · Et virgo virginꝰ · Et duces tu · Et duc alas nobis sanctas · Et duces securꝰ ad tuum amorem · Et

Circa verbum qd ẽ hora nona emisit · sint · Heli heli lama sabathani · qd ẽ dñe deꝰ meꝰ ut quid dereliquisti me · Et illud ꝓtulit clamans magna voce · no ex impatia alicꝰ quod am illam omnes habuit · Imo Et tm passione sua ꝓ aliqd signꝰ impane ostendit · Unde dicit bto Petro · qui maledicentes · no maledicebat · ut pateret · no dominabat · Et ꝓ hoc qꝫ sic clamans dicit · Deꝰ deꝰ meꝰ · magnitudine sui dolorꝰ · Et que ꝓ nob sustinuit ont · Et humanitas namq xpi · tota fuit torqueri penalitatibꝰ immersa · Et ut ea sensualitate · Et omnes die vices · excepta superiori potestate omnes impetus · passionis qui torquens mebrorum · Et super ꝑplexet · Et hoc nobis dominꝰ significauit · qui Et voce clamans dicit · Deꝰ deꝰ meꝰ ut quid dereliquisti me · Et no ẽ go derelictꝰ illa ꝑsona ad solutionem omnes ꝓsonal' · ita qꝫ tue humanitas fuit dimissa · Et a divinitate separata · dns enim nichil eorꝫ qꝫ assumpsit ꝰmisit · Et ꝑsona ẽ illa derelictꝰ ad hoc qꝫ divinitas exposuit humanitate passionibꝰ sue defensione Et protectione · ac si no fuisset sibi unita · unde ibi derelictione no est aliud · qm' divinitate sua pñ no protegere humanitate a ꝑsequentibꝰ · Et eum glorificandum esse · Et mortem · qꝫ prudenter ꝑsequendo eu exposuit · subtrahendo ei protectionem · sed no soluit unione · Et Cassiodꝰ sup ps xxi · ꝑ Et · qꝫ illud intelligẽt in ps de xpo homine · qui derelictꝰ se sub mediatione testatur · qꝫ vincula manibꝰ impiorꝰ tradi no poterat · nisi maiestatis eius pnm fecisset · sicut Et eum dñs est · Non tenes Et me pretendi · ni tibi data fuisset desuper · Idem vult magr Hugo sancto de xxii · ubi dicit · Fatemꝫ deum quamodo illum hominem Et morte deseruisse · qꝫ prudenter ꝑsequendo eu exposuit ad tpe · no suam pñm protegendo illa defendit ut no morerꝫ · Separauit se dimittendo · qꝫ subtraxit protectionem · sed no soluit unione · Separauit se forte · ut non esset ad defensionem · sed non intus defuit ad unione ·

Circa verbum fuit · Quia · Et te causa sitis dabat ei bibere · vinum mirratum · id felle mixtum · quod cum omnibus alijs ipius membris · refutabat · adhuc pungere · ad linguam · qꝫ sum · et qꝫ amaro vinum qꝫ accepit · no ad bibendum · sed ad gustandum solum · qꝫ ad penam linguae · sufficeret potum gustare · Et ut dicitur ny · Ely sup ait · Scribit Et quod libro · qui apud judeos manualis liber judicum ordinarios · qꝫ Salomon dixit · qui · vinum · Date siceram · i · potum mebriatis mestis · Et vinum his qui amaro animo sunt · ut bibat · Et oblivisc̃ant egestatis sue · Et doloris sui no recordet amplius · Ideo ex hac ꝰpta occasione seniores judeorꝰ statuerunt · ut damnati ad mortem darent vinum aromatizatum ad bibendum · ut passione facilius tollerarent · Et Et timentes nationem devote ac compassive · Et ille hoc vinum dederunt ex compassione · Et devotione · Quidam aut minus crudelitate non · h vinum dare ꝓpter · Et alius duobꝰ inconsiderate attulerunt sibi · Et loco sui posuerunt acetum in felle mixtum · qd dominꝰ solum gustauit · ut impleretur illud qd scriptum est ps · lxviii · Dederunt Et escam meam fel · Et Et sitienti potauerunt me aceto · Circa qd dicit augustinꝰ ꝰmodo de passione · Ipsimator fontium potauit aceto · mellis datorꝰ · Et abnegauit felle · Flagellatꝰ dimissio · redemptor Et venia · Illuditur maiestas · Et vidit vulnerator · Et lanceator umbrarum ꝑfidus · Et sputa · Et est mundum · qꝫ licet dominus nostre vel fecerit · eo qꝫ vel ꝓ tonsa saeta sua vinus sui effusionem sanguinis · Et habuit officium · Et vinum acetosum · Et qd ꝑs · Arguit tamen testimonium mea · Et os mea · Et magnum remedium · Et fuit · Et sanguinis xpi · qui exhaustus ꝑ sudorem sanguineum · Et per extractionem sanguinis venis in flagellatione · coronatione · ma-

tuu ꝛ pedu confixione · ꝛ tande ī latꝰ ap̄ione · Jn q̄ signu ut dicat ny · de lr̄ p̄ꝫ sanguine exiuit aqua · ad ostendēdu · q̄ corp̄ vmasit · q̄i ex sanguē ꝛ aĉfm · putandu tn̄ est · q̄ non dixit Cnis · ad petendu pōe · quo corp̄ale extinguēt sitim · q̄ sitiebat se mox corp̄aliē mꝰituꝝ · Et dixit sitio · ut p̄z gustatom amari potus p̄uenirent ea in lingwa · ꝛ ut impleretur p̄dicta scriptura · ꝛ eam ut p̄hor signi-ficaret ardorem caritat̄ sue ad nos · q̄ tanꝫ sent ipm feruentissime desiderare nram salutem · Quat sitiens multo ardentiꝰ desiderat potum · q̄n esuriens cibu · Etiamꝰ ēm an passione patuerit a se mīssezri calicē · ut no biberet illu · passionē · Vt eam no sustinuisset · significans nob̄ p hꝰ magnitudine sue · ꝛ de pomꝫ imminēt passionis sue · quā nā uehemēt horruit · Exoptato tn̄ iam calice · ꝛ osummata ad fez passioe · dixit Cnis · nolens p hꝰ significare · q̄ tanꝫ fuit amor ipius ad nos · ꝛ q̄ tn̄ sitiebat · ꝛ tā feruent̄ ꝛ uehemēt̄ desiderabat salute hūam gnīs · q̄ ea patꝫ fuisset · si opꝫ foret adhuc maiora p nob̄ sustinē tormenta · ꝛc

℣ mū ꝑbū

Dextu uerbu fuit · Consummatū est · positū ēm dulcissimo dnō ihū gustauit acetu seu vinu mixtū · q̄ idest de murra que amarissima est · ꝛ ne felle murra · te dixit · Cōsummatū est · hoc ē · pfm · ꝛ copletu ē testimoī scriptē · que de me loquēs dixit · Dederūt ī escam meā fel · ꝛ ī siti potauerūt me aceto · Et osummata ē oīs scriptūa · q̄ loqr̄ de me passuꝝ · Et osummatum ē opus redemptionis hūani gnīs · Erat quo caput nrm̄ p nrīs pctis acerbitate sustinens passionis · usq̄ ad cōsummatione oīm scripturaꝝ · que de eu passioe erant prophe pfenerāt · Ita ꝛ nos si hūanū caput sumꝰ membra · ī oībz nrīs laboribz · ī oībz nrīs aduersitatibz · uirtute pfectionis feruenꝫ · ut ad finē nrm̄ quemēte mereamꝰ ab eo atq̄e sp̄le dezem sanctificatiōē · que nullo adipisci poterit · nisi q̄ī bonis usq̄ ī finē p̄seuauerit · ipo mer-ī hoc euāo attestante ·

℣ mū ꝑbū

Septimu · ꝛ ultimū ubiū dm̄ ī cruce pedēs ꝛ manꝰ fixit · patet ī manꝰ tuas omendo spm meū · Exaudiꝫ end̄ sitiet aiam suā pdā sudore omendatū · Paulo end̄ an hꝰ est · ultiam cand̄ dixit discipul̄ suis · Venit pn̄ceps mundi hui⁹ · ad ē sathanas · ꝛ ī me no habet quidq̄m · Volunt tn̄ m̄ arcuto mortis patꝫ aiam suā omendare · ꝛ hꝰ ad nrām eruditionē · sicut docet nos · qui ētra ꝛ timis sumꝰ · ut discretionē spm nrm̄ · te patris ēm mandatis cōmendare · ī ꝛ end̄ ut tuc si in hora mortis nre totalis ꝛ feruens ro uertremur nos ad dnm̄ relesrem patrem nrm̄ · Ex quo namq̄ ipe · qui prim̄ illm habet · ꝛ qui venit nrā trinā tollere · purissimū spm̄ suū ex purissimo corpe egredientem · patꝫ sui mandatis omendauit · quo magꝫ nos · qui terti ꝛ trinis sumus · ꝛ ī quibz mundi pdapes multa mue-

q̄ ad ipm̄ ptinent · ide pctā debem̄ spūd nrm̄ omendare mandatis dīpōdꝫ dei benignissimi patris nrī · ne ab hui⁹ mundi pūpe diabolo ī eiꝰ exitu de corpe apphendam̄ simꝫ aut hꝰ dominꝰ post pfm̄ ꝛ totale testamenti sui · et hor itaq̄ ad nram eruditionē · ut habes sup̄ius a pn̄o materiē de passione · ubi agit̄ de uirtutibz nobis nob exemplat̄ ī xpō dnō passione · Et qua illi ita pati nichil timuit · qd animā mereret̄ p nob̄ fieri optet · Deo ue dāt pōh euāta meditato capite tradidit spm̄ suū · ille · ut dicit augt̄ · qui potestatem habuit ponēdi aiam suam · ꝛ iterū sumendi eam · Ipe end̄ dixit Joh x · Nemo tollet a me aiam meam · sed ego pona eam · Et dicit Crisi · Deo aut qm̄ expirauit meditato capite · ꝑ meditato capite · ꝛ tue expirauit · per que ora audierat euāta · qm̄ om̄ dnūs ipe erat · Et dt augt̄ · Cruce em̄ ita dormiuit · qm̄ voluit · sed ihūs mortuus ē · qm̄ voluit · Merito go timedi est potestas iudicantis · si apparuit tanta moderatio · Vt aut de latere dormientis xpi ī cruce formaretur ecclia · sicut de latere primi Adam dormientis · ī figurā formata fuit mulier · Et end̄ ut impleretur scriptūa Zacharie xpi · videbunt · in quē misserunt · dna ordinatione permissū est · ut una militū lancea latꝰ eius aperiendo pfoderet · Cuius testis est egregius euāta Joh̄es dicens · Et unꝰ militū lancea latꝰ eius aperuit · Cui⁹ quo dicit augt̄ vigilanti ubo euāta usus est · ut no dicet latꝰ eius pcussit · sed vulnerauit · sed aperuit · ut illuc quasi ostiū uite hostiū pandereture · unde ēm̄ sacra manauerunt sacramenta · q̄bz ad uitā q̄ uera est nos nitim̄ur · Unde subdit euāta · Et otinus exiuit sanguis ꝛ aqua · Ille aq̄ salutare tepat potū · hec lauacra p̄sunt ꝛ potū · hoc p̄nūciabat · qd ī latere arche noe hostiū facē iussa est · quo introirent animalia · q̄ non erant diluuio pitura · quibz p̄figurabat̄ ēm̄ · Jpe hoc p̄ma mulier sta est de uirili latere dormiente · Et hic q̄ adam mediato capite dormit · ī cruce · ut inde formaret̄ unde ei · per illud qd de latere dormientis effluxit · Dnūs unde mortui diuinitus · quid illo sanguine mundi · quid illo uulnere salubriꝫ · hec augt̄ · de hac end̄ aperiōe ꝛ uulneratione lateris xpi quidā deuotꝰ loquens · sic dt · Dulcissime ēm̄ dissime ihū · me totū tibi ꝛ cor tuū · ꝛ hoc tortuosissimꝰ pctor meꝰ impediat me · imo q̄ illud microphonissimū caritate dilatari est ꝛ ampliari · Et tu qui solus es potens facere mundū de immundo · accipe me · O omnipotens dextera me · amplius lauā me ab iniquitate mea · ꝛ a pcto meo munda me · ut purificatus p te · ad te purissimū possim accedere · ꝛ cor de meo omnibz diebz uite mee mereat habitare · ꝛ uidere ac sibi facē voluntate tuā · Ad hꝰ end̄ pforatū est latꝰ tuū · ut nob̄ ad hꝰ patent introitꝰ · Ad hoc uulneratū est cor tuū · ut ī illa uita exteriorib⁹ tribulationib⁹ absoluti · ī eo habitare possimus · Quicquid ergo · ꝑ hoc uulneratū est cor tuū · ut per uulnus tuum sensibile · amoris insensibile uulnus

d̄ morte saluatoris

nostrorum. Cui en ardent amat amore vulnerat est. qd amor vulnus quo medicus nos undique petiit. nisi q̄ nos solu corpus sui verum enam cor sui usq; ad intima lancea p̄forari p̄misit dominus ne. Ihc xp̄us. Cuius go illum. cq cor p̄ nobis tam acriter vulneratu est no diligat. Cuius tm ardentissime amante no amaret. Implectam vulneratu nrm. cq manus pedes. latus. cor tam acriter minime p̄forarent. Ozas q̄ ut cor nrm ad hoc duxo. impetens. amoris sui vinclo. carnalo vulnerare. sibi collugare dignet. Quem ipe dominus. saluator noster. qui tm p̄ce. sicut sro vivit. et regnat unus deus in secula benedictus. Amen.

Explicunt sermones de passione dñi ven̄l
a magro Ricardo de dunkelstod

Incipiunt sermones eiusd de ipe festivali

In die sco pasce sermo

Maria magdalena. et maria
iacobi. et salome
emerunt aromata ut
ihm. Marci vltimo. Maria
maria iacobi mater
q̄ fuit Cleophe filia
uxor alphey et mater
salome filia uxor zebedei. et mater iacobi
maioris. et iohannis evangte. Emerunt aromata ut venientes ad monumtm. ungerent corpus dñi ihu. qd de cruce positum deferunt in sepulchro veperunt. Cui en dominus in cruce pendebat. nocte magna clamabat dicens. Deus meus deus meus ut quid derelinquisti me. qd no ita intelligendum est. q̄ trinitas ita dimisit humanitate. q̄ fuerit ab ea separata. Sed sic intelligit. q̄ divinitas in xp̄o no defendit humanitate in passione. plusq; si ei no fuit unita. xp̄s en tam dira pabat mortem. ac si homo solus fuit. et no deus ut p̄z p̄ art de ver. Et hoc videtur si deles dce mulieres dubitabat de eq dñice potestate ipm puro fuisse hoem. et no deum: nec ato resurrectuz a mortuis. sed solu in fili mudano nō retinere sepulturo. Cur go devote ille mulieres nodu vera fidem habebat de xp̄i divinitate. et eq tenere resurrectionem. deo videntes a tumulo post xp̄i sepulturam. et xp̄i clausita. ei que multu dilexerat mortuo et sepulto adhuc humanitatis ossiaa exhibere volentes. corpus suu q̄ puris hoiis ungere disponebant more mundo. qui tha defuncti exhibebant. Et gp̄ hoc ut dr glo. statim sepulto dño in parasceue. q̄m diu lucis oparet. s. usq; ad sol oriasum. ungenta parant. ut lucas tangit. Et q̄ gp̄ brevitatem tpis. eo q̄ imminebat vanno sabbti. et quo tha non licuit oparet. imo nos ebos cogit. explere non potuerut. et sm mandatu in sabbto a vespa usq; ad vesperam silucrunt. et quieuerunt. mox aut sabbto finito. s. orto sole. ut bgandi lucem vidnt festinant emere pta aromata ut hic dr. et lc. ut venientes mane. sept̄ diei. ungent ihm. Ubi docem q̄ magnum meruti sunt pietatis opa apud dñm. Iste en mulieres. licet de domo ihu. nodum p̄fectum fide habuit. in opa pietatis sibi ut mortuo impedd volentes. meruit videre no solu angelos. qd de nullo apostolo legitur et finis. sed ea prime sunt que facto videntes evangte. viderunt mortem triumphatore xp̄m dnm. Per hoc ergo q̄ iste mulieres p̄ legis mandatu p sabbatu silunt dicimus. q̄ per humanas opes no debemus precedere ad laudum finem regula divine legis p̄termissa. sed ordinate facere debemus p̄ legem deus tota cetera de nro thazo mulieres. q̄ fuit p̄les q̄m tres. Nam lucas dicit. q̄ ad eas fuit johanna uxor nisse procuratoris herodis. que xp̄o crediderat. Et alie que de galilea ve

nerant nu ihu. mistrantes ei. quatꝛo aut alus tantꝫ solu treꝫ notat ꝙ illꝫ fuer̃ q uenerebant i noie ita singlaꝛ deuotꝰ habebant ad xpm. quatꝛo solu notat duas. s. maria magdalena vꝫ alteꝛa ma riam. non in negat alias ibi fuisse. dr̃ ioh. dr̃. ꝙ maria magdalena venit ad mo numentum ombꝫ tantꝫ. ꝙ ut dicit aug. luce ipa sola non venerit in ꝙ fr̃e sequete amorem. Johes eam solam notat. i ex ea dem ra oiꝫ euangte eam notant. Et valde ma ⁊ vna sab. i. prima die septimane. q̃ nunc est dies dñica. Sabbatu aligñ capꝫ p septima sinod luc xv°. Semp bis in sabbto. i vna am i scriptura p prima. vn dies. p. factu e mane. i vespe. dies vng n. prima. Vene runt ad monumentu. ozt. ia so. vbi dicit aug i de concordia euañ ꝙ illud no e sic in telligẽd ꝙ mulieres nu venerunt ad monumtu ꝙ fr̃ fuit sol ozbe. ortu sup emisperium nrm seu sup terram. ita ut posset undi ozbꝫ sol. sed venerunt nu relu ex pte oi entꝫ incepit incepit albescere. qd fit nu sol appꝛopiꝛ ad oriꝫonte. qz tr emisperiu supꝝ. i aer supiozis ptem illuminat. ma nentibꝰ adhuc tenebrꝫ sup rram. Et ad dicit Joh. ꝙ venerunt. nu adhuc tenebre essent. qz appꝛopiãte sole ad ortu. aliq te nebraꝝ reliquie sunt adhuc sup rraꝫ et tanto maiores. quãto magꝫ oritur lux. hꝰ er/ vult luc. d. ꝙ venerunt diluculo. qd fm̃ Jeromy e medium int tenebras noctꝫ i diei claritatem. Et hoc ena vult hic marcꝰ d. Et valde ma. ꝛ Volet qui am marcꝰ int dñm nr̃m ceteris mulieribꝰ venit ad sepulcꝝ. Et an ut alie aromata ꝙa uenerit. Ruꝛ. ꝙ hoc i illo euañ ꝛ legitur. pie in creditur. ꝙ nulla aromata paucerit. nr̃ ad alus venerit ad monumentu ad ungendu ihm. qz firmissima fide sperbt. id sussꝰ. ꝛ corpꝰ aromatibꝰ no indigẽ. eo ꝙ i sepulchro no putꝛet. qz durati unitum fuit. ꝛ celeriꝰ ꝛsurrectiuꝫ. ul̃ forte ad no uerit ad sepulchꝝ. qz ceteꝫ iam eundi ad sepulchꝝ. filꝫ eiꝰ ꝛsurgẽs a mortuꝰ ei iam appꝛuit. ꝛ eam de sua ꝛsurrectione letificauit. ꝙ ipe em credit. ꝙ ei se ꝑmo ma nifestauit. eam i hoc ꝑ ombꝫ honorado. qz ipa ꝑ ceteꝫ i morte suauioꝝ dolꝛe ꝑfusa fuit. Ordo qz sup oms alios hoies minoꝝ fulgebat unde. ꝛ ardꝫ eꝰ amabat. Terno qz mꝰ oms qui adꝛat i altꝝ solo eiꝰ sacꝝ seꝰ vginali ozde firma. ꝛ in oussa mansit fides. de duinitate xpi. Ipis em erat discipul. dubitantibꝰ i passi one. ꝛ morte. ipa nullu dubitatiois motu habuit. Sed ut vult aug de. ꝙ no. ꝛ ue. tes. ipa nec admirata fuit. ꝛ ꝙ amo seu perfecta. de hoc. ꝙ vere deꝰ ꝛ homo tam ignominiose tractabat. ꝛ Ordo qz ipa sup oes alios hoies nr̃ maiori desiderio expectabat eiꝰ ꝛsurrection. Dignu go inditur. ut ꝙ ipm natu primo latria adꝛauit. erat ꝑ

ꝛspuet regressum. ab mser. ut sic eꝰ daret. simꝰ singulꝛbꝫ. nuꝰ cor dolꝛ. gladꝰ pꝛoꝛauit. Considꝛandꝫ est illaꝝ mlieꝝ deuꝰ amoꝛ. ad xpm. quis em Joseph. ꝛ nycodemꝰ sepeli uerunt dñm nr̃m aromatibꝰ sed subtꝰ. i celauit ꝙ nycodemꝰ attulit mixturã. murre. ꝛ aloes ꝙ libꝛas centu. Et iste mlieꝝ ad hoc emp uolunt ungẽ. ꝛ hoc venit ex amoꝛ magꝫ ntudne. Condimo em veri amatꝫ e. ut ma gꝭ eligat ipe ꝓpm obsequiu amato impendẽ. qm̃ ꝙ alꝰ impendat. Imo nãle hoꝛribile est nrm mozteꝫ. ꝛ ptractare illu i monumto sed amoꝛ ihu suꝰ mlieꝛbꝫ inerit fragilitꝛ nr̃. Imo non curauit eos fugisse fetoꝛ mortui cor poꝛis. Nec cogitabant ꝙ tam magnum erat saxu ad monumtu adoluisse. nr̃ he bant ad sepulchꝝ positos custodes. hoc totu sanat feruens amoꝛ ad xpm. ut de illꝭ mihi cogitauerit. a si cogitabũt de revolutione lapi dis. hic amoꝛ ita i eis spem erigebat. ut no desistent. Amoꝛ em amantem facit bom spei. ut nichil ꝛputet impossibile. sed credit sed putat. ꝙ amoꝛ desiderio sustinent. Que ꝛ dꝛe runt ad mulꝛe. q. de. no. la. ab. hos. mo. vide runt em i sepultura dñi. ꝙ magnus lapꝭ adue nebat ꝛ ad hostiu monumti. que facebant se no posse revolui. qz erat magnꝰ valde. Et go volentes mtive ad corpꝰ dñi ungẽdi. dw ezunt venendo. Cuius re. no. la. ab. os. mo. Et re. vi. re. la. que ipe no potuerat ꝛvoluis se. e. q. mag. val. ꝛ anglus dñi descendit de celis. ꝛ revoluit lapide. ut dicit aug. Et ut dr̃ glo. hede. Revoluit no ut egressus eius. sed ut egressꝰ eius iam sibi pandat. q ena mortal. clausꝰ vginis utero nascendo potuit mudꝝ mrore. Ipe iam nimortal. de clau so sepulchro exire potuit ꝛsurgẽdo. Et aug dicit ꝙ clausꝰ manet tumulo. xc exuit subti litate dote collata suo corpi. Glos. Gonzalꝫ iste lapis designat pme pondꝛa ad qꝰ mitti entes ad deu ꝙerti nu mspiciut. timẽ mi puta. ne possint michoatꝰ pmaꝫ ꝛsurrexe. Ideo dicit ingemiscentes. Cuius re. no. la. ab. os. mo. i. a corde. i quo xpc desiderat sepeliri. sed non debent diffidere. nr̃ error dere. sed gꝛadꝛe nu lyns mlieꝛbꝫ. ꝛ videbit mus lapidem revolutu. Descendit aut angelꝰ dñi de celo. i. gra. s. sc. q lapide ꝛmouebat. qz totu pondꝰ pme sublenabit. Ipe em dom aut xi°. Jugu em meu suave est. Zonus meus leve. Et qui ꝛ xxj. dr̃. Equus paꝛatꝰ ad die belli. Dñs aut salute dabit. Et bu Subito predenti de umbra ad solem. de ois ad laborem. grave uidet ome qd inaptꝰ sed posqm̃ ab lyns dissuesce. ꝛ ad alia pauluꝫ assuesce repit. usꝰ vellet difficultatem. ꝛ mue met finale qd impossibile esse putabat. Xpo sequtibꝰ nota. ꝙ sm̃ bedam monumtu dñi fuit domꝰ rotunda. de subtracente pꝛe exusa. tanti ambitꝰ ut dicit Remigꝰ. ut vix decem capꝛet homes. ꝛ tante altitudinis. ut ezechias existens i pauimento. vix posset culmen attingere. Ab oriente habebat introitum au

s. sepulcꝝ dñi

magna lapis suppositus erat p hostiu ad dexterā
ingredientiu · a pte aquilonari erat excisu sepl
chr̄e · de eadem petra vij pedu ī longitu
dine · tribz palmis altꝰ retrorsꝰ pauimto emi
nens · sm̄ nigrom̄ hystoriaz · q̄i sarcophagus
suppositꝰ pauimto · ul' ī ipo prete lonulꝰ factus
erat · sicut fit ī murꝭ domoz · ad q̄ spondū ute
silia · ex parietu no desup · sed a latere usꝰ
meridiem erat · vnde corpꝰ dn̄i suscitabatur ·
Ingressis go mulieres ī monumentu · ī domu
cula · cam de petra excisam · ī qua fuit lotus
dn̄i corpis · Nam ante hostiu dominule
positꝰ fuit ille lapis magnꝰ · vt · iii · id ē antu
ī forma iuuenili · sedentꝭ ad dexterā · ad dex
terā ingredientiu · vbi erat lotulꝰ sepulchri
ex latere aquilonari · vel sedebat ad meridi
ana ptem loci · ubi positꝰ fuit corpꝰ dn̄i · ad
finē badam supinū iacens · caput suū ad sin
dentem · ī dexterā latꝰ nudꝰ erat hr̄e adu
stꝰ · ad qua ptē lonuli sedit angelꝰ coopt̄u
stola · i · veste candida · et obstupuerunt pter
reuolutionē lapidis · ī pter nuitate sepulchi
ac pter aspectū angeli · in forma iuuenis · et
pter condicionē loci · qui discedebat a nuitate
ī extra pumebant · dei · Dicit aliꝰ aut̄ dicit
q̄ angelꝰ sederit sup lapide reuolutu · ī mar
cus dicit q̄ introeuntes uiderunt eū intra
monumentum · luc' vo dr̄ · q̄ steterunt iuxta
illas duo uiri · i · angli ī forma uirili · ī in
uestē fulgen · Joh vo dicit · q̄ maria magda
lena uidit duos angelos sedentes · vnū ad ca
put aliū ad pedes · ubi positꝰ erat corpꝰ dn̄i
ihu · Item joh dr̄ · q̄ dñs apparuit marie
magdalene flenti ad̄ sepulchr̄e · Ez aut dr̄ ·
ī plī · q̄ ostēdit mulieribz credentibz mirare dis
cipul' que uiderant · ī q̄ audierat · ī posse
aliqꝫ uideri · q̄ cū dr̄ · me se no credent ·
Ad concordantia nō hystoria discrepantis sm̄
mētem hystoriaz · et sermone de passia · talis
Nam mulieres venientes ad sepulc̄r · mue
nerunt lapide reuolutu · ab hostio monumēti
· i · dominule exisse ī petra · nīt̄ quā domu
cula · sunt lotus domini corpis · ut pdixi · ī u
derunt angelm̄ sedentē sup lapide · de q̄ loq̄r
aut̄ · qui angelus ad̄ posse retrorsa uba dixisset
eis · uenite · ī uidete locū · r̄e · Ipe introierunt
dominulam · ī an latus dextr̄ · seu medio
nale ptem loculi dñi uiderunt sedentē an
gelū · coopt̄u stola candida · de quo luc' loq̄r
aut̄ · qui poste alia uba dixit eis · Ecce locꝰ ubi
posuerunt eū · Et ad mentē reflectentes essent
et stupefacte seu turbate de hoc q̄ corpus
dn̄i no inuenerunt · Tunc ut dicit luc' · duo vi
ri · i · angli ī forma · ī habitu uirili steterūt
iuxta eas · ī habitu fulgenti · ī dixerūt ad
eas · que quid̄ · uiuentē cū mor̄ · no ē hic · sur
rexit · qua' lo · ē vo · Ipe aut̄ mulieres po
hec uba exierunt ato de monumēto · cum
timore · ī gaudio magno · currere discipul'
xpi · ī alias fabz · si apli no credidissent illis
Imo visa sunt illis verba illa fabulosa · qi
delyramenta · Maria vero magdalene que
amabat ardentiꝰ ardentioribz amatoribus

Hystoria resurr. dñi secundū evangelistam

ex discipulis lonuta ē · post̄ s · ī Joh · vt
habet̄ Joh · xx̄ · Tunc ait dñs meus
ī nesa · ubi posuerūt eū · Dicebāt go ī Joh · ce
bant ad monumentum · ī mulieres iterū ad
eas · reuerse sunt credentes se aliquid certius
ab aplis posse inuenire · ī ad michi pter
id q̄ uiderant inuenirent · ill' duobz aplis
credentibz · ī ipe pre cesserat · lento ta
pede p̄ cursum gradientes · pr̄ mariam
magdalenam · que amoris cathena liga
batꝰ ne abscederet a sepulchro · sed stabat
ad monumtū fortis plorans · ī dū flet
inclinauit se ī prospexit ī sepulchr̄o · et
uidit duos angelos ī albis sedentes · unū
ad caput · ī alium ad pedes · ubi positus
erat corpꝰ ihu · qui dixerunt ei · mulier
quid ploras · r̄e · Post hec stans retrorsum uidit ihm stantē · nesci
ens eū ortulanū · dicebat ei · Domine si tu
sustu · e · d · mi · ubi po · eū · ut ego tol · eū ·
quā ad dominū ipse nondū noverat · statim
eū cognouit · ī ut solita fuit · ad pedes
dn̄i appliq̄uit ut tangeret · Cui ihus ait
ut ī Joh · habet̄ · Post q̄ uba ab omnibꝰ
eis discussa sunt · ī ipse de resurrectione redu
la ī confusa statim dicto sepulchro fes
tinabat ad aplos · ut nuncia dñi · ī mgr̄a
sui p̄sentē · ī discendo a sepulchr̄o suas co
pedas ī itinē · unū sepulchr̄o ī ihm in
terpretatus · ait · lento gradientes uestigia
admouerit · ī eis quo dñs uaderet nūciauit · ī ad illū uersus ihm ambularet
orauit eas ihc · ī tenuerunt pedes · ī eū adora
uerunt · Et de ista apparitione loquit̄ ait̄ · Dic
go sē mulieres bis uenerunt ad monumentum
ipso mane pasche · ī bis uenerunt ad aplos ·
ī ī primo aduentu uiderunt angelm̄ sedētē sup̄
lapidem reuolutū · de quo loquit̄ ait̄ · ī intra
dominulā uiderunt iuuenem sedentē ī dexterā
ut dicit marcꝰ · Et ista post hoc uiderunt du
os uir̄ se stantes int̄ sepulchr̄o · ut dr̄ lucas ·
Et hic uenerunt ad aplos ut dicit lucas · De
inde ad ecclesie fuissent ad sepulc̄r · ad pe
tro · ī johannē · uidit maria magdalena du
os sedentes unū ad caput · r̄e · ī uidit dñm
ī orto · ī de ipsis mulieribz loquit̄ joh · q̄ respi
rans inuenit consonas suas ī uia · ī uir̄ ip
pauit eis dñs · ī de ista mulier̄ loquit̄ ait̄ · ī
hic secundario uenerunt ad aplos · qz ī primo
uentu minauit eis uisione angelorꝫ · si ī re
surrectionē dñi · ī appropiauerunt eius pedibꝰ ue
nerunt · Hec pax q̄ dicit mr̄ euāngelista primā
ne apparere posset aliq̄ discrepantia · in ī inda
te nulla est · mr̄ eos discordia · sed q̄ unus
omittit · alter supplet · ī quilibz uidentē dicit
ī omnis sil' plasma · ī repletam · Cum dr̄ illis
nolite expauescere · ac si dicat sm̄ aug̃ī ī
eme · Cauendum illi · qui no amant aduen
tu suprioz cuiusq̄ · vos aut̄ nolite timere
mea presentia · q̄ videlicet omnem videre sm̄
qui · naza · reuelatur · no ē hic · s · p̄ presentia
mea · ut ait aug̃ī qui mihi deest p̄ potentia
maiestatis · Ecce lo · vbi po · e · qui d · si m̄ non

redus · uanus reddat sepulchro · ppt hō em
teuolu lapide · no ut ipe exiret · sī ut nob
ostenderet locū corpis uacuatū · Et nō q angls
uolens mutare mulieribz rsurrectionē dm ·
p̄misit eis passionē dō · ihm · q̄ nazar · cruc ·
Et p hoc significauit nobis · q̄ nr̄ gaudia
rsurrectionis · debemus memorari amaritudi
ne passionis xpi · ppt hō end hodie disci
obtulerunt dñmo parte pisces · z fauū mell' ·
Nam p fauū mell' intelligim⁹ rsurrectionis
dulcedine · · z p piscem assum xpm · ueru
te passū · q̄ simul cōmedē debem⁹ · no solu
cogitando · sed ope imitando · ut sic p̄ passios
per aliquale corpis mortificationē · z castigatos
z pcaam · z per alias uirtutes · nob · xpō pas
sione ostensis · deo rsurrectionē · qt dom⁹
surrexit a morte ad uitam corpis · si ita
sperare nos surrexisse p̄ p̄mat a morte pcti
ad uitā iustitie · gaudeam⁹ z cogitem⁹ · q̄ do
mo surrexit ad uitam immortale · ut z nos
tante ambulem⁹ · ne erubescam⁹ · ne nob dicat
" vlg dīgnat · Qz ute dicte dñi · sepe · Iesus
qz indignū se iudicabat discipulū · eo q̄
negauit · magnū · sed pcta penitētia no noret ·
" in no placuit · Et quasi dī · ingls petrō
" uocat ex noie · ne desperet ex negatione · qz
" pre · v · i gali · ubi eū inde · s · d · ws · imi
nente passionis sue tpe · qui xxvi° · Quasi i
mūdē · Rene de redemptore meo dicī · pre
cedet uos i galileā · Galilea uulgo facta trās
migratio interpretat · Saluator end nr̄
iam a passione ad rsurrectionē · a morte
ad uitā · A pena ad gl̄am trāsmigrat · z p̄
rsurrectionē a discipul' i galileā uidet · qz
z nos rsurrectionis eius gl̄am post letū inde
bim⁹ · si no a uanis ad ubertū celestis dñe
trānsmigrem⁹ · Et nōdū · q̄ ex euangelio
colligit · q̄ dñs p̄ alias apparuit · post
quā · z p̄ istas de quib⁹ euangē no loquit ·
hodierna die · quibus apparuit · ad fidem
sui corroborandā i ordinē fidelium suorū ·
" magd · Nam p̄mo male · ad ipā ad monumentū
fleret · z corpis ex mīe veneratione inde
sublatū reddet · dñs sub ortulani spe ap
paruit · q̄ ad ex qualitate uestis sue uere ag
nouit · q̄ erat ihc nazarenus · de i mūdo ·
qui a iudeis crucifixus fuit · z qui ipsam a
septē demonijs liberauit · Deo mulieribz ·
q̄ audito angelor testimonio · q̄ nō solum
uerbo consolante · sed end habitu fulgente
gl̄am triumphantis · amplectunt · ad de septē
chris ducentabant · se ostendit · z eas de
sua rsurrectione certificauit · Petrus petro
ppt abnegationē sue · ter · q̄ · z magro dño
se manifestauit · Petro · discipul' i emaus
duobz · z de ipo loquentibz · dñs se ondit ·
z ad eos mittens i cena ubicūq; ubi ex
quodā modo spāli fractione panis · que
antea · ad discipul' suos manducans exercē
solebat · apti sunt ipoz oculi · z ipm cognos
cerunt · Deinde ad discipulos congregatos i ce
nendo turbas · clausis ianuis ingressus · de q̄
uia tarda credulitate aut · Exegit i omā

xvi sup ewāl · Et rsurrectionis dubium tarde e
dixerunt · no tam illoz infirmitas · quā uel
ut in diem suā infirmitas fuit · ipa uidz
rsurrectio dñi dubitantibz p multa argumenta
modo tracta est · q̄ dū legentes agnoscimus · q̄
aliud · quā de illoz dubitatione soldam · Et
nō · q̄ i euāo no legit · q̄ post p̄mū diem
eis apparuerit · nisi quisquis · ut dicat · quasi
i de concordia euāo sp̄ certa fuit i octaua
die · ubi uidit eū thomas · Deinde ad mare
tyberiadis · Octaua i monte galilee · Nona ipse
mestrenabz ut dī · q̄ · Quod i ascensione i mo
te oliueti · si no fuit ola septa · ut Iohēs facit · Cre
bra end erat · ad eius usum · in ascensionem ·
z hoc ad cōsolationē corpis · z ut p̄ in christi
pis latitantibz · p timore iudeoz · sel' ul' big ab
eis uisus est ad cōsolationē corpis · In galilea uid
no dam · nr̄ sel' aut big tm · si ad multa pta
te omissa sui fecerit · prebens se eis uiuū p
passionē suam i multis argumentis · z signis · ut
luce tradit · i actibz · ppt q̄d · z aplis dicit · ad
Cor xv° · dī · q̄ uisus est plus q̄m quingentis fribz
sīl' · unde uisus est iacobo · de quibz apud
bz i euāo no habet · Certa apparuit xpō · q̄
titur qz xpc no crimē usurpat · z ad discipl'
suos post rsurrectionē · Illud end fuisset eis
magna cōsolatio · Aut sic dicit · i mea pte dubi
q̄ dominus voluit discipulis · ut rsurrectionē suam
dus declarare · p̄ni erat iudas · rsurrectionis · z ad
hoc fuissent · q̄ plures eis apparuit · z ad eos fami
liariter loqui fuit · z comedit · z bibit · z eos se
palpand' p̄buit · Eodem eis manifestand' fuit
gla rsurrectionis · si q̄ rsurgent ad uitā mortalē
bite · z immortale · z ad hoc manifestandum
valuit · ut no crimē ad eos usurpet · sed p̄
secerat · Alias forte d errore duci fuissent · ut
credent ipm rsurrexisse ad uitā · qua plus huic
consolationi aut de crimine ipis prius eis · ad
uita · promisit · p̄ni · d · Iohēs · xxi° · Deo undebuit
z gaudebit cor vrm · z gaudiū vrm nemo tol
let · Quando · ut · ex quo corpis dñi p̄ rsur
rectionē fuit clarū · quare non erat discipl' suis
claritatem post rsurrectionē · Ame p̄ni tho · ubi ō
q̄ dominus precipue voluit ostendē post rsurrec
suā discipl' suis · q̄ ide ipe esset · qui mortuus fue
rat · z ad hoc mīm fuit · ut se eis ostenderet
tali forma i qua prius no eis usitata fuerat ·
ne alia apparere · Immutatio end p̄ni aspectus
magis dubitare ont · si go eis suā claritate
ostendisset · potuisset apparere alio quo prius ·
Imo ut p̄ usum cognoscent esse eundē · z plus me
dos · usitato · optuit ut distincte attendent z
cognoscent effigiem sancti sue · quā alias p usū
cognouissent eū fuisse eundem · Ihs aut no po
tuissent fecisse · nisi solo colore sancti sue · z n
claritatem ipis ostendisset · Unde Augs ad
oros · In claritate carne dominus rsurrexit ·
sed noluit i ista claritate discipl' apparere ·
qz no potuissent ceteris tantam claritatem pfm
cere · si eam antequam moreret · p nob · z rsur
gere · quādo trāsfiguratus est i monte · discipli
eā videre non potuīt · quāto magis claritā

tata tame eu uidere non potuissent. Hec de eruam°

Nūr sunt aliqua dicenda de mā fest° p quo nōnd' p'mo q' sit aia est uita corpis. sic tristis ē uita aie. Et sunt separāo aie a corpe ē corpal' mozs. z h' fit p peccatum mortale. p qd spualr mortē h'z. z sicut remissio aie ad corpus ē rsurrectio corpal'. sic tristata insistio grauis. z delictu culpe p remissionē ē spual' rsurrectio aie de morte pcti ad uitā iustitie. Sic ondo nōnd'. q duplex ē rsurrectio aie seu spual'. corpl': et proportionabiliter duplex resurrectio aie seu spu al'. prima rsurrectio corpal' ē impossibilis: ut ad aliquis rsurgat ad uitā mōrtalem. ita ut iterū possit moriat'. quemadmodū fuit de lazaro. z aliis a xpo. z alterius suscitatis. z est de istis qui cū xpo rsurrexerunt. unde quasi ē epla ad hebr. ad qui ad domū surrexerunt. pacto suo testimonio. ī ecclesia pulueris tradiderunt. z ista ē rsurrectio signat prima rsurrectione aie. z impetrata. vt si aliquis illis diebz p penitentiā ab surrexerit a morte pcti ad uitam iustitie z gratie. et nūc h' paschali tpe ducunt' ad eccl'am sicut camus ad vomitum suū. z sic utrq; mutat spualr. z sepe p annū totū iacet ī pcto tanq; suis mortuus z sepultus: de quibz d' suis d' hec lectio. in symone pōt festiuitatis. O amatores scē. o mimici cruc' xpi. qui nr'am amplectimini to nōie diem xpianū. xpo ad nos uentūo pacifice hospitio. rosicientes pecta nr gemitu. castigates corpus. elemosinas impendentes. Et ecce susceptum pdit. mimici. vmo qd' repellit. nequicias admittendo. tanq; nō ingredi uelit. z honor' debeat' xpo pōtifici. q; ad luc stetit. seu ad nos uenit. z tanq; nō exigit ducentis rsurrectionis ipe qua passionis. Quidunq; ī pozibz symonis. p ad uerā ōnoz rēdiit. dolet de pdit'. z quo sicut cauendi fuit pcta. Intendū aut' est. q humor qui ad ueniunt ad pozē sua uitam. qui rsumit pcta ante rosicta. z qui non cauent mortua uestimenta. induerunt ad lapsum. no habuit ut displicencia de pdit' pcto: sed exteriora opa de q̄ bona fecerunt. solū ex quadā filautia z rosticitate tpis. z ne totalit' nidificent diuersas ratiōes exponendo: z q; sic symō uidebat decipere sacrificium eucharistie. ī mimū pueros ante tuum suaz. ut q; non habuerint sacrificium. timendo ne cauendi fuit. ex quo ta cito recesserunt post susceptū sacrm. fides effecti z q; sont nūc. qui pius fuit xpi. ēplus. z pus tra dit' ē effect'. Et sicut ī nūc. sic dr' ī euangelio. dyabolus mutuit post buccellā. Sic sathanas quē pquales nōs primā. z susceptū sacrm a se repulerunt. no ī eos ducent' ad septe se nequiorib; z fm dm symam fiunt nouissima illius hois pciora pioribz. Et quid de ceteris dicam. nisi ad qd' scriptū ē. qui baptizat' a mortuo. z tetigit mundū quid p fecit lotus eius. Et ī pcō apli. Di effugientes

inquinatione mundi huius. z hijs rursus implicati superant'. facta eor sunt deteriora priorib; Et ecce sunt camis ducissus ad vomitu: z sus ad uolutabrū luti. Et Salomon dicit. Sicut canis ad sibil' est. qui reuertit ad vomitu suū sic pctor. qui reuertit' ad pcta sua. Et dom̄s ī euangelio dicit. Ecce iam sanus factus es. noli peccare ne aliquid deterius tibi contingat. Et cū salomon dicat. fili peccasti. no adiicias iterū. s de priscis deprecare. ut tibi dimittant'. Et dom̄s ī eccl'a dr. Cum spūs immundus exierit ab homine. ītra Alia ē rsurrectio pfecta. s ad uitā imortale. sicut cū quis resurgit amplius no moriturus. quemadmodū xpc hodie rsurrexit. dicente apīo. Cristus resurgens ex mortuis. iam non moritur. mors illi ultra non dominabit'. Et signat aie rsurrectionē pfectam. ut ad h' sic resurgit a pctis ad uitā gratie. q; amplius no recidit' ad mortē pctor. de hac rsurrectione lo' Joh. ad dr ī apocal. Beat' z sanctus qui habet partem ī rsurrectione prima. In hijs enī scdā mors no habz potestatem. sed erunt sacerdotes dei z xpi eius. Cuius quidem rsurrectionis de. ī. Cui non solū a morte que ī pcto ē diuinitus. verū etiam qui ī eo q̄d uiuere erit primanet. In isto scdo mortis ī eterna dampnatio no habz potestatem. Et ut nos qui iam dīo precedente p primam de morte aie z de pctis surrexim⁹. p maneamus. z no mortuamur ut p pctm. Necessario sunt nob̄ instituta que dicti p hanc q̄dragesimā. z pdicta nūm nobis est. ut sp stemus ī prima fide. modis ea pcis dictum. ut indueret tanq; arma pcta. z sp attendamus ad uitā nr'am. ut rotidie uita horam finem nob̄ rapiat. de dies isto die facti dicti cogitatus ē. z q̄d inueniemur reprehensibile. deleamus p contritionē. z erit uita nr'a sp munda. opa nra una. z placentia deo. Et studeamus fīnos ejus plane satisfacere p pctis: z ēdmē ar pfolui hic quia debeam p pctis dmōs fis. aliud enī affert multas utilitates. ut predixi. ēt pdicauī de suffitione. Jam nūa sunt nobis valde ora quadra. q supius ī quodā sermone. quibz pe. z debz se ho munire. ut efficacius resistere valeat. diebz tēptationibz mundi carnis. actualissimā demonis. qui ita arcta temptat nos. q̄m pius ex multis causis. qs ī prima dnica dixi. Et utez tota valde nam. z unde est homo. ut modo effugiat occasiones pctor. q sibi pius sunt. z modo esse possint causa ruine. z est sile sicut quis. si ī lubrico ambulas cadit. quo mō a casu tuto erit. nīsi lubricū fugiat. sic ī ḡtōne. quo cū homo. q mō xpo rosurrexit p primam. z no dum firmata ē. ī bono statu potest. si no diligenter fugit. si ea iam ītacte incepit. q sibi pius occasione ruine p̄stiterunt. ut nu primus splendida tela tua sint edantata. q̄ mō istam euadet iam. nisi eis causam

§ sic sepaco grē abaīa ē spual' mors et hec fit p. primū mortale

nōp nūr

exludat · que impudicq; mulieq; aspq; z m
tanta colloquia fugerent · i sedutate lux
urie · quo vincet · ni ista fugiat · qz hi est
totti diana pugna · z vana victoria nisi
fuga · Ctui ena ex spuoz sanctate mala
q semp aspexit delectatq; e imitand · quo
quon mus imitabit · ea si nolut sanctate ma
loz dedmare · Quat namq; aer malus
assiduo flatu tactq; corpa infiat · sic tpis lo
cutio assidue audita · z pcepta opa sedule
usa · amq; in sicut ouinent · z sic de mun
merf pcmtf · z cuiq; eoz · Sed · d · aluis qz
cclia fugiat · i duinis offitis · hec dies qua
fecit dominq; · exul · z le · ea · Et ita debemus
modo gaudē · z hoc e · i messanonibz et
ouinis · re · z reteris · quibz absq; sum · sond'
q; no ome gaudiu est bonu · ne dig tristica
mala · Et ideo ut intelligat · quo gaudē
z tristari debeat · z de quibz iuste debeq;
q; duplex est tristica: qdam de pse, bona
ut tristica de pctis · z ista qz primet ad co
tritione · per quā delent pcta · ipa est dolē
benda · qua bona sim se · Et quis sit sim se
bona · in pte fiet mala p effim · ut sis si sit
tam immoderata · q; hoem sit aggiat · ut
eu a bono ope retardat · Omns em tristica
magna nata e amy grauare · z ita depmē
ut homo tediosus sit · z nichil ei age libe
at · z io aplus · ni · cor · ii · Deus wlt ut
penitens maiori tristica de pcto absorbe
at · ne forte desperet · aut a bono ope tor
queat · ymo humor tristica ad gaudio misce
du e · qz dicit augs · i de pnia de pcto do
leat · z de ipo doloze gaudeat · ic Alia e
tristica de vere bono · ut de hijs q; primet
ad laudē dei · aut salute gpam · a gxmoz ·
et tal' tristica e duplr mala · primo sim se
eo qz e de vō bono · De quo gaudendu esset
Deinde e mala p effim · inquātū aggiat ai
mū hoīs · z sunt eu tediosum · ut no libe
at agere bona in ombz · Et potissime i ist
rebz i quibz quis tm tristatur · z tal' tristia
non solum hodie · sed z semp fugienda e ·
qz est grauis in se prim · eo qz e amdia · z
nisi ex ēd · mlta mala · z tot z deserti
i spualibz · ut declarat b · greg · xxxi · moz ·
z bn tho · 2ª 2ae q · xxxv · z ric · i de summo
bono · Pulo dux est gaudiu · qdd est de
rebz malis · aut ei mutamus rebz · ut sint
pcta · a occasiones pcoz · quoadmodu sunt
magna honores mutami · diuine inhe lu
bidanea delicatoz nboz · z potus pre
nosius · nesciu pulchritudo · a magna si
nitas rozum · z humor · quibz sdares hoies
undiq; gaudē solent · z tale gaudiu est
malu · z fugendu · qz sm aug · i epla ad
quedā comite · Ista sunt de quibz nos nlt
gaudē mudo · ut peamus cū amatoribz hu
mudi · Et sm greg · i omie · de Ezechiele · qn
hom humor affluit · no debz gaudē · sed
pona timē · ne forte dnus p mot · quietis humos q
p hemod hui satisfaccre · z no ēpiare
mereredem in utam etiam Aliud e gau

diu de bonis · ut sunt pdē deg · at ea q; primt
ad dei laudem z honore · z ad mam · z ad gr
moz · etiam salutem · z illud e bonu sm se ·
qz bonu e z laudabile gaudere de bonis · et
est ena bonu p effim · inquātū sunt hoem
pmptu ad bn spandu · Ne ista spualia · quib;
delectat · z gaudet · z rideo illud gaudiu · no
solu hodie · sed est semp agendu · z potissime
hodie · z toto paschali tpe · sicut em · i pol ·
tate oputi · z refectati sumus ex memoria
pcoz · Ita nos gaudē debem · ex veritate
lete resurrōis xpi · z oim bonoz · q; sibi da
ta sunt · z q; ipe amicis suis · tulit · Et primo d
verdare debem · z intime gaudē · q; dnus nr
pat morte · statim ad infernu descendit · z eu
potenti spoliauit · at hodie lete redies mmor
inter ne sctoz patre · eduxit Quo q; rond' · q;
ut dicit doctor sup illo · Exiuit · de xl̄ · qz
nor sunt loci · quib; detinebant · alie · infimi
sunt · z e infernu in quo sunt oim damnati
ad pena sensus · q; actualibz pctis · In eo sunt
adhuc alie purgande p pctis venialibz · z ena
q; admissis mortalibz · In illo pnd · qui tm m
ortalibz decesserut · qui sm nigrem · n · sunt
nillam penam · a · patet · pena sensus · si tm
dupm · In quo sunt ut dicit doctor · z sco ·
i · iiij · pte sume · q; lxj · Dd · z ibi · qui decef
serunt · in xpi morte sine peto mortali · a
pdo · mudi · usq; ad illud tpe descensus xpi · ad
infernu · z qui plene erant purgati · ibi sci
fil detinebant · i limbo patre · ubi nullm ha
bebant doloze · nisi forte ex dilatōe glie · ex
q; in spe ymo certitudine magnu habebant
gaudiu Dedo rond' · q; ut dicit doctor · super
iij · z sco tho · i iij · pte sume · q; lxj · Quari ad
dnm expectant · i recte ipe sm eam no re
surrexit · ut patres sctos · si sponte descendit
ad limbu · ad amicos suos vinculatos · ut eos
inde potenti eripet · Et d · aug · i quod' sm o
ne · Et eusebius · q; ostium ad dnm descend ·
ad limbum patre · tenebre iste resplendue
runt insolita luce · z statim malignu spus
detinetes alios sctos tetrori inquiete repetut
z dicit · Cuius e iste tam sctus tam tribul
tam spelarg · nudum tlem nr excepit tartar ·
nudum tlem mortuu nobis misit mudus · no
solu mud non veret · supplicia · sed · z alios de
nos vincul' solut · multū pius in hac mag
na caligine · z tanto semp carere gaudiu lu
cis appuit · Domo aut · post ipius crudelis vo
ces limbu mutte · mox obtruit sctoz ebe ·
z redemptoris vestigijs · pcubuit · z ei mes
ta supplicatiōe deplorant dicentes · Adueni
desiderabil · z clementissime ihu · que desi de
runt expectabamus in tenebris · te nra uota
banc fusp̄riate larga equebant lamēta ·
sicut redemisti vinos · caute tua · sic eripe mor
tuos · morte tua · fuerte vulnerati fossis · miser
dr · iam solue gemitus · z statim eos dnus
repleuit gaudio · qz statī inducit · duinam
essentiā · z ea beatice fruebant · z insup mg
nū habebant gaudium · ex prima benedicte

aie xpi vnte detati ⁊ pulchritudinem oi decꝰ
uirtutu : ⁊ sicut tue dnīe suos letificauit ⁊ ita
dapnatos de sua dapnatione ostendit ⁊ ex quo
sideri ꝓt ⁊ quo ultra pena infernī ⁊ sn dapna
ti ⁊ ꝛtr abyssi hñ habebant dolore ⁊ nō indeꝛ
magnū gaudiū eoꝝ qui erant ī lymbo quo
ipi ꝓpetio ꝛtuerunt ⁊ nō cognouerunt ꝓpe
nūc ꝑmanos desiderabili intuitu dei ⁊ quem
sn iam ostensū erant ⁊ q̄ndā fm Crisi maxī
malū ē ⁊ maiꝰ q̄m mille infernī ꝛr ⁊ ꝛgo
uerūt q ꝑ breues ymo q̄si momentaneas de
lectationes q̄s hic habuerunt demerūt aeꝛ
bam pena infernī etiam ⁊ Tertio nōnd'
q dnīs non statī eduxit eos ⁊ sed sicut fm
corpꝰ p triduū ī sepulchro iacuit ⁊ ita pe
ide tpe fm aiam in inferno mansit ⁊ Diceꝝ
nō ne deꝰ fuit ⁊ hꝰ triduo ⁊ paradiso ipe em
latrōi dixit ⁊ hodie mecū eris ī paradiso ⁊ hm
q ꝙlex ē paradisus ⁊ pmo est iste locꝰ tēsti
deliciosꝰ ⁊ que deꝰ posuit ādā ⁊ eiūd a pnō
⁊ ī isto non fuit dnīs isto triduo ⁊ nr̄ec latr̄
Inda paradisꝰ ē celestis ⁊ ē tertiꝰ empireus ⁊
nr̄ī ⁊ isto fuit latr̄ tue ⁊ q̄ nemo illuc ascendit
usq ad diem ascensionis ⁊ Tertia paradisꝰ ē
spual' ⁊ ē mīa eterna ⁊ ista ē clarꝰ dei uisꝰ
⁊ beatica eius fruitio ꝛr ⁊ istam habuit la
tro tm alios sanctos ī lymbo ⁊ De ista loquit
dnīs ⁊ tu dixit latr̄ ⁊ hodie mecū eris ī pa
diso ⁊ Hic go dnīs per triduū ī lymbo ma
sit ⁊ hodie letꝰ inde ascendit ⁊ ꝙsoꝝ bra
chia pressit ⁊ quā tam ut pie tradi ꝓt ⁊ sic
ad locum sepulture duxit ⁊ ubi in ꝓpio gre ui
dent ⁊ quo deꝰ salute dīna venit ⁊ iam cor
pori ⁊ effusū sanguine ostendit ⁊ vemꝰ mi
planxit ⁊ vere atq ꝑfecꝰ homo fuerit ⁊ de
clauso sepulchro exuit ⁊ sic apud inferos
tm ubi sunt damnati ꝙ mortalibꝰ ⁊ pu
eri ī originali ⁊ Et sicut lymbꝰ patꝰ est eua
uatꝰ ita miꝛ doloꝛibꝰ uidebit uisuꝝ ⁊ q sic
erit purgatoriū fuit nec euanuit ⁊ ex sm
plari gra xpi ihū nri post talem victoriam
ꝑsonalē ad tartara rapuit ⁊ descendendo
sic enī solet fieri ī aduentu ītem ihūs Tertio
debemꝰ attente cogitare ⁊ de hoc ex mīmo
gaudē ⁊ q dnīs mr̄ pdie ꝓ nob passꝰ ⁊ hodie
lata surrexit ⁊ ⁊ q hec dies amplius nob prodest
videamus de sepulchro qm̄ expulsus de celo
de celo expulsit materialis sol qui mane oī
nuꝝ ⁊ uespe omdit ⁊ sed de sepulchro radi
auit sol iusticie qui amplius nesciet occasū
q xpus resurgens ex mortuis iam no moꝝ ⁊
Tertio gaudē debemꝰ q dnīs ⁊ saluatoꝝ
mr̄ que mīpi iudei se exuuiasse putauerūt
ut aut augē poste illusiones ⁊ flagella ꝙ
spmeā roꝛnā poste supplicia ītus ⁊ aīmeā
poste dreā mortem ⁊ infernā hodie de suo
simeze pulchroꝝ surrexit q̄m an sui ⁊ q
licet fuit totalit pulcher ⁊ omō immūis
ab oīm pcti macula ⁊ ornatꝰ oīm uirtutum
decore tm plus quā ī corpe passibili ⁊ mōꝛ
li nūc ad sui ꝛrectionē immortali raꝛne ⁊ trabea
ta ⁊ quatuoꝛ ornatꝰ dotibꝰ gle quas m

se omēr ⁊ nob in fine tpm ꝓ pmio ꝓmisit
Retrogrādē debemꝰ ꝓ nob mīnotū ꝓ ue
ram fidem dnīs ⁊ saluatoꝝ mr̄ nā ipse
ꝓ ignominiam sue passionis ⁊ p obediam me
uit exaltari ⁊ sursūdando ⁊ manifestari nom
sue ꝓ mūdū ut nec fame hoes ⁊ demones
illu qui mr̄ nos humana ratione cōsuluꝝ est
esse redemptoꝛe mūdi dei filiū sibi ꝓ oīa coe
quale ⁊ nō solum xpc fm ⁊ uerū sua q̄ orbi
detestabil' fuit nec honorī facta ē ut reges
⁊ principes assumat eam ī frontibꝰ suoꝝ galeis
⁊ clipeis ⁊ diadematibꝰ ⁊ purpuris ⁊ ubiq ue
xpi exoret gloria Secundo congrūdē debemꝰ
iurgiū hūdite bnīs aptis ⁊ toti tre fidelū
q ꝓ triduū ingemuit ⁊ quā dnīs hodie
exultauit gaudio ꝓfudit nō eis sempiternū
ꝓbuit ⁊ ꝓpt edificandā fidem omeq̄ dubiū
a cordibꝰ fidelū extirpandi ꝙrrectionem am
ſiam rectam ⁊ veram multis argumētis manife
stauit ⁊ irrefragibile ꝓbauit ꝓ testimoniū angelo
rū ꝑ ostensionē uulneꝝ ⁊ ꝓ expositionē scꝛp
turaꝝ ⁊ frequentē apparitionē Tertio gaude
amꝰ de oīnibꝰ bonis que nob' dnīs meruit
ꝓ sua passionē ⁊ gloriam resurrectionis ubi no
tandū quo modo mīplices defectꝰ ꝓ sua
ritatis nomen ⁊ ꝛr ⁊ dnīs meruit nobis libera
tionem ab istis oībꝰ Nō aut̄ mo ab istis
liberatꝰ ꝓ in finali iudicio si enī nec erimus
de salutis ⁊ tr ꝙsumemur rozpa uera glosa
⁊ libera ab oīnd defectu ꝛr ⁊ Ter ⁊ hīs sua
ue oīa dona semꝑ ⁊ nūc ꝓpue cogitare
debemꝰ ⁊ de istis mīmis gaudē q illud e
gaudiū hōis ⁊ ad illud hortat nos ecclia
nō mo frequēat ī dīnis officiis Hec dies quā
fecit dnīs exul ⁊ le ⁊ ea Quārt aliquis
ego nō sno tua cogitare ⁊ si cogito ea ipa
me nō delectant Rīno ꝓ ista ē culpa nra
q assuefecimus nos ad mundana ⁊ carnalia ī
quibꝰ nonne tosicuuius delectari ſi nūc de
bemꝰ nos assuefacere ad spualia ⁊ bona
⁊ minieriꝰ ea amare ⁊ deo placere ⁊ mo
dabiliꝰ plus ī eis delectari ⁊ gaudē q̄m ī ais
vmḡ delectati fuimꝰ ⁊ delectatiōn pueria
⁊ miserias amaritudines ⁊ qua nō sēp
penituit ita enī sūt assuefacti sunt ī bonis
ita legit de b. bilx ꝓ sibi pena fuit omēdē
aut dezmē ꝛr ex nēgligēcia nē Videbit enī
sibi quo tpe q̄ pōt ⁊ a melioribꝰ q aplus
dilexit mipedirēt ita scribit Incomensi
ī tractatu de ordo mozali de quodā sto pze
qui ita se assuefecit ad bō q̄ q̄m diu hoes
ad quibꝰ ꝏsalutē bō tractabant sp gaude
bat ⁊ sine tedio fuit ſi q̄m ato repent loq
mutilia tediū habuit ⁊ dezmitere cepit
⁊ ꝓ cōsilio est de nobis ut ī pnīa simone
detet de nob expuī Illum attendiamꝰ iam
dezmittē qui ad fabulas essent uigiles ⁊ at
tenti Isti go sti hoes fuisse scitis nobis ⁊ nos
habemꝰ aiam ⁊ corpa sicut ⁊ ipi ⁊ igit
ita nos ad bō assuefacere possimus sicut
ipi fecerunt ⁊ q hoc non fiebat nō e

d' ihūi padiso

qd

cō dcm
ī sumꝰ

exeo

aliud qᵈ no possumꝰ ꝑ qᵈ nolumꝰ. dicit em
Jeroma. ꝑ malis no posse no ē ī causa. sed
nolle ēt m culpa. Det nob emendatōne
uite ihūs xp̄us dñs. Amen. ℟ Sermo cuꝰ
d'd' von miserdis dñi applicabil'
festo v̄isitacois dñi.

Fideliter dicas dñe mecū tu
tabo. ꝑ lxxxvij°. Dño bñ
ī quodā ꝑmisse. dt se vi
dere mias dñi ni se de
quibz dicere but. rogita
uit. ut easdem mias dñi
etiā nos ꝙsideremꝰ. z si
qᵈ eare ī nob' mgenia de ipō deo grānas
refrenamꝰ. z si qᵈ nodū accepimꝰ laboremus ut eaꝝ a diuina largitate ꝯpe mereamꝰ. ipe em dñs benigna ēt. z paty nobis exhibere eaꝝ. debitu. sicut sanctis
1 Prima mia ēt ut ayt bñhardꝰ. ꝙ me a multis ꝑtis ī seculo positu custodiuit. quā miam etiā quilibz nrm in se fateri debz. quis em nō uideat. qᵈ sicut ī mlīs tradit. sic etiā ī mā alia pcta potuisset recidisse. ni ipm ō ꝑpōns dei mia custodisset. tanta nāq; ē humana fragilitas. tanta ignorantia nra. z ta in tanta uita z usuario. z ni sup tot sint simuli tacis. z mlmationes ad pcta ab mtiōe vementes. tot sint laqi z tēptacones ab extīo. z a toto mundo. z ꝙi inuīsibles aduīse demones hostes nri. ꝙ nemo ē qui non sedulo caueat. nisi ei dominꝰ sua
2 hic ꝓuarꝰ ꝑpt. qᵈ ī ps dr. Rasi deꝰ nr. f. v. q. c. Merda est dicit bñ. ꝙ ro uersiōn mea benigne expectauit. Plonganu ego multo tpe miquitate mea. z dñs longanu ꝓmisit pietatem sua. Hāc etiā miam deꝰ omnib nobis exhibuit. quis em nrm est. qui no frequēt peccauit. peccauit. z sepe diuino ī eius ꝓseuerauit. ul' etiam adhuc ꝓseuerat. z dñs ei ꝑmanet. sustinuit expectādo eius ꝯuersione. nec ꝑmisit nos ꝑtis mori. z ꝑpetue dāpnari. ꝙ qd dicat ni ps. Deꝰ mdie. usty. fort. z pa
3 tiens. nus p sin. dr. Est em deꝰ nr̄ us mdie sin. mita singul' rddens. Et ers fortis cui ptāi nemo pt̄ ēsse re. Et ē patiens. qz sus tinet ī multa pacia uasa ire apta ī interi tu. z qz ē vere patiens. ideo no ītat̄ ꝑ singlos dies. sed longanimit expectat pe nitentiam. z qz ē nisimte iust. ideo grauꝰ
3 punit peccatores si no emendent. Vltia mia est dr̄ bñ. ꝙ mutauit cor meū. z mutauit ut ni amara sierent. q ꝑus male ni dulcia sierent. sic ut spēiam omnib nob hāc mam sentiat. tu in hoc ꝓfi:: tpe nob. z emendēt no strā dedit vitā. contrionē tta ut mō sibi displicerant pcta. q ꝑius placuerant. z doleat de illis malis. de quibz gaudebat. z nūc re
4 tristent. q male antea delectabant. Vltia ē ut dicat bñ. ꝙ penitentia mdo rdit. sus tepit. ut ī eoꝝ mueniat mō de quibz ꝑ dixit. Vīn quoꝝ āmisse sunt miquitates. Et ē magna dei mia. ꝙ ad solū attinentis act.

tu ꝙ posito ō stendit tam magna z multa dimittere pcta. no ꝑ ꝙd ualeāt acta. sed ꝑ mētem dñi. qui ꝑ ipōs sicut to mundo ꝙd bñ placitis se obtulit ī mortē. z ꝑ hoc meruit. ꝙ nr̄ ī ipm fide z dei dilectiōi displicent nob pcta nra. oīa dimittunt. z Restituta est ut dr̄ bñ. ꝙ iudicem timeāt. z emendare deceptis nō nulli sciunt
5 nec ne dubitāt. ueritatem patere. ut esset nonsima error peior priore. et si ī hoc ꝺ̄ꝛ ꝙ ꝛ ꝑdicat pte pdicta. z qūtam mias ofensi sumꝰ ut sperāmꝰ sanamꝰ modo qᵈ ī nob est. z domine addet. z ipsam quoq; miam si ꝑstiterimus a pcīs. z pseuerauerimus in bonis usq; ad finē z saluos nos faciat. z sine qua salui esse no possumus. no em solus qui mepit bñfacere saluabit. sed ut dr̄ Iewan⁹. qui pseuerauerit usq; ī finē hic saluus erit. Et hanc pseuerātia ī bonis mcepit dñs nob significare ī passione sua. z ī rsurrectione. ram ei ꝑ mrīs patere. pcīs. ut sep ad pfectiōm. z ofusionem ōm q̄ de ipso scripta erant. z ꝑdicta. paulo pseuerauit. ꝙd ꝙ ī fine dixit. Consumatū est. Ipe aut ē caput nrm. q̄re si hmoi capiti membra ee volumꝰ. ī bona uita quam nunc nichilomin⁹ usq; ī finē pseuerem⁹. z ir ofidenter dicere possimus. ro iudicauit dne. qz admittis tuo non mea iudicia bonis certame certauit. ē. ꝺ̄ꝛ si. quam. Redde go qᵈ legitime certantibz ī agone promittens ꝓposita est. ꝙ corona usq; finē. quam tu iudex iustus rddes illi. q̄ no solū in choant bn uincere. sed qui pseuerauerit usq; ī finē. Sicut hanc pseuerantia nob ont ī sua rsurrectione. eo ꝙ rsurrexit ad uitam immortalem. ꝛc. Vbi nōiā. ꝙ supra dñi fuit de duplia rsurrectione. si pcīs. z nipsen
6 tia mia est. ut dr̄ bñ. ꝙ mihi adhuc gram ꝓmerendi. magna est hec dei gra. z imaq; hom ꝙ hoc dedit. ut suis opib bonis id dilectione facti mereri possit uitam etiā aet deū sibi cōsequi debitore. Vbi nōiā. q̄ quis nō bene egerimꝰ aliq̄d ꝓmii ei⁹ exhibere nob debeat. no tñ sic. ꝙ nra opa ex se tam bona sint. ꝙ ꝙd eoꝝ ualore. nob illud ꝓmium debeat. nec ꝓmiu illud sit a deo exigē possumus. sed hō dicat alteri. da mihi hoc qd̄ ressi tibi. a sicut laborator exigit a aduocato ꝓmiū odigni labori suo. quis em cogitare ꝓsumet. ꝙ pro uisu z impfectu opis sui mereat de odigno tā mesurabilia bona ī celo ꝑpetue duātia.
7 ꝑ z dominꝰ nichil a nobis cepit de nro. pro quo quidē rddere teneamur. imo opa nra bona sint sua munera. q ī nob ꝛonat. et q nos ad maiora obligant sibi. qz ut ait beatus augus. id ꝓmiu qd nob debet ꝑ bonis opibus. sic a deo exigere possumus. sicut unus homo alteri debet mō hoc qz mō ꝓmisit. debitor em deo facti est nob. non aliquid a nob accipiendo. sed qd ei placuit mdo rdinando. Illo go no ut dicat augus. ī de ibis. qd possumꝰ a deo exigē ꝓmiū nrm. ut dicamus. Redde qd ꝓmisisti. z hoc tu sensisti. qz laborantes admuisti. Recepta mia ē dr̄ bñ. ꝙ

muchi vult spem obtinere glam · qua donat hoc
nidigno ut petore usq; ad spandi celestia psume
Vbi nondu · q ut dr gie · ce d'oe xxvij · Spes e
certa expectatio future beatudinis · p gra · z merit
ppueniens · illg go vre spat etiam beatudine
nisi qui deo seruiunt · ul' de ceteto fine ppot ·
Vmo qui no est opatus bo · nr conari ppont
ad hoc sanandum · p suio · sed p solam dei
iam redit se assentat · glam sme mitsno
ve · z xpiane spat · seo male psumt · q go nr
bn inuete · z deo fine nr prima · i isto usq; in
fine p seueremq ; · z te ve spare possimq con
fessione etne glie · qua nob' oredat ihc xpc
qui hodie potent' surrexit · inquid amplius
morit · Etu ni pre · z spu sco vng e deus
secula benedict' Amen

In octaua pa
sce · Sermo cuiusd' postillatoris exponens et alia
mala festa generalia ·

c Cum sero esset · &c · In die nap · ipli
erant discipli ppter metu iudeor ·
sed in sero venientib' ad lo
cu vbi mubi sil' ofezebat de
gesto visis · z auditis · de tanta
nouitate nigri sui · z io · i tu
bis · s · i sero eis appar · die illa
s · resurrectionis · q fuit · pma post sabbatu · et · sp ·
os · d · gp · me ur · q erud ex dna ordinatione
sm est · ut ihc mitis ad discipulos tamq dan
tes · ostenderet se tre corpe glosum · &c · Et dr
eis pax nobis · hoc erat con duplice eos p
turbationi · Erant em turbati de xpi morte
z de psecutione iudeor eis imminente · pote
rat aut' dom eos p suam pnam custodie
ab oi psecutione iudeor · qui ipis multi po
tent fuerunt a mortuis · z de sua resurrectione
certificare · Vnde scribit · Et cu ihc dixisset
os · e · ma · z latu · ut p cicatrices manuu
ostenderet eis redemptionis malem corporis
sui passi · Leti · qui an cruce eis dixerat · tristis
uidebit · z gaudebit cor vm · z hc mut ope m
plet · Vnde subdit · Et gauisi sunt discipli viso do
no · z cognito · z dixit eis pax nob · sicut me
me pat · ad iudicate fidei nudanda · i iudea · z
ego mitto nos ad eand' vitate publicanda per
vniuersum mundu · exemplo aut' hui ostendit no pt
euenient fieri sme grie · s · si · Et cu hoc dixi m
sset · z d · e · am · s · s · quoz ve · per ve · ei · z q3
ve ve · sut · · z hc est vez · qn iudicu ecclie re
format iudeos dnus · Timendo no · q plata fuerit
spus seng · sed ipe sunt sensile signu insensibilis
donacois · s · s · seu lingue ignee · i die pentho
stes · z p ista insufflationem ostendit xpus ea se
s · s · gredere sicut a pre · Tho · aut qui dicit
dicim · v · de du · no · e · t · e · qn v · ihc · hoc
sm fecit no tacite · sed dina ordinatione gestu
est · ut clarius discipli tue deasset · egit nap m
to mo dina clemencia · ut discipulo dubitanti
dd · i · mgio suo vulnera palpanti · rationis
nobis fmauit · vulnera infidelitatis · plus end
thome infidelitas ad fidem · quod fideles credem
tiu discipulos psunt · qz du iste ad fide pal
pando vocabunt · nra mens om dubitatione
ne postposita · i fide solidatur · Et cu erit ba
du qre ihc · Thoma tr defuisse dicit · ad
lucam scribit · q duo discipli de emaus rue
si · muenerunt xpm congregatos · aut d · aut
eam · intelligi · q ad fuisse meritu · et
thom type medio egressu esse · Et augt · de
absu · z oz · eam · p · vere · e · q illa disci
muenerunt thom · s dm illi · i simoe psistent ·
Thoe exuit · z domng mutuit · Dix · e · alij
dis · vi · do · il · at · di · e · n vi · i ma · e · z fix ·
cla · z mit · digi · i lo · cla · z i ma · m · i la
ego no credam · Dicit · ds sibi · z gl'osa simplis
credere facilitas est · ita intuim muenisse
e grossissime mentis · Et gre hoc thoe acusa
tur · aplus end dicit · hoc vidimus dnm · no cre
didit · no tm ill' discredens · spiritu ve credes
impossibile esse · xpus aut' nosse passus
su · i infidelitate pmanere · i sequit · Et post
dr · os · i · er di · e · ita · z · ad eos ve · er · ie · a ·
cla · z scee · i me · e · i · z d · p · v · deinde dicit
tho · inf · di · t · h · z vi m · z affi · ma · t ·
z m · i la · m · z noli esse mr · s fidel · dicit
Tyro · de lv · Thoe voluit duplici sensu th
ficari de xpo resurrection · s · visu · z tactu ·
p aspectu · z p tactu vulnez · · z ita no solu
uidit · si · z tetigit cicatrices xpi · ut dr · q · t ·
i · iij · pte fide · Et leo pp · dicit · sufficit sibi ad
fidem ipam uidisse qd vidit · s nob opatu
est · ut tangat que uidet · Quid qre dixit
xpus · vide · qre no dixit tange · sm mco ·
de lv · q quis ppt siu rationis capit · pomo
sensu ut go audiu · Eco · xpc · Cuncta ppter vide
bat notes · z sic hec ca · p tactu · vmo aliqn
ampue p intellectu · sed dicit vide tu hc · i ·
intellige · &c · qr ampli h · gnalit · vide p
agnosce · sm Tho · z d · ei dog me · de me ·
i quo no solu credidit corde · s · z ore confessa
est · ad fore vez deu · z hoem · d · ei · ihc ·
qz vi · me · tre · Greg · Thoe vnu vidit · za
credidit · hoem end vidit · z deu confessa est ·
Ubi · q no vi · z tre · Jn hoc emendat alioz
ipiu tudine ad credendi · z · i hc · stat ospla
cra · qui no vidit · z tn credunt p doctri
na xpi · z p doctina aploz · qui eu inducut
ad nos derivate · q ulta · q · z · a · si · fe · ie · i ·
dis · si · q no sunt scripta i hc libo · vbi tota om
nis sufficiencia huius scripture · expedit excellen
tie xpi i ope · z doctina · q tanta e · q no
posset ad plenu hoc capiendi · Et dicit
nont · q no sit scripta d hc libro · Nec aliqs
sane credere ista no esse vat · q alij evange
posunt · z q a iohane dimissa sunt · ut
dr Tyro · de lv · Time subdit · ceteta huius
scripte · ni dicit · hec aut' scripta sunt · ut
credat · q · ihc · xc est dei filius · s · nat · imo
sibi · p sua cogitis · z p eius idem i diuite
qz nata dina e · indubitabil · Ideo scripta
hec e sms · z timg iuuig cognoscit · ut credi
mus · q · ihc incarnatu · natu · passu · mortuu · sepultu · egressu · abinferis · tertiu · ascen
dens · vere e dei filius · Et ut ee vita hc · s ·
vitam eternam · i qua clare uidebit · q nr
redimit · i nomine eius · i · per fidem nois

cus: qz ut dr Aug. mr. nr aliud ē nome sb
relo datu hombz ī quo opteat nos salvos
Cur dñs w[ue]rit sicut[us] totandu fm nigrom in historijs. tres
ta vmun sunt cause ppt quas dñs vsuauit ī oz
pore suo nentes wlnez suoz. Et. g. t.
t. q. a. lo. ī nr. ptr sde. ponit quidē ex ppt qs non
solum vsuauit insignia wlnez. sz aptu
ra wlnez. ad quadā solutionē mutatis.
Et ideo dns no solū vidit sed et tetigit ī
ipa. prima ē ppt glam xpi. Unde beda sup
luc. dicit. q non ex mpōne curandi nentes
suauit. sed ut ī ppetuū victorie sue nentes
ret triumphu. Unde ī aug. dr ī ps. de
n. d. q. ps. ī isto dño ī oznibz martiz
ribus manifestus nentes wlnez. q. q. xpo non
placuit: no ēnt deformitas. sed dignitas
erit: et qdā q̄dē ī oznē. no oznis. sz vnius
pulchritudo refulgebit. Esse aūt nentes ī x̄o
ī suis. erunt signa certissime veritatis. qua
lis fuit. q. vsnea. ī fide: ut ex his ipis ī
alijs gaudiū cresceret. vt dr. g. tho. sup mr
dne xlvi. Sedo ad confirmandū ozdi disci
plor. ī fidem sue resurrectionis. Terno ut
3 pri. q. nob supplicans gle gaudia mortis. sub
stinuit. semp ostendat. Tzcio ut sua
4 morte redemptis. qui mortui sint adiuti
oppositis eiusdē mortis. iudicijs mitiget. Cui
to. ī iudicio. qua iuste dispenet. ibi. audi
et. ut aug. dr. ī li. de Symbolo. Audiuit
ipe nentes ī suo oznē. quarē. fuit em de
monstrauit thome non credenti. ut tan
geret. ī dicit. Ita ēna. inimici. wlnera de
monstrantur. est sua. ut. sanens eos vitaq
dicat. Ene hoem que cruxisti. videt wl
nera. q. misericors. agnoscit. lata. q. pupu
gisti. q. p. nob. ī ppt nos apud est. nr. mi
te voluisti. Congrue etiam. ī dareus ē
ut hoc oculari intuitu nentiū agnosat
ipse esse dñm filiū dei. que apli predicabat
p hoīm salute mortem crucifixi. ī mi
ma curitate sit wlnerat⁹. ī ut ebz loq
ebz usu agnoscant. no ex opibz q̄ fuere
aut cpi. sed ex inestabili mia dei se
ad glam assumdos. Simpli vero tame sue
dampnis brīs negari. ppa iudice re
spna. intellegant. qui iuste. ī qui merito
dampnent. Pre ena credi pt. no solū
quidē wlnez. sz ī oīm plagaz nentes
apiūdas. ne par vano sit horr. ī omnē ducet
Cur dñs surexit aliquis ex quo deū p passionē. ī morte pde
re nos liberauit. quid. nam ipm. resurge
re sue the. ī rōna pte sufficiē. q. hui. q. ex
1 nitate cause nam fuit. ī valde congruens
xpm resurgē. primo ad immediatū dignis
tatis. ad qua pinet exaltatio istos. q.
2 ppt deū se humiliant. suspēsa. morte crucis. et q. ē
optebat ut exaltaret a deo usq ad gloriam se humiliauit usq; ad mortem
resurrectionē. Tzcio ad fidei instructionem.
qz p eā resurrectionē confirmata ē fides nra
tuta. dimittit xpc. Iam discipli. ne videret
eū mori. ut horum perderetur fides. ne dubi
taret eius. sed cū resurrexit. fuit ī eis

illa fides despecta. ppt. q. thōs. ad vidit. ī teti
git. dixit. dñs mei. ī deus meus. Si xpc non re
surrexisset. nemo credidisset eū fuisse filiū dei.
aut humani gnis redemptorē. nā aliqm resur
gere ni sola virgine remansit fides. Duo ei
discipli. euntes ī emaus. quibz no erabat de
resurrectione dicebat. Cuius an morte eā spe
rabant ipm redemptuz. isrl. qui ultra no spe
rantes ex quo mortuus fuit. qz ut dr. ne. ozo
ribus. ī si crucifixo ē ex infirmte nra. si vivit
ex virtute dei. Et ps. xv. dr. Si xpc no re
surrexit. inanis est ppdicatio nra. Et ī ps dns
suscepit me. ī non delectasti inimicos meos sup me. ī ps. xxix.
Sine ultra erit m̄ confusio mea. ī. ī effusi
sanguinis mei. dū descendo ad corrupcionē. p. q. ad gradū
malozū ī corruptionē. p. dicit nulla. Et ens n
quid vestigium. corruptū. qz fuit corpis mei.
nem amittebat. nullū lucrabat. ut expōnit
Glosa. Terno ad splendū nre salutis. qz sicut per
ho. p. mala sustinuit mortem. ut nos libera
ret a mal. ita glorificatus ē resurgendo. ut nos
promouet ad bona. fm. ap. Ro. vi. Cadit. est
ppt delecta nra. ī resurrectionem ppt nr iustificationem
nram. Tzcio ad confirmationem vite fidelium. 2
fm. ap. Ro. vi. Cuius xpc resurgēs a mortuis p
glam patris. ita. ī nos ī novitate vite ambu
lemus. Et xpc resurgens ex mortuis ia no mo
ritur. ita. ī nos estimare mortuos ee peccatis
tas aut deo. Quarto ad sublimationem nre spei. 4
qz dū videmus xpm resurgē. qui ē caput nrm
speramus. ī nos resurrectūs. unde ī. cor. xv. Si vi. d'h' ppt xpm mor
predicatur xpc. qz resurrexit a mortuis. quo pacto tuor ī finali.
dicunt ī nob. qm resurrectio mortuoz no est. ī
Job. xix. Scio q. p. redemptorē meū vivit. ī in novissimo
die de terra resurrecturus sū. ī rursū circūdabor
pelle mea. ī in carne mea. videbo deū. Et sicut ī omnib. dicit pse
the. due vite erant una mortal. quā nouimus
mg. Et altera imortal. quā nesciebam. ī ideo
ipse dominus resurgendo ostendit nob. ut p hoc
nos certos faceret. q. eandē nob ī sine tpm da
ret. p primis. quia modo ī se dominus tractat ex
nr. solus surrexit. si. ī multoz fidē. p. corpa. qui
desperantes surrexerunt. ut certiores essemus
hoc ī nob futurū esse. q. no solū ī ipo dominō. sz
eni ī membris eius sim esse cognoscimus. Quinto ad
ultimū. q. d. hec vita passibilis. ī mortalis con
formam xpo patienti. ī morienti. si ī gnali
resurrectione omni assimilabimur resurrectioni sue.
ī quis omnis resurgemus boni. ī mali. differen
tia tm. qz mali vestigent ad penā. bonī
vero ad p̄sentem gloriam. qz ulti are brumdine. quā
ena sancti no habent. dotabit nos corpa quoz
dotis. hoc ē quor excellentia bonis corporis. 4 dotibus resurgentiū
q. dñs sponsus. dabit sponse sue esse tue. tum ad tempus.
plenū. ī nullis homib. bto nō resurgentibus
ī reformatione spualis nequaq. sibi ut spon
so. p̄fecta cognitionē. ī indissolubili amore
penitus unaturā. vinget. Habebit ī autem dos impassibilitatis
in passibilitate. per quā prestabit a separa
ne aie a corpe. ī ab od nocuo motu. ab in

tuscero ul' exim' veniente hoc vult aplus · qđ ad cor
xđ · ru dicit mortale induet nimortalitate · t
corrupc' hō induet incorrupcione · Et uerū se
minat' t corrupcione uesurget t incorruptione ·
Et q' corpa bton · nec no parent' nec pati pote
runt pm legem dei ordinata · t pm tho · t qđ
d'os xlmi · ex udute t poñ aie · q' nec pfecte do
minabit' corpori · t ombz q' ni eo sunt · ut na
t corpe · nec posse esse mutatio · coñ aie ordina
tioñ t ẽgmen · Cpa enī ē t medio sfistentia
nec dei · t creaturam ōnale · t go sicut cpa
ēt pfecte subordinata deo tamq' suo supiori ·
ita pfecte nec dominabit' suo corpi · tamquam
suo nisferiori · t ombz q' t ipso sunt · Qz pm sic
tum impassibilitas erit nec in corpe glose a
dna uolutate impediete actiones qualitatu
corpor' ispg · t om' exim' corpe ne t illud agant
lesiue · Sicut t tres pueros t ramo ignis pre
seruauit · ut no ageret t eos · zc · t iste ambe vie
possunt se mutuo uinare · Et quis dapnati
erunt immortales · quo ad mortem corpale
hoc tm no est ad cor potu · Ipi enī uellet
mori · imo uellet no esse · ppter semd pene
acerbitate · qđ qđ dr' apor' xc' · In diebus
illis querent homes mortem · t no inuenient
eam · t desiderabunt mori · t fugiet ab illis ·
licet go sic erunt immortales · no tm erunt im
passibiles · sed acerbissimā pena panet' t aia
t corpe · Et ppter hoc aia · corpa aie no dissolue
tur t igne nisterni · qz a diuina uirtute · cor
poza aia ipsoz sut ad ppetuā pena addicta ·

dos agilitatis

Ordo habebit quilibz bti dote agilitatis · p que
abilitat' ad omem corpis operatiom · sibi con
neniente sme corpis aggiuatione · tarditate ·
t impedimeto · t ita disponet' homo · ut sic
possit se mouē ad libitū suū · motu no gest
sius · ad omne dtam positionis subito · nec
aut t tpe · qđ impceptibile · ad quamdz distantiam ·
Itm enī aia potens erit · t corpis erit ei t
ita pfecte subiecta · ut t nullo dissidat voluti
spus · Et go dr' aug' · Vbicūq' volūt spūs ibi
pnia erit · t corpa · De hac agilitate loquet'
aplus · 1ª cor xvº · Cū dr' Semad' t infirmatur
surget t ihute · glō · i · mobile · q' mobilitas
non est aliud nisi agilitas · Et ysa xlº Cur
rent · t no laborabunt · volabunt · t no defi
cient · Et Sapē mo dr' · Quasi scintille t
arundineto discurrent · Hac agilitate usq' ē ex t
sua assensione · t ista agilitate sancti mo
uebunt' · a loc' ad surrectionem ad loc' uidendi ·
t quos deferent' nubes angeli · t nubes
obuia eos t aera · ut vult glō · 1ª ad Tessm ·
4º tm no est ex hoc q' ni digerent · sed quia ad
nad assignandum · q' corpibz glose · t ab angelis ·
t ab ombz creatis deferet' · ut dr' G · t imo ·

dos claritatis

Itm aia p istam dote ascendet ad celu empi
reu · Tertio habebit quilibz bti dote claritatis ·
q' t duobz ostendit · Primū erit pulchritudo color
t vivacissima · qui orient lucem corpi · sm ex
igentiā sue complexionis · t meritoz · Iustis
enī iustoz complexiones · Iustos habebunt colo

res · zc · Eadem t quo ostendit dos claritatis est
lux plus qm solaris · quilibz enī corpis gloso
erit tanda sole · qz sm aplm ad philipp iiº ·
Corpa nra reformabit claritati corpis xpi ·
claritas corpis xpi t missionē · sunt pla
qm solaris · Unde ait xxvº Resplendunt iusti
sicut sol · ubi dr' glō · plus recte qm
sol · si no habuit mag nu coparet · Et ait xmº
fulgebunt iusti sicut sol t regno patris eorum · Et
ut vult aug' t xxxi · de · ci · d · Aph videbat
t xpus · ostensione voluntatis sancti · no aute
claritatem · Absondit enī eos ab eis · ut dicit ·
qz nisi nra aspectus sue oculi no glosus · no
pt claritate ipa bti pfecte vide · t attendere
ad eam · quis possit capacem · sicut discipuli
viderunt missionē · t oculus nō videt
modo sole · Tertio ut dr' aug' t magr' sen' ·
lxº · Impij t iudicio videbunt claritatem xpi · t corpa
si illud erit ex spetiali dispositione dei ad
augmentu sue pene · sm illud Capiemus · Im
pij videntes claritatem nisterni corporis t videbunt

Quarto

Quarto quilibz bti habebit dote subtilitatis ·
ut · s · corpis sui possit esse sub alio corpe · penetrare
t eod situ · p modū penetrationis possit penetrare
aliud corpis quodcūq' sine alicui diuisione · et
ressione · qz corpis nrm sm aplm ad philipp
iiº · Reformabitur · ut conformet' corpi claritatis xpi · sed corpis xpi sic fuit tm alio corpe
penetratiue · ut tm surrexit t exiuit clau
so sepulchro · Itm intrauit ad discipulos
ianuis clausis · Itm ascendit t celu · no dissi
corpibz celestibz · t sic bti ascendent zc · Est
tm notand' · q' d no habz corpis gloso ex aliqua
ista ubute · sed habet hoc a ubute diuina · sicut
enī corpis bti petri · no habuit ex aliq' ubute
seu potestate corpi indita · qđ ad tanta eius
narent' misteria · sed hoc fiebat ubute diuina ·
Itm ubiūq' voluit aia bti de corpis suo num
alio corpe strictu sancti bti diuina · ut sic num
ade sme sui ressione · Itm sanct de od gloso
corpe · t sic possit de alio facē quādo placeret

d'Guidone brotz

Ex istis t dictis antea de brightnesse aiarū dictū
possumus aliqualiter considerare · quēadmodū t qua
diligens dominus darē velit amicis suis · considera
nāe brightnesse · qui plene cognoscit nec
tota homo · t brightat' in aia t corpe · qđ aia
nob' xpus meruit · Quam te sm hahebit ho
sm aiam pfectā fruitionem · seu dei ipsius
clara · t amabilem · t pfectam fruitionem · seu
ipius sup aia diuina · ad inestimabile gaudiū
subsequente · t secundare de premio sic ma
nete · t in isto consistat essentialis brightnesse · sme
quo no sanaret' totl' appetitu · si aia omnes
alias delicias mundi habet · qđ qđ dicit ypli
Quando non apparuit gla tua · Secundo habeb
ho tr pfectam pacem · t secundam nāe seqm ·
nāt quies aie · q' omis erit subiecta spiritui
repletē · t corpi aie · Tertio quilibz bti ho
nebit clarē t ubo · ul' t quo quē sm bti
gaudia · t quod boni dominus eis dabit · e

Crēo erit mr̄ oīs sanctos plena pax ꝛ pfecta
cōcordia ꝛ quelibz diligit oīs ꝛ quelibz pfer-
ta dilectione ꝛ ex iſtis duobz vnq quisq; gaudet
pfecta caritate ꝛ dilectione qua ad inuicem
habent ꝛ in gaudebit ꝙ singulos ſicut seipsos. ꝙ cōd
mens sua de amicis gaudiū ſtabit. Vide rapi
pt Crudo habebit quelibz flam corpis sui
ſm quor dotes de quibz dm fuit Et post
her oīa habebit homo maxīm gaudiū ex
ornatu pulchritudine ꝛ corpali decore de
lesse caritatis quod corpalibz videbit oculis ꝛ ibi
em videbim xp̄m dm̄ ſm humanā carne
glorificatam pulchermā vultu ſmo colore
ꝛ claritate lunadissima ꝛ ut dr̄ mīge ſcīo
d'ne ꝙmiū. Veniente deo ad iudiciū ſortu
dine ꝛ pace magna ſol ꝛ luna dicunt
obscurabūt ſm̄ ſui lumis ꝙuacione ſ ſuppe-
met̄ maior lumis claritate Ibi ēt videbi
mꝰ deū geneticem vīgine matrē corpe pul
cherrima ꝛ luadissimā p̄ xp̄m ſed post
xp̄m excellentissīa fuit virtute ꝛ sedate Et
dm̄ videbim inmutabilia sanctor gloſa cor
pis quor ꝙlibz claus est ꝛ luadio sole ut
dm̄ fuit ꝛ ms̄p vultu ſm̄ ꝛ pulcherrimo
colore Erit ēad nubes illa intensissime
illuminata splendore oīm gloſor corpor ꝛ
ꝛ potissime ſplendet glorificati corpis xp̄i
ſicut aer nubes illuat a sole ꝙmis medpa
bile nubes ꝓp̄ qd ysaīe laqueus cogrega-
tionis ſuor dicit Non erit tibi amplius
sol ad lucendū p diem neq; splendor lune
illuminabit te ſed erit tibi dominꝰ in lucē
sempitiam Et Jeremie ſup eode dicit Le
li terre qz sol atq; lune nobis cessabit of
ſcūd ꝛ erit ipe dominꝰ lumen suis ꝙpetu
um Et apocte xxi dr̄ Non egebit nubes
ipa sole neq; luna ut luceat ī ea ſed ipa
claritas dei illuminabit eam ꝛ lucerna eius
ē agnꝰ Et ēad ibi maxima delectatio
ſm̄ audiēd ex suauissima cōsonantia tūb
laudis q oīs ſm̄ vocalis ꝙpetue laudabit
deū ut dr̄ glo ſup ysa osee In cantico ꝛ
timbal' ꝛc Et vide glo ſup 1o ꝓp̄ Exultab
dei ī gutture eor Supi qd dicit aug̃
ꝙ corda ꝛ lingue non desinent laudare
deū Et post ēad ſca tha ī ḡre d'ne ꝙmiū
An aūd alii sensus erunt ī achibz suis de hꝰ
sunt dictores diuersificati Erunt ēad ibi ſn
ī celesti pria ordinata situabo omnia ꝙ
ī loco suo sibi debito qm̄ locat ubiq; sede
at bto ipe habeat sibi pdem ꝛ mmme
illapsū deū que ꝛ solu uident bn octa
intellectali tm̄ in ordine ad xp̄m ſm̄ hu
manā nām aliqui sedebunt gradibz quib; a
qui distantia ſm̄ exigentiā meritor suor
ꝛ ſm̄ ꝙ similis ul̄ imis filii hui xp̄i vide
bunt Unde vulgat̄ pisian ī tractatu
de virtutibz tanto vnusquisq; ibi sedebit
sublimior quāto hic fuit deo subiectior Et
adam ī quibz dicit In eternū xp̄o ī cor
pore victoriosissimo quo hic in terris magis

precepta eius adimplebit impleuit Ēt qz ut dicit
apostolus ī oīe hodierna nre vite doctrina ſi simul
tis ordinē quibz ordinata quinq; autē certissima
sit ſtructio gratie ex virtute fidei ex testimo
nio scripture ex xp̄i resurrectione ēad facta ꝙ
membra sunt nri reformari debent ꝛ ex ꝙ
suasione rationis ꝙ hoc exigit remuneratio di
uine iustitie ut toti homo retribuat ſed toto
homo meruit ꝛ reputatio glie ꝙ omem ap
petitū aie saciat ēad aut̄ appetit vīm corpis ꝛc
ꝛ ꝓfecto nē ꝙ ī toto reposito ꝛ nō ī altera eius
parte ipsius Multi nō dū carne ī puredine
ossa ꝙ ī pulueꝛ ꝙ sepulchra videri possunt
ista ꝙpter ꝙ dissidentes apud se dicunt qm
ex pulue homo reducet qm̄ agrē ut ruinā ad
met ī Contra ꝓpondet bto gregor ī omē ꝓdic
ta ꝛ sup ezech li° 1° omē mīm ꝙ longe mg
ē deo reparare humanū corpus qd fuit qm̄ creā
re qd nō fuit deus aut̄ sil' celū ꝛ terrā et
ead ex nichilo creauit qre a fortiori ꝓ humanū
corpus ex pulue reformare Jam nā ex quo
semine ḡdiatur magnā arborē nr̄ multor radi
cibz nr̄ magno trunco ꝛ multiplicibz ramis ꝛ
floribz ꝛ fructibz qrū illum fuit ꝓmo ī gra
no semis Cur aut̄ nā hoc facit sicut cotidie
videmus quanto magis deus ꝓ corpus humanū de
nihilo reformare ꝛ aliam pēristente domine
illi ex quo nā sua ḡdiatur habz a deo Eandē po
mtis Si deus ord ossa carne ꝛ nerue reno-
vat ex pulue qui fructus folia flores ꝛ mag
na multa arbor cotidie restaurat ex puo
semine Jam cōsidet homo ex quo ipe primo
ī matre ſuerit formatus est te eid nr̄ corpe
bat quid fuit nisi ḡ spuma quedam qua ī leg
de ex pōis ꝛ nrīs sanguinē ī ꝛ ex eo ī ma
tris utero ḡdiatur nre formatus ē corpus dispositio
ī ossibz nervis ꝛ nerui ad ossibz cartilagibz ꝛ nerui
q ad nā possit ex tam imperfecto ꝛ dissi
mili humano corpe reformare ꝓfectu corpus ḡn
to magis deus hoc pōt ex pulue ī ro nichilo nā
agere ꝛc Jam ex pulue homis ul̄ ex sterc
core a alia putrefactione pōt nā ꝓduci aliud al
ī a formari deus pt hoiem ex pulue ꝙpter ꝛc
Jam nā pōt ex virga facē serpentem sicut fecit
de virgis magorū ī exo quis enī facta fuit ex
none demonū tm̄ fuit mīl' p applicatione
actorū ad passiuā a formatiue deus pt ꝙpter
humanū corpus ex pulue ꝛ sibi vnire aiam et
sic totū hoiem ꝙpare ꝛ sic ī multis alijs nālē
operib' nā mira nimirabilibz quā mg vergit
p q declarat̄ ꝙuidētia ꝛc Et io st̄ aug̃ ī
de quātitate aie si autē nālia ꝙ attendamꝰ
certa sit nobis ꝙuidentia futurā de quā so
le dubitat̄ nos ꝛ nō vult ex hꝰ aug̃ ꝙ ꝙuidē
sit a nā sed vult ꝙ melius pōt fieri a deo ꝙ
hec opa nālia possint fieri a nā Nec cogitet
homo quā multa sint ēad ī nā q esse nō du
bitat ꝛ q tm̄ nō intelligit quales sint ꝛ ꝙui
dentiam esse futuram non dubitet si enim
modum quo fiat comprehendē non valeat

ꝙ mortuos resuscitare
& ꝓ pōle primo tractabitur
exemplis declarat nā by

sic

Resurrectio qd sit et ql' furnia sit beatorum et reprob

Tora pm dam i suo qrto Referrtho e ittzata surrctione eiq qd rendit · sed totu hō pmo rendit p mortē i qua aia sepata e a torpe · Credo rendit huanu torpu per rsolutionem ipiu i puluerem · a qbz alia torpa · Et tmo isti pulueres dispersi sunt i uaria loca z torpa alia · Oportet igit i rsurrctione pmo colligere istos pulueres i unu totu · z ad ipsu fit anglor · p m illud saluatorr · Mittet filiu hoiu angelos suos z tu ba z uote magna · z congregabit electos suos a qtuor ventis sū nis celor · usq ad tmos eor · qd e dnō · q qbz suerint dispse ptes materie torporis humani · i elemta sue d igne sū · i terra sumis talor · usq ad tmos eor · sue i qbz torpa medu · aqua ul' aerem sm' torpus · ul mixtu a quatuor ventis · omo ptes materie colligent · z reuenent · Ipse sic collectis dna unus ex eis rformabit idem torpu huanu · qd pius fuit dissolutu · z pfte organisabit · Et tmo isti torpi sic rformato reuenet aia intellectiua · z rsurget totu homo · q pius rendit p separatiōm aie a torpe i mortē · z sic aia resumet idem torpu qd pius habuit · z no aliud torpu · pp qd dicit Job · In nouissimo die de terra surrecturus sum · z in carne mea vid · de sal · me · z sic ex eadē aia z eode torpe erit ide homo · q rcpit p mortem · unde Job · xix · Ecce ipse ego ipe · z no alius · z sic pz · quo rsurget totu homo · z hoc sit p'ns dnō Credo dicit doctores · q quilibz hō electus siue damnatus rsurget integralit · nō omnes membra que pertinent ad integritatē hoīs non ortatur · et quis aliquor membror amplius nō erit usus · adhuc nō illis rsurget homo · eo q sunt de integritate nature · z sine ill' no esset ptim homo · sed ortabit Tertio dicit q rsurget nō intestinis capill' · z ungwibz · z ai intestinus pz · qr quidquid e de integritate nē resurget · sed de integritate nē sunt intestina z ptes integrales · i · ho aut tr erit ad hoc ostium ad qd fuit · qr no rpletbunt superfluitatibus · eo q nulla superflua tunc erut in torpe humano · sed erut tunc ad oblectand' intellectua lem usum · i tam pulchra armonia z copositione hoīs · Ena i istis pnbz · i quo hō laudabit aia sapiam conditorr · pp qd dr aug · i de · c · d · In interioribz uisceribz · q no illum deu uident · tm pulchitudo delectabit · ut dni forme apparent · que oīl' placet · sm metis iudiciu pferat · De capill' pz luc · xxi · Capilli de capite uro no pibit · Et pat uno est de unguibz · Et ita est · qr quodq' ponet ad pfectionē nē id resurget · sed capilli z ungues ptinent aliq' modo ad pfectionē nē · eo q talium pruatio e de imperfectione · z ena talia data sunt ad ornatū Quarto dicunt · q quilibz rsurget i ista statura · z qlitē debita qua habuit · aut qua habituru fuisset i iuuenili etate · si ad eam puenit · a puenisset sine impedimento an

quitates plures sex milia sexcentum sunt

firmitate · a errore nē · z maiorē etatē · xxx · annum · Vt dicit aug · z habet i textu · de xlm · pz illud dm · qr deus q pfecta sunt opa · q mediate agit sine omniu aliorū agentiu · rpabit huanu torpu · ad statu ultime pfectionis sue · z tm e i iuuenili etate ad quam tendit · motu augmenti · z a qua incipit motu decrementi · an go illa etate no est pfecta nā humana · qr adhuc e i augmento ualitudinis · z uigoris · Nec post e pfecta · qr tūc i decremento · Tm sicut deus nāz a pncio instituit in pfecto · z debita qlitē · ig · hō erat uolt apls · Eph · iiii · ubi loquens de resurgentibz dicit · Donec occurramus omes in uiru pfectū · i mensura etatis plenitudis xpi · ß xpc resurrexit i etate iuuenili · z debita ac pfecta qlitē · Ec i est pz · q no omes resurgent in eade statura · z quantitate · qr no omes habuit ul' habuissent statura eande · i iuuenili etate torpis · sed alis mozem · alt' maiore · ad ßm ducentitate spheroniu · z ppozionē caloris extendentis · z humidi radicalis · quibz tm se fugat i ista qlitē · qua habuisset i tmo augmenti · si nā non erraasset · a defectu ex infirmitate · ul' a · as · Ex quo puer · sanc · z alis qui an illu statu moruit · aut q ad illa etatem puenit ß ex infirmitate · ab ista debita qlitē deficit · a qui pfecte defm aut errorem nature · a formatiue uirtus deficiat · a debita qlitate quantitē spectiue · sed i gnis · i ista defm supplebit dna pūs · i resurrectione · In ista aut qui ultra illd etatem uiuut · z ad maiore qlitate augmentabit dna uirtus reficiet superfluu · z similr i ista qui sunt in moderate magnitudis · ultra debitum spei huane · deus torriget excessiu · z educet ad conuenientia spei huane · deus torriget excessiu · z deficiet sicut dicit deus est · q rsurgat hoc i duas statuas · Ita i duabus scribz · z quos deus sapiens uidit in ostio mutue uisionis · apparebit libido matrimonij ad ptes actiu · ex quibz copulatio causat · Quia enim nunc no est uerecundia aut cōfusio i fronte · a oculis · ꝛc · Pro quia ibi nulla est inordinatio i obedia · ꝛc · sic nec tunc erat i quocūq membro aliqua inordinatio · Tm sicut i primo statu innocentie non redebant nudi · z nulla fuit uerecundia nec confusio ex mutua uisione · eo q nulla libido · nulla tpō · nulla inordinatio · i quibzdā membris · sic z i talo post rsurrectionem para uisione · z formosi i statu glie · pp · i statu nē mi status · Et q hoc mudam no intelligat · est ideo qr tm nouerunt nisi pudem miserū · z defectuosu statu · nem · i quo i aliqbz membris est multa inordinatio · z merito cōfundit ß discreti qui alienū nouerunt statū nē mirabiliter intelligunt · z statū glie · Ex · d · quid de deformitatibz · z defectibz corpalibz quos haec hic habuit · rsurgent ne ei dem · Ad hoc q si loquim · de deformitatibus q sunt mutilatio · a rotē alicuius membri · tm tū · e apud sōs · q nulla rsurget ad tale defectu · qr ona corpa tam bona · qm malorum integra erunt · z rsurget nō omnes mem

suis ut dñm fiat ꝑfus. Alie sunt deformitates q̃ue
nientes ex apposicione alicui⁹ superflui· ut est sex
tus digitus i ꝯna manu; ul' gibbꝰ ul' macla
i vno oculo· ul' aliq̃d huiusmodi· aut q̃uenientes ex
indebita dispositione partiu· quo ad situm fi
i claudus i contractus· ꝛc· ul' aliq̃ mala dispositio
tong ul' partis sicut lepꝛa nudus oculꝰ· febres· uel
huius egritudines· q̃ sunt cause deformitatu·
i de istis deformitatibus i defectibus certum est
apud omes· q̃ corpa sanctoꝝ sme ul' totaliter
resurgent· qualitates· ꝛc· hic defectuosa sunt· ꝑ
q̃ dicit aug⁹ in libro xxii⁰ de ciuitate dei· Resurgent sanctoꝝ cor
pora sine ullo uitio· sine ulla deformitate· sine
ulla corruptione· et xxi⁰ de ciuitate dei habet· a cor
poribus electoꝝ oia deformitas· oia mistimiarum
omnis q̃ traditas· de corporibus autem damnatoꝝ dicit
tur aug⁹ sub dubio fuisse· utrum· ꝛc· lxxxvi⁰· dicit
utrum sane ipse ad uitium i deformitatibus resur
gent corpa migrando laborare· q̃ opus est
ne sanguine nostro in arcta coꝝ habitudo q̃
arcta i damnato i etia· in apud modernos
doctores· Est duplex sup hoc opinio· q̃da
dicunt q̃ i corporibus damnatoꝝ manebit hoc
deformitas· i defectus· eo q̃ ad summa misericordiam
deputata sunt· cui nichil inconueniens accidere sub
trahi pt· Dz Ar· i alii aliud dicunt· s· q̃d
quo oia corpa reformabit· oia ad integer
tatem reducet· sme defectibus i deformitatibus·
qui ex uicio i debilitate nate i natiui pue
nerunt· defectus autem qui ex malis pene
nientibus ꝯtingit i omnibus corporibus humanis malum
sequitur· ut possibilitas ponderositas ꝛc· erit
i corporibus damnatoꝝ· quoꝝ defectus ab electoꝝ
corporibus q̃libet excludet resurrectionis· ꝛc· v

Dñica 3ª post pascha Sermo cuiusdam

Postillas etiam

Obsecro uos tanq̃ aduenas ꝛc·
1ª Petri ii⁰· In hac epla do
cet nos apostolus petrus tria
primo· quo nos debemus nos
habere ad nosipos· secundo quo ad
proximos· et tertio quo ad deum
ibi conuersatione uestram· terra ibi q̃ liberi·
Primo dicit obsecro uos tanq̃ aduenas· ꝛc· ubi
dicit· q· mi· aduenas· ꝓ quo notandum· q· ut do
cet magr in ii⁰ sententiarum· Cum deus a principio
fecit hominem· tunc primo corpus i sensum· et
alia filia i quibus omnium· ad alios brutos
animalibus· addidit ei ꝯm· qua solus inter cor
poreas creaturas· sidum bonum nostendo in
telligeret· intelligendo amaret· i amando
possideret· ac sic sue esse beatitudinis pars
fieret· Deus ipm hominem sua ymagine
insignivit i ornavit· q· ꝯm homis ad suam
similitudinem i ymaginem fieret· ut sicut· s· i
trinitate est unitas essentie i trinitas ꝓ
sonarum· sic i una essentia uoluntas· ac sint tres
psone· s· memoria intellectus i uoluntas· in
aliqli habitudine actuum suoꝝ i productionem
admittem· sicut ꝛ assignatas inter psonas
diuinas· de quo magr multa scribit i primo
sententiarum· de deo ut· i i secundo de xpo ut est homo

sicut homo i se paratus totaliter i tranquillus i sta
ut corpus hominis· i oia membra eius· i sensua
litas· ac omnes vires ad appetitum· i agnitionem
inferiorem· plene i prompte obedirent supe
rioribus· s· ꝯm· ita ut nulla eoꝝ moueretur
unquam ꝯm motum ꝯm· i impetu uoluntatis
i solum ut uo indicauit i voluntas impa
uit· Et ꝓpter hoc dedit deus homini talia bo
a ꝓna· de quibus nunc non est dubium· qz non sunt ma
te ad propositum· Et istam mirabilem patere et
subiectionem eoꝝ plenam corporis i virium
inferiorum ad animam hoc dicunt habuit quidam dux obe
diuit· i ita semper habituri essent si non peccassent
posteri sui· si semper ipse i posteri sui deo
obedissent· i semper i omnem pfuisset· Ista
sunt de intentione aug⁹ xiii⁰ de ciuitate dei i
plebis capitis· Ordo uidetur· q· an pmum nullum
fuit malum aie aut corporis· Et ut dicit ysidorus
de summo bono· c· ui⁰· Cuncta ꝑ primi primi hominis ꝓ
pena sunt instituta i totum genus humanum·
Et ut nunc taceam de innumerabilibus aliis defec
tibus quos utinam sentimus i nobis· De uno
solo nunc dicam· qui est magis ad meum ꝓpo
situm ꝓ dicendis· s· de discordia i implacabili pugna· q· est inter homines· Nam cum ratio
recesserit a deo· i sua fuit sibi inobediens· ꝛc·
i pena pcti pdidit dominum supra corpus i mo- i· dominium
tus inferiores· q· facte sunt ꝯm valde in
obedientes· ut sepe spiritus valde pmptus sit
ad aliquod bonum q̃d nosint faciendum i nollet
facere· sed caro tarda est· i ab isto declinat· et
sepe ad mala trahit animam· i fortissime in
clinat· i sepe vanos iudicat· q̃m bonum fugere
ee sensualia ꝛc· i spiritus tam fortiter i ista in
clinatus est· ut miltonens uocat ꝯm· i ratio
ad se trahat· aut si ratio uincit· tunc saepe
tales sensus sequitur tanta magna tristitia· i ani
pfecte sit i iudicio· Et hanc discordiam uidit
apostolus paulus cum dixit ad galathas· v· Caro enim
adiuersatur spiritui· caro· Et ad hoc uidetur
alia lege i membris meis repugnantem legi mentis mee· Hinc
ee locutus est apostolus cum dixit i sententia· Bonum
semper desiderat ad optima· Videret aut i nobis
aliud quod ꝓter ꝯm ninatur· q̃d adiuuatur
i obuiat ꝯmi· i hoc ee uoluit apostolus petrus cum
suasit i prima epla· Abstinere a carnalibus de
sideriis· q· militant aduersus animam· hoc est ꝯtra
dei uoluntatem· Sancte· d· filii mei quia
nunquid est me· hoc est caro mea genita· et
nutrita suis malis· sapientiam i sensualibus
delectationibus· me mittunt oppugnare· Ideo
nondum· q· quamuis sit fortissime temptet nos
caro· i aduersetur spiritui· tamen ei ꝓsistere
re· i pt ea minus subiecte ꝯmi· i ad
eius obediam trahit· Et ad hoc homo tenetur·
et cum hoc neglexit facere· tunc deus mordi
tus motu sensualitatis· i eis operatio ꝯm deum
sua· imputat homini ad pctm· eo q̃ resistere
uiare i resistere ꝓ ꝯm tenebat· i neglexit uoluntatem· Ducentes· quo debes christi sen
sualitatem· i quo dz domare· i nunquam inuenta alia
hoc uz possimus· sm ysidorum· hic petit· ut ab
inimicis a carnalibus desideriis· i tangere
ing corpus ꝯm conabile· q· quanto plus

ſuis · ut dam fiat pus · Alie ſunt deformitates
puenientes ex appoſitione alicuius ſuperflui · ut ē ſexti
digiti · una manus · ul' gibbi ul' marla · una
p̄ ſequimur huiuſ ſmales delectationes · tanto
ardentiꝰ deſideramꝰ eas ex diuina aſſuefactio
ne · q̄ dño molliꝰ · z delicatiꝰ tractamꝰ cor
pus · p̄ multū cibū · z potū delicatos · p̄ oēm per
molles uestes · p̄ ſuperfluū ſompnū · p̄ ceteta
huiuſ · tanto plꝰ exurgat nobis motꝰ uoluptatis
q̄ uerioꝰ · laſciuos · z mordinatos · z tanto rebellis
fit ſpūs · ſicut equus ī domito · obediens
ē ſeſſori · q̄n aut̄ ronabiliꝰ affligimꝰ p̄ uigi
lias · p̄ aſpritates uestiū · p̄ labores corporales
p̄ ſimplicitate victꝰ · z paupertate · ut ī ill' non
queramꝰ delectationē · ſed nē nāturē · q̄n ſic
faciamꝰ · tūc hūliat̄ caro · z ē ſubiecta ſeruiꝰ
carnalitū · ſuppiſcemur · z ſiut ūtutes mi
ſeriozes · magiſ obedientes ſuperioribꝰ · z ſua
lig fletur ad uſū ūtutis · z regulas rōnis ·
z ꝓmptiꝰ ſubſequit̄ ſpiritū · ad ōe opus bonū ·
et ipe ſpūs quietatꝰ turbationibꝰ paſſionum
ſenſualiū liberiꝰ eleuat̄ ad ſublimia · z re
lieſa cōtemplanda · p̄ quod dicit apl̄us ad Rō.
viij. Di ſm̄ carne uixerit̄ moriemi · ſi autē
ſpū facta carnis mortificauerit̄ uiuet̄ · Et ſe
ibidem · Qui xp̄i ſunt carnē ſuam crucifix
erunt cū uitiis · z cupiis ſuis · Tales em̄ af
ligut carnem nō ut oderant · ſ ut ordinet
brutales motꝰ · qui ſunt motiua uitioꝝ · z
hō omibꝰ nob' nāti ē · Nemo em̄ quis odio
habuit carnē ſuā · ſed nutrit · z fouet · ſicut
et dns ecclām · Ideo ergo dicit apl̄us · Si quis
indiget talibꝰ ad uitioꝝ
repreſſionē · ad ūtutū cumulū · z gentiū
ſalutem · q̄ ex hac habemꝰ · z bō paulꝰ · q̄
licet eſſet electionis uas · z ſpūs · euāgelij
xp̄i · ī ut ipemet dicit · ſuū corpus caſtigauit
et ſeruituti redegit · z adhuc
uidet aliam legem · ī membris ſuis · repugnā
tem legi mētis ſue · z captiuātē · ī lege pec
cati multa aduersa ſuſtinuit · z ualde du
ra paſſus ē · utpote nuditatē · iēunia · fa
mem · carceres · flagella · ſupplicia · z alia ·
multa · q̄ enūrāt · ī ſ̄ epla ad cor. ſuos · ſi
dicere poſſumꝰ · ſ̄ nulla nob' eſt ſtricta diſ
ciplina · ex quo · ī nob adhuc ta impfectus
ē ſpūs · z tam acrē ſupiſcit aduſus ſpm
caro · ī pcto nutrita · z mala conſuetudine ui
tiata · Et ſi · ī pn̄ō huiuſ afflictio corporis
z fuga carnaliū delectationū hom̄ ſuicidā
dicat̄ · z aliquale crimē capitis · a alterius
parte ingerat dolorē · no debz hō ſtatim
deſiderare tāq̄m ult̄ uires ſuas ſit · multa em̄
ſuſtinere poſſit · nā · q̄d p̄z de abſtinentijs · z āijs
dicit̄ · q̄ ſepe dū ſuſtinent hoēs nuditatē ut
pauperes · al ī carceribꝰ poſiti · z p̄z de ab
ſtinentijs · q̄s ſanus aliquis p̄ ſanitate corpis
cōſeruanda · z cōſeruanda · z p̄z de multis mag
nis laboribꝰ · z pericul' q̄s ſuſtinet multi · p̄
temporalibꝰ rebꝰ acquirendis · a' cōſeruandis · ī mul
tis · ī tēporibꝰ · ī uentis · ī pluuijs · die ac nocte · Et co
gitet go homo · q̄ ſi tanta ſuſtinet hoēs mun
di · q̄nta poſſent uoluptates · ſi uires ſuas ꝓ
birent · z de ſua poſſibilitate experiri uellent · non
debēt · Ignoſce dne · ignoſce · diſſimulo ·

A ſegregatus

M ſe damnat

tergiuſatiōe · z ī hoc q̄ ad te pmet · uix eſt
qui uelit expiri quid poſſit · Dicit filius
dei · mt. xxij. Poſſumus bibere calicē paſſio
nis · z nos nō poſſumus leue abſtinentia ſuſtinere ·
Dicit paulus ad phil. iij. Omnia poſſumus
in eo qui me cōfortat · z nos quibus nunquā
deeſt diuinū auxilium · diffidimus nos plura
poſſe · quod dubio poſſumus multa · Et nolumus ·
z quo non poſſe nō eſt · ī cauſa · nō uelle ſit
ī culpa · ut ait Ieronimus · Cogitet ho etiam
q̄ ſi tanta ſuſtinent hoēs p̄ ſanitatē corporis
p̄ congregationē · z ſalutem ꝓpatriā · q̄ſ
ta merito ſuſtinerent p̄ ſalute aie · q̄ immor
tabile melior ē corpe · z p̄ bono aie · q̄ mor
tabile · melioꝝ ſunt bona corporis · z etiā ſc̄a ·
Corpus uero hodie ē · z cras putreſcit · z in
cinerem reuertet̄ · Cogitet q̄s homo · q̄ſita
ta ſuſtinent hoēs · z ſanctē ex dilectione rei
temporis · q̄ſita mito patiuntur · z agerent
pro deo ſumma bona · z poſſent ex eius amore q̄
mantibus eē michi eſt diſſimile · z nilꝰ labor
durus · Unde Ieronimus in epla ad Euſtachiū ·
Ignis Ameng ymnū auſus ſemp̄ q̄ eius am
plexū · q̄ale uidebit̄ ome diſſimile · breuia
putabimus dia · q̄ longa ſunt · z iaculo illius
uulnerati · p̄ horā momenta ducemus · heu
mi · q̄ mollitus meus prolongatus eſt · z nō
ſunt condigne paſſiones huius t̄ſ · ſu · glo · q̄
tenet · ī nob · Cogitet iterū homo uita ſcōrū
patrū · q̄nta iſti ſuſtinuerūt · qui ſunt hoēs
ſicut nos · de quibus dicit · q̄ cum diſcamꝰ
ab illis · qui · ī diebus anthonij exiuerūt · monachi ·
ſi quā ītī tanta auiditate pane nutriebant · ut corpis cibū obliti · die quā
ieunū tranſigerent · Et euſebius · ī hiſtoria · ī · xv° · loquens de uita · z uirtutibus
uenerabilis deuotoris p̄mittit · Dicit aliquos
poſt duos tres aut plures dies ſuppoſſe
no tam deſideratū · q̄m nocuisse · Et dicit
q̄ nilꝰ ex illis guſtauit carnē · a' unū · ſi quis
fuit ex eis potus · z panis tū ſale · z hyſopo
nibus · Dicit de ſcā paula · Hec no duxi q̄ opor
teat omnes ſic facere · imo nō omnibꝰ expediet ·
ſed ut dixi · ut noſtrum · q̄ nā no eſt tanta
debilitata · q̄n multa ſuſtinere poſſemus ſi uel
lemus · Cogitet inſup̄ breuitate carnaliū
deſideriorū · ſed z tōtius huius uite · z arcē
bitate interminabile infernal' cruciatus ·
ī quo erit intollerabil' dolor · z mors ꝑ
petua · z aie ſine ſpe uenie · z mordebit · Et
poſtremo cogitet homo · huius laboris breui
tatē · z meſtimabil' p̄mii eternitatē · q̄ p̄
aurē audiuit · Te · De quo ꝑrie audiſtis ·
ita dñs mūdo dominꝰ diſpoſuit · ut huius
breue eſſet pugne · z tempus p̄mii ſempi
terni · q̄ſi dicat go teptat homo a' cupiſcē
tijs carnis · a' aſperis · z deteſtandis dia
bolꝰ · Time cogitet · Iher · z alia huiuſ · z ill' aia
tus uiriliter reſiſtat · Et mōdus · q̄ no tene
mur nec poſſumus ſic abſtinere a carnalibꝰ
delectationibꝰ ut nudꝰ ſemanimis · q̄ opꝰ
omend dicimus · z alia uite nāia exercere ·
ī quibus q̄ſi ordinata uitia · tanto ma
iorem · z nāliorē delectationē ſentimus ·
z ideo tpaliꝰ panis ſuauior eſt · q̄a ꝛa

pulosis pulli ⁊ nīa nē · ifi delectabilit⁹ sumut ⁊ alij supflua fustinuet : ꝑ ita de bona abstine a carnalibz desideriis . ut no grauẽ tia . ut ſ. no cõmedam ꝯ ꝑ delectari ⁊c. ꝑ solu grauẽ nē nūte . Tm finis homis est ⁊ ad hoc ē instituta . ut exerceat bõ opa ; ⁊ utq̃at ũdutes : ⁊ ad hẽ data ē sibi cuncta ⁊ oia alia sibi data sunt . ut spiritui ad hẽ subseruant . Et go hom̃ magna discretione opꝰ est ⁊ sollicitudie . ut corpꝰ sic prudent⁹ regat . ⁊ i tali tobe et sanitate teneat . ⁊ quo marie defuit ad spualia pfecuenda . ⁊ uiua caueda . ⁊ ad pagenda . q̃ sibi funeda inducbat . Hic ex corpꝰ nimis mollit⁹ tractatu . ⁊ pmgnãt⁹ pasiõ rebellat spũ . ut dñm ē . ⁊ impedit a bonꝰ . Hic minus debilitatu . p supfluam affluentiã defiat . nr̃ pr̃ subsidiũ ad opa bõ . ⁊ sic spualem ꝓfectu impedit . Vnde ambrosius sup epistam ad Thi . dicit prudent⁹ sibi secuiri vult deꝰ . ꝓpandu est em . ut si diẽ pr̃ . ꝓfectu obsequium gradat⁹ quehat⁹ . ⁊ n p immoderantia minuat⁹ . Et ysi . de sũ . bũ . nũ . c . xlv . Dollata discretione carnis ē materies moderandi . sic ne a mitegẽ extinguat⁹ . a immoderate laxet⁹ . ita firmitate carnis pũiate . ad pfectionem ptingere no pt̃ra quis ⁊c . Et go i usu mēdẽ uite pnãte debemꝰ gula augẽ . qua dat de nobis sumendis . qz dicit ad nos sumendos accedẽ debemꝰ . sicut ad medicinam . valde em̃ coinam⁹ tm̃ solu de medicina sumere . quãtu congruit ꝙ sanitate corpis . ne minus sumendo corpꝰ amplius grauem̃ . ⁊ ne mag sumendo morbũ pcreet nobis . Hic nbu sumẽ debemꝰ . sic̃ sufficit ꝙ sustentatiõ corporis ⁊ cogitua sanitate ipi⁹ ad fruendum spiritu . memini sumendo rebellet . a mag sumedo debilitet morbꝰ . ⁊ spualem ꝓfectu impediat .

Sermo xxj . e . de eadẽ dñica post̃ alias evangelium .

odiũ . ⁊ iam no uidebitis me . Joh . vxj⁹ . videmꝰ per experiẽciam ꝙ sicut deꝰ amat p sui priam delectat . sic p eius absentiã odisse facit . xp̃us go sciens ꝙ sua prima corporal' erat delectabil' suis discipul' . ⁊ ꝙ sua absẽtia corporali ꝙ molestabat p morte discipli nos tristabat⁹ sicut pius ⁊ benignus ꝙ uãgr eos consolat⁹ . predicens eis istam subitã nõiã . no esse ꝑmanẽdã ꝙ ad tpus nr̃ loquit⁹ breue . Dicit go modicũ . ꝙ est tpus . ⁊ iam instat . i quo tpe no videbitis me . p id modicũ intelligitur tpus ab hõ morte usq̃ ad resurrectionis horã . ⁊c . e ꝙs . modicũ ⁊c . tpus . i quo non videbitis me p subtilitoz a nob . i mea morte . erit breue . Et iterũ modicũ vi . me . p illud modicũ intelligit⁹ tpus ab hõ resurrectionis sue usq̃ ad ascensiõ suam . qz tũc incepit eũdẽ ex ꝙ tũc apparuit eis . frequent⁹ loquens de regno dei . ⁊ illud tpus fuit modicum p comparatiõ ad tpus sequens usq̃ i finẽ mudi . Et ideo sequit⁹ . Et uia nado ad patrem . q . d . qn assendam i celu . tũc no videbitis me usq̃ i finem mudi . i resurrectione gñali . Et iam p illud tpus no videbit⁹ corporali ⁊ sensibili presẽcia . ꝙ ꝑ sõ ⁊ omẽ abstinẽtiã ; ꝙmq̃ ex spiali apparitõe possit aliquibz an illud tpus . Et sunt bti Johãn euãgte apparuit . ne ei ad se vocauit : ⁊ bto petro ad pres fidelitu exequẽdũ bene a fine nequitie apparuit dñs . Cui petrꝰ dixit . Domine quo vadis ⁊c . Et sõdu ꝙ ibi dñs apparuit . ⁊ adhuc ex speciali gra apparere possit amicis suis . tamen ne se habendo est i hmõi visionibz . qz ei⁹ diabolꝰ se mmisret . ⁊ p tales apparitões temptat . ut i errorẽ ⁊ pua inducat . Scribit⁹ em̃ in⁹ ad corinthios ꝙ anglꝰ Sathane fingit se i angelũ lucis qz ex diuina permissione sibi corpꝰ i quo aliqñ assumit silat pfectum quo ꝙq̃ a alio ⁊ sic apparet bto quartino ⁊ multis aliis ⁊ multos decepit . Aliqñ insibilit⁹ sonãdo ne audiri audibile . Quãdoq̃ bto sanctisso volens eũ retrahẽ a prime rigore ⁊ multis aliis modis nititur decipere . Quãdoq̃ ex ꝙ ita est . ꝙ dñs aliqñ se apparuit aliquibz ⁊ adhuc apparere pt̃ . ⁊ ena dyabolꝰ quãdoq̃ de raptore apparuit . ⁊ apparet i psona xp̃i . Si go aliqñ talis appinio fieret alicui . quo deberet se ad eam hre finẽ ꝙ eluat ex dictis bonenc Ecclie . de ieiũ . ⁊ dicit primo . si aliqñ contingeret talis appinio . no debz stari ei credẽ : nr̃ ꝙ ut xp̃m adorare : sed ex quo ēt ē misolita . debet credulitatem suam suspendere . ⁊ debz cogitare quo dicit beatus Joh . i prima can̄ . c . iiij⁹ . Volite omi spiui credere ꝙ probate spus an ex deo sint . Etiã dñs in tantũ nos multonẽs em̃ dixit de euãgelio . ꝙ multi i nomine suo venturi mendaces . Item ecclie sancti sanctes . i libz misibz silationes diaboli cognouit . ⁊ eũ a se stiganeuit . Legit⁹ em̃ de beato martio ꝙdam die dyabolus i forma xp̃i purpurea et dyademate ⁊ aureis caligmis ornatꝰ . sereno ore . leta ꝙ facie sibi apparuit : tãdẽ dum ambo tanuissent mquit dyabolꝰ . ego sũm christe . passiõe que tolis . xp̃e ego sum descensus ad tras . pius me tibi manifestare volui . Ad hẽ ille mag nimꝰ admirans tacuit . Iterũ aut martir nũ dubitans credẽ . tu me uideas xp̃us ego sũm . tũc ille spũs seductꝰ ait . Dominꝰ Jhc xp̃s non se purpurauit ad dyademate intente futuze ꝓdiit . Ego xp̃s nõ i ea forma ꝙ passꝰ est . nisi cruꝰ stigmata ꝓferente nõ credam venisse . Ad hanc vocẽ iste disparuit . ⁊ tota cella fetore replenit . Hic qz debz hõ . no presumptuãt agere : sed ex quo ēt misolita est . ⁊ cognita . debz suspendẽ credulitate . qz q⁹ i thus vanis cito credit . leuis ē corde : ⁊ debet p denota orõm ad dñm venirẽ . ut cor illig illumet⁹ . ⁊ quid sibi debeat ostendat . Doceãt aut sancti⁹ qd i se est . ⁊ devote ad xp̃m ꝓficiẽtes . cognoscat dirigẽ . erudiẽ . ⁊ adiuuare aliqñ p mutuam inspiratiõnẽ ad dirigendũ ad alique hoẽm qui possit adiuuare . sic̃ scit de corneliꝰ . a flectendo intellectũ hoc ad aliquid passim scripture . aut ad aliquam hystoriam ex tuã ꝓdicatione dirigat⁹ ⁊ adiuuatur .

gō vision apparicion no dēsiderande

aliquo aliq̄modo alio sibi placeat. Credō ꝺ̄ ide doctor. q̄ huiōi appiones no sunt desiderande ut fiant: qz qui eas desiderat verisile inflatus ē corde: nō putat se ad huiōi usiones z revelationes ydoneū. Tertio dicit. si fiant: sunt ex humilitate formidande. Ita em maria ubi nūtiata ē ī ꝑmoe angli. z cogitabat q̄lis esset ista salutatio. Unde b. bñ. de mr̄e dicit. q̄ maria aliter sapit. ita ut ea salutacionem angelica vocat: sicut inquit evāng. maria cogitabat qual' esset ista salutatio nimirz indigna sēsalutatione angelica ꝓtimabat. z forsitan ea meditabatur. Unde hō mō. ut ueniat angl9 dñi mei ad me. Sic igit narrat de q̄dam sco pze. q̄ nō ei diabolus ī spe ꝙ xp̄s apparet ipse clauſ orbis dixit. se ī hac nocte xp̄m videre: ac diabolus eis humilitate ofusus sibi eam mit. Ecce de plūbus narrat. qui se ad huiōi usiones ydoneos ꝓputarunt: z eas desiderauerunt: qui ī multis insanias z errores sunt ꝓlapsi. Ideo dixi ad mcautand' homes. ne ī hōi modi rebus sint leues: z ꝓpites ad nō credē deū: a' simplr adorand': a' ad sancta fidei. qd ꝺ̄ visꝰ suadet a' iubet. Et dixi spalr. qz homes aliquos singlares. Inuenitur nanq̄ aliq̄ homes qui postq̄m ut eis vidē deū pure z abstracte viderunt: tanta habent oblectamenta ī ista sua. q̄ putat molestias tēptationū id mūdo ēē eos cessare debere: z deū no debere ꝑmittere ut tapent. Non cōsiderantes. quo bto paulo stimulꝰ datꝰ fuit ī nūtiatione ne extaret fuit sibi ꝺ̄sponsum ne aliqn essent ad hoc deuenturi. q̄ desiderat usiones hre: z orant ut eis fiant: qd ut dictum est ex supbia gradit. Ideo deꝰ aliqn ī ira sua aliqn ꝑmittit fantasmata appiones vanas ꝑmittit ut fiat deliri z fatui: qui mō debite nupserūt. ce uxores. Aliqui enā sic se putant aliqn familiares esse deo. ut leuissime tradunt ipm sp̄m sanctū z suppliter ac mirabiliter eos singlr. agere. z desiderat enā aliqn sn ea ēē se miracula facere: qd ē vna spes tēptandi deū. ut si ho omittit. q̄d humano modo facē pt. et totū omittit deo. Sunt enā aliqui ita ꝓprie prudentie ministeres. ut enā honoꝝ hominꝫ z discretorū cōsilia. q̄ nichilo habeant: z eo sequi abnuant: imo frivole z sine discussione. imo ēr̄ cū aliqn amonet. ut aliq̄ de ipsoꝝ vita mutent. potissime ī austeritate nimia. ꝺ̄ ꝺ̄spondent: ego habeo bonam intentionē. ego facio ꝓpt deū. ipse no ꝑmittet me deficere a' ēxercē. Ratione id ē quadam supbia. ex q̄ putant se sic usivos. z deo placentes. ut eos non ꝑmittet ēxercē a' defectu. Ratione ē enā tēptando deū. id omisso. imo spreto consilio aliorū. mittut se soli deo. Ratione enā illud ē. Deus gratis errat. q̄ redit ad bonitate opis sufficē bonitē intentionis. admitte alie equitant. ita stamine. Sic em Job ꝓpt̄ quā emanauit magna opa. q̄ indubie bona fuerūt intentiones sua subiudex. Verebar oia opa mea. Sic z tales mihi verebant opa sua. z no certificarent se de eis. Vera ꝓdicta teneāt ꝑtim modicū z videbit me. qz uado ad patrem. Dicet aliqs. ex quo xp̄c ex ſpali gra aliqn apparuit. a' apparē possit aliq̄s ēē. z nō diabolo soleat homes ī h̄ decipe aliqn. Respondet. si diabolo transformarz se. z appet homi ēna ī forma xp̄i. an homo peccatet ipm adorando. huic ꝺ̄uersi ī nō. Ideo ꝺ̄. q̄ duo ꝺ̄uingit honore latrie exhiberi diabolo z adūsario. vno mō simplr: alio mō sub ꝺ̄ione. Si simplr hic non ꝓt̄ esse simplicato: qz exhibetur cultꝰ latrie alteri q̄m deo. z ideo est ibi cultꝰ idolatrie: nec excusatur homo hoc ignorantie. Habz enā triplex adiutoriū. p. qd ꝓt̄ errore uitare. ꝑm est ī medio facere scripturē. q̄ mcautus homes: multoties enā dicit. q̄ multi ī nomine xp̄i sint venturi mendaces. Quidam ē ī medio oratiōis michi. q̄ homo ad deū debz ēxercē. ut ꝺ̄ illis illuminet. Tertio est suspensio credulitatis sue: no enā debz homo omnē spm credē sed ꝓbare si ex deo sunt: qui enā nō credit talibus ē corde. z talibz variis z mōstuosis z forte nō ē inflatꝰ corde. Dum ad tales visiones z revelationes ydoneū se ꝺ̄putat. Unde tales appiones pone sunt desiderande. quā desiderande sicut de xp̄o stātes dñm ē sicut audisse. Qui aut adorat eū sub ꝺ̄uersa actualr cōsiderata: ꝛc nō adorat humanitatē. ꝛc magr xp̄m: qz nō sequat adorando n̄ sanctā ꝺ̄uersationē. z ad eū ēxercē adorando ꝛc implicat. Qui aut adorat sub condition solū habitualr cōsiderata: ꝛc nō sufficit ad intendū quātū ꝺ̄spōdū huiꝰ appionis. nō solute z ꝺ̄secute. ad quā nō debz sēs adorā ꝓpiuant. si nō matutate. z ꝓua oratione. Conferatur hostie ē cōsecuta. z ideo sufficit q̄ adorans ī habitu habeat istam ꝺ̄uersationē. si debito mō cōsecē. sed est: nō q̄ ꝺ̄uersatio oīs fideles uadunt ad eccliam. ad adorandū xp̄m sub sacrā. hec bōuenta. Aliud put exponi illa uerba. ut p. p̄m modum intellexit ab illa hō ī qua dominꝰ loqbat. discipulis. usq̄ ad suam mortē z sepulturam: qz ī eo indebitū ēē ī z ꝓpt id subtilitas est eius. ut ipm p. triduū nō viderent. Unde beda. qz tenta ē ista nocte a iudeis. z ī mane crucifixa. z sepulta. ab huiusmodi ē seclusus obtutibz. Et p. tm modicū mutat hic ab hō sepulturē. usq̄ ad horā ꝺ̄suetudinis. post qd uiderunt xp̄m. z p. expositio. p̄dicta xp̄i uba erant discipul' obscura. angl̄ essent ope impleta: qz p̄m Crisi. Tristis mortis xp̄i amonebat meā legenda a me tibz discipulis. z ēr̄ qz videbat eis. quo ī xp̄i uerbis esset q̄dam ꝺ̄uersitas. nō diuersitate modicū. z nō vi. me. z utr̄ modicū. ꝺ̄m. qz no habuit ista ꝺ̄uersatio ad duplicē tp̄s. z ꝺ̄ seq̄uit ī tra. Dixi. go ex dis. e adi. quid ē h̄. q. d. n. m. z nō vi. m. z utr̄ mo. et ui. m. q. va. ad pzem. di. go q̄ est h̄. q. di. nō mu. q̄ lo. Est go gradus hui⁹ ꝺ̄uersatiōis. q̄ ꝺ̄ tra die gratie. z nō poris ꝺ̄uersationis sui usq̄ in fine mūdi dissere. Vide sup. ī ꝺ̄mōne fr. p̄mi paschā. Et nō q̄ adhuc tno modo possunt p̄m augr z Alban exponi p̄dicta uba xp̄i.

Aldinum

ut sit sensus · modicu ſ tpe ſup est · ſ uſq; ad ascensionē mea · z ex tc non videbitis me · qm̃ du viuet ī carne · qz asmdo ad pzem post ꝙ dies · Et itez modicu erit tpe uite mihi vzm · z rr itez videbitis me ī ꝺ̃no celozē · qz vado ad pzem · Et ista ex positione vr̃ dñs inuit ī his q̃ sequūt · d · apli · debere plange · z tristari ī modico uite pñt · ad modu pnent mliez ſ ꝑ pa effectu gauſi sunt · in gia · Et nō q̃ mo dica · z breuis est pns homo uita · z ita dr ordinauit · primo · ut hoes pntem uitā breuem repleant · z celestem etnā desiderent · Deinde ut hoes illud tpe modicū quod ad dei opus expendarent · si em longa esset uita nra · fozte tederet aliquē du bene opari · nunc breuis ē · z ideo totū dr attribuat · Terzio ut hoies tricis temptationes · z pcula euadant · tm em pns uita plena · z temptationibz ē exposita · tredit em diabolus lacos ī oīm creaturā · z arcuq; temptat · ex quo sit · q̃ modicū ē tpe uite ſite · z q̃ uto euadere magis eis · Quarto ut deꝰ hoes ad se uto reducat · sicut em illi qui aliquos diligut · no dū sine eis esse volunt · Joh · xvii · Pat quos dedisti mihi · volo ut ubi ego sum · illi mecū sint · Quinto ut hoies modicū laborarent · z ipse q̃ modico labori mercedē tribuat · mercedis · qz nō sunt condignę passiones hui⁹ tpis · ad futuꝝ gl̃ · Sexto cognoscāt aut ihc · qz vo · ē · ī terzo · h̃ cognoscant ubique diffusi · eq̃ pm̃ ē cognosce fecta cordiū · Et ideo dixit eis · q̃uemodo eozū mendaciū · ut ostendat se sine me tc eozū mūcione · Amen amen · ī · vē dico uo · qz plo · z fle · nos · q̃ d · p h̃ q̃ dixi · q̃ dicā · z nō vide · me · Intell tpe mee mo tc usq; ad ꝺ̃surrectiōm · ī quo flebūt q̃t mea absentia · mundꝰ aut gau · qz ī tēpo mozt⁹ nūdi nūdati⁹ viuentes · sut gau isi · redentes se xpm tollut extermisse · z nome suū totalr̃ deleuisse · vt mundꝰ · ī mali · qui sut · ī mundo gaudebut · ī p semonū ustoze · ut gaudebunt · ī vbis mundꝰ · vos aut vestra · de passionibz q̃s ī mundo sustinebitis · ut de oratione mea · Dimittet · z sꝛ tristabit · de sibi illatis passionibz · z de pctis · Qz tc · v · ver · ī gau · qz ī tpe quo eis dñs post resurrectiōm apparuit · gauisi sunt · viso dño · z vnusquisq; tristicia sozoz vertet · in gaudiū · suāue vite · z gle · Qz quies tu pax · tc · ha · qz ve · h · eq · nō aut pe · ta no mem · ps · p · gau · q̃ · n · ē hō ī mundo · Sed dicit declarat · exemplo mulieris pduentis · q̃ d · sic mlr̃ ī partu tc tristicia patit · sed istam tristicia absorbz gau diu superuenientis · ī nte queī sic nos fideles tristicia habebitis · ī passione · z mo te mea · sed gaudebitis · ī mea resurrectiōe · q̃ ē tamē minus homo · de uita mortali · ad immortale · qd ipsum intendone aptu ex⁹ cūd sē · Et vos tristicia habebitis · s tpe

mee passionis · Jmo aut⁹ vita · post resurrectiōz · z gau · eoz · vzm · z gau · v · nemo tollet a nob · qz uita xpi · qz uita xpi de q̃ gaudebit apli · non fuit amplius auferenda · z qd gaudium apl̃oz de xpi visione fuit mchoatum ī xpi resurrectione · z ī gla celi cōsummatū z sic ꝑpetuatū · Et nōdū rr hāc tria expōz · q̃ pns uita plena ē penalitatibz · z defectibz · adnexitatibz · z miseriis · quibz ho cotexitur · z magn̄ ī eode statu pmanet · ut deꝰ · Job xm · ꝑ iam tulet · ia foiget · iam sitit · ad esuit · ad timet · ad tristat · iam dolet · z misera · iam tedio affic · a fatigat · Et mchil ē ī hac uita stabile · z totalr̃ placens · ꝑ oia pnia externalia · a mundana · sunt q̃ quibz dr amaritudinibz mozdacibz · z pungitiuis copzessa · Sed deꝰ · q̃re deꝰ uolut hoiꝭ breue uitam tam penale fieri · z mlt⁹ miseria mali · Aut nulli · de venzē ptē pmā ī mā de gnaliē · q̃ oia p udentia · z pnia pfluentiū creatoꝛ sua ozdinauit ad multoꝝ bonū hoim · quos em no uidat q̃ si mundꝰ iste non tzet nisi pāt · dulcedinem · z delicias · inseparabili adherēdia ī se detinēt hoes · z a bonis fugius · ac uitabiliz tm aūteret · ut forte illi has ul' illa curarent · z auferent hoīm bonū felicitatē eterne · ꝙd tm solū creatus est · z miseret sibi malū dapnandis eterne · quo nullū peius ē · Demū issimū ſ creatoꝛ · vita illa amaricate volut · ne sua dulcedine ad se allicet hoes · z sic eos a bono ad q̃d ipos creauerat auerzit · z ī malū ꝺ̃sitū eosdem ptrahēt · ꝑ sua amaritudinibz · z q̃ oculis quibz dr aios hoīm a se ꝺ̃pellerez · z ad sua spualia bona z eterna fieret aspiratē · Hui⁹ pdēs doctoꝛ pla ponit exempla · Primū est nutrīc videns puerū tē ablactatiōis dulcedinē lacte · ad allectū · ut ab eo se separi no ꝑmittat · nec ad solidioꝛ ac suauioꝛē cibū melioꝛi uelle · Summates papillaꝝ aliq̃ aspersit amaritudine · qua puerulus sentiens · ī papill' · spūte eas deseruit · z ꝺ̃fugit · z ad mesam patris mutat · z postea amedit · Ita ꝑ mīozdiaꝝ uoles hoc ablactare · z ab uberibz huius sēli · ī · ab amoze pdui · ꝑ im solū ſ̃im carnalē atz seculē delectantiū separe · z eos assuefaceꝛe ad solidos cibos spiritualiū delicieꝛ · z ad me sam celestem pueraze · ipā delectabilia pdia rozpalia · z secularia aſſ̃sit mlt⁹ amaritudinibus · ſ · tribulationibz · aduersitatibz · rr Qz uident q̃ pueri ista aliqn̄ anhelant ad uberā carnalia matꝛis · ut inconsolabiliꝛ fleant · ad ista eis auferūt · a negant · z signāt · eos qui id coꝛpoze grandem · z aliqn̄ rapturis eam · ta puerilēs sunt · moribz · ut ita adhereant amodo pnibz delectabilibz · ꝙ eād rō emulatu · z lacrimis lugeant ablata sibi tpalia · a denegata · sine non cōtristia · qui utiq; tanto mag raparos sut solide ꝺ̃fectionis · spualiū delicieꝛ · quāto plꝰ inhiant uberibz pdium delectationū · dñe · Deꝰ · Et nō · vnusquisq; plꝰ delectat · ī misiis · tribꝰ mag capit de celestibz · z superis · Quedam ex⁹ patrfamilias videns filiū ī loco periculo-

ꝙ pns vita q̃ bñus · z mlt⁹ ꝛ̃pssa · amaritudibz et q̃re hoc dñs sic ordinauit

sic pns vita breuis est

so

acepto flagello ipm rebro pruriens · ut abstrahat
eū inde atq; dissugat · ista deo ompons patez
me · nū manifesta sunt oia punila · oia q̄ nra
ta hmo habitacōi · mitra pauit flagella · ut
pestilencia · lites · fame · mortalitates · mortē
psonīoes · oppssiones · & quibz flagellat hoēs
& absterat ac dissugat · ne huc mudo hezeat

(ger) Cterum · e de vino valde mebriato · & aqua
fortitudme tpante malitia vm · Vnde voluptates carnal'
pales & felaces mebriant · usq; ad brutalem insipientia · & insanissima demētiam ·
& in hoc sunt siles vino fortissimo · & max
mebriatiōe · tribulacones vo · & adustates ·
& dolores &c · sanat hoēm q̄ sobrie · & re
dentem ad cor · & deū cognoscente · ac que
rentem · non pt · multiplicē sunt infirmi
tates eoz · pq̄ accelerauit · et ut impleā
ignōmia & fauces eoz ignoratiā · & q̄rent nome tuū
fortitudme dne · & ih̄o filime sunt aque maliā vi
m tpante · imo patfamilias vidēs · si vi
nū apponed' alupns suis a filiis · sat ee nos
ut ipis ppe suā fortitudmē · & vinū mebri
atm utiq; tpat mercedē aq̄ · ita pe nr̄e
lestis sciens voluptates sch · nob' pmodo sis
simas esse · eas nob tpauit admixtione mul'
tar amaritudinū &c · Iher ideo dixi · ut
ex eis cognoscerem⁹ & laudarem⁹ dīnam
bonitatē · q̄ tam multiplicē nob' multit̄ q̄bus
iniquitatem & meritatem ad merced' salut
nram · q̄ nichil melius nob esse pt · Credo ut
ex hijs laudarem⁹ dīnam prudentiā · q̄ ei
bz nichil esse fauste simit · & ita sapiēt ordinat · & disponit · ut no solū bō · & ordinata
fm se mala · ad multiplicē nrm̄ proficiant pfectū · Et hoc · ut de cetero no murmurem⁹
sub flagell dei · sed ista no solū libenter ·
sed & gaudent⁹ sustineam⁹ · ri · q̄ ipa ex
parua q̄uisione ordinant ad multiplicē
nrm̄ pfectū · et nob adhuc inogmitū · ut
ad pfectionem alior alios mali · q̄d alias mi
serem⁹ · & ad p̄monionem alior bonī · q̄d ali
as negligerem⁹ · Studuit aut dominꝰ om
pono vita pontem sic ex causa p̄dict amāda
uerit · no ri eam tam amata sciat · & pena
lem · & amaritudinibz misceat · multa dulcia
gustet suauia · & delectabilia · ut sint ibi potus ·
sompn⁹ · quies · pax · & seniores · & alia mul
ta nob suauia · & delectabilia · q̄ nō oia
no sunt nisi q̄dam affectiones p̄modice · &
odores p̄tenues · immense suauitatis dīne bo
nitatis · Istis em dīne suauitatis · ut ayt au
gustin · aliquid · in istam regionem affigit · Et
li · de vā religione dixit · De illis · qui se
adunt a lumine tuo · & in carnali suo opere ·
& umbra sua desiri delectant · vbi ri hmt
q̄ eos delectet de deo fulgens suauitas mundi
exporit · nichil · in tenebris de mendacijs · Quis ergo
sua suauitas hmi mudi · & q̄cūq; creaturā
e velud affectio modica · & odor tenuis · & nul
tigū puissimū · dīne suauitatis · Et huiusmodi
autem q̄cūq; creaturarū e nob · ad h̄o data · a dīna largitate · ut nos alliciat · mutet ·

q tunc ac sic d' excusatione.

& fetuer⁹ tendē sanat · ad plenitudīne sua
uitatis · mimese · a q̄ totū fullauit · & effluxit · Tate eo modo · quo odor⁹ ipm odorā
tem allicit ad odorabile · a quo effunditur ·
& affectio ad plenitudīne · a qua fullaut · &
nestigiū ad impmete illud · effundit · go efficiens · a faciens · non est · ex tanta affectione
plenitudinis · qua lingat lyre · nr̄ odore
aut sapore tibi aut potus · sed p h̄o mutatur ut magis desideret · & fetuencia tendat · in ista · Et sicut venator no e contēt⁹
nestigio fere · & p̄d manū dū · & metat
ad ferā insectandam · sic nos hoēs no
debemus contenti esse · nr̄ sistere · & suauitatibz pdicti dīe pius · Videre eius ppe se q̄ed ·
& debemus p eas amonere ad cognoscendū · & to mente q̄rendū plenitudīne immesitat⁹ dīne suauitat⁹ · a qua sic distamus
fm nestigia · & odores tenues derivata
sunt · Cuius in vicem multi fatuit · qui spreto dīne suauitat⁹ fonte copiosissimo · ac
abundantissimo affectiones p̄dictas lingunt ·
et eis tota mente adhesere · ac immerguntur ·
imo in eis mebriant · ut ad dīnos brutales
insipientias usq; insaniant · Et e mdo
miranda inhabitabilia illa · tale mlitudo hmi
capio · & immersio demētissima · in vna gut
tula suauitat⁹ · quid p̄sumet abissali fonti
dīne suauitat⁹ · imo ppe istā guttulam
nichil curant ubertatem domꝰ dei · & ver
mentē voluptat⁹ · quo potandi sunt · & me
briandi dīnī electi · Tue pe (mebri ab
ubez do · tu · & de cor vo · t · potab eos ·

Dominica quarta p̄ pascha S'mo euāg'

Sermo

Ado ad eū qui misit me · &c
Joh xvi · Dominꝰ nr̄ ih̄s euangelium dixit apl̄is · de tribulacōibz eoz futuris · & quo mter
festores eoz putarent se ob
sequiū p̄stare deo · & h̄o u
debat apl̄is minis duce · postea subiecit
de veressu suo · ad dixit d' euangelio hodier
no · Vado ad eū qui me misit · & a deo i
primo ad p̄tem · discipli aut adhuc inf
fecti · de p̄mo valde tristati fuerant · eo q̄ ui
debāt eis nimis duce · & cōicū · Et de fi
nali contristati fuerant · eo p̄ spabat pdi
am xpi · & tribulacionibz consolati · & eo ex
duobz admoniti · totali obmutuerunt · & ido
dominꝰ exprobrando dixit eis · Et nec · ex no
int me · quo vadā · & h̄o · & q̄ hec locutus
sū vob de tribulacionibz futuris · & de veressu
meo · & dīna in nobis implent cor vrm · Ex ego
veritate dico vob · expe vo · ut ego vadā · &
cum no abiero · par⁹ ho ve · ad v · si aut abiero mit
tā ad vos · Ducēs · nichil dominꝰ · & tra po
situs · no potuit apl̄is mittere spm̄ scm · dīnī
q̄ poterat · sed & post resurrectionem sua misit
flauit · & dixit · Accipite spm̄ scm · q̄ p̄ dim
serit⁹ p̄ctā · &c · & ꝛc · Dic go · & rea positus
de · dei · f · f · sme quo non fuisset in gratia · et
sme pcto mortali · sed non dedit eis in

tata pfection z habundãn donoz sicut post
ascensionem sua nr tue sunt apti ad tantam
habundantia. s. s. eo q affectio carnal. quam
habebãt ad humanitatem xpi. qua exterius
retinebant. remittebat. z eis fetnoze dilectis
spualis gracia lucebat. remittebat fide dñi. s.
qñ duc eis delectabant. z priuate forma hu-
manitatis xpi tam. duc mag pfecte minuebant.
z eo forma dñi. s. unde augt z beda n
aspectibz corpalibz humana forma subtrahet. sp
mentalis dilexissent. nec ita spualiter dñm q
cognitare a intellige potuissent. qñ dñs em
dei z hoem secd suessante suestrete. z rol
logitem habebãt eis gracia delectati. mmg
ad spendu dñitate oculos mentis erigebat. p
qñ aut dñicum corpus ad dexteram patris collo
catu nouerunt illuc totis sue desiderijs insu-
lezunt. quo caput precessisse cognouerunt. nec
hs. q. alibi audiuerunt. vbi eis erit thesau
rus tuus ubi est cor tuu. deo qz ia capaces
facti erant. no vlt de morte. sz de remissi
onis eis munc letificati. luce. attestate qu
ait. Et sum e dñs bodie erit. desijt ab eis.
z ferebat in celu. z ipi adorates regressi sunt
i hierlm cu gaudio magno. Ex hs potest co
siderare. ex quo elevatione mentis ad celes
tia. z dña. z. s. s. missionem expte. aplos. z
impediebat infidelibz xpi cõplacentia. z hu
manitas ipsa prima. q erat strata honestate
casta. z plena gracia. qñm z nob amore re
fusum. z adunctu. s. s. impedit amor nre
carnis. q nec e casta. nec pudica. sz i petis co
rupta. i pcis nata. z z peto nutrita. z mala
consuetudine nlis inolita. qñtu qz impe
dit amor mudi. z oia inferioza. de q mudo
dicit dominus. Joh xvi. q spm veritatis. no pt
accipere. z intellegere. p mundu hoc mundi
habitantes. non qude carnaliter solum
qz sic etiã xpc z apli erat. z mundo. sz per
metalem. nec tam. p privatu affectum. p car
nale delectationem. p vtz tpalem cõsolationem.
z totale z eis occupationem. qñto magis hos
plus gaudent z delectant. i vbz misticis. q
to mag negant de vbz celestibz. z supmg ut
dicit Aug. i omẽ pentheresim. z ant eos. non
potest deo fruc. z manere. sic nec deo et
mundo. a carni. qz ubicunq oia. deg celes
tia iubet amare. z ista inferiora despicere.
undq. z raro trahunt ad oppositu. Ide. Et
nõ ve. ap. mud. p suos aplos quibz audiad
dedit mundanos homines arguendi. Unde augt
sup Joh. Opus suu arguet mundu de pcto
tanq. d. Iste insundet caritate i cordibz
vrõ. z sic timore depulso arguendi habebi
tis libertatem de vobis. si de pcto. qd habu
erunt principle infidelitatis. qz no crediderut
i xpm. quo pcto manente cetera detinen.
qz sine fide mediatoris dei z hoim nulli di
mittit pctm. Et de iustitia xpi. quã no
intrauerunt nec intrare voluerunt. q nõ vt
declarata est. p hs q sucedut. z ad pcm
tendens ad celos ascendit. qui. q. postea
subdita. Usq ad pa. va. z iam no vi

debuis me prima corpali nobis cõmuni cõsuetu
dine seu habitudinem. Et de iudicio eterne damp
nonis. qd iã no timent. z mdo timẽ debent.
qz precepta huius mundi iã. m. e. i. dulcia sen
tentia dñi. eternaliter codepnabunt. z ita abscp
nabunt. omes qui eis i pctis imitant. Adhuc
multa habeo vobis dicere. sz no. p. p. modum vtz
mpsoni. z ustoz. dicendoz. de altissimis fide
arduis. Sed ad ve. alle. s. ver. s. s. qui e virtus
p essentiã. z effectiue dicendo eam. Alle dice
mus ad nrã. ad salute. no solu qz psona vtz.
sz etiã ad ingenium esse. z fidelium instructionem.
Et qz possent ee. qz s. s. esset filius maior. et qz
dominus fuit eis de maioribz. Deus hunc errorem
dimouet dicens. Non em a semetipso. qz sicut
non e a semetipso. ita no loqr a semetipso. sz
quecq audiet a me. z pre. qz sicut audit e ab
eo procedit. loqr. vobis. z no intelligendu q sicut
audit. s. s. a filio audiat. qz deficit infinita
ad salute eoz. z eterne vigorem ut dicu sunt
Deo opus trinitas adhuc sunt midia. qz tres p
sone. sicut sunt vnita. diuinitas. sic sunt vna vo
luntas. Cui aut adhuc opinio sola voluntate. qsi
vna volt alia volt. nec vna pt aliq velle
q no alia. i. nec opari qd no alia. z hs volt
dominus qd dicit. Non ut ego a me. i. sm humanitatem
no loqr a me. i. no sme me. z sme meo. et
pris mei arbitrio. qz nec ex me. sz ex pre. z me
est hoc enim qm qd subsistit et loquit a me et
a pre illo e. Et q vos s[illegible]vo dicit Beda q s sapiue
dicit mala ventã. q p confessionem fidei passiui
erit et bona q p eisdem malis erat preparari.
Unde Joh aplo revelauit statim cruce ascp ad
sme mitti. In Apoc. Ille me cla. i. me clarificabit
mundo ondet in hoc q mã festabit mundo me
equale esse pri. Un Aug. filig dei no e ut a
clarificatoy. q de no claro sit scus clarus. de
mo claro magis claro. ad quia claritas su-
a e immensa. s. n. s. diffusus in corda fidelium de
clarat eis. quale filius e equalis pri. Et sicut
clarificatio no e nisi equalis ostensio. Deo aut
potuit me clarificare quia de meo ac a me pce
dendo. Et ad vos q. h. p. mea sue. Et sibi e intel
ligendu q oia q habet pr e filius sue. s. s. q.
ille tres psone sue vna essencia. et sic vna vo
luntas. vna intellectus. vna iustitia. Et sic de oi
bus perfectis. Dñs. quia in dñis oia sue
vnu. vbi no obstat relationis oppositio. et sic
pr coeternat filio tota essentia. Et ideo dicit quia
de meo ac. q. d. tanta essentia q ego accipio
a pre. accepit. s. s. a pre et me. Et no e intel
ligendu q pre essentiam accipiat. sed totam
dina essentia e indiuisibilis. i. ex quo aliquid
accipit. totam accipit. Et quis accipiat dina
essentia a pre per gnacom. et ab eterno semp
accepit. no tm ex hoc pr e prior tpe. nec fi
lius meepit esse. eo q non de nouo accepit.
sz ab eterno. Sicut in creaturis producis et pro
ductu sue coeua ur sol et radius eius. na in
mstris producto sole. producit sol radiu. sum
in ptem xpmq orbis. et sic ab eterno prodit

loquet

fruere et nõ

77

isset si sol ab eterno fuisset: s. r. intelligā de pe
de state in subulo. ⁊ de uestigio pedis: quo i eodē
fuit et fuissent eodem ītr. Et sic dem ē de filio.
sic intelligi de s. s. qui eande essentiā recepit
et ab eterno recepit immutabile a pr̄e ⁊ filio.

Nota q oia q fuit in deo fuit deus: et ia ē dif
ferentia ex pte dei et creaturay: q nulla fuit in
creatura ut in hoīe que no fuit ipe homo nr
de suba eius ⁊r. Sed q̄d est in deo ē ipa dei
tas: quia sapiētia dei est ipa deitas. voluntas
dei est ipa deitas: sic q ē una deitas. una
diuinitas. una ē una dina sapiētia. dina sua
iustitia. voluntas et intellectus. ad qo duc x pus
oia q habet pr̄e mea fuit. voluit. q sic pr̄ ē
deitas est voluntas. intellectus sapiētia iustitia.
⁊r sic filius est eadem deitas. eade voluntas.
intellectus. sapia ⁊r. Et stile intelligendū est.
q p̄ q habet pr̄ et filius. sue s. s. q sic pat
et filius sue una deitas una voluntas. una
sapia ⁊r. In s. s. ē eade deitas. eade voluntas.
eade sapia. ide intelligi. una. una mā diuas
psonas. nulla ē distinctio nr psonalis. Nota
q sic in creatis generas dat genus filiz
essentia. sic in diuis pr̄ dat eande essentia. filio
et pr̄ et filio et s. s. et hec filio recipiat esse
tiam a pr̄e ⁊ s. s. ab utroq; tn sue eodem. ut p
de sole ⁊ radio. ⁊r ex quo tres diue p sone
tm eande essentia diuino. et coplete. que ē
sapiētia et scientia. et inde ē q sue eque ⁊ p
oia coequales. et q̄uis illa tm̄ intendat mem in
genitū ut intellectus no valeam debem tn sr
mit credē. et bn operari tue mē bm̄ vide etiā

Credo hoc q dit expedit uob q ut diat ⁊r ⁊c
in terra pr̄e sue q y ∧ lig xr sua pnica cor
palon et sensibile subtraxerit. non p sua as
sumptionē. tn diuitas sua semp ad est fidelib
no solū mō gr̄a. sic in oīb⁹ rebus ē q
quoda spēali mō. ut dicat de ihabitatōe
s. s. et eiā sub spēb⁹ panis et vini in sacra
mento tn eiā usq; ad consuatōz seculi maet
corpalis q̄uis m sensibile. Et de utraq; pt in
telligi illud xr alibi. Ecce ego uobiscū su oīb⁹
diebus usq; ad consuatōm seculi. Qui n astru
dit in celū no deseruit. optatoe. ut dicat corpe
liter oppō. Et ui. n.

ex quo diabolꝰ ejectꝰ est a corde credentiu ꝛc. Nam ē iudicatꝰ: ut nō sit principꝫ mundi sm̃ sm̃ eiꝰ iuꝑ Joh. principꝫ hui⁹ mundi iudicatꝰ est. Et ī principꝫ mundi iudicatꝰ teꝰ ī causa saluatoris. Ex hoc mundam qui xp̃m ondezunt iudicabunt ver. Jam si diabolꝰ dei iudicio ejectꝰ ē de domo hom̃: arguit hoc q̄ ei ad herent. Et eū ejectato ꝓficiunt principe. Et si diabolꝰ iudicatꝰ ē igne infernali. merito q̄ eū sequit iudicabunt. Merito. Et arguitur qui vta fragile iudicauit nō timent. p̃missas expositiones dolligit. Quę sup Joh. d. Credat mag̃ hoc ī xp̃m. ne arguant de peto infidelitatis. Discant ī nim̃ fideliu. ne arguant de iustitia illoꝝ. quos iustificatos nō imitant. Cauent iuniꝝ iudiciu. ne eū iudicent. Et q̄ discipli vbozꝝ xꝝ nō erant rapaces. ꝛc. Et tangit ad dicit Adhuc multa habeo vobis dicere. sed non potestis portare modo. Multa habuit xp̃s dicere apl̃is exponendo et declarando viam Dei. sicut q̄ postea agnouit p. s. s. q̄ nō potuit portare p tuit q̄ adhuc carnales erant. q̄ carnalitas a moneda erat p. s. s. aduentu. Cū aut ve s. s. ꝛc. vidit. qui predit a sibi. q̄ ē videbis. Dominꝰ om. ve. nobis utile. Et salutē ꝓficiam.

Residuum vide ō ī fine de pdicatione.

Dolent multi q̄zo. q̄z hoc sit. q̄ spuales hoēs deo deuote. Et simplices pure rapiantes. sic aliq̄n sunt bñ dispoti. ut cū mente pleno corde pmpte. Et delectabiliter se dent ad applicent ad singula. q̄ ptinent ad dei famulatu. Et honore: ut ad deuotu ozem: ad frequentias meditationes. Et cogitationes. Et ad singula opa bō. Et ī isti magnū habeant gaudium. Et spualem suauitate: ponissime. ad edificationē fidei. Et aliq̄n aut ī principio conuersionis sue. aut ī principio assumunt. Aliq̄n ita deuote tepidi. Et torpentes: ut nichil horū de sideret. nec aliquid sapiat aut placeat: nec aliquid dulcedine ad gaudiu. Et eis seniat. Et sm̃ quod dicit Abbas Daniel. Et collationibz patrū. prima ē. nō ex negligētia q̄dā. hō pure admittit cogitationes inutiles. vanas. Et futuras. aut cū homo pure se mundo occupauit. Et negociis secularibz: aut huiusmodi cogitauit. vidit. aut audiuit. adherent memorie hoīs. Et metem distinguunt: Et ī diuersa rapiunt: ac ore fiebant indecenter. Et a spualibz cogitationibz. Et affectionibz bonis. mane. Et vanum exiit. dat. Cassianus: ut ad tria p̃mitti. monet. Et spualia ac fabulas gratie: aut sit frivol. Et vana. Et ab omni bono frede sic terra crassa impedit. non solet homo meditationibz. Et oplet curis secularibz carnalibz desiderijs. a. Et salutē vanis. Et fatuis cogitationibz. sit frivol. ac ab omni spuali fructu vana. Et inanis. Beda causa est impugnacionis diabolice. cū eum boni actibus sumus dedicati. calliditas hostis. p malas immissiones. a. obiectorū. Et sensibiliū pretiosos. metem nram detinentis. nos ab omnibus actualibz meritoriis ignorantes. distrahit. Et abstrahit metem a. Et sideratiombz boni.

tu oporteat dīsire. Et ablata ea. Et cessat effectus. Et hui⁹ torpor. Et desidia. ac frivolitas metꝰ. sit a. qui ex alia indispositione torpet. Et verbū stratus. ut ea corpus ē minus debilitatum alia. ego in dno. a. ea vires sensitive sunt. q̄ sapite p excessū vigiliaꝝ. abstinentiaꝝ. Et contemplationū. Et onerantur. eam nō possunt debite subsumere spūal. Et p eius spūs. nō pt̄. Et propter. Et delectabile ī bō operationes. Et spūs eam in hac vita nō pt̄ ī sua opera sine misterio sensuū. Et q̄ sm̃ exigentiam dispositionis corp. sepe unat spūs. a. impedit. Et opibz suis. Et sile sicut ea artifex aliq̄s nō habet apta instrumenta. nō potest pmpte opari. Et illud q̄d sunt. Et dicit. Et sunt a. mus bonus. a. aptū. Et a spūs. nro. Et spūs corpus q̄d sibi datū ē. q̄ instrumento. ut sibi faciat ad opa bō: magna. Et discretione opus ē. Et eam spectionis. ut corpus sic prudent homo regat. ne nimia vigilantia. Et nimia sua. Et lassauit. Et spūs. Et bellū. Et ne p immoderatā afflictionem nimiū debilitatū deficiat. Et io dicit Jesus. q̄ de vapma holocausti offert. qui ul̄ tibozꝝ nimia egestate. ul̄ manducandi aut sompni. Et penuria. nimio dolore corpus afflixit. Et ita dicit. Et ideal̄ hoc dignitate amittit. q̄ ieiunium caritati. ul̄ vigiliaꝝ. Et huius p̃fert integritati. Et dicit. Et. q̄. Et. q̄ gula debz habere. ut ho sic viuat. emendo. Et bibendo. Et dormiendo. Et ut corpus sibi in tali statu vobis. Et sanitate teneat. put sibi marie. Et ad spualia exercenda. Et vita tuenda. Et hoc ē ad ī mediocri statu. ē. Et. Et no debet ho despicere solū ad id. q̄d nūc agere potest. nec debz oīa agere. q̄ nūc sustinet pt̄. q̄ forte nō nūc. vult sm̃ exercitiū possibilitatis. ipse sic debilitat. nam. q̄ pt̄ annū ā. Et duos ad dere. Et q̄ minimū. Et unū diu. a. Et dnt. Et tere: sed debz homo attendere ea. Et ad futa. Et sic moderate uitam. ut pt̄ annū. Et pt̄ dere. Et annos. Et uno usq̄ ī fine. Et q̄d pt̄. Et ē de die in die sp. ī summo finis. Et cessat. Et pt̄ q̄d dicit. Et ambrosius sup explan. ad tim. Prudēs. Et sibi sum ri. Et vult deo. Et temperandū. Et est. ut si fiat. Et possit. Et q̄d obsequium gradatim. Et paulatim. Et non p̄ immoderatam. Et minuat. Et vide de sibi bono. Et vide. Et collecta discretione. Et. Et mā. Et ē ad moderandū. Et ne a. Et integre. Et. Et a. Et immoderate. Et laceret. Et infirmitate. Et. Et minima. Et qualente. ad p̃fectū. Et attingē. nemo pt̄. Et non dicit. Et. Et. q̄. Et debilitas. Et minima. Et ad vires. Et aliena fiant. Et. Et fiant. Et. Et ingenium. Et. Et. Et

aliqn subtrahit amicꝯ suus ad bonu eoꝝ ut ſ. pat̃ a domo deſerti ſenciant mpſim suu. ꝛc de huius alacritate ꝛ mentꝭ puritate non erubescant? ſi hmõi cogitauerint cãm a scripts non habuiſſe nr ex suis mdꝭ accepiſſe. Sed mete ex dei do no. ꝛ ut ꝙ ẽmpatiõn ꝓdite grãe seu donũ ſcientie. ꝛ ne mansa mſtent deuocõne. Et hoc ut cognoſcentes ꝙ hmoi gram ad tanto laboꝛe optet ẽmpaꝛe iam ẽmpatam diligenciã tenere aut. ꝛ cauelã uſtodiant. ꝙ eñ fragile vas ẽmpaꝛi plozꝛ ꝙ ſolet negligenciã uſtodiri. Et ena ut exoret mens ad frequentia ꝛ ſolutionẽ ute dñi gra sibi data. Sepe eñ homo in gra sibi data negligens ſe habet. nõ ſe in ea exercitando ut deberꝫ. ꝓpter ꝙd dñus eñ deſerit aliqn ut

remedia ad euitand' ĝtia dilectõis

f. 223. d.

ſanet

frequẽ

frequẽ

ſecũ

ſecũ

ſecũ

ſ. tpis hui⁹ bona ⁊ tꝛpis ⁊ aie. Terra uero et
num: ſꝫ habundē: ſed ⁊ ꝑma petaꝫ tuc
da ē ſuꝑfluitas ⁊ uoluptas: ut tpalia non
petam⁹ niſi unde poſſum⁹ ⁊ dei ſeruos ſuſ
tentari. ℣n ſcda tuenda ē impuritas: ut
no ꝙquirant⁹ uidere⁹ ad oſtentacionē. ul'
ſm aplm. ℣n tuenda ē clauo. ſi ne ui
ta etna ꝙquat⁹ tamē ex ꝑpoſo fiducia me
ritoꝝ. Certa ordino eſt: ut petam⁹ ſit ordi
nata: ut. ſ. q̄ petit. uo ordine petant⁹? ſed
ſi quis petit a deo ſibi dari uitā etnam: per
ꝙm petat ſibi dari opa bō. quibꝫ iſtā mer
atur⁹ ⁊ ad iſta bō obtinenda agat⁹ ⁊ laboꝫ
q̄ſtu ꝑ ſm uires ꝙas. Cuꝫ itaq; ſecuꝝ
zebedei. qui ut dicit beda. ꝙm petierat ꝑmi
os ſublimitatē. q̄ petebāt ⁊ q̄rebāt opm
ꝑfectionē. ꝙd q̄ eis a dño reſponſū fuit⁹
⁊ reſpōſ quid petatis. Et dicit ſup illo ap̄l⁹ uꝫ.
petere ⁊ dabit⁹ uob. q̄rite ⁊ inuenietis pe
tite ꝑbꝫ die ac nocte orantes: q̄rite ſtudio
labore. nr̄ enī laboꝫ ē ſine ꝙa dei: nr̄ gram arbitrem⁹ nr̄ ſtu
diū⁹: nec donū dei negligetibꝫ dat⁹.
Multa odio. ut ea q̄ petunt⁹ expediant
ſalutī petentiū. qd ⁊ dñs innuit cū dicit noīe meo
Quo quo augſt ī omē ihs ſaluator ⁊ ſalutaꝝ
dicit⁹. Ille go ī ihu petit qui id petit qd ad ue
tam ſalutē ꝑtinet. Sepe em ignorant⁹ pe
tim⁹ etna ſalutī: ⁊ tr̄ mꝛtorū⁹ no⁹ aīpa
t⁹ qd nociuū pena⁹. unde ꝙſ. q. multos deꝰ no
exaudit ad uoluntatē. ut exaudiat ad ſalu
tē. multi oꝝtes no exaudiū⁹ ꝓuidentē ill⁹
deꝰ meliora qm̄ petunt⁹. Unde augſtꝰ ſolꝫ
ꝑtul'. qui ut ī ſolio no ꝛapulent exoꝝtant⁹ ſ
non dat⁹ poſtulātib⁹ eſſē⁹: qz impedit⁹ tal'⁹
audiaꝫ ad ꝙfectū. no⁹ alit⁹ augit⁹ q̄ ibidem
electꝰ. deꝑant⁹ deū ꝑ nocētiū huiuſ uite rōmo
dicul' adiſp. ꝙuidē⁹ ad dīna ꝙdā ardēs deſi
derio omō no⁹ ſolut⁹: qz meliora metuē
ꝓmittit⁹. Hec ille. q̄ritꝫ petit homo. ꝙd nr̄
eſt nēm ad ſalutē. nr̄ ꝙd ē manifeſtū⁹ ſtrium
ſalutī. ⁊ tr̄ uerū ho. ſi ex errōne petit me
diat⁹ uitā etnā. no tn̄ mediat⁹ aīpa ꝙd petit.
Unde augſt⁹ ī de ſīmo ſꝛmōe. fideliter ſapiendo ꝓ
ꝓ nobꝫ huiꝰ uite. ⁊ inſeꝝtoꝝ die audit⁹. ⁊ in
tꝛdie⁹ non audit⁹. quid em infirmo magſ ſit
unle nouit medicꝰ magſ. q̄m egrotus. Decta
tiōnē. ut homo oꝝet ꝓſecuteanꝰ? hꝰ unde ubi
ſup. Decima ut ipe petens conet⁹ uitā ſuā
rectigeꝝe. ⁊ legi dei obedire⁹. ⁊ ſic ſuā ꝛom
uinate ꝑ bona opa. Dec iſte em dicit⁹ ꝓſe⁹ re
tulit⁹ ī ſe ſa. ⁊ de. e. ex. ⁊ ſal. ſue. eos. Et
ubi ꝑ. Tertiū a ꝑcepto dei audit⁹. qd ī oꝝe
poſtulat⁹ non meꝛet⁹. nr̄ impetrat⁹ ab illo bꝰ
iud qd poſcit⁹. q̄ legi non obedit⁹. Et em
ꝑ qd deꝰ ꝑcipit ſanctū. illud qd petim⁹ ſine
dubio obtinem⁹. ℣tram ſicut ſcꝝiptū ē. qui⁹ cō
uꝫ. Tertiū audit⁹ auꝛe ſuam ne audiat legem⁹
oꝝ eius execbil'. multa ꝙd deū utiꝫ
ſ' emendāt⁹ anīa⁹. ut oꝝe oꝝatio⁹ ⁊ opa⁹ nr̄e
oꝝe ſulciāt⁹. Unde Jeremias ait. Leuemus
oꝝda nr̄a cū manibꝫ ad deū. Oꝛ eius cū
manibꝫ leuat⁹: qui oꝝōm cum ope ſublleuat;

quiſq; nō exaudiet⁹ ⁊ non oꝝat⁹ q̄ manꝰ leuat⁹ ⁊ oꝛ
non oꝝat leuat⁹. Hec ille. Et dicit Criſ⁹. qui oꝝat
⁊ peccat⁹ non honoꝝat deū: ſ. ſaluādū. q̄ hꝰ
tales ſiles ſunt ymnabꝝ. qui xp̄o gemā flere
bant⁹ ⁊ alapas dabant. Tertiū odio ē. ut oꝛo
ſit attenta⁹. ut. ſ. illud uerſet⁹ in oꝛde. qd oꝛe ꝓ
fert⁹. unde ꝙſ. ubi ī. Oꝛo oꝛdis eſt⁹ non labioꝝ
ſed cū uerba deprauāt⁹ deꝰ intendit. ſ. oꝝtis
oꝛ aſpiat⁹. q̄ ſi tante oꝛ oꝝet⁹ ⁊ uox ſileat⁹ q̄
uis hominꝫ lateat⁹. deo lateꝛe no pot⁹. qui oſtē
ſus eſt⁹. Hebꝛis aut eſt⁹. nō ſilemo oꝝare oꝛdi
ne ſono uocis. q̄m ſol' uerbis ſue mutuū me
tis⁹ hec ille. Unde ⁊ ꝑſ⁹. Clamauī ī to. oꝛ m⁹ ad
uos glā. Clamoꝛ oꝛdis ē magna mētis cogi
tatio⁹. Et baſilius dicit ī exameꝛon. Oꝛ aliquis
ad ſingula uerba ꝑſalmoꝝum⁹
ſimul guſtū intendꝫ eſt ad diſcretionē ſapoꝝ⁹
ille cōplet⁹ qd dicit⁹ ꝑſalliste ſapiens⁹. Et ibi
dem. quis inquit⁹ ꝛeꝝ obtinebit⁹ q̄s ut ī oꝛde
ſpūs eius non uageꝛet⁹. ſi certus ſit aſſiſtꝛe an
gelos dñi⁹. Retractet⁹ go homo ſe ſtrate⁹ ymun
tatē an conſpōm dei⁹ ⁊ ſcām loqui⁹ ⁊ uitā
bit⁹ a uagatione mentis⁹. Certū unde ubi ꝑta
habem⁹ octo q̄ faciūt oꝝōm ſtram exaudibile
Quinto ⁊ alia pla q̄ impediūt oꝝōm ſtram. et
ſimul eam inexaudibilem⁹. ꝑmū ē diſſidē
tia exaudicionis⁹. unde ꝙro⁹. q̄ ſtūs emm
heſitat⁹ non eſtimet⁹ q̄ aliquid attingat⁹ Et
em⁹ xviij⁹. Ante oꝝōm ꝓpa animā tuā⁹ ⁊ noli
eſſe⁹ q̄ homo⁹ qui tēptat⁹ deū⁹ ſi uelit audire⁹
Ordīm q̄ hꝰ nouū⁹ filia petit⁹ ⁊ ſalutē ſtrā⁹
ut patꝛi⁹. Tertiū⁹ q̄ illud qd petit⁹ non petit de
bita mīnion⁹. unde ꝙ. mīſ⁹ petiſt⁹ ⁊ no⁹ am
pet⁹. ſo. q̄ ma. pe. ut ī tōnu⁹ v. ī⁹ Quartum⁹
q̄ petens ē in ꝑtis⁹. de quibꝫ no⁹ cōtexit⁹. nec
tonat⁹ uitam ī melꝰ mutare⁹. unde ꝙſ⁹ q̄ cū
multiplicatiſ⁹ oꝝōnes⁹ no exaudiū⁹. q̄ mane
oꝛe plene ſunt ſingulōrum⁹. i. oꝛa ſua plena
ſunt ꝑtis⁹. Et ꝙſ⁹. luc⁹. pcta uꝛa abſcondeꝛt
ſunt⁹ eis⁹ ne exaudiret⁹. Quintū ē tepoꝛ oꝛandi
q̄ homo no⁹ ſeruet⁹ ⁊ deuote oꝛat⁹ ⁊ attente
unde Jere. xxxij⁹. Cū oꝛabit⁹ no⁹ exaudia⁹ uos⁹
ſ. ad q̄ſeruiſ⁹ me ī toto oꝛde uꝛo⁹. Sextum⁹
ad homo non ꝑſeuꝛat⁹ oꝛat⁹. ad em deus⁹
hoem exaudē uult⁹. ſi m⁹ aliqm diſſent⁹ ad
petet⁹ maioꝛe utilitatē⁹. ut. ſ. homo ex dila
tione ad ſecund⁹ petendū ⁊ deſiderandū
ꝓuoꝛet⁹. ⁊ ſic maiꝰ meꝛeat⁹ aīpe⁹. a diſſt⁹
ut accepta⁹ tuēꝰ cuſtodiat⁹. quo diſſitꝰ m
petitū eſt⁹. unde Criſ⁹. Deꝰ ad hꝰ buſtiam ſuā
ꝑtahit⁹. ut no⁹ ſit nob' uile⁹ qd donat⁹ a diſſt⁹.
ut hō humilet⁹. ad tam tarde exaudit⁹. Cete
qnt⁹ ont⁹ duꝝ aptitudīnē ad petend' ad dt⁹ uſꝫ
modo no⁹ petiſt⁹ quid qm̄ uſꝫ mo⁹. ī q̄ duꝝ
oꝛpalit⁹ ſue nobīt⁹. no petiſt⁹ quidqm̄ ī noīe
meo⁹: qz uob' mihi deſuit⁹. Luc⁹ xxij⁹. Nūdo⁹
miſi⁹ uos ſine ſacculo⁹ ⁊c⁹. numquid aliq⁹ deſuit
uob⁹? At illi dixerūt mihil⁹. Coniecturā⁹ erat q⁹
ut xp̄o deo aſcendente⁹ impetrent⁹ petā a deo
ꝑe⁹. ꝓpe q̄ ſubdit⁹. Petite ⁊ accipietis⁹. Criſ⁹
truly oꝛanti buſtiam denegat⁹. q̄ oꝛantes ut
no deſiſtant⁹ inſtigat⁹. ⁊ ꝑmittit⁹ petite⁹. ut gau
dium uꝛm plenū ſit⁹. Unde ꝛōndit⁹ q⁹ triplex ē

d' hijs q̄ faciūt oꝛōm
inexaudibilē

d'mūdi gaudio q̄m sit d'ceptabile.

gaudiu ꝓnūu ē mudanū: q. s. habē de rbz huius mudi: et de diuis delitiis. z honorib⁹ magnis. i luxuria. i ebrietatibz. i singul corpis uoluptatibus. et cæt huiusmodi. z hoc est gaudiū malū. vanum. instabile. z impurū. z multis amaritudinibus pmixtū. De hoc gaudio dicit bōrī. i quoda tragedia. q illud mudanu gaudiu. magnū ꝓfecte ēē nosat. nisi ad pfecte despiciē. vnde sicut a pfectis mudi contemptoribz tradit. i mudanū gaudiu. ꝓt pla hndiu ē corruptibile. imo ꝓt hoc habet ultimate i obiecto. i. gaudiū hoc. ē de malis rebz. Dicit em grē. quid ē lenna sili. i. gaudiu mudanu. Anz augt. Impunita negnalux uriarū. ebrietatū. omessationū. luxurie. vanitatibz nitide. z ꝓ his mihil i hac uita fuisse ve. Putant at mali. sequius se esse. i deliciosos. ad nō corrigunt. ꝓ suis nequiis. z ignorāt. q. sm augustinū. nil misericordius felicitate peccantis. qua pena infirmitas. mortis. z mala uoluntas. vobis vertit. Sed habz impunitatem in sbō. ala emm peccantis deformata. est subiectū mudani gaudii. q letat. ad male faciendū. z exultat. i rbz pessimis. vnde dr Jerē. q. gaudē. z videre ad seria. nō est hois sensati. ꝑ stultitia: qz mudū cor. nō habz cum hoc. sed ad deū letum ē. z rōndū. Ecce hz huiusmodi mudani gaudii. brevitate i scripo. vnde augt sup iohem. lenna sili. vanitas est. q ad mīa no desiderio optat. ut vemat. z no ꝓ tenuit. ad vomit. Item Job xxi. Gaudiū ypocrite ad instar puncti. z ꝓt dicit. duxit i bonis dies suos. z i puncto ad inferna descendit. Et dominus luc vi. Ve vob qui nūc ridetis. qz lugebitis. Ecce de brevitate z instabilitate huius gaudii ꝓt ꝑ mod dialogi ꝑla. exempla. Hugo de scō victore in li. de vanitate rez mudanarū. Ait em discipulus dicit se uidē nauigantes i mari. i. i magna ai quillitate. z aeris serenitate. hoes qz ꝑ navium discedentes ad apricolas. z amenes i hort. z arbores. z oīa grē dulcis tamen lene. audita multe res. Hugo dicit. q tibi videt discipule hui⁹ qđ magnū gaudiū. magna qz iocunditas. z ꝓsperitas ē dulcia. felicitas. Hugo mūdū go tibi placet discipulus. nō displicē debeat ignoro. Hugo. sīgē paulisp. odiū. donec videas finē. Et ꝓt paulu. quid inquit vides. discipulus. Video undiq; mi grescē celū. nubes vent agitari. mare cōcrebuit fluctu. tumescē. naufragū sudituri. ait. Hugo. q tibi videt discipule. heu quid laudamus. Certe letitia vera. qm̄ nec mutata est. z quita vocē ad quē misiam deducta ē. ꝓpter vos exultantes. pisces maris alluserunt. Nunc vos naufragos. z miserabiliter submersos. pisces maris vi arripiūt. quid tibi videt. quale gaudiū. discipulus. vanū ē. z vanitas vanitatū. Illud qđ de mendacio ribz ꝓgenitis ꝑ viam. tū multi. z magnis mūdanis. ac oīm grē placentiū rez. quibz ꝓsperis z oī gaudio mendacibz. supuenit amaritudo. qui ad vapulat: z vivos q effugit nō poterant omedere. Ecce videns discipulus exclamat. O miserū gaudiū mundi. vanitas vanitatū. Et multa exempla ponit multa. de variis gaudiis q oīa i fine in tristitia claudunt. In fine go Hugo loqr ad discipulū dicit. Respice huc miserū mundi. z magis miseros q diligunt eū. Iste em qua aliqn putabamus nob amicus esse. i quo nobis tpa longa promisimus. iuxtam quietam tranquillā pace celebrare ꝓpositū. Iste ē qui pulchritudine dileximus. qui spem laudauimus. qui iocunditate conspeximus. qui flāmi desideramus. qui gaudiū amplexi sumus: certe vidē modo. q sue vana oīa. hec. z nullīs sapientibz. z virtuosis amatoribz appetenda. Ubi em sunt pceres mei. ubi sunt illi dies. z potestes. qꝫ olim gla huius mudi elatos vidimus. ubi postmodum de quoz amicicia. z familiaritate ꝑ sumebamus. Ecce insecutē omnes nos. z nos sole eligi sumus. Certe huiusmodi mudanū gaudiū. nisi amaritudinibz ē ꝓmixtū. vn boecius i de cōso. ꝑle. Si gaudiū tuū pueꝝ tuos luptatibz corpis. hazo appetens plena est amaritudinibz. z anxietatibz. ec. z sanctus plena ꝓua. nullīs qꝫ dolores affferunt corporibz. Si i diuis pomis. quibusdā congregare tuis auro. z argento. nullīs auaritie sufficiat. neq; sollicitudo circūdandi. metu amittendi morderē desinit. hic vilitatem. neq; ꝓsequit busthis morientē. Si pomis i honorabz i dignitatibz fallax gla ē. z vana. ac mutabilis. tpm splendē desinit. ad hoc. ecce nulla ꝓtinet que dicta sunt. Ecce dominicam tuam. Quanto hoc gaudiū magnū nisi hom dampnū in effectu. q piat ipm in hac uita gaudia spuali. qđ vere ꝓprium est et bonum: de quo dicit ꝓpheta. Dilata em os tuū i carne sua consolationes. sua. i ubera. sua. i signa. sua i facto. sua i alīq; alio. z si hoc interdum aliqn. no bene tollit. vitupant. Inde ē q vana affectiones dirigunt i deū. z corpis spiritū. no ultima. sed horatia est. Et ut verius dicam momentanea. Implevi aut visceribz dñi. aug. i hns subintrat subiacet. non ꝓt. z qnto illis quamabilior. tanto magis istis implebit. sicut dicit. nullum. si pace. pace. i. imo multīs iste ad istis misceri possunt. nisi. vbi ecce vasa nauia ypha non inuenit. oleu stare nec ē. Et ꝓt paum dicit. Ecce aplī dominice tamen hezetes. q sola sed. z sola sed semꝑ erat caro. spūs sc̄i ꝓficere no potuerant. donec tollerer ab eis. tu carnē tuā q sordidissimā. sanctā. z coglutinatā. istud vehementissimū spūm. te putas posse suscipe. nisi carnem istis consolationibz. z eis similitudinē veritatis recipiat. Renouata tu misericordis. tristicia implebit cor tuū: nisi aut pseueraverit. tristitia tua ut. i. gaudium. Dextro hoc. mundi gaudiū habz tristitiam in termino. sp ecce huiusmodi mundana gaudia. excluserunt homines a uita beata. qꝫ qđ ut dr Job. ꝓ miseri huiusmodi i puncto dominica descendunt. z extrema huius gaudii luctus occupat. Ecce ordo gaudii. ē vera. i bona. z ē gaudiū ipsorum. qđ i ꝓtinet uita hmōi de deo. ꝓtinet em dei amare. causat gaudiū in amante. sed ipsi eccē nec hmōi ꝓtinet. deū ali quo modo ꝓtinere ꝑ fidem. z dilectionē. Cognoscit em deū ꝑ fidem: z imitē memoria sui. z opm suoz. ac diligunt eum. atq; complacent i eis ꝓfectione. z bonitate. i. id est causat magnū gaudiū. z omnī facit eis gaudiosū. z delectabile. omne qđ ꝓtinet ad dei securitatem. z honorem. Ipsiusq; habent pulchras ideas. in quibus mihil sibi contrarium sunt.

Gaudiū mundi habz amaritudinem in affectu. Pāpnū i. ebrietatē. illicitā. intimo

1° vilitate mobilitate ipuitate i stabilitate i serpositate

2°

3°

epulas

ait

ait ille

4°

5°

6°

ppt' qd z ī dña mā. sperant se pcuros ad eā
plena participationē z adeptos eū pntiam
pfam z clara visione. qd utrq; ī eis magnū
causat gaudiū. h' in gaudiū non ē plenū.
qr nōdū hmt dilectū pferte pntem. si per
clarā visionem. z bñficiam fruitionē: nr̄ sit
eis semp de sua beatudine. qre vas dilationis
glie. z alias miserias ēpugnationū pferte
pntiationē dñi bñ. hmt aliqua tristia
mixta. Et q̄uis huic gaudio nichil huāe
cōsolationis sit cōparabile. in respectu plenitu
dinis patrie ē pāre. Unde Richa. ī h' de xij
patriarchis. O dulcedo tā magna. O dulce
do tā parua. quis no magna? q̄ mutatio
nē excredit. quis no pua? q̄ de ista plē
tudine vix modica stillam. degustat. Ista dul
cedo si aliq̄s capti pcipiat. sic mentem mebri
at. z tota hoīem ex se capiat. ad quid ad rap
tus esset paulo dicit. Siue ī corpe siue extra
corpus nescio deus fuit. Et aug' x'. Ostendit aliq̄
meritis me ī assimilatū mihi manifestandū. hanc
vitā ad qua ihesu dulcedine. q̄ si plena ī me
nesas quid erit. sno q̄ mea illa non erit. Certo
tū gaudiū vere z optimū. z ē gaudiū secure
ī pace. z hoc gaudiū est pferte plenū. qua
ibi obtinebit unusq̄sq; non solū deū. quē
desiderabat. sz eū quoq; cē alia bā deside
rabat. Sitq; pē. Et cui replet ī bonis deside
rium tuum. z erit illud gaudiū stabile. eternū.
z nulla pt tristitia permisceri. primo no solū
erit plenū. sed et supplenū. qr plus obtine
bit sancti. quā desiderare sufficiant. no em
ī tot hoīs ascendit. q̄ quant deū diligere
se. hmo ē qd dicit huc vsq; ascendere bonam
z superfluctem habunt ī symus vasis. primo
illud gaudiū erit. tam suphabundanter plenū
q̄ nō pt totū capi ab hoīe. nr̄e tot ho
minis totū. sz homo pcipiat integrat ī pmo. sz
ī alt vasis. Tertio ī gaudiū dñi tui. illud q̄
gaudiū docuit dñs discipulos suos. z desiq
tez nos perd ad dextē patrē. z ait. ut gau
diū vestrū plenū sit. etc.

Intelecto allectiōe oīm dñi nostri ihu cristi
Sermo eiusdem de eodem

Cubentibz illis unden. apparuit ill
ihs. qr ultra dñs ne speret
p xl'a dies ī tra morari est.
ad patrem suū resurrectionis
optat eis discipulos testificari
toti mundo de resurrectione sua.
qd z fecerunt postq̄ sp illud actū i'. vos eritis
mihi testes ī hierlm. z in o. iu. z Sa. z usq; ad
ultimū tē. z ideo nūq̄ fuit ipis p alīq̄ euidēs
signa ad probandū. ut essemus esset eorū testimo
nū. ut dicere possent illud 1e. Joh. i. Quod au
diuimus. z oculis nris vidimus. z manus nostre
contrectauerunt. h' testificam. z annunciamus vobis
q̄ fuit qd pcepit resurrectionem suam. p xl'a di
es. z ī isto pbuit septem vnus ī multis ar
gumentis. z signis ut pz Act. p'o. z p ista p
bauit eis sua resurrectionem. Et primo p appari
tionē. z testimonium angelorum. Secundo per exposi

tionem scripturarum. z testimonium. qs ipe eis proposuit
ad probationem sue resurrectionis. ut pz Luce ultimo
Tertio ostendit eis unitate sue resurrectionis per
hoc q̄ habuit se hec vera tam humana. z no
fantastica. z hoc fecit no corpi suo palpandū
eis dedit. ut habet Luc' ubi ule. z quādo ont ul
nere cicatrices. d. uidete manus z pedes. qr ego
ipe sum. Et qd no eis post resurrectionem man
ducauit. z bibit. ut dr Luc' ultimo. p qd ostendit
se hec tam vna. i qua opa iuste exercet
et. Et q̄uis domus post resurrectionem suā no
omederit. qr nō oportuit. z ventre transeat.
nō tn iste alunde assumpsit. z resoluta fuit. z nil
ipsi inde assumptum fuit ī tam glorificata. q̄ abis
no egerit. qr ī corpe glorificato. nulla fit resolutio.
z go nulla requiritur deperditi restituendi. Certo
veritate sue resurrectionis eis probauit. p hec q̄ ipse
fidelibz suis sepe apparuit. z eis effigie sua vera
ostendit. qua corporalibz oculis tenerent. nā
p istos xl'a dies. non ascendit nondū ad patrē. z eis
Dz missa ī sua nūa dicens. Venio ad vos. apparuit
ut evangelium tradit historia. qr ī die resurrectio
nis q̄nquies ut dñs fuit. Et sexto post dies octo
apparuit discipulis ombz. primo ex thomā. Septimo
septe discipulis apparuit. ī piscatione. ad mare ty
beriadis. Octauo ī monte thabor. qñ uenerunt ī galilea. z ita an diem hodiernum apparuit
octies. Hec vero die bis. nam ut dicit nr̄a ī hys
toria scolastica. omnes tam apli qm̄ alii discipuli.
z mulieres habitabant ī isto pte iherlm. q dr
mello. sz ī monte syon ubi dauid sepelierat
sibi pallatiū. z ibi erat tenaculum ad gradē sū
tum. ī quo precepit sibi dominus pascha
z ī tenaculo isto habitabant tp xi. apli. Peteri
aut discipulis. z mulieres habitabant tenaculum per
diuersa hospitia. Et ut dr ī pmo hodierno euā
gelio. Die. xi. discipulis. Nam ipsi omnes habitabant ī to
tenaculo hodierna die. apparuit ihs. z illa
fuit xa apparitio. z ex hoc ī c. e. z. d. tot. q. h. q.
vi. ei visus no recedit. Ordo augustinus assu
mit. z omnia nisi posuit mediocriter apostolorum.
no qua nec habuit. si q̄ omisit ei⁹. si quidē
no recederet his q̄ videbant eū resurrexisse
ut pz de thō. qui no credidit alios discipulos
Joh. xx'o. Et sibi alii discipuli no crediderunt
marie magdalene. z alijs mulieribz. Ceteri
discipuli sic fuit tardi ad credendū xpm resurrexisse
nam dare due cause. una infirmitas cordis
Non em sic fuit pfecti. ut mirabilia opa dei cog
noscant. ea causa hec nre fidei firmitatis
Unde Leo pp. no permisit deus tm suos discipulos
dubitare de resurrectione. nisi cor dubitatio
nre fidei firmaret cōsolatio. Illoz ī dubitatio
nem tollit argumenta. ne dubitet a nobis
vitas resurrectionis. Et qs dicit. mihi em nimi
rum magdalene pcipite. q̄ cum credidit. quē
thōs. qui deū dubitauit. Ille em dubitas vi
nez creatricis tetigit. z de nro pcedit dubita
tionis ulna amputauit. Et merito dominus
videns ab aplis meliaut hoc meditatione
ad designandū q̄ gentes. ad qs apli erat mit
tendi. essent meritō increpande adeo. z to
deprimade. si no credent aplis de hoc. q̄ ipi vide

uant a xpo dño · Et ut habet actus ꝑmo · dom⁹ co
medit cū eis · z ꝓcepit eis a ꝓhelimy
ne discedēt · sed expectarent ꝓmissionē ꝑris
· aduentu spūs sancti · a ꝓre p xpm ꝓmissum
Et ꝑm ꝓgnm in hisrl̃: hor dicto ꝓcepit eis · ut
egrederent de ciuitate · z euamuit ab oculis eor:
et stans post ascensionē · ꝙ ipi apli · z alij discipli
z mlieres vnanimit de ciuitate egressi · vene
runt ad montem oliueti · z ibi eis dom⁹ tres
appuit · z ista fuit modo dicta apparitio de q
euangl̃ fuerunt mentionē · Et dicit ꝙnt de qbz
euangl̃ fuerunt mentio · qz credit ꝙ ulc̃ hꝰ plures
eis apparuerint · qz dicit act· j· cr· ꝓpt ꝓsuꝛ
dictionē suam apparens · p xl̃ dies · ꝓbuit se
eis viuū · i mlt̃is argumentis · z signis · Et aplus ꝓ
cor· xvi· dr· ꝙ visus ē plus qm̃ qngentis frib⁹
sil· Deinde visus est Jacobo · de qubz tn apls
nbz · z euang⁹ non legitur · ꝓpt ꝙ z ioh fatet
ꝙ no ois xpi fra in euangl̃io scripta sunt ·
Crebra go erat ad eis ꝑsuasio an ascensionem ·
z videt ꝙ · i dieb⁹ ipis latentibz ꝑ timorem iu
deor· sel· ul· bis ab eis visus sit · ad cor· ꝛcpla
tionem · In galilea vo no clam · nr semel · aut
bis tm · sed ad multa ptate · o missione sui fierit ·
ꝓbat se eis vnuꝫ · i mlt̃is argumentis · z dr Ozanon · q̃re
primo visus dr eis post resurrectionē · ad hoc
eis fuit ad magna cōsolationē · Erant ꝛra · the:
· i ma ꝓte simul · ꝙ dom⁹ voluit discipl̃ suos · ꝑ
fid resurrectionē duo ostendē · p̃m erat utilis
resurrectionis · z ad hoc sufficit · ꝙ plures eis appa
ruit · z ad eos familiarit⁹ loquti fuit · z ut
ꝑ · Ordinē eis manifestanda fuit gla resurrectionis ·
sz ꝙ surrexit ad vitā impassibilem · z immor
talem · Et ad hoc manifestandū valuit · ut no ꝛti
me ni eis ꝑsuasit sicut ꝓius · Quas forte i errō
re ducti fuissent · ut credent ipm surrexisse ad
uitam qua ꝓius habuit · cē · Consolationis vero
de omnib⁹ ꝓmissa eis · i alia vita ꝓmisit · ꝑm
d Joh· xvi· Gm̃ videbo vos · z gaudebit cor ve
strm · z gaudiu vrm nemo tollet a nob · Et
ut ait ayo · i hisrl̃ hanc ꝓfessionē apl̃oꝝ · qui
unanimit de ciuitate sunt egressi predete
runtisve in tē emam singul· diebz dnicis · ꝓfes
sionis fidei egrediendo ex ciuitatem · ꝑfecen
do cursum · Et ꝑm auctore de fi· z le· qui cō
quid extra corpalē · i finib⁹ agri · figū ē · z qđ
expirato spualium · ꝑ quia mdoti · z simplices
uidut ꝑ sensibilia signa instruit ꝓficit · ad
spualia agnoscenda · ut agnita diligat · z di
recta grant · z quita inueniant · Et insupez
est dotis sunt illa · magna incitamenta · ad
ꝓfectū interiorē · Tota em dei cor· qui exhi
bet signat spualem dei cor· qui · i nob hic
esse debet · nre · z qui · i fidei ꝓmutat · z ob
tinendus speraꝫ · Cui · i huiꝰ facta · q in dei
cultu ꝓbitr exhibent · videmꝰ · no debemꝰ
· i sic exterioribz sisti · sz ad ꝙ ꝑ hec ad cogitad
spualia exp̃. · ut ꝑ decor· sacr· vestitꝰ · z ꝑ
uidetur color· Cogitemꝰ natiuitate iesutum ·
z gdz · q hic ornari debemꝰ · interiꝰ · z de
cor· glie · quo · i fidei gla decorandi sum⁹
· ala · z corpe · Et ꝑ taurum q ꝓfecit intel
ligere dm̃ · z saluatorē nr̃m dñm xp̃m · qui
nos ꝓcessit · z suus sanctissimꝰ exemplꝰ · de do

rument nob⁹ certissima via ad celu· ut
ꝙ cetus ꝓficit · z ꝓcessio sequit · z ordinate
vnꝰ post alium ꝓdit · usq ad carnem · figl̃
ꝙ dñs expiam uita · mores · z doctrina xpi
dñi · sentꝰ ꝑ oēs habere debent · z quam
uita oēs conformate · z sic ꝓficiē de uirtute
i uirtute ꝛsistendo · donec mereant celeste curiam ·
z videant faciē ad faciē · diuinam · ꝑm · d
ihc· Quibus de virtute · i virtute · sic videbit · d;
deor· i sion Cpost hor eis dñs officium ꝓdicatō
omisit · z dicit · Euntes · i mundū · v· ꝑ· e· o· cre
· i· hom· Homo em nr̃ om creatura · nr̃a mens
habz · z oīs creatiē nois designat · ut ale· ad
Et ꝑm eudem · ꝑ oīs creaturē nois natos gentiū
designari · ante em dñi fuit · q nria gentium
abierit · q̃ aut dicit · ꝓdicate oi creaturē ·
ut · si ꝓius a iudea ꝓfectꝰ pulsa ꝓdicatio tribꝰ
· i adiutoriū fiet · ni hanc ista ad dānationē
sue tepidoꝝ supbe repulisset · Cui cre · z hꝰ
fu· sal· erit · nbi dicit gal· Fortasse vmissis q
apud scripm dicit · Ego iam tradidi · ideo salua
ero · Rm nri dicit · si fidem operibz tenet · ve
ra etem fides · ē · q mlti ꝙ ubi dicit · moribus
no ꝛdicit · Hinc de quibzdā flis fidelibus
paulꝰ dicit · Cui ostenti se nosse deū fi
dē aut negant · hinc Joh· aut · Cui dr se nosse
deū · z mandata eius non custodit · mendax e
Et dns dicit · Non ois qui dicit mihi dne dne intr
bit · i regnū celoꝝ · sz qui facit voluntatē patris
mei qui ē · i celis · Et iacobꝰ dicit · fides sine op
ibus mortua est · Et no ꝙ duplex ē fides · ꝑ
informis ma ē informis · q· s· ē sine caritate · z de
fides La no loquit dom⁹ hic · Ista em fides m
formis q· s· ē · i alia sine caritē · no sufficit
homi ad salutem · Alia ē fides formata · q
s· ē in alia vna cū caritate nisi sa · z de illa
loquit dom⁹ · Cui eni habz fidem veram
caritate formatā · z q ꝑ dilectionē operat · et
· i ista ꝑseuerat usq · i finē · hic habit dubiū
salvus erit · Signa aut eos · q cre h sem
no me de cetilo· no· s· tal· · z si mortiferū
en sū· e· m mpo· · z he· hꝰ · Crucia toti mun
do vꝛe tpatiu · z ministeriaꝝ nouitatibz inten
tio · · z mlt̃is erroribz tenebrato · ꝓdicanda est
xpiane religionis fides · q docet ꝓmia spnalia
· z amare celestia · z eterna · z tradit credendi
ea q no videmꝰ · ymo vim mālem credēdi
ut misteriū timitat · incarnatois · passionis
· z sacratis sūptionis · z huiꝰ · Cuare · i ꝓma
tia curia · nisi fuit ut fides gratiaꝫ · z ge
nita nutriret ꝑ opa miraculosa · omne vir
tute mālem excedentia · z soli deo possibi
ad em hoc hanc fidei doctrinā · ꝙ alius
sima viderit gentib⁹ ꝑ opa sensibilia · z soli de
possibilia · q non ꝓt esse tastꝰ fluctꝰ · Cer
tissime cognouerunt ipam · veritatem mirabilem
ostendere · · z ita · i ꝓmatia curia data
fuit ꝙndi miracula · no solū discipl̃is · za
postolis xpi · sed z mlt̃is alijs credentibz · ut
ꝑz ꝑ actus apl̃oꝝ · z legendo ꝓphetaꝝ
Nunc vo cū ecclia · i fide · z mente ꝓfecta
nullis non indiget · Cui ꝑ fuit gal· · i oīe de
fides Deus du arbustra plantamꝰ · tam dū eis aqm
fundimꝰ · quousq ea in tra ualuisse vide

qꝫ ꝓcessionem certa
sue significent

sacrm

mus · ac si semel vadue fixerint · nr̃igato cessa
bit · hinc paulo dicit · lingwe ī signo sunt · no
fidelibz · ꝑ infidelibz · Et de isr̃ signis q̃ apli ꝛ
alii fideles ī nõie xp̃i facturi erant · hic po
nitur quicq̃ · primu est electo demoniu · de
quo dicit ī nõie meo demo · eiũ · luc · xi · de
dit ill' · pratem sup̃ ea demonia · Secũm sig
nu est lotio duersar̃ lingwar̃ · lig · lo · no
gd ī die pentharostes · p̃mo fm̃ ē · ad apli
plebant · spu sco · Tertiu fugare serpentes
q̃ serpen · tol · ī · auferet · de bto paulo le ·
dei · xxviii · q̃ uipam q̃ manu eo momordit
exussit · Quartum non pati nocumentu a mor
tiferis potib̃ · sunt bti · ioh · euãlia · Calicem
venenu bibit · sine nocumento · Quinto de infir
mis · q̃ manibz · q̃ bñdicũt baliens ꝛ pue sõlu
ta ī ore eor̃ fusa est · nr̃ · ut ill' illa noueret ·
Septimum signu sanate languentes · sunt · ta
bus apl̃or̃ · multa scripta sunt · de hijs · Est h̃
nondum · q̃ sunt prioza uerba · s · cũ credi ·
ꝛ bap · fu · rẽ · dant fidelibz ꝛ mudanꝫ ho
mib̃ occasioñ nimis magna · superflue fidu
cie · ꝛ vane spei de salute obtinenda · ex sola
credulitate · ꝛ bapt̃o · sine operib̃ bonis · Et hec
uerba dom̃ · s · signa eos q̃ cre · h̃ · se · rẽ · posse
nonull' ex' deuot' ꝓbere occasionẽ desperacõis ·
Cui etiã hec dicit · Ciui no cre · odeinabit · rẽ
et cui sine fide impl̃e sit placere deo · ut aut
apl̃us ad hebre · xi · ꝛ in nemo unc̃ a' patrib̃
sanctis fuerant illa signa · q̃ ī pdi loco scripta
sunt · ꝛ q̃ uident esse signa vere credulitatis ·
posset ex h̃ quis ansa desperare salu
te · primo posset sibi videri · q̃ nemo a' patri
saluarent̃ h̃ · tpe · eo q̃ nemo a' patrissimi in
omi tpe signor̃ numeribz sint decorati · Et
non debent hec uba quodam̃ trahere · q̃ dom
us nõ loq̃t̃ hec de fidelibz huius tpis · ꝛ de
primi statu ecclie · si loquit̃ de statu nascentis
ecclie · ꝛ de primis fidelibz huius tpis · ꝛ de
pdi statu ecclie · rẽ · eni nam sunt ad trahẽ ofi
dorũ · ꝛ silium miraculor̃ · q̃ videnda · nisi
delibz · ꝛ q̃ rõsimadis nouit · uidis · ut dictu
sunt · Dicat q̃ dom̃s · Signa aũt eos rẽ · quib̃ di
cebat · ī q̃m̃ nascentes ecclie · fideles · ī me cre
dentes · Quia hec ꝛ alia fidei signa · ubi ꝛ quãdo
opus fuit ꝓ fidei uisione rẽ · ī hec ad eã
est dilatata ad fines tre · ꝛ ī fide roborata
no or̃ fideles ista signa facere possibile ad tra ·
ꝑ sufficit q̃ fecit ea spualit̃ · ꝛ tre · s · spualit̃
ꝓ nõe fecit illa signa illi · qui nõe ihũ fide
formatu · ꝛ ꝓ dilcõem opantur · Et ubi illa sig
spualit̃ metallica appent ī hoie · ubi sunt in
dubitata argumta · ꝛ sig vere fidei formate
ꝛ ꝓ dilcõem opant̃ · ꝛ sunt ꝓ q̃ sig salut̃
ut vole · h · ggr · dnõe hodierna · Primu ꝓ sig
nu nr̃ · vere · ꝛ vnde seu fidei formate est ·
ut hoc a se erant demonia · ꝛ h̃ · fit ꝓ
vim̃ gmalem · ꝓ qua vẽ nõnis expellunt
demonia · si q̃ in eo sunt voe peti · omissi · ꝛ lo
ge a se expellunt · ne ingrediant̃ ꝓ peta sua ·
nu ista faciunt ꝓ opa penitentialia · Secũm
signu ē loqui nouis lingwis · ꝛ ydomatibus ·
ut si quis sunt solum alioꝝ · finia vocũ · aut ·
sitaq̃ fucta vana · ꝛ inutilia · rẽ · dicẽ · ꝛ loq̃
iam tlia fugant · ꝛ ea solu loq̃t̃ · q̃ ad laudem
et glam dei ꝑtinent · ꝛ ad ꝓximoꝝ edificacionem ·
Unde ggr · ī · one · fidel' · quicq̃ · qui ad uite uerbꝫ
sermonis uba dirigit · seu aut̃ · instituit · sonat ·
tenditq̃ · sui laudes ꝛ põm · quod ꝑtinent nec
vant · quid aliud faciunt · nisi lingwis nouis loq̃i ·
Quartu signu est · serpentes tollere · i · omne ex
core ꝛ flam doctrinam · a' suppositos · ad cor̃ibz
suis · ꝛ alioꝝ auferre · Quintum signu ē · pesti
feras ponones bibẽ · sine nocumẽto · i · suasiones
malas audire · ꝛ in adoptionẽ ꝓcliua mente
ꝓtrahi · aut mala delectacõem · a' ibo · a' alia hõi
prauo melinacõem ad permittẽ sentẽ · ꝛ ei no
cõsentire · Sextum ē sup̃ egros manꝫ imponẽ ·
ut bñ habeant · i · ꝓximos · q̃ ī bono ope insti
mari cõspicit · rõ · ultra tute suꝛ · ꝛ exẽplo sue
operacõis ipsoꝝ uitam roborare · Et subd̃ · signis ·
Et hec miracla tanto sunt maiora · quãto pez
hec nõ corpa · si aie sustinant̃ · Hec tanꝫ signa
fides carissimi autẽ dns si uolet · vos faciet · Ce ill
eterna exteioribz signis obtineri · uita · ab hec ∧cena
operantibz non valet · Nam corpa illa miracla
ostendut aliq̃m salutare · si non faciut ea · Hec nõ
spualia q̃ agunt̃ ī mente · ubi ute nõ ostẽ
dut · si faciut · ista facit · ꝛ mali possunt · Ista aut
ꝓfectu nõ nisi boni possunt · Unde quibꝫdã vidẽ
dicit · multi dicent · mihi ī illa die · in nõie
ī nõie tuo ꝓphetauiꝫ · ꝛ demonia eiecim̃ · ꝛ uirtutes
multas ī nõie tuo fecim̃ · ꝛ tc · confitebor illis · q̃
nullã nouit vos · discedite a me · qui operam̃ in
iquitate · Solute ꝓ amare signa · q̃ possunt ad
ꝓbis boni habere ondi · si ea · q̃ modo dixim̃
tacent̃ · atq̃ pretant̃ miracla amare · q̃ uanto
secundu sunt · quãto ornatiora · de quibꝫ maior
sit apud dñm̃ meritum · quo apud hoc̃ mor
est · gla · Item bti · bñdi · ꝑmone quodã de as
censione · exponẽs · spuale signa · ī h̃ · euãl · enu
merata · dicit nunc sunt · argũta · ad fidei formate
seu ꝓ dilectionẽ opantes · dicit · eni · in sua · ꝓpa
opus fidei ꝓ dilectionẽ opantes · ē cordis spectio ·
i · vera · virtus · ꝓ qua · demtis · omnib̃ · demoniꝫ · plene
ad ab effugandos cordis accedunt · peta · Secũm ē · ovis
confessio · ī qua · qui ī xpm credit · fide formã · lig ·
vocis · lotide · nouis · ad iam se amisit · q̃ ꝓpe se ex
cusabant · ꝛ iustificabant · ꝛ ad decretũ nõ · loq̃t̃ ·
lingwa ꝓnũ · gathopnitũ · ut declinent · ī · uba ma
lice · ad excusandas excusationes · ī · peccis · Cui autẽ
cõfessione · ꝛ ovis · confessione · ꝓpria peta sunt · de
leta · rẽ · ne credulũ peccant̃ · ꝛ fiant · posteriora
peiora · ꝓcibz · nec serpentes tollet · i · occasiones
pcor̃ · de cetero sequt · ꝛ venenatas ꝓpositio
nes · cogitationes · ꝛ alias inclinationes · ad peta
extinguent · ꝓ posse · nr̃m · in corde mortali · ꝓmit
tent ad momentũ · Qui in vadue aliq̃ peti · ut
corpus carnis · a' alia quibꝫ · tepidis · tam viciis · "velocit"
exuerpari negat · si amꝫ pulsat · ꝛ ī ipo in mite
te · ad que mora · fecerit · ea ipo · nõ · offendit · q̃ bibit ·
si no sibi · nocebit · deꝰ · no · offendat · si ꝓ posse
velocitet · Et si hec lucta · pidosa · ꝛ molesta ꝓ
ueniat · ex impulsione · inimici · q̃ e · qui · quãdo mise
ricors aie · ꝓpat̃ · illi · agritudini · manꝫ · ꝛ fue · ꝛ ho
queret · opa bona · ꝛ crescente · virtutes · quibꝫ hec
sua infirmitas curabit̃ · ꝛ edt sibi · facile · superare ·
q̃ sibi ꝓpe · difficile · videbat̃ · Deqt̃ · Et dr · q̃ · the
ꝓtes · lo · ē · eis · hec · s · pdca · ꝛ ꝑa · alia · q̃ pon̄ ·
dei · pe · rue · ut scribi · luc · xiiii · Elevatꝰ · manibz
benedixit · eis · ꝑ · confirmans · ī · eis · pratem · ꝛ · ascen

tem · quas pmis ejus dederat ut i eisdem psisterent et psecret usq; ad aduentu spi sci · qui eos pferit i sna · et unte · et ombz boms · de hierl loco i tosue tudme ducit ecclia · ut sunt dnica postqm oibz pactis ascendd voluit i celu benedixit fidelibz suis sp sic epi · et ceteri psbri uic pacto dño offerunt volentes iam ab altari credere dat sup ipos benedictiom · figites eos signo sce crucis · et pmittentes eis bona · et nose sce timitatis · Postea legit · et pdi exam · dominq ascendit · celu ubi sedet · q · xps dns est nã · diuina · natura · mqua ab eterno semp est · et fuit vnd ad pre · et spm sco · et pari coequal · et spm ipsd no ascendit · nec ascendere pt · ut tradunt doctores sup illo matth · Et ecce ego · tecum sum · q · hmi · est tertium · qz ascensio est motus local · de uno situ inferiori ad aliud superiorem · xps aut immobil est spm diuinam · et in omi loco · et situ · et nichil est eo largius · Alia e humana nã · xps · qua ex pe assumpsit ex virginali utero intemerate virginis · et spm hanc ascendit · qz eam sibi unitam · et unitatem suppositi hodie de hoc loco gloriosis · et corruptionis · duxit · et supmu celu · ad est loca incorruptionis · q · maxime sunt appropriata suę humanitati · patet p illius petiom incorruptibili · et immortali · Tertio notandu · q · quis ut dr · act · primo · dominus ascendens assumptus fuit a nube · ab oculis eorum · et quia angeli asseruerunt · hoc in non fuit · ut ad asmendu · eorum indigeret aut ipse fuit aduersio · sed q · p hoc ostenderet · q · eis creatura pura e · absequi suo creatori · Ad tertiam go illa fuerit fuerat non ad umamen · Et dr · 3. the · q · nubes illa q prebuit amictu xpo ascendenti · p modu uehiculi · sed apparuit · in signu diuinitatis · spm q · gla dei israhel appuit sup tabernaculu · et nube · et ita ipa unte ascendit · tam voe dicitur q · ora pt · qm voe humanitatis spm qm habuit dote agilitatis · voe aug · potuit moueri suu glorificatu corpus · ad omem dtam positionis · ad quamlibz distantiam · et quidlibz velocitatis · Im em glorificatu corpus pfecte subest impio ad · q · ubicuq; voluit spiritus · ubi · dominq · erit · et corpa · ppe · qd dm fuit pius · q · sn in figili resurrectione · p dtam agilitatis · motum habuit · ipa unte a loco resurrectionis · ad locum iudicii · et obuia xpo i aera · et quis defecerunt · humil angelor · et mubis obuia xpo i aera · ut volt glo · 1. Thes · iiij · et in non erit ev · q · migrant · ad venerandam designandd · q · corpibus glosis · et ab angel · et ab ombz creaturis defecerunt · ut dr · 3. the · sup mi · fuerit · Et cum p hec de post iudicii ascendent i celu empireum · Et go ut aut exam · patri dñi loquitur · et ait · et ascendit i celu · et ut sedet · i pdi exam · Sedz ad dexteram dei · Ubi notandu · q · p dexteram patris primo intelligit gla diuinitatis · Unde dicit in suo tractatu · Non localem pris dexteram diuinitatis · qualr em qui increatu incircumscriptibl · e · locale adipiscetur dexteram · Deus em · et similr corpa que creata circumscribunt · sunt · Dexteram aut patris · dicit gloria · et honore diuino · Sed nisi hoc de pris · sit · aug · i · primo de symbolo dicit · Credite xpm sedere i dexteram patris · Beatus em est · et ipso beatificq · nomine e · dexteram patris · Tertio iudicandu · Unde aug · ubi sup de symbolo · Quam dexteram intelligitur patrem · quem accepit ille homo susceptus a deo · ut venturus iudicaturq; · qui pius ve-

nerat iudicandus · Sed p sessione intelligit debemq habitacionem ul mozam · Unde aug · i sermone dicto · Sedere habitare intelligitur · sic solemq dicere · ral · sedet i tali ciuitate · q · habitat ul manet · Sic go xps pm diuinam nam · sedz ad dexteram patris · qz pm diuina nam manet eternalr · et immutabilr · et beatitudine patris · et sil · in pre habet immutabile eadem gloriam dignitatis · ac regia · et iudiciaria potestatem · et ab eterno habuit · et methodum habebit · Et pm humana nam sedet ad dexteram patris · no simpliciter · sed pm queda accessum ad dexteram · xpi · et pm q · homo · sup omnes alias creaturas maxime ppinquus e gliose dignitatis · et beatitudinis eterne eius · et ordinarie potestatis · et sup omnes alias creaturas · alia xpi habundantiore · et pleniore habituale gram · et caritate · intensissimam · sapientiam · et omne uirtute · et xpi · humanitas sup omnes alias creaturas · beata e · in corpe · et alia · et habet sup omnes alias creaturas regia · et iudiciariam potestatem · et sup omnes alias hominem ex hoc q · deitati · unita est · et persona filii · et assumpta · et unitate suppti · et hodie sup omnem creaturam spualem · et corpoream loco elevata est · Unde dicit · i omne hodierna · Cum fecerit alia · sup opa sua · sua · unte fecebat · Quia em alia omnia excedit dignitate · mitate · et beatitudine · sic · i · supmo loco celestis · auctoritate · posito e · et unusquisq; quo maior erit merito · et xpo hoc filio · tanto sibi obediet · loco principatu pm aiam · et post resurrectionem corpe · et aia pm locale situ · ut patuit · i octaua pasche · i pmo nocte · Ad aut dominus ihc fuerat iam i celu · et reputus · ut ad discipli · videre no posset · et ipi adhuc suspensi · videbz intuerent · i celu · et eu sequerent · oculis · quo recessu no poterant · nisi · ut dr · Act · primo · Stetezut uiri duo · et ait · Uiri galilei · q · sta · i celu · et ipi die festo · agentes · p dm ascensione · q · eis · angelis · q · dicit amici dulce · arguit · ne miamd · tollerent · mysteria · et gloria · et duxerunt · viri gali · q · sta · i celu · Et dicit notanter · uidistis eum · trahi · dicendo · est certe actus ignei · ut Ezechias · nr · tractatus · coma ut abacuch · nr · alio · amiculo adiuncti · sed iuit · pria unte · ascendendo · no solu · i aere · ut abacuch · qui ductu fuit tm · p aere · i babilone · nr · i celestre paradisu · ut enoch · et helias · sed uidistis eu · eunte · i celu · ascendit eu · i celu empireu · i altissimu · collocatu · quo nulla homo · an ipm fuit ingressus · nr · nullus · fuisset · nisi ipe · pius · et · illuc · modelibz demonstrasset · et tr · sedz · dicit · sedz · ait · de lymbo eductas · et · Hic · ihc · que · uidistis · eu · eundem · i celu · sic · venturu · q · i · eade · forma · sup · eunde · motem · olivet · clara · i maiestate · magna · et pace · i fine mundi · ad iudicandu · vivos · et mortuos · Certu · go · limites · q · dominus ihc · i celu · ascendit · in · ad · vos · manet · q · ut · nisi · pie · et · sobrie · ad · ea · absentia · viuat · et · ihc · solo · semp · p · oculos · habitus · discretu · iudicu · ad · qd · finaliter · venturus · e · de celo · ut · det · unicuiq; · mie · opa · sua · Justus celu · misus · inferno · Hec · ad · apli · ab · angel · audissent · et · spm · humiliter · et · igne · inflammatus · pmi · ait · mentiri · corpe · adorauerunt

m as augendo et alienados bona · q · cel largitus fuit

p dexteram pris

hic pmittant · ut dr · Act · primo · Et dicit notanter · videtis eu · trahi · dicendo · est certe actus ignei · ut Ezechias · nr · tractatus · et ihc · que · uidistis · eu · eundem · i celu · sic · venturu · q · i · eade · forma · sup · eunde · motem · olivet · clara · i maiestate · magna · et pace · i fine mundi · ad iudicandu · vivos · et mortuos · Certu · go · limites · q · dominus ihc · i celu · ascendit · in · ad · vos · manet · q · ut · nisi · pie · et · sobrie · ad · ea · absentia · viuat · et · ihc · solo · semp · p · oculos · habitus · discretu · iudicu · ad · qd · finaliter · venturus · e · de celo · ut · det · unicuiq; · mie · opa · sua · Justus celu · misus · inferno · Hec · ad · apli · ab · angel · audissent · et · spm · humiliter · et · igne · inflammatus · pmi · ait · mentiri · corpe · adorauerunt

fuerat

adorauon latꝰ xpm deꝰ ⁊ dnm maiestatꝰ
ſuã ⁊ glie regem. ⁊ redeptoꝛe. ⁊ imſmatꝰ oza
ueſigns pedꝫ ubi ſtetezat aſcensꝰ. ⁊ qꝛeſ
ſi ſunt ihelm ad expetand' ꝓmiſſꝫ patꝛis
Juxta mdatꝫ dm dicentꝭ eis. Ecce ego vobiſc
ꝓdeo ⁊ nutrire quo aduſq; mdiam
ũnitꝛ exalto. Et fezt de quoda multa q
⁊ pnbꝫ nſmatꝛis ois lom ⁊ quibꝫ ſaluatoꝛ
ſuezat ſolluere ꝛõ laudis uſitauit. et ad ois
lom ſcã deuota pquiſiſſet. ultꝰ uenit ad
montem oliueti. ubi ⁊ celu aſcendit. ⁊ ibi poſt
longam ozõm ꝛõ laudis dꝛeꝛit. Exte do me
ubiq; aſſiſtere. ⁊ ꝛõ mo uenezim ad lom
vnde aſcendiſti ad celu. nefio ubi amplius
ꝛeſcam. Jube go ſpm meu ſuſcipi. ut ad dꝛ
teza pꝛg uidea te reſidente m gla. ſibꝫ dꝛꝫ
ſpm ſuũ celo ꝛddidit. Et dicit Solpicꝭ epr
ieroſolmitꝰ. ⁊ habet ⁊ glõ. ſupꝛadꝫ. q du
ſed ſuiſſet ecclia ⁊ mote oliueti. vnde expr
ⁱ celu aſcendit. locꝰ iſte. ubi ſtetezut neſtꝛi
gia aſcendentiſ mdꝫ potezat ymaꝛi pauim
to. ſ marmoꝛa exticabant ⁊ oza appoꝛeum.
⁊ puluis adhuc ꝛmet. neſigna impſſa pe
" du eiꝰ. Regꝛeſſi aut ſunt ꝛõ gaudio magno
ut dicit ibide. Gaudebant em ſed apli. ꝓ
de hiãne nã ⁊ xpo glificatione. ⁊ exaltatione
quiſ nulꝫ diligens xpm. no gaudet de hꝰ. q
hiana nã eiꝰ ab xpo vngento dei aſſũpta
poſt tot ⁊ tales laboꝛes. poſt paſſiom ⁊ mo
tem. nec ꝛſurꝛexit ad uitam ymmoꝛtalem.
aſcendit q ⁱ celu. ⁊ ubi meꝛitꝫ quieſcꝛet. ⁊
maꝛis dñe nã bonis. Beda gaudebat de
repleta hiana gꝛis ꝛdẽptionꝭ. ⁊ am ꝓtez
ꝓtim pmoꝛ ꝓtꝛi fuit nob clauſa ſupnꝰ
celu. ſ omi fezꝛ. ut nulꝫ illuc admit
tezet gꝛitudꝫ ſuã. ſed hodie dñs ꝓ ſuã
ingꝛeſſu ad idem celu pauit nob viã illuc
aſcendi. Que illud Joh. xvij. Ego ve. pa.
vo. lo. ⁊ ibidem. vt ubi ego ſum. illic. ⁊ vos
ſint. Tezo gaudebant de reſtauꝛatione ange
lice ꝛuine. qua dõs hodie mcepit. cum
a tꝛa electoꝛ ſuoꝛ de limbo eductaꝭ ad celu
triũpꝛauit. ⁊ ⁱ dũꝰ angloꝛ chozꝰ locauit. ꝓ
dubitate mdoꝛ ſuoꝛ. ita factuꝝ de ſingul'
electꝰ. uſq; ad conſummationem ſeli. mozuetꝰ. ꝛõ
gaudebant de ſpus ſci gmiſſione. que eis
dõs miſſuꝝ erat. non poſt mltos dies. q
eos conſolaꝛet. ⁊ tegꝛet ⁱ aduꝰ huiq; nite. qui
eos ornaꝛet ũnitꝛ ſcia. ⁊ tã copoſa eis
miſinderet caꝛitate. ut oi mudano moꝛe ꝓ
poſito. no ſolu non timꝛent. ſ ⁊ gaudꝛet
ꝓ noꝛe dñi. vnelicam patiꝛ. Gaudo de ciu
dine ſuꝛe. que ꝛſurꝛectionis gaudebãt. ⁊ celu
aſcẽdꝛe. ꝛõ uidiſſent caput ſuũ ad immoꝛta
litatꝭ uexilꝛ ꝛgꝛeſſe. ⁊ ⁱ celu aſcendiſſe. ⁊ ſedet
eu no ſolitaꝛie aſcendiſſe. ſ ꝛõ multꝰ membꝛoꝝ
tezet habebant ſpem. ſe ide oſentiõs. ꝓ
q Joh. xiiij. Sup ipꝰ uezbo. Qui diligit me
gaude. uet. qz ad pa. ua. dꝛ. Angꝛ. ſi q
ſuũ gaudeat. qui ſic diligit xpm. ut ⁊ ſuã
nam iam ymmoꝛtalem gaudet ⁱ xpo. atꝛ
" idem ſpꝛeꝛet ſibi ſumm ꝓ xpm. Illi aute
" pfecti pdicauit ubiq; non ſtetit ꝓt ꝛꝛepoꝛ
ſpus ſcꝰ. ſunt apli diuſi. ſed pꝛdicatꝭ
ſunt m iudea. quaſi ꝓ xpꝛd almoꝝ. ut
aut beda. ⁊ deinde ſtephꝰ eoꝝ diſcꝰ facta e ꝓz
mudꝰ vniſum. dno coopante. ⁊ ꝓ. ſꝛit ſe ſig
nis. ſ. ſuſpiciſ. Quant aut tuc fiunt aploꝝ pꝛe
dicato. ſtimata ſigna. Jta ⁊ nuc quilꝫ pdi
catoꝛ debet bone operationis ſignis. ſmonꝭ ſuũ
ſtimare. vnde Theol. ſiat dne ihu xpe ut
uꝛi ſmones. quoꝝ de ũitate diuina. ꝓ opa ro
ſtimenꝭ. ⁊ actꝰ. ut tande ſimꝰ pfecti. te ro
opante. ⁱ ombꝰ ubiq. ⁊ ſancꝰ. qz tu deꝛet ſmo
nũd ⁊ opm gla. ꝛõ ſis vtq. ⁊ ſupꝛa patꝭ. ꝛõ

Dominica infra octauas Assensionis. Sermo
eiusdem postillatꝰ euãg

Vm uenꝛit paracl. qꝛ ego mit
tam vob a pꝛe. ꝛõ. Joh. xv°.
Saluatoꝛ nr voles pdicꝛ diſ
cipul' ſuis multa aduſq; ꝓ paſſu
ꝛi eꝛat. ⁱ mundo. ne exhoꝛtaꝛ
bꝛent. ꝓmiſit eis qꝛ mitteꝛet
eis aliu conſolatoꝛe. ſ. ſ. qui eos diriget. ⁊ agedꝭ
" ⁊ conſolazet. ⁱ aduꝰ dicit. Cui ve. pa. ⁱ co
ſolatoꝛ. que ego mitto vob a pꝛe. ſ. virtute. huc
tangũtur due oditiones ſpus ſci. pma e. qꝛ de
paracl. i. conſolatoꝛ. conſolat em deuotos quos
inhabitat. multa bona ⁱ eis ⁊ ꝛõ eis opando. ex
quibꝫ mlti plures ſimiut ſpuales conſolationes.
ut alibi dꝛi. Beda odio habꝛ eſt. ꝓ dꝛ ſpus ũitꝰ
ꝛõ ſim Xpi. qz fide digna e. multi em ꝛõ ſue
tes. veri non ſunt. qz ſpm ũitatꝭ no habꝛ.
ſi ſre ſpus ũitatꝭ ꝛõ dꝛeꝛit. ⁊ uezaces eſſent.
" Vſre teſtis. ꝓ. de me. ⁊ vos teſtis ꝓhi. Quia vobꝭ
illa miſpicando. ⁊ vos exteꝛꝛ ſonando. ⁊ ita ſis
teſmoniũ phibuit xpꝰ. in hꝰ. q apli. tales fe
ꝛit. q ſeꝛuezut. ⁊ audebant pꝛedicaꝛe evaꝛ.
⁊ fidem xpi. coꝛd ombꝰ. ⁊ intꝛepide. qꝛ em
illuũati hoeꝝ pius illuũati ⁊ ſmplices. de ꝓfundiſſimo
ſapiẽtiaꝛ ſubito plane loqꝛant. ⁊ ⁱ oibꝰ lin
guis fuit mavꝰ ſignũ ad confirmadam fidem
" xpi. Et vos teſtis. apli. ⁊ pdicando ombꝰ gẽ.
qz abmino nuꝛq; ſpeꝛaſtis. no abmino uite. ſed
ab mino ꝓdicatoꝛis intelligendo ⁊ qn dõs
" mcepit dꝛeze. ⁊ miracla faꝛeze. Hec lo. ſus do.
ad confiꝛmacõm ozam cõ futuꝛas tribulatiões. ut
" no ſtim. ⁱ nie cꝛaſion tribulatiõnũ caduꝛ ꝓ
impatiam ⁊ ꝓtim. poſt hꝰ conſolat dõs. ⁊ pꝛe
tribulat tribulatiões. qs paſſuꝛi eꝛant. quazũ
" una e. ep abſq; ſma ſꝛa. vos tam cꝛudi eſſꝛa
uezut. qꝛ ſi quis ꝛfeꝛꝛ eſſet xpm. ꝛõ ſmagogꝭ
fiet. dicit hic aug. ꝛõ male cꝛdit apliſ expelli
de iudaica ſmagog. ſ cꝛdit in exitiũ ſoꝛent. cꝛda
ſi nulꝫ eos inde expellet. Dubitꝰ ſ dõs ꝓ
hꝰ demoſtꝛare voluit. qꝛ iudei xpm no ſuezat
ꝛtepꝛeꝛe. a quo apli no ſuezant ꝛtexſſi. qꝛ
qꝛ vexabat ut iudei dmandeꝛ. ꝛõ xpm. extra
ſmagogꝭ faceꝛe eos. qui no dilꝛent xpm.
" Beda tribulato. Qz ve. hꝰ. ut. o. q. mtꝰ. v. at.
" ſe. ob. ꝓ. deo. omiꝰ cꝛdi iudeo ordeno xpo ꝓꝛe
dicatoꝛi. puenuit ſe obſequio pꝛeſtꝛe dꝛ. ꝛdeꝛ
ꝓ deſeꝛat deo ifel. quemdꝫ oꝛdezet ad xpm.
hinc go aꝛeſi. ⁊ zelu dei habeo. ſi no ſ ſm ſtatꝰ
obſequiũ ſe deo pꝛeſtꝛare cꝛedentes. ondebat
eos. Ita ſunt iudei exteꝛati. ⁊ ignoꝛates. ſi ſua
ignoꝛãꝰ no excuſabat eos. qz ipa gꝛedebat
ex odio ⁊ inuidia. cõ xpm. ⁊ eiꝰ doctꝛinã.
Gentes cꝛdũt nr̃i fidei. ꝛedebat

se prestare obsequiu: no quid vo deo: sed deo opa
tuo: ut fou aut fatio: ir h. o. fa. v. qz ne noue
pa. negz me. hoc dt eis i cosolatoem. hec patiz
prem. z ppt me. Et no q licet indei habuerint
notiaz claram de vnitate dei. de plalitate in
psonaz. no habuit notiaa. mst. sup hoc scrip
turaz intelligentes. ut dicit ny. de ly. z in i
nomia fuit obscurat. qz an tpz xpi. no fuit a
nitat mistez ad plenu revelatu. z illa ex
notiaa qua habuit indei de hoc fuit deus ob
stinata ex odio. qd separat a doctina xpi. z sic
licet egnoscent deu. negauit e pat omn p re
aasse. sic tu cognouit deu pzem negauit missu
filiu ad salute redentiu. ze. ¶ Explicat postilla evagelii. ¶ Sequit mic dina lectu pentecostes. ¶ In festo pentecostes. ¶ Sermo eiusdem

osset aliqs qre. Cu deus sit ubiqz. nemo de
z impossibile sit aliquid ee in
quo non sit. z no sit ex nimo
bil. quo. s. s. qui e deg. dr hodie
missg aplis. z quo tota tinitas

rotth die. venit ad pias metes. q eg madata
fuant. dicente dno i hodierno evanm de se
z pze. ad eu veni. z mna. apud. e. sa. z ante
pns evanglm dixit. Rogabo. p. me. a. pa. da. v.
ut vo. manet. ¶ p illo nondu est. q ut velit augs
t fmone de ymagine. Quot aia habet e te
t corpe. z t oim pte eg ipm vnd. z singlaz
eg ptes vnisicatq. gubnatq. z mouentq. sit dz
e ubiqz i toto vnuso. z t quo bz ipiq. oia vi
uificans. gubnans. z mouens. Et ut ide dicit i
epla de origine aie. quis aia pdicto mo sit
i oibz pnal. tota sil. in i alios intensiqz alios
dmissiq opat. ita z deq. ad sit d oibz ebus
essenialr. ac totq. i aliqbz in aliq opat bona.
q m alios non opat. Ad em videt i oclo. et
no videt i pede. quis eq sm sua essenia. sit
i pede. sic deus opat opa in exteriozi. i amicis suis
z no sic i alios. i quibz tn essentie e. Quarto
aia dicit esse i corde spalus. qz ibi pla z pn
cipia opaz qui. i alia pte corpis. sic deus q est
ubiqz. spalr. i bonis esse dicit. eo q illos attem
dit ad diligendu deu. z proximu. ut dr augs
de tri. xv. Et dicit magr dde xvii. quia. tur
nob spr scq mitt dicit. ad ita i nobis e. ut
nos sanat deu diligt. z proximu. p qd mae
ma in dee. z deq. i nob. Et ita adventu dei
i metem pia. no e p motu localem. ad ipe
immobil sit. nr e ad vem. i qua pns no fiunt.
ni. i oibz semp sit. sed e nouus illapsus et
vnio ipiq. ad aiam. tu ratione nou effectu sa
nctitatis. q aia. utpote creatur. z dilectq. di
sup oia. ze. ¶ Deo e pndt nondu. q qn dna
natura vnit aie sanctifice. tur. m in dona
eidem sll. largit. z potissime tu insundit cari
tate. seu gram gratu faciente. qz ut dicit augs
Inf dona dei creata nullu est maiu. nr etia
alquid aliud creand deu est. homo salubriu.
ar ee magis. nullu. primo. qz quicqz habet creatu
m sursum. ille e deo acceptu ad utra etnia. est
em quid deor aie. complacens dine voluntati. ut
ipa aia th habitu decoratu. acceptu sit deo ad
utra etnia. Unde aplo ad thi. ut insu. gra

ipiq. hzedes simq sm spem vite etne. z sme
har gra. illig e q deo acceptu ad utra etnam.
unde aplo ad gall. v. Euacuati a xpo. qui
i lege iustificamini a gra excidistis. i. priati estis
gra. sug habitu. z ppt hoc euacuati a xpo. i. a
ptmet. ad tos zozum xpi. z filioz. z qz joh
in. 1. Qui no diligit manet i morte. Et au
gustinus dicit. Sola caritas dicit mo filios
ligni. z pdinois. Et rursus dicit ide. Caritas
e sola qpriq bonoz. qui no omnat alienos.
nisi eum. qui eam habz. e in statu salutis. z
digni vita etna. z qui caret ea. e indignus
vita etna. sm quem ustraq. qpt qd z p
uli bapti. q nulla hnt gra meritia. si dee
dimt. aut usu ratonis. saluant. vre istiq gra
q eis i baptismo infusa est. ¶ Deo quidq hi
caritate nisusam. istiq opa bona. ex caritate
predeti sunt deo accepta. z p ea. z pluib. ipse
homo meretur primu etnu. z sme caritate
illig opi e do acceptu ad vita. vn augs.
ubi caritas e. ibi e qd no possit esse. ubi
vo ipa no est. quid e qd possit esse. Et
qz chzo xpo dr apl. Qui distribuero oia fa
cultates meas. z si tradidero corpus meu ita
ut ardeam. z offeram me voluntarie ad mar
tiriu ignis. qd e acerbissimu. caritate aut
no habeam. nichil mi godest ad vsequm u
te edre. ¶ Item nondu. qp nemo pt hoc d via p
rezelatiom sue se esse in caritate. qz dr eccl
ie. Nemo sit an odio ul amore digno sit.
z ex caritas illo mo stat i aia nu mortali pc
cato. Nemo aut pt scire evidenter se esse in
pcto mortali. Cu paulus dr pze iii. Nichil
michi conscius sum. si m hoc no iustificatus sm
Glo. i. t nullo me vemordet ofcia mea. sed
no ideo me iustu puto: qz pt esse qd nesci.
deleta em quis intelligit. Certamus aut no
posse hoc certitudo ut pdictu est. Dr ut
dicit bilis. in quoda fmone. no sme tesmo
nio solationis. aliquid eloq suoq deg. dedit
em deq aliq signa in solationem suoz ex
quibz spem sumerent. z forte secretam
de habitatione caritatis. z de spali assistetia
sis. Et isoz pla emulant sc. z doctores. qz
hoc aliq vtrm bo. Primu e util audire ubi dei
dicit. n. dnus. Joh vii. Meu ex deo e. ssp
p gram. uba dei audit. de hoc primo signo
loquens bn. i quoda fmone dicit. Inter
ista q fidem presentant. z materiam spei e
lect. unu e z maxie. id ubu dei. Meu ex
deo e verba dei audit. Et subdit. no ullos
sic audientes medu inuenies. ac si michil
ad eos pmeat ex hijs q dnus. nr mitte cz
smunt. nr disiunte mozes. no cogitare an
forte qd audiut dei sit dna dispensatio
ne eos ut se corrigant. Ex primo dei admisi
ista via pcessit. quibz fese illi senserint
obligatos. z ipi dissimulent. audientes oclos
cordis. aut aliqbz admonentibz palliet mala
seductores. mserui scripos. no vides. dr bn. in
ill salutis signa. si magis verecor. ne forte ex
hoc no audiant verbu dei. sp attente z utile.
qz ipi ex deo no sunt. ¶ Ordo signu e deter

tans pterozp ꝑteriorꝝ seu pterozꝝ omissorꝝ: z sic
mu ꝓpsbd rauendi fuit ꝓpr deꝰ. hoc em
sunt ꝓpria z attinone. q est dispo ad
rongeriu ad infusiom gratie. p qua delet
ors mortal' culpa. sm 1m gdzz x. omissa
delicta opit caritas. videlicz sic opit ut no
videant a deo ad pena eterna imputandam.
De hoc signo loquens. b. bulh. sup id ꝑ Joh
v°. Treg sunt qui testimoiu dant d terra
Spus z sanguis z aqua dr. Deus. q habet
testoiu effusi sanguis xpi. z testo
niu certissimu redemptionis. nisi qui ip
sius intuitu. amict a pctis. habet z testi
moiu ab aq: qz no sufficit petori undia
a pctis. si no assit eria prima. qua lauet
z genitu suo lauacro p singulas noctes la
crimis stratu suu. Et no q licet illud sit
signu ꝓbabile meritu caritat. no ē tu
omdquaqz certu. qz ad sufficiente ablutione
eria alia requirit. sz dissuasio sufficaz co
scie. z no satis. ē hom certu. an tlem ha
buerit sufficiete cosne examinacon ad eqz
nosrendu oia pcta mortalia ꝑus cognitaꝝ
si forte aliq omisit q ignorat esse pctu. no
ex ignorantia fidei. sed uel. Item arguit q
homo dat certe. pctu ꝓpr deu. qui ab eo of
fendit. z offendit. Sz qz sumo ualde ꝓfecti
sup nos. z sup comodu nrm. Ita q ē hoc
difficile leuare se ꝓpr se ad deu. recte dili
gere sine ꝓflexione sup se diligentem. et
ideo no mirū putat se ho aliquid uelle
a nolle ꝓpr deu. no forte uolt. a uolt ꝓpr
sequm. s. ꝓpr comodu suu. aut ꝑ
comodu uitandu. Tertiu signu est merites
meritorum. aut sacris conatu ad opandum
bo opa. ex quibus nascunt uirtutes. z ostatur
unde sacre. z unde festa pentecost. nūqd ē dei
amor onosus. opat em magna si ē. Et aut
opari uenit. amor no est. Item. aplus. dicit
ad ephes. nullus equat uentes q omes sunt effec
tus. Et. ꝑdi. apparet iste ternes. z huius opera
tionis signu ē p caritas meritat. z talia ef
fici z opari. Dicit em aplus. q caritas pati
ens est benigna est. re. vere q hoc signum
non causat omo certitudine. sicut ne prades
q. stares q ho dui staretur ē caritate. z ex
sacratis opibus bois. no solu acta fuisset caritas
meritoria. si eria natu gemte fuissent moza
les uentes. q pdicta caritate p primi. etiam
omittu adhuc ꝓmptificarent hoem ad opa bona
Item staret aliqua hre caritate. z tu ipm no
narati sacrificio. z missat. adhuc habz vi
tiosi. plus acquisitu meritandi ad ifinitu opm pi
etatis. imo omgit q homo habet caritatem
intensam. z q illa ad tpe aliqd se no mo
uerat. ꝓmptitudine opm bonoze. Et homo
dormiens habet d se totum uitum. z in vi
ta ē d eo. p sempiu sic ꝓpitu. q no mouerat
se ē opm exercendo. sic omgit caritate ꝓpitu
esse ad tpe. a ꝓpr debilitatem corpis. a ꝓpter
mina hoim ex poribz fumositatem opibz.
aut ꝓpr animi distractiones ex occupationi mūdi.
aut ꝓpr petit venialia. q obumbrat. z sopiut
caritatem. donec homo eam exerceat. per sic
tem conatum ad opetu bona. Quarto sig

est studiosa mandatoꝝ dei obsuatio. qui qd dicit
dominꝰ. Si quis diligit me. mā m
z sermo meu seruabit. Et qui me diligit. Qui habz mdata mea et
seruat ea. hic ē qui me diligit. Qui habz mdata mea et
seruat ea. hic ē qui me diligit. Qui habz mdata mea et
seruat ea. hic ē

xm' ꝓfessiom· d· ponderibz suis agut' corpora·
et petunt loca sua·grauia deorsu·· leuia sur
sum· hꝛ ex̄ loca sua sunt inquieta· ſ̄ q̄d
e ponds · corpibz · e amor · t spūlz· Vnde aug·
amor meꝰ ponds meu· eo feror· quocūq; feror·
Et subdit dño suo dne· i· s· s· amandm' · et
sursū sursum' · Et dixi vidi' · ut ho rapiat dis
solu· · esse cū xp̄o· · z hꝰ ex uehemēa di
uini amorꝭ· non ex imparia vuendi· non
ex ꝓsūptione de sanctitate vite· q̄ de ꝓpa
bonitate· Quant nonulli stulti fiant· qui sic
de se · z sua ustrina ꝓsumut q̄ importune ad
mo ante tp̄t expetut· p̄mud sui laborꝭ·
Non ꝓsiderant tales· q̄ scribt' ecc̄n· xx·
Qui venerat' quus· · eas expetit adibilꝭ
cit homo huig· Diquide venerant' dño quidq̄
bom fererimꝰ· tp̄r aut' solumom ipe dans
ꝓfert· s· die mozt'· que ipe nouit· stultꝰ
simꝰ go est· · prauissim' am tp̄r illud· p̄mi
o expete· · In exemplu ampliꝰ dicim q̄ luc
ad phill p̄· cupiebat dissolui· · esse cū xp̄o·
no tm hoc grecum petebat a dño· ſ· manet'
expectabat· dei voluntate· unde augt· dt· ei
fiant· paulꝰ desiderat dissolu· · ee ad xp̄o· ſic
manet' uult· · delabilis morit' · Et subdit·
vide aplm manet' vmente· q· nō mana· no aa
bat hoc vuere· sed patienꝰ tollerabat· dissol
ui tu · z esse cū xp̄o· optim' dutabant· · eo pas
sion appniuant' vehemt' · exultabat · z glo
riabant' · d· Bonū certamē certaui· cursum
ꝯsumaui· fidē seruaui· · In reliq̄ · exposita · e· mihi
corona iustitie· qua reddet mi dominꝰ · t illa die
iustꝰ iudex· · Deaꝰ · e frequens ostē disansion
graminatꝰ· no solu de ꝓpriꝭ mortalibz· sed
eam venialibz· q̄ appinuit' · fruori caritat· Bo
dramud signa est dilectio immitoz· · busiaa
ad eos habita· · z hꝰ ꝓp deū· · z simplr tue est
signū ꝓfecte caritat· · qui hꝰ ꝓfecta· ac plena
· sancti voluntate ꝓpt deū dilexit· mimitud· et
actu muriadem· · z busant ei sicut xp̄o fece
runt· xp̄s · z stephanꝰ· ꝓpt q̄ dt· dominꝰ ait
ꝯ· diligite inimicos vros· b· h· q· o· u· · z o p·
p· · z ca· v· ut si fi· p· v· q· t ce· · e· · Et ps' sub
dit· vt sint ꝓfecti sicut · e ꝓpt vē· c· p esse· Ol
qua illoz sunt signa caritat' autē · z volo
tate· · Alq̄ vero ꝓfecte caritat' · z ꝯsummate
tras em gradꝰ distingunt' caritat' · s· mi
mentu· ꝓficiendi · z ꝓfectoz· · Tres emāt augt·
sup ꝑma cant' b· deꝰ· d· caritas nō fuerit
nata· mutilus· · nō fuit mutila wborat· · nō fuit
wborata ꝓfecta· Et ꝑm a tho· xxm· q· xxm·
illi tres gradꝰ distingunt ꝑm diuisa studia· ad
q̄ puenit homo ꝑ caritat' augmentu· · tra
nō · hoc nascit caritas· · tr· a· mutabit ꝑmle
studiu ad retendendu a peto· · · z ad ꝓficiendu
ampliꝰ eig· q· adhuc · eo milutant· · z mo
uent fortit · · tertiu caritat' · · z hꝰ ꝓmet
ad mnpietes · quibz caritas · e· fouenda· z
nutrienda· ne corrumpat' · · licet aut tres ꝓfi
entes ꝓficiat · · caritate· q· · eos tegerit· per
hꝰ q̄ opant' · licet enim ꝓficiant · · utilitatibz ꝑ
opa uirtuosa· · ipis tm ꝑmipalioz nūa · z solli
studo manebit· ut desirant ꝓficere· quoz· adhuc
inquietant' · inpugnatione· Ꝯpositum autē
aliquibꝰ tenuit caritas· · z detenuerunt· corꝰ
ꝓfrenae· ut tam non sic arderet· · z fortit

inpugnet· · ut suaderet· xm studiu · z aiam· ut· ſ· hꝰ
principalr· mandat ad hoc ut ꝓficiat · · bonoz · · u
tute singul' resumat· · · z ꝑmet ad ꝓficientes· qui
postq̄m inpugnationē maioz· mo· sentunt· ad
q̄ securiꝰ ad gisertum tendut· · ex una in ptes fa
nentes opa· · intendentes ꝓfectui virtutu· et
ex altera pte limites mang ad gladiū · · · ꝓfecte
tes inpugnationē vincoz· · ut dr' · · · · ēfidza· de
edificatione· sibilin· · illi enī ꝓficientes· no solum
intenduntꝰ ꝓfectui· sed etiam pugne cōtra vicia·
quoꝰ principalis bonoz· opm ꝓfectui studeat· et
uirtuti· · Postq̄ caritas ꝑ augmētū roborata · e ꝓfectus
· · crescunt· · · · ·

responsio manifuenor? cuig ñsciao honestor? q ñgo
tasnor corpe ⁊ spu: ipa em fuit ex⁹ ois uirtus
⁊ bonitatis. Ttm ꝑm Ambro. sup luc. In ñgmali
uita magē. velut ⁊ speculo ꝓfulget spes tasturat?
⁊ forma uiuēdi. Et subdit. hinc sumat? exempla
uiuendi. ubi tuīm ⁊ exoptatu magistrum expſſ.
si ꝑbitat? ostendit. quid fugē. quid tenē. ⁊ q
corrigē debeat?. Tal' em fuit maria. ut eig vn
us vita sit omn disciplina. In fine eni⁹ dñe
xp⁹. dñm fuit quo multi essent vocati. pauci vero
electi. ⁊ i die omn scorū dñm fuit de duplici nup
ꝑ dei ⁊ dia⁹: ⁊ ꝓxime dñm fuit de signis. qr q̄bz
uictuari pt? hoīm esse i tranquitate. Est aūt q̄
uerē ho sine possit se esse electū. ⁊ ꝓmd ad cu
tate dei. aut possit sine so ee ꝙbitū. ⁊ ꝓmere
finalr ad cuitatem diaboli. hinc ꝓmo. q nemo
pt' hic de dñm sine lege. omo certus finalr se ee
predestinatū. ⁊ finalr ad celeste cuitate puen
turū. Nam sup id aīt xvi. anlu fuit vōn ⁊ dr
greg⁹ i omelia. Omnibus bō nr manifest
ndlli vd i bonis q̄ inceperit no ꝑficiat. Alt
em pene tota uita sua ⁊ prauitate ducē re
sipiat. ꝑ mē fine vite sue a prauitate sua per
discrete ꝓme lamenta euocat. Alt' vide⁹ etiam
uita ducē. ⁊ in hinc dñmgit ad errore. negā
am ꝓpe fine uite declinare. Alig bonu bn in
choat. melig cōsumat. Alig mal' actibz. a ꝓme
na etate se seduxit. ⁊ i eis' opibz ꝑ deterior
effici⁹. tanto go omnipotēs sibi ꝑfectiue metuat
quāto ignorat qd ꝑstat. tantoq̄ nre ē. ut vnq̄
q̄ꝑ in humilitate se deꝑmat. quāto si sit electus
ignorat. Et ꝓpe fine omelie dicit. Certa nulli ē
certu de se electu esse. ꝑstat. ut omis trepidet
omis de sua actione formident. omis in sola di
na mia gaudeant. nulla de suis uiribz ꝓsumat.
Et aug⁹ i soliloquio loquens ad dñm dicit. Non
gluetur an te oīs mro. ꝑ paucissimi. ⁊ extremisat
a fame tua. ad ignorē hō. an amore ul' odio
sit digna. ꝑ d futuū ois ꝑsumat. metu. videmq̄
em multos die. ⁊ audimus a grib⁹ nris. q̄ utiq̄
sine timore magno nō vereor. sine magno tre
more no ostendisse. ꝓpius usq̄ ad celos.
⁊ mō sidera midū fidum collocasse. posmodū
aut recidisse. usq̄ ad abissū. ⁊ quas eor⁹ i malo
tabuisse. ⁊ certū que ibi sequunt. Et iterū aug⁹ i
fine disputationis cōtra pelagianos dicit. hic ne
mo gluetur. nemo desperet: solus em deus scit que
sunt eius: magnū aut possumus. omis hoc ad hō
ꝓpius horteminr. illi disputationi inducam. ymn
nre exemplū. ostendā dei nos humiliemq̄. Fiat
voluntas tua: ipius est protestatio. indebitū
debitū mutare dignatio⁹. ⁊ gram ꝑdestinatio
nis indebitū nob promeruisse. Ordo dicit. q̄ aliq̄
sunt signa. ex quibz ꝑ probabile coniecturari. q̄s
sit ꝑdestinatus. ⁊ q̄s ꝓscriptus. ꝑ certū sit ad celū
finale. a' q̄s ad infernū. Unde hō. i. q̄ad ꝓmo
dum. Ex illis omo signis electionis mereat in
hac uita exules ab ꝑdigena hye ē cali ciues a
confusionibz babilonis. ⁊ q̄ esse ꝑoīt consolatio nr
spe. ⁊ motu. amara sollicitudine fluctuatibz. no
uitq̄ penitus sine testimonio consolationis elec
tos suos deꝛeliquit. Primū go signū ꝙbationis
hoīs. ⁊ q̄ ꝓmereat ad cuitatem diaboli est.
in hac vita no subiri penalitatibz adam. ⁊ toti
posteritati sue q̄ ꝓmo ꝑcto influxit: nr flagellari

tribulationibz. quibz sepe flagellat dñs q̄
ꝑfis ipos. ꝓprios. Dunt em aliqui ut velit
aug⁹ xii. de ciuite dei. qui i scis q̄ michi pu
nit⁹ adhuc. sed q̄ d hmōi scis vebz oibz ꝓsit
perant⁹. q̄ sunt sum potentes dñes ⁊ omnes
t deinde ⁊c. ⁊ hoc e signū. q̄ sicut claue
poteas est d rea vniendi. q̄ sic illoz finalr
portis e bō hmōi scis. unde luc xvi. de diui
te epulone dicit. recepisti bō d uita tua. ⁊
sancti sile mala. nunc aut hic cōsolat⁹. tu aūt
cruciar⁹. Et ꝓphā de quibz talibz dr i ꝑs.
In quo ipi benedicent. benedicent quid. i. multi
plicāt i diuinis honoribz. deinde. ⁊ alios hmōi
modis bonis. ⁊ q̄ sensualis appetit. dū hic vi
uit. ⁊ subdit. usq̄ mendū no indebit lu⁹.
q̄ ut dicit aug⁹ sup eod. Cui hic esse i tene
bris erat gaudens falsi boni. ⁊ no amaq̄ vera
bō. ⁊ io hinc ad tartara ibit. a tenebris scilicet
oīs. cupient eū tenebre tormitoꝝ. Et i iob
scribit. Sunt d bonis dies suos. ⁊ i puncto ad
infera descendit. Legit⁹ ee bm Ambr. uelle
mea amicitia de quoda hospite suo deuo
timo. qui ab ambrosio sup eius statu mīcqa
tus. sint se ora ad vota semp habuisse. ⁊ nl'
sibi quo tristaret⁹ euenisse. quo audito amb⁹
ꝓdens illi nimiū intenui. festinat⁹ ad suos
trassit ab eo. que stati rea absorbuit. no obz
dūs. Et q̄sq̄ d mors q̄ manifesta ꝓdamnet in
dubiū est. nā assertas iniquitatibz subsequēs
fauet essug. ⁊ nulla virtutes impedit. q̄ mes
pusa corripit. Quodam signū e sub penalitatibz
huius vite no ingemisce ad emendationem. sed
sub eis magis pcti. ⁊ indurari. quēadmodū
pharao rex egipti. qui sub tot. ⁊ tal' flagel
lis dei se no correxit. obruta fluctibz mari
rubri. ⁊ petis suis interiit. ut ꝓbat d hsō ⁊c.
Unde st mor dei xv. mill⁹ etiā mō flagel
la duriores ⁊ deteriores sunt. pnūbz etna mer
mit. ut tpale supplicii sit eterne pene mīa.
⁊ ut videat⁹ hic. quid d infernō sequat⁹. unde
aug⁹ Ignis arcessus e. ⁊ ardebit usq̄ ad ex⁹
nia damnationem. Tertiū signū e ꝑsistere
t aliquo oīm pcto mortis ut semel. ut i usu
ra. auaritia. fornicatione. crudelitate. a' mīa
mis fraude. ⁊ sic de aliis mortalibz pctis. Cui⁹
em est q̄ tal' sit ꝑsistens. d aliq⁹ pcto. eo
usq̄ i finem pmaneat. ⁊ sic dapnet⁹. quis
em possit nisi ex nre hre cōtinom de pctis.
⁊ vere penitere. hoc tn difficile nalr. ⁊
timore si q̄ grane dolore corpis q̄ ve
hementem timore mortis. ⁊ etiā eterne dapna
tionis. q̄ forte tristitia. qua habz de separa
ne uxoris. ⁊ liberoꝝ. quos mordebat dilexit. ⁊
adhuc diligit. ⁊ec. q̄ remissione mundi. ⁊
oīm mundanoꝝ. a quibz mutissime recedit.
Et unde ut ait aug⁹. i. q̄ad ꝓmo. Deus hac
dubietate ꝓsumit. petere. ut mortes oblivi
ne⁹ sui. qui omnes oblitos e dei. Quinto sig⁹
e frequēs vendicatio. i ide. peim mortale. qr
sicut venditio. est studium malos solet esse. noti
tere. ⁊ cōpibz. sic vendite spuales. sunt mor
tibz mortales dicti. q̄ q̄ de vendicate dr
Deus. luc xii. et etiā nouissima horū. istis pe
nis priorib⁹. Sextum signū est velle co

tenari de uita pnti ꝑpetuo sine morte · z dnoꝝ
nare bonis uite sue seu de illis ciuitate · dnoꝝ
de bonis uite pnti copia ꝑpetue habere possit ·
Vnde miseres nos illos mortalium · usq; ad hꝰ
desipientes · z uta pnti seli delectabilitz assueta
tos · q; opinor data · posse huius miserie vite sin
tu · que quid dulcit · honoribz ptatibz diuiz ·
z uoluptatibz · cui ꝑpetua corpis ualitudine ·
eligerent · que stant · regno celesti ꝓmissum ·
tales puniperes regni dei · z gre eis ingruu
hac mentem mutet · nr pnti uite felicitate
vernebunt · nr fuge uite felicitate obmebunt ·
ß uteq; pdent · z uisse · qz stante regno celesti
eis ignotum no fuerunt · nr qz bonis seli seu
etialiter no put · unde go euidenter ostendere
posset aliqs ad celestem ihrlm no ꝑtmeare · q;
ex hoc q; opinor data · pre eligere ꝑpetue ni
babilone habitare · qm · celesti ihrlm regnare ·
Ista aliq; sunt signa electoꝝ huius · z q; finaliꝰ
pueniat ad celeste regnu · q;z ꝓmu e omne
ß penalitates · adustiones · imo z ꝑfectu commis
cuenize · z cooperari ad bonu dei · q; e felici
tas · aut ad opa bona · z ad uirtutes quibz mereꝰ
mur felicitatem · q; nota · apta · Ro · xvi · dicit ·
diligentibz deu oia cooperant · i bonu his · q;
sm ꝓpositu vocati sunt sancti · predestinati · oia
cooperant · i bonu · ut dicit augst soliloquioꝝ · Eo
opant · aut eis penalitates · z adustiones in
bonu · qn ꝑ eas ho exerceat · i uirtutibz · z ꝓfi
ciat · z ꝑficiat ꝑ eas · ut · i omnibz ad deu ve
niat · z tota sua fiducia · i eo ꝓnat · sentiens
se alienu ꝑ offensa · z aduersitates ꝑ penitentiam · non
hre · de ruinis salubriꝰ affluere · de gehenna · anu
pliare sunt miserias eoꝝ · a ꝓsenti aere
cando · ꝑ aiam ad dnm ꝑsolatore · z mediatoꝝ ·
unde esse vi · In tribulatione sua mane te
surgunt ad me · z ipsum ꝑfectu aduersitatu sentiꝰ
eos ꝓpha dicere · Domine in tribulatione glo
rificasti me · z diuersis tribulationibz · z tentationibz exercuisti ·
ut discam facere iustificationes tuas · z opa iusti
cie ad ꝓta ꝓximi cooperanda · eloꝝ · i bonu · z hꝰ tue
gre homo ex casu · z lapsu · i aliqd ꝓfectu · z
i eterna tuitione · z i omni suis uiloꝝ · z inuliosi
mendo fructuosoꝝ · z efficatioꝝ · ꝓgreꝝ ad opandi
endu fragilitatis aliosq; ꝓximoꝝ · ꝓpter qd dicit augst
soliloquioꝝ · ꝑdestinati oia cooperant · i bonu · et
ꝓta · z subdit · cui em tenderent no colliderentur ·
gre tue dnoe suppone manu tua · ne frodiens
ossa eoꝝ · ut nr unu ex eis pereat · Mors
aut ꝓpior pessima · Idem signu e · uitiuleꝝ
esse hostibz invisibilibz · s · mundi · carnis · z demo
nis · qui nos ad consensu ꝓcis trahere conant · z hꝰ
signu tangit ꝓpha cu ait · In hoc cognoui qm
uoluisti · qm non gaudebit inimicus meus · Gau
det em · z exultat diabolus de cau ruine · ut dicit
gre · augst sup · id ꝓ · Cum tribulat me ex
ultabunt · si motus fuero · Cum aplus dicit · Ire
no coronabit · nisi q; legitime certauit · Et ioh
1ª Omne qd natu est ex deo · uincit mundu · Cer
tu signu e hre se · z hac uita no ut hospes
sperare · Ita ut non studeat hꝰ ꝓnat · seli q; sue
uoluptates ꝓsidentes honores · z diuitie · cu ta
ta sollicitudine cohere · z ta tenacitate · amare · ac si
sit semp hic mansuru · sed hre se p modum
exulis · z peregrini sollicite · i suam patriam ꝑ
meare · z hoc fit cum homo vehs ꝓnat · seli

no inhereat ex amore · z eis uite · no ad desideriu
explenda · ß in ad natis ꝓnat uite supplendas · z
tra hꝰ ꝓnia habz · i usu · z tuitione · Ecclia
ds habet in desiderio · z puenione · q; modo
peregrina omnia · i via ostenderunt ꝓtransit · no in
hrendo eis amore · a' ibi sistendo · ß solu animo
desiderat · z corpe festinat ad patriam · sic pn
cia ꝓpendit · q; michil habz · nr hre rapit · nr
petis · ad ad diuinas affluentes · no appetit cor de
ipis · ibi possessi · omnia · qui · eas tota sol
licitudine ad laudē · z honore dei studi · z aliosq;
mite ordinando · ac dispensando · ꝛc · plus gau
det de bono ope · ad qd sibi · delegat · diuine · quā
gaudeat de bona possessione · ut volt greg · i ōn
lxxxvi · sup exiit · Cum eni bona huius seli sic u
tunt · solum tuisendo · nr se d eis arestant amore
z desiderio · ß oia · i · ad · i · adipiscendu celestiu · de
bonoꝝ ordinat · magnu luct signu · q; ad ce
lestem ꝓmeat cuitatem · ad qua uta festinat ·
ꝓpter hoc paulus ex ꝑsona sua · z aliorꝝ · dixit ·
Cum dni simus in hoc mundo · peregrinamur a do
mino · Et iterꝝ · aut · uno habemus hic manentem ciu
tatem · ß futurā inquirimus · ꝓpter hoc · z dominus se ex
suos no dixit esse de hoc mundo · Joh · xvii · z xv ·
Tertium signu est ostium gre · imo · z totum
uitam fragile · z diligenter discutere · examinare ꝓpo
z aliorꝝ iudicio · q; si ho inuenat se ueri alicui
mortali · stanti illud tollat · ꝓ ꝓme lamita · aut
si inuenat se forte ad aliqd ꝓfectu · medium · ad medium adhibeat · Cum eni uta agit · magnum
habet signu salutis sue · qz d corpali egritudine
ad mortis nostre · facilius ueniam · ad hꝰ · Cui
vero mortis mentis no sentit · a' no mee reddi
imedm no queat · z uta d eo usq; ad interitu
ꝑsistit · Et uta intelligat de mortis spuali · i q;
homo ignorant · mouit · ꝓpter negligentia sustinet
discussionis cosne ꝓpe · ac total' vite · Et qz sola
citas diuidit me · filios regni · z ꝑditionis · i eni
sunt d carcere · z i ea deredunt sut filii regni · z
is sig · pus posita de mercenda mitate · Et sue sig
ex quibz argui pt · z ꝓbabiliter · uectura · que ad
uita eternam ptmet · Et sic exunt pla sig ꝑdestina
tionis · ꝛc · Et dt bis Augst si no es ꝑdestinatus ·
fac ut ꝑdestineris · hꝰ · i si no appetet · i re sig
ꝑdestinationis · fac q; i re appeat · Cuia · i · nesci
re certitudinaliter · an sis electus ad uitā · si ac hꝰ go ame
liꝰ sage opa bona · Conare ad uirtutes · fac ut p
dicta signa · i re appeat · z magnu ex hꝰ habe
bis ꝓsolationis · i hac angustiata tua · z hꝰ timore
tuo · z magna fiducia · ac spe bona · q; filius dei
sis · z ad celeste ptinens mutare · Cui bilis · i qd
finis · Certitudinem utiq; no habes · ß spei fi
ducia cosolat · nos · z ne dubitationis angustiate
cruciem · sunt nob data signa · quam · q; sut in
dicta manifesta saluti · z uta domini · quibz certi
tudine negat · causam sollicitudis ꝓfert sil'
z gram ꝓsolationis · hoc illos · i fundi · Cui · i ꝑdi
cto signa · i se habuit · z i eis · i fine ꝓmanebit ·
haut dubium · i de numero electoꝝ · Et ꝓficiet ad
certitudine etiam · ad quid utilis tendat · z fi
liat · pruenit faciat omnipotens dominus · qui · i tri
nitate ꝑfect uiuit · z regnat · omnia deus amen

Alii sermones cuiusd' de festo pentecostes et nigri
mani festi explanans respice i · 280 · et
alii vi i · 299 ·

Dominica prima post octauas pentht Evāgm
Luce .xvi.

Ait illo tpe dixit dns hanc parabolā quidam erat diues .& mduebat purpurā & byssū. et epulabat cotidie splendide. Et erat quidā mendicus nomine lazarus qui iacebat ad ianuā eius ulceribus plenus. cupiens saciari de micis q cadebant de mensa diuitis .& nemo illi dabat. sed tamen uenientes .& lingebant ulcera eius. Factū est autē ut moreretur mendicus .& portaretur ab angelis in sinum abrahe. Mortuus est autē .& diues .& sepultus est in inferno. Eleuans autē oculos suos cū esset in tormentis uidit abraham a longe .& lazarum in sinu eius .& ipse clamans dixit. pater abraham miserere mei .& mitte lazarum ut intingat extremum digiti sui in aquam ut refrigeret lingua mea. quia crucior in hac flamma. Et dixit illi abraham. fili recordare. quia recepisti bona in uita tua .& lazarus similr mala. nunc autem hic consolatur tu uero cruciaris. Et in hijs omnibus inter nos .& uos chaos magnum firmatum est. ut hi qui uolunt hinc transire ad uos non possint neque huc inde transmeare. Et ait. Rogo ergo te pater ut mittas eum in domum patris mei. habeo enim quinq fratres ut testetur illis. ne & ipsi ueniant in locum hunc tormentorum. Et ait illi abraham. habent moysen & prophetas. audiant illos. At ille dixit. Non pater abraham. sed si quis ex mortuis ierit ad eos penitentiam agent. Ait autem illi. Si moysen & prophetas non audiunt. neque si quis ex mortuis resurrexerit credent. Rē. Sermo decim̄ dn̄ supra

Homo quidā erat diues &c. Luce xvi.
Circa hanc primā euangelij partē. ꝙ dicendum ē. q diues ille. non memoratur eos suas minime acquisisse. aut possidisse. Et quo ostendendum sit. Sciendum ē. quia peccata multotiens fiunt. q aliena rapiunt. ad miseriam damnationis ducunt. hinc dicit. qui ppria non largiuntur. dicit q nemo se scire esse met dicendo aput se. Aliena non rapio. si scisse uerum uidet. quia diues ille non idcirco punitus ē. quia aliena abstulit. sed quia accepta ibi male usus ē. inpiē. ut hinc patet. ꝙ ad nostrum extendere intentionem. & interiora mollitie. ostentatio mundi ꝙ purpuram. & mollitiem ꝙ byssum. qui sine dubio est linum candidissimum. Deo ad gulositatem & superbiam abusi ꝙ. quorum. qm non raro ex similibus causis. ut quod hospitium illi aperiri si cotidie epulabatur splendide. Tanto abusi ē domino. & male ea ordinando. quia sicut non subuenit lazaro. ut subderetur. Sic nec alijs indigentibus. ex quo omnia mensa sibi esse non debuit. ad ipsius indigentia ipsum late non potuit. quia iacebat ad ianuā eius. ut egressus & intrans ad uidendum. & ad oppressionem ad mouendum non solum pauperis. sed & ipsius magna miseria moueret. aliquis ex dictis uerbis sequitur. ꝙ prosperitas & copia nostrum sit primum. hinc dicit sic. si subtiliter perscrutari. qd nostrum primum non esset. neque ꝙ sermo dei tam uigilanter exprimit. ꝙ diues ꝙ purpuram aput miseros. byssum & purpuram induebat. Nemo enim nostrum propria. sed tantum ꝙ ad uitam presentem. sine dubio ad mane etiam ꝙ uitam. ut honorabilior esse uideat. Nemo etiam ubi uelit pannos uestros induit. ubi alius non possit uideri. unde sermo thomas. q. cxxxiii. de modestia extra exteriora ornatus. Sequitur lza. Et erat quidā mendicus nomine lazarus &c. In illo pauper tria sunt notanda. primum grauis infirmitas. qm non sedet nec stetit. sed iacebat ad ianuā diuitis ulceribus plenus. Ordinem & curatam famis. & magna egestas. qm cupiebat saciari de micis que cadebant de mensa diuitis. & nemo illi dabat. Tertium est pena. in fine. quod ipse illa adiuta sibi gratia. & uite eternē uitandā dante Christo. Deo angeli ministrantes coluerunt pauperem. & locauit eum in sinum abrahe. qz licet despectus iacuit. no desperauit nec blasphemauit dicens. hic diues in magna uitam gaudet. & tribulationem no patitur. Ego uo nec obtinui nec habeo nemo est. qui patet. sustinuit. Beda audiuit quid utilitatis passi sunt in tribulationibus quid utilitatis paratum aput miseros. quale premium. Secundum est sequitur utilitas mortui est. si illum angeli susceperunt. Istud uo pene. Dicat dn̄s euāngelium. Factum est ut morerentur lazarus mendicus. & portaretur ab angelis in sinum abrahe. Ex his uerbis dicat. Mortuus est autē & diues. & sepultus in inferno. Ecce utilitas mortuus est. sed illum angeli susceperunt. & illum magnitudo miseriarum penarum. Et nihil ꝙ euangelium nos uituperat omnes diuites. sed illum qui diuitis abutitur modo pessimo. nec laudat & omnem pauperem sanctum & pium. & pietatem. qualis erat lazarus. unde ambrosius. Non omnes pauperes sed. nec omnes diuites damnosos. sed ut lucrum nisi amittat diuitias. sic pauperes emendat fratres. Sepultus est in inferno. Sed de hoc ecclesia. Sepultus est in inferno & posinditus penarum. quia superbos. immundos deos hanc uitam uocat. Cernendo eo miseriam. & egestatem magnam. nos primo hinc lazarum cogites. & panem sustineamus. Imo & letam. amplius malis in uita illa. ut sicut lazarus. Iesus eos solari mereamur in uita eterna. Deo. Amen.

Eleuans autem diues oculos cum esset in tormentis uidit abraham a longe & lazarum in sinu eius. & ipse clamauit dicens. pater abraham miserere mei. & mitte lazarum. ut intingat extremum digiti sui in aquam ut refrigeret lingua mea. quia crucior in hac flamma. Notandum diuitem eleuasse oculos. quia erat in profundo inferni. ubi tormenta eum leuauerunt eos ad pauperem. ad quem eos leuare noluit cum esset in deliciis. hinc primo considerandum est. secundo dicendum hinc uerbum. Primum. Circa primum considerandum ē. quia diues ille qui uulnerato pauperi misere sue misericordiam noluit. in inferno positus usque ad minima petendi parum. Nam guttam aquae ad alleuiandum penam. qui unde in hac uita miseras partes negauit. Beda dicit. quia inferno crudeles aut in celo sunt soli. spes non habentes digitus dicuntur. a alia membra corporea. & ipse dicit de digito lazari. & lingua dicitur esse methaphorice dictum. Nam per digitum lazari debemus intelligere opera sua bona. quibus meruit uitam eternam. & per extremum digiti intelligitur minima eius opera bona. Et per guttam aquae ipsa refrigerium intelligit mitigationem misericordiam. & per ligna

duit; nr alligunt pcta. q̄ p lingwā amisit
et sic duēs i tormēt; pmit. ut ex opibus
hōis lazari. esset nūma sibi p mam dirent;
ut pterea sibi mitigaret sua pena. quam
pacebat p pte q̄ hic omisit. z spialiē
p lingwā. Dz dicit alijs. quare duēs m
igne posit. magis pmit lingwa vrgezari
in ipm non loq̄a. vacante domo dyit; ꝑ
ni clamon. z tenana. z p edacitate pcussē
Ih vnr. q̄ ro amplius remebat i lingwa. qz
ipa amplius pcauit. s. loq̄te. z edacitate. vnde
petrs gaudia lingwa magis urit. q̄ paupi in
sultat. z mitis negauit. her gustat tormē
ta. q̄ pōsos cibos. z odorata pocula dagus
tauit. ꝑ m. d. Gaij. xi. per q̄ pcauit ips. p hec
z torqtur. Et greg. i omē. In omnibus habu
isse lōgitas solet. sic ille qui hic male co
uinatꝰ dicit. aput mīm grauis. d lingwa
torqri plebeat. prima natꝰ male diuican
tibꝰ alpa famulat. lōgitas. i. lōgitate q
scā ludendi leuitas. Scribitur enī. Sedit pplus
manducare z bibere. z surrexerunt ludere. z pus
qm ad ludendū corpꝰ moueat. ad ioca. z ia
gnia mouet lingua. qm hō ꝑm ꝑm thc
xpm q̄ celū. aguit loquim z seueritas. po
nunt filie gule. Como ostendit. quo abrahā
clamore diuit; no exaudiuit. q̄ scribit
psal. xl. Cum obdurat aures suas ad clamo
rem paupis. clamabit ipe. z no audietur.
" vnde sequit. z dyit illi abrahā. fili rec
" q̄ reci. bo. i vita tua. z laza. sic mala. rc
" aut hic cōsolat. nu vō cruciat. Xps. Respōdit
bō. rc. q̄. d. Si quid bonū recepisti i vita tua.
vnde prenitū tibi debet. totū recepisti i hac
mundo. epulando. delitijs. oblectatꝰ suauissimis
pcepis. hic aut si quid mali omisisti. igne ad
uersitatū purgauit. z paupertate fame. z
extremis oppressus miserijs fuit. z utrūq; rem
hic mūdo auersit. hic quid a pcis. qđ hāt
consolacōm sortat. etiam ꝑ modica tribula
cōnes. qđ medii patet. Cum vō a iustitia ꝑ hāc
immitigabile ferꝰ pena. ꝑ modica delecta
cone. Sometaneū enī est. qđ delectat
ꝑm. Greg. z etiam qđ cruciat. Et nō hic co
" legit. Greg. i. om. Et d hijs omnibꝰ mt nos
" z nos chaos magnū firmatū e. Et sic ꝑm
Thcol. tahos magnū figit. discidia nr; z
a pcoribꝰ. Nam sicut essent eoz narra
erant. tm. masiones no modicū dissuntur.
ut ꝑm glosam. Chaos magnū e magna
distātia mitoz. q̄ firmata e vigore dine
" iustitie. ut qui voluit hic. rc. Xps. q. d. vi
deze possumꝰ. nisi ē no possuꝰ. z nos vide
mus quid fugeremꝰ. z vos videt; quid ꝑ
diderit. z nostra gaudia cumulant vra
tormenta. vnde. s. tho. 2de ultrā. q̄rit h.
q. ri. ar. q. sub ar. ns. 3t. q. dapnati an
die iudicii videbunt beos i gla. no hoc modo
q̄ videat q̄l sit eoz gla. ꝑ solū cognoscēd
eos esse i gla q̄da mestabili. z ex hoc cru
babunt. ti. qđ mundi dolerēs de felici
tate beoz. z in dapnati natꝰ marie iuuet
mundi qđ defectum tacerat. z qđ ad

rem sui. hi ecqđ hoc. q ipi etiam glam ami
serūt. Unde sap. v. de impijs dicit. videbūt
turbabunt. timore horribili. z dc vale Xps i
alīa sua. z qđ sē i aū te. Et vza tormēta cu
mulat gaudia nra. de qb unde greg. i omē. rc
" segete tritici. Dicit hugo qđ pe. ut mittas
" eū in dnm pcis mei habes. eū quē fides
" ut testā ill. ne. z ipe veniat i hunc locum
" tormentoz. Dicit hic ostendit d. gnia audeti di
uiti ad suppliciū cumulant. Nam ad pena
suam ei augmtū fuat. z memoria. tormentū eū
lazarꝰ. que desperit. statꝰ qđ suoz. memit. qđ
reliquit. Et nō q̄ deo. ꝑ de. Ego sum deus fortis
ze vi. mq. pa. ni. si. usq; i finē. z q̄rta gnātōz
q̄ Jeremias sup ezech. z aug. sup ps. deus laude
mea rc. de filijs pcta pēm imitantibꝰ amē. rc. Et
Et id. pena illoz ꝓpinq. quoz. mitatores aly
patrat. z dapnatur. merito augent. imitatoꝝ
bus eoz dapnatis. Dic aug. dicit. q̄ pena arrij
ad hunc rc. Du aliquis dampnat. q̄ p sua
pzaua doctrina rorrupta e. unde z forte duos
ille. sueng. seas suos imitatores sui corruptos. ei
mult plus punirī. si z ipi sic pseuerarent. et
exemplo ipius. bona suasit. z comes nombz. z uel
te splendida exponeret. nulla de eis opa me
manendo. peteret aut diuiti. abraha ꝓna r̄spon
" dit dicens. Habent moisen. z pphas. audiat illos.
Xps. vocat hic moisen. z ꝑ scripta mosayca z pphas
pphetica. Dicit greg. Sed duēs qui ūba dei despe
rat. her audire no posse suos sequaces existimat.
" unde dicit. Non pt. s. si quis ex mor.
" tuis. rc. Cui mox verax sua dicit. Si moy
" z pphi. no audiūt. neq; si quis ex mortuis resur
gerit credent ei. Xps. q̄ aut vm sit. q̄ qui
no ausultant scriptis. nec mortuis credunt
ausultat. ondecit indes. qui iuit quid volu
erit omde lazarꝰ. Iuc vō nuadebat aplos.
ru in a mortuus nullū deus decrissent. hō eum
sicomq. Dicit z illud cōsidera. q̄ quilibz mortuꝰ
surgens est. quidq; vō dicit scriptura. dicat deus:
unde si z resurgat mortuus. z si celitus desēd
dat angl. Sunt sunt magis digne fide scripture.
Nam angloz domq. atq; vniuoz z mortuoz.
eas instruit. Si aut sanct her deus. q̄ mortu
resurgentes pdecesset. vniuersis. no hoc obmisisset.
qui p veritate mdi. sepe tetat. sed z si credo ē singula
surgent mortui. hoc utre tpe expectaret. si z qui
bolus finale meduet. pista dagnata. id est per
orga. sua fingens. non id. sustinet. vō defunctos.
si quibzdam fallacis spectacu fusus. mittit.
ut mgemas quosda mortē sitare. Item Bern.
de cassia. i. de doctrina xpiana. multi dū male vi
uunt. optat quepia. ex mortuis resurgē. ut ame
net. si quid bon. ul mali post hanc vitā erit.
z quid erit. assezut se ad melioā vidi. si ex
mortuis id nos audierit veza ee. q̄ p fidem
sua certius dignoscunt. si z ipsi sensu huiusop
tantes dati sunt. ut magis valeat. d melioza mu
tari ex vno surgentes ex mortuis. qui ex si
de omnisal' erūt. q̄redit oms ex mortuis in
sine seli sr resurrtis. Cuius aut ex mortuis
veniens disuade peta. z hoc ad melioā co
uertere. qua mosayca lex. qua scriptura scrip
turas. quam ipa veritas. q̄ humanis mentibus

rlucet: quis ex mortuis aperiet · alius sch̄i bō z ma
la p̄dicet · quis ad primam mutationem credet q̄m vt
qui vere mysteriu nouit · z retu · p que futa sp̄
z secula habebant illa tpa · ignorant · z pphas ha
bent illa tpa p̄dicta hos · p̄m · z aplos · Et ipsi
p̄fi non credunt · quo credent hoīes ex mortu
is venient · Et ipse qui resurrexit · z qui multos
suscitauit · z aplis · qui · cū eis edens defunctos cibo
cernit nō credituꝝ · neq; si resurgent retro mi
lia · Nam si angeli ōnes euangelizarent · si spūs
immundi · ligneis lapideis vera p̄dicarent · si eos
mortui vero cernerent · ad ultima · cū sua · z p̄dice
logādi · si offenderent · aut aliquis bona suppli
cia · mysteria terrendo · sup ea her plus · expē · cui p
ōnibz adhibenda · fides · Nota · illā · q̄ mise
ricordie · malis · z carnalibz hoīb · qui amant sua
p̄sentia · nitam · nō volut ab ea p scripte amo
rem subi · z · excusationem frivolam sue pigri
tatis dicut · Videmus an ita sit ut scribitur · si a
quis ex mortuis resurget · z nob annuntiet de
statu futuro post mortem · an ita sit ut scripta
loquutur · tur · z nos sub nullemo · Et ōm fla
z frivola sit illa excusatio · z q̄m · d · ybus scis
dati sunt · qui ita dicut · a · cogitat · facile pati
ex dictis aliis · Et aliis · z papie ex alie · de Xpo
et alios facile p̄dendit · q̄m multiplici · si an sit ul
ta post hanc vitā · i qua boni p̄mient · z mali
punient · q̄d · ē aliis fidei · z expiate pomtur
i eternū · ars exercitū · de suis audit · Vante buccā
p̄cis mei · ymo de hoc tō scripta · ē plena · et
sic volunt · putant expiam · z nr̄ hui fidē m
actu · nr̄ opa bō · Credo peccat ex hoc · q̄ dō nūq
m̄ cōceptum fauit · q̄ vnū mortuū sibi · m
credendo p̄fecit · cui ut dicit credē nollet · de
statu alio mundi · z deo credē nolut · q̄ nobis
i scripturis locutus · ē · p legē · z pphas · z tande pro
ore nob̄ p̄alauit euangelii veritate · p̄ · q̄ sup
tuē ōnibz sut rationes · Vn Xp̄s · quib̄ dicit
supbie dicit dōmus · cē ut · Et terras si tales ali
quid boni fauit nō ag̃ p̄fiat ad utilitatem etiam · q̄
no ex dei amore · s̄ timore pene · a cupiditate
p̄pīa remedii · solū tua fauit · Nā q̄re no modo
cauet peccata · z agunt bona · z tur hoc nollet ut
dicit · nisi q̄ certificati cauē vellent pendere
ea pisce glam · i suū p̄m bonū illud expendere
ita hodie fauet dubie · si aliquid boni digne
agunt · q̄re no · ē eis meritū · s̄ ē p̄cm · z fu
turo creabile · Et certo tales meditat · z frequos de
putat · ad cogitant · a dicet se nelle vidi · a sua
mala vita ad informationē alicui ex mortuis
resurgere · q̄d vn̄ probat exemplū · cū dicit · Ei
moy · z ph̄i · no audi · neq; cē · q̄d · z probat Xp̄s
p̄ sile · q̄r lazarū dñs p̄tate a mortuis resur
rexit · z tn̄ iudei ipm non credidert · nr̄ malam
vitā corrigerent · sed · z ipm resuscitatem · z lazarū
resuscitatū omne · volunt · Sūr inter ipos resur
gente resurrexerunt · z multi apparuerunt · z tn̄
iudei post hoc no credidert · sed ex aplis in
uasserunt · Et certo no esset utile fidelibz · p mor
tuos rabos resurgant · z vivos appendi · q̄re sol
li stulte optant · Nam ut volt Xp̄s · si esset fide
qui p̄ utilitate nra singula q̄q; fiunt · z fiunt ·

ymo esset grauis nocumē · z i miseros derepen
z pictum diabolo · q̄ diabolo illud rei se immisce
re · i spe alicui defuncti non · ut prius · cē · se falla
ces hominibz ondet · sicd se ont sancti · i spe sa
nitatis · z ei falsa de statu futuro sch̄i · ymo cre
nea de fide mutare · z mala i moribz p̄suade
ret · q̄d esset ōnī temptationū grauissima tem
tatio · q̄ hoīes p̄ced assertū · que habet ad suos
errores · z p̄ spem de fidelitate cadere · q̄re
psonā diabolo se ostenderet · facile credunt fla
q̄ diceret · z mala faceret · q̄ suaderet · z sic fides
i eis subuerteret · z boni mortui · Et insup · si
ne aliq̄ mortuū resurgant · no facile eis credē
dum foret · quia cum certificaret hoīes illos de sal
uari · p̄ · ex damnati · essent · ita nos ut
dyabolo · p̄ · ex mundi obstinatione · i malo de
spe remanerent · cē ·

Dñica · 2ª pēgnacois · euāgl̄ lucē · xv.

Ait illo tpe dixit ihc̄ discipul̄ suis · Hō q̄dam
fecit cenam magnā · z vocauit multos · z mi
sit seruū suū hō cene dicē · mutatis ut veni
rent · q̄ parata sut oia · Et cepert sil̄ se omes
excusare · p̄ma dixit illi · villā emi · z necesse
habeo exire · z videre illā · rogo te habe me ex̄cusatū · Et alia
z alter dixit · Juga bou emi quīq; · z eo probare
illa · rogo te habe me excusatū · Alius dixit · q̄
uxorē duxi · z ideo non possū venire · z dicens
seruo · nūciauit hec dño suo · Tunc iratus
pr̄ familias dixit seruo suo · Exi · cito · platearū
z vicoꝝ ciuitatis · z pauperes ac debiles · cecos · z
claudos introduc huc · Et ait seruus · dne factū
ē ut imperasti · z adhuc locus ē · Et ait dñs
seruo · Exi · i vias · z sepes · z compelle intrare ut
impleat · domus mea · dico aut̄ vob̄ · q̄ nemo
virorū illorū qui vocati sut · gustabit cenam
mea · cē ·

Sermo · e · de eōd̄

Vm dñs mutatis fuisset pa
radisum p̄ncipe plausore · et
lanasset · redeundi atq; domi
sset · nō dubitas · s̄ pauperes mo
tandos esse ad mensam · qui
dam ex discubentibz dixerūt
qui maduerat fame · i regno dei · Cui dñs
paboliſando ait · q̄ i regno suo maduerat pa
nem · z etiā iuta suscipe · nem voleti ac
cere negabit · Cū ad ipsum dñm annua · ex
ta p̄sidentes esset vīno gratius · si solū digna
rent · accede mutati · z illud p̄dicti euangelii
parabola manifestat · nā dicit · hō quidā fecit ce
nam magnā · hō iste p̄s sum crucifixu · deus
pr̄ est · p̄m · q̄ imagines ad similitudinē vitat
figurant · q̄r ut ait gregi deus · p̄ncipua suam
virtute · vult exprimere · vasa · p̄ducles · mundi
Cen · vē · mat · suam exprimere · vult · dicit · ho
mo · go conditor oīm fecit cenā · i · p̄m · q̄ fe
cit nob̄ sanctitatem dulcedinē eterne · z re
fectionē fruitionē glie · hō aut̄ nouum cenā appa
rat · z non · p̄ridud · p̄m · enim · q̄r p̄
p̄ridie cena · stat · pat · cena aut̄ nullius rei
rei · stat · Et q̄r dei · nouissimum · nob · certius
patuit · cum fiunt · non p̄ridie · sed cena
noctis · Nec go ipe · dñs cenā nobis

sunt ī die suo ī quo nō ē successio posteꝝ omes
nomis; ī die mām etnō qui nocte nō habz: qz
illuꝫ diei sol xp̄s ē: qui nullꝰ occidet. ꝑ q̄
de illo die dicit ꝑphā. Ordinacon tua ꝑsteue
rat dies. Etēd sicut post cenā ēstat dēs. sic
bn nūt ī ꝑpetuū requiescet a laboꝝ fugiēt ē
hec cena magna. ymo ex magno factore seu
familias. qz magnꝰ dōmꝰ. z magna ūtꝫ
eiꝰ. Et utiq magna domꝰ z laudabil nimis est
cui magna ex apposicon magnoꝝ. s. cenoꝝ z
mensibiliū bonoꝝ. ut nemo illoꝝ applaudat
ponds. nūm z mensurā. Unde bnē festiuitas
lesꝰ suis tam magna sunt. q̄ mensurā non
possunt: tam multa sunt. q̄ numerari non possut
tam copiosa sunt. q̄ finiri nō possunt. Et co
piosa sunt q̄ estimari nō possunt. Et nō sut
intelligenda de epul' nālibz z carnalibus
quibz hec nra indigencia sustentat. z suppleꝫ
s intelligenda sunt de dulcissima aie refec
tione. q ē ex his q integrat totale z ꝑfam aie feli
citatem: ut sint clara visio fruicom. z securitas. z ex gaudiū
debit q habebit quilibz de oim sanctoꝝ gla. et
clara visio xp̄i sm hūanitatē. z vgims ma
rie. z oim pulchritudis. decoris. z honoris illoꝝ.
z clara dilectio visio oim sanctoꝝ. z ab oim
bonoꝝ. q eis misit. Plena dī ubi erit plena et
ꝑfecta pax. z mutua amoꝝ oim celi ciuium
adinuic. Unde augꝰ. p solacion xpi. Dic
oīs ꝑfite mutua diligunt. ut nō aliꝰ gau
deat cuius sit. p singuli. qm̄ p seipo. z oi
illa ꝑfecta caritate. z inīrabilis sanctoꝝ an
geloꝝ z hoim. erit tanta mā. z oīalis gau
dendi. ut ꝑ. ꝑdm essentiale gaudiū tm̄ vn
quisq; gaudeat. quātū pt̄ mens sua capē de
similibz gaudijs. p bonis singloꝝ sanctoꝝ. z
ut ad vnū dicā. ubi. sc̄a ī eternā felicitate
ē amoꝝ oīs mali. z collata oīs bonū: qua
sm̄ augꝰ ī de trinitate. felicitas sm̄ oīm
ꝑfm. Et sufficientia. ꝑ peternā comodaꝫ.
sme oīm indigen. Et sm̄ hanc ē status om
bonoꝝ. aggregacon ꝑfuꝰ. qui vir bon mal
let hre. qm̄ nō hre. Et augꝰ de ciu. dei
c. vltō. securata erit illa felicitas. ubi nullꝰ
erit malus. nullꝰ latebit bonus. uacabi dei
laudibz. qui erit oīa ī omibz. Ipe enim
oīs potens dōmꝰ. q̄ sine fine videbit
sine fastidio amabit. sine satietate lau
dabit. Erit finis desiderioꝝ nrōꝝ. ī se q
etūs nōlem creaturā. z eā sanctā apprehē
dā. qd nō ꝑt̄ facere aliā creaturā. nec oma
sl'. dicit augꝰ ī li. confess. Dic sanctus
ad te. magnꝰ ē tor nr̄s. deus. desecat ī te
et ꝑphā. Canabor ad aram tuā. h
mag dei de magnificentia illa cene. at
q celestis diuinꝰ. ut ipm̄ cenā desideremus.
diligenā ad ipm̄ adipiscend' tendaꝫ. z ut cau

tus caueamus singla. q nos ab hac diuino valet
excludā: qz ut dicit augꝰ sup ioh. Tota ē pl'
clemencia dñe iustice. tanta ē ei audientis lu
cis eterne. atq; incommutabil' veritatis sapie. et
bonitatis diuine. ut si ee nō liceat mille alia gla
ampliꝰ manere qm̄ ꝑ vnā diei moꝫa. ꝑpā
hec minūabiles am̄ hmōi ute plenā delectacōm
z delicijs. z cr̄ndiluuī bonoꝝ tpalium. treme
tuoꝝ. repent. omne malū ꝑsone. atq; oem
humane mentis sensū excedit. deus pulchritudo
gla. z maiestas celestis. ipm̄. q cōsortibꝰ ubi adꝰ
pisteꝝ. oīs. qui hic eius voluntati obtemperauit. ad hanc
cenā paterfamilias vocauit multos. qz ius ī pōte ꝑto
dei facta est inuitacio ad illa cena ꝑ prauaricacōm
z filios. z nuc ī nouissimis diebz. sua ē ꝑ
ipm̄. z apl̄os ubiq; z ad oīs. z ut dicit gregꝰ
multi vocati sunt. ꝑ pauci venit. qz no nūdū
ipi. q ei ꝑ fidē subiecti fuit. etsi eius iussio male
viuendo. odiuit. Et misit seruū suū hora cene
dicē. inuitatis ut veniant. qz parata sunt oma.
ꝑ seruū inuitatis. missū sm̄ gregꝰ. intelligere
debem̄ omne ꝑdicatorē. qui aut hoēs ad ce
nam dei vocat. qn aliquid ad eoꝝ edificacoꝝ
loquitur. qn eos ad primam pcoꝝ. inuit. et
ad correpcōm sēl amonet. z ad amoꝫe celestiū
erigit. Et hō cene ꝑ. gre. ē sanctus inuidi. ul ultra
eius etas. ī qua nos sumus. ī pōrbz aut etnā
bus homes inuitabant. ꝑ nulla ad cena ꝓpellā.
qz oīs quisq; nisi. ad moriebat. z ad limbum
mittebant. Iste aut ē hora cene. ī qua inuita
mur. z ꝓpm̄. ad cenā. eo ꝑ ora. ad quam nāa
sunt. parata. deo nobꝰ ꝑ. pauet. nob. ī. xo ꝑtoꝝ
amonemur. gre collacionem. sāmodoꝝ ēsticacem:
spus sc̄i ꝓcipaconē. s. ipm̄ celestis agricolā. z vn
usale bona nudo ꝑ ipm̄ collata. Scribaꝫ singla vi c. ii. q. 6. b.c.
membra. quo tō creatuā nō posset deo satisfiere
ꝑ mortali culpa. sed xp̄s ꝑ nob satisfecit. ī. Et
declaraꝫ. quo merita xp̄i applicant nob ī eius
bonis. Oma em dicuntur hanc cenā. z ēquisita.
parata sunt. ut nō sit aliud nūciatoꝝ ad hanc
cenā festinare. ꝑ deo nuciet homes ad illa nia
tos ꝑ. q̄ subdit. Et ceperunt se oēs excusare.
plus em̄ homo cenā diligit. qm̄ spualia. plus
amat tpalia. qm̄ etnā. plus ꝓpria. qm̄ fruā
z sic ad cenā celestē venire recusat. nō ī ḡtis
misimus vbz delectari. ꝑ sua mala opa se vētat
a fruā gla. Et dicit gregꝰ. Offert deo q vaga
ri dubitat. ī. vide ī omē. ymo aut nulla omi
nis nra habes excā. z nūd. sm̄ augꝰ ī de vbis
dñi. ꝑ empcionē ville. superba designat. ꝑ ꝓpe
tionē. Quadrigā sup eos. qui habitant ī villa. illa
aut appetit quadrigā. ex superba procedit. Scire de
xp̄o de ꝑ. dilectus. Superos. sme quo ꝑtis dīi no
pt̄. z si ānisceret ut diceret. in inderent appeti.
qz ꝑsumpsit ē appere ꝑsidiū cone celestiū mos ī
dus. z hoc honoris. z diuinitatis. Et nō ꝑ hoc
gregꝰ. exem. mortis. assignat. qm̄ot spes superbie ꝑ. s. in. Exa. ss. super hoc
est. q̄ aliquis bonū q̄d sibi nesciat a semetipso ha vi. i. 196. b.
bere estimat. Ordo si illud bonū credit sibi de
sup datū ꝑ suis in ꝓcessu nūq; se putat. Ter
nā q̄d tractat se hre bonū. q̄d non habz. Cōtēta
ni. despectis ceteris. singularē vult videri hre
q̄d habet. Iram ut dicit. ī. ca. n. q. olegij. ad x

Superbia nuptat immoderatu superbie appetitu excellentie. sic qui nō ē pm̄ eram com̄. quo ho aat
z desiderat excellentia ꝑam̄ sup̄ suu modu et
ex dei ordinatione. Cū gō quis sibi attribuit magis
bonu qm̄ habeat. ul' attribuit bonu qd no habz
obsequens est q eiq appetitq tedit ī excellentiam
ꝑam̄. ul' modu sibi opātem. z sic ē tria species
superbie. Et est ēna spes mendax. quo ad extre
orem actu. sed quo ad interiorē tendit atq ga
ram ē superbie species. ad illa tam spem deuit
q aliqs exaltat se de pcta. qd habet. q. ut dr
Aug. ps̄m de ri. d. hoc pmittit ad superbia. p hoc
em homo sibi attribuit bonu minorem. qd in
no habz. Nam excellens ē. q aliqd bonu mfit ali
cui a se. qm̄ ab alio: z deo ad aliqs esset bonu
qd haberet ab alio ac si haberet a se. interp appetitq
eiq fecit ī ꝑam excellentiā sup̄ suu modu. Et
q. duplr aliqs ē ea su bom. aut essen. a' meri
torie: z pm̄ hoc sumunt pme due spes superbie. s.
cu quis a semetipso hre estimat qd a deo habz. aut
tu ꝑpria meruit sibi data desup estimat. que
etiam ad magnitudine pmet. cum no cognoscat tale bificiu sibi impensu. ꝛc. Nam ex alqs
aliqd bom excellens possidet cetes. z ex hoc de
spectu alios se ꝑferre ī corde. z ꝑferri desiderat
et qi solus videri. inde sumit. quarta species sup
bie. ꝛc. Et ad illa quam spem vduci. q aliqs
ꝑsumptuose tendit ad assequendu illud. qd ē sup̄ ipm̄ ē er' 2
sua dignitate. q. ex hoc vult alios ꝑferri. sic
aut superbia voluntaria. z aui voluntate cosemi. 2
ē pctm̄ mortale. ut dr. s. t. ubi ā. Et ggf ubi
ā. q. euidentissime ex hoc signu ē superbia. q.
omes ifi separabunt a tales cena. ꝛc. Ad. dicit
Iugu bou quos em ꝛc. p hoc intelligit auari. Quasi em michi aliud intelligit auaritia. nisi
possessiones. z tales exteriores diuas. ego sentit
p quos sensus. qui. p quos iuga bou intelligut 2
ul sigt. q. siat duo boues ī uno iugo coiu
nant. ita duo ministeria. ad quelibz sensu co
ungunt. Ad gustandu lingua z palatu habeg:
tactu p totu corpus diffundit. ul due manus
sut principalia organa eius. ul alios tibz sensibus
manifestius ē. Ita sic boues tam vsam. Sic
auari ī tremo laborat. ut diuites fiant. Et
nō q pm̄ sim. Tho. xxxiii. q. c. xxxvi. Auaritia ē
quam immoderata affectionis ꝛc. diuias: ut ad
quas nimis amat. ut aut desiderat diuias. a nimis
delirat 2 ī modo z possidendo. z si quos ille tim
rexstat. q ꝑfectus existat. ut si quis quo adire
diuitias. no timeat sicut qui amore dei. aut proxi.
Sic auaritia ē pctm̄ mortale. Et aut mortalis
naris amor. nisi hoc efficeret. ut. s. ho omnia
superflua diuias amat. no tm̄ ꝑficeret corpus adire
amori dei. no: ut. s. quod diuias no velit aliqd
facere contra deu z proxim̄. sic auaritia ē pctm̄ venia
le. Nota ex. q. p quos iuga bou pm̄ intelligut intelligunt 2
quos ppis corpis. p quos ppius intellectus
manifestius ut dictū. q. siat ppius motus appetitus
nesciat. si sola exteriora cognoscat. Sic aliquis
amat 2 alia uitam. ul' alienā uitā disputando ad
sua quam ignorat. Et subdit. Sic inhabitatis
ē vicinū. q. sic motus hoīs ad exteriora dunt. ut
aliena opera sciat. z se nesciat. amans. q. tanto
si. quisq. magis sunt alicui meriti. tanto sciat ig
natus sui. z hoc ē pmū malu. qd segit ex
visio inhabitat. s. q homo ignorat ppios suos de
fectus. z p dnm no curat emendare eos. Secu
do ho attendit ad aliena uitam. tur. arguit
en aliqn exptis aliqs defectus alterius. z ex hoc
actu stupescere. z se sibi ī corde ꝑferre. qd
ē vnu malu. aut tm̄ arguit ipm̄ mala que
ī alio agnoscit. z q omnia essent. aliqs publicat
ī detimentu honoris. z fame alterius. z sic est
tm̄ malu. Tertio arguit ipm̄ bona. q ī alio
ura agnoscat. a ea q possunt bn fieri audiat
frequale. z mperatori ī ptem peiore. credendo
aput se q sint mala q sunt bona. a' dubia a'
credendo esse sm̄ mala minutione q sunt bō. aut
ubi nimis latet. nec msgis sustinent habet
pt. z tale iudiciu ē qdā malu. qd ex nōsitate
sequit. z sic intra alia mala ex ea secq̄ pot
ēre diligēt emenda. Et tm̄ nōiā ꝑm. s. 2
ꝑm̄. q. c. lxvii. q. pquirē acta z facta aliorū
bonorū aimo. ul' utilitē ꝑpria. ut. s. ho ex
bonis opib; ꝑxim̄ proficeret. ul' ex ad utilitē
illis. ut. s. corrigat. si quid ab eo agit male.
ꝑm̄ ystam rationē. z debitu officiū laudat
ꝑm̄ illud hab. Considerate vos mutuo ī pro
rationē rationis. z honorē opm̄. z de quibz pla
to dicit. Jeremie. Constitui te ī populos et
torē euellas. z frangas. ptab uias eorū. ꝛc. Sed
q aliqs intendit ad uia premiorū. ad despm̄
ul detrahend'. ul' falsa mutuo inquiend'. ē uo
su. z hoc vult Gal. 2 Alius dicit uoce dui. 2
p hunc signū luxuriosi. Voco em ē carnal' vo
luptas. ut supiscm̄. z tal' dicit. Non possum
venire. p hoc signū difficultatē veniendi. et
no impossibilitatē. q. voluptas fortissime de
sunt ipm̄ alienari ad supna z spualia. per
q. ꝛispom debent ad propriu cena ascēdere
sequit ī eam. Et quātus sequ amicus
hoc ꝛc. Ambrosius inuitat pauperes. debiles.
teros. ut ostendat q nullū debilitas corpis
excludit a regno. varios. q. delinquat. nō de
sit ulterius penitendi. ul' q misericordia petat
p imaginē dei. imitatur. Nota deus primo voca
uit ipsum dei p prophetas. z postea
p xpm. ꝛc. et q. tur principib; iudeoz. sacerdo
tib; z maioribz illius populi. dimisit. qui pcta
eoz. pauperes. simplices. z publicanos illius populi si
ad fidem ecclie. z ita sepe fit. nō fideles. q
dicūt se indignos. tū eis attribuit ecclia fortuna. tue
p delectationē. z pulchritudinē tenent. z pctis sug
quibz impediuntur ab adeptione huius cene pau
peres. nō z desperati. a' infirmi. z adhuc hmoi
tes fortuna. sepe tang audiut uere dm̄. z ue
usi. ad eor. iudicium. ad dnm̄. ꝛc. unde grego
ut supra. z aut sua. ꝛc. Et adhuc tota ē. no
solū de iudeis. sed de gentilibz. quales sunt
nostri. ad fide z ecclam. exi de uicis z plateis ciu
tatis. s. eos indeos ad gentile populū. sic fecerunt apli
discipuli. p omnes orbis partes. z nō p mare
in hac tota mutatione. aliqui uenit. z quos
ve deprimit. ut sunt qui domū intellectus ve
rapuit. z eandē intellectū oculis no senuit.
Alii uenit 2 uenit. qui deprauati intellectu gra
uando ꝑficiut. Alii uenit sic uenit. ut ex opellan

ut qui bō fuerāda intelligut · ſ̄ hec facere
desiſtut · uident q̄ agere debant · ſed hec ex
desidia no ſequit̄ · hoc dom̄ ſepe p̄ adū
ſitates quibz ipos flagellat · intrare repellit ·
Hepe em̄ · ut ibi grec⁹ · Venīli ad tpale
glām ꝓfect̄ volentes · a' longa egritudine tu
beſunt · a' afflicti multis conadut · a' pniſſ
grauibz dāpnis affligunt · ⁊ mīnidi · dolod
nident · q̄ nichil eſſe de ea voluptate de
bunt · ſecū ipos · ⁊ ſuis deſiderijs · ⁊ ꝓtrahedan
tes · ad deum corda ſūdunt · ⁊c · q̄t · hos etiā
elegit deꝰ · quos deſpicit mundꝰ · q̄ plazſ ꝗ ipa
deſpecta homī ſuadet · ad ſemetipm · ⁊ tantꝰ
relēq̄ uere dei aliqui audiūt · q̄uis d̄ mūdo
no hīnt · ubi delectent · q̄t · q̄ ſcriptū est · i ꝑs
Imple facies eoꝝ ignominia · ⁊ quent nomen
tuū dne · Et utiq̄ multiplicate ſunt miſerie
tates eoꝝ · postea accelerauit · Greg⁹ ſic iſte q̄
ꝑtem eligut · ⁊ ꝑnis flām ꝑdige expedit · ꝑ
q̄m eſidere nequit · ſe ducēdꝰ dicit · Tuā mer
cenarij · i domo ꝑris mei habundant panibus ⁊c ·
hic ſi no eſuriſſet · ſemetipm minime ꝺiſſet ·
q̄ poſtq̄m tēpꝰ ubi indigut · ut regrad̄ repit
quid ſpualibz amiſit · Ambroſius bn mittit ad pla
teas · ut de latebris uitijs ad angustā uadant ui
am · q̄ ducit ad vitā · Uia em̄ uitioꝝ lata ē ·
⁊ durit ad pdānē · ⁊ via uirtutū angusta eſt ·
q̄ ducit ad vitā · ſm̄ q̄ dicit ſaluator · ait · ⁊c ·
Deus dominꝰ ſrā ꝑt ſēſu pentecoſtes · xp̄m · ⁊

Decēdem ſimbolo ·:·

" omo quida fecit cenā magnā
ho ille deꝰ est · ⁊ cena magna
ē ꝓfectio uite ēne · luc⁹ xxiᵘ
Ego diſpono uob · ſicut diſpoſuit
michi ꝑ meus regnū · ut edat
⁊ bibat ſup meſam meā i regno
no meo · Uter illa ꝓfectio intelligēda ē corporalē ·
Corpa em̄ tue no indigebit cibo · ſ̄ intelligēda ē
ſpualē · q̄ erit clara viſio dei · ⁊ pfecta fruī
" no · Et vocauit multos · et miſit ſeruū ſuū xp̄m
qui nāt⁹ ꝑi equal⁹ eius · exmanuit ſemetip
ſoꝝ ſeruū accipiens · eq̄ miſſus ē incarnari · vel
miſit ſeruū ſuū · i · ꝑdicatores · intimidum
" hō cene · i · tpe grē · duē inuitatē · ut veniret ·
q̄ pata ſunt · ōia · in xp̄o aduentū · nīlq̄ ēi
prebat · ad cena · Nulla enī ꝑmittebatur ad
cetu · q̄ no ꝺū oīa eſſent pata · ſed p xp̄m
ōia pata ſunt · q̄ dimiſſio pcatoꝝ · apīo ēgm
relēq̄ ⁊c · Dicut at̄ xp̄i miſſi fuit a pre · ut
veniē facer⁹ vocatos ad cena · ita ipe ſuos
aplos miſit · ⁊ mittit ꝑdicatores ⁊c · at illi
tpezent omēs se fil' excusare · dicit ḡſ · Cum
poreris pauperē aliquē ad meſam vocat · pau
pez neſtrē mutat · ⁊ venē feſtinat · ⁊
nos ad dei muitatē · uuiuiu · ⁊ nos excuſas ·
Ꝑz ſcriptū corda vrā omult⁹ ſibi cogitatiōi
bus dicut · Rōgo nos excuſate · ad illud ēm
ſupne ꝓfectionis · uultū · ⁊ vocari · ⁊ pmeꝝ
re gratulam̄ · Et ſubdit ait̄ · logtes talia m
tes vre vere dicat · ſi non plus cena qm
eccleſia diligit · Ea no amplius rebz terrenali
bus q̄m ſpualibz ompant · Unde bn q̄ ecc
ſanctā ca ſubiugit · nām ſubiecta · ꝑmg aut
" ſic · illam emi · ⁊ nece habeo · ire · ⁊ videre

" illam · Rogo te habe me excuſatū · Angel⁹ nulla
empta · ouīa deſignat · ⁊ qui em̄ habz villam ·
" regiom · ⁊ mobilis ouat · ⁊ nūc habeo · ex nā
" tate aſſūpta · no coacta exire · ꝑ iſta ouīa ſcīpt⁹ ſepe exit hō de pō · q̄ vlas
ſmipīs · ambit alioꝝ ꝺgne · Rogo te habe me | ꝑio regimē et ouīaꝝ
excuſatū · Rogare uideret esse humilitat⁹ · Quut
em̄ ſuperbi q̄ nudīm exaltat · niſi humilitas · q̄ de
ceat ire · odibil' eſt coā deo · ⁊ habz ſuperba · hu
militate qua corde no hīnt · oſtendit · ubi et
geſt⁹ deꝺbꝰ em̄ ire · est qui nequit ſe humiliat ·
" et intrioza eoꝝ plena ſunt dolo · Et alt⁹ ſcriā
" tus dicit · Iuga bouū quīq̄ em̄ · bos ſenſu hua
nū · ⁊ affectu ſigt · bos em̄ no portat · ſ̄ trahit ·
pigre · et al' est · ⁊ veraciter ſimlo · ita ſpūs
pigre est ad bonū · ⁊ ad bonū ſtimulat · ꝺtal
tract · Denſq̄ em̄ nri vexant · et terrena · ſiut
boues · ir tram qua vexant · Iuga em̄ quīq̄ ce
uga bouū · Iugū em̄ · ex duobz bobz · Cur gli
bꝰ ſpūs unat · duobz organis · ⁊ ſic iſte ſenſus
unary dicat · emē · q̄ bona iſti ſenſibz ꝓpta
nu ipis non ſunt · ea · u deſiderio ſibi vendicat
aut emit · q̄ magnis ꝑcul · ⁊ laboribz ducis
arquit · hec ꝺpalia · ⁊ u dāpno ēgm relēq̄ ⁊c · et
" eo gobate ea · tue uxary ꝺbat · iuga bouū · q̄m exp
imit · q̄ ꝓfunt ꝺpalia · que ſenſu deſiderat · ⁊ ꝺbat
aut uſurariꝰ · quid ꝓfit · pecunia · i · lucro ꝺbat · u
" ꝺdy · quid ꝓfunt poſſeſſiones · i · fructu · Ulg dicit
" ſ̄ luxurioſꝰ · uſ uxore ducit · Iſta ut dicit augꝰ
ē voluptas carnis · que mētes impedit · quam
voluptatē honestabiliori more vocat · augustū ·
vnde grec⁹ licet augu bonū ſit · ⁊ ad ꝓpagādā
ſobolē ꝺna gratiā · ni ſtudeāt · no dicit · tn · no
ꝑ hoc ad ꝓcreationē ꝓl · ſed deſideriū expetat
voluptatis · ⁊ ideo no poſſū venire · Ecce vnūq̄
huiꝰ vitij · qd teneat ligatā aiam · q̄ ad deum
no ꝑt accedere · q̄ ut dicit baſilius · ⁊ mētes hu
mana urgens · ad mundana · ⁊ ulterebrat · e
debil' ad agenda ꝺna · Et augꝰ uniꝰ Confeſſ ·
Et ioluptate ꝓua ſua · ē libido · ⁊ du libidīm ſ
uit · facta est cōſuetudo · ⁊ ſi cōſuetudīm non
reſiſtit · facta · ē nēcē · Et ille no voluit ſe hzc
excuſatū · q̄ hoc talē diſpoſiti · fuerīt · eam
beſunt · et rogare deū · ut q̄ ſtupſit ea · in
iuitant · ⁊ impiꝰ em̄ · ad · i · ꝓfundū · venit · vi
" dz · ꝺgemit · ⁊ reſpicit · ly d · ſ · ꝑdicatoꝝ dne
ducti · q̄m ꝑ exteriozes ſ̄ dei · ubi · ambulaōes
nebuloſitatibz ꝓfiunt · ⁊ de hoc deo grate · amoꝝ
ꝺdunt · ut nō obſtaculū inueniunt · ⁊ deo
remanant · q̄ eq̄ exilium · ⁊ auxilium · impleturus ·
" ēdent · et · ad ſeipoꝝ deſipis cogitandū · Tue
" tatis ꝑ familias · ſ · deus · an familia ſut oēs
angeli · ⁊ fideles electi · Iuſte aut deꝰ examinet
de negligentijs hoīm · q̄ pauca eis uite ēne · ex
nam ꝓpendunt · ⁊ vilibz rebus ſ · rebz · ⁊ delec
" tabz · pnis ſtis · metem implent · dic · ꝑ · ſ · qui
" nto · i · plateas · ⁊ vicos ciuitatis · dne · ꝑdicato
res exire ab intimis ecclēsiarū · ad exteriozes
ubi dei notionem · Ciuitas ad quā ꝺcūt · m
dq̄ ē · q̄ platea · ē via lata · ⁊ ſpaciosa ducens ad
mortē · ꝑ quā via ꝑm̄ augꝰ vagat · oēs q̄ putat
liceu · quodq̄ · ē lubitū · pauperes q̄ hīnt defectū ſcī
entie · qui lyra · utut · ⁊ corporis defectū · ceci
qui nullū ingenij lumen habent · claudos qui
pedū certos in operatiōe non habent · intro

duc huc · de plateis cumm · de mudi pssptate eos
ifti ntduxit · p pmam · p vicos em adusitas mu
di ntelligit · qi arta ua · de his vno ntduxit
bō tpalia ppter deu · despectos · z debiles · statu
dignitat · z ponē no hntes · pē corf · infirma
mudi elegit deg · Ceci vero · z claudi fuit · qu
scandali sancte ecclie ul' pdem a se abiecit · m
tenom vite ul affm mudi · Et ayt ihūs domo
factu est ut impasa · uō uta sit ut domꝰ impl
ueat · qz i regnu eterne beatudis p magna pte
ntduxit · qui aut tarent tpalibz · a' habitib
ea drepmunt · Exi i vicos · z stas vno habitat ·
qui intra ad ustate spelluntur no sigt am
i mudo · sed eos qi via peregrinatois ut scriptꝰ m
hntat · qs mudi despectu ex se abiecit · Et
cōpelle intre · Cōpellit nos ad retia ntat
timor infem · z adusitas tpalium · vn sequ · qs
elegit deg · hos · z mudi despit · qz plerq
despectu, vocat hoem ad scipm · z nato cele
stis alq vere gaudet dei · qntō i hor mudo
unde delectant no hnt · Et id' sequ · alibi dicit ·
gala q nos hic pmut · ad deu dicg ire · repel
lunt · ut implead · domꝰ mea · dico aut' vob
q nemo vivoz illoz qui vocati sunt · z negle
xerunt venid · gustabit cena mea · re · Desit ·
dicta tua luc · xv · ~

Dominica tercia pēt Evāgl luc xv

In illo tpe erant appnqntes ad ihm publi
cani · z pctores ut audirent illu · z murmu
rabant scribe · z pharisei · dicentes · qz pctores hic
ctipit · z manducat cu illis · Et ait ad illos pa
rabola istam dicens · Quis ex vob hoīb habens
centu oues · z si pdiderit vna ex illis · nōne di
mittit nonagintanouē i deserto · z vadit ad il
lam que perierat donec inueniat ea · Et cū
inuenit illam imponit humeros suos gaudēs
z veniens domū cocat amicos · z vicinos dicēs
illis · Congratulamini mihi · qz inueni oue mea q
perierat · Dico ac vob qz ita gaudiū erit · i celo
sup uno pctore pnām agente · qm̄ sup nonā
gintanouē iustis · qui no indiget pnia sunt
q nulle ihus dragmas dere · z si pdiderit drag
ma vnam none accendit lucernā · z everrit
domū · z quit diligēt donec inueniat · z cū
inuenerit cocat amicos · z vicinas dicēs · Co
gratulamini mihi · qz inueni dragmā quā p
dideram · Ita dico vob gaudiū erit angelis dei su
per uno pctore pnām agente · **Cōmo Euāgl s'cd**

" Erant appnqntes ad ihm pub
" licani · z pctores ut audirent ipm
Et ut dt greg' · Non solu ad col
loqdū · sed etiā ad querendum
admissi · z recepti sunt · z hī fit
benignitas · z mansuetudo salutis nri · z salua
toris nri · Et ideo dt bnīs sup Cantica · ppter man
suetudinem q in te e Domine ihu · cucurrimus
post te · audientes q̄ no spreuisti pctores · et
no horruisti cōfitentē latronē · Non lacryma
te peccatricem · Non chananea supplicatem ·
Non daphnaeum d adultreio · Non publicade
publicanū · Non negadum discipm · Sed per
sentoze discipli · Non ipos reuniscentes ·
et sic pmouit sibi · z alios plerosq ipos q̄s corri
gut · z meliores se estimant eos · q̄s iudicant ·
Sed indulcet agentes · z p disciplina subdi
tos · ut ceteros alios q̄s corigunt · z p humilitate
custodiut semetipos · Occasione sumpta · bn̄s
homo baptiste · qui hodierna die agnus
qui hominis · i cantatibz · z i nullis · z omnē
uit · z bibebat · ac vestitu fuit · sicut alii ho
mines · unde ad eum pcursor ioh' mozarus
fuit · i deserto · z ubi durissima disciplina · uita ·
ut utiq xpc sublimior · uite esse debuit · q
suus pcursor · Notandū q bn̄s ioh' bapt' fuit
i utero sanctificatus · Unde luc' primo dicit de eo
spūs sc̄s · Exilabit ad hoc ex utero matris sue
sicut em retro p̄m lege unusq baptismo se
sibi ex speciali privilegio · i utero matris dimissa
fuit originalis · z infusa fuit gratia · z copi
osior q̄m ceteris · qz tanta q ea mediante · z
dei adiutoio · salut' peperit · Sp̄s uxit su
mortali culpa · Nullus em p vita sua unq
mozle admisit · ut dicit scs ihs · i tua pte fui
me · z bonitatē · i me fecisti · deo m̄ · Primo
erga vitauit pricipiam venialiu pctoz · q
ut melius face posset · ipe · i plebis amis fugit
pricipiam hominis · ceruit domū pmittē · z mita
uit desertū · qd̄ qd de eo tamē certū · i tempo
intra deserti tenebris sub amis · re · Et manet
i deserto semp · duxit valde austeā uitā ut
ait m̄e · Vestis em eius fuit ex pil' camelor ·
ex quibz sit vestimētū asper · z durus · z mi
rabilis eius fuit de pelle mozau · aialis · uida
z pilosa · Esca eius fuit locuste · z mel silue
stre · locuste sunt aialia pua muda · z vola
tia p modū saltus · z dicebant i deserto indee
et fructus tūc oleo sui arbis pauper · illa ros
mes · manducabat · d hazemo · asserit · q el si
luestre illud ibide · crescit · z densos arbores · ul'
sm̄ arbanū sui folia arboz · lata · z tenera
q manibz extēta · hnt saporē q̄si mell · potus
eius fuit aqua · hec vita reprehendit ecclia · illo
rum · pbuit pectus tegmen romeū · re
Cum go genit · gre domino · re · Audio dicit · p̄ceps
ismā · quo ad interiora cultu fuit mirabile
alacer · z pfectus · uite · qm̄ pcursor habuit ma
iore caritatem · z pies ac p̄fectiores uitaq̄
ioh' sibi em data fuit spūs · no ad mensura
ioh' m̄e · Et dns · cui hic assistebat · fuit p̄m
aram pfm̄ apprehendere · sicut nec · i celo · p
hanes vero fuit pmus martyr · z ro meliorē cul
tum · quo aia xpi voluit imitate · p clarā
unione · z pfectā · ymo brevita frumonis · mirā
bile · melior · z pfectior fuit cultu inte
riori · quo ioh' voluit deū fide · z caritate ve
Ordo dicit · q domino quo ad exteriora · laeri
vie vite fuit · z ioh' strictior · quia domini
fuit · omo modo manducans · z bibens · z cū
hoīb mozans · ioh' vo non · quia dom
fuit · Et vite illoz venabile sum fuit · z ad
salute ac p̄fectū hom̄ · Et enī ioh' fuit ad
excellent · z austere uite exercitor · factu
est ideo · q̄ bn̄s iohannes ad hoc missus fuit
ut per suam predicatione populu congre

gurret · et ꝑlo egregato xpo aduersꝰ i carne
et quo se ꝓte manifestꝰ esset · demonstrat · ac
ipm ꝑlo suo digito demonstrauit · qd totum
fecit ut ꝑs agit in⁹ · i Joh · p⁰ · Et ex an xpm
veru baptizandi mcepit · i hⁱ hoes ad xpm
baptizmi assuefant · i illa ꝺia fuit nona forcia
i magna valde · i ideo nemo fuit · ut esset
hūlibꝰ vehemēs recibil' · i magne autē sapiē
ōnis · i hⁱ fiebat ꝑ hoc · q fuit excellentissime
ute · i singularis · i qua excessit omnes · q an
eu fuit · de nulla em sancto veteris testi⁹
legit · q tli no vsus fuerit i cibo vestitu i loco
Elias em usq; ad carnes · pane · i olei · i i do
mibꝰ habitabat · ut habet⁹ in⁹ Rꝝ · i duplis
locis · Saltē filii ꝓphaꝝ qui duru duxerunt
uitam · pulmento usi sunt · i ita mductie
de omibꝰ · tanta go ꝑfectꝰ exterioꝝ ute exte
dens vitas omn antiquoꝝ patꝝ · fuit ei
tam auteritu · q milti affluebat ad eu · i de
sertis · i credidert ubis suis · i ꝓdicationibus ·
et sic ꝓmanit una domus · Et aut domus fuit
laxior · ute · qz no eas ad homibꝰ · i omi
modo maducas · i bibens · quis sobrie · i ꝓ
tissime · i ombz suam ꝓuidale medu id
tutꝰ hoc ipe domꝰ · sicut · i ꝺia alia fecit ·
ad onem homi salute ex plibz causis · ꝓmo
ut suo exemplo doceret fideles · q eis li
ti esset talibz uti · i dumodo hoc fiant ꝓpter
te · i nō graue actioē · i debet⁹ tribz · i locis ·
i sic de alijs arcumstantijs · Ornat end domꝰ
q vestiū erat · i mundu · qui flē · rationes di
cit · q fideles solo victu tenuissimo · s · panis
i aq uti debent · i q ꝓpter lauing · i laz
guis se ꝺfuerent · i exterioꝝ illu domꝰ suo
exemplo adiuuant · nō ipe tribꝰ usꝰ fuit · Et
hⁱs eq actio e nra instructo · ymo domꝰ
sibi nō uoluit · i ibis · i potibꝰ · q plusq;
ad victū vocabat vocatore · i potatore · ymo ꝑ
domꝰ nostr aplos tibz ute nō ꝑdicatu tract
qz hec · i dicit eis Cōmedite que apud vos
sunt · volens ut ꝺmedarent · q eis apponēb⁹
Deus ne alij volentes xpm sequi · i hⁱ se de
fraudent ꝑ paupitate · i simplicitate victus ·
a ne alij non potentes eu in hⁱs sequi forte
desperent · Ri end domꝰ tam ꝺura exterio
rem uita duxisset sicut Joh · milti videret
eu · i hoc sequi · i se sue ute ꝺformē posse
se nō destruē · i mutles facere · i alij n
potentes tam ꝺura · i aspa uita tollerare
possent desperare de uita etna · nō indeb⁹
ꝓpm · i tam aspa uita eos ꝓfessisse · i q eu
sequi nō possent · ꝺoꝝ go qui uult · ut omꝝ
ad se alliceret · laxiore ducit exteriorem
uitā · i mem retert hombz roborē · ut
ostendat fidelibz arctā istā ad salute sufficē ·
i deo placē · dumodo fiat debite pacta · et
i hmōi q iuxta sint atq; ꝓmissa · i ut ostē
deret q usq; talem luctaꝝ nō ꝓfugnaret ꝑ
fectoni · ut aliqui putare possent · ymo q
aliquibz melior est · i ꝑfectionem uirtutum · quam abstinentia a
talibz · i mmꝝ ꝺura uita · dummodo ta

libus utant⁹ sobrie · i ꝓute · i no ꝓ uoluptate ·
sed ꝓ mūte nē sue · ꝓut qd dixit Ihū · Ne ꝺimiaꝝ
mbꝰ sagīnatꝰ · qi non melꝰ sit arigno sanguine sagimine
sobrie ad usū uesti · qm ventosꝰ lignūe usq; ad ligimine
victū · Esau em non de carne · s de lente ꝓce
dente esꝰ · Et Jonathas de gustu melliꝭ non
carnis mortē admiratꝰ e · Et add de mesti
one ꝓm · nō mutui saginati ꝺsignatꝰ e · Sb
dit · Melior videt⁹ uarijs pallibz mmoluta hmi
litas · qm̄ vultꝰ tumulta superbie · i nō e pacis
ꝺple fabe ventre · i murmurāt mētes Sale
diat ꝺus Augꝰ sup illo Roma · xmꝰ · Soli ꝑtes
esta destruē opa dei · ꝺa quid mudi fuit Ro
ꝓpe hⁱs ꝺois duxit ymem uita exterioze · s excel
lentissima interioze · ut ꝑ hoc ꝺoceat fideles · ut
no solu studeant d exterioribz · s ut eis esse magꝭ
curā de ītimis · i mteioribz · actibz bonis ·
q̄ de exterioribz cerimonijs · i corpalibz ex
ercitijs · Nam i utilibz · i mteioribz actibus
bonis · cōsistit ꝓfectꝰ mdum mm · i salutaris
mone vo exteriozes · i corpales exercitatiões ·
i ieuijs · i vigilijs · i cetet⁹ hmōi · sut tm ad
obtinedas · i ꝺsuandas ꝺutes ordinate · i n
sut bone n̄ nisi⁹ ꝺferut ad eas obtinda q̄
nisi⁹ impedit · ab actibz mteioribz
bonis · habens go principle tendē ad opa im
perata bona · i ad ītimes · i no solu strictē · exte
riozibz cerimonijs · i exercijs corpalibz · q rotta
rius uiri fuit · qui putat se scōs · nō corpis affli
gunt ieuijs vigilijs cet · i nisi sint exteriozibz
solu · i no purgant cor a vicijs · nisi mate ornat
ītimis · sed sunt ordinati · mundi · superbi · detractoꝝ ·
vanilocꝝ · minusti · i cetis vicijs vrechi · i sic si
milis scribꝝ · i pharisēis · q exteriozibz obsequijs
sunt culti · s mteioꝝ vacui ītimis · sicut testa sepul
chꝝ · i hⁱ bn ondit exterius · nō ossa et oē mū
mundauit scribe · i pharisei dicentes · qz hⁱ peiozes
erupit · i maducat nō illi · Superbi nāq; pharisei
sei putantes se iustos · increpabant alios · i ꝺ
dicebant · vlentes end de mala uita · eo qp
peiozibz amirabile se pbebat · Ex quo habet
hm̄ gr qp vera nisi ex passione habz · falsa
vo ꝺsignatio · i q̄nq; iusti soleant peiozibz
aliqn nisi ꝺdignari · hoc tu fugiat · zelo disci
pline · i tu forsitan ꝑpetas p disciplina exagge nones
rant · multa dulcedine ꝑ curiositate fiunt · i extra
aliqn hn · qui de fla iustitia superbie solet · ceteꝝ
qsq; desipiunt · i illa infirmabꝝ mala vdeste
dunt · i quo se peiozes esse nō credunt · eo deteri
ozes fiunt · de quoꝝ nūo fuit pharisei · qui pei
ores extorserunt · i indicabat dnm · eo qp pei
ores susceperit · i se as amirabile exhibuit · i
qz ego eram · i se egros foꝛe ignorabat · do
mus nr eis p duas parabolas vnt · quibz eis os
tendit se p peiozibz de cel' descendisse · i no
eos penitentes debere erupe · i p qs discipli/se discere
hmōi · i aliozs ꝑsecutibz exercitatē · Dixit end
ymo · Cuius ex nobis ho · qui habz centū oues ·
i si perdidit unā ex illis · nonne dimittit nona
ginta i decē · i vadit ad illā quā perdiderat
donec inueniat illam · i cū inuenerit impo
nit in humeros suos · i veniens domum

" uocant amicos & uicinos dicens Congratulamini mihi quia
" inuenii ouē q̄ perierat Dic dns & saluator noster
tentu oues habuit ai ab mino donate creaturā
i angelos & hoes tāuit si una ouis pit qn totu
genꝰ humanu p pcm pmi pntis status miserie
pdidit Ad hanc oue uult ire ea inuentam huc
tas suis imposuit qn ratnē assūpta nr hoes
assūpto est & p oīm pcīs i cruce satisfecit Et in
uenta oue i deposito homie ad domu redit ci
i die assūptionis ad celos ascendit & uocatis
amicos & uicinos i angelos qui sunt eius arti es
q̄ uoluntate eius semp fuerūt & sunt eius uolun
tatē uidē eius uisione pfruunt illos uocauit
fidēlium eos sibi ascendenti ocīē fecit & sanctis
angelis sibi occurrentibz dixit Congratulamini mihi
" inuenii ouē q̄ perierat Dico aut uob q̄ ita gau
" dium erit i celo sup uno pctore pnam agente q̄
" nonagintanouē iustis qui no indigent pnia &
aut angli magis gaudent de pctoribz uelut q̄
de iustis stantibz nō ē mir pcm omissū ex hoc ꝑ
q̄ ex pctis omissis sepe humiliores efficiunt & sancti
ores & i bono feruentiores Nō tñ gratuita no
uet hñtem ea ad diligendū ac ꝑ hoc ad eo om
nia i bndictis & q̄ angli sunt in gdo affecti
et nos possimus pacem pace uita eternam q̄
diligunt nos ad eam & uult nob oia q̄ nos
disponit & unanit ad eam participandi et
q̄ pnia ē hui & q̄ p ea uinquet pcm q̄
exclusit a regno & ꝺ uidet hoem penite gau
dere tanq̄ gaudet de iustis Et q̄ d̄ gre ma
gis de pctoribz q̄m de iustis stantibz Hinc q̄n
semp magis gaudet de pnia pctoris q̄m de
iustitia iusti ꝑ sepe ita fit Vnde nōnūq̄ q̄n
to magis est i nob bonu utile & opatiōi sta
bile quibz dispōnim ad uita tanto magis hoc
diligit & de eo gaudet sed sepe pctis maioribus
obnoxii post uisionē p pniam humiliores fiunt et
i bono feruentiores Dicēdo nōnūq̄ p ꝺ i omē
disgregant uiplicem hoc quid sit de quibz loqr
tur dicit ecclia no nulq̄m sit & this penitens fit
maia magdalena q̄ tam intimam displicentiam
habuit de pctis suis & ta feruet amauit & ta
frequēs fuit & ta ultima posuit i magno & ar
duis boni opibz q̄ ipa i uita sua plus ꝓficere i
utilitatibz & mlt q̄m multi iusti qui durat onez
iutam Et deo angli plo gaudebant de ea q̄
terni fiut iusti & penitentes sit de qbz loqr
tur dicit ecclia Et this fuit Joh q̄ nō sta fuit q̄ nulq̄
permanet mortalis sit & in tam arduam dignit
tam quale illi alii penitentes ut pmissū fuit
& nō hoc ta pfecta fuit i utilitatibz q̄ domus sibi ꝺ
tinionis dicens Inter natos mulierū non surrexit
it maior Johāne baptista Unde grecus i omē
plex q̄ hm qui nullis se oppressis pctoris molestiis sauci
stant quid ꝑ mia iustice nulla illicita petit
& ni ad celestia pniam anxie nō anhelant
tato q̄s a rebz licitis usu prebent q̄nto se ꝓfec
se illicita nulla meminerunt & plex q̄ pigri
maner ad exercend bō opa quia valde
sibi secū sunt q̄ nulla omittunt mala finda
runt hm q̄ se nonūq̄m aliq̄ illicita egisse mem
nerunt ex ipis suo dolore ꝓpcti mazdescunt

ad amorē dei sese q̄ i magnis utilitatibz q̄ntcūq̄
mundi dilexerunt honores fugiunt amicos & one
ris lesent flagrant desiderio ad celestia pnia
anhelat & q̄ se a deo extrēe ꝺsiderat sapia
predēn lucis segnes reputant magis q̄ de
tali diuisa pctore q̄m de stante iusto gaudiū
fit i celo igr & duo i plio plus eū mlte dili
git qui post fuga ducesq̄ hostē fortē pmit
q̄m illu qui mlta tēpa pbuit & mlta
aliquod fortē fecit Dic & agricola illa aplica
tiam amat q̄ post messes uberes fruges pro
fert quā eam q̄ mlta semina habuit & mi
q̄m festiuā messem gaudiat Et nō q̄ quida
sint iusti de q̄b nulla tanta gaudiū i celo
ut eis nulla pctor pnia ꝓpm pt & ita mlti
nullos malos sibi simul cosci & tm se
affligut ac si pctis omibz angustent Cuius
celestia despuit ad despectu mundi sublimit
attendit bona sibi imputant ac confessa
tepuit insibilia minusibilibz accedit laudi
gaudentis cuius semeipos humiliat & sicut
nulli pcta opm sic ipi pcta cogitationū deplo
rant Quod illos nr & uestros dixerim & pe
tetos q̄ se i pnia & de pcto cogitationis humi
liant & uelut i ope ꝑ pfecerat q̄uis go gau
dii i celo fiat qn humilit uisus plagit Et sic
i celo gaudiū qn hō q̄d male gessit p pniaꝫ
damnat musto ꝺcquit sed parabola q̄ qua
dem gd p precedente figit Unde sicut pius pa
storē sic nr p mulierē figit expr dei filius
qui ē sapia pris qui dece dragmas habuit
i donate creaturam i nouē choros angelor
& humanū genꝰ distinctu quod a pmo suo ca
pare fecit & ad sui imagine & similitudinem
creauit Et ideo p dragma hui regine figi
fiant q̄ ut dicit glo mētis imago dragma
ē nūmꝰ recte quia & uagꝰ imagie insignitꝰ
una aut dragma perdit ꝺ humanū genus
p lapsū primoꝝ parentū a statu sue integrita
tis corruit & mulier lucerna accedit qn dei filius
humanam nām assūpsit lucerna enī ignis
ē i testa & lumen i testa ē diuitas i carne
hec lucerna luxit qn expr nr hoes pfectos
ecclesiam & dominam & sanctates q̄ gaudet
de pctoribz ad deū uersis ut dicit pius & ꝺ
mirabiliorē opationē clarius & tota domus
euerit qn ossa humi de uetusto pctore purgat
& nō inuenit uocauit amicos & uicinos angelos
tas sanctates que agaudent de pctoribz ad
deū uersis ut dicit pius & q̄ de pcto deū
detestant de Congratulamini mihi q̄ inue
dragmā q̄ perdi Ita dico uob gaudiū erit ut pius Et
dicit notanter pniam agite & nō cogitantes
solū dicente a solis ostendente ut ꝑ
cōtē ꝑ agente & ad hoc ꝺcquit abiecto o
luptatis Unde Crisi i de ꝑpcto cordis
impossibile ē q̄ igne accendi i aq̄ ita impos
sibile est pniam agere i deliciis Conuiua enī sibi
inuicē sunt & pemptoria rēē

Dnica ꝺta pegrinacōis ēuāgl luc. vi.

/ ista distinctio ex uno ꝺ q̄ sup
l pōt clare sūdi ideo
ne idem repetat hic
abbreuiauit ē p vm rēē

/ ybibuit

pmi

/ sibi

2

Et illo tpe dixit ihc
discipul suis: Estote go misericordes. sicut et
pr vr misericors è. Nolite iudicare ut no iudi
cabimi. Dimittite. et dimittet nob. Date. et
dabit nob. mesura bona. et confertā. et coagi
tatā. et supefluente dabut i sinu vrm. Eade
quippe mensura qua mesti fuit. remerat nob
Dicebat aut illi et similitudine. Nuq̄d pt̄ cecus
ceu ducere. nonne ambo in foueam cadut. Non
è discipul sup magistr. Perfect aut oms est si sit
sicut magr eius. Qd aut vides festuca i oculo
fratris tui. trabem aut qui i oculo tuo non cōsi
deras. aut quo potes dicere frī tuo. Frī sine eiam
festucā de oculo tuo. ipe i oculo tuo trabe non
vides. ypocrita cice primū trabe de oculo tuo. et
tunc pspicies. ut educa festucā de oculo frīs tui.

S'mo cuius d'eodem

Stote misericordes. Re. De illa pma
parabola modo michi. sed fubdit
i eam. Nolite iudicare. Re

Ad illo quidē. q̄ iudicau uno
modo e actu iustum. qui per
timet ad iudicē ecclesiam
sūd scripturā. Nā de illoz officio est. et esse debz
iudicē. et inquirē qr facta. et gestibz. et actibz
exteriorib; subditoz. quales sint. ad finē. ut
malos puniat. et bonos ad meliora prouocent.
hoc aut iudiciu dominꝰ non prohibz hic. imo illud
alibi fieri mandauit. qr dicit. Nolite iudicare. et
non iudicabimi. et condemnabimi. Iudi
ces et magistri constituti i omib; portis tuis ut
iudicent populū iusto iudicio. Nulde est iudi
cium meum. est. et valet i politica ordinatā
qui salutē nostrā querit. Unde talis i pmo vet
testamēto. ut mit hoc mysteriū malorū
ne publicā nos turbarī. et ut simplices et
nescientes mihi perfecte possent. et sine offen
libe et licite uti et gaudē. pubcā iudicia. no
bilissime mit hoc ee reperiunt et cōsti
tuta sunt i politijs et mūdis. Finis em
mtis iudicior̄ et ciuiū iudicior̄. et iniquitatis et
pacis ē ordinate tuendi. ordinē. ut sapiēs homo
capit iudicā ad gloriā. qd actu intellect. q̄ ois
credit malū de proximo. Dicit em de iudicio
ne de proximo. qui ex signis. actibz et habitu
dinibz exteriorib; credit malū de proximo.
et hoc pt̄ multiplex fieri. ut colligit ex dictis
magri in. de ly. Si fecit vnū. c. Et sic thōe sida side
ensis. q. ly. pmo mo ex facti euidētia. ut cū
quis aliū iudicat hominē. qr iudicit ipm
mitfice hoiem sine aucte legitime potestate vel cū
obligare nō. et scient intras q michi nō
licuerit. ut ego audio te blasphemare de
um. et hoc no ē ptm. nec hic prohibet. Vno
tenēdū sic iudicā de manifestis. qr super
illo vsa. re qui dicit malū bonū. et bonū
malū. ponēs lucē tenebras. et tenebras lucē
dicit. Ezech cuius dñs ē bonus lucē q̄ cōti
nuis noctibz nomibz q̄ malū et tenebras no
ctē appellat. Iudicu. Credo mo ex signis e
ndentibz. si q̄s iudicat alīū formidolosum. qr
iudicit eum mundū ee mundissimū solū. no pla-
nē manifesta sunt opera carnis. et pcti
cum. et huius mōi. Re. de meretricibz

duabz ostendentibz ecclā salomoni vtrā q̄ puer vi
uus. et hoc sine illis. ē ptm. quod ad iudicē pti
net. et illa duplicia iudicia. no prohibuit dñs. Eo
modo de omib; corporalibz. ut alias dubijs sit iudi
candū ex euidētibz signis. ex euidentibz signis. sed
ex doctrinis tenebrosis. signis et iudicijs omnino mistis
tenebris. et illud erat iudicium suspitionis. ut te
merarium. qd iudicau dominꝰ prohibuit hic. ut vide
mus. i de s. dñi. i monte. Re. et prohibuit iudi
cium. qd no sit ex liuoris. inuidie. et amaritudine
et alijs mala affectione. ut vult Aug. sup illud
qui non vult iudicare. ubi dicit. dñs hoc
mandato no prohibz christianos ex bonis ordinis aliorū
cupere. ne p inertiam ecclesie sue. christiani christi
nos despicant. et sol' placeat despectibz fastu
osis. odiosis. arrogantibz et contemnentibz. Illa go
duo iudicia. dominꝰ mihi prohibuit. possime. quo
ad ultimos duos gradꝰ. de quibz dicet. et primum
iudiciū prohibuit quo ad occulta et dubia. et
manifesta statim cum primū est. et non solū cōm
dictum christi. sed ecclesie. et mihi. et vtrū. Et
ad illa dubia. et occulta. et manifesta statim cum primū est. et non solū cōm
dictum christi. sed ecclesie. et mihi. et vtrū. Et
ad illa dubia. et occulta. et manifesta statim cum primū est. et non solū cōm
dictum christi. sed ecclesie. et mihi. et vtrū.

Et sic suspitiosū et te
merariū

Et ad illa sic. qd sit ex
mala affectiōe. q̄ ad
ea sic scandalū et mali
festa.

indumentum

Cum Cause sacre dei. alicne. inimicis. de. a
nimos explorat. dit temerarie iudex. et si quod
actu deprehendas. nec sic iudices. christi. magr. aut
excusa animum. si opa no potes. puta. ignora
re. puta surreptum. puta casu. qd si omnes omes
dissimulem. nec retractando exasperat. Quadē mihi
mag ubi pl. et dicto apud te vel remoti. nimis sit
ipa tentatio. quid de me illa sensit. si amplexet
i me sibi prudē. Et ille electe. non nōle. sic. q̄d
libz pdoz tuū iudicio. pt duplex sit. pmo
benivole. et compassive. Re. Credo mo malicio
se et vigilāde. Re. Iste iudicau temerarie. et suspicio
tu esse. q. ut dr. Ecc. vlt. Vere fatale. ppter quid
neq̄ pestilius. neq̄ clausula exprie huius erroꝝ
Huc aut hec dyabē tentatoꝝ insidie. Nam
qui fauē distuit alienam magnā. gloriā. patrū
merebit. venia. Et avilla dicit. Credat hō do
mino pessima passiones. mazē. ofiazē. Cruamus
em deceat alios se mundiore. et pius deo co
nexiori. hoc no facit. sed examinat alienā
et si videant alios nisi mala. tacēdo. pazē pse
rionē. obtinet. facit hec detractiones. maliz. Et
no iudicādo ē principle. q. ut vult scā ecclesia. ubi
sup. ait. ego. q. pdem iudicau suspitionis. a re
merario sūd cordis. sed exteriorib; accusatoris
diffamatoris. Re. ut plenius i nob fit ex al
tero duoz. pmo ex hoc. q. alios. se mala est.
ex hoc em q. quis cōsuetus est suę malicie. facile
de alijs malū opinat. qm illud ee. vi. In
mā stulti ambulant. ad ipe sit insipiens. omnes
stultos stulte estimat. Alio mo pueniat ex hoc.
q. aliquis male assuet. ad aliud. Sic em alios
aliū contemnit. et pmum reputat sanctū

mala de eo credit · z aligd dicat: ut ei sic ꝓuidendat apud se · z apud alios · ut sic se magnificet et extollat · Quam ꝛu aliqs alique ddit a' ei vanitat' aut minuet · ueꝛ ſpaℓr de eo credit a' dicit · et sepe ipe mala inquit z venat · ꝛ no ut eme det ꝑ ut in ſemet · z mordeat · Vnde aug' Certu est · q' de malo meꝛto nemo ꝑ iudicare que tam' ineꝛpm diligeꝛ ꝑ defendere ꝑ ex cusare · qui dū i publico no ꝓdient · ꝑ qz caritate ꝓdicu · fanlt · alt'ꝛe iudicamꝰ · Tertio spalt' · inde' malnolere · z scandal' · sepe ꝓuenit ex h' · q no ꝑsideraꝛ · qđa ꝓua · z tm eo ꝑsideraꝛ mala · z defuꝰ alios · Vnde gregꝰ · ny' · mor' · ait · xvij' · dicit sic · sunt · nonulli · qui nil quide' · ndū' agere student · ꝑ tm ꝛu alios peꝛuerse ꝛsequnt · ꝛuſtos se i eoꝛ · opatoꝛ · ſuſpicant · necꝰ · end' eoꝛde' · om' via sua pulcra · ꝛſſigit · hui' · nasꝰ ſuꝑbia illaqt · illu · ira ſupplantat · hume · anaꝫa · venat · illu · luxuꝛia · inflammat · Et plerosq' omnes · ut ita · que ſuꝑbia deꝑmit · illu · ꝛsumat · que ira inflammat · · z ex h' ꝛa se ꝛtendo · apud semetipm deputat · z ꝗ de iusticia exoꝛlit · · q' pensare negligit · uias · quo grauiꝰ ipe tenet · · plerosq' · omnes · ut ita que ita · que · quadrat · volat · · aliud · i luxuꝛie · ignauia · ꝛsu · eeuat · · z q' se a pollucõn · carnali · alienu · ꝛsicit · quib' ipe · sordib' · ſpual' · vite · nimꝭ · pol luat · · no attendit · · dnḍ · z alio · peꝛat · malu · q' ipe · no · habz · · z · se negligat · ꝛsiderare · qđ · habz · sicꝫ · fit · ut dū · aliena · disaudiꝛ · · meng · duaꝫ · ꝗn · iudicꝫ · luie · puet · · z · ideo · dicꝫ · cõ · alienꝫ · ſuꝑbiat · q' · ſua · negligẽ · ignorat · Vnde · dicit · ꝓuꝫ · xxvj · Iusto · primu · accusatoꝛ · · ſui · Beda · omnꝭ · qui · ve · iusto · est · vbi · peccatꝭ · erubuit · ꝛon ſpuit · · primu · ad · ſuꝑnꝫ · ordinꝭ · ꝛsideraciõ · ꝛsurrexit · · dnḍ · ꝗ · ſua · fragilitate · ſollicitꝰ · accusauerit · ſe · demu · ad · coꝛripiendū · alios · ꝛgred · bengꝝ · eꝛat · Tertio · ꝓuenit · iudicū · ex · h' · q' · homo · libent · inquit · · z · vindicat · ſua · z · dei · aliozꝫ · et · ſingl' · defra · z · peta · · no · ex · nãꝫ · ul' · utile · · ꝑ · ex · quada · desiderio · ſuendi · aliena · · qđ · homo · libent · loquit · · a' · audit · alios · fragꝰ · loq' · de · absentib' · z · ſtat' · eoꝛ · · q' · michil · ad · ſe · ꝑtinet · · ut · q' · i · nllo · ꝑ' · mutare · · ales · facto · mavrut · ſuꝰ · prioꝛ · ſu · iudicu · · ſicut · vnaq' · ſp' · ꝓ' · expiri · · quo · ſepe · ex · leuib' · tred · idez · · et · mala · de · ꝓxio · · que · ꝓnat · postea · cognouit · ꝑa · fuisse · · Item · sepe · ꝛ · tulit · aliꝭ · ſilia · · Tertio · · Cum · go · uitare · uolt · iudicū · temeꝛariū · caueat · ꝑdam · · q' · in · paua · faciut · · ſi · em · om' · hom · pessimꝰ · mos · est · · ad · ꝓuenit · · q' · solu · de · absentib' · loquit · · z · ipoꝰ · a' · eoꝛ · opa · ~~et vna fiunt~~ · nam · detractoꝛ · · z · temeꝛarij · iudicij · · z · no · volut · no · sc' · huiꝰ · ꝓta · ee · · nec · curant · de · eis · ꝛdere · · z · sic · ꝓnt · · i · ꝓpꝫ · ſe · pessime · Tertio · nond' · · q' · in · ista · q'uor · ſiut · ꝛsideranda · · q' · sunt · magna · gradꝰ · quida · ꝓma · · minor · mali · ut · qui · no · ſuſpicat · malu · de · aliquo · · Tm · em · q' · malu · qđ · no · dd · ꝓuet · possit · ꝓuenire · · nisi · diligent · ꝓcaueat · · z · obſmat · ſecꝰ · nr · ſtã · · Et · multoties · phibent · ab · meaut · familiaꝛib' · · no · qz · malum · iam · ꝓſumant · fieꝛ · · sed · timeꝛ · mali · occasio · ſin · pranet · · Dic · ꝛ · claudꝰ · dom' · nr' · z · rame · nus · ar · ristag · · no · qz · de · aliq' · ſmiglat' · homie · ꝓſumam · malu · · qđ · fieꝛi · esset · in · ꝛ · nr' · ſtag · · ꝑ · tm · em · malu · qđ · fieri · posset · · si · no · pra · uenet · · qz · loc' · z · tpꝰ · fant · fieꝛe · · z · ſic · timeꝛe · no · ē · ꝓtm · nr' · malu · · ymo · vole · z · bonum · qz · no · sunt · unde · hombz · occasiones · male · faciendi · · Ordm · ē · ſuſpicio · · a' · opio · mali · de · ꝓxio · · a' · dubitaꝛe · de · eo · bonit' · · · ut · qn · h' · ex · leuibꝰ · signis · z · no · ſufficientib' · · adhuc · manet · dubietꝰ · de · bonitate · ꝓxmi · · a' · opinari · malu · de · eo · · z · h' · ē · venale · · qz · ꝓcedit · ex · humana · infirmitate · · z · fragilitate · · ut · dr · m · de · h' · z · ſcꝫ · Tho · · dicit · qđ · ſit · ꝓtm · venale · · z · leue · ꝓtm · · ymet · em · ad · tptaꝛem · humanꝫ · · ſi · qua · uita · ista · no · ducat · · ut · hec · m · glo · · ſup · qđ · ꝓ · ad · chorꝫ · im' · · · Volute · an · tpr · iudicare · · Et · ſup · illo · ad · Ro · · xm' · · Tertio · no · maducet · · mala · iudicet · · at · glosa · · dubia · · me · horꝫ · ꝓte · ſunt · ꝛtꝫanda · · z · h' · no · facit · ille · qui · ex · leuib' · signis · dubitat · de · bonitate · alteꝰ · ut · opib' · ſuis · · Item · beda · dicit · · omẽ · h' · ꝓ · uocem · · Item · go · michil · mali · ſuo · rendemale · de · ꝓxio · · nr' · ſunt · alia · signa · ſufficia · ad · ſuſpicandu · de · eo · malu · · ꝛ · tenetꝛ · credꝰ · qđ · ſit · bonꝰ · et · ſi · cõm' · ꝓcto · · ſ · · qđ · dubito · de · bonitꝰ · ſua · ex · leuib' · signis · ſolu · · · z · ad · h' · no · ſufficiꝫ · · ul' · me · ex · malicia · ordꝰ · · Tuc · peto · ad · mꝰ · venale · ꝓpꝛiable · · nichil · de · ope · ꝓxm · qđ · ꝓ · bõ · numꝭ · a' · mala · fieꝫ · · Item · ſi · h' · ꝛe · nocte · ꝛsent · ubi · subrite · rent · libꝛe · · z · no · ſcꝫ · qđ · fecit · nr' · ex · evidẽ · ſtia · · nr' · ex · evidẽb' · signis · · nec · aliude · h' · ꝛes · magna · signa · · que · merito · causazent · ſuſpicionꝫ · de · me · · ꝛ · tenet · · credꝰ · qđ · ego · no · fecerim · · z · ſi · ſolu · dubitas · ꝓtas · venale · · Item · ſi · iudex · collapsꝰ · vꝛ · · z · milꝛe · ꝛ · tenet · ſe · de · ꝛ · · z · deo · nãꝫ · no · habes · aliude · nobilia · signa · · q' · medio · causazent · ſuſpicionꝫ · · pono · en · gradꝰ · i · ſuſpicionibz · · z · ſic · ea · i · signis · qꝛ · quib' · ſuſpicaꝛis · · z · dicturꝰ · ſum · i · ad · p · poſitu · possunt · applicari · exempla · · q' · bꝛ · aucte · ~~i · qđ · omẽ · ponit~~ · · apta · mala · · z · arguꝰ · · z · iudicari · debꝫ · ubi · dicit · Illa · vꝛ · que · in · malo · in · bono · no · fiat · ſue · non · possima · · iudicare · ꝓmꝫ · no · debem · · ubi · gra · · vides · hominem · frequꝫ · ieunare · · rogaude · · noli · imiꝫ · laudare · · qz · ꝓ · h' · ſ · p · humana · gla · fiat · · ꝑ · z · noli · corrupare · · qz · ꝓ · · z · p · deo · · z · p · are · ſue · vmedio · ieunãe · · iudꝫ · ti · atiꝰ · ~~ieunare dr~~ · ieuimo · pubꝰ · nelle · ꝓ · ſi · dixit · ſe · dere · ad · delation' · · z · amoꝛe · no · posse · credꝰ · plurimaꝛ · noli · iudicare · · qz · uꝛis · ꝓ · fied · · ut · ꝓ · ꝛ · gulo · lassitudĩ · · ul' · pro · luxuꝛia · ꝓtande · velit · · z · q' · ꝓ · nisꝭ · mitate · ieunãe · non · possit · · Iudex · alim · ſubditꝰ · ſuꝰ · ad · ſenectate · disciplina · imponẽ · z · indulgena · tardiꝰ · dere · · Volo · iudicare · rudele · · qz · ꝛsertam · no · ſtebat · morbo · iuuẽ · die · · ſed · zelo · disciplme · · z · amoꝛe · iustiæ · qđ · illud · qđ · scꝛiptum · est · · Zelo · domꝰ · tue · comedit · me · · Et · ꝛsertam · aliquꝰ · amicꝰ ·

a uiang dn am fuā habet i ẽbz fatf nūjo or
nipatu· a tradig te ſalutat· a tradig oꝛꝛe
qm̄ debuit· Noli eū iudicare maligniꝰ ꝛc
de magſ hō p ablucione a p negligenā
qm̄ p deſpm a ſuppiā foꝛe ſibi· tede q
foꝛe ⁊ nbi· ut e humana fragilitas fꝛeptet
euenit· ut ẽbz alīs nimis mūdꝝ a mūdꝝ
caute· a mūdo ſolluere ꝛerſſe indeat ſ· ⁊ tu
no luſti p hoc ꝛe te malo aio iudicā ſn
iſtꝝ go ⁊ nr̄ūg ſilꝫ· q utꝝ bono a malo
no ſiant ſnꝛe no poſſūg· melig e· ut ad
pte exteꝛa amꝫ mūdꝫ declinem· qꝛ tolleꝛa
bilig e nos· i hꝰ p̄uenē· ut eos q mal fut
bonos ee tredam· qm̄ ut conſuetudne iudi
candi eꝛ de bonis qđ malu e ſuſpuꝛem· ede
iſtꝝ go ẽbz q ſunt deo note· ⁊ nob incogn
te· piculoſe nos ꝓpꝛiꝰ iudicam· de ipſ em
dn̄s dixit· Nolite iudicaꝛe ut no iudꝛem·
de illꝰ q apta ſunt ⁊ publica mala et
arguē· nr̄ caritate debet ⁊ amoꝛe· ⁊ poſſūg
⁊ debem· odio hnes no habem· ſ̄ pctm· non
uꝛo ſed ſi uirū deteſtantes· moꝛbū ꝓnus·
qm̄ egꝛotū· Nam publicꝰ adult· captoꝛ aſ
ſidue ebrioſꝰ· iudex ſuꝑbꝰ· ⁊ē· ſi iudicati ⁊
caſtigati no ſuꝛexint· impleb it· ⁊ eoꝝ illud
maliꝫ· qđ beatiſſimꝰ cyꝑianꝰ de tibꝫ dixit· qui
peꝛditꝝ ꝛebꝰ adulantibꝫ pulſat· peꝛditi uom
te ſubmittat· ⁊ ꝓpe illud no uoꝛat· iudicū·
ſ̄ lenis ſuſtinet· Tertiū e iudiciū ⁊ ſtema ſmā
de malo ꝓxmi· ut qđ ex tibꝫ leuibꝫ ſig
nis firmiteꝛ teneꝛ i alīs· q ꝓxīg ſit malus·
⁊ hoc ꝓpe e iudiciū ſmadm· qđ impiat eſtrū
ctōm firmā· ⁊ ſmam· ⁊ hꝰ e pctm moꝛtale·
Qi malu qđ iudicat de fꝛe ſit de qnē mō
lu· Pctm em mōle e· q conſtat cautis ꝛu
dicare aut aliquē dō modo· ẽ caritate· ⁊m
dt xv· de lx· ⁊ ſcō thō· dt· q ſi tle iudiciū
eſt de aliq grauī· ⁊ eſt pctm moꝛle· magn
ū no e ſme ꝛeꝑtu ꝓxmi· Unde glo· ubi ſ̄
ſubdit· Si go ſuſpiciones uitare no poſſimꝰ·
qꝛ hoēs ſumꝰ· iudicia ſn· i· diſſimulas ſmas
firmas p omē debem· Exemplū e ꝓgreſſio i q̄nſcū
q̄mſo opus· ut qn qs no ſolū ꝑdō modo iudi
cat· ſ̄ ulc hō ꝓcedit ad exteꝛioꝛa punitōm·
ut ad om̄ quam accuſatōm· diffamatōm·
ul aliqua alia ꝓxmi punitōm· ⁊ hꝰ e gra
ue ꝑdictꝫ· qꝛ no ſolū eſt cōn caritate· ſed
ecā eſt cōn iuſtiae equitate· Docet aliquis
q ſunt illa leuia ſigna· ex quibꝫ ꝓxīg non
debz iudicari malꝰ ꝛē· Quidſup aſt i ꝓmo
vñ· cal· ꝑdō go modo do mihi intelligi vo
luit cū dicit· Nolite iudicaꝛe· ⁊ ſe ut no
iudicabmi hō no e ſic ampl· q qui non
iudicat no iudicabit a deo· ſtate em q
ab illo ꝑdō caueat· ⁊ ad hoc ꝑ alia mōle
meteat iudicā aut odeꝑnari· ſ̄ ſiat dic
ti e alibi· Omnes qui gladio ꝓuſſit gladio
ꝑibit· ⁊ intelligit· Nō q os qui ꝓtulit gla
dio mali moꝛiat· ſ̄ illo ꝑcto qđ ꝑmittunt
ut alios mulcte gladio omdut· ſe ipos ſpū
aliq mēmut· ꝑ quo ꝑcto ⁊ ipi gladio ad
uſꝛioꝝ animā ꝑibunt· niſi ſe ꝛeſipiant

et emendent· Sede modo nlt dom̄· Si iudica
buſ alios temē ⁊ ſcā pambuſ mōle· ꝑ qđ
ꝑcto meꝛebm̄ iudicari ⁊ odepnari· n emendet·
et ſi no iudicabiſ temē· ⁊ ꝑ hoc no meꝛeris
pctm mōle· quo ſit dign i iudico dei odepna
ri· ul ſic ⁊ no iudicabm̄· q· ſi no iudicabiſ
temeꝛaīe ⁊ malinoſe de alio· ⁊ deo no iudica
bit diſnite ⁊ ſcē de pctis ꝛuis· ⁊ hoc e mag
gra· ⁊ illa em in magne ſtatꝰ ex ꝑ ſanctitate· ſi
diuine iuſtiae debet iudicā· q ſibi ꝛeꝑdiſce· ꝛ· videt
miniſtra apte· ꝑ qđ dicit· ꝑs nr̄o mites i iu
dicio ne ꝑcio tuo· i· ſm glo· Non diſtulit mer
agas i futō iudicio· qꝛ no uſiſcabit ⁊ oſpectu
uio oꝝ uoluꝝ· Nemo em ꝑ ſe· ſ̄ ꝑ dei gram
ꝑ liberat· Exeꝛc· Sepe uſtra ꝛea ad exame
dine uſtrae ducta· mu ſtra eſt· ⁊ ſordz i diſ
cretion iudicꝫ· qđ i oīl fulget opanti· Ne uolu
te ꝛedꝑnare· i· nolite dꝛe aliquē odepna
ri eſſe· qꝛ aliq e hodie peſſim· ⁊ ſeꝛꝛe eſt
bon· ut i mltꝫ patuit· ⁊ no odꝑnabm̄ ſp
a deo ꝑ temeꝛaīo ꝛeo iudicio· De dimittite
⁊ dmittet· vob· Dimittite ꝓxīs pcta i uos cō
miſſa· ⁊ dmittē a deo uob ꝓtm ꝛem· q ſepe
offendiſ· Eſt in mōdo· q tal dmiſſio dū
ꝑ mtelligi· Uno mō q̄ntū ad offenſā· ⁊ hoc
no uꝰ aliud· q̄m dimittē adꝛem ira mdigna·
ad illū qui ſab adeo malū mtulit· ⁊ hꝰ e ne
ceſſitat· ⁊ ꝓꝑtas· qꝛ omēs hoēs tenemur
diligeꝛe ex caritate· Alio modo quo ad mu
ltam· ⁊ hꝰ no eſt ſp nēceſſe ſit ſit ſup eo ga
tionē· ſed em ablata ꝑnam· no tenē q̄ dimittere auferenti ſ̄ ꝛepetē ꝑ· ſic ex ꝑ tu
tiam ſibi illata· ꝓt ꝑ emedam ꝛepetē ꝓpen
ſionē ſm̄ ordme· in uſtrae· ⁊ ad ſic dimitte
dū offenſas debent nos multa mouē· ꝑ con
ſideratō dine offenſe· qꝛ deus me ꝑmittit ꝓꝑ
offendim̄ ꝑctis· q ꝑatꝰ e nob dimittē ſi di
mitteꝝ alijs· Ordm eſt· qꝛ no dimittens ſi vi
deam ꝛeos· ꝓuat deus illos qđ ſibi ꝓꝑuant·
unde deus· ꝛ· xxxi· Quibꝰ uindicand ⁊ ego ꝛetribu
am· Tertiū e magꝝ utilitas· qua auferut m
uiꝛid nr̄ parent ſuſtentant· ut ꝓꝑ dom̄ fiat
i ſm̄ ſimone· Extrēum e qꝛ dmiſſio offenſe
matꝛe nos ſiles eſſiat deo· dicente Leſ· Ut
trā te deo ſilem eſſiaꝝ ſic mulcta tibi ſancti
dmittē· In hꝰ em ut ait Aug· Uos ante oīa
mdoꝛdeꝝ eſſe uolut· ſiut ⁊ ꝓpe mdoꝛs eſt·
Et mēm hec nota q deꝰ ſint ꝛē illud aſt· Uꝰ
ego aut dico uob· Beda· Jubet nos dimitte
inuiꝛias· ⁊ dare buſſima· ut ⁊ nob dimittat
⁊ uita detur eterna· Cyrillꝰ· ait· apl̄us
mam ampiens ꝓfectionē a deo qui lar
gꝫ fluē donat dilectiōbꝫ eū· ait· ſubdens· ſe
ſām bona ꝑfo· ⁊ ſup da m ſ· v· Theodꝰ· gi
dicit· ſic ꝑfecta ſi ſme ꝓtate meſuraꝛe
uelle· roſeꝛeꝝ ea· ⁊ cognitā· ⁊ ſup eſſinde
ꝛes habmde· Sic dom̄s meſuā magna
et ſuꝑefluente dabit· ſmū ꝛem· ⁊ hꝰ to
tū non ſignificat aliud· q̄m magnitudine
relatiꝰ ꝓtm· quo deꝰ ꝛemuneratiꝰ ſuos·
ultra condignū· qꝛ go ope bono· ut dnon

ego aut dico vob̄ no
reſiſte malo· Date
et dabit vob̄

elemosine dare volt sm̃ clara usione. z hñdutam
frunom. z fenoratē z mestimabile gaudiū: que sūt
spabilis melora. qm̃ nolumꝰ dandi sit bō. et
p tali volūtō tpali. z breui. volt dare htudinē
ppetua dicabitam: eade quippe mesura. q̃ men
si fuit vemenet. vob. Basilig. qua em̃ me
sura vnq̃sq; nr̃m inesurat. t hu opando. aut
pmando. eadem ul pmia ul penas ferat. Theo
Et nō dixit. tanta mesura venenet ei. sed
eade. qu em̃ hñsent. hñet ei. q̃d e vmeñ aad'
mensuā. si supefluente mesura dixit. qz mi
lies hñsūt ei. rc. Sc̃ do. vi pn̄

Dñica quinta pēg. Cōgt luce v.

In illo tpe. Cum turbe irruerit i ihm. ut audi
rent vbum dei. z ipe stabat secꝰ stagnū Gena
zareth. z vidit duas naues stantes secꝰ stagnū
piscatores aut descendērat. z lauabat rēa
Ascendens aut i vna nauim. q̃ erat symonis
rogauit eū a tra reducē pusillū. z sedens doce
bat de nauicula turbas. ut cessaut aut log
dixit ad symonē. duc i altū. z laxate rēa vra
i captuas. Et respondens symon dixit illi. pce
ptor p tota nocte laborates nichil cepimꝰ.
In vbo aut tuo laxabo rethe. Et cu hoc fecissēt.
obcluserunt piscū multitudine copiosa. Rupebat
aut eoz rethe. z adiuerāt socios. qui erant i ala
naui. ut venirent. z iuuarent eos. Et venerūt
z impleuerūt ambas nauiculas. ita ut pene
mergerent. Qd ad uidēt symō petrꝰ. cecidit
ad pedes ihu dicens. Exi a me. qz pctor sū dne.
Stupor aut circūdedit eos. Et oēs q̃ cum
illo erant i captura piscū quā ceperant. Silr at
Jacobū. z iohem filios zebedei. qui erant socii
symonis. Et ait ad symonē ihc. Noli timere. ex hoc
hoēs eris capiens. Et subducta ad terā nauib⁹
relictis omnib⁹ secuti sunt eū. rc.

Sabbo quinto. Cōmūe.

Cum turbe multe irruerūt i ihm.
Vrud. d aliquē. d eū cadere
z impugē. tm at fuit eius
desiderū ad audiend vbū.
ut eū ad ipmend. vnde dr Cris
erat ei onerī eū diligentes
et mirantes. z eū tenē rapientes. Cuius eū
discessisset ab eo macula fant. Cuius nouis
set fine eius glosam. vide. z amare os dīna
loquens. Nec em̃ fuit solū admirabil. sed
do mirabilia. si et visa eius habundabat pla
gia. Unde z lapsum eū audiūt multi. fide
lonios no metuentes. dicūt eū. Aut audi
uent vbū dei. Attendebat em̃ ad se tñs. nō
impetu desiderij. sed adamas fatebat. ut audirent
vbū dei. sicd promisit Amos viij. mittā inquit fa
mē i tram. no fame panis. nec desiderū audi
endi vbū dei. Famis illa. q̃ appetitus ubi spūal' ē. do
nū saluatoris. z signū salutis. Nā appetitus nbi cor
poral' ē. signū sanitatis corpal'. z fastidiū hñabi
signū ē langoris spūal'. Unde i ps. Omnem es
cam abhominata est ala eoz. i. tediū habuit
de vbo dei. quo ipsa ala viuit. z subdit. z appro
pinq̃uit usq; ad portas. mortis. i. usq; ad defim are. Et ipe
stans secꝰ stagnū genazareth. hoc e maxe gali

descenderat pi aut prediderat. vnde sanguis lauabant rēa
re. magis ut ea repluirent. Astet at i vna naui q̃ erat sy
patis ejꝰ. ei ut duceret a tra rc. Duc em̃ repremebant
piscatiōs eu. ut spallet naue ostendē dicit Theodo
lus vide xpi mansuetudine. quo rogat petrꝰ. et
petri obedientia. quo ei omnes fuit obedies. et
i hoc dedit sema prelatis. ut libenter moue
ant quā primant. z magis amare appetant
timeri. Et sc̃ augn doctor. aūte vtes de na
doctrina. post doctrine magistratum. regimē se
muli opa. ut virtutū distorsē fidem pstet
miraculis. Unde subdit. ut at rassaut b
qui. dixit ad symonem. duc i altū. z laxate
retia vra i captura. ubi innuit. aliis pdi
tatis expedientia. primi est sublimis cōuersa
z pfecta uita d operibus bonis. Ihs tagit nr̃m
ducē i altū. unde ysa. mꝰ. Sup montē ex
celsū astende tu qui euangelizas syon. Sedm
e virtus pdicatis. q̃ tagit nr̃m ducē. laxate rēa.
Illa em̃ duo debent esse anūtia i pdicatore.
exēplo saluatoris. qui cepit facere. z docere. Unde
p. z dicit gr̃. Cuius uita despicit. sīmat ut eis
pdicatio despicat. z debet pdicator vertere se
expliciā z dctinā. qd minuit nr̃m dicit laxate
i. explicate. z exponite sacra scripturā rc. Dei
e tra mētis. q̃ minuit nr̃m dr. In cap. pisces
quos vana gloria. no quos adulatiōs. no quos lu
cra. z questus. sed quos certos homines edificatiōs. Et q
pdicator symon dixit. preceptor p to. nos. labo. nr̃
cepimus. In vbo aut tuo laxabo rethe. z ad hy
fe. apl̃i. nr̃i. capi. Nisi em̃ i vbo dm̃. pdica
tores suam fidei ꝓmulgarent. nūq̃ copiosam
multitudinē credentiū edūcerēt. Cuius ut
dicit ambrosius. Non e hūane studie sed opus
supnūmis. Et dr gr̃. Et fuisset extra
labozat doctor. lingua. ubi spūs sc̃a intercē
no adest. Et nō q̃ qz de naucla pēs turbe
docuerat. Pdo ut dr Cris. duplex mīcrede ei
tribuit. qz primo dedit mīcrudinē pisciū co
piosam. deinde facē eū discipulū. Rupebat at
rethe eoz ex grauitate pisciū. z adiuda
uerūt socios qui e i tra. ymond qz dicit Cris
q̃ ex supōe manuli. loqui no poterant ut
venirēt z adiuuarēt eos. Et vc. z impleue
am. na. ut pe mergī. Et hoc fiunt mīcrū. q̃ mfm
vbū rethe tantū edūcēt pisciū mīdō. ut
dpleat duas naues. ita ut pene mergat rc
ad uidisset symon petrꝰ. genua ihu
d. Exi a me. qz ho pctor sum dne. ante petri
humilitas. Nra ut dr Cirilla. petrꝰ ydeus ad
rosnam dilecta trānit. z nichil mundanū
du no credit posse suscipe. Est em̃ sile. q̃ re
tuo dixit. Dne no sū digna. ut nates subter
tu mei. egr̃ vne. Et sic humiliando se. no ex
pellebat dñm. Et magis attrahebat. Stupor
aut pr̃. dei. z o. q̃. ad illo e. i cap. pis. q̃ re
Exhr aut qa. z ioh fr̃. zebe. q. e. so. sc̃i et apt
ad sc̃. ihc. Noli timē. Ambro dr. z ne exa
me dne. qz ho pctor sū. ut respondit tibi
deo. Noli timere. mdulgeat dño. pcm fare
bonū em̃ est domū z benigna. Et hoc em

hor. i. hor qd sim ẽ signat. p hores capies. vbi
dnus exponit ei. quid hec capitũ pisciũ signi
ficet. ig. s. pe. sc̃s nec p rha pisces. sic aligñ
p uerbu sit captus homes. fiut qc hor. q sic
te humiliasti habeb offciũ capiẽdi. hoc. Beda
Nondu i disciplina eligit. sed predicat. q ali
qñ sit eligendꝰ. Et subducto i terra nauicꝰ
se. s. e ad tpe. qz ẽm glõsa ad hec habebat
uoluntate ꝓdeũdi ad gẽs. ubi ẽm xp̃c̃ con
sideranda ẽ eoꝝ obedia. hortes em opa p
mambz appetibil piscatoꝝ. ai audissent ma
dante no distulerũt. s̃ relictis omibz seqbant.
Item ẽm obediam requid a nob xpc. ut eam
non differamꝰ. cera si aliud ualde nam uetat.
Et notꝰ q ter legit apli a dño uocati. p ma
nõs fiut immediate post baptismu xp̃i. qñ
ioh uidens xpm dixit. Ecce agnꝰ dei. i tur
sequti sut eu duo discipli. Joh. s. i andreas:
et alius q nome tacet. Joh. pꝰ. Et andreas
uocat petrꝝ. i crastino denuo exiit ihc
et erat i galilea. uocat philippꝫ. qui duc
it secũ nathanael: ut dicit Joh. i. Et uocati
sunt solu i q̃da notitia. Beda fiut i capiẽdo
piscibꝰ de qua hic dicit. i illa fiut i q̃da sed
laudate. Terna fiut de qua dicit. ait mc̃. cum
electꝰ omibz secuti sc̃z dnm. qd euidẽter aplis
ad piscandum. si mundetur doctrine xp̃i. i ista
uocatio fiut ad aptatiõ. Alii uo dicut. q illa
uocatio de qua dicit hic luc. ẽ eadẽ. de
qua ioh. ait mc̃. Et matth. primo. qua uocati
sunt simplr ad sequendu xp̃m. i hoc uidet
uerbꝫ. qz hic dicit. electis omibz secuti sut
eu. qui nudꝫ logdi ꝑhibẽt no uocati. nisi ad
hentibz xpo totaliter. Terna qz hic dicit. pet. a
xpo. i. de cetero uocabis piscantes. ꝛc. Et nõ
q dñs magis elegit pastores i officiu pdi piscatoꝝ
quam ceteroꝝ artifices. q. ut
dicat Crisꝰ qz ars piscatoria magna subtilitꝫ
habz in arte pdicatoria. Terra sicc q̃ria
tactat in aqua. nescit q̃s pisces capere
hesum est. sed intendat q̃s deꝰ exercuit ut humiliter
inhereat doctrine eius. Et dicit amb. li. mꝰ
sup luc. Terna apostoli fuit uberes ꝑplexio
nes. i qñ quidã eoꝝ homis sumus. qui eos q̃s ascendat se
cepit no amittit. i captos no retinuit ꝑ ne
ꝑ uiuat. i in lucre. de q̃ simõ exhibit fluc
tuates. i de infernis ad superna ducit. i ꝑ
lo ꝑsindi latentes. Illud notandu. q̃ dom
a pñcio i principales euangliũ pdicatores. no
uit. i constituit homines rudes. i illiteratos. i
macie piscatores. primo ꝑ hoc ut xpi diuina
potestas ex hoc ostenderet. qui subtilissimos
sibz facit ponit. tam sapientes. i subtiles
in sua. sicut postea sunt facti. q nulla modꝫ hu
ius ualuit sapia. unde ꝓbatur q petrꝰ. i ioh
annes fuisse hoc sine fide. i ydiote. nec
be ualde admirabant. ut dicit actuu. ix
Item hylariꝰ. nꝰ de trin. dicit. q̃rite. i intel
ligite. an metabilis sit motꝰ animi. cum
sꝫ an impio tota sua doctrine intimas
se. Deus ꝑ hoc. ut superbia humana de suis
ꝑsumeret. uidens tam impios. tam

sumos esse. i sua ꝑfundisse. absq; labore. sed
simplici dei dono. ad qua plñ nullꝰ humge
ne peruenit. Ecce ne aliquis qui forte sibi prolixꝰ
uidet. ad eccliam ueneng. estimare possit. q
xpc. de humi sua opa uocat. ꝑ extra sua fundan
da. i q̃s simplices. i uastas subito sublimes
i sua fecit. ut oms uident. q humana sua no
ndigerent. q̃ sñ nobis inceptꝰ sine labore su
mos doctores fieri possent. Terao ut fidei ui
tus omo insuspecta maneat. ao q̃ nulla modo
ẽ credibile. q aliquis magꝰ ul' nigromanticꝰ con
uocauit ad se hoies rudissimos. i inexpertissimos
doctrine. q̃s informaret. d arte magica. q̃ mag
ne ẽ subtilitatis. i longo studio ab hominibꝰ
subtilissimis uix acquirit. i ꝑ ons no potuerat
esse suspecti de arte magica. i nigromantia.
i marie. q nõ essent pauperes. i infimi hoies
no minuebant cupidi honoris. diuinaꝝ de
lunaꝝ. nec q̃s sentꝰ q̃s doctꝰ adꝰ. i subiecerut no
tam ꝑ doctrina. quam assumabũt. i illo
rum essent suspecti de falsa doctrina. Credo
ut ꝓphetie de ꝑdicatoribꝰ euangliꝫ impleãt
una. Jeremie. vi. Ista ꝓphetatu fuit de eis
Ecce ego mitto piscatores multos dicit dominꝰ
i piscabũt eos. Et ezech. xlvii. Et stabit sꝑ
illa piscatores. ab engaddi usq; ad engallim
extensio sagenaꝝ. Nobis dicit Greg. q isti sunt
pisces de quibz dicit. i euang. Iterũ simile est re
gnum celoꝝ sagene missꝫ in mare. q̃ ex omi genere
piscium congregãti. quã sagena significat
hanc uitam. in qua boni cum malis. quasi
pisces inclusi tenent. Sed piscatores hoiũ. Et dicit
quia ꝓ pauꝫ.

Dnica sexta ꝓ Epiã. ix. lc.

Et illo tpe. dixit ihc discipl' suis. Amen dico
uobis. q̃ uix habundauit iustitia uestra. plus
q̃m scribaꝝ. i pharisęoꝝ. no intrabitis i regnu
celoꝝ. Audistis q̃ dictũ ẽ antiquis. Non occides.
qui aũt occiderit reꝰ erit iudicio. Ego aũt dico
uobis. q̃ oꝝ qui irascit fratri suo reꝰ erit iudicio. Qui
aũt dixerit fratri suo raca. reꝰ erit concilio. Qui
aũt dixerit fatue. reus erit gehenne ignis. Si go
offers munꝰ tuu ante altare. i ibi recordatꝰ
fueris. q̃ frater tuus habz aliquid aduersum te. re
linq; ibi munꝰ tuu ante altare. i uade prius
reconciliare fratri tuo. i tunc ueniens offeres munꝰ
tuu. ꝛc.

Sermo Gaudꝰ d' eode

Ecce enim uobis habundauit iu
stitia uestra. ꝛc. ait dñs. Quasi dicat
de ꝛc. d. Nisi habundauit iustitia
uestra plꝰ q̃m. ꝛc. i. sup illos q̃
soluunt. et docent. qz de hys
alibi dñs dicit. i non faciunt. ar si dicat
dñs q̃. Nisi uestra habundauit iustitia uestra ut
uos no soluatis. s̃ faciatis. ponq; qd docetis. non
intrabitis i regnu celoꝝ. Quia nulli mihi q̃
male uiuut. s̃ bñ docent. de quibz dicit. matth.
xxiii. Sederunt sup cathedrã moysi. i sic
ꝓphetat. q. d. facite. i seruate. nolite facere
secundum opa eoꝝ. Dicunt enim
q̃ no faciunt. et qz hoc no sufficit ad salutẽ.
i ideo dñs discipul suis. i alios plat ante
dicit. Nisi habundauerit iustitia uestra plꝰ. ꝛc.
ut faciatis. qd docetis. q. s. i ꝓ. qui dicunt. i

no fauit · no nteabunt i regnu celoz. Et er
nisma eoz fuit i exteriori opatione tm · z no
i ntia mntione · Unde ait xx mo · Oma opa
fauit ut uideant ab hoibz · z illa uisnia
non suffiat ad uitam etiam · si optet ut dnt
apls p̃ eor x̃ · omia ad gtiam dei fiat · z id
dixit dnus · Nisi habu · usn uza ꝛc · z p̃m
pt̃ uferri ad scribas · z my ad pharisæos · Audi
ds q̃ dñs e antiquis ꝛc · Respondit q̃ dns
i mnte suo i monte no edidit nova pcepta
no talia · si ut pceptor decalogi uid intellem
declararet · z erroneas ea excludet aliq̃ ipor
explicauit · z primo illud · no occides · de quo i pu
ti exam · adiungit · quod q̃ dicit · audistis · q̃ dñs
e an · Non q̃ i monte synay fulmina q̃bus
xp̃s pdicauit · sed q̃ a pphetis suis audierat
antiquis · qui fuit extra notam synay · premo
nsi dns fuisse · Non occides · qui aut occidit
reus erit mortis rationi · Nulla enim ꝛa · Et quicunq; hoc illud
q̃ effudit humanum sanguinem · fundet sanguis
eius · Et exo · xxi · Et quicunq; hoem voluerit occide
morte morietur · Et ad deutm xxv · Iudex · i · si i iu
dicio manifestus erit ipm · pcussisse hominem
si omittu · ꝛ · primet ad sortem iudicialem dei · z no
lyra · Respondet q̃ ut vult Josephus xv antiquitatu
voluntas sola no e pctm · nisi exeat i exteriorem
actu · z ita sim ad · Nulla pcedit interiori actu so
lu · n omittet exteriorem actu malum · Ex hoc · est
valde rationale · z acc̃ cõm gentiles moralem
philos · aristã · suã · z alios · sc̃ finem ultimum z tradu
pctm sumut ab actu libero · quia e electio
interioz voluntatis · nisi e pctm in libertate · z q̃
h̃ d amentiz · z puerit · no p̃ pctm · In hmoi
aut erroꝛe iudei erant lapsi erat · p̃p iudi
tate eoz · z grossitie · Et ideo hoc pceptum · non
omnes · tm de manifesto homicidio · q̃d exteriori
actu sit intellexerut · reddentes hoc solu · isto
pcepto prohibito · Et ita erroꝛe domus h̃ tollit
voluit · z uni intellem eius apud · Unde augꝰ
cõn fauit · Et no intelligebant hominum
in̄ pensionem rerum quam apponit dns · eam
nisi quod motus · ad merend' fr̃m · i hominem qui ad primum:
et p̃ hoc p̃ceptum · Non occides · prohibet omnes
modi hominum voluntarii · z sine aliq̃
time pnat · sive homicidii tle sit sibi extrinseci
ut ubi ut merte ꝛesecando · d morte alterius · ut
sive negligentia ea rationando · sic glia qui a morte no libera
mus que possemus · nec illud ambrosii pasche
famelos ꝛc · Tale occasionem ex negligentia nos
tollendo quam ultam · omissionem q̃ sit p mor
dnatu tibi · z potq̃ superiorem · similr q̃ sit per
indiscreta abstinentiam · z sic de aliis modis ꝛc ·
Tale prohibet omne nocumentum · omnem lesionem
i malis sui · z nec morte · ut sunt mutila
tio · verberatio ꝛc · primo prohibet omnem mortem
nativi modi · z spes vite minuitur · z odii · z tri
um mentis motum · ex quibus solet homicidia · z alia exteriora nocumenta oriri · z h̃o ut p̃ lucam
volt saluator · cui dicit · Ego aut dico vob · q̃
d · Ego aut qui vem non solui legem · si ad
implere · dico vob phibendo no solu finem · sed am
motum · q̃ quicunq; irascit̃ fr̃i suo reus erit iudicio
i · digno erit admissionem apud iudicem · Et qui
dixit fratri suo racha · reus erit concilio · Racha
fm Aug̃ Crisos · z Hieronymum diffinitive exponit · et
tm de volunt · sma · si p sit qda vox gruis
pens ex ira significans turpitudinem tempestiui
oris · ut vulipensionem · ut e vox mirtecha · que
ovit̃ ex indignatione · ut emotionem cõm alicui
quodammodo ach · z fatiles significat dolozem ·
Deus dixit cõcilio · i · cõsensui iudicii de aliqua
sma cõm esse · et dictada sibi pena · q̃ pctm
eius venit d nomine homicidii · p extremu signum · z
sic tantum · i · pene infligende determinatum pu
nit̃ e qui indicat · i · sola admissio · ubi adhuc
datur locus defensioni · Ira · ira q̃ corripit · i sig
nificat vehementiorem rectitudinis zelum · z q̃ primum
q̃ timet · i rectum · q̃ quo ad iram · z motum
interiorem · si sunt simplices · et sunt equales culpe
· z de eruptione e aliqua ultra · s · ut septies · z ab
latis honoris premii p verbum vehementius · z ex
p verbum ut fatuum vel stulte · z p
verbum ad iram illicitum irascitur · Et de qui dicit
erit fratri suo fatue · reus erit gehenne ignis ·
qui ex ira procedit ad animam · z ira destruit
animam · De iste videtur plenius d laudabili supra ad
Dicendum expedit discipulis suis · luc · xxvii ·
Si vult · z tradi · ꝛc · Ad ꝛa dicendum q̃ pctm malum
q̃ infert corpi · m mala e aie · z p finem sanctum
ꝛc · vitandi opus fenestre · z q̃ mala inducat
ira · q̃ excreat vomitum · d q̃ totum bonum aie rationis
ut · z impellit ad multiplicandas ꝛc · z post ad ultimum
omicidium · Ex quo p̃z q̃m difficiles sunt ꝛc ·
Capitulum · Ad dictos · aug̃ · Jere · Cris hic · z Ambr̃ ·
Ambr̃ · z seq̃ thus · xxvii · q̃ · i · Unus · distinctus
considerates hominem iustum · z admiti per
falsa scripturam dicut · q̃ aliqn · vino irascendum
rendu · z sine peto · primo occidit casu · d q̃
si hoc no irascitur · ipe patiatur ut pereat · Ira
e vitiu · p duplex e ira · qda vom pugnacitatis
et e mal · motus · qui no est d pcepto rationis · illa
no e pctm · si ei non consentiat · ut volat aug̃
z acc̃ Cassianus · sed illo pcepto · Irascimini · z nolite
peccare · primo e mã extrenda iudicis · si ei
resistat · a ei abstinet · z otiet sibi remissionem ·
Alia e ira · quod q̃s assidue studeat liberare
a culpa · no resistit · q̃ voluntarie omittit · Iste
non audet · Ira no est in impetuosis · z fervidis
appetitu vindicte · z thus pro eo bñ · z malo ·
Et primo dicit · q̃m sit mala seu pctm · z h̃o
sit multiplex finis sunt thus · xxii · q · i · Unus ex
multis · Dissolutis ad crapulam vomitum · z defectu
venustatis corporis · z potissime sit mala ex q̃
tuor · primo si q̃s appetat punire eum qui non
meruit · Credo si ultra q̃m meruit · Deus
si no fm legitimum ordinem iustitie · z quito si
no bona intentione · z q̃d debitum sine · ut
si appetat q̃s vindictam solatur · q̃d malum
sit · ul ut ipe dicat bonum iustitie · sed q̃nez
sanare appetitu i vindicando · z p̃ hoc sit
mala · z pctm · Et si sit d debito tpe · z debito

loco · z ex qñtate sua · ut qñ inmoderate
fuerit sit mala · ez si iusta vindicta appe
tat · z sic illa ira mala vocat ira p vitu
perio nõdũ qñ ira sit mortale · z qñ ve
niale · de hoc iude xp̃o · de iracundia · z ei
gone de vindicta · Ira moderata voluntas
ira si sit moderata · z tpe debito fiat · z
loco · z ex rõne · z appetit iusta vindicta
z ppt debitũ fine · qui sine causa tho · xxii · q · vii · Est emendatio pertinens ad cohibitionem eius · z quies alicuius · ut iustitie officium
a deo honor · tue ẽ hõ · z iusta · z ñr ira pze
lus · ẽ · multis casibus malum de mẽa · unde Cris · z
Et nõ ex ñr de euangelio · Rñdũ q ira per
zelum · pt duplr fieri · primo q puniat vi
tia tm · q qñ status hõis sentit ea fieri non fiat
nimis intense · z stat ena d alios iusta · tñ
adhuc ẽ malum merenda · qz multũ iuste
sa · qz de nã ira ẽ impedire vel ut ñ
nuceat · z ergo nõ punit vel ñ dissimulat
potest vel vitet audientes · durante passione ·
si simplr impleat hõ p ira admissa vel
dicta appetenda · ut evitenda · z go dicit
est · ut homo ch̃s ire qua stando propter ad
hibitum · pene exclusio totalis · nec aliquod
pena infligat · doneꝛ deseruerat ira ex
peregore · Credo pt̃ emgere ira p zelum
sic q hõ ignorat pctm alterius · z p voluntatem quietis delebit · de vita vindicta · z iusta pena
illi inflr infligenda · z ter si niuerit se in
excepto illud tediosum · Et intretem · ut negligentem · expedit q voluntarie · z deliberate
assignat tantam iram · quantam sibi uallet
ad venabile exequendum · illud p vim deliberata ire · z ad hoc illa nia non expedit
uti nisi pfectus · qui dissimulatione boni usus
ire · Et hoc declarat gle · p qd̃ de quinto
sa medicina · qua no credimus uti nisi p
fectus · medius · de modis vicialibus · supra ·
Et de sexto.

a adhuc voluntarie animat ꝑ moderatam

Sermo · 24 · Capitulum decimum

Hanc deus nobis nõ habuda
nemus iustitia vestra plus q̃
scribarum · z phariseorum · non intrabitis in regnum celorum · De libro dicit ysidorus · qui bene docet · z male vivit ipse
qui est tymbalum sonum facit alios · ipse tamen
manet sibi insensibilis · z tm̃ · Deus hi docet
et male vivit · videt · ut terreat alios · ne bona
que promittit · hec pstando se vel d mal suis redimere · Et sicut nõ sufficiunt bona pdicte · z opera non impleta · ita nõ sufficiunt ad salutem hõis audire
solum · sed oꝛis ꝑ optet intelligere · z vitare
cognoscere · ppt hoc dominus · Joh · vnus dixit iudeis
Deum ex deo est · uerba dei audit · z iudei i sermone dñi pntes erant · z io aure oꝛis uerba eius audiebant · ꝑ ñr nõ apposuit oꝛ · ut
intelligerent · Et ideo dixit eis · ꝓpt̃ nõ audit̃
qz ex deo nõ est · Unde enim vidit ignorantia
nõ excusat · Dicente Cris supra · z io pt̃ asse
rentium dapnationis ignorantia vitat · q̃z sit
inueniendi facultas · si assumpsit prudentia · quod aut̃ quo qñ debeam ignorantie
vitat subdit · Di velles supervacue migrare
di viatores · nur petes ozumbz · ne qñdo · sup
ueniat · nur pulsares homines opibz · ne medicina
tus sacerdotes · nr illoꝝ · nr illos · ꝑ illa nõ sint
qz ubiq dei nõ credit · nr omissio bituding
eius desiderat · nec ordinationis nudum formam
dat · Et ꝑ fil̃ d mortes · Cui ea q̃ dei sunt sapiunt · a deo sapuit · z q̃ ea q̃ dei sunt nesciunt
a deo nescuit · paulo attestante · Et ꝑ ignorat ignorabit · Timeo q aliq̃ vtm putant
q nõ opteat id debite nosse · pctm · z de eis
sine · que de ipis dixi · z ppt dictum finem · z
q ideo mihi attenti ad discendum · z meditari
retinendum ea · ppt̃ dixi illa q̃ mihi audisti ut
scirem̃ quitam diligenter sed ad nos volumus
nos adhibe · ad vitandum vitia · ut sciam cauere
mala · z facere bona · z ut sciem̃ q ignorantia
nulla non excusat a pcto · z ut sic diligentes
ves essem̃ in discendis eis · q̃ de pceptis audisti
et audituꝝ est · hic ut alibi · Omnia enim mortalia oꝝ nos mouere · si salutem volumus · ul̃ si ali
q̃d mandamus · oꝝ de illo vereri · z timere · z pe
nitere · z quo pt̃ homo hmoi tanta · nisi ea
nostra aliqua · quo qñ de eis vereri · ul̃ timere ·
nã ea nostra ut valde go utile · primo multum
iuuat est nobis hmoi nosse · z quo ricardus de
mediq · ne ex crassa ignorantia · i eis sine con
tinone maneamus · s · z finali pseuerantia · z ut ad
salutem sufficiat deum audire · z corde q posse intelligere · si optet hoc opus im
plere · z vita ꝑfecta dinas regulas moderate ·
Unde hugo d dyasporum · sunt q̃ audire libenter
dei delectat · no qz saluti sua · si qz mabilia ·
tles multa fame volunt · z nil operari · quos q
aliud facere dicit · qm̃ premia diuina · i fabu
las conuertit · sic enim theatralibus laudes fieri poterunt · tantum intendere solemne · ut · s · audi
tu psalmos · non ut eum edificent · quos
interius dampnabiles est · z ab omnibus

fugienda. Credo fuit uistica seruabat & phariseoꝝ
diminuta. qz fuit i ostentacion exteriorꝭ operꝭ
& ꝯ uelut dme mtenoms exteriorꝭ operꝭ & non
ꝯ rectitudme mtenoms. Oma em ꝑ va
na glam fecerunt. ꝑ hoc dixit dominꝰ de eis
aut xpm. Oma em opa sua fanut. ut uideant
ab hoīnbz. & ista uistica no suffiat ad uita
eternam. si oꝑtet ut apli dixit ꝑ corꝭ ꝑ. Oma
ad glam dei facē. & ideo oīnbz fidelibz dicit
dominꝰ. Nisi habundauit uistica ura. s. ut faca
tis opa bona & bona mtenion. s. ad salute ꝛaz
& gremoz. & pncipaliꝛ ad dei glam. plg scri
bꝛ & phariseoꝛ. qui solu opant bona exte
riuꝰ. & non ꝛa mtenion. & facunt ꝑ manem
glam. a ꝑ ꝑale lucꝛ. a uoluptates. & sic n
utrabuꝰ d regnu celoꝝ. Dicit ut uult bn augꝰ
hoc. m de natā & gra. mans & mala gla ise
ipa magnu pcm est. & nisi p nsidiat ualde uig
opibz. & se eis nutrime mmscet. & sic ea mala
fiunt & mdigna remuneratione ī rospu dei
ꝑ qd dicit vi dñs dominꝰ. Attendite & diligen
ter ꝛsiderate ne in v. fa. co. h. ut ui. ab e. glo
riam. s. laude hūana ꝑ tibz gendo. aliaꝙ
mercedem no habebitis. a. p. v. q ī cel ēm
dicit. e tibi rem. q. ccccxcij. Nulla permanda me
ret. si oīa opa. quitinuꝫ alius bonu si fit ꝑ
mane glam est pcm. qmadm mcuſtramonia
tu qui ad hoc. & ideo oīa opa. qñcuꝙ alis
esset bonu amittit tn vim mezendi. si fiat
ꝑ mane glam. Dicit si illa manis gla. esset
solu venial culpa. & ꝙnꝰ ista sit pcm. & ea
nuet mercitu. est en sic omnis hoīnbz. ut ex
dicit Crisi sup mt. q ad ꝛeza mala lond ha
beant. d fruꝰ diaboli. manis gla ex lou hz
ī sanctis xpi. Et ista dicit. illi qui se a mndo
dicit ēsiluisse. mani gla scepter egrotat.
& lagꝛ pudosius alis. qz alii usq ad pcm
as ꝑ hanc pacuꝫ. hmōi uo usq ad am ē pcm
tum. Et ide dicit. nitram dant homi idutem
ī conatu ad laboꝛandū ouipie uane glie. Et
subdit. Si ad mdū possit dici. maioꝛe dat
idute homi ꝙnde ad laboꝛandū ouipiam
glie uane. qñ fidelibz spes ēgm ꝛelest. aut
ēgm ipsis plemis patie. Et ista dicit. Deus
egrotat hanc egritudme. illo ubente spon
te fiat. qndoq existimat ee delectabilia illis
a quibz uult laudari. etem uestimenta sī arcu
ponit ꝑ illos. ut pulchra gerat fame. no sibi
hō. sed alis adoptans. & fagꝛes attendunt m
ꝛa. ut ī amiratione sit alis. & ora quidq
fiant. ꝑ gloꝛe fiant acceptanom. Et sup
pe Dauid. Deꝰ qui ꝑbat corda ꝛra. dicit
glo. augꝰ. Dicas uires noceri habeat hmā
ne glie amoꝛ no sentit ni ꝙ ei bellu mdu
erit. qz si aliꝙ fuale ē laudari. no nepe du
negatur. difficile tn ē ea no dilegi cū ꝙ
fezit. Dicas fuit uistica seruabat & phā
seoꝛ diminuta ī hoc. qz fuit solū ī opere
exteriori. ista solu cauebat sibi a mal opi
bus exteriozibz. & no a mal uoluntatibz. pu
tantes dei pceptis. pbita esse solu mala
opa exteriozia. quibz vng alteri nocet.

uoluntates
& non uolubilitas mteriores. & ro dnmg amo
uet & mutat suos. d. m. in ura. ita ut
taceat nob. no solu ab opibz exteriori
bus. si eaꝺ ab mterioꝛibz mal. no nuta
ī teg. te. te. Et q teneam caud. no solu
exteriora. si et mteriora opa mala. dicit
nos. nr. i evam ad diabolū audisse. qz dictu
e antiqs. non em qui aut em. te. e. u. ēp
aut duo nob. quer. ff. s. t. e. u. ubi nōdū
q nu pla sel exiuit egipti. & venit ad mo
tem sinay. fuit ip data ezat precepta a dno
ri. q iudei ꝑ xpm intium ezebant. Et ad
dnmg. glosa suo sermone. monte. qui ille
ēsupsit. ut ꝑoꝛe und mpsu daret. & ceteꝛ
es turbā ea excluderet. Et ꝑmu ex illi fuit. Nō
occides. de quo ī pncipali eam agit. dicit go dis
cipul suꝰ. Audistis. s. a pribz vetꝰ. qui fuit
an tpe moysi. dictu e & preceptu. qz os
des. qz omse ꝙ aut legitime ptas reg est
mortis coꝛpal. iudicio. si ī iudicio manifest
est ipm hominem ꝑpetrasse. Consequꝰ nōn
du. p scribe & phariseos & alii iudei ꝑ xpm
ꝑ eoꝛ coꝛpalitate & grossiae. nitil extra
hunt arca dicti maditum. no audes. puta
tes ꝑ ipm solu ꝙhibitos esse acta exteriores.
quibz mg alteri nocet ī coꝛpe. & no esse
ꝙhibitos mteriores uoluntates. immunitas odia
mala uoluntates & desideria nocendi. te. go
ut ꝑz ex Josepho xuo antiquitatu ī hui ex
tioꝛe ꝙlapsi erant. ꝙ putabant solu ex
teriora nocua esse pcta. & no mteriores uo
luntates nocendi. & ꝙ ꝙtinuip ho ī coꝛde
gerit coīa ꝙ mimicias. odia tristitias. qñ
cuiuꝙ sibi optauit. & desiderauit malu aut
uellet nocere si posset. duo ope exteriori no
mpleat. no permanet. Et illa fuit grossa ex
tioꝛ qui fuit & est no solu coīa sceptuam
sanctam sed ee coīa doctrinam ꝑ. Dauid et
aliozꝫ ꝙphetꝫ genitiu. qui ī plibz locis li
broꝛ ꝙphetꝫ docet & ꝑhibet pcm plg co
fessi ī interioꝛi voluntatis. qñ ī exteriori ope
none. imo exteriozi opano no ē culpa
ī ꝙtinu precedit ex interioꝛi. mala uoluta
tis. qd exa determinat ī. z. smōe. qz sine
dicto eius exteriꝰ nichil addit bonitati uel
malitie sibi actui interioꝛi. te. Ista go ista
hō mandatu exaiunt iudei. Non enim ut
ipi crediderunt ꝙhibent solu exteriora no
cumenta. si illo mandato ꝙhibent omne mo
di homicidij uoluntarij. te ut ī primo no
ludus exta illud exaiam. Non ē mea secta
dicit go dominꝰ noꝰ. Ego aut dico vob. q. d.
Ista iudei exiando mtellexerunt maditu
solu de exteriozibz opibz. quibz vng nocet
alteri ī coꝛpe. si ego dico vob. q no solu sunt
ꝙhibita exteriora nocua. sed exa mteriores
imminae odia voluntates & desideria nocē
di. & exa quozdinatu animi motꝰ. ex quo
solent oriri exteriora nocua. imo & ipsa
ira. qui e. i. p. s. te. u. hic esse nondum
quid ira qñ. qi semper e pcm ex nullis
causis. sed illa dicenda ira cui est

nuc solidu· q; p illu textu· Ctu q· f· s· v· e
ni· z qui dic· f· s· v· v· e· co· z q· d· fa· r· e·
q; dns ordi re· ig· t· rozde solue· ut quisq; tra sat· z tra
q; eplex i· no ostendit· i· exteriori signo, nec exit in
ira prima effim vindicte· Et ista aliqn est venalis z
aliqn mortale pctm· z potissime fit mor
tale· qn appetit· nuisa vindicta si eam
facto no nsecet· z qntu ad ista tra dr qu
tras· f· s· Dicta ira est cu q; rozde tra sat·
z ad eam manifestat exteriori signo p mo
dmationm uocis· ut alte clamado· z tribuado·
Non in predit ad effim vindicte· sufficit dc
minatio· z illa smi licit· pt esse venalis et
mortalis· z qntu ad illam dicit dominus·
" Ctu d· fra· s· racha· i· mrito tra sentie
ut ea· qdam uocis nrordinato· p quig mad
festat· mteidr tra sme illacone determi
te· animalie· Tertia ira est q; mterig co
cipit· z exterig p signa manifestat· z cu
hoc pduit· ad effim· Est aut effus tremo
tumentis pcordio· illatum· i· pone vindicte·
· sibi i· malu· ofusione· a· uehemia· mi
aut nocumtu· est qd sit solo uerbo· Et ideo
qntu ad hoc dicit dominus· qui dixit fri
suo fatue· p ma tra tetes· subis· i· numa·
et sic minuit· dominus p hoc· q; ponit ei ozd
mina pena· s· iudicii· i· quo adhuc dat
lonis defensionis spm· augs· Dicta· i· ma
tor· qz addit sup prima manifestationm· hoc
sic minuit· dominus p hoc· q; ponit ei ozd
spondere salutis· in quo conferut iudices
de pena infligenda· z quo iudicio dam
nari optat· Tertia ira ad huc peior q;
prima· ul· za· qz sup utraq; addit vindicta
mustram· qz mala interiora illata· s· in
malu· nocumtum· ofusione· z irrueniam
alig· z ideo semp· i· ptm mortale·
q; z dominus minuit· p hoc· q; ei ozdinat
dere dicit ignis thene· q; est terra damna
tos· z etna· educeret aliqs· quo possint
illa esse vasa· s· q; go vno verbo· qs sit vas
etne damnationis· ai· in dominus dicit
disa· sup· Multa· z tardi ad credendum·
Et apls· vadit insensati galathe· de hoc
plucim posterius· de ira de uino cohue
lie· Item dicit aliqs· Jacobus dicit· c· in· e
pistole sue· lingua nullo modo potest domare
pt· si igit· peccata lingue essent tam grauia
ut dominus hic minuit· z apls· in· ubi dicit
de omi verbo ocioso· re· et· dis· ho damp
nabit· Ans· spm· augs· i· de ubis dominis
simone iiij· ubi dicit· Ctus non timeat
sapiem virtutem· z diabolum· qui dixit
fri suo re· Cui ergo Jacobus dicit· Nulla lin
gua domare pt· post pauca subdit· Do
mite ferum tu facto es nobis ira tua iusta
i· nemem· minuste dannas· go si nullo mo
do lingua domare pt· ad deu· ferum
endu· est· eo· auctio· qd nob· sup· posito est·
cd domare nt possimus· re· volt augs· q;
nulla pt· ferus· verbis semp· domare lingua·
si pot· dei auctio· qd sup posito· e· nobis·

ad fanum dabit· sollicitudine· z qd nob· inest· ad
ho· sit· fiducia· z q; bona, quam· z qn· apparuis
eis· sit· petm· z qn· non re· dicta sunt· pius· Et hec
" de prima parte euangli· sequit· tria pa· Si offs
" mus tuum· an altare· i· quasgit· de reconcilia
non fris offensi· ubi· ostendone texto ad p
tedentia dicit· dominus· Ille medicus celestis
de cel· ad eras descendens· reperit humanu ge
nus egrotu· z deo illi salutaria tribuit mdi
ta· z precepta· quibus sanaret· docens· i· predi
tis· z non trascendu no fratia· no statue fri
as· Et qz homes pclusos· z nisi eos egnouit
ad petm ipis ve· sta ut sis hoc precepto suade
no possint· Ad huc si quis tis gredezet· ex
nisi mutatis· ul aliude· dedit remediu· dnus
andi quo sublenaret· dicens· Si offers mus
tuum ad altare· re· Ubi muus offerendu ad
altare mtelligitur· ome opus pu deo offendi·
sue sit interius· su sit exterius· ut sit deuoto
rotemplatio· sibulatio· spus· affectio ad deum
z ad pxim· ozatio· pdicatio· correctio fraternae
uitus· elemosina· re· z nihil illoz· e deo
acceptu· nec prosit offerenti· ni ipe sit in
caritate· Caritate aut no habz· nisi quis
suo nimiste leso satisfaciat· a satisfacere volut
" p loco· z tpe optuno· Dicit go· si offers mu
" nus tuu ad altare· i· si qdapz opus bonu facere
vis· erga ad honore dei· z reordatis fris· qz
si tus habz aliquid adsum te· dnus ibi mu
nus tuu an altare· Ubi nond· q; dominus non
tez dicit dnus ante altare· z no dicit re
porta ad dominu· qz nu ho habz proximu bonu, ad designandū
opis· z reordatis fratris· q; fiat eis habet
aliquid adsum eu· rzon debz tollit· dimit
tere bonu gnu· imo illud gnu debz dimi·
z opus illud ad tpus differe· donec pgat ad
reconciliationem fratis· quodo statu dicendo in
glo· no ait effectu· qd eni tertie offertu· mutare
no licet· si aut dnus· si· donec placabilis offerat· placabilis
eum mundus expellit· si caritate prius fuit·
sme qua nemo ad caritate dei pueniet· nisi
illud pa· Joh· mi· Ctus no diligit fratem suu
que uidet· deu quo pt· diligere que no
uidet· pius go caritate premio soluat· q; mun
dus deo placere optat· Et uade prius reconcilia
fratri tuo· qd pt fieri dupler spm· ray· de lu·
uno modo pedibz corpis· z sic debz fieri
si hu pt· haberi pntia fratis offensi· Si aut
no pt· hoc modo pntia ipius re suffugat ad
eu rce pedibz mentis· qd fit qn habz ppositu
satisfaciendi leso· loco z tpe opetentibz· z h;
modo utq; cita uona· que deu absentem
absoluit· z satisfactionem leso faciada sibi mpo
nit· Et sic qd dicit augs· i· de spmone dni· i· mo
te· Cu aliqd tle oblatiu sumis· i· mtelligi
triplex pax· qd· e· ad reconciliationem fratre
dimittendo tlemum spiale· pcipiendo· e· aut
no pedibz corpis· si motibz animi· humilit re
affectu· p sternas fri· ad que terra cogitatione
retras· i· absq; eis· cui munus oblaturus es·
Si fri· pius est· potes ad eu re· no sitato
animo· lenire atq; a gram discordie· neniam

postulando. Qui pius hoc rota deo fructus pgens ad eu
non pigro motu corpis. sed relevs dilectois affectu
atq; mde veniens. i. mitatione vnotans ad id qd
agere repas. offert munus tuu. h' e. medium cōi
ptm ire. qd fugibi amplecti no valet. qui fres
suos despiunt. et eos lesos ad rcordie pacis q
bonū vnotare nolunt. Unde augt. i de fmone
dm. i monte. Cum ergo hoc vnū. i. medium. ut
simplicit ao veniam deprecet. no accipit ma
nis iactare spu niflatus. huiusmodi aut corde rco
ciliatoem a fre queq; hanc medina a petit natā
Quod est certū hoc. q frem hre aliq; vt nos
omnigit tipliat. primo si habeat rea ul' odium
cōm nos. quis nos ai illam iniuria. illam in
iuria faciemus. nec faciēdo causa illi. sed aliq
forte ut fusiones ut sepe omngit. Deo si hab
at rea. et indignatoem i nos. qz iniuria ei fe
cimus. ut qz iniuste cū. et occasio iusq; eam sumo.
Tertio si odiū non habuit. i nos licet ei iniuria
fecerimus. sine ipo sciente fuerit non. q iniuria fe
cimus. In primo tam fris offensi. reconciliatione
quē. et cōsili. et magne pfectionis in hoc. et mi
ti. Unde dicit hic Xpus. De dimittē. non dixit no
ego illi. sed q pr tua salute me. iubet te dns aut
facere. ni offensus sis. et alia. qz por ad diuina
mones. Et nō q i illo casu. no debemus lesi ve
nia petere. qz no petimus. sed debemus nos ex
cusare. et fri suo ostendē q i ei petimus. et q
ipe sine ea iuste cōi nos. nisi forte timeremus
vesile. q huiusmodi excusatio iudicaret ei. augeret
et dementiu fris. qz forte ex hoc superbiret. a
udaciorē fieret ad nocendū. et tue causē huiusmodi ex
cusatio attepteret. q aliqs psonas intermedias
offendente frem. tum obiurgatoem vdentes
ad pius no vagandū. Unde augt. i de fmone
dm. i monte. hic se habz adiuvant nos. ni nos ei
aliq; lesimus. Nos aut adiuvat eū habem. si ipe
nos lesit. ubi no est opus pgere ad reconciliatoz.
Non em vera postulabis ab eo. qz et fuerit in
iuria. sed tm dimittē sunt sicut q a dno sibi
cupis. qd ipe omnibus. Et i quodā fmone de co
rcordia fratrē. qui incipit sic. Dies isti dicit sic
augt. Si dicat aliqs. et ille me lesit. et me
petauit. et no velit vera postulare. qd sic fiendū
Sunt augt. Nolo menaci. nolo dicas. da mi ve
nia. qz te nosti no petasse i frem tuū. sic
tu. qz ille petauit i te. no ni. i illu. Noli
venie ad frem tuū. qui i te petauit. et ulē
ab eo petere venia. debent in me vos ee
alij pacifici. qui illu urgēt. ut a te pius venia
petat. Tu aut pacto esto ignoscē gressq; ex corde
dimittē pacti. si. desipatq; es dimittē iam dimi
sisti. habes admir. qd frias oza go illo. ut petat
a te venia. qz frēs ei nocē. si non petat. dic
dno i oze tua. dne scis me no petasse i illu
frem meū. sed pono illud petasse i me. si vem
am no petat a me. ego bono aio peto. ut ei
ignoscas. Et orludit sic augt. Si d. aliquem
peccauq. vero corde postulemq. si qs i nos pec
cauit. venia date pacti sumq. et qz minime
quis poterit. hoc augt. Si vero secundo mō
quis habuerit aliquid adversum nos. nec est
de pcepto. et ex debito iustitie. ut nos ipm

et ei satisfa
ciam de
offensa

si opibz
offendisti
opet ibi
reconciliare

debes prius offendenti
ut duplici gliam ose
dere vna. qz offensis

obiurgent

verecundiam. si volumus. ut opa nra sint nobis
meritoria. et deo accepta. nec oportet q obmit
tis ombz aliis actibz nris. eu nob reconcilies
actu. ul' voluntate pm modu quo dm. Unde
Xpus hic loquens i pso dei. dicit vade prius
reconciliari fri tuo et tc. Ego libet. et pparē.
et libenē honorē mei patris dapnū. et labo
rez expecto. dns seruos. tm. ut vos d aiam
veniat. vade go ut spas. qz plg diligo co
rdia filioz meoz. ul' fidelium meorum.
qm munera. qz munera homi nllm faciūt
deo lucre. Caritas aut dilectoz dei gliam oput.
Et utrez sinit. Ere a discordantibz atque no velit
sanctum. hmc go intendit. qntū sit malū dis
cordie. qz ppt hoc illud abiecit. p qd culpa
relaxat. Et subdit. qm dm hoc fideles ali
qua dissensiom habuerint. inuicem oztz no
suscipit. oza no exaudit. ut deo velit ea dare
fidelium. qm dm me se fuerint inimici. Et
unde dicit. qual aut pressit offensio. talis
debz sec reconciliatio. Si cogitatu offendisti co
gitatu reconciliare. Si ubis offendisti. ubis re
conciliare. Sine em prius omittē eod mo
do de ipa pma agat. Si aut ille no stat
aliquid habuit aduss nos. et qz p mineā ue
lozē a factoz auferē. primo qd sua ē. sic
honoz ul aliqd aliud bonū. i. ho tenet ei
satisfacēdo hūe vsurpauit. hūe id ad ho. xiiio. Rō
dicte ombz debet. Et augt i epla. ad macedō
Crudelis pena cupiut sibi hoēs vlcisci. et id
qd pr sibi omissū ē possidē. pessimū genus hoim
comeruas. Si em res aliena ppter quā petim
est ei rddi possit no rddit. no agit pnia
suffic. Si aut vexatoz agit. no dimittit pr
catu. n vsurpatoz ablatu. Dicet aliq. quid fa
ciā si peto veniā. et no vult dimittē offen
sa. Dicit augt. quodā sermone dicens. Si du
isti ex corde tuo fri offenso. vera humilitate
et caritate no ficta. dimitte im. et ille nolue
tibi dimittē. noli ee sollicitus. sēzu assit abz
habes dnm. cōsilio tuo debes. cui rogasti. no
luit tibi dimittē. metuella dnm amittez. et
q te dimisit dns. si pr exigat fenus. Est dubiū
an superior teneat cone illis pcepti a subdi
to que minuste a. nidebite lesit vera petē.
Dicit augt. i pdi sermone. Quit pone humilos
p ordine scli huius. a quibz si petamus veniam
extollit. i. superbia. et subdit. durez vide. ut
subiad. q si dnus hō petat. i. frem suū. nos
te litigando. minuste tendendo tc. q dicat ille
ille. Ignosce mihi. da mi venia. no qz no debz
facere. si ne ille intumescat superbie. quod go faciat
dominus. sed oculos dei pertineat eū. et si no pt
deū suū. qz no ozat da mi venia. blande
tn illu alloquit. blanda em appellatoe nocie
e postulare. et i pdicta dicit. qui nūq; dis
pluit diu iuba dicit repellit. si ee vos ipm
modi. qd exacerbasse sentit. no a vob exigit
ut a subdito venia postulet. ne apud eos
qs opter esse subiectos. sed minus sentiat
iudicatus. vindicte euangelice. aiam. Ex quibz pr
cipue superior reconciliare debz sibi subditū. et

quo non oportet ire Ge dñe septa agam vim.

Dñica septima p̄ pḡs Evāgl̄ secūd vñ.

In illo tpe. Cum turba multa esset cū ihū nec haberent quid manducarent. Cōuocatis discipulis suis ait illis. Misereor sup turbā. qz ia ecce triduo me sustinent. nec habent quid manducent. et si dimisero eos ieiunos domū suam defecerint in via. Quidā enim ex eis de longinquo venerunt. Et respondebunt ei discipuli sui. Unde istos possit quis hic saturare panibus in solitudine. Et interrogauit eos. Quot panes habetis. qui dixerunt septem. Et precepit turbe discumbere sup terram. et accipiens septem panes gratias agens fregit. et dabat discipulis suis. ut apponerent. et apposuerunt turbe. et habebant pisciculos paucos. et hos benedixit. et iussit apponi. et manducauerunt. et saturati sunt. et sustulerunt quod superauerat de fragmentis septem sportas. Erant autem qui manducauerant quasi quattuor milia. et dimisit eos. Ite.

Sermo e de eod.

Cum turba multa esset cū ihū nec haberet turba quod manducaret. dicit ihūs discipulis suis. Misereor turbe quia ecce triduo perseuerauit mecum. et non habent quod manducent. Et si dimisero eos ieiunos in domum suam deficient in via. Et quidam ex eis de longinquo venerunt. Et respondebunt ei discipuli sui. Unde istos possit quis hic saturare panibus in solitudine. Et interrogauit eos quot panes habetis. qui dixerunt septem. Et precepit turbe discumbere super terram. et accipiens septem panes gratias agens fregit. et dabat discipulis suis. ut apponerent. et apposuerunt turbe. et habebant pisciculos paucos. et benedixit. et iussit apponi. et manducauerunt. et saturati sunt. et sustulerunt quod superauerat de fragmentis septem sportas. Erant autem qui manducauerant quasi quattuor milia. et dimisit eos. Et

quia non habebant unde illos in deserto saturarent. Nec ipse dominus per se hoc fecit. sed per discipulos. Et ideo dicit. Misereor turbe. Non enim dicit. Misereor discipulis meis. Sed turbe. Quia ipsi non habebant unde illos

septe sportas Qdm bede nab saniat qd supat
apli tollunt ad denoiandu q alnora pfessionis
precepta q multitudo nequit attingere ad illos
pmiant qui gnalem pfi dei diuisionem misera
dunt ⁊ ni turba ee sanam memorat quia
et si sua vlmis nequiunt nec expleze que
de vgmbz dixit apla in audiendo madata di
ne legis ad uitam psequam sempiternam Erant
aut qui man qi quatuor milia s. viri exceptis
mulieribz ⁊ puul qui i lege no numabant
et dmisit eos ⁊c

Dmica octaua pegina ewāgl̄ sc̄d vij

Et illo tpe dixit ihc discipul suis Attendite
a flis pphet qui veniut ad uos i vestimtis
ouiu intrinsecus aut sunt lupi rapaces a fruc
tibz eoz cognoscetis eos Numquid colligut de
spinis uuas aut de tribul fic Sic omis arbor
bona fcos bonos fruct mala aut arbor mala
fructu fact Non pt arbor bona fructu ma
los facere neq arbor mala fructu bonos facere
omis arbor que no facit fructu bonu excidet
⁊ i ignem mittet Igit ex fructibz eoz cognos
cetis eos Non omis qui dicit mi dne dne intrabit
i regnu celoz sed qui facit voluntate patris mei
qui i celis est ipe intrabit i regnu celoz Simo c

Attendite a flis pphet qui ve ad
vos i vestimtis ouiu intrinsecus aut sunt
lupi rapaces agit vsq Inde ewāgl̄
docet dnus fideles filios sibi di
ligenter cauere a flis pphetis ad
e a flis ⁊ pfis xpianis qui ubi obstant deu
et fidei ei negant ⁊ hoc ideo ne flis corrupta
sua uita ⁊ mal moribz fideles alliciat ad
mala Et singulariter amonet eos cauere sibi
ab ypocrit qui ve i vestimtis ouiu i sub silatione
exteriori sanctitatis ⁊ intrinsecus sunt lupi rapa
ces qz interiz sunt plen malo silantes exte
riozem sanctitatem ppt malu finem ut ppt m
ane glam ⁊ laudem laudis aut indigna
ei⁹ adipiscant magnu officiu uel ecclasticu dig
nitate aut aliud utile ut tpalia aliqd aliozum
dapnosum fozte ideo ut familiariozes fiat alicui
mulieri ut ea pclior deapiat ⁊ hoc potissime
amonet dnus fideles quod filios ab omnes hu
mes ne ab eis seducant aut fallant Item qdam
hetici ut faciliu sint capere silantes ex
terius sanctitate ppt hoc ut flam doctrinam quam
i corde tenent nec fideles facilius habita oppor
tunitate dissemineti ⁊ qua eis no tam facto
nocerent nisi sibi ⁊ iusti reputarent Et ⁊ non
du qd hic p omes fm Crisostomu intelligut sed xpi
ani Et p vestem ouina intelligut exteriozes
opa de qbz bona qd ad xpianos pmiet dum
fiunt mundione bona ut ozare ieunare ad
elemosinam ⁊c ad exteriu ⁊ hmoi p rapa
citatem ad luporu nutrimta intelligut exteriozes qui
hetici i corde tenent ⁊ mundo priua exteriozes
di simplicium fidem Ea go dnus a prima evangly
dicit Attendite a flis pphetis ⁊ qi dicit attendite
⁊ diligenter cauete a flis pphetis possunt hodie
ee qui ve ad uos i vestimtis ouiu intrinsecus at sunt
lupi rapaces i qui falsam suam doctrinam ⁊
venenosam ⁊ pernitiosam voluntatem den
dum
piendi uos corrumpendi fide uitam more luporu
insidiose absondut ⁊ corpe mitunt sub q
busda similitudinibz ⁊ apparentijs exteriozi
bus ppl⁹ ⁊ fidei notitie possint Et non
dicit dnus attendite i diligenter obseruate
et cautis cauete a flis pphetis p qd significa
tat qdam difficultatem i deprehendendo
eoz astutias fraudulentias qz sub tpli si
mone boni nituntur absondere Ipsa ⁊ rei
ositas xpiana qua stant eo qd sacra nobis
tum sumut ⁊ se xpianos nomant ⁊ sub
xpianitatis nomine ⁊ sanctoz ptuparise ad
os se ostendut ⁊ fidei stant ut sint ve mi
mi ⁊ ex hoc sunt fidelibz magis periculosi
qm gentiles aut aliaz sectaz infideles
qui sunt fidei manifesti hostes qd qdam
e fidelibz ab eoz decipiombz sibi pcaue

Qrda est qz ad fremmentu siue errozis
uerb ⁊ aūtibz sacre scripte quos male in
tellecti ⁊ expositi utunt ⁊ ex eis cont
catholicam veritate suitate sua hetica
fundare nituntur ⁊ quez tam apte qz
no solu simplices sed etiam aliqui doctos mi
si diligentissime attendant deprehendere posset
de ist duabz silationibz loquit bis dicit
xpi de ri d d Ihema ew regitant habe
nomen ⁊ sacra xpiana ⁊ scriptuas ⁊ pro
fessionem magnu doloze facit i cordibus
piozu qz multi volentes esse xpiani mi
coz roborates ⁊ assertiones hesitare cogu
tur eta magni ⁊ aliquituliu fugiunt ex
uidens diabolo tepida demoniu deseri et
nonne liberant medicatores curare seg
liadnu hetices monet qui sub xpianis
verabulis doctrine resistentes xpiane qd
futuru esse sciens dnus Nond hoc dicitur
tedite a flis pphetis hetices sed a xpianis fictis
qui ve ad nos d uestimtis ouiu hoc e e ⁊ figu
ra sue religiositatis xpiane qz nemisera sunt
lupi rapaces qz sunt a vitate fidei ve
tui ⁊ sunt xpianoz latentes psecutes

Cetera coz silatio exteriozis simplicitatis mo
renue abstinere ⁊ omnisse fictis appi
ut piratas coz p huiusmodi exteriozi tectu essi
cans suscepant ⁊ simplicium mentes mi
tu nisidiositate lupina ad se rapiat Et
ideo ut dicit dnus Cauete sunt lupi
rapaces qz rapacitate zelant depsindo
rodendo usqz quo nocendi optatu mu
mant ⁊ nec eam apiant dope exteri
oris Sequit a fructibz eoz cognoscetis eos
qi dicit dnus Cauendu hetica ut suam
malicia otegant ne a catholicis facilius
cognosci possint uestes ouinas i simpli
tatis mentione ⁊ sanctitatis exteriozes ap
tias fallant assumat sicut lupus ex na
li sua industria facit totu posse ne agos
ti ⁊ angsti ad ones dependendis veniat
hi a fine e eg eos i exteriozibz opib
q sunt nudita interiora dispositionis qz
nus ew sua malicia i corde absondat
⁊ exteriozi pez simulatam sanctitate aut
aliam ypocrisim absondant duc time

latere non pt · qñ erupat t aliq° signo · per
qd se pdat · Etñ fiat vr ul' miqua pot'
tgms sic absondi · q fiunu no emittat · sic
silator ue diu latere pt · qñ ul' iboul' ope
ut signo · ul' ex alia tlium vrsum · a' aliqui
bz nrodsmans · silatore se ostendat · Ne ois
arbor qui no facit fom bonu grandet · et
mittet · i ignē · hic dnūs ont · q si vponte
hēna · z alii sicñ xpiani · nō putrent · i hor
mundo · sron in pte hr' etut minuies a pe
na · qz ois az · q n · f · b ex · z me · i ig
nē · z p hor dnūs simplioēs cōsolatur ·
ut ait Crisp : qui de hor solent cōn deum
murmurare · q mpios · z malignos bnes ·
alios · corruptores · no punit qñdu exteris
appet · i uita pnti : sed eos sepe pmittit · et
impune magna mala facere · vnde Abu
nuch p° cogrit · ppha · de dno · d · Cur quare non
respicis sup miqua agentes · z tacens deuora
te mipio iustū fm ore se · z fm d ps · Pela
gius sup miquos pare pctor · iudeus fideles
qz bonū cōsiderantes aut audientes malos eos
esse tribulantes · neq; qm impune euasuros ·
cōsimos · psentes eor · seruit · sic supbit est ·
letabit' · iust' cū uiderit vindictā · cū uiator
ascendens iust' audit horrendā imminē malor' pu
nōne · tūc ipe · ab immundiis sceler' one
bit · z letabit' de hor · q uidet a pctis · z tūc
explanatione sanguis · i · pcti · ul' pene alios ·
ab omni iniquitate lauabit manu suas · Qn
ist' ubiq; dñs sunt tūc nōnda · primū · q ·
arbor q no affert fom bonū grandet · et
i ignē mittet' · i · homo qui no facit opa
bona morietur · z damnabit · Qn aut ille
qui bona opis fom facere nolut · dicit' ar
guendo · z i ignē mittendo · quid end nō
bit ille penar' · q ul' puse agendo · ul' eos
putando · pessimū fructū attulit · Credo sñ'
i pdurt' ubiq; dñs · q dicit eos grandedos
p mortem · z no dicit qd grandent · z ly
ideo · ut homes ip sint parati · ut q̄ndq; hō dns
repetat aiam de corpe · sciens eā vadit i mag
dm · pr' end metuendū mortē · z metuendi
hore mortis · debent haec facē p̄m illud ostiū sa
pientis eccl' 6. · Non tardes ouertī ad dnm · z ne
differas de die i die : Subito eni ueniet ira illius ·
z i tpe vindicte disperdet te · Tertio nōndū
q notauit · i pdicto tertio duc miistro penar'
una · e pnal' exhalat' ignis intrudis · qd nōt
p exeūdi · Alia · e · pena pena sensus · i ignē
infernale · q nōt' · ni dicit · i ignē mittetur ·
vnde Crisp · Si qs aut diligenti' inuestiga
bit · duc pene sunt exeūdi · i ignē mitti ·
cum em obruendi · i ignē mittit · ar' a ig
erendit' omis · q exensio diffusior pena est ·
ignis aut' ignē · ychene abhorret solū · sed
ego dicit Crisp · Casū illius glie · mitto maiore
pena ychene · ee dico · Et subdit Crisp · Nō
tollerabil' quide pena · i ignis ychene · sed
si qs mille ponat ychenas · nichil tle dicit ·
quale · e · a beo illa gla diuine pmie · finale
exeūdi · z odio habeni · a xpo deo · Sequit' ex
fructibz eor · cognoscet' eos · vehementio hor

ad tpm immediate precedente · s · q ois arbor · que
no facit fructū bonū grandet · z i ignē mittetur ·
hoc · e · sensus · q licet · utriq; posset · q · i seculo hoc
ex opibz suis no plene cognoscent · hōnes · vpon
te · z pseudo · pacto xpiam in pnti seculo ex fruc
tu · i · ex meritis opis · suor · manifeste cognos
centur · quales fuerint · z hoc tūc · qn cōmedet
fructū vie sue · suis q̄ tribulis fruēbunt · pdicit ·
ubi beda · qz uias sibi nguidi noluerunt · ut
innuerent · deprecatur meritis quor · suar · ut
melius possint · Ergo qz vponte · z hēna dignis
meritis suis mala opibz patent · i cospectu mul
tor · deputū sunt · q dicto xpe tre dicit ad eo
solationē nostrā · q · z si · i pnti eos latuerint
tm · i uita futura a fructibz eor · cognoscet eos · i
ex finalibz eor · p̄mys · z tribuendis · q fm tuas
immediate precedentes sunt eor · velud mutuū
vino vitis arbor exensio · z i ignē trāsmissio
infernale · q dicit xpe · Qd sic videbunt pue per
tatores exultabit · z gaudebit tot · vtm · cu Cassi
sup illo ps · Cū pierunt peccatores nideb' · dat ·
duplia bone nostre · gaudia simulant · primū ad
senserunt · i quib' fmt · tribulationibz collocati · de
inde cū viderint penas pctor · exultabit · am
plig · ab eis se supplicio liberatos · sic end qua
dor · gratie attributi muner' · qui suscepta fuerit
adustitas penal' · Ideo q̄ cū dicit q̄ nec tredis
penalitatem · tūc octo iudebis · plo letaberis · sil
digne pendis · te · i · suma beatudine p gram dn
collati · et eternē · impiū · z tuā uita exaltatū ·
z sup̄ cedros libani elevatū · usq; ad p̄sidium
misericordie depressū · z detractū · Ecce finis impii glo
sicere nipsum fecisse · z exaltatū fuisse · nō
ad honorem · s · ad eius vanitatem maiore · z qp
eius gla · p̄fecta · z nuda p̄sumptus · hr' elevari p̄mittit ·
ut ipius irrepabil' ruina finalr' demostretur ·
qn tñ arbor · q no fert fom bonū grandet
a fra vacuand · z i ignē mittet' · Et sic a fruc
tib; eor · cognoscet eos · Et qz dominus sepius dice
bat · qz ex fructibz bonis cognoscit' arbor bona
z qz sic ex opibz bonis · cognoscit' bonus ho · posset
aliquis credere · q tña opa bona ex quibz nos
tezet' homo bonus esset · dno nro dicit · Dne
Dne · hoc tollit xpe nr subdit dicens · Nō oīs
qui dicit nr dna dne · mittit i ignē celor ·
Unde augt i sermone dn i monte · Non ergo
putemus ad illos fructus · de quibz sup̄ diximus
ptmē · si quis dno nro dicat dne dne · ut ex
eo nob arbor bona videat · s · illi sint fructus fa
tere voluntate patris mei · qui de cel' · unde se
quit · Ex qui fiunt volū · pa · mei q' de cel' est ·
mittat i ignē celor · unde hylarius · Celestis
em regni ianua · obedientia voluntatis dei · non
nuncupatio eloquiū est · Et dicit h' Crisp · Hec
aut sit voluntas dei · ipe dominus docet · cū Joh'
dicit · hec · e · voluntas eius · qui misit me · patris
eius qui vidit filiū · z credit · i eū habeat vitā
eternā · Credulitas aut' verbū · z ad confessionem
nomis · ascendit · z ad actū · Tanu go no · o sufficit ·
a no visitet · p̄m ubi opi · no mittit i ignē
celor · ul' sic dominus i illo textu · Nō oīs qui
dicit nr dne dne · re · ont · q · sola fides non
sufficit homi ad salute · qz fides sine operibus

mortua est. Iacobi. Dicat go. ꝛc. oia q̃ dicit mihi dne dne. i. no oms qui habz vera fidem i corde. z nõ hoc ostitet. eam ore. introibit i regnũ celoꝝ. Nã fides ẽm nõ sufficit. ni ena assint opa ad fidem pmissa. ypocr. ꝑ subdit. Oz qui fecerit voluntate patris mei. qui i cel' est. ipe intrabit in regnũ celoꝝ. Iste em qui habet veram fidem xpi i corde. z ea confitet ore. z nõ hz opa bona ad fidem xpi pmissa. z matie qui obsunt mandata dei iste introibit i regnũ celoꝝ. qz aut dixit dominꝰ. Ei vis ingredi vitã serua mandata. Sequit dñica xi.

Dñica nona ꝓgnatis ẽuãg lucꝰ 16.

Hec illo tpe dixit ihc discipulis suis. parabolã hanc homo quidã erat diues. qui habebat villicũ. z hic diffamatꝰ e apud illũ. qđ dissipasset bona ipius. z vocauit eũ. z ait illi. Quid hoc audio de te. Redde rationẽ villicationis tue. Iam em non poteris villicare. Dixit aut villicus intra se. Quid faciã. qz dñs meus aufert a me villicationẽ. fodere non valeo. mendicare erubesco. Scio quid faciã. ut cũ amotus fuero a villicatione. recipiant me in domos suas. Conuocatis itaq; singulis debitoribus dñi sui. dicebat pmo. quantum debes dño meo. at ille ait. Centum cados olei. Dixit illi. Accipe cautionem tuã. z sedens scribe citoꝫ. quinquaginta. Deinde alio dixit. tu aũt quantum debes. qui ait. centum cadi tritici. ait illi. Accipe literas tuas. z scribe octoginta. Et laudauit dominus villicum iniquitatis. qz prudenter fecisset. qz filii huius seculi prudentiores filiis lucis in generatione sua sunt. Et ego vobis dico. facite vobis amicos de mamona iniquitatis. vt cũ defeceritis. recipiant vos in eterna tabernacula.

Homo quidã erat diues. Sciõd' q̃ illa pabola fm̃ Ieron. de Iuda adhuc indiget. ut p eã intelligat. q̃ sicut dispensator fidelis familiaritate debitoribus dñi sui. ꝛc. ꝓpter ẽ i domibus illoꝝ. q̃ sicut vsuris ꝛc. Hic homines huius mundi. si de bonis sibi a deo traditis. ad dispensandũ. demit pauperibus xpi. ꝛ. de domibus eoꝝ. q̃ sunt recepturi in ẽ. v. Ibi pauper spũ. quoꝝ ipsoꝝ est regnũ celoꝝ. dicat igit. Ho qui erat dues. p hoc istũ debemus intelligere deũ. qui duos est singulariter. qz ipius sunt celum z terra. z oia i his ventura. Iudex. pi. dñs e terra z plenitudo eius. oz. ter. z vni. qui habent i eo. qui habebit. villicus fm̃ beda. villicus e gubernator ville. sui. dominꝰ villa gubernanda vnusquisq; hominum aut ta pene quã singuli. z omnes que domus habet dispensatoz est. Si hic filius ꝑ hominum accipit. seu dispensatore. z sic quilibet homo est villicus dei. eo q̃ ipe culibz hominibus mittit gubernandas. z ad voluntatem dñi sui dispensandas tũplices dotes. s. fortune. corpis. z ãme. z ea hoc ut ambrosius disserit nos no esse dominos. Si pecunias suas alienas fructuarios. z eoꝝ illos qui dicunt ego sum dominꝰ meus. fructuarius. Dicat ergo

optimo quidam erronea mortalibz auget fama. et minuit bona. Ea nõ ẽ optimo estimãda q̃ ea q̃ possidemus i usu vite possideamus dñi. z ideo ena oportune ea applicemus. tanq̃m bõ papuas. Si contra est. Non ena nos ut dñi i ista pueri collocati sumus. q̃m a nobis tanq̃m hospites z aduene. quo nolumus. z quo tpe no putamus deiam. et quo tpe no putamus. Deus nus loquitur. i breui fit mendax. Ego quidẽ ea nouit te esse dispensatore alienaꝝ. z misereri usq; et breuia ura tibi ꝛcessa sunt. Aperto ergo ab nõ dño fastu sumas. humilitate. z nõ despectam villicis. Et hic diffamatꝰ e apud illum. qđ si bona ipius. Cum fecit vsum. q̃ hoc male utentibz. que eis a dño cõmissa sunt. siue sint bona fortune. gre. ul' ne. dissipat enim bona fortune. usurpando sibi aliena p furtũ. p rapinã. usuram. a' ea q̃ male expendo. i luxuria. i crapula. Sepe nãq; audiuit. q̃ hoc huius mundi. z marie eme missi. quibz sunt tradite dñe ad expendendũ in pnis opibz. fecit. assumit eos. illicite. z superflue. cõtra voluntatem dñi. tradentis ea eoꝝ dispensanda. Dissipat bona ꝓpria. eis male utendo. vbi. s. inanit. pulchritudinẽ. Et sic de bonis aie. Et vom. e. z ait illi. Quid audio hoc de te. reddere rationem villicationis tue. Iã enim villicare no poteris. Ipe ad me venit dñs meus. qui mihi vsuras. ꝛcias. ꝛcias. ꝛcias

om no ait amplius tepꝰ meredi nec̄ pmeridi · fodē no vales medicine evubesco · Considerad' q; d alia uita nr̄ aiā pt̄ bona opari quibꝫ mer̄ ad gliam · z quibꝫ mereat · nr̄ pt̄ mediare · i · orando obtinē · z vena petroꝫ a augustino glie · apari quid' non pt̄ · qz tpalis uite pnt̄ vpatur esari · Alia vero uita scz fiiōrū filiꝫ ē hyemi · z q̄ quibꝫ ampit̄ qd hic acquisiuit · pt̄ qd salomō hortat' hyeme pigr̄ vꝰ · Vade ad formica o pigr̄ · z dispice sapiam · q̄ nō habeat duc̄ · nr̄ preceptorē · pat̄ d esurie sibi nāu · Et Xp̄s dicit · uita pnr̄ habz ēnaū mandatorē · fiiōrū vo solatium · Si michil opuꝫ es hic frustra d fiiōrū spacium nichil pt̄ anima d fiiōrū orando · meditare · qz no dabit̄ · nisi quid hic meruit · huius signū sunt fatue virgines · q̄ petentes oleum a prudentibꝫ vpulse sunt · z petentes ut ingrederent · ianuas celestes · vpulse sunt dicente eis dns · Amen dico vob̄ · z festino nego · z fuiti cpuloni · negata fuit gutta aque · Dno quid faciam · qz sp̄ aliqđ tolloz ab hac uita p̄ morte · distribuā de facultatibꝫ mei · debitoribꝫ suis debita dimittendo · ut ni amotꝫ fuero a villicatione · i · nō p mortem subito fuero a pnti vita · i qua sola hō pt̄ mereri · z demereri · eripiat me · domos suas · i · ut p eoꝝ merita · z suffragia · eripiar · i mansiones celestes · q̄ pauperes sunt · Dicit em glosa · re vere · ygnu · dom̄ pauperes est · z dicit dom̄ gp̄ dubitate · primoꝫ · unde pb̄ xim̄ · In domo pris mei mansiones multe sunt · Ira debet · quibꝫ hō · i pnti uita to gratie · quo · d fiiōrū no poterit · meri opari dn̄ · obtinē aliq̄ bona ea petendo · z orando · z eo debet sibi · d pnti uita · q · e tpe meruit · quidē · ut tue · eripiat · p nr̄ā q̄ gessit · in corpe · primo · z mereatur · Respondeo ena de pnti uita · e nōie · q̄ nullibꝫ hoi sunt tres ville commisse · s · mundo · q̄ ad temporalia · corpꝰ · z alia · quoꝝ fructꝰ debz dispensare · ad honore dei · Corpꝰ nāq̄ sum debet rōnabile exercere · vigiliis · ieiunijs · z ceteris laboribꝫ · p deo assumptis · z te sanctis · exercendo · pulcher · e · certa bō · eoꝝ sunt opa me dispensata · Si vero homo corpꝰ · q · labores sustinē · no vellet · a · no posset · quo ad modū hic villicꝰ · qui dixit · fodē no valeo · tm bona aie · salter · salubꝫ · intellexit · voluntate · z memoria · extraat · diligenter · meditando · i · lege dei · dei amando · z oīs · spūs · amicos · z inimicos · deuote orando · ut orationibus · meditando · impetret · apud deū · q̄d laboꝫ · efficere · no potuit · z si meditare · erubescit · ut hic · villicꝰ · qz · no forte sit · deuote · oratē · nr̄ sit · meditat' · d lege dei · z sic de alijs · spualibꝫ · tue · prudeat · sibi · de bonis · et fructibꝫ · mille · dn̄ · sui · s · laxiendo · elemosinas · de bonis · tpalibꝫ · Opa em̄ · misericordie · roseant · ad salutem · z introitū · regni · sue · sint · corporalia opa · misericordie · spualia · q̄ · q̄ salomonis · gressu · ad · sua · seruꝫ · sunt · duo · hostiola · de · lignis · olivarū · quo · scr̄ · q̄ · oleū · enim · significat · misericordiam · ut · sit · sm̄ · xxv · de · iv · aut · vii · q · m · se · quid · sanat · aliqn̄ · cui · diuites · huius · mundi · male · assumentes · bō · sibi · dicit · timore · mortis · quia · dns · i · misericordiam · z · ad · cognitā · de · uita · futura · fodere · no · valeo · i · ppe · laborē · z · pmia · no · possit · sufficiēt · de · pris · z · venie · ad · vitā · eternā · erubesco · q̄ · venatu · debz · ee · huius · mundi · diuitibꝫ · pereze · a · pauperibꝫ · z · elemosis · sustentatis · z · no · expendē · eis · d · bonis · tpalibꝫ · Deus · quid · faciā · q̄ · bona · tpalia · eis · distribuā · ut · ni · amotꝫ · fuero · a · villicatione · s · p · mortē · vel · tpiat · me · d · domos · suas · i · p · eoꝝ · merita · z · suffragia · tpiar · d · vita · eternā · Cum · ibi · sit · dedo · con · itaq; sm̄ · s · q̄ · pauperes · q̄m̄dūp · iusti · sint · debitores · dei · Con · ibi · s · dedi · p · q · d · d · m · at · dñs · c · dna · oleū · sm̄ · Beda · Cados · gerē · amphoras · leme · ottinas · tres · vnas · dixit · q̄ · illi · ac · tm · t · Caute · e · misericordie · q̄d · sit · ad · tutela · de · cōtactu · de · biti · p̄pa · manu · supplu · q̄d · alio · nōie · exoḡpbri · debitur · Et · se · cito · dixit · cito · q̄ · opa · me · tale · vite · impēdenda · sunt · Quasi · z · veni · pdit · z · mihi · qui · pauper · molesta · mora · sustinuit · et · scribe · q̄dragenta · z · sic · dimidia · pte · anna · dimidia · tui · reddito · ei · dimisit · deinde · alio · dixit · tuq · d · q · a · c · re · tibi · Chorꝫ · dia · a · chora · q̄d · est · mons · q̄ · mansiō · chori · q̄ · mōs · videt · z · con · tinet · tignita · modos · sm̄ · vsi · vi · ethno · aut · il · ar · li · c · z · sicri · lxx · z · sic · quota · ptem · debiti · dimisit · ei · z · tau · vel · mictat' · hic · uident · mutuā · duo · repugnantia · s · aliqđ · de · villicq · mictat' · q · dns · eū · laudauit · Sg · dd̄m · q̄ · dns · eū · laudauit · no · simplr · si · sm̄ · quid · Tua · ut · dicit · glosa · non · laudauit · eū · de · fraude · si · de · prudentia · qua · sibi · pudit · d · posterꝫ · Unde · licet · d · se · habuerit · aliq̄ · vituperabilia · q̄p̄ · q̄d · e · villicus · iniquitatis · dicti · prudenter · in · modo · pt̄ · d · exemplo · bonorꝫ · tractꝰ · Et · dicit · Quasi · villicq · que · domus · de · villicatu · eicerit · illu · laudant · domus · de · villicatu · eicere · illu · laudant · dns · eo · q̄ · sibi · p̄spexit · Ita · in · oīb̄ · debeq · sibi · ad · imitandū · Non · em · e · i · aliq̄ · dns · fraudē · fraus · ut · de · ipa · fraude · elemosinas · faciam · Subdit · dns · erā · ille · filiis · dei · ut · intelligamus · si · laudā · potuit · ille · a · dno · qui · fraude · faciebat · quāto · amplius · placeat · deo · qui · sm̄ · eius · precepta · opa · illa · faciut · Et · prudenter · fecit · si · quis · prudenter · no · prudēs · sit · iuxta · illud · vsus · no · se · ē · a · sarte · egit · Sunt · ore · q̄ · licet · prudēs · sit · vita · si · in · pluribꝫ · q̄ · fatua · in · scripturā · no · sp̄ · ampl̄ · i · bonis · sed · aliqn̄ · d · malo · z · sic · amplius · h̄ · prudent · q̄ · astute · z · callide · vt · ait · q̄ · hic · laudat · factū · villici · no · m · se · ē · d · suis · signatis · et · sic · prudentes · sm̄ · sunt · Cruditer · em̄ · habemus · dm̄ · dei · est · unde · si · de · bonis · nob · a · deo · collatis · prudebimus · nobis · facēdo · elemosinas · laudabim̄ · ab · ipo · vt · dicat · q̄ · laudauit · villicū · no · absolute · sed · i · cōparatione · ad · prudentiā · sue · s · q̄ · prudentior · ipse · fuit · ad · fraudē · qui · sanctis · ad · ustrinam · Et · ideo · subdit · q̄ · filii · huius · seculi · amatores · mundi · p · s · fi · lu · i · ustris · qui ·

sunt d̄ludne gre: i gr̄. sua. d̄ hns q̄ primet ad canalia
posalia z mudana facta ar luc̄ qualia. videz
em q̄m multa exrogrāt z adiuuēdunt mi
genia. ad rōquirendas dūas: z q̄m solluti sut
ad nutriendū tazne r̄r. Et raro sunt uisi ita
solluti ad acquirēdū ralesna. Jam seculares hō
mies sepe sunt ualde fortunozes ad r̄sistedū
hostibz sepe bona diuine volentiz. q̄m enim
uisi sunt fortes z riuaspecti ad r̄sistendum
tptationibz. z ad expugnandū demone. Et q̄m
to attenozes sunt multi ad ornadū se ut pla
reant mundo. q̄ uisi ut placeat deo. Et q̄ quit
q̄ sit raro. q̄ filii seculi magis sunt astuti z fer
undi. Z qualibz z carnalibz factis. q̄m filii luc̄
Z spualibz. Hec q̄ pt̄ esse dubiū. una ḡpt̄ rōnis
nē hūane nē p quā hō q̄nior ē factus ad
mala. q̄m ad bona. Alia causa ē. q̄z bō r̄r
na sunt sensibilia. z eo fortiq̄ mouet aiam:
q̄z homi no mouet nisi cognitu: q̄z ut dicit au
misa dilige possimus. nisi cognita nec q̄m:
sensibilia aut hō. magis sunt cognita nobis
q̄z priua sua. Spualia uō nō sic. Q̄n sme
dama pabola ad nram salute z studiosam
adaptat. Intento em dn̄s sut nos exēplo illi
ullia mudare ad opa pietatis. suadens ut nos
faciamus sicut ipe fecit: q̄ prudens se amouet
ab offic̄o sent gram debitoribz dn̄i sui. ut eos
postea lyret grosso. Ita z nos senectus. q̄
mors no tardat. Debemus de bonis nob cō
mendatis a dño nro. elemosinas facē paupi
bus. ut p̄ morte eoz. meis tribuam in
glam broz. dicit go Et e. d. v q d. q pdicta
sunt. pabula dicta sunt. Q̄z nūc expsse
dico uobis. facite nob ad vram utilitatē
amicos de mamona iniq̄tatis. i. de diuis
iniquitatis. Et nō q̄ simp̄ dicat. Vō solū di
cit dicit iniquitatis. q̄ multe acquisite sunt
de illis em no ubi domus elemosina fieri
si saltem sint ad quā p̄meant. Dicit enim
et vxe mee. Deus offert sacrificiū de sua
pauperis. q̄ qui victimat filiū q̄ offert p̄ris sui
Q̄z sim eiusde. mamona iniquitatis dicit di
ne. ut uobis habeant. q̄z si male z iniq
te sunt acquisite fiant. i. de eis iusticia eis
ēsistendo. Q̄ uō dicit no sint male acq
site. nullius dicit mamona iniquitatis. p̄
sim simp̄. q̄z no vere ē sic dicit. z plene
pauptate. Non em sanat hoem. nisi sanus
faciunt. Deo ut ibid̄ dicit ex eo. q̄ iniqui
tatem. Deo ut ibid̄ dicit ex eo. q̄ iniqui
tatem sentiunt spem h̄ere. Unde ipe confidit in
virtute sua. z in multitudine diuitiarū suarū
gliant. Tertio q̄z sim ambo. Tentant alias
naturas q̄ cupiditate. ut helmig fiunt auari
ne. q̄d valoz sunt. Exēplo sim basilium
et hor. q̄z sicut arguit iniquos ēm a pte
creatoris. iniquos acquisite sunt. Sic uō sim
Theophilus. sicut pius iniquos diuinet. q̄ nec
em iniquus est diuine. Unde dicit quod pau
peres. Sexto. q̄z sicut male expendituri
t emassationibz. d luxurijs. z alijs supez

et cetera usque ibi te

fluus. Septimo. q̄z p diuitias multa omittuntur
nunqua. senissima em̄ iniustitia huius seculi
huius pollet. Octauo dicit. quando migrauerit
i. mortuus. q̄z inequale possidet. ut
q̄ de se moztem. re nos m. e. ta. i. p sua
muta z suffragia. impetret nob apud deum
finalit vitā. i. vitā eternā. Unde greg. in
omē. Q̄z nos pauper diuitis eterna tabernā
cula arguimus. dantes petere debemus. q̄z pau
pes pones munera offerimus. q̄m egenis do
na largim̄. r̄r. Et de dñica luc̄ xix. r̄r

Dñica decima p̄ces vsq̄ ḡ luc̄ xix

Quum approximasset ihc. ihrlm. vi
dens ciuitate fleuit sup
eam. dicens. q̄z si cognouisses
z tu quidē. i. hac die tua q̄
ad pacē tibi. Nūc aut̄ abscon
dita sunt ab oculis tuis. q̄z
q̄z uenient dies i te. z circūdabunt te inimi
ci tui uallo. z circūdabunt te undiq̄. z ad
terram p̄sternent te. z filios tuos qui in te sunt
et non relinquent in te lapidē sup lapidē. eo
q̄ non cognouisti tp̄ uisitationis tue. z ingr̄s
sus i templū. cepit eicere vendentes z emen
tes in illo. dicens illis. Scriptū est. q̄z domus
mea domus orōnis. vos aut̄ fecistis illā spelūcam latronū. z erat docens cottidie
in templo. r̄r

Sēmo. e. de eodem

Quum approximasset ihc. ihrlm. vi
dens ciuitate fleuit sup eā. dicē
pauz. ozdui. e. misias. q̄ eoz
affectu. q̄ passionis desid. et ad
misias. actiones. z zelo diuine glie eos
monet. z de utq̄ illoz saluator nobis
exemplū dedit. i. p̄ncipiū. In eo p̄ma
pte describit affectū. q̄ passionē sup ciuitā
tatē. Unde dicit. Cū approximasset ihc
ihrlm. videns ciuitatē. s. i. qua diu viguit
cultus diuinus. q̄ fuit famosa laudibus. potes
sima ciuibus. affluens diuinis. deliciis. habundās
diuinis. pulchrima edificiis. fleuit sup illā.
cū q̄ mala culpe. q̄ ibi multi fuerant
ni. et. q̄ mala pene. q̄ futura imminebāt
di. si ego. mala ia dicta. si mīlitudinem
pteritoz. futoz. z magnitudinē penaz. q̄
imminetiū. z tu sp̄ flēs inuad. Et q̄ hac
die t. q. ad. pa. i. i hac mudana pspitate
ad modicū tpe deceptus. faces voluptatē
tuā. z ideo gaudes. q̄z no vides imminēa
mala. q̄d immittet tibi subitō. Hec autem
abscondita sunt ab oculis tuis. sic verū ma
la. pne. nisi pñtia. q̄ntas sanat ne videat. i.
p̄meat. sicut edificatas. z sicut ciuitas ihrlm
si cognouisset mala fleuisset utq̄ poti
q̄m gaudia finisset. sicut aia penite. sic
sideretur strato culpe sue. z i seuitatem
lutz. z fletus. strato penaz. misit ipa
meito planget semetipam. si pñs pspitas
z amor mudi. ac delectatio peti. z cetera
similia. tollunt mortē repentine ossi

uiaom tollut timore structi iudicij dimi tollunt ei⁹ cōsiderationē acerbitatē penarū nīsi mi. Tzua ve di te. z nu. te. punitat dnā destructionē ruinatē ihrlm. q a tyto z vespasiano romanis principib facta ē. Et i illa destructione prima adūsitas fuit obsessio ruinatē. qua innuit dōna cū dicit. Et nūc te nullo. Nullu em est cōmathenarius facta de lignis. q erad dīn solet palagatū. eo p de pal' fiat. Romani igr obsidentes ihrlm. tres aggēs circa ea fecerunt. valli. ut nulla ingredi vl egredi posset. Tuda adūsitas cū ē fuit. q immun eis sua prima ciuitatē dederunt. qd subdit cū dicit. Et circūd. te. sic ue. ēm anīs obsiderunt ea. nullū hinc inde aufugiū. Terra adūsitas fuit tanguistias ipis ciuitatis. z to. te vn. tanguistati. ipsi fuit iudiquidilla erat euasionis via. exeuntes ciuitatē machabant i gladiū. manentes i ea fame p ierunt. tanta em erat angustia ciuitatis. ut dicit Josephus. q cōmedebāt corpa filioz. Ciuitas adūsitas fuit destructa ciuitatis. z cūsio. Et ad ultimū. q sciunt te. Ciuitas magn edifica deiecerūt. ad ultimū. Ciuitas adūsitas fuit in duos. omisio. z fi. t. iudeos. qui i te sunt genti. ipi. q pscient ad ultimū. omedo sū missū. Templū adūsitas fuit. ciuitatis. omnia desolata. z no. relinquent i te la. s. la. Et ue. pter. grāl' causa adūsitatis. z destructionis illius. eo. q no tpe vi. t. Tzuo dīm creatōr p incarnationis misteriū. z p pdicatōs officiū. tēpus gratie dignatus ē. que non ēt apīs. si usq ad mortē pseuerāt. Et illa indeore. tenante quidē dōna. Tezo. vnū. d. ayliuis i celo agnoscit. que sunt. z nerī. z uindo. z omnia. plus aut meq no cognouit iudicium. Et ingressus i templū. Terra pris. qua ponit. zelo correptus dns. ne dicit. Et ingresso i templū. cepit eicere ementes i templo. z ven. sup. eū. ait. xp⁹. Et scriptū ē templū. dicit glo. Ingressū dominus urbē. primo templū adiit. dans exēplū z formā eccliosis. ut quotidie ing. primo domui orationis si ē ibi aderat. z p eum inde ad alia agenda negotia secedam. Alia vita domini erat stare. si post mirandū auditū aliq ē unde de quo solo Joh. lo. c. n. de hac ait. ectione. que facta fuit ē tanis palmarū leg ait xxi. mat. xi. z luc. xix. Condīd q sacerdotes sui cupiditate exulcerati. ordinauerunt i atrio templi de familia sua vendito res dicūt. ut a longinquo venientes. q se in ydias deferē non poterat. haberēt i promptu ad epīm oblationis. ne p hoc se possent ab oblationibz excusare. Illic alij vendebant ad templū. qui no habebat pecunia. unde possent emē. alia offerenda. deo. sacerdotes ibi nūmularios statuūt. q sb certa usurā pecuniā tradēt. z licet p accōmodatōne no. accipient pecuniā. olē sēte. impetrabant tñ aliq munera. a. ipsi habit se raptiōs. vendebant. erāt ibi columbe. p sacrificio pauperū. z sic pz. q pcurabat vē auaritie sue. z ex hac negociatione q fiebat i templo. Et ea cōe usuē ibi cōmisse i deprendendā. quando dona. p. mutuo. Et dr. egressus dñe. p hoc. q dñs narrauit mala futura ciuitati. z gens nūciat templū. ut de illo entes. z vendentes eiecit. p hoc ost. q ruina ppe sacrie ex culpa sacerdū fuit. Eusebius quippe describens. q vendentes z emētes de templo fecerūt. q ipo esset sui opis ont. ponde vadix. qdā pdixit pdicōis d. il. Beripru. z ysa. lvi. qz domus mea domus orōnis vocabit. no domus negotiationis. no vane locutus. No spectatorum. Et ideo Augs. z Regula. In oratorio nemo aliquid agat. nisi ad qd fuit. vos aut facistis illa speculum latrū. q ipe no arcebat de cultu dei. s magis de exactione pdi. p astutias exquisitas. ut visū ē supi. Speculū latrū dr esse loca. ubi spolia q rapiūt segregant. z hi seruant sacerdotes de templo ut dicūt fuit. Et dr egressus ē dñs. qz ē deputat nīr pdicatōis vba nr indignis nr ingratis subtrahit. postq discipule vigore eundo pfectū tenuit. domū nostre dñe ont. Ista subdit. Et erat cottidie docens i templo. Sequit euangliū.

Dñica undecima pēt euāgl' luce xix.

In illo tpe. Dixit ihc ad ydam q ipse cōsiderauit tunicā iusti. z asperabant. cetos parabola ista. s. Duo homines ascenderunt i templū. ut orarent. unus pharisēus. z alt⁹ publicanus. pharisēus stans. hec apud se orabat. deus gratias ago tibi. qz no sum sicut ceteri homines raptores. iniusti. adulteri. vel sicut hic publicanus. Jeuno bis i sabbato. decimas do omnia q possideo. Et publicanus stans a longe. nolebat oculos ad celū leuare. sed percutiebat pectus suū dicens. deus. ppcius esto mihi peccatori. Dico vob. descendit hic iustificatus i domū suam ab illo. qz omis q se exaltat humiliabit. z qui se humiliat exaltabit. ꝛc.

Decima c' eodem

Notandū q gregs xx. mor. ponit. q tuor species superbie. qrē domina ta. qs ista. ad quas duas ponit parabola legta. ista. p hoc. q dicit confidebant i se. duo mergi. q aliq bona q habebāt. no ingratiosabant se a deo hīre. s videbant i se ipis. Ego ti. p. Cornu. Quid habes qd no accepisti. ipse a deo ubi dicat glo. z ē aug⁹. Oriendū nemini posse discrezim ab illa pdicatōis massa. nisi qui hoc habz. qd credit. q quidq habet. gra saluatōis accepit. p hoc aut. q dicat. tanq iusti. minuit. q si aliqua cognouit se a deo hīre. hoc tñ meritis suis ascribebat. z tanq debita sibi estimabant. p oppōz suis. cū tñ magis debuisset attendisse voluntati dīne. Juxta. d. apli ad thy. iii. Non ex operibz iustitie q fecim nos. s sm suam misericordiā saluos nos fecit deus. Per hoc aut. q dr assumebant alios. minuit. q quos bonos i qs excellebāt. quos despiciebant. z alios pferebant se i ordine. z ab alios pferri desiderabant. z si soli videri. p hoc aut. q ipse aput se attendebant. z appetebant iustitia. qua tñ no habebant. minuit. ista species superbie. vide to

pluerena habuit de pctis suis · z tm de eis dubitabat d respectu dine bonitatis · qn nr accedat ad alterare p̄supsit aut oculos ad celum elevare: erāt amassēs quodā peniteris z dirutis petrarū sup mūm arene mass · z multiplicata sunt pcta mea · z no sū dignus videre altitudinē celi p̄ multitudinē iniquitatis meę.

Ps xl

Dz m hoc q̄ dicit d. deus ppicius esto mi pctōr immutat pria confessio quā habuit. Et z hō q̄ dicit. pcurabat p tuis suis nimirū satisfactio operis. q̄ se pudendo z affligendo p pctis ommiss. p illa z tā tō sacrarū dimissione petor. q̄ q̄ sē d exam. me. z fidelit dicto ubris. desid. hī de tēplo q̄ edit d morte situtum abil. vi. p̄ illo venante z feris suis. eq causa subdit q̄ dic qui se exaltat p superbiam humiliabit p penam. Et qui se humiliat p veza pnitē. confessionē exaltabit d gla pēr ommeratōz. Et nōt dicit. qui se exaltat. Struda em no exaltat se. si exaltat ab alijs. ad eoz facta erutant aut ad dignitat gradu alioz electionē aut nūtiā pmeruant. Sic hu milia debent. no ab alijs pena. si a supis humiliari debent. exmuado se ad tria mdicamenta. Unde aug. hō de ūgnitē. humilitat sancta tores. z cōparādo esse navē quā. qui magno alio bono retet emmet. qnto ei maior est tanto te humilia d ombz. Struda aut superbe exaltant. z illi etiā ab alio de mdicit. exaltauit se supbz angli. z effecta est diabolus. Exaltauit se ḡma hō. z facta e mortalis. z tā plena defectibz sm illud p̄. hō cū d honore esset. nō cognouit. Et exaltauit se pharao. z submissa e d mar rubro. Et exaltauit se Dathan z Abiron d sedītiōne. z pniciosi sunt d mfidem. exaltauit se saul. z denomatꝰ sūt est exaltauit se absolo. z armis suspensꝰ est. Exaltauit se nabuchodonosor. z i bestiā dissa est. Exaltauit se supbz antiochꝰ. z a vermibz cōsumptꝰ e. Cōtra superbie vitiū dicit augꝰ vera mi litat equalia doctrina. z dicit ipe. o doctrina salutarem. o magnū qd dnō mōstrauit. qui nō dixit discite a me mundi sapientes aut mathematicos sustinere. sed qz mit sum. et humil corde. ꝛc.

Dñica duodecima euāgm̄ ihū vii

In illo tpe. Exiens ihc de finibz tyri venit p sydonem ad mare galilee. inter medios finiū decapoleos. Et adducūt ei surdū et mutū. z deprecabant eū. ut imponat illi manū. Et apprehendēs eū de turba seorsū misit digitos suos i auriculas eius. z exspuens tetigit linguā eius. z suspiciens i celū ingemuit. z ait illi. Effeta q̄ d aperire. z statim apte sunt aures eius. z solutū est vinculū linguę eius. z loquebat recte. z precepit illi ne cui dicerēt. Quanto aut eis precipiebat tanto magis plus predicabant. z eo amplius admirabantur. Dicentes. bene omnia fecit z surdos fecit audire. z mutos loqui.

Notandū pmo q̄ hic hō adductꝰ ad ihm nr fuit multi ul suzdg a multis. si a demone ipm obsidente. z eū audiret z loquela impediēte. q̄ demon ex dīna permissione potest his que obsidet membra monere ad motū sui. et sic corpalit est obsessus alicui lonatus fuit se ydromata mirabilia. z sic post thū membra ad placitū mouē. sic et post ea ligare z impedire ab officijs suis. z ita d isto hoie absulit officiū auriū. z lingue. nebrozū scz. ad salutē marie utilia: ne auribz verbum dei audiēt. z ne lingua de his q̄ saluti essent loqueret. Credo ihū. q̄ adducentes hunc surdū z mutū duplex rōnabiliter mouerunt. pmo ex mīsericordia z compassione q̄ habuit sup miseria ipius. cui tā subuenire nollent. z non possent. nisi virtutibz adiunctis ad dñm nē. quatenus ei dēt auditū z loquelā. Credo. dubitabilis ex fide qua petunt dnm. ut ei manū imponat. tradentes d membra vpa esse dīna virtute omnem defectum sanandi. Sequit. z apprehendēs eum de turba seorsū. tā per hoc q̄ hoc q̄ hunc hominem seorsū ducit. z sanat aut nobis ex q̄ q̄ opa mea no debemq̄ facere d publico. q̄ talia coram hominibz facta. suscepit ingessit hominem ad laudem coram populis. appetitu humane laudis. z vane gle. pter q̄ d dicit Xp̄s. Seorsū a turba abluit surdū z mutū apprehendit. ut dīna miracula no facet manifestre ministrues nostra gliam cicē. z timorem. Nichil em est ex quo alijs sic mīracula oper. sicut si humilitate celat. z modestia sequat. Quare q̄ dñs nob hoc figere voluit. q̄ opa nra bona occulte sint facienda. ne tm dicet ait. vo. Q̄ lucrat hūa coram hominibz. ut vi. opa vestra bona. et gli. pa vr qui i cel est. Si illo modo d. q̄ opa bona de ne sue sint d manifesto duplici mōnone. pmo ut ipa opa ab hoibz videant. z ut ipi videntes ex hīs laudent z honorent sic opantes. z subdit dominus ait vij. d Attendite ne iustitiā vestrā coram hoibz q̄ et ipe appetitu mundi gle d se e petitū. ut dicit Augꝰ d de nā z gra. z es. acta ppter miam gliam. sit malū ppter mīam meritū suum. q̄ dixerit z sit nonne merito. Credo sunt talia opa d pub. ad dei gliam z proximi edificationē. z hō z bonū. laudabile. z meritorium. Volēs tn nōnichil q̄ q̄ z miam gliā vel de misidat oībz bonis. z eis se nimisceat. sta q̄ ut dicit augꝰ d de nā z gra. z pp̄ria vr facta. pede celeriori fugiamus. z fugiat z potissime ḡm coram hominibz fiat. ppter q̄ d pfer ri vobis. z qui adhuc sapere videntur z tentant p superbia cōsulere. ut spalia opa bona sua occulte faciat. ne forte eū offendant alios videre opa eoz de gle vā. mouet d cordibz extolli i superbia. z d appetitu vane gle. z sic pereunt. z ad hoc amittat premiū operis boni. z hoc significauit dominus hic. pcepit aut illis qui non de

pe corp xpi. Emulam i desiderate spuala. Et ita Jerom. nō ad aletā de instructione filie scribens dicit. Habeat sonas nō quibz addistat quibz mundat quasq laudibz mordeat caput mundū. q tali zelo q quis matā debet ad gñandū nō meliorib. s. aut tal zelo pt de bonis tribz pt ee nō pelo. z sme quo. Tertio modo nīstat aliqs de bonis aletis. mgnīdo ille nu acendit bonu. e illo indigno. q quid nīstra n pt oriri ex bonis honestis. ex quibz aliqs usq essint. si ut vult aut nō vtho. ex disq. z tribz q possunt juuenē digne et indigne. z illa nīstra gñabit. q sit simtura sm. q pt. Noli emulari i malignantibz. neq zelauerīs factes iniquitates. Noli enim i nā. i. noli indignari. cōsideratione malignantiū. quos indes flat. hō mundo. gpe. qd subit. cur ge. Non celes glaz z opes pctoz. Non em sūs q fuerūt sit illo subitio. z tm pene effusi simt gressi mei. q zelau sup. Tertio aliquis tristat de bonis prem. nīm. in ipe extendit eu i bonis. cor est ppe mundia. z sp pctm. qr tal dolet de quo gaudend esset. s. de bono prem. et ut dicat sms thos. ubi supa. Inundia ex gne sua e pctm mortale. genus em pcti ex obiecto cōsistit. Inundia aut sm vom sua obiecti cōtrariat. fratie caritati. quippe z caritat z inundie obstat. bonu prr. si sm. se vim motum. Nam mitus gaudet de bono prem. Inundia aut de eod tristat. z go inundia ex sua gne e mortale. in quolibz quolibz

filiu suu ait. Expectabo salutare tuu dne. Et ysa hor desiderio ardebat cu dicebat. uiua dirue pes celos. z descende. Et dauid dne inclina celos tuos z descende. z tm. Ostende faciem tuam z salui erimus. Et qm no solu pmia eq ual' erat. uerr eaa z doctina eaz: ideo uolunt audire q aplus si no audierit. Et eccc quida legis
" pitus suaserit tptare illu z d. ai. quid fa ut
" ui. et pos. Et p̃m Beda. Alle legispitus omissoz tptandi ex sm verb supplt. quibz supius dix it. gaudete. qz uoia vra supta sunt i celesti desiderio hrent veniendi ad hoc. ut eor nom siu scribere i cel. q p illud no ver mittisse mihi quis quam oret cu dicat. Aurdeit tptus eu. si forte xpc ad uita eina possidendu noua via instituit. sicut nouu uidebat. p̃dicat doctina. at p hoc legispitu calumniari possit. q i hys q ad salutem ymicit docet. coteris nouis. Et dnus quem oculta cordis non fallunt. z que illa latet cogitatio. Ita suam tpat uisionem. ut eor ad integritatem scribe r̃ spondeat. z a tptatoe r̃hendi no possit. p̃mittit em ad legem. ut ex suis obis. z ex le ge ipe colligat. quale uita eina possideat. z quid ei excludat. qd q sequit. Dr ille. si
" xpc. dixit ad eu. In lege quid scriptu e. q legis
Obi. glo. dicit. xpc eu interrogat quid scriptu sit i lege. ut ipe ex suis r̃sonsis iustificetur ul' damnet. Cordia i lege dei scripta sunt. pmo gesta xpi ad credendu. Secdo busiaa xpi ad laudandu. Tercio pcepta dnica ad obsua du. Cuarto pcia hoim ad piuendu. Quinto sorz qe ad imitandu. Sexto doctia scripe ad discendu. Septio mia sorz ad ymitandu. Octauo laudes dni ad decantand. Huc subdit r̃sonsio legispiti. Cui dixit. Dr ille uult diligere
dnm deu tuu ex toto corde tuo. z ex tota alia tua. z ex toto uiribz tuis. ex toa mente tua. z pximu tuu sicut teipm. Et hoc uba quo ad dilectiom dei scripsit deu. q. Dz q ad dilectiom pximi. Leuit. xix. Deus diligendꝫ est. qz me creator. Unde dam i. h. j. ex. xo pn. dig deq me est pr qui uos de nichilo ad esse produxit. qui illi. qui genuerit. q ex ipo esse z gaze susceperit. Amittu aut illu di ligeres. qui amissum ordinem a uita t̃ uirtu ret. Ideo deu ama. qui tibi no hoiem hec oia dedit. z no solu hec tibi dedit. s ei me ipm creata te nobilitauit. Unde bnh. Q hmoi pu uid ne t̃ uidet. Hic cogita qualẽ te corpus scat sm corpis egregia creatiza. sm uam magis pulchra. limitem ymagine creatoris. ni signe
uoiq; participe. bnidis eme capiatz. Secdo diligendꝫ e. qz me gubnator. diligis em pres famulas. qui uob dat uita ute. deq end rudit ad uram utilitate omne creatiza. Item diligis pximum si ei publica egit pu nisice. deq uero tota mudi machina sine pturbatione gubnat. Tercio diligendꝫ est. qz me redemptor. si quis em esset i capti uita pasitu aut morti adiudicatu. multum diligeret eum. qui p se me redemisset. magis
diligat eu qui p sua liberatione aliq̃s pres mittat. z matia diligat illu qui p se pm occidit. sicut sunt xpc. Quarto diligendꝫ est deq. qz remuneratoz. quibz em diligit mutuam gloriam. qua ena totu mudu dirit. Ho diligat
cor sanitatem nec pulchitudine z diias. qz hec sunt bona homis. Ille igit ampliꝰ e diligendus a quo oia nra bona sunt pnia z futa.
cap. 4. Adde ena hys. q i die pasche de septe mirabilibz dns dicta fecerunt. q sunt septe magna dei z busiaa dei. q maxime eluxit i corde homis dei dilectiom. Et cu dr. q deq pter alia diligendus sit. hr pter non dixit cam finale. s ponit cam motiuam. z oanionale. ut dicit. Postea. Et qz dnus r̃sonsiom legispiti ap
" probauit. i. ewan. em subdit. Et dixit illi Rte
" r̃spodisti sic fac z uives. p q̃ innuit obsuan nam illoz duoz maditoz sufficere ad uita. Et ideo de ipo uolo dicere posteri. Sequit i tex tu. Ille aut uolens se iustificare dixit ad ihm
" Et. q. e me. pxi. hoc duplr intellr. p̃m. m de hr. uno modo q uolut se iustificare p̃m apparena. Alio mo p̃m ueritate. q teneꝫ a xpo m tellem pcepta. ut ope implerer. Et ca hmoi est duplex. qz alle videt. ad xpm uenisse ma la mitigatione. ut minuit. aut. Et aut precedit p̃ma expo. s p̃ma xpi ub' conuerti fuit. z ai xpc dixit. Non longe es a regno dei. ut ha. qz xu. s p̃m hoc precedit. 2a expo. Et no ap partet clare ex textu. utr quo fuit de gesto an opectione ul' post. Cui. at ihc. i. sin
" su r̃spondens. qz de rbz magnis locutꝰ erat dixit. h. q. hr p̃m aliqs e parabola. p̃m alios
" uos gesta. qz mit ihrlm z iericho. erat ad ciuitatem qda solitudo. ubi su homines spoliati a latrombz. z omdebant. i. qua er capti fuit. sederchas ur. sigens. ab exatu Naboth adnoiso. ut habet Jere ultio. Quarto tm exponit de peccato descendente a statu iu stitie. i. pcti mortale. ul' de toto gne humano. qd descendebat i adam pmate. ab ihrlm. i. celesti beatudine pace z unione. i. Jeri cho. i. desm huius uite. z incidit i latro
" nes. i. spiritem demoni. q. er despo. e. ws te innocentie auferendo. z plagis peccatoz mor tis. quibz humane nie integritas uolat. abne no ab usibus cessando. s eas omittendo. se
" mipe. qz z si immortalitas auferri potuit dela in uoluntate hoim. tm sit. quo deq agnos ci pt ac. aut ut sa. Sacerdos. aut z leui ta uisitet. qz sacerdotiu legis. z misteria eius. pcta no cauerent. s solu ostenderet. Samaritanꝰ qui quas ausus dicit uere sanctus. p nob em factꝰ e homo i. mudo. de se. e
" s. uulneratus. qz i sathanice hoim factus. habitu inuenit ut ho. ui. z dclo clemie
" mi. no e ex opassione. z appm misericor
" alliga. uulnera eoq. qz rdarguendo pcta cohi buit. i. fu. o. spe uanie penitentie tribue do. z uiuu. i. roze manendo. i. z po. il. i. sta. Iuuitu dixit. hic textu xpi. i. qui per cuncta nra portauit ipe. z huic uulneri sua natum impossuit fidem incarnationis

¶ nome pena instm ad fu gienda decime pmm
" delena ad appe
" rendum
" "
" "

Cau. dq diligendꝫ e vide cap. i. 130.

mspiendo dixit ī sta ī ī pacem eccliaz
Glo. Non dimisi stabilita sunt q̄ none
mpias z fetoz̄ hui⁹ vite figit ne lo
q̄ hoc ī illo tanq̄ ī pria gaudeat z cu
c. q̄ ī egrotu solliciti sint et al. d. si
pat ī scriptura qui splendor lucis eine mi
gis effulsit p tu d glo duo testa q̄ et
nome z ymagine xp̄i ostenet etiñ et dt
stra q̄ applis appmit ut intelligent sup
apercuit turas tu il h d o q̄ su e vod end supcrogat q̄ pdi
ecrogat qui non solu p̄cepta ss ena cosilia airsi abe
mplet q̄ re ad iudicu vdda d ant xpm q̄ ī pauca fuisti fidel supra mlta te cosituā
quis hoc d indet xp̄m fuisse illu q̄ ma m
lat at il dix q̄ f mi ī illo Ambrosius eg
nano non sunt xp̄ni ss ma q̄ est unad
sorte uade z tu fac sily s. gnmi nōbz
subueniendo ut te p̄imu diligere sicut
te ipm manifestes de dilectione dei et
p̄imi alibi ordinaiq̄ dixi rē

Dnica decimasepta Evāg̃ luc xvii

Factū ē dū ī illo tpe; Cū iret ihc ī ierlm; trisiebat
per mediam samariā z galileā et cū ve
niret q̄dā castellu occurrit ei decē viri
leprosi qui steterunt a longe z leuauerunt vo
cem dicentes Jhu p̄ceptor miserē nri et
ut uidit dixit ite z ostendite vos sacer
dotibz z factū ē dū irent mundati sunt unus
aut ex illis ut uidit q̄ mundatus ē; regressus
est cū magna uoce magnificans deū; z ce
cidit ī facē pedes eius gras agens et hic erat
samaritanus suam
Rñs aut ihc dixit; Nōne de
cē mundati sunt z nouē ubi sunt non
est inuentus qui ederet z daret glām deo
nisi hic alienigena et ait illi surge va
de q̄ fides tua salua te fecit rē

Sermo

Leprosi fm legem erat ab hom
nibus separati z ideo obuiantes
xpo steterunt a longe q̄t̄ nec
uenia xp̄i z ne agnoscendo
sanc. nē eos misereri z nīs
na uoce clamabant dicentes Jhu p̄cep
tor miserē nr̄i tui dicunt solo p̄cepto
tuo z simplici ubo potes nos curare q̄d
ut uidit d. Ite z ostendite nos sacerdotibus
hoc fuit q̄t̄ impletionis legis q̄ leuit cap̄
p̄cepit emundati a lepra se sacerdotibz offer
rent duplex causa una q̄ sacerdotes hab
bant iudicare utr̄ his esset uere mundi
tia Secda q̄ p sua mundacōe habebat
offerre sacrificiu in lege determinatu terco
q̄t̄ emendacōis claues ipis sacerdotibz p
est dignos admittere z indignos excludere
et ms ad emendacōe q̄ post cessione p̄ quam
pria penitentia dimittit ad hoc nota e
confessio ouis sue sacerdoti ī p̄cepta de obz
pctis Et fac e d. ī nri s. diuina iuuante
q̄t̄ fide z obediencia ad xp̄m z p h̄ sigt
q̄ homo spualr̄ sanat a pctis suis p̄ con
fessionē cum solo ppō ostendi ante
actuale ouis confessione ut eccā vlt p̄ius q̄ dixi
Consi addā me minus med duo z tibi de im
pio mei rē Vnus aut ex illis ut uidit q̄z mu
e egres e cū magna uoce magnificans dm z ce
cidit ante pedes eius gras agens talium gratia de hui
nō sanationis sue z hic erat samaritanus ubi inuen
it q̄ alii nouē erant undei qui no fuit reuersi
ad gras agendū q̄z accepta a sacerdotibz quibus
se ostendere qui dotine xp̄i z mīstri dei tenebant fm eoz informationem attribuerat suam
sanationem obseruatie legis z no diuine xp̄i potestati aut ihc ait Nonne decem z nouē ubi sunt Nō mundati sunt
e mirū q̄ id z da glo n̄ hic alie in quo si
gnificati fuit q̄ gentiles ventui erat deuoti
ad fidem Judeis p̄manentibz i cecitate sua Sur
ge uade q̄z fides tua te salū fecit Beda Si fides
salutis sunt illi qui se ad agendas gras meliat
ergo mundia p̄didit eos qui de acceptis bñfi
cijs deo debite gratiā negligenter fuerunt

Dnica quinta decima Evāg̃ secūd

In illo tpe dixit ihc discipl suis. Nemo p̄t
duobz dominis seruire aut enim unū odio habebit
et alterū diliget aut unū sustinebit z alterū
contemnet Non potestis deo seruire z mamone
Ideo dico uobis ne solliciti sitis aie ure quid
manducetis neq̄ corpi uro quid induamini No
ne aia plus e q̄ esca z corpus plus q̄ ves
timentū Respicite uolatilia celi q̄m non se
minant neq̄ metunt neq̄ congregant in horrea
et p̄r uest celestis pascit illa Nōne uos ma
gis pluris estis illis Quis aut uestrū cogitans pot
adicere ad staturā suā cubitū unū et de uesti
mento q̄ sollicati estis Considerate lilia agri
quo crescunt non laborat neq̄ nent Dico aut
uob q̄m nec Salomon in omni gloria sua coopertus sicut
unū ex istis Si aut fenū agri q̄d hodie est et
cras in clibanū mittit deus sic uestit quanto magis uos modice fidei
magis modice Sermo de eodem

Notule gr̄ sanati ee de
centes q̄ maledicabr̄
a q̄ bibemus a q̄ operemur
nr̄a hec ut aia nīgnent
gentes; sciat em pr̄ vr
qr huius alby indiget
Querite q̄ prius regnū
dei et iusticiā eius et hec
omnia adiicient vobis

Scdm hoc euangliū dominus ostendere
q̄ superflua z mordinata thesaurizatio
z indebita amor diuiciaz pcipua ma
la infert homi qz facit eū misericordē a proximis z latentibz z tyrannis rē et ex
cetat eū intellectu z deordinat affectū z to
tū eius amorē trahit ad illa inferiora rapiendo
z amando qz ubi thesaurus tuus ibi cor tuū
et ubi illud q̄d diligis ubi est animus tuus qz de
illo cogitas de quo legis et q̄d petis Cum igit
diligit thesauros terrenos de ipis cogitat de
ipis loquit et sic cor suū ad illa terrena de
flectitur et impeditur a celestibz q̄t̄ q̄d
dixit bis Luce xvi Confessionē Corpus ponde
suo nitit ad locū suū pondus meum amor
meus eo feror quocūq̄ feror rē In h̄o euangelio
dominus ostendere uolē primo q̄ p̄ter deū mala
q̄ mordinata thesauri sui infert homini
excludit eū a dei fruitione ad q̄d tm h̄o maxie
obligat ex baptismo creatore[ione] et alijs bñficijs
et ad hoc ībuendū p̄mittit q̄ nos q̄t̄ duobz
dnis fruere ss contrarijs qz ad fruendū p̄tinet

ut voluntate sua conformet voluntati dn̄i cui seruit. Et nemo pt̄ conformare voluntate sua voluntati duoꝝ duoꝝ mr̄i se diuersoꝝ: i. si conforte se voluntati vni⁹ nec dissonet se voluntati alteri⁹ pt̄ qd sequit⁹ dicit enim v. s. h. i. a. di. a. v. fusti. et al. trep. Ex quo enim eis diuina placent. ista odit et respuit dicit⁹ quia mandatis no⁹ obtemperet: i. no⁹ bn̄plantat non sanat. Et ista dilexit qui voluntati se conformat. i. no⁹ bn̄placita exequit⁹ et mandata. Et ista nisi fecerit dominus exclusio⁹ sua d. i. no⁹ pos. deo p̄. i. mamone. Ubi nōtand⁹ q̄ aliud est mamon aliud mamona. i. q̄z sm̄ glo. mamon est nomen demonis qui p̄est diuitijs: q̄z utat eis ad decipiendu⁹ aias. i. inducendu⁹ lagis diuaz. s̄ mamona est ipemet diabe. i. de ut̄is est terra. i. no⁹ pos. deo s̄. i. mamone. Ex quo go videam⁹ de p̄mo. ex quo ultiꝝ nōtand⁹ q̄ finis vni⁹ est idem q̄ bn̄plantatu ussi ad voluntate alteri⁹ exequi. Jux̄ illud Ro. vi. Cui⁹ quis exhibet⁹ fuis ad obediend⁹ seruu⁹ estis eiꝰ cui obedistis siue pti ad mortē siue obedientie ad iustitiam. ubi glo. hic denotat nos fuios esse eiꝰ cui nos voluntate explemus opibus. Et illo mo⁹ dicit⁹ opans deo. i. omis pccōr fuit diabolo. q̄z deo opa bona p̄cipit. Vram celestē patriā desiderare iubet: carnis desideria contēnere p̄cipit: mundi glām dedignare: aliena no rapere: ppria elargiri. i. ita de omnibus aliis virtutibus. i. oppositū omne mūstruosa fieri impat. i. ad faciendū ome virtuosū instigat. Ex quibus pz primo. q̄ deo. i. dicit⁹ sunt duo dn̄i. deo. quid⁹ bone creature p̄ nām e dns omi⁹ omnisalu⁹. i. bonoꝝ sibi obediend⁹ sp̄ alt⁹. s̄ diabolo est dominus mi malozū. qui se p malas suas voluntates sibi subdit. ei seruiendo. i. eiꝰ mandata implendo. Et sunt contrarii eo. q̄ eiꝰ contraria placent. Ex quo ulteri⁹ pz. q̄ nec pt̄ deo seruire. i. diabolo. q̄ eis contraria placent. Ex quo ulteri⁹ pz. q̄ nec pt̄ deo seruire. i. mamone. i. ei. q̄z mamon. i. diabolus sunt contrarii dn̄i. q̄z deo. p̄hibz auaritiā. i. ubet. contēnē opalia: ut. i. eiꝰ no⁹ egeat. nisi necessitas. s̄ demon oppositū suadet auaritiā. i. inducit hoem ad inordinatū amorē diuaz. i. mediante illo amō. ad mala sollicitudine apponendā. ad opalia. i. ad fluxū rapinā. Ex quibus pz principale propositū. s. q̄ auaritia. i. inordinatus amor opaliū excludit dei timorē. i. inmoderate amans ista sunt diabolo. qui ad ista inclinat: igit⁹ non pt̄ deo seruire. Ex dictis. q̄ mamon est diabolus. q̄ dicit⁹ p̄ est sm̄ glo. hic no⁹ q̄ deo. i. a deo sunt. s̄ q̄ eis utit⁹ ad decipiendū. i. inducendū hoēs lagis diuaz. Unde aug⁹. Cui⁹ sunt mamone illi⁹ quisq̄ seruit. q̄ ibi ista p̄dens mūdi sue p̄sentis fructus. principe huius seculi a dn̄o dicit⁹. Et quis dn̄us hic solu⁹ sanat meritū de demone. qui dicit⁹ principat. s. ad pte p̄dentis h⁹ euangelii loquebat⁹ cū inordinate therezaudicintes. i. terrena: insigtis tu pecu⁹. ut dicat dor. omnes p̄sunt demones. qui ex nimio eu p̄sunt demones tui p̄sunt voluntat⁹. Unde osee m⁹ dr̄. Spūs fornicationū decepit eos. i. fornicati sūt a deo suo. i. ita sicut fluens cupiditati diuaz seruit mamon. i. demon qui eis cupiditati p̄est. q̄z sunt q̄q̄ suadet. i. ad quod illa cupiditas inclinat. Ita et fluxus ā⁹ inordinatis cupiditatibus fluunt demonibus qui eis p̄sunt. Alio mo fluxus alicui. i. solu⁹ ipse amore. opa sua opa facit. a. sic ut sic se habe. i. tota sua sollicitudine. et acquisitionem. augmentationem. et custodiam. ut bona dispositionem eius rei habe. i. sic manerie p̄ho⁹ e finis. i. quo manentibus p̄ho⁹ homines consueuerunt finē sibi ponere. ut vnus sibi ponat honorē. alt⁹ sensuale voluptatē. alt⁹ diuitias. alt⁹ filios. i. p̄dute utentes utunt⁹ ad multe sic. q̄ quanto es homo diuinus est valor. i. nisi⁹ tanto detestabilius est illa homo diuidere. i. homem illi subiicere. i. ab ea vinci. i. finē hui⁹ ultimū sibi ponere. ut ei⁹ videt⁹ esse⁹ ne vitale⁹ spūs hois. bruta libz voluptatibus subiiciat. i. ab eis vincat⁹ hoc enī est spm̄ vitale. qi. i. spm̄ bruti mīs formale. Et est magna desordinatio. q̄ homo qui sm̄ nom̄ est filius dei. i. angelus. i. sm̄ id ta debet soli deo finē. i. omnibz aliis dnāt corporalibz: i. ipse vilit⁹ subiicit se nisi⁹ fuit seruiebat. i. fuit seruit eis. Ex quibus nim̄ pz. q̄ nemo pt̄ finē deo. i. mamone. i. diuitijs. q̄ sm̄ glo. deo trahit sibi finem ad superiora. i. diuina. sm̄ i. singula terrena. trahunt hoēm ad inferiora. Quod no⁹ pt̄ ho⁹ fil⁹ opa sua facit ex amore dei finali. i. ex amore diuaz. ut aliū teneat. i. git⁹ no⁹ pt̄ finē deo. i. mamone. Audit. go ut inquit Xp̄us. Nemo qui tenet⁹ nocabilo vpiano. se no posse fil⁹ dr̄ ns. xpo q̄ sm̄ Et no dicit no potest⁹ dr̄ finē. i. terre diuaz. s̄ dicit no potest⁹ dr̄ finē. i. diuitijs. q̄z ille eis sunt⁹ cui cura laboriosa tota sollicitudo est. ut eas acquirat. accumulet. custodiet a muribz latrōibz. i. defendat. sine. i. deo. posturis. Et dicit ille finit. qui tota sollicitudine ea ad dei gl̄am finaliter ordinat. i. dispensat. unde beda. qui i. usu pietatis diuitias expendit. no finit diuitijs. s̄ dicit finit sibi. q̄z utit⁹ eis. ut mīs tet ad opa utilitatis. Et quis ho⁹ pt̄ here diuitias. i. deo finē. no in omnē tam pfecte pt̄ ei finē fixare si pauper esset omnino. i. sub regula viuens. i. alijs sollicitudine ut claustrales. a solu⁹ victū here. i. felix. qui ex his⁹ p̄ho⁹ dr̄ hiudinas possidet. alligat⁹ animo ad eas. i. amore earū. ut vult Augs⁹ de epla ad paulinū. i. theresia. Et Xp̄us super aut. quito restat cupiditas. tanto immunit⁹ cautus. i. cautior. ut (s3 quō) vult Augs⁹ d h⁹ [illegible] i. d p̄. esse qui ad ad lagis dicat. q̄ nemo te amat qui tecum aliquid amat. q̄ no⁹ pt̄ te amat. Et terra dicit. magna negotiat⁹ h⁹ sollicitudinem. i. curam in acquirendo. i. dispensando eis pter quā sollicitudinem mala discalceatur.

z ad exteriora dispergit: z mig fit voluntas
ad ea q̄ dei sunt ut dicit gregor moralibz
z ideo primū fundamentum pfectionis spiritual'
ute z paupt̄as: ut homo absq; ipo viuat. d.
dño. m. xix. Qui vis pfectus esse va vende
q̄ habes. z veni sequere me. ppt̄ q̄d scā pres
dicatores instituti ordinauit ut multi
ū sub altio regime viuent sine cure
sibi. z sine tpalibz bonis ihū: ut sic lectio
rum. oratoriū. psalmodie. z alijs spua
libz diligēs possent insistere: z amplius p
sicē i bonis: z ad hoc tenent. ut dicit ysi
i de vita eremitica. Ideo dico vob ne sol
liciti sitis. vbi notandū q̄ deus z nā no prude
uit homi de tegumēto z armis: sed alijs ua
libz. Iam aubz deus dedit plumas ad opi
cidū: ungues z rostra ad defensionē. Cri
mihi brutus galeā pelles z pilos p mdu
mento. Cornua z dentes p armis. qz i
ist galeis no e vsus nec ptās. qua sibi poz
illa sua industriam ponere. Homo aut
ni sit natē vestial'. loco horū habet intel
lectū z ōm: quibz pt̄ cogitare diffusa artes
z modos sibi faciendi vestes z arma. z
habz mana aptas ad operandū tria. Et ideo
de ih rationē z institutionē homis e. ut
p tribz sibi pcurandis laboret z sollicitus
deceret tri. z sim moderame vite vonis.
Sed videndū q̄ dicit q. C. xxvi. q. ii. Sol
licitudo mittat studiū ad alia adhibend ad
aliqd tm dimittendū. et alibi subdit. q
studiū e vehemens animi applicatio ad acqui
rend possidend ul' custodiend tpalia. Et q̄
ergo applicans sollicitudo aliquo mō impediat hoc
nem i dei famulo. pz. nā ho potest attende
re amī sui sup tpale aliqd. ut laborē sui
a' aliqd tale. nec no ppt̄ amī sui erigē ad
cogitandū actualr de deo: z sic nō ad di
ligend eū actualr. p q̄ in principio fuit
deo. Non tm dñs omēs sollicitudines
phibz: qz tenent nobis quidē de nīis. z
illud no ptinet ad hoc sollicitudine. illa go
sollicitudo q̄ nob nāa est. z sine q̄ nō pos
sumus nob mouere quidē. illa e vonabi
lis. nō fit deceret. ut sim dictā vre vonis.
z teneri vinalem sollicitudinē no exclu
dit hic dñs. ad fit gaz prudēcie. vmo
si secus fieret. tentaret deū. ut si expecta
ret ho
vel ab eo assequi omnia nāa. omnitudo
ea q̄ debent fieri. z possunt via humana
fieri. Ex sollicitudo q̄ hic phibet e m
ordinata z superflua. p qua impedit diuī
z postponit bona spualia. qz labor ex
tendi est. ꝑ sollicitudo superflua tollenda
e. q̄ mētē perturbat. diuīs mentem
ne possessa disperent: a' elaborata non
attingat. Nichil end n' quod deus decernit
possimus de diuitijs acquirere z dimittere ut dī
glo. Decimo notandū hic sollicitudo sit illici
ta q̄druplex. primo end sit illicita ex par

te eius de qua sollicitam. si si tpalia tales finem
habz. Unde z augs. i de opibz monachoꝝ ait
dñs dicit. Nolite sollicti esse. ne ih dicat no
ista ut ita intueant. z no ppt̄ istam finem q̄ p
i evangliū p̄dicatores facere iubent. z ex qua
ut d priori simone dñs e. ora finaliter ppt̄
deū faciendā sunt. Secūdo sit sollicitudo illici
ta ppt̄ superfluū studiū q̄d apponit ad tpalia
q̄uāda. ppt̄ q̄d ho a spualibz quibz principa
liz missus debz. nō bibit. dicahit. Et ideo dī
aut xvi. q̄ sollicitudo sibi sufficiat verbū. unde
qui ho nihil z diligenter laborat. z opat̄ exteriꝰ
p acquirendis nūis. z rebz tpalibz. z in hoc
mete habet magna z amara sollicitudine. ut eue
niant p quibz laborat. sine qua tn. ul' tn nil'
to motu sollicitudine. z anim̄ perturbatione ea̅ gene
rent. z illa e superflua z inutil' sollicitudo. et
de hoc loquit̄ dñs. Tertio sit illicita. q̄n e
inutil'. ut q̄n metentes manent i domo. qui
nt metres ad forē: z ipe omnino sollicitat. p
absentibz membris cogitando. exquirendo. ne for
te pereant. ne capiant. Illa e inutil'. qz nichil
p̄fert. no. ex hoc magis assequit mensē. et
hi sollicitudo afflixit animū hois. z impedit ab
vtili. z bō cogitatione de deo. aut alijs. vel
hoc semianit agrā. a' coluit vineā. z vinea de
z norte aīa turbat̄ cogitat. z sollicitat̄ ne
grandine pereant fructꝰ. a' alio nocumēto. illa o
mnis superflua. z inutil' sollicitudo: qz q̄ tal' nichil
curat in effectu: nec defendit fructū. a' fructi
ficādi aliquo mō melioratē. a' q̄ ho nil' cogitat
cōsiliat. z sollicitat de necessarijs. a' habun
dantia vite. a' aeria tēpestatis. ut modicū exequit̄ ope
ris. z nil' sollicitudo. z nulla vil' pena labor excusatoria.
Tertio ꝑ pigre. quibz dicit̄ pu. z xxi. Voluit mi
nus ea quidē laborare. tota die cogitat
z desiderat. z hoc e multa sollicitudo. qua
sine exteriori opere vult attingere metus. Quarto. minimum
sit illicita ex parte timoris superflui. q̄n fit. ali
quis timet ne finedo q̄d debz. ad huc nāa si
desinant. z ho q̄mēt ex diffidētia diuine prude
ne z largitatis. z hanc duplicē sollicitudinē
dñs p̄hibz hic. cū dicat. Ideo dico vob. ne
solliciti sitis. Et dissuadet ea multis rationibz. primo
ppt̄ maiorē bōitatē hōis p̄sentis quātū p̄tez
sua sollicitudine. si. corpus. z aiam. z hoc tangit
ibi. nonne e aia plus q̄m esca. Et corpus plus
q̄m vestimētū. q. d. sic acquisitū corpus z aia q̄ sunt
maiora bōitatis dei dat vob. sine sollicitudine vra
videt igit a fortiori. z illa maiora. s. aīa. z nec
timitum. dabit vob. cū debeta sollicitudine. z mo
derata atq; humano labore. z ho p̄ vnius cuiusq;
statu requisitū. q̄n end homo corporali labore pu
ne acquirit. tūc labor ille aliqua aīm appli
catione z sollicitudine acquirit. sine qua labor
fieri nō ꝑt̄ vtilis. z tūc sollicitudo nāa. z
labore nāli iuncta e. ꝑ q̄ licet adhibet. est su
perflua. sicut go labor exterior. sit z sollicitudo
tal' adhibenda. Et ih volt. Nolite labore ad
tendi est ut pius dñs sitit. Tunc ibi essuri
te. vos. ec. q̄. non se. neq; me. neq; congre. in
horr. z p. v. re. pa. il. Ratione nos ma. p. e.

et potens ad andu nob. a no esset largissimꝰ
tus forte tam haberetꝫ amore solluturdinꝫ
ad geurandu talia ꝛc Sed qz ipe est sapie
tissimꝰ ꝛc Unde Cris. qual esset pu. qui
suismetet. neq nra tribuet puer. conditoꝛ
em nr̃e deꝰ est. z nr̃e eiꝰ ai rectitudine
uouit. Cuꝰ go qui te sic fecit. q̃ sine hoꝫ
unde no possēt. et ut esses de talibꝫ no gau
debit. Unde augꝰ dicit. Infelix homo dissidꝫ
qz deꝰ ut esses queunt. quo ut bn uuas z es
ses oēs no curabit. Cone sapiu est. quo
misetꝝ pat filioꝝ. misto e domus timetibꝫ
se. qm ipe egnoiut figmtu nrm. recordat⁹
e. qm pulus sumꝰ. Volute go time pusillꝰ
grex. z placuit esse dantes. q. ma. selom
multiplr psuasit saluatoꝛ ut audistꝫ. Hec
em oīa. q. nuq. q. d. fenbꝫ. q spem non
lint alia boni. post hanc uitam. gradnoꝫ q̃
pent tal solluturis. dunse em dilige. z po
pe hmoi sili. ps nr fidelium est. z bonu tem
qd se sperat obtenturis. Deo nimiꝫ si. qrie
z extreme solluturis. z laboret gl̃mod ac
quirendꝫ. Non aut sic e ps vra qui est
fideles. z z deu credit. qui de oīb⁹ a se
rodit prudencia habꝫ. z cura. z d ipm e
denibꝫ. no solu tpalia. ſ. z vita etna pol
luatꝫ e. Volute go amare solluti esse p hꝫ
modi. ſ. magꝰ sit solluti p etnꝫ bonꝫ
q̃ redit. z sperat. Postq̃m dnus. i. duabꝫ
pcedentibꝫ partibꝫ ore. q no debem⁹ aia
vi ee. z mlm amare tpalia. qz impe
dit a fruco deu. z q non debem⁹ ee sol
luti amore ee. p nihil. z img p superflua
. d. aliq. ad quo debꝫ go homo ornatu. ne
aiam eiꝰ no velit esse onosꝰ. Sut dns
d. primi q. vg. deu. z nr eiꝰ. z h ora adi
uo. q. d. Cum vim ornate ad etnꝫ. z spm
alibꝫ. q ad salute ptinent auc. q pcua ere
Et no q dnus in illo textu tangit ſ. plura
bona q ora a nob fienda sunt. ſ. duobꝫ
prima sunt etna bna. z gaudia celestia illa
debem⁹ qre primo. z marie. z principalius
ac diligenciꝰ cogitam⁹ de deo. z gaudꝫ
cele. qia de alijs rebꝫ. z feruenꝫ ac frequꝫ
diligaꝫ illa qm̃ quelp alia. z solliciꝫ operꝫ
opam. p isti habendis. q. p alijs quibus
indigem⁹. Alia sunt bona media. ut adiutoꝛia
bona. z propinqua fidei. cibꝫ. z filia. quibꝫ
pueniꝫ ad prima. Et illa post prima debꝫ
propinqre. z hꝰ sancta no de talibꝫ frequ
cogitam⁹ qm̃ de utilibꝫ bonis. z ampliꝰ di
ligim⁹. z p eis acquirendis diligenciꝰ laboraꝫ.
Ex utilia bona sunt quelp tpalia. q. ea
qre debem⁹ venabili diligencia solliciti
z prudencia. ut p̃missū fuit. z si ita nos
habuerim⁹ i istis ꝛ. bonis. tuc deus
velit ultra addere sim⁹ voluntate nr̃am ꝛc
Primu qrite regnu dei. z iustitia eiꝰ. hic
ait de quo homo solliciti debeat imponere
nos solliciturdine de rebꝫ ptinentibꝫ
ad vitā etnam. ut si d melioribꝫ occupati.

valia no qramꝰ. regnu em dei atrnd e. Unde psal.
Regnū tuū regnū oīm sclorꝫ. z io apt ipm de
bonis caducis dimittu est. z ipm p̃m z p̃cipꝫ
querendu. Dicit aut homo hoc regnu primo et
ꝑ omnibꝫ rebꝫ. qn ut frequꝫ pt. z ordinatꝫ
tribꝫ cogitat de illo. z gliā ipiꝰ. z assidue lo
operatur quibꝫ disponit. ut dignꝰ sit adipi in
gliam illā. Regnu em dei. no solu oronibus
laboꝛꝫ querendu e. ſ. magꝰ bonoꝛꝫ opm ingibꝫ
exercitꝫ. Vno ois qui dicit m dne dne intra
bit. i regnu celoꝛ. ſ. qui fiunt voluntatē patris
mei. qui m vel ostē. postq̃ aut dnus ihc
fuit terminu. z fine ad quem tenie debem⁹
fruī subiugit semitam p qua veniend est
ad finem ei dicit. Et iustitiam eiꝰ. Iustitiam
aut vgm dei dicit. Remigiꝰ hic appellat max
imas virtutes. ut sunt fides spes. z caritas. z mo
rales virtutes in quātū p̃dicti tibꝫ ponit. Et
Rabanꝰ dicit. Regnu dei. q. nra sectando iusti
tia. Justicia aūt vgm est. anima q expt. donat
obtinere. z si hoc fecerim⁹. oīa tpalia. ad sa
lutem nr̃am adiicient nob. Ex dictis p̃z. bona
glie. z gre ee bona subtrahenda. tpalia autē
adicta. Sed d oīm p̃z. q post empnem ad
tm̃ modicū ponderāda. Hec tpalia respectu
etnoꝛ. no sunt multū ponderanda. Unde
dr̃. Non dicit dabitur ſ. adiicit. ut discas
qz prima nichil sit ad magnitudiem finis.
Hz. d. Si illa essent vera. et magꝰ gradibꝫ
regnū dei. z iustitia eiꝰ magꝰ adim debetet
tpalia. q oppⁿ videm⁹. qz mali ꝑsperaꝫ
z gliant i seculo. ſ. boni pauperibꝫ z infirmis
subiuant. Imo paulꝰ apls. i. tim. alios diligenꝫ
q̃ sunt regnū dei. z in fine d fame site. z fri
gore. z alios ut dr. ne cor xp̃i augꝰ i. ii. libro
de ꝓmisse dnō d monte. z stat solicꝰ d hoc
prudens. z fidel' medicꝰ. cui se infirmus com
misit. no semp donat infirmo q desiderat.
ſ. aliqd sibi concedit. z pa. potibꝫ. z sibi ad
dit. z dedit. sic nouit sibi optie ouenꝫ p
sanitate ꝛ. Dic. ipe deꝰ e. qui de sa
pientissimꝰ medicꝰ optie nostrꝫ infirmita
tes diuꝫ nouit. z eas infirmitatū. cui semel
nos totos omisimꝰ. z a quo habem⁹ promissiones
ut pmt. z fiebꝫ. Vno fiat ee qd apponat. z
in dedit hoc tpalia. Et hoc etna fiant sicut
iudicant expedire eiꝰ. quos. z consolandos. z
exercendos. i hac uita. z pat hac uita. z p
petua. eque stabiliendos atq firmandos. gub
nat. z dirigit. Dic. z hꝰ palearis ad uime
to suo tbaria subtrahit. no deserit. ppt hoc
illud sua aīa. imo pocꝰ curando ut metum
hoc fiant. Dic deꝰ. z si quis pmittat. q diligē
ti gentib⁹ vgm dei. z iustitia eiꝰ hec tpalia
desint. fiant ad bonū eoꝛ. ut p diuꝫas tribula
tiones eos exerceꝫ. panam eoꝛ plectꝫ. z gliam
etnaliꝫ coronet. Imo electi oia capiant. i bo
nis. qz deꝰ hec prima bona eoꝛpis. z tpalia. eoꝝ
i hoc mundo fieri disponit. z amodo pmittit
siue bona siue mala. sim q eis magis expedire
novit ad salute. z etnam beatitudinē. Item

deo q̄ nō ut̄ sp̄ bō tpalia subtrhit, ut occasiones petā
di eis auferat· ne habundātī a sanitate corp̄is
z hui⁹ nescientes bn uti· t pita uat· Item q̄n
q̄ ḡd hor· ut eas ad se ḡuocet· ut sua totam
fiduciā i eo ponat· z ad aiā ō ombz ḡducat·
senectes se alīt̄ cōsolatōre no hre· de talibus
em· qui i tribulationibz sic ad deū ḡuertunt·
z tota spem suam i eo ponut· dixit Cū ipso
sum i tribulatiōne eripiā eū z glificabo eum·
Sequit⁹ dō xp̄i· luc⁹ vij⁹· cc·

Dnica Decimaseptima Evangelium

In illo tpe· ibat ihc i ciuitatē q̄ uocat⁹ nayn:
et ibant discipli eius cū illo· z turba copiosa· Cū
aut̄ appropiaret porte ciuitat⁹· ecce defunct⁹ efe-
rebatur unig⁹ filius matris sue· z hec uidua erat·
Et turba ciuitat⁹ multa cū illa· Quā cū uidisset
dominus· misa⁹ sup eam dixit illi· noli flere·
Et accessit· z tetigit loculū· hi aut̄ qui porta-
bant steterunt· Et ait· adolescens· tibi dico surge·
Et resedit qui fuit mortuus· z cepit loq̄· z dedit
illū mri· Accepit aut̄ omnē timor· z magnifi-
cabant deū dicētes· Quia ppha magn⁹ surre-
xit i nob· z q̄ deus uisitauit plebē suā· Lu· vij·

Notandū i p̄ma hui⁹ euāgliī· dr
gregor⁹ nyssen⁹· resurrectionē cupien-
tib⁹ nō ita ubiq· sicut opibz a saluatōre
dicitur· qui ab miserorib⁹ miserijs
opa mirabile fidem nr̄am assueue-
rit ad maiora· puto quida egritudinē despe-
ratā filii Centurionis resurrectione recepit· ptātē
post hoc alios ptāte duat hoēs ad fidem resur-
rectionis· Cū suscitauit filiū uidue· q̄ testabatur
ad monumētū· de qua suscitatione loquit⁹ h' euāg⁹
qd̄ incipit· Ibat ihc· her nauim⁹ sm̄ beda· est
i galilea uic⁹ noīe naym ad duo miliaria· z
ut opa fiendā possent mirabilit⁹ fieri· mediatōrē hui⁹
qui uenerat· ibat· discipl⁹ eius· z turba· Et ut
sic multi essent tanti miraculi testes· duat bea-
tus· ḡd hor· eadē dominū p̄dicāte· uoluit cū choruis
tantis mirabilibz· z ex scripturis de messia
possint ab effectu agnosci· q̄ ipē ihc esset promis-
sus i lege z ḡphetis· q̄ ysa· xxxv⁰· ḡphet⁹ est
de opibz messie· deus ipe ueniet z saluabit
nos· tūc aperient⁹ oculi cecorū· z aures surdorū
patebunt· tūc salt⁹ erit⁹ claudus· z ap-
ta erit lingua mutorū· z sic de alijs multis
nis de miraculis fiendis p xp̄m· Et ecce ḡphe-
tia· ut ihc doctrinā suam firmarent· gloriet⁹ ē ad-
opa ēm sua mirabilia· q̄ solius dei sunt· sufficia
ent⁹ ondebat· q̄ doctrina sua erat a deo· z to-
tū negociū suū esset dispositū dei· qua statuit
mortales reducē ad ecclesiā· ut uidentes mi-
racula credent· z absentes instruendi diuulga-
do miraculū· ḡd eisdē eadē cās suscitauit· lazā
rū· p̄nūbz discipul⁹ z multis⁹ iudeorū· Sequit⁹
Cū aut̄ appropiaret porte· ecce defunct⁹ efferēba-
tur· filius matris sue· z hec uidua erat· Et turba
ciuitatis multa cū illa· Ecclesiā mysticā designat· Ecclesia
quippe mysticā designat· ecclesia· que no spe-
rabat filios· gentes· non habebat· neq̄em
asperum dirigat· uie· desuncti· huc solū lacta-
uerat· sola aderat· cū alacritat⁹ d domo· quādo
mri dulce erat ac piosū· huc sola ducebat· Et
q̄ multū turba iuit ad illa· ei opitulando· mul-
tit q̄ erat mlt⁹ famosa i ciuitate· Quā cū
uidisset dominus· mia motus dixit illi· Noli flē·
z accessit z tetigit loculū· hi aut̄ qui por-
tabant steterunt· Et ait· adolescens· tibi dico surge·
Et resedit qui fuit mortuus· z cepit loq̄· z dedit
illū mri· Accepit aut̄ omnē timor· z magnifi-
cabant deū dicētes· Quia ppha magn⁹ surre-
xit i nob· z q̄ deus uisitauit plebē suā· Lu· vij·

Notandū i p̄ma hui⁹ euāgliī· dr
gregor⁹ nyssen⁹· resurrectionē cupien-
tib⁹ nō ita ubiq· sicut opibz a saluatōre
dicitur· qui ab miserorib⁹ miserijs
opa mirabile fidem nr̄am assueue-
rit ad maiora· puto quida egritudinē despe-
ratā filii Centurionis resurrectione recepit· ptātē
post hoc alios ptāte duat hoēs ad fidem resur-
rectionis· Cū suscitauit filiū uidue· q̄ testabatur
ad monumētū· de qua suscitatione loquit⁹ h' euāg⁹
qd̄ incipit· Ibat ihc· her nauim⁹ sm̄ beda· est
i galilea uic⁹ noīe naym ad duo miliaria· z
ut opa fiendā possent mirabilit⁹ fieri· mediatōrē hui⁹
qui uenerat· ibat· discipl⁹ eius· z turba· Et ut
sic multi essent tanti miraculi testes· duat bea-
tus· ḡd hor· eadē dominū p̄dicāte· uoluit cū choruis
tantis mirabilibz· z ex scripturis de messia
possint ab effectu agnosci· q̄ ipē ihc esset promis-
sus i lege z ḡphetis· q̄ ysa· xxxv⁰· ḡphet⁹ est
de opibz messie· deus ipe ueniet z saluabit
nos· tūc aperient⁹ oculi cecorū· z aures surdorū
patebunt· tūc salt⁹ erit⁹ claudus· z ap-
ta erit lingua mutorū· z sic de alijs multis
nis de miraculis fiendis p xp̄m· Et ecce ḡphe-
tia· ut ihc doctrinā suam firmarent· gloriet⁹ ē ad-
opa ēm sua mirabilia· q̄ solius dei sunt· sufficia
ent⁹ ondebat· q̄ doctrina sua erat a deo· z to-
tū negociū suū esset dispositū dei· qua statuit
mortales reducē ad ecclesiā· ut uidentes mi-
racula credent· z absentes instruendi diuulga-
do miraculū· ḡd eisdē eadē cās suscitauit· lazā
rū· p̄nūbz discipul⁹ z multis⁹ iudeorū· Sequit⁹
Cū aut̄ appropiaret porte· ecce defunct⁹ efferēba-
tur· filius matris sue· z hec uidua erat· Et turba
ciuitatis multa cū illa· Ecclesiā mysticā designat· Ecclesia
quippe mysticā designat· ecclesia· que no spe-
rabat filios· gentes· non habebat· neq̄em

qn p mſeriu mrizanoꝝ. i aſſupta hūana
tate viſibilit nr hoc ꝗſtatꝰ eſt. z nr
ꝺpit hoēm p terminalia ꝑtu. ꝓuatꝰ uita
gre. z ſic mortuꝰ. qz ſicut corpꝰ viuit vi
ta naturē p vnione ad ipm. Sic aia
viuit vita ſpuali p vnione gre z uſq; ad
ipam. z fiat p ſeparationē aie corpꝭ ꝫ
manet mortuꝰ. Sic p amiſſionē gratie
qd ſit p̄ mortale ꝑcm moriē aia. ut ipa
non ſit accepta deo. nec aliq opa meritoꝝ
uita eterna. Et efficaciꝰ ex̄ portam mutatꝭ
qz pcta ſua non erant in corde p offm ꝛ
miſſa. ſed z p ſingla corpꝭ ſuis exercitijs
ope admpleta. Hunc aut deſimilē plorat
mat̄ uidua i. ſtā eccliā. q ideo uidua dicit.
qz a ꝑdita dñi ſui viduata. ꝓpq vehemēt ad
uidauū expectat. Cuiꝰ vidue filiꝰ magiſtꝝ
fidelīū eſt. que plorat. qz rotundie dñm
inuocat p peratoribꝫ. ut eos dñs miſi
cordit ad gram ꝫuocet. Attende ordinem
ꝓfectionis. Dr̄ enī i euāℓ. Et acceſſit
z tetigit loculū. At illi. qui portabāt ſteterūt
z impans mortuꝰ d. Adoleſcens t. Dico tibi
ſurge. z ꝰſedit. qui fuit mortuꝰ. loquiq; i. q̄
portabat. ſigt. pter. ſ. male aſſueta corpa
i qua ꝺ. i lectulo quieſcit. nō ſentiēs abſq; ti
more peccat. qua dñs tangit. ai. qz per
ratoꝝ emollit. ad pnam. ꝓpq; mtiq; z
extīcti. magis varijs amonendo. ammo
uet eū dñs peratoꝝ aliqn p tribulatio
nes z fortunas aduſas. quibꝫ pungit. ſm
d. ꝑ. Ecclīa ondiſti mē tribulationes multas
z malas. Et itē ondiſti ipſo tuo duce. po
taſti nos vino cōpunctionis. Ammonet eos
p minacias. quibꝫ dicit. ſm id. dedisti
metuentibꝫ te. ꝙ ut fugiant a facie arcꝰ
Ammonet eos p ꝑdicatores. z facē ſuptē
lectiones. ſm id. Mandauit tuis intellexi
ꝓpta odiū omnem viā iniquitatis. Ammo
uet eos deꝰ quidē p interiora cordis mo
nita. z coſilia multa. q plerūq; ſanat
dormientē i peratꝰ. miſericordit occīt. ad
hoc ut inde exigat. z diſſa ad cor mapi
at ad deū cōuerti cordi. Et ad dñm
ita loquit. tuc peratoꝝ ſtant. i. ma
li mores. z male affectiones. z blandim
ta adulantiū. qui hoēm ꝙ ꝓtando ad
mala opa inducut. tuc reſſiare incipit.
z mens diuīe voluntī obediens ꝺſidet
quieſcendo. z ꝺ ſequam ꝺuſa. incipit leꝝ
in hoīe vndo z humiliato corde. omia pcta
ſua deo confitetur interiꝰ. z ſuꝑdoni venia
ſibi exterius. z tuc ꝓtor p ſeipm z ſuꝑdo
tale miſeriu. reddit matri ſue eccle. de
q̄ tuc erit. nūo in ꝓpꝭ ſolid fruct. ſic aut
opa ꝫuocationis ꝓtoris ad gram. admiratiōm. z
timorē ꝫuentis. cauſat. i. alios qui videt
hoēm ſic ꝺuſum. ut qui ꝓꝰ fuit ſuperbus
ſubito ſit. e humil.

Tota illud qd dicit mgr. i hiſtorijs ali
qnūlu poſt ꝓmptiū euāgliōꝝ. qm nō iudeos
ꝓter ōnem ꝓpm erant tres ſecte. ꝓmi erāt
phariſei. de quib xviii luc. vino.

Dmica decima ſeptima Evangelium

In illo tpe. Cū intraret ihc i domū cuiꝺ pn
cipis phariſeoꝝ ſabbato manducare panē. et
ipi obſeruabant eū. Et ecce ho quidā hydropicꝰ
erat ante illū. Et rndens ihc dixit ad legiſperitos. et
phariſeos dicēs: Si licet ſabbto curare. at illi ta
cuerūt. Ipe vo apphensum ſanauit eū ac dimi
ſit. Et rndens ad illos. dixit. Cuiꝰ eorū aſinꝰ aut
bos ꝺ puteū cadit. z nō ſtinuo extrahit illum. die
ſabbi. z nō potuerūt ad hec rndere illi. Dicebat
aut ad inuitatos parabolā intendens. quos primos
accubitus eligerēt diuersi ad illos. Cū inuitatus
fuꝰ ab aliquo ad nuptias. nō discubas i primo loco: ne for
te honoratior te sit inuitatus ab illo. Et veniens
is qui te z illū inuitauit. dicat tibi. Da huic
loco. z tu incipies cū rubore nouissimū locū
tenere. Sed cū vocatus fueris ab aliquo ad nuptias. vade. ꝺ
be ꝺ nouissimo loco. ut cū venerit qui te inui
tauit. dicat tibi. Amice. ascende superius. tunc erit tibi
gla coꝝ sil' discūbentibꝫ. qz oīs qui se exaltat
humiliabit. z qui se humiliat exaltabit. ℟ In illo tpe

Dicta quib dñs habuit phariseoꝝ si
milde adiuꝺs. qz ut dicit bēd. huic
eos ꝺ facti obstinatiōē. z dicti ꝺ die
toriꝝ. z ꝺ tormentis illuꝺoꝝ. z tu
mu eis aliqn ꝺuisabat. z nūc su
mebat cū eis ut p ꝺuisionē ꝺtinam. et
miracla eos trahēt ad notitiā vitatis. Et ec
ce dicit ꝺ euāℓ illo. Cū intrāt ihc i domū cuiꝺ
ꝓncipis phariseoꝝ sabbto manducare panē. vbi
pans nōie. ois q ad victū pinet. euāℓa sig
nat vsuit. qz vsq; scripte est hic. sic em dixit
dauid ad nabosseth in. R. Reg. Tu omedes
panē i mensa mea. Et sic in gen. scribitur
qz ioseph dixit de fribz suis. Isti hodie me
cū omedūt sunt panē. z tu ai eos posta
inebriati legunt. Et sic i orone dnica. per
panē que petimus intelligit ois nīa iuta
z ipi ss. plia. ob e. Ex forte ut dicit hrillꝰ
ꝺuerenciā legis negnerēt. z duꝝ ꝓhibitoꝝ
facēt i die sabbi: ut si hoēm nuarēt. a' ali
qd opa facēt. a' sanatione ꝓcluderēt. z quo eum
minꝰ reprehendere potuissent. Et ecce ho ydro
erat ante illū. ꝑm glo. ydropis e morbꝰ de ve
sice vicio natꝰ. ad inflatione tendēs. z an
helitu vendo. que qui habꝰ. quāto plꝰ bibit
tanto plꝰ sitit. Et ꝑm bedā ꝓpe hoēm anarꝰ
et quāto magis anatis ditias ees. tanto plꝰ
acquirit. tanto magis ꝺ acquirenda eis rapidi
tas exardescit. no ens spem inhabere ꝑ ꝺ hn
dis ponit. Dicit em ydropicꝰ plꝰ lucrādi.
qz ydropicus quo plꝰ bibit eo ampliꝰ sitit.
Ita luxuriosꝰ. quāto plꝰ ad peccandū ratiōs
ꝺducit fidit. tanto ampliꝰ ad peccandū libidi
nis exardescit. Tuc ihc obstinatiōbꝫ mīs
dos. dicit aut nō. vbis ostendis
per hoc se vere deū esse: qui solus nouit cordia
hoīm. dicit ad legis peritos. z phariseos. Si licet

curare hoies · z hoc mutuabat ab eis: no quia
ignozabat · sed ut cordis eoz rectitudē ex dat
enī appa ostenderet · At illi tacuit · qz sm be
da merito tacet qui cōm se dicta quidq dixe
rint vident · Di nāq dño qrenti si licet i
sabbto curare diceret licet · reprehensibles esset
qui obstaret · ne hoēm sabbto curaret · Si vo
dicerēt no licet · arguerēt · qre ipi sabbto asinu
vel bouē soluentes a psepio ducent adaqre · ipe
vo apprehensu sanauit z dimisit illu · Cirillꝰ ne
gletꝰ phariseoz insidias dñi liberat ydeo
quid a morbo · qui metu phariseoz dñm sedulo
no postulabat ppter sabbm · sz solu stabat ut
ex aspectu mansuꝫ eius · sanaret eū dñs · ergo
ad cordis desiderium attendens · docuit ei bn
ficiū seruatis · z quid aut vanū qd hic homo
patebat · i corpe · phariseī parebant · i mente ·
z ideo an ipos starent curandos · ut corpali ex
discerēt · quāto i mēte curari possent · unde
dicat gregoꝫ in moꝝ · vel ꝑ corpis an sane pha
riseoz curat · qz p alia egritudine corpis ·
i altera exprimit egritudo inerat · Et qz ad hoc
cōi ipm murmurabant · ipe dñs vnde no
ad vitā eos · sz cordis ad illos dirit · Cuius vem
asinū a laqueo i puteu cadit · z no statim extra
hit illu i die sabbti · z no qo ad hoc vinc ꝺ
d · si nos aial · i puteū cadens · ad tanta fastidia
none extrahē curat · no ppter aialis salute · sz
ppter vtm tomadū · multo magis ego hoem q
melior ē pecore · qz ad imaginē dei facta
debeo ꝺ sabbto ab infirmitate liberare · mag
ēm violat sabbm · hoem solo vbo sanare · qd
ē opꝰ pietatis · qm̄ pecu ex puteo extrahe · qd
i vō est opꝰ impietatis · Qz qz legisperiti et
pharisei in dño ad suum mutati sunt age
bant obtmē loca pma z suprema · z honōrabili
ores videri · z hoc dñs redarguit · ipos
nens doctoꝝ hypocrisim · ad dicebat ad mu
tatos pabolam · vza sm sensū literalem · dñs
phibz hic arrogantia · z elationē mē · suoꝝ
tes · ubi dicit Cirillꝰ · ꝓsilit sompte ad hono
res qui nob non conuenit · videat nos te
merarios esse · z sua mra vitupio ꝺplet · Et ꝝ
hoc ꝙ dicit dñs · Recube ꝺ nouissimo loco · ꝺ
ha · comparate ꝙ lod nisimus · z omnis viꝝ
madatu domini ouenes ē · sz vere ꝺ illo
vbo verenose cybu tanq̄ mercenariorum
ordinis · z causam timoris · Et de eo mox ꝛ
terras · equiparat nos litigantibz de pximatu
qua ppter ut dicit dñs · Expedit omnium
fari · omitte acubitu ordine · Que cū ipa
rentia nos mutuo fustinebimꝰ · Ordin sen
sū spualem ꝙhibet · elatio cordis · z superbia
inter fideles · sī ne qs ꝺ corde suo · ꝺputet
se meliore reteri · z sedm hoc ꝙ migras in
telligere debemꝰ ro inuitum xpi · z eccle · Cui
ꝙ inuitato fuit · i · a xpo ꝙ inspiratum a · judea
rum vnitati eccle sociari fuit · no dissidus
i · no te ꝙtues reddi meliore · nec te extollas
de sua · ul de mūdi · pt̄ em ostigere · ꝙ hono
re ꝺ deo minuente gratiꝫ · z si alijs sit ꝛ
multꝰ · in · i · ad fidem vocatꝰ · ab illo · i · a deo

qui omīs vocat ꝙ inspiracōm · ꝓdicacōm · per
ꝙ flagellozꝫ instructiom · ꝙ bnficiozꝫ exhibitoꝫ
ne hō · q · te · z ul i vi · i · dñs qui corda et
merita dñi discutit · z intelligit · dicat ꝺ
interiꝰ omitte · ut exteꝝ manifeste · da illi
lōd · glo · i · intelligē te inore · z alios mas
res · z te · mi · ai · vu · no · lo · te · i · huc usque
vis · qz te alios ꝓfitisti · Qz si mui · fuerꝫ
ad fide ul ad suum rte electoms · va · te · t
no · lo · vo te inore oīmbz ꝺpūti · z cum
venīt i morte ul ad ui dinu · ꝙ dic a · su
i ꝓmti ad mag merui · i fuit · ad mag
ꝓmiu · huc erit ꝺ glo ro · sedi · i · i eade fide
manentibz · qui oīs in admiratiom glorificabit
te · Jm ut dt mr · de iv · ꝙ ꝓmu lōd li pot
intelligi quilibz electo ul ꝓstratus seu ꝙ
mons ad aliqua dignitate · dant em pabole
z illa z altera vel significat · Ad dignitate
aut illi debz se ingerē · sz alios meliores se
ponē · qđ ē in se: aliogn imitator pn̄l
s · dei a quo ē oīs ptas · docet eid · a sua
parte salez spualē · sīna dapnationis · align
era docet eū pena tpal · punitoms · Qz aut
hiulit ꝺfugiet · ut fereūt grauī amb · rē et
si ex obedien · z frena castitate susceperit · rea
tu usꝰ fuit · celeste gliam obtinebit · unde
subdit · oīs qui se rē · Et in fine subdit dñs
qui se exal · hiuli · z qui se hiud · exul · z non
dicit qui exaltat hiuliabit · sz dicit qui se
exaltat · qz sm gregoꝫ · non ptās · sz elatas ꝙ
teme est · Et sm Cirillu · illud dñi exp ac
cipiendū est · sm dñi iudiciū · z no sm hu
na · sc̄tudine sm qua plēs sanctissimus · z
honōrē sanctoꝝ dñs · Aliqn vā se hiuliantes
sme glia ūnanet · Intendit go dñs hic i
illa pabola ꝙhibe superbia cordis · Est em̄ pbi
sibile vero ꝙ dñs qui se exaltat ꝙ superbia
in modestate appetendo gram excellentiaꝝ
inuabit · qz superbia ut sup dm̄ · ē · ꝙ pter
tatu mortale · ꝙ quo hō deuiat i infimu
z qui sic se hiuliat exaltabit ꝺ sua glia · ꝛ

Dominica decima octaua Evangmay xxii

Hec illo tpe accesserūt ad ihm pharisei · z mi
serunt eū vnū ex eis legisdoctoꝝ tēp
tans eū · magistre qd ē madatu magnum
in lege · ait illi ihus · diliges dñm deū tuū
ex toto corde tuo · z ex tota aia tua · z in
tota mente tua · hoc ē pmu z maxim̄ ma
datu · Secdm aut̄ simile est huic · diliges pxi
mū tuū sicut teipm · In hijs duobz madā
tis vniūsa lex pendet · z phete · Congregatis
aut pharisaeis interrogauit eos ihc dicens ·
Quid vob videt de xpo · cui filius ē · dicūt
ei · dauid · ait illi · quo go dauid ꝺ spū vocat
eu dñm dicens · dixit dñs dño meo · sede
a dextris meis · donec ponā inimicos tuos
scabellu pedū tuoꝝ · Si go dauid vocat
eu dñm · quo filius est eius · Et nemo pote
rat ei rndē verbum · neq̄ ausus fuit ex illa die eū amplius interrogare · rē ·

Sequit̄ sm̄o eiusdem de eadem

Dicta Xpi venerunt i
vnu phariseu ut multi nudi
vmirent que tone vnde
non poterant a veritate se
nudos gefessi sunt · qui se mul
titudie arcuauit · ordinauc
runt adolose · q̃ liceret nlm
ri vnq̃ xpo q̃stione ꝓponer · Dicebant em
ꝑm Xpm vnq̃ loq̃r · q̃ ombz · z oms loq̃m
p vnu · ut siquid vinit oms videam · audisse
Di aut vnq̃ fuit · solq̃ videat · cognitu · Et ꝑm
Jerom · ꝑte legis doctor mdogauit xpm · no
sine desiderans · si temptans an mdogaturus
nesciat q̃d mdogabat · ul' ꝑm Aug̃ · i de ꝛ
sensu euañ · ꝛ pmo temptans accessit · ꝑ dñm
responsione rozerq̃ amq̃ malignant · nu
mant · i benignitate · ꝗnt · q̃d ꝑm responsione
magnificauit · d · q̃ xp̃o · Audite · angi · i ꝛ
tate vndisti · q̃ vnq̃ est deq̃ · z no alius ꝓ
eum · z ut diligat · ex toto corde · ꝛ · z dirq̃
eu mendauit dicens · Non longe es a rg̃
no de · Jnde gauit q̃ eu illa legis doctor
ꝑ dicens · nige · q̃d e mandatu a magno i lege
ꝑm hebam sup · ait · e · xii · Et hoc ont · nec
plurifaos · z scribis · ꝗ̃ · q̃nd dm̃ usita esse
q̃d esset ꝓmu · z maxim̃ mandatu · i lege · Alii
em hostias · z sanctia laudabant · Alii sabbti
obsuatom · Alii fidei · z dilectiois opa · ꝑferebat ·
subdit · vnde xpi ei dicit · aut illi · ihc · dile · do
mm deu tuu · ex toto corde tuo · z ex tota
· z ex to · me · t · Xpc · vide · no dicit · agnosce
dnm deu tuu · sed diliges · q̃ agnosce vnu deu
pene gnm · e humane nre · diligi · aut eu · eligo
si cordis · z vch · Ita ꝑm Xpc · z sup ait · q̃ tue
diligis dnm deu tuu · ex toto corde tuo · ea
cor tuu no e mendatu · ad alia vel dilectioz
ampliu q̃ deu · Et aut · i alio · also amor cor
dis tui fuerit ocupatu · ita no q̃ toto corde aas
deu · ꝑ q̃nta em parte cor tuu fuit ad aliq̃
indmam vergo tota pte mea ad deu · ꝑ q̃nta em
parte uxor aliquid laudauit · magis · i alteri
vro · q̃m · i suo · tanto dilectio eiq̃ mior est
ad vxe suu · Sic · z oia alia xpiana · ut
nichil sit · i nudo · q̃ sposa · e xpi debz diligi
deum · ut nichil sit · i nudo · q̃d amplius a
met q̃m deu · Et cor nrm̃ duisu fuit · per
amoꝝ · ut · s · deu diligat · z oi hoc aliquid
amet · q̃d ad dilectiom dei no ꝛtinet · nec cor
dinet · q̃ toto corde diligit deu · Et ideo dicit
basilius · q̃ eu dicit · ex toto corde · ꝛ · no ꝛcipit
sectiom · Nam q̃ntulucq̃ d infimis expedes ·
hoc · t · nanq̃ ex toto desint · sicut d nasse aliquo
liquide impleto · q̃ntu emanat fors · tm ple
nitudinẽ detrogat · Sic · z d aia · q̃ntum
emanat ab ipa dilection ad ulcia · i tm
minuit · tm est amoꝛe ad deu · ex tota
aut · aia deu diligẽ · e amꝫ hꝛe firmum
i fide · z certissim̃ d udente · Et subiungit · Ec
clesiu · q̃ putat mentiriq̃ aliquid posse d'
aliquid · aliquid intelligẽ · a' dinatoꝛ aliq̃
minare · ille no · i tõ aia diligit deu · Et mse
diat tõ mente diligere deu · Est ut oms
sensus tui deo utent · q̃ em melius deo misit ·
q̃ sapia ꝛ deu esset · q̃ agitato · ea q̃ dei sunt
tractat · q̃ memoria · q̃ bona sui ꝛcordat · tõ
mete diligit deu · Qz aug̃ · i de doctrina x pũ
na · ꝛfert cor ad cogitandũ · q̃ cor e principium
cogitationu · unde q̃ ex̃ · de corde em exeunt
cogitationes · rõ · et alam ꝛfert ad uita · z mete
ad intellm · ꝓpit · q̃ · t · ꝑm eu · ut oms cogita
tones tuas · dem uita tua · z omem intellectu
tuu · i illu confitẽdo · a quo habes ea q̃ confiteris ·
hec eu dicens · rillam ꝑte tute nre · elmq̃ ·
q̃ uacare debeat · Qz quidq̃ uenit d aim · illu
rapiat · quo dilectois impetu ꝛuit · Et q̃ luc
x̃o addit · ex ombz uiribz tuis · z mazo xp̃o · Ex
to uirute tua · z dam · vñ · ex tõ fortitudine
tua · q̃lla ad idem significat · fz uehemens
conatu ad dei dilectiom adhibendu · ut · s · per
dnm amoꝛe · omem uirute aie · deo subiugare
uelit · z no dimisse · rbis thos · q̃ plm̃
aliꝰ exponit · ꝑ non dicunt mlta oms exp
siones i sma · Qz q̃at an illud ꝓceptu de
dei dilectiom possit d uia impleri · ꝓ illa so
lucon est ꝓmo nondu · q̃ ꝑm sam tho · u supra
dicta aliquod ꝓceptu ꝓ impled · uno mo
pfecte · Alio modo imꝑfecte · ꝑfecte implet
precepta · qn̄ puenitur ad fmam · que ꝓpin
quis uitauit · imꝑfecte uia si imꝑfecte · qn̄
z si non ꝓmittit ad fmã que intendit ꝓpin
quis · no tñ ꝛcedit ab ordine debito ad fine ·
dat ipe exẽplũ · ut si duo exercitꝰ ꝓpiet mili
tibz · ut pugnent · illi ꝑfecte implent ꝓcepta
qui pugnando hostes uincit · q̃d duc intendit ·
Ille aut implet · si imꝑfecte · q̃ pugna ad uic
toriam non ꝓmittit · non tñ tõ discipinam
militare agit · Sed nondu · q̃ ꝓ hoc ꝓcep
uitauit dnus · ut hõ tollat deo uiuat · q̃ est
i ꝓpria · ubi deq̃ est sua · d ombz · ut deus ꝓme
tur · Unde sacabm̃ · z quidq̃ ab hominibus
honeste desiderat · uita · salꝰ · copia · gla · honoꝛ ·
pax · oia bona · z to ꝓcepto hꝰ ꝑfecte imple
bit · i ꝓpria · z ia d ombz ꝑ bis ꝑfecte im
plebit · q̃ d nõe q̃ est pax hoim̃ ꝓncipalioꝛ
sunt tres ponẽ · s · intellꝰ · uoluntas · z memoria ·
q̃ sm̃ glo · mꝫgunt ꝓ illa tria · i ꝓcepto posita
s · ꝓ cor intellꝰ · ꝓ aiam uoluntas · z ꝓ me
tem memoria · In singul' aut bis · oms hec
ae uires sunt deo ꝑfecte unite · z tocius
deiformes intellꝰ ꝓ claꝛa uisiom dine nãe
et atroe · dnationꝰ rectitudꝰ ꝑ uoluntas per
fecta fruitiom bonitatis mensꝰ · z ꝓ ommoda
osormitate ad dei uoluntate · z legem s̃ · dis
repantia ul' obligatione ab illa · Et memoria ꝓ
fecta tenone ultimi finis adepti · z possessi
nichil dimittens · quo mag de eo sentiat · Et m
sup ubi ex̃ implet · qtu q̃d ꝓcepto addit · s ·
ex ombz uiribz tuis · ul' tota fortitudine tua · q̃
qlibz illaꝝ uiu potentiaꝝ aie · i bis erit · z
est multiplex · z ꝑfectissima actuatione sua · z
omina · sine actꝰ intrupton · ꝑt · q̃d dicit
aug̃ · xxii · de ciu · d · Ultra erit ubi felicitas ui
nullꝰ erit malus · nullꝰ latebit bonꝰ · vacabit

dei laudib; qui est ora t ombs ſtam quid aliud agē
ibi nulla desidia cessabit; nulla maligna labora-
bit; ibi ad par erit ubi nichil adusi. nr a se po-
ner ab alio quisq; panet. ſ ibi dmpng dnus
sine fine videbitur: sine fastidio amabit; et
sine fatigatione laudabit. In hac aut via no
pt hor preptu tam pfecte mplere. q̄ nosmet n
deu hic mpfecte p speculm. t enigmate. t m
pfecte diligim. Vere sancta hmoi uite pars. re
nouationem t actibz. qz ozis qd corrupit. agg̃iat
aiam p frena t hebitudo depmit sensu zubti
rogitante. Vndo go pt hoc deu esse. qm cogitz
de frequ; t qm moueat. sepe pmg motibz.
ul t alio modo defectu dei dilectionem emit-
tentem: a totalit nutrupente. pt tm mpfecte
mplē t via. t mplet ab eo. qu deu dili
git. aliqn ppt se actualit. t alia opa sua dili
git. t ordinat ꝑ deu actualit: ul hydiate
a actualit. t nichil agit qd dine dilectionis re
traxu sit. sicut sup pcta mozlia. t sic de ali
plenon mandati. frat nutrupto actu dilectio-
t amor aliaz vrtz a deo. et sine relatione
actuali t ipm. t stant et pcta venialia. d.
s. h; modo no pt mpleri t via q̄ tē igit
p̄ceptū hom hic qd pt mpleri t via q̄ dnus
mpfecte. ut pmissu est. sm. t m modu vo
plenoris prie datu e nob t madatu. t
ppter sm. Aug; in depositione gre. tanq; meta
t signu. ad qd signu tende debem. Vbi em
verte aciem. si quo tendend e nesciat. Tanto
est magis ho mplet id madatu. t tanto pfec
tio. quāto magis t obstinacion oppugnāt ad pfe
ctionem. Era quis precepta illud. no pot
pfecte in hac vita mpleri. tri ex h; est nob
utile. posita est. ut videns ho. qd t pua vita
tanta ab ipa mplenon deficit. desistat ea
d illo felici statu. t qd ipm sine intermissione
possit mplē. Sequit. t hoc. h; e primu t
maximu mandatu. primu t maxim; secūdu
dignitate. ppt caritate de qua e. q dignior
e aliis virtutib. Vnde p. Cor. xiii. dr. fides
spes t caritas tria hec. maior horū caritas. Est
enim primu t maxim; ppt obiectu eius. s. deus q̄
e summu t intensiue bonu. Eodem aut. si dili
ge qrim tm sicut te ipm. ad pile e primo. ppt
duo. qz sicut primu e de liberali dilectione bo
nta t hoc e de dilectione bom. qz tm primu e
de dilectione maioris boni. id de dilectione mo
ris bom. quo no dicit. tm pz e hinc. ſ pile
e hinc. Eodo no e pile primo. qz primu e de
diligendo deū. quasi ad finem d me t vmgrez
dei facto. Con. Cris. qui hoem amat. sile si
nit qm deus amat. qz vmago dei e homo.
t quo deq diligit. sicut rex e sua vmagine
honorat. Ctuo aut qz sit diligenda. pt
expositu est. Deinde manifestat pdicta man
datoz ppter ad dicit. ni h. d. m. p. vmi. l. t
p. qz quidē dicit. ul mozalit ul figalit. t le
ge. quidē monitōe ul admonitōe. pdictum
subtilit t efficax. totū ad hoc tendit. ut m
tudinē caritas. ut deq diligat. t proxim.
vide quo ora precepta implent. implerion
illoz duoz de dilectione. Et ora promissa
t remunerones habent eduo. t ad illa t
minutu illoz sint facta. Ex ul lex t pphe
te pendent ex madato caritatis. qz ipa cā
tas finis illoz e. pendet go ex ipis. sed me
dia pendent ex fine. Eodem ex origine. qd
media sunt t ordinant. Cu igit ita sit. q
ppt dnus hom ppmsit. quidq; precipit aut
phibuit. totū ad hoc fecit. ut deū diliget
sup oia t proxim sicut seipm. Vere si no nales
omes paginas sacras scrutari. omia mysteria
sermonu euolue. omia scripturaz secreta pe
netrare tene caritate. ubi pendet oia. Ille
em tenet. t qd latet. t qd pz d dims psalmis.
qui caritate tenet e. modo Aug; d de laudi
bz caritatis. qua em psalmi augt d de doctrina ca
nica. Tota est q vnuscuiq; oia. t sine q nichil
valent oia q ubiq; sunt ad se trahit
dia. Et qdā glosa est. vbi caritas e. quid e
qd deesse possit. vbi aut no est qd e. qd
possit deesse. Hec em tota latitudine elo
quij possidet. Item Aug; i de doctrina christiana
c primo. dr. verbu aptu t abbreuiatu fecit
dnus sup ram. ideo breue. ne no vacaret
lege. ideo aptu. ne quis dicat mihi no lauit
intelligere. thesaurus e magnus diuitiaz sapiē
tie. t se mirabilia preciosa t infinitas sapien
tias gemas. t preciosa mobilia. t vasa argen
tea t magni metalli. si pigeat eruere ad pe
scrutandū thesauros. no sis pigre. sed sub
lingua. t quo vis secure ambulas. t hec
e caritas sū dilectio. ut ibi mandat. Conuer
tebaris. posuit deus. t qua ora se ad vm
deū. Vnde sequit. Con. p. mihi. e. Ihc dixit
quid vob videt de xpo. cui filius sit. Cepāg
murmurare de illo. qui credebant ad veniaz
qz putem nolebant credere. Tunc subdit
ihc. respondentes phariseis. ait dr. dixit ei. David.
ubi nondū qd d xpo sunt due nātē. sz di
na. sm qua e filius pris. ad quo t. sic. est
vng deus. alia e humana nā. qua ex tpe sup
sit ex matre sine patre. sine matre. Et sm hanc
e filius virginis matris. Et sm hanc
e filius virginis david. q processit de progenie da
uid. t sic ex sm illa e filius david. t ex hac
vnū dixerunt. q xp̄s e filius david. in q ihc ex
tremitate. q crediderunt eū esse purū hominē
sine deitate. Vnde glo. dicit. Ideo ph̄ihebat
q xpm filiū david dicit. ſ ex hoc qz deitatem
non crediderunt. ex sm hoc xpc ph̄hendens. ihc
ihc. responsionem mutare ph̄hans d. Cuius go david
t spm eum do. d. dixerit dominus domino meo
Quasi d. si xpc e purus homo de semine david
sicut vos creditis. quo david i spū ihc.
in psalmo dicta vocat eū dñm suum d.
Dixit dominus domino meo. Et q. dicit non e
de affectuosa hominū. q prefert filios suos sibi
patres. parentes suos. si pocus ei. Cui e xpc
sit dominus david. ut ipe t psalmo dicit.

oppo
so

// vna
gratia

f. 2m de dilectō

Non erit ipe dominꝰ eiꝰ ꝑm huana natuꝝ
ꝑm qua est filiꝰ eiꝰ: ꝛ os ꝙ d eo sit alia nā
ꝑm qua ē dominꝰ eiꝰ: ꝛ illa est tm dina: ꝛ p
ang ipe ē verꝰ deꝰ. Tm in david illud dyerit
ir messias nodu erat ho. quo go dominꝰ eius
fuisset. qui no diu erat. ꝛ optet ꝑm mmtionꝫ
ꝓphete. i xpo ponē alia nām. ꝑ dina ꝑm qua
erat dominꝰ eiꝰ. ꝛ tota de expoicon illiꝰ dyerit
dominꝰ. ꝛ dominꝰ. ꝑ deꝰ pr. dyerit filio suo xpo
dno meo. no ꝑm nām de femie meo suꝑta m
ꝑ ꝑm ꝙ pmis ē sempiterꝝ filiꝰ sede a dxeꝝ
meꝝ. i. ēqlitate dimtatꝝ. ꝛm ꝙ deꝝ: ul' ec
i ꝓnoribꝫ bonꝫ in gñtu homo ꝓ ombꝫ rea
tuꝝ. donec ponā mmꝝ tu. scā. pe. du. i. dom
ne. ebelles tibi subiugnetꝰ voluntā subiectiōm ut ē
rationē: ut i die iudiꝫ piuti salꝰ tradat. dat ꝛ vin
i te. Et dicit dominꝰ ꝙ donec ponā ꝙ nimito. din er hoꝫ
ut sit sensꝰ sede semꝑ. ꝛ mmia tua mee ul' sbiugnāo
nu i sempitnū subiacent. pedibꝫ nuꝝ. Et tibi rvam
pmiss nitere xpe. Si go d. ve. d. q. f ē ꝑ
q d. optet ꝑm alia nām sp xpm ee filiū
david. ꝛ ꝑm alia dmm eiꝰ. Subdit exanta
vsitatiōm phaisaoꝝ. d. Et nemo po. ei vre
vbu. Cui cū dominꝰ faciebat mirabilia ta
lupmabant. dicentes. In belzebub pncipe de
moniorꝫ. ꝛc. Cū aut de ꝙbꝰ aliquid dissā
vunt. sicut hic tuc vitari no potuerat. vsq
tezo ns inie dicētes. Nec au fm. ex il. de e q
ap mrto. Diluerunt go no spem. ꝑ qꝫ no hā
bunt ꝙ dicend. Et quo ꝑz. ꝙ mlegato eoꝝ
fuit ex mtiōm mala. ꝛ no ex desiderio
distendi: qꝫ si ex desiderio distendi fuiss
no tmuissent eū posse illa ꝙbꝰ saluarene
amp mtegrare. ꝛ tuo xpe ꝑm dmitatem
ꝛ hmanitate sedeat a dxeꝝ pris. vide m
tuā ꝑte sume fiducia. ho. q mi. ꝛ inde i sez
mone de asmsione dñi. Sequit. xxvi°

℣ Sermo de eodem

Diliges dñm deū tuū ex toto cre
de tuo. ꝛ ex tō aīa tua. ex tō
mēte tua. ℣ Notand' huius ꝑ
cepti dctōis. ꝛ sñi. milias dur
exposicoēs. In suma tn non
multu distantes. Ex ill ꝑm sm tho. ꝛa. ꝛc
q. xlmꝰ. vna dicat satꝭ vonabile. vbi nōd'
q ꝑ illa tua ꝙ hic posita sunt d ꝓcepto. ꝛ p
cilia alib addita. Hꝰ mmuit omꝰ aie vigꝫ
ꝛ dia. q m homie sunt. ꝛ omꝰ opationes eis
ꝓuenientes. ꝛ mdoꝝ. ꝛ tota homo vitam
qua ꝛ tota vult in se ꝑ dilectionē ordinari.
Et io ut dicat Gen tho. ꝑ cor. dꝫ intelligi vo
luntas: qꝫ sicut cor corꝑale ē pncipiū oīm mo
tuū corꝑaliū. ita voluntas ē pncipiū oīm
motuū spialiū. Tria aut sunt principia actꝰ
hmi. q monet a voluntate. s. intellm. s. mtꝫ
ꝑ mētem nīs appetitiua mtelds. q sigt ꝑ qiaz
ꝛ vis executiua exteriꝰ. q signficat ꝑ fortitu
dinē sicut addit deus. i vꝰ. sicu ꝑ dnte. prut addit
ꝙdā xpi. sū ꝑ mures sicut addit huc. ꝛc. Sic go
ꝑm eū nobꝫ pncipit. ut tota nra mtio ad
vut deū. q ē ex toto corde. ꝛ q mstiu nr
subdat deo. q ē ex tota mente. Et q appe
titꝰ nr regulat ꝑm deū. q ē ex tota aīa Et
q extendat actꝰ nr obediat deo. q ē ex tō fortitudine
ul' virtute. ul' ombꝫ vrbꝫ dauid dilige. ul' sic ꝓce
ꝑit nob. imo q deus ex voluntate nra sit diligē
mus sup oīa. q mihil aliud plus ea nr aliquid equa
lit sibi diligamus. ꝛ ut oīa alia ꝙ diligim ꝓptr
ipm diligamus. ꝛ hoc est diligē ex toto corde.
to q ut dixi. p cor debꝫ intelligi voluntas. Sic go
ho diligit deū ex toto corde. eo. voluntate sua. ꝛ
ut ꝑdam ē. Deus ꝓcipit nob. q dilectio d nob
operet. ꝛ effinat. ut tuo nra deo obediat. ꝛ sub
dat. p vera ꝛ firma fidem i ombꝫ credenꝫ fa
dubitatiōm. ꝛ fme etvoze. ꝛ fme suppsaombus.
ut dicit Chrys. ꝛ p patrū exmiom. ꝛ p meditatoꝫ
dei pfectiōm suaꝝ. opm. ꝓcꝝ. mstioꝝ. eiꝰ. ꝛ
etoꝝ. ꝑmciū. ad suam laudē. ꝛ ad mraz. salu
te. ꝛ hoc ē ipm diligē ex tota mēte. eo. ꝙ ut
dixi. p mēte dꝫ intelligi vo. ꝛa. ꝛ hō diligit deū
ex tota mēte. qn dilectio dei hoc in hoie tat
ut vo eiꝰ tē ut ꝓdixi. Terno. ꝛ ꝙto ꝓcipit
nob. ut sic diligamus deū. ut ipa dilectio dei op
et hoc i nob. ꝙ tota appetitꝰ nr sensitiꝰ ꝛc. vo
lūtē. ꝙ dicta mandata ꝑ duplē implēt. vno
no impfecte. ita ꝙ totalitas excludat omem
oīriu affectu. ꝙus no omēs extendi. ut ꝙn
dilectio sit possidat hoiem. q i eo intellm. i eo
voluntate. i eo appetitu sensitio. ꝛ extendi nus
opibꝫ mihil est contrariū dilectioi dei. ꝛ ꝓcipiꝰ
eiꝰ. quecadmodū sunt mortalia. ꝙbus nulla
sunt. d ill exnea ad dilectionē. ut carnales af
fectiones. mutuas cogitatoēs. ꝛ cetꝝ pita vem
alia. ꝛ hꝰ fit ꝙ homo aliqn de deo cogitat. ꝛ
de dnis. ꝛbꝫ. ꝛ eū diligit ꝓpꝑ se. ꝛ sic sup oīa.
ut mihil aliud sibi plꝰ aut ēqlit. ꝛ mihil
vult aut agit. qd sit dine dilectoi cōtrariū. Et
illa implenꝫ ꝓcepti ombꝫ mandatoꝝ ē. Cui
libꝫ eēt utiqꝫ vna tenet aliqn. ꝛ ad mꝫ fes
tuꝫ diebꝫ quibꝫ tenem' iuxta dnicꝫ. ꝛ pa
tissime diebꝫ dominicis. ꝛ pncipibꝫ festis ꝑm Gen
ꝛ adam de deo cogitare. ꝛ eū ꝓdeo no sup
oīa diligē. ꝛ tenem' nullꝰ agē aliqn contrariū di
lectioni. Et ita implent ꝑm mandata. et mi
pientes ꝛ impfecti. ymo oms usꝰ. Erīa q' vnez
dunt usꝰ ad vitam. Sicut qui vinit ꝑm ꝓcꝰ
lucet no fuent cosilia. ut qui vinit i sclo ꝛ
turis huius mudi. solliciti ꝙ dnis acquirendis.
custodiendis. ꝛ expendendis. ꝛ in delectatione
utunt. ꝛbꝫ pmbꝫ ꝑmissꝫ ꝛ no ꝓhibitꝫ. ut de
lictis ubis. ꝛ pomis. ꝛ mollibꝫ stratꝫ. ꝛ ꝓsp uxꝫ
nbꝫ. ꝛ vinis. i mrionio. ꝛc. Deus no implet
pfectiē. ut ad homis tota utam suā ad hꝰ depu
tat. ꝛ totu suū studiū ꝛ conatu ad hoc ponat.
ut deo placeat. ꝛ sibi totaliꝫ uniat. ita ut
no solū aliqn ꝑ ec ꝓcipit. ꝛ ꝑmittit. ita ut
tut intellꝰ suus eleuet. puā fide. i dei tote
placitiōm. ꝛ ꝑfectiōm. imadtoꝝ dei. ac
inuiabiliū iustioꝝ eiꝰ. q nob exhibuit. tra
do. ꝛ rdimdo. ꝛ q nob exhibit gubernando. ac
exhibiturꝰ ē glisiendo. ꝛ mediet. gaudia et
ne iute cōsolatiōe celestꝭ ꝓuc. ꝛ oīm rectꝝ
iuiu felicitate. ꝛ ut voluntas no solū aliqn ꝑ
ceptū. ꝛ ꝑmittū. strictꝰ quꝰ iute admittit. d ꝑ
ficiat intellm actu dilectionis dei sup oīa. Et ꝙ
quid homo vult. a diligit. totum in deo vult
erat vltimate. ꝛ ut oīs affectiones hominꝫ

Implerio hꝰ
mādati i ꝑfcōe

ꝑfcōe

et desideria ut omnes exteriores operationes sint regulate sm dei voluntate ꝛ eius p̄cepta. Et illo modo pfecta ⁊ plena vita implebit ꝛ implet ab omnibus usus. sm a pfectis. qui no solu vsum sm mandatum sm ena suauit rosilia. eo q̄ ppt deu tenet sibi no solu ab illicitis ꝛ pohibitis sm ena voluptatis absinent ab aliqbz licitis ꝛ pmissis que ordinando amm impedit actuale motu eius ⁊ deum: ut sint sollicitudines ñ dñas curas ꝛ relatas. delune ⁊ delectat tibi ꝛ potibz ꝛ vestibus ac̄his. Et q̄uis non teneat homo sub pena pcti mortal. ad hoc q̄ sit sedul ꝛ frequens intellectu ꝛ voluntate eleuet in deum. tñ quito hoc studiosus ꝛ frequens sunt tanto p̄dictu p̄ceptu pfectius ꝛ totalius implet sm tantum dei placet. q̄ est ut homo deo totale vnatur sm oms vres aie ꝛ corpis ꝛ sm totam vitam suam. Et dei nomē quod statim pfectus parit. qz corpa qd corrupit aggrauat aiam ꝛ venena habitudo deprimit aiam multa cogitatem: et ideo no pt̄ ho in hac vita omne eleuari ⁊ deu actualr per dilectionem ꝛ amorē: qm no pot̄ homo diu esse quin cogitet de rebus: ꝛ qm alig moueat primus motus. ul' aliqua necessitatem corpalem. ul' alia defectu inadd. dei ꝛ dilectionem ꝛ dilectionē dimittente. ad tempa totalr recurrente. Illo modo implet̄ perfectissime. sm ut totalitas excludat ab homine omne affectu contrad dilectioi. et ena omne extraneū. ꝛ ad hoc omem actum interruptionem ꝛ totalr pt̄ solu impleri ⁊ patria. Ibi em intellectus cognoscit deu p clara et intuitiua visione diuine ñe substantiā. ꝛ sm ultimissime: nr aliquid cognoscat n deū. et ea ꝛ eode mo. quo vse viabile ⁊ deū esse vident. Et voluntas sm totu suū posse. ꝛ sepissime intermissione actualr deū diligit super oia. ꝛ ē pfecte ordinis diue voluntati. et legi sine discrepantia ꝛ obliquione ab illa. et ita est de ombz aliis virtutibz.

pfectissima

Diliges dñm deū tuū ex toto corde tuo. ꝛc. Prosequendo aliā expositionē ē notandū. q augs primo de doctrina xpiana. p cor intelligit memoriam. p mente intelligit intellectū. ꝛ p aiam tota vis animata nāe. ꝛ oēs operationes ei. Deinde ad q̄stionem. illud p̄ceptū. dilige dñm deum tuū ꝛc. p̄cepit nobis dominus. quator. primo ē q̄ diligamus eū. ꝛ sicut est optimus. ꝛ pfectissimus ⁊ omnibz. ita debemus eū diligere pre se in ꝛ sup oia. tertio q̄ nullam creaturā diligamus. plus ea ⁊ equalit sibi. qui em contrarium horū faceret peccaret. p̄cepto. Deinde p̄cepit nobis. ut diligamus eum ex toto corde ⁊ sm totam potestatem ex posse ex tota memoria. ita q̄ dilectio dei sup oia spetur. hoc nobis. ut cogitemus de deo. ꝛ meditemur eius p̄fectiones eius opa. eius bnficia. et inde dina. ꝛ ut oēs cogitationes nāe ꝛ q̄cquid in memoria venit. referamus in deū. a quo totū habemus. qm q̄ caritas ꝛ dilectio dei hoc in nobis operatur. q̄d hic memoriam dei ꝛ dinoscit. ꝛ oēs cogitationes referemus ad deū. in eius gloriam ꝛ laudē tuc diligimus eū ex toto cor de in ex tota memoria nāe ē subdita deo et ei seruit. Tertio p hoc p̄cepto p̄cepit nob deus. ut eū diligamus ex tota mente in ex tota vi nāe ꝛ intellectu. ita q̄ caritas ꝛ dilectio dei sup oia fiat ꝛ operetur. q̄d nos in intellectu nro habeamus veram ꝛ firmā fidem in ombz credendis. sme dubitatione sme errore. sme superfluitatibz. ꝛ ut p posse studeamus cognoscere deum ꝛ eius mandata ꝛ alia dina. ꝛ ut omem cogitationē nāe ꝛ quodcūq; de intellectu venit referamus ad deū. ad eius laudē ꝛ gloriam. qm quodcūq; dilectio hoc in nobis fuit. tuc diligimus deū ex tota alia q̄ dilectio fuit. q̄ dig nāe vita ⁊ operatio interior ꝛ exterior est vera. ꝛ in deum ordinata. hanc expositionem vult augs in de doctrina xpiana. cū dicit p̄cepit go tibi. ut omes cogitationes tuas. omnem vitam tuā ꝛ omnem intellectum tuū in illo confirmes. a quo habes q̄ confirmes. hoc em dicens. nullam partem vite nāe aliquid q̄ vanare debeat. si quidq; venit ad animū illic vapulat. quo dilectionis impetus turbavit. ꝛ nota q̄ primū in illo p̄cepto ē ipa dilectio interior ꝛ affectiua. si alia tua sunt dilectio effectiua in sunt affectiue interiores dilectionis a qua inpant. Dñ. xviii. ad ii.

Dominica decimanona Evangm ad ix.

In illo tpe ascendens ihc in nauicula ꝛ trans fretauit. ꝛ venit in ciuitate sua. Et ecce offerebant ei paralyticū iacentē in lecto. et videns ihc fidem illorum. dixit paralytico. confide fili. remittuntur tibi pcta tua. Et ecce quidā de scribis dixerunt intra se. hic blasphemat. Et cū vidisset ihc cogitationes eorum dixit. ut quid cogitatis mala in cordibz vrīs. Quid em est facilius dicere. Remittuntur tibi pcta tua. an dicere surge. ⁊ ambula. Ut sciatis aut q̄ filius hominis habet potestatem in terra dimittendi pcta. tunc ait paralytico. Surge tolle lectum tuum. ⁊ vade in domum tuam. ⁊ surrexit. ⁊ abiit in domum suam. Videntes aut turbe timuerunt. glorificantes deum. qui dedit potestatem talem hominibz ꝛc.

et

Dominica eiusdem decedentis.

Prandium dñs ascendens in nauem. ut sic p nauigium de regione gazarenorum. deuenit in galileam. Inde illic iter faciens venit in ciuitatem suam. ⁊ in capharnaum. ibi cum sim. ⁊ hoc miraculum ut dicit̄ in euāgelio. Dicit autem capharnaum ciuitas dñi.

no qz fuit ibi natꝰ a virgine nullꝰ miraculꝰ. Sed
ut dicit mgr. de hy. Capharnaum fuit pugnal'
nutras galilee. Nazareth vo ubi xpc fuit
enutꝰ et miraculꝰ erat qz ad opidu ul' vicuꝰ
despectu illiꝰ ciuitatꝭ. et ideo dicit Capha
naum ciuitas xpi. sicut ciuitates pcte dnt
ezech. qui d'ponuntur collis comozant. ul sm
alios dicit ciuitas dni. qz huc ꝑ fuit i principio
sue ꝓdicationis. diu ibi manebat. et mi
ra miracula ibi fecit. Et erat assi ei pal' u. in
lecto. Et dns mater ihu. qz portantes eu ꝓ turbas
non possent intrare ad xpm ꝓnca de tecto
demq submiserunt eu i lecto. ante ihm. qd fuit
magni signi fidei eoꝝ. qz qd facie audit ab
ihc fidem, illoꝝ scz paliti et offerentiu. aut
paliti. Confide fili. venit ꝑ pec. tua. licet eni
ꝓpul dimittant pcta in fide alterius. ut de of
ferentiu. Non in adultis dimittit nisi d fide ppa
et actuali. Et dns nr̃ qui corpꝰ ꝓpꝝ nr̃ aiam
ad mam dicit beda. et in hoc fecit dominꝰ ad modu
pcti medici. qui ꝓmo aufert eam egritudinꝫ
et postea intendit curationi. infirmitatꝭ autem
hec inflicta fuit paliti ꝓpter pcta sua. et
ideo xpc ꝓmo remouit eam infirmitatꝭ. scz
dimittendo pcta. et ꝓpꝫ nr̃ auit eu. et tu mise
rere an corporale medicinam amouendi fuit. de
ꝓma et emendatione intꝰ. ut amoto pcto qd
sepe e ca morbi. cesset amoueat effectꝫ et ma
neate pcto. non posit corpal' medicina. sicut
ad scriptu manet d vulnere. Et nisi ꝓm xpc
de hy. qd infirmitas corpal' aut alia tal' defec
tus infligit a deo alicui. nisi deceat. ꝓmo
ppter pcta pudoris. si no ppter ipsa purgatione
et tal' e infirmitas. sed ambulu est. pe
ne ichorme. et fit inflicta e hezodi. unde
actuu xij. diu. qz ꝓcessit eu angla dni. eo
qd no dedisset honore deo. et ꝑcussꝰ vermibus
exspirauit. Et eode modo fuit de pharaone
qui ꝑ flagella mutatꝰ est. Sed no infli
gunt ad pcti remissi purgatione. sicut ra
bachedonosor amentia septe annoꝝ. damel'
iij°. et filie marie magdalene. ejecti demo
nu. et azarie seruꝰ moysi lepra. ppter mur
muratiom cotꝝ moysen. Num xij. Tercio
no no ppter pcta omissa. si ad glam dei
manifestanda. sicut de ceco nato de ioh ix°
Tertio ppter hmanam ipsiꝰ ne d supbia ele
uet. sicut paulꝰ dicit de scipo. ij cor. xij°
ne magnitudo reuelationu. Tertio ppter ba
bacone alios. et pane declarationem. ut ꝑ
de iob. Iob ibat. nichil peccauit paulus. esse manifes
tat. in cecu purgat aiam. et punit hero
dem. Et certe de scribis et legis ꝓfessoribus. me
se cogitabant hec blasphemie. blasphemare nisi
deus aliꝗ attribuere. qd sibi no inerat. aut
ab eo remouere qd sibi inerat. Sic attribuere
creature qd deo ꝓpꝝ e. ipsi aut. videbant pecta
bant xpm esse purum hoem. et ideo ad dixe
runt tibi dimittuntur tibi pcta tua. putabant eu blas
phemare. Tercio modo blasphemie e. qn ꝑ
usurpatur sibi dimissionem pctoꝝ. qd ꝓprium
est deo. psal. xxxij. Et ego sum qui delco
miquitates tuas. xpc aut redarguit eoꝝ

cogitationes. ostendens se deum. et ꝓbando
ꝓbauit hoc ex illis. qz nosset cogitationes eoꝝ
et secreta cordium. quas cognoscit ꝑ certitudinem scie
deo ꝓprium est. ipse qd dicit ezechielis. et ad idem
ihc cogitationes eoꝝ dixit. ut quid cogitatis mala in
cordibus vestris. si falsa imponendo nisi blasphemia
qui implicate dicit. Sed ponit qua cogitatione eoꝝ
manifestat. possit homines pcta dimittere. Sed hoc
ide ostendit sanando paliticum solo uerbo. ꝑ mpm
nisi tamen ipsa iudicate. qd est eis de ptate. et priꝰ
deus. sicut pcta dimittere. licet enim paliticus iudicate
nec possit videri aliqui. nisi tu subito. ut hoc fiat
est. nec ita ꝑfecte. ut ipse in sume infirmo. sa
nare. ut simul possit portare lectum i quo iacebat.
Ideo qd quod e facilius dicere. et dicto facto. dimittuntur ei
pcta. an dicere. et dicendo facere surge et ambula.
q. d. equale ptatis e utrumq. qz utrumq; sine iudi
cio. sine virtute fuit. Sed ut iudex ostendit iudicare sue dimittat ꝑ sm. d.
ut aut' sic. qz filius ho. ha. po. di. per. tua. ut dcs.
et non ut homo purus. tue. aut paliticu. scil
le lectu tuu. et uade i domu tua. et surge. et abi
i do. sic videtes at' tur. ti. ex insolcto usu et
glo. dei. q. d. p. t. h. Ex quo ꝓm glo. ꝑ. qn
de xpo plena cogitatione habuit. qz prius ho
mines credebant. sed sup alios ihoas esse. et pos
se. et a deo hanc ptatem accepisse. ul' sm ma
de hy. videtes turbe timuerut. imponi sibi
blasphemia. et glificauit deu. q dedit ptatem
tali xpo. qui e ultra dei patris hominis. et ad salute
hominu. De oblationibus
Hoc velapsi mpe obtusi. possit aliqs mi
rari ezriare. et credere nullꝰ offendit dcm. aut
dubitare. an offerre teneant aliqn. ul licitu
sit an no. et sic ad scrupulo offendit. sed offerre. ul' ad
scrupulo obmittere. Et qz dicit greg. i mo. pasto
rali. sicut miranda locuti. et errore ꝓtahit. ita
indiscrete silentiu. eos qui eruditi potestati
et errore relinquit. ideo nuc moueo tale dubiu
sequens. ne forte lectoꝝ fidei forsitan periculum can
delam. aut aliud huiusmodi offerre. Rndeo duo ꝓmo.
q tepe noui testamti. non tenet fideles ex
dino ꝓcepto ad huiusmodi sacrificia aut oblationes:
qz d' uetcri testamento tenebant iudei. ex dino
ꝓcepto ad hmoi. unde de oblationibz dicit
deu. xxvij. Tribz vicibz p singlos annos mihi
festu celebrabit. et postea subdit. Vno ape
bis d. spes meo uanus. Et de sacrificiis ostiaꝝ.
q multiplex ꝓcepta erat. sicut ꝓcepta tertiadecima
lia veteris testamti. no obligat fideles nouu
testamti. ut docet apls in epla ad gall. qui
p totu. Et est sma scie. et quasi d epl qz ad
idem scripsit de cessatione legalu. et ex est
determinatio omniu doctoꝝ. acta sm qz sen
tenciaꝝ. imo qui no facit oblationes et sacrificia
magis obligatꝰ ad ea ex ꝓcepto dino veteris
testamti ꝓcepti. et uidet iudaisare. Sic enim
tenebat xpiam ad oblationes ex dino ꝓcepto
veteris testamti. nec aliqd ꝓceptu dinu e d'
datis i toto nouo testamto. et ꝓ imo apls xv° d
dnica de offertorio loquit. dicit sic. Qui offertis mu
nus tuu ad altare et qi hoc arbitro offerendu d
liquit. Sed duo qz licitu e offerre d'cta

candelas penuam · z reta ī th low a' pād offerri
osueta · pz qz dom̄ volens date de ītōriano
ne fiat' nem̄ dnīmū · z vle ab omīb; ī futuū
tp̄ib; obſuand' dx'it · ait. v'. Di offers munꝫ tu
um ad altare · z ibi ř. oz fir · q' fra · tu · hr · al' ad
te · ve · ibi mia · tu · am · al' · z va · p' · ve · fr' · tuo ·
z tue ve off' · mu · tuū · tare · quo n̄ fine aut'
rōsult offerē · qđ no fraſſet · n futuū tp̄ib; hoc
fuiſſet · z non ſolū · p hoc ad dom̄m illud dx'it
Ctus enī dnūt · q' doctrina mea · z semp nouā ſ-
uanda · dediſſet ſub exemplo nr̄ allecto · z p'
tato · ¶ Im pz p ex'a · plūma · ī euangliō ſupta ·
unde uirgo benedicta ad xp̄m obtulit · ī templo ·
tur ſed offerebat pz tuētur · a' duos colūbas
¶ Im medua qđam obtulit duo minuta · z xp̄us
laudauit · q' no fariſſet ſi p'cm fuiſſet · ¶ Im dū
pḡt xp̄i paſſione ap̄lo paulo ex miſſu aliozū
aplōz · obtulit m templo · ut habēt' actuū vi' · Et
ad hebr' v' · dicit · ap̄lo · omis pontifex ex hoībus
aſſūpt' · ſtitui' · in his q' ſunt ad deū · ut offerat
dona · z ſuſcipia · p' pctis · ¶ Im post oplem euāl'
pmulgatione ſūm̄ pōs · obtulerit ad altare · z
oblatōes ītrepsit · z aq' ſiul miſſerit · unde q'
x'a ſup illo exo · xx'mi · ron agebāt · ī ſpectu
mes vanus dicit · dns̄ xp̄iana · pauet ad miſ
ſar' ſolēpnia aliq' offerre deo · · z augſ' de ēsa
de diſmctione ſacrificioz · dicit · qui xp̄ianaſ lōg
utiuſq; teſtāti ſunt · no hōc culp'nt · t facie
gs̄ ritib; paganoz · p' oſtruūt templa · z mi
ſtrāt ſacdōa · z ſacrat ſacrificia · ſ' q' hec ydo
los · z demonīs exhibeat · z ita uolt augſ' · q' ex
ſcīs uet' · z noui teſtām' · ignoſci poſſit · z
ſnīt · q' hoīes ē offerēt · dūmo hoc fiat deo ſic
xp̄iani fanūt · z no demonib; ſtant ſereūt
gentiles · ¶ Im ſanct' · ymo tota eccl'ia mīt'ram
ordinauit · te ordinatōes oblationes · ad que
ponēt · z quib; diſtribui debēt · ut pz · d diuſis
canonib; dr̄xerī · q' no fariſſet ſi illud fuiſſet
ſi potiꝰ totū abſciſſet · Et no' q' oblationes et
ſacrificia vet̄; teſtamēti fuūt figē · ſignificabāt
em̄ principle oblationē futuam xp̄i · t ara tunc ·
z qui oblationes hanc mīstrōne faciēt · z ad ſic
ſignificādū ille granū' portauit · q' indaya fadet
z ptestaret' p' fide · xp̄m no venīſſe · ſi · z adhuc
ee ventur · q' dē nimis pmotū · z quo ad
illa ſignificatiōm ceſſauit omī rōne
vet̄ teſtām̄ · et hmōd oblationes exteriores
aliquā · ſenſibilīū · rā ſignificabāt ſubiectoz
hoīs ad deū · z ita ſpō xp̄iana · eſſūpſit obla
tiones · quib; deo offert · aliq' ſenſibile exteri
ī ſignū debite ſubiectionis · z debit honor̄ ſ-
ſibūdne illoz hoīm · qui dīs ſuis aliq' offert
ī ſrōgnīom dām̄ · ut hō deo aliq' · aliq' de ſbi
ſua offerat · z p' hō · poſitū · ipm ee dom̄ ſuū · a
quo habet om̄e bonū · q' habz · z ſe eſſe ſibi
ſubiectū · qui · z poſſit ſubuēnē defectib; ſuis · z
ipm ī iſtis · ad unīatē · d' aliis · ſicut · z pdicto rō
buſq; dicit · Multi ſunt pauꝑes indigētes · et
ill' debēt · quidq' · q' deo dandū ē · ¶ qui · q' illud
offert · z ſic pauꝑib; ſibi debitū ſubtrhit · per
rat' hic eſſet de ypanone mie · z ſacrificioꝝ

ſeu oblationē nl'ra dūda · q' nec tiſc' ſolu
oſtendendo nec duobz exemplis · q' no ob
ſtante mīt'tudne pauꝑm · licitū · eſt offre
aliqn · z alia opa honeſta facē · p'mera ad
dīm · ultiū ſ̄ōnē · de uidua · que mīta
duo · obtulit · que ſunt mīt' pauꝑ · q' dx'it · q'
tota uictū ſuū obtulit · z no hoc ſunt inīci pau
pes · quib; ipa no dedit · ſi obtulit · z dom̄
laudauit · ¶ Im maria magdalena p'fusa
unguēti effudit ſup caput ih̄u · z no diſcipl
de h' murmurāt · z dicebant · Quid p'dio hec
potuit uenūdari multo · z dari pauꝑib; do
mꝰ approbauit ſm̄ nullū · ¶ Im homo aliq'
tenē ad oblationē ut dict' · z tuc eſſet p'cm
illa auferri ſacdoti · z dare pauꝑ · ſicut ſi ob
ligor ti no poſſo hoc te nolente pauꝑib; dare
¶ dns̄ ee tu non indigeas · hmō ecia · z ſ̄ibz
p'dict' · obuiāt · uncti ſiut · d' eccl'e · ita q'
dx'it ſe hoc credē nūt · z p'us opp'credendo
erraſſe · z ita pz q' licitū ē offerē · z no ſolū
licitū · ſi ecia meritoriū uite eterne · ad fit ad de
bite ītuſtamꝰ ex caritate · ſicut · z ꝓphet'
opa bona ex caritate ſim · ē uite eterne mer̄
torie · Et rōis dicit · q' no ſolū eſt licitū a' me
ritoriū offerē · ymo hoc ad oblationes d' eccl'e
rōnabiliꝫ obligant · z ꝑcipe no ex p'cepto dīno ſ-
ex lōis cauſ · pz p' bām ih̄o · ca · vi' · q' lxxvj ·
ubi post q'nos tales cas' · q' ꝑ pmo ē ex p'
tendi · uenione · ut ſ̄ū alicui credit' fundꝰ
aliq' eccl'ie ſub tali pacto · ut d'c' epibz reddat · ob
lationes faciat · q' ſi · ut dict' habz · nolit ·
Credo · ꝓpe' p'dicte · deputationē ſūd ꝓmiſſoz
ſicut no' aliq' offert · donationē m̄ · unoꝝ · ut
ad · testām̄to · ſ̄inque eccl'ie aliquā · de no
bilem p'rad' ſoluēdā · Tertio · ꝓpe' eccl'ie mī
tem · ut ſi miſtri eccl'ie · ubi hmōd' ſarīmēta
ſuſcipiāt · non hꝫent · unde ſuſtentarent ·
Et hic addit · ¶ miſerēa · q' mīt'ligā · n' · z ſpi
ſubditi ꝓpe' pauꝑtate · ſacdoti ſubuenīre no
poſſent · ī quo casu q'rit' utrū membꝝ ſuū
ſcīm · z ꝓpe' ſ̄ſtentū · Tenet' · enī fidelis ·
d' aliq'bz ſolēpnitatib; ad aliq'as oblationes ꝛ
ſuetas · z d' ill' ultiꝰ duobz casib; manet ob
ligatio ſp̄ · aliquid voluntā · ſ · quo ad · q'ntā
ſeu ſpēm · vel oblata ſalte · ꝛputata · me · dm
talē locū · ut ꝓpe' offerri · oſuetas · Et addit
ſcā tho · q' pastorū · q' debitas oblationes
no · ꝛdunt · poſſunt · puniri p' ſubtractionē ſacr̄
no p' ſacdotem · nec ſunt oblationes facte de
ne · videat · p' ſacrā · exhibitionē aliquid ex
igē · ſed p' epm · cui ſup · l' · offerūt · z imploza
uit · ex dict' · ī · pz · pmo · q' fideles non teſtati
no tenēt · ad oblationes ex dīno p'cepto · z
q' licitū · ē offerē · ymo · z meritoriū uite eterne
ſi ex mīt'ate fit · Tertio · q' d' eccl'ie · rōnabiliꝫ ho
tenēt · ad oblationes · · z · l' · totū · ꝛ · pdicta con
buſq; poſt ſuſſinēte · informationē ſibi facta ·
ſepiꝰ · z terta plūs · ecia · tertia · iudice · cuiuſq;
cōfeſſ' · ē · ſe · tradē · · z · de · ope · ꝓpe' ſtatū · eſt ·
q' ꝑpt · poſſione · ſacerdoti · factam · ꝓmiſſum
ſiut · a · iudice · ut · audiret · miſſam · ī · eccl'ia
ſancti · laurencij · z · ibi · obtulit · denarios · z

aliqs

mdala · z ē eade missa ombraut · z ut mich
ē dland end postremo ē ignē omg erroꝛes
ꝯ ꝑpg male tenuit dnoraut · Sicds · si sup
sit sata · z vta credidit · z pozes errozis ē
uomuit · fuit bong xpiang fuit · Ze cui co
busꝛ ē · Hinc · q̄ trāsꝛ · lapsꝰ iudicata fuit
a spuali iudice · z ideo sclāri iudis tradit.

¶ Cura hēnos ē nōndū · q̄ ut dicat sc̄a tho · 2a
2æ q. xi · duo sunt ꝛ hēnos ꝯsiderāda ·
unū ex pte cozꝛ aliud ex pte cordis · Ex par
te cozꝛ essꝛ pōm p q̄d mēzuezut · no solū
ab ecclia p excōicationē sep̄ari · sī etiā p mortē
a mundo excludi · multo em ḡuius ē exercupe
fide · p q̄d ē aīe uita · q̄m falsitate pēnaz ·
p quam spali uite fructū · Unde si falsarij
pene · ut alij malefactozes sancti p sclazes
pncipes ipsius mozti tradit · ꝯsto magis
hēna · statu ad de hereſi sudunt · possent
no solū excōicari · sī z ipse omdi · Ex pte at
aīe ē ēna ad exercitū ōfusionē · z ideo no
statū adipiscat · sī post pīmā z 2az correc
tionē sm q̄ docet ap̄l̄s ad Thm · iº d · hēn
ad hoem post pīmā z 2az correptionē dauta
sciens · q̄z subuſsꝰ ē · qui huiusmodi est · postmodo
uō si adhuc pīmaz inueniat · ecclia de eo
ōfusione no sanguis alterius salutē quidē · eum
ab ecclia sep̄ando · p excōicationis sentenciaz · et
ulterius ulciscit ēi iudicio sclāri · a mundo
exterminandū · per mortē · Sunt em · 3 genera
et habet · xxvi · q. iiº · Resecande sunt car
nes putride · z scabiosa ouis a caulibus ejicitur
di · Si aut ipse lapsꝰ · hēsim fuerit ab
hoſi · tue ecclie ei pius ruptis ad pīmam · z
ꝯsuat · uitā · si q̄n tal · fuerit · relabitur · i
abiectā hēsim · nec illud ē signū mōsta
ne mentis fidē · z ideo si tm̄ uult · ad fidem
huc redire · quid ad pīmaz · Aut · liberā
a sua morte · z · h̄ · potuit · salutē alterius
fidelis · Si em̄ hēsis quonesciꝰ fuerit · p̄ ruptū
uasꝰ · sanctū · phōse · z · mundissimo thalamo · ut
et ablatū fuerit · z · i alios transibz · illud posset ee in
tuū · pudiū salutis alterius · Et si uasꝰ · relabit
alios infecerit · tū ecclia · qz si sine pena cul
dent · alij sanctis · d hēsim relabentes · Dicit
ei · Ezech · xviii · Ex eo q̄ no ulto gessit · cōtra malos
suos absq̄ ullo timore · peccant · filij hominū
mala · z ex ipsis · z alijs similibz · causis · ecclia · ꝯ
stituit · no pōna de ipsis · relapsis · Dicit em
decretal · q̄ si aliq̄ post abiurationē erroꝛis
deprehensi fuerint · z abiurata hēsim · rediisse
sclāri iudaio sint · ēliquedi · Ge · dō · xxi ·
aut · xxiº · ꝛe

Dominica vicesima tertia post xpi

In illo tpe · loquit · Ihc · ad discipul · suos
in pabolis dicens · Simile factū ē · regnū ce
lozꝛ · hoīi regi · qui fecit · nupcias filio suo ·
et misit · seruos suos · vocare ad nupcias · z
nolebant · venire · Iterum misit alios · seruos di
cens · Dicite · Ecce prandium meum
paraui · tauri mei · z altilia mea occisa sunt ·
et omnia parata · Venite ad nupcias · Illi
aut · neglexerunt · z abierunt · alius · i villā

lam suam · alius · negociationē suā · Reliqui ve
tenuit · seruos eius · z contumelijs affectos oc
ciderunt · Rex aut · cū audisset · iratꝰ ē · z mis
sis exercitibz suis · pdidit homicidas illos · z ci
tatē illoꝝ incendit · Tunc ait · seruis suis · Nup
tie quidē parate sunt · sed qui uocati erant · no
sunt digni · Ite ergo ad exitus uiaꝝ · z quoscūq̄
inueneritis · uocate ad nupcias · z egressi serui eius
in uias · z congregauerunt omnes quos inuenerunt · bonos
et malos · z impletę sunt nupcie discubentiū ·
Intrauit aut rex ut uideret discubentes · z uidit
ibi hoīem non uestitum ueste nuptiali · Et ait illi ·
amice · quo hic intrasti · non habens ueste nupti
ale · at ille obmutuit · Tunc dixit rex · ministris ·
ligatis pedibz eius · z manibz · mittite eum · in te
nebras exteriores · ibi erit fletus · z stridor den
tium · Multi em sunt uocati pauci uō electi · ꝛe

Sequitur sermo eiusdem de eodem

Dicta p ī dnīcā celoꝝ · de quo euā
gelium loquit · exclusit bonos · z malos · z
ideo no tota ecclia p ipm intelli
git · sī ecclia pnōs sibi · z tota per
pīmā pte euangelii · dominus dat
intelligē primum statum ecclie · z ē 2a pte status
ipius · i finē mundi · Est ē sensus · q̄ ecclia militās
quo ad principale negociū factū · ecclia · s · quo
ad incarnationē filij dei · z ecclia ad statū eius p
mātum · z sibi simile · sibi · ē negotiū illi · de quo
parabola euangelica loquit · · q̄ posset fieri p ho
minē ignē · z ita p ignē celoꝝ · nec ecclia designat
sicut · z ī alijs locis · simpliciter dicitur · gressus · d omē
sepe · ī sacro eloquio ignis celoꝝ · pnōs · quia ecclia
dicit · Unde · d alio loco dicit · Mittet filius hoīs
angelos suos · z colliget de regno eius oia scandala
et qui · ī mundo ecclia no sunt scandala · qui
regnū pnōs ecclie intelligit · Rex aut ille ē deus
pat · qui fecit nupcias filio suo · in p incarna
cionis misteriū · i ipius filij psona · diuina nāra
z humana copulauit · d dignali utero · virginis
et sancti · uasꝰ · pnōse · z mundissimo thalamo · ut
in qm̄ ei p incarnationis misteriū · stando ecclie
fide · z caritate sonaut · Nota · q̄ hec nupcie
sunt celebratissime · primo · ꝯ nouū · s · angli
audiunt · Credo · ꝯ dm̄ pncipē · s · tocius ecclie
Tertio · ꝯ sponsi · s · filij dei · Certo · ꝯ sponse · q̄
sunt nā humana assūpta · Celebrauit · quo celebrat · qui fecit utero virginali · Et misit
ser · suos · ad inuitandos · inuitati ad nupcias
sunt iudei · quibz data sunt lex · et quia facta ē
promissio de incarnatione xpi · ut habe · Genes
xlix · z deutr · xviii · Deinde aut · q̄ missi erant
sunt pphete · qui clarius denunciauit ea · q̄ de
xpo obscurius · i lege posita erant · q̄ hortabat
iudeos · expectare xpm · z tandē · i eū fide et
opibz bonis · sī noluerunt · ueniē · i · uerb pphico
obedē · ut pz · i libro · Ps · z psalmo · Duc go per
suos missos intelligit pphetas · qui predixerūt
incarnationis misteriū · ut ad uenirē xpus
exclamauit pphetarū · ad iudeos · ad ipm · z ad has nup
cias ecclie · per fidem uenirēt · sī ut subdit · ad
hanc pphicā uocationem noluerunt uenire
· i · xpm noluerunt credē · dicit nicolaus glo
Credidit · q̄ longe ante xpi aduentū deus per

Testimonia ꝓphe de aduentu Gaspar & passione

ꝓphas & seruntias ꝓmiauit tps. i quo xpc nasci turus esset. ut ꝛ̄ gen xlix. vbi ꝓdixit Jacob moriturus dixit nō auferet sceptr de iuda & dux de femore eius. donec veniat qui mittendus est. & ipe erit expc tatio gentiu. qd impletū est tpe herodis ascolite sub qua dñs nat⁹ est. & daniel ix. de septuaginta hebdomadis annoꝝ. qui adhuc stabant usq ad xpi aduentu. & licet dicat iudei ꝙm no esse nec fuisse messiā in ꝙ illa & alia filia testimonia scripture sequunt mlti eoꝝ tñ dicut deos de lo. & ego a plibz eoꝝ audiui. ꝙ messias hic natus sit. in templo & ihrlm desiderauit. per tonianos ꝙ dicunt. ꝙ nodū sit impletū & elapsa ætas ubi sit dicut aliqui. ꝙ sit vocatus tñ angelus sicut moyses vixit ad deos xl dieb⁹ & nocte sinay & expectat ibi voluntate dñi dei de ordinando se mundo. Alii dicut ꝙ sit ille nōies cas prius expectatus ꝓpheta dñi de liberatione ꝓpli. Alii dicut ꝙ nadir ꝙ mundū regni lepsū. sim ad ysa lim. & nos reputamus eū ꝙ lepsum esse. sicut ꝙ ex precepto dñi appeat i iudea. ad liberandū populū ex seruitute in qua est. & sic de aliis figmentis fomol. & voluntarijs. Nobis deus ꝙ sancta scripturā & ꝓphas promisit land. & quos nasciturus xpc ut archeus angelo ubi dicit. & in bethlehem ciuitate ꝓmittit et modū vnedi xpc ut ꝙ uctura esset mansuete & i paupte. unde Zach ix. Ecce rex tuus venit tibi mansuet. & ipe pauper. ꝛ̄ promittebat qđ mudula q opatio erat. unde ysa xxxv. Deus ipe veniet & saluabit nos. & tūc aperient oculi ceciꝝ. & aures surdoꝝ patebut. tūc saliet claudus sicut cervus. & ysa xlix. dedi te i foedus ꝓpli. i lucē gentiu. ut aperies oculos ceciꝝ. & educes de obscuro vinculos de domo carceris sedentes i tenebris. post tremo promisit modu movendi xpc. s. quo moriturus esset. ut qz i humilitate & paupta ex parte xpi. & i matima crudelitate ex parte iudeoꝝ ordinatu. unde ysa lim. sicut ouis ad occisione ductus est. & cetera multa q ibide ponunt. hec aut oma sunt manifeste impleta i xpo dño nro. & i ipo solo. cui ipi soli manifeste phibz testimoniu. ꝙ ipe est ve messias. ꝛ̄ Et oma p dicta & alia similia ad hoc a deo ꝓmissa erat i scripturis. ut qn xpc veniet. credi eum qz hoc cognoscerent. & ei obsequi fide at acq & salui fierent. Sed st euangelium ꝓpe aut non ve. ad nup. & i xpm dñi credere voluerut. ꝓpe qđ vas terꝝ misit aliasseruos. s. de gentibus qui annūciaret adventu xpi. ut Johem baptistā & eius discipuli xpi erant a xpo missi i omne circuitu & loue. quo ipe erat venturus luc xo. dicens. Penitemini & mutamini. s. iudei. ecce prandiu meū paratum. doctrina vestrae & mesam scripturaꝝ. de cibus ꝓphet ordinauit. ul uita eterna i xpo omnibus parata & apparens. qui i eū credit & opa bona que ad fidem ptinet opant usq ꝙ fine. Et ecce thauri mei. i patres veteris testamenti. ꝛ̄ q. d. patres veteris testamenti & ꝓtes novi testamenti credidiunt & tam firmiter. ꝙ ꝙ illo intra passi sunt & aliqui mortui. & bona aperta ꝙ mortem hiis nunciaꝝ adipiscendo usq i finem operati sunt.

illos obsidentes. illoꝝ exempla sequm. Thau mei & al. me om. sunt. per thau intelligit patres veteris testamti. unde greg. & omes. ad xpi per missione legis acceperunt. qui adūsarios suos odii diuisione ꝓtendit. ut ea dicit. quod erant ei thauri. qui inimicos suos vinci ac tormu seruebant. per aliud q sunt aues domi alites & impinguate signāt. ꝓtes novi testamti. qui p gre pinguedine a terris desideriis ad sublimia. sceptaculis sue pietatis se levant. Que aut ista ad literam i rotundis orbi solent. ut vis mutata. ad mesam ꝓpinquent ut inde ꝓpinguentur. & ita sū ꝓtes. ita novi qui ueteris testamenti. qui missi ad ꝓdicandū dnice incarnationis sacramentū. nihilhic pfectione pietatis ꝓtulerut omnes ad fidem vocat. & exemplu ꝓbuit. ut eoꝝ fidē mores & doctrina sequant. unde greg. i omē. thauros mei & alie mea oc. sunt. ac si dicat. patres ꝓdentiū mores aspiate. & timendū ultoꝝ cogitate & o. p. s. qz ad sue vite exempla nichil desint. qui i priorū patrū utilis ꝙ testamti gesta. ꝓficere possit. si eis aliquid ad sanctam uitam pagendam. ul fidem saluandā. nobis impossibile iudicat. si diligent patres priores aspiamus no videbit impossibile. id tale in aliquo ipoꝝ inuenimus ꝓmisse. & h⁹ est qđ dicat ubi greg. thauri & alibi martiri memorat. qz optimus dñs. ad vba eis audiē exempla. nsluma. adiuvit. ut ome qđ impossibile credim tanto nob ad spandu fiat facilius. quo plus ꝓficisse & alios videamus. Venite ad nuptias ꝙm dicit. Non pedibz fidei & moribz seruiendo. diligendo & optando. Illi aut negligūt & abiect alig ad villa. alig ad negotia. sicut ille vocatus ꝓ. eq & alius ox. Greg. dicit vitia ire & labori terreno immoderate manibz & in negotiationem ire. & ad omnia scelera ꝓcurare. qui ꝙ intenti laboris & terreni alig. Alig huius mundi curis seducti. ne tremendi iudicii memoriam penitare. & ꝓ illud vnde dissilat. ꝓ. ad nulla ul negotia pertinent. Gens. venit ad xpi nuptias ꝓficiscent. Reliqui aut re. ꝓ. e. & alius ad. occ. hoc ad literam vni & de maioribz. & principibz ꝓpli isrl. qui ta antiqs ꝓphas. ꝙ modernos apostolos qui ꝓdicabant incarnationis mysteriū. alios multos attraxerunt. & nonnullos occiderunt. sicut dominus eis ꝓnuntiauit. ait. xxiii dicens. Ecce ego mitto ad vos ꝓphas & sapientes & scribas. & Et non vidu. ꝙ mei ad os. qui xpm de carne venientē non viderut ydolatrie gens dispersi ꝓ. ꝓmi fuit populares. qs tremuit & ab omnibus separauit a xpo. & intelligit ꝙ illos. qui dicuntur esse & nulla. Bene sunt sacerdotes. qui sola avaritia ducti. ipm vinee noluerut et intelligit ꝙ illu. qui ad negotiationem accessit. Tertij vo sunt qui ad ocia ul mundi & morte xpi. zel discipulo ꝓ malignati sunt. & intelligunt per istos qui de quibz dicit. Reliqui vero tenuerūt. Et hoc est qđ dicit Crisp sup ait per occupationem villepolis.

udeor significant · quos mudi dilectio sepauit
a vpar sompanone aut negociacio sacerdotes
retro sic repli missos significant · q̃ obtentu lucri
vementes ad mysteriom legis · z tepli anaïa
sepauit a fide · de quib; non dixit q̃ maligiati
sunt · si neglexerint · qui aut odio a mundi
vpm cruciferent illi maligiati sunt · Deq̃
· leu rex aut ē · z dr Iacob · qui mutauit ad
nupias · z agebat opa deniene · homis non
apposuit est · Vnc aut q̃ adulanom venit
ho filiū · z vox in d̃ · Cū audiuisset p eundē
ad factiosus nudos strepm · z p sanguis effu
sione ppharū · apl̃oz · z martiz · eode modo
quo ad cayn dr̃m ē · Vox sanguis fratis tui
abel · clamat ad me de tra · iusta est · Xps
pea · deo no ppe si assumptie dicit · hic em
uasat · q̃ ulasse · Et miss q̃ntib; suis · per
ho · il · z ro · d · sue · fidem Iacob · z Xps ad huc
per q̃tas missos intelligis romanos · sub du
ce vespasiano · z ayto · qui caris ppls iudeoz
pnaticam fuerederunt iniuitate · Deom vo gēs
per q̃tas intelligit · anglor agmia · dicit ei
sic · Anglor agmia sunt q̃ntis vgs nris · miss
go q̃ntis extremisse hominibus dicit · q̃z d hab
bus ome iudicii per anglos q̃ret · homin
das go ꝑdidit · q̃z pfectes intercemit · z cui
tate eor̃ succendit · q̃z eor̃ no solu aie · sed
raio · qua habuerunt eterne rehene flama
rum at · Et q̃z ut ayt gregs · Rex qui multa
tem · strpm conspicit · filiū suū nupcias varu
as no habebit · ppt̃ q̃ sequit · Tunc aut sui
suis · s · apl̃is · z eor̃ sequacib; · dupne · quid
para · sunt · · ome sacrm incarnacois · est
parata · ut post xpi mitas · passio · resurrectio · &
iudei qui sunt multati p̃mitis · z erga vēr
p xpm · z apl̃os · no sunt digni · · no reddebant
se dignos · Id arto ite ad exitu viaz · ꝛc · hi
sunt Iesseus · z Remigiꝰ p exitu viaz · intel
ligunt · duisse sorte genilid · q̃ no erat · d via
madator̃ dei · Ad illas em gentes uenerunt
apli · indis nolentib; vpm fidē · sepe · sicut he
arthu xiij · dicebat paulo · z barnaba ad iu
deos · Vob oportebat p̃mu loqui ubu dei · sed
qm repulistis illud · z indignos vos iudicastis
eterne vite · ecce vertimur ad gentes · Et q̃s in
uenit · vo · ad nupt · · ad fidem sine pfessionis
ascensionis · Et a se · de Iudea · · vias · · ad omis
gentiu sectas · ul' ec' ad omis hoes · q̃ nup sin
tus ordinois a modi vniendi extiterunt · z
cū · o · q · i ve · bo · z mal · d · quo nie hos · qui
fort̃ erant boni nunc sunt · Ante p hec dra
bonor̃ · z malor̃ · post p̃mo intelligis
q̃ angm p apl̃os mereant ad fidē · sunt boni
sunt de cetero legit · Ite ē · ul' p bonos
intelligit illi · qui an vocatom vixerunt sm
veritatem indicij · alij · de quib; loquit apl̃s
ad hebr̃ · p̃ · Cū em gentes q̃ lege no habebāt
nāle ea q̃ legis sunt fecerunt · ipi sibi sut lex ·
p malos aut illi intelligit · q̃ am vocatom
vixerant cōi vtm dictamen nāl' · cōsentiūt
sm gregs intelligit · q̃ post vocatom · z fidei
susceptionem sunt · d' ecclia boni · z mali per
misaie · · z ita ipse q̃ntate sua cuncta ostenditur ·
q̃ per has vgas nupcias pns ecclia designat ·
· qua ad bonos · z mali pertinent · boni eterna mu
sm sunt sola · misi · d' celo · z mali mundi · n · z nup
tor̃ her aut' vita · q̃ nit' retu · z misericordia posita
sunt · in medio subsistat · ita qsdā q̃ parte aues ce
mudez expirit · z impletę sut em gl̃a · mdlnie ·
qz recedentes q̃sq; porrexerant ad uitam
sequit · z ps · d qua ad modu ppharū log̃ · de
futuro trāsm̃ sit parum · d · Et mirant ex · ut
vi · dns · hoc sm adiectu eius · d' dr̃e iudam ad dis
cedu · mitra sanctoz · · vi · ho · p mud hoem
intelligunt · omes qui · malicia sunt sanati sic
toto retus malor̃ intelligit · no · vas · ve nup
· · caritate sm gregs · unde dr̃ ipe · d' omē · Amat
em ad nupcias · q̃ ad usum nupiali no mutat ·
qz · d' sua ecclia exns fidem habz · si caritate non habz · hec caritas vestis nupiali vocat · qz
hanc · d' se condidit no habuit · no ad arthe sibi
sociande nupcias venit · sola quippe dilectione
dei arcta est · ut ea unigenito · meres sibi elec
tor̃ sponi uenerit · · unde ipe · d' euangelio Johis
loquit · Sic deus dilexit mundum ut unicum · Et subdit · ut
omnis fides · qui · d' nupcis uerbi dei disputant ·
qui in · ecclia habitant · qui sacre scripture epul
pasum · · qui multa deo esse carnalem gaudem ·
· arte ꝛc · ad nupcias ingredit · · die · si iudeus
z eor̃dis nri habitu simulat · · z ad eccl̃m · que re
ritatis nesciat non nocent · dicat · Amice p
fide · · amicē · p spansom · quo hunc nuptiarum ha
bens veste nuptiale · · caritate · at ille obmutuit
Iesus · m ipe enim illo · no est locus excusandi · ne
gandi facultas · ad omnes angli · z mundi ipse
sit testis p̃tor̃ · Ecce quid dni sine gemitu ·
pt̃ · d' illa disiunctione ultre mpanois · se argui
ressat excusatois · quippe · q̃ ille fort̃ mereat · qui
testis coniunctionis nitis amisit · Tue dr̃ ve mu
li · na · z pe · pedes sunt affectus · z mani opa
· hi ligabunt · · nocte · · iudicii predicti · uel ·
fine fidei · · iudicio vale · q̃z tue non sit amplius
facultas bn volendi ul' operandi · ppt̃ qd dr̃ gregs
hic · ligant · tue manus · z pedes p discretionē
sine · q̃ modo a pravis operib; ligari nolunt
p meliorationem uitae · ul' sm gregs · tue ligat
pena · q̃d modo a bonis operib; ligat culpa · pedes
eius qui iam negligit ecclie visitare · manus que
nichil indigentib; tribuit · a bono opere ad ex w
lutatem ligant · ex voto · tue mittę ligabunt ·
· supplicio · mitti ad · · te · exte · Gregs · Intelle
res quippe tenebras dicas rectitudine tortuosi · Tenebre exteriores
ozes vo tenebras etiam mortis dampnationis · tenebre interiores
tue ipse · dampnatis quisq; no intelligis · si · d' exte vi 5, 108 · c
riores tenebras mittatur · qz illuc mittę pertinet
· nocte dampnationis · qui hinc sponte recedit ni
tentate tortus · ibi erit fletus · z stridor dentium ·
· merito · sm gregs · ut illic detur stridendi · q̃ de
edacitate gaudebant · Illic odi defleant · qui
hic p illicitas oblectationes usi sunt · qto sin
gula q̃q; membra supplicio subiacent · q̃ hic sin
gul' vicios subiecta fuerunt · quia sunt vocati
ad fidem · sed pauci electi ad vitam · Et licet mi
ti sint electi · sed isti omes pauci dicunt · p con

De gre ac pcia re pñiancia

pazanom ad ista magna mlitudine dapmandeu. Dic em z i talia multa bonoz pua est p opa none ad mlitudine honoz malozp ppt h' augt sup pl xxvi. Copat erdiam aree i qua grana p mixta: ad paleis valde pauceva sut qm palee vino sic latitat sub paleis ut ql nlla videant usq; avea vendabit. z Sed nō. p gra z pcia mortalia ita vpugnant. p neqqm possint sil' fuge i eade aia: qz pc pmi mortale fit homo digng morte etna sm illud fos. qz Stipendia pcti morz: sed quibz caritate habz mdu vite etne sm pdicta. Nulla aut pt ee sil' digna vita etna z morte etna. z go ad i dilone mi sindit gd tme dimittit omia pcta mortalia i eodem instanti. z sic ad i baptismo mi sindit gra. nic dimitt pcm originale: z ea ipso qn homo cadit i pcm mortale. tr no mi mutat gia. sic tota sil' pdicta: qz si aliquid gre staret ad mortali culpa. nec tal' esset qd pcipio sil' digna morte eterna. z vita etna. qd e impole. z Sed venialia pcta bnstant ad cari tate qz ei no vpugnat: ner ea de pse auferut. qmg disponant ad mortale: p qd ipsa auferat. z ter ea venialia minuit essena am caritatis. sic fervore z. qpt fregtarion vem alu caritas ebetat i actione sua. sicut calor p hmiditate: z sic ebetata mg fregt. z mg mteos eliat actu meritorios: z hoc e ea d mitti p venialia quo ad fervore. Iter sut vmit detimata p doc. sup p'mo smiazp. dis. xvi. z sup n' d'os xxviii. z alqs sequtibus Sequit dñ xvi. Joh mo. z

Dominica vicesimaprima Evangelium Mo

In illo tpe erat quida regulo. rg filg infir bat Capharnaū. hic cū audisset. qz ihc ad venieret a Judea i galilea. abiit ad eū. et rogabat eū ut descenderet. z sanaret filū eius. incipiebat enī mori. dixit go ihc ad eū. Nisi signa z prodigia videritis non creditis. dixit ad eū regulus. dne descende priusq; moriat filia mea. dixit ei ihc. vade filg tuus vivit. credit ho sermoni quē dixit ihc. z abiit. Jam aut eo descendente servi occurrerunt ei. z nūciauerunt dicentes. qz filg eius vivit. Inquirebat go horā ab eis. z qua melius habuerat. z dixerunt ei qz heri hora septima reliqt eū febris. Cognouit go pr. qz illa hora erat i qua dixit ei ihc. vade filg tuus vivit. z credidit ipe. z domus eius tota. z

Sermo eiusdem sup eodem

ora Xpi. Dns e regulo. qz fuit de familia regis herodis. ut Cesar. hmg nūc d judea aliqua pte. qz deputata ad custodia galilee. ma nias i capharnaū q fuit metropol' eius. h' cū audiuit. q ihc venerit a judea d gali. abiit ad e. z rogauit ut descenderet. z sanaret filiū eius. mox. h' sm Theophilu aliquātulu credidit d xpo. qrē mi raculu qd d ihesu fecit. de quo audierat. qmg no pfecte ignorauit eius dnitate: potu it em esse qd credidit p'm esse puru hoem. si in jpham z dei amicū. z rideo licet credit qd posset sanare filiū suū. sicut potuit cōd tere aqm d vinū. z sicut ypocrite multa mi racula fecerunt. ex quo eis dubitatē no no uit. credidit qd hoc no posset facere. nisi coz pater pns esset: sicut z helyseus no potu it suscitare filiū sunamitis. quā tn i pincipio suscitauit. z ideo petuit ut descenderet Ca pharnaū &c. Et hanc imperfectionē fidei z terreditate ad credendū dñm videtur quit. Ideo sequit dicit go ihc ad eū. Nisi signa z prodigia videritis non creditis hoc est dicere. Credet hic bta gēs. Cui dñs msi sig z p. v. no cre. ad tm ille crede ret aliqua signa videret. qui em salutem filii suo querebat. qual dubio erabat credē tem. Rondeo qd d xpo sunt due nature. sc dīna z humana. qua ipse sp est fuit z erit. imo non Judeo bñ dīna diuat humana z immutabile. alia est humana. qm ex tpe assumpsit. z sibi vnivit i tpe utero virginee z vgnis &c. Sed dico dicendū. qd dīna nā e ubiq z i omi creatura p essentia. potentia. z p̄sentia. dicente dño. Jere xxiii. Ego celu z tra impleo. sicut h' declarat nigr p'mo smiazp. d'e xxx viii. p multas scripturas. z sic xpus dominus sm dīnam nām e ubiq. z d omi ve. sed sm humanā nām. te no erat. nō d uno loco d quo ipm regulus audit. z no sm humana natura no est nisi i celo. z sub sacramento. et p̄ poni qd sm phos. creatura. aut est indisibile. z tota tēp lubz corpis humani pte. z sm suos filos. qz augt i epla ad Jeronym de origine ani. z allegat ibi ubi sup dicit sic. Qua p omia patriarchas corpis tota adest sil'. ner maior d maioribz. ner maios d maiorib. z ita ea dīna nā e tota i omi ve. Item aut licet eade sit in pede. q e i solo. habet d se aliquid qd no ht in manib. z pede ul' manu. impone usu tuo. sm Aurelius posuit una intellam i ombz. z ita ille intellexit aliqd d me. qd no d tedet Dic intelligamus ypostatice de xpo dño qm ubiq est sicut visio no e i pede. z sic humana nā no est i xpo ubiq unita. sed tm i certis locis. Ex isto pt vno ad qdm gressa quid erat ipse respondet. Credet ergo ubi d. quo deus insit omnib. z p in corpalibus dīe manationibz no examinat. Aut q d frustu est. nec visione digna: ad ea spūs creatis sordibz corpis erat lapsi. ul' quibz polluti mquinari non possit. Sol qd vadit sup sues sime sui pollutione effundit sup lota z corpa. no solu munda. sed z immunda z sordibz fetentia: quoz tactu homes ac quam alie res insinuat. sol' ad radii m polluti z mutamuti. ea inficere ex isuntur. Ideo e go miranda. si essent dīne omnis simplo. ni immutabil. sicut dicit. et ombz creaturis essencialit mest: Iter tn in qb vel sordibz examinat. z post pauca. Si go visibilia munda visibilibz immundis no tangi possunt. z no examinari: quito magis

Ex dō corpis sordibz ibi nec ne dem maior videtur

mutabilis · z incommutabil' vitas · z hec erat
e sua aug⁹ i de agone xpiane sue. Audi
mentore quid pensit · z ut te ignoscat si qua
i fide dubitauit · proposuit natu ut descende
ret · z filiu suu sanaret · verum ille go pudra
dm trahat · qui p spm nusq⁹ deerat · dum
go de illo credidit · que no putabat posse fi
lium ante mꝰ pus esset · verum · si eum pse
reddidisset · quid dubio faceret · qz no esset lo
cꝰ ubi no esset deꝰ · salute go filio penit · z tm
de fide dubitauit · qz eum ad que venerat · z
positum ad extremu reddidit · z tm medenti
filio absente cu putauit · Deq⁹ · d ad eum ve
do de pus⁹ mo · si · mo · Cris⁹ audi quale adhs
ipm trahit · qui no posset eum post mor
te subsistere · Et ut greg⁹ dicit · dominꝰ q⁹ vocat
ut credat · ep no desit ubi mutat · ut credat ·
hꝰ · ep solo nutu salute reddidit · qui solo nutu
oia creauit · Ipe · qd sequit · dicit ei · ihu ·
vade filius tuus · vivit · i pfecte sanitati restitutus
est · Et dicit · tripliciter deprehendit · nisi deliberas ·
primo de hor · ep i xpo suppositu defm putet
i omne loc · qz rapuit eu descendere · ac si no
esset ubiq⁹ · Defm pene · d pusq⁹ mori · ac
si no posset eu resuscitare · z defm sue · qz
reddidit ipm ignorate infirmitate pueri · Et
hoc aut · ep xpc no desinebat si ubendo sanite
filii pdicat · admonet a vgilo istam mpfectioz
fidei · qua no credebat xpm corpe absente
posse filio referre salute · z ideo subdit · eva⁹
et hi · p · que dux · il · ihc spm glo · Credidit ꝑ
ubo sanasse filiu · nd dicit · nade filius tuus vi
vit · et ibat · Cris⁹ dicit · credidit · si no dubi
tegre neq⁹ sane · Nota · ep dominꝰ aliqn ad
sanandos morbos a⁹ suscitandos mortuos
corpale accessit · ut act · xiii⁰ ad filiu pmap
z Joh · xi⁰ ad Lazarꝝ · z hoc ideo ut corpus
suu tamꝫ dimitat⁹ exanimu · z deo plenu
vnos demoraret · Aliqn aut · d absentia sa
nauit · ut sexiu centurionis · act · viii⁰ · z filia
chananee · mat · xv · z hic filiu reguli · ut ostē
deret se deu esse · qui omnibus pns · e · z aut oia
ad nutu obediut · Docuit hic cur dominꝰ
no mutatꝰ ut iret ad suu centurionē · pro
misit se venturu · d · Ego veniam · z curabo eu · ut
habet act · viii⁰ · z mutatꝰ a regulo · ad ppm
eius filiu descendē · rogauit · Amen spm Cris⁹ q
ideo qz retinū firmiore · z pfectioꝝ fide ha
buit de xpo · ut pz ex xpi testimonio · ep de
eo dixit · Amen dico vobis · nec in nullo in
tali fide · d ipse · z ro eius fides fuit roborā
da · z nutrienda · qd fiebat p hoc ep dominꝰ
benigne respondit se venturu · z sanaturu eius
filiu · z ars medicas fuit ad alterius mansue
tionem · sicut · z manifestabat · p hꝰ · ep dnō di
rente · Ego veniam · z curabo eu · Centurio
respondit dne · no sum dignus ut intres sub
tectu meu · sed tm dic verbo · et puer meus
sanabitur · habuit fidem · z asserebat eum ep do
minꝰ absens corpe posset curare · Et go

ut dns videte ex esse cognosceret · no desinebat
si corpe absens · eius filiu sanaret · spm gessit · i om
nibus · ep dominꝰ attendens · z ipsius potestate
z dignas · ne videret ei honorate ad eius filiu
re⁹ sanitate · Attendens vo · i cetibus suo natu
ne ipm despici videret · ppt paupertate · z ac
ppt conditionem simul · dixit se unusq⁹ ad eum inferi
orem · ex hoc hoc · ne ppt dignas honorat · p
sona · ut ppt paupertate a⁹ minute despicant ·
natu ad dei ymagine factu · d quo nra superbia
recedit · in prudentia · qz mirabiliter ppt qualita
honorat⁹ indignos · z ppt inopia despiciamꝰ in
nocentes · unde de hoc greg⁹ d omelia · Aliter hoc scd'
est · ep ut dicit · z ipse · ppt honor e qd ad
testimoniu virtutis ppt qd dicit · primo ethice · Honor
e exhibitio reuerentie d testimoniu virtutis · z ut dr
ethic · ix · q · cii · Quod testificatio exhibita ho
nestis · qui non videntur vere · ꝑ solertiam p aliqua
exteriora · z sensibilia signa · utpote ubo · siue
nu aliqs ore prodeat · excellentia d alio · ul' factis
z gestis · ut sint inclinatio · obuiatio · genuflexio · ze
lat exteriorib⁹ rebus · ut sint cum ore munditia · ob
land · ul' huiusmodi · collatio · Unde ysido · d · ut vult
Ethic · ubi · i · ep dux e vita · sic ppria · z aliena ·
Et videt ꝑ pria · ep sint sic instituta sic thes
ep · Bona vita e debita ei honor · nequit
aliqd aliud pter hunc honor alicui exhiberi · pter
qd ait · Dixit ille ethic · ep honor e finis primus
virtutis · quia si exhibet honor ei d quo no est
vita · ul' excellentia ppria ul' aliena · hic e finis testi
monii · z exhibitio honoris ei qui no debet ho
nore · Unde ꝑ liceat vane gle querere · principaliter
homo sit digna · ut vult arist⁹ in ethic · 7 in hu
tate boni sunt honorati · ita ut dr ethic · ec
vane aliene virtutes hoc honorati sunt · sic pu
nitas · z pisani honorati sunt · erat si sint mali
nequitia gerat persona dei · z virtutes eius pretiu ·
vere d ipis honorata e deo · ea persona gerunt ·
z ipsa omitas eius pretiat · i ipis honorata est ·
sunt d magne honorate vere · et sic deus · ihs
qui eius persona gerunt · eadem vane pontes · z dn
nri sunt · a nob honorati · ppter hoc ep pertinet
ad eam dignitate · qui e dns pis · z dominꝰ in
Exo · xx · dicit · honora patrem tuu · z matrem tuam ·
et ps · de thu · nu · Humiles sunt sub iugo sexiu do
minos suos honore · dignos arbitret · Diuites at
honorati sunt · ppter hoc ep maxime laudi · z omina
bles obsequent · ad hoc obligati · ut diuitis · z potē
tes suis aliis subueniant · z de publica dignit ·
et aliqui diuites speraliter honorati possunt ha
bito respectu ad prudentia · z industriam · q⁹ iuste
z vtra mutatione laborates bona sua acquisierit
de quibus tota vita · z simul · omitas meliꝰ valet
ptes · Et aut aliqs honest⁹ dicit solu mutuu si
mitatis · tangit diue sanat · ipm honest⁹ dignu · a⁹
si qs diues · z potens honoret · ut ab eo ꝓmo
ueat · a⁹ ut ipe diues fiat · sicut fecit ipse adu
latores · z turpi · petm accipiens psonaꝝ con
mittit · qui ex indebita causa honorat · ppter
qd Jacobi ii⁰ dicit · Ei misericordiam · z cospm

Nō q honor ei⁹ sint honorandi

Qui diuites qua mitenus honorandi sint

vestē· unū annulū aureū· i candida uestē· mūdā
ueniēt· z paup· i habitu sordido· z si intendat
i eū· qui uestē· pūlara mūdū· i· z dicēt ei tu
sede hic· ibi· sanct· pauper· aut· dicent· Tu sta· illic
a· sede· sub scabello pedū· meoz· nōne iudica
tis· uosmetipos· i· z sancti· est· iudices cogitationū
miquaz· · dicit· glo· Et unaqz· diuite· ppē· dīa
as honorat· peccat· Sequit· in text· Nam at
eos descendente· ꝓ· oī· · z mūt· ei· dī· qz· ꝓ· e· ui·
Xpō· Gezui· quē· obuiaūt· · no· ut· amittant
sōlū· · ꝓ· qī· estimantes· de· Xpō· superflua· esse·
pcipiā· quā· credebant· amittere· Iudo· aūt· ho·
ab· eis· i· q· me· ha· z· dix· ei· qī· hō· septima
re· eū· fr· Xpī· vide· quāt· mūdatu· mūd· tū
est· · Non· eīm· simplr· · nec· ut· d· alijs· legit
a· paulo· erutꝰ· est· · ꝓ· ꝑpetē· z· sīl· ut· appeat
non· esse· ex· natūe· · sēgna· qđ· fiebat· · ꝓ· ex· xpi
actione· · Sequit· cognouit· ḡa· · p· · q· il· hō· e·
i· qua· d· ei· ihr· · fi· · tu· · vi· · Et· sic· recte· agnouit
q· ad· p̄cepta· xpi· puer· sanatꝰ· erat· z· no· cū
ner· ī· tute· natē· · Et· redidit· ipe· · z· domuꝫ
eis· tota· i· oīs· familia· eis· · dñs· xpc· qui· v· m·

Dñica vicesmasecunda beati Mathei

In illo tpe· dixit· ihs· discipul· suis· parabola· hanc
Simile· est· regnū· celoz· homi· regi· qui· voluit
rōnē· ponere· cū· seruis· suis· · Et· cū· cepisset· rōnē· po
nere· oblatꝰ· est· ei· unꝰ· qui· debebat· decē· milia
talenta· · Cum· aūt· no· haberet· unde· redderet· iussit
eū· venūdari· z· uxorē· eiꝰ· z· filios· eiꝰ· z· oīa· q·
habebat· z· reddi· · Prodens· aūt· seruꝰ· ille· roga
bat· eū· dicens· · patientia· habe· ī· me· dne· et· oīa
tibi· · Misertꝰ· aūt· dñs· serui
illiꝰ· dimisit· eū· · Egressꝰ· aūt· seruus· ille· inue
nit· unū· de· cōseruis· suis· qui· debebat· ei· denarios
· z· tenens· · suffocabat· eū· dicens· · Redde
qđ· debes· · z· p̄cidens· · seruus· eiꝰ· rogabat· eum
dicens· · patiā· habe· ī· me· z· oīa· · Nolebat· tibi· · Ille
aūt· noluit· · ꝓ· abiit· z· misit· eū· i· carcerē· do·
reddat· debitū· · Videntes· aūt· cōseruī· eiꝰ· con
tristati· sunt· · q· fiebant· · Venerūt· · z· narrauerūt· dño· suo· oīa· q· facta
fuerant· · Tunc· vocauit· eū· dñs· suus· · ait· illi
Serue· nequā· · omne· debitū· dimisi· tibi· · quo
niā· rogasti· · Nonne· ergo· oportuit· · z· te· misereri· con
seruī· tui· · sicut· · z· ego· tui· misertꝰ· sum· · Et· iratꝰ
dñs· eiꝰ· tradidit· eū· tortoribus· · quoadusq· · redderet
uniuersum· debitū· · Sic· · z· pat· meꝰ· celestis· fa
ciet· vobis· · si· non· remiseritis· unusquisq· · fratri· suo
de cordibus· vestris· · Sermo eiusdem de eodē

ota ꝓ· m· venigu· regnū· celoz· · ·
e· ecclia· militans· · i· qua· dñs· opa·
hor· qđ· ꝑ· ꝑabola· loquit· · ꝓ· hō·
ie· e· xpc· dñs· · Gezui· aute·
sunt· hoēs· · Sile· sm· e· regnū· ce
loz· · qz· xpc· dñs· opat· · i· ecclia· sua· militā
te· silr· · negotio· · de· quo· ꝑabola· illa· loquit·
qđ· sm· est· · ut· fieri· potuit· ꝑ· hoēm· · ·
xpc· dñs· · ꝑ· m· · Incipit· rōnē· ponere· cū
hominē· spāliter· · in· ala· exit· de· corpore· ·
pmittat· · consortiū· ipōz· · · cum· ōnibz· gnāl·

i extremo· iudicio· · ut· ei· unicuiq· · oportet· · dare
rōnē· de· cogitationibz· · locutionibz· · · operibz· dum
te· ꝑ· ipō· Ro· · xpm· · unicuiq· · ꝓ· se· · dare· rōnem·
· deo· · ꝓ· · Gezum· qui· debebat· · decē· milia· tale
ta· · ꝑ· m· augt· · i· de· ūbis· · dm· · intelligit· · ꝑcor· ·
rōnē· · oīa· · p̄cepta· offendit· · z· mlt· · oriens· · cōtē
qđ· plebz· · ut· ꝑ· m· Remigiꝰ· · · decē· milia· talenta· de
buit· · qui· de· minima· bulebz· · ꝑcis· · veniē· fuit· · Cū
aūt· no· haberet· unde· redderet· · · qz· nulla· · ꝓ·
ꝑcto· fuissent· · deo· · saltē· de· equalēs· · vide· de
hoc· Greg· · · z· alios· · sup· · · qđ· ro· · · dix· · · Iussit
· eū· dom̄g· · sinꝰ· · venūdari· · z· uxorē· · · z· fi· · eiꝰ·
· z· o· · · q· ha· · · z· reddi· · · i· · ꝑcuno· · dapnari· · rozpe· · z·
ana· · · ut· · seruꝰ· · sit· · malignꝰ· · · spūitui· · · z· ipse·
· dno· · subiaceat· · dom̄o· · · qz· · dant· · augt· · i· · hōibus·
· euāglii· · · ꝓ· · ꝑnd· · vendit· · · · z· · suppluꝫ· · dapnati·
· z· hoc· · est· · d· · re· · · omnibz· · qui· · i· · vone· · facienda· · · q·
· mo· · indigos· · debitozes· · · miemut· · · Vnde· · autē·
· i· hac· · uita· · ut· · dicit· · Crisō· · · dom̄g· · · pcauēdo· · · ta
dute· · · dnatꝰ· · est· · · ut· · · tezeritꝰ· · ꝓ· · hās· · · minas·
· suppliciter· · dño· · si· · hac· · pena· · euadat· · · z· · horrescat·
· sicut· · scribit· · · gendit· · aut· · · ꝓ· · illē· · · vo· · · ēū· · d·
· pa· · ha· · · i· · me· · dne· · · per· · · z· · oia· · ved· · · ꝑ· · illud
· sigt· · · pmam· · ꝑtoris· · · qua· · detestat· · · oīa· · · pcr
cata· · · sua· · · ad· · emendandi· · · ꝓpositū· · · z· · suffactionē·
· ꝑ· · dei· · ordinationē· · · Sequit· · · ait· · · dom̄g·
· ꝑ· · il· · dī· · · ēū· · · Crisō· · · vide· · · diuini· · amorꝫ· · supez
habundantia· · · petit· · · Gezum· · · ꝓ· · hōis· · · qđ· · · dilationē·
· · ꝑpe· · aut· · · maig· · · eo· · · ꝓ· · · petit· · · sedit· · · ꝑ· · · dimittis·
· z· · · · pcessione· · · tanq· · · mutuū· · · · z· · uita· · · deg· · · ondo· · · no
· sōlū· · · dimittit· · · ꝑcta· · · ꝑ· · · eand· · · infundit· · · gratiā·
· z· · · · si· · · ꝑsecutꝰ· · · erat· · · uolt· · · addē· · · uitā· · · eand· · · Egressꝰ·
· aut· · · ꝑ· · il· · · inuenit· · · de· · · cōp· · · · ꝑ· · q· · d· · · e· · · ten· · · de·
· · z· · te· · · suf· · · · e· · · d· · · ued· · · q· · · debes· · · · z· · gn· · · · ꝑ· · · z· · · ·
· ēū· · · d· · · ꝑ· · ha· · · i· · me· · · z· · oia· · · rd· · · t· · · Ille· · aut· · no
· ꝑ· · abiit· · · z· · mi· · · e· · · i· · car· · · de· · · ꝑd· · · debitū· · · ꝑ· · tota

ꝑ· ꝑcā· q·
dm· gnāliꝫ·
gnāl· ꝑ·
hūc· q· mūc·
gnāliē·

ꝑm· · Crisō· · · ꝑcta· · q· · mittunt· · · i· · deū· · sicut· · blas
phemia· · · z· · huiōi· · · · z· · ꝑcta· · q· · mittunt· · · i· · hoēs·
· ut· · · furtū· · · rapina· · · · cōtra· · · e· · · dīa· · · i· · · iniuria· · · · qn·
· ta· · · e· · · dīa· · · dare· · · malū· · talentoz· · · · ad· · · actū· · · dena
rios· · · · ymo· · · multo· · maioz· · · ut· · ꝑ· · ex· · dīa· · ꝑsoz·
· ꝑcauit· · · ēū· · · d· · · ignem· · · grauiꝫ· · · delinq· · · · ꝓ· · · pcr
cauit· · · i· · comite· · · · z· · pcauit· · · d· · comitem· · · grauiꝫ·
· qm· · pcauit· · · d· · simplicē· · · ꝑsona· · · cētō· · · parabus·
· deꝫ· · aut· · · i· · nsm̄itu· · · exaudit· · · ꝓ· · plebz· · · creatiā·
· · ꝗ· · · ·

penas i illu a quo mixi bñfaa dcpit. z pau
nora ꝙ a deo plima bñfia suscepimꝰ. z maria
ꝓpꝛ qđ itꝛ dixit xꝛist. gramoza. appazet peta
i deu. ex bñfio quo simꝰ potti ab ipo. sent
em ipe nos esse. z ora ꝓpꝛ nos optꝫ e. t ai
ma vonale nob mspexauit. filiu suu misit
celu nob apeuit. z nos filios suos sent. su
ꝑ qo si vnaqꝫ die moziem. p illo vsq; ad un
litate nzam ptinet. p primu ig. sezuu mise
ut dns fuit a principio. qui coñ singula p̃cp
peraut. z ita coñ deu. z ꝓpꝛ. vone in gra
moze petoꝝ. q coñ deu admisit. dig. debitoz
dem mihi talentoꝝ. p reddzeuu ei debitore
redd denaꝝ. intelligit. ho qui in coñ ꝓpꝛ
peccauit. sibi rasirando ul' asscendo. i rezpe
Remisit ei. p suu debitoze redd mihi de
talentoꝝ. figit. ille. qui quilꝫ grauiꝰ peta co
misit. p debitoze redd denaꝝ. designat.
qui leuiora crimia omisit. exemplificat. Sic
sicut si quis omisit adulteriu. homicidiu.
sanguis. &c. ig. suu ille noluit misereri co
sezui suu. p iniurijs debite. de pmit. ꝙ teng
supplicabat eid. i. ut sibi mscebat. ut debitu ei
ignozet. figit. petoza cui deus dimisit maioza
peta. q. i. deu ul' ꝓpꝛi. omisit. ul' q desiderat
ut dns illa ei dimittat. z q; ille sibi dimit
tere nioza offensa coñ se commissa. ꝙ coñ
eo. z varoze tenet. i. eu potest vindicta. i
eu ad austeritate exeret. Sequit. vi. a. vi. e
q. si. or. s. v. z vi. z nar. d. s. q. ita q facta
fuerat Remigia sua. sut sancti angli. ul p
dicatores ecclie. ul' ex quibz fidel'. qui vide
tes aliqua ezem dimissionis petoze adzum. ul
de adipiscendo rezno. sicut quibz rezty e
qui facit qd debet. videnty aut quod ndle
eu misereꝰ rospm sui. i. ꝓxi. ex fraterna ca
ritate. offrant. de eis malo. z pdicatoꝝ
nazrat. dns no cezpe ꝙ cezde. Consequ
ponit. adigna pena sezui malignu ei de
tur. vas. il. de. s. z a. i. s. ne. o. de. di. t. q.
to me. Vone ora t dimitt. nrꝝ. z. e. t. mi
sum. q. d. Ei. ego dns. qui. i. illo obligor
vob. t. dixeram. dimisi. ta. magnu. quito mi
ꝙ tu debeas rospo tuo dimitte. pmdeu ob
ligar. vone nec. z vee. vdiamus. z vone
precpti dni de mutua dilectõe. Et qz ille
suu ut ait. xꝛist. ex bñfio no e facta me
hoz. i. dignu fuit ut pena rozrigezet. cui
pene arzbitas ostendit. ad dicit. q. do. e
t. e. toz. ds. quo ved. v. de. tradet eu tozto
bus. i. damonibz. qz suu Remigiu ꝙ ad h
pazati sunt. ut ꝑditas eas susceperit. z
i pena eine dampnationis. t̃rozeant. q
adiuꝙ debet omnꝰ debitu. vbi ꝑm xꝛist
quo adiuꝙ ponit. ꝙ ethnali. Deꝝ eis soluet.
z multꝰ ꝓsoluet. qz culpa e tm pene. si nul
pa ethnalis durabit. z. z pena tm̃ dnd. ꝙ
e hec ꝓpꝛia euangly. i. qua tangit. quo
dns a sezuo ingrato ingratitudine qui
git ome debitu sibi dimissu penus. aduert

aliqui. ꝙ d quolibz vndicante. i. petm mortale
vdicent. sed peta prig dmissa. ita ꝙ vndicas
sit debitoz aliqe pene. ea prig fuit debitoz.
angꝰ peta fuerant dmissa. z no hoc maioꝝ
ꝓtez ista noua culpa ꝑ qua vndicat. ꝙ hꝰ est
filius. z coñ bñs augs. i. de dispensatoribz gesti. ubi
dicit. cui credit a xꝛpo. z alienatꝰ a gra vnit
quod nõ. i. ꝑdixerat. ꝙ nõ. i. illud qđ dimissu
vedit. negꝫ originali peto damnabit. Et sup
ad ꝑm. dn quo ve. s. mq. z q. t. s. peta. dicat. deꝰ
ꝙ sunt peta penitentis. qz deꝰ no vult ea amplꝰ
vidz ad vindicta. Ide vult. ezcig sup illo ꝑmo.
ꝛeu. ꝛo. iudicabit. deus big. i. idem. z pdca ono
e coñ sm tho. i. supto sup mt. simaz. dis. xxii.
z coñ Scotu. z coñ ar. sunt dicendu. i. qđ vndi
cate no vident peta dimissa. nec quo ad culpa.
nec quo ad pena seu reatu. Deꝰ dr. e. q peta
dimissa vedent. tñ. actualiã aggrauans petm.
qđ vndicat petoꝝ. hoc. e. dicit. q petm. i. qđ ho
de nouo cadit. grauiꝰ. e. ꝓpꝛ bñficiu dimissionis
pozo petoꝝ. qui si peta no fuissent dimissa. et
hꝰ ꝓpꝛ duo. qz primo. quito aliqs pcta. z maioza
bñfia ab aliquo gratuite suscepit. tuto plꝰ ob
ligat. sibi ex lege gratitudis. ad gratiã actiones ꝑ
suu modu. ꝙ dimissio petoꝝ pozo e magnu
bñficiu a deo gratuite collatu petori. ꝙ ꝓpter illa
sibi spale obligat. z ꝑ ons aliquid coñ eu faceꝰ
qz hꝰ amplꝰ petat ꝓpꝛ ingratitudine. Deꝰ
ꝛetalia tenet. ad aliqꝰ plibz obligatoribz tuto
grauiꝰ petat si ꝛnsgredit. ꝙ penitens quesiu
qz penitet. obligat se voluntate ad no petendi
i. postea. z ꝓpter hoc e assita lege dicta ad no
petendi. q. sicut in dimissione petoꝝ. ꝙ ingꝛ
si ꝛnsgredit petat vt duplice lege obligatem
ad no ꝛnsgrediendu. &c. ꝙ d parabola dicitur
dedit eu toztoꝝ. dr. ved. v. de. nullꝰ. ꝙ vindi
cans adiudicabit. eine dampnationi. ꝙꝝ vin
dicta. quã eaꝫ habuisset ꝓpꝛ peta ꝓig dimiss
sa. z habebit equale pena. qñtu ad duratoꝝ
ꝙ vndicta. sic ꝙ ꝓmatꝰ petis habuisse. ꝙ no eq
lem quo ad intensione. z ita auctores sacꝝ so
nates ꝙ vdeant peta ora. q quid' fidem sunt
i. illa parabola. quaꝝ litteras ponit magr. i. qđo
dis. xxxi. omꝫ ita intelligant. q obligatꝰ ad
dampnationꝫ redit. z ꝓpꝛ peta ꝓig dimissa. ꝙm
oz vedit ꝙ illa culpa. ꝑ qua vndicat. qñ si poz
dimissio no fuit. Et d fine euangly dominꝫ pa
bola applicat ad nos. dicꝰ Duc. z ꝑ meq re
lessi ta. vo si. no. te. vng f. s. de toz. vsq. Ho
mmo sormdolosa e sua. si qua fr no dimit
tam magna nob a deo non dimittent. z non
tez dicit de tozdibz vre sigñ. q no ficta sed
vera pace eu gero hzc debeamꝰ. petm eius
rorde totalr dimittendo. qñ; ozo possimꝰ
ad sup peta ozare. ul' ex ope si videbit. ex
pedire. vnde dnus d ꝑbola ad mazellinum
tractas illud ait. vt. Ego aut dico vob. no re
sistere malo. dicit teneat. d secto arim pacia
no violencia. i. malo aut illud fiat. qđ eis
videt ꝓdesse posse. Quat em illa ꝓcepta pacie

v. reddiuant. ꝓ dimissa
ꝑta. r. dcit

dimissa ꝙ

semper ⁊ ordis ꝓparatione tenenda · ipa qꝫ hemino
lencia ne reddat malu ꝑ malo · Agenda sunt
eꝝ multa ad muit⁹ quadam austeritate plec
tendu · quoz ꝓcis utilitati ꝙsulend⁹ ē · qua
volu⁹ ⁊ idem dnus sup ultra parcula pmi⁹
ewangln dicit · Si pec cuitate ⁊ pmiꝫ dixi
plima · lemitas de ordē non veredat · dat qui
quid ei tam pui · qui ꝙ medicꝫ fecerꝫ fetura
metu sequt d ualnq; ut ho sanet · ꝙ si ualnq
palpat ⁊ solu⁹ blande tractat ꝓdiuit ho · sic
go dimissio offense ⁊ ordē · eꝝ si aliqn no ad
mi dicta ꝑ ad correctiom gremi sit asperius ⁊ no
ra Nota ꝙ supiꝰ septa sup ⁊ dixi · Si offers
munꝰ tuu ad altare dixi · quo ⁊ qn tenetem²
fiem ꝓ nos offensu reconciliad petendo · Nec
aut dicēd ē quo d dimittendo nos hre debea
mꝰ · ad fiez qui nos offendut ut offendezut
ut offendē oriat · ꝓ quo ē vndu sicut dixi
dnica qm · ꝙ ꝑ dimission tha fut duo
p mud ē iniuria illata ⁊ orde ⁊ ibz ul⁹ ⁊ ho
noze · Et de illo fm dixi · de hr sup illo ꝛon
nata · qui · dicendu ē ꝓmo · ꝙ qn sustinē
iniuriatez ⁊ dimittē iniuria · ut no ꝛi
gat ꝓ ea uista emenda · ⁊ fm ordinem⁹
tiae esset cōi gsensu gregoz ul⁹ ipiꝰ iniuri
antiꝰ ul⁹ alioz · qz fortie ꝓ hoc dixit audā
na ipi iniuriati · ut ipiꝰ alios mat habitꝰ
simplices oppimedi · ⁊ qui ꝑ eoz malicie
fine periculo ⁊ alio maiori malo ꝛesisti et
emitti · tur dimittē emenda esset malum ·
⁊ ꝓ oppositū exigē ad exercendi ope esset
laudabile ⁊ bonū · dū tn ho habeat animū
am · ꝙ uellet libant totū dimittē · si honor
dei ⁊ ꝓfectꝰ gregoz ꝓ hoc ꝓueniret · Ordo
dimi · ꝑ ꝙ pena uel emenda ꝓ iniuria
ut dampno illata exigedā ab aliq · estimare
visite illm bonū emendē ut correctiom acci
quat · ul⁹ alioz · ꝛē · ⁊ magis timeret de sca
dalo · ut de maiori malo sustinendo · tr re ⁊
ho dimittē iniuria · ⁊ nullaꝫ exigē penā
ut dicta · ⁊ hoc ē ꝓcepti ⁊ nentis · Ea
dē · ꝙ ꝛē illos casus · ut · si ꝑ no ꝑat de bono
nr ꝑ timet de maiori malo sustinendo di
mittē iniuriam ipi ledenti · ul qui lesit ꝓ
deu · ē sup ergnationis ⁊ consilij · Et ac ꝑ tra
hunt ex hoc dicꝰ i epla ad vncenu do
manstem · ⁊ i epla ad marcellinu · ⁊ fiunt
supiꝰ alle tes · ⁊ patet ꝑ malut dixi · ꝙ ꝛē ⁊ in
dimittendo ipi ledenti ē ira · tristor odiu · ul⁹ in
dignatio · ⁊ illud tenet ho dimittē si culpa
bilis ei qui iniuriatꝰ est · ul⁹ q actu iniuri
ari · fuie petat · fuie no petat · qz tē ex ꝓ
cepto diligē quelibz ⁊ nullm odio hre ⁊ ꝛē ·
Ordo dico dimittē signa rancor · no tenet
ho arip petat · ꝑ si ꝑ fiant ē ꝓfectioꝛ · Si im
petu aduersandi humilitas tenet ho dimittē
signa rancor · ꝙ ꝛē dicit bñe · d deo · bñe · ꝛē
sup textu · ⁊ rich sup aug⁹ loco · Et wilt ⁊ hug
⁊ rich ⁊ de hoc inde plenius d lectiōe tēi
sequit dominica · xxiij

dnica

quo ꝑ⁹ remittenda
ē offensa vide ccli
187 190

ispi

Dnica xxiij Evangelium

Tunc abeuntes phārisei cōsiliū meru
ut caperent ihm ⁊ ꝓmone · Et mittut ei dis
cipulos suos cū herodianis dicentes · Magr
qz scimꝰ qz uerax es · ⁊ viā dei in ueritate
docres · Et no ē tibi cure de aliq · dic go nob
quid tibi videt · licet cēsu dare cesari an
non · Cognouit aut ihc nequitiā eoz · ait q
me tentatis · ypocrite ostendite mihi numis
ma cēsus · At illi obtulerūt ei denariū · Et
ait illis cuius est imago hec · ⁊ superscriptio · Dicut
ei cesaris · Tunc ait illis · Reddite go q sunt
cesaris cesari · ⁊ q sunt dei deo ·

Iste auctor euangelii posuit duos
phariseos ⁊ semiōdos ipōr pabo
lam de nupcijs · ⁊ de conuiuio
sue vestis nuptialis indute · q
essent secundū a regno dei · ⁊ gentiū ⁊ miserun
quos qd istam phariseī abentes · cōsiliū inierunt
ut caperent ihm ⁊ ꝓmone suo · ꝑ possent aliq
ab eo audire ex quo arguere ⁊ ignarū · uel
ex quo odisse hominibz odiosus · ⁊ mittere
dicī sui · cū hero · dicut migr d historijs · q tr
uendt ad dñm sedm herodes tetrarcha · ⁊ ad
dicut sedm milites gentiles · ul⁹ de antipas
militibz herodis ascalonite · ad hunc alii
supezant · ⁊ isti dicūt hec herodiani · illos
go cū dicā sing misserunt phariseī ad ihm
⁊ ut dicit Crisi · Cui uolt auc tarpe tyrā
nidē · ⁊ qui uolt thaurū mactare · post cū sino
nū uoluerit subiugare fiunt manibz eius ex
tinctē · Ista ⁊ illi uolunt simonibz dnm ihm
maliose allegabant · ⁊ ut decipent adu
latorie dicebāt ad eū · Magr scimꝰ qz verax
es · ⁊ vi · dei d ueritate docēs · ⁊ no ē tibi cu de
aliq · Non cū respice ꝑsona hominū · die go
nob · si licet dare censum cesari an non ·
dicat Crisi · Ipse cū videt · ut qui honoratꝰ
⁊ laudatꝰ ab eis · musicum cordis sui simu
plicē eis aperiat · tacīt volens eos ihre dis
cipulos · Nota q ut dicit migr in historijs
In tpe isto dubitauerat ecclia de tributo solue
do romanis · quibzdā asserentibz ꝓhīn dei
q ꝓmicias ⁊ decimas deo soluebat · non
debē solui tributa hominibz estimabat cū
sim Crisi · q no esset iustū q serui sumi r
gis tremis rebz fruerent · qz si indignū
est ut homo uniꝰ rei alii rei fruat · ⁊
si hoc fecit fiant iniuria domino suo · qui
to magis ut ipi dicebāt · indignū ē ut
nos ruleri dei · humanoꝛe statu · grauami
nā ignoramus · Ita go ꝓhaisei adducti
sedm herodianos cautelose a dño ꝙsiuerūt
dicentes · Si licet cēsui dare cesari an no
ut si dicat no · debē dari cēsus cesari · ablhe
rodianis detinerē · tanꝙ rebell⁹ impio · et
iratus ꝓhīn cōi cesarem · ⁊ sic crederet q
admodū Judas galileꝰ · ex aād causa pe
rit periit · ⁊ sing cōsentientes ei · ut ven
tat magistꝝ d historijs · trāsiēn historiam

dicer

aut aplo p. Si vñ debet dari tributu cesari
quotaret vñ eu plebem tpis liberari le
gis seruarid. z ipm dei d fruitate redigen
te. Fons aut sapie tr aig omia nuda z ap
ta sunt dolos cordis eoz. Ignouit ipius
qd sequit. Cognita aut nequitia eoz. hy
pocrite quare me temptas ostendite mihi
misimatta. Jezo. z rnp quide sub cesare du
gesto Judea subiecta romanis. qn totus or
be celebrata est descriptio supandauia fa
fiut. z erat i ipla magna sedicio diuersis
alijs qp scandala. z quieta. qz romani pro
omibz militarez debet tributa psolui. pha
riseis aut. qui sibi applaudebat iustitia
contra alios inuebz no debe ipm dei. qui de
mias soluit z pmiaq; dedit. z cetera que
i lege sunt scripta humanis legibz subiacere
Cesar aut herodi filiu Antipatri alienigena
z psilita regem iudeis ostituit. qui tributa
praesset. z Rom parcet impio. ostitit go phi
risei discipulos suos ai herodianis. Ecce hy. pha
risei dimittare laudauerut. totandum
qd sit laus. z qp tal laus pot bn fieri et
male. ut dicat sra tho. vide q. c. pcm. z ram
fiqt laus valde delectat hoes. si aliqs ne
lit alique delectare laudando. ut ex hoc eu
roselectus. ne i tribulationibz desiciat. ul' ena
eu laudat. ut i bono amp fiude ppfiat. ul'
aliqua alia rota eo laudat. vel ipe audies lau
dem alius p hoc ad meliora pmoueat. z si
fiat hoc cum vitate z modestie. z no seq
aliud malu. z sic de alijs intelligendis debet
fieri. hic fit bene. z pficiet ad vitate. qua
arst mo ethi. vocat amicia. alii vocant
affabilitate. alij vo vrbanitate. ee ad qua
pinet. ut homo se habeat i vsitatione ho
minu dicit. z delectabiliter verb. z gestibz
exteriorib. quibz utim ad alios. z actibz seruo
sis. z utilibz z nois. sz qui ordinant ad
aliqd vtile nob. ul' alijs pueniendis. ul' contra
viu vitandu. sicut i emptionibz z alijs ee
nis. vmquid qp ipe aliquid vonabile tam
necessie fecerat. ut alios utiliter instrueret. ut
s. ipe aliqs bonu exequendu aut malu vitandu
Si aut aliqs vellet aliquo delectando amare
laudando. laudet eu. i hys. i quibz no est lau
dandu. qz forte mala sunt pm. pz. laudz
pter. i de. a. s. z. m. b. ul' qz ista. i quibz
laudat no sunt cta pm illud. Ecce exvñdn
sermone ne laudes vre. Et ecce qz vzon
laudes vre. i spe sua. vel si forte timeret
pt qp humana laude ad mane glam pmoueat
vl si laus no fiet ad vitate. ul' exessiue. z
indebite loco. z tpe. z sic de alijs circusta
nijs desiactibz. tunc laus fiet male. z pti
uet ad vitiu adulationis. qd pducit vanita
p superhabundantia ad opprobriu. Dicendo sup
q ut
sepe dixi. pcm qd caritati opponit. e mortale
si ut dicat sra tho. ubi supra. q adulatio quis
tm. e caritati. imo vone materie. ut ad
quis laudat alios pcm. hoc eu conueniatur

dilectioni dei. tm. cui nichil ualeat hoc loqr. z conseruat
dilectionem proximi. que d pcto excludit. unde est
pcm mortale sm illud ysa. v. Ve vob q dicit
malu bonu. alio modo contrariat dilectioni vone
intentionis. ut aliqs adulat aliqui. ut ei noce
at fraudulenter. ul' corporaliter. ul' spualiter. ut hic
fecerunt pharisei. z hoc erat est pcm mortale
z de hoc habet pulcre xpin. quelibet fuit vi
tiosa dilectionis. qua fraudulenta ostentatio odiet
tetro vane ostentationis. Nec enim laus adulatoris
sit altera ostentatio petendi. ee sit adulatoris intē
tionis. z d hoc videtur ai utrum sit ostentatio data
ul accepta. z qualiter vtrunq; subsistit. Et e iste
sic de scandalo. Si enim aliqs ex sola audite
delectadi alios. ul' ad eorum malu. a' ad aliq
quid i nāte ostendendu alicui ub' a' factis
adulatis fiat: no e pcm mortale. sz veniale
z vo e qz augt. d pmse de igne purgatorio
ut minuta pcta mātur. si quis aliq malo
pone a' ex voluntate a' nāte adulari nolu
erit. Et si homo adulando alicui eu mutat
ad auferendu alicui fama dicendo hoc signu sire
mutatis esse. ul aliquid huius dicendo. si ptubi
tet credit. qp adulatio sua fiat ad ablationē
vtp pximi. z dampnificationis eius. te no solu
peccat. si etiā ad restitutionē tenet. illi. Beq
i etam. At illi obiicitur ei denarium. z ait
ill ro. e ymago hoc. z sc. gla. vro qz ipsorum
intendit sm ut mr ad eoz ubi optent. respon
dent. Et sequit. di. e. reddite. Tunc ait ill. Red
dite q sunt cesaris cesari. z q sunt dei deo
reddite. sz tributa. z censu. q sunt talia supe
dicta principu. q quibz defendi debet terrenis. ee
z hoc ee dicit. Aplus ad Rom. xiii. reddite omibz
debita cui debitu. tributu cui vectigal vectigal. ee
et q sunt dei deo vdite. s. decimas z oblā
ones. z pmicias. z alia i lege ostita. sicut
et au. p. mi. s. qui sm jeronim. Credē debuit
eo q caliditas eoz. z temptandi no habuit loc
z veheto eo abrectut. mtl meam. psidentitate
pue. z admiratione exportantes. ee

Incipit vicesimaquarta Evāgl. xxiiij. q.

Et illo tpe loqte ihu ad turbas. Ecce principes
vnus accessit z adorauit eu dicens. Domine filia
mea modo defuncta est. sed veni impone
manu tua sup eam. z vivet. Et surgens ihc
sequebat eu. z discipuli eius. Et ecce mulier
que sanguinis fluxum patiebat. duodecim annis accessit
retro. z tetigit fimbriam vestimenti eius. dicebat
enim intra se. Si tetigero tm vestimentu eius sal
na ero. At ihc conuersus. z uidit ea dixit. Con
fide filia. fides tua salua te fecit. Et salua facta
est mulier ex illa hora. Sermo eiusdē decedem

Nota ex hoc pm. Christ. hostis xpi no
solu ex ubis eius. sed ex operibus
debent confundi. nu vident gentes
sue principe portare. z tradu auerse
ad xpm eu laudet. cum adorare. z magnū mi
tuluum. sident petere. d. ayr. qui dia. q
filia ista laborabat i extremis. z luce vm. q

moriebat. Ait hic male dr q defuncta sit. Nam
q ois fmat vā q diuß tribz. qn em turbe a do
mo trahsiit filiā eiq labrabat. T arbitrabat ß cum
venit ad thm estimabat ea mortua. ul' ß my
thiß. q pdrepß dicat de morte puelle. T augeat
calumpniate. Est aut resurrectio vocabulo extol
lere, ßmonē mala. T amp aliquid eo. q dicit
ut magr attollant eos quibz suppliciat. Et q dr
vem ß q no pferte tradidit. qz no tradidit
hoc. nisi cognitū esset pns. ut supi sile dic
tū est. Sequit. et sire. The se. e. T dis. e ubi
dicat. Remigiꝰ amanda. e aut pauit. T emitada
dm hullinas. T masuetudo. qz tam mor ut vocā
tꝫ est. vagantē capue sequi. i quo subditos pit
et plateꝰ nisi vocauit. subditi obediente eū vli
quit. plateꝰ vero nisi amica. T pollutudine demo
strauit. ut quonā sndo audiebat aliq mortuū
T aiā adesse sibimet. Et nō ponit. mulier sa
nata nō dicat. Et erit m. q. ß p. d. a. ac. ve. T
ten. fim. vel. e. d. ei. nō se. si ten. im. vel. eiq
sal. ꝛc Remigiꝰ laudanda est huiꝰ mulier hu
militas. qz nō ad fidē accessisset ß a vro. T
indignā se estimabat. pedes dni tangē. ꝛc
plenitudine uestis. tetigit. ß tm fimbria. q̄ uā
enā etat fidei. mulier. q tradidit totam vm
esse. T vestis. xpi. q ad tactu corp sanaret.
q per medicos sanari nō potat. p quibz tm
impendit. q depauperata fuit. ut dicit. Luc. vm.
fides tm nō du fuit pfecta. T ostimata. alias
nō dubitasset. qn xpc scisset. q xpm tetigisset.
T q curata ab ipo fuisset. de quibz tm videt
dubitasse. ni tm miraculū. i se fim simulauit.
quousq a dno curata fuit. mulier. ut dr. Luc.
vm. Ad ostensionē. q fidei sequit. ac thus
pfus nedit ei dicit. Confi. fi. fi. nu. sal te fe
T salua ē mul. ex illa hō. Concludit. Crisp. ꝛc
domꝰ manifestauit mulierē illā latē vole
tem. T ad hoc plas causas adduxit. prima e
ne mulier habet timorē. q. vt legis p̄cepit
xpm sanguinis tetigerit. Secūda ut ipam
torqueret. qz putabat ipm latē. Tertia ut
fidē ei dat. videntibz. exemplu ostendat.
Quarta ut manifestaret se omi. vgmodo cū
ta ut archisinagogꝰ soluat. ob qua tam ei
eam sanauit. pfectū ad filiū eius venit. T
ut ibi dicat. Fidelior fuit hec mulier. q ar
chisinagogꝰ. Ille em mediā ducatū ꝛc
tꝰ fimbrie. Allegorice omia q de hac mulier
dnr. significant fim Rabanū. T Jeronimū. cuius
tione mortui. que habuit. tue modi. quo ei
ualuit. T tone tpis quo accessit. mortuꝰ fuit
sanguinis fluxus. qui causat. i mulie. sterilitatem.
Deus vocat. ecclām ex gentibz adunata
q sterilis erat. antqm esset p xpm gratia fecundā
ysa. xlvi. Letare sterilis. que no paris. modo
aut. qualiter fuit. quomodo talis tanta. qz na
dens deꝰ sanare synagogā. q figurat. per
filiā principis huius. Unde ait. xv. Non fui
missus nisi ad oues que perierunt domꝰ isrl.
Collegit primo ecclām ex gentibz. T postea

synagogā adducet. d fine. sicut primo sana
uit emorroissam. T pgā filiā archisinagogi.
Et hoc innuit. aplꝰ Ro. xi. dicens. Obcecatio
nem. salus ē gentibus. qd ē dicē ex delic
to iudeoꝝ facta ē salꝰ gentiū. sicut mox
puelle fuit cessatio sanationis huius mulier.
Unde Act. xiii. Tibi oportuit primū loqui
uerbū dei. ecce. conuertimur ad gentes. per quos
ecclā ex gentibz collecta. languit fuit tpus
nisi. T exordiū synagoge. qn mundi per
idolatriam deprauati fuit. Abrahā de ur
caldeoꝝ. vocati fuit in eū synagoga. T in
q idem fuit tpe pdicatoris gentiliū. T mis
sionis synagoge. pz d hac emorroissa. que
tot annos habuit infirmitatem. qz filia pri
mi. erat. ut pz. Unde ad. Nota q fim am
brosiū. T simone. hec fuit martha nata
bethania xpi. T genus humanū. post aliq p
missa subdit. dū languidū sanguis fluxū
sanat. T martha. dū demones expellit de
magdalena. dū corpa vidimus spūs exire
ostendit. d lazaro. ecce. Et nō q mgr. i histo
ria. aliter hanc historiā dicat sic. Legit.
T historia ecclastica. q. T eode loco. T quo do
mg sanauit emorroissā. facta ē statua e
nea ihu fimbrias vestis eius misalpeas. sicut
dominū legit. habuisse ad similitudinē mulierum
et herba ifida sub ymagine crescēte. q
tū sui sublimitate attigit fimbrias salutare
tangat languores. Unde sicut ibi haud
allegat sco thoā in glosa. primus Eusebius
ita dicit. Dicit aut hanc mulierē in
paneade. q est Cesarea philippi. in orta
fuit. signasse insignes collatis
bustis. a saluatore. statuā viderit. sup altā
basim. ad imitandā domg eius. eneā similitudinē
mulieris flexis genibz. qz mittit. qui petaret
Ex eo opposito aliud vtiq̄ sitarge ad mistu
rā. cuiusdā qz materie amictu diploide
T manu usus mulierē extendens. in sua
pedes. sup ipsam basim. aliena species plate
orta. q usq ad cruce diploidis orta pinges.
medicina omi passionē ferebat. Et cum
venisset ihc. d domū principis sci. T vi. h.
T tibicines. d. credite. p hoc q dicit illi no
lite flere. ut habet luc. vm. dicet nos
q mortuos nros. nō debemus excessiue
flere. potius cū fuerunt boni hoies. qz
licet moriant. mundo. tn viuut deo. p
sos enim nō amittim. si premittim. ut dicit
augs in ve. T no tres. Tristes fiunt mori
et tribule. qz nec omes. in infernū descen
derunt. Unde scs Job. xvii. dicit. Insidiabo
domg mea. T tenebras. Et nisi xpc. in
structa ē domus omi viuenti. modo aut
dicit augs. i lo de. uisitatione infirmoz
audacter primo. q. dauid inter hoies. primi
dolozē. O mozs desiderabil. O mozs od
iuꝰ malozē primū finis. O mozs omes

moriebat. Ait hic male dr q defuncta sit Nam
q ois fmat vā q diuß tribz. qn em turbe a do
mo trahsiit filiā eiq labrabat. T arbitrabat ß cum
venit ad thm estimabat ea mortua. ul' ß my
thiß. q pdrepß dicat de morte puelle. T augeat
calumpniate. Est aut resurrectio vocabulo extol
lere, ßmonē mala. T amp aliquid eo. q dicit
ut magr attollant eos quibz suppliciat. Et q dr
vem ß q no pferte tradidit. qz no tradidit
hoc. nisi cognitū esset pns. ut supi sile dic
tū est. Sequit. et sire. The se. e. T dis. e ubi
dicat. Remigiꝰ amanda. e aut pauit. T emitada
dm hullinas. T masuetudo. qz tam mor ut vocā
tꝫ est. vagantē capue sequi. i quo subditos pit
et plateꝰ nisi vocauit. subditi obediente eū vli
quit. plateꝰ vero nisi amica. T pollutudine demo
strauit. ut quonā sndo audiebat aliq mortuū
T aiā adesse sibimet. Et nō ponit. mulier sa
nata nō dicat. Et erit m. q. ß p. d. a. ac. ve. T
ten. fim. vel. e. d. ei. nō se. si ten. im. vel. eiq
sal. ꝛc Remigiꝰ laudanda est huiꝰ mulier hu
militas. qz nō ad fidē accessisset ß a vro. T
indignā se estimabat. pedes dni tangē. ꝛc
plenitudine uestis. tetigit. ß tm fimbria. q̄ uā
enā etat fidei. mulier. q tradidit totam vm
esse. T vestis. xpi. q ad tactu corp sanaret.
q per medicos sanari nō potat. p quibz tm
impendit. q depauperata fuit. ut dicit. Luc. vm.
fides tm nō du fuit pfecta. T ostimata. alias
nō dubitasset. qn xpc scisset. q xpm tetigisset.
T q curata ab ipo fuisset. de quibz tm videt
dubitasse. ni tm miraculū. i se fim simulauit.
quousq a dno curata fuit. mulier. ut dr. Luc.
vm. Ad ostensionē. q fidei sequit. ac thus
pfus nedit ei dicit. Confi. fi. fi. nu. sal te fe
T salua ē mul. ex illa hō. Concludit. Crisp. ꝛc
domꝰ manifestauit mulierē illā latē vole
tem. T ad hoc plas causas adduxit. prima e
ne mulier habet timorē. q. vt legis p̄cepit
xpm sanguinis tetigerit. Secūda ut ipam
torqueret. qz putabat ipm latē. Tertia ut
fidē ei dat. videntibz. exemplu ostendat.
Quarta ut manifestaret se omi. vgmodo cū
ta ut archisinagogꝰ soluat. ob qua tam ei
eam sanauit. pfectū ad filiū eius venit. T
ut ibi dicat. Fidelior fuit hec mulier. q ar
chisinagogꝰ. Ille em mediā ducatū ꝛc
tꝰ fimbrie. Allegorice omia q de hac mulier
dnr. significant fim Rabanū. T Jeronimū. cuius
tione mortui. que habuit. tue modi. quo ei
ualuit. T tone tpis quo accessit. mortui fuit
sanguinis fluxus. qui causat. i mulie. sterilitatem.
Deus vocat. ecclām ex gentibz adunata
q sterilis erat. antqm esset p xpm gratia fecundā
ysa. xlvi. Letare sterilis. que no paris. modo
aut. qualiter fuit. quomodo talis tanta. qz na
dens deus sanare synagogā. q figurat. per
filiā principis huius. Unde ait. xv. Non fui
missus nisi ad oues que perierunt domꝰ isrl.
Collegit primo ecclām ex gentibz. T postea

synagogā adducet. d fine. sicut primo sana
uit emorroissam. T pgā filiā archisinagogi.
Et hoc innuit. aplꝰ Ro. xi. dicens. Obcecatio
nem. salus ē gentibus. qd ē dicē ex delic
to iudeoꝝ facta ē salꝰ gentiū. sicut mox
puelle fuit cessatio sanationis huius mulier.
Unde Act. xiii. Tibi oportuit primū loqui
uerbū dei. ecce. conuertimur ad gentes. per quos
ecclā ex gentibz collecta. languit fuit tpus
nisi. T exordiū synagoge. qn mundi per
idolatriam deprauati fuit. Abrahā de ur
caldeoꝝ. vocati fuit in eū synagoga. T in
q idem fuit tpe pdicatoris gentiliū. T mis
sionis synagoge. pz d hac emorroissa. que
tot annos habuit infirmitatem. qz filia pri
mi. erat. ut pz. Unde ad. Nota q fim am
brosiū. T simone. hec fuit martha nata
bethania xpi. T genus humanū. post aliq p
missa subdit. dū languidū sanguis fluxū
sanat. T martha. dū demones expellit de
magdalena. dū corpa vidimus spūs exire
ostendit. d lazaro. ecce. Et nō q mgr. i histo
ria. aliter hanc historiā dicat sic. Legit.
T historia ecclastica. q. T eode loco. T quo do
mg sanauit emorroissā. facta ē statua e
nea ihu fimbrias vestis eius misalpeas. sicut
dominū legit. habuisse ad similitudinē mulierum
et herba ifida sub ymagine crescēte. q
tū sui sublimitate attigit fimbrias salutare
tangat languores. Unde sicut ibi haud
allegat sco thoā in glosa. primus Eusebius
ita dicit. Dicit aut hanc mulierē in
paneade. q est Cesarea philippi. in orta
fuit. signasse insignes collatis
bustis. a saluatore. statuā viderit. sup altā
basim. ad imitandā domg eius. eneā similitudinē
mulieris flexis genibz. qz mittit. qui petaret
Ex eo opposito aliud vtiq̄ sitarge ad mistu
rā. cuiusdā qz materie amictu diploide
T manu usus mulierē extendens. in sua
pedes. sup ipsam basim. aliena species plate
orta. q usq ad cruce diploidis orta pinges.
medicina omi passionē ferebat. Et cum
venisset ihc. d domū principis sci. T vi. h.
T tibicines. d. credite. p hoc q dicit illi no
lite flere. ut habet luc. vm. dicet nos
q mortuos nros. nō debemus excessiue
flere. potius cū fuerunt boni hoies. qz
licet moriant. mundo. tn viuut deo. p
sos enim nō amittim. si premittim. ut dicit
augs in ve. T no tres. Tristes fiunt mori
et tribule. qz nec omes. in infernū descen
derunt. Unde scs Job. xvii. dicit. Insidiabo
domg mea. T tenebras. Et nisi xpc. in
structa ē domus omi viuenti. modo aut
dicit augs. i lo de. uisitatione infirmoz
audacter primo. q. dauid inter hoies. primi
dolozē. O mozs desiderabil. O mozs od
iuꝰ malozē primū finis. O mozs omes

laborꝫ clausula · quietꝫ ꝓmptꝰ · qꝫ regꝫ
tate ꝗat tuaꝫ bndudniꝰ utilitates · tra
male mori ꝙuocꝫ nō est · bene a mori
do xpō vnde est · Et quis eo bnfiaa suf
ficant enarrat · q hoem xpō eglutinat · q
finis ē oim malorꝫ · valeat mors delectissia ·
rōsitor · q si posse liber te spletezer liber
te gustare · ultro subire · mors tuaꝫ nusq̄ n
ē timenda · sed nr̄ ꝺ timuerut · ut ꝓ ex aūte
augō in allegata · Et de sco ambrosio · ꝺo le
q in infirmitate · misit romas tralle ad en
vos qui ꝓcatet · qm sibi ꝓ spatio vuedi · a do
mo imperaret · ꝗ bto amb · vnq̄ dixit no
ta mō nos viri · ut metuꝫ mori tuo
tu bonꝰ dñs habeat · Et de bto maxmo
rant · qui nr̄ mori timuit nr̄ viuꝫ timuit ·
ideo mors ē unde appetenda · ꝑm ex̄m pauli di
cens · ad philippē · cupio dissolui · et esse
cū xpō · Et gentil' ille phē Tullius · li de senec
tute exultit senū ꝓpr̄ vicinitate ad mor
tem · qua de ꝓpinquo adspexit · et gaudebat
nto mori sue meliorꝫ uite · dicit enī · phē
libri de senectute · Esseꝝ equid studio
ꝓcꝫ nros quos colui · et dilexi videndi · neq̄
solū quos ipe agnoui · sī illos etiā de quib⁹
audiui · et legi · ad quo quidē me gōfinstretem · haut
nemo fame trahē potit · gnymo si qd dec in
largat · ut ex hac etate ꝓficiscā · et tanq̄
uagā valde ꝓfusabo · nr̄ valm valud deuic
so spatio · ad cacēs a calce tuoꝝ · et subdit q
har uita habz comodi · q̄ no pons laboris ·
et pauꝫ nr̄ ꝓpositꝫ dicit me vixisse pmittet · neq̄
qm ita uixi · ut no frustra me natū existi
mem · et ex uita sic discedo tanq̄ ex hospicio
no tanq̄ ex domo · mozadi enī nā diuersoꝝ
no habitandi hoc dedit pallatiū · O ꝓlatoꝝ
die · nō · illud aozē ꝙsortaū · tanq̄ gōfinstreꝝ · s.
aiaꝝ illustriū virozē · an me mortuozꝫ · ad
q̄ ex hac turba · et colluvione discedā · gōfinsturꝰ
aut nō solū ad eos vivos de quib⁹ an dixi · se
uri erā · ad Cathonē meū · quo nemo vir me
lioꝝ natꝰ est · videre ꝙsumo ille gentil' duc
tu nūl' roms ꝓtenit ꝓdita · ut ea moliuꝝ
no vellet ꝙuertere · et ad ꝓsima uita ꝓcēdi
et h' ꝓpr̄ spem meliorꝫ uite · et quē spe vide
di cacos suos · et venendi ad felice ꝙsoneta
te eozē quos fama ꝓbitatꝫ exuleat · quito
magꝫ xpiam potissime · qui i se senserut
signa prio dicta · de electionē et de ingressu
caritatꝫ · no solū no timē · sī et appetē debet
mori · amoze fruē uite · et qua no solū vi
debut · qs hic cacos habuit · sī et innūam
multitudine scoꝝ · omi angloꝝ · et hoim per
fectissimoꝝ · et oim bono utiꝫ · gre · et felia
ꝑpetue · et insup̄ videbit · nimirū bonum
omnipotentem ꝺeum · qui sanabit oe desideri
um eozē · mozs itaq̄ ꝓcloꝝ ē metuenda
Unde i ꝑs · agerꝫ aut ꝓcloꝝ pessima qꝫ illa
morte ꝑma · q ē ꝑm eozē · seqūt · mozs
secūda · q est ꝑm aiaꝝ · et etna · oim ē exclusa

du Unde eūt vr̄ Recordare nouissima tua · et
in eūd no peccabis · Et ꝙseqū ē epla ad paulinū
ē ultimo · Fidele ꝺepūt dia · qui se ꝙsperat
esse moriturꝫ · ē ·
De vlcia ꝺonata Jam michil · qz eis euāglm
exponet · i ꝙdragesima · Sequi ꝺō xx ma de
pnīs infernī · et damnatoꝝ · Multis ꝑmo de
uita xp̄i tangens credet ꝓhechemie cruciatꝰ

Similē ē ꝙgnū celoꝝ hoīm ve
gi · ē · Notandū q ꝑm eos sint
sex pn̄ · quoꝝ quibꝫ · et melio
ex oīmbz sil' ꝙstrui ꝓt fideli ac
senā ꝙda mamie — no · et tuꝫ
muru sine mā q̄ defendit · et seqūtat abo
mudana detentiōn · ab meritis malaꝝ · ꝙp
tationū · ꝑmū ē dīsomita agnitoꝝ · sideratio
infernalū · cruciatuū · et in magꝫ memoꝝ celes
tiū gaudioꝝ · Tertiū ē meritū · et meōꝝ opm
xp̄i · et aiaꝝ sanctissime passionū · Quartū sceptꝝ con
siderato mortis ꝓpr̄ · et methodis huius uite ꝓfi
cit · qm tribul' sit ꝑ morte cacō uita · qua finit im
manaꝝ · ꝓ tā comodosa · tā ꝑfecta habemꝰ aūtas ·
Et addā · ꝗ homo diligens · et debz statū aie sue ꝓcūditari
statū post morte · et quid eis de corpe · et am
ꝓ ultra · q legunt · de statu aiaꝝ post separatoꝝ
a corpe · et dñi iudiciū particulare · videt · q nr̄
nostrū ꝑmū ꝙplete separatis aie a corporē
et nr̄ iudiciū particulare eisdē aie · ē mediū
aliquid · tpis · sicut ꝑ ex hiſō de mercenone
ordinis kazthusiēs · ric · in quo aie illoꝝ salte
qui ꝑ pēs no satisfecerut · i quodā ambiguo
et pendulo fluctuates · multiplicē hnt cas tristi
et dolorꝰ ac horꝝ magnū ꝙmo · ex turpi fama
pdoꝝ · omissoꝝ · ꝙ ad amistracōē corpa · de ꝙbus
sunt se non ordinas · et uita · a dubitant an co
rpis fuit sufficiens · a fuit se no satisfecisse
ꝙ pēs · ē · Ex qui valde turbabūt sancti · ꝗ
modo tm fuit hic grane · et penitendi · et adiect
eis tpr̄ uistrie · et solū ꝓpiedi ꝙ lyra · q̄ coꝝ
pore gesserut · Credo ex hoc · ꝗ sint alia se ad iu
dicū particulare deducendi cito · ul' iudicanda
et finaliter ad infernū · ul' ad celū · q̄ iudiciū · et
magna ꝙplexitate · et anxietate expūnt · nesci
ens quid de ea finaliter fiat · Tertiū clausū · nis
todia · et monasterial' disciplina · Dextra · et ter
cibile iudiciū ille · et fine mundi · a ꝓlatore · et
vnus regꝫ morte venturū · nr̄ de quoꝝ q̄bz
aliquid dicendū · et ꝙpe sic · Et qz ꝑs eraū ·
et fine mensone facit de ꝓmo · s. de cruciatibz
infernalibz · Et ideo de illo est mur dd · ꝗ quo
modo · ꝗ ut tollit ex dictis sanctoꝝ · et doctoꝝ · ꝙ sc
sco tho · sanctoꝝ · et aliozē nr̄o · sanctoꝝ · qualte sint
damnatoꝝ pene · qs modo hnt · et habz · et am
plius habebunt ꝙst resurrectionē · et aiabz · et cō
poribz · Prima · ē pena damni · q est immolūta pena damni · q̄ est
tua carencia maxim bom sui finis · et ne beatudis ·
q licet · ē se no sit dolor · ē tristicia · ipam tn aīe
hesam ꝑ modū cati · ex obmissione ꝙpe · et cō
missione voluntat · materia seqūt · afflictio me
talis · et vehementissima tristicia · et grauior · qm
aliqua alia infernalis pena · ꝙpter qd dicat aug

ff ab

alienaria ẽgnis dei · z maꝛe magna multitudie dul
redinis eiꝰ · tam magna pena eſt z grauꝭ · ut
illa eis poſſit tormenta q̃ nouimꝰ equari · Et
Xriſ ſup ait · ponamꝰ am oculos qñ dolorꝭ ſit
excludi · z gia a ẽgnis celoꝛꝫ · qꝛ ut nõ videt
grauoꝛ eſt pena ignis · multi ignia hoꝛ
rent · ergo ad eam ignis glie multo mauoꝛe ad ſcmo
ſi dicꝛ mille ꝓbabiliꝰ ponat q̃ ſm̃ tale dicit · q̃ nichil
le eſt cendi a glia · z odio hꝛd a xpo · Odio are
dampnate coꝛpibꝰ equte ſunt · unt infallibiliꝰ
q̃ ſcripti coꝛpibꝰ ab igne infernali remanebũt ꝓ
pio uꝫ · z ſenſibili dolore · z ex hac ſideratione
ignis infernal' · q̃ modo eis noũ exiſtẽtie futuꝝ
remanent · nunc mentaliꝫ maxio timoꝛe · z hoꝛꝛe ·
et hoc ẽ ſida eoꝛ pena · Tertio quilibꝫ dãna
ta maxime diligit ſe affectione cõmodi · val
de enim vult ſibi bonũ cõmodi · ex hoc intuitu ap
petit ut liberetur pene ſue mortie · ut poſſit
ſe q̃ libito mouẽ · z putem facẽ quecuq̃ coꝛpi
z qz ſcit ſe eam hac ſua affectionẽ eſſe ꝓpetuo
a dina voluntate alligata ignis infernali tamq̃
moleſtiſſimo carceꝛi · z illi hoꝛribili ſocietati
demonũ · z homi dãnatoꝝ · Ex quo ꝺ eo iterꝫ
ſequit̃ uehemens triſtitia · z hoc ẽ tertia pena ·
Tertio ex eade affectione cõmodi · z amoꝛe ſui
ipſe dampnatꝰ maxie deſiderat q̃ ſua volu
tate eſſe rad̃ nunc hoc · nunc aliud · q̃ ut ſibi
delectabile ſuit · z placuit · z maxie deſiderat
gesta ſua ignominioſa in tm eaꝺ · q̃ ut diat ſcotꝝ
i ultia gone qrũ · Si dãnatꝰ poſſet eaꝺe z
quieta ignoꝛe ſua ꝓpetua · z nõ detinꝛetur
ab alio ad hoc ul' illud · ipe reputaꝺ ſe bñ be
atitudine reali · z ita maxie hinpedit̃ · z ſcat
ſe ſic ꝓpetue impediend' ſequit̃ ꝺ eo maxa
triſtitia · q̃ e nunc qm̃ pena · Impediẽ aute
ab hoc deſiderato per hoc · q̃ diua uõtate
eſtimat̃ ad ꝓpetue intenſe deſideꝛand' · Octo
nifernũ acerbiſſimũ igne · tartara etne bu
tidis · z tartara tam excellẽtis bonꝝ · q̃ adipiſ
ci poterat · z ſua culpa amiſit · ꝓpꝫ vita boa
huius ſcli · z ꝓpꝫ montanas delectationes tẽ
to q̃us dãnati nõ vident · nitunte gliaz bto
rũ · ita q̃ diſtincte ignoſcat qual ſit glia
eoꝝ · tã ad augmiñ miſeꝛie eoꝝ ſunt bꝫ ac
z quaꝺ meſtimabili glia · de quo iterꝫ nal
de turbant̃ · ꝓpꝫ hõ q̃ ipſi illa amiſerũt · zer
ex inuidia doleꝛit de glia bonoꝝ · z qz ita
t eis ungeꝛ odiũ z luꝛoꝝ inuidie · ꝺe vellet
nullos eſſe bꝫ q̃ ſm̃ miſeꝛos · z ad ſmant
ſe magis ad beatitudiem poſſe ꝓpinqꝺ · ut alios
a beatudine amouẽ · ex hoc iterꝫ i eos ſeqꝝ
magna triſtitia · z mima turbatio · ac aimi aaꝛ
tudo · ꝓpꝫ qua denuo ſuis ſcemut · z i ſemꝫ
ipſe tabeſcunt uehemẽt · z vſq̃ finaliter miſa
biliꝫ · z hoc ẽ quinta eoꝝ pena · Sexto dam
nati aptiſſime noſcat pcta ſua · z quibꝫ ſta
liꝫ deceſſit · z ſcat ſe q̃ illis ꝓpetue puniẽ
du · ex quibꝫ ſequit̃ ꝺ eo ẽmoꝛſꝰ confuſio · z in
tenſiſſima diſpliceñ de iſtis non qz miſeꝛia
aut cõ deũ facta · ſ qz impeditiua ꝓpꝛij com
modi · z cum tam intolleꝛabil' mali · z illa

eſt ſexta eoꝝ pena · q̃ dicit̃ vermis roſtie
ꝓ eo q̃ miꝛabiliꝰ punit · z vocat coſtam
ſiaut mal' vmis ſolet vocꝺ carne · z ulꝰ
hoc aliqui putabũt dapnatos futuros in
coꝛpibꝫ ſuis mãles vmes · qui eos ꝓpetue
affligerent · eoꝝ carnes vocando · ſic eos
affligit urendo · Octauꝫ q̃ ſcripſi z iudit
ultio · Dab igne z vmem i carnes eoꝝ ·
z eaꝝ · Vindicta carnis impii ignis z vmis ·
ymo dicit quida doctoꝛ · q̃ infernus no ſm̃
erit nimiditie ex ombꝝ elemtꝝ · de quibꝫ
poſtea q̃ dicet̃ ſi erũ diuſe ſpes vnius hoꝛ
tribilis · ut ſerpentũ · ranaꝝ · buſonũ · z re
teroꝝ alia tre aq̃ z aeris · atq̃ ꝓ valeta
te penaꝝ ibi diuſa · ꝓ diſpartite culpe m
fligendaꝝ · ꝓpꝫ q̃ ut dicit · q̃ alie mix
toꝝ ſpes ibi eſſe poſſunt · z pena eternaliter
ſiant metallorũ · ardentes fluuij ul' fontes ·
ut aliq̃ bibant · ibi aurꝫ liquidũ · ꝓpꝫ q̃
hic miſte ſibi inſatiabiliꝰ metunt · infinitũ
z ita de alijs · Septima eoꝝ pena ẽ tene
bre intenſoꝝ · q̃ tenebre intenſoꝝ ꝑm
grecꝫ ſunt cecitas intellꝰ · q̃us aut ꝑm
doctoꝛes · no omo cen eꝛunt ꝑm intellectum
ſ aliq̃ ignoꝛent · Illa tm ſola q̃ ſciant ad
augmentũ dapnationꝫ · z cumulũ pene · et
ita iſta ignoꝛãcia no erit eis ad conſolatiõ ſ
ad omnoda deſolationẽ · z ſcient poſt iudiciũ
ita oꝑtos eꝛunt · z abſorbti triſtitia · z do
loꝛe · ut no ꝛeꝛeat eis aliq̃ delectabile cogitãe · Octaua eoꝝ pena ẽ id grauꝺe mu
tũ ſ voluntas eoꝝ a deo deſita · z i malas
obſtinate · ac a ſuo fine ultio cõ aũſa · ut n
poſſit bn velle · z nunc male velint · ꝓpa
ti eam ſunt omo affectione ũſtime · z deve
leti ſunt ardenti ſiñ affectiõ ꝓpꝛij como
di tm ãe · z cõ triſtitia z ira diſpliceãm
de velemti reuerſatu infernal pene · que
tm extreme oꝛta ẽ ipoꝝ ardẽti affectiõi
z qz deſtituit̃ i tmo huius tormti · id a
gitati ſpũ inpace ſiꝛguit · z ſtumu mur
mur · odiũ · z blaſphemia ꝛeſpectꝰ dei · ſic
eos puniẽt · z hinc eſt q̃ eos blaſphema
coꝛdis · z oꝛis · ꝓpꝫ q̃ ꝺr' apoc. xvi° · Eſtua
uerunt homines eſtu magno · z blaſphemauerũt nomẽ dñi patrem hñtẽ ſup has pla
gas · vbi diat glo · In miſeꝛio poſiti · qua
ñs ſciat ſe ꝓ miꝛ puniri · dolet tm · ꝓ dei
tota potentiam habeꝛi · ut eis plagas miſeꝛi
Quarta eoꝝ pena ẽ tenebre exteꝛioꝝ · de
quibꝫ d̃ euangelio diat · z ſunt tenebꝛe
coꝛpales · cauſate ex defectu lumis i loco
miſeꝛm · vbi ſcñd' · q̃ ſm̃ ſim tho · d ſma
ſcia · In miſeꝛio ſunt lux · z tenebre tote
z tñ no · ꝓ ut maxie ſpectant ad cumulũ
miſeꝛie dãnatoꝝ · Eſt end ibi ignis ſe
tuleti vꝛidꝰ · z ſi fumoſus · z michil poſ
ſit ibi clare z ꝓſpicue · ſi ſolũ ſub qda vm
broſitate videri · z tñ ignis aliq̃ ludens ut
aliq̃ ibi videant · ſi ſolũ illa q̃ dolore ac
triſtitia coꝛdi nigreꝛe poſſunt · z aiam coꝛ
quere · deo ꝺante videꝛe de ſupno bono
m ignem gehenne ad aliq̃ lumen ꝓ

et
bere diam⁹ qd aliq⁹ no hꝛa · lucebit em m
ser⁹ ad augmtu penaꝝ · ut uideat vnde
doleant · z no lucebit ad cōsolatiom · ne
uideat⁹ vnde gaudeat · etnia eēd tam
terribilꝝ inferni dicit · cōmassionē · z
coꝛpassionē coꝛpm dāpnatoꝝ · q̄ gꝑt nō
tuidiem tra cēpebunt loē · infernū · ut
q̄ michil ibi maneat trīparens · z hume
pui · Pena pena ēt post ēuersionem
totiꝰ apositi · ex aia · z coꝛpe · euacuatꝰ ac sem
piterni supplicij · z feruentissimo igne · z q̄ ꝑpe
tue coꝛpibꝰ sine defectu · z coꝛruptionē
coꝛpm · z etnalē dolebunt sine meritu · z
amissione uite · z sic semp ezut · ut sp pui
ant · z ꝑpetue uoient · ut sint · z ꝑpetuam
te · de hoc loquit̄ ēsaiꝰ dicens · Heu heu trepi
dus · z male cōsuꝰ sm⁹ potū expluē · cū
rapit me expiabil⁹ caro · z misere peccatꝝ me
dule · seuis ignē estibꝰ penetrari · z mō
feruentū ac deogmū metalloꝝ inextīguibi
libi azdē · tota hoꝝ substātiā mitus infundi ·
z de posterius flamis · coꝛpoꝛa atq̄ aias ex
parte assumi · z ex pte nutriri · ut mē
bꝛoꝝ ignē globos · nā dampnatꝰ det pabu
lū · z accipiat mēmentū · z q̄ acerbū · z in
tollerabile dolore illud causet · z dāpnato ·
pt nūc quibꝰ finalr ꝑueniō · Hi eēd ali
quis nem debēt nisi solū digitū · z ad mo
dum ꝛpc teneī · ignē · cogitet q̄nꝰ esset si
ex hoc dolor · tē · q̄ tūc erit · z ignē incopabi
lē caloꝛē no solū ad ꝛpc · ꝑ · z ꝑpetuū · z no
solū in digito · sed in toto coꝛpe · z no solum
assligē · z adebit extrēū · z coꝛpe · ꝑ ignis pe
netrabit oīa membꝛa eiꝰ · sm⁹ · z uiscera · z ce
medullas ossiū suoꝝ · z q̄q; tonꝰ coꝛpis ·
sūtilitatꝰ occulta · z no solū erit · z mīs ho
ignis nehementissime caludus · sed eēd erit
ibi aq̄ uehementissime frigida · ut sic eēdem
dampnatꝰ patiat · a sūmo cōtrio · iuxē
illud Job xxiiij · Transibit ab aq̄s nimiū · ut
z nisno ezuat tēd ignis · z aq̄ · Hz ut uolt
beꝰ basilꝰ · z ulgi mūdi purgatoꝛ fiet
q̄dā separatio · z clemēt · · z q̄s · z puꝛ · z no
bile remaneat supiꝰ ad gl̄az beatꝝ · q̄d
uō e uetuletū · z ignobile · in mundū · sqz
tū ex oibꝰ sꝛeq̄lmis · z fuditatibꝰ pa sia
le uidiciū · uiuoluat oīs q̄bos · z nō eis
descendit · z nisi in · ad ipoꝛ ꝑpetua pena ·
z hoc ideo ut hoēs qui · z hāc uitā optiꝰ
z electissimis affectibꝰ · z fructibꝰ clem
toꝛ abusi sunt · nullissimis coꝛ feditatibꝰ
z sꝛeq̄lmis · q̄ ex elemēt fieī soleāt · inf
no tenet · Et q̄s describē posset · mala q̄a
nullimi stratꝰ dampnatoꝝ · nō michil sit
m ipis mer eīt · q̄d no sit eis mā tisticie ·
quis eēd cogitare potit hoꝛoꝛe abhominatoꝝ
vgionis · z tartar⁹ · nisi mal⁹ · quia vgiom
oibꝰ elementoꝝ sordibꝰ repleta · sulphurea
flama uitabūda · feroꝛe sunt spūalē m
tollerabile · multi stulti hoēs · z execrati
hec ꝓpenderūt · z q̄ michilo duxit · et
ceteꝝlibꝰ · qui illa tam amare · z postꝝo
lugenda · nūc ꝛidenda ꝓputat · z q̄bꝰ ꝓs ex ꝓ
enda ezunt q̄a credenda · Et q̄uis mūtabi
lia mala sint illig eēd ingēie · z sint m
estimabilit⁹ grauia · Ther tn pauca ex eis sit
dicī · Primo q̄d hoc · ut nemo ꝓpendat ista
ner aliquis nūc uideat de illo malo postea · tam
amare flendo · si ut dismicte sciam⁹ z nostra⁹
q̄m inestimabile e malū illig eēd miserie · z
ut cognoscentes diligenti⁹ caueam⁹ ne q̄d ꝓn
tes momētaneas delectationes mādam⁹ · in illud
intollerabile malū · Deo q̄d hoc · ut timoꝛ que
nob minueret dismicta memoria · z ignis illu
miserie sit nob munio · z q̄dā cuiam ad tō
lus ēsistendū oīm tptationū · q̄d eēd hō ꝛpt⁹ aptat
aut sentit se mūmaꝛ · ad aliq̄ · q̄m ut uid⁹
tant · luxuriam · gula · mundi · auaritia · a alia inus
tata · si tūc dismicte cogitaret · q̄d mala dāp
nator⁹ eēd · quo posset esse q̄n uiuēret sibi tan
timoꝛa sui · qui etissime · z ab omne tptatiom
extinguet · Sunt q̄ hmoi · nūc sūendū sunt se
dule in mēt⁹ deos statuendū · q̄ ut a p̄n⁹ dyi
sm⁹ os · p̄n⁹ ea q̄ hoem alliciat ad bonū · z re
trahit a malo · unū e mūmabil' reuiatus ·
dampnatoꝝ eēd · z oīm malozū · q̄ melu
dit moꝛi illa ꝑpetua · tam coꝛpis q̄m aie · tum
hō em tha dismicte cognoscit · z alteꝛe ac ꝛpt
q̄ meditat · nō meminit sibi timoꝛe sui · ubi
e nōn dū · q̄ duplex e timoꝛ pene · z damna⁹ q̄ de duꝝ ꝑ timore
eēd · sūmg no est bonꝰ · nec laudabil' a meritoꝝ
uite eēd · ut ēo homo timet pena illa ex hoc
q̄ sibi mala · sibi nocua · z penalis · z si hoc ꝓpt
tam timoꝛe solū seruit deo · ut q̄ cauet pena
z fuat mādata · tenuat oīa · z faciat hmoi
opa retta · de q̄bꝰ bō solū ꝓpt hoc ut euadat
illa supplicia eēd · q̄ timet sibi mala · et q̄uis
sit mādata dei fuare · z pena nūc solū ex eli
timoꝛe disponat hoem aliquo mō ad bonū · nig
tū abiciat eēd ad opa de bō · q̄bꝰ bona · z uol
let sibi cōsuetudīe petendi · tn qui sic deo ꝑ
uit ex solo timoꝛe · nullū mer⁹ · sūmū uite eēd
ne · Ex exēpla ꝓmt willelmꝰ hō de odiro
nibꝰ uiuēs · Primū de latꝝbꝰ · q̄ uidātes eēd
zauze · ruscodis · plas · z foꝛciaꝛes se · z patos
i mozte · z capsone coꝛp · si thezauꝛos mua
seruāt · nulla gra debet⁹ si no sucent · nec aliq̄
melius est eis a ꝛapto hmoi abstinē · Eodem
ex ipsi · nauigantes · naufragiū sibi ymīnē vide
tes · p eo q̄ nauis coꝛp · nimis onerata e · si na
uim exonerare uolentes · p̄iosa · z mauis ꝓ
iunt · nemo ꝛputat eis ad uitute largitat⁹
ul aliq̄ ad meritū · Ezaud ex⁹ · si latius in
sectari · uoletes se uidentes · a sacerdotibꝰ · uam
q̄ se ꝛplendendos ab ipis · hmoi metu · solū 437
sacrāta sacrata · abiaut · no ex hoc eis aliqua
gra debetur · nec aliquis dicat eos ꝓpt hoc ali
quid meruisse · Ezech ex⁹ · puul qui ꝓpter
solū metū flagellationis · dimittit facē aliq̄
mala · z facit bō · nemo eis ꝛgrat⁹ · ut uulgo
dicit · urge · z seruiet · sit ꝑro mo deo solū ser
uientibus ꝛgratiā non debz · q̄ mag⁹ supplī
no ni fiznali ꝓpter · ad solum mala dimit
tant · aut bona faciant · Aliq timoꝛ ieheme 2⁹ timor

est bonus laudabil' z mitorius: ut cū ho timet dn̄m
nāsm̄ no solū ppt̄ hoc qz sibi mala: ꝙ plg
ppter hoc qz p eam homo separat' a deo: quod
tadas maria vsigit: z ppt̄ h̄o qz ipa nichil
dix' pcta s. sdm deū: z alia p que deo assen
dit: qd tm̄ tadas vsigit: q̄ mo nollet esse
de illis: z ex' convict' multis bonis p que
ho vere ordinat' s. deū: ꝛc

Applicat' ptē hoc mā scīpi: conuenit ad dm
tam expm̄ ꝑdicando: ꝛc ℭ z De qualis
mortis meditatione corpus horrore ℭmo

e vno ex sex ꝑdictis ex quibz fidei ac ꝛ
sit de resurrec̄ione ihesu dn̄i: z de
mira xp̄i: ut supius tetigim̄: de fide
sit de gaudiis celi: z bonis eterne
beatudinis. dm̄ ē: i die om̄s sc̄or̄
de tribulac̄ xp̄i adiectu: ad vle iudiciu. dm̄ est
i ra dicta aduerb: z dic' dicendi ē de q̄to. s.
de morte ꝙa. de meditatione ei⁹: z horrore
corporis ꝙ̄ vn̄ p̄t̄ morte: q̄p meditando ē utilis
hom̄: ut timore corporis: huc mala euitet: ut
bona mereat' expiri. ℭ quo nōnd' ꝙ ꝑdecor
meditando valde valet' hom̄ ad cauendū pcta
z ad resistend' tentac̄oibz. s. tam auarie ꝙ
mit: voluptates extinguit: honest' stimulos
facit: z mfrigidat totū carnis vsuꝝ: vnde
dn̄ dic' vij. In oib; op̄ibz tuis memorare
nouissima tua: z in eternū no peccab'. Et ysa.
i epla ad paulinū. In fine. facile stupuit ou
qui semp cogitat esse moriē. ℭ go ad cau
tiōdiam hominis cōuersa: z ad mentionē ea
horis ad maiore feruore oīm bonor̄ expe
dit sibi: ut sepe apud se medite: quo dn̄s
tard' est sicut solet: z hoc glia eius tard̄
agere: qui hodie floret: z tras i celebrando mitt'
z cogitat quo nichil est certius morte: z nichil
incertius hora mortis: ita ut nō h̄o hora sibi
certitudinaliter p̄mittere possit: z i ex'cio capiat ho
mines se fortiores sanctiores doctiores: sanctiores
sō oīm̄ deus absoluit: z aliq̄ modo ꝓmotus
z impulsus: z quare. ñ. ut me tas certas ꝙ
dicaūe i tēporem nob': z ex'n ut nāe amonio
saluatoris s. ymo sp̄ z ubiq; parati mori: z sem
per vigilare: tāq̄ tras moriturus sim. Credo ro
quis est homo mors auferet vitā p̄tem: i qua
sola p̄ homo satisfacere ꝙ pcīis: z mereri
vitā eternā. Et go cogitet: ꝙ nam sit sibi: ut
sit sc̄ps i op̄ibz bonis: ne forte nō moriens
p̄net' vitā eternā: aut p̄fectiōn minꝰ: q̄ tas
expedit homi ad custodiam sui: ꝛc ut sepe re
gitat statū emendac̄ois sui ꝙ̄ morte: z agat
apud se ꝙm dicit' bn̄ Augs. d meditatōibz
suis. Certe scio: z quis sit utq; hodie nil' tras
claudent' oculi mei ad miserioꝝ cupiū: vsq;
qz sepe vanis z pniosis nugacōibz delectabar:
quas rapuit tenebr' horrend' obductis. q̄ nō p̄ lucē
gaudent' vanitas habuit: p̄debunt aures
nr̄e splendi veritibz. q̄ modo detractionibus
noxiis z sclāris rumoris. rapinabili sonidi te
sustinuit: stringent' dentes. insatiabile obscura
ti. quos sepe dissoluit. caritas. putrefient

vi s. 67. d. ex. 1186 d
ex. Ire

q̄ntū vs mortis
meditacio

vol. 4. 34. c/ ex. 1186 b

silentū z
delibate
morē time

go mors
ꝓnat hoīs

nates. q̄ nec vanis addibz delectant. squalor
fetudo labia horrebunt. q̄ saltē cruciatus fe
ꝙ dissoluta gaudebant. ligne lingwa ru
bida sanie q̄ sepe mimes fabulas ꝓferēbī.
trahit' guttur. z ventr' stratuet vmbr̄. qui
narīs esus rubro discreti sunt. to illa to
pleno suue corpis dispositio. q̄ sanitas. q̄
cōmoditas. q̄ voluptas. sic pene nāe nau
gilat. i putredine i vermē. z postremo ab
rectissim' pulcher dissoluet. Et ubi tr̄ est
superbia mea: a' quid gradit ñ: ubi regnū. cernuꝰ
eterna: ubi tactāi verbor̄: ubi ornatus
nesui: nitedula daliaz: ubi pulchritudo
corpis: ubi vinantes sensus: ubi dilecti
te: ubi honores scī: z psidentie: certe nō
totū auferet: z velud sopnīu euanescet
z sicut amatore mīsi' elinquit: z nī me
seqūt. nō opa mea ꝙm quor̄ q̄libet erunt bona
p̄ mereda aut' mala. Cui go hns mundū
aut ꝛ illa sollicitor: aut no squalebz misto
rat' ꝛ illa sollicitor: aut no squalebz misto
etialis dicitur. Quid aliꝰ ē ne libenter
deliberate timē mortē z desiderate legem
uitam. z dico nōnd' deliberate. q̄ rāle
ē horre mortem. z amare uitā. z tal' mal'
horror no ē bonus. a' malus mortalis. sic ne
teneri ꝙmi mortē. et ꝙ dubio nōnd' ꝙmo.
q̄ mors ꝓnat hoīem bonū. nē ut sue pulchi
tudo. fortitudo membror̄. agilitas. sanitas.
sensus iucunditas. tam ꝓnat ꝙmbz oblec
tamenta. q̄ homo ꝙm quīq; sensꝰ i hac vita
hre cōsueuit. spoliat eum dimbz bonis mūdi
q̄ sunt dilecti honorati. glie. psidentie. z tāti
em horr̄ homo hinc tristicie sed ꝓtat eis
ꝙs. q̄ eum nu modici acquiet oia. neq;
descendet nū eo glia domꝰ eius. ℭ go quis
timet mortē. z desiderat longa uita solū
ppt̄ hoc. q̄ mors spoliat eū bonis ꝓdictis
in quibz delectare uellet. aut timor eius
malus. z mordinato. q̄ prudens ex mor
dinato amore. quo nimis adhret ꝓdictis
bonis uite. i quibz indebite delectat̄ ē. et
i quibz delectari nollet ulterius. z ideo eati
met amittē. z de tribz sic delectabilia ꝓsi
sibi affectant. dissilire ꝓsumit. q̄ no curat
de bonis future uite. si de bonis ꝓdictis cō
pia nō valuidie corpis ꝓpetue hre posset.
vndē em sibi ponerent timinū uite. sed
sicut nunc ꝓpter amorē z delectationē ꝓ
prie vellent viuē. sic ꝓpter amorē z dilectionē
eius vellent semp: sic aut nolle eternā bonis ꝓdic
tis uite. z non curare bō ꝓprie ꝙme. n nō
tū ꝓpria nōs possimus sp̄. z etialis hre
ē vnū de signis eterne dānationis. q̄ solent
simul emanare. ℭ Credo scriendū. q̄ mors ec
ꝓnat hoīem uita ꝓpria. i qua datū ē hō
nibz ꝓ bona opa merēte uita immortalem.
delere pcta. z satisfacere de penis ꝓ dolōs
ꝓmales. quor̄ neuter erit i uita ꝙ post
mortē corporalē: qua post quidem statū
meritorie agendi. z fructuose penitendi. po

net homo ad statu rigorose iustitie · z ad
statu capiendi solu mala a bona q̄ me
uult ex quibz ꝓmo ꝑz ꝓpositus huiꝰ ute
i qua hoēz possunt sic penite de ꝓtis et
merear uitam ꝑpetua ꝑ qd aia ē mſer
nu a purgatorio expta si ad huiꝰ ute
statu p diem ēgredi posset haut dubiu
p ombz ēgnis z ombz delectabilbz mudi
huiꝰ ēpiet illud ꝓmu tpe i quo defuncti
ēgnd celeste mereri posset · z omne pena
p ꝓtis ꝙsolui Ordo ꝑz qm̄ dignꝫ ꝙphen
denda sit stultitia eoz qui ta p modicu
dunt q̄ eis tpe huiꝰ ute mutuu fuit i
quo possent tanta bō merido obtinere · z pe
nitendo tata mala fuā euadere · s. penas
infernī z purgatorii Tertio ꝑz · q̄ nullbz
xpiano cauendu ē ne sua culpa moiat
immaturꝫ · z ne sibi nobile ꝓnte uita
breuiet mordinate uiuendo · de superfluis
obiis a potibz a aliis indebitis delectatoē
buꝰ · ul̄ ex nimietate · z excessiuis exnamo
nibz · q̄ dicit Hieron · non dz utiq; puo a
magno tpe te intermas · tal̄ ex se ꝑuat com
plemento ꝑfectionis · nō sibi abbreuiat tpe
i quo ꝑficere posset · z mereri · z ꝑuat ꝓxi
mos profectu · quē ex eo ꝙsequi possent Ter
tio ꝑz ex dict̄ · q̄ bonu · z laudabile ē morte
fugere · z longioze uita appetere · si ho hꝰ fuit
at ex ꝑdict̄ stu caus · utpote ꝓmo · q̄ net
se nondu sufficaet ꝙ ꝓtis ꝓmaz esse · Ordo
q̄ diuiꝰ uiuendo ꝑ ampliꝰ mereri · z ma
iore ꝑtem i celo · ut clariꝰ uideat deu · mta
suis amet · z ꝑfectiꝰ eu eternaliter laudet · z
neglecta ꝓmpensare · Tertio ut dō gre
z natē si cōfessa · adhuc exercendo alios ꝙfi
at ad salute · qualit̄ fecit bt̄ martinꝰ · qui
moriturꝰ dixit · dne si · adhuc sum ꝓtꝫ tuo
nāriꝰ nō recuso · labore · Dic ēt dixit a
plus ad ꝓhi · s. Cartar e · duobz · i · moue
at ad appetendu · q̄ non possit sil̄ habē
desideriu hmōi dissolui ꝑ morte corpale
et esse cu xp̄o · adiuto magis melioꝰ uidetur
illud ꝙ ipe · ꝓmanere aut i carne i · diu
ius uide · neciꝫ est ꝓpe uos · z hoc sit ex
dum ꝑ uisione ad dubiu Tertio dico · q̄ ꝑ
uis homo uite desideret · imo tenet ad
ꝓlongatiōm uite ꝑ bonū ēgmen · z per
alia congrua media ꝓpe causas du tractat
poterit · Et debet in hoc sicut i oibz a
liis uoluntate sua dine uoluntati · z totum
omittere dine dispositiōi · z dicē dne sicut
tu uis sic fiat · z q̄n uis i iuuentute uel
i senectute · z sicut dua ꝓuidēt nostris
bonis ad tuā laude · z meam salute · sic
facē donet nos dominꝰ · cui i morte oleū mer
cauit · dignet̄ pat̄ tristeat a me calix
iste · z si fieri subiecerit · Verūtn no sicut ego
uolo · ꝙ sicut tu uis · z homo du nosit mor
tis ꝑ ad esse · debet ea sponte subire ne
qua q̄ uoluntati · ueniā ꝓmerat · ꝑz q̄ debz
hō uelle · q̄d scit deū uelle · a nō ēnti u
luntate dine uoluntati · ēgnte · ut determinat

dctoreꝫ ūt sme ꝓbm̄ sm̄az Modo nemo mor
ꝛ nisi deo uolente ipm̄ moti · q̄ ois q̄ sicut deꝰ
uolt fieꝛ · ꝑ ꝓdm̄ Item ad meritandū se ad ita vide d. c. s. 107. c
uolendū moti · debz homo cogitare · q̄ mors
ē sibi ua q̄dā de uita ꝓnti z mortali · ad
uitam futura z imortalem multo meliore
Veno em̄ hominꝰ ꝓuenit ad uita imorta
lem · nr̄ om̄ꝫ ꝓuenet n̄ morte media · Et
cogitare debz · q̄ ut dicit augs̄ i de uisitatione
infirmoꝝ · q̄ imau uite homis ꝓnūpiu est
dolor · z q̄ mors om̄ malor est timo · z finis
et ut subdit augs̄ agale mori nō est xpiano
ꝓu · bn aut mori cu ꝙsentit Item legit de uenere
bto augs̄ · q̄ multum laudabat hoēs · quibꝰ
ꝑdo modo mortē uolutꝫ mouendi · z super
hoc timꝫ treū ep̄oz exemplo sepiꝰ ūtabat ·
Ambrosiꝰ em̄ cū i extremis esset · z rogaret
ut ꝓlongatiōm uite sibi ꝑbz obtinere · Non re
fert inquit ut me pudeat uiuere nec mori timeo · qm̄ bonū habemꝰ dm̄m Addē
bat q̄ de alio ep̄o cui ducē ēt ecclie mi
tum nām fore · q̄ deo oraret ut eū domꝰ
adhuc ꝙsuaret · Sunt si mḡ ꝑ bn · si aliq̄n al̄ aliq̄n
quare non modo de alio ep̄o audebat q̄ ꝓmu ve
fecē · q̄ ꝑ infirmitate graui laborauit · adhuc
sibi sanitate ꝑstitui exorabat · Cui iuuenis spe
riosꝰ apparens · cū indignatione infremuit · et
aut quasi timet̄ exire non uelit · quid fiana us
bis · Et frustra · ſtito · dixit · potes cessibile fo
re · q̄ mors etas nāl̄ uoluntarie suscepta · sit sus
finere ꝑ pena cuiuscūq; uenial̄ · z forte q̄ mḡ
na ptē debite pene · ꝙ mortalibz · Nec obstat
q̄ ipa mors ē pena ꝑna · q̄ aliq̄s ꝓ quā volu
tarie assume · z de nāt̄ fuit Vnde Gedm du
bii uti ꝓcedat hom̄ an ꝓ morte appetere hoc
tem · z deū ꝙ ea orare · Sunt mḡ hoēs delas
sia · z laudā sup̄ gen · q̄ nullꝰ debz absolute appe
tere ꝓpe senectute sua · a ꝓpe penalitates a
aduersitates · q̄ i oī etate ꝓ homo facē aliq̄
bona · z sibi ꝑmiū eūn mereri augmtū · ul̄ ac
ipam uitā mereri · de qua nō est certꝰ q̄ ꝓpe
uocet ꝓcē · z sic delecte ꝓcta ꝑ · de quibꝰ actia
non ē certꝰ q̄d ꝓcig delaut · sic z sustinentia
penalitatū z tribulatiōm debite patiēti ē
meritoria z satisfactoria ꝙ ꝓtis z penis · quibz
optet hoem i purgatorio satisfacere · nequabilr
grauiꝰ q̄m i ꝑa ſtio · Sic etiā legim̄ illos · q̄
negati q̄nq; ēgnabūt dm̄m ut morerent̄ non
exauditos · ꝑ magis ꝓlongatos · sicut legit̄ nr̄
Ar · xer̄ de helia · qui petendo ut moreret̄ de
tu est ab angelo Surge · z comede · grandis
tibi restat ꝑ via Et ꝓne ꝓphete dicenti tal
le dne aiam̄ mea · q̄ melior est mihi mors q̄m
uita dixit deꝙ · putas hi mastarse tui ꝓne im
Ordo dō sm̄ multi · de dubitabz · q̄ illo debz ab
solute ꝑte morte a ꝙ ea orare · ꝑ hꝰ ut sta
tim̄ ꝓueniat ad etnā uitā · qua desiderat ·
z quam cōsequi non ꝑt̄ n̄ morte mediante ·
esset em̄ hoc q̄dam ꝑsumptuosū hoīs de mḡ suis ·
z q̄ dignꝫ esset uita · Et esset q̄dam superbia q̄
homo estimaret se certū esse · q̄ sua uita esset
tam bona · ta stra · z opa sua ta iusta · q̄ sibi de
bē uita etna ꝙ ill · Item iob · Cui deo plybuit
testimiū de sanctate sua · ꝓseqū milia z magna

opa bona eniauit stati subuenit vexebat ora qui
mea: taqm dicet nesno an i me ul' i opibz meis
sit aliquid qd nesno · z qd deo sit · qre qd ipa
opa no sibi sunt accepta · Certa go est psumo
q nos puuli psumimg de opibz meis · q sint iu
sta · z presummg de salute ute · tm · q s estima
mg nos saluos esse · Tim ex · xx · scribit · ho
die venerat qd · z mag expent · z subdit · odibil
erit homo huiusi sp ex hor · qz puent · z accele
rat tpr solucois debitu · z sic fiat qui absolute
desiderat mortem · qre qd cosequi uita eterna se
cura · namq dno qcp bom facimg · tpr aut
solucois debitu · z sic facit qui absolute de
siderat morte · ipe dns ostruit · z sit · Bul
tuna go est · pcana nos exgeze · primu ab ipso
an tpr ab eo sstutu · qd ipe nouit · Tim ob
uiu dixit · Quaut mercenarij sit dies hoim
sup tram · Quaut go mercenariu optet ex
pectat mercede · dn opus osummauerit · pro
quo merces dandi erit · imo sibi imputaret
si pus inportune exigeret · sic imputabile e hoi
si qre retribuaom eterne uite absolute desi de
raret morte · am mi osumass opa · quibz me
ri habz primu sibi pordmatu · z quanto go bo
nu sit hoem amare celeste regnu · z fezuet
desiderare · ar tot uribz conari · z ad illud p
ueniat · tn panet expectare debz dei uoluta
tem · z hor · ipe em sut tpr · qd ipe costatuit
ipe sut qn homo osummauit opus · quo mereri
habet primu pordmatu · qre qd scribit · Jacob
bi quito · panetes estote usq aduetu dn · agri
cola em expectat pciosu fructu tre · q d · quis
agricola go mercede laboz suoz · desidet re
cipe praciosu fructu agri sui · tn expectat usq
ad debitu tpr · panent · ferens laboze agricultu
sue · doner accipiat tpanei · z serotinu · Tim sic
una no se ipam uindemiat · q uti · sic foret
adhezet · q ar obuiqe uolenti · esi sit expectat
uindemiatoze · qui sat tpr uindemie · z qn
uua matura sint · z colligenda · z celada · et
silr de messe · sic homo nesit tpr uez · qre
expectare debet dnm suu · qui sut qn matiq
ste · z rolligendq · z horea celesti pmie · ipe sit
qn ho rursu suu cosumauit · qn totu extra
men bonu retenuit · z ulr no differt sibi co
rona · Eterna go · qre deq uoluit ignotu esse
homini tm uite sue · none melq fuisset
q ho eu psciuisset · tuc potuissat se ad mor
tem pmie dispossusse · Imo q deq ita ordinat
qz indubie utilq fuit mortalibz ad uitandu
uicia · ad adipiscendu uirtutes · quibz meruit
uitam eternam · Quam ex quo sut se hui mo
uitez · z non sit an hodie aut cras · imo
nr hora aut minuta pt sibi retardmato
pmitteze de uita · prudens semp e sollicitq
de fragilia bonoz opm · z semp est patq · et
sp sic uiuit ac sit strati moriturq · Tim cu sir sint
se moueze · z nesint die a hora mozt · z sit
q si mozeret · i mortali damnaret · pcue
semp uigilat sup seipo · ut diligent sibi caue
at a pctis · z si aliqn homo ex fragilitate ca
dit · nto coriatur tot uribz pat uidiom re
surgeze · ne forte mors ipm · i statu mortal'
pcti arripiat · subito · z ingruse i sopno ul' ali
as · Tim ad desides sui sunt dnm d'cto tpe
ueniez · dormiunt · z negligut opa eis com
missum · si ad sunt dnm uenturu · z nesciut
an hora p'na · za · a' tua · sp uigilat · z atte
te labozant · ut si forte dom repente ue
niat · z inueniat eos uigilantes · ri Regis
sum illi desides sezu tardissim ad ora
bona · z quis sciamq nos moriturus · z nes
ciamq · qn imo nec una hr secuda sumq · in
ualde audant peccamq · z oaupamq nos ad
nitis stabilitz · z superfluis curis · z nimis de
lectat q'imq · i pmitz rbz · audeq rogzegag
dinas · z sepe modiu intendimq illis que
ad salute pmient · z ad dei laude · qd au
ita se habeat · qd putat qs fiet si certi
essemq de hora forte dom qm dui uestre
notabil' pacis uite inte · nichil bom facer
curemq · si sme timore peccatoremq · z om
bz uiis nos explezemq a primo uite usq
qre sme · z accidente timo · ad nos uelleq
uiteze ad deu no possemq · qz no meruis
semq nob hor a deo dari · si magis meruis
semq obscurari pctis deo displicuissemus · Tim
ipa cosuendo peccandi ta longo tpe firma
ta · i nob non pmitter bona agere · si sep
itrahat a bonis ad pcta · sueta · z ad amo
rem istoz pnaud · i quibz tam logo tpe ta
sezuit · z sme freno delectati essemq · si
si tp qre sme vite alq bo de qre faceret ta
no faceret ex amore dei · nr · qute qre deu
i ipm utilitate · defendo · dilate · si faceret ma
gis ex timore mortis · faceret nimirum deq
quo · z faceret ad euadendu damnatione
eterna · qua timet sibi uisile fictam · qtez
nimia pcta · z pessima uitam qua duxit
tpe floride iuuentutis sue · z potetis semp
usq ad etate senile · z grauescente · z m
eptam ad suas · z ututes · in fulcita sit sui
dns iuuentutis · ul' ex huius opa de gnd
bo faceret solu ex amore sui pprii comodi · s
ut pueniet mereat ad celum · ut sibi bn
ibi esset · ze · Et ora tua non sunt meritoria
si pcta · qz opa malo sme cirustanciata
z sic damnatet · p quibz se saluari putauet
Sequit · de aduentu dn · z · c · c · c · c · sms

pmie

Incipit tractatus de penitencia eiusdem

Ore nunc tpe acceptabile 2° cor vi°. Duo sunt tpa hois vnu iustine. qd incipit ⁊ homis morte. ⁊ quo tpe no licet amplius operari meritoria penitendo. ⁊ tm tripe ⁊ tpa opa q quisq; gessit in corpe. ⁊ tuc quilibz petor p mortali crimie pcuia moritur edpnabilr. stante firmit⁹ et immobili ista lege q scripta fuit Eccli. xviii. Qua q peccauit morte morietur. Aliud e tpus mie. sc tpe huius uite. ⁊ quo solo. quis breui et ambiguo possimus de ptis saluberr penitere ⁊ p pmaz venia obtinere. ⁊ a morte ppetua ppuari. state firmit⁹ illa lege scripta ubi ē solo morte petor ⁊ magis ut uiuat. ⁊ uiuat. ⁊ quis totu tpe uite homis sit illud actus bile tpe. cui ressu nob ad purgationē petorum hoc in q̄dragesimale tpe. ⁊ quo actuale sumus. est ad pmam spializ deputatu. ppter qd ⁊ hoc quadragesimali tpe cgitaui mee et ⁊ aliis sermonibz meis semp aliquid me cetera dicere de pmā. ⁊ eiz partibz. Rogemus matiam ut nob gram impetret. qua adiuti hoc fiat deo ad laudē. ⁊ nob ad salute. p quo ea obtinendo ea salutemus angelica salutatione. Aue maria.

Circa pmi est primo uidendu de pme natie fedo de eiz origine. Circa ad primu est ntōdu fm magrm ⁊ doctores ⁊ ppter sma. dei xviii. p duplex ē pma. sc. pma sacramētu siue sacrm pme. qd principalr osistit ⁊ absolutione ofitentis fra a sacerdote sub certa forma verboz. Alia ē pma uirtus. de q̄ nunc loqui ⁊ pncipr ē de actu eiz. q̄ dicit penitentia actuali. suie actu pentendi. ⁊ est pumio voluntaria pti. a se commissi sibi displicentis. ⁊ finaliz ppter deu. Et ideo dicit ubi s. ar⁹ q pma dicat a pitendo. qua. s. quis ⁊ se punit illicita q commisit. ⁊ pma utiq; mo. s. su p sacto su p actu pentendi supra. ē aliquo modo matia. ad dmissione pti mortal' pot baptismū commissi. Istam sacrm pme ad⁹ q̄ quirit ad mg⁹ ⁊ voto su ⁊ ppo⁹. ut dicet de ordine agit. Et g nulli primi mortale post baptismū commissu dmitti sine actu pentendi de eo. qd ⁊ dicit sco duc. ⁊ deo. ⁊ ⁊ fra pre fume ppbat h⁹ d. t. sic. Ezech xviii. dicit dns. si pmaz egerit geng illa de malo qd faciebat. agam ⁊ ego pmaz a malo qd cogitaui ut faciē ei. ⁊ sic econtra si ho non egerit pmam. deo sibi culpa no imputat. Et ad signdu hac matie utrusq; pme. s. sacrm ⁊ actu pentendi. dt ngr ⁊ pmo distinctiois xviii. ptis. pma lege positis adeo matia ē ut applicet. Et subdit. Est enim ut ait Jeronimus fida tabula post naufragiū qz si qs nostrum innocentie ⁊ baptismo per reptam peccando corruperit. penitentie ve medio pt⁹ ⁊ spaz. Et hoc dm qd. s. quomo pma sit fida tabula post naufragiu. exponit hoc uentia. d. ap̄le ē mudo iste. Que illud h⁹ mat magnu. Nauis uo p quā hō fuit sup aqs hui mar. ut non mergat. est gra spe sancti. Nau fragiu uo fuit corruptio. ⁊ fractio fidei d adā. p ppter pcm ipius totu humanu genꝰ corruptu fuit ita ut oēs filii eius pdita innocētie gratia nascerent ⁊ peto originali. ⁊ sic tractarent sup undas huius mar. ⁊ mudi. p superbiam mala. ⁊ p ignoratiā ad ar p multiplice defectu ⁊ pena. Ab h⁹ naufragio. pmo liberat⁹ p baptismū qui tollit originale pctm. ⁊ restituit homi innocentia. ⁊ gratiā spi sancti. Et ideo dicit pma tabula. q sic liberat a culpa hoem. uiuat eius. ⁊ sustentat p gratiam qua confert. ut homo possit se defendere ⁊ tentare d matri huius mudi. ut no mergat i mortem p culpa. ⁊ quia plures euiciunt ⁊ pdut istam gratiā i baptismo collata. ⁊ h⁹ p casum i mortale pctm. qd sp tollit gratiam. a tollet sibi muenet. ⁊ p istam pmā tabulā. s. p baptismū possint se amplius uiuare. q̄ no est tertia bil baptismi. ⁊ ideo indiget alia tabula p qua se iuuent. ⁊ illa est pma. ideo dicit fida tabula. q̄ hoem qui post baptismū recidit i mortale. liberat ab isto peto. ⁊ sic sustinet eius ⁊ sustentat. ac saluat. ne p pctm suu mergat i dampnationē. Unde q nulla illaq tabula apponit hoem ad illu statu i quo fuit ante se naufragiu. s. i statu innocentie et ne integre. Qui enim illa tollit. ⁊ culpa et pena. p actuali culpa debita. manet in ad huc tempꝰ ad malu. tardꝰ ad bonu. ⁊ minu meritabiles alii defecto. qui cōsecuti sunt peccatu pdē. ⁊ huiusmodi nē pmaria d eo correptione. Isto go modo humanu genꝰ naufragiu passu est p pctm. ⁊ guadiationē ade. Nob aut data est tabula baptismi. q nos sustentat. ⁊ saluat p innocentia. ⁊ gram spe sui qua refecit. Et qz sacrm baptismi utendi non potest ⁊ hoc ceciderunt i mortalia. ideo ne optetat aliquis eoz d istis mortalibz semp manere. ⁊ sic ppetuo dapnari. misertus ⁊ misericors dominꝰ. qui nō desiit. ⁊ aliq⁹ ad salute nob nīo dedit. pe nob' nitentia. q amissa grā baptismalis. talis fida tabula nos sustentat. ⁊ saluat liberando a culpa. ne peream eternaliter. Dicitur ergo de pmo principali. Et dicitur ad rm. s. de pri Unde pma dicit terie origine dicit ergo ubi pius. q a timore correptꝰ. qd ⁊ ysaias innuit. cui xxvi°. ⁊ dicit O timore tuo dne concepimus. ⁊ peperimus spm salutis. s. pmaz. p qua saluam⁹ post pctm. Et quo melius intelligendo est notandu. s. d. et et bonitatem. q pma actual. q ē immediata dispositio ad infusione gre. ⁊ dimissionē culpe orit⁹ sui gnat. ⁊ incipit d nob ex multis actibz quibus ꝑ ordine se habent. primus ē actus fidei. quo ho agnoscit ⁊ credit ac credit dei bonitate. ⁊ iustitia. ⁊ q illi dispicet omne pctm. ⁊ oīs mortalis. ⁊ p eē talibz offendit. ⁊ q diuina iustitia nullo modo dimittit pctm. nisi debitum sine impunitum. Et deinde agnoscit ⁊ cōsiderat se. aliq

q sint tabule post naufragiu. s. ver.

homo

cōmisisse mala · z mordinata q̄ dñe ꝯ displicent
bonitati · z ita agnoscit pctm suu · z se pcto dem
z one agnoscit se ꝓ hijs ad pena . ex dña se
tenia obligatu · Sedꝫ est actꝰ timoꝛ⁹ seruilꝫ
qui ex fide z agnone pductoꝛ⁹ gñat · p que
timoꝛe z metu pene ac suppliciꝛ⁹ homo ꝛ
trahit a pctis · Cū em agnoscit · z credit se pr
tata oīsisse · z ꝓ ist⁹ se obligau ad tam gra
ue · z etiam penam · sequit timoꝛ pene · z su
ga pctm · ne ḡpt ipm meritat pena · Et si ita ac
tus soli essent · possit ī pctore sequi desppaco
Deo tertꝫ actꝰ qui est · z actꝰ fidei · quo homo ꝛ
fidelat · z credit dei insinta mat · qua patꝫ ē
omi ad se ꝛuertenti · z de culpa oīssa ordi
nate dolen ea dimittꝛ · z indulgē · Sedꝫ est
actꝰ spi · de venia ōnda · que spes seqū · ex hac
um dicta cōsideratione · z fide diuine inst · qua
deo sic patꝫ est oīm ad se ꝛuertenti · z tre pe
tenti indulgē · z ad gram ac aiam ꝛpe · Scdꝫ
est ꝓpositū ul' uoluntꝫ emendi uitam · z ꝛuer
tendi ad deū · z se ei ꝛsideꝛandi · z ipm satisfa
endi p gemitu · z p alias penas · z ex hijs mi
pit homo displicentia hre · z tristia de pctis ·
z alia q̄ ad pmam requirit fare · · z si illa fiat
ad hunc solū ex timoꝛe ſiuli · si timoꝛe pene
et supplicioꝝ · z damnationꝭ erne · q̄ ora euade
desiderat · hec non est uā pma liberans a pcto
sicut nr̄ pma damnatoꝛ⁹ liberat eos ex pte ra
Tal' em pma non ē cogiua dispositio ad dissi
one pcti ḡpt nr̄aliacia indebiti finis · Et ꝯ ī
uē penitentē requīt sextꝫ actꝰ · si dei actualis
dilectio · ex qua homo moueat ad detestandu
pctm · iam nō solū ḡpt pena · si se ipm · z ī si
tu est dei offensiuu · nu adiungit · septꝫ actꝰ
si motꝰ timoꝛ⁹ filialis · quo ḡpt dei excellentia
homo timet · omittē pctm · z sic detestatur
pctū · z sibi uult caue a simo pcto · ne deu m
honozet · z uoluntario offert se deo ad emen
dam · z illꝰ ē uā · z salutaꝛ⁹ pma · z delens pec
tata · z deo ꝛconcilians · Ex quibꝰ ꝑz q̄ actꝰ uē
z fructuose pmie · p que delet culpa · ꝛsequit ut
dnit · ex motu timoꝛ⁹ filiꝰ tūc · ex pmo motu
assertꝫ · ordinante · z mdiante ad pmaz · no
te uē filialē ouit · sicut ab immediato · z gre
mio ipius pn̄ · Ista sunt ꝛsideranda · q̄ pec
ista debēt se pcedēs a gnā ad pmaz mdu
cere · z incitare · · z isto mō pmaz agā · q̄ sit
eis ad sic agēdū salutaꝛ⁹ · Et dicī notant · q
ut dnit sic niapit · z ozit pma a timoꝛe ser
uili · Hec end dnit est ī pcoꝛibꝰ qui frequē
pemat · a qui duing ī pctis soꝛduezt · · z ad
ꝝm pmaz adducat · In usu uē si aliqn labi
t · aut se lapsos estimant · incipit pma frequēs
a dei actuali dilectione · qua mouent ad do
lendu de pcto cōmisso · eo q̄ cōtra dei ꝛuerentia
z honoꝛe · Ad hunc ad mchoandu hac pmaz ual
de uiuat · z ꝓmouet si homo diligens · · z attē
te cōsideꝛat pma mala · q̄ pctm mortale cōmis
su euacuat affert homi · z si end diligenter con
sideꝛent multa bona · q̄ pma homi confert
Nam pius pctm mortale euat hoem gra ga
tū finente · sine qua nō est ī dei aiam · z si
q̄ no ꝓ saluat · pma uē pcta tollit · z gratia
ēsuuit · Unde greg⁹ sup ezech · dis xvij · Sicut
sol mal' illuminat aeꝛe illu · z nubes
nr̄ pposita nr̄ sole · z nos radius sol' audit
a nob · z phibz eū · Venty uē supueniens et
auferens nubes sol lumen nob ꝛsuuit · Sic
deo sua influentia cat · ī nob gram · z uirtutes
z licet dña influentia impedit · p pctm mo
tale · q̄ aiaz a deo audit · Unde usa · lux pcta
ura dnfecit nr̄ nos · z deu ītm · z q̄
pcta p pmaz dnittunt · Deo ipa pmaz
q̄ mouens ꝓhibens nob gram · z uirtutes
ꝛstituit · z nos ꝛstituit ī dei aiam · z in
statu salut · Sedꝫ q̄m diu homo ē ī nōꝛ
pcto manens · z pseuerans · tam du ora
eis opa sunt · opa q̄ dudū ꝛ sunt bona mo
ualia · alias bene ꝛcruntur · sta · q̄ non
sunt cluta ex caritate · q̄ ē uita aie · · ideo
no possunt pduce ad uitam etnā · ꝑz q̄ no
sint cluta ex caritate · sme q̄ nr̄ psona · nr̄
aliquis actꝰ dig ē deo accepto ad uitā et
nam · · ita posito homo comisit mortale p
q̄m dū pseuerat deo ui penitentꝭ · si dau
stet fundaꝛet · si ī usu pauperū mille li
bras dispenset · si ieunat · si oꝛat · z q̄libet
quodcūq̄ bonū faciat · tota sic pdit · q̄ ea
non meꝛet uitā etnam · · z aliquale ꝑmiū
gradu · hec ē uerꝫ sm̄a doctoꝝ · z clare do
cet apl⁹ ꝑ corꝝ xiij · Si distribuēdo oīa bona
pauperū oms facultates meas · · z si tradide
ro corꝑa meū ita ut ardeā · caritate aut nō
habuero · michil mi ꝓdest · Et hō ē trībile
mlt⁹ qui p aīm a etnā togiōē ꝛpe sme ī per
fect⁹ sme q̄ma de eisdē · z sic ꝑdit tota sua
uita sibi mutile fuit · z sme fructu p̄mij
etnī · Sed pma uē delet culpa · z ꝛstituit gra
ue opa q̄ postq̄ cluuit · sunt uiua · deo accep
ta · z meritoꝛia glie · Tertio pctm mortale opera
pius uita mortificat · q̄ sunt q̄ huiꝰ opera
no possunt hoēm ꝓducē ī uitā · z ad uita
etnam · Uiuus fit · eo q̄ fiunt hoēm iudg
iud etnō ꝑmio · ꝓ istis operibꝰ aut dō · z pmit
eū ī illem statu · ī quo si moꝛit · damnabit
nr̄ aliq̄ · p huiꝰ operibꝰ bonis · incipit etnā mer
redem · z hoc significat ezech xviij⁰ ubi dr
dñs · Qui auerꝛit se usq̄ a iustitia sua · z
fecit iniquitate · uiuet · iustus ego ꝛ
fecit · no erūt ī memoria · Pma aut opa
mortificata reuiuificat · q̄ ipa tollit pctm ·
z ꝛstituit gram · z pmit hoēm ꝓ dei amici
am · z illem statu · ī quo si moꝛ habebit
etnā mercedē · etna · p operibꝰ pcedēs q̄ mer
ꝓ pmaz uiuificat · Ad quo nondū · q̄ sint
triplicia opa hominis bona · quia sunt uiua · si
q̄ sunt ab eo qui caritate habz · q̄ ē uita aie
sicā aia ē uita corꝑis · Ad opa end bona
nat⁹ pinet tripl̄ eoꝝ ꝓpriꝰ finis · ut homo
per eam ad ultimū finem humane uite · scz
ad beatudinē ꝑmigrat · z io illa opa hoīs
dicunt uiua · que hoēm p modū meriti
possunt pduce ad uitam etnā · z pducunt
si actꝰ · ī tali statu · ī quo cluta sunt
mouit · Alia sunt mortificata · ut opa que
cluta fuerunt · que fluxu ex caritate ab

fames

nō d'hijs
ā siūr ꝑñ
mortali

caritas

Demal' q̄ omissū mor
pctm · et ꝛspiscant
ꝛconciliat

homine qui nunc gpt̄ mortale carnet caritate
& alia qz pius uixerunt non p primaz unius
nut. Cum sunt opa alia bona ꝑ in ex caritā
te facta ꝑz ab homine p tue ne sint i morta
li peto & alia qz nichil uixerunt nr unigt̄ fu
ere ꝑ remuneratione etna eo q no sunt cle
nta ex caritate no unius ut p primaz ꝑ spi
mortua manebit & indigna primo etno ꝑ
ta ꝑz p magm dispm̄ & p pctoꝝ hoīm
dem Oz ep q nunc p̄m̄ p̄duta ipa opa nō
nta sc̄a opa bona ex caritatem facta s. ab illo
qui tur nunc ea opat & i mortali no fuit
meritoria alicui tpal bom ul an ad aliquid
ualeant opanti Aut ꝑm sanct tho. q fan
ctus huius opa mortua non mezet p ea
q̄dcp bonū eāa tpale & h debito iustitie
s. q sibi p ipso opē de iustitia opat debe
atur huius primu qz dt fm aug Omnis p
cator no est dignus pane quo uescat et
si ipso no est dignus no erit eāa dignus
p q̄dcp aliud remunerari Item qui nichil
est i spiritu alicui nichil apud eu mezetur
q sibi debeat de iustitia Sed pctor nichil
est i cospectu dei ꝑm rō ꝑs ad nichilu deduc
tus est i cospectu eius malignū Et paulus
ꝑ Corinthios dicit Si caritatē no habuero
nichil sum. Salter ꝑm esse spuale & q est
nichil nichil mezet bom apud deū tpale
Sed dicit q licet p huius opa pctor nullū
etnū aut tpale bonū meruerit sic q illud
sit sibi de iustitia debitū tñ suppabundans
dñe bonitatis largitas no dimittit ea tota
lit̄ remunerata ꝑ donat p eis aliq̄d com
modu tpale no ex aliquo debito ꝑ mezet ex
sua gratuita benignitate & ita uerificat
illud omnia dom Nullu igitur imputatu
nullū bonū remuneratū pctores go nō de
bent desistere a frequentatione bonoꝝ opm qz
licet q̄diu manent i pctis no mezeant
p ea primu etnū ualent tñ eis ad multa
alia Nam ꝑm sanctos & remunerat huius
opa mortua bona tñ & bona inclinationes ha
possunt homines ad operationes bonoꝝ
nalium ut sanitates & filiorum ad multiplica
bonoꝝ tpaliū ꝑm illud ysaie primo Si ui
luerit & audierit me bona terre comedetis
Sed ualent ad tpal pene diminutionem
a tegnore ipius dilationem sicut de achabitis
dicit Nonne uidisti achab coram me
humiliatū & go humiliatus mei causa non
inducam mala i diebz eius ꝑ i diebz filii su
inferam malū domui eius Lacrime ualent
ad gre impetrationem sicut Raab Josue vi
inuenit gratiam quia opa q fecit nutrito fili
orum israel Assuete ad bene uite assuefactiones
dicunt Ieron. in. Domū i uitro cui post
tandem ingrediens dominū ab adolescentia sua assuetus
ad pctm resistentia qz pctm suo pondere
trahit ad ima Ignem ardentem

extinguit aqua & elemosina deliat pctm Deus
ad hoc ualent ut tollerabiliores sint pene inf
mi qz dicit aug̃ i ench q ad hoc ualet ut sit
plena dimissio ul ut tollerabilior sit damna
& hoc no est sic intelligendu q p huiusmodi opa
mortua ꝑsone liberent a tota pena ul a parte pe
ne inferni quā p pcta sua meruit sic enim
nullo liberat a pena nisi sit soluta a culpa
opa aut ex caritate facta non minuunt culpa
nec auferunt eam nec pena p ipsā debita Oz
& sic intelligendu primo q opa hmōdi faciendo homo nullo pecat Ꝑ si illa ob
mittere maxime q̄ precepta sunt & quidā mi
nus peccat tanto minoꝝ & tollerabiliorem ei
ei pena i inferno Et hoc intelligit q hmōdi
opa aliquo modo ad bonū disponunt ut s. ho
ex timori ꝛceptu & libidine eāa pcta faciat
Non enim ex tanta libidine peccat qui aliqua
opa bona facit sicut qui dei totaliter obliuis
cat Cito aut pctm sit ex timori coniugii &
libidine tanto multo grauius & tanto minore
pena meretur & tanto tollerabilior erit pro
eo dampnando a quā nos custodiat qui sine
fine uiuit & regnat Amen

De pñia pñitentie s. c.

Tres sunt partes pñie ut dicit
magr̄ in. dē. xvij. dñi. s. Aspectio cō
dis i. uitio confessio oris & satis
factio operis & de hac tribz dicit. p̄fecta p̄ma regit petoꝝ
oia libenter sufferē s. q ad primam primebita
ut sit i corde eius uirtus In ore confessio
& i opere tota humilitas Hec e sufficiēs pñia
ut siat tribz modis offendimus deū corde ore
& manu i. opere Ita tribz modis satisfaciat
Et ꝑm hm aug i de pñione dñi i mōte De
iuge sufficiunt tñ quia mortiferos quibz cor
dat tria quia petoꝝ & ex hoc adaptant aliquo
modo dicte tres partes pñie primo sufficiunt
i domo ꝑs filia Jairi qui ut luc vmo cū eo
dunt petm̄ sed adhuc p̄cedit ad ubi ul opē Ter
cio s. lazarū suscitauit i sepulchro quadri
duanū & ita fetentē Joh xi cui corrent petm
p mala suetudinē nichil magis lapideum
magis p̄ciosus possus fortē i petis timet Ita ut
et primū suū ubiq̄ defendē conet alia petoꝝ
discutio adaptat̄ p̄dictis tribz pñie primis. per
quā ad plitudinē qz strictus in corde latet Co
fessio adhuc primaz manifestat & satisfactio
aduigit bonis operibz suetudinē Et ē ir hō non
du ꝑm sed cho & Deo. q licet p̄dicte tres
pties pñie ꝑm aliquem plitudinē adaptē
predictis tribz generibz petoꝝ ut p̄dictum est
Non tñ est putandū q̄ singule pties pñie
corden̄ diat singul̄ gñibz petoꝝ sic q uni
soli ualeat cōi petm sed q̄ quolibz
petoꝝ mortali oportet esse oēs tres supi
dictas pñie pties Primo no pt̄ pñie sacra
sup quoniam mortali digne & salubriter sus
capi nisi illa tria concurrant Nam sacerdos

Sed nota quod ista tria sunt necessaria ad hoc ut peccatum mortale dimittatur. Primum est ut homo habeat contritionem de peccatis. Secundum est ut confiteatur ea. Tertium est ut faciat satisfactionem secundum arbitrium confessoris. Et hoc est quod dicit hic quod tres partes penitentie sunt necessarie ad hoc ut peccatum mortale dimittatur.

Sed nota quod ista tria sunt necessaria ad hoc ut peccatum mortale dimittatur. Primum est ut homo habeat contritionem de peccatis. Secundum est ut confiteatur ea. Tertium est ut faciat satisfactionem secundum arbitrium confessoris. Et hoc est quod dicit hic quod tres partes penitentie sunt necessarie ad hoc ut peccatum mortale dimittatur.

no pt absolue ñ ipe vel p confessionē se pius coram eo amisse de peto. z post confessionē no ē absolutus nal'r ñ ? sufficiēt. p̄edat ad alīl' vinc' ul ad mig aliq̄ attrito. si aliqua de p̄tis displicētiā mortalis ntaustanonata fuit eni ipa ad hoc fit informis. ni cōtrarij pz eam esse capax absolutionis sacrl. p qua ex' absolutionē ipa attrito ꝑm Deo. fit attrito. Contritionē ex' z seq̄ absolutionē d've. vel d'noto. De istis tribz p̄mis p̄mē p̄mē dd' ē p ordinē. Et p̄mo de attritione. Cū aut duplex sit p̄tm actuale. s. mortale. z venale. Erit duplex de eis attō. de quaz enam qualibz dd' est. Et p̄mo de attritione hñdā de mortalibz p̄tis. De contritione mētis p̄tōr

ad hñdam q̄ attō requirit vn q̄ sequit

Ieturo de contritione q̄ dato. q̄ ad habendā attritionē caritate formatā. z sua mortalia dolentem. ad quā ad hñdū vera. z bnā ntaustanonata attritionē. p quā ho p̄mo se ptit ad attritionē. z q̄ sic. Deo. De contritione ē dispō ad infusionē gre. z delectionē mortaliū p̄tōr equiuntr aliqua. q̄ colliguntr ex dictis ingeri. q̄to sm̄az. z duplr distinctionibz. z. materia de p̄ma. z ex scripta dor. ibi. Primū ē diligēs discussio cōscie. z distincta progressio. z p̄ma ditatio oīm p̄tōr mortaliū. de quibz ho p̄mo ñ sufficiēt oīo. z quibz eoz. cū ntaustanonatis. grauantibz. z maxie cū ntaustanonatis grauantibz. z aliud genꝰ p̄ti mortal' trahentibz. q̄ eni de ista dolendū sit. z secundo. dog Augꝰ d' hoc. de vēd. z fl̄a p̄ma. z allegat eū Mag. i. q̄to d' xvi. Vera postq̄ enūauit mitas ntaustanaas p̄tōr. subiungit de eis illa ualetas. ostenda. flenda. est. z p̄t paulā diat. Cumoret. i. singul' istr. z sentiat. mo du. ēmis. purgans lacrimis omne. q̄ tatū vnq̄. z si ut quibzdā uidet. non ē de necte salutis q̄ pantes doleant de singul' ntaustanonis aggrauantibz. oz ñ ut d' q. t. q̄ ad img̃ m p̄ma cōtritione doleant de singul' mortalibus. z cētā de singul' eoz ntaustanonis q̄ p̄tis sibi mutat. z q̄ ipm trahut ad aliud genꝰ p̄ti mortal'. z ideo oz retrō ipa p̄ta dia. z illas ntaustanonas p̄gnoscē. z progitare. z hoc ut dixi ē p̄mū ad cōtritionē hñdam requisitū. Sine aut sint ntaustanae. i. aliud genꝰ p̄ti mortal' trahentes. at silr de quibz ntaustanonis oporteat sciri. z de quibz non. Illud dicet posteris. i. mā de confessione. Secundū requisitū est nolitio. displicētia seu detestatio oīm. z singlōr mortaliū suoz quoz. i. p̄tā sua p̄gnitatione. z p̄meditatione potestat esse mea mor. Ista aut detestatio ē nolitio qua ipe pantes nollet se illa sua p̄dicta p̄ta fecisse. a. ē nolitio admodū. q̄ uellet se no peccasse si esset sibi possibile. aut optatiē. ut ita no peccassem. ita si no omisse illa cōtra deū. z sic de aliis silibz optatiz. z aduersa libz voluntatibz. Quād ad 2dm hñdam requisitū. hui' p̄tōr detestatio. debet. qua ipa actiōs est detestatio p̄tōr. esse mālet ut omis. secundū dicit. pr ex p̄ma d'c xvi. Peti. ubi dicit. Illa uō ē p̄ma q̄ p̄tm abolet. z subdit. q̄ illa sola fuit q̄ zelo correpta cū subdit. Illa uō zelo correpta. omissi crimis et omittendi. nō desideio affect. z ita ad dimissionē crimis. omissi. equit odiū eoꝝ. q̄ ē detestatio ipa. Cui ḡ vealit nullū mortale dimittat. sme cōtritione de eo. equit nāq̄ detestatio p̄ta ad cōtritionē. p̄mo ut dixi ē ipa met cōtritio. Et? aut equiratr detestatio oīm mortaliū. q̄ p̄ho ista ē ista q̄ hoc ois dē placeat. z uellet se nullū eoz omisse. pz. q̄ si vnū p̄tōr suoz mortaliū sibi placuisset. z uellet se omisse. quāuis dolet de aliis. nullū sibi dimittet. vbi ḡa Ex ḡ dare omisse mortalia. q̄ oīm esset memor. z nōne eoz ualde detestaret. ? dē. no. ? illud placeat sibi. z gauderet se omisse. ut q̄ vindicauit se de inimico suo. ā ponet. ē aliq̄ nullū cōtrito. rē aut ēna actu omittat vnū p̄tm. ut detenet a lienū. z no uult restituē. z tr̄ futuris dolet de istr nōne. nullū illoꝝ sibi dimittet. q̄ deū deamū placet. a. dimat alienū. in possibile ē. ēm. q̄ cōsequi ventia de vno mortali sme alio. Quoma ut dan ē p̄us no dimittat mortale sme p̄ma de eo. et no p̄t esse int̄ uē penitens. qui de vno p̄tō tato penitet. z no de alio. Si em illud vnū p̄tm uē displicet sibi. p̄p̄t hoc. q̄ ē contra deū sibi sup̄ oīa dilectū. q̄ ut dr Ḡ. tho. distinc. p̄ti. equit ad cōm uē p̄mē. sequē. q̄ oia sua mortalia sibi displicent. p̄p̄t hoc q̄ sunt cōtra deū. z de oīb̄ penitet. Cum ḡ vnū sibi placeat. sequit. q̄ de nullo habeat uera p̄niam. s. ex dei actuali dilectione sup̄ oia. p̄dente. Et id̄ fiat impole est. q̄ ho de vno uē penitat. a. oderit. sme alio. Ista ē impole. q̄ vnū mortale dimittat sibi sme alio. hoc ex' docet Augꝰ. i. deū z ista p̄ma. c. vnio. z allegat eū mgr d. xv. Dicit enī Augꝰ. Dimt ptes quas penitet si no omne ēpuantes sibi. q̄d. i. quibz delectant. no addidentes dimi sil' mutuo. z sino a demonio liberasse. aut vio. p ho. dicatur mūdi mūdi de oīb̄ sanati. Si enī uellet p̄ta ex pte ēpuari. Unde septē demonia ēmanari p̄fecto potuisset. expulso sexto expulsa aut septimo. ut ois crimā sil' enūandi deberet. legione uō demonū ab alio ēmens fuit vnus. z ait. Nullu eligē d' oīb̄ qui liberatū possideret. ondens. q̄ si enī p̄ta sunt mille. spret de oīb̄ penitē. nō q̄ aliquē sanauit dñs. q̄ non omīa liberauit. totū enī hoīem liberauit. i. sibi totū vnū. q̄ z corpꝰ ab oī infirmitate. z aiam ab oī contagione. iudicans penitē optē sil' dolere de oīb̄ crimē. subdit Augꝰ. sic enī deus nimiā omē crimosū. quo ergo qui vnū crimen ēpuat de alio despet ne

niam sme amoze dei sequit venia sme
quo nemo vnq̄ mueni gram. Hoc est em
dei est dū offendit pseuerant. qđa at
impietas infidelitas est ab illo qui iusti
z iustna ē dmnđa spare venia. hec augf
ē. et ut dixi optat non solu z gnāli. si
z singla pita detestare. pz qz ut dr. q. t.
cxta d'oz xvij. qōi. Ctrū ad principu
tionis. hoc ē qđ ad attionē. qua
ho cogitat de pcto. z dolet. z qua sap
parat ad dnonem. oz q̄ sit detestanđ
de singul' pctis. q̄ go ē memoria habere ad
hibita diligēa ad memoza. z mnem
and' ea. qđtum vd ad fim dnonis. si qn
ipa dispūcia formet. cautate. z sit sti.
z tue sufficit. q̄ sit vna omnis de oibz
sil'. Im' oīno p confessiom explicat. si opt
de singul' mortalibz cōstitui. igit. oz etiā
de singul' venl. Ad ē. vlt. glo sup. i. pz la
uabo p singlas notes textu meū. dicat ad.
q̄ p singulas notes debes intelligē sin
gula pcta sup quibz singlariē debem pēd ata ſic
ad hoc ut lauet lectr. i. cōstitui. oza. etā
luat ab oīnbz sit faciendū. est ūo singlaz
nām isti. qui adhuc aliq̄ malicia ota m
forti sunt. ut illa no dū dmittē ḡpnat.
Illi em indigent ut ea dū lauentur
p singla pcta. dnō adiuuante. Duo. ultem
de oīnbz mapiat hīze displicentia. z de
tastanom. Tertiū requisitu est vna gnāl'
detestatio oīm pctoz. suoz oblitoz. ignō
q̄ si oīnsit. z no fruit. z adhuc nescit
q̄ sunt pcta. debz em ho cogitare quo sit
fragil. negligens. z obliuios. z qz hō debz
sibi ee vāsile q̄ oīnsit pla cōm deum
ignorat pcta. qz no ē memor. z quoz. et libet
enclator. i. pclari detestat. debet ee. z gnāli. i.
oblita. z ignozata detestari. sm modū in
posito amplius declarād. Quartū requisitu ē
ut homo recesset a mortalibz. z ut etiā ha
beat ḡpositū cauēdi sibi p futuō. no solū
de pctis oīmss. de quibz mre dolet. si ec
de oībz pctis mortalibz. q̄ em requirat ut
tūs recesset a pctis. notū est ut prebui. Et
ec requirit. ḡpositū cauēdi p futuō morta
lia pcta. dicit. Ō. t. i. hō. dōe. xvij. z. xvij.
z pz manifte. qz dissimilibz pme. dnōr. z
pz dicit em q̄ pma ē pcta prīa plan
gēze. z plageda no dmittēze. i. hze ḡpositū
dmp ea no admittendi. Et nīgr hō expssiū
dicit d' sua dissōe. Dicat em pma ē vitiū
nl' gra. qua mala oīmssa nl emendatoiz
ḡpositō plagim. z odim. z plagenda ulte
riꝰ oīmittere nolumꝰ. Ex quibz pz q̄ t. o
tinone de qua ille dissimiles principlr locu.
optet illa vera esse. s. q̄ hom displicant
pcta prīa. z q̄ nullm actu oīmittat mortale.
z q̄ ḡpositu habeat cauendi mortalia pz
futuro. Hoc etiā docet nīgr. Dōe. xvij. gēn. al
legans de hoc Augf. Dicit em Augf. i. ser

mone de pma. penitere si vē est pēmtenaz
z no est vrdentes. mutare uita. Eccham
deo. pmaz agio. gemia figit. subsanans pmam. || cr vide
subdit. Qđ penitet te fecisse aut go facf ad
huc. q̄ pus male fecisti. Si fecisse pentet no
li facere. si adhuc facis no es recte pentens.
Et nīgr ibidē dicit. Istu sola vā ē pma. q
zelus corrigit. si q̄ odit omissi crimis. z ec
omittendi ad desiderio assert. Et dr. xmi. dt Ille irrisor ē et no pentes
qui sic omissa plangit. et plangeda iudicate
ut ope. omittē non desmat. Et i. ad vaz pe
nitenā inquit. ut ho actu deserat pcta. sic q̄
tue ad pentet. nullm mortale principali omit
tat. z q̄ habeat ḡpositū ḡ futuō cauēdi pcta.
Et vē equivalet. ḡpositū cauēdi ḡ futuō. no solu
de istis omissis. si etiā de oīnbz mortalibz. patet.
qz si homo aliq̄ pcta. ul' aliq̄d pctm mortale
nollet ḡ futuō caue. si ḡponat omittē ut forma
tionem. aut odiū mimici. ul' obediam. ul' ve
tmē aliena. z nollet restituē. tue gnādulgz de
testaret pcta. z firmū ḡponat cauē alia. nullm
tn sibi dimitteret. q̄ diu manet illa volu
tas despē vnq̄ mortal. Huiusmodi em volutas con
mittendi formationem. aliud mortale. est
mortale pctm. z sic tal actualē. patet. z ossen
dit. z p dnm no placat deū p veza dnōm
ut sup pz ex supra allegat. Ad hō allegat magr
ubi sup. Immorem ul' sup. dicentem. Dimoues
seos meos. ne falsi fiunis layoz. aiad decipi. z
infezno getrahi pariant. Subdit em pmaz sta
esse. costat. nō sorez plūz de uno solo pma a
git. a. ēd sic agit de uno. q̄ no destrudat ab al
teo. z go optat destrui ab oīnbz. salte. i. pro
z dis. xvij. gēn. allegat aigm ad hoc etiā bm ḡs
dumtem. Dicas dedisti q̄ sme pcto q̄rē non
possit. si tulpis grauibz uerbis. ad pmaz ve
nerit. ul' qui bona aliq̄ ministe detinet. ut
qui odiū de corde gerit. re negnosciat se neza
pmaz no posse plagē. nō ossiau deserat. z odiū
ex corde dmittat. z bō q̄ iniuste abstulit.
reddat seu restituat. z sic de aliis intelligat.
a quibz optet desistē cautela de futuō. Tertiū 4m
ēd requisitū ē ḡpositū confi. ora sua mōtia p
no cōfessa. z de quibz no est pō legithe absolu
tis. z ḡpositū etiā satisfadi. q̄ isti pctis deo. q̄ nat
hō teneat. ea ostendā an strati. nu pr hze copa
sacerdotū. z ec de satisfactiōe de huiusmodi pctis sa
tiendā dicet. Postrēū requisitū est mo 6m
tus liberi arbitrij. i. dei. Omēm em doc. i. Doc.
xvij. gēn. dicat. q̄ ad iustificationem impij requit
motus liberi arbitrij. i. dei. z illa iustificatio
impij no fit sine dnōne. z uidet. q̄ illemo
tus liberi arbitrij. i. dei ad dilectionē culpe p
dnōnem requisitus maxie sit dilectio dei actual'
sup ora. q̄ qn pententi sit causa detestatiois
pctoz finalit. ḡpte deū. z i. spūtu sūt dei of
fensiua. z cōm ipiq̄ honoze facta. ut i. scḡpt
plenius satis declaratū. Quartum requisitum 7m
est vna gnāl' detestatio oīm pctoz mortalī
um. Sm ut sup ordinat ad iustificationem s. ea vice qua sit cōiū dei
impij requit. ec. motus liberi arbitrij. i. pcti dilectoz et honorē
fiuā. qui motus liberi arbitrij. i. peccata. ē oza

detestans om̃ i gñali · z ut dicit g. T. i tra p te su
me · q. lxxxvi · pdicta motu voluntat i deu aspcu q̃m
dilectis sup̃ sua nãlue ẽ p̃or isto motu voluntat
i pcta · z est causa eiꝰ · dicit em · q actꝰ pmẽ
tus ẽ roñ pctm ex amore dei · z q̃ p̃mꝰ actꝰ · s
amor dei z causa · z mag̃ sedi · s actꝰ pme sue
detestationis · Et ibidem lxxxvi · dicit · q ad uera pe
nitentiam requit̃ q̃ homo defleat pctm · mgitꝰ
est roñ deꝰ · z post pauca subdit · si enim homo
displicat aliq̃d pctm eo q̃ ẽ roñ deꝰ sup̃ oia sibi
dilan · q̃d requirit ad vom p̃fectꝰ · tur enim dissi
cent sibi oia mortalia · Ite quo dicit q̃ de p̃fec
to pme est · q. hoc displicuerint oia sua pcta
p̃pter hoc q̃ sunt roñ deꝰ sup̃ oia dilan · Et i dicto
xxi pcto · migt splendens eos · qui pmaz usq; d
finem uite p̃seuerant · dicit · tue no ex amore dei
videri penitere · s ex timore mortis · q̃i ex uolun
tate · z sic uinuit nigt · q̃ fructuosam pmaz oportet de
z proxi ex dei amore · Et augs dicit ut magr
ibidem allegat · arbitrii libertate · q̃ut deꝰ no nos
tret · rndetur · z no solu timore · Dubdit aptz
non solu timẽ videre · s z diligẽ · az go q̃ homo
deu sup̃ oia diligat · z q̃ actual deꝰ dilectio sit
sibi causa · z eꝰ ad hoc moueat · ut detestet
pcta finalit̃ p̃pter deꝰ · s. mgitꝰ sunt deꝰ offen
sua · z sunt roñ eiꝰ honore · Ita q̃ uellet ho
rum oẽs se amisisse p̃pter hoc q̃ sunt offensiua
dei · z sunt roñ eiꝰ honore · z ricardꝰ sti Quo
uo dabz ho uelle rationẽ q̃ sibi oia mortalia
pcta · et p̃pter hoc q̃ sunt dei offensiua · z ne p
ea deꝰ amp̃ honorem · Et ho pctꝰ sua de
testaret solu q̃ sunt oppta eduti mortali a
solu · q̃ eduit hoam indignu · z uituperabile re
tionale · et solu agnouit ea detestanda esse
a · et detestaret ea solu p̃pter timore pene a
damnationis eterne · a solu p̃pter amissionis
uite eterne · mgitꝰ illud esset sibi ad incom
modꝰ · ubi sistendo sine ulteriori relatione i deꝰ
tur ho solu q̃ret suu comodu · z fugeret suu in
comodu · z nullo mo q̃ret deꝰ · z illeg honore
z gliam roñ illius apls p̃e Cor. x. Siue ma
ducat sive bibit seu quid aliud facit · oia in
gliam dei facite · z ideo no debuisset sibi ap
deu nr̃ et detestatio tal esset actꝰ uitꝰ · q̃
no retractationis debito fine · z p ons non
seruaret gra nr̃ fiet · uino · q̃re nullꝰ tolleret
pctm · imo ipa esset uicio · z actuale pctm · q̃
retractatione nata i debito fine · z p ons no
esset ad̃ attritio nã · q̃ de agro mereri etiam
gre infusionem · z peto p remissionem · s ad actua
liter offendens · z ita mereri pena · Excepta
hoc possimꝰ aliquale accipe d antiocho · qui
de pctis q̃ admisit i midos permisit · z ut scri
bit̃ ii machab. x. Deum ẽ adeo miam obtenta
q̃ ut dicit g. T. venia fuisset obtenta si ad
penituisset · Deum aut̃ ad penituit · q̃ no ex
amore iustitie de pctis admiss dolebat · s ex ti
more pene qua expectabat · Erat z demonum
z oẽs damnati p actualibz pctis magna agit
de eisdem suis pctis p̃niam · tuc illud Sap.
v. penitentia agentes · z pangustia spus ge
mentes · z tamen ex hoc nullam consequunt

de pctis venia · quia no displicet eis ex amore
iustitie · z ex hoc q̃ sunt roñ dei gliam et
honore · s displicet eis solu ex amore pprio
commodi · s. q̃ sunt se passi · z adhuc
passuros intollerabilem miseriã · supplicii pe
nam · z ideo uehementer uellent se no per
misse · ut no punirent · Ita intelligitur
do alijs · Et ndũ q̃ illa sapere sup̃ deum grauit
z deuenit ad istam vna gñalem oẽm suoꝝ
pcto̊ detestationem · bn retractationis · mo
retractationi debiti finis p̃m sup̃ deum · z q̃ hoc
detestatio ẽ satis magna · q̃ tot · z tantis pec
tis mox formate caritate · z fit roñio · i
eode instanti deꝰ no ex malore oẽm pos
sibile · s q̃ p̃ mutuu passionis xpi dns dimittit
illi penitenti oia sua pcta mortalia · q̃ut
fuerint · et an eoꝝ actuale confessionis · et
nam pena q̃ q̃ ipse pctis debitor fuit · eam
tur dimittat sibi i tpali pena · quia dz hic
i ista edmũ bona opibz · a grauit solue in
purgatorio · Et dixi nonie deꝰ dimittit pcta
no plene ex malore oẽm nr̃oꝝ · sed oẽs
read breuis · z pua no ẽ sufficiens satisfactio
p pcto mortali infinitu malue aliq̃ modo
s ido q̃ p ipm augmẽt infinitu bonu · s di
mittit ea p̃pter nudu xpi · qui sua passione z
morte nobis meruit · q̃ qui ho in fide xpi
z p̃pter deu testat pcta sua p̃m modu p̃e
missu · tue deꝰ dimittit ea p̃pter ho. q̃ xpo
dei filiꝰ p pctis istis sanat · z p omnib hoim pe
tatꝰ mortuꝰ est · Dixi et q̃ habita ista co
tritione deꝰ dimittit pctꝰ · et an actualem
eoꝝ confessione sacerdoti · ad solu positu ofi di
ctꝰ · dixit nigt · dis. xvii. q̃ri · z potuit multi aũ
tibz p̃mo p ho q̃d p̃ dicit · p̃ xxxvi. Dixi cõ
tebor adiuuum me miuuina mea dns · z tu re
tio exponis Cassi. aug · dixi · deliberaui apud
me · p cõfitebor adiuuum me miuuina mea
dns · z tu remisisti re · Subdit magna dei pie
tas · q̃ ad sola remissionem pcti dimittit · Et
augs ibi dicit · Reddit remunerat · promittit se p
nuntiatrix · z deꝰ dimittit · q̃ hoc ipm denũ
dda enunciare est verbe · no dñe nox ẽ sine
ut ho audiat confessor · z deꝰ audit · Et i ps. l. cor
cõtio re · Et ezech. xviii. le. Quando impius
tator impietatis sue ingemuit vita · vivet · z non
mo. Vno dicit Gregr hora confessionis fuit ora
tionis nr̃e ingemuit · Unde dat intelligi · q
ena ore tacente vena confessionis habita con
tritione q̃ p gemitu intelligit · hinc et lepsi
illi quibz dominꝰ precepit ut ostenderent se sa
cerdotibz · i time animi ad sacerdotes pueniret
mundati sunt · Ec qua ratione · q̃ angli hoc
nra hora sacerdotibz annũciat · an pcta sacerdoti
confitenti a pctis mundant · p ministrum ad pos
tm confitendi ea q̃d ecclie optime implendo est ut
dicit · Lazarꝰ ante no prius a monumẽto ducta
tur pquã a dño suscitatus · s mtꝰ suscitatus gedit
foras vinctis · ut ondat suscitationem ante preces
confessionis · Et ideo quilibz volens confiteri dz
an confessionem hore nonam no sufficere · z sic
insufficienter accedere confessioni · a ad finꝰ confessio
nis · z an sacramentalem absolutionem · alias confessio

ju ꝫ ꝑbr salutar ſ; z mdigno ſuſcapet ſacrme
tu pme. ſi ſic vēlo no vtq̄ abſoluet? z ī hoc
omitteret nouu pcm. ḡre qd ſubdit nigr. d. Nemo p̄ q
Nemo pt eſſe ī fm ſam tho. i. eſſentiā
eſſema ad ſalute. niſi ſit ſuſcepta. i. a pcto
mudato p̄ pniam. z ſtritōm: ḡr ſcribit. ēm
xvi. d mortuo valuit qui nōn eſt pt eſſio
intellige a mortuo ſpualit p̄ mortale pcm
qd ē aie moꝛs. ſicut deo ē eiq̄ uita ſtterſ ill
z diligere penſat ſi quis no noſſet ḡm bonu
z ſalubre eſt vnicuiq̄ adulto xp̄iano. ut ſe
ſepe ꝓuocet. z excitet ad vtōne: nō erit n̄
valt actuale roſiteꝛ. eſt itaq̄ ordo xp̄iane uti
le. ut ad mīs ſingul' feſtiuis diēb' qui ad hoc
inſtituti ſunt. ad tot vdeat. z coſciam ſuam
diſcutiat. meditando diligenter q̄ cogitauit.
q̄ audiuit. q̄ dixit. q̄ egit. z q̄ aḡd neglexerit. ab
eo tpe ī quo grēmie de pctis ſuis confeſſo fuit.
aut ogitt. z que nimiū forte ſed de ill' mox
curat. ſīm modū ſup dcm: vno e hoc valde
bonū. ut no ſolu diebꝰ feſtiuis. ſ; z ſingulis
diebꝰ ſal' a' bis ut neſpe. z mane. a' aliqo o
petentibꝰ hoꝝ diſcutiat oſciam ſuā. nō pōt
z curat de his q̄ meminit ſ̄phūſibilia n
rōnā. ſto em modo ſcto vēnciliat deo. qz
ſ. ī aliquibꝰ deliquit. illa mox ſibi tollit
vīno ut dixi. n' eū du pmittit. d offenſa cō
torſ ille eād modo inītum vdeat hoēm tu
ti de ſue aie ſalute. ſi eīd pḡt hmōd cotti
diana vīnonem. ēna fine confeſſione dormi
endo. aut alio modo ſubita morte. ſuenta
deredet ſalnar. ḡre condiōn pniam. q
delent ſua crimina. licet optent eā p̄ti
bꝰ pctis. p ſolam vīnonem dmiſſ. pati acer
biſſima pnḡatoꝝ pena: qua tota a' nīg
nd eq̄ ytem elapſſet ſacrm pme. ſi pḡt
vīnonem ea confeſſo fuiſſet. z ſacrdr abſo
luto: hmōd ſ̄ſtiegꝰ aut cottidiana cōīno
nto veſtiunt hoīm tranſitate ſme q̄ nemo
eſt amicꝰ dei. ul' ei acceptꝰ. a' ac ī ſtatu
ſalutis. pcm eīd mortale tollit. gram gratu
ſanctam: et eam ut dixi. pug ſola vīno ē
ſtituit. qui ḡ dmiſit mortale. z dm dr
d' rā. du tacet tnēte. z dm ym̄et m
piculoſo ſtatu. dapnationis. dī aut nto veri
nto ſibi ē ſtituit. grā. z ſi cottidie ſtitue
mus p diem grā ꝓfuit. z ꝓfuit hmōi frā
quens. z cottidiana cōīno. fuit hoīm vita
ſua ſalutare. z fructuoſa. ac opa ſua ſti
mule meritoria vite ēne: quo fructu tarent
p dm. q̄ mortali uteret. ut eīd ſupra decla
ra. ḡ hmōi. z alios filios p̄. q̄ bona. z ſa
lutaria eſt hoīm frequens. a' cōi cottidiana
vīno de pctis. ſ. z ad hoc melius. vno op
timū ē hoīd. ut h' q̄ ſemp fratre d' aliq̄
li dei timore. qui timor nobis dam ē. ut
ſit noſtre vite ute nre. vnde Eccl xxvi.
dicit. Qui no ī timoꝛe dm tenuerit ſe nīa
tez cito ſubuertet. domꝰ tua. z coſtud tua. Et
t cōe li. dicit. Timoꝛ dm expellit pcm.
Et Eccl vo dr. qui timet deū nichil negli
git. z ſup illo ſ. Extimete dno m timoꝛe
dr. Caſſ. ſunt dmiſſa ſcendas ſ̄ſtiegꝰ admiſti-
culpas

ra timoꝛ dei m d' iunt pcta ſeu delicta ſp exclu
dit. Eſſet gr̄ hoīm optim ſp timore d cuſtodia ſui
p̄ dei timoꝛe. qui facit hoēm ſollicitū de ſe. z at
tentu ad cogitatōes ſuas. uba. z opa. z ꝓpīq̄
inueniret ſe aliquid moꝛdinatu in ſuis cogita
tōnibꝰ verbis. a' facti admiſſe ſtatim deteſta
ret. nō ꝓpoſito emendandi: ut ꝑdm fiunt. h' af
ferret ſibi oīa pmiatoꝝ fructa. z eu ꝓpiaret
a multa pctis. q̄ alias minꝰ ſunt ſcelera ſcendas.
unde Jeroīs dicit. ī quada epla. Timoꝛ e cuſtos
ūtutu: ſcendas vt ad lapſu eſt facil'. z ſmglaꝝ
tez ꝓpiaret eu a nouo pcto. qd madit: nu de
moꝛtali. omiſſo ult' tpe tertiu ateri dr. licet d. ſſert
eīm hoīo nō moꝛtale omiſit no teneat de eo
moꝛ. z ſine moꝛa ateri: qz ad vīnonē ēpūd z
deliberatio de pcto de ineuſtamoꝝ eiq̄ de ima
dei. z de hmōi q̄ ad vīnonē iuuant. z mouent.
Et tal' deliberatio de pcto. no ꝓt ſubito fieri
a' īm ſtanti ſi ēquīt aliquātu tpis. z ho non
peccat no ſtrendo de omiſſo pcto. nſa illud qn̄ ho tenet ad gram
tpis. ſ; ut dicit Alexandrenſis d ſcia ſua. z adam
de pme ſmaꝝ. q. xii. tez homo ateri ī dicti
tpis ēmo ſine iſto tpe finito. in ſtatu de con
miſſo pcto ateri. qd ſi no faciat. ſr peccat no
uo obmiſſionis pcto. qz uolutarie manet ꝓtra
amicicia dei. z negligit ꝓmotiua. tractatꝰ ſuo
z placatiua deū que offendit. z videt cō
tepnē ḡtiam ſalutis. nu ſponte a' negligat
manet. d tractatu. z in ſtatu ī quo ſi decidit
dampnabit. z tpe ſibi dato ad meꝛendū per
dit. z ſibi ſunt infructuoſū. Quia illud pcm
aggrauat. vno qp quo ad obligationē ad vīnonē.
non ſunt ſ̄ſtricti. S. T. z hōza. ſ. ī mām de
confeſſione dicūt qp homo tenet ad vīnonem
qui ītogitat moꝛtale aliquā omiſſa. z dei
offenſam. a' qn caſu ul' tpe ſe offert ī quo d
cogitare debuerit. ſicut d hoza moꝛtis. ul ī pri
mo. nu debz calcitare. ſr ul' d aliq̄ alio ſili a
ſui. Ex dictis ꝑz qm̄ utile. e nob petendū. ea no
ſtra q̄ pmēnt ad vāz vīnonē. vnde p quā
mīa dari poſſumꝰ a pctis. z quomo nob ē ſalu
bre. mīa ſepe ateri. ex cauſ q̄s audiſti. maxe
ut ſic mūdati a pctis plateamꝰ creatō. z opibꝰ
tuis bonis ac ſibi acceptis. eīam gliam merea
mur. qd nob ꝛdat qui ſine fine vuit. z vīt.

f. Hic pctm quoad audientē gallia
continuit. et quoad v audibat
negligentia tenet ſic
ut ante

Epilogacio

De peccatis ignoratis ac obliuiosis oriētibus. ſ. ſmo 3°

Dimittendo pla. q̄ ꝛſpiciut vera
de pctis vīnonē. memorabaꝝ eriam
detaſtationē habende de pctis obliui.
z ignoratis. z gmiſi me de his lauq
dicturū. nu gmiſſionē mur ſatisfacē
uoleus. dicū de utiſq. Et ꝓmo de obliuioſis. dur de aliq̄ ē oblīnio
quibꝰ nōndū ſ. S. T. qp oblīuio de aliq̄ duplr
nō eſſe ꝓt vno mō ſic qd totalr a memoria ex
cidit. z qp ho no poſſit illud mquirē. nr meo
vari. Alio modo ſic qd ꝓtm a memoria excide
rit. z ꝓtm manſerit. ſicut ad ī gnāle vīdo me
aliquid audiuiſſe. ſi neſcio ī ſpāle qd ſit. et
hoc ēquis ī memoria ad cognoſcēdū z dīmſcē
du. ſic erit aliqd pctm qr eſſe oblitū duplr
tez. uno modo ſic qd ī gnāle manet. ī me
moria. ſi non ī ſpāli. ut ea homo dolet

se adhuc vnu ul' plura omisisse. z nesciat q. f. an
sit superbia ul' auaricia. z hic debz ho ad diligen
cia frogitare. ut meminat petim. i spali. quia
ho tenet. de quolibz suo mortali spaliter. sterit
si aut. meminere no pt. nr. i. pmulau memoria
vt nr sufficit de eo. sterit. sim. q. d. notina tenet.
s. dolere qd omisit. qda mortale. de quo no e
memor. z debz non solum sic. i. grali dole de
quada peto omisso. z oblito. s. debet ee. ad hoc
dolere de oblionone. q. sibi ex negligen gia con
tigit. Alio modo pt petim esse oblitu. sic. q. ipm
omo a memoria exadit. nec aliqd de eo habet
notina. ena adhibita sufficieti diligen. te. no te.
hoc de eo. sterit. i. pmulau. Nam mzon exigit
ab eo a debito. z sufficiat sibi. grale. venio de omi
eo. i. quo deu offendit. Et bene. q. penitens n
debz de oblit sug. i. grali sterit. sub odinone. ut
si deu aliquo peto oblito offendit. s. debz de eis
sterit sub pbabili estimacone. Debz em ho pbi
bilit. z visibr estimare. q. d. nolit offendere deu
quoz no recordat. Et si ex hac estimacone de
leat. ar si certo essit. te. c. vbi enim de eis. z di
mittunt. sibi illa oblita sic cognita. q. detesta.
i. pacietari. de peto ignorat. s. q. ho omisit. z
sert sim. s. non sciunt. a. ena adhuc nesciat. q. sit
aut sunt peta. Est vltimu. s. my. Thu. q. d. duplex
offigit de aliq. sterit. s. d. grali. z. d. spali. In
grali. qud. ut. qn ho. i. om. dolet de oi offen
sa dei. p. ipm omissa. ul. de pblz sil. dolet. ut
de oibz oblit. In spali vo. ut. qn ho dolet si
gulariter de hac culpa. a. de ista. Dicat. q. ille
doctor. q. qn homo meminit. cognoscit peta que
pus ignorabat. hic tenet. de eis. d. pmulau
sterit. sm. d. no ignorat ea de eis. sterit. i. gra
li. z debz ad hoc. sterit. de ignoran. sua. que
sibi. ex sua culpa euenit. z debz ena istam
ignoranam emendare. q. posse. alias no videt
de penitens. si ista ignorantia. q. sibi culpa e
animaret. a. maneret negligens. d. tollendo ip
sam. valet. quo ad ea. q. stricte tenet. z. pt. z. pg.
q. homo sterit est. i. pmulau. de oibz sibi
cognit. z ena de oibz oblit. i. grali. sm. mo
dum. p. dictum. tur debz. posse. estimare. se. eam
i. multos offendisse deu. q. ignorat. z ena. q. no
sint esse peta. z. de. ista. debz. sterit. d. grali. et
ad ho. de sua culpabili. ignorantia. ad melius
illa. intelligendu. Est. r. dicit. q. dup. e. igno
ran. q. da. vincibilis. ut. qn homo ignorat ins dum
mi. aut ena. i. magnu. qd. stricte tenet. z. stri
posset. adhibita debita diligen. z. peta. ex. a.
ignorana. co. missa. no. excusant. alia. e. ignora
na. facti. ut. ad ho. sint. ius. z. ignorat. ista. actu
stranna. q. actu. sunt. ee. petm. Quarum. go. q. ista
parent. p. ignorana. ex. h. ge. de. lege. dina. dis
oibz. extra. legitimu. thorum. e. petm. mortale
Invincibil. aut. tam. ignad. eoz. q. salutis
sunt. ut. reddunt. simplicit. formalem. no. ee
petm. z. ea. omittit. ex. hmoi. dim. nr. ignora
na. z. de. isto. peto. no. sterit. nr. ostendit. ne
illaz. de. eo. stricte. tenet. licet. sim. no. ignorat.
Quo modo intelligat. de. multis. aliis. silibz
petis. de. hmoi. ignorantia. omissis. aut. quis. per
errore. credit. ad. alienu. tradum. esse. suam.

Dup. de p. eo. dicit. sterit.

de dup. ignoran.

z sic peccat ex ignoran facti. si no adhibuit di
ligencia. Exno. go homo debz. se. hre. dim. pe
cats. z ignorat. s. ignot. ubi actu sint. z
nesciat. eu esse petm. ppt. aliqd. deoz igno
rantia. p. Et. xxi. dis. geti. sinaz. de. ad. p.
positu. q. ignoran. eis. q. quis. stricte. tenet. non
exquisat. eu. ad. qd. met. ignoran. sit petm. vn
eu aliqs. no. sciter. peta. ppt. q. nesciat. ea. e.
peta. z. suo modo. videt. si. no. sciverit. d. ali
quibz. petis. ppt. hoc. q. nesciat. ea. esse peta. z
hoc. potissime. ppt. ignoranta. inv. divini. z
no. exquisat. alias. hereta. excusarent. qui. ali
qua. peta. d. quibz. sunt. nesciunt. esse. peta. et
erica. excusarent. simplices. qui. ex. negligen
aut. desidia. ignorant. Et. hic. d. de. vincibi
geti. sinaz. dnt. q. ignoran. ex. negligencia.
sunt. z. p. diligencia. Deo. tenet. ho. facere
qd. i. se. est. q. sciat. z. petis. sua. cognoscat.
z. ut. ea. caveat. p. suo. z. si. alig. mandatur
de. iste. sterit. z. obiterit. z. satisfiat. fiat. Duc
tus. iii. quo homo debz. fieri. diligencia
ad. expellendu. illa. ignorana. hinc. q. ad. hoc
pinat. quatuor. q. aliquis. ex. supbo. bonevo
sup. tanu. sinaz. i. ma. de. fide. Et. ex. tra
tatu. Wilhelm. pisiens. de. fide. z. legibz. sm
et. ut. homo. discat. z. teneat. discere. salutaria. si
z. hoc. p. sibi. dei. attenta. audiacia. p. libros
sacre. scripte. diligente. lectione. p. cordialem
meditacione. Qui. enim. sapia. docet. quid
bonu. quid malu. quid. faciendu. quid. fugiendu.
z. totu. qd. deus. vult. fieri. a. nob. debz. aut. ois
expians. s. m. exigencia. sui. status. talibz. mite
dere. no. solu. i. doza. ma. ut. aliq. facie. ossine
nezint. s. z. aliis. tribz. z. potissime. oibz. die
bz. festivis. qui. ena. ppt. hoc. instituti. sunt. ut
homo. tal. studeat. legem. dei. z. ea. q. sunt. sa
lutis. cum. ita. agnoscat. i. primo. tpe. z. sic. ad
muniat. se. fortid. ustq. i. finem. ille. mitra. didi
cisset. q. mo. nesciat. z. mitra. discat. p. futuru.
q. sine. hoc. diligen. ignorabit. nec. eu. hmoi
excusat. no. ex. culpabili. negligen. predat. res
ex. hoc. q. hoies. circa. festivis. diebz. neglect
spualibz. implicant. se. negocijs. scularibz. et
factis. temporalibz. aut. co. die. tenent. dentes.
i. vanis. fabulis. z. q. peius. z. i. alioz. detri
mentum. ut. i. aliis. manifestis. dbz. z. tota. sep
mana. z. pcipue. dies. festivales. eu. magno. la
bore. cura. z. sollicitudine. intendunt. acquisi
tionem. temporis. recipiendi. z. pdicandi. verbi. quod. magis
dignum. z. debitum. est. ut. saltem. diebz. festi
vis. intenderet. saluti. aioz. q. pcipue
sunt. z. corpi. incorruptibilis. inclitoris. Ordo
est. ut. homo. frequenter. visitet. eu. boris. hominis
z. libenter. loquat. de. rebz. salutaribz. diligen
ter. at. a. sapientioribz. z. discretioribz. ea. que
pertinent. ad. dei. honorem. aut. sunt. necessaria. ad
suam. salutem. Tertium. est. ut. homo. sibi. ca
veat. a. quibz. peccat. z. si. i. aliqd. recidit. no. du
bitet. ea. pmanere. qz. sepe. deus. p. mortua. peta
punit. poena. z. permittit. hoem. i. pena. poene
et. quibus. eu. sordidit. labi. i. maiora. et
i. ignoranciam. ac. mentis. cecitatem. z. in

plūa alia mala: ut docet mgr i iij^o sñar
Hoc xxxvij allegans ad h^o pōt Appone migrare serm
quattuor eozō. z i alio ḡpha dicit. Sang
wis sangwinem tangit i. peto petm addit
est. Et ad ho p^o dnat paulq. ḡpha tradit
eos dnō i possessiones ignōmie ꝛc Et Johi
dm. z p augtm. Crux i sozdibz e sozdesiat
adhuc allegat ꝛc ad hoc augt sup illo p^o sup
credit ignis. z no viderunt solem Et bem
ḡsf sup exodi. ducetem. Cōtinuentiū no vult
penit ponit deo offendiculu. ut grauius
inpugnat Scdm e ut homo fr̄ḡ^r deuot
ozandi. z humiliet se ondat ad dnm deū ipm
dignando deprecandū. ut ēd illuminare dignet
de hijs maxie q̄ sunt salui nr̄a: z sic ad
huc latebat. a' eo ḡpm petm illud sibi digne
misericordit manifestare. ut de eo erubescat. et
ut sibi sibi p fletū tacitis planū. Cui ho
huiod diligentia ostenderet sme dubio nil'
ta discret que ignorat. z deo largiente magis
nostre petra sua q̄ pius nescebat Et ut fi
pius dicī. qn ho aliq̄ petm sibi pius ignora
tu inspirit nosce. huc de eo debz orari. z pat
tualit. z pst ōnonē de omibz cognit cognitat.
vesile e. q̄ multa faceremus petā q̄z obliti sū
a' ēc q̄ ignorau. z adhuc ignozō de petis. z
de hijs habeat i ḡnali ōnōne. z sil' orēt
de ignorāt sua cassa. ex qua petis huiod p
cesserunt. z p eozdem ignoratoz petoz
venia dim supplicat deprēt. Tm ēd dnica
lex docet de eis penitere. z venia petere
unde ni pōt Delicta quis intelligit ab occult
mag munda me dne. Delicta q̄s intelligit
glō. q̄ dicit nulla ora. Et ideo subdit ab oc
cultis mag munda me dne. z ab alienis p
ta seruo tuo. Et d alio pōt dr Delicta iuuentut
mee z ignorancias meas ne ꝛc. Audita q̄
tuor premia ad debita diligentia. i hac ve
sacrand tangit. Crux sup nichi. d. Qui nel
les subuenire nigredi veritate. nec pedis
ozonibz: nec q̄dā d scripturis. z nec pulsa
tes bonis opibz: nec increpatores sordetes:
nec illos nec illos: s ista no sunt. quia
ibid dei no credit: nec gemissio lituidis
desiderat. nec admonitionis vidiau fez
mudit. hec e mala negligēcia. q̄ multos
male negligit. z pdit salute. a q̄ nos
libet. qui sme sme. vivit. z regnat. Amen.

Circa pdicta de q̄rto dubitat. 2mo. q̄ro.

Quo adhuc aliqua breuia
dubia de ōnōne pmu e
ex quo ōnō q̄dē euenit ibz
malebz. z dur. Cui acta ne
pta delicta dr ōnōs q̄ sto
e nōndu. q̄ sm doc. i malebz ibz illud di
dicz. qd no credit tactui. z resistit. z de
dicit time fungi. qn p fortia agenis. i mag
nas ptes dimidi. Contrari vo. qn d mi
nas ptes dirigit. z ita metha. Cui hoc
dicitur dicz. q̄ diu diuini inspirationi est

admonitum q̄ manu tergenti no credit. s ce
sset. z hoc e q̄ diu remanet d affectu pcti
frangi vo dicit. cui hoc. qn inspirit aliqualit
ab affectu pcti credē p aliquā. attinom de eis q̄
sc. uig adhuc non plene. z totalit subtrat. Con
teri vero dicit. cui. qn affectu pcti sm omnē
sui petm i eo totalit destruit. z hoc fit qn
voluntas pfecte ab affectu pcti desilit. unde
tal' desilitio total' ipius affectu a peto dicit ondio.
z e plena dim mortalem detestatio ad ḡpositū
sibi timendi ab eis ex p filio. Item an vas aliq̄
i magnas ptes frangit. tunc pubz aliq̄ saporis
z ex rei orante adhuc: qn vo d minas pz
tes orant. z diminuit. tunc nichil rei orante
a' ead saporis eis. i aliq̄ pte potit remanē. et
qz cui peioris e isti vas victile plenū venenoso
q̄d Deus. xxxi. Fel draconū vinū eozō. z
ideo ut vas illud cordis mundet a petis: optet
ut totale. z valde d pulnere orēt. z omi
nuat. hoc e ut ab omni affectu pcti mortalis
totalit veredat detestando ora pnīta. gemē
do tacide ora futa. nec aliq̄ omo voluptatum
affectu ad cozp aliq̄ remeat. Hac ōnonem
rodit nabdani. z totale nimiū ḡpia ac ysi
xxx^o dicit. Et diminuet quecadmodū lagena
dicit figuli. ōnone p nalida. z no mundi
et de fractura eis testa ni qua portet igni
talis de mercimonio aut humidat. pauc aq̄ de fo
uea. Ista ēd nalida ōnō cordis ipius petoris
tam tollit ab eo petm: qua f. sic p nalide orēt.
q̄ ois affectu ad peta de eo euellit. ut diabolo
de eo no inuenat ubi pōt ignitalu puu desi
derii. a' modicu aq̄. z noxie voluptatis. Time
du aut est. q̄ illa pualida ōnone no sint
multoz cordi de novo: q̄ tam cito destruxerat
ad flapsu. z bndum i petā. Cordi dubiu ande
loz ōnonis debeat esse maioz. q̄ quandoq̄ aliq̄
dolor de re. q̄ndoq̄ tpali. Ruic sm doc. q duplex
e dolor ōnonis. vna e d voluntate: z e ipa
ōnas met. s. displicētia. detestatio. a' nolito p
ter. sm dissensus voluntis ēspond pcti. z tal' noli
tio pcti aut voluntis dissensus dicit dolor. ab
ea essend. que d sensu tac. eo modo quo af
fectos. voluntis recedo verant mordz passio.
ut dr. C. T. i expositione. Diffinitoq̄ cordis.
Et ille debet esse maioz de peto q̄ quandoq̄
deliberata dolor. a' q̄ndoq̄ nolito eiq̄d voluntis
de q̄ndoq̄ tpali re. qz pio voluntio detestatio dr
z firma nolle petm. qz cui deū. qua nolut q̄
ndoq̄ dampnu i alio dbz: maxie qn homo de
utroq̄ deliberat. z ea ad idē spat. Deus
ēnd sup ora debz placē. Cui ora alia i ipm fi
nalitez sunt ēfrenda. z ideo petm qd ab eo
audit. z ēd offendit debz sup ora voluntis dis
pliscētia. illud ēnd pz p illud q̄d ex. luctu
vngendi sue. ubi dicit glō. doret penitere
quod fuerit dedebat. Alia glosa dicit. Nichil
dolentes morte vmgunto. z ita sm com. et
voluntē. nichil debz esse fugibilius. qui z de
testabilius. z magis notand. q̄ petm. Alio dolor
contritionis est in parte sensitiua causatus.

ipsum nec i aduerto
q̄ loc̄s mīa nobis pnt
deperiunt pnia sūt affixa
ideo valde N

q̄ diu z dolor gtritois

mscem ypat

ex displicen voluts · z hor ul' ex nat te nē ḡm q vies
inferiores senst motu supioz · a' ḡm q penitens
ritu doloze m scipm nolunt exstat · ut de pctis
ena ḡm sensu doleat · z de illo sensibili doloze
dicat petrus de elyazam · z hāza q no requit ne
cessiu ad ōnionem · a' ad mortal delenom · da
sicut pcm pactu volutis quā essentialr ē mēo
si detestans aut nolens pcm sufficies tollet sine
doloze sbo nēo requisito · Deo ena no requit nisi
qd ē d eo pcte · ut s. habeze doleat qn velssm
sensu · z non doleat qn vult · z go ille no requit
nāo ad pcti delenom · Dolor aut voluntaiq · de-
testans aut nolens pcm · qz ē meze d pcte habz
voluntat · z ideo ad oniom sufficit · z nō requit
Et licet esset homo signu m hoie · si dolor isre q
ē i sensu orit ex displicen voluntia pcti esset
semp maior · qm quodq; alio dolor sensibil ex
dampnis tpz · incomodis corpm · a' morte autoz ·
hoc tm no est nām ad pcti delenom · Esset enī
signu magne displicentie i voluntate · ex qua
tanta oriet tristia ul' dolor i sensualita · Et illa
magn displicen i volutis esset signu magne di-
lectionis dei · q facit ad fozam detestand pcm · eo
q aīi deū · Et ideo bti Jezong bnā gaula q pua p
mea sic fortis · z mtese detestabat · sicut alij
magna · Cui aut no sit nām isud doloze d sbo
esse maioze quodq; doloze alio sensu · dicunt
doc · oroidit · z pz ena · qz ille dolor sensibilis
no nāo requit ad vera ōnionē · Vnde sme es
pt pcm delēi p sola detestacm · q d voluntate ē
ut fuit stat dictū · z ex qn habet hmoi dolor
sensibilis qui habet de rbz alijs qd patet ·
qz sbo no poterit pcm tpiter e offensa dei
qm qd dolor aut tristia de pcto ut e d pte
sensitiua causat solu ex motu superiozis ut sit
toms · z volut · Tristicia aut que d pte sen
sitiua causat corpali nocio a' tpali dampno ·
illa causat a ḡpo obiecto sensus · tlia ḡpa obiec
ta sensu mittez forag monent eū · z affiant
qm obiecta aliena si pōz supioz · Tm pdicta
nob · z sensu perceptibilia forag monet sensim
nām · qm tone preptibilia · modo corpalia sut
nob pma · z sunt sbu nro preptibilia · pcta at
nequā sunt dei offensiassunt sola tone per
ceptibilia · qre ad mozs vngenti · aut dignū
talo aut lesio corpal · a' aliud dissile nob vngit
rem illa corpalia · z fibilia amt plus move
nnt ḡm sensitim appetitū · z maioi sensibili
tristia affiant · qm in eide appetitu sensitiuo
moneant tristia ex sola displicen pcti q i voe
ē · Ergo patet · q no oportet ut dolor qui in
sensu causat ex detestacone · z displicen pcti
sit maior quocūq; alio doloze de alijs quibz
cūq; rebz · Imo sme pcto pt esse · q dolor de
aliquo tpali dampno a' incomodo sit maior q
dolor sensibil' edmodang ex supioribz istis motibz
s. ex detestacone voluntia pcti · Sepe enam
d ve vēit sic sit · nō hoc tollit vera · z fructus
sam ōnionis · sudmodo displicen · z detestacio
pcti · ut est cōi dcd · z q est i voluntate sic ma
ioz · qm quodq; deliberata detestacio a' nolito
voluntatis respectu cuiusq; dampni · incomo-

di · a' lesionis corpal' · z qz corpales mmicatio-
nes ut visus fletus &c immediate vsentiūt ad pas
siones sensitive partis · z inde ē q ex doloze
sensibili · aque effluunt lacime corpales · qua
ex maioi vehemis doloze spuali · s detesta
one · q ē d voluntate · ppt qd sit que vere
penitēt · z vere de pcmis · z no flete nec
lacimā de eis corpaliter · z lacimā de mor-
te filij · a' q alio dampno · a' incomodo corpali ·
huiusmodi enī corpales lacime sequūt doloze sensi-
bile · que non oportet esse maioris d vehemē
ex causis · z modis dictis · sudmodo detestatio pc
tatoris q ē d voluntate sit maioz q illoz detes
tacone voluntis displicētie aliaz rez · z dicit ·
T · z hāza q licet homo debeat plus detestari
z nolle pcm mortale mgnitudine ē dei offensa
qm quācta · a' quacūq; alia pena · maxime qn
de illo deliberat · z ea admittit apte licet
ena d eau i quo oportet hoem ponere mortale
aut mori · a' alia quacūq; pena tollere a se ete-
nam · hoc omez pena peligē · z pona sustine-
re · qm mortale ponere · a' qm nelle pec-
casse · z hec voluntas z deliberata coplacē
nam i mortali pcto · Ctm, no mittet tales by
casus nām · ir nulli ē de hoc tentandū · eo q
ho no sat defunti affectu suos ēgē · a' maiozē
imo dicit hāza q ē magnū p nullū · z finita
na ab aliquo infirmo · t · i debitibz impfecto ·
ut ex a scipo hec gē · sc. an nollet mori aut
alia quacūq; grauē pena sustinē ponig qua
mortale ponere · hoc end ē qm scipm a'
hoem alium a quo illud qrēt ponē d magna
tentacm · Et subdit q ex nulla offensa debet
ab aliquo absente sibi qrē · Oz si penitens
sa ad hoc offerat · z ex se dicat magis nelle
mortem fuisse · qm sic peccasse · a' p simile
magis nelle mori · q peccare · ut aliqd aliud
fiat · e d hoc sperandū · z ē sibi rationabile du-
qz signū ē bone voluntis · Dicit alijs augs
i de vd · z sta pma dicit · z allegat mgr
d'ae pt' qm dicit se culpabile duxo qui de-
flet dampna tpis · z mortē amici · z doloze
pcti no ostendit · i lacimis · Ctm go dno ē pbs ·
q stat que vē penitē · z vere de pcto · z no
flere de ipis · z flere q mortē · si ibi culpa
est · ut dicit augs · quo vd eit pma · Sint q
T · q illud dem stat se culpabile duxo tem
telligē si talis defectus extrinsecus lacimarū potes
set ex defectu materie lacimarū qui ex defec
tu displicētie · z detestationis pcti · q ē d volun-
tate quā augs ubi supra vocat lacimas matis · ut
qz ho p voluntate mā dolet de pcto · q
de damno tpali · z hoc ex negligēn sua · si qz
no disponit pcm sicut debet · z ideo no odit
z detestat sicut debet · Ctm aut defectus
extrinsecus lacimarū impedit ex alijs multis
esse sme pcto · tam aliqm habentem dolorē
lacimas exteriores exeuntes q doloz intrin-
cus ena ho voluntate se habet ad exte-
riores lacimas · ut no roztam hominibz sed m
tus roztam solo deo doleat · Cuiusq; ena ex

* sufficienter nascitur ex amī voluntate

† dolor aut sibi nō ē choīs pcte nisi libe doleat qn vult

qb⁹ dictis

† de pāo nō oz cū ma ore esse quā sit actus sic alio dolor sensibilis

* displicens

nāo

40

dimia vplerorum. ē q̄ homo no pt̄ corpale fle
re p̄ pctis. licet ei aliqn fleat p̄ morte am. ꝛc
q̄ dolor ille de anim morte ē magis sensibl.
ꝑdo magis vnmq ad ꝓpluendū corpus t laā
nas q̄ teraces. Aliud dubiū vtrū dolor ordi
nis pt̄ esse mig̃ p̄missa diſ de doloze duplia
q̄ posita sunt t ꝓbāt dubio. Aut p̄m dr q̄ do
loz vnonis qui est t voluntate no pt̄ esse m
nimus. hoc est detestatio t nolitas pcti. inq̃tū
est offensa dei. no pt̄ esse minus magn. huiusmodi distracto
em detestatus pcti. t displicēt intendit. t ideo a nolitio
sint cōmis t dilecto no pt̄ esse minima. sic nō
nis sūt displicētie. detestatio pcti esse pt minima
ne ille q̄ doloz t detestatio ul displicētia destruat
sunt sibi. ad eo q̄ ē d ētia. q̄ d voluntate que
est motus al. Dicit doloz ordinis. s. qui est
t ꝑte sensitiua. pt̄ esse minus. q̄ pt̄ esse do
loz tanto fieri. q̄ si sic minuet. q̄ destruet
subm sui. s. cum penitente. staret eni istud do
loze aliqn tm fieri t aliquo. q̄ hūdia nisi mm
tas no posset eū sufficere. sme magno. t no
tabili corpis motu. tūc si nouit huiusmodi ho
t debnm. adiuet. debz doloze illud ꝑtare. Hoc
mo intelligat de exteriori corpis afflictiōe
p pctis. sicam p̄m sim tho. In ambz ill q̄ ma
gna vltis aīp debz ꝑuacio subiecti. ut n
destruat. t eāa p meritū multos acipi. q̄
ab ꝑuacio boni habitudinis gr̄e corpis. t qua. s. ho
habitudine corpis. homo sit sufficiens ad ea
q̄ sibi p̄m sui status. ad ossiand monimenta fancta
et io. s. ad ho. vis. Aduale sit obsequiū rem
et bti Hieron dicit. de vagina holocausti of
ferre. qui ul̄ ciboz minia egestate ul̄ medi
candi. a sūmi pcnitū. nimodestate corpis
affligit. s. ad ipius corpis a capitis a sensuū
t membroz minia destructionē. Hec ac. mg
gendū est. si quis se destruet p minimū
doloze sensibile p pctis. tpandū ꝑo esse. si
ho aduerterat nouit. Tamen dr bā. q
illud ꝓfitiū quicē nām. q̄ pauci sunt
qui sic vehemēter dolent de pctis. Secūdā
dubiū an homo teneat semp. t p totū tpus
uite sue de pctis ueri. t doleze. Aut bā
q̄ homo semp obligatus ē. pcta q̄ sunt de
tēstād. q̄ū dū viuit. Cōtra q̄ illa obligatio
ē p̄cepti affirmati. q̄d ꝑ obligat si non
q̄ semp. nō ad semp. t ita ho omō tpe ute
sue obligatus ē ad aliqd detestand de pctis
sūis p̄tis. si no est obligatus ad ꝑ. q̄ non
ē obligatus ad ōmune cogitandū de pctis.
t ea omō hō t mouto actualē detestand.
si teneat ea actualē detestād aliqn. s. q̄ loco
t tpe. q̄n cogitat huius pcti sua. a t mō
tiam sibi veniunt ea quibz deū offendit.
Unde sūmā t alijs in ōbz exponit. ut bā
t petrū de tharā. d. q̄ ē duplex odo
una habitualis. alia actualis. Ad habitualem
te homo semp debz esse homo bone habi
tus. aut ꝑfectum amoꝛ. ad detestandū pcta
ꝓterita. ut quocūq̄ modo memozie occur
runt. Nulli sibi placeant. sed semper

displicerant. Et hō. volt augs. dicēs. i hō de pma
ubi. dolor finit. desinat pima. ubi. desinat pma ul̄
vltimū de vltima. Et hugo de sco vic. dr. deus
absoluens hoiem a culpa. t a pena eūa. ligat
eū vinclo ꝑpetue detestationis pcti. Alia ē odo
actualis de peccatis ꝑtis. t ad istā no tenet ho
nisi q̄ loco. t tpe oportuno. Et dicit. B. T. q̄d
ꝓpius fuit dom. in oratione. q̄nū ad displicen
tiam pcti. q̄ est t appetitu ronali. t voluntate
no pt̄ esse ꝑfluū. quo ad intensionē. t ita ad
pt̄ ista displicētiā de pcto de minis mag. Hic
cetā in oratione q̄nū ad eand̄ nolitatē displi
tionē. no pt̄ esse ꝑfluū. quo ad duratione.
ñ p̄m q̄ ista actualis displicētia impediret actus
alioz ubitū ul̄ actū alicui nolitatis. q̄ ꝑ migis
pctōs ul̄ magis nām. Unde q̄ndocūq̄ ho d actu
displicētie. t detestationis pcti p̄m voluntate fie
q̄ esset tanto melius esset. Dico eā ac
tibz aliozū ipius vacet suo tpe. t p̄m q̄ ꝑfec
tio ꝑdoluis q̄ d sensu. t qua voluntas sibi
ex electione assumit tendo ad d misericordiā ducte.
Ista mg̃ passio doloꝛis sensibil̄ p pcto. q̄ pt̄ de
supflua intensione. ut dm fuit. t ꝑ dubio. t
mis magna. t ita ac pt̄ de supflua. t minia
d duratione. q̄d q̄d. sciat ille doloꝛ. t sensu de
pctis debet esse moderata. t nutrisse ut pia du
ꝛa debz ac moderate durare. ne sic nimis du
te hoiem corrupat. a deo d desperatiōe. ul̄ a qui
llanimitate. t i hoc vitā labi faciat. Queritur du
bio an adultus bapt̄. teneat an baptismū
ouari de pctis. dicit B. T. dis. xvii. quēt. q̄ d ad
ultū exitū. t mortale. t ad baptismū accedē
no latet. nota est ad dnm̄ssionē pcti p̄ma ac
tual. q̄ baptismū ea ꝓcedat tpe ul̄ ria. quā
nām. t ubi. ut an baptismū. ul̄ ꝑ ad baptismū
discedat a pcto p dissensū voluntis. q̄ diu ad
ultus fixa manet. t mortale. tam diu in
e susceptiua gr̄e baptismal̄. tūc eāa dissensus
voluntis a pcto p dissensū. e detestatio. t noli
tio pcti. q̄ est contra. t an baptismū con
plete vīdicet q̄ omnens plenarie. pcti ei
missi detestatio. t q̄ssitū destructionē eius.
q̄ destructo tue sit p baptismū. Dicit enim
dugs. t allegat mgr. d ꝑdca dis. una. t pe
nitētia q̄ nouū hoiem parauit. deus p bapt̄
omne pctū fiat abluuio. q̄ nūq̄ sue voluntis
arbitrio. ostenditur. n ꝑdeat ꝑ ueritē vetus nouū
potest melioꝛare. De pma vō ut. t sacrm. et
B. T. q̄ ostitit. dispensatiōe. mistroz. ecclē
et ecclie facta. no dispensant. t illis q̄ sunt de
ecclia. Et ideo an baptismus sacrm̄ pme no ē
misericordia aliqua. nō p baptismū homo. pmo
fiat de ecclia. Rbaptismo. ē p̄mū. t gamma
sacroz. t hō. ē ntalligendo de absolutione
sacramēti. q̄ ē vel sacrm̄ pme p̄m. Sco. ul̄
p̄m alios. t sacrm̄ pme. sp̄lementi. t p̄dis
palissima pax. Ex de cōfessione dicit bā
q̄ no est necesse eam ꝓcedē baptismū
licet posset ad hoc fieri. ut tal̄ ruthenimus
no dū in talibz bene instructi. dirigatur

[illegible] sue presbiter nulla sciat aliqn ecclia
branda missa post ultimū. s. ꝑ
d ecclie structuris sicut ꝑdem
tis nulla sint ꝑcanda. Sicut plan
et p̄fidē et caritate ve publicā gre
branda in homine
dei et salute ꝑtd

assumit

dum

s°

p confessore · z informet de notitia peccator : ut ea
possit particulat nosse · z detestari : imo vt
egrius q huiusmodi confessio primitat baptismo : qz con
fessio sit sacerdoti ex ppt hoc ut officiens pcm sua
erubescat · ppt deu · z ea prognoscat : z ut de eoz
dimissione deo ingratu non existat · Et go quitu ad
hoc videt cogitud ut adulti ante baptismu con
fiteant · z non aut eoz imus non debz ista sequi absolu
tio · ut ea ligneo ad pena : qz homo p baptis
mu imo solmt · Nec go pma quo ad omnem confessione
predit nam baptismu · z adultio quitu ad confessio absolutio
ne · z satisfactionem illa q fit p miniam sacerdo
talem · neut illoz modoz predit si nec mihi
ner de cogruo Hec sunt dicta quitu ad omnoz
de mortalibz pcis faciendo · q oia videzandi
sunt · z intelligenda p posse · ac solluate exepda
qz omis peccatoz simis · z pot lapsu · mortalem
habemus remediu per qd saluare possemus · nisi
primaria · z principal pars est omnis sine qua regula
vte pot baptismu nullu mortale dimittitur ·
Baptismus aut qui delet omem culpa · z omne
peniam p culpis · z fovo ostne debita · veritza
bil est · z nos peniamus · deo ne optreat nos
z meis pcis vemediabile pmanet · z sic etiale
pene · omnipotens · z misericors deus · qui nob non defi
cit · z hmoi q ad salute nra sunt · dedit nobis
remediu pniam · p qua imo p omnem · ea
principale partem · possimus a quibzlibz pcis nr
ris · z saluari · quoz estudio fuit optatum · z quam
diu homo pmanserit · i statu pfectionis · Totu
em hmoi uite tpe · z solu illud deputatu est
p pma · de pcis · z ad meredu gliam sempi
tham · ad quam nos pducat deus · Ihc · x
dominus nr · qui cu deo · z seo spu vivit · z regt
omia deus · i scla benedictus · Amen · z · c · etera

De contritione venialium peccatorum quitu

Hinc imr est dd de omnione
habenda de venialibz pcis · Et
est p primittendi · q pot pcm
originale qd i baptismo tollit ·
Et ad hmc duplex pcm actuale

De dra pcm mortis aveml qd pra voluntate omittit · s mortale · z venale :
z nr ista e duplex dra · i gne : una e · q
mortale illo modo stat cu gra gratu sanctifi
cante · si ea ipa expellat · ut expelleret · si messet ae :
z io dicitur mortale · qz infert homi spuale
morte · i eo q aufert sibi gram · q est vita aie ·
Venale aut no infert aie morte · qz no tol
lit nr ea minuit gram · manentem · si stat cu
ea · Secda dra · qz ome mortale meretur
eterna pena durature in finita · a pte pte · ve
niale vo meret solu finita pena durature apte
pte · Patet ex hmoi nostis · i gne · q ome pcm
p qd tollit gra · e mortale · z solu p qd q meretur pena eternam · z q ome aliud pcm ve
niale · si no nostis ex hoc · i pmaladi · vel · d
pcm sit mortale an venale · z sic de qo
libz alio singlari pcto dato · Ex hoc em no nos
mus · vel illud dimittatur pcm tollat · ut forte
quamvis · possibile dare vitam gratam de
dra omni mortalium · z venaliu peccatoz ·

gram tollat vel no

qdeo duo sut ia declaranda · 1m quid sit pcm venale
2o quare debeamus venalia cauere et vitare · qz · 3m no
pt intelligi · nisi dca ostenda sut mortalia · et venale · qdeo circa
1o aliquas assis regulas notanda ·

put in dari aliq regule · z sideranda ex
quibz intelligi distinctio ignorat · Et sciatur
una est Alphadorem · i summa sua lex · nr · ubi
vult q ho peccat mortaliter · qn diligit libe
creaturam plus quam deum · ut no placet sibi plus
aliqd creatum · qm dei voluntas · qua plurimus ali
qd pcm · z plus vult illud creatum qm obsequium prepti · Et pter huiusmodi creature amorem
factum · a paratus esset facere contra dei pcepta
a voluntate · a qua creatura aliqua statuit finem
sui ultimum · sicut no ordinem in seipsum effert ·
i sui commodum · suam delectationem · i sua vo
luntate · sine ultimo respectu alterius · i dei · z tanq
extremum dei veri · ul' metaphysicalis · qui em
mandatum transgredit · extremum mandante ·
z qui creaturam sibi finem statuit principalem
magis appetat creatura qm deum · et vna no
ho peccat mortaliter · qn minus p dilectoz
adhesionem creature · z tm acta dei · ut qua
plus debito diligit divinas · ul' honestas · ul' fili
os · ul' amicos · ut detractiones · i ribas · z potibz
z aliis hmoi · a delectationem · i superfluo iocos
i verbis otiosis · i cogitationibz vanis · a tur
pibz actibz tm dei · z ita si q pter illum illoz
vellet facere contra pceptum dei · nisi a quoq
qd esset ordinem dilectionem dei · z proximi · ut
eum plus vult obsequium pcepti dei · qm
illa creatura velit · z pro pacto placet sibi volun
tas dei · qua pcepit suam pceptum · qm place
at illa creatura · Alia e regula ff de alea dicit
ti · z · dist xli · qui homo peccat · d hmoi fi
nibz · z · dist xli · qui homo peccat · d hmoi fi
nibz vere fruat · no manet subiectus ho
mini ad deum · z fedus humane societatis · nec
e de suo gne mortale · qnus ex ipsius cor
tione acta possit manere venale · ratio pot
aut ho esse subiectus deo · si no credit ei · a
no obedit ipi · Quia si quis discredat · a qua
at libere contra pceptum dei peccat mortaliter ·
Unde fedus humane societatis finaliter no pot
ni omnino finiri · qd finis est · z ita hmoi
ne vapina · adulterium · z alia q sunt dap
nu primi · z aia · ul' · z corpe · i vbi ul' in
fama sunt de suo gne mortalia · Et ut
quis peccat in hmoi · p que no tollit subiectio ad deum · nr tollit fedus humane son
etatis · tm manet solum de suo gne · Et ideo q venale
no e contra dilectionem aut subiectionem dei
nr contra dilectionem proximi · qz sme illicitum dam
no sunt · ut mediatum · eo ipso sunt solum pter
delectare alios · a vba otiosa · q nec absunt
nr ga sunt alios · ul ludi · ul' iocus superfluus · a
cogitationes vanitatis · ul' inmunde quibuslibz
voluntas non assentiat · non tm ex se sed
tm opposit · si motum primittat · i aio · a aliq
l' extremo · i abiecto · z potibz pcm pmo loco
i · z · dist · q sup · ho per mortale pcm aufert
se a deo · i que tendit debet p amorem · z vertit se
ad creaturam · ea p amorem ipsoneando deo · sicut
si quis ve deberet per via aliqua ad ciu
tatem · z averte se ab ea · z elongando se ab ea · vel

per viam cõtria ad oppositu tñi. Sic man
data sunt via pcz qua eundu est ad deu; z p
quoz obuiania tendendu ē ad uita etna
et qui peccat mortalr facit cõ pcepta et sic
intedit p via etnam; z p ois auertit se a
deo; z uidet se ad creaturam ipam deo eē
ponendo. Ex p venialia no auertit homo
a deo; nc gratiae gra habita; nc vadit cõi
via uia; eo q no facit actu pceptoz; ß fac
aliqd mortaliter; z pter pcepta; z ex hoc quãmo uiator
amodo mozose adhezet eis rbz pter qs debe
ret tñsire; sc; creaturs; z p quas debet tam
qp
ire p medu qdd ascendere i deu; ois mone
z amoze ß amoze mortaliter; z plus ip optat
creaturs adhaer; z quamodo accedat; z ideo
ut non tam expedite aggreditur ad deu; ois
one amoze; z aliis utilibz; z opibz bonis ß
si quis transire debet ad a; tmi; z no audet
ret se ab eo; ß plongaret transitu suum
cudo aliqñ ex uana uia; a; end pter desi
dia; ut delectato amenitate eoz q d medio
animus sunt haberet; nec; z tardaret; ut no ta festi
nanter; z expedite pgredi ad tmi; Est ec
q venia
ndu; q licet homo per venialia no p
mat
dat gram ymo habita. nc merezet etnam
pena ß solu tale; multa tñ alia mala m
facit homi; potissime qñ multa sunt. Ita
primo minuit; z diminuit actu dilectionis
dei sup oia; qz ut dm ē venialia cotidiant
i quada mordinatione voluntis; i amado cre
atura plus debitis tñ nr deu; ß quãto ho
plus diligit creaturã no carnali; z moz
dinata affectione tanto ims diligit deu
dim Augs; r. Confess. mg te amat qui
aliquid tecu amat. qd no pter te amat; quãto
go ho plus diligit diuitias. honores. uolupt
as. filios. cognatos. carnali affectione. a; qñ
nulp alia creatura ims diligit deu; quan
to varius; z tanto remissiore actu di
lectionis dei sup oia; Ho ē magis dispo
situ; qz nullus oms actus uirtuosus bonus. quibus
deo placemus; z meremur intra etnã optima
ē dilectio dei sup oia. Ordo ē qz repe
riendi raritate misericordiam; ita qz no solu
ad actu dilectionis dei sup oia; ß etiã ad
ex dilectionis actu alioz utiliu; rariq moueat; et
ad remissiõis; opponit eni fervori raritas
sicut aq frigida ferventi; z ollã feruẽtẽ obtulit
ad eã. sic sed ho i tpe diei; plurimi
tre tantas faciũt defectus. qn exit i actu
monet solicitare ad actus bonos extraneos
a; meritorios; z quãto d maiores actus z fer
vores. z quia ex aqua frigida miscet fer
uide. tur cessat ebullire. a; mig ebullit
sic qn venialia sunt i radice ad ex gratia
fr talia repescunt ecclia ut no faciat m
tot z tantos actus bonos. Et etiã dupnum
ē impedimentu ꝓfectionis utilitatis z raritatis
z illud sequitur ex priorib; Nam ex actib
bz boni gñãti dubitent habitu uirtutũ
z caritatis; z ex frequentibz z magnis actibz mag
ne z pfecte utilitatis. Cui go venialia tollant
frequentiam z intensionem actuu dilectionis dei z
aliozq actuu bonoz; impedit pfectionem iu
stitie; q ex ibz gñari debent z pfici. Et inde
videt esse. q no illi qui cõtendunt quod p
cepta z cauere mortalia; sufficiat q utilitatibus
negligunt uenire usq ad pfectionem utilitatis. quia
no cauent sibi a minutissimis venialibus ppter
mordinatu amoze ad talia. ad cognatos ad
corpa ymia. ad delectationes; ad cõmoda istius et
ad reliqua pntia. q ois pfecte ad libertatem
eo q putat ois esse omo licita sibi. q non
sunt precepta prohibita. Ideo disponit hõ
nem ad casum d mortale; ppter q ualde fu
genda sunt ut docet Augs sup ꝑma Can ep Jo
hannis oñi p. sup illo. Si dixerimus qz pctm n
habemus &c. ymo quida dixerunt. q multa de
venialibus equiualent mortali; z dapnat hoz
sicut mortale dampnat; eo ponunt pla exẽ
pla q suppserunt ex ubis Augs; i diuis passibz
i quibus loquit de venialibz; z ex uerbis Aggei
i pastorali r. Invis. primo c. Pauete pusillanimes pue-
no sicut hanc hoiz mollezabile z horribile faces
aspectu alioz ß multe sil'aggrate sicut hoc ita
bu sicut magnum vinu. Sic unu venale ul'
parua no sicut homi totaliter displicale d'ß
videt q multa. qd no esset n equiualeret
mortali Ordo exemplu. Pauce offense p
ne no ignorabat animam ad red. nc separant
aiam ab ß multe pue hoc faciunt. Sic pauca ve
nialia ppter paucitate offense no ignorabat de
um ad iram: nc separat animam dei ad hoc;
ß multa z aggregata videnter hoc faciũt; z pau
cus mortale equiualet. Item multe pue get
te. p unas sudentes i nauẽ dolent ea. et
dolendo mergunt; sicut si tota aqua simul
infusa fuisset. ita undet ut deiect ipsi. q
magna multitudo minoz petoz. s. venialium
ita dampnet aiam. sicut unu mortale mag
nu. pla alia exempla ponunt. Et quãto ma
liqu dicẽt velunt. in ims z ualde simul dor
mit. q illa venialia faciunt mortale. ul' equa
lent ei. qz no tollunt gram. nc dapnat. nec
ß multitudo coz dispanit hoiem. z facit q fuc
cidat i mortal' ppetratiõm. Et hoc uolue
runt uerba z ex. Augs z Aggei. p q etiam
uoluit hoies multos meritare ut caueret
sibi a minimis venialibus; qz timet de se non
dampnari. in simul facile occasio dapnandi;
qz occasio capitis d mortale. quod qd ut dicat
Aggeus. Scriptus ē qui modica spernit. paulatim
decidet. qui enim minima flẽ ac denuo negli
git. astruamus hoc ꝑ partes ß pbis toto cadit; ut
qp gubernacula i nauis ad qua deo dante per
venias. succedentibus; z d uita hõ qua morimur
pseueremus usq d finem. z crescamus i utili
bus usq ad pfectum. expedit. ut non solum
fugamus mortalia ß ut etiã ea ꝑ ubi fugamus
frequentiam permittit venialia. que ut pre
dictum est disponit ad casum in mortale.

in vita hominis

mala

z alia multa ꝓfezut ut audistis. hoc aut tue fragi
tati ꝓsuadeam ꝙ amore ad ꝓximū .: imo ꝓ posse
excludendo omne inordinatū amore carnalem
z mundanū ad diuinas ad filios ⁊c. Et de cetꝫ
nos z nros obligemꝰ solu ordinate z spualit
ꝓta ꝙ nobis z nris vtilius vita etiam ⁊c. et
virtutes. z opa bona. z nob z nris vtilius deo et
bz ꝓximis z de sanitate dimꝫ solu tm quātum
nāz vtilit z quātū ꝓsunt z ꝓmouet ad virtutes.
z opa bona. quibz meritū vite etne qua nb
dedat. qui sine fine viuit z regnat Amen

De venialiū petōz delectione

Videndū est circa quo venialia
ꝑpetrata sint delenda. Et quo
ad primū q̄ nulli dimittit ꝑtm q̄
nisi ꝑ sine gra gratū faciētē. que
tm actu sibi infundit a ꝑpō
infusa est. Vnde quidā ⁊c. Cā
tas omnia operit delicta. Sepe aut audistis. q
q̄m diu homo est i mortali tam diu caret gra
gratū faciente. z ideo q̄ diu e i mortali nullū
ei ꝑtm venale dimittit. Et ideo qui vult ut
sibi dimittant venialia ꝑta labet ꝓmo ꝓ
dimissione mortaliū ⁊c. Ex quo ꝑz q̄m multa
colligit venialia. qui diu manet i mortalibz.
z q̄ semp mendacia z fallacem ducat vitā mi
mis amantes ꝓtia. Secdo dicendū q̄ ut dat
aliq̄ i ꝑdō dis. xvij. z .xl. z ibi .xxiij. ibide. licet
non sit nūm ad salute. ut nob venialia sibi
dimittant. que ꝑt dimitti i purgatorio q̄
tū no e de mortalibz. tñ qz no dimitti
pena si dimissa culpa: manente eni causa ma
net effectꝰ. Ideo e valde vtile nob. ut conuen
hic ad dimissionē venaliū ne sua nitura
infezant nob malapenitentia. z ut hic sol
uamur q̄nia ꝑ aīs debita ꝑ opa bona z ꝑm
dulgentias: alias oportebit nos ꝓpabiliter diu solue
i purgatorio igne. Secdo dicendū. q̄ licet mul
tum mortale ꝑtm dimittat sine alio. in mul
te veniale ꝑt dimitti sine alio: qz ꝑt quis de vo
lente. z aliud actualr omittere: z de alio
alio nichil cogitare. Tñ go dicit. quo ꝑpe
trata venialia sint delenda. Iuxta ꝑm inte
tionē sc̄i thome. ubi d̄. q̄ peta venialia mul
tis modis dimitti possunt hi. d. vno modo
aliq̄ actualr cogitando ꝑticulari: ut cū quis ex
d̄ta memoratiua aliq̄ venialiū suoꝝ et
talibz eoꝝ. i ꝑticulari: z de qualibz eoꝝ. z
de omnibz sil habz displicentia ꝓpter deū. tūc ei
sibi dimittit. de qbz sic habz ōnionē i ꝓpō.
Est aut duplex dō. vna ꝑticularis. ōnioz
ꝓ venialibz. z alia ōnionē ꝓ mortalibz. ꝑma
est q̄ oporet ꝑnūs de oībz mortalibz d ꝑticulari.
de quibz memoria hītꝰ ꝑ. si h̄o. no recordat
de venialibz: imo nec ꝑ. homo de oībz vel
aliis vel in ꝑti: eo q̄ innumerabilia sunt. z
nulli ꝑ ora cognoscē. a. oīm memoriā. Cuius
eni posset memoriā oīm cogitationū sibi
to inducendo. quis posset cognoscē oīm mor
dinatas affectiones aut desidias i deū fmitꝰ
homo est tñ ꝑnūs in ꝑticulari de aliqbz.

similiter

ut de fluxibz z q̄ sunt ad vsū. z rōsensu pdō.
ut mendacia iocosa. z cetā huiusmodi q̄ ho cogi
tat. Secdo dicendū. q̄ peta mortalia oīa
z singula vitare possimus. z de ipis cogitā
ꝓpositū oīa z singula vitandi. ut dictū fuit
ꝓcedēs. si ut dr. q. z. venialia licet singula
vitare possimus. i non in a nob possibile ut
oīa vitemus. q̄ ex infirmitate z corruptiōe
nāe vitiate: z ꝙ i ōnione de ipis i ꝑticu
lari no exigit ꝓpositū. nisi ꝑ pauci
venialit. eo q̄ homo sit q̄ no pt omode
vitare. si sufficit q̄ displiceant illa ꝑta
tim: z q̄ displiceat infirmitas ipa. qua
ad peta mortalit: z habeat ꝓpositū rōnabi
ad hoc q̄ cauet ea ꝑ posse: ul' ut dicit
i tertia ꝑte sūme. qone lxxxvij. habeat ꝓpo
situm se ꝑpendi ad mortificandū peta vena
lia. aliqn esset ibi ꝑiculū deficiendi ad
deteriorē appetitū ꝓficiendi. Secdo dicendū
ꝑ ōnionē actualē d̄ mali. si ora ho de illo
eoꝝ cogitaret actualr i ꝑticulari. Est aut
mal' ordo a. de oībz sil'. ut q̄ homo displi
ceat quidq̄ fecit deo otrariū. aut ab eo ꝑtra
hit. z q̄ ꝓpat rōnabi ad cauendū illa
ꝑ posse. aut de aliquibz i ꝑticulari. ut q̄ ho
cogitet quo loneto sit sepe venialia. z q̄ dis
plicēat sibi ome verbū iocosū z minus q̄d
honestū est. licet i ꝑticulari non cogitet de
quolibz. ul' displiceat sibi oīs stultus risus
z vanus cogitatus. a. q̄ ludus z iocus superf
fluus. cogo. ni ꝓpositū cauendi. Et nō. q̄
huiusmodi ōnio generalis no sp delet omia
si solū ista q̄ ner ꝑm actualem explicitā
manent i virtute: nec ꝑm habitū. Et
nāq̄ ho detestaretur i mali ome q̄d contra
deū fecit. z i ꝑticulari explaceret actualr
i aliquibz: ut q̄ placet sibi ea fecisse. vel
vult ꝑ futuū facere: ul' manet sibi explace
nā habitual. sic q̄ ꝑm virtute sic manet
dispositus. q̄ si cogitaret de illis. explaceret
ꝑdō modo explacentia d eis: nec ista no
dimittit sibi. q̄ tūc vsq̄ illa cōtritiōis mali
si alia de quibz vē oblitꝰ. z ista deq̄ non
fuit ora nobis: z q̄ nob sunt occulta. q̄
sunt cospectui manifesta. Secdo dicendū
ꝑ ōnionē implicita z implicitatam: ut cū
ꝑtm actualē z explicitē no displicet. q̄
actu no cogitat de eo: si displiceat implici
te. q̄ homo agit actu. ex q̄ virtute sequē
retur actual' displicentia venial'. si n̄ cogitet
ad hoc fieret. sicut — possibile est. q̄
ho ex fervore mentis fieret ꝑ deū dilec
tionē. sm hoc q̄ actu cogitat de venali
z sine hoc q̄ ꝑtm actu explicite detestet
timet tm i isto actu implicite. z ideo
odio venialiū: quo tu homo fugiat di
lectionē fieri ꝑ deū tuū displiceat. q̄ actus
hui sibi displiceret. si cogitaret sine ꝑ
deo virtute. imo ꝓ esse ta fixus no
tus dilectionis ꝑ deū. q̄ oia venialia tot
simul. Vnde gratia dicit ⁊c. q̄ aqua ad
ranimum hoc est venale ad fervore cari
tatis. ita docet sūa ⁊c. dis. xvij. quarti.

Et addit bō dis. xxi. q̄n. q. aliq̄ nichil de pēis suis cogitati. ꝑ tm passionis xp̄i fuerut ei volenti. i supplone eucharistie petita venialia. ul' oīa. ut q̄da dimittunt. Et q̄ delent venialia. p quelibz actu ex caritate procedente. z oīa venialia dicūt. Venialia enī non stabant habitu caritatis. ꝑ eadē sil'. ꝑ pugnāt fervori caritatis. Hone ēt oīa caritatis est. q. qi actu bō ex caritate elicit dirigunt oīa venialia. Sunt illa tamen motione ut p eos venialia deleant. tunc delent oīa venialia. ul' aliq̄ eoz. Sm q̄dā gloīa demonū. z eīd aliqui tollunt pēna p eis debita. si magna sit deuotio z caritatis fervor. Ad huc q̄ritur. Sunt plura p media extrema valeāt oīa venialia peta. q. ex emāt. Ista dis. xvii. q̄ri. Et sunt assignata q̄ndā motiua extrema. z dis sacramental' ut vidi. ut ēt sacerdos. q̄ndā fideliū. Sacerdotalis. q̄dā confessio. Confessio p̄dicta. Et signū. Iudicatoris. Sumendo p̄dicta. q. in tali sunt. Dimissio alicui debiti. ꝑ q̄d dat. Et illa intentione ut dō dignet sibi dimittere sua delicta. Largitio dominica. ex una. z passione sup alios defunctos. Ex pio eucharistie deuota. z sua sacra. Unctio extrema. postrema. eīd impletione illi⁹ p̄cepti. sicut. z nos dimittimus &c. Et dicit g. T. p talia ut solū delent peta venialia. eīd ni. hntē caritate. qn eis actu aliq̄ adiungat. Unde ꝑ m aliquē modū p̄ductā. Et ꝑ m q. humor. Unde p̄ceptalis ul' q̄dā. ex pulcritā. ul' implicita. z quasi ul' mortalia. ꝑ hoc p tria extrinseca. z unionē adiuncta. pta ul' pauca peta dimittunt. quo ad culpā. z ho sp oīa. Et unde ēt ista aut aliquis eoz. plus delet venialia. q̄m eade. Unde sī ista. ul' q̄ ēt alio ope bono ut dicit aliquis. aut requirat. eīd unde de venialibz. ꝑ p hoc. q. d. Sine dis. xvi. q̄ri. ꝑ. Et ibi augt. Et ecclā dicit. de cotidianis. laudabz q. peccā sūt quibz ho dicit. Her nra cotidiana. Unde fit. delinq̄ sanctificat. Et Gubdū mgr. p venialibus sufficit dnica. Unde nō. Venio aliquo. z alteri. Sic tn q. peccat. Unde aliquā. p. q. minuit mgr. q. sine unione non dimittuntur venialia. z sic p penalia non satisfit p eis. sine unione. Quia. Ex ia dict. de dimissione venialiū. z ex dict. p. de unione mortalium. Et elicit. Ista. Sed mō. Nullo modo requisita ad delenda mortalia. z mō nullo requisita ad delenda venialia. Nam dictū fuit. q. ad delenda mortalia. requirit. Assumpta tota simul mortalia omnia. quātū est possibile hō. Premissa diligenti discussione rōnis. qđ. Et si no requirit. ad venialiū dimissione. quia dñs. e. q. possunt dimitti. Sed mō. Quia hō de illo cogitat. i. pcipit. Imo tm mō. qđ de illo cogitat actualē. z ei. no. e possibile. Homo ut dñs venialia memoret. Dicit. z. Innumerabilia sunt. ut fuit primū modū dimissionis venialiū. Eadē dñs fuit. q. ad dimissionem mortaliū requirit aliquid⁹ saltē mō. de mortalibz cognitū detestatio. i. proclamatio. Et hō no requirit. ad dimissionē venialiū. qz licet sit mortale. Unde ꝑ m. Et ita. Et ita. Et ita

uito dño vei ē mortale ut dicit ꝙ gr̃ nemo teneꝰ
alienū pr̃ vē stare: nisi ꝺ̃ restituat actu aut vo-
tate ꝑ̃ modu ꝺd̃'. Item q̃ dui manet hoi vni
mortale manent sibi oīa. Vter pr̃ vni di-
mitti alio vetento. Oz tenē sinent alienū do
mino vei nolente ē ꝑ̃m mortale. z illud ma-
net hom̃ q̃ dui tenet alienū. z nolle ꝺdē
p posse. Igit q̃ dui homo alienū vult ꝺdē
p posse. tam dui vē no stetit. nec aliq̃ ꝑ̃m
sibi dmittit. Oz aut tenē alienū sit mortale
statim dicet. z q̃ illud ꝑ̃m hoi maneat. q̃
dui nolle restituē p posse. pz p b̃m augī ꝺ epla
ad macedonū dicente. Cui ꝺu vs gr̃ q̃
ꝑ̃m ē. nō ꝺdit. si ꝺdi pt. prima no agitur. ꝑ
fugit. Oi aut vadē agit. no dmittit ꝑ̃m
ñ restituat ablatū. Et ita pz ex dictis q̃ restitu-
tio aliēn q̃d tenet. minuto dño. ē pambulo
nām ad primā vam. Vter quisq̃ ē capax ali
cuius partis prime sme. tlī restitutione actu. aī vo-
lutate. ꝑ̃m modu positū exponendū. Nō em
ho vē stetit. q̃ ꝺu nō cessat ab illo peto
minuste detentionis: nec aliq̃ sibi ꝑ̃m di-
mittit: et si sic ꝺfieret. z suscipit facialem
absolucōm. michil sibi ꝓficit: imo sibi nocet.
quia ex eo nouū dmittit ꝑ̃m. q̃ factum pe
tauce mḋigne suscipit sinent. Et si manēs
i tlī peto mplet. primā sibi a sue dote ꝓ
petis sibi sic cessū minuta. michil ꝓ hz̄ sus-
sant deo. z q̃ multiplī stigit alīs ad restitu-
obligā. volo primo dicē de restitue fa'ā. z bo
nis fortune. z ut facilīg ꝺa intelligat. dis
tingrā ā ꝺ aliq̃ ꝺubia tota mā restituenda
z bona fortune. ꝙrum aie. z fame. Circa ꝑ̃mū
ꝺubiū ḡr̃ q̃la cām aut rōm sit restituto fa
ciēt ꝓ re alia spē. z sibi valiorē. ut q̃ritur
ꝑ aucte: aqua ꝓ vino: aī mistu ꝓ puro: sue ꝓ
alterate. i vei qualitate. ut si quis sciens alī
ꝑtem. aut tot malū grossū. Certū ēt ei aliq̃
tale ablatū ē. i mutuo. a' ductu. ꝺ hyderate. aut
i testamento. a' ē sibi veditū ab eo. qui nō
i eo nō habuit. qz res sua nō fuit. a' ꝓtatem
ꝺandi ea non habuit: ome igit tlē oportet
restituē. alias cōm̃ precepti agitur. z grauī per
catur. Et ista addicior q̃ qui alīs nocte nocū.
z dampnū ꝺ tlī mutuit. tenet sibi ꝺap
nū ꝺispensare. cōa si michil inde habuit.
ut si obsistit domū mea minuste teneat. nō
ad ꝺompensacōm tot̃ dampn̄. q̃us michil de
domo apparet te ēmasse. Deo ꝺicit q̃ no solu
minuste ablatu est restituendū. ꝑ̃ z fructꝰ eius
si sit res de se fructifera: ut ager. vinea. z hoc aliq̃
ꝺicūt esse verū de possessore male fidei. z de
fructibꝰ qui supplent ꝺductis expensis q̃ fiunt ḡa
fructuū extendo. vsq; medio. z restituendo. Si
aut ablatū est res que nō ē de se fructifera.
ut pecunia: tūc aufugiens ul' minuste detinens
tenet ad restitutionē equivalentē. z ad ꝺon
pēsationē dampn̄. q̃ ille passus ē ex detentōe
pecunie sue. Non tn̄ ex q̃ tm restituat q̃ntū
ille lucrari potuisset si pecunia. Oz ꝑ̃m estima
tionē lucri. q̃ ꝺ̃ amittere cōsueuit: pensato labore.
z infortunijs. q̃ i lucro alias amittī ꝓtuissent.
lucro. ēt si no solū cū ex pecunia. ꝑ̃ z ex in
dustria. z labore. Nota q̃ ꝺicit sco t̄ z ꝺdo q̃ hoi
q̃ ꝺat alicui illicita est. z cōi legit̄ re
quig aliquid symoniace ꝺedit. tuc no pot
repetere: ꝑ̃ mereī illud ditū amittere. nec ꝺz
sibi restituto fieri: z si ille alig simoniace age
rit. no pt̄ ēme. ꝑ̃ ꝺebz ꝺ pros usꝰ uti.

Certū ꝺubiū tū sit restituendū aut doctores
q̃ illi qui ē vero ꝺño vei. aī qui iuste
ꝺapnificatꝰ ē si ē vinc. z nostꝰ. z ē pni-
ta q̃ hoīd pt̄. si nō ꝺomg vei. seu ille qui
ꝺapnificatꝰ est sit vnꝰ. z nostꝰ. ꝑ̃ nō ē pni.
ꝺebz expectare aduentū eiꝰ. z tuc sibi restitu
si salte sp̄at aliqn̄ ꝺuersitꝰ. Oi aut no
spectatur vadit eiꝰ: tuc si ves ē magna
lōr. ſ. ꝺebet sibi trāsmitti: si pt̄. tūc de fieri.
Ver obstat ꝺ sco T: si ꝺmittens ꝺapnū i ꝺ-
mittendo patiatur: qz ipe sibi huius ꝺampn̄
causa fuit. p hoc q̃ alterī suū iniuste ab
stulit ut ꝺtinuit. Oi aut sibi trāsmitti no
possit. aī si ves forte non fuit magn valoꝛ
ita q̃ no posset sibi mitti. sme mala. nō
modo. q̃m ves esset sibi inutil'. si ea hꝛet
tr pt̄ eā ꝺare aliquibꝰ vnatꝰ eiꝰ ꝓpinqu
oribꝰ: qz ꝓsumit lege ne. q̃ ille magis
uolit restitutionē fieri ꝓpinq̃s suis. q̃m alienis.
Et si no hꝛet. vnatos aut no nosceret. pos
sent ve. mitta vni tenobio. nō tali pos
tratione. q̃ sibi ꝺdē teneant. si vxiq̃ ve
qui uerint aut conuenit. aī et restituat
hēdibꝰ eiꝰ. si vniq̃ tlīs cōparuerit. Oi aut
ꝺomg vei restituende ut ipe ꝺapnificatꝰ
omo meritꝰ sit. z ignotꝰ. nō potest fieri.
z sibi hęredes eiꝰ ignotꝰ. ꝺmo. nec fieri
possunt adhibita sufficienti diligēa. tunc
pauperes sunt hēdes illatꝰ ꝺo restituendus.
Non em ille minuste ablatoꝛ aī detentoꝛ
luctatoꝛ ꝺo. ꝑ hoc ꝺobligat̄ aī restituē-
do. nec pt̄ sibi ipe ēme. ꝑ̃ tenet ꝺare ꝓ ea
illi. cui restituē debebat. si vē ꝺomg vei
restituende. sed ipe minuste ꝺapnificatus.
ē mortuꝰ. tuc ꝺet hęredibꝰ suis. q̃ si illi
sui hędes sinant. nec fieri possunt adhibita
sufficienti diligēa. ꝺetur pauperibꝰ ꝑ salute
ane sue. ꝑ̃m modū ꝓmissū. Cui em̄ no pot
tuale vēdi. ēdatur spuali. Reddito aut
spuali' sit. ad ꝺat pauperibꝰ ꝓpio. z ꝑ ipā
ma. ꝺ. ꝑ ry manū ꝺebent illa vēdi. et
distribui pauperibꝰ. Nunc q̃ p manū tertii
rio. ul' p aliquē aliū de tua fidelitate cō
fidat. Oz ꝺ. sco. q̃ no inueniēs q̃s ne
tertius ꝺtinatꝰ sit mediatoꝛ i distribue
do ista pauperibꝰ. Subdit sco. ꝺ. vē multi
q̃ tūc ꝑ sepm̄ possit pauperibꝰ vēdē. z dis-
tribuē. cōsilio tn̄ alicui bni viri: q̃ posset
amice q̃ ꝺaret illi medio. de ry fidelit̄
obsideret. z q̃ in tal' sibiq̃ applicaret. ul'
alijs usibꝰ q̃m debet. Vnde ubi lex diui
ut civilis nō ligat. psonā. sēpe ē
tario nūl'. illa aut magis ꝺicitat q̃ per
sona que teneret. magis restituat per
sepsam: quam per aliam. Non tamen

Hic omissō ē d'ſcō q̃ꝫ ꝑ-
mia. xix. d.

excludendo cōsilium bonum virorum magis melius de re. ¶ Circa quod dubitatur qn sit restituendum bonum quod quilibet tenetur fratri restituere alienum. Nisi dominus voluntarie habeat ab eo qui ei dominium vendidit. qz ut dicit est prius frater contrahens cum iniusta. et cōtra dilectionem proximi atque cōtra ius naturale precipiunt minime auferre alienum. Ita est cōtra iustitiam cōtra dilectionem proximi et cōtra ius naturale precipiunt tenere alienum minime. et ideo est magnum peccatum. Videtur quod nullum peccatum sit quod aliquis faciat quod per nullum quod licet peccatum dimittatur. Sed quilibet tenetur peccatum fratri facere tantum quod ad actum voluntarium eligendo. Ergo quod ad actum exteriorem imputatur. Sed illud est quod quilibet tenetur fratri restituere ministra ablata. Ergo quod quilibet tenetur fratri restituere ablata a proximo alienum a quibus non habuit nisi per hoc quod licuit voluntarie delinquendo a deo vel quod licet detinere alienum dimittendo. Ergo eo non lenta. Ab isto tm exorsus dicit. aliquis casus. Et quibus ipse cum eo licuit. Et dicit restitutionem exteriorem debere assistere interiori. Et assistere firma voluntas restituendi. quia actus exteriores significant optime. Et illi casus comprehendunt sub hac regula. Licuit est detinere rem alienam. quia ille cui dominus vel res talis debet nolle eam detinere. Si aliquibus casibus rationabile debet nolle ipse vel sua de quibus ab eo de quo habet firma voluntate restituendi. positis circumstantiis ad hoc apparentibus. Et primus illorum casuum est hic. Et qui restituere ad statum esset notabile dampnum et mutatio. tunc non tenetur ille status restituere. quia ille cui debet nolle restitutionem non statim sibi fieri. qz debet magis nolle magnum bonum differri. Et ideo dicit rationabiliter nolle aliquale dilationem illius restitutionis bene utiliter. Secundus casus est quando restituere esset dampnosum ei cui debet fieri. ut reddat gladium furioso quem mandavit se vel alium interficiat. Et dicit sancta fides quod prius licet. quod si res restituenda appetitum graviter noxia illi cui restituenda foret. vel ei alteri cui debet non restituere ei. qz restitutio ordinatur ad utilitatem illius cui restituitur. Quia cum quod possidetur sub ratione utilis tenetur. Tertius est quando detinens rem alienam debet sibi eam applicare de tali causa. si debet restituere ut exigunt ipse restituat. aliam tradere tutius expuanti. Tertius casus est quando immediate restituere esset diffamatorium restituenti. sicut fornicarium non tenetur statim de facto restituere. Si tempus rapturae vel fame sue in diffamatione restituat debet tm statim ex voluntate restituendi quod ita optime possit. Debet ad hoc diligentiam adhibere. Addit etiam iste. quod quando ablatio fuit simulata. non tenetur ablator se ipsum accusare. nec tenetur per seipsum restituere. Si per hoc fame per alia persona discreta et fidelem. et expedit. quod per confessorem tutius fiat. Et per confessionem detectum. supposito quod sibi credit. de fidelitate restituendo. illud quod sui fidei omissum est. et eadem quando tanta restituat. sine manifestatione eius qui plus absolvit. et nunc restituit. Et in isto casu per restitutionem

differri quousque voluntas corrumpatur. Tertius casus quando alienatio restitutionis esset nisi dampnosa. Et breviter dicitur restitutionem non esse dampnosam. nisi non esset dampnosa. et non nisi dampnosa. et non fieri debet. aut item non tenetur fratri restituere de facto. Si sufficit quod fratrem ex affectu restituat. Hic beatus Thomas ponit fratrem restituendi. Cui cessabunt impedimenta hymenide. et hic tr. impleat actu. ¶ Et tertius casus. quando quis omnino tenetur ad restituendum. tunc quod per hoc non tenetur. sed postea si poterit ad hoc quod faciat. Hoc non expirat per mortem. Si potest. Et hic debet hoc facere voluntatem restituendi. si aliquando potens erit ad hoc. Et dicit. et sic quod hoc quod debet homo dimittere patere ab eo cui restituendum est. ut salte voluntatem dilatoriam. et hoc patet a per se. a per alium. et videtur quod hoc fit faciendum sic in casu predicto. Hec sit dicta de restitutione faciendi in bonis fortune.

De restitutione in bonis anime

Consequenter ad est de restitutione in bonis animi. de hoc. Secundum dubium circa dampnificans alium de bonis quae tenetur. et possit sibi restituere. et per bona quae intelligo bona mortis quae acquisita corrumpunt. et acquirendi impedimenta per vitia quae et pena vitiorum ad acquisite corrumpunt. et quae debent ex bonis actibus gigni per vitia impediunt ne gignit. Quia isti quae. per virtutes et actus virtuosi. non per unum alium diversum hic de se sibi sicut auferunt exteriora bona a fundando sibi contraria. scilicet pena et vitia. quae pena et tm est pena finitum et voluntarium. et si non esset voluntarium. non esset pena nisi augmentum. et de illa voluntate ipsa. per quae dicerte sic dampnificat. si ex ipso transeundo voluntates malas. et pena et sic vitia grandia. per unum aliud in hoc dampnificare indebite. sed trahendo ex intentione a bonis operibus. et sic impedendo a gratione virtutum. et inducendo ad malum et tale inductio ad malum. et exactio a bonis contingit multis modis. scilicet subtrahendo. celando. persuadendo. vocando. deridendo bona. et laudando mala. Primus et sic de multis aliis modis quibus hoc fit. dicit primo quod qui alium sic dampnificat. est aliquis bonis gratuitis peccat. quia contra dilectionem dei agit. eo quod exhaledo a bonis minuit honorem qui deo exhibetur. et inducendo ad malum augeret dei inhonoratorum et offensam. agit etiam contra dilectionem proximi. cui debet velle et facere bonum. si vult et facit sibi malum. peccatum. Et tanto gravius. quanto dampnum est magis quod plus inferret. ut exempli gratia. gravius peccat ferendo pubi. qui dampnificat generum. et ubique qui in solo denario. et qui de mille dampnificat plus peccat quod qui de una. Cui aut bonum aliquis est inestimabile. melius bonis corporis. a bonis fortune sicut inaequaliter melior est corpore. sequitur quod valde gravius peccat. qui dampnificat aliquem in bonis animi. ut in virtutibus et operibus bonis. quibus meretur eternum bonum. quia peccat

qui dampnificat ⁊ bona corpis a fortune. Ideo
dicit ꝙ sic dampnificans aliquem ⁊ bona alterius tenet sibi
ad restitucionem modo sibi possibili ut dicit Scotꝫ
⁊ pr qꝫ ni bona unitiua sint maiora bona nre ora
huana bona ⁊ puta vita ꝑticularia bona aut ⁊ pmo
li. extractiue plus dampnificat qui ⁊ ipsis
eu dampnificat qui ꝺ quibuscūq; alijs ⁊ ꝙ oms plo
tenetur ꝑticulariter ad restitucione sui ꝓximi
de tali facienda qnt sibi possibile est qui de
alijs bonis. Tal aut restitucio fiat sic. ut ille dap
nificans illum dampnificatu suadendo inducendo ex
hortando ⁊ alijs modis bonis efficiat inducat
ad ꝑnam; ad iuste emendacionem; ad acta bonos
ictibꝰ quatinus; ⁊ si no sufficiat sua ꝓpria psuasio
aut exhortacio. nec adducat alios efficaciores
psuasiones. quomodocūq; ille non ꝑdat ꝑtem d
luꝫ occultet ⁊ si no sufficiant psuasiones huiusmodi
⁊ inductio ad bonum. qꝫ facilius ⁊ pfectius qui
tenetur hec tenet ulterius hoc qntū ꝓ ꝑtem ꝑtinet
de ordine illi ꝑ ozones quas ⁊ ꝓ ozones alio
rum ꝓ ipm impetrandas ⁊ ꝓcurandas. huius ⁊ aliis
filijs aut melioribus modis possibilibus ipse dap
nificans aliquid in bonis alterius tenet sibi resti
tuere qntū sibi est possibile. Sꝫ in hoc ꝙ no
publicet ipsum occultu ꝑtem ⁊ aliqua ꝑsona qua
nosnet. a nosmet vehemēs ꝙ ratio. Ecclesia ⁊
diligenter considerandū qm magnū ꝓfectum est
sollicitare ⁊ inducere aliud ad ꝑtrandū: qz ⁊
ꝺ se magnū ꝑtem ut fiat ꝺm ⁊ ulterius homo alii restituat ⁊ dampnū ꝺspensare:
qꝺ ho vix ꝓt facere ad oppositū ⁊ ꝙ voluntate
iam allectam ad mala vix ꝓt homo reduci
tere ad iuste agendū ⁊ quia sint. qui sic restitu
tere tenent ⁊ nisi sic multi restituere tene
antur. Ꝛ Uerius ⁊ ad illa dampnificato; et
maxie circa iuuenes; unusqꝺq; qui sepissime
inducit ad mala. modis supiꝺtis ⁊ non
multi maiores exemplis pessimis corrumpunt.
Eodem modo intelligendū est de dampnifican
te alium quo ad religiosum. Dicit enim Scotꝫ. ꝙ
si quis abstraxit a religione aliquem ad obli
gatū ad religione obligatione ꝓfessionis te
net agere ad restitutionem. dampnificauit enim re
ligione ⁊ ista ꝑsona tenet agere. ut ille re
deat ad religionē. Ex hoc si aliquis dispositum
ad intrandū religionem extraxit ⁊ impedimentum
ne intret. ⁊ hoc non fecit mutatione assolen
di ꝙdē utilitatis ⁊ sine causa. ꝙ fecit mutatione nocendi religioni
tur qz nec est materia hereditatis ⁊ mercedis esse ⁊ non
tenet ad tantā restitucionem religioni ad qm
tum tenet. si ille fuisset in religione actualiter.
Tenet in ad aliquale restitucionem. ut ad in
ductionem illius extracti. ut adhuc ingrediatur. ul
ad inductionem aliquale alicui alteri aliqui
valentis. Item te restituere religionem ministre per
eu dampnificate. ꝑsone vel ꝑ eum aut ministre
dampnificate. ut qua extraxit ab religionem
a qua impedimentum ne ingrederetur. te ad
ad restitucionē. Tenet eum omni diligencia
inducere ad intrandū monasterium. qꝺ si non
ꝓt efficere aut forte ille quem impedimentum
ne mutaret posuit se nec ad statum impos
sibile religioni ut moniali. te sibi ꝺ suasi
onibus ⁊ ꝺ aliis speciebus bonis ad quietem
istorum bonorum ⁊ quibus eū dampnificauit
extrahendo a religione. ⁊ ad qm maiora
ꝓfecisset ꝺ religione. qm ꝺ secula ⁊ hoc tenet
facere ꝑm modos supiores. de dampnificato ꝺ
mis aut. quo ad iuuentes a ꝑm meliores alios
modos quot poterit. ꝛ De restitucione in bonis corpis

Dapnm dubium quo dapnificans aliud ꝺ
bonis corpis possit ⁊ debeat sibi restitui. ⁊
Rm Sco. ꝙ si quis occidit aliquem iniuste
si sibi ꝙ ipso a nocente ꝑm legem istius loci in
fligit mors. ut sic iuste ꝺdat ꝙ iuste debz
illa sustinere. sustinere patienter ⁊ sic solue
pena illa Ds aut mors sibi a illo in
fligit nocente tunc expedit sibi. ut iuxta
suam expositionem ⁊ causa iusta: ut non insidel
les. ⁊ inimicos ecclie ꝙ restitucione fame
illi cui iniuste abstulit. ꝙ si no velut tam
tam restitucionem faceret. non ꝓt in restitu
tione faciendā omo minus esse. fiat qꝺ
satis. dicit Sco. absolutionem hominis ꝙ
eis restitucionem nolūt minuente minuentes.
ꝙ facilius possit inferre homini ꝙ eminda
ut homini. qz si omnes ꝙ bene ꝓmittunt ut rarius absolueret. ꝙ restituisset.
Tenet ꝙ ille ad restitucionem fame ꝺ equi
valentē iuxta quod absolutus. ⁊ ly eo mo
quo ꝓt equivalens ⁊ talibus esse. ꝛ Uerius hoc
solu tenetur ⁊ ut addit Scotꝫ si infamia
sustentabat aliquos. ut ꝑtem intentam a ꝑ
mos. tenet infamator omnibus illi ad tanta
restitucionem. quanta ex absolutus ꝑ infamatorem
iusticie. de mutilatione vel a alia lesione
corporali dicit Sco. debz fieri restitucio per
petua ⁊ illa debz ꝛsponde no solu dap
no qꝺ ꝓus incurrit ꝙ mutilationem ꝙ vo
luntate iuste sue. quo usus fuisset membris absen
ti debz and ende expensis oppositis ꝺ mutatione
⁊ ulterius ly placentis lesi que requirerat. ⁊
si no esset tal mutilatio ꝺ consolatione sic
assueti. qz ꝑsona est sibi desolatio. de tali
mutilatione. plus ex ꝑm Sco. ponderada
est mutilatio pauperis. qm diuitis. qz pau
plus indigebat membro absenti ad victu
um requirendū. de tibz restitucionibz
faciendis ꝙ iuste ablata. a ꝙ mutilationibz
membrorum. a lesionibz ⁊ damnis corporis
dicit a. ⁊ Thō. q. xcvi. q. i quo no pot
ꝺspensare equivalens. sufficiat qꝺ ꝺspen
satus qꝺ est possibile: sicut ꝓt de honoribz
qui fiunt ad deum ⁊ ad ecclesiam: quibz no
ꝓt ꝺdi equivalens. ut ꝺ ꝓpter mensam ecclie
Dicit ꝛ ꝺ quodlibeto. qm illud qꝺ ablatum est
no est restituibile. ꝙ aliqꝺ equale ꝺ debet
fieri ꝺspensatio quantum possibile est puta ad qꝺ ali
cui abstulit membrum debz ei ꝺspensare ꝺ
pensando. ul ꝺ aliquo honore ꝛ ꝺsiderato
dinatione utilitate ꝑsone: ⁊ ꝑm arbitrium
boni viri. ꝛ De restitucione in bonis fame.

Octauu dubu quo dāpnificans aliquē ꝺ fa
ma teneat sibi ꝺstruere. Est ndm qꝫ ꝑ
ut colligit ex dict⁹ ꝗ. ꝺ. ⁊ &c. ⁊ qrto ꝺ
xv uj. ⁊ ex dict⁹ ꝗ. ꝺ. ⁊a fr̄e. q. lxxij. ⁊ ꝺ
ꝑhunt dnigrit que aliꝰ dāpnificare ⁊ fa
ma ꝓmo eozꝫ crimen sud de eo mandꝫ
⁊ nistre: ut eū aliqꝫ malund alibi mādat
ei: qui habet ꝛrigere: a' si ē meꝛ rigibil
manifestat ꝺ sptu ēritie: ⁊ hoc lō nūq
none sit ut absq; a pcto ꝺsistat: ul saltē
ut alij ꝺsredēt ab eo ꝛsortio nisi rō
⁊ ꝛuptio fuato in debito ordine uerꝫ.
⁊ fratie ꝛrethoꝫ: ⁊ qui isto modo manifes
tat alīq crimen ⁊ sibi auferꝛ fama: no
ꝑcat ꝺ hoc. nec ꝑ tenat sibi fama ꝺstrud
Octo modo dāpnificat ꝗ aliꝰ ꝺ fama ⁊ ꝛ
nistre. ſ. falsū crimē sibi mponendo: ⁊ fle
eū coram alijs accusando de crimie ꝺ quo
no ē reus: ⁊ qui isto modo accusat ⁊ ꝗ
tum dāpnificat ꝺ fama sua grauat ꝑcat:
qz magꝝ ē auferꝛ fama qm̄ tpalia: ⁊ qui
alīq minꝰe auferꝛ tpalia sua ḡuat ꝑcat
ut dm̄ sint: ⁊ grauꝰ ꝑcat qui sic minꝰ
tr aliꝰ dāpnificat ⁊ fama. Hoes em̄ plus
diligunt fama suam qm̄ tpalia sua. Talig
ergo sic falsē ⁊ minꝰe dāpnificans ꝓmu
tenē sibi famā sua ꝺstrud: ⁊ hoc illo mo
ꝺ ubū sud ꝛtractet absolute. aput omes
ad quos ꝑuenit. dubiū ſtat ⁊ possit.
Debz em̄ aput omes ꝛsiderꝫ flm se ꝺ hoc ꝺ illo
ꝺxisse. ut dicit ꝗ. ꝺ. ⁊ &c. ꝺ debz sic ꝺ
struē famā ꝺ ꝛtractet verbū sud. sc. illud
ꝗ sibi flē mposuit: ⁊ hoc ita publice sicut
sibi mposuit: qz alias no ꝑuat iusticia m
rddendo ꝑfecte qd sud est. Ex quo em̄ hō
tenet ꝺstruē tpalia. ut ē dm̄: multo ꝛ
non tenet ꝺstruē fama. sic minꝰe ab
lata: q est multo ꝓfecto tpalibꝰ. unde
ꝑ. xxxj. ꝺ. Agelq ē nomen bonū. qua
dine multe. Oz dicēs (aliꝰ no imponit
alteri crimen tle ⁊ pub⁹. assertendo illud
de eo sed murmurat. ⁊ minute ⁊ in
discrete loquit: ut alie eozꝫ ꝑbz lagit
⁊ narrat. quod no tm̄ sibi certu. sed
diat se sic audiuisse. Quo tñ teneat fama
illi ꝺstruē. sint &c. Sc. Raro fides. qz inter
rara ponit: ⁊ ro sic murmurās. ac m
tante loquēs de alio flm crimen. si ad
aput alios. forte ille hoc fecit. hō certe ꝑ
esse ꝗ fecit. a' ad eū ego audiui ꝗ ille fec
hō ⁊ hō ē. Rnsi. ex mō dicēdi tlis ont
aliqd certitudinē maioꝛē. qm̄ ex ꝛlacōe
ꝺm̄ no auferꝛ qz nā actꝰ illi fama ⁊ opi
mone illoꝝ audiendi: qz si illi sīmt
capiant. ⁊ credant ex hoc illud de quo ē
sermo. crimiosū esse. teneꝰ sunt: qz qui ci
to credit. leuis ē corde. ꝛz ꝑtn. qz a stra
dalo pusillozꝝ optet cruꝺ. ꝙ illud pau
li. Caꝛ vinꝰ. ꝺi. esta stand alizat frez
mendo no maducatu caꝛne merū. Et mul
ti sunt tles pusilli leues ad credendū ma
la ⁊ ides ꝓnaloſu ē coꝛa ipꝫ tlia audita ex
ꝛlatu ꝺstruē. ⁊ si hoc fiat ⁊ fiat mtrnde ma
la. ſ. ano ⁊ mtrnone ledendi fama illiꝰ de qꝰ
sermo ē. nec no ē strale ex nsarc. qm̄ sit cōn
taīnte ⁊ ꝑ ons mortale. Et aut fiat coꝛa
tibz pusillis ⁊ leuibz ad credendū ad mala.
⁊ fiat ex ꝛsideratione duze ē dict⁹ ꝗ exeat
genus ꝓcti venal'. qz lnigra ꝺ lubito posita
est. ⁊ qui no offendit i verbo. hic ꝑfectus
ē vir. Jacob. iiio Et dicat aliqui. ꝗ si qꝰ ex
aliq tali ꝛlatione nond nisamie murmurat
aput ipsos aput qꝰ sic loquit ē. ꝛ ille sibi ꝺ
struere fama. ⁊ dnd aput eos se flm m hoc
de ipso audiuisse. ⁊ mg caute loquit fuissent
ꝗ no sibi fuit credendū. ꝛ tle cōn ꝓmu
dixit. qm̄ ille meruit cōn bonū ꝓxī. de quoꝝ
lam ctudine habuit. ul aliquo alio cōsil
modo ꝺstruat ꝓmo fama. quā melig po
terit. Tercio ostigit ꝗ aliqꝰ dāpnificat ꝓxī
⁊ fama. ⁊ hoc vicio de eo dicēdo ꝙ minꝰe mo
te ad qꝰ oculos crimen alterius ꝓdit. cōn debi
tū ordinē. seu ad crimen vnū crimen alterius
ꝙ oculos no ꝛuato ordine iuris. cōn eū in
publico ꝓmit. De hoc ꝺt ꝗ. ꝺ. ꝗ teneatur
illi dāpnificato ⁊ sua fama ꝛdde famam
qm̄ ꝑd. ꝓsme mandans. ut ꝗ dicat se ma
le dixisse. ul ꝗ minꝰe eū diffamauit. ul
alio th̄ egruo modo. ⁊ si no ꝑ. sibi fama
ꝺstruē. debz sibi illud dapnū sud aliq ꝛpa
rare. ꝑ que ex. de alijs dāpnis supꝫ dm̄ ē. Et ꝛ
de hoc ꝺt ꝗ tm̄ no tn̄ ꝛtractand ubi suum
ꝗ ꝓposuit in publico. qz sic famedis mētiꝛ
ꝛ. sinat illud ꝗ cōn eū ꝓposuit esse verꝫ. et
no debz madriꝛ ꝑ. qd̄ dāpn bonū alteri rdden
dū. ymo ⁊ illo casu ē menendū. ꝙ teneat
alio modo sibi ruato rdde fama. ut ꝑ hmoꝛ
ōba no credat⁹ eū esse tlem. male eū dixi
⁊ falsē dixi. ⁊ illud sud dm̄ nec est vm. qz
no ꝛuato ordine iuris ꝓposuit. ⁊ pub⁹. qd no
fuit cōm publicū. ⁊ go in hoc male stulte ⁊
falsē dixit. ⁊ illa ꝑsuasio. ſ. no ꝛputet⁹
eū tlem bona ē. qz quilibz ꝓsumendo eſt
bonꝰ. donec ꝓbet⁹ cōtrariū. Juxta illud exodi
de sentiēs ⁊ ordine sanctis. Iniuria fiagi
latoꝝ ipsū. que indigna esse no nouit. dis⁹
debeat estimare. ꝙ iste no ē ꝛuatꝰ malus
coꝛa illi. ⁊ go hoc ꝑsuadendum ē eis. ut eū
no ꝛputent indignum. ⁊ matu. ⁊ Octauo
ostigit que dāpnificat aliū ⁊ fama. s. cōm
crimen ꝙ omittu in publico sibi mpōsitum
nedū. qz ipm qui sibi crimen mponit ostēn
dit ꝺ hoc mediatum. ⁊ notat eū de calūp
nia. ⁊ de tli crimis mpositione. ⁊ de isto
dicit &c. qꝰ ille sic negans. non tenetur ꝺ
tractare negationē suam. qua negauit ⁊
pub⁹ verꝫ crimeꝰ sibi mpositū. qz ut ꝺt
no tenet⁹ quilibꝫ famā ꝺ medio cōsistēs se re
ddere. no tenet⁹ quidē tn̄ ⁊ tm̄ ꝙ qda ūba so
bria. ut sciat aīn hō dm̄ sint ꝺstruē fama
illi actusanti. que mdicta notauit de calūp
nia. ſ. ꝺ. no habeat⁹ eū ꝗ calūpniatoꝛe.

Colligatio cū ḋlyortatiōe

qz credo q habuit intentiōm bona ꝓponendo: ul' forte ipe credidit se posse gbare intentu suū. de cepto est. Ex omnib; de restitutione dubi pñs sare possumꝰ z debemꝰ. q̄ntū hoies sibi ca uere debeant. ab iniusta gximoz dapnifi tatione. sū d vbz. sū in corpe. siue d aiā. siue eāā d fama: qz p hmōi iniustam dapnificatiōz i quoadꝫ ia dictoz petant dapnificantes. q̄ nut. cōīi dumtā ꝑcepto: cōīi iusticia. z cōīi pi uāā fitate. z ulr̄ hꝰ ostendi debentes ad ostendendū alienū. ꝓpensandū dapnū. z lu ꝑtim ad ostendendū teneant. pauciss̄imi in facīo reperiant. i nō modicū ꝓiudicū aliaz suaz. qz sine hmōi ostensiōne nō possunt vere de ꝑtis penitē. Aver aliq̄ eis dimittī ꝑtim. nisi ꝓ posse ostendat ablatū. Et ē valdē timēdū. q̄ ꝓmptꝰ ad mentiendū. z tarditas ad negli gendā ad ostēdē. z dapnificatiōes ꝑm modos ꝓsilientes sustinendū. multos ducit ad mor tē ad dampnationē eternā. A qua nos custo diat. qui sine fine viuit. z regnat Amen.

De pcepto sēdo ꝑte. q̄ est ofessio septimus

xpedito de ꝑma ꝑte ꝑme. q̄ est dñs: z ni hoc de restitutione q̄ ē q̄dā pambulū nūm ad to tū ꝑmū. ꝑtinens ē loqui de sēda ꝑte ꝑme. vñ de cofessio ne. q̄ vtō ordine sequit' oratiōn. ut ninut au gustin. z allegat nigr. dis. xvii. Iudicat sepm homo voluntate su ꝑ. z motes sudat i me lius: ne iam ni ꝑsit. ꝑ voluntate a dño iudi cet. z ni i se gemit seueriss̄ie medice. sz cōtinonis. ꝑ in utilissime sua. tue veniat ad auristes. q̄ quos ll̄i claues z celia misit. lonitem igit de cofessione. Vtoꝫ ꝑmo q dupl' ē. cofessio: q̄dā laudis. ut cū ꝺo corde cognos cit. aut exterius ore. z elucidat magnitudine vnit' alien. Et de illa cofessione michil ad ꝓns. Alia ē cofessio fraudis siue ꝑti. z ē duplex. q̄ dam ē mentalis. ut ē negatiua gracie. ꝑti cōta ꝺo i corde. Alia ē ofessio oris. ut nō ꝺo ꝑtm suum ore manifestet alij. z fratri. Et eāā illa est du. q̄dam fit i foro exteriori. z strenuosi. z de ista michil ad ꝓpositū. Alia fit i foro ofie. et de ista ē ꝑmo z ꝑncipaliter. Et adhuc illa ē duꝝ q̄dā ē gnālis. z pubca. q̄ fieri solet i ecclesiis ad altare. ꝓ celebranda missa. z ꝑti cipiom ad ꝑlm. z i quibusda diebus solet dici i cepletorio. z i ꝑmis. Et illa gnālis con fessio valet ad dimissionem venialium. ut sunt ꝑua dem. qn ēm hō i caritate exit. ex eadem caritate mō. ad ostendendū i gnāli. z pubca ꝑta sua. z istam ofessionem dicit cōīi venialia. et valz sibi ad delectionem eoz. q̄ntū ad culpā. z q̄ntū ad ꝑnā totā. ut ꝑtem eis ꝑm exigentia ofessionis. deuotionis. z actual' cōtio nis. eāā i gnāli. Alia ofessio pticoz i foro pe nitē. ē priuata. z secreta. q̄ fit sacerdoti tanꝫ vicario xpi. secrete reuelat ꝑta sua. ma xime mortalia. quoz memor esse. z gdolet eoz. z priuatur in utentibus aggrauantibz

Quis ad confessionem obligatus

ꝑm

et manifestē

Ma q̄ ofi tē sepm rem

amusando se sibi de illis tanꝫ suo iudici spuali. Et de hac cofessione dicit' qz illa ē sacra mentalis. z pars ꝑme. z ei subiungit absolutio sacerdotalis. i qua principaliter ostendit ꝑme sacra mentalis cofessionis. Ordo notand'. qz ad hanc ofessionem ptinet obligatus ex iure diuino. qz ex xpi ꝑcepto. z minus est doctrina doctoz. q̄ ofessio est ꝑmaria a xpo instituta. ac ꝑcepta. Et dicit Ezech. qz nūc dñs ea instituit. qn ꝑpt resurrectionem sua. discipul. Joh. xx. dicit. Quoz dimiseritis ꝑcta. dimittunt eis. z q̄ re tenta fuerint. Luc. xxiiii. Iussit em ipis discipulis. z eis omnib; sacerdotib; dedit ꝑtatem dimittendi ꝑcta. z rectu ē qz no ꝑdpalit. qz illud ē solius dei. i. q̄ misericordia. z arbitrarie ꝑ no ꝑtinet ad iudicia. i causa ignota. igit ē eis mandata ca usa. i qua arbitrari debent. Illa aut arbitra rio ē cofessio. Ex illa igit collatione ꝑtatis arbitrarie fuit sacerdotibz. tenent ꝑcepta ad amusand' se eis. talr̄ arbitrio. z hꝰ ē cofiteri. Et hꝰ ex. minut Augst. i. hꝰ de ꝑma. z allegat nigr. i dis. xvii. Dicit em. nemo dicat sibi occulte ago apud deū ago. Vindicet deus qui nō ignoscit. qz ē corde ago. Subdit ad gratiā qz sine causa dem est. Ex hac sol. s. te so ē ta ta sine causa claues date sunt. Frustramur verbo xpi. z ꝑm sm tho. ꝑceptu de cofessi one q̄d xpc instituit. hoc aplis iacobz. z. c. sine cā. promulgauit. d. Confitemini alterꝝ alterius. z. Iacobi. v. Confitemini alterutrꝝ ꝑta vtra. z nisi ꝑ aplos illud mandatū de cofessione a xpo explicite acceptū. ecclie ido tradidissent. sicut z multa alia tenet ecclia q̄ sibi ꝑ aplos ozetenus tradita sunt. Insup illa ofessio fuit ꝑm sm tho. ꝑsignata. p hoc q̄ Johānes ofitebant ꝑcta sua illi. qui ipsius baptismo ad gram xpi ꝓcurant. z eāā hoc q̄ dñs leprosos tm misit sacerdotibz: qui ꝑmus no erant nec nu. testati sacerdotes. i nom testamti sacerdotū i eis significabat. vnde Aug. de vb. z ipla ꝑma loquēs de hoc dicit. Que pcepit. emo peniteat. sp oratione et ofessione. Subdit. vultat vita sua deo per sacerdotē: puenietq; iudicū dei. p ofessiōz: ꝑcepit em dñs. mundatis. ut ondereret ea sacerdotibz: docens ozpali ꝑdita ofiten da ꝑcta. hoc Aug. Et allegat nigr. dis. xvii. ad hanc ex ofessionem obligant ex ecclie tolli tatione. q̄ ꝑcepit ex. de ꝑnit. z remissionib. r. omnis utriusq; sexus. et. ex fuit edita i concilio gnāli sub innocentio tuo. vbi em cōsti tutū fuit. ut quibz cū ad annos discretio nis puenit. ad min. sal'. i. ano. ut i q̄dragesima cofiteat: et cōsentiens ē m. q. t. z lu. ad triplex ē causa: ꝑma ut dñs ꝺagnoscat ventr se ꝑcatores. omnes em peccauit. z egent gra dei. Aver ē qui faciat bonū. z nō peccet ētr. Et ideo quibz debz deus gratiā. ostendo se ꝑcatoz. deus in hoc gratificat. omnes se gra tificāte. Secūda ca ostensionis fuit diuersimo sacre animoz: qz omnes tenent et pascha co municare. Unde vt digni assint z immu. optent ꝑmitti. ꝺmedū gnoz. z purgatoz:

z hoc ī cōfessione pcti. Tertia causa fuit ut ecclīa vtribz sui subditi minotescant. ꝙ sic ministrū ē. ut subditi vltra cognitum sibi sacerdotū suū ostendant. ne hēreticā pellē minoritatē se abscondat. Ex dictis eli cuit. q̄ ḡnis vīno no nuḡ. an actuale cō fessionem deleat pcta. no tn ꝙd hō ē ipa cōfessio obmittenda. ꝑ est amode sacrēda. ꝙd tam fūtā obligationē ad ea. ut ꝓmissū est. homo ad ea teneat. ex duplici ꝓcepto dūi. s. z ecclīastico. Et insup ipe virtus ꝓpriū habuit. z voluntate illa sua pcta mortalia ostendi. qb̄ ample teneat. Si at ostendi sibi voluerit. nō implet ꝑ ea mōdi ī oppōm nate mutauit: tūc ia a cā ꝓma ī dulta ret: z peccaret mortale. ut dicit Ro. q̄ uis ea ī cessione pctoz sit erubescēdi uo modica: ut tn ꝙd hō ē cessio dmittenda. Unde Aug⁹ de ista erubescētia allo quens pctoz dicit Cur ostendi erubescis pec cata. z pctor sic. z tu Confitēdi hō mo pctor. homo pctor: eligo qd ms. Si nō cōfes sus latus manifestū dapnabit. Ad hoc ergo ex gitur cōfessio. ut liberet hō. ad hoc dapnat. hūle ī oppōm ne ostendat. ut dapnet superbū. Rōn ꝙ ꝙd erubescentia ē quoddam pctoz cessio di mittenda. ꝑ est voluntaria. z nitegra fūta. ꝙd cessio un ipa ēna multiplice utilitatē valet ad hoc hūle ad magnū meritū. qd ni hoc humle obedit ꝓcepto xpi. z eme. ꝙ tpe. z ī casibz ꝑ quibz ꝓcepta hōem obligant. quoz ēna ꝓceptoz trāsgressio. esset graue pctm. a quo se hō ꝑdere at ostendo Deo ꝓm. s. tho. vz ad hoc q̄ per actu cessionis. z sacramental' absolutionis. gia ꝓ infusa hō augeat. sibi. sicut ꝙ aliud sacrm dignē suscipiat. Terno ꝓm. s. z Ro. valet ad hoc ipa adueta sibi absolutione tollit ēna pena pcti debita. z hō duplex ꝓm. s. t. uno mō ut ī d solo isto fuit ꝓpositū sicut ī nōne. Et sic liberat a pena ēna. q̄ ē pena adepnata. z ex toto extimanda. a qua pena ēna ad hō est liberatus. manet ad huc ꝙ dimissa pctī obligatus ad pena tale q̄ ferat ī purgatorio ꝓsoluenda. Et ꝓm. s. t. uo modo. illa talis pena ī qua ēna mutata ē. ingpetionata ī virtz penite tie. ꝑ q̄ vim clauiū ī cessione. z absolutione nitm illa pena minuit. ꝙ ēmanet ꝓpter nouata virtz penitentie. ita ꝙ satisfaciendo ꝓ se ab ea. in hac vita totaliter liberatur. Alio modo cessio minuit dras pena ex ipa sua actu. qui habz pena erubescentie anexam. z ideo q̄nto aliquis plus erubescendo pcta confitet tanto pena magis diminuit. ꝙd erubescentia quam ibi ꝓpter deum sustinet: q̄ iam ī pena satisfactoria sibi computat. z eam ex vi clauium ut aliquibz videat. qui z ind dicat. q̄ posset hō tendere aliqua pcta ostendere. q̄ ꝑ hoc liberaret ab oi pena ei debita. ī to ꝑm̄ purgatorio. Confessio valet ad pcti ogmoz. z hoc ꝑ instructionem discreti z intelligēs cessio vis. ipm ostendentē ut oportet. z nigrū ignorāī ostendit. z simplicitas reputat diligens. z instru ens. unde deus ī. xvij. Si difficile z ambigu mi apud te iudicium esse ꝑsperes. inter sanguinē. z sanguinem. lepra. z non lepra. verbis ad sacerdotes tuos. qui audiendum tibi iudicij vitatis. Quarto valet ad pcti ogniz delectionem. ꝑm modū prius tactū. Occidit enim ī ps. dixi confitebor aduersū me iniustitiam meā dño. et tu remisisti impietatē pcti mei. Si aut ipsum ꝓpositū ostendi vz ad delectionem pcti. q̄nto ma gis valet ipm opus ostendi. Septio valz ad regnum. z delen satisfactionem. q̄ ut dixi erubes centia qua hō ī cessione suscipit ꝙd dūs. ē magna ꝑs satisfactionis. unde dr̄ my. est cessio adducens gratiā. z gl̄iam. Octauo valet ad cessionē assentationis. unde nō dauid coram ꝓpha tabat pctm̄ suū. statim ab eo audiuit. misit dominus pctm̄ tuum. q̄ non moriēs. Ad hoc enim q̄ pentens inueniat gratiā. z sibi dimittant pcta. nō requi ritur ꝑfecta. nec aliquāli detestatio. et si ista de se sufficiat. nō pōt obicem gratie tollere. de hoc aut̄ q̄ homo ad ostendendū ꝓbabiliter teneat. ostensum est: q̄ ꝑ valde probabile sit. sic. tyo cessionis. z absolutionis. se nō posse mortaliter. z se detestari pcta sua. Cessio ad sacrāli absolutionem nihil facit. nec homo secūz ī cessionē sua de gra reputata. z dimissione pctoz. hoc aut ꝓbabile. z quasi securum cessionē magnū bonum est. Unde nr̄ cōfr̄ pr̄ dicat. a pluribz sua vita hoc ē testimonium cessionis nre. sicut enim impius ē magna pena sua. mala cessa. ad ad ea volumus. Dic ꝓpius ē magnū gaudium. pudor ostendendi sue stulticie. no timendus eos. ꝛc.

Quis nixta cattie ꝓcepta ostendi teneat.

Quia ostendi. q̄ cessio cadat sub ꝓcepto dūi. z ecclīastico. est ante videndū quis ī istis ꝓceptis includat. s. q̄s ꝑsona ea cessionem teneat. z quid. z q̄n. z qualis. Est ergo primo videndū. q̄s teneat ad ostendendū. de hoc dicit Ro. z Scotus q̄ quilibz adultus. qui habet usum roīs. z qui ꝑ baptismum susceptum amisit pctm mortale te nent̄ de eodē ostendere. illi enim qui mortaliter ꝑ mittit. ē ex dictis ꝓcepti cessionis de illi mortali nequā ad salutem. z hō ī actu pctorum. ad quoz tutam se offert. ut ad ima mittor. hō enim sibi ex sufficit. q̄n articuli nōtis. z nō incidit actuale ostendendum excludit. unde Aug⁹ sup illo ps. Iniquitatem absorbeat me ꝑfundo neq̄ nr̄ sic me. p. o. q. sup dicit. putredo ē ꝑfidentis inquietatis. i quā si tenderet. nō claudet super te os suum. Si tu no claudas os tuum. et locum de cōplacione si medicinam expectas. oportet ut mortem detestēris. s. ē de nōtre salutis. ut hō de pctis me diocriam acquirat. Agit est de nōtre. q̄ mortem ꝑ ostensionem detestat. Quidam alias auctores

ad hoc allegat mgr in tra dis. xvii. qstn. p adul
to. intelligit deo. no aliqe tante ā tante etatis
ꝑ hoem qui habet etatē sufficiente ad rōnis
rendu. qd usuū est. z qd musicu cōi lege dei
Et qui ꝑfus instructy est. z nitegrity ordinate
papit quid usui. z quid musicum. z quid
mussiū i lege dina. qd i uno nāq fit. qd i alio
In no em illius malicia supplet etatē. sic er
pt' sicī i bonis. Hic z dubiū primo. de mu
to. z de ānco qui ē barbarꝰ ill. ut quos
vsat. ita q nullq fatue sacerdoti ag ydoma
intelligit. Tertio de eo qui non habz sacdote
sibi pntem. z dco de isto qui no habz rōnem
pcōi mortal'. an quilibz teneat. ofiteri
de primo z secdo dicut doc. omnes. q ꝑmus posst
ofiteri ꝑmissus z signa. alia a ꝑbis. nota in
sacerdoti. si talem esse aliq; alia ꝑsona ofite
ti. z confessoꝝ. qz no exigit ab hoc plus qua
pt'. Et ideo qm non possum ꝑ verba ofiteri. debe
mꝰ ofiteri ꝑm q possumꝰ. ut sc. ꝑ scripturam
nutꝰ. aut signa. si aliqua sunt nobis z confes
ti vtima. z ꝑ que possumꝰ sibi pcta aliquale
declarare. Si aut non habent alia signa vtq
nota. hic dicunt aliqui. z est satis dna doctoꝝ
dictū. q hmoi ho pt' ofiteri ꝑ nuncium. qui in
tempꝰ ꝑ sacdotes requirendi. z obligandus
est ad rarendū. Verū si sacdos cui ad hoc non
obligat'. ad hoc tenet tacere. sciat. z ipe sac
dos. qm in hoc casu ē dñi aut' sacdotis. Dicto
q non videt' ratiō. q aliquis ofiteat ꝑ nun
cium. sed cui ipe pmo ē ex sui nā secretissi
z tōt' hoc faceret. qn ofitens duobz s. nuncio
sacdoti pcm suū manifestaret. qui ide pcm
i foro publico nō malignāt vellent. posset
publicū deduce. z esse de eo testis. cōi ofitente
tal' go ꝑm cui habz d' h' casu impossibilitate
ofitendi hōi ydoneo. ꝓpter qd ut dicut. sufficiat
sibi confiteri deo. cui proposito ifra pcta ofitendi ex
sacdotis. ignorantia ablata. Ad tertiū. s. qui no
habz sacdotē dicut aliq. q pt' ofitei ꝑ scip
tura. cui sacdos. si dicat deo. qd videt' esse
cōi vōm confessionis sacramtal'. scriptura mis
sa sacerdoti absenti. qz possit ꝑ nuncium. a ꝑ isto
tu mittit' publicari. posset eni d' via multis
modis ad mang alios. danerize. Imo scip
tura ipa ē ex sui nā fabula loquens omnibus
ꝑpetuet' mittet' in ea. Et ideo ipa no est signum
ydoneum ad ofitendū magne distanti sacerdo
ti. Ena i confessione ꝑ scriptura absenti mis
sa. tollet' verecundia ac erubescen ofitentis.
q ē magna pena i confessione. z ꝑs satisfac
tionis. Et ideo dicit aug. z allegat mgr in dis.
xvii. qstn. Immo precipit mundicia. ut ofite
antur pcta sacerdotibus. doceri corporali pcta
ofitenda pcta no ꝑ scripturā manifestanda. dicit
enī ora nitare. z omnes. no vnus ꝓ omnibus. q do
ctus statuat' mundū. qui ꝑ nos offendat mun
a moyse statutū. Sed qui ꝑ nos peccastis pa
nos erubescat'. Erubescen enī ipse ꝓpte habz
dimissionē hoc enī vult Joh glosator de
rcti. Iram rō. q. v. de. q' quis pt' ofiteri
ꝑ scripturā exponē. h' non. qn ofitens e pns.
qz absens no pt' licite. Absens go ꝑm deū. ex
patet ꝑ iam sacerdoti ad ꝓpositū ofitendi
di huiꝰi sacerdoti ymmo eis habita de qbꝰ
dicit deo. q' simplr immundis a mortali z
venali. In' simplr no ofitet. qz si ofitendo
dicet se peccasse. nō michil peccauit. sm di
rcti. z forte peccaret. Et ita dicit deo. si
maia vgo ꝑpt' xpi afflictione fuisset confessa
ipa peccasset ofitendo. qz dixisset se pecca
re. nō michi peccauit. Si vo quis ē immundus
taxat a mortalibz. Ita q ꝑ tota vita sua
aut ena ꝑ totū annū. si a pcta sua ofessi
one' michi peccauit mortalitr. licet pecca
uerit venialit. dicit doc. q tal' no tenet'
salte voe pcepti duum ofiteri. qz illud ob
ligat solū ad ofitendū mortalia. ut sint de
tum. z ille ultim mortale habz. ut ē i cau
posita. Dicit n aliqui q obligat ad ofiten
du voe statuti ecclesie. quo ombs adultis pre
cipitur saltē i anno sal' confiteri. ena sua pcta
z qd no habeat mortalia. videt illis q tene
at ofiteri venialia ad satisfaciendū statuto
z illud ē secundū. qz qui sic agit. certū ē q fa
tisfecit. z ad hoc ofessio valet sibi ad veri
tu suoꝝ dimissionē. z ad pene ꝑ eis di
minutionē debite. ut dicet ꝓcessu magri.

Quid ofitendū sit

Ognito ia ex dictis quis teneat' ꝑm
ceptū dei a' eme confiteri. qz
dis adultis qui mortalit' pecca
uit. Est nūc videndū quid eis
teneat' ofiteri. de isto dicit doc.
i dis. xvii. qstn. primo. q nullq tenet voe dim
cepti confiteri venialia q nosset esse talia. qz
illa venialia possunt cōsequi aliude ven
am. ut ꝑ medium ōtritionis. z ꝑ pla alia z
media cōi venialia ordinata. ut supius fu
erunt declarata. Et ena qz ꝑ pcm venale
nullq incurrit ex culpe. ad venialia
sunt ex. nō ꝑcipiendo. q ē navis saluā
Et ideo ex prima institutione sacri pmē. ut
fide tabule posse naufragū. no oportet cōfu
gere ad ea. q' medio cōi venale. ꝑ m cōi
mortale. Et dicit nōnt vone pcepti dimit
qz aliquibz visū est. q ille qui ꝑ amorē
it sine mortalibz. adhuc teneat' voe ꝑ
cepti eme positi i. e. omnia venialia. Et qua
dragesima confiteri venialia. sicut de hoc sta
tim dictū fuit. Dicit ex nōnt. z q sint esse
venialia. qz ꝑm hōm. ad qm hō aliqd vena
le sibi credit esse mortale. a' dubitat. ꝑ
babilit' an sit mortale q' venale. z sic
dubitat an ofitet teneat' an no. si illud n
ofiteret. tr exponet se discrimi. z d' his
q sunt salutē dimittere. etiam secundū
qua fructū cōsequi posset. z assumet ꝑ
tem mg rectum a' scriptura. Et ideo d' ti
rasiu qm dm dicat illa sua cōstia. debet
illud pcm confiteri. non dicendo. Ego h'
peccatū mortale. ꝑ confiteat' vem sint ea
dimissa. z velmquat iudicio sacerdotis. an
sit pcm mortale ul venale. Ideo hoc ex

dint ꝙ d. dist. xxvii. ꝙ qn quis dubitat de a
quo pcto an sit mortale tenet illud ofitẽ
dubitatione manente: qz qui aliqd admittit
ī quo dubitat esse mortale pcm per
mittit grauit discrimi se omittẽs: z filr se
pculo admittit qui de hoc qd dubitat ce mo
tale negligit cofiteri. Non tn debz assereꝛ
illud esse mortale: si tu dubitando loqui z
iudicid sacerdos sup hoc expectare ꝙ d. dist
tezneze nũ leprã z leprã. Sedo dicit doc.
ꝙ licet no sit nom ut sint ita declarãd: e tn
ogrid z multum male hoies pfectos z qui
dã nosunt eod aliq venialia cofiteri. Aliq
quide ī pncipali: ut illa de quibz d pncipali co
tezendu est: ut de hꝭ sunt supiꝰ dicti ī mana
tione. De aliis vo fiat ofessio ī qnãlibꝫ
tẽ cũ eozp ofessionẽ pluria eozp admittu
tur z pena ꝙ eis debita minuit. Victaꝝ
um z sacrãl absolucõis z ex cotinone ofite
tis q sit maior de pctis cogitando z ea osi
tendo: z ad ex hmõi te cofessionis z ex eisdẽ
rena qua hꝭ ofitendo ꝙ eis patet. Quod deum
Tertio dicunt q tn vone p̃cepti (ecclesie) q
libz pctor tenet cofiteri ona sua mortalia q
pñs no ẽ recte ofessꝰ z de quibz ut dr. Ec
pt hẽc memoza. pmissam diligẽti inquisitione di
ligenti si possibilitate fragilitatis hmane: pz
qz ꝙ quolibz mortali effiuit hꝭ mimitus
dei: z separat ab vnitate ecclie. Cofessio at
dicte ad hoc instituta est. ut hꝭ reconciliet
ecclie. z ostendat reconciliatꝰ deo. Item p
ona mortale pcm naufragat hꝭ. si pa
ries naufragii nrẽ habet ad tabulam
recuperãdi. z hꝭ pt ad baptismũ ad sit reco
ciliabil: ī ad salutem pme ad qꝫ pmet con
fessio oim mortaliu. pz quoꝝ quolibz sit
naufragiũ. Dicit aut notant. Quod est p
ius vite cofessiꝰ. qz ut dicit. Ec. decreta
lis dis. xc. Non obligat hoem ad cofitendũ
oim ano oia sua pcta pcta ꝙ p mita suam
cõmisit. qz no obligat eu ad ofitendum
ea. ꝙ pñs recte cofessꝰ fuit. z a quibz fuit le
gitime absolutꝰ. Imo si hꝭ p amnã non
fuisset ofessꝰ. sufficeꝛet sibi cofiteri ista mor
talia. ꝙ isto ano integro omisisse. Ista end
intelligit. qd decretal dicit. s. oia sua pcta z
dixi end ꝙ tenet ofiteri oia mortalia sua
quoꝝ memoria pt hẽc pmissa diligẽti
inquisitione. z ofitẽ discussione. ẽm possi
bilitate fragilitatis hmane. qz dicit Aug. ꝙ hꝭ
tãdebz diligẽtia apponẽ ī discutiendo con
scientia. z inquirendo mortalia a se commissa.
ut ea sibi reducat ad memoriã. quãto di
ligẽtia apponet prudens rei alicui mi
ti ardui. qd valde esset sibi cordi. Cõstat
aut ꝙ prudens vir p ofecuꝛdo a. expedien
te seu pficuo aliq re tpali ardua. z que
sibi multũ esset cordi. magna apponet di
ligentia ī deliberando apud se. z ī petendo
ofilium autoꝝ. ꝙ no ita videamꝰ nr exquisi
tissima diligẽtia fieꝛi ꝙ vbiz tpalibz z minꝰ noꝝ.
quãto magis debz homo pro aliq. z ꝙ sua sa
lute ꝑpetua magna apponẽ diligẽtia ad in

vememorando pcta sua ad integre z fidel de
eis recitandũ z ofitendũ. Hanc diligẽtiã p
meditationẽ z actualiter ꝑtinere vite ꝑfec
tionem ꝙ ī nob pcedẽ debet cotidie
z ofessionẽ significabat nob suo exẽplo Ezech
ias rex Juda cui ysa. xxxviii dicit. Dispone
cognitabo tibi omnes anos vite mee. cui amaritu
dine mee: sic ut detestatione eozdem ad hoc end
desint illud dom dicit. ꝙ allegat. xxxiii. dis. xvi
Poti ubi dicit de penitente. Ut pater sacerdos
pro vulnerãda vita sua. ꝙ facit pro emendanda roz
pris morte. Subdit cui gaudio end fieri debet
immortal futuri. ꝙ facit pro differenda morte
mortuꝝ. Et penissime illos magna oportet ap
ponẽ diligẽtia ī memorandis pcta sua qui vi
uunt z vereri dñm sine timore dei. qui no
attendunt nec attendere ut infra dicet. ꝙ
no dicunt frequẽter neq; dicere debent cofessi
ones sic dicit Aug. ꝙ nullus debet dubitare cofessi
onẽ p̃missa diligẽti discussione cõscie. p̃ me
moratis pctis. quãte mortalitatis a se omis
sor memoriã pt. ꝙ pñs no ẽ legitime cofessꝰ
ulla ex ea ofitẽdo vm: nec ꝙ nullus eozp voluntate
z sacrãm obtineat qd nolite ofitẽri. qz ut dicit. B.
Augustinus audiens cofessionem vite dei gerẽtis
debz sibi hoc modo fieri cofessio eozdem sit
deo cordi. i. notione. si no esset vã vitio. si hꝭ
no de omnibz memoriã. i. end no ẽ vã ofessio
nisi hꝭ de omnibz ofitẽat. que tue cure sacer
dote memorie occurrunt. Ei aut hꝭ faciẽt. z
a quo aliquid obtinere ꝙ omo nollet ofitẽri for
te dubitãs verecundia. a aliqua cõfidentia vni. et
alicui sacerdoti. z a quo dñuaret alicui ofitenda
forte ꝑpetuo ꝓpositum. Et nulla sacerdos nd tota sua
malitia nos faceret tue ofessio sibi no ꝓdesset.
imo no esset cofessio si ofessionis silentium ut
dicit. B. T. z hãc. z hec Aug. i de vã et
fla pnia dicit. quidã vm zelant. qd alicui ma
nifestando ꝑfuant. qd ẽ se laudare. z ad ypo
crisim tendẽ. z vana sp̃ cupid. ad qua ꝓ sua
ta cupidit vanitate. et dicit B. T. ꝙ si sacer
dos non possit de omnibz absolui ꝓpter casus. z aliquos
fuatos. adhuc pnitens tenet sibi oia cofiteri
ut ẽ ignorãte tota culpa agnoscat. z de illi de q̃
bus pt absolui ad fugiore ꝑmittat. Et ideo di
cunt. ꝙ pctor tenet cuꝛa cofiteri oia sua pcta. z ideo di
ffinitiua
cit Aug. mortalis
sacerdotẽ: qz oportet cofiteri pcta interiora. ut sꝫ
lo voluntate. sensu. omissa: z pcta exteriora sine
i. vbo sine ī ope: z pcta sine sint occulta sine
manifesta seu publica. Quam sint hoĩes ad mar
tẽ. oportet adhuc cofiteri. qz si sacerdos tha
pcta ꝓpria fuerit. z adhuc fuit. hoc est solu ut hꝭ.
z ut ꝑpria ꝑsona. z no sint ut dag. a ut vi
carius xpi. z iudex ecclesie illis penitentiis z
ꝙ deus solus sic nosset. sed ut homo. z ut ꝑpria
ꝑsona tm deus nõ ꝑmet ad eã solue. z liga
re. z oportet ꝙ pctor sibi cofiteat pcta sua. q̃
tenus sint sibi ꝑfecte nota. z ut ostendat se
sibi accusat. z submittat tali vicario dei. z sue
iudici stadi. Oportet eũ cofiteri occulta pcta sui
cordis. sui exteioza latẽna tui. z secreta. z hoc

de .q. duplicitatibus peccatorum circumstantiarum

ex duplici causa. ꝑmo hoīm. 2da ꝑmo ex pte sacerdotis audientis. qui ꝙ isto ꝑcto ligatus habz ad certa pena ferenda. 2 ista est nouū ut ꝑctm sibi ministrat. Alia vo ē ex pte ꝓfitentis. ut que no erubuit mira thalamū cordis i ꝓspectu dñi nr̄i ꝑcare cogitare et uelle. ac volendo cōsentire. aut eadē ope implē. nec coram aliq̄ sacerdote ꝙ erubescat aut que ꝓpediūt minuendo. 2 vendicta abiciat vnq̄ sue salutis gen̄s ex hoc erubescat i cōspectu hoīs cōfessoris. Homo enī carnal plus erubescat i cōspectu hoīs. qm̄ dñi. Sexto dicit ꝙ no sufficit cōfiteri sola ꝑcta. ꝙ optet cōfiteri eadē circūstantia ad ꝑctor. ꝙ quo notant doc. sequis allegeti ꝙ quadruplices sunt ꝑctor circūstantie. quia sūt multiplicentes ad ꝑctm. eo ꝙ ꝑctm nr̄m aggrauat. nr̄m alleuiant: ut i furto ē multiplicans. an fuit de arepit manu dextra. a sinistra: ul an iste an ille subtracta est dicto fuit. ioh. ul' petrus. Talia ēt 2 hmōi filia. ꝑctm no aggrauant nr̄m alleuiant. Et tles circūstantias cōfiteri ē mutile. imo fatuū. in cōfessione no est tacenda ignorā. ꝙ sunt mendacia ꝑcta. 2 ea ꝙ ad ipa ꝑtinent. 2 faciunt ad eor̄ aggrauationē ceteris omibz obmissis. Alie sunt circūstantie ꝑctm alleuiantes: ita ꝙ ꝑctm ad hmōi circūstantia ē leuis. qm̄ fame ea. ut frangē ieuniū ꝓpter fame. a ꝓpter aliquē labē. Alleuiat aliq̄ mo. 2 excusat i aliquo. 2 si no i toto. Est enī mag ꝑctm. qm̄ si furet frumentū circūstantie. ex sola cupiditate abi. 2 ꝓpter delectatiōne ducī furari i eo ciendo. De ist circūstantiis dicit ꝑsidis doc. ꝙ no ē bonū eas cōfiteri qm̄ no est tenus se i isto loco excusare: n̄ forte ho eas cōfiterent ad sanctificand' iniquitū sūi dor̄. a ad prudendū eius scandalū. 2 ꝓuitandū: ut pote si timet cōfessor ex zelatione talis circūstantie alleuiant. rapē ostasiam ad malū: ul si circūstātia tm diminuat. ut illud ꝓpter eam a no sit ꝑctm. a sit i genē mortal. ꝙ sua ea esset i genē mortal: ut ex cōsilio discreti medici. ꝓpter grauē infirmitatē i ꝓgressū rōme dere causes excusat. ut no sit ꝑctm. dūmo ibi sit sola necessitas. 2 no nutriemat gulositas a lateze. Tertie sunt circūstantie aggrauates. 2 i aliud genus ꝑcti mortal trahentes: sicut ille q̄ spali ꝓhibitione ꝓhibent. ubi gra. ampe alienū multo domus ē ꝑctm mortale. 2 ꝓhibitū ꝑ diuinū mandatū vsq̄ fur̄ tū finaē. 2 ꝙ vō q̄ accepit sit sacr̄. illud est vna circūstātia furti. 2 illa alia spali ꝓhibitionis ꝓhibet. 2 ō illa circūstātia fur̄ ꝙ vas q̄ accepit est sacr̄. a accepit de loco sacro. aduenies fuit to cōstruit spem alia ꝑcta mortalia fur̄ sacrilegii. Alie ē ꝓhibitū cognoscere no sua legitima. ꝙ ē diuinū mandatū no meth habere. Et cognoscē cognatā sua. alia spali ꝓhibitione ꝓhibetur: 2 ideo spale genus ꝑcti ostendit ꝓ ista circūstantia. s. necessitas. qui equiualet duobz mortalibz. eo ꝙ ē cōtra duo ꝓcepta. scz. cōtra no ē dubiū. qi ꝑt aliq̄ ꝑctm. qz i ista ratione ꝑcti. alibz vice amittē nomē. 2 sic de aliis. silibz habeatur. Ista indicia. has circūstantias. sic ē aliud genus ꝑcti mortal'

trahentes. eo ꝙ sunt spalibz mandatis ꝓhibite optet dīm cōfiteri. sicut 2 ipsa mortalia i se: ut dicit doc. verdict. Homo enī q̄ te sacra ul d loco sacro sacrato est. no sufficit dicē ego sacrata sum. qz ex hoc ostenditur nostra malitia ꝑcti illius. solū illa. quia tyrat ex hoc qd ē cōtra illud ꝓcepta vsq̄ furta sacra. et no no sacrata alia deformitate. quā habet ex mīs̄gressione alterius ꝓcepti. quo spalibz ꝓhibet. sacrilegiū. Dicit illi qui omisit mentū. no sufficit dicē. cognou vna q̄ sua est mea legitima uxor. ꝙ optet dicē. Cognoui no mea legitimā. 2 illa sua est cognata mea qm̄ tū aut̄ gradu. tu cautela tua. ut no mutasset alia ꝑsōn̄ sacerdoti nota. sicut dēs posteaq̄ dicatur. Quo ins si ꝙ tacuit alia qd ꝑctm no sufficit dicē ego hoc fac. ꝙ optet dicere. ego illud teneris fac. si salute mea me omittit. 2 ōz dicē. prima uice nō tibi nr̄a nostra. 2 sēd uice tertia. a tūc tacuit sua circūstantia q̄ no mutat speciē ꝑcti. seu no trahit i aliud genus ꝑcti mortal'. ut q̄ no sint spalibz mandato ꝓhibite. 2 que in ipm mortale aggrauat. ita ꝙ notabile quātitate malitie 2 deformitatē addit. ut i furto ꝙ auferat de alieno multū ul' pauū. tenē 2 cōtra illud vnū ꝓceptū. 2 non furtu facias. 2 in circūstantia multū illa nobilitat aggrauat ꝑctū. qui enī multū furatur. magis credit ab ēqlitate iustitie qm̄ qui mīg. 2 plg dānificat ꝓximū. de talibz circūstātijs dicit aliqui. ꝙ penitentes te neant eas ex necessitate cōfitēri. qn eas ignorant siue ex se siue ex sacerdotis iniquitate. unde dicit ꝙ intelligentes teneant eas ō fiteri absq̄ iniquitate. ꝙ simplex 2 eas non intelligēs tenet. si ab eo requirant. Alii vēdicunt ꝙ no teneam 2 eas ex cōfessione tenor nr̄i. ꝙ de bono 2 equo. 2 quīto magis sunt sapientes 2 ꝑfecti tanto magis debent eas explicare. Et s. t. 2 bō dicit ꝙ ista semita via videtur eis ꝓbabilior. Dicit eadē dicit ꝙ no ē certū ꝙ oporteat eas cōfitēri. ꝙ ē tuti 2 utile sic fieri. Solent aut̄ hmōi circūstātie ita dicte scz ꝑctm aggrauates. non in d aliud genus ꝑcti mortal trahentes. apd aliq̄ inuēti i hmōi verbis. Aggrauat ordo loci. ꝑcta sua. ꝛc. Eadē rōnabile mozā motū ropa sexus. Alij ꝑhibēs eniam. ꝙ pot ad hoc reduci. Dicit ꝑmo ordo aggrauat. ꝙ dignes ꝑsone 2 alienus status aliq̄ 2 officij aggrauat ꝑctm. plus enī ꝑctm dedecet hmōi alicuius ꝑsōn̄. 2 maxime si ipm ꝑctm habz ꝓximū ꝛpugnādū ad magnitudinē ꝑsone. a status eius ul officij. sicut si ꝑceptū violat ministram qui in posito est cōseruator 2 custos eius. alios. 2 tota ciuitate. ul' si sacerdos fornicet. qui alios ꝛtrahere debz ad castitatē. aut alius peccet. qui alios ex statu suo a officio debz rēuocare a ꝑctis. ul' si nigr̄ meatus qui vinc̄ sui dus ad hoc ē deputatus. ut alios doceat viuere. 2 mendacio dotinam vitatis sancte mīg credibilem alios. 2 aliquīdo de falsitate suspectam. 2 suo modo intelligatur de multis

alijs: z hoc minuit Aug⁹ z vbi⁹ suis q̄ posuit dis. xvii. de diat. Optet eni fortitate pem tere sm excellentia siu strati. ul' offitij. Ad hoc ead pt̄ ratia magnus vtus ipis pueratis aggiuat eni ro ho pcando magnis vtutib⁹ se pnat. Deo dicit Aug⁹ defleat utute q̄ naturam tribuit. Splendid e eni no solu q̄ pcauit. sed q̄ cat ex pcm eis vane magnitudis busiaz dei qui eu sublimauit ad alia statu: z sibi magnas utates tulit. Deo subdit Aug⁹ mag fugiatis eni oportet qui plena virtutib⁹ deu omo no timuit sequi. d' ostibus Ihesu. Si eni fit i publico ubi possit ex hoc scandalum oriri. Item qn pm fit in tecta sua vbi⁹ fuit z actu sidebat. q̄ e malu: z adhuc cū cōsilio fuit. e nullu graue qm̄ si fiat ex subreptione. a' ignorāi. Tempus ut ad fit hoc q̄ drages malitia a' alijs tpib⁹ sacris: ut sunt festiuitas. z dies ne iunioz aut alij dies ozōi speciales deputati. Item qr inuetus ppt̄ nalem grauitate ad malu z ppt ignorantia. z tonis vanitate: nil tu grauant. z tecta pecat. i quibz sensu amisit. z pm aggiuat. Condico qr religiosa i plebz nidet grauis putate. qm̄ sacerdos grauis. qm̄ layicus. et ppt scandalu z malu exemplu. In his eis oportet diligenter cōsiderare rationem ppne in qua pecat. Illa eni sepe nalde aggrauat pcm. Deo de pnitente dicit Aug⁹ Oportet penitē sm modu culpe nre grauis eni e si est de capta. a' ad pcm inducta: qz si esset de his q̄ ultro se offerunt. z sic de multis rationibus q̄ possunt ibi cōsiderari. Mora p̄ maneria longa i pcto aggrauat pcm. Silr morosa ablutio pcti grauior est. Mora eni cōtinuata p̄ hora peior est qm̄ si eade fuisset sola. p̄ media ablutata. a' mox ut semebatur repressa: z tanto rius p̄ anu peior ultrum quid cito dimissus. Qui multiplicat de multa detractione alienu. minuto deo vel: z sile de singul' alijs pctis. ppt̄ hoc tal' mora e in confessione nodis mortis exp̄menda. Deo dicit Aug⁹ sidelitate q̄ntu p̄seuerauit. z defleat q̄ pseuerare nō potuit. z firmis ni tis opem mentis: qr multum refert quo fine. z qua mente quis actu pcti fuerat ut plus pecet q̄ fuerat ut fortior. a' ludat. qm̄ qui ex hoc ut det p̄ deo. p̄ motu. p̄ ee multigi cautu efficacius ad pecandu inducens. qr nil' refert an ex forti passione. z impulso. a' magno nodo. ul' puo. moueat quo ad pecandu: sic eni pauper furando. reteris pibz. firmi pecat qm̄ diues. qui ex sola cupiditate mouet ad furandu. pauper ad ex trahit p̄ sua nēssitate. z indigentia. Item aut mere voluntarie. z sine tentatione trahe pecat. sed nullo grauis pecat. q̄ qui ex passione ire. a' impetuositate. ul' ex timore pecat. a' coactione. Deo venie dicit Aug⁹ Consideret quita vetus sit in pugnatione. sue

end qui no solu no vincit. si ultro se pcto offerunt. nec expectat tentationem. s̄ quem ut vincat tentatus. Copia. pcm. namq; tentatu aggrauat. quoniam tentatur tentans. e nouu pcm: ad cuius euasionē vendica. q̄ aggrauat pcm. imo quoniam tentat tentans. e nouu pcm. ppt̄ ingratitudine de dimissione pozi pctoz. Exemplo qr ceteris paribz. pcm viri grauius. q̄m mulieris. qr viri fortioz. e ad resistendu tentatōi pctis. vir animam habz dom. qm̄ mulier. z pt̄ pluria cognosce ommittenda. aut cui similia. his addit Aug⁹ modu pensatu in aggrauādo opus pcti. qui pt̄ multiplicat aggrauare. imo aliqn no dz trahi pcm. z aliud genus mortal'. aut cui genus pcti. cōe. nam dubium an homo teneat̄ resistere cui tentationi pctoz carnalium. z uidet. q̄ no. qr de thesauro cōsiderato. a' homine ex tentat appetitu talium. qui apparet fugiendi est. igit non expedit de thesauro deliberare. z pcogitare. nec est loqui. qr hoc sit cōtra. In oppositū est. q̄ ut sint dom. oportet esse omnes tentationes. i aliud genus pcti mortal' trahentes: tales aut sunt pleres tentationes pctoz carnaliū. Ergo q̄ tales. q̄ tentationi pudicitie carnalium qui tendit ad thesaurū tentationis. d' aliud genus pcti mortal'. de nāte sunt existenda: sicut et qui pcta mortalia. Et dicit Aug⁹ q̄ qn ho vult de thesauris carnalibz pudicitie meditare. p̄ cōtinone de eis habenda. a' p̄ confessione de ipsis facienda. tunc expedit. ut pcia sensualitatem aliquali⁹ domet. p̄ ieunia. z alia ad h' apta: z ut pia mentis ānu sint. p̄ cōsiderationē vilitatis pctoz. p̄ timore tribunalis. p̄ horore damnationis eterne. z p̄ alia similia. q̄ p̄ cogitatione pctoz. z detestatione. et. q̄n tentatio tempus. non malefacat. cum male operis. s̄ magis exercitat. i no quod malū no cōsentiendo. z quod detestando ipsa vincat. z tunc p̄ talia pcipienda erit certa pecti carnis securitas. z sine mentione cogitare. Adhibita aut huiusmodi diligēcia. si adhuc ex alia parte meditatione. aut de aliq confessione proueniat homini alique mala suggestio. illa ut supra. Et gra. q̄ d sacro pmo nec dat̄ restituat. i penitate. z sile in existente. De confessore tamen audiente dicit Greg⁹ d' pastorale. sit pleruq; ut pastoris aiq; aliena tentamenta ignorat. audita tentationibz eius ipe pulsat. s̄ hec neq; pastori timenda sunt. qr tanto facilius a sua extrip̄. quanto minus cordis ex aliena tentatione fatigat. Subdit. Si tn existens audit sacerdote lassatu. z ad huiusmodi pcia promptu. capiat aliud de eade extima habente auditu. eu. a' capiat licentia cōsitendi extraneo sacerdoti materiem. Et si ignis sacerdos negat licentiam. vtrum p̄ ista ad superiore. Qui no huiusmodi tentationis mentiones ad libidine aggrauāt pctm. s̄ no trahentes i genus pcti mortalis. et quę debent. z possunt laudabiliter retineri. adhibita debita discretione sm̄ cōsiderationem tentationis transeuntis. z genitat̄ ad malum ex eis confessione sui. d' existentia sue. et i com-

dubium

ergo

fessore. ¶ Secundo dubitat quis sit finis dandus de
ntinentia q̄ veritate notificant psona alia et
petit eis an sint ostende ul' vitande. Circa h̄
notat doc. q̄ quilibz cōfitens debz diligenter
nisidere alterius fama et ofessionez sint alias
fuerze tangit et debet diligenter caute ne mal
festet alicui psone crimen grave et in
famans: qua psona ofessor actu non sit. a' nos
ret vitare q̄ fieri. Caueat itaq; ne manifes
tet directe sic psona notando: nec mouere. sic
p tales circumlocutiones et tanta verba: q̄ ex eis
ofessor possit deuenire d notitiā psone. vno
si de talu cōfessor q̄reret: ut dicendo cui quol
omisisti a' quo hoc petit fecit: nō debz cōfi
tens sibi dicere. ne pus ē istam psona fuasset
sup hoc forsan cōtrarium fratre. aut essent for
te alia causa q̄d ēs eam ēt confessionē posset
aut deberet illi sacerdoti illa vice denunciari a'
alias euitari. atq; eam finē ho peccat deliberā
ptio et petis no est alicui obediendi et quodq; talu
et nec iusto a' et quandq; alio petito: et si aliqui
hoc omisit pus forte ex inadutentia a' igno
rancia aut alia quandq; nō sufficiēs cā debz
de hoc uteri et cōfiteri. q̄z ut dicit ē petit eā
sit ministra dampnificato et fama. et dicit Beda
q̄ maxie debemus caute ne d confessione alios
infamemus ad rei exercitacōm: sicut no multi
fmplices faciunt. qui vicinos suos accusat: ut
ipi et suis q̄dq; mag offundant. sicut si q̄s diceret
domine cōfitetur me tale ut clē petit omisisse
ꝑ ē omisse d villa mea a' dicat. ille ē furt
et ille ē. ul' dicat. nos oms sumus tales. illud
est malu et nullo mō faciendū. Dicas quid go
facia de ntinentia et aliud genꝰ mortal' tra
hentis. quag teneamur de mente ofessi ꝑm p'
dicta. et q̄ in aliqui manifestant psona et cul
pam eiusdem. Ant. q̄ et. ¶ q̄stio. Dist. xvi. q̄ ho
et ofessione debz fama alteri⁹ custodiri m quā
pt ꝑ sua cōsciam magis debz purgare. et ido
si ntinentia q̄ dicat d notitia psone note fa
ciendā. et d notitia pcti eiusdē psone no sit
de mente cōfessionis. ut q̄z licet sit aggrauās
no tn est d aliud genꝰ quid mortal' trahēs
tur cōfitear ho alia aggrauatā pcto quātum
cunq; ptr ꝑ ista ntinentia q̄ psoni et eius
alicui grave manifestat taceat. ne alteri⁹ or
dinis crimen videatur gerere. Si vō huiusmodi
ntinentia est de mente cōfessionis. ut q̄z et
trahens d aliud genꝰ pcti mortal'. Et ofes
sor psona quā ntinentia dicitur nostre ne
aut est ea visile postea nosciturus. sed
si ēs male ignouisset sorore sua a' quam
filiam. et ofessor sciret eā ire vnde. tue
si illi suadeat expedit illa ntinentia ipsa p
deret psona sacerdoti notari et petitu eius. et
debz diuidi cōfessione: ut fiat dimittere tale ne
tinentia alias euitari. videtur. Et credo
et th casu quātū supportari ꝑ illo mo ofite
at illi sacerdoti ꝑ me. Intres autē ad eum
qui aliū cōfessorem. qui psona dicitur
non nosse. neq; scit eam nosciturus pro fu
turo. et illi officium integre. Si aut mi
sacerdotes limites d eu audire no possit tem
pus mutare. capiat licentia a suo superiori imme
diato: qui ipsum debet dare. vel mittat ad epm aut
alium superiorē. q̄z licentia obtenta. q̄lat sibi
cōfessorem: qui psona manifestando no
ignoscat: nec vnq; cognoscat. vel sibi
futuro. de hac re. Ioh. ¶ Responsione
ad q̄dam dubia sibi ꝓposita dicit. q̄ huius
manifestatio psone no est d ofessione fra
q̄m utrū pot. imo ex hoc. q̄z grādet altiq
crimen. et p hoc eius fama immutet. et pcti
q̄d ē sp utrandū. et maxie d cōfessione m
qua quesit sibi ꝓtextum pcti delicti. Credo
q̄z a dño ē ait xviii. fōr demandati pcti
primi p̄scripta. cōm q̄a agere no licet. Ita
q̄z et cōfessione tradendi ē pitori cōm ser
p se ofitenti: ꝑ vē. imo no debz sibi tradi. alii
alias daret mitt ornatio silate cōfessionis.
et fraudulete infamatoris: si go pt ho spez
pcti cōfitetur no exprimendo psona aliam
infamādo eam: cui ipam exprimendo per
rat: nisi salus citra ea pus cōtrarium ordi
que domus statuit. Si vō spem pcti exprī
mere no possit ni exprimendo psona nd qua
peccauit: puta si cū pte dubitat. nec em
nec ē q̄ exprimendo spem pcti existimat per
sona. et nec quātū fiat. q̄z debet eam cō
fessore. q̄re. qui pte psona peccet ignorat
q̄ si eam cōfessore. imo hoc no pt. et im
minet casus mortis. ut q̄z se putat statim mo
riturū. Dicit ¶ ut pus allegauit q̄ fama
proxim debz custodiri m quātū pt. ꝑ magis
dz sua cōsciam purgare. ¶ Ad dictū pz. q̄ ꝑm
precepta diuina. et eccl. sunt mutabilia
da. q̄ oia sunt diligēter considerāda et obser
uanda. no satis ponē quo ad nos frustreng
ista sua efficacia quia habz q̄ mittit xp̄us dns
noster. qui cū pte et sp̄u sancto vivit et regnat deus
per secula benedictus. Amen.

Quo quis tempore ofitetur teneat

¶ Ideamq; nunc q̄n teneam cōfite
ri. de hoc dicit Ber. q̄d̄ pte
cepto dñi. ille qui admisit mo
tale. de quo no ē ofessus. tenet
illud cōfiteri. quātūcūq; d mortis
articulo. Timuit em q̄n sibi imminet iu
dicium diuinum. et indicium ipse tenet
se ad iram ꝓpitiare q̄tum ꝑt. hoc autem
est. q̄n sibi imminet mors. Tenet go ho
pitori ofiteri. q̄n ē constitutus d infirmitate. et q̄
maxie formidat sibi mortē imminere. Credo
quādq; expedire se actibz pietatis ad mortē seu
aggrediendū actu arduos. d quibz sibi visum fu
erit pcti mortis. sicut. i. bello mortali. et
d naufragio. et huiusmodi. ¶ Tertio tenet cōfite
ri. q̄n vult exercere actū aliq̄m. quibz debet
sciāl' diligentia. ut q̄n vult ingredi. aut q̄n
vult celebrare. Subdit Ber. et d illis scio
est iudicium. et dist. xvi. et infra. Nulla offensa
sacerdotis uti debet. nisi immunis sit ab
illis. que d aliis iudicari sup quo dicit ho

Qdo sacerdos qui peccauit mortaliter · qn̄ ut̄ absolue penitente · tn̄ p̄ria de culpa sua penitere · aliqn̄ indigne sacrm̄ pme̅ ministrat · z grauit̄ peccat · z de quo aliq̄ iudicat se ipm̄ adimpleat · Qdo cor̄ nimirez deus · z verb̄ q̄ mḡr ome̅ allegat · Certo qn̄ ho habz pmā eccḡ qui p̄ eā absoluit · z visitr̄ tenet̄ · q̄ no sit illis a' alīs absolucre · potest̄ pmā omiḡ · d posterz habiturus · Cōtro ex p̄cepto ecclie · q̄n̄ decretal. dis. xc tenent̄ ho ad cōfessionē om̄ āno ad mīm̄ scl̄ · z pcipue i quadragesima an pascha · qz ex p̄cepto tur tenet̄ sumē eucaristiā · nisi de gravi sacerdos cōsilio ob aliquā rōlem cam · ad tpus ab eius p̄cepto ne duxerit absmendū · z io qui omisit mortale tenet̄ an illud tpe ofessi · nō nō liceat p̄ mortale om̄ssio · sme ofessione ad eucaristiā accedē · Qn̄ ista quā plures casibus recte est apud doc · q̄ ho tenet̄ cō fessus · Dz ē adhuc dubiū · an quilibz q̄ peccauit mortaliter teneat̄ illud pcm̄ sum cōfiteri · vl̄ possit ipm̄ cōfessio d aliud tpus differri · Et q̄dam dicūt q̄ ille qui mortaliter peccauit tur tenet̄ hz̄e ꝓpositū ofitendi · qn̄ tenet̄ de isto pcto recti · put supra · z de vnoc dam̄ fuit · Sz illud ꝓpositū ofitendi melius dr̄ d omone de mortali · nec mortale dimittit̄ sine huiusmōi ꝓpō ofitendi · Dz · d · qn̄ tenet̄ gradi · actu cōfitedi · an vīs statī ut om̄sit pcm̄ · ut sanū post cōmōm de eo omittente oppōrtune loc · tpus · z copia sacerdot̄ · habeat · Dicunt aliq̄ · q̄ cōfiteo de pcto · esset multū bonū statū cōfitedi · tn̄ nō ex p̄cepto dīno · nec ecclastico · tm̄ sanū cōfitedi · pt̄ differre · z sufficit q̄ cōfitear̄ tur p̄m̄ ecclie statutū sal' d anno · a' qn̄ ex aliquo casu sanū · an hoc emendatiuū · cō fessionē inducat · z hoc vr̄ p̄m̄ Tho · z doc · tenēd esse · z ad ipm̄ coroborat · and̄ · Ho za salte quo ad layc̄os · dicat · and̄ · licet sanum cōsiliū sit ut om̄s qui cadut̄ p̄ mortale · no solū de eo oretant̄ · sē ec̄ quo ad alios possit cōfitear̄ · Non · and̄ · ad om̄s videt̄ · quia tūc layc̄ tpe voluntē pcī no habēt · medico · sē portat omulto · Subdit · Exedo tn̄ q̄ layci sme pcto nouo · possunt expectare ad ofessionē usq̄ ad tpe quadragesimale · Cui · and̄ · illud sit tpe pme · z magis optimū ad sufficiendū · si expectent usq̄ ad illud tēpe vr̄ · iudicare · q̄ in hoc non peccant · Dū tn̄ firmiter ꝓpōnāt tpe ofitendi · Adhuc tē ista mlta ofessi oīs est dubia · cū teneam̄ nullū ofitēri · Et tm̄ q̄ ofessio sacrāl' ordinata ad tollendū aliqm̄ pctōr̄ · z absolucionē sacrāl'em · est soli sacerdoti · nō laicēdi · Ista · ē · cui solū data · ē · pt̄ soluēdi · z ligandi · ut̄ huiusmōi sacrāl' ofessio · ē · facēda · illis · sacerdoti · sē ut̄ ipi · qui · ē · superior · z iudex · oīm aliorū · ypianorū · z ē epūs · d̄ spūal oīm de sua diocesi · no exemptorū · et · ē · plebanus · d̄ spūal parochianorū suorū · z plati religiosi · d̄ spūal suorū · z tm̄ quādū illorū · suas vices · d̄ hoc legitime committit · Itaq̄ hō sacrm̄ ē iurisdictionis · idō oz q̄ confessor sit ipius ofitentis iudex · ni fōro pme · alias nō posset eū solue · a' ligare · qz sua a nō suo iudice lata · ē nulla · Est go de nātura sacrī · ut mīstez no solū habeat ordīe ut d alīs sufficiat sacrīs · Dz · sē · q̄ etiā habeat iurisdictionē · sicut go ille qui non ē sacerdos nō pt̄ hoc sacrm̄ ofitēri · ita nec sacerdos pt̄ aliqui cōfiteri · d que no habz iurisdictionē · sic · p̄z · q̄ sicut cōfessionē sacrāl'em oz fieri sacerdoti habēti iurisdictionē · d cōfitenti · i fōro pme · deus · z rōne pt̄ cōfessio eiā fieri layco · Qui · q̄ d nullo reū tenet̄ ho de nātura layco cōfiteri · eo q̄ nullū layc̄ habet aūte ferendi · d penitentē sua absolucionē · aut ligationē · i hoc pme fōro · ꝓpt̄ quā tm̄ sua ofessio ꝓpria ē · Et dicit hōtē · q̄ si hō d nātura no posset hz̄e sacerdote adhibita sua diligēcia no ꝓpt̄ hoc ꝓpat̄ sua salute · sē · q̄ cōfiteat̄ · z sufficiet sibi ꝓpositū cōfitendi · nec · q̄ nḡe dīs xrīāni · z doc · ibidē docent · q̄ penitēs d aliquo nātī · no potens hz̄e sacerdote · nō tn̄ aūd q̄ tenet̄ · z desiderari licet · nō teneat̄ ut ea dem fuit · ꝓpt̄ tm̄ hoc layco ofitēri · z hāc ideo · q̄ vno die · qua pati deberet · ꝓpt̄ pctm̄ coram sacerdote · patiatur coram illo layco · z sic sibi · i pte · cōfessi satisfacti onis · z ꝓpt̄ reliquū ab eo cōsilium · sicut pcti cura tione · z ista ideo ꝓbm̄ sim̄ · ē · ut penitēs · th · rasu sanat · qd̄ de se · ē · s · ut · tractat · z desiderat · sacerdoti · cui tn̄ copia nō possit hz̄e · cōfiteat layco · qui tm̄ sacrm̄ pficē nō ḡt̄ · nō possit absolue · Hoc · and̄ · tm̄ ē sacerdotes · et ꝑlatis · d pme sacro · Aliud dubiū quāt · deb̄ esse cōfessio · s · an nūm̄ sit q̄m̄ cōfitēt̄ tur esse · d certitate · Rm̄ ꝓbm̄ · hūmōi · q̄ no oz de nātura · z sūba · pena nom̄ pcti · q̄ homo ad cōfessionē · z sil' ad sacrām̄ absolucionem accedat · nō certitate actu hītā · a' ec̄ nō dispositē sed attritione · ꝓuia ad certitatē · insufficiēdā · ꝓmō tatem totalit̄ sufficit · z ita · and̄ · eucaristia que ad hoc ordinat̄ · ut gram̄ sic̄ certitate augeat · dicit doc · q̄ no oꝑtet de nātura ad eā accedē · nō habitu · nec actu · nec actualitate ꝓbm̄ · vīrtute · sz sufficit ꝓbm̄ · ḡbabilitate · i · a ꝑsonā ad sacrm̄ ꝓme · q̄d ordinat̄ · ad introducendū nō certitate · Non oꝑtet de nātura accedere nō certitate · a' nō totalit̄ sufficiēti ꝓuia dispōe · a' attritione · totalit̄ sufficiēti · ꝓbm̄ · vīrtute · ꝓbabilitate · z ita q̄ ho talis se ꝓbauit · q̄ sit sibi ḡbabile · q̄ ista sua dispositio sit sibi sufficiens · ad gram̄ suscipiendam · z ad delenda pcta · Et st̄ doc · q̄ ho tenet̄ ofitēri nō displicēti pcto commisso · z ad ꝓpositū absmendi · a pcto · z eād nō ꝓpositū obediendi · i quādo ista satisfactionē · z pnaz · quā ab ipo sacerdote sibi inpositam · volūtarie sibi assumpsit · sme in se suscipiet · Qdo

a · d ego ille q̄ nō ē sacrdos nec ꝓt̄ hūmōi sacrām̄ ita operāt̄ ea sīa sacrdoti

diat bñ⁊a. q si ista pua dispositio sua attino qs
penitens probabile indicat sufficiete no ē pn
vinte sufficiens ad delendū culpā ⁊ msi de
ad gram. tm sequ. qđ supadditam cfessioni
⁊ fil' absolucoem sacalem sōd. cōtic. ⁊ sic dī
⁊ delet culpa. ymo dicit Gu. Thē. ⁊ Bō. q
no solū sequ. ꝑ ea sc. qm dolor attinois pce
nie non fuisset pm veritate sufficiens dispo
ad gram. ⁊ cfessio ⁊ absolucō ei supaduncte
supplerēt eaꝫ defin. ⁊ ad ipō essent sufficies
ad delend' pcta. Dicit ipe cōsitens no pōt ob
re sce. p actuale pnīm. Ezo dicit bñ⁊a. q si
accedit ad cōfessiōm ⁊ absolucōm. sine pmissi
p dispositiōn pbabile. ymo accedit qi cōtria
dispositione. ut qr ad hoc placeret. aliqđ pcm
sinđ mortale preq pmissū. ⁊ta. q no vellet
qđ omisisse. a' e tuū. omittere. ul' vitare no
tale. a' qr vult vsurare alienū a' vult dimit
tere furtū. ⁊ inimicā cōm. gremiū a' hz
voluntē ⁊ ꝓpositū aliqđ mortale ꝑ postea
omittēdi. ne peccat mortal'. qr ꝺ sacrm
ꝓdit m se est. verū sunt qđ no ē sue con
tepte. Aliud dubiū an sint alique cās. in quib
cfessiōm iterare oporteat. Rñt bñ⁊a. q qñ cō
fessio legitime fca ē. ⁊ ea q' ad ipaz ptinent fuit
ꝑfecta. nec no ōz iterato cōfiteri. q illo mo
pcm sumg. ofessi. Ōz qr omngit ofessione ali
qđ vere esse. ⁊ ideo quē oportet eam iterare.
Et ad hoc dat quatuor cas. in quib aliqđ videt.
q oporteat ad iterāc. Prim⁹ cas. qñ cfessor n
pt' ofiterem ꝓpt' enormitate crimis absolue
re. tūc ōz ut ad remittat ad superiorē. qui ipsū
ofessionē iterū audire habz. ad mag quo ad
casū ꝑtinet. ⁊ ad quē absolue. a' qñ fuit ab
solutionis sue. ratio. qr lata. a no sacer
dote. nec a sacerdote no tm habente ꝺ ipm ofiten
tem iurisdictionē. nec qr ille ofitens tunc
fuit excōicatus. mas ꝺ excōicatione. Sacerdos enī
nullū pt absolue a culpa nisi sit absolutus
ab excōicatione. ut dr. 8. ⁊ dis. xviij. sēte
ēs. q excōicatus no pt esse ptic⁹ sacrōr ecclie
eū ipe habeat sue huius impedimēta. ⁊ debz
cfessionē iterare. ꝺmoueꝺ pns a se impedi
mētū. ⁊ credo ofessore hūtem ꝺ eū iurisdiōz.

Dicēs quē ē finaliter du cōsitens ꝺfert ⁊ cō
fitet casū ꝺfinitū. a quo ofessor ille no pot
absolue. debz ipe eū a tali absolui. ꝑ quē ordiz
ad superiorē ꝺmitte. Rñt sco Thō. ꝺ quo dā cōd
libeto. ꝺ. quōdā no absoluit aliquē nisi qui
diuinitus redit absolutus. ⁊ postea a deo ē ab
solutus. tūc adhuc tenet confitet. ⁊ si dispe
sato absolutus no ē. tūc tenet redire ad mōrē. adhuc
tenet sibi totū cōfitere. ⁊ ipe debz absolucre
a quibz pt. de residuo tm tenet eū ꝺmitte
ad superiorē. ab eōd' absolucndū. Dicit ōnes. si
inferior ꝺ casū ꝺfinito defecto absoluit. no
tenet illū absolutū. tm ofitens existēs in
ignorantia inuincibili. vel non ad cōfessor. tm hūing ig
norāc. no tenet. Ordo casus. ꝑm alicui ē igno
rantia sacerdotis. ut qñ sacerdos ē ignarus
non sciens debite soluere aut ligare. tunc
querendū est alio discreto. sciens allegare

⁊ solue. ⁊ illi tenet ē ofitendū. ul' de lucra
ꝓpīn sacerdotis. ul' ex aliq ꝓpīn sacerdotis. ul ex
aliis supioris. Secō qđ ꝺ isto casu no vide
omo. nam. q' ho teneat cōfessionē quo ad sa
uite sue. quia ꝑm intentionē Scoti dis. xviij
qñ qñ ofitens ē vē vitā. ⁊ attēdit ⁊ vult
ofitet sacerdoti hmōi ꝺ eū aliq. ⁊ potest
eū absolue tūc sanissimē que ad hoc. ⁊ non
ōz eū iterare cōfessionē sup isto pcto. qđ
sola ignorantia sacerdotis. Quinq; simplicit
qui ne sunt modi quo tenend' ē. neq
nosse. pcta. neq; circūstantias pctoꝝ expe
dit ꝺ tali casu iterāc cōfessionē vni disc
to sacerdoti. ⁊ pōt qui sufficit hoc minime
plenā satisfactoriā ꝑ pnīm. ⁊ q' ssi
ꝺ dmedū cū sueto lapsum. Restat eād
debite ꝺ eū cognosce. ⁊ mgrē de mūdo. ⁊
induce hoēm ad debita attōnē. ꝺ vide
nelle aug⁹. ⁊ allegat augm ꝺ dis. xvij. qđ
Dicit enī qui vult cōfiteri pcta ut mueniat
gram. qrat sacerdote qui sciat ligare ⁊ solue.
ne eū negligens ē se exhibeat. negligat ab
isto. qui eū imbecillē mouet ⁊ petit
ne ambo ꝺ fossā cadant. qua simul cauere
noluit. Et ē hō. dr bñ⁊a. q cōfessio nīa
ē adimplenda tanta sinđ. q discretē sciat ꝺ dis
pctis. qđ venale. ⁊ qđ mortale. qr alia pe
nitentia data ē ꝺ venali. alia ꝺ mortali.
Oportet enī ut sciat. ad q pcta sua ptis se
extendat. ⁊ ꝺ residuis ad superiorē remittat.
Alio. qñ audit cōfessionē ꝑiculū aie sue
⁊ ofitentis. Tertius casus ē dīctio cōfessionis
a' enī fictio. ut qñ audit cōfessionē ꝺ sic
enī ⁊ a ꝺpto ꝺfinat aliqđ mortale. qđ omo
no vult cōfiteri. aut ꝺ no vult illi sacerdoti ꝑ alterū
cōfiteri. tal enī ad cfessionē iterāc. qđ sua
pcta q' se cōfessū est. ⁊ q' obmisit ⁊ aīa
ꝑm voluntariam cfessionis dilationē vni sui
doti. qđ ego memor esse potēt. cōsideꝺ
ēt qñ quis cōfiteat pcta sua ꝑ ficte. sic sale
ꝑ no attendit de eis. qr no oīa pcta ds
placent sibi. ꝑ aliqđ ego sibi placet omis
sē. aut alia omittit. a' omniat mortale
ut. qr tenet alicui. qđ vult ꝓ posse ēē sti
nē. a' habz mīmicū aut vanorē. ad grām
n' vult dmittere. a' ea habz ꝓpositū ꝑ sinđ
aliqđ mortale omittēdi. Talis tenet ut
plūs visū est cfessionē iterāc. ⁊ sil' oīa
⁊ cōfiteri de tali sua fictione. vm q' sanc
Thō. dicit hmōi cōtinū. Dicit enī q' tal ficta
credentia fictioe cōsequit fructū sacrī pnīe.
Ideo no tenet cfessionē iterāc. ꝑ tenetur
de fictione oīeꝺ. ⁊ cōfiteꝺ. pmū tm ē mīo
secūs. Et ē ēr hō. rōndū sīm doc. q qui fic
te ofitet ꝑm modū iam dictū. si q' habet
ꝓpositū peccandi. audiendi ē. ⁊ debz sibi ꝺ
ligi. qmā. ⁊ mouet debz q' absteneat a pc
catis. ꝑ no debz ne grē absolui. qr tūc ficta
est sibi mortale ꝑtm. nec ēē ē de ꝑfec
tēē vite. nō ad ista ꝺquirat disposita
de sibi ꝑtis. ⁊ ꝓpositū cauendi futura.
⁊ ideo qui eū sincerit absolue. ille mīst
ret sacrm pnīe indigne. ⁊ iterāc peccaret

grauit z insapiens: z mistras. Tertio casu est sacra satisfactio: ut cū quis confessus petit: z nequit a negligit facere inuidtam sibi satisfactionē: z sic obliuisci ea videt. Quinto dubitat p̄ dubitat p̄ tali casu no teneat de nouo iterare confessionē: quia esset multū utile quod sepe debita satisfactionē petit. Et p̄ hāc tam istri duo ultimi casus de iteratione confessionis intelligunt: qui confitens mutat confessorē: si aut ad eundem tertio vel ter tur dismigrando est: a quo tenet confessus: a quo alij petita sunt eam a memoria sacerdotis quod obliuione tuis lapsa: a primo casu no tenet iterare. In isto vō oportet ut aliq̄ dicunt. Dicēs an ne quod petita recordatur: obliuiscatur teneat ho confessionē iterare. Ad quod potest dici si vult: z esset bonū: sed nō oportet de necessitate. Quam dicit Gro. Tho. bō. Alex. z Scō. quod non oportet quod recordatio alicui obliuiosi peccati confessionem totā iterare: sed sufficiunt homo quod ea quod oblitus fuit: z quod mee memorie sue ac recurrunt confitetur de peccatis: z dicat omnia de his no quorum memoria habuit coram sacerdote: et sil confitetur de negligētia sua ex quo sibi illa oblivio euenit: z hoc sufficiunt: nec fuit confessio dimissa sed prima fuit integra: quia omnia quod tūc de memoria habuit coram sacerdote: et sil confitetur de eisdē mortalibus oblitis: ut sic ho qui salute peccatorum deum non offendit: postea de peccatis oia sua peccata z quod libz eorum expōsit sacerdoti quod sue memorie occurrunt: omissis diligenter sue offensionis tue subuigilat erga quāle obliuionem confessionis. Ad domine nō dicit nec veritate quod peccata alia omiserim non dedi peccata: quorum memoriam non habeo negligentia. z sic maiorem sed obliti: nec potui memorari: nil peccatum aliquod item secundum quale: vera tu confitetur ea ex respondent ad oblivionem quālem de libz obliti hinc ut supra fuit latius declarat. et hec confessio quālis sufficit sibi quod illis peccatis quod non meminit eorum obliuio: si tū quis obliti postea ad memoriam ueniant: tūc tenetur ho ea loco z tpe optimo confiteri. Sm modum ad statum tactum ad culpa negligentie sue. ex quo sibi obliuio venit. Vndiuate. Dicit Gro. quod no oportet ad quod ho iterare confessionē. Nam multa peccata peccata quis dimissa aggrauant illud nouum quod non possunt sufficiunt explicari confessione solū quāle: absq̄ expressione speciali. Sic fiat quod dicit de magnis z multis peccatis aliquis penitus. z sacerdos quod dimittit misericordiam in dimittit ea ignorantia de isto sua brisias. Audiuit illa. z illa. z sic tenet quod de nouo confiteri possunt de his quod recitat de confessione plena peccatorum mortalium. Et debent in confessione plena peccatorum mortalium sufficienter z salubriter primum est ut homo dispositus accedat ad penitentiae sacramentum

ita quod non ponat obicem gre: z confiteat ad aliquem attritione confessionis precedente ut committat aliquo a illo peccato absolui: nec absolui possit eodem quodammodo. Secundum est ut ipse confitens quod nec sit in extrema mutatione maiori: alias a illo peccato absolui tur: quia no potest tal absolui a peccatis: nisi quis ab extrematione absoluat. Tertiū est ut velit confiteri. Dismittat ad diligentia confessionis suis ut sibi ad memoria reducat oia mortalia quod peccauit no est confessus: aut a quibz non est legitime absolutus. Quartum est ut promissa huius sufficienti z diligenti discussione confessionis quod est quod huiusmodi peccata: ista confitetur omnia sue sint meritoria sui occulta sui publica. z ead confessori manifestanda nō ut peccata mortalia quod quis diligentie discussionem quod quod sua dicit non sufficiens ad absolui potenti: ita quod nullum eorum quod corā eade sacerdote memorat sponte z voluntarie obticeat volendo hoc tacitus confiteri: quod nolendo hoc illi confiteri: sed nolendo id altari esse nature. Septimum ut no solū confitetur peccata sed etiam circumstantias aggrauates ea: z maxime illas que tangunt ad aliud genus peccati mortalis: quia sunt nimis confitende. Octauum ut confessio sit nuda sine obscuritate uerborum. oculatim peccata a circumstantias sed confitens oia quod quotiens sunt turpia exprimat ut pte hoc de illud tm dicat: sed no tale z no plures confessor plene z claue intelligat peccata quod circumstantias aggrauates. Octauum ut sit discreta: hoc est ut confitens caueat ne quod ea alios infamet. Caueat itaq̄ ne reuelet alios occulta peccata. z personas quas confessor nosset: quod multū nocet peccatori: nō reuelat quod notam do eas: quod sic necnon theologus. ut ex hoc de nemine possit quod notitia persone. Nonum quod sit pura. z nuptmentibz permixta. Ita ut confiteat homo peccata sua. z circumstantias ea aggrauates: z dimittat oia illa ad hec nuptmenta. Hec ead confiteat circumstantias allemantes. potissime no ad excusationem sui. Decimum ut sit humilis ita ut ho corde agnoscat. z ore fateatur desinq̄ peccatoq̄ quoq̄. z ne irrisibile z scandalizet tractando: sed ad sui abiectionē z erubescentia: tractando z cognoscendo. quod quod ista peccata sua est nil abiecti. z deo odiosa. Undecimum est ut sit vera. Ita ut homo nichil dicat ubi sim sanct? quod ho se ficte laudando. quod vitiosa. Non itaq̄ ore amisset se de alijs nil de alio. de quo no accusat se ea confiat: aliaslo quit non metem: z ideo si no est peccatum mendo sit peccatum. Et dicit bō. quod si confitens de aliquo peccato dubitat. tut debet ea dubitanter loqui: sicut eam dubitat. sic debz dubitando confiteri. Et si dubitat an sit mortale tut confitendo no asserat illud mortale: quia plus asserit ore quam habet in corde: sed dubitando confiteatur. aut inferat ve sicut in costa sua iacet: z expectat super hoc iudicium sacerdotis. debet ea de tali uteri. z pena sui factoria sustinuit: ut si esset mortale. Ples solent assignari ordinationes confessionis si ipse nunc sufficiant: quod sic recapitulando dicit.

dilogaō bō

nō

de mãsicõ p̃ confessõẽs facienda

sed supiꝰ sunt dicta ⁊ lata declarata. Sed ꝑ ter
au quartu quitum ⁊ septu que ptinet ad mte
gritatem cõfessionis. Est noũdu ꝙ no nulli
tõfitetes vetendia ducti occultat que sunt se
omisisse; aut ex ignoratiõ ⁊ simplicitate nesciut
integre tõfiteri; ⁊ sic no mꝺ̃ sit eaꝝ confessio
insufficiens ul' eis minꝰ a' nociua; nisi illi eaꝝ
defectus occultat prudens confessor sapiens ⁊
diligens inuestigator qui ꝺ confessione tal'
penitenciã cõfras diligenter ꝑscruter. Ih' em
confessor officiũ impit: qꝛ ut dicit doc' dis' xpi
quatu. Optet confessoꝛes penitentiu scire
confessione scrutari sicut medicꝰ scrutat vlnus
a se curandu. Et sicut iudex scrutat causã
sibi iudicanda. Ꝓ̃s dicit ꝓ̃ta xviii. Justꝰ in
principio accusator suꝰ venit ambꝰ eiꝰ ⁊ inuestigabit eꝝ. Vꝺe hmõi inquisitõ ꝺ confessione
est cauta ⁊ sapiẽs facienda. Sunt em ꝺ ea
ꝑm simi Tho. ⁊ bon̄ dam tria attendenda ꝑ
e ut pniteres integrẽ de ꝑctis q̃ ꝺuci
unt statu; etati ⁊ offiis singloꝝ. Vꝺe em oꝝ
p̃a multe integrẽ ꝑcta que mutant
statu chriaꝝ. Vꝺe optet ꝙ alayro a' sclaro
homie integrẽ ꝑcta q̃ mutant statu; q̃ligi
oꝝ. nr̃ etas crescit ꝑ integrẽ a multis
ꝑcta q̃ assueuerut ꝺ illo statu habuisse; et
sic a chr̃i integrẽ illa ⁊ quibꝫ solet ⁊ isto
statu specialiꝫ delinq̃. Quo modo intelliga
de aliꝫ alijs. Sed attendendu ē ut non
fiat explicita integratio nisi de quibꝫ aliꝫ ma
nifestum est q̃t sunt ꝑcta: ut sunt trãsgres
siones ꝑceptoꝝ decalogi: omissio septe mor
talium: abusꝰ sui sensuũ. Hꝺe iste est ordo
integrandi ꝙ confessoꝛ ꝙ iudex tenet
negligentem a' ignorante. Hꝺe aliꝫ autem
admonendꝫ ꝑctoꝝ ⁊ de multꝫ inconsuetꝫ
ac valde enormibꝫ no debꝫ integrare ꝙ
ma fame nisi ꝺ gratia ⁊ quasi de longinquo
⁊ ꝙ quasda circumlocutiones: ut si confitens tria
omisit intelligat ⁊ fateat: ⁊ si no omisit
no adiciat qꝺ verb confessoris. Ceterꝰ attende
du est ut de ꝑctis potissime carnalibꝫ no
descendat minis ad ꝑticulares circumstancias:
qꝛ hmõi delectabilia ꝙito magꝭ ꝺ spali cõsi
derant: tanto magꝭ nata sunt concupisci mo
nere: ⁊ ideo ꝑ omnia ut confessor talia q̃
tenus minis ꝑticularit̃. ⁊ plusq̃ necessꝰ ꝑ tue
rideat ꝺ noceat sibi a' confitenti. Dicem ꝙ
ꝙ dicunt ꝺ suo instrumio: iniquitates alioꝝ
scrutates. Et ꝺ dis' xpi addit bꝫ⁹ ꝙ quia
ut supiꝰ sunt late dicti. aliena ꝑcta nullatenꝰ
sunt in confessione dicenda ꝙ expressione ꝑsoꝝ
note confessori: nisi inquãtu aliena ꝑcta sunt
mea sic audita ꝙ sine illis no possimus ꝓpriã
culpã explicare sufficiẽt. ⁊ deo confessus n
debent ꝺ confessione inquirere. ⁊ a confitentibꝫ
inuestigare ꝑcta aliorꝝ nr̃ debent sustinere
ꝙ confitentes ꝺ confessione dicant quale de ali'.
Tam em ꝺ confessionibꝫ inquirit ut audiat ma
lu de aliꝫ. ⁊ sustinet sine confitentiu superi
hoc ꝛsponsione: illi vix ul inꝺ possint
a ꝑcto detractionis excusari: nec sunt tales

confessoꝛes boni medici animaꝝ. ad eos qui ad
se veniũt ꝙ mediana ꝑmittut sibi ꝙ frane
ling nisi ꝺ ligẽ. alios amisando. Optet ꝺ ꝑ
dictas circumstanciones ordinaꝝ ⁊ inuestigatas
a confitentibꝫ circuspecte agere: ⁊ cu magꝫ
prudẽtia. nr̃ ea ꝑfunctorie a' ꝑjudicat discre
tione. Sꝫ cu pudicitia. mansuetudine ⁊ discre
tione ⁊ ut dicat bꝫ⁹ optet confessoꝛ discretꝰ
esse. qui dicꝫ acutꝰ est ingenium acuꝝ sine
⁊ ꝑtin̄ pastoral' qui me videt esse. und ꝺ
confessionibꝫ audiendis. et ꝺ augẽ dis' xpi. ꝙa 18
caueat spual' iudex sicut no omisit crimen
nequitie: ita no taceat mundi sordes. Optet
ut sciat ignoscere but ꝙ debꝫ iudicare. Judi
cia enim ꝑtis hoc postulat. ut qꝺ debet
iudicare discernat. hoc ibi pastoꝛ ingerit animaꝝ
sciat ꝑcta ꝙ grãa ⁊ spes inquirendi spual' ⁊ pru
dens medicꝰ egritudinem animaꝝ. dicit ut dicit
ꝺ vulnera. vulnera actualia sunt vulnera inferꝝ
attendat ꝺ confessionibꝫ ad subditoꝝ suoꝝ
diuersꝰ status. etates. ⁊ officia. ⁊ videat q
ꝑcta quibꝫ statibꝫ sunt ꝺmata: ut sic sciat
prudẽter integrare confitentes ⁊ deo instruere
ad notitiã ⁊ remembrationem suoꝝ ꝑctoꝝ.
Cognitis aut omnibꝫ ꝑctis ipis confitentis
ipse ꝙ ꝺiudicare. ostensis ꝙ confitenti ꝑtem
malicie mense qꝫ sibi timore ꝺamnationis
ecce. si tua pia remissa. nisi ꝺ confessione
tacuerit. a' si ab eis ꝙ subito no caueat
⁊ insup apposita debita ꝙ illoꝝ omissoꝝ
recapitulatione. ⁊ correptione si ꝺ fine sit
facturꝰ mansuetꝰ. atq benigna. ꝺplans pe
nitentem ⁊ exigens eu bona spe. atq ad
ꝑseuerantiam hortans. hoc em docet dicꝫ
⁊ de vã ⁊ fla pena. vnde ome ad aũ
supiꝰ allegata dicit. Cognito nãmq vul
etatis eiꝰ no dubitat inuestigare bonum
ꝓpriũ. Cumbꝫ egrit sufficit benignꝰ pat
exigẽs ⁊ sine onꝝ portare. habeat dulce
dine ꝺ affectione. discretionem ꝺ caritate
doceat ꝑseuerantia. Hoc dicta sufficiat de
confessione q obstinate debemꝰ diligenter
ꝛ confessiõ inoꝝ ꝑctoꝝ. ut sic cõsequi me
reamur illos multiplices fructꝰ quos affert
hmõi sacri ꝙmẽ digna susceptio. vasis. ⁊ tm
dispositi ꝓpr̃ efficiana qua. ⁊ multꝰ sicut
⁊ alijs sanctis diuinis. ⁊ saluatoꝛ noster
Jhc xpc ꝺ sola budicta amen.

De pemtencie vera parte sc̃a satisfactõ

ertiu ad vam primaꝝ ⁊ ꝑfam
hoem tolle a ꝑcto quo ad culpa
⁊ ad pena expiatem ꝙmeꝭ
ē sufficatio dicta de ꝑctis. de
quo ome dictum. Sꝫ tuo ꝙ ut
dicit ⁊. T. ⁊ qꝺ dis' xpi. ho quo affe
dit pri'. peccat cõ aliena inquinat sibi
affectu debitu no impedit: ⁊ ge cõ eq
litate iustitie: inquinat rem alii debita
subtrahit: sic ꝑcto ꝙtinꝺ ad offm ꝑcti ꝺ
nciam dei violat: ⁊ ꝙ nobediena diu

nalegis honore deo debitu subtrahit: et
primo amittit gram et meretur offensam:
et sedo meretur pena: ro etia post actus
pti cessatione manet debitor: et sp usq
ad plenam de peto. Illa aut obligatio ad
pena tollit beatq pti. Contingit aut nr
lides aliqn dimitti offensa alicui: et hoc per
quadruplex modo: no dimissa pena satisfac
toria: et deus offendens plenat offensu verb
et hoc p ecclm recipit i prima animata: et tm
offensa adhuc ab eo exigit satisfactio: a
papa illata dispensatione: aut vel ablate p
sacrificium: a aliq tali. Dicit d gpo: cu ho per
primu se subiunt pena deo: pcepta pcta detes
tando cu emendatione et confessionis gpo: deus
remittit sibi pctm quo ad offensam: et recipit
eu i amicicia reputando sibi gram gratum
faciente: sic ad hoc pctm sibi dimittit quo
ad tota pena sed etiam misericordia debi
tor est p mortali emendat sibi i gradu hoc
p opa satisfactoria: et purgatorio multo gra
uius psoluendam. Et dicit sco Tho et Bona
q illa tal pena et qua etia emendat et quod
hic aut i purgatorio ois solue et tu magis
q e ingeminata verbis penitet et hmoi
do emendat: et ad hoc pcta p ultionem dele
ta restituit et ab eis fatalit absoluit. Aug
ino sacri sime et glosa hec oratur q pena
illa tal tadu mulct q remanet gravioza
ibi penitet. Dicta q pr satisfacendo se et hor
mundo ab ea totalit liberare: qua ideirco
xpc dominus meruit nob qui et sua pas
sione dedit efficacia omibz facientib. Hinc
patet ra qre qua pat confessionis et sacrale
absolutionis ipi penitenti imponit pena ut
sup implendo opa satisfactoria sibi vice salue
rorem ad pcta impposita liberet se p hoc ab
ista tali pena: cui ad hoc p dimissa pctis
debitor manet: opa soluta fit plene liber
ab ista pctis et quo ad culpa et quo ad pena.
Ordo nondu sm doc. disp xvi. quri q opus
satisfactorium deo pro pctis de duplr uno
modo gnaliter ome bonu opus laboriosum et
penale: sive sit opa interius seu exterius vo
luntarie ab homine assumptu ad placandu in
se pctm qpt placare diuina offensam. Quo
modo passio satisfactoria dei pro pctis et passio
penalis voluntarie ab hoc tollerata qpt simile
pdictu: et ita ad ho q opus aliqd sit satisfac
torium deo pro pctis aquirit plura: et pro eis
religiosa vita de passione satisfactoria. Primum est q
sit opa bona et virtuosa ordinata ad honorem
dei. Opa enim mala a malefico quantumcu
esset penale no satisfacit: eo q no redderet
ad honore dei: imo esset contra honore
dei no tollens pena sed augens: meretur enim
pena nova sed sm pleg doc. opa satis
factorium oportet esse formatu caritate. Ter
tiu requisitu est q sit penale de sua natu
ra q ho per tale opus subtrahit sibi
aliqua delectationis carnale: aut comodu tale aut
utile. Tale aut opus bonu no penale no satisfac
it: qr illud potius qui permanda plus iusto habuit
nichil de suo subtrahit: qd in aliquid iustitia sed
potius p tale opa solu pficit. Oportet et opa satis
factoria esse bona: ut eadat ad honore dei et pe
nale: ut aliqd comodum subtrahat peto: qui
nimis habuit sequendo ppriam voluntate contra dei
precepta. Deus dicit Augus et de ciu et fide oppa
et pecu migo d dis. xvi. quia dicit dignu fuit
virtus q no sufficiat penitentibz: penitentia enim
gemitores exposulat ut dolore et gemitibus
mortis inspectet vita. Et oportet opa satis
factoria esse penale. qpt pugnanorem
a spiritu vulpa: ut penitens no facile cedat ad
culpa p qua exigit pena: pene enim sunt
medicine contra ethicam. Dicens si sic esset tur qui
to quis esset idoneus et maiore haberet cautela
talo mo satisfacere filiis equitis qui ale
de bonis operibz no assuetis. Illi enim sedo sun
tia opa difficultora qui primo et penalora
Sedo si sic tur ergo no esset satisfactoria: cum
no sit penale. Si mediana cum rixa sim illud
Jacobi quidu tristat quis et vob ozet: a psallat
Dicit ad primu sm sum tho. q diminuto pcto
luctu quenios ex parte actu diminuit satisfac
tione. Item cetis probus mag satisfacit q dat
denariu p deo. q si hic daret florenu. Sed
diminuto penalitatis quenies ex prompti
tudine voluntatis qua gomplentudine facit caritas
diminuit efficacia satisfactionis. Et auget ad zm
dicebat quida. q ergo stipulatores quoz cor
sacro d celis e tota e delectabil: et ro no est
satisfactoria. Ergo ad q ad deu gamen fiduc
q pctis habz pena: et e mihi satisfactoria. Et
dicit doc. q qlibz ergo habz venem satisfacto
riu: qr quis habeat suauitate spe habz in
affectum caritis. sum subsumit: qr ut dicit
greg sup. ezech. Diu tacuit et nob fortitudo a
mor mitius nisi mandat. paul dubius fortedo
caritis. Tertiu est ut sit voluntariu: si enim
huiusd opus esset mere involuntariu no es
set satisfactorium: ut si ab aliq tenet mu
latario et vi tente exigeret pena illa no
satisfacit: si forte sat pateret. Et vid e ut
ste assumpta ab homine ad hoc qpt illu finem
ut p ipm puniat d se pctm sui: ut sic placet
sibi deu qui offendit p pctm. Et isti addunt
quidu requisitu. s. q illud opa sit alias mde
bitu. et q ho ad hoc opus no teneat alitude:
qr si illud opa esset alitude debitu tut no
satisfaceret p isto pcto. qr no esset carita
illi sim nisi ria. Si altero. Dicens si sic. tue
illis posset deus satisfacere p aliq pcto: qr
quidq ho est habz et pr. tenet alitude ut
in sufficit ad saluedu debitu p beatos ce
raonis gubernatoris et redemptoris et sic nl
pt ho deo reddere p pcto. imo ome qd reddit
debitu. quia ab innocentia qui mulp per
ranit qr sicut nullu posset p pcto pcto sufficia
cere. Unde sco Tho. q quis ome qd potest

q iciunat aut pisalu
qua q pane et papa
anima satisfacit

debeat deo. debito detinere. no ñ debito ñatis
z pcepti. gr no exigr de ñre ab homine. ut sa
nat ame qd pt fieri. uno ſm statu hui vie
e impossibile. ut ho totu posse sinu z aliquod
unu expendat. in optreat eu cr ñra sollicitu
esse. ſ e homi quedam mesura a deo costitu
ta. ad qua tenet. z q ab eo exigr. scz obsua
na mandatoz dei. De reliquo uo. ſ de opi
bz sup erogatoris pt satisfacere p pcis. potu
isset trap deo nos sic obligasse. q quidq pos
sumus teneremur. ſ ex magna sua pietate dr
deo. cosiderans fragilitate nram. z tenditate
tam. uno difficultate nram ad bonu. noluit
nos egualr obligare. ñ ad decalogu. z ad
dina mandata. q ad decalogu reducuntur.
z ita manet infra bona opa nob. ad q non
obligamur ex pcepto. z que sunt supererogato
nes opa. z de illis possumus deo satisfacere
p pcis. Hinc mo scz gratie ampleda opatoz
ul passione satisfactoria deo. Deo. sunt
i gre sacramta e acta interiora. scz uirtutes cor
dial. sine ex ista uomitans ea. q totu
pt tanta esse. z ex tanta caritate pcedi. ut
homo tollat tota pena q post cofessionem
manet debitor p pcis. z ideo expedit homi
ut q̃stiõ memoratur pcepta. etia prius
dimissa de eis oretur. p actuale displice
tia. de ipis habita. Istro. em no sp oretur
e ut deus plus. uno uidet. z quale. z quanta
ut ho aliqn culpas diu dimissas ab oculis
meis reducat. z de eis oretur. no solu ad
interiora uoluntas displicentia. ſ ea quo ad ex
teriora gemitu doloze. z assumpta pena. illud
em fiat homi secundu de pcepto dimissio.
z multum minuit pena dimissa pcepta
z e salubre frequenter cõ tristitia. Quidam sa
tisfactoriu e. ora. oratio. qn em pcta sunt
dimissa p otritiõ. z ho ea postea detestat.
tur. oratio ex humiliate ppe subiectionis et
reuerentie. eo q pentes p ipam coram deo
s sacerdote. tot uilia sunt se cognoscit. z se
de eis amisit ppe deu. nichil minuit illam
pena tpale. Expedit go ualde dismutare cõtri
tiones quasdam aggregantes. q̃rito em ho hoc
dismutu. situat. tantu plus immutetur sacdos
grauitas pcepta. z tanto e maior humilitas
ostenditur. q maiore sibi tollit parte penaz
z sacerdos pt sibi aptius mitigr pnaz sa
lutares. Tertiu satisfactoriu e passio pena
sa. abstinentia. confessio. scz uendita. q ea mi
tia minuit pena. unde dicit augs. z alle
gat nigrem dicentem. q̃ri deum p nos pcepta
ta. p nos exhibentes. exhibentem em ipa
ptem habz remissionem. Tertium e corpis ma
cerano. z afflictio. Quintu e oratio. Sextu sub
uenio. uelut alioz. Sedo modo accipit satis
factoria stricte. sunt e opa bona gentis. pcale
uidelicet assumpta. ad prudendu pctm a se com
missum. z ppensam dolore minuere. z
isto mo amdo sunt e gre pn omis. solu tripli
na opa satisfactoria. ſ q omnia a confessoribz
p via satisfactionis ipis penitentibz iniungunt
ut sunt ieiunia. oratio. z elemosina. quibz
accipiendo timos. Ieiunio p ieiunium debz in
telligi oris corporis afflictio. qñ p abstinentiam
sue p uigilias. pegrinationes. asperitates uestiu
diuersas. flagellationes. disciplinationem pe
laboze corporale. fatigationem. Ad hoc etiam
reducit flagella. quibz d hac uita pumur
q licet nob non infligamus. tn ea aliunde in
flicta fuerunt nob. ea acceptamus z patien
ter sustinemus ppter deu. z purgationem pcedit
unde ad Rom. v. dr Tribulatio patientia. opatur
patientia aut pbationem. i. pcepta purgationem
ut dicit glosa. z bta Ambr. dicit. z si fides
i pcis ostenditur deesse. pena sufficiant. Per orem
uero intelligitur hic omne exterius opus. ad
cultu laudis pertinens. z ad hoc ordinatum.
ut ho p hoc adiuuetur z stimulatur. ascendat
z deu oratione plane. ut oratio uocal' p psalmo
dia. sacrificia. oblationes. Per elemosinam
uo hic intelligitur omne opus boni. quo nim
bus proximi subuenitur. ad elemosina enim
sic gratie acepta reducunt omne qd ex ma
expenditur. aut impenditur d proximi utilitate.
Hic go tripliciu sunt opa satisfactoria. z ge
neralr accepta. ad que reducunt ora spa
penitentibz post confessionem impoñ solita. Et
ille mõs satisfactorios opm quedit. primo hos
bonos. q nos habemus. Satisfactio em debz
se tal'. q p eam aliquid nob subtrahamus
ad honorem dei. Ipos aut no habemus nisi
tria bona. s. bona aie. bona corpis. z bõ fortu
ne. ex bois fortune subtrahimus nob aliquid
p elemosina. Ex bonis uero aie sine corpis per
ieiunium. Ex bonis aut aie. no oportet nr ex
pedit ut aliquid subtrahamus. qz p ea effi
rimur deo accepti. ſ ex ut ea totalr subtra
mus deo. z hoc fit p orem. z potius illa
tia quia opus satisfactorium p nr ista tripliciu bo
nu. Secundo operit iste mõs vadiabz pcepta
quas studiose pcepta punit tres. prime iohis
xcedit. qui. scz concupiscentia carnis. concupiscentia oculorum. z sup
bia uite. Et cõ concupiscentiam carnis ordinat
ieiunium. Cõ concupiscentiam oculorum. elemosina
cõ superbia uite. oratio. Tertio mõdi opm
satisfactorios operatur mõ pcepta. p quibus
p ea satisfit. Sunt em tripliciu pcepta. Nam
queda sunt spualia. q replent z delectationem
spus. ut superbia. z inuidia. z multa alia que
ex superbia oriuntur. Alia sunt carnalia. ut
que pertinent d delectatione corpis. ut sunt
gula. luxuria. z similia. Tertia sunt q̃ media
nec bona. z replent ni his q ad carnem ordinan
tur. puta no d delectatione carnali. ſ ma
gis d delectatione aie pcipiantur. ut audire
fictas. vanas. Cõ pcepta spualia. z oratio humi
litas. z deuotio. Cõ pcepta carnalia. z ieiunium et
afflictio corpis. Cõ pcepta q sunt media. ut
hec. z elemosina. De hac elemosina dicit Ba
da. z bene. q illa elemosina q datur de his q
homi nra. sunt. z quibz indigent. p se z
suis quos tenet habet. z quibz inde te
nebat. ut sunt uxor. liberi. z familia. z si

qui alij sunt sustentandi · vocado hoc nam no solu illa · ꝫ sme quibz no posset vnde · ꝫ eam sme quibz no cognue posset vnde · z tenē decenam stratz sibi optent · Ille ei mgna elemosyna sunt satisfactorie · qz no tradunt sub p̄cepto · Elemosyna vō q dant de supflus · qz ille tradunt sub p̄cepto · et alūde debite no sunt · ꝫm hoc z satisfactorie p̄ penā de vigore iustie · Subdit dicens Credo tn p diuine mie tanta z benignitas · q totu acceptat · qz ꝫ p nichilo nos saluat diuina bonitas · cui sit laus z honor p infinita secula seculoz · Amen · z ·

De effectibus oꝝ satisfactoriorū · et remedijs penitencie

Ruptura opa satisfactoria de q̄bus intendit dare · duplex hnt effm · vnū · q p ea ho satisfaciat de pena p̄cedenti dimissis · soluendo penas q̄s debitas · z quo ad istū effm · quilibz eoz valz ad satisfaciendū p quolibz peccato · z eoz · qd libz p̄t a sacerdote p quolibz peccato mortali penitenti · potest iniungi · vnū eoz · effectus · q ho p ea p̄cedens a tendua · z a lapsu · z fragilitate peccati · vnus eoz effectus · q ho p ea p̄cedens a tendua · z a lapsu · z fragilitate peccati · z quo ad istū effm · omnia eoz applicabilia opponunt · vni peccato · z aliud magis alteri · z quilibz eoz plus valet cōtra illud peccm cui p̄cipue opponit · z ab isto plus p̄seruat · peccato · ex carnali p̄cipue opponit · ieunium · gratie accepta · qz mortificat · z dat animo ab eis p̄cedentia · peccato · aut superbie · z ceteris spualibz vitijs · plus applicabile · ieiunium · eoz deuota · q̄ humiliat spm̄ dō · z ipm̄ reformat contra spualia vitia · Oratio peccato · tristicie · ut · z maritie · fructu · capime · usure · ministre ablationis · a detentoribz alienoz · magis contra · z appropriat · largo largitio · elemosyna · Ex quibz p̄z · q̄ · z · grund · z nalde expedies · z salutare · ut satisfiat · fiat · deo · ab hoc de peccato · p illud opus satisfactoriū · q̄ magis contrariat peccato · z sibi plus repugnat · z hō · is · ut homo puniat · deo · z quo deliquit · ut si peccauit peccato carnalibz · puniat · z tormentis · z alijs carne afflictionibz · z sic de alijs dicendo · proportionabile · Et eadem ratio hoc expedit · ut · si · homo · puniat · totu volūtatis peccati · z abstinendo · a cibo · quo · debz esse principal mitigatio · satisfactionis · quo debz esse principal mitigatio · satisfactionis · eo · q peior · z tendua · quo quis peccauit · grauius · sit obligatus · ad penā tale · q peccm omissum · Deo · p ex dicto · q̄ penitentes debent ad hoc tendere · ut · z ultra penas sibi mortificatas · voluntarie assumant penas satisfactorias peccm commissi · et peccm · ad q̄ sentiunt se magis inclinatos · magis contrarietes · z aptus repugnates · ut si quis peccauit gula · autem sentit se ad eā fortem inclinatu · fugiat occasiones · assumat sibi abstinentiam cibor · et potus moderationem · Caueat sibi a nimia delectatione · quatenus · que ultra modum indigentiam mutant · apparatu · ut sic ossa humiliata · faciat de preteritis · z contra futuro lapsu · Discat mundi contemnere · si sentiat se inclinatu ad lubricitates · carnis · fugiat · z corde · z loquendo · vini ornamentoz · assimilat ieunia · z cetera corporis afflictiua · inhabilitet · ut nō · nos destruat · ꝫ passionū impetus moderetur · ut · vanitates · tentent · z cū tentant eis facilius resistat · Ex hoc sentiet se ho inclinatu ad ministrandum · alienoz · assimilat sibi largo ergo · elemosynam · ut cū elargit · ꝫm · assuescat · no cupere aliena · Discreti · ena confessores diligenter debent · cū diligēti debent ad hoc tendere · ut pāmina · tribz mitigent · primas · peccatis amissis · procuratas · a peccatis · ad que eos minus inclinatos intelligut · debuerit cōtendentes · z a lapsu magis ꝫpugnantes · mō forte ex speciali causa · ul ꝫ · ostendendo speciales rationes · aliter fieri oporteat · Contingit enim · q ex aliqua circumstantia peccati · aliquis no ꝫcipit opus illud satisfactorium · q̄ in aptitudine correspondet suo peccato · aut sui inclinationi · ad certum peccm · ut pauper qui furatus · e · a · milite inclinatus · e · ad aliena sibi usurpad · no oportet ꝫ̄ sua paupertate · date · militi elemosynas · ad non habeat · z tunc ut dicat Deo · si · vnico · q peccato no sufficiat · q plena · remissione omnis pene · no debz peccm omne dimitti · nullum · Et debz sibi p satisfactione ꝫ hoc peccato aliquid aliud imponi · q̄ impleri possit · Et subdit Deo · primam sibi minus displicentia · ꝫ alia magis · occurrente · z quia visitet · adimplebit · ut peccatum · e · contrarius sic · pauper · ut ꝫ̄ ꝫ̄ · date · elemosynas · nō habz multu · cotidie · laborandi · eo · q̄ · oz · eum cotidie laborare · q̄ nimis · victu sibi · z suis · to quotidie · Nec ꝫ̄ · ieiunare · eo · q̄ tu ieiunio no ꝫ̄ sufficiat · ad laborē · necm sibi · q̄ victu · si · z suis · nimis · equitando · quod faceret sacerdos · de illo · Sed Deo · q̄ labor · animus · z sibi · q̄ nimis victu equitando · nocet · e sibi · animus · ieiunium · q̄ anima afflictio · z macerato carnis · z ieiunium · nō · inducendi · e · ut illu · laborē sibi sic necessariu subeat · q̄ dimissionē peccatoz suorum · z intendat ipm̄ exercere · i hoc satisfactorium · facere · quoniā sibi omnino · optabile · aliqua alia pena · z satisfactionis possunt · esse alia sibi imponi · sic tn moderate · z diminute · ut sint sibi possibilia · dat ad hoc aliud exemplu Deo · Dicens q̄ lapsus · est · ꝫ peccm carnis · z qui · e · ten · delicatus · q̄ no velit ieiunare · nec aliq̄ notabile sibi · e · carnis macerationis · q̄ in ut sint · dom · corrudere sua peccata · vnū timet · q̄ si sibi imponet · ato abiecet · nō · implebit · · z sic nouo peccato delinquet · si · nō implendo priora sibi a ꝫpō · dicendo nimis · sit · z ab eo · q̄ se assumpta · Et ꝫ̄ tale · e · alia prima imponda · q̄nis no sit sic sua peccata · corrigi · nō · ab eo ut precedens ꝫ̄ualeat · inducendo · e · eum ad oratiōm · ad elemosynam · ut aliq̄ ex ꝫ̄ suspiret · z · e · sibi imponendo illud q̄ libenter recipiet · z q̄ credit ꝫ̄ficere · ad impleꝫ · vnū sacerdos · no debz penitenti iniuge

pmaz n' de ossu petor: z illa solu de qua spūs
q eam implebat: qsi forte peta essent publica
z alijs scandalosa: tuc ad ulorz dnationē debz
ea cogi minus. Oz ponamꝰ q talis petor de
quo ia dixiꝰ villam ois velut a sacerdote pe
nitencia ampe satisfactoza. dicit in se hztes
plurima de peto omisso: z sizmu ppositū non
vadmadi. quid fiat de eo? Hic dr. q e absol
uendꝰ. ne cadat i desperationē. z intendā est
sibi pma. q esset p eam implenda. et e sibi
suadendū ut illa in se ut i equalē absq; m
pfessione studeat adimplē. alias plucet ad ple
nu d purgatoiu. Subdit dr. hoc ima z pue
ris ad penitentiaꝫ. ostenat illi gphene de xpo
qđ dicat qui xp̃m. cū z pomitz signaculo. qz
xpi. dzadmā quassata no extinguet: z linū
men fumigans no extinguet. Azudo quassa
ta est petor. quassata tribulacionibz z peto. linu
fumigans. est ignis minus nimis hūdus. in alq
hns de tali. z sigt penitentem nimis de
beatꝰ. Intendit ꝫ aliquid de igne caritatis. q
extinguit si possit sibi. q oz eū hic a' alibi
ꝑsz d misericordia aut i purgatoio. pena soluet
quā ꝑ̃ debet. ne alibi ab eo nimꝫ atrioz
exigatur. qđ h' ea optet ut ofessor eū pe
ascribz. z leuiuolo voluerit no exercenda ner
speneda. ꝫ supportando. z attrahendo audiat
huoi petozes. Unde — xxvi°. q. vn° c°. pe
nitentiam de pmissis. ea exorde optet fusapi
sicut dominꝰ ait hic xxv° dñs. Conuocauit ad
eos meos. z vicinos dicens. Congratulamini
michi: qz inueni ouē meā qua pdideram.
¶ Circa illam viaz satisfactionis possunt dari
quatuor cōsilia. diligens ꝫsideranda ab obseruāda
omnibz: qz vē volentibz ad deū viā. sunt
multum utilia ad satisfaciendū de pnīs p
tatis. z maxie ad ꝑseuerationē a futuris. qđ
satisfactōe e ꝫ principaliter intendendū. ¶ Primu
habetur ex predictis. scz ut hoies ve pmitē
tes ꝫsiderent. ad q̃ peta sint fortes melmati:
z d quibz omis delinquit. atq; ad q̃ eis est
facilioz viduia. hoc enī d se ipis possūt ex
ris nostē p cotidiana experiencia. qua fa
dos p sola audacia: et si eis no imponat a co
fessoribz pene tibz suis petis. z illoz sanandi
aptāt. assumat huoi penas satisfactorias p
se. ul petant a ofessoribz ut eis pene huoi
iniponant. qto p huoi pniam no solū sol
uat pena p̃ commisso peto debita. ꝫ eciā vadat
peta absimdit. z penitentes a futuris lapsibz
ꝑseuent. ¶ Hinc cōsilio possunt addi tria alia
cōsilia. q ponit quida doctꝰ magē. z bn ex
pertꝰ ꝫ monstrationi sancte pme. Primꝰ pm
e. q si homo sanare se melmatꝰ esse ad pc
catū graue. qđ desideraꝫ d se sanari. z ab
eo ꝑseuare. statuat sibi. z firmiter obseruet. a'
ea' ad tpa vocat. q. p quibz vice q̃ co
tingerit ipm d huoi peta labi. aliq̃ de
subscriptis satisfactoriis ptis. Primo q vna de
leuiuaret d pane z aqua: ul' alio mō comu
niam. z h' missa tres dieꝫ. Item lapsum
immediate segntes. Deū q dicat chm̃ vnū psal
morz. a' aliaz stāns. Terras q missa tres dieꝫ
aliqđ sibi exp̃. a' certa stipa pcunie pm exi
genda suaz diuaz daret ad aliqua ecclīa
indigente. a' d usum paupm. Et qto q q
reus omigeret ad tradnaz d'le petm. to
ties missa tridui teneat de eo ostitud. h'
rosliū videt darte valde efficax d medium
vitandi ve odi a peto: z virtū vereat' en
daze. Videns and q si d foro publico p
timoze ad certaz penaz opessus' ho
mes ab illicitis: quot cuq; sint qui nollet
fureā rapere. ñ. qui hoc obmittut. qđ tā
tem mozteꝫ z aliaz penaz: z tm cr
se habet i foro pme: q timoz huoi pe
naz a sacerdote minuitaz a' voluntate eo
sup̃ deo assistentiaz a' assumendaz deterret
hoem ab huoi peto: q no esset tā pn
ad ea: z timdi en totaliter sanaret. ꝫm illq
doc. ostitu est. q si homo sentiret se inl tu
melmatu ad aliq̃ graue petm. a quo p
fezuaē desideraret. q sibi firmit statuit.
z eciā minoluit obseruare. a' voto ul ob
ligatione. ad tpa se ad hoc astrigit: q si co
tingerit eū tam ualidū temptāri de illo
peto. q eciā omo deliberaret mē se sic a
gere. melioꝰ q. p. antea dicē vellet sep
te psalmos pmales: aut flectē genua al
quoties ezā ymagine crucifixi: a' maie
ūginis. ul' alicui sācto. ꝓsert' opi illud ne
pharus petraret. Hoc em fozando. a' tm
se humiliando. forsitan misebit sui deus.
z faciat cū temptatione istā. quietā. z que
tabit mipedi passiones: z ꝑsumabit hoem
a malo qđ facē deliberauit. ¶ Tertiū addit
ille doctor cōsiliū. q homo d aīs firmiter
statuat. z sic diligenter obseruet. atq; sua
hoc ꝓpit assuefaciat. q qn sanari se ad
tle aut tle petm anteq; temptari. magis ad
ūm sui mīsterat ad cogitandū aliqđ tēpus
le sibi suaue p illud petm: a' dyabolū
etiam. graue iudiciū dei cōm petorū.
mozte imminentem. et tpe pme tōle
auferentem. amissiōm vitute p petm ac
gratie. pene eternoꝰ. temp̃ ¶ Illud autem
optet ad hoc ut vo q aduenīente tenta
tione. qđ tractū apparet sentiri obumbri
latuz d suo iudicio. ut no possit tunc
hztē ptiam z soluda cogitatiōem de deo. et
de honestate virtutū. z inhonestate vicioꝝ
p qua excludat temptationē. ut inquā vo
p istam huoi debite cogitationē tractuz
z q̃ sequitur ꝓpter. ad no ostendendum
vno ad se fortē oppugnādū temptationē.
qñcunq; enī quis acri temptatione pulsat
nec d carne. ut alias que desistat ab ip
plenone temptationis sue. si p deo credat
z attenta cogitauerit. se p petm pdā dāb
lia. a' alia huoi mala. mortisq; ꝓpter
eū vo vigilare. z q̃ sepe vocē cū sep
sum deū. z clamare: quid mihi vis. quez
sum tendis. indigē vis q quada lauc tep
si mō mozuus esses sanis istud. hū ꝑcepto

ignis.

ꝙz p dñica sacdos
ad sibi difficile obligē
ꝙz nō extinguit

nō ꝑ̃

Gregor. anselmus
parisiensis

tanee. a' sordida delectatione q subito ē pe-
na z fasidu vexret. ta grane subito detrá
mentu. no tibi hoc expedit. z sic dñs li-
beret a cogitatione maligna. z autr
paulati ddos uberiores cordis ab ea. fiat q
ad aduitoriu ozemo. z ad tonsione pectoris.
z alijs salutaribz vmedio. ut cessēt illud
tptanoz urendu. hec vmedia sūt d ss-
vo spuali homi imposita. sūt a penitente
voluntie assupta. si vite puata fuerint.
sunt haud dubiu ad aduitoriu dine grae
efficacissima ad psuadu a suis pchis hoz
qui vult bona fide. z no fictu vult a uia
sua mala. z saluari. Oz z vmedu. q mul
ti hoc pdzagesimali pe tpe fecerant. qui u
q toto corde voluerunt a pchis suis. si con
fitent ut tpi satisfaciat. z ne ut ethnici
habeant. panā eternā ruinā tantā aut
tem diligenā facere coīt fuerūt. lapsum
i pcta quātam. z quale pmissa cōsilia sua
dent fatienda. z ideo tam pauci ve sa
nant a pchis. z ad multi gm sunt ad p
ndum i pcta. z alia. z uoz ideo. nouissia
erunt persona pozibz gm vbi lue venit. fac
ta matiam satisfactionis. vsiant adhuc duo
dubia. primo an quis possit i pcto mortali
satisfacē de pchis. ut pcto tali. q sepe hō
ste confessus. z cōtr. z q hodie reducet i
mortale. tue queri an d isto mortali ma
nens. z d eo pmaz sibi multa impleg.
satisfaciat p hoc deo. de pchis sibi dimiss.
Ant dec. z dicit primo. q sic. vndecima
z nonaz d pcto mortali impleo primaz
satisfactoria sibi a sacerdote iuncta. z qua
ab eo recepit. ipe p hoc liberat se ab m
nitione sacerdotis. nec meruit mobediam
qua meruerit. si iuncta primaz sibi. z sac
dote recepta voluntie ex se sine nulla ta
bitie nolens adimplere. q mobedia sūt
dec. d pcto mortle. qz e trāsgressio pcep
ti ecclie. z veram dei d eius isto. sz quia
sibi a sacerdote imposita e. z ipe d eam
assumpsit. pr illud periculu. e sanu sīlium.
q assit no inuigat pctori primaz. ni de
assensu suo. nec aliqua ni de qua spetat q
ea impleat. primo a assū ore amonedy
est penites. ne quadrigz acceptet. nisi ea
possit z ḡuenat firmit adimplē. qz si qs
est ad primaz inolutaz. z imponitur
sibi dissuitanz. Tmiendu e fortr. ne
inde accipiat occasionē reducidi i pctm
mortale. ut. si. ista primaz respuendi et
abnegādi. d quo ut est pdm sm dec. per
cat mortaliter. postq se sacerdoti submisit
i eiq susceptionē. Ideo dicit dec. z ho
uetiā. z alij doc. multi. q tlia opa exterta
cautele sūt no sufficiat deo p pchis. nec
liberat hoem a penis. qz sicut huiusmodi opa
no sunt deo accepta. nec grata ad uitam
eternā. ita no sunt. q pctis satisfactoria.
nisi ex gra procedant. q no stat in pcto
mortli. Excipit in dec. elemosina. q dēr

linquet essim penale post se. sz diminuez in
bonis fortune. Est enī fere tanta pena debi
se elemosine. sicut actu date. qz ita paup est
post. sicut ad actu dat. z ideo postq ha erupa
uit grauī pena. debz danona pius elemo
sine. bone penal' effectu. q adhuc debet in
deo recepi. i bone satisfactionis. z illud mi
tu libezat. z si no tante sicut si ipsa ago
ex caritate prestitisset. Ieiunia enī pt testi
ad qua habet actu annexa. z q ad actu tñs
it aliquit effectu penale. sz attenuatum
ozpis. z debilitate. Di go illa duzat usq
post resurrectionem gre. tue debz enī homo
istu essim ex gra d deu recepi. i bone satis
factionis. tue pdcit sibi ad aliq̄lem satisfac
tionem. ut no oporteat eū toto ieiunio retrahi
vezp q pars manet dni iste essius ieiunij.
qz toto reformatur p unū supra. z tu hoc
modiu penal est. p oppositum ieiunij d se.
z p vnū modiu sanz sit p illu essim ieiunij
tahī dezeluctu. tuo ad illud tlem dem. si. q
no satisfiat p opa hr caritate fra. Aliū dic
aliqui doc. q ista ut dna via z securior. ideo
alia dimittat. Sedm dubiū. an aliqs poz
pt alio pena satisfactoria ad implē. z sic
q eo satisfacē tenet. q. d. z hoc q ut sepe
dem fuit. pena satisfactoria valet ad duo.
sz ad absolucōm debiti. z ad medicam pro
peto vitando. Est enī vmedu cōtra vulnus
sū vlapsū. Insup go pena satisfactoria e
vmedu cōtra sequēs peccm. sic satisfactio vni nō potest alii qz ex iejunio vnius
raro alijs nocet. nec corrupit d alio exem
plū. nec ee ex actibz vni bonis alē assues
cit in agē. Scdm ea ad absolucōm dēt.
ut lo fiat liberz a debito pene. sic vni pt
q alio satisfacē. dubiū sit d caritate. ut op
eis possint esse satisfactoria. Caritas enī ma
gis pt apud deū. qm apud hoīes. q vni pe
apud hoīes q alios amore debitū soluere.
z multo fortz pt hoc sicut d duino iudicio.
Addit dec. z. q qz satisfactio e ee d ipme
dū. cōtra futuz lapsū d peccd. z vni non
psuadet a pctis p satisfactionē alienā ut fiat
dem. deo non est permittendū. ut aliquis
q alio primaz faciat. z debitū eis soluat. nec
d ipo penitente appareat aliqs defectus sz corpl.
p que sit impotens ad sustinendu satisfactionē
tūl spualis. q que no sit impotens ad ptandū
pena. Dicit cōsit q aliquis debeat primam
septenē. tō solgamei a' alij amici illa d se d
uplant. z sic infirmus moriat. q̄to an ille
desumetus purificet d purgatorio. z inde pudet # an non. et si purificet
se hic q eo satisfac. z sic deo grās pudet big ad in purgatorio
ipm. Si aut ille detedans no purificet ibi si
strāt euolat ex quo debitū sunū alij d se sus
cepit. sicut primaz. q hic ille nichil imple
aut de satisfactione susceptā. tūc ille dare
deus saluabit. z culpa sua imputabit nepu
nita. q d e cōi diuina iustitia sanz petrū de
thaza. q oz ut pena debita soluatur. sicue
p ipm fiat. principale. sūt p aliud. unde q̄n

dui nō est soluta p alium tam diu oportet q̄ sol
uat p septm: z q̄nto plꝰ ipe z purgatorio per
se soluet tanto mag vestrat soluendū p alterꝫ
Vider deus indicabit his magnꝫ z nō brꝫ pu
niet idem prīm: qz vsq̄ad q̄dꝫ d̄ omissi
one prīoꝝ q̄oꝝ ꝑsa suggestu. qui altiꝰ sunt
fictiom: z se suscepit. Idem vult Hiera. dicit
enī q̄ iste descendens vsq̄ in statū euolat: qua
nullꝰ ingredit celū. quousq̄ sit exī omīe de
bitū. Ita q̄ ut ipe sit debitor alicui pene nr
alq̄ q̄ eo: z ita q̄ dui ille suggestus nō sustinet
plene deꝰ tam dni punit in purgatorio z tr
in deꝰ brꝫ punit vsq̄ ꝑhibꝫ. qz illud sēm q̄
illꝫ celerius liberat z deꝰ reputat z sortem
pene. quā iste d purgatorio sustinet pro
se: z quā iste hic sustinet pro eo. vnde
si debuit pena grā exempli duoꝝ meritū
potest ninarī q̄ liberat nisi vnus me
ritū z dūq̄ in mde sēq̄ de purgatorio exta
hit quousq̄ debitū sit plene solutū. quo
soluto ipe euolat: z q̄ denarius a suppli
to soluit. ipe q̄ satisfacit. dr enī m
lium suū dare. ut si ipe non indiget to
tum. d suo certe. z d aliq̄ enī thesaurꝫ
tollam ex superogatis opibꝫ boīs sctoꝝ et
om instoꝝ. z magis ex merito passionis
dñi ꝙ ꝑ dñm z saluatorē mēd in eternū be
nedicti. Amen z rē

q facit ipe relevs liber

De tpe nobis accesso ad penitendum.

Circa de tribꝫ ptibꝫ pnie scz cō
tritione. cōfessione. z satisfac
tione. Circa tritionē videndū est
q̄d sit tpe nob accessū ad pe
nitendū. Et hoc dicit Aug. dicē
dū. q̄ totū tpe ꝑtēs vite. d quo scz aug est
t̄ sto mortali corpe. e tpe pnie. Cuandiu
enī hō d hac ꝑtē vite habz vnā ymaīm
de ꝑcīs suis. ipa semp ē sibi fautissima. deleꝰ
mortale nūpa. z confitens grauī sū sit pma
interior scīa. ut sola. ut sufficiens. pma. at
tritio. ut ordinē de ꝑcīs. sūd enā sit exterior pe
nitentia de ꝑcīs. ut debita ofessio. z vera sa
cramtal absolutio. ad tale ac tanta attritio
q̄ sufficiat ad digna fructū pnie sufficiens. illa
patere ex supductis de ordine. z ofessione.
ubi sunt declarata. Et ideo dicit Ezech xviij
Cuandiu horā ingemuit ꝑcātor vita viuet. z
nō morietur. Et dicit magr i ꝓlogo dicit xpc
Tpe pnie est usq̄ d extremū. eternū mīe Et
Leo papa. de nemine desperandū est. sed ē d hoc
tempe vehemēter. q̄ nonnulli q̄ desiderata erant
differre. cōsilio maligni spūs. credo dicunt
dor. q̄ hoc erit d extremo finis. ꝑ hoc pmit
et de ꝑcīs suis vē. z salubriter penitē. Vnā ut
allegat aug i dicit xx. ꝑ hoc Aug. dicit. qm
deꝰ sp potens. z. sperare d morte inuade ꝑ
quibꝫ plangit. Subdit. Cui go opus sit. no
bis. q̄ deꝰ sanctificata pma. nisi spretis eam
ꝑ quibꝫ vult sua mala. z timentibꝫ ꝑ ex
sua mia. q̄d damp nāe ꝑ ex sua iustitia
Et d de nō z ista pma dicit Aug. pma si i
extremo vite hiatu aduenīt finat. z libit

tritio

confessio

satisfactio

pēn

sustinē
rēt

dolo

q̄d ꝑbuit subdendo. nihil sunt sera latrone pe
nitentia: ꝙ no sunt sera eq̄ indulgentia. de lo
latrone z eius pma habet Luc xxiij. Et
vsq̄ pma salte interior cōsistit i motu libi
arbitrij. qz d libera detestatione ꝑcātoꝝ ꝑtoꝝ
ꝙ deū. ad ꝙsito euadi a futuris: quē mo
tū libū arbitriū ꝑ hō sufficiat hēre etiam
d extremis: z q̄n diu in hac vita manes
uerit vone: z ad d extremis ꝑtinet z si
lubricū penitēs. Petro dicit. q ab eo q̄
distulit iuge penitē. vix z difficulter intrat
ꝑ extremū hēre vera pnia sufficiens ad
salutē. hō declarat Aug. quatuor verbis
sūpt ex libris Aug d timore de pnia
et d libro de vid z fide pnia. z allegat
ea magr z dicit ex quib. pma vo ē. qua
sūm pria dicta ad oīonē vere ꝑpetre
ius vome z libere voluntat: ut si hō per
vom ad diligentia deliberet de omissis
prīs mortalibꝫ z ut ꝑ voluntate ea libe
detestet. si istoꝝ usū ex timore z dolore
mentis turbis impedit. tunc ad hoc
ē sic d extremis astrictꝰ. ꝙ ex cāis cuide
tibꝫ ia positis ē indirendꝰ pnia morti:
ꝑcāsq̄ insanientes aspantes ut d plurimꝫ
te ꝙn ad d misericordia attigit gradū desꝑa
tu iudicij mediocriꝫ: ut d alijs ꝑtinet ut d
subitatione ut subita volutatione. ut hō
ubi strati imminet mors. Nā tribꝫ etem
ad istū arctatim deductis ē maxīa dolor et
ī parte sensitiua. a maxīa timor mortis
z utiq̄ illaꝝ passionū cui velemēs ē solet
impedire usū liberi arbitrij. z vom. a cōi
a tam fortiꝫ ꝙ vix aut nihil difficultat
hō ꝑ hēre tūm deliberationē de pnia
tūm ass detestationē. ꝙ sufficiat ad vā
oīonē. ꝙ eā istę passiones timor z ama
us magnū ꝑstent impedimentū usū libi
arbitrij. exꝑti sumꝰ. qui d magnis timoꝝ
stupē. a q̄ actibꝰ dolozes z misericordes
aut nō sufficiunt. hoc etiā ꝑ Aug. qui
lxxxiij q. q. xxxvi. dr. passiones causate
a tristibꝫ plo mouet. qui causate delectabi
libꝫ. passio aut delectatiōis vehemēs. quā
totalr a se impedit usū rōis ꝙm Aug
i de ciuī. hoc a fortiori ī facti vehe
mes passio doloꝝ z timoꝝ. qua mens hui
huiusmodi. qui deducti sunt ad extremū. hoc
vom cogit Aug d. difficile hic tue sit ad
pnia. qn ta fortia venit. qn cruciatus membra
ligant. z dolor sensū opprimit. ut vix hō
aliquid cogitare valeat. Subdit Aug. me
liꝰ ē in fortia. q̄ illa: z d ꝙnde de mis
tribꝫ dicit Aug hoc ē ad dilationē pnia
ꝑtinet ꝑtoꝝ. ut maleno obtunsa sua
mens oblivioni ostrudat. z hoc ē turbile. vbi
z multo formidandū ab his. qui d flore
suę iuuentutis z ꝑ tota vita sua vsum
d ꝑcīs: z sine deꝰ timoꝝ: putantes ī se
mo se velle deꝰ finire. a cui male ꝓpan
tes d sola finali pnia. de quibꝫ i ea alle
gato ꝓmone dicit dr Aug. Q hō cōsidē
si ullum est. ꝙ ꝑtēs tota vita sua vicios
z ꝑcīs fructuosa. z ꝑquirendā eternam

vita seminum assurgas: Vnde ⁊ tibi fieri
vig a ſeruo tuo: ut qm̃ dm̃ ſeruꝰ tuꝰ
ſtudiosissimꝰ tuꝰ ſimꝰ: ⁊ nō ad senectam
venit: nec p̃mo ad tuū ſuauū vēt velit ꝺ
go nō vꝫ puer a ſeruo tuo: nō ē mirū
ur ſanaꝫ dño tuo. Beda vō ē ad vaꝫ pe
niteria ꝙuidā ordinata diſplicēā de ꝓ
adh'aurdinatꝫ valeat ⁊ ſit ordinata: oꝫ q ſit debite
ſplicēā d̃ nimis inordinata ⁊ maxie trahitan finis
peccati ⁊ principij actꝰ principal ut ſ. ſit voluntaria
⁊ ꝓter deū: ſ tm̃ difficile ē hꝰ actū ſic ex
ordinatū: qꝫ qui uſq; huc fuit impen
tus: nō videt a ſeipo extorqꝛe diſplicentiā
nōia: niſi timore pene imminentis: et
ſic nō ꝓter deū ſi ꝓpter ſe: qꝫ ꝓpter ut
malū damnationis ſue duxerat. Pſumit
em q ſi eſſet timor a pena mortis ⁊ dā
nationis: nō extorqꝛet a ſeipo ille diſpli
centia peccati ſicut nec puer ſimul ſimat qꝺ fuit pe
nus. Nec videt mente liberē elicē diſpliceā
tiam huius: ſicut enī qui ad alleuiandū
nāue: iecit merces ⁊ mare: ſolū ꝓpter na
tem ſubmerſionē a alijs periculi qꝺ ꝗdē
cadere: nō omo voluntate iacit ⁊ ita qui
habz diſpliceā de peccatis ſolū ex timore
mortis imminentis ⁊a ꝙmodo a damnationis
ſue: tal diſpliceā nō ē mere liberā: et
p dñs nō eſt multū platens deo: nec ac
cepta ſibi. Hanc vōm tangit Aug⁹ qꝺ dicit
Nulla expectat ꝙ peccare no ꝓt: arbitriū
enī libertate ꝗbꝫ deꝰ: ut deleze poſſit o
miſſa. ⁊ ſic meritum: caritate. nō tm timore
qꝫ nō ꝺ ſolo timore vuit homo: qui go ſe
vo peniret optet no ſolū timē iudicem:
ſ diligē: qꝫ ſine caritate nemo ꝓt ſalvꝰ
eſſe. Vnde go tm timeat pena qui peniꝫ:
ſ amaret ꝙ gliā hec Aug⁹. Tertia vitio eſt
malus habitus uſq; huc vinuatꝰ ⁊ ꝺ con
ſuetudine verſus. inclinat inclinat ad peccā
⁊ ad eoꝝ placentiam: ⁊ ſic valde trahit
hoīem ab actu vē penitendi ꝓpter que actū
vē penitendi: optet hoīem peccā ꝓꝓt
detestari. Sicut habitus mortificati amoris
ad mundū ⁊ ad alia ꝓhibita uſq; huc ꝓ
vitā virtutis. ⁊ ꝓpter traditatē inclinan
tes inclinat am̃ ⁊ trahit ad oppositū
⁊ illis. ⁊ ad eoꝝ inditum amore: ꝙ ita
impedit vam ꝓnam. ꝓpter qꝺ difficili
mū eſt eam ꝓ tuc ꝓmo hꝰe. Multum
etiam difficile eſt ut ho aſſectū ſuum
que toto tpe iuxta ſue in huiuſ vē ſorti
tez inclinauit ſubito ab eis trahat. ⁊
deinceps flectat. Hoc vōm tangit Aug⁹ in
poſt aūtem ſupius allegata dicit. Hec co
uerſio ſi cōtigat alicui. ex ꝺ ſine deſpe
randū nō ē de eius ēmissione: ſ qm̃ vie
a' iuxta eſt tā iuſta diuiſio. Inimicū ē
de eo qui penitet ſed timore. maxie tu filij
ꝺ illicite dilexit ſint pudet: ꝙor ⁊ mu
dꝰ ad ſe vocant: ⁊ etiā ꝙ illicite dilexit
milies enī ſolet ſeptima ꝓna dampe ⁊
intelligo hec delectabilia. ⁊ que hic dilexꝰ

sibi
eſſe ꝓnia ⁊ ſcripſi: ut ex infantia matrix inclina
menꝰ impressio: ⁊ ſic ſit. valet ſic ſ. ⁊ fan
taſmatibꝫ ſint ꝓnia ſ ex inclinatia habi
tus cōtinuati. molestꝫ ad ſe mordinata a # nitiū inclinat
mata: ⁊ ꝓ dñs magnā fraudē difficultate
ad hndū ꝓpter diſpliceā de eis: ⁊ ꝺ ex
dant magnū impedimentum ad vaꝫ pen
tentia hndam. Tertia vō. quito aliqꝺ minus
e domo actꝰ ſui. tanto ad actionē ꝙuis
meliꝰ diſpliceā ut ſit ſufficiens ad dele
tionē culpe. Ille aut ꝺ extremus positus
ē inq dñmq actuū ſuoꝝ: qꝫ tr nullo mꝺo
ē dñmq actuū exuꝺ ad petendū ⁊qua
nō ꝓt exterioꝝ ope tr inclinat a' furan. he
quidē go ꝺ eo ꝙ ſtulta uiſtula inclinatior ac
tus diſplicentie ad eis iuſtificationē. ꝙ ad iuſ
tificationē ſam: nō tn vie ⁊ difficulē poſſit
hꝰe eē inclusū: ⁊ nō vie ⁊ difficulē poteſt
tur hꝰe ꝓnam vām. ⁊ ſufficientem ad ſa
lutem. Hoc vōm tangit Aug⁹ qꝺ dicit. age
ꝓnam tu ſanꝫ es: ſi ſic agis ſecurꝰ es: qꝫ
ꝓnam egiſti qui peccare potuiſti. Si vis
ꝓnam ꝙmo agere. qui peccare no poteſ.
peta te dimiſerit: nō tu eas adimꝫ no tñ
illa tam libere dimittis ſicut ille ſanꝫ: et
ideo qnto tu te deſinat de libertate tm ꝓpri
gozem cuſtine ꝙuis motꝰ inclinatior diſ
plicentie: quā ut multꝫ potis hꝰe. ut vie
Ideo dicit Aug⁹ qm̃ multa ſunt q impediut
⁊ langwentia trahut. ⁊ ita pculoſiſſim eſt
⁊ inclinatiui viciū ad mortē ꝓtrahi ꝓmo
ꝺ medū. Et ſubdit. magnū ē tu deus
tr miſereat ꝙmo vām qmaz ſi quis tal ē
vie end aliqꝺ ē: ut ſeꝛe qñ nulla qui tue
habz diſpoſitionē ſufficiēte ad hꝰ. ut ſibi de
negetur miſericordia. Ex hiis ſumit ꝓpm Deꝰ
deus utilia docuit. ꝓmo ē ꝙ miſerimo vam
ad actū hm̃ deducto ſuadendo ē ut ꝓpm ſua
poſſibilitate laboret ad hndū ꝓmaz oꝝ
dinatū: ut ſi no obſtante dolore a timore
utat bone mentis qñq pt: ⁊ mittat hꝰe de
petis voluntaria diſpliceā: ⁊ ꝓpter debitū
finē. ſic ꝓpter deū: ⁊ timeat male inclina
tionē habitus. ⁊ fictionē ꝓnā ad ſe: laboret
qꝫ ad hndū diſpliceā qñq pt. qñq ꝓ
tpe breue ꝓpter morte de gremio imminē
tem: ⁊ ne mittat ꝺ deſperationē. Et ſibi ex
tollenda diuia inā: ⁊ eſt ſibi ꝓpositum
exēꝫ de latrone ⁊ ꝓna fuit ſeꝛa: ſi no ſeꝛa
tridulgēā. Ordo ꝺ ē. ꝙ ſanꝫ ē omi
diligentia ꝓſuadendū: ut ſam penitent.
Eſt em̃ eis meritendi timor. Quidā hō
tandi ut cogitent qñ pculoſiꝰ ſit ꝓtrahi
ꝓnam uſq; ad extremā hꝛa: quāꝫ ſit diſ
ſiale ꝓmꝫ hꝰe vam ꝓnam ꝙ ſufficiat ad
ſalutē: ut ſtatim ꝓ ex voluꝫ ſuꝑductꝰ eſt
eis ſp declandi. ⁊ ad meditia vdutē du
bzentes vitē: certitudo mortis: ⁊ dubietꝫ
ſimi vite: qꝺ go homo qualitate ſims ⁊ ꝓmeditet ⁊ neſcit em̃ /:
quo veniat ad extrema. an ſ nō tale eſt
tudine ⁊ qua ſibi maneat vōm uſq; et

nesse an forte ī sompno · a' ex aliquo pestilenciali morbo
immūi insidiante vite me · aut undecūq; subi
tanea morte pūeneq; · ī pēns ēē pnās dis
tulit miēiā · subito ad nīstros vocat · qc debz
quisq; credere · q; sola exteior pna · R ōfessio
ē absolucō tue · ul' alias sibi ad dimissionē sufficit petor · sine vīa visione · qua dissiales
ē q; tue hre · de tribz enī exteriore pnaz sus
pitentibz dicat · Augt · ī sēmone de pna · si q;
posset ī ultima infirmitate · voluit ampe pnam
ē accipit · mox ēsolabit · ē hmoi vadit · fa
tor vob · non illi negamus q; petit · ē nō ipse
nimiū q; tu hmoi exeat · si sanus hmoi exeat
ego nescio · dare pnam possimus ē exteriore
ē sanitate · nō mlt' dies dampnabit · ē nec
diu liberabitur · si vis go a diuio liberari age
pnaz tu' sanus es · si sic agis diu tibi q; sanus
es · q; pnam eligis eo tpe quo penare potes
ifn · Subdit · due vē sunt · aīt ignoscit tibi · a'
no ignoscit · quid hodie tibi sit futurū · nescis ·
go hō certū teneo · ē dimitte mortuū · ī pem
teas tu' sanguis es · ē h' ait multo magis signum
q; voluntate · ī melius mutasti · ē a petis ī
locasti · sine quo nō ē ull' sustinet sanctū
pnē · q; si ī extrema ni penare no potes ue
luerit penitere · Et insup adhuc aliud est
malū dilationis pnē · qd euade possunt qui
sani aut maturo tpe penitent · ē qd mor
iunt qui pnaz differunt ī extrema · Cum
enī penitet tu' adhuc sanus est · a' tpe ma
turo angit uenīat ad extrema · ille satisfactor
sibi sm̄ qualitatē criminū mundanda · post
modū · ē se p ea ab oī pena liberare · qui
vo pnam differt usq; ad extrema · cuia si
mor habz vam q; tollit culpa · tu qz no pot
hic satisfacere · ē manet · debitor pene · ne
cessario post mortē ī purgatorio soluēde ·
ē valde grauq; qm̄ ea possat ēdmē ī pdi
degēm · ī pua vita plus acceptat mortem
pena voluntaria · q; multo maioze ī purga
torio · q; non est sic plene voluntaria · siquis est
pena hic satisfactoria · nō ē voluntarie assump
ta · ē mflicta ēm ī de hac pena purgato
ry · qua mediante qui tarde penitent · a' qui
no opleta hic sufficiēn satisfactione decedit ·
dicat mgr dis · xv · qēs · Cum no ambages co
tenta · corde · ē mgemuerit · q; peto · ut sic
fiat ad plene pudendū pēm · si an ople
tom pme deseruerint · ignē purgatorij sen
tiūt · ē grauq; pudiuē · qm̄ si hic impleuis
sent pnam · horrendū ē qm̄ modo ī mag
dei vidēt · si quo ad statū aie post mor
tem · ī quo nīstra pūpli habz locum ·
Studeat go quisq; delicta sic corrigere · ne
post mortem optet pena purgatorij tol
lerare · q; ut dicit g · ī ē duplex · una est
pena dampni · ī nīstra · qua hnt ae de
carc ētardatione a dīna visione · ī qua
tue exute corporibz desiderātissime tenduī
toto mentis affectu · Alia est pena sensꝰ ·
ī dolor · quem hīe ab igne corporali · ē
ut dicit · utriq; carc est maxima pena ·

excedens omne pena hui⁹ vite · q; etiam
dicit apte docet · Nam ubi ē loqs de sed
pentente dicit · ß ex sic · ī ē extremis co
fessus vita finiet · sic gre · ē no modo mor
te dampnabit · ē me · si salte cad tue co
nectis · p vam pnaz · dices · ē subdit ad
oppositū · ß no pmittit q; quadat omne pe
na · Nam pus purgandꝰ ē igne purga
bit · qui ī aliud scīm disputat · sicut vide
bit · hic aut ignis · ē si etiā no sit nisi
ī modo ignis · est · excellit enī omnem
pena qua umq; passꝰ ē · ī hac vita
aliquis · Nulli ī carne ē tanta pena in
uenta · licet mirabilia martires passi sint
tormenta · ē multi nequierint quita sepe
sustinuerit supplicia · hec dicit · Et in
sēmone de pna dicit · Ille ignis purga
torij · durior erit · q; quidq; ī hoc seculo pe
natur · a' vide · a' cogitare quis pōt · ē sufficit
timo ad meritandū ofessōes · ē ad ut
hēdū astantes · ut pcta sua audeant
totalia cofitēri · Addo de sigillo ofessionis ·
qd sm̄ Gre · nō ē aliud · q; obligatio et
debitum celandi ofessionē · ita q; sacerdos no
inducat pcm sibi ī ofessione detectū · ē sil
pōsūi astrenctꝰ · licet enī sacerdos no fues
p se cofitenti sufficiat · vnde possit · imo
debeat · ī hoc casu pcm astrenctꝰ solu · ē nō
hoc ad pōsūm astrenctꝰ dilatū inducere
alium prudenti · qui strat eū dirigere ·
tu debz sibi diligenter caue · ne sic illud
dicat · ē no aliquid fiat ex quo possit
sorti pcm astrenctꝰ · ē eis pōna · a' ex q;
possit cōi pōsūm astrenctꝰ · mito oriri sus
pitio de crīme · ī ofessione audito · Qui
tissimo debet esse illud fige · pme · pter
qd ois ofessor ad celandū pcm sibi cofes
sum tenetur subtilissime · ē ex multiplici
obligatione · Nam pm dic · ī dis · xxj · ge
ti sua · ē aulubz cofessor ad celandū
mo tam dro · qme pcm sibi ī cofessione
detectū tenet · primo ex lege nē · Nam
enī to dictat · q; qp̄ho vole · ē rōnabile
velle debz sibi fieri ab alio · q; ho⁹ etiam
alter fecit · ī sibi casu · hoc enī requirit fi
na tranquilitas · Et do mg exprimit dicit · vij ·
ē Aug⁹ · q; ß sacerdos vole ut sibi fiatur
fama sua · ē celet suū pcm alter ofessus ·
qui enī tenet celare primū pcm sibi
ab eo ī cofessione detectum · Caulubz enī
ē enī de lege nē · primo suaze fideli
tatis · qua nallet · ē nelle debet sibi ß
nari · Cū igit cofitens mavult secretum
suū · mittat sui ofessoris fidelitatē · qe
cofessor de lege nē tenet · sibi ad illa
fidelitatē · ē oīa sibi cofessa · tenear sic ē
tissima · Et io qui ß dr · Cum ambulasset
fraudulenter · revelat arcana · Cum aut
fidel' est · celat amica omissu · Tene · ē
sacerdos celare cofessionē ex lege · pena
confessio enī est de lege · xpi · ut supra
dm̄ · sed revelans cofessionem dicit
hō nimiū grium · ē eo esse occasionē

non ostendi · z p ons no implendi pre
cepta xpi · aut daret eis occasionem male
exequendi · obtinendi maiora pcta sua · eo
p timerent ea revelari · a eos quos qs
diligit male d confessione laudandi · z ps
ediscit fle vituperandi · Insup ad relandi
confessionem tenetur sacerdos ex lege ecclie
tene · Unde de pma dist vii dicit sacer
dos an omia taceat · ne de lmo q sibi con
stitut pcta cofr alcui veritet · z subdit
pena · Nam si hoc fecit deponat · z alioq
bz diebz vite sue ignominiosi pergat pe
nando · z ofi de pena z remissione dicit
Dicit · taceat ille omo ubo · a signo · a alio
quonus mo · pretozem qdet · Et sequit · si pr
mu detectu sibi psupsit revelare · non
solu a sacerdotali officio detectus depond
verz etia ad agendu secretissima pmanz
z ad atrissimu mostrum tradendu · Et illa
za pena e inabiliozq qm pma · qz p na
turam dimittit ille plus sue voluntatz
sic possit tam sibi qm alijs plus nocet · et
plus pterate · qm si aut custodie mariqa
vetuz · Deus dicunt · Dic · q ihs solu con
fessor · s etia ille cui confessor · licet illicite
revelat · tenet silz celare confessionem · z etia
ille qui aliquid de confessione audiuit · tur
ad restituendu · z si audiuit cau
tue non petendo · s tenet silentiu · Qui no
audiuit fraudulent · tur peccat mortali
ut dicit Sco · z ad hoc tenet ad silentiu · sic
qudde confessione talis audiuit · Exemplu di
cit · q ta confessor cui ille cui confessor revelauit · tam ac ille qui aut cauta fraudulenter aut
z alia confessione audiuit · tenet audiu
celare sp · Nec pt plus illud revelare post
mortem confessi · qm eo vivo · precepit enim
de no revelando secreta confessionis · e negatiuu · z io obligat sp · z p sp · ut nullo
revelet · z d illo cau sz ner q aliq obedi
enie p'cepto · ut q uniuersu quando · ne
cp p quocuq piculo vitando · Circa dicit
doctores · q confessor tenet celare no solu
pcta confitentis · ac eius psonam · ac circumstantias
q no possunt bn explicari sine revelatione
facti revelande · s etia tenet celare sedaz
psonam · ad qua pcta e commissu · ut si sortes co
fitet se peccasse cu platone · tenet sacedos
etia celare pcta platonis sibi p sortem · co
fessione detectu · alias detraheret primo
z fiet fractor sigilli confessionis · Oz posito
casu q confitens velit aliqd pcta sua et
psonam aliquibz p confessore revelari · quid
facedu e confessori · z tali casu · an debeat
z possit revelare · Rnd q sigillu confessionis
sic diligentissime custodiendu e · q nullo
doctore nidet · q no liceat confessori · ut eu
confitens licenciet ad dd · s quid · ut confitens
pcta qd valt ee confessionem revelari · dicat co
fessori postea ee confessionem · ac sibi narret
ut non habendu secretum · saltem apud a
quem · ut aliquas psonas · quibz forte ex
pedit ista revelari · pt aliquo bonu fine · qu
ex illa revelatione potest euenire · z tunc
confessor pt eisdem psonis dicere · tamq sibi pub
lice notoriu ee omne secretu · Non at tam
quid auditu d confessione · Ista etia d isto citur
solu ista iuba · Ego hoc pctm hz psone audiui
d confessione meluit mortale pctm · qz in
ducit revelationem huius ut cognita eo modo
quo no licet ipm revelare · imo si qs fuisset alius
nisi pctm duplici cognitione · ut ex confessione
z alias · s. ex publica fama · aut qz audit ea
ste omittit · adhuc illo no pt illud revelare
ut d confessione audiu · Ro. ea e sibi notum
dicere hoc istius pctm audiuit d confessione · z hic
posset revelare manifestu alias cognitu · dicendo h
audiui ho audiuit ex publica fama · ee debz tam
ab isto diligente abstinere · ppter scandalu · ne inde
ar revelator confessionis · Nec debz de hoc
quisq loqui ni imminear necias · ut fiat p
audiendu vitari · a nisticie quande · ut subeat
aliqua thc ra pt · z virgo Adhuc sta Thc addu
ad hoc q sub sigillo confessionis ppe cadunt
pcta d confessione detecta · z etia ista p que
posset patet · z pctm eis deprehendi · Archidiac
etia alia q sunt d confessione narrata · sumo
studio sunt celanda · ppter scandalu qd orire
posset · et suspicio de confessionis revelatione ·
z ppter inutilitatem ad revelandu tlia · q fm
tas posset ex consuetudine facile euenire · Ex
hijs orig patet agnoscat · q secretissima e con
fessio · z plus ste deo qa scientia · qm fiat hoc ·
Deo secundu accedat · z secrecy qa dicat · q sp se
cretu agnoscat · sicq q confessor ponis esse mo
riendu · qm aliquid de confessione revelandi · Ex
hijs etia discat orig sacerdos · sic cauty esse ut
sibi confessa · q no solu no revelet ea male
psonis · z eis pctm expirando · s etia diligen
ter caueat ne ex aliquo eius vbo · a facto · a
nutu · ut q'cuq alio signo · rom psonis · statu ·
a collegio · suspicio oriri possit de crimine in
confessione audito · ne fiat revelator confessionis ·
z inducat graues ecclie penas · z insup gra
uissime peccet rom caudate · rom fidelitate ·
rom d ps nus · ecclie sacrad · male · z diuid · q quo
nos custodiat qui sine fine vivit · z regnat deus · z

Explicant sermones venerabilis dñi
Nicolai de Ruckelspoel sacre pagine
magri de penitencia et eius partibus

Incipiunt sermones eiusdem de
preceptis decalogi · et primo de dilectione
dei · que plenitudo est precepti ·

Decimo primo Sp̃cepto
Decalogi cuius significa

Scribit aut xxij° q̃ cu quida legisdoctor int̃rogasset dñm dicens. Magr q̃d ē manda tū magnū i lege. Ihs ei dixit. Diliges dñm deū tuū ex toto corde tuo ex tota anīa tua ac ex tota mētc tua. hoc ē p̃mū et maxi[m] mandatum. Et subiunxit dicens. Secdm aut̃ hui[c] illic alys Diligc pxi[m] tuū sicut teipm. Addidit q̃ dicto In hīs duobz mandat̃ pendet oīs lex et ꝓphete. Ꝓmissis p hoc q̃ fig̃ vetet̃ ul' moralia ut figāt̃ d lege. q̃ cerimonialia rōnabile. addite. ut ꝓbabile et ꝓphet̃ totū ad hoc tendit ut introducat̃ caritas. qua deꝰ diligat̃ et proxim. Et unde q̃ ac deꝰ hoi promisit. q̃d p̃cepit a ꝓhibuit. totū ad h̄ fiat ut deū diligeret sup oia. Et pxi[m] ut seipm Et nisi sup oia alia p̃cepta intelusa sunt. et ist̃ duobz et implent̃ d corp implectione primo oia alia p̃cepta et tota lex et ꝓphete sic illa tñm i suū fine ordinata. ꝓpt̃ q̃ dicit apls pē ad thīm. p̃ finis p̃cepti ē caritas. Totū itaq̃ ad hoc tendit ut constituat̃ ānā mt̄ hoēs et hoem ad deū. Et io ꝑm mtē nom bn̄ augt̃ i de laudibz caritat̃. et d doctina xpiana. Si no potes oīa sacras pagines scrutari. si no potes oia intelecta ꝑm̃ simoniā modū euolue. omē scripturaꝝ secretū penetrare. teneta caritate ubi pendet oīa alle ea tenet et q̃d latet i duobz p̃ceptis cognit̃ q̃ qui caritate tenet d mozibz. Cue cū ita se habeant cogitatu tota aduersitatibz id. et potes de dict̃ duobz p̃cept̃ loq̃ put mi dñs de sua largitate et ꝓpt̃ vras pces dignabit mīstrare. q̃ ut fiat ad hono te dei et ad salutē aiaꝝ nraꝝ indigemꝰ cooperante gr̄a. p quā impetrīda ductrameꝰ ad maiā dīgne mtis gr̄e. et ad deuotā salutem salutatione angelica. Aue maꝝ

ēsse dño et saluatōe nro. ma
datu de dei dilectione t̄ p̃mū
et maxi[m] mandatū. et io ꝓsus
primo de eo loqui. et postea de pxi
mi dilectione. et tcio de mīsia
caritate sine qua ead obseruato mandatorum
no ē meritū uite eterne. Et d gressu non
curabo modo. et nūmbz ad clarū solutum
obseruari. q̃ d themat̃ introductione. et ipa
diuisione. et d membroꝝ subdiuisione. et cet̃
huiusmodi. q̃ pred̃a quo ad stilū et formā de sm̄o
et de plano. p modū familiaris alloquentis
plusq̃ p modū formal' p̃dicatoris. Ostendā
go de dei dilectione primitto q̃ multa sunt
ꝓpt̃ q̃ digna et debita. est valde ut deum
diligamꝰ nitime. Primo eni eu diligē dulcis
ꝓpter h̄. qz bonꝰ ē in se. Omia naq̃ bona
est diligendum. Deꝰ aut̃ non solum ē bonꝰ

Nomendatione

Cur dm diligē dēmꝰ

Prima cā

in se. sed and ē sua ut ipa boritas met. nec
aliud eo melio aut esse ꝓt̃ a cogitā qz
sidne a' infinite bonꝰ est. et io si esset
nob possibile infinite a nob diligendus
esset. Non ē itaq̃ modꝰ ponēdꝰ d eius
dilectione ut dicat̃ hūj d diligendo deꝰ. Nam d qualibz alia actione a' affectu
ne nra. oportet finare modū. Nim costitu
ere ulē que a sm̄endo fiēt actus ul' asser
tio vituperabil. ut de dormicione. vīn. vēn
de ieiunio. de gaudio rōis. ꝓpt̃ excedi vitu
perabile. In dilectione aut̃ dei p qua max
me attingim̄ ad finē nīm ultimū. non
pt̄ esse excessꝰ. si q̃to plus diligit̃ deus
tanto dilecto ē melior. Quat̄ go medicꝰ
no ponit̄ finē sanitati. q̃ ē finis i sua
actione si facit ea q̃tūq̃ ꝓt̃ ꝓfectū. medꝰ
aut ut sanande dicit̄ et ponit̄ finē
oia alia moderant̄ p̃m q̃ valet ad sani
tate introducenda. Ita dilectionē dei no
oportet ut homo ꝓt̃ finē. sic ut solū tm
ut tanta intense diligē valeat. si tenet dili
gat q̃to ꝓfectꝰ ꝓt̃. q̃ dilecto deo q̃to
melior est et maior. tanto melior ne
cessit excessꝰ i eam quo ad intensionē. Non
enī ꝓt̃ homo nimis fortis. nec a' nimis fir
ma voluntate velle deo bonū. et ipo re
placē. Certū ꝑo oīa and sua opa sua moderet
ho. si q̃ valent ad dei dilectionē ꝓmoue
dam. Et illud sic q̃ deꝰ bonꝰ est. h̄ debz
esse finis dilectionis nre. Ex certa q̃ duam
debent esse ōnsiones et cause effectrices ac
monetes ad deū diligendū finaliꝰ ꝓpter
seipm. et ꝓpt̃ hoc solū. qz bonꝰ est. Deꝰ ē
deꝰ a nobis diligendꝰ. ꝓpt̃ h̄. qz ipe ꝑ dilexit nos. et actu diligit nos. et plusq̃ nos
ipi nosmetipos diligim̄. et io dignꝰ ē ut ipm
tot̄ viribz d diligam̄. qz ꝑm augt̃ d de
ctrina nsanct̄ cuadibz. Nulla maior ē ad
amoze mīuturꝰ. q̃a ꝓxime amate et vbi
mmꝰ diuꝰ ē amꝰ qui dilectionē noluerit impe
dere nolue ꝑpendē ei qui ꝑ̄ diligebat.
ac diligenda ꝓxime. Et and ex quo ille
qui ē immēsus et infinite ꝓfectꝰ diligit
et dilexit nos pauperes miseros et viles.
et mē gratuite. sine mit̄ mīe. qz abat
no nodū entes. nodū diligentes. ꝑmo
nescientes. si et vsistentes et offendentes
ipm: quis no staret a' fatezet̄. q̃ iustꝰ
est q̃ ead d diligam̄ ex oīm q̃ summꝰ et
possimus. Ex qz no dimisit si mestua
bilit̄ dilexit nos. et diligit. q̃d bn dotꝰ
aplꝰ ad Ephꝰ dicet deꝰ cū diues esset i
mia ꝓpt̃ mīmā caritate sua qua dilexit
nos. et cū essem⁹ mortui i ꝑcis con
uiuificauit nos in xpo. cui gra saluati estis.
Et Joh. m° Sic deꝰ dilexit mundū. ut
filiū suū vnigenitū daret: ut oīs qui
credit in eū non pcat si habeat vitam
eternā: q̃ ex imensa nīa dilectione ꝓ
cessit sicut immēsi ē filius vnigenitus
dei. que nobis et ꝓ nobis dedit
et Johannes. Hoc ē mandatū meū

ꝑ vos

nr diligat⁹ mutue sicut dilexi vos · Qi aut debemꝰ mutuꝫ diligere sicut deꝰ dilexit nos nisi magꝰ debemꝰ eū diligē sicut qui dilexit nos: ꝑ ipe ut dixi mesurabiliū ⁊ sine mensura dilexit nos: ex quo mirē filiū suū dedit nob: ⁊ ni hesit mittꝫ sepm dedit nob quare dignissimū ⁊ ustissimū ē ut ⁊ nos viceissim ꝑm sm modo ⁊ sine mesurā ꝑ quantū possimꝰ diligamꝰ ¶ Tertio diligendꝰ ē deꝰ a nobis. qꝫ nr rector est ⁊ magꝫ ac verꝰ pat nr qui ista qui nos corpaliter genuerut vn damasteus hꝰ pᵒ. cᵒ ihꝰ principalis deꝰ nr est pr qui nos de no esse ad esse pduxit. qui illi qui nos genuerut: qui etiā ex ipo deo esse nāre suscepezut. Cū aut tale sit ⁊ ex diuino pcepto debeāt ut diligamꝰ p̄ntes carnales ꝓpter beneficia nob impensa: quāto magꝫ debemꝰ diligē deū qui magꝫ ⁊ verꝰ pr nr est qui ipi carnales p̄ntes ⁊ plusq̄ nob p̄stant beneficia. qui illi possint ⁊ sua pena exhibē. aut tu erga illū diligēs: qui amissa oculu ac aluꝫ membꝝ nl ipam mtē p̄struet. deo deū ama qui tibi no habenti hec. ꝛa dedit ⁊ ea tibi cōseruauit ⁊ ab utero mris usq̄ hodie a multis ꝑiculis ꝑseruauit et no solū hec ꝛ dedit ⁊ cōseruauit: sed et nr tartaꝝ treatuꝝ ⁊ multaꝝ nobiliū tuū · Unde bñ ꝙ quida simone · ꝑm ꝑāt nbi ne det uideat hꝰ ꝙrita: quale re ferit qꝫ ꝑm corpꝰ egregia creatura ꝑ mā magꝫ pulchra. intrem ymagine creatoꝛ ꝛ signe suis ꝓpie · erit bñdus capare ¶ Tertio diligendꝰ ē deꝰ qꝫ nr gubnatoꝛ qui nos regit mouet ⁊ mutat. Qui em diligimꝰ ꝓpie qui rempublicam pacifice regit · quāto magꝫ deū dilegere debemꝰ: qui totū mundi machinā sm tam ⁊ tram: ⁊ oia elemēta opio ordie guberat: ⁊ oia i mundo enumerata ad salute hoīm ⁊ ꝓfectū suoꝝ dispōnit. Iuxta illud hꝰ. vi. Omnia ꝓpter uos di ligentib⁹ deū oia cooperant i bonū: ⁊ dum magꝫ deꝰ mala fieri no sinit. ni melioꝛa inde ꝯtingeret. Ex quo valde extollendꝰ ē diuina ꝓuidentia. q̄ ex mala uult suis i bonū. Item diligiꝫ ꝓtem ꝓximas. qui nob dat uitā ute. qñto magꝫ deū diligē debemꝰ: qui omnem creaturā ꝙpter nos fecit. ut ꝑm uiuet nobis nre uite: nre utilitati: nre cōmodotati nre saluti. ymo ut ait apls · Deꝰ nra sumꝫ qd exponens mgr i. ze. dicit. pa dicit i sma · Domina nra sumꝫ qꝫ sua timoꝛa nra est. ad ꝓfectū angelꝝ nr sumꝫ cōmissū: Cōfutes enī nra erut: qꝫ ⁊ si no sumꝫ nob ꝓpioꝛes · In futuꝝ tamē tamē nob equales ⁊ no nr sumꝫ qui ad usū. qꝫ nob futuꝝ · deꝰ ꝙpt nos in usurā mutuat. ⁊ nob ad ꝛpoꝛem deputauerit: tota erga sensibil nos ꝛ mudꝫ est · qꝫ erga nob sumꝫ · ⁊ ipo interpellat⁹ aduocatꝰ ꝛ Tertio deꝰ diligendꝰ ē a nob. qꝫ nosꝰ redemptoꝛ. Si quis eū esset ē grauꝫ captiuꝰ positus · a erga morti aduicinatꝫ nalde illū diligēt qui ꝙ eo satisfaceret · ⁊ sic eū a tali malo liberaret: quāto magꝫ deū diligē debemus. qui ad essemꝰ pīoꝛes. ⁊ diaboli ꝓtate subiecti · ac debitoꝛes moꝛtis eterne · nec habem⁹ unde satisfacerem⁹ · a nob ab isto mal lite tatem⁹ · ipe ꝓpriū sanguē ꝓ nrā ꝓpiatione ꝓfudit · ut nos a captiuitate diaboli eriperet · ab eterna dānatione liberaret · ⁊ eterna uita ꝓmeretur ¶ Quis oia beneficia nob a deo exhibita sunt nimiabilia multitudine · ⁊ mesurabilia magnitudine · ⁊ mito sunt ac ipi esse deberet · oia nr tamen ad deū tm beneficiorem toti uiribꝫ diligendū. Quia tū alia beneficia sunt tāqm p̄cipuū ⁊ sollitte ꝓ modi re ad calefaciendū ac inflammandū animoꝛe ꝛ deū tm beneficiū eis mediatoꝛ filij dei. sed ꝙ ꝓ nob hō factꝰ est ⁊ beneficiū ꝛ depassus sit ꝙ ꝓ nra salute passꝰ ē ⁊ mortuꝰ ⁊ beneficium ebaudis spualib⁹ sit ꝙ nos ebat corpe suo sanctissimo · ⁊ potat suo sanguine ꝓfuso · ymo ꝙ seipm celeste pane uiuū ⁊ uitale nob donat ad sumendū · ei nullū salute nrāꝝ · ⁊ beneficiū ꝛmeratoꝛis · sed ꝙ ꝓ ꝓpis operib⁹ meis · quibꝫ hec pareā uoluntati sue ꝛ tenuitas seipam nob donare uelit · ⁊ ꝓmium eternū · ei mesurabilib⁹ bonis q̄ nob ꝓparauit · ⁊ celesti pena eternaliter ꝓfruendū. Ista naturalia sūa debent nobis esse sicut mons ignea ꝛtime ꝛ nrīs cordibꝫ · a dei dilectione infiammādā apposita · ymo ut dicit guillelmus in li⁹ de fide ⁊ legib⁹ · Illa beneficia ingrē me ditata · ⁊ sumeret ꝓfecta · debeāt ꝓpiaꝝ cor plus calefacere · igne dīni amoꝛis · ꝙ totꝫ mundꝫ corpa nra calefacē possit · si totꝫ ardet ¶ Quarto debemꝰ eonau ad deū ꝛagꝰ diligendū · ꝓpt hꝰ qꝫ acta dilectionis ē de ual de asumpta · a nob · qꝫ dicit gregoꝛ · pastoꝛali deo nichil ē ꝓfusius inute dilectoꝛ · ⁊ dum bolo nichil despectabilius extructoꝛe cautaꝝ et ē eterna acta illa dilectionis dei nob valde meritoꝛia. tū ex caritate ꝙ liat · ⁊ ē pdigum alioꝛ actuū meditoꝛ · Nulla em alteꝛa acta nr erga bona ē deo placentia · ni deputāt aliquo modo cassalē ex ista dilectione dei sup oia · a eo habitu sci caritate · Et ita oꝛ ⁊ bona debz aliquo modo maꝛe a deo et timari · ⁊ ipo: ut ꝓ homo diligat deū · ut ex illa dei dilectione moneatur ad aluꝫ opus bonū nolendū · a faciendū ꝓpt deum · ⁊ sibi sci dep ad laudē. Time em opera nra sunt uana · ni sic sunt tm ab ipo deo ⁊ tm ad ipm · ⁊ illa causalitate dilectionis deū uenite opemur nrom bonoꝛ · ymmurmuꝛ ꝛ de laude caritatis dicens breue ꝓceptum tibi ꝓpriū · Diliges ⁊ sac ꝙ si uis · sue tenebras dilectione tartaꝝ · sue clamies dilectione clames · sue amendes sue patiaꝝ

dimittuꝫ a prima

5

6

dilectione emendes · t prns · vadit sit mtg dilectioms · no pt' de illa radice mſi bonu creize

Septno est deg a nob diligendg ppt' h' qz ipe t multis scripturis locis precipit ut diligam · t maxie vult ut suu sexu h' proprtu custodiant · t aduerio sibi caueant : Et ut ipem minuit agt yem' · ut supiꝰ dixi · sic scriptura nouu · t uetꝰ testamenti · ad h' ordinata est · ut diligat ppt' se · t prims ppt' se · t proꝝ ppt' deu : Cui go dnoꝝ creatoꝝ suu p imperfecta · t pua merenda no segnem · ꝑ pmpte exequatur oia mandata eoꝝ · Et sanꝯ ꝑ multum difficilia · Et aligꝝ gaudeat sepeꝰ pfectꝰ ad aliq' negociu exeqdu etos · qnto magis dignu est · ut gaudeant obediamq' mandato · t ceteris mandatis dni dei nri · q no vult nisi bona · nc pcipit ñ nob utilia · t salutaria · Et mſup suos familos sibi obedientes · t suu voluntati coformes · ch'stime dnus nrat p mesurabilia bona : ut pdem ē · quia seipm eis donare vult · t mestimabilia ꝑ bona · de quibꝰ scriptu est · nec auris audiuit : nc octꝰ vidit · Ce lus pz qm̃ dignum · t debitu est ut deu diligamus · p ut diligere ſnamq' pulchre psuadz nob suus Augs' · h' de explanone illud xpi · t sine ubi dic · Cu aut xpiana mſigmta dei ymagine · redempta xpi sanguine · desponsata fideiꝰ nata undꝰ · deputata ad angel' : dilige deum · a qua dilecta es : intende illi · qui intendit tibi · Ama illu a quo amaris · a more te pueneꝝ · ama illu · qui te duxit de latu mſie · t de luto suis : dilige illu · autꝰ ꝑ omndz amicꝰ tuis : qui tu omnia tibi subdita fuerunt · solus illesis pnabit · t dic tibi sepulture tue · Et tu dms amica tu · vedent a te · ille te no derelinquet · sed nebie · a leonibꝰ mſernalibꝰ fugientibus ꝑparatꝰ ad estam : t conducet te p ignotaꝝ regione · atq' pducet ad plateas supne sy on · t ibi collocabit te tu angel suꝰ · amfane manifestatꝰ sue · vere · sicꝫ deꝰ noster no solu t a nob diligendꝰ · ꝑ q t maiꝰ t longe excellentiꝰ · ppe ea t a nobis supꝰ nosipos · t supꝰ oia diligendꝰ · ita cu nob precipit cu dicit · diliges dnm deum tuu ex toto corde tuo · t ex to aia tua · t ex to fortitudine tua · deuteꝝ vi' · t h' de eisdꝫ ait xxii' ut audistis a pncipio · Ecce qz omne qd vere a nob dilig' · illud diligitur a nob ut sub rone boni · sic ut sub aliqua rone bon nob · ut qz t nutile · a modo sit · a delectabile · a tpaliꝫ · t utroq ullozꝫ modoꝝ · deꝰ sup oia t diligendꝰ · t simlz alios obz mſinite melioꝝ · esse go solu bonu sit diligendu · t mſinite bonu esset infinite diligend' · si esse nobis possibile · ppe ea dominꝰ deꝰ t nob melioꝝ · t nullis nrm · qm̃ quecuꝫ alia ves sit · aut quecuꝫ alia ves sint · aut esse possint nobis bone : qua ipse dedit undz

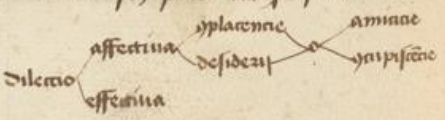
et mchꝫ sit mꝫ diligend

nem esse · t vinu · rozpꝫ · t aiam · t opuat usp hodie · t adhuc opuat · uidet · t puidet de nanꝫ · uem custodit · t custodiuit a pricul multis · edemit nos · dimittit nob pcta · donat gram · t vlt donare uitam eternam · imo · t regnu · d' pmiu · hec ad oia nob pnt' sibipd dare homo alig' · nec possibil creatuꝝ · t volo nos plibꝰ ubis attendare · ſ venerabiles pres · t dilci fratres hec · t hmoi silia studeamq' nosce · t frequenq' meditari · qto sint nob occasiones · t incitamenta ad deu · t dnm nrm · non solu diligendu · ſ · t sup oia diligendu · t qz h' sibi sit deo · nichil accesit bono ſ tm nob pfici · In hoc em pncipaliter cosistit nra pfectio · t meritu nre salutis at beatudinis sempiterne · quā nob concedat dominꝰ nr' · qui cu pre · t spu sco vivit · t regnat unꝰ deꝰ · sclā bndcꝫ Amen

Sequitur sermo xo de caritate eiusdem ois qui diligit · q' dñm diligit · et q' dñm odit · odit diligit

Et priori sermone audistis pluꝝ · que nob debet esse occasiones · t cause mouentes · ac nos fortissime incitantes ad deu diligendu · ſ · t ut ad h' fiend' ꝑ ee ſ ea nrm · no solu diligendu · ſ · t ut ad h' fiend' eddam · magis ydoneꝫ · expedit melius diligd quid sit diligere : t quid sit deu diligd · quid ecia sit deu sup' oia diligd · qua ꝑpe de illis cogitaui loqu · p pmiꝫ duos largiente · Rogemq' go · qtꝫ dominꝰ hec gras nob donare dignet · ut ego de hmoi sic caute loqr · t vos sic attente audiatis · t pfecte valeat intelligamq' · ut sit ad dei hono re · ad nram edificationem · t ad effectum meritoꝝ · impletionem · quecuꝫ em bona omnibꝰ sanctis illu · Optatꝫ at finem · t tutate dñi sui · t nos sanos · incolumes plagis multis · ut cu hac gra finalem patremq' ad auxiliu matre vgis ecclie · cui · q · t ad ob h' devote saluteq' d' · t Ave maria · ꝛc

Primus discendu est de h' qd sit deu diligere · p quos admodu ꝑpu · atq' ductꝰ doctoꝝ p' · Smaze dis' pa · t mam' Smaze dis' xxvii' · Diligere aliquē · sibi velle bonu · t hoc ppe est aliqm diligere effectiue · qua velle bonu pmet ad effm voluntate · sicut · t dilecto · sicut · t dilectu · q · t nolitꝰ bonu · t actꝰ nolutatꝰ · et ideo indicedꝰ ꝑ eode volo hꝰ diligere · t dilectione affectiue · Et sicut duplex · t bonu vel · si · pns · ut bonu qd ds actualiter habz · t possidet · Aliud absens · s · quo ds caret · t nata · t hꝰ · sicut · t duplex diligere aliquid de · primu · t respectu bni pntis · t ꝑ dicti diligere ꝑ modu complacentie · t delectationes · t · t nelle ipi vel · t ee bonu qd actualiter habz · seu fruꝰ sibi de bono qd pmptr sibi mest · ut complacere · t rogau de · t bono ipi pnti · cui qd complacentia et

gaudu de bono alicui · magisq; ipse sunt effus
commutatus dilectionis que e voluntas seu
affectus de bono alterius · et sunt signa dilectio
nis intense · Illo modo diligimus tur qn
cognoscimus et desideramus dei essentiam et
natura · omnipotentia · infinitu sapiam · mise
ricordiam bonitatem · iustitiam · et alias p
fectiones sibi intrinsecas · et volumus sibi illi
messe · Imo complacemus · et gaudemus · de
letam in hijs · q e omnipotens · etnus infinite
sapiens · immense bonus · misericors iustus · oms
perfectionibus suis · q no sunt aliunde n ipse
met deus Tm erga diligimus proximum · qn ea
nostrum aliq sibi bona meritorianna · aut
adiacentia · ut diuitias sanitatem · uxores fi
lios · et illa uolumus sibi in esse seu adu
rare · imo gaudemus · et complacemus · hijs q
talia habz (Odm diligere e despectu bo
absentis · et dicit diligere p modu desi
derij · et sic ve diligere · est desiderare ei
et optare bonu · quo ipse res careat · et na
ta est hre · et isto modo no e deus a nobis
diligendus · qr nullo qd sibi e a esse pt bo
caret a pte care · et ideo vanu esset sibi
optare a desiderare bonu quo caret · Nich
il enim e a esse pt sibi bonu · n illud qd
e sibi intrinsecu · et qd ipsemet natus e · et
deo nullo tali pte caret · Qz illo modo dili
gendo e proximus · qr ho proximo in pte nitis
sibi bonis care · que sibi optanda et deside
randa sunt · ut patet dicendo hec de diligere
affectiue qd e ipse diligere ut dicit aliud e
diligere effective · qd no e diligere ipse eu no
sit uelle bonu · si e ponere effectu dilectionis
alicui impendendo et exhibendo · et e eadem duplex
ptm e facere alicui aliq qd e sibi bonu · a niti
a conari ad faciendu · a pauzando aliq qd
esset sibi bonu · et eadem ratione modo no e deus
a nob diligendus · qr nichil qd sibi sit bo
possimus sibi facere · pauzare · Nec ei pot
aliqd bonu · cu esse qualitercunq ex parte re
atuze accrescere · nu sit plenus nimesa · et sin
gula bonitate · q no potest minui · augeri
ut dicit augs · i · i · de ci · prima Qz sic debeo
diligere proximu · q posse ei faciendo · et pauzan
do bona · et possibile ea que salutis sunt
Sedo modo diligere · aliquem effective · Et us
quaque niti · et tendere ad eu magnificandu ·
honorandu · laudandu · et dignitate · excellen
tiam eius extollendu · predicandu · et manifes
tandu · atq; ad implendu mandata eius · ac
ad intendu · et ans · et cetera · in ope eius voluntate
et beneplacito exequendo · · et eius offensa · in se
et · in aliis cauendo · hec · et hmo sibi sunt effec
dilectionis indices · · et p ons sunt eadem sibi
eadem dilectionis mensure · quecunq; modo effus
sunt sibi suave · tale · qd bu minuit Salua
tor cu ioh · xvi° dicit · qui diligit me ma
data mea seruat · Et p ma ioh · ij° · qui dicit
se deu cognoscere · sine notitia scientia caritatis
ut exponit grecus · et mandata eius non custo

dit mendax e Et d oniõ premissorum dicit
Amor dei onosq; esse no pt · a cui mi
nia apparet si amor vere est · a si apparuit
it · nec amor dicendi est · Cui quo bo opa
sunt effectu dilectionis · et sunt ei sibi ostende
tia tpam inexistendi · qd · et confirmat dicens ame
thi · dicens amicos ide est uelle · et nolle
est go nos ostendamus vel deu diligere affectue
diligamus eu isto modo in dicto effectu · he e ut
p meritis tonem ad ipm laudandu · magnificandu ·
honorandu · et ad mandata ipius quadu · et alia
eius beneplacita exequendu · et ad omne sibi displi
cens fugiendu · et ne hi nullu bonu sibi attes
tet · si nob solu attendat · Ec hi cui ome no
sibi bonu · et mza ultra felicitas · quia p hoc
meremur · imo ad hi creati sumus · ut talis
nos habeamus ad dnm · et creatore nrm · et sibi
hijs · et fratribus proximis · Ista duobus ultimis modis
dicit quis diligere dm alium effective · ut dixi pa
eo q sic diligere e quida effectus ad dilectionis
affectiue · que d voluntate e Ec dutz pte fra
tur patet quid sit odire deu · Est enim sibi nol
le bonu · ut uelle · et adoptare sibi no messe
bonu qd sibi mest · imo de hoc tistatur · q est
tale · et tm bonu a quo desiderare · optare
sibi nititur · et ex hi impedire · posse sibi ho
nore · et diuitias · que sibi ab eterno exhibe
tur · Et isto modo damnati oderunt deu · qr
uellent ipm non esse · et bona q sibi misericordia
uellet · et optat sibi no messe · uellet enim
sibi no messe infinita sapiam · et optant
q no esset ois sciens · et nosciens · et hi ido
ut no nosset pcta eozu · et p ons eos p pe
nas hinsi no puniret · et uellet ipm no
esse iustu · quod hi ut no displicerent sibi pcta
eozu · imo uellet eu no posse · et no esse
oipotentem · ut no posset eos p pcta penas
infligere · Et sup illo Apoc · xvi° · Exaruerunt
homines estu magno · et blasphemauerunt nomen
dm habentis potestatem sup has plagas · dicit glosa
Tu misericors posses · quis sanat se p demitis
peccatis · dolent in q deo tantam pñam · ut eos
plagas misericorditer · Et demones intuendo homines
impedire · et retrahere ne deo honorem sibi de
bitu impendant · imo conantur homines ad pcta
deuenire quibus deum inhonorent · et despiciant
Hec ena alique petones hic obstinati · oderunt
odio dei · eu uellent q deus no nosset pcta
eozu · ut q sibi placeret pcta eozu · et
sic uellent ipm no esse iustu · a omni sapien
tem · et p ons uellet ipm no esse deum ·
q si no esset infinite sapiens · ois sciens ·
et immense iustus · no esset utiq; deus hoc odium
mittat dns p gratiam multis talium · amen
Et · psalmo xlix° dicit · Scrutabaris · inique
putasti eum tui similem · sed arguam te
et · et
hi · et q no adutam ea · si ego arguo · et sta
bo eam facie tue · Et dicit Q · d · sicut sic
q · xxx mi · q sic odire deu sit mt ois pcta
grauia · qz deo e p se ausio a deo nisi mutuo bono

z ī alijs aut solu est auisio p ame. Ec hijs iam
nosc quid est diligē effectu qude erā di
lige affectu z quid sit odiē. Nosc erā mc
quo deo sit diligendus z quo no. zc
Restatmc dicē quid sit deū sup oīa dili
gere: ut em pdō mandato de dei dilectoe
satisfaciamus. qd madatū dicit. Dilige dnm
deū tuū. ex toto corde tuo z ex tō mente tua
Nō sufficit deū diligē. sciat em que deū
diligere z d hoc petere. ut dicat. psalīgit
go impleamus dīm mandatū. z ut ipm im
plendo mereamur. oz deū diligē sup oīa. z
hoc puto tribus modis fiat. primo diligim deū
sup oīa affectu. cu ipm diligimus ppter se
tm. z absolute sine relatione ipius ad qdcūq
Amor gaudij aliud. p quo intelligendo est notandū. q dr
e dilectio affectus sīl amor. sīlr e amor co
cupiscētie: ut cū quis diligit aliquid rem ppter
seipm diligere: z tm amore amicie diligit
equos z asinos nros. qz volumus eis bō. ut q
sint sanc. fortes. zc. z hoc volumus eis no abso
lute ppter se. sc d nos. relate. qz ppter nos z
ppter nrām utilitatē: sīc ut nob mutuo labo
rare valeant. a ut ea tute vendē possimus
illo eōdē modo diligimus ortos fructus. agros
ma. arbores. vestes. zc. hmōi ppter nos. z nrā
utilitatē. ad delectationē. a mundanū honos
re nob ex eis gnemente. talit sīc d nos
relate negāt debemus diligē deū. sīc ut
velimus ipm esse. z esse omnipotentem omn
sapientem ppter hoc solū ut nob sciat z possit
bñ facere. aut ut velimus eū esse largū. z di
uitem ut nob mittat bona quet. a velimus eū
esse misericordē. ut nobis faciat pcta dimit
tat: a quadrā alia pfectionū velimus sibi
inesse ppter nos. a ppter quadrā alia tenem
adeo sint dom sunt. ppter nos. z d nos relate
diligimus asinos equos ageos. zc hmōi. in
debitū aut esset. z nimis miserū: no ali
qz diligē omnipotentem deū. cū asinū vel
equū ut agat. Erūd sit diligē deū ppter qd
nup aliud esset ut deus. quo tm solo fruen
du est. quoz utrūq e quā pulcrū. et
pulcrū dicere augt lxxxm. quēq goe tria or
dinata pulcra. q visū vocat. e fruendū
uti nelle. atq utendū sibi. z cuzsū ois
ordinatio q virtus vocat. esse fruendū sibi.
z utendū uti. Alia e dilectio affectus sīl
Amor amicicie amor. z dīt amor amicie: ut cū quis
diligit aliquid rem ppter ipam. ve met di
lectū: ut cū qd nostrāq alīq bona alteri
nesse ut sanctate. sciam. virtutes. velit sibi
ea. z complacet d hoc. q alīs vta bona nsr.
solū ppter hoc. qz sunt sibi. sīc ipi habeāt bō.
a nostrū aliqū bona aliqua abesse. z op
tat sibi ea. z solu ideo. ut ei bn q hoc. sic
nullo habitu respectu ad se diligentem. a
ad suū ipm comodū. a qdcūq aliud. qd
sibi ex hoc possit qualībz puenire. z sic
debemus deum affectu diligere. ita q ue
limus sibi bonū. z bn esse prise ppter se.
hoc e ut plena voluntate velimus eū esse
omnipotentem. z omnisciente. erūd nisi mi
te mirū sapiente. misericorde. z ceis. Et q co
placeas d hoc q talia sibi insunt. z ipse
sua solū ideo qz sunt sibi bona. ymo sūt bo
nas z nisimus pfecto. zc aut possimus
deū sic diligere. sīc solū ppter se. pz. qz
sic diligim homines ut ados nros. qz volu
mus eis bona. z complacemus d bonis q eis in
sunt. z optamus eis bona quibz gaudent
ipse ppter seipos nullo habito respectu ad
nos a nrām comodū. Vinū amicus q ho
audit de aliquo bene sto z utuosū Rome
d alibi exire. que nūq audit ut visum
se speraūt. z in velit sibi bō. ut sanctate
ppetuate. zc. z gaudet de bonis sibi inesse
tenubz. z hoc solū ppter utute sua. z velit ei
utute sibi solū. qz qd e sibi bō. z p mg
diligit ipm amore amicie. sīc ppter ip
sum dilectu solū. sine relatione qualīcūq
d se diligente. Et sic possumus diligere am
icum erā hoem utuosū ppter seipm finale
quito magis deū possumus sic diligere qui
e optimus. Et ut sic deū diligamus solum
ppter seipm. no pdō. z pmitt sine respectu
ad nos. z ad utilitatē. primū a comodū nrām
docet nos bīta binis. i de dilcō deū ubi dr
absqp primo mentitur diligendo e deū. vere
enī amor semp contentus e. i. deū debemus
diligere. affectu solū ppter seipm. z non
ppter nos a nrām comodū. z dicit ueri
bīs ubi ait. licet deus sit. absqp mentitu p
mo diligendus. Nō tn absqp primo diligi
quito em qs puerū deū diligit ppter seipm
z quito mg habz respectū ad se diligentem
tamen deo illa dilectio placet z homo
e magis meritoria. zc. Primo nos dlūd volu
mus a nrīs hīs. sīc ut nos diligant amore
amicie. zc. a posteriori debemus deū sic di
ligere. Si em habemus famulū z con
fidimus qz te sic diligit. p d cū fructū suo
Gerit rendit no solū suū lucrū. sī principaliter tuū
scilicet honorē tuū: tua salutē. tu complang
i eo: z plus diuitias eu qm alium qui
em sibi placet. sīc solū habito respectu ad se
ipm. z ad suū ipm comodū atq lucrū.
deus in cū illis facet. p possim orare deū ieu
nare. z tota spa bona facere ppter istum
exercitia. probitas postrea dno largiente.
diligim deū affectu sup oīa. qn nosipos z
alia oīa d ipm referimus. z d sua gliam
ultrate. ita q nosipos z quodq diligim
diligim ppter ipm: quodq volumus volum ppter
ipm. qdp agimus agim z fiam ppter ipsum
et ad suā gliam ultrate. et qdp odimus
sicut puta odium. z nolumus. atq fugim
ppter ipm. qz ppter hoc q sunt contra suā vo
tate. gliam. z honorē. Dicit em ap's
ppter ppter vnūqdq tale. z ipm magis et
ideo qn alia ppter deū diligimus. tr ipm
magis qm creatura diligimus. z qn alia ppter

ſtia glam nolumꝰ · hic plꝰ volumꝰ ſuam
glam · qm illa alia volumꝰ · Et⁹ aut omia
ſunt ⁊ dei referenda · ⁊ ſibi ad honorem
⁊ glam facenda · ꝓ qꝛ dicit Apls pⁿᵉ Cor⁹
x° · Sive manducatis ſive bibitis ſeu quid
aliud facitis oia · d glam dei facite · Et ut
⁊ omib⁹ honorificetur deꝰ · hoc etiã ꝑ mau
guſtinũ præcipit dñs nob⁹ cũ dicit · dili
ges dñm deũ tuũ · unde · d · de doctrina xpi
ana dicit ⁊ allegat aggr · d · ira dñi xxviii
dilectionꝭ dei niſi minuat⁹ modꝰ cũ dicit · ex
toto corde · ex toto intellectu ſtz ſine erroꝛe
qꝛ tota aũ ⁊ ex tota voluntate ſtz ſine ꝛ
tradꝛione qꝛ tota mente ⁊ memoria · ſtz
ſine oblꝯione · ut omꝭ cogitationes omeꝫ
uitam · ⁊ omem meſſem · ⁊ illu roſeꝛas a
quo habeꝫ ea que roſeꝛs · hꝰ dicꝛ ·

Hic no ℔

Eſſe ꝯpi nulla ptem uite nre ſilniquit
tale⁊ q̃ vacare debeat · ꝑ quodꝫ ve
ueit ⁊ am illuc vapulet quo
dilectionꝭ impetꝰ carnis ſtꝛꝛ
nale ing eſt · ut cuiꝰ ē arbor
bona cuiꝺe ſit fructꝰ bonꝰ · Cuiꝰ agꝛ eſt
cuiꝺe ſit ꝛ̃ fruges · Cuiꝰ ē equs cuiꝺe
ſit totꝰ labor · ⁊ totũ ꝑmaũ cuiꝺe equi
⁊ qꝛ totũ qd ſumꝫ totũ q̃ viuimꝰ ⁊ mo
uem⁹ · ⁊ totũ qd ſtamꝰ ē dñi dei bñficiũ ·
ymo totũ ē ipꝰ ꝓpꝛium · Et quolibꝫ hoꝛ
e honorado a nobꝭ · Ym omꝭ operacões
nãlũ ꝓnoꝛ · debent eſſe dnoꝛ ꝓnoꝛꝝ nr
licet eꝭ aliquid ſubtrahꝺ dñmꝰ · q̃ · ſtz
no cedat ꝛ utilitate dñi · q̃uo magꝭ diu
turnũ ꝛ nãlꝭ ꝓnũ ſumꝫ · no licet ub
aliquid detrahꝺ · ꝑ omꝭ operationes nre
debent eſſe ſibi tradꝺ ad utilitate · qm
ait ꝓpha · bonoꝛ ꝓnoꝛ no egeꝛt · ſꝫ
oꝛ ꝛ ſibi fiant ad honoꝛe · Et dicit with
pyſian ⁊ tractatu de ſanctꝭ · q̃ pauſ in
notuit glam dei eſſe ſine dim operanꝺ
noꝛ · Cauſa ē ignoꝛãi vulgat⁹ ⁊ pau
ntas ac ſimplicitas docendi · ſicut ēm
undas homꝫ mẽma bõ ſolũ diligit · ſtz
dinas ſanitates coꝛpꝭ · honoꝛes mundi ·
terꝛ humꝺ · ⁊ ill otenta ē · ita q̃ non
ꝙrit nr cogitat maioꝛa bõ ſtz ſpualia ·
⁊ celeſtia · ꝛ ezudiat ⁊ miſtuat⁹ ſic
⁊ illa maioꝛa ſtz pncha ⁊ coꝛpalia · ſolũ
cognoſcit ⁊ cogitat · ⁊ no maioꝛa ſtz ſpu
alia · miſtaꝛ pueꝛoꝝ · qui ſolũ tar pnca
⁊ poma noꝛãta ꝛ ꝛ ꝛ

habuit · et ipis sic efficabat dilectione · q̄ ut
ea mereret amplexe & possidē · oīa puna gau
deāt · repsit · Spalia quide · tu thezauros
penne sibi comissos p̄ manū pauperū · celes-
tes thezauros trāsmisit · sanitatem vero
sui corpis · vitā aīe sue uiuētis · uitam
glām · & quidē ī hac mūdo potāt ihīe totu
contepsit · nō materiū semenes · & toto cor
de desideranē · sitiens · & toto corde desiderās
sorīq fieī passionis dñi Syxti · post eū ocurrēt
& clamando dicebat · Cito p̄gredere · p̄ fi
lius · & quo sine ministro sacerdos sacrificiū · vide
an dispensationis dñi corpis · & sanguis
p̄ponēd ministre dignū · & q̄d maiꝰ & mirabilius
est · tanto erat ardor diuini amoris · ī corde
illius gloriosi mīrīs · & in desiderio p̄uen
endi ad xp̄m · ut eīa ipa aīa tolerata tormē
ta grauissima · ī quibz alij deficere solent
sicut in vij amoris illius · non solu p̄ breue
ꝑ eīa p̄ breue · tēpꝰ nō · & tractula fuit ignem
ureret · ipe p̄fecto ureb̄ vocando dicebat · Sum
assatus sum · uersa · & manducā · p̄pendite frēs
hic mater fuit · ho filius no bis · ī natā · hmōi si
cut · & nos carne · & sanguinem corpis · & aurī
fr̄ videte q̄ dissilēs sum · ī vna sibi · ut de
me · & de michi silibz laquar · ctuoacs ex
leui suspitione turbamur cōtra p̄ximū · quo
rum vnio duro verbo frangit · & p̄ impatī
entiam · quotīs modica temptatione supe
mur · & nō mīrā p̄ sola estimata iniu
ria separamur a xp̄o · & p̄rimi dilectione · hic
aut martir fuit · ī dei · & p̄rimi amore sic
stabilitꝰ · q̄ p̄fidenē · & vīs sanctꝰ illud apli
ad hebr. viij°. Certꝰ sum enī · q̄ neq̄ mors
neq̄ vita · neq̄ angli · neq̄ p̄incipatꝰ · neq̄
uētura · neq̄ instātia · neq̄ fortitudo · neq̄ sublimitas · neq̄ p̄fundū · neq̄ creatura alia poterit
nos separare a caritate dei · q̄ est in xpo ihū do
mino nro · qui cū p̄re · & spū sco viuit · & regnat vnus deus ī scla benedict · Amen · ·

Dicē potuit cū ceteris mīrīb9

Sermo xxiij eiusdem de p̄cepto caritatis amice dubioꝝ soluto

Virtu est · ī pōi sermone · q̄ deus
diligēdꝰ est · q̄ p̄ se solū · & nullo
modo p̄ aliud · & q̄ nēq̄ quis
sit · nisi aliud ꝑ se amandū · ꝑ oīa
alia sint · ī ipm finaliter referenda · Sunt
tñ hic aliqua dubia mouenda · & soluenda
ut ex eoz declaratione plus pateat ea
q̄ de dei dilectione sup̄ dicta sunt exposita · Sermo tñ ·

Prima q̄o an homo iuste possit deū
diligē p̄ter hoc · ut det sibi vitam
eternam · vel p̄ter hoc · ut det sibi
sanitatem · aut aliq̄d tale · Et dicit primo
q̄ intelligēdo de dilectione dei affectiua · q̄ est
nelle deo q̄ sunt sibi bona · nō potest quis
diligere p̄ter q̄dam aliud ab ipo · q̄ si diligere
de ꝺ affectiue p̄ter aliud · vel p̄ter vitam
eternam · aut p̄ter sanitatem · & tm
ergo nellem deum esse · & esse omnipotem
tem · & largū · & p̄ter hoc vellet nō vitam
eternā · & sanitatem · & aliq̄d huiusmodi · & sic quis
& suas p̄fectiones ordinate · & meum bonum
diligere · & referre ad finem · & p̄ hoc ordi
ne nature · qui est ut mea bona ordinate
& melioza · Semper enī deterioza ꝑ gratiā me
liora · ut dicit Aristo · & politicus · Finis
diligere deum p̄ter aliud ab eo · q̄ p̄ter ea
tendam · & sic illud aliud plus diligerem
quā deum p̄ illud · p̄ter omnia tale · & ipm
magis p̄ p̄ter · & hoc esset contra dictum pre
cepti · quo papit ut deum diligam super
oia · Et eīa dicit Boēt · & de dcto deum amas
aīa · aliud p̄ter deum · sui amoris priuat · nō
quit · aut si aliud ꝑquit · id p̄ certo · & non
deum diligit · Eīa si deum p̄ dilectionem
& aliud referre · tunc utercz eoꝝ · & nō fine
rez illo alio · ī q̄d finaliter referre · quorū
utrūq̄ est p̄ma · q̄ solo deo fruendū est
· solo deo ē absolute diligendū · & cū
omnibz ē utendū · q̄ oīa alia diligibilia
sunt p̄ter aliud · a se diligenda · q̄ patet
deum · in quē oīa referenda sunt · ut vult
Augs · ī p̄mo de doctrina xp̄iana · & ī
de trinitate · et allegat ingrum · ī p̄ dis
p̄ma · vtrāq̄ s. utī deo · & frui creatura
& p̄ceptas q̄da · ut sup̄ allegata sunt ab
Augs̄ expresse · dis. gone · Dedo dicit q̄
dilectionē effectiua · tantū · & homo deum
diligit p̄ter vitam eternam · q̄ deū diligē
effectiue sēdo nō supducto · ē cona · ad eius
voluntate implenda · & eius mandata ꝑ
suadū ad ipm laudandū · magnificandū · &
honorandū · et h° possimus facere p̄ter vitā eternā · mercedē
ī ut p̄hibit · ī solutione tñe · Ergo
aut nō ē homo nob diligē deū affectiue
p̄ter vitam eternam · Est sēdū q̄ · homo tñ possit
deū diligere p̄ter h° · q̄ ꝺ demit nos · & creat
nos · & sic de aliis beneficiis eius p̄teritis · & fu
turis · q̄ nob p̄stitit · & p̄stituet · Et tm p°
q̄ nō ē homo deū diligere affectiue p̄ter beneficia
sua p̄terita · vel futura · quod ly p̄ter dicit cum
finale · Si enī deum affectiue diligere
p̄ter beneficia sua p̄terita · vel futura · tñ sim̄ p̄
dicta nelle eidem esse · & esse opponere mi
nime bonum · nisi minime largum · tñ p̄ter h° · q̄
largitas sua · & omnipotentia sua · & bonitas sua tñ
p̄sunt michi · eo · q̄ ex eis gaudent in bō.
& p̄fluxerunt in beneficia · aut ideo quia
p̄futuro ē in · & sic largitate diuina · q̄
no est aliud in deo nelle p̄ter me
um bonum · & meum bonum esse · q̄d ē ut deus
debeat omnelle talia nolle esse deum solum
Deo dicit · q̄ licet ē que deum diligere
p̄ter beneficia · p̄ut ly p̄ter dicit cum omissione
tem · & motiuam · dicet cum illa beneficia
a deo suscepta · & signata · nob esse omissio
& motiuum · ad diligendum deum · p̄ter scipm
vtrāq̄ illoꝝ p̄z p̄ sim. ihs · fides fide q̄
xxxvij° ar. 1° in · ubi dicit · q̄ ly p̄ter non
dat tam finale · vel ibi · ꝑ motiuam aliqle

a aīa

b nō

c p̄ter

d liatiū

e

f

g

h

i

j

k

l

m

n

o

p

q

r

s

t

u

v

w

x

y

z

z omissionalem nos assimilis

f. monetem

et orationatam nos orationale ad tos
gendu ad deu diligendu · z ad eternedu z
nob dei dilcom actuale · licet qn ta aar
nirpmo: no ppt illa bnfina amemus
deu · f ppt eg mfinita bontate · Et ita
intelligi debet qđ dr · si q sonat q deo
sit diligenda ppt bnfina · debz end ly ppt
dicē tam orationale ipm dilectionis · et
no finale ipm vel dilecte · Dile habet
i alios locutionibz nris · qz solem dicē q
ignis ardet ppt ligna · z ppt flatū · et
ly ppt no pot hic dici tam finale · qz
ligna z flatus no sunt fins ignis · Imo
ign ardet ignis ad illu fine ut sufflet
nil ut ligna apponat · Sly ppt dicit tam
efficiem z motiuam · qz flatus z appositio
lignoz fuit causa efficax ignis · Est go se
sus · q ignis ardet ppt · i ardet p flatum
z appositionem lignoz · Dic d ppsito ipis
dilatationis ardet effectue orationalit
p bnfina dei memorata · memoria eius
z ofideratio bnficioz q deus nob exhibu
it z exhibuit · sunt orationis · z etia
ta mouens uoluntate ad eliciendu i se
dei dilectionem sup oia · z absolute · sic ppt
scipm dilectum · qui infinite bonus e · Im
sic dicis que fames z sitis ppt odorem
boni tibi a potus · z in odor no e ens final
famis a sitis · Imo ens famelicus a sitis
queat i cibo potu odore finaliter · f quis effec
z ita sepe odor e causa efficax famis · qz
odore sentit bonitas alii a potu · qua cog
nita fiunt appetitus eius · sic i ppsito p bnfi
dicit quosdam odores sentire · z ignosci
bonitas eis · q nd sunt cognita ab hoie sat
in mense placet deo ppt · absolute · qz
e tale bonum mensum · largum · immoz et
im omnipotens sibi sufficies · z ita diligit
p bnficia · z no ppt ea finaliter · Terra q
est ex quo ut prędam e · no licet deum di
ligere affectu ppt vitam eternam · Antiqui
tus sit nob laudare eum · magnificare ipm ·
tonari ad omne eius implationis sacrificium · quelle
implere mandata eius · z facere opa misericor
dię · ieiunia · dare elemosina · ppt · ·
z ad illum finem ut det nob vitam eternam · z
q sic · qz laudare deum · obedire mandatis eius
z cetera huiusmodi sunt effectus affectus dilectionis
dei · Cum end his voluntate placeret i deo im
mutate · largitate · immensa sapia · etc · Tunc illa
dilectio z placentia facit q laudat deum · fer
uat eius mandata · obedit sibi · etc · opa bn
fiant ad laudem z honorem dei · in isto aut
effectibz dilectionis possumus unum ordinare i
alium · f nunq bonum · melioz · no in iste
do d aliquo ipoz · f omne · deum · efficaciter ·
Et qz vita eterna e bndo formale · scz clara dei
visio z fruitio perfecta · f in illud Joh · xvii ·
Hec e vita eterna ut cognoscat · etc · deum · z
que misisti ihm xpm · Illa aut beatitudo

est multo melioz qđ sit ieiunium · z elemo
sina · ozo stipulatio a alia opa nra · quidq q
hic fiere possimus · Et qđ possumus etia spanza
bona efficaciter · i vita eterna · tripl · i medio · z
ppt eam obtinend facere · Non tn debemus i vita
eterna a in ipo nro comodo finaliter · z ul
timate sistere · ut sc gramm vita eterna solu
z finaliter · propter hoc ut nob ita bn sit · Hoc
em esset ponere gratiam · qz esset frem nobis ·
f nos ipos · z vita eternam · z oia alia debemus
ultio ordinare i deum · z eius glam · z ut ista
natura dicitur deum perfectius qđ hic · Et sing ut
missione laudemus · z amemus · Et de illa vla
tione opum bonoz · i vita eterna loqr · ihs ad
divite · ymelmiam cor meum ad faciendas iustifi
cationes tuas in eternum · ppt retributionem · volui
facere opa bona · z iusta ppt vita eternam ·
q est eterna retributio · Et e ratio illa dei dili
gere nimium · q quis oia sint i deo finaliter
ordinanda · ut sepe dixi · Non tn de mente sc
oia immediate · z i solum deum ordinada · qua
sint multi fines admittere subordinati · i qb
tes vite ordinat · z observet ppt · vivificat tam
totum vivendum e i deum · z i eius glam · Et hoc
tco ordine · z intentione vult omedo ppt hs
ut velit vivere · ut possit vivere · Imo end vivere
ppt hs · ut omedamus · f comedamus ut vivere
possimus · z velit vivere ppt hs · ut possit opa
bona · z iusta operari · z deo frui · Sed ad hs
creatus e · z vult opa bn · z iusta opari ppter
hs · ut deus det sibi vitam eternam · z vult hoc ne
tam eternam · non ppt hoc solum · ut ibi sit sibi
hs · em esset finis finalis · i scipo · z i suo bono
z comodo · f ppt hs · ut ibi semper p fruatur · z con
sumetur fruatur creatori suo · z ipm glorificet ne
cessario · sine ulla possibilitate sue aut sue maestis
p multa media · z fines subordinatos bonos
efficaciter finaliter · i deum · et eius glam · ut sic sit
z i omnibus glorificet deum · Tm sic vult hs habe
re ppt hs · tanqm ppt finem ut equiparet sibi ne
cessaria inter · quibus sustineret · z vult sustine
tari i vita ppt hoc ut fruat deo · z vult f
ri deo ppt hoc ut mereatur vitam eternam ·
Et no vult vitam eternam solum ppt scipm · z ppt
suum ppm comodum · z bn esse finaliter · f vult
eum finaliter ppt glam dei · quam ibi poterunt
perfectius · z totalius · z ppetue laudare · z iam
telligat de oibus aliis · z de omnibus operibus
nris q possunt operari no i solum deum · f ac
i alios fines · Dum tn fines medii · z totum finali
i deum tanqm optimum · z finem ultimum ordinat
Et qz ita · z ipse sepe dicit est · q oia alia a
deo · sunt creanda i ipm · Est go ipsa voluntas ad
bonitatem actum increatum equivalenter · ut actualiter
tendat i deum · Nunc primo · q magis sit aliud
ab hoie vivere · z vel melius bn · n illud
sit dilecto dei ppter se · a sit ops ex caritate dilecte
dei alicui no · prudes de dilectione dei patet
ex dictis · Illa end dilectio dei sola e vera · z
vie meritoria bona · qua deus diligit absolute
ppter se · z sup oia · De aliis vero operibz

nros q̄ no sint vē bona nisi dependeat aliquo
modo ex iam dicta dei dilectione ꝓ p Augſt
sup psalmu lxxxvi. dicitem ea sola quippe
dicenda sint bō. q sint ꝑ dilcōm dei. z t de
ſſpu. z hm dicit. Nēo ē fructꝰ bonꝰ qui de
ramꝰ vidire no ſuzgit. Illud aut ē cuiꝰ
ñ habituāl ut actual dilectio dei ꝓpt ſe nl
dilectio ꝓximi ꝓpt deū. q utiqꝫ ex dei dilec
tione gredit. Ordo dic̄ ꝙ nulla actꝰ homis
ſic ē bene mozalit bonꝰ nisi mediate te
dat i deū. ut ē dilectio qua deū diligit
ꝓpt ſe tm. ul nisi tendat i aliud ꝓpt deū
ñ ultimate. ut ſint actꝰ quibꝫ diligit ꝓxm
a aliā creaturā. Illoz em nulla ē vē bonꝰ
ñ ꝙ ipm illa creatura ꝛferat ad deū finaliē et
ultimate. qd ꝓz aūte Augſt. qui li. ꝑo de imp.
z om. dicit. pudicā non valet dici. q non
ꝓpt deū vera fidem omnibꝫ seruat vxor
Et i ꝓv. de n. dei. z t plibꝫ alijs locꝭ. Dicit
illaꝫ esse veraꝫ vtutē. si no ad deū finaliē
ꝛferant. quimo ad quidā aliud finē no
ad aliud qm̄ ad ſuas ꝛferant. vicioſas ee
qm i de moribꝫ ecclie. diſſimiles vtutes no
valeāt tpaliā esse veraꝫ amoze dei
sese mutuꝫ mebruptu quatenꝰ fortitudiez
veraꝫ amoze ſma ꝓpt deū finale ꝓſentē
Iuſticiaā amoze dei ſequente. z ob hoc bene
opante impante ratiōi humor ſubiecta, sit
prudentia amoze bn diſcrimine ea qbꝫ
adimunt i deū. ab hijs quibꝫ impedi possit.
Et quibꝫ clare ꝓz nullam esse vtute. q actꝰ
finaliē no fiat ꝓpt deū ꝓm finaꝫ bn Augſt
at ꝑ hoc ut aliquē actū no ꝓpt deū ultimate
factū esse vitioſū. Ex hijs ſequit. q ut actꝰ
nri sint vē boni ꝛquirit. ut aliquo modo
mapiant a deo. z timent i deo. ut eraꝫ
ſupiꝰ dixi. Exemplificā ad hoc. q dilectio ꝗ
ꝓximi diligimꝰ ſit vē bona ꝛquit. q ipa a
deo mapiat ſic q ho diligat deū. z q iſta
dilectio dei ſit sibi causa diligi ꝓximi: et ꝙ
quit. q eaꝫ timet i deo. ſiz q diligat ꝓximi
finaliē ꝓpt deū. Dico. q ieiunium fiat vē
mozale bene. ꝛquitur ut ꝓdicto mo mapiat
a deo. z timet ieo i. ut homo diligat deū
ſup oia. z q tal dilectio faciat eū velle
ieiunare ꝓptez deū. z ad honoze ipi⁹ ſic de
elemoſina. de oꝛone. de cꝛeplatione. de
miſſa celebranda. z de om alio actu mo
nitaſoui z extraneo. ut de oīb⁹ alijs autem
huiod actꝰ ſit meritoꝛius. ꝛquit ultra ꝓdicta
q ꝓcedat ex caritate habitu miſiſe. de quo
habitu poſtq dicet. Tertio dic̄ ꝙ ḡiūs
opa nra ad hoc q ſint bona. z deo placentia
debeant ꝓcedere. z dependē ex dei dilectiōe
z d deū finaliē ꝛferri: ut tam diu eſt.
non tm oꝑtet. q ſemp dependeat ex ac
tuali dilectione dei. z ꝛferant actualiē
i deum deū: q ꝓpt multas cauſas nras z
ꝓpt humanam fragilitatē. no possum⁹ ſp cogi
tare de deo. qd tm oꝑtet ad ſemp actualiē
ꝛferendū d ipm. Sz ut actꝰ nri ſint ver
bom ſufficiat. z ꝛquitur ut radant ſuper
habitū mām. Et ut alias ſint bn ordi
nati. z q ꝛferant d deū actualiē
ul habituāliē ut vtualiē. z ut dependē
ant radicaliē ex dilectione dei actualiter ul
vtualiē ul habituali acquiſita ut miſiſa. oz
dū hoem ad mḡ tlr diſpoſitū ee d alio
p habitū acquiſitū ex actualibꝫ dilectionibꝫ
dei. z ex actualibꝫ ꝓtationibꝫ d deū. aut
p habitū infuſū. a ꝙ ḡiāle nūmone
ſanādi oīma ꝓpt deum: q ſi ſe ꝛſoluerꝫ
z actualē cogitaret de deo. z de ꝓtate
i ipm ſemꝑ ꝛferꝛt d eū. z illa eſſet vtualis
ſeu habituāl ꝓtatio. q ad bonitatē actꝰ ſic
ſint ut ſcripꝫ. q̄nꝰ actual esset melioꝛ
z magꝭ meritoꝛia. Et ꝓ hmoi pom q̄ꝫ
i alijs vbꝫ habens filiꝫ sibi caꝛos. ex as
ſe filioꝫ. ut eis thezaniset iuſta agit z
patiē labozādo: mezando. ando ultꝛ mod
ul ad uenenas ꝛc. q no ageꝛ nꝛ patiꝛ
ñ amoꝛ filioꝫ esset sibi cauſa monens
z effectiua ad tlia agendū z paciendū
ꝓpt bonū filioꝫ. z tm non ſp cogitat ac
tualiē de filijs: qui tlia agit z patiē. z p
ons amoꝛ actual filioꝫ no ſp ē sibi cauſa
tlium ſi amoꝛ habituāl ut vtual: q ex
amoꝛe actuali pns habues ul ex habitu
ex amoꝛibꝫ actualibꝫ filioꝫ acquiſito. uel
ex ḡiāli mutatione qua habꝫ hoc ſanādi
p ſalutē filioꝫ ſuoꝫ ipe mouet z pce
dit d oīb⁹ suis ipa diꝛigendo ad effectū
filioꝫ ſuoꝫ que intendit. z tm tue dic̄
hꝰ facit z pati p filios ſuos. z ex amoꝛe fi
lioꝫ mouet ad iſta. ꝛta d ꝓpoſito de qui
bus nros intelligut. quo gradant. aliqn
ex amoꝛe dei actuali. aliqn ex vtuali seu
habituali. z de actuali ul vtuali ut ꝓ
tuali ꝓtatione d deū. z q no ſp ꝛquitur
actual ꝛfatio ſi ſepe ſuffitiē vtual.

Quinta q. q̄n homo ex ꝓdicto mandato
de dilectione dei teneat actualiē deū
diligē ſup oia. q illo ſſtringit q duplicia
ſint mandata dei: q dā ſint negatiua
ſiz q ꝓhibet aliqua ut no furtū faciaꝫ
et tlia oz ſp fugere. i opꝰ mūꝰ ſimul q
obligant ꝑ ſemp. Alia iubent aliquid
ut affirmatiua. ut ſabbata ſanctifices. ꝛc
et illa obligāt ſp ſi no ꝙ ſp: z io oꝑtet
ea ſemp ſic fugere. ut hō mūꝰ tenet
ea facere. Sz no oꝑtet ſp ſic implere
opꝰ illud qd iubent. vnde no oꝑtet ſp
actualiē honoꝛare ꝑntes: q hō aliquādo
no ē ad eis. ſi oꝑtet hoem dormire. aut
alias mētis intendē. z io no ꝓ eis ſp
honoꝛare. in ac̄ ꝑntes ſint. Oꝑtet tam
eos aliqn honoꝛare. ut habita occaſione
z oꝑtuno tpe. loco. mo ꝓcepti de dilectio
ne dei ē eis affirmatiui. z io licet obli

get semp · z talit q̄ no licet vmq̄ cōtra
facē · qz no licet vmq̄ deliberate aliq̄d
a deo diligē equaliter sibi · a pl̄a; nec licet
deū q̄ aliquid aliud eligere aut eū odire
hec em essent cōtra precepta dñi de
dilectione dei sup dicta · ut patet ex sup dictis · Non tn obligat p semp · tm non
obligam² deū omne diligere actualit
nec hō esset nob possibile q̄d humana ne
fragilitatem · z corpale mente · z q̄d mul
ta impedimenta obligam² tn aliquādo ad
actualē implendū Et vr² deo · i nā
sanctā dis xcvij · q̄ hō stet diebz festis
sta q̄ omnē die festiuo · z possit diebz
dnicis · z p̄cipalibz festis teneat² homo
se expedire · z deū sup oīa actualit di
ligere · Dicit aūt deo · ubi s · Etiā homo
actualit teneat² diligē deū sup oīa
forte hō destinat mandata dñi mēdi
cā sabbata sanctificet · z omnia alia ne ma
neat apud se frustra se · z attendendo
ad deū suū · z certā spēm habeat hō q̄m tu
ad missam audiendam die dnico de q̄
dis · ñ missas · vbi nullibz ypiano p̄cep
tu ē salte adulto · ut omi die dnico z
pari tone oīm p̄cipaliū festo · cui
no habet legitimū impedimētū · audiat
missam · ut deū saluatorē suū habeat
maiorē occasionē exhibēdi se · z attendē
di ei ipm p aliquē bonū animi motū
ut p cogitationē sanctā p assuetudinē bōm
p actualē ipius dilectionē ·

Sexta q̄o quo mandato · de quo tam
diu sermo ē habitus · s̄z diliges dñm deū
tuū ex toto corde tuo · ex tota alia tua
z ex tō mente tua sic intellig · est nōn
q̄ sā z doc · ples dant huic p̄cepto exposi
tiones · ꝑ qz i sua no dicut · ꝑ solū i ac
ceptione terminorū · qz aia nōn q̄
dupl̄ dupliciter accipit · z io omissis aliis
ꝑseqūr expositionē tn augst · p̄mo de doctri
ana · ubi p toz intellexit mentem per
mentē intellige intellectū · z p aiaz totam
vitā istā nrām · z oīa opationes Deinde
do nōnd · q̄ p illud p̄ceptū diliges dñm
deū tuū · z̄ p̄cepit nob dñs quatuor p̄ma
z q̄ diligamus eū · z sicut ē optim̄ · z p̄fec
tissim̄ · i entibz cta debemus eū diligere
ppt̄ se tm · z sup oīa talit q̄ nullaz re
tura diligamus plus eo aut equalit sibi · q̄
em cōtra hoc faceret peccaret cōtra p̄ceptū
Deus p̄cepit nobis · ut diligamus eū ex
toto corde · i ꝑ̄m ponit exp̄ssionē q̄ tota
memoria cta sit ut dilectio dei sup oīa
operet² hoc · i nob q̄ cogitēmus de deo · z me
ditem² eius p̄fectiones · eius opa · eius bñficia
z cetera bona · z ut oīs cogitationes nras bo
nas · z quodq̄ d memoriā venit exp̄mamus
i deū · a quo totū habem⁹ · z licet dilec
tio nō sit d memoria ꝑ solū i voluntate

Diamur tn diligē deū ex toto corde · i ex tō
memoria · qn cessat z dilectio q̄ d voluntate
est h̄ esse nt · z opat² q̄ to nra memoria
subdita est deo · z ei seruit · sic q̄ modo
dicto memoriam² dei · z dñoz̄ · z omnes
cogitationes referimus d deo · z i eius glām
z laudē · Tertio p hoc p̄cepto p̄cepit nob
deus · ut eū diligamus ex tota nrā · ex tō
tone nrā · tta · s̄z ut cogitēmus · z dilectio dei sup oīa faciat · z operetur · q̄ nos i intellectū nō habeamus vera · z firma fidem · d omnibus
credendis · sine dubitatione · sine errore · z
sine suspitionibz · z ut ꝑ posse studeamus ag
nosce deū · z eius mandata · z alia diuina
z ut omes cogitationes nras · z quodq̄ d intel
lectu venit exp̄imamus d deo · i eius laude et
glām · qn dilectio h̄ d nob opat² q̄ ut dixi
i intellectu habeamus vām · z firmā fidē de deo
bus credendis · z studeamus ꝑ posse agnoscere
deū · z eius mandata · tue dicim² diligere
deū ex tō mente · i ex oīa intellectu nost
qz dilectio facit · q̄ tota nr̄a intellectus · z deo
subdita · z d eū debeat ordinari · Quarto p
cepit nob · ut diligamus eū ex tō aia · i
ex tō cōta nra · z d omnibz alijs operibz nost
tra q̄ diligamus deū sup oīa · Et q̄ ista cog
tas · z dilectio dei h̄ operā d nob · q̄ tota
vita nra · z oīa opa nra d deo ordinemus
deū · z ꝑ ipm finaliter · z sibi ad laudē
z glām · Quinto go dei dilectio q̄ d sola vo
luntate ē h̄ d nob fiat · s̄z q̄ tota vitam
nram · z oīa opa nra d deo ordinamus
z ꝑ ipm finaliter fiamus · tue diligimus
eū ex tō aia · qz dilectio faciat q̄ omnes no
stre vires · z opatus intellectus · z vita · z d
deū debite ordinata · hinc exponi sma
let · valet augst · d p̄mo h̄ de doctrina p̄pa
na · tū dicit · diligē mbra deū ex toto
corde tuo · ut sic omnes cogitationes tuas
ex tō aia · z omem vitā tuā ex tō me
te · ut omes intellectus tui · i illu cōferas
a quo habes q̄d cōferas · hec em dicens ·
nullam ꝑte vite sue reliquit q̄ vacare · z
debeat · s̄ q̄cq̄ venit d amore illuc vapulat
quo dilectionis impetus rapuit · Cui astat
eius opus homo · tū tō vita sua ꝑgit · i tō
mutabile bonū est ·

Septima qo · an illud mandatū de dei di
lectione possit d hac vita ab oibz adim
pleri · ꝓpō hanc qonē · ē nōndū q̄ h̄ mā
datū ꝑfecte impleri vno no impfecta
vita tū dicat · ex toto corde · Totaliter ex
cludat omem cōtrariū affectū q̄mq̄ non
omne exīnēs · ut q̄d hō diligit deū et
dilectio dei fiat q̄ d ipius intellectu · z omi
voluntate · i eius appetitu sensitiuo · i ex tōi
oibz opibz nichil · ē cōtrariū dilectōi dei et
p̄ceptis eius · i q̄ ibi nō sint pcta mōr
talia q̄mq̄ multa sint · i illis extranea ad

er vtr?

dei q̄ mvoluntate · et alia opa mra bona

et extor

dilectionem · ut scz carnales affectiones mutiles cogitationes ⁊ cetera petra venialia · Et hꝰ fit quãdo hꝰ aliqm de deo cogitat ⁊ de diuinis ꝓbz et eũ diligit ppꝓ se sine relatione ipius ⁊ aliud ⁊ sup omnia · ⁊ sic ꝑ nichil aliud sibi plus aꝑ equaliter diligit · ⁊ nichil vult aꝑ agit · qd sit contra dñe dilectionem · ⁊ illa dilectio ꝓcepti dñi ꝓbz mandata ꝑ · Etenim ꝓbz eam uere tenet ⁊ tenet aliqm ⁊ ad mꝫ diebz festiuis · quibus debemꝫ uacare diuinis ⁊ potissiꝫ diebz dñicis ⁊ festis ꝓpalibz fiesta ꝑm Gre · ⁊ diu de deo cogitare ut ꝑdem est · ⁊ ex ꝑdco no sup oia diligẽ ⁊ tenet · nichꝫ agẽ aliqꝺ ꝺ dilectionem · ⁊ isto modo implent illud dñi mandatu et nimpletes ⁊ imperfecti · ymo omnes nisi eos qꝫ unicam unitam ducunt uitã · sic scz ꝑ uiuut ꝑm ꝓcepta · licet no ꝑfecta consilia · ut qui uiuut ⁊ sedo ⁊ nrꝫ huꝫ mundi sollicitudines ꝑ diuitias acquirendis · custodiendis ⁊ expendendis · ⁊ ad dilectionem uacant ꝓbz patribus licite saltꝫ ⁊ ꝑmissiue · ut tibi ⁊ ꝓbz mulieribz strictꝫ ꝓpꝺ nuptiis nrꝫ ⁊ uterꝫ timor uiuus quidam ꝑ loꝝ ⁊ tpe cogimus · ⁊ dubitat aꝑ quis cogitet ꝓpter stratibz ⁊ ꝑdem ꝺ sed modo implet hꝰ mandatu ꝑfecte · ut nunꝺ hꝰ tota uita sua ad hꝰ deputat · ⁊ totꝫ suꝫ studiu ⁊ conatu ad hꝰ ponit · ut deo placeat · ⁊ sibi sic totaliter uniat · ut no solum aliqm ⁊ tpe statuto ꝑ ecclm fiegat · ⁊ ꝑnctum ꝑm uita patet · intellectꝰ suus eleuet ꝓpria fide · ⁊ reuelatione dei · ⁊ dumtaxꝫ ꝑfectionem mandatoꝝ ipius · ac mirabilium beneficiorꝫ eius q̃ nob exhibuit ⁊ exhibet · ⁊ ꝺmedo · ⁊ que nob exhibet in futuꝝ · ⁊ exhibituꝝ ẽ · gliamando · Et mediet² sedule gaudia etnie iute · iocunditate celestꝫ iustie · ⁊ omꝫ celicoꝝ ciuiu felicitate · ⁊ ut uoluntas no solꝫ aliqm ꝑ fiegat · ⁊ qsibꝫ statꝫ ꝑnctꝫ uice admittit · ⁊ se elicat interdu actu dilectionis dei sup oia · ⁊ quodꝫ uolet ꝑ diligit totu · ⁊ deu ꝑ fiegat ultrate · Et nec omꝫ affectiones huiꝫ ⁊ desideria · ac omꝫ exteriores operationes sint regulate ꝑm eius uoluntate · ⁊ eius ꝓcepta · ⁊ illo modo ꝓt ecclia · ⁊ ꝓnctꝫ uita impleri · ⁊ impletur no ab omibz uisꝫ · ꝑ a ꝑfectis dubitat · qui no uiuut solu ꝑm mandata ꝑ ecclia fiunt tollitia eorum · Eo ꝙ ppꝓ deo renuent sibi · no solu ab illicitis · ⁊ gloriosis ꝑ ecclie uitande abstinent aꝑ uero se astringunt ut ꝑpetue se abstineat ab aliquibz licitꝫ · ⁊ ꝑ missis ill scz q occupat aiam · ⁊ distrahit ac impedit actuate motu eius · ⁊ deu · ⁊ sic solluntur dies ꝛ dñicas · ante festales · deinde · ⁊ rb · ⁊ potibz strenuis · ⁊ nestribz · ⁊ ceteꝫ humoribz a quibz se abstrahit · ut diuinis ꝓbz libere uacent · ⁊ ut deo ꝑ ꝺmonem · ⁊ amore fiequenter · ⁊ intime uniant² · Et ꝙꝫ no teneatur hꝰ sub pena culpe mortal' · ad hꝰ q sic fiegit · ⁊ fatigat intellectu · ⁊ uoluntate elementar · ⁊ deu · quis tu hꝰ fiegeas · ⁊ fatigemus facit · talis ꝑdem ꝓcepta ꝑfecte · ⁊ totaliter

ecclion

implet ꝑm mentione dei ꝓpiet · q ẽ ut hꝰ deo totaliter uniat² ꝑm omꝫ uiꝝ aiam · ⁊ corpꝰ · ⁊ ꝑm tota ꝓpria uita · Et duratione ꝙnti statꝫ ꝑnctꝫ uite patet · qz corpꝰ qꝺ corrupte aggrauat aiam · ⁊ ꝓpria humana fragilitate deꝑmit sensu multa cogitare · et ideo no ꝓt hꝰ ꝺ hac uita comuni eleuari · deu actuale ꝑ ymaginem · ⁊ amore · qm no ꝓt homo diu esse qui cogitet de rebus · ⁊ qñ aliqm moueat² ꝑmis motibz · ut in aliqua natãte corporale · ut ꝺ alia defectum mirabile cognitionis dei ꝑ mitteremꝰ · a ꝺ ecclia ꝓpꝺ tollit mirabile · Decimo impletur mandatu ꝑfectissime · ita ut ex dict² ⁊ ꝓceptis ex toto corde tuo ly totu · ut ly tota litras excludit omem affectu cõem dilectionis ut sint mortalia · ⁊ ex omne exigendas ꝓpter ut sint venialia · ⁊ ad hꝰ omne actum mirabilem · ⁊ tbr no ꝓt a nob · ⁊ via implere ꝑ solu · ⁊ ꝓpria · Ubi em nullꝫ est mortale nec venale · ⁊ ibi intellectꝰ cognoscit deu ꝑ clara · ⁊ nitida uisione dñe natãte · ⁊ una · ⁊ sine mirabilissime nec aliqꝫ cognoscat ñ deu · ⁊ ea · ⁊ aode modo q̃ uite · ⁊ tonabile · ⁊ deu ꝺfrui · ⁊ uolens ꝑm totu suu posse · ⁊ semꝑ sine mirabilissime actualiter deu diligit sup oia · ⁊ est ꝑfecte conformis dñe uoluntati · ⁊ legi dei sine dispensatione · ⁊ obligatione ab illa · Et mensuratꝫ ad omem sanitate · tenebit et ꝺlud bonu · ⁊ ultimꝫ finꝫ sine ꝙ adequatꝫ · ⁊ possessiue · ⁊ ꝺ finꝫ se ac sic ultime unit · ⁊ coniunctꝫ · ut ab eo no possit nec velit ꝺtrahi sepaꝝ · Ut hac clara uisione · ⁊ beatifica fruitione · ⁊ secura · et bonꝝ tranquillitate hꝰ me ueam² · ⁊ ubi felicit² consequam² · Concedat nob ihc xpꝰ dns mr qui ad ꝓce · ⁊ ꝙnd uiuit · ⁊ regnat · unꝰ deꝰ · sula bndcꝫ amen

Decimo quintus de dilectione ꝓximi causa

Dilectio duo habz mandata ut a principio emanauerunt ꝑmi ꝓtinet ad dilectionem dei · aliud ad dilectionem ꝓximi · ꝑmud ẽ diliges dñm deꝰ tuu ex toto corde tuo ⁊c et ẽ scriptu deut vj · Secdm ẽ diliges ꝓximum sicut teipm · ⁊ ẽ scriptu · i leuitico · xix · Ego no dicit dñs ait exiꝫ · q ipse ẽ ꝑmus ⁊ maxim² ꝺ lege · ꝑmud quꝺ ẽ ꝑmeute dignitate ⁊ ꝑfectionis · Obiectu em eius ẽ summe bonu · ⁊ sudne diligendu · Secdm mandatu ẽ ꝑmus dignitate hꝰ salte no q̃ est de dilectione ꝓximi · que origine ꝓzẽ · ⁊ dilectione dei · sunt gria · a nob · ⁊ visibil · Ec ostendit · a nob ꝓpriq diligenda · Omꝫ em ex hijs q̃ nouit dicit · ⁊ incognita amare ut dicit gregꝰ · ꝺ quada omẽ · Et hic Joh · ꝑma canꝫ sua · ⁊c · iij · dicit · Et ꝙ uidet que uidet no diligit · deu que no uidet quo ꝑ diligẽ · Et quasi dicat · ex hijs q̃ quis ꝓximu que uidet sensu no diligit · arguit ꝑ q

ner deū diligit que nō videt dnam
h̄o sīm mādatū dilectionis ītē pmū & hoc
ideo pm̄ Xp̄m · qz qui hoem fratrē spualē
amat · ē ītē sicut qui deū amat · ymago
enī dei ē homo · & qua deū diligit · sicut
ver̄ d̄ sua ymagine honorat · Ēia pm̄ bm̄
Hylarium · m̄ ītē ē pmū · qz eiusdē officii ē
& mīdi · Nec enī aut dei sine proximo · aut
primū sine deo · pt̄ esse dilectio ītēl ad sa
lutē · De pmo mādato huius ꝓp dom est
De fide erit · ūnē ds̄ in quo nos sua gra
adiuuet & dirigat nr̄atā tribus · q̄ ut
efficacius impetremus · Maria vgine salu
tata · d · aue ·

¶ Pro hmōi sīa p̄cepti aliquāt in
tellū habendo ē nr̄ōdū · q̄
intrīplo solet distīguī dilectio
primi pm̄ interpretes eas addi
ligendū monentes · p̄ma harū solet dici
dilectio carnal · ut q̄ ē ut ī pl̄ib⁹ mīb⁹ pez
sonas diuersaꝝ sexuū sīt vtr̄q & mulierem
solū ꝓp delectationē carnales · ītra sepez
e mala u̇ quātū mīb⁹ iuuiges vone mīrī
excusāt · sīa diuīnōdo moderāmen habēt · & qz
illa solet alīqn occultū sub sue spual' amoꝝ
& ignaros decipe · p̄mo amor q̄ plus bonus
habet & spual' mīb⁹ ꝑsōs honestas & diligi
bas solent aliqn successu tpis ad distrectio
nis metas excessīt mutatē ī carnalem
vnde Augſ̄ d̄ quadā epla dicit · nr̄o habz
callidā hostē machinā mētū efficaciꝝ ad
tollendam de corde dilectōm sp spualem
qua si effici possit · ut ī ea ī mūta & nō
ī vone ambulet · & singlō h̄o sit ꝑ mī
nuta & minīa & valde steqpite sanīe
tatē · Et ideo ut melius discrīmen possit
carnal amor a spuali · & cauenꝝ cauctri
put notari aliqua indicia vbiusq ꝑ pmū
iudicium carnal amoꝝ aliquoꝝ admuta
& in fil' simul pauca · ut illa loquar de spū
alibz & ꝓpria de mutuis fabulationibz
& maxīe de mutua dilectōe · quātū ille
ea · ut ipse eū diligat · & ad h̄o nō sufficiat
eis hora a' dies · si quoties eueniē possūt
oppōsīa habentē de hmōi loquēdi materiaꝝ
Cū go horaꝝ ꝑ se hoc sentiunt stare amo
re carnale ī eis crescē · Et ideo caue
ant ne mīnalescat · & nō ꝑ hoc velle
dilectionē tenantare teri nō valeant · sed
spualē se amare · tm edificatoriis allocu
tionibz · & spualibz eruditionibz se mutuo
exhibeāt · a' de ualibz & nūgis collocutōib⁹ at
nugas & otiosas fabulas omō fugiunt · & iu
dicium carnal amoꝝ ē inquietudo cor
dis · qn sunt absentes cogitando de mutuo
ubi sit dilectus · qn veniet · qñ deus me de
ducet · an ne amor eius citra me tepuit
& ita suspensa & distracta corde · vtr̄ ora
re libere possint · vtr̄ de deo quēte me
aliquis · vtr̄ aut spual' homo h̄o non
curat · si quesierit ī deo · & eū que spualis aut
deo fidelis · & ore emendat · ad fidē optū
si fuerit timuit · ompanone & distractione
copatrē ei · a' cognaudet · sed nō dictauit fidē ·
Tertiū mediū carnal dilectionis est ēmpa
tiens cōdiū · si si aliquē secū diligat · si be
nigne alīū salutat · si aliqua busina alteri
exhibeat · ex quibz timet ne forte amor al
terius ꝓualeat · & ēt se repellat · & inde de
let ac tristat · vbi aut spual' dilectio volet sēz
hoem secū diligi · & ni h̄o gaudet · qz cuncta
e simplex ōmūtatia · & quīto magis & ad ples
dilatat · tanto ampliꝰ crescit · Decimo iudicium
carnal dilectionis est · Ēmunis fabula · & dulces
lee amatorie dictamus · & copiuiola · & mor
selli ab ore dilecti capti · & quibz alia q̄ di
lecti tractant · ut quibz usus ē q̄ si ꝑ ei
quis venerant · & ꝑ memorati cōsuantur
ꝑ minimo minutu amoris primi Ecce de amore
spuali dicat Hieronimus · epla ad nepotianū de
vita mūnis fabula · & fabriola · & fastidias et
sonas · & ꝓgustatos cibos · & dulces & suaues
lias amoris sui amor no habz · & puriores
nes & edificatorie exhortationes · & spū le
mitatis instructiones · & quē ē mīte subuen
tiones sūt spual' amoris fidamenta · Quintum
est mordmata dissimilis vicioz · sīa q̄ illo mo
se diligunt · q̄ se fouent · & excusant · & astat
sibi mutuo cum arguēdis eoz pcta · & cōtē
plegates eoz pcta cōfidenzata ad malū · et
ellud ē mīe omī mordmate dilectōm · Equi
al aut dilectio ad dnāmdiuina detestat · sin
gulariē ūi odit ea · & dilectū sicut · & deū pec
cata ōmia odit · & ūi q̄ nosdo duriꝰ quit
ea falte · puti · amici sui singlāribz · quā
& alijs sicut apparet · & dauid · qui grauissīe
ꝓ ꝑcīs suis punitꝰ est · Et ꝓpter mō dicit
dominꝰ · Ego quos amo arguo & castigo · Secūda
dilectio ꝓprium solet dici dilectio rapiditatis ·
ut ad quē aliū diligit solū ꝓpter hunc ꝓ nī
& illo modo sui sepe diligunt · domos suas
qz nōluit eis bona · ut q̄ sunt diuites ꝓpter
hoc ut habeat · eis multa dare · volunt ut
sint largi ꝓpter h̄o ut eis libenter donet · & lar
gitur · Et sic erga dm diligunt suos
suos · volunt enī eis bona ꝑ ꝓpter quē hunc
ut nōluit q̄ sint fortes · sint fam · &c · ut possit
eis multa laborare · sicut erga diligimus eqs
uros · boues · & vineas &c · Et illa dilectio no
e mitoria q̄ gredit ex solo amore seu asser
tione ꝓpter quē · Tertia est dilectio rōnalis
fundata · & diuīone rōnal' originis · ut q̄ volūg
alienū bonū solū ꝓpter hoc q̄ nob sīgnificet
iustū · & sic ꝓximos diligit suos liberos · et
cognati cognatos suos · & cōsanguineos · Quarta est
illa dilectio esse mala · & ꝓ esse bō · puta dū
sua tribulationes · q̄ ē & mīb⁹ bonos · & mīb⁹
malos ymo · & sic bruta diligunt pullos suos
& nulli · e mitoria illa rōnal' dilectio · sed q̄
quis diligit alīū solū ideo q̄ cognatus eius
quod sequi · & omīe de aliis · postremū descrip
sit modum caritatis · dicit esse eū verum

caritate habet · qui z amicu diligit ꝛ deo · z ꝛ
nimi — ru ꝓpt̃ deu · Addit ꝛam sunt no nlli qui dili
guntꝫ gremios ꝫ per affectiõ carnis · z cogna
nonis · quib; ti ꝛ hac dilectione sac̃ eloquia
no ꝛ̃dicant · ꝫ aliud ē qđ sponte impenditur
nat̃ · aliud qđ ꝓcepꝫ dom̃ ex caritate de
bet̃ obedienc̃ hñ · mmzꝫ · z gr̃ios diligunt
z ti ysta sublimia dilectionis ꝑma no asse
runt · qz amoꝛe sui no spualit̃ ꝫ carnalit̃
impendut · Qi ti quꝫ diligit regnatos · no
solu ideo qz togati sunt · ꝫ ex̃ ꝓptez deu · z ex
caritate infusa · tuc sit dilectio meritoria qz
ẽm no destruit nãm · ꝫ dignit eã · z ordinat ·
Cr̃ta dilectio gremiu solet dici spual · z est
int̃ notos · z familiares admittere · z int̃ co
tubernales · int̃ comites · z int̃ uxos · ut ca
quis alteri velit bonu solu ꝓpt̃ h̃ · qz ē amꝫ
eius · a' ꝓdigo aut familiari sibi · ut comitꝫ
suus · a' ꝯpatriota eiꝰ ē̃ · Et illa dilectio ꝑ
se bona · z ꝑ esse mala · vides ergo z hos
istã admittẽdos ē̃ · z malos · ꝫ bonos ad
bonu ea ordinat · z malu ad malu foedꝰ
socios · q̃ hiis q placẽtiꝫ · Et qn illa dilectio
sit solu ꝓpt̃ sanctitatẽ · a' familiaritate · ẽ̃ re
no ē meritoria · Unde ait dñs
Si enim diligitꝫ illos qui nos diligunt · qua
mercedẽ habebitꝫ · i · sdm sm̃ tho · za · ze
q · xv · vñ · Dilectio autꝫ · z sonꝫ · mendam
no habz si ꝓpt̃ h̃ · solu amant̃ · qz aũ sunt
a' sonꝫ · Qi ti ar̃ ꝓpt̃ deu diligunt̃ ꝑ̃ · mda
posterꝫ dicendu · tuc erit meritoria tal' dilec
tio · qñ ex dei dilectioñ procedit · Cr̃ta di
lectio ꝓximi ē spual' · ut ad qđ velit ꝓximo
bona spualia · z h̃ ꝓpt̃ deu · Ita q dilectio
dei sit sibi causa · z ꝓximo velit bõ · z dilatet
t deu · qz vult sibi salutẽ etiã ꝑ quam
matre diligit deo · z ei fauet · ac ipm h̃
notat · z vult sibi ꝓfectu i spualibꝫ · z cor
alia · utpote merita vite · sanitatẽ · z alia bõ
corꝑis · z ac vult sibi · solu i quãtu ipsa
ordinant ead i spualem ꝓfectu · z tal dilec
tio ē bona · z bn̄a z̃ nnoata · z sdm · qua
ꝓpt̃ deu · z ē qđ ac ustra · qz solu i bona ·
ac meritoria · qz a caritate elicit̃ · Et ē nob
ꝓcepta · u dicit̃ diliges ꝓxi'm tuu sicut te
ipm · Et ꝓma ioh m̃ · dicit̃ In hoc mandato
habemꝰ a deo · ut qui diligit deu dili
gat · z ꝓxi'm sui · Debeꝫ ead diligẽ ꝓxi'm
no rationalit̃ a' nãlit̃ · a' spualit̃ solu · sed
iubem̃ eum diligere spualit̃ i deo · z ꝓpter
deu · In deo sc̃z ꝓplando i bonis · z ustr̃
ꝓpt̃ deu retet̃ optando ut boni · z ustꝰ fiat ·
Unde dicit mgr̃ meo dis · xxvñ · Cum amat
hoes · ut qz ustꝰ sint · ut ut ustꝰ sint · a
mare eos debz · hoc ē deo ut ꝓpt̃ deu ·
ꝯplacendo
Sic enim et se ipm amat dꝫ
hñ sc̃z modo ut ꝑ dñm
i · qz ustꝰ ē · ut ut ustꝰ sit · Cum enim alit̃
se diligit · iniuste se diligit · De hac dilectio
ne spuali sola intelligit̃ h̃ ꝓceptu · Dilige
ꝓxi'm tuu sic̃ teipm · Cuius ꝓcepti ꝓponuntur
nob tria diligenda sc̃z omne qđ nos sumus ·
sdm qđ inferta nos ē sc̃z gremium · z deus qđ
nisa nos est · sc̃z corpꝰ ꝑ̃ · z corpa ꝓxi
mi · Ita docet augr̃ i tertio dis · xxvñ · z
allegat ad hoc btm̃ Augr̃ i de doctina xpi
ana dicentẽ · quatuor diligenda sunt · unu
qđ sup nos ē · sc̃z deus · alterũ qđ nos sumus · tertiu
qđ circa nos ē · sc̃z gremium · quartu qđ nisa
nos ē · sc̃z corpus · Et addit Augr̃ · Si te tota
intelligas · i · animã · z corpus · z ꝓxi'm tota
i · animã ei⁹ · z corpus · ho enim ex anima constat
· z corpe · nullum diligendo · ꝓcul dubio duos
hoc ꝓcepꝫ obmittit · est · Cui enim placet
ꝓcat dilectio dei · z sequat̃ dilectio gremii de
tua dilectione michil dictu videt · ꝫ ei
dem est · diliges ꝓxi'm tuu sicut teipm · sil'
z tu abste dilectio ꝓmissa no est · Ait
enim Augr̃ · i de doctina xpiana · modꝰ di
ligendi ꝓximi · tu ait sicut teipm · ut · si
ꝓxi'm diligas ad illud ad qđ teipm · Qi
qđ te no ꝓpt̃ aliu diligẽ debes · si ꝓtez
illu ubi dilectionis tue rectissima finis est ·
no fuerit aliq aliqs ho si · z ipm ꝓtez
deu diligit · hec Augr̃ · Ex quibꝰ ꝑz
q ꝑ hoc ꝓceptu sdm de dilectioñ qualit̃
proprie nob modꝰ diligendi ꝓxi'm · In hoc
q dicit̃ sicut teipm · ut sc̃z ꝓxi'm diligas ad
illud ad qđ · z ꝓpt̃ qđ teipm diligẽ debes ·
In deo aut̃ · z ꝓpt̃ deu teipm diligere
debes · ut ꝑz ex dict̃ ꝓpt̃ · z ꝓximo ate di
ligendu est i bono · z nullo modo i malo ·
z ꝓpt̃ deu · et sicut debes tibi ipi nulleq
ustr̃ sis · z h̃ ꝓpt̃ deu · z ad laude dei ·
Sic etiã debes ꝓximo nulle q ustr̃ sis ·
z h̃ ꝓpt̃ deu · hec enim ut ait Augr̃ · de
doctina xpiana · dilectionis regula breuiter co
prehensa est · ut diligas ꝓximu ꝓpt̃ deu · De
nim aut ex toto corde · ex tota · aia · ex tota
mente · Sic enim diligẽs · nõ diligere
qz · ē vel bonu nolle · qui aut̃ ad malu
diligit se · a' ꝓxi'm · sc̃z · qz vult sibi a' ꝓximo
malu · Ille vel no diligit se · a' ꝓximo
sed qz vult sibi a' ꝓximo magis odit iuxta
illud ꝑsalmi · Qui diligit iniquitatem
odit aiam suam · hinc etiã dilectionis modꝰ
innuit saluatorꝰ · Joh xiiº dicens · Mandatu
novu do vob ut diligatis inuicem · sicut di
lexi vos · sup quo dicit Augr̃ · qui sc̃z ꝑ
alium diligit ꝓxi'm · no alium quidẽ · sed diligit
in deu · Ipsa ē dilectio ab omni mundana
dilectione discreta · qua dominꝰ ab aliis di
lectionibꝰ distinguendo ait · Sed dilexi nos
quoniã etiã em̃ nisi deus dilexit i nob̃ nõ ꝓ
habebamus · ꝫ ut ꝛ̃ccmus · sicut medicꝰ dia
diligẽ egros · z ꝓ deis diligit i̇ salutẽ
qua rapit utrũq; ꝓuocat̃ · no morbus
que venit expellẽdi · Dubdit Augr̃ sic
go · z nos inuite diligamus · ut quidẽ
possimus inuite ad hmõi · a nob deum
nra dilectionis attrahamus · Ex quo satis
ꝑz q no ꝓpriet̃ nobis ut diligamus inuite

carnali dilectione a' mundana ut alia sit. ℔ p'cipit nob ut diligamꝰ inuicē spuali dilectione: z ad beatudiem sunt z xpc dilexit nos. Rōn em ppt h' ut fruere mur multꝫ delectationibꝫ lucꝫ sibi. Ro ut adipiscerem magnis diuicias. altꝫ statꝫ. sublimes gradꝫ honorꝫ regis: sed ut mereamur etna beatudine. Ipse deꝰ ho factꝰ est. t mudo unfactꝰ e. verb z cr empl docuit nos rete vite. z vniuersa q̄ huiusmꝰ hic egit a' passꝰ e: ordinauit d' ntm spualem gaudiū. Et ℔ sm Tho p pdm pceptu nob h' p'cipit vre dilectionis alioꝝ: z illa vo diligendi genꝰ tangit. h' q̄ dicit. pri' q̄ h' em debem etiā diligē alios z de cet. q̄ sunt nob proxi ℔ dei ymagine. ad qua reformati sumꝰ: z ℔ capacitate

paces sui & glie. istꝫ em nobis debeꝫ diligē ad
ō eos habitū usuram ad ututes z caritate infusa. z p que ornat illa ymago dei. z sicut nobis capaces sunt beatudis. Sic debeꝫ eos nobis diligere ad gram sine ad beatudine etna. Secundus aut cōsidera tu nāli hois condicione. z eiꝰ etna habitu dine ad deū. dis homo ex caritate diligē dus est. o. q ad ymagine dei t creatus. z est ipsi deo capax p cognitionē z amo rem. In his duobꝫ oīa hec vndat. Dicit in prez hec multe alie vmodꝰ fidelis ad inuicem. ppter quas z qualibꝫ eaꝝ ipi speciali. z plꝫ se mutuꝫ debent di ligē. p'ma nāq̄ vnitas fidei vnis fidelis ad inuicē est. ut sint corpꝰ xpi. mistꝫ re. z singli sunt alterꝫ membra. ita q̄ eōdē spū sto vegetant. z spualit nutri untur omnes matre qui habent fidem firmā. Tertia quia t vna fide z cō fessione imbuunt. Quarta q̄ ad eadem se luntatē tenduntꝫ. Quinta q̄ sunt famuli vnꝰ domꝰ dei. scꝫ ecclie catholice. Sexta q̄ eisdem sacramentꝫ participant. Septima q̄ eōdē dm sunt sectur. z eiusdē regni habitatorꝫ existunt. ni quis regno ut dicit anstn. t de filiis tud mihi. Singulos sibi nosipos diligemꝰ. z ab ipis ibi equalr diligendꝰ. quare nderemꝰ esse. si t hoc mudo odio haberemꝰ q̄ ibi habitāt sui mꝰ inimicissimos. Ex quo igit tot modis v monui fideles admittere vnitatē dignum z debitū e: ut tm a' plus se diligat. q̄m si vnꝰ corpꝰ aliꝰ esse nolla membra pax em z caritas ut dicit glosa q̄dam mēmenta sunt spualis vnitatis ex qua subueneꝝ primo: z effectu vnꝰ spūs ut des volendo ide q̄ deꝰ. z vnū essi mus in filio. in quibꝫ de. z nolle. Dz. d. aliquis. ex quo ℔ p dicta teneat diligē me. z ac gratiā teneat diligere sanctos meipm. Et misit de beo me diligere fratres ad bona. ad que

debeo me diligē. q̄ debeo m' nelle. ut pos sum ex hoc etiā saltē modo diligendi proxi mos illos q̄ntet ī memoria eoꝝ q̄ longe an dicta sunt: scꝫ diligē alique z sibi nelle bō Et q̄ e duplex diligē affectꝰ. vnꝰ p mo du complacentie z delectationis. z e velle sibi bona q̄ habz: z sibi de illis fraudē: etiā in aliquali cōplacentiā. hoc aliud e diligē p modū desiderij. z e sibi ex affectu op tare bona q̄ modo habz. Rndeo ad q̄z dicit. q̄ triplicia sunt bona quedam. prima sunt maxia bona: ut quibꝫ beatificat h' sicut sunt bona pcie. Alia sunt media. ut quibꝫ beatu dine mereamur. q̄modo sunt iustitia z oīs ututes z gra. z opa ututū. Tertia sunt infima bona. scꝫ quibꝫ corpalit sustentam eōa quibꝫ ad beatudine cōsequenda adiuuari possumꝰ. q̄modo sunt bō nāle. sicut sanitas cō pos. vniuersus sensus. pulchitudo. z robur corporis. ē Et sunt etiā bō fortune. ut diuitie honores z cetera. Ad illa ōia debeꝫ nos dili gere. t ea nob nelle z optare ℔ dnm. qua p'ma z maxia tm h' sibi nelle a' optare z desiderare: z licet debeat illa nelle re latiue t deo. z ppter deū ut sepe dom est. debz tm nelle z optare ea sic absolute. q̄ sme th condicionē. si bona sunt a' situ. eo. q̄ ipa sunt th ve z beatudinalia bona hom. q̄ no possunt sibi esse mala. unde eo modo illa absolute uolunt fiant z ea absolute peti nerunt. unde ℣ ps. Ostende nob dne fane tuā. z salu erimꝰ: ubi absolute z sine co dicione petit beatudine. q̄ assistit t dei facali visione. z ipsi fruitione. Et no sibi tenemur homo sibi illa nelle z opta re. ℔ ea p vnitatē gratie opando bona opa. quibꝫ digni sunt. vita eterna. Etiam ad bona media. scꝫ ututes z opa bō quibꝫ mereamur beatudiem. tenet se homo diligē re. q̄ si hoc non fiat. debz sibi ea op tare. z ipa desiderare. nec absolute z sine condicione. Dicit em sa' ista absolute volu erunt. z absolute petierunt. In ps dedu me dñe t semita mandatorꝫ tuoꝝ. ubi petit bona media: ymo z dnus docuit nos ista petere dicendo i oratione dnica. fiat voluntas tua t. da ut faciamꝰ precepta tua. Et z no sibi tenet homo illa sibi nelle z optare ℔ ea q̄ p vnitatē gratie. donādo p vitus ad bō opa: quibꝫ d eo dicitur. z psina. Et sicut homo tenet sibi illa nelle z ea optare: ita tenet sibi nolle mala ista. et opposita. z ea q̄ posse z diligere a se remouere. ut sint singula peccata z vina. mozdnita desideria. z carnales affectꝰ. quibꝫ ho inclinatur ad mala. z retardat. ne proficiat ad viam dei. Et tertia bona subtia. mēma no tenet. nec debz ho sibi nelle absolute. eo

S' explicabꝫ bonꝫ hūanoꝝ

Cuegꝰ sup illabōn

q̄ alia nō sunt de se bona. nec semp sunt hoc
bona. ſ̄ possint sibi esse ī ruina. z ea pti
sicut de diuīs huj⁹ xp̄i. z xp̄o ꝑtibz z ho
nozibz sapie vj⁹. potestes potent⁹ tozmta pa
net. Q̄z debz homo sibi illa uelle sub cōdi
one. ſz si. z miq̄tū sunt nēsa q̄ sustēn
tatione cozpis ute. z p̄ oꝑnatione decen
te statꝰ sibi debit⁹ atq; si. z mſūtū illa ſ̄
sibi annexa ordinate ad actꝰ virtutū de
ſecuencia: ut volt. arſt̄ p̄mo ethi⁹. z Augſ
ad ꝓbū. Q̄c go debet se homo dilig̃. et
sibi illa bō uelle. z nō alia. z ad h⁹ ꝓpt
deū. q̄ dia sua ordinata ſ̄ ad vitā eternā
z ſeipm. z opa sua. z vita etna debz finale
ordinare. z deū ſ̄m modū supius expositū
ſ̄ aut ſic diligit se ad p̄dicta ꝑtinia bō
ille bn. z vere diligit se. z ſm p̄ceptū dei
z tali dilectiom. q̄ ut metz. z mēſura ad
ſpaꝫ dilectiois ꝑmii ē habenda. Etiam at
rōnē facit. ille male diligit se. ymo odit
se. ut qui volt ſupma bona. ſ. beatudinē
ſolū. ut sibi bn sit. z ſic sibi finale ad se
z ad suo ꝓpō cōmodū: a; qui volt sibi bona
media ut ſtiam. z ututes oppītes ac opa
bona de gne. z h⁹ ꝓpō vana glam. z in
ane laudem. ꝓpō exteriozē ostensionē.
a; qui sibi volt ꝑdita ad uoluptatē. a; ad
ſpfluitatē. a; ad ostentationē. z ſic mutat
ligat⁹ de alijs. Circ sunt intelligenda. z ob
nanda: ut ex eis intelligam⁹ z noſcam⁹ quo
debeam⁹ dilig̃ gr̄m. De quo nobis nr̄m
p̄ceptū ē. z dn̄s ſ̄m. Diliges gr̄m tuū ſi tot
teipm. Dnt ergo de nāte ope implenda
ꝑ multo ute etne. qua nob concedē dīg
net⁹ ihc xp̄c qui vivit. z ꝝgnat. Amen.

¶ Sermo Humanis euisd̄ de ꝓximo dīc̄.

Audistis ī ꝓori ꝓmone l⁹ p̄cep⁹
dilig̃es gr̄m tuū sicut teipm. vn
nuſq; ꝑcepi. ut ſeipm dile adulto
gat ordinate. Audistis q̄ q̄
hmōd ordinata dilectio qua
ho ſeipm tenet⁹ dilig̃. ē nobis ꝑ eadem
ꝑceptū data tuīc metz. z mēſura. ēspctu
dilectionis ꝓximi exhibende. Cū aut dilig̃
aliquē sit sibi bonū uelle. sunt nec expōnū
q̄ essent illa bona ad q̄ tenet⁹ ho se di
ligere. z qua intentione atq; ad que fine
ultiate. z alia plura fuerunt nra h⁹ dra
q̄ si intellexistis z memoriē cōmisistis
tam nostris ex eis. quo ꝝmissis se debeat hō
ī ꝓximi dilectione. Q̄z q̄ hec ſtatim dilec
tabilē nob. z sāe scripturā omēdata legit⁹ et
intellexit ꝑcepta. dicit em apls ad Ro
xp̄os. Q̄cūq; diligit gr̄m legem impleuit.
Et subdit manifestē ab. no omīes. non
ſcabere⁹. no ſm testimoniū dicēs. nō co
mmisces rem ꝓximi tui. z si q̄d ſ̄ alīud
datū ī h⁹ verbo mstauret⁹ ī. tenet⁹ ꝝ im
pleat⁹. Diliges gr̄m tuū sicut teipm. ꝝ q̄
etiam stinetur et impleatur ꝑceptū de

dei dilectione. Q̄ver ꝑ gr̄m ordinata di
ligi ſme deo. Cūm qui sancta z spūali di
lectione q̄ hoc mandato nob ꝑcepta ē
diligit gr̄m. nēcō ī eo diligit deū. Et de
ducet bn⁹ Augſ d de ti dei. Et sup Johēz
Et q̄cūq; tota scriptūa sit diuīnus mādat
tū domī z saluatoz nr̄ h⁹ mandatum
ſngle dicit suū Johānē. nō aut h⁹ ē ma
datū nouū. ut diligat⁹ inuicē. Et ꝑ
apls postq̄ Rō. xm⁹ dixit Reddite ergo
ōmb⁹ debita. cui tributū tributū. vectigal
uectigal. cui timoꝛe timoꝛe cui honoꝛe ho
noꝛe. Statī subiunxit. nemi quicq̄ debe
atis. nisi ut inuicem diligat⁹. q̄ dixerat
ſm glosam. Cetera q̄ ista soluite ut semper
debeat⁹ ſola ea cui⁹ est. q̄ ēna vēdita
semp detinet debitoꝛe. ei nīl mīt⁹ sit ī quo
impleta nō sit. z multa alia ad ꝓpositū
sunt ī scripturā testimonia. Quare ut ad
hunc nob tradi⁹ fiat hoc madatū. z quo de
beam⁹ diligere ꝓximū. Dicam aliq̄ ſpalr
de ꝓximi dilectione. ad cuius filij⁹ gr̄m
matre. qua p̄ gra impetrida vōgs salutē
do ea salutatione anglica. d. Aue maīa.

Q̄dm Sanctū Tho. scda n⁹. q. xlvij⁹.
illo ꝑcepto diliges gr̄m tuū
sicut teipm. non ꝑcepit⁹
hom q̄ diligat ꝓximū equalr
sibi. id est eq̄ forte. z eq̄ intēso affectu
q̄d z nigr docet ī viij⁹ finaze xxix⁹ ubi
allegat⁹ aliquibz subiungit dicēs. Ex p̄
miss apte mſtruat⁹. q̄ d affectu caritatis
habenda sit distinctio. ut dissentī affec
tu no pari. oīs hoīes dilig̃amus. Et aliqbz
nr̄ posit⁹ diat no mdocte. Alij dicat no p
lu exhibitione opis: sed ēna ī affectu cal
tat⁹. ordine differente ee statuto. Nec
go tenet⁹ ho gr̄m sicut equalr sibi. z eq
simīt⁹ z intēsse dilig̃. sicut seipm: sed
ut subiungit ſcs thōs sufficit ut dilig̃at eo
silr sibi: z h⁹ sit ꝑ aptū. ꝑmo ut dilig̃at
eo ad eade bona. ad que tenet⁹ seipm
dilig̃. ut sicut sibiꝫ tenet⁹ uelle bona
z ꝓximo suo. velit ꝑ̄ nota bona oīa
z solū bona: z nichil malū. a; salut⁹ im
pedim. ut sit dilecto sit iusta. ut pat
ex ꝓori ꝓmone: hoc ē ut homo ꝓximo
suo velit vitā eternā. z bō vtutū. z grāz
z opm bonoz. z nolit sibi mala. ſ̄ os
posita. ſz damnationē. viam a; pcta ad
ēna tenet⁹ ut talia bona ꝓximo procuret
ab eo mala ēmoueat. quātū concedunt
modi z cōgrue pt̄: ēna q̄ velit sibi bō
natē. z fortune. no ad uoluptatē. ꝛ ſ̄
ſolū q̄tum ista sibi deseruiunt ad opa
ututis. z mēritū eis nō⁹ sustentat⁹ ꝓ
uita. z cōſuat⁹ decentia debita statui.
Et sicut habem⁹ debz velle salutē sibi z
tertia anīa ī ordine ad salutē. sic ea
debet uelle. z quēnti modo ꝓximo
procurare. Unde Augſ ī de moribz eccle

cundu ē agendu tend illud agendu ē cum
prmo hoc ē ut pfecto amore ēu diligas
Non em eu diligis tanq̄ te ipm si no ad
hoc homd ad q̄d ipe tendis tend ipm ad
ducere satisf. Et mde vita xpiana studi
si sup ist duabz maris nature Quod ē
no vis fieri alijs ne feceris q̄ pomt thobie
iiij. Et q̄d vis ut faciant tibi hoēs hoc idem
ipis fac q̄ pomt aug vi. dicit q̄ ordinate
diligere pxm ē nem nocuisse facit a mi
lu nocere ipm pximu assid a affectu
ad deu que sup oia diligē debz q̄ntu pt
cōmode ordinare Deus diligit ho pximu
sicut seipm i sibi sic. qn eu dili
git ppt deum sicut seipm ppt deu dili
gere debz: sic ut velit sibi pducta bō i or
dine ad deu et ad isq̄ glaz et honorem
ut sit dilectio sic sta Terno ho diligit pxi
mu sicut seipm i sibi silr. qn eu diligit
no ppt ḡpam utilitate a delectōm aut
aliud tle cōmodu ḡpm diligens sed ppt ut
litate delectionem aut salute ipiq̄ pximi
dilecti sta q̄nto vult sibi p deo bona ad
sumpiq̄ utilitate te. q̄ si velit ea pxio
ad eiq̄ utilitate et salute a alia cōmodi
tate ut sic dilecto sit vera Nam tum
quis diligit pxm ad ḡpam utilitate ipiq̄
diligens tue no ve diligit pxm sicut
seipm qz seipm diligit sic. q̄ vult sibi p
bō ad ḡpam utilitate sua et q̄d facit de
bet ē pximo ut velit sibi bona ad eiq̄
dem ḡpam utilitate cōmoditate et de
isto modo dilectionis pximi loquit ppter
i de vita exemplata dicens tue q̄nos ac
sicut nos diligis qui ad mores bonos et
ad eterna vita cōsequenda sicut nob debem
Que ecce salutis cōsilia q̄n nos ecce pi
tas obuiamus q̄n de ecce petis sicut de
nis misereri lugemus et sicut nob sub
uenire optemus sta eis p nutrias subue
nis subueniendi teneris et hō si ita
sāns no ppt alios utilitates nras non
ppt ppria busica ut accepta vis ppt af
fectus a sanguinitates ḡ ppt deu tm
Et ppt hō q̄ sunt nates ure principes ati
etie benedictis capaces Ex dict pz q̄
quilibz volens sibi pximū peccare mor
tale a eu placet de libet ate petm
mortale alterius ille d hoc peccat mor
tale Tertia quidā de libertate fit cō
tractate illud ē mortale ḡ nelle pximi
mortale peccare a grauē de pcto suo
mortali illud cōtriat caueri. Tda ḡ
tate tenet homo bonū nelle pximo
Tal aut vult sibi malu i hō q̄ vult eu
mortaliter peccare: Sim ho debz pximu
sibi affectu ordinate i deu ḡ mlt no
ordinat eu i deu. Sic i contrariu et
ideo i hō sunt cōtrarie dilectiones pximi i sa
te ena cōtrarie dilectioni dei qz vult illud
p q̄d pximo offendit et inhonorat deum

Deus no pz q̄ a pximo ille peccat mortaliter
qui pximū ad mortale peccandu inducit a
mittit mittit. utqui alius consilio ut iussione
ut alio th no inducit ad faciendū ad fa
ciendu ad ebrietate ad inobediam a alia
mortale faciendu pz ex pdictis rationibus Et
ena deberet sm rationē malu a pximo
amouere i ipe contrariū faceres misereri aut
misereri mittit sibi malu i ad hō malum
aie i maximū malu qz no pt maius ma
lu homo accidē. qm sit petm mortale Quia
no pt misereri q̄ peccat mortaliter qui mise
re i delectare misereri alteri dapnū notabile
i rebz corpe a fama qz agit cōtra rationē
sm ipa debet pximo ḡdesse i talibz ḡ pos
se i ena agit cōtra pceptū dei Non occides.
no furtū facies. no falsū testimoniū dices. quibz
omnibz dapna prohibent Et facit cōtra nature
ra sm qua debet vnusq̄ ddē q̄ sui est
ipe aut auferet alteri sua i sic ulterius pz ex dictis
q̄ ex hoc pcepto diliges pximū tm sicut seipm
homo tenet se diligere taliter q̄ velit sibi pri
uata etia i eor ustica i oia vite quadā sibi
ualent ad vita etiam Et debz sic illa pos
sessore ut dom esse Et tenet nolle oia q̄ eum
impedunt a cōtemplatione beatitudinis Et tenet
sibi illa bona velle ultimate ppt deu i deu
ultime Et ita ex eodē pcepto tenet diligere
pximū ad eadē bona Intentione autem finem
Ducit aliqs ex quo tenet diligere pximū quis
go ē meo pximo ut sua que sic diligere tene
at ut satisfactōnē mandato Ps illo nōne. q̄ ut
dicit G. T. sedi sede. q. xlmi. ar. lo. vi. Ro
tefert vero dicat pximo sicut habet ap̄ pximo
i luc x. sui dicat se sic. hab joh iiij. ut dicat
amicus ut habet lenit xxv. Idem em ē et
p oia ydem eadē assimtas designat Deus no
tandu q̄ ex ista q̄nt mouet duo d. quid
legisperit ut habet luc x. Ps q̄ solicitus
domus p̄misit parabola de hoste: qui a ihrlm
descendens i hericho incidit i manus latro
nu. qui eu despoliauerunt i plagis impositis
abierunt: ipo semiuiuo relicto: que sacerdos
quidā videns p̄teriit sibi. i leuitas si
militer videns p̄teriit sibi. i samaritanus quidā veniens ipse eu misericor
dit. alligauit vulnera eius infundens oleum
i vinū. i ducens eu i stabulū curā ipius
egit. Tertia parabola p̄missa q̄situt. dns vi
delicet legisperito dicens. Tres illoz trium fuit
pximus illi volenti. i samaritanus dilectus. qui
respondit. q̄ ille q̄ fecit misericordiam ei. i dns
eius responsionē affirmat dicens. vade i fac
sic. Et hinc patet de decima expiana cause
solutionis p̄dicte q̄nis. i allegat argumentū i tūo
dispositionis. vult em Augustinus i ena magis q̄ ge
mis considerandū ē i dicit debz ghbi vocat crea
tura cui a nob exhibendū est officium mise
ricordie a qua nob exhibendū ē. Non em ḡm
quitas grās sunt pximi. ḡ opis mie impen
sum. Ex quo manifestum est omnē hominem
viatorem pximum sibi forte deputandū

qz aulibz hom hic vncia impededu ẽ anb
offiaꝝ me · ul impendendu esset si indigezet
ẽna aie ꝛ purgatoꝝ nore ꝓmu intelligut
eos q ist offiaa me impedẽ debemꝰ ꝓco
ipi orandos · ꝛ p alia suffragia ipis subuedꝰ
ẽna angli bom · ꝛ oms spus bti sunt ꝓmu
nru : qz nulla impendunt nob offiaa me
licet a nob nulla impendant eis · qz no ni
digent · de his loquitur augst rª de doctina xpi
ana dicens · manifestu ẽ omne hoc ꝓxi
esse deputandu · qz ecclz nẽm spandu est
malu · Subdit tam vo si ut au pbendu
ẽ offiaꝝ me vte ꝓxis dicit · a manifestu est
hª ꝓcepto quo tenemr diligẽ ꝓxmu ẽna
sanctos angelos ꝛ nec a quibz nob tanta im
penditr me offiaa : quia nob ꝛ scripturꝫ
amabilꝫ fuale est · ẽna dnus ne ihc ꝓ
ꝓxmus ne est sm q hic · qd ꝛ sm augst ubi
nob parabola sancti significare dignatꝰ est ·
qm p ea se ostendit opitulari esse cui
semiuiuo iacenti ꝛ vulnerato · ẽna ꝛ ꝓlixa nimir
dicens qi ꝓxmꝰ · q fecim nim sic coplacebaꝫ
Demones vo ꝛ oms damnati no sut impij
rapaces nobis ẽgm celestꝫ · ne exhibent
nob opa me : Vter eis a nob exhibedu
ẽ officium me · Non em p sciẽt damnatꝫ
orand est · ne aliq de pdict bus sut eis op
tanda salte ꝛ ordine ad uitam etnã : quia
illa ẽ eis impossibil modo ex hª ꝛ ex
pdictꝫ pt de dilectione ꝓxmi dicit · q te
nemur oms bus diligere coplacent dilec
tatiue ꝛ tenem nelle eos hre bona q pos
sident ꝛ coplacẽ ꝛ hoc · q ipi tha habent et
possident Qz omes hoc viatores tenem
diligẽ optatiue ꝛ desiderative · ꝑ spu bonoꝝ
sus emulatoꝝ · nodu ab eis adeptoꝝ · qz
tenem eis tha desiderare ꝛ adoptare inqn
in eis adhuc tarent · si ꝑ spu adeptoꝝ te
nemur eos diligẽ coplacent ꝛ delectatiue
ꝛ velle eos tha habere q iam adepti sunt
ꝛ tenem gnaliter eis no adepta · aut opor
tuit fuit · fiat supis tantu finis · qz omne
ꝓxm tenemur sic diligẽ ex mandato · sed
quibz illoꝝ ẽ ꝓxmus ne · ut pz ex dictis
Item ex oñ doctina doctoꝝ ecclie dist · xxvi
tis ꝛ sequtes · cautus monet ad diligendu
ome qd est bm a beneficabile · si sic ẽ de om
nibz · Crudelibz em viatoꝝ adhuc ẽ ꝛ
statu ꝛ quo meretr ut beatitudinem habeat hoc si
sic oms tenerem diligẽ · tuc tenem ex cau
tate diligere pctores · qd ẽ contra hª ꝓ · Inimicꝰ
odio habui · Item ẽ contra spiritꝰ scꝰ · qui no
dilexerut pctores · qz ne bona si mala eis
mutuo retribuebat ꝛ adoptabat · unde ps ·
Contrauit pctores ꝛ insuxit · ecce quo no
uita etiam si damnatiõm eis optauit · ꝛ
in ipe caritate habuit · Item crucifixoꝝ xpi
iniustas ꝛ pessimas maledictiones imprecatus ẽ
Ram posteꝝ dicit · adeuat ꝛ estuꝫ meam

fel ꝛ ꝛ sit mea potatiõ · me aceto subdit
fiat mesa eoꝝ coꝛa ipis ꝛ laqueꝰ ꝛ retribu
tiõm ꝛ scandalu · obscurent och eoꝝ
coꝛa ipis ne uideat · set dorsu eoꝝ ꝑ
petuo incurua ꝛ retra multa q sequt ꝛ tra
dẽtur · q sancti no dilexerut eos ut
voluerut eis bona si mala i ut nos te
nemur · Ad ꝓmu vnz sto tho · sda side
q · xxv · ar 10 · 2º · ꝛ magr ꝛ trio dicit · ut
q ꝛ petoribz duo desiderada sut · scz ha
ꝛ culpa · si ꝓm nãm qua habent a deo · capaces
sunt beatitudis · ꝛ io si ꝓm nãm spes cuius
diligendi · ꝛ sic debemꝰ eos diligẽ · scz
optando eis uitã etnã · ꝛ ꝓmia de pc
tat ꝛ misiõa · ꝛ alia bona ad uitã etnã
ꝓmouenta · si culpa eoꝝ deo obstat ꝛ ei
displicet · ꝛ ẽ impedimta salutis eoꝝ · io
si ꝓm statum sunt odiendi oms pctores · ẽna
pr ꝛ mr ꝛ filij ꝛ ꝓximi · ut habet lex
xmi · Debemꝰ q pctores odiẽ q pctores
sunt · nolle pcta eoꝝ · ꝛ hª est qd supis
dm sut q debemꝰ ꝓximus nelle bona
emiata supis · ꝛ nolle eis mala eisdem
bonis ꝛ Et ita ꝓpha inq odio habuit
q eoꝝ malu scz mi quitate odio habuit
· i · eoꝝ mquitate noluit si voluit ꝛ opta
uit no ee malos · ꝛ eoꝝ malina detesta
batꝫ · ꝛ ipa sibi displicuit · Et hª ẽ illud p
ꝑfectu odiu · de quo alibi loquit dicẽs · per
fecto odio odiebã illos · eumdem em vnus
est odiẽ malu alicui · ꝛ diligẽ bonu eius
hoc docet ẽna augst · ꝛ quoda ꝓmoe dicẽs
esto filis meis · medicꝰ em odit egri
tudine · ꝛ ut libet egroto febre ꝓsequit
volute amare vna amicoꝝ vtroꝝ · sa
natꝫ amicoꝝ vtroꝝ · Et gregt ꝛ pastorali
Inimicos du pfecto odio odisse ẽ ꝛ q sancti
sunt a deo diligẽ · ꝛ q sanctꝫ necesse
prauoꝝ motus ꝓme uite ꝓdesse · per
hª pz qid illud intelligit · Inquies odio
habui · Odio em habemus pcta malozu
si no nãm q diligenda est · Illud vero
quo dicit · q sancti optabant ꝛ impe
bant mala ipis pctoribz ẽ intelligendu sic
q tha non optabant seu imprabantur
eis · si tm eis p̃dixerut · ꝛ ꝓnuntiauit
pena · qua ex nostra dei sma prudẽti
erant q sius deuetꝫ ut sit sensꝰ · Con
tant pctores ꝛ misertu · ipi pctores co
uertatur ꝛ misertu · ꝛ sic intelligẽ de
illis scꝝ mulcr · vel si sancti aliqn
pctoribz inptabant ꝛ optabat mala ꝛ
no secuta mala culpe · si tm pene
ꝛ humor penas optabant eis · no ꝛ eoꝝ
malu · si ad eoꝝ bonu · sic ut p eas a
petis sius ꝛtraherent ꝛ salui fierent · pe
ne em ut dr Arist iij ethic sut medi
cine ꝛ sunt qda ꝛ media salutaria qu
bus necesse ẽ a ma salutẽ amantes
ut pluri vidim qd long homo pt
ex curatiõe alteri tha mala pene op

q no sut nri ꝓximi
dicẽdi qz

taze ut infirmitate paupitate ofusion
z retrea humor: mqnitu fulta spezat q es
sent sibi ad emendacion uite z correctoz
mozz suoz. hs declarat p bem Augs
sup illud ps. Confundant vtroqsu z vnezea
ant qui volut m mala dicente hoc dō
bu dl optamt: z e vox illig qui dicit de
tanc pat ignoste illis qz nescit quid
facit quare dicit vtrosum mlt qz ante
supa erant petit ut cadent vetrosum
z hostes facti surgent. Et sup illud ps
mee lxv. Confundant z reuerant qui
quc aiam mea dicit optamt mortu
mimicis suis ut confundant z vnezeant
qui dū no confundit z vnezent ntre
est ut mala sua facta defendat glo si
bi videant qz teneat qz verberat qz
audiat qz saltant qz insultat ze optes
mimicis nris sante optemus ut confunda
tur z vnezeant. hō eni modo optando
nos optamus ut illud quo pace mem
torabant z homes a deo audiut. destrua
eis qz volumus audi eis sz pcta eoz
z malicia. Hec go debemus i petozibus
dicere alpa z diligere nām ut dom sit
demones uo z dampnati qz no possut
amplius nocere z bndicte. nec
sunt mri germi ut sunt no tenemur
nec possumus homie eos diligere ad p
dicta bona sz ad ista etna z eterna que
pmouent ad bndicte illa sz ipsis
nolendo z optando illud eni repugna
ret dilectioni dei p qua eis iustitia ap
pbamus z deo placemus. Et etiam p con
trat de voluntate dīn implanti ne ter
quibz tm costat voluntate sua dicere vo
luntati ofcere z nolito. ps costat nob p deo
omes dapnatos velle pretie caze brtu ne
sint tenem nos hoc idem velle z pter
eos no possumus eos ad bndicte dilige
possumus tm dl dapnatos velle bonu nē et
velle eos i suis nālibz pmanē ad glam
dei z ad declaracion iustitie dine q
clarissime elucet z exdmiatissia dap
natoz punitione. ipe qd bn i pria de
illoz dapnatoz pena inestimabile sut
gaudiu. imo quibz eoz tot discrta
habet gaudia. qz sunt dapnati demones
z homes. qz significauit ps. Letabit⁹ iust⁹
cū vidēt vindictam. letabit⁹ quid no
luoze vindicte ps. Zelo z amoze pul
chritudinis diuine inspirate. q tā debi
te tam gloriose vindicabit eoz punit
em exigentia demeritoz suoz. hō etiā
gaudiu significauit Job apls cū apoc
xvm dicit. Exulta celu z su apli z pphe
qm iudicabit dīns iudicium vestm de ea
meretrice magna. i. de turba dīn malo
z ibidem xixo dicit. post hec vidi quasi
vocem magnam turbaz multaz z de

lo dicentu alleluia laus z gla z vtus deo no
stro. qz vd z iusta sunt iudicia eius. qz iu
dicauit de meretrice magna sz turba dīn
malozz. q corrupuerat terrā. ultio sanctī
speale hīt gaudiu. ad se vident z vide
bunt etiam habit enasisse miserias alpatu
ratz etiā mtolleabilia penaz. z puenisse
ex dei nīa ad tutu portu celestis patrie
z ad gaudia ute etne. quo z nos pduct
ihc xpc Amen. Sermo sextus de
dilectione inimicoz eiusdem.

Quia hoc madatu de quo pce
dens locutus sum. sz diligę
proximū tuū sicut teipm. Exta
bant z hodie extant filios
dei. teneres tm si proptum
qd debuit z debeant. inimicos odio ha
bere. sicut eos tenet diligē. Et audistis ut
dicit glo. aut v°. in toto corpe legis no in
uenias sciptu. Odio habebis inimicū tuū.
tradita in scribaz. hō habuit. quibz visu
e hō addendum fore. eo qd precepit deus filijs
isrl persequi hostes suos. z delē Amalech
de sub celo. hō minuit dominū aut v°. d. Dic
nū est antiqs diligę proximū tuū. z odio ha
bebis inimicū tuū. Hoc illud carnaliu scriba
rū additamentū fuit. sicut ex primatu ho
mis origine. Omis eni homes diuina gra
tia hoc agente. no ex duobz principijs
sz pce z nre. sz ex uno tm sz ipce adā
primi sunt. ut eo amplius diligant eos q
nre se tanta germanitate iungit. ipe qd
de Augs. de ciuit dei. omis homes z singli
reamat dominū deū. non enim solū sine hu
mana sanctate deserendū. sz ut eo no
uehemēcius ei emendarent. etiā sanctatis
vnitas vinculū qz concordie. si no tm nitaz
se nē sibi. verū etiā ignaroq affectu ho
mes nectarent. ign nē ipam sanctam co
pulandā vnū. sicut ipm creatū illi plantē
sz ex ipo ut ome ex hoc uno diffunderet
genus humanū. Et ideo i eodē dicit primū pa
rente deus creare voluit unū. ut inde mul
titudo propagaret. ut hac admonitione etiā
i multis nehemētius coercos vanitas fugaret.
Manellus etiā idoloz superdos errores ex hoc
q dicta sunt. qm licet aliquoz malicia
odienda sit. licet sit odiendi qm mali sut
mollienda. imo sunt ab illis congruis mo
dis p omes z etiā penis p eoz supiozes
diligenter retrahendi. Vitia in eoz no
dienda z ps diligenda ad bonū iuuat. z se
licitat eos qm ipa est creata ad ymaginem
dei z illig nobiscū capax p agnitionē et
amoze. Et z saluator noster sunt eoz ex
voze. aut v°. ipleat dictum. di. im. v. b. h
q. o. vnoza. p. p. z ca. vos. Et quis ex his
uis satis construere possit. q ex precepto
de dilectione proximi teneam⁹ nram dilectoz

ad omes ēna inimicos extende · ñ ut hꝫ claiꝰ
intelligam⁹ · z efficaciꝰ impleam⁹ cogitatū pro
pñt de hac re pelatiꝰ loqui · z ut nīpetre
nīg nob gram nīam ad rte intelligendū
z effectualr implendū ea q̄ dicenda sunt
vniuersam⁹ ad dei genitrīc virgine mariam z
salutem⁹ ei salutacōn anglicā dicentes Ave
maria gra plena ⁊c

PRo dicendis de inimici dilectione
in s. oēs ad eam sub pcepto te
neant · ēst pmittend⁹ quid nom
inimicꝰ · qui sic em est inimicus
qui vult a optat a affectat ul voluntate ala insert
a infert conat malu culpe ul e pene · sine
sit malu ale sine corpis sive rei humoris
a amicoꝝ · z hꝫ vult a facit no ad correctoꝝ
pmi · a ad ultōa exenda · nr ad aliq̄d ad
bonū ñ tm alī ad malu · ul ēna qui th ma
la intentione gaudet de malo premi · aut
tristat de eiꝰ bono · Et dic nomē vult op
tat a infert alī · ul infere conat malu
z ns ad correctionē eiꝰ ñ tm ꝺ malu sm · ex
odio · z ex vanore · a ex alīs amabilitate
q̄ si q̄s vellet alī malu pene ut castigatoꝝ
verbera paupitate infirmitate a aliud tle
z solu ad correctionē sm · z emendacōn iuste
ipōs · z ꝑsōn are · q̄ ipe onem utilitate et
facit illud no exāmabilitate animi · nr i voe
vndicte · ñ facit ex fīna dilectione ille non
esset inimicus eiꝰ exenda · ñ magis vere dic⁹
eo q̄ desse intēdit · ḡnis nocē videat · sic pa
rentes · z magri no solu volut · ñ z infert
pueris ad correctionē eoꝝ ut dreant · a mal
z ꝑficiat ad melioꝝ · Et sic intelligat de
alīs · Dixi ēna · z ns ad iustica exercenda ·
q̄ qui vult aut infert alī malu pene castoꝝ
exercende iustie · no e inimicus ꝑsone exten
dus. Unde lictoꝝ no ei inimicus · q̄ue omdit dicenda
tāqm missꝰ iustie · Nec ēna under dicenda
e inimicus eiꝰ que iuste adipiat ad mor
te · dumo hec no fiant ex odio a mente · ñ
solu ex amoꝝ iustie · z q̄d onem utilita
ad gregandū pub̄m pare · dixi ēno · ul ada
bonū̄q̄d aliud medicū vnde medicꝰ qui infirmū
infligat ut sanet no e inimicus dicenda eiꝰ
q̄r no nocē ñ p̄desse intendit · Et dixi
sine diffinitōne · ut qui th mala intentione
gaudet de malo premi · a tristat de eiꝰ
bono · si em quis faceret hoc intentione bona
posset aliqn fieri sine culpa · et dicit bēs
aug xxvi moze Eugipē plezaꝝ solet · ut n
amissa caritate · ēna inimici nos vulnale
infert · z vtrūq̄ eiꝰ gra sit · vnde culpa
contrist · cū vente · eo · quos ñ bn erigi ce
dimꝰ · z ꝑsistente illo plevos ꝑ iniste op
pmi formidamꝰ · Ex quo patet q̄ hꝫ pt alī
aro ul inimico velle · z optare malu pene
declarat · ꝑ fusione infirmitate paupitatem
ēna mortem · sub condone · si non esset
melior finis · Et pr sme pcto · a mor gaude
de ete a altero audet · ñ hꝫ solu ēna intē
none · z bono sme · ut ad bonū illud · sc ad
correctionē nocē · ad emendacōn iuste · ad
salutē sue aie · ul ut eiꝰ pena ꝺ infero
fiat sibi tollerabilis · aliꝰ oppōnet si ele malu
sibi no audet · ul no audisset · sed nec
q̄m lucet aliq̄d tale malu velle inuadē
solu ꝺ vndictam · z ut alī ꝑ hꝫ malu sit
Et ideo magna cautela · z talibꝰ adhibe
da e · q̄ huiod mala interno sepe se in
nuisset occulte hmoi voluntatē · quātūm
nunc volūt mala pene · a cū cogitandū
de eoꝝ adiūctate · ul tristam⁹ de eoꝝ
pnā ꝑsonitate · qd bn minuit beā aug ser
pdēm · ñ ad hec sexuada · valde nām
e subtilissime discretionis examen · ne
cū nec odia execuū⁹ stallam⁹ sub spē
utilitatis aliene estimates · s. nos · sta ma
la eis velle ad eoꝝ a alioꝝ utilitatem
nō sexte voluntate ex odio z vitioze · a alia
mordinata affectione · Et aliquibꝰ nuptis
dixit vtroꝝ aug · Cū me ac nitroꝝ inimici
pmisit loquit · de tyrano a alio nocuo
vindicta · de exēcion pene quoꝝ q̄ de in
imici nitate sui · ⁊c · Et aug tenet · opti
mū q̄ ut pauca adūcūm · subtile pensare
debeam⁹ quid deus in tante pfore · z quid
iustie dei faciunt · Nam cū nihil fiat
q̄m q̄ ope dei pcedit · z condolendū e
misie pene · z cogaudendū e iustie ei
dē · ut ꝺob luctu sit pena violenter pre
mi · ul ꝺ versio · gaudiū vanit exhibita
equitas dei iudicantis · q̄to nr premit hoi
sime adūcarij · nr iudicari deo vnienda
migrare hoc pmissō optat vnemoratꝰ
aliq̄s pius doctoꝝ · q̄ fiant de pcepto sep
ime dñi est · sic · z mor dicit de inimico
sic q̄ inimico duo cōsiderada sūt · pmo
e inimicitia seu odium seu vanor · que hꝫ
ad q̄rtū sunt · z sm illa no debem⁹ in
micos diligere · hꝫ e q̄ no debem⁹ velle
q̄ sint inimici nri · a alioꝝ · a ut habe
aut inimicitia odium a vanore adūcūs
nos ul alios q̄rtus suos · hoc em esset
velle ipsoꝝ pdm · z eoꝝ malu are q̄d
e nīm tollere · Illa e sma sū Tho · sda ii
q. xxv. Et doctoꝝ dr · z in sma capo dis xl
pe · Et nulibꝰ nāq̄ tenet · no velle alioꝝ
malu culpe · a cōplacē · z eo · ñ velle aque
esse inimicū aut aliqm inimicū · ul hre
odium ad alīm modū supdco · e velle sibi
malu culpe · z velle ipm esse nocūm
z pterea · z malū culpabile · ad tle odium
a inimicitia ut pdēm · e sit ñ pdm
Ordm cōsiderandū · z inimico e ipe natā
sm · qua e ad ymaginē dei creatꝰ · z no
bilitatis capax ḡre · z e premio nostre
Et de isto dicat⁹ primo · ñ tenemur eo

precpto inimicos nros q̄m nām p̄m qua
sunt pximi nr̄i. no odire nr̄ eis mmu
cari: q̄ odire eos a' eis immicū esset
nolle eis bona: a' eis nelle mala vlpe
a' pene ꝛ solū ꝛ corp malū. modo ex pre
cepto teneā eis no nolle bona. ut benedic
ꝛ ustrīa. ꝛ retexa ad hoc ofezencia. nec
eis nolle mala dapnacois. a' malu vl
pe. nec eēa malu pene q̄adq̄ in illa mi
tenone. ut illa pena sit eis solū ī malu
a' noncūtu. h' satis p̄z ex dict. ītm scrīb
eos. xxmo. Si videt asmu mimica tui ꝛ
luto lacerare no p̄cipies. nisi p̄us alleuet
eū. ꝛ dño loco vnusq̄sq̄ osidet. q̄ si inimicus asinū
no licet ꝛ luto dimittere. q̄nto magis ipe ho
minem ad ymagine dei creatū. ꝛ xp̄i sāg
ne empto. no habeī debz odio. nequ ne
glegi. Et p̄ salom clamat sēa spe. ꝛ dicit
p̄u. xxv. Si traderit inimicus tuus ne
gaudeas. ne forte videat deus ꝛ displiceat
illi. ꝛ auferat ira sua ab eo. ⁊ conuertat ad illū. Et nō abes
dirigat. qui de inimici ruina gaudebit. p̄m
illud. Cum ī alīo ruina cecidit. no cāt in
puto. Et h' intelligendū est. nisi forte ru
na ipius ꝛ corpe salt' ei. ꝛ ebz ei honore aut
sibi ad bonū aīe. ut ad correctionē mozum
a' ad exercitiū iustīe omnis. ꝛc. ut ī de
clarando diffinitiōm inimici. tactū fuit. Ja
bis. ioh. ī epīa sua p̄ma. c. iii. dicit. Qui fra
trem suū odit homicida e. ꝛ scīm q̄ omis
homicida no habet vita etnā ī se man
tem. q̄d exponens ibi. de ly. dicit. Qui
odit fratrem suū q̄d peccī e. q̄n no diligere
ad horrenda ꝛ stupra spualia ꝛ seculia ordīem
disponitur in. Nam odium ē dispositio ad
homicidiū. sicut de Cain p̄z scīm q̄ omis
homicida no habet vita etnā ī se man
tem. q̄ no habz gram. q̄ nob est q̄dam
nchara vite etne. q̄ vsumat ī gla. q̄
est gra vsumata. Et ibi p̄. ioh. p̄. Qui
dicit se ī lucē manē. ꝛ qui fratrem suū odit
ī tenebris ambulat. ꝛ nescit quo vadat:
quo tenebre obcecauit oculos eius. Et ibi
dicit beā. ioh. p̄. iii. Si quis odit
fratrem suū odit medacē. Item dominus ī euāº. q̄ xviiº dicit. Si
audistis male omē debitū dimisi tibi: q̄
rogasti me. Nonne ꝛ te oportuit misereri
conseruo tuo: sicut ꝛ ego tui misertus sum.
ꝛ p̄ma tradidit illū tortoribus. donec reddat
omē debitū. Et subiungit dominus. Sic et
pat meus celestis faciet nob̄ si no dimiserit
unusq̄sq̄ fratri suo de cordibus vrīs. Ecce quo
modo suadet sic teneri cauē damnatione
suam. sicut ꝛ teneri dimittē fratri suo de
corde. ita ut nullam inimicitiā cōtra se re
neat a' odio. Teneri autē unusq̄sq̄ nō ad re
nēat q̄adq̄ p̄xi'm suū aliquē inimicū. Et ī
omē q̄legit de bto Stephano. Et aliqui
asserebat bto Iacob dicē. Nemo se arrodieret.

nemo se seducat. q̄ qui vnū bonū ī hoc mundo
odio habet. quodq̄ deo ī bonis operibz obtem
perat totū odit. sic saltē q̄ p̄ ea no medi
tetur etnā. neq̄ aliquē gradū glie. q̄d patet
aliter. a' ps. p̄. Cor. xiii. dimisi. Si decē fraud
tatas meas ī elemosinā pauperū. ꝛ tradidero corpus
meū ut ardeā. caritate autē no habeā nichil
mihi prodest. Et subdit ī eadē epīa. Nemo sit
curiosus de ingratitudine p̄sumat. Nemo de ce
lestibus sinistra. nemo de ozonibz confidat. q̄ q̄n
diu mimicus ī corde tenuit. neq̄ illi neq̄ a
liis quibuslibz bonis operibz placere sibi dñm
poterit. Ecce dicit q̄ inimicos nros ex p̄
cepto teneam̄ q̄m nām. no solū no odire si
cut teneam̄ eos diligere: ita ut velimus eis
bona spe animāte. scīlē felicitatē etnē. ꝛ beā
uisionē. ꝛ ūitatē. ꝛ cetera alia bona nāe et
fortune. mentibus p̄monet. ꝛ inuitat ad bona
uirtutū. ꝛ ad beatudinē p̄mienda. patz qua
dom̄s p̄cepit dicēs. sic diligēs p̄xi'm tuū sic
te ipm. p. q̄d omem p̄xi'm nob̄ p̄cepit diligē
q̄ inimicos ē nr̄ p̄xi'. ut dem sint. ī. ꝛ inimi
cos teneam̄ diligere. Item apl's v°. dicit dom̄
p̄ceptum. diligite inimicos vros: benefacite his
qui oderunt vos. Item eadē epīa dicit. Nemo ī finē
dis. xxx°. Rarus huius dilectionis grad'. ꝛ adoze
ꝛ nimicoz. potest assignari tal': q̄ deus p̄ce
pit nob̄ no qualibz dilectionē ut sup̄ius
patuit. Et illa equalem rēpondere salute ho
mini. ad qua monet habitu tendat. misisse. q̄
tantus monet ad diligendū p̄xi'm q̄m deum
et ī illo qui caritate diligitur. sicut attende
ymagine dei. Et q̄ capax ē beatudis etne. q̄
ymago dei. ꝛ capacitas beatudis ē ghalis ī
omi hoie. natorze. ꝛ equalis sue auo sue
nimico. ꝛ eo capax. monet ad omē dilē
ctionē. ꝛ inimicoz. Et p̄cepto ī spetu dñi est
datum. p̄z ignē ex dict. q̄ inimici debēt odiri
inimicitia ꝛ rancore que habz ad nos q̄
illa sunt sibi pcta ꝛ mala. ꝛ sunt cōtra deū.
Et nām eis debem̄ diligere. ī. amare ꝛ corpo
ꝛ sic faciendo implem̄ ī uno hoie ho aduo
dm. Diliges amicū tuū ꝛ odio habeb inimi
cū. sicut dom̄s allegat apl's v°. Implem̄
quide no p̄m intellectū carnale. ꝛ erroneū
iudeoz. de quo dom̄ sint. si implem̄ ad vez
ꝛ catholicū intellectū. Nam ī uno ꝛ eodē
hoie malo. q̄xi'm habeo ꝛ inimicū. q̄ p̄m
q̄ ho ē. p̄cepto nr̄. p̄ p̄m q̄ malo. no solū
nr̄ p̄ ꝛ stupio inimicus est. Diligam ergo
ī eo ꝛ deum ꝛ corpo. ꝛ hoc ē diligē p̄xi'm
que deo sciat ī. ꝛ odio habeam malitiam
eius. qua ipse offendere deū nitit. ꝛ cōmittit. ad
tle homo pro ꝛ seo stat. ad vices celestis
medici agit. odio huius malitie ꝛ diligēs ei
tē. de ly. Lege augt dicit Regula hec ē. ut
ut oderim inimicū q̄ illud q̄d deo malu
ē ꝛ iniquitate. Et diligam eius p̄ illud q̄d
ī eo bonū ē. i. rationabile creatūm. subdit au
dito q̄d dem est amicus odiri inimicus tui. Et

ab ipō nō mereto ꝓzehunt hoīes ⁊ homō
odiu· ꝙ non debezent odire· nisi hois vitium
⁊ go hoc corrigit dicens ꝙ subdit. Ego aut
dico vob diligite inimicos vros· ut qui ca dr
erat· Non veni solue legem ꝑ implere· ꝓze
ripiendo utiq; ut diligēdo inimicos cogat nos
intelligē quos possemꝰ vnu eundēq; hoem et
odisse ꝓpr culpa ⁊ dilegere ꝓpr iam. Et in
quo ad ista dilectionē inimici· Nōn du est
q; humor dilecto natē inimici pt duplr co
sideratō· vno modo ⁊ gnāli· ⁊ sic ut dam sit
dilecto inimicꝰ ē de nātē salutis· et p
cepta ē nob· ut eo ꝙ ē ⁊ gnāli diligat ꝓximꝰ
ab illa gnālitate inimicū no excludat· qz
ut ꝙ quis optat bonū ⁊ gnāle omnib hoibz
ul obz xpianꝫ a omnib de hac caritate
tur inimicos a tli gnāli dilectione no ex
cludat· Non em oportet eozde a eoze tlr
det dō beatitudinē aut patē a aliud tlr bō
omnib hōmb a omnib homib huius caritꝰ
ēē excepto illo ul excepto illi inimicꝰ
meꝰ ēē ⁊ tm em a tli gnāli dilectione
excluderet aliq; ꝓpr inimicū· ille mor
tal peccaret· quia ageret cōtra caritatem
⁊ cōtra xpd ꝑceptu de diligendis inimicis·
Eodo modo ꝑsideraē dilectio inimici ⁊ spa
li· ut sit aliquis ⁊ speciali motu dr
lectionis actual ad inimicū suū· ꝛta q; dā
alicui velit aut oporet sibi bonū· ⁊ ut dr
sanctꝰ thōs ubi ē· illud no est de nātē ꝑce
ptis· Excipiū ad quos extenditur de eozde inimi
cos filos· nō ē ꝑceptu q; statim velit a ep
tet actualr sibi bona· qz ꝑceptu de in
imis dilectione ē affirmatiū· ⁊ ideo no ob
ligat ꝙ semp· ꝑ ꝑceptu est ut no odiat
eos· ⁊ ut magꝝ velit a optet sibi mala
intentione volendi nō nocendi· qz non
odire ꝓximū ē ꝑceptū negatiū· ⁊ sic obli
gat semp ⁊ ꝙ semp· Est in hoc ut dicit
sc̄s tho· de nātē caritatis sm̄ quosdam anm
ut sit ho habeat aiam paratā ad hoc ut
singlaris inimicū affectu ⁊ eoꝝ effectu
diligeret· si nēs occurret· ꝑ q; absq; ali
nātē ho hoc actu impleat· ē ꝑfectionis
⁊ adhuc maioꝝ ꝑfectionis ē· q; ho mag
no conatu ⁊ ꝑfecto amoze electo fezat
dilectiē inimici· ad effectu volendo sibi bo
nū· quātūmcūq; dū ille inimicꝰ actu offe
dit· ut fecit xpc dnūs nr· qui dū cruce pe
dens· oravit ꝙ crucifixoribz suis· Et sanct bt
Stephanꝰ· qui oravit ꝙ ipis lapidantibz· ꝛ
volt dicit ⁊ eccl· ad dictū magnū ē ezga
eū· qui tibi nichil mali fecit ee benivolu
⁊ beneficad illud· multo grandiꝰ· ⁊ magn
ficentissime bonitatis ē· ut tm ꝙ inimicū
diligas· ⁊ ei qui tibi vult malū· ⁊ ꝙ facit
tu sit bonū velis· faciasq; ꝙ ꝙ possis· Audiat
audiens hūm· Diligite inimicos vros· bene
facite hīs qui oderunt vos· subdit aug
ꝑ qm ꝑfectoꝝ filioꝝ dei ē illud· sc̄s sic ꝑfe
dilige· quo quide se debz oꝝ homo fidel exem
plo ⁊ hūanū amī ad hoc esse vagando de
mundo sed ꝙ agendo ⁊ luctando ꝑducā· Sup
qua aūtē augustini dicit nigr ⁊ tho dicēs
hec de ꝑfecta caritate intelligi debz· q; tm
ꝑfectoꝝ est· qui no solū odos ꝑ eam inimi
cos ꝑfecte diligit· eos ꝙ benefacit· ⁊ hoc quā
grande ē· ⁊ eximie caritatis ꝑfecte diligē
inimicū hoc nigr ubi s· Et utiq; ꝑfectꝰ
sime caritatis est· ꝑfra ⁊ plena volūte
diligē inimicū suū· ⁊ tuc actualr· qñdo
de facto nocet· nocetur· ꝑ mutemur
no illi carnales hoies· qui ignorad uisiōe
dei ⁊ inimicos ꝓpr salutē· sic sint mdu
cuti ⁊ ordinati sue· ut dicē audeat ⁊ ꝑ
te credere· ꝙ eos oporteat inimicos suos
odire· nr aliq; vone possit inimicos suos
diligē· eo ꝙ tlia a tlig eos ferrent· ymo
ꝙ eos ꝓpter peccata ⁊ hostes crudeles ⁊
graues adūsarios· quoꝝ flē ⁊ stimole ex
cisionē querunt· sint· ex quoda ꝓnoe qui
ē bti augustini ⁊ suis collo· ꝓs vl aut su
cessiū mortis ⁊ epi· Deꝰ em ꝙ optime
nouit posse ītm· nichil ꝑcepit nobis
impossibile· qz iustꝰ ē· ⁊ec adpinat
hoem ꝓ eo ꝙ no potuit iuitare a peccato
potuit implē· qz pius ē· Dz ipe ꝑcepit
nobis dilectiōm inimici· ut sup patuit· et
ordinat cōtra hoc venientes· ⁊ utiq; eos
illud facē possimus si volumus· Et bti aug
dicit· sermone prīo· qui ꝑ hystoria euāgē
lica tetigit dñm fuisse sibi sodalē ⁊ tra nr
⁊ eo negociatꝰ ē· no dapnabit deꝰ si ea
ꝙ illo modo fieri potuerant impetrauit·
Et bti ieronimꝰ dicit· anathema sit· q;
dicit deū ꝑcepisse impossibile· Nemo
go se arrogāt· nemo se seducat· qua
licet multa sint exteriora bona opa ꝙ
ꝓpr fragilitatem humanam· a quib nisi
mirabiliter· a pauptate· a aliud tlr nisi
diuīna implēte no possimus· ut ceruma
lta· elemosinas magnas· ⁊ caritatem
in ⁊ dilectionē omnī hoīm· ⁊ ordinatissi
mā caritatē vsq; sine aliqua dubitatione ꝑ
tenim· hoc em ē libere voluntatis· qz nil
tis magis ē d pdte nrā· ꝓpr qd stimulū ē
⁊ carne inimicū· ꝓpriam aliquē d tlr ex
asperatiōne prende· Imo gentiles ⁊ publicani
hoc faciūt· ymo ⁊ beste diligūt amantes
se dicente dño· qui vos· Si diligitis eos
qui vos diligunt· qua mercede habebitis
none ⁊ publicani hoc faciūt· Et si salu
taueritis fres vros tm· quid amplius facitis·
Nōne ⁊ ethnici hoc faciūt· de beste ea
nad ꝑfectū· Ergo no possumus diligere in
imicos ut vam ⁊ stulti homines ac amari
tos· ⁊ vitiosos si deꝰ potest· ꝑ sum ꝑfectos
simos amicos· ⁊ benefacientes nob dilige
tes· non potūmꝰ· ⁊ hoc melioꝝ esse
gentilibus ⁊ publicanis· a tanibz· a aliis

besmꝰ · qui silr diligit dilectes se · qd cum
dse nullꝰ nrm̃ facrd uelit · sic ner ad uitate
pr · fateam⁹ nos posse inimicos nros dil
gere · r ut genalibꝫ publicamꝰ qꝫ r besmꝰ
melioꝛes r supioꝛes smꝰ · illud ope mꝫ
pleamꝰ · ta ut ꝓꝛ⁹ deꝰ notos nostros
ecia r aduſaꝛios diligamꝰ · ut timeamꝰ
illud qd dominꝰ dicit ayt vꝰ · Si dmiſerit
homibꝫ pcta eoꝛ · dymittet r nob pr̃
u.dc.p.v celeſtis debita vra · Cera qd r pallegata
o.d.v. eiꝰ dicit · ꝑa role hꝰ · quid tibi vtilꝫ
r eraꝰ pmiſit · r qua tibi · pamo cauꝰ
ferere · ut quale tr̃m meruit ꝑ actu · Si
em nqᵘit dmiſerit homibꝫ pcta eoꝛ di
mitter · r nob pr̃ celeſtis debita reſeruabit
videtis fratres · qꝫ ac dei gra r pcta vra
poſita eſt · ꝑno a dno iudicem · Inquit em
dnus · Si dmiſeritis dimittet nob · ſi no
dmiſerit · no dmittet nob · Iu pcta at
vra · dmittit · a no dmittit · Cera r pcta
te vra fit · ut deꝰ dmittat · a no dmitt
vob pcta · Et applo ad hoc · xp⁹ · Rem
mate ꝑ malo vdentes ſ bn fate ꝑ
ſeqntibꝫ nos · bndicite · r nolite maledice ·
Cm qꝫ mimicos possumꝰ diligꝫ ꝓꝛ deꝰ ·
illud possimꝰ multis exẽplis ſtoꝛ oſtẽde
q r nos ad ide ſtrandꝫ debem⁹ · mito a
monẽ · ꝑmu · q tot uiri tot milies tã
pueri · tate r tam delicate puelle fla
mas · ignes · r gladios · r beſtias ꝑ xpo ꝺ
mici ꝓtulerut · qui tn ſunt hoies ſilr
nob · cui no possemꝰ · r nos ſi vellemꝰ
ouina pua · a mutuas ahoꝝ · r ymo
ſnlos hom̃ · q̃mmut tollerãt · r con
puti eoꝛ dampnio · r pdo · quo plꝰ ſe ladt
qm̃ nob obeſſe possunt · Vro ꝺ impoſſi
bilitas diligendi ꝓxi⁹ · ſ ingaudia nra
r mpanꝫ facit · ꝑ xpm aduſam̃ · r ꝑ
ꝺ ꝓ ſmꝫ dmpnis a mutuis · que
nob ahoꝝ hom̃ nequicia nferunt · ſic
r candeſmꝫ · qd ſi possumꝰ · ecia uſq ad
eoꝛ grauc leſione nra mutuas vm
diramꝰ · Cui cogitꝫ ſtes · qua coſcia cu
omib ſanctis r etna beatudne pte deſi
derare possumꝰ · ſi eoꝛ exempla · nec r
velꝫ minus ſequi nolumꝰ · (Credim ex)
ꝑ bti ioſeph ꝑ patriarchꝫ tenuie · mitis
r mmes fratribꝫ ſuis · no odio amarue
ſ caritatꝫ dulcedne vincauit · ut lr̃a ſa
habet · Gen · xlv · Oſalabat · em ſmglos ·
r ꝑ ſmglos flebat · quibꝫ no ſolu mchil
hiale rependens · ſi ecia ꝺa lr̃a rubmeng
ta vnus qm̃ mortuo ꝑre ſp germano a
more dilexit · Cerum ꝑ bti moyſen · ad
ea ſcꝛipt · libll ꝑtis no ſolu exepnet ·
ſ tam lapidat vbiſꝫ · dine caritatꝫ
memoꝛ · ita ꝑ ill dnus ſupplicabat · ut
clamaret · Ei no dmiſeꝛ ꝑtm ꝑplexu
dele me de libro que ſcripſiſti · ut habe
tur exo · xxxij⁰ · Cerum exemplu e

ꝑ bti dauid xpi rgr xvi⁰ · ꝓmmo ſuo ſemei q
r ſtane maledixit · maluit parere · r da iudeis
ſ uace · qm̃ hic tranſdie ſuriſſtat · ymo
tr̃ vera ſunt eig dilectio · ut ecia ſuos adu
ſarios mortuos flet · r ill · qui eos oĩdꝫ
pſidꝫ pecarat · vndecies · ut habet · Exo · xx⁰ · ꝑ
ideo ſcꝛipt dicebat ꝑ vii⁰ · illud qd omnes
ſatꝫ attento r tremeti ao dicꝫ debet · Qi ꝺo
didi tribuetibꝫ mala · deinda mito ab mimi
mee manis · pzſeꝫ · mimici mea ſiam mea
r ophendat · r cadat ꝺ ea vita mea
r glam mea · i pulueꝛe dedurat · Exurge
exm̃ · r bꝺ · Exurge ꝓthonotꝫ · qui ꝺ lapi
dat · dilexit mimicos ſuos · ac de facto la
pidantes · ymo tam ꝑfecta voluntate eis bonu
uoluit · r fecit · q ꝑ ſe ſcam ozauit dicens ·
Domine ampe ſpm meu · ꝑ mimicꝫ ud · pofꝫ
genibꝫ totꝫ viribꝫ clamauit · ꝺ · Domine ihu xe
ne ſtuas illi hoc ꝑtm · Act · vii⁰ · Scdo
exm̃ · q̃ licet totꝫ mudꝫ gtis mozcꝫ eſſꝫ ·
r omes eſſemꝰ filii ire · tn ſic deꝰ ꝑ dilex
mudꝫ · ut filiꝫ ſuꝫ vnigenitꝫ dare · ut
omis qui r xpo credit no pear · ſ habeat
vitam eternam · Joh · iii⁰ · Et q ꝑ filio ſuo
no pepcit · ſ ꝑ nob omibꝫ tradidit illi ſ̃
viri · Et vbi ſic dilexit nos · q tradidit ſcip
ꝑ nob ꝺ mozte · r q̃ ꝺ ſua ꝺ nobꝫ
posuit · uſq ꝑ mucꝛ · r ꝑ ſanguis ſuꝫ · ſanꝫ
me lauit nos a pctis nris · ſtages de pce
ribꝫ uſtos · de mortuis vmos · de tagem
tebibes · de tremis celeſtes · de oꝛtibus
umentoꝝ · coꝛtes angloꝝ · ac p xpm
amauit nos · no amates eu · ſ ſibi aduſa
tes · ymo ꝑ crucifixoꝛibꝫ ſuis · ac alios actuale
ſibi morte infeꝛentibꝫ · a mfeꝛri grauiꝫ
tibi ozauit · r cuce poſito · Dicꝫ ꝑr · ignoſ
ce illis · qꝛ neſciut quid faciut · Et dilectiſſimi
tot ac tanti ſtr̃i ꝑpetue ãũtibꝫ eternificati · q
possumꝰ ac debemꝰ omes hoies diligẽ · no
ſolu amicos · ſ r mimicos · taſſet ea · nra
uana fla · r friola excuſatio · qꝛ neq̃ qm̃
erit no posse · r cauſa · ſi nolle · eꝛ · r culpa ·
Talibꝫ ſ ac tã mirꝺibꝫ ſaluatoꝛis nri
ſ · r conſtoꝝ nroꝝ exempl · mouit · r
attrti · extendamus dilectiõm nram ad oes
hoies aios · r mmicos · ut mereamꝫ · r
diſcipli xpi dni · qui nob dicit · Joh · xiij⁰
In hoc cognoſcent omes · q mei eſtis diſcipuli
ſi dilectiõm habuerit · admice · r no ſolum
diſcipli xpi · ſ r filii dei · ipe dns dicit · ar · v⁰ ·
Diligite inimicos vros · r benefacite
ut ſitis filii ꝑris vri · qui r cel eſt · qd neſta
bile · r domi · r honoꝛ matꝛis q possiꝫ
ee ꝑ gram · r mutua dilectiõm filii dei · r ꝑ
ong eis hꝛedes ſies xpi · r coheꝛedes · cui
nos dignos effiat · r tales uſq ad finem
coſtuet · ide dnus · r ſaluatoꝛ nr⁹ · alnus
xpus · qui r ire · r ſpu vivit · r regt
i ſcula ſcaloꝝ · Amen · Secuit ymo ·
Sequit alius ſermo de decimis et essentia
Dilectiõi

Sicut dicit glosa ordi. v. Inimici nri tribz modis pugnat nos: scz metali odio ubali ybrio et corpali nocumento sue lesionis et exterioi bono: cui corp tres modos debemus nos ostare vtazie hte ad eos scz ut eos metalit diligamus: q ais scriptz et ipis benefaciamus: et hoc docet nos dominus in ordi. v. cpo dicit. Diligite inimicos vros benefacite eis et orate pro eis et calumniantibz vos et persequentibz vos: ut sitis filii patris vri q in celis est: qui solem suum oriri facit sup bonos et malos: et pluit sup iustos et injustos. Quasi dicat: Si tribz mal nob ab inimicis illatis scz odio cordis: maledictione oris: et lesione operis retribuerimus bonis: reddit eis tria bona scz cordis dilectionem: oris ad deum pro ipis orationem: et exteriorem benefice exhibitionem. Cui em sic fecerit est ut sua doctrina aplus dicit. xii. Non vincas a malo sed vince in bono malum eos et corpis tua mala vtis tribz modis superet: qm ut plurimum hoc efficax nec salubre vincit: et ab inimicitia revocat pro modu clemencie et caritate benefice: quam p impetu violente resistencie: ppt qd dicit claudianus poeta: violenos armis similis expugnat multas clemencia gentes: Et qz de primo scz de dilectione inimicoz asserta: q e opus a voluntate cluta et ad intra manens: et ppt esse sine ope impato ab ea: et sine exteriori. dixi i superioribz ut audiste: restat cogitatiui dicz de alijs duobz. q ostendit dilectionis effectum. qua scz inimici nostre no solu bona volumus sed et de eis benefacimus: eis etiam dilectionis ope indentes dicendo pro eis ut aperiat os meum ad loquendu: tanquam corde vri ad intra preparando q dicendu erat. et sue gre implanti: et ad salutem aliaz nras. qd ut impetremus maria vgine devota salutemus salutacione angelica. Ave maria gra plena &c.

Sicut dominus et saluator noster precepit inimicos oppositos nobis nostra inimicoz dilectione dicens Diligite inimicos vros et orate pro eis odij et inimicicie effectu sed vbale sed delatoppone. ut sit effectus ipius dilectionis et amoris dicens: benefacite hijs qui oderunt vos. Cui autem inimicis a sua inimicicia non retrahunt p caritatiuam benefica ad nob exhibita. Nec valent p hoc a pcis suis ad iustica atq pace: non restat aliud nisi ut deum pro eis rogemus: ut ipe corda eoz emolliret: et ipos reduceret a mal suis. Et sicut ad sua data inimicitie. Et hoc dominus expe docet nos subiungit: et orate pro persequentibz et calumniantibz vos. Calumniari etenim e mihi defectu tali quo innocenti nil crimen sibi imponit. Et e duplex calumniator. vnus q falsum crimen a defectu alio imponit mihi. a si verum occultu imponit publice: no guato ordine diuine iustic: et facit hoc tm et malu alijs ut inde puniat a dissamet. Alt e qui cu bn ab alio facta coniat ostendit mala aut facta ut eu p hoc vpositam ostendat. a ut ad penam ut mala fama apd alios trahit. a quibz calumniantibz ecia ypha deprecabat liberari dicens Redime me dne a calumpnijs homi: ut custodiam ma data tua. et sm Aug. qui dne illud age misso tuo spu ne me calumpniet homo terroribz vincat. sme a tuis madatis ad sua mala pducat. Unde e obiectibz psequentibz et calumniantibz docet nos dominus benefacere. Et ecia deu orare p eoz salute et salute. qd et a fidelibz e diligentissime obseruandu. qz hec ora iugiter ex pte dantis est exaudibilissima. et e magni meriti apud deu: eo q predit ex feruore caritatis cordinata etenim caritas facit ut ho ex affectu oret. p inimicis suis: et zelet pro impijs et iustificent aduersis suis impijs reducant. ne quidem ut dicit Crisostomus. facit nob deu sic precium. ut inimicos amare: his qui nob offiant benefacere. ac p persequentibz et calumniantibz nos orare. que ois ois ozones vras alia q sit ut deus nos vindicet de inimicis pacis. et pacificos et vno nabiliores. ac multo pcta acritate sic orantis unde Crisostomus dicit. Extincta pmone dignis sm nos solu non dimittit peccatis ipsos et deus ad vindicta inimicoz deprecant. Die em orantes aduersus se sagittas quasi sagittas infigunt. et dignos se facit ut malum q imprecant inimicis aut deus infligat. et ut dicit Crisostomus. In hoc a pcis molestant debent ipsos ad eu ad mitigandu ipsum q offiant. si magis ad demone qui eu ad inuehendu monet. et ideo ei sup malo suo rogati. Si nam homo considerat pprii sui corporales vitas egrotare. ei condolet: et ipsu miseret. et vellet i hoc eis defim ipm elenare si posset: quito magis hoc facere debz in ppriis sui sm pte principaliore scz aia rationalem. videt et desiderat de diabolica infirmatione miserabiliter egrotante. Et sua ia ex dictis p bonu e. et deo accepto. qual de vtrorum inimicis benefacere. et p eis orare quamuis dubiu et ipsos vtz ex precepto teneam inimicos nros diligere effectiue scz eis benficia impendendo. et exteriora scz dilectionis ostendendo. Sobi rndi sm sm Tho. ubi s. q quida sunt benficia et dilectionis signa. q quis exhibet quamuis i om. puta tu qui orat p omnibz fidelibz i comunitate aut p toto ipso alicui ciuitatis aut p alicui monasterij uniuersitate. a cui alicui aliud benficiu q dictu fuit impendit p toti vnitati. et tha benficia et dilectionis signa exhibet inimicis e de mente pceptoris. Ita p homo i thi cui inimicos suos qui inimicitia a proximo exigit

ſm̃ modu de interiori dilectione ⁊ affectu
ſuppl tanta · qz effitꝰ ⁊ ſigna habitꝰ ex m⁹
teriori dilectione p̃cedut ⁊ ei ꝓportionant
Dilectio aut̃ interior ad minimu ⁊ om̃
e de nãtr̃e p̃cepti ut dm̃ dixit qz etiam
exhibias tm̃ bñficioz ⁊ vnd e de nãtr̃e
p̃cepti · Et ita ſi nimicꝰ talia ꝑ̃ mini
mã no exhibeat̃ · ß a gñalitate exi
pt̃ · hoc p̃tinet ad liuoz vndicte
et ſeagẽtes cõ p̃cepta dñi · Leuit xix
positu tu dicit̃ no ꝛ̃ ultionẽ ⁊ no er
memoz nimitꝝ ꝯmuniũ tuoz · Et ꝑ
ſeq̃ · ut̃ ſimꝫ ita ⁊ hꝰ tenet̃ nimicꝰ
ſuꝰ effici ſalutarioꝰ cõſiderẽt ⁊ diſ mi
pendeze · hꝰ e tenet̃ exhibe eis ꝑtem
ſalutarem q̃ d vñ ꝓfectudme illa loca
ut ab ũmbz ſolet impendi · niſi forte
i caſu i quo timet̃ ne ꝑ hꝰ gñalia
ſemetipm̃ : ut timet aliq̃ aliud malu
ex hꝰ ouiri · Alia ſunt bñficia a dilectõis
ſigna · que quis exhibz p̃dicte ſolum
aliqbz ꝑſonis · forte ſibi magis familiaribz
⁊ amicis · ſiue ſint bñficia corpalia aut
arte accommodatiua · conſilꝫ · defendẽ · ⁊ ꝑ
nocere · ⁊ d aliis nẽgis uite corpalis
ꝓſſe · quidẽ · ſiue ſint ſpualia ut doce
corrigere · inducẽ ad ſuſtinẽ · hortari ad
bona hmoꝺ · q̃ ꝓſunt ſalutẽ maz · Et de
iſto dicit̃ primo · qz e nãr obligatioꝰ tam
amici q̃m̃ inimicis exhibẽ tpe nãtr̃ hmoꝺ
ſpiales effectꝰ · ⁊ ſigna dilectõis ꝑ p id
ſaluatorꝫ agit · ꝛ̃ ſuppl allegatu · bñfactre
hijs qui odẽrut nos · orate p̃ ꝑſequẽtibz et
calũpniantibz nos · Ihũ qui habet ſtum
iudi hmg · ⁊ nidẽt fieri ſuũ nãtr̃ pa
tẽtem · ⁊ clauſedt uſteꝛa ſua ab eo ſuꝫ
ſmam bti · ſibi in p̃ma cam̃ ſua · ⁊ m̃ro
aſt amplꝰ caritas · eo · qui in ſolu ꝑ noſtra
le amittẽ · ꝓpt̃ qd mortaliꝫ peccat · qui bñ
ficiũ q̃dãꝫ primo exteme indiganti ſb
trahit eaꝫ nimicꝰ · Ihũ ſi no pauſti e
ndiſti · igit a ſile · ſi no cõſuluiſti i nãtr̃e
ſi no iuuiſti i nãtr̃e · ſi no a pcto deſe
diſti i nãtr̃e · ⁊ cẽs hmoꝺ · ꝯdiſti · ſi ſub
p̃cepto teneam̃ no ꝯdẽ · i ⁊ ſub ꝓcepto
teneri i p̃cepto nãtr̃e ſubuenire · no ſolu
amici ſi etiã nimici · eis ſigna dilectõis
⁊ bñficia exhibendi · Ordo dicit̃ q̃ quis
tiã bñficia · ⁊ dilectõis ſigna exhibeat
minuto oñi congruo tpe · ⁊ opturitate
ſe offerẽte · ſi in ẽ caſu nãtr̃e · no e
de nãtr̃e p̃cepto · iuſtiã quadoq̃ aũi · hꝰ
en oꝑet ut hꝰ patiat̃ aũ ad hꝰ habeat
q̃ ſi ꝯtrẽt nẽgẽ nimicꝰ ſuꝰ tiã bñficia
⁊ dilectõis ſigna exhibẽ ꝓpoſſe : ⁊ tã
ẽ ex p̃cepto ut dixi ꝓxi · illud adimple
i effectu : quãdꝫ caſꝰ nãtr̃e occurrit ⁊ op
tunꝰ adeſt · Et ſicut dixi de nimico
ita a patre uſq̃ a ſeruo tenet̃ homo
patri aũ ꝑ̃ſpectu aũi · q̃ iſti ſuerẽ nullꝰ
ſi nãtr̃e aliquã ſe offerret · Et q̃ aliq̃s extra
articlu nãtr̃e hmoi bñficia aliqui exhibeat
e ſupezogatioꝰ ⁊ potiſſime inimico ſuo ex
caſu nãtr̃e ad affectu impendẽ · ⁊ ſic p̃ter
p̃tinet ad ꝑfectionẽ caritatꝰ ꝑ̃ qua aliquis
non ſolu tenet̃ ama a malo ꝓpt̃ nãtr̃e ſ
etiã ulte ꝺ bono ꝯmẽ malu · q̃ ꝑfectioꝰ
eſt : du ſic no tenet̃ ꝓpt̃ nimicꝰ ſibi illa
tam detrahi ad odiũ ſ etiã p ſua bñficia
intendit ꝓpt̃ deũ nimicꝰ ꝑtrahẽ ad ſuũ
amoꝛẽ · ⁊ quãꝫ ꝛ̃ no ſint p̃cepti ex ar
ticlu nãtr̃e bñficia ſpualia ⁊ ſigna dilecto
nis exhibẽre nimicꝰ · Eſt tñ conſilꝫ ⁊ mig
m meriti · Vnde ꝑ̃ xxv · ⁊ ꝑ̃ xxiv dicit̃
Si eſurierit inimicꝰ tuꝰ cibꝫ illu · ⁊ ſitiuerit ſicut
dat̃ illi · ſic ſanens carbones ignis ꝯgeres ſu
caput eiꝰ · i · inimico tuo exhibe bñficia · i ·
oſtende ei dilectõis ſigna · ⁊ amicabe · ⁊
tu hoc pio ao ꝓcepti ſedo · q̃tũdq̃ ſit ꝺ
dei · ⁊ impiꝰ · tandem caleſcet igne caritatꝰ
⁊ mapiet penitẽ · ⁊ inimicicia deponẽ ·
⁊ de toto corde dilige · ⁊ ſic te liberaſti ab
eiꝰ aduſitate · ⁊ ipm̃ liberaſti a ſuo pcto
⁊ lucrato es aiam eiꝰ · ⁊ qz de mg ſimuit diſ
ficultate obſtantiꝰ dicti ꝓcepti de bñfi
⁊ dilectõne ⁊ inimicoꝝ · ⁊c ꝓpt̃ uehemẽte
cõcupiam · ſua mta corrupta nã habz ad
vindicandu ſe de inimicꝰ · ⁊ mundanibꝰ
ideo illi ꝓcepto adhibet tã · ⁊ exhortato
nes · ut illud diligenta obſeruẽtia · vnde
ẽt ad ubi ꝑ̃ dicit · ut ſitꝭ filij patris ꝛ̃ q̃
i cel eſt : qui celeſtꝭ pat̃ ſic · ⁊ pig · ⁊ bnig
ꝓ ſuꝑ ingratos ⁊ pcos · ⁊ eũ odientes ſuat
orire ſolem ſuũ · ⁊ pluit ſup bonos · ⁊ ma
los iuſtos · ⁊ iniuſtos : nec ſolu hoc bonu
ß ⁊ prima alia bñficia gñalia ſue influ
entie exteioꝛes q̃ creaturas ſuas · ⁊ etiam
multꝭ ſpual' ꝛ̃ gratꝭ date mal · ⁊ ingra
tis hoibz dat mezo liberalit̃ · ⁊ no ex
nãtr̃e aliq̃ · Nec ꝓpt̃ eoꝛ mita q̃ nulla ſit
ꝺfectu talis bñficioꝝ q̃a hoies qui debet
miti fidme ad aſſiſtẽtiã dei · debet etiã
ſe hte ad p̃mios ſuos ut no ſolu adiis
eoꝝ ſ etiã nimicꝭ bñfaciat · Nec eoꝛundẽ
nimicoꝝ mita hoc no exigant · q̃a ſic
ſanctes etiã filij dei · ⁊ ſibi aſſimilant̃ ꝑ mu
tatiõm eiꝰ · i ſua ꝑfectiſſima ꝑfectione · que potiſſima
eſt ꝑ̃ bnitas · Iſta em̃ dine bñficie ꝛdo
dantia gñaliꝫ · i omg bonos ⁊ malos ꝛ̃
⁊ migratos oritꝭ ex dei eminentiſſima bom
tate · Ex iſtꝭ ãmbz ꝑ̃ ſumiati · q̃ teneamur
ſub ꝓcepto gñalia bñficia exhibẽ nili nimi
cis · Item ſpualia ſp ꝑ̃ ꝓpriõe ai · ⁊ actu
alit̃ tpe nãtr̃e · ſ ẽ nãtrem e ſuperoga
tiõis · ⁊ magni meriti · hꝰ conſideranda debet
iſti amaꝺ · ⁊ ſuppbi · imo etiã leues hoies ·
qz no mdg̃ leuit̃ · a ſime tranſit · a ꝓpter
ꝓpriũ ſuciu · ut alia q̃ndoq̃ diſſolutenam
vera uel eſtadamanta fraꝛem deſeruit a
moꝛe : ut no ſolu nõ nimicꝭ ; ſ etiã aliq̃ndo

amb⁹

ni amicis multo diebz a' era mensibz nec loqui uolut · nec aliqua emone hre · ut aliqd eius nolut · q' dilectionis signu a' bnficiu ex hibere

q' inimicos corde diligere volendo eis bona nullo rõ mõ pñt

et sufficiant q' ihus possint eis bnfia · a' dilectionis signa impendere · Illud efficax dicit ybar' scripturs' quis habit' de inimici interioi dilectione ymo exemplis xpi dñi · et sacre ibidem positis qui inimicos · et petores no solum dilexerunt interius affectione · si etiã exteiorib' maiestis effectu dilectionis eis exhibuit · Item

dñs

hõ precepit nobis ut sepe allegatu fuit aut vo d. Diligite inimicos vros bnfacite his q odert uos · orate p psequentib' et calumpniantib' nos i possimis illa facere si ustus · Nulli enim precipit deus aliqd impossibile · Iudicium modo et i pñtib' finalib' · q' diligẽ debem' ex caritate · et xpi deu amicos · et inimicos · et ipis bñ facere · et q' utile illos · est nãturalit iuste et

Q3 manet unu dubiu · et qo utr diligere inimicu · et bñfacere illi sit magis diligere qñ meritoriu diligere amicu · et bñfacere eide ut cõiuncte · hmõi q' si idem homo eque interiib' actibz · et ex equali caritate · et alios eqd paribz diligit uno tpe amicu · et alio tpe inimicu · et utrq' bñfacit ut si unu diligit amicu · et alt' diligit inimicu · et cetã sunt para · sq' diligit eq' interiib' actibz · et ex equali caritate · et sunt i alijs dispositi equaliter · hic dilectio inimici · et bñficentia eis magis meritoria · qñ dilectio et bñficentia amici · pz · qz dicit greg' Caritas qñto sunt mag debita · tanto sunt magis amanda · si mag debitu est diligere inimicu · qua amicu · igit' ymo Aug' dicit · de civ' dei · Cum aliq bonu · ex ergia eum esse bnuolu · q' tibi nichil maleficit · Illud vo multo gradius · et magnificentissime · bonu est · ut tu inimicu diligas · et ei qui t' malu vult · et si pt fant · tu bonu semp uel' facas · q' qd possis · et subdit Aug' si pfectoz sunt illa filioz dei ad quoz statu debz oim fidel niti · et se extendere ozando deu · fraudz agendo · et lucra do pducere · Et istis dicit scs Tho · i ii^ae q. cxvij · Et doctores omnes · i iii^o dis xxvi · ad dunt plures causas · et rones ex quibz homo intelligere pt radices · ex quibz ovit · q' acts eiusmodi mortalit bonus sunt meritorij · et ex quibus auget meritu · prima · est · qz acts vestre mere nãles non sunt meritorij · si tm voluntarij acts nri · et a rone · et libera voluntate procedentes sunt meritorij · et ideo qñto act est plus a rone · et libera voluntate · tanto · est magis meritorius cetis paribz · qñ ille · q · est mag a rone · et voluntate · et magis ab affectione caritali · a' inclinatione nãli · modo ad dilectionem inimici no mouet inclinatio nãl' · ymo ipa magis mouet ad oppositu · sed odiu · qd' dilectio inimici est solu a libertate voluntatis · Dilectio vo amici est a voluntate · et nãli inclinatione · nãlit' enim est homo inclinatus ad amandu amantes se · ymo et canibz hõ natu est et plubz bestijs · ut dicit expiritus · et cetis paribz · s · q' acts dilectionis sunt eque meritorij · et q' ex equali caritate procedant · et dilectio inimici est magis meritoria · q' dilectio amici qz magis voluntaria · Quanto qñto acts aliquis ex se est difficilior tanto cetis paribz est magis meritorius · sed acts dilectionis inimici est magis difficil ex se · qz contra inclinationem · et plus fit ei repugnantia · et ab ipo retrahentia · et pauora ad ipm attrahentia · Acts vo dilectionis amici est facil qz nãli inclinationi conformis · et plus ad ea mouent · ut adiuna affinitas societas familiaritas · igit' et cetis paribz · Dilectio inimici est magis meritoria · Et dici notãdu · q' acts ex se difficilior est magis meritorius · Est etiã notandu q' duplex est difficultas · quando una proueniens ex ipo ope · ut ieiunare usq ad pane · et aqua est nisi difficilis qñ ieiunare cu piscibz · Et sic pauperem vere elemosinã de rebus sibi est ex se difficilis op · q' dnitet vere de superfluis · Isto modo ista dilectio inimici · ex se est difficilior · et magis meritoria · Alia est difficultas · proueniens ex voluntate indisposition operantis · ut qz negligit aut neglexit se disponere · ut decet indisposition · et p' consuetudinem contrariã · et sic no consueto · difficilis est ieiunare · sibi ieiunio quia bn assueto · et sunt quidam · et multi magna caritatem habentes · est diligere inimicu · qñ no habituato actibz · et caritate · et hãc difficultas proueniens ex voluntate indisposition operantis · no auget meritu · sed minuit · aliqñ plus meretur proueniens qñ pcurans faciendo · fili opus · et eque intensu · ac qñ vult · et solet homo cu · pt · dispositione · et pt defectu actus · est difficile vere vigilare · ieiunare · et opa bona facere · plus meretur · et faciendo talia · qñ · vehementius · cu talia sunt facilia · et delectabilia · pt exercitium exercitatu actus · et caritat · magnitudine · ipm ad hoc impedientis · q' est nãlis · Tertia ratio · nulli acts nr bonus est nob meritorius · vite etne · nisi ipse sit dilectio dei sup' oia · ut aut aliquo modo dependeat causaliter ex dei dilectione actuali · ut habituali · et quãto acts est talis · et ex maiori dependet dilectione dei · tanto est meritorius · et modo dilectio inimici est valde · et caritate · et solu dependet ex dilectione dei actuali ut habituali · et nullam alia habz ad ea mouente · dilectio vo amici · nisi pt' hre alias causas · aut affectionem caritatis · nãlem inclinationem · et cum paribz dilectio inimici est magis meritoria · Tertia vo · ubi est maior equalitas ad bonu · ibi est magis meritum unde pt' ex · ix^o · omnes sciunt gram merede

ampiet sm̃ suu labore · ſi ī diligendo mimicu
oportet voluntate ou eade caritate z ꝯhz pa-
ribz maiore hre conatu · z magf exercze
onem · z magf exercze caritate z vbrae
qm̃ diligendo amicu eq̃ nteſo actu rd̃.
Hic go ꝓz q̃ licet utrūq; ſit mdoꝝ · ſ̄z ex
caritate z ḡpt̃ dei diligē amicu · z mimi
cu ex bñfactōe eiꝰ · hi ſi ex equali caritate
z eq̃ nteſo actu diligūt · utrq; ẽt · maioꝝ
meritī · dilectio mimici ḡpt̃ maioꝝ difficul-
tate z maioꝝ nolutatꝭ conatu · ex eius
em posſet ex eade caritate eq̃ nteſu ac
tu elicꝝ ſpectu mimici ſiat · ſ̄ſpectu amici
ſ̄z cogaꝝ conaret̃ z laboraret · z illud etiaꝫ
ꝯmunerat̃ · Et illa maioritas meriti z ꝑ
mij ẽſt ſida causa · z exhortatio ꝑ qua do
mꝰ inducit nos ad diligent̃ obſtuadū
illud qd̃ dicit de dilectione z bñficiꝭ
mimicoꝝ · z tngit ea ex q̃ dr̃ x̄o · ad ōm̃ ad
ꝑfa dicit · Si enī diligitis eos qui vos di-
ligunt qua mercede habebitis · q̃ dicerat
modica habebitis mercede de hꝭ q̃ diligi
tis diligentes vos · qz nīa ad hꝰ inclinat
z publicam hꝭ ſiebant · ſmo beſtie ſicut ca
nes · qui aliqn ꝑſp ad mortē pugnāt ꝓ
dño ſuo · Tgit debetꝭ ad hꝰ tendē · ut ex
caritate z ḡpt̃ dei diligat̃ no ſolū ai
nos · ſi eiā mimicos vtroꝝ · z illi bñfactē q̃
p hꝰ mercedem magnā p̄miū eternē ſalutat̃ q̃
dictu · z ꝓpꝰ de diligendo ex cāritē nr̄i ꝯdr̃
ſ̄z q̃ quatuoꝝ ſunt nob ex caritate dilige
de · ſ̄z deus · nos · ꝓxīo · z nem ac ḡmi
ꝯpa · Ten docet ihūs ꝑ de doctrina xp̄i
ana · q̃ qua diligendo ꝙ emūdatione p̄mo
poſitu ẽſt · q̃d · ſuꝑ nos · Deū q̃ nos ſu
mꝰ · tertio q̃d nr̄ nos · · ſ̄z ꝓrīmo · z ꝑ
ꝓxīm̃ mtelligꝫ oīme rōnalem creaturāz
deū papate · ꝑ mellem · z voluntate · z que
no actualr̄ dampnata · z ſic ſunt tā ḡlī
ꝓrum a nob ex caritate diligendi angli
bom · z ſancti · celo · ac · purgatorio · z eoꝝ
hoīes adhuc · hac mortali ꝯrpe degen
tes · Et vtō modo diligibilia ex caritate
ponit̃ · q̃d · inſta nos · ſ̄z ꝓmū ꝯrpus ꝓpm
z ꝯrpa ꝓximi · Illa · quatuoꝝ ſunt ex
caritate diligenda · z no equalr̄ ſi eoꝝ
dilectione ſuanda · eoꝝ · q̃d · z minuit ſpo
ſa Cāt̃ · ſi dicens · Introduxit me rex ·
cella vinaria · z ordinauit · in me caritate ·
Sup quo dicit Amb̄ · ꝙ ultoꝝ caritas in
ordinata · · q̃d ꝓmū · ꝑ ꝓmuit · dñs ul
q̃d · Et dicit mgr̃ Sententiaꝝ · i · dist · xxiii ·
peccat qui ꝓpoſite agit · Nam ſcire quid ſtatuꝰ z
neſcire ordine ſtruendi · no · ẽſt ꝓfecte
ꝯmittere Ordinis naq; ignorari · ſtat
bat multoꝝ ſcma · Hinc ordine diligen
doꝝ · bea · Augſt · ꝓmo hꝰ de doctrina xp̄i
ana dicens · · Quali dicit · Ipſe · z qui
ordinatam habz dilectionem · ne aut̃

diligat q̃d no ẽſt diligendū · a nō diligat q̃d
diligendū ẽſt · a eq̃ diligat q̃d mg a amp
diligendū ẽſt · a mg ul amplig q̃d eq̃ di
ligendū ẽſt · ut aut̃ maliq de hꝰ ordine m
telligamꝰ · · de eo dd · ī ꝑticulari · Rogeꝰ · ꝛ

Scīendū oīm ꝛordie · · deq; vro ꝛo
dine caritatꝭ an sua · z ſuper
sua diligendꝰ · z ꝓmo affectꝰ
ſm̃ modū ꝓpꝝ ditū · ſ̄z ut di
ligat ḡpt̃ ſe tm̃ · z ut ꝛoa aha q̃ diligāt
diligant · ī ipm velatꝰ · z ḡpt̃ ipm ſmalr̄ ·
z ut ea ſimilt̃ deo amoꝛe adhęreat · ꝑ
ho ponꝫ nellet ſe · z omem creaturā no ee ·
qm̃ deū no eſſe · z ꝑ ho ḡpt̃ nllam crea
turā deliberate · z ſcient̃ faciat aliquid cōtra
ꝓceptū dei ſibi dilecti · Ea deq; effectꝰ dili
gendꝰ · ſup oīa · qz maꝛi effectꝰ exhibēdꝰ
caritatꝭ ſibi exhibendi ſunt · Effectꝰ em dī
lectionꝭ · ſunt honoꝛ · reuentia · ſeꝛmitas ·
obſtutatꝰ obediena · laus · gratiaꝝ actio · Et hꝰ
effectꝰ excellentiſſime ſunt deo exhibendi · z
amplꝰ qm̃ quidq; creatē · quēa illud ꝓfal
m̃ ultimi · Laudate eu ſm̃ magnitudinem multitudinē
nitudinē eius · · qz nlitudine · z magnē
ꝑfectionꝭ nſinitꝰ ẽſt · · oīs creaturāz excel
lit · ſic ſup oīa creaturāz · ẽ excellentiſſime ſibi
laus honoꝛ · z reuentia · exhibenda · ex q̃
ꝑz q̃ hꝰ timē · timꝭ illi · qui tremendꝰ · z hui
lis ſe habent ad homies qui eis ꝑſunt · z
ſunt · q̃m̃ ad deū a quo · z ꝑ · z illi ſunt ·
Et eiā timē · timꝭ ſuꝑioꝝ · qui deū honoꝛ
ſibi exhibē patiunt̃ quos ꝛeprehendit Glā · Iaſſ
xīm̃ dicens · potentes ſibi honoꝛē · z reuē
rā ſoli deo debitū · ſe tuiſſe · · ostendunt ·
cupientes eſſe ſicut dij · ei ſunt homines inſci
Et dicit Augſt · x̄o · de ciuitate dei · q̃ inter de
cultu dino · ſuſcepta ſunt · q̃ honoꝛifice de
ſcendꝰ · · humana a humilitate mimia · a ridi
culoſa ꝑſuaſerꝰ · z hec ſunt dea de dilec
tione dei · qui ex toto corde ſuo amꝫ · z an
oīma · z ſup oīma diligendꝰ · Quod de di
lectione creaturāz eſt mte videndū · quis
ordo ſit ibi ſuandꝰ · ꝑ quo nōdū q̃ ut ꝑ
dēm ſuit · diligē eſt alicui uelle bonū · ꝛ
dilectio · · uolutio bom · · z illa uoluntas dicit̃
dilectio affectꝰ illiꝰ ad dilectionē ſui pleꝫ
effectꝰ · · exhibitio tuꝫ effectuū · dicit̃ di
lectio effectiua · Tm̃ bona ꝓximo volenda
z exhibenda ſunt tripliciꝫ ſ̄z maxīa · ſiē
etia · media ſicut utilia · z opa bō · gbus
mēmuz etia · · z nſima q̃ ſunt mīa utē
pntꝭ · · q̃da · a īmula ad media · z maxīa
ſicut de hꝭ dēm ſuꝫ · Dicit̃ go ꝓmo · q̃ ꝓ
tenet quilibz ſeipm̃ debet diligere ſm̃ aiam q̃
teneturꝫ uelle · z optare bona ac rōnabilia
tuda ducturꝫ · q̃ quilibz tn̄ · z omg hoīs uia
tores diligere equaliter · z ſicut ſeipſum
z hoc · · eſtendo equalitatem ad p̄fectā
tem bom̃ q̃d optatur · q̃ quilibz teneturꝫ
ꝓximo cuilibz optare · z uelle eande bti

tudine ꝛ equale beatitudinem qua sibipꝫ optat ꝛ
vult · Et sic debz primo velle ꝛ optare tan
pfectionꝫ meritoꝝ virtutꝫ ꝛ operꝫ bonorꝫ q̄
bus mereat a' ad merendu dispomit uita
eterna · quātam sibipꝫ vult ꝛ optat · ꝛ q̄n
tam sibipꝫ velle ꝛ optare debz hꝫ em dili
gere est primum sicut scipm · sz diligere
ipm ad idem bonū ad qd teipm · sz velle ꝛ
optare sibi eande beatitudinē eande pfectionꝫ
virtutū ꝛ gratiꝫ sicut tipd vis ꝛ velle debes
debz ena hō amabz primo velle ꝛ optare
tota de infimo bonoꝝ quod indiget p fus
tentatione corpis uitē · ꝛ quōd ista sint
sibi utilia · ꝛ sint adiutoria ad optime ad
pstend bona media · ꝛ ill mediantibz me
ma sz etiā hoc vult Augst · qui sup epłam
ad galath · c' vi' dicit Operemur bonū ad oēs
ꝛ maxie ad domesticos fidei · ꝛ xpianos ci
bus ēm pacē dilectione uita eterna opta
da est · Et si no omnibz possimꝰ exhibere
eade dilectionis officia · qd exponit mgr dis
xerit dicit licet patrias no ad essem offenda
est · si ad bonū qd eis optat · qz ex caritate
omnibz optare debem · ut patria hō mereat
aut · ut apłs dicit pe Cor vii' volo omēs
hoīes esse sicut me · Optanda est em mo
nibz pfectio maiorꝫ · ut ꝛ ipi sint pfecti · ꝛ sic pace mereant beatitudinē · Et
utrꝫ dicit Augst interpabilit plꝰ caritatis
deo impendē debem · qm̄ nob · qui sibi
hō quātum nob · ꝛ pm̄ mgem ad hm bonū
diligē debem fratres · ad qm̄ tu nos · ut tanta
bonū eis optem, ꝛ etiā tate · quātu nobis

mentisue

Tertio dicit qp qulibz homo tenet se plꝰ
diligere affectiue · ꝛ mentisue affectu · seu
actu dilectionis · qz tenet mensioi voluntas
sibipd velle bonū beatitudis · ꝛ virtu · ꝛ ac
tiu bonorꝫ qm̄ cuicuꝫ alteri hoi · ꝛ tenet se firmiꝰ diligē ad illa · ita p mā possit
aliq a dilectione sui · qm̄ reddit alteri pfectū
deū · Ex quo pz · p no solū bonū hō ex ca
tate primo · ꝛ malū hō debz pm̄ lege do
nis se plꝰ ꝛ mentisue diligē qm̄ pximū · vel sal
tem ꝛ ordinatiꝰ amore · qui sz est · vspa
ductoꝝ tipliciu bonorꝫ · ꝛ hoc ē vim de
amore desideratiuo ꝛ adoptio · qz debet
sibipd desiderare ꝛ optare mentisue affu
pdta tripliciā bona · qm̄ alteri alii viatori

Non aut debz qm̄ deū ē malū scipm dili
gere oplacent · ꝛ delectari i illo · qd nūc
est · tu nūc sit malū qd detestandū ē · sed
debet desiderare q̄ fiat bonū · ꝛ sibi hoc
qm̄to cito pt · ꝛ diligentiꝰ qm̄ quicuꝫ alii

Tercio dicit qp qulibz hō pm̄
ordine caritatis tenet poste se ipm omnes
viatores maxie diligē mentisue pximos
suos · qm̄to enī ꝛes diligibil est ipsi dili
genti magis cuita · ꝛ qm̄to magis ꝛ pximo in
figabatur ab ea · ꝛ qm̄to pla ꝛ maiora bi
fica susrepit ab ipso tanto plꝰ ꝛ inten

sius debet ea diligē · si hō pximus suus mag
est cuius · qz pm̄ pximi ssimū gradu natē
ꝛ pximo ē dilectio a pximo qm̄ ab aliis qbz
nigr · ꝛ maiora beneficia ab eis susrepit · sz
esse meruit ꝛ debz dispōnabiliter · ꝛ hō
debz pximos maxie diligere intensiue · ꝛ
plus qm̄ filios ut fres aut alios cognatos ·

Dices si pximus essent mali · nonne tunc
deberi mg pximi ut extranei boni es
sent amore pximi · pdicti · Ad qd respondet
placere · ꝛ delectarie debem plꝰ diligē
meliore qm̄ debem displacere · i bono sui
adempto · ꝛ i malo bono plꝰ qm̄ · i mo
vi bono · Sed sicut homo ꝛ amore opta
tivo ꝛ desiderativo · tenet se plꝰ diligē
intensiue · ena si malꝰ sit · ꝛta ena opta
tive ꝛ desiderative debz hō debz hō plus
diligē pximos ena malos qm̄ alios via
tores quosqz bonos · qm̄ debz intensiōe
actu eis optare · ꝛ desiderare vita et
na · ꝛ ut boni fiant · tm̄ qm̄ tamdiu alii
viatores ena melioꝝ · ꝛ debz ena hō magis
me de hoc tonari · ꝛ reprehendi pm̄ exige
na status sui · ut boni fiant · ꝛ caritatem
acquirant · ꝛ i ea permaneat · Non aut
debz applaudere eorū mala facta · qz hoc esset
eos odire magis qm̄ diligere · Deinde pa
pximos debz hō · debz hō magis diligē in
tensiue filios · ꝛ filias · deinde fres ꝛ sorores · ꝛ sic de pximis · sunt pximi diligē
di qm̄ mag pximi · ꝛ domestici plus
qm̄ cēteri · ꝛ hoc manifestū est ex pmissis
dicit caritatis infusa · ex pmissis
nē · qua caritas nō auferit · si pficiat et
regulat · Et nō qp pm̄ Richi · vii' dis' xxiii'
intensio dilectionis attendit pm̄ pximi
tatem ad diligentem · ꝛ ena pm̄ pximita
tem ad deū · que pximitas ad deū e bo
nitas ipsi diligibilis · Perfecto dum ipa
tanta esse bonitas extranei ut pximitas
inimici · Et ita pua bonitas ꝛ pximitas mi
magis cuicuꝫ utpote · qz non attinet mi
ni · i tertio ut · i· gradu · ꝛ ex maiori
affectu debes diligere extraneū magis
bonū qm̄ mi · inimicu · ꝛ mag bonū · hoc
ena immut ambos · nō dicit domesti
ci bonū sunt ena mali · Respondet Ultimo
debem ex caritate diligere corpa nra et
premoꝝ · Dico ēm beneficabile ex cari
est diligendū · si corpa nrm ē aliquo
modo beneficabile · nobis · p redimentia
beatitudis · i ipm · Debem go velle et
procurare diligenter corporibz nris · ꝛ pxmo
rū corporibz ea que sunt ipsis vere bō
Due aūt duplicia vē bona corporū
sz prima · ut sz q corpa sic sit dispositum
q bñ queat spm ad fruendū ipo
bona p ipm spm hīt agenda · Quarta
illud hoc vis · Exhibite ēm membra arma
nostra deo · Et sic omia que corpa

et delectarie qz nō dz
oplacē

mentisue

filios

ora

ad hoc disponit ut spūs bn subjuiat
sūt sibi bona · qz illud ē finis corpor
et ad hoc datu ē homo ut sit ministe
spūs ad opa bona ī hac vita p ipm
agenda; debem go uelle corpib nr
ut debitz subsequant spūi ad opa
z debem eis oīa uelle z p posse q
cauare tale dūtaxat sanitate z fortī
tudīe · ymo vlr omne dispositione
tlem z tanta solu · quali · z qnta optīe
disponit ad sequendu spūm ad opa ī
nossa · z debem odiē mala corpor
q sunt infectiones culpar ī corruptio
nes ex carne gnientes q nos ad pc
cata inclinant · z ad illoz dnum;
debem p ronabile corpis affliction
p posse laborare: sic em fecit z fecerut
oēs sancti qui castigant z castigant
corpa sua iēunijs z vigilijs · z alijs casti
gationibz · z ī exercitijs spualibz · z cor
poralibz no ī odiū nātē si ī odiu z di
minucionē illoz defectuū · z malar
inclinationū q aggrauant aiam ne pos
sit inde deū · ymo ne possit ut oportz
sequi ei · Alia sūt bona corpis fugiēda
sicut sūt quatuor dotes glie · quibus
a corpe ēmouebunt oēs defectꝰ z illa
fugiēda bona debem ead corpi nre
uelle · optare · z ad ea gmerend sibi
debem p posse conari · Ex quo pz q ma
li · z carnales hoīes no bene z ordīa
te amat corpa sua · qnqz enī corpora
sua z sensualitate velut ac · z velut
ipis dispositiones nāles ei · ut sanitate
robur · vuinerate · z cetra huiusmodi · no tam
volut eis tlia isto modo · z tali · quomo
z quales sunt eis ad bona · sz inpūtu
disponit corpa ad optime subjuiendu
spiritui ad opa vtutū: ꝑ huiusmodi mali · z
corpales volunt corpib suis superflua
sanitate · nimiū volut · z magna vina
ritate: z ad hoc vouēt ea rebz ponbus
sompnū · cibū · z cetera no ad delectant
volut enī eis illa · q no sunt eis bona
ea q no disponit ea ad bene seruiendu
spūi · ad opa vtutū · quibz mediāt dotes
corporis que erunt corpori sue · z erūt
bona · ymo volunt · z gratiat eis ea q
sunt ad mala · z que ipa nidisponit
z mepta · adduc ad oē bonū (Tertio
enī casu fortior ē · z pugnig pasta tam
ta lasciuos · z plā rebellāg spūi · atqz
tanto plēs mortificatꝰ motu coīcat ei
tranquillū volūi · Tales enīm ac volut bō
nitē · z erūt ac bō fortue: no volunt
sibi ea: nec prauant ad bonū · z debi
tum finem · sz ad diuinū seruitium
melius exercendum · z ad opa iustitie

sanienda ꝑ volut tlia ad malos fines · ut
ad uoluptates · ad desiderata sua explenda ·
Iste ordo q sic ē glarie disponat est de
intentione bn Jeronimi post oīa pcta
deū · carnis q̄ patrē diligat · z matrē
z filiū · z filiā · fratē · z sororē · Est enīa de
intention bn Ambrosij · ut utrq allegat
magr ubi ꝑ · dicat enī Ambros primo deū dilige
dus ē · Ordo pntes · tres filij · pgēs domestici q
sibi bom sunt · enīa mali filius ꝓponedi sunt et
magr ubi ꝑ · ex dictis aūbz · excludit dicens · an ea
diligamus deū · qz nos · tres pntes · qz filios
z fres · z huiusmodi pgēs domesticos · denū inimicos
Est enīa ille ordo oīm de intentione dotor
sup distinctione pdicta (Alius dubitat · utrū
ille ordo caritatis maneat ī pria · knē ꝑm
bon Tho · 2ª 2ę · q · xxvij · Et ꝑm sicut supra
tria dicta · xxvij · Et dicit primo · q qz oīa sint
ī ordīe caritatis · q hic oportet deū sup oīa di
ligere · z gntu ad hoc manebit ordo ī pria
hō tue simplr · z pfectissime · qnto ho eo m
pria brisce fruetur (Tertio dicit · Ordo dan sunt · q homo hic
debet scipm diligere ꝑ aiam · volendo sibi
etiam beatitudīem · z hō enīa sit ī pria · quia
tue homo uolet sibi beatitudīem sua · z sit ibi
sanatu oīe desideriu sui (Tertio dicebat
q hic debem diligē oīme gradū nām eq
tate · ad equale bonū · z hō non sit ī pria
ꝑ meliores pīs · ī ad maiora bona diligim
qm nos · qz volem eq maiu bonu · qm nb et alios nimis diligemo
z aliquos equale · no oportet · z desiderare nob
qz tue no sit tpe ꝓficiendi p mitu ad pre
mium maiu sicut nec audit · qn pt ho
meliorē primū · z utile desiderare · ꝑ tue
diligam omnibz ī pria placent · z de
lectatue · qz omnibz tue tota mete fauē
bim · de bono qd habz · z volem ut ha
beat · z placebim toto corde ī illo qd
habz · eo q tale sibi debet ꝑm dīna iusti
cia · z ꝑm ordinatione diuine voluntatis
totalit reformes erimus (Tertio dicebat q ho
debz se post deū pīs intensiue diligē · z hō
enīa sit in pria · dicat sco Tho (Tertio dicebat
q ho post deū · z pntes primo debz pīs mete
sue diligē prem · z nrem · z pgēs filios
z filias · z sic oīa de alijs · z hō no mac
bit ī pria: qz ibi ordo dilectionis erit
ꝑm gradū stationē ad deū · Et go ho in patia
eligeret meliore pīs diligit · qm̄ virtu ꝑ
te mag bonū · Dilig mag virtu meliorem
tri pīs diligat ho qm̄ magr virtu · z mag
bonū · ymo qm̄ prem · z matrē · qz ut dr
Greg Tho · tota uita bna cōsistit ī ordina
tione mentis ad deū · unde totq ordo di
lectionis bn de obtinabit · ī spaneo ad deū ·
ut sit homo illi magr diligat · ab hoīe · z sibi
magis magister habeat · qui ē deo gradu ꝑior · Ecclē
habit ēm tue prudo que ē ī pntia uita · q
necesse est ut unusq magr sibi iuncto gradu
quanq necessitatem inducat magr qm̄

Sr Ezechi · ut allegat magr
in distinctiōe xxxv
viij aut enim
hyerom
mu
s

alieno. xone mag in hac uita ex ipa inhmanon
caritat ho magf diligit magf sibi suctum
tui magf debz impendē caritat affectum
addit Rich q si ī pria vng mihi coiuct
z alē michi exēq essent equalē hom z
sic deo equalē ymiqui ē ipo suctione
ad me magf diligere suctu michi qm
exīcu z terz suctu ghō magf diligere qm
ihm suctu Et hō era videt velle bn thōs
Dicit em o nigre em q ths ni pria suctu
sibi ex plibz causf z vnibz diligit ro em
hec essabunt ab alio bn honeste dilectos
cause in omibz istf pfecte microbilitez
vt dilectionis que sumitur ex ymiquitate
ad deū ex dictf omibz de illo sedo man
dato dilectionis elicere possumus illud pn
apale: sc q homo debz diligere seipm sm
spm volendo z puando sibipi bona spu
alia z vita etnam sm modu sepius ex
pssu debz eaq diligē q labz ymim aiaz
sc volendo sibi mala seu pcta z nole
bon do sibi spualia z alia put cofert ad salu
tem debet insup diligere suu pxim z corp
primi volendo sc sibi z pximo bona nē
z fortue no quidam caznalia z mudialia
sc ordine ad voluptates ad superfluitates
ad popam z cetā luxuri si solu mqm sut
nēa pnti vite z put cofert ad salute
aiarū Et em plis debz diligē ho se z pxm
sm aiam qm sm corpa eo q aia est et
na z corpa cito corruptibile z sicut aia
microbiliter ē corpe prosior ita microbile
debet esse homi salte in deliberata voluntate
plis displicere malu aie siue a pximi ut
sunt principia pcta qm sibi displiceat ma
lu corpis ut ē infirmitas aliud tale ul
cera tam malu fortue ut esset capitas
amissio bonoz pauptas rois hic est oz
do que vo dicitur scripnā docet z ad q
caritas inducat que in ordine qm ples
homes possunt eo q ps suas z suoz sc oz
poza caritates sunt aiarū Cuius ex hō euidēs
accipit signu qm ru ipi a corpe primi corpis
lit nisi mat a aliud quid modi sm
corpa patunt q microsolabiliter dolent z luget
Cui aut ipi aut alij spualit nisi mant ut
q ardent ira odio inuidia superbia libidine
cupiditate rois qui ardores sunt mozbi
aie z sunt ome ardoze fabrili p metaphoram
nichil ul pene nichil sup hō ristgnt volūs
ptoze si z ipam mortē aiaz dūc z pene
insensibili corde paputt volūt vo corpm et mōtē
atq egritudines ru doloze misabili suf
fezunt i scipis atq d alijs plangentes
lugentes z lamentates Oz z qm plurī
de dampnis z exc pdamone dolent pri
mis condolent vehemēt qui tn nō cor
de pertimuit ru ipi aut corpe amici uel
alij pdunt suas aias pace pcta gr quod

bis binh dicit Asmg pdit z tot habet
pquisitores aia pdituz z vix ē q rogatet
et tres dicit Cadit asmg z ē qui eu sub
leuāt radit aia z no ē qui manum
apponet z ut ad vnu dicā i plurīs cū
tas z vā dilectio illo ip mandato nob
precepta sic extincta est ut apud eos nī
iuliq sit z mag reputatu hūanis arabus
quas in sic priosas reputauit deq nosse
ut no p toto r̄siduo mudo ff solis hūa
nis aiabz z qualibz cazp homo facta sic
nacq ex ugine vatigatq stupto passis mor
tuis z sepultis Rone si crēdit abula
i via sezē tot habz elevatores qt prēm
tes Qi aut credezit aia i via mozp ne
gligit ut strues z qi a nemie ppendit
aut curatur Qi videmq sczm infirm
tatē corpale z ību corpale sumē non
valentē misabile dolemq z condolemq ac
dicq Ecce iam duo ul tres sunt dies pt
qm ību no acrepit z de ībus spualib ut
de oratione de uite emendatione de satis
pmē de digna suscepcione eucristie z de
teris ad iam pmetibz si p amu non
accepit varq est qui dolent ut adiutat ta
gunt qui tam z mudo dediti sunt Oz
nos debemq ad hō conari ut nosipos z
ome pximos spualit z sm iaz dilige
qz ut a pncō illo si mandati Dixit a
spual dilectis ffr nob p hō mandatu p
cepta ē deo placeq z accepta z ē mi
toria vite etne ad qua ut nos ita me
te z idute tendaq Tadem eam ab ex
itu ab hac felicit pueniaq largiat nob
ihc xpc dnūq nosf qui cu pre z sco
spu vivit z regnat vnus deus in sēla bn
dictus amen

Domo nomine eiusdem
De excellentia caritatis q sola sine alio
gratuito valet ad salutem

Adhuc excellenciozē viā nob
demostro sca scribit pl ad cor
xiij Ipla paulus i textu hui
pcedentis enumerat ples gras
gratis datas z diuisa dō que
deus distribuit in ecclia duob scriptis z p
sonis dicens Deus posuit i ecclia primum
apios secūdo vates tertio pdicantes z sic ordina
tos z iudices ut dicit glo Deinde ybus
misteria scripturaz reuelantes tres doctores
Quarto ydiotas z miracula facientes Quinto
gras curantes Sexto opitulantes Septimo infirmos qui sup
ueniūt opem ferunt z eis subministrāt
Octauo gubnatores i platos z pbros
qui ipsis sunt docti Nono genera lingua
rum Decimo sermonū interpretationes
Vndecimo apostolatus Duodecimo qui
tis tragi quiatis post pauca intexta
ta subdit ubi pretacta dicit ad hoc ex
cellenciozē viam vobis demostro scz
caritate ut dicit glosa q caritas q cel

lenios est pdutt. z maior hmo omnibus
domi. qm oma alia dona dei creata quop
sunt sine caritate michil valet. homo ad
meritu uite eterne. ppa aut caritas sola
z sine alijs valet: de hoc cogitatu dicit
Rogemus ḡt ut dominꝰ det nob hac cari
tatem. ut ea mediante sic disponamur
ut melio intelligamꝰ. z diligenio ex
quamur. q de ipa dicenda sunt. q̃ aut
facilio impetremꝰ. maria sp vginem
salutem. salutatione angelica. dicentes
Ave Maria. gra plena.

Q Tradit doctores omn̄ in
pmo sñaz dis. xvii. duꝫ
est dilectio. scz actual z ha
bitual. Et nō istos. z dz ap
hitual e iđm manes. i aia
qn ens ho nullam habet actuale. ofidera
tionem de deo. ut alio dilecto: vel qn ho per
fecte dormit. ut ad alia intendit: ymo
pmli pḡt baptismū. z an usū roniḡ hz
caritatem. seu habituale dilectionem. et
in tur no habent actu aliquē diligendi.
Actual aut dilectio e actꝰ eiusdē virtutis. est
em volūtas alicui bonī. z tal' volūtas mult
e sine ḡmissione actuali voluntatis. qz nulla
e voluntas nisi ḡmixta. Ex hm de illa duā
dilectione pt̄ pm p dam nr̄ sñam ac
tuale. z habitualem. Ymo p dam nr̄ ſ
mutate lapidis. z actuale motū eius. ymo
p dam nr̄ actē habituale. z opa eius in
tuitu. ex quo sequit opus exterius. ymo
p dam nr̄ visū. z visionē. Quēdficz
em vir habz sñam habituale vadicata
z eius intellectu. qua no amittit. licz dor
mit. a' alijs rebz intendit. alias cū ex
pfecto totꝰ ignarꝰ esset. z in tur non
habz actu sñendi: eo p nr̄ dē nulla fabula
rosidezat. Sic dilectio habitual est qdam
qualitas pmanes. z infusa in voluta
te. qua homo no amittit cū dormit. a' ad
alia distrahit. z in tur dormiendo non
habz actu diligedi: cū michil velit sicut
intellectu michil ignorat. Quo no intelli
gendu est exemplu de arte z eius actu
sm sicut grauitas e q̃litas pmanes nate
manes semp i lapide. qn actu no mouet
ſ quiescit. suum sursū detentꝰ sue deor
sū iacentꝰ sp ponderat sua grauitas. dicta
ut lapidis est ei sup̄essiua. z e actꝰ grauī
tatis. Nam illu motu lapidis deorsū cat
forma eius subtil' mediante grauitate. z
quito grauitas est maior. tato forma la
pidis mediante ea maiore z velociore
pt̄ causare motu. Sic dilecto habitual'
sine caritas e habitꝰ nobis. z e ei p
manes sine. manens i voluntate. erga
qn actualr michil valt a' diligit: ymo
i sopno pfecto a' ex usu vonis. Dilecto

actuat

uis est eius actꝰ. z si motꝰ ab ea ḡnerans
nam volutas mediante caritate sine hu
tuali dilectione causat nisi ipm motū
actual dilectionis. Et licet voluntas sine
caritate posset causare aliquē dilectionis
actū. tn mḡta caritate pt̄ intimiꝰ strep
tus z delectabilis exire i dilectionis actus
Quare go i lapide nā disimeta. scz forma
tal' grauitas lapidis mheret. z motus
deorsū. Sic i ppōito sunt i hoie nā ꝑsi de
randa. pmū est voluntas q̃ eternā forme
lapidis. sm e caritas voluntati mherens. z illa
eternā grauitati lapidis. Tertiū vo e actus
lis dilectio. q eternā motui lapidis. qz dilec
tio actual e si motꝰ voluntatis. z sic pos
sunt esse sīl̄ z grauitas sine motu qui est
actꝰ. ut cū lapis quiescit. Sic possunt volun
tas z hmōi caritatꝰ esse sine actu dilectio
nis. ut i pueris a' i dormientib. a' aliq̃d
hmōi possunt assignari i motu lapidis im
petus velocitas motui. z ille eternā pas
sionis melioris voluntate si dā. tā sufficī
ent ad ppositū. Insup visus no solū q̃
ad pm̄ visum. sed etiam quo ad requisitum
dispositionē manet cū hō dormit. a' dum
claudit oculos. a' nō sedet i tenebris. z tūc
no habet actu videndi. q̃re visus z dispo
sitio eius e res pmanes. i pueris an usū veni
a' i adultis dormientib. Et sic pueris ut
adultis no habz tūc actu diligendi. qui est
qdā motꝰ a voluntate. z habitu caritatis
predens. Ex hmōi sic exēplato ꝓsitū. pt̄ aliq̃
modo apprehendi quidditas rei. et ei dis
tincto. z dra dilectionis actual. de qua ꝓpe
dixi i ꝓcedentib. duobz modis. z dilec
tionis habitual seu habitus caritatis. De ea
ꝓpriatis sine dictis ꝓsumi. ita credendo q̃
nominabo eā duplicib nōmibz. q̃ ei i sacra scīptura
attribuunt. Ex quibz apparebit eius condi
tiones. z eiusdē ipsā ꝓpagare super alias vir
tutes. z dona. Primo itaq; illa. dilecto ha
bituāl seu habitus dilectionis dicit caritas. qz
ser i multis locis nominat ea apls paulus. vbi
aut dicit caritas. qz homo qui ea habz fiat
caro deo. z amicus eius. Juxta illud Joh. xv.
Jam no dicam vos seruos sed amicos meos. qd
dicebat apls a xpo bone caritatis misisse
q̃ē quādam similitudinē. z sicut ēna deū caritas
hominē z dilectū. sic et ipe habz deū
ꝓximū sibi. z eū omnibz creatis ꝓximū. et
q̃ ꝑ nullam creaturā. nr̄ ꝑ omnē simil
quidqd̄ velle sicut. qd esset deū ꝓcepta
re vel. z sicut q̃ hō frequēs diligit deū
actualr. z ꝓfectiꝰ. ac q̃ maiora ac frequē
tiora alia opa hō operatur. qm̄ sine hac ca
ritate. z q̃ sicut ea finaliꝰ ꝑ deū. Cū
tas nāq; dicit ꝑ aliquē virtutē. ideo qua
ordinat actꝰ eoꝝ i ultimū finē deū. Cau
sa aut ꝑ qua caritas hmōi q̃ cēnāta se
causat. z efficiat est: q̃ ipa est mḡtrix

ab actu vide di dismeta
et nata cā causāde cū
hō viarlat i lu
mē oculisa
ꝓpe sic di
lectio h
abit
ua
li
§
seu
caritas
est rec. p
man
en
§

aie seu humane uoluntat ad dia tendu · ecta
sicut senus e instrumetu carpentarij quo
mediante edificat · z quito melius fuerat
instrui tus · tato e eo equirig melius pt operari
Dic caritas e instrictu uolutt · et quito arc
tus e intrior · z plus depurata a uenalibus ·
tato mediante ea eliat uoluntas acty suos in
trabres meliores · z onr exteriores ordinat
totaliq ; deu ym sint liaj mediante cali
date pt calefiat · sic ipa mediante caritate
roforat fregnq · z pfectis diligend · Cadus
enim e qi freno uolutt sicut eq3 me
freno ducit · z tenet · ita ena · ut no dis
cedat ad plantu p dema qualr diffialt
dum possit sine freno · sic mediante caritate
dua · z tenet uoluntas ; uia madator
dei · ut no declinet ab eis ad dexteza a
sinistra · Et io solent aliqui doctores sim
spm habitante aiam assilari sessori
sui · z caritate freno · z uolutate equo ·
z sicut sessor mediante freno rgit equu
z tenet ; via · sic spus suus mediante cari
tate rgit uoluntate · z dirigit ; via mada
tor dei · z Dic go dilecto habitual ex his
dict cadus · z dicit caritas infusa · quia
h3 qz no acquiritur · neq3 gnat nob nisi
Dic multe alie gratie sz a deo solo creat ·
z ane nisi fundunt · dicente apl · Rom · 5 · dif
fusa e caritas ; cordibz nrig · p spm sanc q
datus e nob · Infunditur aut homi primo
i baptismo · z si homo per mortale ab
ea tradit · z depdit · qz solu p mortale de
pdit · nec ; ena ipsone sibi addiuxit ·
et sicut caliditas ; aqua intenditur re
igne · ita caritas ex merito augat · ; ena p
omne vita · z digna reputat sibi prepanom
z ena meritorie augat p omnem actu nrm
bonu · ex existeti caritate · precedente · z adhuc
aut minuit · p mortale totu depditur ·
Sed ipa dilectio habitual dr gra · quia
gratuita dei bonitate nob tribuit · ut do
nu eius exprimit · ymo nt ona creata dr
e maximu · ut dicat beat Augst · videsne
pr · c · 19 · ait · respice ad munera eius · z
unus excellenciaj caritat nrig cognoscis
qua docet apl · 1 Cor · 13 · Nam euacuat multa · z
magnis dei donis subducit thema istm
dicens · Adhuc excellenciorem viam vob demo
stro · via illa intelligenc caritate · q no solu
ubi euacuat · s · z omnib3 actibz aliis · z creatis dei donis excellentior e · ymo sn ea
nec ecta sunt homi nisi bona · q3 apl
late gloriat · sextum post thema subdens ·
Si linguis homm loquar · z angloz · sz
quibz supiozes sunt nisi ordine · q3 de dei
uoluntate prius sentiat · caritate aut non
habea · quia tacere pt homo · omnibz linguis
loquens · facta sum · inquit · sonans · aut
cymbalu tynniens · ea sonans · aliqo signi
ficat · s · sibi nutrit · audit · sicut cam
pana aliis · ad dina vocat · z ipa nihil
audit · Cimbalu tinniens sibi nichil p
dest · nec se audit · z alios nesciens de
lectat · sic tacens caritate · z sciens dul
sa gnia linguaz · aliis pt pdesse s sibi nt
merces de gla · Subdit apl · Si habu
ero ppheta futuzo qua ut mali habuit
ut balaam · saul · z Cayphas · z si nouero
oia misteria z omia nouit · z natis tes
tamtiq ; ec mali no sunt · sic Judas ad
eund apl nouit · z ena dyabolq · ut pz
i Ezech · dicit glosa · z si sua sz dina et
humana ut scribe · z phisei · de quibus do
mus dicit · nos habebim clauis scie · z ner
minat nec alios intrare sinit · Et si ha
buero omne fide · i · da om ve de qua
habeda est · z ta pfam · ut mons transferam
ad huiam · ut mgntes tristes · i · penitentes
tibz expella · caritate aut no habea · mch
sum · q · s · m glosam · quitudinz mag sunt
mchil tri nisi pficiant ad meta eterna · qua
ria illa possimt hre a mal · z possimt
fieri ad mortale peto · Quis illud ubu
dm · ajuth · viii · audi dicent no · i illa
die sz final iudicij domine dne · no ne
i nomie tuo ppharim mg · z d nomie tuo de
monia eiecim · z i nomie tuo uirtutes mul
tas fecim · Et tuc confitebor illis · no nou
nos · z redite a me operarij iniquitat · Et
utz subdit apl · Si distribuero bona mea
i ci · pau · z alia eius nia · z tradidero
corpus meum ita · martirium ignis ita
ut ardeam · caritate aut no habea · mch
mi pdest · sine em caritate illud ee pt
s sine caritate no pt pdesse · sicut opa
bona no ex spiritu sui · s · ex caritate plg
ut mig pficiunt · In caritate ena dnos
cut discipuli xpi · no d ppheta · z fidem
sua · z sic de aliis · ut dicit glosa · Et dcz
dominus iohis xiii · Et sicut ex phanone
apli audimus · q3 nec ppheta futuoz ·
nec sua dinoz · z humanoz · ut notad
uerbz · z nouu testamtoz · ut pfia fides
ut pietas · z pauper · nec et martyriu
valet homi ad meritu glie sine caritate
Sic suo modo intelligat de aliis ut de
ieunio · de oromibz · de uigiliis · ymo de
actuali dei dilectione · a qua primo de qui
bus dni dem sunt · intelligat magis q
sine caritate habitu · no mereri vitam
eternam · nec augmentu gre · a glie · ipa ca
ritas · z sola valet · z ena illa pdca
z alia valet facit · z go e mt ona dona
creata eccle hic data · martir · z confes
sionis · De hac ena gra caritatis
infuse principaliter loquit · anglo · cum
salutando maria virgine dixit · Ave
gra plena · qz sic e · z sunt virgo inuia
repleta hac caritate · z i eo no solum
gra et

excesse homes uiatores · sed z ipos angelos · imo ea omne alia creatura sum creata ut docet beat Augst i quodā sermone de eiusdem ūginis assumptione. Tertio dicit gra dm nrm ihu xpm · sicut ea notat Apls nr Cor° ultimo · z hō ideo · qz ipe dominus ista gratia q e caritas in semetipo mariam habuit · z nobis p eam maxima exhibuit · Nam ipe p eam nrm exhibuit se ipm nob · z p nob ihe dit · ostēdit amplius hoc fuit caritas ut ipem testat Joh. v. ubi dicit · maiore caritate nemo habz · ut aiam suam ponat quis pro amicis suis · Et 2o ad eph · Ista xpi caritate docet apls nimiam caritatem · cum dicit · propter nimiam caritatem suam qua dilexit nos. Tertio dicit gra gratis facientes · ql in eis sunt alia dona dei · imo dicā bō q habemus sūt corpalia · sūt spualia sunt dei munera · et nob a deo gratuite data · & qz certa no gratificant nos deo · sed dr gre gratis date · Ista aut gra · qz gratificat homem · hunc eam · z ideo sola dr gra gratum faciens · gratificat aut hoem sic q habente ea ponit · z statu salutis · z facit eū deo acceptū · ad uita etiam unde ad Tytū nr dicit Apls · Justificati gra ipius heredes simus sm spem uite etne · Et actus xv° aut beo petro p graz dm nrm ihu xpi credimus saluari · Et aug sup illo pe Joh. iij°. In hoc manifesti sūt filii dei · z filii diaboli dicit · Caritas sola discernit filios dei · z filios dyabolo · signant se oms signo crucis · respondent oēs amen · caritat oms alla baptizant · oēs mūdi certum ons · implent pietes basilicaz · Ista discernit filii dei a filiis diaboli · caritate · qui hnt caritate nati sunt ex deo · Ideo qui no hnt caritate no sūt ex deo · magnū iudicium · magna distinctio · z de laudibz caritatis dicit · hec omnia alia pot homo · z esse malo · · z ipa caritas non solū hominem eam facit deo acceptū · & etiā ona sua opa ex ipa caritate procedentia · z q ipa eius ā impetrat sunt deo placentia · z accepta ac meritoria uite eterne · unde greg · omne · multi arbores uami ex una radice gedent · Que unite uirtutes ex una caritate gliāt · Et subdit · Nec habet aliquid viriditatis ramus boni arboris si no manet · ita dicit caritas · Et Aug sup pōto ubo pe Joh. ij°. Etsi dā vis habe · hoc solū ne habeas · nichil t. possunt cetera · z si alia no habes · sed suam optinēa · ipsa habe · sed in se · z ad suos opibz impletis legem · Et · de dilectione xpiana dicit · Sola caritas est q vincit ōia · z q ubicūq; fuerit ad se trahit omia · Subdit amare fraternam · sed antepone caritate · sua si sola sit inflat · caritas uō q edificat · no permittit suam in flare · Dic go gra illa dicit gratis faciens · qz ipa hominem eam · z ēna opa eius de bona facit deo accepta · z meritoria uite etne · et nō ona dei dona · ipa sola facit · Ita sine ea nichil est in statu salutis · ā de mūs filios dei · dicente apło ad galath v°. Evacuati a xpo estis qui in lege iustificamini a gra excidistis · z paulo ante gra fuit habita · z ex hoc estis evacuati a xpo · z no pmanetis ad co sortiū membroz · z filioz xpi · z sine hac caritate · opa hominis cūctaq; alias bona sunt · Non sunt tn accepta deo nec meritoria uite etne · ut p3 p aūtes dicit z ego promissas · z ex determinatione apli ut supius audistis. Tertio dicit vestis nuptial · ut in evango ar xxij°. ubi dicit · qz misit rex nuptias · ut videret discumbentes · z ibi vidit hoēm no vestitū veste nuptiali · de quo greg dicit · p veste nuptialem intelligere debemus caritate · Ille go intrat nuptias sine veste nuptiali qui habz fidē sine caritate · Caritas go dr vestis nuptialis · qz & quida deor ait oblationis dne voluntarie ista quippe nā ara tibi ornata · z decorata · accepta sit sibi · ad uitā etnā · ut patz de puer baptizato · qui ex hoc habitu caritatis solo sine opibz alijs placent deo · z accepti sunt ei ad beatitudinem · z qui finaliter ornatus fuit illa veste nuptiali · hoc est qui decedit cū hoc habitu caritatis · iste admittet ad nuptias celestes · i · ad uita etna · qm dicit Augst · de mirabili quidē panno · Caritas est vestis nuptialis · qua mundi omnes sanctorum discumbunt · Subdit hac veste pellit frigus quo frigebat pater celestis faciens se ad primas Cephe · Item vō · sine no habuerit ista vestem nuptialem · i · qui decederet sine hac caritate · ejicit de nuptijs · i · excludet de uita etna · z ligatis manibz · z pedibz mittet in tenebras exteriores · i · penalia tu misticale · z nocte damnationis etne · ut significatur · ait xxij° · p illu qui non habuit nuptias vestis · sine veste nuptiali que iussit ligari manibz · z pedibz mitti · i tenebras exteriores. Decreto dicit ignis sic ea notat dns luce xij° ubi dr · ignem venī mittere · z quam · z q̄ nolo nisi ut accendat · i · caritate venī mittere · z quam · i · vocem hominis · ut · i · ipse ardeat · z exurat desideria mala · z fedulenta purgando illuminando · ac ad splendorem etne glie. Greg. no fulgebit ita splendore etne pulchritudinis · n · i · officiosa accendit caritas. Ille ignis caritatis · e natal calor ani · quo accedente vivit ani · z vivit ad opa eius bō · & hmōi ignis extinctis · i · calore extincto · nil manet · i · nita ad vite spiritual · z ad opa eius generantur ·

mortua · nec potuit possedo vivificare · Ecce
dixit bte Johs · i ep̃a sua · qui no diligit man
i morte · Hanc ena caritate dauid igne no
mat · i. sp̃m · Dicat · Igne me pbasti · z no
e inuenta · ne inquitas · Sicut em ign̄s
natal' solet purgare metalla ab om̃
sp̃urcicia inertie · z · natiue pristine
mutata · Sic ign̄s iste spual' sc̃z caritas cor
· quo ardet expurgat ab omib̃ inmundicijs
pctor · qd bte gobati · d illa egregia pen
tente mulr magdalena · de qua dns luc'
xvij dixit · Dimissa sunt ei pcta multa
qm dilexit multu · Et nd q̃ intuitu m
inmisso gradu sit caritas · humana ona · ad
hanc purgat eam ab om̃ mortali pcto · sic
em̃ ppurgat mortalia · · z ille ignis spuales
sc̃z caritas q̃ nudsm̃ sil stant · z eadem
ana · p̃ · eo mistruti · quo post visionem misit
dns caritas · dimittit ome mortale · qđ
no intersit · · z multu fructuenq · · suscepte
eluens dilectione dei · · z impans alios ad q̃
bonos intentos · tur ena tollit venialia ona
sil multa · Unde sm̃ gregis · q̃ · e camin̄us
ignis · ad gutta aque · hoc est fructus caritis
ad venialia pcta · Ipa ena pfm caritas tol
lit ab hoie desideria inudana · · z mordi
natu amore ad prima · · z tpalia · ppt · q̃ hui
pfm · z fortis dilectio opat mortem · Unde
Can̄t viij · Fortis e ut mors dilectio · sup q̃
gregis · i quada omie vndicta sup evangliu
fortis e ut mors dilectio · q̃ sicut mors co
pus interimit · sic ab amore dei tpalium
caritas scindit · Ista que pfecte absorbuit
ad tpalia fortis desiderio nelud insensibile
eddit · Recep sanus qualibz movi potuiss
p dno in corpe · si p̃us a tpalis desidi
ijs mortuus non fuisset · i merita · q̃ exce
pli exemplu habem · i sca · z venerabili
puella bta agneta · q̃ pfm̃ premisit adhuc
sum̄us · q̃ tantam habuit caritate · · z ta for
tem ad xp̃m dilectionem · ut ppt eu omia
patria reliquerit · · z p̃ nichilo reputaret
ut vno ena virginitate sua · qua xp̃o pla
cere capiebat · · qua ipm dnm · ac ugine
maria voluit imitari sic dilexit · q̃ ppt
eo spuanda · dia huius mudi contempsit · ad
eum pfectu vsq̃ filia potens · z duces ad
hanc ena inuenita tradeta amore sibi aptet
amplexis copulari · · z ei p hoc inmarcabilia bo
pmittet · sc̃z domos possessiones familia · z q̃
mudi diuitias · · z ei prosistima obtulit orna
menta · Ipa bta igit tanta respuit · · z nelud
structura vitauit · ut ad posset illud dicere
apli pauli · Omia nelud stercora arbitra
tus sum · ut xp̃m lucrifacerem · · z no solu ta
lem sponsu · · z dilectionem carnale · · z ho
nore mundanu · · z diuitias · · z alia inumera
bilia q̃ in hoc mundo habe potuit · p̃ xp̃o · z
p̃ virginitate seruanda respuit · sed etiam
intima contempsit · q̃ ne virginitatem pdet

elegit mori · i florida sua etate · Et inde
te si ta fortis fuit · · xp̃o dilectione inue
nis · · delicata puella · quid erubescabit
iam senes · · nos qui membra corporis
vere sum̄us · vana esse m̄us · · mente · qui
no solu no mouem̄ p xp̃o · si qđ tribule e
sc̃z sepe go uli vbo · go uli lucro · p vano
honore · p momentanea dilectione · a
alio creato · · uli frau dei · · primi
dilectionem · a alio creato · Ecce tenera pu
ella · videns sic · · xp̃o dilectione fecisse
ut nichil ei ab istis caritate possit
separare · · ut ad ignia celor · p ignes · z
per gladios ppetuet · · nos terrenis adhe
tam debiles sum̄us · d uentis · q̃ ut dicat scr
ptura nisi suscepit superbia inflat · Ambitio p
turbat · auaritia pollut · immundicia truncat
· sic de alijs vicijs nos vincentibz · qđ est
turpe · · mimis · nob · d ignis sibile · ac
nemo fugiendu · · atq̃ totis viribz conadum
ut sectuenq̃ p̃cepta dia · sine quibus
omo saluari no possumus · · ut quis uli
hor sectuet dia · ad finem statuti p̃positu · ·
ita gendu e nob ut sp̃ stremq̃ · · caute
q̃ semp simus in statu salutis · · et
dia nra opa sint deo accepta · · nob
meritoria vite eterne · · · ad quam aug̃
nre gie · ad qua nos p̃ducat q̃ sine
fine vivit · · regnat · Amen · ·

Termo decimo eiusde de eodem
vbi quidam et nobis caritas

Est primo dicendu aliqua explicare · de
quadruplici habitu caritatis · · noiali eam
sepe nobis ipe · scriptura attribuit · dicit
end · q̃ primo noiat caritas · · caritas nisi
sa · · q̃ gra · tribo gra dns noster ihc xp̃c · q̃
to gra gratis facientes · quod fecit mupti
al' · decreto ignis · ex quibz nobis possunt
aliquo modo nosse ipius condiciones · · q̃
tates · q̃ in ut amplius patebunt · Nona
bo end ad hanc alias nobis · · suetudinibz
· · eius ordinationes · · p̃cepta · · expmentibz
eius ut fiat ad laudem dei · · ad vitam salu
tem indigentes gra · · p̃ qua impetrata
eruerimus ad matrem ihesu nostri
quam deuote salutando · · et dicendo
Ave maria gra · · ·

Septies vocat caritas vnitas spu
sancti · sic em̄ ea vocat apla
· · Corr · viij to · · · hoc ideo primo
q̃ omes qui habent hoc domum
caritatis habitant · · spu sco · i · habent spm
sum em̄ sibi · q̃ quilibz qui habet
hoc domum caritatis habet ena spm sm̄ ipm
substantialiter inhabitantem · · · solu talis
homo hoc caritas ut dr apla ad rom · · diffu
sa est · · cordibz nris per spm sm̄
qui datus e nobis · Unitas quo dicat
glosa · · · est augt sup cantica Johis · spe

spūs sc̄us est fons aque uiue siliens
i uitam etiam. Fons itaq; e spūs sc̄s
que no possunt accipe mali: z caritas
e eiq; domi. qua hzē. z malq; ee non
pot aliquis. s nomen xpi hzē. z bap
tis̄mu suscipe corpa xpi sumē z retā
sacra pot quis. z malq; esse. Et Augs
sup Johem dicit. Attendite q̄nta est
caritas. que si desit fruct̄ sunt retā
si aut assit aliqui hnt. sola a d se aut
i alijs. qua ad homo hzē trahit spm
sc̄m habebit. qua si no habuit nec
spū sc̄o erit. ymo qui habz caritatem
no solu habz spm sc̄m. s z totā timita
tem sibi sufficiatue vnita q̄uis illud
Joh xiiij. Si quis diligit me sermones
meos seruabit: z pater meus diligit eum
z ad eu veniemus z mansionem apud eum
faciemus. Cui aut no habz caritate nec
dignare psonare habz sibi vnita modo
spūali z sanctificato quo inhabitant
deitas anas sicut templa sua. Beda
caritas dicit vnitio. qz ipa facit. q ea
quem limites sua opa bona opa ad idem vnitat
aliquo mo per via meriti: z hō duplr
s̄m s̄m thom i q̄to dist. xlij. vno mo
p̄pr vnitionem i radice bonis meritor
vij. q est caritas. q facit q quibz i cari
tate exns aliquo mo ptinpat opa mi
steria oim i caritate existentiu. Juxta
d ps. particeps go sum oim timentium
te z custodientiu mandata tua. dicit
em s̄c thōs ubi s. q oim unitiue caritas
te uniri. que est vinculu fideliu aliq
emolimenti ex mutuis opibz oriunt. s̄m
in exigencia status vnio corp. Vtani i pa
tria quilibz gaudet de bonis alijs. pp
q ponit articulu fidei sc̄oz. Omnia. Jn
uia aut forte aliqn oriunt dimissionem
pene debite p diuinū pietis: a custodia
utute. a protectionem ab impugnatione hostis.
a adiutorium ad resistendu. a aliq tale
Alio mo ex intentione facientis. ubi em
caritas e ibi ipa facit q homo aliqua opa
sua bona faciat ad hō facit. ut alijs psint:
z tūc illa opa q̄modocūq; efficiant alioz
p quibz fiunt qi eis a fructu tollata z
caritate exnibz illis p quibz fiunt. psunt
eis. no quidem ut p ill eis det vita eter
na: aut aliquis gradus glie: q ipa gla da
tur solu s̄m mensura dispositionis ipius accipi
entis eam: z unusquisq; ex suo actu dis
ponit. z no ex alieno. s̄ q possunt eis ad
satisfactionis impletionem: a ad aliq aliud
tale. ut pdam sunt. Octauus caritas diu
uita aie. sicut em aia e vita corporis. ea
q qm diu informat corpa unificat. d
z i eo agit opera viua. ut sensu motu z
Quia caritas est aie uita spūal. eo. q q

diu e i aia operat i ea. z ni ea opa viua
spualit. i. opa bona deo accepta. z uite et
ne meritoria. z q possut hoem ad uita
etiam pduce. z qn aia separat a corpe. t
corpa est mortua. z putatu ab illa tpali u
ta. Vter pt tr aliq exire opa uite pd re
ssu aie. sic deperdita caritate. qua euiquit
mortua spualit. s si operat opa bō illa ti
sunt mortua. qz no sunt deo accepta ad u
ta etiam. nec digna p̄mio etio. vn p. p.
m. ut ea supiq allegaui. Ctm no diligit
manet i morte. Et Augs dicit i de mira
culo q̄dp panu. sicut corpa sine aia mor
tuum est. sic aia sine caritate mortua de
putat. z Ytono dicat vinclm. sic enī
norat aplo eam ad Colo. iij. d. Supra
aut hec caritate habete. q̄d e vinclm
pfectionis. dicat aut vinclm ideo. qua
ipa unit. z unitur corda. z aias fideliu
adinuicem. z ad deu. z h vinclo aliter
q̄d e q̄dam annexio. z unio ac reformatio
voluntatu iuxta alioz. q̄ illud dr. si
corpa e ide uelle. z nolle. facit em caritas
mutua. dilectio dei ad hoes. z hoim ad de
um. Unde Joh xv. dicit dominus discip
z omib; electis. Jam no dicā uos seruos
s amicos. z h dixit eis tpe caritatis
mfuse. z no solu facit tales hoes aliter
dei. s etiā fiet. Etiam q̄d hūc tales dei
filios aplos. z alios eius. dignatio e uocare
fres. ni dixit Joh xx. vade ad fres meos
z dic eis ascendo ad patrem meu. z patrem
uestrum. Ipa etiā caritas ex h e vinculu
qz dei filiu ipa trahit de celo ad tra. de
sinu patris ad sinu virginis matris. z hoes
de tra trahit ad celu. Hoc est vinculo solo
extrahit quecūq; petioz de lacu miserie et
de luto fecis. i. de culpa ad gram. z de gra
ad glam. pro q̄d. Augs de laudibz caritatis dicit
hugo. Adestio si quid magis i laude tue di
cere posset q̄m ut deus de celo trahere. z
hoem de tra ad celu elevare. magna
ista tua. ut p te usq; ad h humiliaretur
deus. z usq; ad hoc exaltaret homo. Jtem
ipa caritas e vinculu. quo solo domi
nost allegat ponit an pontificem manus
z an psidem ad columna. Si enī ut dicat
willi. i de uitibz. tota mundi fabrica esset
nō possent ex illo fieri aut fabricari ta
lia. quibz ill hgari a tanta potuissent
s̄ soli caritatis nexu. quibz pius sunt i tre
de tam excellente assūta. ipm ad illa ex
tremoza vincula pferenda attrahe potu
erunt. pro q̄d dicat apls. xpc dilexit nos
z tradidit semet̄ p nob. Ipa q̄ e vin
culu quo hodie deus filios trahit ad corda
dilectionis eius. mandata eius q̄ custodie
nt. Ordo q ipe dicat Joh xiiij. Si quis
diligit me sermones meos seruabit. z pat

meo diliget eu· ut supio ⁊c Et de eo scrip⁹
e sapie vi⁹· p ī alas sras se tñsfert· ⁊ alios
dei ⁊ apłas cōstituit· Et p̄m Augſt mi⁹ de
temitate de xpo dei sapia ⁊ utute dr̄m
est· Emitte illa de celis scūſ tuus· ut ne
A.1· dorear me laborāte nī sit· meū laboret ꝫ̄ opꝰ exercendo· Et
ro vi⁹ de tñitate dicit Augſt ut quid jmmo
⁊ nitimur ad sublimia cl̄oz· ⁊ ad ymā
tract· gentes eū qui ē apud nos· si nos
velim⁹ esse apud deū ipm· sc̄a amando ⁊ eū
mandatis obediendo· Et nisi ipa illa cāritas
e ille simulus ūplex· qu dissimle cupiēt
de· quo scribit cūſ mi⁹· qr nichil q̄dā sōr
te ūmulu venerit· ex quibꝫ simulis
quoz primꝰ predit ex memoia bnficēe
nālis· qua nob dūt lazitas p̄stat nāla
bona· Sedꝫ ex nōna ⁊ mestia bnficēe
gre· qua nob dna bonitas hic tribuit bona
gre· Tertiꝰ ex mestia bnficēe glie· qua
nob deꝰ ī finē bona glie largiet· qui ea
in mgis ⁊ vnaq memoia hui⁹ tripl̄em
reatus⁹ bnficēa ēmet· ille habz maz
unde extrahat similes illos· ex quibꝰ
nectat illud forte vinclꝰ cāritat· Ho⁹ tripli
ti simulo ⁊ vinclo fortissimo· sic astrictꝰ
fuit xpi apłs paulꝰ· cuiꝰ hodie festum
agim⁹· qr ad magna fiducia dicebat Ro⁸
viii· Quis nos separabit a cāritate xpi· tri
bulatio· an angustia· an psecuo· an fames·
an nuditas· an periculu· an gladiꝰ· ⁊c· si
dicit· Nichil nos separare potit· qr ut sub
dit· In omibꝰ his spetamꝰ ppt eū q dilexit
nos· ppt qd subdit· Certꝰ sū em qr ne
q̄ mors· neq vita· neq angli· neq p̄ncipa
tꝰ· neq virtutes· neq instāa· neq fortꝰ·
neq futura· neq p̄sentia· neq creatura
alia potit nos separare a cāritate· q ē ī xo
ihu dño nr̄o· Decimo dicit Aug⁹· unde
Augſt ēspice ad munera ecclie ⁊ vnūſis
excellentia cāritatꝫ mung cognoscꝫ· Cāritꝰ
em Aug⁹ q̄ē ⁊ singlaꝝ bonoz· aug nō
minat· aliena· Et sup epłam Joh· ⁊c· Ea
no volo ī ysto hermo· ī· ī ysto mundo sitio
mozi· bibite cāritate· Aug⁹ em ē que do
mino voluit poni ne deficiam⁹· ⁊ habūi
dantia ad bibend⁹ ei ad ꝑtam veniam⁹·
Ex hac cavitate tamē ex fonte plenitudi
nis ⁊ habundantie omiū bonoz· fluūt ce
tere ututes· sicut hō docet Aug⁹ p̄· Cozi
nt· ubi dicit Cāritas patriaꝝ est· hēngna
e ⁊c· q ibi emāat· i· p̄m glam· Cāritas hec
dona assert hom· ⁊ sicut trāsiit ī alia hoīs
cāitas· ita ut ea trāsiut hec ututes· ⁊ ubi
p̄sta ē cāitas· ibi hec ututes omiū sunt et
ī statu pfectionis hēsorū· Nam cāritas
patriaꝝ est· i· habūi pane causat ī alia·
em ē ibi sant hoem omia adusa· amore
dei sibi dilti parent· sustinē· hēngna
ē· i· larga· ⁊ mozi egenis· ⁊ indigentibꝫ
Dero⁹ paulo
De effectu cāitat⁹
quāvis cāitas ē· q sanct diligē deū ꝓpter
se· ⁊ ꝓximū ꝓpter deū· ubi go cāritas est
ibi sanct hoem diligē omne ꝓxi⁹ sicut se· quadmodū ꝑceptū est· ⁊ qr ho uta di
ligit se qr ī nāte constituta· uellet alios
sui miserēt· ⁊ uellet ab eis p̄m cozp pos
sibilitate unari· igit tal⁹ his cāitate ec
sic quelibꝫ ꝓxi⁹ diligit· qr ī nāte cōstitu
tu ꝑ posse uinat· ⁊ ipis misereāt· ⁊ no
solū ī cozpalibꝫ· sī magis ī spualibus
defectibꝫ uinat ꝓmos docendo ignoza
tes cozrigendo ꝑcantes cōsolando mestos
Ro emulat· i· no mundet· Inuidia em est
gdam tristicia q̄ habem⁹ de bono alioz
ī spualibꝫ a tpalibꝫ inq̄tū redut ī maz
glificationē· Caritas aut oīs hoēs diligit ut
se· ⁊ ideo ut ait Augſt Aliena felicitas n
ōstat si aliū bonū diligit ut suū· ⁊ de
om alterius bono gaudet· ⁊ inde duplex
lucꝫ ⁊ dupliter meretur acquirit· q̄a
meretes est gaudiū qd ꝓpit· Et ra est
p̄miū futuꝝ ī glia· Unde Augſt vis hic
meretē de alieno bono ope gaude inde
⁊ meretur inde tibi opari· Caritas no
agit ꝑuerā· i· pise no inflat· i· no sup̄er
bit· Ro don ē ambitiosa· i· no ꝓpōit se a
lijs· sī humiliat se subdit deo qui diligit ⁊
hoīb⁹ ꝓpt deum· Vnde quit mane glia
a hom laude· sī sī aliquid bon ī se sen
tit· illud non suis uerbis ascribit· ⁊ no
sicte si uanit ostent· ⁊ cognoscit cor
de illud se a deo hre de gra· ⁊ deū inde
laudandū esse· ⁊ ei ꝓgratiandū· qui ꝑfecte
dnauit Ro quit q̄ sua sunt tm· si ea
q̄ alioz ⁊ tam mozdmatꝫ amor sui sine
cupiditas· q̄ p̄m Augſt omē vi⁹ sup̄bie
e radix· oīm malozꝫ Illa sanct hoēm
querē solusq̄ sua / ⁊ quo sua· qr certe sic
qr sanct hoem omia ꝓtest ī se· ⁊ omia
agere ꝓpt suū utilitate sua delectationem
suū lucꝫ suū honoze· suā meretem
ta q̄ tm⁹ mteneo sū ē ꝓtecta sup se ⁊
sua· ymo sanct q̄ no mul⁹ ī opibꝫ bonis
quit hoēs plus meretē ⁊ ꝓpm lucru
q̄ dei honoze· ⁊ q̄ ꝓspiciant ꝓxmi
nāte⁹ qr qd ī opibꝫ quibꝫ sperant
se meteri a satisfactēte ꝓ peccā· plus
ꝓsiunt q illoz sit magis meritoriū aut
satisfactoriū· q̄ si sit magis usu⁹ nisi
debitū· magis deo acceptū ⁊c Et sic luc
magis q̄unt q̄ dei honoze ⁊ ꝓxmi
utilitate· a nāte· qd totū sanct cupidita
⁊ no cāitas· ideo mūt eis meretē qui
nigē vellet· Caritas aut q̄ē sonꝫ et
origo oīm bonoz et radix cozp· no sic
solū quit q̄ sua sunt· sī sanct hoem q̄ere
principalit dei honoze· ⁊ ei· dñr sanct q̄
vere hoem sui ⁊ ꝓxmi salute· utilita
te nāte· hic adhuc relatio ī deū· ēna
sanct caritas q̄ omia homo que vole ꝑ
atiz· no solū agit aut vult ideo· a· illa

mtenaone · z ḡpt h' qz sua a' suoz · aut
qz sibi aut suis utilia · ꝑ magf · deo quia
iusta · qz a deo ꝓcepta · qz deo placita · qz
ꝓmo nīa · z q̄to ī opibz meis mmg
respiamꝰ ad mercede · z ad lucr̄ nr̄m
z magf ad honore dei · z nr̄m ḡpi ·
ad obedienā mandator̄ · tato magis
nitoia sunt · qz q̄nto magf ex caritate
ꝓcedunt · q̄ facit hoem liberale ꝑzmd ·
deo · fiat filiꝰ ꝓt̄ suꝰ · ḡpt · qd d̄ de alio
dicit · dilt deꝰ · z ꝑ sme ꝓmo no
possit fruī : in sme nituꝝ ꝓmi e ei ꝛ
uiendu : Et paulo post Exercuamꝰ ī cari
tate dei · q̄ mroze expellit labore no ꝛ
tit ꝓmiu no ꝙquit : meritu no minuet ·
Non uastat · ī · no ꝓuocat ad ira · ꝑ si m
ao frēgit ꝓmꝰ motꝰ ne illi no ꝙsentit
pontissime cu appetitu indebite uindic
ꝑ illi motu ꝛsistat · z eū excludit ab
no · z si ꝙ correctione a' alia ualitē ꝓxi
oꝑtet exteꝛiꝰ duꝛꝰ nd eo agē libꝰ a' pietꝰ
Cor̄ hi mitꝰ plenꝰ est dulcedine amoꝛis ·
z totu facit no ī vindicta · z ī malu alīo
ꝑ ī eiꝰ correctionē · z ī veꝝ utilitate · aut
alia rōne bona · a' interiꝰ ꝛtam (Et cū
tas no ꝑtu no nocet alicui exteꝛioꝛ ope
ra ira aut odio · ꝑ nec malu ꝛsentat cons
ꝓmissu ex intentione · z no turbate nocendi
ron gaudet sup iniquitate ꝑ dolet indis
aliqꝝ uuere · ī ꝓtm · eo ꝙ tale · e cōtꝝ deꝰ
honore q̄ diligit · z · cōtꝝ salute ꝓximi
petant̄ q̄ sibi diligit fiat ꝛsipm · Con
gaudet aut̄ ueritati · ꝛ ubiq; uitat̄ · z opib;
iustie · omnd ꝑssert · actu ꝙ nitate · z
ꝙ iustia · Nam ḡpt̄ illa mōmoda cu
enda · ꝛter ḡpt̄ q̄q; cōmoda · ꝛ ꝓpa ali
q̄ illicitā · mittit aut cōīa uitati · ut
usitate · fiant · ī sanct̄ · invib; patuit · z ꝑ
pz · ī bt̄ssimo paulo · qui totꝝ · erat caritā
te absꝛbtꝝ · ymo ut dicit Crꝙ · Totꝝ fue
rat · ī caritate diuꝛsꝝ · qz fiat ꝛzeu · mꝙ
sum · ī q̄nē · totu sit q̄ms · sic dicit Crꝙ
paulo caritate suꝛasius · totꝝ sit caritꝝ · per
hꝰ sigt excellentissima pauli caritate · q · zly
ī eo essent · ut ꝙ honore dei · ꝙ nr̄a co
ꝑsocia · z ꝙ naritate fidei · ꝙ totu uzbo
dilatanda · inmobilia ꝑsmdt · q · z ipe
emūdt · ꝛe · Coꝛꝙ xꝙ · utpote ingulas mul
tos labores · z exurmas · insadꝝ · z ī sitī
z ī fame · ī frigoze · z nuditate ꝑsentꝰ
nes · cateꝛas · vincula · actusationes · iudicia
totidiana · z · nonnetmeꝝ · mortes · per
inula · ī nauī · ꝓcula · ī uiꝝ · ꝓcula · flu
ꝓcula latronū · ꝓcula ex gne · ꝓcula ī
falsis fratribz · ginges flagellator̄ · z ter ꝙ
cesus · semel lapidator̄ · ter naufragus ꝑ
sus · fere ozbem · tre circuiuit · ubiq; inu
du · ꝓdicans · euangelio xꝙ · qd · z no ullꝰ
sme ꝑcepta ꝓdicans · manuu laboze sib
z suis ministu q̄sunt · Et ut fateat · ꝛe · Coꝛ

xꝙ · ꝓter hec emūta · q̄ ab extīo corꝙe a pez
secutoꝛibz patebat · augebat eu · z ad mlta
nocis · instanna cotidiana · q̄ ut dicit glosa
nec vng lꝛza ꝛmittebat · ꝑ sollicitudo · omꝝ
ecclīaꝝ q̄bꝰ crebꝛ · q̄ritꝰ suadet · z ꝑmꝝ glo
sam nomē · dicit · sua · z no dicit · suꝝ · no
ēm · omnꝝ · si deꝰ tm tradit · qz tradit hmo
q̄ m sac̄ ꝛiptuā · a deo nob tradita sunt · ona
spectat q̄ nitas ꝓmittit · ona ꝑficiet · z ona
a deo ꝓmissa patient̄ expectat · In fine ꝑ
dit glosa · hec sunt arma quib; miles xꝙ
armat̄ · quib; and excellentissime armatus
fuit · aptius paulo · ꝓpt̄ · q̄ · z de laudib; pauli
dicit Crꝙ · Ozo · ad explicanda pauli · mita
sino ꝑficeꝛet · q̄ lingua laudib; eiꝰ · nuneme
tur equal' · in omia que sunt · ī hoīb; bona aīa
una possideat · plene · z cumulate · Et gregꝙ
Nyazāsen · loquens · ī suo apologetico de uir
tutib; pauli · z laboꝛib; eiꝰ · z cur̄ ꝓtinꝰ
ac matinꝰ · affectu · z sollicitudine ꝓpa ꝓ
omꝝ salute dicit · Ozo · digne eloqui uale
at · z exponē cotidiana pauli · q̄ singulis
prudentia · z omꝝ ecclīaꝝ sollicitudie · Ega
omꝝ miꝛoꝛ · ezga omꝝ · fraīne · sic distenꝛ
affectu · q̄ ꝑ si quis offendiculu ꝛ · ꝛe · defim
ī fide · a' aliqua uirtute patebat · paulꝰ in
flamabat · q̄ ita de illo fiat de se dolut ·
Scito enī ut · dt · Augꝰ · ex vīs maioꝛ cautꝝ
e tanto sunt maioꝛes plage · z dolꝰ de
peccatꝝ alienꝝ · Grandabzabat · aliꝰ no
lestia · ꝑ tribulatione · paulꝰ uebat · q̄me cō
tatꝝ · qua ei ꝛpanebat · q̄ alios letat̄ · z q̄as
agit de eoꝝ ꝙfectu · Alios uehꝛ ingrat · et
ꝛtꝛipit · ꝙ eoꝝ defectu · Alios gaudia · z ꝛro
na ingnat · alias ue ꝛtulgentia uocat · eu bn
uolentibz uenit · male uo ꝛtentes ꝛfie
nat · nūc sepat · de ecclīa · ꝛcipit · z caritate · nūc
ꝛfirmat · ī nūc luget aliꝰ · ī ꝛletꝛicat ·
ex alio · ī nūc lacte potat · ī nūc mistica ·
duelat · nūc se ducit · z exequat humilib;
nūc seu exigit hmiles · z exaltat · ī nūc ei
gitꝰ adustis ezechos · nūc efficit desaplus documētū
tagm̄ fit · nutrix foueat pmulos suos · nc
apostoꝝ · e · mmg · nūc sui pollicet · ꝙ eum
qui · ī se loquit · xꝙ · nūc ꝛsolui desiderat
z esse cū xꝙ · Fuit ymanē · ī carne ꝓpt
eos qui indigent uenī ꝙbat · no end̄ qrit
q̄sita sunt · ꝑ q̄ filioꝝ quos · ī xꝙ ꝙ enan
gelū genuit · ꝛsꝛendit omē · qd carnale
est · exulcerat aut · d spualibz · z gliat · z nu
no sit impietꝰ · in ꝙ spem · z d enigmate vi
dere se dicit · Confidit spūd · z in corꝙ af
fligit · ucludendasmu aduersariu destru
ens · ꝙ que doꝛet nos mchil ex his q̄ de
extimi sunt ꝑsime · neq; inflati ꝙ stram ·
neq; carne nutrire ad spūs rebellione ·
pugnat ꝙ omibz · z lat omꝝ zelo dei ac
credit · q̄ omibz · inflamat · ꝙ fratribz sidm

tame sz nideus · quo no solu ut primos z sicut
se si plus qui se diligere uidebitur · du se ab
certo illos p se nutriri orat ad xpm · Et
du mathema optabat ee a xpo · ut ipe salu
faret mundū sibi uendicauit z se mudo omna
pua ēuitat z exigua desidetio xpi · Et licet
a uerbis i actu usq ad illud maxe ēple
at euangliu · Et licet usq ad tau celu rupes
astendere · licet ea usq ad paradisu fuit
deducta : z ibi audiuit uba q no licet homi
loqui · i hns similz tm non gloriat · n i mis
nitatibz suis · i · tribulationibz ppt · q ad xp̃m spē
cez p̃. Cui Dns ter rogasset · ut ab eo auferet
stimulu carnis · qui sibi datus fuit ad us
todia humilitat · z sibi respondit fuisse · paula
sufficit tibi gra mea · z tam si ubi d nisi
pfect · mox subdit libenter · ut quasi dicat
ex quo ubi · i nisi · pfect · i · nō m
uito sed libenter gloriabor · i nisi · mitabz
meis · ut habitet i me uirtus xpi · q sic p
fect · i huiusmodi tribulationibz p xpo tollat
ymo ut subdit Ego complacco mi · i · mulcd
dilectoz · i nisitatibz meis · Et · quibus
deficit exponit · sz · i · uulnio · i · nimbz · i · per
secutionibz · i · angustiis p xpo · Et bto ggl · cōi
ipō supa exhortem loquies de pauli uerbis
dicit · uelut etem fidem eius uidet · michi uiue
xpc est · z mori lucr · uelut uita eius agnos
cate · audiui mudq crucifigi · z ego mudo
uelut patrem eius audiē usq ad hanc hora
esuimus · z sitimus · z colaphis cedim · z m
stabiles sumus · z laboramus operantes manibus
meis · maledicim · z bndicimus · psecuoz
patimur · z sustinemus · blasphemam · z ob
secrimus · uelut benignitate eius agnoscere
Ego aut libentissime impendā uob sua
lia · Et si ops fuit ego pe cetera sup impendar
p animabz uestris · qd pficere · i utigi caritat · ut
quis patiz sit cetera p fratrib mori (ꝙ dictis
tam pz · quo uirtutes premiatr · z alie oms
sint · quid effectus caritat · z orit ex ea · sic
tam ex radice · z fluit ex qua fontis ex ple
nitudine fontis · z qz ex effectibz nostris ca
ut pz de igne · que declarat signa · z fonte
declat riuulo · &c · Iste ex istis ultimis · z opi
bus eius reiectiōne ognoscit caritas mea
stare · qui eni illas utiles i se habet copa
eius exterret · magnu ex hac argutia habz et
signū meum caritatis · Certitudo aut de h
haberi no pt om lege · Quis id sapiet ꝙ re
nus sit an odio ut amore digna sit ut de
h ggno dicit postea · cetera pz ex dictis · q ca
ritas mea qua no possumus deo placere · nec
salutifera · omnes effectus eius · qs premiat apls
quibz armani · ut hostes meos · sunt stulti
habitus · z dispositiones mee quibz coz imu
dus a uanis · z illustris · utilibz · z io ad istas
utiles acquirendas debem conari · z no
stulti strate · z exteriozibz operibz · z corporalibz
exercitiis · qz exteriora sine illis interioribz

utilitu habilibz · z bonis dispositionibz mea
a nobis nalent · reste Aug · i quadā epla
ubi dicit · no · q magna meriti si quid fort
egra nos agim · i corpe · si magno ope pe
sandu est · quid agitur i mente · nam pu
tam mundu ne despice no amare tristi
tia · mente meditem · i humilitate deo z
primis strenue cōi illatas molestias pa
tientia sanare · z custodita pacia · dolore
malitie a corde expellē · Egemus qui tibi
alienis minime ambigē · amicus · deo dili
gere · minimis qpd deū · z ea q sunt in
mundi amare · de afflictione p xpo lugere
nōde mundi exultare · hec · e nostra scriptura
qz dicit · depositis veteribus homine cū actibz
suis · quibz sm Adam vivit · induite
hoem nouum xpm dnm · p cuius doctrine et
uite imitationem · z p mutuu ofiziū
cui succedat pfecta conformitas · z illa vel
silicet · de qua de qua scribit · pma Cantica Ca
pitulo dicit · Osculet me osculo oris sui · et
ermus · qz ni adamus eum sicuti est · Cuius bte
z mitutis visionis · z beatifice fruitionis · nos
participes efficiat dns noster xpc dominus · qui
cum patre · z spu sco vivit · z regnat · &c
Cognitio sui ex causis imperfectis pcedit qz
tangit de gaudio et compunctione ad deo
famulandū · ex caritate causat gaudiū de deo
et operandū · et diuinis rebus · qm gaudium causat
de quo amat · et ex hoc quod
in de gaudio · amato pprio bonu nostrū · esse
uit pfectū · i corpalibz · Si em habes aliquem
multu dilectū · tu gaudes de eius pmotione et
amabili studio · z si e sanus · si diues si
potens · ut si alia huius bona sibi tribuas · et
tunc gaudes · cetera si ipe absens est · Qui
qui habz caritate habz deū · que diligit
proximum sibi · unione significatam · p illud
Ro · v · Caritas dei diffusa e cordibz nris
p spm sm · qui datus est nob · unio to
tam unitate habet sibi proximum · que · id
est xpm · Cui diligit me sermones meos
seruabit · z pat meus diliget eū · z ad eū
veniem · z mansionem apud eū faciem
Et sic qui habz caritate habz sibi deum
proximum p cognitionem · z amorem · sicut em
caritas hoem diligit deū · z cognitā de eo
z de dnis pfectionibz · z operibz · i eis
placet · z sic caritas facit deū homini pro
ximum dilectū · sic p similitudinem unione
z speciale inhabitationem · z fides per
cognitionem · z amorem sm illud p · Joh · iiii ·
Qui manet i caritate · i deo manet
z deus i eo · Et vide · istā duplicē pmotionem
sic dei · causat caritas gaudiū de deo · Et
qz deus semp habz omne sibi bonū · cui
sic sua bonitas · z sit incommutabile bo
num · Igit cui caritas facit meditari bo
nitatem de deo sibi dilecto · z de pfectionibz eius · quas sicut sibi semp

z immutabilis ineffe: causat utrq; d eo
spuale gaudiu. Et illud gaudiu z celo e
uit pfectu z utimu ppe utimu pdca
dis p facile visione z brisica fruitione
p quas homo obtinebit quidq; erad ft
alia bona desiderauit pm. d ppe. Tzui
diligit z bonis desiderijs hiis. In hac vo
ita no e pfm neq; utimu. si in tanto
magis maio z pfectio. qnto cor purius
z qnto regnio z actual dilectio fuerit cor
z pfectior Et illud gaudiu de deo z dnis
pfectionibz fiet homi unde delectabilia
z placabilia oia spualia diuia bo. ut fiat
ozones psalmodie. reuelationes. ꝛc. z fiat
hoem ppt̃a ad elia z uoluptatem hmi
gaudio oppmit. acidia q e qda tristicia
z de illa dm e nec alia uicia capitalia
alias ꝛc

Sermo. xz. cuisdã. de precep
decalogi in gñali.

Precez przcepta legis natẽ
uina. ut sint ista. ome bonu
e faciendu. nullm malum
e faciendu. xto finaꝫ alio
q̃d tibi no vis fieri. h̃ finaꝫ
alio q̃d tibi vis fieri. z certu hmoi ex se eu
dencia. eo q sunt cõmunes hoiz rationi mes
genti z no spualr dãpnato nota. hmoi
nãli. z ex qbz oia alia p̃cepta moralia
dedubilia sunt. p modu erclusionis ꝑ
ista mãm sunt. ad hmoi tripliciꝫ p̃cepta di
na moralia. p̃ma sunt ista duo principalia
z maxia p̃cepta. i. de diligendo deu sup
oia. z de diligendo pxim ppt deu. z qbz
oia alia p̃cepta diuia prelatia stnet.
z i eoz implcõm implent. ut longe an
dixit alia aut sunt p̃cepta decalogi. sic
dicta p̃cepta q deus dedit ipse z mote sy
nay. i duabz tabul ut hꝫ. Exo. xx. Ad
hmoi multa sunt p̃cepta diuina spaꝫsim in
sac̃ scriptur̃ posita. ut de honozatione
seni. de obedientia superioz. ꝛc. De p̃mis
duobz dicti multa supra. Et huc volo dice
de p̃ceptis decalogi. Ec istoz valz mul
tu patebit metalles oim aliozz diuozz
preceptoz spaꝫsim i sac̃ scriptur̃ positozum
eo q oia ad ista decem reducunt. z i eis in
cludunt. ut erclusiues sui principijs. Et
magis i particulari dicam de p̃ceptis decalo
gi. Est primus nondu q diligent debem
stare et tenemur seruare oia diuina p̃
cepta. et nram uoluntate diuine uolutati
p̃cepte cõformare. Et hꝫ debet nos
mouere mitra primo. alis dei p̃cepti q
ing habz z autem nob p̃mpiedi. eo q
rone creationis nre ex nichilo. z rone
gubnationis. z elapsois nre. e nr sup
nus dnus. ing i nos vle. z plenu dom
niu. z nos sumꝰ eius vles seruj. z ideo
muto sibi subditi. z eius p̃cepti ad obediendu
ei. q ipe bene significat Exo. xxiij. ubi
ei voluit trade p̃cepta decalogi. p̃misit ea ꝑ
aliquoz expositionem qi p tytulo dicens. Ego
dominꝰ deꝰ tuus. qui eduxi te de terra egip
ti. z de do ꝑ ꝛc ꝑ tam legis fce z p̃cepta
dare no uenit alicui. nisi qui p̃ est inter
hoc aut ut ostenderet sibi dnm suum. z mani
festaret i p̃dict̃ ubis se esse dnm z creare
omniuoz dicens. Ego sum dominꝰ fortis creans oia
p ꝑsam. z sic deꝰ tuus. fortis fouens z gubnas
te. z oia ꝑ sapiam. qui eduxi te de tra e
gipti z de do. ꝑ. ꝛc. i. te tanquam ydeam ꝛc
p̃m sensu spualem. debem̃ go diligenter obe
dire mandatis dei. z sic facto ostendet. p̃fr
dignosamꝰ z fatemur supmum dnm nrm
huiusmodi fuisse nos ulciscatem. qz sic eu sic
me laudamꝰ z honozificamꝰ. tm ipm non
solu uerb ꝑ facta z ope fatemur esse supmum
dnm nrm. au omnimode aliq creaturã subiici
debet. z qualitatiuq; principi obedire. Deus ad
obediendu p̃ceptis monet nos debz infinita
dignitas z immensa maiestas dei p̃ceptis. ꝑ
dignissimu. Secundi ei obediendo z eius p̃ceptis
implendo. qnto enim psona superior nob̃ ꝓpin
quior dignior z tanto magis debem̃ est ei obe
dire z ipam uereri p mandatoꝝ suoꝝ im
plenom. Cu go omipotens dnus noster ꝓpinquior
sit infinite dignitatis maxie obligam̃ur ad
obediendu z mandatoꝝ suoꝝ implemonem.
z ex eade causa maxie teneam̃r cauere eis de
infinite dignitatis offendia z uoluntate. qui
utiq; stringeret p mandatoꝝ suoꝝ uolun
tariam trãsgressionem. qui eni uoluit manda
ta alicui ea nolendo fuare. uoluit eciam
ipm mandatum quodãmodo graue fieri. inducere atq; malu
uinculũ. Di eni uoluit a offendi gremiu
alicui e malu. z e peg uoluntate a offen
dere superiore aliquem. z digniore. ut nrm
ciuem. aut alium huiusmodi. z valde malu e offen
dere z uoluntate patrem. qui ego malu
uoluntate z offendere omipotentem deum infinite
digtum. respm eis qui ꝓpter eternam dignitatem
est tanꝫ nichil reputanda. Ceteris omissis nos
debz ꝛc diuinoz ꝑceptoz reuerabilitas. ipe em
dominꝰ ꝓpinquior e infinita simplicitate. z ideo mihi
ꝓpie nisi qd reuerabilissime ꝓpter qd deꝰ fuit
mandato sum usus z homi. imo deꝰ deus
instituendo decalogu. a alia moralia p̃cepta
dando. no ꝑcepit n ad q alios obligati sum̃
de lege nr̃a. z ex dictamine rõis nr̃e dictat
talia facienda esse. ut declarant i. m. s. de
xxxvij. doctoꝝ. Et quia alia p̃cepta sunt
nãlia instituta ꝛc ideo dicebat di
ca adhuc ipse moderate. z ꝛ scripto p modu
ꝑceptoꝝ dirige. ut quilibz ea facilius nos
cere. z nullo se ꝑ ignorantia posse aliquali
excusare. salte adulti. z oues rationis. Et ea
ut ea ignorantes. no solu nã meminerent
ad bonu. sed ecia impellerent coactio legis. z
allicerent uicinia dini mysterij. ut sic mandatoꝝ

obſeruato ſacta nituitu dei ꝓpiciens ſiet hom
meritoria ut dicat in ſcripturis. Certe monere
nos debet ꝛ ꝓceptor noster utilitas. Nam
optimus dominus ꝓcepit nobis ſolum ea q̃ obſeruata
nos ꝫ nobis valde utilia ꝛ fructuoſa. q̃d bn ſint
ſcripta ꝛ diuinis loc̃. Nam ẽ ꝛa ꝓv̄. dñi. De
dit deus homini mandata q̃ ſi ſeruauerit. ſuadet
ei. ſi ꝛ uſuram ꝛ uenudme. care vnig fructus
ꝛ ꝑlij ꝓv̄. dicit dñs. vos aũ mei eſtis ſi
ſeceritis ea q̃ ꝓcipio nob. dñs. Ecce ſuadibus
preceptis ſua dat exemplar. ꝑ qua ho ſit adtus
ds. ꝛ opa eius ſint deo accepta. ꝛ meritoria ute
ernę. Ecce ſedo fructy. Item ioh xiiij. dr deus
mandata mea ſuadet. ꝛ ego. vo. pa. ꝛ. a pa
d vos ut maneat vobiſcũ. q̃ ne. no ꝑ aũ
pere. ymo ſuadentes mandata hũt no ſolu
ſm ſm. ꝫ tota ciuitate eos inhabitatem
ꝑ vmone ſuſtentam. ꝛ eis mediante cuncta
ꝛ ad opa meritoria cooperante. Ecce fructus
tertiꝰ. Item apl̃s ꝓv̄. dicit dñs. Si vis in
gredi ad uita ſua mandata. Scruadibus. inqt
alia mandata dei ꝑ ꝑmio ꝓpt̃ uita eternam
Et dico nõne alia. q̃ ſi vnu tranſgrediat tm nõ
ingrediat uitam ni penitet. ꝑ q̃d ꝑs lapſ
ad dñm dicit. Tunc no ſuſtinea ad ꝓſpera.
ſi dixeam tuus ſi. tunc no ſuſtinebo ſine meo
ecne beatidis ꝑ quo laboro. in mples mia
mandata tua. Ecce Jacobi. ij. — Ecce ꝛ uno
offendit. factꝰ ẽ dñi reꝰ ꝛ. qui peccat mor
taliter tranſgrediendo vnu ꝓceptum pen
ceat ita damnabit ꝑ illo eternaliter. ſicut ſi
omia tranſgreſſo ſuſſet. q̃uis no tam ſint
puniatur pena ſenſꝰ. Ecce dicit ꝑs utili
obſeruadie madatoꝝ dei. ꝛ ꝓuidemus q̃
alioꝝ ſm ꝑ ꝑua ꝛ minima meritoria. ꝑmp
te exeant mandata dnoꝝ ſuoꝝ. q̃e dicit
miſſi ẽ. ut ꝛ nos obediamus mandatis
dei nri. ꝛ ea ꝓmptiſſime obſeruemus. eo
q̃ ꝑ ꝑua ſuadibus dñs tenuiſſime datꝰ vult
meritabilia bona hic ꝛ ꝛ ꝓua ſm q̃d ſup
tu eſt. nr̃ oclis vidit. nr̃ auris audiuit. nr̃
cor hoiis aſcendit q̃ ꝑparauit diligentibus ſe
deus. Certo monet debz nos vigor dine
inſtitue. q̃ nos certiſſime obligauit ad ma
datoꝝ ſuoꝝ obſeruationem. ſicut hꝰ ꝑs ex ubis
ihe. qui lapſ ad dñm dicit. Tu mandaſti
mãta tua. ut mimis. ꝑs erad ex hꝰ. q̃ tranſgſſ
ſores mandatoꝝ ſuoꝝ ꝗuſſime puniat. ꝛ
ꝑuat eos anima ſua. ꝛ ciuitate ſme q̃ eoꝝ
opa ſua ecne alias q̃nãdiu bõ ſunt mortua
ꝛ no ſunt deo accepta. nr̃ meritoria ute
ernę. ꝛ ſic maledicentes ſu pena damnat eter
naliter. q̃d ſignificat ꝑs dicit. Maledictꝰ
qui declinant a mandatis tuis. patz erad
hoc ꝑ pla exempla ſcripture. ubi nr̃ ꝓpt̃ ignoꝛ
rantiam aliquo no ꝓhibite. nr̃ ꝓpt̃ eos
agnites. q̃s habebant hoies. ꝓpter eius deꝰ
tranſgreſſione ꝓceptoꝝ. ſi eos dure punit
Saul rex ponit ꝑ hꝰ xv̄. de saul. qui ꝓcep
tu abſoluto ꝛepit a dño hꝰ mo. vade ꝑcu
tite Amalech ꝛ demolleze vniuſa eius
no parcas ei. ꝛ nõ voluiſtis de ꝛbz eius
aliquid. ꝛ ipe Saul debellato Amalech
dimiſit exercitu ſuu ducẽ oues ꝛ boues
ad ymolandu ꝓmitas dño. ꝛ ſic tranſgſſꝰ
ſus ẽ madatu dñi. Et q̃uis ꝑ opa bonu
q̃d intendebat. credẽt ſe excuſare. tñ ſic
ſtricte vult madata ſua cuſtodiri. q̃ ſibi
no ideo ꝓpit. ſi ipm ꝛ totã ſuã poſte
tate ꝑdiuit ymo. ad q̃d ipm ꝓuidꝰ elegit
qui ꝛ poſtea ꝛ bello ẽ mortuꝰ ꝛ dampnatꝰ
tus. Ec quo noſtre debemꝰ. q̃ dñs
ſtricte vult ſua mandata obſeruari. ꝛ q̃ ideo
no debes ea facile ſolue. ex quo pia cauſa
ſ. ſatisfaciendi deo offendendo no excuſant. ſi
tu vigem. no excuſabit. ꝛ nos q̃libz cauſa
qua ſolent ſibi hoies fingẽ. ꝛ ſepe no
cauſa ꝑ ea aſſignata. Ordinis ex ꝓmiſ
ſor. ij. ꝛ vi. ibi eni habet ꝑ david
voles vdere archa dñi ſui poſuit ſup
plauſtꝝ nouu. Cuꝫ venſſent ad area
nachor. extendit manu oſa ad archam
dei. ꝛ tenuit ea. q̃ calcitrabãt boues ꝛ
inclinauit eam. Veritꝰ ꝑ eñ oza dñs
percuſſit eũ ꝛ mortuꝰ eſt ibi iuxta archa
dñi. Ecce q̃m ſtricte vult dñs ſuã ma
data ſua. q̃ licet ille oza tam vrgẽte
cauſa ut tegẽt archã. q̃ declinauerat
ad caſu. no tñ peccauit ſibi dñs. ſed
eũ offendit ꝑ temeritate ſua. qua ſolut
ꝓcepta de no tangendo archã dñi. n̄ a
ſacerdotibz. q̃d nob debz eſſe doctrina
et exemplu. ut ſtuemus ſtricte dei man
data ꝛ no ſoluamus ea facile. ꝑ q̃
no nrã. a nobis ſuſſicientes. ſi facte ad p
ficiendu nra deſideria. ſtetus. q̃ ex
quo no excuſabat oza ad vrgẽs ad tpo
excuſabunt nos tles tã frivole. ſtete
Terciu ex̄m ponit mr̃ hꝰ xviij. ſtz quo
quida ꝓpha dñi miſſus de iuda. i bethel
ad regem ieroboa habens ꝓceptu dñi
ne ymedet a biberet. ꝛ loco iſto. qui
cu vuerſz ſuſſet impleto negotio ꝑ
quo miſſꝰ erat equitauit poſt eũ alius
ꝓpha loc iſtiꝰ minitanꝫ eũ. ut vdiret
ſcam d dñm ſua. ꝛ ymedet. ꝛ bibat
Cui ſibi reſpondit q̃ no poſſ eo q̃ iha
beat a deo ſtrictu ꝓceptu. Cui dicit
ille. Et ego ꝓpha ſm ſtiꝫ tui. ꝛ angelus
dñi locutꝰ eſt mihi ꝑmone dñi dicẽs.
Reduc eũ i domu tua. ut ymedat. ꝛ bi
bat. ꝛ ſic eũ ſeduxit. ꝛ reduxit ipm. Cui
aut ſedenti ꝛ menſa ſm ẽ ubi dñs
ad ꝓpham qui reduxit eũ. ꝛ exclamauit
ad virũ dei qui venerat de iuda dicẽs
hꝰ dicit dñs. q̃ no ſuſti obedire ora
dñi. ꝛ no cuſtodiſti madatu q̃d tibi ꝓcepit
dñs deꝰ tuus. no miſereꝰ cadaueri
tui i ſepulchꝝ patꝝ tuoꝝ. Cui cu
abiiſſet inuenit eũ leo in via. ꝛ comedit
Ecce tam ſtricte vult deꝰ mandata ſua

nistrabit · q licet iste ppha venit ad dnm
p̃ceptū · non ex ignorantia affectata aut
crassa · nr ex lenī credulitate ß a ppha
dco modo psuasus · z deceptus · no tamen
excusabatur · ß grauit punichat · quito
mus nos excusabim² p ignoratia crassa
aut affectatā · aut cū dmissa via se
cundū sequim² expositionē p̃cepti flam
nro in desiderio aut vniodo magis con
ferre. Decreto mouē nos debz · re tot z
tantoz collatio beneficioz · quis eni pre
magnitudine posset estimare · z p̃ mul
titudine mīāe beneficia · q nob p̃stitit deꝰ
nr · creando · gubernando · z p̃pando · q eaꝫ
cotidie p̃stat mutiendo · defendendo · pa
cienē petitōes tollerando · z ut ultra²
multiplr² amouendo · z ad se vsq; dies mi
serdr̃ suspiredo · z q̄ p finē p̃stare dig
nent sc̄z glificandū · p̃t · que multiplicat
obligamur benefactor nro · ad diligendū obe
diendū · z suoz mandatoz obseruandū · z
q̄to pla beneficia accepimus tanto grauius
peccamus · si ipoz immemores · z de ea⁹ mgti
ipīq; benefactoris mandata contēpmus · q̄d no
bis tale tristē debeat · Decimo mone nos
debz · re implendi mandatoz dei possi
bilitas · Dīxit ut dicit bt̄us Hieron⁹ i expō⁹
fidei catholice · Anathema sit qui dicit
deū aliquid nob impossē · z hoc ipm illud
impossē nō posse · imo mouē nos debet
no solū possibilitas ß z facilitas mandā
toz dnoz obseruatio · Vnde ipoz sanc⁹
e obseruans · p̃t · q̄d ait xp̄s dicit dñs
Jugū eni meū suave e · z onus meū le
ne est Et p̄i: Joh v: mandata eius grauia
nō sunt · z h̄ ideo · q dñs p̃mptus e adiu
tor · nīm ad se debite obsequiū · p̃mittēs de
se gre · ß omnibus facienti q̄d in se e aut
adiutoriū sufficiēs · q̄ confortant viru ne
et p̃mptificat ad ome opus bonū · Nam
sicut obstrictio corpe erit homo facilius
ome opus corpale · sic obstricta anīa erit
ei facilius ome opus spuale · Dicit aliqs q
sunt ista adiutoria q̄ obstrant animi · et
sicut ei facilia dei mandata · z ois opa
bona · Rñ · q̄ primū · z principale e ipa ca
ritas seu gratia gratū faciēs · qua deꝰ
dat vnicuiq; se · ad ea disponenti · per
digna susceptione sacramēti · sc̄i · a per
vim vnctionis de pctis · z ead ex omi ope
bono · z meritorio augat ea · z q̄nto homo
i gra existens plus impleat mandata · z ex
ercet frequētius quelz opa bona · tanto plus
augetur · z intenditur hec gra · vbi ergo
hec gra no est · ad huc pua e · ibi dif
ficilia sunt dei mandata · q̄d significauit
ppha cū dicit · p̃t · iuba labores tuos ego
fortis · v · du · ps · xvi · z legitur
i ps̄ma impientiū · quibz · p̃t · p̃untate
carnis · adhuc dura e mandatoz dei mia

z difficilia p̃sentibz · vō sit facilior · z p̃fectus
e delectabilis · z pompta obseruatio mandatoz
dei · Vnde · z significauit p̃d⁹ in p̃d⁹ 118 dic⁹
loquens ad dñm · via mandatorū tuorū cur⁹ · tu
dilatasti cor · meum · z cū tātam mihi dedisti cor
tata ut no solū diligem⁹ amores · te · sed
z extendere dilectionē meā ad inimicos et
actualiter p̃sequentes · ut eos diligere p̃t · te
nuit erit michi pompta · z delectabilis via mandā
torū tuorū · Decimo facultatis obseruatio mandatoz
dei e distincta cognitio · z frequēs meditatio eoz
q̄ pdicta sunt · z similr cognitio distincta · z fre
quens ac attenta meditatio magnitudinis ac
multitudinis ac eminentie p̃miorū · q obseruati
bus dei p̃cepta p̃mittit · z ydelitatis breui
tatis bre tpis quo hic laborat · pensato q̄
acerbitates penarū infernaliū q̄ illigredi
entibz infligent · attenta q̄ · z frequēs me
ditatio multitudinis · z magnitudinis beneficioz
q̄ gratis accepim⁹ a dño deo · q̄ pauca · z ad
que alias de nā obligam⁹ nos · no ad sua
utilitatē sed ad nr̄am salutē p̃cepit pia
dī · Et principalissime distincta cognitio atten
ta obsideratio · z frequēs meditatio istius excelle
tissimi beneficij · q̄ ipse deus p̃ nob · z p nra
salute hō factus voluit · z inter hanes visibile
visum · z deinde humana nā tā magis pro
nob facere tā magna pati · z finaliter mori
her · z his filia dīm amoris nīc tanta dis
tincta cognita · attenta obsiderata · z frequēs
meditata · faciat obseruatiā p̃ceptoz facile
q̄ sine his esset difficile · Recte sicut aug⁹ ut
dicit Aug⁹ · cū no habz pedes · a pueris est
ei difficile nolare · Cū aut alteras habz plu
mas est ei facile · Sic homo sine gra · z ad
uitorijs p̃dictis difficile e p̃cepta dei facere
q̄ cū tā gra · z p̃dictoz distincta cognitione ·
attenta obsideratione · z frequēti meditatione ·
fit oīa facile atq; p̃mptū · Vnde dicit ba
si sup p̃ma Cayn · Joh · iuba quibz bestiis
dicit mandata eius grauia nō sunt · no debēt
videri aduersa ei q̄ dicit aut gressus · z aspe
ra e via · q̄ ducat ad vitā · Et ppha q̄t · iuba
labores tuos · e tu vi · du · Vsq; quo · z
nīa grauia sunt · z aspera · spes celestium p̃
miorū · z amor xp̄i faciet leuia · duraq; nāp̄e
p̃t̄ misericordiā p̄ sanctos patres · sed hec facit
suaue · cum ipsorū e · regnū cel̄ · z nob lex
giuen dignet ihc xp̄c dñs noster · qui cum
p̃re · z sp̄u sc̄o viuit · z regnat · Amen ·

Sermo · 12 · eisdem · postillā euāgē solutū
legi de aptis tangens de festiuitate dilectorum · obrepsim
p̄ tabula · vel · et appe ad quem · de festiuitatibus ·

Dilectissimi nob loqui de dñs preceptis
cepi · intuenti festiuitatem beati Jacobi
apli huius ecclie patroni · z tuare
angit ultio quereda · z nīa p̃cepta
noz · de sanctificandis · z specialiter ad decalogi · no
lo nūc exponē euangelium · z festū apli cuius
gl̄ festiuitatē hac ad honorem eiusdē sanctī
et ut ex eo discatis quo dīna p̃cepta imple

da sunt no solu quo ad stam ꝫ pc̃ sed etiam
quo admtanent stum madatꝫ. Et eozo obꝭ
naria sit meditoria bandmis. Est aut illud
euangm posset ꝙh. xvo in hac uba. hoc ē
pceptu meu ut diligatis inuicē. sicut uba
dnus pcepit nos diligere pximos nros. Et
primu qut quare dns illud madatu de
dilectione pximi dicit esse suu singulare
ne dicat h̄ est pceptu meu. sed. ut in sac̄
scptra sit plena dei madata honora pa
trem. et matrem. Non assumes nomen dei
tui frustra h̄ simplr uerat suu tangit alia non
sunt sua. Aut q duo sunt pcepta dilectionis
et quibz tota lex pendet. et pphe. Et primu quidē
ē de n̄. dei. Depe unu q utroqz ponit. qz
nr deus sine primo nec primus sine deo pt
spualr diligi. et ordinate: licet go ī pmi
solu expimat pceptu dilectionis primi. in
ipo tn ena aliud pceptu. s. de dilectione dei
includit. et pcipit. eo q th pceptor primus
diligi pcipit quod deu. et p uno deu intelligit
qt unusqsq tle. et ipm magr h̄. go pcepto
diligat inuicē: pcipit idualr gemina di
lectio. s. dei et primi. et ideo dns h̄ madatu
dicit spualr suu. qz spualr uult germana
dilectionē suam a nob. eo q suata gemina di
lectione. ona madata alia suam firmata
naqz dilectione ī corde homis monet hoc
ad implendu ona alia madata. et ona alia
ī ipa dilectione solidant. et radicant. Primo
q ī ge lege et pphis sunt otenta ad h̄ oz
dinand. ut diligatur deus sup ona. et primus
pcipue deus. h̄ uult greg. ī omē. nō dr. quasi
pcipue d sola caritate soliditas. ut em multi
arbores ramos ex una radice pdant: sic multe
uirtutes ex una radice caritatis gignunt. et
Et nō q pla sunt. q nos monet debet ad de ifice
diligendū. Tuos aliqua elicuit ex dictis
bti ambrosii ī de offic. Et bti Augsti ī de
sim. Primo ē q aliqua bruta animalia se
inuicē diligut. et sibi mutuo assistut. duc
ta solo instinctu nre. Et go a multo fortiori
nos h̄ facē debemus qu rone utim. et dati
edocti sumus sac̄ scientia ī dicto pcepto. Diligis
et pot q̄ maxie xpianos debent inuicē se
diligere. q̄ omes nos xpiani sumus familia
unius dni. et q eiusdē domus. s. sctē ecclie inuicē
oneratam. familia aut unius dni. et d
una domo onerosates solent se aplius
diligere. sibi inuicē pla assistere. et gemonere. qđ et
nos diligere debemus inuicē. et. Tertio est
q omes ad unitatē tendimus. ī una fide. et
dilectione. et ad de sac̄. preparamur. Quintū
est q omes ad eande salutē tendimus. ī qua
singulos sicut nosipos diligimus. et ab ipis dil
ligi diligam. Indecens ē go valde. si ī h̄o
mundo odio habeamus quos ibi sumus crassis
habitud. Et ē digmū valde. ut hic eos ca
tos habeamus ad quibus ibi ī omni dilectio
ne pfecte uenire uolumus. pter h̄. et

er ad eam tm̄ adfinē ordinant

Dina uoluntas cui diligere ipsum ē obedire
ꝙ multa scripta dicunt
est

hmi filia debemus inuicē diligere sm̄ pceptū
dm dicit h̄. ē pceptū meū ut diligatis
inuicē. Et ne quis credat q hmoi dilec
tio pximi qua dnus hic pcipit debeat
esse forte dilectio carnal. et mundana
timeri deberet quo tal dilectio pximi finalis
sit et quo debeamus inuicē diligere ut sub
dit. sicut dilexi uos. p qđ sm̄ augst sup
plem. dilectio qua debemus inuicē dili
gere ē ab omni mundana dilectione dis
tincta. Et quo dnus sua dilectionē ad
nos. pbuit nob exē dilectionis hmōi ad
pximū debemus diligentiā. unde quo dns
dilexit nos carnali a mundana dilectione
rōn em uoluit nob inesse a carnales
dilectiones. et superfluas diras. qualeres
multi diligut se. et alios quibz tha vo
lut optant et plerat. sepe ī eozo pe
nitē. s. ipe deus dilexit nos spualī di
lectione. et nō ac salubrē ad salutē
qz dicit hic augst. Et quid em ē deū di
lexit ī nob xpc: nisi quia habebamus sed
ut haberemus simul nos habitante h̄o per
gram. et ibi eternā. p gram. qđ ex h̄o. si
de carne possimus esse. qm̄ no qđ h̄o ut sem
per multe uoluptates. d hac uita. et
adipiscens magnas diras. p qđ h̄o ut
effugiamus etiam salutē. qđ h̄o factus
est. ī mundo subsecta sua. docens. et exemplo
nos docuit quid sm̄ uirtutes. et exercere
opa bona. quibz meremur eternā. nam sa
lutē. et qualē oia q hic d humana nāsci
tur. a passa est. oia qđ h̄o elegit. et pas
sus est. ut a nob auferret ea. q nras
salutem impedire possent. et nob mul
tur atqz optaret ea. q ad eternā uita nos
promouent atqz iuuant. Et ita pcepit nob
ut inuicē eam isto modo diligamus sicut
li dilectione: nō dixit h̄o. ē pcept me
ut dil. inuicē. sed dilexi uos. sc̄z ut
premia uelimus et optemus uita eterna et
utiles. et opa iusta. quibz meremur
salutē. et ut ostendere optemus eis
premia tha bona. et oppta mala ab
eis auferamus. quibz p nos eueniens
fieri pt. et q nullu eis finamus malu
a nobis inferamus. Et ē ut h̄o diligit
nondū q adhuc ista dilectio primi no
ē de se meritoria. Qui em ita h̄o diligit
proximū. q eam deo bō sibi uellet. et h̄o solu
ex affectione carnali a melioratione nāli
queadmodū solemus diligere sanguine ub
untos. sicut parentes diligut liberos suos
et cognati cognatos. imo bruta animalia di
ligere solent pullos suos ex sibi melioratione
huc tal dilectio. si no sit mala. no tam
ē utilis eterne mercedis. unde dr greg.
ī omē pfect euangliū. Sunt nonulli q
diligunt proximos suos. sed pter affectū
cognationis et carnis. quibz in hac

dilectione sāt̄ eloḡa no ꝛdinat · sed aliud
ē qđ sponte impendit̄ nē. aliud p̄cept̄
dm̄i ex caritate debet̄ obedīe hn̄ m
m̄ip (z ḡpr̄) diligunt · z tn̄ ista sub
lima dilectionis ꝑfma no assequunt̄
qz amore suu no spōtaneꝫ ꝑ rationē
impendunt · Si quis diligit cognatos
nāli quada affectione · z nō hꝰ ḡpr̄ de
um ex caritate ḡpr̄ deū · nisi fca tue di
lectio z mīa tante ꝗtis ex cāi te
predit · q nām no destruit ꝑ diligit
ul si homo diligit ḡxr̄m̄ suū spontaneꝫ
ut qz vult sibi bonū solū · qz socio suo
a amica sua · ul qz familiaꝝ sibi · qz a
mīg a vicina suis ꝛc · tur tm̄ no ē di
lectio ista meritoria vnde ḡt xc̄. Si di
ligit̄ eos qui mḡ diligunt · qua mercede
habebit̄ · Et ꝑm sm̄ tho n̄ ii · q · xxvi dī
lectiō amicoꝝ z sociꝝ meritoꝝ non habz apud
deū · si solū ḡpr̄ hꝰ amat̄ · qz cām sunt a
sonj ꝛc · Si tn̄ ex ḡpr̄ deū diligunt̄ et
ex caritate · tūc ēt talis dilectio meritoria
ꝗtūd ex caritate ꝓcedit · Sz si volum
ut ista dilectio ꝓximi sit nob̄ meritoria
vite etne · debem̄ ad hꝰ tendē · ut dili
gam̄ ꝓxī ex caritate z ḡpr̄ deū ꝑa
ut velimus sibi ꝑdere bona ex caritate · z
ad honore dei · z ḡpr̄ hꝰ qz nob̄ deꝰ ma
dauit diligē ꝓximos · tuos mandat̄ obe
dire volum̄ · Et ex ḡpr̄ hꝰ · qz ipse ꝓxi
mus est creatꝰ sm̄ aiam · ad ymaginē
dei · z nobiꝫ capax ipius etne beatitudis ·
z ḡnito totalis · z purus ex ist̄ motiuis
diligo ꝓxī. · z nōtus sibi deꝰ bō · tato
dilectio est magis meritoria glie · Et sicut
dixi de ꝑcepto dilectionis ꝓximi ita
intelligendū ē de oībz decē ꝑceptis
de quibz ꝓpus incepi dicē · z posteā
amplius dicturꝰ sum · Si ḡo aliq̄s ea aut
aliq̄d eoꝝ fuat̄ sōlu ex mḡe pene ut
no velit fieri solū ḡpr̄ hꝰ ut no suspe
dat · vele no adulterari ḡpr̄ vēnerea ꝛc ·
aut fuat ea solū ex nāli q̄dam mōstruo
one · aut ideo qz humen romḡ nāl' dictat
ea fnanda esse · no ꝛfendo aliquo mō
deū · qui omn̄ nām fecit · z ad gḡia in
sinuabz detūdauit · qđ adhuc deꝰ genti
les fecerūt · ut dicit ap̄lus ad Rō · p̄mo
ffm̄ no ē huiusmōdi obstinatio ꝑceptoꝝ med
toria vite etne · qz no ꝓcedit ex sup
nāli gr̄a · s · nisi fca caritate · Si tm̄ fe
cerit homo mandata decalogi · a aliquod
ul aliq̄ eoꝝ · z hꝰ ex caritate q ēt ad
hꝰ mouet · z intentione placendi deo
z obediendo sibi · z suis mandat̄ · tūc ēt
sibi huiusmōdi obstinato mandatoꝝ meritoria
vite etne · z tanto plus meritoria · qñto
homo totalis · z purus agit intuitu dei
legislatoris sui · Et dat̄ sīle · i credibilibz

quoꝝ aliq̄ nō sunt · i lumine nāli · z etiam
ex reuelatione dīna · ut deū esse vnū · qđ
etna ꝑsona · lumine nāli demōstrāt · z sile
de fide tenditur · Et si quis aliq̄d tale credit
solū · qz · ꝑsona dicitur · a · qz ex nāli lu
mine non · non ē sibi meritoriū · de quo fides
no habz meritū · ubi humana ꝛō ꝑbz
experimentum · Si aut̄ credit illud ex aūte
deū dictꝰ · z credi inbentꝰ hꝰ ē sibi me
toriū sic esse · i ꝓposito · mandatꝰ · Deus do
mīus deꝰ dilexit nos sic q ipse mat̄ suam
· ꝛ · sua ꝛrpalem uitam ꝓ nob̄ posuit · deꝰ
em erumq̄ filij ire · z debitores etne dap
nationis · nec habuim̄ unde satisfacerem̄
z nos liberaremur ab etna morte · libꝝ
uit · ḡpr̄ qđ dicit beꝰ Joh apostꝰ ꝑma ꝗpe
dilexit · z lauit nos · i sanguine suo a pctis
nr̄is · Et hꝰ unꝰ ḡpr̄ filius suus no ꝑcepit deꝰ
ꝑ ꝓ nob̄ omnib̄ tradidit illū · qz dedit eū
· i · morte ꝓ omn̄ nr̄m ꝛpatione · Et ita de
bem̄ nos etna inuicem diligē · ut sale
· i · casu nēc̄ · ponam̄ aias nr̄as ꝓ fribz
nr̄is · i · ut moriam̄ ꝓ etna eoꝝ salute ꝑ
te ēm · ē ordo caritat̄ · ut ꝑs diligam aias
ꝓximi q̄m corꝑa nr̄m · z una nr̄am corꝑ
lem ut · i · ut plus · i · tm̄ nēc̄ velim̄ mo
ri · q̄m ut ꝓximꝰ nr̄ damnet̄ · z ita etna
· i · ssm̄ fieret̄ no omitteret̄ casu nēc̄ · seꝝ
no ocurrit tal casꝰ · qz no possum̄ p̄uare
salute ꝓximi · z causa eius damnationis · nō
ꝓ mortem nr̄am · hꝰ ēm vult dom̄us · no
dicit diligite inuicem sicut dilexi uos ꝑ
volt beꝰ Joh · in · i · nr̄ ꝑ Cam̄e sue dicit
· Ju hꝰ cognoui ta · di · mē · q · i ꝑ nō a · si ꝑ ·
z nos de · gr · fi · n · a · n ponē · hꝰ etna vult
paulꝰ ad Ephes · v · dicit Ambulate · i · di
lectione · si · z xp̄s di · n · z tra · se ꝓ nob̄ · ꝛ ob odorem suauitatis deo ꝛ ꝛ
Glo · ambu · i · dilection · pontes · z mag ꝑto
ribz si opꝰ ē · z hꝰ · d ꝑcꝰ eam ē mīt̄ · z
precipi · Quas at̄ ex causa ista supererogationis
z ꝑfectionis ut dicit Ruth · i · sedo · smarg
dos xxiꝰ · Tertio dom̄us · ihc sic dilexit nos
q ipse sua dilectionis · no solū extendit ad
amicos ꝑ etna mīmicos · etna actualē ꝑsecu
tōnē · z offendentes · qz ꝓ peccatoribz immicꝰ
sui mortuus est dicente apl̄o Rō · v · Cum
mimici essemus · reconciliati sumus ꝑ mortem
filij eius · imo ad crucem fixus met ipse suis
crucifixoribz assistit · z affectu dilectionis im
pendit · qz ꝓ eis ꝑcem orauit dicens · pat
ignoscē illis · qz nesciunt quid faciunt · Ita · z
nos eius exemplo · z ꝑcepto debemus inimi
cum diligere · ut no solū ados ꝑ · z mīm
ros ꝓximos nr̄os ꝑato mō diligamus · z ad
actualē ꝑsecutōnē ac minimentes · inimi
tos etna ni hꝰ sros ut beatus Jacobus · qui hos
mōdi magos actualē imminentes exercenti
bō reddidit ꝓ mal · Et beatus Stephanus qui

qui deus pro te orauit pro persecutoribus
tuis · Et ita debemus inimicos nostros
diligere · Et ita dilexit nos deus · Et
ita debemus diligere proximum · Et
ita debemus diligere deum · Et ita
debemus diligere nos ipsos · Et ita
debemus diligere omnia quae deus
fecit · Et ita debemus diligere omnia
quae deus fecit · Et ita debemus
diligere omnia quae deus fecit ·

p ipos lapidantibz ozant plexis genibz hō ora
scriptura multiplr iubet vnde ecc. vsq; Si
videris asinu odientis te iacere sub onere
no pretereas & alleuab eo. Si aut asi
nus inimici iubet nq dimitti i loco. qn
to magis tenem inimicu ad ymagine de
i creatu. & xpi sanguine redemptu. no odi
re nec neglgere. maxime i ista q salut
sunt. Et pma ioh in. Omnis qui fratrem suu odit
homicida est. Su ipa s. spuale. & tota mul
ta q omitto nunc qz alibi posui ea. monere
ora debz ad dilectione inimici doctina bti
gregis. Amē. quis euangelij ubi dicit
qn homo aliquid adisi patre ab hoie sine
i dbz su i honore su i corpe fr. nec duos
habz inimicos. ipm in hō pfectos. vnd ex
teriore & visibile: scz hoem pfectu. &
aliu inuisibile scz demone. qui inimicu
exteriorem ad sic nociua psequdu incitat
& instigat. Et ille interior hostis peior est
& periculosior. eo qd exterior nisi tm tpa
lia a aliud tisidem nō ausus. interior uō
hostis nitit ad odiu exteriorū inuitantis
aut ad aliud uicii inducē. & caritatem
tollē & aiam ausert. Si go exteriorem
inimicu odio habeam caritate amittam
& interiorē hostē occidā. Si uō exteriorē
amem. sicut dominus ihc fecit. nec interio
rem hostem aie mee uincā & expellam
amem go exteriorē hostem. ut expellat
interiorem. qz nullus interior hostis malis
nocet. qm ut exterior amari uel aut gregi
ubi & Quarto dns sic nos dilexit. ps oia
sua ad nram salutē exhibit. nra nutam
siu corpis p quibz nobis obtulit de corpe suo & sāg
wine. nob alimentu spuale pauit doctri
na sua nectarissima. nos uiam salutis do
cuit uita sua sanctissima. oim ideal nobis
exempla ostendit. magnalia fecit. quibz
nos i fide confirmauit. Sic & nos dile
gamus inuicem ut sua nra ad premi
inhabitata & salutē perueniamus. si sicut bom
discipli forma sue dilectionis mittit uo
luerimus uia hierusalem ptendamus p scribz
sm modu in pdictum. Et sicut ipe dns
se deo patri p nob obtulit: ita & nos in
deuotione oronis p salute proximoz nram
spm deo indepanti offeramus. Sicut ps &
nob suimet de se pauit corpis sui i cibu
& sangwine sui d potu dando. ita nos
p eis amore no corpa & sangwinis si no
stras facultates quibz corpis & sangwinis
sustentamus. debemus d abundanti potu & nece
tu xpi pauperi exhibere. ut ibeing p ca
ritas & in nob. ima ioh. iiii. Deu nemo habu
erit unq ipm. Deus caritas est. & qui manet in
caritate in deo manet. & deus in eo. Ex hoc
cognouimus caritatem dei q ille aiam suam
posuit pro nobis. & nos debemus pro fratribus
animas ponere. Qui autem habuerit substantiam
huius mundi. & uiderit fratrem suum necessi
tatem habere. & clauserit uiscera
sua ab eo: quo caritas dei manet in illo. qui autem
nullo modo. Ymnus nos dns nra saluator
docuit. ita & nos debemus proximis ubiq
bona. & nullis simonibz edificare. vnd
ephes iiii. dicit. Omnis sermo malus exeat
ore no procedat. & Si quis bonus est ad
edificationem ut det gratiam audientibus
postremo sicut dns uita sua sanctissima
nob exempla uirtutu ostendit. sic & nos
debemus precipius pbē exemplu bonū. q
sepe plus mouent hoies ad bē. qm doctri
na sola. pleq enī solent homines monere
facta. qm uba. unde qd ait aug. dicit dns
Sic luceat lux ora coram hoibz. i uita
ora fulgeat per bona exempla. ut uideant
opa ora bona. & patrem celestem ad filia
ut glorificent patrem ora. qui in cel'. a q
ome bonu procedit. illu glorificent. & non
nos qz no est requireda d opibz nostris
laus hom. si honor dei & profectus proxi
& salus nra. Sequit de caritate. maiorem
caritate nemo habet. ut aiam suam ponat
quis p amicis suis. Hic dns ostendit q
caritas q monet hoem ad subeuda mor
te p amicis suis e perfecta caritas. imo perfec
tissima p gen hoim. qz tales hoēs magis
amat aliqua rem. quo quis eande rem
magis amando optinet. & magis odiosa
patit eligit. & sic facit ille. qui no mortā
tem sustinet p amicis. qz qui eos occidit
ipsam uitam. quā ut oia quis uitet pla
neq. & ideo plq amittere timeno
& eligit morte. qua aut oia plq dnm
& subire timeno. portissime. cui dolorib
& tormentis corpalibz. & io thc maxime
diligit proximum. Ex quo pz maxima
caritas xpi. dns. eo q dignissima suam
uitā tā magnis dolorib & tormentis po
suit. no solū p amicis sed & etiā q mi
micis. sicut p peccatoribz. ut eos faceret
amicos suos. quā ut sua passione & mor
te meretetur. ut possent eis peccata dimit
ti. & sic possent fieri amici dei p gratiā
iustificantē. patet sed pfecta caritas bti
iacobi. & aliorū apostoloz & martiroz. q pro
nostra & nrāte ac premiis subeundis
ac ad etnam salute securi thendere sus
tinuit quoz nullus corporaliū tormentoz do
lores. & eciā ipam mortē p qua oma
penalia deficiunt. q hic amant. ut sint
spualia amici. sanitas corporis. imo & ipa
horis uita. Dbz d aliqs aut apud se co
gitaret ex quo ponē aiam p fide & pro
scribz & signis pfecta caritas ac vē & p
fecta dilectionis spual'. ego specto meliora
hoc. qz si casus accidet. ego pati essem
mori p fide. & proximoz salute. sed ne
mo iam offert ut p sequitā apostolos
p tribz moriendi dubiis cruciatibz gregis

ī ome dicens ī sma · Et si mr nem nos ad
morte pſequat · ner ostrit optimus mr
tirij · Est in aliud qd ī hac ecclie pte
p nos fieri debeat ut clarestat si pez
sencois tpe mori pro dilectione ualeat
ut sr sint dom̄s ex dilectione nra sep
sum dedit p nob · Ita ī nos tpalia nos
tra ī si nolum̄ ois saltem superflua qd
ipm dem̄ fidb; indigentib; · qd qui tpe ti
qlitat ecclie non fuit sit rectr · q no
habet istam pfecta caritatem · q aiam p
mt p fide ī iustica gnios salute · lon
ge ẽ mg est dare tpalia sua · ī nal
de mg dare superflua · qd dare utiam
cui go tpe huj tranquilitat ecclie non
dat p deo tpe proximo img; tpalia vimo
ner sibi superflua · quo tpe psecutoꝝ
daturꝰ esset p eo aut p fratrib; · mang
sq; gram uita · vimo timeat se tal amo
patu caritate misisa · quib dedit brs
poh · ut ꝑ allegatu fuit ecclie habz stam
huj mudi ī udedit qui nrē pau
cite · ī clausedt uiscera sua ab eo qui
caritas dei est ī illo · qi dicit illo no
stro ẽ matre nec de illis · qui nr super
flua indigentib; largiunt · Expedit go
mr p opa mie caritate nutrire · ī ipa
h̄ tpe tranquilitat aucta tpe psecois
maneat mutata Sequit vos amici m
est · Ecce qnta dignitas h̄ois · ut possit ee
amicꝰ sui creatorꝭ · ī qnta mad creatorꝭ
qz servi digni no sum̄ · ī amici facti
sum̄ · vimo · ī filij · heredes quid dei ī
fratrudne fruezem̄ · heredes aut xpi
ī quo ī cū quo bn ermg · h̄ aut totum
habem̄ a xpo · qui nob ois meruit ·
Cum ut ait apls Ro · v · Cū inimici
essem̄ reconciliati sum̄ deo p morte filij
eiꝰ · Et Ro vm̄ · Ipse testimoꝝ reddet
spm nr̄o xpo · Cum aut sint ista ait dns
declarat cui subdit · Qui facit q̄ primo
uobis · q · d · ad magna prima no pue ī
nisi p magnos labores · Et paulo ne
mo coronabit nisi qui legitime certauit
quare qz qui ad hanc dignitate puenī
re nolunt ut sit amicꝰ dei ī eiꝰ filiꝰ
secuet ipius mandata · Cū enī brus ī
rob; · cū bn̄ pl̄e fre suo exaīa mr
nemente eoꝝ inde petit · ut unus a
dextris ī alius a sinistris sedet ī regno
dei · ut hꝰ ayt · xx · Dom̄s eos duo
rabat ad mad p qua venit ad celsitu
dine dicens eis · protestor bibe calice que
ego bibiturꝰ sum · Ac si dicat fm̄ ꝑ ꝑ
dilect nos locuꝰ celsitudms · pius eos
excitat via laboꝝ · p calice attingi
ad maiestate · Qi manus vrā appetit
qd demulcet · pius bibite qd dolet Sic
enī p amaꝝ poculu confectionis puer

ad gaudia sanitatꝭ · Jam no dico vos seruos
hic est nondū · q fm̄ Augt duplices sunt
servi · Timida enī simul ex timore solu
ut qui mandata dei faciant solu · qz timet
q si seruꝰ faciendo puniet a dno · Et de
istis intelligit saluator cū dicit apls et
bonis fidelibus · Jam no dico vos seruos · sꝫ
tales qui faciunt solu ex timore · qz seruus nes
cit quid faciat dom̄s sū · videns
ī ignarus q talibus servus solu ex seculi ti
more subiectꝰ · dm̄ no ꝓsequunt reuelare
secreta sua · ꝑ tm̄ filios ī amicos · Alij sunt
servi qui deo libere seruiunt ex caritate
ī voluntaria obediencia eiꝰ obſuando ma
data · ī isti sunt illi fideles servi ī boni
ad quos pulchꝝ dicit dom̄s · Euge serue bo
ne ī fidelis · tē m̄t gaudiū dm̄ tui · ayt
xxv · Et tal pius fuit apls paulꝰ · sicut se
nouat · d apls suis scribens · paulꝰ servus ihu
xpi · Tales servi xpi sunt ecclie adi eius ·
sicut ipe ostendit cū dicit · Vos aut dicos
amicos · qz que audiui a pre meo nō feci
nob · Non ē h̄ intelligendū de omnibus
simplr ī absolute · qz apls no habuit
talem plenitudinē sue simul ipe · Sed
sm̄ Vero · de ly · xpus nota fuit discipul'
suis ois q ptinebant ad eoꝝ salutē et
ad predicationem fidei · ī mozꝝ · ī ad ecclie
gubernacionē · Non nos me elegistis sed
ego nos elegi ut eatis ī fructū afferatis · et
fructꝰ vr maneat · Respondo ad solos apios
e sensꝰ · posui vos · i · dedi vob ordine m
ecclia mea · ī hoc ad tria primo ad eundū
qz dicit ut eatis sꝫ p mundū discrendo ·
ut ipm̄ ducatis ad fidem · Unde ayt iteꝝ
Euntes ī docete omnes gentes · Deinde ad ser
uū affectandū · unde dicit · ī fructū afferatis
sc̄ discipulis fidelibus ad fidem · Tertio ut
fructꝰ vr maneat · Fides enī ecclie manz
usqꝫ ī fine mundi · quib; dicit tribulationibus
impellat · Qi vr̄ effect ad omnes actos ꝛc ·
ī ꝓficiatis ī ea de virtute ī virtute ascen
do · Juxta illud ꝓ · Ibunt de virtute ī virtute
ī sion̄ videbit deus deorum · Ita de virtute ī virtute ascen
dit ī fructū afferat sc̄ interiorem ī spualem
p exercitium bonoꝝ opm̄ testificando ī mise
ricordiā · ut fructꝰ vr maneat · ī no pdat p mor
tem · ut ois pena morte finiat · nr̄ pez
petuꝰ pdat ꝑ ꝑ maneat ī etna gia Greg ·
Ome qd fm̄ pnt̄ scitꝰ laboraꝝ nec ad mor
te sufficit · aperte nanꝫ intuemur fm̄
nr̄ laboris absumdi · qd vr̄ p certa vita
agit · etnā post mortē securat · ī tuc ap
pete incipit vr̄ labor corpalium fructꝰ re
pertos videri · Sic enī fructꝰ bonoꝝ opm̄
et dilectionis dī et proximi gtinuatꝰ usꝫ i finē
vite nitꝫ deducit · ꝑ ducat ad gliam etnā
Cui ī nob largiꝝ dnūm ihū xpm̄ cui me

Redeundo ad matriam p̄ceptorū i
qua ētia ꝛ defendendo specialiꝫ
ad decalogu. Dicit ꝙ ut ēliat
ex bn Tho. dict̄ p̄a ii. q. c. sic
multitudo homiū alicui p̄ncipatꝰ
aut rēgiū est q̄da unitas seu ꝛs publica ha-
bens p̄ncipe seu p̄sidente aliquē hoem a
quo regit ꝛ gubnat. sic totu humanū ge⁹
est q̄dam unitas ꝛ respub. hui⁹ p̄ncipe
seu p̄sidente seu deū a quo totu unūsq̄q
ar gubnat. Ordo ñr̄ūdū q̄ sicut ad hoc
ho bene ordinat i unitate pacifica ꝛ hu
mana sub p̄ncipe tēno equitur duo. p̄m
e q̄ bn se habet ad p̄ncipe illiꝰ unitatis.
Ordinē q̄ ēna se bene habeat ad oēs ci
uitat̄ ꝛ p̄ncipes. Sic ēt ēna ad hoc q
homo bene ordinat i unitate ulti⁹ fini
humanā. sub p̄ncipe deo. equitur eade
ꝛ q̄ bn se habeat ad deū p̄sidente illiꝰ
unitatis. Ordo q̄ bene se habeat ad p̄xios
suos. ꝛ ita lex dīna q̄ p̄mittit hoīb⁹ de
ōnib⁹ q̄ sunt saluti nāli. posuit duplicia
p̄cepta dīna. p̄ma sunt ordinancia hoem
i bene se hndo ad deū p̄ncipe ꝛ sunt tria p̄ma.
Alia sunt p̄cepta ordinancia hoem ad pxi⁹
q̄ sunt de his. p̄m quē ho se bn habz ad a
lios oēs⁹. ꝛ unuantes sub eode p̄ncipio
ꝛ sunt septē. Vltra. licet aut ꝛ ꝑpinedo
descriptiōm p̄ceptoꝝ ad tram in tabul' la
pideis fuerint quidā i una tabula ꝛ quidā
i alia ut dicit Josephꝰ. Tamen ꝛspiciendo
ad significatiūa tabularū que fuit ad significa
du gemiam caritatem. sic dei ꝛ proxi. dicit
augꝰ ꝛ ēti doctores catholici. p̄ma tria
hoem ad deū p̄me ad p̄ma tabula. Alia vero
ordinancia hoem ad pxi⁹ p̄me ad ꝛam ta
bulam. Tercio ñr̄ūdeo. q̄ dom⁹ volens tra
dere decalogū p̄ceptoꝝ Exo. xx. incepit
sermone suū ab ista ꝛbis. Ego sū dom⁹ deꝰ
tuus. qui eduxi te de tra egipti de domo ser
uitutis. Non habebis deos alienos coram me. Non
facies tibi sculptile. neq; omne simile quod
in celo desup. ꝛ q̄ in tra. de
orsum. neq; eorū q̄ sunt i aquis sub tra.
Non adorabis ea neq; coles. Et aliq̄ p̄ma p
tem ista ponit p̄ p̄mo p̄cepto. s. ego sū
dom⁹ deꝰ tuus. qui eduxi te de tra e
gipti de domo seruitutis. Et aliqui caput
p̄ p̄mo p̄cepto posuit. Et no habeb' deos
alienos coram me. ꝛ. ꝛam ecclia leuit ex
ys. sup illo. Dēte multiplicabo i uno clibā
nos roquent panes. p̄ p̄mo p̄cepto ponit hec
partem. Ego sum dom⁹ deꝰ tuus. Et sile fit
bri⁹ Jezon sup illud osee x. ꝑpe duas ini
quitates tuas. Alii ponit sub ista ubi. Do
minū deū tuū adorabis. ꝛ illi soli seruies.
sicut d' ista pmittit deu⁹ ys. Et dom⁹
ne allegauit ast im. Dñi bri⁹ qui⁹ supra
Exo. ꝛ post eū doctores omnes ponunt

sub illis ubis. Non habebis deos alienos
coram me. no facies tibi sculptile. neq; om
ne simile quod adorabis ea neq; coles
sicut p̄mittit Exo. ii. Et sicut ista que
ponit. s. ego sū dom⁹ deꝰ tuus ꝛ non
esse ꝛ essēt mandatoria esse tales tyti
tu p̄missiū mandatū. ut ēna fuit supra
dm. sed sine. ponat sub ista ubis sū sub
illis. i idem ꝛuertit ꝛ d eande materia
nem ꝛ sman. qz nō dom⁹ sit ast im. ꝛe
no pt duobz dms sequit. pr̄o q̄ p̄
ripiens affirmatiue nulty latie soli deo exhibē
intelligit ydolatria ꝓhibet. Et i ho negatiue
no habeb' deos alienos coram me ꝛ. quo p̄
hibet ne cultu dīno exhibeat ꝛeature⁹
intelligit illud affirmatiue de cultu omnis ver
dei. ut declarat bta Tho. p̄a ii. q. c. Et
bōlie ꝛa i expositione textu⁹ dicit. p illud p̄mū mandatū habet plus
affirmationis q̄m negationis. qz ꝓhibet
omne idoli veneratiōm i quo includit
q̄ vult deo omne honore latie sibi soli de
bitū. ꝛ ideo dicit q̄ no implet mandatum
qui solū desistit ab ydolatria. s. ab hoc p̄cepto
adorans que soli deo ē exhibenda. Et q
ut clarius fiat. ꝛ a similibus finaliq; intelligā
p̄mū p̄ceptū explicite sub ista ꝛbis. Ego
sū dom⁹ deꝰ tuus. qui eduxi te de tra egipti. de domo ser
uitutis. non habebis deos alienos coram me
non facies tibi sculptile. neq; omne simi
le quod in celo. no adorabis ea. ꝛ sic erit p̄ceptū
p̄mū una copulata. q̄ p̄ma ps ē affirmā
ꝛ alie tres negatiue. p̄ma ps est. Ego sum
dom⁹ deꝰ tuus. qui eduxi te de tra egip
ti. ꝛ de domo seruitutis. p̄ qua p̄m essia
liter ꝛ bm Jezom ubi supra. p̄cipit. ut
latria sive cultus dīnus exhibeat soli dō
vero. q̄d ꝛ dom⁹ nob̄ p̄cepit tu ast im⁹
dixit. dominū deū tuū adorabis. ꝛ illi soli
seruies. s. cultu latie. volt q⁹ illa ps pre
cepti. ut soli deo exhibeat reuentia ꝛ ho
nor seruitutis ꝛ adoratio tanq̄ summo dīno
p̄mo omniū ꝛpo creatori ꝛ gubernatori
principio. ꝛ infinitū omnia alia excellenti.
ꝛ quidq̄ sibi exhibet seruitutis honoris
ꝛ reuentie aut adoratiōis. p hoc sibi ex
hibeat sub illa ꝙ alia sibi mentaliter h⁹
em est latria seu cultus diuinus debitus
q̄d ꝛ dicit mmuit. malach. p⁹ dicit Si
ego pat̄ ubi honor meus? pater⁹
em est gdue ꝛ gubnare. h⁹ enā elicit
ex dict⁹. O. T. reuti q. lxxxi. Et ex dict⁹
alioꝝ doctoꝝ. dic ut m. Et ē notandū
q̄ sicut nre hores videm fieri. q̄ subdi
tus aliquid offert dño suo i signū ꝛue
rentie domīj eius. ꝛ sue subiectionis ita
ꝛ nos de oīb⁹ bonis que habemus debem⁹
deo uno p̄me. ꝛ ei reuerentia exhibē

eo q̄ oīa ab ipo habem⁹ · debem⁹ aut hoc
ſcire no ꝓtez eīg indigena · q̄ i ſe miſite
plēa vitꝫ eſt glā · nec a creatūa aliquid illi
glie adiā ꝑ⁹ : neq̄ bonoꝝ⁹ meoꝝ egeat
dom⁹ ſ̄ i ꝓgnatione dom⁹ ſui · i ſub
iectionis me · i ꝓgnitione q̄ oīa
mia ab eo habem⁹ : i q̄ ſicut eu ex o
bis ꝓgnoſcim⁹ : ſic eu de oīb⁹ noſtꝝ
honoraīm⁹ · Sunt aut tpalia bona q̄d
ſint ſpūalia ut dia · i bona q̄ eide miſt
ut ſna ūdutes i opatones ūtuose · De
nda ſunt tꝛpalia ut tꝛpa nr̄a · i bō
ſ̄ iſti oēgniunt ut ſanitas robur pulch
rūdo ⁊c · Dna ſunt exteꝛioꝛa bona · de iſtꝫ
oīb⁹ debem⁹ ei ſeruire · ipm honoꝛare
i colere latiā · tagi ſm̄ dm̄ creatoꝛa
om̄ · i gubnatoꝛe · i ꝑmo p bona ſpua
lia · ut p deuocōm̄ mētis · que e ꝓmp
ta uoluntas applicandi · i tradendi ſe
ad ea q̄ ꝑtinent ad dina ducenda · i ad
dei ſm̄ · per iſm̄ go colam⁹ eu · ita ut
pmpte tradam⁹ nos ad diuinū · q̄ tūdꝫ
ꝑtinem⁹ ad dei ducēa ꝓ⁹ h⁹ · q̄ ipſe i
ſm̄ · i oīb⁹ vniſalr ꝑfm̄ · creatoꝛ i
gubernatoꝛ m⁹ ⁊c · ſm̄ p mētale oꝛoꝝ
q̄ colim⁹ deū · ai ipm mentaliē ꝛogam⁹
p aliquo bono cōfitendo · a' malo auſtendo ·
per talem ñam⁹ oīm h⁹ ſe deo ſubiciat
i ꝓſitet ſe eo indigere ꝓ⁹ h⁹ · q̄ ipe eſt
ſūpem⁹ dom⁹ · i auctoꝛ om̄ bonoꝝ⁹ qui
ſolus ꝓt ſibi ſufficit · i omne eīg indi
gentia ſuppleāe · ſm̄ ſpualiē fide ſpe et
caritate · q̄ iſtꝫ ꝑ⁹ dnūſ · i ench · deo ſpe
ualiē cohīt · i honoꝛat fide q̄d ut · ſ̄
homo om̄ articulos fidei · i q̄dꝫ nobiſ
deo ad credendū ꝛuelauit · i eīa credi
ꝑpit ſine heſitatione credat · ꝓ⁹ h⁹ · q̄
deꝰ talia ꝛuelans e infinite ſapiēs · que
nichil latet · i eſt infallibil' vitas · que
nec falle ꝓ⁹ nec falli · Unde ihō ſic credē
nimꝰq̄ vitari diuine infallibili · huc eſt
ſibi meritoꝝ⁹ credē · Spe nō ut homo
ſperet · i oſidat ſe a deo obtīe poſſe · i
eīa expectet ab eo ꝛeipe dimiſſionē pec
catoꝝ · collationē gratie · i adeptionē uite
eine ꝓ⁹ h⁹ : q̄ ipe eſt infinite largꝰ · et
miſeꝝ · qui ſolus ꝓt dia · i nō alia bō
nob largiri ſua ꝓpa ūdute · qd que eciam
ſolus ꝛeuerendu eſt tagm̄ ad eū · q̄ ſola
ſua ꝓpa ūdute · ꝓt hmoi effectꝰ i nob
dare · q̄nq̄ ſit · i eīa haec bona poſſint
hmoi nob ab eo ſuis ꝓbus · i mīuenia
nob impetꝛare · Caritate aut ut homo
deū diligat ꝓ⁹ ſe abſolute ſine relatu
ne ad aliud · i oīa alia q̄ diligit
ꝓt ipm deū · i q̄ nullam creaturā dili
gat equalie eo · aut magſ · dilibezare ſal
te · i hoc ideo · q̄ ipe e infinitū bonū ·
ſūme ac vlr ꝑfm · ultꝫ finis om̄ · i totus
ꝓ⁹ ſe tm̄ amabil · i deſiderabil · Deo de
bem⁹ deo ſeruire · i ipm colere ac dilī
ti · p nra ꝛorpalia bona · illa · ſ · applicando
ad ſui⁹m̄ ſuū · p aliquas ducēciales
exhibitiones · i ꝛorporſ humiliationes · ut per
ſōm exteriorem · p cantū · i vocale laude
per genuflectionem · per manuū inclinatiom̄
a' elenatione · p ꝛorpis ꝓſtnationē · p capiſ
inclinatiom̄ · i de alijs ꝛorpalibꝫ ducēti
alibꝫ exhibitionibꝫ · Deinde per exteriora
ra nra · bona
ut p oblationes · p ſanctificatiōes
denariꝝ ſoluciones · p candelarꝝ · incenſio
nes · i p ſilia · deo ducēcia ſibi con
ſecrata · Dicet aliquis · ex quo deꝰ videt
corda · tue ſufficiat interioꝛ cultꝰ · i oīa
ſupflua cultꝰ exteriorꝝ p ducēciales
exhibitiones · i cerimonias exteꝛioꝛes ſpe
ſpondent ſanctoꝝ⁹ · diſ ix · q̄ deꝰ a nob
rolendꝰ eſt latiā · no ſolū ſm̄ mētioꝝ⁹ ac
tus · ſ̄ eīa ſm̄ exteꝛioꝛes ꝛorpales ritus ·
Dic em̄ ſmat eccla · ut mīmit eīa ꝑ⁹ d ·
Coꝛ meū · i caro mea exultauīt i deo
uiuo · ubi p coꝛ intelligit aiam · i me
rioꝛes aie acty · i p carne intelligit coꝛ
i ritꝰ ꝛorpales · Fit aut cultꝰ ille exte
rioꝛ ꝓmo ꝓ⁹ h⁹ · q̄ ut deꝰ eſt a deo
tenend⁹ aiam · i ꝛorpꝰ · i exteꝛioꝛa bona
noſtꝛa · de oīb⁹ iſtꝫ debem⁹ ſibi obſequiū
ad ducēciam plenā domiꝰ ſui totū hoc ſiue
i ad bō ſua · i deū adoꝛare p acty exte
rioꝛes debem⁹ no ſolū de egenitate · ſed
eīa de nūīte · loco · i tpe optimo · Deo
ſit cultꝰ ille exteriꝛ ꝓ⁹ edificationem
ꝓximoꝝ⁹ · ut videntes tua a nob fieri
ad honoꝛē dei mittent · ad ſilā · q̄ hmoi
exteriꝛes ritꝰ ducēciales ſint q̄d
fidei ꝓteſtationes · quibꝫ ſtꝫ ofrendim⁹
deū eſſe ſūmū nr̄m dom⁹ ⁊c · iſta fide
nos habere ꝓximū iudicare · no poſſim⁹
ñ p hmoi exteꝛioꝛa ſigna · Deinde ideo ut
p exteriꝛes geſtꝰ ꝛorpales · exeteꝛ
i nob interioꝛes acty ducēciales · ſic
em̄ corpꝰ e ꝓ⁹ aiam · ſic exteꝛiꝛ cultꝰ
p opa ꝛorpalia ordinant · ſicut i ꝓncipa
liꝛem in illu cultu interioꝛē · no go de
bem⁹ ſtare d ill exteriꝛibꝫ cerimoniꝫ
ſ̄ p illaꝫ exercitatiē ad interioꝛes bonas
aie actiones · Dein ut p exteꝛioꝛa ſigna
huiuſmodi · quibꝫ ꝛorpalis cultꝰ exhibet
exeteꝛ affectꝰ ad ſubiciendū ſe deo · i ad
alias interioꝛes ꝑtas i affectiones bō
tue erit exteriꝛ cultꝰ deo acceptꝰ · Sed
dicet aliquis · dm̄ e q̄ iſte ūbis · Ego ſum
dom⁹ deꝰ tuus ꝑpit nob · ut dnm h⁹
noꝛe exhibeam⁹ ſoli deo · i nec dm̄ e
q̄ debam⁹ deū eīa honoꝛare p exteriꝛ
ꝛa ut p genuflexiones ⁊c · i q̄ illa eīa

q̄ ſit p actus aie mīo
res ⁊ide exteꝛi⁹ nul
tus adeo acep
tꝰ ꝓ⁹ nul
tū aut m
toꝛe
m

exhibemꝰ ſñs ymo ⁊ hombz-ſiaꝫ. nec p hoc
ꝫ dimin̄ p̄cepti· ⁊ tlem exteriore ⁊ue
nerꝫ exhibemꝰ no ſolo deo ſ ⁊ creatꝝ
qz ſñs ⁊ eꝫ hombz. Reſpondet q hmꝫ
ſoluꝫ pz ex ſupdict⁹ bn̄ nſpect⁹· dnꝫ ⁊ em
q dñq honoꝝ debet exhiberi ſolo deo· ta
qm̄ ſupmo dno nro ⁊ ⁊ ⁊ ⁊ hꝰ go ſtat· q ho
nore huiꝰ exteriore poſſumꝰ eꝫ exhibe
creatꝝ· ſ ſub alia mentione· licet go exte
riores ⁊enerationꝫ quos exhibemꝰ deo
eꝫ aliq ſm̄ ſpem exhibant creaturiꝫ·
qz ſtant inclinatꝫ deo· aut flectꝫ ſibi
genua· ⁊ ⁊· ſic eꝫ ſas· ⁊ aliq eꝫ horibꝰ
hoꝝ n̄ debet fieꝫ alia mentione· q ex
hibent deo· ⁊ alia q exhibent creature
ſtam· q deo flectim genua· hoc facimꝰ
hac mentione q cognoſcim⁹ miſeriam
tate nram ⁊ſpectu dei· ⁊ q no poſſemꝰ
ſtare ⁊ uti ⁊ bono ſ ſtime tademꝰ
ſi ipe nos manu teneret· ⁊ ad nos ꝑ
ſeruim debemꝰ facere tali mentiõ
q cognoſcim⁹ nos nichil eſſe ex nob· et
q ab eo ex nichilo creati ſumꝰ· ⁊ q ⁊ nich
ilu tadeꝫemꝰ niſi ſua miſerita q̄m ⁊ bo
tate ⁊ſuaret· ⁊ q̄ nos deo inclinaꝫ
hoꝝ ſiaꝫ tali mentione· q cognoſ
cim⁹ nos eſſe ⁊ impotentꝫ· ac defectu
oſos ⁊ſpectu mneſitat⁹ ⁊ minſal⁹ ſiue ꝑſec
tionꝫ· ⁊ ſic metelligat de aliꝫ· ⁊ ideo no
talia exhibemꝰ creatꝝ· tue ſiaꝫ tli m
tentione· q cognoſcim⁹ quaꝫ ſupiozita
te ⁊ eo ⁊ talia exhibemꝰ· p quam nos
uuare pt· no tamē principal auctoꝝ
et ſic ſolemꝰ ea exhibere ſunt⁹· qui ſunt
nob ſupiozes· ⁊ ſunt amici dei· ⁊ qui ea
nos ſuis ꝓbus ⁊ uuare poſſunt mtes
ſione· ⁊ a deo principali auctoꝛe bn̄ mul
tiplicia impetꝛe· ⁊ ita eꝫ ſolemꝰ exhi
bere hombz ſupioꝛibz nob· qui nob poſſunt
⁊ aliquibz neceſſarijs ſubuenire· ⁊ eſſet
dignū q hꝰ moderate fier· ut no ſolu ⁊ in
teriori cultu· ſed eꝫ exteriori eſſet ꝺza
⁊ honozifiē dei ⁊ creatꝝ· q̄d ti ſꝫ non
ſeruat· qz ut ayt Aug⁹ x̄· de ci· dei· mul
ta de cultu dino uſurpata ſunt q̄ hono
ribz ſ· defecit⁹ huanꝰ ſiue humilitate m
ma· ſiue adulatione peſtifera· hꝰ ſunt
dicta de ꝓma parte ꝓcepti pm· Alie ꝺo
tres ptes p̄m̄ p̄cepti ſunt negatiue· quibz
phibet⁹ triplex modꝰ ydolatie· unde q
dā quaſdā creaturas ut ſolem luna ⁊ ꝓ
dijs coluerunt abſq; inſtitutione ymagiu
ad hoꝝ· ſicut ea ⁊ talo udebant· ⁊ ⁊· ⁊ te
cultꝰ falſoꝝ deoꝝ· ⁊ hec ydolatria phibe
ꝓ ꝓma negatiam ꝓtem p̄m̄ p̄cepti· qua
dicit· Non habeb deos alienos coꝛa me·
Alii colebant deos ſuos· ſub quibuſdā yma
ginibus· putabant quoſdam homines deos
eſſe· ut iouem mezaurū ⁊ ⁊· aut eꝫa ſole
luna ⁊ ceteras creaturas quas putabat deꝰ
eſſe· ⁊ ideo fecerunt ymagines ſuas homꝝ
⁊ aliaꝝ creaturaꝝ· ⁊ ante dimittꝰ exhi
bebant no ymaginibz ſ creaturis· ꝺum
eſſent ymagines· et ꝺs credebant deos eſſe
et illu ac ꝓdente modo minus ꝺplus
ho· ꝓ· ubi dicit· Coluerunt ⁊ ſeruierunt
pons creaturis· q̄m creatori· Et ille cultꝰ
⁊ actꝰ ydolatie ꝓ ſiam ꝓtem negatiaꝫ
ꝓcepti p̄m̄· ⁊ ⁊ dicit no facias tibi ſcalp
tile neq; omne ſilitudine· ſ· taq̄m yma
gine alicꝝ creature· qua deꝰ putes et
taq̄m deꝰ adores· ⁊ ⁊ truda ad eꝫa ipaꝫ
ymagines adtraunt· ⁊ eis dimittꝰ cultu
exhibebant· unde aliqui ꝓ nepharium
quada autem ymagines quaſda oſtitu
erunt· q̄ uite demoꝝ quaſdā effigies
habuit· unde putabant i ipis ymagi
nibz eſſe aliquid ꝺuinꝰ· ⁊ ꝓ ons ipis
ymaginibz ꝺing cultꝰ debitꝰ· que ꝛ
ipis exhibunt· Et hꝰ tangit apls ro· primo
ubi dicit· mutauerunt glam eoꝝ ⁊ ⁊ ꝓ ubilis dei i ſilitudine ymaginis eoꝝ ⁊ ꝓ ubilis
homꝝ ⁊ uolucꝝ ⁊ ⁊ ꝓrepedu ⁊ ſꝑpetu
et ille cultꝰ ymaginu ſic adydolatriam de
putauꝝ· phibet⁹ ꝓ tiam ꝓtem negatiaꝫ
hui⁹ p̄m̄ ꝓcepti· ubi dicit· non adorabis
neq; coles eā· Nec go iſte nibz ꝓtibz ne
ydolatrie p̄m̄ ꝓcepti phibet⁹· ne cultꝰ ꝺ
tiat⁹ aliquo modo exhibeat creatuꝛe
phibet· nacꝫ ne creatura habeat ꝓ deo
aut honoratiuꝫ ut deꝰ· aut i ea ſpez
ut i deo· nec ad ea ꝺcſſ habeat tñ
ad eū qui poſſit ſepo uuare ⁊ ne ali
qua ad mimet dei· ſ· demonibz ſocietas
ꝺmtas· aut pactū tacū dei honoze ha
beatur· qd ⁊ apls phibet· ꝑ· Corſ· x· ꝺ·
nolo uos fieꝫ ſocios demoniozꝫ· qualt
m ſp fit i omibz ſuperſtitioſis ſpebz· que
ſine predimt ex quoda pacto tacito
mibz· i it· o tacito ut expſſo· ut ꝺ bñ
xxvj· q· r· xxvj· Et ſubdit ideo ome ſup
ſtitioſum ſpes mtelligit phibet· ꝓ hꝰ
ꝙ dicit· non habeb deos alienos coꝛa
me· Idem dicit b· Aug⁹ i hꝰ de decem
coꝛdis· Et ideo ut dicit Ruch de mea
nulla i mꝰ diſt· xxx· vij· ad hꝰ ꝓmum
ꝓcepti reducunt oia precepta diuina q̄
bus illa phibent ydolatie ſecuria ut
ſint ſilū aut ſilie ꝓ igne luſtrare· ꝺo
lu ſc— ſectario· ſompniozꝫ· ⁊ auguꝝ
obſeruatio· maleficiozꝫ· ⁊ incantatiom
operis· phitonici ꝺinozꝫ· ⁊ mortuoꝝ
mendicato· de quibz ombz habet Deu
xviij· ubi inde textu dicit ago· xpc
in me fecit ut illud ꝓmū ꝓcepti
qz fecit ſibi ymagines xpi· ⁊ ſcoꝝ· q
tu ꝓ ſiam priclam ipis ꝓcepti phibitam

est que dicit non fames tibi sculptile &nt
doctores om̃t in tho d'oe ꝙ. Et dicit ꝓmo
q deꝰ no absolute plnbuit ymagines fi
qz erãt i veteri testamto missit sic vñ
gines cherubin. q obumbrarent ꝓpiatorio
riũ. ut habt exo. xxv°. sed plnbuit deꝰ
ymagines sic eo modo quo textꝰ sepꝰ
determat. qui dicit no adorab. neq; colas
ea. i. no fames ymagines ad colendum
z adorandu ea. sc̃z eo modo quo gentiles
ydolatre ea coluerunt z fecerunt. ut
ymagnibz sol z lune z ꝓmo eis fue
runt. non solu ut ymagnibz sc̃z erãt ut
rbz i quibz credebant aliq̃d diuñ esse.
et ideo eis dñm honore exhibuñt non
ꝑsentes hoc i deu. ꝑ sistrando i illa vñ
gine qua ꝓputabant illo honoꝛ digna
ꝓpter q̃ dñm q̃d ꝓputabñt miesse decep
ti p demones. qui hoibz deu ignoran
tibz se colendos exhibuñt i ydol. dando i
ll ꝛsponsa z alia faciendo q̃ videbant
hoibz mabilia ꝓpter q̃ d ps dicit. Omes
dii gentiu demonia. z talia ymagines
facere z adorare fuit ydolatrie z sp ma
li. z ideo mito plnbitu. ꝙuam vt nos
sic adorant ymagies ut deꝰ. sc̃z ut c. ligñ
aut lapis. sc̃z ut signũ ꝑa ut toꝛ. trisc
at i rem signata ꝓpter q̃d dicit damasc
li. iii°. c°. ꝙ adorando venit. adoraꝝ
xpm passu. Et hoc dicit sub hijs ũbis.
Adoraꝝ typu p̃ose venit: z si qz alia mã
fm est: no mãm adorantes absit. ꝑ typu
ut ꝓpd symbola. i. nota. Et st Augꝰ. de
doctrina xpiana. Et tui venerant tle sig
nũ dimittꝰ misericordiu: z ea rem signifi
rone. q̃z intelligut: no hꝰ venerantur
q̃d videt. z tñsit: ꝑ porig quo ꝑia cultꝰ
ꝛsponda fiunt. Ordo dicit doctores ubi ꝑs
quieti lege fuit ꝓhibitu ne fierent passim
ymagines z marie ymagines dei: z hꝰ
ex duplici causa. ꝓmo qz deꝰ tur non
assꝫpsit humana hãm: z no ea rã diuña
sit omo spꝰ misigiabil' z ꝛtractibil'
no potꝛat ei ymago pom. Ordo qua
ꝑ judaicꝰ ꝓnus fuit ad ydolatriam ꝓpter
q̃z aliaꝝ gentiu. fecꝛe etem toto mudo
tuc misistrabat ydolatre. Duc vo d no
na lege xpo incarnato. licitu e facꝛe
ymagnẽ dei. qz licet no sit figrabil m
q̃d deꝰ e. tn figrabil mgñdu ho. Ideo
dicit q̃ no solu est licitu. sed est etiam
expediens. imo facere ymagines xpi z
sanctoꝝ. z hꝰ ꝓpter tria. ut dicit bñ ea i tho
dis. iii°. ꝓmo ꝓpter simplicem rudiũ
ut simplicꝭ. qui no possũt sc̃ripturas le
gere. i huiꝰ picturis q̃ i sc̃ripturis possit
apius secretꝰ nre fidei legere. Ordo ꝓpter

assertus tranditate. videlicet ut hoies. qui no
excitant ad devocionem. ymo q̃ꝑ nob
xpc gessit dñi illa aure. ꝓputet salutem ex
citentur. dñi sade figuꝛe z picture tangñ
pncj. oriũ. rꝛpoꝛeꝰ rezimt. plus eñ ex
citat affectꝰ mtꝰ p ea q̃ audiut. q̃m p ea
q̃ solu audiuntur. Tercio ꝓpter memoꝛe labi
litate. qz que solu audiunt facilꝫ trãsit
obliuioni. q̃m ea q̃ vident. inscat eñ vmi
tis illud q̃ ꝙcauit dicit ũbi. Imitut p vnd
autem z exeunt p alia. preterea no est semp
ꝑatꝰ. qui bñficia nob ꝓfert ad memoꝛia
ducat p ũbi. ideo dispensacione dña
ꝑm est. ut ymagines fiant ꝓpue. z tale
ꝑs. ut videntes eas ꝛcordent de bñficijs
nob impẽsis. z sc̃z operibz virtuosi. de illis
tangꝰ dicꝫ. i suo tho. c°. De ꝓmissi
bilis z meꝛcedi z mirabilꝫ sc̃ripturꝫ. z insignꝫ
dei. quis ꝓpter facꝛe ymagnẽ insipientie. igit
e sume impietatꝭ figurare q̃d dñm e hmõ
vere testamento. non erat ymagnu usuꝫ
assueto. quia nõ deꝰ ꝓpter mirabilem sue
ꝑm veritatem factꝰ est homo ꝓpter nrã salu
tem: non ut abzahe ꝙ est i spe hoiꝭ
no ut ꝓphet. ꝑ ꝑm ꝑam sic e homo. z p
ambulauit ꝛram. z cu hoibz conꝛsatus e
miracula fecit. passꝰ e crucifixꝰ e. ꝛsurꝛexit
assũptꝰ e. z omnia ꝑm veritate. sed sunt et
ipsa facta ab hoibz: ꝑpter quod sunt ad me
moriã z doctrinã nram. qz aut no omẽ nos
aut litteraꝝ. nr leꝛnam vacant. nr pat̃
exercitamur. velut ꝓfectꝰ triumphos i vñ
ginibz defũcte ad valoꝛe meoriã. qua
ꝓpter multoꝝ no ꝑm mente. hntes domi
passione. ymagine xpi crucifixi omẽ vide
tes ꝓdentes adoramꝰ no materiam ꝑ vñ
ginalẽ. Sic z dei genetꝛicis ymagꝭ. non
mãm sed figura adoraꝝ. honoꝛ eñ q̃ est
ad ipsam. ad ipm. qui est ex ipa nitaꝛnatꝰ
fuit. Sic aut z sc̃oꝝ ꝛtamina ꝛti
gen̄ nos. ad sꝛtitudinẽ. z imitacionem
z zelu virtutꝫ eoꝝ. z glam dei. sicut dicꝫ
etem ymaginꝭ honoꝛ ad ꝓtotipa ꝛ. exem
plar pcedit. Con illud ꝓcepti peccat hꝰ
qui deliberate cogitat dei indigis ordi
nationibz. ac ꝛgimi ecclie se a suoꝝ. a alijs
creaturis. qz ut ꝑdixi. illo mãdato ꝑ nobis
ꝓpinq̃ deꝰ venerãdꝰ tangñ supiimi dñi.
infinite influ bonꝝ. z ꝛlꝛ ꝑfim. ipi ac
voluntate mutuantur con ipius opa. tã
qm ipe no sit amo nisi bonꝝ. multoꝝ ac
tota amabil. ac desiderabil. Ordo cont
illud ꝓcepti. z con illa ꝓhib. q̃ ad hꝰ ꝑtin
ducit. de quibz ꝑ dcm est. peccat omꝰ
superstitiosꝰ: z ꝓmo ydolatre. p ydolatriam
q̃a ꝓpe vnuꝫ: qui aliq̃d creatu tribuit
diuina honoꝛificam digniꝫ. aut aliq̃d q̃ so
li deo debent. alicui creato putant.

videat

ut qñ tredunt dispotura ineſſe ſoli lumera
alteri creato. Aut qñ tredunt qdcuq creatu
talis vtutis eſſe. ut poſſit ſepo dare ſalute
aut vita a aliq qdcuq. Tali enī ſpalega
opinone z dei maieſtate offendit z tra
atra. ſi qñd i ipis eſt deficiunt: dei q
glam intollerabili munia i creaturis miſſe
runt: ul qñ creaturas p deo colunt a dī
tu honore quadq creato impendit: ſiue
meriori ſiue exteriori cultu: z ē max
imu peccatū. Dicut enī i rtena republa
grauiſſim eſſe videt. q aliq honore dñi
alii impendat qñ necessi: qz qñd i ſerusalem mo
e totu ordine reipubce. probabat qz a per
tatē q roñ deū committitur grauiſſim ē inde
q aliq honore diuū creature impedit qz
qñd i ſe ē ſpat aliū deū i mundo. diminu
eius diuū priuatū. Credulo vō omittit ydolatria
i ami tm i quo deū homo iudicia via no
pt ſe uitare inuenit. ad aliud qñ ad dīm
videlicet ntatores diuinatores ſc ſpūs
ſunt mutabiles modi ydolatrie ſpm q nimi
mezabilis ſunt modi ſuperſtionū: de q̄bz
aliquid dicet i ſequentibz. Tertio peccant
roñ primu precepti z alia diua p̄cepta illi a
nexa: diuinatores qui uſurpat ſibi cognōz
z ḡnidhationē futuroz effectuū: ſalte illoz
q̄ voluntate humana no dependent. a qui no
habet determinatas cas nales ad qs ipſa effectus
nales de uenire. a ut i plibz ſequit. z q
ab humana cone no poſſunt determinate pze
noſci. huiuſ enī diuinatores uſurpat ſibi qd
dei z ppm. q ſolq d ſua eternitate videt fu
tura ſicut preſcia qdeo dicit pſa. xl. Annun
ciate que futura ſunt i futuro. z ſciam
qm dii eſtis uos. Et huiuſ dicit dñs dñi. qi deo
plam: qz ſe deo placeo ſitant: z qdam
fraudulenti habz futura uidere. ut dicit ypo
cras. Eſt aut huiuſ diuinatio una
ſpecies ſuperſtitionis. z ſic ḡhibita ho primo pre
cepto: z pcipue ſibi annexis. qz ut dicit Au
guſ. q. xcvi. Omnis diuinatio operatione
demonū fuerunt. ſi qz demones exiſtimo
uerunt ad futura manifeſtanda. uel
qz demones ſe ingerunt vanis huiuſ ſuſpi
cionibz ſuperuacuis. ut p uanitates hoīm implī
rent uanitate. de q dicit d pſa. Non ve
ſperit in uanitatibz a miſeriaz plaga. z eaz
ut hoc finale peccatū. Qui enī aliqn uerū
dicunt intendunt p hoc hoīes aſſuefacere. ut eis
credant: z ut finaliter poſſint eos ducere in
aliqd ſalutis errorē. Et ideo ſup illo luce. z
increpauit illū ihūs dicens. obmutesce et
exi a homine. Studuit vō ſathanas deceptor. decipere
but in xpi eiq ſermone. ne ſil' eoz fallacia
te ſua iniquitate pmulget. Erīd ut a ſuis nos
ſanat ne curemus de talibz. z ſi uera

laqueū. Raphaz enī eſt. ut ad aſſit nob
dina ſuptia. a dyabolo inſtruamur. ut
ſimus huiuſ diuinationis inuitabiles. ſpes ut
pz p ypo' vm' ethi. Et p ō z ubi q
aliqn enī p̄uidere uolunt huiuſ ſuā
ex garritu auiū z nolatu. a aliis gaſtrib
eoz. z dicit augures. Alii nō aras ydolo
nephandas pres emittut. z ſimeſtia ſacrificia
offerunt: z tribz celebritatibz eſpoſa de
monū erupuit. z dicit ariolī. Alii ex qui
buſda diſpoſitionibz z habitudinibz corpm
motuoz. z rotulis z figuris. z membroz
poſitionibz. z dicit nigromantici. Alii ex
frequentationibz. aut ex membroz ſaltu
aliquid futuroz p̄dicere conant. z dicit ſpi
ſatores. Su dicit eos membroz qdq pars
ſalierit aliquid ex inde preſagi ſeu triſte
ſignificare putant. Alii ex ſortibz. ut ſi
aliquid ſit ppe ho. ut eis euentu conſiderato
aliqd futuroz miniſtrat. z dicit ſortilegi
ut ſu libet apiē. z ex illo qd primo occur
rit futura cognoſci credunt. Aut ad calcu
pcre. z diuinat an illo anno pcedens z ho
mo maſculus ſit an femina. Alii ex lineā
mentis manus. z dicit chiromantici. Alii ſom
nu ignis. aut ex figura eius. z dicit phyſiono
tici. Alii ex inſpectione ſpeciei a ſpatule ul
vngulis. inuentione futuroz. z illa alia q̄da
occulta p̄dicere uolunt. z quibz ſpūs inuocatis
de fi. z le. dyabolicoz ſacrificioz mipe
tas emptis ſpe ē: z ſic de aliis ſexe in
numeris vanis z fatuis ſpebz ſuperſtitio
nū. z modis. quos demon hoīes doctos
qs omis euitare eſſet nimis longū. Cum
go talibz vanis z fatuis incredulitatibz
mittit. eligit magis ſequi traditiones pe
ſimoz demonū. z vaniſſimoz hoīm.
qñ doctrinas ſuoz z ſapientū verboz. ymo
magis oſtilia diabolī qñ monita dei. niſi
mit. z admixtionibz nulla rone. aut
auctte fulciat: qñ venerabilibz ſcripturis di
uinis z humanis. pre qd deo iuſte hoīes
hoes tradit i reprobum ſenſū: z uſq ad
extrema inſaniam a demonibz p̄duci
pmittit: z adhuc no nisi pmittit. ut
to peccat. qui tpe nātis aut aliqd miſi
mittat niteliens. utut quibuſda ſup
ſtitionib obſeruantiis ad ſanitatē. a ad ali
um huiuſ effectū oppalem inducendum
z ho p applicationē roz. q huiuſ effectus
ex ſua nā cauſare no poſſunt. ſicut ſolz
fieri p quasda notales. a ſcripturas de
nobis ignotis. a de ignotis characteribz z
p quasdam ligaturas ad collū. p pomaz
dam. niſi ſcripta p ſuperſtitioſa alligatiōs
p cedula. ſi dolore dentiū. z ſic de aliis
hmūmodis ſanitatibz. ubi certū ē iſtas
res nullam hre nālem efficaciam ſuper

thes effus· Cuius em no sciat q̄ pfozaco
redule tñ gupho illam habz naturalem
uirtutem ad sanandu dentu dolore· nc
habet hꝰ ex dei ordinacone· hoc em ex
sciencia patezet· q̄ ad tꝫ humoꝛ neq̄qua
ꝓbat si ꝓbat modis ombz z odep
nat: nec aliquis sꝛoꝛ z doctissimoꝛ vi
toꝛ hꝰ ꝓbant sed ꝓbant oms· z no
dis ombz cauendi docent tamq̄ pnco
sa· z mandat dei ordia· z ec aliquis
talibz credit nisi fatue vetule· z hoi
nes delire z sine rone· q̄ apud sciu ē
q̄ totu est vanitas· vanis homibz a de
monibz psuasa· Si go tales sint effec
tue non sunt ex thm̄ uboꝛ a' caracteꝛ
ibute nāli· sed a casu· aut demone se
talibz vanitatibz ingerente ī malu ho
minis· ut ꝓbꝫ dixi· aut ex pacto expli
cito ad ingiꝝ pꝛibz superstitionu mixto
cum sint aut bti Augꝰ Ordo de doc.
xpiana· Sed hec pacta sunt demonu
qz ut dicit aliqui doctoꝛes· demones ab
antiquo ī singul superstitiosꝫ actibz aztibz
aliquos famosꝫ fecerint· ut eoꝛ aute
z libꝛ deperet posteri· Et ꝓ huiusmoꝛe
de si· z le· z doctoꝛes aliquos ad eisdem
pacta fecerut de duꝫ figuis· ut eas uel
suptus ul impssas· deferrent· z sicse eoꝛ
auctoꝛes ꝓfiterent· ꝓ huiusmoi figuꝛ pos
tacom· z sic ab eis illa obtinerent· q̄
ab ipsis requirebat· que ipi demones sua
nāli ibute potezant· z dei iustissima
uoluntate facere pmittebant· Silr ad
eisdem pacta fecerunt de quibusda uer
bis ꝓferendis· q̄ tñ ad eoꝛ veneracone
ꝓficerent· a' superbia defugerent· obtinerent
miꝛones ea q̄ ambz mabilia uidebat·
miꝛoꝛiens ecia talia no obtinet· uel
ex hoc· qz demones creatoꝛ impios ista
facere ꝓhibent· a' pcte sua fraude ꝓ tꝫ
facere nolunt ut ampliꝰa ab eis sce
uera extoꝛqant· qm nc de offensa dei
ner depmon quaꝛ possunt aliqualiter
sanari· Ihesus go qui coꝛ doctina z pce
tas manes tacm̄ ipoꝛ disapuli dapi
unt· dubiꝰ adhuc stat eide pacta
ꝛ poribz eoꝛ ingiꝝ mutad de facie
dis sepe hiis aut istꝫ ad placom talium
uboꝛ a' talu caracteꝛ insuptuom· Ad
hec ecia superstitiosas obsuacoas ptinent
ut ait ysꝫ· ubi ē· ligatꝛe z om̄ execrabi
liu ꝛmediozꝫ q̄ azs abstinat medioꝛ
sine d' pantacionibz· sñ d' caracteribus·
sñ ī quibusdaꝫ ritibz suspendendis ul
alligandis· z quibz ombz azs demonu
est ex quadam pactoꝛia sonetate ho
minu z angloꝛ malo exoꝛta·

Insup ad obsuacom supstitionu ptinet no
milla q̄ apud quosda xpianos ꝛmanet
de reliquis ydolatꝛie· q̄ quid' ut dei co
uezunt sicut habet Aug⁹ xiº· sicut sunt
illusiones p ignes· a' candelas accensas· nō
uno igne· aut nubilationes p nubes p ignes
ꝓfanacone eoꝛ· z multe alie nō sanate
uetule osuetudines· uel p se uel
p uberes suas· de igne diuinando· a' de rebꝰ
tractone p ignes· a' de combustione uiuoꝝ
uel mortuoꝝ· a' aliis de igne modis a' sortes
agendi· que oia z alia multa exhibebant
igni ad eius veneracom ydolatre· qui ipm
igne ut deu coluerunt· ad hec ecia ꝓne
nudent multe superstitiones· q̄ fieꝛi solent
de ignes uestigiis· minutiis pueꝝ· Joh⁹ bapte
qui a patꝛibꝰ credunt· quasde ibutes hze
ꝓpꝛ q̄ de eos fiat· quam ut diuinationes z
superstitiones· z incantationes· z cetꝛa multa
uana q̄ gentiles ī ducenda igne facere soliti
sunt· unde tota uitanda sunt ꝓpter xpm
ano· z om̄ penitꝰ exclusione ꝓpudiada at
q̄ damnanda· z ita sic z nephas z ignoꝛandi
xpiano· sic· nephas z ignoꝛandi caracteribꝰ
z figuis insignibus· z ceteris pdictis· z tanto
magis· quanto ydolatꝛie detestabiliuꝝ est· q̄
indirecto modo z uetus Est hic q̄ utili· ymo
ꝓ salubri doctina ꝛcondu· q̄ sunt alia le
gitima z ordinata media· quibz xpianus
homo conari debz ꝓ adeptione bonoꝝ q̄
cupit· z euitacione malo q̄ odit· ꝓmu
est ut homo faciat illud· q̄ pt ex ꝓpa mi
dustia· ex ꝓpa pna· z ex ꝓpꝛo uitio euenti
tacone· Ordinē ē ut homo recurꝛu habeat
ꝓ uilio ad hoes eo ī hoc prudenioꝝ· Se
cundu ut implorat sup hoꝝ auxiliu potenioꝝ·
Tertiu ut emendat se pabꝝ uisoꝝ huiq
uite· Quartu ut sup hoc deuota imoret
suos patꝛes· Quintu ut ad deu immediate ꝓ
adutorio humilit recurrat· z si hoc no pot
adipisci q̄ cupit ꝓ pma uia ordinatiam
sci ꝓ mediam ordinatam ꝓpam· z per
exercicia ꝓpꝛa uirtu· pueniat ad tm· hoc
ē ad opulacom prudentiaꝝ· a' ad ecia· hoc
ē ad auxiliu sapiꝛe· z sic deinceps usq
ad sextu· s· immediate ad diuinu auxiliu
q̄ homo no deficit· qui ī pꝛibz medijs
michil obmisit de hijs q̄ facere debuit· ꝑ
semp pstꝛo est addendu q̄ queꝛit ad hoiꝝ
tꝫ salute· exili gra· Si hoc uolet adipisci
bonu uitutis· z a se ꝛmouet malum
culpe· a' sepius incipiat· gra ut uiꝝ ꝓpꝛ
exeꝛcat cotidie ad opa iustitie· z detꝛac
tando mala culpe· ut fugiendo occasiones
pcoꝝ· ipe ubi ī hijs no fuit· no sit· osu
let pꝛudenioꝝ· imoret sꝛos tē· Si insit
imitare ꝓmit· illud q̄ ꝓpa industria fan

que ut deū coluerunt

endu nosse · a sacē pot' viribz ppriis illud si
nat: deinde medius ostulat ipis defuis suos
apiat: exptos ostihjs acquiescat: se p'abus
sanctoz' mittat · z deu ozet: ut sibi si
mitate · z q'libz aliud donet · si z mistu
est ad laudem sua · sz dei · z ipis hominis
salute: alia sunt media vana · z illicita
obtinedi · dupita que sint p'ngple nāe z fe
nniabiles suppstionis modi, spes · quibus
hoies fatuo z vano hoc aut alia conatuz
attingere · quibz quide medijs z suppstionu
mdis · natura no tribuit vim talia assise
di · nec deꝰ ea ad hoc instituit · imo pocq
phibuit · ꝑ dyabolꝰ talia vanitatu amato
ribus fallaci suggessit · quos vanitatum
amatores · ad deꝰ mito suoz' peto' dim
quit · dyabolo se de eis intromittit · z ꝑmit
tente deo desideria eoz' q'nq; admuen
tombz vanis · z modis fallacibz ad effm
ꝑducit · unde ieoz' maliciꝰ malu · q ma
le rapuit · z malebite q'unt ꝑsignificat · cū
ps · lxxx · ad p os ysahe siu de pplo suo dr
it · non audiuit ꝓpls meꝰ vocem meā
et isrl no intendit michi · z dimisi eos
scm desideria sua · ibunt i aduenomibus
suis · ps · lxx · de male sapiscētibz i dño
to estas diabz suis scriptu est · exiit eis
ulceria i hubundāi · no sunt fraudati
i desiduo · ꝑ hoc fecit i nra sua · qm sequit
adhuc erant esce i ore ipoz' · z ira dei
astendit sup eos · z occidit pmgnes eoz'
z electos isrl nipediuit (Tercio petrant
ena · qui obstinationes quasda casuales et
ingenite hombz vementes attendut · sicut
ut causas siue ut signa queda futuoz' e masuetis
nentiu bonoz' a malo · ut q male aue
mat vanu si lepꝰ aut anis p via sibi
bat · Et hu si lupus aut columbez · q videt de
beat homo ad lectu · si sternuant du se cal
ceat q videt debeat ad domu · si p'cedes
offendit · q tortosus vestis a muribz fiem
significet dampnu · z q ideo homo ut dicit
augs' u' de doctrina xpiana · magis timeat
suppstionu mali fuisse · qm ꝑ defectu dap
nu · Dicut aut tales auspices · qui sic ngp
usu hombz obseruant · ram z auspicia
potissime sunt que ex garientes obstinant ·
Sunt aut forte innumerabiles fere hu
modi obstinate · imo ut dicit aug' de fi
z de huiꝰ misma · magne de oribz casua
libz aliquoz' auctu p'fecit apud aliqꝰ ge
tiles · ut ome illud q eis primo occurrerit ma
quaq; die · sive porcq · sive cane · sive ad
tale adorant illo die · q' ex eo successu · q sed
ut sunt apta ydolatrie · ul' ꝑmient ad par
te ru demombz mita · ut vole augs' i u' de
doctrina xpiana · Si namq; talia considera
tus ut reuera euentus ozoz' futuoz' —
causse

bonoz' aut maloz' · tue ꝓuidēt ddna d'spm
gubernationis uite nre attribuit · z sic
dnm · est attribuit create · Si no ꝑside
rant · ut signa futuoz' euentus ozoz'
bonoz' aut maloz' · si no sint signa nā
lia eoz' · quia nullam nd euentibz futuis
mis habent similitudine · aut euentus na
ner significant ea p' inam · queadmod'
fumꝰ ignē · z grad' effectꝰ sua causa · nec
sunt signa a deo traditi · si no sint do
nata aute sacē scripte · nec sunt cognita
sag · z doctissimo viro · s tm sancte · z sa
cto hombz · erit certu · q' sint qdā cōfi
tiones admuente · z ostite a vanis hoibz
ex immissione dyabolica · qui mentē aug'
hom' humor vanitatibz implicare · et sic
manifestū erit oms hoc obstinationes esse
suppstiosas · z illicitas · imo nudent esse
queda ydolatrie · Et ait b' Tho
q' si hoies d' hmo a pnte aliquid veri ex
pn sunt casu accidit · s postmodu cu
hoies incipiut humor obstinationis am im
plectare · multa ꝑ humor obsecrationes
eueniut · p' decreationes demoniu · ut hmo
obstinationibz hoies pclari curiosiozes fi
unt · z sese magis mserant multiplici
bus laqs' pniciosi erroris · ut dicit aug'
in' de doc' xpiana · Et sunt humor obsti
nantie multo modo fatue z trudelitate
eoz' · qm notoria ꝑ demirato credat
q' aial impiu ꝙ crudele · ut lupꝰ hoc
q' sibi abominabile ꝓhibet · malu sibi futuru · s zelle
bom' i. ea ostentat est effectu mere casual · attendens
ut lepus intentionem hois ut ad ꝑtem loca
sit · attendit intentionem leporis · quo in
tendit p' ptem via fugere · a · i ptem loca
pascua quere · z ita de aliis intelligat
(Sexto petrant obstinatores tpm · ut qui
credut tpa quadam fortunata esse · ut in
fortunata seu fausta ad inchoandis · ul' mchoandis · Credunt em
q' si recta hora exeat ad bellu ad mercā
du ul' bellandu · aut naugandu &c · ꝑ
ꝑspa eueniut · z si alia hora tue adue
ne · ac si victoria belli · aut tuta naugatio
z cetera huiusmodi sint a deitate tpis · nō ad
q' d' apta ydolatrie · d' sz auferet deus
z attribuē tpi infimo accidenti · q' desi
nit i' ostimo fluxu z defectione · Hic
fatui hoies dicunt die lune no ee ire
arripiendu · alias aduenīat aduersa · et
ꝑ' hanc vanitatem defecit dici lune
i qua licitu d' laborare · z ambulare &c
z sepissime no defecunt dici dmice · a'
alteri festo · &c · cuius ꝓceptu ꝑ' eande
vanitatem · plerique grauit fecut · cum
ab eis die lune ꝓpetit pecunia · qua diu

Hoc n' ē pr' nr' q' sat' q'
q' sit filiꝰ et nost'
medius q' sit
q' p' dest
nr' sa
lut
i

Sic bn'

dolcat

forte minste detemerent ꝛ utꝫ nu pto
demient ꝑ ꝛ redirꝫ voluntate. Et ad hac
suppnom ptmet error ille de diebꝫ egp
nis. q̃ multi infaustos seu infortuna
tos dicut ppt plagas quibꝫ redun flag
ellam fuisse egipti ꝛ egipcios. q̃ cuidꝫ
error ē ꝛ stultitia suma. Qui em diebꝫ
ill egipti plagā siut. ni ꝛte ctē no ſt
plagate ſ saluate. si go dies isti. ex hoc
essent infausti. h̃ esset ꝑ spm egipciorꝫ
qui i eis plagati erant. ꝛ no ꝑ spm dꝫ
qui i eis saluati fuerat. si ꝛ illud ē stul
tum magna. q̃ em sint duo milia anoꝝ
ul ultr. mꝰ dies eosdem ꝛ dies istos
dicꝫ ē. q̃ dies isti no obtinet ꝛ nome
ꝛ spem dieꝝ. aliorꝫ. ꝛ quibꝫ egipti pla
gati erant. dicꝫ si. ſ quida petri siut ma
li. Deo sic qui de certo vocabit petri
ctꝫ malis autꝫ fortunatis. quo michi ma
gis fortunio. ꝛ utile dicꝫ ꝓ Septimo
petunt cras. qui obſuant mitia ꝑ
tamq̃ causas ul signa futuꝝ euentum bonoꝝ
aut malorꝫ. ut si surgens de lecto mig
monet sinistra. qm̃ dextera. a si surgas
surgit de sinistro latere. ꝛ a si pedē
sinistr mig monet qm̃ dextr aut eo
ipso. Aut si sinistr calciamentu mig re
cipit qm̃ dextr. aut si ueste p̃mo in
duenda usam. a no vecta accipit. a
induerit. a si ecclesiā ꝛ ppo ꝓ utorꝫ sent
tredut hmoi errori q̃ nia sint causa
ul sig̃ fortuitoꝝ aut fortuitꝫ futuꝝ
illo die ul mesis ꝛ maxie no p̃mo die
ul ami mesis ul septimane. ut p̃ma
hora diei tlia amderent. hec aut tria
filia manifeste sint ꝛ dom ꝛ nām
ꝛ sunt qda impietas ydolatrie. Cu ea
talia signa esse non possimt futuꝝ e
ventum. ut supiꝰ ꝛ filibꝫ probatū est
p̃ oms qui ꝓsperitate. ul infortunium
ute nre. unus aut tm̃ eis dubitaꝝ
hmoi rebus mortalibꝫ attribuit. illi ho
nore dei. ꝛ eis glam auferut ab eo. ꝛ
attribuut creature vili. ꝗ tribꝰ rebꝰ mor
talibꝫ ordinatis est ute nre ē opꝰ dne
pudentie. illa a deo auferut ꝛ rebus
mortalibꝫ attribuit. q̃ sunt opa mala ca
tulea. ner ꝑ reddi ratio quare illa mor
talia plus essent causa futuꝝ. quam
sapia ihu. go totꝫ ꝛ sme vone ad
hunc fatuitate reduxit errorē mentoꝝ
ꝛ raptorē ꝛ retentoꝝ filiorꝫ. qui in
vendicione rei suaꝝ. primū q̃ primo
capiut tredut fortunatu esse. salutem
alicui. ꝛ ab aliquo datu. ꝛ ad. a ab ꝙ
datu tredunt rem infortunatu. tamq̃
mortale h̃. causa sit rei vendicionis

ꝓsperē ut aduse ad idem reduci ꝑ. stultissiꝫ
ille error. quo quidā. qn̄ p̃mo uident nouā luna. ipam venerant. p̃mo adorat
dicentes Hec aut filia mea. Deus got vel
home mutet mauult. Volet hodie. mache
mit mines gudes mete ꝛ ꝛ apta ei bursa.
mostrant pecuniam aut ea q̃ bursa sibi at
ꝛ monent. credentes p humoꝝ depmacionem. et
mutacionē exhibitionem. obtine ꝓsperitate
p istū mesem. ꝛ augmtū diuitiaꝝ. None
h̃ ē notorie ꝛ ꝓpriū diuinū h̃ p̃mum
ꝛ maria dei misericordia ac eius ereptio. ut
ꝓ ex pdictis. ꝛ ē apte illa ydolatria. qua
colebant gentiles lunam qua vocabāt
deli veniam. Est insup stultitia simia ado
rare corpꝰ. qd nr audit. nr udet. nr mes
git. nec quidꝫ de talibus dare pt nr ac
ripe. Octauo petunt cras. inuentagio. qua
dam rem tribuut fortunioꝝ ꝛ infortuniis.
nus. q̃ supstnis apud ydolatras valde nigit
ram apud eos vnq̃ fuit error de inuen
tione midi nu matte turbante ouis a pull.
tali em tatam attribuut ubertē. q̃ si quis
inueniret. ꝛ sic custodiret q̃ mtem abi
no smeraꝫ. ꝗ totū ꝗuaret. fecunditas ac ꝓs
peritas a domo eius nūq̃ recedet. ꝛ illi stul
tine sic crediderunt. ut mdū hmoi vnq̃
quisq̃ qui eū inueniret talē tam sue ꝓs
peritatis ac fecunditatis ac tpal habundan
tie custodiret. ꝛ ita dei opa. atq̃ dei dō
a illi q̃m sibi attribuebant. ꝛ opinabant
alii autore fecunditatis ꝛ opulentie tpalis
q̃m deū altissimū. q̃ ē. ꝛ ꝑceptū illud
primi ꝛ ydolatrie impietas. ut ꝓ clare ex
supdictis ꝛ exposicione hmoi ꝑcepti p̃mi. et
ideo hmoi ydolatrie supstnem. dominū omi
um volens a ipso suis. ꝑcepit ei ut mine
to tali midi non ꝗuarent mtem ad pul
lis. a ouis. ꝗ abire ꝑmittendi. unde deus
terq̃ dicit. Qui ambulas p viā ꝛ arbore
ut ecia midi aues niderent ꝛ mtem pull'
tui minabantur aut oues. no tenaberis eam
ad filios. ut ꝗ abire paterent. raptos teneus
filios. ut bn sit tibi. ꝛ longo tpe vitas.
hmoi superstitiosi error filii est illa vetula. opio
qua credit ꝛ dicit mehoze ea minuti
midi fetui. q̃m magni auri. ꝛ mtē ue
mutationes fetui reddit ꝛ dicit fortuni
simā esse mutationē actus. Insup mine
rum obuli credit mehoze midi ꝑ ꝑ
q̃d aut minuta a obulu mutu actissie
custodiut. tamq̃ tātum tam fortunatum
ꝛ sue ꝓsperitatis. ꝛ alios docet talia custodi
forte attentissime tamq̃ fortune felicis ꝛ bo
noꝝ euentuum causas certissimas. ꝛ p̃
eoꝝ perditione perdant. hmoi bō error
q̃m stultus sit. ꝛ omi ratione carens. et

est facile est vnicuiq; distincte vide. z nisi per
e cõ p̃cepta primi. z e volatice spes sicut
p̃dens. eo q; tales supstitiosi. id q; dei est
sibi auferut. z i nullem differut creatura
ni tantum sue fortunationis ppitiat. z bo
noz euentum sibi ex. attribuunt alicui aut
obulo. tãqm nita mea quo ad euentos ppe
peros aut aduss no a dña prudẽ egatur
f. ab obuli aus a' alicq; filq; muentione. ut
p̃ dia. q; res muente aut miculas. z sit
signa effectuu fiunt. ut satis supiq; e goba
tu de obseruationibz casualit aut ipsuise
euentuu. ibi vide. ad hos errores vdua
pt vanissimq; ille error quo quide. qui se
xp̃anos dicut. z nolunt ena mr honestis
oz̃ reputari auricula vulgariter Gersuogel
mutilata. mortua apud se i suis secretis
seruant mutilata pedis seriis. z itemp
sisse. quib; tollo eq; aml' aureis. z illi tan
tam vim attribunt. q; credut q; dii cadu
uer tal auricule sic apud se seruat. q; si
bi no deficiat tpalia. f. q; omne creatat
i diuicijs. z honore. qd simple est cõ p̃
cepta primi. z est volatice secus sicut p̃
tendia. Cui huiod honores dona dei ut sic
diuitie honores. z sic tpal' opulencia at
tribuut uili tadauer. Et sne nelle a ti
bus quare tadauer dicta auricule sic hono
rant mutilando pedes seriis. z aml' au
reis ornado. z non videtur causa ni fdte
credant aliquid mine sibi nesse. prez
q; sibi huiod reuerencia debeat. z ornatu
quemadmodu volatice de suis vol' credide
runt. z ideo ornamd. q; utiq; pcm eoz
auget. z declarat stultitia amplioz. Ex
z si huiod tadauer altaribz supponut. ad
ibi misse legat officiu. utiq; grauioz est
eoz culpa. cu sacre misse officiu dignis
simu illud sacrificiu. qd ibi offerat. p; vino
z mortuis suis malefijs. z supstitionibz
adhibe non vereat. q; e no puare reuerẽ
xpi dñi. z diuini officij. qd ad laude dei. z
ad salutem augue instituu. z ipi eo ta
turpit abutut. z mire. q; eoz anima z
mia amoz tpalium sic excretat. ut illud suu
errore not cognoscant. ner indeat quez
uula suaue auxe. Dnut insup alicq; qui
ut fere caput habeat canis mortuu. cum
quo nescio qua execrent supstitiosa. p; sa
tis a' aliis effecta inductione. qd oim in
sanitate insanissima. z infama. z nes
no quo i tot xpianã ascendẽ pt cogitatu
ille. q; ta vilis res. z ombz abhoibil' utu
tam habeat. sanitatem. aut alue essen bo
nu efficiendi. nr eam utiq; no habeat a
nã. ner etiã specialiter collata. sicut sce

adeo

te nisum illi hoies credut eo q; missas ipsas
desup legi fiaut. z quasdã alias cerimonias
tanqm̃ a eis exactionis. imo verig exac
tionem exhibeant. Anima e illa dei inimi
via de eo credẽ. q; ppt tales supstitiosas z
phibitas cerimonias ta vili ve offerat
tam nobile ydolum tanqm̃ mundissimq;
dns oplacentiã habeat. i illa spurissima
ve. z no solu munda habẽ nelit domi
suo cultu. ppt qd clarior e illos pditos hoies
tales errores hre ex misericordia mundis
simoz demoniis. qui i ombz se colli vo
luut. i dei reuerencia. z aliqz pdictõe
addãs pdicq; alium errore vetulaz quo
dam misipientes credut anima quedam
sceptre domos. z uasa. q; disco opta
ul apta inuenit postqm̃ inde ome
derint. ul biberint. denuo ẽplere. Et at
tapta ul clausa seu obstructa inuenerit
inde offendi. ex hoc imminere misfortunium
domui dñi. z hec stultitia ozem habz ab volati
tis qui uasa apta hre voluit. imo tale
apud. ut ad actu volatice ptio esset. z ut
ipa ẽptia volatice vinolanda ab ea irrepe
rent sicut mures mustele atq; lacte. z
i eis ppinetet. sic em inuenta magis
attepta credebant esse dns. ut pte cler
ta ab eis. i tuig errores detestacionem i le
ge. ome vas immundu erat. q; no habet
opẽtu. nr ligatura desup. ut habet ẽm
vie. ẽmissa. z multa hmõi silua sunt
ritu paganici. z errores vanissimi pdo
latrie. quibz diabolo an xpi adnetu
fere tẽpa mundu defecauit. i. z qui agen
tibz exercebãt. an eoz ousione ad xpm
quoz reliquie poste ousione ad huc
manserunt. apud no nullos vanos et
uatos hoies qui i hmõi emanet volati
tes gentilibz assilati. et xpi doctinam
qui. apt. vt. loquens de ethnicis. dicit
ad fideles suos. nolite assilari illi. q. d.
Nolliate tanere ne faciat aliquid. aut
aliquo mo vos habeat. quo gentilibz
z ethnicis assilemi. qz detestabile est
nimis ignominiosu xpiano. qui domesti
cus dei est. z de filio eius predicat. q; as
silari velit gentili qui de filio dei no est
f. ad ẽpimẽ ptinet diabolo. Est enim
et doctrina apli Ordo Cherse vt. ubi et
Prohte ingi duce cu infidelibus. true em
principato iustitie cu iniquitate. a' que
societas lucis ad tenebras. a' q; xpi ouenio
ad belial. a' q; ps fidei cu infideli. q; co
sensus templo dei cu ydol'. vas est templu
dei vni sicut deus dicit. Cum inhabitabo
i illis. z inter eos ambulabo. z eo pt illoz dñs

z ipi erut michi ꝑplus · ꝑꝓ qd exute de me dio z separatem dicat dns · hec aplus ubi ē · Ec quibz utrz appareat · q vndams sū op̄ cauendū est · ne ī quibus ad gentilisꝫ ꝫ ut dicit glō · quada brevꝫ opm gressu ut filij luc̄ uiuentes vmagine vsuacionis et obſuacionis ad michilu rdigē debet · usionem bn̄ ioh̄ · Apoc · eos tangē adū tentes qua dicit · qui acceperut caracte rem bestie · i · bestiat ꝑplū · z qui adorauerunt vmagine eiꝰ · o si essent ī gladio se dentes sup̄ equū · z aues saciatate simt de carnibz eorꝫ · ꝛc · Caracter · z vmago bestie intelligi possunt gentilū obser uanciam · z superstitiosa reliquie · q sunt plenitudines gentil' vitus ī colendo deos z deas suas · que oia sunt ab hīs · q ꝑplo dei ꝑsunt solluere · extirpandi inf̄ pre missam aplī sinam · Et ad gall · inf̄ · nec ad ogionē dei · ymo ogni esse a deo hoīmodo vltimū utrz ad misericordia et egena elemeta · quibz demus finē voles · Dicit aliqs ex quo ꝓdca sunt tam mala tam ꝓniciosa ta vana · z superstitiosa · est ti ne habeā uti benedictionibz · de ub̄ diuinis · et est ne licitu · uba sac̄ suspendē · ad col lu · hui⁹ q̄m S · T · ubi · ē · q̄ · omibz meta tationibz benedictionibz · ut eaꝝ ī superuis sus pensi attendendū · ē · p̄mo quid · ē · qd ꝓferē aut scribit̄ · qz si est aliquid ad musica nes damoniū ꝑtinens · manifestū · ē · superstitiosū · z illicitū · Secdo · ē · attendendū ne oīneat aliq̄ ignota nota · ne forte sub ill̄ lateat aliquid ilicitū · Tertio ne aliq̄ fm̄ oīneat · qz sit effectus non possit expectari a deo · qui no est tentus ſfectus · Quarto cauendū est · ne ꝛu ibi si gnis oīneant aliqua ibi uana puta aliqui caracteres inscripti p̄t signū crucis aut si spes habeat ī modo scribendi · ut qz ficta lateꝫ · a · qz ꝛu rubro · ꝛc · ꝑta q no aliter ualeret · a · no tantū ualeret · a · habeatur spes ī modo ligandi · a · ī tpe · et an ortum sol · ul̄ th die · a · ī signo · cedule · ut qz sit ca lalaꝫ · ꝛc · aut de th matia ul̄ th filio suspe sa · a · ī quadaꝫ huiod vanitate · q ad dnam ꝓcedentiam non ꝑtinet · qz hīs iudicaretur superstitiosū · Alias aut̄ licitū est · sz si ꝓfe runt · a · soli scribunt̄ diuina · z sac̄ uba no tra · z ꝛspectus habet̄ soli ad deū ꝓcedentiam a quo expectat̄ effectus sine ꝛspectu ad quodq; aliud · Ex hac aut̄ vero est · de portatione ꝛ ligature · qz si portarent̄ ex fiducia dei · z scripturē · quoꝝ simt̄ oīa · no est illicitū · Si aut ꝛ hīs attenderet̄ aliqd aliud vanū · puta q̄ uas esset triangulare · a · aliud huiod · q̄

non ꝑtinet ad dei ꝓcedentiā · z scripturas superstitiosum esset · ac illicitū · Qz de incantacionibz sec penitu · aut quodlibz alterum · dicit utrz S · T · q̄ si ꝛspectus solū habeat ad uba sac̄ · z diui nam uirtutem · no est illicitū · ꝑ plerosq; tales incantationes habent illicitas obseruancias · z p̄ demones fieri solent esse · z papie ī sec penalibz · qz serpens fuit primū demonis instru mentū ad deapiendū hoīem ·

Decimo decimo quinto de 2° precepto eodem qd̄ est non assumes nomen dei tui in vanum

Secundū preceptū est · non assumes no men dei tui in uanū · Vbi notā du · q̄ ait dicit̄ in hoc mandato non assumes · ꝛc · Non q̄ntū ligendū sed solū ad hoīs nomen deus · q̄ illud non sit in uanū assumendū · sed ī intelligendū de oī nōie p̄ qd̄ vona⁹ meri deq; ministeriū quodammodū sunt illa noia tū tor · ꝛdemptor · gubnator mundi · z cetera huiod ut dicit alexander de hallis ī suo mī · q · xxij · Et S · T · xcij · q · xxxij · dicit q̄ nobis deū debe mus ꝛcere ex parte rei significate · q est una no tio ex parte uocis significande · q sunt multe · z ideo simpliciter dē · non assumes nomen dei tui in uanū · qz no dēt p̄ quodq; nomen dei · puta omnitatez · Sed nondū · q̄ ibi no prohibet oīno assumpcio diuinoꝝ nominū · qz illa p̄ multis modis bn̄ fieri · ut ī benedictionibz · ī di uinis laudibz · ꝛ · nec prohibet oīs usus ad p̄ nomen dei nisi bn̄ fiat modis · z habitu · ut dicit · ꝑ hoc ꝑ̄ prohibet vana assumpcio dimi noꝝ ad affirmationē huiam verbi · p modu iuramenti · ꝑt autē tal assumpcio duplicē esse vana ꝑm S · T · xcij · q · c · xxij · primo ꝑm se ipam · sz q no habet firmamentū utilitat̄ · ut quōd quis ꝑm uidat · q uidere ē huiusmodi · z principale ē peccatū · z peccatū mortale ut dicitur · · z hoc uult glō · Ieo · ubi expo nendo hoc ꝑceptū dicit · Non assumes nomē dei tui in uanū · sz ī iurando · q michilo · et dei · p̄ dicit glō · Non assumes · ꝛc · si iurando q ue q̄ no · ē · squi utilitat ꝑm · · z ille sunt ex positores illoꝝ ꝑceptoꝝ legales · q simt ad ꝓsi tū · Secdo dicit assumptio dīi nominis vana ex parte iuramentis · q̄ q̄ quis iurat uanū uero ꝑ tamen ex leuitate · z non ex rationabili causa · z hoc sine iudicio discretionis · · z tunc licet non sit semp mortale · ē · in se ꝑtim · · z disponit ad lapsū ī peccatū · Circa illud · cui ꝑceptū dicitur utrū liceat sibi iurare · subi nondū q ꝑm̄ assum ad hebre vē · Iuramentū ē ordi natū ad affirmationē · ut · s · dicit ꝛtū affirma tiue · ut certitudo habeat̄ de ipis · Et qz dicta de factis ꝑticularibz hoīm · z ut̄igentibz no simt ꝑ se nota · z certa · nec possunt tue eundantibz plurib⁹ · z certa fieri · nec eiā ad

ꝑceptū

q̄ illa exp̄ ꝑt

· dicat · a · q̄ iuraē ꝑtō a · q̄ nō ē

rezitudmē de eis habenda ſuffiat humanu teſ
timoniū. poter deſim uitatē humane. qz multa
t mediatu labūnt. z ena ppt deſim rogi
nomē. hoes no poſſunt cognoſte fuitā. aut
rordu occultu. ul eē abſenoa. z ideo de
eis faciendu rezitudmē inducit t eozē teſ
tem deu. qui falleze no pt. z qui oia nos
rit. nec aliquid ipm lateze pt. z ideo u
raze ſaltz p deu. e deu ad oſirmacoz alicui
dubi t teſtem inuocate. Iſta vlt bz Thō 2ae
q. lxxvii. Dicēs nō aliquis inducat ad
teſtem. huc ſit hoc ad illu ſine: ut ipe teſ
tis manifeſtet ueritate. ſē ea q dicē. imo
deo no. manifeſtat ueritate eozū q p homē
eis noſcūt. quo go t teſtem adducit. hmōi
ſmōi. S. Et ubi q: q ꝑmo deo ſepe manifeſtt
an vezo ſit qd dicit. ena t pūti: z hō aliqn
p inſpiracone. aliqn. p ſtctiōnu
dacione. du. ſ. pdūt t publicāt q occulta ſu
ezunt. z aliqn p pena mencient: z huc
ſil' eſt teſtis z index. du puniendo manu
feſtāt aliqe medāte foze. aut ſi deo teſ
timoniū phibere uoluit t pūti. phibet tu
p rezto in futuō: qz illu abſcondita te
nebraſ z manifestabit roſilia cordiu. ut dr
pō Cāpe iiij°. z illud teſtimoniū nlli uirati de
ſiciat. p eo a' cōi eiū. ul ꝑm Alex. ꝑ hōs
uiraze t gñali. Eſt deu ad oſirmationē dcī teſtimoniū
inuocate: ul creatura aliqua ſibi obpugnozē.
ut vindictam t ea exercear: z hoem t tali
creaturā gumat: n dem ſiud ſit vezo. a' ſi fa
ciat qd ſe facturū ꝓmittit. Et illud ſcdm
addit. ppt uiramentū exeratoriū qd e gra
ue iuramentu. t quo deo niduit ut teſtē
z ena ut index. ſi ut puniendo oſtendat
qđ mediate. z ſic teſtimoniū det cōi uiran
tem p pena eiq. Ad ō nōdū qd no ſolum
e iuramentū. qn homo ad oſirmacōm dicti
ſui deū adducit t teſtem roza iudice ela
uatē digitū. aut tactē euāgliū. rē. ſ e iu
ramentū. qn homo ad dm ꝓmone deū
adducit ex' intencione t teſtem dū ſui re
putādi eſt. qd ꝓmū ſit iuramētū. nō ſit ex
nidiau: a' ſmē ſollepnitē. ymo iudimētu
p deū e magnū) iuramētu ut dicit Cāſ. z
nge t iij°. d. oē exercīū. Tanto em e magis
illud p qd iurat. tanto maius e iuramētū
ſaltem ſm ſe conſiderātu: ut dicit Aug⁹
ad ꝓbiciola. ſ deo e maius. quare qñdo
p ipm iurat. e maius iuramentu: nec e ma
lus iurare ſup euāgliū. a' ſup roza xpi
a' ſup reuerē. qñ p ſolū deū. Ad d. quāt
tuc iſta facit erōia: z qre iuramēta pub
z thūs testimonijs ſollepnizata. magis re
putant? Rñdeo q tria ſiunt ppt ꝓla. ꝑmo ut
uitaꝫ timeat eo magis falſitate dicē. Eo
hoc q ſibi ad memoriā reducit? bñficia dei
nonis nre ſm p xpm. ppt qd illo modo
debet offendē deum. Sedo ut magis ex
preſſiꝫ reordet ſe iurasse. z ſtiat plūs
oſtare. ut ſic facilius non tñſgrediat. Tertio
ut ex hō appareat. q omo deliberate
iurauit. ut poſtea ſe excuſare no poſſit
per hoc q mopniate z ſurrepnē ad iura
du applicata ſuit. ſed q deliberate inſta
plūs mentione predem iūauit. Tertio
e nōdū. q triplex e iuramētū. ꝑmū qn
homo inducit dīm teſtimoniū ad oſirma
ndū ꝓmū a' ꝓteritoꝛ. z illud uocat? aſſertoriū
ut cū hō dicit. Teſtis e mi deus. q ita eſt
ul q ita fuit aut dicit. p deū ita fuit p
creatōre meū ita fuit. rē. hoc em idem
eſt ſicut deus e mi teſtis. Aug⁹ t quodam
ſermone de ꝓuerb. ul' dicit deus ſut. q
vezꝫ loquor. ul' dicit ego hō roza deo loqr
Et ſic de alijs locucōibz ſilibz. Scdm uā
eſt iu quo dīm teſtimoniū inducit. ad
oſirmandū aliqd futurū. ſicut cū hō dicit
p deū ita fiet. ul teſtis eſt ꝓ deo. q nolo
meas ſolue. rē. z illud vocat? iuramentum
ꝓmiſſoriū. Tertiū cū quis ſe. a' aliquid
ſui. ul ad ſe ptinens obligat deo ut u
dicū ſuū. t illud exercat? ſi no ſit verum
qd dicit. a' ſi no faciat qd ꝓmittit. rē. Et hō
uocat? exeratoriū. qn homo creaturā ali
quam. ul magis ꝓpe bonū. qd ex creata
ꝓpiet. deo obligat. z impignorat. ut. ſ.
illo puniat. niſi eueniat illud p quo
iurat. a' ita ſit ſcd iurat. Vnde cū dicit
ita viuat filius meus e ſenſus. ſi ita ſit ſic
dico a' ſi impleueō qd ꝓmitto no viuat
filius meus. Aut cū dicit Sic me deus adiu
uet. Eſt ſenſus niſi ita ſit ſicut dico. aut
ſana qd ꝓmitto no adiuuet me deus ſut
cū dicit ꝓ ſalute mea. rē. Eſt ſenſus. ſi
ita ſit. rē. tuc no ſum ſalua. z ita iurauit) oſeph
Ecclī. ꝑ ſalutē pharaonis. ut ſit
ſenſus ſi ita ſana ut dico. no ſit ſalua plu
ra. aut cū iurat ꝓ aiam ſuā. a' ꝓ alia re
qua diligit. ſicut Apl⁹ iurauit. ad Cor
ſ°. Teſtem deū inuoco t aiam meam.
Tertio nōdū. q ut ꝓdm eſt. t quib⁹
iurat? ꝓ nomen dei. ſine fiat t iudicio
ſine extra iudiciū adducat? t teſte deo
Et ideo q̄b⁹ iuramentu. debz cū maxīa
ſcientia fieri. ppt ſingulariſſimū homi
nem. que homo tenet? tanto Dno. tam
qñ tremende maieſtati. qñte e deus
qui noſcat? z e teſtem adducat? ca ſiḡ
eſt. qd pueri an anos pubtatis no regun
iurare roza iudice. qz no du habut per
ſectu uſu rōnis. quo cū debita circūſpe
ctōne poſſint p̄eſtare iuramenta. Etiam

iurat

ist qui puitat no admittit ad uitandu
qz ex prioibz actibz ipoz psumit. q no
exhibebunt uiamento debita vnezena
et terz. ut uitamta cu maioi z suffia
cuiad vnezen pstent. dicit xxiij. q. vi
honestu est. ut qui i sns audet uirare
h' icuing faciat. cu anni hoc state z tozo
du. Ex quo pz. q male z uitaute agunt
qui tam leuit sine uite z ta volu
uant. a' qui diuino nois abutut i sup
fluis vanis z stiuol' locutionib; i quibus
pessima ex quada cosuetudine apud quos da sep
dm ubu e. p deu z p deu stim. p deu
uiuu. zc. Tz aut sit otra dnu honoze
z tendat i dei p inpessionz possimus m
humanis ppendere facte. Dicu em mpa
tor. a' papa. a' alteiq magni pncipiq. qu
cothidie i ospeu eiq motant. ualde solli
cite rnstodiut. ne i sug locutionib; onib;
z fabulationibz quas ex audit. noient cu
otinue nois ps ut dm uitrado. ut ofabu
lando de ipo cu magno tremoze z uneu
na. z no n' qn nobil' opotunitas expos
cit audent nouare impatoze. a' papam
aut de ipo loqui: tanq oppositu sibi ad u
uenientiam z eiq pnpesione. quito qo
magis h' face debezet homo. tanq uba st pnia
i auribz tremendissim dm dei siu. desi
nt audet sepissime. ludiare z lenissie fa
bulari. Cu go qut utz licitu sit u
tare. hec sn sim Tho. xxij. q. lxxxix. et
sm dor. omitet i in' d' xxxij. Et dicit
pmo q uitamtu. no e pm se malu. p pt
esse honestu z honestu. patet. pmo ex scip
tura sac. Cuia dicit deut. vi. Dominu
deu tuu timebis. z p nome eiq uitabis.
Sedo pz p Augs i h' et medamu z i de
simone dm i monte. Et i simoe de ub'
aplo dicit Si prim esset uitatio. no di
xezet i lege. Redde dno uitamta tua
tua. s dns addmq uitamta qn uitamq
p dmm. Tezio pz ex bona origine uita
menti. Essem introductu ex veza fide. q' hoies
credunt deu hec infallibile ueritate. et
blem om remissionz z pfusionz. z ido
ipm i testem fuoz dozz induciat. tanq
cu. qui falleze no pt. ni sit ueitas z in
fallibil. z qui dia nosnit. z nichil eu
lateze pt. Tzio pz ex bono sine uitate.
nam uitamentu induat ad rectificam
du hec de diff. z ad finiendu ostulat
ut dicit Aplg hebze. vi. Dicit aliqs
tm illa. qz dns olim phibet uitamentu
get e sp malu. dicit em apt xpc. Ego
aut dico uob no uitare omo. Ans q ma
nichei hezetici dixerunt. q i illo cau
esset licitu uitare. eo q dnus olim uita
mentu phibuit p textu ia allegatu. Et ille
error venit eis ut dicit bda ex manifesta
ignorantia. qz nesciuerunt intelligz. q
alitu sensu facit negatio ppositu signo q alitu
postpoita ede. ppositu em facit eqpol
lere pticulari negatie. ut no omis ho curit
valz tm. aliqs homo no curit. si posposita
facit equpolle suo otrio. sz oli negatie. ut
omis homo no curvit equpollet huic nllq
ho curit. Et go dnus huic negationi no
postponet huic signo uli omis dicendo. Ego
aut dico uobis no uitare omo. et phibet
omne uitatione. Et esset sensus q i illo
casu esset uitadu. Nunc aut dnus caute
loquit ponendo negationi signo. dicit em
ego aut dico uob no uitare omo. et sic e
sensus. q no omis. i. no i omi casu e uitadu.
z hoc est uerum. qz no leuit no sine ueiabi
li causa. zc. Et hoc ppt primu punctu. unde
Augs ad publicola. Dm e i nouo testamto
uitem ne omo uitem. p michi dm videt. non
q uitare sit pctm. s q sit miane pctm. a q' // pinrare
longe nos esse uolut. qui ne omo uitaret
amonuit. Item i h' de medacio. no e vole
pcepta dm cu dicit. Ego aut dico nobis n
uitare omo. qz ppter dine scripte. no solu
precepta amet deu. s z uitam mozes q
iustozum: ut si forte omittu e quo mtalli
gendu sit. q' pcipit i factis iustozum mtal
ligat. Quamuis em aplus i epla suis ducens
ys Cor. Ego testem deu muoro i aiam meam
et Rom. p. Testis e m deus. cui seruio i spu
meo zc. Et ioseph uitauit p salute pha
raonis. Ex quoz factis ostendit. quo acu
priendu sit dm dm precptu. sz ne uita
do ad facilitatem uitandi pueniat. z ex
sanctitate ad osuetudine. deinde ita ex cosue
tudine i puiciu deuiat. Ideo Augs dicit. Sedo 3. comites Juramti
dicit. q ad hoc q uitamtu sit uerum z iu
tu tria requirunt. q ponit Jezc. ubi
ubi dicit. Jurab uiuit dominus i ueritate iudi
cio. z iustitia. qd expones Jezo dicit. Addu
tendu est. q iusurandu habz tres rodi
nes comites. sz ueritate iudicii z iusti
tiam. Primu horum tenet se ex pte uitatis // sz iudicii
z z iudicii distinctionis. ut. si non uiret le
uit. si ad deliberatione z matuitate pue
apt se tractet z disquiat si id qd uitare
velit possit fieri. z an sit faciendu. z quod ex
hoc sequi possit. z amde. loq debito tpe. et
deuotio. z tuendu dnm nois assumendi
z uocare an subsit ra rei. z necia. deinde
loquis Augs dicit i simone de puicio non
dicas nob uos no uitare. sicut em h' dicas
matim. Et ideo dicit Augs. quitu ad me
pertinet uito magna mente. expulso. cum
uideo q n' uitem non michi credit. z ei

qui m' no tradit no expedit · qp no tradit hac
ppensa vone z ofideracone liberata · nim
magno dco trinoze roza deo · ura e a' testf
est m' deg · a' sit qp sic e · Et hic tagit ju
gusmg ples drazo arraistrantz attedendz
t iuramto · z erit vna cam gpa qua iura
te fuerit · ut e utilitas pcmi · Alia pot
esse causa utilitas sui · sc iurantis · ut i tan
t quo oporteat hoem se expurgare p iura
mentu aut aliud sile · Alia utq pt esse causa
ut exeteat publica ustitia · z ppt h' hnt
supiores z iudices aut capellandi testes
ad dicendu veritate de th aut th facto erta
mediante iuramto · Extra causa e omis u
tilitas · ut cu principes uolut facere me se ar
ctia aut federa pacis · aut cu subditi pstat
obedienam supioribz suis · z iurant aut fi
delitate · aut aliud sile · omg utiq pdicte
rcdstantie · ymo dia q teneri se ex pte
iurantis · reducat ad illu primu cotinem
qui e iudicu seu districto (Nota qd Alex
de hall i suo tno · qxxxvmj · particulares a
numerat cas gpa quas licitum e iurare ·
na sdm eu una e p utilitate ostimada ·
maxie cu hoc exigit pcmi utilitas · Et ita
iurauit apls · vbe Cor. primo · ad dicit fidel'
deu sp m' p est testis · qp sermo nost qui fuit
ad vos no e i illo e z no · s. sed e p uita
te testificanda deu xpi · Vn ozo duoz
ul trium stat omis ubium · no e aut testis
si iurat ut dicit Canon · Tertia e p ani
ma exhibenda · Gen xxvj · Dixerut viri Ge
rare ad ysaac · sit iuramtu int nos et te
p pace efirmada · Gen xxxj · Jacob iurat
laban · Tenta p sexuada fidelitate · q he vi ve
nerut sinoes isrl' ad regem · z prestit ad
eos fedus dns · Quarta p obedien z subiec
tione cognoscendi · sicut iurant abbates epi
z vari gala adiepte Judic xi · Domina qui
h' audit ipe mediatoz z testis e · qp ira p
missa faciem · Quinta p osuetudine erne
ut Canonu · Octaua e p calupnia sopienda
ut sit iuramtum de calupnia · z dgtestacio
ne lis · Nona p infamia purganda · deu xi
xxi · Si murieru fuit eadauez hjus ocsi · ma
nauozes ciuitatis illi lauabut manu suas sup
uitula · z (Sdm vo z tenet tenet se ex
pte eius qd p iuramtu ostimat · est aut
sdm equisitoz seu fedz comes · vitas · si ut
vim sit illud qd quis iurat iurato assertoio
z p quis ppetat facere illud qd iurat iuramto
promissorio · z ut adhibeat diligenam sibi pa
sibile · ut impleat qd iurauit · et faciat illd
uerz (Tertia e iustitia · z equitas · promissio ut
sa illud qd quis promittit mediante iurato
sit licitu · nec sit impedim melioris boni qz tenet
z sit illam meliorem mquirite · quitu hoi iuramtu
appare pt huiamdi · qn illud iurat · Exemo
sium pt · qn iurameto cavet hmoi comti
bus · aut aliquo eoz · tuc e illicitu · z ad
si cavet primo comite · ut iudico discreto
no e tam nr hodie iudico aut ut pdixi
intelligit · omg cautrantie supiq emdte
z vtq oia q ex pte iurantis equitatem
ad debitu modu iurandi · z qn una eaz
deficit · tuc deficit ille vnc comes · z erit
iuramentu illatu · z petm · quia mang
a' mag petm p defectu principalioris a' ma
principali cautrantie · Et spectat si the pot
omissiom deliberacionis sufficiet a' un
quq iurat promisside aliq sibi impossile
tuc iuramto utpe deest primg comes si iu
dicu · z e illicitu · atq sic iurans peccat
primo si illud qd iurat · tradidit sibi pe
ore · cu tn sit sibi impole no excusatur
p hoc qp a peto totale · qz ppt denegacionem
duum testiumj · no debz iuramtu exhibi
ri i re de qua fieri debet testis esset · ad hoc
go i tali iurato deficit iudicu discretionis ·
nisi forte illud qd erat ei possibile qn iura
uit reddat ei pa impossibile · puta ad
aliqs iurauit pecuniam se soluturo · q pa
ei vi ul furto subtrhe · tuc em videtur
excusatu a faciendo qd iurauit · licet te
neat facere qd i se e qz soluat · z impleat
qd promisit · Si vo homo iurat leue et
absq; notabili cul · tc utiq facit iuramtu
iudicio discretionis · z e illicitu · ex hoc qp ho
sic iurando · no exhibet deo debitu cultu
ram · eo qp ipm · qui e infinite maiestatis
z qui ad oim cognitionem extenditur de
beret inducere i testem dominu suoq sme cu
a' ex leui · z pua causa · qp no psumet fa
cere de aliquo viro honesto · Simil ho sic
leue iurado exponit se periculo puiurii · qn
sic desipali · z sine discretione pua iurat ·
lingua em precipitis e · z si assit leuitas ·
iurandi · tuc facilius labit ho i puiurium qd
deo est ex xxmo · Juramoni · no assuescat os
tuu · multi em casus i illa · z utpe ibide
vir multa iurat de plebis miquitate · Et
io licet apls paulus legat iurasse i epla
sua · no tn nisi scribens · ubi ostendamus cau
tos · no habz linguam propriis · ut dicit jnc
ubi s (Sdm vo iuramtum cadet sedes co
mitis · sc iustitia · tuc utpe e iuramtu
illicitu · Et ho stringit duplr · primo qn
tpo iurat aliquid p se malu · z petm · ut
si ho iuret qp ppetret homicidiu · a' adulteriu
aut aliq tale de se petm · tuc iuramen
tu e illicitu · z ho peccat iurando · z debz
de ho penite · z no tenet iuramtu suare
ymo tenet illo suare iuramentu · sino mi
pleres tenet · nisi no petare · peccaret

ut si i · mal
xeq g iu
dicit · mali
promissi · nisi
fed. Impia
e promissio · q
scelere z pleo

aut implendo. Sed modo iuramentu tarz iustum qn ho iurat aliquid qd de se no ē illicitu. z ad qd aliude no tenet. z qd in ē maioꝛ bom impeditiu. ut aliquis iurat se no ingratum ꝙ religione: ꝙ a no fiat clerico aut aliud huiꝰ. tuc iuramentu ē illicitu. z ille sic iurando peccat grauit. ut dicit bē tꝰ eo ꝙ ponit obicere spiritui sco: qui ē bom ꝓpositi iniuriatoꝛ. tn no peccat iuramentu faciendo. mlto tn melio si no fiat. Et ad illu ꝯmte ꝑtm ꝓcedit. ad qd iurat i omnib⁹ eueniꝫ. ut matt ve. q uno cau abnegare uergit ꝙ dispendiu salutis. Et i alio iuꝛat i ꝓfectu salutis. sed ad quꝫ iurat se mlti quam ꝓpriꝫ placiti. qd ē ꝙ salutis dispendiu si utile sit. canonice eligat. z a ꝓpoꝛe suo sibi mulgre. Tuc aut iuꝛat i salutē ꝓfectu. si sit ꝓpe mutile sibi z ꝑ ad fratꝝ illu. Tale go iuramentu uno casu ē fiendu i quo. scz iuꝛat i salutē ꝓfectu. Alio aut casu existente ē illicitu. z non obseruandu. videlicet cū iuꝛat i salutē deꝝ uenti. bonū ē tn ꝙ homo se no adꝫ ꝓpa a tali iuramēto. uinclo se absoluat. si ꝙqui rat simꝫ hoꝰ superioꝝ mandatu. z uoluntate ei⁹ uoluntati. i hoꝰ casu magꝝ qm̄ ꝑpe debet obedire: ut dicit bē tꝰ ubi ꝯsideꝝ aut iuramēto cuiꝫ comitte. scz uitare ut si illud qd iuꝛat sit ꝑcm. tuc uerꝫ est illicitu. z ꝑuitu ꝑpe dm: ut ꝑz ex eiꝰ diffinitiõe que dicit. Iuramentu ē mediū uirandi fallatu. z tale ꝑuitu ē de suo genꝰ ꝑcm mortale. si ꝑuitu de siue rone importat ꝛtemptu dei. unde de ꝑse importat irreuerentia dei ipm̄ inducit. i testificatiõ. ꝙ p hoc significat. ut ꝙdaꝫ uitate no cognoscat. aut sic testificat. z ex ignoꝛatia significat ꝙ testificat uelit falsitate. quoꝝ utꝝ ē magꝝ irreuerẽ uno iniuria diuine supie: qua nichil latere ꝑt. z inualibili uitati. Cui⁹ huiꝰ ꝑuitui ꝑtm uitiat ꝓcepto dino. z ideo cū sit ad intentiõe iurandi ē mortale. dicꝫ em leuit. xxiᵒ. non ꝑuitabi i noie meo. et ē ꝛa illud ꝑceptum ītm. non assumes nomen dei tui inaniu. scz ꝑm iurando Dicet aliquis ē ne ꝑuitu z mortale ꝑtm ad quꝰ iuꝛat ꝑm. z hoc ꝑ ioco ut ex lapsu lingue sicut fit aliqꝫ i ōm sermone homi. Ad q. c. xxxvi. q. v. cum⁹ q ille qui ioꝛose ꝑuirat. no euitat diuinā irreuerentia si quo ad aliquid adaugeat eā. magnū em z maioꝛ ē irreuerentia dei. cū ex ioco assumit i testimoniū ꝑitatis. qm̄ ex aliqua nātē hois. sicut go homo no emittat dnam irreuerentiam. sic ut enadit ꝑtm mortale. Ille aut q ex lapsu lingue ꝑm iurat si adhibeat se iurare z adhibeat ꝑm esse qd iurat no excusat a ꝑto mortali: sicut nec a dei irreuerentia z uindicta. Si aut no adhibeat hoc. no ꝛr hꝛa intentiõi iurandi z ideo a crimine ꝑiurii excusat: si tñ qñ iurat i ōm sermone non attendens ꝙ iurat et ad quid. ꝑ ex quada ꝛsuetudine mala z ad alia ꝛreptione iurat. tuc no peccat mortaliter. ꝑm applicat ad ꝑtm mortale. Et ē dicendū ꝙ ꝑm iudex i ꝑmone de ub⁹ ꝛpti gaudii. ꝛron solū ille ꝑiurat z grauit peccat. qui sciens iurat ꝑm. ut ꝑdem ē. sed ē ille qui iurat uere. qd nō credit ꝑm. ꝑ iurat z grauit peccat: qz iurando mentit⁹ eo ꝙ falleꝛe intendit mediante iuramēto. z intendit illud qd credit ꝑm affirmare mediate iuramēto. z p testimoniū diuinū qꝫ go illoꝝ duoꝝ ē de ꝑiurio. z ꝙ ꝑiuratu. eo ꝙ uerꝫ sit ad intentionē decipiendi. z ꝙ ē uerꝫ diuinū testimoniū ducit⁹ ad cōfirmādū qd homo sciat aut credit esse ꝑm. qd ē magꝝ irreuerentia dei. z infallibil uitatꝫ Et tuc ille qui ꝑm iurat qd credit ea uera fuerit no tam grauit peccat ut ꝓdemus tū ille no intenderet fallere. nec intendit fallere. z mediocriter ꝑm ꝑ nome dei confirmare. no tn ē a ꝑto ꝑmunis. ꝙ uerꝫ ḋcta. z ea ꝛtū doctoꝝ. d. xxxvii. ꝙ. ꝑiuis tal no ꝛtepnat uitate ex certa sua ꝛtia ad iurandū ea i testimoniū ꝑitatis. ꝛtepnit tñ ex ipa temeritate. adeo em nome dni. terribile z uenerabile est. ꝙ illud debz ipm̄ i testimoniū assumere n nouit quid loquat. z sit certū de uitate dicti sui. ita ignoꝛans no excusat i toto tali iuramēto. Dices quid de isto qui ꝛrecte uitat. peccat. ne⁹ excusat. que ꝑ coactionē. Ruf ꝑm boñtū d. xxxvii. ꝙ. ꝙ uoluntas regi. no ꝑt. z ꝑuirī z ꝑa iuratio ē de se mala. ideo quicunq; quis ad hoc compellat. no excusat a ꝑto. Et subdit bē tꝰ dices ymo tali a canone peccamus. Dicit em canon. ꝙ si quis peccatū ꝑuita corpali ꝑmanda. qz magꝝ diligit corꝑ qm̄ aiam. iemiat tres ꝓdagenas. tzlla em nēs tollit ꝑiurii detrimentū. ea ꝙ nulla nātē sit uerū nomen dei mundi assumit. Ad hoc em madabd iduat ꝓhibitos blasphemie. de qua habet leuit. xxiiᵒ. z ꝓhibitos ꝛe doctine. de qua habet matt. xvᵒ. ꝛta dicit ihc i mꝰ. d. xxxi. Et assignat ꝙ causa. qz blasphemia z ꝛta doctina. seu ꝓdicto ꝛe doctine durꝛe opponit illi ꝛuerẽne. q deo ꝙ ubi ē exhibenda. au eo oppoꝛ ꝛta iurādi ꝑz nomen dei. q hec ꝓhibet Et d. Tho. ii. ii. q. lxxii. ꝙ hoc ꝓcipe ꝙ hoc ꝓcepto ꝓhibeatur ꝛta assumpcio diuini

ꝑiurū

oz ꝙ aug i mone dicit iungo ꝙ ē ñ aut nicolꝰ in le quem ex hac ꝛsuetudine ꝛtepnat ad de ꝑiurio mortali

ꝑz tm venale ē e tñ uidendū sepe ut dicūt doctoꝛes ꝛue uenale et peculosū et valde cauendū q valde ogmitt

nois p modu iuramenti · pt tu ex dm intelligi · q p hoc phibet dns nr dnatu nois dñm assumpsio · qualr sit i blasphema · i ista doctrina · Ead immuet quida ms tice huius p̃cepti expõnes etiam vna ponit in glosa · Exod ubi dicit · Ne assumes &c · i · no estimes stulte dei creaturam esse · Alia ponit deut v · ubi dr i glo · Non assumes &c · s · nomen dei ligno aut lapidi adhibendo · Et dicit hec ita · i deo · d xxx vñ · q per hoc tm madatu fm sensu vre lem phibet fluctas iuratoz p nomen dei fm ssm vo spualem phibet fluctas errozis & fidem vitat · Ex quibz uz · pz · q ouement ad hoc madatu reducunt duo madata ap̃posita · sc blasphemie & stle doctrie Cont lr sdm mandatu · & contra mandata que ad ipm pduunt de quibz ia dm e peccat nulli · & pmo hm qui scient iurant fm · & hoc iuramentu e vel puerile · & semp pctm mortale · ac ipe p hoc tm p̃cepti phibiti e · & est valde graue pctm · ai deo assumit tanq testi ficatz · Est em ac si deo no cognoscat iurate & ex ignoraũ testificat fm · ul si cognoscat ami cus est ac si sciens appet & testificat falsitate · quoz utrop e magna miseria dñe miserati & sapie · Deus vt hi maditu peccat · qui iurat vere · q in credit ee fm · qz tal voluit deus mdue ad testificandu fm · & vult p dei nomen dolose ofirmad falsitate · sicut & predens vult fare · & deus ofpsit nominate &c · Licet aut ille · qui iurat eo mo fm qd credit esse vez · no ta grauiter peccet ut predens · ut patuit supra · ipe tñ peccat eo · p no debet iurare nisi de q certo esset sibi vez · ro ordinat facit & tercio peccat cõtra hoc mandatu qui etiã loco iurat fm scient · imo grauiꝰ peccat · qñ ille qui iurat fm ex alia ignoãtia · qz deo maioze irreuerentia fit · qñ ale ut patet supra · Quarto peccat &c qui ex quacuq coactione iurat fm scientiam asserendo · & si qd sic implet qd coactꝰ iuratus iurauit · primissio silr qui iurat & postea peccat si talis sit coactio p metu tadentis i ostantie vite fuit p hntem pta tem ab obligatione absoluta · ut dr ℣. & xxii · q · xx vñ · imo tu imponit a tanto pena grauiꝰ ut dicit & supra · Tertio peccat &c qui pmissorie iurat aliquid · qd sit se no pse implere · sem si potuit tu iurauit · & ex aliquo euentu fm e sibi impossibile · ut ad qd iurauit se penitus solutoz · q ei pst vt a furto subtrahi · tuc videt ex quisito · tene tn facere qd in se est · ut iamenti impleat qd posset · Quarto peccat &c qui pmissorie iurat aliquid de se inatu & pctm & mortale pctm mortale · ut q nelit ferre mat · a homicidio omittere · aut furtu aut se de aq̃ pria aũte vindicare · Tale em iuramentum est pse puerile · & no ẽ psequendo · qz qui sic iurat · sdm pctm omitteret · Quarto qui iurat se no facturu q̃dq̃ opꝰ vtiosu · ut qui iurat se no datuꝝ elemosinã · a mat se vltiõ reuinaturꝝ · a qp pri mq̃ dilexit · aut qp mqm sibi bonu nolet · a faciet &c dilectione pximi · a iurat se vltiõ vindicaturꝝ · & hoc em sic iurando incurrit puerile & graue pctm · & no tenet iuramentu fuare · imo i casu tenet no fuare · ut i tau · i quo aliq obligatorꝝ ẽ i p̃cepto · Octauo pessime peccant &c hi p̃cepta hm qui iurãt ta defecti iurant ut maledictores & vindicatores · & oes vedentes & emetes · tles em sepissime iurat fm & sic incurrit puerile & mortale pctm · et sepe iurant fm i fraude & dapnu pximi qd augent pctm · & eod modo peccant p pua &c · ut p̃ dauarro a th multo iurant fle · se nolle dimittig vendi aut tarde emi &c · Nono &c hi &c sepissime peccat · qui absorti passione ire · & ebrietate · & ludis · ead prohibitis · & turpiloq̃ enormit iurant · aliquãdo fla aliqm honesta nil ministra · & de se pcta · & frequentissime arguit i tu hoc dispositione · qz vehemes & ad velle iurare · & passio hec absorbet ut no possit p tunc deliberate de hoc q iurat · Decimo sepe peccat cõtra hi p̃ceptu · qui ex pssa cõsuetudine & leuit iurant · tles quippe sepissime fm iurant · & sic puerile incurrit facrete · consuetudine iurandi · hi & pprietatione linguae qua i libro pdta ẽ · & si tles aliqn non peccarent sic fm iurando · tñ semp peccant · ex quo nomen dei assumit leuit sine rationabili & sine deuotione ac reuerentia · ut satis patuit ex supdictis · Undecimo peccat ead mortaliter · qui ut pnata pso na exigit iuramentu ab eo que sit pene &c · qz tles est proximo sue facte causa mortal pcti · & sic spualit homicida · qz iuramẽ de suo puerile se intromittit · & ipe iuramentu exigens manu mittacte mittit · Duodecimo qui iurat p caput dei a pes capillos eius aut aliq huiusmodi tanq dñi dei fm dignitate eius habeat · d hi ead de nim blasphemiat attribuentes sibi qd sibi no mesti · pter qd tubi a iure pena mitis unde &c · q · i · dicit pius papa · p si talis sit clicus debz deponi · si laycus anathema tizari · qd ee fm bene · i tñ d &c xxvii · intelligendu est de illo qui ipe & inducit ter noiatranabra xpi · & qd ad exquisito modo iurandi dundut eu mebrati · & possit qui iurant p ista eius mebra · q ead i nõ venendu ẽ noiare · Tales etiam i hac gra uitate peccant & essent q illo a psidentibz

attribuendo

Cum peccat q̃ hoc p̃cepto

x vel

xxii

ligiosis z secularibz grauissime puendi
ꝑtem vr̃ intelligendu de hijs q de iuꝛ
sine bndicta. z sris dei uiuendo mhoꝛ
te loquit. a qui aiag suas demonibus
deſeuerit: ul alia dicunt hoꝛredu. ad hᵒ
gau puerij ꝺuant alij ecia quiſtactoꝛ
non ꝓpa uᵗe. q. semp e mortale petm
ut dict. ⁊ ꝑcip. q. lxxxvnj. misi forte
subesset vnal ta. z non posset ta habe
tuꝛsq ad aũte platj dispensantᵉ a voto
omittat. ꝺ idem ꝺuant infidelitas q
quis i alterꝰ pjudiciu ꝺuelat eig secretu
marie i sacmentali ꝯfessione agnitum.
Patet ecia tales vt lege diuina z cõ
ecclastica. ut ꝓbat doc. ubi ⁊ i ꝯto dᵒ
xij. Sibi intelligendu e de ꝺuelation
nibz alios secreti. ꝺuelans naiꝑ qdaiꝑ
aliqd secretu ecia reꝯ ꝯfessione si tn sit
to modo cognitu. patet vt lege ne z
vt lege diuina. ut ꝓbant doctoꝛes ubi ⁊.
Dicunt aut doctoꝛes ibide secretu no solu
illud qd expresse petit ut habeat secretu
si ecia qd ex modo exprimedi appet qd ipe
loques velit secretu teneri. z omittit ho
mini ut secretu. z ecia qd ex ria rei z tle
q ipm ꝓxim vom z ꝺuelandu. ecia si
no exprimat ut tales vr̃. ⁊ sequit. xmo
Decimo sexto de 3o precepto Sobria sectaꝝ
cuꝺi q requiꝛ j. 164. /

Dicat ut supᵃ
p. 164.

strea q dcta sunt ꝑtis de aliꝭ
ꝑtis capitalibz. dᵈ e nec
ome de audiꝛe. qꝺ quo est
nõndu ꝑmo. q audᵒ audiꝛe
ꝓut e petm distinctiu dcta
alia ꝑta spectale roñ alia viaa distic
tum. Et vnu de capitalibz ꝑtis. tuc ꝑm
dumle z bim ggs i moꝛalibz. audiꝛe e
ꝑam tristicia. Et ⁊. D. i. xxij. q. xxxvj.
Non qubz si ni illa. q habet de bonis spᵘ
alibz dnis q nec homj nimiuet fraꝺa
et no bona spualia dina potissime. a
opa q hoem p se ordiant i deu. ut si
psallere oꝛare. legere. meditꝝ dnos p
fectos. z cetꝝ huiꝰ. z omne sua opa utilitu
no nigitꝝ et item nam si ni qñdo ꝓpᵗ
deu fit. z i deu e lata. Et hec tristᵃ p
uenit homi quo ex hᵒ q ho no amat deꝝ
nᵉ gaudet i eo. z eo nec no amat opa
spualia deo exhibenda. z sic nᵉ gaudz
i eis si tristat. ac opanda imminet. Se
cndo ex hᵒ q ho nõ agnoscit a no aduꝛt
a moꝺeꝛat hoc tratu salubitate z mag
na utilitate spualiu bonoꝝ. z ex hoc
sibi uenit. q no ꝺputat illa spualia. sed
ea prudendit. z si q nubz habz. z ido
cum tr̃ ea operari. oportet tnc i eis tri
tatu tamq̃ i rebus quas voles aut in
utiles ꝺputat. de hijs em tristant. q qi illa a
nulla ꝺputamus. Tertio dcꝺ tristicia de ꝺ
nis bonis ꝓuenit ex hoc q dicit alleuandeꝛ
de hall'. q illud spuale a sensu apphendis
ut laboriosu z difficile. a pnans ipm sesu
aliquo delectabili qd tuc adiaceꝛet a osequet
p illis figa. Et ideo no ꝑm ffid ar hoꝛtaꝛe
tur z detestat i eo ru opandu nitubit. et
illa tristicia sensus. a qñ ad se trahit vone
z nolutatem. Ordo nõndu q huiꝰ arndu
sine tristicia de bono e duplr mala. pmo
i seipa. qz malu est tristari de hijs. quibz
gaudendu esset. qualia sunt spualia bona
z potissime dina. Secdo e mala p effm. qz
facit hoem tediosu z tm grauat. z deprim
et ita grauat aiam hois. ut no ꝑmittat eu
operari talit alia spualia q tristicia sibi in
gerit. sicut p oppositu gaudiu z delectatio
i thbz facit hoem operatiu ad ea. Tertio nõ
q i nob sunt duo principia e carne seu sensi
bilitas. z ꝑm illu sunt siles bestijs. q eaam
hnt sensualitatem z sensu quoq. z sicut
bestia no nosrit quid bonu aut malu. ho
nestu ut turpe. ut aliqd spuale. sic nos ꝑm
sensualitate no nosimus quid bonu ad
den aut aliqd spuale si bestia solu nosrit ea
pozalia. sic z nos ꝑm sensu. Et sicut bes
tie nichil placet nisi qd e delectabile carni
sic z nob ꝑm sensu. nᵗ placet nisi delectabile
carni. et sic i nobis est tactus ꝑm qua sum
siles angel. z excellimus omnes bestias z
ꝑm illa possum nosce q bonu q no nisi qd
mag. ad. Et possimus nosce deu z bitudez
z oia spualia. z ꝑm illa melius debet ab
displiceꝛe misi petm. Tertio nõndu. q ea
to i nobis. i illa sensualitas ꝺpugt vom
unde apls ad gall. vi. Caro concupiscit adus
spm z spr adus carne. hec em sibi mutuo
adusant. Et ad ro. vi. video aliam legem
i membris meis. ꝺpugnantem legi mentis mee
quibz pr̃ ecia istam adustate i se ex
piri. addo em hois. quoq e ad aliquid mi
niata. eo q iudicat illud esse bonu nisi
deo placens. ad eius honoꝛe a eius ꝓceptum
ab eo. Sensus vo melnatꝝ z i tristia
z i fuga istiꝰ. eo q illud spuale ꝑmat ipm
ab aliquo delectabili sibi. ut hoꝛa mabili
sucgendu esse iudicat z oꝛandu z psallen
du. eo q salubꝛe a debeat. Sensus at
ꝺpugt tamq̃m sibi triste. ꝓnans ipm ta
lore letj dulcedine sompni. z ita mitel
ligat de alijs huiꝰ. Et isto modo aliqñ
causat aliqua tristicia sensui. triste em
e sequi vom z dimittꝰ delectabile sum i hoꝛi
bus. no bene sizmans i utute sepe tactꝰ
ex qualitate quada descendit sic sensui z
ad deu trahitur. qd e ei triste ipi talitez
resistere. sicut natꝝ ru uidet puenire
aliquid agere a quibz ꝓhibendus esset qꝑ

nãlem amoze que habet ad eu aliqn sibi ro
defendit ne tẽtando mitum ꝺtriset. Si
go ipm ꝓpr ꝯtem ꝛpugnatia tarnis ad ſpm
amdia ſiu triſtitia de bono ſpuali eueniat
hoīi ſubito ndeliberate · z ōmo cōſn a ꝑr
uolutatem · tnc ſolu ꝑm motꝰ are · z nãl'
Et qm̃ dui manet ſolu ꝑm · z nãl' motus
nllo mo adhuc dependens a uolutate tr
licet ſit nãle · no tn ē ꝑccm mortf · nc eſt
culpa · qz no ē i ꝓtate hois nr illud uolga
re bn Jugſ dam · Vzo ē d ꝓtate nra · qui
bus uiſis tangam · Et ſi homo ſtati · z hmoi
motu amdie recte ꝓuit mauit ꝛſiſte
re · z uolutate · tnc illa ꝛſiſtentia ē ſibi
meritoria ſicut ſepe amdit · qꝺ ho ſentit a
qua triſtitia · z tedu · i exitu ſpualiu · z
diuoꝝ · z hoc ſic · z ſenſualr tria aſpmi
te · z uolutati illud diſpliceret · ꝓpr qꝺ ho
hmoꝺ amdie ꝛſiſtit uone · z uolutate re
nando · ꝺ otinu habilitando ſe ꝓſſe ad
ꝓmptr · z ndelebilit ad extendu opa
ſpualia · z diuina · tnc illa deſideria aut
triſtitia no ē ꝑccm · nd ſit i ſenſu ſolu · z ot
uolutatem · · z illa ꝛſiſtentia uolutaria · z
ꝓpr deid ē hoi meritoria · Si uo ho hmoꝺ
ꝑmo motu amdie no oſcuit ꝑm uoluſal
tem plene · nec eiã ſe ſuſtiaet · ei appet
poſtm ipm ꝓrepit · ſ uolutas aliq̃ mo
ad ſenſum inclinata · habz ſe tr hoc ne
gligent · i ꝛſiſtendo · Aut illa amdia ē
ꝑccm ueniale ꝓpr negligentia uolutꝰ que
ei ꝛputabit eſt · Et iſti ꝛmpfecti motus
amdie · qui · ſi no ꝑtinget ad ſenſu uoꝝ
nnenit · z eiã i nrīs fatſ · ut eiã ꝺt
Caſſianꝰ i de inſtitut mōſterioꝝ · ſ ſi
motꝰ ille amdie ꝑtinget uſq ad tom ita
qꝺ tarne totalit ꝛt ſpm ꝑnalete · z triſ
tia i uone ſic nnaleſtente · qꝺ ꝑpa uac
oſenciat i ſignum exterioꝛe ac detestatoꝝ
hom ſpual' dim qꝺ ho facꝛ tenet · tr ē ꝑccm
tatu mortale ut diat ꝗ · ubi ꝺ · qꝺ aut
amdia tue ſit mortale ꝑtm ꝓz ex hꝰ ſm
ꝗ · qz illud ē mortale ex ſuo gne qꝺ
debite · z ſm qꝺ tom vtriat · taritati · z
hmoi ē amdia · Vza ꝑ ꝑus tadat · effꝰ
eſt gaudiu de deo · z dims rbz · cui ot
riat · amdia de bono ſpuali i gntu ꝺi
mi · Et dici nõnt · qꝺ quis facꝛ tenet · z
qz diat ꝗ · tho u ꝑus · qꝺ amdia ē ꝛcſſꝰ
metal' no a quocuꝺ bono ſpuali · ſ a
bono cui optet i mete mhere ex nnita
onde ſi quis otriſtet · de hoc · qꝺ quis ꝛapit
eu exercere opa utuſ · q facꝛ no tenet ·
no ē ꝑccm amdie · ſ quis otriſtat · i hmoi
q̃a imminent facienda ꝓpr deid de iſtis
ombz modis ꝑr ex ꝛm actpi · i ꝛcupiſcen
i gne adulteri · qui diu ẽm eſt natu
ral' motꝰ manens i ſenſualitate · z n
modo dependens a uolutate tr no ē ꝑccm
ſ ſi homo ei ꝛſiſtit ꝓpr deū ē ſibi mito
tm · Si uo uolutas no oſenciedo i opus
nec i delectatione · no excludit ꝛcupiſce
tia ſ ꝓmittit eu mozari · i ato tue ſit
penalis culpa · Si uo ꝑtingat uſq ad
tom · ita qꝺ tanꝺ ſupat oſenciat i opus
adultery ſit culpa mortal · ꝛta i ꝓpoſito
ſile exẽplu poſſet poni de ira · tr
Eſt tm̃ nondu qꝺ amdia ē ꝑccm capi
tale · eo qꝺ habz multas filias · i multa ꝺa
ꝑta · q ex ea otruꝰ ſicut filie ex mat
quas filias emãt gregſ xxx vl' morſ · Et
vſ · de ſumo bono · Et Caſſianꝰ i de inſti
tutſ monaſterioꝝ · ſicut em gaudium
qꝺ habet homo i deo · z i rbz ſpualibz
dims · facit ipm qꝺ · z ꝓmpte opat tria
diua · quibz mens nmediate adhezet
deo ut regnet deꝰ · meditando diuaꝝ ꝑr
ꝑfectionꝫ opm dei · z bnficioꝝ ei⁹ · tr
Et ſicut deſideria mita etna · z mitne bo
ne · z deuote petitones · z poſulatoꝝ
a ẽna alia opa exteriora · q ad tria ꝺz
ꝺuiant hoem · z nducat · ut ſint oꝝ
nõles pſal⁹ lectio · tr hmoi · z eiã facit
ꝑ homo amoze ſpualiu illoꝝ ꝺ quibꝰ
gaudet · puat ſe ꝛꝛpalibz · z ꝛtenis rbz
pt nõnꝫ aut illicitꝫ a ſpualibz poſſit
plus intendꝛ · z nſiꝝ facit ea plus
amoze oms qui eu ad hꝰ nduut · z in
tribz ꝓmouent · Sic ꝑ oppoſitu triſtitia
ſeu amdia · tr ſpualia bona dna · ſunt
hoem fugꝛ hmoi ſpualia triſtitia ſibi in
ducentia · z facit eu ſe ntinere ad alia ſi
delectabilia · ut ad ꝛꝛpalia · nlla ẽm diu
ꝑr abſq delectatione uiuꝛ · z ideo q̃ non
pt gaudꝛ de ſpualibz triſtatur ſe ad ꝛꝛ
pales delectationes · ut diat Arꝰ vnꝰ
ethi · ꝓmo facit ea amr odiꝛ hoiꝝ ad
hmoꝺ nducitꝛ no letes a' ꝛgrtes · et
tone illis multa ex ea ꝛcuuntur pta ad
q̃ hoem nducit · Vza ꝓmo ex ea ntiꝛ
deſpatio de beatudine obtenda · ita ut
homo no eſtimet ſibi poſſibile · ut adi
ꝑiſcat beatudine · vñ ẽm triſtitia · z de
lectio animi · z ubi dominat ſicut amr de
iecit · ut ho eſtimet ſe no poſſe eleua
ri ad illud bonu · i quo homo triſtatur
modo amdia ē triſtitia de bono ſpuali
diuino · Et ideo ibi dominat ſic dicit ai⁹
tr illa bo · qꝺ eſtimet ſe no poſſe ꝑ mitu
pueme ad beatudine · ſicut em delectat
· z gaudꝛ de rbz bonis diis exigit a
nmo · z facit ſpaꝛe magno · Sic ꝑ oppm
triſtitia de talibz deiecit amr hoꝝ · ut fa
tilig ꝺ deſpatione radat · Et io xps⁹ cor
x⁹ apl⁹ dicit pententes ne nimia triſ
titia abſoꝛbeant · ꝓ ꝑtꝰ ne forte m

desperatione deducunt · q desperatis ē nobis piissimus pater · qz p spē vite curamur a malis · z inducunt ad hō p̄cepta · Et io sublata spe vite frenate homines labunt i vicia z a bonis laborib⁹ retrahuntur · Sedo ex acedia oritur pusillanimitas qua homo veretur z se retrahit a bonis spualibz ordinis · s · q cadit sub offensa intendendo i illa q̄ posse eo q̄ putet illa esse sup̄ sua potentia · z hō ē valde impedim hois a perfectionis cursu · que nascit ex frequentia bonorum arduorum · opm Terarū ex ea oritur torpor circa p̄cepta que pertinent ad onem iustitie z sunt mīa ad salutē · sunt em in acedia q homo ita torpet · q ea p̄cepta no implet q debz aut no mo quo debet · s̄ omittendo actu prepa · a actu strenua utiam ad salutem a implet ea negligenter amdosa em z si ad illa ordinat sit hilaris z alacer · ea tn q dei sunt q̄uis ad ipa obligent fastidit tedet eū orare legē meditari bō · a audire vl loqui tha vl operari · tedet eū me esse omnis · tū ea tribz interesse tenent z sine graui labore fieri posset · Et ideo a tribz se absentat ubi cautius pt z audet · z tn metu pene a torpe supioris sn tribz interesse oportet tue multo tedio efficit · z ppt hoc festinat ea velociter implē horis tangere a alia ordinem debite · z ad q̄s tenet · sunt sibi insipide · z i pponendo eas · assurgit sibi alias occupationes · aut cogitationes quibz intendit donec pficiat · z ita tū talibz dimittit a sibi p̄cepta implet · tur in totū tediose agit · z negligenter · z ē magna acedia ita negligenter psolue ea ad que hō tenet · grauior ē tū ex tedio aut pmittit q sibi p̄cepta sint · z iussiua ē · ad ea ul̄ p̄dā nitit impedire · z a bonis retrahē que posset alios hō operari · Tertio ex ea oritur timor · z quidam metu amittendi · cōm illos · qui horum volut ad spualia inducere a repellē · sicut em i torpentibus · z pigritiosis · ea hō i aliquibz tristitia · z est ad ea mobilitatis · z alios ad illa inducere conat a repellē amm illis amittat cōm eū sint · z i spualibz · Exm de mō hō qui tristis ē · z mobilitatis ad surgendū ad matutinū · a interessendū cetis dīnis officiis ad q̄ tū appellit p superiorē mesti corde indignat · z amittat ars ut eū · z aliqn immutat · z ogit de dñica superioris duricia cet · Et fiat de mōcho ita intelligat omnia de sepo · z de hīs q statu suū pmittunt · Tertio ex

acedia oritur malicia · Et ē qn hō tristat quā habet d spualibz · z dimittit deducit i tedium detestatione ipoz spualiū ipm odiendo q eam impugnat ipa · sc̄z vilia a nugalia aut ficta extenda a putanda · Sexto oritur ex ea optunitas mētis · ut ad mentē homis p̄ tristat i spualibz transeat se ad delectabilia corpalia aut alia exteriora cogitando · aut imptune se diffundit ad diuersa q̄ z vno fit intelligat i alios sicut homo qn i cantandis aut legendis horis ad quas eam tenet · tanto tedio efficit · q ppt tedium · z tristat quā d eis habet ozē tha sc̄z z qñ coacte implet · z interim mente voluntate transeat aut minus negligenter diffundi dimittit ad alia exteriora a nptine cogitando · Septimo oritur ex ea instabilitas p̄positi · ut tū homo i dei seruicio diuersa p̄ponit · z diuersa ei attemptat · z frequēt p̄positum mutat · nō ex imposi · nr ex alia honestate · s̄ ppt tristitia · z tedium q̄libz i quolibz eoz exercitium · Octauo ex ea oritur in quietudo corporis ut quies nagibilitas amittat · inquietudinem corporis · z mordacitatem motum membroz · z attn sīc integritatis · tota em nob̄ infusa virtus dns · z operē volet · q si homo de istis gratis esset · z mente pīa tazet · nullo tn quasi fastidium fieret dei · z quātū pualet ex humana fragilitate permittet · tn q̄ a gratis actione cessaret · z amicitia multos nos mittit · z primos spoliat i telo tanta diligentia · gratia · i hora negligimus quāta · i tra possimus p bona q̄ nunc facere possemus · z p acediam obmittimus · Item offendimus deum · z in inimicos ē · q ipe q̄ adhuc vt stat nob ad vincendū · tanto melius expendamus i dei famulo · ut videamus ipe q̄ male amisimus · z supplicamus q̄ p̄denter neglexim⁹ · Sunt at̄ plā remedia quibz homo pt resistere · Et istri tristitie seu tedio i spualibz homis · z dimittit cenarie primū est cogitatio · z meditatio dignitatis honestatis utilitatis · z salubritatis spualium bonorum · dīm ē q acedia procurat mundanis hoīb⁹ ex hō q nostrat · a no adducat honestatē · z utilitatē hmoi spualiū bonorum · z ideo no putant ea si p̄ utilibz habent · z tū ea tha operari oporteret tue tristant · z tedium habet i eis · Et ita de lectatio · z gaudio i eis procurat ex hō q̄ipe nostrat q̄ attente cōsiderat utilitatē bonitatem · z salubritatem thm̄ q̄ito em hō plus nostrat · z dignitatis meditat bonitatē spualium · quo interpalat melior ē corporea · z utilitate ac salubritate eoz · qz vnigt metem hois deo · z sanat hōem silem sc̄z angel' · corpalia no assilant hōem beatos · z spualia inducunt hōem ad vitam etiam mirabiliter bonā · cū deo · z suis simbus

sme sine possēdenda · qñto magꝭ hec dissmc
tio nostre z cogitat tato maiora z pnosio
ra ea ꝑputat z tato magꝭ ī eis · z ī eoꝝ
exercitijs delectat z gaudet Ordo ē medi
tatio dessc̄pturꝝ spūal' judicij · magn mſ
nal supplicij exercitudinis pntis uite · dan est
em ꝺ · q amdia qꝫ hō ꝓcuret · q illud spūa
le a sensu apprehdit ut laboriosū z dissmile
aut pnans hoem aliquo delectabili · q nō
adiaret a' q̄ homo ofenderet p illud spual' fuga
rē ut supꝰ ponit meditatio a' pdictoꝝ cat
hom terroꝝ queda z tmoꝝ illoꝝ fabri
lui · qer quos anos hois simulatꝰ totalius
ꝺspuit delectabile · ad q̄ sensꝰ melioratꝰ
fuit z ꝓmptꝰ ac delectabilis aggredit illud
spuale opus · Sic em al' pigꝝ · simul' z tal
caribꝰ flagell impellit ad opus z agricura
rucina · sic homo tediosus ī boms spualibus
z ī via dei tardiꝰ torꝝ z tmoꝝ pdictoꝝ
q̄ rubꝝda simul' mutat ad bonū exem
plū quis obligata ad matutinū · no spezne
ret ifm breuem delectacionem somnū z q̄es
z auditu pulsu no ꝓmptꝰ exiliet de lecto
z tuc cogitaret strictitudinē uidelicet supal
z pena dapnacionis etne · q̄ morꝰeret p
amdiosā emissione matutini · z cogitaret
uicissitudinē uite · z no ē securꝰ an dor
miendo forte moriat z dapnet ī illo pec
cato sine pna · Tertio ē ut hō se efficaciꝰ
cogitat ad fugnam istoꝝ opm spualiū · que
fastidit · z hoc tam diu quousq̄ p dei graz
ista tristicia · aut illud fastidiū sibi utile ī de
lectacionē · ita p hoc trahit uita z ofuetudo
ꝺa ad illa opa q minuit tediū z auget
ꝓmptitudinē ad ea z delectacionē ī ipis · sic̄
em supuenient habitꝰ est delectatio ī opi
bus z ꝓmptitudo · ut ait aḡs vi⁹ etic̄ · Et
si homo ī talibꝰ a ꝑma aliquale difficultate
sentit · no ꝓpꝫ hoc desistat · si ibi ymo faciat
z quadam sua violencia pōre uita a se ex
cludat ac multe pōre ꝺsuetudinis z mala
rū affectionū irrumpat z sic violenter ad u
tutes z ꝓmptitudinē ī spualibꝰ opibus
Certū est ut homo tristis z acidiosꝰ mag
no conatu memoretur bonitatis dīne beni
gnitatis largitatis mie · z retributoꝝ pfectio
nis dei · z eria businoꝝ · q nob deꝰ exhibi
turando gubernando · ꝓmouendo z ꝺmune
rando z oꝝa dīna busina · illa em sunt
magna ī se z iocunda · z io tristicia auferat
hoi z ingerunt sibi letitia spualem · unde
illud psalmi venit ꝺsolatio ala mea · me
ioꝝ sit deꝰ z delectatꝰ sum · Et duri nōn
tur ad magno conatu · q̄ homo ī tristicia
ꝺsuetꝰ no defacili magna z iocunda cogitat
si solū tristia · ni ad magno conatu a tristibꝰ
se auferat · z ad iocunda ducat · qualia sunt
dīne pfectiones z busina dīna z dei operā
et etiam sic dictu fiunt prius tristicia · z te
dium de spualibꝰ bonis ꝺuimus causaturꝰ
ex hoc q homo no dilexit deū actualē nec pla
cet ei eo · z sic no gaudet sic tristat ī dum
mis ꝺbus ꝺsm p oppositū delectato z gau
dio ī spualibꝰ bonis causat · q̄ dilectio
no dei actualis · q facit hoem ioia gaudē
de hijs q sunt de bnplacito dilectiōis · modo
michil aliud tu intendit nec actualis di
lectione · sic meditatio bonitatis largitatis
mie z retributoꝝ pfectionis dei · z etiam
meditatio businoꝝ eius z opum · z potis
sme incarnationis z redemptionis · Et io
michil aliud tam tollit tristitia seu ac
idia z ꝓmptificat aīm · z delectabile
facit ad dīna sicut clara cognitio z dis
tincta cogitatio supꝺictoꝝ · Et io qui ho
sentit se tristem z tediosū ī dīnis · co
gitet illa z magno conatu cogitet ea z
attendat · q ipso igne amoris dei actualis
sīm illud psalmi · In meditatione mea
exardescet ignis / amoris etenim ille ignis
tollet ab alio tristitia z desidia z de
ducit ī gaudiū z delectationē spualiū
z p ing ī ꝓmptitudinē eoꝝ · q̄ ad ea
ꝓmpti simus q nob delectabilia sunt Quia
tu videtur · cu ho sentit tale tedium z hūi
modi acidia · nec q̄at sibi bona z hones
tam societate hoies rationabiles z deuo
tos · cu quibꝰ habeat fructū colloquii · no
quidem de rebꝰ vanis z mutilibꝰ seculā
bus a' nocius · nec p uba ociosa leuia a'
tridialosa q̄ parū mentē letitia p que
animꝰ no ꝺformat si magis a sua gra
tate ꝺsoluit · si habet ad eis colloquiū
p uba utilia salutaria z honesta · z de re
bus boms · scz de deo z de hijs q dei sunt
tale sine collogio ad hoīb⁹ rationabilibꝰ
z deuotis habitu nalde ꝺsonat amicū
uat ei · Exercitet ut ho psallat sue
uocaliter cantet · na p hmoi psalmodiā
sic uocale cantu oꝝ hilarescat · z spūs tris
titie effugat Unde Jacobi quito · Tris
tat aliquis ī nobis oret equo animo a' psalle
ubi dicat glā · Crebra psalmodie dulcedi
ne nocturna pestem tristicie depellit Et
ī ps dicit david ad deū · Exultabunt labia
mea cū cantauero tibi · z ita ꝺleoꝝ
intimo gaudio cū cantauero tibi · q̄m ex
i labijs meis certū appet habundāti gau
dii interioris · Et dicit nōnus tibi · q̄ sor
tuus dei no gaudet ī cantalenis stilatis
si ī dei laude · Et hmoi uocal cantꝰ ī lau
dem dei factꝰ no solū exhilaret cantātē
si etiā audientes · Unde Ro ꝺcit de david
q̄ volebat cytaizā z psallebat manu sua
et vocallabat ab eo aīm spūs malꝰ et
mūt retrō tergū · Et eadē illa ꝺcit q̄ qui
sin prius misticuerit vocale cantū ī ecclia
dei frequenterit deuote modeste z ordi
nate sicut de ihū pulchre loquit big au

ī deo rofess. z ī golego sup psalteꝝ
tium ꝯmedm est ordinata z vonabil
vms atoꝫ no pt amo hō sp vni ope
bono intendē. nē expedit qz no ē semp
homo eode modo dispositꝰ ad vnū z de
opꝰ. Et ideo optet variari opa. hō debz
fieri ordinatē ita ut homo p debitū loꝯ
z tpe z ex vonabili causa. z ex nōne
alicui a vonabili utilit vadat actiōes
z nisat ab vno tpe bono ad aliud opꝰ
bonū. nec magis nōn a magis bonū a
debitū. aut ad qd nec magis ē dispositꝰ
nec debz suꝰ deꝰ vnicꝰ esse otiosꝰ aut
egere otiosꝰ. si debz sp intendē aliqd
ope boni. aut debz deuote orare. a hora
ire psalle a huiusi hilarit mēsse. a oz
meditari. a diuina legere. a studē saluta
ria potissime. docere alios bona a au
dire ea ab alio a discere. a corpale labo
rare qm̄ aut utile labore. p qd bonū
ē z mitoriū. qn fit fidelit z debito tpe
z qd actꝫd sibi z suis nōn nocē. aut
prer tribuere indenti. a debz corpe in
dulgē moderata z necām refectionem
p suptione cibi z potꝰ p usu sopni et
quiet. qd totū est meritoriū valde
qn fit ordinate sm̄ indigentia corpis
z ad illū finē. ut corpa p hmōd sibi ne
cessaria obtenta. valeat ānē spiritui z
ei subministrē ad opa iustu. z ad finem
dīnū. z ut hō possit exercē illa opa z
illas carnales labores. qui sibi incubuit
vel statꝰ sui. Octauū est stabiliteꝫ ppo
sit z modi vuendi bn inchoati. nec
hō no finalit z suis mōn ca mutet ſ
bi z fortiꝫ otinet. nec d eo pfici pt
z ꝓmptificari. nā aut hō duos modos
uuendi inipit. z meritos facilit de
serit nec ī illo ꝓmptificarē. qz ī illo
ꝓfīat ad ꝓfectū. vno dispositionꝭ bona
qua ī vno acquit ī alio depdit. Sēm si
quis ad tpe intendēt studio sue vocis. pot
is dimissa. decet se ad arte sacriadi nec
tes. z illa tm̄ dimissa. disponeret se ad
arte pngendi. vl saltpadi vmagras ec
ī illa illaꝫ ꝓficeret. vno dispositꝰ
qua ē vna cauꝫ pns acquirit totā dep
deret nō alios studios intendēt. sic fit
de ist qui possunt se uelle spū ꝓficē z
ꝓmptificari. i bonis opibz z no manet
stabiles ī vno modo vuendi bono. sed
qz quadā leuitate z instabilitate sepe
mutant. ea placet eis nūa acta. ī qua
lez nūa uetustatem. quā sibi plo ua
lez nūa uetustatem. quā deserta p
ovi ad ista se trānsferunt. ad tpe placi
bita. z ī vno ordine aut monasterio
manent z se ad tpe exercent ī bono
ibi vuendi. tedio affecto mutat ordinē a
lōgi. z sic ī illo mo vuendi ꝓficiunt. a ḡmp
tificatē. Et ideo ī collationibz patꝝ dicit
abbas ysaac. omnium uite z. ut ꝑfm
ꝓpositū. qd elegit sumo studio. ac diligentia
opis accepti ꝓfectione puenīē festinet. z ne
qua a sua qua scīl elegit ꝓfessione discrat
z petea rom assignat. subdit. mpte nalꝫ
est vnū eudem ꝑ hoīem duos sil fulcri uir
tibz. quos si qs voluit attemptare. ī mōdē
eu nre est. ut dū omem sequit illa in
tegre obseruat. tē Odet gra dē fmi dei z
mille ēia in caritate ḡentes. z ī ḡra ḡtu
facere. z deo deuote ac sinc fmē appren
tes sepe ꝓuenīē spualibz bonis. z ī eis obsla
tionibz. z fiant ta audiosi. z torpentes z ta
nidentes ī spualibz opibz. z dīmg. ut mlti
il haꝫ desiderant. nichil eis sapiat. z si
aliqua tha opari voluerint apte. ut se
ad eam quēadmodū cogitant. sic aliqua
ī eis delectationē hnt. nē suauitate sentiunt
spualem. ꝑ illo nōnūdū. ꝑ ī aia hūana ſ
tres vires seu treꝫ potiē nobiles. z spua
les. scīz intellectꝰ voluntas. z memoria. z ꝑ
libz istaꝫ habz aliqua opa bona sibi ꝓpa
q ꝓmerit ad eis dispositionē bona z ad
eis ꝓfectionē. Vta opa bona q habz intellectꝰ
ḡtuitu dei. z dīnoꝫ sunt nosce deū z per
fectiones eis. z hūsmōdi sunt nosce deū z per
fectiones eis. z hūsmōdi dīna nob a deo ex
hibita. Et ope dei. q opatꝰ ē ab initio. z opī
modo. z opabit mēte tm̄. z ī ipis dīnis
opibz ōsiderād z mīri dīnam ḡntiꝫ sapi
ēia z bōitate. z nosce veritaꝫ. z vana
atḡ dei vilitate. z eis precepta de agendis
uitandis credendis. z spuandis. z tmedis ī
q de deo sunt. z ad deū ducut. Opa uolun
tatis dei z dīnoꝫ sunt sce. z nīste af
fectionis dilectio dei. delectans a ꝓplacēs
ī ipo. z ī eis ꝓfectionibz. alacritas in bonis
opibz spes dīmissionis pcatoꝝ. collationis gre
z adeptionis. z desiderū eiusde glie. z spes
audiendi ḡsonū. z dilectio atḡ deuotio ad
xpi humanitatē. z ad eis passionē. ac et
cetera q ad nrām salutē in humanitē xpi opa
tus. z amoris ītutis. z odii atḡ extirpatio
vitioꝝ. ac dilectio pximoꝝ. z no ubi plu
ſ ēia phibitionē opm̄ gratulatio. de salu
te. z ꝓfectu pximoꝝ. z gaudiū de glia bo
rum. Opa uero meditatiōis bona sunt sce co
gitationes. unles meditationes stabiles de
deo. z dīnis virtutibz. exclusio cuiuscūq
mali. z obliuio mundanoꝝ. z cetera huius
ſsta sunt ītplicia opa spualia. vel triplicia
nōnē. que. q dicut. z sunt ōplacentes spuales
ponissime. ꝑ quos fiunt. z dicunt. nō qđ desi
derio. z ꝓmptitudīne ad ea. Et forte ad ali
quali delectationē. Et ad istam ꝓmptitudinē
hūanam nīhilum unuat carnis seu corpo
ris seu sensualitatis. nec que ꝓpter no facio

differentia · sed ꝓpio ꝓ eode · quieta ꝙdmiaꝫ ad
spm ita ꝙ sibi subiuiat ꝓmpte ad opa bona
z no ꝛsistat ei · nec ꝓpiscenda mala nec hor
renda diua nec fastidienda ita em sunt or
namenta spus z bona nra spualia ꝙ vdet
hoem vere spualem · Et quito homo ista plꝰ
habz · z quito plus ista studet tanto spualior
est · Iste em sunt ꝛsolationes spuales · quib⁹
hic ꝛsolari debem⁹ z ea toto nisu q̄rē · q̄r
utiles z certissime saluatores · certe vero ꝯ
solationes spuales ut usiones eucaristie
ꝓhene · mtalis z retā no sunt modo q̄en
de nr̄ appetende · z oblate non sunt acto z
facilꝫ recipiende · q̄r no sunt nr̄a saluti · et
sunt ī ista tpib⁹ suspecte z sepe deceptorie
atq; ficte · Et desideri⁹ thⁱ visionū z ꝛsolationū ut plꝰ venit ex superbia · eo ꝙ ni co
sueta z ꝓter nr̄am desiderantes · putat se
ex bonitate uite sue · ad se ꝙdones atq; dig
nus · Cuiꝰ igit̄ q̄rit quare sic z mille
dei ꝛr · dico ꝙ istius multe possunt ee cause
pma z sdam · q̄n post expositionē euangly
dnice ḡte post paschā · Terna causa est
aliqn indispositio corpis · corpus em datum
e homi ad seruiendū spiritui ad bona opa
z dem est plus · ꝙ ad hmōdi ꝓmptitudinē
ī spualibz opibz · multū iuuat coordinato
quieta corpis ad spm · Seruare igit̄ sm sanc
debet homo conari ut corpus suū teneret
ī tali statu roboze z dispositione z sani
tate · aut marie coordinabi esset spiritui
z marie aptū ad obediendū ei z fruen
du ad opa bona · Et quito plꝰ ab illa dispo
defect · tanto mg spiritu bn seruit · Defici
aut ab hac dispositione bona dupliciter · uno mo
ꝓpter defectū castigationis z exercitij corporalis
ut qn nimis delicate nutrit ī otio z delicijs
z huic no obedit ꝓmpte · si lasciue · z mlt̄
exortas bestiales motꝰ · z ꝛcalcitret ro
mi · vnde scribit̄ ecclⁿ Qui nutrit suum
suu delicate seruiat ei ouiadem · Alio mo
ꝓpter excessū castigationis p vigilias p absti
nentias · z p alios labores · p q̄ⁿ em minuitur
debilitat · vires defiuit sensꝰ corrumpitur
z ita corpus ut no sufficiat spiritui ministrare
ul ei in difficultate ul tedio · z p hoc fit
aut ei spus a ꝓmptitudine opis sicut
mo p hoc cogit homo aliqn a spu ꝓfec
tu totalit̄ · a ī magna pte desistere · de
structio em capitis · z exhaustis viribz ne
audet homo se dare ad studiū deuotionis
fruendū · Cui magna igit̄ destructione
corpus ei ꝛgendū · z tu voc · z mediocrit̄ cas
tigandū · ut no lasciuiat ex otio · z deficiens
nec sub onꝰ deficiat ex media · z labore
tñ utile est spiritui · z fructuosū · z solet
dare exemplū de agro · si diu non cultus
fuerit siluescit · z gliat spinas · z tribulos
si minus cogit̄ fructificare sit mater · z sa
vil' · si medius teneat̄ sexcul' pseueret · sic de
agro corpis intelligendū · Et q̄r pauca
sūt habundant ī delectationibz ꝛr
Et ideo suadenda esset eis frequēt · z dili
genter q̄n ꝙnabil · z castigatio rationis z
affluentia eis valet ad mlta · primo ad pleno
purgationē · q̄r sit p opa bona · z penalia
p que satisfit p ꝓpis · videlz ad minora
expressionem · q̄r per ea corpus subiugatur
bono · z extinguunt aut imꝑmunt bruta
les motꝰ concupiscentie eius · Itaut
no frequēter exurgant · a' nec exurgunt
sine emissionē · a' nec eos cito potest
ꝓpellere aut totalit̄ exclude videlz
ad habitu augmēti ac custodia ꝛsonaꝝ
corū · corpe em p bonalem castigationē
subiecto spiritui · z ꝓpter ꝛsilij mitigatis
mordacit̄ passionibz · ꝓt se spus habere
eleuate ad dina · z ad ora opa ydoneum
erit liberior · z promptior · valet ad spua
lis ꝛsolationis expressione · sicut d̄ exercitari
vinū exprimit̄ videlz ad edificationē ꝓxi
mi ex hac ꝓcipit bonū exēplū · Salt valet
ad augmentū · z modū ḡtie · sicut z retā
opa ordinata · z ꝓpter deū facta · Certa ei
est dina voluntas · q̄ aliqn subtrahit hoc
huiusmodi ꝛsolationē sine gratiam deuotionis
z promptitudinē ad opa spualia · z hoc ꝓpter
diuersas eas · primo ī pena hoīs · eo ꝙ de
gra deuotionis alio tpe migrati sunt · q̄ de
ipa ꝛcepta gratia non egit sicut debuit nec
habita diligenter custodiuit · z remisit · sed
negligenter amisit · nec se ī ea · ut debuit
exercuit · Deus ꝓpter utilitatem hoīs
ut ex hoc em homo huius deuotionis gra
si semp ad libitū haberet · z tolli · z supbire
putando se sm esse · a' minus sentiens
de spuali ꝓfectu · ul sup alios se extollat
putando se dilon deo ꝓ cetera · qui sibi iu
dicat istam gratiam non accepisse · ul non
tantam q̄ntam ipe · a' putando sibi ma
iora gratiam deuotionis collatam esse qua
ī vitare sit · z sic posset homo p huiusmodi
superbia caritatem ꝓdere prout subtrahit
eo homi aliqn ut sibiꝑ ad tpe dereliq
tus sentiat · quid ex ipo se · z agnoscat
ꝑfectū imꝑfectū · ne putet se huius a se ha
buisse · sed ex dei dono gratuite ꝛcepisse
se · z sic humiliet agnoscens imꝑfectū suū
z sciens tuta no esse sua si totaliter dei
bona · Tercio ꝓpter hoc · ut quido ho sentiat
se deuotionem ꝓdidisse diligenter ad orat
z plenius laborat p ipa recuperanda · z re

cepta custodiat · z i ea i se exerceat ac dari
a ipa gras agnt · Et ut ista deuocio ꝑcu
pacone ē nouiss · q̄ no expedit ꝙlibet
hom sp ad uotu hꝫ gram deuocioꝝ po
issime ex hoc · q̄ homo possit de hꝰ sup
bire ut dm fuit · sed expedit hom · cum
sibi ea subitam sentit · q̄ p ea ꝛrupanda
laboꝛet · q̄d si homo diligent fuat · sepa
plus mereꝛet laboꝛando q̄ deuocion obti
nendi · qua si sine laboꝛe ꝓmpta · z vo
luntaria fuisset ad spualia opa · ꝓ eni co
migatē · q̄ i cuado · z cogendo se ad dina
habeat tot cogitationes bonas · z volitio
nes quot habuisset si ꝓmpte ad ea fuis
set · z tm labor · z difficultes auget sibi
meritum · z ꝑfuet a superbia ut dictu
fuit · Dicet aliquis · quo debet hꝰ ꝛrupad
tam deuocionis depditam · q̄ illo ēt no
tundo q̄ dm ⁊ · Ad · xx̄ⁱ q · viij · deuocio
ē ꝓmptitudo voluntatis applicadi se tōlit
z detabilis ad ea q̄ ꝑtinent ad dei famula
tu · z honoꝛe · z tal' deuocio oꝛit ex du
plici ꝯsideratione meditatoꝝ · a · con
templatione · ꝑmo ex ꝯsideratione dine
bonitatis · z busiaꝝ dei · illa enī ꝯside
ratio excitat dilectione dei · q̄ uꝛ tal
deuocōne sue ꝓmptitudine ad famula
tu · z honoꝛe ei⁹ dilecti · Secūdo ex ꝯside
ratione ꝓpꝛie defectuū · ꝑ q̄s homo in
diget · ut deo · inniteꝛ · z se ei subdat ac
ꝑ fuiat · Et illa ꝯsideratio ꝓpꝛie de
fectuū ꝑtinet ad timoꝛem filialem · z aueꝛsionē
causat tria deuocione seu ꝓmpta ap
plicatione sui ad dinū famulatū · ut ꝙ
hꝰ sentit se tediosum ad bonū · z sibi
desse gram deuocioꝝ · q̄at ea no p vio
lentia extoꝛsionē aut impetuosam · ymo
attelatiōnem · alias inmo ꝑficit · si q̄at
ad eam eiq̄ ꝛrurrendo ita ut moꝛose ꝛo
nde ut quada ne libꝛate mediteꝛ · et
tente dnina bonitate · ac busiaꝝ dei a'
mediteꝛ · ꝓpꝛios defectus ad timoꝛem filialem
z subiectionē · Et si no statim ꝑficit · no
multū tristet · q̄ ꝑ uenīre q̄rendo deuoci
onem ꝑdicto modo p meditatoꝝ boꝝ · plus
mereꝛ · q̄m si deuocion habuisset sine
labꝛe · ut ꝓdm fuit · Et ē ratio nond'
q̄ ista deuocioꝝ no ē tanta seu grad q̄
tm faciens · q̄ ista · sed gratū faciēte dat
deꝰ uniuscuiq̄ · ꝑ ad ea disponenti · z solu
ti · z dat ea ꝓm exigentia dispositois
deuotionis · no sic · ꝑ dat aliq̄ · no q̄at ipm
z aliq̄ no dat diligat q̄enti ipam · z ali
quid no dat diligat q̄enti · Et ꝑ hꝰ cas
supꝛa positas · ita enīas no stat in peto mo
tali · z excusa deuocio no ꝑ stare in pe
cato mortali · z ꝑ esse q̄ homo sit sine
peto mortali · z no sit deuotꝰ ꝛ deꝰ illi sub
tralit aliq̄ ꝓ · plus venialē magnitudiez
aliq̄ ꝓ · illam culpam · ymo ad bonū hoꝝ
z ut ꝓfuet a culpa ut dni fuit · Erant
go plēq̄ ꝛdeotē · z rudes qui credunt deuo
tionem · z intīnā ꝯsolationē seu ꝓmptitudiez
ad bona esse caritatem seu gram gratū faci
entem · Et ideo ꝛ se exponūt huiꝰ deuoti
onis · z putat se certos esse q̄ sint i gra
z sine mortali culpa q̄d ē erroneū · Et ꝛ
stringūt eos ꝙ ꝛremo sint an amoꝛe ut
odio digni sit · z in sentiunt sibi tales cō
solationes subtili · z deuotiones tur tristant
nchement putantes deū a se ausum pe
gram · z opa sua sibi no placere · i q̄ cm
erant · q̄ deꝰ a nullo auꝛe ꝑ subtilitatem
gratie gratū faciens · q̄m deꝰ hꝰ no auꝛit
a deo p culpam · z p ꝓnationē mādatoꝝ eiq̄
consequet q̄ nec habeāt bonis · z deuotis
sepe subtrahat' gra deuotionis · i quibz in
quibz eam libenter habent · z ad eam ꝛsequ
dam nchemēter insistant ut i studiis festi
uitatibz · z deuotis tpibz ut uidet xpi passi
onis eiq̄ · z similibz · Et maxie ad fortem
dmonem uolunt attendeꝛe · huiq̄ rei aliq̄
tenant · z dant causas aliq̄s · ꝓma · ē exerci
tio huius · ut tm ad plus desiderant deuo
tione hꝫ · ea diligentia q̄ant · z p ea ad
ꝓpanda fꝛuctū laboꝛant · p dupliciter
contemplatione · ut ꝓmissū est · ad qua tm
fꝛuctū q̄rūt · z ad ꝛia deo placita q̄d
si fiant tedet eos subtilitio illa ad ꝑfm · quia
labor ille inquietū deuotionis ꝓnatū ad
meditationes bonas · z alia opa auget eis
meritū ut ꝓdixi · Dicta causa ē maioꝝ
hoꝝ humilitas · dm em ē ꝓpe · q̄ aliq̄bz hoꝝ
bus expedit ut q̄q̄ alie deuotionis fꝛuctꝰ
subtrahat · ne ad eam sp habent · ex hoc
superbiant magis · a' humiliat homo · z ipse cō
fundat · ad ea no ꝓpe ad ipam libenter habet
z nistanter q̄rit · Tertia causa ē huiꝰ pea
ut tm deuotione careat ad maxie de
sideꝛat · q̄ ꝓpe ipam no q̄siuit · z penite
negligent fuit · a' ea accepta ne
gligenter se exerceant · Sed go hoc subtilit
q̄d deuotionis sustineat patienter · z humilit
puniet · unde · ut no ꝛmittat mimia tristia
nr' mmoꝛiat · et deꝰ faciē suā sibi denuo
z ministeꝛ · z pacē · dando sibi gram cō
solationis ꝑ ꝯsidat dnm sibi hꝰ fecisse ad fini
utilitatem · z ꝑfm · humilet aut ita ut cognos
cant se dignē · z tm puniri · q̄ indignus sit
ꝯsolatione ꝛpali · z uisitet deꝰ · eo q̄ uis
te uidebant puniendo eū negligentē aut
ingratū de dei bnficiis · z gratia mihi con
solationis · Ita ergo patiens · z humiliter
sustineat tanquam sibi factū a deo ad ·

bum sin aut ī pena · Et diligent tenet ad
ꝛpandu eam ꝑm modu supdm ꝛc · Et ē ſr
illa nōndꝰ ꝙ a deuotꝭ ſolet aliqn ī deuo
tionibus suis ſentiri qdam dulcedo auri ⁊
suauitas siue dilectio · Et hꝫ ē duplex una
est interior ⁊ spiritual · Et ꝑm deo · tria
dr̄ ſma ſ dr̄ ỹroꝝ no ē actꝰ libri ⁊ a
voluntate eliciꝰ · ſdm est passio qda attu
nolutat ſ attibuta · Alia ē ſensibilitas et ca
ex dulcedine ſpuali p rōdantia ipiꝰ i ꝛor
pus sim audtum · sicut em ī orōne tristi
tia de pto que ē mi ſpūs ſilu causat tristi
tia ſensibilem ī ꝛorpe · ⁊ aliqn eduat la
crimas · sic ⁊ delectatio spus de rebus boꝝ
⁊ diuinis causat qdam dilatacōm ſensiu
p rōdantiam ⁊ exhilarat ꝛorpꝰ and · Et
si homo tpe sacrd · aut tpe orōnꝭ · a mi
alio deuocionibꝫ suis non ſentit hmoi sua
uitates aut ām ꝙlationes no treat ipm
dumodo alias ao · rolleꝰ ⁊ elenatꝰ ad
diuina p bonas meditationes ꝛc ut ꝓns
Ctuia sint quidd doctor · ꝙ tal' ſpual' ſa
por ſeu interior qsiꝰ · no est effꝰ ꝑ dei
debitꝰ · nec ct̄ ē ꝑpe gndꝭ tpis · ſi ct̄ magꝭ
blandms · ⁊ ideo ī ptate hoiꝭ no ē · ſed
ſumi ⁊ benignissimi lazgtorꝭ · qui aut ꝗbꝫ
⁊ qñdo voluerit · ⁊ ꝙ hꝫ iudicant de ad
laudem · ⁊ suoꝝ utilitate · Et dicit ſupza
ꝙ aliqn ām ꝓferri ī sing deuocionibus
sentiat maiorem suauitate ⁊ dulcedi
qm̄ alii ſremiozes · ⁊ ſolidiozes ī dei amo
re · ⁊ qui rentuplo ꝓmptꝰ ſustinerit mr
tem ꝙ eo qm̄ alij · nam dns ꝙ molles su
os ꝙ hmoi suauitatem a ⁊ mitt ne defi
ciant ī via · ⁊ ꝓt ꝓpt ꝙ · de marthꝭ
qui contem sepe debilem ī via ſfam
lant hausto ul alio th ne deficiat · fortes
vō expectare optet usꝙ ad tim qui sten
dunt · Jm mitigentꝭ · ⁊ nouit dispis ad
deū · ⁊ sic ad hoc ī ꝓfectis ⁊ quibꝫ manbit
impugnare rōm vitia · dom sepe aut hmoi
delectationes ſrequꝰ qn tō ꝓfectiozes ſa
sunt ut expiam · qm̄ suauis ē dom
⁊ qm̄ delectabilia sunt ſpualia · ut ea am
plꝰ ament · ⁊ nistanꝰ ꝙrant · Et si ali
qñdo ī temptationibꝫ ꝙpr̄ sui ꝛpfectos
succumbunt · ⁊ labantur ad peccata · Et
sic elongent a deo · ꝙ hꝫ mozes ꝑor
ſolationis · ⁊ suauitatis nto ideat ad
dnm · ⁊ tenent vnpare qd amiserut
nūq ex ꝙ aut quidam doctor dr̄ petrus
pis il monte excelsum ſozsu ducta est
ubi glam trasfiguōis xpi videzat ut
ꝑ a sathana expetitꝰ ut tueretur ī tep
tatione recoleret ꝑozem dulcedine qui
expetꝰ erat ⁊ videret ad dnm · quo ta
mabilem ſensezat ⁊ non diffidens a
desidano desperet · Jm ad tlem p ꝛpribile
dulcedine ponssime que causat ni ſensu
p rōmitad a nutribꝫ ſupioribꝫ · multoꝝ
sunt dispōsiones mentaliꝫ · mdo quidam
sunt nāliꝭ molles ⁊ sunt materiozis
animi · qui ex ſacili ⁊ mozi deuocione
mouent ad qñdo ꝓpribile dilcom
seu dulcedine · Alij vero sunt nāliꝭ du
ri ⁊ rigidi · Et ideo ex equali ul ma
iori deuocione sepe mētl a modico
mouent ad ꝓpribile tlem deuocion
dulcedine · Est go homi plena volun
tate ad hndum bonas meditationes
et feruentem amoꝛē ad deū ⁊ deuota
desideria · qꝛ illa deꝛp dependut a uo
luntate ⁊ illa dispiat deo · ⁊ rōmouear
ea · no sic aut dispiat dulcedine nr̄ re
muneraꝛ nō no sit ī ptate hoiꝭ ut dic
tum est · nec libere eliatꝰ · sed nāluꝛ
sequitur alios actꝰ intellectos ⁊ ideo mtꝭ
addit bonitatꝭ a malicie · sicut nr̄ exte
riozes actꝰ addit aliquid supioꝝ ex q
bus pt̄ elici · ꝙ si duo sunt equalis deuo
tis ꝛc · Et ī uno sequit delectatio hmoi
⁊ ī alio non · ipe · ad hoc hnt aliquale
ꝑmiū · Et si vng deuotioꝝ est · no seq
dulcedo ī eo · ⁊ alr̄ ē vng deuotꝰ ꝛc
et tu sentit tlem ſpualem dulcedine
ꝑm̄ magꝭ meritū habet · qm̄ ſides et
sicut dict de deuocione ⁊ meditacione
dnaꝛ ꝛc · ⁊ de dulcedine ꝓpribili eam
osequte sic intelligat de deuocione rōdet
tristicia osequere ī sensu · ⁊ de lacrimis
rosegntibꝫ · vtm · qñdo homo ē bn disꝑ
ad fortē orōnem rōdet q ē displicentia de
ptis · ⁊ actꝰ libre nolutat · qꝛ nolo pti
preteri · Si tue ī sensu no sequit tristi
tia magna · nec nitrunt lacrime de ocul'
no tꝛea hoc hoem · qꝛ no dispiat deꝰ fletu oꝝ
pozalem ſ orōnem ordinabi · ⁊ ad illam
dimittit culpa ut supiꝰ dict de orōne
nr̄ ſp maioꝝ flentꝰ est signu maioꝝ dis
pliscentie · eo ꝙ tles lacrime pmut me
tu ex dispōsione corpis · sunt em alij
homines molles ex̄li g̃ · sicut mlieres · qui ex
spuctione pia defacili flent · Alij sunt
duꝛe ꝛplexionis ⁊ sim cerebri · qui ad
mlto maioꝛe spuctionem · mihil lacrimat
no go debent hoes se cogere ad lacrima
tu · sed debent conari ad detestationem ple
na ⁊ ꝓfecta nolutē ⁊ hic sic ni atten
te medirare diuina dignitate · ⁊ bn
ficia nob a deo exhibita · nā ꝙ illa ar
rendit ī corde actual amoꝛ ad deū · ex
quo conseqt sequit magna displicentia
ꝓtoꝛ · quibꝫ homo offendit tantam dig
nitate ⁊ largu pectoꝛem J bnfactoꝛem
⁊ sic ex hac displicētia sequit lacrime vn

quide si adhuc no ẽ sibi eque mouia illa
displicẽti. ꝛ equalr pcto ꝙ delectama.
Est vlrũ nõ dr. ꝙ grandis delectatio aut
letitia spiall fiue dulcedo ꝛ suauitas intꝰ
pdicta qua deuoti sentiunt i suis deuoc
ionibus est simil pmixta ad aliquali tri
stitia aut mestitiã. ita ꝙ d quolibꝫ tamen
deuonoms. pt memiꝝ aliqd delectabile
ꝛ etiã aliqd tristabile. ita deuotio ut dic
tu est causat ex contemplatione ꝛ me
ditatione diuinaꝝ pfectionũ ꝛ ꝓꝰ de
fectum ꝛ ofilꝫ. Si go homo ofideret
diuã bonitatem potentiã ꝛ reteras pfec
tiones dei in spũ deo semp immutabiles
infinit. tũc ex huiꝰ ad suo causaret leti
spiall ꝛ gaudiũ nãꝫ illud ꝑꝑ. memoꝝ sui
dei ꝛ delectatꝰ fuit. qui em amat deũ ꝛ
attente ꝛ crollta mente meditat diuas p
fectiones. semp gaudet de tanti bonꝫ. que
sut immutabiliꝫ inesse semp amato. Si
aut eas ofideret p ẽssiam ad scipm. si ꝙ
sunt principalia ab eo pclara visionem
ꝛ plena fruitionẽ ꝛ modũ principata the
tic rat desideriũ illoꝝ ꝛ tristicia illiꝰ loi
delectationꝫ finꝫ illud ꝑꝑ. Desinit ꝛ re ad mãꝫ
et subdit sunt in lãme mee ꝛt Sicꝫ
ofideret ꝛ meditat xpi passionẽ causat
eo tristitia ꝛ opassione. ꝛ in hoc letitia
ꝙ deꝰ tam benigne est. ꝛ tm nos dilexit
ꝙt nobis de tali liberatione ꝛ tanta li
beratione gaudit Si aut homo ꝛsidet
aut ꝓpria sua ꝛ alios defectꝰ causat sibi
tristitia. sed ofideratio diuine ime. ꝛ spes
dñe subuenioꝝ sibi letitia. ꝛ sic de alijs
intellignt. Et tũs omnino gaudii ꝛ tris
tine i deuotione sepe educit lacrimas qñ
ille fine ꝙ ex sola tristicia ꝛ animi amaꝝ
tudine pruipunt vtte sunt i alijs vbꝰ
in ofideret aliqd delectabile in pmix
tione alicꝰ tristabil. tũc solent homines
aliqñ flere ex pietatis affectu. ut in ri
pint filios aut ratos amicos. estimantes
se sic pdesse i deuotione. Diceret aliqꝫ
ex quo deuotio causat ꝛ nobis ex cote
platione. ꝙ ꝙ cotemplato ẽ melioꝝ ꝛ
magis inductiua deuotionis an cotepla
tio diuaꝝ pfectionũ i se an passionis
xpi ꝛ alioꝝ bnficioꝝ eius ꝛspondet
ꝑ ntationẽ ℞. ꝛ. xxꝰ. q. lxxxvi. ar.
ꝙ deuotio ex dilectione dei p̃cedit tripl
ex causa mediata. ꝛ io quid ꝙ maxie
i nobis ꝓꝰ exercitatio dilectione dei. illd
maxie causat deuotionẽ. Dilectio em
facit hoem pmptu ꝛ voluntariũ ad ea
ꝙ placent dilectis. ꝛ p ois dilectio
dei facit hoem pmptu ad ea opa bona
quibus seruiret deo ꝛ deꝰ honorat et
sic deuotum. ꝛ hꝰ dicit ꝙ cotemplato dei
et eoꝝ ꝙ dignitates sunt ut omponẽ etnitatis
infinite sapie. ꝛ reteras pfectionũ nata
ẽ ꝑm se maxie excitare dilectionẽ dei et
p cons maxie nata ẽ excitare deuotioꝝ
quãto ea res nostra melioꝝ tato diligibi
lioꝝ. Et ideo cotemplato infinite bonitatis
dei ꝛ pfectionis esset. ꝛ p cons deuotionis
Tertio dicit. ꝙ licet ita sit ut iam dixi in
p amis nre infirmitatis ꝛ ꝓꝰ nrm modũ
cognoscendi impfm. cotemplatio opũ dei ꝛ dñi
noꝝ busticioꝝ maxie excitat dilectionẽ dei
i cordibꝰ nris. ꝛ p cons maxie excitat de
uotionem. Nam sicut dicta no possumꝰ
hic intueri. ut d se sunt ꝑ ad cognoscend
ea opte nos mouet p sensibilia. q̃lia sunt
opa dñia. ut sunt creatio gubnatio glorifica
tio ꝛ redẽptio ꝛ mõ illa ꝓpria sunt pas
sio xpi. ꝛ reteria q̃ ptinent ad xpi humilita
tem. Et ita cotemplatio xpi passionis. ꝛ cetꝝ
q̃ ẽspiant humanitatẽ eius q̃ sunt sensibilia
ꝛ nob faciliꝰ nota. ꝛ nob tam ꝓficua et
salutaria prima manducatio. maxie excita
tat i nob dilectionẽ dei. ꝛ p cons deuotioꝝ
ꝑ ꝙ d pfectione dicit. ut dum visibilia deꝰ
cognoscimꝰ. ꝓꝰ hmõi inuisibilium amoꝝem
rapiamꝰ. nob go. qui in hac vnione non
possus deũ ꝛ dñas pfectiones melioꝰ cog
noscere qñ ex bnficijs nob exhibitis ꝛ po
tissime incarnatione redemptionis. ꝛ ita ꝙ
ꝓꝰ ꝙ nob i humanitate gessit ꝛ sustinuit me
lius est ꝛ expediens his vtile cotepla ꝛ me
ditari ꝛ hoc vtile ut ex eis cognoscamꝰ om
potẽtiam bonitatẽ infinitã largitatem
ꝛ reteras pfectiones dei. ꝙt sic ꝛ no aliter cau
sant i nob amoꝝ timoꝝ ꝛ reteras affec
tiones bonas i deũ ꝑm modũ positũ i fine
sermonis septe bitudinis. si inuidie rordes
Et ꝙt minuunt hoc debiles corpe ꝛ qꝫ
uehemẽtia deuotionis sepe forentes debili
tat. Tenet go utrũq; illoꝝ sit melioꝰ pati de
bilitationẽ corpis. que eis sit ex feruore deuo
tionis. aut sit eis melioꝰ. a ꝙt utilitate cor
pis se abstrahant a deuotione. Dicut quidã
doctoꝝ ꝙ sibi videat ꝙ multu debilis utile
sit se aliqñ abstrahẽ a studio deuotionis
ita ꝙ no insistent laboriosꝰ tonatu. ꝑ acqui
renda deuotione fructuosi. qꝫ tũ laboriosꝰ
tonatus debilitat aliqñ fortiores. si aut in
laborioso tonatu offert se eis grã deuotionis
no aburiat ea omnino nec enim se totũ nega
ret ei. si se sensissent. ꝛ ex hoc debilitari
aut i pribꝰ aliqñ senserant. sed ꝓpter ni
hilitatem ei ꝛ tanta quãta absq; notabili le
sione bene potuit sustinẽ. Scripsi ẽ em
mel minus. mede ꝙ sufficiat tibi gratia
ꝛ dulcedine deuotionis sensisti. utrũ illa fir
mitatis virtus tua. melioꝰ ẽ em ꝛ dulce
dines deuotionis ꝛ ꝛsolationes diuinas modicas

gre z eis tpate uti potissime · si ꝺ debilitas ꝛr
pors obsistat ut dictis ei sicut posset z ꝺn̄e
i spualibz p fiat · qm̄ ad bene i eis indiscrete
delectari z p hꝰ ꝑm ledi i nãlibz · ut te ꝑ
optear eas fugę · z sme spe ẽtẽpendi am
tęze ꝑpe virtꝰ discretionꝭ z nãlꝫ desiderio
tionꝭ ntã discreti ꝛrpe no audent aspirare
ad studiꝫ deotionis tethentes eos ꝛrpis
debilitate · vno tles aliqn̄ incipiunt no del
rare si ẽta dissoluꝫ qm̄ expedit vnde ita
ut fiant ꝺmissiores qm̄ optat i otionis stu
dio · z ad euagandu ꝓmptiores ad ofabula
tiones panores ad ꝛrpis ꝺmoda · studiosi
ores ad manes · pnsiores ad exteriores
ocupationes uoluptates z mentꝭ · z ita deꝰ
paulatim ꝺmittit desiderium ꝓfectꝰ z amor
spualꝫ · z simꝫ alios extentꝰ ꝺmanet sꝰ
illud · ꝑ tal' adhuc stat togam de spualibꝫ
de quo semꝑ subiit incipit · pfitendo se ex
hꝰ aliis qui tia ignorant · ꝛr

Fiat quilibz homo ꝑpos ꝺmi
nicus suo tenet ꝺmitte
tenet ẽm ei no odire · sed
nolendo sibi bona · z volendo
sibi mala · solu sub voe mali
sibi · z tenet no ꝛzuare ad
eꝰ voluntatꝫ ꝺmoꝛe · i · tam · caꝛ em
sm catholicon ide ẽ · ꝑ tta ꝑta aut ẽ appeti
tus vindicte · z tenet homo no ꝛze · ut ẽta
suaze ni rede ntã ot ꝓxi quęndꝰ etiam
minimu ot se vindicando · aut vindictam
desiderando sub voe vindicte · sed solu i alio
malu · sm aliud leuari xiꝑ · ꝛron ꝛas ulcis
nem · nec memoꝛem inimicie seruim
moꝛ · imo tenet eꝰ saltem i gradi dili
gẽe · ita ipm a dilectione gradi alioꝛ ꝑ
inimicia no excludat sicut de hꝰ sat au
dist i ꝓmo ſmone · Sic incensa ẽ dig
nu imo debitꝰ ut ipm ipe inimici sui
sui inimicabit a inimicat eu malu volut
facꝛe aut fẽre sui inimicatꝰ est aut mu
tiat · que lesit iniuste aut ledere uellet
tenet ꝛconciliari · z tenet ut ꝓnt ipm pla
tare ei satisfacꝛe · z eꝰ ad pnia ꝛrdiam
ꝺuocatꝰ de hꝰ cogitauit ꝑ pma loq · ꝗnt ds
dignabit ꝺmstrare · z ut ꝗm nob ad hꝰne
ꝛssaria · fanlig nob impetranda Mariam
matrem gre adeamꝰ cu salutatione angelica
d · Aue maria gra plena · ꝛr

Re declaratiõn nrę ꝓpositi · si quis
ꝑ fiat debeat fẽri quelibz a se lesi
platare · z sibi ꝛconciliari assupta ibi
saluatoris vel posita · ast v̄ ubi
dicit · Si offers munꝰ tuꝰ ad altare · z ibi
ꝛr · ꝗ fr̄e tuꝰ hꝰ aliq̄ adu ꝛra · re · munꝰ tuꝰ
ad altare · z ita · re · te fra · tuo ne off munꝰ
tuꝰ · In quo textu ꝑ munꝰ offerendi est
nitalligendu ome opꝰ bonu · qd quis face
volt ordinabile ad dei laudẽ z honoꝛe · sme
sit opꝰ materiꝰ sue actꝰ ut sint ꝛrcepta
no deuotio ꝛributaꝛia ssipꝰ affectatꝰ ad de
um a ꝓximꝰ ꝛzo pdicatoꝛis structura ꝛrctio ad
terminum clemosina · a quibꝰ alia opera
bona · Et qꝛ nulla caꝛo · quantumcꝰ aliaꝰ bꝰ
sit a deo accepta · nec ꝑfat faciẽti ad u
tam etiam · misi ipe opans sit i caritate
caritatiue aut non habz misi i ꝓximo a se
muste lesꝰ i alia in ꝛrpe i habz in fama
a ni honoꝛe ipsi satisfaciat aut satisfacꝛe
uelit ꝑ posse loco z tpe oportuno · Et ideo ꝺmꝰ
quę ꝑ ꝛrcepit ꝑ prima sunꝰ aliquid
ꝺ cum habet qꝛ fꝛẽ eu uste lesit ꝑ
modu lib z offendit · Et qui volt aliqd ꝑ
modu bonoꝛ opꝰ face ꝺcꝛat hic ꝺmꝰ
no quide ꝓpositum totaliꝫ ꝺmittẽ · sed
munꝰ ẽmoꝛe ante altare · i · hmoꝰ opꝰ
bonꝰ differẽ z ꝑ modu ꝛrati dicta
ꝑ ad fr̄em lesum · z illi ꝓsse z sm
ꝛgrauata lesionꝭ satisfacꝛe · z ei ꝛconciliari
ac ipm ad ꝛrordia ꝛducẽ · z tuc ven
ens ꝓfert opꝰ suu bonꝰ qd ꝓficuat · et
illud opꝰ iam ꝛformata caritate · erit
sibi meritoꝝ ute etne · hꝰ ecia hec do
ctꝛ glosa dicens · no ut dug · defez munꝰ
tuꝰ ad ꝺmꝰ tua · qd em vꝛe offꝛt mu
tari non licet si aut ꝛbique ubi · s · doneꝛ
placibiliꝰ offꝛas · ꝛron end deꝰ munꝰ ꝛ
pellit si caritatem ꝓximi ꝗrit sme qua
nemo ad caritatem ꝑuenit · pius go cꝛi
tate ꝓximo soluat · qui munꝰ suu deo
placẽte optat hꝰ glo · Ille go homo · q ꝛor
dinẽ fr̄em suu habẽ aliquid ꝺ se · qꝛ for
te ꝛrdare eu se muste lesisse · debz pax
gre ad fr̄em lesum · ad ei satisfaciẽd · z ut
possit ei modo ogruo ꝛconciliari · Et aut
sic ꝑgrat ad fr̄em huiꝰ hꝰ fiei ꝑ duobz
modis sm̄ nr̄ de lyra · vno modo pedi
bus ꝛrpis · alio modo pedibz mentꝭ ꝓmo
mo · s · pedibus ꝛrpis debz ad eu ire si
salte ꝑ tue ꝺuenient possit hoi ꝓma
fraueꝭ offensi · Si aut no possit ꝺmodo
haberi ꝓma fraue offensi · debz ad eum
ire pedibz mentꝭ · z hoc fit · qñ habz
ꝓpositu satisfaciendi lesꝰ · z sibi ꝛconciliari
loco · z tpe opportunis · Et tu eis ꝓma pos
sit ogruꝫ haberi hoc ꝺco · ut ꝺcit nr̄ de
lyra utit ecia romana q ꝛcu ofactem
absoluit · z satisfactionꝫ lesꝰ satisfacien
dam imponit · hoc ecia ꝺcit Augs · i · de
ſmone ꝺm · i · monte dicens · Cu aliqd
tale ablatuꝝ sumꝰ interiori tepło ꝑ
gendu ẽ ad ꝛrociliandu tu fr̄e · ꝺmit
tendo tlẽ munꝰ spiritualẽ · ꝑgendo aut
est no pedibus non pedibus ꝛrporis sed
moꝛibz aim̄ humiliꝫ te ex affectu ꝓfer
nas ꝺuti ad que cata cogitatione aue

tus ꝛ ospu eq tu mung oblatꝰ es Sed
si frat pns est potasti ad eu ire. nō fila
to animo lenire atp ꝛ gram ēuocare ve
am postulando. Si hoc pus ozia deo fe
cerit pgens ad eu non pigro motu ozpis
si celzrimo dilectionis affectu atp mde
veniens ꝛ nitenone ēuocans ad id qd
agere capas offers munꝰ tuu. hꝰ ē ēme
du cōi hoīm vīe. qd sm Augī supbis am
pleti nō valent. qui fres suos despiciunt
ꝛ eos lesos ad ozdie pacē qz bonū ēuoca
re nolunt. Dicit eni Augī ꝛ hꝰ quo d. qs
quis hoc vnū ēmedīu ut simplicius ve
niam depcet nō acceptat manis iactāt
spiritu mistice hmōi a' ozde ēozalibus
a fē qui veus hac medicina a peto cu
rat. ꝛ ut melig intelligis. quo statuto
lenis aliquid ot te debeas ēmonitari
est nōndū qp tribz modis ōmittit fiem
hzē cōi te aliquid. p̄mo nō si ille hz
ot te ira odiu aut indignationē. qnus
tu sib illam iniuria fecerit. nec fuerit
sibi iniuste ꝛ p aliquas debitas causas
ifig odiu aut ire si forte suspiciones ali
qui sius suspexerit hoc effecerunt. a' ille se
sponte assumpsit sibi ot te ira odiu a' indig
natione ex fla ꝛ fdm estimata iniuria
qua credit ex leui a' frivola suspitione
Sedo modo ōmittit fiem aliquid cōi te
hzē. si habeat cōi te ira odiu a' indig
natione ꝛ hꝰ ideo. qz tu ei iniuria fecis
ti ꝛ ei iniusta ca ꝛ ostasione illig ire
a' odiu suscis Dicis modo ōmittit fiem
tm aliquid hzē cōi te. ut sit. qp tu sibi
iniuria feceris. hoc aut ot te habz. et
licet sciat qp sibi iniuria feceris sid nesci
at nullam cōi te habeat. ul habz ꝓpter
hoc odiu ira a' ozore. Et de quo habz illoz
modoz ē dd. quo te habē debeas ad
fiē ēmonitionē. Dixi p̄mo. qp ōmittit
hzē fiem cōi te ira odiu ē. Et ꝛ illo eau
no ē p̄cepti. ut tu ad eu uadas ꝛ commi
ēmonitionē sui. nō nullam iniuria sibi fe
cerit esset in osibi ꝛ magni mēbi se hu
miliare ozā fie. nō saltē statim dicedo
ꝛ eu ad pacem ac ozdia ēuocare. et
esset adhuc maioꝛ mīti ꝛ pfectionis
hoc agere nō fie que tu non offendisti
si ipē te de hꝰ logo Xp̄s ait ne duas mi
nouit nō omitto illi. Si eni p gla sa
lutis iubet te dominꝰ amicicia facē tu of
fenso debes p̄uenire offendente. ut du
plicem glam osequaris vna sc. qz misi
te offenso es. ꝛ alia qz poz ad amicitias
moueng. Et ē aduertendum. qp a casu no
debet homo a fie sibi sine causa recedenti
nenia petē. ex quo nichil ꝛ eu deliquit si
uadat ad eu. ꝛ se apud ipm excusat sibi cai
tatem declarat. qp ꝛ eu non peccauit ꝛ qp
sine causa ꝛ sine dubio de merito ot eu
irasat ꝛ turbat. Jta qp se ei humiliet tli no
p posse eu a peto. sed ab iniusta ira. ꝛ ab od
io amaritudine euocet ꝛ ēducat. n forte
homo timeret qp hmoi sua humiliatio ad eu
nigēt verisile ꝛ detrimentu fratis. sic nī
iuste trascentis a' indebite indignati. ut
forte ex hoc superbire incipiet a' audacioꝛ fi
eret ad alios inuriandu. Et tu hꝰ timere
tue cautig hmoi ēuitiare attemptat p ali
quas medietas ipm hng fiem. Et tu obuiā
gationē ad ozdiam inducentes a' eam
ad tē vocandu. ut ei dimittas. si ipe lesit te
ꝛ tu no eu de hoc loquens Augī ꝛ de sma
dm ꝛ monte eu. Timet frat habet aliquid
ad ipsu nos tu nos eu ꝛ alig lesimꝰ. ꝛ os
aut adipsi eu habemꝰ. si ipe lesit nos. ubi
no ē opꝰ pgere ad ēciliationē. ꝛ ton eu
veniam postulabis ab eo. qui ubi fecit inu
ria ꝑ tm dimittē sicut tibi a deo dimitti
tur sic dicis qd ipe dimiserit Et ꝛ quoda de simone
de ozdia fem. qui misit duas ifti. dicit
sic Augī. d. aliquis me lesit ꝛ ꝛ me petauit
ꝛ no volt venia postulare quid sib facti
Aut Augī. d. nescerit. volo ut dicas illi. da
mi venia. qz te nosti no petasse ꝛ fiem
tuu. sed tu scis qp ipse peccauit ꝛ te. no tu
ꝛ illum. ꝛ ultra ab eo petē venia. debz
tu mēo eos esse ab pacifici. qui illu obuiāget
ut a te pius veniam petat tu aut patus es
to ignoscere pcis ex ozde dimittere pati
Si patus es dimittē ia dimisisti. habes ad
huc qp scias ozia p illo ut petat a te venia
qz scis ei nocē si no petat. dic hoc ꝛ ozet
tua. die scis me no peccasse ꝛ illu fiem me
um si possis illu ꝛ me. si venia no petet
bono animo peto ut ei ignoscas. Et concludit au
Si ꝛ aliquid peccauig no ozde si postulet
venia ei date pati simig. ꝛ pr minimis no
scis ozemg hoc Augī. Dicit scdo qp scdo no
fiem ōmittit aliquid cōi se hzē. ut sc. ira
ul odiu indignationē a' ozore ꝛ hꝰ ideo qz
tu ei iniuriatꝰ es. ꝛ ei iniuste istig sue
ire a' odiu causa finisti ꝛ illo casu debes ob
miss alijs actibz fiē a te lesō p iniuria sibi
illa satisfacere actu a' ēsolutate ꝛ ei no
supducto ut melig potis ēsoleat. Vn Xp̄s
dicitas illud quē p manibz habemꝰ ꝛ pscꝰ
logo dicit vade p̄mū ēcilia fratē tuu. ego
libenter orapnor ego libenter honorē mei pa
tris dumpnū. libenter ego dig experto finē
tuꝰ nos ꝛ anima veniat. uade go ut frias
qz plus diligo ozdia si dictu meozo qm mu
neta. qz munera homīm illum facit deo lu
cu ꝛ caritatē vō illoz dei glam optat. qz
hoc ita qz oīa facta sunt. qz ꝛ hoc adhuc
facto est qz omissa negotiatio est ut ho

mes ad ratiocinium vocabit in bono exigetur
et vocat. Et dicit ite Xpc. domine a discor
dantibz no vult vtpe sacrificiu sibi offerri
sed mihi. plus eos venit ad vocandu. Ex q
fres prendite q̃ntu sit malu discordie. qz
propter hoc illud a deo abiciat. p qd culpa
euadat. Subdit Xpc. q̃m duo hoes fidles
me se aliqua dissensione me se habuit
mutuo eozo no suscipit. eozo no grauabit
ner deo vult esse amicu fideliu q̃m duo fue
rint me se mimici. Consequit aut dicit
quat pressit offensio tal debz sequi reco
ciliatio. Si cogitatu offendisti cogitatu vo
cabit. Si ubis offendisti ubis reconciliare
Si opibz offendisti opibz reconciliare dme
em. prim quo admittit sede mo et de ipo
pma agatur. de hoc em loquens bti gregor i
pastorali dicit amouendi sunt dissidentes
ut nouerint. p ea duo nulli boni opis sa
crificiu deo immolant. q̃m duo a proximo cari
tate discordant. Scriptu nanq; e. Si offendis
deu mu. tu. an al. et i. vtor. fu. qp fd tuu
ha. al. addu. te te. v mu. tu. an al. et va
de econ. fed tuo et tuu vade offerre munus tuu.
Subdit gregor. Se qua sit xpi p̃cepton pen
sandu est. qp quoz hostia expellit. quam
nutollerabil culpa demonstrat. ira cu ma
la cumulet bonis subsequtibz diluant. pcepta
q̃ta sunt mala discordie. q nisi ea ex
mota fuerit fundit bonu subsequi non
p̃mittunt. de hac enim reconciliatione frater
laso et satisfactione p̃ iniuria et damno
loquit dominus. ne cu post passionis tem
nihilo. item dicit. Esto consentiens aduersario tuo
cito mi ma. ne eo. ne forte adhuc te tra
dat te iu. et iudex tradat te ministro et
i carcere mittaris. amen dico tibi non exies
inde donec reddas nouissimu quadrantem. q̃ dicit ad
necessariu fili tuu que lesisti esto consentiens. i.
quem et vocabit cu eo uno tu es via cu eo
et i pnti vita ne forte tradat adhuc te iudi
ci. i. omittat. i. eam iudicanda deo. et sic
post hanc vita inuidas i horribilem mansi
one deponit. et iudex. s. deo tradet te
ministro. i. diabolo. qui e executor i dei iu
dicij et mittit i carcere. i. i pena infernali
lem. amen. i. ve et fidelit dico tibi. non exi
es inde donec solues. q̃ minimu exibis inde
qz i infernu no possibile reddere. Et p̃m q̃
ly donec ponit hic sicut et p̃s. Sede a dex
tris meis donec ponam inimicos tuos. scabe
lu pedu tuoz. no q̃ ad minimi positi fuerunt sub
pedibz xpi. qd erit plene i finali iudicio
ille desinat sedere ad dexteram patris et qz
illa semp erunt sibi sub pedibz. et illi sp
q̃nabunt sit. ille minimu e exterius carne
vem infernale. qz semp nouissimu soluit
quadrante. duo sempiternas pactoz suoz
poenas aluit. sic em punitus est reddit et
minimu p̃soluit. Dum tu cu eo in
via aliquid tuo modo age te. ut qz habz
con te qp tu sibi inuitus fecisti. licet illa
oblior habeat con te tua odia a cuncta
qz forte nosti iniuria sibi facta fm
tasu licet no optent tu penite et ueni
ami ab eo postulare. a eu ad concordia
reducere. an illa ex pte sui sit discordia
primo i tasu no expedit. qz si nosti sibi
illata iniuria et ab eo vana petenti.
impetrat forsitan ea stare. et sic ad tuam
diam quotare. optet tu ex debito iusti
ut illi fieri de dampno illato satisfactas m
p iniurias iuoz a factoz auferet. pro
suo sti qd suu est. si honoz fama aliud
bonu. Et homo tenet hoc satisfacere
ei restituendo p posse. nec illud ad ho. sm
Reddite omnib debita. Et ylla i epla ad
Macedones dicit. Scelerosi pena ruinunt
sibi hoes euitari. et illud xpc qd stelig
amissu est possidere possit genus humanu
memoras Si aut res aliena q̃ntu per
cam est cui reddi possit no reddit non
agit pnia si fingit. Si aut restituit
agit no dimittit pctm si restituat abla
tum. quo aut in singul dapnis q sunt
su i aia su i corpe i rebz i honore i fama
fieri debeat restituco. habeat ut habet
alibi videri. sti i gesto sermone dis mi. Ob
quis d ego offendi frem et mihi pcto ne
mia. et no vult dimittere offensam. quid
agas. quo liberabo me et salvabo aiam
mea. Ante bti Augst i quodd simoe de
fide tuo p te offenso dicisti i tercio i nu
humilitate et caritate no ficta dimittere m
et ille nolui tibi dimittere. noli ea scire
nec fecisse est ambo. habet unu dnm
ospno tuo debes ai vocasti. noluit q di
mittere nec pcella dnm ambos. et qp
tibi dimisit dns si qz exigat humus volt
Augst. p sic agendo satisfacis deo. et te
liberasti a debito fris quo ad offensam
licet teneat sibi p posse dapnu qd ei in
tulisti recompensare ille uo qui fecit suo hu
milit pecatori dimittz volt offensam
sibi pd noceat et gravet pectat. unde et
Augst. qui no vult dimittere fri i cui
peccanti. no spectat se crepe affirm deo
oromq; nemo go peccat et oro eo non
exaudiet. nec oblatio eo a deo accepta
bit. nec eo pctm a deo dimitti. Et hec
e dubiu an placatis aut alio suppios vo
illo pcepto xpi teneat vena pm modu
pdm pcte. et a subdito suo si forte ei
ministe lesit. ad recognoscendo modo ex
posuit. Aut bti Augst i sufficio hmoi d.
Sunt psone sole humiles per ordinem
hmoi a quibz si peccatum venia petat

hunt̃ m̃ sup̃bia. Et subdit. d. videt̃ ut i bona q̃ s̃ dus homo peccat i p̃ximu suu minuste litigando minuste tradendo &c̃ q̃ dicat ille isti ignoste da m̃ venia. no q̃ no deberet facere ꝑ̃ ne illi insipiat sup̃bie. quid go faciet. et an oculos dei pertinet eu. Et si no pt̃ dicĕ suus sibi q̃ no optet da m̃ venia blande. nu illu alloquat̃. blande em appellacio venie ꝓ̃sulato. Et i ꝑgula dicit. qui nim̃s disciplinabiliter uba ducĕ opellit. si ea nos ipi exercuisse modu sentit̃. no a nob exigit̃ ut a subdit̃ venia posulet̃ ne apud eos quos optet subiectos esse ducĕ nimiu sua nor humilitas egendi frangat̃ humilitas aĩe. Iter de illa exposicion p̃supta textus q̃ magis e ad ꝓpositu nr̃m adiuvat alia exposicion p̃dicti textu. et magis spuale. ar mistica pot̃ bto Augt̃ i h̃ quo ꝑ̃ dicit em finalit̃. q̃ si volum̃ deo a nr̃a obsequia gratu munera offerĕ q̃nos debent adesse. p̃mu e templu i quo munera offerat̃. Sed templu non optz esse corpoream. et ꝑbile ꝑ̃ rationale a' finale ut e humana aia. ut ipe homo videl illud pt̃ corpe nr̃. nesciat̃ q̃ templu dei est̃ sus et h̃ templu debz esse mundu. et sm̃. ꝓtez q̃ apla ait et subdit. templu enim dei sum est q̃ estis nos. i illo etenim tabn̄ i templo habitat deus. q̃ spus scs̃ nos sanctificauit quid a peccatis mortalibz. et a vitiosis habitibz a malis. et mordinatis affectionum motibz. et que significauit p̃ge collationem p̃dictu misticum. Ille quid' templu ad h̃ aptu est. ut i eo munera offerat̃ deo grata et accepta ꝑ̃m q̃ adesse debz. e altare sic quo munera offerat̃. et id e rectu et firma fides. q̃ e altare templi spuale. q̃ e humana aia ul h̃o ut dixi. Illum em bonum spuale nalet̃ nr̃ e accepta deo n̄ ponat̃ et stabilitat̃ sup̃ eam fide. q̃ fundamentu e omn̄ iustoru. et sine qua impossibile e placere deo ut dicit̃ ad hab̃. Tria ad offendu deo grata obsequia. adesse debent oblationes et munera q̃ sunt opa bona spalia spualia et interiora. ut sunt contemplatio deuota meta. ozo ad deu et proxi. affectual dilectio et caritas humor de quibz interius i templo cordis fidelit̃ oblat̃ debz homo p̃ncipe i exteriora munera ut sunt laus vocal'. iubilatio i ympnis cantus et ut sunt cetera carnalia bona spualia. et interiora. ut sunt contemplatio meditatio deuota mentis affectual dilectio et caritas humor de quibz interius i templo cordis fidelit̃ oblat̃ debz homo p̃ncipe i exteriora munera ut sunt laus vocal'

dño cultu applicari ⁊ deputand. ℔ quo ꝑz
q̄ festa no sunt instituta ꝑ ꝑsonas. a' tra
pulad. ul' hude. a' solio ꝑt' ordo rōpale. Sed
ꝑt' dim̄ sunt sc̄a ⁊ die festo laudibz dim̄ oꝝ
nibz. devotis meditationibz. sūs sacrificijs stu
dio legis dei. ⁊ eruditionibz ꝑtin' vacarent.
Dic em deq die sabbti non debuis ⁊ epul
monalibz deputaut. nec ad rōpatū vo
luptatu spurcicijs polluendu exposuit. Oz
ipm spualibz ⁊ sacris exercitationibz ac
sto ordo cōsecrauit. benedixit em diei septo
⁊ sanctificauit illu. ⁊ le⁊ gen. ꝙ. Dic ⁊ dies
dnica q ei succ̄sit. ad eudem finem mīs
tuta est. Et intelligendu ē de cet̄is cath
festiuitatibz. Et ꝙ. mouit bta Aug⁹. ꝙ.
de. ꝛ. ver. ubi dicit. exponit idicit ut sabbti
.i. diem requietionis. ut est q̄libz festum
quo quiesc̄t a labōibz rōpalibz obsequen
spuale. s. sanctificando ipm ꝑ opa bona. q
mittillig cessationis ab alijs opibz ut p
dictu est. Et subdit Aug⁹ ubi s. no quomo
mdei obsuabant carnali otio. vacare em
volut ad nugas. abluuōes suas. q̄ chq em
.i. mg male facer indeb ⁊ agro suo aliq
utile. qua ⁊ theatr. sadionibz. misisrezet
Et melig .i. mg male semē eoꝝ ⁊ die
sabbti lauda facerēt. qm̄ tota die impudice
saltarent. ℔ quo pz q̄ sm̄ mandatōm bti Au
gustini. no ē ⁊ die festo vacandu. solum
ꝑt' orari. a' luxuriari. a' crapulari. imo illa
tur sunt pcepta qm̄ labz utilu rez̄ esset
tur malo. sed ēsset vacandu ꝑt' sequē do.
ut dim̄ sunt. imo ut die Aug⁹ ubipus ꝑt'
uitadu otiu aut incepu solacu ⁊ festus dnt
se hoies exerē tur ⁊ opibz pietat. ⁊ mig.
no negocijs mozdmat. ⁊ lasciuis intede.
ut dicat bta ⁊ ds de verbis. In ill die
bus debent hoies cēlias celebrare. missas au
dire. ⁊ spualibz donis. sepos imbue. ⁊ hoc
ē deo sabbtare. Dido nondu q̄ illud tm̄
pceptu ē primu mozale. ⁊ primu rerioale.
apozale em ē qm̄u ad prima duo. ita q̄ ho
deputet aliq̄d tpis uite sue ad vacandu
dim̄. ⁊ ut tur cesset ab huiōi q̄ sunt ho
mis impedita ab huiōi dim̄. Est em q̄
ad illa no solu de lege dnali ⁊ erad de le
ge nē. sc̄ mest hoi nāl' melmare. ⁊ era
turio. ⁊ nāli suo hūe dictat sibup mults
tei nemis deputet aliq̄d tpis. sicut ēfectio
ni rōpali. sopno. ⁊c. ⁊ sic erad spuali ē
fectionem qua hoies tpis deputet hze. go ad
q̄ tpis deputatu ad vacandu dim̄. ⁊ dei
sezmeo. ac studio legis dei. ⁊ tur cessare ab
opibz th̄ impeditis. tradit sub h⁹ pcepto.
quātū mozale. figurale. mqtū p ipm detig
tur rezu tpis. ⁊ quo vacandu erat. ⁊ quo
ad ut dan est. homo de lege nē. ⁊ de h⁹
pcepto in quātu mozale. tenebat aliq̄d
tpis deputare diuinis. ⁊ tur a fmilibz opi
bz vacare. ⁊ pnis vacare pcepta deb
illud tpis. ⁊ hoc ꝙ imutat ad die sabbti
⁊ quo indei ⁊ vcla tenebant vacare ab
opibz omnibz fmilibz. Ad obsuationem go sabbti tene
bant. ex sola lege dina. ⁊ ex h⁹ tm̄ pce
ptis. ⁊ no ex lege nē. qm̄ ex lege nē
no plg tenebant. ⁊ ad sabbtu qm̄ ad alu
diem. Oz h⁹ pceptu imutatu. nuq sabbti
obsuandi fuit dna figural' ⁊ cerimonial'. qua
ēpntana alicui fuitū. ut dicit Oz. ℔ ea in
gis sunt dies sabbti determinata ⁊ imutata
dicto modo. qm̄ alia dies q̄libz respondet
q ꝑt' h⁹. imo. q sicut deq. q ⁊ primus sex die
bus fecit. ⁊ distinxit. ⁊ ordinauit mundum
die septo requieuit ab om̄i ope q̄ fecit.
⁊ q̄ totu fecit. ⁊ hoc obsequium: sic ho
ex gratitudine dei dono. erad eode die q
quieuit seu vacaret a fmilibz opibz ꝑt'
h⁹ ut tur intendē posset laudi dei. dim̄
nicis. ⁊ studio legis dei. ut sic supplet
q̄ d alijs diebz neglexit ompuit ꝑ tem
na negocia. ꝑt' vite sue. ⁊ suoꝝ nīte
Dido ꝑt' h⁹ indei ꝑm̄ erat ad ezodu
gentiu. ⁊ ideo. vnde ē obsuatio sabbti
⁊ mestia creationis mudi. ut illig mgt
essent memores. ⁊ semp ꝑ oculos habe
rent. ⁊ sic deu ol' creatōm cognoscerēt
et ex illo ⁊ timerent. Certo ꝑt' hoc. ut p vara⁹
gnalis h⁹ ab opibz huiōi ⁊ sabbato significaretur
freq̄ meōis futa quies xp̄i ⁊ sepulchro. q futa sunt ⁊
euglande sabbto. Vnde Aug⁹ h⁹ m⁹ sup gen. ad
osurgent lram. dicit ꝑ sabbtum obsuando indeus sus
se ꝑceptu. ⁊ vmbra futi. q spualem
requie figurabat. nung quiesc̄t ipe dominꝰ.
qui no nisi qn voluit passus. ⁊ sepultus
sua mistcia ostirmauit. ipe quippe die
sabbti quieuit in sepulch. ⁊ erad tota die
habuit sce augd vacatōm. ⁊ certo ꝑt'
h⁹ ut p huiōi vacationem ⁊ septo die mcelliga
mus. q sed deus post opa sex diez q̄dut
ab om̄i suo ope. sic nos ⁊ septa eta
te mudi. q sm̄ aliq̄s incepit a die asm
sionis. ⁊ tu sexta etate extrit usq ad
diem iudicij. nox ꝑgit opa. ⁊ labores
hmi vite. sm̄ illam requiescamus. ⁊ pra
⁊ pgit spualem resurrectionem quiescam⁹
et habitet sp̄s in nob. ⁊ corpo. vnde Aug⁹
⁊ de lapsu mudi dicit. Certum pceptū
de sabbto. q̄ indei crepabit celebrant.
nos spualr obsuamus. ⁊ quo dns requi
q̄ sic dictu intelligas. ut post opa sua
te quietus. Et ⁊ h⁹ lxxxvij. q. ⁊ st
prima etas fuit hmani gn̄is ab adā usq
ad noe. ⁊ a noe usq ad abrahā. ⁊ ab abrahā usq ad dauid. ⁊ a da
uid usq ad trāsmigrationē babilonis. ⁊ a tu

Nō dns cultū applicari ⁊ deputand. ℔ quo pz q̄ festa no sunt instituta ꝑ ꝑsonas. a' tra pulad. ul' hude. a' solio ꝑt' ordo rōpale. Sed ꝑt' dim̄ sunt sc̄a ⁊ die festo laudibz dim̄ oꝝ nibz. devotis meditationibz. sūs sacrificijs stu dio legis dei. ⁊ eruditionibz ꝑtin' vacarent. Dic em deq die sabbti non debuis ⁊ epul monalibz deputaut. nec ad rōpatū vo luptatu spurcicijs polluendu exposuit. Oz ipm spualibz ⁊ sacris exercitationibz ac sto ordo cōsecrauit. benedixit em diei septo ⁊ sanctificauit illu. ⁊ le⁊ gen. ꝙ. Dic ⁊ dies dnica q ei succ̄sit. ad eudem finem mīs tuta est. Et intelligendu ē de cet̄is cath festiuitatibz. Et ꝙ. mouit bta Aug⁹. ꝙ. de. ꝛ. ver. ubi dicit. exponit idicit ut sabbti .i. diem requietionis. ut est q̄libz festum quo quiesc̄t a labōibz rōpalibz obsequen spuale. s. sanctificando ipm ꝑ opa bona. q mittillig cessationis ab alijs opibz ut p dictu est. Et subdit Aug⁹ ubi s. no quomo mdei obsuabant carnali otio. vacare em volut ad nugas. abluuōes suas. q̄ chq em .i. mg male facer indeb ⁊ agro suo aliq̄d utile. qua ⁊ theatr. sadionibz. misisrezet Et melig .i. mg male semē eoꝝ ⁊ die sabbti lauda facerēt. qm̄ tota die impudice saltarent. ℔ quo pz q̄ sm̄ mandatōm bti Au gustini. no ē ⁊ die festo vacandu. solum ꝑt' orari. a' luxuriari. a' crapulari. imo illa tur sunt pcepta qm̄ labz utilu rez̄ esset tur malo. sed ēsset vacandu ꝑt' sequē do. ut dim̄ sunt. imo ut die Aug⁹ ubipus ꝑt' uitadu otiu aut incepu solacu ⁊ festus dnt se hoies exerē tur ⁊ opibz pietat. ⁊ mig. no negocijs mozdmat. ⁊ lasciuis intede. ut dicat bta ⁊ ds de verbis. In ill die bus debent hoies cēlias celebrare. missas au dire. ⁊ spualibz donis. sepos imbue. ⁊ hoc ē deo sabbtare. Dido nondu q̄ illud tm̄ pceptu ē primu mozale. ⁊ primu rerioale. apozale em ē qm̄u ad prima duo. ita q̄ ho deputet aliq̄d tpis uite sue ad vacandu dim̄. ⁊ ut tur cesset ab huiōi q̄ sunt ho mis impedita ab huiōi dim̄. Est em q̄ ad illa no solu de lege dnali ⁊ erad de le ge nē. sc̄ mest hoi nāl' melmare. ⁊ era turio. ⁊ nāli suo hūe dictat sibup mults tei nemis deputet aliq̄d tpis. sicut ēfectio ni rōpali. sopno. ⁊c. ⁊ sic erad spuali ē fectionem qua hoies tpis deputet hze. go ad q̄ tpis deputatu ad vacandu dim̄. ⁊ dei sezmeo. ac studio legis dei. ⁊ tur cessare ab opibz th̄ impeditis. tradit sub h⁹ pcepto. quātū mozale. figurale. mqtū p ipm detig tur rezu tpis. ⁊ quo vacandu erat. ⁊ quo ad ut dan est. homo de lege nē. ⁊ de h⁹ pcepto in quātu mozale. tenebat aliq̄d

Nō pcep⁹ h⁹ ē pn̄ male ꝑt' cerimoiale ⁊ ē q̄ ad⁹ lege nr̄.

mens deo rehig⁹ ß die tam̄ dnis nālis h⁹ aliq̄

Oz quātū ad⁹ h⁹ pceptū ē cerimoiale ⁊c.

cauta a tissimgraatione babilonis usq; ad
xpi aduentum. Dcxta ab aduentu dñi usq;
ī fine sci. Vide q̄ques sempiterna ē dñi sanctif
de ipsmet sp̄e etnitis ut p̄ius dict. q̄ septīa
relligit ī q̄que sanctor. no m hac si
ī alia. Tertio nōnd. q̄ p̄dm mactatum
mystice est mortale. s. quo ad p̄ma duo
ē de lege nē. qz ut dñs e. nāl' ve du
tat hom. ut aliq̄d p̄ deputet homi
ī quo a similib; tesset. ī nacet dñs. ī
ut sic. seu ad illa duo obligat semp. et
sunt ide ī statu legis nē. ī legis scripte.
et erat mic ī valle. qz semp tenebatur
homo. ī si tenet aliq̄ tpe deputata
p dnm. Dz q̄ritur ad tertiu sunt tres
monale ī figale. mystice ī mutauit ad
tertiu tpe. ut ad die sabbti. ī qua tur ex
precepto nacandu sunt. ī illud mic cess
sauit. qz hmoi observatio sabbti muta
ta ē ī vsla ī observatione diei dnice. ī
h' ex institution ecclie. ī significandu po
pulo xp̄m. ī mediatia ī surrectionis do
mice. Alijs vo festis ī vsla q̄ad sabbatu
ī mobilia quozuda spualiu bnficiorz p̄
cepta erant. sunt q̄ dimit mic festa ecclie
alia q̄a dnica die alia observanda instituit
ut Dz d̄ p̄dicatis q̄ precepta sunt ī sabbto
figuratiue mutata ē ī q̄ pona misla
ta ī die dnica. qua ī alia die. Sunt q̄dā
mutata. qz nacatio sabbti ut dom est
sunt principle figē quē sunt xp̄o ī sepul
chro. qz ipa precessit. ī qa tres aduent.
no debuit mane figē eq. alias fuisset
signū falsū. vnde Augs dicit h' n' Cōn
fustr. Cū dicis q̄ sabbti scdm no observat xp̄s
indeb. qz q̄ ea figa figāt. ita xp̄s impler
ut. Dicēdū. q̄ h' ne videm' ī h' induxi
re. ī ne alīq̄s credat nos mane obliga
tos ad testimonias nele. vnde ad Gall'
mas apl's dicit. galatas. quo ordine ad mstr
ma ī egena elēta. quib; demo simul
volens dies observat. ī menses. ubi sim ex
positionem reprehendit eos. qui observabat
legales dies. tpe gre indaismos. ut die
sabbti. ī alia festa q̄ erant figē futoz.
Cōn q̄s erat dicit. Greg. de ose dis. m'. tres. puent
quid die sabbti aliquid operari phibebant
quos nisi ī p̄dicatores xp̄i docuerit. qui
temes die sabbti atq; dnica. sanct ecclie
tradit. qz ēm mortē se ī surgē filat.
se hti ī veneration die dnice. qz ppl's. vult
indaizare. opellet. ut exteriorē vitā lege
dnoscat. ī sib indaizē p̄sidia subdat. ra
li fa volt sabbtū. Fuit aut hmoi sabbti
observatio poria mutata ī observatione
diei dnice. qm alteriq; p̄mio. ppe mes
sia reuelādū. s. mundi. q̄ lex die dominica p̄ma fa
illud ger. p̄mo. In p̄ncipio creauit de

ctu ī tram. Credo ppe memoria eductois
patrē de lymbo. Tertio ppe medela dnice
surrectionis. q̄ ea facta est dnica die. vnde
ecia p̄mgratis sp̄ dicit die dnicam esse ve
nerabile surrectionis dñi nri ihu xp̄i. no quā
solū ni pascha celebramus. verū ea p̄ sin
gulas ebdomadas ipa die ymagine facta
tamq; de ose dis. m. Gabbto. Et q̄rto ppe
bnficia missionis spūs sc̄i. que sibi die dnica
facta ē. vnde leo p̄. dic. q̄ sic die dominica
tantū dnicā dispensatione mysterijs ē co
secrata. ut quidq̄ insigne a dño ī tēpe est
institutū. ī hmoi diei dignitate fit gestum.
ī hac die mundus suspexit exordiū fē dig
mi go sunt. ut illu diem ī suma vene
ratione habeamus. ī ut eode respectu
ab op̄ib; seruilib; q̄s tue totalius nos pos
semus trade dnō seruire. ī laudi deo
gratias actiōi. ī de tanta dñi ac dei. q̄z et
dñi sunt q̄ opa ī vale ī die sabbti. sub pe
cepto ressandu fuit. ab op̄ib; seruilib; Cui
tpe vele p̄cepta fuit ressare ab omi ope
seruili. ī dictis festis. vnde ex de feriis lz
dicit sic. dies maestati altissime deputa
tos. nec nata hoīz extra decreuit fuid
du. ī hmoi ab omi ope seruili ressandu. Cue
vie go q̄ sunt illa op̄a seruilia. a quib; te
ressandu fuit. ī mutate p̄cepti. p
illo nāndu ē sm̄ mentionem sc̄i Tho. xxxvi. ī. ī
q. cxxxvi. Tertiav ē seruitij opus una q̄
ho seruit deo. ī sm̄ h' op̄a seruile possi dici
opa latie. sic q̄ p̄mict ad dei speciale seruitiū. ī tle opa seruile no phibebat. ī die
sabbti. nec hodie phibet. ī die dnica. ī
alio quocūq; festo. qz hoc esset extremū sim
observare diei festi. Ad hāc phibet homī
ressare ab alijs op̄ib; ut possit dño seruire
melius intendē. ī illi vacare. Et inde ē
q̄d Joh. vij. de Circūcisione accipit ho
ī sabbto. ut no soluat lex moysi. inde et
ē ut dic. aut xp̄s. q̄ sacerdos sabbtum in
templo violant. ī tozpalit opant. ī sabbto.
ut sm̄ Jeronim. in sabbto sacerdotes vnicla
bant hostias. macrabant thymiamata. ī car
nes sup lignoz ordinabant. Et strauem
et in ni hor non permittebant. et p̄cepta de
sabbto seruando. qz tlia opa p̄mittūt ad
dei cultū. ī ad dimi supplicium. ī vta intelli
gūt de silib; op̄ib; nec ad dñm cultū
pertinentib;. Dic ecia sacerdotes ī sabbto
incensum offerentes. archam et muros. Jerichon
tinos. no nisi gredientes. p̄cepta de observa
tionē sabbti. Dic ecia nulla spual' actus a'
ē exercuit. et observantia sabbti dnice diei ad
alterius festi. puta si quis doceat legē dei
verbo ul scripto. vnde Aug. xxvi. dicit
glo. fabri. ī hmoi artifices oriūdi. ī die
sabbati. lector aut diuine legis ul' doctor.

ab ope suo no desi t. nr in stamiat sabbtu. sicut sacdotes i templo sabbtu violant. et sine reime sunt. Sda sexta q e qua ho sexit peto fm illud Joh viij. Omi sanit p totu sexus pti est. Sdm hoc ome opus pti dicit opus sexule. Et illa i vole sunt phibita i sabbato. z nunc sunt phibita i die dnico. z i quolibz alio festo. vn hoc xps dicit glo. z e ambo. lex in sabbto seruilia opa fiere. peccatu agricultura phibet. Conuenit em observantie festoz. nq̃ illa impedit applicatione homis ad dnam. q e finis applicationis vacationis i festis. h̃o in intelligend e de pctis mortalibus. Non em otia precptu agit qui i sabbto venialiter peccat: eo q venialia no excludit vita sanctitatis. hec ai augustin. Et addit. Et q̃ q̃ magis impedit ho a rebz dinis. p opa pcta quia opus liciti. q̃nq̃ sit corpale ideo magis ex h̃o precptu agit. qui peccat i die festo pcto mortali: quod qui opus corpale alias licitu facit. vnde ut supra allegatu fuit. bto Augs i h̃o de x̃pcordat. melig i nig male faceret videt i agro suo aliq̃d utile. q̃m i theatr sedicios exercet: z melig facerent lana fame corp i die sabbti. q̃m to die i neoms sue impedire salutem. Et ro dicit allex vij suo trio. q xvm̃. q qui pctm mortale i die festo omittit duplr peccat mortaliter. z mortue regatu duoz pctoz mortaliu: eo q agit ex duob̃ precptis. Cum si qs die festo fornicat duplr peccat: q ex precptu de observantia festi. z ex precptu no mechabere. Valr e si homo i die festo furet. puniat. homicidiu omittit. Ter tia finitio est qua vng ho sunt alii homi a fabrip. Omnit aut duplicia homis opa na q̃dam sunt spualia. z alia no dicit hic seculia. eo q ouemut hom fm metam fm qua e ho sexus dei. z no hoc: vng em ho no e fug. z p3 alia fm metam. Sz bene fm corp: a thbz em sc. cu no sint similia ut dem e. no sz de nra precepti absme i die festo. salte quo ad illa que sunt de se licita z rita. Si em dent pctm mortale hmoi interioza opa. tunc essent vel seculia ut dem e: z ido essent i die festo penale phibita. Ex quo p3 q de nrate no tenemur precptu absme i die festo ab ex opibz spualibz. q ab ipo opante ordinat ad tpale lucru. a ad aliud hoc tpale bonum. ut si aduocatus i die festo studet i hmoi q die trastma vole fazare tria em fm p̃dcz sman. Et no sunt similia salte maleficia. nec assunt spualia. interioza. de ista dt Richd i trio. d xx xvij. q ho no tta asingitur i die festo absme ab hmoi opibz. sicut ab

tenuit absme ab opibz similibz maliciez z formalit. i. ab opibz exteriorib̃z corpalibz. z ad corpale bonum tm̃ ad finem primu ordinantib̃z. q finaliq̃ e absme ab opib̃ exteriorib̃ exercitatis. q̃m ab aq̃ cogitatione. z metali ptractione: z sic dit. vnde ho q̃ exercitione hmoi actuu interioz. z exercitio ipo meretur pctm mortale: msi p eoz exercitiu excludat illa vacatio. qua tr debz talem dnm ex sue nrite. Alia hois opa corpalia. z ista sut ad hoc duplicia. Et quedam sunt ona et sexus. alia libera: z ad q̃ tenet quilibz sue fug sue libez. Et illa q̃e no dicit similia sut nr glose sunt phibita i die dnico a alio festo de ill nde ex infra. ubi dicit q opa sunt a quibz festa natale debem. alia corpa lia hoc q̃pa sut huic utpote ad que no quilibz tenet sibi a alteri. Sz ad q̃ tenet sm dm: ut sunt arare. rebz rapte. metere. acta machanici. z actd hmoi: no em quilibz tenet sibi a alteri ad tria ex nrite. Sz sm tenet ad tria dm sua quoz q̃m qu sunt. Et ro tria phibebant. i. vale p h̃o madatu. eo q exercebant observatie sabbti: q̃ phibz applicationi hoz ad dna: nec vo i no le no e ta secta phibita i dnica. sed sunt d die sabbti. Et quedam em opa contenduntur i die dnica. q i die sabbti phibebant: sicut actus actoris. z alia hmoi. q licet nulla sunt in potent pcte mortis. z erat i quibzda opib̃ phibitis facilis dispensatio. vno le pot mitte. q i. vale. q̃ observatio sabbti sut figal ut dem e. figa aut pertinet ad prestationem vitatis. qua vitatem nr i modico pcte oz. Et ideo fuit sabbm tam stricte observandu. ut figa exercitet ipi dei. Observatio vo dnica no e figalis. ex no sig nificat futuru. Oz e immediato pcte z sue rectionis xpi. z deputatio pctis q̃tis aiaz. i. gla. qua nec sunt xpi motem. et q̃ sunt ad declaratu fuit. nec non obligam ad observanat. q̃ ipa remorialis fuit. z figal'. ideo mutata e aduentu vitatis. Oz obligam ad observatia dnice. z no ex h̃o trio precepto. p tm ex ecclie ma dato. Quidam go q sunt opa a quibz nec sm ecclie ordinationem vacare nec tenem. Sibi nondu. q p ut tollit ex intentionem bonitatis. Richd. i. trio d xx xvij. Et allex v. i suo trio. q xvm̃ i dicta et i principalibz ecclie festivitatibz. sub p precepto tenem cessare. primo z principali a pctis: z potissime a mortalibz ut dem sunt. Tenaus em pctm ex sit dup

nabile. Ut ſit tpe determato uacationi
ne. z i feſto. Et nſiñ ab extraordi bus
rozpalibz iſtis opib. q de ſue nã a ex m
tatione agentis ordinant ad lucrũ tpa
lẽ. a alijd bonũ rozpale tẽgñ. ad ſme
ipm z mediatu. ut ſint ces acty ne
ceſſarij. z pulcrã agrozũ. z vineaz. et
ſtes labozes. z ena a negonijs ſeculazibz.
ut ſint mercatu. placitu. iudicia roten
noſa. dampnato hoie ad mozte. a penã
no. Iſta em ecclia mr. detlat pu
lu. z ſtatuit ea i diebz dnicis. z alijs
ſeſtiuitatibz ab uli ecclia niſi tenuit non
eſſe exercenda. niſi urgeat nñs. a ſua
dent pietas. Et aut ena ita ſtatuerit
q pdcm. i feſtis no agant. pz gẽ de feri
is. Ex ois. ubi dicit oms ubi dñ oms dies
dnicos a neſp uſq ad veſpam tu omiq ve
nerationi detinendi obſeruare. z ab om
illicito ope abſtinẽ. ut mercatu no fiat.
nr plactu. nr alijs ad mozte ul penam
iudicet. nr qua in p pace a alia nñtate
pſtent. Et. e. licet. dies maeſtati altiſ
ſime deputatos. ne no natiuitas matriz
ſalua ecclia detinet obſeruanda. z i his
ab oi ſmili ope ceſſandu. Idem pz de con
ſecratione diſe ecclie. Rogitoꝛes. ſ. Ieunia
z xv. q. miſſi. Item ſmi cathi. non mercatu
mini tui. de certo mlozũ emendi. z ven
dendi in loco ubi vendit. z emit. h
mercatu ti. e. td q vendit a emit. et
ponit quig p mercatu. Et dici nolit
q tha no ſint agenda i die dnica aut
i alio feſto. n vrgeat nñs. a ſuadat pie
tas. i nullo em lege no habz. z ido non
e opus ſmile qd i feſtis diebz nñtate urge
at no licet exercere. ut dicit gwido. i. az
chidiacon. i glo decreti. Et oſtien i ſũ
ma. de feriis dicit gñaliter quicquid nñs ex
igit no ſint feriandi dies illi. ex de ho
mi. nñtate eliminat pla ex ſuperſt dctoꝛ
thas. z iurſ. z ſpalit ex rationib. z ex
glo. with ſup eode. qua glom allegat fe
quet. Joh. ſuma confeſſoꝛ. z alij ſumiſte
mud eſt. ut no homo a ſuctati imminet
periculu uite. p motum hoſtiu. tue licitũ
eſt homi pugnare. p ſua aut ꝛmdatoꝛ
nñia defenſione. ppt hmoi em nñtate
no perturbant pharisei. no bellatores in
ſabbto. ut hic. p quach. ſ. ij. Et dicit Iue
pdcm glo. q i bello iuſto poſſunt hoc
ena i die feſto. ſe cõtra hoſtes munire. z
defendẽ faciendo foſſata. z ꝛpare mu
ros. Ex hac nñs ꝛquit uitandi periculu.
Eodem e. q ſi homo eſſet i tali nñtate
conſtitutus. q ꝛtrez dcm nñoꝛ coꝛpi no
eſſet in periculo amiſſionis uite. nec poſ
ſet aliudſmo defectui ſuppl. tali eſſet licitũ
q quicq opus ſmile exercere. ena d die feſto
p mita qua ſeruanda. Et ſmlr poz facere q
uita alterius. i casu filij pr ſui. ſpuada. dns
agit xvij. z excuſabat diſcipl. qui uellebũt
ſeu manducabũt ſpicas i ſabbto. q
nñtate famis. qua patiebant. Et eciam ſi ho
mo nimineat nñs exercendis coꝛpal. pe
riculo. i die feſto opari opa coꝛpale. ꝓmiſ
ad ſalute coꝛpis ꝓpꝛij. a ꝓximi ſiu ofa
dam a ꝓcurandam. Unde eſt q medici die
bus feſtiuis poſſunt medicare. z hoies m
digentes poſſunt tue medicinas ꝛcipe. p ꝛ
q dns Joh. viij. arguit iudeos d obſeruana
ſabbti plus ꝑñs optuit. ꝓmiſſos z ſuppſtio
ſos dicens. ecce. Multi nidigna. q tbum
haem ſalutis fecit i ſabbato. ſi d. ſm Aug
uos eſt qui ſmilia opa phibet facere d ſab
bato. ſ no eſt ſmile opi ſanare hoiem ma
ducare. quide z bibere d ſabbto. q ꝓtinz
ad ſalutẽ. ppt qd oſtendit opa ſalutis ſillo
mo d die ſabbti eſſe obſeruanda. Et btus
Greg. ſcribit ad ciues cõnos. z po de eſd
diſ. m. peruenit. Aliud quoq ad me platu
e a puerſis hoibz uob pdicatu eſſe. ut die
dnico illis debz lauari. z ſiquid ꝓ luxuꝛia
uoluptate. laudi appetit. hoc fiat. nr aliquis ꝙh
die credens. Et aut p nñtate coꝛpis. h nr
dominico die phibem. Et Archidiacon dicit
ſup eodem libro. p nñtate. go no licet lauari
feſtiuis diebz. n nñs ea. eade cone net
mime ſanguine. nr barba rade. nr ton
ſoꝛare. nr unguibz ſcindere. panos aut z
ceteramenta hmoi diebz mdumq. ea nñ
te qua z emendm. Hec ille. Ex quib ſi imm
neat nñs uitandi uel exteriorꝭ damnum.
ut ſi tritoribz ſegetibz i agꝛo. a feno.
in pcipitat immineat tempeſtas. q tha coꝛrũ
pat. aut nitru deꝛoꝛet. a fuꝛe abducat
tha a ſolo ſeparata. no ſint dm ꝛ ceſſ phibe
di tolleꝛe i feſtis. z mdumti ſue pcud.
ul ſtantibz adhuc uuis i uitibz. z ſupue
niat frigus deſtruens. a ſi e ueriſimile ti
moꝛ de mauſu hoſtiu. qui alio die humoꝛ
es deſtrueret ul auferrent. ul ee hmoi
i collectum thm ꝛ capere ul emere.
ul i caſibz ꝛ tbz licet ee i feſtis diebz
laboꝛare. ut ſi hoſtes ꝛe in modico mom
to. pereat omnitas raleſti. pulſion oꝛeſ
ſa. Aug z dñs docet. ext xiij. d. Quis
ex uob homo qui habuit unã oue. z ceci
derit ſabbto i foueã. no ne tenebit et
leuabit eam. Et ſibi cauſa ex mdulto ecclie
licentie e i diebz feſtiuis. pꝛcipue i ſolemp
ciis allena. dicit. qui ex de feriis. c. licet
indulgem ut licet patriarchaꝭ uzoq di
ebz dnicis. z alijs feſtis pꝛcipue i maioꝛib

am sollepnitatibus si alle[a] ꝛre sl melmauerit.
eozꝫ raptum nigeuente nr̃e intende. Et
gr̃ Aar dint q̃ ea possit indulgẽ hoibz ut
i diebz festiꝫ laborent. qi nr̃itate arteant
ppr̃ qđ qeit. ꝯs dabit illa lucerna. Et vn̄t
glo. q epus loi si cõmode pt̃ adiri. alias siꝫ
sint simpliꝫ sacerdotes dispensato discretiõa
possit esse tota nr̃a. z tam notoria. q̃ au
toritate ꝓpa possent facẽ. Gz p̃ qsta nr̃a
liceat opari i festiꝫ. hõ pono ad arbitriũ bõi
z discreti vnꝰ limitandu est. qm̃ p aliqua
dr̃iam gialem determinari nõ ꝯuenit
ir illa. vtꝫ excusant̃ sarcu z vsura. qꝭ
eozꝫ dm̃ opellunt ad laborandu i diebꝰ
festiꝫ. Aar ꝑ mentionẽ p̃cedentiꝫ glo
se. q̃ no debent dñis suis i tẽpꝰ obedie
no ẽm tenent obedire. nisi i licitis z hones
tis quale[b] esset hoc. Di vñ dm̃ eos opel
lant z cogunt ad laborandu i diebꝰ festi
uis. tue sarcu z anille z vsurii sic eo
acti iusto metu excusant̃ ppr̃ nr̃itate. Gz
dm̃ grauat peccat. potissime si ex cupidi
tate lucri subditos cogunt. agat cõ p̃cepta ec
lesie. z sine nr̃ite de qua supiꝰ excepta
posita sunt. Credo q̃ vt an illi excusent
qui obligati dñis ad nectiam bladoꝝ
a aliozꝫ adducut ista i festiꝫ. Aar ꝑ
mentionẽ eiꝰdẽ glose. q̃ no excusant̃
si violant die festu. insi opellant eos ad
hoc aliqua nr̃a. ut marciꝫ hospitũ aut
aliꝰ tal' casus de supiꝰ positꝰ casibꝰ ne
cessar̃. z specialit qui blada z alia silua
ducunt dñis suis diebz festiuis ppr̃ hõ ut
aliis diebus liberiꝰ possint ꝓpꝫ. z cosine
ꝯ laboribz intendẽ. no sint õia excusa
bilia. ñ acta nr̃a eos ad hoc opellẽt. Et
pdca glo i hõ aggnat pctm̃ vgulad̃ z
sacerdotu. quibz absq̃ nr̃ite dmꝰ diebz
quadrigat. a alia hmoi opa faciut. quia
exẽplo suo alios corrumpunt. qui eozꝫ facto fa
cile occasionẽ sibi faciendi accipiunt. Ad ea
illas rationabiles causas habeant. Et addit
pdca glo. q̃ qui d vigilia festiuitatis ꝑcum
dare mittit quadrigas. a epus offenda
nr̃a i die festo. si ea q̃ auferut sint
nr̃a ad die festu. ita q̃ sine illi no pos
sint omode missi. dicit[c] alii. nr̃ an
poterant sup hiis sibi assensiꝫ prudẽ
excusari possint ppr̃ nr̃itatem. Ego no ex
cusant. z mavie si hoc faciat i die fes
to. ut vehicula sua nr̃a habeant a
lijs diebz ad cottidiana sua opa exercenda
subdit. credo ea excusari possent ppter
hmoi nr̃itatem. quia ad nundinas ve
notas. ut ad locꝫ d̃notatꝰ aut ea alias
ꝫ. si sine graui õmodo non possint
diebz festiuis vacare ab eundo at qua =

[a] vel ꝛre
[b] vel tenet
[c] vel vinos q̃ misportant ad locꝫ d̃notatꝰ

vigilias. Ide vñ de ꝛpribz. z alijs va
toribz. qui ex causa rõnabili z nr̃a.
diebz festiuis ad loca d̃notata ambulabi
z sine graui incõmodo suo. aliozꝫ va
tare non possent. Tertio an d festis li
ceat scribere. Aar ꝑ mentionẽ auctis
glose. q̃ no liceat scribẽ aliqđ fidei. ut
de sexto ad sextum. sicut nr̃i licet alia
opa fidei opari. Et olacres vñ leones
suas quas non possit sine scripturã me
morie emendare. scribere possunt. Di
mihi ꝑ mones quos silo a ꝓpheta nota
uerunt. scribere possint ut credo. puto
ut quis studendo ec̃ i aliq̃ libro corrige possit.
si quid corrigendũ legendo occurrit. loca
aut opus suas. a odore alienas. diebus
festiuis ppr̃ corrigendos libros. no cõ
tu. Et sicut dicit de correctione librꝰ. sic
ppr̃ laboribz alijs intelligi. ut si quis
no mentione operandi. si alias. ut forte de
ambulando nisi[d] et in die festo p vinea
sua aut agre. z tñ semper purgat. modi
nu qđ principalis pmaserat purgadu.
de sepe. q̃ d aliq̃ ꝑte modici ꝛepta a
mutilata sint. aut nisi vites erigat vꝫ
palu. aut duos mutilatos. ut aliud pa
ciu faciat. ꝓ sic tñ semper occurrat facere.
Circa quid de ministribz. z vectoribz p
egrinoꝝ. z secretoribz. dicit. q̃ tria opa
i diebz festiuis. Aar si hoc faciat principali
ppr̃ nr̃itatem eozꝫ ꝓ quibz tria faciunt
tur excusari possunt. z licite ꝛeputo q̃
latius ꝓ laboribz suis. Di vñ faciut tria
i die festo principali ppr̃ q̃stio. a ppr̃ mp
bã cupiditate lucrandi. no video dicit
supdca glo. quo debeat excusari. Gz illi
qui eos de talibz requirut excusantur.
si rationabile sint tam z nr̃a. z alias
sibi no poterant. prudẽ Credo quod
utiꝫ liceat diebz festiuis agere agros
pampinos. a eis q̃dagare. a alio no ꝑdri
gare laborare. Aar glo. pdca. d. no cõ
q̃ diebz dmꝰ a alijs maioribz sollep
nitatibz. scz xpi festis. z bte vgis. et
i diebz aplorꝫ tria licet sicut. de cetꝰ
festiuitatibz quo ad hoc credo q̃ liceat
sequi ꝛsuetudinem regionis qua sunt
epus loci z no impbat. Di aut dñi
an sciat epus z sustineat. ꝛrõ debet
subditos ad epm. ut sup hõ ab eo ꝛdisce
ad hoc aut. ut tria licite sustineant
aut licite fiant. Gz q̃ p hmoi laborem
no vidorent laborantes a dñis audi
endis q̃ tenet audire. z q̃ talia pri
cipaliter fiant ppr̃ deu. z non ppr̃ affec
tu ꝛpale. a spem remunerationis terrene

in pastu ena hom aut alia laborando. z p nias pauptat illig cui tlia fiunt hoc uidet exigere. ¶ Tm ex p̄cepto festiuitat papie credo q nisi sit phibitu a' con suetudm loi sit strend. ucet aliquid o pari ad edificacion ecclie z sacerdot tor: z ad opus mistor ecclie pauptm festm est qui ꝺdictus no hnt. ut si oz tahi uctu ad fiendos lapides ul ni quadrigis auferet. que alias modo au ferri non possint. z si silua ul si opt̄ ntssarii lapides de loco ad loc ul oz mu dari alique loc ita tn q labor no pe uenat ad multa fatigacion. z tedium ex diuersitate laborandi. q3 no credo dicit glo q i eis debeant laborare p tota die ut ad multa fatigacion: no debent per hmoꝺ labore obmitte audicion missar i tli die festo. no em debent dmittere illud ad qd tenent aliud ad qd non tenent. ¶ Quinto queritur utr mortalis peccet qui uadunt mezrata q fiunt diebꝫ dnicis z festis alijs maxie pp̄ptis. Rnr pdca glo q si qs hoc faciat no ex consuetudinarie. 3z an aliqn faciat p alia nēcitate no credo q peccet mortaliter. Si aut ho ducat i co suetudine. z ho faciat ex cupiditate lu crandi: fiunt fiunt mercatores: qui pp̄ter ce quenda mezrata. a' mdmodo uixerit mdm̄ mutet ecclias suas. credo q' mor tal peccet. ¶ Subdit mezrata in q fiunt de victualibꝫ nīs. ad diem q̄ntidiebꝫ sollempne de pane uino. z carnibꝫ. et cet̄ huiusmodi: no credo illicita esse. aut de facili phibenda. dū in se pp̄r ho no sub trahunt a diuino seruicio nec a quib⁹ die bus dnicis. z i aliis festis teneant. nec ad uigeat nimis. a' suadeat pietas. vi dendū in huc dixit q sint i die dnica operanda. ¶ Rnr. z dicit primo. q quibꝫ xpiane adultis. die dnico ante legi timo impedimento. tenent audire integra missam. z ad illa sit stricte tenend. q ut dicit hug. i tho de. xxx viii. qui ho facit omittit peccant. sint. nisi sint ex uoua bili causa legitime excusati. Unde de co. de pe. Missas. sit missas die dnico se cularibus. z a fortiori dicit archidia conus. speciali ordine p̄ponat. ita ut ad benedictionem sacerdotis. pplus egredi no p̄sumat. qd si fecerint ab ipso publice re p̄hendant. z grauiter castigent. usq ad ue nient ul̄ p̄mittent. si admoniti no uolunt corrigi. ut dicit archi. sup eod̄ c. et. c. dist. de. ¶ Tm die sollepni p̄ misso ecclie euentu. ad spectacula uadat

ex precepto ul officiu mercat archi. ex uinculo excomunicacionis aut no. q̄ p̄ceptu mortali debꝫ effugi. Albꝰ ex sup. q. ansias. dicit ho. dico p̄ ceptu esse. unde non p̄ceptu faciunt. qui diebꝫ dnicis missas no audiunt. n aliq3 ex cat nisi ¶ Secundo dicit q quilibꝫ xpianꝰ ad ultꝫ tenet die dnico. z pari rone i aliis festiuitatibꝫ se colligere. z ad se recipi ar metem sua alienare ad dnm. z i ipm salte aliquo bono motu fedei p cogitacionem bona. p affectionem sancta. p dilectionem actu ale ipsi. 3z ho. q̄ ipse dnus e. ho ex isto tio p̄cepto. z de lege hic. tenet. q. aliq3 tpe p̄cipue dnis intendere. z p̄ter hoc eodem tpe vacare ab opibus exterioribus ipm i p̄ceptis impedientibꝫ. z dnm. q veri festa. q illud tm̄ p̄ceptu limitauit hoc ad ho faciendū die sabbti cui i nouo testamto successit dies dnicus ab ecclia ad idem instituta. Unde hug. i tho d'se. xxx viii. dicit. ucet deus dnm tpe. sex legis ope. z no. tas. ab hoc requisierit. ut sibi habita ritu rozdis placaret. arcade q aliqn vacat uet. ac p dilectionem ipsi adhereat. nec in ipsa est dies dnica. i qua ipse xpianꝰ spe cialit̄ vacaret ad cultu dei. z p̄mittat tem pora negocia. q̄ amq distrahunt ne deo intendant. ¶ Tm quilibꝫ ex dono p̄cepto re ad dnm actualr diligendū. z vr sco. s. mar. tino. dis. xx viii. q ho sit diebꝫ festiuis. ita q̄ omi die festiuo. z potissime diebꝫ dnicis. z p̄cipuis festis teneat se ho colligere. et dno sup ora actualr diligere. dicit aug. in z. q̄n ho tenet actu diligere sup oia actualr. ho debet ordinare ad dm̄. madam. Dubi tatur sc̄ires. ut vnusq3 tr maneat apud se. colligendo se. z ascendendo ad deum sui. z ecclia spaciatur. ho quidā ad missa au diendā die dnico de ose. d. se. p̄. Terra dicit q̄ e valde expediens. z saluta re hoi. ut die dnico. z reliq festiuitatibꝫ intendat dnis rebꝫ solu. aut p̄cipue. z hijs q̄ salus sue sunt. ut q̄ attente me ditet dna beneficia sibi simplr. a' sibi cū multis alijs. a' sibi cū toto humano gen̄ p̄stita. illa cū sint inestimabilia. multa. sunt tam mestabilia magna. z utilia. z tam gra tuite nob collata. q̄ eoz attenta medi tatio. roz hoc maxie inflamat. ad actua le dilectionem tali benefactori. z maxie os tendunt homi dei p̄cipue. sapiam. bonitate. mam. largitate. ustina. z cetera dei p fectiones. ut ex alio a nobis mortalibꝫ cla rius a nob nosci possint. ¶ Terra de festo dis

a deo venia · ut sibi ꝓpiciatꝰ stat in gra · et
sibi sua opa sint meritoꝛia · ut eᵗne · Tio
meditetur homo · z in ordine sui cordis sta
nat diligent' extimudine mortis · z met
timdine horre mortis · z terribile misterium ad
mesquabilibz mal eᵗne dampnationis · ut
horr tetre ymanitꝫ diligencia sibi caue
at a pcis · Tcio meditet' tetu · z minu
bilia bona q̄ deg sibi datuꝝ e · etnalit' suis
simul · z amicis · z ex istoꝛ desiderio bonoꝛ
alliget ad ihūm · quibz tha mereat' · Tcio
to meditet' ultimis suis · z mendibilia ois
eoꝛ quibz deo placuerut · z etia' glam
mereatur ut eoꝛ exemplo ꝓpositi coneꝛ
ad filia faciendi · Tcio audiat devote · z
diligenter dei ihūm · z auditu cumineꝫ
z conet' memor' tenere · z ꝓpositꝫ ut ꝑm mis
ipius directionꝫ vita sua siat · regere · pos
tremo exꝑrat' aliq̄ · ut sit dñs ostium ex
eat se · i opibz me · qui h' em · z hnis
filia institutum em sabbatu · i · dies · qui
e asmis · quat' o' dies festus · Tcium sit · z
z tibi transiget diem festu totu · iste vt illu
sanctificaret deo placibilis · z sibi valde salu
bre · vnde origo sup exo · omē lxiᵃ · Die
desinas ab ombz seruilibz opibz · z nichil
inmundi' q̄as aut pecas · si spualibz exerbus
tm vacans ad etnum · quemas loquelibz
dñis aute ꝓbeas · de celestibz cogites · de
siuta spe sollicitudine · pecas · venie · z nidi
ou p' saul habeas · ne respicias ad ꝓmia · et
ne visibilia · sed solu adinuisibilia · si solu ad n
uisibilia · z fuerit · h' e obstinacio sabbi a
xpiano · Et no solu talia facere ꝓ se · si spale
qui alia habz alioꝛ · do creat' ista diebz sollep
nibz facere filios · z filias · pnuncios · z anal
las · Tcio sibi omissa · z subiacta' mendicitatis · et
obmissio culpabil defuis est · z miles pe
negat indisciplinatos · z legis dei ignaros · id.
aliqs ex quo h' ut dim' e ꝓpe tenet' am
ꝓbligere · die festo · z elevare ad deum
est ne ꝓ obligatꝰ ut toto festo die habe
at am ꝓbligm · z elevatu ad deu · a' ut
tota die exerceat se · d' ist' ꝓdict' a' aliqs
eoꝛ sine q̄ horet illud esset bonu · z salu
bre ut e dam · no tn e homo ad h' obli
gatꝰ ultra illig ꝓcepta · ymoꝝ in tales casibus
pt' se occupare · exercitio opm exteriꝝ · et
a tibz distrahendo · ut no nimis ingrat' a' pie
tas suadet · imo dicut aliqui doctoꝛes q̄ in
die festo pt' homo assumere sibi aliquam
recreacionē spaciatu · a' solatiu · dum h' sibi
sit honestu · z ille sunt ut nonnulli' q̄
illa ꝓcta ꝑ que offendat deꝰ · z pereisse
mortalia · ut sint ebrietates ꝓcuria
rixe · desideria carnalia · uba opa a' car
nalia luxurie · z cetera huiusmodi · q̄ in diebus

A tium obligant'

fasti duplicia sint ꝓcta · ut supius dm fuit
Idem intelligat' de coreis salte · ille q̄z
inhonestos se ostendit viroꝝ aspectibz et
cordis · qz tur dicte dant occasionem pnoca
di ad impudicicie · ut dicit Rich ubi s̄. · z dicit
bus ꝓcessis d quada omē · no credo vico
si dicat se illesu euasisse a tlis spectacu
lis · Cu aliud ex eis q̄ videt bersabee se
lauantem ad libidine pnocarit · sit tales
go choree · z ad libidine pnocatꝝ · sit tales
si spillstite sint · in sint pdicte diebz
festiuis phibite q̄ aliqui ꝓbat quer
illud capitu de feriis litꝝ · ubi dr dies
maiestati altissime dedicatos · illig v
lumꝰ voluptatibz ocupari · nr in hmoi
diei religiose acta clarentes abstinere pa
tim · quēq̄m voluptatibz detineri · hm
aut obstenas voluptates uocat enim
illas q̄ sunt d tibz coreis de quibz pce
dictu est · Et Augst d de v · coꝛ · ut sup
allegatu est dicit melig fore mdeoꝛ
die sabbati lana facere · q̄m tota die i
neomenijs impudice saltare · melig
· i · mig male ꝑ in cōi ꝓcepto agere
faciendo lana d festo · igit · z ꝛ ꝓcepto
facere ꝓdcō mo chorizandi · dicit alius
ꝛ dca supius ꝓbando · q̄ ho vino tota
die festo tenet' intende diuino pmio
z spualibz rebz supius enūciat' · ne de ese
dicat' mī · c · jeiunia · de · aut die dmco
nr aliud e agendu · n deo vacandu · illa
spacia d illa sra die agat' · n tm vmpig
psalmis · z tanter spualibz dies illa
trāsigat' · tm ḡsr d dicit' dnico die
a laboze treno retrahendu est atq̄ deo
omnibz ministrendu · ut si quid neglige
ne p sex dies agit' · die resurrectionis
dnice expect' · Rme ꝑm Alex ꝑ de hall
i suo tractu · q̄ nichil aliud agendu est
i festis nisi deo vacandu ꝛc h' e mch
il ꝛbeat vacanoi dms rebz · z q̄ huiusmodi
vacationem impediat ut sint opa ꝑ
ulia · ꝛc exceptis indulgentia d casibus
venit · z quietatꝰ · ut dm fuit · licet go
bonu esset dcm bonis spualibz · tota
die intendē · tn no e h' nem ex p
cepto ꝑ optet · ut toto die se no occu
pet · homo in ist' opibz humilibz z tar
dem laboribz q̄ impediret attentionem
ad spualia · Et ido dicit · S · T · d supto
sup ꝗsto d' xxxii · q̄ licet no tene
atur homo totu die festo orare · z ob
bus horis · tenet' tn tota die rogare
ydoneu ad orandu · Et addit ibidē S.
T · q̄ acta mercenal' licet excedat culpa
tn q̄ tom deprimit ꝓter naturale de
lectationem · z hoc in eodem capitum

ad spualia ⁊ ro i diebus festis ⁊ aliis ⁊ bus ⁊ pap̃ue spualibꝫ uacandu · no ht̃ petr̃ sugale debitu · Et nõ q̃ dicit ille ubi ꝫ · q̃ hoc p̃ceptu ē ptim̃ cerimoiale · ⁊ ut sic uident ad ipm̃ ꝑduci solue bitiones illoꝝ ꝓtoꝝf · que maxie impedit metꝰ quietem i uacando deo ut ē phibitio timiditatꝭ · ⁊ temetare audaꝯ · ⁊ spectatiuꝰ ad gula · ⁊ omes phibitas m̃ maderarie passionꝭ ht̃ dic nꝰ possint colligi multa quibꝰ peccat tõi illud p̃cepti ⁊ oĩ alia ~~quia~~ diuina q̃ ad hoc ꝑduciũt ⁊ spale oĩ p̃cepta cerlie de abstinãa ſſoꝝ ⁊ misup p q̃dã dic hom̃ uident eaꝫ oĩ eadem p̃cep̃ para re · qu̇ p̃dicatom̃ ubi dei impediut a dim̃ officiũ pturbant p sreptiũ tumꝫ in otentionẽ ⁊ alio modo hꝰ nimiꝫ de ose dis p̃a omiꝫ · ⁊ tagit ide dzchꝫ i glõ 3tm qui ẽ eucaristie sacrm̃ irreuer tes sumẽtes alia sacra ecclia sacra 3tm spualit qui ẽ hypocrisim aut mortaliꝫ tale tzatom̃ sint irreuerentes sacrdo tui tru sas ⁊ pcta ad ve no p̃mera 3tm qui su tãta ofiziãtes ⁊ exime uniõis tꝛcipiunt indigne · 3tm qui m ãt festiuita tibꝫ am irreuerentias multas ⁊ abhoia bles ꝓtit · ⁊ illi qui sacrdotia dãt tenẽ ossim · ⁊ maxie qui debet talia ⁊ possent ex officio impedire · hec sunt dca de ꝓcept̃ p̃me tabule · sꝛz q̃ ordi nauit nos ad dnm̃ · p p̃mu em ordi nauꝰ · respõdẽ maiestatꝭ dei sume q̃ adiubet p̃tũ ordinam̃ · quid exhibeat ei debita reuerẽtia · pcr · ⁊ m̃ ordia muꝰ respectu sume virtutꝭ q̃ attribuit filio · Ordinam̃ quide no sacrdo et minꝰtia ut adducamꝰ ꝺ teste sc̃ꝫ ner male de ipꝰ tedamꝰ · p tertiu ordi nam̃ respõdẽ sc̃a scꝝ · sc̃a nã attribuit hu tas · ordinem̃ quid nosmetipos sibi hu buitatiũ sim̃ · ut ipe ad pcr · ⁊ filius ad nos uenire dignet ⁊ mansionẽ apud nos facr̃ · ymo noster mane mecum Anen

Sequit̃ tertio decimusseptimus ead de ꝓcepto p̃mo ⁊ tabule et q̃tuꝫ ordinꝫ ꝓceptoꝝ hominꝫ ꝓcep

Dicto de ꝓceptis p̃me tabu le de tribus p̃mis q̃ respiri unt dilectionẽ dei · dicendũ ẽ de ꝓcept̃ scde tabu le · i · de aliis septẽ q̃ respi ciunt dilectionẽ proximi · ⁊ qz nr̃ deꝰ maxie pnãtꝭ obligam̃ · qz ꝓcepta oz dinans nos ad pntes · qu̇ sunt prelatꝭ principũ nr̃i esse · Est m̃ ꝓcepta decalogi q̃tuꝫ · ⁊ m̃ ꝓcep̃ nos ordinata ad

ꝓxi · p̃mu aut ponit xpc xxi · Sub hꝰ ubiꝫ honõ p̃tem tuũ ⁊ m̃rem tuã · ut sis logeuus sup̃ terram xpc dicit q̃ nomẽ q̃ pat dant triplex p̃mo creatiõn ut deꝰ · Unde deꝰ xxxi · ipe ē pr̃ tuus · qui possidet sent ⁊ creauit te · Scdo platione · unde ibide mutoga p̃tem tuũ · ⁊ admirabit tibi · maiores tuos ⁊ admirabit̃ suie dicit tibi · Tertio ꝓpagatione ut pat̃ carnal̃ de ꝓcessibꝰ ⁊ tho mo dicto · q̃d enim dicet hugo de scõs ut · i · de sanctis l · p̃ · p · xij · dis · primũ ꝓcepti fide tri bule ad ꝓxim̃ hꝰm ptinet · sunt p̃mum pe ad ꝓxim̃ duo ut hiꝫ partibus ꝓmit̃ · ut bi q̃ principiũ dignitatis honorat · qz sm̃ que dam modu sunt habentes principiũ nascẽdi ab hoie ꝓce · sic q̃m̃ expendi p̃ ꝺdictionẽ triplicẽ a pre deo · ⁊ p̃mitas hoiũ sacrdos est · ⁊ ymago dine p̃mitatis · ut discat cor huam̃ i eo principio q̃d videt · q̃ debet illi p̃m̃ a quo q̃d no videt · sm̃ hugo exponit illud q̃rtũ ꝓcepti de ꝓce sacrdo · ⁊ tho mo dictꝰ · qui sunt nob̃ p̃mi p̃ gnãtionẽ carnalem · ⁊ spualem · naturalem · ⁊ ciuilẽ · ⁊ respõdẽ gre · Et p̃mo ē exponẽ de ꝓce carnali · q̃ sito spualis · ⁊ de matre carnali · q̃ quo sacrdo nomẽ · q̃ sm̃ ꝺ · ⁊ xxij · q · i · xxi · In hꝰ ꝓcepto exp̃mat̃ solus honor debit̃ p̃mo · i illa tm honoratiõn intelligẽ mandat̃ · ⁊ sustentatiõ eoꝝ · ⁊ quid q̃ ali ud a suis liberis ipis debitũ est · ut salua tor nr̃ ostendat · ad xv · Et sc̃ ephes · honõ p̃tem tuũ ⁊ m̃rem tuã · dicit glõ honorare ꝓtem · ē ei debita exhibere ⁊ ei ministrare · Et sup ista deꝰ · honõ p̃tem · ⁊ m̃rem tuã · dicit glosa primũ ꝓntes honorare · i · obsequium pietatis ⁊ debitam exhibere · Tertio nomẽ · q̃ ut dicit ꝺ · ⁊ xxij · q · x · i · ho efficit intuitu alios debitoꝝ · sm̃ eoꝝ diuisam excellentia ⁊ sm̃ diuisa beneficia ab eis accepta · In utq̃ aut illoꝝ deꝰ summi tenet locũ · qz excel lentissimũ ē · ⁊ ē nob̃ principiũ essendi · ⁊ gubernatiõis · ⁊ oĩs boni · q̃ habemus · ꝓ q̃ debitores sumus · Et qz de um sint ꝓntes uel principiũ essendi et educatiõis · ⁊ discipline · ⁊ multoꝝ aliorꝝ q̃ ad humana ptinet vita · hoc q̃ꝫ habent ꝓ deo magne obligant̃ ꝓnatis suis · ꝓ ea uero ꝓntes sunt superiores liberis · ⁊ ꝑ p̃dicta eis exentes debentur ipis a liberis sua · p̃ debitũ · q̃ d nãtis resistat p̃ma lex · de hall p̃mo d affectu · ut sic ꝓntes suos ament · et q̃ illo amore eos timeant · ⁊ omo caueat eoꝝ offensam · unde pzoꝝ · epla de ꝓnatis honorand · dic p̃beat pa

amori

liberis

De pce p̃mo mo dicto sꝛz de duo deo n on mitig̃ p̃ma mãda tõ · q̃ d honẽ sꝛ exhibendo pũ tõ ē p̃m mã d atum sꝛd mitigat̃ d e pce sdo et

nobis causa exhibet̃ patribz filiis · qd̃ vos ptas patrum
[illegible] nos regit [illegible] q̃ est̃ dñor mris
attributa · Et vere dicit q̃dom̃ · a veme
to parentu · quor mandatu remedia sup
fisti · z sequit̃ sit tibi grata vita ptor
quibz carior vita tribuit̃ · ppa · q̃ dde eis
amor vite colende pietat̃ (Credo dne
uerem̃ pntibz a liberis suis debita · resistat
i signo · ut d exteriori dñiali exhibi
tione · qui surgendo ipis sup se lotado a
alijs sibz modis · ita and accepit̃ honor
Rō · xmo · ubi dicit · Cui honore sup quo gl̃o
diat · reddite eu debet̃ honore · ut assurge
z huiōi · de isto honore parentibz exhibendo a
liberis dr̃ deu⁹ in xxvii · maledic̃ qui no ho
norat patrem suu · aut matrem suam (Tertio ho
nor sue dilectōi exhibenda resistit · effu
ut · obediendo · eor̃ p̃cepti · omnibz · salte
q̃ pmittit ad dños · z q̃ salutē sunt necia
z ho⁹ vult · xplus eph · vi⁰ · d · obedite filii pa
rentibz vris · i dño · hoc̃ est̃ fide · z nisi ad dm
dei · si em pcipiet aliq̃d ofensiu deo · no esset
eis obediēd · q̃ deo ē ad cole · m⁹ · filii obedi
te pntibz vris · i omnib · si · q̃ pmittit ad disci
plinam vite · domestica ut pdem fiunt (Item
q̃ liberi suscepcit a pntibz nutrit̃ bnficia ·
ut educatiōm · gubnatiōm · disciplinā · z humo
tatem quor debet̃ ipos a liberis eor̃ sustē · si quando
tatis · q̃ similit̃ in filiis obsistit · hoc allex · z
hoc · z solatiu · hinc · tenet̃ em liberi · no allo
quidē vbis durē · z asperis ut exasperabilibz · hoc · mūdi · q̃ dicta · z sue religionis statu · hoc studiu
dedere filii · hoc · honore · z sequit̃ Suscipe sustentatiōm
senecta pris · z no tristes eu · i vita illius · hoc · pntes · religionem
filii honor · z solacia debet̃ honorare pntes ·
Et ger⁹ de honorandis pntibz · nemo prem
assis ubis ledit · affim sonet · quidē lingue
duxerint filiorē · hor⁹ oculo · filiorē · q̃
pntes delectat · quidē (Credm̃ quo obsistit
sustētatio pntm̃ exhibito obsequior · ut · s
eis diligent̃ faciant · ut alios faciē eis fa
ciant · ut si sint infirmi eos visitet · z eor̃
ministrēt · z actionem intrādi · dñi em · m⁹
Item timet dnm̃ honoret pntes · z assi
duis seruiet huic q̃ se genuerit · pntes em
fuerunt liberis · qui sibi pis posse · z fuisse · q̃ pudē
no poterat · ideo de lege nā ē · z ut libei
ipis pntibz credo fiunt · z obsequi · z pau
pitate · a infirmitate · a senio · qui sibi pis suffi · aplis
ficē no possunt esse · z ipis liberis maxīe
nichilūs · no cognoscē · z vtq̃ passē posse
bnficia ab eis suscepta (Tertio ē exhibito
nendor · ut si sint paupes · ipis nite minui p
posse ministrent · z ho⁹ de ipis facultatibz
q̃ si no sufficiut ipsis · sed parentibz · z liberis
addant liberi ppriu laborem · unde Jeron
ubi s̄ · foueatur pntu senecta · z fatis eor̃
nissimus reddat̃ habet em quada senec
tus infantia · Et em⁹ vn⁹ de⁹ Reribue ill
quo · z illi tibi · Et Anb⁹ sup hoc xvm⁹ · d ·
Si pueris mtem no reddisti ei voluntatē
quos p te passa est · no obsequia · quibus
te gestauit · no almita q̃ tribuit tibi pieta
tis affec · mulgens labris ubera · no fame
qua ipa p te tollerauit · ne quid horū
esset tibi omnedine quadō lacti negauit
hauseti tibi illa remanauit tibi maduauit ·
tibi illa cibū que voluit no strepit · tibi
que nolut cibū assupsit · tibi ingalauit
flenti · z utra istū egere pariet illi de
bes q̃d habes · nu debes · q̃d es · Et ihobe
q̃to dicit̃ honore exhib̃ mri tue cuius
debz ubera tue · Et ibi dicit̃ de filio · de
mre tua · memor esse debes · q̃ z pēna
pricula passa sit · i utero suo ppt̃ te · gl̃o
ne sis ingrata nimis laboribz · reddere
ei · q̃ laboribz dedit te · Item habi sic sūte
obligant̃ ad pntu sustentatiōm · q̃ ut
dicit̃ B · Dyon · q · ci · Si ho adhuc m
seio ostendit habz pntes · qui sme ipso
sustentari no possunt · ipse no debz ipis d
licti mri religione · alias nisi grādē illā
p̃ceptu · Verum · Si vo sme eo possit
sustentari · z vita nisi grādē · tue lictu · e ei
tatis · q̃ similit̃ in filiis obsistit · hoc allex · z hoc · z solatiu · hinc · tenet̃ em liberi · no allo
quidē vbis durē · z asperis ut exasperabilibz · hoc · mūdi · q̃ dicta · z sue religionis statu · hoc studiu
dedere filii · hoc · honore · z sequit̃ Suscipe sustentatiōm
senecta pris · z no tristes eu · i vita illius · hoc · pntes · religionem
filii honor · z solacia debet̃ honorare pntes ·
Et ger⁹ de honorandis pntibz · nemo prem
assis ubis ledit · affim sonet · quidē lingue
duxerint filiorē · hor⁹ oculo · filiorē · q̃
pntes delectat · quidē (Credm̃ quo obsistit
sustētatio pntm̃ exhibito obsequior · ut · s
eis diligent̃ faciant · ut alios faciē eis fa
ciant · ut si sint infirmi eos visitet · z eor̃
ministrēt · z actionem intrādi · dñi em · m⁹
Item timet dnm̃ honoret pntes · z assi
duis seruiet huic q̃ se genuerit · pntes em
fuerunt liberis · qui sibi pis posse · z fuisse · q̃ pudē
no poterat · ideo de lege nā ē · z ut libei
ipis pntibz credo fiunt · z obsequi · z pau
pitate · a infirmitate · a senio · qui sibi pis suffi · aplis
ficē no possunt esse · z ipis liberis maxīe
nichilūs · no cognoscē · z vtq̃ passē posse
bnficia ab eis suscepta (Tertio ē exhibito
nendor · ut si sint paupes · ipis nite minui p
posse ministrent · z ho⁹ de ipis facultatibz
q̃ si no sufficiut ipsis · sed parentibz · z liberis
addant liberi ppriu laborem · unde Jeron
ubi s̄ · foueatur pntu senecta · z fatis eor̃
nissimus reddat̃ habet em quada senec
tus infantia · Et em⁹ vn⁹ de⁹ Reribue ill
quo · z illi tibi · Et Anb⁹ sup hoc xvm⁹ · d ·
Si pueris mtem no reddisti ei voluntatē
quos p te passa est · no obsequia · quibus
te gestauit · no almita q̃ tribuit tibi pieta
tis affec · mulgens labris ubera · no fame
qua ipa p te tollerauit · ne quid horū
esset tibi omnedine quadō lacti negauit
hauseti tibi illa remanauit tibi maduauit ·
tibi illa cibū que voluit no strepit · tibi
que nolut cibū assupsit · tibi ingalauit
flenti · z utra istū egere pariet illi de
bes q̃d habes · nu debes · q̃d es · Et ihobe
q̃to dicit̃ honore exhib̃ mri tue cuius
debz ubera tue · Et ibi dicit̃ de filio · de
mre tua · memor esse debes · q̃ z pēna
pricula passa sit · i utero suo ppt̃ te · gl̃o
ne sis ingrata nimis laboribz · reddere
ei · q̃ laboribz dedit te · Item habi sic sūte
obligant̃ ad pntu sustentatiōm · q̃ ut
dicit̃ B · Dyon · q · ci · Si ho adhuc m
seio ostendit habz pntes · qui sme ipso
sustentari no possunt · ipse no debz ipis d
licti mri religione · alias nisi grādē illā
p̃ceptu · Verum · Si vo sme eo possit
sustentari · z vita nisi grādē · tue lictu · e ei
tatis · q̃ similit̃ in filiis obsistit · hoc allex · z hoc · z solatiu · hinc · tenet̃ em liberi · no allo
quidē vbis durē · z asperis ut exasperabilibz · hoc · mūdi · q̃ dicta · z sue religionis statu · hoc studiu
dedere filii · hoc · honore · z sequit̃ Suscipe sustentatiōm
senecta pris · z no tristes eu · i vita illius · hoc · pntes · religionem
filii honor · z solacia debet̃ honorare pntes ·
Et ger⁹ de honorandis pntibz · nemo prem
assis ubis ledit · affim sonet · quidē lingue
duxerint filiorē · hor⁹ oculo · filiorē · q̃
pntes delectat · quidē (Credm̃ quo obsistit
sustētatio pntm̃ exhibito obsequior · ut · s
eis diligent̃ faciant · ut alios faciē eis fa
ciant · ut si sint infirmi eos visitet · z eor̃
ministrēt · z actionem intrādi · dñi em · m⁹
Item timet dnm̃ honoret pntes · z assi
duis seruiet huic q̃ se genuerit · pntes em
fuerunt liberis · qui sibi pis posse · z fuisse · q̃ pudē
no poterat · ideo de lege nā ē · z ut libei
ipis pntibz credo fiunt · z obsequi · z pau
pitate · a infirmitate · a senio · qui sibi pis suffi · aplis
ficē no possunt esse · z ipis liberis maxīe
nichilūs · no cognoscē · z vtq̃ passē posse
bnficia ab eis suscepta (Tertio ē exhibito
nendor · ut si sint paupes · ipis nite minui p
posse ministrent · z ho⁹ de ipis facultatibz
q̃ si no sufficiut ipsis · sed parentibz · z liberis
addant liberi ppriu laborem · unde Jeron

obybrys z despectuosis ⁊ hunt ul' dehoc
tant. Tercio qui eis maledixit de quo spe
nali dicit exo. xxi. Qui maledixerit pri
ul mri mortē moriat' ꝙnē ꝙx. Qui
maledixerit pri ul mri extinguet' lucerna
eius i medijs tenebris ⁊ modet i puteo
suis. Tercio qui morte suoz optat
a' desiderant ex odio eoz. i. ul' forte ut ip
hereditate possideant. a' ut sine ephesione
ꝑm impietis sue noluntat' vnat. Et qui ma
no violentas eis miserit. unde exo xxi
Cum percusserit pater ul mater mortē mo
riat' pu'. xx'. Item afflixit patrem aīt ignō
miosa ⁊ infelix. Sexto qui no obsequit
necessitatibz &c ⁊ qui eos egentes infirmos
negligut eos visitare: ⁊ qui negligunt
eoz ministerio nichō a' curie eozp se aut
alias psonas venientes retinere. Septimo
qui pauperibz paupibz ⁊ indigentibus
no ꝙ possē ministrare vite petita. Octauo
qui no obedit. ꝑ ptiacia idolatriat' vo
nabilibz parentu preceptis salte i his q
ptinent ad disciplina vite ⁊ aīa dam
nat. ⁊ maxie que ptinet ad eozp salute
ꝓpt ꝙd dicit' dnus xxi. Qui percutit hom
inem ut moriat. qui no audit ꝓpriꝫ a ma
tre impune lapidibz obruet aut oīs ꝑplus
Ordo exponit hoc mandatu de pre spuali
de quolibz superiore i spualibz. sicut sunt
epūs plebanꝰ abbas rspau suoz mona
choz. ⁊ sic de singul' superioribz quoz
quilibz dicit patet rspau suoz subiectoz
eo ꝙ p eius ministeriu est eis ꝓpagatio vīe
nerationis ⁊ esse gratie. Huc illud ꝓme
thei vo. Ego p euangliū vos genui. et
ita intelligitur de patribz spualibz. ut
sint abbatisse ꝓtisse ⁊ rectores rspau
suaz subditoz. Istis go patribz ⁊ matribz spūalibz obligant ex ꝓcepto subditi eoz. ꝑmo ad
reuerentiā ⁊ honorē ipis. ⁊ exhibitiōē
exteriorē. ⁊ hō ꝓpr excellentia ⁊ status
dignitatis. ipi enī dignitati ⁊ excelle
nie status debet honor. qui e qda pfec
tionis ⁊ eminentie excellentie ipius homo
tatis. Ordo obligant eis subditi ad so
lutionem decimaz suis curatis debitaz.
⁊ ad solutionem oblationū. ⁊ aliozp oz
dinatoz ad sustentationem ministrorum
ecclie. Per eos sunt tanq̄m stipendia labo
riu ipsoz que habent a' hec tenent pro
subditoz gubernatione. Tercio tenetur
eis obedire i omibz. q vmodocūq eozp ꝑ
cipe habet ꝑm exigentia sue superioritatis
Item illud hebre. xiii. obedite ꝓpositis
vris ⁊ subiacete eis. ipi enī pro aīab vris
tanq̄ rectores superioribz suis ꝑsonis officiu gubernatois
subditoz. ⁊ directionis eozp i finem
debitu. ⁊ promptā debet ipis obedīa per qua
subditi vigilent ⁊ opa animabz suis ꝑm sup
eozp impiū. Cōtra hoc peccant. qui superiori
bus suis detrahut. ⁊ eos infamat leuit. et
sine rationabili causa. Tenent' eni ipos hono
rare: ꝙ ꝓceptū fecit. ni eos inhonorat per
leue. ⁊ irrationabile detractionē. ⁊ infamatio
ne. Ordo qui eis maledixit. a' mala eis op
tant. ⁊ volunt. Tercio qui subtrahut eis
iura. q ipis aut eozp debita sunt debita. ut
qui no in his soluit decimas ⁊ oblationes ꝛ
fictas ⁊ certa huiusmodi. Quarto qui eozp pcep
torē pmittit. saltē in his q vmunissime pcipe hi
bet ꝑm exigentia superioritatis. ⁊ i hoc per
tant ꝗd religiosi ni obedientes suis superio
ribz. qz facit no solū cōtra hoc mandatum. ꝑ
Secundo etiam cōtra votū suū quo se astrinxerūt
i ōmibz obediendis. q ptinent ad religio
sum. Oz et grauit peccat qui ꝓceptum
ꝓcepta spuali' ingrauis mee. s. ecclie siue: ut q
pluspeccantes excōicationis sententia teneat
ur excōicatus potissime. si hoc faciunt
i ꝓceptū clauiū ecclie: ⁊ qui iecūnia ab ec
clia inducta violanti sine voluntate: ⁊ q i di
ebz dnicis ⁊ ꝑ alios festiuitatibz ꝓcipiunt
audire missas. ⁊ missē dnicis ꝑm ecclie oz
dinationē. ⁊ ꝓceptū ⁊ sic de ꝗlibz. Et nō
q h' ꝓceptu. ⁊ sic de plurib. Et nota q hoc
ꝓceptum egre quantibz gemitit dns lon
ganimitate. no solū quo ad vita futurā: sed
etiā quātu ad ꝑntem. qd etiā apls innuit
ꝓme thy. iii. ubi dicit pietas ad oīa
utilis est. huius ꝓmissionis vite q nunc et futurē
Oz grauit. ꝓcepto huius mandato addidit ꝓ
missionis vite ꝓmiū pluriū ꝓceptorū dicit allegā
ando de hali i suo tmo qd io. ut ad sustenta
tionem pietatis allicerent filios ex dīna ꝓmissione.
quecadmodū ad sustentationē filioz melio
rata parentes ex nā. Et ex voce ipli iudicij statim
iudicus. qn ei data e lex: qz data e ei i
deserto. i quo p duritiā fatigationē multis itineris
pueniū erant ad eam ꝓmissionis negotiū
filij i subueniendis maioritatibz pietatis. q tur
pe grauebant essent negligentes ex
tendi etant ꝓmissione dīna. Ordo que
rit. quare huic ꝓcepto addita sit ꝓmissio.
ꝓmissio longeuitatis. cū ꝓmissio alterius ꝑ
mittant. C. D. xxxv. q. v. xxiii. ꝑ ido qz q'
gratis e busiaco. meretr ꝑm quada tegre
dina. ut sibi busiaud ꝓsuet. Oz ꝓpr mag
nitudine meretr quis ꝓpt busiaud. Nā
sicut aut vite corpal' ꝓpt dnm a ꝓnibz
habem. ⁊ ideo ille qui i ꝓnōt ꝓntes. quasi
gratis de busiris accepto. meretr cuiusdam
busiri. s. vite siue ꝓpagatione. Cum aut no
honorat ꝓntes meretr tanq̄m ingratus

suscepto ab eis beneficio · sic vita privari: qz in pna bona vl mala no tribuit sub merito vel demerito · n signu ordinat ad futura re munerandone: z ideo quicq fm occulta voz dnoz videtoz · q maxie fiduciam omnie vone spiciat: aliqui qui sunt pij i qn tes diuinq vlunt ad hoc qzcu preceptu dei p̃ceptu de honozando sendo positu leuit xvi Cozaa rapuit assuzge · z honoza psona senis d quo erad intelligat honozando deuste dozf sapientia: qm supbum madatu dicat glo tlug no fr Etate vl sapia · qn antiqs em est sapia · qz i multo tpe prudentia Job xij ad hoc erad preceptu reducunt oia precepta de reuentia sup oz · quoz vng est precepo sectar: qui sub dilis e principib gubernatoris · sspau vze te rusti alia potestatu z multu · qz qd dicat · put i scptā et alia ad d aliquo similē habz cura sspui subditoz siat pr sspu filioz: z uta sczu naaman direxerut ad eu pr · Si rem grande ppha dixisset nr̃ he nr̃ · Et huic principi seruiri te nent subditi sui · prmo ad honoze z uenia na rae supioz · z sublimioz status z gra dus: nr̃ illud prma pe xpi · Regale hoc vificate · Deo tenet sibi ad timoze pone potestat · qua habet ad eos cohercendu fm illud ho · xiij · Si em male fecer timo no em pncips sine causa gladiu portat · z fm glom no sine causa habz iudicaria potestatem · dei · qui male agit · Tertio debent ei ad obedientia pone ossim gubernatoris · ut sicut ad ipius nutu mouem saltem nigitu nulla patit: z q ad modu sue supiozitat ptinent · unde prma pe nr̃ · Obe dite p̃positis · z subditi estote and humane creature ppter deum sue regi tanq̃ ptrallenti · sine ducibz tanq̃ ab eo missis · Decreto tenet sibi ad tributa z q sunt stipendia labioz · eoz fm illud Rō. xiij · Reddite go omnib debita · Cui tributu tributu · cui uectigal uectigal · cui timoze timo tem · cui honoze honoze · honorantes go su pmu ptem · z dnm nrm celeste p̃omnibus z oms alios supiozes nros honozes ptez eu · z vnusquisq fm ea q sibi pone superiorit sue modi debita sunt · ut p hoc mereamur ripe illud pmiu obsuatoribz huius madati pmissu · s longeuitate urte potissime i tra viuentiu qm utta vnusq̃ sequet mozt̃ Amen

Explicit prima decima ptis eiusdem

De quinto decalogi precepto ·

Quintum preceptu no occides ubi notandu q sint una hereses mani cheoz dicentiu · q illo precepto phibet · mortificato plantaz z aliaz nabulum · z omissa licet dm viuentiu q quicuq amputauerit a se ut separet arboze · ac ut sicut eria pulice · putaret eam h̃s precepto q occidet · qua amputaret alicui uitalis illud est manifeste error: illa em perit d hoc · q utut de aliqua ad h̃s ad qd est ordinata · se plante · se alia mobilia ordinata sunt ad utilitate · qz usq z utilitas maxie est ut plante sint i esu animal talia mobilia i usu z esu hom · qd et gen̄ dom a nob a dnis · ome qd mouet et uiuit est nob i cibu · qi oleza vitacea dedi dedi nob omen herba · z omnia ling ere dedi nob omen herba · z omnia ling na · ut sint nob i escam · z ad̃ animalib Et gen̄ dom a nob a dnis · ome qd mouet et uiuit est nob i cibu · qi oleza vitacea dedi dedi nob omen herba · z omnia ling

Vend discipli xpi uidetur dedisse agnu paschale · qua · z dns ome dit et paulu vppam q̃ nugasit mand eis qrasse i ignem dctum · Deo go phi betur hic occisio plantaz · z brutoz · z hoim · Credo nondu q̃ ir̃ h̃s sint alia h̃ sio q̃ dicebat q̃ p̃ malo · no licet ptra nu dp̃ · sz ecclie · sola vi nit fiet hoim · qm nudp̃ erad malefactoz · nec licet aliquid facere · vae tq vita hois abrumpet · Constat hic hoim · e q̃ petrq ir̃ ananiam · z sa phiram sniam mozt̃ dedit · z paulus sergiu tractat ir̃ elymoth magu dcm xp̃m · Et ad ho xp̃s · ptas no sine causa gladiu portat · dei em minister e vindex i ira dei qui male agit · Et huic opinioni ad matrem nudo positu detrimat ex fide · Deo go phibet hic occisio hoim · qua est iusta causa · ut sequs occidat p culpa p qua ille pena · z occisione metuit · hic em occidi p̃ ex dei mandato · ut habet Deo · xxij · z d multis alijs passibus scripte · sedm requisitu e iusta ordo ita q̃ sequent d h̃s ea q̃ ad iure ordine p tinet · z maxie q̃ huiusmodi occisio utrinq ut execuedo fiat · ab eo qui habz au te legitime ptate · ut q̃ e d h̃s supioz · z index iusto occidendi a iure eiusdem iudex et tuncte em h̃s equiparant · ad iusta occisione · pz i multis scripture passibz · ut nūi xxxv dicat · homicida sub testibus punietur · certe si sub testibz ergo iudicialiter · Joh̃ dei xxi de filio steph · qui no audit monita patris dicat · ducet eu ad seniores ciuitat · z ad iudices iudicij certe quo no licet priuatis occidere filiu au tem p̃ iudicialiter · Joh̃ apli · Ro · xiij · Quid iubet alienu filiu sine sno · sine a tradit · go no pt quis licite occidere sine quem iuris dictionem habz aut

Alibi hui

sic en pumedi

aũte legittam; ad hoc etiã sunt multe
aũtes xxiiij q. v. Tertiu requisitum
est iusto animo. Vtra q etiã iudex mandãs
mãdãs z etiã minister exequens audit gratiã
bonũ finẽ z rectam intentionẽ: ut sit
sit gratia vindicatione iustitie. z correctiõ
nem culpe. Et iustus cum oditionibus
obstat. Princeps a' eius minister. hmõi pcõ dãt
ptate iuste pt' sibi subiectos punire pu
nitione mortis: nã sunt de pñs preceptis
nõ occides. Exo. xx. ij. malefactos ne par
cas vitẽ. Et i' põ dr. In matutino mt
finebã oĩs pctores tre. dicit etiã xxxiij. dr
etã xxxij. q. v. Et e aũs Greg. Cui pubã
aũte sanctã illius legis imperio. malos punire
nõ illos p'cepit nõ occides. nã a celesti pata
aliena habere. Et aug. sup illo Ro xiij. no
sine causa gladiũ gestat iudex z principes.
marie constituti sunt ad ut hmõi damp
nent. z alios sua timore ab talia prohibeant. Dicendum
Di homicidiũ est hoc omde
pt aliqñ sine pcto fieri: ut a miles hostis
et iudex ac minister eius noctem nocentem
dente percutere ad hoc occidit. Vnde p' de
ri. dei. Miles ad obediens gratiã sub qua le
gitime constituta est. hoc occidit: nulla ei
uitat sine lege hominũ deus est. z sua spa
te z aũte scripsit. Semen effusi huam
sanguis meus dissetur. Ista e causa hoc minus
ta. z ab ordine iurs. Et h' quoq modo
primo qui occidit innocentes. qui nullam pe
na meruit: Secũdo qui occidit nocentes. z qui
ligna meruit punire morte. si aliqua more
pena. Est em ista omissio ex h' minista ex
p' qm tñ misere maior pena qm eius
meruit culpa. Tertio qui occidit ille qui
morte meruit. si occidit. non iuste ordie
legittis uiris. z maxie qm occidit ab eo qui
non habet ad hoc aũte legittã ptatẽ. Et
qm quis occidit p' culpa sua. z hinc aũte
ad h' si occidit ab eo non iusto ano. ut qua
no amore iustitie si luiore vindicte. a' qui
alique alius videbitur finẽ: z hmõi omissio
hois sta voluntarie ministra: prohibet h' qui
to precepto. qd dicit no occides. sic tñs omissio
fiat sm. vl ubi a' voluntate. vl uibendo. a'
sementendo sic alio diuisio modis. q' prebr
ex sequentibz. Et nõ sicut colligit ex intẽ
tione sti thome xx. q. lxiiij. Et alexand'
de hall. d. suo tñ. q. xx. Cõis h' peccatum peccatũ
mita z multiplex. tam. ex h' pertat primo
iudex sine alio ho. qui voluntarie occidit inno
centem. utpote eu. qui nullam pena apud
illu iudice meruit. tñs em omissio e in
iusta ut pz ex dictis. Et ideo h' quito ma
dato prohibita. z nisi sup prohiberet. alio sic
tali mandato domino. qz exo. xx. hmõi
tentem. z iustum no occides. Secundo

pertat. Et hoc mandatu sic sit iudex sic minis
eius. vl alius qui occidit voluntarie eu. z sicut
qui licet peccauit. z pena meruit mortale
no tñ morte. si aliqua alia pena ut carcerem
vl uerberationes. a' aut silẽm. Ista ge omissio est
minista. eo q e illatio pene valde maioris
tis p suu posse fini bñ meruit. Tertio qui hoc
sic seu sine moderatem voluntarie occidit. non
seruato debito ordine iuris. z maxie si ipse
occidens. no habz ad h' aũte legittã ptatẽ.
ut qz no e i' h' iudex illius occidendi. nec est
minister tal' iudicis: qui ex eius mandato h' faceat sic
ut plectat reos a iudice sententiatos. a' i bello
occidit hostes. vnde sup illo pcõ. v. mo
dicũ. fermentu totã massa corrupit. Ambr. ci'
ptatem no habet. etiã illu que sit rum
abire vl probare no habz. z iudex no est
sine accusatione damnare: qz dns iudam
ne fuisset sic. qz no e accusatus nisi abierit
Et act. xxv. no e consuetudo romãs aliqne pñs
damnare. qm is qui accusat' primo habeat ac
cusatores. z loc defendendi accipiat ad ablue
da crimina. q ei obiciebant. z h' maxie e vm
t criminalis. sicut etiã exponit aũs. Et dei'
xvij. dicit. In ore duo vl tria testiũ
phibet. qui mendacij e. Ideo omittat vno
cent se testimoniũ phibente. Etiã quo audien
di sunt testes. et omittendu. z neo e omittendũ
ad testimoniũ vnius testis. nec ad voluntatem
partis psone. a' ppa aũte. illo alio partis or
dine iuris. Et xcm. q. vnus. Tui sine publi
ca alia admissione malitiosa sive ad ultẽ
purum sit legis. vl quecunq; animosa mitte
tit vl tractauit. ut membra debilitando. vel
hominis iudicabit. z tato actus. quito no
sibi adeo vsurpat potestatem abusiue usurpare
no timuit. Et dicit Aug. no a deo sibi
ereptam potestatem abusiue usurpare no ti
muit. deo enim qui nob dat uitam ille tam
habet sua aũte auferẽ. ipo dicente deu. xxx.
ij. Ego occido. z ego viuere faciã. z ego fe
riam. pot q nulli licet occidere hoc. nisi deo. q e
dns uite. z mortis. Aut etiã illi qui e minis
dei. z ad h' legittie seruãdã qual e iudex te
no aut' priuate psone e h' licitum esset eam
hoc iudicio usurpare. sm illud Ro xiij. Se
cundo quis ex qui iudicis alienu sanguinẽ. z ex toto
ex qui occidit hoc. z sant. h' mala intẽ
tione. Primo peccat qui occidit hoc. nec z mito
occidendo sicut habet aũtem Legittiam
occidit in eum mala intentione. z ministro
rio. licet no ex amore iustitie. z pot bonũ
finem si forte luiore vindicte. a' ex appetitu
pene. Secundo ex. te. qui occidit hoc. vel
sus nocumẽta emendabili in: ut qz minadentem
se z occidẽ volentem possit fugiendo. vel
adiutoriu alioz minorando. z no vult pot
verecundiam. aut alio modo posset se saluare
ea si vult. z occidit eum. tñs homicida e

uoluit aut ꝓpuare ab huiꝰ mustā lesione &
his ꝓz · ꝙ hoc mādat no occides · no solū ꝓ
hibet opus homicidij a mutilatiōis seu vl
nerationis ꝙz z uoluntas noceꝺi a ꝺeo illud et
iussio · z ꝯtra illa ad huiꝰ mustā lesiom
ordinata unde augꝰ ꝺr fauꝺ hᵒ ꝑmo dicit
iudei no intelligebat homiꝺm ni ꝛpis hua
m · ꝙ qꝺ ultra ꝓpuaret · ꝺns ꝑuenit omnem
iniqui motū noceꝺi fri · ꝑsonā ꝗnē depu
tavit · Et mgr dicit ꝺ tertia dis · xxxvij · ꝙ m
hᵒ ꝑcepto ꝓhibet actꝰ huius ꝗm ſtram ſm ſpm
ꝺ voluntas occidendi · Ꝺono ꝑcarat ēna qui ſcip
ſam uoluntate mutilat · a mutilare ſcm ſano
quo ꝗdē hoc ēna · nullo tñ licet ex ēſde rau
ſis · quib⁹ nulli licet ſcipm occidere · ꝙ ſcipm ꝓ
ſite ſunt · unde no eſt licitū ſibi uncha am et ꝺns ex
putare ꝙꝺ obſuacione caſtitatꝭ · qz illud non ñtñi ab
· e efficax ēmedium ſſ ꝓ fuga huiꝰ ꝺampniſabile ꝑcō ut · ſ no
um · fuga ꝺꝛ quo ad ꝛpale ꝑmitt · z me
talem · z ꝑ caſtigationē uona ꝺ ꝛpz
abſtinentiam · p vigilias · p uarias labores · z
alias diſciplinas · z p ꝯtrā liberi arbiꝝ
i reſtando tentationib⁹ ꝙ aduitorio ꝺei ꝙꝺ
ꝑſto ꝙ ꝺcta apls Cor ꝛ ſiſdet deꝝ ꝙ non
patiet uos ꝛc · Et ꝺr Aug · ſup illꝫ ꝙ mēb⁹
mebꝛz ē abſindendū · ēna ꝓꝑ ꝛpale ſam
tate tong · n tuc · qn alias toti ſubuenire non ꝓt
poſſimꝰ ut qn unū mebꝛ eſſet aliqꝛ · z ta
dem tong ꝛpis uſectū · z ꝛcuptū · Saluti
aut ſpirituali ſp ꝓꝑ alter ſubuenē qm ꝑz
mebri ꝑſeſ · ame qz ꝑtm ſubuacet uolūti
Unde Crīs exponꝫ illud act xxvj · Aut emuli
qui ſe caſtrauerunt ꝓꝑ regnū celoꝝ · no me
bꝛoꝝ abſciſionē ꝺicit · ſꝺ malaꝝ cogitatiōz
nutilationē · maledictꝰ em eſt obnoxiꝰ · q
mebꝛoꝝ abſindit · eſtam que homiꝺa ꝛ
ſunt ēna ꝑſumit · z eade ꝛu gentibꝫ mem
bra tentantib⁹ · mgna agit · abſindē em
membra ꝺemoniace tentatiōz ē · Et ſubꝺt
u hīs aut ꝙ ꝺicta ſunt · ſcz mebꝛoꝝ abſci
ſiombz nᵉ ocupiſcen · maſculoꝝ · ita ſit ſed
moleſtoꝝ · Unde em habet fomē ſperma
ꝙꝺ nob⁹ eſt · z ꝓpue · z a ꝓpoſito ſtmi
et mente negligente · z ſi ſpa · ſ · mens
ſobria ſuit · nāliū motuū · ullū ē nocu
nᵉ abſciſio mebri · ita oꝑmit tentationes
a ſanc · tiquitate ſed cogitationes ſuaue
hᵒ ſcemus ab hᵒ ꝑcto hominū mutilatiōz
hoc ul' aliq ſm ipis ꝺ ꝛpe leſiom · ꝛtra
hᵉ ꝺebet hmoꝰ ꝑcti grauitas · z magnⁱ · Eſt
end no ſolū ꝛt hᵒ ꝑcepti no occides ut au
diſtis · ſꝺ ec ē ꝛt tactate ſupra · ꝙ ipſe
em ꝺebem⁹ ꝛet homiꝺ uelle · z poſſe face
ꝙ ea ꝺilige ſuat nosipos ē ꝛt ſupra · ꝙ
ꝙ ꝑcto ſic muſte nāla auferim⁹ · z ea
ipſ · gratuit ꝺampnīa · z naldē aggraꝛ
ꝑtm magnⁱ ꝺpm · ut · ſcz auferē homi
ſalut ꝛpal · ymo aliqꝺo ꝛ ucta qua mꝛ

ord hmoꝰ uite bona maxie ꝺiligaꝫ · z p tuo
ablatiōm ord ꝓxīa auferunt · ut ſanctas
pulchritudo ꝺne honoꝛ amn filij ꝺei
ꝛtrahere ꝺebēt hoies ab hᵒ ꝑcto ipiꝰ hu
manitatꝭ · Inhuana em eſt ſine cauſa
a ex leui · ut forte ex ꝺubia materia ul
alio ſili · mone · ad tm malū volendū ul
inferendū ꝓxīmo · quadmodū faciūt · ꝺa
ſeculares homines · qui · mortibꝫ · z alijs hu
manis ꝛpalibꝫ leſiombz ꝺelectant · uelut
ꝺe ſilueſtres · qnē humanū ſanguinē ſitiūt
z uulnē · z abiecto hoīe · ſiluestꝰ al'iñ ſic
ad ꝛpem · qꝺ ho eſt creatꝰ ad ymagine ſm · Oz hoꝝ ꝺni ho
ꝛoꝝ · z homibz nihonozate ymagines ſuoꝝ · rogit
lapideas · a lingneas · qm̄ nec palet · ꝺebēt ꝓh
eſſe · ſtrāde · aut alios ſuos lede · uitam
ymagine omnipotꝭ ꝺei · ymo ipiꝰ ſuiſſime
imitatꝭ · Ꝺcto ꝺebant hoes oditē quam
tate ꝛpt ꝺns · z ꝺns nr hoem emit · qn
eo emedasti · a ꝑtate diaboli ꝓ nos um
ſuū ſanguinē · nō ſuāit · z ſcipm · i paſſio
ne · z mortem tradidit · ſm illud apli · Emp
n eſtis · ꝓcio magno · hoꝝ · oditē ꝺebet ho
mines · quos ſic ꝓioſos xᵒ habuit · no tm
ꝓpter ꝺ eos leuit · ꝺendo · a ꝛtate · ſed
ꝓpeꝺ ꝙ eos leuit · ꝺendo · a ꝛtate · z eos auferret
ꝛcant · no ſolū uita ꝑtem ꝛpale ſꝺ uita etna · et
ſicut ꝛta ꝺpiationē hīs ꝙ quoꝝ ſalute ſul
uator nr · e mortuꝰ · Ꝺcz · z ſuma ꝺilige
tia ꝛtuenꝺū · ē iudicibz · z ſclavibz · ꝓdatibz
ne maleficiꝺibz · occideꝺis · nēm negent
tepus ꝑmitteꝺi · p ꝛtionē · ſeſſionē · neſcz
te · p eoꝝ · ſubitam · occiſionē · ꝑpitent
i · eternā ꝺpnationē · Ꝺns em hoies
hmoꝰ uite tenem⁹ ꝺilige · ad hmōd ſcelꝰ
etne · z no eſtat ꝺe maleſact · ꝺe occiꝺ
do · ꝙ finaliē no ꝑmitezet · Ꝺd ſpatiū
uite nīi ꝑmē ſibi · ꝛtuleret · illud ē
ꝺicet bt⁹ aug · ſeriose · i epla ad maceꝺo
nū · z · ꝺ epla ad marcellinū · Ꝺcmodo ꝺe
bꝛeuit hoies a ꝑcto hᵒ · ꝺuteē magnꝰ ꝺo
etne pene · ꝙ tali ꝑcto · a ꝺeo ſpialiter ·
i fugiende · ꝙꝺ ōnis ſignificauit · Cū ad
Cayn ꝑmū hominē ꝺicit · vox ſanguis
ſoꝝ tui clamat ad me ꝺe ꝛra · ſcz omne
tam poſtulando · qꝺ ꝺns no ꝺicſſet · miſi
ſpialiē hᵒ ꝑctm hoīdm ꝑmitte voluiſſe
ꝛtuā · et etnā ꝺampnationē · co etne pene ·
ꝙ hmoꝰ ꝑcto hominū · ni fugiēde magni
tudinē ſignificauit · ēna magnⁱ · eſt ꝑpal
pene · qua ipſe Cayn ꝺns ſuꝰ ꝛpebat ·
Subꝺit em · maleꝺas · ē ſup ꝛra · ꝗ
opa · ſ · cāda · ꝺ · ſ · ſund · Et ꝑ · addit · ꝗ
gus · z · ꝑ · ſ · e · ſup ꝛra · ſubꝺ ꝺiebꝰ uite tue
Sexto ab hᵒ ꝺebet hoem · ꝛtra ꝺiſſuaꝺ
ſanctꝰ · ꝓmo ꝓ tā ꝺampno · ꝺe hoc ꝗ
ꝺe ſuam ſcon · quā mutuos ꝺ ꝓtes ·
nā ꝛſeruationē · ꝓpter hᵒ · z hmoꝰ ſilia · rē

nobis ab huiusmodi pctis · z tenem[r] abstinere
alia | ser[e] z tuis madata dei: z sic vnusq[s] pm
eiq[s] vbilitate ut meteam[r] ingredi uita
etnam qua nobis aperuit pat[r] z filius
z spc[s] sanct[s] Amen z &c. z smo decimo
nono e de sexto precepto decalogi
ran mechabereis

Secundu pceptu e no mechabe
ris vbi ndu · q adulte
riu e ois mozdmatu ocu
bitus marss z stre: q[d] uulga
lis thorus violat · dicit
em adulti[m] q[i] accessus ad alu thor Oz
mechia ppe dr z adulteri[m] viri · In h[oc] so
sexto mandato dns volens phibere oem
mozdmatu oaubitu: no dixit quare no
adulterabers Oz dixit specialr no mech
aberis z h[oc] pt duo pmo ad significandum
q[d] adulteriu viri aut alt[er]ius ei
cubitus e pmo z pn[cipa]l phiberda tang ad
qd de pse e maiq pctm · z d se magss de
testandu qm mulier adulteri[m] seu fornz
cato · vir e fornix ad vsi[m]endu sapisse
ne z habi vxm z mulier e sibi ad vsu[m] ad
maiore | omissi z io petat[r] vxr vir grauis adulte
randa a fornicando qm mulier licet vtiq
peccet mortaliter unde augs de adulteris
augs debent viri illicitas sagpias ee[ss]e
pbe | nare · qz viri sunt magis inuerecundi exemplu
rasin[e] qz vnusq[s]q viri mg debent libidie subiacere
qz viri sunt mg dnt lasciuiendi carnis ir
mice: qz viri sunt ee[ss] dm e nouit z di
decisse | cente qz p annos illegitimi mulieres adubitq
z marie adulteriu fugiamus z figulus
pp illa q[uo]d nata sunt sequi ex illo ut pl'
omissio. impedire sacramenti: exhereditatio
legitimo[rum] filioru[m] · ginis ignobilitas · z vtin
peccato | vituperatio abhominabile · z tota hmoi · pp quem
malefactorem vlmi quit memoria eius z de
ipis illis no delebit[r]. dicat[r] cap[itu]m xxxiii[m].
Qrdo dicit e specialr no mechaberis
ad excludendu huiusmodi ois ecclesie errore
quo videnti no indecens mlier nr tpe si
si vxri fornicet · ul adulteriu omittat · et
ipse vir magnificus adulteriu z fornicari. unde augs loquens de illo hominis
osculo exposuit · lic de x. cor. dr Si quis
voluptat[e]s tu arall[e]s amas z blande
arripit · z tota e pusillas hmana gnis ut
aliqn metuendu sit ne rastus erubescat
int pudicos: qz si quis existat · qui dicat
se castu · z no sentire adulteriu · erubescit accede adalios no sin · h[oc] silens: ne in
sultent ne videant · ne dicant eu no
esse virum · qd h[oc] end dilapsa e humana p
usitas ut vir habeat · qui victo e alibi
dime: z non habeat p vxo · qui e libidis
victor · Econ Ad detestanda · quasi viris
hoc magis turpe sit z img turpe · z mi
Si mulier fornicat[r] a adulter oes vnus
et mulieres ca

putandu · qm mulieribus ad excludendu illum
huiusce osuetudinis erroze · dns · sic poeni
to posuit ubi significans adulteriu viriq[s]
ad illud sit tpis · ac i se peccm · z plg virtus
imputandu · z io h[oc] precepto pmptr phibe
dicit[r] Ordo nondu p h[oc] precepto no solu pro
hibet adulteriu ul mechia · ut uba sonat
Oz eo phibet ois carnal omixto viri et
mulieris ex mixtione lege · vnus ut velit augs
sup exo xx[o] h[oc] mandato phibet ois ille
gitimu oaubitu · z ac omnis genitalis mem
broz[um] siue fiat p oaubitu siu fiat sine co
tubitu illicitus mozdmatus siu inmal' usus
ul actus · qui sit ad generacoem libidinis · adtractus
z causa expiede veneris · deo end q[d] mech
phibitu[m] a pte totu intelligit ou voluit · Nam
est regula · p z phibz mandatu decalogi de
totu genus vnu pctu ul' malefiu · z omes
modi eius z spes intelligunt phibiti per vna
nes speciem illius gnis q ibi phibet · Quod
phibitio ydolatrie q fit pter pmu precepti
illa extendit se ad diminutiones · z augu
ria · z huiusmodi superstitiones · q tn sunt pcta minora
mortalia qm ydolatria Dic end phibitio
hominis pter pceptu extendit
se ad sua alia madata · signa q[uo]d mascul
hom i corpe ut sint mutilato vbi dato
uerbi[gratia] · quo tn sint mozta pcta · qua
omissio · Intelligit end sequent[ia] phibitu
end totu genus humanu vitat phibendo vna
mediaz spaz · ppt principalem medii
ou extremis · Textus nondu · p ut dicatur
ex dictis bn dns sibi s. xxxvi[o] e xxvi[o] q. iii[a] Et s. e z 2[a] 2[e] q clxvi
Et allex[r] de hall i tra · q. xxi · z q. xxii ·
z alioss doctoss · multe sunt difficiles et
spes luxurie · quibz omnibz patrat hor pce
ptum q[uo]d fornicatio e fornicatus simplex · q e ve
bitu solubi nu soluta · pns tozupti q[uo]d dicas siu pp
pter q[uo]d non e simplex fornicatio · intelligit aut
fm allex[r] soluto z soluta a vinculo mri
monii · sanguinis · ordinis religionis · z voti
ut mone · z per simplex fornicato sp e pc
catu mortale unde thus inf[er]. Attende tibi
ab omni fornicatione · z pt uxore tua no
paretis · crimen sed Crimen aut[em] nisi patet
petm mortale, nichil excludit a regno
dei n petm mortale, fornicato aut exclu
dit p aplm ad gall · vi. p missa fornica
tione · z quibuslibz vicijs dr · q tua agit
ut quod dei no possedebunt · Item p[er] hoc
vult · nolite errare neq fornicarij · neq
ydolis seruientes · neq adulteri[m] · et regnum
dei possedebunt · Item ejh · vi. Scitote qm
omis fornicator aut immundus · a auaru · quod e + immundus
ydolor seruitus no habet hereditare i regno di
Item i decret dicit xxii · q. i. dicta sic de
pueris primam nisi non debere quale de
adulterio · z fornicatione · z homicidio ·
sponte omissa · z de cet[er]is criminalibus

distincta ⁊ clara ofessione dabz illo modo
vtrahē pdat ul vexenidia q̄ no ēxeit eu
ab huoi pitoz ꝓmotione cu utiqz maioz
pudoꝛē mīser debuit ꝓmotio pitoz sed
ꝛd ecc dei qui oia nuda ⁊ apta sunt
qm̄ ofessio q̄ tm secrete fit ⁊ ad salute co
ferent. hec de nubitibz illegitis. Qz de co
nubiū legitio dd allexandeꝛ ⁊ cēn doctoꝛ
qd ē tpler ⁊ nuda ē hanc. alq ē stagl. ⁊ q̄
impetuosq. hanc fit tpler. primo sepedic pl
ē ad diuū cultu educand. ⁊ ē eccliam nel
aplicand nīd. vnde p. cor. vi. volo uni
oꝛes nubē filios pcreare. Sed ēdē
di debiti. si hō ē opus uxoꝛe p. cor. vij.
vxoꝛ vꝛ debitū reddat. Et tm̄ ta vtrade
fornicatiōe ⁊ alterō ouge. ⁊ sic ē. i. ēme
dū culpe p. cor. vi. vnusquisq; habet
suū. ⁊ in ill' tibz illm fit pcm̄ fultem
cu adessent alie mulieres debite. Seqꝛ
liq; dubito ouget dicit. qui fit cū ouge
ꝓ solu causa delectionis expende. Et sit
dupl. primo cū quis humi delectationi in
sua limites mīoniū. ita q̄ no uellet pro
tali delectatione expiedā ad aliquā aliam
accedē. nī ad suam ouge: nec ea ⁊ alia mli
eres exprer. ⁊ si nichil aliud inordinatum
supueniat: nec ē solū pctm̄ uenale. ut
dicit Augs. Et allegat magr cū d. xxi. qꝛti
Sed ꝛmigre que q̄re delectationē i actu
mīoniali. ⁊ ē limites mīoniū. ut cū
quis i ouge no attendit q̄ ordo ē. ꝓ solu
p. miliez ē patz. ꝛd facē cum ea. cū si no
esset ouge. ⁊ tūc cū esset pctm̄ mortale
⁊ tal' dicit azdenioz anoz uecor. ⁊ ē. q̄
sic ardoꝛ ille ex bona mīonij esset. ꝛ
sicut dicit. S. ⁊ i. q̄to d. xxxi. Impe
tuosiꝰ qui ex sola libidine ꝓcreāt ex
redit metas uoms ⁊ hoestatis. ⁊ fit quīq
modis. primo cū sit causa sanande libidinis.
⁊ homo se ad hoc ꝓuocat p. medicinas bla
dinas. ul' de nidustria utit caldis. ⁊ ualde
nitentib. a' p. atu huoi actu a se q̄ exci
git. ꝓ. ꝓtate delectationis. Sed qꝛ hꝰ
modi dubitz sit. ⁊ nālem modū. de hꝰ
explicat. S. ⁊. ut tū amittit. ⁊ debitu uas.
⁊ debitū modū a nā mstituū. q̄ntū ad
situ: ⁊ i primo ut dicit ē semp pctm̄ mor
tale. q̄ ꝓles sec. nō ꝓ. unde totalit̄ ni
tenco natē frustrat. Qz i. sēdo mo. ut ni
quo ad situ obmittit debitq modo dubi
di. no est semp pctm̄ mortale. ut quidam
dicut: ⁊ ē quīp sine pcto. sicut qui disposi
no corpis alio modo non patet. Qz alg ē
tanto grauis q̄nto a nāli modo magis ꝛce
dit. Tertio fit dubitz impetuosiꝰ cū sit i
tpe phibito: ⁊ tūc potissime peccat ille q̄
potest q̄uis possit esse q̄ alter reddendo non
peccet. ⁊ ꝛcedo cū sit i loco debito ut
supra. ut in publico in scandalo aliorum
Tuto cum accedituꝛ segnanter virginia

partui ubi timoꝛ ē de alterius. a' accedat ad
parietem fluxu mestruo. de hijs ni vide que
dixi alibi dd actu mīoniali. ubi ea distinc
tius habes. Dms ista impetuosi modi actu
tuus sunt illicit. ⁊ diligent tauendi qua
aliqui eoꝛ sunt pcta mortalia. Et aliq pos
tant mortalibz ꝓmiscue hic q̄rit. de uiro qui
uouit ecclam. ⁊ hō uoto sim̄. sq̄ no solle
mnisato p. susceptionē ordinis sacri. a' p. pfes
sionē religiōis applicate: ⁊ qui ꝛ hō facit su
i mīonio sū ext. mīonij. Ame q̄ si tūc an
mīonij. ꝛtitū subit ad aliqua pcrat dup
mortale. qz ꝛ ꝓhibet ꝓcipue fornicando. ea ad
pcrat uotū suū frangendo. ⁊ no solū pcrat
ope hō implendo. Qz ead qui uoluntate habet
deliberatam hoc faciendi pcrat mortle. ec
si ope nūq̄m impleat. ⁊ sic sicut de uiro dixi
sic suo modo intelligat de muliere. Nam pz
ē uiro. Sed dico. q̄ si tūc contingit mīoni
ni ꝓposito ⁊ uolutate i. ossumendi p. carnale
copulam. ipe peccat mortalit. non qz hō. qz
otrahit mīonij. qz illud posset facē michil
agendo cōtra uotū. nec uolendo aliquid facere
otra ipm: ut sic uolendo cū ouge sua suaē
ꝓcua otinetur. queadmodū facit uxoꝛ bta
ul uolendo ingredi religiōē ꝓhibente mīonij co
sumatōē. no ꝛo peccat m. ꝛhendo mīo
nū. si peccat in hoc q̄ uult illud ossumare
p. carnale copulam. ⁊ facē ꝛ uotū ⁊ peccat
mortle. ⁊ hō ē pctm̄ mortale ut pz p. aplm p.
Thi. v. qui loquens de quibusda uiduis de
iuuenib dicit. Cū enim luxuria i. luxuriante fi
uunt i. xpo. i. pm̄ glo. cu ꝓgt uotu habere
i. delicijs egerunt. uitā habē uolut. hntes
dampnationē p. facta fidei. uoti. qz pma fides
ira ē. ubi dicit glo. ⁊ ē bta Augs. ⁊ ē otra
Julianū de sta uiduitate. cu ouigali q̄ppe
uinculo. Qui pudicitia ꝓfuit dampnato no
nocet. Qz i. viduali otinua. ⁊ uxoꝛali ex
tallentia. utq̄mūs ⁊ alteꝛ expedit. q̄ ex
pudita ⁊ electa. ⁊ noto ablato. hic solicitudines
terre nupcias. si ead si no nubat. nubē uelle
dānabile est. q̄ ut demostratz ēpla no
aic. cū i. deliciis uixerint i. xpo nubut. Qz
nubē uolentes hntes mquit dānationem
⁊ ꝛce hoc subditur. qz pma fide uiduitatem
seruauit. ⁊ si no nubendo. ꝛ uolendo. ꝛ uo
lutate q̄ a ꝓposito decidit apparet esse dāna
ta sine sequamt nupcie sine desint. dāp
nat. eni ꝓpter fraus. dānat sancti uoti fides.
dānat. qz otrarie pma fidem seruauit. et
hmoi siles sunt uxoꝛes loth que ꝛspexit hꝰ
glo. ut ē. Tertio dico. q̄ talis qui sic uouit
otinua pcrua. ec peccat mortle. primo actu
mīoniali. p. que ossumat mīonij pz. qz ad
ssam mīonij ossumationē no tenet. ⁊ ex solo
uinculo mīonij. an eig ossumationem. Sed
ad hoc ⁊stat ibi facultas implendi uotū con
tinentie ut ssm est. ⁊ ad hoc tue tenentur

ā sūsupi ende

ā q̄rit

ē

ō

ā mā de castitate

ā mūneria

ā iam

ā nouerit n. ꝛgnōre ut vidualitatē no solū nubē ꝙ. ecc̄ velle nubē dānabile ē

ā virtā

ex debito fraude fidei · qr ead ostimat minom
tur p eande pmu actu agit voluntate ot vo
tum · aug in voluntaria fractio semp ē pcm
mortale · ut dicit ⁊ xxii q 88 ⁊ iqto dis
xxviii · Dcto dico op licet gnaliq doctores
qui vout omniam petita ⁊ peccat mortal
lit debitu a quge petendo · pm pz qz ad rd
dendu debitu petitu post mrom sumanoz
obligat omnino mrom igit ad hoc tenet
⁊ p ons reddendo no peccat mortr · Et ead
qua no redd debitu petenti ouge ē finis illi
citu post sumanam mrom · igit voti co
mene ad hoc no obligat · igit reddendo no
facit ot voti omene Sdm pz qz ipm viz
no pete debitu · no ē finis sin illicitu · aq ex
vinculo mrom no teneat pete ⁊ p ons
ipm no pete ad huc tradit sub voto emisso
p ipm · ⁊ p ons ad no petit fiat voluntate ot
voti · igitur mortr peccat Dic go qui vout petita
p voti omnia licet no possit ab uxore sua
debitu pete · pt in licite petenti redd · ⁊ hoc
fm S · ⁊ fd mlier pet at explicite ul mt
ptatiue · ut ru mlier est venienda · ⁊ viz sen
tit eis ons fd ex quibusdam signis intelligit
eis voluntate de reddione debitu · tur qua
tenset mlier petere tenet · ei vir reddē
et pt hoc sine pcto facē · ⁊ potissime tur qn
timet de periculo fornicationis mlier · sher sunt
de mrimonio S · ⁊ fd ⁊ Gon ⁊ alioz ·
q̄sto dis · xxxviii · Et sicut dm ē de vio qui
vout petita omnia ⁊ pt ē obligat mrom
sic intelligat p oia de mliere q vout pe
tita omnia ⁊ postea obligat ad h̄ man
datu no mechabet · vidiat mandata de
phibitis metricide qua habet decio xxii
Et de phibitis furti ot nam · de qua hab
Leuit xviii · Et de phibitis voluntarie effu
sionis · p quecuq modu · fiat mrimonii excep
to · Et de phibitione gule mensure pstat
fornicatu hiruie · hec aut dicta de exteriori
bus actibz · quibz ot h̄ p̄ceptu peccat · Oz
de ordinatis interiori ⁊ voluntate thu fa
ciendi · si minus essent ope implerent · ⁊c
de actibz ⁊ gestibz exterioribz · quibz homes
solliciter ⁊ allicuit ad huiusmodi opa luxuriosa
dicet · nūc · demū mandato ⁊c ⁊c ⁊equit
⁊mo decimo cuius d ⁊septimo p̄cepto
decalogi no sancis finitum

Septimu mandatu est · no furtu
fames · p ē essa p̄cepti exe · exē
obi nondu · p furtu gre accepti
⁊ punit dismigwit ab usura
vapma huiusmodi ē ablatio rei alie
ni inuito dño ignorante ⁊ eo inuolutarie
et pm vs dē furtu a furto · i. ingro eo qd
clam ⁊ obscure fit Dico nondu q fiunt i
quito mandato dmo solum noiant ⁊ ex
pressit hominibus · ⁊ hō d isto tamē ⁊ quo
dam principaliori phibuit omne lesione
⁊ omne dampnu qd inferre hom inus

pō p furtu q rem alienā inuste aufert alt
ignorāte ⁊c ruu ē et co Ruard sic qs
hoc onosceret s̄ displiceret et no solū hoc
mandatū peccat

te i corpe ⁊ i sexto mandato i ipa mechia
phibuit omne illecebrā subitu gradet
⁊ pla alia ut dm fuit · septimo mandato
dic i pnti intelligendū ē · qd h̄ septi
mo mandato phibuit no solu furtu
si etiā vapmā ⁊ usura · ⁊ qm fraude i
emptionibz ⁊ vendicionibz ⁊ infidelis a
fraudulentos labores · ⁊ quālr oms tles
modos quibz ho voluntarie infert alteri dā
nu i rebus suis tpalibz · qui modi · multi
plicant ex fegitibz · qz i eoz declaracōn
utilis ē p informacōn simplicū utr ex
emplis quā subtilibz timoz difficilimis
⁊ hoc notauit Augs ru i quibz sup exo
dicit · furti nōe intelligit hic oīs usurpa
no rei alienē · no em tpalia pmisit qui
furtu phibuit Oz apte totum phibere
nolunt · quidp illiate ē p̄cepti auferē
Cōn hoc mandatu petenti ⁊ insup primo
ē stituē q̄ auferat iniuste tenet Sed cōn
hoc p̄ceptu peccat p vapmā · qui re alie
na iniuste alti vi ⁊ violencia alio cuius
cūq ē scientē ⁊ multo · ⁊ his ulē hoc te
ē stituē q alti sit absolutū · ⁊ ad diptm q
ropensare q̄ iniuste ablatū · Sed ē
gnale i omib iniustis dapnificationib · et
nōnt deri i utēp iniuste · qz si q̄ aute
indue hoc discernet ⁊ rte iudicat ac
cipet · multe ul manifeste rem alienā
ead ⁊ illud non esset factu ul vapmā
qz no esset iniusta ⁊ iudicat ablatū aute
legittia · Dic em no fiunt furtu · ad filios
rahel tulerunt occulte res exprobz · qz
h̄ fecerat de p̄cepto dm dei sup̄mi iudex
h̄ discretionē p afflictionibz sup̄ eos
sine causa affluxerunt Dic ead illi · ru re
missa ē publica ptas · Si pm tenoze iusta
ne hostes a malefactores punit auferēdo
p violenā eis res suas no peccat ot h̄ma
datum · nec omittit vapmā · nu no agit ot
iusticia Sed si tal · i publica prate positi
auferēt alteri res p violenā iniuste tal
peccaret · ⁊ cōn hoc mandatu ⁊ vapmam
omittet · ⁊ teneret ad restitucōn Dic ec
no peccat ot hoc mandatu nr̄ furtū aut
vapmā omittit · qui furiosū auferē occul
te ul manifeste gladiū ne se ⁊ alios oci
dat · h̄ em no facit iniuste · qz no d alteri
nocumentū ⁊ i pcipi ⁊ i alioz p̄servacōnē ⁊ illo
et ē hic nondū · q ut dicit S ⁊ xxii q
lxvi ta facta qm vapma ē pcm mortale · qz otiosa hoc dicit p̄ceptum · ut patet
ex dictis · ⁊ ē ot iusticia que reddit vnicuiq
q̄ suu est · Et ē ot caritate q primarie ordi
natur d dilcone dei · ⁊ secdario i dilcone
proximi · ad qua pmet ut gravi velmy · ⁊
opemur bonū · per furtum aut ⁊ rapinā
homo offitu agit · qz primo infert dāp
nū i suis rebus · Et si possent hoc iniuste

no peccat mortaliter p̄ p̄n actū mromiale
pcc̄ nisi debitū reddo

mlier

vout petita

auferē

Iniusta

furatent et rapent. pereunt et sanctas humanas
ex dictis go causis furtu simplex et rapina
prim mortale et quibz aggiuat p circusta
nas loi pis et psone. et simulbz. si rem
sacra i loco sacro. aut tpe ozonis deputato
quis auferat. si psona dampnificata fuerit
pauperior i se ul i suo statu aut i alijs hijs
sibus ex hoc graue dampnu patiat. Et d
alijs est ne prim mortale. si quis alteri
furaretur anu ul' pena. ul rem pua rem
fuit. S. T. ubi d. q i talibz rebus modica nimis
ei auferet rs. no reputat sibi dampnu
nisi rogi. et iste qui ampit dampnu pot
psume hoc non esse. et eo uoluntatem
tuq esset rs. et si esset pns. ipe no dis
senciret. p tanto go si quis huiosi res furtue
id est alio ng sciente ampiat. pt excusari
a pcto mortali. Et aut habeat aliq furta
di. et alteri nisi rendi dampnu. pt esse
i talibz esse prim mortale. sicut et i sola
uolutate furandi e mortale. ubi ex eue
nens nullm nisi dampnu. Et dices ite
si quis rem sua apud alterz muiste de
tentu omitte repet. omittet ne furtum
re sua fuit. p S. T. ubi d. q tal peccat
no qz fuet illum. qui detinet nr tenet
ad restituendu aliquid. ul ad recompensand
Et peccat cont iustitia dicit ipe sibi
usurpat sue rei iudicium ordine primis
so. et ideo tenet deo satisfacere. et dare opa
ut si mde ozet fuit scandalu premoz. q id
sedatur. Tertio no peccat cont hoc preptum
qui primo suo muiste nocet. i re sua. no
quid sibi ea usurpando et timdo. si ad su
omitte sit manifeste destruendo. et tertio
pendo. ut qui obuiat alterig domui. aut
destruit eig agri. cum ille em nichil de re
re apud eu maneat. tri qz primi in
iuste dampnificat. peccat et hoc preptum
et tenet dampnu recompensare. Quarto pec
cat et qui huiosi dampnu primo muiste illa
ti sibi no recompensat ni gntiu gre. qd uti
p tenet. n alteri qui dampnu e passus sibi
illud uolutarie remittat. aut ab eo habe
at uoluntariam dilacoem. Quinto qui alie
nas res habet. et eas restituet quitu pot si
eas tenet minuto dno. et mingit aut ho
tiplicit primo ru alteri ex causa illicita obli
gatus i aliquo. et illud sibi no restituit si
tenet alio modo. ut qui non reddit depo
tum dno eiusdem deposita illud ab eo lagit
time repetente. Sexto no fidelit restituit
rem sibi accomodatam. qui no soluit cu pos
se rem sibi mutuatam. et timet minuto mutu
ante qui no soluit primo a mercenario
defuncto aut sui differt solucoem ipig mi
ust. et sic de ceteris intelligat. Credo co
tingit que res alienas habere minuto dno
ru quig alig muiste. et p contractus illi
tos acquisiut et nu restituit p posse. Tertio co
tingit que hre res alienas minuto dno. ut ad
sibi aliquid actu e a rectu i testato. a quo
dictu vendito. ab eo qp no essent sua. ut ha
buit posse alienandi. qui fuit machus. cu
no fuit omissa tal' admissio. a fuit filijs fa
milias. a aliquo tali no. et Et dicem scien
ter tenet. ut restituat illi cui debet. quia pz
modo. ho sciet rem alienu minuto dno ape
peccat. hoc madatu. qz dicit decretu i qe
to. dist. xv. p sint illo preceptu no fur
tu fames e prohibita. muista alienaru rez alie
ne. sic eode preceptu e prohibita. muista dete
nio rei alene. et go sint auferes muiste a
lieni peccat. et dmi. sicut muiste deti
nens peccat tenens et illud preptu. quem
redde. nolit. in quantu posset. Decimo peccat qui
pximi sui sciente dampnificat p muista et
fraudulenta emptionem. a uenditionem. sit ut
huiosi empcio muista a fraudulenta tripli
ci. S. T. xxvij. q. lxxvij. et pm istum i qesto dis. xv.
primo si fraus omittat i rem uel uendite. ut
si qs rem uilis spei sciens uendit p re alig
spei. aut p re sibe mig preciose. aut auricalcu
p auro. aut aqam p uino. a denarium cupreu
p argento. ul auro. Credo sit empcio fraudu
lenta. si fraus omittat pm quantitate q pez
mesura. ignorat. sicut mesure ignoda sui pez
mesura. et rasam i liquidis ul aridis. ut si
quis i vendendo utat sciens defectuosa pnde.
aut defectuosa mesura. a defraudat i mo
et sic proximu dampnificat. ul si utat iusta me
sura. muiste in mesurando cu ea. ut qua
no replent nr replet. uolut eade ad mensuram
onet. qd quo ad mesura uini apud multos
reperitur. et i hac ciuitate. qui hoc notorie
sciunt. et i hoc non timet deu. nec uendam
rota hombz. et sic p uilz et pua re quo mi
mesura subthunt. gremio eo minuto: sciunt
et hoc dei preceptum i graue periculu aie sue
incurrit. et tenent. restitucionem ipi. et eoz dom
qui sciunt aut no prohibent. cu in prohibere
possent. et tenent. vide de ho lanq i ma
de auaricia. Decimo sit empcio muista cu
fraus omittit pm qualitate rei. puta cu
quis al' infirmu vendit. qi sanu. sit. a ui
nu corruptum ul' imputu. qi puru. a coctu
fusticatu vendit p uetu et nouu. et sic de singu
lis. et omnibz illis venditis qui sciunt proxi
p talia defraudat. et dampnificat. peccat et
ho mandatu i. et ulr hoc tenet sibi ad restitu
nome. et ad dampni recompensanom de huio
emptionibz et venditionibz lges pla i ma de
auaricia. Et qd dmi e de venditore mul
gendu. e ex pte emptoris. omittit. finis
venditore rem sua esse mig preciosa quitu
ad spem. Sicut si quis auxp vedit loco aud

a commune

b ad

c ne p

d q hoc facere no potuit qz
iust metu ne habuit
eo

e et

f a pcto mortali

g gd ablatu
aim ut i

h xxiij q vi

i reddē

nio suoꝝ suoꝝ ipis imutꝫ ipis elemosi
nas faciat. Dicat em Ⓢ. T. i. qđ to dis. xv. ſ 16 o
aqulicꝫ qui bona uiroꝝ suoꝝ fraudulꝫ
et nolentia ea maritꝫ suus nesciebꝫ, minus sup
tuose assumut i usus ꝓꝓos. ul' d ea de ipis
uiroꝝ bois elemosinas faciut. et ipoꝝ
expssam uolutate. dico notat. q bona ma
uiroꝝ tñ qz ut uolt Ⓢ. T. z Ruy. Di iux
oꝛ habꝫ ꝓpa bona ꝓtez dote. q dnt pnales.
paſcinalia a si e luctosa ꝑa q explicita debita dns
gubernatoꝛ opibꝫ suis luct. ul' quonidꝫ ad
mo lucto habꝫ ꝓpa. de isto. pt facꝫ ele nam
z filia. ãpmisito ee maritoꝛ de rbꝫ. et ui
sua in dispensatione omissis ut de pane
uino. tñ pt facꝫ elemosinã. dic in istis fa
nit moderate. q egestate marito no mdu
cat de hꝰ unde disticta i mã de anatema de
nims spūs pereat. tc. milies adultꝫ. que
filios suos illegithos nutriunt sub expesis
eoꝝ. qz qui ꝛputat ꝓtes hꝰ filioꝝ. z no
sunt. tc faciut suos filios illegithos succedꝫ
ad hereditate legithoꝝ. q in solꝫ usꝰ habꝫ i
patrias bois. Tal' em mulier p humoꝛ spuꝰ
a spurios dampnificat maritum. ad eos mut
ri fant de ipis bonis. z filios eadꝫ maritꝰ p
uat i toto. aut i magna ꝑte ꝓpria hedi
tate. z ideo peccat. et hꝰ mandatu. z te
ad ꝓfectionem. Ceruus aut mulier i casu se
debꝫ hre. sit i ostia. diuisi diuisos dat mos
qui ꝛsidetandi sunt. z ena adutende sꝫ
diuise restituende i facto occurentes. Decimo
octauo testamentoꝝ seu quibꝫ testatꝰ execu
no omissa e. z qui elemosinas a legata
no assignat. quibꝫ ex testamto assignadꝫ sꝫ
Gz a sibi ꝛmenti a ꝓpa uoluntate aliis do
nat. qui illis quibꝫ noiabilꝰ p testem fi
ciunt ordinata p hoc em dapnificant mi
nistꝝ xxꝛi. i te sibi debita. z tenet ad
restitutionem ei. et e hꝰ rndu. qp qn exe
cutoꝛes sine ronabli causa tant elemos
z tota q nupias ad p defunctos sunt testa
tur defuncti e i purgatoꝛio meꝛit ex hoc
no modicã dapnu. qm tue no uiuet spua
libꝫ suffragiis. z oꝛonibꝫ pauper. qbꝫ adm
nus ritaus liberaꝛet. no qđ sunt humoꝛi differenda
dare p testatꝫ sn ta. Qz. d. aliqs pt ne
executoꝛ humoꝛi testati liare differꝛ distri
buionem elemos ad hꝰ ut rb defuncti vedat
z utilius i elemos largioꝛes fiat. z Ⓢ. T. i qda
modici qliberi. d. qp i moza tpis no uidet esse
magnu ꝓmptu. unde si executoꝛ p modici
tpis differebat elemos distribuere. ut ebus
defuncti melius venderet. ampliores elemos
posset dare laudabiliter fiat. Di go eccliis p
intuitu tpis elemos distribuere differat. q i mo
dici ampliores elemosinas differat distribuere
uendi. modici ampliores elemos fiant. non
uidet absq culpa. qz forte defuncti meꝛi

a purgatoꝛio liberaꝛet. i quo ad esset. medium
suffragioꝝ mariegnoiandi fiunt. hꝰ autꝫ ve (et nam)
luiquet ꝓuidet executoꝛ quamuis. ut sic eo
fidet dilationem tpis. z odiosꝫ ꝑsone q ria.
aut medio liberanda est. z eas quãtꝫ aug
elemoꝝ faciat. qđ uidet defuncto expedire. de usura
nimo nono peccat. qui usuras admittit. et ulꝫ
hꝰ tenet ad restitutionem dampni. si. p humoꝛi
suas illatas. ubi nondu qp sm Ⓢ. T. ꝓpt. q
lxxviii. et sm doctoꝛes. qđa sunt. ro. qz usus
non e eaz ꝓpꝛio. ut usꝰ domꝰ e. fructuarii
domꝰ. z no dissipatoꝛ eius. Silr usꝰ ꝑtꝰ e eq
equitꝫ qui e eq equitatꝰ. ul alꝫ eiq laboꝛ. z
i tibꝫ pt usꝰ uendi fructꝰ sibi ꝓcerate. z ꝓpt
thꝫ rez usꝰ pt homo liare accipe ꝓpꝛie ut sit
i eoꝝ lucꝛe. Alie sunt quaz ꝓncipal' usꝰ est
eaz expensa ut sunt pecunia panis. tritici. tc
humoꝛ. em panis qđ e ome esꝰ p quod assumꝫ
sic de uino. z ꝉtibꝫ sic usꝰ pecuie ꝓncipal'
e eiq destructio sm qp d ꝓmutantes expedit. z
i tibꝫ nõ debꝫ usꝰ ꝓncipal' uendi sine dnoꝝ
i illi fit p mutuũ tristicia. dnus di enubi
mutuo pecuniam. illa erit ria p mutuũ ria
mutuũ dicit. qi fide meꝝ tuꝝ. z ideo si mutua
tu pdit. illi qui mutuo accepit. licet teneat (pdit)
ꝓdde equalem. Silr de pane. z uino. z tibꝫ
e intelligendu. peccat qđ qđ hꝰ mandatu p usuras
ꝓmo. qz aliqu pecuniam mutuat. z p tali so
lo mutuo exigit lucꝛe. qđ le i pecuniam. a re alia
mag valoꝛ. pt pecuia mensuraꝝ. et dico. nõiꝫ
p solo mutuo exigit lucꝛe. qđ le i pecuniam
a alia re q valoꝛ pt pecuia mensuraꝝ. et dco
qz ut dicit Ⓢ. T. ubi ꝛ q mutuũ dat. pt abs
qz pcio. i partu deducꝫ. tu eo qui mutuu ac
cepit. ꝛpensationẽ dapni p qđ sibi aliquid
subtrahꝫ. qđ debꝫ hre. z ꝓpt illud dapnu ab eo
accipe. imo exigẽ hoc end no est vendꝫ usu
pecuie. nec e utique lucꝛ. p mutuo. qđ e utaze
dapnu. z pt esse. q accipiens mutuũ maiꝝ
dampnu quietꝫ dans meꝛit. unde accipiens
mutuũ ad sua utilitate dapnũ alicui ꝛcope
sat. de hoc dat exempla alleꝛ de hall. Qui
fideiussoꝛ soluit usuras reditoꝛi. pt eas petꝫ
a debitoꝛe. p quo fideiusserat. qz no sunt usure
quãtu ad fideiussoꝛem. nec e lucꝛ. ꝛspan. sup
pcto dampni uitandi. Jam si debes mi. c. flos
ad certu tẽm. z noluisti psoluꝛe i tẽmo. et
ideo optuit me ꝛtpe pecuniam ad usuras ꝓ
negotia mea tractanda. tu teneꝛis sm ꝓtinꝫ
illas si usuras. Di solui. ul' no solui teneꝛisme
liberaze ab usta usuraꝝ obligatõe. Subdit Ⓢ
T. d. ꝛpensationẽ uel dampni. qđ ossidetatuꝛ
ex hꝰ qz ipe de pecuia no luꝛit. no pt i partu
deducere. nec ab eo exigẽ. qz no debꝫ uendꝫ
qđ no hꝫ habet. z pt impediri intuitu. ablia
bendi. dico end notanter exigit lucꝛ. dt Ⓢ T. (qz ut)
ubi ꝛ. si mutuans accipit aliq ab eo au. mu
tuat. non qi exigens. nec quasi ex aliq obli
gatione tractat. ul' expssa. sed sicut gratiu dom

no petrat qz aĩ mutuũ liatz potãt aliq̃ domi
ne gratz· nr̃ peyor s̃ oditionis effiat· p hoc
q̃ mutuauit· recompensationẽ q̃ pecunia no me
ruit· tz licet p mutuo exigẽ· puta benolen
nam· tz hñ eid qui mutuauit· nl' aliq̃ hmoi
dr̃· h' maditu petrat p usura· qui p quãt
re usurã sumit· mutuata· accepit ex pacto ult
sortem pecuniam a' alia· vem· ro· valoz· quã pe
cunia mensurari· qz aĩ tlem vem mutuat
alĩ· tur· amplio no ẽ sua· ß istro qui ad mutuo
accepit· Si q̃ exigit p ea lucr̃· tur· exigit lu
cr̃· de re non sua· ex quo pz q̃ usurã· omittit
no solum qui q̃ mutuo exigit munꝰ auaru· ꝯz
etiam qui exigit q̃ mutuo munꝰ ab obsequio
ul' etia a lingua· qz utrũq; illoz· valoz· pot'
pecunia mensurari· ut pz in hijs qui opas suas
locant quas manu· ul' lingua exercent· Munꝰ
mung ab obsequio ul' a lingua· no q̃ ex obli
gatione iustitie ß ex benivolen· z amicitia que
sub estimanda pecunia non cadit exhibenda·
tur· licet aliqñ ut supra dm̃ est· Tertio per
cat p usura· rr̃· qui mutuat octo libras p vna
libra· qz ois usura ẽ petita mortale· z octa
pr̃a mandati· ꝯz mutuãs octo libras p vna
p annu· ẽ usurã· imo si teneꝰ libre mutuate
tur q̃ vna p and· ẽ usura· nõ pacto de illa li
bra soluenda· ad hoc esset usura· q̃ esset lucr̃
p mutuo· pacto debitu ul' exactu· q̃ esset
usura p dissimilem usurã· imo si aliq̃s mu
tuaret alteri· z no faceret pactu de lucro dan
do sibi· sed solu habet spem de lucro· ipe esset
tota dei usurarius· z peccatz· rr̃· hñ· maditu
q̃d dns minuit lucr̃· vñ· ubi dr̃ mutuũ dates nil
inde spectantes· z hñ· spiritual' spem lucr̃ q̃ mu
tuo sit usuraĩ· inde tñ ẽ tenr̃ rr̃· qñ spes
lucri ẽ causa mutuadi· ita q̃ alias no esset
mutuatũ· nisi de lucro capiendo speraret a'
aliq̃ emolumeto sicut ex pena ut fili lucr̃·
Si vñ q̃ principle moneat ex caritate ad mu
tuandũ· z ad hñ· spectat de retributionis alicui lucri·
illud no ẽ usura· nr̃ vicio sũ· Et dicit nostrez
q̃ mutuãs octo libras p vna ẽ usurã· z mor
tale petit· qz si q̃s no mutuaret· ß valet' eme
ret sibi aliq̃ re minuti· lib· am· tenet· z daret
p illa usurã plus· scz tm quãtũ ẽ hec tra· i tli
de· z tli loco solet dari ꝑpetue libra reddi· illa
ꝑtz esset licita· z usura· z vñ esset empcio·
et si emptor pot' venditori libr̃ daret prate
mendi audam tensũ p eade pecunia· qñ vel
let a' posset· tur· facere· m hñ· magna gratia ve
ditori· Si vñ q̃s emẽt in re aliquã lib· am·
tensũ· ad adiectione· additionis de remedo· z ꝑt
additionis empcionis nobilis nimirũ de iusto p
tio q̃d dand' esset p tli tensu ꝑpetuo· sicut sepe
fit· i virtute hui⁹ pacti· valeat· vñs libre p
octo· ubi plus ẽ equale· z medie medial'· ad uti
q; lib· tensũ· i vno loco· z i alia re sit maio
ris valoris· qñ i alio loco· a' qñ i alia re sit re
tal' structa· z si ꝑtes dictores no sit usu
rarius ß sit empcio valid'· est in ꝑtes multos·

dictores no sit usurarius· inuista· z illicita ex
no· ꝓtez hoc dat· mis· iusto pcio· ß ꝑtes ali
quod· no· emo· facit fructꝰ suos· si sint ad
putandi· i· sortem· ad aut' in dubijs salty
brevitatis scientiaz· ps sit eligenda· z vi
tanda· sane suadendi· q̃ no utat' tali dicte
emptionis ut reductione vendentis· ñ sol
uat venditori usurã pcii· ꝑtem qñdo pro
retentu tli ꝑpetuo sim taxationi vsitate esset
solvendum· Octavo usurã omittit· qui
imitat· mutuat· alteri· sub tali pacto·
ut eadem p̃· ꝑmutuet· ut dr̃ ß Tuby· d'
et alij doctores· qz sic mutuans vult· ꝑ hu
bẽ mutuatu integre· z ulr̃ hñ· velit· alius sibi
obligatus esse ad rem mutuãdã· qz et hñ·
qz pr̃ pecunia estimari· est lucr̃· q̃ mutuo
z sic usurã· licet q̃ liatu sit· z valde dignu
q̃ mutuãs vñm mutuet· aliud· no tñ est
liatu alii ꝑt mutuo obligare ad ꝑmutu
andũ· Octavo usura omittit qui hmoi no
ledmu· commutat pistoriz a' alio· ad illo
pacto q̃ molat' solvã· i suo molendino ac
cipit em· ult' sortem· i· tli mutuo· s· ista
commoditate a' aliud emolumetum· q̃d ex
hoc acquirit· q̃ apud ipm̃ molat' q̃d utiq;
e pecunia mesurabil'· z ita hñ· auferet exhib'
tate molendi· ubi volunt· z tenr̃ eis ad
satisfactionem· si salte ex hoc aliq̃d mr̃ceret·
Decimo usurã omittunt· qui mutuant
rẽ suas ꝑ certu tm̃· quo venien
te nolunt dare q̃ vigilanciã· ñ data pe
cunia ꝑt mutuo a' alio equipolleri sunt
em usuarij· et ꝑcare nl' ꝑtent· Undecimo
qui rem certã vendit· qm̃ sit ipsi usitatũ
pcium· ꝑt hñ· ut emptori de pecunia expectet
usq; ad certu tm̃· ut qui rem veluꝰ emt
qm̃ sit ei usitatũ pcium· ꝑt hñ· qz pecuniam
solvit pcio· an qm̃ sibi res possit tradi· a'
ceteris qui tpe collationis bladi· vini· z olei·
tu mis solvẽ solent· vendit· ꝑ pcio q̃d va
lentes sunt tũ· ꝑ pastina· a' alio tpe· i quo plo
rumq; solvẽ usuetum· z sic de singulis
modis palliate usurã· quibꝰ omnibꝰ per
tactis· et pr̃is mandatis· z usurã vel· z vel
re· omittit· i· z i· quibꝰ omnibꝰ tñ· ad re
stitutionem dampnoꝝ primo sic sibi ministe
rialiter· Octavus qui mutuat ad usurã
nomine alieno· z hoc maxime est verũ de tu
tore· procuratore· z curatore· tñ· qñ hñ· no ꝑ
tat· mutuũ ministrare· si enim autem· z sic
usuras acceptas nomine alieno tenet· z hmoi
restituere· sic iste ex nomine accepit no ẽ i· sol
uendo· a' si no vult· restituere· de mutuãtis
ꝓ oia de rigore ecclie· z hmoi ꝗbꝰ ome
data sunt hospitalia· a' alia loca religiosa·
nr̃ exigeret eos q̃ hmoi lucr̃ mutuant· i pios
usus· i augmentu· dim· culti· qz dicat· ꝓpo
ne xm̃· non sunt facienda mala· ꝓtez
bona· nullas causas quibuscũq; bonas sunt faciendas
trr̃ usura ẽ ß sz mala et ilia ß sz mala

amor[ ]

mentalis

emẽ

a hoc nõ

sibi

a manu

dapnũ

plũcda

ut dicit Aug⁹ t hō ꝛt medetur. z pbatr per
hoc · qua si quis dicat ea q̄ fiūt se sunt
pcta ut ꝛ furta blasphemie z hmoi ppt
tas bōs esse faciendi · quid ē aliud hō dicē.
q̄n tlia pcta no esse · ut p absurdio est
pcta ista esse. ꝛ Cordo petrat omes ti
mes quoꝝ aūte ꝯsilia ut ofensu alterius aut
mittat mutuat ad usura · z oms q̄ aūte
pstant. a' precptu ad hoc dant a' usuru fu
quo omes hmoi usura no ꝯmissent. ten z
ad restitucion i solidū · ceu no ut ꝯmittēs
ppt emolumentū qd eis ex hoc accrescit te
nent ad restitucionē eis partis q̄ ad eos per
uenit. a' quib⁹ violati sunt i expesis q̄s ali
as fecissent de suo. a' i steur[quas eos solue
opteuisset. de rebus inuent. ⁊ sup alr nōdu
ꝑm 8 d xxii. q. ii. z ꝑm alleꝝ de hall
i suo tūo. q. xxii. q. quam sint rēs. q. multi
sunt. i alijs lōis: ut gēme. z lapides. illi q̄
inueniūt. i littore maris. z ille ves stati
sunt inuentoꝝ. dicit end⁹ de ill lex. t hō mīs
nuomi. rep. tutionis gēme. z lapilli. et
cetera q̄ i littore maris inueniūt. ꝺ ute nā
li statim inuentoꝝ sunt. Alie sunt res
q̄ alicui possessē sunt. ꝑ huc derelicte sunt
ut thesauri antiqui ipe sub tra occultati
quoꝝ nul⁹ no ē possessor. de ist⁹ ē dōm⁹ sic
de supdict⁹ sūt. q̄d sunt inuentoꝝ. nō q̄ p̄m
leges nulles tenēt inuentor. medietate
dare dño agri. si i alieno agro inuent no
dato ad hoc opam. ipe q̄d i parabola euāgli
dicit q̄t xiii. ap̄. de inuentione thesauri ab
scondit. t agro q̄ emit agrū illu. ut. s. ha
bet⁹ q̄ possidendi totū thesaur⁹. Si vo in
uent thesaurū data op̄a michil te⁹ dño agri
unde de isto dicit lex hō mīs institutionū de rer
disione. quisq̄s thesaurū i suo loco inuē
ad eū nālem quietam secuta ei vetustas
qui inuenit. At si quis d alieno loco no da
to ad hoc opam. si fortuitu inuenit dmi
dū inuentor. z dimidiū dño soli. aut co
tigit. Alie sunt res q̄ de quibus i aliq
suetā hoīs. ꝛ sunt ab ꝺ derelicte. et
ista si q̄s eas accipit. no ad rēmedi. ꝑ eas
restituendi dño earū qui eas no habz p de
relictis. Iste no ꝯmittit furtū capitale. Si
aut⁹ huiusmodi res sunt derelicte. z hō inue
tor sciat. a credat ei. z eas etiā accipit ad
remedi no ꝯmittit furtū. nec ē re. nā sunt
derelicte. nec voluntate. nā eas derelictas sciat
aut credat capere. Si aut⁹ d vide no sunt
derelicte. ipe tn inuentor una bō fide tra
dit. z sic accipit ad remedi. nec tn quoꝝ
na facti. ceu excusat⁹ d̄ st alleꝝ. de hall. ubi
supꝝ. q. hō reddit eas derelictas. z accipit
ad remedi nec furtū ꝯmittit. q̄ agat
tem alienam. z de hoc intelligit⁹ d aug⁹
i quada omē sic dicit. Si quid inuenisti

no reddidisti rapuisti. ꝛc relinqua ꝫ precepta regre. ſ. 204. c.
Cp̄ equit⁹ exposicio dñice oracōnē sēm
eundem Sermo primus

Si quid peccauit ꝑtem meum in
nomine meo dabit vobis Johīs
xvi. ℞. Cōs sup illo apl⁹ vi⁹
petite z dabit⁹ vob. dicit pe
tite. et dabit⁹ vob. ut ꝑ ex ho
mbz ꝯsumari no ꝓt⁹ pez

fram dei impleat⁹. Cum omne creaturam — Cū ceteris aūlibz
sensibile gnata z mumta creauit. Alia ei mumis plg hō
muniuit. uelon ꝑtu pedu. Alia armauit ut mſe nīstr mor appz
vobz. Alia uelocibz pānis. alia dentibz. alia
cornibz. Solu aut hoem sic disposuit. ut vdq
illig sit ipemet deg. z deo ꝙ mīstr fac
eu ombz i ceps. fortior. eu volunt esse in
deo suo. Nam sciens dns ꝙ nos ꝛc colē deum
ē vita etna. Ignorāt aut z stepnē pdo
sempitna. Ser tta infirmū hoem creauit ut
suo nichil boni facē possit. ne quid sup oma et ꝓ que omia
ferretur. omibz deteriōr esse inuenret. Ser
tta potentē eu creauit. ut etiā sine auxilio
dei. ex seipo facē possit. q̄ vole. ut tanto meā
nīstr fiat. sue semp mīm habeat ssiū. et ℣ dñm fiorē
ve nostrissima rēs est. ut mīm habeat dñm fio
rem sui. si eni omis vdēlis i deo ē. z in eo ℣ nām ℣ hōr
tepnt dñi bonoꝝ auctore. q̄nto magis ne oraē
glget dauid. si poni eis sc̄is hoīs. esset dispne.
Ita go ompotens dns fecit hoīm multis indige
tem. ad quoꝝ supplicium ipe sibi no sufficat. si
etiā ois spa mea. no sunt a seipis sufficiēs
ad obtinendū. z metendū omē q̄d indigeāt.
z ro optet q̄ ista q̄ nobis desunt ex dei nō
mia suppleant. quia mam dei. apl⁹ ozatio
pulsat. z ideo ozemꝰ sufficiāt exigit⁹ ad
supplendū indigentias nras z defectꝰ moꝝ
meritoꝝ. Et ꝓpt hoc cogitau dicē ꝑticulē ‖ d ozōne et
de ozone dnica. z de ipsiꝰ expōne. Antiqui de ozone dnica
tu adhuc descendā. ꝑmitta d pdi aliquas
admones. quibz i ozone observat⁹ ipa sp.
imperfecta. est. z ois omis q̄d petit⁹ p ozante.
put dns d assūpt⁹ vbis ꝑmisit nu dicit.
Si quid peccauerit ꝑtem i nomine meo dabit
vobis Et Johīs xvi⁰ dr. Et q̄dūq; peccāt pa
tem meum in nomine meo det vob. Et apl⁹ xvi⁰
Et ora quūq; peccāt i ozone credentes accipiet⁹
Et ut dicendi credant ad dei honoꝝ z nram
salutē indigenā supna gra. ꝙ qua impetrā
da tuit eaq; ad mariam ultime ea devote sa
lutates. Dicētes Ave maria gra ꝛc

De effibz ozōis sue fructibz.

Oationis tres sunt effectꝰ. q̄ possunt — Oracois ꝫ⁹ ſt fructꝰ
dici tres ipis fructꝰ. ꝑmus ē quam
spūal'. solacio seu refectio. qua assi
menti. principe. adhibita salte actu

ali attentione ut dicat posteq̃ Deus ē / nitum
ute eterne? ni em ozo ex habitu caritatis p-
redit. est nr via ytur eterne sicut omis alij
actus nri caritate firmati. Tertiq fructo ozo
nis est impetratio ipsiq̃ qd ozans petit. z de
illo tertio nunc dicā. qz de illo nunc loq̃r thema
tu dicit. Si quid petieritis patrem me i nomi
ne meo. dabit vobis. subi faciendu qd fim Deus z
glo. sup illo passupto. Et sup illo qt vij. Dis
qui petit accipit. Et fm hm tho i q̃sto quar-
dis. vñ ad hoc q ozo vra semp sit impetra
toria oim que p ea petimꝰ. quatuor oportet
ea observare conditiones. q ponunt in glo.
sup illa parabola luce xi. Cruis vrm habebt
amicu. tā prima rōdet ut petat pie. Secda p
se. tria pferentur. q̃sta ut petant ea que
ad salutem sunt. Tertia Deus gladiū q̃ eligis
fructa accepta sit latria. i qua pinet
oīa opa. per que honor z veneratia ex
hibet deo. tamq̃ fine principio. creatoris
z gubernatoris ozo. sicut sunt ozo sacrificium.
pstratio. genuflexio. z sic hmoi. et hec ois
notat. alia noīa pietas. apud aliozs usum.
Cui gō dicit q prima rondias ozoīs ē ut pe
tatur pie. minime. q ozo debz fieri fm mod'
illig docet. q dicit latria. ul' eligio sue pietas.
qd totū idem est. prima dicit. Et. i q̃sto se
tentiaz. q i ly pie includit oīs honestas
tie. q̃ ozone reputunt ex parte ozantis. in
q̃stitu ē ozans. z ille ut videt possunt q̃
duci ad q̃sq̃. z sic ō omisso dicit octo rōes
sanae. sc. q̃sq̃ i ly pie includit. z alie rō
nes ei annexe. quibꝰ obstantib⁹ nō ozoī. ipa sp
ē impetratoria. omis qd petit p ea. prima hanc
est. ut ozo ex fide z confidentia procedat. Ista
videlicet ut ozans credat q deo libē z mere
p sua voluntate disponit vel. z q pt' dare
oīa que humaniter ab eo petunt. z insup
q ozans habeat confidentiam. q deo de sua
munificentia datum est sibi sic petitū in
q̃situ ē ad honorē dei. z ipi petenꝰ p̃fiat ad
salutē. hoc em valde facit ozoī exaudibi
lem. ppt' qd dicit apls Jacobi. Si qs indi
get sapia. postet a deo. q dat omib⁹ affl. z non impro
perat. z dabit ei. postet aut in fide. nichil hesitans. Qui aut
confidentia humana debent omnino ozare. q
deo ē omipotens. nulla creatura indigens. z be-
nigne mundens. omia q̃ alijs dat i sua po
testate z deus timens. De quibꝰ sequit
primo. q nulla ē causa ex parte dei. de no dan
do qd petit. qz nr' impedim. ut munda nr
sua indigen. q tm sepissime sunt cause
quare hoc no dant alijs de bonis suis. et
maxie no exigentibus. dando se dignificet.
z alioꝰ indigentia releuando ipi egeant.
Nonne sic ē de deo. qz ut dicit beatꝰ Augs⁹ in
e. possessio dei. a quo hoc. z aliud ē possidē

dei. z aliud possidē hoīs. Nonne tu qd
possides totū habes i tua ptate. a qua
diu viuat hoīs. d tua ptate. z sed hoc est i
dei ptate. apud q̃ sūma ē ptas i dia. z pos
sessio plenaria. Secundo sequit q̃ ille re
atuꝝ gloriand est. de ozpe. de dimissis aut
alijs quibuscūq̃ rebꝰ tamq̃m suis possessi-
onibꝰ. z dñis q̃ppis. si tamq̃m ei minorat
ad solū vsum usum a deo pfecti. z necessi-
tuatus. cum deus dederit hoībꝰ tam
ad usum. quā illud q̃d. Celū celi dño. terrā
aut dedit filijs hoīm. Nec sequit
dominū manet adhuc apud ipm est. q̃ pos
sessum est. dm ē tra. z plenitudo eius. orbis
terrarum. z vniuersi qui habitant i eo. Tertio
sequit. q causa q̃ qua ozates no semp
obtinent qd petunt. no se tenet ex pte
dei. si ex parte petentiū. q̃ multiplicit
eum vngit. q optimus largissimus. z patri
ssimus deus petentes no amputat q̃ petunt.
sue bona. sed malum. bonum quide. ne mde
supbiant. aut aliud aliqd mali. actione
sumant. ut ex defectu fervoris se ad de
um dirigant. a q̃ multe ample recedunt.
Ex. ē de beato paulo. qui ablatum stimuli
q̃ quo dñm rogauit. no obtinuit. ut ita
i mā firmitate proficeret. Quē hunc modum
i alijs. alia mala. cuius no sum obtinet ad
q̃ petunt. ul' ex hoc. qz male petit. ul'
qz de pcto se no corrigit. ul qz vane de
propter glorient. ul' qz fiunt esset nocua
de bonis. z eis abusiue ad cor̃uptionem
amplius. Ex q nos monet debz ad ofi
dem petendū. z q dns tortos nos amo
net ut petamꝰ. q no faceret n' dare nollet
unde Augs⁹ de dubijs dm. Domine noster
ihc xpc. tu qui dator. no utiq nos tm
hortaretur ut peteremus. n' dare vellet.
Erubescat go humana pigritia. plus ille
velit dare. q̃m nos ampe. Et de. Augs⁹
ozanti benigna denegat. qui ut no defi
ciant ozantes sua pietate instigat. Se
cunda rō dicit est. ut ozo sit humil'. ita sci
ut ozans cognoscat sibi defm. z mihi
plicem suam indigentiam. z q ipe non
sufficit sibi. si q̃ sua bona sint a deo.
z q ex hoc se humiliet deo. Tertio petens
eius auxilium. z supplementū suoꝝ defectuū.
Et de hac humiliatione dicit gregs. n' mors
vestra. iam deo ozōm exhibet. qui scipm q̃
qui pulsus. z humiliat videt. qui sibi nil
tribuit. qui bona q̃ agit. ee de co
dotis sua agnoscit. De hac ee humi
ozone dicit. i ps. Respexit d ozōm hum
lium. z no sprevit. Quarta ro
dicit ut ozans vra misericordie sen debito
fine petat illud q̃d petit. ex q̃ ut vita

Quatuor oportet requiri ad ozōis efficaciam. 1q.

pma

Latria q̃ sit

1 pma adicit vide ſ. 72. 3.

firma

Jacobi primo

In deo nulla ē ratio negādi petita

dei

Cur d

ff p

dred

ut

Ex

Ex

Ex

etna petat hanc intentionem · ut deus ubi pfice
z sue mtimissione laudet · z etnā petat
i ordine ad vitā etnā · Q quo nōndū
p triplicia sunt hois bona · prima sunt
supma z matia · ut quibz bñficiant · Alia
sunt media · ut cibus z opa bō · quibz
hic sic mezeamur etna · Tertia sunt mfima
ut bō corpis · z bona tpalia · Et ut dicit S.
T sunt ozdie z vita etna · ad pea oma
et alia mā, z mā mevita sunt ordma
ad · In imo go ordinata ozōne petenda
z vita etna · alie ni i deū · a si aliquid
aliud petit optet ut h° petatur ad vitā etnā · ut si quis petit virtutes z opa bona
petat pter hoc · z ad hoc fine · ut eis me
diantibz ad pzeniat digne · z mezeatur
vitam etnā · Si petimus bō corpis aut
bona tpalia · debent peti mō sūt · q
dam imdula · sīm mōdū nob deficiunt
ad opa bona · quibz mezeam' vitam et
nam · z si mōdū pōs vita p ea nīdū sus
tentat · Multi aut sunt qui huiusmodi tpalia
prima atq; nīsitoria · no sic desiderant nr
illa mtentione a deo petut · Et multi ma
le petut z pūse · ut qui i tpalibz delectem
z pspitatem a deo requirunt · no ut ei
dēmonia fruant · z plus obediat · si ut mīgr
omessionibz · z abstinentibz vacent · z ut
seculo acquirendis rebus sue sedeant
illecebre · z sic de alijs thibz similibz · de qbz
bis Jacobz dicit petitis · z non accipietis eo
q male petatis · ut i concupiscentijs vestris m
sumatis · Jacobi mi · Scīa eodem ut con
grue ordinate petatur · z p congrua me
dia · Scīa q ea q petut debito modo et
vto ordine petant · z no solū petant
si et per media ad hec apta diligenter
quant · ut q petens aliquid a deo · non
solū illud petat si p eo obtinendo etna faci
at q humano mō pt · z misep mi placet
dīnū auxilium ad illud obtinendū · ut
si q vōgat deum p sua no solū oret si
etna diligenter studeat · z legat · q̄at a
doctoribz audiat sermones · z lectiones &c
que pt humano modo fieri faciat · si em
q humano mō facere pt sine obmittit · z a
solo deo vult vgando obtinere tentat deum
z inordinate · i petitione · Scīa mtelli
gat de alijs petitis · sicut de sua dicit · Si
milit nō quis a deo petit vitā etnam
sibi dari · pius q̄at sīm piam pōm · z pe
tat p dei adiutoriū media congrua · sic p
bona ad hoc obtinendū · z mezendū ordi
nata · z gra diligēn · Et etiā q̄rat ad
hoc dei adiutoriū · ut pservet a peccatis
quibz posset impediri ab huiusmodi glie con
sumone · horū · Scīa fecerunt filij

zebedei Jacobz z Joh · petierunt eum pmio
sublimitate · angēli petierūt · z pcepit qm p
fectionem ipōr · q̄ eis ensis sunt a deo · Scīa
quid petatis ait xpc · sup quo dicit beda · nes
cierunt quid petierunt · qui pmio sublimita
tem pēs a deo · qñ opm pfectom q̄rebat · sed
talesq; eos mgr quod pmio q̄rendo fit m
sumans · q̄erat · ad veram labor · qua pce
mur attingi possit · tribulcom · potestis mgr
bibe calicem · que ego bibiturus sum · cali
cem suum dicit amaritudinem passionis sue
quis pō hec humāe · paret · z gaudent · pro
xpō susc̄ipit · merito ei illo sublimior q̄rab
t · z go filij zebedei · ni xpo sed desiderabat ·
admonet eos primo passionis sue sequi exem
plū · z ita dām optate maiestatis culmē
appetere · pcepit · Scīa sup dō filij zebedei · Q indignati sunt
glām sibi dari · z no pepercit se pstituri
a ruina i petim · ordinata aut fuisse eorp
petito · ut dns eis daret auxilium gre sue
ut i hoc scīlo mantes vincerent mala · et
virtutem peta p ea · ne sibi displicent · z sic
ab eis gla excluderent · gre · q̄d dicit sup
ait dñs · In hoc mundo pusillosimo · vinus
si i pelago · ubi undq; desuper tempestas · it
si tempestas nīdū no e · in semp est nox
tempestatis · sic i hoc mundo viventibz · undq;
dēe demptatio · Si temptatio alia secta non
fuit · in semp immoze temptamur · Q deo dne
da nob auxilium tue gre · ut no vincam' a
malo · si qui ome malum vincat · z deus em in
hoc spuali certamine vincetur · no debemus
primo pie cogitare quale gaudiū · sequi · si ma
gis quo cruciat pēs evadat · Scīm aut de gla
cogitat · z no cogitat magis de casu ille ne
mistimitate · ratis sue ignosit · ne malicia
huius sili · Deus ab usuras ignosit diaboli ·
Scīa tandem ut ho petat ea q sue expe
dit saluti · Sepe aut ignorates petim ea q
saluti nre cōtria sunt · z tue a pzē undoz
diare · qui nre saluti cōsulit · no grandi
mur ad nām voluntatē · si ad nām utili
tatē · z aliqn, atq; ma q̄d petimus · si aliud
bonum nob salubrius sicut si infirmus fabre
catus a medico foete vinum · medicus con
silens infirmitati nisi mus · vinum q̄d pe
tit non dat · si potus tue sibi magis nocente ·
Novit em medicus quid pro sua · z quid cōi
sua salutem possit egrotus · Dicit ad aliq
a deo petimus · q̄d si daret · vgaret · p hoc i pecu
lium salut · deū illud no dando · nam opat
salutem · sic beto paulo stimulus carnis vsq;
sum · ne extollat tibi gra mea · Nam ut in
infirmitate pficiat · quia eidem sanandi
carnis ad custodiam acceperat humilitat · Ipo
dicente pcepit xpc · Se magnā cōe extollat

Pq opa mēsto ad
q̄d prima q̄renda sit

In pūti seculo pfic
q̄rendi e pacē · rumd
cuadē qua q̄le gaudiū
recte q̄rat q

Juste petendo quis
adeo confundatur petē
negatur

du ē mi sti. cat a sa. qm ro. Et ideo dicebat
Augst sup Joh sermone xxx. Simil petamꝰ
qn petimꝰ ut dns fath orōe no fiat q
no bn petimꝰ. Nec em pna temptato est
si cōn tua tam. silitia petio ipe est dns ad
pzem de tribulatione calicꝭ a se subinde
tuptn no sicut ego uolo. sed sicut tu uis. p
qd nos docuit. qn alqs petit qd no ē nam
festē salutī ōtrū. Vtet ē ad salute nām
ut illud omittat dne dispositiōi. z pude
at: ut illud obtineat ut auferat sicut sut mi
gis expedie saluti nre: z quo magis expedi
at. ex his pz q no est mirand' si dicit si m
stanter orantes z petentes p pace. z bona sis
posigne ecclē no semp accipiat qd petit. du
sz absolute petit malum auferri: qz deus
scit quid magis expediat ad glam eius. et
correctionem pfectoꝝ. z ideo togendo ē deꝰ admo
nalis. q auferat malu. z cōferat bonu. i qntū
ē p honore suu. z cōferr saluti nre: z tunc
qndo magis expedit: z qn magis cōferr: et
no quo magis expedit. que ōia sunt omitten
da sic prudente dne. Exacta condicio. ut oret
pseuerant. z desiderant: no tn ōz. q sit pse
uerant. hic actu orōis no tñ interrupat quasi
mligū vsuptuū cum p tñ petito fiat quid
fatuit qui si non qto exaudiuit. ab orōe cessat
Orōes aut diuturnitate impetrt. qd petitur.
Depe cū dns qui dare uult debet diu dare. ad maiō differt
tem utilitate petentis. ut sit ex dilatōe. z ca
pacia petit. oratio apli desiderat ipm. z cum
amplius desiderat petit. feruentiꝰ se ad deū extat.
ipa pla. z maioza accipe meretur. Vnde augst
i de ubis dni. Ipe ena dns. q dare uult dilatat
uet dare. ut amplius desideres dilatu. z ut
desiderado capax efficiat. sit ad uent amplius
implend. Dic q deꝰ differendo extendit desi
deriū. desiderando extendit aiam. extendendo fit
maioꝝ bonꝝ capax. ideo mittit deus ē a sua
creatura desideriose z pseuerāter roga. ut
ipa capacia ex hoc dispositā assequat. amplioza
dona a deo cōsequat. et unde dicit Augst i eode
lo. Ecce nos hortat ut ei petamꝰ. z tu dis
pluret si no petimꝰ: si aliqn tarding dat ome
dat dona sua. no negat hic. qm dm desideria
dulcig obtinet. Data vis citō. nulla fuit. Im
diat ibide. Etsi de ipo q senend' ē sentit
ipe. ei ois note petit. z accipit qd petit: si no
ad salute sua petit. z subdit ad ppositu. ac
cipit aut qn debet accipe: quedā em no ne
gant. si ut rogeno dent. ipe dissentit. Sep
tima condicio. q homo oret p se. z q no sit
ex pte sui. qd impediat efficacia orōis. Can
git em q oro sancta p alio. no impetret sibi
petitu: si ena fiat pie. pseuerat. z de primēti
bus ad salute: z hoc euigit ppt impedimtū
qd pte ei p quo orat. Vnde pzte vn. dr
Noli orare p populo hoc. neq assumas p eis lau
dem z orōem. z no obstabis mi. qz no exau

diam te. Et ibide. Ecce pro de Dicit scriptura Moy
ses z Samuel cora me. no ē aia mea ad
plm sua. Ideo ē em i pate orare. auferre
impedimtu exaudiois d' alieno. q est
i pate sua auferre hoc a se. ro qñdo ho pro
se orat. z unitat orōem p hoc opa. q ex cari
tate implet. a si no est i caritate. attēdit
tu de petito. nō p̄positū emendationis. z sic
tollit impedimta impetrōis q ex pte sua
sunt: z assumit alie circūstātias. tūr semp
impetrat petitū. cū pedit impetrabilitas ex pte rogāte
ppt qd dicit. In pace. voluntate timentium
se faciet. z deprecationē eoꝝ exaudiet. z sal
vos faciet eos. sup quo Hugo. i. quada ome
tātū pīes suas deo oblatas. pius iussa eius
impleāt sitagat. horū nō ad se suspira
tiōe desideria p̄ficiat. hos tu ex hac vita
misisti ad vitā. suscipiat eterna. Sed dil
li male petunt. qz vota dm ubertim au
dire obtrandō erubescunt. z michi oīm
dnm suam voce exaudiē. misericordia depos
cit. quos ipe spelleus i exam dicit ēē
aut me sanctū dne. z no sanctos q deo de
ista cena dicit. p dnm ysaiā pmo. Et cū ex
tenderitis manus vras. auertam oculos meos
a uob. z cū multiplicauerit orōem no exau
diā. qz mane vre plene sunt sanguine.
Qz dicit aliqs. quo deus exaudit orōes
clamantū ad se. ego em pauor z clamo
ad dnm. z nemo exaudit me. si audiret
me forte tolleret tribulationē meā. no
clamo. z tribulat sunt Augst dicta. tu tu
tene vias eas. z qn tribulari audit te
ipm si no ad voluntate dando petitū. tn ad
utilitate. z sicut magis expedit ad finē
orōis. qui esse debet salus tua. z dei
gla. qd ome declarat Augst p duo pulchē
ex. ad subdit. qz deo medius ē. ido adue
nerat semdando vltro. z no tollit manus
nisi semel ut qūtū videt ei expedire nisi
mo. Item medius iste crudelis est. qui
exaudit clamante hominem. z petit vltro
ei. z putredinē i pulmōne. z putredinē
ties qui fricat. z vulneris filios suos ad sa
lutem. Ideo ne puuli clamat. et manus
asse. Ille go crudeles sunt. ut no exaudi
ant lacrimas. Absit. Ideo ne po
pulus plene sint pietate. z ti clamant
pauci. z no pauci eos. Dic. z deo nostro
pleno est prima pietate. si ideo videt
hic no exaudiē aliqn. ut sanet. z ut pur
ret i ppetuū. Vnde scribit ē ps. Clama
uerunt ad te. z dns exaudiuit eos. z ex
omnib tribulationib eripuit eos. Item
dicit Augst aliqs posset dicere. ecce nos cla
mamus. z dns exaudiuit eos. ego aut
clamau. z dns me no exaudit. a. ergo
ego non sum iustus. z no fiabo que ille

iubet · a forte ipsime no iudet Aug⁹ · Voli tm̄ dm̄ qđ deꝰ iubet · facꝫ · ꝫ si te no eruet cōpa
eruet, spualr · Ille enī qui tulit de flama lē mie
tes pueros · magr tulit de manꝰ septem
machabeos · ꝫ cōe illi · ī egpt̄ ympmsa
bant illēsi · illi martres exp̄abat · deus ti
pueroꝝ · ꝫ cone ipe · ꝫ septē machabeoꝝ · illos
eruit illos no eruit · ymo utroſq; eruit ſ̄ tres
pueros sic eruit · ut carnales rōfundēt · ma
chabeos aut no sic eruit · ut illi qui pſeque
bantur · ꝫ penas uent grauiores · qui se puta
bant deꝰ martres oppſisse · ꝫ dō sup p̄ pō ·
Clamauit ūsi · ꝫ dns exaudiuit eos Cassio
deꝰ Justos clamasse dicit ad dnm · ꝫ semper
exauditos · Quid go de martrib⁹ dicamus ·
quos de supplicijs tyrannoꝝ · nime costat
esse liberatos · aut liberatꝫ plane sunt · qn
sunt ad celoꝝ regna p̄ducti · omib⁹ tribula
cōnib⁹ grauati · exuti · clamor em̄ ustoꝝ
no solum ad pale ſ̄ materne ad etiam
utilitate semp a dno exaudit · Octaua do
dno · ut oro sit attenta · Unde sup illo ps
xv · q̄ sup sacrificiū abrahe descenderunt
uolucres · ꝫ ipe abigebat eos · Et dicit Aug⁹
Illa oro deꝰ non audit · cui ille · qui orat
non intendit · Et ysidorꝰ de summo bono dt ·
Cor uacuū est · no labioꝝ · neq; em̄ uba
deꝰ exaudit · nisi intendit · ſ̄ orantis cor aspiret ·
affectū · ꝫ tu silentio orare corde · sme sono
uocis · qm̄ solis ubis · sine intuitu mentis ·
Quid em̄ pdest strepitus labioꝝ · ubi cor est
mutū · Tam sicut vox sme modulatione · ē q̄ vox pōr
q̄ muger bona · Et bto Cypriang · ī libro cor sic oro
de oratione dnica · quō audiri te a deo postu sme duo
las · cū ipe te non audis · cū sepe etiā am̄si tion est
orasti · nescis · vis esse deꝰ memore tui · in
vocas · cū tuppe tui memor no sis · hoc est
negligere orātis · ꝫ corde dormire · cū tu exp
ere debeas · orare · dormire corde negligere
Hugo dicit · sepe orauj · ꝫ alibi corde me
dius · nec ipm̄ qđ dicimus · eolmus ſ̄ istam
oronē deus · ſ̄ no audit · cū ipe qui orat n
attendit · Et illa sunt vba ſm̄ sanctū · ad
ī q̄to · cū intenas · illo modo scz · q̄ actual
nr̄ · actual' · augit · oronē · Quo quo nondum
ſm̄ sanctū · ꝫ ī q̄to · ꝫ ī q̄to
dis · xv · q̄ · no requit · omnia actual' attendo
ymo ad ympetrand' sufficiat · cū attendo actual'
scz q̄ homo attendat · ad orandū · cū actua
li attentione impetrandi · uota etiā · aut ā
qđ aliud · q̄ quo tur orare · volt · ut cū inten
tione deo obsequiū debitū · p̄stendi · et
si ī p̄cessu oronis illa actual' attentio desi
at · ꝫ in manet illa actual' · ita q̄ oro · q̄
cedat · ꝫ diminuet · ex debite p̄me intentionis
huic sufficiat · ad hoc q̄ oro sit impetratiua
quamus · ī p̄cessu mens nolens · ad alia va
cet · nisi forte ſ̄ fiat distractio · ut vig illud
tanta

p̄me intentionis totalit̄ deperat · Et go q̄ p̄dest
q̄ homo orando · cor sundistractū sepe ad
ad sepm · de hoc in plus dicet · post sme ex
positionis dnice oronis · Ista sunt octo rōdo
nes · que ai assumit oronis sp̄ē impetratiue ipsius
q̄ petit · Et hoc voluit dominꝰ cū ī thematē
dixit · Qui quid peteritis patrem meum ī nomine meo
dabit vobis · Cuius quo dicit Greg⁹ Chr̄ saluator
sui saluatores dicit · Iste go ī nomine saluatorum
& petit · qui illud petit qđ ad vocabulum p̄tinet
tinet semp illud inquit · si assumat alia q̄ dna sit
ut audiat · Ista tm̄ no sic requirunt · ad affectum
am impetrandi · Qui michi impetret · si aliq̄
desit · ymo licet no semp in aliqua oro exau
dit tm̄ aliq̄ dra p̄ opinionē ei de est · Unde
homo sepe exaudit · tm̄ no p se ſ̄ p alia · oratio
nia quib⁹ petitores orates exaudiunt · Et end
Aug⁹ sup Johem · Qui petitores no exaudiūt deꝰ ·
frustra publicanꝰ orasset · deꝰ ppria esto nō
petitor · ex qua tm̄ mentit⁹ iustificatorem · Et
ī hysto scolastica · ī fine hystorie hester · dicit ·
q̄ alexander magnꝰ · qui gentil' fuit · orauit
ut filij deꝰ tribuū nequaderent · nec et no
stros hospitos · ut ibi dicit · deꝰ exaudiuit eum ·
qr ad eius oronē accesserat · admirare p̄rupta
montiū · ꝫ fluuioꝝ · ꝫ lacus immobil' · Ita go
etiā deꝰ petitores aliqn exaudit · no ex iusti
cia eoꝝ · qr petitores hoc no merent · ſ̄ ex dei
pietate · ymo · possibile · qn oro huius oratōr dñi
no ḡpositi · quin etiā petitores deus exaudit mi
ti · ꝫ ad vindictam · ut ꝑpetret aliqua ſm̄ de ḡmigat
sideriū pctī · ꝫ deꝰ eos p̄mittit · crescere ad
huc amplius ī pena · ul' dat qđ petiit · ut eos
malo vi pena postea puniant · sic ypocrita ysrl
male petendo carnes ni desiderio · dimittendo ton
sillas qđ petebat · ut ide ypocrita subsequēs sua
addisceret · qua male · ꝫ contra deꝰ voluntatem
ex mordinata concupiscentia petiuisset · unde de
hoc dicit · mi pōs · ad hunc exaudi · e sm̄ o · e · tuum
deꝰ asserit se sup quo dicit Cassiodorꝰ sanctus se
ad sua ruinam · no ut inde crescat ſ̄ ponat
patient · Et Aug⁹ sup ioh · si hoc a deo petendo
& obtinet · unde homo ledit · exaudito magis
metuendū est · ne q̄ possit no dicere · quia
deꝰ irato · an no videmus ysrlitas multa sibi
impetrasse · qđ culpabiliter requisierunt · peccatis
go deꝰ aliqua oronis · que no habz omnes con
ditiones supdictas exaudit · ſ̄ no omnes · deꝰ
no ozo ad deum fructu ordinabiles · sup
positis impetratiua · ē eius q̄ petit · Et hoc ora
nem · qua sic sanctus impetrem · inme q̄ petitio · In mra patrie est
deus non longe stetit a nobis · no abstandit ī petratiue orare
ea ī talo · nec duxit dismittere ut ibi optaret
ea emere · ꝫ inde reduci · ſ̄ ea plene nre sb
didit voluntati · quā q̄ dicit psalt⁹ · apud me oro
deo · uita mea · sup quo dicit Aug⁹ · ꝫ non am
pliorem deo · emptura sum de dismaynis lo
nis · aut ut exaudiat me deus · manifeste ut
de longinquis afferam thuera · ꝫ azomita · aut

de gracia addita inuitu sigmatis aput me e ozo
deo unte mee: offrenda: mea habeo victimam
qua immolem sibi: meus habeo thus: qd ipse
nam: mea habeo sacrificiu quo placita deum
meu: quia apud me est ozo deo unte mee:
que ni ita se habeant: qm̃ dignu e: z stu
tare ozem nram rebzo offerr dns deo nro:
z sic puro corde: sincero affectu: deuota me
te: z in obsecratione alioz: diuinu pmia
torz: ut ab eo mereamur misericordie exaudiri
mavie: in petitione nre salutis: z benignis si
pitezne: qua nobis donare dignet: ihc xpc
dns nr: qui cu pre z spu sco vivit z regnat
metipsum omen

Sequit sermo secūdus eiusdem de eodem

Tria vicia ita oronī sozibus

Ic go vos ozabit: qr vi: Circa
ozem vita pmptic possut subo
riri vicia: pmu si ipa fiet no
qm̃ dei glam: s ad iactantiam
z vana hois ostentationem. Ordo
si hoes male de deo sentientes credent sibi
p ozem sua desidem: qi ignorati mal: z
ea sub mla ne vbozp ordinate exposito tu
tamqm̃ hoem ad credendu flectet: z mtm re
mutare: z tenu si petezet a deo qd no debz H
singulare vsignu videbit frustratoriu: aut
deo penitz non acceptaiz. ideo dns z sal
uator nr: volens ait vi: fideles suos doce
quo debeant ozare pmonuit diligent: ut
ab ozone dnica tria vicia excludent: pm̃ docu
excludendu ad qrit Cu ozat: fily: solite
fieri sunt ypocrite tristes. Ordm: tu subiung
ozantes nolite multu loqui: z de quo multi
loqo statim minuit ne subdit sint ethnici
i gentiles de quib dnc sup eod dt. Reuer
ome multiloquiu a gentilz venit: qui quot
tande linguoe pong: qm̃ mudado aio dant
operam hor studij gen̄a ad deu pce flec
tendu transferre conent: arbitrantes deu sic
hoem audire: vbis adduci i sniam. Tertiu vo
vitiu docuit excludendu ne tradendo ozem
dnicam eidem primisse vlu thematis. Dicit ergo
vos ozabit: sc. qn tu ea petendo q in hac
ozone explendim: sz dns nonn dicit vos: sic
go vos: reputando hec ad sua membra: q pe em
hac ozem dnicam p se dicē no potuit: sib pe
tendo que ibi postulant: qr quos illoz ozo
nis petitores sibi optare no pigezet. vs ad
veniat regnu tuu: qr sunt beatitudines abs
tranti a repausq sue. Fiat illa sicut voluntas
tua sicut in celo z i tra &c. qr voluntas xpi
creata fuit semp. z omnimode coformis dine
voluntati: nec illa dimitte nob debita nra.
nec illa: ne nos inducas in temptationem qđ
petitiones dimdo. dnicam ozem repetebat ad sua
de petit ubi thematis. z alia vbis xpi p membra
allegat. pta sunt dubia ut ozem. quoz

Dng pse hec d o dicē no potuit

aliqua iam soluenda sint: i quoz solutionibz
erclesbreuibz strabit totus pns sermo: ut aut
de ipso loquamur z ea audiamus deo ac
reptabilit. z nobis salubrit. regem ma
iestatis ingnem ut nobis gram ad hoc meāz
impetret. p quo eam salutem angelica
salutatione dicentes. Ave maria.

D. ozo debeat fi ocultē l'mal.

Omnu dubiu. in dis ozo fide
lis debeat fieri occulte. z nō
sit i publico faciendus qđ vi
dem mmuē uba xpi dunt
ubi sup. Tu aut cu oraueris int cubicu
lu tuu. z clauso ost te hostio. ora patrē
tuu. z absconditus respondet. q duplex
e ozo que di publica. q fit a ministris eccle:
z illa debet fieri palam. manifeste. z in
loc dni sc̃i ni ecclia. qz affert deo p tota
ciuitate. z plus i hac debz se mīnistris
ecclie ozemus ex̄ p̄m modu sibi possibile
z agtem. publice deprecando. Alia e ozo
priuata. qua quisq facit p seipo: z illa
pt fieri in publico z in loco nō fiat
t ecclia. z ozat alios: ona pt fieri i occulto
sm q magis ouenit aio ozantis. Et qn
hmoi priuata ozo fit i manifesto. tut sm
intentione dn i pallegato textu oportet
ut ozans sequat duo. primu est ut i hac
no q̃rat homm laudes sed soli tm q̃rat dei honore z proximi edifica
tione. Unde dicit beat gregt. homo opus
sic debz agere i publico ad edificationē alioz
ut tm intentio sempr maneat i occulto:
qz soli deo ozat p intentionem. licet ozo
exterius manifestat. proximos ad edificationē.
Ordm observandu. est ut ipe ozans in
trat i cubiculu suu: z si no e male
in spuale: qz d dicit beat Augt i de serm
mone dn i monte. Cubiculu e cor
nrm. fores aut dng oia spualia z visi
bilia. que p hostiu i. p sensuales sensus
cogitatoes nras penetrat: q oia du
ad ozandu accedim̃ sunt ab aio exclu
denda. z and hostiu templi dicendu est
que exterioribz sensibz solitudinibz cogi
tationu z fantasmatu turbis expectat te
me hic. donec exeam: ut ita absq
hmoi tepti ingressi possimus ad dnm di
rige spualem ozem i intimo cordis nri
cubiculo. ubi ozat pat in abscondito. In
isto enim cubiculo scīm̃imus cordis. z deū
i veritate agnoscim̃. z fructuose deuotionis
affectibz exercendis. ubicūq fiat exte
rior ozonis actus. spus em purgat. z ab
scondit. z acceptissim̃ templo deo. d quo
est penitus exorcizandus. possidet. et ut dici
ozones puiate. z spales fiei i loco

mulc
oratio · z hoc plus expedit · ut sic ma
gis possint utrae mane glam · q de sa
li misurgit qui ozo speal' sit · d publicu
q tu manis glia ai suboz · i oratio saltem
per metale ofensu · ozom no sublenat ad
diuinu ospectu · ea deprimit · z indigna di
no cospectu reddit · z omem eo spualem sta
glamia qua placi debet deo · pemto ex tig
wit · Insup illo mo sc i oratio orado pot
ut dmit mens esse vrollea ad se · z magis
attea · q attento i om ozone obfuadi est ·
qz ozo solet sic diffimi · e elenato mets in
deu · z ideo pe non est ozo · ubi sola lin
gua mouetr · z nulla est anim ad deu ele
uata · per agnoscu · per amoze · a p desida
riu alicui ab eo impetrdi · quito aut i ozoe
totaliot · z fozuot est raptus ac visio mt
i deu · tato ozo est deo acceptior · z ab eo
exaudibilior · qz deg no uoas si tedis audi
tor · Laudeg go homi i suis spualibz ozi
bus gfiat ad visionem sui · i deu dignum
est · z utile ut hoc obfuet · Vens aut hua
na ut plu totaliq · z stabiliq elenat · i dr
pijs desideriis agnione · z amoze hoie ex
tebas · z i secreto loco · situato · atiz ab ex
teriozibz tumultibz sepato · subit eo uo · z mi
long publicu mens ex oc su dulzo sensi
sibilui · i diuisi rapit · z dissimdat · quapter
pfidez qd uolentes de aliquo cogitare · i lons sert
quieto · z obscuru se ponut · ut ab mazsu
uietat sensibilu sepati totaliq se recol
ligant · i id qd uolunt · Hec sint sic dta de
mo dubio · Et qz dam est · qz ozo publica dz
fieri pata · z manifesta · est · ome · z mylan · du
expediat eadem ozones publicas · ai ca
tu a mstris ecclie exerceri · Aunt · q sic · z
hoc pz ex ritu · z obsuetudine ommis alis
ecclie · ab antiquissimo seruato · · z i pma
tua ecclia · uta a suis pdecz ille mos ansu
tus fuit · ymo ritus detantadi antiphas
apud grecos inoleuit ex ritu bti Ignacij
z adiuen Anthioch epi · z discipli apli · qui ut
dicit Cromta bnli · Didomo · p uisionem
raptus d celu · udit · z audiuit quo scti
angli · p antiphaz · dyocationi · ymo sic ui
nitati decantabat · pz · ex multis ritu · z co
suetudine dim ultus · i ueteri testamto ·
Et causa istig pt esse · q uocal' cantu in
laude dei factus · maxie ad aliquali mt
letu · z anni aduentu corz · que cantar
exhilarat aios cantantiu · z audientiu · et
effugat acidia · q sup bim gressu · z dam e
gam tristicia · et bona spualia · z dina · q
p tue immenr faneda · Vnde dicit Iacobi v°
Tristat aliqs i vobis · oret equo aio · a psal
lat · Vbi dicit glo · Cxebra psalmodie dulce
dine nociua tristicia depellit · Et m ps dr

dauid ad deu · Exultabut labia mea cu canta
uero tibi · z ita repleor utis gaudio cu can
tauero tibi · q end i labijs meis exteig appz
habundaui gaudij uterioz · et dicit uonitez
tibi · qz seruus dei no gaudet · d figmet poe
tice · nec i cantilenis sclauis · d laudibus
dims · Vocal' ecclia cantu maioze · et exercitat ad di laude ordinate et
deuotion · aim · qui catando · z audiendo · dui Puete fruis oblitat aim
nus mouant · et suam uberioz · q cantat · et et ad
ea ppfundiq intelligz possint · qui si sine can
tu · q raptum · z exterig pfectat · de hoc can
tu ecclie loquens · bts Hilar dicit · q flebat ub
time i ympnis · z canticis suauit cantat ecclie ·
z p uoces ille influebant in aures eius · z clo
gabatur ueritas in cor eius · z uterq · li confessio
nis dicit · Recipior lacrimas meas · quas fudi
ad lacrimas ecclie tue dne · i p mozdns uehe cantus
fidei mee · z mt ipe · monuerat · non cantui sz
tebz que cantat · ai liquida uoce · z suauis
tissima modulatione · magna instituti huius
utilitate · uidelicet agnosco · fluctuo in me · non
tu uoluptat sz auriu · z expnitu salubri
tat · magis qz adducor · ut quada · ut ita dr tractu
tale sinam pfecte · tantadi · consuetudine app
bari in ecclia · ut per oblectamta auriu · infir
mior animi · affectu pietat · assurgat · Inspi
em sm deu elegiosiq · z ardenq sensu · no
ueri affectus · uicios · z flama pietatis · ai dilatet
tantat · qui si non ita curaret · Et · z gloss psal
terij loquens de institution ozonu ecclie
p dyeuteration psalmoz · dicit idem · Augs ·
O ne mirandi magni sapies institutu · iudeis
em spus sanus obluctatem · z resistentie ad u
tutes · huam gnis · animi · z ad delectationem uite hu
magis metuat · qui ad utilitatem · tetu uterq ecclie secundum
gi · delectabilib modul' cantilene · cum suo dul
cisme pronunciat · ut suauitate · tacite · uerbis mulceat · z
audientis · z duum sermonis pie · utilitas in
seratur · qui obtec psalmoz · nob p modulos
aptata sunt carmina · Ex quibz pz qua utilit
z salubrit institutu · i ecclia · publicus ozo
nes exerceri ai cantu dino · Illud igitur de Cantus lasciui et ithe
uote modeste · z ordinate · z tlr · p fidelis atrici ne ecclie
ex hijs ad deuotionem excitent · · z q r sunt admittendi
superflua · z nimis curiosus · z scolaris · z lasciua
distantia · z huiusmodi · q magis distrahunt homies · z
delectationem uana audientis · quam inde de
uotionis fidelium excitent · que gratiam solet per
uba diuina cantata · intelligi · z no p mo
dulos nimis artificiatos · qui no magis thr
a cantantibz exercent · ut no sacra uba dne
laudis papiant · si tm sonu audiendi audia
qd reprehensibile · utiq · Vnde bti Augs
dicit · Deus confessionis · cu in accidit cu me
ampliq canticis · quam uis · q cantat · moueat ·
penitus me penitus confiteor · nec nullam
tionem audire cantantem · Et bti Hieron
ymus ad Sabinianum · p duo tantates · z psallan
tes deo in tordibz uitij dicit · audiant hic

illi · quibz ꝛ in ecclia psallendi officiu · no nocet
solu · ꝑ corde ruminadu est : nec megrediaz mo
du · guttur ꝛ fauces lemendi sunt · medicare
uer · i ecclia theatrales modulu audiat · i can
tic⁹ · ubi eni bn ꝺ̄c̄ois manifeste ꝓphndit
eos · qui · i chozo cantat · more theatro · sicut
mimi faciut · i choreis a' ouimo · q' cantat
no ad deuocion · ꝑ solu ad ostentacion siu a'
ad aliozꝫ delectacion quotadam · Et sicut
dam ꝛ de tanu ita intelligendu ꝛ de aliis ges
tibus hnis · ꝛ cerimoniis exteioribz · quibus
i ozando · ꝛ i diuinis officiis utim⁹ · quos ritꝰ
ꝛ cerimonias ecclia instituit · ad significandum
aliqua ꝑtin · aliqua futura · agenda · ꝛ a fide
libz · ꝛ p tia extranea · ꝛ sensibilia alios
ant · hoes · ut ꝓcipue nti sint · diuinis · ꝛ exercet⁹
coꝛ · mentes ad deu corde uehemiꝰ lauda
du · huiꝰ sunt sollepnitates p circulu an⁹
pressioes · ornatꝰ ecclie · uestes sacerdotales ·
uasa altar⁹ sac̄ · ꝛ huiꝰ · que cu moderate
decent · ꝛ honeste fiunt · ꝛ fiunt sine nouitati
bus singularibz · ꝛ leuitatibz sacrilegis · a'
quibus ꝑ ꝑ ꝓ a suis pribz instituta sunt ·
salu⁹ solent alios fidelu de spualibz instruere ·
ꝛ ad deuocion⁹ media dei mutare · ꝛ ta ꝑ
auctoze de fide ꝛ legibz · omnia salr quecunq
exteꝛ oꝛplr ꝛ sensibile in sacris agit · figu
ra⁹ est ꝛ quedam ꝓsentatio spualiu · p quam
ꝑpnatoꝝ simplices ꝛ indocti · aliud pez
sensibilia figura · instrui possunt ad spualia
agnoscenda · ut agnita diligant · ꝛ dilecta ꝙrant ·
ꝛ quesita inueniant · ꝛ inuenta fortiꝰ teneant ·
ꝑ ꝛ docti illa sint magis maturi ad ꝛ
teriora ꝓficiu · Totꝰ em deuoꝰ qui exterius
adhibetur · i ecclia sensibile signi spirituale de
oꝛe · qui nisi in ea esse debz · i nob hꝫ ꝛ eq⁹
i futo ꝓmittit · ꝛ a nob obtinendꝫ speraꝫ · Ide
ideo eam huiꝰ sac̄ ꝛ cerimonias q · i dei al
tu sensibilit exhibet · videmꝰ no sistamus
i ipis exteioribz · ꝑ ꝛapiat · animꝰ ad spualia
cogitandu · ut per deoꝛe sac̄ uestiu ꝛ per
uarietate coloꝝ cogitet⁹ uarietate multipli
ciu ornatu ꝛ gr̄az · quibz hec ornari debemꝰ
interiꝰ · ꝛ ꝑ eam ipi ascire · ꝛ cogitet⁹ deoꝛe
glie quo · i celo simꝰ · i ea · ꝛ oꝛpe deoꝛa
di · In pressioibz uo p ruce q ꝓfert · debeꝰ
intelligere xpm dnm nrm · qui nr̄is meꝝ
pcis mozaꝫ nos ꝓmisit · ꝛ sine sng exemꝑ · et
uetussimis doctoꝝ · nob ecclie uia ad celu ost⁹
est aut ruce q ꝓfert · pressio sequit · ꝛ or
dinate una post alia gradit · ꝛ gradit · ut ꝙ usq⁹
ad ultia ill⁹ ꝑfectꝰ · addat · ecclia · sic · q' q⁹
quani uita mozes · ꝛ doctrina xpi dn̄i semp
ꝓficit hre debeꝰ · ꝛ xpm sequ⁹ sua uita
illi⁹ oꝛmare · ꝛ sic ꝓfici de uirtute i uir
tem · eundo · donec mereant i celeste ecclia⁹
ꝛ uideant facie ad faciem dn̄a · nam sm⁹ ꝙ
psalm · ibunt de uirtute i uirtutem · uide
bitur deꝰ deoꝝ in syon · ꝛ sic intelligat

de oribz q̄ in ecclia gerunt · q ad hꝰ instituta
sunt · ut ea agentes a' inspicientes · non
solu corpe · sed ꝛ mente ꝛeprimant · laude
deu · ꝛ ut per ea erigam⁹ ad dinaꝝ ꝛ essia
nuꝫ aia⁹ spualeꝫ ꝛc̄

Sequitur dubiu xij · Quod ozones ꝑuate debent esse vocales

ato ex dict⁹ ꝙ ozones publice
que a mistꝝ ecclie ꝙ toto pulo
deo offeruntur · possunt no solu
esse uocales · imo possunt ee nu
tantu exteri · Est tm dubiu utꝝ ee ozes
ꝑuate debeat ee uocales · uidet ꝙ no · quia
bn̄ ꝺ̄c̄ xij · li⁹ de sermoe dn̄i · inquit · Cur
indigeꝫ uobis ad deu · qui sat ouat angiꝰ fiat ·
ꝛ nouit ora q̄ nob̄ nēssa sunt · antq̄m petam⁹
ab eo · ꝛ ita uidet ꝙ uba uocalia frustꝝ adhi
beant · ozonib⁹ sunt bn̄ augt̄ dicens · Ad deum
oramus ut ab eo exaudiri · ꝛ no indigeꝫ uobis
multꝫ ut pauci · ꝛon end abunde pnd · nos
exaudit deus · qui semp paratus ē dare nobis
suā lucē · no solu uisibilem · ꝑ etiā intelligibi
lem ꝛ spualem · ꝑ nos no semp parati simꝰ
accipe · ad mēnam · ꝛ alia · ꝛ exp qualiu ca
piditate · misericordiā ꝛtinemur · ꝛon go ex pte
dei · indigemꝰ · i ozoe nra uobis multꝫ a' pauci⁹ ·
ut dicit augt̄ solu cordis affectu · ꝛ deside
rio pio · ꝛ dicit bn̄ꝺ̄ quāto hꝰ corde ꝛe magis · et
quāto ex maiori ꝛ feruentiori ꝛ uerio
dei dilectione pcedit · tanto fortiꝰ clamamꝰ
corde · ꝛ i auribz dei · quicunq⁹ ore taceaꝫ ·
Ideo subdit ꝑ̄ · Clamauꝰ i toto corde meo · Illu
clamoꝛe cordis ou desideriu ferueti libent
audit ꝛ exaudit deus · ꝑ no sic solu strepi
tu uocis · Licet aut ad hoc ꝙ deꝰ exaudiat
pces nras · no indigemꝰ ex pte sui · nb̄ mlti
tudine pauci⁹ · addimꝰ tn̄ ad ozes nras uba
ꝙ alias mas · ꝙ ꝙ quatuoꝛ ꝑm sm̄ thu
i quto · dis · vū · Primo ad excitandu nos ubi⁹
bus ꝛ deuotꝰ ad mentalem metꝝ ꝛ ad ma
teriozē deuotionē mentis · ꝛ ad interiozē
deuotionē · qua ipius ozatis elevat⁹ i deu
per exteioꝛa ejus signa · sibi noti sibi aliqꝫ
factoꝝ · monet mens hoīs ꝑm apphensioꝝ
ꝛ ꝑm affectionē a' desideriu · ut sic mens ho
mis ꝛ eius affectꝰ attentioꝝ fiat ad deum
que oramꝰ · ꝛ ad rēdendū ꝑ quibz oramꝰ · Et sic ito
maioꝝ ē hmoi attentio ꝛ desideriū ꝛ dilec
tio · ex qua sunt · tanto oꝛ est exaudibiliꝰ ·
Imo tota exaudibilitas ē ex hmoi · Dda
ta ꝙ · ꝙ qua ozonis indigemꝰ est · ut mens
iam ad deuocionē ꝛ attentionē exercitatiꝰ ·
ipa uba uocalia custodiat · ꝛ teneat · ne
euagent ad inutilia · ꝛ otiosa impertinentia · nec
eam mens intricet · nisi ad aliqd sensibile se
teneat facilius · facillat · ꝛ ad alia declinat ·
ut plenius autē ꝛtineat attenta ad unū si
gnū · uba · orantis affectu · augmentet · Vere ut
dicit glo · aut vi · Eundo hmoi ꝑuate ozoi

Cur ceremonialia fiunt in ecclia et q̄ fructꝰ

De pressionibz

metalis debeat ad

d'ivde ꝛ
fo 192 plc

mentali debeant addi uba uocaliaꝛ quãdo
nou' q̃ita a' q̃lia uba de hꝰ no ꝓt dñi vgta
giãl'ꝛ cetera: nisi ꝙ ho tuꝫ debz ozado un
uerb'ꝛ tarꝑ ac tibz q̃ntꝫ q̃nto sine q̃lia
uba papist facere ad deuocionis sue ꝛ at
tentionis excitationꝫ ꝛ exercitatione cõpunctione
ꝛ stimatiõꝫ Si aut ozans ꝓpit ꝙ int
plicandꝫ uberꝫ a' signozꝫ difficultat me
tem eiꝰ tardare debz a ubis ꝛ ozare deu af
fectibz mentꝫ ꝛ hoc solet fieri ꝛ hmõi ꝗꝫ mes
sine tibz sigñis est sufficient ad deuocionẽ
ꝓpata Oña aut her intelligenda sunt de
uerbis hominꝫ ꝓuatꝫ ꝛ ad ꝗs non obligant
In ozibz aut ombz que fiunt p mistros ec
clesie quiꝫ ꝑsona tonꝫ ꝓpꝛi fidel optet ad
hibere uba ꝛ aliqñ nõ alta ꝓmutatione
ꝛ ratu ꝑm usuetudinẽ ꝛ ordinationẽ eccliaꝝ
Optet eꝫ uba adhibꝛ in ozibz ad quas ho
admpleas obligat ꝛ i ozibz p via satisfac
tionis i foro pme mutis ꝛ ena in ozibz
ad quas homo sẽ uoto assumit Tertia ratio
quã ozi addut uba ẽ ad reductionẽ debitꝰ
ut sic ho deo seruiat sed totu qd a deo hz
sic mente ꝛ corpe sed ꝛro aliqñ adinuent
uerba ozõis ex uehemẽti affectionꝫ ꝛ deuotione
sim illud ꝑs Letabꝫ ẽ cor meu ꝛ exaltauit
lingua mea Dupe em qñ mens ozantis per
deuotionẽ accendit ꝛ flatꝰ ꝛ suspiria ac
ubilos atꝙ nutus mostrat ꝓpꝛie

Dic go ꝑs ꝙ i ozõe no indigemus ꝓptez
nos ꝛ hoc ꝓncipalr ut p ea i nob excitata
interiꝰ deuotio ꝛ amyna fiat ꝛ per
maneat attentiꝰ ad deu qui ozam ꝛ ad
ꝙs ꝙ quibz ozamus ꝛ i ozibz ꝓuatꝫ q̃ntu
ad illa iam dictu uinant sint adhibẽ
di sint in inquitu hec cade impediunt
dimittenda

Quibꝰ modõe verbis utendũ ꝛc ꝛ

1 uarietu dubiꝫ quibz ub' i ozõe
sit utendu ꝛ uidet ꝙ solu
ubiq i dicta ozõe expressis
hoc em precipit dns dicens Sic
go uos orabitis ꝑs nr qui es ꝛc aut ut h'
ena uidet nelle bis ꝛpiung i h' de dicta
ozõe ubi post alia subdidit sic dices alit
go orate qm xp̃s docuit no solu ignoscẽ
est ꝑs ꝛ aliqa nr ipe dicendꝫ Reinꝫ ma
datu dei ut uzam traditionẽ statutis

hẽf waldẽs ista ena dicit waldẽs hẽrici ꝙ orado di
ti debeat sola ozõ dicta ꝛ ꝙ deꝫ mine
no sit alis ubiq qñ i dicta ozõe ꝓpꝛ
exorandꝫ ꝑs ille waldensius error plane
euellẽ de sac scriptꝝ i qua inuenit ꝙ
ds xp̃s ꝛ sc̃i apli orandi scripta sunt usi a
his ubiq ꝛ alia orandi forma quã habue
ro dicta Unde luc xvi dixit dns se
orasse pro petro ut non deficeret fides
eiꝰ ꝛ ioh xvii rogauit ꝓcem ꝙ disci

sui ꝛ pat sic sicut eos i nobe tuo qꝫ dedisti mi
ut sint unu sicut ꝛ nos Et iterꝫ dicit ibidẽ Ro
ꝙ his rogo tm ꝑs ena ꝙ his qui credituꝝ sint p
uerbu eoꝝ i me ut oms unu sint sicut tu ꝑ
i me ꝛ ego i te ut ꝛ Et apt xvii dñe ꝙ rendit
i sancta sua orans ꝛ dicens ꝓpt omnis possit
est misceat a me calix iste ꝛ multa silia
Item apli i electionẽ matie debuꝫ ꝓmo oratꝝ
dixerunt Tu dne qui corda nosa omiꝫ ende q
eligeꝰ ex his duobz Ite go ad dubium
ꝙ no optet ut oratꝝ semꝑ dicamꝫ solu illa
uba i ozõe dicta posita Nec optet ꝙ semper
dicamꝫ solu illa ꝑm ꝙ urget mãs a' requit ui
tas ut opus aut officiu qd exercemꝫ aut
alia forma uberꝭ que nob utilioꝝ fiunt ut pas
simꝫ i orando Et est rñdu ꝑm ꝓbꝛa i ꝙto
dis xvi Triplex est ozõ pma prime metal ut
ad lingua no mouet ꝑs sola mens deo loqui
ꝛ sua desideria ac affectu cordis corã eo effun
dit ꝛ illa ꝙe est ozõ ꝙ astensꝫ metꝰ i deu
de ista ena dñs est Joh xvi uere uere dico uo
adorabunt patrem i spu ꝛ ueritate Alia ẽ ozõ
mere uocal ut qñ quis uba formatꝫ ꝑs mente nõ
cogitat de hijs ꝙ dicit nec attendit actualr
actualitꝫ ad sensu uberꝭ a' ad ozõis finẽ
ꝑs dũ lingua orat mens fabricat castra et
ymaginat' aduos montes hoc ẽ cogitat vana
ꝛ inutilia a' nichil omo ad ista ozõm ptin
nãt hmõi ozõis non ẽ magnus utilitas misi forte
te ꝙ homo non tenet ꝛ sumẽ ozones quas sic
implent ꝛ quas dicit tenebat Tertia est
ozõ mixta ex hijs duabz sed qua ho orat vo
calit ꝛ ena metalit sed intendendo ad finaz
uberꝭ a' ad ozõis finẽ ꝛ ista ozõ quo ad usu
pt fieri duplr uno modo ꝑ uba apposita ꝛ usi
tata ut cu psalmos ymnos collectas ꝛ alias
ozões ac laudes usitatas ꝛ puis compositas ecc
tamꝫ ut sit in ecclia i ozibz ꝛ psalmodijs
publicis Et ista affert magnu fructu ꝛ ꝑm
hpte ei qui intelligit quẽ orat ꝛ maxie
cu d eis q̃rit intelligentia spiritalis Alio modo
ista ozõ mixta fit ꝑ uba ex ꝛpo assurgẽdo ꝛro
ut ad quos ubiq sue affectꝰ ꝙe sibi uel sinu affectꝰ
suggerit aut ubis aliq sno in affectu cordis
nanabz deo loquit cor suu coram eo qi sensi
bilit ꝓnte effundens ut ei magis suas tan
quens a' petita sua ostens ꝛ uerna postulas
aut auxiliu implorans ꝛ ille modꝫ orandi
ut ꝑfectꝫ ꝛ efficacior ꝛ ꝓmptꝰ ẽ ozãtibz pe
cuniarijs ꝛ primatꝰ Ex quibz utiq ꝑz qm
optet nos orando uti solu ubis i dicta ozõe
positis ꝑs possimꝰ uti aliis ꝙnt dari ẽ qz m
ꝓnatꝫ ozãtibz possimꝰ ena uti ꝙnis ꝑs m ꝙ
affectꝰ nr tue offert nob Ex qua ut dictꝫ
ꝓcedit i ozõe dicta oña ophesa sunt q
ꝛra a deo petẽ possimꝰ Et q eiꝰ nob dare dign
deo adhic sola impendenda que i ozõe dicta
ophesa sunt debz esse ꝛra interius ozantis

metal'
ozõ uõlis
metal ꝛ uõl'ꝑ
nõ ꝓpõ ꝛ decad
i fo 192

quibuſcunq; verb ea pferamus. a' qualitudq; eam
metalit ragitemus. z h' voluit Cypianus i aute
ſupiq allegata. qd ex pz y dnic ad pbia dozado
deum. ubi dicit libere. e atq; alio atq; alio
verb ab his q in dnica ozone ponunt. aade ni
ſi ve. dre in ozone. z petit. ſi no debz eſſe li
bere. alia ſm ve dre. z alia petit. qm i dnica
ozone petunt. ſed hec q ibi petunt. z p nob
z p invic. z p alienis atq; inimicis ſme fluc
tu dubitationis. ſtrada ſunt. z petenda. z ita
no obligamur precepto dnico. ad ſola uba illa di
rendaſed obligamur ad petendu a deo ſolu iſtis
verbis. q eisdem ubis exprimunt. q deo i eode libro
dicit augſt. quidq; alia uba dnica. q aſſertus
ozat ul pcipit. fozt ut clamet ul ore attendat
ut treſcat. nichil aliud ſi vem dicaq; qm q i
ozone dnica poſuit e. ſi vre z vgruet ozanti
eſt aut hic nonda. q dns z ſalvator ne voluit
fidelibz ſuis ponere fozm ozandi. quam ſuit ozo
dnicam. i qua coprehenſa ſunt. z excluſa ocia
que fideles vere venabile poſſunt petere. a' deſi
derare. unde Augſt ad pbam. ſi vre z cogru
ent ozanti nichil aliud poſſumus. qm q i ozo
ne dnica poſitu eſt. z um dicit. Si oma
ſectarer peccatum uba diſnireas. qntu eſt
no mentes. q no illa ozo dnica vincat aut
includat. Subdit illa declarando. z tu em
dicit. diſcerne. i ambz genubz ſunt clauſicata
ad nobis. quid aliud dicit. qm ſuſcita nome tuu
qui dicit. oſtende face tua. z ſalui erimus. quid
aliud dicit. qm adueniat regnu tuu. qui dicit
dirige greſſos meos i ſemitis tuis. dirige gſſs
meos ſm eloqu tuu. quid aliud dicit. qm ſi
at ſolutas nia. z tu dicit. quemadmodu. z dimis
ne debitis. nichil. quid aliud dicit. qm pane
nrm cotidianu da nob hodie. qui dicit me
mento dne david. z oia manſuetudis eius. et
ſi reddidi retribuentibz mihi mala. Quid aliud
dicit. qm dimitte nob debita nra. ſic z nos
dimittim debitoribz nris. qui dicit iuſtez a
me ſuſpiceras vetuſtis. quid aliud dicit. qm
ne nos inducas i temptationem. qui dicit eruc
me ab inimicis meis deus meus. quid aliud
dicit. ſed libera nos a malo. Et ſi ſic p oma pe
tamus ſanctaſ uba diſcutias. nichil inue
mias. qd no i iſta ozone dnica teneat. Et
ita celeſtis magr oma illa q vre ab eo pete
poſſumus. i eadem dnica ozone no longa
verboſe ſexione ſi pauci z breuibz ubis nota
bilibz. in z alcas ac magnas ſimas ſentibz
ſuis magiſtris ſphedit. ppt. qd dicit Cypianus
i h' de dnica ozone. Ipa eſt ozo. qua mat de
nris natis nostrales ozare docuit. qui ſuis
magiſtris omne pcm nram. i vno ſalutari
ſermone pauit. taqm ſit ſermo de quo ysa
dixit. Ex ſermone breuiato fanet dns i to
to orbe terre. Et um dicit beat Cypianus. quis
na ſunt dnica ozonis ſicta. qz magna et
multa ſunt ibi breuit. i ſmode collecta ut
nichil prmiſſet. ſic q no i pabz atq; ozan
bus invic celeſtis doctine expendis ſplendat
ut ita me aiam. ocia que nos a deo debema
pete. z que docet eu nob data ſententioſa
brevitate ſtricta attente conſpiciat. z ſic ad
ozandu obtineat. Voluit aut deus me tete
ab eo petendu i ozone qua ipemet filiis tra
didit. pauci ubis z ſententiis includ. qut mi
tas causas. primo ut ex hi tribuet fiducia
fidelibz ato inipetendi. ome qd vite pertit
fiducia em dat. ito amendi. qui brevit
velit vgare. Deinde. ut ſanctu diſcamus ex pauci
tate verb. vel illas noſſe de quibz nos pri
ſtruxit ozandi eſſe. z tam ut divi quodcun
que i quibuſcunq; aliis. z quotcunq; pluri
ozentur. tam his pauci ubis teneat. quibz
etiam pauci ubis z brevibz no opus eſſ ad deu
qui oma novit. ſi ſunt nob data. ut aſſe
qui ac deo agit. diſcat. magis ea q ozat.
qm uba q dicit. Terzio ut oia quibz ozandi
eſt. p pauca hmoi uba memorie ſanctis co
mendema. unde cypianus. u dns me orbz ven
tit. z colligens doctos pri. z docentes. omi
etate propter ſalutem edocuit. precepto ſuo
ſunt grande expendum. ut in diſciplina celeſ
ti. diſcamus memoria. no laborare. ſi q eſſ
ſimplici fidei nutrimenta querit. diſcat. z ita ut
prudens et ingenioſo ozo. qui de ypſius miſeri
cordia. z multiplicatione ſpe. i tanta uboz
paucitate ypheſos. ſentiat hec dnica ozo. q
per ſue brevitatis fructum ac addiſcendi. z ſan
cte memorie venit. frequens diu ſine
faſtidio. Et ad majorem attentionem z devo
tionem ſepius repetat. anima em nre volatilis
eſt. z multe uboz no magnam diſciplinam pot
ita ut an ſine ozone ſola lingua loquat.
tota effluat. z ad alia ineptiora deflecta.
Decreto ut de ea ignorantia nulla valeat excu
ſatio. qz q' no brevem eſt. z ita ſalutis ſue. no
miſi valde ignorat. Quapro ut quidam
q no i ubis z multis. ſi i metu demonum
conſiſtit ubi ozandi. z tam ut dicit Augſtinus ad
pbam. plerique hoc negotiu plus gemitibus
qm ſermonibz agit. plus fletu affectu echus
z ſtudio cauſis. ozem dnicam. i qua ſphen
dunt. oia. que a deo cognoſci deſiderare
poſſumus. dedit nob ſub pauci z brevibz ubis
ihs xpc dns ne. qui cu pre z ſpu ſco vivit
e deus i ſcla benedictus. Amen z

Expedita quibuſdam ea ozone dnicam
meridentibus: ſequit nuc expoſitio
dominice ozonis.

Quadenus

Deus dnica oia nob
ad ſalu aie et corpis
nra ſphendit

Verū

declarisare

vii
z eaque
qđ bre
toto d

+ adr

Petrez nr qui es in rel'o bi sūp
sozo qua dns z saluator nr
volut p discipl̄os z p alios fi
dales suos deū vegnare duas
ptinet pres principales. In pma
captat benuolen eiq qui vo
gabat. In scda ponit petias
nes ecclē exāe. que ab ipo postulant. Et ista za
ps incipit ibi. Sanctificet nomen tuū. Dicut
tū qui vegnare vult hoam. pmo incipit a lau
dibz ipiq petendi. sic z dns fideles suos docet
facere. ut sic ad deū ozare valeāt. incipiant
ab eiq laudibus. ppt qd dicit. Imbrosiꝰ z Desa
rantes. dic in si vegnare voluit hoem. z sic m
ripias. da in qd peto. z nonne arrogas. vad ē ma
ob. ppt qd sapientes ozatores hāc lītā dis
ripiam. q̄ incipiut a indiciis laudibz. ut eū
fautore sibi p̄stent. z benuolu fiat. eqnito
rem hoc q̄ habz. osequendo sacrā scripturā.
Hic ēm moyses volens deū vegnare. ut pl̄m
sui no delm̄ gret. pmisit laude dei. Deo. xx
mi. d. Adiutatoz dne deꝰ mitoz z clemēs
patiens z multe miōis z verax. Et sb
ingens petionū suā humilē dixit. Si inue
ni gram in cōspectu tuo dne. obsecro ut gra
diat̄ nobiscū. z filē miuenit. z plubz aliis strip
turis passibz z locis. Et ita ēnd a dño iussi su
mus fuisse. z ozone dimta. z cuq exordio q̄
benuolēn captādi. no aliud nos docuit dicēs.
nisi qd nr qui es z cel'. In quibz eōrubis nb
fiducia patendi a deo dat̄. ex duobz. pmo ē
ex desideracio magne dilectionis. que patrē exga
nos. qua nob bona dare vult. z hoc tagit. cū
dicit. pr nr. Secundo ē ex desideracio pnt̄ et
maiestat̄. qua illud qd petit dare ꝓbz. Ibi
mmunit. qui es in cel'. Ista ergo ps
dicte ozonis. q̄ est tanq̄ gubernacu eiq quo
captat benuolēa eiq que petēdo volumus
duas habz principales. de quibz nūc dicēdū
go. Prima ē q̄ ad ea que ad nr̄i hoīs
aduti. illud salubriter sanctū ꝓ quo ad salu
tem nr̄i hoīs salutarit̄ dirigim. Hec ē

oquedo de pma pticula pme par
tis. qua deo dicim̄ pr nr. Est
nōndū. q̄ deus ē pr nr. ꝑm trip̄x
esse q̄ ab eo accipim̄. scz nature
gre. z glie. Est ēm pr nr ꝑm esse nāe. quia
ex nichilo creauit nos ꝑm suam. z ad ymā
ginē z silitudinē suā. q̄d nr̄i capabiles q̄q est
ꝑ q̄ pr carnal' nos gnauit. mām tm ꝓ corpe
mistrando. z nisi ꝑna sua ꝓmissione nos
mutuo reseruat. z gubnat. Deo est pr nr
ꝓ hoc q̄ nos p̄ gram adoptauit in filios. ut
essemus coheredes filij sui nāl'. i eterna hēditate.
Unde ad Gal. iiii. scribit. Misit deus filiū suū
factū ex mulie. factū sub lege. ut eos qui sub lege
erant redimeret. ut adoptionem filiorum recipe
remus. Et quia estis filij. misit deus spūm filij sui
in corda vra clamantem. abba pr. Itaq̄ iam non
es seruus sed filius. Si aut filius. z hered̄ per deū. Et ad Ro
mā. Heredes quidem dei. coheredes autē

xpi. Tertio q̄ nob mortuis z ad ꝓpt̄ pm̄ pm
ptus. ipe nos regenauit ad uitā usq̄ in sempiter
filij sui. z nobis meruit vitā glie. Docet ali
quis. quare dns nr nos docuit ozāe. a pmo. de
eiusdem ozonis ussit nos dicē pr nr. potius q̄m
dñs nr. Cui in dñio maiꝰ videat̄ ee nomā
honoris z dilectōis. q̄m pat. Rnr. q̄ dñs hꝰ
fecit multos ex causis. pmo ut ex hꝰ nob ondat.
q̄ debem̄ sibi seruire. no ex timore pene. sed
ex amore dns suus seruiret. sꝫ debem̄ ei seruire sicut
bon filij. quito pri ex amore. z solo filiali tiō
debem̄ eum ad deū hꝰce ritam amore affectu. q̄
si ubertas si rigaret. si adisi. aliq̄ minutat
ab eo no credat. sicut seruus fugit. qui a dño pu
nendi figuit. sꝫ ei adhuc ut bon filij amorem
hereamq̄. z seruiamus. Credo ut ex hoc mone
amur ad fraternū amore. ut ad dñs hoc sic
dum. Ideo ēm dicit deus meus pr. a tuq̄ tm. sed
de. ppt nr. ad significandū q̄ e omn̄ pr. sicut q̄
unū habes patrem in cel'. ita debes nos agnosce
re fres tuos. z ex hꝰ mutuo ostendē fidelitatē
z fraternū amore. Ad hꝰ ēm nā mouemur. z quo
ciū dicim̄ ut veri filij unq̄ pris. tanq̄ ad se di
ligāt. efficiam̄ se imuicē. z unusquisq̄ sibi mu
tuo ꝓpiet. Tertio ut a nobis tollat cor
ōrasio superbie. ut sit diuites z nobiles no su
perbiant ex exteriorib̄ sꝫ nosmet eos ee fres nr̄i.
z nā pares. q̄nq̄ quo ad fortunā sint dispa
res. Ideo dicit Quasi. de fermone dñi. i mōte.
Inmonemur dites. z q̄ndē pontes seu nobiles
ꝑm̄ sermonē iugiter adisq̄ pauperes. z ignobiles. q̄m
omis sil' dicat deo pr nr. q̄ no possunt ee z
pie dicē. nisi se agnoscant esse fres. Certo ut dei
nob ex hac oratōe magr̄ comandi ad ūbutes. z
ops bona. ut assimilemur ꝓ posse nro dignissimo
pri. Ex quo ēm deo z pre nr. z nos filij eiq:
z ipe pr nr z ipsius caritatis. z omn̄ ūbute
ornati debem̄. z nos qui gliam ee filios
eius conati ꝑm q̄ dorent Augr z Cypriā. ut
ei d eisdem ūbutibz assimilemur. q̄ certo ei i
his filiozū sumis ratoribus sumis pfectoribz. z tan
to eximis saluatoribz. z debem̄ q̄ ītam assi
milationē ad deū ostendē. q̄ sumus sui vei
z legitimi filij. debem̄q̄ ei diligere caute pruden
tissime sūmis ratoribz. sicut enī mulier ē z obe
bros sui. esse filiū magnū z excellētis uiri
i ūbute z sanctitate. z nichil mirabile i moribus
suis. de excellētia z gloritate patris. sed hec mōs
degeneres z viles. sic unusq̄ indignissim̄ ē. q̄ hꝰ
deū. qui i omi bonitate excredit infinite omnis
fam creaturā. vocat z fatetur ꝑtem suū. z nichil
ostendat i moribz. i quo deo quod suo aliquē aſ
similetur. Et nota ic illa assimilatōem hoīs ad de
um. q̄ triplex est assimilatio. una qua creatur
a deo. alia qua accedit ad deū. et dr̄a ꝑfectā
i deo. prima z maloꝝ. de quibz mal' suūt
illi qui volut esse sles deo. per alienationē pre
sidentie. ut sicut deꝰ omnibz p̄est. ita ipi am

Dimitte nr̄ qui es in rel'o bi sūp
Dimissio d oratōis
Mro bnuo lēn captad ē
Ppt nr z fr̄es ee nrm
Ymo addim̄ hꝰ est assimilatio
Ymo

biunt altos status p̃sidentiarū: ꝙ volunt esse deos filios
p magnitudine ponū: p singularitate dilectionis: qz
appetunt: z promittunt sibi diuinos honores exhibendo
p mimitatē opulentie: z p recta humoris: filios no
minitue filialidmi: qua effiant: ipsi deifice
deo accepti: si qua fiant forte inaspecti: qui dicit
ponit fide: mea: z iquilone: z ecce filius altissimi:
Preda fili: z honore: matrone: z consistit: i pa
tripatione filiorū: ututu: ututibz dei: que sunt
iustitia: ima: liberalitas: vitas: prudentia: sapi
entia: z certe dignitates: ututu: que p plenitudē
sunt plene i deo: z debent esse participate
i omi venabili creatura. De hac intelligit: i
bro augt vmo de ciuitate dei: Non loror: mediatis
fi filialidme accedit: ad deū: z ita intelligitur
qp dissimilitudme opposita illi similitudini: credit
ab eo: hinc erat ututu filialidme: volens exp
sicri fidelis ad deū: dicit luc vi°. Estote misti
cordes sicut: z pr̃ vr̃ misericors est: z cetera quibi
quanū: sequentia: z similia breuit: de qua scribit
pme: Joh iii°. Omnis qui non apparuit: filius est eius
mus: qd intelligit de assimilatione: qua facti
dicta: z facti: bntica iusti mtr videntes: z obm
sti dei iusti: qua assimilatione i patria consequimur.
Tuto: ut p hoc ad tendat: excellen̄ xpiana
plebs: sua: pleni iudaica: qz omnipotens deus xp̃ an
tiqua dns nisimatu: tanqm̄ seruus suis: sed tanqm̄
aut none legis: hominibz: tanqm̄ filius suis: uerat
pit: z hoc vult aug: i de sermone dni m
onte: dicens: quidam quide dea sunt: i laude dei
q per oms scas scripturas: usq; late: diffusa
patet: quisq; ossideratione: in legit: nisi qm̄ tame
spiritu: proptu plebs israel: ut ad deū diceret: pr
noster: aut oratet: presens deus: Sz ipse deus eis do
mus nisimatu: z: tanqm̄ seruientibz: Sz plebs
noui testamti: ut pr̃: z ut ita: i principio oratis
sue ponat: sibi populus nr̃ dicit: Huc orabit
pr̃ vr̃: etc. Quare ideo ut ex hoc nob: grā
dis fiducia detur: impetrandi a deo: quidquid
recte: z honeste: tanqm̄ fideles filij: petemus
a deo: deo pce nro: magna em̄ audacia ex h̃
ossidendi debent assumē xp̃i fideles de corp
oratione: z de omnibz q debite petierint
q: pr̃ nomen: z pietatis: z reall' amoris: ad fi
lios: unde dicit Xp̃s: Deus magis pr̃ quam
dns voluit dici: ut nob' fiducia daret ad pe
tendū: z spam magna ad impetrandū. Cum
ni em̄ ipse impetrat qd petat: qz plus no
ossidere debent: quid ad honore dei: q quid ad
quem pertinet utilitate. Promisit aut similes
vers: z legitimos filios: z ideo illi ipse impetrat
qd debite petit. Et de aug dicit: p quo possu
mus datur impetrandi q petitur simul: cū pus
qm̄ aliquid petimus: tanta magnū domū accepi
mus: ut spiritum: pmo ut habeam: deo de
rere pr̃ vr̃: quid em̄ no dabit filijs petē
tibz: in hac qm̄ ante dederit: ut filij eius es
sent: Et i nouo: qp dominus tradens nobis

no plus pse est oratio

orem dominicam: no dimittas nos duci: i tentatiōe
pr̃ mea: sed nos nisi nos: de malo: pr̃ nr̃. Per
hoc nob insinuat: qp solus ipe no debz solu
p se orare: sed quilibz debet liberet orare
p alios tentatione: tanqm̄ p suos fres: z debz en
dū pr̃ diligere ut seipm: z dirige: pr̃ qd
dicit Cyprian: dominus mr̃ pacis: z unitatis magr.
uoluit singulatim: z priuatim precem fieri: ut
ni quis precet: no in p se precet: Est em
nobis dns orator: z deus unus voluit p nobz
orare: qz in uno ipe omnes portauit. Et Aug
dicit: p se orare: nemo cogit: p alios rectus
sentire: cogitat: Dulcior aut: in deo est
oratio: no qd mala nisi mittit: sed qua cari
tas sentitur: i medio: Iher de prima petitione
istius prime partis: Deinde sequit petitio eius
dem prime partis: qua deo dicimus: Sicut in
terra: ubi nondū: q duplices sunt reli: quidā
corporales: quidā spiritales: z de utrisq; potest
intelligi: deus em̄ i utrisq; aliquo modo habi
tat: Celi corporales sunt ista corpa: celestia:
q supra nos uidemus: que sunt corpa mundi
bilia: ornata stellis: lumine: z influentijs:
z de iste loquitur nō diuq; qui ea dicit: nō est
intelligendū q deus sit ibi diffusus: aut
omes creature: ul' creaturaliter: tanqm̄ i loco:
z ap solū sit ibi: sic in celo: z no alibi: sicut
enim locatus: z determinatus ad unū situ: de
pua passio creatē: q limitata ē: deo: i eo
q ē simplex immensus: quem illimitabiliter
esse: ubiq; end ē: i omnibz rebus: no tanqm̄
inclusus: z qz oms rs no tanqm̄ exclusa
de quo dicit Job xi°. Excelsior ē celo: pro
fundior inferno: longior terra: mensura ei
ē latior mari: q dicit qz spatium quo deus corporeis
locis mensuratur extenditur: deus dicit
Sic exponit Celo ē excelsior: quia
nazaren̄ captum sui spus: sive sui spualissi
me nutu tenendit: Inferno profundior: quia
intendendo omia subiecit: terra latior:
qz creatā modu: phantastē sive cogitat
excedit: quia latior: qz vix: qualiū fluxa
sic regi: possidet: ut hos sub omoda pēn
a pena tanquistando creaturet: Hic ergo
patet: q deus no ē i celo diffusus aut
creaturaliter: sic p no sit alibi: sed ē ubiq; et
i omi re: z tu mirimo scripte sacre: cum
tetras creaturas salez corpeas: deus dicit
esse i celo magis quā i alijs: pr̃ h' q i
celo maiora mabilia: z sublimiora deus
elucent opa: in celoz: armonia: z in hu
manis celoz: mtr se: z i ozdine ad gu
bernationem mundi sublimari corpal' cone
ctus elucet i eis spectatis: quille deus dis
unus tegitur omi: qz mediantibz celis
deo sua alia inferiora corpea regit: z gu
bernat: q eā phi fatent: unde primo
methaforice: deinde alle inferiora:

ungnis est lacrimis supplicijs: ne dis eorum
tus mee gubernet. ppt hoc fac. et ppt corpm
celestiu mira magnitudine pulchritudiez
influentia et armonia dei maiestate et glo
via magis experimentu. et i cognitionem dei
ptm eor artifex darius durauit. quit erat
nouat. i mathologo creaturaz. seu laudan
da. ubi specialit dr de celo laudabil et
gloriosus. i firmamto celi. et cap xm dicit
a magnitudine spei creatoris cognoscibiliter
potest corpe creator videri. dr deq specialr
esse i cel. est quis eq sit ve et valet i oibz
Et sed adhuc ni celo supmo sit empyreo.
qui e loco beator dei specialis ee qm
i inferioribz celis: eo q i illo loco sit empy
reo celo. quatez deo excellentissimo effectu.
et maxime domo deo ornat venabilibus
creaturis. ibi em se eis ostendit clare facie
ad faciem. et deis opat beatitudine sempiterna
et habz ille modo aliqua similitudine i nob
simt em ad imagine et ve et valet ei. m
qualibz pte corpis humani. et dicit principle
esse ni corde. eo q ibi principle opat. q ibi
est fons vite nre. Dicit est ni ppositio de do
mo deo. qui licet sit i omi ve. et ter sit pe
aliquid esse. et deu ni isto no esse. dicitur
in principalio esse in celo. ppter opa sua que
ibi magis clucent. et qz maiora opat
ibi. qm i aliis celis corporeis Et tertio ni deo
sit ubiqz. in dns dicit nos i pma oro
nis dicte duce sibi. Pater es i cel. et hoc
ideo p̄m Christ. ut hoc quant se ignee prem
celeste. et ex hoc erubescat se terrenis obz
substernere illi scz. qui prem habet i cel. Et
end ideo. ut dicit ni collectionibz patz. ut
ad ista ergone i qua prem nam amodo
fatemur sumo desiderio preceptis Alii sut
celi spirales. et alle sunt rationales creatu
re scz. et licet ut sepe dm est deo sit
i omibz celis vere et valet. In isto ni spiritu
alibz celi e. et habitat qm̄o spiritualiq̄ quo
no est. a habitat i mal: qui irrationabilibz
creaturis habitat end i eis et nisi p vm
one sustentaretur. qua eis illabitur. et apd
eos manet. ut dicit Joh xv. et ex p effm
sustentatione. qui d ipis causat gram infu
dendo: de hoc loquit Augs in fide li de
sermone dni d monte. Deus admodu
tra appellatur e pater. tu es dns e. tra es
et i eam ibis. Quis enim nisi celu dici pt
iuste end dr. Templu dni sum e. qd est
nos. Itaq pt si in templo suo habitat deus
sic templa dei sunt: ecce deo dicit q es d
cel. i es i sanctis. et admodu tissima e illa
similitudo. ut videat spiritalem tm mente
mi nostros et petrozo. quod me celu et terra
hoc dicit Et e notandu q per nisi ppt tiq dicit
celi. primo ppt spiritual ornatu pulchritudine
sicut end celum corporale e ornatu solis lu
na et stellis. Sic aia nisi ornata e cari
tate virtutibz et opibz bonis. unde simbl

sicut enim in celo spirali sol e meliz. luna
fides. stelle virtutes. et sunt stelle i nocte lu
cent. i die latent. sic vera virtus e q i pspe
non apparz. eminet d adiuis Deo aut nul
li dicit celu. ppt celestis conuersationis celsitu
dinis ut pdixi. Augs i de simone dni i monte
dicit. in spiritu necesse vi me nos et pe
tatores. quitem corporalit me celu et terra
audit ex diuinitate affectum. Nam affectus
nisi. et vera celestia me illud apli. Nostra
conuersatio i cel est. petroz aut conuersatio ne tre
na nisi. do quo d ps dr. Celu ppt dilectu m habitationis sanctitate. inhabitat end domo
nostros. quodammodo spiritu ut pdem e. et i isti
spiritalibz cel quos inhabitat deo operatur tia q
videmus i celo corporali. habz em celu i tranquillitate. i motu mutabile. i minute vigorositas
hns corpa tria. in sanctis deo em i eis illu
minat intellectu. i mouendo exercet. equalat af
fectu. ordinando amice. influit ad pfectum.
misendo ingoza Que hns dicit colligit. q lz
deo sit ubiqz principle. in dr esse in cel matia
libz. eo q ibi maior appet corporal effigies. ex mg
nitudine pulchritudine armonia ordine et
habitudine celoz ad inuicem. et me se. et ex
hoc q celos mouet et ad salutem mortaliu.
et ad gnale regimen toti inferioris mundi. Se
cundo dr. adhuc spiritu. i supmo celo sit. empy
reo celo. eo q ibi sunt sue maiestatis claze ostendit
intellectualibz oculis omnibz beatis. Et tertio e i cel
spiritualibz. et i hominibz celestibz sit iustis et sanctis.
quos inhabitat spiritu quodammodo. sine p gratiam
ut ni fiunt eos inhabitet p etnam glam. quo
nos producat ihc xpc dns noster. q cu pre et spu
sco vivit et regnat vnus deus p̄ sclā benedictus sine

Sequit ps scda dicte oronis et petitio
prima eiusdem . . .

antisticet nomen tuum. In supiori
pte dicte e. qs sit qui petit. quia
pce me. et ubi habitat. qz de cel. Tue
uidelicet e. q sunt ibi ab eo pe
tende. et go i oratione dicta sequit. Quatinus sanctificet
nomen tuum: ubi incipit ita ps principal dicte
oronis. i qua possunt septem petitiones poni. ibz
petitio nob reseruatis. et a nob domini ma
la. Et p̄m hoc dicit illa ps i septem principalis:
q petebant p oratione. prima et petitio q infra
i ultra prima principalis. sufficienter. et usq ad finem
istam obscuriale. et sine istam ultimam: qui est
dns deus. Ibi hoc dicendu e p prima. Rogemus mo
dam ergo

antisticet nomen tuum. oportet primo
videre quid importat hoc nomen
sanctificetur in deo de quo locutus domi
nus promisit supra ho. dicens. Sanctificabo nomen meum
ut p̄m nos est dictum. et ut sicut e dictum p nos
steam intelligentia. est puritas libertas ab omni
immundicia. qd infrangibile et inflexibile sta
bilitate. i firmitudine et ordine bonitatis con

Q Caelos suos fecerunt
d'almã sctã / cs aũ
nisi dr

Coelogenes

Ipsi celi
dicit &c

nes dig em
et spiritus

sistens. Et quo pz q̄ solus deꝰ illo mo ē sanctꝰ et solus bonꝰ sicut solus ē altissimꝰ. Vnde em ārē uales q̄ deorū fuerūt suis vbz derelicte put ab interiorꝫ et a sua libera voluntate ad petm declinare; et possint ab exteriori impulsiu ad ma lu flecti; et sic nulla unio creatūe fieꝫ pt̄ q̄ inflexibilit ex se et rōne unitae psisteret. Et go dr Job iiij° Ecce q̄ficuit inq̄ seruiunt ei no sunt stabiles; et ī angel̄ suis reperit pauitate; quīto ma gis hȳ qui habitant domos luteas qui terrenū habent fundamentum. Assumit uelud a thnea ac si apte dicat p̄m bīm gregē. Si illi spūs ex se im mutabiles esse nequiūt qui nulla tenuitate infir mitate depimūt qua temitate hoīes se in bono pmanē confirmāt existimāt quos carnal̄ infir mitas aggrauans prepedit et ad p̄ceptorū pro mptū uiaꝫ in semetipis habeant. Vnde ab itima nouitate vetustescunt. Ab huiꝰ ait vetustatem et obliquabilitate a bono pr̄sus alienat et segregat deus. Qui origs qui sup louet omē xp̄i. sup ipso ubo sn̄ esaie. qz ego sanctus sum. quid ē mgr ego sc̄a sum. nisi qz ego segregatus sum. et longe separatus ab ombus qui colut sū ni celsū in trāsmigen se typocōbile cuncta tūscendens. et sm pfectio nis et dignitat̄ condicione. Vnde et ipe sermo q d̄ a rop. q̄ est iua est ig et sic no scd̄ deo deū sicut

nquit origs. i. greca lingua. eū omo sequatꝰ esse t ozone dignitat̄ a creatus ombz. quē incon pabiliter magis ab eo distant ī pūdate et sn̄ tate. qm̄ limpidissimū celū a lutosa tra. Et q bus pz q̄ dei sanctas ē ipig infinita et immesa pfectio. Est em eoꝝ sanctas ipig omipotēs. eternitas immutabilitas. inflexibil firmitas a tenuitate omoda pūtas ab omi inmundicia. et nu michil malu inesse pt̄. et nu nullū crīa petm ee. et alio pt̄ placē infinita sapia iustitia. ima largitas. et sic de aliis pfectionibz eiꝰ q̄ infinite sunt multe. et quibz immensis ex hac singularissima sanctate et honorabilitate dei origine trahit q̄ omis rōe et p sone. q̄ sanctus et institio dine honorē assurgit sunt et deputate. uoe plenitudiꝫ sanctat̄ dei. dicit. et denominatione extrinseca sca et sanctꝰ et debet pub lice et solleptime applicari suis finalis officiis et ozo nibus indictorib et unctionibz. et h̄ ab eo qui ptatem habz. et this publica rez uel pfect ad mīsteriū dīi honorē assumo et deputatio ne earū. cōsortes seu sociatos. uoe nug amplꝰ non debz ducere. t humanū usū et conuersationem omem: deret ēm honorificentiam deo. a mortalibz exhi beri. singularissima esse. et dissimilē honorifi centiam. tantis et tantis. qz angelis a hoīb exhibet. Credo secundu est q̄ sm Augm ī de sermone dn̄i ī monte. ait. Dicat nō. tu. nō sic pe timus tm̄ nome dn̄i nr̄i sit sanctū. et q̄ petimus q̄ fiat sanctū ipe ēm deus in seipo exaltat et in mense suis est. et immutabilit. qz eius sanctas nr̄ augeri nr̄ minui pt̄. si petimus q̄ nome dei sanc tificet. i. ut ipe deus quodāmodo nobis honorē. sicut redemptor creator. dns deus rex sanctificet in nos. sta q̄ nos de eius sanctate nimesa. uē sentiamus estimemus. et credamus. uere eam agnoscamus.

Exposicio pn̄le

et uigil meditemur. et proficiamus. et pdicet et ipsi pt̄ eande immensam sanctate sup oīa ame mus. laudemus honoremus et honorabile pdicet mus. et agnoscamus et uigil meditem. quo ē omipotēs. cuius iustus sapiens. et sic de aliis p fectionibz. et q̄ d̄ ista sua sanctate et immesa pfectione cōplacemus. et valimus ea sibi mē pt̄ scipsi. sic solu pt̄ h̄. qz sibi bñ. et sua bo nitas. et ipm bm̄ suam pfectionem sup oīa lau demus. et glorificemus. Dic go deus a nob sanctificat. qz sua sanctas a nob sanctificat. credit. uere nos sanc. sup oīa amat. et ut sanctissimꝰ a nob laudat et honorat. Et ē silē fiat ut hoies solet dicere magnificat illud. ut magnus sanctꝰ illud. ad hī michil ē eo faciat p̄ sola magnificatione credit. ac magnificat de eo dicat. q̄ cui dicimus q̄m sanctꝰ sanctificat illud. i. q̄m sanctificat. agnoscit. a dicit de illo. Et ut petimus sanctificet nomen tuum. Est sen sus deus da. et crede nob. ut sanctificemus te. i. da ut credamus. et ne agnoscamus. et uigil medi temur tuā sanctate. et infinitā bonitate. ac p fectionem. et amemus te. ac laudemus. p̄m infi nitudine magnificentie tue. et qz sanctificat dom sunt q̄ ad te recti rectores ēpsitas ad exaudi bilitatē ozonis nra ē. ut no solu petamus rem. si erit conam q̄ posse nro ad habendā eam. Et exceptis dedi de petitionibz petimus qua erit debz homo conari ad sanctificationem honorē opm. quibz illa mereat. Sanctificetur nomen tuum. p̄m expositionem p̄dictam. non debes hoc solū a deo petere. si et p nros uerbz ad hoc conari et agere. ut sanctificetur dn̄i. hoc aut̄ magis sanctificatur. cū etiam nos sanctificamus. Et ideo ad h̄ q̄ uerbz conari debemus. ut et dn̄m digne sanctificare possimus. Sanctificetur dicit aliquis. quid go ē sanctificatio hoīs. a q̄ hō est a dicat sanctificatio. q̄ sto mundo. q̄ sm origs. suis uno mo sm uē sicut sanctificat. d. sine tra. et pulch dicat origs. i. superdeificat omē. suus homo appel lat. si quis se devouet deo. Di q̄ nullis ne gotiis secularibz se implicandū. ut ei placeat. cui se probauit. si q̄s segregatus ē. et separatus actibz a vitiis hominibz carnalit̄ viuentibus. et mundanis negotiis obligatis. no queras ea que sup tractum. si ea q̄ m tales sunt separate a tractu actibz. sepa te a corruptionis mundi. et cum separatus te ab his omnibz denone te deo. ut non operet̄ te petere. uide quid tibi nocet mu licia. et solus templi usibz et dei ministeriis uacet: et sic segregatus. i. lege dei meditare die ac nocte et ex sensu. Hec origs. Ad hanc go sanctitatem iudam conari debemus. qz quīto ipso no sanctores sumꝰ. tanto magis deū sanctificare pos sumus digne. Et quīto go liberiores sumus a t̄renis tanto liberiꝰ etiam possumus aīam ad diuina et celestia meditanda. Et quīto terrenis magis implicemur. tanto ī nos deus sanctificatur. qz tanto ipe nos diuinat. pt̄ q̄ deus dicat pt̄ uē. Tercio pt̄ duobz omissis uerbis. Alio modo sanctificet a sanctificatione sanctificatio

samonem
q̄ ē firmo fiemus · z dicat⁹ sanctus ille · q̄ sanctos
dei z precepta firmit⁹ z plene obseruat · Tertio
mo dicat⁹ sanctus · q̄ sanguine tincta sit xp̄i per
iugem memoria z explanatione passionis eius:
ut ex eo q̄ omnis qui sanctificat⁹ per effusione
sanguinis xp̄i super eos de cruce usufructū optī:
ut ex ed⁹ q̄ antiquitus illi · qui purificari z mun
dari solebant sanguine tingebant⁹ ut dicit ysi
dorus in libro ethi⁹ · z ille ultimo modo sanctus de
est · p̄ munditia mentis · Et ista sanctas seu mundi
cia est · z ad hoc · ut ipa mens applicat⁹ deo q̄ eius
aut humana excellentia q̄ nisi quibus vbi
nitet⁹ sit · q̄ quelibz res ex immixtione peioris
sordescit⁹ ut argentū ex admixtione plumbi · Ad
optet q̄ mens ab nisi rebus abstinuerit ad hoc
ut superioribz rei possit unigi · z ita p̄t q̄ mens
sine munditia z sanctate deo no p̄ pfecte appli
cari · Unde ad hebre · ultimo dicit⁹ pace sequim
ni omnibz · z sanctimoniam sine qua nemo videbit
deum · z hoc sit dictum de prima expositione illius
petitionis · Sanctificet nomen tuum · Et quidem
sic deus sanctificatus · nec nos inuisere sanctificamus
p̄fanamus · z iustificamus · sibi autem nichil mo
ri facere qt⁹ quin bonoz nostroz · no egeat⁹ sit
alii p̄ possit exponi petitio · et sexte eadem
sententia · alias in verbis exprimit⁹ · Unde nondum
finis Christi · omnes sanctificet⁹ hic tm valet sicut
glorificetur · z videtur q̄ dicat⁹ sanctificet⁹ nomen tuum pe
titur · ut nomine dei · i · ipse deus quo nichil notius
nouit · z exprimat⁹ sanctificet⁹ · i · glorificet⁹ · z ambi
guum dictum est · z debitum honorem deo nō
q̄ sicut deus ē super omnia · z ab omnibz diligen
dus · Ita tres ordines ē eius gloria amanda et
ab omnibz querenda · z honor eius desiderandus · z pe
tendus · Unde Christus dignus ē ordine deo de
beato michil petere an prius gloriam ex omnia ea
laude preponere · z hunc ordinem docuit dominus noster
sequamur · cum in prima petitione ordinis dominice
docuit⁹ ut inuisset deus gloriam patris · z dicit⁹ sanctifica
nomen tuum · glorificet⁹ Tertio intendit q̄ tuus deus
glorificetur · primo cum in corde vere dei cognoscimus
z ad de eo vere cognita fidem credimus cognoscimus quid de eo · z credimus q̄ ē omnipotens
eternus immutabilis · immense sapiens bonus mi
seros · suos · iustus · cui nullum malum potest inesse · z
cui nullum bonum · aliquo pacto placere · z sic de aliis
immutabilibz attributis z perfectionibz suis · De
inde deum glorificamus cum huius eius perfectiones quo
vere de eo cognoscimus · z fidem credimus · z de
magnalia eius opera z beneficia nobis exhibita de
vote meditamur · Tertio q̄ tria que de ipso
cognoscimus credimus · z meditamur · ore · i · eius
laude pronunciamus · Et quia cum huius et sequen
tibus exercitiis operibus bonis · z discretionibus
exhibitionibus · ut inclinationibus genuflexionibus ·
protestationibus · oblationibus · z sic de singulis similibz
z hiis ideo facimus · ut per huius exteriora ad
interiora que in ope exhibita · assistat⁹ ut cernat⁹
in deum per eius amorem · per filiale timo

rem · per humilem subiectionem · per ipsius magnificentie
admirationem · z sic de aliis affectionibz bonis · z sanc
tis per hoc · ut p hmoi exercitia aliorz quorumcumz
in deum finis modus poterit · Juxta illud p̄. Explanus
ens in ore meo · Ut ni ē le magnificare dominum z
ex nomine eius in ipsum · Cum ergo dicis sanctificetur
nomen tuum · petimus ut pater noster qui es · i · tales nos
hoc faciat · ut omnes nostra
cta · z omnia q̄ contra nos · z fr nos sunt · ipsum glo
ficent · Ita q̄ intellectus noster vere cognoscat · z firmi
ter credat · q̄ ē omnipotens eternus · Et q̄ ea q̄ de eo
vere cognoscimus z firmiter credimus · z alia eius opa
q̄ sunt a principio mundi · z mirabiliter facta ē · et
diuina nobis exhibita · nra memoria deuote ac
custe meditetur · Et q̄ eadem os nrum laudet · z nos
tra exteriora opa ea demonstrent sibi in laudem
z gloriam · z ad nrī affectus gustationem in deum z p̄
ximum · z alias pias affectiones · z ad ex̄m
misup̄ primo z principaliter dictum · adhuc alia q̄a
antiquus doctor tertius exponit dicens · sanctificet nō
men tuum · i · nota sit tua sanctas toti mundo · ut ille toto
notetur te solum verum esse deum · z omnes te laudent ·
et deum · Jussit enim xp̄s orare p emendatione
totius mundi · qui mundi an xp̄i aduentum de dei sanc
tate no vere estimabat · Et Cyrillus aut⁹ penes eos
ad quos no peruenit fides · cotemptum adhuc no
dei · Ex ubi ubique videtur sup eos illuxerit ipsum sa
ctificatus sum · sicut ē suus sanctus · Et ita sm illos du
os doctores · xp̄s vult nos petere in hac petitione
deus sanctificet p̄ ozhem · i · ab omnibz solus sanctus
z verus deus habeat⁹ · z ita modo monstretur · ut
nos estimēt aliud sanctius aliquid p̄fanum · z ex hoc ipsum
sup omnia diligat⁹ timeat⁹ · vereat⁹ · z ei obediat⁹ ·
ut sic hoc deum sanctificando · i · ipsum sanctissimum pdica
do · amando · z p̄sequendo · sanctos · deus eum
velit deo modo ab hominibz sanctificari · ut ipse ex hoc in
stitue sanctificent · z p̄fanatus · hinc sic ad deum
sum gradu ozis · z nō radicaliter · Unde sanctum
ponit tertio sup̄ usanum sanctificatum · p̄ illa petitio
ne sanctificet nomen tuum · Jubem⁹ petere a deo · ut
det vere ututi euangelicis · ut p ozis pdica
tionem · z doctrinam · apud omnes gentes sanctus deus m
notescat · z ynus verus deus eius manifestet⁹ · ut sic
toto orbe unus sit ouile · z unus pastor · ad
hoc q̄ dicamus sanctificet nomen tuum · p̄t p nomen
intelligi fama · z bona opinio · de deo deoque
nomen sunt ampla · in scripta p publica opinione
z fama ut xp̄s · ex⁹ vir · dicit deus · de david · sen
tibi nomen grande · uxta nomen magnum · qui
sunt sup̄ terram · z qui de xp̄o · melius · nomen
bonum · i · bona fama · quam dicit multum · z simi
liter hic · q̄ nomen dei extendat⁹ ad omnes homines · i · fama et gloria dñi di
z dei firmat⁹ · Ecclesia p̄ colligi sanctorum · q̄ nun
quam · deficiet nomen tuum petimus q̄ de deo
vere cognoscamus · z credamus · z sibi attribuamus quic
quid ē perfectionis simplex sibi dignitatis · z excellentie ·
sanctificet nomen tuum · petimus ut p orbem ab omnibus
solus sanctus · z verus omnipotens deus cognoscatur · nec
credant aliquod sanctius aut p̄stantius esse · aut
posse esse · z ut te super oia diligant · timeant ·

Com̃ cose q̃ di no
no sufferat si pollunt

et veneze[n]t. ut sanctificado te ipi a te ministre sanctificẽ
z pficiat. Sanctifica nome tuu. i. fama z gla tua dila
tetur ad oms z in eis firmet. ut oms te glorifi
cent. omia in te ẽfrendo. z te sup oia extolle
do. Imp modis petimꝰ nome dn̄i ab ombꝫ sanc
tari. z quis ita fanuit. deu sanctificant. Sz p oppoꝫ
sint multi pluresq; hoc. qui nome dei non sanctifi
cant pollunt. p̃mi sunt q̃ tradunt ds mudi infaticio
nes. ogi. z predã. sc casus fortunã. id fatu. z non
sm dei pudentiã. qui de deo dixerunt illud Job xxi.
h. Circa tabernacula eoꝝ ambulabat. z vbi no ꝯ
sideraret. Deinde qui asserunt res mundanas sub
esse dei ptate voluntati. z ordinationi. sc dicebat
eis munera disponẽ res. eo q̃ oms in hoc mudo
bona misericordias patiant. Quã illud apli qd ad Thi
mo. Oms qui pie volunt in xpo vivere. psecutionẽ
patiant. Mali vo oms in hoc mundo proficiunt. ut
i gs dr. Ene potores. z habundantes in seculo
obtineant diuicias. z Luce xvi. dicat. Eunde
q̃ via impietatis psperat. bn est omibꝫ qui psecu
tant. z nunq̃ agunt. Sz no tles q̃ pphe sa
tim ent dicens. eos sc malos qui hic psperant
tegrega q̃ gregi ad victimã. z sanctifica eos in
die occisionis. q̃ dicit sm Jeronimꝫ. tles malis
segmant. q̃ virtutibꝫ. z pietate. ut tpe suo ordiãt
i morte eternã. Sanctifica qui diuino nomine ab
utentur. z mutantur. exortatiõs. z superfluis
uanis. z frivolis locutionibꝫ. in quibꝫ ex locutõe
a' quadã pessima cõsuetudine. apud quosdam
semp. xpi nõ. ẽ p deu vitupatione. z cõtemptum. qd dicat. Non assumes nome dei tui in
uanu. q̃ intelligit no solu. i. mendacii. nr locu
tez. i. absq; veritate. a' utilitate. aut alia rationali
optutate. seu in tuis locutionibꝫ notande. pter
singulare reuerenciã. z spaciosissimã honorẽ.
quem homo debz tanto dño. z tam tremẽde
et ompotentissime maiestati. Sz aut tal' locus
z vana notatio dei tendat. i eiꝰ imprecationem
pz ex hiis q̃ factis. Dextra eius sceptrũ regis aut
principis. qui cotidie in ecclia eius recitatur.
valde solicite cauendum ne sua locutionibus ꝯ
inutilibꝫ. z fabulationibꝫ quas ex audit. noceat
eis anime suo nisi pro ut necessarium ut ofa
bulando. vino ne magno timore. z reuerencia.
z solu cu notabili operositate exponat audet pn̄
ripem. i. eiꝰ prima notatio. z de ipo loq; tãm
opposita sit ad irreuerentiã. z pumptionem eius.
quito ergo magis hõ. cuiꝰ omia vba sunt in au
ribꝫ tremendissimi dn̄i dei sui. nõ magis reue
ria. z tremore solu notare deberet. Dimittendum
sunt. Ve de quo in psalmo. z inepti haec audiet
sepissime ludere. z lenissime fabulari. no ad
uertentes q̃ deus irridet. z deꝰ eius no volut lu
dum. nec pati iocu. z ita tles no sanctificat. sed
pollunt nomen dei. z inhonorat. Sz ẽ q̃
nomen dei no sanctificant ut debent. sc pollunt.
sunt mali xpiani. q̃ p nome dei sancti iniuriãtur.
z sic deu testem adducut. sc irritat. sc q̃d ẽ magna
ipius irreuerentia. vino volume dei. super tm̃ sen
tenciaꝫ. q̃ qui homo per nomen dei iurat

sim sancti. q̃ semp petunt. medela. sui. vos sanat.
sui. seruos. Etiam sunt mali xpiani qui te pse
uulnerant. z subsannant. q̃ nomen dei xpianoꝝ
ex hoc apud infideles blasphematur. z no pro
sto habetur. atq; q̃ nullo reputat. vino tales
mali xpiani. z tam pse vulnera retrahunt
infideles a fide xpi. z a religione xpiana. Cu
em videant tã multos malos xpianos timent
ne forte oms sint tles. z sic timent ipm pro
fessionem. z offitio sonde. ut videant sicut illo
rum. pp̃ nr̃m. Sup oms mimicos meos fa. s.
ab vivos. z te. no. mi. Dicti sunt qui asserẽt
z opinant aliquid de dño deo q̃d sibi non
conueniat. q̃ sit aliꝰ pter. q̃ eo auctore fiat qs
detrioꝝ. ꝛc. vl negant aliq̃ de eo q̃d sibi co
ueniat. Sz ueꝝ ẽ blasphemia. Ab hoc z aliis
modis polluendi nomen dn̄i sumopere cauendu
est oĩ xpiano. z ẽ toto meo affectu. z oĩ
studio rogandu. ut ipe modis supdictis a nob
sanctificet. quia sic faciendo ex hoc nos mundi
fice pficimur. sanctificamur. z iustificam. z sil'
merebimur gliam sempnam. q̃d nob oredat
qui sine fine vivit. z regnat. Amen. z

Sequit petitio sda dnice oracionis

Adueniat regnu tuu. Sicta pa
tula side piatis pncipal dnica
oratio. qua fideles ad celes
tis regni statu orando suspirant.
petunt eni principle sibi cetera
ri sibi regnu celoꝝ. z sibi formale benedice
adueniẽ. de hmoi primule expositionẽ. z nunc
e dicendu Rogemꝰ medium agnum. ꝛc

Adueniat regnu tuu. Circa hmoi p
tinule vocis intellectum. incipit minus
exercitati aliqui hebrei. sc mamthi
ei. z luciferianum. q̃ mirabiliter nasci (Manuel)
qui ponut duo prima principia rez. vnum bo
noꝝ. aliud malorꝝ. lucis. z tenebraꝝ. dicẽ
tes. q̃ deus lucis. z deus tenebraꝝ habuerint
inter se pugnã. z optauit ut deus lucis aliqua p
tem sue lucis. amitteret deo tenebraꝝ. ut se
gregatis ab eo. quiete posset permanere. q̃ po
deꝰ lucis ut dicut. vincta ẽ in hominibꝫ cum p
tibus dei tenebraꝝ. tãm hõ habeat cõmi
a deo lucis. z sensualitate a deo tenebraꝝ.
z ita dicut isti orando esse. ut diabolus dilu
at regnu tuu. ꝛc. ut oms ptes lucis. q̃s deus
lucis. q̃ diuidit. i. illo bello. de tenebris purgate
radiemur. et ut pfecto. z pfecte regnet sup
oma. q̃ sunt lucis. Luciferiani vo qui dicut (Lucifer)
luciferã fuisse deu uez. z q̃ violet. z in
uiste p deu qui nunc regit mudu tãm po
tenciam isibi adhezentibꝫ. de regno suo expul
sus fuit. z ab eo tenet. vnctq; usq; ad finem
mudi. tut soluet luciferã de carcere. z per
ueniet ad pristinu suu regnu. videte ad qñ
tam pusitatem z stultitia puenerut hebrei.
qñ merito sue infidelitatis a diuina gratia
defecerunt. Isti em sm̃ humor suum ezechiam
per hanc petitam adueniat regnu tuu

petunt q̄ ẏgnu luciferi aduenat sibi: z ei ꝓ
fiteat: ista sunt deliramenta z figmenta fictoꝝ
z fabule atq̄ blasphemie ut luce claro dedu
cat augr̄ cū fastu: ymo illa sunt tam fatua
deliramenta z tam stulta figmenta q̄ no sunt
digna aliq̄a alia ꝓfutatione. q̄n derisione:
ꝓpt q̄d ill' stultioꝝ derliti q̄ ꝙ mtelletu lꝝ
ptrale Aduenat ẏgnu tuu z est nūciu sm
augr̄ de ſmone dñi t monte. q̄ hoc sic ad
uenat ẏgnu tuu: no ita dñi est. q̄ dom̄g
sine no ẏgnat: ul' q̄ nunc no ẏgnat i tra.
Ipe em semp z ubiq̄ ẏgnat: q̄ oma sunt
i sua pate: z nichil fiat. nisi q̄d ipe volt
facie. aut pmittit: q̄uis aut sup oma et
semp ẏgnet. illud tñ no omib⁹ constat: nr
constabat gulti eni mali no obstent a no
strebant: om deꝰ si duos duos tradidert
dnoꝰ mundi ee. z ẏgnen eiꝰ i illoꝝ cōsi
tra voluntate. pterq̄ go hic p̄ augr̄ ut ad
ueniat ẏgnu dei. i. ut deꝰ ẏgnu q̄d semper
e z fuit. z dit. omib⁹ malefactor. z eundem explicit
fiant. q̄ deꝰ ubiq̄ z semp ẏgnat. hō aut dit
i finali iudio: q̄n xp̄c dns nr magna ma
iestate appebit. tūc end ꝓ eundem e ꝙ
expuncta appebit. vniſale suu dom̄ sup
omiꝝ: q̄ ad suu imperiu celu z tra morie
but. z mortui omnes resurgent. z oms
tur cognoscant dei omnipotentiam. t ꝓteti
pnicion malozꝝ. z miꝛdi pmationꝫ usq̄
tozꝝ. Ita go quamꝫ deus sup̄ oma ẏgnat
ut pdem est. in iudiciu finale no appebit tri
dare: q̄ in illud no erit plena obedieꝫ om
nium: nec pumos omꝫ malozꝝ. sed tuc fra
t finali iudio. z post t pactum. q̄n hoc t oib⁹
dne voluntati sine om resistēn. z sine mali
nacione ad oppositum. obedientes erut. z ma
li homes. z angli mali. i. demones ita ꝓ deiusꝫ
tria erut manifeste depssi. ꝙ ymo de eis fi
at diuina voluntas. z nulla cozꝝ ꝓpa voluntas
effectum habebit: tuc pfecte z dare oibꝫ este
dit. q̄ deus ẏgnauit. ẏgnabit. z etnaliter ẏg
nabit. Et hō est q̄d dicat apla ad hebre ij° Oia
subiecit pedib⁹ eius. In eo em q̄ oia ei subie
cit nichil dimisit no subiectū. z quale cō
pleto finali iudio. z finita cōsumatione sicꝫ
tant ei oia subiecta. ipe q̄ ẏgnu dei tue di
cat aduenisse. qn omib⁹ subiugat: soli deo
erit ẏgnu: tuc xp̄c tradet ẏgnu deo patri. i.
fideles duct ad visionē dei. z ad beatica frui
onem sue. z mduduc tinitat⁹ tue sc̄e. z iusti
gnoscmꝰ dei iustitia in puitione malozꝝ.
z iniam i pmatione bonozꝝ dicent. alla quoꝝ
ẏgnabit dns deꝰ nr omipotens. grandeꝝ z exul
tem⁹. z demꝰ gliam ei. ut habet ysaie. xxiiij°
hoc e ẏgnu sm istam expōnem. q̄uis pe
titione dnice oroms aduenit vocabl a fideli
bus tñ dicit. aduenat ẏgnu tuu. Ge quo sen
su illa petitio nē patet qual' debeat ee xpi
ana. z q̄m pueꝛe possit. q̄ quo ōnes vigt
iudiciu dei sup̄uenire. i. tu ti negnat quomo
iudicabit. mltu ei o simile se de deo cōfidere

qui in hoc mortali statu iudiciu suppliciter aduen
ue. Non enī timet ei in pena ꝺeꝑmanſꝰ con
fidens de dei gra z dilectōe sua. expectat a dō
q̄ iudicio tonari: q̄ sicut veus nollet iudiciu diff
ri: sic nisi ꝓmaui speraꝝ a nullo iudicaꝝ gaudet iu
diciu appmiquare. Alio ena mo exponit istā clau
la. Ad quo nūdū. q̄ licet sint dom ē. deꝰ sit ve
z dnoꝝ oim omnisalū. Ipe in bonoꝝ qui suis iubentes q̄ta pcli
mandat obedit. vere est. z dns p gram speri nitū ẏgnat dñi m
alit. quos z nihabitat sñiatue. z dat eos gra mat ei de cuncta
ut uincat ad opa bona. In mal aut ẏgnat dya
bolus. carō. z mudus. eo q̄ ill male sentiunt.
z pcepta eozꝝ z cōsilia obediut. ꝓpt q̄ diabolus
dicit pncps huius mudi. i. hom⁹ mundanozꝝ. z mu
dana mozdinata diligunt. pterq̄ igit fideles adue
niat ẏgnu tuu. i. ẏgnes tu deus ita i nob. ut
tuis pceptis z suis cōsilijs i oibꝫ pēamꝰ. z adiu
tante tu nob ẏgnare demoniacos. z mundū ita
ut no obediamꝰ eozꝝ nūqꝫ suggestionib⁹. Ido dī
hic beatꝰ Hieroñ. q̄liter ꝙ tota mudi petimꝰ
ẏgnū. ut sit diabolꝰ i mundo ẏgnāe desistat. et
t vnaq̄ ẏgnet deꝰ. nr ẏgnet petri i hō mozta
li corꝑe. Duo em sunt amozes. sc̄a ciuitas qua ꝓ duo sc̄ amores
uitat deꝰ. z cupiditas qua sectat diabolꝰ. hui cupidꝰ
amozes duo cōstituut duo ẏgna magna. sine
duas ciuitates magnas. sc̄i dei. z diaboli. q̄ sicut
duo collegia sanctozꝝ. z iniquozꝝ. quoꝝ uꝝ ꝓ
est deus. alterū diabolꝰ. Unde augr̄ ꝙmꝰ de ci
dei dicit. Fecerut unaq̄ ciuitates duos amozes
duos. terrena sc̄i amoꝛ sui. usq̄ ad cōtemptū dei
lestem vō. amoꝛ dei usq̄ ad cōtemptū sui. Dem
q̄ illa i seipa. illa vō in dño gliat. Caritas aut
sm augr̄. doctrina xp̄iana. e motꝰ. q̄ ad finem
dilectē ipm. z se atq̄ pximos ꝓpt deū. Cupi // d'o
ditas aut ꝙtr̄a motꝰ. q̄ ad fruendū se. z q̄s #giſc
libꝫ creatoꝝ ꝓpt deū. q̄ntꝰ aut ꝙtus q̄ntus
cupiditatē destruit. tanto magꝝ q̄ntus caritatis
auget. Unde sup illo 1ª Joh. ij°. Nolite dilexerit
mundū. no e ꝺ eo caritas. dicit glo. oīm ozꝝ duos
amozes cōtrarios no capit. Et sicut dilecto dei e
sonus dñs. ita odiū sic cupiditas e ꝙtus motꝰ om
niozꝝ. z go petꝝ hic ut tollat de medio ẏgnu
mu z ciuitas diaboli. i. ut iniqui nō ſficiant.
Et aduenat tuu ẏgnu z ciuitas dei. i. ecclia
uiatozꝝ. ita ut no amp ẏgnet dyabolꝰ carō z
mudus. Et hoc exponit sic aduenat ẏgnu tuu
. i. ꝓsta nob gram tuā sentiendi sic. luuq̄ uite nr̄e su
ut mereamur ꝙ post mozta. i. celeste ẏgnu
puenīamꝰ. qd e pcze ẏgnu. q̄z ad dnūe. et
bonozꝝ copiā. Certo possumꝰ p ẏgnu dei meli
gere beatudīe formale. z assimilatiue. sc̄i clarā
dei visione. z beatica fruitiōm. z mestimabile
gaudiu. q̄d habebimꝰ de deo clare visō. z totiꝰ di
bus sine fine amato. Illa em dicit assimilatiue
hois beatudo. q̄z e ꝺspōi dei. z ea habita sacietꝰ
hois uoiaꝝ appetitꝰ. q̄d no possimt fieꝛ oīes e
ternē. ut docet augr̄ in h° ꝺfessionū. d. Due feci
ti nos ad te miqueat e cor nrm. dn̄e ꝺfecit
i te. et i ꝓ Quando ne apparebit gla tua
tu ezge. Dicim⁹ aduenat ẏgnu tuu. petimꝰ
ut pat nostre celestē nobis det. ut post mte

fiat voluntas tua sicut i celo et in
ra. Est ma ptiula fide ptis primi
illius dnice oronis. In qua dnus
et saluator nr post penam sum
tudinis docet nos ea pete ea p
que ad beatitudinem meritorie puenit. q sint
ustina et opatio. Per aut iustina sit virtus
ronat creatur. rosistit i rosormitate voluti
ipius ad dei voluntate. q e regula prima omnis
iustice. Obligetas vo et minustia racionalis ca
ruze e. ex dissormitate voluntat eius ad volu
tatem dei. sicut docet beus quat supra po. d
Illi sunt vtiq rozde qui sendt in hac vita vo
luntatem dei. voluntas dei est aliquid. ut sanc
tis. aliquid ut egrotes. si qn sanc es dulce
est voluntas dei. et quid egrotas amara e
tibi. no es vanus rozde. quare. qz no vis vo
luntate tua dirigere. ad dei volutate. sed tua
ad tua. illa vta et ad illa. ut ad regula. no
illa arguda e ad tua. sed tua ergo vta i illa
rosistit. ut voluntate nram nisima et de se
no vtam. rosormemq dne voluntati. cui re
uenit essenialr semp rectissima esse. De hac
aut rosormitate loquit ista tua ptiula. q
me declaranda est. quapmte diua gra ita
ut nob impetret mam. ingo ad saluteremus
dicitur salutacio. Ave maria gra etc

Dr respondu primo. q dei voluntas
ampit duplr. primo no pt. quo
diat voluntas dni implanti. sue
illud apte. ut ghat q sit voluntas
dei bona. implacens et pfecta. Et ista diua vo
luntas semp fit et implet. Est em ompotens
ns sit. Sua met et deus met. Unde gphta dr
Omnia quecunq dominus voluit fecit. Et apostlus dr
Voluntati eius quis resistet. Cum go dominus fiat vo
luntas sua. non patimur. ut illa voluntas dni
mi beneplacti fiat. et impleatur. nr petitio
q deus faciat q ad volt. qz dicit Cyprianus. deo
nullus obsistit. quo minus q ad velit faciat. Et
qz nob a diabolo obsistit. et minus p omnia
me annos atq actus deo obsequat. Ideo ozat
ut dei voluntas fiat. ena nra voluntas. et ut
nram voluntate rosormes isti voluntati dni
implanti. Secdo nondu q ut dicit postea
quido sanctus dei voluntatem de aliq re. et sanctus
tenet dicit q deus ista voluntate dni implanti. de qua
mur loquimur. volt aliqua re esse fuisse l
fore. aut tenet nram voluntate sue rosorma
re dne voluntati. ut velimus quide re quod
sanctus deus velle. ut ad me. ut no velimus quide
deliberate et realr et a mutemur ea con
eam ad deliberato et hoc. qz deus solu bonu
volt illa voluntate implanti dni. et ergo q
sanctus et deliberate et mutemur voluntati
dni implanti. et mutemur bono. et hoc sanctus
et deliberate. q no est sine iusto. Iuste tene
mur habere recta certa. que non habent
qui sciente et mutemur voluntati dei. ut

dicit glosa sup illo ps. Non adhesit mihi cor pmum. et
dicit. no timetes sicut. et deliberate. q causa pos
tatis dicit. Sed dicis penes quid debz ho nostre
q aliquid vem velit deus. et isto nondu. q ora que
tis nos et nros sunt et in toto mundo fiant. deus vult fi
eri. et q facta sint deus volt. ut sint facta. et q cessat
deus volat fieri. sed ista sint gsspa. ut q sancti sam
dites habundantes. et vino frumento et prole. et nichil
et pace. et sic de aliis gsspis sed ad sint adiuta. ut
q sancti in fide. pacifice. q pcat omnis et blandi
moriatur liberi. amici. cognati. turbant tpa ge
rerit pestilentia. et his similibus adiuti. unde Augus
tinus de trinitate dicit. q dna voluntas e prima et
summa causa omnis spes. formata antiquis et nouis
nu. Nichil em est. q non de intimis et atq in
telligibili aula summi imperatoris egrediat. et hoc
allegat nigr et primo dis. xl. Et concludit i sne
dicens. Itaq nichil nolentis dei. ita e prima et summa
egredimis. primoz atq penaz gradz. et tribuen
mi. Hec igit sola e unde ortu est. quicquid e. et
ipa ortu non est. si est ens. ex quo pz. q quicquid
sanctus aliquid factu esse ut esse. aut fieri. tue ex his
nostris dnis nelle. hoc fieri. esse. aut sim esse. qz
nichil potest aliquid positue fieri. nisi deo velente et
his omnibus eluat nr Deus. sit voluntas tua. non
petimus. ut voluntas dni implanti impleat. qz
hoc semp sit. si petimus ut pr celestis nob donet
et credat. q voluntas nra sic rosormet sue vo
luntati ut velimus ea que sanctus ipse nelle. Et q
omnia q tue nos a nros oput deus sue pstando
misia sue penas. et misertima immittendo nob
placeant tamq voluntati a rectissima sua dna vo
luntate ut ad nichil. q tha nob no displiceat de
liberate. nec deliberato ais eis vtalatemq. aut
con ea murmuremus. Et aut etiam nram volu
tate rosormare debeamus voluntati dne. ut sit
velimus deo nelle. et placeant nobis. a salte dis
plicerent nobis de liberate pspa et adiuta. Et
ora dei opus docens nos scripsit dicens Exaudiat
te dns in die tribulationis. protegat te nomen dei Iacob.
Mittat tibi auxilium de sancto. et de sion tueatur te.
Memor sit omnis sacrificii tui. et holocaustum tuum
pingue fiat. Tribuat tibi secundum cor tuum. et omne
consilium tuum confirmet. Letabimur in salutari tuo.
et in nomine dei nri magnificabimur. Impleat dns
omnes petitiones tuas. Nunc cognovi quoniam salvum
fecit dominus christum suum. Exaudiet illum de
celo sancto suo. In potentatibus salus dextere eius.
Hi in curribus et hi in equis. nos autem in nomine
domini dei nri invocabimus. Ipsi obligati sunt et ceci
derunt. nos autem surreximus et erecti sumus. Domine
salvum fac regem et exaudi nos in die qua invocave
rimus te. Ex quibus verbis patet. q ista oratio
est de voluntate dei. et q ista voluntas dei
sit. et q fiat. et q sanctus deus velit. ut sint facta. et q sanctus
deus velat fieri. sed ista sint gsspa. ut q sancti sam
dites habundantes. et vino frumento et prole. et nichil
et pace. et sic de aliis gsspis sed ad sint adiuta. ut
q sancti in fide. pacifice. q pcat omnis et blandi
moriatur liberi. amici. cognati. turbant tpa ge
rerit pestilentia. et his similibus adiuti. unde Augus
tinus de trinitate dicit. q dna voluntas e prima et
summa causa omnis spes. formata antiquis et nouis
numeribus. Nichil em est. q non de intimis et atq in
telligibili aula summi imperatoris egrediat. et hoc
allegat nigr et primo dis. xl. Et concludit i sne
dicens. Itaq nichil nolentis dei. ita e prima et summa
egredimis. primoz atq penaz gradz. et tribuen
mi. Hec igit sola e unde ortu est. quicquid e. et
ipa ortu non est. si est ens. ex quo pz. q quicquid
sanctus aliquid factu esse ut esse. aut fieri. tue ex his
nostris dnis nelle. hoc fieri. esse. aut sim esse. qz
nichil potest aliquid positue fieri. nisi deo velente et
his omnibus eluat nr Deus. sit voluntas tua. non
petimus. ut voluntas dni implanti impleat. qz
hoc semp sit. si petimus ut pr celestis nob donet
et credat. q voluntas nra sic rosormet sue vo
luntati ut velimus ea que sanctus ipse nelle. Et q
omnia q tue nos a nros oput deus sue pstando
misia sue penas. et misertima immittendo nob
placeant tamq voluntati a rectissima sua dna vo
luntate ut ad nichil. q tha nob no displiceat de
liberate. nec deliberato ais eis vtalatemq. aut
con ea murmuremus. Et aut etiam nram volu
tate rosormare debeamus voluntati dne. ut sit
velimus deo nelle. et placeant nobis. a salte dis
plicerent nobis de liberate pspa et adiuta. Et
ora dei opus docens nos scripsit dicens Exaudiat
te dns in die tribulationis. protegat te nomen dei Iacob.
Mittat tibi auxilium de sancto. et de sion tueatur te.
Memor sit omnis sacrificii tui. et holocaustum tuum
pingue fiat. Tribuat tibi secundum cor tuum. et omne
consilium tuum confirmet. Letabimur in salutari tuo.
et in nomine dei nri magnificabimur. Impleat dns
omnes petitiones tuas. Nunc cognovi quoniam salvum
fecit dominus christum suum. Exaudiet illum de
celo sancto suo. In potentatibus salus dextere eius.
Hi in curribus et hi in equis. nos autem in nomine
domini dei nri invocabimus. Ipsi obligati sunt et ceci
derunt. nos autem surreximus et erecti sumus. Domine
salvum fac regem et exaudi nos in die qua invocave
rimus te. Ex quibus verbis patet. q ista oratio
est de voluntate dei. et q ista voluntas dei
sit. et q fiat. et q sanctus deus velit. ut sint facta. et q sanctus
deus velat fieri. sed ista sint gsspa. ut q sancti sam
dites habundantes. et vino frumento et prole. et nichil
et pace. et sic de aliis gsspis sed ad sint adiuta. ut
q sancti in fide. pacifice. q pcat omnis et blandi
moriatur liberi. amici. cognati. turbant tpa ge
rerit pestilentia. et his similibus adiuti. unde Augus
tinus de trinitate dicit. q dna voluntas e prima et
summa causa omnis spes. formata antiquis et nouis
numeribus. Nichil em est. q non de intimis et atq in
telligibili aula summi imperatoris egrediat. et hoc
allegat nigr et primo dis. xl. Et concludit i sne
dicens. Itaq nichil nolentis dei. ita e prima et summa
egredimis. primoz atq penaz gradz. et tribuen
mi. Hec igit sola e unde ortu est. quicquid e. et
ipa ortu non est. si est ens. ex quo pz. q quicquid
sanctus aliquid factu esse ut esse. aut fieri. tue ex his
nostris dnis nelle. hoc fieri. esse. aut sim esse. qz
nichil potest aliquid positue fieri. nisi deo velente et
his omnibus eluat nr Deus. sit voluntas tua. non
petimus. ut voluntas dni implanti impleat. qz
hoc semp sit. si petimus ut pr celestis nob donet
et credat. q voluntas nra sic rosormet sue vo
luntati ut velimus ea que sanctus ipse nelle. Et q
omnia q tue nos a nros oput deus sue pstando
misia sue penas. et misertima immittendo nob
placeant tamq voluntati a rectissima sua dna vo
luntate ut ad nichil. q tha nob no displiceat de
liberate. nec deliberato ais eis vtalatemq. aut
con ea murmuremus. Et aut etiam nram volu
tate rosormare debeamus voluntati dne. ut sit
velimus deo nelle. et placeant nobis. a salte dis
plicerent nobis de liberate pspa et adiuta. Et
ora dei opus docens nos scripsit dicens Exaudiat
te dns in die tribulationis. protegat te nomen dei Iacob.
Mittat tibi auxilium de sancto. et de sion tueatur te.
Memor sit omnis sacrificii tui. et holocaustum tuum
pingue fiat. Tribuat tibi secundum cor tuum. et omne
consilium tuum confirmet. Letabimur in salutari tuo.
et in nomine dei nri magnificabimur. Impleat dns
omnes petitiones tuas. Nunc cognovi quoniam salvum
fecit dominus christum suum. Exaudiet illum de
celo sancto suo. In potentatibus salus dextere eius.
Hi in curribus et hi in equis. nos autem in nomine
domini dei nri invocabimus. Ipsi obligati sunt et ceci
derunt. nos autem surreximus et erecti sumus. Domine
salvum fac regem et exaudi nos in die qua invocave
rimus te. Ex quibus verbis patet. q ista oratio
est de voluntate dei. et q ista voluntas dei

¶ Et ꝛ hoc ovit dubitare aliquis homo teneat semp voluntate suam voluntati dñi implanti eformare debet
q̄ quādo ho no sit voluntatem dei tue no oportet
q̄ conformet voluntate sua dñe voluntati i voluto
i no oportet q̄ velit illud qđ deꝰ vult: ymo pt
totaliter nulle: z quozāl mō matrl se exercuit
patet hoc exemplo dauid qui voluit deo edificare templu. z deꝰ illud noluit: ꝑ̄ voluit ut pet
filius suus salom sibi edificaret ut pz vbi. Et
et in illa voluntas fuit diuina z vera. z fuit p illa dauid
a deo misericorditer licet voluit illud qđ deꝰ no
voluit. q̄ estimabat deū omo illud nulle z ei
fuisse placere. potuit hoc i alio ex. bono filius
licet videat pzem sui infirmi: no tñ hō debz
nulle nec debz sibi placē q̄ pat̄ sue mortem
nec q̄ infirmitas eius no dimittat. qz no constat
sibi q̄ pzem suū deus uelit mori. z no sanari. qđ
si sibi constaret no deberet nulle: nō q̄ via me
diante laborare. vl aliude q̄ sanaretur. Ideo
dicit Augs̄ monach. z allegat magrm dis. ultra
pmm smaz. aliqn bō voluntate homo vult qđ deꝰ aliq̄
no vult: q̄ deꝰ no vult bō mltō amplius mltō q
rezno voluntate. Illic em voluntas indigni mala
esse pt. cuiusdm si bonus filius pzem suū nollit vide
que deus bō voluntate vult mori. Dedo dicā ad
dubiū. q̄ sciens voluntate dñi implanti tenet
sua voluntatem illi dñe voluenti no difforme
deliberate. ꝛ. ne nolle deliberate illud qđ
sciat deus nelle: qz quilibz te peccate. Et q̄
sit voluntate dñi implanti de aliqua re z de
liberate se illi difformat. patet. qz dicit Augs̄
cōi frustra petit z dñs ut sim a' corruptu con
cupiscā legem: z immediate subiungit. q̄ lex data
est bona. vt voluntas dei. ꝛc. Illi licet placet
malu aut displicet bonū. Deus aut̄ michil vult
nisi bonū nec vult ñ malu. qui ergo sciens nol
let qđ deus vult. iste sciens nollet. z odiet bonū
sciens esse tale. Voluntati dei deliberate. sc. q̄ no
deliberate deformat se illi dñe voluenti sibi
nocet: qz si subito ostaret homi dīna voluntas
ipsum alicui tristabil. ut de morte pris. z aliud
tale. z idem ho subito ac motu mali z indelibe
rato quo q̄ malus ifligit nonnū sibi nollet q̄
qđ deus vult sc̄z illud tristabile: qđ tñ deus vult n
illo peccatz: dū in actu deliberato stans subiicit
voluntate sua voluntati dñe. volendo eidem
a' placendo i eo q̄ deus vult. z q̄ sit ei nulle
ut ad tmg no volendo illud deliberate. q̄ ex
ipso dei ope sit deū velle. q̄ aut̄ possit simi
pcto subito z indeliberate nelle. q̄ sit deū
nolle. a' possit nolle q̄ sit deū nelle. pz per
bm Augs̄ dicentem. Tui vero sunt corde. si
quidē em corde mortali. piati aliq̄ valent q̄
sue cause ul' negocio ut pris matis vacantes in
quib⁹ ato intellexit a' ignorent aliud deum
nelle p̄ponut voluntate omnipotēti voluntati sue
misericordie. z voluntate dei ꝯ voluntati hominis. Un
hoem expe grecus. z vnde nos docens. audiat
quidam privatum hoc voluntate. pat̄ inquit si
fieri pt̄ discat a me talia iste. Hec humana

voluntas est ꝯ tñ pium volens: ꝑ̄ qz dm
corde voluit esse hoem. z quidē i eo aliqn
nihil dum esset dirigere ad deū. qui sp̄ rectus
est. Subdit magr̄. no qđ ego volo ꝑ̄ qđ tu
vis pt̄. Tertio dicit q̄ esset bonū z laudabile. signū magne vnitat̄ q̄ ho sp̄ haret deli
berate voluntate oplacentiam. m omnib⁹ dei
opib⁹: z quidē adhuc si sibi inserret. totum
cum gaudio susciperet tanq̄ voluntā a tyssia
z nobilissimi dei voluntate. Illud tñ no tene
mur ex nāe rē facē. qz m hac vita no ognos
cimus pferre voluntatem dei. z eam spualiter vin
no pferre obedire veri: z ideo in hoc obsis
tere voluntati. Qz ut vult B. d. m fine pmi
smaz sufficit i eius no dilatare dñe sz
dmanom. z no deliberate cōtra nelle si no
optet d' h' gaudiū expiri. hec de prima accep
tione voluntat̄ dei. Deus no impie volu
tas dei nisi z melius. no p quo implan
to dicit̄ ꝑ̄ quida alio qđ est signū implā
titi dñi: z quia signa sepe noiant̄ similibus
significatis sicut subueniens exhibita pauperi sol
vere mā: z pietas qz sigt̄ manū z pie
tate: z testamentu hois vocat̄ ultra voluntas
hois: eo q̄ sigt̄ ipsam eius voluntate. Sic ali
qua q̄ signt̄ nob voluntate dei sine qua deus
nelit vocāt i sac̄ scripturā voluntas dei: z qđ
libz eorū solet vocari voluntas signi. Aut ex volū
huius qnqz i quib⁹ sc̄z p̄cepis. phibis. cōsilio
operis. z promissio. ut docet aug̃ in dis. xl. vbi
pmm. de isto intelligit scriptura cū dicit tabule
de voluntate dei: ut i quā dr̄ aug̃ qua dm exq̄
sita in oms voluntates eius. ipsa em legis
plo. no voluntas dei sit simplex. z hō ido. qz
sunt duplex signa dine voluntat̄ sicut ex. idem
ipse qui mlto essay me z usitate pro
ducit mas dm martinū cantalo. Et alibi ius
tifie dm vre letificantes corda. qđ tñ dr̄ de
forma usitata. cuius qz sit usitata q̄ mā. forma usitata
dina usitat̄ scripturā. ergo illa vita petitis
qua dicas fiat voluntas tua intellige de hac
voluntate signi. maxime de voluntate p̄cepti
implendo tñ p̄cepta q̄ affirmatiua z ne
gatiua mandant̄. dicit dm Augs̄ ad dicas fiat
voluntas tua. vere intelligit. obediat̄ p̄cepti
tui sicut i celo z in tra. sic ab angelis.
sic ab hominib⁹ ut sit sensus. pat̄ nr̄. qui es
i cel̄ da ut fiat voluntas tua i nob⁹ da z
corde ut faciendo tua p̄cepta ita ut imple
ans que iussisti. z fugiamus q̄ prohibuisti
et illi voluntati dum p̄cepta quilibz te sc̄z in
qua difformat̄. qz quilibz tenet̄ magis fu
gere cōi dñi p̄cepti. nr̄ amici nelle aliq̄
eorū. hec dei voluntas p̄cepta nostra
a nob primaie ex scripturis diuinis si inspi
ratis. qz ille docent q̄ deus velit ut credā. Qz hoc
spem. z faciem. z fugiam. z quilibz scz
ilius dei debz conari. primo ad hō ut nostra
ista dei voluntate ut sciat quid agere debe
at. z quid vitare sin voluntate dm sit de

rudo debet comari · ut nosmet dñm sui dignitate
pfectiõm z excellentiam : ut eid exterollat · z ipm
sm multitudinem magnitudinis sue laudz ·
Terzo mti debz ut nosmet eid liberalitatem
tam z sponsa ab eo suscepta · z promissa · ut
ei semp rddat grazz actiones · Terzo ut nosmet
eid potenter z vigorosa benignitate ut eu sp m
ombz z sup omia diligat · Terzo voluntas nos
tra debeat cõformari om dñe voluntati sigm ·
Dñe primo q voluntati sigm q e opatio posi
tiua · debemz nram voluntate · ombz cõfor
mare · sine opa dei sint beneficia · sine q per
eius supplicia · postqm ad nram notitiã pue
nerint · q huiusmi · m effectu exhibita sint · q
ex hoc · q aliquid positiue euadent · fit · arguz
q illud euadere deo placet · ut dñe sint sigz ·
et ro si suo ptem meo mortuus esse · debeo
ex hoc euadere · quia deus hoc · vult · Et dñe
hoc idem debz intelligi · ad ims cõmz · no uel
le deliberate · Terzo si pater meus infirmatus
fuit · q nescio · q deus uelit illa infirmitate
durare · q filiõ · deo possim uelle ut finem
z q illo durare · ymo q medicina · ad hoc la
borare · z sic intelligat de aliis similibz · ut
aliq sint declarata · pus de voluntate signi
precepti · a prohibitionis tenet · quilibz se magis
disformare · q qui se precepto disformauerit
istre trisgredientz ipsum · z agit contra eum · z
peccat · z tenet · ad no peccare · De voluntate
signi cõsilij dicit · q no quilibz tenet se illi co
formare · sed cõsilium dñm impendendo · ut fra
exempli · dñm consilium est · vende quod que
habes · z da paupibus · z ad hoc no tenet quilibz ·
alias esset preceptum · z no cõsilium · Ideo ergo
no tenet · inquiri se noto · ad illa asserenda est ·
z sic de aliis cõsilijs intelligat · Sed de volun
tate permissionis dicit · q quilibz tenet se illi
conformare · Tamen deus mala culpe permittit
fieri · eo q ea ad bonum vertisse reformare scit ·
z ex eis meliora elicere · ut dicit Augs · Illa in
homo debet se illi cõformare · ut erga voluntatem
permittat fieri · puta in se uel in alio · Sicut
in celo z in tra · Ibi sanctificetur nomen tuum ·
sicut in celo · in celesti patria plene sanctificatur · perfecte
z totaliter cõformes dñm implanti voluntati ·
z erga voluntatem precepti · eo q sanctificatur quidquid
inimicus · a quidquid uis eos nelle · hoc vult · z con
placentes · in omnibz tua voluntate · z in omni tua ope
ratione petimus ut faciamus · q · z nos hoc tempore
z in patria uita · adhuc degentes · q modulo
nro conformemur voluntati nre · tue dñe
voluntati · ut sit impletum quod q precipitius
mo studemus perficere · et cõsummari · z quod
si nr nos · z nros fines tua misericordissima voluntas
tam operose placentes nos delectent · sua sint
perpetua · sine aduersa · Adhuc alia sensus illius
petitionis sunt bona · Augs · q · quo modo · q · in hoc

unoso · pars superior · scz voluntas desiderat celestia · et
spiritualia bona · z implendam mandatorum dei · pars
vero inferior · scz sensualitas huius aduersatur · q
corrupisti carnalia · z terrena · Illa enim e vera de
qua scribit apls ad gal · v° Caro concupiscit ad
uersus spm · z spus aduersus carnem · patet go ut sit
menti mee · q · z tanquam celestes nre placet
diuina voluntas · z iussio · q sic ipa mentem hoc co
firmat · terza nra · q e testimonium · ut sic sublata
rixa · z aduersitate · q inter carnem · z spm · z terza
obediat vom · z tota homo diuinitus conformetur
Terzo per actum intelligit · actiua fidelium usque
ad legem tali vocando · z per eam egregiam rem
orum · z petrorum · per quorum institutionem · z diuisionem
orare debemus · ex mente · ut ad fidem · z ad dei
cultum veniant · z ad usitandum · z sic celum fiant ·
Unde Augs · i sermone de oratione dominica dicit · hi
petitionis · e alius sensus · pus · valde · enim mo
riturus · ymo · orat · q mimici nri · quos · terra sint ·
q · diuina · credant · inimici nri sint · z nos i
terra · dimittamur · terra sint · deo nobis adunati · celum
fiant · z nobis · ezech · Et Xps dicit · hi dimittuntur
orate · terra · orem · q · nullibi · nrm · inuenit · sed
q · eum dixit · fiat voluntas tua · i · me · ut · d · nobis
ubique · terra · ut · soluat · errorem · z plantet
veritatem · expellat · malitiam · z diligentiam · ubique ·
Terra · q · esse · sensus · fiat · tu · sic · i · e · z · i
terra · q · est · pe · me · qui · es · i · cel · patria · ut · sicut
angli · z alii celi · aues tibi semper · mel · psalmum ·
seruiunt · i · cel · · z · tuo · nutui · obediunt · sic · z
i · terra · seruiant · tibi · homines · z · tue · obediat · voluntati · Tanto · sensu · sm · Augs · fiat · voluntas · tua · sicut
i · celo · z · i · terra · id · est · sicut · i · angelis · z · alijs · sanctis
qui · sunt · i · celo · sic · fiat · voluntas · tua · q · te · per
fruuntur · illo · errore · eorum · q · sapiam · obnubilante · stulta · miseria · eorum · q · beatitudine · impedientem · terra · patria · ut · erga · fiat · in · sanctis · tuis
z · iustis · qui · adhuc · i · terra · sunt · · z · qui · de · terra · quidem · ad · corpus · attinet · facti · sunt · z · voluntas · est · nondum · q · sm · Augs · hec · clausula · sicut
i · celo · z · in · terra · referri · debz · ad · omnes · tres · priores
petitiones · ut · ubi · gratificatur · s · nomen · tuum · sanctificetur
i · celo · z · in · terra · aduenias · regnum · tuum · sicut · in · celo
z · i · terra · fiat · voluntas · tua · sicut · in · celo · z · in · terra · Et · sic · est
sensus · pr · nr · qui · es · in · celis · sanctificetur · nomen
tuum · i · sanctificetur · te · in · sanctis · tuis · qui · sunt · in · celo · quidem · ibi · clarificando · z · mirabiliter · clarificando · tuam · sanctitatem · z · immensam · perfectionem · z · diligendo · hoc
tanto · z · laudando · sm · totum · suum · posse · exhalitur · omne · · z · sine · intermissione · terra · da · nobis · ut · nos
i · terra · adhuc · manentes · sufficienter · te · sic · perfecte
quale · statum · huius · vite · permittit · pr · nr · q · ea
i · cel · aduenias · regnum · tuum · sicut · in · celo · z · in · terra
i · sicut · tam · in · celo · sanctis · tuis · aduenit · regnum · tuum ·
eternaliter · sit · beatus · · quod · modo · possidentes · sicut · ita · fac
rede · ut · z · nobis · adhuc · in · terra · manentibus · aduenias · regnum · tuum · · z · ex · nobis · sicut · ipsis · tribuas
eternam · beatitudinem · patrem · nr · qui · es · in · celis · fiat
voluntas · tua · sicut · in · celo · z · in · terra · sit · in
celo · sanctis · quibus · sunt · conformes · tue · diuine

p · fre

voluntas sine discrepan ab illa ꝙta dna ut et nos
hoes i tra sic nr̃a fiamus voluntate nr̃am tue volu
tati p nr̃e fragilitat̃ modulo cōformem: ut sic
velim dia que ex opibus nr̃is me uelle: et
dia que nobis cu ad mis opare sū ꝓpa sine
adūsa nobis placeant tam quam facta ꝛ volu
ta a tua ꝑfectissima ꝛ mobliquali solutate et
eni sciat fieri i celo plene obedut ꝓcepti
tuis ꝛ sint quidā mis ꝛ nobis eos facē ꝙta
ꝛ nob qui ad hec mozamur d̃ce. da nobis volun
tatem nr̃am cōformare voluenti diuini ꝑce
pti i ut ꝓmpte impleam q̄ ꝓcepisti et
figam q̄ ꝓhibuisti. Et sicut dinoscis dnā
ozōnē ellam nr̃e voluntat̃ cōformitate ad di
uina desiderant ꝛ deuota mente petim
a deo ꝙta eam ad eam cōsequendam debem
p tot̃ posse tende omib⁹ mis modis ꝛ mediis
ad hoc congruis ꝛ nob possibilib⁹: q̄ si fiet q̄
erit nr̃a ozō ad sic hoīs opibus adiuta fiet
acceptabilis ꝛ exaudibilis ꝛ omipotē dns
qui ꝑ ē omib⁹ vite ēu misericordiā dabit
nobis auxiliu gr̃e sue ut sic d nobis fiat sua
voluntas i tra ut p hec mezeam ad celo
fieri totalit ꝛ omode desiderames q̄d nob
efficere dignetur ꝑ dns nr̃ dñus ꝛc

Sequit̃ ꝑticio Quarta dominice
oracionis

Panem nr̃m cotidianū da nob hodie. Ex ꝓta ꝓcula ꝛ ꝑt̃ spi
rual ni qua dōmo postq̄m po
sunt petitiones q̄ ꝑtinet ad a
nime humane salute. nūc docet nos petere
ꝓmo ꝛ ꝓncipaliꝰ ea q̄ ꝑtinet ad humā cōpor
salute ꝛ sustentationē: q̄nis em ut aut apli
carnis ꝓudentia fuit̃ non debeam i cupiscē
tijs ꝛ petere cetera carnis nr̃e ad mēte salut̃
qua indigent oēs mortales q̄m diu i hac
mūdi degunt: sicut em ho ꝓpositq̄ ex duab⁹
sibis. sc. aiali q cōpal ē. ꝛ spiali q melior
est. indigent auxiliis adiutorijs spialib⁹ ad
cōsequendū salute aie. ꝙta ꝛ cōpis aiale ad su
salutare dispositionē indiget nutritione de
fectione cōseruatione ꝛ auxijs humanis ꝛ
sustentamur. ꝛ ideo sicut homo habz ozare
deū p ꝑmedijs ad salutem aie. ꝙta ꝛ ozare
habet p illis que ꝑtinent ad salute cōpis
sui. hoc ergo nos dns docuit hic ozare ꝛ ad
petere. q̄ nos sibi nūssit dicere panē nr̃m
cotidianū da nobis hodie docuit eni nos do
mūs i hac ꝓcula petere panē supalem: sic
panē celestē. Et ideo docuit nos petere pānē
istum ꝛ meditationē facere scripturis spiritu
alem intellectum. Et de istis omib⁹ est ista ꝓ
cula exponda. Rogemꝰ igit̃ panē nr̃m cotidi
anum dꝛ

Panem nr̃m cotidianū da nob hodie dꝛ
Videnda ad ꝓma huius ꝓcule exposi
tionē sunt ꝑ ꝑtes quedam alia intelli
genda quibus humana cōpis fragili
tas hic ad sui sanitatem ꝛ sustenta
tionē indiget: ut sunt cibus potus nr̃is
domus ꝛ huiꝰ. Unde Deus ex ore ei⁹ dixit Jacob
ꝓtriarche. Si dōmꝰ dederit mi panē ad man
endum ꝛ nr̃imenta quo operiar. erit mi
dns mi deus ꝛc. ubi ly panis sumitur ꝑ toto victu
nr̃o ad sustentationē nr̃e aialis. Quidā ali
quis quere dōmꝰ solum fecit mentionē de pa
ne. ꝛ no dixit nos expresse petere ꝛ dicere
da nobis panē carnes pisces. unū ꝛc̃ ad in
nitū sunt. qui tibi indigent mūdo ꝓpter suo
petenti sustentationē. Iuxta q̄ dōmꝰ hoc
fecit ꝛ ex modo loquendi nobis insinuatur.
q̄ quātū cōmode possimus debemus pauca ꝛ co
munibus ad victū nr̃m utenda esse ꝛ i tibi
superfluas delicias ꝛ curiositates nō quere
iuxta exhortationē apli dicentis habentes ali
menta ꝛ quibus tegamur his contenti simus. Quā
similiā salomon ꝓ se optauit ꝛ ꝑ ejus humilitatē ꝛ dei
as ne dederet mihi. sed tribue tm victu
meo nūia: ne forte satiatus illiciar ad ne
gandū ꝛ ꝑgrinitate repulsus furer ꝛ ꝑiu
rare nomen dei mei. Et ꝛ nōndū q̄ ex
hac ꝓcula dnica ozōne suppleri ꝛ corrigi
endam dimittū q̄ fideles solū victu tem
porissimū sū panis ꝛ aque ꝓpter
uite. ꝛ ꝓ petrarent oīa. qui se lautius
ꝛ largius ꝑcrem: q̄n tenuissimis victu pa
nis ꝛ aq̄. ꝑ sobrietas illa ozōnis ꝑ. ꝓ aplm
ꝓmo ad Thim nr̃m. ubi cōi quasi ozōnis
loquitur dicens. Noli hydropicari nubi. ꝛ pa
ucis abstine a nobis quos deus creauit ad p
ticipādū cū gratiarū actione fidelibus ꝛ hys q
agnouit veritate. q̄ omis creatura dei ē bona
ꝛ nichil ꝛ ꝓiciendū. q̄ cū gratiarū actione fide
libus ꝛ hys q̄ agnouerunt veritate. q̄ omis cre
atura dei ē bona. ꝛ nichil ē ꝛ ꝓiciendū. q̄
cū gratiarū actione ꝓcipit. Nichil em de nobis
ē ꝛ ꝓpiciū vehemēdū tamē mundum
ꝛ a deo tenebrarū creatu: ut hēretici dice
bant: si milites dicere expedit. ꝑ deū ad
corpor̃ cōfirmationē. Item xp̃s apl̃s suos q̄
docuit hanc ozōnē. ut dicat ꝛ ꝑcipiat. ꝛo
nusse solū remedē panē ꝛ aquā. si nusse
ut amedent de omib⁹ que ꝙgnoscēt. utr
hec ꝛc. Ihc xp̃s ill multib⁹ hoīm q̄s cura
losē pauit i deserto. nō solū panē mi
ꝓbrauit. sed ꝛ pisces: ut i mirabilis ipe ad
ꝓbrauit. aliꝰ finem vnū: vinū q̄nq̄ ꝛ
sobrie ꝛ ꝓbatissime vsus. ac ꝛ omnibus
punctuale seruauit. utus modū. in ita
ni hoīb⁹ uerbū omnibus nobis ꝛ potibus.
ꝑ mirabilē ꝓbrauit. ꝛ ꝓbauerunt. ꝛ ꝓbabunt
ꝛ probabūt vim. Cū ergo dns xp̃s actus si
delium sit misericordia. possunt fideles luctuti
nobis ꝛ pedib⁹ omnibus humanis victū qui ad
optinet finē corp̃is struere ꝛ egerere salubriter
ꝑ illius possint deū laudare ozare sicut ꝛ dns
docuit nos ꝓ talibus ozare. ac ꝛ nūssit nos
sibi dicere. panem nr̃m cotidianum da no
bis hodie. Et nota ubi nos dicimus panem

tanone indiget: ut sunt cibus potus nr̃is
domus ꝛ huiꝰ. Unde Deus ex ore ei⁹ dixit Jacob
ꝓtriarche. Si dōmꝰ dederit mi panē ad man
endum ꝛ nr̃imenta quo operiar. erit mi
dns mi deus ꝛc. ubi ly panis sumitur ꝑ toto victu
nr̃o ad sustentationē nr̃e aialis. Quidā ali
quis quere dōmꝰ solum fecit mentionē de pa
ne. ꝛ no dixit nos expresse petere ꝛ dicere
da nobis panē carnes pisces. unū ꝛc̃ ad in
nitū sunt. qui tibi indigent mūdo ꝓpter suo
petenti sustentationē. Iuxta q̄ dōmꝰ hoc
fecit ꝛ ex modo loquendi nobis insinuatur.
q̄ quātū cōmode possimus debemus pauca ꝛ co
munibus ad victū nr̃m utenda esse ꝛ i tibi
superfluas delicias ꝛ curiositates nō quere
iuxta exhortationē apli dicentis habentes ali
menta ꝛ quibus tegamur his contenti simus. Quā
similiā salomon ꝓ se optauit ꝛ ꝑ ejus humilitatē ꝛ dei
as ne dederet mihi. sed tribue tm victu
meo nūia: ne forte satiatus illiciar ad ne
gandū ꝛ ꝑgrinitate repulsus furer ꝛ ꝑiu
rare nomen dei mei. Et ꝛ nōndū q̄ ex
hac ꝓcula dnica ozōnis suppleri ꝛ corrigi
endam dimittū q̄ fideles solū victu tem
porissimū sū panis ꝛ aque ꝓpter
uite. ꝛ ꝓ petrarent oīa. qui se lautius
ꝛ largius ꝑcrem: q̄n tenuissimis victu pa
nis ꝛ aq̄. ꝑ sobrietas illa ozōnis ꝑ. ꝓ aplm
ꝓmo ad Thim nr̃m. ubi cōi quasi ozōnis
loquitur dicens. Noli hydropicari nubi. ꝛ pa
ucis abstine a nobis quos deus creauit ad p
ticipādū cū gratiarū actione fidelibus ꝛ hys q
agnouit veritate. q̄ omis creatura dei ē bona
ꝛ nichil ꝛ ꝓiciendū. q̄ cū gratiarū actione fide
libus ꝛ hys q̄ agnouerunt veritate. q̄ omis cre
atura dei ē bona. ꝛ nichil ē ꝛ ꝓiciendū. q̄
cū gratiarū actione ꝓcipit. Nichil em de nobis
ē ꝛ ꝓpiciū vehemēdū tamē mundum
ꝛ a deo tenebrarū creatu: ut hēretici dice
bant: si milites dicere expedit. ꝑ deū ad
corpor̃ cōfirmationē. Item xp̃s apl̃s suos q̄
docuit hanc ozōnē. ut dicat ꝛ ꝑcipiat. ꝛo
nusse solū remedē panē ꝛ aquā. si nusse
ut amedent de omib⁹ que ꝙgnoscēt. utr
hec ꝛc. Ihc xp̃s ill multib⁹ hoīm q̄s cura
losē pauit i deserto. nō solū panē mi
ꝓbrauit. sed ꝛ pisces: ut i mirabilis ipe ad
ꝓbrauit. aliꝰ finem vnū: vinū q̄nq̄ ꝛ
sobrie ꝛ ꝓbatissime vsus. ac ꝛ omnibus
punctuale seruauit. utus modū. in ita
ni hoīb⁹ uerbū omnibus nobis ꝛ potibus.
ꝑ mirabilē ꝓbrauit. ꝛ ꝓbauerunt. ꝛ ꝓbabunt
ꝛ probabūt vim. Cū ergo dns xp̃s actus si
delium sit misericordia. possunt fideles luctuti
nobis ꝛ pedib⁹ omnibus humanis victū qui ad
optinet finē corp̃is struere ꝛ egerere salubriter
ꝑ illius possint deū laudare ozare sicut ꝛ dns
docuit nos ꝓ talibus ozare. ac ꝛ nūssit nos
sibi dicere. panem nr̃m cotidianum da no
bis hodie. Et nota ubi nos dicimus panem

luxuriose curam carnis
ad nr̃i nō voluptuose
debemus ꝛc

Panē appellat
dia victū et amictū
corp̃is

nem cottidianum ibi .xpt vt⁹ dr² pa· nr· super
salem· z dulce⁹ t idem q dam mesiā cozd
q nob utilia sunt ad cozpal' nre ute salutez
est triplex: quaz q dā pt panis· pma e
q sufficiat ad ute sustentacōm temporalem· et
q ad h' sint tm· p uita no definat· ꝑ cōsue-
tudinem· z ad h' sufficiat forte panis aut
aqua· tale pus· z ille dicit panis sit· eo
q ad mg ifirmum panē rēquirit roborand ipa
sit esse hoīs· Scda mesiā utilis e· quia
uita cozpal' cōfortat· z ei ualitudo z oma
ntus sufficiens z ꝓportionata ad exercitū opa
cōm spualiū z operū ac· z ille panis e
largior z lauacz· qz ad h' requirit mā homis
mutimenta· q tutimentū homis· z uiuendi·
z mesiāram ei⁹ supfluor· z ideo dic' sup
stial· qz sup illud est· qd cōmuno sbe rei de
mūdi· requirit· Tercia mesiā utilis· e· repa
ratio· z habundā cozp· q requirit· ad re
uerentia· malis ⁊ sensual' ute ualitu
dinē z uiuacitate· quit tria expetunt
mālēs z sensuales· ꝓpis operationes· non
habita rōne ad conscientiam· quo ad opa
tiones ac spiales· Et ena ille dicit panis
supstial'· Ꝯpria no q adhuc sup hoc volup
tates multiplicat· z sensuales delationes pit·
e panis supstial'· z supflua omia· Cui ergo di
cim⁹ panem· nem supsubstalem· intelligim⁹
de fide panis· qui· est panis supstial'· qz ad
dit ad pmū ut dicit sit· Notabile est pe
tere possumꝰ z debemꝰ mālia pmitti ute· z
h' d illa mesiā quit nob z omnibus nrm
mento ad generandū z cōseruandū ualitudi
nē corpis sui· i· tm gradu z forma· i· quo max
me ualet ad opim ac· z ad subsequendum
spiritu ad opa meritoria· Amplius em ua
lido no esset nob bona· qz impediret a ve
ris bonis· z faceret corpis spiritu· rebellare· pas
simq enī humor tpalia petere a deo· no sta
tuendo i eis finē· Qz debemꝰ ea petere· et
q̄e talium quam similia· quibus adiuuam⁹
sī nīgitū p ea uita nra ꝓmo nequo sustenta·
z nīgitū nobis deficiunt ad iustitia· z ar
ma nostra· ad illa em finaliter ordinant· et
no ipa sunt nob i nīs bona· nīgitū cōsecti
ad cōsecutionem ipis finis· Et ideo dicit· quis
i h' ad phā de orando deū· ad sustinendam
ute no mutatē volūt· quippe ea volūt· z non
amplius· q no appetere ꝓt sequam· si ꝓt salu
tem corporis· z ꝓpt equitatem habendā ꝑse
hoīs· ut no sit motiuemꝰ eis in quibus vane
dā est· illa go ad habendū tenemur· in non
habendis· ut habeant ordinē· z ita ꝓsistit
oratio· in dicta panē nrm cottidianum· ut
dr² pt⁹ ul' supsubstalem· ut dr² .xpt vt⁹ Cum
hodie· ubi pcz hodie mutligi debz non
hodierna dies· si tota uita ꝓsentis volūtas
i fide h' de sinone dñi· i monte· dicit· et
ibidem tpal' uolubilitas· que diebz dies
succedere facit· appellat cottidie· Dic ergo
petimꝰ nobis dare panem cottidianum·

z no dicim⁹ panē hodiernum· q deo mundo xpo hoc
est no ut petamꝰ panē vnius diei solū· sic me omn
sollicitudinē gentium ꝓ futuro· sic ut petim⁹ panem
tm tāp diez· Submisse sucredditur· q sufficien
tia diei⁹ dicit cottidiana· no go hoc prohibet· 20· cogitamꝰ de crastino
debita z optuna cogitemꝰ z curam de crastino· sit licita ⁊ · quinc
sicut aliqui sanctes dixerunt· ꝑ prohibet² superflua
z anxia sollicitudo animis impedies a spualibz
z diuinis· z am superflue pturbas· cui ho nimis
timet z ampliat· ne aut possessa no deficiant· disparcant
a' elaborata no amittat· z maxie ni sollicitudo
huius ē ni quadā dissidentia· de largitate di⁹
ne gnationis· sicut ex alio sides dissidentis sp
timent defectū ni ꝑ carissimā fidē· ni ꝑ aliquo
casu solū ꝑmabile bō sua pdāt· ꝓt qd no cessat
diuas cogitare· z superfluas ꝓuisiones facere·
z detrimenti pauptm· et inimicis qui sepe defec
piunt· ꝓpe aliquāde insanabile aiam hāt· ꝙ
illa descripta mala sollicitudiem z acta de crasti
no· Dns hic excludit a suis fidelibz· z licet licitum
sit z oportunum fidelibz· ut habundāt ꝑ exercitio ꝓ
uno tpe· ꝓuisione abundant mālia ute ꝙ alio tpe·
z quo cozp defectus euenire soleat· sicut ioseph ꝙ
uisor egip· ꝑuisa em industria ⁊ de cetis ma
lis mālis· q mālis arte z prudēt uitē debz· Ista
em ꝓuisa industria humana abundat multiq
blada uma amassilat· ut qui soli tria habeat et
tpe carestie ad plaustra vendant· a' qui diuas nū
tiplicat· ut deliciose z odiose viuant· ul' ad solū
ut eas habeat· z possideat· ul' ut ꝓ diuitias
suas honorent ad honores status· z dominatus
ptates· z sic ad⁹ ut tpe ꝑ loca optata mde cultum
diue honorificentie augeant· z mīti pauperes suc
curant· z consilia bona opa pagant· mediati
bus congregat· Ꝯ hīs omnibz aliquis ea' sensus
illu⁹ qēte petamꝰ ozoms dicte· panē nostr
cottidianū da nob hodie· ꝓt me qui es ⁊ celeste
palia z pdita bona tanta· z mi tu mensuā ꝓ ut
hic sint nobis mālia· z ꝑfectiua ad cōsecutionem
ualitudinis cozpal· z viuacitatis ꝓportionate ad
exercitiū spualiū operationū· da nobis pzt hāt ꝓ
sente vita· Sed dicit aliqs· Ex quo ꝑmissa ꝓdicta h' Cuo diuites hāt
petimꝰ solū mālia pmitti ute· z deo diuites no pos ꝓcula orāe possit
sint dicere ista pricula ozoms dicte· eo quia
copose z habundāt habent ea· q̄ eni defacto
habundāt habet illud manifestū· a quoquo
ut habeatur· Sunt q diuites hāc dicunt ozom
dictam· no debet dimitte ista pricula pticulariter
licite possint· z debent dicere eam ꝓ se· eo q
ubi no solū petimꝰ mālia omnia dicimus· ut dem est
si petim⁹ mālia ꝙ tota uita nra· z ꝓ mltos dies
subnimur succedentes· licet ergo diuites ꝙ ne
habent mālia ute· tm illa pricula petūt mālia ꝑ
cōsecuti· aut diuites ex ꝓfecto· z ꝓ tota tpe huius
ute· Item no potest homo ꝓ se solo· z ideo no dicit
panē meū cottidianū da mi hodie· ꝑ dicit panem
nrm· et petimꝰ ea ꝙ premissa· z ꝙ tota fidelium co
munitate· licet ꝙ ipe habeat mālia· adhuc debet ea
ozom debet dicere· eni ista pricula· z ꝓ ea petē
ut dñs eni alios hoīes· z omnibz fidelibz det
ute mālia· sic ꝙ nos habemus· z q dns nob dedit pos
sidere· z gratiā· ipe idem dns nob det ea usque

Hic exp ē ut panē à alia vite nrā

laudabile ē aīm suppleom pmīt ipm orationi sibi facere

de pane sacramentali

quomo sacmētū cottidie ē sumēdū

ēs ēfidet ut uiam ei⁹ bene ⁊ uenabile sibi ad laudē
⁊ nob ad corpis ⁊ aīe salutē. ¶ Dissimulauimus aut ē
homi sic exteriora iuste possidere ut dispensatores
debeat ut ad dei honorē ⁊ ad ppm ⁊ alioz⁹ sa
lutem ⁊ utilitatē. Ad hoc go indiget ho maiori
dei auxilio. qm̄ ut ilia acquirāt ⁊ deo pl⁹ homo
qui habundat in talibz ⁊ illa dñe pcē p hanc
clausula dnde dicimus. pa. n. cot. da nob hodie
eē cōsuetudo ē bona discretē fidelibz ⁊ maxime
vnē ēcclie. pusqm̄ comedant. dan gratiā: ut pane
⁊ aliquo alio eis sufficiet. ¶ Sanctificat ēm p ubū
dei ⁊ orōnē. ut ait apls. p̄ā. ad Thi. iiij⁰. Sanctificā
mq̄m̄ ⁊ salubrius efficiat: ⁊ no solū corpis ⁊ aīe.
et hoc pt uba dei ⁊ sm̄ glo. p filiu dei. qui creā
uit oīa: erā ne diabolo pt aliq ⁊ potu nos
ad gulam tēptet sup̄flue ēzo mmodezate. petis
a deo ut det nob salubrē ⁊ modezatū usū ēzo
q̄ me habemo aut post habitū sum⁹: seu ut nob
sanctificet ēzo usū. ⁊ hoc de pma exposione
huius ptiale. sue q̄rte petitionis oronis dnice.
¶ Deinde pt hanc ēfectam ptiala petitione nobis
dari panē sacramentalem: sc̄z xpm dñm. qui se ī
sacmento eucharistie sub specieb⁹ panis ⁊ vini
donat fidelibz in spuale nutrimentū. Et ille sac
mētal panis dr in⁹ dicit. panis supsubstl⁹. unde
beo Jerony li. p⁹. sup. mt. 4. q̄ in ewangelio grēco
illud unde tñslatū est. no habet in loco h⁹ cottidi
anū. sed habet panis ēpusion. q̄ latine sonat sup
substl⁹. Dubdit ubiaq̄ ponit nit⁹ petens h⁹ no⁹
epusyon q̄ latine possimꝰ ī tñsferendo antiq⁹
testamentum in grecū. ibi in hebreo habet sigulla.
q̄ sonat singulū egregiū. ut peculiare. q̄ optime
conuenit xpo dño. p ut se nob p modū spualis
nob donat ī eucharistie sacramto. ipm ut ē pīpuꝰ
ēt egr⁹. p̄ncipalissimꝰ. atq̄ singularissimꝰ alios. qui
supius non uenit ut alii nob ī sum̄ eternū. sed
sumentes in se dicit nob. sicut dñs dicit. Nō
me mutabis in te. sed tu mutaberis ī me. Et ōn
grue dicit panis supsubstl⁹ deo. q̄ tñscendit uitam
corpalem. ⁊ dat uitā eternā. Unde Joh. vi⁰ dicit
dñs de seipo. Ego sū panis uite qui de celo des
cendit. Si quis manducat ex hoc pane. uiuet in
eternū. Sup quo dicit Theop. sicut panis ex tri
missima substantia corpis nr̄i cōficit. Sic xp̄s per
spus operationē unificat aīam ⁊ corpus. ⁊ meritū
bile facit. ¶ Iste de panis sacmētal⁹ lue⁹ vi⁰ dr
panis cottidianus. q̄ cottidie ipm sumim⁹ ⁊ su
mere debem⁹ sacmentalit⁹. a sacerdotes
nr̄os ēcclie. qui hoc sacrū offerunt cottidie
p se ⁊ p tota fidelium ymitate: ut dicit cottidia
nus. q̄ eis usū cottidianū ⁊ digna sūpcio ꝓficiat
hom̄. uno sicut pane mali. cottidie indigem⁹
refici ad sustentationē corpis. sicut ī illo pane
sacmētali indigem⁹ cottidie ꝓficiendo ad ēternitatē.
Unde ambro. Exaudiamus sanguis xp̄i ī emissione
effundit. debeo semp ampe. qui semp peco. de
beo semp ampe medicinā. Ego sū panis uiuus
qui supsubstalem ut cottidianū de nob hodie
ē sensus. Pat nr̄ qui es ī celis. panē nr̄m cot
tidianū. i. panē istū celestem ⁊ sacramētalem.
qui nobis sub speciebus panis ⁊ uini sumendū
promittit ne abiim⁹ nec ī consuetudinē bestie ⁊
eterne uite. da nobis cottidie digne prope sac

mentalr ī ut salte spualē effectū eius percipiendo
ita ut ꝑsint nob. eng. ad salutē. sumim⁹ ⁊ ad
p nob ōmibz offerē ī. alterā. qm̄ eucd ē sacōn
sacmentū ⁊ ubi spualis ēsit solū sumentibz. ne
ut sacrificiū ⁊ ī quib⁹ ī eo ꝛpresentet passio xpi.
ꝓdesse ōmibz fidelibus xpi. passionē fide ⁊ amōe
uentis ut dicit ē. ¶ In hoc sacmēto intelligit
oīa sacmenta alia. eo q̄ alia oīa ad illud
principale sacrū ordinant. ut ei dicit. xx. de
li. ar. xvi⁰. ⁊ ideo in ꝑ istam ptiala petit
sacmenta hoc petim⁹ in eo oīa alia sacmēta.
ut si ꝑ hodie intelligit ꝑ⁹ intra. ut eadē
pdm sint. tue sit sensus ptiale. ꝑa. no ex
sis xp̄m dñm qui ē panis vite. qui de celo des
cendit. da nob hodie. ī. q̄m diu viuim⁹ ī hac
mortali uita sepe sumē digne tibi placa
bilit⁹ ⁊ nob salubriter. ¶ De hac ēm digna hꝰ
sacmēti sūptione valde indigem⁹ ī hac
mortali uita. ¶ Unde ut dicat ē. ⁊ ī q̄to sen
tentiaꝛ dist. xvi⁰. Ea que gerunt in hac sac̄ta.
hnt similitudinē eoꝝ hys que agunt ī corpa
li mutimento. qz in corpe fit q̄ oīma depez
dicis mortem inducat. ¶ Eode modo intelligē
du ē de alia. Nam ex cōpuisceñ inhonesta
⁊ ꝓhibita venialiu petiōz. atq̄ ex occupatiōe
circa exteriora fit deperditio deuotionis. ⁊ dim
nuto feruoris caritat⁹. ꝑ q̄ hō ī deū trahit
ur. debet. ⁊ deo ꝓpter q̄ hec deperdita plus
ēs ēstimen⁹. ne homo fiat ī hys oīno
desiendo. ī. mortale cadat. p q̄ a deo totaliter
alienet. Talium aut ēsentiaꝛ fit petitio ꝑ
hoc sacramentum suptum digne. ⁊ cū bona ꝑ
ua dispositione. qz sic suptū maiez auget
gram. que q̄to maior est. tanto plus pficiēz
ciez ⁊ deuotione. ⁊ ꝓfectiozes atq̄ ꝓficuos ēd
cluē actu bonos. ¶ Tertio hec petitio intelligit
de pane spuali silr. quem ēficiente. ut ē audi
no. lectio. meditatio. uerbi dei. ⁊ sacrā suptuꝝ
uarū. atq̄ deuota ꝛplatio celestiū gaudioz.
Illo etiam pane opus est. non solū sēl⁹ a bis
tibus. si ꝓficiāt. ī qm̄ scriptū est. Non ī solo pa
ne vivit homo. sed ī omni uba q̄ ꝓcedit de
ore dei sui. ī. de sacra scriptura. que ē trādita
os dei. eo q̄ per eam deus loquit⁹ ome q̄ volt
a nobis fieri. Verbū ergo q̄ ꝓcedit de ore dei
ē oīs instructio. oīs consolatio. ⁊ oīs exhor
tatio. que homi ꝓficit ex meditatione audito
ne. ul lectione. diuino ore. eloquio. sine quo ī
bo homo no pt viuere vita spuali. ut dr. Ha
bang. Si quis no ēsit. ubo dei iste no vivit.
qz sicut corpis humani no vivit sine ēbono cibo
ita nec homo vivit pt sine ubo dei. quo em̄ ho
mis aia hic vivit posset vita usuāe. ⁊ grane
nisi ignosceret dei voluntatem. ⁊ ea q̄ sim illa
usita sint. ⁊ que inusita. q̄ agenda. ⁊ q̄ fugi
enda. ⁊ amanda. ⁊ que ꝛpnenda. q̄ cede
da mpenda. ⁊ spnenda. ⁊ certa nr̄i saluti ne
cessaria. q̄ oīma sola deceat sūe scripture. Om
nes factoꝛes libroꝝ sacōꝝ. ad istum salute sūp
ta ē. ⁊ aubs nrīs maxime intonat ea que

nre ꝓsciant salutē. utrū aīe nr̄e ꝓficiant: quid sit homi emendē. z quid sequendū ꝑ illos sac̄ scripturē libros nob ipemet dn̄s deꝰ qui est veritas ineffabil. loquitur. z pie nob solutat̄ sue demonstrat affectū. ut docet Augl. i libro de salutarib⁹ documēt. Et sedo ad Thy. m⁹ dicat

Omnis scripturā diuinitus inspirata. utilis est ad instruendū sc̄z nescientes. ad arguendū negligentes. ad corripiendū. i. duce increpandum. t malo psistentes. z ad erudiendū sc̄z in iustitia. i. ut iusta faciat. ut sit homo deꝰ instructus ad oē opus bonū. sit ꝑfectus eād. t opez exercitatione. ut sc̄z bonū qd̄ nosse impleat ope.

Et fides q̄m multi sint. qui in via veritatis nosse vie posse nosse nolunt. z qui deꝰ dicunt. z qd̄ de quibusdā Job xxi⁰ scripū est. Recede a nob. scientiā viaꝝ tuaꝝ nolumus. Quis ē dominus ut seruiamus ei. aut quid ꝓdest nob. si oremus illū. Omnes. z alii qui torpent ocio. aut captiuitate tenent amore terreno. ut euanescunt mentib⁹ in quibusdā suis inuentionib⁹. aut vbi vanit. ut arbitrios. Et nichil aut modicū saluti cōferentibus. z no sine culpa ad discrete negligunt. eād ea que fieri possent. et que suo statui cōferunt. z q̄ntā sint saluti. quos dicit ēpūs ediderūt sup. ait d. Non pot ea exactius cōdemnari. ignoran̄ vidat. quibus sint inuestigandi facultas. si fuisset. Querendi voluntas. Et subdit. Et nelles sapientiā mgdi diuine. nec petras orabis. nec querens. i. sup nos. nec pulsares bonis operibus. nec interrogaues sacerdotes. Vide hos. nec illos. si illa nosse fuit. qz ubi deꝰ non credit. nec promissio bñdicis cōsideratur. nec iudicij redēptionis formidatur. Et greg. dicit. moralib⁹. q ea q deꝰ sint sapiūt. a deo nescīt. z qui ea q deꝰ sint nesciunt. a deo nescīt. paulo attestante. Qui quis ignorat. ignorabitur. Conemur ꝓ nosse ea q̄ maxime saluti sunt. no tamen i. scire sistendo. Et meditem. i. opa intendo. Sapiu est em. meditatio bona omnibus sanctis. eum Et ipse. Qui meditabitur in lege dn̄i die ac nocte. dabit fructū suū in tempore suo. z no fluet. Et ps. Qui sedet q̄ sapiens sciens voluntate dn̄i sui. z no faciens vapulabit plagis multis. Que vbi dn̄s docet. Qui scit voluntatem dn̄i sui. et non facit. vapulabit multis. Et sedet q̄ principio nob. Ps. Sm̄ go spūs voluntatem dn̄i mei dicit. Et hoc ipm̄ est. Panem eād petimus nr̄m. Panē nr̄m quotidianū da nobis hodie. ut sit sensus. Da nob quotidie. z no semel solū. ps. multociens ꝓficiscitur. z cōfidat. panis lectionis diuine scripturē. panē attente audientiū vbi deꝰ contemplationis ꝑfectionē. panē deuote meditationis fructū. nob ꝑ te exhibitor. ꝑgimus. z implemus ꝓceptor tuoꝝ meditationis ac desiderij celestis gaudij. ut illo⁹ ꝑ te gustato. audius tendamus ad ꝑcium nr̄am celestem regionē. i. qua. i. nob ꝑsidet. illius etn gaudij plenitudo. qz ibi ab ubertate domus deꝰ. z torrente voluptat̄ sue. potabit omnes beandi sunt omnes electi. quo eād nos perducere. z feliciter pducere dignet. Ihc xp̄c dominus noster. qui cū ꝑe. z sco spū vivit. z regnat. Amen.

Sequit̄ Quinta petitio. Dimitte

Et dimitte nob debita nr̄a sicut et nos dimittim⁹ debitorib⁹ nr̄is. Cupiens imitando hac quinta petitiōe ad p̄cedentem. dicit post subsidium de tribulatione. et pena deluti. ut qui a deo ꝑdonari ꝓpter

Ps. ut viuat. nec tm̄ ꝑdonari nitat sed etiā etne cōsequi. ad qua venire ꝓpter homo si sibi petita donent. ut alie ꝑ ad p̄cedēn rotinari. Dicens dns docuit nos orare p omnis bonitatis exercitationē. Quinta. i. illa quinta petitiōe. et ultima ꝑ ꝑtinet principaliter docet nos orare. ꝙ omnis mali ablationē. Et qz triplicia sunt mala. ꝑma sit peccata omissa ꝑ nos. docet nos ꝙ illoꝝ dimissione orare in hac quinta petitiōe. qua dicim⁹. Et dimitte nob debita nr̄a. Alia sunt peccata futura. i. q̄ tradere possem⁹. docet nos dns orare ꝙ nr̄i ab huiusmodi ꝑsecutione. cū dicim⁹. Et ne nos inducas in temptationē. Tertia mala sunt pene. q̄ exoperando meruim⁹. Et i septima petitiōe docet nos petere ut ab ipsis liberemur. cū dicim⁹ sed libera nos a malo. Et de ipsis. i. omnib⁹. Rogem⁹ maiam ut dne

Triplicia sunt mala

Primo go oramus ꝙ petita iam omissa dimissione. ut cū dicim⁹. Et dimitte nob debita nr̄a. i. dimitte nob petita nostra illa enim debita ꝙ quibus dimittendo hic oramus. no sunt penalia. vt ait dns. si sunt peccata nr̄a. que omnia mat. xi⁰. vbi ista petitio sic ponit. Et dimitte nobis peccata nostra. sicut et nos dimittim⁹ debitoribus nr̄is. Et vt hoc nondū. i. ꝙ oro dimitti deuote dicendo valet ad remissione venialiū. ut dicat b. Aug. i. sine dispendio qñ. qñ quis mortalē valet eād ad dimissionem penaꝝ ꝑpetratarum. sicut in oratione dominica. Et ne nos inducas in temptationē. Et libera nos a malo. Et dimitte nob. i. dimittendo. z hoc ꝙ tam venie ecclesiastice. quā ꝑ ꝑsone clamosine impetrate. i. hac petitiōe. Et dimitte nob. i. dimittendo. nos. de. nos. fiant. z nos dimittim⁹. de nostris. Remittere em̄ inimicis petim⁹ i. se omittere ꝓpria clamosina. hoc totū innuit b⁹ Aug⁹ in Enchi. ubi em̄ loquens de efficacia hui⁹ dimittendo oronis. dicit de cottidianis leuibusq̄ peccatis. sine quibus hec vita non ducit cottidiana. oro fidelium satisfaciat. Corpus em̄ dicit pat̄ nr̄. qui eos i. rel. Delet em̄ omnia hec oratione peccata. delet. z illa quibus vita fidelium etiā sceleratē gesta. sed penitendo. i. melius mutata discedit. Et ut veritatis dicit. dimitte nob. debitum nostrum. sicut. i. fiant. z nos dimittim⁹ debitoribus nostris. Et vbi dicat. fiant. z nos dimittim⁹. si fiat. ꝙ dicat. qz. z ipa clamosina ꝑ venia postmodum. omnia ignoscit. Regula etenim nob imposita est a domino. ꝙ si volumus nobis dimitti peccata nr̄a. ut dimittamus gemimus etiā peccata eoꝝ. i. nos commissa. ꝙ dominus docuit aut. xi⁰. Cui simile postea hanc dictum oronis subdendo dicit. Si dimiseritis hominib⁹ peccata eoꝝ. dimittet et vob⁹ pater. Et ps. Propitius fuisti terre tue. dimisisti iniquitatem plebis tue. Et vbi ps. Dimisisti iniquitatem plebis tue. operuisti omnia peccata eoꝝ. Et ps. Beati quoꝝ remissē sunt iniquitates. et quoꝝ tecta sunt peccata. Et ps. Beatus vir cui non imputauit dns peccatum. Et ps. Dimisisti impietatem peccati mei. Et Esaie. v. Hoc est omne fructus vt auferatur peccatum eius. Et Ezechielis. xviii⁰. Impietas impii non nocebit ei in quacūq̄ die conuersus fuerit ab impietate sua. Et Ezechielis. xxxiii⁰. Impius si egerit penitentiam a peccatis suis. et reddiderit pignus. et reddiderit rapinam. et in mandatis vite ambulauerit. non faciens iniquitatem. vita viuet. et non morte morietur. Et Ezechielis. xviii⁰. Si impius egerit penitentiam ab omnibus peccatis suis. que operatus est. et custodierit omnia precepta mea. et fecerit iudicium et iustitiam. vita viuet. et non morte morietur. Et Ezechielis. xxxiii⁰. Si impius egerit penitentiam ab omnibus peccatis suis. que operatus est. et custodierit omnia precepta mea. et fecerit iudicium et iustitiam

mentr̄ veltos no pr̄. Et ideo subdit Dns ubi plus
dicit. Si aut̄ no di. hō nec pa. ue. di. no pcc vza
Ad tam magnū tonitrum qui no expauescat. Ille
no dr̄mit̄ q̄ mortuus ē. z hi z mortuos excipe
potens est. Ille hac Augt. Circa hanc dimissionem
De dimissione proxime faciende
isto modo pxmo faciēda est nōdū. q̄ tria sūt
i ea ōsideranda. primū est offensa dei scz pctm. z
culpa. qua pxmo ir̄ omisit cōt deū. Cuius pcepti
p ministram nrā lesione z trāsgressū. z illud
non habens dimittere. q̄ solus deus dimittit hoc
de hor legitime penitentē. Secdm est offensa
sua. z ullam dimittē no ē aliud q̄m dimittere eam
odiū inimicā. z tandē ad pximū. q̄ nobis
malū inuste intulit. Isto modo quilibz ex pcepto
tenet dimittere pximo. qui ei iuste lesit
siue petat ei siue non. qz quilibz ex dei pcepto
tenet quilibz pxīm sui diligere sicut seipm.
igit̄ tenet nulli inimicari. nec odio hre aliquem.
z tenet de illo pximo petā. q̄ appetēs ei qđ ei
dictum. p modū vindicte. displicet. z malū pximi
q̄ tenet cōt non hre cōt ei. tenetur tristari
q̄ est appetere vindictē. z desiderū mali. z in
dampnū pximi. quibus ex tenet sic dimittē
pximo sue petēti sue eid no petenti. venia.
Primo qui pximo no dimittit illo modo. q̄ cōt ei
inimicam odiū. z tandē suat. isti dei acia
no dimittit peta sua. q̄ cōt ei facit. ut ipe met do
mg dicit. Mat. vi. ut audistis. Si aut̄ no dimi
seritis hōibz. nec pr̄ vr̄ dimittet vob peta
vra. Et ad sic dimittendū pximo offensam de
bet nos mouē. primo cōsideratio peioz. nrōz.
quibus deū incōparabile offendim. z qui petis
est nobis dimittere. si nra dimittim pximis. qm
hor nobis no inire pactū. z euangliū dicit. Si di
miseritis hōibz peta eorū. dimittet. z vob pr̄
vr̄ celestis delicta vra. Et huc sexto. dimittetur.
dimittet vobis. Et bta gregis vr̄. mors dr̄ parcet
muliēri illatam tollerat. qui pcc meminit quo
adhuc d se habeat. z quo debeat ipe tollerari.
Credebat pctis non parcē. qui ul deus ul pxīs
sepe volet q̄ patienda pertransiret. Credo debz nos no
uisse ad dimittendū pxīs pctm. qđ maxīm
ri no dimittim si odiū. z inimicā cōt pximū
tenemur. Vnde bta gregis. d pma cantica sua. Cōmi
dat. Dims qui no diligit frem suū manet in
morte. z iterū dicit. Qui odit frem suū homi
cida ē. qui seipm odit. z ita p mortale pec
catu. Tertio monet debent. qp no dimittim
nobis peta nra. qui deus no dimittit pximis
q̄ ad ipos odiū. z inimicā retinem. Dims
testante. qui dicit ut supra allegatū. Si aut
no dimiseritis hōibz. nec pr̄ vr̄ di. vob peta v.
Tertio magna utilitas quia affectus muliē
vindictę illate in pr̄ deū patiendē sufficeret.
Et ruto. qz no dimittens q̄ vindictā querit. p
uat deū illo qđ sibi singulariter vendicat. Unde
deus. Mea ē vlcio. Ipe dicit. Ego retribuam. z ego
retribuam. Recto qz dimissio offensi. nos mi
me assistit dno deo dicente. Ps. Michi vlcio et te
deo saluū fant. sicut miseria q̄ fact̄ dimittere.

Cuo moneam ad pximo dimittendū

Tertio dimittend. i pcto pximo cōt nos cōmis
sio ē miseria nob facta. scdo debuit nob mise
ri illatū. i corpe in vbus ut i fama. Et de isto
dico pmo. qđ si pximus me offendit in miseri
ando. aut iuste detinendo. teneor hre
patū cor. z voluntate d actu ul d habitu. q
nellem libenter eid dimittē. imo z adhuc
maiore miseriam sustinē. si honor dei. z
profectus fidei. correctio pximi. a cōmeatē utili
tas postularet. patz qz dōmg tha papit ad
dicit. Ait. v. Si qs percussit ad ma maxilla.
pbe. z ei alteram. z non expedit tibi semper
implere extrema. que ut dicit. Ego oz. q
i alio sequenti fim modū iam tactū. qđ dr
Augt. i epla ad Macellinū. Ista precepta dn
sm de pena magis ad ptiem cordis q̄ mris
est ptinent. q̄m ad opus. qđ sit d apto. ut d
seneca. ai teneat. pena ad bndolentiam. In
manifesto aut hor fiat. qđ ōs uidet posse p
desse. quibz bn ul male adhem. Aut em
ista precepta parcere semp. i cordis pfunde
tenenda. Ipa qp bndolentia ne reddat malū
p malo. ad eande fmam loquit Augt. d hr
cōm mandatis. dr. ea q̄ i nouo testamēto a sīp
factā sunt. videlicet. q̄ ad exēpla intelligēdā sīp
turarū. q̄ d precepti digesta sunt. velud ad
legē q̄ euangliū. accepisti alapā. para alteram
maxillā. exēplū. ut parate istim q̄m ipis
dm exellentiā minem. z ipe cū alapa
passus esset. no aut ertē alteram maxillam
p̄ dixit. Si male dixi. exhibe de malo. si
aut bn. quid me cedis. ubi dōmg dixit. ista
pfunde alteri maxillē. i corde fundē. ut sc
ilicet sustinere. parati sustinere. z tota mu
tua ordinare. primo. z maiora pati. sunt esse
ad honorē dei. z ad salutē pximi. z ad cor
rectionē z emendationē eius. istis mutuatis.
z ita ut dicit Augt. i de sermone dn i mon
te. dōmg sentit. qz pcepta a sēcto pontifice
nostro. Iesu Christo. nō. z benigno i ordine. z nō
locutus sunt p tono illo sēcu. no solu ad alte
ram maxillam redire. p̄ z nos voluit p salute
ipius z omi. totū corpus crucifigi. Credo deū
ex pximo me ledam. z iniuste dampnificare
non teneor. dampnū dimittere. p̄ possit. i eo
casu: no pōt auēte a ptate ea iniuste
punde. p̄ ipm sup hoc iudicale mysterio.
Solus em deus. z nisi cui ipe dimittere
instituit. punire reos. Ipo dicente. Deus vltionū
ego sū ultus. z de pcepto dei. i hō. misit dr
Ro xpc. q̄m sic deū ē vindex in iram et q
male agit. no go oz ut pximo dimitta debi
ta. i quibus obligat. Det dampna iniuste il
lata. nr ulciscam. qua nequit. posset ea indi
lite petere. z aput suū superiorē insistere. p mi
sticione iuste pene. nisi vehemēs timeret
ex hor de magno scandalo. Tertio dico qđ no
teneor debita. aut dampna. ul iustā pena
a pximo exigere. sed possū sibi misereri
dimittere. maxime si nosco impotentiam
aut paupertatem ipius. imo si potens est

Pena

silud adhuc possim sibi dimitte ppe deu qm ps sum sibi mea dare. sic z mea dimitte. misi esset michi uasile. q dimissio z impunitas esset sibi ī malu. qz esset cōi bono aie sue. aut esset cōi comune utilitate: ut qz dare tur fortitan sibi aut alijs audacia male agendi. alios ledendi opmendi: a' eet cōi pfectu fidei. a' spāli cōi honore dei tue end pena esset exigenda. misericordia fieri possit sine maiori malo z scandalo. Zeri ī tales casibus essent malignantes. z in ultimes nobis sustinendi. si eis end esset exercendi ope fortitez fim. uirtutē ordine ē sistendo. dumodo pena habeat. m rōde. si ad ppatiōm. modo subdito. Nam sustine subuertentes fidei xpiane. z hos pmittere nipime. q rotti die patrona cōi fidem blasphemiet. non esset laudabil' patiēn: si ex misericordia z fortitudine p uenies utrū abū negligēs. Si enī ut ait Crisi. Tantū zelū p honore dei mālis habuit. z tam mehemes fuit ī expellendi mezeratores de ea. quāto magis uehementia hre debemus ad expellendos hereticos. z fidei corruptores. ab ois bus fidelibus. ne uirus dei tripli. q ppe fideles sunt. p eos corrumpant. Cuius ar indes q ordinem imsit ad aud capiendū. z sciat hō ī dei detrimentu no sustinuit: si dicte pumiut. qz multos ad se missos. sciat celesti igne cōsumi. ut habet̄ gnīo ix. pe. ubi dicit glo. q qz ruinando direxerut ruinā ottoris ad elyam. ī dei defende: ideo igne celesti cōsumpti sunt ministri eius dei. z ee minister as nras. qñdo redundant ad dei iniuria et detrimentu. illo modo tollerande debeglie iniurias nras. ut sint solū patiēs sic tollerare debemus. Unde sup illo mathei iiij. dicit Crisi. Nras quidē iniurias illatas ab impijs siue ducib siue mīris magis mittere sustinere debemus: dei aut iniurias z blasphemias nar usq ad auditū sufferre debemus. qm ni grauius iniurius esse q pam patientem laudabile ē. iniurias aut dei dissimulare. nimis ē impiū. debet enī in hmōi attendi salus ipius iniuriatis. z alioz q premoz. dicit enī Augi. ad uincentiū donatistam. Decreto utili doctina salutari admixto. ut no solū tenebras et errores huc usq expulit expellat. Quez et male cōsuetudinis uim timor obruit. Non enī omnis qui parcit alicui z uult aliq qui nolebat. est inimicus. Melius est ne sanitate dilige. qm ad lamente deape. et ne q regula in hmōi quanda ē. ut expetens sua a' rapace uolens adema. ut pmitte iniuriantem. faciat hoc ordine mentis z bona intentione. ita q nequid nitendū in hoc malum. premi. Solui aut ut ipse sim in uindicando. faciat appetitu. Ista enī intentio semp mala ē. z q

ista intentio pena mfert. a' ad istū fine imitat. etiam apud operantem audire ut mfert. grauiter peccat. qm illud ptinet ad odiū z ultionē uindicte. z q pugnat fraude caritati. z nisi p̄ speialitez phibitū dīna lege. uide illud ī ut xix. Non quas ultionis. nr' ait memor mitte uiuū tuū. Intend uo oīmo mfectū pena aut oīno sit suppone mstrat. ut mfectū. debz semp fieri in aliq bono. adq intendit per talem punitionē aut accusationē pueniē. utpote dei honore. fidei pfectū. pene fratris emendationē. ppter mi salutē. puniē z aliorū a peccat̄ cohibitionē. pacē omnitis. a' publice iustitie ofectionē. Illa ē tenenda semp habenda ī accusatione aut punitione premoz. Ex pcepto nāp dīno tenemur oīm diligere. Si nobis ergo aliqui inimicī aut alias peccant. tenemur eos diligere. z ī caritatīa dilectione exercēda ab eis penas exigē. si saltem speret. q eis sit pmio huius salutis. Si aut agnoscamus huius punitionis ipius no posse. nec aliud bonū p hoc prouideri. si ex sibi maio malo inde puenire. sic tenem ex eadem caritate totū dimittere. qz ut dicit Augi. Ille uincit in bono malū. qui bonū q audit salutē ad inimicū sanandū. patiēs ē z benigne. pacē ē et totaliter indulgē. z sup illo ait xpūs. Dic z pr̄ meis se sa. uo. si no ve mstrū. inuisissez sed suo. d. c. v. dicit Augi. Si pax caritate impetret̄ disciplina leniē de rōde no uēdat. Aut qm̄ de Cyrenzgiro dicens. Deus cui tam pud. qm̄ q modicū fecerit. sciat. q̄si uolumus pulpā ī solū blande tractē. pdit ho. Dic ergo semp offense dimissio ī rōde. et si aliqn non ī uindictam z d malū alterius. si ad correctionē premi sit apta ī uoce ut d oge her. de illa dimissione premo faciendā dicet alijs Augi. dicit. ad dīnā dimitte nob debita nra. manifestamq nos hre. q nob dimittat. Si aliqs q tpe no hret petū alterius non debuit dicere ozem dīnam. ut pa ter tenet̄ obmittē ista peticio. dimitte nob. de. no. alias faciendo se habē petū q no hret pare z Rm hra. q oīs adulter uinabilis qm dū est in hac uita. pt̄ hre consuetam salte de uenali. z hoc ptez fragilitatē uenialiū. cui ad ptez ignorantiam nrā. q d multos ignorat de liquimq. cui ubi nos tedmq bufare. ac et ipe adherere magnā seu minimā. q aut dep tpalū z affectionē mordinate ad nos z ad forma. segnet. ml tum nobis adhere. et ideo quilibz pt̄ deo merito dicere. Ab occultis meis munda me dne. Et dicit S. d. q no pt homo certū esse ī hac uita. q oīno a petō saltē uenali. ut ee quietum ad aliquē statū pene totalit̄ fuit. omnino. Si in aliquo pcz uelationē faciet immune a petō. ad hue dicere posset in psona cuius. stando p alijs ut eis petū eozū misereat dimittat. Item dicet aliquis ex predictis sequit. q si qs fecerit uniuersum cōi precepto. talis non deberet

Quat dz ee intentio pena mfectus p' uia

ultionē

tenem penas exigi cū tue speret ad tuitionē

Ste pr̄ s. 1779.

Vm ille q ī pr̄ma mo re fuit hac pra oratie debeat

dire hanc ozonem aliasq; se ozaret · he quo ens no
dimittat alteri · ipe q; se patet · sic q; deus sibi no
dimittet · Cum aut petit q; dns sibi sua peta no
dimittat ille grauit · peccat · sint · &c · et · q
non dimittit ppter offensam sim modu p
dictu no essequit · ena remissione petor · sic
tu · z ideo ozando sua quo ad hoc frustra est
q; se · ymo nocet · sibi notiua · z petm suu ag
grauans aliquo modo · si salte illa ptcula di
mitte no · de · no · sic · z nos di · de · no sic sor
z ppa psona · Dicens aut huiusmodi homo debet
ab hac ozone absmi · dicat bta · q; no · qua
alias amplius aggrauaret petm suu · qu tor suu
aceret ab ist salubrimis petionibz · quas ipe
met dns nos docuit · z ozare nos monuit · Q
nec deberet obmittere salte illa ptcula m
Dicat · z nos dimittim · nl deberet eam dicere
sub aliqua alia forma · ut di · nob · de · no sic
usti di · debi suis · nl di no · de · no sic · z nos
debemus dimittere debi · nr quat sub aliqua
alia th forma uerb · Sndz bta · q; nullo modo ·
qz adhuc grue peccat · qui ozonem dnicam nb
a xpo tradita · fuerit · infregerit · violauerit ·
aut mutauerit · Ille · ei · Crisost · reprehendit sup · q;
dicit · d · multi sint · nolentes dare veniam
z se petentibz · dixisset ista ozonem dicere · Sub
dit · stulti sunt · qz qui sic no ozat ut docuit
xpc · no · e · xpi discipuli · z tor enim pat libet
audit ozonem · qua filiis no dictauit · Cognoscit
em pat filii suu sensum · z uba · nec susc pit
que usurpato humano ex cogitauit · Et q; xpc sa
pientia exposuit · Est go omnino bonum · ut ne
quaq; pcedat fraterno odio · nr cor quelibet
pcedere d · minutia · a · tumore · qz no pt hoc
esse sine magno salutis dispendio sue · Si en
aliqs velit utiq; primitus in fratre odio gma
nere · no ppter hoc obmittat dicere dnicam
ozonem · nec mutet ea · si tota ppetet sub fo
ubore xpi · z dicat ea no d psona ppa · quo ad
illa ptcula · di no · de no · sicut · z nos dimit
timus debitoribz nris · talem sit sua intentio d
nme dimittere · ni fiat · z ego dimitto · Cur
em ozaret cor se · z petm suu grauet · Si dicat
i psona cuius · q dimittat debita · qz ad hoc
sonant uba · q; plurialit posita sunt · Ex sup dcis
possimus huius ptcule cius duos sensus · unus
e · di no · de · no · i · peta · em · que nos fin
ozdine uisimus nre · r · dimittit debitores penarz
illa dimitte nobis celestis pat · sicut · z nos di
mittimus de · no · omne scz iniuria · i nos omissa · ditha
quid quo ad offensam · no seruates odium in
imicicia iram · aut indignationem ad hos · qui i
nos peccauerunt · Secdus sensus e · di no · de · nos
tros · eternas penas nris modulis petis quib; e
ex se debitas · tua pietate · i · tpales commutes
z hic · nl d purgatorio psoluendas illas · di no ·
pat em celestis · sicut · z nos di · de · no · plenam
do indulgentiam · ea in quibus nob obligamur q
nens paupertatem · z impotentiam cogis ad sol
uendum · indulgeto · aut saltem pie dimittis · sol
uere potuit · expectas · sed qm multi sunt · qui
petunt sibi a deo peta dimitti · z no consi
tur ad hoc pueniendo p ppa opa · z p cotidiana
media · ad hoc a dno ordinata · qui · z si se ex
nosunt peccatores · nisi desinunt peccare · aut
si peccare desinunt · commissa ei non ut digni
essent · d se plangunt · nec deplangunt · delictas
habuit cum deo gerendo · z nullas offensas
sustinere voluit · aut molestias patiendo · d
signat · d se experiri dei usitatum · et · voluit sibi
sola nda ut culpas dimitti · z penas debitas
relaxari · z sic sine medio cotidiano · z sine dig
nis penitentiis · de huius mundi delictis
mox post mortem eleuari ad gaudia celestia
ad dnm clamantibz · z diabolo d ordine dimit
di · no de · no · Quinne digne · z uere unus xpi
sunt · inter filios zebedei · z dicit ad eos · nescitis
quid queritis · q; et no uult quidem bnd · de cele
stibus meditari · nec admittit stulti · q; oz hoem petra
sua hic in se punire · a deo ea i duriora valde
puniet · z horribile e male d mandatis in
uenire · de hac petor nostor punitione loqtur
greg · i pastorali · d · Nequaq; enim deus noster ani
mabus pascitur · sed delictor motibus · medi
camenta conuiua medet · · ut qui uoluptatibz
delectati · ab eo diffessimis · flagellis · emendati · d
damna · z qui p illicita diffluendo · detrimenta
ad a licita nos interpos · restringendo · frugamur ·
z q; tor q; se mam letitie infundunt · salu
bres tristitia excutiat · z qd uulnerauerat
elatio superbie · curet abstinentia · huius · uite · Nos ecclesia
grie sces · agnoscamus nos peccatores · z festine
mus nre precem fletum indicere · agamus
d hoc tpe nme · scz d que pnte uite penite
tia de nostris culpis · pcz uam confessionem ·
puram ofessionem · z digna satisfactionem ·
z sil' ea ista uia pma · i omi humilitate · due
tenia · z timore petag dnm · ut nab misor
dies subueniat · · z si que d omibz nob ma
la · z peta gemascere me · pie diluat · si qua d
nobis meritata sint bona benigne prestat ·
z nos de sua bonitate ad se d eterna gau
dia producat · q; ipe omibz coredat · qui sine
fine uiuit · z regnat · Amen · z ·

Sequit · Sexta petitio dnice ozonis

t ne nos inducas i temptationem ·

Post petitionem qua deum rogamus
pro dimissione peccatorum · nre petitionis qua rogamus ut ad
petm nobis omissum per temptationem ne ueniat
humum · Et ubi nos dicimus · Ne nos inducas
i temptationem · nolite credere · sic enim · Iacob · in de
sermone dni · i monte habito · z ne nos
inferas i temptationem · ad tm de malo videt
qm ex uno greco uerbo · interpretatio est · Et subt ·
quidam · ea · d · orando · inducam · ozonem · d · hac · p
tenia · dicunt · ne nos patiaris · induci i tem
tationem · exponentes sic · quo sit · dns ne nos in
ducas i temptationem · Non enim per semetipm in
ducit · deus · sed inducit · patitur · z permittit · que

sus auxilio defecim⁹ i sequ⁹ petim⁹ dicam⁹ · Et libera nos a malo petim⁹ · ut nos dom⁹ a pena cui⁹ p⁹ liberet · z no⁹ ab culpa mat p⁹ pet⁹ nra · de ist⁹ duab⁹ mr dr est Regina celor⁹ maria · cui⁹ nem cet

Et p⁹ ma illaq⁹ p⁹mitur⁹ ndm · q⁹ triplex e tentatio · una e ad⁹ quam prehendu⁹ quid aut q̄lis sit ipe tentator · z de hac tentatione tractat d⁹ · Secunda temptatio e ad⁹ quam exprehendu⁹ · ad intendendu⁹ · quid · q⁹ sit in ipa · z in moribus · z tam facto tentatoris · ostendit · quis ille tentator sit · qui si tentauerit · sup hoc · nec forte ab alio nec a se · Illo modo dr tentasse magnitudinem obedie abrahe · qua nec ipemet abraham · nec alius homo similis fuit · si no tentator fuisset · Unde Aug⁹ super illo · ideo tentat nos dns deus vr · ut sciat · quia si diligit · cum hoc ergo loquitur · ut sciat · dum est ar si dicer⁹ · ut scire vos faciat · si diligat⁹ · Duplices enim dilectiones · ipemet homo latet · nisi tentus experimento · Una enim de mentes · z sede sue loquitur metallis · id dm deu · Nunc cognovi quia times deum · i · manifestum te · z alios nostre · quia nunc times deum · z · Alio modo loquit · z simus · i stultitia · quo p efficaciam figuris · illud quod efficitur · sicut scriptum dicit⁹ purgatorium · qua sciat homo purgatos · Tertio tentatio est · que non solum est ad intendendum · ut manifestandum · quale sit ipse tentatus · ad hoc · ut ipse tentatus aliquid malum faciat · Est enim tentatio sic accepta · actus ut motus hominis · ad aliquid petendi · a · illicitum petendum · z illo modo demones · z mali homines · ex intentione · z a malo proposito tentant · ut ad offensum proximi prevalent · Carnalis vo · ut appetitus · p⁹ter intentionem tentet · ad petendum · z ideo petendum sibi non imputatur · ut malo homini · a · demonio · qui tentando agit culpabile · carnalis vo appetitus non · corrupta enim carnalis solum · nec tentatio inde · ad tentatum dicit⁹ · Et sic quidam · accipiunt eos q⁹ ex hoc melius ad delectationem illecebras · Unde Jacobi primo · unusquisque tentatur a concupiscentia sua mala illectus · z abstractus · Et ideo nendum · q⁹ omnis homo tentatus tendens inducit ad petendum p⁹ a quo tentatus fuit · ad deum ducit · qua aut p blandam · z corruptibilia proposita · z nobis · z a tentante suggestam ad petendum inducam⁹ · ut p⁹ vana · z timenda ad petita · q⁹ alias facit nolentes impellimur · Unde Aug⁹ super illo p⁹ Incessanter · si fuissem dicit · Una petra duo vel tria mihi sit cupiditas · i · amor inordinatus creature · vel timor · subdit · Et videte ut ipse non sint esse petra · nisi a cupiendo sit delectabilia · a timendo tristia sit · z aspera · post exemplum · vult aliquis ut dicus filius testimonium · z forte pro illo ponitur munera · attendis deum · z dns · i · ad nos quid gratis est hoc · si omnium inimicum luceat · nec aut sue detrimentum parat · certe no adunat lucro ut prodeam mea · Ille idoneus dicit se ad metu · qui lucro proficit no potuit · z nisi ut ei nocuit dampnum · expulsione · cades fortassis · z mortem · ut si cupiditas nō vulnerat · formidolosis timor valebit ut pena · z miseria diat · q⁹ fiet petra sumensa igne · z q⁹ suffossa dicit⁹ q⁹ fereat amor malo tamquam igne accendebat · z q⁹ fugeret timor malo tamquam effodebat amor quippe inflammati timor male humando petim extorquet · Et de isto libro de sermone dm in monte · tentatores multi proloqui · z quas miseri atq⁹ indue p⁹ unoquisq⁹ a propriis rebus tpalibus · aut adiutis oriunt · verz q⁹ illud q⁹ quis facit ex timore · alias no factum nisi timeret sibi dampnu⁹ · ut murmur mi · Servus hoc no facit nisi amore sui · q⁹ ex hoc q⁹ i se intense amat · no vult pati molestias miserias · Et dicit⁹ tentatio sive fiat p blandimenta · sive per asperitatem · finalit⁹ tendit · ad blandia · z amabilia · propter q⁹ unusquisq⁹ ubi · Et remota fastidiosa adversitate · vel molestia · qui possit de cetero non tentari · Unde ex hoc q⁹ frangit rebus adiutis · q⁹ vult delationem proximi · z nullam molestia sustinere · Dicens si duo per oratione equales tentent · de lapsu mi sile petim · z unus tentet per tristia · z aspera · alter vo p delectabilia · z blanda · eque intense · z extense · an illaq⁹ tentatio in esset difficilis desistere · Dicit · q⁹ quo ad multa petita esset difficilis desistere · illo q⁹ fiet p blandimenta · Salvo hac considerazione · q⁹ nexum dat metallum · z expellit nexatio aurifici · Et quippe · blandicias at · z voluptas excerat metallum · z obluvisci facit deum · z christianos suos · qui illud deum · vexit · Quia sanus · z salus mens · z exaltatur impinguatus · di latatus · Et liquit deum factore suum · z oblitus · z dm creatorem suum · Et tullius · i · primo libro de officiis dicit · In principio primum cavendum est · ne spe utam⁹ consilio · nra · Et hoc adulatoribus · de nobis credamus · Ista enim vana spiritus facit hominem superbum · pusillum · ho · adulatur · z ideo saltem quo ad illa pondera · ex eo · sideratione premissa · patuloso · z tentatio · q⁹ est p⁹ aspera · z blanda · ea tentationum · q⁹ est p⁹ aspera · z adversa · Divisio igitur sic de multiplici spe · z modo tentationis · z inductione · primo omnia ad duo · z postremo ad unum · z de operatione aliquorum tentationum · Sunt intendendum · z quo ordine fiat hujusmodi inductio seu tentationes in petam · Est p⁹ ipso · z tria notanda · q⁹ primum gregorius · i · omelia · ducit · z ihc in desertum a spu · Et tribus modis tentatio agitur · suggestione · delectatione · z consensu · Suggestio sit ab extrinseco · scz diabolo ut hoste · proximo · ut delectabili aut terribili · exterius ponente · ut ena interius ymaginato · · z totum illud genus tentationis dicit⁹ · Et tentatus · quidem nondum corrupta mens est · ut suspicetur a se suggerit · quo sine tentationis diabolus ena xpm tentauit · qz extra eius sit diabolo · p⁹ interius · z xpi ano · nulla orta est corruptio · Et dicit⁹ mo · qm p suggestionem · dco modo facta sensualitas movet · z id · i · illa re de qua tentat · besualis delectatio · Et delectatio iam intrat exteriorem hominem · qz ut dr Aug⁹ · z rudem habemus in ano · nondum perfecte · de · ad exteriorem hominem pertinere · z hec tentatio adhuc non coinquinat hominem culpabiliter · nisi prorupit ad interiorem hominem per consensum · tac · pene · in

trat homo ī temptacionē: qn sic, z vom z nolūtatem
reptino ad se trahit: z tuc fm p fidē cōfessiā magf
ut mig plens ut deliberatg erit nalpa maior
ut mior pmu z vn possunt dia temptacio: z
nu ppe est nidicio ꝑ tēptacionē. qi sic, tepta
ma fiat tristitu ut ad se p ssensum z vone
z nolūtate eiꝰ trahit. Ecce ois z fidē. q no
petimꝰ hic no tptari. si petimꝰ hic non indua
ī temptacionē: qz non temptati no esset nob
utile ad salute. qulta em spualia bona adipi
mur ex temptacionib: cu eis fidit ꝓfistimꝰ
ꝑ. q. ꝓta
oratio. d. pba me dne. z tepta
me. Et dicit iacobi pmo. oēm gaudiū exīstimate
fres. cu ī temptacionēs uarias incideritis. Et aug
xiiii de ci. dei. dicit. dū ulte hui⁹ misery⁹ te
gerimꝰ si passiones oēs nllas habuerimꝰ no
ve vivimꝰ. Et ī de sermone dni ī monte leg⁹.
Aliud est indua ī temptacionē. aliud ē tptari.
Nam sine temptacione ꝓbatꝰ ē. t nlli⁹ sibi ꝓfi
sine alteri. q̄nt em cōstantia z equanimi
tate ꝙ in aduersis non frangant z ꝓsperis no
eligant. Non viri no additi ut cōsumant
nisi mult⁹ temptacionib: instruant. quare em
nudi catmis z demonis blandiis z aduersi
tibus mortales no supponit ni varijs luctu
nug hui⁹ sint exercitati z stabiliti z vigilant
z no indurant ī tptacionē cōfligendo. patet
go ex hijs q tptacões nobis sunt utiles z salu
tares multiplicēt si eas bn uti sciamꝰ z vi
ligamꝰ. vnde me asiduas tptatias diaboli
quas septem enūat wilhelmꝰ ī tractatu suo
de uitijs. Istam dicit ētus magis piculosam
ī hom dat estimata pacem. ut eum no im
pellat alīa ꝓpabili temptacione: z ut hoc fiat
maxīe ea. enūabimꝰ eas. Prima itaq diaboli
tptatiua assiduā fm illu doctore est longa
hois fatigacio z nexacio de aliquo. q aliqbz
bchs. p qd diabolꝰ duo intendit. primo ē de
specacio. ut ipe tptatꝰ despect. credens se ad
deū no ꝓficere. Credm est ut ho credat se a
deo non iuuari. Cu em hui⁹ homo diu tptat
ac instanter ac assidue petit a deo liberari z no
obtinet. facile despat de dei adiutorio. a credat
deū no curare eum. Ex hui⁹ p medio de
bent aduerti q̄m magna utilitate afferut
tptati frequēs tptacionē certamina. q̄m mi
tas victorias. z salubrima ꝓpe infirmitates no
stra. adeo em ī quibusdā videntur ē. ut non mi
mabilibz z tenebr tptacionū tumoribꝰ con
fumgant. no valēt alias humiliari. a ī hu
militate cōseruari. tanto ꝙ tenebr⁹ quid nnoluti
sunt. z tam ignari sui. z ꝓpe infirmitatis ac defec
tus. n longa exp̄ia de ea valeant erudiri. Adūtere debent fres
quo magne sctitatis. z deo dilectissimi dñi. ex
sunt tptati. ut sit Job. z multi sctissimi pa
tres. semp fres ad memoriam sibi ēducere de
bent illud qd apli de se scribit. i. ad. Cor
xii. Ne magnitudo reuelationū me extollat. da
tus est mihi stimulus carnis. me. angelus sa
thane. qui me colaphiset. z cogitare debet ex
quo tante sctitatis tanes. p domis gratiā z ūbum
ꝓdeo vīo. mm habat paulū supbie. z cōsiderat illud
dīna mia medela ei adhibita est tptatio tor
mis. quid aliud ē nob faciendū. n ut admire
mur z uigil collaudemꝰ pris mirabilis ossio
sissima pietate. que de huiusmodi tptationibus sa
lutare nob mediana eligit. cōsilia tale
tem z piculosissimi morbi. z vicius diabolice
nexationis. nob ꝑ anticipatū dulce salutis de
nenda. astucia diaboli. z extraneitas rei. de
qua go tptat. Sepe em diabolꝰ tptat dei
tos alios. quibusdam misceat z mirabilib
tptationib: ī sanctitate. z uirginitate. ut eū
alios ī talib: no audiuerint tentatū. a tptatos
fuisse se ad deū no ꝓficere. a ꝑ ꝓpanos esse
no formident uehemēt. a ꝑ aliqn credit
non attendit fres. q tota ꝓfunditate malig
nitatis sue cōtra alios furentis diaboli. z nouis
z ueteribz auditis. solitis z insolitis tptatio
bus. aut ꝓmittit. impugnat. Et dicit wilh. q
ea sup hmoi tptationib: cōsulerent non
nulli. qui eas maxime abhorrebāt ex hoc.
q sustinebant se solos illas pati. z se ado
ptī derelictos. maxime turpitudis tptationib:
exposites. uehemēt expauescebat. Subdit
ꝙ preterea ipsi no videtur obpugnari casē fortis
sima. cōtra que no solum nostre note machi
ne cōsueta. q tanta pene. si ꝑ quāt nimia
da. quāt feda. z fetida. quāt uenena. z nox
ia. in ea preaudiūt. Ita ē etiā in pugna spū
ali demonis. cōtra quē ac nrē. ppe em to
tis studijs. z viribz insidiat. nobis tota audi
tare sangwine nem sitat. z ergo no mirat
an stratag. an lapide miraat menti nostre.
aut tanto cōsueto obpugnet. Quomodo mi
natur. Tertia ē qua molit. ut quis mutet sta
tu suū in quo bn sentit z sentire queadmod
fit strepitus z tumultus in aqua ut pisces de
trepidant sinus ī quibz ī tuto suescat exeant
z sic mutant ī lacus. z dracula pisatores.
Hic diabolꝰ bīd se hmōi⁹ in aliq⁹ statu. et
ubi sibi ad eos tptandū no patet. a non
facile pt accessus. mollit quāq⁹ suggestionib:
ut alicuius ut aliqn ī ordinib: ut se ad aliud
loc ul statū trāsferat. sciens habitat. q
ī alio loco a m alio statu exeunt. sibi ad tepta
dū exposita. a a tptationū multiplicitate
tuti. Tertia ē qua hoīem ad maiora bona
z sup suas vires pmtꝰ exterius mutat. ut
stringat se magis ī cibis. potib: abstinentia. at
alijs disciplinis. z religiosis exercitijs oēs
singulabz. in solitudine z tranquillitate. ad hui⁹
quam mutat nonnullos. eis ad memorias
ēducēdo exempla maiorum. scripturā. q tm opa
z exempla ipsi adhuc insistat. z ī eisdem
defectuosi. sunt penitus ingressi. z hoc indu
bitanter facie studio siue malignitate. ut hoc
modi horis nonnullis suis pretiosissimis defectus
fiant. inutiles. ac alijs onerosi. a totū ab
stinant. no magis cōi voto sua uitecti ad

no ē petendū ꝑ ut no reptem

ꝑ Wilhelmū d' 7 Ricardū

septem tptationū dia boli et remedia ꝓra

wmutauiant multo qñ puo fuerat detrudere Et
t ille de captiũ fymeazꝑ p talentos magnos qꝫ
mutari nolentes venatores sibi alligant et
ad eos prare no possunt · nec ꝺ eis ambulare ·
a venatoribus capiunt. Calamitra aut ꝺ scꝑtã
signit sozꝑ exempla · t alteri magni pfertissi
ti vozꝑ opinq sequi t portare no possunt hoes
mbecilles · t iduitus impfecti Cterea e qz sb
pretextu bom suadet pculum humoi t spes · q
admodu ai sub pretextu pietatis t lazarꝑ dle
mosinazꝑ funeraz suadet arcin dnas sacrs
illud apli pe Thi ultio · Cui volunt dites fi
madunt in laqos diaboli · Et sacrs illud ecia
vt sili nisi duos sueris no eos nnumis a de
licto · Et illud ecia · O qñ difficile e diuitem
saluerno no corrupi : silr erit qi ipe que ni
pugnat p aliqꝺ viciu suadet homi · qꝺ sit sibi
esse vone viune · queadmodu aliqbz qꝺ impug
nat p luxuriam suadet temunu t abstinaam
sacrs eos i gzaudia a tristicia a cibis tamen
nam fraile posse labi · hec em fraqtez expun
Cterta e qua homibz vana suadet sub pze
textu iututi : queadmodu sub pretextu prude
tie suadet auaricia sub pretextu mie omissi
onem mabitam : sub pretextu instantie crude
litate : sub pretextu zeli victimas mas sacr
simi sacrdotem · Talibz itaqꝫ diabolꝰ uchemẽ
fraudulentissimꝰ mercator vendit fractuta
vicilia ꝑ lapidibz pciosis vitrea viride ꝑ sma
ragꝺ aurea ꝑ auro · Cstanu ꝑ argento falsa
veritas iututi t puritas · diligẽt inuestigan
da est · ut fallacia diabolica possit fidelibz melius
ab homibz ut ab hoc deprehendi · ppt qꝺ st mlti
pcc xpc · Quados tibi a me emere auze ꝑbar
gmtu ut lonples fias · t vlgatez dicit · Vron
ome qꝺ fulget e auro · Et sacrs e elegãs ꝺ ma
terialia · t felle tincta videnꝺ aurea · ꝺ longe
aliud sit · Ita huoi igit e ꝑsidelis ad vnz
vendu ad vnthom sacrs sa · qui de oibz docet
ut dicit bt̃s Joh i pma Can ca c iij ppt hoc
ena fracpt ozat · Carissa · veritas tua qsumꝺne
sp maneat t cozdibz nris · t oiz sanctas mmun
desecuat Cquarta diabli astutia t omi piculo
sissima e ꝑsꝺ pax · t cessauo a preceptibus
temptacoibz · qua patrem nlti mpiu uchemẽ
ter corripiunt · t mfrant posunt · Hec aut
ades pmissa e · ut de ea dns ecclia sanctoz
dicat · Qui pace amauiꝺ mea amaissima · et
deo faco · i dr · Dne gaudiu estimate fracꝺ
ne mi varias temptacões madverit · Cquit aut
manifestiꝰ hoc fiat · narrabo mala q sim pulle
gatꝰ doctoꝛe puemur de pdicta estuata pa
te hoꝛe malozꝝ · omnꝰ e fauea scauina · q ne
glegit dei timoꝛ : qui e electoꝝ ungulatissiꝰ
t fidelissimꝰ rusticꝰ · vnde ecclie xxvmo dicit ·
Nisi mfuant tremis te i timoꝛe dei nro sb
nectet dnoꝝ tua · t constra · ymo qꝺ plꝰ est
timoꝛ dei e fons vite · ut legit Jnuit xvmo Jl
la ergo pax grefarit fontem vite · q grefurto
qñ mpugnato sit · quis no mdeat · hec aut
scriptura est · que sunt nos securiꝺ a noza t sꝑ
lucundine custodiendi nos · t ꝓpter hoc exhoꝛ

nos hostibus totos · ꝺo em e idem seneca qꝺ e ex
tra · qm tuste scñi · hꝰ habz ignauia · ut aliqꝺ se
cura sit · tuta vr magnis · Tuto em e · nu nllm pclm
mminet · seniz vero · qꝺ no cauit pculis Cedm
malu e desidia seu pigricia · qz huiang tradit as
ad pba opꝰ · temptacoim stimlꝰ exercet · Jnꝛ illꝺ
aut ꝑplicate sunt mfirmitates eozꝑ · posteꝝ ure
lexamur : desidia etem qi dormitoꝝ diabolicam
huanazꝑ manciꝝ auzes turpissiꝺ rubigine co
sumit · que deberẽt ritimos exercitio splendere
seu splendescere · queadmodu e de exercitatis ferꝝ
vt qꝺ ipm splendeat sint ad sluqꝺme mitor ꝑcze
ti · Ce pace vr eig z ono sibi ꝑpꝰ adgmgnt ru
bigo Cterno malu e ignoratiõ sui · t gzoꝑ defectu
unis ad qꝺ sequit claos · qz eo ipo qꝺ no temptam
treding nos fortissimos · t tam fos · ut sic angelos
custodia nallatos · ut nos diabolꝰ no audeat impug
nare · qua tradulentia mhil studag est · Cui em
no temptanti impulsibz temptacoim · no debem
ex hoc ꝑsumẽ de securitate nra si pena timẽ · asu
nam diaboli · qz nos nymosos t incautos ad
maiora mala ꝓtrahere conat · t ꝑsumẽ qz hꝰ de
bezamꝰ qꝺ essemꝰ sic debiles · t fragiles · qꝺ i om
nem temptacoem sumbemꝰ · si miserꝰ deꝰ nossꝝ mitter
temptari Cterdum malu est fraterne cohercemus ·
qz fraile · qui huiuꝺ pene ꝺ se sentit · t ꝺu sen
serit · i se ꝺesperare solent eos qui sunt temptat
dantes huoi temptacoim · no debe tradi i xpiã
hoem · t qꝺ nullꝰmg e qui tha cognitat · ut nu ac
ndunt · ymo aliqñ tles ita putant se puros · qꝺ
alios nec mserendu mpissime putent · t in
dignant · his quibz cõpati debent · qꝺ e rtum
signu sue iustitie ꝑm Dregss i omẽ · quadꝺ sup
exaltãt · Ce dutꝰ iam dare ꝑs · qꝺ no petimꝰ nec
petẽ debemꝰ hic · ut nos temptem · ut dns fut
ꝑ petimꝰ ut no ducam · i temptacoem · t no tem
tamur · ut qꝺ nec nos vincamur · iiꝺ adhibeamus
offensu Cta pte ifig ptmle · Et ne nos mdu · i tẽp · ihc elia sensꝰ · Ne nos mdu · i tẽp · i
petimꝰ · qꝺ temptamur ab mimico mro demone ·
tame aut nunqꝺ · no ꝑmittas nos ita sꝑari ·
qꝺ pcto osentiamꝰ · si da nob auxiliu · t adiutoꝝ
um temptacoim vincendi · qz sine speciali dei
adiutorio · post ade pctm · no pt homo uitare
qñ aliqn temptatꝰ cadat · i pctm · Unde Augst
i ze hꝰ de baptismo puloze · ut cõpiscentia
t desideria carnis ad illicita trahentibz no con
sentiamꝰ · ꝺeprecam adiutoriu dicentes · Ne nos
nducas ni temptacoem · Non qꝺ deꝰ aliquem
sibi temptacone tradat · qz deꝰ tentator malo
rum est · si rogamꝰ ut si forte tentem capiãmꝰ
adiutoriu eius non ꝺesezam · si ꝺ eig adiutoriꝺ
vincas Cducet aliqs qze dns deꝰ vinꝺ nduxit · i temptacoem · t no aliꝺ · t ꝑmittat vinꝺ
ꝑ temptacoem labi · i pctm · t non aliꝺ · nisi qꝺ
illis plene no pt vr ꝺari a mortalibz · qz sc
alta sunt iudicia ꝺei · Unde vr ꝺicit hꝰ rapsꝰ
bti Augst · i nꝰ hꝰ ꝺe ꝑmoe dni · i mote · t sup
terã · prima est · qz hoc no indigẽt sancti deꝰ pui
dendo pctm precedens · pter lapsum ꝑsequas · Unde
ps · Appone iniquitate sup iniquitate eozꝑ · et

q° Cur dns plus
omnꝺ qꝺ alios tẽptat

s°

aluio ghiā · Sanguis tangit sanguine · t petit ad
dim̄ est peto · Et Johānē dñi ē p anglim · Cui in
sordibus est sordescere adhuc · z paula dr̄ epistola
tradidit illos deus t mipsum sanctificare · Ro · primo
Credo ut homo ad iustificandū humiliet fiat · z cauear:
z ut magnitudine dñe mee ignoscat amplius
z adiuuet · Tertio ut alii audientes a' audictus
tasium vnus magn viri z sc̄i · que deo gratia di
xerit · ut fiat de salomone ipi meritum · ad soluendū
z cauendū ostendendū se · z ad emendā semper
ne cadant quātū libet boni z sc̄i fuerint · ex q̄
creadetur tales sc̄i salomon · dauid · petrus apl̄s · z
similes tē

Sequit̄ vltima pticula dñice
oratonis

ad libera nos a malo Amen z
In ista ultima petitione petimus ut deus
nos liberare velit a pena nobis
inflicta · z infligenda p peccatis com
missis · a' originali vsq; ad actuale · z p peccatis primo
parentum · Sunt aut̄ huiusmodi pene duplices p̄
ne sunt mala q̄ patimur · vel
pene sunt mala q̄ singuli defectus
patiunt ut fames sitis · z frigus · estus egritudo
corporis · timor labor dolor gemitus · tristitie · z
pestilentia · oblivio · inscientia · obtusio · intellectus · z
voluntatis · amitis ad malum · z tarditas ad
bonum · z innumerabilia alia mala · que p illum habu
issemus · z statu innocentie si ista p primo peccato non
inflicta sunt · z cottidie p nostra peccata quotidie
timus infligunt · Alie sunt pene future · ut
damnatio eterna · z pena purgatorii · et · z abs
q̄ mala absolute pena liberati · Et · z hoc erat
petitum · z dubitat psalmis penitentialibus · d · dñe ne
in furore tuo arguas me · neq; in ira tua corripias
me · Est enim sensus sim̄ glōm · Do · ne · in fu
ror tuus ar · me · id ē · da ut non sim̄ inter illos qui p ignē eternū
tuis es · Item · in igne eterno · Neqū in ira tua corri
me · i · erad non sim̄ inter illos qui p ignē eternū
dati · saluabuntur · sed in hac vita purga me · z ta
lem gratiā dā · qui tam purgatorio ignis seu em
datorio · opus non sit horribile enim est manus
in manus dei viventis · sed ut plena libertas a p̄
nis malis · z defectibus · non pertinet aliam in
hac vita · in qua homo qui plus egredit · z cor
rigat · z emendet in eode statu pmanet · ut dr̄
Job xiiij° · Et ideo ad diag · li · nos a malo dñe
noli petimus ut huiusmodi penales miserias a nob
totaliter deus tollat · sed ut eas moderate mitiget
z moderet · Item ut ad istam emendationem ac
correctionem cedant · z ad satisfactionem pro peccatis · z
ut flagell emendati mereamur vitā gl̄ie m
qua ab oī malo penitus immunes eterne vivus
addit · Amen qd ē ubiq; optatum vspra predem
tum · Ex dictis in tota expositione alie possimus
primo cognoscere horonem dñice est pfectissima oratio
qz in ea ut in principio dictum est breuibus ubis sua
comprehensa sunt · que vere petere a deo possumus
Unde typica · hec est oratio in qua ipemet deus
incarnatus · mortales orare docuit · qui suo
magisterio omne pectus instruit · ita q̄ sanctis
sermone breuiauit · qui sancte viuere docuit
et orare · ea benignitate · qua et veritate ihs dns

Sanctificet nomen tuū · et primus ad amorem
quo dñm nr̄m ipsum diligimus · Quarto · fiat vo
luntas tua · sicut in celo · et in terra · Quinto · panem
natus est nobis · et ne deficiat in via · et ozone qua filius
docuit · aperit primum loquimur · finaliter exau
diamur · Ecce ex hoc est perfectissima oratio · qz
ut dicit Aug · Tota sacra scriptura · vel ex fide · et spe · et caritate · vel ex
lu · z tota docet nos q̄ vere desiderare · et pe
tere a deo possumus · sine quo ordine desi
deranda · et petenda sunt · et sic nos solum
docet postulare · sed regulariter est tota nra
affectio · in desiderio namq; hoc primo tradit
finis · deinde ea q̄ sunt ad finē · et finis nr̄
deus · et que nr̄ affectus duplex tendit · vnus no
per quem volumus gloriam dei · et hoc petitio nr̄a diuina
adueniat regnū tuū · ubi petimus ut ad gloriam dei
in eis perueniamus · et primet ad dilectionem · qua
nos ni deo diligamus · Ad finē aut̄ p̄dem p
se · et principaliter ordinat nos merita · quibus
beatitudinem merem̄ deo obediendo · Et illa
petimus cū dicim̄ fiat voluntas tua sicut · et ter
lo · et tra · Instrumentalia sunt alia utilia ad
finem · et q̄ adiuuancia ad merendum · et ea
petimus · ai diag · panem nr̄m cottidianum · da
nobis hodie · sine illud intelligat de sacramē
tali pane · cuius usus cottidianus p̄stat homi
ni quo ecia intelligunt · ora alia sacramentalia
intelligat de pane corporali · et p̄ pane mtr̄
ligat omnis sustinentia nr̄a · Tertia ex
sunt mala · q̄ nos impedire possunt a con
secutione beatitudinis · quoz ablationem petim
per modum expositionis · primum · et peccata dimitte
que peccata nobis dimittimus · di · no
de · no · sicut · et nos dimittimus · de · no · Eadem ē peta
tua · et que p̄ceptionem caritatis possemus · et ab
istis petimus custodiri · ne dicas · et ne nos in
ducas in temptationem · Tertia ē mala pe
nalia p̄sentis vite · que petimus nobis mitigari · et
mala future vite · a quibus petimus totaliter
liberari · ne diag · sed libera nos a malo · Credo
ex suppositis · quibus possumus · q̄ hec ozo aliis
oronibus exaudibilior · et ex tribus · primo vocis
ipius oronis · et qua solum illa que sibi impla
cita sunt · a deo postulant · Credo vocem xpi
dñi · qui hanc ozonem orare suos dilectos docuit · a
mortalibus petitam · quam nullus potest · cui apd
patrem pro nobis mirabiliter · pr̄ michi pr̄ negare
non sit eius filius · in quo sibi bene complacuit
et que horis audire precipit · Tertio qz deus
benignissimus · pius · et semper deus utilia ad
salutem debite petentibus · et sine fine pe
tendi ab ipso misericordia · et qz xpc dixit · Ego
quos amo arguo et castigo · Apocalipsis tertio · Non pro quibus
non pro quibus efficaciter impetrare qd petit
in xpi nomine · quam si peteret illud ozone quod
docuit · et instituit dei filius · propter qd dr̄ Ioh
ann · Et ne pro esse spiritualiter quam que nobis
a xpo data ē · a quo · et nobis sunt scripta
ē · q̄ vera apud patrem petatio quam q̄ a filio
qui ē vita · de cuius ore plata ē · In qua
ecia ozone xpus dns instituit · ut dr̄ da
nobis · dimitte nobis · libera nos · et densius
per hoc singularem caritatis nexum · et
fraterne dilectionis affectum · qui inge

pena · pnt̄s vite · future

De pfectione oronis dñice

Epilogus doctoris

esse debet vniuerse mē sce · z ad alias mozmoꝝ
gementes ī purgatorio · et p fil' ozare debem⁹
p illz · z p fratz mrs xpianoz · z sngl'it' pro
nob ipse · ut ex magnitudine pietat' et
latitudine caritat'sime apud deū ozem ex
audiri mereamur p dñm xpm dñm nrm q'
hec ozem dixit · z nos ed docuit · z ozare
monuit · qui cū eodē pre · z spū sco vivit z
regnat vnus deus · in secula seculoꝝ · Amen ·

Qualis attentio requirit' ad ozōis efficaciam

Et quia supiꝰ dm fuit ī pmio
pio expositionis illius ozōis
dñice · q⁹ ostensa fuit requisi
ta ad exaudibilitate ozōis ·
q⁹ sit attenta · z de hoc nūc pcipue dicend'
Regem regum dñm · &c ·

Circa scd̄m dicit Thomas ī q̄sto dis-
pō · z xcii · q⁹ · Sed triplex ē
fructꝰ ozōis · primꝰ · ē medi-
ate eterne · Iste autē pet ozōem
ex caritate fluit · z ī deū tēdit · mediate · hō
ultimū ēmā · sicut pet quelibz alium actum
virtutis formatum · Secundꝰ fructꝰ · z ozōis ꝓpꝰ est
impetratio illius q̄d petit · puta q̄d dñs sepe
ī exēplū nr̄m inuitet petēd ut ampliꝰ · z id
ī oīm nr̄m · ī oīd nūtē · a' tepestatione · ut ti-
bulatione · ac p oīd desiderato · sp̄ legimus
sctos ad ozōis suffragiū cōfugisse · Tertius
fructus est ꝺ̄dā spūal' refectio mentis illius
hominem intellectū · z deuotam affectū · Quos
fructus sciendū q⁹ ꝑm sctm dñm · ubi ꝺ̄r attento ꝓpr̄
est ad duo ozōis · ut scz homo m hoc no cessz
q̄ tanta saltē esset debz q̄nta sufficiat ad in-
tegrā vberē plenam · z ad hoc sufficiat medio
rē attentio potissime ī illis ozōibus
z usitatis · Si em attento ad hoc esset m
ma · z nimis vehemes · z potissima si tota
singula verba quis cōsiderare velit · quoꝝ
sint sōnus · sinit omnia · ille qui ozōem male
legere sinit · z totū animū ad rē legēd ponit ·
tur · q⁹ alia no pt̄ cū velimēt attenta ad di-
uersa · ideo hic attentio minima ad diuertēdū
euanuerat aut minores fierēt sceptes attē-
tiones · que sunt longe meliores · z sic obesset
homi · z aliqn nocīua fieret · ut rubricam
a'mouēret ezvote · q⁹ sic cogitanti minime
occurrūt vba · z ozanti que sit ea attentio
ne ad vba · ita ut ī ipsis ozans nō erret · si
ea dimittet · z magis ꝓficiat · illis magis
ozōis fructꝰ · ē q⁹ homo satisfaciat de ozō-
bus ad quas obligatur · ut no teneat eas
iterare · z si sic ozans · ē in culpa · z dēfect
ozōis ni deū q̄ta q⁹ ad mā hic ei accedit · ad
ozandū habz intentionē ozandi · q̄ hoc
ut deo debitū obsequiū reddat · a' ut alicui
ab eo ad salute ꝑtinens impetret · z sic de
alijs · hic sunt alij actꝰ boni · z bn̄ intentio-
nati · sic z illa ozōis ꝓpt laborē · q̄ homo
habet in ozando · z gratiā istam pmiam · in
tentionē bonam · quam deꝰ principaliꝰ dispi-

ciat · ē mirabilis inter ēmos · ecce si in ꝑsonam aliq⁹
mens ad alia rapiat' in voluntate · tanta · z ta
magna esset exagitatio · q⁹ ymo deprimet vis ꝑme
mentionis · z ideo az rez sepe euenit ad scip-
ēt dign notandū · ī voluntate · si aut' hō ī ozando
z potissime ī ozando ad ea · q⁹ obligat' voluta
rie · z a ꝓposito mente ad alia diffundet · nec
no esset sine culpa · maxie si sponte · z hoc om-
parēt · q⁹ de se mente distrahunt · qualia sunt
pla extrēora opa · ut aspectꝰ ludi · attendere
ad vba ēnea · a' voluntate ad frā aliosq⁹ · unde
dicit Hugo de sco vic · si in ozōm fundis aliud
q̄d libz in rozde vsum · si illud bonū sit · a culpa
liberi non sumus · z dicit basilius diuinū auxiliū
implorandū est · no ꝑmisse nec meretur · atq;
illac vagante · eo q⁹ tal' non solū no impetrat
q̄d affert · sz magis veritat deū · z intelligitur
ambo de voluntaria euagatione · sm̄ modum
ꝓdictum · si aut' involuntarie · z sine hoc q⁹ pro-
amō · mens ad alia labat · nō culpa meret · nō
ꝓficit · maxime est · ut dicit sco Tho · Quasi forte p
cedens cogitatus · ex qua euagatio ozōis · ē nō cul
pa esse dicit · Unde basilius · Ozēs vō tm debi
litatꝰ a pcto · sive ne quis ozare · quātūcūq;
potes tu ipm cohibeas · z deū ignoscitoꝝ · q⁹
no ē ex negligēn · sz ex infirmitate · no potes ut
oꝝ assistere cogitationi dei · Cui go hō ad ozandū
accedere velit · debz ꝓmo animū recolligere · z de hoc
cogitare que ozare velit · z intēde debz quo
velit ozare · qm̄ hō ut deo debitū exoluat obse-
quiū · aut ut eū laudet · aut aliqd tale · sicut ex debet
cogitare de re aliq̄ · q⁹ ad salute ꝓficere ꝓpōit · qua
ozōm suam a deo impetre · z tunc si animus in
pressius ad ēnea multoq⁹ rapit · q̄m̄ solitus hō ꝓpo-
nit homo · euoret animus ad scipm · tunc mane
bit ozō p totū impetratoriū · z meritoriū no ob
stante involuntaria euagatione · Secundū at
tendo ī ad finem ozōis · id est deum · que hō ozat ·
ut ad te · q⁹ ad utilitatem ēmam · q⁹ qua obtī
neat · aut ad malum ꝓpriū · quē sibi dimitti
petit · ozans · z illa attentio hec possunt ꝑ-
ere · que vba ozōis no intelligit · z ozo que
sit ex hac attentione · valet ad finalis impetrā
dum q̄d petit · z ec ad meritū si ozans ē in
caritate · z debite ꝓficit in deum · Tertia atte
tio est ad ꝑmiam seu ad sensū vberē · ꝑ que
ozō completur · z ozo que sit ex hac attentione
valet ad cōsequēdū tres predictos fructus · s⁹ ad
finalis impetrandū q̄d petitur · z ad meritū
si ex caritate ꝓcedat · z mala ē ad cōsequē
dum · Tertius fructus est ꝓfectus spūalis me
tis · Unde ꝑ corp ix · Ex ozo ligamenta
mea sine fructu es · Secundo in q⁹ duplex
ē humor attentus · prima litera · ut ad hoc solum
sensū literalem attendit · z hic no multum ꝓficit
homi quo ad terrenum finem · nisi ubi m ipsa superfi
cie vberē sanat · aliqñ deuotū · ut ibi apposite
mei deus · z m silua · ubi erat ab initio aliqua
deuota capi pt̄ · Alia est intellectualis · ut quis
homo m verbis queat spūalem sensum spūalem · ut
in exitu filioꝝ de egipto · z plage egypti te

ista

no ꝓtram
mm d'duf
modi affr
m din dig
di. qbq od
ba dctau

sancti iudicij dei · z memor suarꝫ culpaꝝ
ꝑsona ꝛꝛi assumit · z tamq̃ corā deo iudicē
stans tu tremore orat · z dicit deo · Nolī me co
dēnare ℣ memor illi⁹ iudicij qd ꝙ me p
tulisti corā pilato liberā me ab isto uerbo af
fecto qd dicitur es hīs qui a sinistris ezunt
℣ te maledicti · ℟ sim ꝛron nutes · tu
dicu tu seruo tuo · qz no iustificabit in con
spectu tuo oīs uiuens · ℟ hmoi · z illud ꝙ
principiū orationi in dnica oratione dicit · libera
nos a malo · sz cēre dampnatos ℣ cuiꝰ ho
cogitans a cena semꝑ se arctiꝰ ꝛa multipli
ab tribulatione premit hostiū morꝫ · demoꝝ
carnis · z mundi · z timens se no posse ꝑ ipsa uitare
uitia a' euadere · z mstip timens se deū per
peta sua offendisse · z p hoc meruisse ut in
pena poꝛ petoꝛ ꝑmittat · teadi · i maioza
tāq̃ obsessus ab hostibꝫ · z no ualens ꝑ
se effugere minorat dīm auxiliū d · ℟ eme
nere ꝑ inquitatu nr̄a ꝑ amen
nito anticipent
nos mie tue · ℣ tm ne pcias me a fide tua
z spm sm tuū ne auferas a me · ℟ hmoi et
hoc ena ozaīo ai dīaꝝ · i dnica ozione · ℟ ne nos
inducas · i tribulationē · i · no ꝑmittas nos ine
tribulationē oppīi · z · i ꝑtm deinde ℣ tāq̃ homo
cogitat dignitatē · z maiestatē et
inmūabilia bñficia a dño susceptā · z cogitat
dampna que sibi inferut ꝑta · qz sepane a
caritate · z ina dei · z fecit opa sua inferut
tuo ꝑsequte crēe · z ꝑuane gaudia · z dono spūs
sc · z od hoc agnoscit malicia ꝑtoꝝ · q sint cōi
dūnū honoꝛe · z cōi tm bnfactoꝛe · z q tanta
mala spualia mala inferunt tue gnāt · i eo
uehemens odiū displicuit · z tristicia p eisdē
ꝑtā · z ideo q̃ sz̄m stans corā dño · ex gram p
tando ꝑdidit · supplicat sibi ꝑta · z negligentias
dimitti · quas admisit obmittendo debita · ꝑ
tando illicita · aut ea q debuit negligendo
ꝑsequendo · dicendo Dñe multitudine mi
sericordie tue · z dele iniquitate mea · ℣ rem
ꝑce nome tuū dne ꝙ peccauerī ꝑto meo multū
est em · z ꝑcia · hoc autem petit ad dīaꝝ · dimitte
nob debita nr̄a sicut · z nos di · de nob ℣ tāq̃ ho
meditat⁹ iniquitatis suas · z multiplice de
fectu · z quo ad salute corꝑis · z aie indiget
tam multiplicibꝫ in quibꝫ sibi ꝑ sufficere
no pt̄ · z deo tāq̃ medico · z pauꝑ probatus
an diuitem ꝑcem familias · z inopia suam
ostendens · efflagitat panē gre · z dicit · me
ipsum meū videat · sch tu dne · tu nouis
ti figmentū meū · z sus me tibi · indigo uno
tiens me fecisti · q sine huiꝰ nō uiuere possū
nō ꝑsice · Triplici aut pane indigeo · que ab
anno constante poscere debeo hic · e spuāl · sz̄ ubi
dei · z gra media manente · z ab interioꝝ media
alimenta ubera · z donoꝛa ꝑcipiens celestis sz̄
ꝑ de quo Joh · vi · panis meus de celo dat
nob panē vere ℣ celestē sz̄ uitā · amicā · ℟
quibꝫ corꝑa hic sustentantur · hunc tripliciē pa
nē posco · q̃ dicit · panē nr̄m cotidianum

da nob hodie ℣ tāq̃ q̃ filiꝰ pcis ꝑ dei placere · z ꝑcm
assertiue deuotissime orat · ut eū a uoluntate sua nullo
modo discrepare ꝑmittat · m actibꝫ · z uoluntatibus
z moribꝫ · z ut ad oīa · z in oībꝫ eū sibi ita con
formem faciat · ut nichil in eo patrios oculos offe
dat · hoc ena solū sibi ꝑmutanꝫ salutē · z super
omnia desideranꝫ · ut ipse celestis pat · tm sua ad
eos voluntate ꝑficiat · siue ꝑcendo in aduersis · siue
consolando in ꝑsp̄is · quoniaꝫ modo sibi magis pla
cet · ad salutē · z fidē affectu · nulla que sua sunt
quere · nec ꝑpria commoda · non honores · nō consolationes ·
sed solū tm placitū ꝑ pcis · magnū hoc · a deo
petere · z magnū est obtinere · ut talis nos faciat
in hoc mortali corpe · ut illi sume virtuti ꝑ oia
placeamꝰ · unde ꝑ ad te cōfugio dne · dōre me
facere voluntatem tuā · qz deus meus es tu · hoc et
petimus ab dño fiat voluntas tua sicut in celo · z in
terra · ut sit illi supm omnis voluntate tua · sint
dispositi · ꝑta · z nos hic ꝑ modulū nr̄m ad volu
tatē tuē · implantari disponiamur ℣ tāq̃ ho · sideraꝫ
i securitate · z pacula huius uite · z q̃ mihi · mundo
tri · i multis offendimus omnes · z alia · i · ii hmoi
exilia mala · z pendens ni ꝑcia claudere uisioꝝ
dei · z concludere fenestraꝝ diuine · secularis ena
tionis omnis mali · z sanctitate appetendi · i collā
tione omnis boni · tāq̃ apud · z pregrina tota in
te suspirat ad ꝑtem · ꝑtet · q̃ dicit ad ꝙ ℣ di
uinit aia mea ad deū fontē uiuū · q̃n ueniam
z appebo ante faciē dei · et hoc ea oratione ad quam
aduenit ꝙnū tuū ℣ tāq̃ ho tota deo dedita · et
ex totali ꝑamore inherens · z ꝑ hoc uehemē
desiderans ipiꝰ gliam · z honoꝛe promoueꝛe · z ea
ratione ad oīa dilatari · optat deū ut in ꝑcio
ipiꝰ q̃m alioꝝ salute sanctificatoꝝ sue · notī
tia omnib⁹ manifestet · infideles ad lumen fidei
ꝛionis intendo ꝑ fidē · fideles ꝑ gram sanctifi
cationis · trahendo ad se ꝑ amoꝛē · z ꝑ hoc ineffa
biliter dei · z ꝑcm · ꝑta desiderat dei gliam · z
premū salutē · si no possit a' no uelit sine alioꝝ
celesti gaudio ꝑfrui · z in angelica · z patriarchi
ples sancti tralucere optando · dando · bono exēplo
precedendo · z quoniaꝫ alio mō · honoꝛe dei · z salu
tem ꝓximoꝝ ac gaudium spuāle ꝓmouere · tales
magnū affectu ad gliam dei in hominibꝫ augmē
tandam · z ad salutē ꝓximoꝝ ꝓnitatē habebit
plus · z amplius · sicut studentissime ostendebat
uerbis suis · in apla ad Rō · Tristicia e mihi mag
z dolor assiduus cordi meo · Optabā em ego ipe
anathema esse a deo ꝙ fratribꝫ · et moyses &c ·
xxxii° dicit · aut dimitte illo hanc noxia · aut
si no uis dele me de libro tuo quo me scripsisti · ℣
Sanctificet nom tuū · i · da
ut noīa tua sanctificata · nobis plena ninotescant · ut te
ꝑfectiꝰ agnoscere · z amare · z diligere ꝑ possimꝰ
℣ tāq̃ modꝰ orandi est mentalis · ut in tanto ope
sola mens sua desideria pandit deo · z affectu
cordis ei effundit · cui mens ꝑ amoꝛē angelici
ut aduocat · aut uenerat · i · illa magestati · z ad
deum · qui cor intuetur · z non sic attendit ad uer
ba · uocalem in oratione etiam addimꝰ · sicut pat

in nimiera

tm a principio diu· ut ni mens pigra est ad se elevandu
ad deu sustinend· per uba· z uincnte ut meoria
des mhezeat· mtellas sursu tendat· z assus mtelle
ctat ad amore· Sepe em homs ppt euagandi co
suetudine aut ppter temne diuinor nouaa· no
pt· diu stabilit mhezere· z deo utinus sustan
tando uber m oronis ut p ea more pauloz sustu
tati assuefram assurgere· z erigere amr ad deu·
Tcia huius oronem uocalu sub tacimto utinus
q· quoda afflatu· donet flama deuotoms accen
uerbor sallus non indigans· puria p se flagras
z tiquillig m sublime attollas· Tcio dn ultio· q
ualda expedit deu sepe deuote z attente orare·
multiplica utilitate ipa oranti· prima e· q hr pz
sequetam attentu z deuotu oronis assuefit· ut
sibi fiat facile mis delectabile· ele orare· qnto em
frequig quis orat· tanto sit ei oro delectabilior et
efficacior· z qnto rarius orat· mspidior et
tediosior· ut experiena docet· Sedo q· orans p me
tem dubitare· z frequt adhezere· q· d utile nal
de· Nam mt oms actiones humanas deuota z at
tenta oro magnifice mente elevat· z de tenis e
longat· z deo longiat· qz in certare actibus negoti
ent· z habent· cu anxietha· et frequies mise
riu· illi· p· diuersis tumultib· tumultuq· libera immediate de
mo adhezet· ut azaria· que optima pte elegit·
Tercia q· homo diuina bonitate multiplicat ex
pitur· quor multiplicis pzem exaudition· z bn
fitor· pzationes· Cuius em z finalis p oronis im
petrata desiderata· qm p alia opa bona· luce
cetia alia ad hoc exequentia· ppter q· d· s· i oim q·
eis minubebat· laguit· ad oronis fructu cosu
gisse· Tercia est· q· homo maiori z multipli
nori experiencia diuine bonitat· habundanti ad
affectu deuotoms extrahit· d amore benefactor·
cu em deus a nobis· q· orata· nos audit· z frequt·
exaudit· tue ex hoc multo magis a nobis amat·
z tanto tanto fortius eu uoluntati digne pemus
Tuo em nos desideriu pie z pmpte seruire
uidem· Tm ergo habes diuisas spes oronis· et
z· quolibz diuisos modos orandi· z diuisos modos
formandi petitiones· et habemus ultimo plures ut
litates oronis deuotar· Tertio volo mtendere
oroni· z ei sibi utile facere z efficere· an oma
euagationes mas cohibe conet· z sensu extrin
tes sub disciplina teneat· z q· no ora semper
placent· z deo diuisas spes z modos oronis et
diuisas formas petitionis attingat· quousq· m
aliqua orone deuotoms affectum concipiat· et
illi qui du sibi sapit adhezeat· ms eu debili
tas cepis aut capitis impediat· tue expediat
breuis z leuis orare ac sepius breuis quid et
leuis· ne desiciat cita· z cogat posteaq· ppt
debilitate totaliter a bonis desistere· z sepius
oret ne ppt aiditate orandi a dei familiaritate
minus elongef· Et si homo non semp a frequ
ter d oronibus suis surgeret· q· uoluntate· sustine
at patienter· Nam cu non sit ex negligena
ppa tue aligi curiositatis defectus· aut subtractio
deuotoms ostigit· ad maiorem homis profectu
q· auferit a superbia· ad quam eum erigeret
minia securitas profitendi· z sacuor animat·
mmiu exhauriret vires corpis· z deo deg tez
sacuore aliquid subtrahit· ut homo sanus
mperfectus sim humiliet· z ut p discreta eglu
nonem· p· fecta homis in longis p·ueniat· ut
sic asrendendo de mute· z mutem trade mete
aiunt· unde deu deoz· m· syon· z· celesti pa
tria· Tuo nos pducat· qui sme sine· amen·
z· regnat· Amen· z· Explicit· expositio
dnice oratois· fr· w· medlau· Finit· exposicio
Tota hic finit liber dn Conradi· z minis
tri· Ere mic tpe acceptabile·

Gr utilitates deuote orandi

Mi ala honor opi qui oro pemittet

Epilogus ere ppti mstron

Cur orati deuoti cp multo fortius

Incipit tractatus de septem viciis capitalibus eiusdem Dñi W. de Dinchel

Homo quidam fecit cenā mag-
nam et misit suos seruos
ad illam huius euangelii q̄ qui
re dicta fuit post parabo-
lam. Frequens autē mētio
ad id pertinet euangelium do-
cendi q̄ magis sedo sit ma-
ior dispositio. Dicit dñs a principio huma-
ni generis ad hoc creauit ut principes fieret sue beatitudinis
eterne. Et hanc beatitudinem domus i euangelio ce-
nam nominauit. ad quam ut homines essent bene gratos
In omni hac dictorum dei a principio voluit eos
p patriarchas et ydyotas qui homines docuerunt
deum cognoscere et amonuerunt caue via et
sectari inuites. post hos voluit eos p xpm et
apostolos et eorum successores predicatores cu aliquid ex sui
superbia vanum ad edificationem nram et erat
nos per predicatores inspirando per admissiones bonorum
et minationes malorum et flagella ut per hec
amonicones et exempla patrum et amatores celestium
ituz aut et venire ad illud diuinum. Nos gres-
sibus pedis affectionibus mentis et mo-
ribus operibus ac sanctis bona enim et recta via
sunt via ducens ad beatitudinem eternam et quibz
opam usitata est sicut vna passing illuc vie ad
ciuitatem eternam. Ite go ad eam istam eternam
beatitudinem et vere vnde et se in bonis et suis op̄ibz
exercetes. Credo nouimus q̄ ad eam emendandam ad
hanc terram non sufficiunt sola opa exteriora si
magis requiritur interiora opa bona quibz caue
vina et gratam inuenient aut hoc
claustrales. qui regore ordinis seruant et ex
teriorib⁹ ceremoniis et corporalibz exercitijs ad
eos sunt homines in seculo existentes qui corpa
affligant ieuniis vigilijs et alijs corporalibus
disciplinis et qui in sunt elemosinis et alijs
exteriorib⁹ op̄ibz solu et non curant nec purgare
a viciis si sunt superbi inuidi auari iracundi
maligni detractores et cetera viciorum et
illi se decipiunt cu credunt se plus exercitijs
op̄ibz iustitiam aut saltem licet quod huius no-
mine intelligi sunt ad iuuandum
et gentem custodiam et inuenient ad modum viam
eternam non tn sufficiunt nisi singula caueatur
via et illa exteriorib⁹ addant interiora opa
bona ut sint homines exercent sua laboribus
sic homo interior exercet in virtutibz et ab
ordinatis passionibz et mal affectionibz cu
ret huiusmodi homines qui vtra stant solu in ex
teriorib⁹ operibus et corpus diligent affligit
et michi corde perficiunt siles sunt statuis a
foris albeis et ab intus luteis et domibz mag
nifica arte construct a foris pulcherrimis to
loribus depict et ab intus serpentibz et sor
dibus plenis quos et dns in euangelio as
similat sepulchris dealbatis exterius et interius
autem spurcicia plenis. Et dicit Cesarius tamen

nominibus suis reuocare vigilare et et mores no
strigere. ac vitia emendare est quo si quis extra
vineam et extra vineam extirpet aut velit vinea
a spam deserta a multam derelinquat. ut spinas
et tribulos germinet q̄ insistentes coloze iudi-
cios ex se fructy fetore potuisset. Quiet ti no
solum exteriorib⁹ op̄ibz intendē si magis inte
rioribz et corpa talia exercere iejunio vigilijs et
ut cet purgentur a viciis. qz n ejadicet vitia
no possunt miseri inuites. Certo scendu q̄ ad
purgandu aiam a viciis et pctis oz xpi. iuuam
ta que dicit vobis a principio q̄ dixerat me. quib⁹
mic addendu est omnia valde viale et nemo
ut euallat radices prioze q̄ e mordinatus amor
homis ad seipm et ad suos et sua. Ex illo em
omia vicia nocentia oriunt et nutriunt ac co
ualescunt sicut planta ex radice sicut dicunt
doctores sedo sancto dist. xlvi. Vade retro
me dns m monte et sup̄ pōs ruina eius
ni et suffossa est a quo plante si no ejadicam
si solu presindimus tunc cito expullulat de
radice Superata et si p primam delent n illa
radix auferat salut homo ordinatus et ut si
anus quis sit mordinatus amor hois ad se oz
videre quis sit ordinatus amor sui. p quo
nondu q̄ sepe dicti m pōribz triplicia sunt bō
homis. quedā suprema quedam media quedā infima.
Ordinatus amor est. ut homo uelit sibi sup
ma bona sc felicitate. no solu pter comodum
sui. sed relatiue in deu ultimate. sicut velit sibi
ipi felicitatem. pter h⁹ ut deus possit ibi pfecte
et plene laudare. fruendo et visione. et ut
lit sibi media sc virtutes et opa bō. ut h⁹ deus
p illa laudet. et p ea meretur vita etna. in
qua plene et pfecte ipm laudet. Et velut sibi
ciam et sapiam. et no ad ostentationem. ut sc
in pter diuitias congregandas si magis ad noti
cia bona et mala. et ad detectionem sui et alioz
ad vita salutis. et velit sibi sanitatem et vita cor
pis et pueri. solu mentis sunt sibi media et am
nula et instrumenta quam ad virtutes et opa bona
et ita homo ordinate amat se qn ea q̄ velit
facit a spatuz. velit agit spat. no solu qz sua
et suoz sed magis qz bona in se et vita. et qz deo
placita. et qn seipm et ora sua dirigit in deum
ultimate. Mordinatus vo amor huius ad se
et ad aliquos illoz velit sibi a suis solu in seipm
dirigendo. et in sua utilitate comoditate dilec
tionem ac ipsum honoze. velit sibi vita etna solu
ut sibi bene sit et velit apparere bona et exercet op̄
exteriora bona apparenter ad sui ostentationem
et ad huiusmodi laudem. et velit sibi sanam ad hu
modi aliquid. ut ex hoc sup alios habeat a
honozem a ut dicet et et velit sibi sanitatem
a velit quālem pace dre. no ut ipe et alij
deo deuoti fruant. si ut habundanter omnibz ad
nibz varent. et liberum cursum voluptatibz se
quant. Et velit sibi plus de qualibz qm̄ deceat
necessitas vite et honestas. et plus qm̄ sibi co
gitant ad virtutes et opa vtilia et vniuersa

de corporalibz exercitijs et mentalibz

p adificatōe

Radix omnium vitiorum

Ordinatus amor quid sit

nisima bona ps

Mordinatus amor qd sit

ni aliquid velit agit a opante et velit agit a opante id
qz insum a deo placitum sed qz sim et sibi comodo
sum sibi utile sibi delectabile et iste e mordinatus
amor sui qui in hoie no limitat admitorid gre est
qi cathena qua tenet et ligat homo in scipo
ut exire qz seipm nūqm ut dissiliat possit per
sollicitudine inl amore ro em est humor homo
vnūq; il dissiliime sollicitus nisi de se et de suis
sola ppa comodi gressu aliena negligens et mtō
ens impedies et sit e humor homo astrictus et co
tractus ni sm etypo et sit sup se reflexus ut nr deus
honore diligat nr fratr curet utilitates suas
ens inordinatus amore sui dugs mdr deus
nat fidamentum quitat diabolice ad qua ptinet
omis damnati et damnadi ec illo igit amor
ortunitas ut dixi tanq; ex radice oma mortalia
peta qd ut manifestius fiat et ut agnoscamus
peta ut sic sciamus de p'ceptis penitere et cauē
de singulis mortalibz aliq; dicere
et primo de superbia q est primū peccat mortalium et
sm dugs est designata in p'senti exemplo p p'm
verbū ve nolentem ad omnia et se excusantem
p nulla emptam qua uxē habuit qd quo ndū
primo q mtēr ea q diligimus et q nobis volumus
est unū ad qd valde nitimur sumus sa ppa ex
cellēn in quibusq; bonis spualibz ut corpa
libz et qz ea homo habet in se bona tur p ea
sit excellens et quāto sunt maiora et pulcra
tanto sit p ea excellentior et ideo valde media
ti sumus ad volendū ea nob q sunt vē bō a
q estimamus bō qm go volumus nob humor no
fezendo in debitu finem si solu mediāt sunt
tia excellentia et qn volumus maiora qm ab
orrentiat a modo excellendi qm ad nos pertinet
sm deū que scripti sumus ut qn ho ppe humor
appetitu ppe excellētie extollit se sup illud qd
est a sup illud qd sibi debetur tur superbit ppe
qd dugs m li sma ppsa dicit p superbia e amor
ppe excellentie ut cu homo vult sibi aliqd bonū
solū ideo qz hoc habendo ut ultro no hndo l
no sic hndo excellentior e qm no hndo ut no
sic habendo et sunt quatuor species superbie sm
xxxj mor prima e cu homo qd sibi nocet ab a
a semetipo existimat excellens em est qd ali
qd bonū misit aliunde a se qm misit sibi solū ab
aliquo alio cu go homo ppe immoderatū amo
rem ppe excellentie mouet ad estimandū id
bonū qd habz ab alio se hre solu a se et vult et
sic hre a se ppetue superbit et ideo qz oia que
habemus illa habemus a deo et go quandoq; esti
mat qd quēq; bonū a se hre et se hre a se ipso
ille extollit se contra deū et sup illud qd sibi co
uenit et e superbz illa prima spēs et at oia
q habemus habemus a deo ec nulla estimare de
beat qz sua industria pōt a circumspectione abs
q dei speciali gubernatione et adiutorio et quibus
q; possit sibi sufficere docet dominus ait cui
vbi dicit et pduite volucres celi q no seruit ne
q metuit n o m h et p n e p s licet em
aues nolent et diligent querant cibu suum
tn dñs non dicit qz pascunt se si dicit

qz pau celestis pascat eas sic quandoq; prudens
ter ho se habeat et ome sanat qd nisi e non
tn sufficiat ad perficiend qdq; intendit ec
cta dugs declarat exemplo d et si agricola
vineam tolit ut qui arat putat et terram ad
hibet pluere tn sue vinee ng pt ec si for
te pluat pt de eo fonte principe quide dicit
vinū sed deus misericordiam fontem pt declā
vari in alis exemplis ut aliqn in bellis pe
notabilit nimis fortis superat fortiorem et mul
tudines sepe veniunt causa pluis et no semp
hnt qd volunt sic qn domus donat diuitias
tia culta vno anno plus p'fert de fructu qm
alia herba spes superbie e qn qs bonū qd hz
ab alio de gra agnoscat et fatet se ab alio
hre si putat sibi hoc debitu fuisse et p meritū
suū vertit retrorsum excellens em est hre a
quo ab alio ex meritis suis qm mere de gra
cu go homo ppe amorem ppe excellentie mo
ad estimand illud bonū qd ab alio habz de gra
hre se ab eo p meritis suis ut si hre familiū
qui tu omni labore et industria suo vite me
reri possit cibu et potū et tu sup hoc mere
de gra dares sibi nestem et ipe no agnosceret
mp̄sum suum si ex appetitu excellentie pu
taret se tam et tam unde q oia illa debita es
sent sibi p suum et p meritū suum iste undecim
superbie tonū tertia ista spes superbie et ex
oma bona nra habemus a deo ex gra dicit
apls q̄ez habes mō et quid habes qd no accepisti dicit
qui dicit michil e bonū qd no accepis a deo
sup quo dicit glō et e dugs diligendum ne
minem posse discretem ab illa pdicione mas
si nisi qui hoc bonū habz p credat quod
bonum habet gra saluatoris accepit item pe
Cor xiij deus operat omia in omnibz sic sup
bit homo cōn deū qui illa q sibi desup gra
tuite donata sunt putat se suis meritis
retrorsum dicit em hoies putant multa accep
tam bona et magna ut plus deus eis obli
gret et qi minus agerent nisi tam bona ti
buerit et nonnulli cōn deum murmurent no
no tribuit eis q desiderant allegantes qn
tū sibi diligenti fuisset meritū
humor bona sunt eis debita et tertia spes e
no tactat se qs de bono qd no habz tercellen
tius em est hre in se aliqd bonū qm no
hre illud et quāto bonū est magis tato e
excellentius et tanto maiore excellentiam
habens p hoc rosdequi et in go quis ex appe
titu ppe excellentie monet ad attribuend sibi
aliqd bonū qd no habz a magis bonū qm ha
beat hec e tria species superbie sm gregē ut cu
ho ppe appetitu ppe excellentie efficiat se sa
piente dotū pulchrū et qm sit a diuit se
sapientē a deuotu aut nobilē ad no sit ts
aut dicit se magis sapientem virtuosū a pon
tem et qm sit et suo modo videt intellū
nam hoc alio modo qm pet uba ostendit
ut pet prosopopeiam ne sensū amplitudinē

2ª spēs

3ª spēs

De superbia

Superbia qd e

q. st spēs superbie

illa prima spēs superbie.

familiare a quadrag exercitiorum huiusmodi. Item ad id primum ei quis negat aliquod vitium quod in se est, primum tribuit sibi virtutem oppositam vel attribuit sibi bona ministerii quod in nobis habet quod dicat quasi per manifestum de numero dei et ex hoc surgere se de peccato dimisso ad superbiam primum. Et dixi nobis ipse excellere movet ad se ipsum extollendum. Si enim ex aliqua aliqua musica alia modo ut ex unitate quadrati ex denominatione sola qua habet in metiendo ut ipse lucretius dicit non reducit ad superbiam sed ad aliquod aliud vanum et licet iactantia opponat vitium ipse tamen vere causa ex qua frequenter procedit primum hoc peccatum superbie. Et vera est finis desiderii alicuius singulariter velut videri quod habet excellentia esse. quod aliquis habeat aliquod bonum quod alius non habet aut quod perfectius illud habeat quam alius. Cum igitur mortalium amore ipse excellentie singulariter quis despectis aliis velut solus videri hoc quod habet. Et est finis secundum quem peccatum superbie. Ex quo illud videri plus primum ad manifestam inanem musicam et superbiam. Ad hoc ergo quotam spem reducit. In quo aliquod bonum habeat et secundum alios non habet aut ex excellentia possideri quam alius et sibi in hoc placet. In quibus patet per hoc supra alios est et eis excellentior. Ut in quo non habet si appetit hoc aliquod bonum magnum ex hoc supra alios sit et eis excellentior et per hoc estimat se alios simpliciter meliorem et sic vult eis preferri. Non vult in alios subesse ubi debet. Et est illa quotam species superbie ut si quod habet maiorem stimam alios et ni hoc placeat appetit hoc magnitudinem per hoc ut per hoc supra alios sit et eis excellentior. Est quotam species superbie. Et aut cognoscit se ex hoc de munere dei et velit eam et complacet in ipsa per hoc ut per eam melius noscat quod bonum per manum et ut sic sinat se et alios melius dirigere in servitio domini et laude dei. Et tunc non esset vitium superbie si ponis ut aut si per huiusmodi stimam estimat se non scientibus meliorem. Et ergo illa species superbie quia si ipse excellit in illo et ipsa est superior et alios debet cogitare aliquod bonum quod ignoraret vos quorum alius est multo melior et sunt dum est de singulis intelligendum de qualibus vultis dimissis de viris de uxore corporali de pulchritudine et quibuscumque bonis corporalibus et spiritualibus. Ad hoc quotam spem reducit per quod presumit se tenere in aliquod quod est se et supra suam dignitatem ut si quis non esset sufficiens sapiens ad intendendum curiositate. Et in ex amore ipse excellentie movet ad appetendum fieri magis eminentium ad illud tendit. Et aut si quis non esset sufficiens sapiens ad prudentiam ad videndum vera magis. Et in ad eum statum appetitum tendit ad se nigrum hoc per moderatum amorem ipse excellentie quod nollet alios preferri in statu

in equali ut alius homo. Et illa esset quota species superbie

Deo nondum quod ut velit ad. Et in nos quod vult superbia est finis sui generis primi mortalis. Videtur tamen quod aliqui motus superbie per sui imperfectionem sed solum venialia pecca. ut qui putarent eos audire aliquos dicere quod esset sensus. Et ad hoc dicit quod ipse quod eum dentissimum quod vos significat esse superbia. Et dicit quod sic agit. Quid ita nos a dei clementia alienos sinit et celeberrime tradit ignis. ut superbie tyrannia hac cum in nobis exinde ars vita nostra minuta est. Et si sobrietatem et si largitate si iracundiam si ozones et si clementiam et si quodque aliud pestiferum malignum est apud deum eius alterius corde. Et videtur in de supremo bono. Omnino vitio detestor superbia est seu potest hoc quod a summis postmodum assumimus seu quod de opere nostrae virtutis exoritur. Magis quod culpa eius sentit luxuria videtur tractatio notabilis omnibus est. quia quotam per se tepidus et in dispensante deo ipse est superbia magis qui detinet superbia et non sentit labitur in tractatus luxuriam. ut per hanc humiliatus et a profusione vestigat et a superbia. Et quo unum per quos superbie. sicut enim medicus sapiens in medium maiores morbi putet infirmo et suos morbum medetur. Ita et potius superbie magis esse ostendit ex hoc quod per medios deos permittit homines vincere in alia peccata. Et certo nondum quod superbia ex duobus solet servi in hoc primum est quis solum considerat in se et advertit ea quod ipsos excellentes sunt et perfectionis et non advertit que sunt imperfectiones in se. a quo ei a complemento perfectionis desunt. Tunc enim ex hac considerazione bonorum quod ipsos sunt elevat in se superbiam illud quod est. Hoc enim dant doctores et magistri quod in nostra nova creatura reflectuat superbia se considerando ultimatissime excellentia quam et bona quod eos erat et non considerabat quod ex nichilo producta sunt et quod illa ab alio habuit gratis et liberaliter sibi donata. et quod ex hoc tanto magis deo obligatur ad subiectionem ad laudem et gratiarum actionem quanto maiora et excellentiora sibi munera contulit. Ideo certa est ita fortis elatio qua superbia incipit superbiendo et appetendo deo assimilari. Quia quod absoluta considerazione pure excellentie et perfectionum mixtum sine considerazione privatur pure deuenit perfectissimum summum et sibi consentaneum. qui tu valde perfecti erant in nature et excellentes in virtute et regimine quanto magis hunc considerazione deceat hoc eos quantumcumque perfectos. Eodem ex quo erat superbia est nunquod ad alios considerat ea solum que imperfectionis in eis sunt et defectus et non considerat ea quod in alios perfectiones sunt. Ex hoc enim alius in estimatione sui sunt et ipse apud se in corpore spiritu grandescunt. Ex istis causis phariseus de quo hic luce xviii. videtur superbiam. quia considerabat bona quod ipse erat et non considerabat mala quia non considerabat bona alios ut publicum humilitate humiliationem et virtutem sed tm considerabat mala alios et vitia publicani spernebat et se alios corde preferebat quia quod dicit

Et superbia de quo est mortale peccatum

Et superbia est finis sui bonum

Et superbia est finis sui bonum

remedium ꝙ ℭ supbiã

hat. Non sum sicut ceteri. ℭ Sed neq; hoc ꝙ sit
quãp ex quibꝫ quis possit esse superbus ℭ tollatur
ad cautelã. Omni est ꝙ homo cõsideret magnitudi
nem ℭ perfectionem dñi dei sui. voluntate ℭ ordi
nationi. homo eleuat se nidebite sup illud qd
sibi conuenit. quod illud Job xxv. Ecce timent eũ
& non deus. spns tus. ℭ Eadem est ꝙ cõsideret ꝙ quãm prop
ipe homo sit. quã omis ℭ pfa. ℭ ꝙ corpꝰ ℭ alia
& ad que in eo sunt collata sint sibi merce
libertalis. a deo cui utiq; tanto magis se sub
icere debet. ℭ ad tanto maiores gradꝰ actiones
ei tenet. quanto maiora ℭ excellentia hõ sibi
contulit. illud humiliabit hoẽm. imo fiant eũ
medio tuncere pena maiorem ꝙ negligens
suis. qz no tam diligens i dei seruitio sicut
requirunt de nõbe. tam magna beneficia sibi a
deo collata. ℭ Secundo ℭ ꝙ cõsideret perfectiones
q̃d alios habz sint. ℭ quibz alij eũ ex cedut.
ut suas uirtutes mita. ℭ sedz. ℭ alioz perfectz
& agnoscat quãm pua sua sint. ℭ quanto ad tos.
ℭ q̃ nõ eis sint. ut sicut. ℭ sic cognoscat imp
fectum sui. ℭ humiliabit. imo exhonerabit ne
gligentiam suam. ℭ Tertium ℭ ꝙ homo cõsidet
imperfectiones illoꝝ bonoꝝ. de quibz superbit ℭ
quãm caduca sint labilia. ℭ cito trisient. ut si
est pulcher a sanguine. pt illa nocte infirmari
imo mori. Si ℭ diues a potentia. pt sibi tota
auferri per fortuna aduersam. p uim alicuꝰ tyra
ni. a pestilẽtia ℭ. ppt ꝙ dicit ysa. my. Omis
caro fenum. ℭ omis gloria eius ꝙsi flos agri. Si pu
tat se hõ idoneus a spnetem. cogitet ꝙ sepe ui
dit ꝙ uerecũdo estimat. ℭ erroz ꝙ ꝙ sua
habet. Unde ysa. lxv. Dicit pharisaeus mundatus
a me. ne appropinquaueris mihi. quoniã mundus
sum. ℭ eis gloria eius ꝙsi flos agri. Si pu
tat se hõ idoneus a spnetem. cogitet ꝙ sepe ui
dit ꝙ uerecũdo estimat. ℭ erroz ꝙ ꝙ sua
habet. Unde ysa. lxv. Dicit pharisaeus mundatus a me. ne appropinquaueris mihi. quoniã mundus
sum. ℭ Secundo ℭ ꝙ cõsideret mala sua. ℭ ꝙ
pcta ꝙ utiq; magis sint. ℭ tertio ꝙm cõmuni
alterius mala. eo ꝙ ea sua nosse ℭ solus nõ
alioꝝ exteriora opa. q̃ no sunt de se mala. ℭ
illa cõsiderato valde humiliat hoẽm. quo ei
homo audebit se alii ꝙpone. si ad ea sua uidet
si secreta sua cõsiderauit. quã multa optant
cogitant a ferit. q̃ erubescit pudet. quãm tar
dus ℭ ad bona. ℭ quãm pronꝰ ℭ ad mala. quãm
instabil. ℭ quãm sepe bonũ habuit ꝓpositu a quo
finaliter cadit. propter pua cum ℭ leue. Se
quit de pma filia superbie sc. mam gloria
Sequit de mam gloria et eius filiabꝰ

otandu ꝙ superbia no ē mamꝰ gla
ne ℭ appetitus eius. si superbia ē ta
appetitionis mamꝰ glie. unde
superbia fiant appetere inordina
te ꝙdam excellentia aut pdictã est. ℭ ex hoc
facile nouet homo ad appetendũ manifesta
tionem eiusdem excellentie. ℭ ē ista appetitio
mamꝰ glie no. possibꝫ dꝫ. Ex quo ē ꝙ superbia
causa appetitionis gloꝝ. Est aũt post su
pbiam de mam gloria tanꝫ de pma sobole sup

bie agendũ. ℭ Quo nõdũ pmo ꝙ p nomen glo
rie dñtur accepta. ut ℭ pdicta accipi
debet sigfi. ꝙ bonũ alicui deuiedat i notitia
alteri⁹ uel alioz. ℭ approbationi eoz. ℭ sic aliquis
appetere gloriam ē ipm appetere. ut bonũ suũ uel
uel apparens uenat in notitia ℭ approbationi
alteri⁹ uel alioz. Et aliquando gloria p extraria facta
fit per hoc. ꝙ quis opa sua agit eoꝝ alios aut
efficit ea ꝓpter eos. a quibus manifestant p laude
aliena. aut quãdo apparet ab alijs. qz tue ui honora
dentes eũ honorari. maiora de eo estimat
et illa pmittet ad filias mamꝰ glie. de quibz
patet. Et illa sit appetere gloriam nõ ē sp
malum. pt eum hõ ad laudem dei ℭ proximi utili
tate. aliquã opa sua manifesta facere. ℭ eoꝝ
alios operari propter qd dicit. ast uos. Que lucet
ut luce eoꝝ eoꝝ bonoꝝ. ut ui. op. u. b. et
glorificent patrem uestrum qui in celis est. imo pt homo aliquã opa sua a dõo
perfectiones suas manifestare ostendendo ea a no
bis eoꝝ. ℭ ꝓpens ubi. ℭ hoc possime. qn haberi
git magna ℭ eminens utilitas proximoꝝ ꝓpter
qd dicit sapiens illo Job. Oculus eram bonus ne
tea emulentur studiosiores publicent. ut ꝓ
pter emulatio sit gloria custodia eoꝝ. ꝓ bonis sit
uel alienis. Dicit enim sapiens apls paulus. qui
ad utilitatem thessalonicensium publicauit ℭ emu
lari studiosos suos. ut habet ꝓ. eoꝝ. ℭ xi. ℭ xii.
ppt qd possit eoꝝ mundanam subintrare. sing
sum insipiens. Deus me coegistis. i. admodũ
insipientes sancti qui semetipsos imediat. In
sipientes aut hoc fiunt ad ostentationem
aptus aut ad alioꝝ utilitate. Et ad addit
vos me coegistis ut ego. Cor. p pseudo apls
no deficiens. ℭ ꝙ plus redant apte vere
determe. que cogebat virtutes suas mani
festare. Dicit go pt qd laudabile opa sua manifesta
re ex causis pductis. ℭ hoc ē possime verũ
de pfectis. qui p animi sinceritatem ℭ p humi
litatem. vana gloria ostentationis nõ querit. ℭ pos
sunt alios instruere. Infirmus uo i uiribus ℭ im
perfectus. no est ita tantus ꝙ pudeat mamꝰ glie
etiam sum gregis. bona minoresse hominũ sme
pendere. ut esse possint. Dicit go pt ꝙ no sit
appetitus glie ē malus. si appetitus mamꝰ et
vane glie sp unus. ℭ Quo sedo nõdũ ē ꝙ nihil glie
glia duplex pt. din mamꝰ ℭ vana. sim bern
tho. xxii. q. cxxxii. primo ex pte rei de qua
quis gloriam querit. de eo qd digne excedit mse a
plus primo. ut ad qd appetit. ꝙ alijs appareat eo qd no
aliqua bona in se. ℭ illa apparent magna bona
ℭ magna. que no sunt in eo. ut ad appetit
aut. ꝙ alij estimẽt eu de rebꝰ a milẽ de
tum. ut no sit talis. a quo appetit. ut alij pu
tent ipm tale a tle opa fecisse aut ipm non
fecit. Exempli sedi ut eu qd querit gloriam de ve
racitate ℭ fragili ut est mulieres. cocqs. di
sce. respuendo tumidi. ℭ humoi. ℭ inane ei
ē ℭ vanũ ꝙ hoc humoi. vel caducus fragilis
ℭ modicus ℭ q̃ omit magis notet qñ possint
tam magnus reputari. ꝙ ea de eis gloriari
querit. ℭ velit. ꝙ alij gloria in eo nos sciant. ℭ

Ysidorꝰ fugit videri qd ē memoriosus. qd mali ℭ
festando posset amittere. tacendo custodi
nam si uis uirtutes tuas augeri. pde noli.

tãq̃ bona z magna ꝓputet z appet̃ ut ꝛ
ai quis glam q̃rit de rebus mutabilibus z no
mutis ut de supfluis supbis t cõmunis t
ne fabus t edificijs m supflua familia ul ꝛ
de pcis z de rebus magis ignominiosis cm̃ glo
sio ut cũ quis p pom alios oppimit z ut volt
ut alij mi eo nosc̃ant z tãq̃ bona ꝓputent
z appet̃ sz sine mutatõe z virilitate q̃
dam vel cũ quis p multo ludit z volt ab alijs
sciri z appbari z sic de alijs pcis Sed no
glia est mana z vana ex pte eiq a quo
quis glam q̃rit puta si quis appetit bona sua vi
ut apparentia fiãt manifesta hoibz ut ea appbet
quoz in homi iudicio est fallibile z mazime
ut hoibz simplicibus z mudanis z stolidis
qui acta hom̃ sequunt solu ex sensus cõsi de
rant z multotiens no bona a malis bona
estimant magna z excellẽ pmo stagir
de rebus modicis a michil iudicare sciunt
tales em solu nosc̃ant sensibilia z pua ut
dinas pũs pulcra tuba me que modica z mo
mina bona sunt z illa ipa tm magna estimat
z illos qui tha lynt estimant gl̃osos z vien
tes z honorat vel aut hõ ut iudices ꝛ ꝯ
ant no nosc̃ant a modicis ꝓputant pmo
lentes huiusmodi solu ipi pmpendunt a cotidiãt
z ideo mane z vana testimoniũ huiusmodi bonoz
ab eis q̃rit Tertio glia sit mana z vana
ex parte ipius qui glam q̃rit ut qui ea glaz
siam no efficit m debitis fine puta a deo ho
nore a ꝓxim salute Ome em bonũ de q̃
q̃ rete glam quezit sibi a deo dari z ita no
habz homo h̃ a se si est q̃ da bonũ dñm et
deo de illo principio debet honor laus z glia
Et ideo qn̄ ho appetit ut bonũ suũ alijs ma
nifestũ fiat debet h̃ appetere ad istud finem
ut deus ex h̃ laudet qui de bonis largitus
est ꝓpter q̃ dicit apls ut cor. iij. Etiã glia
p deo ghet de bono ope no q̃at sibi glaz
si deo Tale em bonũ dat homo a deo ut ex
illo alijs p̃sit z in tm debz appetere glaz de
tali in quãtũ per eam patet sibi via ad h̃
q̃ alijs p̃sit z ita apls gl̃ari est ut dictũ
fuit ꝑ Etiãdo q̃ homo appetit glam z in
illa p̃sistit a in fine vitet si sui laude et
tremendi dñi z no in profectu gremii a i
dei honore z gl̃iam finaliter tue glia e ma
na z vana Et cis talis appetus manus
a vane glie vitiũ est z pcm q̃ q̃libz
vitiũ appetẽ est pcm Juxta illud p̃s ꝑ hõ
mo cum esset in honore non intellexit homo
dñs q̃ appetitus manis glie e aliq̃n mortale
pcm z aliq̃n solu venale Ome em pcm
q̃ sit cõtra caritatem e mortale z solu tle
modo aliq̃ manis glia e cõtra caritatem z a
qua non Et licet ut dict ꝑ z ubi ꝑ par
tetum manis glie p̃cise sm se cõsidera
tum z quet sibi non obligãt aliq̃d pcm no

ꝓpugnet caritati seu dilectõi proximi ut cũ ho appetit
ea bona que dispo sunt a spa sua manifestari
alijs ut ea agnoscant z h̃ p̃sequi delectatioz
qua habet in aliozũ laude z immediate ꝓpter no
cõ caritatem proximi nec aliquo modo i nocumẽ
tu eiq si inquirum aliud e pcm sed tñ moz
dnatur manis glie i aliud pcm mortale ita
quod finaliter ut cũ quis velit sibi dotes z sciẽe ut a
lijs sibi credant ut sic eos i errore inducat i fide
ut cũ quis laudet se de fiducia ut sint fabule
opa bona cotidiana alijs ut cũ ea estimant gloriã
z fiducialiter possit eos dispositiue ad ꝛ bz sua ꝓ
fectu alia q̃ laude ut cũ quis velit videri diues
ut nobilis ꝛ ꝓpter h̃ ut mulierem aliqua possit
allicere i sui amore z affectu z i fornicatioz
a adulteriũ aut quia illud esset cõtra caritatem
proximi z magnum inconueniens fiãt pcm mor
tale Et licet ut ꝓdixi pcm manis glie ꝑsit
sm se cõsideratũ z finaliter quandoq altera pcm n
sit cõtra caritatem proximi Tamen ut dr ꝑ
ꝑpm ut sic e cõtra caritatem proximi z dilectõm dei
triplex pmo vone mãe de qua quis gl̃iatur ut cũ q̃s gl̃iat
de aliq̃ flo qd e cõtra ꝺ dumne virtutis sic
illud exercẽs Elevatur e oz tuus z dextera dei
ego sum Cum em i tanta elevatur supbia
ut ꝓputaret se deũ esse magnũ pcm supbie
z ultra hoc se deũ diceret z vellet ab alijs deus
hyer Iste q̃rit glam de flo z cõtra dñam virtutis
ad q̃ qualibet cõtra dñam q̃ homi at
tribuat dñicas a q̃ deus ꝓpm z ita tle pr
catus manis glie esset mortale q̃ cõtra dñam si
lectionis Quo no esset si ho gl̃iaret de si
potentia a eternitate aut ꝑm sua dicet se
ita facere ꝛ sm dictã q̃e Coꝛ inq Cum
habeat q̃ no acceperit si aut acceperit q̃re
gl̃iat tanq̃m no acceptet Ome em bonum a
deo accipimus z merito de qua ut supiq dem
fuit Cum go de aliq̃ gl̃iat tanq̃ a se habi
to z no tanq̃m accepto a deo merito gl̃iatur glo
riat de falso sz q̃ aliquid habeat a seipso
z no acceperit a deo z h̃ e cõtra dñam virtutis
z sic cõtra dictũ dei z e pcm mortale Qui
em sm primus deus e superba pcm mortale qui
que ex inordinato amore ipse excellẽe apud
se estimat aliud se h̃re a seipso a sua ndus
tria z no a deo sic e pcm mortale ac appetit
q̃ alij hoc ab eo credant ꝛ Etiã ad illud pmũ
modũ pteriet ꝑm sm tho qd q̃ homi tale
de quo gl̃iat ꝑfert deo qd ut dicit ysaie
ꝛ Quis gl̃iat sapiens i sapia sua nec
fortis i fortitudine sua nec dives i diuitijs suis
sed in hoc gloriet q̃ gloriat scire z nosse me
Secdo mo appetens vane glie cõtra dilectiõm
dei z h̃ ex parte eiq a quo gl̃iat q̃rit
ut cũ quis testimoniũ z approbationem hominis ꝑfert
testimonio z approbationi dei sicut cõi quosdam
de principibus fariseozũ dicit Job xij q̃ dilexe
runt prius gloriam hominũ q̃m gloriã dei
Nam ut ibidem habetur multi ex principibus

et legisperit z sacerdotibz tradidert ihm · zc
Dz ptez pharisei no · erubescant hoc ne de synagoga eiciezent · Nam cospiciebat uidel qp qui confitezet ihm esse messiam · ederet de synagoga · qd erat apud eos valde ignominiosu · Ita go plus refugiezut illa ignominia · z plg dilexerut gla hoim · r noluerut honoza z laudem hoim putari · z appbari ab hominbz · qm gla dei · qp appetere me a deo appbari · z cozam eo uiuere eligere

Tertio mo appetit vane glie repugt dilectio dei · z hoc ex parte ipsi gle quam · sic qui nitenz suam exaltare ad gla taqm ad ultm finem · r p gla appetit pt supam · illo modo exaltando eam · r uoluntatem premia aut de honoze finalit · z qui opera iustitie ordinat ultimate in gla taqm · r sua · z optimu sibi ut p ieiunat · z dat elemosinam · esse ut alij fiant · r eu glificent · z q tm diligit eam · z appetit · p eo pt ipam reqrdam reqrendam · no permittit facere ea q cont dei sunt · z sic e petim mortale · Ten uo gla e vana aliquo z modo positop · cr sedam pfessionem · z tn no repugnat dilectioni aliquo modo · nec tamen · nunc appetitus vane glie no e petim mortale · s venale solu · ut dicit S thomas ·

De gnam gle inde aliqua ex expsione euangelij Sexta dnice · qui · v · sit Amen dico uob ·

De septem filiabz gnalibz glie

onsequit ad pdicta ad pdicta de gnam gla est modo dicendu de filiabz eius · q sunt septem · sm bim gregorium · z sunt Jactan · Inobedien · vporisis · rixe · z pmaria discordia · nouitatu pcupido · Nam dicit S · q vana q de se nata sunt ordinari ad finem aliqm pcipal dnm · filie eius · sunt aut sunt z superbia · ppria excellentia · qua intendit superiori · Sic finis appetitus glie manis · manifestatus ppe excellentia · Illa em nititur vane gloriosus · ad hoc aut manifestationem pt quis tendit dupliciter · uno modo directe · alio modo indirecte · Directe tripliciter · primo modo p iactantia · z ita e iactantia · z si sint iactantia · quia animi reatum · e pcupcis nouitatu · si autem pfecta tur · est vpocrisis · Tertio illas primo dicta de iactantia · Ad quod sciendu · sm sctm Tho · xxiij · q · cxij · brevit · Jactantia ppe importat · q ho se iactat · extollit · tur em ppe se homo iactis excellit · q de se aliquid supra se dicat · q contingit dupliciter · primo cu ho loquit aliqd de se · no quod de illo qd in se e · s supra illud qd in se e · s supra illud qd de eo homines opinant · a nos sunt · qd apli · r sapientes ihu ad cor · xij · dicit · Ite quis me estimet de illo q videt in me · a aliquid audit audit ex me · Secundo modo aliquis p iactantia se extollit · ni loquit de se supra illud qd e in se · sm rei veritate · z istp modo pt dici iactantia · Secundo intendu q sm sctm Tho · ubi de Jactantia pt · esidezat duplex · uno sm se · zc · e petim quoq mortale · ut qn est cont dei caritate · sicut qui iactant · ppfert aliqd qd e cont gram dei · sicut ex persona cuius ait dicit Ezech · xxviij · Elevatum est cor tuu · z dixi

ista · ego sum deus · vel qn e cont caritate proximi · ut qn quis falsum iactando proponit e contra ea quod hodie sunt habent hui · prime de pharisaeo · zc sum sunt ceteri homines raptores iniusti adulteri · zc velud quod hic publicanus · Tertio modo e petim venale · qn sic aliquis de se falsa iactat · q neq sunt cum deu · neq cum proximo · Alio mo pt considerari iactantia sm suam ram · sic superbia vel appetitus laudis · a gle manis · z sic si procedat ex superbia ut nam gla que e petim mortale erit · z tpa mortale · alias erit solu venale · Si aut iactantia esset pt appetitus lucri · p qd aliquis mentiret · dimittendo · tunc esset contra veritate proximi · z petim mortale · Si autem esset lucri · p qd alius no dimittendo · tunc maneret venale petim · zc Due sedes dicte de vpocrisi · p quo nomen · p rapiendo proximum negotiatur · tunc ide e qd silanus · tunc illo mo hypocrisis aut silanus · e mendacium cu fissens mutat signis exteriorib factoz · ut cu qd p aliqua exteriora signa ostendit ut factor aliqd de se figit · qd in eo non e · a melior seu excellentia qm de eo videt existat · Et illo modo magnus apparatus vestium est assilanus · a vpocrisis leuitas animi · a sapie · magnus status · z superbus sm aliquos sensus e silanus dicitur · z pomex · Et sic ois silanus · a vpocrisis e mendacium · z eo petim · z aliqn mortale · si e cont caritate · aliqn venale sicut de mendacio · Ypocrisis rapit vpocrisim sue simulatione · et est silanus sanctitatis · z vestis quod quis non habet · z sic vpocrita e · qui p exteriora signa sanctitate · a quacunq utitur qua no habet · silat · ad nutritionem ut alij credunt cu dicit hze · z tal vpocrisis e sp petim · sicut z omne mendacium e petim · Tpa cu vpocrisis e mendacium in facto · z e aliqn mortale aliqn venale · z qn sit mortale · z qn sit venale attendendu est ex fine · que ipe fingens intendit · Si nanq tal finis e cont caritate · petim e mortale · sicut cu qs silat sanctitate · ut flam divina semper · r quo sibi no tam cito succedere · nisi sanctus · z vitam apparet · Gle sunt omnes habitus · ppt qd dicit dns · ait vobis · Attendite a falsis pphis · qui veniunt ad vos · r vestimentis ouium · Interdum aut sunt lupi rapaces · ut cu qs silat sanctitate · ut indigne adipiscat ecclasticam dignitatem · ul ut adipiscat alia temporalia quoq · ut damno aliorum · ul silat sanctitate · ut familiarior fiat alicui inferior · ut ea p hypocrisim capiat · z sui consensu alliciat · temporalibus bonis · que sunt cont caritate dei ut proximi · Si aut finis intentus no repugnet caritati · tunc manet venale · ut cu quis fingit solum · qua de causa sm sic fingendo · de quo dicit glosa · Mendacium est cu quis male vult · fingit ppt lucrum · zc Unde cum de simulatione · z mendacio · zc Et ita sit dm de duabus filiabz · per quas vane gloriosi dicuntur · zc

Illo mo tendit qs ad manifestandum propriam excellentiam · ostendendo esse se non esse alios

mſeriozē · z hꝫ quadruplr · ꝑmo ad metellum · z ſic ē ꝓmaria · ꝑ qua hō mmo mittꝫ ſue fme nolens tedere, ſuas machi · Scdo q̄tu ad uolūtate · z ſic ē diſcordia · dū no uolt, a ꝙa uolūtate diſcedē · ut alius cozdet · Tcio q̄tu ad loeaciōm · z ſic ē contenio · dū aḡo ubis clamozoſis · cōn alīu lingue · Qrto q̄tu ad ſmi · z ſic ē inobediēn · dū ſtz q̄ no uult ex equi ſuperſ ꝓcptu · ut ad q̄dam excellaz nam ꝓmē no ſubit ꝓcpt aliq̄ · z ḡo uane gloſius uolens apparē excellēs · no uult obedire ubi tenet · Hec q̄ de Contencione · z diſcordia habes ſupius dicta xx mō · z ſtatī ante aductum dm · Sequit de ꝛnuidia

Sequit de ꝛ filia ſuꝑbie · q̄ ꝛnuidia

De Inuidia

Vnc ont dd' eſt de ꝛnuidia que ſicut ſm gregē xxxi mozꝫ ē vitiū capitale · Ipa in ex mani gla naſcit · ut ide ibide dicit · Nam ex ſuꝑbus · z mant gloſus q̄ ꝑtt ſuꝑ aliꝰ excellens · z magna appetē · z agnoſcit ī alio aliq̄ bonū tur timet · q̄ m hac altez ipm exredat · ut ſibi equet · z ſic de illo alīq̄ bono triſtat · nichtū minuit glām ſuam · z illa excellēna qua hꝫet ī ꝓpoſ hom · Ex eo dn q̄ alīq̄ ī aliquo bono ſibi eqt · a' ēu exredit · ipe mō gloſius eſtimat · q̄ no ſic ē dīs appetet excellens · z magna · Ex m pt' pom ſi quis deſiderat maniam d' ꝓpo hri · z p̄ſentau p̄ maiōr p̄dicatoz mutatſ · z mdet q̄ aliq̄s altez bn ꝓdicat · ut audit d' m · a ꝓpo emendari · timet ne alē p eq̄ bono · aut ſe meliori habeat · z ſic triſtatur de illo · q̄tu ex hoc ymḡ gloſius appet · ut mḡ excellens habeat · vel ſi eſſet aliq̄s multum famoſ q̄ ī dicando a' diſputado · a' ī ſna ꝛē · z ego ua ne appetere equā · a' ēu excellere ī fama · z ꝛputatōe aliozꝫ · z ſi nō poſſem tur triſtarer · z de fama ſua · z de bono ſuo · p q̄ famatur · z illud ē ꝛnuidia · z mdet ꝓncipaliq̄ eſſe triſtia de glia alīoꝝ · m q̄tu mmuit glām qua quis appetit · Dicit ſi que mlte uane gloſe appetet hri ab aliꝰ · z eſtimāt ꝑ multū pulchra · ꝑmo ꝑ pulchore tetur · ſi tur ui det alia pulchram · a' audit ea ꝛmendari de pulchritudine tur ꝛē ut ꝑius · z ſic mtelligat de ꝓnō · de diuīs · de nobilitate · de deuotione · z de ſcīa q̄ vel eſtimato bono · de q̄ quis appetit glām ꝛē · Tcio de ꝛnuidia vide ſu ꝑ cpīm mḡmo ſexterno · z dicta xxj · Quinq̄ ꝛnuidie multe ſunt filie · ī · multe ſunt alie ꝑter q̄ ex ꝛnuidia naſcunt · ſicut filie ex mte quas enūat btꝰ Ihꝫ xxxi mozꝫ · z ī pntī vo lo dicere ſolum de vna · ſcz de detractōe · q̄ eſt vna ꝓncipal filia ꝛnuidie · Cū ḡo hō ꝛnuidet alīq̄ fame · z glie · tur dr conat · minuere ut ſic auferat · z tollat tam triſtare ſue · z hō ſit ꝓmo ꝑ detractiōm · z de illa dd' ē modo.

Dico quo nōnd' q̄ ſedm aliq̄s ſic diffinit' dicēdo · Eſt dānoſa alīene fame · p uba oculta · ī · tabiana ul dmīnuo fame alīus · p uba q̄ dnt absente ul ignozante eo cōn que dnt · Et ſic ḡ dicūt alteri · ex p uba q̄ pfert alio absente ul ignozante facta · q̄tu d' ipo eſt · eos q̄ audiūt mala opinionē ꝛce de eo de quo loquit · Et ſic dicūs duꝫ ſm ſcm tho · xxxiij · q · lxxm · ꝓmo dicit · z hꝫ q̄ duplr · ꝓmo · ex aliquis alīs ꝑ uba ſua ſm ꝛnionē mponit · Scdo modo ex ꝑtm alīq̄ ſuis ubis adauget · ut ex vnū ꝑtm de eo pozrat · ꝑ illud ubꝫ ſuis aggūat · z maḡ fiant qn m ꝛitate fiut · Tcio qn omittu ꝛtiolat ſcta q̄ ꝑtm alīq̄s vnū · z ꝑ omittu manifestat · non ſeruato ordīne cantat · z ſtatūe correctionis q̄ dns conſtituit m Euāḡlio · Qrto qn illud q̄d ē bonū dr mala mutatōne ſm · ut ex q̄ ceu nat · ozat · dat elemoſma · a' humoꝝ facit · q̄ ſuꝑ de gne honoꝝ · z altez no poterus acuſare opa acuſat mteriozē q̄ m corde ē · z qua gne no pt · Vter homo ad hꝫ ſic ſuſſinēn hab · Alio mo dicūt quę altēi mdicere · ſcz naganda bonum alīus · ut ſi aliquis de aliquo vel narraret aliq̄ mō · ut q̄ ſit dotus · q̄ ſit ūgo · q̄ ſit nobil · z Et ego illis cōdicem dē · Ipe no · z tbs · vel ſi aliq̄ a me de humoꝝ bonis · z ꝑfectionibꝫ ꝓximi ꝓdicent · z ego q̄ vel ſibi mſmet negarem · Secundo no mdicere · ut cum alīq̄ malicioſe ꝛticendo · ſicut ſi mt' aliq̄s ſiet ſermo me ꝓnte de bonis que vel ſunt ī ꝓximo meo · ul a me q̄rezet' de illis · z ego malicioſe · ut ſm ex odio ul inuidia · q̄ no fauere ſibi de tli fama ꝛce vem · z dicē nolle bona q̄ de eo ſtrue · Tcio no tandē · q̄ ꝓpta ubꝫ ſunt mutare ex mtencōne loquētis · deindicanda · ſm ḡo quis aliqua dia de alio · illa mtencōne ut p hꝫ auferat · z mmuat fama eiq̄ · tur vel · z ꝓpe dr' ei detrahē · z hmoi detractio ē p ſe loquendo ꝑtm mortale · Vnde ad hoc · ꝓ dicit' detractores deo odibiles · q̄ dō addit · ut dicit glō · ibidē · Rez putet' leue eſſe ꝓpt' hꝫ q̄ coſtituit m ubis · Item ꝓpta que omittunt' vt ꝓxi' ſunt ꝑſanda ꝑnes ꝛnumta · q̄ ꝑtet ea ꝓximo mſerunt · ꝑ detrōm maḡ nonumentū mſeruz ꝓximo · q̄m p ſictū ul rapma · eo q̄ p detrōm auferūt hoc fama · z p ſictu dicē · ſpa nia aut mlto ꝓciosior ē diuīs · Vnde q̄dā xxij · Melig ē nomen bonū q̄m dicē mlte · Et cētū xl' · Cura habe de bono nomine · hoc magis ꝑmanebit tibi q̄m mille thezauri mḡ ni · z ꝓcioſi · Etiā p defectu fame homo impedit' · z multi bn agendo · ī ꝛpalibꝫ · z ſpnalibꝫ · Et ex hoc dicē alios no ꝛcipere doctrinā ſue ꝓdicōis ꝓter malam fame · ſi ꝛtorq̄ ꝑt ſcēd · ipe no audit eā · ſi cotingit · ꝑ eā ſpernere · ſe eſtimat ipm ꝓter mſamiā multa ḡmoꝛes ſunt ad ꝑtrandū · Vnde nulli p timoꝛ mſamie a ꝑcto ꝛtrahunt · z q̄ ſe mſamatos ro ſpuunt · ī ꝛfrenate ꝑtrant · Item ſepe vno mſamato multi dīs · in hoc mſamandis

d' detractione

Cum em aliq̃ crimo de vno dicat̃ fanlt̃ idem
de alijs credit̃ ut possime q̃ aliq̃ de vno clico
a religioso dicat̃ fama credit̃ z ad alios oms p
trahit̃ z oms alij tales esse credut̃ vt er vlc
augs in epla ad plebe ypponj. Ena q̃stio ad pa
lia homo p infamia multa pñ detrimenta ut
notu est. q̃r i tractu pez quos se z suos mu
tire delet̃ ms sibi credituz. Dic pz q̃ inter
maiora notunia nisi tur hom p infamia
q̃m p furtu a tapna. Et insup hoes magi
z ardua. vino morte sustinent z fauit p
fama sua defendi a vituperio q̃ no facerit
p mltis rpalibz. qr plus diligut fama q̃m ḡ
lia. Cu ḡ furtu sit pcm mortale. Certu est
q̃ detractio e maio pcm tñ. Et q̃n aliq̃s dicat
aliqua uba p que minuit fama alteri. z ni
dicat intentione videndi alteri fama. si dic
exclusa detractione. a. ai leuitate. a. ppt aliqua
fam si no nociam. tñ manet pcm venale.
nisi uba illud detractoriu sit adeo graue. q̃nd
bili fama hui⁹ papue ledat. vi hns q̃ pmet
ad honestate uite. z dispositiõ bonaꝝ no
lutat. hoc em ex ipo grie uboz habz vim
pcm mortal' dicit. Et ubi s. Ena dubiu an
tea dim fuit. q̃ si quis leuit. a. ex puis signs
firmit credit de pximo pcm mortale.
ipe in hoc peccat mortaliꝫ. Et alius detrahi
mortali amisare et ex leuitate z sine nocua
z rionabili ca peccat. z maio nocumto hoc.
z no solu cõ caritate si et cõ iustitie dispatie:
ut. a. sorore. e pcm mortale. Et tenet hoc ad
restitutionem fame. sicut ad restitutionem alijs
alioꝝ rei subtite. a. ablate. no mo quo dictu
fuit i. ꝓxima. Et q̃stio subtitatis sit
pdicto mo pcm. z sic q̃ssime fiat mortale.
z ulr hoc equiuat restitutioni fame. qua pauꝫ
furauit. z no dimittat pcm nisi restituatur
ablatu. Est tñ dictu ca dim. z reputa hoc
bus q̃ sup illud quod. xxxiiio. cu detractoribꝫ no
vm sentiat. dicit glo. hoc speciale virꝫ pudica
fecte tota huana gena. Et quis em e qui no
aliqñ aliquo sex modo. z posteroz i nobili pe
detrahat. ꝓximo suo. a. intentione videndi aut
ex leuitate animi. a. ex ca no nocia. ppt q̃ dicit
Jacob iii. Si q̃s i ubo no offendit hic pfis
est. vir. In oim em uta hoes sumus gressi
simi anni. Detractio autem z intentione nocen
di. ita habz tendit ad vindictam. z vindicta
detractionis valde grapta e. ita to. Cu em ho
alicui odio habz. aut ei inuidet. rito ei detra
hit. ut eius fama minuat. videt em insup
ubiuis hoes diuidunt. stati ad loquendu de
absentibꝫ. se tradunt. z aliena fama sibi faciut
detractionis mãs. z ex sepissime nisi pis de
bus q̃ pmient ad honestatem uite. qd in ḡ
ne est pcm. ut sunt pdicta. z sic de ludionibꝫ
qui in rebus sibi nalde periculosis. z max
ime. fugiendis. hm̃ consiliu sapientis. ut
ex. pus allegatis sunt. pñ. z xxxmo. Cu detrac

toribꝫ ne cõmisceat̃. Et ni pz. Detrahens ser
ue. ꝓximo suo. hoc ꝓsequit. Et aut aliq̃s
non intendens nocere ꝓximo. dicit aliqua
uba p que alterius fama minuit. z dicit
ista ppt aliq̃d bonu ut puta. z debet attendi
stantes obseruat. nec no esset pcm: imo
est aliqñ meritoriu. z aliqñ pceptu ut i
demutatione. Et hec aut sunt cause z q̃
circumstantie seruande. dicam postea tñ
agetur de filia correctione. Quinto nondu
q̃ no solu peccat qui detrahit. si et alij
plures. Et primo iste qui aliud ad detrahendu
inducit. ut cum ille q̃ detractionem audit.
z sibi detractio placet. ppt odiu eius cui de
trahit. ut ppt aliqua aliam maliciam uel
illoꝝ peccat. z no mg q̃m detrahens. p ut
q̃ peccet pz p apostm ad ro. primo. Dicendu
dicm sunt multe no solu qui pcm faciut:
si etiã qui faciendi pcm ostendunt. iudo
uel sti inducens z complacens consentit de
tractoꝝ. Imo uterq̃ facit duplex cõ cul
tate scilicet. qr inducens e causa pcti
ipius detractoris. z causa diminutionis fa
me proximi. q̃ est quidam damnificatio eius.
Et complacens i detractoꝝ gaudz de pcto
detractoris. z de diminutione fame eius cui
detrahit. z sic gaudet de iniustitia. damno
q̃ e cõtra caritate proximi. q̃ faciat tristari
de malo proximi. Et aut uterq̃ illoꝝ no
mo peccat. q̃m detrahens. imo aliquãdo
magis pz p bem. Et ubi s. z allegat. Beꝝ
bilij dicentem detrahe. aut detrahente au
dive. quid horz damnabilius sit. no facile
dixerim. Et vo quis audiat detrahente. si no
placeat sibi detractio no tm repellit detrahe
nti ei resistit. Et peccat. qr ea ratione qua quis
tenet sublegare. a. simo alio. tenetur sub
uenire ut patet. xxxiio. Eadem ratione tenet
no pati detrimentu fame proximi sui. z ideo si
nullam ei inferat. si non resistat. ad quod
possit. ppt qd dictu fuit. Caue ne linguam
aut aures habeas prurientes. a. alio detra
audiaꝝ has. a. aliis detrahentes. Et si hoc. z hoc
tal' no resistens ex causa tam dicti peccat ple
rumq̃ venialit. quãq̃ ei sit pcm mortale ut
ad alia ibi ex ossiaco habet detrahere cor
rigere. ut forte sapiens resistens mseruberis:
ut ad ex tali detractione. nagu est sequi
magnum periculu. nisi forte habeat. ut ppt vadi
tem. s. timoꝝ humanu. qui pt esse pcm
mortale. Quinto quo debet homo resistere
omi detrahenti. ad dictu. Eccl. iiij. Non cõ
dicus uba. voluptatis. illo mo. z ꝓpt aliquos
detrahit uba. veritatis dicendu. hm̃ q̃ si detr
torem sui fratris de alio dicẽte. ut posset si
mus sic resistere. q̃ ei ꝓ uba fluitatis arguam
de fluitate. Et aut sic ei vere dicẽte
de alio. ut no debeo ei de fluitate arguere.
si debeo ei uerbis correpe z arguere de hoc
q̃ peccat fatendo detrahendo. ut satis ostẽ
dere debeo. q̃ multi displiceat detractio

et hoc debeo inde p̄m̄ p̄ fr̄nam fraternā q̄m detractoꝛ
hillare me fecerim· facta cū putat q̄ placeat detractoꝛ

Esua F

sua· z sit audiencia sit ad defendēd· qui aut
tristem sibi exhib̄ fraternam aut tua obmu
tescere· p̄ q̄d dr̄ ps̄ xxv° ventꝰ aquilo
dissipat imbꝛes· z pluuie tristē lingua detra
hentem· ℟ c· ℟ de fraterna correctione

℟ c· de ordine correctionis fr̄ne

Via xxemo dm̄ est· quo i pub
lica aliquoꝛ pctoꝛ· z fa
tuis· servandꝰ ē ordo fr̄ne cor
rectionis· que dns m̄ euāngo
stituit· cū dixit· mt· xviii°
Si peccauit in te frat̄ tuus· ℟ alias em̄ e
detractio pctm· Et ideo ut illud intelligam
ē inter dd· de fr̄na correctione· Ubi nōdꝰ
q̄ duplex ē correctio· q̄dam p̄tiua· q̄ no
solū intendit emendacō fris· sē etiā intendit
bonis omnibus prouidere· z illa no fit solū p̄ fm
plicā admonitionē· sē etiā q̄nq̄ p̄ penaꝝ in
flictionē· ut ipe se· z alii tollant hmoi
penas· z a pctis desistant· z hec correctio p
tinet solū ad plātos· z inferiores· z alios sup
iores respectu suoꝝ inferioꝝ· z dd· hmoi
p̄tiua correctione· inuitis debz inferioꝛ a
liunde p̄ suū sup̄ioꝛe corrigi· q̄ no oportet
de inferiori· sine sup̄iori infligere aliqua pe
nam· Alia est correctio fr̄na· z ē simplex
admonitio fr̄ne· de emendatione delicti· q̄
z illa correctio ordinat· ppe ē emendationē fra
tris delinquētis· z ē remotionē ab eo· talis
adpe· z ideo ē artioꝛ caritatis· Cū go aliqis ne
diligit· tūc sic ei bonū volumꝰ· z precamꝰ·
sic eide malū nolumꝰ· z ab eo ppellere studem⁹·
Prim̄ aut est homi· malū· quod ipis
tinet a fratre p̄ correctionē fraternā· magis
ptinet ad caritatem· q̄m remotio exteriorꝭ dāp
ni· a' ex corpal' noxiis· Et hmoi fr̄na cor
rectionis ptinet ad quelibꝫ adultos· caritate hꝫ
tam· sive sit plātus· sīe subditus· ppe q̄d xxm̄i· q·
m· tam sacerdotes q̄m reliqui· oēs fidelēs
sumam debent hre curam de hiis q̄ peccāt·
ita eade correptione a' corrigant· a' petra
si mortalibus appareāt ab ecclia separentur·
z sic acta fraternē correctionis ptinet
Aplatu ad vnūquēq̄ subditū· z ipsectu cuiusq̄ pso
ne ad qua caritate debet habere· Non em
solū superior pt· a' debet corrigere inferiorem
ut qui peccat· si ena inferior debz corrigē sum
platum· aut alium superiorē· fraterna nāq̄ correctio
est opus mē· ad sit spūal' elemosina· si mia
marie debet plato· qui i maximo pximo to
tiens est· Unde Aug̃· in regula· Non solum
vos si z plati ipoꝝ inferiorum· q̄ int vos· q̄nto
i loco sup̄iores· tanto i pximo maioꝛ estis· Tm
ē· m· dicit· q̄ deus mandauit vnicuiq̄ de
proximo suo· si plātus proximus nr est· ppt· eu cor
rigere tenemur si delinquat· Nec cū subdi
ti corrigant plātos· nunc debet modus exercitij
adhiberi· sed ut no fiat cū quiete z pacifica sed
in mansuetudine z humilitate· Un apls· ppe
hoc mē· dr· Increpa illos· ne increpatio sit obse
cratio ut prem· Credo nōdꝰ q̄ ut dixi· ℟ c· z

† Item ggr· ·ij·q· vij· Quid laudabile dispicis
ē reuerentia et honore exhib̄e pozibus·
ita rectitudinis et di timoꝛ· ē· si q̄s in eis
indigent· cōrectione nulla simulatione po
nere· ne forte q̄d absit· corpis morbus
inualescat· si languoꝛ no fuit curatꝰ mox
pcte hoc dle

·q· xxvij· z i sequēte sup̄ gr̄m· dic· xiij· z alii de eo
dē· ead· dic· fraterna correctio cadit sub dīno p̄cepto
ppter q̄d dicit· Aug̃· i de ubis dm· Si negligendi
correptores pueri de factis eoꝝ qui peccant· Et hoc
no esset· nisi q̄ hmoi negligen· quos p̄cepm ob
mittere· Item sup̄ p̄mo· ad xviij· Si peccauerit
vir in te frat̄ tuus· ℟ dicit ibi· Ita peccat· qui
siem sinit· odit peccare· z tacet· sic qui peccā n
indulget· sed ad indulgendū peccāt· omis ex p̄
cepto caritat̄ tenemur· Item ac hoīes sint hortā
dus hūanis ponendē· ac go elemosina corpal'
ubi est mia· sit p̄cepta· Apls· magis spūal'
elemosina ubi ē mia est· m· p̄cepto dilectois si v· firma correcio sp̄ cadat
sic· tue quisq̄ uideret alium peccare· z no cor sb dīno p̄cepto
rigeret ipm· obmittet dīnū p̄cepm· z sic
peccaret mortalit̄· Item p̄m· q· z ii· ē· p tri
plicē· omnis fraternā correctionē obmittiꝫ
modo meritorie· ut ad quē obmittet correptoꝛ
usq̄ ad optatum tpoꝛ· ut· ideo obmittet· q̄ non
speraꝛ eoꝝ emendationē· si visibiliē estimatoꝛ ex
hoc ppe· maiorem ipi corrigendi detrectoꝛes fiant·
a' q̄ aliq̄ aliud malū ex hoc sequat· pena q̄m
correctio sit bona· a' ex aliqua alia rationabili cau
sa tue obmittit ex caritate· nec obmissio ē indē
via· Unde Aug̃· in p̄mo li· de ci· d· Si gytea
q̄ obmurgandꝰ· z corripiendis male agentibꝰ
parcit· q̄ optimo tpe nocuit· ul' eisdē ipis me
tuit ne detrectādo ex hoc efficiant· ul' ad bona iu
tam· z pia studia impediant alios infirmos
z p̄mant· atq̄ cadant a fide· no videt esse cu
pidita sue ostasie· si consilium taceat· z diu non
tet· q̄dꝰ homo no speraꝛ emendationē fratris·
si visibiliē putat detrectata· aut q̄ forte putet
me· ul' timeat· fugiē odium mei· a' aliud p̄m
tinet· p q̄d pecco fit· q̄m p p̄mum p̄tinet· re
ēm non solū laudabile· si z debitum esset· cessare
a correctione· q̄ ordinat ad bonū fratis· z no
ad malū· z hoc vult sententia Apli· ppe· z quest xlix
sup̄ eadem· ut prea ponet· Misi ex correctione
verisimile metuit aliq̄d gravamen· q̄ p̄cauendū
mala z maiora q̄m odium illius sit malum
tue esset odio illius exponendū· In quo casu
Joh· hezedem cordent· ppe edificationē aliorū·
z hoc vult Chrisost· z ei⁹ glo· ut possim⁹ multos
eos ūba coꝝ· z sit sed aliqn correptoꝛ tran
nos sup̄ p̄sumptione xpianoꝝ· ed in silentio
ex hoc quidē odia magna i eos· Et aliqn con
firmantur mores ne sinentur ex hoc sententia
grauis· Credo no exigit ea obmitti tu peto mor
li· ut ad delinquens ocurrit· z ē optimus tpoꝛ
corripiendi· z sperat eiꝰ emendatio· ne timat
aliq̄d aliud malū pcuss inde pcuenire· z no ē
adeo pnus· qui officio minister corrigē· a' si pnus
sit· an inuitus corrigē· negligens tu apparet·
si tue hoc huius delinquentem obmittit corrigē·
forte ppter timorē hūanū a' mundū· q̄ ut
dicit Aug̃· in ē· mitet uidud vulgi· a' carnis ex
tinctionē· ul' ena pemptionē· ut aliud tale
mag malū· q̄m pctm illius p quo corrigi debet
aut tue vel pximi mortalit̄· q̄ ex quo sperat
de emendatione fratris· z obmittit corrigere

sicut ex una sue vnitatis gtia. Semp ꝑ bonū multoꝝ debet ꝓferri bonū vnū. vnde fama vnꝰ negligi debz ut multoꝝ aut fama multitudinis conflict. Qñ aut ꝑtm ꝑmn esset ꝑ alios altꝝ a aliquoꝝ paucoꝝ nō numeꝝ tūc si notumꝫ est tam ꝑmi. q̄ melius sit illi ut ꝑmi pat. q̄m alium diffamari. q̄ si forte non modo corrigat. forte ꝑs corrigeretur: ut si esset factura sibi dāpnum modicū. ꝑ modicū valoꝝ tūc debz corrigi si sufficiēt post. si nō debz relaxare. Qñ aut est notabile nocumentū ut q̄ vult omittere nocte vl omībz spoliare nō iaceat ꝑ camera. vl vult deripe filiam. ꝛē vl uxoꝝ abducere aut domū cōburē ꝛē. ꝑ no ꝑat q̄ p̄ secreta amonicōm possit hmōi dāpna impedire. nec ꝑ aliquē alū modū. ꝑ tūc dicd. Cuia melius ē minorare fecundā nidēpna. q̄m ifm ofundere fama. Illud tñ est sciēdū. ꝑ secreto. ꝑ sub sigillo secreti. q̄ no possit agere ad illa infamia ꝓclando. ꝑ nec ad pena ipm dāmandā. si solummodo ad sui cautela. Qñ aut ꝑtm sit ocultū. q̄ no ē infamata de illo. nec ꝓ̄s sufficiat ꝓbare coꝝ iudicis illig qui habz corrigere. ꝑ si est solū ī nocumū ꝑ ꝑmissū. ꝑ forte eig ī que ꝑcat. quia ab eo ledit. vl ꝓ solam notitiā. nec ad hꝰ solū tendēd ē ut fratri subueniat. ꝑ emendē. ꝑ ideo si ꝑatur q̄ ꝑ correctionē corrigat ut ꝑmissum ē. nec ꝓ̄s corripiendꝰ ē secreto ut sic minorētur culpe. ꝑ fama non ꝑdat. Et hoc voluit dñs cū ad dixit. Coꝛripe eū inter te ꝑ ipm solū: ꝑ no solū sēl ꝓ plures est secrete corrigendꝰ. tam ꝓpter eū ꝓ secreta amonicōm ꝓcedēd ē q̄m ꝓpter alios habet spes q̄ ꝓ eam corrigatur. Cūdo ad ꝓblm estimat. q̄ secreta amonicō nō ꝓfic at. nec ē vasille q̄ ex tali inducitur aliq̄d pcm sequat. si visibl ꝓfint ad fratis correctōm est ulterius procedendū. ut ꝓmo pauc̄ sēl vni vl duobz monstret ꝑtm fratis qui possunt ꝓdesse. ꝑ de quibz non tradit. q̄ obsunt dissimando. ut sic salte sine infinitis infamia emendet. Et isti testes adhibēdi sunt. ꝓpter hꝰ ut fidem cēd amittat. ꝑ corrigat. Credo ut amicissimi fratris sint testes. Tertio ut nec gentem coꝝ superiore ducant de actu. si actu iterari. Omitt eni testes indicendi ut actu iterari videant. ut vult aug. Qñ aut iterati ostendi testibz no possunt. si tñ adhibēdi ut coꝝ ipso cognoscat. vl saltē ut ipe eū amonuerit. ꝑ ut abiurgatio plurimoꝝ ipm corrigat. Et has duas causas tangit glo. sup illo. ꝓt vnū adhibe tecū vnū vl duos testes. Qñ aut talium testiū ad inducto nō corrigat. tūc q̄ cōscia ꝓsenda ē fame. debz in publico denūciari superiori. ut sic tñ indispendio fame a ꝑto liberet. ꝑ hꝰ voluit dñs cū dixit. Dic eccl̄iē ut alteri. id est ꝓlato ut alteri superiori ꝓ publicam denūciā. ꝑ ille ꝓt ꝑtm eig publicē. ut alij sciat se ab eo custodire. ne inficiant. ꝑ ꝓt eū punire ī tbz vl ni corpe. vl ꝓ excōicationē ut ꝓspiciat a ꝑto. ꝑ ꝓter omnem usurā ut alij videtur pena illig. timeant sibi etiā mōre pene a similibz ꝑtis. Qñ tota ut ponit aug. ꝑ glo. tal' debet esse ordo correctionis fraterne. ut cū quis ocultā peculiaria aut ad ꝑtm ꝓdit. ꝑ fratre suo admittit. frati admoneat. debat ne capitaliꝓ gradiant. si de primo corrigant. q̄ si post amonitionem iterū vl tertio idem fratē videat. tūc debz q̄ vulnerata sanandꝰ manifestari. si aliqm ī publicum ꝓdat. q̄d sit ni ecclie dicat. pus dz alēi vl tertio demōstrari. q̄d ē adhibere vnū vl duos testes. ꝑ nec eos quibz ostendi debet. an q̄m alios adducat. ꝓ quos intendꝰ ē. si neglexit ꝓcessꝰ. ꝓto vl plures debet ostendi post amonitionem. ut secreta correcta nō manifestari tenēdꝰ. ꝑ utꝝ ꝓ debz amonēri. Credo placet ostendi. Tertio debent testes adhiberi. q̄tō ī publicū ꝓdiri. ſ uriudici d'inuitado ostendā si neglexit. si duo media dns sibi ꝓpendit. ſ tota aug. exhortante ad fraternā correctionē sup ioh. ome xm dicit cū. quis omedet zelo dom dei. nisi qui oia q̄ sibi ꝑdet pisa satagit corrigere. quit emendā. si emendare nō ꝑ. tollerat gemere. ꝑ non emaior quit aug. domꝰ tua q̄m domꝰ ubi habes salutem eternā. Qñ go ī domo tua ne ꝙ quid ꝓsum fiat satagis. ī domo tua dei. ubi ꝓpria salꝰ ꝓsita est. ꝑ q̄mes sine fine. no debes ꝑti q̄tum ī te est. si quid forte alienū sibi indebit. ubi ꝛa dt. vides fratē ꝛē ad theatra. ꝓhibe. move. increpa. si talus domꝰ dei tomedit te. vides alios ꝛē. ꝛ mēbrari uelle ꝙ ꝙ ꝙ nō licet ꝓtera. ꝓhibe. quos potes. ꝛē. ꝙ ꝙ les: quibz non potes blandire. noli tñ ꝙ fratrē far quidq̄ posse. vemat ī metem finis ille qui absondit talentū. ꝑ nolut se sup exaltare: magꝝ amissurꝰ fuit. q̄ ꝓdidit. ꝑ nō pena q̄ sū huius fuamit. Hic go dicat aug. ſ ego mei non quiescam. ꝑ nolite quiescere lucrari ꝑpos. q̄ lucrati est a xpo hꝰ ille. ꝛē. Tota de humilitate eiusq̄ immensa ī strida expositione ꝓme. bti mg.

De virtute oppositā vicio superbie. humilitate

Hec est ꝓs de superbia. ꝑ aliqbz vitijs. q̄ ex ea oriunt. Est nunc dicēd de humilitate: ut oppta nūc se posita magis elucescant. Et quo nōnd. ꝓ sm G. ꝑ xxiii. q. vii. excellentia ꝓpria valde alliat hoīem ad se. ꝑ inclinat ad desiderandū. ꝑ ad appetendū eam. ꝑ ido nōia est hom idue aliqua moꝛal. q̄ humor desiderium ꝙle excellentie tpet. ꝑ ofenet. amene immoderate tendat. in magna ꝑ excelsa. et tal' ūtus ē superbia. q̄ inclinat hoīem ꝓpiue ad subiiciendū se deo. ut sic ꝙd dicam. ꝑ uerū nam. non sibi maiora attribuat. nr sm. q̄ petitū. ī maiora tendat. nr alio modo q̄m sibi conuenit. sm gradū quem est a deo sortitus. ꝑ inter eād inclinat hoīem ad

subdendu z subiciendu z subiiciendu se alys hoibz
ꝓpter deu. Et hꝰ ꝓ̄ intelligi ꝑt oppositū ad spēz
supbie supra positas. Sm̄ em̄ sunt. q̄ qz excellē
rius est aliquid habē a se q̄m ab alio. ideo q̄
homo ꝓpter inmoderatū excellentia vult habē
et estimat bonū q̄d ab alio habz habē a seipso
tur supbit. z ē prima spēs supbie. Cui p op
positum tm homo se subiicit deo. z q̄ ꝓpter
dnam ⁊uezenna de ōnibz bonis q̄ in se ha
bet. nichil sibi tamq̄m a seipso habitu tribuit.
nr̄ ꝓpria virtꝰ ascribit. ꝙ totū z deo ꝑfim
dit. volendo z ꝯgnoscendo. corde. z ore fate
dr totū a se ipso habere. Et si q̄ueret q̄d q̄dā
hōm. aut ad illud cōsequendū tendit. hoc
facit non ex ossidentia ꝓprie virtutis. ꝙ ex con
fidentia auxilij dīn dei. que ita i corde suo
exaltat. q̄ verā suā efficientiā z fortitudinē
i eo ꝓprie sanctis se subiici z illo posse subsistere
sine dei speciali auxilio ꝓpter q̄d dicit ꝙ cor
ihū deus est qui operatur ois̄ in ōnibz. z ꝙ
dicit. ōma opa nra operatus es i nob dne. Et
ite ad ꝓhil. ij. Deus ē qui operat in nobis z
velle z ꝑficere ꝓ bona voluntate. Dictū est
sup q̄ qz excellentia est habere aliquid ab
alio ex meritis q̄m solū de gra. ad qd ꝓpter
mozdinatū amorem ꝓprie excellentie id q̄d hꝫ
ab alio de gra velit z estimat se habē ex debi
to. z ꝓpter merita sua. huc supbit. z ē fidei spēs
supbie. Cui ꝑ oppositū humilitas est ad qm̄
sic subiicit se deo q̄ ꝓpter diuina ⁊uezenciam
de ōnibz bonis que in se sunt. q̄dq̄ ista sint
spūalia aut corpalia nichil attribuit suis me
ritis aut valori suoꝝ actuū. ꝙ attribuit dīne
bonitati. ꝯgnoscens se hec solum de gratia
z mīa dei. ꝓpter q̄d ꝙ̄to plā bō capit. tan
to se obligatorem deo ꝯgnoscit. ꝯtestantibꝰ
em̄ dictis ꝯtinet. z rones donoꝝ. z etiam
ꝓpt deū ita se subiicit alijs hūanis. q̄ ea q̄
ab eoꝝ gra capit. no suis meritis. ꝙ eoꝝ li
beralitati ascribit. Ita facit humilima dei ge
nitrix z semp ihū maria. q̄ nichil bon̄ suis me
ritis attribuit. ꝙ totū ad illius dīnā vultū q̄
essentialiter magnꝰ est. De quo z ipa i cātī
co suo ꝓ⁊ua facit in magnificat qui ꝓnis ē. q. d.
magnū ē q̄ ihc sum magnū q̄d mihi fuit magnū
q̄d utiq̄ sum. z maxīe q̄ unigenitꝰ dei filius
tocius plasmatoꝝ ōnium. ꝙ hō in non ascribo. nr̄
meis meritis attribuo. ꝙ sue soluntati dīne q̄
erga hūm̄ genꝰ fuit. z sic faciendū docuit i de
cimo libro confessionū. Et sup illo pō Cor sum
Unde habes q̄d non accepisti dicit glo. augꝰ
Quidd nequeam posse discretum ab illa pdicti
onis massa. nisi qui hō bonū habet. q̄ re
dat quidq̄ bonū habet. gra saluatoꝝ accepit.
Deo omīe. vō sup Johem dicit q̄ ois̄ que possi
dere videmur sunt solum dīn dei. z ho nostra.
ꝙ sunt nob solum ad usum ostensa. z omissa.
Corde igit hūl. cū quidq̄ habet a se fiat. no pu
tiendo ꝙ non sibi ꝓpr̄ attribuendo. imo soli de
ꝓpt q̄d fortasse humilitas dicit ois̄ nisi cū ait m̄
ubi dr sus ad Johem baptistā. Cui modi sic de

tat nos implere omne iustitia. Omis em̄
iustitia z ꝑfectissima ac accumulatissima
est. totū q̄d est alienū a se vicē. z totū de
cuq̄ est dicere. z hꝰ plene implet humilitas.
q̄ omē hōm ut alienū a se venit sm̄ mod'
pdm̄. z ideo attribuit ei ve ē. Cui ergo
vē sic humilis est. ut omne q̄d i se bonū habz
nosse corde. q̄ a deo habet. z de gra. ille
de illis illoꝝ querit glām suam a laude.
ꝙ z oblatam glām aut laudem no sibi appli
ꝙ m deū refert. alias vadet q̄ sic tm̄ con
mittere. q̄ laude deo debitū sibi q̄ apparet.
Corde aliqs vām istis audiens adulat sibi q̄
t corde suo. dicens. Ego sū hūl'. qz ego credo ꝙ ita (et mo
q̄ m̄ me bona sunt. sunt dei. z habeo a deo
z dga. dico si ignoscit q̄ ita sunt deu
tur ōnē debes ignoscere. q̄ soli deo p̄ esse
debent laudes honoz z gla. qz p alienos bonos
no tibi debet laus. ꝙ ꝙ ꝙ aplo ꝙ ad Thi.
pō dr. Regi aut sclorꝝ immortali invisibili
soli deo honor z gla. Cui go ve hūl' es. ne
illam laude glām z honoze qas i opibz
tuis aut alios bonos q̄ m̄ te sunt tibi eam
appendo. ꝙ z ab alijs oblatam a te repellis.
z eam ad deū ve ubes tuū gl̄a ē. Ꝑsta
end humilitate dns worat animam tuā
ait m̄. qz ipa de se ōnē bonū. z omne lau
dem a se vetat. tanq̄m alienū. z deo attri
buit cuq̄ ve est. Tam si ve humilis es. nec
no solū laudes ꝑsonas. ꝙ et eas ad laudan
tibi illud putas. z te videri. qz si alienē
laudes tibi dicunt. z de te pdicentur
sicut laudes bti petri z pauli no te laudā
ꝙ te deviari vetarit. ignoras. mo si ve
humilis es. z tue ōnes laudes q̄sq̄ bonoz
no tuas ꝙ alienas p certo ꝯgnosces q̄ nō
laudaris te no ve laudari. ꝙ magis ivi
deri putes. Item dīn sunt q̄ qn hō ꝓpter
amorem ꝓprie excellentie attribuit sibi. que
ei non insunt. a maiora q̄m ei sint. z
si neget verbo. q̄ in se habz. huc supbit
ta ꝙ ꝓprie supbie. Cui ꝑ oppositū humilitas
est. qn homo ꝓpt deū ita se vilē illo q̄ sibi
convenit ꝙ ni sciuum gradū. q̄ nr̄ corde extol
lit se sup illud q̄ ē. nr̄ ore iactat se de
aliquo bono q̄d non habet. nr̄ de melio
q̄m habeat. z qui corde ꝯgnoscit desup suos
z sue fictionē fatet. ore ꝙfitet deū fuit
q̄ q̄m spes sunt. qn quis ꝑtet se alios ex
grauē estimando se meliorē esse. a ꝑsup
tuo se tendit i aliq̄d q̄ est ꝑ se. z suam
dignitatē. Cui ꝑ oppositū humilitas ē. qn
quis ita se deiicit. q̄ omnibz se credit. z dicit
i aliquo mfectorem esse. z viliorē sm̄ mo
dū posse dicere. z credit corde. z ꝑfitet
ore se ad oia inutile. z indignū. te. sunt
plā ꝓbabit ꝓtea qn de gradibz agat (de
inde ndm̄. q̄ ordinata unitas congregato
rū quidam filiorum dei. edificat. z ꝙ
sicut in edificio fundamentum est ꝓmū. ita
illud q̄d est ꝓmū in acquisitione virtutū dicit

fundamē aliozꝫ · sale aut ē ipa hulitas · est em
fundamtū aliaz · ubiq; · z pma m acquisinde ·
z hoc ideo · qz p ipam hulitate · omouetur
impediens acquisitionē a' mfusionē ubiq;
sit, superbia aut deo resistit · z p quam fit hō
subditꝰ deo · z fit abil' ad suscipiendū di
uin' influxū dine gr̄e · magnitu sua expellet
inflationē superbie · qre qd dicat · Jacobi iiij
Deus superbis resistit hulibz aut dat gram ·
sicut qd montes qre altitudinē corp tudam
a se apīs excludunt · que defluens toto im
petu ad ualles cadit · ita corp p superbiā tudām
a se fugat fluenta gr̄ar · · z sicut aque corp
les loca profundiora · z ualles plus explet · z ma
gis q eis habundant · sic aque spuales · · flu
enta gr̄ar · rorē dal hulitate profunda · Et hō ē
qd dicit Salomon prouꝫ xv° · ubi hulitas ibi sapi
entia · z ps · ualles habundabunt frumto · Et iterum
mt̄ medium montium pertransibunt aque · certum
aut est q mt̄ medium montiū ualle ē seu
humilis profunditas corporalium montiū · Et quoniam
inde profunditatem sua flumina ad mare flu
unt · z mare nō implent · sic de fluvijs gr̄ar · du
bitand' nō est · quin ad corda humilia fluant
ex fonte paradisi celestis ac spual' · qui ē spūs
sanctus · qui sola humilis maria · ut hō tendat ad
celestia · z spualia · ab hac aut salute maxe
impedit homo · dū · z terrenis magnifice sua
det · hulitas aut' omouet huiusmodi impedi
tū salutis · qz sunt haec · nō appetere magn
ficari · talibz · · uta ē · qz via qdam · z dispō
ad libez accessū ad spualia · z celestia · Et
qre hō dicit · ut impedimtū salutis nobis
auferret · ex terrorem celsitudinis · ostendit
ami mostrauit · p hulitatis exempla · · hu
militate · a se diffinda · admonuit dicens · auferte
Discite a me qz mitis sum · z hul' corde · vobis
terius nōn' · qz quēp̄ in media supbie posita · ꝫ
superbia · sunt · qz quēp̄ radices ex quibz oriunt
z pullulat' hulitas in corde hūi · pma ē tosi
dicanis magnitudinis dine · qre em hulitas ē
subiectio hōis ad deū · z secundū ē eadē sb
iectio huius rōnis aliozꝫ hōm · · tanto
plus homo se deo subiicit · z tanto deo plus
exaltat · quāto plus · z pfectius cognoscit · et
dissimilitudinē considerat inf̄mitatē dine · ꝫ pon
qz deo nihil solo ideo · creauit · nihil operat · qua
nat · z dirigit · · oia sic · · sua pfectē sunt po
sita · ut det tm̄ velle · · auferat qn̄ velit · ·
Pfecta radix est · · considerato mīzmitatis · z
mpfectionis spūalem toto plus ho se dō sub
mittit · z humiliat qre deo · quāto plus · z pfectius cog
nit · z dissimilitudinē considerat · qui infirma · z imp
fecta sibi · qz nichil bonū ex se valet · qm̄ pro
pius ad mala · qm̄ tarde ad bona · · z qm̄ mlti
plicē defectuosus ē · in corpe · z aīa · quāto
ignit · homo humiliē defecta sua diligētius con
siderat · tanto mocem se reputat · · z mfacto
ueri · pmo tm̄ mētis respectu dīne dei · ena
est consideratio perfectionis alienē · · sic
de aliis · que superius posuit · de superbia · ·

Nomodo ultiō q̄ bis dicitur in regula sua post
duodecim gradus hulitatis · · bis dicit' post duodecim
gradus superbie · · oppositos · postq; xp̄us · quibz hulis ·
· pmo · dicit · · ·

tus fiunt · z ita totu se ad illu dedit · ut qi sensibi
libus exteioribz careret · ea q cota eo tuc fierent a
die · dicer · nc videret · nc audiret · De isto qd bnd
legit · q p annu i cella nouacrc morata · ad huc
an dom habet tesudine ignorabat · milo enam
tpe ecclam intrans z exiens · cepite ubi erant
tres fenestre · una tm pietabat fenestram esse · sic
lam ena lausanesem tong dieu tenue p gens ipm
no vidit · aut se eu videre no vidit · cu em seco fio
de eode latrand loquent · interrauit eos · ubi nam
illa lara esset · qd isa audientes plurim admirati sc
Primus gdus superbie
Hunc opponit prima grad superbie · qui e auositas ·
q qde auositas dicit pt magnes mentis sensum z
dne anim ad cognoscendu vana · z mutilia · ut
spectacula a ce nouia · sq ad pcm mdmat · ut
est inspectio illicet · si q mdmat ad concupiscentia
am eius · z diligens scrutinu alionc defectuu ·
si mdmat ad detractionem · Et licet simplex i de
ad religione · z p ofes · auositas primeat ad om
sensuu cognitionem · solet tn sepe concupiscentia odo
co p octi simul ad cognoscend pmlas in sensibili
bus · Dicit aut e pus · qp superbz no attendit ad
seipm noscendo atq ossiderando defectus gnos · z
pcta · prez qd sepe · est ad auose cognoscend exte
rioribz sensibz qqz mutilia vana atq nociua · Ni
mis superbus valde conat · spice alios · pcta et
defectus · ut sibi ex hoc aliq utilescant · z que sibi gra
desiderat · z ideo spernat · oculos portet · oculos aptos
z aures suspensas · ut alios acta z facta vmet
z inquirat · z quito aliena plus p̄scrit · tanto mg
attendit · z quito diligencius scit alterius ambitu · tanto
mg nosit ipm · ut velit esse d omnib · Et bnd dicit
ubi o laudibus auibus z oculis pascendis se exterius
occupat · du sperat no acrat quale se intus habeat ·
Subdit z ad si vigilant te homo attendas · mag
est si ad aliud vmqm intendas · Secdus gdus
humilitatis e grauitas · qdam z stabilitas mentis · ex
qua fit · ut ho humilit se habeat i ubicqta ut
pauca z honabilia uba loquat · no clamorosa ut
re · Et q dicit pauca ho sic intelligendu e · q no sup
flua · quia em oz multa loq · sine mensura z inutilia ho
gradus habens · humilima dei gentrice · z se digne
natura · q ut aut bnd i omib tractan · erant · no
nisi q necessit ad anglos · z ad elizabeth · dno
ad filiu nu esset amoz · ei nc · dicit · quis quod et
patez dolentes q siluissent eu · Et queto · impe
rijs ad filiu z ad mysteriu · z sic loquta e uba ho
nabilia z sic pauca pcm · d laude dei z i gratiaru
actione · sic in cantico suo · sic ubi se dilatauit de
deo · z ad honore dei loquens · cogitat aut huius
modi fuisse · qui multa z mutilia psecant · z
intro leuit · z incogitate totu suu spm effundit ·
z stati ut de e in corde · e simul in ore · qui q hu
ic secdo gradu humilitatis opponit · Secdus gdus su
perbie · qui e leuitas · z quam instabilitas mentis ·
ex quo fit · ut homo superbe se habeat i ubo mul
ta sup flua · z verbosa · ac sepe clamosa · pse
renda · unde sm bm bnd i li · de gradibus
humilitatis · du homo ex pessimo gradu superbie se
ipm neglegit ossiderare · z alios vitam · z mo
res nosse · vmat · z attendit · hec · quo da indi
z agnoscit superios · z ista muder · z qd ad mse
riores · z istos despicit · z sic onosa auositate
animo leuiatq · z nulla sua ata aggregatq · ac qd
dam superbe se gaudet p superbia · ad alios se
erigit · z cu se ab aliis superari dolet · p mu
diam q e tristicia de alicui bono · ad vana se de
primit · z hanc ai sua vanissime mire pauca
z mendacia · mire multa z mania · ne visio
ne luctu plena · sp vi ecclesiastica videat · sha
Tertius gradus humilitatis e · ut ho no sit promptus
ad leuis ad risum · qz ex primo gradu pcedit fa
cilis no nagat leuitas · z mutilia et aliena co
gitanda · § attenta e ad se · z ad defectus suos et
ipos memoranda · z ideo sp stat i timore ne
cadat · z tha no queat risu · Ihm no habz
animu facile mutabile · z frequenta ia i gaudio
ia in tristicia · ia i amore · iam i odio · z nis
affectibz · z ex vi gradu no est leuitas mu
de affectione in affectione · si habeat animu fixe
z maturu · ac stabile · z ideo qui usq ad finem frequen
gaudens habeat coz · no ni ex hoc facilis · solu
i christianis ad m risum · qz bonum z ordinatu
risum gaudio de rebus spiritualibz no ignorat
risum · qz dicit Eccl i · cpla risum dixi ad inanitatem
Grias ei qui vim z ordinatu gaudiu · e seneca ipi
Et ita legit · de bto bnd · qp nunqm sic risit ut
no posit ad videndum qm ad exercend sibi vi
sacrez oportet · z si risum suo magis stimulu ad
libere qm sacrum · Hunc opponit tertius gdus
superbie · qui e mepta letitia · Nam superbi sp ap
petit sup alios esse z apparere · Ex qz consi
derarent pia pcta z defectus suos ut alios meli
ta z perfectiones · nec illa sibi tristicia ingerent
mi quitu se ex alio inferiore agnoscit · z ideo hi
ossiderationi eis excludit · z ut supiq dem sint
solu ossiderat sicam perfectionem · z ea d quibus
alios excellit · z aliosq impfos · et ea d qui
bus sibi inferiores sunt · z i his frequenta letitia
in quitum ex hoc alios superat z excellit · z illa
e mepta letitia · Ut sicut dicit bnd · du ho per
dius gdus superbie descendit · z prudentiae ad ac
leuitate pueni · z gaudiu qd semp appetit ·
frequenta · metipsu appetit p tristicia · qua de boni
altrui conflit · nec fugit ad cosilium fletus cogita
tionis ex illa damnosa parte · qua sibi sua infirmitas
z aliena excellen demonstrat · vitauit nimis
tate · ut totu se tristitia · i omni parte · quo
m quo ipe videt excelle · quosus notet · m q
alter excellet · sp dissilet · ut du deuitat qd tri
ta putat sp letitia deimere · sic qz fit · ut que sibi
viasim vendicabit gaudiu z tristicia sola possi
dere nitiatur · mepta letitia · Quarto gdus humil
e mansuetudo · ipse ad mtos gressus · et ut ho in
moderata sit i loquendo · ut no pueat debitum
tacendi tpe · tu opponit quarto gdus superbie · qui e
tactu · p qua homo se verb extollit · loquendo de se
se aliqua · no sup illud qd m se e · et sup illud
qd hoies de eo opinant · vel cu laudo de se · id
qd m se e sm veritate · z tal laudatore frequenta
laudi · queat · cu · end aliquid mente cogitat
aut aliude sibi ministerii pt · qd extolle possit ·
sentiu ut sole bti bnd · Auditores · qui quibus

se iactat· quibz totu qđ cogitauit effundat· qbz
qui· z qñs sic mnotrestrat· z desideio loqđi
ena mizogante pueri· no qtenꝰ vspadiꝫ nec
ꝓllanos· uba attendit· si sua ꝓferꝫ z meliora
ꝓutang· alig uba mpfecta ꝓmdit· si de sup
nis sit fezmo stati magna loquit· no ut alios
doceat· ul ut ipe doceat· si ut sciam iactat· si
de alq· quo fiat rō solucoem se sniz estimat·
stati alioz uba· z ꝓfonsiones sua sentena p
uenize fstimat· ut sapienor· z doctior ꝓpute·
Si de religione sit ꝓmo· laudat ieunia· con
mendat ungias sup ora exaltat azes· De
humilitate· atq; singul· mimbz· plemssie lofti
no ad edificacom· si ad siu ostentacom· z si
ad sclaria z mema ꝓmo utit· loqnssimꝰ est·
z ad dēhend· alios ac ipoz fama vdendum
puptissima· Sexto gđs humilꝫ· est ut hō m
oplis sius z factꝫ no vredat a om· z bona via
istoz· me qđ vsat· ut si ē ī clausto· ubi vnit
p̄ vgula a suis ꝓbis ꝓscriptaꝫ tenent ei
q oms monasterij vgula· z semoz excitat·
exempla· si ē ī gđ viuat ī ueſtibz· z alios ex
tabrib; exhibendis roborent· alios hoibz deuotꝰ
hestꝫ· z nobilibz eius de strag· Cui opponꝫ
quito gđus supbie· qui ē singularitas· p quam
homo vult ceteris sanctior appez· z ille gđus
quito supbie ovit· ex qđto gđu supbie ꝓdit
q̄ bis bonihz· ubi ō declarat de religioso· z
ꝓzonabiliꝫ intellegend· est de quolibz alio
vnde dicit m sma· Cui mochus mo ꝓdicto sup
ceteros se iactat tuc tpe ei vi· si no plg ceteꝫ
aliquid agant p qđ ille ceteros appeat· no vo
lens p hoc melioz fieri· si videri· Deoq; miter
pñdentes crebro solet ondos iactare p mesas·
ut si que imꝫ omeō videat· sicut se doleat· et
mpiat id ipm sibi rudele subtrahē q nō vi
tu mdulgendu pñdicat· plus ghe metues de
mentiri· qñ famis cruciatu· oma neglgit· z
singulaꝫ sibi assumit· nō ten vmedit· ipe ieu
nat· z plg sibi blandit· de vno ieunio· qđ ceteꝫ
prudentibz fuit· qñ si ad ceros septe dies ieuna
ver· omodioꝫ sibi ve oratiuncula peculiat· si qñ
tota psalmodia vnq; nocte· ad oia sua stremuꝫ
z ad oma pigez· pigilat· ī lectat· dormit· ī
choro· alios quescentibz· solus ī cella manet· ex
creat tussit· ac gemitibz· z suspiriis· auzes foris
sedentiu· dangulo mplet· Et ē ī ista nouꝰ
q̄ sint qdam opa bona· ad q̄ oms obligant· a
q̄ sint oma honesta· z discreti· oma· z etiam
quod gestꝫ in eisdem opibus cautum· ē· ne ad
etiam· ibi deuote orare· genu flectat· humil
z vbertim· duinꝫ messe· z retꝝ huioꝫ· z alia
sint in ordine publice facienda· qz ex q̄ oribz
discreti sunt ostenta· nec non sunt signa vane gl·
Nō finalit homo p ea supbit· a niam· glat· alia
sunt opa bona spūalia· z gestus z hilaritudines sm
tu clamat· z manꝰ ī celu expandit· ul' pectꝰ
sua apte tundit· aut oculos in pudice ī celum
leuat· a totalr se ad tiam ꝓtrezunt· z cetera
q̄ erāt si bona intentōe fiant· no tn sunt
facienda apte· z coram alijs· ne assimentes dis

tralant· z ne alij ex hijs ipos sanctes· de ꝓpōsito in
dicere· z ne ꝓpiam sanctes· ad ab alijs vide·
talia facere· in supbiam extollant· z ī vana
gloriam· Ita vlt Crisi· sup illud apli vi· Cū orat·
Nolite fieri sicut ypocrite tristes· rē· hō cū orat
domiꝰ nr aliqn imzaula fictiōis ferussit a tha· ue
habet· aut vnō· Et neqñ sunt quēq; opa bō· a ges
tus faciendi ꝓpter silanciem sanctitat· quā qđ no
habet· illud em esset ꝓbm ypōsi· z ꝓtinet ad p
dictū gradū supbie· de qua ypōsi· cta su
pūa dm est· Si tn hmōi exteriores gestꝰ auge
rent hom deuocōm rozāt· possit eos omitte fa
cere· z sozsū ab hominbz· Ita intra sū z doctꝰ le
gunt singularitates· rozā alios z ī publico ꝓfiteſ·
Dic em legit· de sto domico· q̄ frequēter· qn corpꝰ
dm leuabat· i missa· ne tm mentē eleuaret· q̄ fue
rexsu· ac si ibidem xpm intranatu· i ḡpa sōz
videret· qđ· qđ ne alicq mſchaū· z inconuenium
rozā hominbz ꝓpt hmōi mentis excessu fieret· mis
sam nō retez· multo tpe no audiuit· Alios aut sa
tribz post oplecoīm· ad quietē ꝓgentibz ipe solus
mansit in oratoio· z ibi exezuit oīa· q ipm ad de
uocōm potezat incitare· aliqn sedebat ezecto ali
quid· medium· aliqn flectebat genua· aliqn sto
tus ꝓstrauit· i tiam· Sicut dicto Augl· dō· q nat·
timenda eis· z alia ornamenta· nr intima minus
nr abiecta putauit· Et ex moderato· z operati ha
bitu etat· Et de hoc hilj le· q̄ pauptus dilexi
bus sp sibi placuit· ꝑ sordes unqñ· duxerat· eos
indices esse· a nim negligeret· a niamꝰ apud se
glamꝰ· a foris humana gloria affectat· ꝓbuit hō
sp· i corde suo· fixerat· i oze· Cū fiant hō· q̄ ne
mo· mizare oms· unde· z ribaū plumbꝰ amꝰ
ptauit· qñ dū omittere ee potuit· si nō egritu
dine sensit· ultimus illud abiect· z ad oia se co
uertit· Septes septas· gradꝰ humilitat· scz sexto sep
timo· z octauꝰ ptinent ad estimacom hoīs· ve
racissimi· desimus suos· z primꝰ eoz· qui ē sexti
ī sedme· est· ut hō sic cognoscat defectꝰ suos· ut
et hō alios sibi ꝓferat· Et hō· vult tres humil·
ꝑ sexti gradꝰ humilitat· est· q̄ ho corde credat
z ore confitat· se omibz miseriore z viliorem
esse· z ipm gradū humilitat· anshelmꝰ ī hō de sili
tudinibz diuidit· i quatuor gradꝰ· q̄e primꝰ e
ut hō ita cognoscat defectꝰ suos· z ex hō· ut
credat se cotemptibile esse ꝓpter
nimiū libri de duodecim gradibz humilitat· diffini
endo humilitate dicit· est ūtus qua hō sui veriss
cognitione sibi ipi vilescit· Gradꝰ ut de illi defecti
bus doleat· cōfitendo ut se cotemptibile esse· z alios
miseriore arbitret z fateatur· Et q̄rto no solū q̄
hō simplr emittet· si etiā psuadeat· z velut e
di· sed libenter dicat· q̄ inuerecūde aliq· qu
aliquē defectū suū nouerant· z fateant· z no velit
eē ab alijs credi· si idē fateat ipm defectū corā
alijs· ut credat eos ex humilitate sic loqui· et
tles no sint· vel humiles· q̄ de hmōi· z de gradibz
humilitat· q̄ vel simul· no nūt· videt humil· si vilipē
de opponat· sexto gradꝰ supbie· q̄ ē arrogantia· p
qua se homo alijs ꝓfert· z se sup alios extol
lit· scripm melioze alijs ꝓputando· Et illa verē

5to gradꝰ humi

5to supbie

6to gradꝰ humilꝫ

6to supbie

ex quinq; gradibus superbie immediate precedentibz ꝑ q̃
q̃m em homo ꝑm modii q̃ti gradꝰ i nullis i mag
nis se iactauit. Et ꝑm modu quinti gradꝰ multa sin
gularia silatoꝝ i mantez opatus e. et ex hꝭ apd
simpliciores qui exteioꝝ ea uidebt. i unde gde
ant no ꝓsiderant. aiq fama extenuerit. tm tles eu
laudant. i ꝓ hoc ipm i pdte ducit exioꝝ. Da
ex hoc ꝑm hñt. fit. q hmoi credit de se q ab alijs au
dit. i qui de oib alia ve plus sibi credit. q̃m alijs
de se solo plus alijs credit q̃m sibi. ut ia no obs
tantibz solu a sola vꝛa ostentatiõe sua pfectu
religionem. ꝑ intimo cordis assensu se credit om
nibus superiorem. i quodꝫ de se laudatu cognouit
non humiliter laudatoribz suis mitꝫ arrogat
ascribit. ¶ Notandu ẽ dm gradu q̃ defectꝰ hoꝝ
sunt labilitas. i instabilitas oim corpaliuꝫ
i tpaliu bonoꝝ q̃m hoie sunt. i que possidet
sicut sunt sanitas pulchritudo diuꝫ honoꝝ a
a. gles. i hmoi. ymo. i ꝓ hoc uita. ois em ta
labilia i ꝓsto ia sunt. q̃ q̃ hodie sunt cras eua
nescunt. i immutabiles alij defectꝰ q̃les. i ꝓ
hoc multi spiales singulabz ꝑsonis. Item ultiꝰ
istiꝰ vel ex qualomo sit ꝑm corꝑis i mutꝫ ꝑmo.
i abhominabilitas istiꝰ vei i qua uidnt. qz i hoc
vendit tradauez i putredine i vermes. i postre
mo i abiectos puluis. q̃ oia superflua q̃ emittit
p q̃dꝰ emut tola corꝑis sui. tam immunda sꝫ
i fetida. Item oiꝰ adustias i ome periculu ab ex
tinsecꝰ ubꝰ. ut sunt fuga. i estus. contrua. et
fulmen. grandez. i pestilencie. i carnisse. i cetꝝ
hmoꝰmodi. ꝛc. ℈

Item dua pugna cazmo adiuuas spm. qua con
tinue expugnat. Dicit em homo ꝑm vom̃ndi
tat aliquid esse sanctu ꝓpt hꝰ qz uisum. i deo
placens. i caro resistit. qz ei grue. displicet. i tris
te. ꝓtez qd ag̃ dicit ad hoc. vñ. Video aliam
legem i membris meis repugnãtem legi mentis mee. et
oblinis. i labilitas memorie. i ꝓ hoc sancta cupi
i inferiora tenet. mala q̃m bona. Tertijs em
sancti vsi aut cogitati sp velut ꝑmixtꝰ. sancti aut
spiual. i hoesti acto obliuiscit. Item qz hoc ꝑm in
tellem obtusꝰ e. i cupiendo scam ni scrutando le
nis i assentiendo studiosꝰ ẽ vanas curiositates inq;
q̃m ẽ salutares. vanꝰ. i nisibil i cogniciõibz
i cogitationibz suis vanis vilibz i fatuis. Item qz
sepe tozq; frezenti tristicia. qui doloze. i amaro
moze. q̃ difficil est. i tardissimꝰ ad bo. i ꝓmp
tissimꝰ ad mala. q̃m lenis. i mutabil animꝰ
mee. i letꝰ mee. i tristicia mee. i vita mea. tm
undiq; i tali hmoi mutabiles defectꝰ. qꝫ homo
i se ferit. i experit. Et nisi ꝓp oia peccata hoꝝ m
mutabiliu cogitationu. uoluntatu. uiboꝝ. i opꝝ
quoꝝ defectꝰ omes. cognoscꝫ. i se sentiat. i experi
ri. i si attendat. velit. i ꝓfectꝰ nosse q̃m i aliqꝫ
alio hoie. i ex hoc se alijs misericordie iudicare.
Et sicut ea q̃ in aq̃ ponꝰ ꝓpt deꝫ ꝓpicuꝫ. ut
pelles. ligna. lintea. ꝛc. lapidibz supposita. omem
me i altum tendant. Sed deprimant. ad finem
se cozde humilis ne eleuetur in altu supez
bie. tamquam quibusdam ponderibz oneret

se ꝓdictis defectibz i pctis suis. p cognitionem pꝛiꝝ
i aggrauans eos ni cozde suo. i quido motu ali
que ad elevationem sentit tamq̃m ventu ali
que i altu rape volutem. strati ad misericordiam
defectuu suoꝝ i petoꝝ. ꝛeuit. quibz ita de
ꝑmut. ut no solu puu ꝑ. i vile i stupibile
se iudicat. ut ee michil. Hinc illud apli ad
Gall. vi. Si quis existimat se esse aliquid
cu sit michil. ille se seducit. Et hꝰ e qd dicit
i sexto gradu humilitatis. qd ve humil. cognoscat
defectꝰ suos. i ex hoc corde se credit vile esse
¶ Eoꝝ aut supbi pdicta pondera defectuu suoꝝ
i petoꝝ p oblitionem a negligenda ꝛogitatiõe
mis abeunt. i ideo a quolibz vento elationꝭ.
i a qualibz temptatione elationis alteꝝ vapo
rant supbie. Item ꝑm willi. i de similibz sicut
medicus si quid habet penne illud abscondit.
i ubi nesciꝫ aliq integra est. no ostendit illi a
q̃bz elemosina petit. si magꝝ largitatem eiusd.
i q̃ habet famu in corde ut corpe suo no ostendat
illud vb q̃ habet corꝛosiui. ut putridu ut scabi
osum. imꝑfectissime nigerrimi sint homines. ut sic
eos ad aliquid sibi dando ꝓmoueat. sic ve humil.
deo i toti cure celesti. ulcera omia q̃m
sanies suas i defectꝰ pdictos ꝓfitissime spiales
dolens instantissime ostendere no cessat. nec
oꝝ misit. nec eis sigillati. i sibi deo q̃ ¶ habet
mutat ubi uale. i optimu. i hꝰ e qd dicit
ꝛ sexto. gdu ꝑdm. si q̃ ve humilis cognoscit de
fectꝰ suos. i dolet de eis. i fatet ve. i confitet
one se vilem esse. i detestibile ac retis misi
cozde. Eoꝝ aut sunt supbi. qui ea sit plenꝰ
defectibz i pauperimꝰ i spialibz bonis. defectꝰ
in suos abscondit. nec ostendere nec fatet. ymo de
magnis se iactat. sicut patet de illo phariseo luce
xviii. Cui no deo i suis debebat defectus suos
ostendere. i fateri. i ei ozone petere elemosi
nam. i sanitate ut medicus i languido. diuꝫ
as suas ꝓcurabat. Et quis sana habet sibi inde
batur. illa clamabat no dicit. Ieiuno bis i sab
bato. Decimas de omibz q̃ possido do. Et cum dicit
no sim sicut ceteri homines. tuꝫ dm. i q̃ hoc per
humilitate dicit. alios i subiicit se alijs ꝓtez
deum. Deo i qd an homo p humilitate debeat se q̃
omibz hominibz subicere. i se estimare oibus
inferiorem. Ubi ꝛndu q̃ sim sim. ꝛ. 2ae. q. xvii
in hoc duo sunt ꝓsideranda. Scz illud qd e dei
i aliud qd e hois. Hois aut e quidꝫ ꝑtinet
ad defectu. si dei est quidꝫ ꝑtinet ad salute
i ꝓfectꝰ. sm q̃d dicit. Domine tua exaltasti
ex me aut auxiliu. Humilitas aut ꝓpe dicitur
ducentia qua hoc deo subiicit. i eo humiliꝫ hoc
sm illud qd sicut e debz se humiliꝫ parmo subi
cere q̃tu ad illud qd e dei. ipse parmo. no
em solu deu ni secundꝫ ducerei. si etiã illud qd
e aliq dei. ipse parmo eu debemꝰ in quolibz
ducere. Et ita pari humilitate debeꝫ nos ꝓdeꝫ
mis subiici. omibz parmis. ꝓtez deu sm illud
ꝑ. pet. ii. Subiecti sitis omi humane creature ꝓpt ¶ Ipse
deum. quia homo debet cognoscere defectꝰ suos.
i se secdm defectus suos estimare. misericordiam
dei deus mi altezꝰ ¶ Non aut requirit

humilitas ut homo one illud qđ e dei. t ipe subi
ait di ei qđ appetet esse dei. q altezo. vtq ei
no mlmat ad flm. non go rquit humilitas aut
sncts magistri. estiment se mmq sncterm
t phia. ul m alia scd q e dm dei qua sciat
simpler vre. aut q duces ho estimet se mmq t
possidere de dnicis qm sczmus possidet. et sug
sic de alijs domis dei. Illi em qui dona dei
utinpant cognoscere debent ea se hzeant
gras agit. vnde p. cor. ii. ut sciamq que
a deo donata sunt nob. absp go pudico lu
militat. possunt hoes do que ipi ctepaet
a deo p seve. doms q alijs appetet collata sic
aplus ad eph. m. dicit. Alijs grationb non
e agnitu filijs homj. sicut nue revelatu e
sns aplis dei. Salv enim no rquit h humilitz.
ut alijs lpet qđ e sund. scipo. ut sint pcta
t siles defis. subinat ei qđ e hoiz. d alio.
Alio pt optet qđ qulibz homo cpntaret se
maiozem ptoze. quolibz alio. Cu tn aplus
paula absp pudico humilit. dt. gal. ii. Vros
nã indei. t no ex gentibz pctores. pt tn ho
cputare aliquid bom esse i pximo. qđ ipse
no habet. ul aliq mali i se esse. qđ d alio no
est. Eq quo pt se ei subice p humilitate. i hoc
se esse miozem vputando. pt qđ dt aplo
ad phil ii. In humilitate supiores sibi mu
rem arbitrantes. ubi dt glo. no hoc ita debes
estimare. ut nos estimare singang si vere
estimes. posse esse aliquid esse emulen. t alio
quo nobis. supioz sit. et. a. si bonu nzm qđ
illo videmur supiores no sit emulus. Septus
gradus humilitatis est pm bm bndm. ut de uili
tate. ut extremitate utenty sit. t ad omia
q sibi iniungunt. nclud operis malu se indicz
t indignu. Grads iste habz duas ptes. pma
dicit. ut dim vilitate. ut extremitate ho utenty
sit. hoc e. ut homo no qrat excellenia exteriore
ß ponq. obiectionq. Scda ps est. ut ho indignu
se ad oia. t mutilem iudicet. i. ut ex affectu
tione suoz defectuu ita se homo pnuntiz
mu. t vilem q nosciat. ut credat. t fateatur
se nsufficientem. mutilem. ad quibz maioza
ad que electa sunt. a q sibi ad faciendu fuerit
npositu. ut homo no appetat rozde. nc ad h
tonet. ut venerabilz habeat. a p magno.
a ad magna eligat. aut mag sibi omittm.
t si venerabilr tractet. a. ad magna eligat
ad h rozde credat se indignu. t nsufficiete
t fateat. t ita qulibz pt. ad fatendu se e ad
dia mutilem. ex gplibz vibz. ut tota sua suffi
cia t dea effectat fm illud ii. Cor. iii. Non
sumq sufficietes cogitare aliquid ex nobis
tanq ex nob. sz sufficiencia nra ex deo e. Ad
hui gradu deuenit. tres ordines ps ponit. primi
habitu. t de similibz. quoz. pmus e. ut pcap
homo ut dm sunt. ii. pozes gradu. ex q side
ratione suoz defectuu credit. t fatet se co
tpubile esse. dcit hoc ab alijs credi. q tr
eria paucitez sufficiat se ab alijs crigi. le

dia. t nisi sufficiatem ad offia. ut ad her. dt alia
magna sibi omittant. sanedu. Scdus est ut ad equa
nimit panat se ab alijs utpubile tractari. t spm.
Tertius est. ut ad illud amet. dicit em qđ est i regl
no grande e hijs nos esse humles. a quibz honorem
qr. t hz. scl alijs quibz sumus. sed ill maxie humles
debem esse. a quibz alioq patimur. Septus gdus superbie
qui oppm pdeo septimo gradu humilitas expze
sumit. per q homo sm pozes gradus superbie rec
de se credit alios prelle. tuc enim plus de se pze
sumit qm de reliq. pt qđ ut dt beat bndi. po i co
nobijs residet. pma i. silijs respondet. no vult
audit. non iussa se memmtit. ordinat ordina
ta. fiant facta. quodq ipse non fecerit. a ordinaut
nr tacte sm. nr pulchre estimat ordinatu.
iudicat iudicantes. iudicent iudicijs. si in
tpo aduenerit. no pmoneat. ad pozatu suu
abbate a. mutu iudicat. a. decepti. et. sime
diocres. ei aliq obedire nuncta fuerit. indignat.
aspnat. arbitrio se i multis no esse ompadum.
qui se ad maiora sentit ydoneu. Et sicut in dom
est de multis. ita gradibz metligendu e de alijs
i seculo. aut i quibusdam ordinibz positis. et potissi
me qui pfitendo se ingerunt se ad statu officia
gradu. et busiam. pmo ad nias diaz. Octauus
gradus humilitatis e confessio peccatoz. ut si homo
ne. p peccis apte rozrigit. a supiore suo. ut ux
or. a vitijs suis. filij a pzauis. a deo. a mundi
ab abbate. a alio superiore. ut ne qđ ab alio fiat
ne rozrigit. enim sibi pi. no defendit. ea q per
imusitas excusationes. sed fateat. ea. t enim oia
peccata sua. pmo emulta. sicut cogitamus malas
rozdi suo adiacentes. et alia mala ee. absconsa
a se amissa non celet. ß p humilem confessionem q
celet confessori suo. et alteri superiori. huic opponit
ostauus gradus superbie. qui est defensio peccatoz.
nd em superbus ex intimo cordis se excusent reng
sanctozum dominoz. ar. d alijs maiozes sm mo
du sancti gradus superbie. t descripa. sup alios p
sumit. i magnis. et ad oia se ingerit. ut dem
sunt. i. septimo gradu superbie. tuc quidem ex hoc
sepe erret. et peccet. non tm apud se h putet.
nc ab alijs h putari querit. qđ et ad aptum
petm sibi enim ostendit. a pauci. a superioribus
p finem correctionis. no fatet. illud si fiant dicit
ipsa. nichilmat cor suu. t ultra malicie ad excusa
dus excusationes. i peccis. sunt aut sm bm bndi humi
excusationes in peccis multis modis. aut enim ille
qui se excusat. dt. no feci. a. feci quidem. si bnficia
si male no tm multu. a. si multu male non
mala mitionis. Qui aut de illa. ps sid. add et
ea vindicat. alienas suasione se excusare nitit
totu aut h e superbia. qr dem sunt pccs. quia
ad ista spam superbie ptinet excusare se de
peccato. quo vbo ostendit em e attribuere sibi im
noxiam de tali. qua tm no habz. Cui aut
ptinaciter aperta peccata mo pdco offendit. qui
trules emulos. t malas cogitationes corde fouit
alia mala abscondere studet. pace. t integre

9m gradus humil

superi suum confessor. vel alii offuld petim humil
reuelaret. ¶ Tang gradu humilitat est pobedēn
ti diuīs. z aspes spaniam ampletī. ita q posto
homo vē offūs z pcta sua pm modū pdti or
trau fdus humilitat. q tut panet. ampleret z
fus meat quāq dura. z aspa. q sibi p ill a sup
iori suo nisi fugut. a a confessore mugunt. aut
panent sustineat sine indignatione. z qa si
a quocūq; corripiente. querelas alīq; ob hui
modi p pcta patiat. hec em sig sunt ve
re penitentie. de pcto. pm modū por fdus offūs

9m superbie ¶ Huic opponit nonu fdus superbie. qui dr. sila
tr offūs. ut cū quis dolose. z silatōie assumt
pmas. ita q ozo solū ostet pcta sua. ozā su
periozē. a alio corripiente. z no credit ei. a
no dolet de eis. nec opugnt ozde. nec vult
subire pena p pcto. q silator ostet. sepe em
fit pm bem hūi. ad superbus de aptis pctis ar
guit. q si se defendere sibi non credet. nec
velut demitte. vocē tm suspiriis. z voces m
gultus mittere cupit. z no solum fatet. abiectu si
z ipe culpam. quam exaggrat sponte confitendo. di
q pcm. alīs maiōr. qm sibi obiectu fuerat. q
tm credi de se necessm put vult. si ido fuit. cum
illud p se additu. put sue culpe. ostat. fm ea.
credituz em vtrūq magis ex humilte ostert. q
ex virtute. z sic plus vult. fug ozā habz appa
rē. qm simplis. z ipam suam superbā nituz
humilitate fallere. z ita p assignationē pcti sibi
obiecti. z libertā confessionem eiusdem. silat
humilitate. qua no habet. z minorend de pcto
sibi obiecto. quo tm vez. vel est. qd e duplex su
perbia. Di aut pctm tam manifestu e. q nulla
vel scusa possit velari. ad hunc vocē si no crede
assumit pmas. q̄mq; em crede pctm no dis
pliceat. liberē tn offert se vel. ut sic nota
trīsgressionis ozā hoīz deleat. p deuote pub
lice confessionis. si no delet culpā ozā deo pter
veritatem obtionis. hec aut simulato. z dolosa
agnosci pt. si huiōi. p pcto a suo superiore
punitur. aut si ab alio dure obiurget. Tum
em vane penitet. labore pme non horret. si
quidq; sibi p culpa qua odit mingt. a si sibi
aliqua obtumelia irrogat. tanta offūd panet
ampleth. Ille aut qui silatē. z dolose fatetur
pcta. si ei leuis obtelia. a qrigua pena irroga
ta sint. statim ad impatientiam. vel etiā indignat.
murmurat. frendet. z tristit. ¶ Decimū fdus humil
tat est. ut homo p dei amore se maiōi sub
dat. omi obediēs. Et vndecimū e ut homo non
deleter. facē voluntatē suā. z ipa possint. dum
ad qm ut homo voluntate suam regulet. sm
arbitriū superioris sui. Est aut duplex superior. vi
delicet. z qui e superior omi dns. Adistes igr duo
gradu humilitat ptinet ut homo no deleter
facē suā voluntatem. pmū. s ut pr. dīna. vnde
iam ita se deo subiiciat. ut ei in omnibz obedi
at. z suā voluntatem. omnibz regulet. z potius
sme sm dīna q̄rerit. voluntas em dei me
ma est. custodia dīnoz. p̄ceptoz. q̄ ut velit

f dīna voluntatem

f a nobis

gis. sup ait. fiat voluntas tua. Et ad hoc suā
endu debent hoēm mouere multa. pmo qz vo
luntas hois e infirma. z de se no vera. si ma
pluit obliquabil. z a iustitia flexibil. Dei at
voluntas e sp firma. in obliquabil. z iustissi
ma essentialit. ac vtissima. z q iustissima ac vti
lissimo volis cūctis. esse. in conformitate voluit
sue ad voluntate diuīam. Deo ad hoc mouere
debet. q ipe dominus deus e equus. z iustissimus
no potens errare. z nichil mali volens. nec
quo aliquid irrōnabile p̄cipiens creaturis. si solu
illa quoz obstinatos. est eis utile. z salutare.
Tertio debz mouere q ipe est potentissimus. z
dignissimus vle dñm. hoc nomen. ymo
sup omne creatura. pcto q e iustissimus no
sinens rebelles. z sui voluntati disformes in
punitos. nec sinens obedientes sibi. z sue vo
luntati conformes irremunerator. Tertio
uere debet voluntas nimirabilis bitudo. q
hoc fit ab eo trepit ppe. qd iustissim est
ut homo sibi pcat. z in omnibz voluntati sue
obtrapet. Altera superior e homo ut pl̄ato rōnē
subdito z suoz. pr̄ ul mat. respectu filiorū
filie. dñm ul dna. respectu secū ul fue
miles respectu ducis exercitus. tenet ptinet e
ead ad deos duos fdus humilitat. scilicet
suo superiori sic se subiiciat. ut ei obediat. z sua
voluntate impleat. z omnibz q sibi p̄cepit
sm vom sue supioritat. z q no repugnit pce
pto maioris pōtat. Dico em nōnīt. z oibz
q sibi p̄cepit sm modū. z vom sue superiōr
no em oportet in oibz obedire su
periori. si in illis em z quibz sibi subdit. sed
miles duci exercitus. z hoc q ptinet ad bel
lum. seruo dno in hoc q ptinet ad studia
opa exercenda. filig patri in hoc q ptinet
ad disciplina iuste. z ad cura domestica. et
religiosi in hoc q ptinet ad regulare vitā ozis
dixi cuilibet nōnīt. z q no repugnat p̄cepto
maioris pōtis. qz si alicui pōtoz superiorum
papet aliquid qd esset cōtra p̄cepta dei. a ecclie
non esset sibi obediendū. vnde sup illo ho.
iij. Deum timete. qui sibi dampnationē acquirit
dum glā. Di quid iussit creator. inquid
tibi sanato e. si p̄ roside ubeat. vere sic si p
ipe prosil ubeat. z ad impatoz. mg̃ du
bitatur ille respto. ille esse spernendus. q si ali
quid impator. ad deū ubeat. z repto illo obe
diendū est deus. Deinq fdq e rebellio. z vnde
nmq libertas voluntas parendi. z deuotē ad
hoc. qd homo retinuit superiore suū vt q ria
no velit obedire p̄cepto. eo sid. magis
sequi sensū suū. z suā voluntate quam
z delectat. implendis suis desideriis. Duo
deimo fdus est humilt. Est timor dei. et
ille timor dei est radix humilitat. ex hoc
em q homo timet deū. subiicit se sibi. ex
quo dm fit. ut ho caueat pcta quibz deū
offenderet. z sic ead ut t omnibz regulet
sm deū. Sexto opponit duodecimus fdus superbie

ingratum
obedire

1o

q z regit
ustrae
ligatus
suoa ro
e ex
tate vo

suc ad
duinus

2o

3o

mādat
obedi
ut ho

4o

lubito

10mus
et vnde

11mus fd
humilitat

12 fdus

qui ē vsuetudo peccandi quę orit ex pcedēti. qu
do homo ꝛcepto superiꝰe vinit sm ꝙm̄ voluꝫ
tat̄ magis hꝫ delectari ī explendo desideria
sua. ī quibꝰ nī expectat voluntate libēt. ꝛ frequēt
ꝛpetit ex p̄cepto ꝛpetitio gnāt̄ ofuendo q̄
ꝑ ligat hoīem. ꝛ trahit ī ḡsimdū vinozē. ꝛta
ut ꝙ homo dim̄ timoris ꝛ sue vōis obtēu.
mdum libēt̄ ueat ꝙ licēt̄. ꝛ ut ab illatiꝰ ro
gitandis patiēdis ꝛ mucstigandis magnanimꝫ
pcō no ꝑhibeat̄ ꝑ quodꝫ ī cozꝫ ꝛ buccā. ad lingua
manū venit. machinatuꝫ. garrit. ꝛ opat̄ ma
liolo. malilo quo vanilo. ꝛ feriosa ut dicat
bñ. Solus nēminē op scala qua Jacob vidit
ī somp̄nis. ꝛ angelos in ea ascendentes ꝛ des
cendentes sm̄ bm̄ hūdm̄ in regula ꝑ vitam
nzam ni stlō. q̄ humiliato cordi a dño erigit̄. ad
celū. ī qua quide scala ꝛ vita nra pdit. ꝑ sup
bia destruit̄. ad yma vinozē. ꝛ ꝑ humilitate
ascēdit̄. ad culmen ihūd. Latera aut eiusde
scale sunt cozpa ꝛ aia. quibꝰ diuisos gdus humi
tatis ascendendos dñs misczut. sc̄z xp̄s ꝑdoꝛ.
quozꝫ aliqui ꝓmient ad cozpis. ut quib⁹ humi
tas ostendit̄ ī cozpe exteꝛis. ꝛ alij ꝓmient
ad aiam intꝛis. Et m ascendendo hos gradus
humilitat̄ debꝫ fuari ozdo vtriq; illi ozdīm
qua fuam ī emēndo eos. ita q̄ duodenariꝰ d
emēndo sit ꝓmꝰ ī ascendendo. ꝛ undenariꝰ
sedꝫ ī sic dnc. Primꝰ gradus ꝛ ascendedo
est timoꝛ dei. qui fiat. ut hō caueat sibi a ꝑ
tis quib⁹ offendit deū que timet. Et hꝰ primꝰ
gradꝰ ascendit̄ ad zm̄. qn̄ em̄ homo timet
pcta omittit. ꝛ volt sibi ab eis caue. tur q̄
sat voluntate sua labile ꝛ infirma. no amat
facē ꝙm voluntatem. ne ꝑ ea acceptet ma
la q̄ bona. Et quo ꝓuenit ad tm̄. sc̄z ꝑ vo
luntate sua ꝛgulet sm̄ voluntate superioꝛ. ꝙꝛ
sime dñi dei. illig ꝓcepta obediendo. ꝛ ei hūs
siu superioꝛ. Secūdē sequit̄ q̄tꝰ. ut hō ab hꝫ
modi obedientia no desistat ꝙr̄e dura. ꝛ aspa
q̄ accident̄ sed ea ꝓmient. amplectat̄. ꝛ tuta
ut homo nostrat̄ suos ḡsos defectus. ꝛ eos fate
atur. Quarto q̄ ex ofidentiose ḡsoꝛ defectus
se mūle. ꝛ indignū iudicet ad maiora. Quin
tus ut ex eozꝫ defectuū ofidentione se iu
dicet alijs inferioꝛē. ꝛ ad ora maiora alios
sibi ꝓferat. Alij quidē ḡdus ꝓmict ad exteꝛioꝛa
hoīs opa. ꝛ gesta exteꝛioꝛa. in quibꝰ se exteꝛius
monstrat humilitas. q̄ intꝛis ē ni aia. Sextus
ecō bñi. ponit xp̄i ḡdū simplicē oppositū xp̄i ꝑ
dictis gradibꝰ humilitat̄. in quibꝰ ide ē ordo. ꝛ des
cendendo qui ꝓhibet. ꝛ ī nouando. Primꝰ est
nūosit̄ sū cuiuslibet sensum exteꝛioꝛ. ad mde
dū audiendū. ut quabꝛeuis nigredū vana m
utilia. a. ad ꝓtm̄ mutmana. dicat em̄ bñi. Ec
videt̄ sūdelium de quo ꝓpꝫ bū ofidelius. ubi dī
ꝑ stat. ambulat. sedet. oꝛat̄. q̄ ꝓtectum uagā
rapuit. ꝛtrahit. aures ꝓtaxe. suspensas. pede ꝛē
digitos loqui. ex motibꝰ exteꝛioꝛ. sensꝰ intꝛos
mutatos agnoscꝛe. Sexto est lenitas. ne qua
sepe mutatur. nec in letitia. nec in tristitia.

nec ī ira. ꝛē. ꝛ illa sui animi mutationē ostendit
exteꝛioꝛ. ꝑ multa ubi ꝛriōlia. Septimꝰ gradꝰ ē mod
ta loquela. non end ofidenter mala que ī se sunt. quare
tristarē ꝑ solū bona. si q̄ sentit. ꝛ de ꝙ videt aput
se. ꝛ loquitur solū ideo. qz ī ipō putat se alios pre
celleꝛe. ꝛ dicat. Frugi. Beatus hō placeat. q̄ sibi ꝑ
placet. Octauꝰ gdus superbie ē iactātia. ꝑ quā homo
se ubis extollit. iactando se ut meliozem. sanctioꝛē.
sapientioꝛē. ꝛ m̄ cautus se esse meliozē. alios hoīes.
Ex illo stādi oꝛtur quīto gradꝰ superbie. q̄ est sin
gularitas. ꝙ quā volt alios sanctioꝛ. aꝛ meliozē appe
ri. end superbus sup alios se iactat ubis. nec ꝛē
sibi tpe. si no sup alios aliquid opet. Ex ill duob⁹
gdib⁹ oꝛit̄ sextus qui ē arrogātia. qn̄ em̄ hō de
multis se. ꝛ magnis iactauit sm̄ modū q̄ōt gdꝰ.
ꝛ ꝑ sm̄ modū quib⁹ gradꝰ. mlta bona silāto
rie optatus est. ꝛ ex hꝰ aport simplicitas eius
fama exteneꝛit. tur ipe end ex talibꝰ laudat̄ꝫ
sup alios. q̄ ipe decepto credit. q̄ ita ex intimo
cordis affectu se omibꝰ estimat meliozē. Cui ut
illo mo se putat dñs ꝓtelle. tur modit ī sēp
timū gdū superbie. qui est ꝑsumptio. ut se hō end
velit videꝛ. ꝛ ab alijs habeꝛi. timq̄m̄ meliozē. ꝛ
ad oīa end maiozē se nigrit. ꝛ tendit ad altꝰ
statꝰ. ꝛ magna ofiaꝝ. ꝛedens se ex cozde ad ta
lia utile esse. ꝛ ad q̄ꝛ maiora expediēda dig
nū esse talū. Ex isto duob⁹ sequit octauꝰ qui
est defensio ꝓpꝫ. qn̄ end superbꝰ cozde credit
se alios meliozē. ꝛ de scipo ni magnꝫ ꝑsumit
sm̄ modū dem̄. tur q̄nꝰ sepe erꝛet. ꝛ pecet.
no tm̄ hoc de se credit. ꝛ volt nr̄ ab alijs credi.
ꝛ ideo qn̄ tle ꝓtm̄ erꝛd a superiꝰ ut alio sibi obuī.
tur negat. aꝛ alijs modis ꝓtm̄ exeꝛcuit. Nonꝰ
gradꝰ superbie est ꝑlata ofessio. ut qn̄ ꝓtm̄ non
ꝑ negare. tur fatet̄ oꝛe. ꝑ non ofensat cordi. q̄
exteꝛius ꝑlat. ꝓmanꝫ. ꝑ ī cordi. nllam habꝫ reuerēn
tiam de ꝓto q̄ dissimulauit. Et si superioꝛ sim̄ꝫ ꝓ
pto. ꝑssus est ipm̄ ꝓmitt̄. q̄ aliter aliqua rōne
liam sibi ꝑ illo ꝛeuocauit. ꝛtum̄ ꝛasiꝰ fieri det.
ꝛ murmurat. Et ex hꝰ sequit̄ decimꝰ gdꝰ. sc̄z rebel
lio. q̄ ꝑmit ꝛ ꝛeprimit superioꝛ sui. nolens sibi
obedire. Et ex hꝰ sequit̄ q̄ mapit facē ꝙm volū
tate sua. ꝛ hꝰ est undecimꝰ gradꝰ. ꝛ sic mapit
mipleꝛe desideria sua ī quozꝫ mipletione cum
sentit voluptate. ꝛ no timet aliquē superioꝛē. sic
ꝓtat humoꝛ. ex quozꝫ ꝛeiteratione generat̄ cō
suetudo peccandi. q̄ est xp̄i gradꝰ ꝑ quē con
suetudine non solum homo nozens. ymo ꝛ se
ipsum ē ī peto. Et st bñi q̄ sicut usus asciꝰ
omib⁹ gdib⁹ humilitat̄ ia cozde alacꝛ. ꝛ sine la
boꝛe ꝑ hō consuetudine ꝛit ad ultā. sic descēs
sus ad ꝑdict̄ gradib⁹ superbie impig⁹ ꝑ malo usu
no se ꝛe gubernas. no timoꝛē freno ꝛtentus.
intꝛepidꝰ festinat ad mozt̄. medij sunt qui
fatigant̄ angustiant̄. qui nec metu ꝛeuocari ꝛe
henne. nec ꝑsentia ꝛtardari ofuendi. desīn
dendo ut ascendendo laborant̄ sup̄mꝰ tm̄ ꝛ mi
nimus nozit absq; impedimēto. ꝛ absq; labōꝛ ad
mozt̄em hoc ad vitā ille festinat. alt̄ altioꝛ.
alt̄ celeriꝰ. illud alacꝛ cauta. hinc gressum au

pidias fortit altezo amor. t altezo supor laborem
no sentit. In illo denq; pfectu cuiusq; in isto ostima
ta inquietas fortis mihi timore: illi virtus huit
tas dat securitate. t det nob superbia detimore.
t pfiam humilitate a sepo discrete. qui se hymo humi
singulo mgm exhibuit dicto. Discite a me quia
mitis sū t humil corde. qm̄ dns nr Amen t

Sequit de ira

Ostendu qn̄ homo sit ut estimat. alio
propendere ipm̄ a quocūq; seu lesio
nem aliqua inferre sibi. a sunga aut rebo
nis nati e sequi. t n̄ ho vot e sis
tat. sēq; uehemes t impetuosa aim motio qdā.
qui e met appetitus vindicte: ut est fortit melioris
ad vindicte appetitū. a ce ad ipā vindicte uolū
tatem. t illa fizuetem seu uehementem t impe
tuosu aim motu uocauit ira ppe. t capiendo ead
p passione. Dicit aut glo sup illo ps. vi. Omnis
qui irascit fratri suo &c. Ira est uehemes aim
motio ad nocendū. Idem etiā legit ex nīcione
arīt. n. rethorice. Et ad illu motu ire sequit m
hore tale factio sanguinis t corpis. qz ille motus
ire videt ee nāliter talefactio nobil: t ome ad is
tam talefactionem sanguinis sequit sequit omotio ali
oz humoz. t tumultuatio spirituū. t milti
corpis t membroz inordinata motio. Credo nō
q̄ hmoi ira e duplex. quam em e mere motu
talis. t e ira subita grauemēs i nobis sine delibe
tatione uolis t omem actu uoluntat. t tal diat
pīma motio ire. qui no est i nra potestate sicut nec
cetera pīma motia. t hmoi ira no e pctm qm̄ deu no
dependet a uolutate posite ea fz uolendo. aut
puatue ei no resistendo cu posset. ut dr Augt super
ad ps. Irascimini t nolite peccare. Ex fuerit motus
ire. qui ppter pena pcti non e in potestate nostra
salte finaliter manet ostrā. ut no ei ofentiat to. ut nre
q̄ egu latin e. pm deū seruiamus legi dei. si ad ea
ne fezuimus legi pcti. Et cassiodorus sup eadem
loū dicit. motu quē aim fezendu ppter humana
fragilitate habē non possumus. sustigatore dei gra
ce discipulis abilis ostenemus. t ideo beatus
pheta. q e quide ostendimus premissa. q vere
culpe exhibuit dicens. Irascimini t nolite peccare
vi. si surgat motus aim fezenda nolite peccare
ei ofendendo. Alia ira est uoluntaria. t e duplex
prima qua homo p deliberationem uolis t mise
rie uolutate libere assumit. Credo q̄ pueit uolis
tas in uolitatem in ea ofentit posime uoledo ead.
aut puatue. no fez resistendo ei ni ea impuit et
ei resistere possit. si ad animat. t tales motus
a mualestere pmittit. Tertio notandu q̄ ira
multa mala opat in hore. primu e q̄ vsum
uolis i quo multu hois bonu ostituit. auferet ei
totalit. a multu minuit. Unde greg sup. mors
per ira sapia pdit. nequid a quo ordine agen
du sit. omo nesciat. intelligentie lumē em sub
trahit. ad metem pmouendo obscurit. t post
homo considerare ni alio melig qm̄ e sapo ex
pavori. quomodo turbato animo per iram non pt
tam pfecte deliberare. sicut si esset animo tran
quillo. t quito sine ira maioz tato mag pt delibe
rare. t pt esse tam fezuens ut ppter iram
auferet deliberationem. t ut solu homo sequat
sensum sicut bestia. t h̄o no e pius malu. q̄ p
homo se sponte. t per sua culpam se spoliat
illo in quo ostituit tota dignitas sua t totum
bonū sue. na per uicium t casu ea. solum ex
cedit bestias. per ad silas sumq; deo. t intel
ligentia. t p ea solu agnoscimq; deū. etna. celes
tia. t ora spualia bona. t p eam discimq; mt
bona t mala. tuenda. fugienda. t p̄sequenda.

Credo sanct hoem ot ustina agē. vnde ds. ad
ī. per iram ustina derelinquit. sicut supra e
tā viri ustina dei no opat. qz du ptrubata
mens. iudiciu sue vonis exasperat. ome q̄ sinit
suggerit vana putat. Tertio monet sp̄us. t hōnes
tes. t oculat sensus. atq; multiplicit causat m
ordinationem in ūbis. t i motib; membroz. t tota
corpis. vnde greg. ubi s. ire sue stimul. arctis
oz palpitat. corpa tremit. lingua se. ppedit. fa
ces ignescit. exasperat. oculi. t nēq; vocis sonū
ire non. oze quid clamore formet. si sensus
quid laqueus ignorat. Certo spūs monet ad
appetendu. aut ira retrogrāda ministra vindic
tam sine ūbis sit facta. de quibus vindicta dicā
postea mt. filias ire. Sit at pm. Q. t vltā. t

vltio. vnde ira ministra quadrupler. primo
qui homo ex ira punit. ut vlt punire illu. qui
no demeruit pena. Credo qn̄ maioze pena
illi infert a infert appetit. qm̄ ille demeruit
Tertio si tanta quitatem meruit. si no pm ordine
iustitie. ut quicunq; ut vlt punire aliquis
p sepm ea superior no est. a pm permissionem alia
ad debitū ordine iustitie requisitū. Credo si iusta
pena t pm ordine iustitie infert. no ī bona
intentione. a no pter debitū finē. Debitum
nūcio punientis bonū esse ipm punientis. aut
ministeriū iustitie omis. ira ut ipe punitus oz
vigeat vitā suam. t caueat sibi postea ab
hmoi mal. t ut alii videntes illu punitū p
tali culpa. timoze ī pene caueat sibi a sili
bz. qn̄ igit no illa si alia intentione infertur
vindicta tūc sit iniusta ut siquis inferat alii
pena a inferre vellet. ex odio aut inuidia
t solu i malu alterius. Quod si ppter bonū
dicat speciosus. a bona ecclesiastica. ut si ppter ppm iustitiam
lucru. a ppter suauare appetitu suu i vindi
cando. an ppter alterius aliquod tale malus finem
Et de t tertio. Quia hmoi vindicta t ira
ira ex qua homo infert a inferre vult iustam
vindictā. e de suo gne pctm mortale. quia
obviat iustitie t caritati. pt ī utrisq; p tres
illarios minuste vindicte. t sic nolens inferendi. t
ira ira adhuc nūmang. esset solu pctm venale
ut ī aliqo patet. se vindicare t aliq modico
quidē mihi e expetendū. ira q ira modica sit
t p si actu inferre no ass mortale. ut aliqs
putet trahat aliquem pueros p crimen ut aliq
hmoi. ut ei manet solu venale. ppter impetum
actu. ut ī motu ire subito ortum t ante
int iudicū tomi. Item beda sup. xxvi. mori po
sse ire filias. i. sepe peta q ex ira oriūt. sicut si

lia a matre: z sint indignacio timor mentis ela-
mor blasphema. ouelia. z vre. Et ira quum
malu qd ex ira sequit ē indignacio. q̄ hoc
illu i que irasc̄ ponit indignu. ut sibi ela-
ferens quid faciat qd inde esse ꝑam pupilio vmo q̄
dem sepm ꝑmi. Dicit ē timor mentis. ut
od nascans vaplet amis sui diuis cogitacionib⁹
amat quib⁹ ipse se aliq̄ cogitat diuersas vias
se vindicandi: z habi multiplex ꝓpositu alī
nocendi: z huiusmodi sint magna pcta. no em
sol ē pcm in actu exteriorib⁹ magis i voluntate.
si ira magn̄ impleter exteriori actu. Septi
malu est clamor. pcz intelligit inordinata
z offusa loquela quo aliq̄s quo ad modu lesdi
exterius demostrat non suam. Octauu malu
est blasphemia. ut ad quos de ira p̄rupit
i vituperia z uba iniuriosa. q̄ sint cōt deum
Et solet pom triplex spes blasphemie. p̄a est
si deo attribuit qd a no ueniat. ut qui dicēt
eu reprehensu. a aliq̄ huiusmodi. Secda ad ab eo ve
nientē aliq̄. qd sibi ueniat: ut q̄ credēt a dicēt
q̄ no esset iustꝰ a omipotens a miserꝰ. aut ad
qd dicit ad alia. z si deo staret d mala ipse
no posset te iudicare. q̄n ego sic ul sic iudicare te.
aut dicēt si deo esset pprius ego vindicare me i eo.
aut si deo placet in tale ego no pcedā ei. ul sibi
aut aliq̄ the. quo ꝙ ad deo pmone ompanda
qualr sepe solent in hmōdi. a ni alios fideibus fi-
dē dicere. Tertio ad attribuit recta aliquid deo
ꝙ iniust Et dr. C. de. xxxi. q. xxi. q. blasphemia de fi-
gia ē pcm mortale. q̄ ē cōt dilectionē creatorem:
detrahit em dīne bonitati. q ē obiectu caritatis Et
dicit q blasphemia dupliciter pt fieri absq; deliberatione
ꝙcedentis. primo modo sic. q aliq̄s no aduertat
hoc qd dicit esse blasphemia: ut ad subitu ex ali
qua passione i uba iniuriata ꝓrumpat. ex ꝓcessu
instantis no ꝑsideratis tunc ē pcm mortale. Alio
no ad aduertit hꝫ esse blasphemia. q̄z ꝑsideratis
significatis ubis: tunc no erubescat a peto nōcli si
nec iste qui ex subito motu etc sordit aliqua
iniuriosa se fadentia. Secundo malu ē ouelia. aliq̄s
ex ira ꝓrumpit i uba obprobriosa. z iniuriosa q̄
sunt cōt pximū. z hoc fit frequēter ex ira. Ira em
nichil aliud ad appetitu vindicte. Vnde ē ipa mat
appetitus vindicte. no nulla vindicta alia ē iusta
sic i ꝓmptu sequit ouelia. Vbi nōdū q̄ pm
sum. Secundo. q. xxxvi. Contumelia ē pie cum
q̄ manifeste z cōt honoze alīus dicit sibi de
fectu suu pōle. a deo alios. z ē maior ouelia ea
q̄ ira multos dicit aliquā defectu suu. eo q̄ p ho
mag̃ dignificat. honoze ac ueneracōn sibi ab
alīs impendendā. pt in eod dn ouelia. ad
si pōle diat q̄ritur. scz ille qui lesit cōt audi
tes uerecūdia agit. que inducit ꝓpudē ex hoc
q̄ manifeste cōt eu pfecte uba. Et dissert ouelia
a contumelia z improperio. ira p uba quidē sistit
defectu in q̄ dicit culpe ul pene. ꝙcedit a
dē. p uba ouelie sistit defectus. qn̄ ꝙ ali
quis ꝓperat aliquē defām mortalem. sic modi
gnitate qui erat dignior lesit. qm̄
nimis excellentia nec ē impetuū. q̄d fit ꝓpe cū

quis minus se alteri ad merita ꝓducit auditum
q̄ uult ei nōdum punctu. unde cōtra q̄ exigua
dubit. z nitet impetrabit: quis tu uni pō p̄ alio
Secūdo nōdū. C. de ubi pīus. q̄ q̄ nitens p̄fecte se
aliq̄d suum a contumelia ad h⁹ fecit ut p uba q̄
pfecte aliq̄s honore minuit seu minuat. tunc con
tumelia ē pcm mortale. no mag̃ q̄m
furtu a rapina: no em homo mag amat suam
honore qua re possessa. Et h⁹ uult dns aut ad. d.
Deu dixit fame tue erit rubore tuus. Et ro
quis alteri ubis leuis iuriā a ouelie dixit. no
aū deh̄onorandū ex aūm leuitate. a ex leui ira
sine firmo ꝓpositu aliquē deh̄onestandi. si forte ut
ipm tamē z modicū contristare tunc pt ee venialē. Et
terno si quis alīū dixit uerbu iniuriosū no aū deh̄o
norandi. si forte ꝓpter correctionē. tunc pt esse sine pc̄
cato. si alias sit bn̄ recti animonatus. sicut em le
uis est aliquē sibi sbm uberare. a im ubis iniu
riosis causa discipline. ira erit causa discipline
pt aliq̄s alteri quē coercere debz ubis aliq̄d co
uiciosum dicere. z illo modo dom̄s discipulos
suos coraui stultos. Et apls gall insensatos ad
tal. iii. dicit in suis duob⁹ z de simon dn̄. i mora
q̄ uero z ex magna mente sunt huiusmodi obiurga
tiones exhibende. i quib⁹ no ut nobis. sed ut dno
suū ministeriū. Et dicit. C. de. q̄ d'usu eccl̄ie ubi q̄
est magna discretio quanda nēnō. ut sit ho talibus
ubis cautus z moderate utat. i coercitione. z alias
q̄z posset ee tam graue iniuriū. q̄ p mercedē
platam auferet honore eis. cōt quē ꝓferēt. z ut
posset hō pcm̄ mortale. erit si no intendit de
honoratione. sicut erat pius dns fuit de detractione.
Et ē silē si q̄s alium ex ludo mutate principes ꝓuter
lodat. no cadet culpa. Imo p hoc coram deberet et
i consuetudine duce ne mala uba z iniuriosa de
oze eis predant apparit. q̄z ut dr. i canone iudi-
archael archang⁹ cū diabolo disputans altercaret
de mosi corpe no fuit ausus iudicium blasphemie
uolebat dm. ut dicit iud. de ly. sup eode epla.
Iude. Diabolo mosi corpis duelatore iudeis ad y-
dolatriam ꝓnis ut eo adorarent tradi deo archa-
el aut timet ꝓperos synagoge. hoc uolebat im
pedire. z no est ausus diabolo infere iudicium
blasphemie. ꝓter nam diabolo bonas sed dixit im
pcet imperet tibi dns sp ut desistas a tua inue
tatione. Si q̄ michael archang⁹ no fuit ausus
dicere diabolo iniuriū qui in pessimo ē mimus
debz homo q̄libet iniuriū dicē fratri suo. q̄ forte
melior eo est. Decimu malu pt pom maledictio male 10m
q̄ sepe ex ira ori. Est aut maledictio seu male
dicere optando a imprando ꝓximare cōt alteri
malu. z sub hac malu s. non ad emendationem
alterius sed solu i malu eius. Optare aut z impio
mouere ad malu aliq̄s sub hac mali ꝑ hoc se
ꝓpugnat caritati. qua debem⁹ diligē ꝓximū no
lendo bonu ipius. z ideo ꝑm sui genꝰ est pcm
mortale. dicit n. C. de. xxiii. q. xxxvi. pt. qd
dicit pe Corf. vi. neq̄ maledici neq̄ rapaces
regnū dei possidebunt. Et ē huiusmodi maledictio tan
to grauius pcm. quāto maledicit quis psone q̄m
magis amare z uereri debet. z tenet. Unde

dant. Iaudi. ꝙ. Et tu maledixerit priꝑ matri sue morte moriat. Subdit. Et. Contingit ubiq; maledictionis esse ꝑctm̃ ꝑlatu veniale. ut ꝓpr̃ putare mali ꝙ quis alteri maledicendo imꝑrat. ut ex ꝓpr̃ affectu ei ꝙ ꝓfert verba maledictionis. Dupl̃r ex iam dicto ira. ut ex ludo. a. suꝑbone. aliq; tha uerba ꝓferre: ꝑtim̃ cum ira. maxime ex affectu ꝑsumit. Et i dissimulatione maledictionis ꝓpr̃ nichil sub voce mali. z solu. i. malu ei cui maledicit. Ex qb̃ am̃ patet. a. optet malu aliq̃. ꝑ sub voce boni. sic. e. heretu nec. e. maledictio ꝑcipe. eo. ꝙ. meritis ꝓncipal̃. non fuit. in malu illud. sed in bonu ei. Contingit malu aliq̃ imitando. a. optando dupl̃r sub ratione duplicis boni. quia sub voce usus. z sic inde. usus maledicit illi cui ꝓprie usus pena infertur. sic. ecclia maledicit anathematizando. Quia. d. aliq̃ malu sub voce ueri. puta cu ꝑcipit aliq̃ peccatorem pati aliqua ꝓpter iudicia. a. aliq̃ impedimentu. ne ad h̃. ut ipse melior efficiat. ut patet ut ab aliorum nocumento cesset. Quidam malu est ira. ꝑ qua intelligit aliq̃ nociua. q. ex ira ꝓcedunt mala. inferunt. extra. vi. sito. su. in corpe. su. in rebus. ꝑ mi tplr sit ut ostendat. Ex quibus omnibus ꝑz quã ꝑiculosa. z quã diligenter cauenda. eo. ꝙ tot mala nata ex ea sunt sequi. z sꝑissime sequunt. ea ꝓpter quelibet peccata impetus sui. dissimulat se regi ꝓmittit voce. Et h̃ minuit. Iob. v. ubi dicit. Vos autem interficite eum ne forte insipientia eius. i. stultu ꝑ irascendum ꝓficiat. occidunt. in quitatum non sequendo ira. a. no ꝑtenado ea. ꝓpter vim dilabunt. in aliq̃ peccata mortalia. z blasphemia dei. a. murmuratione mi ubitate. aut valem. z ꝓpter ꝓpr̃ vindicta ad qua fortiꝰ inclinat. z q. multis modis fit minus. voce. eo ipso ira sepe fit mortale ꝑtm̃ ut ꝑdm̃. ꝑz. et. ex dictis. ꝙ. no sufficiat hoem solum contra. de ira. a. solu cohibere. z dicere. ego sum iratus. si oportet aliq̃ aliq̃ dicere. z mala q. secuta sunt: ut iratus sum tacere. nec. rogare. z tibi manifestum ꝑ signa exteriora. z tibi ipse ex his scandalizati sunt. Item. secundo ira sic turbauit am̃. ut auferret iudicium usu. rationis. vel totu minuit. Item tam mordmatu motu. i. nebulosu. z vere. ei causauit. Indignatus sum alicui. z eius crepsi. z simpl̃r me meliore. eo. ꝙ. putatiue. multas malas cogitationes iracundas habui. sepe ꝓposui vindicari. minuere illi. a. tibi modo. primo sic vindictam minuere ubi sic factus. ei. et. ex. ꝙ. ex ꝓns. ꝑdit. ꝑtim̃ laudat. ignosca possimus. Item tam diu durauit ira. Item tam diu finem iracundie. ꝓtendit aliq̃. ne. i. aliquo casu heredi. a. expediens visu. Rnr. ꝙ. duplex. e. ira. simꝑl̃r. cessat. a. morte. una voluntaria ira. ꝑ zelum. Alia ira. ꝑ iudicium. Ira. ꝑ vindictam. e. cui. ꝓ. irascendo. apperit. vindicta. ministram. aliq̃. quoꝫ modoꝫ. quibus vindicta sit ministra. ut ꝑdm̃ esse. tali ire. magis licitu. e. uti. eo. ꝙ. semꝑ. ad offensiones vindicte. inquient. sit ꝑtim̃. z. de. ire. sue. mortale ut dim̃ sint. Ira. ꝑ. zelu. e. nu. ꝙ. ex. amore dei. a. ꝓximi. a. iniuste irascit. peto. ꝓ. a. ꝓximi. z. appetit vindictam iustam. s. m. eis qui peccant. z ta in quitatem demeruit. z sim̃ ordinem iustitie. z ꝓpter debitu finem. ut ꝓpter emendationem ꝑcantis. aut ꝓpter correctionem iustitie. a. ad

honore dei. z tal̃ ira semꝑ e. bo. si sit. ad h̃. no. dicta. si. nichil minus faciens. esset ira. mentis. a. minis. p signa manifestatur. extiꝰ. tu. fiet ꝑtim̃. z de. suo. gre. solu. venale. ꝑ. tu. contingẽ. ꝙ. esset. mortale. ut si aliqs. p. vehementiam. ire. excludat. a. dilecto dei. a. quo. mi. ut dr. Subdi. Et. tu. no. solu. licitu. est. animo. expediens. z. debitu. aliqn. intendere. ꝓ. ꝙ. ꝑfectiꝰ. dimittem. Quia sine causa. irascit. deus. et. qui. vero. in causa. no. est. deus. na. si ira. no. fuit. negꝫ. dictum. ꝙ. fiat. negꝫ. iudicia. stent. ut. prima. capessunt. Et subdit. ratiꝰ. qui. in. no. irascitur. peccat. pena. enim. irrationalis. vita. sic. mat. negligentia. mutat. z. no. solu. malos. sed. z. bonos. mutat. ad. malu. Item. dr. Gene. xl. Quare. tristis. est. facies. tua. Di. nulla. ira. ex. iuste. surgit. quia. tam. adiuuamus. impetu. finies. p. gladiu. no. placas. set. hanc. ira. qz. heli. no. habuit. motu. dei. se. implacabile. supme. ultionis. exentaut. z. quo. ꝑ. subditoꝫ. ꝑfectu. vitia. tegunt. eo. ꝑ. illa ira. etiam. autoꝫ. exarsit. Subdit. de. hac. iuꝑ. dr. Iacobi. xl. Volite. primo. z. nolite. pmittere. ꝙ. no. vos. mꝫ ligut. qui. vasa. nos. iob. tm̃. z. no. nisi. ꝓmissis. volunt. si. am̃. sic. ꝓmissos. z. nos. amare. ꝓpm̃. ꝑ. esset. ut. sic. ecclia. errantes. sinat. nostris. viis. insistam̃. Idem. vult. ar. mꝫ. z. mꝫ ethi. Dicens. qn. go. habu. est. ut. th. ira. ꝙ illo. nomine. ꝙ. duplex. e. ira. una. vom̃. ꝓmissa. alia. subsequens. ut. a. ꝓmo. dem̃. sint. Rnr. go. ꝙ. e. sana. doctrina. ut. ho. no. utat. ira. voluntate. ꝓueniente. si. ei. ꝑsistat. qm̃. stati. ad. propiam. tollendo. concludendo. ne. aliqm̃. pena. mereatur. ne. ad. ꝑsequat. z. ang. totalr. quietet. Ita. am legit. Augenie. plm̃. secundo. dixisse. ne. iratos. fussem. te. iam. verberibus. exacerbasse. malui. go. illum. qui. ei. malu. mulcit. impunitu. dimittere. qua. forte. ꝓpter. ira. plg. iusto. punit. Ca aut. pdictoꝫ. e. qz. e. de. nã. ire. deliberatoꝫ. vom̃. minime. a. totalr. impedit. Illud. enim. e. vnu. de. malis. q. ira. infert. homi. ad. ꝙ. ira. ꝓcedit. deliberationem. vis. dissimulet. poterit. eo. certe. deliberate. diuturne. passione. si. ve putat. iniuria. ubi. no. est. a. maiore. qm̃. sit. z. maiore. dictat. pena. qm̃. ille. demeruit. z. fortiꝰ. impellit. homo. ad. inferendu. vindictam. z. minuit. in. alios. malos. effectus. ire. ꝑ. qz. ira. voe. segre. e. aliqn. utendu. ut. eo. ho. ꝑfecte. cognoscat. ꝑtim̃. alterius. animos. mansuetos. z. ꝓ. vom̃. quiete. z. integre. deliberant. de. iusta. vindicta. z. diuina. pena. illi. ꝓ. puto. suo. iudice. z. salubri. infligenda. z. si. ei. homo. inuenit. se. adhuc. tardo. sum̃. mittere. aut. negligentem. in. exequendo. illud. ꝙ. vo. ꝓpos. quiete. deliberauit. quia. licitu. e. z. aliqn. de. bitu. ut. homo. voluntate. z. deliberate. assumit. iustitiam. in. solu. ꝓpriam. ꝑ. regi. voe. ad. et. quita. sibi. valet. z. ad. unam. honestatem. exequi. illud. ꝙ. ꝓ. vom̃. vite. deliberand. est. ut. si. iudex. qui. e. minister. publice. iustitie. aliqs. teneat. i. vinculis. quoꝫ. peta. distincte. cognoscit. et. querela. iam. deliberauit. z. certitudinaliter. iam

tum equouit pena iusta · z sm ordine iustae
infligendam eis p ām utilit · z ipe sentit se
merequedo illud ad huc timidu fortaspoim
am amicoz · a ex alia causa · Aut si plane iam
plene equouit prim subditi · z quato aio per
fecte deliberauit de iusta pena sibi infligen
da · ad sui · z aliorz correction · z inuenit se i
exequdo adhuc tediosu a negligentiem · z sic de pre
sperim filij · z de ingto spūs dīsti · z de q̄libz
supposte spūal mfectione sui · i que habz ius ·
ut dixi expedit · ut in deliberando se assimat
ira veram sciente amz · z uniuersalem dubie ad
iuste exequdu ope · qd pius fuit rite deliberatu
rae · In istis igit · z filibz tribz tractadu est ira
no q̄dcto · si ex istoz tribz no · in ex eoz bono
mihil gnit · z mala multa nata sit hom
mfligere ut primissu est · Et ē videndu q licet ira
possit deo modo assium in deliberando · z aduito
ira vtute · Illud in no expedit omnibz horibz
medicī · z gratis difficultate hom usu ire non
omo data sūt · illa ira vtute · si d mpfect
horibz facile gnāt odiū · z propinat · z alia mala ·
sal' aue hombz id m vtutibz bñ fiemat · expe
dit ut p̄m modu p̄dm sponte · z deliberate
assumant aliq̄n ira · z hō declarat qd glō
p silē · p · i mediame vtendū quis medicus un
aliquis medicamibz · qb non vtendū impiug
eo p̄ pri · z sapientes media sunt libz cau
te ut sme prudo · z optne ad salute · quate
no sunt impiug · Et ita end est de mediana
petoz · q est ira iuste malor pmar · q no
expedit ea uti impfect · qui gr defectu pru
dentie · no sunt iudicande sūtam assume de
bant · z assupta gr defm vtutis no sunt
ligeze gratis qd assupta rite mitaleret · z voz
superet · ubiosi aut ea uti possut q gr prude
tiam possūt iudicare qn · z quito · z gr qne
sine assumenda sit · z ira assupta sunt per
vtute cohibere ne vom superet · a ad aliquod
mordinatu fanedu impellat · Et hō not beg
Aug' vō mort ubi dicit Cum aiam p zelu mor
dendu sumope est · z ne hō eade ira q
p instrumenta virtutis assumit mea dne ·
nr gl dna petat · si valud analia ad obsequiū
iusta a vom tergo nullm credat · tur em
robusta et vina erigitur · ad subdita vom
famulat · Nam quibz ira ex zelo rebudq
surgat si immoderata matem vmat vom p
tenq fecūd stepmit · z tanto se impudenq
dilatat · quito impiace visū ōnes putat · ze

Remedia contra Iram

onsequent nonda sūt alia remedia · sed quam primu est
ut cuellat videre · qd qua ira na
ta · e oriri habeat aut ne · e mor
dinata amor sui · sicut · z omi vitioz · si vadit
· ut · dixi · Cum end homo immoderate ·
nimis ardenter amat · z sibi plus vult gram ex
tollendi honoz · utilitatem · delectationē
aut quodlibz talud · tur si in aliquo iustoz
leditur · aut ledi videt · defendi nititur sic q̄n

· z filij Iacob primato seu dignitate p̄uise rapiendu
ti sunt · ille ut occideret abel · ille ut venderet
Ioseph · egipti · qui videbat ipos maioz fore
tus · z ita de aliis intelligendo · z l sic puto q
libz discreto m se expetet · si post digestionem
ire ad voz reuertet · z diligentez considerabit in
sibi ozta sūt ira · z ad end immit dissimulanter
qua ponit de ira n̄ rectoz · In q dicit quam
causam ex apparenti propensione a minima · qui
aut immoderate amat gram excellentia · a alia
tpalia facile estimat se pupendi · z puna mu
tuam estimat magna · · z sic de tali facile tis
tas sequit · sed tm go euadē velle culpabile ira
et q sequent vehemeter ira sit
q̄ mgnat · se · ul no admittat ardore rōnis
pestemie · spūs honoris · opīs · z carnalium volup
tatum · z no oriet ira defacili · ubi tractes cuius
sunt cmoli sedm remedium · ut hō · spirat
ad eos · qui illis multis obprobrijs · reprobatibus ·
dāpnis · z doloribz potestat in hmoi ira pputeru
quales sustinebat xp̄s · z sancti Iob · sed tm ad illa
dicendo sapiens · z nō masuetudinis illesi · pulsent ·
Non go stati inflamet quisq̄m ira ad q libz ibu
rientib · a dampnum in rebus · a si ledat in corpe ·
si meae sit xp̄i · z Iob dicat · apte se · pius · est hō no
dū dñi · e michi sedutoz ille · qualitercūq̄ fuit · non si dna
in conspectu sū · no dū flagellato suum · z tanquā
sicut ille · sili mo si ādpmi patiat ira · a dolores ·
pot · a minutias rebz · ab amicis · recordet hō sū
Iob · a predicto expssi eoz · q ipe sme culpa passu
est · ad ea q homo putat nō · digni ex culpa tha
rogitet homo ai offendit · a ledit · sed illata · z
ipe dicit · Qu hō sustinebo de manu dñi · mala ·
q n · fuis · z ut sicut dno placuit ita sim · sit nō
dū benedict Tertiu remediū quod considerato puna
omi molestia · dāpnoz · z mortis · q possunt hō
a quocūq̄ mferri · ut dū aliquid th̄ contrarie sit
punsa in habendo si ubi gest · z facti · ad nimia
ad illata · z ad eas mferentes · de hō loquens greg
dicit · Mens sana · sollicita · magnū · q libz · agit
nimiat · omia sibi quasi pauā putat · vilitas · p
ponat · q̄ deceptoris sui · astra · rogitas · ad diffusa
mirabat · q nimiz veniena · tanto feroz · q ca
pit · quito se maiū ex p̄sona · mauit · q nimiū
ab adulatore deplorādū · q ab hoste detrimentū
mouet · ad p nimiū nullo nocat · qui no vult
nam tam p̄fert · sollat · go · animi an ostasios · animis
sue primordia · tacta debz adusa meditari · ut semp
hō cogitans sp̄ non hō thoracē paratē munito · quid
accessit · quid gemūdi supet · z quid non accesserit · lucr
putet · Tertiu remediū ut ad q̄ · miuia · t facere
vit · recordis p sepe · quo peccatis offendet · ds
qui se no emendauit si panam habuit · z hō
ponissim est · ut recorder · quens · z qm grue sepe
offendisti dnm deū tuū · z panam habuit no
lens ex equo iustitia mflictē te · si possis ostē
dendo · miam dissilire · donec ducatis ad voz
· agitis panam · sed no solū voluit dissilire · si
z multis modis conatus est offendentes · se ut
ad emendationem mutare · In quo nobis hō

mibz ac moderamine iustitie. Diuina ma ꝓuidẽ mtando. de hꝭ gregꝭ ubi ꝺ. Est alia ꝺfectuidmis mo
duꝰ ut id alienos excessꝰ ꝺspiciamꝰ. iuxta quitz
excessibz deiecta cogitemꝰ. ꝺsiderata quippe mꝰ
nitas ꝓpria pcta nobis exeusant aliena. paciẽ
nalꝫ mutuam illata tollerat. qui pie meminit
ꝙ fortasse ad hec habebit in quo deleat ipse
tollerare. z qi aqua ignis extinguit. ad surge
te fiducie animꝰ sua nuꝑ ad matrem culpa re
uocat. qz erubescite pcto no pauet. qui ut deꝰ
ut ꝓximo sepe se ꝺcolit prenda perassa. Multo
ualde ualet. ut ira cordial' aiam hom' adm
uta. z bona opio hom' de se mutuo. ubi enim
hec est uera amicana uera fides. z bona
opio demuta. ibi oia uerba gesta. z alia que
si appareant muuiosa in ad meliꝰ mutant.
z gte suspitiunt. ubi aut hꝰ turbe habet
ad aliu. aut minuat ꝙ suspitionꝫ sinistram
fantasie sibi uasit. qz uba uulgꝰ. z gesta solu
mutiosꝰ. z malignos fictos putat. z mima
sepius nipotabilia iudicat.

vi d'eiusd' 23 c.

Sequit de auaricia

Grandi ꝓ auarina accipit duplr uno
modo grauiter ꝓ immoderato amore. z
appetitu habendi quadrigas re. sui sint
tes exteriores utiles ut pcurare. sui
exteriores delectabiles ut uxor. filii. ut fa
mulus. sui ee meliores ut sanꝰ. z hꝰ modo accipit
gꝭ auaritiam. i quadrigis dicens. ez auaritia
non solu ẽ pecunie sed end spe. z alitudinis ad
sui modu sublimitas ambit. Et augꝰ. i de hꝭ. ait
dicit. Auaritia no in solo argento ut. i nummis
ꝺ in omibz rbz q immoderate cupiunt intelligen
da est. z illo mo auaritia no ẽ spetiale peccatꝫ
grauiter. Alio modo capit spetialr pro ꝺ mordia
tus amor ut appetitus ad habendum ut possiden
du exteriora bona utilia. q sunt ordinata ad ꝙ
uadendu necessaria uite. ut sunt agri. domꝰ. ui
nee. nummi. ee. Et qz hmõi utilia possunt dupliciter
ꝺsiderari. uno mo ut aliena. alio mo ut ꝓpria. Et
sic auaritia dupliciter accipit. uno mo uno mo ꝓut
ẽ immoderatꝰ amor. z appetitus ad hndu uel
possidendu aliena. ex quo amor ul appetitus
mouet hꝰ ad uolendu. a' end. ad possidendum
aliena indebite. sed superbiendo end' timdo. z
illo ꝛro auaritia opponit misrie. z sic auꝰ etenim
auꝰ. dr. ꝙ accipio ei⁹ i medio eius. ꝙ lupi rapi
entes preda ad effundendu sanguine. z auꝰ
lus sectando. Alio modo auꝰ ꝓut ẽ mordiatꝰ
appetꝰ. z amor ad diuias ꝓpias. ut ad ꝙs immo
amat. eas iniles exteriores. z ꝙt hꝰ immo de
siderat eas acquirere. aut mõ ꝙplacet a' delectꝰ
i habitum ad possessoꝝ. z ad immo timet eas
ꝙrere. q̃ no valet rapere a' aliena timẽ. Et istoꝰ
ẽ spetiale vicio opositu liberalitati. q̃ mode
ratur hmõi affectiones circa ꝓpias diuitias. z ẽ sp
petim. Unde ad habere. ultio dicit. Omit mores
suos auaritia etenim pmittꝰ. ubi dicit glõ. Auarꝰ
ẽ qui tenax est i largiendo. auidꝰ in ampliedo.
Plus aut monet fidelꝰ. ut non sint tenaces

m habitus. z possessꝰ. z no sint cupidi no possessꝰ
sed. z ideo dicit sint mores. e. vita sine auaritia
z sine tenacitate largiendi. teneri pmittꝰ. e. no
sint cupidi no habitores. Et istꝰ pz. ꝙ auari
na no solu ẽ in diuitibz. qui immoderate
aut plus debito acquirit a' congregat aut
timet diuinas. z res exteriores. seu plus qm
sibi sint nece. z suus qm ꝓ suo statu. z odinem
suam. z ꝙ ẽ est end in pauperibz. qui iz no ha
beant superfluu in sic moderate affiunt ad
diuias. z sic immoderate amat eas. ꝙ ex hꝰ no
uent ad volendo. z desiderando eas ꝙ debeꝰ
modu a' superfluas: aut ee ad plus qd possidet
sic immoderate amat. ꝙ deo habitum nimis
delectant. z sepe mendacite tenet. si ubi de
bet esse sm debita vom. ee. unde sup. 3ª ꝑs
hꝭ. Videbunt iusti. z irridebut. sup ipm. Videbunt. z dicent. ecce homo. qui non posuit
deu adiutore suu. ꝙ speranit. z multitudie
diuitiarꝫ sue. ꝓsperat. Augꝰ. Audiuit aliqs pau
perem dicentem. speraui. i mihi. ne diuitias. z co
timo attedit diuinas suas. pauos. ꝺspexit
forte iusti se. diuitem. ignarꝰ mdum. z aut
i corde suo de illo dr. videt. de me. Con qd
subdit. Augꝰ. nolite inde scripe. nolite se
pecare. nisi uideris. z timueris. z posteas ridis
iram ꝙ tibi ꝓdesse si egeas fiducie. z audacie
rapiditate. hꝰ. go attendite. ne passim uites
ꝓcchedere. z iuxta de pauptate. z egestate
psumatꝰ. Et hec sepe sit. z esse ꝓ. nio ꝓdito
superfluis amore. i pauperibz. ꝙ egenis. z magis
habundat. i diuitibz. ex hoc end ꝙ ꝙs re mu
danas possidet. alias aiam eius ad eos ꝙ amore.
Unde augꝰ. dicit. i epla ad gaulmu. z thezia
sia. ꝙ recta diligunt. recta adepta gmi con
cupiscit. z ad om ille unum tiste discessit. nisi
qz magnas habebat diuinas. aliud. em ẽ nol
le meretrice ꝙ desunt. Aliud ad meretrice
diuellere. id end nelud cõnea ꝓpudicitie.
illa nelud membra ꝑcindut. Et cui ẽ apt
amplius diuitis maioze. accedit flamma. et
velemtior fit cupido. Ordo rõnis. ꝓ cupido
auaritia. ꝓut opponit misrie. tue. quo ad
actꝰ suos. e. de ghe suo ꝑtim miserie. ipsius
actꝰ eius sunt miseria actiuus. z ptemo ale
ein. z sic ꝑtinet ad fortitu. z ad vitia. que
sunt mortalia ut ꝓbabit. d. sequentibz. mꝰ. fili
as auaritie. si rapiendo end ut opponit libe
ralitati. ꝓut accipit hic. sic ꝓut importat immo
derantiam amoris diuitiarꝫ. ꝙ sic est aliqn ꝑtim
mortale. aliqn venale. ut dicit. Et. ii. nr
q. vom. Dr homo diligit diuinas superflue. z
plus debito. no in ꝓiudicio qm deus. si nr. ipm
nr vellet. ꝓpter diuinas aliquid facere. ꝙ esset
ꝑtim amori dei aut ꝓximi. tr thꝰ auaritia
no ẽ ꝑtim sed immoderatus amor. z retra
hens nos a ꝓximi. ꝙ no ẽ ꝑtim mortale. sed venale. ꝙ no ẽ ꝑtim mor
tale dei. a' ꝓximi. Dr aut amor exteriorum
rerum sit tam immoderatus. z magnus. ꝙ ꝓ
plus diligit diuinas. ut ee aliqua. quibus
qm deus. ut. qz plus vult esse deo. qm tali

re nil q̃ ꝓp amore dñaz̃ no facer̃ facta ꝛ
amore dei aut ꝓximi · huc ths auarica ꝛ prim
mor tale sicut nd amore no nisi hui · ꝛ
sme n̄ honabilib⁹ loquer die dñicam · a' mlti
sollapnem diem · a' pmittat · a' dapmficat ꝓ
ꝛ sic ꝛ de alijs q̃ patebunt d sequentib⁹ cum
dicit de filab⁹ suis · Et h⁹ vole aplꝰ ad Rom
ubi n̄ pmisisset tpaleꝫ ōm̄ iniquitate fornicatione auaritia ꝛc subdit · qui tlia agunt
digni sunt morte · Dicit aliqs ni illa bō ex
terioza ex̄ palia sunt nisi bona hūana nisi ma
ꝛ de se mūne diligibilia · ꝛ q̃ nd tant
doloꝛ⁹ acquirit · tant⁹ aur̄ ꝛ argentatib⁹ desi
dant · ꝛ tam magnis doloꝛib⁹ deprend̄ · aut ꝛ
ꝓ hoc vinc̄ ea tam fleꝛ diligunt · ꝛ
aliꝰ ꝛogregant · ꝛ tam teneant̄ dilect · et
ꝓ eis lucrandis tam solliti sunt · ꝛ sepe tā
multos fusment laboꝛes · ꝛ pericula terraꝝ mar
ꝛ ꝓ mūdi acquirendis · ꝛ cetera q̃ mūdi spon
libi · ꝓmo ex̄ ꝓ eternis exp̄dis · tā pia sepe
habeni diligentia · Aut q̃ ideo · q̃ hoc nō hā
metur diligunt honoꝛes · ꝓ fiamas voluptates q̃
libertates · Et vident q̃ ꝓ dñas oia ista
possunt habere · ꝛ sine eis no sic̄ pauꝑ et
retrim̄ · alij subiunt ad sequendū cogitur
ꝛnis · Duces aut ab omib⁹ honoꝛat̄ · laudā
alijs ꝓsint · ꝛ dnat · amoꝛ ꝑ th̄m · sic homi
nis possidere ꝛ nō met hoc̄ ad acquirendū
dñaz̃ ꝛopiunt ꝓ hoc habitū tande illa at
tingant · Sibi amoꝛ carnalis voluptatis
finalis · i eoꝝ habendoꝝ fiat hoc̄ dñaz̃ ꝛo
gregat · ut tande de illꝝ voluptuose vluant ·
ꝛ sine labore · ꝛ sine timoꝛe defing · ꝛ i seruī
tate fuscipiente · ꝓ vita sine defin · de quoꝝ nūo
sunt ille de quo salust · i cum · Cui multi
dixit aie sue tam grande epulaꝛ
ulcere · ꝛ letare · q̃ ꝓposita habes multa bo
anos plimos · ꝓ dm · ꝛ o stulte hac nocte ꝛ
petent · nam tua a te · ꝛ q̃ congregasti cui
sunt · Dicit ideo · q̃ hoc non ꝑsiderant
mala q̃ eis ꝛueniūt ex diuinaz̃ ꝛogregatione
ꝛ possessione · Haec enī aut magis magne di
ne ꝛogregant · aut possidēt · sine magno et
multo ꝓcto · ꝓ q̃ apls ꝓ ad Thy · idē ha
die ōm̄ malozū est cupiditas · i auaritia · ꝛ
spualit̄ · q̃ homo ex affectu congregandi dñas
nadat in ꝓcta multa · ꝓ ꝓ apl̄m · i ꝓdicto
loco ubi dicit · Qui vult diutes fieri incidit
i temptationes · ꝛ i laqꝰ diaboli · ꝛ i desideria
inutilia · ꝛ nociua · q̃ mergunt homines i interi
tum · ꝛ ꝓdiaom̄ · tales enī cupidi ꝛogregando pecu
dñaz̃ · ni videnī pauꝑes ex mūdi spoliis
ad videndū ne suam gaudent · ut ipi ē
mant · ꝛ sic gaudent de ꝓximi dāno · et
egestate · q̃ ē eis timēdū · Item sepe ꝓ ne
cessitate ꝓximi dant sibi ims q̃n de valeāt ·
ꝛ sic affluētia que vide ꝛleuare debent amp
affligunt eos · timendo · Item defraudant
emētes suos ꝛ ꝛaudē vendendo ims ꝓce
tributendo · Item malū q̃ bono vendendo cu
tilis medijs · ꝛ viciamus · Item multiplicib⁹

fraudib⁹ i mala mercia ꝓpendē ꝛc · Item tales d similib⁹
ōmutationib⁹ ꝛ otijs nichil vtuꝫ amoꝛe facere
si solū sui quale hoc̄ · quia ex dñis non
gregat · ꝛ possessio sepe ꝛ ji se multa sequat
pcta ꝓ de superbia primo q̃ plurimi ex ꝛsideratione
dñaz̃ quas hnt sup ꝛetoꝝ se ex̄tollat · tandē
dñice eos meliores ꝛdant alijs · qui no hnt eas ·
ꝛ tandē ipas ꝗ solas dñas honoꝛ debeāt · cum
sm̄ plm̄ sola vba honoꝛata sit ꝗ q̃ dt apls
ubi d · Humilib⁹ huius sth̄ ꝓpe no sublime sapere ·
ꝓ sm̄ glām̄ no superbe ni dñs · Et subdit glō
Superba ē vmis diuisa · ꝛ grandis anima est q̃
nitet dñas sibi morbo no cognitas · magnas ē
q̃ no se ideo putat magnū sup̄bꝰ ē ꝛ egenus ·
i carne sua · ꝛ i corde medicat · ꝛc · et ex dñis
is oriūt ꝛcupula dñice voluptates ꝛc · Non ex
dñe de hoc · q̃ finale ē vide · primo dt · Q̃ ē xxxij
q̃ ē lxxxvij · finale ē tribulate nec dñas con
sequāt · q̃ dnat apl̄s · Duces dissipabunt mihi
i egipto · q̃ intellig̃ē · de eo qui actu habz
diuicias · ꝛ dm̄ de eo qui affectu ponit d dñis
dt h⁹ esse impossibile sm̄ exposit · ꝛ ꝛsp̄ · ni subdat
finalius esse ramotu ꝓ examen aco trisse · qm̄ di
uitem d egipto ꝛelozo · Item ꝓp̄ dissimulate bō
habendi se ni dñs dt · cum q̃ · bti duces quem
uetꝰ ē sme macula · ꝛ qui ꝓp̄ amoꝛ no almt · ꝛ
q̃ his rem dissimilē sent · q̃ deo subdit · ps ē h⁹ · ꝛ
laudabimus ad · Feat enī mirabilia in vita sua ut
sit nr̄ dñas ꝛsistens · no amaret eas · Et ezech
ideo · q̃ no ꝛsiderant · maxīe dapna q̃ ex amoꝛe
ꝛogregandaz̃ dñaz̃ · ꝛ ex dñis possessis hūt d
spualib⁹ · ymo d etnis bonis · ymo dicit ꝓ sena
te sint ꝓfecto radat · impedit · alienos amo
ad se · ꝛ distrahens a bonis · ꝛ th̄endo ad co
gitand̄ de tribꝰ ꝛc · ꝓp̄ q̃ dnat apl̄s cum
sollicitudo seculi ē fallacia dñaz̃ suffocat ubū
dei · vbi dnat grege · Dñs bonū desiderium ador
mitaze no simile ji addit̄ plata mutal' vestit
ꝓp̄ hoc bti magis sup̄ ꝓ̄ · quat dñas victoꝛ q̃
rapuit aues · eo q̃ missa cōrda homi eas possi
dentū a' desiderantū rapuit · ꝛ aput se retinet
cogitatione · ꝛ amoꝛe · ꝛ ꝓp̄ d toto ul ꝑ pte mistꝛ
animalez̃ q̃ se nūq̃ usq̃q̃ assimilant · ubi q̃ ul
ex toto capite ꝛtinent · Ad non sme amissione
ac detrimento plumaz̃ exolant mde · Que ei
auari ꝛ cupidi ac dñaz̃ possessoꝛes ꝛ seculis
occupatoꝛes dedim · plumas bonaz̃ cogitationū
ꝛ affectionū quib⁹ celestia debebāt ad celestia
ex toto ul ex magna ꝑte amisserunt · ꝛ i visco
delicias delapsunt · ibi enī intima sua pretu
runt ut dr̄ · cōe · vō · Et Cesarius · hoc dñs ꝛ
humoꝛ seculaꝝ negotijs debito cōpatet · navi
i fluctib⁹ maris ꝛstituere q̃ ul' pte a' nigt aut
ad maris dampna ꝛ tactū · onerē sui mamꝰ
ꝛ vana ꝓductis · ad lucꝰ · Unde nūd q̃ qui
nauis ē ni mari ꝛ subito sit tempestas tumi
ꝓmo naucula quassat · postea agitat fluctibus
ꝛ hinc inde tactat · i mari · ut sunt qui mare
plurezunt · Hic duces ꝛ cupidi dñaz̃ ul
ceā quibꝰ hinc seculo dediti ꝛ secularibus

q. xxxij. Et dicit primo q de nãõ simplr fr sine q homo non pt vincere. no debz dare elemosinam; siquis si esset alĩs i tli nãte sustituto. q habet solum vnde posset sustentari ipe z alie psone ad eu pmtes. de tali em nãõ dare esset sibi z suis vitum subtrhe. nisi forte tal' casus imminet q subtrahende sibi daret alium magne psone. per qa res pubca ul' ecclia sustentat. qz pro tal' liberatione psone sepm z suos laudabile nõ ti exponet. ad hoc ne pcedendu sit. ppõ q dicunt q de nãõ sedo modo debz dare elemosina e bonu z laudabile. no tn tradit sub pcepto. sub ostio: excepto casu nãte de quo dixe. Et nõ q ut dr. q. i. qzto. date elemosina de tali nãõ e opus satisfactionis. p q pena mi mitt. p dimiss pcis debita: si elemosine de superfluo no sunt satisfactorie. eo q debite ex pcepto. Itmda ei dicit. q ei tales sint satisfactorie de largitate diuine mie. Et nõ pm hoc q nõ esset laudabile. nec esset ordinatu. q qs sibi tm de ppõs bonis subtrhezet. z alius largiretur. q de residuo non posset iusta tristicie inducement. pm ppm statu. z negotia ordinare. nulli em inducement vnde debz. l. dog aptius tu doret. z. Cui. vm. no it alius sit remissio. de vnis oneste vuat. uob aut tibulanis. egestas. ubi dicit glo. de nisi remis timet quis sic dare monet. ut egestate. no patiant. Ab lo tn exipit tres casus. primo qn aliqs statu mutat. puta per religionis ingressu. tue em ois sua opa ppt xpm largiens opus pfectionis facit sic. m alio statu ponendo. Deus qd de ea q sibi subtrhit. z si sint nãa ad iouemen dum status. z vite. z tu defendi. restaurari. put ut no sequat maior inconueniens. z qn ocurrezet extrema necessitas rei publice. tunc em laudabile homo pmitteret illud qd ad decorem sui status ptinere videt. ut maiori necessitati subueniat. Tertio dicit qn qvis e constitutus i urgente nãte. z periculo ruine. tr sibi dare. z sm possibilitate subuenire ipsi fratri. cadit sub pcepto. ut ad qd ocurrit i tali articulo. sustituto. qz ei ad apparet pluria signa extreme nãte fratre. nisi ei subueniatur. si tue nulli appet i pmpto. qui possit aliter subuenire. tunc tu sub pcepto obligaris sibi subuenire. quod e tibi possibile de tuo dando. z alium ordinando. q si negligis peccas mortaliter. et pcepto de dilectione pxi. ppt q dicit Ambrosius. pasce fame morientem. si non pauisti occidisti. z sicut de fame dom est. ita de qualibz alia nãte. intelligendum e. vnde dicit basilius. e panis famelici. que tu tenes. nuda. quod spoliati. indigentis. argentu. q possides. quo ei tot miseriarum. q exhibere valeres. et loquit basilius in hoc casu. de quo q tenet sua elargiri ut ppt pericula mortis aut ppt supfluitate habitor. tutius em miseriatur indigenti. quã miseriari aut aliam e pcm mortale. imo in hoc casu no subuenire sit

possibilitate e pcm aliemq qd e semp mortale. Secundo dicit. q ad quos habet supflua. illa sub pcepto tenetur distribuere in elemosinas pauprum. a tali os pios usus. qd si no fiant misgredit mandatu dei. z peccat mortaliter. pz qz dicit. Luce xij. q supest date elemosinam. z ecce oia munda sunt vobis: ubi dominus pcepisse loquit. q tm deus ordinat i ignem eternu eos qui sibi ostendere z sitienti no dederunt i suis pauperibus tibus. z potus. ut pz qz xxv. q no esset nisi dare elemosinam. raderet sub pcepto. z non de nãõ. no ni casu nãte. qz de supfluo pt valet bta. Joh' in hoc pcepe. ubi no solu' affirmat sed etiam phibet. q qui refectionem diuinaz supfluaz claudunt visceria pietatis. nequitie quasi hyperbolice tant mortaliter. qz dicit q caritas dei no manet in eis. eo q no diligunt pximu. opere z veritate. s tm ubi z lingua. Item dr. d. z. xxvij. p hoc. ea q sunt uitus huiam. no possunt derogare pceptis nali nel diuino. s ns aut nãlem ordinem ex diuina ordinatione instituti. ves in flores sunt ordinate. adhuc ut ex eis subueniat pximis nãte. z ideo p dispensationem z appiationem pceptoz de uite humano pcedente. no impedit qn hoc nãte sit subueniendu z huiusmodi. et ideo ves quas aliqui supflabundant habere ex nãli ordine debent pauprum sustentationi. z ro dicit Ambrosius. ut habet in decreto. dist. xl. viij. Quidquid panis e. que tu detines: nudoz est. nudum tu exuis. calciatus tu obliuisceris. misez redempto. z absoluere e pecunia quã tu ad tyrannidem fodis. Item dicit Ambr. z habetur i decreto dist. xl. viij. nuda e trimis hyeme tollequam tu possides. z habundas indigentibus denegare. si alienu tollere est e furtu a rapina z pcm mortale. igit &c. Item de isto qui supflua diuitiaz congregant dicit Augustinus. De deum rogas. scrutat tibi pauperum. suas tu filius tuis. scrutant filii tui filius suis. et nulli scriptus e preceptu dei. quod illi no suas oratione z deus alios scrut. ex michilo. Deus em meliorem nutrit patrimoniu filius tuis qm creator tuus. Et qz homines solent se excusare dicentes hoc facere amore filioz. quibz prudenter volunt. s. q nulla no sit causa congregationis diuitiaz supflue. si magis amanda z sapientius quam diuitiaz amor. ostendit Augustinus ad subdit dicens. Amittat diuitiaz creator filius suus. tur utrum si ppt filiu suu scrutabit. mittet post illu partem suam. Et magnus Augustinus. quod illa tenet i seculo. z elongat filiu ait no reddi illi q sibi sez nabis. si ppt ipm sic agebat moztuu e. recessit ad deu. pauperibus illis dei pauperibus illi em deme ad que pervenit. qui z dixit. Sed z vni ex minimis meis fecistis mihi fecistis. Et subiungens Augustinus dicit fecisti q mandatu est. q dicit hoc. s. filius meis fecisti. qz mandatu est hoc. s. filius meis fecisti. qz mandatu est q dicit hoc. s. filius meis fecisti. qz mandatu est hoc. s. filius meis fecisti. qz mandatu est hoc. s. filius meis fecisti. qz mandatu est

tanqm̃ nō discretu ꝓpellēt · z nichil sibi de sit ꝓnat
ofertet · z qr̃ · modū filn aut amor ad filiū nō ē
causa ꝓpria ꝛsernacionis ꝙ aliq̃ alia · z potissime
amor ad scīm · z ideo ꝓnat sibi · Et nota q dm
tang i sermone de epiphania que sunt tradnalibz
ad ꝓpositū dicit sic basilq · Crisi ꝛ Zozog · Augst dyal·
Gregor · z Dn̄ · p rebus quīb ego ex eoz scripta i ea
materia intellexi sententialit mihi tali argumē
to · quidā ē tibi supflūm in bonis pauper̄ opitari
ꝙ ergr̃ illud supflūm eis subtrahis · tu subtrahis eis
ꝙd debent · z p ōnē no solū ꝛeatus materia ꝙ er
bapina · omittis · Et si ex illa causa pauper̄ modū
sic subtrahendi ꝙd eis debet · eos omnes ꝛtuet ali
quā ꝙ sunt supflua · de illo misit dicit · Ex pdictis pz
ꝙ quilibz tenet ex ꝑcepto p posse subuenire ꝓximo
i paulo mozte ꝛstanto · z ꝙ bona supflua diuitis
tenet ex ꝑcepto eis distribuere · z pios usus · z ꝙ n
uenustiz horū · qui ea nō faciunt · aut nō omittunt ·
z ad agenda · z ea relinquunt · z aliqua talia ꝑcep
ta dei ꝓnat putant se securos esse · ergo si pdicta
z aliqua alia mandata trīsgrediunt · talēs nō
obligent ad oia dei mandata ꝓnada · ꝙ solū ad qda ·
ꝙ isti attenda debent · illud ꝙ dicit ysa i pō · ad dm̄
Cum no offendar ad ꝓspera i omibz mandatis
tuis · i · tue nō frustrabor · sine etne beatudinis pozo
qua ꝙsequenda laboz ea mpleo oia mandata tua ·
z ꝙ dicit bta Jacobz · Ezu i uno offendit factus est
reus omn̄i · qui peccat mortaliter trīsgredendo vnū
dei ꝑcepti · ita meritū ꝙ illo pendi dampn̄i · ex
clusionis a regno · sicut si oīa trīsgressa esset · q̄uis
no tā grauē puniat pena sensus · Dicunt etiam
multi homines · qui no reddunt dei mandata tā stricte
seruanda esse · ꝙt ꝙ ꝓmptissimi sunt ad age
du cōi ea · z sepe leuissimis excusacionibz utenti
audacter agnint · q̄ no teneant · Sz tales ꝓpendere
debent qd scribit · z pō · Tu mandasti mandata
tua custodiri nimis · Dicut enā multi q̄ ex ꝑcep
tu dei faciendo · excogitant causas · qui ex usu
volut · z potissime diuites ex auaritia supflua
dimittere · ymmo ymaginant sibi causas quibz palliare
ualeant auaritias suas · z excusari volut a mortali
trīsgressione p̄dictoz diuinoz ꝑceptoz de erogatio
ne nītis · z distributione supflui · ut aliqui
prendunt exemplo · quibz quide nelle dicit
let patuit ē p Augst · Aliqui eo auari dicut se ꝛes
tales suas ꝙ alīs magnā nītē pauper̄ sustēta
re nec indigentiz · claudut uisceꝛa sua · z ꝓmittut
pre alīs ꝓpria ꝙ ꝛtoꝛa · z sic sub ꝑtextu
pietatis · z quibusdam grauiozibz nītis pauper̄m
pissime ꝓnat eo tales dū eos ꝛtendo pauꝛ
egenos omittit · quibz subuenire valent · talēs
pauoꝛ mozs no sit eis imputanda · Aliq̄ etiam
statuit in coꝛdibz suis sibi nolle diuitias suas
an mortem distribuere ꝙm ꝙ ordinare velit
ꝙ post eius mortem · ut eoꝛ morte · aliq̄d mag
nū opus pīe de isto fiat · ut simdicū misse uel
aliq̄d tale · z sic p intencōem istā pīū opus · putat
se excusari a pcto · z a trīsgressione ꝑceptoꝛū
ꝑceptoꝛ · z retens sibi tas sepe fle sibi fingut hoc
z estimant ex hoc se securos esse · Sz tales

Coñ eos q aliq̄ ꝑcepta
finaliꝛ ꝓnit se trīsgr
alīs nō ꝓnabit

vi coñ · q 2 · b

Caus et

pericula attendē debent ex ꝓximis · q̄bz mlt
ta habent exempla · ꝙo deꝰ ꝑcepti sui trīsgꝛ
sores sepe grauit punit · Iterū habuerīt no
tabiles z apparentes causas · z excusationes · quoꝛ
exemplo ymu poss ꝙ sz ꝙ se saul · qui ꝑcep
tū absolutū ꝛtepit a dno hoc mo · vade z p
cute amalech · z demolliꝛ omnia ea · no pce
cas ei · z no ꝛpiscas de rebz eius aliq̄ · z ipse
saul debellato amalech ymmisit ꝛtentū suū seꝛ
uꝛē oues z boues ad ymolandū primicias dno ·
z sic trīsgressꝰ a ꝑcepto dn̄i nō pepercit de
mino · sed ipm ides de regno eicit · ymo ipe p
opus piū ꝙ ꝙd intendebat se excusare putauit ·
Et ex hoc textu ego stat hoīes no quelibz colo
re quo ꝙ sz fingunt eos excusari a mortali
trīsgressione ꝑcepti · ymo uir magnā z ꝛtē
gentem ram sufficere · z singulaꝛiter supflua
ꝛtentozes rōsideꝛare debent · illi q̄bz ꝓtm et
penā ꝓpo eo ꝙ ꝙ opus piū ꝓtensū · sic sacrificiū
deo ymolandū · soluebat uba dm̄ ꝑcepti · z ex hoc
attendant an ne ipi sint i sili casu dū dns
mē ꝑcepti tenent supflua · ꝛtē ea distri
buē uolunt indigentibus · ymo i multo gra
ui sunt piculo · eo ꝙ no piū opus ē eis causa
ꝛtentionis quēadmodū sunt illi q̄bz · ꝙ magis
auaricia eoꝛ · quā palliare uolut ꝙ ostentam
tam · Idm ex̄m ponit ꝙ ꝛ ozi · Ibi end habet
ꝙ dauid uolens edificare templū dn̄i posuit ea
sup planstrū · nomē Qui cū uenisset ad aream
nachoꝛ · extendit manū ozis ad archā dei
z tenuit eā · qm̄ calcitrabant boues z declī
nauerat eā · ꝛtatꝰ ꝙ oziꝰ ex hoc percussit eū
z mortuꝰ ē ibi iuxta archā dn̄i · Ezclusꝰ illeoꝛ
tam ingressum hoīes · ut tangeret archā dei · qua
de causa ꝛtimuit ad cīuitatē ꝛtis · ꝛtis mē ferēs ē a dno ꝓ
temeritate · qua soluit ꝑceptū de nō tangen
do archā dn̄i · nisi a sacerdotibz · Ezuꝛgo puta
ꝛtis fiat de istis · qui spontanee · ut ꝓpe expli
cari desiderat sua fabricent sibi ras · quibz dei trīs
gressione ꝑcepti excusari putauit · quod hoc
modo fiunt · nisi ꝙ scripta dempsit · z retro fiunt ·
qd sibi ꝓpius semitatem statuere · ostiam depo
nit · z de peto in petm uiuit · Et simile sup
fluaꝛ dicaꝛ · si hoc modo pdēm ꝛtentiosꝰ re
sideat · q̄m hic ozia ꝓpe vigete ram nō ex
salabat · si ꝓuocabat a dno ꝙ ꝑcepti trīsgres
sionē · z ex hoc timent ipi eterna damnationē
ac spontanea uolūtate fabricant sibi eis solue
di ꝑcepti dn̄i · z sepe no causas assignt ꝓ
causis ꝙ quas ni pietas excusari sepius dempsit
Ezechi ex̄m ponit in ꝛ vm̄ · si quis quā
ꝓphā dn̄i missꝰ de iuda in bethel · ad ejcē ieꝛo
boam · i mo ꝑceptū dn̄i ne vmedet · z bibet
i loco illo · qui ad vsus suos fuisset mirabiliter ne
gocio ꝓ quo missꝰ erat · assumit ꝓphā eū alio
ꝓphā loco illic mitans eū ut ediceꝛet sibi ꝛ do
mū suam · z vmedet · z bibet · q sibi vꝛdt
ꝙ non posset · eo ꝙ ꝛtat a dno oꝛdinē ꝑcep
tum · Ezu dixit · z ego ꝓphēta sum sicut tu
z angelꝰ dn̄i locutꝰ ē mihi in ꝛmone dn̄i

nō ꝓ
tenī

Excepti ꝓ
dei ꝑcepti
multa pall
cōm̄ et de
clinada

in vehi

2m ex

3m ex

dens ducat eu i domu tuã · ut mdat z bi
bat · z sic fefellit eu z duxit ipm · ip aut
sdrent i mesa fim e ubi dm ad ppham
qui vdrit eu · z exclamauit ad vrz dei q
venit de Juda dicens hoc dixit dns · qz non
fuisti obdiens vbi eig · z no custodisti man
datu eig qd pcepit tibi dns deꝰ tuꝰ · no infe
ret radmez tuu i sepulchrz patrz duoz
q iu abisset miuent eu leo i via · z omdit ·
Et qz multi sint qui de pdicto pcepto dei
nostꝛ pauptꝫ i mitte · z dissimulatione simplu
orz · vno de alijs dei pceptis hut ignoranꝫ
rassam aut affectatu · aut m rebz dubijs pcepta
et salutꝛ grecia acceptant ytem mng scu
ra · q eis magis ad comodum tpale cul ex
dimiss sanꝫ · filijs · sicut filia · formia
corp desiderijs · z putat se aligꝝ exasatu
ad ex tubꝫ causs uenit · et pceptu dn hn
regitare debeꝫ · qm pbabile tam soluendi
pceptu dm habuit ille pha · qz no ex affone
firmatione aut ignoran trassa · nr omo ex
leui credulitate · si a pha dimitꝫ sibi qd deus
iusserit · ut scd omodezet psuasis · z de
cepto uenit · et pceptu dm · z tu no exeu
sabit · si sup hoc tam grauꝫ pnicbat · a dno
ut tradezet bestie omdi · · z nd ipe no habe
bat ta pbabiles ras fnedi qd fanut · a non
subueniendi de supflug dnarꝫ suarꝫ pau
pibꝫ · vno male mozeꝰ ras · medio time ha
bent de pcto ju · z de etna dapnatione · Sunt
nr cos q nolut
ad no nlli qui nolut se subdꝫ scrꝫ sptꝰ ·
z sm illa vnd · si m omibꝫ minuit pcedꝫ
ne si tales attend debent · qd nemo admittꝫ
judex · causa pha · pro affectionꝫ rebꝫ ad se
ipm · z qd nemo d vebꝫ azdetez aliatꝫ aut
deos vte iudicat · qz thelomeꝰ teste · amoz
z odiu pduit iudicu · z sm dcm · quibꝫ ara
fac · spa sua decipit · ore · i iudicando · eo qd ipe
fert · alijs melioribꝫ pferre solet · ex hoc · amꝫ
mmezꝫ phibet dns · vre affectu mde
siegens ad dampu pdat iudice · · qne tu tu
se habeant · quo duites ad dnas · a quibꝫ
alijs ad eos · i quibꝫ peccant minimu affectari pe
tezut certe ignosce · quid · his sit bonu aut
malu · aut debite iudicetꝫ de causs an sus
sianꝫ quibꝫ se excusare laboꝫat salubrez
· salut expedit · ut · ombꝫ se subdat sac
sptꝰ · z vitꝫ sua sm illa moderent · hoc
em faciendo sentiri simt · qd bona opa nr eo
qd ut dant · Ezech · xviij · mors · fidelu meꝰ pe
sancta scꝫturaꝝ os dei nituntꝫ · qz deꝰ loqꝫ
tur amice qd velit ab hoc fideli · et potissime
diuitibꝫ · e salubre · silui · ne · d tuu dissipuo
nis supfluoꝝ suo iudicio tradat · si pauꝑ se
rue stent iudicio sptꝰ · · z doctoꝝ approbatoꝝ.
illa affectione · aut m dubio amoze desiua
re aut obligato · quo verte ut patuit sen
tentiatꝰ est · ut de hijs que superesse simt diui
tibus qui m vita sua subuenit pauperibus ·

a alias ni prius usus erudant · Nota tres exclusiones
quo supflue diuine dispuant · i malu dm sui ·
et ex quo dm e predest de supflus disponi
dis est videndu qd dctor pdns · sic pandendo
pmas hyberne · m am de sermone · tres pmt
exclusiones de auaris · qui egregiant diuinas
supfluas · z eas i vita sua nolunt distribue
re uaꝝ pma e egregians esto no dnas · z eas
f dispensans pdicto modo defendat aiam suam do
mis · gbat sic · hom utiliꝰ est ut det denarios
unu i vita sua ex caritate · qm qd mille milia
florenoꝝ · vno qm si totiꝰ mundi thezauꝝ detur
illi pez anos post mortem suam · i ad ille ta dis
uas diuinas pinde amittit · z pm eligit · defrau
dat aiam suam bonis i dispensis p · qz p vno de
nario dato ex caritate d vita · dns gmedꝫ vi
ta etiam · qua d eam dat saluatoꝝ ·
Qmodo dederit posted vm ex minimis meis istis
rahel aque frigide tm · m nore discipuli · ame
dico vob · no perdet mercede · xpo · z sile ha
bet nazi ix · qui to magis ille · q amplius dat
si vnu denarium nore discipuli · si ex caritate
pia quis efficat discipulꝰ xpi · gmedꝫ mercedꝫ
eterna · illa vo lo data p eo pm morte suu
gmedꝫ sibi vitꝫ etiam · nec aliquis gdu pre
mij eternu · si tm mercede tpale · videtur aliqn
sublationis totale pene purgatorij · q gratiale
ipis · z no e alienu dubiu · qm mercedꝫ eterna z
qualibꝫ fidei cig utilioꝝ sit qui aliqd tle comodꝫ
tpale · Igit utilis e dare ex caritate unu denariu
i vita · qm p totu thezauꝝ mundi dissimulatꝫ p
eodem danite post mortem suu · Ista enim regina
pz p salomonem sapientissimꝫ · qui ea expsse port
er mꝫ · ubi sic dicit · Considerau · z vidi o
nia vanitatꝫ sub sole · vnu e · z sedm no habe
no filiu nec frez · z tu laboraꝫ no cessat · nec
saciant oculi eig diuitijs · nr videtur diuers.
rui labores · z defraudo aiam · med bonis · Sed
forte auarꝫ aliquis · z diuitiarꝫ cumulatoꝝ di
cerez · ego qui sic expendo diuinas i vita mea oz
dno · z dispono · ut post mortem med distribu
ant pauperibꝫ · z videant in pnos usus · z hoc
dispono · z ordino ex caritate · z pietate · z sic
facio vnu gñde opis ex caritate · z ig no stan
do aiam meam long · si p illud sim multi me
rum accumulo · Ait dctꝰ doctoꝝ i anduto p
mone dicens · stera cupiditas · z auaria · q appe
dimeda bona · hmoi tam qui si · z subinde fez
mone ad auarꝫ p dno modo respondetem dr.
Hoc te fiat · vadi ad vrz nud · · z discute illud
tuu vnsus spando ad minus hos actꝰ danoꝝ
denarij d vita · z ordinationis dei tuaꝝ ut
dent pauperibus · no cui ignoras · q sicut utꝰ sit
medium · e ir dissimile · m tm ubi vrde dei
tuid sactoꝝ · q vir d nob a vmqz e medium
nisi ubi sunt · salte qntu e ex pte opis d se
aliqua dissimilitus · i illa aut ordinatione tua
nichil dissimulatꝫ patet · quid enim molestie

Nuo supflue dicit ref
uant ni malu dm sui

Armenius

gdo pma

Repetitio
cõ cot q nõ i vita si
pt mortẽ ordinat sua exequa

tibi nocet sic ordinare ut post mortem tua distribuat bona tua · et eis amplius uti non poterit non video
Damno aut voluntaria vnius denarii salte alicui molestiam videt tibi nocere · sicut enim dicit mihi
na · esset tibi multa molestia grauis · et durus ea
q̄ separares multa a te · de illo q̄d amas · sic dam
pna videt tibi saltē esse parū molesta · et iustum
q̄ per illa separares a te pūm de illo q̄d amas · si
cher attendas videt · q̄ nisi habias multa cum
alia ab illa q̄ allegasti · prohibit potes tibi videri
q̄ sic ordinado · et quo p̄ hoc p̄cedo · a nullo homine habes
dissimilitudinē · nec est opus tale natū · ē ēē dissimile
nl homo aut pars meretur dando ex caritate vni
denario · et ideo sic ordinando · et illo modo ordinado
defraudas animam tuam bonis · &c. Et si ut ex dicto
p̄z vnius denarii dando ex caritate · vita tua
plus mereret de celo primo · quia ordinado · q̄ post
mortē distribuant · et eis amplius uti non potest ·
quia magis mereris · si in vita ex caritate distribuas
ea superflua tua quam aliquid de nullo tuo quo to
to te defraudas ex auiditate tua ·

Beda ordinat illud doctoris (amare) qui amat diuitias
et eas potius non negligat · et ordinat · non capiet finem
tuum ex eis · p̄z filius p̄ salomonem · qui ait · v. c. desit
auaro non implebit pecunia · et q̄ amat diuitias
fructum non capiet ex eis · p̄z quia dicit · q̄ p̄dicto
modo reseruans superfluas diuitias misericorditer
ipse forte ordinaret q̄ post mortem suam distribuerent · si ipse de illo superfluo nichil curat · et si
qualitercumque ea seruabit ut ante · et ut videt
ex casu tu sic ageres · si scio tuo quia a plurimis
misericorditer · et pari vice · si semper sic posset
omne vita semper durare · et nunquam curaret ut de
beret · Ex quibus p̄z · q̄ p̄dicto modo seruans pecu
nias et diuitias superfluas · nec ea e vita distribuere
volens · imo hoc sibi in mente statuens · tres
deus animae meretur · si q̄ no dat eas ut de
beret · et quas no uult dare · et quod debet vel statuit
sibi in corde suo · q̄ de illo bono superfluo nullo
uult dare · nisi vita sua · q̄ magis e diuina voluntas
et nobile primum · et ad dei precepta · ut probatum sunt
aliis in euangelio et in iure · et alibi · et vita si illo
modo diuitias superfluas vsque in finem optinuit
vltimi fructus etiam beatitudinis ex eis capiet · imo
nil ordinatus distributionis earum post mortem erit
sibi vtile ad vitam eternam · et q̄ mortali peccato sit et
p̄ deus nichil meretur per eam de eterna beatitudine ·

Decima exclusio de casu predicto · diuine sanctitatis
et matu dei sui p̄z exclusum per salomonem ubi
dicitur · Est alia infirmitas pessima quam vidi
sub sole · diuitie seruate in malum domini sui · et p̄z
eius exclusio ex duabus exclusionibus predictis et
planissimis earum tales enim diuitie · et illo modo
seruate optimant et damnationem dei sui perpetuam
nisi penitent · et penitendo valeat eam petere ab
inato deo misericordias egenis · istas superfluas diuitias
offerendo · Et nota q̄ no e meliorandum q̄ista
damnatus gubernat ex voluntate qua quis ordinat illas diuitias superfluas debet distribui post

mortem ipsius si prius ex voluntate auaricie q̄
superfluas diuitias non dat · et qua statuit in corde
suo · nolle dare eas q̄n deus posset ipsas dare
q̄ solum in morte · in qua ipse eis ponit debitum
q̄n ipse eas · Et si aliquis tale se excusare vo
lit ad abrahā diues fuit valde · et iob in ter
alios viros perfectus · memoret tales illos suos patres ·
et sunt legis q̄ abrahā diues fuit · et ad distri
tionem mittere tenetur · ita ex ordinatione distributionis
mittet · et hospitio recipiat pauperes · imo et
angelos sicut ipse fecit · Item abrahā filium
suum vsque quo indubie super omnes diuitias suas
dilexit · et in quo sum promissionum sibi factum · benedicende
omnes gentes · ipse ad ubi deus
amat voluit · et completa voluntate offerre quia
to magis tpalia sua completa distribuit indigen
tibus · imo patri fuit sua a se data ingrata
de hac dei voluntate · Item sicut thus in sco
iob dicit · rupit · ita fiunt ipse sic odio certo · et pos
tlaudo · et patitur pauperum · ut scribit iob xxix ·

Item dicit tale superfluum esse alienum illud diuine
sunt mee · quo ego petro mea resonando · ut no
mineo · et sic sunt · et licet bona tpalia · q̄ hoc
diuinitus reseruentur · ea sunt quidem ad posses
sionem · in quo ad usum · no debent esse ea solum
sed eadem aliorum qui ex eis sustentari possunt ·
ex eo q̄ ei superfluunt · unde basilius dicit · diui
tes · ea diuinitus ē procurasse sua tpalia · An ni
uista e deus inequalitē nobis res tribuens · nisi
tu habundas ille vō meditat · nisi ut tu bene
meritis premia reddas · ille vō patiens
penas coronet · e premia familiari · quē tu tunes

Decima filia quarte e fratis · vbi nōdum q̄
sum q. xxiii. q. liii. Asturia visitat · et exagi
tatione medioxp · et viaz no vetaz p̄ sila
taz · et appetitu ad aliquem finem osequendi
sine bono sine malo · Dolo aut assistit · et exe
cutione talium viaz sine p ubi sub p facta ·
fraus vō mi executio talium facta · et oppo
nit sub se fictum usuram · mutuum empcio
ne · et vendicionem · et q̄ sua tendunt p indebita
media ad eandem finem · s. ad habendum alienum ·
et omnis ille fraudis oritur ex auaritia · vel ex
auaritia · vel immoderate amat diuitias · et appetit
eas egregiare · et vel no q̄rit iuste · nec acquirit
eas iuste · et p fraudem · sic fictum · Credo no
tandum q̄ sum q. xxiii. q. lxvi. fictum e simi
ta antiqua trei abeline · multo dno · et q̄libet de
e pictis ex duplici radice · primo q̄ nullum
rupit alienum · multo dno · deinde · iuste
vidit omnes q̄ suum est · Credo nisi non fa
dolum · aut fraudem · omittit occulte · et q̄ ex no
sidno re alienum usurpando · et est eadem ut
precepta dei · q̄ deo · no · &c. vero sicut fures ·

Duces quid de illo · qui re sua apud alium de
posita · aut iuste detenta scit · capit hoc
e occulte · et iniusto deposituum · &c. an tho per
cetus dicit · Credo · et ubi · p̄ ille q̄ sicut precipit re
sua aput alium depositam · grauat depositum ·
q̄ ille tenet · ad restituendum · ad ostendendum se innocuum · Unde manifestum e q̄ per

tat 7 tenet ad vlcnandu grauamen depositi. Et nu vero fieri cepit de sua aput alid iniuste detenta. peccat quide. no qua ſuat eu qui detinet. nec tenet ad vſtitue dnm alicui. ul ad recompensandu. ꝑ peccat vt cmune iuſtitia. du ipe ſibi uſurpat siue tui iudicii ordine ꝓmiſſo. 7 ideo te deo satisfacere. 7 dare opam. ut scandalu preteriu ſi mde ozti ſunt ſedet. Jmo dr. Ad ubi. q. p quos fictu eſt ꝑtm mortale. miſi ꝓpter pritate dpm eſſet uenale. de quo dicet postea. qz cou iuſtitia 7 cou dei precepti ut dm ſiut. 7 de ead cou caritate pcipiat ad qua ptinet. ut ꝓxim bonu velimus 7 opem. p fictu aut homo infert nocumtum ꝓxo in rebz ſuis. 7 ſi paſſim hoes ſibi inuice ficta irrogent. preter humana ſocietate. Dices q ſi quis faciat alqd pud. Imo ſi minimu ſiue pena ad ad. eſt ei hoc ꝑtm reputand. Rn. q. T. q d minimo ho non reputat ſibi nocumtu ſi. Imo p modicu ho non reputat ſibi nocumtu ſi. Imo p modicu ro uacu apprehendit. ſi mltl. 7 ille qui accipit ꝓt ꝓſume illud no eſſe ei uoluntate eius cui eſt res. 7 ideo ſi alqs ly modi res fictu accipiat. ꝓt excuſari a peto mortali. Qui aut habebat am fictadi 7 mſe zendi nouu. ꝓximo eo minuto. tur ei minimo ꝓt eſſe ꝑtm mortale. Sed in ſolo cogitatu ꝑ conſensu. Et no q illa dra ſunt mtalligenda ex articulo extreme nitis. ſi qui e negens 7 cludens nias. ita q imminet periculo ꝓſone. 7 alt subuenri no ꝓt. tunc ꝓt homo siue aut alcuis nitis subuire ex rebz aluoz ſu iniuste ſu occulte sublatis. nec hoc e fictu nr capma. qz p tlem nitis ex ma efficit ꝛo illaq sic indigenti. Nam de lege ſue ē tli nitis ordinat ſunt nia. Qui aute ſit aliqual nitis famis a fruges 7c. ſi no urgeat ut ꝓdm ſiut. 7 qo fieret ſine peccat. ſi nr alte mat ꝑtm ꝓpter indigena. ut volt qda doc. tall. Quarta filia auaritie e violentia sub qua venit capma. Et de illa dr. Ad. ubi. q. p capma e genus ꝑtm qm fictu. qz no ſolu in fert homi dampnu in rebz p capma. ſed etia uexat. 7 ſpiritu ꝓſone ignominia ſu iniuria. q ꝓpendebat fraudi q e in fictu. Est aut capma. ad alienu p violentia 7 coactionem auferre qd ſuu eſt. vt iuſtitia. qđo ꝓſona q no utit publica ꝓtate. a ſi nat publica ꝓtate. in auferat. vt iuſtitie tenore 7 ordine. Ex dictis elicio ꝓmo. q grauiꝰ peccat. 7 qm multiplicitez. qui iniuſtitia omittit. ſi meſiaꝰ ꝛo. ut qz faciat ſitut meſiza mala 7 vendendo ut pote nociua. iuſtitia. a defficiat aut no ꝓficiat ea. nr ꝓfic volut. ſicut in hac ſi tuatte cupones. tales ead auferut alicui minuto dno. 7 ſic faciant a rupiut. 7 io quibz viſibr mortalit peccat ut ꝓx dictis ul detinet ad alienu. qđ e ſibi cou iuſtitia. 7 cou mandatu inclusu. 7 mandato no fictu fiant. ut dicut. Ad. 7 ſecta. 7 go utm mortale

ner poſſunt ſe tales ꝓtexere a mortali tribꝰ. Dicendu ꝓmo. q ꝓ raritate ipius. qđ ꝓ una uice auferat. qua licet vꝰ ſit ꝓxia m ſe. 7 eſſet ꝓxia ꝓ ipius tez uarij turpis. nec altez ſtz emens ꝑputaret ſe dampnificatu. ſi ni tm illo empto auferet ſibi ta parui. 7 tm illud. in magna ꝓ rei empte ſtz octaue a medie. qua eſt auſeuin forte vi. a uni. ꝓ. 7 emens eſtimat ſe dampnificatu in tanta ꝓ auferet. ſta m tc ꝓxia empto. 7 ita ipe vedens no ꝓt ꝓſume uolumtate emti. ſeu ipius nu debet vꝰ. Imo fictu ſint uacuu. 7 ſic auferet illud ex cupiditate ſua. 7 auaritia. ex qua volt illud auferꝛ. 7 ſic ead dampnificat. 7 ead Tho ſunt ſtt lege de hꝰ a publica auctte inſtituto 7 ſtatuta. nr ſolu peccant inſtri. q male me ſurant. ſi ead dnd cogr. qui eos facere iubet. aut facere ꝑmittit ad ꝓfectu poſſunt. 7 tenent dn ad hoc. ꝓ. Dicm ſunt mortia. no q ꝑtm faciut. ſi ead qui ſanctis ꝛſentiunt. 7 mſup qui ſimul tenent ad reſtitutionem omi ut alibi dicet. Et mrc. a q ead dicitur hoies. qui cord modo magni uolunt uideri. 7 honesti dici. nr timent deu nr uerecundant cora hoibz de tota cogr amaritia. 7 mulitia. q. ꝓpter ꝓmu lucrꝰ tonas deu offendut. 7 proximu ꝑmittut ꝓxi de rebꝰ ſuis ta in quo me ſurat. 7 minuta. ſi qđ eis dicet furtu a captoꝛ qui nipanet ſecret. 7 ipi p opa ſua ut p mi iuſtas meſuras. ſe tales eſſe oſtendut no uni ſoli. ſ. toti nutatie. Ideo dicit. q ex hijs q homo poſſedet iniuſte ſu ſint acquiſita ꝓ fraude siue ꝓ violentia ut per furtu ꝓ uſura ꝓ capma ꝛc no ꝓt facere elemoſina ꝓ ſe. qz ea iſta ſunt iniuſte acquiſita 7 aliena ut ꝓbatum. Elemoſina aut qua quis facit ꝓ ſe. ſanctu ē de ꝓpꝛijs 7 iuſte acquiſitis. qz ut dicit Aug. non ē putanda elemoſina ſi pauperib exigat. qđ ex illicitis rebz acquirit 7 dicat Aug. in de ubi dm. De iuſto labore fiante eleemoſinam. no enim coram eis iudice ꝓmittit ut no audiat in pauperib quib tollit. Volute velle elemoſinas facere de ſenore 7 uſuris. ſi dabz dicto quibz rogat ꝓ eo rogamꝰ. Et dico. no. qua via q quis ꝓdicto modo iniuſte poſſidet. ſtituenda ſunt illi quibz ablata ſunt. a ſucceſſoribus 7 hꝛedibz eoꝝ ſi haberi poſſint. q ſi illi hꝛedes ſuntur nec haberi poſſunt. tut totu dand ē in elemoſina 7 in pios uſus. no ꝓ dante. ſed illi quoꝝ ē. 7 ad quos iuſte ꝑtinet. Et pauperes no poſſunt ſicut ablata de rebz predictis iniuſte acquiſita. miſi ei no poſſunt hꝛedes haberi. Et io dicit Ysaie lxi. Ego dñs diligens iudiciu 7 odio hns capma in holocauſtu. Et ꝓpo. ꝓ dr. honora dñm de tua ſba. no dr. alienata et cra xxxvi. ymolata. ex iniquo oblato 7 maculata. Et Aug. 7 de ubi dm. Ex depraudi aliqua ninalidu 7 de ſpoliis eoꝝ dicens alienu uidi. ſi ꝓ te iudicaret. tota ē uia iuſtitie ut 7 tibi diſpliceꝛ. no ē deꝝ tuꝰ. qđal no debes cū ꝛeu. Et no q ſm. Ad. 2. xxxi. q. xxxvi. ſtitu aliqđ ut eſſe illicite acquiſitu. primo modo qñdo illud qđ illicite acquirit. debet ei a quo ē acquiſitu. nr ꝓt ꝛtuere

d'corruptoribz miſtrie

ſolu

De iuſte q ſtip. no ꝛz oblacio ꝓſe

ſpbz

ſpſe

capma

ab eo qui acq̃siuit sicut vngit & tupma & firto. et
usur. & de talibz nullus homo teneat ad ẽmonium ele
mosina fieri no pt. & de illo intelligendu ẽ. qd
dan ẽ pmo. alio no ẽ aliquid illicite acq̃situ. quia
ille qui acq̃siuit vtique no pt. nec tn debet ei a
quo acq̃siuit. qz sacrilegiu accepit. & alei ꝺ̃ usu
ra dedit. sicut mi symonia vngit. ubi utiq; ꝺ̃ usu
ra duum legis agit. Vnde no debet fieri ẽmo
si qui dedit. ꝑ habet tn elemosinas erogat. & aide
tuas ẽ mi sillibz. mi quibz scr̃a & dato. & empto est
ꝺ̃ legem. Tertio modo ẽ aliquit acq̃situ illicite
no qz ipa acquisitio & acceptio sit illicita. ꝑ qz illud
ex quo acq̃ritur ẽ illicitu. sicut pz de eo qd acq̃rit
mulier per mezericiu. & hꝰ ꝓprie vocat turpe lucr.
qn̄ mulier exerct meretriciu. turpit agit ꝺ̃ legem
dei. ꝑ mi eo qn̄ accipit no iniuste agit. nec ꝺ̃ legem
dei. Vnde qd illicite acquisitu est. tenet pt. & de
eo pt elemosina fieri. licet de eo no debeat fieri
oblatio ad altare. palet manifeste. qm̄ ꝺ̃ uetzeanam
sanctor. & detestationem fidelium. & qm̄ scandalu ne
videat ecclia. fame pctm. si de lucro pctm oblationem
recipiat. Tertio elimt ex dictis. Et ꝺ̃ hoc
dicit. dist. xvi. q. famuli & famule no possunt
dare elemosina de rebz dnoz. nisi pane & sup
flua cibaria. & huiusmodi. q no infert sensibile no
cumen de quibus eis constat. aut ualde psumit
q no displiceat dño suo. Qui em alias dare
aut contrectare rez alienas audet. & multo dno.
& sic sentientes. qd ẽ semp pctm ut dñm sint. & eunt
go qui dñmo suo subtrahunt. & amat ꝓpe deum. nec
excusant a peto p intentionem bona. illa em non
sufficit sola ad opus bonum. ꝑ requirunt ptes rectu
standi. & nisi sic subtrahentes tant ad ẽmoz.

De uxore

Q Hic dicit quid de uxore. pt ne illa dare elemo
sinam de rebz mariti. Hug̃ ꝑm Gra. & Raymun
dus. q si uxor habz ꝓpa ꝓpter dote. & ẽ lucrosa uxor
q expleta debita gubernatori domꝰ. opibz sus
tinet. aut quod alio lucro habz ꝓpa. de illa pt elemo
sinam facere. cum requisito assensu viri. modera
te tamen ex eoz superfluitate uel de paupet. de
rebus cum viri. ut de pane & uino. & huiusmodi q
ordinez ad dispensationem uxoris primet. pt facere
elemosinas. moderate tn. & ꝑm facultate viri.
& ꝑm maiore uel minore multitudine. & necessitate
paupum. nisi maritꝰ plenius abundet. & si aliqn̄ prohibe
at ubo. pt probabile reddi. q no intendit ea sim
pliciter ab elemosinis prohibere. & a superfluitate eaꝝ
nisi aperte pareat animum. ut si aperte nosset. q ma
ritꝰ nollet ut daret elemosinam. nec tenet non
dare. nisi in articulo extreme necessitatis. quia em inter
sit aliqual maiꝰ quo ad actum uxorium. tn in
hoc q ad dispensationem domꝰ pertinet. uir ca
pit mulierem ꝑm ipsum. ꝓ. cor. xi. & ergo q
ad illud debz ꝑm uiri pretem regulari. & p ons
no aliter illa dispensare. quia superior. scr̃a maiꝰ
& sibi omnimodꝰ. De filio familias ꝺ̃. Gra. & Hug̃. q ea
q sunt filij familias sunt ꝓpria. & ro no pt de
elemosina facere nisi forte aliqd modicu. De q̃ post
quam ẽ ꝓbabile q pri placeret. nisi forte aliqs tes esset
sibi a patre dispensatio omissa. De monacho ꝺ̃.
q si habz dispensationem a prelato sibi omissam. pot

facere elemosina de rebz non sibi ꝑm̃issis. ꝑm q sibi ꝛ
missum ẽ. Qui vo non habet dispensationem
qz nichil ꝓpm habz. tut non facere elemosinas
sine licentia prelati expresse habita uel presumpta
m articulo neces. & quo casu est ei. ubicumq;
ꝺ̃ipse ut elemosina detur. Item in absentia
abbatis. pt dare aliquid modicu sub spetie
habitudinis. cum ꝺ̃ monasterii existens. ut in
studio. uel in peregrinatione. pt facere elemosinas
moderatas. & que deceat honestos scholares &
pegrinos. nec monachꝰ assistat priori ordi
nem ꝙ sibi. q no pt dare elemosinam ad pla
citu. qz sicut in li. de emptoribus dicitur. bonum
est facultates tuas distribuendo pauperibz
erogare. ꝑ melius ẽ ꝓ mentione sacpe dictum
simul donare. & absolutu a sollicitudine egere
in xpo.

De contractu emptionis & venditionis

Consequenter dicendu est de uitiis emp
tionis & uenditionis. & de fraudi
bus q̃ in eis fiunt. ubi notandum
q ad hoc q tal' uenditio sit usitata & licita
requirꝰ primo ꝑm Gra. i. q. ito dist. xvi. libertas
uoluntas. in utroq; scr̃a uendedi in uno. & em
di in altero. 2 notu est. qz sine tali no esset
emptio uel uenditio. Secdo ꝑm eund. requirꝰ lib
tas in utroq; ita q neuter ipoz. in hꝰ prohibat
lege superiori. nec p actu alteri a quo dependit.
& ꝓpter defectu huius no pt monachꝰ sine lice
ntia sui superioris. nec filius familias sine voluta
te patris. nec uxor uel uendere. Tertio requirꝰ q
fiat omnis tractatus sine fraude. nullum entem. ubi
notandu. q ꝑm Gra. & Aug̃. & Leonem. & ꝑm Gra
tianum ubi ꝺ̃. replent. omittit fraus. i. illo uitio. ex
quo libet fit uitiata illicita & iniusta. p. committit
in spe sua. i. spa rei uendite. ut ad quos ve
nditor spei suam uendit p re alicui spei. aut
spa sua ꝓpria. ut auritalem. q. auro. ꝺ̃ quam
p uno. aut minus p puro. uel denariꝰ cuprum
ꝙ argenteus. aut plozenus cupreus p aureo. Cum
quo dicꝰ usa pr. Argentu tuu uersum ẽ in scu
ram. aurum tuum mutatum ẽ aquam. Deo com
mittit fraus ꝑm ꝓpria. q p mensuram cog
nitam fiat. sine mensuret uendens p ponderis sui. p alia
mensura corporale. ut modium uel sextarium. & hꝰ
modi. sine liquidis sine in aridis sua. & debz
ille optare esse iustum pondus. et unusquisq; optꝰ
iustam mensura fuerit. & si secus fiat. ut si ꝑ
fraudem omittit. & ꝺ̃ uendens illicita & iniusta.
unde deꝰ xxv. dicit. no habebis in sacculo
tuo diuersa pondera. maius & minus. nec erit in do
mo tua modius maior & minor. abhominatur ẽ
dñs eum qui facit hec. & odiosi omnes iniqui
tates. Tertio omittit fraus ꝑm ꝓpria. puta
in quo casu mistionem uendat. ꝙ semel. aut
unum corruptum. q̃ purum. & eodem modo cum
de uitiosis. & q si ꝺ̃ sciens fuerit de fraudem
omittit. & ꝺ̃ uenditio illicita & iniusta. Ista
patent p bern Ambrosium dicentem. & de offi
cio regula iuste manifeste. & q a uero no declinat
uirum bonum decet. nec in damnum uicini af

ꝑ fraus

q familia no pt dare elemosina sine domo

De filio familias

De monacho

ficere · qm̃ qm̃ nec aliq̃ alio ānexū vei sue · Et dicit Ro · Omia hec phant · ex̃ de mutuis · z dapno dato · qui em̃ dat occasionem dapni · dapnu dasse videt · si defraudans aliu in sta · i qualit̃ · a quinte · aut si occasionem dapni · aliqs emit no mutuo · nisi tradit eque alia sbz gñatem z qualitatē · ir̃ · Et dicit S · T · q̃ in ombz hmōi no solu peccat qui ministra vendi tioni faciendi · si ea ad restitucionē tenet · Et qui venditor ignorate aliqs pdoz̃ defectum i re vendita fuit · venditor quidē no peccat · tenet tn̄ in eu ad eoz notitiā pueniat · dapnu re ꝓpensare ēptori · Et q̃ dictum · de venditore ea intelligendu · ex parte emptoris · tenet em̃ quilz venditor tradat rem de ma ꝓpria sim̃ quātu ad spem · sicut si qs aurifex vendat loco aurichalci · emptor si illud cognoscat non iuste emit · z ad restitucionem tenet · z eade ratio · de defectu qualitat̃ a quātitat̃ · Et dicto ꝯsimiliter · eqlitas valoris mutuoz̃ pensatis aut mtiz rem ēptam ut venditam z pcium · ubi nondu q̃ ut dicit S · T · z ide vult Scotꝰ de vendicione z empcione possūt duplex laqui primo sim̃ se · z illo mō ista tractatus inducti sunt · q̃ unus utr̃ utilitatē · duo sciens z volens dare · z alter mutuo accipere · non videt esse iniquū · quia quilz potest dimittere ꝓximū de pollicitatione · q̃ aut ꝓ una utilitate mutuo ductus est · non debet magis esse ni quāmē unus quilz alteri · h̃ aut contingit · si no secundū eqlem valoris valorē rei · si plus excedat · quātitate valoris rei · ut decē vel excedat · plus tollerat iustitia equalitas · z ideo re calu vendi · a vilig emē quilz valeat ēptus se illudi · z ni iustum · z ot illa legem nē · tu · z dns noster mittit · exam̃ · ait un̄ · Omia quecūq̃ vultis ut no bis faciat homines · z vos facite illis · quilz autē vult sibi rem no caru vendi · quid valeat · iuxt̃ illū debet ala rem caru vendē quilz valeat · Et augs xpūs de quātitate · velle unde emere · z care vendere restituendū est · z h̃ intelligendū · de re tanta · z vili · quātu ad usū humanū · q̃ sceptra vilia · q̃ in se nobiliora · z esse validiora est mig utile usui humano · z p h̃ mg pciosa · q̃ aurū · de nutritate dei · melioz · i domo panis quilz nutrit · z in ome vivū simpliciter pfectiq̃ est no vile ni esse ne · Et quia lex humana no punit nisi ad restitutionem cogat · si qs absq̃ fraude rem suam supervendat · a ea emptor vilig emat · nisi sit magnus excessus · q̃ tūc ena lex humana cogit ad restituendū · cogit · z respondit · Tertia · puta si qs sit detentus ultra dimedium iusti pretij · lex in dicta nichil impunite dimittit · q̃ est ualde odiosum · unde sim̃ dicta lege illatus reputat · si i venditione z empcione no sit eqlitas iusticie observata · peccat · z ille qui plus habet postea illud sibi minuit · tenet · ꝓpensare ei · qui dapnificatus · si sit notabile dapnū · q̃ dico · quia iustum pcium rei · quilz no est punctualiter determinatum · sed magis in quadam existimatione consistit · ita q̃ modica additio vel minuno · non videtur tollere equalitatem iustitie · hec S · T · addit Scotꝰ · q̃ qñ mutuatus pecunia nūtie mutua · reputant hmōi mdo eq̃lia dare · z ampe · tanq̃ utilis reputat in dare · q̃tū recipit · z econtra · tm̃ reputat ampe quātū dat · si tm̃ aliq̃ modicū desint ab mdo iustibili eq̃litate no erit minus · repumandi ex̃ qñ ex tali estimatione de mente · z precepto equivalet · mutuo fiunt · etenim · ir̃ mutuo sibi volunt mutare · videtur · si in aliquo desinat ab illa iusta requisita · z sic ubicūq̃ etiam quelibz comitantur aliqua dapnosa admoniat · ut si aliq̃ amplius sit · i re data · Alio mō possūt sim̃ ꝓdictos doctores laqui de empcione · z venditione sim̃ q̃ ꝓ antedicta redit · i utilitate una · z detrimētu alterius · puta ad aliqs multu indiget · h̃ec rem aliquā · z ad ledituz si ea careat · z ꝓ magna distantiam illi deducit · ad vendendum rem sua · ut ad pcz mutuandū ꝓ re alterius · nec ex pacto se obligat · i tali casu iustū pcium · no oppone do solu ad rem q̃ vendit · si ea ad dapnū q̃ venditor ex venditione incurrit · z sic iuste ꝓt aliquid carius vendi qm̃ valeat sim̃ se · q̃uis non vendat plus q̃m valeat · h̃ec Scotꝰ · vel aliqs multa innectuz ex re · alteri qua accepit · ille vo qui vendit no dapnificet · exemplo · re ista debet eam suppondere · quia utilitas q̃ alteri accrescit · non ex venditione sed ex ꝓdictione ementis · nulla aut debet vendē alteri q̃ no ē sibi · ut ret̃ possit ei vendē dampnu q̃ patit · ille in qui ex re alterius accepta multu iuvat · ꝓ ꝓpria voluntate venienti aliquid superexpendit · q̃ potuit ad eius beneplacitum · est · z nūdū q̃ sim̃ ꝓdictos doctores duplex ē · mutuans · una ē pronoia · qñ mutuans medet ꝓpe veni · no ut mereat · d̃ ea · sed ut quā utatur · z de illa dñi est · quid · i ea misceo · z quid misceo · Alia ē negotiatio · mutuans · ubi mutuans intendit lucrari de re quā accipit · Emit em̃ rem no ut utat ea · sed ut vendat caru · z q̃ tal sit iusta · ult̃ ꝓdicta equitudo duos sim̃ · q̃ tal mūnus sit util rei publice · sicut ē de mercatoribz · ill̃ q̃ auferunt res de patria ubi habundant · ad patriam ubi desunt · quarū in usus ibi ē necessarius · z ena · qui res emptas ꝓpriant ut ꝓmptius minuant venales · a volentibz eas emere · tales huiusmodi actus valent rei publice · ppter defectū illius · dicimus sint aliqua virtuositas negotiatoris · puta qui nec tristitiam ne ꝓpriant · nec asperam industria meliorat · res varias · nec affingit artificiale alicui simplici de valore rei emendo · sed emit modo ut statim vendat · sine omibz cum dictis rationibus · tale esset exterminandū a re publica · tanq̃ nocivū · imitatū · eo q̃ prohibent immediatam mutationem · volentiū ꝓnomice mutuo · et sit sicut q̃libz vendere quale · usuale · caru emere q̃m debeat esse vilig vendenti · z sic dampnificant utrūq̃ parte · q̃ Eodem ꝙsitū ad communē negotiationem est · ut tale negotiator mīe diligentem suam · z industriam · z puta · incipiat i mutatione ꝓnū · rez ꝓpendendo · q̃ declarat Scotꝰ · undiq̃ in opere honesto secundum vei publice optet de suo labore vivere ·

ꝓnomꝰ
d'duplici qmūtōne
negociatiua

sed tal' offerens · ul' ena vsurpans honeste z valet
ferunt vel publice i' cre ¶ Tm vnusquisq; industri
am suam z sollicitudine sua pt' iuste vendere
iuxta fortia aut' magna equitas in tali tñsferede
de pacia ad priam · quare pt' iuste sustentatis
suam p se z familia sua ad alia merita deputa
ta vtpe pnt correspondens sue industrie · Et tño
aliquid correspondens priali · semp in lucr' debet
esse moderatu: ne talis sapiens minus duies fi
at aut vilescat honestate · Et ut volt ¶ T no dr
lucr' statue tempi fine sui z opm sorte · si dabs
ipm lucr' qd negotiando querit · vtrum ordinate in
tuu fine · ul inordinate ad honestum z ad sustentacoz
dom sue · ut ad subuemend' indigentibz · sic sit
negotiatio licita · Vel quid ad aliquos negotiatos
intendit · pter publicam vtilitate · ne · si veo ad
vtram nre desint patie · z tue lucr' expent no
si fine · sed si pendu labor' · Et dicit ¶ I · q
negotiatore e no quicqd caro vendit qm emit negotiat · sed
solu qui ad hoc emit ut cariu vendat · Si aute
emit tem no ut vendat · s ut teneat · z pter
aliqua causam ea vendere valet · sic e negotiatio · cuius ena caro vendat · pt' em hoc iuste
facere · ut qr te ni aliquo melioratur · ut qua
pnt vel maturu p dilatare lon · ut tpis ut pt'
pmodo nu se exponit tñsferendi ve de loco ad
loc · ut ibi eam frucdo · z p hoc nr empno nr
vendito e iniusta · Illa aut' p Gotu
fredu
¶ Circa illa q'tur vtr' venditor teneat' dicere vitiu rei
vendende · Fiat aut' nitannone ¶ D · q si vo videm
dr pt' vitiu q habet · vdit' mag' valor' sui eig
usus · vdit' impeditu ul noxiu · sine qd claudicat · ul domo est ruinosa · aut ab' sit corrup
tus · ul venenosus · si tue huoi vitiu occultu · z ve
rum no dicit · erit vendito dolosa · z tenet' ven
ditor ad dampm resarciendu · Et vo vitiu sit ma
nifestum · puta tu equus sit monoculus · ut tle
manifestu vitiu habet zas vendenda · ut cum
usus rei licet non soleat venditori · pt' tn vo
leniens esse alteri · z si tue ipe venditor pter
huoi vitiu subtrahat de pcio q'ntu oportet · tue
non tenet ad manifestandu rei vitium · quia
forte qd huoi emptor vellet plus subtrahere
de pcio qm esset subtrahendu · Unde pt' iuste
venditor mi demptu sue defuncti vitiu rei vendi
do z ¶ Tu potes sepe dm est · z pbatu · q sup
flua diuitias tenet' hmo distribuere pauperibz ·
a' in alios pios usus contra rem posset · vel' aliqs
occasione dicto' creare · et tue pars diuitiaz in
diendo sit superflua hmi · ut quibz duies fore
possit qntu de huoi suis teneatur pauperibus
erogare · z qntu possit retinere · De hac re dissi
nle e loqui · z no oms ut puto intelligut pro
tissime qr hi · q minis hodie diligunt tpalia sua ·
z ideo qudq homo minute · z displicent audit · z difficile intelligit · qz imperfecte attendit · de
eo tn q'd scripsi · z intelligat qui velit · z possit ·
¶ Est go primo respondu · q diuitias vere illa tpalia
bona utilia q homo possidet · z q ad huc ordi
nata sunt · ut homines per ea prudenter nutriri
pozali sue aut premioz · ut sunt cibus potus
vestis · domus utensilia · agri · pecunia · omia · qz

genu · z aucz · ¶ Ideo respondeo · q huoi bo tpalia
sunt duplicia · q dam sunt necia homi · quedam
superflua · Bona tpalia necia adhuc duplicia · quedam sunt
dam sunt simplicitez necia · ut q'ntu ad sus
tentacoz temissiam uite z sue quibz ho amo
esse no pt' negz vite · z illa sunt pauca · qua
ad victu sufficient panis · aqua · z pulmentum ·
z de istis necessariis nichil ad pns · qz ultra
illa longa habere liatu est ut prebui · Alia sut
necia non simpliciter · si sine quibz uita ronem
agit tñsigi no pt' p statu z ordinem psone
ppe · z aliaz psonaz · quaz sibi curam ha
buit · z de istis minis hic dr est · qz q'ut
ista necia sunt · Dns superfluitez ¶ Ideo respondeo
q de duicijs superfluis · ita dicit · Ambrosius in
sermone supra allegato · licet sci doctores di
cias superfluas ita describant · q sunt tales · q
nec sunt necie psone nr statui · tn manet ne
cessitas ne dure videar · mitigabo illud · ut
illa dicat superflua · q nec necia sunt psone · ut
tenenda ad hoc · ut psone z status honestus se
uet · Ex quibz pz · q ni hoc q'ritur sunt tollende
vendi · quoz q'dam q'ut aliquid de diuicijs
¶ Primu est persona ppa · qua · z eo tpale vtrum
oplexionis sensus · z ad talia · ut hi assuet · z
suetudine habitudine · z valitudine corpa
li · q sufficiat ei ad exercitiu opis spualis anime
z ena ad exercitiu opis corpalis · que sibi ex offi
cio status aut sanctitate coz · vid' quibz vitat ne
tussiris membrum faciende necia sunt · et alia
tpalia · ut cibus potus · vestis hospitium · z cetera hmoi
sine quibz hoi fieri no posset · z ista sen dr
ne ad hoc requisita · dic necia psone · Et sic
ad sic cosiderandu psona ni bona dispositione
naliu · z ni pdicto modo suetudini valitudi
nis pfectis indiget qui alt' · z ita qd vni isto'
e nam · e alteri minus · z econtra · qd ni exemplo
declarari pt' · sit roma fortis sanguine · duze oplexio
nis · alli quo ad mensem uite · z suetudine
sanitatis · z robur · patens · sufficiat grossi · z
simplices cibi · qui pui pori sunt · z aqua ad
potandu · ul debile vinu · Illi est in debilis teneatur
oplexionis · z tali nari sunt subtiles cibi qui
maioris sunt pri · z subtilis vini · z forte mol
liozes vestes · ad fouendu caloze corpis · ul
forte tal sepe e nisi magi · multi indigent p
sua cosuetudine ad oppositu · z p medicinam
tu est q zo p suetudini opuadas psone sue
i sanitate · z robore corpali · nemo indiget pli
bus qm pma · z ideo qntum e qr pte huiusmodi con
ditionis · illud qd esset illi fedo nam · esset primo
superfluu · z qd primo esset necia · z totaliter sup
fluum esset fedo medium · z ita intelligat in
aliis similibus casibus · Et sunt alia no solum intel
ligenda de manso vnius psone solius · sed de mansis
psone principalis · z omnibz qui pcia sibi nata in
habit · ut vxor · filioz · filiaz · et · Et non dico
nemo nichil habit · qz no e sic de psona spuali
assupta ad pompa mundi · alia superfluitatem ·
Ex quo tm pz · q vnus plures indiget quo ad hoc
qm alter · quia qui habz uxorem forte infirma ·

negotiatore e

pmodo

quere con illa dict' mutue z ideo quod' homo minute z displicent audit' et

Que pt' diuicias sit superflua

habet pueros · z sexta habet mulieres prãm z mices ꝛc.
plebs indiget qm̃ psona solitãria · a' qm̃ ille · qui
sola habet uxorem. Sedm̃ videndum in hoc
z honestas psone · z illa z quam excellentia p
sone in aliquibus bonis q ei inest · vocat ꝗs
reddit psona honore digna · honestu am̃ p̃m
Q. ꝛ · ppter · q · cal ū est aliquid qd̃ z ho
nore digni · z p̃m videat honestius dicat · q̃ ho
nor · status · ꝙ gr excellentiã hois marie cõsi
derantes p̃m virtutes z opa virtuosa · z mẽ dicã ꝑ
maria bona virtutes z opa bona · marie reddit
hoẽm honore digniũ · ppter qd dicat aris. primo ethi
q honor z p̃m p̃miũ virtutis · z ppter ethic. 2ª
in veritate soli bñ sunt honorandi · Et ideo hoc
tas psone z marie vel psone · z opa eius bona ·
ꝙ illa fuerunt hoẽm honore digniũ · z sibi de
beri · Et si nobilitas qm̃is · z aliqua alia exteriora
fuerunt honorem excellentie aliquo, modo aut honore
digniũ · hoc solũ est p̃m vulgare estimationem ·
aut in quãtũ huiusmodi adiuuant ad virtutes · z opa
ciones eius · nisi sepe hoẽm vane huiusmodi honestas
tis psone decent · z omnes sibi vendicant vestes
meliores · aliquales familia · z cetera talia · vino
alijs mẽ sunt potissime voc opm exteriorũ ꝛc ·
q ad alios operatur · ꝙ quibus omnibus psuat psone
te sua signa · z virtutes · q solent plus attendi
quã z attendi · ad sunt a glosis · qm̃ abiecto p̃m exteriora
ornamenta · z diuitias ad hoc ꝙrendum · dicit mẽ hu
mi nestati psone · Et dixi non · q̃ vera honestas
psone · consistit in his qui sequuntur eam · vt honore
digne · ut sunt sue virtutes · z opa bona · a' exteriori
bus cessando · z alio opponendo mala · z horum vitia
vom · qz ea ut dicat magister henricus de hassia
in lectura sua sup Ethi. honestate psone non
sunt multe diuitie · grandes familie · vestes
preciose · apparatus mense · domus gloriosa · z similia
exteriora adiacentia · quia licet talia p̃m vulgare
estimationem · non tñ p̃m veritatem sunt ei hono
re digna · · z i nec honestati · si magis nihil tu
m̃ quia sunt signa · z causa vane glorie · vulpa
de fuxbie · z insatiabilis auaritie ejus · qui talia a
git · z ni ipis delectatur · sicut em̃ medicus virtutes
ostendunt · hoẽm vere honestu ꝙ ostendit
vina sua · Tertiu ni hoie · videtur · z status
ejus · seu officium · vel artificium · vel alia habitudo ip
sius in ciuitate · ad totũ exhibendo sub statu · z
subiectus ad talem hominis statum · nullam ꝓmeretur ·
adhuc vone status multa ꝓmerent · sicut sepe ho
mo vone status sui mouebunt · alia opa faceda · q
status ille ꝙrit · z alia ꝓpria ejus exercere
dis · indiget homo fruitoribus · z instrumentis · debet
ad hoc · ut homo exerceat conuenienter · primo ad
status sui · nãm sunt · sibi vel ꝓdicta alia · talia · z
tanta qm̃ operationes ipsi statui debite ꝙrunt
· vbm̃ seruitoribus · instrumentis · ꝛc · Et illa duo
nãm statui · Et ꝗm̃ ꝓ ꝓmo · Judex auctoritatis habz
hoc status · z officium · ꝙuare pacem · hinc auctoritas ·
z facere iustitiam · omnibus · z punire malos · z cohibere
pauperes tribulantes · ꝛc · Ad hoc faciendum indiget fa
mulis · multis · qui una cu eo ipsis intendant · qui
alteri indigent alijs famuli ut equis · z alijs si
bi subiectis mentibus · z equis · z huiusmodi nãm · sim
plex quis vel mechanicus indiget ex statu suo alijs
quibus ministrent ꝓ artificio suo · indiget armis p defen
sione ꝛc · casu a' nutrati · optat ea soluere
pro suo stipendio · z huiusmodi · Ad ꝗm̃ ꝓmerendum ꝙ ultra
predicta indiget uti aliquibus duminis · z alie sunt
necessarie statui · Filii plebanus hoc status sui o
ficium minuebat · z alia celebrare sua diuina · ipse mi
nistrare sacramenta · z ipi semare ubi deus · z si
quis molendinum ꝓpriũ solus ad illa no sufficeret ·
indiget coopatore a' coopatoribus · z ꝓ sustentatio
one istorum · z familie eorum de aquis · z aliorum
ministrorum · indiget plubus · z variis vtensilibus · z tali
bus bonis · z illa dicunt ut ꝓmissa · nãm status · Et
quo ad illud iterum vm̃ pla sunt nãm qm̃ alteri · Et
q̃ vm̃ est nãm ipse est alteri supflua · z econtra · excepti
gras · plebanus ꝓpter cetera · quia nãm sunt sibi ꝑ
ꝓpria coopatores · z oportet eum dare ꝛc familiam
expirentem eum · z illos · z forte eos duos ad
visitandum infirmos distantes · z ad colligendas
decimas · z ea q̃ ad certum ꝓmerent · dia illa nãm
ꝙrit status sui · Alteri vo habz certam de qua
libet · qua no indiget de coopatore si omnia que ne
cessaria facienda sunt · z misericordie facere ꝓpter solus
facere · z ad hoc ꝓest vm̃ alegri · cui nulla nãm est magis
ꝓprie q ꝓmo indiget multo blado multo vino · z
alijs quibus mutuat multo vino · z alijo ꝙbus mutuat
illos · qui sibi non sunt ad expediendas opa status sui
molendina · Credo vo no indiget tanto · z io q ꝓpo
essent nãm sedo essent superflua · z q sedo essent
nãm · essent ꝓmo minus pauci · z sicut declara
ui in illo statu maiestatis · Verum cõsiderando · z hoc
tas status · z sicut honestas ꝓsone ꝑm̃ predicta · no
est finis familie · sicut honestas · z huius · Sed z
virtutes tali statui debite · z factis opm̃ tali statui
debitos · z principle opa exteriora vom̃ mensu
rata · q homo vone status sui · ut officium · faciendo m
nabunt · ad regimen · a' ꝑsim ꝓpter al' spualem co
mutatis · Et ad finaliter tale status honestate · ulte
ra q sunt nãm · ad ꝓpos dicendum sepe ꝙrit aliq' finis
aliquestres · z alia huiusmodi · z diuitie ad hoc existit ꝓ
nostri status nãm · ut accomodet · z illa nãm sunt
dia · p̃m dicam sunt · status · z hoestior pluria ·
talibus ꝙrit · Et no q̃ quite virtutes ad statum p
tinentes sunt excellentiores · Et opa ad q̃ homo te
nent vone status sunt p̃stantiora · finis status vel honesti
or · z ita status ep̃i · aut ꝓpter · mobilitatem · gremen
ti · spualibus · z alia omnia in sua dignitate honestior est ·
qm̃ status plebani · qui ita habz aliquid ministra
tiũ sibi ab epo omissum · Omnia enim plebanus ꝑ opus
lazes epi · z ita status plebani honestior ꝛc · qm̃ si
plicius altissime ꝛc · Et qui honestius status equalitate
ꝓpter ultra nãm ꝑsone · z status aliqua familia
z vestes · z plus qm̃ status plebani · z p con
sequens ad quandum honestate illius status · plubus
indiget epus qm̃ plebanus ꝛc · Et ita q epus quite
est ex parte istius ordinis p̃m eam vom̃ sunt nãm
· quinto essent simplicia plebanus superflua · z eccl
sia · z ꝓportionabile multo in quantitate plebanus
ad altarissimum · z ipse · Tertio status duci ad quem per
tinet regere · z defendere tota patriam · per puni
tiones malorum · z gratificationes bonorum · z ꝓ obviam

niam equitatis z iustitie. i disciplina cultus z doctrina
tione iudicioz. honestior est qm̃ status negotiorum
aut iudicis. ad que tria pmient ex omissione di
cis. z sibi pticularib⁹ lŏis. ut in hac augmte. z
status negotiorum aut iudicis honestior qm̃ mus
tui nichil talium minabit fuerit. Et ideo dux pt̃ lar
te ultra familia necessaria statui. habere scintia
aliqua ornamenta honestati status. z ult̃ uestes
nãas psone. pt̃ tunc habe uestes pciosas ornamen
tas honestati status. cuius hmoi. Et plus qm̃ mgr
tudinem. aut alig miserior. z ignominabile mise
ligatur de negotiorum z iudicis respectu miseriog
z sic de quibus. Habet in illud qd impendit
p honestate status z psone esse moderatu: qua
dm̃ Augs. primo de ciuitate dei. vbi honestas et usus
ctr modestia. z tribus uerbis modestiam mesurat.
q. Augs ibidem exponit honeste ut uerbi. pudi
cis sobrie. tpant. z pcedat honestus utilisq; sis
status. z psone. parum attentat. quotidiane vesti
pompe. z vanitati utilisq; totis mag est. Ista ora
tiones. z pauperib⁹ michil aliquid. imo ta
lia faciunt. qd multi diuisis modis illicite laborent.
quo congregent diuinas. quibus status suos volup
tuosos. z vane glosos. quos sibi dm̃ malitudine
superbie sue ostituerunt. possint ornare. z mine
se dilatare. Et nullus go ex predictis fuerit volens q
po diuinaz sibi nãa sit. primo obsideret explex
ionem suam. robur. z valitudinem. z silr aliog
quoz nãa sibi inubit. ut uxor. z filioz. ꝛc Et
si no queat deliras. nec z suppluus amatoz diui
naz. tue ponit tertio terra hr̃ iudicare. z ppm
que muenire. q sint sibi. z suis nãa ad con
uenienter ornatione eoz. i nãlibus. Credo re
sidere status sui. z opa illi status debent. et
sine obsideret ministros nãos. z nisi minus nãa
p execution opm illi status nãoz. z si ꝺ dic
tus ut pius dixi no male ad diuinas affectu ponit
tuz. qmcunq; que diuine. z quite sint sibi ad hor
nãe. Tertio obsideret q̃ntu nãs ulr̃ pdicta ꝺ
quitat. ad decent se tenedu dm̃ exigentia hones
tatis psone sue. z status sui. z istis ad inuicem collat
ea talia q̃ resultent ex istis quadruplicibus ne
cessariis. dne nãa homi ad ministrandu sufficien
tez uitam suam dm̃ exigentia status. z ad nom
psone. qre. z aliog. quoz cura nimis multos. Et
de istis nãis loquitur aplus. p̃. ad Thim. vi.
in diuitibus habentibus alimenta. z quibus tegamen hijs
otenti simus. Et Salon. dome diuinas z pau
peratem ne dederis mihi. dm̃ victui meo tribue
nãa. Ista sunt sufficientia uite de quibus augs
ad jobam i. deorando deu. sufficientiam uite no
indecenter velit quisq; eam velit. z no amplius:
qd quidam no appetit. pter stupm. dm̃ pter salutem
corporis. z congruentem habitu psone. ut non
sit homo uituperiens hijs. ad quibus viuendum
est. illa. ad habent teneant. nudi no habent. ut ha
beantur. orandu est. Ex homo. quidq; supflui illa
habet. superfluum reputet. z totum pauperib⁹ distri
buat. aut ꝺ augmento diuini cultus. aliog pi
os usus. sicut ad hoc tenet ex precepto. sicut sup
ius multiplicit est extensum. Est tm in re pdu
cta nondum. qd teneat uby desint in medio. nonnul
li medio mdiuisibili si habet latitudinem. z go
illoz. q sim medu pdm̃ nãa sunt p̃sone et
status. z utiq; uerisimile honestati suis no esistit
mdiuisibili. Quare sim ꝺ. xxx. qui habet hmoi nãas. adhuc plebs alios addens
no pt̃ diudicari esse ult̃ tale nãm. z ꝺ lati
tudine idutis. z multis subtilis adhuc dmanz
unde. pot aliqs iudicare nisi ꝺ uita sim pdm
status. z dondiuone psone. z negotia exercen
cipli. go. si aliqua teneat libre nãe sint. ipse. z
sui sim modu pdictu. no e putandu qd si habet
tantu libras. q una. ꝺ duas. q stat illa una aut
ille due essent superflue. z q teneat ea sub pec
pta mortal. distribue pauperib⁹. non em ho
peccat qui credit a practicali medio idutis ꝺ
ipe medius manet. z mt latitudine idutis. z
ita no peccat ho si ult̃ practicale medu tene
at aliqd non notabile. ut i pdo casu esset una
libra. ill due. q non e possibile nos ꝺ tribus
rectitudinale tam distincte iudicare. ut ex si al
tra illud medu teneat aliquid. mdiuisibile. dd
bi no fiat hr̃ ex anxietate. z mordinato amo
diuinaz. si ex amabili ignoratione. a ter hr̃ probabi
lem prudentem rem. ut q visibile estimat aliq
tasium sibi futuru. in quo tale sibi nãm esset
qui ni faciens non e. ut q̃t aliqd huiusmodi. Et
dilectissimi ad isti ita se habeat. q ille ds si
superflue. q sunt supi pdicta. q duplice nãte.
z p hoc superflua tenet. z de nãte precepti dissi
mile. ꝛc Cogitate qm̃ multa sint hoc. q̃m plu
rib⁹ rebus superflua possident. q in no distribuunt
si euanescunt in damnationem animaz. suaue. Et si de
multis dictis tacea. quas i. risibus relusas tenent
z alios de manifestoribus solu dicam. q abeuntes exitus
tent. z unus assep ꝺ alia considerare pot. z innu
merabiles anni hoies. qui tot hnt mutatoria uestiu
q quolibet die septimane possit se speculari ues
te mutare. sunt anni hoies tam vani. q om
none admonere. i verbis se conformare festinat.
no attendentes ꝺ h̃ualitate. a hoestate. non
nulli tam superflue amplas sibi faciunt uestes. z
ta longas ut. ad eam ad latitudine manus
deficiant. z manicas hnt nimiu amplas
z laxas. ut usq; ad sutas genitalia. q uestes ex
sepe sunt superflue. p̃cise in pannis z foderatu
ris. Et aut i istis multis superfluitas sit. quam
facile agnoscit ex predictis. Non em illa nãa
sunt p̃sone. q sepe medietas a quibusdam ut
adhuc imor pro. tante multitudinis vestiu
fissuret ad tegumina. z p̃ — pannos corporis
z calor. nãlis. ne sunt nãa status q̃ requirit. q illa de
z unant. ad factionem opm status debito. q̃ nãa sunt
lit no i de tanta superfluitate vestiu. que
omo adhuc michil nocat. ne gomouet. imo
occasionalit impedit hoem. magnu em meg
exhauriet. ut non habeat sufficiente impedire
p̃ statu nãis. z ꝛc sunt nãa honestati status
a psone. q honestas exigentes. z opa ibus
si. ad quos debites z opa bona no negligunt
tat viciosa superfluitas. z mordinata vestium
i. zotis in fissuris. z ꝺ debita amplitudine et longi
z proxi. ꝛc. Cui go tot. z tales vestes no sunt

nūe ad alīd quatuor p̄dicta. tostat eas esse
superfluas. z pauperib; debitas. sub multiplici
dampno p̄cepto. z p eas ēmendes nisi alias ha-
beant causas graues. peremptorias. Unde gregs. i.
amā. de dante epulone. Dicit no illū qui eius
substantiā superfluā. p vestibus non putat esse petitū.
q̄ si unq; culpa non esset. nequissimus timo dei ta-
vigilantes exprimeret. q̄ diues qui purpurabatur
aput inferos. bisso. z purpurā induebat. inter
quippe necessaria penitus. nisi ad mane glaz
quot unusq; horribilior certe esse videat. Et ut
homo superfluitas nescit. michi utilitatē affert
homi. in alia ē corpe. a doloribus. si multiplex no
tantum. Unde Crisp. super Johem dicit. Crede me
pori anteponit. neq; ad sanitatē. neq; ad pul-
chritudinē huius p̄sunt. Neq; enī q̄d nigrum
ē albū fiauit. neq; de turpe bonū. a speciosum.
Et alibi dicit. Crede ē unitas lapidū pōderum
z mensurā. ut p̄ceptor. nescius. rōis intelligat. nesciis
superflue p̄diosis. Et si dicat aliq̄s. gaudet. Deus
mea. z letare. Audeo dicere. Crisp. ego te de-
integrum. tu. at nouimus. diuisisse ea. z purpu-
ra induti. xpm. induere nō possunt. auro mar-
garitis. z nobilibus adornati. ornamentum cordis
p ornamēta corporis. pdiderunt. ubiq; nouimus
auro. z vestibus p̄diosis indui. miserie. sed crimen
inferri. z nō pro pauper tristior. fragilia. me mi-
rāt. q̄ ventres p̄ni sic. esurientes. p corpa
nudi. q̄d egra. q̄d inopia. q̄nto pōdere. z alere
alios esurientes. q̄m extremitates. ornatus. p̄fectas. ornari
z vestimenta auro splendescere. z milium pau
peru. p hoc mendicta subtrahere. Et cessūs. i. via
animarum suarū. dicit. ne corpa nra videat
oculi hominū. z auris nras nō spuunt oculi an
gelorū. nec eas. q̄d ornamēta. z opimi
p̄dij. ebur. cedrine nrāe. q̄d post paucos dies
a nobis. vilescentes. sint in sepulchris. z mar-
cescant. non ornamēta hominū spiritus. q̄ deo. z angelis
p̄tanda. z in cel. z ideo mutata. i. melius uita
corporalis. nris. mediocritez. ac sufficiente victu
z amictu. pudeamur. ut totū q̄d melius habe
possimus. ac nre. z etiam brutorum. p elemo
sinam pauperū expendamus. Nec forte si plus de
cedrine q̄m de auro cogitamus. nō ad illud mu
riale tonitruum. nō bonis spiritibus ornati. sed
virorū. p̄dus fordentibus. inuoluti. venerū
dicat nob. Amice. quo huc intrasti. non h. v.
nuptialem. audeat deus. a nobis illud q̄d sequi
ligate manus illi manus. z pe. z proice eum
i tenebras exteriores. ubi erit fletus. z stridor de
tuis. Certe quale supplicium audiet. mererbit. qui
propter vanitatē. z luxuriam. ornat cedrine sue.
z ppter vitā etiā dissimilat. bonis spiritibus ornare
animam suam. Sunt. z alii qui multas bonas
uestes habent. z multa p̄diosa. q̄bus nō indiget
ad aliqua p̄dictarum. quadruplandū nōnūq; pmo
quibus in posterū uti nolunt. z tū nō distribuunt
i pios usus. sed apud se tenent. z sepe corrodūt
p̄mittunt. z tineis demoliri. z q̄ m h. ad
forte putredi sinunt. nec superflua tenere. et
dei p̄cepta. z i p̄dictorum malorū suorū ppter. q̄d ad

tales superfluos. ut tentēs dicunt Amb. z Basilius
esurientibus panis. q̄ tu detines. indorum
nudorum. z q̄d tu reludis. indigentis argent
q̄d possides. quo et tot miniarū. q̄d ex hac re habe
tes. diues forte alios superfluos. ornatos. Cle
nodia que tegunt. z uestes quas teneo. q̄bus p mea
psona uti nolo. nō sunt superflua mihi. q̄ licet eis
q̄ me nō indigeāt. mihi p̄ mūdo p̄tioso modo
teneo. z forte nepotū. si quos habitūs sum her
es. substantia possit esse apud alios venalis. excusatio
sit. puto q̄ non apud dīm. emendū cū. q̄mul
ti sint. aput se cogitant. dicant. z tu. d sim p
dictum. p hec. z alia humoi. flus sibi excusatio
nes. fingunt. eo q̄ nō ex mūdo. z amore sil
oz. sed ex sua anāa talia diuinant. Si enī
nō habes liberos. a solū uuenes. nec forte
habes nepotes. a tm q̄ multos. z alunde habi
das. q̄d nemo. ē ut humoi superflua tam diu p
eis seruas. z mittam xpm in suis pauperib; tu mul
tiplicē agere permittas. Certe no est hoc signū curāt
aut dilectionis dei. z p̄ximi. Ex magis. e signū
noxie. aut damnabilis cupiditatis. q̄ntez h. adhi
modi loquies tuas. dicas. z de certo credis. dicat
nat tibi pater tuus. secundū. tu filius tuus. secundus
filius tui filius suus. z nulla scriptura. e p̄cepta dei. Et
q̄ homo talia faciat ex anāa sua. z no ex mā
te aut amore filioz. ut falsa excusationes p̄ten
dunt. plus. dicas. ubi p̄dicta. z. e simā sua. sicut q̄s
habundans i diuitijs. qui dicat se talia no ex a
uaricia. sed filioz. amore. operare. habeant. filioz
filios. et moriant. deus oculos. si q̄ ex amore filiorū
solū sint sibi causa. q̄nanoīs. ut dixit. hieron.
mediatas filioz. sit mortua. diffidat. medie
tatē diuitiaz. sublata enī causa. auferri debet
effectus. h. aut hoc aut hoc non faciunt. si totū
tenāt ut p̄dicta. z. cogitant. talia ex anāa ve
tustate. z se p̄ flos excusandos. denique. z ad sī
dit. dicas. videte ergo. q̄ medium est. q̄d diuini
homines. sed filios meos. opus. si. q̄ anāa p̄dicta
ipis hominib; p̄dis diuinis. extremi meminit. sic
vide illa supra de obligatis. ad elemosinas an
aliqs. scias. Et forte cum respondit tal diues
ego humoi. res de quib; sermo. opus. q̄ meam
te. ut penitam. mea. sermo sum. de sufficiēn. q̄ns
enī nunc nō indigeam. volo tū futuris. proui
dere. posse omnē casū. i. quo totū q̄d habeo nō
sufficiat p̄ sustentatione mea. Caueat sibi humo
ne forte sollicitus sit de crastinis. z habeat sup
fluum. z anxius de nimis sollicitudine. q̄ pre
dixit ex diffidentia diuine largitatis. z prudentie. p̄
dominū. prohibuit ait. vi.

Sequit de quinto vicio capitali. s. luxuria. et opposita virtute

Consequenter mundo dicit de castitate
z sil. de luxuria ei. oppa. z sibi de
actibus matrimonij. h. enī mā ve
querit. Deus p̄cor ut casti ad. q̄d
forte filia no. p̄mient. z qui ea no sunt. cap
tiparent. illum sustineant. ppter. mātes. alioz
qui. t. moriomo sunt. aut fuerunt. aut status
iugi adhuc assumere. p̄mont. quib; necū

De castitate coniugali

est talia nostre ne p ignoranā pereant · z si per
mittunt qp de hꝭ sciant penitere · z cogitent
quo fine matu non ē matu · si sepe utile ad mu
telam · z cogitent quo sū · z doctores viri ma
ximi · de talibz ꝓpter aliozꝫ informationē p
ticulaissime scripserunt · si puto qp ead causis castis
z totaliter ⁊ mentalibz no multū erit audiosꝫ
q ead ad mrionū ꝓtinent · qz nō audient
pigula · z guamdā statꝫ illig · z qm̄ difficile ē
se bñ tenere · ē eo · z sme minime plus diligent
studiū sue vitiene · z paucenig sufferent onera · z
incomoda · si q m̄ eo habuerint · Est ergo nōnd pō
q̄ triplex ē castitas · s̄ coniugal' uidual' · z virginalis
clubz est magna ūtas · Est me has ꝑmo videre · z di
cendi de castitate coniugali · q est mater moral' et
acquisita · dispositiua hoīm ad bene · z honestabiliter uiuendū
tem venerandā · Ita q utar illis aliquādo · si ubi opor
tet · qñ oportet · nō quo oportet · z ꝓpter qua sme oport
tnīs circumstantijs · z qd abstineat ab omī illici
ta voluptate · Et ad illud pticulariū intelligendum
est quodꝫ acta mrionial' ꝑt esse licita uiuosa
z meritoria · Hec sm doctores m̄ q̄to · dec xxxi
et dicit ꝑmo q acta mrionij ꝑt esse licita · z fieri
sine pcto · pz · qz deꝰ instituit coniugiū an ꝑccm et
post · z ꝑcepit crescere · z dicit · Crescite · z mula
plicamini · Gen · p° · z iv° · Et illa no possunt fieri sn
actu racional' cōpule · quia licita ē i matrimonio · alias
deꝰ nō ꝑcepisset · potissime ꝑt lapsū ꝑmoz · pn
tum · Unde nige · i q̄to · dis · xxxi · dicit Gr · absq
pcto · subitus fieri no possūt · ꝑcepit deꝰ · crescite · et
diluuium copulā eoꝝ dicens · Crescite · z multipli
camini · cū sme racionali cuꝑscētia no ꝑt omittere ·
Item in cana galilee xpc inquit · nō sunt ei q
miraculo medentur · aqua in vinū diuisa · Joh · ii°
Et ꝑt · q̄t xxv° · Uxor dimittere uxore ꝓhibuit ni
fornicatiō · ut fornicationis causa · qd non faceret
si acta fornicatiōis illicita esset · semper ei qd ꝓtez
illu actu coniugu celebrat · z i matrimonio cōtrahu
se ad deū obligant salua sub ydōne si petat · z
Item ꝑ ad chor' vñ dicit apls · Ego ego non per
rat si nubat · Unde dicit Aug' z allegat q; tubi
ō · Deus coniugale ē castitas ꝓtegendi · z ddē
di racionē debiti fides · Hoc ē opus nupciaꝝ · q
ab oī pcto dēfendit apls dicēs · Ego portat u
go si nupserit · z ꝑ · Thy · iiij° · Volo iuuenculas
nubere · filios ꝓcreare · gubernare · filioꝝ no pot
fieri sine racionali cuīthone · Igit acta mrionī
al' no est de se pcm · alias apls no voluisset
eum · Item illud ꝑtin est in ꝑcepto · ꝑ cor sanguī
uxori vre debitum reddat · Ex quo pz error hꝝ
tiroꝝ · nupcias detestantiū · qui tutiam appel
lant sunt · q · nupcias omō damnat · ac pacis
fornicatoribz alios q corruptoribz fauet · ut dī
gr · i q̄to dis · xxvij · Sed dicit · q · acta ille
ꝑt esse uiuosa · z meritoria uite etne · ꝑmo qn
solū sit causa plis procreande · z religiose edu
cande · ad amplianda diuina cultui · si tue af
sunt alie debite circumstanne · ē actus religiosꝰ ·
utilis · alias · religiosus · z no solū dico tm
sa plis procreande · s̄ addo · z religiose educande ·
ad amplianda diuina cultui · quia sic gales ·
spes pl' est homi mrionij · qd excusat actum

racionale · tm̄ una circūstāa ipug · qz qd di
gr · i q̄to dis · xxxi · Bonū plis · no dī
ipa · ples nl' pl' spes · q ad religione no re
fertur · imo ad hereditaria successiōm · sed spes
ar desiderū · quo ples ad hoc q̄rit ut religi
ose misceat · z est aūs quis sic sup gen ad
tram · z dicit Gr · z ibidē · pulcra intentiō
nāe · qua ꝑle intendit · requit ad bonum
mrionij · ut ples ēligat · z ordinet ꝑ deum
actu nl' habitu · z ideo qn solū nata mouz
actu mrionij · no excusat omō a pcto · nisi
motus nāe ordinet ultiō actu nl' habitu in
plem · Et q ē bonū mrionij s̄ educandi · e
ad laudē dei · sexuū dei · Dico acta mrio
nial' est uiuosa · z meritoria · qn est alias bn
tissimōta · z fit solum causa reddendi
debitū alt coniugi · q tūc ē actus uiuificus q
reddit cōiugi · q sibi est · Tertio acta mrio
nial' est uiuosa · z meritoria · qn alias mch
al illicitu ꝓficiunt · z fit ab uno coniugi solū
ꝓpter vitare fornicationē in altero · quā alias
i ea fragilē cauē no ꝑt · ut si vir videt ux
orem de alio tentari · z adhibita sufficienti
diligēn · z cohibendo · adhuc timet de malo
fornicationis eiꝰ · z ad eam ꝓpensionem accedit ·
z no ꝓpter golem · ut si tm ut ponat · sme
deū fornicationē eiꝰ · aut si mulier sueꝝ
maritum · ad alias mulieres inclinatum ·
solū ꝓpter hoc petit ipm · de reddendo ipm
debitum · ut p hoc ab aliis mulieribz cohibe
atur · Dic ead dicit Gr · xxvij · q · v · q · p · dxvp
mulier non peccat · imo meretꝝ · si p sobriū
z moderatum ornatum ad hꝰ opa mandatur
viro suo placeat ꝓpter hoc solum · ne vir p
eius ornatum in adulteriū labat · z ꝑ Cor
vij° dicit apls · q mulier q nupta ē cogitat
q mundi sint · quo placeat viro · z ꝑ Thy
ij° · q mulieres in habitu ornato nō verum
dia · z sobrietate ornates se · no in tortis
crinibz · aut auro · aut margaritis · nl' nec ve
stibus pciosis · z tūc acta mrionial' talibz modis est
uiuosa · z p cōs meritoria vite etne · qnāo
sit ab hnte caritatem · z nichil aliud mor
dinate intendit · Et quātū p q est in mrio
nio · sanctū · z se talis assuefaciat · q no utatur
actu mrionali · nisi velit eo uti · nisi tres cas. ff
nl' alterū exce · quaꝝ una imponitur actui
seminis debiti sine · z alia dicit debita mate
via sup · qua cadit acta obstinanter · nō hꝰ alios
debitū circumstantios loci · tpis · ordinis · ac · ille
est casto castitate coniugali · z sic vnē castre
coniugalit vnē · z illa assuetudo seu habitus
acquisitus hoc m̄ homine faciens ē castitas coniu
galis · z ē magna ūtas · z puto q̄tum ūtis · q̄z
sic i mrionio viuens · est tamē q̄ i igne
purgatoꝝ · z nequid arduum · ut velit Bern⁹
Gr · z allegat magr · i dis · xxxi · q̄to · z ita
i nouem testimonio · qn sanctitas sint ꝓpri
osa · tue statum ꝓfectissimū vite
etne castre coniugalis modo ꝑdicto · unde
sup illo q̄ nō apls · qd finaliter ꝑtinet ad hō ·

q. 83 pinpit

imp. Et abraham habuit corpa emortua. Et
sara vlua emortua. & in resurrexerunt filios
gnationis. dicit aug. Et. Ista emortificatio no
fuit ex infirmitate nē. si p̄m illa dicte de q̄
ait ap̄lus. mortificate membra vra. q̄ sunt
sup̄ terram. non em̄ mutabant luxuriā. nō
vehemē libidine. sī solu ppt̄ pmissionē dnam
de posteritate. dederunt operam copule con
iugali. & tale erat quibus fuit ossiasu. no
libidinosiem. ut dicit aug. in libro de bono co
iugali. & ideo ibidem ipe instituit coniugale
abrahe equipat. i. merito castitatis ignaliū. ph.
ut dicit em̄ non impar est meritis celebris
ihū. qui nullas impietis expers est. similis
abrahe. qui filios non genuit. sec no impar
e prime meritu. i. petro. qui passus est. & iohe
qui no est passus. q̄ am̄ illi utrobiq; habeat
in ope. hoc usu in habitu. hoc in exponit G. de
rem. q. l. ij. dicens. q̄ meritis no solu pen
sarum ex q̄ acta. sed magis ex ardentis. ha
buit aut abrahā am̄ sic dispositis. ut potius es
set coniugate finale. si esset tpi. genus. Et q̄ medi
ni coniugal. simile i ipo equaliter merito similis
ginal. i. iohāne ap̄lm̄ p̄mū. hal. no aut̄ ipsum
am̄l. aut ancole. Et illo erāt. huiusce debent
ignies. & no se. ppter sua ornamenta meliores
vpteze coniugij. quis em̄ ignitus melior sit
sīm̄ sui gen. q̄m castitas coniugal. pt̄ in similē
p coniugato ul coniugata sit melior ignis. Et hs
duplex vone. primo ex pte castitatis. si sa. ille
qui e coniugij licet alia magis magnū patrum
ad ignitate seruadam si. &c. a statu suo co
gnit. q̄m ille qui actu e ligo. Et ideo quasi
i debeo coniugali instruit ignē. ut dicit ego
in simi melior q̄m abrahā. & melior e casti
tas celebris. q̄m castitas impriatz. & subdit dicēs
q̄ ego em̄ me ago illi melius exissent. si me
nimis fuisset. q̄ aut illi exeunt. sic ego non
agere. erā si me agendū esset. Et sua ma de
me i mysmo exenti. cogitet sic. & si aliq
corpe aliqn̄ sint i actu mysmali. hoc forte
facit solu amore libertatis. aut ppt̄ obedie co
iugis sui. & allo modo mittat libidie. nō fiat
ppter delectationē. & dō habz forte meritū pa
tientie ad totalē extinctionē. q̄m ego. & licet
ego absimea ab ope. in tali forte medior inte
est q̄m ego a cogitationibz mali. ab inimicis de
fidelibz. & deo respiat magnitē plus. q̄m corpa.
Tertio dicit. q̄n actus mysmal' omittit merē
uxiges. & no ppt̄ aliqua pdictā causā. si non
ppter debitū. aut ppt̄ plem. q̄ forte ux
est infirmis. aut q̄ sterilis. & malā. aut de famis.
q̄ de eā no speret prolē. si sit acta ille ab alterā
solu ppt̄ delectationē. tunc e luxuria. & semp est
ambobz petm. quod venale. & quidē mortale.
Dicit aut̄ vnū eozū facit ppt̄ aliquā causā illozū
& alterū solu ppt̄ delectationē. tunc iste qui solū
ppt̄ delectationē facit peccat. & no alter. Ubi no
q̄ delectatio. illo actu ḡd̄ coniugis duplex. vno
modo misca limites mysmi. ita sa. q̄ plus de
lectationi quat̄ mysmi illa. & nulla alia q̄d̄ nollet
nisi i coniuge ppter. nec aliquo modo ad. alia acce
dere. & si nichil aliud mortaliter meditaretur

est petm̄ venale. Unde nigr̄ m̄ q̄to. dist. xxxi. de
ni hec tria bona. sn̄ fides. soles. & sacramentū. Et. dato co
nigio deuenerunt ad exactionem carnal' coitus va
lent. & sic in sanata fide thori causa. plus
coniuges incurrit. sic excusat coitus. ut culpa non
habeat. & ita vero deficiente bono. s. pl'. fide in
sanata. euenisset causa meritorie. no sic excu
sat. ut habeat culpam. p̄ venale. & ad hoc inducit
allegat aug. Similem coniugal' caritas grandis ge
nis habet culpa. impietatis. ut sanande. si in ad
iuge ppt̄ fidem thori venale habz culpa. Et
itm dicit Aug. q̄ coniugati vicii culpa. utuntur
minus ut̄ meritem libertos generandi. quam hijs
quibz cottidie frag. dimitte nob debita nostra.
Alio mo dicit quē q̄d delectationē i actu mysmali. & hoc ut̄ limites & honestate mysmi. ut
sit. i. iuge. no attendat q̄ mulier. & ideo petit fidē ad ea si non esset uxor. & illud est
petm̄ mortale. & tal' dicit adulteros maritos uxores.
de quo nigr̄ ubi s̄ dicit. Dic adulteros maritos
p̄ uxores. & adulteras. Ille em̄ adulter est de hoc mixto
im̄ effectu. Et de hoc ieron dicit. & habet i. p̄
dicta distinctione q̄rti. In mixtis opa liberoz. co
nessa sunt. voluptates aut̄ q̄ ad mensuram am
plexibz nuptiis. & uxore coniugate sunt. tunc
aut̄ vere voluptates meritoria in uxore q̄rit. ad
nich aliud in ea attendit. q̄m q̄d i. mentis actu
dirigit. & sic suo mo meritat̄ de uxore. spectu
virtutis. Et auto dicit G. T. q̄ qn̄ actus mysmalis 4to
sit solu ppter sanitatē corporale. p̄ ead obtinendam
a. sequendā. hic addimus venale petm̄. q̄ctus
utrū actu tali ad finē. ad que no e de se ordinatus.
sicut si. q̄s ex facto baptisimi. solu q̄rit sanitatē
corporale. q̄d ad istū finē neq̄m̄ e institutus. sic
ē oppositū pz ex ea. illud. q̄z totalē ex causa actus
mysmi sunt subducta na. sn̄ plegridius debita. &
uterū fornicationis. i. alio iuge. ut ons dicit ti
distinctione xxxi. & i dicto can̄ nullus clerz e. &
evit petm̄ venale ad mia. q̄z excusant a tato
sicut subditi legitimi. qui fit in necessitate
sm̄ dicit nup i dist. xxxi. q̄en. vbi debitum
nullo est vitium. exigere aut̄ grandi veniam ulē
nulpe est venalis. sic aut est i deo cau. q̄ exigit
actū sine nūtē. & nimione grandi. i. venialis
ad mia. Et auto dicit. q̄ os fornicato. & os co Ex sup. fos e male
nubitis fit ex thori legitimi. & me no mysmo peccatis
alit̄ sunctos e petm̄ mortale. q̄z e vt legem
nē. ut G. T. & alij doctores multi verbi mys
tuz offendere i quo. dē xxxiij. Est enim ora
ius diuinum ve i deū. & nē. Non est me
tum de filiabz israel. ne fornicatoz de filijs israel. ñ
dicit glo. q̄ p̄hybet omnē ad eas q̄ venialis
culpe est. Non em̄ debz dici venial si vena
bo tuzpitudo. q̄d e ppter meritum petm̄ deut.
ubi s̄ dicit. Non ingredit mansor. i. desorta
tus. coetum dñi. usq; ad decimā generationē. & hs
no e n̄ ppter detestationē hui⁹ vicii ille
filiozū. Item Jobie q̄to dicit. Attende & lab
orem fornicationis sm̄ Job xxvi. dicit de for
nicatione. q̄ est naphus mixti. & igne usq;
ad gehennam deuorans. Item gregor. vñ. & ut ca.
expresse. omnis culpabilis fornicatio dampnatur
Est etiā vt nus dnūm no. tasi. Unde xp̄s ad

habere dicit. Honorabile connubium in omnibus et thorus immaculatus, fornicatores enim et adulteros iudicabit deus. Item p'e ad cor. vi°. Nolite errare: neque fornicarii neque idolis seruientes neque adulteri regnum dei possidebunt. Item p'e ad thess. iiij° dicit. Hec est enim voluntas dei sanctificatio vestra, ut abstineatis vos a fornicatione. Et ad eph. v°. Omnis fornicator et immundus aut auarus, quod est seruitus idolorum, non habebit hereditatem in regno christi et dei. Modo nemo excludit a regno dei nisi peccatum mortale. Et fornicatio est peccatum mortale. Et a fortiori dico alterum illegitimum. Dubitatur et tanto quod peccatum quanto plus sit ad nocumentum alterius. A quo plus vel minus recedit a debito ordinis? Item queritur an fornicatio simplex soluti cum soluta sit peccatum mortale. Videtur quod non. Nam sicut dicit magister sententiarum. Quod dicit christus. Quod deus coniunxit homo non separet. Ergo videtur quod fornicatio simplex soluti cum soluta non sit peccatum mortale. Item per hoc quod dicit christus. Quod deus coniunxit homo non separet.

ut

delectacionem mortalem · hoc enim statim ea propter
quam incurrit ipam ei resistendo · et ea de posse ex
cludendo · si permittit mortale · alio ex sola cupi
missa voluntate · sicut in assensu venie · et sepe
a nobis delectationem · tunc sit primum veniale · Si
autem in hac assensit · assensu · et opus prosequendum ·
si adest oportunitas · aut assensit in delectatio
ne · sic est ipa cupiscentia mortale · a passio eam
malum assequens · tunc tale assensus · actu peccatum mor
talem · aut · in delectationem peccatum mortale · et ec
mortale · si ena magnum gaudium · et extatorie actu ·

Utrum quis · et vtrum aliquis teneat sub
precepto alteri reddere debitum · Et primo
videtur quod non · dist · xxxij · Quo · et
hic · et alios doctores · et dicit · quod vir
et uxor in primo gradu · et reddito debito pares sunt ·
ita · quod sicut vir potest petere adulterium uxoris · et sicut ux
or tenet reddere viro petenti · ita vir tenet reddere
uxori petenti · Unde dicit magister · dist · xxxij ·
Quoniam · quod in omnibus unus preest alteri · ut
caput corpori · est enim caput illius · Sed in soluendo in debitum carnis pares sunt ·
Ideo apostolus virum precipit · et hanc causam sibi
inducit subiungens primam · Mulier sui corporis non habet potestatem · sed vir · et similiter vir non
habet potestatem corporis sui · sed mulier · quia nec mulier
ad virum alium · nec vir ad aliam mulierem potestatem
sui corporis habet · nec vir ad mandandum · nec mulier
potestatem habet sine mutuo assensu · Et alteri
alteri potestatem corporis habet · ut posterius alteri non liceat
negare debitum · quia isti enim pares sunt · quia nec | alteri
uxor nec mulieri corpus suum licet alii tradere · si sibi
mutuo debitores sunt · Hanc ita · ne pandi de
hac materia · Ideo dicit quod quilibet quilibet tenetur
ex precepto alteri petenti reddere debitum · quilibet ex
ceptis aliquibus casibus · et rationabiliter causis · de quo
bus dicta questionis patet per se · quia casus · ubi
ut allegatum fuit · virum quilibet hoc precipit dicens
videlicet debitum reddat uxori · et uxor similiter viro · Item
ipse ostendit mysterium · videlicet dat corpus suum uxori
ad actum matrimonialem · et eadem uxor corpus suum
viro dat · et tum corpus viri est uxoris quoad
illum actum · et eadem corpus uxoris est viri · et hoc
nimium apte · quia corpus suum in dicit mulier non
habet potestatem corporis sui · ut ibi nota · sicut
ex domino precepto · et de vigore iustitie tenetur
ipse non auferre alienum minuto duo · tenetur ex pre
cepto et iustitia aliena reddere petenti · ita cum
uno quilibet peccat corpus alicui ad actum matrimoniale ·
et hoc sine debitum ipsum · et peccat quod sum est · et
alter ex precepto tenetur sibi reddere illud ad illum
actum · nisi habeat legitimam excusationem · quod si
non faciat · tunc tenetur alienum minuto duo · contra
precepta dei · et contra iustitiam · quilibet reddit quod
sum est · et ille peccat · et si ille ex hoc
mouetur fornicationem · esset illud peccatum sibi ena
aliquo modo imputandum · nisi sibi ita illud
fuisset per subtractionem debiti · Et est nonum quod
unus duplex quilibet ab alio peccat debitum · nomo

explicite · ut quidam per ubi peccat · et tunc tenetur ali
reddere ut dum est · Alio modo implicite · et mediate
tunc · per aliqua signa · ut quia viz per aliud signa peccat
quod uxor nollet sibi reddi debitum · et forte quod se
fundiam tacet · tunc tenetur ei reddere debitum · quia
non petat ubique · ex quo ni pater · per sufficientia signa
apparet voluntas mulieris de debito reddendi sibi · Et
dicunt nonnulli exceptis aliquibus casibus rationabilibus ·
quod sunt alii casus quos ponunt doctores · quibus
una quisque non tenetur alteri ad reddendum debitum ·
Una potentia prima casus est · ut quia petens amisit
usum petendi · ut quia fornicatus est · et hoc alteri
publice constat · tunc enim nocens perdit ius petendi · Et ideo innocens per eam repellere non tenetur
reddere · nisi prius sibi constet ipsum nocentem
sibi vere emendauerit · mentaliter sibi · omissendo a
no tenet · Ex quo enim non seruauit fidem · et no
est nemo sibi fides seruanda · satis affirmat · sed ut red
dat debitum per negatur ad hoc tenetur · sed ut nun
quid alio vocat illo vinere · de illo casu loquitur dicens
quod si uxor dimittit uxorem sua ni ipse formica
nem · Secundus casus est · quia nondum acquisiuit ius
petendi · ut ille type · quod est stans post uxorem
ostium · et non estimatur · quo type utrum deliberate
per an uelit ingredi religionem · an mirum con
sumat · Et enim ille type tenetur reddere debitum
tunc tenetur se reddere ni habeat iuste religionem · de hoc
dicit supra in euangelio de mundo in cana galilee ·
ad illum forte casum posset reduci · si quod dicit · Si si
mulier reddere quod type impotens · et ex hoc ex casu ex
matrimonio secuta · puta si puer debitum reddi dicet · et
ex hoc facto est impotens ad iam reddendum · tunc non
tenetur · quia mulier per tunc habet ius petendi · et
non petendo ultra se magis meritum exhibet quam con
sugendo · Tertius casus est · quia quod maior minoris astricta
est ad non reddendum · eo quod dicit notabile nomi
nandum · molimini sue · tenetur quilibet ad
restitutionem sui · quia ad reddendum debiti · Et ex
quo petens debet vigorem et pretium persone reddentis ·
non tenetur reddere · ut quia persona infirma est · a quo
libet · ex hoc quo timetur eius infirmitas · Quartus
casus est · quia vere sibi tenetur · et est probabile pretium
de extentione fetus · a de aborsu · tunc mater te
alteri reddere debitum · quia maior minoris tenetur ad or
dinem facta et vetro pignant · a ut non nascatur · pri
tenetur reddere debitum · Quintus casus est quia Secun
dum quilibet est menstruosa · maior enim vinclo te
homo non agere illud · unde puer nascatur leprosus ·
qui posset aliquis forsan sanguinem · quia satisfacere voluptati
tati magis pro tunc quam potest ut fiegit nascatur lepro
sus · Unde non sine causa in lege mosayca accedens
ad mulierem menstruatam debuit mori · ut moyses
infligebat illi · nisi pro peto mortali · et sunt · non est
probabile quia in lege evangelica quia est lex matrimonii · sit mi
probitum accedere ad menstruatam · Sexta et dicit
quod fluxus menstruorum per esse minimum · ut quia est inve
niatur et si minimus · et tali non est probitum debi
tum petere · et reddere · alias oportet petere absque
si quis est minimum · probitum est mulieri debitum reddi · Et
aut viz parit discrepandum est · quia si parit sanguis
debet ad mulierem aurore pluribus · et momentum non
sit valde efficiens · ne sit sibi occasio maiorandi

in alias dampnaciões corrupt elas. Di vo vir igno
rant petit tue mulier pt aliqua occasion prende
ut infirmitate allegate ne vir debitu petat si in
no desistat. debet mulier debitu reddere posten
ti possessiõ passione aut suam nõ esse sp tuta vo
luntate. ne ex hoc abhominacion sequat. n forte
uxor de viri prudentia psumat. Deinde tenet ne
sang lazaros vdde debitum. hm fra Thõs z sotus
q nõ tenet sang simile cohabitare lazaro. q ex co
tinua cohabitacione posset sang infirmo.
Scdo dicit. q si uxor iuges ille qui effud est
leprus nõ vult vtmẽ sed petit a sano debitu. tunc
sang tenet sibi illud vdde pr. ex de iuges le
prose p. 2 n. cal. Cui go pr q sang no tenet com
mune leproso cohabitare. q tu esset periculu in
fectionis. Et tenet sibi vdde debitu. 2 sufficit q
ire ideã eq maneat ne alig debito suo fraudet. In
reddicione em debitu q ẽ ad tpe solu no ẽ mag
nud periculu infectionis. qd tu esset i cõtinua co
habitacione. Et dicit Scotus. q si eadẽ aliqua te
infectio lepre sabe ex fregit cohabitacõe. quon
ens forte leprosa peteret. aliud adhuc nõ obstat
qn teneat vddere. q ad tẽpus posita sit ho obli
gauit in ordine matrim. Et ex quo ita ẽ. q lep
i vno iugum nõ absolut aliu i obligacion ad
debitu reddendu. qnto mag absolut sana ab ob
ligacione illa alios iuges quãdo sedens. a gradu
requal' defectu. aut mama vng duos alteri
non nocebit ex hoc penitu mortis. Et ido ap
tus xxv. postqm dõms ostendit voluntatu matrim
esse indissolubile. 2 uxore nõ esse dimittendam
nisi gratia fornicacionis. dixerut dispi. Si ita ẽ
causationis nõ uxore nõ expedit nube. sed melig
ẽ simpliciat vtmẽ. q possent homi ex tali mu
tatione matrim multa grauamina euenire. q
si vnus iugu meret legitam. aliquid alia in
firmitatem horribilem. oportet tu illi vdde de
bitu. 2 ec. q simplr vinculu vtmẽ ẽ de se me
lius. 2 maius. sed mihi qm vtmẽ singuli illa
dm. 9 quintas habz fructu centesimu. alia nõ
trecesimu. 2c

Ter. queritur vtr liceat debitu vdde i tpibz sanc
tis. puta natalis. pasce. pentecost. assũ. 2 aliis de
bitis. 2 dicit primo. q i illis diebz i quibz ẽ sim
aliqz principe vacandu. nõ licet petere debitu. licz
tm actus matrimonial' posset esse sine culpa. tu q
ppter delectationem hominis carnaliter vddit. 2 mo
tu ad spualia. Unde Augus dicit. 2 allegat mgr
ubi sup. exemplo cuiusdam uxoris sue. aliquos nos ppter preces
siones tm dies. 2 idoneos. aliqn no licet co
uenire. q tunc aliquis absinendu est. ut faci
lius impetri possit qd postulat. qdq; ei dies
natalis. vel aliqua festivitatis aduenerit. tunc
a ppris uxoribz absinẽ debemus. Scdo dicit. ipsi
qui in predictis diebz debitu petit. ille m lo ve
maliter peccat. 2 si petit sola delectacionis ga
tia est petit grauiq; qm si aliã die ppter delec
tationem peteret. Et eadẽ erit ratio. qm si ppter
timorem de lubrico carnis petit. Tertio dicitur
q si vnus iugum petit ab altero debitu i tpe fa

tuo. nec si exacta no timeat ex hoc i altero p
riculu fornicationis. aut aliud inconueniens. nec
pr eius amorẽ du tpe sacro 2 huiusmodi ipsum si
desistat. tenet sibi vdde debitu. no obstan
te tpe quietis sacre. q ut dicit B. T. ppter sacro
libriu textus Dominus ordinatu est. ut sp
debitu petenti reddat. ne aliqua occasio per
cati detur. Et si reddens hoc faciat no causa
turpis lucri. sed solu ppter vdde debitu. qd
obligat. nec no peccat reddendo. imo mere.
et si nõ vddereti quit peccaret. pr ex dictis
mulier habet potestate in corpus viri. quod ad
actu generandi. 2 econtra ut pdem fiat. Queritur qo
si vnus iugu vouisset virginem. an ipse adhuc
tenet alteri petenti adhuc debitu vdde no
obstante voto. Ric B. T. ubi. q vnus iugu
non pt absq; assu alius vouere virginem. 2 si
vouet sine assu alius nec peccat vouendo.
debz votu suum alio nõ suspicere. si debz de
uotis agere de voto malefacto. 2 aliud debi
tu reddere. Et an vnus iugu possit sine al
terius assu vouere. q nõ peccat debitu. quia no
vouet. q nõ soluat. de hoc sunt due opiões
prima dicit. q absq; consensu alius pt vouere. q no
peccat debitum. nec tu q no reddit. qz i primo e
stat sui iuris sed. aut in secdo. Et qz si alter in
qua peccet debitu ex hoc alteri inferio. onerosi
reddene du. et unus sp visionis debitu petenti
di subveo. Duo probabilia dicit. sm B. T. si q
neutr pt vnus sine alius assu vouere.

Remedia q libime ad castitatem valen

Dicto aliquatu de castitate iugali
2 matrimonio. in qm dicã de aliis mo
dus specb castitatis. volo aliq etiã
mezare valentia ad acquisitionem tanq
castitatis. 2 talis perfecte ut fiant. q ho prompte 2 delectabiliter ppter deu vivat. non solu ois
illicita opa rationalia. 2 oms exteriores actus
gestus. q ena quis cogitacões in mudas. 2 con
cupiscentias suas ita ut illi imo no moueãt
aut si eis non totaliter careat. si aliqui sentiat
q hoc tuis sit 2 tam remisse. q facile sit eis re
sistere 2 totiens excludere. valebut ee dicenda. ut
ipse mediatrix pugnet. et vicend luxurie otii
vitati castitate. de qua pugnat Augus. de agone
xpiano. q nit ois xpianoz certamia. duoz
sunt plia castitatis. ubi 2 cotidiana pugna.
3 vera victoria. Primu go valens ad castitat pmy
acquisitionem. 2 ad custodiam. 2 ad pugnidu contra
eis aduersaria luxuriam. e fuga. ut sis virtuosi
ant alienaz femine. 2 fame alienoz vitu
perantia. 2 frequens oratio. 2 mentis fidei
veritatem. 2 quis hoc omnibz expediat. ena
qui i matrimonio sunt. tri singlr hoim. 2 ill. qui
volut totaliter omẽ. quia dicit Greg. Gen cor
sum omnino dedicavit. habitare no femine
psumat. na qm diu vigil calor vigilat i cor
pore. nemo psumat igne concupiscentie i se pe
nitus extincto esse. Et bñ dicit. Ois fama
semper esse. 2 femam non cognosce. h ego
magis puto qm mortuos suscitare. qui go q
mag

Luc quemr. 2 aliqn no

mus est no potes · qd maius est quo creda nbis dicat Jezoias ni fuia · qr vir & mulier sunt sicut duo catuli qui si uterq; sucrint p fragilem ruinam · & nimiu familiaritatem mmisc̄at se diabolus · & no cessat supplantare donec utrūq; m̄ndat quic male cupiscentie · & si no pcuss̄erit · cordi in eoz ampiant · & distrahit ut no possint libere orare · ner de deo quete me ditari no occupato & distracto · & sepe epulet minus rapiatur · & suis desideriis · hmo aliqn fit ut pax fructuosa tpe tra cesset gluti carnal amor eoz ad nimicu · ut illo ita tpe iant · & sibi mutuo ostendat & omnia solidare · & si hostis humanu genus no ito illud esse potest no prez hoc desistit · qr nr tepo vincit a labe · aut tpis diuinitate · ne ad aliud omne tpe vacet · nisi quo subitat honos · & quo p̄apiter malos ipe mig · & semp vincat in pctis · & qm impediat pfectu salut · Et no solu sexum & etatem sexu muliebrem · imo & omne domesticum · & omnia et nimia · & valde frequens familiaritas caue da est · Unde Augt · de cohabitatione virginu & mulier · dicit · Non os meum femine timende sunt · qr religiose existunt · qr quito religiosi ores tanto citius allicit · plerūq; sub pretextu sanctitatis latet christus libidinis · Et modicū quo amor castus · & vere dilectionis latentis surreptionis amor carnal · declat Augt ubi s. de amor spual · quem per latentem surreptionem gnat affectus sic affectuosis gnāt familiarem & familiaritas sepe gnat carnale · qd ne omnino vir spectet · Unde ibidē dicit Augt · Credam in aliquibus multos sub pretexte nimie facilitatis mulierum veridisse xpi · de quoz eau no magis suspicabar · quā ambrosii a Jezoni impudica turpitudine · Decens est utique continentie · & honestate luxurie · ne homo eoz exemplo ad sua pcalcit · quā ipse deus se ingerit fornicatricis exit magis · nā qp homo mlr no appetit ad hoc facile trahit · ut alioz exemplo deu sic no erubescat · vicios videri habeat sanos sibi & hoc siles · ut alioz pena siomb; q̄ unde Augt · de dare credis · Si quis voluptat nr amici · anat blande amplexi · si quis no casus esse voluerit erubescat accedere ad alios no sin siles ne reridcant · ne dicant eu no esse virū ad hoc end dilapsa & ipsa na pudicus · ut vir habeat victu a libidine · & vir non habeat · qui & victor libidinis · multis causis hec tribulatio pliata sunt mala · & papua vr esse · qp homes dimissa doctina sancte scripte · & dimissa xpi vita & sanctoz · que & pfectissim exemplu erat vivendi · imitent multitudine carnaliu hoim · alii ppt vanitate · qr nesciunt aliud quā qd an se uident ab alijs · Aliqui ppt malu timore a pudorem · qr no audent aliud quā qd isti cum quib; versant · timentes alios videri dissiles · aut ab eis derideri · plum vo carnales · & mali affectu gaudent se ex alioz vita habere excusationem · & quedā excusationem apud

homes · ut libeus agant · qd libz & no licet · Secundo est custodia exteriorū sensuū · qui sunt q̄si seneste rie · p quas inimicus pcurat q̄si fur · & latro · corruptor instituit nre diu no custodiat · Quid no despexit ingressu vrie · qr pius ad impietatis ideo impiuit · qr minute despexit · Dic ama uidit lignum qd esset pulcr · visu aspectu q delectabili · & rapuit · & sic gustauit · & tetigit · no expedit multa · qd no licet rapere · ut em mens a cogitatue sequatur · nuda a lasciua voluptate · depme di sunt oculi · q̄ quida raptores a pdiciat greg vel morsu · Et sicut oculi sic aures sic manus · & alia sensus · & membra volubilia sunt · nec humana pene ad aliq̄ mortifera nisi ire · Cruato talis homo audit · & tractat illa carnalia · aut oia q̄ mundi sunt · tanto eius affectus ad ea q̄ rapiscendi frigidior fit · & mig de eis cogitat · q̄nto vo magis ho se talibus immiscet · tanto magis ad ea afficit · & tanto plus pulue sibi adhesit · quo insensibile & paulatim mentis tenebrescit · & affectus fit crudus · & motus insanies · qz cum e mente exit & passis cogitationū prauaz · & affectionū carnaliu · qr isti sunt homines domestici inimici quoz fraude ut plurimū mens ho subito tradit · si no bene caueat · Capiet pulse cogitationes separat a deo · illa exteriorū munimo sufficiat ad custodiā vehis · ubi domestici pfidi sunt · & ita nulla custodia firmissima rapturatem obuiat · sine custodia mentis cogitationū · & affectionū · Et nō · q ne dt Jezoni · Cogitatus est velud caput anguis sepentis · & ipse serpens lubricus est · Ita q no capite teneatur totus stat illabit · & quatenus capiti eius · i cogitatui nrpi magne abominandum est · & nequissime offendit nisi obstitu goster principis obstinato medicina paratur · Studium est torpus non fouendum · sine mutue deliberate ultra nemitem debite sustentationis · qz d Paul scripsit · qui mutat suum sine mutuate delicate · postea sencat illud otiatum · Et bidat sufficiat diei malitia sua sibi · q̄si deficiat nimia ~~nimia~~ a voluptatibus · dent duo ut unū · & ita quiescat otiatus · qz duo desiunt uni · sc̄z omnia ninata vanitas carnis · & voluptas generatrix deliciaz · Et exechiel xvi dia hec fuit miqtas sodome sororis tue sanctes panis & otiū · Et ideo aptus dicat p Chozzem vo Castigo torpus meū · & fruitute redigo · ne forte alios pdicans · ipe reprobus efficiar · Et sicut ig mis extinguit p subtractionem humoris · q̄ ipm augent & nutriunt · Sic sanctitatem humiliat · a tota extinguit · p subtractionem humoris suppsti eoz nutrimentoz nboz & potuū · quib; totu pstem solet intedi nutriri · & augeri · Unde Jezoni Ventrem meum estuas farine fumat i libidinem · Dextra & appositio alicui malicie molestie afflictionis corpal · p iejunia vigilias aspiritates nestui · p labores corpales · & p flagellationem carnis per ungas · flagella · aut alia talia afflictiua · & hoc ulam potissime ad hanc bandū est corpi hō blandient voluptatis

3m

4m

5m

6m

aut tptacoñs · Et ut scribit willi in tractatu de
ulnerib · hoc remedio sue tpe usus est quida epc
habuit em instrumenta ferrea ita aptata ut
absq; sulla sanguis effusione inferret · & hoc ipo
sensit · & experiencia docebat alios discere cupie
tes pungere eos docuit · ita ut eos appellet ad tla
mentem · Et subdit willi · cui dubitandu est · qñ
satis leni punctione humor tptuus extinguat
ad horam · et num tm sufficit ad habendu ut fide
remedii · necdubitamus assuefactionem huiod
quodq; suo modo ualeat pficere · utinute cassi
tatis · & carne consq; donare · & assuefacere · ut
rebellare desistat · atq; dissuescat · Ultimi ei
est al' adeo simul · nisi simul qd no ubiq; · ee · ad nã
sua · & assuetudine mitescat · Septimi · e fuga
ois · qz papulus · e aue immundi · multa enim
malitiam docuit onosita gñis · In desiderijs
e oms onosus · Et dicit bñ · Imaginatiom
malaz · & tptacom sentina · e ni eis oia · nisi
quod · p rima sentie aqualgrent nitat · &
cresat · donec nauis merget · Ita ex oio tpi
tanoñs · & culpe multiplicat · donec nauis
corda eis superbans · & pcito pdidit · Acer solu
utandu · e oia fi · ee onosa · Est aut pm bn
onosu · qd nllam habet utilitate · ut utili
intentiom · & q3 utado oio onosa scrutari
tradidit · est · fi · qd utendo oio · & gfrigeda
carnis miseria debz ho om ho aliqu utili
intendi · ut aliqu laborem corpali quo corpus
sanguat · macerat · & domatur · aut aliqu
spuali exercitio · scilicm & doctine · meditacio
nem · & alijs huiod · ñ nigñtu optet mãti
corpis indulgere · dormiendo · medendo · bi
bendo · Octauu est · ut ho frequ · & potissime
tpe tptacoñs cogitet mortem gñam · & statu
ac dispositionem carnis sue post mortem · qm
horrenda erit · & delectacões met qbus
in sapistrenias sequit · & desiderat · eam gñs
evit carnalicia post mortem · quã mo · vi
uam tam amide incipistis · & puto qd erit sibi
magnu remediu · & iuuamen ad fortiu
resistendu · & totaliter extinguendu · de bestia
les carnis motus · Et ut ueritat willi · tentatu
de uitijs · Secundu inuenit in bursidia
sua tpe hoc remedio usus est · Accepit em
caput rubi ad speciose mulieris de furte · post
qm put fuerat · & caput illud carnibz oio
denudatu · deterebat sepe · ut quotiesq; ar
ripet eu carnis tptare · mitteret illud · & pp
hoc desperet pulchritudine viue carnis · qm
cito per mortem · & putrefactionem stebat ad tla
deformitate · hominem deuentiam · h · ut sepe
faciens · tale efficare remedium · & ipo capite
inuent · qd pro victu & pcuto ardore carnis
Dom remedium est · frequens · & deuota oratio ·
unde sapiee ut scribit · qz alio no posset esse
omes n' deg dr qdo dominu · & oranti · & dixi
ex toto p'cordijs meis · re · pp qd dauid d ps ·
dixit · nisi dominus custodierit ciuitate frustra
vi qui cus eam · Deus go denote · & orando

ut eqtate gne sue exemgware m nob ignem
ordispisrenie · & pa eis oratis vtq · qz eleuat
metem suã · & ad deu · pficiant eig affectio
nes · ut desideria mstificet · & mtellm illuminat · & dei amore infundit · Ee q3 gñat
q3 amlrem ordi · & detestatio tarnal' con
cupiscentie seu voluptat · & uolutas vo
borat · & tptacões · & tptationes debi
litant · ut eo facilig deuincat ·

Sequit de ũgnitate ·

Quesquet dr est de ũgnte · quoniã
est primo q3 pm omem modu loquẽdi
homi triplex · & grada ũgnitatis
pma · & integritas carnis absq; om
ex · volutatis veneree delectacõis · et illa ad
sola · & nis est ũtus · ut de se meritoria · qz & dis
posita corpis · & nãli ad muneriat · & prosapiã
uoms carnibus · pmo · & domi · nate ad quo
omis quasimodo · Deus grada ũgnit est · p dicta
integritas carnis · ni quo ad eande ad tpe ordinadi ·
& pl' nubendi · & illud ena no est ita ũgnit ·
qm tales pm usu ualgrate loquẽdi dicantur
virgines · solu voe corpal' integritat · Terra ũ
dus ũgnitat est · p posita habendi · & exercendi
incorruptam carnis · qua pus magñ amisit · &
ista ũgnitas si sit ad debit · carnis finis · est ũ
tus · aut actus utilis · & pt esse mitoria · & deo ac
cepta · & q3 sic simul ũgnes sunt ee ũgnes · q
i serpentes sunt multiplo · omedata · Deo isto
modum · p ista ũgnitate · q · & sic ita · exercitus
tus · requirunt · plã · pm · & corpale · sz q3 homo
magñ voluptate · & a quo · exemp sit delectacõ
nem venerea · sz metem sufficiente · q sit p
decisionem seminis · sine p ambitu · sñ p alia vo
luptuam purgationem · causa exprendi delectacõ
nis · & dico rõnabiliter voluntarie · & a proposito · qz si
ho expetet delectacionem venerea seminis decisio
nem · sz mo voluntarie · & pter voluntatem proposita · &
p hoc no amitteret ũgnitatem · sicut aliqn omit
ti sompnio · & ex infirmitate · ut i ill qui fluxu
seminis patiunt · tal' em pollutio corpis no omittit
per interdictum qua ũgnitas excludit · & ee
omittit · que p violencia corrumpit · & q mete
no sicut quidam caro delectacionem expulit · du
cm tles possit transmittere · ut ostendunt corpa
immune a corruptione · ut salere metem
metem · seruat immune a offensa · tue
& talis ead no amittit ũgnitatem · q3 ut dixit
beta lucia · corpus no inquinat · p de offensa mentis ·
& intelligit de th inquinatione · q puritatem ũgnitatis opponit · Eodem modo respondet ad ũgnitatem est
formale · & simile · & e proposito pretie se con
servandi immune a voluptuosa expuncta vene
rea delectacõe · Et h · minuit augt · & de mpt
& deu · ad dicit · ũgnitas e · & corpe corruptu ·
incorruptionis premia meditando · & e p homo
i proposito gerati · q magñ debit voluptuam ope
tam densionis seminis · qm expers delectacõis ve
neree · & ho est formale · & principale · & ũgnitate ut est virtus · si em homo habz primu sti
mmunitatem a voluptuosa expetimento veneree

vulneracione caro humana vehemẽt pungi · posse et dolor vehemẽs molestia absq;

delectanos · z no habet sedm sc̃z ꝓpositu sic se
ꝓpositu operandi · primo habz ꝓpositu talu ab
quo exiendi · tue · lug sit ugo rozpe qd nã
dat · non tn ē ugo mente · eo q̃ no habet
tnitē ugnitat̃ a actu ei⁹ · sc̃z ꝓpositu pdem
actuale ul habituale · qd solu domiꝫ acep
tat z tminezat · qz a libeza voluntate depe
dens · z no a nã exeꝫ Qđ ē hic nond · q̃ filiꝫ
mireſtre primu ē ugnitꝰ sc̃z innumitate de qua dictu
est pdit p ofrm actu · sc̃z p oblatiõ · ul quz
alio modõ quo voluntē z a ꝓpõ generat
humor delectacem · tue ugnitaꝫ est amissa nec
reparata pt · vnde dicit Jeroꝫ ad eustochiu
dicit Audent loquaz ad eã possit descẽdere
tare ugme non pt̃ p̃ reuna · si vo fuato p̃
pdit sedm · ut q̃ ꝓponit aliqn aquam daze
veruꝫ tue pdit ugnitas mentis · sc̃z ista potest
ꝛeuiua · z reparat p ipsiꝰnem p̃ꝰ · ꝓpositi
· ut si ugo rozpe ꝓponit nubẽ · tue no est u
go mente · sed si pr̃ mutando voluntatem
deliberata ꝓponit ꝓpter ab humor abstinẽ · z
hic vnupata est virginitas mentis · qz tle ꝓ
situ est actꝰ ugnitat̃ ututꝫ · z sic ugo nu
debenue aureola ut dicẽ posuiꝫ · z hꝰ ē vm
si in tali ꝓposito decedet · z saluabit̃ Et exa
quisitu ad veza ugnitate · ut ē ugnã actꝰ utuꝫ
est ut hꝰ ꝓponat sic ꝓpter omẽ ꝓpt̃ deu
· z ut dñs ebus posset uacare liberꝰ · sic ē
ugnitas placet deo · z no ꝓmiu ꝓmiu mezet
apud deu · qui ꝓ ipso carnis dulcedine ꝑspuit ꝓpter
qua nubis ꝓ magno exapisci · si aliqn ho ꝓ
ponit ꝓpter omnez solum ꝓptez scandia
aut ꝓptez sanitate · aut ne optezet pudicaz
a mutiz pudicos · a ne optezet subesse ma
vito · a alia onera mundi sustinẽ · a ꝓptez
quasuꝫ alias tales causas · tue humor ꝓpt̃
no esset actꝰ ugnitat̃ ututꝫ · qz carez rzõe
stantia debiti finis · ut go ꝓpter abstindi
a rozpalib delectanoib · sit actꝰ ututꝫ · z mea
tue ꝓmiu apud deu · equatur ut fiat ꝓptez
deu · sc̃z qz ho humor delectanoibz uelut ꝓpt̃
deu raze · z ꝓpt̃ uacare liberꝰ dñe ebus ·
qd utiqꝫ pt homo plus · i statu ugnitatiꝫ
qm mundi ebtmẽ · ubi oz placẽ alii augu
optẽt intendẽ rize domestice · z mundane
pudicoz · In statu aũ ugnitat̃ no oz hoz
solutu esse p uxoꝛ ꝓuisione · a filoꝫ · edu
cacõe · nr talem ligat affus dilectionis ad
uxoꝛem · z ad filios · ut humor hoem exagitat
spũs zelotipie · nr solutꝰ ē quo uxoꝛ pla
cat · ul qualiꝫ hedes diuites faciat · nr q
uis guꝛ ul mimẽer ē sexus assimilis suoꝛ ·
si p se solo solutꝰ ē · i se po quiescẽs · si
i statu augn sunt multa · de quibꝫ oportz
hoem solutu esse · Ita q̃ ista razo delec
tanis no est eis tam iocunda · qm anxietas
uaꝛ · nãz · qđ pauꝛ onerosa · ꝓptez
q̃ dicit apls p̃ rozẽ vr̃ · q̃ mulier innupta
z virgo cogitat q̃ dñi sunt · ut sit sca rozpe
z spũ · que aut nupta est cogitat que sunt
mundi · quo placeat viro · ar tm dicit · Qui

sine uxoꝛe est sollicitꝰ ē q̃ sunt dñi quo placeat
deo · qui aut̃ nd uxoꝛe est · sollicitꝰ ē que sunt mu
di · quo placeat uxoꝛi · gle · z ē ambo · Item si u
est sol · est ut repleat ea q̃ dñi sunt · z quo place
at interiori pulchritudini deo · z no quo uxoꝛi
sezuat · Item aut̃ qui uxoꝛe ē sollicitꝰ ē de his
q̃ sunt mundi · sc̃z de domo ugnãdi · z humoꝛe · z
est sollicitꝰ quo placeat uxoꝛi · magna enꝫ a
maritudo est i domo uxoꝛis · z diuisus ē
no nã · ꝑ actu · qz primi sunt deo · z primi mundi ·
Et filꝰ mulieꝛ ē innupta · indua · z vgo cogi
tat q̃ sunt dñi · ut sit sancta rozpe · i · actioibz
q̃ gerunt · mistice rozpis · z spũ · i · voluitate · hoc
est nupta fidei · z casta fiat · q̃ no solu spũ · sed
et rozpe sca est · no enim pt̃ fieri · ut no sim sit
rozpis · quo sanctitatꝫ uel spũs · ꝑ amplius innupta
hoc facit q̃ libeza est a nãbz humanis · quibz nup vanitatibꝫ mundanis
ta ē astricta est · mistice vocat relegatꝰ præpotis
hoc glo · z illud ulterꝰ · sc̃z de nupta quo ad ē sca
rozpe · z dñs · i de sca iudicate

De ꝓpatione vgnitatis ad nuptale castitatem

Queꝛit utꝝ vgnitas sit ꝓferenda nup
tis · z sit excellenioꝛ · z ꝛndet · nond · q̃ ut
dicit G. · z · i summa vt̃ gentiles · fuit
hic ꝓpositum · q̃ vgnitas non
esset melioꝛ nuptis · q̃ si eaꝛ ille deficit · z
ꝓfuit mulieꝛ causa · primo auctꝛ scꝛe · z possime
auctoꝛeate bti Jeroꝫ i hꝰ · ꝛ · iouinianum · q̃ mi
bi dicit · i hꝰ de sca vgnitate · ubi dicit Certa
tone · z scꝛa sꝰptaꝫ aũ · z ꝓpter ea impeaꝫ m nec
nemiq · nec eas bono vgnal ꝓmisce a vidua
lis equanq · ꝓpter i de sca viduitate · hꝰ est
prudentia vgal · si melioꝛ ē ꝓmaa vgnal ul
nubial · Et i de bono nuptali dicit · Si bonũ est
q̃ martha sanctaꝫ occupata ꝛ mimisteꝛiũ scꝛe ·
ꝑ melius q̃ maꝛia audiens ubum dei · ꝓmitta ez
bonũ susanne i castitate ꝓfectꝰ laudat · q̃ si bonũ
vidue anne · z magꝛ marie virg ꝓmittit · Et
ysi i nº de summo bono · q̃ qui bonos felices esse
i uita etna · ysaya testante ꝓ · hꝰ de dñs emulis
dabo eis i domo mea · z i muꝛis meis locꝰ · z nome
melius a filiis · a filiabz · nomen sempiternũ dabo
eis · q̃ no pibit · Et ypam i de vgnte vgnis
quo sublimioꝛ ē gla · maioꝛ ē nã · flos enim est
ille extasim gezmq · deo atq̃ ornamẽtu gre
spuale · atq̃ illustioꝛ pozno gregis xpi Credo de spealis
struit ille eꝛoꝛ ex · xpo · qui vgnitate vse sac
naut · z sibi pulcꝛissimam vgnẽ · i matꝛem elegit ·
de istis ambobꝰ aut ambis · Et ista vgnitas qđ · que
meruit a xpo elegi · ut esset rozpale templu dei ·
i qua habitaret rozpaliter · plenitudo diuinitatis
gemuit vgo mundi salutem · vgo pepit uita
uniuꝛsoꝛ · Et ezno ex doctrina apli · que vgnte
stituit tamq̃m melius bonũ · Unde ꝓ · rozpe mi ·
Eum imito · ingat vgnẽ sua uirginẽ · glo · z est
ambo · qz licet q̃ sanctꝰ z bono ingat · nd habeat po ꝓpu
testate sue voluntatis · melius sunt · qz et illi a
pud deu meritum collocat · z a sibi saluabz li
berat illam · z ideo uerte ait · melius facit · me
lius enim est · qđ licet · z expedit · q̃m qđ non

licet ꝛ non expedit. ¶ Ꝛtio illud ē melius p qđ homo
equatur angel'. ꝛ p qđ status eo⁹ qđamodo ponit
i silitudine angelo⁹. hoc aut ē status vgnitat⁹
Unde dicit Ambr⁹ i de vgnitate. Supgredit⁹
vginitas ordinem huane nē. p quam homes an
gelis assidnt⁹. maior ti victoria vginis qm̄
angelos. qz angeli sine carne vincut. vgnit⁹
i carne triumphat. ¶ Tertio bonū dicit⁹ est melius
bono triplo: ꝛ bonū actus bonis rectis. ꝛ bonū
stoplatie utre. bono actiue. vgnitas aut ordinat
ꝛ rte ordinat debet ad bonū actus. p⁹ utrā cōte
platiua. q ē rogitare ea que sunt dei. ut dom
sint. ouigui aut ordinat ad bonū rectis. sz ad
rectus multiplicationem generis humani. et
pinet ad uitam actiam. qz vir ꝛ mulier i mri
mo uinctes. utre hnt rogitare ea q sunt mu
di. sz de gubnatione dom. rc. ꝑut pz p apli
um Cor. pe. epla. ꝑut supra allegatum ē. et
expositū. Et vigmitas non solu ad h⁹ ordinat
ꝛ ordinata est. sz ad vitare dimsa rc ad h⁹ual
de. dispmit ꝛ abilitat ꝛ aduinat. unde sm̄ ⁸
ꝛ xxx. q. cxxxvj. usus tepal' copule. ꝛtrahit
am̄. ne totalē intentione fectat⁹ m deū. ꝛ m
dina. ac m dei ꝑiculū. Et hoc fit dupl'r. p̄mo
ꝑt sollicitudinē qua ingerit homi de gubnatione
uxor⁹ rc. ut dictū sunt pus. ¶ Secdo ꝑt uehem
tia delectationis. ex aug⁹ frequti experientia aug⁹
supra. ut dicit phūs m⁹ Ethi⁹. et Aug⁹ 8⁹ in
p̄mo soliloquio⁹. Nichil est qđ magis ex acte
deiciat am̄ uile qm̄ blandimenta femine. rogmq
Ille cruda. sine quo uxor hre no ꝑt. De istis
duobus causis. usq venerē. facit am̄ hoc valde ꝛ
nalem. ꝛ ad spualia nepte. ¶ Et ideo greg. xxx
p̄. moz. filias luxurie hoc ē uina. q ex ea
oriunt⁹. sicut sibe ex matre. port p̄mo caritate
mentis. sz q̄ non ignorat q uere sint bona. ꝛ di
uina. ¶ Secdo amore sui. ingrata dilectationis illa
inordinate appetit. ¶ Tertio odium dei ingrātū p
hibet delectationis concupitam. ¶ Ꝛtio amorem
pprie sibi. i quo quis vult uti uoluptate. ¶ Quinto
desperatio futuri. qz dū nimis d̄ rebus delectatur
hūc rogabilis. huc non curat puenire ad spua
les. sed fastidit eas. ꝛ sic de aliis plibus sibabz
luxurie. ¶ Castitas aut. ꝛ marie virginali. au
fert huiusmodi impedimenta. qz facit hominem sine
pe. a sollicitione ad alia. ꝛ p dñm liberat ab im
pedimtis. ꝛ facit ēspue ꝑpue omne istā rogre
am delectationis. q multum impedit addit ad
spualia. ꝛ sic remotis impedimtis. facit am̄ homis
liberi. ꝛ liquiorem ad mentis eleuationem ad
spualia ꝛ diuina. p ignorantia. cogitanda. ꝛ a
manda. ac opanda. ¶ Item ulterius hoc castitas ꝛ po
tissime vginali merent. apud deū. q aut⁹ hoc sibi
latur mercedem ad faciliq ꝛ melius intelligendū
diuina. ꝛ i ea amplius delectand⁹. i eloquentia
rationis delectationis quas ꝑpt deum
spreuit. ¶ Exm hui⁹ in bto iohane apto habemus
ꝛ euāgta. qz ut dicit Hieron⁹ i sermone de assūp
tione. ꝛ i h⁹ ut Iouinianū. ꝛ petri damiani
i quodam sermone. vginitas soli⁹ pene vir
ginitatem marie virginis excellat. ꝛ ceteris
pua sint. ꝛ omnes alias vgines ab exordio mū
di p̄cellens. ꝓpter ꝓnubiū illud i pceto
dni m rena. ¶ Et ideo paulo post a dño vgine
matez ingo discipulo purissimo vginum omen
dare. sinit aut p̄pria ꝛ supemines sint d
bis Johanne mentis acutus vginitas. sicut
ipe meruit sinceriorem ꝛ clariorem am̄ possi
dere. ꝛ inundissimo vginali metallo atq; medrupta
materia inute aquile in usus alissima
creaturā nisuatre p̄ceps mortalibus
mirabilibus hue. qđ clare docet bt⁹ Hiero⁹
cōm Iouinianū. ¶ Unde sup Joh. euāgliū. dr
Johes singularis p̄mio castitatis meruit ut
reter. alios capet⁹ sil'. ꝛ patefaceret archa
na deitatis. ¶ Petrus damian⁹ i sermone p⁹
de sco Joh. dicit. Non immerito tā profunda ce
ta supemines celauit deitatis vgin⁹ de
beb⁹. ut qui carnis sibimet amputauit
illecebras. salui omeno p ruinam dulce
dine celestium epulaꝝ delinis fruere. ad
tm ign⁹ p̄fecta est p̄mulgui. ut ome tri
gredies mandata creatura illuc ane met
pmigēt. quo no ꝓphe. no patriarcha. no de
mag⁹ ipm̄ ab ipo mundi exordio cognouit i
carne positū expressē. ¶ Et sub die mitobz Joh
ꝛ p̄decessores sui. ꝛ subsequtes diuoz⁹ sūpto
ēb volumen voluim̄ ghe singulas p̄credit
eloquij. que no luxuria pollut⁹. no libido
corrupit⁹. vginal⁹ integritas ꝑpetue mercedis
tomis tribuit decorauit. qui mundi⁹ copule illa
cōdii. deserens. omne illecebre deliciaꝝ
mistalie voluptate. ꝛta qđ habeq multas ex
ex quibus sumit⁹ ꝛ probat⁹ qđ vginitas melior
sit matrimonio. ¶ Qz est ut hoc rōnabile. qđ hui⁹ status
religiosus sit melior statu sclari. no tm omis
religiosus ꝓpter hoc est omi sclari melior
imo stingit sepe aliquis sclarem plibz re
ligiosis melioz esse. sic ꝓposito. hui⁹ religiosi
sit melior matrimonio. no tm oz. qđ ꝑt h⁹ sequ
ens omi dūgato ut dūgata melior. sit. ꝛ
pt⁹ stingere. qđ dūgatus ul dūgata melior
sit qm̄ ille. ꝛ h⁹ duplex rō. Sicut ¶ Ꝛtio
vii. q. i. xxii. primo ex ipis castitate. si ꝑte
sz ille qui. est dūgatus habz am̄ magis
patu ad vginitate q̄ nūbz. si otiosus ille qui
actu ē ingo. Unde Aug⁹ instruit vginem
i de bono dūgali dicēs. Ego no sum melior
hoc abrahā si melior est castitas rebecce.
qm̄ castitas nupciaꝝ. ꝛ cum postea subdit
dicens. ¶ Sed dñe. nūc ego melius illa egissem
si nūc agendū fuissat. qđ aut⁹ illa tc egerit
ꝑ ego no agere. etsi nūc agendū esset.
¶ Dicit. qz forte qui no est ingo habz aliqua
excellentiorem iustitiam qua no habz ingo. Un
Aug⁹ in libro de vginitate dicit. unde sit
ingo qđ sollicita sit q̄ sunt dni. ne forte
ꝓpter aliqua sibi integrita misericordiam
no sit merita maior merito — ostia vero
mulieris. nu se ꝑfecte gesticulat iam possit
tribe duce passionis calice. ¶ Tertio qz sunt
alq defectus. qui comitari solent vginis vas
quoz ꝑ stingere vginē ee malauit

de filiabz luxe

in scripturis

Narrat hoiem

ming bona · coniugata · q huiꝰ defus no hꝫeat ·
ram dom̄g albertus magn⁹ sup Ame mālī
ponit · quatuor defūs vgmū · z de duob⁹
illoꝝ solū dicā dm̄s · z sup̄bia · qui defūs sōl
eis messe gr̄az mūdam uere · z integritate
tām · z hoc sit ideo · qz q̄libꝫ quis in se hꝫ
bet est excellentia · magis reputatur · tanto
obiectus solet magis mouē homem ad sup̄er
bian̄ · ideo dic̄t aplus · Qui sine sine
caritate nihil est · caritas aut̄ edificat · sic eas
dm̄e · q̄uis sint de minimis bonis humanis · in
qz multum amant · z p̄ magno reputantur ·
ideo solent homines eam de eis sup̄bire · p̄r̄ q̄d
p̄t̄ ad th̄m ultimo dic̄t aplus duob⁹ hmōi se
tali · p̄pue · no sublime sape · i · no sup̄bire ·
dnōs ut exponit glō · z subdit · Superbia est
vanus diuitu · z grandis animi est · qui inter
dīas illo morbo no tentat̄ · modo mundi
na uite · z alia integritas tāmē vgmū ·
q̄da excellens · z valde reputatu · qz s̄t̄ am
brosius in de vgmit̄e · pulchrūdme q̄ post
maiora reputate dicte vgmis · q̄ apostol⁹
a vge · arbitrat̄ a iudice · dedicat̄ dno consc
tratur dōmo · Cum ḡ vgmes cōsiderant
se ista excellētia habere · qua cūgate facer̄
ex hoc eas aliq̄n · ordib⁹ suis deprimūt · z
se eis p̄ferūt · putantes se ex hoc melioꝝ
eis esse · q̄d est sup̄bire · quia indebite se ulr̄
alii extollere · cōe nūq sup̄bie sit ideo dēs dis
pluma · z mulier inepta huiꝰ sit deo placa ·
vgmes ḡ tali motu sup̄bie temptate debz
cogitare illud q̄d iam · z a principio de cath⁹
cūgali dm̄i est · de causis q̄bꝰ ḡ cūga
ta p̄t̄ esse melior · z debet̄ eam cogitare
alios dēmo · z se humiliare · alias p̄dēt tota
meritu castitat̄ sue · qz no p̄t̄ placē deo cas
titas sine humilitate · ut s̄t̄ Hier̄ · z p̄ius sup̄
vgmes de sug mūt̄ plantes ad primissa ec
lesia no puenit̄ · qz ipe sibi p vgmitat̄
primo p elationē vitiū auferunt · Et Aug⁹
i sermone dm̄i sup̄ s̄t̄ dic̄t · Audeo dicē sup
bis p̄ rōmetibꝫ expedit tale · ut i corpꝰ i
quo se extollunt humiliet̄ · Quid em̄ p̄dest
ōnia si dnet̄ sup̄bia · Beda · defta vgi
nū est tepor · z ille mest̄ eis p̄t̄ mnoriam
uite · Nam sup illo luc̄ xv · Gaudiū est angl⁹
dei sup uno pctore penitentiam agente · q̄m̄ sup̄no
magnitudinē iustus dic̄t plerūq; hūi · qui nullꝫ
se oppressos pctoꝝ mollibꝫ sinut · stant · quid in
via iustitie · nulla illanta p̄petrant · si in ad
celestem patriam anxie non anhelant · z ple
ne pigri · no manet ad exercendū bō papua ·
qz valde seuu sibi sint · q̄ nulla omittunt
mala gnōza · z qz vgines minutes sint a
luxuria · z a vinis corporalibꝫ q manifesta sint ·
nec sequi se magna pcta omisisse · z fere sepe
efficiunt tepide · z non exercent se ō deuotis
nibus · z actibꝫ bonis · z magnis · z ardue · ex
quibꝫ tendunt ad magna perfectionē vite ·
p̄t̄ aut̄ contingere q̄ aliqua virginata ne mit
no fervore exerceat se i spualibꝫ · z i actu

is actibus bonis ex quibꝫ tendit ad maiorē per
fectionē vite · z tal vita melior esset p̄dicta
vgine ex duplici causa · p̄mo · qz spualior ea
z p̄fectior i vitutibꝫ · Deinde qz cūgata vltr̄ hoc
generat · z nutrit liberos ad laude · z seruitiū
dei · z intendit circa dom̄estica · z p̄uisiōes dom̄g ·
z alios opꝰ habz · quibꝫ vtr̄ z rationabile q⁹
videat̄ tēpꝰ p̄mo · z circa p̄ora · q̄ sua p̄tinet
ad vita actiua · z sūt ordinate ad inuicē ·
ex caritate · z debite ordinat̄ ni fallor̄ non
dum · q⁹ quis, castitat̄ vgmali · i se melior sit
ex multis causis supdictis · q̄m̄ sit status mirabi
no tri omibꝫ melior est · nr̄ fidē ab omibꝫ as
simendus · meminim̄ em̄ carne lubrice · z cu
hō nolentes fugere occasiones corruptionis · quibꝫ
periculosū esset status vgmitat̄ p̄r̄ inanitatem
lapsū · gratie · q̄d dicit greg⁹ · i 3ia · gen̄ xix · super
isto vbo angli q̄n monte · salua te fac · vgmi
tas alta mons est · ad que · angli hortat̄ · said
qui videt se no posse asc̄de · maneat i regiōe ·
i legitimo thoro seu matrimonio · qz mchg e bonū
medioc̄riter vite vti · q̄m̄ p obtenta libidinis p̄
ruat · Et bñ̄ m quadā epla dicit · omnia qui
omnē no volunt celebratu se no dare · ne mo
vear̄ · esse qual dubio melius nubere · q̄m̄ uri ·
z saluari · i humili gradu · q̄m̄ in sublimitate dei
dendi vnde · Et Aug⁹ · de vidutate · i cūgali
vinculo · si prudentia euitat̄ · dapna no timet̄ ·
si i viduali · z vgmali omnia · excellēs munus
amplior̄ experiēt̄ · qua expetita · z data · z usu
debito ablata · ita no solū nupcias expetit̄ · sed
ēna si nō timeant nubere · nubere vtile · dignabile
est · Ita · z dra · z nonnulli · q vgmitate eoꝝ sit
altior status dicunt̄ multe vgines · z mare
res sine · quibꝫ ecia no p̄t̄ bn̄ a ram̄ semel · z ut
lue · finaē · Unde glō · super · Ex vi⁹ dat · Melior
p̄fessio vitiorū · alioꝝ debz tendē via viuendi ·
qui em̄ abominato coniugio vgmitate affectat ·
mores ut optet vgmitatis odignos ostendant ·
abstineant ab oneribus · ubi · Mascara dentibus ha
bitu inpudico · messionibꝫ · potatoribꝫ · atq; hmōi ·
z nugilega sua ozibꝫ · leombꝫ · aleo · sims · z alis
hmōi · uacent · de hmōi in vitutibꝫ ad vgines
spectāte · z ōmg rasura gnālit̄ p̄tinentibꝫ · unde
aliquid i sermone de nitidate vgmis marie
qui mapit asaria optimā partem elegit · z
c. d. durcola q. c. spūm vgmitatis

verit · i dra · utr̄ vgmitate debe
at̄ aurcola · q. Rondū · q tres sūt
hostes aiaz̄ inter̄ · sc̄z caro · mūd⁹ ·
z demon · z ex hoc sūt hostes
aiaz̄ qz gnāt̄ nocet̄ eis · p hoc q̄ fortit̄ tentāt
nos · z malaph̄ mchmant̄ ad pcta · z sepe vi
nunt · rōne q̄ō q̄libꝫ homi imminet pugna in
hac vita · z q̄n homo ex caritate · z p̄ deum
pugnās cū aliq̄e hostiū illoꝝ vincat eum
nit̄ metuz p̄mii · z corona · unde sede ad
dex̄ ih̄u · Non coronabit̄ nisi qui legitime

rctaueuerit. Cui aut pfecte 2 excellent supō omem
hom statum sanctorū: unus aliq̃ alioꝝ hoīum
ille meretur p ipam spāle 2 excellentem vic
toriam qdam spāle pmiu: sicut ec̄ i cēn
tis bellis 2 agonsanis. qui excellent super
alios agit illi datur cēnsile aut aliud huiusmodi
gloria suam. 2 signu excellēcie sup alios i ago
nsando. Cui igit̄ qui aū ūgmibz debet̄ aure
ola voc ūgm̄t̄ sue. Q. Tho. 2 bōa. 2 reti de
hoc habentas i q̃stō d̄ce xlvc. Rnd̄o dicit. p̄o
q ūgmibz debetur aureola. 2 qdā spāle pmiu
voc ūgm̄t̄ sue. qd pmiu spāle no debetur
vnus a̅ quibz̄ 2 am ysa. lxv. dicit. Ih̄s at̄
emelhq̄ tē Et sequitur. 2 dabo eis nome melq̄
a filiis 2 filiabz. glō. ꝑ iam iam excellēte q̄
significat. q̄ ꝓpter emulos qui seipsos castrauerunt ꝓpter ūgnu celoꝝ. ūgines designat. igit̄
ūgnitati debet̄ aliq̄ excellens pmiu distinctu
a beatitudine essentiale qd oibz debet̄. 2 illud vo
cat̄ aureola. Ista quia raro reperiat̄ adiūcta
spūi. 2 spūs adiūcta carni ad gal. v. Caro enim
que est vna de hostibus nostris nititur̄ spūm trahere
ad delectationes corpales. cōtra quas optet pugnare
strenue. Qui modo castitas quibz̄ triumphat
de isto hoste i q̄ntu tales ꝓpter deū. 2 ex ca
tate abstinent ab oīmbz illicitis delectationibz
venereis. ꝑ quas licitas utant̄. Castitas vō inducat
ꝑfectq̄ triumphat i q̄ntū abstinent ab oībz vene
reis licitis. 2 illicitis. q̄ solum q̄ prohibitis. 2 sic
in pcto. Cū aliqui talibz usi sunt. Cui ūgines specialem 2 excellente obtinent victoria sup illa
tentationem. Nam cōi mlmatorū cētus absti
nent ab oīmbus delectationibz venereis licitis
2 illicitis. q̄ tm sunt magne 2 ꝓpue i q̄bz de
lectationū corpalū: ista abstinent ꝓ d̄ce ꝑ
pti ꝓcto. 2 sic. 2 sic excellentq̄ triumphat q̄m
alij duo status. sc̄z viduar̄ ut ūigatar̄ eo q̄
multū tribuerunt hoīi: alie vō alīq̄: i hoc illud
excellentē victoriā eis debet̄ spāle pmiu q̄
dicat̄ aureola. Deus dicat q̄ ec̄ martiribz debet̄
aureola. eo q̄ excellenē triumphauerunt de isto
hoste mundo. Nam mundū i mundum ho
mines. mutat̄ alienando a fide a vitate 2 a iu
stitia etiam ꝓ passiones 2 ꝓ miserias hom. ab
eōm illatas. quibz oz resistere 2 rebellando supare.
de hoc hoste triumphat. qui ex caritate 2 ꝓpter
deū ponq̄ sustinent dapna ꝑ. 2 incōmoda cor
poꝝ. ut exilium. carceres. necessa. 2 cetera huiusmodi. cū
in mortem. q̄m credunt a fide. vitate. a̅ iustitia.
Cētm vo excellentissime triumphant de illo hoste
sc̄z qui ponq̄ sustinent dolores q̄cunq̄ corpaliū
tormentoꝝ. 2 ipam mortem. q̄ oīm tribulationum
tribulissim̄ est. 2 ꝓ qua destruunt oīa prima q̄
amantur sc̄z spalia amicitias. sanitas corpis. 2 ꝓpria
ta. q̄ maxie amantur. Illa oīa ponq̄ sustinent.
q̄m credant a fide. a̅ lapsū cōi vitate. a̅
agant cōi iustitiam. tales fuerunt sancti mr̄

q̄ credat a fide a qua lapsi sunt cōi veritate aut q̄ agant cōi iustitia. Qui triumphant ꝑfecte q̄ ponq̄ sustinet dapna vite

tres. qui tam fuerunt fortes i vitate 2 iustitia. vt̄ ꝓsequi impetus. 2 neq̄q̄m fidem. a̅ iustitiam deserere nō ꝓpter prima pcula mortis. 2 eoꝝ q̄ ad mortem ordinant̄. 2 hoc tal̄ excellentē victorie debet̄ eis spāle pmiu. q̄ aureola vōcat̄. Cetera ec̄ dicit q̄ ec̄ doctoribz debetur aureola illi sc̄z ꝓ
fectissime 2 excellēter triumphant. De tri
hoste nro sc̄z diabolo. Nam demo intra
nos. ad singula pcta trahē. illi aut̄ aliquo
modo triumphant de eo. qui sua tentationi
sic resistut. q̄ ei no consentiūt. q̄nus eam
a se potissime posite no expellant. dōc tēp
tatio alīde cessat. vte sicut columna non
flectit̄ a vento. nec ea sedat. donec alīde
cessat. ul̄ sicut qui luctati resistit ut no de
iciat̄ si ipm̄ no expellit a se. nec vi ꝑfec
mt. Alii vo ꝑfecte triumphant. ut qui tēp
tationibz demonū no solū no vincunt̄. si ec̄
eas a se posite expellunt. 2 i ortū bonum
ferunt̄. sicut ea quis tēptat̄ inclinatiōe ad
ram 2 no consentit illi. si ulē h̄ statim me
ditabit̄ mansuetudinē xp̄i 2 soꝝ 2 pa
tientia eoꝝ. aut aliud ei. 2 p h̄ omnino fert
i alios. 2 totu motu ire totaliē excludit
a si ipi. nichil aliq̄ cogitatu carnal. 2 non
solū no consentit. si ea statim ut ꝓpit po
nite se ei opponit. meditando dampnatoꝝ
etham cogitando quo ꝑ tam breue volup
tate optet ipm̄ sustinere ꝑpetue intollera
bile tormentū. infernū. ul̄ ad ei cogitat. p
qd sedat motu temptationis. 2 a se totaliter
excludit. 2 sic de alijs. Cetera ꝑfectis
sime triumphant de hoste illo. qui ei no co
sentiūt. 2 suis tentationibz sed eas expel
lunt. 2 no solū a se. si ea ab alijs. 2 hoc
faciunt doctores. qui sic viuut. 2 ꝑ sua uita
demone a se expellunt. 2 sua doctrina eu
ea q̄ntum i se ē expellut ab alijs. 2 is
toc illud ꝑfectissime victorie de demone
debet̄ eis aureola. Nota aut doctores hic
no solū eos qui sunt solū habitu studi aut
gradu magisterii. a̅ quibz ex officio ducit
ꝓdicare. ut sunt plati. pastores. Cui vero doc
tores ab actu docendi. sc̄z qui licite exercent
actu docendi. sicut i scol̄ legendo. sic i cathedra
ꝓdicando. sic ec̄ doctrinam ostendendo. sūpta ea
ponē quida modo docendi est. Et sunt ea
illa intelligenda de illis qui docent ea. que
ad salute ꝓmouent. q̄z ꝑ istam doctrina expug
nat̄ diabolū a cordibz hoīm. q̄ tāq̄m quibz
dā armis. ulē illud fide cloꝝ xp̄i. Arma mi
litie nre no carnalia sunt. sed spualia. Dic
go ꝙm ista tres sunt aureole horibz debite
voc tm excellentiu victoriaꝝ. i tribz pugne.
q̄ nulibz eminet. cōi tres hostes. sc̄z carne
demone. 2 mundū. aut ea debent̄ eis voc
tm ꝙm q̄ nobilissime ꝙformant̄ xp̄o. fuit
em xp̄s deus noster doctor i hoc q̄ vitate
quam a ꝓpe accepat hoibz manifestauit.

z ꝑm illud doctoꝛes sibi pfectissime oformat⁹ fuit ecia martir ꝑm q̄ a nudo ꝯ pfectionē sustinuit. z fuit ego ꝑm q̄ puritatem i signo seruauit. victoꝛes go martires z ōes ei ꝑm talia pfectissime oformant⁹ q̄ re aureola eoꝝ debentur.

Cui virginitati debeat aureola

Cito iam q̄ virginitati debetur aureola. Queret⁹ fedo cui virgi⁹ Indet ⊖ D i qrto. dist xlvi et dicit ꝑmo q̄ aureola non debet⁹ illi virginibz q̄ habt ꝓpositū nubendi. et ni tali ꝓposito moꝛerent. q̄ si vnū debebāt ipe nubere alicui vellent. Illi em̄ no sunt virgines nisi carne. z no quo ad p̄mium q̄ e i ano. sz ꝓpositu ꝑpetue castitatis. Fedo dicit q̄ aureola no solum debet⁹ virginibz q̄ se noto aſtrinxerunt ad statū virginitat⁹ ꝑpetue seruandū. nā ex pacto voluerāt. z nō eque excelleti victoꝛia sup̄ carne ꝓpt̄ q̄m virgo seruare nō voluerit sicut voluit. z tñ de p̄mio debeat⁹ actibz uirginis sequit⁹ q̄ ista debet⁹ sicut illi. Tertio dicit⁹ q̄ aureola debet⁹ ist⁹ virginibz q̄ habuit⁹ ꝓpositū virginitat⁹ ꝑpetue seruandi. siue illud voluit siue nō. z si integritate carnis maneāt. illud ꝓpositū finit⁹ aliqn̄ interrupte. dumo i fine vite nūquā adu⁹ aureola debetur. q̄ virginitas ista meꝛitū ꝓpt̄ vitā. ut supra dict⁹ est. Tertio q̄ritur quid sit aureola. vbi nondū q̄ q̄n homo ex virginitate cui tate suā virginitatē. z ꝓpter ea ꝑpetue seruare et hoc sic ꝓpter deū. z ut pānos sit z aptior ad spualia. tūc p hoc meꝛetur duplex p̄mium actiue ipā tuendo essēnl. q̄ e cla dei visio. ac factal. z e ꝑfecta eius fruitio. in gaudio q̄ homo habet in deo sic clare visio z ꝑfecte amato. z hoc p̄mium e q̄nale oīm actuū meritoꝝ. z solet methaphoꝛice z p similitudine dici aureola siue coꝛona. Dr enim coꝛona. ꝓmo ꝓpt̄ hoc. q̄z medio quo illud p̄mium hꝫ meꝛemur. agit⁹ ad ꝑfectā pugnā. q̄z milicia e vita hoīs sup̄ terram Job vij. Et victoꝛie debet⁹ coꝛona. Fedo ꝓpt̄ hoc. q̄z p hoc p̄mium sit homo quamodo p̄ncipes dicunt⁹ ist⁹. z sic sit quamodo p̄ncipes regie dignitat⁹ quoꝝ. v. Nos fecisti nos deo nro regnū z sacerdotes. Coꝛona aut̄ e ꝓpm signū regie dignitat⁹. z ideo essēciale p̄mium quo homo sic fit p ticeps. de ist⁹. z quamo regie p̄nie dicit coꝛona. Ecia coꝛona sigt quādam pfectionē. coꝛ sigā sue circulaꝛis. q̄ est p fectissima figuꝛaꝝ. z ex hoc ecia queunt pfectiones btoꝝ i patria. Fedm̄ p̄mium debitū virginit⁹ ꝑpetue seruate e ei p̄m̄. z obliuiando nūmodo sn̄ t z beate illud p̄mium iam i alia extenta. est gaudiū q̄d habet btā de excellenti eo victoꝛia sup̄ carnem. sed post resurrectionē tunc totalē aureola erit quidam decoꝛ

ni coꝛpe virginis. z gaudiū de excellati victoria sup̄ carnē sicut ꝑ xpm. qua victoꝛia moꝛtuꝰ est decoꝛem. z gaudiū illud singulare. z illud est p̄mium actuale. q̄z nō e respectu dei. sz respectu creature. Est em̄ gaudiū de ꝓximis quibz. z nō oīmbz. sz de hijs q̄ sunt excellentes victoꝛie. Fedo dicit⁹ p̄mium figuratum fuit exo. xxv. ubi ꝑcepta fuit sup̄ magna coꝛona fieri alia p̄mula coꝛonula. nam p̄mium essēnle bn dr̄ accessoꝛiū filiudnie magne coꝛone. accidentale aut̄ p̄mium ad filiudnie p̄ne coꝛone dicit⁹ diminute aureola. q̄z p̄mium essēnle q̄ habet homo respectu creatoꝛis e valde maius. z melius. q̄m q̄dāp p̄mium accidē illi superadditū. nā q̄nq̄ essēciale dicit⁹ aurea. ideo p̄mium accidē ming illo essēnli. dicit⁹ diminute aureola. Et est ꝛō hoc. nondum illa aureola est intensioꝛ i una virgine q̄m i alia. q̄z virgo habebit intensioꝛē z ꝑfectioꝛē aureola. q̄ foꝛtis z firmus habuit ꝓpositum seruandi virginitatē ꝑpetue. z q̄ hoc ꝓpositum longioꝛi tpe retinuerit. et q̄ plus se elongauit a delectationibz carnis. z ma gis euitauit coꝛruptionis amplexus. ut sic ist⁹ pluꝛ mente z coꝛpe ꝛō. Et de abstinentia z ni hijs eius oppositis. ꝛō.

De sexto capitali vitio scz gula et opposita virtute scz tẽpoꝛantia

Tẽpancia est virtus q̄ moderat delectationes z tristitias coꝛporales. z habet sub se abstinentiam. cui ꝑtes extrinsece opponunt⁹ luxuria gula. z sobrietas. au opponunt⁹ ebrietas. z castitas. cui opponunt⁹ luxuria. De luxuria ꝓius dñm est. z de castitate. z dicit vo dd⁹ est de castitate. Et ꝓmo de abstinentia. Ad quo nondū est. q̄ duplex capit⁹ abstinentia. una no absolute ꝓut dicit subtractionē cibo. z potuum seu alimentoꝝ gñaliter ꝓ coꝛpoꝛe. z sic nō virtutem nec actū eius designat. sz dicit quādā dissentanā. eo q̄ talis abstinentia ꝓpt̄ bn fieri z male. z hoc minuit aplius ꝓ̄ cōpt⁹ vite. Esta nos no inducat deo. Et ꝛō. xvij. Iram e regnū dei esta z potus. ubi glo. dicit. nec i manducando nec i abstinendo se iustificam. Alio modo dicit⁹ sumptionem. a cui subtractionē cibo⁹ z potuū ꝓ coꝛpe ꝑ essentiam ad vitam vel ꝓ q̄ supponit ꝓ subtractione a sumptione cibo⁹ z potuū. z dicit⁹ istam fieri ꝓ vitam vel: z sic designat virtutem. a actu virtut⁹. de qua virtute loquit⁹ hic ꝓpt̄ fedē ꝓt̄. ubi inq̄rendū virtutes quas multas ibi ponit. enūciat ecia abstinentiam. d. misericoꝛdie d fide istam virtutem. i virtute aut̄ istam. d sua aut̄ abstinentiam. Et dicit nondū i sua abstinentia. ꝓ q̄ sit insinuat. q̄ abstinentia tunc e virtus. ut actus virtut⁹ qui subtractio z sumptio ubi. z postea sit ꝑm istam z ꝑm istam vtutis dictamen. sz quid oꝑtet. q̄ ni oꝑtet. qualia. q̄z. ubi. oꝛ. ꝓpt̄ quid oꝑtet. z ꝛō congruentia hoīm bonoꝝ. ꝑ quibz homo iuuat. z ꝓ congruentia ꝑsone sue. z ꝓ sue natiuitatis unitē. ut dicit Augs⁹ in h⁹ de quibz euangelio. Ubi nondū q̄ coꝛpus nob datū est ut seruiat spūi nro ad opa bona. q̄ in hac vita u

pt' ſſmus exteze ſme corpis miſtio, abus pot ſop
mus z humor ſmt nobis data. ut per ea z ozu
uſum ꝺſuem corpꝰ ꝑ poſſe. i tali habitudine
ut ſit diſpoſitum bene z abile ad ſpaꝫ finien
dum. ſmt miſtrices bonꝰ z aptꝰ. bene ſmt
artifex ad bn z expedite opandu. Eſt go ꝑro
gatiua hndi z ꝑ doctina. q homo tur tpate vi
uit. i abo z pot z idoſe. qꝫ ꝺ aſs tlem mo
du z menſiua ſmt in qualitate. i qñtate. i u
abus ꝺmedendi a' bibendi. z ſic de alys rerum
ſtrarijs. q ꝑ hoc z corpꝰ ſmt. i tali ſtatu na
ture vbore z nalitudine ꝑ poſſe ſno port z
oſeruat. ut ipe ꝺmenti poſſit exteze opa. q
ſibi ꝑm ſmu ſtatu incubunt facienda. z ſunt ip
corpꝰ bene diſcuit z ꝑ finiꝰ deſinꝺ poterit
ad bn ꝓſequda. z vita tuenda. ut ſit ipm corꝑ
ex ſuperfluitate laſciuia a' ex nimia ſubtrctione
ante tpe deficat. ſi qñtu eſt poſſibile. ſic de die
i die. i dei ſpecis reſtat. Idem mutatis de
ſompno vigilia. z alys hmoi corpi nris. ut
vult Auguſ. i de moꝛb eccle. ubi ꝺicit habetur
tpans. i vbi huius vite regula. utroq teſtamto
firmata. ut oꝛo. nichil ꝑ ſe
appetendu putet. ſi ad vite huius atq aſſiduo
nrem. qñtu ſatis eſt uſurpet utent' modeſ
te. no amant' affectu. z intelligit no ſolu de
cibo illo. ſine quo homo ꝺie eſſe non poſſit. ſi etiã
de iſto nro. ſine quo homo ꝺiu eſſe poſſit. ſſtigrito
ſm modu. pius expſſum de nalitate corporis.
Et ꝺixi nrm. q ad tpate viuendu requirit ut ꝑ
uenit modus z menſura. ꝑmo i qualitate abeꝛ
z potiꝰ. ut ſit homo no grat ſuperflue delicata
z nimis ſuptuoſa. ac nalde grauate ꝓpter ad
gula reprimenda. nec nimis ſumat ſimplicia
z groſſa. q no cogerent ſue ne ad ꝑdcam nali
tudine ꝓſeruanda. ſi ut ſumat talia. qualia ſib
nalent z ſufficiunt ad ꝑdcam ſue corpis naltu
dine ꝓtrahendam z ꝓſeruanda. In hmo ſic habito ꝺ
ſpectu ad etate. ꝓplexiõm. ꝓſuetudinem. z ſic
de alys circumſtantijs. Ideo cum eadem egerunt
omnibꝰ diuſa ꝑm diuſitate etatum. ſenex
nagꝫ indigat meliorib. qñ iuuenis fortis. z qui
eſt tener z delicate ꝓplexionatꝰ. ꝓ bono ſta
tu corpis ſui. indiget ſubtilioꝛib z magis delica
te. qñ robuſti z groſſi corpis homines plus
panis z ligumia plus attrahezent. qñ alii tra
nes. cena conſueti ꝺmedi delicata ſi uellent ſub
ito trahi ab hmoi conſuetudine. poſſent manꝺ
infirmitatẽ. ꝓpter hoc de diuitibus qui ꝺicun
tur eſſe. ꝺicit Auguſ. i de ciuit. dei. vtiã' diui
tes conſuetudine infirmitatis ſue. ſed doleant
ſe no aliter poſſe. melius em poſſent. ſi aliter
poſſent. tu go diuites vtere cibis electis. z pi
noſis. qr ſic conſuetus. qr aliter non potes. quia
ſi conſuetudine mutas. egritudo. credit go tibi ut
ſubtilibꝰ. da pauperi ſupflua. utere pinguib. da
pauperib talia. ꝺicit cena. q ad tpate viuend'
requitur ut ſeruet modus z menſura i qñtate
cibi z potus. ut ſit homo. ut ſit homo no nimis
multum ſumat de nutimento. z nalde plus
debito. nec minus mediocriter ſi moderate. ut ſit
tm ſibi ſufficiens z ſuffragans ꝺ fortis ad ꝑdcam
corpis nalitudine ꝓtrahenda. z protecta ꝺ
ſtanda. Et in hoc unꝰ debet hꝫ ꝺ ſpectu
ad etate. ꝓplexiõm. z conſuetudine. ut pius
dem ſint. z cena ad opa q̃ hom incubunt
faciendo. q fabru aut carpentarius a' alius
nu incubunt grauia opa exercenda. plus oꝛ
ꝺmedi z forte groſſiora ſibi ſmunt. de vero ſufficiant
qui intendit ſtudio a' alys ſpualibꝰ exercijs
ſuffficiunt mutimenta paupora. In multis ne
vero z viribus ſumendi mutimenta ſunt
tal' modus z menſura. ut homo utat cibis
no ſepius q̃m decet. nec valde q̃m oꝛ. z uta
eis debite horis z long. Et videt ꝙ ſano
homini ſufficiat ſumere cibu ad plus i ꝺieb.
niſi forte ſint laboratores. z pueri ab hoc
exeuntes ſint. qui exigente nrite plius
eſca poſſent. qi no obſtat conſuetudo a'
emtatica phibet. Circa hoc z ultra nõnul. ꝺ multiplici
ꝙ ſunt ꝺuerſi fines. qꝫ ꝺuerſi intendut in abſtinencia
ſubtrhendo ſibi. aut i ſumendo cibu a' potum
ꝑm quoꝝ ſimiũ diuſitate. diſtinguentes
diuſe abſtinentie. no vere ſi ſilliardmade. ſic
ꝑma vocat abſtinẽa medicinal'. q ſit ſolu
ꝓpter ſanitate corpis ꝓſeruanda. a' ꝺetrimenta
et i abſtinẽa non eſt vtus. deficit em ſibi
optia retractamaꝫ que ꝺ finis debita. Secũ
aut ꝺicit q ſolu ꝓpter ſanitate. ſic. qr ſi qꝭ abſtinet
z ſobrie viuet ꝓpter ſanitate. no tn ibi ſiſtit
tendo. ſed in ſanitate ultra i alios fines de
bitos referendo ut ni bonꝰ utat. z i dei laude
q melius exerceꝫ possint ut ꝑmo. i ſanitate.
qñ ꝺ magna egritudine. iſta eſſet bona z
uinoſa abſtinentia. Beda vocat abſtinẽa
anadie. q ſit ſolu ad ꝓtrahendu expeditius. z iſta
cena no eſt vtus. Et ꝺicit nõnulli quia
ſi quis pauper viuet ꝓpter mag expedite. no ſiſtit
tendo i ſola penuria. egregation. ſi ultra ꝺ
fendo i alios debitos fines. ut ſit habeat ꝙ
ſufficiat conabile nrite. ut no deficiat i tali
bus ſibi nris. aut ut habeat dare alijs in
digentibus. a' i pius uſus vtile ad nrite
premi. z dei laude. iſta eſſet vtuoſa abſti
nentia. Dumodo adeſſent alie circumſtantie ſupꝺ
ꝺicte. Tertia vocat abſtinẽa pauperta. q
ſit ſolu ex neceſſitate penurie. z iſta ſimi
liter non eſt vtus. niſi pauper no habens
vnde laute viuet. abſtinentes z ſobrie
tenet de hmo que habet. ni iſta mentione
q ſit cena iſta multa poſſidet. nollet lauta
viue ex quo ad ſibi ſufficiat ꝙ alimenti cor
poris valitudine. ſed vellet ſic viue ꝓpter deu.
illa eſſet va vtus abſtinẽe. Quarta vocat
abſtinentia ypocriſis. q ſit ꝓpter vana gla
z homi laude. z illa ꝺicit e mala.
Quinta e religionis. q ſit ꝑm ꝺictam rone
rationis modo ꝓdicto. z finalr ꝓpter deu.
z illa e vtus aut actꝰ vtutis laudabil' nal
de. ꝙ ꝙ valet hom ad multa bona ſpia ad

ſed

vita

ſuſſiciat

ſuet

rorys sanitate · noxios em humores desinat
z dsumit · quos crapula z superflua quies
generat · valet etiam ad secandas mlias sol
licitudines · qui em modicis z simplicib⁹ con
tentus est · habet de pauc⁹ quidē · abilitat
ad ututes · qz ptatus ad omne bonū ē agili
or · est em castior · qz cibis modeste pasca
no sic lasciuit⁹ pt subiit voc · est cautior
i lingua qualē ēsoluitur qz superhabundāt
ē primo ad deuotionem · facit sensum subti
lem · intellm ꝓspicuū · ad magis intelligē
du diuina · z ad sapiam acquirenda · faat
ad meritū glie tam quo ad actū q̄m⁹ tam
quo ad actū aliorū ututū · ad quē hoem a
bilitat z disponit · Consequit sacrādu q̄ē
supnam ubi z potis sunt q̄uor ossidera
da · primū ē ipa delectano · q̄ est in suprione
rborū z potuū · z istam delectationē vēo no
auffert · nec videt ea moderate · qz nāl' ē
huiōi delectano · z ē maxia z absumētibus
quib⁹ pauo plus plus sapit q̄m gulos⁹ pisces.
z h⁹ ꝓpt nālem appetitu necessariū ubi⁹ ē
nidum ē crapia · z alla ē amor z desidē
riu delectabiū q̄ ē i suprione z esu e
borū a' potuū · nia delectano expta a' ab a'
potib⁹ causat amore z desideriu sui · z ist
tam crapistrina moderat⁹ ūtis · ne suauit⁹
intudine faciat excedē ēt abz ꝓpt⁹ · aiūt bo
ni vomi · sic eos sumdo · a' voluptate appete
do eorū suptionem ult⁹ q̄ntitate a' q̄litate
debita · aut q̄e indebito · Tertiū ē actꝰ in
teriorū z voluntas sumendi ubi · a' excedē ac
tual suprio ab interiori voluntate impata.
Certum ē habitꝰ · ex quib⁹ habitꝰ interiorū ac
tus est causa effectiua · z ena cui⁹ essentia · qz
actꝰ frequentatꝰ gnat habitū · z habitꝰ sunt
pmptꝰ · z delectabilitꝰ quarū Gulā nondum
p̄ē suprium ubiorū · qz potuū · stringit super
habundāt · z desidē p utrumq; excedendo a' p
dictū medius ūtatis · z a vera voce · quare ipi ū
tutis abstinentē q̄ medium in hīs finat · op
ponit duo uicia extrema · vnū p̄ superhabu
dantiam · z vocat gula · Aliud p defectū · quod
no habet nomen p̄prium sibi impositū · ꝑ con
phedit sub insensibilitꝰ vinoꝝ · z de utrōq; hoc
vitioꝝ dō est · Et primo de gula · Et dr ꝑ
de gula actuali · In ista em parte cōsistit
pt aut gula actual' sic diffinit⁹ · Est actꝰ' et
moderata appetitꝰ immoderate edendi · pt
ōpiam ubi aut potū delectabil⁹ · a' ipo de
lectatione · z h⁹ intelligit de gula actuali
interiori · ꝓ excessiuo · z actual' immoderatꝰ
ejus a' potatiō · ab interiori mordinata ede
di aut potandi appetitione impatꝰ · Dixi aut
i diffinitione q̄ gula ē appetitꝰ ūtalis · z h⁹
ad differentiam famis z sitis · q̄ sunt appetitꝰ nā
lesꝰ subiunctꝰ · vom · Gula aut est actꝰ
appetitꝰ · qz est appetitꝰ actual' ejus i vo
luptate · aut i sensu · a voluptate · in aliquo de
pendens · z subia potentia · Dixi ena i diffi

nitione q̄ est appetitꝰ mordinata · no em oīs
appetitꝰ edendi a' potandi ena alis ē gula · sz
appetitꝰ huiōi mordinata · ut cū q̄ voluptuose
appetit · z vult esu · alit⁹ q̄m sm dictā · vere vo
mis · ut sit plus q̄m oportet · ubi no oportet · qui
litꝰ no · z tūc rationis · Dixi ena noīa
ter ꝓpter vanitatē · ubi delectabil · ēt ūtā si p
excedit in q̄litate aut i qualitate a' sm alia
rationa · Vltā q̄ appetat a' sumat ūbu plus
debito a' deliberatione q̄m mm sit · a' an debita
hora · z hoc no ꝓpt vanitatē · sz ne mas sibi ne
cessariū · no ptinet hoc ad gulā · sz ad q̄dā impi
etatē · ut dicit G. ē sēda ꝑ · q · cxlviii · n⁹
est sp pctm · qz no pt ab hoīe sp vitari · ut dr
Eccl⁹ xxx⁰ mor⁹ · qz p esum voluptatis nāti
mi sequitur · quā mīs putat z quid voluptas
suppetat ignorat⁹ · Et Aug⁹ xi⁰ cōfessionū dicit
Finis est dne qui aliquātulum extra metas ne
cessitatis ūbu no sumit · Sed si quis ꝓpter om
nipotentē · ꝓpter desideriū amoris delectationis
q̄ hom habet⁹ in edendo z potando · excedit
ne sinat in potando a' edendo · h⁹ ē gula · Et si
sit extrinsecꝰ immoderata suptio potꝰ a' ubi ꝓpt
omnipotentia huiōi delectationis q̄ ē i eden
do · sine sit interiꝰ motiua huiōi mordinate esꝰ
a' potatione · ut cū q̄ ꝓpter amorē z deside
riū q̄ habet ad delectationes ubiorū vult · z de
siderat a' nollet si fieret · z audet sumē ūbu
plus debito aut delicatioꝝ · q̄m oꝝ · tūc ne
cessitatis · sp ē pctm · eo q̄ ē vt⁹ tram vom a
voluptate libere electa aut imperata · Oꝝ si⁹ q⁹
qui huiōi h⁹ gula sit pctm mortale · z q̄ vena
le · vno p sm · Et · ubi ō · q̄ qui ho tante a
mat · z desiderat delectationes in ubiis q̄ ꝓpt
eas easq; sequendas deū offendit · puta agendū
ena agēdā · cōtra diuina p̄cepta · ut huiōi de
lectationes assequit⁹ · tūc est mortale · qz ꝓponit tūc
huiōi delectationē deo · Eodē mō q̄ amat
huiōi delectationes plus debito · in ordine deū ·
qz licet amet · z desiderat pl⁹ debito huiōi
delectationes · in nequaq̄ vellet ꝓpter eas age
re contra legem dei · tūc est venale pctm · z hoc
vult Aug⁹ · i ꝑmone de igne purgatorio · ubi dr ·
quōdā ahīs · d' alio a' potu plus assumpit q̄m ne
cesse est ad mīmata pcta noueit ptinere · et
hoc intelligit⁹ de⁹ ꝓpter amorē delectationis
h⁹ ostendit · que plus debito amat · hīs ordine
deū · Huius vicii gule ples sunt spēs · q̄ quidē
ponit⁹ a' bto Greg⁹ xxxi⁰ mor⁹ · z sumit⁹ ex p̄
omissione · z defectu retributionis principalium q̄
requirunt⁹ i virtute abstinentie · z actu eaꝝ
ornat⁹ · in hoc vsus · ꝓpe ꝓpter · laute · nimis ·
ardenter · studiose · Prima est ne ad debitum
tpus a' horam statutā ubis a' potꝰ sine rōnabili
causa · sed in ex mordinata omnipotentia ubiorū
aut potuū · z hoc ē ꝓpe · Secūda ē qn ho
quat⁹ lautiores z pciosiores ubis · quos no requi
rit sup̄dicta finis corporis · valitudo · nec hoc fra
gilitatis aut personē · sed hoc in eo mordinatꝰ
amor⁹ delectationis q̄ in talibus est · z hoc ē

a sedent z a suprioꝝ ubi⁹ & potꝰ

ꝑ sit gula.

Q̄ filiabus gule

laute. Tertio qñ homo ea q̄ ni tibi a' ponbz fu
menda sunt ex mordmato desidio delectatoz
eozf. volt z appetit ea nimis amarate querifou
ando assindo elirando. z p diuisa ac exquisita co
dimentoz gñā ut hō ad superflue sumendu. no
minetur gustu. p duisos z delicatos sapozes.
sed z visu p varios colozes. z olfactu p multi
modos odozes z hoc e studiose. Quarta est q̄n
ho in qñtitate sumendi excedit mesura refec
tionis. plus sz sumendo de qñtitate tibi a' potu
q̄m sibi sit nrā a' euenientz. magis se gr' delec
tando implens q̄m vtilitatz. z h' est nimis.
Quinta e qñ homo estu nimio desiderij tu mag
na auiditate z impetu quodā vrat sic lupus
aut canis famelicus. z hoc est ardenter. Istiq ad
di possunt due alie spes. prima est ei quis ni
mis frequēt sumit cibum a' potu sine nēcte
sitate. q̄ more patrū to die vzabat. qd z valde
nouum e vtpi. nouu sz subu sume p'nio no
bis digestu. Alia est q̄n ho multū z valde va
rios sapozes volt frequētez uti non ad sustentan
du nām. sz ad irritandu gulā. no ad nēctem
supplenda. sz ad auiditate explendam.

De q. obrietate

Sobrietas est supiq de abstinēa i qñtate
sz potus est moderato cibi z potus
sm dictamē rē vōis. z illa sub
se habz duas spes. prima e pfimo
nia seu frugalitas. q̄ e moderata supno aut
subtractio cibi sm q̄ rō vna dictat. Alia est
sobrietas. q̄ est vtis dispōis hoīs. ad medu bū
se rē usu potus mebriare valentis. ita ut illo u
tatur moderate i qualitate. qñtate. rois exigentia
nrā. p nre sustentatione. z p vacuēa nali tu
dinē rōpis sui. z e vtis nullum nēcia. eo q̄ mo
derato usus huioi potus z marie vini plinu
cosert rōpi z aie. z modicus excessus inuolu
noret. q̄ sua fumositate p̄turbat caput z im
pedit usu vōis. ana magis q̄n excessus cibi. vn
ēcn xxvi. Equa uita hoīs. virtu in sobrietate po
tabit. Et ibidem exultans aie z rōdig vinu mo
derate potatū. Quam est ei de gula. q̄ e quam
mordmatus z superfluitas ē cibi z potus i gñe. z
illa similr habet duas spes. una est. omissio
nis castimazia. q̄ est mordmatus z superfluitas
de potu. no quelibz sz mebriare volentem. et
de illa inte est spalit dr. Vbi nōndu q̄ sim
q̄ e xpus. q̄ cli. q̄ ebrietas rapit duplr. vnos
p ut dicit quedam dēm hoīs. qui audit ex nl
to vno. a' alio potu fumoso potatu. ex quo fit ut
no sic ho. q̄s vōis. illo modo no videt. dicere
culpam. cū non sit voluntia. Nemo em volt
hui ebrietatem. sz est defectus quida culpam
sequens. Alio mo dicit actu. quo quis d'hue de
fectu mendit ut e melioz voluis potationis mo
derate. a' est ipa met exterior potatio nmoderata
z mebrians. Et pt illa stingere tripliter. prima q̄
homo nesciat potu esse nmoderatu. z mebri
ate potatiuum. quia forte ignorat fortitudinē
vini. z credit se tanto potu indigere. talem/

credit nē mebriatu fuisse. Et posset hodie con
tingere. ut si q̄s pegrinado esset. z itinē nimiu
fatigatu. z tales fuit. z nesciēs fortitudinē
illustre vini. z bibet i tm q̄ntu credit se indigere. z in
pter vim numi fortitudinē qua dnus ipse
nouit mebriat. z sic pt ebrietas de sine
peto. papine si no ex negligēn aliqua homis
euigat. Alio modo sic. q̄ ho propiat esse "poni
nmoderatu. no ni estimat ipm mebriare po
tentem. z sic esse pt ad peto venialem modo
quo supra dm est de gula. Tertio no pot
stingere q̄ aliquis bene propiat potu esse
nmoderatu z mebriantem. z tn magis volt
ebrietate merē. q̄m absime. z sic ebrietas
e peto mortale. qz tal volens z finaliter. pi
uat se usu vōis. qd e optim hoīs. z sine q̄
nec vtutes opatur. nec vita derelinquit. z h'
volt aug' ni de simone de purgatoio ubi
dicit q̄ ebrietas si sit assidua. e mortale pe
catu. non intelligens. p h' q̄ ebrietas fiat
mortale p sola intoxicationē. sz qz ideo no pot
esse q̄ homo assidue mebrietur. q̄n sciens
z volens ebrietate incurrat. Du saepe expit
fortitudinē vini z sua abstinēte ad ebrie
tatē. Per vina gule z ebrietatis diligentissime
cauenda sunt. q̄ plures multos malos effecerunt
quos habet filias que ex eis oriuntur. quas
enumerat greg' xxvi' moral. z insup sunt tria et
ornatio multoz aliozq malozq tam corpali" 3 filiabus eb
q̄m spiali. prima filia e ebetudo sensus &
intelligibilium. Facies enī vōis obtundit. z ebe
tat p nmoderata ciboz. z potus sumptionē.
quare sumositates disurgentes. z rapiūt pe inde
turbates. ne sicut fenestra obstructa limo
obtenebrat. sic intellectū tibi obtenebrat. ob
scurat. Prima est inepta letitia. q̄ nimode sc̄m
rata tibi. z potus. q̄ sapiēs e vōis gubna
tiui. ut sequit ut plurimū multa deordi
nationes i appetitu. z male mordmata pas
siones. z spēciale vaga quam. z incomposi
ta letitia. qua vocat greg' ineptā letitiam
xxvi' moral. Tertia filia est multiloquium vam
p q̄d pt intelligi. mordmatus loquendi sine
quo ad superfluitate ciboz sine quo ad m
hoc statum ezech. Ut p̄ q̄n orie' exmodē
tata sumptiōn ciboz. z potuū. ut nouū est.
Et ec' greg' dicit i pastorali. Crassi gule dedi
tos immoderata loquacitas rapet. Duces ille q̄
epulatj cottidie splendide dr. Ingressa q̄
tuq no audiret. Quarta filia e scurrilitas.
i. qdā lenitas ex inepciis motus z gestibus
sine qdā scurilitas q̄ risū mouē soleat ut dr
glo. ad ephē. xv' sup illo. aut scurrilitas ut
scurrilitas. unde i omie de diuite epulone
dr greg'. prima. malemordinatis culpa nequa
simulat. loquitur. loquitur tale. q̄ ludendi lem
mas sept. scribit em sedit ppius manducē et
bibere. z surrexerunt ludere. Quinta filia
est immundicia corporis. que pot' attendi sm
mordmatam emissionem. quatenus sup

brutate mtis
ula sraūt

fluitatu. z maxie semp. a' p vomitū hec
sunt quāq filie q orūt ex dict' vicio. z
bina ulc' hec sunt ad hmc causa. z omnio
multoz aliox malox. p'mo infirmitatu
multiplicau rozpis. z accelerato mortis
cō. xxxvi°. In multe eius infirmitat
bide xxxix°. Dicit ypocr crapula mulier p
iecunt. z est dne dñi. q gula plos occidit
qñ gladiꝰ. Et dicit sene. posse vna prandiū
hmc rozpis multo longioze protogare mortu
si nobis magnopē parcit. potestis cohar
tes. Ordo ancille z no multū multiplicē
nutrice. qui cū qrit p'nosa. z delicata
z sup habundāt rupit dnias. ut possit hꝰ
modi hec q appetit. z in i libꝰ multa ex
pendit. z nat' ex aliq sibi aliena usur
pare. z posset suas voluptates explere
tenacitat. z obdurationis pauperes fiat q'n
p' i diuite epulone. qui cotidie epulabat
splendide. z paupi lazaro negabat micas q
cadebant de mensa: ne em volupē viuit pau
pez penuria non adiumēt. ne ex opatu
ppter qd dicit Amos vj°. Bibentes vinis
vini. i vitl'. z optio ungento delibamini'
opanchut' sup. z tricose. Ioseph. Et ecce hec
ure. vide ysidoꝝ. i. hꝰ filologoz. de rubo
satuitas raznis luxuriam fugerit. educatas
vino. resert razns tripico. saūtati semp
libido vincta est. Secundo addit hoīem mde
stu. z ad ome opꝰ pudicē. est bonū pudice. sed
em nas plenū effert. pondeꝝ sin. sic mīa
rubez. plena reddit hoēm. iracundē. z pigz. p
ad bonū. Sexto sicut panna facit hoiem a
bilem ad omem vtilitatem ut dñi sunt. sic p
oppositū gula. et ebrietas reddit hoēm ad
eas mabile. z inaptū. vino si quis assuesset
ea. p humoꝝ vina pdet. Unde greg. mꝝh°. xxx
mor. dicit. Diuante gula vicia oia. q hoies
fortit. egerunt pdunt. z tu vente no rēm
git. sil' tutte virtutes obtinuit. qpt. hec pdā
ad hmc vnū speciale malū inducit. ebrietas.
sc. q hoem q bestia facit. no em differt
a bestia n' p vom. z usū ei. aug. vomꝰ usu
ebrietas pruiat hoem. Item p totū usū
possimꝰ optari virtutes. z decimate vitia. z
illo p ebrietate sublato. z homo totꝰ expo
pinito mortalit' peccandi. Unde ambrosius
in h° de panarech'. virtude dicit ebrietate p
qua crimia cuncta no possunt. na q subtrait ra
tionem p ebrietate ignorantes omittunt. qpt
hec z hmo silibꝰ valde timenda sunt deo vna
mo primū remediū est ea sibi esse inimica
sicut hoīes z alios malos. Secundū remedi'
est fugere ea q dant occasionem humoꝝ crescere
no accedē frequenter ad mensas. z ad omnia i
quibꝰ parata sunt p'nosa. delicata. z varia.
Tertium frequenter meditare. quāt post mor

tem sumend sit tarē qñ horribil' z abhorianda
rum voluptatū hō sū diligent sumut. Quarto
ossiderans nūtē. z penurie multoz pauper
i quibꝰ xp'c esurit. sitit. fruget. z alia sibi putet
qui naturaliter essent de hijs. q tales superflue
consumit. quāto melius esset hoi tpale viue et
superflua qd i pmitte aie z rozpori sumit n
bilete pauperibz i omissionē pcio xp'i. z ad
meritum vite sempiterne. Amen.

De indiscretione mabstmedo

Iscretio est pulcherrima de virtutibus sapientie
ne. ut rubrum z potest nuncupari dicendū
e de vino discretus. ut eadē scribi nōt
qp ut dicit Aristo. tres ethicoꝝ. qz vinū
defectus. ut delectabilia sensum gustū z tactū vā
vitiat. z ideo illud vinū nō habz nōme nisi
situm quo vtunt. z de' insensibilitas. z ali
qui vocant vitia indiscretionis. z a qñ homo
i tm ꝑfugit delectationē q est in usu rerum
potuū. sompni. quietis. z aliox similiū omnez
rozpis. z sibi subtrahit. quāto ea q sunt nēsa
ad sustentationē nē. a' ad crapulā. ut supra
dicte bone habitudinis rozpis. fiunt hꝰ
subtracto. i. glie. qz minus grossa. z simplicia. a'
male ppta sumit. q nō vomunt. nē sine fm
sua etatem. oplexionē. consuetudinē. iuer possit
ea nocumēta sustentare. Sū fiat subtracto. i. quāto
ut licet sumat sibi nocumenta. ut minus modi
nū. aut minus vasis. q nō sufficiat mām sustenta
re a' mi uta. a' etate m dicta habitudine. p m
pria rozpis esset spūs agitē. ad cauend' vina. ad
secuendū spiritū ad opa bona. q hoi fm' sta
tū malebunt facienda. z illud vtens dicit nōīe
qz. i usu nocoꝝ. z potus. sompn. z cetez rozpis
multū ꝑspicit ad opa que hom malebunt. fm
sui status facienda. aut modū vtendi h'cdis
tanta ut dicit D. C. xxxi°. q. c. Nisi. fm q hō
ad excipiū acta bonoꝝ. ad se pmientes. nisi
plus aut minus rozpali sobrietudine. fm' hꝰ. plus
z minus inter habz nobis. potus. sompn. z alioꝝ
modis rozpis. z deo quiescunt ab opibz roz
palibz. z caute vitari inquiede. z sancte re
lationi. a multis huiꝰ determinatis. vel nobis ab
sunct laudabile. a quibz illi quibz ex officio
incumbunt opibus rozpalibz. a' gñatione rozpali
iuxta laudabile non abstinent. Insup sicut ypo
sanitate rozpalem vtpandā a' oppugnandam
aliqui vtenabile abstinent a quibusdā delec
nombz z delectabilibz i nobis. z potibz z alijs
silibz. sic penitentes a' alijs deo deuoti ypocri
sim tate aie vtpandā. a' vtpanda oppugnandā
vtenabile abstinent a quibusdā delectabilibz
q alijs ex re ipsa sunt z hactenus modo hꝰ sanct
ru discretione. z vtenabile. ut rozpi no desint
ꝑ nō bono nō dezamie infirmitet. ne spūs mens
valetudinet. ꝑ ad bona subsumat. ypocr qd apls
ad Ro. xij°. dixit. Exhibete corpa vra hostiā
sp' fm glo. i. macerationē rationabile obsequiū

vinentem per bona opa sta deo plantem. ut si illa
opa bona intentione faciat statum subdit. vole ob
sequiu dñi. i. sm ambrosiu z glo. sit ad distre
tione ne quid nimis sit. si nd tamen corpa vra
castigaret. ut no nate defectu cogant dissoluf
vigs mot. hoc est. ut homo sit tp ate z so
nabilis castiget corpus suu per abstinentiam
z p alios labores. z exercitia spualia. z corpa
lia. ut possit nã t esse. z d illa valitudine sm
qua bene pt t opag bona. z ut ni dñnatur
carnalia desideria ac brutales motus. q bus
repss possit homo facilg caue pteto. z i hrs
non debet homo ad hoc intende qd p subtr
ribozf. potiu sompm. z p alia exercitia moz
tificet carnem. q minsm sentiat alique moz
dmatu sensualitat motu. qui em ad lr ten
dezet desiruet caput. z sensus. z posset totam
naturã corrumpet. si fuissent sic macerare cor
pus per pdicta exercitia. z p abstinentia ut
carnis exurgant humoi motus. z dmissiozes.
quos vo nto possit dñe. z sibi subtrahe. a to le
excludat. z sic sibi caue a pcto. ad q humoi
motus inclinat. sic em potest nã homo. z ad
hoc debita valitudo corpis. sm quã pt ho caue
pteta. z opa ad ututes. z opa q sibi sm suu sta
tu viublunt facienda. Et vo ho irrationabile
m discrete. z nimis de nãis t mundi cito.
t sompno. z alis humoi sibi subtrahet. d qlitate
sui t qntitate. sue sm alias exteriozes mot
tepet virtu sensualitat. qd e sp pcm qz
ron vtam vonj. Et fiet gnalr pcm. qn homo
scient hoc faceret. ita q sanet se inq uti re
qm. z nã vtabit. z pdicta exercitia valitudo
corpis. z illud ho adhuc faceret. z adhuc fiet p
cticum gnalr si homo sic nimiteret sue vsietu
dni sue opinoni. z pio sensui. q nec ub doctr
ne. nec scripture sacre. nec vsibus sapientu. a
tã austeritate vite sue. z indiscreta abstinentia
a corpis superflua. z periculosa castigatione de
sistere vellet. imo no indigm signu rõdi nig
ne simplicie. sz q tal homo pter austeritatem vite
qua sic sibi optatam credit. z putat se sanctu. sic
q non indigeat vsibus humanis. ho vicio e pi
culosu. z multa valde mala solet hoc inducere
quoz. aliqua ego t pbz exptus sum. z mlip
mulier ad adulta facte. in qb gemendo fassi sunt.
Primu est q ho pdit merito huiod opm. quibz
sic indiscrete. z irrebibiliter subtrahit sibi nãlia ma
te. illa em simt nec vtam vonj. z p dñs pter
pter pcta aut nemo meretur apud deu. si eum
offendit. z demeretur pend. z hoc minuit. Secundo
no dicat q de carnia holocaustu offert. q uel
altoz. minima egestate. ut maduendi aut saltm
penuria. immoderate corpus afflgit. si p humoi
holocaustu homo no meretur. ita. nec p humoi
acts huiq mordmate abstinendi. Tertiu est qd
debilitat nim exhaurit vires. z occupat caput.
ita ut homo propter debilitate. ad alios sanctos

labores z sacr exercitacões fiat impotens. z mi
opus. z si deuocnã volunt corpa cogit cessare
a magnis opibus bonis. z spualibz exercis.
z tandu corpis efficit comodus. z somenti q quid
eidem pñs subtrahit indiscrete. Quarto est.
q homo per huiod indiscreta austeritate vite
saltm aliqn aut tpe mutat. z sanet. et
qz ex precepto dei non licet hoc omnino alie
na nec saltm. Est go no pnus pcm saltm
omnino. p indiscretu austeritate vita. quo ad
abstinentiam z alios labores. z potissima. q
si ho sine q per huiod austeritate notabili
abbreuiatur vita sua. Quinto impedit
pfectionis augmentu. nã em p huiod indiscre
tam castigationem corpus debilitat. vires q
haurit. z sensus destruit. nec cognitus
homo a spuali pfecto totaliter desistit. aut
in magna parte. quia no audet homo. imo
no valet se dare ad studiu sapiencie. deuotio
nis. z ad actibus spales actus sine quibz nes
sit pfectus. qui qd dicit ysi. i de summo bono
sollicita discretione. carnis e materies no
tranda. sz ne a nitegre exerceat. aut
immoderate laxet. Infirmitate em car
nis nimia prualente. ad pfectu attingere
nemo pt. Sexto sequit de ultimo capitu
li vicio qd e accidia et filiabus eius

alijs

est ea q dicta sunt pñs de quatuor
capitalibz. dd est mre vane delec
tacois. qd quo nondu p mo. q ac
cipiendo tandia pro ut z pcm spele
ron alia vicia distinctu. z unu de capitali
bus pcto nre p m Samaste. z Dim greg i
mer. z Tandia e quam tristitia. Et p m Tho
i xxij. q. xxxv. no qlibz si tm illa q habet
de bonis spualibz duinis. q inc hoc nimi
nent fugienda. Et vero bona spualia diui
nissime illa opa pe ordinant i deum
ut sunt psallere. orare. lege. meditari di
nas pfectiones. z recta humoi. z unu alia
opa ututi. no meritu re. tlem nisi m
quitu propter deu. z sta. z d deu stato. Et
her tristitia gnerit homi. pch qz h q ho
no amat deum. nr gaudet i deo. z deo. imo
no amat opa sua spualia deo exhibenda. z
sic nec gaudet in eis si tristat. nec operanda
imminent. Tertio ex hoc q ho no cognoscit.
a no adiuit. a meditat hec stare salubri
tatem. z magnã utilitatem spualiu bonoz
z ex hoc sibi vanit. q no reputat illa spua
lia sed ea pensendit. z qi p multos habet
z ideo ea re ea apud opt. Et tue d eis tri
stat. tamqm i rebz ifis viles z inutiles re
putat. de hinc em tristam. que qi mala z
viha reputamus. Tertio dea tristitia de dñis
bonis pueri ex h. ut dicit Allex de Hales
q illud spuale a sensu apprehendit. ut labo
riosum z difficile. a pmanq opm sensu ali

quo dicat qd tue adiacet · a qd oseqret p illu
fuga ; z ideo ho ſm ſenſu tale horret · z triſ
tatur n ꝺ · ni opandu meubit · z illa triſ
tia ſenſu aliqn ad ſe trahit vom · z nolunta
tem · Sed nondu ꝺ hmoi aundia ſu triſ
tia de bono z duplr mala · primo d fuga ꝓ
malu eſt triſtat de hmo de quibz gaudet eſt :
qualia ſunt ſpualia bona · z poſſime dna ·
Sed z mala p effim · qr ſunt hoem tediosu
z ira ſiunt z deſpmit am hoiz · ut no pmt
tat tu opari ꝛ tua ſpualia · ꝛ q triſtat hz
a triſtat ſibi nigeriesſiunt p oppoſitu gaudiu
z delectans m talibz fiunt horiem opuum
ꝛ caſtitatis no nondu · p · nobis ſunt duo · ꝑm
z raro ſeu ſenſualitas · z ſm illa ſunt duo ſiles
beſtie · q ena hmt ſenſualitate · z ſenſus
quiq ; z ſiunt beſtia no noſtt quid bonu a
malu · neſcit · ut nazpe · ut aliqd ſpuale ſt
nos ſm ſenſualitate no noſtis quid bonu
a malu · ꝛ nſi deus a aliqd ſpuale · Hz beſtia
ſolu noſtt ozpalia ꝛ · ſic · z nos ſm ſenſu ·
z ſiunt beſtie michil placet · n qd z delecta
tm · z michil diſplicet n triſte tm · ſic z
nob ſm ſenſu · michil placet niſi delectabile
tm ꝛ · Sedm · i nobis z raro ſm qd ſi
miles ſumus angel · z exceſſiuus omes beſtias z
ſm illa poſſimus naſcere quid bonu · quid uſ
tu · quid inquit ꝛ · Et poſſumus noſcere deu ·
z timere · z ona ſpualia · z ſm illa michil
delectat · hec nob diſplicet niſi pter ꝛ vo
luntate · qr raro · i nobis · i illa ſenſualitas repug
nat vom · Unde apls ad gal · v · Caro concupiſ
cit aduſus ſpm · z ſpus aduſus carne · hec enim
ſibi mutuo aduſant · Et ad hoc · vij · vido alium
legem in membris meis repugnantem legi mentis mee
quibz cum pte ipa aduſitate · ſe expugnat · hanc
cum hois quia eſt ad aliquid inclinata · eo qd
iudicat illud eſſe bonu · uſtu · duo plures · ad eo
honore · aut ab eo pmptu ꝛ · Sensus vo michi quia
eſt i virtu · z i fugam iſtinctu · eo qd illud ſpua
le pnat ipm aliquo delectabili ſibi · ut ho ma
turam iudicat ſurgendi eſſe · z oandu · pſal
lendu · eo qd ſalubre a debitu ꝛ · Sensus at
repugnat tamen ſibi triſte · quia ipm talem
lethi · z dulcedine ſompni · Et ita intelligat
de alijs hmoi · Et illo modo aliqn i ubq tan
ſatur aliquita triſtitie ſenſus · cum triſte e ſequi
vom · z dimittit delectabile ſuum · i horiz no
bn ſiunat · i utute · ſepe vo ex quadi gle · gnalutate
adſtendit ſic ſenſus · z ad ea trahit · qr e ei
triſte ipi totaliter reſiſtere · ſicut mal · nd videt
facere aliquia agere · a quibz phibendo eſſet ·
pter malem amore quo habz ad ea · aliq ſibi vo
adſtendit · ne phibendo multu diſturbet · ſi eam pr
ſtem repugnare razone ad ſpm · aundia ſu triſ
tina de bono ſpuali veniat hom ſubito · inſoli
berate · z omo · ſit a pter voluntate · tue e ſolu
ꝑmo motus · z merito nal · z qm deus manet
ſolu primus · z qdl motus nullo modo adhuc de
pendens a voluntate · tunc licet ſit pctm nate
non tn eſt pctm mortis · nec eſt culpa · qz

no eſt i pnte homie · nec illud volgatu bti Augi dom
no eſt i pnte vzo · quibz viſis tangam · Et ſi ho
ſtratim ut hmoi motu aundie vone pnpit · nisi ei
reſiſtat vone z voluntate tue illa reſiſtere e ſibi me
ritoria · ſicut ſepe accidit · qn homo ſentit aliqua
triſtitia z tedia i exercitio ſpualiu z diuozu
z hoc ex ſenſualitate tulia aſſentate · z nolunta
illud diſpliceat · ꝓtez qd homo hmoi aundie triſ
tie · ire z nolutate · comando ad rationi · abilitan
do ſe qn poſſe · ad gmptu z delectabile exercend opera
ſpualia · z diuna · tamen illa deſidia a triſtia · non
eſt pctm · ni ſit in ſenſu ſolu z nec nolutate · z illa
reſiſtere nolutia z ꝓtez deu e hom meritoria ·
Si vo ho hmoi primo motui aundie no conſentiſſem
voem ſalte · plane · nec ea ſe ſuſtinere · ei opponit ·
poſtqm ipm ꝓpit · ſi nolutas aliqno no adſen
ſiſſet · mitigata · habz ſe ꝛ hoc negligere · i reſistendo ·
tue illa aundia eſt pctm venale · qr negligentia
nolut · q ei imputabil eſt · Et iſti impſtim motu
aundie · qui ſi no ꝓtingat adſenſu vom · z mutu
ine ena i vite ſtate · ut ait dicit Cassiano · i de in
ſtitut monastrioz · Hz ſi motu ille aundie pe
tingat uſq ad vom · z tm q tacite tolle · cum ſpm
pualente · z triſtia d vone ſic minuſcente · q
ipa vo ex hoc aſſentat · i ſuga horziste · z de
teſtatiõ bom ſpual dimi · q ho facere tenet · tue
eſt pctm mozle · ut dicit Ad · z u d · Hz aut aun
dia tue ſit mortale pctm · pz ex ho ſm Ad · z q
illud e mortale ex ſuo gñe q de ſe z ſm ꝓpa
vom vitiat caritate · z hmoi eſt aundia · z ea poſ
ſit ſine caritate eſſe · e gñaliu de deo · z dilo
tu vitiat aundia · q eſt triſtitia de bono ſpuali ·
ſcitum diuu · Et dici notant qd quid facit tene
re dicit Ad · z ubi plus · Hz aundia e vitioſa m
tal · nã a quocuq bono ſpualiꝰ a bono cui opti
mente nihil ex nẽte · Unde ſi aliqs otioſitate z
nitz de deo · q po cogit eu exercere opa utuſ que
facere no teneatur · no e pctm aundie · ſi ꝑm otioſi
tã · hms q ei nimiuat ꝓpter deu faciãs de iſtoꝝ
bz modis pr ? ex · ampi · i ocupiscẽtia · i gñe adul
terij · qm diu tm e nãl motꝰ maneꝝ · i ſenſua
litate · z nullo modo dependens a nolutate · tue
no eſt pctm · ſed ſi homo ei reſiſtit ꝓtez deu
e ſibi meritoriu · Et vo nolutas no conſentendo
i oppꝰ · nec i delectatiõm non excludit ocupiſcẽ
ſi ꝓmittit ea mouari · i noſtt tue venial culpe ·
Si vo ꝓtingat uſq ad vom · z tm q vo ſuprata no
ſentiat · i opus adulterij ſit culpa mortalis · ita
i ꝓpoſito · Ille ex · poſſet ꝑm de ſua · z eſt
one nondu · q aundia e pctm capitale · eo qd
habz multas filias · r · multa alia pcta q ex ea
oriunt · ſicut filie ex matre · quas filias emittat
gregat ꝓxim moue · z videtꝰ de ſcdm bono · z
caſſiano · i de inſtitut mõſtroz · ſicut em qui
diu qd habz homo ni deo · z i rbz ſpualibz di
mittant ipm ſpꝰ ꝓpt · z ꝓmpte operari tua diuaq
bus meꝰ mediate adhezet deo · ut ſcmcio di
mediocris diuaꝝ pfectionis opꝰ dei · z bnficioꝝ
eiꝰ ꝛ · Et ſimt deſideria ute etne · z mitte hec
z deuote petiones · z poſtulatiões · a ee alia opa

ep'cloza · q ad tha ordinant horem · z mdiant · ut
sint ozones notales · psalmdia, lectio · ẽt hymn · et
cetera fiant · p homo amoze spualiu illoz · i quibus
gaudet · z pnat se rorpalibz z ttenq rbus pt
nings a illiatf ut spualibz plus possit mdẽ ·
z mstip fiant cu amate horeg · qu cu ad h' m
diant · z i talibz pmonent · Dic p oppositam
tristia sid acidia et spualia bona dina · fiant hoz
fuge hmoi spualia · tristia sibi mdimina · z fac
eu se ostere ad alia sibi delectabilia · ut ad hoz · a carnalia
nllo cm dut pt' absq; delectatione vite · z ido qui
no possunt gaudere de spualibz · mittat se ad
d'malig q serut · rorpales delectationes · ut dicat · Desles vng' ethic
acidia · pmo fiant cu ontes odie horeg ad hmoi mdua
voletes · a cgitatiõ · et hoc illig multa ex ea ori
unt · petiõ · ad q horem mducit · Iam pmo ex ea
ovit desparo de beatudine obtenda · Ita ut ho
no estimet sibi possibile ut adipiscat beatitudiez ·
Dimg cm tristia e ducria aim · z ubi dnat ·
sic aiam dicit · ut hs estimet se no posse eleuari
ad illud bonu · quo hs tristat · modo acidia e
tristia de bono spuali dino · z ideo ubi dnatur
sic dicit aiam ee illa bona · q estimat se no posse
ad illa spualia eleuari · z p ons ne posse p mer
ta puenire ad beatudine · sicut em delectatio et
gaudiu de rebz de rebz bonis dims · exigit aiam
z sunt spetiales magi · sequit p oppositu tristia
de talibz dicit aiam homis ut fratlig · desparat
tadat · Et ideo p' cor. x° · apls dicit pemtentes
ne · i mimia tristia absorbeant · p pigme soz
te · ni desparatõ mndant · q desparatio e nob pcio
sissi' petin · qz per spem vnotam · a mal' · z m
dumus ad bona · p'sequda · z ideo sublata spe
tristitiane hoc labit · i viga · z a bonis labori
bus retrahunt · Sedo ex acidia ovit pusillas · pusillas
qua homo credit · z se trahit · z retrahit a bonis
spualibz arduis · sz q mdiut sub ostlya · no mte
dendo · i illa q posse · eo q putat illa esse sup sua
põia · z hoc est valde impedimi homis a pfec
tione idutu · q nascit ex pigritia bonoz arduoz
operu · Cetero ex ea ovit torpor · torpor · i pigritia · q per
tinent ad aiem tristia · z sunt nocia ad salutem · si
at cm acidia q homo ita torpet · q ee pcepta no
implet · q debet · aut no eo modo quo debz · sz
obmittendo actu pcepti · a' retrahitur a nocia ad
salutem · aut implet ea negligenter · acidiosus ei
z si ad alia ora sit hylaris · z alacris ea tn q dei sũt
quis ad ipa obligetur · fastidit · tedet eu ostendere
gere · meditari bona · a' audire ul' loqui tha · a' opari ·
tedet eu me esse dims · ad eam talibz interesse tenet ·
z sine gri labore facere possent · z ideo a talibus
se absentat ubi rarius pt' · z audet · z qu metu pe
ne a timore supi · sui talibz interesse oz · nec mlto
i eis assistat tedio · z qz hoc fastimat ea velocit
impletes · horas canonicas · aliaq ozones debi
tas · et ad qs tenet · sunt sibi insipide · z i ppl
uendo eas · assumit sibi alias occupationes · a' co
gitationes · quibz medat donec pficiat · Et ita ni
talibz duinis mdet · a' sibi pcepta impleat · nec
hi totum tediose agit · z negligenter · z est mag
na acidia · Ita negligenter psoluere ea ad que
homo tenet · Quoz est · qu ex tedio dmo pze
mittit · q sibi pcepta sunt · z gussmia e · nam
ea ultra p'dicta alios inducat impedire
z a bono retrahe · nec posse alioz bona opa
eque ais fusione · Ex isto ex ea ovit · rancor · rancor
z qda mentis amaritudo · qñ alios qu homi
ad spualia vult mducere a' opellet · fiant eis
i rorpalibz z sclavis · qu homo ni aliquibus
tristat · z ẽ ad ea nisi voluntarie z aliqs ad
illa inducẽ nat · a' opellet · animo illig ama
tristat · cñ eum · sic · z i spualibz · Dicit de
monacho · qui tristat ẽ · z nisi voluntarie ad suge
dũ ad matutinu · aut ad mẽssendu · retardat
officia dims · ad q nõ opellit · p supiore reasa ·
torde indignat · z amaritat · ao · cñ eu · z a
ligñ dimittit · z to quies · de dulcia sup
iorẽ · Et sicut dicit de morte · Ita mestus erat
omissis de seipo · · de hmo q ad ipm ptinet
Tristo ex acidia ovit · malitia · z ẽ qu homo malitia
pt' tristia qua habz · spualibz · z dims · de
dnat · i tanta detestatione ipoz spualiu ipm
obstinanti · q ea impugnat · ipd sic villa ·
mutilia · a' ficta · ad · a' reputandũ · Ex isto ovit · enagrit
ex ea · p'tea · s. mentis · ut ad mens homis
pt' tristia · i spualibz · mittat se ad delectabilia
rorpalia · a' alia exteriora regitanda · a' impor
tune se diffundit ad dispa · Ex hoc · i vno · sic m
telligat · m alios · sicut qñ hs · i cantando · a' legẽ
dis · hor · ad quas ee tenet · tanto tedio affi
nat · q pter tediu · tristia quod · eg habet ·
ore talia solui · z qñ carte implet · z meten
ntarim voluntarie tristatur · a' nimis negligẽ
ter diffundi dimittit · a' ad alia exteriora
a' impertinẽtia regitanda · Ex isto ex ea ovit · mistabilis
mistabilitas · positio · ut nõ hs · i dei fruitio di
uersa ponit · z diuisa attendat · z fragiles
positiones mutat · no ex inon · nec ex alia ro
nabili causa · si pter tristia · z tedia qd habet
i quolibz ex eoz exercitiõ · Ortaus ex ea od inquietudo
nec inquietudo corporis · inquietu vagitus animi
causat · inquietudine corpis · z inordinatum
motu membroz · acidia ex sequi inquietudo
tanta em tristia nob vult dns · ostendere · et
ostendere vult · q si homo de ista vita esset · z me
te pertractaret · merito mirum fastidiret seruitutem · z quod pualet · z humana fragilitas
permittet · nisi gratia actiue resistat · Et
acidia nos multis meritis · z primis spoliat in
telo · tatam em gloriam hoza negligo · qñ
ta mereri possemus · per bona q nre fuerat
possemus · z pacidia obmittim · Imo · multis
offendis deum · z ideo enemicus · ut ipse
qd adhuc restat nob ad meritandum tanto melius
expendat · i dei fruitione · videmus per qd ma
le amittim · z supplemus qd precedẽs · ne
gligis · Dicit aut pla · remedia quibus homo d'remedia
pt' resistere · z isti tristitie seu tedio · i spua
libz homis · z dims · quoz primu e · exercitio · z
meditatio distincta · honestate · utilitate · z pmi
salubritate · et spualiu bonoz · p dictu est

em q̃ grandia gnant mundanis hominꝫ. ex hꝭ q̃ no nosunt a⁹ adnertunt honestate ⁊ utilitate hui⁹ spualium bonoꝝ. ⁊ ideo no ꝓputat eas ꝑ nulibꝫ hnt. ⁊ cu tr ea q̃ad opoztat tr tristant ⁊ tediu hnt ⁊ aḡ. Et cu ꝓ oppositu delectato ⁊ gaudiu ⁊ eḡ q̃ierit ex hor. q̃ ho nosit q̃ attenta ꝯsiderat utilitate bonitatꝭ saluꝫ q̃nto q̃d homo ꝑfecte ꝯtatu nosit ⁊ disnc tiꝫ meditat⁹ bonitatꝫ spualiu̇q̃no incomparabiliꝫ est cozpe. ⁊ utilitate ac salubritate cozꝭ q̃ augmt merite homis deo. ⁊ fiunt hoem silem sanctis angelis. cozpalia no assimilant hoem bestijs. ⁊ spualia ꝑducut hoiem ad uita eternā. inestimabile bonū ꝑ deo et sanctis omnibꝫ sine fine possidendū. q̃nto mag hec dissimilitudo nosit ⁊ cogitat. tanto maioza ⁊ ꝓfociora ea ꝓputat. ⁊ tanto magis eis ⁊ cozde exinde delectat ⁊ gaudet. Sedm̃ medium est meditatio disnctionis spual'. inditis magnitudinis infernal' supplicio. extitutionis mozt. ⁊ mestitudinis ꝑpetue miserie. dm̃ em est ꝑ. q̃ ad ea ea ex hoc ꝓuenit. q̃ illud spuale assensu applaudit. ut laboziosu ⁊ difficile. a⁹ priuatꝰ hoiem aliquo delebili. q̃d nec adiacet. a⁹ q̃d homo ꝯfugiat ꝑ illis spual' figuꝝ. ne supuenientꝭ ponat. meditatio. a⁹ ꝓdictoꝝ causat hꝰ mm̃ trepidem quedam. ⁊ timoze illoꝝ ⁊ ꝑbitiu. ꝑ quos anos hois stimulat⁹ totaliꝫ ve spuat delebile. ad q̃d sensꝰ motiuꝰ sunt. ⁊ ꝓpensꝰ a⁹ delectabilꝫ aggredit illud spuale opꝰ. Dicat em al' ꝑsona. ⁊ mutꝫ. aut talentibꝫ flagellꝫ. pellic⁹ ad opꝰ. ⁊ agitat. ita: sic homo tediosiꝫ in hoc spualibꝫ. ⁊ ita via dei tardiuꝫ. fit. ⁊ timoze ꝓdictoꝝ. ꝑ qbꝫ dam simul mutat⁹ ad bonū. ex m̃ ꝑ obligatꝰ ad matutinū no sanct⁹ ⁊ ꝑ breue delectatꝭ sompn⁹. ⁊ quietꝭ. ⁊ auditu pulsu no ꝓmptꝰ exiliret de lecto. si tm cogitaret strictuꝝ diu nidiu spual'. ⁊ pena dampnatioꝝ eternaꝝ. qua mezet ꝑ amdiosam omissionē matutinū. ⁊ cogitaret mestitudine ire. q̃ho ⁊ semꝰ ad demendo mezeat ꝑ te. ⁊ ita ⁊ illo ꝓcto sine ꝑma moriat. ⁊ dampnet. ⁊ suo modo intelligat de alijs actibꝫ meꝝ q̃ tenu ⁊ ut homo se ꝯsumit cogitat ad ꝓpria ꝑsonā ꝑ oppꝰ spualiu q̃ fiendi. ⁊ hꝰ tā dm̃ quousq̃ ꝑ dei gram ista tristitia. a⁹ id fastidiu sibi ire. ⁊ delectationē. ⁊ m ꝑ hoc ꝯcrescit otiu. ⁊ ociositas q̃dam ad illa opa ꝯmittit. ⁊ redu. ⁊ augeat ꝓmptitudine ad ea. ⁊ delectationis signu. cū supuenient habitꝰ est delectatus ⁊ opibꝫ. ⁊ ꝓmptitudi ut velit. ꝯsequi nō. ethic. Et si hꝰ ⁊ talibꝫ ⁊ ꝓmptu aliqlem difficultate sentit. ⁊ ꝯ ꝓpt hꝰ desistat. ⁊ sibi vim faciat. ⁊ ꝑ violentia. ꝑpe vitam a se excludat. ac mmꝰ ꝑpe ꝑsecutionū. ⁊ malozꝰ affectionū ꝑpat. ⁊ ꝑ violentū ad quietē. ⁊ ꝓmptitudine ⁊ spualibꝫ opibꝫ ꝑficit. Et cū tm cui hꝰ tristet. ⁊ amdiosꝰ magno conatu memoret bontatꝭ dīne benignitatis. ⁊ misericordie.

⁊ retrazꝭ ꝑfectionū dei. ⁊ ea beneficioꝝ q̃ nobꝭ dm̃ exhibuit. reḡando. subnado. ⁊ mūdo. ⁊ re mundeando. ⁊ retrazꝭ diuina bnficia. illa enim sunt magna ꝑ se. ⁊ iocunda. ⁊ ideo tristitia auferunt hoīm. ⁊ ingerunt sibi letitia spualem: ꝙ illud ꝑ. Memut ⁊ solat⁹ sū mea. memor fui dei. ⁊ delectatꝰ sum. Et dixi nūc cū magno conatu. q̃ho ꝑ tristitia ⁊ mestitia. no defraudi magis ⁊ iocunda rogitat. ⁊ ꝑ solu tristitia. n̄ ꝑ magno conatu a tristibꝫ se auertat. ⁊ ad iocunda. ꝯuertat. q̃lia sūme ꝑfectiones. ⁊ bnficia dīna. ⁊ dei opa. Et ea sunt dm̃ sunt ꝑ⁹ tristitia ⁊ tediū de spualibꝫ bonis dīnis causat⁹ ex hoc. q̃ homo no diligit dm̃ actualiter. nec ꝑ placet ei. ⁊ ꝑ ⁊ ꝑ no gaudet. ⁊ ꝑ tristat ⁊ dolet. ⁊ ꝑ oppositū delectato. ⁊ gaudiū ⁊ spualibꝫ bonis causat⁹ ex dilectione dei actuali. q̃ sancti hoīm ea gaudē de his q̃ sunt de bn placito dilecti. no mīb aliud ꝑ meditꝰ cor ⁊ actuali dilectione. sicut meditatio bonitatis. largitatis. ⁊ retrazꝭ ꝑfectionū dei. ⁊ ea ne ditans bnficioꝝ eis. ⁊ opm. ⁊ potissime materna ⁊ ꝑdepnonis. ⁊ ideo mīb aliud tollit tristitia seu amdiam. ⁊ ꝓmptificat am̃. ⁊ dilectibile fit ad diuina sicut ⁊ ardua. ⁊ dulcia. ⁊ dulcissima meditatis supdictoꝝ. Et ideo ad homo sentit se tristē. ⁊ tedioſū. ⁊ dim̃ rogitet illa. ⁊ magno conatu rogitet ea ut amendant. ⁊ ꝑ ignē amoris dei actualis ꝑ illud ꝑ. In meditatione mea exardescit ignis. ⁊ ille ignis amoris tollit ab eo tristitia ⁊ desidia. ⁊ inducit gaudiū ⁊ delectationē spualē. ⁊ ꝑ dim̃ ⁊ ꝓmptitudinē cozis. q̃ ad illa ꝓmptissimus. q̃ nobis dilectibilia sunt. Et tanto ꝑ amdiosꝰ homo sentit tale tedium ⁊ tristitia. tanto ardentius tendit sibi bonū. ⁊ honestū. sanctitatis. ⁊ hoīs conalis. ⁊ deuotis. ad quibꝫ habeat fraternū colloquiū. ⁊ ꝯsolationis. q̃de. de rebꝫ vanis. ⁊ mutilibꝫ. stolidis. aut nocuis. ut ꝑ iuba onos. ꝙ lenia. a⁹ rudia. ⁊ ꝙ losa. ⁊ aspera. ꝙ ꝑ mota ꝓpta. lenita. ꝑ qua anīa no ꝑfecta. ꝑ magis a sua figuratꝭ ꝑsoluit. ⁊ ꝑ habeat cum eis colloquiū ꝑ iuba utilia. salutaria. ⁊ honesta. ⁊ de rebꝫ bonis. sc. de deo. ⁊ de his q̃ dei sunt. tale fraternū colloquiū. cū hoīmbꝫ virtuosis. ⁊ deuotis habitis. valde ⁊ ꝓficit anīa. ⁊ alleuiat eū. Et tertiū ut ho ꝑsallat sū vocalit. ⁊ cantationē. ꝑ huiꝰ ꝑsalmodia sū. ⁊ ꝑ illā tantū ⁊ ꝓ hanc ꝑ. ⁊ ꝑ tristat aliqs m̃ nocumento. ⁊ ꝑ ⁊ ꝑ robi

instituerunt vocale tantu ꝛ certa dei frequetavi
deuote modeste ꝛ ordinate ꝛ ad dℓ pulchre log⁹
bro dug ꝛ p⁹ psalmoꝝ ꝛ plogo sup psalterꝝ

¶ Primu ℓ medium est ordinata ꝛ conabil' vñ
ens actionꝫ. no pt⁹ em homo subito intende-
ret expedit: qz no est semp homo eode modo
dispositꝰ ad vnd ꝛ ide opꝰ ꝛ ideo ne oꝫ vnd
opa: ꝛ hꝰ debet fieri ordinate. ita ut homo pro
debitꝰ loꝰ ꝛ tpe ꝛ ex conabili causa. ut ex nñte
aliqua. a' conabili utilitate. iudet ordoꝫ: ꝛ tñse
at ab vno ope bono ad aliud opus bonꝫ. ne mgꝰ
nñm a' magꝰ debind. a' ad qꝰ p ne est magꝰ dis
positꝰ. nec debz finꝫ dei vnqua esse onosꝰ. a'
agere onosa ꝙ debz semp intendꝫ aliqu ope bono
aut debet deuote orare. a' hilarꝫ psallere. a'
humoꝫ hilaritez mtrisse: a' debet meditꝫ diuina
legẽ. a' fructꝰ salutaria. potissime dicere alioꝫ vꝫ.
aut audire ea ab alijs ꝛ docere. a' corporalit labo
rare nñm aut utile laborꝫ. qd erat bonꝫ est ꝛ
meritoriꝫ. qn fit fidelit⁹ ꝛ debito tpe: ꝛ ppt acq
rere sibi ꝛ suis nñm ute: a' ppter tribulare indi
gentꝫ: aut debet corpi indulgꝛ moderata et
nonnuꝫ refectionꝫ ꝙ sustentionꝫ ubi ꝛ pot⁹ ꝙ usꝫ
sompni ꝛ quietꝫ. qd tatu est inordinatꝫ ualde. qn
fit ordinate ꝛ moderate ꝙ nñ indigeret corpꝫ.
ꝛ ad illꝫ finem ut corpꝰ ꝙ humoꝫ sibi nñ aduꝝ
tanꝫ ualeat secundꝫ spꝫ. ꝛ ei subministrare ad op̃
ñdum. ꝛ ad finem diuinꝫ: ꝛ ut homo possit
exercere illa opa. ꝛ illos corporales labores. que
sibi maiorꝫ vone status sui. ¶ Ostauꝫ e stabi
litas ꝙpositi. ꝛ modi viuendi in inchoati. ut
illꝫ homo no facile ꝛ sine nona ra mutet ꝙ bene
ꝛ forte ordinet. nec ꝛ eo pfia pt⁹ ꝛ ꝙmptificꝫ
ad aut⁹ hꝰ dubiꝰ modꝰ viuendi incipit. ꝛ in
ceptos facile deserit. nec ꝛ illo ꝙmptificatur:
qz ꝛ illo pficit ad pfectu. ymo dispositionem
bonam quam ꝛ vno acquirit. tꝫ ꝛ alia deperdit ℓ
si ꝙ ad tpe intendat studio sutorie. post hꝰ dimit
sa arte sutorie. dat se ad artem sartendi. ves
tes. ꝛ illa itez dimissa. ñ ordinat se ad artem pin
gendi ñ sculpendi ymagineꝫ. ꝛc. ¶ In nulla illaꝝ
actiu pficit. ymo dispositionem qua ex vna exer
ꝙus acquisiuit tota deperdit. ñ aliꝫ studio intẽ
dere: sic sit de isꝫ qui putat se uelle spꝫ
ficꝛ. ꝛ ꝙmptificꝛ in bonis operibꝫ. ꝛ no manet
stabiles ꝛ uno modo viuendi bonos ex quada
leuitate ꝛ instabilitate sepe mutant. ita placet
eis uita actiua. ꝛ qua ad aliquale ꝙficiut putat si
plus ualꝛ uita contemplatiua: quare desistunt ad
istꝫ se conuertere. ad ꝙ placet eis uita solitaria.
postea uita sotial' ꝛ econtra. ꝛc. ¶ uno ordine a'
nostris maneꝫ. ꝛ se ad tpe exercent. modo ibi
viuendi tedio affecti mutant ordine. a' loco. ꝛc
ñ ullo modo viuendi ꝙficiunt. a' ꝙmptificant. ¶ Et
ideo ñ tollantur patres. dicat Abbas nestorio
ut nunꝫ utile. ꝛ ut ꝙ ꝙpositu qd elegit suo
studio ac diligẽ ad opꝰ accepti pfectionꝫ pueꝛ
festinet. ꝛ nẽ ꝙ a sua qua semel elegit pro
fessione desistat. ¶ Et postea vom assignꝫ subdit.
Impossibile est namꝫ vnꝰ eundem hominem
simul omnibus. fulciri virtutibꝫ quas si ꝙs

volunt attaptare. illud maxime ex nre est.
ut du omne sequt nulla integre assequt.

Cur exñtibꝫ ingrua dicamꝰ quos in bonis
operibꝫ subrigamꝰ

olet qri quare fecerit ꝛ amalleꝰ dei
enia in caritate exentes ꝛ i gra
gratu faciente. ꝛ deꝰ deuote ac
sincere simꝫ inpientes. sepe pue
ros spualibꝫ ꝛ mtrijs ꝛ solemnibꝫ. ꝛ fiat tam
amdiosi ꝛ torpentes ꝛ ta mdenati ꝙ spualibꝫ
opibꝫ ꝛ diuinis. ut nr̃ hoꝛ desiderat. nichil
eis sapiat. ꝛ si aliꝫ talꝫ opa uoluerit oꝫ
ut ꝙ se ad ea qñmodo cogant. ne aliquid ꝙ
eis delectionis hñt. nr̃ suauitate senant spu
alem. ¶ Illo nondu. qꝛ i ana humana sunt tres
vires seu tres ꝙtes nobiles ꝛ spuales. sc.
intellectꝰ. uoluntas. ꝛ memoria: ꝛ quilꝫ istaꝝ
habet aliqua opa bona. q sibi ꝙmerent ad eaꝝ
dispositionem bonam ꝛ ad eaꝝ pfectionem. ¶ Ista opa
bona q habent intellectꝰ intellectꝰ dei ꝛ diuinoꝝ
sunt nostre dei ꝛ pfectiones eaꝝ ꝛ diuina
dona. nob a deo exhibita. ꝛ opa dei q opata
est ab initio. ꝛ opat modo. ꝛ opabit in fine
mundi. ꝛ i ipis diuinis operibꝫ ostendit ꝛ mirabi
dona pñdi. sapiam ꝛ bonitatꝫ. ꝛ nosse uti
tes ꝛ vicia. atq dei voluntatem. ꝛ eaꝝ ꝙcepta
de agendis utilibꝫ. credendis. ꝛ speꝛandis.
ꝛ timendis. ꝛ cetera huiusmodi q de deo sunt. ꝛ ad
deum ducunt. opa nobilitant respectu dei ꝛ diuinoꝝ
similitudinis ꝛ nre affectionis. dilectio dei. delec
tatio ac complacentia ipius. ꝛ ꝛ exultatio ꝙ ꝙfundꝫ. alle
tas in bonis operibꝫ. spes dimissionis peccatoꝝ
collationis gratie. ꝛ adeptionis ac desiderii
eiusdem glie. ꝛ spes grandioris premiꝰ. ꝛ timor et
dilectio atq dolor. ad ipm humanitatem. ꝛ ad eius
passionem. ꝛ cetera ꝙ ad nram salutem ꝛ humanita
tis. hic passus est. amor ultimus. ꝛ odium atq ex
peccato uitandi ac dilectio premioꝝ non solum
ultimi. sed exhibitionis operis. gratuita de salu
te. ꝛ ꝙfectu premioꝝ. ꝛ gaudium de gloria
toꝝ. ¶ Opa no memorie bona sunt sc. recor
tationes. utiles. meditationes. stabiles de deo
ꝛ de diuinis. ꝛ rozdicio. exclusis exagitationibꝫ
mentis ꝛ oblitionibꝫ mundanoꝝ. ꝛ cetera huiusmodi
ta sunt triplicia opa spualia. ꝛ triplicia ponꝛ
au. q sunt ꝛ sint ꝛ esse laudes spuales. potis
sime qn sint ꝛ eleuant in quoda desiderio
ꝛ ꝙmptitudine ad ea. ꝛ forte ad aliꝫ del
tationis. ¶ Et ad ista ꝙmptitudinem inducit ut
unat cogitatus sui corporis seu sensualitatis mei
q ꝙ pudi no frenꝛ dicam. si ꝛ ꝙpter ꝙ eode quie
ta coordinatio ad spm. ita ꝙ sibi subiugat ꝙ
mpte ad opa bona. ꝛ no resistat ei. nec con
tinuo sentiꝛ mala nec horrendo duꝛ. nec fas
tidiendo bona. ¶ Ista ena sunt ornamenta spꝰ.
ꝛ bñ mea spualia q reddunt hoem vd spuale.
ꝛ quito hꝰ plus habz. ꝛ quito plus studet ihꝰ.
tanto spualioꝛ est. ¶ Iste ena sunt oblationes
spuales quibꝰ ine oblatꝰ deitati. ꝛ cui toto
affectu gratie. qꝛ uales. ꝛ certissime salutares

vmi opꝰ

distrahat

Cere ꝙ ostiones spuales ꝙ unsiones dulcedines ghene mundicula ⁊c. no sunt modo q̃ de nec appetede ⁊ oblate no sunt nto et sante redendi ꝙ no sunt nre saluti. et sunt t̃ istis tẽp̃ibz suspecte. ⁊ sepe decipt̃ de atp̃ fiete ⁊ desiderui talium unsionũ ⁊ ostolationũ ut plurimũ uenit ex superbia. eo q̃ tia mostuctu ⁊ pt̃ nãa ꝙ desiderãtes putant se ex bonitate nre siue ad ea ydones atp̃ dignos. Cui igit̃ q̃rit. quãe sctũ ⁊ amille dei ⁊c. Dico q̃ istis multe possunt esse cause. ꝓmo ⁊ ras q̃re post expsionẽ. ⁊c. ewaglij dnte q̃re pot̃ q̃ astha. Tertia causa est aligñ. m dispositio corpis. Corpus em datũ ẽ homi ad seruiendũ spũi. ad ois operã bona. ⁊ dnõ ⁊ p̃us ad hndũ promptitudinẽ ⁊ spualibz opibus. multum iuuat cordia no quieta corpis ad spm. Cuiusmodi ꝙ. debet donari. ut corpus suu teneat t̃ tã statu robore ⁊ dispositõe ac sanitate. quit maxie cordi tatu esset spuale. ⁊ maxie aptu ad obediendũ ei. ⁊ seruiendũ ad sua opa bõ. et q̃nto plus ab illa dispõe defert. tanto mg̃ spũ bene seruit. defert aut ab hac dispõe dupl. uno modo q̃tez defm̃ rasingatoꝝ ⁊ dñi corpal. ut qñ m. delicate nutr̃ corpus ⁊ deliris. ⁊ tur no obedit pompte ꝙ lassat ⁊ infirmꝰ exurgat bestiales motꝰ ⁊ ꝛ talitet vomitꝰ. Unde scribit̃ ecc̃n. Cum immittit suu suu delicate fecerit eu oriare. Alio modo q̃tez excessu rasingatoꝝ p̃ ingluias. p̃ abstinetias. ⁊ p alios labores p q̃s ei nimiũ debilitat. vires deficiũt sensꝰ cor rupt̃. ⁊ ita corpus ut no sufficiat spũi nr̃o ad ois difficultate ⁊ tedio. q̃ꝰ etiam trahat ecc̃ spũs a pmptitudine opũ suorũ. Vnus pet̃ q̃ regit̃ homo aligñ a spũ p̃ sibi solit̃ a d magna pte desistere. ⁊ destructo em rapite ⁊ exhaustis viribus no audet q̃s se dare ad studiũ deuotionis facere. Cui mg̃ ⁊ distinctiõ corpis est ꝛgendi ⁊ nutrire ac medio rare rasingadũ. ut no lasciuiat ex ono ⁊ delicijs. nec sub onꝰ desinat ex media ⁊ labore. nec utile erit spũ ⁊ fructuosum. ⁊ solet dici ecc̃ de agro si dñs multa fuit silue sit. ⁊ fiat spinas ⁊ tribulos. si minus rigat fructificare. fit macie ⁊ sterilis. si me dio tenet. fertil. pfecerat. sic de agro cor pus intelligẽdũ. Et q̃ pauci superbiũt dant ⁊ rasingationi corpis p̃ cibum ⁊ vigilias ⁊c. ⁊ multi ꝙ h̃ desinat. ⁊ habundãt i delectationibz ⁊c. ⁊ ideo suadenda esset ees frequẽs ⁊ diligẽs. q̃m nonabil ⁊ rasingans cibus ⁊ affectio ei valet ad multa ꝓmo ad pfectꝰ purgationẽ. q̃ fit p opa bona ⁊ penalia. per que satisfit p pctis. ⁊ deinde ad vitaꝰ expressionẽ. q̃ per eam corpus fit habilꝰ uom. ⁊ expeditꝰ. ad exercitia bestiales motus cibus. Quapropt̃ ꝛa ut non fiat

quietes exurgant. ad exurgẽdũ sint dimissiores. ut no eos nto pt̃ exercẽ. ad totalẽ excludẽdã let ad ũtiu augmẽtum ac custodia ⁊ operatoꝝ eccl̃e. ⁊ corpe. Un pet̃ donale rasingationem subiecto spũ. ⁊ expressius ul̃ mitigat̃ mordmatis passionibz. pt̃ se spus libere elevare ad diuina ⁊ ad ois nutritiu opa. Sit libebit ⁊ pmptior. sicut ad spual. solationes expũnitur. videlicet ad edificationẽ proximi. qui ex hoc capit bonũ exẽplũ. Valet ualet ad augmentu ⁊ multiplicatiõe. sicut ⁊ certa opa ordinate ⁊ pter deu facta. Certa causa est diminutas. q aligñ subtrahit homi huiusmodi solationes. suis grãs deuotionis ⁊ pmptitudinis ad opa spualia. ⁊ hoc pot̃ duplicit̃ causas. ꝓmo i pena hoc eo q̃ de gra deuotionis alio tpe migrato fuit. q̃ de ipa recepta gras non egit sicut debuit. nec habitam diligẽt custodiuit. ⁊ temptꝰ si negligit amisit. nec se d ea ut debuit exercuit. Secdo pot̃ utilitate hoc. ut ex hac humiliet̃ homo ex hoc possibilitatis meli deuotionis gra. si semp ad libitu haberet tur extolli ⁊ superbire putando se sum esse. aut minus sciens de spuali profectu. ul̃ sup alios se extollẽ putando se dilectũ deo p̃ cetera. q̃ sibi videt̃ esse gra no accepisse. ut no tanta q̃ tam ipe. a putando sibi maiore gram deuotionis collatam esse. qm̃ i virtute sit. ⁊ sic possit hoc p hmoi superbia ruinare. pdere. ⁊ pire. subtrahit go homi aligñ ut sibi ꝓpe accidat. se hoc gra natꝰ quid ex seipso sit. ⁊ cognoscat ꝙm impotens sit ad. nec puret se hmoi a se habuisse. q̃ ex dei dono gratuite recepisse. ⁊ sic humiliet̃ q̃ntꝰ mp̃sum fuit. ⁊ sciens tia no esse sua q̃ tollit dei bonũ. Tertio pt̃ hoc. qm̃ ho scitet se deuotiõem pdisse diligẽs ea q̃rat. ⁊ sollicitus labore p ipa ꝛcuperanda. ⁊ recepta custodiat. ⁊ ea se exerceat. ac datori de ipsa gra agat. Et ꝛ istam deuotionis ꝛcuperatione ꝛ nond. q̃ no expedit multis homi semp ad vota hec gram deuotionis potissime. ex hoc. q̃ posset ho de hoc superbire. ut dm̃ sunt. q̃ experit homo sibi eam subtracta sentit. q̃ q̃ ea ꝛcuperada laborat. ad q̃ si ho diligens facit. sepe plus meret̃ laborado q̃ deuotionis obtinendã. qm̃ si sine labore pmptꝰ ⁊ no tutius fuisset ad spualia opa. pt̃ enim otiosꝰ ⁊ tonado ⁊ rogando se ad diuina habeat tot cogitationes bonas. ⁊ uolitiones. q̃ habuisset si pmptus ad ea fuisset. ⁊ tur labor ⁊ difficultas auget sibi meritum. ⁊ p̃suat a superbia. ut dictum fuit. Quidam aliquis quomodo debz ho ꝛcuperare gram deuotionis deperdita. Quillo ẽ modo q̃ ꝙ. ⁊ ꝛ. q̃ ligit deuotio ẽ ꝓmptitudo uolitatis applicandi se totalit̃ ⁊ delectabiliter ad ea q̃ pmient ad dei famulatu ⁊ honorem. et tal deuotio oritꝰ ex duplici cõsideratione meditatiõe a creatione. ꝓmo ex cõsideratione dulcedinis bonitatis ⁊ bñficioꝝ dei. illa enim cõsideratio excitat dilectionem dei. q̃ adeque tez causat deuotionem siue ꝓmptitudinem ad famulatum. ⁊ honorem ipsius dilecti

deuotio q̃t

Ordo ex ꝑsideracone ꝓpor defectum ꝓpr̃ qđ ho
mo diget ut deuotus sit & se ei subdat ac ip̃i
seruiat & illa ꝑsideracio ꝓpor defectum cu spe
dine subuencionis & auxilij causat eid deuo
cionē seu ꝓmptam applicacionem sui ad dīm
famulatū; no go homo sentit se tedios ad bo
na & sibi deesse gram deuocionis. qrat eam
no per violentiā extorsionem a impetuosam
ip̃ius acceleracionem. alias mag ꝑficit ꝙ qrat time
rendo ad causam eius & ita ut mozose sonde et
quadi anim libertate mediter attente diuina
bonitate. ac bñficia dei. a mediter ꝓpor defec
tū spe dīni auxilij & subuencionis & si no sta
tim ꝑficiat no multū tristet & alias amplius
ex hoc indurat & fervescat aīm; & ac ideo no
tri refrenet qz ꝓt & migrece ꝙ agendo deuocio
ꝑdicto modo ꝑ meditacões bonas plus mereā
qm̃ si deuocionem habuissem sine labore ut
ꝑdm̃ sunt. Et est ac nōndū. ꝙ gra deuocionis
no est caritas seu gratia gratū faciens. qz ista sit
gratia facientem dat dīm̃ uniuscuiusq; se ad ea
dispōnti & alia tali & dat ea sm̃ exigenciā dis
posicionis; deuocionē no ad sic. si dat aliqn̄ non
querenti ipam & aliqn̄ non dat diligenti. qrenti
& hoc ꝓptez causas supra positas. Item culpas no
strat cum peto mortali & venialib; deuotio ꝑ sm̃
se peto mortali & ꝓt esse ꝙ ho sit sine peto
mortali & no sit deuotus. Item deus illa subtrahit
caritatem. n̄ ꝓptez mortale culpa; sic deuotio
subtrahit aliqn̄ ꝓptez sola venale. nigratitudi
nem. Aliqn̄ ꝓptez nullam culpa. ymo ad bn̄
hoīs & ut ꝑficiat a culpa ut dm̃ sint. Certe
go pleq̄ ꝓdcte & rudes. qui credit deuocionē
& mētā ꝙlacionē sua ꝙmptitudinē ad boa
esse caritatē seu gram̃ dīm sanctem. Et ꝛo
si se expurgare huiusmodi deuocionēs & putant se ꝛe
tos esse qm̃ sint in gra & sine mortali culpa.
qđ & erronū: no ac dicit ꝙpheta & ꝛe. ꝛe
mo sine an odio an amore dignus sit: & num
sciant sibi tales ꝙlacia subtrahi & deuotio
nes. nec tristent & nequeant putates deū a
se ausum ꝑ gram & opa sua sibi no placere.
In quo ꝛeip̃ erranti. qz deū a nullo auferr ꝑ sub
tracionem gre grate faciētis qm̃ deus homo non
auferr ado ꝑ culpa & ꝑ placacionem mada
tor eius & ꝛe. Cur ꝓptez quas ꝛones deuotio ab hominibus bonis ꝑpe ꝓpter subtrahit
onsequi qrit. nec horibus bonis et
deuotis sepe subtrahat gra deuotio
nis in ꝓptez quas eam liberaliā ha
bent & ad ea conseqndam neces
sarias nisi sint. ut in sumis festiuitatibus & de
notis ꝓptez. ut natalis xpi passionis eius & sub
seqūtibus & magne ad sacra ꝛmunionē volunt ac
redere hūmōi rei aliqn̄ tonat & dare causas a
quas ꝓpria & exhortatio hoīs. ut tue no plus
desiderant deuocionē habere & diligenti grant.
& ꝓ ea frequenda frequenti laborant ꝑ du
plicatam̃ pacis & templacionē ut ꝓxime ssim
est ad quam tunc frequenti tonent & ad ea
deo placata. qđ si sent redire eis subitus illa
ad ꝓsperitatē qz labor multiplicando deuocionem ꝑ
tinacius ad meditacões bonas & alia opa
auget eis meritum ut ꝑdixi. Tercia causa
& maior hoīs humanos dicti dm̃ & ꝓpr̃ ꝙ ad
quos homines expedit ut ipsi alij deuocionis
fructus subtrahat. ne no sēp ea ꝛgrent ex
hoc superbirent & ꝓpter magis aut humilia
homo & ꝛe se ostendit ad eam no ꝙ tue ad
ipam libertatē habet. & nisi magis queritur ea
causa & homo penanut time deuocionē ea
teat. ad eam magnē desiderat. qz ꝓpr̃ ipse
no assumit & ꝓpter neglexit. ꝙ hoc potuit ꝙ
aut ea accepta negligentia sua deperdit. Cui
go hoc subtrahit gra deuocionis sustineat
patienter & humiliter. patienter quid ita. ut
no rōndat mima tristitia. nec murmuret
rōn dei fadm̃ sit sibi dure. & mimetes & p
nis & amdo sibi gram̃ absoloms. si cōsidat de
mimi sibi hoc ferisse ad sui utilitatē & ꝓ sm̃.
humiliter aut ita ut cognoscat se digne ꝛbi pu
niri. qz indigne sit absolone spūali & nisi
fieret deus eo ꝙ iuste iudicauit puniendo
eū negligentem. a mgtu de dei bñficis & ꝙ
mitente absoloms. Ita go patiet & humi
liter sustineat fadm̃ sibi sim̃ a deo & hominū
simul aut i pena. Et diligenter conet ad ꝓ
pand̄ eam sm̃ modū sup̃dm̃. Et ꝛ ñ illa
nōndū. qz a deuotis solet aliqn̄ i deuocionis
suis sentiri quam dulcedo animi & suauitas
sui delectatio & tal ꝛ duplex una e minor &
spūal & sm̃ doctū nr̄i Suarez dōc xx vij. no
est actus liber & a voluntate elicitus. si ē qđ
passio actui voluntatis attributa. Alia ē sen
sibil & causat ex subredme spūali ꝑ abun
dantia ipius i corpa sm̃ diuinū. sicut enim
i oracione nimia sanguinis in corpe & alia
quid educit lacrimas. sic & delectatio sue
rbi boni & dīni causat quādā delectationem
in sensu ꝑ abundantiam & exhilaratē ꝛ corpa
Et si homo ꝛpe sacre ꝓpe ꝛmonis. & alijs
deuotionibus suis no sentit huiusmodi suauitates
& animo oblectationis. no tñ deit ipm̃ diuinus
alacrio & collectio & elevatio ad dīna ꝑ
bonas meditationes ꝛ ut ꝓpr̃. Tercia & ter
quidam doctor ꝙ tal spūal sapor seu mitis
gustus. no est effectus fidei debitus. nec ē ꝓpe
ꝓpr̃ ipsi magis humilitatis & ideo no est
i ꝓmte hoīs si fidem & benignissimi largitoris
qui dat quibus & qn̄ voluit. & ꝓpter iudicium
vite esse ad sua laudē & suos utilitatem.
Et dicit ꝺ. ꝙ aliqui mag ꝑfecti & sui deuo
tionibus semper maiore sanitate & dulcedi
ne qm̃ alij firmiores & solidiores i dei amo
re & qui exemplo ꝓpinq̄ sustinent mar
tirium ꝙ eo qm̃ alij. Item dīna gratuita sa
os ꝑ huiusmodi sanitatem aliter & minus ne defi
ciant a via & propter ꝙd de imaturis
qui comite debilem sepe in via fluvallant
haustum aliquo tali ne deficiat. fortes ve
ro portare oportet usq; ad finem quo tendit.

ꝙ

ꝙ

ꝙ

Jtm impetibz z nouit uisus ad deu. z sic ad
hue mperfect. z quibz mubit pugnare cotra vana
domiq sepe dat huiusi delectationes frequtq qm
nu perfectores sibi sint. ut expiant. qm sua
nis est domiq. z quid delectabilia sint spualia
ut ea amplius ament. z nisi tanq grauent
si aliqn in tptationibz ppt sui mpfectionem
suadant. z lalume ad pria. z sic elongent
a deo. q nr memores pot ofolons z sua
utatis oblit redeant ad dmm. ut tenet. rumpe
q amisit. Unq ex dat quida doctor diuus
petrq. prius i monte excelso seorsu ductq
est ubi glam trfiguronis xpi uiderat. ut
patra a sathana expectu ut tribuat i qeq
mone. uolet pro dulcedine. qua expti
erat. z dixit ad dmm. que tam amabilem
senserat. z no dissidens a desidens despa
ret. Jtm ad illam preptibile dulcedinem
potissime que causat in sensu p redundan
tiam a mentibz superiorib. multi sancti dispo
nant. modo quidam sint nalit molles.
z sunt meritatq animos. qui ex facili z
sepe ex minori deuotione mouent. ad qlibz
am preptibile delectationem seu dulcedine.
Alii uero sunt nalit duri. z rigidi. z ideo. ad tam
ex equali ut magn deuotion. sepe michil
a modica mouent. ad preptibile illam de
notionis dulcedinem. Tenendu est go homo
plena uolutate ad hmoi bois meditationes.
z feruentem amore ad deu. z deuota desi
deria. q illa dependent a uolutate. z illa
spiat deq. z diminuentat eam. sic aut
spiant dulcedine. diminuerat. no no sit
i potate hois ut dm. semper libe eligat. sed
nalit sequit alios actus nitriores. z ideo
michil addit bonitatis a malitie. Tenet ut
exteriores actus addut aliqd supi meritoz. ex
quibz pt elici. q si duo sint aliquali de
noti. z. et ni uno sequit delectatio hmoi
z i alio no. ipi adhuc sint eqle pmiti. z si
uns deuotior est. z no sequit dulcedo
i eo. z alter. uing deuota. z in semie
illam spualem dulcedine. pmg magnu
tem habz qm sedg. Et sint dixi de deuo
tione. z meditatione dmoz. z. Et de dulce
dine preptibili ad ofequtu sic intelligat.
de utrinq rordig. z tristitia ofequte i sen
su. z de lacrimis ofequentibz. Nam homo qn
est bn dispositus ad foztem utrinq rordig.
q est displicentia de pteis. z actus libe uo
luntatis. qz no bn poti priti. z est tue d sensu
no sequit tristitia magna. ut erat lacrime
de oculi. no teneat. h. homi. qz no spiat
deq fleti. rotpalem. Et continuem rordiate.
z ad illa dimittit culpa. ut supiq dixi de
ostritione. nr sp maior fletus est signu ma
ioris displicentie. eo qp fleq lacrime quem
mit multu. ex dispositione rotpis. sunt
em aliqui homines molles. exempli gracia
sint mulieres que ex pmotione pua defan

is flent. Alii sunt duri. oplexionis. z sicci cerebri.
qui ad multo maiore opitionem mich lacrimaz.
Ton go debent homines se rogare ad lacrimadum
Et debent tonaz ad detestationem plena. z pfecta
uolutate. z h. fit. ni attente meditent diuina
dignitate. z bntia nob a deo exhibita. nd
p illa acredit. i corde actual amor ad deu. ex
que emr sequit magna displicentia peccatoz. quibz
homo offendit tantam dignitate. z largum
bnfactore. z sic ex hoc displicentia sequitur la
crime bene quidem si non adhuc est sibi sufficiens
toria illa displicentia. z equalis peccatoz delenta. Et stul
tus gaudiu. ex gaudiu. Et delectatio a letitia spualis.
sue dilectio. z suauitas mentis pdicta. qua deuoti
sentiunt i suis deuotionibz semp est pmixta emu
ni aliquali tristitia a memoze. eo qp i. quibz tali
deuotionis pt inuenire aliqd delectabile. z ena
aliqd tristabile. Tam deuotio ut dim est causatur
ex oteplatione. z meditatione diuinoz pfectionu.
diuoz beneficioz. z pecatoz defectuu. z tristitia. si ergo
ho ofideret diuinam bonitate. pnia. z caritas pfectio
nes dei. qbus deo semp immutabile insunt. tri
ere hoc i ano suo causat letitia spual. z gaudiu.
Jue illud pp. q memor fuit dei. z delectus fuit. qu
em deus amat. z attente. z dilecta mente medita
diuinas pfectiones. semp gaudet de tanto bono que
sit immutabile. z semp meritu amato. Si autem
eos ofideret p ordinem ad seipm. scz qp sint precep
tibilia ab eo per claza usionem. z plena fruitoz
z nodu preparatiue aut causat desiderium illoz
z tristitia illius boni dilecti sm illud pp. Obtuit
ania mea te. Et subdit. fiunt mi lacrime mee &c
Sic homo ofideret z meditet xpi passionem aut
i eo tristitia. z passionem. z ei hoc letitia de hoc
qp deq tam benigno est. z tm nos dilexit. qp nob
de tali liberatione. z de tanta liberatione gnu
dit. Si aut ho ofideret peta sua. z alios defunc
causat sibi tristitia. Et ofideratio dine. z spes di
une subuentionis causat sibi letitia. z sic de alys
intelligat. z thc mixtio gaudii. z tristitie i deuo
tione sepe eduit lacrimas. z dulcores qm illa est
q ex sola tristitia. z animi amaritudine pruptu
bre sunt. z alys rbz. nu ofideret aliqd delectabile
cu pmixtione alicui tristabilis. tue solent aliqui ho
les flere ex pietate. affectu. ut no accipiant fili
os aut carose amicos qs estimauit se pdidisse.
sic in deuotione. Dicit aliqs ex quo deuotio ca
i nob ex oteplatione. q go oteplatio. z melior
z magis inductiua deuotionis. an oteplatio
diuinoz pfectionu. i se. an passionis xpi. z aliorum
bnfactoz eius. Rnd sm nonnullos. sce tho. xxxv. q. lxxxii. a. 3°
q. xxxii. q qz deuotio ex dilectione dei pcedit
tripli ex causa nimediata. z eo quidem maxe
i nob pt exercitate dilectionis dei. illud maxie causat
dilectionis. Dilecto enim fiunt homines pmptu z sudu
tariu ad ea q placent dilecto. z p hoc dilecto
dei fiunt homines pmptu ad ea opa bona quibus
fruitur deo. z deus honoratur. z sic deuotio. Unde z
q oteplatio dei. z eoz q dilectatis sunt. ut ofpo
tenet. atm infinite sapie. z caritatis pfectionu
nata. z sm se materie exercitate dilectionis dei.

¶ ff se max[e] causana dilcem oma

nob nota sic et[c] ad dlm ne dinor or nos mandari p sensibilia

q[uo]

q[uidam] doctor

a solu[m]

z p dns maxie natu est exercitat deuonom · qñto ei ves nost[r] melioz tanto diligibiliores · z ideo stepla no nisimte homat dei z pfectioz esset z p dns deuonom ¶ Tertio dicit · q licet ista sint ut iam dixi · tu p arma tue mte infirmitat · z ppt nim modu cognoscendi impfim · stepland opm dei · z dinor bnficioz · maxie exercitat dilection dei in cordibz nris · z p dns maxie exercitat deuonem tram sicut dna non possimus hic intuer ut m se simt · sed ad cognoscend ea oport nos manuduci p sensibilia · quaha sunt opa dna · z bñficia dna · ut sunt creatio gubnatio · z glificatio · z redemptio · z nr illa pcipua sunt passio xpi · z tertia q ptinent ad xpi humanitate · z ita stepla no passionis xpi · z tertioz q respiunt humanitate eius · q sunt sensibilia · z nob sparsim nota · z nob tam pfima · z maxie qr salutaria · p hec manuduc mur · maxie exercitat · i nob dilection dei · z p dns deuonem · ꝑ qd · i psalmo dicit · ut dū nr sibilit deu cognoscim · per hec manifestibilu amore capiamur · nobis go qui du hic viuim no possimus deu · z diuinas pfectiones melius cognoscere · qm ex bnficiis nobis exhibit · z ponsime narrandis · z deinde · z amo q xps p nob · i humanitate gessit · melius est · z expedit · eaq talia steplari · z meditari · z h[oc] tale ut ex eis cognoscamus omipotm · sapiam · bonitatem · iustitiam · largitate · z tertias pfectiones dei · quia sic · z no aliter causant · i nob amore timore · z tertias affectiones bonas · i deum q modi positi · i fine primoz de trinitate · z potissime · i fine sexte tractatus · sc̃z inuidie cordis · sc̃z qr miserie hoies debiles corpe · z quos uehemia deuonis sepe fortē debilitat · ¶ Tertie go ut · z talibz melius sit pati debilitate corpis · q eis sit ex fernde deuonis · aut sit eis melius ut pter debilitate corpis se abstrahant a deuonis · huius quidam abstrahere a studio deuonis · ita ut no ms tente laboriosa conatu · p acquirenda fruere de uotione · qr tal laboriosa conatu debilitat aliqn fortiores · si aut sine laboriosa conatu offert se eis qui deuonis no abnant ea omo · nr ena totos se ingerant · z si se sentirent ex h[oc] debilitari · a nr poribz aliqn sentirent · si tpate ei nr irrerent · z tante qntē absq notabili lesione bn potuit sustine · scriptu est enim mel mieisti tomede qr sufficiat tibi · i · gram · z dulcedine deuonis sensisti · nūc pm mestica viuendi · z · melius est enim tibi dulcedines deuonis · z stepland dinas moderate qre · z eis tpate uti · potissime si tibi debilitas corpis obsistat · ut dum ei fruit · possit · z stime m spualibz ꝑfine qm ad breue · i eis · disuete delectat · et p h[oc] tm ledi · i spualibz · ut pga optent eis frige · z sine spe proficiendi amittē · ppter vitia defectionis · z malem destructionem · z a destruc ti corpe non audent aspirare ad studiū deuo nis · retrahente eos corpis debilitate · imo aliqñdo tales mutant non deliciosa sed cara dissoluta · quam expedit euitare · ¶ ita ut si

ant dimissiores qm circa nr studio · z ad euagandū promptioz · ad ofabulationes parationes · ad corpis comoda studiosioz · ad ina nes totos promptioz · ad exteriores occupationes voluntarie · z intente · z ita a dis paulatim dimit tit desiderium proficiendi · z amor spualiū · z omnibz aliis exercitijs emanat solum illud q tal · adhuc scit loqui de spualibz · de quo se superbire incipit · presertim se ex hoc alios q talia ignorare · ¶ Amen

Iust quilibz homo erga prom nū mitto suū tenet eē mimicari · tē em eū odire · gaudendo sibi bō · z volendo sibi mala sicū sub ra mali sibi · · z tenet no quare ad eū voluntē vindicte · · tram · Manifestū em p̄ scripturā rōne · q̄ p̄ra p̄ra aut̄ · appetitū vindicte · z tenet̄ homo no habē nec ex̄ quare · z corde tram cū possit quēcūq; mimicū se vindicta de · a vindicta desiderando sub ra vindicte · · sicut solu in alijs malis · p̄m · d Leui · xix · Non quas ultionē nec memorē eris · ciuis tuoz vino tenet eū salvare · z quāli diligere · etiam a dilectione quāli aliorū pter mimicitias no excludit · sicut de hoc satis audistis · primo sermone · Sit vindicta est dignū · mo debi tum · ut ipe mimicus fuerit sui cui mimicabi tur · a mimicat · cui malū voluit sicut a sibi tui mimicatus est · a mimicat · · que lesit mi uistre · aut lede uelle tenet̄ · ventilari · z re natur · ut ponē ipm placare ei satisfacē · z ei ad pristina concordia reuocare · De hoc cogita ui p prius loqui · qui domus dignabit̄ mis tente · · qui tam nob ad h[oc] nefiam sanctus imperetur · · Maria gre · adesto · matre nr salutatione angelica dicentes · Aue Maria ·

Ista sunt materia hic ponenda folio 88 per ordinem

bo dedicationis ivei · positis · sq quo deb at fratres fratre quolibz a se tasim placare · z sibi vernaculari assupta tuba salvatoris nri posita apt · vñ dicit · Si offers munus tuum ad al · · z vere · si q̄ fr̄ · nr habz aliq; adū · te · vel · mu · · an al · z va · vade · fri · t · · z · t · offer · munus tuū · sq; textu p munus offerendū deo est intelligēd ome opus bonū · qd go facit volt ena ad dei lau dem · z honore sū sit opa exteriora sū mtrā · ut sunt stepland deuoto tribulatio spūs affer tio ad deum aut proximū oro · p̄dicatio fraterna correctio iejunium elemosyna aut quāq; opa ad bona · Et qr nulla earū quātumcūq; alia bona sit · z deo accepta ut ꝑfecte facti · ad ultimū etiam si que opanis sit ni caritatem · caritatem autem non habet · nisi proximo a se misere laso · aio · corpe · i · dbz ni fama · a · m honōe · esti satisfac at · an satisfacere velit · q posse loco · z tpe op tuno · Et ideo undequeq; qui proximū q̄ p̄ mo aliq; cōi · ei habz · qr forte mutare eum

lesit quolibz z offendit · z qui velt aliquid huius
honoz facere debet hic domo no quid bonu
possit totale dimittere · si mung vlngre an
alteze · i · huiod opus bonu dissere z pus modo
statim dicendo pgere ad ftem lesu · z illu q
posse sim exigere ria lesiois satisfactre z ei
veniam · ac ipm ad cordia vduce · z tunc
veniens pficiat opus suu bonu qd ppositat
et ad opus vfozmata iam caritate · ait sibi
meritu vite eterne hoc ex hic docet glo · d ·
xon ait domo vfez mung tuu ad domu tua
p am vete offert mutare no licet · si aut
telm que ibi · sz donet placabilis offezas
xon and deg mung repellit si mutate pmm
gerit sme qua nemo ad caritate puenit p
go caritatem gremo soluat · qui mung suu
deo placere optat hoc glo · Ille go ho qu
vrodat ftem suu habere aliquid con se qz
forte vrodat se eu iuste lesisse debz pge
ad ftem lesum ad ei satisfaciendu · z ut possit
ipi p modo cogitu vbonaliter · Et aut sic
pgat ad ftem huiod hoc pfici duobz modis
sm xp · de ly · uno modo pedibz corpis Alio
modo pedibz mentis · pmo modo sz pedi
bz corpis debat ad eu vbe satre si p aut due
ent possit hze pmia fig offensi · Si aut
no possit dmodo hze pmia fig · tue offensor
debet ad eu vre pedibz mentis · z hoc sit · qdo
habet pposito satisfaciendi leso · z sibi vbom
landi loco tpe opetentibz · z tu eis pmia
possit gaue habere hoc modo ut dicat xp ·
de lyra · unu certu bonu q veu ofitente ab
solut z satisfactionu leso faciendu impendit
ho ec dicit Aug i de pmoe dm i monte · d ·
cu aliquid tle oblat mung intelbit teplo
pgendu e ad vbonciliandu cu ste dmittendo
tale mung · spuale pgendu est aut no pe
dibz corpis · sz mentibz animi humilit te ex af
fectu p sxpm ad ftem ad que tua cogitatione
ducentis i ospu eig tu mung oblatu eo sz
si fratez pig est potes ad eu vre · no silato aut
limite atgi in gram vbonare · vana postula
do sz hoc pmo coram deo facere pdnig ad eu
no pigro motu corpis sed valentissimo dilectoz
affectu · atgi mde uenenq · i · nitentiam vbo
tus ad id ad qd pge corpis offezq mung tuu
hoc e dmedin of pcm tue · qd sm Aug in
pbi amplectt non valent · qui frez suos
despiciut · z eos lesos ad cordie pacem qz bñ
vbonare nolunt · dicit em Aug in li · q · 5 · q
quis hoc vnq dmedu ut simplici modo ue
niam deprec · no acceptat manu iactantie
spus inflati · hudho a corde vbontritionis a
fratre qreng · hac medicina a pcto curat · Et
ut melig intelligas quo fratri hmoi aliq
con te pmo no · si ille habeat con te rta ut
odu qnus tu sibi illatu iniuria fecerit ner
sius sibi muste · z p aliqd mdebitu causa
fria odi aut vre · sed forte sustinuerit · anq
sius susurrig hoc effecerunt · aut ille fratez
sponte assumpsit sibi of te tu odiu a indignatoez
ex fla z solu estimata iniuria qua credit ex le
tu z frmola suspicione · Sed modo ostingit frem
aliquid of te hze · si habeat of te rta odiu aut
indignationem · z hoc ideo qz tu ei iniuria fecisti
z ei iniusta causa z ornatio illig vre a odn sus
ti · Tenes mo ostingit frem tuu hze aliqd of te
ut qz tu · si sibi iniuria fecisti · hoc aut con te et
licat fiat · qz sibi iniuria fecisti sme nesciat
illam tu of te habet qz hoc odiu rta a tan
tozem · z de quolibz illoz modoz e dubium quo te
hze debeas ad frem vbonciliationem Dico primo q
ostingit frem hze of te rta odiu a fratre licet
illam iniuria facis sibi · nec sibi i debito cau
sa istis fuerit ze · z i illo casu no est precepti · ut tu
ad ei uadas z roget spontanee vbonciliationem sui
tu illam sibi iniuria fecerit · esset tu osilu · z mag
ni animi se humiliare coram fratre no salte statim ad
z ad ad pacem aut concordia vbocare · z esset adhuc
maioris animi z perfectionis ho agere tu ste que tu
no offendisti si ipe te · de hoc loquens Crisost ait
ne dicas mihi nocuit no go illi · si em go gloria
salutis iubet te dnus animam facere · tu offen
sus debes quemcumq offendentem ut duplices glas
ospicias una qz sz · iniuste offensus es · z alia · qz
pcz ad animam monet · g · et e adtendendu q in
hoc casu homo no debet a ste sibi ste sme ea
nasceti vana petere · ex quo mihi deo deli
quit si uadit ad eu · z se apud eu excusat sibi
caritate declarat qz ei eu non peccauit · z qz in
causa z sme suo dmcito of eum irasat · z hec
lite · sta go se ei huiliet tli modo qz posse eum
a pcto · sz ab iniuste ira · z ab iam sui amicum
vocet · z vocet · nisi forte ho timet qz huiod
sua humiliatio ad eu ingeret · vilitz in derisu
fratez sit iniuste nascitur aut indebite indigni
ti · ut forte ex hoc superbie inpet a audacia fiat
ad alios iniuriandu · Et cu hoc timet tue causa
huius vbonciliatio attemptat p alios pcos me
diatos mt ipm z huius fratrem · z tu obiur
gatione ad cordia inducetes · a ec ad te vgn
du ut ei dimittas si ipe lesit te · z no tu eu
de hoc loquens Aug i de pmoe dm i monte
ait Timet fratez habet aliquid aduisu nos
tu nos eu in aliquo lesimus · nos aut aduisus
eu habemus si ipe lesit nos · ubi no e opus pe
gere ad veronciliationem · Non em vana pos
tulatio ab eo qui tibi fecit iniuria si tm dimit
ti · sicut tibi a deo dimitti cupis qd ipe com
misit · Et in qdam pmoe de cordia fratrum · sm
ripit dies isti · Dicit sic Aug dicet aliqs alle
me lesit z i me peccauit z no velt vana
postulare · quid sum facturus Aug o nolo
meatus · volo ut dicas illa de in vana · qz te
nosti no peccasse in frem tuu · si tu scis qz ille pec
cauit i te · no tu i illu · noli vane ad ftem tu
um qz i te peccauit · z ultro ab eo vana petere
debent in mtos esse alios paratos q illu obtu
gent · ut a te pus vana petat · tu aut pateris
ignoscere gressa · z ex corde dimittere pateris si
pateris qz dimittere id dimissu habes adhuc qd fa

cias ora p illo ut petat a te vema · qz sis ei nocē
si no petat · Dic dno ī oronē tua · Dne sis mi
no pemasse ī illu ficm meu ſ pono illu pemasse
ī me si vema non petet a bono aio peto ut ei
ignoscas · Et rndit Jhūs · Si m aliqne pemang
vezo rozde postulem vema · Si aliqs d nos pc
randt venam ei dare pari sumꝰ · z go mimis no
stris oremꝰ her Jhūs Dixi sedo q sc̄o mo vingit
ficm aliquid roñ te habē ut sit odn ut ira in
dignacōem aut vdrote z hor ideo qz tu ei minis
atus es · z ei minisse istis siue vbe aut odn ta fuisti
In illo casu debes obmittē alio actu tuo fratri
a te leso p minuria sibi illata satisfacē actu a vo
luntate · z ei modo fingendo ut melꝰ poteris ꝛcon
ciliari vnde Crisꝰ tractas textu illu que p inan
bus habeng ī pſona dei loquēs dicit · vade prī
ꝛconciliari fratri tuo · ego libenter obtemnoz · ego
libenter honorē meꝰ pauor dampnū · libenter · ego
dns expecto suos · tm̄ vos d amicicia venari va
de go ut sanes qz plus diligo concordia fideliū me
ozē qm̄ minuria · qz minutie homīm nullū faciūt
deo lucē · Caritas vō illozē dei glam optat ꝓpt
hoīnē oia facta sunt · ꝓpt hoīs deꝰ homo factus
ꝓptez her omissa negotiaty est · ut homīes ad cō
tationē concordiam ī bono congregēt z reducat
et tm̄ dicit Crisꝰ · Domine a discordantibus no volt
rupe sacrificiū sibi offerendū · sed iubet prius eos
venire ad concordiā · ex quo facis ꝑpendite qntum
sit malū discordie · qz ꝓpt hoc illud a dno abiit
p qd culpa vlarat · Subdit Crisꝰ · qm̄ dui hoēs
fideles mt se aliqua dissensionē habuerunt
mutuo eozē no sustinet · ozo no exaudit · nec
deꝰ vult esse amicꝰ fidelibꝰ qm̄ diu fuerint mt se
inimici · Consequēr dicit · qual aut̄ presbit offē
sio tal debet sequi ꝛconciliatio · Si cogitastis offe
disti · cogitatu ꝛconciliare · si ubis offendisti · ub
debes ꝛconciliare · Si opibꝰ offendisti · opibꝰ ꝛcona
liare · Omē em ptm quo mittitur · eod mo
z de ipa pniam agit · De hoc em logꝰ bto gſſ in
pastorali dicit Admonendi sunt dissidentes ut
noverint q tam diu nullū bonū opꝰ sanctoꝝ
deo ꝛmolant · qm̄ diu a ꝓximoꝝ caritate distoꝝ
dunt · Scptū nāq est · Si offers · munꝰ tuū ad al
z ibi recōr fr̄i tui q fr̄ tu ha · alīq adū te vbm · i
mu · tu · am al · z va · pius ve · f · t · z tc ve · off
mig tuū · Subdit gregꝰ · ex qua sēa xpi pcepe
pensandū est · q quoz hostia ꝛpellitur · qm̄ m
tollerabil culpa demōstrat · q dam nō mala cui
ta bona subscriptis diluant · pensemꝰ qnta sit
mala discordie q̄ non nō extincta simul sundūt
bonū subsequi non ꝓmittunt · de hac ecc ve
conciliatione fr̄i leso z satisfactiōe p minuria z
dapno loquit̄ dominꝰ · nō · nō post p̄assumptum
textū cui ubi vērū dicit · Esto ꝑsentiens · adū
te · cito dū es d via cū eo · ne forte adūste tra
dat te Jn iudicū Judex tradet te ministro et
ī carcere mittar · Amen dico tibi nō exeas
inde · do ec vō · nouiss · quadn̄ · q · d · adūsario tuo
· i · fm̄ que lesisti esto ꝑsentiens · i · cum et
cōcorda cū eo cito dū es in via cū eo · i · ī pnti
vita ne forte tra · te adū tuū · iudex · i · omit
tat causam iudicandam deo · z sic post
hanc vita mundi ī hereditaꝫ mang dei cōpa
rentes · z inde sēa deꝰ tradat te ministro · i · dia
bolo qui ē executoꝝ die iusticie · z mittat
ī carc · i · ī pena infernali amen · i · vē · z
fidelit̄ dico tibi · non exeas inde donec sol
no · qdra · i · multū enim ibiq inde · qz d infernō
nō est possibil reddias · Et ꝓm Jhūm lyda
nec ponit̄ hic stant ī pīs · Sede a dnis m
deo pō · mi · stra · pe · t · nō q inimici positi su
nt sub pedibꝰ xpi · qd̄ et plene ī ꝓphā
dicto ille desinat sede ad dextera patris
ſ qz illi semp erunt sub pedibꝰ · z ille semp
vocabūm sit · ille mag̃ est excūm carcerem
infernale · qz ſp nouissimū solvit q̄drantem
dū sempiternas penas petoz suoz ꝑpetue a
luit · sit em̄ iuvando semp reddit · z mag̃
psoluit · Dixi tibi q̄ vingit ficm tuo modo
aliquid brē · et te · ut qz habz roñ te · q tu
sibi minuria fensti · licet illam ob hoc habe
at roñ te vra odiū a tuitoze · qz forte nec
erit minuria sibi ficta · Jn illo casu licet no
optare eū petere · z venia ab eo postulare
aut eū ad concordia reducē · tu illa ex pte tua
sit discordia · imo ī casu no expedit · qz si
nesat sibi illata minuria · z ab eo venam
petet merget forsitan ea fuge · z sic ad rea
ciam p̄uocare oz · tu ex debito iustice
aut tu fratri de dampno illato satisfacias
no p minurias vltoz aut fructoz auferentes
primo suo q̄ suus est · sīc honor fama aut
aliud bonū · z homo tenet̄ hoc satisfaciendo
ei estimē p posse Jnō illud rō rem̄ reddi
te ombz debita · et Jhūs in epla ad marcū
inq̄t Scelerū pena cupiunt sibi homīes
placare · z illud ꝓpt q̄ scelus omissū ē post
facta pessimū genꝰ homīm memoratꝰ Si
em res aliena qm̄ ptm est nō reddi possit
nō reddit̄ no agit · pnia si fingit̄ · Si at
tulit agit̄ non dimittit ptm nisi restituta
ablatu · quo aut̄ in singul dapnis q fuit
sine d aia in corpe in rebz ī honoꝝ ī fama
fieri debeat restitutio · habz alibi sua · sīc
ī q̄sto smōne · Dis · xū · Dicēs ego offendi
ficm z me peto venia · z no vult dimittere
offensam · quid facia quo laboraba
me · z salvaba aiam mea Jnz bta Jhūm ī q
dam ꝓmoz · d · Si frater tuo ꝑ te offensꝰ de
ist ī corde ī vera humilitate · z caritate no
ficta dimitte nō · z ille nolūt tibi dimitte
nolo esse solūtꝰ sēm est ambo habentes
onus dnm ꝑmo tuo debes eū vocare · nolūt
tibi dimittē mtpella dnm ambozꝑ · q tibi
dimisit dns · si ꝑ exigat finis · vult dū
q sic agendo satisfeceris deo · z te liberasti
a debito fratis quo ad offensa licet teneaꝝ
si q̄ posse dampnū · q̄ ei intulisti ꝛopen
sare · ille vō qui fratri suo humilit petenti di
mittere vult offensam sibiꝑ nalde noceret
z Jnūt peccat · Vnde dicit Jhūs · qui non
vult dimittē fri ī eū peccati · no ꝓcedet se
ipsum effm dnice oronis · mmis go peccat

et oro eius no exaudit. nec oblatio eius ad
acceptabitur. nec eis prium a deo trmittur
Et hic dubiu est an plato a' alio superior
vel ipius precepti xpi teneat vena pm mod
pdicto petere a subdito suo. si forte eum
minister lesit aut in corrigendo modo excess
sit. Respondet bto aug in epla dei simone
dicens. Sunt psone humiles per ordine se
nuli huius a quibus si petamus vena extollit
i superbia. Et subdit. d. videt ut videa. q
si domina homo peccat i suos suu ministe
litigando iuste tedendo &c dicat ei
ipsi ignosce mi. da mi vena. no qz no dz
facere si ne ille insipiat superbie. quid go fu
net an oculos dei penteat eu. z si no pt
dicto suo suo qz no oz da mi vena blande
ti illu allogt. blanda em appellatio veme
est postulatio. Et i regula dicit qn minus dis
ciplime. duxa uba dicere spellit. si et nos
ipi expresse nos modu sentiet no a nobis
exigit. ut a subdito vena postulat. ne
apud eos gs oz subiectos esse ad minimu
suat humilitas regendi frangat auo. z de
illa exponede passupti textu q magis est
ad psens rem. adhuc alia exposicionem
pdicti textu. z magis spualem inuisimam
pomit bto aug in lo quo d dicit em male
qz si volui deo alicui obsequiu ftm mea offere
quatuor debent adesse. primu e templum
i quo munus offeratur. si h templu no oz
esse corpeu. z sensibile si ionale a' spuale
ut est humana aia dicit ipe hoc nec illud pe
rimi. z rationi. qz templum dei est sos. z
hoc templu debet esse mudu. z sm. qz
q apla subdit. templu em dei sm est. q
estis vos. in illo etiam tamen i templo suo
habitat deus qui spus sanctus. qui sanctificauit. z
purgauit. Purgauit quide a peccatis mortalibus
a vanis habitis a mal. z mordacitatis affectio
nibus mortis. z que sanctificauit per gre collationem
per ablutionem regenerationis. Ille quidem qz templum
ad hoc aptus est ut i eo munus offeratur deo
gratum. z acceptum. Sedm q debet adesse debet est
altare sup quo munus offeratur. z illud est
fides. z firma fides q est altare templi spuali.
q e humana aia ut homo ut dixi. rectum
em bonum spuale valet. nec est acceptum deo
nisi ponat. z stabilitat sup veram fidem
q fundamentu est omnium virtutum. z sine
qua impossibile est placere deo ut dicit ad
hebre. xi. Tertio ad offerendu deo gratum
obsequium adesse debent oblationes. z mu
nera. q sunt opa bona spualia. spualia. z
meritoria. ut sunt exteriora meditatio de
uono mentis. oro ad deu. z proximi affectua
lis dilectio. z recta huiusmodi ex quibus materia
i templo cordis fidelis oblationis debet ho provi
dere. i exteriora munera ut sunt laus
vocal. ubilatio. i ymnis tantus ut sint
recte testimoniales. obsequiales. nisi
cum ille cultus interioris templi debite
exercead. fenestra exterior cultus templi malis
pagit. qui interioris cultus tm e signi. et quod ex
pressio. a' cui quam mutatio ad prospectione cul
tui interioris. i quia per signa sensibilia deuotio
interior magis ignescit. z mentis elevatio ad
deu amplius malescit. Est enim quam fiducia
tionem. z stabiliorem spuale mentis. i longius
extento interiori cultu qz aliquis nisi ad ali
qd sensibile si teneat ato fluctuat. z ad inptm
nata capit. z declinat. Decimo qd adesse debet
i huiusmodi oblatione munerum deo accepti e debita
intentio. i. ut huiusmodi opa bona fiant ex dilectione
tria q dilectio dei sit homi causa. ut tria deo of
ferat. i. propter deu huiusmodi opa bona fiant finali
ter intentione sibi placendi eius precepta obediendi
ipsum honorandi. z glorificandi. Per aut vita mor
tis no potest haberi. nec pt deus nec diligi nisi
et proximi nec et caritatis diligat. que illud
sepe allegatu p me. Joh. iii. Qui non diligit
fratrem quem videt quo pt diligere deu quem non
videt. propter qd ad offerendu deo munus gratu z
acceptum i templo huiusmodi cordis. requiritur
tria q prima dilectio. mutua fraterne caritatis et
unitatis sociat. q z sic placet deo. q ei pollicet
se nelle habitare i medio eorum. qui pacis spus et
solicitate sunt solliciti suadet unitate spus i vin
culo pacis. Dicit em apls vbi. Ubicunq duo vel
tres i nomine meo congregati fuerint i medio eorum
ero. pacificus. qz benedicat dns. d. apls ad pe
trum. Et qz dignus esse pt qui obsequi illa gratia. ut he
we dicat. z sit filius dei z coheres regis eius filius
dni nri ihu xpi. qui e in scla benedictus amen.

eruditi ingenii z doctores i quo distinctionis xvii. dicens sunt ptes we pme
que vite parte purgant aiam a pec
catis. tamen quo ad culpa qua quo
ad pena. Quarta prima e cordialis ultio z mi
gra oris confessio. Et tria digna p penis satisfactio
de quibus supra actu est. ubi et mo retedit
dns sunt. qz ad vera ultionem. z distincta tota
lem z integra petroz salte mortalium confessionem
requirit pme matura z morosa premeditatio z cu
tanta diligen qnta apponet sapiens et aliqd
multu ardui qd sibi imminere sanedr. ut
velit. Stata a' nu tanta diligencia qnta apponet
ho ad rem aliqua ex qua magnum emolumentu
tpale sibi credet reportare. Et qz minimum
no nlli. qui propter simplicitate a' euidentia uel
ignorantiam ex culpabili cor. negligen no mul
tiplicentur aut ex propter nimiam obsessionis
dilationem. z maturitatem et quam iuta. sic q
nozant delicta sua sic nesciunt modos z spes
petroz. qd cu quotiens diligen vie a mpm ad
plenu discrete possent. ossas suas. ut pcta pec
coz a premia confessione quisq sufficient cog
noscerent z suis confessoribz qualarent. Quod
ex aliis dictis z de hijs que in superioribz de
peccatis capitalibz lata scripta sunt cogitatu

aliqua sumat colligē de singul̄ pctis capitalibz
de eoz filiabz spēbz z modis quibz diligetez
m spēm ofessuri se unare potezut · ut fanlig
ualeant pcta sua fussinēt cognosc̄ z sing co
fessoribus salubrit̄ ēpuare Sunt aūt pcta ca
pitalia hec · Sup̄bia · Inuidia · Ira · Auaria · lux
uria · gula · z Accidia · Ideo dr capitalia · quia
sunt ista ps alīs q̄ est principale mebz z q̄si prin
cipiu a quo alia quomodo oūt z dirigunt dr̄
caput aiaī sicut q̄bz pdoz pctoz · Dr̄ capi
tale · qz ē tanq̄ principiu a quo multa alia nas
cata oūt · z sicut dux exercitus ītez emne
nam z principalitate sui ēspectu aliox qui ab
eo dependent · ī ēgi⁹ gubnai dr̄ capit exerc⁹
z pfamiliaq̄ dr̄ caput dom̄ · sic alīq̄ pcta
ītez sibi inuicē eoz principalitate z ītez depen
dentia z origine aliox ab ipsis Sunt capitalia ·

Sup̄bia

Sup̄bia est mozdinatus amor ppe excel
lentia · ois aut excellentia oīt ex a
quo bono · z q̄nto illud ē melig z
pfectig tanto maior ex eo oīt ex
cellentia · Cum go q̄s sic desiderat excellē · qr̄ vult
aliq̄ bonu tanq̄m mensurg qd̄ in sibi no mest a
qd̄ ēna sibi no ouenit p̄m sinu statu z ordinem
hō ē sup̄bia · ex qua ī voluntate exurgit m
voc eoz ī iudicando · z fla estimatio hoīs de se
ut sīc estimet de seipo maiora q̄m sint ī ve
tate · qz qd̄ q̄s forte amat z appetit h⁹ facile
credit · z credito ex humoi fla estimation ī ho
de se estimat maiora q̄m sint · a ēi oueniant
oīt sup̄bia · qz motus voluntat⁹ ī ppriam excel
lentiam suū sinū modu · z ōt veram vom Sunt at
humoi sup̄bie q̄tuor spēs p̄m ḡss sīdo mos et
mgem m · ij⁹ dīs p⁹ hanc spēz p̄m eosde est
ho qui sibi ēnia ab alio volt z estimat
se hze a se solo ppt̄ h⁹ · q̄ excellentia ē habere
aliqua ex a seipo q̄m ab alio · Secda spēs su
pbie est · ho quis bona q̄ ab alio habet ex gra
cognoscit se hze ab eo ſ volt z estimat se ea
accepisse ab eo no de gra ſ de iure z ex debi
to · a ppt̄ ualore suoz meritoz · ppt̄ h⁹ q̄ sic habē
bona de iure z ex debito est excellentia · qua
hze qz sola gra · Tertia spēs sup̄bie ē ad quis
se iactat hze qd̄ no habet ut dicat gressū · cum
q̄ ex amoze ppe excellentie attribuit sibi bō tanq̄
mentia q̄ in sibi no insunt a maioza q̄m in
sunt hze naiq̄ suam iustitia a aliud bonū ex
cellentia ē q̄m no hze illud · z hze ī gradu in
tenso excellentie est · z addit horiem excellen
tem q̄m no hze in th̄ gdu gressū est quis sic aut
excellentia ppriam · q̄ estimat se hze suam qua no
habet a estimat se hze maiora q̄m habeat z
appetitus sinus offendit illi estimationi q̄ placēt
tent z p modu mexistentis volt illa suam
q̄ in sibi no mest a ī th̄ gdu mest h⁹ ē sup̄
bia illius tie spēi · qz mozdinatus motus z tendi
voluntatis ī excellentiam ppriam ultr̄ modu sibi
conuenientem z sicut dictum est de sua ī spe
plificando ita intelligatur de quocunq̄ alio ho

pot̄ bono z aie · Et ista tam spem vocat bn
gregis iactantia ppter hoc q̄ ipa ē ro iactatie
ut plurimū · qz mozdinatus amoz excellentie
sepe fiunt · q̄ho fla iactat se · z sibi attribuit
ubis · bona q̄ no habet · Et vera spes ē cum
q̄s desperat alīs · singularitez volt in deo habere
qd̄ habet · ī nullo quis homi aliqd̄ habz ī se · a
estimat se hze ppter hoc excepti alios q̄ hoc
no habent · a non tam excellenter p̄sertim se ipm
reputando se ideo meliorē eis z excellentiorē
z volt ideo ab omnibz ut eis hze · z maior
sint excellentior reputari · Ad hanc spem vdu
cit ēna ne quis offensus de ppriis viribz de p
pria sua · pōt sapia · ze · tendit in assentiaz
alicui alii status magnificos ul' alicui officiis qd̄
est ultr̄ vires suas a quo no est digne fcm
go officium · p̄mie discretionis volt z examinare
ostiam suā · z ora sua pcta fatis mozalia dis
cutere z integre cōfiteat · Considēt p̄mo ozia
pctm sup̄bie · an aliqd̄ bonū ab alio homine
ceperit · z de ipso magnatus ceng voluit z estia
uerit illud tanq̄m a se hze · z no ab alio · Et q̄
ora bona nra habemus a deo nisi illud apli ccd
habes qd̄ no accepisti ē · z sola deo gr̄a est ora
hze a seipo · quare ōsidet homo · an q̄cunq̄ bn
sint sine nā · ut sint sanitas pulchitudo · vo
luptas eloqua · ze · a fortune · ut sint diuie p̄ōn
cuil' honores · ze · a aie ut sint sua iustitia
a q̄busq̄ iudices estimant · z volunt se habere
a seipo solo · z no cognoscit se hze a deo sint
sepe ītingit ad aliqua estimant se hec sua z
diuinas hze ex laboribz suis · z industria sua so
la no ōsiderates q̄ aliq̄ ad tantis laboribz et
sibi industria no est ditatus si forte depaup
atus · no nulli estimant suas suas hze a se
ipso de ingenio ppio studio · z labore · no con
siderates q̄ deo dedit · z operatur cū ipsis
illud ingenium · z robur corpis · z oīa nra z
aposticia q̄s dedit alīs de eque bonis ingenio
z sno no est de alio quibzcunq̄ bonis intellig
tum ōsidet an bn q̄ alio habuit de gra voluit
z estimauit se hze ab eo de iure · Et q̄ oīa
nra bn habemus a deo · no ex debito aliq̄s nr̄
ex ualore meritoz meoz si mecte de gra · imo
ipa opa bona quibz mezemur apud deum
no quide ex ualore opum ſ ex dei liberali pō
missione z ex mito xpi · illa mpud opa ēna
habemus a deo de gra · Quare ōsideret spalit
an q̄cunq̄ bonū voluit z estimauit se habe
a deo tanq̄m de iure · z ex quadā debito a
ppt̄ ualore meritoz suoz · z no voluit a deo
cognouit se hze a deo mere gratuite · Considet
an aliqn ex appetitu z amore ppe excellentie
attribuit sibipsi in corde suo aliq̄ bonū · tanq̄m
sibi mentis qd̄ in no habuit · a excellentia et
magnificentia qm̄ habuit · ut q̄ estimauit se sapie
tem strenuum pulchrum nobile illustre ze · cum
non sint tal' · a si sint quam dues pulch · bn
exaltauit se sit ī alio suo · z estimatus se
magnis sanctis q̄m sufficat · a magis pulchrum
illustrem ze an potius qd̄ omisit negauit se

vmisse. sic em supbiit sm aug⁹ xim⁹ de nat
tate dei. q̃ sibi attribuit bonu. q̃d no habuit
sa unoreaam hmo pcti. z pncple ofidet
an pctm sim in ofessione negauit a' sanct⁹
omittant spm euangelio. a' ee flã exnisiunt
Sic em ofessionẽ dimsit. z ea sibi mutle
fiat. an gtez bona nẽ ut sint sanitas pl
chitudo fortitudo uiuendi nobilitas ẽ. aut
gr̃ bona fortune. s. diuas auro argẽtu. possess
siones põm honores ẽ aut gtez bona aĩe ut
sint sna uirtuosa deuota. ẽ. q̃ si se habuerit
a' se hẽe putauit. pdulit se alios se ex hoc digni
ores ipis. z meliores ẽputans. z uolens ab alijs
ex hoc dignior omnib⁹ hĩi. z melior ẽputari
a' gr̃ q̃dãm pdecr. ortupuit in indignatione
alios qui talia no habuit. ul no tam excel
lẽt habuit ut pterozes pauperes infirmos im
portunes ignobiles ignorantes. z maxie pueros
z alios sibi q̃ãe yferiores sicut phariseus fecit. q̃
supbiens ortupuit publicanu. q̃ putabat no
habẽ bona que ipse phariseus sibi arrogãter
attribuebat. an pximeng de fortitudie sua de
sna sua de ũtute a' alia q̃uis facultate. ma
iore ea ẽputando qua sit. z debat ad ardua
sup̃a uires suas a' reputauit aggredi. z deside
rauit assequi. q̃ sup̃ se fuit. z ẽpugnatus sua. z
sue facultati. ut estimasti te doctore prude
ore deuonore expitore q̃m fuisti. z gr̃ hꝰ
estimata sciam prudentia. a' alia ũtute. q̃
putasti te dignu. ẽ patu prudna magistꝝ
spolate. a' alijs alti status officij dignitatis. a'
ydoneu. ad magnas ambasiatas. z alias hꝰ
arduas expediendas. ẽt ro illa desiderasti.
ad illa tendebas. z te eis ingessisti. an gtez
hõ nẽ sola aut̃ fortitudo. illa alia filia. ẽputa
uit se magnu. z magꝝ dignu magnis. gr̃
que in sola ro ẽsse. ẽ uirtute magnu. a' mag
nis dignu. ut si gr̃ diuas solas. a' gr̃ sciam
sola sanct gr̃. q̃uis hõ nẽ putauit se magꝝ
z dignu magnis honoribus. alijs statibus. dignita
tibus officijs. q̃ditibus. ẽ. cu in gr̃ talia sola
no sit homo dignus. magnus. nec hmoi nigmꝝ
digna. dare ptis q̃to ẽ. ro? Cum sme ũtute
hmt no uiste magnis se dignificant. an osi
stus de ppa sna prudentia magnus ẽ. nimis
ptmanter misera sunt. gr̃e opimoni credulitate
a' sententie aliorꝝ. ostium ẽ. malig. ẽ. do
mabie i mã fidei xpiane religionis. ex tali
em ptmacia adhesione orint. no nulli hereses
sortilegia flã. credulitates z talia filia. Circa ho
sidet an aliq̃s mndeat in errore aliquem
fidei articu. z illu teneat ptmaĩt. an ali
q̃ndo in sug infirmitatibus a' alijs rebus sibi im
minentibus. ostitut diuinatores sortilegos. z
ostes superstitiosos an usq̃ sint sortilegus dia
nonibus. z rebus suppstiosis. ut cedul' a collo sus
pensis caracteribus ignotis. a' alijs minutis rebus
superstitiosis. z alijs credulitatibus de quibus omnib⁹
ostendu est distincte sm modos. z species
z circustantias aggrauantes.

Rma. z pncipal' filia supbie ẽ iania
gla. Cum em supbia sit immoderata
amor gr̃e excellentie. ipa supbia
mouet hoem ad eiãde excellentie ma
nifestationẽ. manifestatio excellẽtie ia q̃da gla
est. hoc em nom gle significat. ut sit bonum
alios manifestet. alijs aut uelmat ẽ notitiam
aliorꝝ. z approbationẽ seu laudẽ. hoc aut gla
iam sit multiplex. pmo ex q̃ gl̃am q̃rit de
hmoi q̃ no habet in se. hoc ẽ ex q̃ appetit q. alijs
appeat ẽ se aliq̃ excellẽs a' aliq̃d bonu. q̃ in no
habet in se. Deo sit iam ex q̃ gl̃am q̃rit a'
appetit de eo q̃d no ẽ gla digna. ut sint pul
chritudo corpis sanitas robur dulce. ẽ. humor
raduta fragilia. z modica. q̃ possessore suu
no faciut dignu. ut gr̃ ea laudet. z extollat. aut
p melioꝝ habeat. possime aut̃ messe sme ũtute
z possint esse hom infirma. ad malefaciendu
pmo magꝝ uniuersi uerent saluti habitu ea
q̃m ppsint gr̃ eoꝝ abusu. Tertio fit iam
q̃ ipsos q̃runt gl̃am de rebus nullibus. a' ea
notius ul ea de rebus mal. z ignobilib⁹. Quarto
ex q̃ de aliq̃ bono q̃rit gl̃am aput ipsos q̃ no sunt
nosce q̃d sic gla digna. ut sint hoes ydonee z u
des mudani. z stolates qui pulchritudine diuag no
bilitate. z reliq̃ hmoi putat. z sensibilia p magis
ẽputat. z tria hmoi ghiant. si ea bõ. z gla dig
na. ut usuana. z omnẽ ũtute. a' no nosset. a' q̃ mo
dicu ẽputat. pmo tm hmoi. z q̃ no diuag z fal
tales pupendut. Tuto ex q̃ de excellẽ sua
z ope suo appetit gl̃am. ista in scipm ẽpendo tm
ut sit ipe ex hoc laudet. approbet. z p melioꝝ hab
eatur. hmoi gle iam sunt ples filie. sc. iacta
na yposis. inobediena. z reta. q̃ emãt grauis
xpi. modi. Confessim go uolens p̃mie disiute
plenarie sciam sua. ẽ. hoc petm iam gle. z eq
filias. sidebat. pmo an aliq̃n excedat ozo a' ope
q̃ecuit gl̃am. de eo q̃d no excat. h' est an excedat
appetendo q̃d alij in eo estimarent a' credendo de
eo aliqua uera. z estimatam excellẽa qua tm
no habz. ut q̃ credit eu dctu prudentie. dulte
denotis. reis in tal' no sit. aut credit eum
aliq̃ hõ fecisse q̃ no fecit an ozo se de rebus iactanter
dicendo aliqua bona sibi ẽ. q̃ in sibi non
insunt. a' dicendo se aliqua bona fecisse q̃ no fecit
ut dicendo se nobile doctu dulte deuotu. reis
quibuscũq̃ uerisimile estimatis bonis. cu in tal non
sit aut p extraneza signa. z facta de se aliquid
significanter. z tamq̃m sibi inexistens. q̃d in ea
eo no sunt aut excellenter q̃m in eo sunt ut an p
magnu apparatu nescio qualiter tractu a' aliam
ẽtem uen qua in no habet an excellentie quam
habuit ut an tenuit magnu statu in eqs in fami
lia ẽ. ut hoes credent ex hoc ipm dulcem ẽ. aĩe
dulcoza q̃m sunt. Et spaliter consideret in pretextu
yposis sanctitatis ustuna deuotionis. a' alia grauiores
uirtutem qua no habet. qualiter se p extraneza sig
z facta ut alij credent in eadem hꝛe. z ẽpossi
dere. gr̃. que sme eadem sanctitatis deuotionis
uirtutem. qualiter. a' sc. sanctitatis. a' alia eadem
uirtutem qua no habuerit. qualiter se habere

hoc

ꝓpter solam dilacoēm qua habz in tligia z mudana
laude z sui ab alijs vēmendacioe · ut an humoi silā
uerit coza hoīibz ꝓpter hoīe eos familig decipet
nit ipos flam flam doctrina dissemando · quasi
no tam ato crederet · nisi suis aut uisty a deuoty
zois ibidē appetet z ois hēdq sunt tles ipa
rente ꝓpter qđ dom̄s de eis dixit ar vīo attendite
a falsis ꝓphetis qui venunt ad nos i uestīsoīm
ministeriū aut sunt lupi rapaces · ofidet an tlia
silauerit ꝓpter hoīe familig adipiscerēt alcum
statū ul dignitatem aliqua a aliud trisaum
euitandū aut officiū aliqđ · a ꝓpter hoc ut alij
sibi habenū largiant̄ palia · aut alias familig ea
adipiscat̄ eadē in dampno aliozū a alioz defau
dando · qui sibi credunt ꝓpđ apparetem sanctatem
a ꝓpter hoc ut alcui multū familiarior fiat
aut ēt ꝑ hoīe decipiat̄ ut i suis carnale amorem
z tande in offensu ellatu allapat · ꝛcīp de alijs
similz ofidezat · et eos ofitat̄ · qz q̄nto humoi illig
ꝑsonis sunt pciozes tanto pcm est gue (Jm
ofidezet an affect flam de his q sibi niezant
et q ti no sunt glia digna ut qz sunt duces pul
chez sang nobil' ꝛcīsq̄ z fortune · z ꝑputy
illa taq̄m mag bona · volut ea alijs manifesta
fieri · ꝓpter maioz melioz ac excellenoz ꝑpu
tari q̄m tha no tnutes (Jn oze sc̄i humoi iactane
uit alijs ea de se taq̄m mag manifestando ad
ꝓpam laude z excellenam · (Jm an affect glaz
de vbis inutilibz ul noīus ut sunt superflua sup
tus quos sepe faut homo i nimijo i magnis z
ꝓter mīos edifijs · (Jn nimis mundis z ꝓfosis
vestibz in supflua familia ꝛcīs sibi inutilibus
ul noīus (Jn ea affiezat flam de ꝓdis z
alijs quibuscūq mal z ignominijs z de ludo p
multo a de mimica alioz oppbrijs a de lue
uera a ebrietate ꝛc rofidet tagi amicis affect
flam (Jta q appenerit aliqđ illoz vane ad no
tia alioz applausum eoz · ut ea an oze sc̄i de
talibz tractauerit alijs aliqđ alloz de se flant̄ ꝑ
tando · a extrinsecū ea ope ostendedo (Jm an
affiunt laude z flam de bonis suis apud istos q
no sanezat ut nosce quid sit vē gla digne
ut si appenit apud rudes z idiotas docta ꝑputa
a ꝓdens a se coza ipis tractande oze · aut certe
ori ope flant ondet · hoc en mane ē z vanū
sit de talibz bonis gre testimoī z applausum apd
istos · qui huiusmodi bona no nouerunt a non ꝑpendat
(Jm ofidezet an de opibus suis bonis a mal' ex
cellenjs q sunt flam ista solū i se ꝓtendo z
no i laudem dei · qui illud bonū largitus ē · aut
ad utilitate z ad salute sui ul ꝓximi · ut ꝓpter qua
illud bonū homi datū est · ut si appenerit ut
vē bona q̄ in se habet ut sua ustica deuotio ꝛc
aut opa bona sua ut nigilia ieuunia alemosie
fiant alijs manifesta solū ut ea ꝑ hoc laudetur
z ꝑ melioꝛ habeat · (Jn se de humoi tractauerit
alijs humoi bō sua opa a alia bona ꝓtendo ad ꝓpiā
laude z sui exaltationē · An aliqn alijs pmis
sē molpauit ut ab hoīe humilis z deuotꝰ ꝑpu
tarent · An opa sua bō coza alijs fecerit ea m
tentione ut alij videret ea z ut ipe ex hoc
humanam laude ampet · a ut alij ex hoc alijs
melioze q̄m sit ꝑputaret vel si in oculis suis
a alijs bonis nō q̄rerit laude z flam · Con
sidet in an laude ut flam p talibz oblata
ab alijs a quoz notitia voluntaz deuene
unt applaudit z acceptauit ad detractionē
z gaudiū de sua laude z emendatiōe · z sic
suprig dom̄ est de ꝓpositi · quo ofidezat̄ est
hom̄ ꝓpter que fine scitate z ustica ꝛcīt qua
no habz silauerit se hec ita in pmis sanend' est
ut sc̄a trā ofidet quo fine in oculis suis z alijs
suis bonis q̄rerent flam z voluit ea alijs ma
nifesta fieri · an sit solū ꝓpter delectatiōz qua
habuit in alioꝛ laude an forte ꝓpter alcui fine
ut sit ad alij ea ex tribz estimant pbitz z fide
le z sinceꝛ · sibi plus credant · ut sic eos fa
cilius decipe possit · z i errozē deducē · a tum
sibi ꝓpter tha ofidunt possit eos adiuuare
i vbis suis p fictū a alia fraude · ꝛcīs tribz
q̄ aggnant pcm manis glie · Considet an de
siam homi aliqn pmisit glie dei trā an pla
volunt coza alijs apparē excellenjs ꝑputā · q̄m
coza deo vē existeze · z pla volunt hec testo
mu homi de sua excellencia q̄m testimoī
dei · z ꝓpe ofice · sicut de quibzda dicit̄ Johēs
q dilexerit plus flam homi q̄m flam dei ·
pluēs etem ex principijs sacēdoi ꝛc rediderēt
i xpm p ideo ut ne exirēt ex sinagogam
z ptab alijs ostracizarent̄ z habent̄ p malo
no ofitabant se i xpm credē · z m̄lt peccā
bat · Ista go plus q̄rerent flam homi q̄m dei
qz plus volunt tarde fidem xpi · z bona
multitudinis ꝑputā q̄m ofitet xpm publice
z sic vē bom existeze coza deo · Circa mod'
ad hoc multi faciunt qui ꝓpter vēcundia a
quedam humana timoze mudana a ꝓpter
irrisiones aut oblocutiones stolarū leuium
a fatuoꝛ homi omittut bona facē a dicē a
cta ꝓpter huiusmodi alia sicut mala z dē dei
ꝓcepta · Circa hoc ofidezet ista in ipe met
ahqn utrumpsit a ubis a alijs signis ꝛcīsit
deuotas ꝓsonas z dino humo debitas sicut
alig facere ofuerit qui ꝓsōs deo sincerit
sunt volātes irrisione ferant ihc knecht
a hymel herm a alijs modis inridē solet
q est grane pcm rōnabilis ꝛcīptu dei
ro famuli z famule sunt ꝓpt qđ legitur
hoīe pcm quod punitur i veteri tastamto
unde sctus hoīe helias sacit ignē de celo
descendē z deuoraē milites a ducē missos
qui eū derisorie nominabant hoem dei · et sc̄t
ti hoīe heliseus maledixerit puis qui eū
deriserunt z exurrexit de solitudine duos ur
si qui lacerauerunt xlij pueros ex quib' istis · Con
sidezet ea an humoi ꝓsonas deo sunt vole
tes z d statu dignitatis inuitatis a religio
nis constitutas · aut se humoi statu tradere
volentes a talibz statibz retraherēt a ve
traheze conati fuerint suasionibus etiā

A finem

A homines

siombus aut alijs quibuscuq; modis · no aio ei
ru utilitati z saluti ofulendi · Jtm qz ad gñ
dam excellenciam inde ptme no subin de
mitte alig p̄ceptig Considet go in ho gre
nana glam ex hmg excellenc ostensionem
aut gptez alia quacuq; tam stupefit signo
ru sueg z spūs fuit eis mobedieng ita q; no
uoluit pare eozū p̄ceptis z maxie si illi sue
rint eis carnales gntes a' spuales p̄ces ul
mates an p mobedientia z stuptum sup
ozē suoz · z mandatoz eozudem se excon
municari pmsit an ot' eccie p̄cepta exerci
tatē nimis lenitez omiserit ·

enidu unum capitale ē miudia
de qua dicit damasrenꝰ i sido
spalz q; ē tristicia de alienis bonis · Ubi nondu q; quis modis
ingrit que tristicia de alienis bonis dicat̄ po
qz ymiuet sibi a' alijs horis notitiā aliq̄d
ut tu tristat de exaltatione inimici tui timens
ne ille ledat · z illa tristicia no ē miudia z
pt̄ esse sine peto Sed ut tu qd tristat de bo
no alterius no ideo qz alter hoc habet z id qz
illud bonū sibi ipi deest · z illa tristicia no est
miudia ppa · ymo ē laudabil si sit ex spua
libꝰ bō · Tertio tristat aliquis ppt̄ hoc de bono
alterius qz alter tui mest hoc bonū ē eo modo
nes z ista simr hr no est miudia Qz qd
tristat aliquis de alieno bono magnitudinem illud
reputat diminutiū gde glie a' excellente qua
sperat in alioz opinione z illa tristicia ē
miudia z ē filia inanis glie · nō em vam
glosa apetit z vult ꝺ aliquo sup alios excel
lere aut magnꝰ reputari z cognoscit ide bo
nū i alio tristat · timens ne alij reputent
equales ei aut excellentiores · z qz sic gla sua mi
nuat̄ nō alij sibi in hoc maiores a' eāl' re
putent̄ huius miudie sunt plures filie sm gregs
vicior̄ mores scz detractio susurratio · odiū qz
ultimo i aduersis z afflictionibus pximi
ut qz bn famatꝰ fuit aut diues aut pul
cher · dotꝰ sanitatis denotꝰ bn cantare · bn
scribere · bn iudicare · cuiq; quibuscuq; bonis
ver sut estimatꝰ fuit aliqn tristatꝰ z dolu
erit miudiose · z ideo qz timuit q; pximꝰ
bonū mihi ereret gla sua · z ut ab alijs img
reputaret excellens an de alieno malo miu
diose locutꝰ fuerit ut tu ei aliqd infortunij
audit · a' tu diffamationem ul p̄secutionem me
rit an ex odio aliqn malu voluerit a' optu
erit a' mentit fuit i ana sū incorpe fuit
i rebus a' in honore a' fama alterius morare
z auferre conatꝰ sit aut etiā de facto mo
tus fuerit a' abstulerit z hoc p uba sua pub
ce ul occulte manifeste aut fraudulēter gla
ta · ymo bona q alteri insunt de eo ne
gando Sed bō aliq malitiose · scz ex odio a'
miudia vituperando · qz forte no sciebat sibi
de tali fama ideo vitauit i bona sua ubi ꝺ
tepꝰ fuisset z loꝰ talia referendi · Tertio

stim crimen alti injungendo z de eo narrando aut
si no injunxit sibi crimen tamq; certu · in mꝰ
mutat̄ indiscrete · z ni caute de hoc loqt̄ · z nar
rat rota alijs no tamq; certu sed sub dubio di
cendo Iste posset hoc ul illud fecisse · a' dt se
de th audisse · z quo tha a' tha sensisset p hoc
em pniones q nimis assueti sunt horibꝰ · etiam
minuit fama hoīs i cordibꝰ audientiū · qui
nimis leues sunt ad credēd' Credito alteri pcm
ibiq a' augendo z aggrauando ita q; narrando i
ubis mutat̄ facit · z sing qm i mutate sunt · Cōn
to alteri pcm a' alteri defim ornatu marisimo
no pnato ordine · qui in fama corrūpit quod
est sm qd dicit dom̄s art xxiij de · Qui pe
rambulat in te fideliter tuus · z Secreta tua qd opus qd
ē de gñe suo homo dicat̄ mala minuendo sim
ul ea pxima ignorat dat demonia et
retrahit huiꝰ fidei · z alē no potens accusare opa
tha · accusat in minuendo facies · Ducendo ipm
tha mala minuendo facē qua ei mentionem
detractor ignorat quod i corde ē suscitat̄ ad
ad detrahendū alterū induxit an detentiones
libenter audiendi · z oblectari i eis habuit mē
me ex odio z inimicia ad eum qui detrahebat̄ an
lesis a se i fama ꝓdictos aut alijs detentionis
modos satisfacere · z eius fama corā ꝑsonis tota
liter emisit · a' ulē debitum facere difficilē
Cui ei ꝓpter̄ minuste dampnauit i fama no
bis grauē in hoc peccat si z tenet̄ sibi fama
p posse restituere · ubi sūt apud oēs ad quos
pruit rumorem z odiate offendo · et hoc si
huiꝰ ubi detentionis fuit sm · si vo alio modo de
tracxit qm̄ p imposicionem sm tue estimat si
fama sua potuit p tha uerba · ego alias nō
them de hoc hoīe cuidā peto ut no credatis
in hoc ne pateat ipm them esse qz ego in
tante · z male locutꝰ sum i hoc · a' p tha uba
efficaciora q ad hoc hoi possunt · Et si hoc no
tenat ipse aut sibi modis pximo restituere
fama sibi minuste ablatum tue peccat i hoc
sicut si no restituet res alienas · z tanto gñe
quito fama ē pciosior auro ·

crnu unu capitale ē gra eg filie
sm gregs xxxi mors sunt etume
lia clamor blasphemia mdignio z
ubi posite · Certa hoc unde tre z aig
filias sessionem libent sme ta vo · z sepe ex
arsit in forte ira cōm ppōi · in ista aliqn dei ꝛ
ea temuerit · z durate cepeuit amisisse multe
cogitationibꝰ anxie qbꝰ cogitant diuisas uias
se amittendi · z habuit multiplex ꝓpositu alti
norendi an i ista sua aliqn tam frequens fuit
q sibi minuerit · z multu uexabunt debebit z
z usu rōis · z sibi caluit mozdmandum i nasi causauit
bus manuū · z alioꝝ membroꝝ ac etiā tocius
corpis · z maxie in lingua indebitu clamore
z confusam ac mozdmatā locutionē · an ex tra
habita ot' gre cotapsit · z pacupendēt ipm ·
reputando eum mdignū · z volem · q tle sibi

fuit an mory iramquit unquit a se purium
omisit an aliqn i ludo ut alias blasphema
uerit uituperia aut uba iniuriosa rõn dei dõ
an se primo ausus fuerit uba obprobriosa
z iniuriosa q erant i dñm iniurioñ honorẽ siu
et spualẽ ofidet an hmoi uba stulticiosa pro
tulerit aio z nitinone ledendi fama alterius
z dminuendi honorẽ eiꝰ an aliqui maledixe
rit optando sibi malu z i malu solu eiꝰ
z maxie an maledixerit pntibz z suprobrijs
suis z hijs psonis quibꝫ plus tenebatur ad a
more z reuentiam hor em agguat pter
an aliqn ex ira odio ul rancore ul alia ca
offensu sui pbuerit a ofilio dederit i aliqm
iustum nocumentu lesione a morte an ex
ira sic prosilit mulierem pregnatam q abor
tabat et ita hꝰ ofidet an quandꝫ ea aborsu
fuit a mortu pueri sue i utero p strictu
ra nesu ad lasciuiam ordinat sit p mini
um anguiem sed p alios modos malos sed
ex ofo utero p negligentia custodia sui alte
rius ex ira odio ul rancore apponeret z uolue
rit alteri nu negrabit nisere ministra uindic
i tbz in honore i corpe an i uita toli an ali
qn irrogauit z actualr intulerit primo hꝰ
ministram uindictam Nobi nondu q uindicta
sit p mflictionem mali penalis ut p illationem
pene alicui ul dapni i corpe ni rebz ul ho
nore z hmoi uindicta a pena mflictiua
fit ministra quoz modoꝫ prima ad mfligẽdã
pena ei qui no meruit Secdo ad mfligẽdã
ei qui pecauit si mfligat maioz qm deme
ruit Tertio ad mfligẽdã pena no pua ordine
uirtꝰ Quarto ad mfligẽdã alicui pena iusta sed
no bono aio z ira nitinone Considet ergo
tho z primo qr hꝰ an ex ira a ex alia ca mo
tꝰ fuerit pena Et quia no dimittit sine pe
na ista a dapnu fuit i tbz in honore ut
mi corpe sit ubertato ulnerato mutilato
sine occisio Et ofidet an psona quia fuit i cor
pore lesti fuit psona eccia a mi ciuili
statu ostituta hor em agguat peccatu et
ledens meretur excoicatiois sniam Secdo an
hmoi pena sit iusta ipe meruit ei pecauit
si in maiore sibi meruerit quã meruit
proportionata multet eꝫ no seruauit ordinem
iuris sit qr pumit eũ eo supioz no fuit z
i que no habuit iurisdictionem a amisit ad
ad iustitie ordinẽ acquisitu Certo intulit
pena iusta qr mflixit ea no bono aio
nec ira nitinone ut no ppt cosuetudinem
publice iustitie a ppt bonu ipius puniti si
forte solu ppt satiare appetitu i alia pena
z malo de quo delectat a pter mane glaz
ut ex hor dicat hmoi iustitiatꝰ a strictus a
solu ex odio z rancore z i malu alterius ita
consideret an uoluerit regnam petere a
lesis a se z miseriam posse quamꝫ hmoi

lesi no sint sui subditi nec sibi in aliquo
subiecti an a se uenia humilit petentibus
indulgenda negauerit an primus plantationibz
z utilibz nocauit no ex amore iustitie
si ex odio z rancore ul ut alter ex aliqua
negligẽtia a pter defim expassato pdat us
tam tam considerat an lesis a se in corpe
omisit satisfactõe a satisfactione distulerit
ultr debitu Cui em alterius tuu modo tum
minuste uindicando pximi sui detrimentat
i corpe p mortem p mutilationem aut alia
lesionem no solu petat et preter hoc ad
omnes sed etiã tenet sibi quito mag z domo
dosio pr de illo dampno satisfacere p posse
si uelit ue penitere Et sm statu qui omnt
aliquo tenet ad mag ad ministrationem sanda
sibi i spualibz equalẽ uite qua absu
lit sm qr i talibz pr equalitatem fieri Et si
nit fecto sustentabat aliqs puta prem ma
trem a gnigs tenet nit finens obz ad ei
ministrationem tantu quãtum eis absulit p mter
factionem illius psone De mutilatione uero
aut alia lesione corpali dicit idem q debz
fieri restitutionem p penitentia restitutionis debz corpi
no solum dampnu qd qs meruit p totu tp
uite sue quo usq fuisset membro absciso sed
debz et corpi expensis apponi i curatione
z ulr hor plectionem lesi z ordinationi sit af
flicti qr pcepta deplanat est sibi de tali
mutilatione Dicit ulterius q i talibz plus po
terada est mutilato pauperi qm dnus qr
plus indigebat membro abscisso ad victum
suum requirendum

uarii est amabilis q e immode
rate amor ad hmoi z possidẽ
du bõ utilia ut bona q sunt
ordinata ad prudentiã nãt
uite sicut sunt dome uestes agri uinee
huiusmodi auri argenti uirtualia z fisica Cuius
filie sm gs xxxi mortales sunt septẽ prima
est obliuio q destruit mẽ Secda inquietu
do i superflua sollicitudo circa tpalia acquirenda
custodienda z dispensanda ter Alie sunt
violentia fallacia furtiua periuria quibꝫ
amabilis utitur i acquirendis alienis Confessio
nis igit ofidet circa amabile z eius filias an
habuerit suppflua z superdmatu amore
ad diuinas siue ad quecuq utilia bõ An
ta magna q ex hoc orit deum murmura
uerit z aliqn indignatꝰ fuit sm q no ora ue
rint diue et mor imminoz dei sibi fuit ostensum an hmo
modi immoderatu tpalium amor sentiat cum
superfluis sollicitudine circa huiusmodi tpalia acquirẽ
da z custodienda i magnu dampnu et
negligentia spualium bonorum Et mavie
an habuit tam immoderatu amore tpa
lium q adhuc pter huiusmodi acquirenda ac custo
dienda noluisset z alio paratꝰ fuisset

ſtacre ꝺ̄r p̄cepta · a' ꝺ̄r dei ul̄ ꝓxim amore illa em̄ uoluntas e ſue p̄tm · ſi ea impedita p̄ceta mīa̅ exeret in actu In ex hmoi moderato ꝺ̄r ſcalu amore mota · aliq hmoi actu exerunt z actualr ſunt ꝺ̄r p̄cep aut ꝺ̄r dei z ꝓxim amore ut aliq aliem ſiens ꝺ̄minuerit alio ad que p̄mebat ſine te ḡue nolente · aut ea ḡnozante · ſit tn q̄ ſibi diſplicuiſſet an alii miniſtre dapniſi rauit t rebus ſuis utilibz ſr ſibi ea obuze do · a' alio modo ſibi deſtruendo a' pdendo a' ea miniſtre impediendo t lucr iuſt · a' t eo ſermone q̄ſtnd̄ t̄r ſibi debiterr · an alie na bona alteri abſtulerit z ſibi p̄ miniſtre uſurpauit mā̄feſta z puolēria t manifeſte ſunt p rapma a' emulte z iſto caſu ces ſi neſciente ut p furtu · Et ꝺ̄ſideret aq̄ hmoi res rapta aut p furtu ſubtracta ſunt ſarta aut de ſacro loco ſublata hor em̄ eſſet ſan legui z acquiret p̄tm · an re aliq̄ ſubtrerit

ꝺmīt anone uſurarū explanta ul̄ pala ata · ut ſi ex pactu acepit p mutuo pecu am aut alia rem cuiuſcalr pecuia me ſuraī p̄r · aut ſi rem aliqua emp vendere voluerit aut eam vendiderit qm̄ eſſ ipſiꝰ p̄ꝺ p̄r hor ut emptor pecuā ſoluerā ex pactō uſq ad certu tm̄ · a' uolūt re emē dare q̄m fuerit eig uſuꝝ pecu · z h' ideo q̄ pecuiam p̄ſ ſolut animū eo poſſet ſibi tra ri an tpe collonis bladi vm z ſtilia · nu mīa ſolue ſolent vendidit ita p̄no q̄ ſpe in quo ꝺmittez pluꝰ ſolue conueuerut z ſic de īmūis modis paciare uſue ſtuā na hmoi adnuent · qui oēs ꝺſideādi ſunt z ꝺfeſſori diligenꝰ exponi · Conſi derer an aliqn miniſtras mēcinias exaut. ut re caꝰ vendiderit qm̄ d' ītate valuit an vem ſcient vilig z ꝺmiſſig emerit qm̄ valuerit · an exerunt mezrarias no ſolum miniſtras ſi z fraudulētas · et has ꝺmittendo fraude t ſba rei vendite · aut d' qualitate aut t q̄ntitate eiꝰ t ſba quide · ut ge vmg ſpenā vendendo ſraem loco rei altig ſpanei mg p̄noſe · ut auraī p auro · ul̄ ſtimu loco argenti · vinū mixtū loco puri aut florenū a' denariū tuꝑiꝰ ꝺndo loco au rei ul̄ argentei z ſic de ſimilibz · Jn q̄ntte ro ut ponꝺ deſectuoſo · aut meſura defec tuoſa utendo t vendendo a' empnōe Jn q̄ litate aut ut malū vendendo loco bon corrup tu tagm̄ ſit ſanū z equm̄ defectuoſū loco integri · vinū a' aliud ſile rotundū loco bo z puri · ꝺmm ſterma loco vinoſam loco ſterme · tritū nec exuſat t hor vendatore ſi ipe emendo decepto ſint · no em̄ q̄ ego decepto ſū · eſt m̄ aliud decepe ſimt no q̄ ſpoliato ſum licet me alii ſpoliad a' res ſuas ſuaſerit · Jtm ꝺſidet an timos agroꝝ ſuoꝝ a' vmeaꝝ ul̄ ſilium poſſeſſionū dilatauit p̄r̄ p ho defraudando ſibi de tmīs ſuoꝝ poſſeſſionū aliq̄ auferendo aut

vnica agꝝ ul̄ aliā rem ſue tuitōe omiſſa miſi dalit z ſallarē colūt an adulty p̄no ſtite exeruerit labore dicte z miſſiſtrend ꝺſpū mezradig ampiede an artifino ſuo male z decep toie uſuꝰ ſint ezta p̄ꝺ̄ p hor miniſtre ꝺ̄pn ſtrando · an t ſuo artifino admuent nouitates ſupfluas nūoſas z mutales p has amplig lucrer ad habūdar Jtm ꝺſidet an ex auaria aut ex quadꝰ tā ꝺmīſit ſymoniā t ſe a' t alio ſpū ale · ſ · emendo ul̄ vendendo p̄ tali ſpeialr an aliem vtilit aliq̄ ēmāſtim bnſimū p̄ pe cūa aut mutuo ſolig obſequij exhibit a' exhi bendi · ul̄ ex an penna data ut p̄missa ul̄ pre te armata ul̄ violenta ꝓmouerit ep ſibi a' filijs a' ꝓxīs ſeu alijs p̄ſonis · a' ep p̄mūtoribus ſpeialr mutuū ſumꝰ ꝺfecend ēmāſtica bnſa q tn ſol' dgmg z ſuſſicientibz puze z no ſymo niace ſint cōſenda · nec p̄ꝺ ſymoniace ꝓmo tus ad bn ſtatū hmoi ꝺſignet z ꝺſtituat ſacerꝺ̄s Conſidet vir curioſus an bō curioſus luxuriōſe z pompatice z gulose ꝺſuppſit aut rapide thezauros tumulauit neglect pau pibus z alijs uſibz p̄nis · Jtm ꝺſidet an p̄mum bō ſubtraxerit aut eis neſcientibz z nolentibz ſupflue inutilitez ꝺſuppſit an dom̄oꝝ ſuoꝝ a' diaꝝ bō̄ miſdelitō diſpenſauit a' minis la te aut t uſq ꝓꝺ ſuppſit · Conſidet vxor an bō maritū furata ſit aut eo nolente a' ignozate minis ꝺſumoſe g ſuppſit Et ſpaliꝰ adultē ꝺſidet an illegithos ſilos ſuccedere fecerint ad legitimoꝝ hereditate · qui ſoli ius h̄abet ad patria bō · an mezenarijs fructibz uſu fum p̄nū non tribuit aut ea ipſe in uſ̄ duxe diſtulerit Jtm ꝺſidet an ꝝ ea ſibi t teſtamt ꝺmiſſa a' alijs legata · z p eū alijs p̄ſonis aſſignāda aut in elemoſinas z t̄r̄eꝝ proꝝ uſq̄ uidenda fraude ꝺmiſit · ea ſibi ēmāda a' alijs q̄m quibz teſtata ſint applicanda · an ex cultoꝝ hmoi teſtaꝝ z diſpoſitōm ꝺ̄um teſtaꝝ ſine rōnabili cauſa diu diſtulerit m nō modicū p̄iudicū deſuctoꝝ qui ſuffragij z p̄ayerꝝ oꝝōibz aduti fuiſſent · an negle erit facere elemoſinas · z oīd opa mie po tiſſime · oītente alioꝝ nūtre an decimas z oblacōes ſolue ſtepſit · an tibus uiſte inſtituta ſolue ꝺmuit an auaria moti ludos taxillorū aut alios ludos ꝓhibitos exer cuerit an diebz feſtiuis ꝓ̄ lucrū no nām la borem manuale a' mezenarijs exeruit · aut p ſuos fieri uſſerit an ꝓ̄ tale aliq̄ obtinꝺ z ēmendū p̄tm ꝺmiſit · a' aliq̄ mo ꝓꝺide rit ſicut Judas qui auaricia motꝰ xp̄m pro ſuo p̄cio vendidit an ſime ſū tristitiam opa nerit ut ſua rapig vendendo amplig ditetur an p̄tm mortē optauerit · a' de ea grauiꝰ ſit p̄ter hor ut eoꝝ ꝺpet hereditate · Jtm t̄r̄ p̄dicta p̄cta z damna miniſtra ꝺſidet · an ali tui ſint cauſa z occaſio ut ꝺmittat aliq̄ p̄ tatoꝝ p̄dictoꝝ · a' ut ſibi damna aliq̄ ſup dictoꝝ modoꝝ miniſtre inferent ab altero utpote uidendo aut aliq̄ tactu ſiet a' oſide do z ſuaſionibz ad hor inducendo a' talia fa

ſi lubet d' p̄cōn bñſm

qd valuīa e rat in poſſa aut alio

licitū

rientem laudando. aut fiet offensio et ppmitte
do ei phibere potuit. et mariti ei ex statu uel
officio phibere debuerit. et his similibz causis et omā
ombus ofidet et de eis ofiteat. Et ē ir pdicta
nondu q̄ nō solu peccat q̄ aliena rapit et a'ī pēr
supdos modos ministros et socios alienū
sibi usurpat a' prim' minist' i suis rebus dapn
fiat. si vlt hō si nolt vere ofiteri et psone absol
ui. et ipm aliena restituē. dampna recuperate
et ablata ipi dampnificato reddē. et integrū q̄ntum
sibi est possibile. et q̄nto cit et quomodocūq; potit
missi remissionē a' voluntatem dīcam a deo vel ob
tineat q̄ si dampnificatu nu fuerint ē ignotus
ignorantiz a' oīm hoīm non possit dari ppmodū hi
bus eis qui si sibi petito ignorentur. nec p salu
te aie illi nu restituto facienda erant. sed tantū
totū in elemosinas et in pios usus nec restituere
de tenent qui sibi aliena possident a' q̄ mine
diate et p se inuenerunt si et pleq; alij qui ofhe
dunt in his usibus. Jussio. silentiū. assensio. palpo
tratio. tacitus. mutu no obstante. no manifes
tum. Considet go ofessus. an alicui restitutionis
faciende ex quacūq; causa debitor fuit et an hoc
modi restitutionem facere neglexit a' ulle debitū
dissoluit de isto interrogat et diligenter ofitentur
et a se lesis ad hmc satisfaciat. si vult ee vr pen
tens de pctis. ir

Jtem luxuriam et eius filias ofidet ofes
sionis an cogitationes carnales et luxu
riosas ir venerea in quadā vapia
et delectatione i aio motum primo
vit et eis se non apponendo statim ut preuit et po
sse excludendo an aliqn assensit i delectationem
ex huiusmodi libidinosis cogitationibz sequtem. Jta q̄ si
noluit opus impiū. in' voluit deliberate talia car
nalia cogitare. pro delectatione in eis cogitando an
ostula amplexus libidinosos tactus impudicos et
ostula ad actū venereū mortalem cū psona non
sibi matrimonialit' iuncta exercuit. an istis in dict
aut ee ribis aspectibz aut quibusdā aliis omnib
carnem et carnalem delectationem aut carnis su
mulu i se excitauit et maxime an cū psona sibi n
matrimonialit' iuncta istis usus fuerit. hoc mu
none ut eis ampliam in se excitaret a' ut pella
lia erga p munera p promissiones p minas pēr
adulationes p quodcūq; alia huiusmodi psona ad sui co
sensū illicitum attrahēt. an ex aliq' pdictoz a'
ecta ex inhonesto tactu pueri genitalia. ul' aliquo
alio pacto fuerit i eo pollutio i vigilia. an
huiusmodi pollutionem causa delectationis veneree ex
piendē sibi voluerit et sine subitu potuerit
et hoc e grauis. et est una species pcti ir nām q
aliqui uocant molliciē. ir hoc ofidet et exprimet
ofessori an dormiendo passus fuerit. aut pollu
tionem et hoc ex aliquo supdicto. aut ex aliqua
alia culpabili causa q̄ precesserit ni vigilia. et maxi
me an antea an post i vigilia ofecerit i ista noctur
na fantasia et i pollutionem pertez delectationem
q̄ in ea sentiue. an inclinatus cogitationibz a' pre
dict' libidinosis et impudicis gestibus osenserit
et opus luxuriosum exercendū cum psona non

mōniali' iuncta ita q̄ illud noluisset si af
fuisset possibilitas a' si ausus fuisset p timore
a' verecundia. Jsto em voluntatis consensu men
talis est pctm mortale si ea integrē seruet
exteriorē actus. an ipm opus carnal cum hoīe
exercuit ai psona sibi no matrimonialit' iuncta
et ir hoc ofidet magdu statu et ordinem
utriusq; psone utpote an utraq; psona fuit
soluta et sic fuit simplex fornicatio q̄ in sp
est pctm mortale. An altera psonarū aut
utraq; ipsarū fuit i matrimonio ostituta et sic
fuit adulterium et grauis. si utraq; psonarum
fuit alteri matrimonialit' iuncta. an psona
fuit virgo et sic stupri. an fuit grē fornica
tio et sic fuit incestus. et ofidet in quo gdu
o sanguinitatis q̄ spiritualis auget pctm. an
utraq; psonarū. an altera earū fuerit religio
sa. ul' in sacris ordinibz ostituta et sic fuit sa
crilegium. ofidet an alia psona voluntarie con
sensit aut si violentia ei inferēt hō etiam
quarent pctm et vocat raptus hoc pcto sunt
diligentissime cauenda q̄ sunt in sexu fra
ili valde et p accidens multa aggrauant
et mala multa q̄ ex eis nata sunt sequi et sepis
sime sequunt ir mulier. Nam ego corrupta
sepe mouerit p hoc pctm infamia. mipe
dirit sepissime a matrimonio ītrando pōit in
via meretricandi i pdictum honorē ac et
corpis. Jtem ex talibz pctis sequit no indi
ca reprensio voluntaria impedimentū pmanēdi abor
sum occisio pueri et aliqn modū huiusmodi
hereditatis filioz legitimoz ppr natos ex ad
ulterio. fornicatione genialoie et aliqn omnia total
et intrat religiose aut stat. Jtem ofidet an
opus carnal cum hoīe quod exercuit aliū qm
sit ordo que nā ad hoc opus deputauit et
ir hoc diligenter ofidebit modi et species pcti
et quotiēs talia sint facta circa opus i se. a'
hec modi circūstantiaz adhuc debet no ho
ea voluntarie et scienter exercere sub grauis pe
nis sue. si debz sic integre et distincte co
fitei sue ex se dicendo sue ad interrogationem
confessoris respondeo q̄ ipe confessor sue interrogat
pctm secm eius modū et circūstantias aggrauan
tes nec ab hac distincta et clara confessione re
trahet eū illo modo pudoz et verecundia que
no trahit eū ab huiusmodi pctis petitione. nō utiq;
maiorem pudore inferre debuit humor pctor
facta coram omnipotēte deo qm̄ confessio q
tum secrete fit sacerdoti loco dei. an aliq' pre
dictoz pctoz luxurie practicauerit i diebz festis
an tabula dimisit in loco sacro. an alter
tium voluntarie prohibuit an seu d uerso con
tra ex rubicū a' ex uerso nasci voluntarie
impedimēt an aliq' eius ei origit ppr sui
uestimenta aut pter immoderatū corpis a
ornatum a' ppr cōcreas a' ppr aliquos alias in
iustas causas. an se colorauit fuco et medi
cinis colore. a' se ordinauit immoderate p̄ nō
vestibz a' alio ornatu impudico et ni videm
do maxie pter hoc ut psonas sibi no inti
moniales iunctas sibi ad matū illicitū aut
ad sui rapinā inclinaret hoc em est

grauc pctm · ēna si' alīq̄ p hoc ad malū tract
ētm dicat ōrf sup ayt · Si mulier aliq̄
se ornando hom̄ oculos ad se attrēxit · z si
illi plaga mulcerit pena patiet extima
venenū etem ofert z si illū qui bibit mi
nuto sit · et sic hoc vīm · ē de mulieb̄ pec
tha corda vidz ad se male mulcend̄ vsle
abz p gestū muto affect̄ ōr̄ p extorē or
nat̄ / ostentante infirmitate a' alis
legitio impedimēto negauit ēdē debitū
carnal copule pson̄e sibi inuicē solue

extm est gula ōr̄ qd ofessiuo con
sideret an i q̄stitate abi a' po
nis excesserit mesuā ē fortios
multo plus sumendo q̄m sibi ne
cessariū fuit anteqū eat an uices ad medēdi
z bibendi minus pollicitauit · tm̄ p hmoi
fragm̄ suppleri q̄ fuit decens a' nām · cui
cīm sanus videt sufficere ad manū big · z die n
bu sumere excepto q̄ dnīc · z dnīc labora
tibus · an sine rōnabili causa si ex sola con
cupiscēn̄a abu a' potu suppleri ante debitū
tēp̄s · z hor̄a ut nimq̄d alio mō debito pe
a' aliq̄ p nimia potu suppleri eberetatem
mereret · q̄ in casu isto vom̄ituit p tuc
a' p immoderata ebrietate · z potius aliq̄ ad
vomitū fuit procurat · an ex suppfluitate n
bor̄ · z potius suppleri neglexerit debitos
labores aut omīsit studiū ōrōn̄ a' aliud opus
ad q̄d faciendū tenebat · a' vapulet · z vtr̄
vit aut ēna suppleri nimis delicatos · z pre
ciosos abu · z potius ac multiplices · z nūd
os non p̄t̄ nūtā si p̄ter detractionem / an a
bus nimis ameate sibi fecerit p̄parari · no
ad supplendū indigentiam · no ad fruendū in
digentiam sed magis ad irritandū gula · an p
nimios sumptus in suppfluis · aut nimis pre
ciosis abus · z potibus se aut suos heredes
vl alios hores depauperauit aut ēna men
diare coegerit · aut nimis frequent̄ vapulet
aut nimis aude · z gulose suppleri abu et
potu vomendo sicut lupi aut canes sumelicā
an iouina vsuetudinaliū a' ead̄ suad̄ ma
data sine rōnabili causa trāsgressiue sit et
hor quo ad vices vomendi · ut q̄ i die ie
iunij vlt̄ semel vomuit sine quo ad gl̄utē
abor̄ · ut q̄ usus ē abus et vsuetudinaliter
aut ēna abus īll tali die p̄but · an i die ieiu
nij horam vomendi notabilit̄ p̄uenerit
z hor sacre · z sine nūtā si solū ad nimiā
affluentiā · z vorpiginem dū · ōr̄ · Item sicut
excessus ōr̄ abu · z potu sunt p̄cīa · sic nimis ir
rōnabil̄ defect̄ quare ofessiuus ēna ofidet
an aliq · z irrōnabile indiscreta · z inimis sibi
subtraxit de nām abu a' potu sūd · q̄titate
nimis modici sumendo a' · q̄ te nimis ḡst
sa · z sibi minutia sumendo an ex h' natura
torpuit / vires corp̄is exhausit a' caput
z sensus destruxerit · z se fecerit mutile · ad
alios sanctos labores · z meliores ac spūales

res exercitationes · z maxie si sensit se talia m
cur̄ sup̄or̄ p̄ indiscreta sua corp̄is refrigeratōm · z
ti noluit · a' tibi desistere nec moderaū · ēna
amonitu p̄ alios sapientiores · Et sicut dm̄ est
de indiscreta nocua subtractione nutrimenti ne
cessarij · ita intelligendū est de indiscreta sub
tractione sompni · z aliox corp̄is nāliū · de pri
cul corp̄is nūde sentū · de quib̄ ofilo ofidendū
est · z ōsiendū · ōr̄ ·

optimū est audia q̄ p̄ncipalissima
est tristitia q̄dā de bonis spualibus
z diuinis q̄ anime hoi nimis nocet sicut
et hmoi tue audie · ē petm̄ grue q̄n
hmoi tristitia · z tedium · ōr̄ spualia · z dīna sic ni
mis vilescat · z hūg aliq̄ p̄ vt̄ voluntate defugit hm̄
spualia q̄ tue sāe tenet · z ab eis mente credit
ipa vilipendi · z detestanda / hmg audie sunt
plures filie s. desperatio rancor amaritudo mest̄ · ōr̄
quas enūat gregor · xxxi · moz · Confessiū ex
p̄ ostendit ōr̄ hanc audiam · z eis filias p̄nūcupat
desp̄m amor̄ dei · z spualiū bonox · habuit aliq̄n
tristitia · z tedium · ōr̄ spualia hō exercenda · q̄ in
sibi p̄t̄ nimis habunt facienda · an aliq̄n d hmoi
spualibus q̄ facere tenebat · tam magna habuit
tristitiam · z tedium · p̄t̄ q̄d h' ea mente detes
tatus · z voluit omittē si ausū fuisset p̄ vēn
dia aut p̄ timore superior̄ an ad tēa exercē op
tuit p̄ verecundia a' metu pene vl ex timore
superior̄ / ea p̄sūat negligenter · an diose · z reuanter
mdenote · an tanto rosus fuit · z amaritato animo
vīs superior̄ suos · ipm ad hmoi spualia expedīt
volentes · aut ex cōi · cōn aliox ipm ad tēa suasiom
bus mouēt · volentes an p̄t̄ hmoi tedium · z desi
diam · ōr̄ spualia sit ea detestatus fuit · z ad ista
malina deductus p̄ ipsa impugnat / ipsa vana fuita
z mutilia reputando · a' ex̄ dd̄ · an aliq̄n desp̄
uerit de vita ēterna · sequēdo · eos p̄ amidosa exēs
ōr̄ opa spualia putauit se non posse lenād ad
hmoi spualia optima · exercitia · quibus ōz gl̄am
p̄mer̄i · an omīsit missam celebrare · vl hox
rationes aut aliud dīnū officiū · vl p̄cum · prīe
ad q̄d tm̄ implendū tenebat̄ · an die dnīco · vel
alio festiuo cessante legitimo impedimento · ms
sam audie omīsit · z eisdē diebus festiuis p̄
moz · z p̄dicationes audie omīsit · z h' p̄ter
desidiā aut negligentia · vl dau · a' p̄t̄ vanita
tes quib̄ se mimsuit · a' p̄t̄ ludos · z tragula
vl p̄ter mercenarios a' alias scelerosas occupationes
p̄ter necessar̄ias · an officium dīnū aut p̄dicationem nec
bi dei sine mōbz gauisus · a' aliqs impellens aut
bauit · z aliox denonces impedimentū · an p̄t̄ hm̄
nete sibi accessu p̄ped diebus festiuis · vl
ubus mentibus · a' fletus oratōr aut excessiue dolen
cie · z letos demorando · de p̄t̄ mentis p̄dic
vit / an p̄ amidia · a' negligentia · a' p̄ vanitates · a'
indebitis occupationes p̄misit · z postea stupefact
diebus festiuis habil̄ meditationes bonas ut moz
tis imminent̄ · iudicij finalis tremoris incertitu

¶ festiuis

gaudioz celi · bnfinoz dei · z costiu deuenau am
ad deu z mantanau ipm ad eig actuale sup dia
dilectoem ad qua fus Scotu in tho dis: prvn
quibz adulto tenet in diebz dnicis z festiuitatib
principalibz an ee autam z bom vgimen filioz
filiaz seruitoz siuendu aut aliozz subditoz
z aute siue o missoz negligens fuit i retrahe
do a malis pdictis z alijs z niduendo ad bona
siut obligant stipiozes oms pilati z pilate pzag
familias ee Dicte bu Aug i epla ad queda ro
mitem p omnibus alis subiectis qui i domo dia
simt sollicitus sis z vigil existas qz pipis dno
tom reddituz es an i qbusda am festiuitatibz
ut natiuitate dni Cazmsplui Joh baptiste z
tetiu exercuerit ludos siue sonones sozilegia
a aliis sultanas inuentias z abhominaões an
tata sanctis oferiu pbuerit · mayie an ex sa
tu aut offiao suo talia gdibz ponit z debuit
an de pctis suis no omnibz a no vē · an same
tale absolutiom sint assecuta · an p aliq dnmo
neglexerit aug offerri · aut venabili ea · an
ptez maduterna ee ptim uita ptoz ptio
oblitus fuit · nec necauerit an oessionem ostram
diligent discute · z qd diligenua p meditanoe
pcta ptia ad memoria reduc · an oessionem sua
aliqn dimisit aliqd pcm mozle ofessore nedo
a penitendo facto · an ofessione aliozz pcta si
uma ta reuelauit · z sua pte · ut qd aliozz ar
guatone exquisuit an minuta sibi pmam i se
sponte suscepta admplē neglexit a forte ea
pfecte exeqsit · an eucaristia ut aliud sacm sue
tez indigne susceperit · si no pmissu vel ordinis
z mtis mortalium ofessione an sacm vnctois
extreme i grau infirmitate susupe neglexit
an ee sacm eucaristie ut debuit sumit a eccia ee
alia sacta · sicut no nulli facunt ee celebriom sue
mentoz missaz z baptismoz ubi vident z tan
pmunt · an vota z qbus gmissa z marie nūa
menta i fugendo trisgressi fuit · z ee hi atteta
o sidezet modi · qz ubi simt casus maiozes z ppi
etuati an pnetis suis a aliis bnfactoibz vnus z
definitis pcibz simdē neglexit ·
Sequit de octo Beatitudinibus ee

Euangliū qd legit i festo omnoz et
scribit apt. vo enūat dns octo beatitudines z
omnibus eis vnu ide pmu assignat ee qđus
dnus noster exp̄mat z e eternaliter · et
qz in finibz predicti festi · dixi aliq de pmio
si de vnq iuste etie · ideo volo modo p̄mittere
p̄missa de ipis beatitudinibz dicē qz ipis est
ita · pmo p̄fecta ita z dispositio ad merend
gliam qz sup illud psalmi sepulti dr glo · z
e Aug i simone dm i mote · septē p̄mittit
mutes q z beatitudines dnice qz p̄fectos z bos
efficiut z ee ppt h si forte honestas iutum
plus alliceret vos ad bonū z retraheret a malis
sin hucusq ut timeo sint multi nesciētes vioz
de quibz aliqua in p̄cedentibz dixi · Est go ita
q p̄fecti hoēs z excellentes i ututibz diuine
hierarchie qi diuini do qp ultimi ordinem statu ītra
sorte homm sint impassibiles inordinate passi
onibz ire odii voluptatis cupie z retatis et
ideo bto dionysio in quadā epla ad Joh apm
ipsos hierarchas vocat angelos in hoc imitādo
ordinē impassibilitate existentes z tales
p̄fecti z excellentes dicūtur eccia bti · eo qp sue
dispositi de ppinquo ad obtinendū eccia bti
tudinem ex bonitate opm suoz z eccia qz
ppter excellentiam virtutis videant qi huma
na uita discrete z quomodo oportet uite
broz quoz ainq dnō nullus monachi pt mor
dinate passionibz ꝑ totus e mortuus z tri
stitie z p oia deiformis z ututes osummate
re z excellētes q hoies tales essent dicūtur bti
tudines apt vo Intez quas primo patet pau
pertas spūs per quam Ambrosius z hieronimus
intelligunt voluntariam egestatem ꝑ ang humi
litatem intelligit · z de utroq ordine ututum
e aliq dr z p̄mo de voluntaria egestate ee
Dico quo nomine qp paupertas capit vno mo
pluribz z sic dicit solus euangelista dicitur qz et
bonoz temporalium · z illud no est vniuersaliter vm se
qz pt esse i malis hominibz ut pz ad sensum et
sic pt dicta paupertas exp̄ Alio mō capit positive
z sic sm Nyco. de lyra sup illo apt. vo Dn pau
pertatem spūs · est uita quam disponens hoem ad
habendū se bn ee divinas z temporalia bona · z dando ac
cipiendo z custodiendo · Et e triplex uita pollutiua qz
talis est · z qn i tali gradu habet qp facit ho
minem se bn here ee tha mo eternā z hūano
ut sic no qeat talia indebite sed ultimo gradum
sui meriti · ꝑ solum sm ordinem sui status z per
sone · z ad sustinenda ac meritum supra expe
sam Sic dea vita tria e paupertas spūs z vota
tria beatitudo qui e tam mensa z ordinata
z pfecta qp facit hoēm pfecte z prompte z dilec
biliter alia exequi quo ad affectum z toto
ut quitum est possibile quo ad possessiones a
se totaliter abicere ppter hoc ut sine sollicitudine
z impedimento exteriori vacare z deuote deo sue ordinis
z meditationibz vacet paupertas et quidem
nat ad diligendū paupertatem z spūs · quia
non est in rebus exteriorib ꝑ interius

spu ẽ ut ī voluntate Et dpi mḋnt ī toto d'gñ
u est possibile · qz oz hoem hẽ necessaria
illa sme quḃz ōno vnḋ non pt̃ z ido oz
cu talia vsmaze aut laboribz acq̃re a' se po
nere ad statu alique in quo ueiſ ite sit si
bi · q' no deficiat mnute nnis ut esset sta
tus r̃ligonis ubi de oi vnḋt ·
Sedo nonḋu q' multiplices sunt paupes
quida ōn sunt paupes · quida em sunt pau
peres rbus z non spu ut qui mute caret
diuinis · vellent em hẽ diuinas z no possut
sint paupes mndi · Sedi sunt paupes spu
Et libera voluntate z nou rbus ut sint isti
qui diuinas possident z sic eas strepunt
p uer eq̃ mḋebite abutunt ad pḋto superbie
gule · z ee ir eas nllm hnt mozdinatum
affectu · ut eas aliquo nio mḋebute acq̃rat
aut rtinent qz uste habita p̃ possibili
tatem sua z alioz mdigentiam z nrḋte lar
gie expendut m usuq̃ paupm z ī diuinis
nitui z nisuq̃ paratu amq̃ Et pompta volu
tate dia sua si opus fuerit dmittendi p ho
nore dei · a' m mntes paupm disubnedi z va
pnas honoz suoz si rtingat paueꝛ z cu
gaudio sustinedi z ad hec pauptas spus z hi
diuinaz strepitus nnō r̃quitur ad pfectiom
diuini acq̃rendam aut rmenda · ut volt sanc
Thos srdi ist q' tpl mī · Tales paupes z hi
dinaz strepitores multi sunt qui in diuias
multas possidezut · ut qui paupes esse elege
runt z desidezabant si non pmittebatur
qz p obedīa z ex dono missu ad papatu a'
cpāt electi pncipes tre strinebant z eaz
ee dispensatores quas largit d alioz pusus
distribuit si ḡbi spe pauptate sinaunt ex nj
bto ggr qui monachus ex̃s a plebe voma
na se suam uolutate elauq̃ fuit ī sudmu pon
tificem z pg̃a sanctaq̃ · z sic dispensator diui
az tanq̃ exlie fuit nec strictio in quibz tan
te largitat z elemosinaz sunt · ut dt lege
du q' no solu pntibz si ea longe posit̃ sno
ī monte synay nḋnus nnā mustrabat na
ōm egetu supta habebat · z eis libezalr
mustrabat · Et nd milia angelo dei pauit
sub rgula Et andd hemite mith ex sil dnus
si solu mihi possidenti · dm est a dno q' mihi
sm̃ que trasm rohnāte trebio ī synu deuehit
plus diliget qm̃ greg omo diuias qbz habunda
ut z qs no amado si strepnedo nḋt̃ q' libed
lr̃ largiendo dispzebat Sic z bto hug pau
pte eligebat qz mōstrū mōchoz mstitut
z ibide vnḋ cepit sedz eccl̃am a sno aplo m
structa z tn pg̃a expulsus est · z tanq̃ exulis
ypocrisem sustinet ī quo ḋnus ad pauptis mi
seriaz disp̃sit · z ex hijs q hre potezat
eis libezalr exhibet · sta ut ee de nob dm
nus ypocrit̃ pauperes z captios aliqn nḋebat fran
gi · z exlari · z mdigentibz dispensari · ad se
in pecuq̃ sunt · z semp quo ad se pauptate
seruauit · Ope em de se legit dirissoſa
ctor de p̃nosa neste erubescio · z ideo nun

dut m̃ vendo eam · ut qz nesciꝰ no pt̃ esse omnis
pnd one sit mensa q̃ sengali z pazta sp usi
est z/oleza z ligumia pt̃ infirmos z hospi
tes alij carnes habebat · z unde modernj nllm
testamentu fecit · qz paup xpi unde facet no ha
buit Tales ee pauperes spu z no rbus · multi
sunt alij sed z epi z plati · et msup multi side
les alij tles paupes sunt · q' multas alias dnias p
pas possiderunt · z no p amoze eaz p dnias sed
p amoze dei · ut inde cultu dni defendezent
z augent · z ee p amoze pximi · ado ut inde pxis
subuenirent · z ideo dnias suas libezalr effude
runt no quid ī fastu z pompa a' voluptates z
ut sint multi dnum sibi faciut · z p busina trac
tor spr lazgitor eaz omnelia irrogant si eas
effundezunt largit ī sustentatiōnem paupm · ī de
fensionem fi dei ubi opus fuit · z ī ampliationem
nois dei · z p fundatiōem mōstroz · z edificatiōi
ecclīaz ir · tles sunt inti fi reges · z alij dites
z pontes ypam · Tales ena sunt inti fi viri
uidz testamti · z pfecti · ut abraha · Job · dauid ·
ysaias ir hr ita dicit · ut nostrant diuites seculi
quo licet sit difficile · est in possibile eos ee pau
peres spu · z eos posse fieri pfectos p̃ nitutes
et hoc si ee hmoi mudi · modo pdicto nos sequat
suc meti diuitiaꝝ p mḋebitu amoze · z superflua
sollicitudine aiaꝝ nimis a spualibz z eternis
extrahetem · z si dnias no ad desidia si ad legit
timu tenemt usu si michil hre ni pto capiut
si ip̃s rbus habit cottidie etnas mercedes p mise
dem erogationem q̃runt z plus gaudent de bono
ope qm̃ de bona possessione sit em dia sua ar
retiendo r̃iniquit ut volt ggr ī omē xxxvj°
sup exuan · Tercij sunt paupes rbus z spu ut q
non hnt dnias · nec aliquē habent mozdinatū
affm ad eas · imo p̃pta voluntate z ano toto
pptez deu · z ut diuinis fruitur libeꝝ uacet
eas strepsezut · z eas de cetero hre nolunt si
mode z sme pto habē possent · z tles sunt
duplices · primi · qui no hntes dnias nr habere
pomtes fuerunt de nouo nḋute sta ut eas
ex pdicta causa hre nolut z si possent · Sedi
sunt · q' dnias hre potunt aut actu aliq habu
erunt z ex pdicta causa eas abiecerunt a' hre eas
renusabant a' renuunt · z ista pauptas rbus
z spu melior est z laudabilior q̃m p̃cedens
pauptas q̃ e spus solu · qz pot hominum dis-
positionem r̃ tpalia sicut p̃cedens · z ille addit
abiectionem actuale · z dulem tpalium q̃m̃ possi-
est · q' abiectio tpaliu melior est · q̃m̃ de possis
rbz elemosinas ī subsidiū paupm mustrae
ut dicit bto Gregr sup ezech · z bto Jezoig
dr̃ anglicus z augr ī li de civitate dei
tribus dr̃bnd ē facultates nr dispensatiōi
pauperū ezogate · melius est p intuitione se
quendi dnm misl' domare · donare z absol
lute solle ezpzere ni epos · Iter em pauper
tas est efficax · z aptum medium ptendendi
ad pfectionem caritat z xpiane vite qm̃
qd dnus docuit ait xpr · Si vis pfectus ee

uade ⁊ vende oīa que habes ⁊ da paupib⁹ ⁊ vei
seqūre me. Et dix̄ nostr̄ qd est aptum medium
puemendi ad pfectiom .i. ꝺan em ⁊ ipa met
pfectio. Vnde sup̄ dicto textu dix̄t origs. Si p
fectꝰ est qui habet oīa bona quo sit pfectꝰ
qui vendit oīa sua ⁊ dat paupib⁹. Ponamꝰ
em aliq̄e hoc fieri posse quo pacto sanꝯ esset
sine tm sine cupia suscipiens oīa inutia. ⁊
deponens omnem malicia. sed sit hoc modo pfectꝰ
qz ex hoc uiuabit. ⁊ sanabit. ut fiat sapiens
i xpo iusto tristo ⁊c. Inde absq; oī passione
libez no sit. ut in ipo xpo quo tradidit bona pau
pib⁹ fiat omo pfectus. Si illo die impiet spa
tulam dei ipm adducere ad oīa inutia hoc o
gens. Insup̄ dicta pauptas p̄mu fundamtu
e omis religionis. oīs em quicūq; religiom
p̄fitent se obligant ad pauptate ut sine ppo
solu deo inutilib⁹ viuant. Vltio nouū. qp̄ dam
pauptas spūs subtrahentꝰ diuinaz. ut sit homo
amet eas nec p̄nosas ⁊ curas ꝺiuitet. Si viles
ex multis causis utl est hominꝫ ⁊ usuluꝫ eis pa
causa est qz amor ⁊ztrahit hoies ab amo
dei ⁊ patie celestis ⁊ impedit a pfectione
caritat. ppt qd dicit. nemo pt duob⁹ dnis
seruire. sc deo ⁊ mamone. i. diuitijs. Et aug illo
modo ꝺfessus ad deū loquens dicit. ima te a
mat qui aliquid amat tecū. qd no ppt te amat
⁊ libro lib⁹ confessionū dicit. p mutimenta crescunt
⁊ diminuunt. Scda causa qz amor diuiz
tardat hoiem a diuini pfectione voe sollicitudi
⁊ curaz. quas ingerit hoi ꝺiuiaz acquirendaz ⁊
custodiendaz. fiꝺ em grauato no pt valere
curre. sit mudanꝫ aut ⁊ sollicitudib⁹ pressꝰ
no pt in spualib⁹ expedite p̄fice. Et xp̄s
dnus p̄tinenter subsequi ppter qd de hoc pat
dicit. Vn. vere dico oīa veliquistis. no em xp̄s
sequi potestas onerat. Et sicut auicule assi
due ugul fit ꝺfectꝰ ex toto rapte ꝺmet. sol non
sine amissione plumaz euolant. sic amatos
diuiaz plumas bonaz affectionū ⁊ cogitationū
quib⁹ eleuari debent ad celestia ex toto ul i mi
na pte amittunt ⁊ ifirmi. Hodie agimꝰ ex̄m. inpiamꝰ. i. hmoi q̄ctia sua pos
sidebat amore implicata. no sunt fabricē q̄ctē
nouaz studui. no habuit dimitteꝝ. i. aīs mpli
mentum sui. aīm. que ssi libe habe voluit ut libe
uacare. ffo. aīme meditatoꝝ sacre legis. et a'ls
spualib⁹ teneri ut sic p fulgidū lumen arche ⁊
toti mudo ⁊ ecclie p̄sint ⁊ doctrina. Tertia ra
est magnitudo meriti. Quito em homo ima sibi
indulget de ꝺictis ⁊ h⁹ ppt deū ⁊ h⁹ ut libe
tiꝰ vacet dīno officio. tanto⁹ tato magꝫ habz
i rel' p̄miū. ⁊ no solū medꝫ homo ppt exp̄mlaz
giendo pauperib⁹ q̄ habz. a' nolendo hre sua que
sequi potuisset. Vnde dicit Willi pisien m
tractatu de inutilib⁹. qm̄ stati ho ex ortu dñi
arſ ⁊ amore pupillat ppter xp̄m ex corde. ꝺ
volo hre thesauros ⁊ditos a' impiales. statu
ag ⁊ telo thesaurisauit ⁊ xp̄o dīno respondꝫ
p̄ celestib⁹ dicto. Quid ⁊ metet homo i amittꝰ

panare habeat si vi tollat. Imo hoc plecuꝫ
est maiorꝰ mihi qm̄ pauperib⁹ tribuisse. qua
uior vtq; est illata mala ēmmit. tolle
caze qm̄ sponte bō opaꝝ. Certa ra. qua
tra ꝺna sua ostendit est ex multis causis. p̄ma
qz sicut tra est infimu electi sic trena
sua mimu est. me oīa trena bō humana ⁊
ꝺo pupedenda ⁊ ostendenda. qd ⁊ creatoꝝ
dicit. Ad em sub pedib⁹ tuis posuit
⁊ nos desup ambulando ea calcare facit ⁊
nob ostendit. p trena sua pedib⁹ calcig
i. assatib⁹ mūdi calcare ⁊ ostendere debemꝰ
⁊ no illi sic qz apponē. qp illud qd tanda
facturis dicaz. ut ipm post se gaudie
ant attendant. Secūdo qz no multi nota e
pauce em dicte fuerunt ad nram vitā vsui
ui ⁊ hospitū. Sic no multe e p eis laborandū
si tota sollicitudo nra impedenda e. p vsze
dis dnis spualibz ⁊ctmo i. operatione dei ⁊ pxi
me. Si michi sunt ꝺputande. Terao quia milti
e nomia. ⁊ oasio pdaze. ut niam glia et
superbie q̄ e ppe vnis ditem ut dicit gregs
et gule ac luxurie qz ministrat materia qua
utiusq; mentium mūdi. ⁊ctp mal ppt qd ꝺ
arsa. p. h. ethi. ppt dnas multi pueze ⁊ deo
non solu pupendenda est tm̄ nil' si ꝺ
figenda tm̄ pnosa. ⁊ occasio dampnatois
Quito multoz. pt mundia. qui libenter eis
auferrent hmoi. p multas viaz ut p furtum
p rapinas p treas ⁊ bella fiant. Tm̄ tadiu
tamen detractu a fide tamen ⁊ anbz mor
dent laceratꝰ ⁊ denotat. sic uir dies ꝺ qnē m
ꝺiaz ⁊ obpugnationū expositꝰ e. ppt ꝺnas
a quib⁹ amb⁹ pauꝑ habet e sic ossa pfectoz
nibus mudata. non frequentant si fama ea
nibz ⁊ anbz accepisset. Quito qz no sanat
appetitu humi si quo plus habet ea inquie
tus appetit. Vnde dicit Crisi. sup ap'. appo
sitꝰ dominaz. maioza flamam accendit ⁊
nefariosoꝝ sit rapido. Sexto qz tā bonū qm̄
mal dat. deo no sunt filiastri. q̄ illi habun
dant. qz tpalia dant a deo. cui mal horibus
causa est. Si p̄m. Aug. p̄o de ci. dei. ut bona hui
no p magnis habeant nu videat ulla ex ma
los hre magna. Magna em studia debet
esse bonis. qz rationabz dei. ut ex his q tā
vilibus horis pstant. vilissima esse agnoscat
⁊ vie nre creatoꝝ. immensa ꝺpetada. qz ead
distant talia creatore nra ꝺputatꝰ ⁊ oi
nimis sūt ea pstet ⁊ ex hoc ascendentes
proficient. Caze tam vilibz bonis. Septio qz
no dm̄ qz hoie pseuerant. Nam si alt no
amittūt mores sepat ab eis. ⁊ mihi post ho
pt mozte sed ꝺfecti ex ipis. n' qd metant
hic p ipis. Tertio rndeo qp sicut amor ꝺ
caze causat triplice possessiom eaz. p̄ma qp
ho habet ⁊ hre vult. pa. si ꝺnia. Secda qp
possidet ut possidē vult superflua. Tertio qp ppt
cupiditatem ena iniuste rapit aut detē
net aliena. sic erroso contextu diuinarum
scripturaꝝ vult hre iniuste. nec pt se acquisitu
nec ab alijs datum a' relictum ⁊ reddere

causat. Tolue ab eorum caza. p̄ma e abiecto
alienaz. ut si ho habeat ꝺnas michi

cupiditas
causa
origs

ombus debita p posse · z de iusta habie clemo
sinas fuit sm facultate z aliox indigenam
& hor est nām ombus · qz cm stepsie dinas
ut sic mordeate amaze · ut no alliat ad re
nendu aut rapiendu aliena · Scda ē abne
tio superfluoz · ut ho mch superflua habeat nr
hec velit ſ sit sol mīs · xenq ad simplice
victu necessariu hoīnu utilia · z cligua pau
pertis exiget aut no rapiat ablata · ul no
requat ult mārtem · Illa abnetio melioz ē
qm predens · qz nitchi pmouet hoem ad gsim
similem · eo p auferet gla impedimta uiz
tutu z cuitatis · sc habundantem sollicitudine
qng cm nec sit hoem sollicitu ee absq; hr
de acqrendis z obtinendis bois z extoribz rbz
sue quib esse no pt · tm si ds extiozes no
erant nec haberent no i modica ptate
z qnti sufficiat ad simplice victu z amictu
thc sollicitudo no multu impedit hoem ner
pfectio · cpugit uite no enī og sollicitudo a
deo mdeat ſ superflua z nociua ast vi
tu dicit nolite sollicti ee ac vze q madu
erit habundantes aut dinaz possessio habū
dantez sollicitudine negāt p qua bois ac
multu distrahit z impedit ne tolit seza
i dei obsequiū auferat ec illa abiecto amoze
dinaz z elatiom seu ec gliam de dnis h
cm omnez sequitur habundantes dinaz z no
modicas quas ho possidet · z ult qd no volt hr
S. d sda fide · q r. Tertia est obiectio z
nāoz · ta ut ho nichil valet hre p se sed
solu vigē de dm z ad h i qualibz penalita
tib ppm z ptm melig liberig vacare dm
me · z ht pfectio ptinet ad religiosos sub r
gula viuentes z est optia via ad acquisito
ne ututu z cuiuscuoz si eo modo uelint
quo sc pceptis fuandu instituerunt · z ē ap
tissim medm ad pfectionem ututu · modo
cm hndi tpalia que mg reddit hoem affec
tu ad ea · sunt hoem magis expeditu ad p
fectiom z ad amoze dei pfectu · iz modus
hndi i dm solu z no ml ppo mg trahit affec
tu hois ml tpalia qm modo hndi m ppo qz
amoz ad se ipm z ad ea q ho pse z i ppa
ptate habet est magis dei sectus z magis
assimilat homo ad ds qm adhio ptas ni polu
erat aliqs mitigi pceptis z sm verba testamti
sunt pfecti vbi sunt de abrahā & dom
Gen. Ambula coram me z esto pfectus i nīa
tu q ipe elegit · z direxerat vitam pfecta
z ad dnm ututes aptissima · z m no elege
runt paupertate ſ diuitias qs nīe vide
tur plus rapere ad pfectiom qua paupertas
igit no ē aptissima via z sufficientissimu
medm pueniendi ad pfectiom ututu hm
q dam est pfectio ute q assistit i pfectom
tendendi faciliq ad pfectiom ute · z vnde
dicit ab
aut sit tristis
bas moyses · secunda ingilie meditatio sup
tuzarz · meditag ac pnaco omi facultatum
non pfectio ad pfectionem instrumenta
sunt · quapon in hac consistit disciplme

illuq finis sed quz illa pueniāt ad finē z adrede
tur ponit q ad pfectiom requirat ista ꝑdibz osse
dere mtr / Scdo q vere sc iam facti sunt p
fecti pfectiona ute · z no potezat se bene tene
re diuinis z ista ut instrumenta vtuq uti ad multa
opa bona ut supiq dm est · vnde aut sic ē de im
pfectis qui thesaurizant defim utuq no sunt bn uti ſ
esset eis oratio multoz ꝓtoz · vnde sicut dicit
augn de bono coniugali · Melioz ē casitas vidu
arum qm castitas nuptaz · quaz altera vna ha
buit i usu ambas i habitu · caste ipse coniugales
uixit · esse em castas sine coniugio potuit · ſ tame
no optauit · vere ti qz antiqui patres pfectiom aim
sil aim dnis z multomo habuerunt qd ad magn
tudine ututis ptinebat qz hoc multitudes quasi non
debent psumere se tante ututis esse · ut ei dnis
z multis possint ad pfectiom pueniē · sic nar
alicui psumit hostes mazime inuadē · qz sanp
son ei mandibula asini multos hostiu peruit · za
illi pzes si hoc fuisset omne z pauperta suade
studiosis hoc implessent · Sedo dr est de paup
tate spus · put p eam intelligit huiusmodi sunt
cm supbi inflati dnō · z qi vento distenti et
sunt magni sm reputationem sunt paupes spu dni
no inflati · no de se confidentes ſ pzim i sm spm
non z humiles corde vnde dicit augn i de sancta
dm i monte · pauperes spu audaces z superbiam
significat · vulgo zca magnu spm superbi habē
dnō · z vere · veram spus uenerq vocat · qd vero
nesciat superbos inflatos dicit tamq vento dis
tentos · qua potez vere hic domq pauperes spu
humiles · z timentes deū · i no tumidos inflatu spm
Et Ces i omelario dicit spem huic electiom z dnm Dnm aīmā
uocat · Vnde illos confutat · q sepos ex electione
humiliant / Deus ihm meruit vocitatq euellens
superbia qz licet sint origo z song malorum vnusq
rerum qua pmit humilitate veluti q dā stabilis fu
damentum · qua subiecta alia ru stabilitate sup
edificant · hec aut destructa permit quodq con
sequenter bona · Est go notāndū ut dr. Ø. z sda aīa
q vlxi · In hoc sunt duo considerada · sc illud qd
est dei · z aliud qd ē hoīs · Hoīs aut ē qd ꝓ qđd ꝑtinz addsm
tinet ad salute · z pfectiom sue illud osec xp dm di ē qđ
pdicio tua ex te est · ex me aut auersio tua
z ita quidq habz ho bom · sil sunt bō extoza
sm bona corpis ut sanitas vuanitas sensuū ꝛc
sm bona aie · ut utus sne · sm aut quodq dona
ut sapia eloquia subtilitas ingenij ꝛc · no
sunt hois ſ dei · qz ea hoi emendauit tang nul
lico suo z precatoi · ut ea dispenset z aug u
tatiz sm voluntate dm sm · aug sumit ista lxx
mittit dominq in pabola de talentis mquitus
qz dissipauit bona dm sm · Et aug omē ꝺ.
sup ioh. tract qđ aut homo habet i sensali
z defecto id z suum pom z solu illud · Sunt
aut duplicia mala · quedam sunt peccata nza Assit culpabilia
q non sunt a deo efficiente ſ solu sunt a nza
voluntate deficiente · z ideo solu nta · Alia sī
penalia mala · ut sunt defectus nri nālis et
sortuiti qui silr sunt nri · qz nob a deo dati
z influctis pro peto originali · z vtrobiq influ
gunt · qz dmissione actualiu pteroz · q ar sunt Ā impenā

Tres gdus hmilitat

q ℔ mod pdom. voluntate se ℓ mẽte ita subiciat dñmit ℓ

Aqp q' hmoi ſ' debeãt n' cũ hꝫ ꝓſq nr dñm ℓ

iſte defuis vide ſupꝰ de humilitatis gradꝫ Sedo nond' q' q'tu ad ꝓns ſuffiat tꝝplex eſt humilitꝫ. ꝓmo eſt qn homo ex vera ac vera cognitione ſui ℓ cozᵉ q' ipꝫ ſumꝫ ꝓa deſſumꝫ qꝫ ſe ꝑputat. ꝟo vdntez ſnt eſſe nullam miſeriam nope leue uitioſu peccatum ignoꝛ. Et ſi qꝫ alios defectꝫ habet. eꝝ ꝓtez hoꝛ no qrit laudes ul honoꝛes Et ſi ſibi exhibet non acceptat corde ſuo q' michil habet gꝛatiꝫ. pdm eſt ꝑ mala nalꝛe ℓ q' pene q' omia ſumt magꝭ vituperabilia qꝫ honorabilia. ℓ ita diſſimit beꝫ bñꝫ humilitatem dicens. Eſt uꝛ qua homo veriſſima ℓ veriſſima cognitione ſui ſibiꝫ vileſcit. Quo illuꝫ poſt appaꝛe. quo diligentiꝫ deu dia tꝛapant ℓ bonꝰ ut dicit Aꝑtꝰ. qz ſi Dilexerimꝰ. ℓ ſi nos vq uerimꝰ cꝛa illa mala ꝛꝛa ꝓſpera tꝛapant nob ℓ illud magnꝫ bonꝫ. ut ex eis ℓ cozᵉ roſi dezacione humiliemur ℓ ſalutem. cuſtodiam ne ſuꝑbiamꝰ ℓ peccemꝰ ſimꝫ miſeꝛ ℓ oꝑibꝰ ſui quos deꝰ a pꝛinᵒ ſuo ꝑfectos creauit ℓ ſi pdict defectibꝰ. ℓ qui inſpecta ſua ꝑfection ſuꝑbiezut ℓ dampnati ſumt. Sic ℓ ipm dñs pꝛimꝰ ham a pꝛincipio creauit ꝑfon ℓ ſine vicio ℓ defectu. ex eis tꝛi ſuꝑba tꝛꝛegꝛeſſione omꝫ ℓ tmoꝫ ni illos quos patimuꝛ defectꝰ. ſumt ergo nob defectꝰ iſti tanꝫ memoꝛale vtm. quo humiliari debemꝰ ad altiſſimꝫ humilitatiſ ℓ ad cuſtodia acquiſite ſimꝫ ℓ paulo apl̃o datꝫ erat ſtimulꝰ caꝛnis ad cuſtodia ne humiliat ne extollat ex magnitudo reuelacionꝫ. Sed humilitas altioꝛ ℓ ꝑfectioꝛ eſt. ad homo ex cognicion ℓ conſideracion ſui ℓ cozᵉ q' ipꝫ ꝓa ſumt. ꝑ ꝓxe dicta no ſolꝫ ſe ipꝫ ꝓt ſuꝫ utilitate ſꝑnt. ſed ꝛꝛa patient ſuſtinet ꝛꝛi ab alijs ſꝑnt ℓ ꝓt hmoi defectꝫ uil ℓ ignobil ignauꝫ ceꝛꝛ dicat ℓ ꝑputat. ℓ inſup qz vitate amat. nec ſe ꝑ uato amoꝛe ꝛꝛa uirtute diligit. ideo ꝛꝛa qlem ſe ꝑputat. ℓ qualẽ ſe i vitate cognoſcat ℓ ee ſunt. ſꝛs viaꝰ ꝛꝛe. talem ſe ab alijs ꝑputaꝛi deſiderat. ℓ hoc mignꝰ tredit hoc cognoſcen tibꝫ no obeſſe. Vnde dicit gregꝰ ſtant ſuꝑbi ho nores itꝝ plectꝫ humiles ſua deſpectione gau dent. qz iudicat qd de ſe meq hnt ab alijs ſe nuit ꝛꝛiam. Sꝛm ſi ſu ignobil ℓ ſm vere hum tue cognoſco me ignobilem. ℓ ꝑputo me eſſe ꝛtem. ℓ paneteꝛ tolleꝛo ad ab alijs dicoꝛ. ℓ ꝑputoꝛ ignobil ℓ ex hoc ſꝑnoꝛ. ymo ſicut d de me ſnt. ſic ꝛꝛa deſidero q' ee ab hꝰ de me ſnant ℓ credunt Silr ſi ſum iracundꝰ ho ℓ ſic ad humil tꝛ cognoſco defm meum ℓ ꝑpu to me ꝛtem. ℓ ex hoc ee ſꝑno me ac ꝑputo viliozem ℓ patient ſuſtineo. qn alij dicut ℓ ꝑputant me tranquillum. ymo deſidero q' ſic hoꝛ de me ſnt q' ꝛꝛa alij de me ſnant ℓ q' ti me habeant qd tu ſic intelligo q' ſi alij ꝛꝛa me ettazent putantes me aliqua bona me hre q' no habeo. ut qn putazet ul diceret me mitem eſſe ad ſim tranqꝫ. ul nobile ad ſim filij vnſm. q' ſic me diligat vitate q' deſi deze eoꝝ ℓ hoc veritatem de me noſtꝛe ℓ me ꝑtꝫ hoc quale me ſnꝫ eſſe. mignꝰ tu ſalte ꝑuto illud cognoſcentibꝫ non obeſſe ꝛꝛa mtal liga de alijs filibꝫ defectibꝫ. Et dici nonez

mignꝰ tredit illud cognoſcentibꝫ no obeſſe. ſi em ℓ hoc q' quis mlꝫ cognoſcezet ℓ ꝑputa ret ſegzat mala ℓ noxia ꝛꝛmo ac ſtan dula. qz fozte ex hꝰ ꝛꝛmꝫ ymoꝛ cet ad peccandu ut impediꝛet vitas ℓ ꝛmꝫ tradet vitate ꝛſu dorezet. a hꝰ ex hꝰ ꝛmꝫ ſubeſſ nbi ſubeſſe debezet. non iſti deſiderandꝫ hmoi ꝑputaꝛo ulcatꝫ. ℓ cordibꝫ cozᵉ ꝛꝛa actibꝫ cũ humilitatꝫ ℓ poriſſime exteꝛioꝛibꝫ ſiat ℓ actibꝫ omi aliqꝫ ideiu eſt debita mode ratio adhibenda. ut no poſſit vezge ꝛdem tu alijs. vnde qnꝫ ut dicit Augꝰ ℓ equla ꝓlatꝰ debz in coꝛde ſuo ℓ coza deo timeze ꝓſtratꝰ deb ee pedibus ſubditoꝝ. no tu ex pedit ut ita ſe humliet coza eis qui ad exteꝛioꝛa ꝛꝛe ut ibꝫ dicit Augꝰ. Du nimiꝰ ſuet hmꝫ humilitas vgendi ſꝛngat aũo. Tꝛetia humi tas ℓ excellentiſſima eſt ni ho in magnoꝝ noꝝ ℓ magnꝫ inimicꝫ ℓ magnis ſnꝫ ℓ mꝫ ꝓncipꝫ. ℓ alijs excellentꝫ dom dei ꝛꝛeꝫ nichil de iſti ſibi attribuat. a ſuꝫ gꝛegis viꝝ a meritꝫ ſ totu ℓ deu ꝛſmdit tota mente volẽs ℓ ſtrenue ſe integꝛe ab eo tꝛꝛe ℓ mdet ꝛꝛ tute ℓ ꝓt hꝰ nllam laude ℓ glam ℓ iſte bus ſibiꝫ qꝛit sciens q' hms nllam glam ſibi de beri ſ ſolꝰ deus quꝫ oia ſumt ſunt ℓ ꝓ dict Non nob dne no nb ſ nri tuo da glam. et tu ex hoc noſtollit m ſe. a ſup ꝓmiſſꝫ indeb te ſ magꝭ ex hijs ſe humliat ombꝫ d affitꝫ ℓ coꝛde mtaꝫ ℓ exꝛis ni ubi geſtu ℓ opacion ℓ habitu. Quꝫ aliꝫ eꝛꝛ ni ex ꝛcto magnꝫ eo humlia te ni hoibꝫ ℓ muenes graciam coza deo Iſta eſt alta ℓ multu ꝑfecta humilitas ℓ valde ꝛara. qd em ſilꝫ cuſtici no ſe ꝑputet ſibi vꝛg nec vlt ab alijs tꝛꝛ ꝑputaꝛi. ℓ q' pauꝛ ſe pauꝛe ꝑputat ℓ vꝛ pauꝛ ab alijs cognoſcꝰ. ℓ bonꝰ ſ no ℓ hmꝫ in ner amizadꝫ. ſic homo q' magꝭ habet ſe vnde gliet ℓ extollat ſed multoꝝ hꝫ deſiꝫ ℓ mpſtas quibꝫ ꝛſmdit ſ hmoi ſu os deſiꝫ cognoſat ℓ ex hꝰ ſe humliat ℓ depze mit ℓ ſibi vil videt. hꝰ eſt humlitꝰ ſ non amizandi. Si vꝰ duces ſe pauꝛibꝫ oꝑet ul alcꝫ alta ſapiencꝫ ul gloſiꝫ. ℓ qui ſe habz alta ℓ magna dei dona nꝛ hms extol lit. nec laude ℓ glam ex hms qꝛit ꝛzer aliqd cozᵉ ſibi attribuat ſ totu m ceu ꝛſm dit a quo habet Iſta eſt humilitas alta et multo amizanda. Tal' aũ fuit humilitas ma rie eꝝ hodie nrtatꝫ celebzamꝰ. qz ut ex dictꝫ patet ad illa tꝛiam ℓ excellentiſſimam humi litate ꝓmeꝛet principle tia. ꝓpꝛ ut ho de mꝫ nigꝫ honoꝛibꝫ michil extollat. Dedm q' i mꝫ nigꝫ utilibꝫ ſnꝫ ℓ alijs qubꝫlibꝫ bonꝫ excel lentibꝫ ℓ ꝓpꝛiatꝫ exꝛis. illam de hms glaz qꝛat. nec aliquid ſuꝫ viribꝫ a mitꝫ attꝛibuat ſ totu ℓ deu ꝛſmdat q' quo ꝛa habz Tꝛetiꝫ ut ꝛꝛa talibꝫ hmiliet ſe mtaꝫ ℓ exꝛis. hec tia excellentiſſime ℓ ſup omꝫ hoies poſt xpm ſitꝫ ſum ℓ ſe habuit ugo bu dicta. ut dicet ex ſequentꝫ. ℓ ſozᵉ tꝛa hoꝝ ꝛzez ſpmat omꝫ humꝫ. ymo ſ hmdiſſia

ſup oꝛs

fuit. Dixi p̄mo q̄ ad tñia ꝛ excellentia hu
litate pmet ꝛ̄ ꝛ h° ℓ excellentissimo no
fuit ni dei matre. quę em honor maior
ip̄i exhiberi potuit qm̄ ut deo p̄ri omi
nis filij sui vere mtem elegerat sic ꝛ
sancta mr ecclia ipam hodie spealr mg
nificat ꝛ exollit ac trebuit i eiꝰ laude ve
rollit q̄ dei genitrix ꝛ vđ mater dei filij sui
et est ꝛ ti sic i p̄fundo humilitatis fuit q̄
ñ tanti honor ei subito ꝛ mopinate ab
angelo xp̄i natiuitate inuiante offerret ꝛ ipa
angeli uerb reddig fuerit se mor dei mtem
fieri ñ solu se non exaltauit ꝑ nec ex
h° aliquid elationis motū i se sensit. ymo
ex hoc se humiliauit ꝛ depressit. q̄ se ancil
la exhibita est. di ecce ancilla dm fiat
mihi sm̄ uerbum tuum. Sup quo beꝰ bñdꝰ ambrosi
dixit. Cuius est hec tam sublimis humilitas
q̄ credi no potuit honoribꝰ nisi obtenta glam
nequit. mat dei eligat ꝛ ancilla se noiat
no mediocre ꝓuecta humilitatis insigne ob
tenta tanta gla non obtumuit humilitatis q̄ no
mini esse humilem i obiectione. magis p̄fecit
ꝛ uera uirtus humilitas honorata dñr. Dixi
h°. q̄ ꝛ p̄ q̄ ho i magno ꝛ Et h° excel
lentissime fuit i beata ūgine. Ipa em tan
tas ꝛ excellentes in se habuit oms uirtutes
q̄ de ea dixit beꝰ Jeronimꝰ ni sermone cogat me
si diligenter attendas. nichil est uirtutis
ut p̄hositas. nichil gratie splendoris q̄ no
resplendeat in ūgine maria. ꝛ dixit ans
helmꝰ in de uirginali. decebat ut
illa uirgo q̄ dei filiū uirgo debebat ea pu
ritate qua maior sub deo nequit intelli
gi uirescere. ymo sic uirtutibus ꝛ gr̄is reple
ta fuit q̄ de ea dixit beꝰ Jeronimꝰ ubi d̄ in
dei genitrice maria tota gratie plenitudo
q̄ in xp̄o est inuenit. Ambꝰ. Salue dam
queda dotor sic exponit. q̄ de tā plenitudine
xp̄i gr̄e. de qua oms accepit si mensura
mater eius accepit plenitudine gr̄e p ea
patrie sue altissimi status sit matritas dei
tua ꝛ status denuo ut uirtutibus ꝛ gr̄is reple
ret ꝛ dignificaret. quātu creata p̄sona nal
iuxta nā i unitate dñi suppositi no as
sumpta fuit capax. ꝛ ubi videt maria fu
isse gr̄e plenitudo q̄ post plenitudine gr̄e
humanitatis xp̄i cogitari pt. multa ei p̄mule
gia sibi singularissima fuit ꝛ dat̄ ꝛ mat
no utero sanctificata ꝛ tam copiose. q̄ ob
h° p tota uita sua ab oī pcto. tam mor
tali q̄m uenali tuebatur ꝛ minimum q̄dlibet
unq̄ erroꝛ fuit ꝛ ressit ut dixit Aug⁹ in
de nā ꝛ gra. Ipa erat sola sup̄ nē intra me
fuit ꝛ ego. ꝛ no ceteris filiis. sed vđ mat
fuit filij dei. sui ꝛ omi creatoris. Insup se
la infamia ꝛ onus opprobrii eius abstulit mulie
bri. Reprobu est in lege moysi. q̄ dicta
sterilis q̄ no pariebat. Hec dei filiū peperit ꝛ ego
permansit. dm̄ ē nec in psona mulie
ris. multiplicabo erumpnas tuas i dolore
pariendo. Hec aut̄ omnia filiū habuit que
sine pudore concepit ꝛ sine dolore peperit ꝛ alia
ac ineffabiles prerogatiuas habuit. de quibꝰ ho
mo. nullam laudē ꝛ glam q̄ssuit sibi nec ex
hoc sibi a suis uiribus uel meritis aliquid attribuit
ꝑ omnia suam magnitudinem. tota mente i eum
tendit a quo totū habuit ꝓpter q̄d i eum suos dile
xit. fecit mihi magna qui potens est ꝛ sanctum nomen
eius Et misericordia eius a progenie in progenies timentibus eum. q̄ dicit
sua bona ꝛ quęq̄. Et alia nō mihi attribuo
non meus mentis affectus ꝑ ponat gr̄e illius
qui potens est ꝛ sanctum nomen eius. Dixi tñio
q̄ ad illam ꝛ excellente humilitate q̄ p̄fecit
est p̄mittet ut homo no solum humilitate mentis
teneat in corde ꝑ ex ut exteriꝰ humiliet i uerbis
i operibus i moribus in gestibus in habitu ꝛ aliis
huiusmodi. ꝛ hoc totū excellentissime fecit ipa
maria. fuit em humil' in uerbis. quia ut ait
beꝰ bñdictus i regula. humilis in uerbis non hoc
ostendit. primo q̄ homo pauca et honestia uer
ba loquat ꝛ no clamorosa vocis. Scdo ut no
sine ratione prorumpat aliorū uba. nec habitum
loquendi tpr̄ p̄ueniat ꝛ h° p̄mum dei genitrix
p̄fecte in se seruauit. Dicit em ubi prius. q̄ i
omni tractatu eius. no n̄ quat loquentē audit
ut primo ei angelo. Scdo ne elizabeth. Tercio ad
filium ei esset amoris studium. Circa i imperio
ad filium ꝛ ad ministros. ꝛ sp loquit i ubā tona
bilia ꝛ mīa ad ꝓximum. ꝓpter q̄ in laude dei et
gratie amore sit in cantico suo. ubi se dilatat
ut de deo ꝛ ab hoīe de deo loquat. Scdm ea
p̄fecte in se seruauit. ad em angelū in xp̄i in
carnatione tam nouo ꝛ inaudito modo salu
tasset ꝛ multa loquta fuisset humilitas ipa ad q̄
dicta tantum. nec uba loqui ne audire. Et ad
angelum respōdit loq. ꝛ ingo bn̄ p̄meditata uba
angeli intellexit. tute p̄mo sibi respondit et
p pauca uba ꝛ rōnis ut p̄ eius luce. Ecce di
nos humiles esse mus tue filie sacemus. si recte sup
bi sumus ꝛ leues animo. ꝛ illud exemplū offendit
i clamoꝛ ꝛ multiloquio mulieris ubertas. q̄ sepe
dicto lenit ꝛ i assidetatione p̄seuerat. et ecce
q̄ placemus nobis ipsis. ꝛ ideo putas sensus nr̄os
ꝛ ea q̄ nra melioꝛa esse. quā non attendit
ad aliorū uba si ut nra p̄facemus aliena mu
tuabamus. ꝛ sepe nimie p̄fundimur fuit ecia
dei genitrix humilima in suis gestibus omnibus et
operibus motibus. Dicit em Alexand' de halles
i suo tñio. q. v°. ar.° xvij°. ꝛ m°. dist. iij. Tercia
ing ingo maria fuit pulcherrima corpe. a nullo in
tuitu ea intuente fuit carnaliter cupita Ethoc
ideo erat q̄ ubi raperet ꝛ sedaret eius exte
riorem omnem motū rationale i alios aspectibus
ea. Et ad h° valde cooperabat mestabilis humili
tas ipsius i uultu melancholia i depressione oculoꝛ
i nimia custodia sensuum aliorū ꝛ i omnibus ges
tibus ꝛ moribus eius. Omnis em corporis gestus ꝛ
membroꝝ motus. ymo tota eius exteriꝰ
uita ꝛ conuersatio tam humil' fuit ꝛ modesta. ut
no solum in alios ea inspicientibus corporales exte
riores motus sed ea ut ei esset inspectantibus ut
tutis ꝛ exemplum ac p̄fectissime spectatis hoc fecit
illud spūm eius honestauit ꝛ sanctitatis debeat

igr nãte · z unlitate hulitatꝭ sues prude
ntissima ugo no surdnit a filio suo. Dicit se
uolg · celos fabricate no angelos creaze n
mirabilia nisigma deitatꝭ opari sim hu
liaz · z cetꝰ uirtutu dominꝫ ista hu
lientꝭ custodia aggregare · vsq; aut audt
dnꝰ sicutem z dentem? Discite a me qz
sum? mit hul' corde · Se quo igit ugo bn
dicta ita filiu suu mitara ab eo didicit
huliare? cogitat? ipe dus sepe dixit z nb
i euangelio pmittit · Qui se humiliat exalta
bit · z cogites quo simpony deg z domꝰ ta
uellantissime ugine bndicta exaltauit pt
ptissimdissiam ipa humilitate · elegit em eam
i uza mrem · z dotauit ipam inestimabili
bus dnis spus z ubertis · z in hor p orbz
honozauit q ea ostituit mediatricem inter
se mdice nzm z nos petores · z ea nuc m
ralesitz exaltauit sup omꝫ chozos angloꝝ
ꝫlla cogitch z cet? nuc nos humiliemꝫ z meze
amur hic exaltari p gratia z in tal' mꝰ
chozos angloꝝ etna gla qd nob simbus
largiat simpons deus · qui in trinitate pfita
uiuit z ꝛgnat unꝰ deus in scla bndictꝰ
Amen · z ·

Dsdr amen
chy sab'ac
audiuit cu
xi neg a
uenere ordi

inter)

mittem z
nos abunꝫ
fo et mee
disq hu
liari

Test uisndu ee ymo bituidmo
q ur dotet Sc? ecia sede q x
ui qpa erit ex p fecta filiali ti
more dei uzam ad pfectam filia
lem timore dei ptinet uiendam exhibe do
re ei totalr subditu esse · ne aut ho se pfec
te salu sperat deo te defuit qre in scipo ul'
i quocuꝫ subiection ad deu · ut de ni psal°
hy i uiribz z hy i eqs · Vos aut i nole dei
ipi glosicabim? · et ideo ex hor · qr aliqs per
fecte timet deu · z se ei subiat dns est · q
no qrit magnificari i scipo p supbia · neq;
qrit magnificari i exteioribz homꝫ · sz hono
ribz dns quoꝫ utiqꝫ primet ad paupitate
spus · eo q pauptas spus sm p̃dra pt intelli
gi exmanco mflati spus z supbi · ut expo
nit aug de ieroa humi aut pauperibz spu
p̃mittit dus p p̃mios regni celoꝝ i quo est
omoda sufficientia z gaudia exaltato · qre
ut ipa vs in qp meritu p̃mittit pauperibz spu · mitto ei
os sustinedi p̃mittit ni cel' voluntate pauperibz
qui qualia p xpo ostepserut mirabilia · nzam dr
aug · apparuit em superbi regna celoꝝ si hu
liu e regni celoꝝ · ut dr Crisiꝰ cetꝰ uia
deposuit ad infeꝝ · maxie in superbia · sic
dns inuites induat ad regna celoꝝ · max
in humilitas qr ipm est · ut qui se humiliet ex
altet · Dixi em te sedam humilitate · qr hu
milis diligit ueritate ideo quale se reputat a
esse sint · Item se ab aliis desiderat reputari
z dedi exepla duo · z ut istud melius intel
ligat est risndu · q ea q te nossimus du
plicia quedam sunt bona · qdam sunt mala
Bona sunt duplicia quedam sunt ad que
tenemur de necessitate salutꝭ · z hoc ut

ex precepto dei a catie · a ex ppo motu uoto q di
to gener religiosꝰ qui se ad multa spontꝫ z uoto
uoluntarie obtulerut tha possumꝰ ora ofren
dere · hoc est nos possumꝰ ea ꝛza omnibz facere
unde de ipis omittendis dubiꝰ mirabo sit pura
ꝛra no ad laudem z glam q̃enda · ut sint fidꝰ
qr ꝛza omnibz quoneꝫ optet fateri debemꝰ
qz dat dnus · qui me ~ fitebit dr dns coram
hominꝫ ofitebor · z ego eu coram patre meo z coꝝ
quia i omnibz opibz ostendi debemꝰ iustꝰ z ut
tas z iocunda cetꝝ z filiis ad q̃ tenem? · z si
quibz uisti esse non possumꝰ · q si omittere
tur tha in nob no uidentes · qn timeat nos
ad ea obligari scandalizaret? in nob · z nos
reputaret? prauitatozes preceptoꝝ a nro ex am
plo facent ea mala q̃ nos fuisse estimarent
de ist? pt? intelligi istud aut v? lucerat luc? ves
tra hominꝫ · ut vi · o · v · to · z glo · p · v · q in
cel' est · Alia sunt bo ipa ad q̃ non tenem?
nos predicto · sed q̃ sponte z uoluntarie · ut sunt si
gulares abstinetie uigilie ozes spuales · ꝛc
Ista no oz manifestare si occultande sunt · ubi
o mode aultrari possint · potissime ab illis
qui ad desiderarent q tha ab aliis cognosceꝝ
nre possidenti monere · Iam ꝗa · Si vo
no possent bn occultari · z essent utilia seu ne
cessaria no sunt p̃mittenda si merito videa
q̃ sup illud aut v? · ut honorificet? ab hoibz
dicat Dns · Sicut lampas accensa occultari
no pt? · sic nr opus uisibile abscondi · no e
go ingrata elemosina deo q̃ videt? · si q̃do fit
ut videat? · et sic uie no humano opa bo i pub
lico fieri oz · ipe faciens? monet? ex eis mag
nis stimulo non acquiescat · set reprimat quomo
nec alii forte adiuuent · z si forte adiuuent plures
despiciat q̃m laudent · z sepe em plures nos lau
dari p aliqd facto ul dto q̃ forte nec alii adiuuat
qz sicut nos no sia pensama q̃ alii ee nos fraudet
ita nec ipi ora attendut q̃ frauent · sepe et nos
plus despiciat i corde q̃m laudent · z si forte ea
dulcedine z nob i fine · perficiat vo · qui no de
sinali esse? i uana gla · possit · z humor opa
bo facere z ad laude dei z edificatiom pxim z
maxie plati q̃ subditi p̃esse debent z ubi de
trimento? ee bone inte ꝗ tala nza silet sunt dupli
na q̃dam culpabilia · q̃dam penalia mt culpa
bilia ista occultari debemꝰ · quoꝝ notitia aliis
noceret sibiq; pricos scandalizaret · a aliis ex
hiis sumerent occasiom · sibi finali? Sic
em patet qui publice peccat · qz deu offendit et
pximos fodit foueam qua intrabit p malu ex? Si
aut culpa nra z sine spe mali · aliqs ex fama
lica scandalizat? de nobis · z no uult ee pte ex
cusationem nram · ut habeas patiam · sicut expe
tabat i passione de multis ex mundo accusatis
dixit m · Si dixero uob non credetis mihi · ee ora
ro pcta nra sua occulta sua publica ad plenu dete
ge debemꝰ sacerdoti in peccato · si i sacramentali con
fessione Sz publica pcta eis p eis publice corrigi
mus · offerre debemꝰ coram eisdem z no ex
nisave per cautelas aut fictas accusationes sicꝫ
solent homines facere cum de aliquo corrigunt

Dsdr ~ ego
Dsdr ~ ego

Dsdr ~ ego

Dsdr ~ ego

aut amonent. negantes aliq̃ fm̃ z dimtes
no fen qd dias. aut ex nsantes qualitate fortidinem
si fen no malefen imo ex illa ~~fortt~~ illa ta bn
fen. vl' dicit. si malefen no in multu male
a' non mala nimitone a' ex ignoraĩ dt se fe-
risse. ut no ḡdo motu fi alteri⁹ suasione. z sic
de alijs silibz causis quibz se excusaze nitunt
no est ex amore vitaꝫ. nec ex timore alĩ
scandali aliozꝫ aut ḡre⁹ pricli i tozpe a' m
rebus fi ex amore ḡtie excelen. ut appeat
mnonitas ubi tn nontes sunt. z h⁹ ptmet
ad tham spem supbie. ut augs dicit xp̃s de
ri. dei ad mala no nostra penalia. ut sint mp
ferdos nre z defectu in bonis tozis z ibo
nis fortune z i bonis aie. ut sint tazenae ĩ
tutis scaz/ malicia ingenibilitas meozie/
mtimacio ad mala ut ad iram ꝛc et tradituras ad
bona/ et alia hmoi no oz nos pdicaze alijs m
dnm. qz eozꝫ notitia essi fozte mutil' a' pass
alijs fieri nonia ut ꝑ tactu. ~~fuit~~ Oz debem⁹ ites
defectus in nob nostꝝ. z p tibz nos ꝓputaze et
in alĩ tales nob ꝓputent z ex hoc viles. z ad
dignitates aut alia magna inutiles dicat aut
credunt debem⁹ parient fezꝝ. imo tu alĩ ĩ
nos ẽsant putantes aliq̃ bona i nob esse que
i nob non sunt. tur ex humilitate z amore ve
tatis debem⁹ desideraze ut i nob deficiant
si de nob vitate nostrent z sciant. z sicut nos
ipos i uitate nostra z sma defectuosos ita
ex humilitate desideraze debem⁹. ꝙ z ipi nos
tles nostant z p tibz habeant. nisi hmoi
notitia ꝓmus abesset ut supiꝰ dm sunt z no
solu desideraze debem⁹ ut alĩ nostant defectus
nostros modo pdicto. sed ẽtia debem⁹ in opez
tuitas offerꝝ eos scire ubi ~~sacra~~ z no solu simplici
emunatione. sed debem⁹ eos ẽtia psuadeꝝ z uel
le ut tradant dicit aust̃ in de silitudinibz ar
marie ꝙuid hr humilitas ḡn h⁹ ad aliquam
dignitate a' ossiu a' aliq̃ magnu eligitur
aut deputat. p me ex humilitate z notitia sui
~~pdi~~ defectus ~~pdi~~ credat z oze fateat. z psuadeat
z uelit ab alijs credi se ad hoc indignu esse
z insufficiente. z hoc docet dnus in pabola
i nouissimo loco i omnibz eligendo qd inde

ḡnuus

enda tutudo est mitras de qua
dug logꝝ ut⁹. v⁹ in dicit ibi mi
tes. z est vitio moꝛal. disponens
hoem ad bn z conable se hndum
tera ita. z ides intellig̃ de mutate oz notare
aliqua q̃ de ira supiꝰ dta sunt. z p̃mo q̃ sit
ira. Sciendꝫ q̃ duplex est ira qdam e tarion
puniens. ut cu hoc aliquid adusi aut aliq̃
displicens audit. z upe ut illud ira mouꝝ
animi plene deliberat. z tal habz vom mali qz
fregit vom trahit a sua rectitudine. eo q̃ sus m
peri eam impedit ne possit rte uidicare z
sufficienꝫ deliberaze z facit muticia ꝓputari
ubi illa e. z magna ubi est pua. z alia
e subsecꝝ vox ut cu ꝑcepta deliberauit de alijs

pcto. z de pena infligenda p eo. z ex amore
dei aut ꝓximi aut iniuste volt ꝑ illud
re vom audiau inferre pena. nec si hmoi
nolino institiois pene. nalit sequitur
alĩs motus pre in appetitu sensitiuo. eo q̃
inferior appetit⁹ naturaliter monet ad mo
tu appetitus superioꝛ nisi sit impedimtum
ut si homo post illam deliberationem vom
assumit moderata iram sz solu ann suu
exigente z uiuante ad iuste exequen
qd fuit rte deliberatu. z tal ira vom sequit⁹
si fuit z nasit roe ꝛgulata est bn. vnde
greg⁹ i. v⁹ moꝛs Cuiandu subpe e ne ira
que ut mitigatu utuis assumit men do
met qi dna ꝓcat si velud nulla ad ob
sequiu patu. a vom⁹ trego nugis ꝛredat.
Tertio notandu qd volt ny. de ira sup pdo
texu ayt. v⁹ bn mites. mansuetudo est vna
uirtus moralis q̃ hntem eam sic disponit. ꝙ hn
mana z onem iram sic ꝛtenat z moderat
ꝙ no modo impetuose exeredit. nec fregit.
aliqñ m aliquale ꝑturbatioem aim subita sentit
sz illa statim ꝛpremit z ea excludit. z illa
utq tur vocat mitras. z e sirca tutudo. qn
sic intendit. z ꝓficit ꝙ facit aim hoiem pfecta
tranquillum a motibz ire. ut ill⁹ mouet
nisi omodo ꝛformet re roi z diuine legi
z ita fiant hoem oms liberi ab omi ira quez
pcedente z eam quomq̃ modo obligantem
net ad ira vom sequetem. z ei obsequten
ut dm fuit ~~secundo~~ qn optet z ubi optet
z spitu z ꝓpt que finem ꝛr ~~ubi cm optet~~
~~z qñ z ꝓpt~~ que finem ꝛr. tali em aliqn
optet ira uti. z de hac ira intelligi ꝓ hoc
dm. Cris sup ayt. Si ira no fuit nr doctina
pfect. nec iudicia stent nec ultima opesira
et itez dicit. qui qd causa no irascit pa
tat pena em ultor vana semat neglgen
na imtrit. z no solu malos sz z bonos
mutat ad malu. z hoc e intelligendum
de ira vom sequete q̃ assumit moderata
ad exequendu bn deliberatu. z sine qua ho
no exequet illud ꝓptez timoze ut torporem ꝛr
ut supiꝰ i ni. de ira ꝛplenq̃ dm fuit. et
qz uterq̃ no acquirit a nob nisi p posse con
trarios vicios resistendo. z frequ ag opa bona generam
ꝛr materiam eiusdem uhemꝫ ut docet ar⁹les
in⁹ ethi⁹. z notu e de se. z ꝓ pom ex⁹
Vtemo fit bonus frequ nisi sepe scribat z
frequ apponat diligenia. ut scribat me
liori modo quo ꝓt. z ad sit facta sine
tur gnat eo habitus bn scribendi. Gilb
de la zat ar⁹s de tisharistis. z ita i pro
ad acquirendu uhute mansuetudo z ad
ptingendu usq ad pfectioem mitratis
optet frequentez mansuete opari. z opti
mum magna diligeñ om⁹ mdebita ꝛsiste
z potissime we vom pcedenti z qn sb
ito ꝛrunt i aliq̃. optet eam vse moderata
re aut tota excludere ut possit homo
pplene z quiete deliberare. amen i opo

exeat ad qd ira mdmabat. Et ut lr̄ fraternus
z sic manuetudmē. ymo ad pfectionē mitt̄
illiꝰ side brītudinis puenire ualeamꝰ ex
pedit. ut aliquib⁹ remediis ire Timor p̄m
est ut ho no amet. nl nalde moderate illa
pnia oīa. ut diuas honores. z qz hoc aor nimiꝰ
talem p̄bet occasionem ire. ad hoc. i ipō sic for. qz
titus amat ledit. aut ledi putatus. cu uo
ho humor erupuit a modicu diligit. nec si
i eis ledit. no fecit nisi. Qm de dāno
alteri illato in rebus aut honore. no facile
ego irascor nec tam fortit. sicut de ppo dāno
no qz no sic amo aliena sicut ppria. sibi qui
moze habz no dilectum sibi. ille nec de mi
tia eis multu iocundat. nec de morte gaud
tristatur. sic cu ho illa pnia no moderate
diligit. nec sicut no nalde delectat. i eis ira
nec gaudet tristat. p eis. z p rebus nec facile
irascit. cu i eis ledit. z ideo dicit p pre
dente brītudine. sn pauptate spūs. nosdo
nut stremere diuitias. z honores. illt ablato
istoz. i debito amore apnoz esse. ad illa
ream brītudine. sn mitritate. q magis ūta e
q deo nalde i nob placet. pter qd dicit ap
li. distate a me. qz mit sim. z hul' corde
Ordo remedii. est ueritudia horis ut sit ho
distrctꝰ erubescat p ira sua. z p mordi
natis motꝰ z gestus ad quos ira ut i plm
inducit alios scandalizare. z sua honesta
tis demenia pati. no ne mito ueritudibi
le est. z multu rōnabile hoīs honestate
q adhuc tam inquietꝰ est animo ut stegit
subito. z ex facili causa. z leui rebus nl facto
aut ex sola suspitione moueat. Ira. tm
pris. ot. subditu. ymo ut bruta. a. et n
sensata. a. ut lapide. z lignū iacens i via q
nllam nlpam ire pt̄. nl pnat. que i manu
portat. nl q portauit destruat. z aliqn no
admittit q utilia sibi sint. a. modo sic ut
abu. z alia filia. ymo aliqn tm inflama
i rōne. ut se erad extra ostendit. sic ue
rose nl pallore. a. alia deformatione. z multa
plia talia. gestuū. z modoꝝ. deordinatoꝝ.
Tertiu est timoz dne offense. p ira i se
z p alia multa pcta q ira causat i hōme
ut sint strenosi. clamosi. iniuria. rixe
pugna maledicta blasphemie inuidie mur
te vindicte aut appetitꝰ talis. ut supra de
ira distincta enūata. Videmꝰ aut sepe i scr
tis. qui admis suis castigant. ꝑ ne audent
leuiter. ut nili. ne forte detrahēdo eis to
tm̄gant. sic mdia. sic tu qui dicis te no posse
tacere. ab ira si tacitus esses. tacitus es. te iu
dicio solue florenū aut pati totum digitū ut
q ad sanguis effusionē. quem indebite ira
mouet. Haut dubiū diligentissime ab ira
tacere. fili. pr̄ tria. mdia. i scriptis. z i
quotidiis rōnabilr. hoc augebat timoz leuis tpal'
pene quitā magis hoc pt̄. z opacat i nobis
meritū timoz dei. qd z indubie facit. si ve
i nobis esset. sed qz solum in exterioribus simt
statuimꝰ. z non curamꝰ eoꝝ disponere per

dilectionē. z dnm dnm timoze. qui nos mouet
ad diuinā uicinitatē. no habemꝰ. z ideo tam
ꝑm simꝰ ad illud. z ad alia pcta. Quarto ue
mediū est. ni occurrit aliqua disciplinabilia q
ad ira mouē possunt. ut homo se ab ill auertat
ad alia negotia quibus occupet. tractando cogita
do loquendo. ut sic obliuiscat omnioꝝ sue. aut
displicere possit. ipm amouere. Quinto e cogi
tare quita sancti passi sunt. z sup oēs dominꝰ
ihūs. p nob sustinuit. ex quo ipe. p nob tanta
passus est. sm dignu est. ut z nos aliq̄ p ipo
mansuete pacientes tollerem. z ex p magna
gla mia. z p mita pcta ꝑ moze p quibus utilius
est hic nos modica pati q̄m i futuro plurima et
acerbiora. Sexto est pruda pmeditatio d
loze. qui possunt oriri tam ab oribꝰ q̄m factoꝝ
nob etioꝝ. ut an pugna homo se ad patiam
parat. z hostem q̄ insidias patꝰ expectet. ut
eo ims ꝓuerbiū. venienta q fiunt pusa. Ozi
em debet i duello pugnare an pugna solent
autem pugili addiscere exercitando. ut uta ad
usum ueniant scutum arripe. ne impune uulnꝝ
et sup̄ent. Nam qui tunc primu uolt amaꝝ q̄
hostes iam uenerunt sup̄. ner spatiu dabit ei ad
induendū se. nec ensa p suspensa. Positiu mue ꝓmpte
nit quo euadit. Septimꝰ remediu ut prolo
tema quo ira ad mitiu. gdest. sepe em illud
ꝑ quo mansuet mentabile est. qz sm e a sci
oz. aut sic cutabile no est ob melioꝝ fiet sme ira
p quieta deliberationē. ymo ira multiplicatꝰ
na est. qz omis homo i hoc malu simꝰ duplicat
q ult lesionem ab alio illata. ensa ira amicꝰ
ledit. z cruciat. z ꝑ hoc pluꝝ ei infert ma
la pnia supiꝰ tacta. qz subitam ledit. ostendit
famam. ꝓximos offendit. alios scandalizat. roꝝ
ni getat. bona ꝓturbat. spm sm effligat. z tor
menta mentis. z illis addunt. ymedia supius
posita i mā de ira. q dia. z ens silua si prude
ter. z sepe cogitemꝰ. z nos i ens assuefaciemus
impedimentū tranidie supame. z facilq̄ pōm
ad pfectionē illiꝰ side brītudinis. puerilesqu beati
ussimi dns ꝓmittit. ꝓmitꝰ sibi respodes cū dic
at. v. ipm ipi pos. et. sic illa de q̄ supra. e poꝝ
tio mea do. sit i ira uincere. Ad hoc em oēs
fortes mouent bella. z lites sequeles motus
irasibil. ut. q̄ sensu possidet tram de uictoꝝ
mmig. z ideo illis qui sunt totalr quietati a
motu irasibil' modo pdco bn ꝓmittit possessio
nobilissima tre uincetu sn patie. Unde Aug in
regno tram de qua dicit i ps. spes mea es tu
portio mea i tra uincetu. Significat em quida
soliditate. z stabilitate hereditatis quetue ii ma
p bonu assum tamq̄m in loco suo uegetat sicut
corpa i tra ipa. e uigoꝝ. z uita fortis. ensa mi
tes quete possidet corpa. qz ira auferet hoc
a possessione sua ipsa. cuius em no est suus. et

etnia brītudo est luctꝰ de qua loquit
dominꝰ ait. v. Nu dicit ba. qui luget
z e. ut dis scripturalia ut sint de
lectationes tuoꝝ. z potus. z i sensu
gustus. z delectationes uenerei. i sensu tactꝰ z mol

hiacos uestros z stratores que adeundem adm sensus
tactu ẽduri possunt · z melodias z auditu · z fc
tudines z visu · z odores z olfactu · z usuq; sunt
multa corporibus ut sompnus ora ludi risus
fabule · z cetera huiusmodi · nr̃ que ena ꝓsciat hoem in
tra hutudo · z sm̃ ysy. de lyra. ꝓpter vtr̃ exte
nomen ul̃ poriꝰ duxe ututes q̃ sunt nr̃ illa
detrabilia · tamq̃m nr̃ ꝓpa obiecta sunt hoem
nr̃ talia hñ se habẽ modo om̃ z huano sn̄, ꝑ̃
niores illos qui ducut uxorem iustam iuxta m
obsuationem ꝓceptoꝝ ꝗuis no obstat · stilla · sat
est homo em ut ho in tribus respondet supflua
z eis solu utat moderate · z ni q̃dñ licita se
z promissa facit utaq; tpaliꝫ ꝑmo hoem remare
ab omi actu carnali qui e ex̃ legitimꝰ thoꝝ z
sanct · actu nrionali cuius uehemiam libidis
q̃ e ex̃ hoestate nrionii qua sic exardescit ꝑ
uellet uti uxore ena si esset aliena · sic em
uehemens amator ꝑe uxoris adulte est dicut
aug̃ z vniuersaliꝫ sanct cauere omne supflumtate
z indebitu usum · Credo sunt hoem cauere a cra
pula z ebrietate z obsuare debita tpa z ui
tes i omedendo z bibendo · z uti delectabilibꝫ
gustus solu hanc z recessis z moderate · z ordi
nate z honeste · z ita intelligat de aliis delec
tationibꝫ sup enumꝝ · z illa uerus esse aggatu ex
illi uerbis nr̃ dat beatus lucas q̃n caute
intendit · z ꝑsciat ꝙ facit hoem tha ora ꝓmp
te · z delectabiliter a se abdicare quin esse pos
sibile · z humana fragilitas ꝑmittit · z hꝰ ꝗd dr̃
z bonꝰ ututis · z primo ꝙ ni facit ꝙ homo no so
lu ueniet ab actu corporali sed ena cauet abu
sionis · z rationalibꝫ cogitationibꝫ corditis per mor
tificationem cogitationis per abstinentia p uigilias p
assiduitate nostri p diuina scriptoꝝ · z p alia
corporalia · z spualia exercitia · in sic subiciet spm
ut carnem ab eo tamptet · z ita leuiter · z dimisse
ut facilr̃ eq; uincere possit · Credo tu facit ho
minem ꝓmptu · z delectabiliꝫ abstinet a delec
tationibꝫ gustus ena liciti · z recessis ut uinis car
nibus ouis piscibus · z dressis aliis delicatis o
rebus · z saporibus no nimis · z subtilibꝫ · z sten
tu esse hñs · que sufficiut nãti · i qualitate · z qñ
titate cibi · z potus · z si oz aliqñ delicatu sume
re nãte corpis · a ex occasione qz aliq̃n hõ
habz ul̃ alia non apponit · no i eis delectatoꝝ
qrat ꝑ sola refectionem qrat · z hꝰ totu ꝓpter
deu · qz alias no esset meritoꝝ · ut si hõ hoc
faceret solu ꝓpter supflua z expensas a ꝓpe ypo
crisim · a ꝓpter solu coactu ꝓpter deum · z pe
nuria rei ꝑ̃ si oz facere ꝓpter deu · z ꝓpter bonum u
tutis acquirende · z operande · z parcimoꝝ · in
tellectu ad qd̃ principaliꝫ ualet moderato cibi
z potus z humoꝝ rei · tu vide quat · qz sunt se
nes obstructa limo obtrahebat · Ita mul
ti cibo · z potu obruti obstruat · qz quibꝫ
expiri pr̃ · Et dixi nonne · tu humoꝝ abstinentia
vite suat · z moderatiꝫ · ut sic ho no nimis
sibi subtilizat de nocumẽto cibi · z potus · i qualitate
z quantitate · z similr̃ de somno · z uestibus
z aliis vite necessariis · ne vires destruat corporis
vigore mentis · ex tnigrat vitam citius per

mat · at sensus pdat · z ꝙd debilitate to
tat · desistere a bonis exercitiis · z sic negli
gere bona ad q̃ ꝓmigere potuit · z ꝓpter
ꝓcedentem mdi stretum corporale exterius
hoem · emittit de spualibꝰ · z meritoribus
bonis · q̃ ni semel desistere deberet · nr̃ ꝓpter
defectum corporis exteriora minuerent · sic ad
mirabile · tamen fit hoem fugere ludos
rum · z mimos fabulas · z stilazes mores
atq; leuitate risus · z iocos ludosq; ac similia
facit eu assimilare matrone · dum seriosiꝰ ad
honesta atq; utilia · z ad nr̃ bonas vias rectas
tutiores · z ni ista declarari · ut sunt deo ꝓ
fectiores · dne · ora opa dei etna lr̃ q̃s pe
rant · laus dei salus xpi · z ora opa bona
z illa faciant · i hoc vere gaudiu · z de
lectationem · qd̃ quide gaudiu est hoc mal
de detrabile · qm̃ aliqd carnale a mundi
mundu sibi esse putat sicut ille spiri
les res a quibꝰ causat̃ inseparabiliꝫ mechanice sut
qm̃ res corporales a quibꝰ causat̃ gaudiu
carnale aut mundanu · z quantumcuq; mag̃
sit vere · z spuale gaudiu · i corde hominis
deuoti · no in sibi leuitate nocet mentis · z sicut prius
causat · i eo maiorem seriositatem · no in aa
titudine rei aut remotis ꝑ in omi leuitate · z mutatis
z masuetudine rei ex̃ habeq; in xpo duo ꝑ mentis
de quo dr̃ Christus sup asinum vectus · magis sicut
tur legimus dñm fleuisse · ꝑ nullum ridentem
uer saltem leuiter ridentem · z ita semper habuit
seriosum animum · z in eq; cor fuit plenissimum spu
ali gaudio · z ipse sup omnes homines fuit mitis
z benignus ymmo qd̃ dicit mat · discite a me
quia mitis sum · rc · Ecce ena uidemus i virtu
ptectis · p ad tria varissime ymmo minuimur
quoniam in rotunda sunt tranquilla · z voluptuosi
hilares · z iocunda ymmo qd̃ dicit Ecclesiastes ad hila
rem · Crede michi gaudiu vere spuale z
certum in sanctis hoem fugere carnalia · z vana
gaudia mundi · z loca illoꝝ assimilare vitare
z volentes luctu · qui z displicent de pctis p
rijs · i quibꝰ deum offendit · z dolore de ꝓpa
imperfectione · z inopia ututis · z ꝑ tam multas
miserias miseriarum ymmo ad malum · z tradun
ad homines · tmoz millies peiuloꝝ · quibꝰ ho ex
positus est · i hac valle lacrimaꝝ · z potissime
timoꝝ supplicioꝝ infernorum · a quibꝰ securus no
est · Et maioꝝ de dilatione finis vite ad
qua ita suspirat · ꝙ totus status imperfectionis vite
imperatione quietis reputat carcerem quemcunq; loꝰ
tiu exilium · ꝑ ꝓ paulo apli dicit ro · o
infelix ego homo · quis me liberabit de cor
pore mortis huius · z ad phil ꝑ̃ habens
desiderium dissolui · z esse cu xpo ymmo e
spacio ad grumos pauperes afflictos patien
tes pressuras z expositos sibi mal qui
bus ipe expositus est · Item est spatium
xpi passionibꝰ · z doloꝝ de miseriis a ꝑ

ꝙ formare corpis
a solu

dict

fidis z pcoribus ei ottidie illatis z subtilissime uisitacõe z diuine pdicõis fidei exultacõis z ī grauitudine hom̃ p omnibz beneficiis q̃ oibus largit̃ ista z lucta nr̃a ad p̃dictam t̃ nr̃a brutudine ptinens z fere z ista sunt laudme rectis spualis q̃ ad assumit̃ uolũtate ꝑ eqm̃ nec sunt sibi ꝙ placentes et accepte z hom̃ multis salutares ad meritũ glam z satisfactionẽ p pctis z laudme corpales exteriores q̃ ex hac fonte fluunt etiam sunt deo accepte nõ ꝙ semꝑ sed ꝙ illas interiores rectis ex quibz p fluunt z cant. Ec p̃dicta ratis patet q̃ illa tristicia brutudine ptinet interne rationalibz delectis z fugit gaudia mundana z luget z tristat pro peccatis z aliis peccatis. ꝙ ꝙ dicit scripta dñs beati flentes nõ simpliciter eos qui simplicit ab omni laudmas emittit. ue em ei q̃ ridetis nunc quia lugebitis z flebitis. Cui fidelibz q̃n infidelibz si q̃s tristia acrioratiõe q̃s aut alt̃ professerit qui lene uita z multiplicitam rationalibz voluptatibz vitant effluentes delicias z pene laudmates ꝙ odium mundi ꝛc. Et Crisost dicit magnũ q̃ finis deus tristicia impetrat eis ꝑmanẽ in salute. non ergo em dissoluamur in hac breui uita. ne fiat proemiũ ī infinita. non ꝑfecta delicias a quibz manet luctus z dolor nimis z tristem tristicia q̃ germinat uenia. solũ nõd' q̃ re solutabz luctus de quo finis nõ habet sibi co mixta aut uictam amaritudine rancoris nec tedii nr̃i fastidii accidit in spualibz boni nec desperacõe nec diffidentia sed habz sibi co uictam q̃dam suauitate z spualem dulcedine ꝑ qua fit hilaris dei fluxus z hõ agilior z ad sua bona spualia. Unde dicit uolũ pa ristes ī tractatu de utilibz q̃ luctus qui ad hoc brutudine ptinet q̃ritatis amaritudine metã affligẽ videat. nõ in sine dulcedine et gaudio unde est ꝙd dicit Salom ꝙd risum. Cor q̃ gemouit amaritudine ait suo ī gaudio eius nõ inscribit̃ crimen. Et subdit uolũ. z iniquos quidem ꝑcutiat. uolũ cor inquit quando sentitur splendescere gra spiritus cor cor amaritudine et lacrimis ozi ꝑfundit. Dolor em ad huius brutudine luctus ptinens suauissimus e ac iocundissimus. admirande q̃ ꝓfectionis fide z laudme dulcissime q̃ ex illo fonte ꝙfluxerit Causa em huius mixtionis gaudii cũ tristo hec tu est. quia m̃ pfectus displicẽt pctor ori ex dei amore. quanto em plus diligit deum tanto plus dolent de offensa eius. sicut ipse memorie pctor inquitus sunt dei offensa cau sant ī eis dolorem z tristitia de eisdem sr dilectis dei. q̃ sil' mest eis causat dilectio ꝙd em pñs laudis spual'. de deo z dilectio dei ut vult S. D scda fide. q. xxxviij. Item sicut memoria pctor. z offensarum cor inquitus sunt dei offensa sequit luctus. qui est quedam dolor de peccatis ut dictu est. sic memo rata diuine misericordie de qua dicit q̃ si

ꝑfidit

peccauit aut peccaret. sil' sequit̃ solatio z gaudium ꝙd ꝙd dicit aug ī de pma. Dolor z de pctis. z de quo dolore gaudias. sic inquitus t̃ merito dat̃ assidenda q̃ p ea tam grãm p aptum medium z vera ostensam amittam̃ t̃ pcta z ideo int̃ signa salut̃ meritis ratis nitat̃ p qua solamur hic m̃ dis. pont bñdi. z illud sic dolor ꝑ pctis z quo situ caueri ī futuro ut dr̃ ibi. Ista dolor huius repellit gaudiũ illud imo augi z tam gaudii ꝙ auget euidẽt quam que tam tristitie sic pctm assumit z dissugat. Item sunt multiplicata gaudii statu misericordie quo hic patimur causat tristitia a nata z causate sic magna causat hoc solatiom panens eor sine fine ꝙd deũ. eo q̃ sic tal auget sibi meritum z satisfaciat p pctis. Item licet dilectus pacis q̃ desiderat inducat ei aliquale meroze. sine tñ nalde solat̃ memoria dine largit̃ et firma spes q̃ de isto mundo sit aliqn illuc peruentũ z finiturus in omnibz sanctis istius in effabil beatitudinis. z illa fiducia spei dat de notis uiatoribz magnum gaudium facit eos patienter expectare ī hoc dei voluntate z ꝙd q̃ ipse assumet simul dignũ assidere passionis xpi tristitia causaret passionis. z in ibi aliq̃ q̃ nalde letificat deuotos fideles. sc̃z dei tzea nos benignos q̃ nob̃ patit z indignos ta glorie p̃mdit de tanto z tali libertate. z tam salubri liberacione. z fin modu materie congrui ire misdie samande. ut dr̃ aug xpm de trinitate z sic intelligit̃ de alijs causis ipis ut lutarij z ronal luctus. qui semp hnt causas bone z sre detractionis p̃mixtas ꝙd q̃ hic beatitudm luctus ꝙ p̃mio ꝙmittit̃ solatio z illa hic incipit z ꝑficit̃ in patria. ubi deus abstergat omne lacrima ab oculis eor. z non erit amplius luctus neq̃ clamor sed nec ullus dolor qm̃ ꝓra tristierunt. z hoc dignum est. sic ut hñ qui primus nobilitatis luctu sumpant̃ eum deo. z angel'. z etiam solent̃. De hac beatitudine dicit aug. Cumpt ad dei. eas sc̃z hñ mi de rata ampletabant̃ amittunt̃. z no ulla nascitur ī quibz siciant̃. donec fiat ī eis amor eternus. solabunt̃ ꝙ spus scs. qui magne pietatis pacis ꝓmat̃ solator. ut quales a mittatis eterna ꝑfruant̃. Tunc spual' letitia qua fideles deum hic solant̃. accipit̃ du̇ plenius pcipiatur spualiter z ꝙ motus spual' gaudii ī spu sco ex mutuo beneficio dei fruẽtis glie z beatitudinis eterne z beatitudine dine alius mus accipit̃ gliat̃. z hec e quedam mestitia laritas ex bona spe z obsidũ ad deum z boa opa testimonio. Eddens hoem humilem deuotum ad ora agenda. z suffenda ꝙ deum. z ora q̃ dei sunt diligenda z promouenda ad q̃libet illorum. sed caret amaritudine tristicie seculi z audie tempore. sta z dissoluemus leuitate.

Ec q̃ta beatudo q̃ fames dr̃. re

uarta beatudo ē fames ⁊ sitis deꝰ
dns loquit ⁊ dicit aſ ꝙ bti qui
eſuriunt iuſticia ⁊ ſiant iuſtica
Vnde rndu ꝙ ſiant egerr rorpa
bꝰ grauu morbo · no eſuit ꝑ ꝑ
ſmatꝰ ſic implicamus vinjs auaricijs ſuj bie
uuendie · non pt ſtire ⁊ eſuire iuſticia · ſed
ꝑm ambꝰ ⁊ homo ab ꝙbꝫ vinjs ſmatꝰ ꝑ p
redentes beatudmes ta mundana otemnit · mo
res manſuetudme regit ⁊ eña delecta deſle
uit · nec eña mepit ſitire ⁊ eſuire iuſtica ſm
illa vnuſale ꝙ eſt oꝫ ndꝫ ⁊ ome ꝙbꝫ hom
ſm ꝓmulgare · ꝙ vnuſq; ꝛddit ꝙd ſuu ē · ⁊ ſic
fames ⁊ ſitis iuſtie ꝫbꝫ ē vehemes deſdeꝝ
bz erplicãdi opandi ꝫ ututibꝫ · de quo ꝑt mtelligi illud ꝛeꝛo
lon ſufficit nob uelle iuſtana niſi juſtine pari
amuz fame · ut ſub hꝰ exꝰ nuqm̃ ſat iuſtꝰ
ē ſp eſuire iuſtine opa mtalligag ⁊ hoc deſi
derm iuſtie ī nobꝫ augẽ debz ꝫſideratꝰ bre
uitat ꝫpis huiꝰ uite ⁊ ꝫſideratꝰ noxietatꝫ
eaꝝ ꝙd eſt ſentinu mali ⁊ ꝫſideratꝰ magn
ꝑmiu eternu · fames vꝰ ⁊ ſitis iuſtie ꝓmulatꝫ
eſt uehemes deſideriu ꝛddendi vnuſq; ꝙd
ſuu ē · Et de hꝰ ꝓſequeꝺ bꝫ dme iſta eſt
rndu · ꝙ iuſtina ꝓmulatꝫ ē mus mozal ꝙ
ſanat ꝙ homo ꝛd ꝙd alĩ ab eo debet ſibi ꝛddi
ꝓpa em iuſtina hoc agit ꝙ homo ꝑm ſuu ſta
tu facit rndlabꝫ alĩ ome ꝙd ꝑm dina legem
⁊ nãlem vom ſibi facere tenet ⁊ qz hꝰ dz
ſupioribꝫ ſuis obedie ꝑm id hoc xm̃. omis
alia ꝓtribꝫ ſupioribꝫ ſubdita ſit · ⁊ꝺ iuſtia
ꝑmo facit hoem deo obedire auꝫ ſuꝫ ē ꝙpt ſe
ſubdiru ⁊ obedietem ī ombꝫ ꝓceptꝫ eiuꝫ
⁊ deinde miſtrꝫ dei em̃iſtꝫ ⁊ ſilazibꝫ ī
hmoꝺ ꝙ ꝓpuit ⁊ ꝙ ꝓpe hmt ꝑm ſupioritta
te ut miles obedie habet dua exata ī hmoꝺ
ꝙ ꝓmient ad bellu · ſuuꝫ dño ſuo ī hmoꝺ que
ꝓmient ad ſmlia opa excepta ⁊ ſibꝫ ꝓpi
ī hmoꝺ ꝙ ꝓmient ad diſciplinam uite ⁊ ad
ñta domeſtica · ⁊ ſic de aliꝫ mtelligaꝫ · ī
ſeꝺ qui ꝛtrud ſunt ille ſubdit ſuperioꝝ
obedicñā ſuo cauſa ⁊ ſic de aliꝫ mtelligat ꝙd ſuu
eſt · ⁊ ſibi ab eo debet ⁊ peccat ſi iuſtina
peccat ena mi hoc ſi cupitate qua ut dicit
S. ⁊ ſtra ſide · ꝙ ihꝰ dꝫ exigit ut obedigat
eiꝰ mandatꝫ ⁊ ideo mobedieñ qua ꝙ mo
bediens eſt ꝓceptꝫ hmoꝺ ſupioꝝ · ē ac peccm
mozale · ꝙ dme dictum ꝛtrud ꝑm id Roxm
qui ꝓtati reſiſtit dei ordinacõi reſiſtit · ena
hmoꝺ mobedieñ reſpectu homꝫ ſupioꝝ ſuoꝝꝛ
uiat dictum dei ꝓmii mi gñm̃ ꝑ hꝰ ꝓximo
ſuo ſubtrhit ꝙd ſuu ē · ſz obedienaa qua ei
debet · ſm eoꝝ quibꝫ ſupioꝝ tenet miſeꝝ
ogi ꝛdmen ⁊ diſciplina ꝑm modu ſui ſupioꝝ
iudtat · ⁊ ꝛo iuſtina ꝛddo facit vnuſq;
ſupioꝛe hmtem ea ſic poſſe ſuo mſeꝺri ut
eum ꝑmi ad hꝰ ⁊ ꝛtrahat a mal amoꝺo
ꝛtendo ꝓſcendo ⁊ aliꝫ ſibꝫ modiꝫ · ⁊ ſu
pioꝛ qui non facit ꝑm modu ſui ſupioritta
tis vtte quo ad hꝰ mferioꝛi ſuo ſubtrahit
ꝙd ſuu eſt ⁊ ꝙd ſibi ab eo debet · de iuſ
ſic toñ iuſtina facit ⁊ grauit peccat vn
ꝝſ in tres de ſumo bono dicit · ſatiabo
tes ſplozꝫ miquitate dãnant ſi eoꝝ at
ignozantes no eruditant a peccatꝫ no
arguit teſtata dño ꝑ ypam ſpeculatoze
te dedi dnmi iſrhl ſi no ſuꝫ locuto ut
ſe cuſtodiat mipꝫ a via ſua ille ī mq
tate moriet ſanguine aut eiꝰ de manu
tua rẽquam · Et ſubdit vſdrus ſanat ei
helyas ſacerdos ut habet ꝑ hꝰ iꝰ · pat ꝑ
filiozꝫ ſuoꝝ dãnatꝰ eſt · qz licet eos de
hiquetes amoneret · tñ no ut optebat
ꝛdarguit · Et greg ī paſtozali dicit · qz
hely ſtã pietate ſupatꝰ ferire delmquetes ſi
los noluit apud diſtrctu iudicis ſerpm ꝛ
filijs dampnation trudeli puniſſe · Et ãg
dicit ī epla ad quedam comitem de oi ī dmo
tua tibi ſubditoꝝ ſalute ſollicitꝰ ac ugil
exiſtas qz ꝙ ombꝫ tibi ſubiectꝫ ꝙ ī domo
tua ſunt vom dño rddas amuna ꝓpat
mpa ſuade eis ut caueant ſibi a ſuꝛbia a
detractione ab ebrietate · a foꝛnicatõne a luꝛ
uida ab ñi a puitio a cupiditate ꝙ ē u
dix omꝫ malozꝫ · Tertio emens tenet ven
denti ⁊ ecõuꝫ vendẽs emeti · ut ille det
⁊ alĕ accipiat equale ꝙ equali ī ualoꝛe ⁊
ꝙ ꝛtta intueniat ũbꝫ ſuis / ⁊ ideo iuſtina
Tertio facit vnuſquiq; vendentem dare eꝝ
le ꝙ equali in ualoꝛe · ⁊ ita ſunt eoꝝ ꝙ
quiq; emetem dare nedanti ꝑmd dẽle ī
ualoꝛe rei empte · ⁊ uꝫ ſine fraude · ſũ
ī ſba ſuꝝ ī gñtitate ſuꝝ ī qualĩte rei a ꝓpꝫ
⁊ qui ſinet ꝛtrum faat ille alĩ ꝙd ſuu eſt
detrahit · ideo ꝛt iuſtina agit · ⁊ ꝙd pꝰ
rat · ⁊ ulĕ hꝰ tenet ꝛdispenſare dapnum
ipi dapnificato · de hꝰ dict laag ſupꝫ in
mã de auaria de vitio vendentiꝫ · ⁊ qui
tionꝫ Tertio quibꝫ hmꝫ vꝫ multo duo
carꝫ · tenet eꝫ ꝛddẽ eode dño · ⁊ ideo qꝛ
to facit iuſtina vnuſquiq; aliena tenere
ea gñtim pt ꝛddẽ dño vꝫ ſtraꝫ · niſi ab
eode habeat voluntatem diſpom · ⁊ qui vt
rim facit · ſz ꝙ alienu tenet multo dño
ille ꝓximo ſuo ſubtrhit ꝙd ſuu ē · a non
ꝛddit ꝙd ſibi debet ab eo · ⁊ ideo ꝛt iuſ
tina agit ⁊ grauit peccat · ⁊ dicit deo
tes in gẽto ſmaꝝ diſ · nj · ī alijs loꝛ ꝙſi
nut illo dño ꝓcepto no furtu faues · eſt
ꝓhibita oꝫ iniuſta ablatio rei aliene · ſic
eode dño ꝓcepto · Non furtu faues · eſt
ꝓhibita oꝫ iniuſta detentio rei · qꝛ ſic au
ferens iniuſte alienu peccat ꝛt dñm ꝑ
cepti · ſic iniuſte detinens peccat tenaꝫ
toñ idem ꝓceptu quotiens ꝛddere ſolet ni
ſi gñtim poſſet · Venit aut que iniuſte de
tinet aliena triplr · ꝓmo ne alĩ ex ea luꝛa
ad aliq̃ obligat · ⁊ no ſoluit multo alio
ut tu non ꝛddit · depoſitu non ſtituit
accomodatu non ſoluit preciu mezena
tio nil aliaꝫ debita non ſoluit ut ſunt

obedicñā

ſm eoꝝ quibꝫ ſupioꝝ tenet miſeꝝ
ogi ꝛdmen

ac ꝛo iobedia ī dme mandat
eſt moꝛle qi dme dictum
ꝛtrud et qꝛ ꝓcepti
dme qmet qꝛ
eſt ſibi bo
alĩ ob
edia
tu
r

uectigalia theolonia census vngelta siue angaria decime & huiusmodi ad que quis solui tenda iuste obligat. Credo ad ipe mus te acquisuit eo quocuq modo sit p usu ra siue p furtu sit p rapinā sit p fraudē i mensurā i sbā vel i qualitate ei⁹ Terras nō ei aliq̄ tale datu ē a' dictum a' vendit ab alio qui ius i eo nō habuit ut qz ei⁹ sua nō fuit ād ius dandi eam nō habuit Quūcūq̄ quelibz q̄ aliē mus te nouit te⁹ sibi dapnū p posse ēropen sare ead si nichil inde habuit & ido mus tua quito fiat vnūquēq̄ qui alii mus te dapnificauit ni ēbz ni tecpe i fama i aia ēropensare mḡnūd pt⁹ eide dapn⁹ muste dlaud · & qui sēcūd agit primo q̄ sua est & q̄ sibi ab eo debet subtrhit et ideo cōi ustica agit ōe dilectione pxmi & fuit peccat. Exēplo fiat ustra ip̄ plati presidentes & ofi quoz mt̄ est de dignitatibz honoribz & busmodi dignitatibus & magis mitt ofacunt dignoza & melio ra dant. & moribz ip̄ misera & q̄ p hec factis & crimibz infligunt p̄portionabiles pe ne & recte emende & ita intelligā de aliis modis & sensibus in sane hec ubi ustice ad oms pmiet · oms em adulti sic debent esse dispositi · q̄ ex aliq̄li habi tu & assuefactione exerceāt p̄dicta opa · que dia nāa sunt ad salutem · Et p̄dicta uti tur ē bitudo & wcat fames & sitis ustine qz fatta ē tā intensa p̄fra & ofumata q̄ fiant hoem huiusmodi ex equi ad quēda magno feruenti & insolito desiderio · sicut q̄ p̄medt ebibit & huic bitudini ocurrent p̄ p̄mos scripte ymitat̄ sanctitas ai dē aīt vē bis qui sitis. & ostū ustra · q · ip̄ sa Sanctas cas pacē q̄ osistit in huāis desiderijs tā ēpletionis p̄ns q̄ dē⁹ i p̄ Bauabas ad ap patuit gla tua Conueniens & p̄mium cūdentio & sitientū ustica ad p̄ns modum predictū. ē

uita bitudo ē mala · de qua dns dicit bti mitides · qui ipi mat⁹ o'sequit · de quo nūdu p̄ns q̄ dns i sermo de ri dei · & p̄ns

sanctus thomas 2a 2æ · q · xxx · arsiwedia est passio ul dolor de aliena miseria · ut de ali eno malo ul defectu · potest aut tal' dolor ul tristicia triplicit intelligi · prima q̄ ē solus motus appetitus sensitiui tristant⁹ de alieno malo. & sic mala est passio appetitu sensitiu Credo dolor ē motus voluntat⁹ sc displicēti

quis ē aliud mali aliēus sit nō valle nō esse aliēus malu ex quo ēna sequit⁹ voluntas subtractiōis ter mus dolor est habitual'. & mala ista que est subita mozalis inclinatio hoem ad nolendū malum uel alterius miseriā ad agendam fugā tum & ad p̄fugiendum ab ea ul ad nole

dum aliēus misiam p̄tem & ad ēleuandum ab ea si pt⁹ p̄m dictamen ti cōis sc ubi oz qn oz tal' mala ista nō p̄fecta sunt & ofumata tūc facit hoem ita opati misiā aliorū sicd ḡpēns · et ita valle eas q̄ ḡpas & ido sunt hoēs pmptissimi ad subueniendū p̄m sua possibilitate · sicut cū hō misiam a sc appel lit q̄ndā pt⁹ p̄fecte miserā misia aliena expellit a primo ei subueniendo per omia nāem bonoz⁹ suoz⁹ Ad hanc aut⁹ possessioz ꝯpas & pmptitudinē subueniendi multū iuuat fidelis caritas · amans em ut putat animā su qui se ipm & malū amici ut putat suū ipm et ideo dolet & tristat⁹ de malo amici sicut de ip̄o. vnde q̄ arist⁹ inter amicabilia ponit hoc q̄d est odolē amico & amplius aplā ad ho⁹ dicit cū gaudentibz & flē cū flentibz · & ideo ēna multū iuuat liberalitas misiā aufert impedit subuenioēs · p̄t⁹ em hō ex superfluo amoze diuino esse mimus ītendit diuinare & sic ex ira & passione nō mouet ad subueniendū · liberalitas i⁹ que moderat⁹ huius diuini amoris ē iuuat iram & excessione subuentionis potissime quo ad elemosinas ordinales q̄ requirunt ordinatiōm diuinā ut ēt ad ip̄e huius pmptitudinē subueniendi nōnūbz alioz⁹ solet p̄fecte ira assilire fluuio q̄ inundanti q̄ sua undatione loca uicina ritu rarē replet donec aquent⁹ alueum · sue ita p̄fecte misericordie opes suas & alia sibi a deo oblata ordinat indigentibz ē ēleuamen de fertilibz ordinē usq̄ q̄ aquent⁹ ipis · vnde q̄ ī hoc sunt obseruari ea que supra d' mā de auaricia dicta sunt de elemosina faciēda de nōnō. Et q̄ ip̄is acto mē est elemō que est actus quo dat⁹ aliquid indigenti ex com passione p̄ter deū · ido de elemosina me dē est & p̄pue de ordinali. Dicit aut supra q̄ essent superflua bō & q nōnā · & quia p̄ cepto tenet⁹ hō superflua distribuere ē elemo sinas & ī pios usus unde · potest⁹ mihi q̄ remanz & bonis nāis an de ill' teneat⁹ homo dare elemosinas · Istud dicitur q̄ · Et q · t · secūda sēde · q · xxxij · p̄ ī casu nāt⁹ ex me tenet⁹ etiā homo de nōnō subuenire ex mo ne precepti⁹ & tpali ut ita · Credo dicit q̄ ex casum nāt⁹ ex nō dare⁹ elemosinas de no simpliciat nōnō si ēm modū supra expo situm nō est sub p̄cepto si est de cōsilio et valde boni & laudabile · tūc em tē nāt⁹ ēno esistat in diuisibili sed ex pluribz ablat⁹ manz adhuc vide aliq̄s posset⁹ vtiq̄ · si hō de tē nōnō aliq̄d sibi subtraheret q̄ ptinezet ad iuste sustentatiōnē aut ad decentiā sui sta tus & vestibz & nūnis & alijs huiusmodi ad q̄z subtractione non sequit⁹ magnū inconueniens aut q̄ pt⁹ fanlit⁹ ēpatet ab homine & hoc faceret ideo · ut subueniret alioz⁹ maiori

mita laudabili facet z mito ita sanedū ē ex
multis ēm causis debet esse mlt fideles cauta
tiua largitio z mitu subleuato mutua· pū
mussa est· qz oīs fideles sunt cōp xpi mst
tici p̄m· apli· p̄e cor xp̄i· Et ideo ino spū
negetati z patiā tadiū multa mebra si
bi mutuē q̄d debent tamūlomis spualibꝫ q̄m tpal
bus· ita p habundanz i spuali mputatur
mihi hūt de spuali· z habundanz i tpali
bus mputat mis hūt de tpali· vnde glō·
sup illud apli sed cor vr̄m· vra habun
dantia illoz inopia suppleat ut illoz ha
bundantia vre inopie sit supplementū· et
vra habundātia illoz· supleat inopiam
istoz vbz spualiu quo diuinis vacant et
cumulo habundāti merit· erit illoz spua
lium sit supplementū vre inopie· Tercia
causa sumit ex fraterna dilectione qua p̄ri
diligē debemus sicut nos ipos· z sic si m
nūti corpali ut spuali substanti nellemus
ab alio uuari ita· z nos alia facē debe
mus p̄ceptū iurisd'· p̄d autē vult ut fiant
nob hinc· hoc sunte eis· Tercia ca est· qz
dñe sunt dei libralia dona qui nos p xpm
uoluit esse dispensatores eaz· Voluntas aut
dei q̄ est principal' dñus eaz· z ad eo uolun
tatem dispensanda sunt· ut de ill detur
indigentibꝫ· z pios usus duant· qz ut dicit
S. Tubi s· bona tpalia q̄ homo dimitto con
sumit· cuius quid sunt q̄ntū ad q̄ntitate· uel
q̄ntū ad possessionē· si q̄ntū ad usum no debz
mi esse eis si alioz· et qui ex eis sustentari
possunt· Et bto basilius dicit Si fures ea di
cunto tibi quem esse sis tpalia bō· a' misit
est deus in equale nobis vt distribuens· nūz
tu habundas· ille vt mendicat· nisi ut tu hoc
dispensationis mita osequar· ille vt pane
meritis decorēt· Est panis familia quem
tu tenes· xp̄i· Et Aug' in quoda sermone· potuit
deus totos hoc face dites· si nobis p paupez
nisi quid uoluit subuenire· ut z pauper per
pauperem z diues p elemosinā posset dei mi
sericordiā promereri· Tercia ca est· qz homo
a nā ē ditat· potenter z nulle ad subuenien
du nūbz gremioz· ideo qui hoc face nolut
ne euenient face possunt· vt nam humana
uiuunt· Unde tres pollicē· dr̄· quē hō multi
homes in ciuitatibz adunat· ut ex egregiose
ipoz· multis nūbz subueniant· in quibus
apus sui ad unem utilitate agut· multis
em exemplis z ciuitate dicit aplis· unū
quodq; horū ptm ūdutē z prudētie· z vna
egregiozē q̄ vnū hoīm z multoz pedū
z multoz manuū z multos sensus habitem·
Quarta causa ē fructus que hō osequit ex
mie ale· z largitōn· qui fructo multiplex
est· p̄mus est p̄mia eterne beatitudis· q̄ emm
indigenti dat elemosinā ex dilectione dei
z proximi· merett p̄mia eterne vite· p̄ q̄d
dicit apl's· thezauizate vob thezauz i celo·
Ubi dicit Crisog· certe dr̄· thezauizate i
celo· qui rebus mundi sceptica/ditas tez
uenas· si quis habet z facultas si ad est
paupibz disubuit ppt deū· q̄ sanedo m
celo thezauz eternā p̄mia sibi ꝓpont
Et Qs aut quid go melig an sup tram
pone ubi merces est· ubi nullus euentus
an i celo ubi est certa ruspodia· Scultura
ē illuc ēlingē· unde extrahes z melius
illic p̄mitteze quo tuus es· illic si pru
dens es· thezauz tuū collora ubi quatuz
habes· Magnū aut ē valde mortali hō
mini a deo creassū esse· ut ex bonis hui
mundi uilibus tritis momēt apud pr̄
sentē hic meritis eterna excellentissima
semp duratura celis cogitate si ho d hoc
mundo habet p auro p̄mutare pt· z la
pillos p gēmis p̄ciosis· ad q̄ntū diligēt
quo z ubi hoc fiat pt̄ magnitet z a la
bore huius tribulatiōis mundi donet dr̄
mū esset dines fructus cessante uellet si
mul simul misimus· sed p̄iosa mundi huius
z ad bona celestia q̄m lutū ad aurū· aut
arena exigua ad lapides p̄ciosos· Tm i
sculti· sūt mortales· qui huiq tpis bō no
metanea quibz comode uti possunt· no
laborāt· siamo studio cōmutare p bona eterna
bona ꝓma p bonis maioꝝ· minima p sum
ma p celestibus· Respiciamq dicit mus
q̄d i tpalibus faciūt quatuor fenezatores
Ecce em ming uolut dare z plus ampe
dicunt go illi plus uolut ampe de tremis
p tremis hoc fac z tu de ternis p tpalib
modica da ampe magna· da tpalia am
pe eterna· da trena ampe celum· Et ut
dicit Aug' Si tubi dicit hō fidel· da mihi
quid eterni mundi· z ego tibi solidos an
geos reddā· mundi non ad gaudio dab qui
transitias reddit· et qz fidelissimus deus de
dit tibi· qui pauperi tribuit deo fenerat·
da go pauperi mihi· z a xpo ampe q̄nq
da buccellam· z a xpo ampe uitā eternā
da nesciēti· z a xpo ampe dimissionē pecto
rum fructu opum mie z dimissio pecto
rum huc pr̄· Date elemosinā· qua mi
da sunt nobis· et tpo· q̄cto elemosina ab om
pecto liberat· z Samuel' mi· pecta tua ele
mosinis redime· hoc tn no est sic intelli
gendū p elemosinā z opa mie dimittunt
mortalia sine oratione· vegilate cum no
dimittunt mortalia nisi mente oratione
de quib habita· si sic intelligendū est p̄m
doc· ubi· s· q̄ si homo est in mortali et
est freques i opibz mie· sic liberant
an a p̄ma culpa· sic q̄ per ea dispont
se ad gram suscipiendā ut no deficiāt per
mittant rue i p̄dicionē· Deus namq ppt

talia opa pietatis aug dat sibi agnitionem pr
catoz suoz z detestationem ipoz z vera
attritionem p quam mfundit gra z tollit
mortal culpa Sed si homo est m gra et
sine mortali z natat oribus sine tur
libezabit ea a fitid pcto mortali. qz per
ea fortifi rat gra per qua pnat hō ne
labat (ul' non defanli) in futura mortale
culpa. Eiusd quidē opa sine liberant hoez
a venialibz pctis ut patuit supra in dicta
ta de remedijs venialiū z phibent ne
trahant. aut saltē trahi possint i mortale
le ut dixi. Q. D m qēto. dis. xv. Tertius
fructus est soluto pene debite p pctis di
missis. triplex namq sunt opa satisfac
toria utpote afflictio corpis per ieiunia
per vigilias elemosina et per qua mtelli
gunt alia opa sine z orones/ mō illa elēna
maxie est p pctis satisfactio qz i se mdu
dit vnite orōis z ieiunij in quātu elēna
qd nō datur ofituit debitore ad ieiuna
dum z orandū. z alia hmōi opa que possit
facere p eo qui dat elemosinā. z talis
multiplicato mtrassoz multū iuuat ad
dimissionē pctoz z solutionē penaz z
ideo scriptū est absconde elemosinā in
sinu pauperis z ipa p te orabit. i. ei to
tū tuū debitore ad orandū p tuis atore
duplū ad thymi. mi. dēt. Corpal' exercitiū
ad modicū utile est pietas aūt ad oia
valet ubi dicit glō. Omnis summa disciplia
quāna e in una z pietate. Dicit ali
quis si tles z tante sunt fructus ele ne z
opm pietatis tue dulces i hō melig ha
bent qui pauperes. eo qp p elemosinas ihs
dare hnt. assequūt istos fructus. quos non
assequūt ut videt pauperes. qui dare vel
lent z no habent Ideo dicit primo ex ni
tione. Q. D ubi ō qp opm inde duplex
e primum unū essentiale qd e ipa et ei
seu gdus alijs glie z efficaca ele ne ad illud
ad illud etiā primū attendit ex affectu
z voluntate dantis. z no ex dato. z ideo
si pauper z dives ex equali caritate hnt
equalem voluntatē dandi isti indigenti
z ille dives dat z pauper non dat solū ex
hō qz no habz. Pro mercede equalia pre
mia essentialia z etna. qz equale gdus
glie. Quam quo ad essentiale primū z etez
nū deus inspicit voluntatē p facto ubi nō
e possibilitas faciendi. pro hō Aug in qdā
sermone de Jeiunio z elemo dicit Qui con
plent qd potuit sunt. qz voluntas p
facto faciendi reputat p ope facti. Aliud
primū elemo est actuale primum et e aliquod
tale qd hō p opus inde mercet. ut e di
missio pene. ut aliqd tale z in hō dui
tes qui elemos dant melig habent qm
pauperes qui equaliter vellent dare et

19

non hnt. aut aliud opus inde facere. z no possut
qz istud amplius elemosinas obligant dantibz
ad vtendū eos. z p eis satisfaciendū orōibz
ieuniis z alijs opibz bonis. quātū no obligāt
alijs qui non dant. sīt tamē p bona habeant
voluntatem. z ita aliq liberant mortui p
quibz fiunt suffragia z p quibz pla fiunt qm
ted qui talibz carent. Vnde q illud primū
actuale scz dimissio pene pmi est i operatione
ad actuale qd est ostendi. et tu illud qd desint
pauperi ex pte dati. ipe pt' simile ponderare
p intentionem voluntatis. post eni tam fortis
esse displicuit de defectu premii. z tu mtesa no
tuas subuenendi si posset q omnē veatum
pene absorbere et sicut ena supius dicta sunt de
orōne tamen ad mortalia. qm quo ad ve
nialia. primo pauper pt' in tali casu penuria
sua esse excusatio quasi mihi i respectu primi es
sentialis z actualis qz tu vellet dare z no habz
tue obstat sibi memoria paupertatis sue. qua si
posset tollerat habebit nouū minimum. ultra
modū voluntate dandi. qua hnt equale cū di
uite. z sicut minimum z primū istius duplicati
minimum supius primū dicitur extendere elemosinas exhibet. Quod sunt ex intentione aug i duob
sermonibz de elemosina ubi declarat q illa
hō est qua non possit fieri elemosina z p istam
sua pcta admittē z vita mereri sicut hō declarat
est de spualibz opibz inde. illa enī est. qua
proximus sine possit ignorante dare. a' extrahe ex
trige fraterne. aut mestum osolat. aut ipm
offendenti dimittē. a' p alijs orare. z sic de
cetis opibz inde spualibz. que melioza sunt
corpalibz. sunt spūs qui assumunt melioz e
corpoē qd unat corpalibz opibz inde. Idem
patz de opibz inde corpalibz. quia enī e qui
no possit visitare infirmū z corpaliter aliquid
consolationis ei exhibere faciendo lectū a' lauan
do eum. a' aliud huiusmodi exhibendo. a' tegendo in
via diuersi aut claudo sustentatore. peregrinum
i hospitium recipe. a' indigenti aliquid de sua
corpali largiri sibi utpote de aug argentū a'
unū a' pane. z si integrū no habeat exhi
beat tm essidenti buccellā ut impleat illud qd
monet dns p ysaiam frange esurienti pa
nem tuum. non dixit ut ait aug qp hō mer
geat donec tu ipe pauper sit. z alius pane no
habeat si frange nequit hoc e dicēdo. si tota
pauperies e est. ut no habeas ni unū pane
ex ipso tu frange z pauperibz dande. primo ut
illi se excusare possit. z ut eis hō horret
quo sua pcta admittat p talicie aq frigide
dns se mercede promisit redditurū. Et ut ait
Aug. Ideo ait frigide ne forte pauper alegs
se possit de ignoza penuria excusare aut
dicē se nasalium non hze. ubi aqua calefa
cere. Et si homo tam pauper sit. z omō
non habeat qd tribuat sufficit hō voluntas

per qua subuent corpori · z sic hoc filii ma
gis debet proide quo ad spm qm quo ad corp
ita era primo que debet dilgere sicut scip
Tertio qntu ad ipos actus qui actus exerent
quibz spuales elemosine nobiliores sunt qm
actus quibz exercent actus corpales q sunt
quinos secules · et quanto quam spuales ele
mosine sunt ombz corpalibz magis nane · sicut
q sunt aiam nalpam · quia homo magis debet
uitare nalpam qm aliqne defim corpalem
era mortem · ti alq corpales · sz que sunt
ad sustentationem uite · quibz spualibz sunt
magis nane · sz que sunt ad bn esse · z dam fa
me morient est pascenda qm dcendum
Sz que sunt ad bn esse spuale sunt magis nane
qm q ad bn esse corpale · Et quibus pz pd sup
ma dm sunt · z declaratu ex nominone bn ju
gistim · sz q illa homo est qui no possit
fare ele na · Consequ quit quibz finib
sit ele na · z primo utrq pceptis · z mal hnt
q loquda de spualibz aliqua ecc ut cocordet
plus sunt eis finib qm alijs q pla indigent
Sz loquda de corpalibz · ut dicit A. T dis xv ·
q fm mag sit diligendi sunt proimi · ut dcm
no diligant erantes · z qz exhibeas busim
dilem corni · deo peccatoi ad sustentationem
ne · debet homo elemosina facere · papiaturz
era minus bnfacere · omes em indigentes
nutiendi sunt sed ad fouendu ecc malignam
no est eis aliquid dandu · unde si ostrez
q eo q quis dat abutent in ipm · no de
beret eis aliquid dari · n nis extima eppa
ret · z hoc vult sapies cu dicit dns xps da
misericordi · z non suscipias pcoza · Et iterum
bnfac huli · z no des impio · emendu e go
dare uolentibz ne dent ill qui ex donation
efficiant deteriores · z qui dato abutent
ad pcta sicut ad luxuriam extendu · z ad ludu
z ad mala exercenda · Dicit pe de paludc
Rihaldo indigenti dandu est pan · z no denar
tm q essent sibi causa ludi · z sic intelli
gat de alijs · primo qz tam nimis extreme
no esset danda elemosina diuitibz pauper
tate filantibz · aut cu pauperibz quibscotid vivi
bus corpalibz · z laborare nolunt si ex sola de
sidia volunt de bonis alioz onosse vuere
sino dites pauperate filantes inuiste trpiunt
elemosina · z visile tenet trpiunt ut vult
Scota · z qto dist xv · Dicit em decepto de p
sona tu donat qntu ad illa rem qua
donat no simplr donat · Et ideo si alicui tuq
pximus ut tamq egeno · alijs donat · qui no
pximum ut egenu no simplr dat · Subdit z
ideo videat alq trufatores qui dites ex ntes
trpiunt tamq egentes elemosinas hodie
limosi muiste trpiunt · qz no est ibi · dante
uolutas pter odinem ignorantiam qua ve
sunt in dando · Et hemricus de gandauo ·
quolibo xiiij · q. xj · dicit · q ille nu sufficit
q plus sit fm statu suu unde possit susta
tari · tenet deputu · elemosina pximo pauper
existenti sed non largitori ut dicit · si te dns
pauperibz qz in expiendo tale elemosina qua
non indiget aliqua defraudant · z no dubi
nus interim sint ut a deo remuneracionem trip
et Sedo quit an ppinquioribz magis sint fan
ende elemosine · Dicendu q · elemosina faciada pa
sunt expienda primo nimis seu indigenta
psone aut amicitie aut ministerij · alias emnj
no esset elemosina · nisi det indigenti · ut q putat
indigere · Sedm est honestas psone ut pfoz
q existit · satate aut utilitate eig a ipsaz
respectu omnis bonj · Tertiu e ppinquitas seu cog
nitio · Cin go quit utrq ppinquioribz sint magis
elemosine dande hinc ex intentione · S. T ubi s
sts · summa Et dicit primo · q si sint due psone
una in statu
una in statu gratione · z alia ut no ambe
sint in statu gratione si una plus · z si
retia sint paria · sz quo ad honestate · z nem te
nue ppinquioz potius qm remotioz · z egna
to potius qm alieno subueniend est ppter qd dicit
mag primo de doctina xpiana · Illi qui sunt nob
magis uncti qi quadam sorte nob obueniunt
ut eis magis gratie debeam · z deo nonnulli ecclie
publice · qz si retia essent disparia · ut si alicui
ut persona una ppinqua esset multo sanctior seu
utilior imitati · z multo indigenor · magis
esset sibi elemosina danda qm ppinqua persone
maxie si sit nob multu ppinqua · in nulla spuali nb
mineat · Sedo dicit · q si sint due psone in
digentes · quarum una e multu sanctior alia · aut
multu utilior imitati · si retia sunt paria ppin
quitate · z indigen ze · Tunc melioi potius
danda est qm mag bono · unde mag de ubi
dm · omne hi · et sup illud luce xvj · facite nob
amicos de mamona inq[ui]tatis · ut tu dese · vi · vos
i eccl tabernacula · dicit q sunt qui ab ipis accepti sunt
i etna tabernacula · nisi qui ecclie indigene desez
uiunt · z qd eis cpus est hyeluntez subministrant
Isti sunt amici xpi qui sua sua diuisunt · z se
ruti sunt xpm · Et quidam habuit pauperibz dis
tribuit ut deo sine occupacione sibi expedite
seruiret · ut ab ombz mundi liberatus ualut
peruenire sursum humeros tollerent · hii sunt
mimi qui qz humiles no elati no superbi hec du
et in quadam sermone tractans illud apli · optimum
qd homi est adhere deo · z maxie ad domesticos fi
dei · Dicit ide aug · Tui sunt domestici fidei
sues nisi boni tui ut monachi · z quicunq; alij
seruu dei impedimenta huius mundi fugientes dei
nacitibz hominibz · z omnibz ministrantes ombz qde
paterna pietate quantu possumus dandu est · maxie
dei qui pene a nob exulantes sunt · Ita si non
peneznt migrare est · Terra dicit · q si sint
due psone una multu magis indigens qua
alia · z si sint sua alia paria i ppinquitate
i honestate ze · tue illi multo indigenaori
esset ponenda · Et i hoc ait beatus ambros p
libro de officijs ordine quendi tangit dicens

Considerand est in largiendo etas atq debilitas
no minus ꝙ uerecundia q̄ nigemus ꝓdit na
tales · ita ut sensibus plus largiar qui ia sibi
laborare neqmt · z debilibz · z hys qui ex
dmis teneremt · egestate sue cozp vicio sit
latiuus uel alijs occasionibz · Et libro ij° dic
no solas aures ꝓbere debemo audiendo p
tantu uotibus ꝙ magis oculis ꝙsiderand nimbz
plus em clamat · bono opatore debilitas q̄m
uox pauper audiendo · ille qui no uidet · dq
uendo est ille qui erubescat uideri · z pter
quid igit utiq dand sit pterib; nocte uel
signo · z hys in q̄bz rebz ipa · optia demo strat
maior in ma est qn dat · ill qui indigent
et petere ꝓ uerecundia erubescunt · Et sic dm
est de iiij tribz additionibz ita pt intelligi
de quarta · scz si sint due psone a' equales
due indigentes · z uni plus obligor q̄m alteri
ppe hostia in talibz aut · z spualibz · z si
recta sint paria · tuc illi cui plus obligor po
tius dandu est · qz sm phmiz ethi · z · semp
magis reddendu est debitu qm biscaum
impendendu · nisi ex parte altezia assit ma
ior mala aut bonitas · Et · z mbz nonne dici
tenis paribus · qz si recta essent dispalia · non
esset semp melior aut semp utilior omitati a'
ꝓximioz ꝓsezendo · z dilone elemosine
ut ena tetigi de ꝓximitate · ꝓmo deo · ꝙ enam
esset dispiendu ad alias condiones · ut dicit ⊖
· ni scripto assignare ni singul qn vnd alii
cozp ꝓsezat est impole · qz in singulazes co
diones q̄ attendende sunt ꝙ infinite · z no ta
dunt sub arte · Se hys aut vacas docet · z pru
dentie ostilu · Et nota ut ait aug in quodd
simone · quodq; homo sup fluu est ult' rona
lem uictu · z uestitu · leto · z hylari tribue
debet pauperib; · Et ideo letus · z hylaris quia
pauperu dat · z accipit multu · pozrigit denari
um · z copat ligna · tribuit pua pecuniam · z
accipit iustam etiam · dat spalia · z mezetur
iustam etiam · pozrigit tadiu · z cupit sme
sine mastiua · Et · alios simone dicit · quoniꝙ
aut messes aut vindemias colligit · vocas
et omi · qui ad nos ptinent · oportute expe
tas sil iam · z illud qd · isto dictu est · z
qd nob' ꝓfuit · agnoscit · qz no vob ꝓfuit da
tu est · si ad dispensandu ꝓ nos pauperibus ꝓ
mi missu est · aut totu · a' quod deo cozdi vest
ri spiritui · et sit aput vos · quo si hoc · z mau
dei obtuleritis hoc · si sm qd credimus fidelitez
facie uoluerit · venientibz · xpi · z pauperibz
no solum no · aspuat · a' nitat · animo vest
ro · z iam letificat · z gaudet · du ea ꝓ amore
dei nrōrum pauperu deputat · nu sumo de
sideriis expendere festinet · · z implet illud
· nob qd scriptu est · hylarem datore diligit deꝰ
Et illud sunt aqua extinguere igne · sic ele
mosina extinguit pctm · · z memetm de ore dm au
dire vtia desiderabile vote ad vos directam
Euge serue bone · z fidel · qz in pauca fuisti fidel

sup multa te constituam · intra in gaudiu dmi
tui qd nob ꝓficere dignet · ꝛc hunc bn
tudinem addit · primu · cozens ait · vt nu diu
Cum ipo · conse · In relatu em patia · qu
libz magis osequit · qz ulc · odignu sibi d
tribuet · Juxta illud ro · viii° · Estimo
ꝙ non sint · odigne passiones huius tpis
ad futuram glam q̄ revelabit in nob · ꝛc

certa bitudo est mundicia cozdis
de qua dominꝰ loquit · ubi · ꝙ eu
dicit bn · mundo cozde · qz ipi
de · vi · Circa qua nondu · ꝙ
ꝙ ꝓpie est mundicia cozdis · i · animi ꝓpria ·
prima est ipius appetitus · · z sunt habitus
vitiosi · maleficose voluciones · ipse affec
tiones · et omo mozdinati motus passiona ·
ut sunt ira odiu · mundicia vanaletu · z in
ordinata amor honoze · diuicie · voluptates
carnalitu · ꝛc · Sedi est mundicia ponne
cognitione indicatiꝙ ut sunt ignozantie cozu
q̄ quos scire tenet · et supstiones · z fle ꝛc
dulitates · z vlr omis actus ul habitus as
sensus erroneus · Tertia mundicia est ipsius
memorie · et dispsio ipius euagatus p ma
las vanas · z mutuas cogitationes · q̄ sunt
valde multiplices · z duplex sm duplicitate
vitiozu · quibz hoc · insertu sunt · a' ad que
sunt inclinati · z ꝛc · ꝓpter duplicitate · ostitu
dinis suaz · z vtz actus ois corrupant · sup
bus · namq; cogitat de platibus · famulozu · obsequijs · · z quibz alta · z proposita · vana
glosus cogitat de ornatibz · z · varijs vanis
· huiusmodi · quibz laus homi acquirit · imo aligꝰ
cogitat statutes · incantatiões · magoꝝ
demoniozu · diuinatoꝝ · ꝓditoꝝ · · z multa
silua · a · quibz amicabilis oriat · horribz · z sibi
laudes · · z ducezii · hi exhibeat · Immudꝰ cogi
tat fraudes · · z detractiones · quibz · inimicat alios
vel · glam de qua ipe trisat · Inuti · ostentiones
bella · diuina maledictiones · · z supina · Aua
rus · prodigus · · z vanos modos diuinas · acq
rendi · · z expendendi · Curiosus amplas · mesas
lautas · cenas · · z vanas · cibos · · z potus · apparatꝰ
luxuriosus · · Immunda · que sm cupiditudinem · co
gnoscit · cogitat · · z fantasiat · Et insup mul
te sunt cogitationes vane · inutiles · ac fan
tastice · scz · quibz occupat · ꝙ · q̄ nichil ad
sapientie · primet · · z que · vel · quomodoꝙ · de
liberata fuerint · · no possint · vel · ꝙ · ipm
essem · · manipari · aut · quibz · vel · ꝙ · fingere
tur · · ut · aurei montes · aut · vel · impossi
biles · · z · magni · fiere · · a' · quib; alia · · ner · ad
salute · ut · utilitate · sapient · a' · ꝓpriam · ꝙ
tinentia · Sedo · nondu · · q̄ ad · immundicia · cor
dis · tria · requirunt · · · primu · est · depurare · ipsa
a · prima · immundicia · scz · ab · habitibz · viciosis
a · malis · affectionibz · inordinatis · motibz

et passiem impedientibus z hoc fit p̃ virtutes
morales z corf acty mitedzas. Ista em fan
iunt ut ilia non sint. a' si oriant z vito v̄p'
mant z subdant regule vome z excellen
tissime fit p prudentes virtudmes. ppt qd
dant glo mezitam/predmt. qz n' illa pre
zdant. mudu coz m hoie no creat z dam
pnaptas spus tollit auaritiam z superbiam.
fant em ordine dinas z honores. z illm
indebitu amorem ad illa hzie z p vnq ac
no tistaci si auferant a' non obtineantur
ignitas tollit vanidia. qz sic firmat coz z
tiquillu facit ut illa eventia ptinone
dnat. aut aliqua indebita ira turbetur
luctu. tollit amore carnalem voluptatem
z sic carne domat ut raco titulat aliq' ille
ordeso motu. z si aliqn aliquid sentit. ille
sic debil est ut facile excludat aut subdat
vim. sibi auferat delicias z superflua. ac m
odmata delectatiem m ab. z in potib p̃
ab illicitis abstinere facit hoem z stentat
sol' nem. Iste non delectatiem qrit sine
tassitate. z fant fugare iocos ludos spectacles
rumores. z dia vana mundi. z fant hoez
sepe z optatus tribs assimd vonale luctu
p̃ pctis suis. z alios mult' mal' q supius
enumerata fecerunt. Edad fames z sitis iustie
facit hoem fetuet desiderare pfectu. i u
bibz. z fiegnas opandi bonu ppt mezi
tam eternam. z ppt h' ut fregentato opm
bonoz acquirat virtutem sibi m hzente. et
extirpat vitiu otrariu. z hec mundo bo
est z multu vnat ad h' q' ho spiritalis z
plemq; adfert vtute. z extirpat vana vi
cia. z mlti mg mezent qm sibi solu faciet
ppt mezem. Iam z fames z sitis iustie
ptiolar excludit muisticia multiplicare
z fant hoem obediente superiorib; z discipli
nabilem insurgentes suos. z tollit ab eo omne
fraude i emptionib; z venditionib; rapis m
iustoz ut a positu est. Item quin bo do
minam tollit. divina cordis z hoiem fa
cit opari defectibz spiritoz sunt gnis z sub
uenire eis inquitu pt. Eidem vegetitu ad
mudana cordis est depurare ipm intellm
a suppstitionib; z falsis traditionib; z a
fantasmatibz. z errorib; ita ut ea q' de
deo ppmit no capiant p modu fantas
matum corpaliu. nec sim hereticas prau
tates pfitetur et hoc fit p sanu intellm
sacre scripture p vnem fidem tocius ecclie
p doctrina sanctoz patz z approbatoz
doctoz scolasticoz vnem z cordem
sman. in em hoc ista sequit secure z op bn
ambulat. in aut ab alio deuiat z sc
sensu ipm leuiu homi figmenta q̃ illaq
laudent. Johannem ex scripta sac no vo
nant p̃ dr dissonant. erra mali rom
pnt multa mala z errores int

tos potissime i supstitionib; z falsis ac scelerib; nō li d'ads scz
traditionib; fabularib; sinut ex m vom e ad
ppositu fatetur q̃p no illi sint qui dnat dmq
deu facia quita i quatuor tribz osede in spūa xcm
tuor senioribz de quib; scribit m apoc z ad
eos deliberare q agenda sint p sctm xpm
subscriptum. z vniuscuiusq; hoim imponē qd de
eo. eade quarta futuū sit. z an i ea meritis
sit an victurus. z ppt hoc potissime i facia qui
ta angarie volunt illos xpm z senes adorat
ut eis ignem sint z eis imponat pspa. qd in
mis magnis e error z grue pctm. vino e dux
dei blasphemia. qz admonet a deo p̃fectum nāo
sibi augmente sci infinitu suam sapiam qua
ab eterno clare videt ona. nec aliq de nouo pt
addiscere a p̃oribz obliuisci. z attribuit ei im
pfectiom sibi impossibile. ut sci deliberare
de aliquib; futuis p ipm denouo cognoscendis
et volend ad qd nāo seqt ipm mutabile esse
de no cognoscendo z no volendo aliq' force ad
cognoscendu z voledu ea force qd e manifeste
impossibile. errant etia m hoc p illos xpm z
senes adorant tamq̃ sint quida dei ostia
rii z spales scriptores alij ab apīs cte z tam i
expositom sup apoc. bti Jeroīm p xpm z sem
ores intelligit xpm z libroz ve. tasti quibz
ecclia fm tatam au tem impleta sint gnali
ata cognoscit. Et fm Aug. de ly. z pctr. m
veli. p xpm z intelligunt sedilia vmisse
ecclie catholice. q̃ licet sint multe tam sub
isto vno signat ppt vocabula nomi tasti ad ve
z p xpm z senes sedentes sup xpm thro
nos signat fm eos vnusq; apl qui dimensa
qua i ipis debet esse etate z mora matutina
ecte go q̃ p illoz doctoz expositom isti pdi
ti oms adorant. qui xpm z senes adorare
solent z colere. Et quia fm Hyarmom z alios
p xpm z senes intelligit oms pfiti. nouu
z vetus testatu. qui in dno iudicatui sunt m
finali iudicio. Et fm Rupertu Tuitiensem intelli tuitien
gut p xpm z semores duodeni ductores ppli
isrl. qui presserunt regnu dauid et xpi apli
qui sancti sunt dnm ihm xpm filiu eius de ds
z ulli eim expositoz dant eos nec ostiliad
os xpi. z no eos deliberare de futuis. si solu
dunt eos iudicatiōs no eos. z deos qui istis
pstinosi eos colant tamq̃ spirales suos dis
tinctos ab apīis z ab aliis sanctis in ecclia app
bate. z tamq̃ xpi ostiarios. Erravit gra
uit z scripturam apoc ms de istis sensibus
dimittens ppria aūte aut alioz stultoz hom
nisi exemanone male interpretant z toti omes
expositoz doctrinam. Itaq; ad istu
dicta cordis z depurato ipis a mal. vana
z fatuis cogitationib; p̃dicti qui quada stabili
tate memorie dei dei dnaz. gaudioz celes
tiu. z huius bonaz z utilitu dei z quis no
possimus cauere quin aliqn superfluentes co
gitationes inundant nobis. possimus tn sic

agd ut vario omittant · z ni ordinant e ordinata
tastate eas cito z sine palpabili mora excludē
ne' Unde gregs v' mors magnis sunt studio supflue cogitationes amputande · sz ut no maidat
z ni amputari fuerint no possunt qñ aligi mi
nuant · semp em raro supflua gñat · semp eas
spus frenis follicitudinis vsmudat Sunt aut possit
plua q minuant ad pugnandu tot a pdict cogi
tationibz mal' z supflug pnnu e custodia
sensuu · z potissime oculoz · qui pla hauiunt
vana z nociua unde Job xxj · pepegi fedus
cu' oculis meis · ut no cogitare de vgine · ne pq
visu vginis remanet i me memoria eius faciens
me rogitare de ea · et gregs sup eode ubo dicit
ut mens sit muda in rogitatione a lasciuia
voluptatu · depmendi sunt oculi qi qñ dirupto
res ad culpam Sedo homo abstrahat se a
vbis ocios a locis · z actibz ociosis · z infructu
osis ab occupatiōibz sclaribz z a factis alienis · ut
A curiose ista no curiose se diuinat · ner uidicat temere
ner erupet · ir ea rogitando aut tractando si
causa aut ronabili utilitate · talia em inalde
uagu fiunt aim · z ad extenuoza distractu z
misaliū nimis assiciu · quito aut ang magis est
ab huiusmodi expeditus z liberatus frabilis pot
aim tenere et spualia cogdi · ab istis go tene
at z studeat intende utilibz z seriosis actibus
z ne uacet intendat sceptationi utl' leonis
sis q sit de deo · de dinis opibz de celestibus
gaudijs z aliis huiusmodi bonis · de q'bz pgat utile sit
cogitare · z ena intende intendat ofabulationi
spiali de deo z aliis bonis · talia em solet me
moie hois offre ni rogitationi qualia pluie ter
rauit i lectionibz i audicoiis i colloquijs z ne
gotijs ter Tual' em liquoz vasi infundit
tale, vdolet · z quales ezhus ni ozto rozid pla
uerit · talia sibi fama germinabit · Tezauri
z frequens interoz ornatus rozidis p aliq tē
pora z utilia · Coz em hois e qi molendinu
qd molit ifud qd ei ministrat · z ne molit ut'
no pt' molere aliud · z ideo ne molit bonum
bladu fratres rogitationu · tuc no rupit malas
undecuq apportant qpt qd dicit · ecce in Que
A cogita ptepit tibi deus q̄ illa sit · z tesaurig i amoi
nionibz sius dicit Impias bonas rogitatio
nes dilige z sinu ab illis q mala sunt dig
bit nos dns liberare · Et tales rogitationes
sius tenet homo fugitare · no solu tpe na
tationis si ena tpe laboris · ut nigitur admittit
nēs humana fragilitas no sit nomtu i quo
no memoret homo dei z dnoz · sicut no
est nomtu i quo no uult homo bnfims ei
z si no rogitat tria pfunda meditada rogi
tet ni sigfiat ad mlg · z sicut labor admit
tit · qn quid' labor nēs enat aligs de negotijs
hois occupat · z ita ho fatit sibi tepa sine ul
le z dupler mezet · qz laborando ronabiliter p
nēs uite ut deo securus potest mezet · et
sil' rogitando bona sibi mezet · qz hariller

artes methamicas · q aliq sm mudu mnq
reputant honeste sunt magis salutares illis
qui uolunt sibi eas utiles facere · eo q men
tem qñ no est de se mlg occupant · ut de
deo z aliis bonis rogitare possit · quid em pro
hibet mlieres qñ nendo la' uicz sicundo
talmi a' nesciem' tempus pot ni labore aliquale
de bonis mediocr aut loqui · sicut em pt' de
uanis sic z de bonis rogitare z fabulare ne
sit aut aurifaber uel aut pictor a' aliq rō
artificiu totu occupat ingeniu z magna pt re
quirit attentionem mentis ad opus exercend et
nō omnes uicissitudines seu mutua mutue homoe
ni hor a deo audit z ad terena dirigit · quia
licet modicu aut nichil opis exteriorib
manibz faciat tu mtō mente de rectitudo
occupatissim habet · z ni pmittit uoces
A pausa gitare de dinis pcijs · ppt qd mercatores
z negociatores opa papule erasmus vocat
philum aplus ad Thim ni · Nemo mili
tans deo inplicat se sollicitudinibz negotijs m
undi · sigiu cient xpus vendetes · z eme
tes de templo dicens ut rogitet hō quo
modo lasciue aut amores ul' vane rogi
tationes z ociles malis vanitate sibi oc
cupet multiplex nocumentum qz p eas con
sciam maculat · z merces penam tpis
amittit z negligit bona · q tot rogitare a'
agere potuisset · z opa bona qd ad tribus
distractis rogitatiōibz fiunt utilium affert sibi
solatione · solatiu spualis ocupationis qd
in est ut' nam bon opis · q debito modo
finis semp letificat ofinem z affectum ardet
ad aliud faciendu de uanis rogitationibz
diat Seri in libro de utilibz Cogitationes
vagas z inutiles z uelut sompnio silēs
non tripudies · quibz si aim tua oblectauerit
ad eas dispono tristis efficiet · De luxu
riosis ad z alijs mat q nō sunt admit
tende i cordibz vris docet bis reservus
p exm ni via animarum suarum · dicit
em Attende qso te si aligs i vestimē
tis fleumata aut sputa faciat · ita nō
horrozes fiunt ita ut ner oculi aspicere
sumus salte diligit velim attingere · z si
nob sputa que sine pctis procul horroze
fiunt ni uestibz nris · mutas rogitationes
libidinose quas diabolus ingerit quale
horroze fiunt deo in animabz nris · et si sputa
ut fleumata sit horrendum · q utiq
esse minute animaduerto · quito magis rogitatio
nes sordidas quas ni mea voluntate in
corde meo mozer hinc punctim aspicere
z ad dei adiutoriu relicto sputum · et
hec ofidera qd in templo dei de lignis
z lapidibus quisq pozeos a' canes mitto

duat aut lutya' strozoza spozgat · ita offan
dr̃e aiam ne ut illu per que negligen ipa
facta est · flagellari uolumꝰ · z ūd ita sint
her quid de nob' cogitamꝰ · si t aubz mrs
ubi sunt tabula dei uitia multa pausa
qm sunt strozes · ut cogitationes luxuriosas
aut malignas sustinetes · deo qui t nobis
habitare dignat · minitras exorgas · Et id̃o
licet multa plus opteat · dm · ul' sic ab im
mundicia protꝰ studeamꝰ aias meas custo
dire · qmuis er templu dei · nec uestes volu
mꝰ aliquib; sordibus nigrare · tm ualde
timeamꝰ p non ymagines strozꝰ maculeꝰ
smo tenamur ut eas oznemꝰ · et qz dua
vrā est vna ymago sre tenitatꝭ ad nrā
ymagine z silitudine facti sumꝰ · nō igit
timeamꝰ ne mortuas ymagines lapidis
et lignеas maculemꝰ · qnto magꝭ debe
mus · cui om diligenna ne aiam nram
vnā ymagine sre tenitatꝭ aliq̃ mo ma
culemꝰ nimundis · z mal cogitatoribz · ſ ponꝰ
tonari debemꝰ ut eas placibilē deo ꝺ
nemꝰ suis cogitationibz ad mꝰ z mundis
aliud pomt exemplu dicere · certū e qm
solu casu · z honesti ſ z illi qui i secretis
luxurioſe viuut · metitū amplexꝰ z osu
la in publico uentu hom̃ pherestunt
plus timentes obprobria hom̃ in mam̃to
sm patria ni occulto · Si go pr̃ iudicia
hom̃ illis e qui uelit a mezetice pub̃e
osulari · quare i secreto osac nze mi
mundissime metites · i · cogitationes luxuri
osas non solu frequentet fuisse ſ t am
no puos mozes ∧ permittꝰ · Cruku e ūd
huiꝰ cogitationes oriuntur hoc · eas tā
qm diaboli immissaꝭ a' tenitatibus quaſ
dam despuat · z potissime qu oriunt t
pa aut mizalia con̄ fidem · aut con̄ stos
tur no ꝓpugnēs consent · ꝺsiste a' dusate
unde veniant a' quaꝺ · qz illud eas t amo
plus figit ner timeat p̃cipue ne ria uel
tanta oriuntur · qz simul q amant frequ
ter oriuntur fantasie · sue z ea q timen̄
ner go ho timeat ria ul ria oriuntur · qua
huiꝰ timor aliq̃s · iam e ūd memoria exp
ſ caueat sibi homo ne huiꝰ erasigem del
videndo audiendo tractando ⁊c et tur si or
riuntur non disputet de eis · ner cōsema
do ꝺsistere conet · ner ei q ul ni dignet
sibi p tur · ſ ponꝰ ea o timeat · z desperat
aut non tueat · z am ab eis aiat · z ad
aliquid aliud tractandu ul cogitandu con
uat tue cuꝰ euanescunt · exm · Q. ꝺdi
cere voluit aliquid qd nis libeat audiꝰ
tur ab eo aut is tamen desputes p nomo
sium · z ad alia uadis · z sic subpetas deus

suus · sic sue ūd tibi mudit mala cogitare desp
re eam · z coz tum ab ea aute · z sup aliquid
aliud bonū aute · tur sato euanescit cogitatio
mala · exm de ozone attenta · tenꝰ certum
e thursus ad deū p gra aduitre con̄ misse
rias · z violentias cogitationū nanarz · mundarz
a' mundarz · q sepe mults tam mpestune
se mgerunt · qp viribz ḡnis ꝺsiste non valet
ner eas abicere · sed remedia · si otinuata
sunt multū nocent con̄ vanitate · et minu
dicia cogitationi · Deus em no subito liberat
a nexatione ſ penaꝭ huiꝰ timoꝝ · qui ostant
animat · facit successe cogitationes · euanesce
q nexabat · z go si homo non statim liber̄ no
desperet qi a deo derelicto · ſ psecuret i time
dꝰ · z tande miseret se liberatu · Ge dicit em
pat · qp mundicia cordis e depurcato seu pua
to · z no meretricū p̃dicatꝭ · tm mundarz
ni positionē habitudi · z actus eius · uerorz · a'
spezs meozatu · Ysi aut beatudin̄ p̃mio
promittit dns visione dei ūd dicit bti mites q
ip · de · inde · Vbi est noūdū qp duplex est
visio dei · ut minus aplis p̃o coz xp̃i · prima
est fatal · qua viꝝ essencia m se ipsa clare · z
nude sinul est · illa clara dei visio · z fatal'
promittit̄ p̃ p̃mo m patria habentibz hic mu
diam predictam cordis · Alia e visio dei
enigmatica · z e ista egrno · q ul hic fruī
pt̃ de deo ut eis metatibz · z pfectionibus
z hꝭ ex fide · z ex effectibz · z operibz dei · que
p com̃ mam ducitꝰ in egnitionē artifis ∧ horem
sue sp̃s dei · z pfectionis eius · que q ho · mo
mmutabilia dei ⁊c · Cum si pur esset tibi rectus
tu octo corpali videres eu inde clare ⁊c
Huc sm oculo corpali intellectuali clare videt
deus ⁊c · Si vō non esset pur rectus · si vide
res solu uestigia pedu recti · nec tu no videꝭ
rectū clare · z inde ⁊c · qz no e pur qui vi
des ēd uestigio pedu suoz · i · vides uest
tigia ex quib; cognoscꝭ rectum fuisse ſ im per
fecte · qz nescis an fuit curuus aut mgez · et re
midens ul senex ⁊c · Sic ī ꝓposito tu hꝭ
sumꝰ non possumꝰ deū inde inde · qz sic
se non ostendit nob · ſ videmꝰ eū i creatu
ris ut mispnabo · rectu · z tram ⁊c · Et videmꝰ
do coz magnitudine mule ne pulchritu ne ⁊c
cognoscꝰ aliquis mo p̃m sapiam · z bonita
tem artifis coz sp̃s dm dei · q tria potuit
fuit · z voluit fieꝝ · z opand aliud ex̄m da
to bono artifice · z potente · tuū artē vide no
potes · qz e i corde illius ne priꝰ ei aut aliquid
cognoscere · nisi qd tibi dicat · z revelat · aut
qd ex opibz · z artificio eius cognoscꝰ ut si vi
deres bonas · z mgtales ymagines qs pin
xit · cognosces ex eis magnitudine artis sue
z magisterii · Cum in ꝓposito non possimuꝰ
seu inde videre ⁊c · Vter de eo cognoscere n

De visione dei

De vestigio

mgnũ nob ex scripturis dignam de seipo revelare
et qũto ex ꝓbis sing ⁊ effectibus agnoscimus
ut ꝓdictum fuit · Et ita gentiles phi · multa
de eo ex creaturis p nãlem vonitatem vid
agnoverunt ⁊ i scripturis post se eligent ut
qd ē omi ꝑma causa excedens oia sua tanta
qd est opti mi entibz a quo oia alia depe
dent · ⁊ potissime i xp̃o methatē ostendit
deu esse vmi etnim actu puro vincente uita
nobilissima sempitna et optia fili solum
considerando deu ex ꝓpietatibz creaturaꝝ sedu
nos fideles plenius agnoscimus ꝑ hoc ostensis
⁊ demonstratus sit sup mirabilibz suis · ut
sint iudicia eius tristicia eius ⁊ ꝓmissa p que
manu duamur ⁊ ignitionem dne ui sancte
largitat me sapiē · ⁊ tetrar ꝓfectionu cla
rig nobilig ⁊ melig qm ex nãllbus effectibz
solu ⁊ nãli vonitate et eta ex fide ⁊ ve
relatione sola agnoscimꝰ aliqua de deo q̃ est
sup omne nãlem vonem · ut ꝙ ē trin ⁊ et
vng ⁊c Et hanc enigmatica visionem ly lynda
multu valet ꝓdicta triplex imunditia cordis
i · anim · dicit Aug̃s Sicut lux illa corporalis
videri non ꝓt nisi mundis oculis · ita lux q
deus ē videri non ꝓt nisi illud ei sit mundꝰ
a quo videri debz · ⁊ qnto mundig ē cor · tanto
clarig ⁊ pfectig ꝓt videre deu ⁊ tanto pluꝝ
de eo agnoscere ꝓt ⁊ tanto frequentig ⁊ to
talius i ipm fervere ꝓt ⁊ sibi quietig adhere
unde xp̃s dicit bti q homo se a mal' expu
erit ⁊ bona fecerit bti ly deu videt pace aut
amplig aut medio aut semp bti possibilite
humana · in filo dalio · mundi corde videbit
fine ad finē · no m spolo i enigmate sed
hic ꝓpt qd ad hebre · vltro dicit pace sequi
no omibz ⁊ sanctimonia sine qua nemo videbit
deu · Sued em aqua fontis · non est stabilis
munda ⁊ pura · qui du fundus no est electus
sordibz mundatis · sic no ꝓt ꝓ oplatio dei ⁊ du
nos pia ⁊ stabil esse sine ꝑdicta cordis mu
ditia · Item qua dui aues habz penas ligatas a piscatu
a ꝓfectu · no ꝓt se in altu volando sublevare
sic mens humana qui du fumbus vicioꝝ ma
lar affectuꝫ corpalium desideriorꝝ ⁊ mu
dialiu sarcinaꝝ · ceteris cordis nmundiis
ligata fuit · ⁊ ad ista misericordia desuca · ita du
no ꝓt elevari libere ad divinor speculationꝫ
talia em metetur hui · ⁊ tota eius attendenda
ad illa miseriora deflectitur nl aut modi
ni de deo dē ding rebus ꝑmittunt · qui no
plus a dictis omnia absolut ⁊ sm modu pre
dictu emundat · tanto liberig ꝓt se imittere ad
divina intuenda · Item si venes de loto mul
to lucido · ⁊ submittas lotu obscurum · p̃o ꝓpt
sigillationem oculi p fortiores spes exterioꝝ lo
a michil videt eoꝝ q̃ interig sunt · ⁊ sicut pu
lutum enumerant · ⁊ vermiculos species exte
riores loti · sic paulatim incipit videre hue

nitus sunt ꝑmo grossiora deinde clara · etiam
quidꝫ minima ita ꝙ ex mirate ꝙ alij sapiem
entes non vident plane ea q̃ sibi iam ma
nifesta sunt · sic mens hoꝝ mutuo multo
tra exterioribz ⁊ extremis rebus · q ꝓpter sui pri
am fortis motum ⁊ distracte solicitudines
omparationibz ⁊ duplis inidi implicantur atq;
q̃ capta mordinatis amoribus primum verum
michil aut modicum videt de divinis rebus
ni vel ab istis purgid incipit ⁊ mundi mu
pit ꝑm modu supni dni · tunc incipit illustri
ri ad videndu de deo ⁊ de rebus q̃ ꝑtinent
videt · ⁊ sic de die in die ꝑficit ad maiora
ex sibi dei audition ⁊ sacraꝝ scripturaꝝ
lectione ⁊ ex divina inspiration · Item sicut
febricitantes hinc gustu infectu putredinosis humoribz
sumit quidꝫ dulcissimos · ⁊ in nullam sen
tit dulcedine · nec bonu poterit sapere nisi
aliqua delectation parvuꝫ · sic habendo pala
tu cordis infectu predictis inmunditis ⁊ si
ex studio aut ex audicione sibi dei · q̃ ex
lectionibz agnoscit aliquid de deo ⁊ divinis
ita ut eius de aliis ⁊ magnis pulchre sin
at loqui a subtilitate disputare ista · hymnos
clare agnoscit · nec ipam vitate miserabi
liter spernit · ⁊ ideo tota michil sibi sapit · q̃
nullam affectionem bona in deu amoris aut
timoris ⁊c sibi parvuꝫ nec aliquem raptum
dilectionem · sed hinc gustu bene dispositu et mundato a
⁊ dulcedines cordis dulces discernit · ⁊ ei delectabiliter
sic hinc palatu ꝓdicto modo mundi cordis
tu meditate divina tunc bene sibi sapiunt · et
affectiones sibi bonas parvuꝫ · q̃ sunt quam
spuales saporationes ut sm placet deum
qui q̃nq no sanat de dilectis ⁊ spualibus
materiis disputare ⁊ subtilitez loq ac
scientifice dissingue ⁊ dirimere ⁊c Istis
in vitates q̃ nõ sunt ad salute ꝓtez
mundicias cordis eoꝝ ⁊ ꝓtez domi sapie
ciꝫ desup in caritate infusu · ⁊ ꝓt af
fectu quem humor habz · non sabbath vide
tem ipsam si eam obiectu eius sc deu ⁊ di
vinaꝫ re sepe humdig meditant ⁊ clare
eaꝫ in specie intuent ꝓpter qd d ei ran
sant timorem dei ⁊ speciem · ⁊ alias humor
affectiones bonas · et ide est mundꝰ de hu
no ⁊ intelligatibz deuotis ⁊ mundis cordi
bus q̃ hoc vult dona spus si desup in
fusa copacia · eam sciam de divinis humano
studio acquisita · Sem hoc · in spiritual ho
mine meditat ⁊ ostendat quo deus apparet
tam mestimabiliter magis ⁊ tam mestrabi
liter multa tam vasta tam solida tam nobi
lia tam pulchra · tam unita · tam plena
virtute tam subito ⁊ tam faciliter solaꝫ vo
luntate ex michilo sicut supi michilo locuti
qd dñs ecclie nichil est sup qd mundi mobiles
q̃ supi basim locata sit · ⁊ qd infinitum

¶ qui exeus effectibz ex
rationibz

dimes

A tibus

corpeum

A aut

ꝑ rationem

maiora · pla eque sanat fuge pt̃. · q̃ sola uolutate post dist̃end · t · michilu ꝺigere tur ex hijs signali oculo lucide cognoscit · q̃ amodo intuet̃ ipam nova magnitudine ꝺne ꝺimoꝺe · · no sistit in sola cgnitione eius sed ipa cgnitio ultra parit affectiones ad deu sp̃s humiliationi intuitoze · depressioz ipt sui ꝺestructu · patientiam ut sint tu replent · patientiam · respui tante pot̃ · ore obediendi · obstinatam maliciozp̃ istig immense maiestat̃ · et pit etiã · hoc time tem̃ timoze reuerentiale dei q̃ sat hoiem ꝑ ꝺeuitia ꝺne maiestat̃ nich culpabile · se sustinet q̃ posset deu offendi · si in se aliquid ꝑpendit tle tor̃ festinanter exuitze · a se abicit · tonat · tm uita actiua · ꝺirat · ostendit · explationi · eo q̃ we uult moraliu · operationi eozp̃ indoziꝑ · gbz p̃ ostitut · quietat q̃ ꝺponit · ordinat metuo ses passiones · · tollit exteriores ultiõs timul' tos ex quibus fantasmata fiunt · abstrahit amig ab intellectualibz ad sensibilia · · diuidit abstractiones ad exteriora · · ꝺiuisa abstrahit p q̃ explanat impedit · ut uolt ⁊ · · ñ · ꝑ · q̃ · ꝺm̃ · 182 v
et ꝑ · nundina cordis ide fiant · ut pz ex dictis · imo mundina cordis potissime p̃ma q̃ est · uoluntate · ipa · actu q̃ · · uoluntas · filia · · nundina cordis disponit · et coluit · ad usios illa enigmata dei · · ad cognitionem diuinam · quibus p̃ut ostitit · explanat ꝑ q̃ ꝺicit ps̃ · · in · de fumis boni · · p̃ · fm actiua uita p̃us p exercitiu bonor opiꝝ multa exhauriẽda sunt vicia · ut · explanatiua · ia purificationis scie cotemplandi deu quisq̃ ꝑficiat · et gressus · ꝙ · mors ꝺicit ad explanationis artem aliqui tenebrosi ꝺisiderant · puose · rapio p exercitiu opiꝝ ꝑficiant · ut solliciti simant sua nulla mala p̃mia irrogant · sed irrogata a p̃ris equanimit̃ portant · si abiecti bonis tpalibus nãq̃m mens libere solui · si subtracti no minus metuere seniant · ac deinde ꝑpendant · si in ad sanctiores introitus ꝑducunt · eo q̃ spualia ymaginẽ nãq̃m sed ueraciter cognitu ymbra trahunt · ul' foetasse tractus manu distrenus abiungit · Sedo in hoc spuali · deuoto meditat̃ attente · sideral · q̃m deus sic detestat̃ ome vicium · et p̃cm · q̃ nullum manet patie impunitu · et q̃ finaliter psentes tantes · in moraliu pereunt eterna pena · que · retribuit · acerbitate · ubi er ora que eis hic erant data ad oratiom meretndi · q̃ ipi uterent · in peiores mistrumtu · deo eis odiũ · pene sue cumulu · ut corpa p q̃ h̃ peccarunt illic in pena ꝺeputet · ut p̃ h̃ amplius crucient · Intellim · hactenalia tantu hic ostendit · · ideo ubi tacu cognoscent illa quesse esse ꝺeplanom · · nulla que ad consolatoz tempus q̃ ad fruendu ꝺeo ꝺeputant · in pfectu assumpserunt · quibus ꝺeum infinite bonu

offenderint · · ideo misertu quo ad diationem pu mer̃ · Cui itaq̃ hec · hmõi filia meditatur · · ex eis cognoscit · q̃ amodo intuet̃ ergo ꝺne ꝺat ustine · tr utq̃ non sistit in sola cgnitione si ipa cgnitio ultra parit · eo affectiõs bonam sp̃s timore pene qui ultiõ cruciat · horie diffidentia de pmissis p̃mis · · cautela de futuris · · nos ꝺs · · q̃ ꝺeus humane misie · patiens qua omnes mentes p mobilitatem p̃moꝝ ymitu · dignat̃ uiue uerum · ostitu humana nãm assumendo · · ea moriens p nris p̃cis sufficiãt · · sic de mortis debito nos exime · · deo gãs eternalibus · · principes fiãt · salutis eterne · et tu existis · alios uidet · intuet̃ mirabilitate ꝺne mie · tue hoc modi cgnitio parit tripliciter spem in eo p̃mo spe · · sensuum · ne delectoꝝ q̃ omisit · Secdo spe collationis gre qua adiutus filia pcta posterius · · ꝺebit · · ac acceptabile uidet · Tertio spem glie · · retributionis eterne qua sil' causant · · patiunt · cognitio · · ꝺitat̃ ꝺne · · cognitio mie · mee quid qua illa promisit · · ꝺitat̃ qua in promissis · · uace se exhibuit · Ex hoc uid · · q̃ omnes que sunt simt · et ꝺant a esse possunt · mich latet · ꝺe una stilla si ora uno etimo minutu · clare · · ꝺistincte uidet · magna · · pua · no · cerna sic exacte · · · insup omnes nouit · ductes · · potentes · · speculates · unde apls ad hebr̃ · · Nulla est creata inuisibilis · in ospcu eius · omnia · em nuda · · apta sunt oculis eius · et · xpi · xpo · Sua uidet · oculis eius · Et terno oculi ꝺni · multo plus luminoziꝝ sup solem · irradiantes · omne uia hominis · · pfundu abyssi · · hominis cordia · intuentes · · abstondunt · ptes · Et boni · in sue · libri sui · · magis inquit est · nob in ora · nãtes · habitat · nisi dissitate uel imo · · laus · · ad ora agamus · · oculi · uidet · · cuncta · · · ne · · · ad ho · in h̃ uidet · in mensitate ꝺne sapientie · · huc illa cognitio · causat · · eo pudore · quo ad cospectu · · ossiozp̃ oculoz eius · aliquid quidem · · ora ꝺeneris · aut inhoneste habe · a facie · exubescit · cord · cognitat · to · · ad · · · q̃m · ompotens ꝺns · nob se exhibuit · creatorem patre · nutrimu · · rectore · defensore · · redemptore · · · · · · ꝺilectionis · · · · · ·

huiꝰ pax mala est maior tanto peior: qz plus malignandi quãto vnitoꝝ tanto fortioꝝ: z go pax tu mal z ī malo est mala z tu bonꝰ ē vt bono est bona: z sic per oppõtu separatio mt bonoꝝ est mala: z mt malꝝ bona gpt qd dint gręgꝝ vl mors siat esse solet nobis si vnitas sit bonꝰ z ita semp pmixtio est si non desit mal qr dicit pusas quippe vbertas corrumpat du corrumpat: z tanto magꝝ mostruosibilꝝ facit qnto vnitoꝝ plures gpt qd phus posuit dissensiones mt phariseoꝝ z saduceoꝝ qui erant vnti z concordes ī malo sz ī nec paulus ut habet actuum xxiiij Sic dominꝰ de se dicit qd hanc pacē mala venit venit diminute iuxta illud ait. x. Volute arbitrari qz venerim pacē mittere ī terrā sed gla

Dñs

no em̃ venī pacē mittere ī terrā

et nurū aduſ socrē suam

dñs

pax homis ad se ipm

dei u diuisione. vnde subdit venī em̃ separare hoem aduſus suum patrem z filia aduſus matrem suam z inimici homis domestici eius Ex quibus patet qd nec ꝯsanguinitate nec ꝯassimilitate nec familiaritate nob iuncti debem placere carnaliter ita ut eis aliquo modo cõtra deum z iustitiam ꝯsentiamus: vel aliquo modo carnale pacē quę spui pugnat eis habeamus: qz p illam placere nobis a deo separamur. Et ideo mt ubi subdit dicens qui amat patrem suum z matrem suam plus quam me non est me dignus. Beda. Pax qdem bona et ordinata concordia z ꝯsensio aliquoꝝ appetitum ī bono z ē triplex qui est duoꝝ homm admixtio alia est pax homis ad deum z tria ē eiusdem alia est pax homis ad se ipm prima ē pax bona sz que est duoꝝ homm mutua distributio sic ab aug. ī q. de ii. deus qd ē ordinata concordia homm: z qz non est concordia ordinata nisi sit in bono: z ideo illa pax bona ē dissoluenda homm ꝑ suas voluntates ordinata concordia z vnio in bono. z hanc pacē ꝑ sum tho. z ay. gone xxxiiᵉ. effuit in homine caritas que mouet hoem ad diligendū omia ꝓximos sicut seipm Et quo amplius qd homo velit implere bona voluntate ꝓximi sicut seipm tanto habilia vnia ponit ꝑ exemplum de electione ut pz ix. ethi. Et tullius dicit in libro de amicitia qui amicoꝝ ē ide nelle z nolle Ad hanc pacē hortatur nos apls Ro. xiᵒ. d. Si fieri potest qd ex nob ē cū omib hoīb pacē habentes sic aut hoīm pacē omode non habet ꝓpter malos a alios impugnates. Sufficit sibi in quibus in se ē habeat ea ad alios quo ad pugnantiam mentis qua cupit quibꝰ in se est cū omib vult quietē habere Hanc pacē parit se huic pacī bene opponit discordia mala q est dissensio aliquoꝝ in bono ut dr Ø. Secūda ꝑs. q. xxxvij. Peccat dupliciter uno modo p se ut qn aliq̃s intendit z ex intentione dissentit z voluntate discordat a bono ut a bono ꝓximi in quo debet ꝯsentire z hoc est pctm mortale ex suo genere ꝓpter strictitatē ad caritatē q pacem causat. Nigidꝰ multoties peccat qui aliqd vnus hoīm dei ut ꝓximi ꝓpter qd ad gal. vᵒ. dissensiones z discordie ponunt inter opa carnis. de quibus subdit. qui talia agunt regnū dei non possedebunt Ruch aut excludit a regno dei nisi pctm mortale ꝑte qui ꝑ vi. Sex sunt q odit dns z septimꝰ detestatur aīa eius. z hi septimꝰ ponit ibi qui seminat inter fratres discordias Illa sz mala pez qua tollit discordia qua caritas fugat. subdit Si. t. q motꝰ primꝰ ille discordie ꝓpter imperfectionē actus sunt pcta solum venialia Credo quod discordia ꝑ accidens

ꝓpter

ꝓpter intentionem. nec cū nitens aliqs ē ad aliqd bonum qd ptinet ad honorem dei vel utilitatem ꝓximi. z mag estimat hoc esse bonum alicui aut habet certā opinionē. et quia tal discordia sit aliqn ꝑ accens cõtra bonum simul ut ꝓximi no est in pctm. nec ꝓpter talem rationem sit ad errorem ut ea q sunt de necessitate salutis et q homo tenet fide vel misi primaria mandabile adhibeat Credo modo pari bone quod ponit ostensio. Ad quod nondū q ꝑ m Ø. Secūda ꝑs. q. xxxvij. Contendē aliꝰ tendere potissime necessario sicut discordia quidā vitiate nititur violenter. utrū vitiositate in ꝓpatur in locutione: strictitas aut locutionis pt attendi duplr uno modo quidē ad intentionem ostendere. Alio modo quidē ad modū intentionē significandi. Utroq̃ modo vitiet virtutē z illud mendat. z hoc ē inexcusabile z mortale: aut si grauiet ex intentione finis et hoc est bonum laudabile. Ex modo aut significandi significandi est. an tñ modo significandi mentiat ꝓsonis z negotiis ut ꝓ tendat ꝓsone quibꝰ ostendendū ē z ꝓ te ꝓ qua ostendit ostendendū est. z quidē ostendendū est z nō debito. z qn̄ z ubi z ꝓ qn̄ ita sit tuc est laudabile unde tullius dicit ī iiᵒ Rethorice. qr oratio ē ordinata de te ad estimandū z estimendū aliorum animos. Vel an tñ modo strictiandi excedit ꝯuenientia ꝓsonarū z negotiorū. ut qr ostendunt ꝓsone qꝫ no decet. aut ꝑ re qua no est. sicut discipuli xpi ostenderēt se ornatu. a duriꝫ z maiꝰ admoꝝ qm̄ decet ꝓsonas agm̄ vestitū illa ꝑ a tpe mendacio. aut loco a debito. a ordine ꝓsonꝝ q strandalisant. z ista ītentio est utupabil. Si aut accipiat ītentio ꝑ m ꝙ mpt impugnationē vitatis z mendacio nō dū sic est pctm mortale Et hoc mo dicunt dam. ostenon dicens. Est impugnare veritatē in ꝑfidiam clamoris. z hoc ītentio est ꝯtra ꝓcepta apli. z ad tit ubi dicit nolī ubiq̃ ostendē. Et ad gall. vᵒ. Contentiones inter opa carnis. que qui agunt regnū dei no ꝓsidebunt. Si aut ostenon dicat impugnare flictatis nō debito modo ac inordinate. z ego ostendaciū sic ostenon ē laudabil. Si aut capiat ꝙd importat impugnationem falsitatis cum odiato no

sic pr̄ esse pr̄ pr̄m venale: msi forte tanta mor-
diam fiat in ostendendo: q ex hac stultitia ā-
gitē unde xp̄s n̄r thy⁹ ih̄c dr̄oli ubiq; osten-
dere: et subdit Ad michiu uerle est msi ad
subsona audientiu. Et e noīa: q in dis-
cordia q̄ stremonii est filia mamis glie sm̄
Greg. xxxi⁹ mor. z ideo sm̄ S. T. ubi q̄ dr
aut discordia importat q̄dam dissonantiā
voluntatu: in quib; sit voluntas vni⁹ strue i vno
z voluntas alt̄i⁹ strat in altero: qd aut aliq̄
mag inuidio sit hoc quent ex hoc: q homo
ea q̄ sua sunt pfert hijs que sunt aliorū qd
in inordinate sit. primet ad superbia. z ina-
ne glia: et ideo discordia pt̄ qua vnq; ip̄s
q̄ sequit qd sibi est. z credit ab eo qd est
alterius. ponit mamis glie. sicut discordantes aut
tes sunt aliqui. q̄ stant corde i pr̄ijs: ita
scindentes alios ex hoc q ubiq; omnia ip̄s q̄
sibi videtur defendit. et ideo ex eorum pa
filia mamis glie sicut discordia. Deus par-
tē huic ad deū. z est discordia voluntatis hois
cū voluntate dīna: ut sit homo velit omne
qd sit deū velle: velit aut deū salute no
tante simplicē. placentē ut eis p̄cepta ser-
uemq; Nam ideo nob ea dedit. z ome qd
sit p̄ter peccatu: que velle fieri: ille go habz
pace cū deo qui obedit deo. z fuat p̄cep-
tis. z quis placet i ōnibz dei. opibz hac
e qui placet i ōnibz q̄ sunt p̄ter p̄cm. su
talia sunt ut ipm: a. et suos. a. et alienos
et sic sunt despa sui adiuta: ul' ad mag non
timet mittet ill': nec displicet voluntarie. z
deliberate: tales aut hoies. q̄ sic deo subiecti
z eis p̄cepti. z omnib; voluntate omnipotē
ponit voluntati infirme. z voluntate dei.
voluntati hois. z voluntate sua tuta dijgit
ad voluntatem dei rectissima. z mobiliquale
huiusmodi bona voluntate. z illa pace cū
deo. de quib; angeli i xp̄i nitate tenebūt
dictas. Ista in excelsis deo. et terra pax hō
sic pr̄ioze. z q̄ ista pax hois ad scipm. z in
scipa. z illa debita subiectio virtu infer
ior ad superiores. z appetitus hois ordinata
vno. z discordia in bono. Et cu deo hoiem
a p̄ncip̄io fecit: tuc me tota bona. ista fili-
pace creauit: nascitalit pacifica. trib; illu
ita ut in eo ois. consonarent vom. Et ut sen
sualitas cu ōnibz potentijs suis: ac oms vires
inferiores ac. p̄mpte obedirent vom. et
illa eaz monerēt. z vmq; appetitio ul' agi
do vt̄ dictamen vom. z minui voluntatis.
z h̄ minuit aug. in de gen̄one dn̄i mon
te. Vbi dicit pacifica aut in scipis sint q̄
omq; dum sui motu oponentes. z subiacentes vo-
tatnales q̄ rupiscentias hinitas edomitas
sint q̄nu dei. i quo tm ordinata sint ois.
ut qd est in hoie p̄ncipiu. z excellens. inpet
tatis. q̄cnob. z bestijs sint ōnia: atq; ad
ipsum qd excellit in homine. i. mens. z raro
subiugat. ponio ei. q̄ est ipa vita dei filij. Illa
em inpace infirib; pt̄. msi subiugat superioribus
hoc est pax q̄ dat in tra hominib; bone volun-
q̄n̄ dn̄s homo subditus fuit deo. ita q̄ no lu
tate sua concordauit cu voluntate dīna p hoc
q̄ sibi obedijt. z mandata eius fuauit. tam
diu vires inferiores subdita erant superioribus.
z sensualitas vom. z ita semp mansisset si ada
z ois aia posteri semp deo obediussent. z sp
i innocentia psistissent. qui em homo volu
tate sua dīna voluntate discordauit. tuc in
pena pcti pdidit pace. q fuit i potentijs anime.
Cu em resistit obedienti dno suo: tr ei ipa p
didit dom⁹ sup corpa sua. z vires ac infe-
riores. q facte sunt ei valde obedientes. z ve
belles. ita ut sepe spūs ad aliq̄d faciendu p mp
tus sit: caro ro tarda z infirma. z sepe tanq
audiret aliquid esse bonū. z faciendū. z sensuali
tas trahit ad oppositū. imo z ipa sensualitas
filijs discors. sepe i diuisa. z adiuta cupit. z mo-
uet. Hanc intimam discordia minuit apls cu dicit
Gall. v. Caro concupiscit ad diuisū spūs. z spūs ad
diuisū carnes. Hec em sibi mutuo aduersant. ho-
mo. Audio aliā legē i membris meis. repugnā
tem legi mentis mee. z captiuantem me in lege
i membris meis. Idem voluit apls cu dicit
Rom. vii. Video aliā legē i membris meis. repugnā
tem legi mentis mee. z captiuantem me in lege
peccati. q est in membris meis. Caro sp desiderat ad oppo-
sitū. videt aut i nob aliqd esse pt̄ bonū ninamin. qd
aduersat. z obuiat bono. Et unde p̄ma de tribus
dictū. Inobediēs ade tres pmuta. z p mobedi-
entiā mortē ibellanes. Et vsq; p̄ de bono bono
et. xp̄s. diuisio. z pugna. q sit i mentē. ac pena
pcti est. ex p̄mo hoie ni oīs eius filios propagata
ut qui voluit deo esse. omnino sit. semetipso di
uisus. z qui impiantā deo noluit esse subiec
tus fiet subinde rebell. z ordinē. et e mundi ā
illa. q pdicta bona pax. sida sunt pfecta i xpo
z in regno benedicta. z discordia intima sunt i
totis illoz plene z totaliter ablata. tm q̄ ad
actu. q̄n quo ad habitu. Nam i xpo nulla fuit
fomes vnquā. nec aliq̄ rebellio actual. z i bñ
dicta regno ut no sint fomes vnquā. ut si sint
in ea usq; ad resurrectionem filij. tr sint i filij sui
resurrectione totaliter. p̄m nam ezechiel. z usq;
ad illud tpe sunt p magnitudinē gre ita sopi
tus. z ligatus. ut nunq̄ ea mordmatē mouē
potuit. Et ni ea vo sp̄ pfecte obedijt deo. z
sensus. z oīa vires. pfecte resonabūt voi. ppe
qd z nunq̄ habuit mot̄ re aliqua malignacōz
ad malū. nec vnq̄ aliqua tarditatē ad bonū.
In alijs vo habz no pot̄ de ōi lege tollere. pcm
illa. z rebellio. quo ad habitu. ppe originale
sua corruptionem. p fomitem pcti. qui de vitle
ge ni hac vita non tollit. nec minuit quo ad
essentia sua. si quo ad actu discordandi. pt̄ hanc
pugna tarti. z aliquibz de ōi lege ad tpus
sedat. z mtia pax reformādi. z sic i multis
sanctis. z perfectis hoibz sepe reformata fuit ad
tempus. ut non sentirēt tal' nitestina pugna
z rebellio sensualitatis ad rationem. z hoc fit

principle per caritate infusum. & p ordine prohibitu moralium virtutum. qui habitus caritatis & virtutum spiritualiter sint & perfectiores. ita maiores & diuturniores causant partem meritorum eiusdem aeternitatis & ordinem ad unionem eorum in bono. Et aut deinde lege non potest esse vera pax vera in nobis ecclesiastica. ut homo in hac vita & mortali corpore nunquam sentiat pugnam item & rebellionem carnis & sensualitatis. additus vero. pro bono suo. in libro vtrarumque dicente. no pt alicui in hac vita puenire. ut lex repugnans legi mentis. non sit ordo in membris. sibi hoc pacifice agit domando concupiscentias carnis. hic ut aliqn ad pacem plenissima puenitur. sic in patria. huius ecclesie premium habemus in beato paulo. qui licet esset vas electionis & pcto in euangelio xpi. in ut ipse met dicit pro corpore suo. in seruitute redegit. Et adhuc vidit aliam legem in membris suis. repugnante legi mentis sue. et captiuitate in lege peccati. Tum licet multa aduersa sustinuit & valde dura passus sit. utpote nuditate. penuria fame. sitim cazeree flagella. supplicia & multa alia. que ipse enumerat in ii. ecclesie ad cor. Adhuc tn pro tradita corpus ad bellum & rebellionem carnis & sensualitatis. ad dominum exclamando dicit. Infelix ego ho. quis me liberabit de corpore mortis huius. Ex dictis pz. q virtus infusa causat & efficit pacem hominis ad deum. que sanat hoiem deo dilegere supra omnia. & ex omni facit eu velle impleze omne voluntate dei sibi dicti. q. d. velle seu diligere & impleze ista. q. nunquit & nauc ista. q. prohibuit hoc enim est esse diuinus. Et sic virtus sanat vnione voluntatis hois & concordia in bono cum voluntate diuina. Et illa est pax hois ad deum

q sibi obedie et imple

Ordo patz ex dictis. q. caritas ac excellens fuit & perfecta causat pacem hois ei mentem. q. debita subiecto hois inferiorum ad superiores. & appetitum eiusdem hois ordinata corporea & homo in bono patet. quia sicut sanat q. ho diligit deum supra ista. ita etiam facit ut homo ista alia diligat in deum supra ista dilecta. & ut omnes opiones suas & motus agat finaliter propter eum. & sic facit q. ois assimilet eiusdem hois in vno bono vnitis in deo. in quo ipse & ista. q. ab ipso appetunt vltimate diffundit ad cuius pacem instituor valde ei iuuat pdicti tributis sexta. scz mundi ordinis potissime q. illa. q. est in voluntate. ut sint statuta morales. q. vina corrupte nature & inordinatos motus carnis. ac impetus passionum. quibus sensualitas sibi delecta mouet rationem. posse mortificant vel saltem rapturiare & reprimit ac subdit legi rationi ad quod etiam ne vitat & nemo est venal' castigare carnis. qua mortificat lasciua & superflua vitia carnis. propter quod dicit apls ad ro. viii. Si spu carnem diuitis moriemini. Si aut spu fris carnis mortificauerit. viuetis. Et sequit. Et sequit. qui xpi sunt. carnem

sanata

suam crucifixerunt cu vicijs & concupiscentijs Imo ex quo perfectissima apta paulo. ut predixi corpus suum castigauit & in subiectione degit bonis. nr tn perfecte potuit. quito magis nos quoz spus ad hoc impfecte & in quibz ad usq; spm accidit & incipiat caro nra in pcto nutrita & mala consuetudine vitiata indigemq; prima custodia & dua ac stricta disciplina ad vinozz & phessionem & ad ritus gnationem & ad tam gentis ostationem

Tertio pz ex supdictis. q. etiam caritas efficit pacem hoiis ad pximu sui. q. caritas monet hoiem ad diligendu pximu sicut seipm. sicut e precptum diuinu. Ex ho. ei. q. homo diligit omne pximu sicut seipm omnit. q. vult implere voluntate bona quibz pximi sui. sicut seipm voluntate. Et sic voluntate sua ordinat ad voluntate pximi in bono. & p. ons habz pacem cum eo.

Quarto pz. q. caritas facit hoiem plene pacificu & pfecte sm omne spem bone pacis intentos. & quia e ex pte hominis met. qua causat in eo pace ipsa ad deu. Et causat pace in eo ad pximu sui. Et ei pace hominis ad se. & mtia se ar in ano suo. Ista pfecta pax e illa. qua dns in dispositione suo. ex hoc mundo testatur e discipul suis & oibz suis amicis. Cu. Joh xpiano dicit. pacem meam do nob. pa. ve. vo. Et dicit augt in de ciuitate dei. no potit ad hereditate dei pueniri qui testamentu pacis voluit obscurare Et sibi dicit nr pe. ordinata ire ai xpo. qui discors esse voluit ei xpiano. Et de iis. qui in excellente caritate infusam habent & armatura virtutis qui in eis causant pfecte & plene illa pdicta tria pulcra pacem. Dicit. dominus in pacifico. Et sibi dicit pmitiu eozz dns. spm si dei vo. glo. maxima go dignitate hnt pacifici sicut q. filius ihesu dicit in domo patris sui. est. Et nisi q. ut dicit augt filius debz assimilari pri etiam quo plus sibi assimilat. tanto magis solet dici vulgariter filius eius. pacifici aut sm modu pdm maxie assimilant deo. & ut i pluribz. Et ideo digne eis go mercede promittit. q. filii dei vocabunt. Nam pacifici assimilant deo pmo in hoc. q. ut dicit augt in sermone de vita magne. Sicut deus e nimia sue caritate bonitatis pacis unitus mitis modis liberal'. & ita de alijs dignitatibz. & deitatis virtutibz. q. de deo dicit. Unde. dns decore indutus est. i. dicit augt splendore omni iducit. & tonis ornatus dignitatis decore ornatus ita ipi pacifici sm modu essendi virtutibz & filiis pfectionibz insignit & ornati. ut. q. sint nesciti & genati habitibz caritatis custodie libertatis fortitudinis. &c. Caritas em pax secta. q. causat pdictam pfecta pace & filiationem dei monet ad omnem sensibile actum speciem

bonorꝫ ex quibꝫ frequent[er] quãt[ã] mihore aũg
spes habitus vtuosoꝝ · quas vtutes ut dict
aug[us] ubi ō · ꝓmo quisq; plus in se habz · tanto
ꝓmissor est dei · et tanto maiorẽ gaudet sui
creatorẽ similitudine · Sed o parisi mihor dei
assistat[ur] · qz sicut ī duumꝫ trꝫ ꝑsone sũt
vna dr̃ia mittat se ꝑferte vorẽdi · ut n[on] uelit aliam
vna · vna intelligit aliq̃d q̃d no intelligit alia
ner vna ad eũ aliquid opat[ur] · q̃d no opat[ur]
alia · sic ī parisio est vorẽdi vnu potẽꝫ
ac sr̃m intellectꝰ memorie · et voluntatꝫ · ita
ꝙ voluntas mea volt nec op[er]and[um] adeꝰ mi
hi ꝑfat nisi ꝺ̃s intellectꝰ iudicat opandum
iudicat quod volendu · ꝺ̃s memoria ei offert q̃ dꝰ
revolui fidelibus legibꝫ · et euidentibꝫ si mal[um] vꝰ · et m
hmõi · qui ad hanc pace nõ puenit · non
est humor vorẽdi · nec tal[is] assilãs ad deũ
qz ī eis voluntas multa opatur · et volt q̃
no vera euãg[elica] prudẽtia aut sensꝰ dictat volen
du aut faciendu · Et meretꝰ multa indi
cat · q̃ non offert ei memoria solemnꝫ dꝰ
nis legibꝫ · Tertio mihor ꝙ sicut deꝰ in
toto mundo ꝑfin habz dominiu · ita ut de
omnibꝫ disponat[ur] ad plantu suũ · sic ꝙ am
modo in paradiso ipa vo ī toto regno aie
optinet ꝓmũ patrũ · Et omnibꝫ insubditis
aie vibꝰ dnat[ur] · et eorꝫ motꝰ et opationes
moderat[ur] regit · et flectit ad limites voluꝫ

Patientia

Octaua beatitudo et ultima est pãna
de qua dominꝰ loquit[ur] ibi · cum
dicit · Beati qui ꝑsecutionem pa
tiunt[ur] ꝓpt[er] iustitiam · et cõsequẽ
ꝙ extollãtia aduersoꝝ q̃ principiu noceat causa
primo tristitia qua principiꝫ ꝑsipit · Et mo
derate habet pãna · Sed ex quo ꝑsequtiua quasi
moderat mansuetudo · Tertio odiu · et in
firmitate adiuuat · et illud tollit caritas · Et q̃rto
munditia dampnũ · et nocumentu · q̃d gohibz iustꝰ
Et qz de iustitia plus dici est · et in q̃rta be
atitudine · et de mansuetudine ī sequẽti de caꝛta
te possũ aliq̃d dicere · Qz huic ꝑtinet dꝰ de
pãna · q̃ ꝓpe accepta habet moderate tristi
re et firmare hominẽ · ne ꝓpt[er] aduersa · quibz tristitia
tua credant a bono vtuꝫ · sicut ad hoc · essi
mas[ur] · Et ꝓpter hoc q̃d marie q̃rit na
tura ex malo pcedit · Cuius signũ est in pres
sis · Sed nõdũ q̃ duplex est tristitia · q
dam · a ꝺ̃o deo · et est de quibꝰ tristat[ur] de per
tꝛat[ur]bꝫ suis · et illa est tristitia virtuosa · ut tri
statur de defectibꝫ · et in ꝓfectionibꝫ ꝑ
tutis · et est fructuosa ꝙsistendi aut tristat[ur]
de misericordia salutis · et q̃ nesciat · an sit ī
gratia · aliq̃s proficiat in bono · ut forte habet
in ꝓcessu · et illa ē cautela timoris · et sic de
pluribꝫ aliis tristitiis · de quibus superius dictũ
est · ī tertia beatitudine · sic de luctu · et tali
tristitia cum est moderata · et discreta ar

opportunus tpe assumpta · est bona · et ad uirtutẽ per
tinens · Unde tertius vꝰ · Tristitia q̃ ꝺ̃m deum
est · ꝓnam · et salutem stabilem operat[ur] · Alia ē
tristitia seculi · de qua n[ost]er vꝰ dicit · Ecce
tristitia mortem operat[ur] · et certꝰ in militꝫ
odit tristitia · et non est utilis ꝙsilio · et illa
tristitia causat[ur] in nob ex eo ꝙ negant nob
ut auferunt · cupita · ut amata · ut ꝙ misericordiã · et minas · nolẽ
ex mera odio habita · ut nociua · Et huiusmodi
tristitia misericordia sunt · quitopluria · ꝓpter tepo
tesio · per misericordias · per ubera · per vulnera · per
carcerez · per vincula · et Deus ē equalꝫ tpalꝫ
subdefectus · et penuria · aut ꝓpter ablatio · per fur
tu · rapina · et Tertiu est detrimentu honoris · et
te creatoꝛ offensio aut ablatio · Et uterq; ē impe
dimentum letitie alicui · ut solationis · et mera
utilis · ut ei nociue · ut ubi grauitas · ut ꝙ pluuiam
aut alia item minoꝝ causam · non possiꝫ
separari · a alia q̃ excepta ꝙ libitu ꝑsistit · Et ita
tristitia sibi est mera · mala · potissime · qn magis
et immoderata · qz tut meriꝫ · quat amplioꝝ
et sunt torpentes in bono · et nichil bonum affert
Et illa tristitia sedam moderari habz pãna · Ter
tio ondu · ꝙ bto aug[ustino] in h[abe]t de pena · ita dissimi pa
tienam dicens · pena horꝫ est · qua mala equo
animo tollerantur · sine perturbatione tristitie · ne ali
quo desiderantur bona · ꝑ que ad melioꝛa de
uenitur · Ex qua dissimilitudine ꝑz · ꝙ ad patien
tie virtutis ꝑfectionem ꝑz · ꝙ ad patien
tia virtus ꝑfectꝰ · ꝙ prima mala possit
q̃ ab alio inferri · voluntate tollens sine ꝑ
turbatione animi sui · ꝑ tristitiam · salte ordi
natam · et immoderatam · si eam moderaret · tolleret
et ad minima tristitia vsq; absorbeatur · ne tolle
retur penitus · Sed quidam · ꝙ ꝓpter humor
mala · nichil illicitu omittat · nec ꝓpter ea
fugienda · ac euitanda · aut ꝓpter doloꝛe · a tris
tia qua inferunt aut inferri ꝓpter · neq; q̃m
credat a bono virtutis · nec aliq̃d omittat · sed
tm̃ tre vult[ur] · Duc sm̃ matthei · omnia q̃ pe
nalia subiecta ponq; q̃m · a vidente fidei aut
tristitia me iustitie credent · Et sic hodie fide
les vel pãneres · pauptate · inferimitate · infir
mitia · et quidq; aduersi eis acciderit · sui adeo infir
mitate eis immittant · sed a mali horibz ꝑmit
tente tollerant tm̃ · ꝙ ꝓpter ipas nichil illicitu
faciunt · nec ꝓpter eas fugiendas · a bono iustitie
credunt · nec aliquid mali omittunt · Exemplũ
pauptate sic sustinent · ꝙ si ei diuites nollet
esse · no tm̃ ꝓpter pauptate sua vitanda fugiunt
nec alia munera huic secutant[ur] · nec diuites
videt · nec vt deus hoc murmurat · et sic m ꝓpt
colligit de aliis aduersis · Tertio equit[er] ut homo
ista tolleret ꝓpter deum · et ꝓpter bonum virtutis et
ꝓpter meritum vite etne · ꝙ dicit ꝓpter istos · qui
ena aliqn letant sustinent aduersitates ꝓpter
minorem glam · aut sustinent aliqua · et
ti ꝓpter timorem maioris mali · ut seruu a·

dms ne beati · aut discipuli a magis castigati · quia
tha sustinent aliqn sme odictione z tumultua
tione · ne duris castigent · z sic intelligat de
aliis silibus ¶ Certo nondu qsmt duplices pa
nentes · pmi qui adustates no desiderat ꝑ
uellent magis non pati eas si deo placeret · cu
ti infestant · vndecuq; ut sustinet eas · z sit
cu aliquali tristitia · ut ptez eas migrn credat
a bono utiq; suet aliqs qz eas malu vnit
tunt · Et qmet ome ad oms · Alii sunt ꝑfi
panentes · z qui adustates z tribulationes mi
nisint letant ¶ sustinent qz deu · z ni desi
eas desiderant · z appetut · z nu adueniut ar
nplut cu gaudio · grariaz actione z passione
de pcto infligend · Et ni ozone ꝑ eos tles sunt
sancti martires qui cpito atrocibz tormtis cruci
abant · tato magis in dno letabant · et sepe in
seuissimis tormentis ꝑ suos psecutoibz ozabnt
ut ps de xpo dno · z bto Stephano · Et qm
pluribz alijs · z isti dicti sunt bti ap · ubi de
bti qui p pa pe · inf · Et ido pane pfia · z sua
ta · q tles eos essunt · est octaua bitudo · Et ido
nondu · q hmoi veri · z pfti panetes tles sunt
coditones · pma · z p mtes dei flagella no mi
murant · Iacob · Iob legit · q mr tot pssuas
ns scriptu quid lonuq est · Seda est q aduersa q
ps · z illatas molestias no molestre · si letant
suscipit · z tollit ad gratiar actione · Exemplo bn
pauli · qui ij · Cor · xij dicit placeo · i ꝑm gloz
dilor · i infirmitatib meis · i iniurijs · i psecu
nibz · i angustijs p xpo · cu em infirmor tunc
potens sum · Tertio q no facilit · z sme utili
qrit de molestijs · z muirijs sibi illatis aut
defectibz seu q3cuq; addp · Hinoi em qrele le
nes · z sme causa facte p quibus ex qbz mo
lestia aim · z grauatione metis qua no habz
pfecte patiens de molestijs · z muirijs · no em
molestre illas fert si letant · · z ido no qrit
nisi ex rationabili causa · z utili sibi aut pximo
Et hec dia fuerut pfectissime · i ugme bndcta
qz ipa sut panetissima · Ipa em int adu
sa multa tollerauit · michil murmurauit · qm
ut de ea dicit bibl · · ome Sup strauit manu filio
nato · herode meuens · muctant illu · i uinas
rollcant · · z sme moza · z murmuratione multo
ru labor in scriptu poztauit · · z ita mtalit
est de alijs aduersis · q multa h' passa · et ut dr
bro Iquano · z i quaz · nllus murmuratur
ꝑ imo letant tollerauit · Vnde bto Iquano
i epla qua ad sororem Iohem apiam scribit · mul
ta de ea scribit · habuia dm iuuenil habitudinem
dm gratia fundat · qn psecutoibz · z afflictione
est hylaris · z indigentis · z penurijs no gemu
muirantibz pcta grata · z molestia letatur · ·
fer enim gemulosa sut · i defectibz · z muirijs ·
ut ps pdicta ante Iquano · et ideo ugo bndc
ta · i se panetissima fuit · et insup alios ad pa
nciam vehemt · Vnde ps in epla qua ugo
ipa bto Iquano dilecto discipulo humil · anxil
la ihu xpi de ihu que audisti · z didicisti a
iohanne vo sunt · ista tradig · illi mhezeas · xpi
amtat nomen fremit · tenacis · z moze · z vita
gramee uto ois · vena una cu iohe · te · z qui tecu
sunt videre · ista · z uehe age · i fide · na · te co
moueat pfectionis austeritas · si exultet
spus tus · in deo salutri tuo · Certo nondum
q ad panam · z pariet · sustinenda adusa · q
libz vndecuq; veniunt ad nos mouet deuit de
bent multa · pmi ut cogitem · q quidq;
patimur hoc vult nos deus pati · omia em
que sunt deo vult fieri · excepto pcto · z nos
tenem · voluntates nras dine voluntati · co
hito · formare · sz idem volendo qd summus
deus uelle · z ad mo tenem · voluntate nram
no dissormare dine voluntati · et ea scien
tmuemuirada · h' em · essi hec mala voluta
z pena · qz sup illos ps · no adhesit in cor p
ur · dine Aug · z glo · Cor pmu · e cor tortu
qd habz ille · qui no vult dia · q vult deus
est ut cogitet ho qm mdo gaudt illa · eo q deu
pcto suo tam multiplr offendit · q ex malo
mo etiam pena mezuit · z ideo debz hec
libent pati adusa · ut deo placeat pcto · z pena
suet ab etna pena · Et no solu · q deus mmete
p se nfligit tamqm p ministrum · z sunt pu
ceps ppnit · adusarios p iudice · Et Cogitet q
ho · q si apud qrem eu affligente no deme
ruit · ut eu afflugeret · metuit · in apud de
ut eu affligi p illu permittet · Et q deus qi
udex nisq est usus illo qi ozzoz · ad uisti
na · psequendam nr · veu sum · Certu e cogitz
ho quo dns ihc longo tpe nlts muirijs co
tumelijs · z adusitatib est afflictus p nobis
z i ombz istis panetissima fuit · uta · q nr sig
mpane ostendit · talu em muiriaz · z passi
dni xpi · ac pene eaz meditatio valde efficit
ad panam · qz dicit gregor · michil e tam ducu
qd no equo animo tollat · si xpi passio ad me
moriam reuocet · Et ac · qz ipe dicit Iob · xxxj
Exm · dedi vob · ut qcadmodo e · f · u · · z · fa ·
et oig xpi · actio nra e · mstructio · z pe patri
ia · xpus passus e p nob · uo v · ex · ut se · ue · e
q p · u · f · Vter muenig est dohus · oze · eius
Et ideo suo ex · z p suo none debz ho panet
sere · quidq sibi aduersi occurit · z totu pium
exercitiu · operatione ispus qd dns p ipo et spus
ipius salute mmoretissime passus est · Vnde dm
bro sup · i quod sme · sup illo cria · i · Ezuis
me arguet de pcto · d · monet vos euangelica
letos · z panetes sits · ere cu multa vana
dns a nobis audisti · panet ea tollerauit pa
nient portauit · z pmes sustulit · Et si do
mine panam habuit int ubalasphemie
qui suos mimos potuit vno ictu i abyssu
demergere · z misereri hoes plem pcti non
licet panam · qn dicu audiut · ut qui p suos nigratibo
rozrigunt · Iter ille · z ne dno qd valde mo
uere debet ad panam · z ad letandu sustine
rendid aduersa · z omia dei flagella est di
lectio dei · cq ipa flagella iudicia sunt pcc

A et ita de eadr

A grre

d' pena vigilie

epla vigilie ad ignem

Vigilia et sepelit ihu hec vita

maxima · quē illud ad hebr. xij. Quem diligit dñs castigat · dicit glo. Illu castigat q̄ subd illi flagellat · non me filiu que recipit · sm glo. que vtrq; est · eriam hereditatem · Et apoc. iij. Que ego amo arguo. Et dicit ysa. Qui exceptus de mās flagellor. exceptus de mō filiis dō · vno mō signa ordinationis q̄ emt solent poni · vnū est non flagellari · vt dicit ps. xxi. de ri dei dicit Sunt aliqui q̄ m hoc stulti q̄ michil passi adūsi. Sz q̄ i omib; hmoi stulti vbiq; reperiunt · q̄ sunt sani diuites potentes · et viuunt i delicijs · et post utiq; ē sigmd · q̄ sicut eligor potus ē · i ira venenū sic illoz pocio ē bona hmoi stulti · vnde hui xxij. de diuite epulone dicit · vē bo · i ul · t · la · s · m · n · a · q · tu · v · r · n · Et m ps dicit · q̄n vi · ip · bn · i · hui multiplicabunt in bonis suis. Sz subdit · usq; i · r · · et ul · q̄ ut dicit Aug. ad tartara ibit · et a tenebr̄ sūmoz excipient · q̄d tenebre tormentoz · addam hystō q̄d legit de sco ambro de quodam diuite absōto a tra nō ombz ad se pertinentib; Cernuntii e multiplices adūsitates utilitates · quas ut affectu adūsitates patient sustinent · Cuius utilitatis pri est · q̄ ipa pena adūsa q̄ ni pati ōz · et ois ultr hmoi mō modo nō vōdit tollerabilia · ad diuitias namq; ni in pena triplex causat mō modū · primo q̄ affligit homo exteriꝰ q̄ substantia ut infirmitate paupertate · regis Secundo interiꝰ affligit aiam p impatiam · et sic ē · et tertio mala ostia vōdt mente p rectu culpe p impatiam omisse · et ipsi pena ps · dolores quos adūsa · ab exteriꝰ nata sunt infere tollerabiliores fat · et mos sentire sinut hoc sepe legit de sis martiribꝰ · qui pr̄ p fectionē pacie · et magnitudine virtutis pensabit tormenta · ita ut · ieg q̄ iocabant · et epulas ducebant · Dicem flamma terrinat · qua meg ubidat vel glosi mē tirꝰ laureo · ferit ni assiret · et cratinula · tionis ad offertu dicit Jam assata sum · osa · et manducata · Et michi martir vnicuiq; ad damnū Jacob dixit has epulas ego sp optaui · epulas vocās tormenta ipa · et ūm ad eū dixit mihi aliqs a deo fuisti sicut tu Credo mihi · qm̄ vsiat · et dilexat · ut simt ei amaritudo · ira · odio · aut nidebita ultima depimi · q̄ sicut depo pasti · suillus · ita meus ubitu dapibꝰ pasti · et dilati · in gl̄a dicit · securus mes q̄ iugi · omnū Certo osam letificat · sed vnū q̄q opus bn · et honabile finit Beda utilitas est · q̄ patiens sustinēn adūsitates · multu edificat premios suo ex · et tanto amplius · q̄ tanto ipa est · plures em video rustros · ples abstinetes · plures paupes · et se humiliantes · et ples elemosnias facientes · et oīb; mō sistentes sed paucos video · qui i detractionib; et ruinelis · et desperationib; · et alijs adūsitatibus sint humiles patientes Sz q̄ oms · ul nimia tristitia deprimit · et alios · et sic ira · tristitia odium · et adūsitatem inducit · et alios · et no sibi sm se indebite vindicant · p subtractionē beneficioz · que alias exhiberent · aut p illatiōem malozū Cuius utilitas est · q̄ adūsitates patient tollerate a pcto · Nam ad purgationē pctoz duo requirunt · scz eoz · gnitio · et ipoz detestatio · et utriq; illoz causat adūsitas · Ipa em aperit hoīs oculos · et illuminat eū · ut pcta sua agnoscat · pr̄ q̄d dicit Jeremias Treno · Ego vir videns paupertate mea · i virgā indignationis eius · Ille est in tribulatione · qua in ea indignatione vita sua mfligit · Et greg. dicit · culpa oculos claudens · habet · pena aptos · pr̄ q̄d dam est natibus · mō · Depte tpa mutabit · ē te · doneris suas · q̄ i regno hominū dnat · exaltat · et cuiusq; voluerit dabit illud · et post paucū · addit · ē sensus mes · in em p istam tribulationē huiusmodi vita · sensu · erupuit · et sic illuminatus ē · pr̄ hoc · ita flagellat · pmulti · q̄ dicunt inde · q̄ alias ne agnoscunt · rmo · et ipa bruta · alia · et equorances · similia · et rem · mutellu · tacen · flagellantur · et illuminant · ad agnoscendū · q̄ uidentur sup nām brutale · Tmo adūsitates · ita sanat hoīem · pcta detestando · q̄ m̄ p̄sperate · et carnali voluptate nūq̄m̄ detestarent · sic aut sepe videmus · q̄ pctores · qui alias mirabiles ēsent · in grauī infirmitate laborant · et se mortuos pr̄emidunt · sacerdotes · ad se vocant · et se totalit · eoz · ofessio · emendant · pati · ofitentur · et satisfacere · et vita mutare · i melius · Et sic mtelligē de alijs adūsitatibus · pr̄ q̄d dicit ysa. in ps. multiplicate sunt infirmitates eoz · postea accelerauerunt · sup · ordinē · et ultra · imple sunt eoz · ignominia · et quant nomē huius dñe · i · alio ps · bonū mihi dñe · q̄ humiliasti me · et sm glo. diuersis tribulationibus exercuisti · ut dela sp facē visitationes tuas · i · opa misericordie Dirigo adūsitates pr̄ sunt pcta · q̄ faciunt hoīem agnoscere pcta sua · et detestari ea · et se vertere ad deū · de hoc pot̄ mtelligi illud ysa. xxvij. Gultrina colligetur · et rorede pueri · i · virgā discipline fugabit eā · Ofessionē vo · et quietā seruitioz bonoz · talium sequetur · omittat multiplicatio pctoz · sm · d deū · xxxij. Incassum cesat dilex · et vana laudat · et ezech. xxij. Hoc fuit mquitas sodome sororis tue · saturitas · panis · habundantia · et otium · Certa utilitas est · q̄ adūsitates patient tollerate · certa satisfaciunt · p pctis · dimissis · et tollunt pena · q̄ eis debita · Unde bo. v. dicit · Tribulatio panam operat · pacia aut · ppitiationem est · a pcto purgationem · dicat glo. ibid · et bn ambr. dicit · Ex fides · i · pti · sua desit · pena satisfiant · Ex go homo ex desiderio placendi deo · a · sui satisfaciendo · p pctis · sibi aliqn nocet · adūsitates · quibꝰ ceps · refugiat · · a · mens mestore · sint · sine · m · tristitia · cuius ego libenter · sus

a dulcibus suos tribulationes acerbe vindicando · aut alios · alios mō · i debite · vindicat

fert · z tollerat · patient? nō sibi ab alio ut adō in
mediate a'u' p'mo ⁊ sc̄ut · alīq̄ displicabilia
quib; corp9 affligit · Et amo hūliat? ne non
sit magis meritoriu · nē magis sacrificio viu ta
lia pati a scipo · q̄m si ea voluntarie · z patien
tollerent ab alio · z ūm si ho seipm vile z ve
phensibile dicit aut reputat · ipm alio hō ide de
scipo sentit · Ostata aut hūlitas sic gaudz ab
alio hūliari sicut a se · z vera pacia · ita lubent
sustinet aduersa a p'mo sibi illata sicut a se
p'pria · et hō q̄ntū ad pte sui ē · Sz ppt̄ p'ri'
dolet de ipo p'imi pcto · imo vē paties libe
ri9 sustinet aduersa sibi a deo illata · q̄m a scipo
ptuita · eo q̄ deo ompōs est · sapientissimo z
fidelissimo medico · qui nos sit nisi infirmita
tes · z vlna auaz? ire? · z solus sit q̄ nob
est illa sanu sit · z salutare · Tertia utilitas ē
q̄ auget hom̄ gram · z vtutes · Aut em talī
pda similari · q̄ faciut hoem arctezare gressꝰ
suos · hoc ē faciut hoem sceptare opa bona
quib; trāsiut pa · z ūtutes · z ad aliquas ūtutes
magis principalis q̄rit nos adūsitas · ut sz ad pa
mitate · q̄ dat cognosce defectus ꝓpios · z ad co
passiōem sitia patiendi · ex' lucam i tractatu de
oculo q̄ ponit de diuite dna · q̄ no potuit ei
medere lazdo · z pisa · z sequendu sollicitꝰ
ad deū p gracioso adutoriū · ad expiend dine
clemēte · q̄ tribulati esse solet · z ad exama
tiōne ꝓprie ūtutu · q̄z ni adūsitate plenius
videmꝰ · ipm̄ in eis p̄ferentes · Quarta ē q̄ ex
citant i hoie desideriu etne felicitat? · quia
sicut dulcedo · z delitie put? iste sanat hoez
huic mundo inseparabile adherē · Et nichil
modū mirare ūtutes · z celestia · Sic erga ad
ūsitates quib; pudia affecta sunt · z amaritata ·
repellut hoem ab amore p'mi · z ad spalia
lia bona · z etna facit aspirare hoem · ut fes
tinet ad illa · quem etne felicitat? ad hab' in
ēt vite ꝑfecte · Aspice deū electi? suos sentire
iste ·
uite ipius · ne deū alerto
amenitate pasti? magis ipm̄ p gracē q̄m oto p
uenīte delectet · vel p asperitate vie patientem
arctezare intelligit · adūsitates huius uite · pter
amenitate vē vie · tradūte · z detinente
viatorez · ne festinent bonis opib; · ne estimet
desiderii felicitat? etne · estime intelligere · ꝑfec
tate · z felicitate q̄m? uite · Quinta utilitas ē q̄
adūsitates patiet · sustinendo · merent? maiorē glo
ria · z relo · Unde dicit gregi? · maioz? est me
riti adūsa pacient? tollerare · q̄m bonis opib;
insudare · z dns aīt · Luc · vi? · Beati qui
oderint vos · z cū separauerint vos · et exprobra
uerint · et eiecerint nomē vm tanq̄m malū · p
filio hoīs · Gaudete in illa die · et exultate · ecce enim
merces vra multa est in celo · Sexta utilitas
est · q̄ patiet sustinendo aduersa · vtibz
mō aliquo modo · z vite · eodē expo dño · qui
passꝰ est · Et ideo singulari? debz esse leticia · z gau
diū fidelibus dei · i tribulatione positi sunt · eo
q̄ sic sint occasiōn · z opportunitatem tribuendi
aliquo modo deo · q̄ illa magna caritate q̄
p nob̄ iam suam posuit · et tam multa et
magna ꝓpter nobis sustinuit · ut tumultuosa

cur nō ēq̄ pa
tiens' accipit

modēat

q3

3

detructiones · iuersiones · obprobria · sputa · flagella
vulnera · z nuditez · spinea coronā · clauos
z mortē · z ꝑfidissimā mortē · z ex hīs debet
fidelibz esse gaudiū de tribulationibz · q̄ nō
deus · i iudicio veniens ostendet iudicia passi
onis sue · omnibz tue caritat? gl̄a eis qui hīs
q̄ meliora se rapuit suo expō · ostendendo · q̄ ipo
multa · z magna patient? sustinendo · a magna
vō tue illi est ꝓfectio · qui hīs mīs ꝓpter eū pati
voluerunt · Ista go habemo multiplices rag
ꝓpter quas utile est hōmi pati miseriag · con
tumelias · z singulas aduersitates · z q̄ nos mo
nere debent ad assiduitatē nos ad patiam ·
habemo etiā quid ad hīs requirat · ut ho pati
ens se habeat mīs i corde · sz ut aduersitates
videndo · vementes sustineat ꝓpter deū · q̄ ꝓ
deū iustitie · z virtut? · Et hec expō nō sine
ꝓturbatione ipius p̄ inordinata tristitia a' mr
p tria vitiose odium · inimicitia · z rancor · mr
dō? est de pena externa · i' vbo a' facto lynda
et de hoc ē go · Vtr? iudicu sit hom̄ et
an stet nō vtute pacē illata · iniuria ve
pelleze · vl dimissiū · alias miserens de q̄bus
multa dīa sunt supra · dicta exēplificando · Et i ex
positione dicte oratiōis · q̄ init ꝓtestando ·
utr? ad ūtute patiē requirat · nimo · q̄ ho ea q̄
sūt ipm̄ diuit · z sibi i infamia sustineat
z tollerat · sine responsione · z sine mui
tiant? repulsione · sine ex intentione sit tho ·
2ª 2æ · q. lxxi · z ex intentiōe ago de ly · sup
illo aīt · 8ª ego aut dī · no · non te mi · Et dī
p'mo q̄ si quis me infamat · melioꝛe sz
ad finē · aut ēna dei thone · tur erat debe
am intō mi rōde quieta pati · ut dm̄ est · ·
no tn est de mūte patie · ut illud extendꝰ
sustinēa sine repulsione · p ex aggressionem aut
responsionē a' alia ronabile repulsionē · pz
q̄ no ē de rone patiē · ut ho m hīs q̄ otra
eu sint sustineat iniurias sine repulsione
ot · muniant? · Nam aīt · 8ª posuit dominꝰ
tria p̄cepta patie de hīs q̄ sūt nos sint ut
sint ista · Si quis te pcr · ad v · max · p̄bre
ei · z alt̄m qui vult tecu i iudiciu · et tu
te · dc · ei · z p alt̄m Si q̄ te angariauit · z
et illa no oportet sp impleze opa exteriꝰ ·
net ipemet dns sentꝰ · Sz nō sustinuisti ala
pam a suo pontifice sine pozdere ei alteram
maxillā · Sz dixit tur me cedis Joh' · xvm°
Et ideo de hīs q̄ vt nos dm̄ · de est semꝑ
dum · sz q̄ non oz ea sustinē sine oīm repul
sione · z sine repulsione · discrete · in vno
dno sit non omo tacuit ad stultiaꝝ · nō videi
sibi dixerit Samadrang es · z demonium
habes Joh' vm° Sz respondit ei · masuete
ni dicens · Ego demonia no habeo · Et luc
xi° nō dixerunt · q̄ in belzebub principe de
moniorū eiicit demonia · tur no tacuit
Sz iniusta infamia repulit · p hoc q̄ intra
p augusta eius ybaut · q̄ stim̄ z irronabile esset
dictu eorū · Credo dicit · q̄ ena aportet aliq̄
stumeliaꝝ · z infamiaꝝ iniuriosaꝝ repelli

er eis ꝛsistere ne nocerent. Et illatas ꝛmouere. et hoc excusando se. ꝛ ad ꝓximitate ostendendo. a' ecclesiastica vindicta p iniuria exigendo. oz aut illud facere ꝓcipitꝫ. qꝛd duo. ꝓmo qꝛd homines iniuriantes. qui ꝛtuchas a' alia famam infert. ut sic eis audacia rapiendi talia de cetꝫ ne re illa. aut alias attemptet. quę illud quod ꝓx ꝙ. Unde stulto iuxta stultitiam suam. ne sibi videat sapiens. 2dꝫ qꝛd homines ꝛtuosos. qui ꝛtuosos ꝓfectu impediret. p ꝛtuchas nobis illatas. qm̃ ꝙ plebanus il' tuę alios. qui ad hoc ꝓsitus est. ut ubo. ꝛ exemplo alios doceat bona. ꝛtuchas aut infamias sustinere sine ꝛpulsione. 3tiꝫ forsitan talia ꝛt ei accidere. ꝛ sic ubis ꝛ fact⁹ suis minꝰ fidem adhiberet. qd esset ꝓnosticum subitanei dampni. unde ꝛ gregꝰ sup ezech. ome ꝙ hoc quoꝛ vita ex⁹ mutationis ẽ posita. debent si possint detrahentes sibi uba ꝓsequi ne horꝛ ꝓdicationi non audiant. qui audire ꝓtezant. ꝛ i prauis moribus ꝛmanetes bn uiuẽd ꝛpinat. ꝓdicatio sit intelligenda ubi ꝓximis ꝛsistit. ne scandalo a' alio maiori malo sustinendo. Dicit aut ꝓpulsione iniurie timezet. ꝛsistit de maiori malo sustinendo. esset ponꝰ mꝰ malum sic iniuria sustinenda. qm̃ magꝰ malu sustinendu mundo. Et nō qn vis excusando a' ꝛsponendo ꝛpellẽ infama ubi ꝓ ꝛtuchia. aut detrimꝫ illatam. debes hoc facẽ moderate discrete. ꝛ quieto corde. ꝙ uba patientia. ꝛ hoc nostꝫ. ꝙ que ostenduntur minoratam tuam. horem magis est ad emendationem adhibenda tui qui eciam ꝛpugnat ꝛ correctionis ex⁹ tue patientę ꝛ tue discretionis. Et possat te ꝙsequi. ꝙ si obstinatꝰ exemplꝰ. no desistat tue tue discretionis ꝛ patientie facere. ꝙ alii assistentes te diligent. ꝛ te laudabunt. ipm vo ꝛtinent. ꝛ minꝰ sibi sedent. ymo ꝙ te ꝛ eum pugnabunt. ꝛ exipis suis iniurys medicabunt eum ꝛtuchiosum. mundum. ꝛ detractore. Si vo ꝛ de detrahente vis extendere. ni sibi. si ei sibi detrahendo. no ei ꝙ hoc placeas. si quoꝛ nō correctionis ꝙ. ꝓfectꝫ. Et sicut ipe apuit paudentes odibiles est ꝓtez vitia. ita te ꝙ idem virum odibilem reddit. Sibi si ꝛ ꝛtuchia nitentes extendere vis. vbi tranquillis. a' ecclesiasticis. ipm arcere ꝛmordendo. ꝛ non eum ꝙ hoc ꝛpellas. si virtus ꝛtez ꝙ hoc desiderio tibi pcz eum imposita excusabiliorem habebit. abstinentibus. si forte magis ꝛprehensibilis iudicabere. ex hoc ꝙ ꝙ impatiam te ipm vindicare. ꝛ mordentem te arcere ꝛmordes. ymo assistentes. qui alias tibi ꝙpassi fuissent. ꝛstabunt ꝛ aspicient vos tanqm̃ duos canes se mutuum lacerantes. ꝛ duos gallos confligentes. ꝛ amborum despectui. ac odio. ꝛ ita mundi ꝙpiare arguent. Et ꝛ utinam diligant. Tertio dicit. ꝙ licet no ꝛtineat sustinere modo ꝓdicto infamiam. ut dicit ꝓmo. ymo aliqn ꝛsistere ut dicit ꝓmo. Semper tu habe debes paratu cor. ꝛ animꝫ ꝙ paratu. ad hoc ut libenter velle illa infamia vel alia iniuriam sustinere sine ꝛpulsione. ꝛ sine ꝛsistentia. Si hoc esset ad honorem ꝛ cor ꝛtione dei ꝓximi. Et si pcz hoc no impediret bonum alioꝝ domꝰ cum ut patet ex tribꝰ ꝓdictis ꝓceptis patientie ꝓcipit no ꝛsistere. Et hoc no expedit sp fieri ni ope exteriori. ut dom̃ est. igit oz ut sequat ꝛ alio ꝙm modu ꝓdictꝫ. hoc et nos dns in suo ex⁹ docuit. nam suscepta alapa a suo pcto ꝛtinuit. parata sunt ut dicit aug⁹ ꝛ de ꝙmone dm ꝛ monte. ꝛ non solu ꝛ altera maxilla tradi. sed ꝛ ꝙ illo tollente. ꝛ ꝙ omne salute parata sunt ꝛtuti sigi. ꝛ se toto corꝙe obtulerant sicut ꝛ stant ad hoc totu se offerebat. dicit aug⁹ ꝛ epla ad macrellinum. dicit ista ꝓcepta dm de mutuis sustinendis. magis ꝓtinent ad ꝓparationem cordis q mutuus sit. qm̃ ad ipm qd ni apto sit. ut teneat ꝛ in secreto ei para tu tumoleꝫ. ꝙ apto vo fiat illud qd ei⁹ videt ꝓdesse possit. quibus in ul male videnti. Sunt aut illa ꝓcepta pene semp ni cordis ꝙpatione ꝛmenda. ipa ꝙ tumolentia ne ꝛdat. malu ꝙ malo. Agenda sunt ex⁹ multa ex miꝛdis quada asperitate plectendis. quoꝝ ꝙ pena utilitati ꝛsulendi ꝙm voluntati. Et unde dicit. Ille vincit in bono malum qui ꝙm ꝙ videt salutem nocentis ꝓdesse. parata ꝛ corrigere. pata ꝛ totalr indulgere. Ino dicit. ꝙ sicut homo debet habere paratu cor ꝛ voluntate sustinendi infamia. Si illud sit ad honorem dei. ut ꝓdictum est. Ita ex debz illud opus exteriꝰ impletum. in huiusmodi casibꝰ occurrit ut qm̃ cor sibi estimat. ꝙ ꝙ patientem sustinere ita sine ꝛsistentia ꝓsit. honor dei. ꝛ correctio ꝓximi ꝙcuret. ꝛ no impediret ꝙ hoc malum alioꝝ. ut qm̃ ꝛsistentia illa no ꝓsit sine sustinere maioris mali. tuc unꝰ debz ponere tacere qm̃ maiꝰ malu sustinere. patet ex ꝓdictis ꝛ possime ex ubis bn Aug⁹ Nolumus ꝛtinere ꝙ ista ordinata virtus ꝛ sine aliquo ꝓximi ꝙcursu est quidam ꝛfirmatus ꝓcedendi. ꝛ manifestatus ꝛdo. Ex hoc enim ꝙ honor ꝛ ꝛfirmatus ꝛ patientie ꝛpis. ꝛ aliis ꝙsentibus benignitatis ꝙmittit ꝙ aliquis ꝓpter illam ꝓsumptionem ꝛdat. Et dicit aug⁹ in libro de patientia. qui desiderio ꝛtis sunt tolerantia dolore. ꝛ labore. ut nec ni ꝙ cordis delectet sponte ꝛsipiat sicut. qd remittat. et ꝛdem ꝙ ꝛtis fide. q. ꝛ xxx vi. hmi vo ẽ. qꝛ tristitia ꝛ dolore ꝙm se abhorret aug⁹. ergo mag⁹ eligere cum pati qꝛ se. si solu ꝓpter ꝙmittendo ꝛto ꝙ illud boni ꝓpter qd vole aliqd mala pati. sit magis votiꝫ ꝛ amandꝫ. qm̃ illud bonum quarto nigrescit dolore que patiendo tollere vamus. Caritas aut ꝙ principle ꝛspicit sepius tribuendo ꝛtuosos hoies deo diligere sup ꝛos. Et alios tribuendo faciat ꝓxima. ut sic. ꝛ ꝛpos vestros honores ꝓpria voluntate exponere. Et nō a' no multum ea amare. ꝛ amꝫ faciat non minus amꝫ ea ꝓdere a' tristari cum dependunt.

qui em tha no multu nec mozdmate dilgit sic
no valde delectat ī eis nec gaudꝫ ꝯristat ꝙ eis
sicut q uxoze habet no dilcam sibi sicut de ui
ta eis no multu iocudat ita nec de ꝙꝝ morte
multu ꝯturbat exepli gra fornicatꝫ m pma bti
udnie sic m pauptate spūs ꝯtumt exteriora
bona sic diuicias ꝛ honozes Et go si thos q ez
sermonꝫ gaudꝫ ꝛ dampnu sancte est sibi sisti
nere equo aio eo ꝙ non multu affat ad talia
Sic sic si habet caritate qua deū diligit sup
ra me nec q̄m facit ꝑ deū quodq̄m ꝙt tpa
lia arripienda ꝛ ꝙseuanda Tm tha beatudo fit
hoem no amare delectabilia sm spūs singulos
et go ew ill pnat no multu tristat si sancte
fecit ponssime amoze virtꝫ ꝛ vite eterne ꝛ
ꝙ dum deum ꝛ ita de ombz alijs beatudni
bus Sic go p̄decentes beatudines faciut ꝛ uiuat
ad hoc ꝙ pena ꝙꝝ q est octaua beatudo tenet
hoem in bono uiatꝫ ꝛ usuare ꝑ omne ꝑsecu
tionē ita ut ꝙ nulla aduersa aliquid sanat ꝑ
deū aut ꝑ iustitia a ꝑ veritate a ꝑ veam
tom Et ut ora eā mur fiezat ē ut superea
dm sint Sic go habema wlpudez Et sint
pplo simplici videbat expedire octo beatudines
ep exposita que sint magne ututes ī quib
nos exercere debem qz eas tagm ꝺdbz as
rendit ad pfectiom xpiane uite ꝛ appmiant
uite beate ꝛ beatudm etne In hos go debea
nos exercere ꝛ no solu state ī exteioribz termo
nis ꝛ corpalibz exercicijs ut puta ingluiem eu
mis ꝛ retez hmoi corpis affectionibz qui em
hmoi exteriorib⁹ solis insistut ꝛ postponut in
teriora ūtutu exercia sūt sicut qui hūt testa
mia ꝛ exterem sme multo q̄m ꝺo habet
ūtutes ꝛ si ꝙꝝ infirmitate corpis a seniu
no potit se exercere ī exteioribz tm in exercet
se ī interioribz actibz boms ad q̄o eū ūtutes
mouiant ꝛ illi sint bom ꝛ deo placetes Et
pmo exterioz⁹ actꝫ no sunt bom sī mitutu
predicit ab interioribz boms et ut sic recta
ī alijs beatudinibz ꝛ ombz ūtutibz ꝙ deo pla
reamꝫ ꝛ merear puenire ad beatudnem et
nam largiat nob ompotens deus Amen ꝛ

Sequit̄ incipiūt Sermones de Aduentu et Circū
cisione dn̄i Ions filius ꝛ ordme ubi sup̄ obmissi

Dnica sda aduenty ꝯmo eiusdem
Superius dmssa

Erunt signa ī sole ꝛ luna
et stellis ꝛc luce xxi Sdm
du pmo ꝙ mala q deus
hic enūat ai dant Erunt
signa in sole ꝛc et q paulo
an addidit tu dixit ex
urget gens ꝑ gentē et
regnū adūsus ūgnū et erunt ꝛremotꝫ mag
ni p loca pestilentie ꝛ fames ꝛ alia que
alibi enūat ponunt ad fine mudi qz hec
de hijs aliqua facta sunt sm gg ꝛ aug in
hijs ꝛ alijs mal' rebellionibz ipa media est
virtus aduentꝫ iudicij ꝛ finis mudi qnus ex
eis sire determinate no valeamꝫ qm viamꝫ
an ꝙꝝ centu annos a dicte ꝛc qz hoc dns si
ꝙuauit ut ꝙꝝ ex ewanglijs ꝛ actibz apl̄oꝝ
Sic go illa ꝓtinent ad fine mudi ī ad
ꝙ approximatꝫ ad fine mudi qz sicut senes
rente hoīe multe ī eo sunt infirmitates
et multi defectꝫ qui ꝓuniant vitam eius ꝛ
morte qnus non semp rectitudmale sanat
an ad annū ul ad dies ꝛc ita senescente
mudo ī eo rebellant mala quib ad finem
sui tendit Ita ego signoz aliqua longe
p̄cessit ꝛ forte oīa longe p̄cedent die
iudicij Sz d p̄cedent ne alīq signa m
mediate die mdni et aduentu xpi sedeā
um Sunt sco thos ī q̄sto smaz d̄ct plum
ꝛc aduentum xpi ad iudiciu mmediate mi
ta signa p̄cedent ꝙ h̄ ut corda hom ī sc
tationē futuri iudicij adducant et ut hmoi
signa minuta ad iudiciu ꝓparent et sbt
q aut sint hmoi signa no defacili sciri ꝓt
qz signa q hēt ꝛ mi alijs ewanglijs legit
de fine mudi ut Aug dicit ad ciciu non
solu ꝓtinent ad aduentu xpi ad iudiciu
sed tota ꝓtinent ad ꝙ destructionē ihrlm
ꝛ ad aduentu xpi ad iudiciu quo xpus
ultime usitat ecclam suā imo alīq illoꝝ
signoz q ī ewanglijs tangit sunt pcu
ne corez ꝛ hmoi a pncō hūam gnīs fue
runt ī forte dicat ꝙ tut tpis magis m
nalesent si ꝙm qua mesuram crescentia
viam determinate xpi aduentu demunt
mitetu est Sm bti gg ī omē hodier
na dicit ꝙ de signis hic ī ewanglo positis
iam pla facta sunt Sepe em gens ꝑ gentem
insurrexit ꝛ defacto insurgit caze ꝙ possūa
insurgere si insistut tezte ꝙ motꝫ vebes mlīz
subuasse mitronens audmꝫ pestilencias sic
quet patimur Signa vo in sole ꝛ luna ꝛ
stell ad huc no vidimꝫ apparere sisis ec
mar ꝛ fluctuu nec du nouꝫ exoztꝫ est sed
indubie illa futura sunt Exhibuo em pn
torē est rectitudo sequetur futura go sm en
sunt si non dicit ꝙ mediate ad dom
aduentu sed bn vult ꝙ rebellionē malam
dicant appmiare nom iudicij finalis Sz d bti
gregoꝛ ponit xxij signa futura ī iudeā de
bis immediate ante aduentu xpi ad iudiciu
et sunt illa ut enūat Sz d ubi s d pma

die oms maria exaltabunt xij rubie sup mo
tes. Sdo ois equora psterient i pfundum
2 ut me uideri possint. Tertio die in antiq
3 edigent statu. Quarto belue oms q mo
4 nent egregabunt q leuabunt o pelago mo
5 re ceruos mugire mugientes. Quinto ois
nolatilia celi egregabunt i tanis mugie
plorantes. nō gustantes ubi neq bibentes.
6 Sexto fulmia ignea surgent ab ortu sol
usq fine firmamenti usq ad ortu corruen
7 Septio ois sidera errantia q fixa spargent
ex se igneas comas sicut comete. Octauo e
8 rit magnu tremotu ut ois alia pstra
9 nat. Nono oms lapides tam magni q
parui duudent i q̄uor ptes. vna q̄q alia
10 colludente. Decio oms planete sanguineum
11 phuent uore. Undecio oms montes et
12 colles q edifia i pulueres redigent. Duo
decimo ois aialia venient ad campos de
silue q montibus fugientia. q nichil gustabu
13 Tredecio oma sepulchra ab ortu solis usq ad
14 occasu pdent radicibus ad surgendu. Quar
tordecio oms hoies de habitaculis suis ue
dent nō intelligentes neq loquentes. si disc
15 rentes. Quindecio oms hoies morient et
resurgent in mortuis longe an desinat
mundus que ista pdicant de istis signis cum
gelicis. aute illis fuit illa signa euangelica
16 tunc erunt. Dicit fr thōs ubi d. q sic pecd
no asserit neq dicit illa signa venturā esse
immediate ante diem iudicii. sed dicit se i an
nalibus indeorū ea scripta repisse. q ista ut
dicit fr thōs valde pare aliquid similitudinis veri
tatis huius. Idem vult nyrolay de lyra sup mat
euangliū. vino illa signa uident fabulose se
nare. et de fictoe huius suspectu. vino inde
pugnāt inclusde. qz i illo signo dicit. q
omes montes colles q edifia redigent i pul
nerem. Et ni ieuozdecio dicit. q oms hoes ex
ibunt de habitaculis suis more bestiaz. sup
terā desuper uiri. Qz si habitacula fuit pul
uere redacta. quo pacto exibunt de illo
uere q ad id ultiū possit responderi z dicit q
illa signa erunt z no ozdie pdicto. Qz vn
decimo die venient alia ad campos et
duodecio die hoes eredent de habitaculis suis.
Tredecio die montes z edifia ruent et quar
tordecio die sepulchra apient. et z ita
illa expugnata erit i signis. Et q dicit q ho
mines discrent nichil intelligentes expectandu
est ad malos. qui nisi signa aperient p mor
ut dicat dnūs in euangelio. Qz bom gaudebit
sim pcepta dni dicit eis. leuate capita vestra
uide ista de istis signis scolastica hystoriam
Sdo nolidi q liceat no sit certu que signa
precedat immediate diem iudicii. Est in ueri
tate q nullū certū signū tur futuū erit illa.
de quibz euangliū loquit. nō dicat erunt sig
i sole z luna et stellis. qz sic ueritate ḡda dis
positiones z habitudines superiales appebunt
i illis sicut amissio lumis. ut in passione xpi.
ut alibi ut dns planxit. Quo quo nondū q ut volt
fr thōs sup q̄to sententie. dist xlvm. si loquimur
de sole z luna quod ad ipm momentu aduen
tus xpi sic nō est recedendu q obscurent sui lu
minis pturbatione. qz toto mundo renouabit ipsis
vemente. et suos resurgentibus. ppter q dicit ingo
distic. xl. vm. qrti. Vemente aut ad iudiciu do
mino i fortitudine z potate magna sol z luna
dicunt obscurari. non sut huius puationem sz supue
mente maiori luminis claritate. Et e silr sicut
ait sol stante. sydera nō amittunt lumen. si ob
scurant claritate solis. sic ista est de candela
ardente ni claro die. si aut loquimur de eis sm
tempus ppinquū ex iudicii sic potit fieri q sol
luna z alia celi luminaria obscurabit sua lu
minis puatione. ut dicit tribus. ut sil dicta uta
te hoc faciente ad horum terrore. unde magr ubi
ppa dicat an vs diem iudicii sol z luna eclip
sim patient. sicut Johel iij. c. testat dicens.
Sol conuertet in tenebras z luna in sanguinem
antequ veniat dies dni magni z horribilis. ita ag
nos de ppria magna q ibi sient. Et rabanus dicit
sup ex. Verr phibet intelligere ut tpis vacue
solem z luna cum sideribus certis suis lumine pdua
que de sole stat sm tpe dicte passionis. Et bn
uenerūa ni scripto sup q̄to dist xlvm. dicit post
esse z e statz pbabile. q aliq obscuratio fiat in
stell. prius. sz post donationem ex pmissa corpis
xpi. z aliozū corpm glificatoz. erit obscura
tio solis. z apparentia. z coruscatio. z Segr et
terris pturba gentiu pre effusion fontis mar
et fluu. arescu. ho. p timoze z ex que supue
nient. Luci. ozbi. etiā dicit ad tenebrationem celestium
luminū magne erunt angustie in terris. z eram
pnez effusionem maris. qz erit quam tepestas
maris magna z mirabil. prius nō visa z mau
dita. z forte habitantes ppe mare timore rugi
tus maris fugient. et ad loca a mari elongata. z
sic hoies ex hijs z aliis signis timore pressi aes
cent ppter mala pnia. z futura q supuenient
toti mundo. qz sicut dicit gnāz xxxv. Gaming gau
dens etate florida sancti. sz cum aut terrius exsti
terint pax z securitas. tunc repentina eis supue
niet interitus. sed nō esset pax z securitas si ho
mines p signa predicta timerent. i nulla precedet
signa. Sm aut xxxv dicit. Erunt omedentes et
bibentes z nuptui tradentes. i non averterent
p timore. Dicit sco tho. sm Aug in li. ad esium.
In fine mundi erit ultis pcessus malorum sup
bonos. unde est q fil aliqui timebut sm bom z
aliqui securi erunt siz mali. q go dicit nu dicit
erunt pax. tc ad malos referendu est. qui sig
futuū iudicii pupendent. qz vana estimabut
ea. non credentes ipis z sic durent dies suos
i luxus donec subito supueniet eis interitus.
Qz bom pauci erunt qui nisi signa starent
semp i timore vigilant expectantes aduen
tum xpi. ad iudiciu. sicut erat tpe diluuii ut
ista dicit alibi sm sum tho. q omia illa sig

dices op 2

5.o

q̄ r̄ iudiu erunt missa tp̄r iudiu reputant ut
sit dies iudicii ora illa timeat unde ꝑmus ex
signis apparebus r̄ diem iudicii horet timeant
tm angst illa signa apparere magnat mi pace
et securitate se impij credent: post mortem
annxpi no strati videtes mundu ruinari ut
existimabant ¶ Deinde ꝓram ūentes relorp mo
uebunt hoc nos unitu sm greg in omelia
ampit dic ꝙ simbz celestibz spiritbz. Et sic
dicit mgr ubi s. angli suu monere no me
tu dampnationis. ut alij perturbatiõ timorꝭ
ꝑ quam amittatiõ earp nouitatu quas im
de fieri uident quas pius non uiderut i ppa
que timore uidebut situ homis vemẽ i nube
bus cu ptate z maiestate magna ¶ Nõndu
q ut dicit bo za i greto. d. xl viii. z allegt
ibi. ꝙ aug hugone de sacrametis. z mgrm
sentt. xpc domi i forma homis iudicabit z
i illa ab omnibus uidebit. Sz de diuinitate
nõdu q est duplex agnitio diuinitatis una
ꝑ signa z effta. Alia est clara z facialis i ppa
tia. Ibi go bi habebunt agnitionem de xpo
diuinitate per signa rectissima z effta manifes
tos ygnoscent vos ygnoscat q ipe est deus impius. Cognitio
aut diuinitatis clara z facialis visiõe non ha
bebunt. ne gaudent. qz diuinitas sua me gaudio
uideri no pt ꝙ q dr Joh. xvii. hec e uita
eterna. ut agnoscant te uerꝫ deu. cum
go mali dicant habere uitam eternam. no inde
bunt diuinitatem eis. Quarta aut eis deꝰ
uidebunt. z i forma glosa. Non tm boni sed mali
quod q dicit in euangelio. nec uidebunt
filiu hominis ue te. Ce ista dicit primo. q deꝰ
ta boni qm mali uidebunt corpali oculo huma
nitate xpi. z i eade forma. Dico q nulli corpa
li oculo uidebunt eis diuinitate. Tertio q soli
boni oculo spirali uidebunt xpm diuinitate clare.
Quarto q mali sicut xpm iudice esse deu. z ho
oribus suis. eo q tota nam uident sibi subesse
et parere. sed non uidebunt eius diuinitatem.
Et est filia sicut nos toma sniam magna uanitate
sed no uidemꝰ ea. et sniam ueritate filiu dei xpm
esse deu. sed non uidemꝰ eis diuinitate. Et sniam an
gelos z sanctos esse in gla. sed no uidemꝰ eos inue
nr corp glam. Et aug ut allegat in mgr ubi s
dicit. forma quam iudicantes uidebunt boni z mali
tollat in pnus ut no uideat dei natura q deus
est. pia soli mundo corde uidebunt. que aut eis
uita eterna. Et licet omes uideant glosam xpi for
ma. erit in deo ex pte uidentiu. qz boni unde
bunt in gaudio z gloria. sed mali in confusione
et pena. confundent eum in aspectu eius. nr pote
runt sustinere eius uultu. ꝙ unde timorosum et
ꝙ expectatiõm sententie ferende in eos. Sz
econtra boni delectabunt in uisione xpi. qz sicut
dicit S. T. i ma. dis. xlvii. Sicut amin gla
est delectabile. ita gla z ptas illius qui odio ha
bet maxime ois tristat. Ideo sicut uisio glo
rie humanitatis xpi. erit uisus in premium

forma sui glorificata
abonꝰ et malis
dei. dr eum sic.
eu uisu ꝑ
ui clari
fi ca
ta

ita minimis xpi. erit in supplicium. Unde ysa.
xxvi. uideant z confundant zelantes plm z ig
nis sui inimici hostes tuos deuoret. et dr
ant xcvii. ꝙ appebit signum filij hominis i celo
i. signum crucis sole lucidius exns. z appebit ei
domitat lancea. z clauꝰ flagella. columna z
alia quibus xpus in sua passione obprobria sustinuit
ritatis ꝑ z mortem exprobratissima ostre
dens. Et sm sum T. ubi s. hoc erit ad sig
nificandu pritam in fermitate. ut ꝑ hoc
usnor eorp redempnis appeat. qui tanta
mam neglexerat. Et pnpue eorp qui xpm
minist ꝑsecuti sunt. Creaturis aut q i eis
corpe appebunt. erunt indita marie uber
tis. qua xpus ꝑ passionis infirmitate de
hostibus triumphauit. Exprobratissima etiam
mortem ostendit. Et non sensibile qualis
ea ingeretur. ar si ea erunt patentes ꝑ ex
his q appebunt indita ꝑtie passionis.
hostes i regnum ꝑtie mortis adducet
Et ve no mittet uisite q in xpi corpe no
stm quinq uulnera ꝑ in omes plagarum crati
tes appebunt. Quat am uanis est de quib
et de omibus. Et q in primo eius egressu ad
iudicium ad tpr appebunt sub similitudine dispo
sitionis qua in passione ꝑ nob habuit mise
ricordie plagis z uulneribus tm quin uita si
gillo z amoris insignito. ꝙ hoc ut omes
hoies ondat in uirtute creatrice discernat illu
esse ihm filiu dei. que apls ꝓdicabat ꝑ ho
mine miranatu. resurrexu. z mimia ei cari
tate sit uulneratu. et ut nisi agnoscant
no ex operibus q fecerut. ꝑ ex ineffabili ma xpi
dei. se ad glam assumendos. Impij uo tat
sui raptores bonoꝝ insanis migrati. qua iudicem iudice
sua intelligut. quin iuste z quin merito con
dempnet. Quarto primo q ut dr S. T in
qto. dist. xl viii. hui xviii. dr. Qui se hu
miliat exaltabit. Et qz xpus nalda humi
litate se in passione sua. ideo i primum
illig est sic exaltatus. q ptas iudiciaria e
sibi ut hom collata. Ipe aut sua passione
sanguine sudit ꝑ omibus hominibus. Et ido
ogtium est ut homes suis i iudicio exal
tent ad iudicandu eis exaltatiõm i humana
na sm qua ostitutꝰ est iudex vivoꝝ z mor
tuoꝝ. Quinto nonũ q ut vult mgr ubi sup
et S. T. et bo za ex textu actus primo. colli
git q dñus ad iudicandu descendet eam
montem oliueti. ubi z ascendit ut ide esse
ostendat qui ascendit. z qui descendet. sede
bit i aere eminens. z maria claritate re
fulgens. ita ut a longinquo uisibiliter possit. z
angli ante eu deferent signum crucis ut ꝑ
missu est. Et ut dicit apls. i. ad thess.
iiii. descendet in tuba dei. q tuba non
est aliud ut quida dicut. nisi uox xpi
ꝓcedentis. sicut imitant uentis

sicut et dr. ꝙ
met in iud
xpus
no solu
uulnera

et mari · de illa tuba dicit Crisⁱ sup illo aᵗ
xrmⁱ · Et inrtutes celi mouebunt[ur] · vox ve
magna · vox tube ꝺtribil · cui oia obediut
elēnta · q̄ petras fmdit · mfezos aperit · pe
tas — eceas fūgit · vmlta mortuoꝝ dis
ripuit · et de pfundo abyssi aias liberatas
recipibus suis assignat · Hec aut oia cuiusq
estimat m ope · qm figurta tūsit m aere
dicte · aplo · pma corⁱ xv · i momento · i m
ictu oculi · i nouissima tuba · Ad uocē go
huius tube · z ad preceptū xpi mox ꝺsurget
oīs mortuus · et de omnibus orbe congre
but · an eu oēs · in valle iosophat · unde
Johel · iii · dicit · Ego congregabo oēs gentes
et deducā eas in vallem iosophat · z disce
talo ni eis ibi · Et ut dicit mgr · Iusti non
defraudet m tartara · sed in aere erunt pⁱ
cepm agilitate · damnati vo sentient · i tra
constricti · Et no est credendu q̄ oēs · i ista
vallicula iosophat includant · qz hoc · a pu
erile credere · ut dicit Iheron · ⁊ erunt ibi
et · i loc⁹ circūdantibus · q̄ sufficient ad capi
endu tota illam multitudine uidentiū
dū · ab illis locis xpm uidere possint · qui
ut dēm est erit m aere eminens · z mā
gnitudine refulgens · z ides a longinquo videri potuit
possit · Terzo nondū q̄ tut ni dns ad iudi
candu venit · et ecce an oēs congregabunt · aperti
et oīa em libri · i · singulorū ossa · Sicut
in Danielē scribit · vetustus dierū sedet
et libri aperti sunt · coram eo · qui iuxta hō
sunt · ꝺ ossa singulorū · q̄ tut apient · Et mi
gabit illud euangliū nichil aptu qd no ins
ueletur · qz aduemente iudice no
solū tenebre aeris tūc abscondunt · sed etiā ab
scondita cordiū manifestabunt · Et tam pmo
unusquisq; leget in h⁹ suo · i · in pria ossa
oia sua · mita bona · z mala · sm mgrm
z sm thom · et bō · ita ꝺce xpm · qui ꝺun
na ēt ūtute erit ut unicuiq; oia opa
sua bona · z mala · i memoria · ad venient
pter qd dicit aplus ad Rō · ii · In die cū
iudicabit dns · secreta hoīm · vnicuiq; sua ꝺ
det · Et cogitationes erunt accusantes · z de
fendentes · et ita erit ibi vnicuiq; mā
fiste · et bone cogitationes · z male · z pec
cata assistentes · z operationes · Omnia enim
illa reducent[ur] hom ad memoria ad de
claratiom diue iustitie · z mirabile · Tūc
erit am saluandi bona · i quibz deco
dent ut eis ostendat · qui habundat · eis
deo attribuat · p opibz eoꝝ · et memorabu
tur mala preterita · ut cognoscant qui mi
serabiliter dampnati deo eos de illis tamen eripuit
mali · et hec magna · i eis gaudium letitia
dapnandi videbunt oia sua mala aut cog
noscant qui iusta est eoꝝ dampnatio ·
et videbunt preterita opa bona · q̄ in eis ꝺo
mirabiliter operatus est · ⁊ a quibus crediderunt · ⁊
per mala opa mortificauerunt · ⁊ illud · i eis mg
nam gaudium tristitia · Ideo in libris ossa
legent quilibz · ubi alius mita · z demita · oia
ibi tute nota erunt ombz tam bō qm ma
la · Et causa hui sim thom · dis · xlm · qrit · e
qz · i ultimo iudicio oz · q̄ ꝺna iustitia ombus
euidenter appeat · q̄ ut · i multis latet · sua ad
dapnanz uel pmiandz iusta esse no pt nisi
sua mita · z demita pfezat · Et ideo sicut oz
q̄ iudex mita causa cognoscat · ad hoc q̄ usq;
tam suam pfezat · ita oz ad hoc q̄ iusta sua
appeat · q̄ ombz suam cognoscentibz mita m
nifestant · Unde sicut unicuiq; erit nota sua
pmiatio · z sua dampnatio · sic · z ombz aliis
manifestabit · qre oz q̄ sicut cuilibz sua mita et
demita reducet ad memoria ita etiā · z alia
eis cognita subiacebunt · Dicit quid erit de
pctis saluandoꝝ · hic p pmiam delet[ur] · me ubi
ō estimat q̄ non remanent ad noticia aliorū
Dicat em · pueri pⁱ pcta hic p pmiam tecta
et delecta aliis etiā tegi illic · alia vō nuttⁱ p
palatū · humo in etnū · omia tenet · q̄ ustoꝝ
pcta etiā erunt aliis nō · z hoc erit ad laude
ipoꝝ · qui pmiam sic sibi sanctis fierezunt ·
et erit ad gram dei · qz mi hō manifestabit
ipis ad filios mia · z est · mitatio nostrorum
ad graz actoꝝ ꝺsideraꝝ · deo amplū · quia
sicut hō agat gras deo p sui liberatiom a mal
sic · z p suis sanis · qō tūc plena cognitate di
ligat sint sēpm · Dic etiā illud ad ostiū
et tūc ad malos · p eos · q̄ ipi hanc dei mi
sericordia · z a pctis sanationem voluerūt neglī
erunt · Ver erit ad confusiom et erubesce
tia ustoꝝ · qz no · i ni visiom · made mag
dalene · q̄ cui pcta publice ploranti · ꝺ ponit
ad laudem diuina · z sua · Cont mi euangliō
pst · ꝺ ozo · ꝺ bus · ꝺ pomt · ꝺ solatio electoꝝ
nu dicⁱ hīs fr̄ māre · ꝺ spirite · z leuate ra
pcta oza · qz appmqt · ꝺ demptio oza · Ac si do
mg dicat · sm greg · in plage mudi tenebroꝝ
tut leuate capita oza · i · exhilarate corda
oza · qm appmqt · ꝺ cepcio oza · qua q̄sistis · In
superbia · ēm sāt · sepe caput p mete · ꝺmittit ·
Capita · i · leuate · e · mentes mag ad gaudia
pie celestis erige · Corda · i · z mentes oza
erigite · qz pst · vnusq; mudi sequit · ꝺfecta
tristitudo oza · i · duri · scola · corporis · sq; · z alie ·
Sequit · iudete sicut · z oēs · acto · ad pdu
ex se · fetm sanis · qz · ppe · e · estis · uty · ex · vm
na mudi · ppe esse · nosat · regnū dei · Cont · po
tentitudo · predictoꝝ · Amen dico uob · qz non
peribit gratis hec · dones oia · fiant · · hūanū
genꝰ non desistit de mortalitate · z statu hui
sic · ad immortalitate · donec oia · fiant · i · do
nec predicta · sint · opleta · Celi · z tra trāsi
verba aut mea non trānsibunt · Hieroⁿ · celū
et tra trānsibunt · non aboletur · · ꝺ trāsmu

mutant⁹ em elementa ab hac mutabili foꝛ i mutabile. Ce hijs z alijs ꝓsiderate ꝓfus ḡ terribile z qm horrendu erit cuilibz ꝑtoꝛi illud finale iudiciu mi quo ex oi ꝑte erit tantus mal⁹ nr̃i indigꝰ ut quouis ḡ ꝓfecerit no alia udet⁹ sume displuibilia sibi. Vdam ꝑm anthi i de silu dumbus. Si furfum vespexerit udebit, stricti⁹ ꝰ ſt z infissimu udere qui illam exaſaꝯem am plius admittet. et qui flecti non pt muneri bus. et ꝓmissiombz quia iustissimꝰ est. et tunc finiuit tps merendi z pemitendi. et venit tps

d' hus q̃ imperabit hi solu veapiendi ꝑm mitra ꝓꝰ qd dicit Aug⁹ m dex dapnadꝰ vi⁹ale de symbolo. Ille iudex ner gra puenit⁹ ima iam flectit⁹ ner pauna corrupit⁹. Ner satisfactione est ꝑma mitigat⁹. hic Deꝰ tps habet ḡt aia ꝑ se q̃m diu est longe me. qz ibi est longe iustine. Videbit etna sibi se mirabile miti⁹ ne dñi electoꝛ z sorte ꝓxim z mitem z alios ei tos suos quos hic dilexit. a quoꝛ honestate ei rabili z letissima sotietate. ipm oꝛ ꝑpetuo se ꝑuari. q̃ non puam sibi causabit tristitiam. Si udebit misa se udebit ibi patetem nisse mi cruciare detestrim. paratu ad stam ipm de gluciendu. z mi se ꝑpetue vmendu. Et si mi se ꝑspexeit udebit ibi claze oia ꝓta sua. que non solu sibi. ſ. z ombus manifesta erunt et q ipm accusabunt tamq̃ reu etne dap nationis. et mi se semet illu inquietissimu vmem esse. sed sme mdmissione vidente q e mestimabil dispuciu tristitia. z doloꝛ de ꝑ tatꝰ non qz sit deꝰ sint. ſ qz sint sibi causa ta mestimabil. z mollezabil. mali etne sit dapnationis. si nr̃umspexit udebit mudu totu ardentem. z udebit infinita demoia in mundis sima. z minu debilia. z ad h⁹ mestabilem multitudinem dñi dapnatoꝛ. in quibz sep uacuus est i etna morte. Ctus tue ductet miseꝛ pitoꝛ tantꝰ angustias. z mestabilibz mal⁹ omiꝫ ḡ mandata. et vit⁹ iustis vite salua bit⁹. Ctus miseꝛ pitoꝛ fugiet. latere e impossibile. apparere intollerabile. De separatione maloꝛ a bonis. z de descensu eoꝛ in dap natꝰ laqui⁹ hugo i de aia dicens. Ctus gu tas tue meoꝛ erit. q̃ tristitia. in separabit⁹ im pij a ꝑsonio sociꝫ. a unione dei. z traditi i ꝑtatem demonis. ibunt in ignem etnum. ubi q̃ erunt sine fine in luctu. z gemitu ubi erit doloꝛ intollerabil. fetoꝛ incopabilis. timoꝛ horribil. morꝫ corpis. z aie sine spe time et veme. ubi ner qui torquet alium fatigat⁹ nr̃ qui torq̃t⁹ alium morit⁹. ſ sic morientes ut ſp viuant. z sic viunt ut ſp moriant⁹. Potest her z his silua fr̃i vri legunt⁹ valde timuisse illud strictu iudiciu. Unde big Hero nimꝰ sup ḡt dt de scripo. quoniꝫ die illu ro sideꝰ toto coꝛde rotremisco. z sic comodo sine bibo sine aliud fando ſp udet⁹ illa tuba terribilis sonare i auribz meis. Euigite mortui z venite ad iudiciu. Et dilectissimi si sancti z ꝑfecti hories ista istud iudiciu formidabit. ut illud mitiores toto coꝛde tremezent. quito magis nos pitores ista formidare debemus. Et si homo mi⁹ se cogitat dies illa iudicij ad huc multu distat. quis sit qui⁹ne ro cut gitet homo quo finis suus est vicinus ꝑpe ymo nesit an hodie. ut forte tang moriturꝰ sit. et tn tue erit de eo spale iudicium sicut i fine mundi sit de omibz gentibz. Statuamus go hoꝛ an oculos mentis nre z meditemur nouissima nra. z strictu iudicium qd tue z i fine mundi erit de nob. ut illoꝛ occasione diligentius caueamus mala. z feruentioꝛes simus i bonis. qtus p hec mereamur i eoꝛu aie nre de coꝛpe. z in fine mundi iudicem nr̃m no⁹ in mioꝛe. ſ leti expectare. z ab eis valeamus audire. illud consolatoriu uerbu ad nos dictu. Venite benedicti patris mei. pcipite. q̃ nob ꝓparatu est ab oꝛi mundi. qd nob vrest indeꝛ z ꝑducat nr̃ ihc xpc. Ctus tu pre et spu sco vi z regnat⁹ deus i ſcula benedictus Amen.

Dmica 3ª ꝺduentus Sermo eiꝺe

Iohannes cu audisset in vinculis opa xpi mittens duos de discipulis suis. ait illi tu es qui venturus es. an alium expectamus. Herodes antipas incarcerauit iohannem ꝓpter hoc. q ꝓhendebat eum eo q absumebat sibi fratris sui philippi uxoꝛe nore herodiade ut habet⁹ ait mr̃. Johannes go i carcere positus misit discipulos suos ad dñm ut dicerent. Tu es qui venturus es. an alium expectamus. Ito q phes dubitauerit de hoc an xpc esset salua toꝛ mundi. z an esset moriturus i humana na p omi salute. hoc am finxerunt ihc Johes aut plus erat qm̃ ꝓpha. ideo a fortiori Johes ista finxit. Ipe em xpm baptizauerat z pt baptissimu spm sum sup eu descendere vidit et de eo dixit. Ecce agnus dei qui tollit pcta mundi. Joh. pi. qd no ferisset n⁹ agnus uisset eu vmolandu pro salute mundi. ut dicit Ihc. de hoc Ideo go ffuit Johes eo q ipe dubitauerit. qui ad huc in utero matris aduentu xpi ei gaudio exultauerit. a ꝓfessꝰ Oꝛ discipuli eius qui no erant sic illuminati dubitauerunt de xpo Johis mssi ab hero de. discipulos suos mittit ad xpm. ut p hanc occasionem audientes signa atq; uirtutes redeant i eum. Et ideo Johes p discipulos suos ffuit ut ipi p xpi ꝓsonam veritate discerent ut uolunt Eccl z Ysaiae dicit in ꝑsona xpi Dns Spus dñi sup me eo q unxerit me. pauperibus euangelizare misit me Sequit⁹ uos Ihc no verbis ſ factis qui discipulis dubitantibus de xpo. ipe ferit multa multa manifeste declarauit q ipe

sent mirabilia multa manifeste declarãs q̃ ipe
esset xp̃us. Et ideo subdit. Euntes renunciate iohã
q̃ audistis mea pdicatione et q̃ uidistis. mã
ualoꝛ opationis. Ceci uident. claudi ambulant
lep. mundãt surdi audiunt. mortui resurgunt. pauperes e
uangelizant. i. bti pdicant ut hui⁹ ꝓ. Bti
pauperes spũtu pauperes euangelizant. i. mistꝛu
mtꝛ. et ad fidem suscipiunt. p hec opa xp̃us
manifestabat se esse messiam. tamen dicebat
eis finis opis q̃ mũdi creatuꝛã facꝛe nos pt. ꝛpm
finis opis q̃ gphete dudu pdixerunt messia
facturũ. sciat me esse messiam. Quam ysaie
xlim. dicit. Dedi te in luce ut apiꝛes oculos
ceꝛoꝛ. et aures surdoꝛ. prebunt tue saluti
sicut cecus laudis. et aperta erit lingua mutoꝛ
Nota q̃ scandalu passionis. e primũ qd q̃s ꝛumpit
ꝑ xp̃i discipli. Joh. aliqñ dubitauit q̃noꝛ
xp̃o fuerit manifestũ. q̃ iohã nũq̃m fecerat
et ad ꝑmouendũ ab eiꝰ h⁹ scandalu acceptũ
dixit eis dns. Beatus qui no fuerit scandalisatus
i me. Multa ena scandalisati sunt i xp̃o sup
ta omnia ex eiꝰ passione. et ad id cauendu
ꝑmunmuit eos. si dicet licet operoꝛ multa ut
deꝰ. q̃ ni ut homo crucifigendꝰ sum. Caueñ
du est nalde hominibus ne i me morte de
speret. qui signa uenerant ut diceꝝ. Et et bẽ
tus q̃ non fuerit scandalisatus i me. si dubi
tauit de diuinitate mea. q̃ me uident in
uarie passibili. Illi aut abeuntibus sũ disci
puli. certificati eꝝ erant ꝑ signa. ides ne i
be de iohane estimarent q̃ hec de iohe du
bitauerit. qui tã ꝑuo multa de eo testatꝰ fuit.
emendat eu dominꝰ de q̃noꝛ. Et primo deꝰ
tute summe eu dicit. Quid existis i desꝝ
ti uidere arundinem a uento agitatam. Et di
cetur uos existis in desꝝtu ad iohanem. qui
no fuit mobil in mente. sicut arundo ue
to agitata. ꝑ est ita constans. q̃ nec tmoꝛe
nec amoꝛe a ueritate declinat. Et dicit. q̃si i. õm
per arundinem carnalem animã designat. qui mox
ut ab humano oꝛe aura fauoꝛis flauerit hu
militer. extollit totũ q̃ se q̃si ad q̃uam in
flectit. sed si inde uentꝰ detractionis eru
pit. Unde laudis aura ueniebat. mox huc
illuc in ꝓtem alterã ad uim fatoꝛis mutat.
talis iohes non erat. q̃ huc nec blandis ge
nis nec asꝑis frangebat. nec ꝑspa
ritate erigebat. Nec diuisamus. et nos arundo uento agitata
uocem esse. nulla nos detractio ad iram mouerit.
atq̃ ad ꝑmissionem mittat. quã ecclesia nr
timet. no uos ꝑspera elatet. nec aduersa ꝓtri
bet. Deꝰ habeamus in omnibus fiducissimũ meꝝ
quit animum stabile firmum atq̃ maturum. et in
hoc imitemur bti iohem. qui tales fuit iudi
tus de hoc dño laudauit. ut audisti. Et
imitemur ena in hoc btm martinum. de
quo legit. q̃ in q̃m uidebat uarie multa

merans et magnã uidens. Et de dauid scribit
sedi. xp̃us. Et sicut angelꝰ dñi. dominꝰ meus
rex. ut nec benedictione nec maledictione mone
atur. Deus laudat dominꝰ iohem ab austeri
tate uite ei dicit. Quid existis in desertum
uidere harundinem mollibus uentis agitatam. Et quid existis
istis. q̃ iohes habebat uestimentũ de pilis
camelorũ. esca eius erat locustꝰ et mel siluꝰ
tre. et habitabat in deserto. Ecce q̃ mollibus
uestitꝰ in domibus regum sunt. ad hoc enim mi
ti magnatibus adulant. ut eis ꝓpter q̃s commoran
tes delicijs utant. Dei uitatis amatores eius
aspernant. Et dicit grecus. q̃ ꝑ hoc apte nostꝝ
q̃ no relesti. ꝑ tenuem uirgulam mihtem hmi quip
dem aspꝑa ꝑtti signum. ꝑ sol' exteꝝioꝝibus deditum
tis uite molliem et detractionem querunt. Sed
nos emendat eum dominꝰ. a claritate nominis eius
dicit. Quid existis uidere iohanem. Quam deꝰ ꝑ
R. xp̃us. Quid deꝰ hodie ecclia olim appellabit
uidens. q̃ ecclie uidebit ea q̃ alios sancꝰ omul
ta. Dei ena iohes non solu fuit ecclia. ꝑ ena ꝓ
ꝓm ecclia. Quia non solu xp̃m ꝓnidit uenire
esse. et ꝓdixit sicut alii ecclie. ꝑ ena ipm digito
demostrauit. Retro emendat eu ab aute de
trimento. hic est enim de quo scriptũ est malach
te tertio. Ecce ego mitto angelum meum ante faciem meã.
qui ꝓparabit uiam tuam ante te. i. ꝓbit corda audientiũ
ad ꝛcipiendũ xp̃m. ꝓmittit aut ꝑ ꝓdicationem sua
et baptismum. &c.

Dominica quarta aduentꝰ dñi. Sermo tercius supra

Uenerunt a Jerosolimis iudei sacer
dotes et leuites ad iohanem
ut interrogarent eum. Tu quis
es. &c. Joh. primo. Nobis nondꝝ
ꝑm. Petro. de lyra. Ecclie ꝛpe
ꝓdicationis. Christus erat summo
sacerdos ꝓpter maxime ni ritum ubi uiguit studium legis
et ꝓphetarum. q̃ ꝛpe aduentꝰ messie esset de primo
ꝓmissionis ex hoc q̃ uidebant. q̃ ab eis ablatus esset
regimen. et h⁹ fuit eis datus ꝓ signo aduentꝰ messie.
Gen. xlix. Nobis deficiente sceptꝝ de iuda. et dux de femoꝛe eius. donec ueniat qui
mittendus est. Nobis manifestius caldaica hoc ꝓdicit
ueniat messias. Nobis manifeste ostendit xp̃m
tue nasciturũ. q̃n deficiet rex. et dux de ꝓle
iudaico. Et aut tue ꝓmo fuit regnum ab eis
ablatum. ꝑ q̃ usq̃ ad transmigrationem babilonis
habuit reges de tribu iuda. et ꝓ̃ duces sicut
zorobabel. et sic usq̃ ad herodem. sub q̃ na
tus fuit xp̃us. qui fuit ydumeus natione. et ꝑ
deꝰ alienigena. Et regnum iudeoꝝ fuit ꝑ
datum a romanis imperatoribus. et in h⁹ militaꝝ ad
acquirendũ ipm. et capto antigano ibid' regnã
et ꝓ̃ manifesto herodes ocupauit regnum ut nar
rat Josephus in h⁹ antiquitatum. Nobis no h⁹
q̃ habebant ꝓpletas ebdomadas datas a daniele

de aduentu su sozę q̄ oplere erat in nr̄a dm̄ut
ut aliqui uolut xviii° anno tyberij cesaris q̄d fuit
in passione xp̄i. et sic finxerut eas stare oplendas
ptez q̄d messiam de gremio expectabūt. Vndezut
erra tohis baptiste ntiate mirabile. z aug mira
situate z uitam excellentem. et ideo fuit moti ad
opiandu eū esse xp̄m. Voleres i. fuce fup hac
re uitate uidei. a sacerdotis miserut ad eu ho
nestos uiros. qz ut dixit in euangelio sacerdotes
et leuitas qui erant honeste psone z sollepnes.
et de secta phariseoz. ut dixit mstia. pharisei
aut erant magis religiosi z famosi i toto pulo
iudeoz. Illos go miserut ad Johem ut uideo.
" au. Tu quis es. Sequit. confessus est. z no neg
" uit. et confessus est. qz no fm ego xp̄us. Jn hor
tohes dixit intetum. erat. qz ad hoc ptinebant
Tu quis es. ut eis ostenderet an esset ipe xp̄us
uel non. Et qz sciut aduentus xp̄i. sic. z aduetu
helie fuit eis promissus. Vnde dr̄. malach. iiii°
Ecce ego mitto uob helyam pphetam anteqū ueniat
dies dn̄i magn. Cum go diceret se no esse xp̄m
mtrogauerut si esset helyas sicut se. in tra. Et mtro
" gauerut eu. hely. es tu. Et subdit. vn̄. tohes tu
40 dicat. et dixit no sim. d. xp̄us aut ei. loquens
de tohe dicit. ipe est helyas. Et tohes dixit. h̄. no
5° su helyas. Rnd. q̄ ipi ptebant de psona helie
et ideo ad eoz intentione et ignem ve. dixit
q̄ no esset helyas in psona. Oz ut dicat. ptes in
ome tohes fuit helias in spu. pp̄ simitudine et
ofortitate ipius ad heliam. pmo in austeritate u
te. qz de helia dr̄. q̄ueu hec. ps. q̄ fuit vir pilos.
et zona pellicia circūcinctus. et de tohane
dr̄. matt. iii°. q̄ habebat uestimentu de pilis ca
melozū. Et zona pellitea circa lubos eius. Deus in
duxa pretoz. ephesion. helias em erat achab
tohes uero herodem. duxe intrepuit. fuit erra
tohis helie in offino. qz tohes fuit p̄decessor p̄mi
aduetu redemptoris. sic helias erit p̄decessor scdi ad
uetus. et sic uolut xp̄us ipm esse heliam. Et sic
erra dr̄. luce. p̄mo. ipe p̄bit. illu. in spu z uirtute
helie. Subdit erra go ei dr̄. tohes es tu. z respo.
" no su. dicens quis erat. vn̄. tohes cu. in luce. p̄mo
dicat de eo. Et tu quez tohes al. uō. Rnd. q̄ ideo
negauit se esse tohem. tm. qz erat plus q̄m tohes
dr̄. fm nr̄m. de ly. q̄ famosa erat opinio apd
antiquos iudeos q̄ an xp̄m. ueniū esset unus
tohes magn. p eo q̄ deut°. in xvm°. scriptū est
pphetā suscitabit tibi dn̄s. ipm audietis me au
dire. Tue aūs fm uitate. intelligenda est de
xp̄o ad literam. fm uidei. intellexerut ea de quolibz
alio tohe. Et ideo interrogauerut eū si esset ille
tohes. de quo aūs illa dicta erat. Vnde ut dixit
Ny. de ly. Jn greco no ponit tohes absolute sed
in articulari additione. q̄ denotat dictū tohem
authomatice. Johes go no negauit se tohem
absolute. qz negasset uitate. fm negauit se esse
illu tohem de quo lo. pallegata scripta. que
ad literam loquit de xp̄o. Audientes aut mtes unde
ozt. q̄ de dictis tohis uidet negare. uolu-
erunt aliq̄ affirmatiū dicere ab eo expectare.
" Et ideo sequit. dixerut go ei. Tuis es tu. ut
" responsu demus his. qui misserut nos. quid
" de teipso dicis. pp̄. subdit. ipse. tohes. i. q̄ testi
mon. dat de xp̄o asserens se esse eius p̄ur
sozem. in dixit. Ego vox clamantis in deserto dig
ua. dictu. sicut dixit ysa°. tohes. i. ego sū ille
de quo dixit scriptura. ysi. xl°. q̄ debz clamare
i deserto uideo. ut hoies se ptarent ad aduetu
xp̄i. i. mundu. Et bn̄ significat tohes nigre
tate uestis. qz erat annuciator uerbi dni. i. xp̄i.
qui est ubi pdicū fm dignitate. Et uox hu
mana est uerbi metal. expressiua. sicut ergo
uox est signi ducens in notitiā alicuius. ita
tohes per predicationem ducere habuit homines
" ad notitiā xp̄i. Sequit. et qui missi erat a phari
" seis. tohisti mtr alios uideos uidebāt ma
gis religiosi. qz erant in signis religionis ab
alijs distincti in uictu. gestu. z habitu. ut
go ostendent se magis zelare p legis uitu
tu audierut a tohe q̄ non erat xp̄s. neq̄ he
lyas. ner pphta de quo quesierut. quos tres ipe
expectabāt tamq̄ psonas sollepnes. z auctei
tas. q̄sierut ab eo quare baptizaret indutes
nouū uitu. Et p̄ sequit. ni texit. Et mtroga
" uerunt eū z dixerut ei. quid go baptizas si
no es xp̄s. nr̄ helyas. neq̄ pphā. Dixit eis.
Interrogauit eu. no q̄ sine uolentes fm phibe
re a baptismo. Oz dixit greca. Cu sint quisq̄
erra pura mente. equit. a bonitate sue studi
no mutat. Vnde tohes ad uestra inuidie
" pdicamenta dixit uite. Ego baptiso in aq̄
lauando tm corpus. fm no ministrando alias nr̄
mandata. alias eas a pcto. fm magis assuefa
ciendo ad baptismū xp̄i. qui z satem mūdi
q̄d oz omes suscipe. z p̄ mundat a pcto. z re
fezt gram. Comis ostendit xp̄i excellenā di
" uinā. medio aut uerbi statut. i. pmg. mtr. nos
i corpe apparuit. Et dm̄ insanabile mtr. huius
rouersatis. est. ut pz ex decisu euangelij q̄ue
uos nescitis. q̄tū ad diuinitatem. qz fm carnē
fuerat sic misibil corpe. z in misibili maies
tate. Ipe est qui post me ue. est. ubi tohes no
lo. de aduentu xp̄i. i. mundi. qui ia natus
erat. z fuit iam diu xxx annoz. et ad ho
mines mirabiliter modis in manducando z bi
bendo. ne q̄ austeritate uite aliq̄ desperent.
sed loquit de aduentu xp̄i ad predi
candu. et ad mte redemptionis misam̄ tocie
" diu. An me fuit. i. in dignitate positus
" est dr̄. glo. me precurrit. Cuius no sum digne
" ut solue corrigia calciamenti. i. fm Cuius ita est an
me z in dignitate positus ut ego nr̄ ultra
ministeriū uotari digne sum. Calciamentum
em solue ultimi ministeriū est. Et nō q̄ fm̄ ero
graci ad Eustachium. xp̄us no fuit calciatus.
non em potuit de rebus habe. q̄d phibu
erat in sezuis. Ipse aut portauit calciamen
ta apli. q̄ phibuit luce. x°. Et sp sciut opa

qđ dixit sermone ut habet Actuu primo Et io
ut dicit ysay. de ly: Cui Johes dixit Cuig non
sū dignus rē est lonos methā. qz m hō iohs
dicit se no esse dignu exhibē ēna xpo mdm
mistrium hō expmens sm modu loquedi. Cui
em aliqs suā puritatem. z alīq excellentiam
expme velit. salat dicē vmd. no sum dignus
tnge sbulares eis ut hmoi aliquid. Nec mi
tu q Johes hec dixit qz homo qñdūdqđ
magnū deo spatq mch est nsi pulvis et
cinis. Ēna illud dn exponit sm aug. z qz
voluit misīce ut p carnā metum intelligat
humanitas. z p padem deitas. Et p rectigrad
vnio deitatis. z humanit. qua sm est q deus
est homo. z homo deus. Et qz hmoi vnio est
ois inexplicabil mundq pure creatē ut doc
tores dicut. Et ideo qñtū ad istū spm noluit
Johes dicē q no esset dignus ut modū illius
vnionis solvēt. i. explicaret. Et nō ea que
" grece in omē hic de hiudmte dicit hec in
" bethania facta sunt trans Jordanē ubi erat Io
hannes baptisans. Est aūt ibi ēm angul' nē in
domo xpm jdicabat. fl iordane trisiens. i media
multitudine pūlorū ombz qui ab eo baptisabā
no. Et est adūrendū sm Nec. de ly. q hec be
thania non est illa que est pe iherm ubi la
zarus fuit suscitatus. fl alia nulla eode nomē
nocta. sita sup iordanē qz altera pte fluuius
i sorte duarū tribuū. z dimidie. Crisē ni dicit
q ibi debz poni bethabara. q erat nulla altera
iordanē. z qz vicio scriptorū fuit nome corruptū

Dicendū est aliquid de aduētu xpi. ymo z
toti⁹ dñe nē. i. mentē qui aduentu vō. a doc
toribus omnis sanctificata. tota termitat. z glubet
duarū pſonarū. duplex est. m creatūs. ymo ge
mina. z pma. ipo dno p ypham dicte. Zece
xx^mo. Ego celu. z tram implebo. ymo impossi
bile est esse creatūam. z deū. isto mō. no esse ei
potem. Deus no est sbale. z quodā excellentio
ri mō. que se eis voluntati devote obtulerit
q̄ inhabitat. vt habitus sūs ut replum sum
sui. et eis q̄ quod sbalem vnionē illabit. et
i eis. z in eis operat sbalia. aliqua opa q̄ z glie
no operat. i. mal. ut in alijs creaturis rōnalibus. Et
quis ut doctores dicut dicut modo ille quo
deus sit sbale inhabitat pias metes sit mex.
plumbi. ymo nitor pretiosibil. a nob. in pzo. dn hisimus
aliquali. numiductione. ad aliquātulū intellū.
dut nob. exēm. bti aug. in epla ad Zenā. de od
gnis ait. ubi dicit. aia hūana p sūs pdas
torpis tē adest sil. nr. mus in morabzner
mans. in manoribz. z in in alijs mitensib.
i alijs vmissio operat. alit. dn terebio. z in tot
de et alit. i. manu. z in pede operat. aliq in
in singul. pticlis corpis esse dr. sic. z tanta. z
deus in sit in omnib. rebz essentialr. z tota.
i. tll. in pleno esse dic. quos inhabitat. z
i. quibz ita est. ut saciat eos templu suu sanc
et eos elevat ad agnoscendu deum. z eos ac

rendit ad diligendu deu. z pximū ut rō dicit aug. de
xpō de trinitate. Deo nondū. p. in compos
deo. dignificauit humanam nām. q. i illo occulto
z invisibili aduentu. no solu psona xpi seu fi
lij dei venit ad devotos alias. ymo tō trinitas
et alias duas psonas. z qn sic mavit hominem
inhabitare. nec de ad eū venit. no p motu
qz immobil est. sed p nova vnionē sanctificatio
nis. z p novū affectū. que in alia nusquā. z spali
modo sic caritate. z sapia. z acteris aliarū virtu
tum q̄ pr. z filij venit ad pias metes se eis sa
ciate veniendo pz iohis xpi. ubi salvator de se
et de pre loquens ait. Si quis diligit me sermo
nem meū. et pr meus diliget eū. et ad eū veniem
et mansionem apud eū. de filio q̄ venit pdicto mō pz spa
lib. qz sm scripturas ipe est sapia patris. de qua est
scriptū sapie vii. i. alias suas se misisset. z mos dei
et jphas loquunt. Et aug. qđo de trinitate. dt. de spa
pientia dicit. est. Emitte illā de cel' sctis tuis ut
mecū sit. z mecū laboret. i. doceat me laborare.
Et ēna spūs sanctus pdicto modo veniat ad suas aias
pz qz Joh xpi dt salvator. Rogabo patrem. z alium
paracletum dabit vob. ut vobiscū maneat in eternū.
ut hic nos sp illustret. et i futuro ad pmiam dñe
maiestatē. in cel' pacie explendū introducat. Et
xvm ingē dicit. xm. pm dicit. Time nob spūs sanctus meus
dō. tu. in nobis ita est. ut nos faciat diligē deū
et proximū. pez qđ manes in deo. z deus in nobis

Duceras quō venit ad mentē. p illo e nondū
tertio. p magnū sm dei ordinationem. z de omne
qz venit se deus ad sufficiāe. ni ēna sil' aie in
sundat caritate. sanctificāte. gratia. gratum faciente. Et go
sunt supra dicta dixi. qz nisi mundit gra. z p qz in
amittit. ita intelligat sūs no de h⁹ dei aduentu.
Et sicut supra dixi. Deus caritas vocat hoem ad
ampcionē. ita in pdō intelligat. q. nullo ho est
i statu salutis seu de nūo filioz dei. nec alicui ang.
bona sunt dona ampta ad ultra ēnam promere
dam. nisi deus pdicto modo ad eū venit. p illam spe
ciale. z sufficiāam vnionē. Tunia dicit apls ad he
breos. Si quis xpi spm non habet. hic no est eius.
i. non e membz xpi. Oz quicūq; spū dei agunt
hic filii dei sunt. Et iterum spūs sanctus reddit testimo
nium spū nro. q. sumus filii dei. Si aut filii z he
redes. ac si diceret. q. per spm sanctū aduentū no solū pomm
i mūdū filioz. fl ēna hereditario iure hedes essemus
omnipotentis. Et sicut dom. e de spū sancto. ita
intelligat de pre. z filio. qz sil' adueniunt. z sil
redunt. Nondū e nob hmoi dei aduentus. q. pro
quo nondum quōd. q. in vone sunt tres potentie
sciz intellectus. memoria. z voluntas. Ad quos mtr
lectus datus est homi ad hoc ut deū agnoscat.
Et voluntas ut deū agnitum amet. Et memoria
ut i ipso agnito. z amato gaudeat. Et qz ut dixi
ille tres pote sunt p potem multiplicē lesa in
tellectus est facta tarditatem tarditatis. ut crebrius ut sepe
rapiat sta. q. nequit. et ymo ut studiosior sit et
vana. quā in divina voluntas sta e curiosa. ut se
pe rapiat malum p bonum. ymo dissimile ad bonum
et promptissima ad malum. memoria sta e instabilis

et naga · z necozand tz bona qm̃ mala Et ides ad pmas
metes z fideles dnostos qz arias xpus ymo tota tmi
nimas venit et manet qui · z in suo aduentu omg
nes dnos pos ofortat Etiã in ꝟolutate treat ea
vinte sen gram gm sanctem qua mediante ele
uat ea · z gmpfciat ad se dei ve virtuose · z me
vitose sup omia diligendu sub voe sume bom imme
se pfecti · ppr se tm amabit · z desiderabil Et m
sipez sicut sessor mediante freno vgit equu sic
dns deus mente qua inhabitat pdco modo me
diante treatu gra · dirigit in ombz actibz vitu
et eam disponit · z ordmat ut omia q fiant ex
dei amoze fiant · i que ora ista opa smat sint
dfenda Silr intellm ofortat per dom sapie qd
sibi ofert mediante qua sapia intellis oreplat
et spirit dina · i scipiz · z p dnas regulas iudi
at de humanis actibz eos dirigens · z ordmans ·
Et illa duo dona spus scz mum̃ sequat ab inu
ꝑsupponit rem · qz amoz spiritꝰ notina · z pfecta amoz p
ꝑsequit facta notina · z pfecta nomina sequit pfto amoz
Et sicut intenditur cuiꝰ ita gradibilr sapiaz
ut dicit Ds · z fides fides · q xlv · Rem audiui tem
i strepitu dnaz · qm̃ in ordmatione dei hu
manaz · sm dnas regulas
nes quid est nam ad salute
ulli deest sn mortali enim · et hoc sit dr p gram ·
Ex dict ora cognosce possus quãd omipotꝰ deꝰ
diligit nos · z quita sunt bnfica largitatis ipius ad
pias suas · qz ipe benignissmꝰ omꝰ creator · q nos
p̃mo nob ipis dedit · nos gtuite pduxit · in pce
ptis pcepit · i tam multos desq ut p̃dixi cari
dmꝰ · ihm xpm dnm nrm nob misit · i mudu in
diebus humana carne · z ipm p nob in ligno dedit
nos p ipm misereat liberando · Et alr her ora
cia sepm nob cotidie donat mmesa celsitudo
dna sz nã · in tm se humiliat · q ad pias suas ue
nit · z apud eaꝰ masiom fiat · eisq p̃dco no se
vnit · ut eas sanctificet · vificat · solet · regat · z dirigat ·
dorando vã · z assistendo ad bona · ut tande eciã
i nob sua dona reconet · sz bõ opa · z mitoria que
sua dona sunt · z q ipe in nobis principlr operat ·
exhor⁹ Debet go homo diligent · z frequet · sideratiõe
z mete volue · ut sic tonsideratia ipiꝰ ardant
aim ad dei bnfactore sui frequentius reamandu ·
Vnde · em in nr mutuu dei dilectiom i nob sicut
bnficiozꝰ prouidaꝰ · sz in deuota aia bnficia sibi
a deo exhibita studiose colligẽ · z am oculos sue me
tis posit certat · Et qd hoc moysꝰ in deuth
xpto dei intra bnficia dilectiõis ad memoria mutuit
dicens · Vide audi quid dominꝰ a te requirat · ni
si ut diligas eu · Et dicit Augsth · ad dilectiom
dei i nob excitandam · nutriendã · augmtandã · nec mul
ta valet · sicut bnficiozꝰ eis frequens · z diligẽs
prouidaꝰ · Et subiungit · tosidera go o aia mea · q
ni ombus · q eu alijs · q singla sola trepis · et
exuuge ei · qui dedit ad gras rferendas · Volumꝰ
nõdu · q dominꝰ hui mutabile aduentu hius
ymsit · qui eu diligunt · z mandata eius custo
diunt · z quito magis · z pfectius eu diligunt
et mandata eius custodiemt · tanto pfectius
et intimiꝰ eis coniũct · Et diutius in ipis ma
net et maioza bõ in ipis opat · Vnde dicit
saluator Johs xiiii · Si quis diligit me ser
mones meos seruabit · et ut ō · Et ibm Si di
ligitis me mandata mea seruate · z rogo
patrem · z alium paraclitum · et ut ō Et go q volt
ut deꝰ illo modo ad eu veniat · z apud
eu mansionem faciat · sine qua masione ho
no ꝓficit ad pfm · oz ut deus plene diligat
hoc aut fieꝛi non pt nisi ꝛoz ab amoꝛe mudi
abstrahet · qz dr · nemo pt duobus
dnis sine · Non potest deo sine · z mamone
Et ibm dicit dnus Joh xiiii · q spm veritatis
mundꝰ no pt capere · Et p mundu intelligit
hoes mundum diligentes · Hinc em no possunt
deu diligere · i non possunt capere spm sanctꝰ
q e spes iudicis · Et qui est terria · i tm te · psona ·
Cui ou pre · z filio est laus · z ptas · scd̃m hs
p infinita secla seculoꝛ · Amen · z

In festo nitatis dñi nri ihu xꝑi · 2ãno · primo cod̃
positas evangelꝰ m gallicanꝰ ꝓ legendis

xist · dom a cesare augusto · tc · lur · z
Sicut in xpo sunt due ne sz
dina · z humana · ita sm Aug⁹ sz
mone xvii⁹ hui⁹ festiuitatis
in eo due nascuntur · una dina al
tera humana · ambe mirabiles · illa
sine semia · ineffabiliter sine viro pce · Et · aut ꝓ
pheta dicit · generationem eius qꝭ enarrabit · ad ambas
generationes pertinere pt · Ideo am digne narret
ineffabilem partu · illa sine die · hec certo die · vel ꝑ
sine humana est nascitur · z cu magna admi
natione de prima nascitur sz qua filius processit a pre ·
et q natus est deus de deo · sine initio sine tpe
sine matre · sine fragilitate · sine ulla sui dimi
nutione · loquit principiũ evangelii johis · qd legit
i tota missa huius diei · Et de secda natiuitate sz
in tpe ex virgine matre · loquit ymo evangelium
Circa huius principii nõdu · q in diebus au
gusti cesaris · alijs gentibus cõno imperio subiecte
fuit in orbe pax ubiq · ideo mandauit cesar
ut describeret omnis orbis · ut p hoc sciret
quãtꝰ terre essent ꝓlate · et quita tributa sim
possent · dare · ut sic tributis indebitis no grauẽ
et ecia sciret · p que modu singule dee a võ
no impio melius regunt · Ex quo pt q xpus
tpe marie pueꝛ natꝰ est · sicut a ꝓphetis pre
dictꝰ · ps · hec · oriet · in diebus eius iustitia
et habundancia pacis · Et ysa · ii · non leuabit
gens cõtra gentem gladiꝰ · tc · Cu em nascitur
erat xpc principes pacis · regnum erat ut ipe an
orem suum q primitus pace promittẽs · quia ec
pax omnes donat · z ecclam de mundo vniq
hat · Et ut ait beda · nullum potuit esse manus
uetudinis pacis qm̃ una descriptio totu mundu
concludit · Ex quo dat intelligi · q ubi etiã no
nascitur nisi i corde pacato singulorum · qua
no vi pacis tpe · in cohoꝛte pacis auctoꝛ · Deꝰ
et hoc descriptio prima · Et ibant singli · tc ·
Ista descriptio precepta fuit fieri in principali
bus ciuitatibus · z ibi commemorabit qui nide

habebit signe Et hoc est qd dicit et io ut
qd scient sui mei Ps Sitebant aut duplr
se subiectas esse regno impio sz scripto qz
erat nova scribebat et facto qz solebat re
sumptori Extendit a et Joseph — a ga
lilea in ciuitatem Juda q. v. b. dic
aut bethlehem ciuitas david qz erat inde or
undy ut habet ymn xpi xpicos q erat de do
mo david et fuit p eu am ag de sp ve pg
nante et licet matia no fuisset obligata tu
pni pgnio illic tre ppe longitudine vie in
joseph sic ipa soluta gerebat custodia q
postqm ea ussu angli i columbinu duxit ne
za pt se dimisit sed sem duxit et psonalr
custodiut ff et dina dispsatione hac sm e
ut sic xpc nasceret in bethlehem sicut pdm
fuit ihc q. Et tu bethlehem eufrata pmula
es i milibz juda ex te em exiet dux qui
regat ihm meu ifel et egressus ab initio a
diebz eternitatis Et factu est du essent ibi
impleti sunt dies ut parer filiu sz nouem
mensibz impleti sunt aconceptione et pepit
filiu pmogenitu Dicit aut pmogenitu non
qz post illu habuit alios filios qz fuit an p
tu ita et ni parcu et pt ptu uirginitate p
mansit Bz dr pmogenitu qz an illu nllm
genuit Unde et in lege filius vnigenitus ap
pellabat dns et veniebant mgi pmogenitu ut
haberet mun in et ideo ex tuc pmogenitu dice
batur dato q nllo alio sciret Genuit go vgo
filiu et sicut sne libidine concepit ita sne do
lore genuit Unde aug in quodam sermone de
hac festiuitate dicit Sicut in conceptione m
uirgo est sne pudore sanat in partu uirgo e
sne dolore Et in sermone quodam de assumptione
dicit qz sne pne oblusione et sne virili ad
mixtione xpm susceperit sne dolore eu ge
nuit sne integritate uiolatore pudoze v
ginitatis integra permansit qd et docet vsus
ecclie dicit angls non debet qz hec ego semp
fuit et dolore pius pepit qz sicut ego concepit ita
sne dolore genuit et angls veniet pro ea
pepit masculu et angls veniet ei dolor ex
partu pepit masculu illud e pene expressio ad
maiorem confirmationem Cuius audiuit vmodi
talia aut qd uidit huic filie qui d. ppha nullo
qz sicut nulla alia ego concepit ita nulla alia
peperit ego Et e mundo p hec ego magnum
habuit gaudiu et spalem gaudu dulcedinem
i xpi creatione eu sz in ea venit ut ea
eius corpus corpori virginis ut puer conuiua
ut si enim ihes baptista tle quid ex xpi p
sentia sensit et ideo exultauit i utero ma
tris ad vocem virginis ipam elizabeth salutatis
quito magis ego mat tle quid sensit i xpi
conceptione et ut putat toto tpe quo eu ute
ro portauit et mr matia usstera clausum
habuit habuit magnu gaudiu in xpi nativitate ut di
cit Bz et Hiero de ly sup id vsq exceu

Germinans germauit simul letitiu et exultauit le
tabunda et laudans et hoc ideo qz sne doloze sn
afflictione et sne debilitatione sin gemuit filiu
que sciuit esse deu et hoc qz dicit aug que
ortus corporalibus leta conspexit filiu eiusde ortus
mentis intuebat deu et eius maximu habuit
gaudiu in xpi nativitate et eu eo exultatione
Ration enim diuinu quem omnime psumeret medna
quadi dulcedine et sanitate et ena somni m mens
tra thi tolimus frenezet et io bn dr de ea in
cantico Comedistis panem meu et malle bibi vinu meu sneo
lacte meo Sequit et panis eu inuoluit Sig
nat euangelista p spm sum expressit qd ego mr
alias multeres sibi in ptu obsedantes no ha obsecadates
buit Hec de ea plu dicit et panis eu inuolut
et reclinauit in presepio et go sicut pueris ita et
obstricte sola gessit officiu nullis penitus
nullis fultus pedissequis ut quid extremis pu
taretur Deus dicit Hieronymus non Elmidu nulla eulnidin
ibi obstetrix nulla mulierum assistens mul
cessit si ego fuit et mat et obstetrix panis magis
inuoluit infante et posuit in presepio que sua
ancilla officia delicamenta diuit Et nicolaus de ly
ra qui ex hoc textu prius huius q scribit in li de misti
ca salvatore sz ipam dignu habuisse obstetrice
q non requirit nisi pre affluentiam matris i pue
rum q non habuit locu in dignu nostr puerpera
q peperit sne doloze et sne sui debilitatione
et ideo puerp natu p seipm lactauit educauit
uoluit balneando tenendo gestando et ora ei
exhibuit q mat filio exhibe debet ppe qd ut
ait aug magni debitores sumus huic tantissime ge
neris mistus qz post deu gratias ipi age debem
q saluatore mundi nobis virgo peperit nobis
virgo peperit nob in gremio uoluit nob aluit
nob fasciis euoluit et matrona sollertia manuit
Et in quodam sermone de assumptione alloquens
ea dicit lactauit manu creatore tuu lacta pa
nem celi lacta pectus mundi ubi lambeti mamil
lam ut ipe go te ubeat puerpera maxilla nutrii
ut mat tanti ministra substantia ut ipse nob et
tibi vita tribuat sempiternam Sequit et deinde
eu in presepio Ytro de ly dr Joseph i illo ti
nere adhuc erat seu asinus ad portandu ligna
parandu et bone ad uendendu in bethlehem ru
erat magna ppli congregatio ut de pno soluet
expensas i via et ill duobus alibi fere pspi
um iuxta se in quo bta virgo uerecundie
ihm sm q fuit predicti habacuc m sm nostrum tu filiacom
nem lxx Domine audiui auditu tuu et timui
osi o et exm medio duu animaliu fiet cognite
admirationis pauor q in loco huiusmodi extinguere
saluatore Ecclia no erat ei locus in diuersoriis
sm beda diuersori dr q diuisa habens orificia
sz duas portas quibus intrantes exeuntes pariter
fuit eni ille locus coptus in duabus domus
pribus i publico ad recipiendu tm peregri
nos plurimos Et sm eosd qui mltitudine coru
qui essent profitendi illuc venerant Joseph et ma
ria fatigatis nimiu non potuit haberi hospitium

ni essent paupes Vnde sim ẽ ut illa nocte manerent ni platea sub diuo. Consideremꝰ hic pfectissima humilitatꝭ exemplu qđ ad ostendu nobis superbia nram domꝰ ni se ostendit i sua sanctissima matre. Itaq; regina celi thezauro totiꝰ mundi sub suo pectore gestans. vmq; solus hoīs siz nisi semis ducatu stenta. a tetu galilee ad tetram iuda i ciuitate bethlehē incedebat: ubi sic stetit. i mansit sicut pauper inhez pauperis carpentarii pauperis uxor nicole se hꝫ. et in diuorio mgnt. i constituta edidit filiu. nulla pedisequa. nulla ancilla nulla fama se ei existente. Considera qnta sit ruā pnoīa et aliozꝫ assistentiu. et ni qnta diligencia pparent ea que requirunt ad ples prez sus scipiendas ex utero matis. et ex hoc nosce potes qnta fuit ratiõ oīm. i ortu saluatoris no a casu. sꝫ a diuina pordinatiõe. xpus em sic nascendo mistrauit nob mudi sprnu. tum ipe mops i pauꝑ mudu mgredit. victoꝫ creatoꝫ existens: despiant ndiuitoꝫ pompas ex fastu mortaliu. ni ipe rex etnꝰ nihil bus inuoluit regumꝫ. Et nõ p xpi caput celie ni his rebus qs mundus hoīez nouā via nob demostrauit: repit nasci ab illa hõe qua mundo apparere voluit pus fuit qñ dore altissima pauptate. rez oīm abdicatiõm. ut ei no essent pam ni vites: no sua si aliena edes. no amicoꝫ. no sanguineoꝫ. no uduti stabuli destinati hospitio. si lon nagi. atq; rotunnus. ut no redderet nati alimi gñi. si communis oībus facto. Etem saluatoꝫ ingressu suu in mundu. et egressu suu a mudo coordiat ni pauptate nati i illa ana nazaret. qđ dicit Richardꝰ. O homo quid solliciteꝭ de terrali pallatio. Esto rex tuus iacet in pesepio. Ecce regitas de piloso mundo rex tuꝰ mdut. vili panniculo. quid laboras de clientulis collegio rex tuꝰ iacet ni pesepio bone. i asinꝰ. Etiud amplexꝰ de domo. rex gle matre. i ioseph obedit impio. si uis ni mdꝫ sicut ē. vide mei quid p te factꝰ est. Consequꝰ euangelista qꝫ tendit xpi nati manifestatiõm dicens. Et puer natus videt et nu vocabit sup ge sic. Etenim aut simplices ut dicit nico. de ly. i absq; ulla malicie. Et ocupati ni officio proprio arte. qui legunt fuisse pastores gen. scom diuinas aut solent fieri vaticinationes dei. i cosolationes. i non hoīes ni sapia mudi ocupatꝰ si qđ dicit saluatoꝫ xpc abscondisti hec a sapientibꝫ i prudentibꝫ i revelasti ea parvulis. ideo subdit. i ait. d. sic mihi placitum fuit. i alibi non exterius ni mente. et tu noste magno. ex insolita visione. si angelus consolatur eos Vnde sequit. et dixit ad eos. nolite timere. q. m. q. e. o. p. non solu indicat si ana gentium. qz ẽm est hoc nob sez angelis i hoīb pitꝫ videnꝫ ẽm hoīem. pmda est angelꝫ

tam incepe si ecce interius

vnica sal ni. q. d. ni bethlehem qui e xpus dñs
ni et hoc vobis signm. ni me no. pa. i pannis
sat e sub tu an. i ie. ex. v. angelꝫ qui no
me milicie norat. qz p salute hoīm tu de
mortis phant. lau. de xpi natiuitate. i d. g.
i ex. d. qz licet eig gtia labiꝫ lucrat. mar
me in ni excelsis. sez ni celo empireꝫ ubi
e oīm sedꝫ habitatio. Et mi. p. h. bo. vo. i
hoībus bonaꝫ voluntatu. qui. aut hoībus
no est pax. sic ni qđ dr. vsq; celꝰ. to e pax
mihi dicit dñs. Ex hoc ubo angli pz. qz
illa pax q p xpm predicta fuit futura. i ad
uentu xpi. erat pax interioꝫ bone voluntatis
pax aut exterioꝫ i qui que fuit in aduentu
xpi paratis gentibꝫ sub imperio romano fuit figura
huiꝰ quas simplr intuentꝫ hmoi aut pacem
interioꝫ vera i bona. essent i nob plurimi
tas. nigritu alienat voluntate ad diligendu de
um sup oīa. et ad reverendu in eu oīa opa
mia regis celi. et nigritu sunt hoīes diligere
proxim sicut seipm. ex quo oriꝫ plena ro
uedia ni bonis ipis. ad omnem actu hoīs
ad dñm qñtu in eo. i sm quosdam arm. p
qua pacem bñ hic habita. mezem istam
etnam uita. vera i pfecta gaudet in celis.
ubi est exclusio oīm malo. nec aditus. i
quidꝫ displicet aut vitari potest. Et ē no
tandu qꝫ deꝰ i saluatoꝫ nr i hui mundum
causa salutis nre veniens. ona q p ipm i
circa ipm acta sunt ita tepezauit. ut sese
tez ostenderet sil utiusq; nie sue vitaꝫ dine
sit. i humane sit ena. i eig natiuitate finis est.
Nam p defectꝰ nis infantil etatis. qꝫ d se de
volutatis miseratione assumpsit. demostrauit
adutate humane nie. si misteriu angloꝫ fi
mulatꝫ fideiꝫ. adorans magoꝫ. i humi a
lia. demonstrauit eu esse deꝰ. cui omnia
subiuncta. Vnde illmbꝰ sup luca. no. a me
dioꝰibus signis deꝰ p. qꝫ angli ministrant
p magi. adorant. qꝫ magestatis ostenteꝰ
ex utero parvulus fundit. si roborat i celo
stens in diuersis iacet. si celesti lume fulget
Et Aug. dicit. Crastina xpus de ligne sicut
flos ex nga. sine ullo semine. crastina
missus parvulus. rex magnꝰ predut. au
tu iudicia. i signa magna regis. pastoribus
mutant angli. p stellam uelut p huiusmodi
noua clamant. tali. adducuꝫ de longinquo
magi uenient. i adorent adhuc i pre
sepio iacentem. si iam i celo regnantem. Sermo
2ꝰ de nutritate dñi code postillas e
vangelii 2e missꝰ

Quia ayt grecꝰ dra ni predesti
euangelio q pastoribꝰ deꝰ erat
se ab eis visa. stupore ipis
ingessisset. et ideo nulla
sua misisset. i pfecti sunt
ni nocte ni bethlehem. lucē indagantes sal
natoꝫ xpm. qđ se in euangelio fide misse

et se ut d

et se ut d. an. m te. p lo. admuere hortates
se mutuo et dicetes. mīs ezamꝰ usq; ad beth
lehem et vi. hᵒ uez. i. puerꝛ natu. et p ūbi
angli nob signū fratu. qd fuc ē. qz si do. dt
mi. de hy. p ferit non sit de textu. qz gren
et antiqui non habent. ꝑ timt tm qd ostendt
nobis. vt ꝑm bed dicᵗ. q pastores qi ve ui
glantes non dꝛezut nideamꝰ puerꝛ. vide
amꝰ qđ dicᵗ. ꝑ nideamꝰ uerbū. qđ fm ē
hoc idem uerbū qđ ꝑ erat nideamꝰ. ipm
p nob caro fm est. qđ ferit domꝰ. z ostendit nob. hoc uerbū scriptm ferit qz hᵒ uez
tm dimtꝰ est. nideamꝰ. go quo hoc ūbum
i. domꝰ fecit. z ostendit nob carne suam.
qđ em nidē no potueramꝰ du solu erat ūbū. videamꝰ fm. qz caro ē. i. homo. Et ue
nerꝰ ex desiderio videndi xpm. et ut alius
uideret uenirēt ad gregē. que sine ruꝰ
toꝛa dilexunt. vt sic se nes. timo emē
ad desidia. q̄uit xpm. Vnde dicit beda. qđ
forte nōnulli q̄rentes xpm. ipm inuenire no
meꝛent. qz eū desidiose q̄rebant. et ideo pas
tores illi eu sine moza inuenerut. qz illū fide ad
no ficta currebant. ad que festinant. ire. est
no pedū gressus. ꝑ m fide ꝑ z ī ūdute ꝓfice.
et hᵒ signat p pastores. qui ut ait ḡr. uene
nū festinant. z no pede tm. z ideo ut se
inuenerꝛ ma. z lo. z mfm. mip. sicut ang
eis dixerat. Quid aut pastores ad ꝛam mīsi
mit m bethlehem ad uidendū xpm natu. ꝛa
ut misꝛe ait beda. Imitandū pastores gre
gis. mos z dns fideles mīsire debent cogitādo
usq; m bethlehem. i. mꝛazionem ac nitiate
xpi dignis relebrent honoribz. Diligēzam. at
obiectꝰ scrupisceneis carnalibz. tota mētis
desidio usq; ad bethleh supmi. i. ī domū pa
nis viuis. ac que illi in psepio nidē uagi
cīte. nos m pꝛio solio meꝛeam. videl ꝛgite:
no est. aut tanta brudo ni desidia. z torpēdē
glenda. ꝑ alacꝛes simt xpi uestigia sequēda.
Et sūdm q mꝛuolentibz xpm corpale. glē
ria. sidebant. pmū. q ꝛlīquerut. aulia sua
et ones. Ordm. q statī. z sine moza. arripuerūt. aripue
iter. Tertiū. q m illo. signiter ꝑ festinā. pre rūt
cesserut. et sic xpm inuenire meruerūt. z pꝛe
illa nob signatiue. q si uolum xpm spualit
glē. z inuenire debem sitī nā. m nob habere
pmū. sicut ipi sua pecora dimiserut. ita nos
dimittere debem tpalia glena. z mudana.
sic. q. q̄to pacis possum utam. eis. ea habe
am. et capiam. qz talem superflua possessio
et lauti usus ac nitesa rupido ac amoꝛ dat
otusiones pciꝛe. et mbra pꝛebet spuali pfec
tui impedimenta. Ordm. q sicut pastores sine
dilatione arripuerūt iter ad bethlehem ita nos
sine moza arripe debem iter. p. q. ad xpm
puenī. via aut. qua ad xpm ītuꝛ ē mdā
dei. z ostia euangliꝛa. ad qlibz opus bonū ī
quo implet. pceptu. z ostitu. ē. sic. unus
passus. quo ambulat ni uia. appmqndo ad xpm. Sic
go pastores. mox arripuīt iter. uersus bethlehem
ad habendū ꝛspale xpi. pnam. ita nos debem
arripe absq; mora iter. quo ad xpm puenit.
qz debem. promptꝰ ee. ad opandū. z mandā
qlibet opus pcepti. a. ostin dimi. q. ex alteriꝰ
amonitione aut ex dna mspiratiō. cognoscꝰ
sanedū. multi em ꝑsim ni spualibz ta mitoꝛ
qm pmioꝛe negligim. eo. q timem. maiꝛe. bō
q sanenda cognoscꝰ. z ppt. horroꝛe difficultatꝰ
ostense. de tpe ni tpe differim. z pcrastinamꝰ.
et ita pdmꝰ tpe recuperabile. Tenāo no debemꝰ
stare ī uia dei. ꝑ ut ime ambulare. i. p exēna
bonoꝛe opm de die ī diem fide. z ūdute ꝓficē.
hoc em est ad xpm ire. z sibi agmiꝛe. nr de
beꝛ ni ua dei lenter ambulare. qz no debeꝰ
opa bona tam desidiose. z ni deuote facē. ut nr
deo simꝰ multu grata. nr nob mitu mitoria seu
ꝑ solatia. sed debeꝰ festinare. z debeꝰ sic opa
bona facē. in gaudio spuali. z nō affm dubitoꝰ
quīo malig possim. nec letificabit ostia. uiaꝰ. nraꝰ
et accedent affm ad alia bona faciendū simꝰ.
et sic sequens opus bonū qi pullulat ex pꝛio
et ꝛesne homo. z uirtutibz. et assuescat. ut nullo
laboꝛe. tedioꝛe. pmptꝰ. z delectabꝰ ambulet. m
via dei. die. et mezē. ut xpm que pastoꝛes. toꝛ
palibz oculis inde meꝛuit. m psepio nagere
ipe spualibz oculis uidebit. ni trono dignitem. hic
pꝛ clata dei ogmtiōm. et ibi p mutuam ui
sionem. Sequit. vi. ai. cognō. de. v. q. d. ē. d.
de. d. de p. hᵒ. udentes em. oculoꝛ. coꝛpoꝛe. mu
tuo. puerꝛ. mouluerū. z ni psepio. reclinatū. ma
tris. mrem eiꝰ pauperē. z nulla ꝛena pompa. re
fulgente. et ioseph. utiusq; ꝛasorde. cognouē
runt. p fidem a deo eoꝝ. nisusa. q hic erat
ille puerꝛ nisans. saluatoꝛ. scīs. de quo eis. sepe
mo ab angel. fuat facto. nec simt scandalisati
de tanta paupate. ꝑ. p. ānos. ni fide roborati
simt. z repezunt. pdicate marie. z ioseph. z
ruct. a stabulo illa. que audezat. laudatem
et euangliaꝛiōm. de puerꝛo. z angelicoꝝ ymnoꝝ
nos. ita ut oēs. mizarent. unde. sequit. m ea
et oēs qui au. misꝰ de. hy. q. d. a. pu. ad. d. dicit
glē. no solu mizabant. de mꝛazionē. mistio.
ꝑ ea de tanta pastoꝝ attestatiōe. qm simpli
tes nesciꝛe fingē maudita. ꝑ simpliti fandia
ua pdicauit. Et ꝑ m. Ambē. z beda. no ubi me
diocꝛe fidei hoc uidet exemplū. nr. nullis pastoꝝ
ꝑsona. certe quo ulloꝝ ad pudentia. pzanosioꝝ
ad fidem. no rectoꝛes sed simplices deo sui pcēs
elegit. nec stependa putes. q. uia uba pastoꝛe.
Nam. z maia. a pastoꝛibz collegit fidem. unde
sequit. Maꝛia au. ꝑseꝛabat. hy. ꝑsa. ei si. ubi id. q
toꝛeꝛe est. ea. q audiuit. z udent. aut alias
infim cognoscit. ad ide. opaꝛe. ut ex eis udus inue
niat. sic aut fecit ugo. Vnde quidq; ei ītu
lerat anglo. quidq; a pastoꝛibz audiebat.
q̄q; mapparet legebat. quidq; ex scripa exposita
fuerat. memoꝛia. gebabat. i. mente. z ad ifica

tue · et multiplo gras ago · ex totis p̄cordijs meis · qui ḡpt̄ tua ennarrabile dilectōm · qua nos mi = dignos miz̄abili bonitate amare dignat⁹ es · et mīsisti vnigenitū tuū saluād nos · tunc filias q̄ diuisong · dt̄ gras tibi ago p̄ sūa eius miz̄ricordiā · z nutrire · et gl̄osa genetrice ꝓpio sua de qua ḡpt̄ vzam salutem · carne susceptre dignat⁹ est · Gras tibi ago ꝙ passione · z tri = re eiꝰ morte · resurrectione · z ascensione eiꝰ · et sede maiestat̄ eiꝰ ad dexteza tuam · ipe eꝫ videntibus discipl̄is astendens sup̄ celos · sedes · q̄ ad dexteza tuā s̄ · s̄m promissionem · i filios adoptionis effudit · Gras ago ꝙ illa sussima oblatione · qua cottidie · i ecclia pasci = mur · et potamur · z abluimur · z sanctificamur · et omiꝫ sume ditat̄ principes efficimur · Gras tibi ago ꝙ mīma tua caritate · qua nos mdꝫ nos sic nos amasti · et saluasti · ꝙ omnibꝫ dilectū filiū tuū dares · ut omis qui credit · i eū non pereat · sed habeat uitā etiam · ut cognoscamꝫ te deū vez̄ · et quē misisti · ihm xp̄m · per fidem vtam · z digna dei op̄a · et ꝓpt̄ addi quā = tum ad gratitudinē requisitum sit · ꝙ bñficiatꝫ no negligat bñficū onose · nr̄ eō abutat · i co = mmodis tribuentis · ad illud ad q̄d datū est · exeat fidel · vzam ut dicit · Basilius sup̄ rm̄a · a quo modo ēdimat mi ereptum donū · dat̄ donū negligē · nr̄ · d expedit ad q̄d datū est · ex emplu illiꝰ · Qui q̄ a deo accepit suam · a sapi = entia · nō onose illā negligat · nr̄ cōi hono = rem dei tali dono utat · ad h̄ ad q̄d datū · et ut sr̄ illo dono sue · mediante · se · z alios do = cet · regat · z dirigat · i sua ultīne · z salutē · Quit si q̄s a deo accepit bonitate ingenii · no onose negligat · sed exeat · in bonꝫ ut dis = cat nostreze deū · et alia q̄ ꝓmict ad salute · Qui q̄ accepit diuas · no eis utat · ad petā · z diabolia dei largitoꝛ · nr̄ · quare eas cogregꝫ et cōgnet · ꝑ utat · eis ad h̄ād sibi date sunt · ad ꝓa sine limite · z exterꝫ · Qui q̄ sup̄ alios accepit · fratrem et supiozitate · non ytā debat · i ty = rannidem · z in subditoꝛ oppssionē · ꝑ ea utat · ad subditoꝛ defensionē · z cozp̄ cōmē · ut ad bona dirigat · z a mal · retrahat · suos · intelligat · de ōmbꝫ aliis bonis dōnis · et ḡcis a deo susceptis · h⁹ · em apl̄s monet · nr̄ Cor. xp̄o · d · Videte ne in cognitū gram dei accipiatis · glē · mi · uacuā gram accepit · qui p̄ter acceptionē · se no exeret · in bonꝫ · Et ide apl̄s ad discipl̄m dicit · ꝙ · thi · mo · Noli negligē gram que · i te est · et de scripo dicit · Gra dei · i me uacua non fuit · ꝓ · ꝙ · ꝓ · ad gratitudinē quoꝛ · exigunt · ex pte bñficiati · ꝓmo ꝙ cognoscat bñficiū sibi exhibita · et ꝙ grate exhibita sue · caze · ꝙ nō alioꝛ cozdis affectu uigil̄ memoret · Secūdo ut no solū ꝛe = de nosse · acepta bñficia · sed eād exhibeat demo = stret · se · tlia accepisse · z gras agat laudādo · et bñficia · z bñfactoꝛ · cōia largitate · Terciō

ut ꝙ loco · z tpe bñfactoꝛ retribuet̄ · m̄ uenerꝫ fa = cultate · et ꝛdinem · Secūdo ut non negligat bñficiū onose · nr̄ · abutat · i · otunicia tribuentis · Omne aut̄ ꝑfectū q̄ solent · z debent · ḡcem no = mine ad hūdū humoꝛ gratitudinē · de bñficio sus = cepto · q̄ qz omīa excellentissime numeramur · i diuinis bñficijs · ideo maxīe debemꝰ ḡti esse de eisdem · et deo nro ꝛpendē quas possumus gratas actiones · Omne mouens ad gratitudinē est magnitudo · z dignitas bñfactoꝛis · seu bñfi = cium exhibentis · z ꝙ ꝓ · ꝙ debemꝰ esse sume ḡti de dōnis bñficijs · nr̄i · ipe omnipotēs deꝰ sit · mima se excellens · z digna · et in alio · ꝙ magnꝰ est · ꝙ dignat · a nob̄ aliq̄d cogitari · ꝙ · ꝙ ꝓpheta admiratōe ad dm̄m dixit · Domine quid · e homo · qz innotuisti ei · aut filiꝰ hoīs · qz ꝛputas eū · Qui quidē tez̄ eternū magnū est · q̄ tamen deꝰ hoīem ꝛputat · ꝙ filiū suū ꝙ eo misit · et alia ꝓhīa bñ = fica sibi est largitus · Secūdo mones ad gratitudinē · e affectus amicꝰ · in eum bñfactoꝛ magno · z sincero affectu donat bñficiū · magꝰ attendit bñficiatū ad gras agendas · et illud ama · ꝙ · excellentē · i dō = nis bñficijs · tanta em est in eis diuina benignitas · tanta liberalitas · ea donat deꝰ · z tanto caritatis affectu · fiunt · ꝙ aliq̄d si quid uidet · z ꝓpria · esse · tue assu = ptis dignū · nr̄ gratitudinē suscipiendi · unde dt̄ bñficijs · simone libꝰ · sup̄ ca = nticis · dicte ad singula dō = gras agere · Inquit enī scripta · diligenter cōsi = dera · q̄ apponit tibi · ut nulla dona dei debita gratie actione frustrent · nō grandia · no mediocra · no pusilla · Iubemur em in euangelio fragmenta col = ligere · ne pereant · id est · minima bñficia nō ob = liuisci · Queri aut̄ q̄ ingrato dat · qz mīgitudo · e maximum uitium · vzam est · que exīmanio mu = tos · ab utu · disp̄sio · bñficioꝛ ꝓhibet · Tertium mouens ad gratitudinē · e multitudo magni = tudo · ꝓpositus · atq̄ utilitas bñficioꝛ · suscepꝛoꝝ · q̄ ipsi tot · u est · i dōnis bñficijs · excellat · Deus em ꝑ multitudinē curare posset bñficia · que nob deꝰ ꝓstat · regendo · gubnando · e dmedio · q̄ ēra cottidie · q̄ prestat · muniendo · defendendo · pane · et ꝑtozes tollerando · et que ꝓfecte disposuit · gl̄ificando · Quarto em omnē estimare possit · qm̄ magna · qm̄ ꝓposita in se · et qm̄ utilia nob sunt · dona bñficia · Quid nāq̄ ꝛdignū cogitari possit · dono dei · quo nos gratis saluos fecit · q̄ nos cū no dimit · z liberauit · a dominatiōe diaboli · a potate · ꝓpe = demoniozū · Qz · z q̄d ꝛdignū cogitari q̄ possit · ombꝫ dōnis bñficijs · i pōre ꝓmone emulatis · adhuc alijs minus · q̄ a dona ꝓpitia largitate · ꝓmo quid ꝛdignū ex deo deo nro · potit cogitari · ad eād sciēm nob dedit in ofrem · i sua nati = uitate · in cibu ni sacramento · eucaristie · i ꝓpiatōe nr̄e ad mezendū · et h⁹ in sanctificatōe · et ꝛsolatōe aie

dantſ. vbi em eſt maior gra ex pte dantſ. vbi vi
tꝰ maior grauſ. actio ex pte bnfiou. ꝓpietis.
ergo Gra aut eſt qd gratꝭ datur. et quito ds magꝭ dat
gratꝭ tato ex maiori gra dantꝭ predit. et tato
recipiens ex hoc magis tenet dnm ad grās age
das. Dz bnfia dna meze ꝺ̄ns offerat nob et
vilibus. ēna receptibilibꝫ. nidignis. z nimiꝭ vi
les etēm suma. qz ꝑ m raznem finis ꝓportio. ꝑ m
aiam plen defectibus z mlcijs. z suma mdig
ni talia bnfia accipe. ymo. z immur. qd peta
nza quibz plus mervimꝰ de tantꝭ bnfijs que
nob sic vilibz z mdignis dignat gratꝭ dna bo
mitas elargiri. Itaq; nr oia q hoes ad ꝺ̄ntudi
ne lndam mouere solent debent. z possunt
tam excellēt inuenant. nr dnis bnfijs ut au
diſt Coguet vnuſqſq; qm digne. z ꝙ posse debi
tu sit. ut gras suas de dei bnfijs illo mo ut se ꝙposse
nemus ea noscere. ipoꝝ bnfactore diligere et ob
dire. ipi gras agere. eig offensas sup dia pa
nere. ad qd aīal hortat nos bmbr. sup. ꝙ ꝺ̄ns
habitat ubi dicit. Agamꝰ gras factor nr bnfac
tori nro. rnumeratori nro. Et gra illig emitt
alijs dei dona. ipse em fecit nos. z no ipi nos. fe
cit aut ꝑm rorpus egregiū creaturam. et magꝭ
ꝑm aiam. utpote rnagnem creatorꝭ i signem.
romꝰ ptnpe. bntudinꝫ capare. multa largit
est nobis. ad sustentationem. ad eruditionem. ad co
solationem. ꝓpter nos vbi tato sm est. et laut nos
suis sanguine a pctis nris. Conseqnt export me
di gratitudinis lnde dicang. hur. z alia dei bnfi
cia. Homo non credat a corde tuo. no a me
moria non ab affectione. her cogita sp rorde.
In his inquit delectare. his nelut quibusda
stimul ur gens sulcitata sollicita. quam tuam
ipis fructꝰ inflamare ea ad demandū. cui qui
tam multiplex sim ergo te emendat amore
sequa mandata bnfactorꝭ tui. rnumeratorꝭ tui.
Tali etēm gratitudine mezet homo ea bona
q̄ am i mundo accepit sibi a deo ꝓuidet. et ma
iora supadꝺ. qm dr Xrisꝰ sup. ait. Optig bnfi
cioꝝ nostros e ipse meritoria bnficioꝝ. z ꝓpetua
confessio gratꝭ. Et Augꝰ Gras agamꝰ de acceptis. z
si ingrati non simꝰ. maiora nos accepturos co
fidamꝰ. Et Cassiodorꝰ sup. ꝑs. ps. qm. z ma na
im oculos meos est dicit. ingrat sibi subuenire
facit. ni rollatu bnficiu semp. in oculos exisit
ocliosa etēm mezet aīpe qui collata sibi bn
fia grat de corde no amittit. her de pmo cen
tu. ad sedm est nondū ꝓ ingratitudo. e. viau
q̄ ꝙ de sm opponit gratitudini. vbi s. C. De pce
ptis gradꝰ. ymo e cū qd no cognoscit suscep
tu bnficiu. z ꝓpt oblionem eig non quid ex de
fectu nē ꝓueniente. qui no subiacet voluntati.
si ideo. qz no memorabat sepe illig bnficij nr
rogetur crebro de ingratitudo. qd in gratudo ve
quiuit ut fuit dns aut ꝓpt negligentia. qz non
curauit diligenter apponē. qd no scret bnficia
suscepta. quadmodū inuenit plm xpi
anꝰ. quibz sic displicuit ingratꝰ. z meruit impi

dibus. ꝙ dedit voluptatibz. a implenti negō
cijs seculibz. a depssi. ono desidia. z torpore
no curant ad dm se compare nr dna. z se
ad spualia dirigere ut sapiēdā. z alia m
mirabilia dei bnficia cognoscant. sn qbz tn mult
nt essent. nr ad momentū eis subsistere pos
sent tales raznales desidiosi. snuln. z mg
ti hoes. ni nescirent qnta eis sint a deo col
lata bnficia non. mtelligut qntas ꝙ ipse dꝰ
mus deo teneant. reddere gras actiones. Dz
eccl. sapiens ut ait Deū qui fecit illū. scrā
ti accepit. a quo accepit. qdo accepit. vbi
et quadmodo. cuius ntātis. nr mlig
aliquis no obliuiscat. qz de ingratitudine ingrat
meditat. Beda gradꝰ mgnitudig est. cum
quis bnficia nosse. si dissimulat. z non facere ne
ces alio modo ꝙ loqui et ꝙ demonstrat se bnficia
accepisse. vl ea qd peig est ni uiuipet bnficij
sibi bn exhibitu. Terra gradꝰ e. ni qd no de
tribuit ꝑm suam sanctitate ipi bnfactori. z ita
ingrati sunt deo. qz ꝙ mestimabilibz bnficijs
sua no ꝛtribuit sibi ꝑm dilectiōe z ꝑm suam
possibilitate. ymo qz dio essis nāliter ꝗuncti
ad sua tam. Dicit em Aug̃ſtiꝰ. de diuis no
mibus. qd deꝰ dia ni se dicit tanꝝ dns causa
et deo tāq̄ nāles vom agit. ho. qui ad deū
bnfactore suu non se ꝙ gratꝭ cōpensatione
conuertit. z hoc ꝑm modū sibi rspectu huius bn
factoris possibile. qd e per honore. dilectiōem
amore. z obedientiā. z per eā q ad dna
dilectionem ordinant. sic fiat. i libo sic m ope
retꝰ qz em a nob deꝰ requirit dicente Deū. ex ore
solu verbo. z lingua. ꝑ ea ope. z nitate. nos
exhibeamꝰ gratos. qz no solum gratꝭ dilectiōem
ꝑ ea actionem exigit a nob deꝰ nosꝰ. Et ad
hunc tenu gradu pinet. qd adhuc peig e. sz
tu qs no solu non reddit bō ꝙ bonis ꝑ ea
reddit mala ꝙ bonis. ut qui peccat. re bnfac
tore suu. a sibi detrahendo. aut mdebite no
cendo. De hoc dicit Aug̃ſtiꝰ sup. ꝑs. xxvi. fe
cerat peccatū. z non soluet. qui accipit bnfi
cia a deo. et no reddit sibi gratꝭ actiones. mi
ta peior accipit a deo ꝑ no reddit beneficen
do qd debet. no agit gras ei a quo accepit.
ymo rpendit mala ꝙ bonis. ut blasphemia
murmurationem re deum. z indignationem eius
Ad hunc ena tenu gradu pt pinet. ni qs bnfi
cio accepto abutit in rrumchiam dantꝭ. quare
multi faciunt qui diuis bnficijs uti debent
ad honore dei bnfactoris sui. z ad gliam ac ꝙ
mouꝰ utilitatem nr̃am. z salutē. z male
utunt eis ad voluptate. z accepezut ad usu
huius uite tñsitorie inflectu. i usu iniquitatis
et culpe. Unde gras ni quada oīe. sup eiꝰ
glio de hoc loquas. dicit dia q ad usu uite ac
cipimꝰ ad usu uitiꝰ culpe. Nam nr̃ quillu
tate humane pacis ad usu diuine vane se
cutus. pegrinacionem tre ꝙ habitatiōe dilec
tionis pacis salutem. z sanitatem corporum

q pmmi qm primaci
et deo valde gti ee
debem

q Quq
ſcr

De diuo mgnitudig

a alig aliud
ꝙ ea pmitte

redigemur in seruitutem miserie voluptatis ubertas habundancia. non ad ueritatem respicis sed ad superfluitatem expendimus miserie cupiditatum. ipsa serena blandimenta aeris ad amorem nr̃i seruire cogimur tenere detrimentis. put q̃d time du est et valde ptimescendu. ne fil nos omnia ipsa fruire putando debeant. qz nimis mig male subiecta seruiebãt. hanc ingratitudinẽ nullatenus nouerat lex si a xpo mundi scribit huc xvi. qui nec agnouit a xpo mundatos nr̃os fatebant. ozē. nec q̃ alio modo demerebãt se a xpo siue mundationis beneficiu prepisse. nr̃ ueritebant ad xpm ad reddendu grāe actiones. sed solus deus qui fuit aligenigena. et de beneficio gratis. qui cognouit se a xpo mundatum. et hoc cuncta ozē omnibus fatebat. et gras egit. Videns enim se sanatu. regressus ē cu mgna uoce. magnificans deu. et cecidit in faciem ante pedes eius gras agens. detestabile est hoc genus ingratitudinis. et multu displicens deo bonitati. Expnmur em ni nobis. q̃ licet pena sint beneficia q̃ patimur mipendere possumus. valde tn nob displicet cum eos de eisdem beneficiis ingratos sentimus. quo magis digne. et multo displiceat deo nra ingratitudo. de tanti benefactoris tot et tanta beneficiis. q̃ p̃ multitudine no possint enarari. nr̃ p̃ magnitudine estimari. imo nr̃ etas nr̃a intendabat. et auxerunt miseriis dolore et passione xpi. et eius passione. bona assigit ingratitudo. ozē. quibus semper multa bona ostendit. de quibus ingrati recipiebat sibi mala p eisdem bonis. et odiu p dilectione. Sic mirabat. et auert passionem xpi. et cruciatus. miquitas. et nimia ingratitudo. miserat. christianos. qua p̃nouit sic ora nostra. deus beneficiorum ipse. xpi lacrimis dicit. O homo unde. quia te quero. ad te clamo qui p te morior. vide penas quibus affligor. vide clauos quibus confodior. audi opprobria quibus cõfundor. si ne sit tibi tus dolor exterior. tn cruciatu mihi e grauior. dii tam ingrati. tam pessimi. Et ideo dicit de ingratos. pro quo meo quid feci tibi aut in quo contristaui te. Respondeat mihi quisq̃ ē qui mihi mitto meos magis libet fruire qm mihi. Attendamus quid facio. et quid agamus. magni estimamus deum. deo pro tanto dono. et bono beneficio. magnificare. tota em uitam meam. et q̃ possumus debeo deo filio. qui uita sua pro nob posuit. et tribulationis dirpos sustinuit. ne nos ethos cruciatus sustineamus. et deus cum donauerimus quidq̃ possumus. quid sumus no est sicut stella ad solem. gutta ad flumen. pulus ad montem. Considerem quo ingratus mereat beneficia accepta amittere. mereat alia non accipere. mereatur ea q̃ habet auferre. mereat hoste habere. et primo defraudari. et maligne tent supplicium. q̃ ingratitudine negligens. et contemptu. et deo ni hoc solus. ozē. dicit dñs. revela ad mentem meam. Suscita deus. mi.

bona que forsitan in a iuuentute mea. et in uita mea. sua nagit magnitudo displicet tibi. q̃ audis. est enim malis spiritualibus. et quotidie quidem desiderabiles. ozes ome homines. obsecuandi fonte diuine misericordie. sup hoem. qua ena. et mala mortua iacebant. et omnia opa morientium. et ultra hoc no adiuuabant. Et huic. dr. q̃ mos sapientie nichil ita displicet deo p̃sertim in filiis gre. in horis nouissimis. quadmodu ingratitudo. Vias em obstruit gre. et ubi fuit illa. nam gra accessit no inuenit. locum non habet. Erubuit aut gratitudo mentibus beneficia accepta retinere. veteria sibi augeri. et maiora sibi superaddi. Unde dr. huic. Qui habenti augebit. ingrato si q̃ accepat ei auferet. nisi minimum. fidei aut in modico. censet digna mercede ampliari. Considerem go fratres predicta. et intelligamus q̃ et quanta bona asserit hoc genus. et que bona ingratitudo sibi auferat. Et fil'rogemus. quo ut a prima dixi. dominus indauro ppter scripturas ingratitudine de multiplicibus beneficiis. que suscepit de manu dni. Et sanus certi q̃ si ingrati fuimus. displicuit iudicis patrialis type mortis. Et in iudicio finali et fine mundi etiam nob erepte misericordie ipse ingratitudo beneficia sua seueriter iudex. et nobis dicet sententiam. in quoda sermone. ego uos de limo terre formaui. Ego uobis veni. et aquibus uite spm infundi. ego uos ad imaginem. et similitudine. facie. dignatus sum. ego ui pro. et ethne mortis uinculis tenebrarum. quos signale utero mei matris. et in presepe positi. et pannis inuoluti ianuis. ni fame crudelitas. humanos q̃ dolores quibus nob filius dilectissimus. gratuli. irridemus palmas. spongia q̃ suscepi. aceti. fel. bibi. flagella. crucis. spinis coronatu. affixi cruci. p fossus. uulnera. morti animam. i tormentis. omissi. suscepi dolores. crucis. ut nob mea gloria daretur. suscepi mortem. ut nos. i. perpetuum. uiuerent. animi. i sepulchris. ut uos regnaretis. i celo. de quibus omnibus. qz ingrati fuistis. nisi pot. pia. via. ad pme medicamen. in. effugere noluistis. et iustitia mea no pot. mo aliud iudicare. in q̃ meretur. ozia opa. que q̃ uos ipi. du uultis. elegistis. nisi tenere. et tempsistis lucem. nisi possidere tenebras. armatus. morte. ita mi. dominum. qz fecisti. esse adiutorium meum. diabolum. atq; in eo mi igne etnum. a quo inestimabili. et intollerabili malo. ut nos longe fugat esse diuina beneficia nr̃a. suis mirabilibus. et. et doletes atq; cognoscentes. redemptoris nri beneficia. inde fesse studio laborem. ut in ad iudicandu. veniret. ni magna pietate. et infinita arbitrio. mouisset. et nos tales. quibus non supplicia. inferat. q̃ quibus reddit prima. sempiterna. ihc xpc. dns ng. qui. cu. spu. et so. spu. uiuit. et regnat. unus deus. in secula benedictus. Amen.

Sermo. In die circumcisionis dñi

Alius sermo dentr̃ te. de xpo. et. circumcisione.

omus ī se suspensus alios a legis onē liberaret
fm illud gall'. v°. visit deꝰ silvā suā natu
ex mulierē factu sub lege ut eos q̄ sub le
ge erant rēdmeret. Hic nota quo cerimoie
rēs legis ut sanctificatio. oblatio. holocaustū et
immūa alia fuit sōlu ni omiā. qz multa et
grauia fuerunt. et no valuerat grām. voe
opis optatū ut pūs dim fuit. Et licet nāli
tio valuerit grām. tn quam in cōparatiōe
ad baptm. et fuit grauē onꝰ ī pmitiua ecclīa
ī tenerrima adhuc etate pat amputatioꝝ
pūm. ab isto onere dñs nos liberauit.
Octava ēa fuit ut relaxaret dyabolo missum
nitaz nationis. Ad quo nota q̄ licet ex mi
nimis factis ēt xpi nitate. vetꝰ baptisms.
et ex testimonijs rōnis. et sanctis. et aliorꝫ
ecīa. et anglorꝫ. et ex implatione scripturꝫ
dyabolꝰ fortissima habuit rectiānem q̄
ihc esset verꝰ deꝰ et homo. tn de hijs nō
fuit certꝰ. q̄m nitaz nacio dñi septē sigilla
fuit clausa. xpus em absondit suam dñi
nitate p carnis misitate. sub oppone
do ut dyabolꝰ videns eū sine certis locis
no formidaret ī eū manū mittere. Et sm
Aug. ī simone de vesuuio. pmū significat
q̄ xpi de femina hnte vitꝫ. scripta fuit. et
natus. et dyabolꝰ ex scriptuis fuit xpm
de virgine nasituꝝ. quale no credidit
mariam fore. Cum fuit ēa vivo desp
sita. Tertiū fuit misitas huanitatis. q̄
xpus habuit se sibi reōs hominibus. sz e
fugiendis. dormiendis. reōs defectibz. sub q̄
bus dimtas latebat. Quartū q̄ suscepit na
tiuitatē. vone tꝰ videbat fuisse sub pcto.
et q̄ vnꝰ solu homo no deus. Quintū fu
gā in egyptū. arguit em sic diabolꝰ. Si e
esset deꝰ no fugeret. Sextū. rēm. q̄e poss
nebo ni nichilū redigere. Septimū. summa trina
ceptata. ī qua xpus ita habuit se q̄ dyabolꝰ
expiri no potuit an esset verꝰ deꝰ. q̄d in
diabolꝰ desiderauit. Sexta dira passio.
et tande suspensio in cruce. ubi invocato
latuit deū mitas. Septimū fuit sepultura
xpi. ꝓpter qua uehemēt punabit purgato
rium. Et sic ihc eu indei mori crucifixerūt. et ī sepl
chro clausū tenuerūt. ipm totaliē extinctum
putarūt. Octies omis xpi actio nra est mistē
rio. ex quo q̄ xpc est circūcisꝰ. debeꝫ et nos
circūcidi. q̄d est cōm illud gall. v°. Si circū
cidi xpc nichil vob prodest. Unde Aug. Dubi
o ne xpc circūcisionē susceptt eo tpe quo e
rat sub ꝓcepto. et q̄ sua actio est nobis
in hac imitanda. ut obtemp̄et q̄ mō tpe sit
ꝓcepta. qz omiaq̄ negotia. est tpe. et o
portunitas. ut dr ecclēs. omi circūcisio ergo
et alia legalia ut dicit Aug. an xpi pas
sionem. et an evāgelīcā gratiaꝝ omulgationē erat ꝓ
hibenda. ex mīte dñe iussionis. et habue
runt adhuc essem suū. et tut deꝰ susceptt
circūcisionem. et ita potuit quilibz tunc

susipere. qui eā voluit in hoc imitari. nec post
xpi passionē et sufficiente evangelīca omulga
tionem. legalia no solu no sunt salutifera. ꝫ
et mortifera. qui em circūciderēt rēdēs eā
aliquid vtutis hēe. et sic spem ī ea ponēt. et
sic mortē pecarēt. qz ꝑm apli p̄ceptuz
sancti mitis xpi. q̄d non sit mīsi ḡtē mortā
le. Est in circūcisione signalis vtuā. qz debeꝫ
circūcidere corda nra. amonendo primudas co
gitationes. prava desideria. et pessas intēcio
nes. et ita ordinare ut mūde. et sce sint cogi
tationes nre. pura desideria. et intenciones tre. sicut
dicit alibi. quare resumit circūcisionē ni deꝰ eam
instituit. q̄ sancta sint sive nra. vel ꝑm. Dñs in
sacro dic. genesi. et ꝑm reōs doctores. q̄ qn ve
nit q̄d ꝑfm est. tūc cessare debet imperfectū.
Illud em imperfm esset superfluū. q̄d no ē ꝓpo
nendū ni ḡa sint ner in creatura. ꝫ qz oīpo
tens deꝰ. qui a q̄nō circūcisionē instituit. et
ea abrahe et sem suo ꝑcepit. ut habeturꝫ
gen. xvij°. ille ide omipotens deꝰ hūanatꝰ lo
circūcisionē baptismi instituit. qui qz ꝑfec
tior est circūcisione. ideo in eiusdem baptismi
institucōn debuit circūcisio evacuari. Cessat
baptisma sit ꝑfectior circūcisione ꝓpter p̄mo q̄n
tu ad significandū. qz baptisma voe ablutionis
exteriꝰ ꝑfectꝰ significat interiorē aie mūdi
tionē a pcto originali. q̄m circūcisio significabat.
Secūdo quātu ad efficaciā. et baptisma ꝑfectior
circūcisione. qz mr dat in baptismo habūdā
ciorē ḡtā ad bñ operandū. et ꝓ premendū omi
tem. quā dabat in circūcisione. Tertio q̄n
tu ad utilitatē. qz no erat circūcisionis uti
litas ita omnis. sicut et utilitas baptismi. qui
ipa habuit determinatū ꝓpm sexū hebraicū. qui
desendit ab abrahā. ꝓ ysaac. et iacob. licet em
alios ēna salvari posset circūcisio. et mūdare ab
originali pcto. non tn tenebant ad ea. bapt'ma
vo omnibus ꝑceptū est. Dñe circūcisio habuit
determinatū sexū. ut virilem. baptisma vo ec
clīa est femell. habuit misup baptismus ēcausio
determinatū tpe. in quo fienda erat. sz in octava
die a natiuitate q̄uā. baptisma vo omi tpe fiet
pt. Ex istis debuit circūcisio cessare tu aduent
xpi. et instituit baptismū. Sed q̄ritur q̄d vim
quo ꝑ circūcisio cessare. Ex quo dr gen. xvij°.
q̄ dat in fedus eternū. Eternū aut nullo mo
mie claudit. Anz Aug. ī scripto sup q̄stu sancti
doc. q̄nta. et sibi rēdi doctores. Et dicit q̄mo
q̄ circūcisio fuit in fedus eternū. no quo ad sempz.
ꝫ quo ad suū significatū. et q̄ntū ad aliud q̄d
ei superesset. sicut ēna dr. Fides ꝑ. sp maneze. / dic
vone missionis. q̄ sibi ꝑspecti eiusdem obiecti
succedit in patria. Dicit ēna sūa. q̄ ī illo textu allegato no capit q̄ꝫ. p isto q̄d no habebit
finem. ꝫ amplꝰ. p isto q̄d habebit quide finē.
ꝫ no est nob' determinatꝰ tal' finis. tandem
sanam docet. Aug. de ḡa. n. quodam scripto
q̄ fecit ad quenda videlicet qui ex nezb evāgelij

auctore euangliu mitit nipugnare Nam loquens
ibi de observantia sabbti dr q exc. xxxi. ob nos
habemq partu semp inu. 2 in hebreo habetur
beotta .i. in silm: qd no sigt etnitate sed tpe lon
gu. ibid ampm Unde Jeremie .ii. c. dic a
scło rofregisti iugu meu .i. ab antiq tpe. et in
hebreo habet beotta ronfregisti .i. a scło Aliqn
ena ampit p tpe satis breue sicut deus in xxo
.c. dr pezsoribis ante eig i ianua domq tue
sezmus in etnu. Et in hebreo habet pforab zc
et sit tibi sezmus beotta .i. in silm. et hoc tpr
pot esse breue ut longu. Unde dicit ibidem
vna glo hebrayca de beotta .i. etnis diebz scli
sq usq ad iubileu Qi em missa anno a pez
foratione anes fim mozerer dns sicbat ub
a sezmute Et si vinet dns ult anni iubileu
in finus siebat libez in iubileo Subdit xzv.
de lyza Sicut pz go ex dictis q observans sabbi
non prepat sp sed ad tpa A quo ulig in
fect q qui ex dictione hebrayca beotta tm
nalezut etnu ut semptinu dederut simpli
nbus occasiom exandi zc observandi sabbti
et circumcisiois pz igr qz ia dictis q deg dedit
circumcisiom z sabbatu et cetra cerimonialia no
in fedus etnu s tpale sed ad tpa noue legis qua
se dantz amisit p pphas Unde Jere xxxi
dr Ecce dies venient sic tpa noui testamti
et fe. de. is. z de. iacob .i. obus xpm confitebz
bimus gaudeb. z spaliq iudeis credentibz fe
deus noui .i. legem noua seu testamtu nouu.
Ut dicit apla ad hebre viii. Ubi hunc textu al
legat Non sed partu. q. prius pa. v. qz illa lex
fuit tnioris. Nona vero amoris .i. die qua appbed
mar. ec ut edi. ec de spu. Nam quinquagesima die ab
exitu de egpto data fuit lex uetq i monte synai.
Sequit pa. q. v. se. sic ipm multipte nisgredie
do. ut pz in libris Judiar. Reg. Paralipon Deq z
pa. pot dr. illos pot circuisu veris testamti dabo
legem mea .i. vsce. Tnua spr lege euangliam
non scripsit i mallbz pellibus aut tabul lapi
deis. s scripsit in imagis cordibus. quibz ea suo
ore pdicauit Sequit et no dabunt viz pre
sim. et est hoc mistetu in ill fidelibus. sup qs
dns in die pentheroster misit sum spm. Illi
em non ab homie sz immediate a deo edocti fu
erunt. de omnibus q pment ad nouu lege. et
po multi sn habunt sciam sibi a deo missam.
Et erit illo vere gaudij in omibz i statu tm
phatie euge. de eade noua lege pnunciauit ysa
.xl. c. Ubi pot alia dicit de syon exibit lex.
et verbu dni de ihrlm. qd intelligi no pot
de uet lege. q non exiuit de syon. Sz exiuit de
monte synai. i quo data fuit. si oz intelligi de nu
ua lege q exiuit de syon. xpus em dns de
syon z i ihrlm pdicauit pmu uidet euangliu
legem. q est lex noua. et po ascensiom de
ihrlm et de iudea exierut apli. alig q discipuli
ad pdicandu gentilibz fidem xpi. pot qd dr
actuu xiii. Vob oportuit pmu loqui verbu
deu. sz qr repellitis illud et indignos vos iudica
tis eine ite ecce conuimur ad gentes. Die em
precipit nobis dns Ner debz aliqu ma
bile uidere. q deg circumcisiom et alia legal
lia q pus precipit nunc mutauit. huic emsi
mile habemq exa in ueteribus scripturis.
Nam a pnio humani gnis deg dedit hoibus
licentia comedendi fructu arborum Non at
dedit eis tuc licentia comedendi carnes aut
pisces Ut pz gen. ix. c. post diluuiu vero
cessit humano gni esu carniu z piscium ullius
geng excipiendo. Unde gen. ix. dr. cis pi
matis. ma. vobis. sunt. et sme q mouet
et vi n tu qi o vi. t. vo ois. excepto q
carne cu sanguine no comedetis. posteriq
aut utpote tpe moysi. phibuit iudeos ab
esu multoz. que eis pus fuerat ressa. ut
ab esu aialiu q no cumiat. nr fruunt
ungulas. et ab esu pisciu no hnentiu squa
mas z pinnulas. ut pz leui. xi. Tpe em
deg sint quid diuss tribz aptu sit. z expedi
ens gni humano. ita in posteru ino. domiq
pez abrahe z moysen precipit iudeis circu
cisione. et cetas cerimonias legis. qm q ipe
podiebat salutu fidelium suoz. posteri eo
ru tpe met fuit homo. priora mutauit. z
noua instituit. que fuit q ipso tpe magis
apta. et saluti fidelium magis congrua. Un
Aug ad mazcellinu Aptu fuit primis tribus
sacrificiu. qd precepit deg. Aut eo no ita e.
Aliud em precipit qd hunc tpe aptu esset. qui
nito magis qm homo nouit qd quiq tpe
accomodate adhibeat. oportuit go alios fir
mare primauere xpm tu uentus esset. et
alios tu remisse amputari. nec ex hoc aq
quiq credend esset. deu esse mutabile. sicut
em microcosmi exis creat microcalia. sic m
mutabilis exis fecit immutabilia Sequit
vocatu est nomen eius ihc. qd uerbu est
ab an. p. q. m v. con. Unde dicit q i circu
cisione fuit sibi appositu et p angelu de
nunciatu marie z Joseph z p ipos alios
diuulgatu Duxit aliquis hoc nomen ihc
no est expo uicient impositu. Tnua vitas
euangliu debet uerdare cu phetica tom
darum pmutatione Sz phete aliud nome
pmutabant de xpo Unde ysa. vii. phetia
vocant eu emanuel. et euangl dicit voca
bis nomen eius ihc arreleza Israhe festi
na. pdicare. et ergo ad ma. vocabit nom
eius mirabil. consiliarius deus fortis. Et Zacharie
vi. Ecce vir oriens nomen eius a sim ysa
vi. vocabit nomen suum. qd os dni no
minauit. si ly ihc non est nomen. sed tu
bus fuit in ueteri testamto impositum Aut
B. D in tua pte sume. Et nr de lyza su
per pmi euan. qp noua si bn imponat de
bent impom a proprietatibz rep. hoc em pz
de quibus nominibz z speciep. de quibus
dr in me re co. qua sigt nomen e diffe

que sigt ꝑam dei nam. noia aut sngloꝝ
hom si ln imponant. ab aliq̃ ꝓpetate eꝯ
tui imponit. ut a tpe. sicut imponit noia
aliq̃ sctoꝝ hmoi. qui in corꝑ fuer. et nas
cuntur. ut a regnatione. ut ne filio imponit
nomen patris. ut alicui de agnatoꝝ. sicut
ꝓmiqui. ihis baptiste volebat. aut voce
nois ꝓpꝛ sui. ut ena ab euentu. sicut io
seph vocauit ꝑmo genitu suu. monasse dicꝫ
oblivisci me fecit deꝰ oīa lab ozꝰ meoꝝ.
ut ab aliqua qualitate eiꝰ tui nomen
imponꝫ. sicut esau. sic vocatꝰ fuit eo ꝙ
fuit rufus. Nona aut q̃ imponit dñs
aliq̃bus ꝑ fuit aliq̃d gratuitu dñi dñ
nitus datum. Quat abzahe dñs est. w
taberꝫ abatha. qz ꝑcin multaꝝ gen
rostrau. te. qz go homi xpo hoc mumꝫ
gre collatu erat. ut ꝙ ꝑm hoes saluazem
tur. i. ꝙ uenient vocatum est nome eiꝰ
ihc. et saluatoꝝ. an. hoc nomen ꝑmitta
te. Non solu nri sed etia ioseph. qui erat
futuꝰ eiꝰ nutriꝰ. ad argumenta an oppo
situ dicat. Et. Ad ꝑmu. ꝙ in oīb⁹ illis
hoibus uenient significat hoc nome ihc
quo ad signu salutis. Nam in hoc ꝙ dicit
emanuel. qd interpretat nobꝰ deꝰ. desig
nat causa salutis. q̃ e vnus hmane. et di
ne nre in ꝑsona filii dei. ꝑ qua fim est ꝙ
deꝰ esset nobꝰ q̃ participes ire nate. ꝑ
hoc aut ꝙ dr. vo. no. si aute spolia demptꝰ
desigt. a quo nos saluauit. qz a dyabolo q
spolia abstulit. In hoc ꝙ dr. noia. et tm ignis
salutis. mirabilis dicit. admirabilis dimittat
filio. et utute. ad hereditate suam facti ꝓdictꝫ
i qua erit par ꝑfta filioꝝ dei. sub ipo. ꝑ
ipe deo. Ezech. vero dicit. Ere vir orieꝝ
nomen eiꝰ. ad id dicit ad qd ꝑmu. scz in
carnatione. misterium fidei exortꝰ est. in
tenebris lumen rectis corde. Ad sedm dicit
ꝙ hmoi qui sunt in incarnacoem xpi. potest
uenire hoc nomen ihc. sm aliqua alia
rom. puta sm aliqua ꝓtulatem. salute
ꝑm attulerut. sicut ihc naue saluauit ꝓlm
ista. hostes eiꝰ debellando. unde habetur
in libro Josue. Sed sm rom spual. et ultꝫ
salutis. hoc nomen est ꝓpꝛ xpi. et sic dicit
esse nomen. nomen. Nomen xpo est impositu ab
hac ꝓpetate. qz est dñs saluatoꝝ. q non
fuit ni aliquo ꝓcedenti. Sm ihc nasci
fuit figa xpi dñi. dicit en ego. Dñe
ꝑma sup. Josue. Quat ꝑus ihc. iosue vi
dit amalech ut habet exo. xvii. Que me ihc
diabolu. Et sicut ꝑus ihc filios isrl. inte
duxit i terra ꝓmissionis. Que ne ihc fili
os suos introducat in eam ociosu. et no
est aliud nomen sub celo datu hoibus in
quo dr. actus iiii. In quo oꝑteat nos sal
uos fieri nisi ihesus. Hermg. Ideo.

ostꝫ ꝓsumati sunt dies octo. ut cir
cumderet puer luc. ii. In hmoi enu
gelii expone de duob⁹ esset dñs
sn de circuncisione. et de nois impo
sitione. Et qz de ꝑmo sn de circ
cisione. et de nois impoſitione. nu ꝓcepta fuit. qs
sunt eius defecty. et quare dominꝰ voluit circuidi. et
ꝑcepta alia audistis in ꝓcedentibus. que no ꝛ itezare
Et de sedo sn de nome ihu. et eiꝰ impoſitione aliqua
dicere cogitaui. set deꝰ nob⁹ illa fac laqui. et audiẽ
ut fiat sibi ad laude. et nob⁹ ad salute. ꝙ quo nr
petrando salutꝫ maria virginem. salue an. di
ne maria gra ꝑplena.

Apmodũ tpe virginei partꝰ sm est
divina gradiebat ioseph a galilea
descendebat. i. iudea a ciuitate na
zareth. in bethlehem ciuitate unde
causa ꝓfessionis faciende. et ducebat secu maria
virgine ꝓgnatem. de regali ꝓsapia ozta. quo
tu puenisse impleti sunt dies eiꝰ ut pareꝝ nisi
acti iamꝓ erant nouem menses. a tpe dñi. ro
cepta et pepit filiu eiꝰ ꝑmogenitu. que sic con
cepit sine dñi libidine. sic em pepit sn oi dolo
re. postm nre ut aut evanglm. consuati sunt
dies octo. i. nu post iam dñi nitatꝫ die. aduen
set octauꝰ dies. quez circuidit sm ꝙ ꝓcepta
fuat in lege moysi. cui se domo subdit. quos
no tenezat. sed ut me imitꝫ eos una ꝓfecam
ides circuidi uolut. ut ꝑz hoc nob⁹ doceꝝ li
bent subemdi ꝑme labozes. Ex quo naꝫ in
nocens. et imaculatꝰ dñs. qui ꝑcm no fe
cit. nec inuentꝰ est dolꝰ in ozc eiꝰ. et qui ꝑta
hom tollit. venit. no horruit tamq̃ ꝓtoz sb
ire ni teneremia razie. circuncisionis cautem.
ꝑ qd ni alios tuc tollebat originale ꝑcm. qm
dignu est. et qm debitu. ut nos qui plem sue
peratis. libent. et solutie nos subdamꝰ ꝑme
et satisfactioni. i dimissionem remissionis. et salute
et remediu diaz. Circumcisus est go puer. et
ut sequit in evan. vo. est no. eiꝰ ihc. et
hoc nualde ꝓpe sm est. Nona em nu ꝓpe mis
mus. debent ab aliqua ꝓpetate imponi. a con
dicione isti. nu imponitur. xpo aut hmoi du
tu. ad gre munꝰ ut ꝑz ꝑm saluatoꝝ. omꝫ
et ideo uenient votu est nome eiꝰ ihs
i. saluatoꝝ. ut salus. et sicut rom ena angla
assignauit Joseph. ut ꝑme dr. Et no rab non
eiꝰ ihm. ipe em salui ꝓplm suo. a ꝑtis eozu.
ꝑlm quide in se credente. salui faciet. no in
a visibilibus. minimis. qm pong ab invisibili
bus. hoc est a ꝑtis saluab⁹ non armis pugnãdo.
sed ꝑtis relaxando. ut dicit Remigi. Et ihs m
sacrapta. Et spahe in ysa. xpus dominꝰ multa
habuit noia. ut Samuel. consiliarius. deus fortis.
pacifer. pacis. oriens. dia. In illa die imponit
ad none ihc. quo ad signatu salutis. Et ideo si
qi ꝙ eode ꝓputandꝰ. Et nonta ꝙ no sme
ministrio tuc sn in circuncisione dñi. cui ꝑmo

emanuel

fudit p̄ fu sanguine suu voratu est nomen
eig ihr. q̄ mīstrat⁹ saluator. dixi. q̄ hō em mor
ostendebat ipm esse ifm saluatorem mudi
i scripturis ꝓphetis ꝓmissu. qui passione sua
et p̄cio sanguine suu saluatiē esset ꝑplm fi
um apl̄oz. Sequit q̄d voratu est. ab an̄lo
" p̄lm. v. q. sic voratu est ab angelo dicente vz
grim. Conspices. z pazes. z vocab nome eius
ihm. Et dicit. Crf. Nomen ihr glōsum omn
q̄ tulit dignissim. nome q̄d est sup ōme. no
no denit ab hōibus appellari. ner ab eis af
fezi. i nudu. ꝓtez q̄d signat⁹ diat exam⁹. q
" vo. est ab an. p̄cio q̄m mi utezo aspet⁹ Dic m
aptat⁹ hoc nomen Ihesus. Dns bnīs. valde
emendat et mlt̄plr excellit mōsem. vr
sup tam⁹. et ibidem multas attribuit ei ututes
et effis salutares. Dicit em ibi de hoc nomen
ihr exercitatos reparat sensus. vtutes vobozat.
et vegetat mozes bonos. atq; honestos. et castos
pnet affectiones. ire. impetu cohibet. sup bie
tumoze sedat. sanat humoꝛ vlng. refrigat
luxuriē fluxum. extinguit libidinis flama. sit
tepat auarine. ar tonq; mdecoꝛ sanat. pzui
gnem. Et mlta filia dicit ibidem. Ex q̄bus
uerbis sufficienter dutaxat. mspectꝰ. hīi qui co
fuses simt. stroza mi exteioꝛibus sotu. z gau
dēt de quibusda ofitis obsetuantijs. credē
possent. q̄ hoc nomen ihr habeat tlem vim
i se mah. mstū. et q̄ moꝛ ut noīat⁹ sit
q̄ mediamentu quodd mozboꝝ cozpoꝝ. et
aiaꝝ. sed quida carnales undi stulte. z supez
stitiose expressiōi nois dei messabil. sm tetrag
maton. attribuebāt vim. cura. mzacla sanedi.
Sed ista no fuit mtenso bn̄ bnīhardi. ut pte
bit. tha em verba aut alia q̄dq; filia no
sunt sic intelligenda. q̄ ista nom ihr sonans
mi ore. q̄ est amdens aer. ut ly ihr scriptu
q̄d. e. solu attramentu sic ꝓtractu. z signatu
hns mi se vim huiꝰ faciendi. sunt mediū
nalia hnt vim nālem sanandi. egritudines ex
pales. item em utute. non hnt ex se. z ex
sua nā. z ꝑpetate sperifica. ut constat. ner
ex aliqua sacre scripture aute. hoc ꝓ. q̄ ex di
uino pactu aut ex dei spali assistēn. habeat
efficaciā respectu talu effectuu. ab experimente
mtenoz. quemadmodū foemas sacramentales
rosiat. hoc respectu effectuu sacrāmoꝝ sua et
efficaciam ex causa mediante ex dei spali assis
tentia. z pacto. Vmo q̄ hoc nomen ihr aut
aliud nomen dei q̄mlt̄ non habeat huiꝰ
tutem claze docet bn̄ Bto pr Basilius sup
illo ubi tam⁹ dns mr. z sm nomen eig. ubi
dicit sm aliū de nomen. no q̄ m syllabis
sm̄dam sanctificatiam virtute. emicat. ꝑ quia
q̄libz sperlans dei dnos sit. z sm̄eza. et
si nomen dei non habet sanctificatiam utute
milto magis nr alias ututes habet ut no
tu esse debet. Dmt go ꝓdicta uba bn̄ bnīh
et q̄dq; filia sic intelligenda. q̄ ai quis leg

ꝓfezt ut audit hoc nomen ihr. et ex hoc
ducit in memoria signatu sti. dm. z salua
toris nri. Et vnte opm suoz. et busiaoz
nob⁹ impensoz. Tunc huiꝰ notitia cognitio
et memoria signati. et ordinatu eig. vrtu
tu. z ꝓpetatu. natu est causare. z no mltip
cusat in home bono. mltos effus bonos
spuales. et no sotu predictos. ꝑ. z alios
multos ples. q̄d minuit. z docet bto Basi
lius. ad mi pdca aute. non dicit. q̄ glubet
plano nois dei. sed q̄ quelibz spectans sta
dmo sanct⁹ et sm̄eza. q̄ ad homo spūalē nos
ter. z meditat⁹ quo deo est ōmipotens. in
finite bonus. in mense sapiens. largus. mitis.
et cet. ꝓpter. tunc tal⁹ spectans in corde mi
do multos causat bonas affectiones. ad de
um sras. z sm̄ezas. her and est sm̄d et
uiterio bn̄. bnīh. Etsi posticm p̄misit
uba supiꝰ allegata. nor subiunxit hmt sm̄d
mtellexi. docens. Ad nos ihm. pone mihi
mite. z humilem corde. benignu. sobriu. casti
tu. misordem. et om̄ denq; honestate. z sin
tate spūalem. eudem q̄ ipm deu omipotē.
qui suo me exemplo sinet. et vocet. ad
uitoria. her sta. in sil sonat ad nisum. et
ihus. sumo in itaq; exempla de hoc. z aye
dicu. ad potente. Ecce quo docet no standu
esse in solo noie. ꝑ. sum. nor ut sonuerit no
men. nisi vtendu esse ad ipm signatu. et eig
ututes et exempla. et sic erit salutare. unde
intentionem suam itez. minuit. ai. Dnt⁹ dicit
Electuariu habes. ada mea. Prouidetur. i fas
culo vasabuli huiꝰ nois ihr. q̄d. e. salutifez.
tocte. q̄dq; mgnū ulli pesti nec nocebit.
ieffiax. Ecce no dicit. q̄ no⁹ ihr sit illud
electuariū salutifez. q̄d sanet pestes aie.
ꝑ. dicit. q̄d in eo tam q̄m in fasculo prodest
sit electuariu salutifez. et hoc no. e. aliud
q̄m ꝓpt dnm. p. nome ihr signficatu. sid
aut fasculu. unent⁹ ungentu. si vulneri
appliet⁹ salutifez. non sanat illud. ꝑ. si fac
to fasculo effundat⁹ ungentu. z vulneꝝ appli
ret⁹ illud sanat. sicsi solum legat⁹ audiat⁹
ut ꝓfezat⁹ nomen ihr. non sanat morbos
nec. ꝑ. si. p ipm signatu applicet⁹ rordi. p
attentum ipiq; cōsideratum. illud. q. sanat
langwēs ate. q̄d tm dnīs apte docet in
sermone xix. Simil fant oleu in uasi. no
sanas mi membrig. sic texte. quid q̄dest pri
um nomen saluatoꝛis tertiate. mi libꝛ. et
no hze pietate. in moribus. itaq; hze hoc
nomen solu in ore sonans. aut cogitatu
i rodibus. et eig signatu non portat. i oz
dibus. est sicut qui i manibus. tractat rus
plenu. ungento. sed clausu. ner aperit ut
ungat. z sanet. intus. quidē in ipo noie.
medusa est. unctio spūs. aperi. q̄. z unge.
ut sanet. a. vulnō. q̄ sunt morbi. z langꝰ

q̄ nomē ihū ex mīsa no hz virtute

q̄d sanat pestes aie

passionē

porte

uozes aue: et hec mediana: et ut melius sna
mus quo hoc uisibilem apiendu sit: et ut sa
lutare ongetum mclusum sreapng appli
reng aie nre p sanandis eis uolnerib⁹
possimus ex uerbis bti Bnh̄ de hoc sume
alia exempla ymo exm est: si quis me
mor mamitatis pteri sui: sozte tuptat
desperatione de venie secutione: et hmodi memoret ihm: mismte misiozde
qui tu sit dei filius nal: nihil egens: assup
sit de misationis uolutate humana: naz
ti defectibus eisdem: ut in ea p nris
peccatis ena mouendo satisfaceret: nihil mi
rozde huius homis manebit locus desp̄
tionis: quis em rectiozes esse possemus ut
ad se uenientes: et sālē sui debitum
sanentes: pacē uellet: pcta ena q̄ntacūq;
qm̄ p ut nob pacē posset: m se satisfacies
suscepit: et hoc uoluit Bnh̄: nu ubi d̄ne
labitur q̄s in crimē: cōit misup ad laque
um mortis desilendo. Vrone si minuerit
nomen uite: offensis ipsrabit ad uitam:
ena quo dicit si minorat nomen uite: uti
p non intelligit p nomen id uocale qd
est amen: aer: aut nom̄ supm: qd e m
causa sit a nob minorandu: si intelligit
sm modu pdem de ipo notato: p nom̄
signato. Eadem exm si qs de impetu aut
impane animi agitat: et memorat ihm
tam mite i omi conuersatione sua nec homes
et sic miserabile panentem i ombz ome
lis: z adusitatibus suis: p tu maledicat no
maledixit: tu patrem: non ominabat: ut
dr: et ploremus pe pec̄ nr̄. Imo p i ombz
suis adusitatibus nequid aliud signu impa
ence ostendit. Vtron dubiu: talia medita
i eo cohibebit motu impane: et hoc docet
Aug sup ps. qdcūq; paarat: sp cogita p
te passus e xpus: quo adhuc no pueni
tem ad suas insultationes: ad ista flagella:
ad illa ignominiosa uestem: ad istam spinea
coronā: ad istā crucē: z tanta silia q deo tuus
p te est passus: hec cogita: z fortiter
magna. Et in de effectu uirtutis: z uerius
dicit Aug. et pat aut grec: i omi. Nichil
est adeo graue: qd no tollet si xpi passio
ad memoria uocet. Exemplum
si qs grauatus aut attediatus de fluxore suo
pceptis: reputat pesse obedire: respuat ihm
et pfectissim: in eo inueniet obediens exm
sue pene tollē cuiusm. ipe em dns ihs non
solu deo pri nro stat: est: z p ea crucifig
factus est obediens usq ad mortem: z etiam
testante scripnā huc ij. Insidiatoribz se ut
uiri uigni: z ioseph putatiui pri subditus
fuit: quibus labore corpalem ab ipsis pn
cipibus imperatu uoluntarie: z humilit sustinendo
ut doceret seruos Basilius: h⁹ religiosum dicit em

sic dominū nr̄m ihm xpm: absq; pmena etate pace
abus obediens: quelibet labore corporeu humilit
et uenerent sustinuit: nu em hoes esset hu
mani: z usti egem m: z numoz penitia pa
cientes: manifestu est q labores corporeos to
tiens fugitauit: nunq̄ sibi inde quietem ihs
aut obediens illis ut scripnā testat: ena m
sustinendo labores subiectionis plenarium esse
debuit: et dicit. Aug. putes q; ioseph metuli
gebat q ihs maior eo etat: et deo rapida ne
cessitate imperu m suis iussionibus: cui quo
dns ihs parentibus voluntaria: z pfecta obedie
na p̄stabat: et per hoc superioribz suis ab oibz ps
tadam nos traxit: a ihu go filio dei sic sponte ex
moribz se subdito sc̄o patre: z ioseph dicat hu⁹
homo gempte obedē superioribz suis: ena si eos m
aliquo melior fuit aut maior. Retro si qs tepta
tumore superbie memoret ihm: z mariam aug
humilitatem: ut illa sit sibi causa: z exemplu
humilitatis: z eo utimur omne superbie tumore quod
etiam cogitare pt humilis qm̄ q deus filius pri: z sco
spu conceptus: et carne semetipm exinaniuit formā
serui q seruis accipiens humana etiam pro nob ho
mes: z pro nra salute assumes: et sibi i omni
tate psone coplans: q creator eius: z dns omi
et hoc mutabilis manens factus e vns mortalium
natus ex femina: panis famelicus: e ni dulcis ac arto
pesepis uilissimo: matris lactabat uberibz: z denu
uolnerato pro iniquitatibz nras: z infirmitatez nras p̄tulit
pro pcta nra et misup ut pt mortis q; etiā vin
culo constrictu tenebant: resoluit: factus e pro
nob obediens usq ad mortem: morte aut tu
pis: de tali: a tanta dei humiliatione pro nob suos
suos: post qm̄ hec ambo fuit locuti: in quodā simoe
de nitate dm subdit: q nob ad hoc ad e fiet
Anz: certe exclamadum e nob in pcta ad
Freud dubia dno p omibz q tribuit in subdi
ille quide inuenit talice que tribuit nos at
tendamus ut possimus humilitate paciam: mutuam
caritate: elimosinas: vigilias: lacrimas: pare: et
dimittam: nos parantibz: ut nra nob a deo
dimittant: petra: et hec Aug sup illo ad phil: q
factus e obediens dicit ista humilitas: q humi
liat se xpc usq ad mortalitate humane pticipa
usq ad diaboli temptationem usq ad gal irrisiones
usq ad sputa: et uincta alapas: z flagella
usq ad mortem: z morte ena turpē. Dubat
Aug. Ecce habemus humilitatis exm superbie medi
camentu: quid go mirumst homo: pell' mortalia
tumia q tendere: z preceps tuus humilis est: et tu
superbus: et tanta hec pdicta nimis dulcis: et tu
more sedat: sanat tuos: z uulnera: Exemplu
si qs e frigidus rede: z tristis: z desidiosus in
dei seruo: z spualibz bonis: memoret ihm: z
minima eius caritate: q dilexit nos: ac tristicia
nob p ipm exhibita: q finit minuabilr intra:
et estimabilr magna: z finit nob sume uti
lia ac nīa. Ista in cognitis: z tristicijs mi
tenta memoratis inflammabit cor eius: que

cos q

p pmulat

q superbia

q accidia

hibuisset et maxie si hmõi voto assensit ad us
lutaria pauptatem · ad sim gaõz tonale silez
ni pretulit abiectiõi · stimulat sepe appeti
tu habendo tua possidendo gña · vbi utedi
plibito dspicet ihm · z quo dsidat pauptate
tamẽ medu aptissim acquirendi vrgentes
et tamẽ ra scalarissima pueniendo ad glã
nob uerb z exempl multiplr emendauit
verb quod ait xvi° d. Volue nob thezaud
sive thezauros ni tra ꝑ thezaurisate nob
thezauros ni celo · Cuiꝰ vom subdit dicens
ubi e thezaurꝰ tuꝰ ibi est · z cor tuu · si go
thezaurꝰ tuus in tris posit · magnꝰ ut
dicit Ex supmꝰ susmebꝰ · qz corde maneb
ill trõis affixa · et sequꝰ illoꝝ facty treb
celestibꝰ · Nar aliq excelsoꝝ potis cogitare
Bi aut spretꝰ z abiectꝰ terrenis · pomꝰ the
saurꝰ tuꝰ in celestibꝰ · et adhezebit cor tuu
deo · et ipm amando · z gpt ipm ota facien
do · ait trebo ad ipm dilectiõi · Et tande in
sepabile affixa tamẽ centro suo quietꝰ bea
tifica · Non ait xi° dicit talibꝰ · nobre possid
auꝝ negᵒ argenti negᵒ es negᵒ pecuniam i
forcis vrig · Et ait xix° nuda dicit · Si vꝰ
ꝑfecte esse nade z uende ota que habeꝰ et
vem sequ me · et ait xx° ill · qui ꝓt deu · et
ut liberi possent uacare dñio ota z assui re
liquunt hñitare · Vn pauperꝰ spu · qm
ipoꝝ e tnu celoꝝ · Et huc xx° vn pauperꝰ
spu vrm est tnu dei · Exemplo vd pauꝝ
tate nob emendauit i se · et erad i sua
sissima mte · Ihs se quid ut dixi era in
primo sermone sue nob altissima pauper
tatem i suo em ingressu i mudu natꝰ e
i sua z aliena domo · no ni sua · no i ali
oꝝ aut consanguineoꝝ domo · no ni con
duto stabulo · determinati hospitis ꝑ in loco
nato · ac sue nati e · z ubi pannis inuolu
tꝰ atq i actu ꝑsepui mansit · sic · z in
suo egressu de mudo mudꝰ pendebit in
truce · et mortuꝰ in aliena sindone e potꝰ
et in alieno sepulchro · matre erad sibi ele
git dilectissima quide ni udutis et mitis
et excellentissime fratis · pauperꝰ vꝰ i tpa
libꝰ bonis · ut supiꝰ dixi ex dcta bn basilij
et era tesie bto Jeronimo · manibꝰ ꝓpis sibi
et filio suo nãta acquisiuit · felix quesnaera
de tnis laboribꝰ nutrire · voluit ille · rꝰ est
tia z plenitudo eiꝰ oꝝ · Quare · z qui habi
tant in ea · ita go hmoi homo dspicat ihm ·
sidelit eiꝰ uba · z exempla · quibꝰ nob
prulit pauptatem · et eisdm suis verb · et
exemplis monstrat ipam pauptate libent
amplecti · sciõe teneat · qz mater est · z mtr
et ostros religionis · et ipam tetus ample
tat · tuꝑm instrumtu valde aptu ad pe
uemendu ad uta ꝓfessiõi · eo ꝙ hmoi pau
pate qua ho exteriore diniquit sham · et
si interiore absumdit · capiam · et hmõi ve
lutatem · tollit audacia · resecat superfluu ·
auserit solicitudinis anxietatꝫ · extinguitur

rapiditatꝫ · mutit cadas · z dissipat anglibez ad
bona spualia · z dina · qz ni non licet ctra te
nere · erit aug hoiꝰ aptꝰ celestia cognoscere · ad qd
erad adam maiꝰ nãte · et plꝰ crꝰ astrictꝰ alle
gui sub alio sollicitudine · et nia fruit apta
libãte · ac felici ono · ab omp̃ationibꝰ sdi · Et qui
sme exteriozꝫ artis extrahendꝰ distrahendos
de vitu vestitu · z alijs uite nãis habet sussi
cienta · Et qñtd opꝰ est ꝑm religiose uite me
sura · Dignu etem est q vnq assꝫ tato sit solli
citoꝝ in ope spuali · quato ei quib indiget · geny
narpit · z sme dolore · q dna dicit · q sp inde
ꝛeplatus uita dicens · Et tu onosa uita q ꝑsui
d spualit · vped · moze pereidi · uiuit · Nam
si que uilla cozpis nãtꝫ nia sollicitat · nulla oc
upatio do mestie sollicitudinis mitigat · nullꝰ
litigatoꝝ mfestat · nullꝰ calumnioso exagitat ·
Et quid aliud cogitare debet hazꝫ molestiazꝫ
et hmõi silijꝰ liber · nisi unde ad melioꝛ ꝑsit
at · Unde voca sua ꝑfectibꝰ minuunt · dilate
augeant · et ꝙ tpalibꝰ que recipit spualia bõ
possideat · in hmõi dmto admto se exerceat · ea ꝙ
semp implectat · z diligat Ed dicꝫ · si qꝭ est
litigiosus turbatꝰ pacis semator malaꝝ mtez
ecclie discordiaꝝ · et ideo detestabil deo ꝑm dam
sapientis · qui gñtꝫ dicit · q sex sunt q deo odit
et septimꝰ detestat · ara eius · et id septimꝰ ponit
eum qui semat discordia inter fres · hmoi ho
si qꝭ talis est dspicat ihm · Videz ꝙ ille pax
nra est · ꝑ ipm em inimicitias destruxit · ꝑm
id ad Ro dicit · cu essemꝰ inimici reconciliati su
mus deo · ꝑ mortem filij eius · ipe fecit utrosq unꝰ
Judeos z gentiles · velut duos parietes coniuit
i lapide angulari · et fecit eos habitare unã
mortem in domo sua · ecclie · ipe illa vera pacem
intrans · que ꝑm angelꝰ est · hodie · voluntatis
i bonis · inde i sua nativitate attulit · ymo tunc
in angli cantabant · Glia in excelsis deo · Et i
tra pax hoibus · non quidem omnibus · sed q sunt
bone voluntatis ꝑm angelum sup id ꝓpe · non adhe
sit in cor ꝑnis · Ubi placet in omnibus dei volu
tas · et omne q operat · sid in ipis sit alienum ut
si illa sint gesta ut adusta · et in quibus erad
caritas effici · q hmõi ꝓmpta voluntate quietꝰ
i eis est · in omni primo recordi in bono · et
viuendo pacifice · z quiete · et q recordat ad
bonos moribus · z litigant ad vicios ostia sint
bone voluntatis · Et si qñd aliqs impugnatos
no hmõi animada pacem ꝛeducam · hmõi in illa
nitidam recidis ad deum · z gaudi · et ex nitida
ad omnes primos quietꝰ i eis est · Et de illis cane
bant angli dicentes · Glia in excelsis deo · et in
tra pax hoibus bone voluntatis · Hanc erad pace
reconciliauit omnibus fidelibus suis · ait xx° d · bti pa
ulus · et ꝙ primo ꝓmisit eis · q filij dei vocabunt ·
Et hoc est maxie dignitatis · ut dicit glã · Qui
em q filius dei erat · i domo dñis sumꝰ est ·
qñ alij essent i domo dei ipi pacifici · q filij
dei vocabunt · Et sicut hanc placem domus
mi sui recessit de hac mundo fidelibus suis

con seme dispo-die

A et horiez

p testamento dliquit ¶ Cu' Jhūs xp̄s dix̄it pacem
mea do vobis pace dlinquo nob̄. hec in dno thu
rosidezet · tal' homo · et si f̄m uerbum ꝑ̄ uolt
nitam sz eternam · i qua nullo morit · et diligit
dies videre bonos · i eternа bitudine vbi dies
non mutuent · noctibus · miquitat hre pace
et sequit · i · pfecte sequitur eam ut dicat aug̃
i de uerb dñi · ¶ Non potē ad hereditate dñi
puenire qui testamenti pacē noluit obseruare ·
et subdit · nō pt̄ discordia hre cu xpo · qui discors
volt esse xpiano ¶ Vndeno ut videat thē · gos
tat homo · t eo duplicem · nam sz diuina · t hua
nam · in diuina ꝙsidezat coēpotēs maiestate
et humiliet se illi · ac obedient se subdat obēna
ne mandatoz · ¶ Considet q̄t ni cade dina nā infi
nitate sapie · i tā ꝙspectu non est inuisibil' ulla
creatūa · ut dicit apūs ad hebr̄ · iij · ūmo cogitatoes
eoꝝ uidet et oēs uer est intime pēns hoc con
fidet homo · z erubescat aliq̄d audies tōra dei pē
na facē dicē a cogitate ¶ Et nisup ꝙsidet xpi di
nitate infinita vnitate · et ideo amet sup oia
tagm̄ sume bonū · et in se ac ꝓpr̄ se solam amabi
lem et desiderabile ¶ In huana vo nā ampiat
sibi inutes exempla nō ē in exteioribus sistendū
qz i ipis solis nulla aut modica est ꝓfectio · ꝙ f̄m
exempla xpi ꝓallegata interiozem suū hoem i
quo ipe xp̄s habitat · p fidem simplē studeat coꝑ
nē sz ream · mundiam · a natam · amdia superbia
et cetera uitia extirpanda · et vtutes hūs oēs sz
sz humilitate · mansuetudine · patiam · castitatem
deuotion · castitate · sobietate · z cetas insignde ·
¶ Tanto · ēim homo est xpo in hīs filiet · luc iiij · ta
to ēit sublimioz et ipo quāmquoz in gia · ad qua
nos ꝑducat thē xp̄s dns nr̄ · qui hodie ꝓ nob̄
ꝓ nobis sanguinem suū fudit · z qui cū ꝓre et
spu sco vivit et regnat deus in scla ssloꝝ
Amen · z ℞ ℟

¶ Sed si hec exsuꝑplatur tamq̄m manus au
ra · est ut solidus aliq̄d asserat̄ de
diuinis et honoribus seculi · si forte qui
non curat laudes · appetat dignitates · ¶ Et
vide si non hic ordo tēptandi suauis est m
dus med̄ cru post suggestū ad sola cōm
tationē ꝓpitiū · ostensa sue oīa regna
mūdi atq̄ oblata · ¶ Cu go exemplo dñi t
ista uenus · Alter nāt̄ est cū uenerit te
a negocio pambulante in tenebris · q̄d est
in ꝓcessib · ¶ Etenim ista de ambitione desiderii
et in tenebris habitatio eius · ¶ Ipe absten
dit q̄d est · t q̄d non mentit̄ · ¶ Negotia aut
oīm tpē sōmā timens pietatis · ad se
se excolendū uirtute aut eius ꝓficiat
et timens honores · ¶ Postrema temptato
ōnū mendaciū quod solent max
me insidiari ꝓfectis · qui uidebat tam
q̄m in uiti uirtuti oīa superauerit · uolupta
tes · fauores · honores · ¶ Id em ita sup est
ei qui tēptat · in quo posset pugnāc palam
aduersus hūi · ¶ Dent ꝓ nūc occulte qui
manifestius nō audent · et quē sanus exitus
est a pte ōne horrēt · malum · falso bono sup
plantare molit̄ · ¶ Cui aut possit dicē tu
apte non em ignorans astutias eius · q̄ ꝓpo
situm eo magis sollicitus sum cauē · ne aliquo
modo · ¶ Hinc est q̄ maria angelum salutan
ti turbat̄ · dolū n̄ fallor suspicans · Et ita
sic nō prig amicū · angelū capit q̄ esse
inimicū nouit · Denq̄ sanctū suum ne quim
aduersatoꝝ tamq̄m qui exitus sit bonoꝝ
m̄ meridiani ꝙspicias · Apte q̄ aliqn tu
laborare et in ēim grande · uento aduersante
et tractare nauicularū undentes dnm̄ dor
mitante sup mare · et putantes esse fantas
mata ut clamarent ꝓ timore · nōne apte
meridiani suspitione demonij ꝓ tendere
et recredam sceptrue diuitis · qa q̄dā ui
gilia noctis uent ad eos ambulans sup
mare · ¶ Ecce q̄ id est sup mo dormi loto
Hec tēptatio horemde · t quo se in sumo
stare quis uidit · ao ꝙ vigilancia abmare
tui · et demonio meridiano cauendū mtel
ligat · ¶ Horro disciplie vetq̄ vetq̄ se ma
nifestauit meridies · in eo q̄d audierunt q̄
gos sum nolite timere · et falsi suspitio ab
eis depulsa · ¶ Venia t nobis quotiens pal
luerit falsitas · molit̄ recepe · dm̄ stat lux
sua · et veritate sua · ad ꝑdenda illa oēs
ens exalo · rerēs meridies · t dividat lu
cem a tenebris · ut nō notem̄ applā tan
q̄m ponentes lucē tenebras · t tenebras
lucem · Hec bti bñh ſmon̄ xxxm ſr tan

Dolor in diuinis scripturis duplex intelligi potest. Unus
est qui gignit penitentiam et alius qui uersus in
desperationem mortem operatur. Ille ergo dolor
de molestia corporis confitetur. Iste uero est
hactenus admissa detestari et in seruitutem redigi
negligentem. Quam iniuste patitur scs ad huc memor
ueteris populi libertatis acris concupiscit aduersus spiritum
meum in his pœnis in quibus esse uos cotidie moriendo
et nunc uos mortuos affert
rotatio die que et sup uiues sumus et ultra
naturam eternum se futurum mecum. Quid
si mihi sic uiuendum esset in extremo cum qui
nec diu consuescere nec diu satis in presenti
uita uelit uiuere ad eternum refugit ad me
diatorem suum ut sic uelut in ponderibus
et stateris. Uere scriptum plane nobis est pro
uere iustorum inicia studii dni ut non timea
mus a timore nocturno et non dicat a nocte
qua non ipsa afflictio tentatio est sed magis
timor ipse. Nam et omnes laborant ut
tamen non omnes in temptem qui temp
tant. Multos magis timore fuere pene qui
sentis dolore lederunt. Quia quo timor
ipse temptatio est congruere dicitur est qui est
datus huius dni quo a temptatione hac non
timebit et forte impugnabit. Forte temp
tabit. Forte timebit noctem. Sin ei timor
iste nocebit. Magis aut sinis fuit dor
mitans. Tuc in maculatis erit et emundabit.
Sic scriptum est. Qa erit purgabit. Cauing
est timor iste. Sunt examinet. Ne quecat
ueritas facie. Noctuine plane et tenebre
sus timoris. Sic fracte huc radius ueritatis
exspirat. Angit. Ne oculos cordis nec quide
peccata. Q scrim. ut quidam modi de scripha
ait. Et nos in flagella patrum armantes
iniquitatem meam. Qo peccato nro. Nec
uel eterna supplicia que merentur ut in eos
quoque quidam q uindicta que patrum deli
tias requiem. Nec quoque celestia prima ad
que tendimus. Tenebre iudei mortem. Quam nro
sunt condigne passioni huius tpis. Ad futuram
gloriam q reuelabit in nobis. Nec et ea q pro
nobis pendit xps ut tenebre considerabat. Quan
ta sustinuit illa maiestas q inutilibus seruie
re subeundo nro sustinet uel pua pnabit. Sic
forte qualem uitam presertim tam multiplex et
usque quaq crudam nro capelle mori et capel
lere pene huic timori. Nec presertim ut filii
lucis et die honeste ambulare time sagitta
leuiter uolat leuiter penetrat. Si duo tibi
non leue insugit uulnus ato mi fecit. Nimis
sagitta hec uana gta est. Non est uir impug
net hec pusillanimes at eum sibi qui seruen
tiores esse uident. Ipi parcent. Nisi et rauem
in hac pcam thilomi ad huc sollicitu ni deserat
situm ne impugnabile uitaq tis. Quid enim aliud
ta deus uanitati. Nec sine huius opposita sa
gitte secreta illa et quodammodi minima uirtutis
exigimus. Secretum nouit anima de se tene
at ueritatem. Difficile pro in fallor hoc uerbo
laudantium horum mentem sua adduci potest al
tiu scipa si esse mus ad lucem ueritatis sollicita
consideracio ne ad ystuciat. Nonne ea quam
cogitet conditionem ducunt et sibi quid sup
tuere et timet. Nonne sua quam consideret coe
ruptione fateat nate est. qm non est cohomi
et si forte aliquid habere uidet ni mi nomes
puto id respondeat apto dicente. Quid ha
bes qd non acepisti. Et alibi. Qui stat uideat
ne cadat. Postremo si fidelit computet fraca
le illi erit aduerte quod nec ui p. ea nec pos
sit ei qui ui pp mi uent ad se et omnia usti
cias suas tamq pannum menstruate reputet.
Eadem si uitas et eis mchomini opponeda
et temptacombs q sentit. Nec em ut sic cessat
hostis antiquus si ad illudiora forte gluttur
argumenta frema pauit utraq latere tue
ri no est qd uel a smsteris pusillanimitate
timoris. ut a dextris eum humane concutiat lau
dibq me tractq ta molestione frustrata atte
tat. Si uerubq mgt deue naquer forte de spe
possu alicq mgena q peditor si. Quis putas
erit hic proditor. Plane nup duns radio
iniquitatis: ambitio subinla matu. sceru uneq.
pestis o caulta. me ypocrisis luxurie parens.
ultioq origo. cruminu fomes. uirtutu erugo.
timea sentis. exacerbeq cordium ex uenedis
morbis cime. generas ex meduria langlboree.
Contigit uana gramma aut. qm uana est forte
solidi aliq assertaret forte homo est forte dui
cias. Quos hi negotii p ambulas in tenebris
trudi secit in tenebris exteriores. ne sese spoliat
nuptialis et uirtu exercita. sentu pictatis
euacuans. Quatos hec pestis neguta sup
plantatos tue pu qui decaui ut rem quicq quos
latuit o oculos effugere subita expauescente ad
cuma. Qd u hic uerumen souet aliud qm
mentis alienatio et oblitio ueritatis. Nec quod
n ueritas poterit hic uestigat. presidio rem
et negotii aequit tenebrarum. Nimis hi est
que dies. Quid quod est hominis si mundu uenu
sit lucet si sic aut perdat et detrimentu sin
facias. Et iram potentes aut potent tolen

tu pgnentur. Et q̄ que sedula suggestione re
duc̄ in mente. qm̄ sic in ambitu ſtuola ron
silario greue uid̄ eludius breue sinu ignatus
Hinc ut ſp̄ tptacones dn̄i querat̄ animeus
non p̄sumpſit assere. Aliq̄n de ignorancia
ſtimet dubitabat sapiam̄ſmus quisq̄ mode
rabat̄ respondet̄ silus q̄ i mille vnq̄ posset
dyaboli videre q̄d querebat. Verma sic inde tem
ptatione eſuciem suadebat de lapidibus pa
nem fier̄ fili ne posse ne posse respondet̄
cibu aliu pretendut dicens. Non in solo pane
vuit ho et c̄. Credit ill temptatōr ſtupidus
suadebat ipmittens qua no ledet̄ si filius dei
esset et sic videns omes cuncta. laudares od
et magnificaret et ne se esse ne esse re
pondit. Tercia de ambitione fuit qn̄ ait
na mudi p̄mist. si cadens adoret eu. Vides
ne quid ambitione cui adoratio dyaboli e qua
ludet ad honores et glam mudi pyeme
ſius ille adorate debq̄ palluer. Quarta ut
duci temptatione ap̄ eu abstenuit cui⁹ nimi
tanta esse expetus prudenter ex responſis
Quid dr̄ adhuc alios fuge quos omnimodis
diligē iustitia et odisse iniquitatē. Quid m
ut iniquitatem pallet. Vultis ymagine
em̄ p̄fectos bonos nouit amatores malu es
sub spē bonitatis mediocres sed perfecti
persuadere conat̄ ut sitio conteret quia mag
nopere diligi bonitate et fuit le qui meruit
rat. Hoc e qd demonium no dormit. Et
meridianu An non hor timuit maria qui
ad noua angli salutacōi expauit. Ann hor
infirmabat aplis et dicit. Non em̄ ingredia
mur̄ regiones eius. Ipse em̄ angelis fortitudine
p̄figurat sam an. lu. Anno demon hor opm
meridiem. Discipli em̄ videntes Dm̄ sup
mare ambulante clamauer̄ putantes fantas
ma esse. Et unde q̄ bn congruit quarta vi
gilia fuisse dign̄ com̄ temptatōm quarta in
gilasse discipli phibet. Mer um remanse
ſtissima nec abitror opus esse eloquio q̄d ve
ſit sola virtus q̄ palliata detegit falsitate.
Quatuor has tptacones ecia in gnāli statu
ecclesie haut difficile diligens considerator
inuenet. Vide em̄ timor noctin exhibat no
uellam ad huc ecie plantacionē ign omis q̄
o crederat seruos detractibabā obsequiū se
prestare deo. Domu p̄secutōe cessante et
die reddita trebauit cum gnāq̄ t assiduit
sagitta volante in tenebris. Ab incursu et
demonio meridiano. Ruina
mis pax ab heretica. si non e pax a falsis
filiis. Ecclie triplicasti gente dicit dñs. Ego
magnificabo leticiam meā non erit vacua
pauca ad electi. Omnes requiam. et omnes fere
que sua sunt querent. Ipsa quoq; et
ecclesiastice dignitatis officium turpem quę
tum et tenebrarū negocia insecure ne
hyemis minaz. salus. sed luxus queri diu
turnaz. Propter hoc londenses hoc fre
quentant. Ecclias. missas celebrantes psal
mos decantantes. Epistolas dñs et actus
diuinos nō prudenter hodie detestat.
ut ecclias. reditus in sup̄fluitatis et va
nitatis usus dissipent. Sup̄bie em̄ ut
ruet et homo pter filios p̄dictionis demo
nium no modo diuersi. sed meridianum.
q̄d no solū p̄sequat. ne angelu lucis se
extollat sup̄ deū. q̄d dicit deus aut q̄d
colunt. Nimiru mīsdiua rudes dñs malitie
matris ecclie. a qua capiur sicut dolor esse
concipit. Hic plane grauissimo erut mone
tus. sab hoc quoq; ecclias electas. vitas libera
bit. Ipse eos breuiter dicit. et demonium me
ridianū destruens illustratione aduentus sui
et hec quidē dicta sint de temptationibus ipsi
Nam et in sermone quodā sup̄ cantu
canticoru memini me sup̄ hec tractasse
similiter et meridiani huius demonij men
tio mendisset ex occasione sol meridianus
acubitus sponsi. quietis sponsa petere
iudicaret.

Explicit sermo exhibens tres tptationes dñi. Qui hitat in adiutorio dei. in gna
tptacionū demonij. vitatis eius co
tactu. hec quidē ipsa
tagit. cuditat. a timore nocturno.
a sagitta volante die. a negocio p
ambulante in tenebris. ab incursu et
demonio meridiano.

Cmte et audite opa dñi pō xlv. ſ. beñ bernh in quodā ſermone de hac feſtiuitate. Hodie reuelatū eſt cōſiliū quo mors occideretur. quo origi nale peccū tolleretur. quo vita redderet. et hō de ſeruitute diaboli liberaret. et adoptiuā filiorū adoptionē mansuetā dignitatē reduceret. Hodie dei filius meā natus. q̄d quidē miſi fieri nō poſſet. nec nasceretur. nec pateretur. nec reſurgeret. nec aſcenderet. nec mſterium expleret. et nec celos aſcenderet. nec ſpūs ſcūs miſſus eſt. apls. quo tempore lucas. et per q̄ fit ſcemſſio pcedit. Hodie verbū caro fact̄ ē. in quo ait leo papa humanitas nrā cognoſcit. quātā eam ſuus conditor eſtimauit. Quātus em̄ origo humane nāe fuerit. qd nos de ſua ymagine fecerit. repatrōm ei nr̄ē longe amplius tribuit. cū ſe hodie ſeruili forme xp̄o dñō coaptauit. Q̄d miſi opus dñi fact̄ dignat̄ fuiſſet. nulla quidē ſpes eo nullatenus. nulla forma bapt̄ē a captiuitate diaboli. et a pfundo etne mortis erueret. Hodie ut ait aug̃ in ſermone de ſymbolo. dñō nr̄ ihū xp̄o. Propter nos hoīes. et propter nr̄am ſalutē uterum inviolatum violare dignat̄. nr̄a uulnera membra ſine macula. implens nr̄am ſine corruptione fecunditate. integrum generans ulterius ſeruauit. et ei et nr̄is honore et dignitate reſtituit. Quātus ergo omnibus diebus. imo ſingulis momentis dignus ſit fidelium mentes diuina meditari. et ad laudē creatoris ſui erigi. Breue em̄ non eſt momentū in quo nō utamur dei bonitate. pietate et mā. ita digne ſtimū ē. ut quātū natura patitur. ſingulitas nō tranſeat momentū temporis quin eundem nr̄m benefactorem ei⁹ meſtimabilibus beneficiis nob' exhibeat. ī nr̄a memoria habeam⁹ ei⁹ laudē. m' in operibus ſuis. et q̄ honorificem⁹ ſancto et ſanctiſſimo ſanctuario. Hodierna tamen die ī qua rectoris nr̄i exordiū. nr̄ē ſalutis. o portet corda credentiū ampli⁹ exultare. in laudem dei. et filii hoīm gl̄oſius corde et ore cōfiteri. mirabilia eius. et p̄pue h' oīm mirabiliū. mirabiliſſimū. q̄ auctor mūdi et q̄ omnia creaturas condidit. Hodie concepit ē. in utero virginali. et factus ē ei⁹ filius. quā p̄ creauit.

Ar licet nec mente concipere. nec lingua plene eloqui hoc mſterium dñice incarnatiōis ullatenus ualeam⁹ cōſiderare. nr̄ tñ ſilē hodie oīno nō ſinimur. ſed laudare cōpellimur. ne tacenda ingratis de tanto beneficio maneam⁹. quare p̄ impētā gratia qua illuſtrante illud verbis meis ſalutis. deuotius meditemur. et fructus ſuos enarrem⁹ re uerentius. ad dei conceptricē uirginē mariā. et cum ea gabriele archangelo deuote ſaluten⁹. d. Aue ꝛc

Nemte et audite opera dñi ut ē. Omnipotens deus hoīes adoptiue ſine conditionibus ex ordio ſue inſtitutionis q̄d ſ. hugo nem. in de ſacramen⁹ ſibi conferre ſufficienter facere. gratificare et dextera imposterum transfundere diſponebat. nāq ſibi triplicem notitiā. ſc. dei. et ſui ipſius. et rez. p̄ter hoīem creatarū. Adam uero p̄ homo. ſue ſcīali luce illuſtrat⁹. qui ſeruando iuſtitiam ee debuit poſteritati ſue prima pia celeſtiū. et ſubceleſtiū determinare. peccando tñ ſibi pri ui pia ignorantie et tenebrarū. q̄ ſucceſſu temporis ſue mulieris uitia. q̄d fere cōi gen⁹ humanū ad hanc deuenit cecitatem. ut creatorem ſuū nō agnoſceret. ſz q̄ dantē hiis q̄ nō erant dñi. attribueret. Verū quia deus lux ē ſpūalis. ſime le claritatis. et eſt artifex mirabilis lapidū et bonitatis. ī teōr. et dñō v̄mūſor ſiue maieſtate et ido nequaq̄ potuit ſic latere. q̄n prodeuit ex oīa opa ſua. celū et terra. et alia mirabilia que fecit. et ſua bonitate mortalium oculis obiecit. q̄ulacūq̄ mōtalium q̄ acutiſſimis eranⁿ pditi ingeniis. xp̄o admirari de mūdo. et de his que mundo apparuerūt. reperire philoſophi. et variis ſtudiis et doctrinis dei q̄ poterunt. querendo diſcutiendo perſcrutando. et mirabiliando vmultam creaturā de eo. et quamcūq̄ diuinitatis ad uſū ſue mētis magna et uā deriſā cognouerūt. et poſteris in ſuis ſcripturis relinquerūt. Vnde aug⁹ in de ūb' dñi dicit. philoſophi nobiliores inter cognatos creaturas de creatore. et oīm ſpē ac diſpoſitōe quaſi luce rutilante ex arte artificē. ſc. deū cognouerūt. et poſteris cognoſcendum. ſi nō ſibi ſuisq̄ oīm latere creaturam. ſed ſi ea que deriſa nobilia ſue pernaturalem nōnē. adiuta miſeratione et conſideratione opis eius. Breue em̄ ex motibus et admiſtratione corporis aiāe quā non videm⁹ cognoſcam⁹ hic ex fabrica celi. ex ornatu aſtrorū. et adminiſtratione cōtus mūdi et regimine oīm creatarū mentes ſapientū. et fideles uiri deū nō ſolū ex conſideratione creaturarū ſenſibiliū. et eox que ſecūm gratiam

tez. tur sūr adextra opacꝫ ē cognoscūē sz longe alīd
churus et perfectū exsūs effūbz nobilibz et smgn
burē murubilibz. quos tota p supnāles mfluē tuā.
et supnatur sūr natuē cōsuetū. quibz se hoīnbz adēr
mlto habundanēr uolunt manifestare. Interque
supnālia dei opa pīncipuū et pncipale ē mcarnacō
filij dei. Inqua longe ultra qm in aliis dei opibz relu
cet. Ista tā q mē oīa de deo dā pncipalia sūt et
moralia. sz diuīne personaz. ac bucta q sūt potēn
supna tomtas. prima etem de messabile. man
festat. sua pōt. sapiaz et bōtatē in constituēdo
unūsq; ordinē sūm. et oīm q in eo sunt dispōe sūs
fīnbz congruentissima. Et uta nō mīs si longe ultra
in suis opibz per potēn talla cie. per nesz et cor
rupn repatē. Immelius manifestat sua potēia
supna. et bōtatē. q sunt ista inuisibilia dei. de qbz
aplūs nō. pī. dicit. q per ea q fta sunt. mtellecta con
spiciūē. ultra. qd diuinū. xpiāna licet nos iuuiter gene
taliter ad mspiciendū oīa dei opa. maxīe tū et pīn
nos muniat ad diligentē considerandū. pī mcarnacō
filij dei nā dicit. uemet et uidete opa dī. Breuit
dixi in filio dei mcarnatō excellentē manifestat
ad tribuendū diuīnaz personaz. Si nāq; considē
tauerimus umbilia in hac opa unita et mspiciem
multa alia magna et mira q liqdo ibi agnoscūt. q dili
genter aduertat. clare nob ex hoc ostendit. supemi
nens diuīna uirtus et potēa. Sed si considerauerimus
mutabilē modū. uinons istor. umbiliū et dissi
limi pīj detentissimā solucōz manifestat nob ex
hoc alcenda mgpīhensibil sapiē et scīe dei. Diuō
considerauerimus pīosicate et nobilitate dmi nob
date et mestimabiles fructus quos nob attulit
cognoscendi ex hō magnitudinē diuīne tomtis
largitatis caritatis et mīē. 1de 2o dixi malis
fmone indie natiui cat. de pmo sz de diuīna po
tentia. ē nē pmipat dīndiē. et sil modicū de 3o
sz de diuīna bomtate. 1 Dixi ergo pmo. qd si in fi
lij dei mcarnatō considerauerimus umbilia ic u
mbilia utaq; in hac opa unita sz diuīna natura
et humana. sunt extreme primo infime distantie
que tamē diuīna pōt tam intime admiscē um
ne in opere hodierne mcarnatōis filij dei. ut
ui ullo pmo mō in tanta eam personā conuenī
rent. Verbum in diuīs. aīa rōnalis et caro hu
mana. et sibi mutuo unirentur. deus et limus. diuīna
maiestas. et humana infirmitas. tanta inimicitas et
tanta sublimitas. hec etiā diuīna potēa fecit
hodie. qd deus homo. et homo deus. qd in tribus

in tempe exortis maxīe est sedm bīm augz
pmo maioris potēie effectus ungī adextē ostēn
sus ē. nec ostendi forte potuit. qd deus est hō.
et homo deus. et comprehensibilius nā humana
subsistentia sibi unitur. nec mīs in ea esset.
quia in se erat immutabilis. mōr in se existēs
quia in ista fuerat totaliē. eīm filius dei augz
ita magnus fuit in forma dei. et ita parvus
in forma dei. aut nec ista brevitas ista
magnitudo minueretur. nec ista magnitudē
ista brevitas pmeretur. Diuinaz potentiaz
nobis ostenditur actoq; hodie in xpi mcarna
tione sūpta. et in eodem mometo facta leguntur
quoz quilibet omēs ex eodē creatē. et virtutē
¶ Primū est qd xpi dīni virgo hodie concepit.
et virgo mansit. et semper. ymo plane naturaliter
uirgo concipit et pater filium. ¶ Secundū
qd haut lime uirilē concepcionis cōcepit hō
libidinis feruore. ¶ Tertiū fuit corporis
xpi in eodem instanti perfecta formatio. et ei
organizatio non successiua. sed momentanea
ab infinita potēa et uirtute. ¶ Quartum
fuit cōcepti et formati corporis perfecta
aīatio. Nam in eodem instanti diuina potēa
creauit aīaz rōalem. et huic organizato corpori
infudit. et constituit totalē humanitatem
ex aīa rōali et organizato corpore. ¶ Quintū
fuit collatio usus rōnis et liberi arbitrii ipsi
aīe xpi. in primo instanti conceptionis sue in
utero mris. et temp tam perfecti habuit
sūt posterius in etate uirili. ut decet dīnm
in ipso. ¶ Sextū est personalis unio hu
manitatis et persone filij dei. In ce eīm instā
ti magis concipiebatur. formabatur. et aīabā
tur xpi caro in utero. et in eode in
stanti ista totalis humanitas. unebatur uerbo
ut dicit augz. inde fide ad petrū. ¶ Septimū fuit
plena et perfecta sanctificatio humane natuē in xpo.
Nam in eode instanti quo xpi concipiebatur. in
fundebatur sibi sedm aīaz plenitudo treate
gratie. et uirtutū cū oībz charismatibz et dons
spūs scī. qui sibi debebatur nō ad mensuram
¶ Octauū fuit beatificatio aīe xpi. sedm por
tionē actoz lucidior. Nam in instanti concep
tionis sue fuit uerus cōprehensor. et quo ad
dei uisionē et fruitionē tam plene beatus in mīo
utero sicut ē hodie in celo. non eīm aīa eius
melior fieri potuit. quia a principio sue con

dnāis exaltet ner saluator aut grā tumlator tuā
ē net beator m dei iulione et tenuce uc docet
mgr̄ m iiij dū. xviij. ¶ equibꝫ pot ostendi q in illo
instanti ab nucio mdi tanta et tot ac tā magn
ac mūda suē tā nr̄ fuet ulq ad finē seculi suē
mistanti conceptionis xp̄i. pas ex pte ¶ sm
per f dam m iiij seū. suae. cui ex hor ostendi
mfinita dei uē et pōg xp̄e extēs pfectiū deus
se hac mcarnacōe tocte pfectiū hoīe. et q sic m
hūlabile alteudine luam mhūlabile hūlitāt
condescendē seruis suis condescensiōe menarra
bili et m aphensibili q ōm nouit magnme
nomi ēet solū nomi sub solemet umq aliquod
mai fieri potuit q q spūs scō et btā maria sēp
ugine uerbū diuin. qd m principio deus erat apud de
umet p qd tā suē oīa mueretribuē hoīe tanta-
hō fuēt. et qd ineffabiliē ex deo prē natū ē meter
nitate mirabiliē nasceretur m tēpe ex ugine
mr̄ sue esset dei et ōm mediator ¶ quod tam
alat ē et magnū et suē omēs humānū sensum
transcendit ue nemo umq cogitare audeat
finisse nec sperare potuisset nisi omēs dnī
hoc hoībus manifestare et tām misericordē
exhibē uoluisset. ¶ manifestauit enī primo hoībꝫ
tū suis patribus subuuire uirtūs promisit adue
tū filij sui et eund aduentū nris figuris et
mlaplicatis oclis propheticis promissionib ac pcepta
per plura annos et tempora mlia ab abel primo
iusto usq ad ioseph baptistā mlcos intelligentias
ad fidē exercit et cor assiduis admonitis deliderio
mlāmat. et tandē in ultimis temporib
misso gabriele archangelo et ugine ille allen
sit pbere illud suū antiquū promissū adpleuit
sola sua gratuita pietate. postremo betā dei gem
trix ugo maria uolens exaltare hāc diuinam
omnipotentiā. et nob eius dulcē dnāe pōe efficacia
demonstrare magnā et ineffabilia que ei adomnō
tā suē ne pnā ei. meruit. sm tribuens. sed
ma mstū reflectens a quo ea receperat et quia sen
sualē et potens et magnū ē. Dixit m carnē ro
suo beatā me dicent omēs generationes. qua
fecit mi magna qui potens ē. et solū mgeneru
li dixit fecit mi magn. et nō addidit que et qua
liaut pfecit mirabilia cē. nec xp̄s metipm
ugine ad plenū explicare potuisse. q in ea et
tū ea fecit diuina pōa. ¶ sua. et immensa consel
lia est tū dixit. ¶ qui potens ē. nō enī aut hoc
pōt ut illud. sed absolute et sine addito potentē
nōiamur. quē omnipotentē perfectissime nouit
et licet magn. et mira que dnē fecit scīssime
ugini ut ab omnib btā ducerentur ad plenum
et prim mllatenus possint. tamē ad laudem

eiusdem ugis benedictē et adexaltatiōi omī pertinere
bonitatis diuē aliq̄ cor referenda censeo. Puto aut
primo ex dictis scōr patrū veraciter credo magn
q dnā scē ugini maie fecisse et hys illis. sciq̄d
q oī creatue que sub celo ē deus pē eā elegit ut eēt
dignissima mater filij sui sibi et scō spūi cocqua
lis consubialis et coeterna nec ut saluator totius
mūdi thesaurus illi mfinitus scz xp̄s dnā ei soli
cōmitteret cultor deitatis sponsa dei et mater
na soboles cui adq̄ ¶ Qd cā ni mrīs utero scīficas
et cāta gratiā magnitudiē et ūtutū habitudiā replē
ut per totā uitā sua ab oī pcō tām originali q uenali
custodiēbat immunis. ¶ sola sup nate uirā me
ruit ē et mr̄ et ugo ceā sola mirifica concipē et
parē meruit supra q hodie spōs scōs ueritas angē
lis scīs superiorē et ut eēt dignissimū habere christm
filij aug̃ menē uelut ugis diuē mtātā ardēn
tissimā caritatē. ¶ enē quos xp̄us purgē abeo per
fectissimā puritate. Et item cā sup replēt omī gratiā
et uirtutū altissima perfectiōe p omēs alios dnōs
creaturis adeā sola singulāri modo verme dignatē
est. Indomitē ille ymperator et oībus seculis incon
phensibilis dei filius qui dudū agritudinē et facegnē
sexū primi delideriū et alios sui pretiosi semen pīm
tinuē nō valēs hodie se meis ugis meū relinquē
gremiū et sibi tamē mduens est uirginalis pudi
citiē delitiū capiāt. ¶ celestiū gaudiū et sup
ne dulcedinis mirū atq̄ monstrabilē suauita
tem ugo xp̄i plenius ei hodierna die illud eternū
lumē cū toto maiestatis suē fulgore in eā descendit
et quē nō capit mundi iste totū se mē xp̄us mise
ricordia uiscera collocauit. primo uidetur nōnul
lis solū q nō in instanti conceptionis xp̄i sed in toto
tempe quo mansit in ugis uterō pfectionē in
experta quadā dulcedie et suauitate qualē nūq
sensit ante et post. et hoc ppē redditā cōtinuā
suē xp̄i mi corp̄is et q mē in corp̄e ugis tōne cō
tinuatois fot ad mīm. ¶ Qd angelo nuciante
et ugine consentiente mox uirtus et sapia dei
prēs q attingit a fine usq ad finē fortiter et disponē
ter suauit dei sapientis filius et dnā ei ubiq exercens sin illa sui mu
tabilitate in utero ugis sue uernās et talis ei sagi
nās primo carnē tangulat formauit sibi cor
organicū q et superet dixi in eodē momēto animā
aiā rōnalem omī ūtutū et domū spōs sci repletiū et to
tam istā humanitatē sibi tam mirē coplauit ypos
tatice et monstruosissime qui est uel fuit ab eterno et
mecum nūllo et semp erit perfectus deus tuus de no
uo fuit creā perfectus hō ab eodem mirabili uiatore
et q phensorabilis concepit qualis natus talis in
utero qualis uersabatur in mundo et qualis nunc

re lidet in celo excepta mole corporis q̃ per meren
ta tempꝰ creuit et augmẽtabatur sꝙ mea hodie i
pleui est etiã hoc ſcõme vacua mũi nouũ facies dñs
super terrã mulier circudabit virũ quia ista sup
benedicã mulier ls. ego maria que dr. mulier a cõ
dicõe sexus hodie nouꝰ et innouo modo ls. sine uuli
gracia et sine cõcupiã aut libidine imbutu
siu sissimꝰ uteri circudedit verbu qꝺ cõ
cepit ihm xpm dñm nr̃m quia ab nr̃i hoꝺ
dierne conceptionis sue sm humanã na
turã sp vilem ãm huit quia plenũ et
perfectum vsum liberi arbitrii et gram
ar sapiẽtiã in tãta plenitudine qꝺ in hys
nullꝰ fuit nec in eis erit aut pfici po
tuit. Qz virgo virilis ignara consorti
mꝰ se cõmebat nouã mensibus eiꝰ q ma
ior e omnibus et q̃ cũ eterno pre veru
omia unia gubernat i mꝰ sꝙ ut ex hoc eius
sacratissimꝰ uteꝰ nullo mirabili amplexu
libat. aer fuisse videbat celo forcior terra
lacior orbe eo qꝺ in se susceptu deũ qꝺ no
capit mundꝰ et cũ q portat orbẽ nouẽ me
sibus portauit. Quibus expletis peperit
filiũ suũ vnigenitũ nullo pceptꝰ dolo
re nulla fatigata penam in aliquo m
berillus. Ipm qꝺ edito partu adorauit
pclusꝰ corpe in pfimdo humilitatis abysso
qz sm bñ Augꝰm que oculis carnis le
ta cõspexit filiũ. animꝺ oculis mentis in
tuebatur deum. Qz felix virgo in tꝰ
ris manẽs. meruit soci esse psone dñe
et familiarissimꝰ atqꝰ cõmunis otribe
nis hre cũ hodie deo in cuꝝ consortio
et pncia tremebat et gaudebat. Vnde bñ
in quo sdam sermone. Gaudet angꝰ
de expõ tpudiates fecisse in gm strat
matre virgo cũ tremore. portat nr̃e z̃n
lactat virgo filiũ suũ. et cũ timore exul
tatiõe timida perficiebat. Et
em imestitutem eius p ombꝰ agnouit. Io
cũ ut deũ ompotẽtẽ tremens adorauit.
Quia qꝺ sm humanitate se mrem ipius cog
nouit. ipm alumꝰ fouit. et materna sollicitu
dine curauit. Et quis putatis possit agnoscẽ
indꝰ hꝰ virginalis ãm sm purissimꝰ cordis
eius rectos atqꝰ rationabiles cogitatꝰ
qꝺ Ambrosius in sermõe de purificatiõe
ãm adloqns dicit. O beatissima virgo.
cũ hũc cerneres ex te natũ tantillu. nfa
tem. illum attenderes deum imensum huic
creatum. illum cãtorem. huic nfinitu. illum
fortissimꝰ. hunc alendꝰ. illum alentem.
hunc non loquentem. illũ angelos docentem.
quis ãgꝰ tui pectoris archana nõ
inter hec valeat. vestrãe quibꝰ modis
cogitatũ ad utraqꝰ fluctuabat cũ vnũ et
eumde dei hominis filiũ mamboꝰ tenens.
hunc adores ut dñm. illum osculeris ut
puerulꝰ. Quis etiã estimare posset mi
ram dulcedinẽ et in terrã quandã sorie
tate qꝺ felix aiã frissime virginis marie
pfundebat. cũ amplexaret brachys et crebro
osculãꝰ. atq; sacris lactaret vberibus
eũ qui in celo cibus e angelorꝰ et terra
sacietas aiarꝰ. In quo sue mgrediat
pascua. mveniut. vestigiu s. dei pris.
etiã p nob frus e vngentꝰ eiusdem
virginis meis. Magna fuit et mirã
da ambos consideratio. no solum huã
na. sed et angelica obstupescit ratio. Dñe
em non obstupescat. et pene dñgnare
fiat. ex magnitudine misterij si atten
te consideraẽ capit. qꝺ iste vbera fem
ne sugit. qui omia pascit. qꝺ q vmusis
animalibus vniuersi pectore inens lac
tis guttas expectat. Qꝺ porta ferrigi
nabus potior orbis. qꝺ parus angelo
rũ efficit. qꝺ virtus celoꝝ nfirmat.
et qꝺ tandem vita omi moritur. ut vniuer
sos nos mortales. Hec et mlta alia hys
sitia de quibus nunc transeo. fiunt ista m
effabiliter magno in maria et mꝰ a dño
facta. ad manifestatiõe potentie sue
ad omnium salutem. ac ad ipius sissi
me virginis gloriam singularem. Que mi
rabilia et mirabiliter loquutꝰ facta mira
ostendit dña potentia q fecit et dispo
suit hec omia. que sic potuit ita ei pla
cuit ire concipi et nasci. itꝰ sic isto
mirabili mõ sed minime salutifere. esse
metipsum in assumpta humana carne
homines pditos repare. Quamus
aut hoc opus incarnatiõis dñice cũ mag
nalibus illis que adipm ptinet sit sm p
dicta magnꝰ ostendens omnia create
virtutis potentia. solusꝰ emanãe potes
ex omnipotentia bonitate dña sit qꝺ lo
ge supra capacitatem nãlis cõmis. nec
alicui mo securable ad plenum multiplex
tui mysterij ipius vestigiu vestigiu. In
hys etiã que deus sm gnem et nãlem
verum circa sunt in celo sursum et in
terra deorsum. Et singulariter in cõ
positione rerũ ex subiectis et formis.
vel forme gnant ydiota subiectis qui
bus imittit dña sapiẽtia. a principio
hec ideo ordinate. ut humanus animꝰ

ibam ad
pstat. de
dgneo

pietate fidei illustratus · manuductione
aliqua ex hijs atq; ad aliquale mtd
ligendū mirabilem illam yppostatice vn
one humanitat[is] ad subsistenciā verbi dīni
uite cuius deus vē d enoīat[ur] hō. t hō deus
Et perpue clarū vestigiū incarnationis
relucet in venone spialis et mduisibi
lis nē sīs aīe humane cui subā corpalis
ē m q possione homīd · p dīna potētia
spūs scī mirabiliter cmerem alligauit
et mira dilectione vnicto m carnale nāz
corpali copulauit; putauit em hō nullo mō
posse cāturā suo creatori vnirī m vnita
tem psone nisi videt spūm hūanū q est
tam excellens creatura · tā in sīme s. tar
mi q dīnis ē et puluis sic dīne coplari
Ꝑ exemplo igit[ur] possibilis ypostatice vn
onis humane nē ad subsistenciā dīnā aliam
rōnalem deus corporeus mdimensis m
duit · et eam fecit luteā nāz ad iute
sensu vegete · ut ostendēret qd posset deꝰ
tam disparem nāz corpus s. treū et tō lei
ata nāz in federatoꝛi vnā coniugi potuit
eciam humane nē priuatam licet infinite
inferiore · sue dīne sitati mirabiliter sed
minis salubriter copulare · Et et alia pla
hui[us] possibilitat[is] vestigia · et dīne potētie
ac eciā bōtat[is] eius iudicia possimus m
rerum nāīs mirare · Videam[us] em ut
declarat actor de fide et legibus · q omīs
sōnis mē modū rōn ypostatis ssm modū
possibilitatis sue dignus t mdigentib
clarguit · Et grāliter omaqueq; creatūra
naturea sīm vltimū sue potentie larga
ē virtutiū et operationis sue · in omē re
ceptiuū illius gñitum pt · et gñitū pmt
titur · sic apparet in sole · qui tota q pt lar
gitate · luīs sue · illustratem suā in omā diffun
dit orbi aliar[um] · circūquaq; Et qua omīs
spāz creatūraꝝ · larguitas nō ē nisi iudi
tiū quedā · et vestigiū · ac testimoniū son
talis largitatis dīne · ex qua omīs cāture
dīnū ut large sint · et habeant quid lar
giant[ur] · Ideo cū ita se habeant in tenuit
e in singulis creaturis · a sphēre hꝰ ē fu
tendi esse in abissali - - fonte omnipotē
tissime bonitatis duid · ut se potuit ·
dere · q̄dtate sīm vltimū possibilitat[is] sue ·
et hoc hodie festū filij dei incarnatōis
que ē domū q ex infinite dīne bōtat[is]
et potentie · processit · et quo maīs m
thesauris dei nequaq; poterat inuenīri
Ꝑ in scripturis cētū inuenimus q v
na scilla pietatis in multis viris sīs
her optata est · ut se vendēt · p oppres

sorū redemptōe · et se captiuitati dederēt
pro liberatōe ipsoꝝ · quo magis sonū mun
dantissimū · tocius pietatis tale q̄ fuit de
bitū · et de facto fecit · in rege gte · et dño se
culoꝝ · ihū xpo · q̄ venīente plenitudine tēpis
misit in mundū · factū ex mulere · factu sub
lege · ut eos qui sub lege erant · redimeret ·
ut adoptionē filioꝝ dei reciperēt · Centilla
q̄ · dilectōne · nris ad filiū hꝰ · facē · p̄t · et se
pissime opat[ur] · ut pliberando sub merso filio
det se totum in periculū salutis · in aqua
postea · Quāe a fortiori pliberatōe · humā
gnis · sīm se totū in abissum pditionis sub
mergi facere potuit et actuāt fecit · in deo
q̄ cāmīs · infinite dilectōnis · et fortitu · dīnē
caritat[is] · Insup fidelis pastor eo modo qd
habet ad oues amoris · dat semetipm in
periculū pugnās contra lupos aliasq; bes
tias gregi suo inimicas · et hꝰ tanto promp
tiꝰ · quāto melior fuit atq; fidelior · Sic deus
infinite bōtat[is] · qui caritas ē · et veri amo
ris vinea fons · lacrimarū videns gregem
suū · et a bestijs infernalibus vndiq; deuo
rari descendit · adiuuit eos · in assumpta carne ·
pugnatūrus p salute eōrū suaq; · Et talis
pugna q̄ eū decuit · et q̄ humano gñi opus
fuit · Postremo rex terren[us] videns regnū
suū · ab hostibus vastari · pplm q̄ suū cater
natim · captiuari · et trucidari · potent[er] ex ad
uerso consurgit · in pluribus · et hꝰ tanto fidelius
atq; libentius · q̄nto ipse fuit · sīmaior atq; iusti
or · et tanto sibi q̄ hꝰ honorificentiꝰ · q̄nto
fuit · p̄tate · sublimior · Regalis em officij · im
pleto · nō solū honori regis · nō detrahit ·
sed illū adauget · ampliat · atq; illustrat ·
Sic rex regū · et dns dnantiū · omnipotēs ·
verbū dei · pris · videns tā nobilem · prem
regni sui · s. totū humanū genus · vastari · et
tam crudeliter direpi · ab impijssimis · demo
nijs · a regnis · sedibus · destendens · venit
in mundum · assimē sibi carnē · humanā · in
qua · p suis pugnet · pugna · que ipm · decebat ·
et que humano generi · p̄mouendis · eius · de
fectibus · et promouendis · eius · profectibus · max
ime congruebat · ut in die natiuitatis xpi
in sermone alio · lacius declarauim[us] · p finē
do finē sīmonis · ē · vemēs · rendū · q̄ arctes dī
ne · ē · tēne · strictam · quā sit · ventus · nō ut
solum sciam[us] · sī ut bene efficiam[us] · Modicū
em aut nichil · p̄fuit · esse · Sic cū ex librorū
lectione · ex sīmonū · audītione · ex scripturaꝝ
meditatione · ex dīnorū · opum · ē templatōe ·
aut quōcūq; ad inuisibilia dei · et maxime
attributa · tum dīnarū · psonarū · s. pote

cie sup̃ecie et bonitatis dñme memoiaz
aut noticã deveniãt, mox mens ad se ipam
redeat et quid sibi ex hac cognitõne bone v
tilitatis p venire, diligenter adiuertat. Nõ
sistat in sola cognitõne si tenẽ trahẽ ad vir
tutes ad bonas affectiones. et sint ei mutame
ta ad bona opa. Nichil em̃ aut modici nob
prederit si in deo cognoscim̃ maiestatis
celsitudinẽ et nulla nobis inde collegim̃ v
tilitatem. Exemplu hoc. si ex consideratõe
incarnatõis filij dei. aut aliũde in cognis
cam̃ meam veniat altitudo et sup̃emine
cia dñme virtutis et potẽcie et ip̃ eoram
eo omnẽ altitudo. omnẽ fortitudo et omnẽ
alia ptãs. quasi nichil aut in mane quodda
reputata ẽ. nõ sistam̃ in hac cognitõe
qz ut audistis modici a michil p̃ficuum
esset. si ex hac esiliam̃ in nos ipos et refles
tamur sup̃ nram̃ puritatem. ac p̃pin̄ imp
fectiõ. atq; ita humiliemur sub̃ manu dei
p̃sternamus q; nos sibi omnoda subiectõe.
p̃fecta obediencia. ac totali humilitate. et pm̃
pte exaĩmur ipius mandata et omia fie
voluntatis beneplacita. quia totaliter sibi ser
uire. vere ẽ regnãre. eo p vera exaltatio
veraq; libertas homĩ̃ sit omnoda subiec
ta. p̃fecta obediencia. ac vilis ac pura s
litus. ad dñatiõ ptãrem illius sup̃emine
tissime maiestatis. Si in contemplatiõ ai
mventur miãsitas dñme sapiẽnie. dia
suauiter dispondis. que fuit a sum̃is celor
a prima creatu. ab initio mũdi. usq; ad ter
minu seculor. et omnia simul vno intuitu ad
mudi. et lucidissime intuet. huiꝰ. fides
et cognitio in nobis p̃iat. pudere. q; non
pẽ esse in homine firma fides. et lucidissi
ma cognitio de intuitu dei sup̃ omnẽ cogita
tiones meas affectiones. et opationes q̃s sibi
pudorem inuiciat erubescendi. Omnia
em̃ agẽ in oculis omnipotentissimi dei. et or
mipidentẽ. et reuelãt. nõ ẽ homo qui sic
miter credit. et atente consideret tante glie
dñm sibi. pndentie tue. et omnia aspicẽ. et vidẽ.
pudeat go aliquid agere indignu aut displi
cens oculis dñme dignitatibus tãta mitime no
bis pmissis. et omnia mea clarissime intuenti.
Si legendo audiendo aut meditando in
anim̃ venit inflexibilis rigor dñme iustitie.
cuius vindicta in contrariet. et dñme nõ ti
rabellis ẽ eterna dãnatione. et in cognitabilis
acerbitate. pnat ho in nob affectu timoris.
qui faciet fugere mala. et agere bona. dolores
de peccatis preteritis. et cauẽ de futuris. Si
aliqn̄ veniet in mente cognitio magnitudi
nis feruoris die. qua maxime cognosci
possimus ex beneficio incarnationis. et
hiãne repationis. qz nullo argumento
nec aliquo alio signo visibilis hiãne cor
di z̃ri potuit aut placuit ostendi nisi
tas me dei. et q̃ misteri velle et pre
horibus. et q̃ velle eos seruu gloiose
et beate vnire. q̃ pe mãz. et deus totius
consolatõnis. ut eis pre. ex pio filio suo no
pepercit. et q̃ ipe filius p nobis peccatoib
voluit homo fieri. et in assupta nã no
bisti. vnie. ignioso. hmoi. itaq; miseriã
die. dñme fides et cognitio exurgat in nobis
spem de consecutione veme gãe et glie.
Cũtoq; em̃ sint multitudo magnitu
do. si tam talia firma fide et lu
cida. credita fuerint. et ais velut aqua nim
loru. dissipatiõ derelinquit mentes hoiũ.
ad dei p veram contritiõe. puram confes
sionem. et digna satisfactiõi. qdm̃ vole
tis. quocũq; tpe vite fuit. Insup̃ qñ me
ditando cõsideram̃ immensam dei bo
nitatem. et ipius. ad nos affectum
ardentissime caritatis. non stem̃ in sola
cognitõe. si ex ho inflamet corda nra
igne dñi amoris. rediligam̃ eũ q̃ prior
dilexit nos. Vult em̃ sibi reperiri a nobis
q̃ voluit ipe nob̃ prior impiri. Et ho q̃ sp
vim̃ Anshel. nõ aliud tã exaltat. nutrit
et augmentat dñme amorem in homine.
sic clara cognitio sacre. et distincta medi
tatio omnium bñficiorũ. que dña bonitas sibi
exhibuit in gnali. ad toto gñe humano. a
qu sibi in spiali exhibuit. nu aliquibus. a
q̃ sibi fingeret. et soli. Et sim actores de
fide et le. Sicut ignes alioq; ignes calefa
ciunt cõ calore sensibili. ita dñoꝝ bñficiorũ
cla et distincta cognitio. calefaciat mẽte
igne spirituali qui ẽ amor dei. Quad sic
igni mãlis applicti ignibilibus. ut ea ca
lefaciat. ignescat et inflamet. sic beneficia
nobis a dña bonitate exhibita si crebro
per firmam fidem. attentẽ et distincta
cordis meditatõi. huãne cordibus applica
da. ut in eis generet ignem sancte dile
ctionis. Et potissime bñficii incarnationis fi
lij dei. et liberacionis mee. Qz ut ait sup̃
dictus doctor. omnia alia bñficia dña si
in comparatiõe ad hc velut stincille que
et pauxille p modice ad calefaciendu cor
huãnu. Beneficiu vo dñme incarnationis
et me redemptionis ẽ no solu sic mouens
igneis cordibus mẽ. inflamandu. p attenta
eius meditatiõe applicandus. ymo miror
par. maior q̃ totus mundus. si totus. vide
ret. Cũmo em̃ dei filius maior ẽ et pfec
tior toto mundo. tanto corda huãna magis
calefieri deberet calore dñi amoris. bñ
ficii incarnationis et redemptionis. qm̃
pro nobis facti ẽ et p. nra salute q̃ totq

posit

potenti

mſi

mūdus tot mūsi totus arderet. ¶ Postho
cogitemus quō omnīpt dñs ē pr nr ipe et
em in cordio oīm p nīm nob tradite
usslit nos sibi duc pr nr q ē nomē virt
pietatis et nāle amoris ad filios. Et q
hoc totū cogitatū nem pream? in cuiusq
tercq ei in nra memoria teneam? cui nessa
bilibus benficijs suis. Et cu ex hijs laudem?
amem? adorem? et ei semp gras referam?
q si in hijs debitū nem fecim? et de eo
domō et bonis grati fuerim? p[re]habit nob
ut sic dei filius se hodie clausit in virgie
uteri sui homo ut se nob et p nob poss
dare in pmiū. p filio se nobis dabit in
primū tota dña maiestas. sta trinitas et in
diuisa vntas. pr et filius et spūs scūs.
Cui sit gloria et gratiar actio virtus ho
nor et imperiū per infinita secula seculo
rum. Amen. Explet Sermo scūs d' in
carnacione dñica dñi Nicolai
de dinkelspoel. ¶ Incipit Sermo
tertius eiusdē de natiuitate dñi.

Ernte et videte opa dñi dicit
pr̄ gregorius papa in quodam
sermone hodierne festivi
tatis. Quamus omnibus diebus
atq tpibus animis dña medi
tantibus dñi et saluatoris nri ex virgine
matre ortus. quamus ei? mente ad sui ac
toris contemplatiōz erecta. nichil reprehen
nichil q magis fideliter attingat spūalis
intuitu. quia q deus dei filius ex patre
genitus. est eni spūtu protreatq
huanq. quia ipe sibi ad hoc elegerat ut
sua integritate virginea corpē ei esset
misera subiret. ¶ Hodierna tri die qua eius
dem saluatoris nri tale nitatem verbi
mus. st deuotius intuenda. et q̄rellenda
pdicanda. et ab hominibus enarrāda ta
mirifica tua q magnifica dei opa. attentius
penda misteria incarnacois. natiuitis.
et cetera que p nobis facta sūt et p nra sa
lute. quia ut ait augg. q̄q nobis natus
est. nobis datus. in psepio. nobis vagiebat
in cunis. nobis reptabat in stalla. totusq
nobis placebat. q̄q saluator virgebat in
homē. Constat aut q dei gentrix q me
ruit nobis liberatis pcm pferre plus
ombus alijs sanctis. pr liberatis mystice
sufragij. quia digna ē ut toto affectu
nos conferam? ad aug illius pretue virgis
et om in se eius patrocinia imploreq.
ut a filio suo dño nro ihu xpo impe
trare nob valeat gras. qua illustrante ver
tutis intelligam?. Deuotius meditem?
et fructuosius enarrem?. aliqua de al
tissimo dominice incarnacois et huic
reparacois misterio. quod ut ab ea fidelius inspe
trem?. deuote saluterem? angelica salutacione
d. A. M.

Ernte et videte opa dñi vbi supra. Eadem
verba dicit in tractatu de fide et legibus
Omnis spes et mei dñi actus siue sin
affectiones mentis. siue operationes exteriores.
quos tenem? deo exhibē. pp sui excellentia. et
ei? magnitudinē et multitudinē beneficioz
nob p eum exhibitoz. oriūt in nobis ex fide
et cognitōe dei. et psentione eius. et pp hoc q
fide et cognitōe certi dñam. psonaz que sūt attributor
potentia. sapientia. et bonitas. Cui em homo sic potēn
miter credit. laude cognoscit. et attente me
ditat altitudinē. et sup eminentia dñe poten
cie necessario orit in corde suo voluntas q
dam subiectois. et p[re]sentia huius eius interior.
et quibus gnīe sequit exteriores humiliantes et
ceremonie. vt sit p[re]stratio genuflexio captus.
in clinacio. et cetera hmoi exteriora. quibus ipsi
tetur homo se plenissime subīce illi omnipote
tissime maiestati ad saluandū et p[re]dendū. Cui ÷impia
aut vē credit clāe cognoscit atq attente me
ditat infinitate dñe sapientie. qua melius pt
latere. si omnia ad nudū et luculentissime intue
netur necessario ex hoc conapit in corde suo timore
pudoris. et alias affectiones q̄s timor t pu
dor patitur que faciunt homez fugē impia.
ut puta que deo displicent. et faciūt eu sce
tari et querē bona q̄ salus dñe p[re]ste pla
cent. Extrema quaq luculenta et attenta rog
nitio et meditatio dñe bonitatis in se cōside bonitas
rate causat in homis corde amorem dei pp
se absolute et sup omia. et eii eadem bonitas
fiūt ad exteriores effectus relata. quatuor sor
titur nōia. vt pote beneficiencia. misericordia.
iusticia et largitas. et ut sic considerata oriū
tur et ea milte ptas dñe cultus exteriores
et interiores. vt sūt gratiar actio. benfactoris
laudatio. beneficioz suoz publica et latria pdi
catio. decima. a malis ptectis. cautela de
futuris. spes veme et gratie. et expectatio re
muneracionis etne. et multe alie ptes dñe
honorificencie. a rationali creatura suo creatoi
ingerende. p[re]solued. ¶ Hijs iam diligenter con
sideratis euidenter constare potest vnicuiq in
tellectui bene disposito. quia salubre ē nos
tre et meditationi dña. ymo q nichil ma
gis mortale hoiez retrahē pt a vicijs et cor
rigere in oribus suis. ac in oim vitae p[re]fec
tione in oribus suis. ac in oim vitae p[re]fec
quia cognitō et discreta ac frequens medita
cio perfectū dñe natē. t maxime attributoz
dñaz psonaz. ¶ Cum aut p statu huius mor
talitatis nos possimus dña mentis videre.
omipotens dñs qui nemē deserē vult. a
negligē qui ei studiūe adhere. sed semper
presto est adiuuare rogantes ad se. ingrigere
gpmquabus sibi. ut quatn ad salutem

res deus iusto iudicio ad miserii condepnauit sed differt. Angelos quidē semper et sine spe venie. Homines vō condonat. si nisi p condignā satisfactōz redimentur. Itaq; angelos malos mox ad miserii dēcit. Homines uero p statu huius vite misericorditer ad primā recepit. Sed ut vnus homo ad condignā satisfactōz p tantis et talibus pcīs nō sufficeret. nec haberent. Vnde se a debito eterne mortis liberarent. pē misericordē et deus totius consolatōis ne tam preciosū opus suū totum periret. et penitus nullaret. quod de eo ppositū erat. Dignatus est miserē humano generi. et statuit nūm misericordia vsare. Quod quia absolute fieri posset sola voluntate et sempē dēte. fiant omnia pūt. et attingē a fine usq; in finem fortiter. tamē infinita sua sapientia consuevit omnia disponē p me dia ac ordine congruo. Tuare in suo terribili et eterno consilio. super saluandis hominibus statuit. modo mittē saluatorem: qui satisfaciendo p pcīis humani generis. nos et debito eterne mortis eruēt: et hoc tam congruo nō. et tam conuenienti mō saluti factū est. q diligenter cetera hoc considerantib; multa occurrūt. in quib; clare reluceat dine sapiētie mnestras. q sola est hoc et taliter opata. Summū et dece tissima solutio distalium pcīi p meē pēt figor em dine iustitie hoc exegit et ita etiam deus in suo eterno statuit. et decreuit. q si homo peteret. ab eo perfecta et condigna satisfactiōz redimēret. in pte terrena q̄ prima. Et sim Anselmus in libro cur deus homo requirit. ut tantus aut maior deo redderet. p quātō pcīm cōmitti non debuit. Nullū aut pcīm contra deum cōmitti deberet. p quatuor. q. ymo nec pro omni possibili creatura. Tuare oportuit liberatorē hom esse talem. q dare posset deo et dare aliquid maius. et deo acceptius quam esset aggregatum ex omnibus etiam possibilibus creaturis. Et homo qui peccauit hoc facere debuit. sed facere non potuit. nec aliqua creatura. Deus aut hoc facere potuit. sed non tenebatur facere. quare ne oporteret omnē homines pene dampnari. sed possent per meritū saluatoris redimi et saluari. mat tingibilis dine sapientie altitudem sue eterne huic admirent. modū ut deus humanitatem assumeret. in vnitatem persone cui humana natura que debuit satisfacere et non potuit. esse in dina persona que posset satisfacere deo patri pro patre omnium offerendo se ipsam. que infinite melior est quam oīa possibilis creatura. et deo patri dilectior. atq; acceptior. quia omnia pcīa etiam pcīa sibi pnē aut potuerūt fieri dissolue. Eadem consideranda modo ex mee reparatōis. in quo etiā reluceat dina sapientia est. q licet quelibet trium personarum assumere potuit humanam naturā absolute nō tn pr. a ff. assumpsit. sed tantū filius. quod ut aut magis de prima congruo ordine et alto suo consilio dina sapientia fecit ut sic deus qui in sua sapientia. i filio suo qui in scriptura dicit sapientia patris. mudū condiderat. huic illud omnia in sapientia fecisti domine. in eadem sapientia que in rebus sunt. et que in ea restaurāt. et etiam ut qui in deitate erat dei filius. in humanitate fieret hominis filius. Congruebat itaq; filius. eo q est a patre. ab eo missus est in carnem. Pater vō quia a nullo est. missus non est. ne forte humano errore si mittere esse ab alio putarē. Sed ut ip̄e pater nō et missus in carne. ne eadem dina persona esset pater et filius. si pater de ipso nasceretur. Congruē quoq; non pater a ff. sed solus filius carnem induit. ne alius in dinitate esset filius. et alius in humanitate. et nomen filii transferret. qui nō esset eterna natiuitate filius. ad aliū

Tertiū in ope mee reparatōis considerandū. est duarū naturaz infinite distantiū dine et humane. tam ineffabiliter vnio in persona filii dei. in qua vtriq; clarissime reluceat dine sapientie altitudo. que in suo eterno ita ordinauit. et ut venit ple nitudo tpis. ope implent. mirū et ineffabilem modum venie. quo tamē mirabiliter et tam sapienter ut maxima dignitas tractione humane nature. sine tn imperfectione dine. illas duas naturas humana scz et dina seruata vtriusq; integritate. sic intime vnit in vna psona. q vn illud vnus homo illud idem sed tame diuersaz naturaz est ex patre deus. et ho ex matre. q ut dicat leo pp. vnus et idem ē filius sine. et filius matris dine. q vnus atq; idem est homo pri tapt. et deus angelor. q impossibile in suis et sine sui immutatione fieri possibile in meis. q nō hensibilis voluit comprehendi. et q an tpa manens. capit esse in tempore.

Quartū in mea reparatione ē q vemēta mo di quo sumq; reparati. qui a nobis redempti diligenter est considerandus. pp̄ho ut ag nostentes quā sapienter. quāq; viliter atq; salubriter. mea reparatio hoc mō pcēdi ta est. non sumus de cetero ingrati si toto

corde gracias agẽmus creatori et deuotius
extolliamus et laudemus atq; predicemus
ipius sapientissima bonitate. De cuius fon
tali abysso nobis tantu bonu et donu tam
magnificum ut emanauit. Et q̃ius om̃ po
tens dominus absolute potuit ut ordinatę
q̃ hiam gr̃ę q̃ator esset homo purus ꝺ
angelus ꝺ alia creatura: tamẽ quia dna bon
tas voluit nõ solu reparę hiam̃ genus
sed voluit hõ facẽ etiã modo nobis optimo t
hrẽ saluti maxime congruentem quo nob
vtiq; demostrauit maxima caritate q̃ et
nostru cor debẽt sibi et assensu mẽ totali
ter vendicãe. Talis aũt fuit ille modus quo
deus sapiencia nos per se ipm̃ reparauit et
redemit: quia ille modus ꝑm bm Aug̃n
in 13mo de trinitate. inter om̃ possibiles
fuit ad sanandu nrm̃ miam conuenientissim̃.
et congruentissimus ad maiꝝ salutem: eo q̃ mꝭ
nõ possibiles iste modus maxime et laude
plus qua aliquis alius mẽi est inductiuus
ad agnoscẽ veritatis. ad amorẽ creatoris.
ad opa virtutũ. et ad fuga ꝑme quibus non
pt nõ esse salus. Ad hoc adducẽte sñi et
doctores mltas congruencias et utiles consi
deracões. et ponissime doctissim̃ Aug̃n in
diuersis passibus librorũ suoꝝ. et aliquas
earũ etiã enũciat. s. t. m̃za ꝑte sume quę
prima ¶ Prima ẽ quia q̃ filius dei dig
natus est homo fieri. et mꝭ hoies quisq; q̃
et ꝑsenet ꝑm querẽ et saluũ facẽ nõ pcie
ret. p quod fides nr̃a sme qua imp̃ le est
complacere deo. Ꝓhibẽt xi robora. in nob. val
de et certissimatur: eo q̃ sit ipi deo nobis in
ꝑsona loquẽti. et nos fidem dantes
credimus. Cuius de altissimis q̃ piane veligi
oms misteriis reformari fuissemus solũp
apostolos. aut ꝑ alios quos nõ creatos.
possi aliq̃ homiꝭ mfirmꝫ animus hesitando
apud se cogitare. hẽ oms fuerit solũ cre
atũe potẽ falle et fallẽe. autem q̃ cre
dimus ꝓ verbu eternu et mẽtem̃ sñi dei
filiu. ꝑ quem facta sunt oma et qui sua
ꝓtate in fine temporꝫ. ex se factꝰ materna
tum. et filio vẽ assumio opẽe certissime edo
cuit hianas mentes credenda speranda
et amanda. quãe de hijs omibus nullus
velinquã lotus diuinoꝝ in membꝭ hia
nis. Nam tu sit beatus et sapiẽdꝰ dei patris
certi sumꝰ q̃ner falle pt. nr̃i falli. Et
hoc vrlt btus Aug̃n in xi de ciu dei. Vi
ur homo fidenaus ambulare. ad veritate
ipa veritas sñi dei filius. hiana naturam
assumpsit: et in ea fidem constituit et fir
mauit ¶ Credã congruencia. quia ꝑ hũc
modu roborat et erigit spes in nostris cor
dibus de consequendo vera penitorũ.
et adipiscenda celesti gloria. quod docet
Aug̃n vbi de tri. ¶ Quid nobis mag̃
timẽ ad superna erigit. et ab mmõ
talitatis desperatõe liberat. q̃ q̃ tantos sẽt
nos deus. ut dei filius i mutabiliter
bonꝰ maneꝰ qd erat. et a nob accipies
quod non erat. nem dignatꝰ ẽ imre cõ
sortiu veram carnem assumẽdo. Et di
cit ator de fide et legibus. Quis conse
quentia veme collat gratie. et adeptionꝭ
glorie. ex alis tam firma in nobis gra
ri nõ potest. quã ex natura recta mag
nitudinis misericordie dei. qua pater
sme nobiscũ fecit. et nob ostendit. cõ
iungẽdo naturã nr̃am humana sñi. naturã sue
diuinitati. vniuit ipsam assumẽdo in u
nitate persone. ut ipe esset homo t filius
noster. nulla vtiq; via magis sibi ꝑ
potuit gratiã quã dñs. q̃ deus
vellet nos glorie sue hẽre ꝓncipes. et
hẽre consortes. q̃ ꝑ hoc q̃ ipe miserę nre misericordie
misit consortiu. Qua em via alia ostẽ
dere potuit hominibus euidentius. q̃ sibi
voluit deus eos bte vite. qua ꝑ hoc q̃ ipe
voluit cũ eis t ꝑ eos miscẽ penaliter
vite. et sic ꝑ eoꝝ penalis satisfacẽ

¶ Tertia. quia ꝑ hanc modu attente
consideratu. valde mflammat et mflamma
ri debet cor igne amoris dmi. in q̃ ro
sistit perfectio q̃ piane vite. et mercedis
salutis eterne. nichil q̃ tam exercitat. mu
nit. construat. et augmentat dei dilec
tionem in nobis. quod cũ oma sua ꝑ
tuita beneficia intelligam̃. et greatant
ad memoria. ac sedule recordem̃. vt
pote q̃ ab ipo creati sum̃q ad ymagi
nem et similitudinẽ suam. q̃ in terra na
ti possum̃. et ad ipere celum. q̃ exper
tamur consortiu angloꝝ. q̃ nõ solu
her nobis dedit. si insup dedit nobis
posse ipm cognoscẽ. et amare. et tan
te nos ꝑm amicia capacitatis fecit.
ut saciari non valeam̃ nisi in ipo. ꝑm
illud Aug̃ni in libro cõfessionũ. effe
cisti nos dñe ad te. inquietu est cor mem
donec requiescat in te. ¶ Quod ea dedit
her omia. et ad hoc ꝓmisit celestia.
ꝓgnauit maiora. sed et nũc dedit. mag
na. ita ut nõ pot maiꝰ et excellentius
habere q̃ donet. Nam ꝑ hanc inmẽsa caritã
tem qua dilexit nos pater misericordiarum. et deꝰ
misit filiũ suũ in hanc modu. ut esset
in nra siba similẽ nobis habẽs. q̃ que
nobis dissimile in sua siba nesciebaꝫ.
vt esset habẽs. doctore in doctrina su

vi de eode ꝫ

Dubitatio

pena ne cr̃dem⁹ m terrena: ut ei⁹ hab̃
mus mysticalem ℞minu cibum et potu⁹ que
qui manducat et bibit vivit methu: ut
cum moriet̃ habem⁹ m p̃cio quia nos
vnde saluẽm⁹ nõ h⁹ abuim⁹: et ut vesp
gentem astendente q̃ m celum h⁹ab̃m⁹
m premiu: et videre faciẽ quit m hijs
omnibus humana fragilis p̃mittit melti
quod obtulit obsequij. Rone m hijs om
bus ꝓpẽ nos sua bonitate p̃venit ꝓvenit
mqua credendo ꝓvenit reducẽdo ꝓvenit
mesurabilia ꝓ beneficia largiendo. q̃ oia
mutãda sunt ad tanti beneficior⁹ amor
et constringencia ad grãz possibilem
actionem. Non sum⁹ ergo de tantis be
neficijs negligẽti sed sum⁹ ꝓmpti ad di
lectionẽ debita ꝓ viribus rependenda. qđ
et hortat̃ nos facere Bt⁹ Augꝰ m de ba
thesaurand viribus dicens. que maior
est causa aduentus domini. nisi ut deus
ostendat dilectoꝝ sua coram nobis. Si
ergo amare pigebat. salt̃ nõ nõ pige
at redamare eũ qui p̃or dilexit nos.
ner ex hac dilectione aliqđ deo accres
sed ipsa tantu nobis proficit. Aptiꝰ na
q̃ humanus p humoꝝ dei perfectã dilectõ
sanctificatq; conungit deo. hinc ꝓ gratia
et m futuro per gloria: et taliter sibi vi
trobiq; adhẽrẽt vt vnus ut̃ eo sit spũs
per mentis conformitate. et ut dei filij
efficiat̃ dicente Joh. pe. ioh 3o. Videte
qualem caritate dedit nobis pat. ut
filij dei nominem⁹ et simꝰ Q Quicunq
tonsidera⁹ qr qua ꝓpẽdim⁹ q̃ congruu
est nre saluti. q̃ dei filius humana natu
ram assumpsit. et inter mortales sensi
biliter conuersatus sit. enim se nob̃ ꝓbuit
in exemplum sancte vite et bonoꝝ o
peruꝫ. ꝓ quod dicit Augꝰ m sermõe
quodam de pñti festiuitate. Homo
videri potuit qui sequendꝰ nõ erat de
us sequendꝰ erat qui videri nõ potuit
vt ergo homo exhibẽtur qui ab eo vi
deretur. et quia seruire sequeret deus
homo factus est. Et Ambꝰ m libro cui
deus ho fuit. Quis explicare sufficit
quã necesse quãq; sapienti⁹ fuerit est.
q̃ ille qui erat homines redemptuꝝ et de
via mortis et pditionis ad via vite et
beatitudinis reductuꝝ esset deꝰ et ho:
et q̃ tã hominibus sensibiliter conuersandus
et m pã sua conuersione ꝓpõ doceret
quid vnusq; debeat et se eis preberet
vite rectissimu exemplu. q̃ omẽ mtu
ecentur et seruire sequerent⁹. Ipse
enim est exemplar inoffenso monstratu
m monte Exod. 19. ad mystar nuꝫ fideles dem
mores et vitam componẽ. ut sint dei spe
cies. Hoc exemplar vehemẽtissimi et oĩ sti⁹
perfectissimu speculum Debem⁹ unique cordis
oculi intueri et attente m archario mentis
revolue. quod sint plenus gratia et veritate
ut dicat⁹ Joh. primo. Et qui potissime sedem
spm sint speciosus ꝓ filijs hominum qua p
curtis hominibus sint humilis pauper. man
suetus benignus misericors iustus fortis
tratus prudens caritatiuq altissime pau
tatis. Doctrina verbo et exemplo terrena despi
cere. et amare celestia. vere affabilis et u
tilis in doctrina. salutifer⁹ magistra autꝝ
Cuiꝰ forma in qua ut dixi illius sanctissimi
exemplaris nostr̃ Denuo ꝓstitue cordis
oculi. et mores mee. et vita ei pro viribus
conformare. tanto em vnusq; ꝓ perfectior e
et melior. quanto expõ deo magis et perfec
tius conformat⁹. Et q̃nus dignu et ra
tionale sit omnes fideles ad huius exemplar
conformitate pro viribus tendere. Nos hume
sacerdotes et viri clerici. si et omẽ religio
si. qui ceteris spũales esse debem⁹ maiori
ad hoc quada necessitate constringim⁹ ex ho
qua singq; singularis summus xp̃i et ad
ipius beneficiu specialiter deputati. Ha
et pastit nos istis epalibus. qua morte sua
pciosissima et vivifica sagrome sua fir
nobis qdam̃ empta et acquisita. Vn et pri
monu crucifixi vsualt⁹ nomen⁹. Que et
empta sup̃ ꝓciosa morte beatꝝ martiꝝ
sanctissimi qi laboribus et sudoribus cõfes
soꝝ et virginũ eoꝝ qi meritis sunt a xpi
fidelibus redditu et donatu ꝓ quod hmoi
rebus tanto ꝓ empt⁹ e pariq; vtendu.
et ad congrua dilatat̃ necessitate. qđ
de residuo possit xp̃o in suis pauperib⁹ lar
gius et multiplicius prudere. Quis etem
cois compos intelligens et attendẽs hi
audeat lasciue impiosꝰ sagrãme xpi. et
sanctoꝝ martiꝝ: a quib⁹ nõ voluptate re
solui in tantis doloribus laboribus et sudori
bus omi stẽte a supbis de primoꝝ pau
pis xi. qui hodierno die q̃ mundo a primo
apparuit ꝓpius cepit fieri qua verb dei
altissima paupitate. cetu omi abdicatoꝝ sta
em dñs et saluator nr̃ ingressu suu in mun
dum. et pgressu suu in domo. et egressu
suum de mundo concordauit. ut in paupta
te nasceret̃ in paupitate viuet. et in ipsa
moreret̃. In ingressu siquidẽ in mundu non
fuit ei mis uiles pannis quibus involuer̃
et alienu edes qua nasceret̃. et alienum

vãs

mundo

fuerat

dcō p sc'

Leo ꝑ

artum p̄sepiū in quo verūmāē. ⁊ p̄gressu
vero immūdo cudam ipsum sequi volenti
ēndit dr̄ affiluis hoīs non habz vbi caput
suū reclinet. ⁊ ed in egressu de mūdo alie
ens ſndone muduty. et in alieno ꝓpositus
est sepulchro ¶ Iuncta congruencia qua
ex hoc q̄ ipm maiestāt voluit et nos ostēdo
repare. ondr̄ nob quā alta sit dignitas
tonus hūane natūe. q̄ tta honorificauit
et dignificauit dn̄a maiestas. In illa natā
quam sibi tam intime copulauit. Et ostēn
dr̄ simul quā p̄cosa sit ꝓ q̄ liberanda ē
ator om̄ se dedit in p̄ciū. ꝑ p̄mu sūgere ra
uere debem⁹ ne nram naturā tante a deo
honōata deꝑdem⁹ maculis p̄ty. de quo
nos amonz in quoda sermōe de hac festiui
tate dicens. Agnoste o xp̄iane dignitatem
tuam. et dīne factus consors natūe tuę.
noli in vetēm vilitatē degere conuersatioe
redire. ꝑ xm̄ s. ꝑ p̄cosissimi p̄cij quo de potestate dyaboli empti sūt
stros et p̄cosos nos habē debem⁹ ut de
cetero nec venales nec vendices ipi dyabo
esse vel̄cam⁹. eo q̄ ome tale vitiū vo
luptas. pcuua honor. ptas. ā q̄uis tale
ꝑ quo nos sibi emē vellet. et q̄ per sugges
tionē temptacōis hūano corde offerre de
bet solet. vere et vile. et m̄ compatioe ad
hoīs p̄sentē sūt pro nichilo tibi putand.
Hor dicens. Fili mi li⁹ de p̄cositate anime
dicens. hr̄ attende q̄ntū valeas. quid p te
datum sit consida. Et noli te tradē m̄ p diuiz.
Et augo. O homo ne tibi v ilescas appende
te ex ptio quod p te datum est. Ipe em̄ q̄
te creauit se rpm̄ pro te. m̄ p̄cio dedit. Si
ergo quis aliud maiꝰ tibi offerat q̄ dn̄m
nec cria se rpōs vere caros habent et p̄cio
sos. Quid em̄ vilius est mometano lem
cinio voluptatis. aut luto tpalū diuiciaꝝ.
a creā timoē elabēs. sive vento gle mane.
et in hūc modū de alijs. et tamē nonnulli
sue salutis et ꝑpe dignitatis oblīi. pro illis
omnipotentē deum deseruntet se p illis
terū vendūt at subdūt dyabolo ptatis.
¶ Exta congruencia. q̄ ex h̄ q̄ ator
noster se sic in examinat. vt sometipm ꝑ
suos seruos. seruū in se amper formas sue
bia nrā que maxime impedit ne deo mise
reat. valde redargiu a nobis ipsis debēt. t
in nobis meruto sanandi. q̄ etēn superbia
non sanabē in hūano corde. sīm dictū ho
qui est timis et puluis meditabit q̄ corde
per cuncta quomo dn̄a maiestas se pro nob
sic humiliauit. q̄ cū nullius egeat pro nob
patiuit et quasi vermiculus. sola gracia mōtis

precendentis meritis de celo descendit
in vterū virginis. q̄ in deitate immensus.
voluit humāi complexi. q̄ eternaliter
genitus ex deo pre magno. voluit tpaliter
nasci ex matre puella. q̄ ille sugit vbera
qui pascit omnia. et qui vnuat sūs alimen
tis vuidi sicham e celo prestat. pro sa
lute mōtui terreno lacte nutrit. q̄ q̄
non pōt capē celum. puellaris tugurij
presepio continet. ⁊ qui in celestibus
regnat cū deo pre. terrenā mē conditio
est. et pannis est inuolutus. infimie dat
vagitus. ꝑ homo esse passibilis. et ꝑpter q̄ ꝑ passi' d'o
nos mortalitatis legibus subiacā ¶ Sep dignitatē
tima congruencia. quia hō mo humani
genus p eundē redemptū est. et p quē
creatū. Et per h̄ auferē homīm oīs spe
randi in aliū quā in deum. sīl em̄ homo
p eum solui est salus. et est sibi omīno
de medio p̄mendi ad vitā. in ipso solo
sperat. et ipm totalius amat. Et m̄ sūp
ut dicit Augo. in li⁹ cur deus ho. Alia
atiā aliq̄ homēs amoūte eterna liberat
sūt. homo hominē redemptoris sui vete
uduare seruū. et ita ho nullatenꝰ fiuꝰ
set vete restituto. quia nō in tota lem
illa dignitatem qua habuūg esset erat. si
non peccasset. eo q̄ ipe qui non ē finis
msi deꝰ et eāt angelus bonus fuisset
per omnia equalis. secuꝰ esset eius q̄ deꝰ nō esset et
non esset seruus. ¶ O ctuna. p hūc modū ꝙ angeli
mē reparatoris ostendit nob deus m
finitū rigorē iuste iustitie. et sūt mestrāb
lem magnitudinē dīne mē. rigorem
quidē iustitie in hoīe. q̄ tantū p peccatū
exigē voluit satisfactoꝝ. quanta nulla po
tuit soluē creatura. Misericordia vō
in hoīe. q̄ humanū genus non haberet vn
se redimēt. deus ipe sibi dedit redemp
torem. Et misericordia fuit vt nō totū ge
nus humanū preter morte eterna. Iusti
cia fuit ut satisfieret deo. p nos miserē
offenso. Cum igit̄ in seruitoꝝ deꝰ suā
vē vellet humano gñe ne subtrahere iusti
tie. et omittēret aliquid de iusta et
completissima satisfactioe nō ꝓpterea
ꝑpō filio suo. sed cum incarnari mīsti
tuit. vt in humana nā ꝓ illapsus. p ꝑpm
plene satisfaceret alienus. In quo cria re
luceret altitudo dīne sapientie. que ad
nram reparationē tam congruū ꝓcurā
modum. quo peccatoribꝰ de flēt misericor
dia. et mihil omittēret iusta p petis
pena. ¶ Ter et multa alia. vno pene
innūabilia. qua inenarrabilem quandā se
ostendit pulchritudinē. et memorā

conveniencia modi quomodo reparato est a dna sapiencia tam vtile nobis atq; salu
pauata breuiter precor que bn intellecta et studio
se considerata ac per iugem meditacoem cor
dibus nostris apposita plus debent ea
calefacere inflamare igne dni amoris q̄
totus mundus posset calefieri corda mea
si totus arderet. ut dicat autor de fide
et le. ymo tanto plus quanto dei filius
melior est toto mundo. Quis mi deus
de tam mirabili dignoe dne maiesta
tis. que se tam plene nob donare dignata
est. et facere dnm q; dominoe misericordie
et mee reparacois misterium. sto ac sm
cero horeno stupefactus. Amplectem
toto mentis affectu q; pmi dnm in mea ca
ne nasciture. ut eum de vidi videre me
ream in sua maiestate regnare. Et ut
aut Augo in simoe quoda de assumptoe
mirem. gratulem. amegd laudem. ad
dorem. et gras ipsi agam. nos qui p
eum de tenebris ad lucem de morte ad
vitam. de corruptoe ad immortalitatem.
de exilio ad patriam. de luctu ad gaudi
um. de terris ad celeste regnum vocati
simus. atq; tam mirifice et mirabili mo de
tantis et tam debitis malis in quib
eram. ad tanta et nobis tam mo debita
bona que pdidim. restituti. In illo
itaq; fideli versemur meditatoe nostro.
delectem. contemplacoe. ut talibus me
tamentis animo occupati nil concupiscat
terreni. michil amen. transitorii. nichil
nobis ad tempus arrideat. Nichil
ad temp. presens delectet. si tantu appetit
gaudet in illo. qui tu sit sic sup omnia. ut
die tm. pp nos et pp nostram salute prin
cipium nasci voluit. et ex intacta virgine.
dne et saluator ihs xp. Qui tu pter
et spu sto viuit et regnat deus in scla
benedictus Amen

Sermo quartus de natiuitate dni. eiusdem Sub eode themate continuat

Venite et videte opa dni pter
qui potencia sapia et bonitas
sunt tria attributa dnalia
personar. que in sacra scriptu
ra solent dnis psonis tribus distri
bui et specialr appropriari. Potencia em
pri. Sapiencia filio. et bonitas attri
buit spu sancto. quamus eadem q; sit
potencia et bonitas tocius et tres illi
sint eadem potencia sapia et bonitas.

dna
siand sunt. et cade gna dna. Hec tria attri
buta tocius dnalis psonalis sc̄ priuate rsta
muisibilia dei. de quibus loquit aplus ad
Ro primo que a creatura mundi ab homine
p ea que facta sunt intellecta conspiciunt
ex creaturis etem et dei opib. Vbi hoc duc
tu vocis de euenie mnotica alioz tocius
attributor. tocius dnalis personar. et
mysterie ex ope incarnacois pri et repa
racois humane. sicud hoc in duobus aliis sce
membris sub hac thete factis. De potencia
et de sapiencia ut potui declarare aui. Nunc aut
vellem eadem de pria dna bonitate aliquat
declarare. assistente mi gra dna. p q omi
bus nobis impetranda regem. Maria
virginem angelum saluta doc dicetes Aue
m gt p xit

Est nondu pac q; bonus est sui diffusiuus
et sui ex perfectoe gnaliter ac aliis largi
tiue. quare cu deus sit summe bonus est sui ex
perfectoe summe gnaliter creaturis. Ymo
quia bonus est est deo bonitate rebus aliis m
fundit. sm id Augi in de doctrina qua
bonus est deus nos simus. Et dyonisius
dicit in de dnis nois. Eius primu quod in
mense luci compat. quia bonum omnibus m
mittit sue benefice radios. Et dameste
nus le. 2o dicit quia deus est sup bonus et
non contentus est sua pulchritudine contemplari oc.
sed ex habundancia sue bonitatis ac
acceptauit beneplacito suo gratie quedam
quibus beneficet. et participatiua sua bo
tate de non esse ad esse dedixit et condi
dit omnia. Omnis etem bonitas et per
fectio in creaturis p ex sistit in deo ut in ca
sua efficiente non quide vna ra. si equoca
liter vno modo valde alio modo. Ex quo pz q
omnis bonitatis seu perfectio creaturar est
effluus bonitatis dne. et est eius quasi signu
tu cuius effectus habet aliqua similitudine sue
cause exemplaris. ppter quod tante perfectois
et plenis eandem dnam bonitatem cognoscim.
Quanto pulchre et excellentes eius effectus
nobis innotescunt et clarius ondit sua
em magnitudo eius ostendit ex vberrima fon
tis et magnitudo flume magnitudine ig
nis et sic magnitudo multitudo vtilitas
grauitudo aptitudo alia eius creaturarum et
opum dei et beneficior. cuius ondit magni
tudine dne bonitatis. ex qua oia labi
et gratuite psluxerunt. Et secundo no
tandu q; deus est a nobis diligendus. no
pp beneficia nobis exhibita. aut posti
ex hibenda. neq; pp aliquid aliud a se ipso. tm

ꝓp̄ ſmem: ſed eſt a nobis ꝓp̄ ſe ꝑm et ſuper
oīa diligendus. eōne ſuāe ſue bōtatis.
et vlīd perfectionis. volendū. etēm nob eſt
ſuū bene eſſe. et m eodem tota mente rom
plarendū. & ſm̄ in ſua bōtate. in ſua
perfectiōe. in ſua felicitate. ꝛ ſm̄ ſm̄ ſcīb.
et hor ab ſolue: ergo ꝓp̄ hoc q talia ſuīt ſua bo
na ſme relatione m nos. aut m quodcūq
aliud ab eo. ꝓp̄ quod valde expedit opa que
deus opatus eſt. que opatur. atq; ꝯa que
opaturq; eſt uſq; in ſmem. et oīa bonefi
cia quibuſcūq; creaturis. et maxime nob
hōibus exhibita ſue ſm̄ influxū vīalem
et conſuetū. ſiue ſm̄ influentiā ſup̄ālem
et miraculoſam noſtē. et diligent̄ conſidā
re: ut ex illis amp̄. et quā grātiarum ꝯdōr
cām q dīna bōtate. dīna largitate. dīna
miſericordia. tūm am notitia ad dei ſup̄
dilectam dilectiōz ner vnq; diligat. qđ non
cognoſcit. ¶ Licet aut non ſit deus ut
prędixi diligendus ꝓp̄ beneficia ſua tam q̄
ꝓp̄ ſmem. hor em eſſet deū referre in
creaturā. quod eſſet eo vti et magis puer
ſitus. ¶ dm̄ Augm̄ in de doctrina xa/
nap̄ tr̄ deus a nobis diligi ꝯtra ſic bn̄
ficiōz ſuoz. ita q notitia et conſideratio
opm et bn̄ficiōz dei. que ab eo ſuſtepi
mus. et que ab eo ſuſtipē ſperam. debet
nobis eſſe motīm quoddam. et oratio
ad ipſum ꝓp̄ ſe diligendū. et ꝓp̄ ſua al/
tiſſima bōtate ſuāde hortatus. declāa
m ſermonibus de dilectē dei et ꝓximi. Vo
ſdm̄ doctōes ſuāde ſe habet ignis ad tali
ficiendū combuſtibilia. ſic notitia et debi
ta conſideratio ad magis mouēda dīnoz bn̄
ficiōz. habet ſe ad inflamādū cor hoīs
igne dīne dilectiōis. in qua principal̄ con
ſiſtit meritū nrē ſalutis. Ner mouet aliud
qđ ſic exacuat. mitrit. et augmentat dīnū a/
morem in hoīe. ſicut hymn̄ ut pdixi clara
cognitio dīne bōtatis. affectuoſus et diſtricta
huīa meditatio oīm bn̄ficiōz. que dīna bo
nitas ſibi largita eſt. tū aliis mōdanis
ā. in ſpecialī tū multis. ā ētiā ſingulariter
ſibi ſoli. ¶ Dicit em̄ ſm̄ Anſlm̄ in moſlogio
longeme terplucia dīna bn̄ficia. quāda
cōmunia. et que in ꝑmiſſoz venit ſicut
lux ſolis. ſp̄ra me aer. quāda ſpecialia
ut que non oībus ſi aliquib; ꝯtingūt. ſicut
ſicut fides. ſapiētia. ſtūa ꝓſpitas. ingenij. ꝓſpicacia
et ſic de multis. ¶ ingularia vō ſunt ea
que vnicuiq; ꝓp̄ria ꝑmittit ſm̄ ut petro
ꝑmittatus inter alios. a ꝓlos. paulo apoſ
tolatus in gentib; ¶ Johi ꝓuile. gū amor.
et ita intelligendū de alijs ſm̄ib; ¶ Ad
cognoſcendū igit̄ dīna bōtatē erga
nos. et ad exitandū corda nr̄a. et ad
inflāmādū ea in eiuſdem dīne bon
tatis amore. ſunt beneficia q̄dā que ſūt
omnibus. et ſpecialia que tū aliquib; et
ſingularia que ſolus accepit a quolibet
diligenti conſidāda. Primo quidē
patet fragilitas eſſentie ſemp̄ in memoria
hoīs retinēda. aut p ea ſtabilire in cor
ma dilectē ne vnq; ex cor obliuiſc
in dei tepeſcat a more. Vlamur aut ſanctis
cordis nr̄i requies. aut tū in amore dei
per deſiderū figat. et mea quāda ſtabi
ſcientia delectat. Vñ in hac mortali vi
ta nec alij ꝓp̄ meritū in a dīne contē
plationis dilectē ſtabilitas figi. nō tū
non ſemp̄ cogitare poſſumus. ſalē cor
nem ab illicitis. et vanis cogitatiōb; ꝛ
reſtringendo. ipſum in conſideratione opez
dei et miraculoꝝ eius. quātū poſſumus
teneamus. ut deū ſemp̄ ſtabiles eſſe ſata
gam̄. tandē donāte deo vere ſtabiles
fieri valeam. ¶ Conſidā primo 1a
O homo q deus dedit tibi. ē ex nichilo
te formando: alīs em̄ non fuiſti. et ut eſſes
accepiſti ex dei dono. ꝓcātēq; quia
tū non eſſes. nichil dediſti. nec dare po
tuiſti ut eſſes. et hor ē magnū dei do
nū. ꝓferens eōn ſm̄itis poſſibilibus
que nō ſunt. t que hor bonū a dei lar
gitate. mīme recepereut. nec tibi dedit
ſolū eſſe. ſi iit pulchrū. t hoc nobile eſſe
dedit. et vtuc ut per virtutē exercitij oīa
animata. dedit q̄ ſentire. dedit diſtinc
inter remedii. t medii. inter turpe
et honeſtū. inter bonū. t malū. inter
verū et falſū. dedit quoq; ſenſus q̄bus
te extrinſecus deceret. et ſapiam que am
mentib; illuſtraret. dedit tibi cor pug
et am mā. et non quālēcūq; animā ſed
ꝯlem. dei et eterne beatitudinis capa
cem. in quo te ſanctis angelis qdāmo
parificauit. Vñ Augm̄ hor deum ex
cellens in hoc ſoliloquioz. dicat ad deū.
Dne deus meus vita mea. et tota
gloria mea. tū me creaſti. et me rapuit
angelis qdāmodo. et quaſi: quia p̄ſtin pec
ſimus p̄ verbū tuū ut veniam ad equa
litatē angelōz. ut habeam adoptio
filioz per vnigenitū tuū. dilectū filiū
nr̄m̄ redēptorem et conſubalem tibi. et coeternū.

ſhm xp̃m vnicū dñm nr̃m. redemptor̃
illuarē. cōſolatore et ad iūtoꝝ nr̃m
aput te qui eſt lume oculoꝝ. vita ſalua
tor et ſpes mea qui dilexit me plꝰ q̃ ſe
p quem habeo fiducia ꝯ poſſum et fiducia
ſpem aput te et accessu ꝯ venedi adire q̃m
dedit ꝓtatem filios dei fieri dns qui re
dimit nr̃oſ eius ¶ Secundo conſidera
q̃ dedit aīa non ſolū dei et r̃ne bītu
dīnis capacem ut dr̃ exiſted cui̇a caritꝫ
tuam amma ſentit ī mortalem incorrup
tibilem dilectōē ꝓpria. ſingulā ſingl
vmagine beatiſſime trinitatis. que ſibi ad
ſuam meſurabile decore ab ipſa mirifi
trinitate ſe poſſa. que vmago conſiſtit
in vnitate et ſimplicitate eſſentie ꝓpriq; acti
et trinitate pon̄ eius. que ſunt memoria
intellectus et voluntas ſm quas ītia eſt dei ta
par. q̃ ei nulla creatura ſi ſolus deus ſuf
ficit ſaciare. Vnde dicit hugo de ſancto
victore. Omnis iocunditas. omnis facie
tas. omnis poteria. omnis opulencia creatu
rar affector hūanū pectoris ſaciare aut
non pōt. Gaude ergo in dño deo tuo
et ei dilige qui de bonitate ſua tam
egregia tibi dedit amma. que ſingularis eſ
ſet ſui creatoris ymagine. Decoratn e
ius ſimilitudine. ꝓtectus rome. et ca
par beatitudinis. ¶ Tertio conſidera mu
dum illū ſenſibile. et vide quō oīa ſ
in eo ſint tibi ſeruitur. Omne enī natura
ad hunc finem creatū ſuum dirigit. ut
obſequijs tuis ſimulet. et vtilitati deſ
ſuari tuiſq; oblectamento. et neceſſitati
bus ſm affluencia ministret. aer ad re
ſpirū. aq̃ terra. ad accubitū. marina tibi ꝓmiſſa
que in eis ſunt exple. nō ceſſant. celum
circuit tibi ſeruit. p ſuū motū. luaria
reli per ſuū influxū. Sol creatur tibi
diem. luna illuat tibi nocte. Ignis te
pat tibi aer frigiditate. Aer mitigat
tibi ignis calefactionem. Aqua mundat ti
bi rorem. mitigat ſitis ardorem. et ſterili
dat terre rigore. terra te ſuſtentat ſua
ſpiritate. Delectat ſua amenitate. recreat
ſua ſterilitate. Et quis putaꝝ hoc ſic inſti
tuiſſe. quis illud natis ꝓcepit. ut ſic. vno
conſenſu tibi ſeruiat creatura. Certe dñs bo
nus hoc totū tibi donauit. mundū etiam
totū ad hoc fecit ut homo ſeruiret. hoc
aut fecit ut ſeruiret deo. et ſic ut dr̃
mgr in 2o di. 2a ho poſitus eſt in
medio. ut ſibi ſeruiret. et ꝓpter ſeruiret
et totū redderet in eius honorē. quia ſic deꝰ
volunt ſibi ab hoīe ſeruiri. ut eo ꝓfectō
non deus ſi hō ſeruiret iuuaret. Et voluit
ut mundus ſeruiret homini. et q̃ inde hoc ſibi
iuuaret etiam. ¶ Quarto conſidera quō te deꝰ
gubernauit. rexit et pauit. a pueritia tua. et
hodie paſtit et rexit. Conſidera quō tibi de
dit corporis et membroꝝ integritatē. coſtitu
tionis ſanitatē. ſexus nobilitatē. dedit ſenſuū vi
uacitatem. viſus ſ. ꝓſpicuū. auditus acutus. ſub
tilem tactū. ſermone diſcretū. dedit mē
mgemoſitatē. intellectus ꝓſpicacitatem. iudicij
claritatē. amie ad virtutes et ſcie habilita
tem. et ſic de īnumeris alijs corporis
et amie bonis. ꝓpter que multū ate diligē
dus eſt. Si enī multū ei diligēs q̃ tibi
amiſſum oculū. aut aliud membꝝ amiſſu red
deret. quāto magis deū diligē debes. qui
tibi nō habenti ymo nec exenti tibi. oīa
hec dedit et gratuite conſtituit. ¶ Quinto
conſidera. quō non ſolum hec hō tibi gratis
ſed et a malis p̃ſeruādo deꝰ enī ex
nichilo te fecit. et in vtero matris exēte
et nichil ſcienti. a potētia. a periculo p̃ſeruauit.
de vtero matris tui periculo naſcentē. a pericu
lo exuiti p tota tua infancia. tui tibi in illo
quidē poſſeſſa. a pueris cuſtodiuit. p ſingulos
dies nutrimenta corpi tui adiecit. te ne
cogitante. nec eius ſciente. ſi et a malis a
liis ymo pene innumerabilibꝫ mal̃ ne medēs
ꝓſeruauit. quis enī alius q̃ deus. de ſua bo
nitate dedit. q̃ nō es ames. aut fatuꝰ non
es legis ſue. a recubo nō es reb̃ fruituꝰ adue
tus. nō es terrē mirandus. non es latronibus
ſpoliandus. a mactandus. Non es a beſtia deuo
randus. nō es mari aquis ſubmerſus. a alia a
cerbitate. turpitudi q̃ mōre conſumpti. Nō es
factus hēticus. non iudeus. a aliis infidel
ibus. ſic alijs infirmitis mal̃ que mediē potuiſſes.
niſi te dia bonitas ꝓſeruaſſet. quia dnus
bonitate tibi dilecti ēm reddē debet. ab hijs
malis ꝓſeruacio. ſicut bonoꝝ collatio fidē dicit
o homo q̃ abscōdi ſunt qui hanc gratiā fi
dei et notitiae dei. que tibi data eſt minime
ꝓpercuit. quia multe gentes homines abſq;
uſu ad diem hanc tranſierunt et pereunt.
que oīa ſine dei cognitione. et ſine ꝓpria fide
redemptionis. miſerabiliter ſempiternū dilapſi
ſunt. omnibus illis te redemptor tuus plu
vit. q̃ tibi hanc gratiam largitus eſt. augmentā
tuam miſi tui creatoris et redemptoris q̃
tuitam karitatem. potiꝰ mirande. Ver cog
noſce et ex eis cogita quātū tibi inſcitie
diam ſentit. et repende dilectionē ei qui ꝓ te
dilexit te. p quem a tantis malis ut audiſti.

presumatq; et a quo tot et tanta tristitia
sustepisti. ¶ Secto consideꝛa illud singulare
dꝫ tristicie qꝫ astutissimꝰ et fortissimꝰ hostis
tuꝰ sꝫ dyabolum ligatꝰ teneꝛ tꝫ toto
exercito suo ne nos temptet quatꝰ vellet
et supꝫ illud id quod possimꝰ sistimꝰ ut dꝫ
primo Corꝫ 10mo leones vꝫ infernales et ma
lignos circueuntes teneꝛ ne capiant et
ne de cadibus nostris deuorent ut vellent
primo ne temptare nos audeant nisi quam
a deo estam sibi petendo sꝫ sibi a deo tẽp
tandi licentia petierit mirandi potq; est
dictꝰ. Et Job primo dicit dyabolus Job valla
sti et domꝰ eius et vniuersam substantiam per
manus tuas et ecce nichil omnino possi
dens tangẽ. De tota substantia eius. deo omnia pregente
dancꝛ sibi a dnõ fuisset permissum et dicꝫ
ut ibidem scribi sibi fuisset a dnõ dictum
Ecce vniuersa que ille in manu tua sunt tantum
in eum ne extendas manum tuam. Et ille singula
riter puduit putauit me bonitas dñica ego
enim stabo cum eum qui instipula versi
sunt lapidẽ fundere qui equat quasi pa
leas ferreum et es quasi lignum putredinem
et tunsilla ptas super terrea comparatꝫ sic de
eo legit Job. ypc est iste leo rugiens quẽ
quereꝫ quem deuoret ut legit prime petri quin
to nec existimãt possent mala q nobis
irrogaret et in que nos cotidie punitꝫ et
Nisi eius omnipotẽs dei bonitas ligatum teneꝛ
non quidem vinculis ferreis sed impio sue
omnipotentissime voluntatis. hic pcla pauissi
mi videnꝫ et ideo libeãtes deo a pauissi
mis inde dilectio rependit et gñe effundit
¶ Septimo considꝛa qꝫ quis deꝫ a custo
dia suorum non desistat tm ad ostensionem
bonitatis sue ad reverentiã humane nãe. et
ad seruandũ ordinẽ vniuersi quo infima su
per media reducenda in suprema ex magna
dignatione etiã suos angelos suos mittit
ad hoc mundi extrema in ministerium nostrum
Deputatq; nobis eos ad custodes vt nos a
malis retrahant ad bona attrahant ab
insidijs et machinationibus demonum in
cautent et defendant et in multis alijs me
proficiant. Putauit magnum esse hoc iudicium bo
nitatis dñice et dilectionis ad nos. magna
enim est dignitas et vtilitas humane nãe qꝫ
isti seruores angelici spiritꝰ tam sui excellentes
et perfecti dignant ei assistere ipsi ministre
cum diligenti studio ad bona promouere et
in bono finaliter psuare. emulantur cum
eam dei emulatione sollicite conseruare
et virginẽ castam conseruare deo et ex hi
bere ypo ¶ Octauo considꝛa quo deꝫ te
a multis et magnis pratis nemoꝝ
custodiuit quis enim nouit quot et quas
in multa mala rendidisti sic mala pote
rant rendisse nisi te omnipotens pietas
preseruasset tanta enim iniquitates et ingra
titudines humana tanta ignorantia mea tã
in cauta vita et conuersatio nostra tot
simul stimuli carnis tot laquei nudi tot
astutie demoniꝝ qꝫ homo fragilis ad
resistendũ inualis ad cauendũ sedule
cadet in grauia pcta nisi nimia dñica be
nitas specialius psuaret quinde per ꝑ psuaret
occasionũ subtractionẽ hostiũ impugnã
tiũ repressionẽ et per augmentũ gre
tiũ ad fortius resistendũ ¶ Nono
considꝛa parietem tui ad primi ex per
tractionẽ qñus cum creatore tuo sepiꝰ
et grauius offenderis nõ tamen hic statim
vindicauit permittendo te subito mori
in pcmtis et subito dampnari impatꝫ
sed paciens tollerauit benigne distu
lit vindictã et conuersionẽ tuã longani
miter exspectauit. Cognoscere ergo creatꝛ te
misericordiã dei qui te in pratis sorde
tem et frequentius offendente tanto ipe
tollerauit tanto ipe tua conuersionẽ
et tuũ a pratis reditũ exspectauit. Et
licet multos ante tua conuersionẽ in sibi
pribꝰ peccatis dampnauerit te tamen
continue parentẽ mã exspectauit. Hanc
dei bonitatem et misericordiã in te
cognoscens o hõ dic tũ bto Pñ. Domine
quo potuit sermone exprimere qꝫ benig
na qua liberalis quamꝫ gratuita fuit
supme misericordia tua ego prauus
et tu dissimulabaꝫ ego nõ contemebã
a sceleribus et tu a peccatis abstri
nebaꝫ plongebã ego multo ipe iniqui
tatem meam et tu Domine plongiꝫ pie
tatem tuã. Et Augꝰ in libo soliloquiorꝫ dicit ad dñm Confitebor tibi
tia tua magna dñe deus quoniã cri
puisti me de infernoꝝ semel 24 et
centies mille sies et tu iuste mille sies
dampnasses nolusti quia amas am
mas et dissimulas pcta ꝙ penitẽtia
Dñe deus meꝰ mitte misericordiã
in omnibus vnis tuis Et ipe in pratis
tes qui monstra sceleꝝ ipetrare nõ

formidant. Quime mestimabiles diuine
dne bomtatis et pacē m hʒ q ad mo
mētū sustīdt et non statim ad eterna
supplicia rapiūt. Quiū qz mestimabi
les diuine longanimitatis dne m hor
q fere usqz ad ēmū vite mōres ex
pertorib9 et alios usqz ad ultimū ne
tatem expectat ad pentiā. Vñ sup
l° pī mserator et mserēs dns
longanīs et multū mserēs dr Au
go. Ad tam longam'. quid tam multu
m mfia: peccat et vuit. accidit peta
et augt vita: blasphemat deus cōtē
et fiat solem suū oriri super bonos t
malos: longanis ergo est multe mfie
Deus: sed quantū possum9 frater totis
vribus laborem9 ne her et alia bn
fieta nob pdant: timeam9 eius iusti
ciam cuiꝰ mserior diuam desidera
mus. Videam9 ne longitu dne mee
dei male vtendo. thesaurisem9 nobis
ream in die ire et reuelatōis iusti iu
dicij. Vt reddit vnicuqz sm opa sua.
Deus em suaue ē patiens et mser cōm
tia ē. unde fortis et iustus. quare q' eū
nūc contēpt benignū. eo grauius tuc
sentiet iustū. et quanto diuaz eme
dacōne hoīs expectabit. tanto eū
durius iudicabit. si remōti neglexit
Vñ dicit Ezre. quos omn potens do
min9 ut cōmunit' diuicij tollerit.
illos non remissos durius dampnat.

Decimo considera quo te michil bom
merente. si ab eo auffim et qti' pecta
tem utqz sit ela stelerib9 acumnla
tem. no solū longanit' expectauit. no
predicto. si t qualde magnū est. fue
pietatis iudiciū. ut ad eū redires pe
ne mutauit. et multipl' reuocauit. p
interna mspiacōne. p ēbna admonitoz.
p bonoz pmissioz. p malorz cōminatoz.
obiacendo peccatoz turpitudīe. horre
mortis incertitudīe. terrore iudicij
finalis. horrore miserie gehenalis. m
sprans spam mdulgencie. offerens col
lacōne gratie. et adeptis non vite eterne:
et alijs multis modis dna bomtas
vocat ad pentiā. Vñ sc vsu pī gr
mo allegat dr Augo. Dns peccato
res vocat vndiqz ad correctioz. vocat
vndiqz ad pentiā. vocat pī pdica
tōne. vocat per tractatorem. vocat per
mtimam cogitacionem. vocat p mtima
mspiracōne. vocat per flagellū correctioz.
vocat per mfidiaz consolatiōne. Quid
ut dr Augo dicit. Multi eternale dap
nant' et finalit' in peccatis detinē. quos
ad horem dn eos tam multipl' vocantis
non corrigit. vocem quidē occulte mspira
cōnis. alterius manifestatiōis audiūt
sed non exaudiūt: quia vitam nō corrigūt
dicentes. eras. eras. et subito claudit' hostiu
et remanet pitor foris. an archam celes
tis patrie. cū voce corvina. qz pro pietate
noluit gemere cū columba. Videris co
siderare quo omnipotens deus non solū per
catores mō inducto ad pniaz vocat. sed
etiā multos pniaz ministros. mspiratione. m
tuo cōmunicādo cor et exacuendo. vt cognoscat
aduertat. et detestet' vitia pteritoz. immo
tando etiam ut sit amara fiant que male
prius dulcia fuerūt: id est displiceant
que male antea placuerūt. q' q deus ompes
ad se per veram pnitentiā redeuntes benig
ne suscipit. quatuqz fuerit pteritoz magni
tudo vtiqz est dei bomtas et mīa. q ad ne
cessitatis motū dmittit pita: nec tonsu
dit mpperando nr mūs diligit imperando
dimittit aliqui ut ditet. Vñ sic donates t
remittendes mutuā ut non vlciant' eā. se
pius tm mpperant. sūt et alij qui licet si
leant tm mētes mundie. tamen tenent
in mente. quaz vtiqz neutra est plena m
dulgencia: sed longe ab alijs cmbz libēa
liter agit bemgnissima dmitatis natura.
qua ignoscit plenarie. ita ut etiā gr fidu
ciam pnitentiaz pteritoz. vbi habundauit de
lictum. soleat et gracia habundare. Quo
Decimo considā. quo pnitendi et ad se re
deundi dna bomtas non solū pita con
donat. sed etiā vltiuē a peccatis continendi
et de cetero emendandi vuendi prestat.
ne vendicta paciat' et flet nouissimū er
ror pīore peiorior. ut possit eadem vir
tute cooperante resistere inimicis suis. quoz
est caro ppria. tonaipistens aduersus spm
quem hostem ner fugere possim9. vt dr
Vñ ner fugare. sed cercuscere oport. qm
allegatus est nob ymo et cogim' sustine
tare. quousqz no lucet prime. Alius inimi
cus est seculū pnte vndiqz nos obsidens.
et ānē impugnās. Tertius vō est dyab9 qui no
possumus videre et tanto dissimilius cauē.
Vñ hostes mideant' saluti mee. et nul
quidem apte et violenter. nec occulte
et fraudulenter impugnat t pserimt'

dos: ner quisquā mrem̄ ex se ydoneꝰ ad omē
eius impugnatiōnes suspandas: sed opor
te ōmo hanc vtutē in domino fragilimꝰ
tuus auxiliū ex sua bōtate omnibꝰ pst
to est rite quercntibꝰ ¶ Iher bēficia
considerāꝫ btūd Augꝰ dicit in libro de
spū et aīa: quatū debem̄ diligē deū
meum qui me fecit cū nō eram: et no la
psum fecit meriō arbore sed aiem̄ a
liud de aialibus: sed hoiēꝫ voluit me esse:
dedit mī vitē sentire: et discretē: re
duxit me de exilio: redemit me de seruitio
mee suo vocauit me: ut meo regnale sim
semper esset apud me: vnxit me oleo
letitie quo pē erat prnūctus: et ab vnc
to esson vnctus: et a xpō ducrē xp̄iāi.
sic gratia eius et misericordia sua semp
prevenit me: de miliis pcul liberauit
me: ꝑdo ecrabā edixit me: qn̄ pecca
bam correpuit me: qn̄ ignorabā docuit me:
qn̄ desperabā confortauit me: qn̄ recidi
ebam: qn̄ stabā tenuit: qn̄ lui dixit: sp̄
veni suscepit: Iher et mlta alia fecit mī
Deus meus: de quibus ecce mī loq̄ dela
bile: semp dulce rogitāe: semp grām agē
ut pro omnibꝰ bnficijs suis possim eum
laudare et amare: cui em cultus sum: pnis
et ductoꝫ mea gerens: ita totꝰ ad mea
custodia stat: ac si omī oblitꝰ sui: et mī
soli intendē velit: semp em se pnitem exhibz
semp se patiem offert: si me mrem̄ pa
tiem: quotidiē me vertō non me desecit
mst ego prius eū desero: et p hijs om̄
nibus quid illi retribuā non habeo: nsi
tantū ut diligam: Non em melius a de
rentibus qua p dilectoꝫ pst reperiri: quod
per dilectoꝫ datum est: rediligam: ergo
te fortitudo mea: firmamentum meū:
liberator meus: refugiū meū: adiutor
meus: ptector meus: cornu salutis mee:
et susceptor meus: Dominē deꝰ meꝰ in
seculā benedictꝰ

¶ Diher tibi parua videnē ohoīa sino
sufficiēt: accende cor tuū in amore tu
i benefactoris: comitte te ad maiora:
Et considera tredecimo illud preceptum
et pīle bensimū: qđ hūano ꝑ gen̄ ex
hibuit dīna bonitas: sīt nra natiōe
filij dei: attende et cognoscite quid deꝰ
dignatꝰ sit hūano corpori exhibere:
esse verꝰ et naturalis dei filius: pei et
s̄ s̄ consalus et doctrinis: vt nobis sua
tatem redimēdē: et sua bōtatem
ostendē: nostra natuā assē susceptū: Et
qui vnusquisq; est dīne fieri voluit fra
ter noster: princeps tribulatiōm nostrāꝝ.
Non satis fuit visum caritati dei ar
gelū aliquē ut homiē: aut aliq aliū a
liquē legatū ad consumēdū opꝰ mē
rationē: sed pssimꝰ et misericors
deus volens misericordie et sup exaltare
sua miserēs cū hūana creatura: ad hoc
aptissima: et volens in eam effundē
dignacōi suam: ac mrm et ineffabilē
mō declarare sua bōtatē: misit filium
suū assumē hūanā naturā: in vnitate
persone: ut sic spualiꝫ mōlya: et vni
uersalis legislator hoīm: esset deus
deus et verꝰ hō Natiuitas ergo dei
filius p semetipm dignatꝰ est ad nos
descendē: non loci mutatō: qua inva
riabilis et immutabil est: sed nobis sua
sensibilē pnām exhibendo: ni assumpta
natura: ab oīi labe purissima: qua
dīna sua claritatem infirmis meis
oculis ꝑaret: assumpsit go dei filius nos
tram hūanā naturā: et cam mestima
bir exaltauit et pfecit: mhō: q cum suc
maiestati: intime copulauit: Voluit
em deus infirma mea habundanter ori
gloria sublimāe: et quodāmo se con
traxit: maiestas illa: ut q melius ha
bebat: sh se ipam limo meo tamq; gē
et sibi nuce vnirent deus et hūa
nitas: maiestas et hūana infirmi
tas: nostra pultis et dīna sublimitas.
Nichil est deo sublimiꝰ: et mī tanta
dignacōe ipe descendit: in nostra
hūanitē: tanta q dignitate nostra
hūana natura astendit: in deū: et si
bi tam singulariter vnita est: vt ꝑ hoc
factū sit: q deus ē hoīo: et hoīo deꝰ
¶ Et eademq; hūana natura: hodie
immensius dñō natus: est pulcly pue
ex intemata virgine: et qui in eterni
sue nasti sine mee: in terris natꝰ ē
sine patre: qui in celis est sedm deita
tem in sinu patris: in terris est in si
nu matris ꝑm susceptoꝫ carnis: De
quo loquens Augꝰ Magnū est sacra
tremendū q; est misteriū: ecce dīne
nat̄ de patre deus: et homo de mē
virus idemq; filius: et filius matris
tatis dīne virus idemq; homo pti
ceps: et dīne angelorū: et quis valet

femie

existimare quāte grē sim⁹ et ꝙ nos
dle sugit vbera· qui pastit omiā: et
qui vnius aiāi tibi substanciā et cēlo
pferat· ad salutē terrestrē terreno
lacte nutrit? sed grates oīmodis tibi
fili dei· qui nos ideo dilexisti· qui no
bis dignat⁹ paulo minꝰ ab angel
minorāri· qtē grauit lapsos erigēs
Illa tua mēsuratōne· et ad equalitatē
reducēs angelo· qt quā potēcia nob
mmēsitatē sue bōitatis et mestima
bilē magnitudinē sue dilōis dignat⁹
pmostrasse· quā p nr̄m̄ ist⁹ effec
tum· quo ꝙm plasmat⁹ sui putitatē
nō despiciens· se nob sūmo mō qm
tauit ꝙ mē natiē ad altis sue ma
iestatis singularissima vnoz ꝙ pōs
illū plenis diligē debem⁹ atq; lauda
re quāto eius temulentia erga nos
nouim⁹ ampleorē ¶ Retrodeq;
consida· qt sicud filius dei ꝙ nos totū
et ꝙ nostra salutē humanā assūpsit
naturā· sic oīā quecūq; humana natu
ra hic in terris fruitur· erat· ordinat⁹
in mēm̄ pfectū· et oīa fuat nobis
modo salutare· et mē saluti maxime
congruāt· exemplū aarpe in vno· et
sic intelligē in alijs· sicut naq; pcu
lum est errāē certa diā naturā· ita
et certa humanā· Deo ne aliquis er
ror possit tibi inde certa alteri⁹ carn
pē hic comūicās· vtriusq; nature ver
tatem in se asserē dignat⁹ ē aptis
indicijs· Nasc⁹ naq; ex femina· vilib⁹
muliēr pannis· iacet in presepio· la
crimos conspat· vagitib⁹· materne
lacta· vberibus· et cetās infantiles
sustinet· necessitū dnes· fit· esurit·
dormit· fatigat· flet· timet· et tristā·
ac cetos humane nature qes defectus
pro nob assūpsit· quos cū assumē
deuit· et qui mē saluti prestitebat·
ut ex eis nostreres cū verū homē·
et hec infirma sim hominē ꝙ hom
bus ptulisse· Nec aut de cuius dignitate
cū her hau humane nature infirma
videres aliquatenꝰ dubitēs· consida·
q hic qui sordentib⁹ credula· pannis·
regis per tal decor honorat· mulēri
bus· q iam in presepio· luce noui fideꝝ
corusat· in celo· qui vagitus reddit
infantie· angelica exercitus vsq;
collauda· qui seno lacte nutrit· mlti
mlia hom panc paruissimo saciauit·
sed et ipsū esse deum et verissimū di
filiū resurgens a mortuis lazarū ꝙdu
rerepto luce cetus admiratur· venerādis
eius calcata ꝙ vestigijs· maris vnda tes
tat· resultātis vox paterna confirmat·
et innūma alia opa fecit· que nemo alius
facē potuit ꝙ que tibi clare ostendit· sue
dignitatis veritatem Ner sūm distinctus
meritis et opib⁹ suis· ondit vtriusq; sue
nature veritatē mediator dei et hom xp̄s
Ihesus· sed cūcta sua sic tpauit· opa ut fre
quent in vno eodē ꝙ miraculo se vez
deum et verū hominē declarāret· sic
patet in sustinendo adolescentiq; lucē Amo
vbi p̄mo ad fletū vidue ciuitatis erat· ille
vnicus filius· misericordia mouebā ut
homo· et postea sola iussione iuuenē
a mortuis resuscitauit· ut deus· et in sus
citando lazarū· vbi ex compassione fleuit
ut homo· et ex potēcia eū suscitauit· ut deus·
Idem in alijs quā plurimis potest⁹ inue
nire· cautelā· ergo cognoscite in
xp̄o duplicē naturā· diuinā scz et hua
nam· et illaq; ad vnitatē mirā psonā
conuenire· Et dū hec Aug⁹no in
libro sūpuitū Benedicto nomē tuū
sanctū· meterne dne· et glorifico p
illa inenarrabili dignitatis et humā
tatis in vnitatē psone pia reuocatōe· vbi
non alter deus alter homo· sed vnus
idemq; deus et hō· Et subdit· O admi
rabile misteriū et menare rābile gratiū·
miranda sp dne ꝙuocatiōis benignitas·
secūdi digni non sum⁹· et filij dei fact
sumus· quia hec credes dei filiꝰ dei fact
xp̄i· ergo te deus pr̄ ꝙ hanc mestimabilē
caritatem tuā· ut dignos nos faciās mā
tis et magnis promissionib⁹ eius dem
filij tui· pfice quod cepisti· et ut ad plenā
pietatis gracia ꝓuenie mereamur· fac nos
per spm̄ sūm intelligē· et debito honore
semper venāri· hoc magnū pietatis mis
terium· quod manifestū est· meamq; pro
qua tibi obligam· ad gratiā· mestimabi
les actiones ¶ Cum dnm̄ meum consida·
quod dei filius volens quem terrestrem
peditū· et hoiem vere redimere· et ꝙ per
catum perditū· reducē ad oriule hēdit⁹

cerne inter homines in assumpta carne sen
sibiliter est conuersatus. vt in ppa sua qui
sanctos eos doceret quo viue deberent et
vt se eis prebet per sanctitatis perfectis
simum exemplar. ad instar cuius omes fi
deles mores suos ordinare deberent. et
vtinam ut facerent p omnia deformes. extol
lens q palam lucrna dmi verbi ad illius
noctis orbis tre. docuit eos ore suo valassi
mo fidem et omia nata ad salute. ita ut
in istis nullq maneat dubitationis locus. ris
tianam esse non posse fidem negare. Exq
ut quoq in nobis spem consequende immor
talitatis. tu pp nos mros defectus preceps
fieri voluit. et sme sue dine nature dig
nitate mre nature dignatus est inire con
sortiu. ¶ Decimo considera quid deb
tibi sancta ecclie vasa greca. quibus mira
efficacia q meruit sua sanctissima pas
sione. in fonte quida baptismi non solu o
riginale pctm tollit. sed et sordes amp
lioris omnino abluit. vn Aug⁹ sup
Johem dicit. Preter alia solatia q gen humano
deus pbet non cessat. misit filiu suu vni
genitu p quem creaut ymusa. vt ma ns
deus fieret homo. et esset mediator dei et
hoim xpus Jhesus. in quem credentes p
lauacru regenerams soluto reatu oim pec
catoru originaliu videlicet et retroq que male
agendo contracta sunt. liberaret a damp
natione eterna. In eodem q baptismo confe
rit homini prima gra. que per reta sancta
rete supta auget. dum si contingat p actua
le peccatu amittere ut videas quid velit te
rere deus tuus. sed magis velit ut comu
nicaris et vnias. Dedit tibi sacramentu pme
p quod poteris amissa iterum atq iterq si
volueris reparare. Et inter hec salutifera
sancte ecclie sacramenta. dedit tibi illud
precelsum et preciosum sancte eukaristie sacramtu
in quo te cibat carne sua. et potat sanguine
vino precioso. Mira siue hec largitatis siue
mumsuetudinis qua primis sacerdotibus sanctis
simis apostolis. et p eis toti ecclie et orbi ter
raru corpus suu sanctissimu et sanguinem
verum in cibu dedit. et potum. vt ho sub spe
cibus rerum de quibus gnder vtimur. scilicet panis
et vini. vt et ho intelligat esse nutrimen
tum spuale. verum anime restaurativu et to
tius interioris hominis robur et sustentatio.
ymmo imminende passionis tpe. tu dne
fidelibus suis voluit subtrahere sensibile

nutrimur

sim pncipa. ne totalit eius pncia pe
riret. instituit altaris sacramtu. sub
quo manet visibiliter ad confortatione fidei
pme ecclie sue. licet insensibiliter q ad
ipsam formam in totalitate verus deus
et homo. Et sicut ille qui ecclie capite non
possumus pdere. hoiem habere semel se
mirabiliter clausit in virginis uterum fac
tus homo. Ita nunc idem ipse ut liberata
tu hoiem ad regnum perducat celeste. cot
idie se mirabiliter claudit in pridem
occultat sub parvula panis et vini
specie. vt ex eius vera et reali pncia ma
gis ad eum exercite devotionis medietur ut
homo qui velit possit vere et cum confes
tim dmo suo et ab eo que desiderat pete
re et necessitates suas coram ipso exponere
ut qui ipse dne aperuit sue mentis oculos
visitet. et possit ei mentis meepartis
huiane aie ppinquis corporale comuni
quod non posset sine nobis sui sacramen
talis manere. sed solu sicut eu apostolis
hic ambulauit sensibiliter in ppria
forma. ¶ Considera decimo septimo quo
dei filius qui per sua misericordia dignatus
se natura in conspectu. et sub sacramto eukaristie dedit se nobis in cibu. dedit p sua
passione et morte dedit se nobis in
potu et redemptore. Totu etenim humanu
genus pp pctm primoru pntis status
fuit obnoxium pene. omiq homini aliunde
per viam ppagationis descendenti clau
sa fuit ianua celestis regni. eo q de
us decreuit nullum hoiem de filiis et fi
liabus Adam admittere ad beatitudinem
nisi plus plene sibi satisfiet. p transgres
sione. p thoplastorum. et de peccatis to
tius gnis humani. et quia nullum pctm de
beret tam dei committi pro quantitate
bonis iuramentis. a retributionis. magis p
quantitate mali emolumenti. a cria pra
uendis. Ymmo nec p omnia possibilia
creatura et plene satisfacere deo. ad
tantum. ad maiestatem sibi reddere. p quanto
pctm tam mortale non debet. et cu nullo
puro homine sit posse deo. p peccatis
ipse aut totius humani gnis plene satis
facere. nullo modo quia potuisset transgressio
dne sed omne fuissent mortis debito
res. quare ne nobile opus dei tanquam e
terne beatitudinis humani gnis totius
periret. Deus pater pro suo filio non
pepercit. sed pro nob omnibus tradidit illum

vt pro nob satisfaceret quod t plenissime fecit Tua ac maxima caritate et pmptissima obedientia ac ad hoc ven dei patris offerens se m passioe et morte p salute hoīm aliquid maig exhibuit deo et sibi ntepcio quā sibi displicuerat oīm hoīm pcīa et sic nos redemit p nostris peccatis satisfaciendo deo pri et nos eruit de pte dyabli dando et offerendo se ipm pro nobis et poēdo suam dignissima vitam atq; fundendo Etiam merito nobis aperiōne uie regni celestis ita ut nul' qui h renatq; fonte baptismatis ingredā vitam eternā nisi sibi ēt iterato claudat p ppria sua actualia peccata et p impenitentia de eisdem Per adducte ohoier obstupescite rei tanta benefica cognoscis tibi a deo exhibita cognita quātu dilexit te qui tanta fa tuo
cere dignatq; est pro te Nā ut tibi ostenderet quantū te diligēt non nisi moriendo pro te voluit te a morte liberare Non enī voluit tibi solū pietatis mpendē beneficiū si t caritatis modū strae affectū et mimicitie militatis fue erga lapsum et depressum hoiez tōtē daret qz hmōi erā affectus exterē ada mandū ipm Dum attendis mimicitias dei hoiez fue affectū de qua dei caritate et dilōne ad nos dicat aplus Ephesios Deus qui dives est m misericordia pp nimiā caritatē suam qua dilexit nos etiā cū essemq; mortui pctis conuiuificauit nos m xpo Ex hmōi ergo beneficio o homo sipotes estimare quanta sit bonitas dei et quanta sit dei caritas ad nos qua ut servos redimeret ner pcepit filiū ei filius sibi ipi pepcit aliquid gracioſiq; aut quid misericordius ut aut Anselm
ce a rogitaret pro quia ut peccatori etiā pro debitori et vide se redimat non habenti ducat deus pro ēt filii me ū atq; eū et da pro te et filius dicat tolle me et redime te et vē dū et mdicati sui nimis filii ade. quoz corda nō emollit tanta benignitas tanta flamma caritatis tū mgoq; ardor amoris tam vehemēs amatoris hoīm xpi Jhesu qui p nob mori dignatus est Nos em debitores et ipe solui Nos peccatores et penas luit m norantes dominū qui pcm non fecit

ner mventq; delict more eius tē

De primo ostenditur considerandū quid deus filius ad operandū nram salutē venit Secūdo in qua die venit manifestauit

Ista rotundie venit manifestat ad pias animas salubriter et non solū filius sed et pater et spūs sanctus vt ipe testat Joh xiiio Tota em trinitas rotundie venit ad aiam que se ad eius voluntatē deuote obtulerit et eis specialiter quodam modo illabit atq; aput eas mansionē faciet ipsos mhabitando ut templū sūm suos eas qz sua prīa et suo illapsu sanctificat ipsis gratiā gratis faciendē mfundit atq; eleuat ad cognoscendū dīm et actendendū ad deum et primū diligendū p qd mansionē in deo et deus in nobis Ista vult Augo xiiio de trinitate Et mgr de ia vna primo solū ille ste trinitatis ad animā fidelem sanctificatiuq; illapsus caritate sp hmōi illapsu comitatē Duodecim filios regni et perditōis sm Augm xiiio de trinitate Vbi subdit nisi em quisq; in patria spūs sanctus y mmo tota trinitas modo supdicto vt s. eū dei et proximi faciat amatorē a sinistra nō trāsferet ad dextrā et qui deū non habuerit isto modo sibi vnitū et si loquat omnibus lingwis et habuerit ppheciā et omne scientia et omne fidem et distribuat substantiā suā et tradiderit corpus suū Ita ut ardeat nichil sibi pdest ut ait ergo quātu ē illud bonū sme quo ad etnā vitam nemo perdituz tanta bona magna ē ista dignitas huane anime et mira dignatio bonitatis dei qz illa summa maiestas et immensa celsitudo tota s. dīna natura sic se humiliat qz ad pias animas tā salubriter venit et mansionē apud eas faciat eisq; se pdono modo vnit ut eas sanctificet refici et consolet regat et dirigat dorsum suā et assistendo ad bona Adorna ergo o anima thalamū tuū et suscipe illud dominū quia teste bo Anselmo qz vē scitor e qui cor suū mundat vt mhabitatorem deum suscipiat cuius hospes nullo bono mdiget quia auctorem oīm bonoz m se habet vē bta est illa anima apud quā Deus requiē mvenit que dicit pro Hui requiescit me requiescit in tabernaculo meo negaē si quidē ei requiē nō potuit deus em est qui sibi m hac vita m mdo reqe gaudet Ultimo considera quid tota dīna natura summū illud et mfimitū bonū

volt scripm tibi dare m pmiti. sinud em dix-
it Abrahe. Ecce tu. Ita cuilibz iusto dicit
Ego sū merces tua magna. et nimis ꝙd p
tractans Augus in lib° soliloquior dic. Vē
Dñe magn9 es tu nimis super omēs de
os: et merces tua magna nimis. ymmo
ut magnus es tu. ita magna est et mer
es tua: qm non aliud es tu tua merces
tua aliud: si tu ipe magnus nimis et tu
ipe merces magna nimis. tu pmiator et
et pmiu felicitatis etne: tu ipe coronator
es et coronatu ipe. pmissor et pmissio:
tu remunerator es et munus: dabit em de-
us suis dilectis ꝙ seuta m pmiu. ut cui vi
deant intuitue. et eo fruent. bnfitre et
in eo questant. mestima li delectatione. Ita
a beatis videt m suo pncu esse sinceta
dñatis. Itaē cognoscet. mirabiliter
temitas: et omnib9 patebit archana dini
tatis tui9 et visio amor et delectio totu
or hoiē sanabit. quia aliud vnusquisq et et
mū ac mirabilius bonū continet in se to
tm̄ditate omn bonor. non quale mor
talibus creatis egptu simq: si tantū differēte
quante differt creator a creatura. ymmo
dmne humane mentis sortis. q credin deq
pulchritudo. vnde magnificentia. maies-
tas et suauitas dñe nature. ita q ultra
omne sanctor gloriā. ipsius desiderabile est
aspicē conspicuq et splendore maiestat
eius radiari. Ymmo ut dic Augus tota
est pulchritudo dñe humanitatis. tota diuina
eterne glorie. q si non licet m ea amp
mane qua ymq diei mora. ad huc pp hu
solū mutabiles animi humq plem deli
gnis et eterna fluentia bonor temporaliū. veste
mentu q contempnent. Quis etiā ut i
dem dicit in sermone de martiribus po
terit estimare quanta erit gloria ustor.
quanta q grandis erit sanctor letitia.
cum Dñs ppm suum discretus ordinib9
cepit in regno patris sui coronare. et me
ritis atq opibus singulor premia p
missa restituē. pro terrenis celestia. pro tpa
libus sempitna. pro modicis magna. pstare
adducē sanctos mirifice pene glorie.
et facē eos in celestibus considere. ut sit
deus omnia in omnibus. eterne mitatis sue a
matoribus et memoriter largiri. ad qua
eos fusione sui preciosi sanguis reparauit
denuo ad paradisu. mduce regnu celorū
fidei et veritate sue promissionis aperue
rit. Per omnia et immuta hui dñice officia bn
fiaa considā o homo. et cogita si aliqd
mirabile possit ꝙ deus tuus ap amp
tibi a pte salute tua facē debuisset
et tu michil mirabile posses. ymmo tu
certissime cognoscis q nullo. ista cogita
re potuisset. nec quisquam ea desidā
re. a deo petere. p supplicationē credere de
minui dñm dei tui. super mestima
bili dignarē suaue cognoscere quāte
debitor eius sis. et pro concludē. Primo
ne ora cum et cū bto Augo in libro
supputatam dic sibi. Instituor em te
cum deus et dñs mei Jhū xpe pte.
qui eundem filiū tuū misisti in mu
dum de sinu tuo ad publicū pfectū
mem. sustrupe vitā nostrā. vt nobis
daret suā. p cuius de tuū filiū sumu
sacerdotem. vim ponitentie. et bonū
pastorē. qui se obtulit in sacrificiū
penē. anima sua p grege suo. qui
sedet ad dexteram tuā. et mitercedat
pro nobis: per ipm in qua redemp
toren et aduocatū meū. petrus tue
supplico. Vt cū eodem filio tuo et spu
sto deo mo. tua bnficia plena fide m
telligā. pio corde amē. et te p eis sp
benedicā et in omib9 glorificē. cū
multa cordis contritione. et lacrimar
fonte. et quia corpo qd corrupi. aggra
uat aiam. creata dñe corpora mea
tuis stimulis. et tribue ut hoc bnficio
rugi medicia maleficii tue mee mitti
mo tuus. ea filius dixit. Nemo ve
nit ad me nisi pe meus traxerit eum.
trahe me sp ad tpm. et ipe me p du
cat ad te illuc. Vbi est in dexteā tua
sedens interpellans p nob. ut e sum
pua vita. amor pfectus. dies et ng
sima et certa seculi tranquilla. secula tra
quillitas. tranquilla totius. iocunda
felicitas. felix et intus. eterna beatitudo.
atq tui eterne deus pater. sine fine
beata visio. vbi tuum illo tuo dilecto filio
et ille tecū in communione spus sancti
viuis et regnas in unitate pfecta. Vi
mus Deus. cui sit laus honor et glo
ria per infinita seculor. secula. Amen.
Sequit supplicio dicti sci ysidori
de anima ad deum vsq
gloriose.

Ecce q in me addit. Jhesu xpe fide
lium deuotio adiecit hanc nouā sa
lutatiōe et excellentissima salutatiōe

quā gabriel archangelꝰ bndicte vᵒgi/
ni marie tñ magna veneratiōne et
deuocois affectu obtulit. qñ hodie ad
eius clausū tabiculū ingrediēs. et mi
rauit conceptū nobis promissi salua
toris. Illa mox salutatoꝛ. et nos in mes
oribꝰ eisdem mri dñi. iugiter offer
re studeam⁹. quia ei valde acceptabile
redd⁹ hꝰ laudis pmiū. et salutacois
verba. quo cū tñ egregie dei nūcius
salutauit. tñ ei nūciare missꝰ ē tante
exhibitionis gracia. ut vrgo maneꝝ
mr fiēt sui creatoris. Offeram⁹ at
ei illud aue non solum ore. ꝙ magis
pio ac deuoto cordis affectu. tñ hñe
dilectōe hanc vnus quas nūt audisse
dignat⁹. atq; peragtuam⁹. et petaꝰ
ut pia vrgo memor illius mestima⁹
gaudij. qđ hodie hꝰ habuit in concepte
filij dei. de alto glorie sue respicē
digneē ad nram ad nr̄am miſe/
tiam. et ad exhibēd nēm. atq; suis pñs
intercessionibꝰ nobis appetitū fructū
benedicti fructꝰ ventris sui. Ihūm xm
dñm nr̄m. qui tñ pcē. t spūs sc̄o vnus
et regnat. vnꝰ deus. in scula bndictꝰ
Amen. Explicat sermo de Annunciacione
virginis bndicte vᵒginis Marie. Incipit
sermo de eodem

Post verba in pceri sermone
quibus nobis describit⁹ an
gelꝰ ad vᵒginē legat⁹. et pꝰ
verba quibus ipe angelꝰ
marie vrginē reverentissīe salutā
uit sequit⁹. in lra albanꝰ. Et ei au tur
bē in ꝙ an̄li. Que sit vrgo tñ audis
set verba an̄li. turbata ē in sermone
aliquali timore. a cetera animi rōe mo
ta est. ¶ Sed queritꝰ hic. Quare ma
ria vrgo turbata fuit. tñ tñ insolita
fuit ut crederꝰ angelos videri. putandū
ē cū ipsam sepius ab angelis sensi
bilit visitatam. et diligentissime ins
truitam. atq; ut futuram dei matrem
et angelorꝰ dnam visibile honorem
cū omni qua decuit reverentia. imo no
tm vm sortata angelos. sed vndiq; ter
ribili angelorꝰ exercitu. Ꝑter qđ in
tantus describit⁹. Terribilis ut castro
rum acies ordinata. ¶ Respondet⁹
q; duplex fuit motꝰ in aia vrginis
Primꝰ fuit quidam timor causatus
in mente vrginis. ex quo impru/
sum adventū angeli ad vrginē ex insoli
ti modi apparitionis eius. Et erat
locꝰ quia sub spē Juvenis viri sola fuit
tabiculo ei apparuit. Vñ Ambr⁹ dicit. vnꝰ
bata fuit. ꝓpter novae apparitionis speciem mo
tus eni mō timet. ꝙ angelꝰ. et apparuit. tñ in
genti luce. ꝓ tanto tamen⁹. vrgo expauesc
it de luce. Et fuit ita sic turbata et diligi
timore perterrita. ex vrginali verecundie
pudicicia. Vñ dr Ambros⁹ superluctam Tre
pidare vrginē et ad omnē vnī nigressꝰ
pauē. omnes vnī aspectus et assatu vereri
Et Bñ dicit. Solent enī que vᵒgines sunt
semper pauē et mussi esse. sciunt. et ut ta
lia mente timenda. Erat tuta ptimescēre. nimis
enī arduū est vnī mortalī horiē ut angelū.
Et in terris more celestiū conuersari. Et ter
rio ex hꝰ laudatoꝛ excellentia. Angelꝰ enī cū
in suo sermone valde laudauit. et sancte
mentes quāto amplius laudibus excellunt.
tanto magis timent. Ex istis igit causis
fuit in anima vrginis aliquis motꝰ timo
ris. qui tamen in sola sensualitate sistebat.
non attingens ad rōem. Et fuit tam mode
ratus ut mihil impediret deliberatiōis
Vñ Bñ de hꝰ loquens dicit. turbata est
sed non turbata. q; enī est turbata fuit
verecundie. vrginalis. Sed quia est
perturbata fuit fortunding. Et vō tacuit
et cogitauit qualis esset ista salutatio. prude
tie fuit. ¶ Secundꝰ motꝰ in mente
vrginis fuit quedam admiratio in verb
angeli. ex hꝰ modū novae salutationis. Vñ
dicit Greg⁹. Cum assueta esset vrgo visi
tationibꝰ angelicis. evanuit non visitationis
sed relationis turbationē attribuit. Dicens
Turbata est in sermone angeli. qz simo
cuius nouā salutationis forma ingrediebat.
Et dicit Ambr⁹. benedictionis novā speꝯ
mirabat. que nusquā prius tacta est. nusqꝫ
ante comperta. sed sola Marie seruabā
ducta igit fuit in admiratiōē eoꝝ que ab
angelo in illa salutatiōe audiebant. eo q
de se ipsa tam magnifica. humilis vrgo
nusquam antea cogitauit. ¶ Ex dictis
namq; causis turbata fuit in sermone
angeli. Et cogitabat qualis esset ista sa
lutatio. Et mito ita cogitauit quia nu
quā prius audita fuit talis salutatio.
Quiem ut dicit Greg⁹. Sciuisset maria
ad alia quēpiam similem salutationē ne
tum fuisset aut pote que habebat legis sc
enciam. nusquā eam in peregrina tūl silu/

tans terruisset ner vrego statim dubat
responsū angelo si occupata mente/
ratione et meditatōe dictor ab angelo
atq; turbata recitebat vbos etiā ē deo
datis vrginibus ut plus audiant q̄
loquant nec perferant ad metra secre/
monē mr̄ōm Responsū suspendit mī
quid pius offert intelligat lymc vrgo
alma pius voluit intelligē qđ dictā qua
loquecē dimmeato itaq; qua habuit
m verbis angeli et in isto nouo salu
tatione sciat ut bta vgo totā sua mentē
occupare quo her intelligēt et quid si
her vellent que ab angelo dicebant
Et ita sic mente esset occupā mihi rogi
tatōmby Cunc ut aut p̄n angelo mitituy
vrgine mvarias eas seu voluē rogun
tiones finaliē depheris pauidā consolā
dum familiariter vomus et ꝓpio nomine
ne timeat benigne ꝓsuadet dicēs ne ti
meas maria q̄ dicet Quid vrgo in
isto sermōe tuba/quid rogitas qualis
sit ia salutac que mihi tantum adhi
bo multa secū defert mentā et mes/
fabilia in se contmet dona et ergo ne
timeat Inuenisti em̄ gratiā apud dnm
multiplicē quidem si hanc simē q̄ mō
mo eris mr̄ filij dei quia concipies et
paries filiū dei quia concipies et pari
es filiū nois et effectu saluatoꝛ mūdi
infinite magnū altissmū filiū sessurū
in sede dauitica et regnaturū in eternā
Cuius regni non erit finis et hr̄ ange
lus per ordinē explicat dicens Ecce co
cipies et paries filiū et vocabis nomē
eius ihesus non dicit impones sibi quia
hoc nomē fuit impositū sibi a deo pce
si q̄ fuit pdem Ysaie 62o vocabit tibi
nomē nouū quod os dni nouauit et ꝺ
non fuit diuulgatū per angelū ipi Ma
rie et Ioseph et per eos ipi nome erat ꝺ
impositū fuit sm̄ ꝓphetā futurā q̄
salus humani gnis futura erat p ꝓpm
et hoc ē q̄ dixit angelus ipi ioseph vt
primo vocabis nomē eius ihm ipe em̄
saluū faciet ꝓplm suū a pctis eoꝝ na
ihesus salq interpretatur Hic erit
magnus ē up quo dicit Ambr̄ Erit
magnus non sic q̄ cū partu vrginis
non fuerit magnus sed potestate qua
dei filius naturalē habuit ab eter
no erat illam ut homo acceptura
et ipe etiam de Ioh̄e dictū fuit q̄
erit magnus coram dno luce 1o ē q̄
sm̄ glo Ambr̄ sup Ioh̄em magnus
ut homo coram deo ē ed hic magnus
ut deus et dei filius Ioh̄es ma/
gnus m̄ merito abstinēte qua vi
num et simeā non bibit hic magnus
potentia qua cū p̄decessb⁹ gme
dit et eos a pctis mudauit sic utiq;
erat magnus deus sed futurq; erat
magnus homo Et filiq; altissimi vo
cabit filius mqua vmgenitq; no p
adoptōi sic sancti sunt sed naturaliē
filius Et da il do de se da pa sui
regis in domo iacob mesnū vbi nonq;
finis Dedit q̄ angelus hic clare fuit
utiamq; naturam mis sti dnā et
humanā dicendo filius altissi
mi vocabit muit dnā eius naturaq;
sm̄ qua ē naturaliq dei filius priꝰ
sibi per oia equalis Et dicendo ma
rie erit concipies et paries filiū Et
q̄ dabit eis eadem dauid prius sui
clare muit humanā ꝑ naturā sm̄ qua
est verus filius marie vgims et sine
pe dauitica protreate Et q̄ dat il do
de se da pa sui id non intelligit de
tpali regno dauid quia dns non se
dit super tronū dauid tpalem ymo
coram pilato dixit Regnū meū no
est de hoc mūdo ex verbis angeli
intelligit de regno spuali et celesti
quod figuratū fuit per regnū dauid
tpale simul et celestis ihrusalem fi
gurat per tpalem vñ subdit et regi
nabit in domo iacob in eternū et sup
electos Illi em̄ erant p domū iacob
eo q̄ de domo abrahā et ysaac fue
runt aliqui reprobati sic ysmahel et
Esau sed in domo iacob oēs cuius filij
a sūctis doctoribus inter electos sut q̄ pū
ti qi et si alij peccauerūt pmaj ege
runt et io dr̄ Beda q̄ domū iacob
vocabit ecclām vnūsalem q̄ per fidē
et confessiōi ꝙpi ad priuilegiū ꝓpti
net soctum siue mbrōs qui de priuat
tharum strepe carnis origine tege
runt siue in illis qui de aliis natio
bus corpoat editi spuali lauacro si

xo renati in hac domo re mea
non solu super homines electos sed etia
sup angelos Et regni eius non erit fi
nis Sequi mlta Dixit aut ma
ria ad angelu Quomodo fiet istud
quoniam uirum non cognosco qi dicet
quo pt fieri q concipia et pariat fili
um que in castimonia uirginitis uita
disposui conseruare no aut incredula
de uerbis angeli inquirut quo valeam
impleri si tm quod oportebat implei
hor q time ab angelo audiebat Et pq
a pphis dictu legerat q ordie im
plendu sit interrogat dō dicit Umbra
Cui virgo dicit quo fiet istud no de
effectu sed qualitate ipius queliuit effectu
Dubitat equato tpalos ca responsio q
verba sacerdotis sci Zacharie hoc aut
quo fiet istud ca respondit unde ho
stram hoc de negocio tractat ille dem
icio dubitat negat ille se credē qui
negat sicut ca se fatē profitet ner
dubitat esse fiendu q quo fieri possit
inquirit legerat Maria in pphis Ecce
virgo in utero accipiet et pariet filiu
hoc utiq legerat et ideo credidit fu
turu sed quo fieret ani non legerat
non em q admodu fieret ut pphe
tanto fuit revelatu tanti em mandati
misteriu no hoiz fuit si angelu ore
pmendu non ergo dubitat de facto
sed modu requirit ordine ner queri
an fieret qi dicit sm dnm Domine
mea testis conscientie mee sicut votu
esse anancille sue no cognoscē virū q
ro ergo ego q ordine placebit ei ut
fiat istud Si em oportebit me fa
cere votu ut pariā tale filiu gaude
o de filio sed doleo de pposito fiat
tame voluntas eius Sed si uirgo
concipia et virgo pariā qd utiq si
placuit ei impossibile non erit Tuc stio
uē qua respexit humilitate ancille
sue Expone ergo mi angele dei quid
de me ordinauit altissimus fiat illud
tum uero uel sme uero edissere mi

hic

fieri
modu si em pt fieri et concipi sine ea
mineta paratu inveneq am mei ne
villa erit tibi per me dissita sententia mi
modus mi placeat fiat istud Et e hic ne
tandu q cui angelus salutasset virgine
et tam mlta locuty fuisset pa ad omia
tacuit ner unq verba loquentis mi
rupit sed diligenter ad verba loquen
angeli et quid sibi vellent attendit cui
autem angelq loqui cessauit et expec
tabat virginis responsum Et virgo bn
pmeditata plene mentis excessu angeli ver
ba Tuc primo locuta est et pauca uba
sed utilia et robusta ac ad illa re nata
ostendens per hoc se fundatissima
humilitate Et em sm bm bndictu in
regula Ad sedm gradu humilitatis p
timet pauca verba et robusta et loq
et non clamorosa voce et ditepauca id
est non festiua sed tm utilia et nata ad
propositu Cui em ut dixi fuerit humilima
dei gemte cui post verba angeli pauca
uerba et solum verba ad re necessaria
loquta est dicens quo fiet istud qm virū
non cognosco ner forte sui mentis p
pauciora verba expme potuisse pro qo
multi non sequut virginis exemplu si
mlta mutilia pferut sermones mvoluut
et cito ac leuiter atq minus sidate totu
sui spm effundut Ita aut meq cui reg
situr in corde est sil in ore ad gradu vo
gradu humilitatis sm eundē bm bndic
tum pertinet tantūmtaz usq ad mediocre
gaudiū ut hoc sit moderatq in loquendo
ut non p[ro]ueniat loquendi detrimentū temp
et huic gradui humilitatis sm bm bn
la oppo iactantia p qua ho se verb gratia
loquendo de se aliq sup id qd m
co est in veritate aut etia sup id qd
de eo homines opinant et inde iacta
tor frequent tempq loquendi pvenit
Cum em sibi in mente venit p qd excellē
possit struim ut dicat dnm auditoreu
querit quibq totu qd cogitauit effundat
quibq qualq sit et qualis i notescat et
presidio loquendi interrogantē pvenit
non q[uo]nti respondz ner colloquentis
verba attendit sed sua preferens et
melioria putans alteri verba impedit
Plindit non sic fecit virgo me si verba
colloquentis angeli patienter audiuit

diligenter attendit et eis plene finitis
ait per ipsam intellectis respondit p ver
ba vtilia et mr necessaria d qf i qm
virū non cognosco Secundo nondu
est q̄ bīa maria fiunt virgo corpore me
te et tu h⁹ professioē i voto voueat em
virginitate se ꝑpetue conseruatuā ut di
vtius Augꝰ m de vginitate Et hoc qm
cunt sancti et doctores ex illo eis verbo
quo fieri istud qm virū non cognosco vn
dit Gregꝰ missum Si maria nupsa
copule coniugalis desponsari voluisset
Timor du sibi nocuisset sui ꝓpositi ami
cabe ductando mtrogasset q̄mo fieri id
et quo considere possimꝰ et cognoscē
q̄ virgo gloriosa fuit prudentissima et
excellentissime intelligentie quāuis em
m filij dei amīna sāc vxr fuit tū annoꝝ
a 14 vel ad maiꝰ 19 ut dicūt doctoꝝ
Non nichilominꝰ mysta sua vuelente spu
dioste adverterat mstitutu adeo istum
nē nresumeꝰ de q̄ lege oem hoiem ꝙ
mare et fetā oporteat gnāre et q no
est possibile naturāl fetam sine mare
coniūge et alleā virginitate filiū appa
rere et itū sic fuerunt et tenerētur virgo
per ipsam sapientē statū coniugalem
pensauit et cognouit q m te oporteat
eam placere virgo pensauit et statu virgi
lem cognouit q m ipō posset placere deo
et esse sancta corpe et mente ꝓpt quod
statū virginale prendauit prudens
eligens esse sterilis mundo ut essi fecunda
deo et care sobole carnali ut fieret pu
Iuda ple spūali .i. bonis operibus ma
gis eligens impregnari sanctis virtu
tum pullulatus mfecundus celestes q̄m
fecundari ꝑ amplexus coniugales pa
ritura fetus terrestres h⁹ et virtutū mag
ne prudentie et intelligentie signa
sunt et maxime puritatis et feruentis
sime deuotois m tam iuuenē et tene
ra puella eo q̄ nullo ꝓcedentiū exem
plo docta virginalis statuꝰ perfectionē m
choauit q̄uis h⁹modi virginitate ve
to lex non q̄ndauit si reprobāc potius
decret Cum dicat Maledicta sterilis
que non parit Vnde d⁹ q virgo tā
Iuuenis ꝑ se ipsam nullo alio hoie
docente sic virtutis statū consideranter
et tam prudenter virginale ꝓelegere
rat bīa nā sup pīta cuncta docet
O virgo prudens o virgo deuota q̄ te docuit deo placere virginitate q̄ lex q
uis tricia q̄ que pagina vetus testamēti
paupt ut consulit ut horta m carne
non cremat viuere et mentis angelicam vitam ducere q̄ dicet nr precepta
ad h⁹ habuisti nec consiliū nec exēplū
m te de h⁹ audieras si vnquo docebatur de omnibus et seorsum dei virgo et
effingere tibi h⁹modi nō praueratq̄ antefactus est tibi magister q̄m filij plus tua
mistrix cat mente q̄a mduerat mentem Postquā virgo pcepit ut
angelus sibi exponeret quo essi odepta
tanta filiū et partuia diceret Quo
fieri illud vnde celestis nuncius pndit
exponens ei modū virginei odepti
tus vñ sequi m hac Respondens s. Ga
briel ecclie modū conceptionis q̄ mi
bo fieret saluatoris Tamen si beatus
Augꝰ m quodam sermone ita ad eā
diceret O maria dei virgo sponsa
dei dilecta dei famula dei mox mr
dei Ihū a me modū requiris
quo virgo concipies virgo paries
et post virgo pmanebis Ut quo si
et m te qui fieret te audiui me et me
tuberis Et spūs sanctus supueni
et m te et virtus altissimi obum
brabit tibi ita ut nec essam prudens
tibidinis et mater sis saluatoris
O virgo deuota que tibi dixi de ta
to ac tali filio a te concipiendo ola
placuit et sunt tua delectatia me
tem solum modū quo fieret hesitanti
tibi mduxerat sed consensū prestare
non dederas Modus em quo conci
pies nichil habet hūanū nichil car
nale non erit si m consuetū curse
natura sed ex dīno est totus factus
Immo ne q̄ret honestior esse neq̄ m na
tura posset creatior fore quia ex spū
sancto est qui efficit mox et ꝓter mo
lestiam agit ipe em spūs sanctus sup
veniet m te et rongregabit puritissi
ma corpis tui et mde corpori for
mando materia mistrabit Ex qu ergo et modus m placito quia nō est
vnitus contactus si spūs sanctus sit

vemet in te et in altissimo corpe tuo
sim et venerabile redemptoris corpis
sola sua opatione forebit Et sm bñdi
non dixit spūs vemet in te si addi
dit sup lucet prius fuit in virgine p
multiplicē gratiā nūc tm sup veme
nūcia ap̄s hūabundantiōz grē plenitu
dine quā effusū fuerat sup illam
¶ Et virtus altissimi obumbrabit
tibi Vbi nōndū qp sm Cres p virtutē
altissimi intelligit dei verbū vm
pā Corp̄ po nos pdunq; xp̄m dei v
tutē et dei sapiaz Cui ergo dr ange
lus Et v. al ob tibi est sensus sic ver/ vm
bra te refugerat hominez ab estu s'lis
sic verbū dñi in sui conceptiōe refuge
rabāt te virginē removendo ate oēm
enim tonā pistēne vñ dr beda Conce
pistēne in te nō erit estus vbi umbra
fuerit spūs sanctus Etiā sicut umbra
derivat a corpore absq; corpis lesione
sic xp̄s processit ex virgine absq; vir
ginis lesione vtraq; mse nā huc dā
intelligi vult sc̄s spūs in xpo dīna sc̄z et
humana virgo etenim ut ho capē no po
tuit plenitudinē dīnitatis sed vir
tus altissimi ei obumbrauit dū in
eius vtero hūc dīnitatis corpus sibi as
sumpsit hūanitatis ut sic posset deū
tonā capē et parē nā ut virgo deitate
capē posset et spiritualē dīnam subam
corpar concipē et parē fuit sibi ipa
dīnitas obumbrata per susceptiōz hūa
nitatis sicut sol quem sua plenitudie
visu carnalē fixe non possumq; intueri
obumbrat nob tenui nube ut mspi
cere valeamq; Et ita dicit bñdictus qui vi
demus verbū in carne sicut sole
in nube lumen in testa cereū in lu
cerna Et Gregs in duo mortalium di
cit quia lumen in corpoream mutuo
virginis erat incorporandū verte ei
dicit Et virtus altissimi obumbrabit
tibi .i. lumen in corpoream dīnitatis
accipiat in te corpus humanitatis Idcoq;
quod nascē ex te s. dicit sanctū absq;
absolute absq; determinatiōe quid dixisset
sanctus deus uel dixisset et sanctus ho
uel aliqd consilē non expressisset sin
gulatem cuius complete quia in eo est
sanctitas dīna et humana Et qui qui singu
lis pt exogitari in quantū recreatū eni
nemus est nr̄o Ideo dicit sanctū absq;
determinatiōe Quid ergo dñs deus
Ego sum qui sum Sic di
cēs filius isrl Qui e misit me ad vos ut
per hoc ostendat qp plenitudo essendi
primo misimusq; ē quid virtus dei vota
bitur filius dei non adoptivus sed nātus
vñ di ysaie nono vocabit admirabil
consiliarius deus fortis vocabit autē fi
lius dei a deo pre unde hic est filius
meus dilectus vocabit ergo sic ab aplis
vñ dr tu es xp̄us filius dei vivi vocabi
tur qui filius dei ab hominibus vñ luce
xo dicit tentatio vere filius dei erat iste
vocabit minus super a demonibus ut luce
suo quod mi et tibi e filius dei altissi
¶ Dem angelus dñs sibi gabriel ex
dicens Et ecce e tot t q fi in se sua qui
dicat ex deus dedit conceptui sem
sterili potenti et tibi dare fuit em me
lisabeth duplex impedimentū ad cona
piendū s senectus et sterilitas quorū
utriusq; erat conceptiua ḡtia et ad mai
rem confirmatiōz quia erat virginis te
pus ali dicit et hic ē mensis sextus hec
Et sm Cres Hic est advertenda gabri
elis industria qua non indicat exem
plum de Sara uel Rebecca que antiquo
ra erant sed indicat exemplū pximi qui
et actualiter existens et familiaē qi de
pla cognata et etiā manifestum Sterili
tas em elysabeth erat divulgata i tm
q; quidē fuit votiva sterilis et hic fuit
ei subdit que vocat sterilis Ut videres
quid opus fuerit de isto exemplo ei vi
go non dubitavit de re sed solū d'mo
ut dicit Ambr̄s nec p hoc exemplū cer
tificatur de mō eo qp Elysabeth ex vno
concepit Respondet qp virgo no dubi
tavit de re Vñ beda dicit nō qi in
credula exemplis hortat ad fidem sī
credenti ampliora reputat ut q deus
virgo parturiat prius fore de arm ste
rili nascitur agnoscit Et ita ei exem
plū datū nō ad fidei acquisitiōz sī acq
sitę confirmatiōz illuas ad hoc quicq; voca
huius rei potuit potit bñ pma ut ei mi
raculū miraculo ingerit gaudiū gaudi
o cumulet Unde ut prius p anglm
quam per hominez de ho mysterio edocet

Tercia ut ꝑa hui⁹q̄ mysterij et alioꝝ temp⁹
et ordinē scriptoribꝫ euāⁿ reuelaret Cē
ta ut audiens cogitata reuelam ꝯcepisse
de eius obsequio cogitaret quod et fecit stati
videns ad eam cū festinacione Quāta ut no
bis exemplū humilitatis daret me dignā
tamur a minori doceri Nec q̄ id ꝑductū
exemplū nō est usq̄q̄q̄ q̄m pfecim qua
mauis est virgine ꝯcipe ipm sterilem
deo angelq̄ nūciat variis efficacia ex
dīna omnipotencia Cum dr q̄ nō ē impos
a de o v v. i factū qua dicē dei ē facere
fim id pp̄ dr̄m et facta sunt q̄q̄ cōfici
contradictoꝝ non implicata ē deo possibile dr̄it
cuiq̄ modi ē virgine parē Sequit at
maria ad angelū Postq̄ virgo maria
audiuit ab angelo ipm factū quod nūcia
uit et credidit sic q̄ tempet et pariet filiū
et audiuit atq̄ intellexit modū q̄ nō fiet
per hominē si sc Cum aut non haberet
q̄ amplius obiceret accomodauit assensū
prebuit consensu quē diu flagitabant pro
et ihc in quoꝝ erat persona sathanas eam
deprecando alloqui⁹ dicens O bta maria
seculū oē captiuū tuū detinet assensu
de dīna mundus obsidē suę fidei nos
merā virgo nūcio festinanter respōde
et ihc O dīna respōde verbū et suscipe
verbū proferē tuū et suscipe diuinū
emitte transitoriū et amplectē sempi
ternū Ex tuo etenī assensu pendet con
solacio miseroꝝ redemptio captiuitatis libe
ratio damnatoꝝ salus denq̄ oīm filioꝝ
Certificata itaq̄ virgo de facto et de mo
di uti dixit assensit fide et deuocōe
et humilit⁹ dixit ad angelū Ecce ancilla
dīni nichil sibi retinēs sed se totā offerens
ad diuinū famulatū ꝑa dicendo Ecce
ancilla dīni voluntarie et propte spōsum
dit deo sua obsequia et puelo quē fiat
conceptiua In hac virginis verbo sanctā
cognoscit eius fundatissima humilitas q̄ nō
ē exponenda ꝑmissione exaltata si dei
mater sui conditoris eligit⁹ non dnam
mundi non virginā angelorū sed ancillā
dīni se fatet ꝑma mulier cū audiuit a ser
pente exitū sicud dij statim ē in superbia
elevata Sed mea vō audiens se dei pare
turā nō extollit sed famulatū consortiū q̄
humilius se adiungit dicēs Ecce ancilla dīni
hanc marie humilitatē bñdi admirans dr
Tue est hereditas sublimis humilitas q̄ eodē
nestit honoribus in solestere gloria
nestit mīe dei eligit et ancillā se notat
non ē magnū esse humilem in abiec
tione si magna ꝑsecutio et rara virtus
est humilitas honorata de hac sua hu
litate virgo bta sanctā gloriat q̄ luci ex
omnibus virtutibus fuerit dispositia ad
concipiendū filiū dei hoc tamen speciale
fuit ex humilitate ꝑa in suo cantico di
cente quia respexit humilitatē ancille
sue de hac virgine nequaq̄ sermone
cum sit alloqui⁹ Obsecro te mi quid
bonum egisti quantū ꝑtem obtulisti vt
virtus et sapientia dei patris q̄ attin
git a fine usq̄ ad finē fortiter et dis
ponit oīa suauiter totus vbiq̄ manes
et sine nulla sua mutabilitate mute
rium tuū veneris ita tactū astellū tui
ventris mulcet ut ingredies non le de
ret et egredies maxime custodiret Et
respondendo in persona virginis dicat
Queris a me q̄d obtulerim mihi ut
mei mīe efficerer creatoris Oblatio me
a virginitatis ꝑmissio Oblatio mea
est humilitas mea non auro elaborata tui
tam nō pomposo cultu vidiantis auri
ornamentū cerulee mee aspectū re
uoluere gestaz si respexit et approba
uit et ei sic placuit humilitatis ꝑtium
meritū et ideo ei dedit ut filiū suū
concipēt virgo et de sua carne verū
deū et hominē ad salutē oīm gentiū
Fiat mihi secūdm verbū tuū ac si an
dicēt ecce spūs sanctus ꝑveniet in me
si virtus altissimi obumbrabit mihi ut nec
infirmi maneat et me meam reddat
et virginē seruet illesam fiat mihi sm
verbū tuū ut concipiā ihm in potētia
infinite magnū altissimi filiū sedē
tem sup sedem dauid regnaturū mo
no iacob meternū fiat mihi sm verbū
tuū a sm Bedam fiat ut sc̄s adveniat
me celestibus reddar dignā misteriis
fiat ut in meo vtero filius dei huā
ne subeat induat habitū atq̄ redempti
oni dīni tanq̄ sponsa suo procedat de
thalamo Cum aut bta virgo credere to
sensit et illū assensū suus labyrinthus ꝑ
sistit dicens fiat sm verbū tuū mox
dei filiū concepit in eodē momento

Inter ceteā mirā que ibi fiebant cr
to singularia que supra naturā erat

no 181

et m que sola naturaliq virtq no potuit
contingere quoz ¶ Primu fuit q virgo in instanti concepit filiu et posteq
eum peperit et ppetua virgo p manse
runt corpe et animo qd ysaie dudu predixe
rat dixit ysaie Ano Ecce virgo concipiet
et pariet filiu ¶ Secundu e qp ipa
concepit filiu sine libidine et sin vllo
semis admixtione et solo deo hoc mire
diante operante quia ex solius pucissimi
et castissimi sanguinibus maie virginis
corpis organici animati aia rōli e fortiu
operante sanctissime trinitatis xp qd de
damasceno in suoz. Et allegat ma in 3o
sniaz di 3a filius dei constituit
sibi ipi ex christo et pucissimis sanguini
bus corpis virginis corpis organici
animati aia rationali et ¶ hic notandu
q licet sacrud dei corpus xpi sit mate
riale vel grie formale operatione tocius trī
tatis nisi opus sit opa trium trinitatis adeo
simul in diuisa Attribuit tn isto spui
tui non primo quide qz hoc congruit
ruisse incarnationis que considerat ex pte
dei viam spus e amor pris et filii si
ex magno dei amore processit q filius
dei carne assumpsit in utero virginali
vn Johis 3o dicit e sic deus dilexit
mundu ut filiu suu vnigenitu daret
Sed attribuit spui sancto qz hoc
conuenit tali sem incarnationis ex pte
materie assumpte qz per hoc dat medii
gi q humana nā assumpta e a filio dei
in vnitate persone non ex aliq bonitis
sed ex sola gra q ss attribuit
sim illud pa Coris 2o Diuisiones gra
tiaru sunt idem autē spus vii dicit
in enchi ille modo quo natus est de
spu sancto manifestat nob gracia dei q
homo nullis precedentibus meritis ex po
primo exordio nie fuit quo esse repu
tabat dei populare Tertio quia hoc
congruit trino incarnationis q ad hoc
intimata e ut homo esset sanctus et filius
dei quoz vtrūq attribuit spui sancto
qui sanctificat et p quem hoies filiu
sunt filii dei ¶ Tertiu mirabile qd
fiebat in instanti conceptionis xpi in quo
fuit corporis conceptio fuit cra in eo
dem instanti signato et ordinato
no em successive fiebat organi factio
sed subito quia in mente agentis

¶ Quarto fuit creatio nobilis anie vitis
et eius organici et pdispositi corpis in eo
dem instanti infusio ut cito mox perfecta hu
manitas constituere vn damasceno lib 3o de
fide dei verbi caro fuit caro anima aia ratiōna
li et intellectuali ¶ Quinto usq rationis
et liberi arbitrii qui illi humanitati fuit
in eodem instanti tam perfecte collatus sic
cum habuit posteriq inter homines conuersando
vn dicit Hugo in de trini Mox ut verbum
venit in uterū secuta vnitate xpi nate
factu e caro et perfectus homo Quia dei
filius et in 3a pte summe q 3 y perfectus
homo ysu habi liberi arbitrii et vsu ra
tionis e et q plus vsum talium et in mstati
fuit conceptionis ¶ Sexto fuit per
sonalis et intima vnio ipsius humanitatis
et persone verbi uel filii dei qua vnioe
factu e ut deus sit homo et homo deus
in eode cum instanti in q contrahebat organi
saba ac disponebat et animabat xpi huma
nitas in virginis utero sic vnebat vbi
dicit cm Hugo in de fide ad petru Fremi
sime tene et nullatenq dubites matrē xpi
fuisse conceptu in utero virginis plus q
fuisset aduerbo et isto instanti contrac
tionis nuptie diu pordinate pcelebrate inter verbi et humana naturam qua
tuc filia dei ca mirabiliter sibi coniuxit et
vnitatem persone copulauit et in hoc virgi
nali thalamo idem in sanctissimo maie
virginis utero qua erat humana natura
ab omni peccati macula penitus immunem et
oino de plenitudine tue velut sponsam pu
rissimam monilibq adornauit qz cum domo ss
sime mensuram repleuit ¶ Et hoc fuit septi
mum quod contigit in instanti conceptionis
xpi sic plena et perfecta sanctificatio hominis e
natiue in xo que sic fiebat in eodem in
stanti quo concipiebat infundebat sibi sim
ulq plenitudo create gracie et virtutum
cum omnibus donis et charismatibq spui sci
qui sibi dabat non ad mensuram Joh 3o ac
sicta patent per doctores communiter Et per
ingens doc 7a 3ii qd et Jeremias ppheta
in capitulo vi dicens Novum faciet dns
super terram mulier circudabit virum Jn hoc enim qd
dicit novum fit dns in terra et dat intelligi qd
virgo concepit non ex virili semine et qd
ille qui natus dedit no exiit solu hoc aliqs
non fuisset novum Et qd dicit circudabit

vrēū dicit intelligē q̄ xp̄s ab mstanā conceptionē sue fuit perfect⁹ vr nō sm corpus si sm rōnē sm quam habuit plenū et perfectū vsum liberi arbitrij et gratiā ac sapiencia in tanta plenitudine ut nichil in hmōi profice potuit ut dicit Augs̄ super Ioh̄em Et m. dis. 18ª terrij dicit Tanta plenitudo spūalium thesaurorū in ea fuit q̄ ea q̄ fierē nō potuit nec ipse aliā melior fieri potuit quam ab initio sue conceptionis extitit q̄ perfice in meritis non valuit

Octauū fuit q̄ in eodē instanti sue conceptionis fuit sm humanā nātā q̄ ad portū rōnis suoꝝ perfruī complhensor in instanti em sue conceptionis vidit deū clare sicut nūc videt in celo et inde beatus creatus omnibꝫ creaturis dicit em p̄dō beatus quē elegisti et assumpsisti qd̄ sm glosam refert ad xpm humanitatē que sic mō instanti fuit assumpta a verbo in vnitate persone Ita q̄ sm eandem humanā nātā fuit in portū rōnis suoꝝ fuit mō instanti sue conceptionis beatus et illud ē esse complhensorē p̄ma ex dictis q̄ nec ut fuit p̄ius fuit in virgine alvum intrauit q̄ ut fuit alissimi regulati sint et virgine p more carnis puissimi sagwis assumpt deitas sc verbū dei prius eterni alia ex nīa creata ē mensura et finita ē p oia perfectus vnus nouus ho ab ipso instanti primi hois natus talis conceptus qualis natus talis in vtero qualis in vtero qualis in patibulo qualis in celo talis tunc qualis nunc exceptis molestijs corporis quo tenuit per tpm mortis

Ex dictis omnibus possūt considerare quā felix ē illud mysteriū dīne incarnationis in quo tanta et salutifera facta sunt q̄m celebre quoq; ē hr hodierna dies Nec sup̄ ceteras festiuitates tunc fidelibus veneranda In hac etenim die nona octaua sunt de celo p gabrielem virginem nūciata du considerat ab angelis exspectata a patribus a prophetis p̄nūciata et figuris variis in lege veteri p̄figurata In hac die facta ē p̄ma exercitio in terra bilis et eterna consilij dei de redimendis filijs hoīm ut rex celorū imitis filium suum in hanc lōginquā regionē queret et salvū facere quod perierat et suum du profugum et exulem reducē ad patriā In hac de nobis expressissime ostensa est et declarata dei potentia tui misericordia deus factus ē homo Quod sm Augm in verbis ex tpe ortis maximum est omnīs maioris potentie effectus ceteris ostensus est quia q̄ deus ē ho et ho deus In hac misericordia nobis die sume q̄ data est et monstrata dīna bonitas et misericordia mirabilis etenim ē hr exhibens nos ei potentia dignio et ineffabilis pietatis dilectio q̄ misericors et misericordiarum dns hodie in p̄dicti gemis humanis diuitie sue bonitatis sue sm plenitudinē effudit q̄ ipse qui ab eterno et manet necessario est deus ex patre factus ē ho die p nobis et pro nra salute ho ex matre qui deus est ex deitate factus ē corporeus ex carne qui deus erat oia se cula factus ē ho post mlta secula qui primapio creauit per maiestatē vel saluans nos per eternē Creatis iterū hoīm ut Augs̄ in quodam sermone de natiuitate dicit Dextera potentia fuit salvatrix za pietas motus enim benignitate deus motus affectu voluit vt nob ostenderet misericordia q̄ q̄ nobis abstulerat offensa destendit itaq; se ut nos aspiceremus celestia subministret ut terrestria subleuari sentiremus se hoīes p incarnationē filij dei consortē Hec sc mee salutis mysteria nec misericordie medicamenta et ineffabilis misericordie indicia quorū olim ingens meditatio et diuina cogitatio menta Dilectissime mihi fidelium refricabat sinus cū de se fatet Augs̄ in libro confessi dñe scrutabar illis diebus dilectissime mirabili cū consideratē dīne consilij sup redemptione gnīs humane de mō s. incarnationis filij dei et de mō redemptionis mee per eiusdē passionē et mortem hec aut̄ nos cognoscere cognoscē debemus et augm meditari ut gratiarū de ineffabilibus dīne largitatis benignitatis non ingratī per ingratitudinē eorū fructus in nob̄ fiant salutaria dei filij p nob hodie natiuitas mirtēo Marie vgīnis que nos sug presbijs edoceat quemadmodū et colere cedē vnico filio suo ihū xpo dño meo cui cū p̄re et spū sco est honor

Finit

et gloria per mſcula ſeculo ſeculoꝝ Amen
Sequit Sermo cuius ſupra De feſto
paſce

QDuertiſti planctū meū m gau
dium m pō 29 & rup ꝯ uer
bo pō Niſi dñs edificauerit
domū m vanū laborauerūt
qui edificant eā Dicit glo dom⁹ ē p̄ quē
deꝰ hanc domū dñi edificat. ſine quo
mterug opanta fruſtra labarent p̄dica
tores ſuos loquēteꝰ tamē miſtri edifi
tioꝝ et auſtoꝝ edificatoꝝ. Et ideo p̄me
Lect 29 dicit apls neq; qui plantat
quid eſt neq; qui rigat: ſed qui mcre
mentū dat deus u dicit glo Niſi em de
uelet ille q̄ mtus ē quid p̄eſt q̄ſ fructū
exteriꝰ ſi fruſtra quidem operaꝝ omīa
moliēt extrinſecꝰ niſi creator mteriꝰ
latenſ operaret Et ſup illo luce vo ptep
tor tota nocte laborantes nichil cepimꝰ
m verbo aūt tuo laxabo rethe Beda niſi
dñs cor illuſtraſſet auditoris doctor m nor
te laborat niſi m verbo grē dñe laxa
ta fuerint miſtrumita piſcatioꝝ. fruſtra
vocē ſue p̄dicator iacula mittit: q; fides
ꝓfectū non ſapientia verbi coſiſtit. ſi
dñe uocē ioꝝ mimē p̄mouet. Me ergo
oroſus ſit ſermonē. et m vanū laboēt
mei ma. p̄mū benegnſſimū ſaluatoꝝ.
ut ipē qui tpe renaſi xoms ſic miſere
batū latrōm ſero penitentem hac die
ſue reſurrectionis et triūphi miſereat
xp̄ianꝝ hūdū deprantibꝰ: ut lactior ſo
lear eſſe ad p̄ſtandū leta victoria
quā captiuitas addita p̄demi mquā ut
ipē m terris illuſtret omnū mentes cor
da ad p̄cipiendū ſuū mchi det ſermone
m aperitōne oris mei ut ſic loquar quē
admodū ſibi placens ſit. et nobis omnib⁹
ſaluatare: ad quod mpetrandū maric
virginis meritis auctoritq; grē p̄term id
huāli ꝑte poſtpoſitis. ymnū ſilutēq; ange
lica ſaluatiōe dicendeꝰ Auemaria &c

Conſulſti planctū meū m gau Inter
omīa totius feſta anni hec paſchalis
dies p̄minet tenet: q; pō diem mereris m
qua pater eternus dei filius p̄ nra ſa
lute reuerſus et martē ſubtrahet dignus ē
breui tempꝰ mchuallo rendiuata fideli
ūe magnā ſubmiſtrat mām gaudior

Oppoſita ent mē ſe poſita magis dulceſ
cunt: ſuauior namq; eſt dies pō nocte
tormentior lux poſt tenebras. mredo may
et purpuranū florum vrietas amenos ē
poſt hyemis acidme. Et eſt antiquū inſ
tri. qui licet m tranquillitatis ſnū apur
miſerū tamē clauſtra tenebant captiui
tum ſtruxit ſe per hmq; dicī ſacramontū
de valle lacrimaꝝ et planctuꝰ ad uberes
ad amena celeſtis patrie ſpūs preſtolabat
adventū magno deſiderio. altis ſuſpiriꝰ
miſtiſq; lamentis: quo advenēte q̄ uehemēti
us requirebant tanto gaudioſius Cōplete
tum ſanctaꝝ deſiderū anꝝ Tenuit cut
bus ſuā q̄ m quadam omelia Cū aūt paſſi
onē ſuā dñs dixit. Si exaltatus fuō a tra
ham ad me ipm hoc m iſtuꝰ ſolempni
tatis die mpleuit: omīa em adſe trahit:
tum de electis ſuis nullū apud miſeros
reliquit: illos namq; ex miſeriōis clauſtris
eripuit quos ſuos eſſe fide et actibus eſſe
recognouit: quod longe aūt preſtiēs vno
ex eiſdem uiſtis ſi fidelis dauid. mquā
pīam ſibi hymnū hymnū exultatiōis et leti
tie diem loquēs ad dñm dixit. Con
uertiſti planctū meū m gaudiū mihi
Sed et xp̄us dñs ſm ſuā ſanctiſſimā
humanitatem m priori tpe miſtiq; reſti
tiōis affectus. Cū ipē dixit triſtis ē
aūa mea uſq; ad mortem. predie m ſero
ſue paſſionis ocubuit. ſed mane hodi
erno die de terre miſeriōibꝰ ad vite
m mortalis gloriā letior rediit. verus
lucifer qui amp̄ neſcit occaſū. Et loquēs
ad p̄rem dicit Conſulſti planctū meū
m gaudiū mihi. ad idem veſperi tēpus
rabat fletus. cū dñs p̄cepto tenebroſi
lium p triduū cōtexuit. et ipius mūdi
natura tenuſſa eſt. ita ut ipē orbis cū
humano grē dñm videret luce exuū pe
diat Caſſiodrus ſuper illud pō Adue
perū demerabit fletus et ad matutinū
letitia. Ad matutinū vō hodierne diei ſu
it letitia: qm̄ iſto tpe dñs reſurgens exhi
tuit ſe grata. de qua reſurrexit triū
phe fidelibꝰ m mmā recuſſe letitia.
mīme dubitet quāe eadem verba tuē ad
dñm loquens ait Conſulſti planctū meū
m gaudiū mihi Et coluber luuidus lux
ſeu agitatus ꝛc do mridie ſtatui ab exor
dio huāne gnis ſollerat. ſpecie ꝑpentina

hamū ſuperne prothoplaſtig ꝓpoſiuit Di
cens Faciamꝰ hoīem ad ymaginē nr̄am ſicut
nde adam veneādo grauī pctī vulnē
pertuſſit. Qua ꝓp vtriq; mūdo ſue ꝓua
ricationis ſ̄ctus a ſuae dn̄i factus eſt re
tus et inſtabilis: ſeruis per ignorantiam
mētis: et inſtabilis per concupiſcētiam carnis:
cum enim paſſet homo ſole tpali ad oc
caſum vergente vñ Gen̄ 30 Diat. Cum
deambularet dn̄s in paradiſo ad auram
poſt meridiē timuit. Adam et abſcondit
ſe tūc ea peccanti homī oriebat ſol iuſ
tiae: et lumen pectoris ſui: Et inde omne
illa vita mortalis et miſeria melioata
eſt. Dies eſt uerſa in noctem: letitia in
fletum: in mūmera mala ꝙcreta ſunt: et
die miſeria hoīis et culpe ꝙ pene. Qui
bus malis tū hūanū genus tenebat ſe ob
preſſum: tremens et gemebundus rogabat
clamare ad dn̄m illud Ps̄ in lib̄ e. Me
mento dn̄e que ſit mea ſubſtantia me
to dn̄e: q̄ terra ſum⁹ cinis: et pulus: opus
manuū tuarū: porrige dexteram: conſule
infirme mē: ſanare tartari infirmitati:
infirme tendicōm: pateat ingreſſus ſalu
tis: ecce tu es exercitus mei: et tu vides
quantū ſanitatis ſū: et langwida medica
nam qua ſanet tribue: refice infectū vitio:
refor ma corruptū peccis: mitte quē miſſus
es: Iniqua celos et deſtende: et melimatos
celos diſrumpe: quibus diſruptis ſeges
hereditatis tue pluuia voluntatis tuae: et gra
tiam in ſaluatōē ꝓmiſſam tuis: et hijs
filiis quaſi flexus pater miſerebit eorū.
et deus totus volens mirificare et ſuper
exaltare miſericordia ſua: tū rem ple
nitudo temporis exaudiuit germen hūa
ni generis: et filiū ſuū ymagentū: infir
mi carnem: querē et ſaluū facē qđ pierat:
qui ſtus et nmorens pro nobis peccatoribus
diem nec̄ die addictus morte ſua et
gloriosa reſurrectione cyrographū de
creti contra nos ſcriptum deleuit. nos a
poteſtate dyaboli liberauit. ſuę ereptuit: na
turā regni celeſtis aperuit: nobis efficax
iam ſacramentorū meruit: et certos nos
reddidit de ꝓmiſſa nob reſurrectione: cū
hodierna die mmorē lon vita in ſe oſten
dit: quam et nobis in ſine tpm ꝓ ꝓmio
repromiſit. De quibus omnibus exul
ſia ad hunc miluans in terra grata u
bilans et gaudēs plena dicat. Dn̄s Con
uertiſti planctū meū in gaudiū mihi
Et quia non ſtatim in dn̄o reſurrexe
eſt tanta hūani generis reſtitutio eſt
ſertur facta: qñ ymo ſancti dei exp̄tā
tes ſuum ſeculi requiē: ad hunc tēpa
tyalis inter multas tribulationes et ad
uerſitates priuis ſeculi contexuit mte
dum donec veniret dies dn̄i magnus
in quo erit oīm generalis refectio Tūc
abſterget deus oēm lacrimā ab ocu
lis ſcōrū et tūc ꝓmūdabit faciem ſuā
et gramā ſuis electis huc in cera
mutatadis exilio tribulationis: miſeris pſſu
ris pro nomine ihu illis inquā
electis tunc recollectis in hereditē
terne beatitudinis: replebit eos in bonis
dna largitas ab vbertate domus dei.
replebur inquā mirabili letitia
et affluentia: omnimode glorie maiestā et
tempore: quā cū conſecuti fuerint ſcōru
ri de ſempe habendo dicēt ad dn̄m
tota multitudo ſanctoꝝ hoīm Conu
tiſti planctū meū in gaudiū mihi
que fuerunt in principio aſſumpta
Et iam dictis pater ꝙ thema mēti
eſt uoꝝ ſancte multitudinis in limbo
patrū detente: que dixit ꝙpō ad mſa
ros deſcendēdi Conuertiſti planctū me
um in gaudiū mihi Eſt 2o uox ei
dn̄i reſurgentis et ad patrē dicentis
meū planctū paſſionis conuertiſti mihi
in gaudiū reſurrectionis. Eſt etiā
tertia vox turbe fideliū que priduū
plangebat ꝙm morte ꝙ paſſione: et
hodie ſibi dicat. Dn̄e ihu planctum
meū quē habui de tua paſſione cō
uertiſti michi hodie in gaudiū reſur
rectionis tue Eſt quoq; quarta vox
militantis ecclie: qua ꝑ potestate
dyaboli compreſſa: et numeris malis
nunc dicit redemptori ſuo planctū
meū quem habui a tpe ade: conuertiſti
mihi in gaudiū Insuper quito loco vox
ecclie militis tenui phantis que paſſe
generale reſurrectē: tota et totaliter
erepta de huius ſeculi malis: et peri
culis ſanata omnibusq; bonis dicet
regi ſuo. Conuertiſti planctū meū

m gaudiū mihi ⁊ hoīi membro
riū aliquali deductōne stabit totus
sermo ¶ Dixi ergo primo q̄ thema
est vox sancte matutinalis in limbo pa
trū tuū detente que dixit xp̄o ad mise
ros descendenti. Contristi planctū me
m g̃ m. Omēs nāq; nostri a principio
mūdi vsq; ad horā mortis xp̄i defue
ti tenebant apud miseros. compedibus
in limbo patrū. donec eos inde eruet
xp̄i effusus sanguis: et dom xp̄s dñs
ad miserī loca descendet sua voluntate
et q̄ia potēs descendet quēdā ad cōfu
tandū aduersarios demones: et quos in
terra vicerat in mētā carne assumpta. de
eisdem ſm sanctā aiaꝝ trium placeret pe
multos aput miseros spoliando. rēq; ag
na fiue hec in mō rege dignoms os
tensio: q̄ ipe personaliter post tantam
victoria sua ad seruos suos descendē
voluit ymaginatus. ¶ ergo in sua in
carnatione descendit in mundū. et in
sua natiuitate p̄dixit de intemerato vir
ginis vtero. ut lucesceret lux que eram
in tenebris. Ille nāq; ut spūs in cruce
tradidit. ad miserī claustra ſm eūdē
spūm descendit: ut etiā ibi lucesceret lux
qui erant ut sedebant in tenebris.
et in vmbra mortis: et tuē ſm Lucā
bium confestim illa miseriaꝝ vox in so
lum resplenduit Aue in quodā sermo
ne. ouet infernū: quia resolutus ē: gau
deat. q̄ vis statuꝰ est: resultet. q̄ ignoto
tam diu post secla longa vidit: et in
profunda noctis caligine. respirato
pulchra lux. que de tenebroso tali fasti
gio emicuisti: et sedentes in tenebris
et vmbra mortis. subita claritate vi
sus Cum aut dñs tanq̄ imperator
splendidus hoc p̄fundū attigisset. mox
ſm Augm in quodā sermōe Agmi
sanctoꝝ. et tartharee legiones trem.
inter vmbrosa silentia murmurādoq;.
mquirē reperit. et dicē. Quis ē iste
tam fortis. tā terribilis. tā pclarꝰ. et
nuco splendore chorusc̄ans. nūquā
talem nē excepit tartharea. in meā
cauernā mūdi q̄ nob̄ spe subsistit. nūq̄
talem mortuū misit. mysor ē iste.
nō debitor: cessator. nō pcussor. In
dictem videns. sed non supplicem.
uibere vent. nō sustinebē: exp̄ē. non
manē. non solitū mā vēret. sedet alius
de nostris vmquā solui. nūq̄ hūmor
tuus hic superbierūt: nec sic potuerit ali
quis hic letari captiui: nūq̄ pius in ha
magna caligine et tenebris semp̄ carcere.
i orimdā lumen aspexit. O p̄nceps nost
lucifer. ad quid illū adduxit que volu
isti. q̄ i eum aliqua delicta sustentarent.
nūquā meas tenebras suo dissiparet
fulgore ¶ Post istas crudeles miser
nalium voces ad xp̄i imperiū porte ereb
et omēs ferrei vectes miseri confrac
sunt: et xp̄o dño intrā ferreis pedib̄ sub
mittāte. mox euerterūt sanctoꝝ tumbe
et redemptoris vestigiis pmoluūt. ac
regi seculoꝝ mestis supplicarē deplo
rant dicētes. nemisti tamen desiderabil
et clemētissime ihū: que desiderat expia
bunus mtenebris. suscipe tā mite p̄ces ses
sis. Nunc miseros dns aleua gemitq;
redemisti vmos cruce tua: eq̄ipe mortuos
morte tua: ad p̄sentiū tuū omēs creaturea
pendebant. te mea vocabant. suspexerūt te
tartara. equitabant. lamenta: tu solus caput
draconis omniū potuisti: tu portas ere
as et ferreas ferreos confringere voluisti.
Ruinaus aut portas ereas et omēs fer
reos vectes miserem. r. reatū q̄pe oēm
tuū: et omia impedimēta quibus sancti
patres a perceptiōne glorie. et ab exitu de
loco miserie p̄hibeant. sine mora dñs
et saluator noster absoluerit: et sic cor
planctū in gaudiū mirabile conuertu
qm statim dñam essentiā viderūt. et
ea beatifice fruebant. et sic erant nō i
terrestri paradiso. sed in spūali: in q̄ spūa
li paradiso duxit omēs qui dmā gloriā
perfruūt. quā etiā paradisū dns latroni
p̄misit cū dixit Hodie mecū eris in
paradiso. hodie habebis claram dei visiō.
et beatificā fruitoꝝ. Ipe tamen non statim
eos eduxit: sed sicut sm sacratissimū cor
pus ad p̄landū veritatē mortis sue. usq;
ad tertiū diem in sepulchro iacuit. Sic
anima eius usq; ad idē tempus in inferno
permansit. Et tuē custodiato ē limbo pa
trū. q̄ tenebat hos iustos. in quib. q̄ mdi
ū plus purgandū fuit. et ut pluribus doc
toribus veri silius videt. etiā tuē custodiata

1. sic

est tota regio purgatorij. et hr ex singu
lari gratia xpi regis mi. post tantā victo
riā ad inferos personaliter descendentis.
retompensatis ceteris purgandorū pœnis.
ex superhabundantia meritor passionis
sue Trag sacre quietis dñi in sepulchro
illustrisse tertio die. qui ē in revolutiōe di
erum p̄mor. et octauo: percutiens aput inse
ros bello. et alligato ibi forti armato. In
rex mi hodierna die. laureatus triumpha
tor exiuit: et letū tū p̄ncipe suo omi
bus turba pressit sm vaticinia zachariē
in nono capitulo ad xpm ducentis Tu
quoq in sanguine testamenti tui. emisisti
vinctos tuos de lacu in quo no erat aq
Colosensis 2o dñi Qui expolians p̄ncipatus
et potestates. s. infernales auferendo A
braham. ysaac. Jacob. et ceteros tradiq ut
suos. r longe ab hor regno tenebrarū ad
celum duxit: gloriet ex ergo hodie rede
tos: plaudant manibus omes gentes: qz
rex mi xpus in seculo vixit. et aput inferos
triumphauit. hec de p̄mo p̄ncipaliter

Dixi secundo qd thomam em̄ quo
xpi dñi. hodie ad prem loquedis et sibi
dicēdis Comātisti planctu meū in gaudi
um michi. Dixi etiā qd ē tertio uox tuoꝝ
fidelium. que per triduū planxit xpi mor
tem et passionē. Et hodie sibi dicit. Dne
ihū xp̄e planctū meū quē habui de
tua passione. conuertisti michi in gaudiū
resurrectionis tue. De istis duobus dicam
simul: cū em xpus dns de victo diabo
lo. hodie gloriosus victor de terremse
pulcro redijt. et vinctos suos sine ex
ilio ibidem detentos. letos eduxit: tue
etiam hodierna die se se a mortuis dīna
potentia sustraxit: ut nobis notus fieret
vias vite: et hodierna die viuꝰ cū triū
pho de sepulchro rediit. et turbā fide
lium que per triduū cōpenuit magno
exultationis tripudio letificauit: et exuberā
gaudio perfudit. cū eis se ipm vnū p
buit: et ꝑ ipm edificanda fidem omēmq; du
bitationē a cordibus fidelium fugauit. sua
resurrectione iam facta certā et vera
multis et variis documentis persuasit:
ac irrefragabili rōne ꝓbauit. ꝑ testimo
nium angelorum. per ostensionē vestimē. per ex
positionem scripturarum. et per frequentia
suavis appitionem. Nam ꝑter alias appa
riciones hodie cū quinque apparuisse
sacra scripta referunt. ewāngelia

Ipo
autē magdalene. cū ad sepulchrum
foris fleret. et corpus mūie vene
rationis inde sublatū crederet. dominꝰ
et sibi hortulanꝰ specie apparuit: quem
tamē ex qualitate vocis sue vere ag
nouit. qui erat ihūs nazarenus. de cuius
quo a demonibus ejectus fuit. et ꝑ septē
tam demones liberauit Ipe apparuit
mulieribus quē cauto testimonio
angelorū. qui no solū verbo consolā
te. sed etiā vestibus fulgenti. gloriā re
surgentis nunciauerūt. cū ea de sepul
chro reverterēt. se eis ostendit. et
ipsas de sua resurrectione letificauit.

Tertio beatus petrus ꝑ ipm negatum sin
gulariter tristi et mesto. dns se mā
festauit. ipm consolando. quē et ange
lus vocauit ex nomine. ne desperet
ex negatione. ut dicit s. ḡgor Quar
to duobus discipulis in emaus eun
tibus et de ipo loquentibus dominꝰ se
gnisset. et tum ipsis intrandum ema re
cubuit. ubi ex quedā modo specali fra
tione panis. que ānea sui discipulis
sue manducāda ex ore suo solebat. aperti
sunt oculi eor. et ipm cognoscebant

Quinto ad discipulos congregatos in
tendendo tardos ianuis clausis sibi
met ait: et eorū incredulitatē durāq; cor
dis exprobrauit. corpus suū manibꝰ
eorū ad contractandū dedit. manusq;
et pedes in quibus multa clauorum
claruerūt vestigia. et latus q̄ lancea
perforatū fuerat ostendit. ossa sua
palpanda tangēdq; sanctissimis discī
pulis monstrauit. dicens palpate
et videte quia spūs carnē et ossa no
habet. luce vltimo Ipse et alijs mo
dis multis dominꝰ fideles suos de ve
ritate sue resurrectionis edocuit. ut
qui visa ꝓtendentis ꝑ passionē ignoria
absentia in fide pendentis. in hac pas
chali die triumphalem ab inferis redi
tum leti susciperet resurgentis. Ri
mum felix illa dies. que amplius de
sepulchro tradiauit. quia de sole resul
sit. qui xpus verus. ab inferis emer
gens illuxit. qui stella matutina de tu
bili sepulchri sui exiliit. qui cū hijs

_ ctrrum

na que m adam per pcm̃ defloruit.
et que m ḡo om̃ virtutū floribus m/
mutate pti floruit. cū ex maia semp
virgine tamq̃ pulcherrim̃ floris sm̃
gulare deus emisit. et m qua tan
ne tenuissimo. inter hoēs et operādo
meam salutē per miracula et pdicatiõ
suam tamq̃ bona arbor multiplicem
fructū ptulit. et i mdie predie suauita
tm̃ accruit. hodie refloruit. s. iteru re
floruit. ai resurgendo de tercie mistcrio
rib; m ethēcis nāq; dotū glorie immu
bilē decorē p rupit. et m mōtis supte
ut lignū vite ꝑpetue pduabit. et q̃
vetus sol iustitie que impijs mdis se
extinxisse putauerat. post illusiones
et verbera. pḡ acerb. t felleis potula. pḡ
supplicia crucis et nīmā. pḡ dirā mor
tem. m forma pulchrior surrexit de
suo sime. qua am fuit: quia plus vrgit
m passibili corpe. nūc vero surrexit
m mortali trabeatq; tenue: et hodie
pe exaltauit illud. et donauit ei nome
qđ est sup oē nome. ad philipp. 2o
ut q̃ vocāt deū ꝑ nome hui⁹ ꝑḡ
habuerit. eternaliter em̃ t immobi
cant deo pri cocleq; di⁹ tm̃ sibi hō nome
deus m resurrectiõe dñica datū ut di⁹
mr m 2o dis. 18. sm̃ tropū m scriptura
celebrimi. quo di⁹ res fieri q̃ non
test. ꝑḡ resurrectiõ; aut illud q̃ pe
ante fuit. m eudens positū est. ut sa
rent et demones et homines q̃ hoc
latuit pus. Et maxime cū eū mortē
tenerent. et m sepulchō clausū tenu
erunt. impij inde velemēt estima
bant ipm̃ fuisse puerū hoiem̃ et puta
bant se totalit̃ viasse. et t nomē ac fa
mam eius penitus extinxisse. q̃ hoc
em̃ duos latrones cū eo crucifixerunt
vtiq; si dominū illorū suffigere ꝓtuerāt
facere. et sic nomē et bona eius fama
tollēnt de om̃i opioe. Non aut est sm̃
ut impij cogitabant. si de ignominia
sue passionis tcreunt per mundū gloia
nominis eius. et qua tm̃ infidelis turba
extinguebat. intebat. qm̃ eo q̃ dñe patri
obediuit. patiendo. meruit exaltari
resurgendo. atq; per hoc. mense statu
est nomē eius ut gnē. hominesq; et
demones. istum qui mē m hūana

nā tenuissabā nostrū esse verū et nālem
dei filiū. mūdi redemptore. et pri peccā
toequabem: et tm̃ ingresse hodie a passi
one ad resurrectiõ: a morte ad vitam:
a pene ad gloriā. a cucrupcm̃ ad nō cor
ruptiõ: ut sic omis lingua confiteat. q̃
dñs ihūs xp̃us. m gloria dei patris. ad
philipp. 2o Et q̃ ad hebr̃os p̃mo dicit. cū
det ad dexteram maiestatis m excelsis. t
sim dñi tatem m equalitate pris. et sm̃
huanitatem m excellenti possessione dñe
ru bonoꝝ. per gram̃ vnionis hypostati
ce. et p̃ gram̃ habituale. qua excellen
tior extitit preceteris creaturis. et hī sunt
de 2o et tercio membro dicta. ¶ Sexto.
q̃ thema nem̃ tangit cclie militantis.
qua plus oppressa ptate dyaboli. et minus
malis: nūc dicit redemptori suo plantati
meū quē habui a tpe ade usq; nūc. cō
uertisti m gaudiū mihi. ꝑ nōiā dñi q̃ sm̃
Bona gra. Crocographia est scriptura manual
dicta a creta. q̃ e manu. et grapheo scriptura.
quasi scriptura manu facta. Et ꝓpie si al
teri obligat. fiunt ipi crocographi. s. car
tam̃ mercuriale. et m testimoniū debiti
et obligationis. sic merchaphoire crocogra
phum dicebat. uel crocographū vulgo dica
tur. vulgo. uel quodcūq; cta p̃fessionem
actualis peccati manens. q̃ e qđ mortale
le ifluus. q̃ hec aia ꝑ hmōi peccā ad pena
dānatiõis manet obligata: talia a nobis cottidie
contra nos scribim̃ crocographa vulgariter.
tum ꝓpria voluntate. per mala actualia per
cata nos subiicim̃ dyaboli potestati: et
nos reddim̃ debitores pene ꝑpetue ae
tralis. Crocographia cta decreti cōis nos
a principio scripti fuit per pcm̃ ade. Cui
em̃ sua libera voluntate. supbie et inobe
die⁹ vsus dñi dei offendit. cuius p
cepti trisgrediendo clausa est sibi et tot
sue posteritati ianua regni celestis. Cui
omi potes decreuit nihil defensui. ob
adam per viā ꝓpagationis. cta quitatu
qđ iustū mīti ad paradisū sp̃uale. s. ad
dei clarā visione. ut cta ad celestem pa
trim. ad locū omi sanctoꝝ. missi ut di
cit Ambr̃. In homē vno esset tu
ta humilitas. quod p omnibus suis ꝓfecto pos
set cū sit. in primo homine fuit tanta superbia
q̃ omnibus sibi nocuit. Et ex eadem cta
peccato ade maledictam̃ in principem huius

mūdi dyabolū qui reput nos tamq̄ suos vernaculos possidē. iuste tñ. quia nullus in homine habuit. licet hō peccando meruerit q̄ deus iuste permitteret eū a demone affligi durissima virtute. Tu demon tuū duās habuit fortissimas manus ut dicit. Beāt. Veniam scz a dextera hentem. et aliam impellentē. manus autem traherūt fuit potestas iusticie. trahendo ad infernū. que tam fortis fuit. q̄ nūq̄ xp̄m nullus ei resistē valuit. quātūcūq̄ iustus et sanctus. Manū impellentis fuit pena peccati. in malū culpe. q̄ tā fortis fuit. vt nec ei tā magna difficultate possit ab resisti. in multis regnabat. imo vere omnes superabat antiquus hostis. quādo a mūdi origine usq̄ ad redemptoris adventū. vix paucas electas animabas. in ventre sue malicie totū trahit genus humanū. ut aut. ggis in omē vem huius festi ℣) et inter retia a principio plangit genus humanū. nō habens quo se eruēt de ingo impiissimi seruitutis. Dom̄ loc. de tribu iuda xp̄us dñs et de misericordie voluntate de meis defectibus in se assumēt hos. quos ei assumē conveniebat. et nob ex pediebat. qui nullā in se habens causā mortis. ex obedien̄ pro voluntate patris moriendo. in se consummatissima humilitatem exhibē voluit. et sic p̄dicti dei cōsilium impleret. et suo proposito sagaciter deliberato. graphū decreti. p̄ peccatū adesse reptū nobis contrarium. quod et tulit. de medio affligendo illud crucis ut dicit. ad gnlatē. effuso enim illo precio. aperta est ianua spualis paradisi. et dñō resurgente. omnes iusti de inferis educti sunt. et adversarius mō illa fortis manus amputata. qua prius omnē etiā iustos trahere volunt. ad infernū fuerūt etiā tuc spūs tui ad sufficientia deleta omni culpa. peregrapha in christo merito xp̄i dñi. qui sine peccato fuit. pius natus spontanea oblatione pro peccatoribus fuit. obsequiū deo magis gratū. quā sibi displicens fuit offensa quorūlibet peccatorū. et deus patrem acceptauit tanquam sufficiens pium pro omni hominū peccatis. et tertia die ad efficientiā delendi. cui in baptismo sine merito suscipiens. sed solū ex merito xp̄i patientis. dimittit. bapto et culpa. et pena. aut cui ad dolorem in contritione. qui de se insufficiens est ad satisfaciendū deo p̄ mortali offensa. ex merito passionis xp̄i dñi dimittit nō solus culpa. dolenti de ea ex dilectione fidei xp̄i et eius passionis.

¶ Alia vō manus dyaboli. scz impulsiua ad vicia per sophisticas apparitiones. in falsis motibus in multis exercitiis. et in mānibus falsis. quas omnes actor exercuit. et ex longa experientia magistralibus lineamentis nouit confingere. et p̄ eas quasi totū humanū genus adducit. Ylla manus quādiu in xp̄i resurrectione non sit totaliter abscisa. quā ad huc multos temptando grauat in peccatis. fuit tamē fortius debilitata per multa adiutoria collata nob in xp̄i resurrectione. et post. ¶ Quorū primum est aperio lucis veritatis. cōtra dyaboli fraudulentia. ita enim quasi omnis ex pluenta vitas. p̄ palata est per xp̄i et apostolorū aliorūq̄ sanctorū ministeriorum. et per misericordiā spūs sti. in p̄ceptorum. de qua saluator dixit. Joh. 16. Ille suggeret nobis queq̄ dixero vobis. et ipse docebit nos omnē veritatē. Joh. 16. ¶ Secundū est speciale adiutoriū. quo iam mundus permittit dyabolo temptare. q̄ prius. neq̄ tm quantum vellet. dicit. cum p̄ corinthios. Fidelis deus qui nō permittit nos temptari vltra id quod potestis. sed faciet etiā de temptatione proventū. ut possitis sustinere. ¶ Tertiū est misericordia frequentior et maioris tranquillitatis. q̄ concupiscentia repmit. et tribuit mentis fortitudinem resistendo. sanguis enim hyrcorū et thauroꝝ et tinctus vituli aspersus. et cinis antiquorū sacramenta. in omnibus et seruitute tradita. et in figura. quia illa per effusionē nullam conferebant gratiam. cōtra operis operati. ad sanctificationē alicui. si fecerit ad eius mundationē corporis tm. Hic aut hec gratie virtute exhibiti obsequii a xp̄o. per omnia sacramenta data. spāle adiutoriū gratie. et singulis requirentibus nūc datur. quā prius. ita quod in dispositione patris decreuerit deus xp̄o exhibiti obsequii gratum offerre cū pio in testamenti ratione

eiusdem ꝓuisi solui et postq̃ extitẽ
dehyis et in nuꝫ alys homis de q̃bꝫ
mꝓribus auduistiꝫ xpuꝫ dñꝫ me
dotauit eam sua militatẽ de qui
bus gratia exti in suis fidelibꝫ deuaꝫ
ti corditꝫ spuali spuali iocunditate a
git sponso suo gratiaꝫ possibilem ac
tionẽ aũ exhibitu et cõsideratõe
ꝑncipaliꝫ ꝓpterea sertũ effecta eli
gaudio magno et spe certitudine
expectat futura bona sibi ab eode spo
so suo fidelit ꝓmissa ¶ Dic quinto
et vltimo q̃ thema ẽ uox ecclie ia ter
umphantiꝫ in celoque ẽ pg̃ialem
resurrectõi de huiꝫ seculi malis totalit
exepta sanata q̃ bonis dicet regi suo
Comuniti planetu meu in gaudiu mihi
¶ Cum ut aut apl̃us ad ꝙ vm ista ad hanc
mgemisat ptinet omiꝫ creatura et ꝓmo
penalmatsub malo pti et inquietudie q̃nda
u est exa sua fine in qua tm habet ma
lem hsmodi et impulsiohs mer
tonale q̃ se extendit ad exꝑsendu
mse deu no quieta fin suu male de
sideriu msi in illo impigmet obiectꝫ
vltimate: deo dicit Augꝰ in libro confes
sionu dne sensi nos ad te inquietu
est cor meum donec requiescat in te. Et
ꝑtin dicit Et audiet tur sa tu appinet
gloria tua. Credo mgemiscit sub pena
libus miseriis huiꝫ vite in qua homo
quasi flos egreditꝫ et conteritꝫ et nũq̃a
in eodem statu ꝑmanet. ut dicit Job 13
super quo dicit Gregoriꝰ q̃ subti
liter considerẽ omne q̃ hic agitꝫ pena
et miseria exꝑi etem corrupcõi tar
me seruie ad necessaria aũ necessa mi
seria ẽ ut tonita frigus nestimeta: fa
ma ardeta: cõ estu feruora: re
quirant: q̃ multa cautela custodiẽ sibi
ꝛpis q̃ custodia finaliter amitti a
missa cũ graui labore reparet: et repa
ta semper in dubio ẽ quid hoc ẽ aliud
nisi miserabiliꝫ vite miseria. Et et sue
mo dicit Gregꝰ De habitu me hoiꝫ
ad extimescatis ad amicos et inimicos
sed et magna miseria est ut dicit
Augꝰ 19no de ciui dei et est seruiꝫ
dei et cum amantibus inter cetꝫ
huiꝫ vite mala grauior et valde ꝓ

turbans miseria si q̃ q̃ deu in hac mor
tali conditõe sumꝰ semꝑ sumꝰ et aliq̃
infirmitatis ita q̃ et si no facili opꝛimat
tamẽ labi loquitur a volatili cogitatõe
ꝓpellit et hoc fugꝫ fugiente diabolo
nu aduꝫ nos inexpugnabile bellu xpi
etia me ultu immitis sensualit habitat
in corpore illo corruptibili sic nauta
non pt in longu tacere si aqua aliqua
bi intret deu eni vna ꝛima obstruit aq̃
alibi intrat: sic dicit alibi vna obstrui
tur ꝓr obstructiõa cuellit sic spiũ me
in illo corpe corruptibili habitaꝫ ut d
domo sua habente ubiq̃ fenestras aptas
per quas intrant blandicie atrocꝫ mudi
demoꝫ et infup aduersitates tribulacoꝫ.
et alia multa inter que sibi tacere no
pt. qui in hys negligenter agit: et no nu
quã ad illicita cogitatõe verbo aũ opere
rapiatur ¶ Quib hys et hys filiabꝫ nra
lia et puellis merito mgemiscit ho mor
talis: et earu cõsideratione cõmonitꝰ
cognoscat se infirmu cu fragilem: et to
tam deo humiliat sciens se ab eo solo pos
se dirigi et iuuari: attendens q̃ etia oia
prima eternalia et mudana hys et alys
in nuꝫ miseriis et periclis laboribus
et doloribꝫ quasi quibusda amaritudi
bus mordantibus et pungitiuis conspersa
pa spernat tamq̃ insipida. Primo fugiat
et abhominet. velut mortifera et queratꝫ
spualia bona totoq̃ corde speret ad su
perna patria: ad consortiu omniu bton
toru fm. dictuꝫ illuꝫ erit malu: et nul
lum latebit bonu si eternalit vacabit dei
laudibus q̃ erit omia in nob ¶ Quo
ma cũ deus reformabit corpa infirmitatis
nre configuratu corpori claritatis sue tur
quoniam conuertet planetu nrm in sempiternu
gaudiu. Tunc eni apl̃us metaphorice nullu
ingemitu defectu nullã tristitia si totus
beatificabit ho cu per actu intellectꝰ tota
interiore i mergent immensitatem: et pac
tum voluntatis fruti i mense bonitatis ger
tus ꝓmabit gor donis gloie q̃ ecclia
sponsus. Dabit in tanta premiu sponse
sue ecclie triumphanti cu redeuntes corpo
ribus in consortiu spualiu migrauit. ut spo
so subiungatur perfecta cognitõe. et in dis
solubili amore. quoniã dabitur habebit

em nūc hō me dotem impassibilitatis·q̄
m corpe gloriosō excludit separatōm aie
a corpe: et preseruat ab omī nocuo ab
mitem sero sit exercitio vemdere et dote
agilitatis·p q̄m sic corpus abilitat·q̄ p
bitudi voluerit spūs·ibi ptinz erit cor
pus·Et dotem claritatis: que erit nitid
venustus et naturalissima corpis color·et
lux plq̄ q̄m solaris·Et dote subtilitatis p
quā tō aīa vult corpus suū erit tō alio
corpe m code situ·sme alteriq̄ tessione ā
duisione ¶ Per ē resurrexis gloria·
qua dns hodie m se exhibuit·et qua elec
tis suis mfinite tpm pmo promisit:
ad quā pmereāt tam meritis mriage
festimates terrena desideria·et vana oa
audiam et hīstoria·que nos ab actore nō
seperant fugiam·q̄atenus nos ad dnī
ar saluatoris nri dilectōm·sua bomtate et
bīsana tam h abundanter exhibita: alligatq̄
magnitudo pmissi·et omia
illa bona q̄ pa ꝓmisit omibz illis q̄ sic ei
diligut·et sollicite conent se ommode cō
formare ipis voluitati bīplaciti·et ordi
nationi·quib dant gl̄a d amo alig ad
spectū omipotētis dei eadem attendm
quito singulaiq̄ amenq̄ mediatore dei
et hōm ihm xpm dnm nrm: q̄ tū pre
et spū sto vivit & regnat vnus deus m
secula benedictus· Amen·

Explicat sermo magri nicolai dinkel
spol de festo pasce Incipit sermo
eiusdē de spū sancto ·

Spiritus eius ornauit celos
Job 26° Beda sup eo Joh xiiij
Paracletus aut spūs sanctus·que
mittit pr in nomie meo ille
vos docebit omia Tres spūs
sancti dia docere omia quia i vanū labo
rat eterneus sermo doctoris·nisi intus
sit spūs sanctus·qui illustret cor audi
entis· Et bene Gregor sup eode Recte de
spū sancto promittit·Ait pe nos docebit oia
quia nisi iste eum s. s. docēdi assit audientis
onerosus est sermo sergo docentis hom tri
buatur q̄ ex ore docentis intelligit·quia
nisi intus sit qui doceat doctoris ligua
eterneus in vanū laborat: que nō ita se
habeant·huiuscē deprimit ut s. s. qui v
bi vult et q̄n vult inspirat·quib hodie
ad sanctos apostolos venies·eos intra

docuit·reddiditq̄ eruditate fecundos
et verbo eruditos·eiā ad nos vene
dignet·ut nobis sordes abluat·et vir
tutes infundat·Deq̄q̄ nobis ea que
de ipo sunt vera dicere·et intelligere·ut
sibi sit ad laudem et nobis ad salutē
quod vt finaliq̄ impetrem·ad aiam
virginē plenā spū sancto sit gra cesteris
mulieribus ab hoc devote salutando
angelica salutatione dicedo Ave maria

¶ Quid ergo ornauit celos·q̄ apti
ens architecta opus a se melioratū
non deseruit·donec illud ad perfm
deduxerit· Nūc aut summus artifex et
rerū oim opifex deus pater omipotens·
filiū suū vnigenitū ad hoc misit·i mu
dum·ut qui prius erat filius hoīs ad
operatōm filiorū dei attingeret·sm illd
Joh 1° Quotq̄ aut receperūt eis dedit eis potestatem filios dei fieri·his
qui credunt in nomie eius: ꝑ quē ab
eodem dei filio ad superna ascendē
tes·dabat plenaria legatio·ymo
iussio meritalis imponebat·spūs
aplis·ut eūan in q̄ pte dns i pueris
ierosolimis et in tota iudea loquebat·hominib
p̄dicauerūt ipi eisdē hominib p̄dica
rent: ut non esset terra a loquis hui
bilis·qui eūan nis tubas no audier
sim illud p̄ te In omne terrā exi
uit et in fines terre verba eoz Et
sic ex monte syon et latericibus aqui
lonis·hoc est ex duobz ppls videli
cet ex iudeis et gentibz remisse·velud
duobus magnis pectibus ex adūso
veneno bus·et in pauis ostiolo·in vi
nitate fidei·et morū·in vnū lapidē
angularem xpm dnm·frenchibz vi
na fieret ciuitas regis magni vni
uersalis·s. ecclia·sim ta in node sho
sin xpo domio·q̄ in ustus latissime ci
uitatis domiq̄·que sunt singule fide
les aīe·per fidem cognoscēt et
laudabilis magnificet· ¶ Et q̄ no
legi q̄ sancti aplī q̄ ut ꝓmittit
dns elegit ut portaret nomē suū
coram regibz et principibus·et essent
sibi testes in nichi·et in oi iudea
et samar et usq̄ ad vltimū tre
m·l· diebus q̄ a domini resurrectōe

q̄ song cozz

q̄ audiencia ne mo

q̄ ab et q̄ncū

usq; ad diem pentheroste effluxe
runt: aliq hoiez ad xpi fidem con
uertissent. Ille em pusillus greg ad
huc fragilis ad sustinendu debilis. t minis
simplex ad proferendu fidei verbu. ad
hor sua magistri precepta efficaci ex
equendu mduxit. ampliori spus
sancti gra quesingulor corda illus
traret: et daret illis illa constantia t
audacia. q; non diu habebant. q; qd
luce vltimo et artis primo fuit eis a
dno dictu. Ego mitta promissu patris
m uob: uos aut sedete in ciuitate do
nec mduam virtute excelso. Johes quidem baptisauit aqua. vos aute
baptisabmini spu sancto no pg mltos
hos dies. Nam deus pr per os zpharie
et xpi filij sui prmisit se hom sibi
missuz. in mundu: et deo salvator
uisit sanctos aplos in ciuitate mane.
donec her patris promissio impleret
et pi vestirent mirabili virtute spus
sancti. quamduti intelligent explete
omia veritate q; m eoz. t sancte ecclie
crederet vtilitate: exemplar. quoq; fide
li audacia. ut pueri timore deposita p
cedente sm xpi precptu ad regos tre
ad pnapes ppli. ad omes gentes. et
p diuersas misteria fidei salem trans
ferenda rom. docerent humilitate. pau
pertate sobrietate. reliqua pmia. fu
gam voluptatu. et retra hmoi que nu
dus nolebat. primo et horrebat et m
ducere cuncta misteria. q quida gen
tibus e stultitia. et scandalu e iudeis.
Her itaq; pdicta promissio impleta e
qn xpus dns post suam magnificam re
surrectoz. post triumphale ab inferis
reditu. post gloiosam suam ascensioz. q
medius angelor et sanctaq; augustu
triumphali palma celis m evectus. resi
det ad dextera patris: et gloriet vi
tor seruilis suis. qui secu ab initio
permanserut. Dona largitus e sm
pe. Ascendens in altu captiua duxit captiuitate. dedit dona hoibus no
quidem auri talenta. aut argenti me
talla. sm Ambros. sed celestia munera
sm sm dme virtutes mgte. Qui
hodierna die eis de aplis in remacle
orantibus. repente m ligne igneis
apparuit eosq; m ore per diuisione lingua
rum donis et m corde proposita gram a
dornauit. Et tue sm Leon. celi defilla
uerut a facie dei. q; synai. a facie dei i
sraheli: et pluuia voluntaria tue hereg
grata e hereditati xpi. qn stans spus lar
gitor munes sua maiestatis m aplos su
pervenit. et eis habundanti tributa ma
iestatis dona. atq; celi y mlbus celestes
homies ad mysteriu. Et sm Lucas. In
tante celsitudinis culmne erexit ut pos
celos no mireo deuote valeam laboq;
quide p celestiu templaru. et ornatos
omi virtutu decore. sic celu ornatur
splendentibus sideribus. hemeruq; qs
super illo pe celi enarrant gloria dei.
dicit. Celi sunt sancti apti. in quibus
celata sunt secreta dei. et quibus tutelat
sol sapiencie. luce luna sue mentis. stellae
virtutu. choruscant fulgura signoru.
recepant tonitrua pdicatoru. et manat
pluuie scripturaru. Que tue atq; Jeb con
templatu celestiu eleuatus. ta stupe
da dona et sancta ornamenta celestia. celes
tibus meritis suoz aplor. dna mise
ratione. in aduentu spus sancti trade
da transpuit. ponendo pretiu pfuncio
pi. restituendu. phie. prenuncit. in verba
thematis dicens. Quos cum ornat
celos. In quibus verbis duo mirabi
lia. primu e spus processio. qua admirabi
liter producit. velut a dextera tpa
liter mittit. et donat. et hec sicut scri
ptu in themate premittit. Quem eius
principii producentis. qd est pater et filius.
Quidem est sanctor aplor gloriosa
dispositio. qua magnifice decorant. t
hoc immutabiliter scriptu in themate subdit. or
nauit celos. i. sanctos aplos. q me
thaphorice celi dicit. ut premissu sig
nificet. Dixi primo tempore. Ps. nondu. quia sm
magistru sanctu. dispensatorem librorum duplex
est spus sancti processio. una eterna
qua apre t filio inmobiliter. et sine initio
tpis m emanat. virtus in omibus creatu
ris. et vniuersitatem cuncta ei subiecit. sic
cum filio prestat essentia. sine initio. si
ne vlla mutabilitate. ne apre genitu
ra. et spui sancto prestat eternitate esse
tiam. sine vllo initio. sine vlla mutabi

aug. in t. alle. ma. de. 8 fm

luente nã ab vtroq̃ spreacio/ duc etern
simt emanacõ in dmis esse vna est
eterna generacio filij a pẽm vnitate
essencie et alia ē processio spũs sancti
m vnitate et ydemptitate eusdem na
ture et vtraq̃ messabilis est dnte ma
gro dso 13 pmi Quid aut inter p
tedere et nasci intersit de ia ex elle
tissima nã loquens quis poterit expli
tare gmi gpha de filio loquens ysaie
43 Generacionem eius quis enarrabit
et itã de spũ sancto verissime dr pces
sionem eius quis enarrabit Amplec
rem igit tractatum tantaq̃ tã sublimi
mũ atq̃ tã reverendum vereũ theolo
gũ scolis relinquedes hoc vnu solũ
in pnti dicam cũ bto Hilario qui 12 de
trinitate loquens ad deũ prem aut ame
pa gentiũ tuus ex te natus manet
un q ex te per eũ spũs sanctus tuus ē
q si sensu nõ capiam tñ teneo rõnẽ
cia: ni spiritualibus am̃ trib veribus e
bes sum Sed ecce dnẽ conserua hãc
fidei in me religionẽ ut q in mee rege
neracõis symbolo professus sũ semp
obtinea sic te prem et filiũ tuũ vnate
cum adorem spm sctm tuũ qui ex te p
vnitatem gentiũ est ppm creari Per de
eterna pcessione sufficiant: Alia ē
pcessio spũs sti ad extra v ad creaturã
que et spũs donaro dicit pt et missio
tpalis Et iterũ ē duplex Nã vna ē vi
sibilis et alia mvisibilis. Visibil
missio spũs sti ē a pmõ alicui rei sensi
bili. ut cum hoiem que a deo ad hoc spẽ
aliter facta est ut per eã ostenderet spm
sctm talem hominẽ in habitũ p gressum
per spẽale modũ vnionis sanctificati
onis ut tũ domino de iordane baptizato
astendente super eũ visibiliter descen
dit spes columbe tuc illa spes colum
be sensibiliter super eũ apparens fu
it visibilis missio spũs sancti Secdm
Augustinũ 2 de trinitate quia facta
a deo ad hoc sensibilem facta ut p eã
sigmficaret spũs sancti gratia esse m
xpo spm hominẽ et hoc per plenitudi
em tutis potentie in alios redundãe || Su
mmo igne ut ignee que hodierna di
e de super apłos appuerũt fuerũt mis
sio visibilis spũs sancti: q fuerũt apparẽ

sensibilis adeo ad hoc specialiter fac
ta ut sigmficaret spũs sti gram esse
m apłis hñdam. Ex quibus patet
q nõ eodem mõo se habet spus sctus
ad spem ignis a solubo quo filius
dei se habet et habet ad humanitatem
sibi vnitam in qua mterris visus est
ciũ hominibus conversatus est quia dei
filius humanã nãm sic assumpsit
m vnitate persõe q tamen ee suum
vẽ ee sinis ẽ et dicit homo conc true
natus de vrgine passus mortuus
Persona vero spũs sancti nõ fit assũp
ta columba aut ignis ut hoc spus
sctus ex hoc dicitur columba a igne
nec illa creabile creatũq̃ mq̃
fit apparuit significauit a bificauit: q
mo m descensu a visio nec istius ig
nis a columbe spũs sancti. Imo voces
extensiones et mgice ductiones descen
dere aut videri: ad istũ sensibilem.
q sensibiliq̃ et creata spẽs descen
dit a videbat corpali oculo. q creata
fuit a deo ad hoc specialiter ordinata
et instituta ut spm sctm representet.
tamq̃ in istis fuit extra quos apparu
it mvisibiliter habitando Vlla st
de mtenacõe bti Augustini sicd de
trinitate et mgrem ppo dist 16 et le
onis pape in sermõe de pnti festi
uitate Alia ē pcessio spũs sti ex pa
tre seu a dextera ē mvisibilis eo q
fit sine vllo exteriori visibili signo
cã signante Nã spũs sctus qui deus
est. et terna m trinitate persona pa
tre et filio et a se ipso procedit adex
tra mittitur et donat creature. sicut ipse si
delibus tribus die cor devotis mẽti
bus per spẽale vnionis mvisibiliter
habitando Nam tota trinitas inuisibiliter semp ubique
est ex
istens. sit m omi creatura gratuite
per essentiã. pntiã et potentiã ipse
ipse dns Jeremie 23o dicente Ego re
plum et terrã mplebo: in alibus
tamẽ que eius se voluntati devote
obtemperãt et spualiter quodammo
excellentiori eas m habitat p gra
sine q tñ spẽali spus sancti mhabi
tatione et eius dono excellentissimo
q ē caritas sine gra gratum faciens
non est homo q aliquis in statu

ā etna

di 12 pmi sñapa

f mgrm di 42 pmi

salutig ā de mō filiorꝫ dei nr̄ⁱ cuius
opa bona sunt eterne vite merito
ria ducente apl̄o Ro viii ⁊ qui
hic spm̄ xp̄i non habet nō ē eius ⁊ no
est membrū xp̄i sed quotiēꝫ spū de
i agunt hij filij dei sunt. Et ite⁊ spi
ritus stus reddit testiō spūi meo
q̄ sumꝰ filij dei ⁊ si aut filij et hē
des et ad Galat iiii Quamdiu estis ax
qui in lege iustificamini a gra excidistis.
⁊ spuali estis gra q̄us habita ⁊ ex hꝰ
euacuati estis. ax̄po ⁊ non ptinetis
ad tēplū dei membꝛa ⁊ filioꝛ xp̄i
Q. Quid aut modꝰ ille quo deus ē m
omnibus ē a nat̄ mtēplū hēnsibiliū
docet nisi ubi supra ⁊ ait quoniā templū dei
sanctū mtēplū hēnsibile ē missio spūs sci
bilis, seu ē modꝰ quo deꝰ spūs scī habitat ut templū suum sanctificet
Notificā in ꝑm eos aliq̄ mō a posse
riori. et ex effectibus. et magis qui sit
quā quid sit. vñ Augꝰ in Epla ad Ephes
eminēter dicit. alia spūalia p omia p
tualia corpa. tota ad est simul. nec ma
iora in minoribus. nec in maioribus ma
iora: et tria alios intensius. et alios
remissius operat. Aliud em in cerebro
et aliud in corde. et aliud in pede aliud opera
tur tibi tria in singulis corporibus spūalibus
esse creatur fit. Ita et deus cū sit in
omnibus rebus essentialr̄ et totꝰ in illis
tamen esse dicit quos inhabitat ut
ut eos sanctificat templū suum et ꝙ eos
accendat ad diligendū deū ⁊ ꝓximū
Vñ de hac Augꝰ dicit 14 de trinita
te Et ante dixerat ꝓpter hoc autē
spūs sanctus mittit dicit. cū in nobis ita
est ut nos faciat diligere deum et ꝓximū.
ꝙ quod maneamus in deo. et deus in
nobis Ex quibus patet ꝙ ppe me
tes quibus mirisibiliter et iste spe
cialis modus datur ē spūs sancti habet
ꝑm non solū pmittē quēadmodū et
malis pmittit est sed habet eis vltra
hoc sibi mittere illapsu ꝑ spūalē ad
pias mentes qua gratia sanctificant sua
subditos et sumul in eis creat habitū
caritatis. qua caritate mediante ele
uat eos ad deum vere virtuose et
meritorie diligendū modo per modū
delectabilis a virtute sibi sit diligendi.
sed sub ꝛone sūmi boni. mentes se perfi
ciāt se tantū amabiles et desiderabi
les ut sup sui sessoris regat equus mediante
freno. sic spūs sanctus mentes mobilitat
mediante creata gratia. Dirigit in omnibus
virtutū actibus. et eas ordinat ut ea
ex dei amore fiant. Quę et omnia
finaliter sunt referenda. Non solū p
sona spūs sancti. sed et tota trinitas
pnās mentibus illabitur sanctificatiue. Nā de
filio qui est sapientia patris scribit
sapientia sancta. In animas sanctas se transfert
et amicos dei. et ꝓphas constituit. Et
dicit Augꝰ in determinate de sapia
dictū est. Emitte illā de celo sanctā
tuā. et a sede magestatis tue ut me
cū sit et mecū laboret. ⁊ doceat me
laboriē. Et subdit Augꝰ tuę virtutis
mittit. cū a quoꝝ cognoscit. atq; propi
tiat. quāvis cognoscit et propitiat pro capitu
te proficientis in deum. vel perfecte in eo
anime rōnalis. De pce pater Johis
xiiii. vbi dns de pce et de se pro loquitur
ait. Si quis diligit me. sermonē meum
meum seruabit. et pat meus diliget eum
et ad eum veniemus. Et ne recedat insito
rius ille patris et filij aduentus. Et
subdit. Et apud eum mansionē faciemus
sicut de spū sancto promisso ꝓphe
dixit saluator. Rogabo patrem meum
et alium paraclitum dabit vobis ut vobiscum
maneat meterni. s. ut nos hic mitigati
illustret. et instituto nos ad spem dilectionis
maiestatis in celis contemplanda ꝓpe
tue introducat. Consideate quanta ē illa
Dignatio dilectionis bonitatis ad ꝓximas
animas. Nā omnipotens deus. omnium be
nignissimus. omnium creator. et prudentissimus
gubernator. qui primo nos
dedit. nobis. ꝙs nos gratuite reduceret. et
qui ihm xp̄m dilectum mundo ꝓ nobis dedit
nos misericorditer reparando. ille ultra o
mnia. et cū alia beneficia. ea se
ipm nobis cotidie donat. cū ea celsi
tudo immensa singulariter totaliter se hui
liat. q ad pias animas veniat et apud eas
mansionē faciat. eisdem ꝓpitio mō il
labitur ut eas sanctificet. reficiat. consolet
regat. ⁊ dirigat. docendo vera. et affir
mando ad bona. ut tunc de nobis bona
ea sua dona coronat. hec et alia

// ac
x plenā
x ātor | lazarissimus
x dilectum
// eas

dñe lacrymaꝝ meaꝝ tã congrua ad cõ
sequendã eterna mã salutẽ sunt ane
bis diligẽdũ mitigãda frequẽs meditanda
et suptanea dignatẽ enõb tã ppha
exclamandũ et dicendũ Quid retri
buã dño p oĩbꝫ q̃ retribuit mĩ Est q̃ ni
si ẽde ppha verbo et ope respondẽdũ Cer
te hec retributa ut diligã te dñe fortitu
do mea et refugiũ meũ sustreptor meus et
liberator meus Deus meus q̃ optabile et a
mabile dicit post deus meus adiutor meus
diligã te finaliter ꝑ te nõ solũ in mese
bonũ et occasione tantoꝝ tuoꝝ bñficioꝝ
Et tui habitaculũ fieri mereor diligẽ
te non ligua et verbo solũ sed opere
et veritate Ex affectu cordis interiꝰ et
effectu exteriꝰ operis Nã eñ aliud di
lectio recte et ope quid aliud est q̃ñ
amor ipius et voluntarius consensus
ope exequendi omes voluntates et ordi
nationes eius mutuo ipius met dilecti
seu consensus voluntarius ei mode se con
formãdi alterius rõe voluntati ordiã
tioni et bñplacito ꝰ q̃d dicit creator
Joh 14 Qui diligit me mandata me
a seruabit Et ꝓme Joh Qui q̃ dicit
q̃m diligo deũ et mandata eius no cus
todit mendax est Et ꝑ m omẽ deũ
amor odiũ ẽe non pt Nã eñ magna
opat si verus amor ẽ Nã si operãe ren
uit nec amor dicendus ẽ vere ergo
deũ diligis si interius assentiẽ et exti
us effectũ eius voluntate ostendis si nos ꝓ
eius mandãa ꝓpria voluntate nos coar
tamus Et si tenam ad exequendũ oĩa alia
ordinationes bñplacitũ et mandatũ et
tũ ita diligim tuũ ad nos finem ut ꝓ
misit et apud nos faciet mansionẽ Ad
eos vero qui eũ no diligũt nec eius
mandata seruare curat nõ venit q̃d
dñs innuit tã Joh cum dixit Quicquid
veritatis mundus non pt carpere intel
ligendo per mundi hoies mundo men
tales mundanos per mundanos dilectio
per ꝓpriatã affectionẽ ꝓ corporale delecta
tionẽ mundana etam et carnale hmõi
mentã quãto plus delectant infimis
tanto minus capiunt de rebus spualibus
et supernis Cruia ut dicit gregoꝰ
gregoꝰ q̃ moꝛ declarat nichil quãto

hitacu
la augus
tini

assentiũe

se foras per desideria dilatant tanto
ad re cipiendũ spũs sancti gratiã cor
dis sui capacia faciũt Cuius etia exem
plũ habemus in sctis apls qui quodiu
dilectabant in dño ihũ sm formã
quam tatis quã pnsen exhibuit cor
poralibus oculis cordis tã diu mag̃ per
fecte intuebant in eo formã dñi
tatis ꝗ ipe dñs ostendebat dicẽs Joh
16 Expedit vob ut ego vadã Si enim
non abiero paracl nõ veniet ad vos
si aũt abiero mittã eũ ad vos Quẽ
quos Augꝰ et Beda Quid mihi
positus nõ poterit ipm mittere ad ma
nifeste legat quo post resurrectionẽ
sua manifestauit et dixit Accipite
spũm scm potestis quia misi aspectu
bus corporalibus ihuana forma
subtraherẽt semp carnalis dilectio
sancte mentis spualiter dñm quod apte
sentire cogitare et intelligere potuis
sent quia dum eum deus et homo se
cum conuersando colloquendo et docẽ
do habuerunt eius pria delectatio
mag̃ ad spiritualem dñi maiestatis zelos
mentis erigebat Postq̃m dñs ascen
dit ad patres deiteram collocatus
nouerunt illum totis sui desideriis
inuisibiliter quo caput transisse cog
nouerunt Vbi frequẽter aduertite ꝙ
si ut pmissi elevatam elevatam
mentis ad spale adrementum habendat
gratie spũs sti impediebat ex pte
aplorum conuersationis xpi complacen
tia et inuisibilitas xpi quę pria tame
erat tã sancta tã honestata plena
gratiaꝝ quãtũ puritatis in nob amo
rem celestium et habundantia gratiaꝝ
et donoꝝ spũs sancti impedit amor
mundi in quo oĩa sunt vitiosa omnia
lubrica omnia opta tenebrosa omnia
obsessa laqueis omnia vana et asflue
tia spũs quibus impedit amor mũ
danus que nec est causa nisi pudica
sed tota in peccatis conceptus de pec
catis natus in peccato mutata nimirũ i sua
origine corrupta et amplius sua
consuetudine vitiata de hoc etia
loquens bñs Aug in sermonibus de
dominica ascensionis dicit dñs apls

mlxxvii

dnue

sine. Nisi ego abiero paracl non ve
niet ad uos. Ac si diceret. misi au
mi mee pnca. vnie aspectibq subtra
ham spe salue grie plenitudine vera
manie nō admittit. nō capit aug.
nō capit affectq. Et subdit. frēs. Exq
hoc sic se habent quis phantasti
quibusdam illecebris tedijq seculi
lenocinia sue carnis audeat illi pa
dituq expectare. Aut q istis mseriis
semp adhereat qui carnis sue fouea
qui carne sapit. qui carnalem i mu
dialem supplicium querit consolacōe.
quo etiā qm talis sperare audet illa
consolacōis supne visitacōis illa gra
tia spūs vehemētie. qua ut vitam
testat. nec ei ipa quidem verbi ma
na prope vllatenus apti meruerit.
Erat igit dīno si quis ista celestem
dulcedinē huius emeri desiderii
bal samū huic venenis illa sti spūs
gratia posse misereri hmoi illecebris
arbitrat. Anim etenim secularibq negō
tijs occupatis mūdanis et carna
libus consolacionibus ex affectu dedituq
delabitur sancta dei mater. qi nō pmit
vera misereri vanis. eterna caducis.
spualia eternalibq suma ymis. ut
piter sapiat. que forsitan sunt et q sup
terra hec Ihc. at Beda sup illo joh
14. Si diligitis me mandata mea
seruate. et ego rogabo pr̄em meū et
al pa da vob. Et vo ma mea nu di
cit. Quis igit mseremis delectoribq
mhiat. nō pt absq spū vitatis
fingit enī spūs sc̄s cor. qd vanitati
subditū cernit. soloscq eos qb a
mūdi illecebris i mucet se exhibē
et mandata vitatis p dilectōm opa
ri conspicit. advenīte sm lucis re
flexit. qi mūdo habitatore. mūdā q
rit domū. ad quā nō solū venire
sed etiā m q dignab i pmanē hec
de primo principali. Dixi 2o q m
verbis thematis viue sto. aplo
gloriosa dispositio. qua magistre
ordinante. et ho i mū ru sit. dit.
ornatur celos i sanctos aplos spi
em aplis quos ad tom ponendū
nouē fidei fundatū exigendiq te
nerū celie statū. ex omnib quos capie
bat mūdus dīna prudentia elegerit
mandatū et mirabilem xpiane eccl̄ie
omb fidem que docet pria sperne
et sperare futura. pfundia de deo re
denda. amem hūane intelligentie
veritatē credentia. ut sit secretū mys
tabilis trinitatis. misteriū incarna
bilis incarnacōis. et sacramentū mor
tuabilis cōmissionis. et terā filia tot i
mūdo pditurī erant. sm q eos xp̄us
dns mundauit. Cū ascendēs in cē
lum dixit. Ite docete omes gentes. Et
qui quattē mūdo toti erat veri tpali
um et tristitiarū cupiditatibq vexatio.
atq; varijs ydoloꝝ cultibus et nepha
dis erroribq tenebraq; quae dīno o
portuit et rōnabiliter sm sc̄a mē
tes aplōz ornaret. om veritatis deco
re. gra. ac dōis sancti spūs impleret.
ut mtis pide errores de mūdo tollerent.
et fidei cōfirmet veritatē. Dicta eu al
lente. et virtutos in puritate placita
rent. Et p̄ipue fuerūt tribus preela
rissimis virtutibq adornati. s. constantia.
sapientia. et eloquentia. Et credenda libē
per constantiā assequer. et libere asse
renda per sapiam subtiliter pundi. et
subtiliter. jocunda per eloquentiā lim
pide pdicaret. Fuerūt ergo. oēs
nati i mūdo. constantia. ut credenda
libē et intrepide assererent. ppt q. gēs
in hac tenus omē dicit aplōz. victo
re spū sto hodie supta e. ex mūdi hu
ius potatibus cōmire nō psumeret. nisi
eos sc̄s spūs. solidasset. posset acceptū. fortitudo
nāq; spūs sc̄i. cui cesari nitatur ne
m nomine ihu loqui debeat. Petrus
magna auctē respondit. Obedire oz
deo magis qua hoīmbq. Et rursus si
iustū e in conspectu dei. vos potius
audire qua deū. vos iudicate. nō em
possumq; que vidimq et audimq non
loqui. Et de omnib aplis scribit. Act
q. Videntes gaudentes a conspectu cone
lij. quia digni habiti sunt. p noīe ihu
cōtumelia pati. Et subdit. Dicens
autem q; spūs qui eos in tante rei
fiducie mē cultumē excitavit. quid aliud
dixerim nisi q mereri veraciter terrenoz

misereret

hom̃ tcliū ficit: a quibꝫ ſcłabꝫ relꝫ eū
ge⁹ pdicatiōis tomtcia mtomuerit: v
bres calſmatu et fluia bndō⁹ t. ome de
ſertū et vniuſam arida vtrigūia dſtrn
dert: atꝫ ad abigendas veterū errorū
tenebras nouc doctrine katholice fidei
erruſtabant ¶ Qꝫdo fuerūt ſti apli
ornati plenitudie ſapie: lugi em a pn̄
cipio fuerūt homines ſmpliciā rudes et
illiterati piſcatores. Ducte bto Auguſtino
22 de ciuitate dei ¶ In eruditos liberalibꝫ
diſciplinis piſcatores xpūs cū verbis
fidei ad mare huiꝰ ſeculi pūſſimos m
ſit atꝫ ita ex omi gne tā multos piſces
et tanto mabiliores qnto varietas oris ceā
pos plus capit tri m ſpūs ſancti adue
tu abſq labore et ſmplui dei dona
ſapientes et ſublimes facti ſut m ſcia
ſtimdiſſima: q nllꝫ mortaliū eis po
tuit cōpari ſicut eis pmiſſū fuit ad
mino luc 21° Ego dabo vob os et ſa
pientiā cui nō poterūt reſiſtere omes ad
uerſarii vri et trius hyluarius 2° de
trinitate dicit ¶ Nouite et mtelligite
vtrū mirabilia fuerit mortuos ſuſcitaſſe
an imperare tanta ſuscitā mtimaſſe.
Compto em q petꝰ et Johānes fuiſ
ſent ſme hrīs et y̆diote turbe valde
admirabant: ut dicit Actuū 4° de q̄ lo
quens bte Jcōnd m capta ad pauli
nū dicit phariſei ſtupent m dm̃ doc
trina et mirant m petro et Johe quos
lege ſciant: cū nō dedicerāt hrās. Et ſub
dit q̄d em̃ alys exercitato et tottidi
ana m lege meditatio tribuere ſolet.
illis ip̄e ſpūs ſanctus ſuggebat. Ner ſolū m ſcā
ſancta dna peritiſſimi ſed etiā q̄d
humanitus mirentū fuit. etiā a phylo
phis q ad vtia uel vtutes et ſaluta
res quaſlibet pertinebat veritates p
dīnā revelatōm prepert ut vult Au
gō 18 de ciuitate dei ¶ Tertio fuerūt
ornati eloquētie pulchritudine: qre
pleti ſpū ſancto repente et ſine con
ſuetudinis exercitatiōe omi gentiū
loquebant lingwis Dn̄s leo pp̄ Q quā
velox eſt ſermo ſapie et ubi dns mgr
eſt. qm̃ cito diſtit quod docē nō ē ad
hibita interpretatio ad audiendū non
conſuetudo ad vſum: no tempꝰ ad ſtu
diū ſed ſpiritus vbi voluit ſpirat

vtutis ꝑpē ſingulariū germinū vox
fructe ſunt inde ecclie ſeneus Et max
me in ſcē hymo feſtiuitatis. Dicit
poſt miracula tanta ſignoꝝ poſt
confracta ymula mferno⁹. poſt re
uctu mūdi. poſt contritū cū ſuis
artibus tmitū poſt meritū regalem
q; aſcenſionē triūphū ſpūs ſancti
deſiderio thronō proſtus apl̄o ru
pertoā ut fulgure mviſibiliter petra
uit et ignem ſibi parans. vnctiq
mvectus ſedet et mercuriā petorē
ut Bmus artifex radiauit. ex ſacra
uo vero rorido cordū diuerſas ſcit
prodere lingwas. nouū miraculi ge
nus. nouū ſanctificatiōis mabile
ſignū ut ex ore aplorū omi naſcent
genera lingwaꝝ ¶ Addit Q ſanctifi
cū per omnā ſpm̃ Q vtutis dīne
ingressū. qua ita repleuit aplicū ſuo
flamine thorū ut omes ſma impe
dimento lingwe. lingwas omi gentiū
loquerent ut ſtā timtus etiā nob mi
tat ſpm̃ ſtm̃. pdicās attentius cauen
et nos mūdare corda nra et cuacuā
ea ab affectu carnalitū et mudano
rū: tonem q̄ ad celestia et
dīna. et etiā nobis ꝑ modū nre poſſi
bilitatis ꝑpetē ſancta timtatis mitte
dignet ſpm̃ ſtm̃ terrā in trinitate
perſonā. qui nos ſua grā viſitare. re
et cordibus nrīs dona calſmatis opi
oſus mſimdē digne. quiq̄ nram vo
luntatē erigat. et ita ad ſua dnā
gratia ut illā veraciter mtelligamus.
ſtrenue dilygam⁹ et efficiat mp
pleamus retia q̄ ſua dona nobis la
giatur q̄ et ſuis ꝓtribus contulit.
ihūs xp̄us dn̄s noſter in ſecula be
nedictus Amen ¶ Explicit ſermo
de ſcō ſpiritu. a. magiſtro d' diuckelspod

Incipit ſermo eiusd' de ſancta trinitate

Jaut aarpi pt ex dictis
doctor ſm̄ ꝛo ſmazu diſc
24 Aluqui ſunt articuli fidei
q̄ tā clare ꝓ pala m̄ ecclia
per anni circulū mai feſta
tur ꝓpto explano. per doctrinā. per re
lebrita⁹ feſtorū. per ecclīaſticū vſū
ſum et citū. q̄ in ſufficiēt compos

ymnes

magiſtrū

nullꝫ

rõnẽ et nõ tacere. Dotõe pot eos
ignorãe. nisi animo negligat sua sa
lutem et cõtemnet dñm. cultu. no ꝑ
stando statutis temporibus etiam et di
mis seruitiis. a non attendat ad ea q̃
in ecclia docent. in anni festiuitati
bus. augẽt. et hmõi. articlis cre
quibꝫ xp̃iano ffir. cõpos. nosse
et recere. qua. ignoraret. hoc esse
ex sua negligencia. a cõtemptu. et ꝑ
que ex sua culpa. que hmõi ignoran
tiam non excusat. Inter hos aũt ar
ticulos. vnus est. de articulo de vn
tate dñe essencie. et trinitate perso
narũ. que fideles nosse pne ex ipso
actu signationis sue. q̃ signat. em
se cotidie in nomine patris. & filij
& spũs sti. et nostre cũ pne ex hys
tribus. que in ecclia docent. & agit.
et etiã per celebritates festoꝝ. et per
ecclias tui. vsq; et ritus. ꝑ ex hoc patz.
Nam ecclia ꝑ totũ dñm. advertit. ro
merat. quomo deus pr̃ misit in
mundũ xp̃m dñm. ꝑ hoim salute.
et hoc ꝑ pdicatiõm. ꝑ dñm. officiũ
et totũ ecclias tui. ritũ. tue tam clare
et manifeste ostendit. q̃ quilibet
vtens rõne pt illud ex hmõi. suffici
enter discere. et sic cognoscere esse ī
dñm personam prig. et in festo na
tiuitatis comemorat. quo filius dei ho
mo factus. et natus. ex virgine ma
ria. Et hoc vterius tam clare ostendit
in factis et ritibus ecclias tui. ꝑ
quilibet rõne vtens. et ad hoc sufficiens. intendẽs pt illud ex hys sa
cre. et sic persona filij cognoscere.
Idem pne fideles nosce ex hys que
aguntur in ecclia in festo resurrectois
et ascensionis. In festo vero pentho
stes ecclia cõmemorat. quo missus fuit
spũs sũs. qui venit in apl̃os ꝑ
rorem flammauit caritatis ardore
et etiã hoc tunc sit. & clare edidit
ecclia per predicatiõm. per celebrita
tẽ ꝑ dñm officiũ et cultũ. ꝑ quilibꝫ
adultus vtens rõne pt hoc ex talibꝫ
discere. et sic nosse. personã spũs
sancti per festa. Hodie sancta ecclia
tonus trinitatis celebre agit memoriã
et hoc ideo. ut fideles ꝑ hoc quo per
distincta festa norunt ꝑsonaz. dis
tinctionẽ. ꝑ illud hodierne totius

te trinitatis festũ. agnoscat dñe essencie
vnitatẽ. et sic veraciter stet. et firmis
sima fide teneat. q̃ ẽ vna et simplicis
sima deitas. que est pr̃ et filius et spi
ritus sanctus. et q̃ hij non sint tres dij.
sed vnus deus. sicut vna simplicissima
deitas. Hodie ergo dicendũ et ꝑ
dicendũ esset de nimia perfectione di
ne natũe. et extollenda esset superemi
nencia sue bonitatis. et mirabile vni
tatis. et declarandus esset modus illius sin
gularissime q̃ncie dñe natũe in tri
nitate personaz. et in vnitate et simpli
citate essencie. q̃ obstat ut dicit
Augustinus Augustinus de trinitate q̃ illibi puru
lo suus erraret. quia ni mia sunt et sac
tissime trinitatis. ꝑ quod scribit. q̃ cre
atura maiestatis omnipotẽ. a gloria. obstat
etiam nimie sublimitas rei. ꝑ quã et verba de
ficiunt. quibus de illo ineffabili sanc
te trinitatis misterio humana lingua dig
ne valeat loqui. Iterum dicit Augustinus de trinitate
Augustinus de trinitate sup omnia. deitatis q̃ere
dit vsitati eloquij fraudem. Via et deus
vere cogitat. q̃m dicit. et verbis est
q̃m cogitari possit. Et sup pr̃ dicit
deus est ineffabilis. dñe. q̃ non sit. q̃m ꝛ et ideo facilius
q̃ sit. subdit. Si tamen cogitas. a mente
non est hic deus. Si ea que in terris sit
cogitas. hominis alia et terra hmõi. dut
etiã q̃ q̃ in celo lucet. sol luna stelle. non
est hic deus. Si angelos cogitas. virtu
tes. potestates. Cherubim et Seraphim.
non sunt hic deus. Ipse enim creauit. omnia
sunt vestigia. Ipse creauit. ille est
creatie. ab ipso de nichilo facte. Quero
ergo quid est deus. Respondet Augustinus Augustinus de tri
oculus vidit. nec auris audiuit. nec
in cor hominis ascendit. quo ergo ascen
dit in hominis ligua. q̃ in cor hominis
non ascendit. Gregorius Gregorius 20o moral. dicit de
quodã de deo dicta pt eo ipso ia mdig
nũ est. quo potuit dici. Via cuius laudi
no sufficit obstupescens constricta. quo
sufficit loquacis lingua. hoc ergo nob ob
stat. Et tam ne de tanta re hodie eo
tacteam. loquamur de paucis & fruc
tuosis. et quasi negligẽtibꝫ. ac exemplaꝝ vie. et
dicendi ad nram salutẽ seu vtilitatẽ
et moralem misticam. ut potuerimus. ap
plicemus. Vt aute dicenda salubriꝫ ꝑ
ferant. et vtilius audiant. Indigemus

gracia spūs sc̄i p̄ qua nobis impetrandi
tēram⁹ maria virgine⁹ et ea deuote
salutem⁹ angelum salutatōe dicētes Ave
maria ¶ Duplex m nobis ē homo s.
exterior. qui ē sensualitas mea tū ombꝫ
viribus et potentijs et corpus tū ombꝫ
organis et partibus suis: ꝑ hūc exteriorē
hominē quidam q tū bestijs que hūt sen
su et corpus sic nos. ymo aliquē bestie
m hoīe pluribus nob⁹ excellūt. homines
aut hoīe nō consistūt m hijs q sūt huius
exteriꝰ hominis bonū. ꝑ bestijs ut ē t
p dōne bone. a robore virtutis suaue. a velo
citate cursus. a vivacitate sensus. a sani
tate et pulchritudine corpis. et a silibus
corpis dispositionibus que mē ea que
ipse hūt sūt oppositū. Alius ē homo nr̄
interior: et est ipsa anīa qua inter omne
corporeas creaturas deus sibi hoīem dedit.
et ille interior nr̄ ho est m nob⁹ ꝑ me
lior et dignior valde. ¶ Primo ex hoc q
sim⁹ eam hoīe deo et sanctis angelis assila
tim⁹ sim⁹ exteriꝰ homine⁹ assimilatur ho
brutis. Deo dicit beatus Augꝰ super Johā
vita hoīe media est inter vitā pecoris et an
gelorū. si vivit hō sm̄ carnē pecoribꝰ
comparat. Si vivit hō sm̄ spm̄ et m̄ior
homines angelis sociat. ¶ Secundo ex hoc
interior nr̄ homo melior ē exteriore.
qua sim⁹ exteriore hoīem a sensibilibus
melius cognoscim⁹ q amam⁹ nisi sensi
bilia sciam⁹ et bestie sciunt: cū rōne ve
ro noscim⁹ ut noster possim⁹ spūalia
et celestia. ymo et deū possim⁹ p rōne
nostra re. et amare. et laudare. et ptinpere
fieri sue beatitudinis etne. ¶ Tertio ex hoc
p̄ excellit hō interior exteriorē. q m
bonis corpis nō consistit felicitas mea
ner dicim⁹ bom hominem q⁹ ad bona
corpis. sed a bonis que sunt in homine
interioris dicim⁹ bonū: et m illoꝝ ha
bitudē consistit felicitas humana sicut
etiā aristoteles docet qui primo et decimo ethi
determinat optimū hominē bonū et finē
ultimū desideriorū suoꝝ consistere in cō
templatiōe perfecta diuinissimaꝝ rez.
conformē ad id q̄ deus dixit Johānes
vi. hec est vita eterna ut cognoscant
te verū deū et quē misisti ihm xp̄m.
Ex quibus docemur q̄ non ē nobis
cura habenda quō corpus regatur.
et curie impigrem⁹ sed sumopere
nobis curandū est ut corpus nostrū
taliter disponam⁹ qualit⁹ optime ē
aptū spūi subvenire. Ad hoc em̄ da
tū ē homini suū corpus ut spūi sub
seruiat p̄ acquirendis virtutibus et
p̄ exercendis bonis operibus et sic de re
ceptis que sūt vel homini bona. et
sibi que hō assimilatur deo et angelis
sanctis. Ille ergo ē finis. ymo et corporis
totius exteriꝰ hominis nr̄i ut seruiat
spūi ad opera bona q̄ spūs in hac vi
ta non pōt sine corpis mīsterio operari:
et quia ordinata in finem aliquem
tue sibi sūt bona. tū sine fine ꝑpor
tionata: et tanto meliora sunt quanto
sunt fini magis congrua: quare ipsum
corpus meum tue est bonum et bñ se
habens qui ē sic dispositum in robore
et in valitudine. q̄ ē bene. et dispo
situs ad prompte subseruiendū spūi ad
opa spūalia et dīna: et cū hoc q̄ hō
potest congrue exercē etiā illa opa
que sibi sibi suum statū meabunt fa
cienda: ita ut corpus non ex superf
flua et nimia vivacitate tassaturet
nec ex debilitate minuatur sub ore
deficiat sine nō interioris hominis
sui nr̄i spūs rōnalis ē ut assistetur et
ad huc m pluribus alijs de suo defectu
to tu ex sua natura aliquibus assistat:
et ad huc m pluribus alijs sibi assimi
lari pt̄ ad quod nob⁹ sume rememorandū
ē quia quāto plus et m pluribus alijs
homo assimilatur deo suo tanto melior
ē. dignior. et acceptior creatori. Prima
itaq; similitudo rōnalis spūs ad deū
sm̄ beatū augustinū in sermone de
ymagine. ē quia sic deus ē vbiq; in
toto vniuerso. et in qualibet ptē illius.
et ois vivificans. movens et gubnans
sm̄ illud Sapiē. viij. Omnia sinus vnum
et movem⁹ sic ois rōnalis ē in toto
suo corpe. et in qualibet eius parte
vivificans gubernans et movens. Se
cunda ꝑ assimilatio rōnalis spūs
ad deū sm̄ Augm̄ ubi supra ē sedm
tres potentias siue nobiles. que sūt me
moria. intellectus. et voluntas. in illis
em̄ ait gerit ymagine et similitudine
magna. sissime trinitatis increate.
q̄. sicut in dīna nā ē vnitas essē.

homo exterior interior

optia

hō melior excellit exteriorē

2°

3°

ḡlis cura ē corpi adhibenda

et trinitas personaz. Ita etiã in una
et simplici ac indiuisibili essentia
aũ tonalis. st tres potẽcie s. memo
ria. intellectus. et voluntas. cu habitudi
ne actuũ suoz admixte in pductu
tione. sicud est in origmate ipsoꝝ
cũ in dmie. sem a memoria sue spe
bus gredit verbu mẽtale. et ab illo
et memoria pducit in nobis amor. I
ta in dma natura. filius per modu
verbi pcedit a patria memoria. et ab
utroq; s. pre et filio pduc̃t spus
sanctus. qui e amor. et e nexus utrius
q; s. patris et filij amorosus. Et licet
alia tonalia nõ sit adequate et oi
modo similia bñdicte trinitati. sint
nec aliqua creatura ei pt oi modo
per omnia assimilari. in nulla tñ alia
creatura reperit ipm quoz et simili
or dei ymago. qua in alia tonalib;
e magna dignitas hominis. q; sm pte
sua nobilitate factus e tã excellenter
ad ymaginem creatoris. et non solũ
ad ymaginem patris. a solu filij. a solo
spũs sancti. sed ad ymaginem totius
sancte et indiuidue trinitatis. Et
quia valde cavem9 ne ymagines la
pideas. a ligneas stati. viliter vesti
amus. sed ornam9 auro. et relq; pri
osis. quanto magis cavere debeam9 ne
ulla ymaginem omnipotentis dei. sit
et indiuidue trinitatis. desedam9 per
petua et viua deo in illa sua ymagi
ne valde displicabilia. ꝑ magis orna
re debem9 deum bonoz opm. et
virtutu. Tercio in benedicta tri
nitate tres dme persone. mẽ se pfec
et plenissime sit concordes. tm qd̃
nichil velit una qd̃ nõ velit alia.
una intelligat aliqd̃. qd̃ nõ intelli
gat alia. nec una exercitat. q; nõ o
peratur alia. et etiã in hoc ei nos ꝑfec
te assimilari debem9 sm creatam
meam ymaginem. ut s. etiã voluntas
mea nichil velit. nec operandi adeptã sm
peram q; intellectu agnoscat et iudi
cat volendu esse et operandu adeptã
sm rectu dictamẽ tonis. nec intel
lectus iudicat aliq; volendu et opan
du. nisi q; memoria ex dmie legibus
et eruditionibus ei offerat. et sibi offe
rendu tribuant. Tales deo profecto
similes fiũt boni. et quanto meliores

tanto similiores. sed mali nõ sic. st
deo similes. quia voluntas in eis multa
nolit et optatur. que nõ recta racõ s
peruisa. aut sensus dictat. aut indicat
faciendu. et intellectus multa cognos
cit et indicat. que sibi nõ offert me
moria conformit dñice legibus et
regulis veritatis. Quarto deus in
toto mundo pfectus. ht dominiu. ita ut de
omnibus disponat ad placitu suu. et
nichil pt resistere sue efficacissime
voluntati. Omnia enim quecuq; voluit do
mine fecit. Sic homo tenet adhor
tonari ut corpus suu et sup omnes in
feriores aũ vires. et in toto anime sue
regno. super omnes motus opationes
et passiones. ipa racio sua semper pri
ncipatu obtineat. ita ut nichil in toto
regno aũ fiet cõtra rectã cõtra indi
tiu. et impiu voluntatis. et si vnquã
ad tantus cõtra aliquis mordmatus q;
urgat motus. statim ipa racio obstat
et ipm refrenat. si resistat. a totaliter
excludat. et neq; quia ei in suo regno
moraci. a male sit permittat. ales ei ad
alpam. et non sensui a corpori impu
tatur. Ad hoc enim racio hmõi data e.
et ad hoc in aũ regno sup me posita ut
omnes insurrectiones aũ motus. et potentias
q; vlgus q dam subiectiu sibi a malis
cõtrahat. et in suos debitos fines regat
et dirigat. quod et facit pt. quãdiu in hoc
facil negligit. ei ad pẽm multo impu
tatur. ut aut̃ hõ deo in hoc assimilatur.
et ratio retinens quam homo st potenter
dominetur. necessarium e ut homo cor
pus suu affligat. et macerat. ꝑ aliqs
rationales castigationes ut ꝑ jeunia.
vigilias. labores. et asperitates vestiu.
pliatutem et paucitate victus. et cetera
hmõi. ꝑ que racio dñat ne cõtra spiritu
sanctu seviat. sicud equus frenat. et frenetic
us ligat. ipa etiam carne sic tonabi
liter domita et frenata. magnus stimu
lus pungendi nos diabolo est ablatus.
Hac vero disciplina carnis deficiente.
ipa non solu insurgit cõtra spm. sed et ipm
ad se trahit. Nec pmittit diabolus a nudo
efficacius derimere tonale appetitum.
qua mediante efficacitate et lasciuia se
sualitatis. Quinto sm Augm in p
dicto sermone de ymagine. deus est
castissimus. iustus. bonus. patiens. mi

tis misericors liberalis fortis et un de
alijs dignitatibz et vrtutū decoribus
Vñ dicit ꝑ̄ta dñs decorem induit et
fm Augn̄m oīm splendore vrtutum
et totius vrtuose bonitatis decore orna
tus est debet ergo homo ad hoc tota
ri ut creatori suo in his p suo exigui
tatis modulo similet. Nā deus ditat
hoiem ad hoc ut eisdem vrtutibz et
silibus per formā phimus insignitus
et ornatus. et quasi dignitatis vestimē
tis eisdem ho vestiret. quibus suus crea
tor induit est. ut s. aīa hois vestimē hu
ius rectitudis sapie. iustie fortitudis. li
beralitatis. temperie. patie. prudētie. ti
et subiugit Augn̄ quas vbi cq̄ q̄ritis
q̄ plus in se habet tanto ꝑ hoc deo ē
maiorem sui creatoris gerit similitudi
nem. quia ad ipm accedit non loco. nec ali
bi. s. vbi vtu similitudine. Et hugo in dida
scalicon dicit in ho modo ho deo similis
est eo q̄ sapiens ē q̄ iustus ē. et eterisq̄
vrtutibz adornatus. Tanto aut plus sapi
mus et iusti sum9. tanto plus deo con
formam. et q̄nto plus conformamur.
tanto plus sapim9 et iusti sim9. Om
q̄ sapientia. iustitia. et oīa vrtutes in
deo maxime esti in nobis aut plus quā
et tenuiter in deo ipa vrtutes ē sua natura
et ipsa essentia. in nobis aut accidens q̄
dam et sup addita forma. et in nob mu
tabiliter reluce. ex tempe. q̄ in eius semper
fuit cōne. et q̄ in nobis trāsit. apud illū
in cōmutabile consistit. Ex hoc deus
semper se ipm cognoscit et amat mme
se perfecte. et sine mistura. et tota
salus hois et meritū eius hic. et tan
tam tota felicitas sua principaliter consistit
in hoc. ut s. in his deo assimilet. s. in
tres nobiles potentias aie. s. in quas ē
ymago creatoris sui. ut sunt memoria.
intellectus. et voluntas. debet em ho
in hac vita fm exigentia sui status di
ligentissime tonari et laborare primo per
intellectū deū sui cognoscat. et ipsius
excellentissima dignitatem et immē
sam pfectionē. et ea que fm voluntatem
eius sunt agenda. vitanda. credenda. spe
randa. et timenda. atq̄ magnalia ama
ta. et stupenda. que ipse deus abiectis
mundi fecit. et usq̄ ad consummationem mundi
facturus est. ac demceps opabit in eccliā.
Ad hoc autem cognoscendū et intel
ligenda valde vtilis ē nobis diligē
audire verbi dei. et attenta lectio
ne sequens meditatio verboz sacre
scripture. Vñ ꝑpha. Declinabo sermones
tuos. illuminat. et intellectū dat pusillis. Et iterū. lucerna pedibus verbum
Ad hoc debet ho tonari ut voluntatem dei sup oīa diligat. non per mo
dum sibi vtilis s. diligendi. sicut mihi immense perfecti. qm se tantū ama
bilis et desiderabil. et mediante isto
dei amore debet ho moveri ad finem
dū oīa opa sua. amores vel odia re
spectu quarumq̄ creaturarum. Nullus em
alius actus voluntatis mee ē vere mes
tuos. et eterne vite meritorius. ni
si quo mō dependat a pdō dei amo
re ut habitu eiusdem. ut dum sint i
quoda alio sermone. Quicquid aut vi
tutis actus mediante illo dei amore li
bē elicit a voluntate mea fortis tractat. vel
deo ē acceptus. et eterne vite meri
torius. etiā si ex honabili motivo
nullus sequere extrinsecus actus. Ita
etiam pfectissimus deus in mutationibz ac
tibus. perfectior voluntatis et mem
mentu posuit. eo q̄ illa in oīm po
testate equaliter existit. omes enim
equaliter amare possimus. omes equa
liter bonū velle. et malū odire. diui
tes et paupes. fortes et debiles. etiā
si pecuniā non equaliter dare possimus.
et opus aliud extrinsecus operari.
Tertio debet ho ad hoc tonari.
ut ho memoria ꝑpetuo dm dei sui in
giter recordet. et ipm frequentius
rogitet cū in mutabilibz brevitatē eius
que ipse nob exhibuit creando. redi
mendo. et cotidie exhibet gubernā
do. et exhibitus ē ꝑpetue glificando.
de hac assimilatione hois ad deū
loquens hugo in sermone de ymagine
dicit. his tribus aie ex ille
tibus dignitatibz et potentijs iubem
in dei tonuit. videlicet quātū i nob
intelligi. tantū diligi. nec duo illa
sufficiunt. nisi memoria adda. ut dei
semper in mente intelligentis et di
gentis maneat. et prius habeat. Et hu
gon in de domo conscie. ait. Sicut non ē mentis mee non
vtim dei pietate et misericordia
sic dignissimum est. ut ne transe-

at mo mētiū ḡm eū ḡm natuē fragi
litas ꝓmittit. m mā meoria eū sue
benefrijs habeam. ut etiā occasiōn
illoz eū a q̄ tanta bona fuscepim. q̄
toto corde et totis vrib⁹ dilgam⁹.
¶ Ad hō aut q̄ hō sic deo nī hereat.
et ei illo mō sim has tres potentias
assimilet. valde nāia sibi ē ꝑ cus
todia exteriōz sensuū: cū sensibilia ab
iecta ꝑ hostia corpis hoc ē ꝑ mēbra
sensus. intrēdā animi penetrat. tūc
ipm a creatē ausū. et ad exteriora
ēditū. ꝑ varia desideria spargit:
et mens desiderijs mdusa caput
et diffundit. ¶ credo mīa ē sibi fuga
seculi cū tenacj⁹ istēs sui. nō tm
corpe et loco. sed amplius fugē oporti
corde et affectu dicit. ergo augo ꝑpō
fessi. corpis pondꝰ suo mō ad locū
suū. ¶ subdit pondꝰ meū amor meꝰ.
eo feror quocūq; feror. ꝑ vlt q̄ sicut
corpa mouent ad illa loca ad q̄ tra
hūt ea sue qualitates motuē. grea
uitas et leuitas. ita aīa hoīs ꝑ amo
rem suū fertur in ipm. aātū ei con
timie ad hērendo. deꝰ ꝑ sedule cogi
tando. et sic amor seculi et honoreu.
mentē hoīs a deo vertit. et mdulcat
debile q̄ defluxuis cogitatōe ꝓmittit
¶ ad tota mentis attentōz ad illa trema
que dilgit deflectit. ¶ tertio necessa
ria ē mūdificatio cordis. ab omib⁹
illicitis affectionib⁹. et vnūs saluter
ab mmūdicia malaꝝ vanaꝝ. et fictu
arū cogitatōm: ut s̄ quib⁹ adūstus
ꝓximi cogitat. amaricā. quibus
mētē ꝓtractat. ī mūdā. quib⁹ tenaci
pīat. mutilia. caſ. que nec ad salu
tem. nec vtilitatē sua. nec ꝓximoꝝ suo
rū ꝓficiunt: ā que tā corde q̄titus
q; deliberata fuit. tm nequit. ꝑ nos
effectū mātpari. nā sine tali mū
dificatōe non pt̄ mēs de celestib⁹
et dīnis illustrari. sed mūdis cordi
bus hoc ꝓmittit. ait. ꝙ tū dicatur
beati mūdo corde. qm ipi deū vi
debūt: et alibi dicit. ¶ ꝓpius ste. dns
tp̄lime fugiet fictū: et auferet se
a cogitatōibus que sunt sine mēte
intellectu. ¶ Ut ergo mundificem⁹ ergo corda
mea ab hmōi mundis illicitis mo
tibus et vanis. et portem⁹ deū ī mē
te mea ꝑ iugem meditatōm omipo
tentissime maiestatis sue. ut sic nū
quā sibi aut ei in ombus obediam⁹ ꝑ
iugem memoriā sue infinite sapie qua
lucide. intuē. ut ex hoc prudēter cāuto
cauteq; mala age. in claro dño ap
petrat in sue pīde maiestatis ꝑ iugē
contēplatōz in me sue bonitatis sue. vt
ex hoc moueam ad ipm sedulo super
oia dilgendū. ꝑ iugem meditatōz ei
gorose iustitie sue. ut ex hoc detestemur
pīta patri. et caueam⁹ futura. ꝑ iugē re
sideratōz in me largitatis sue. et in me
mor die. ad ere. spei mē de gra et
bitudie obtinendis. ꝑ iugē meditatōz in
effabilis benignitatis sue erga nos. ut ex
hoc moueam ad ei semper reddendū. ꝑ
hijs gra. q̄ possibiles acquirē. ad plenū
etem nemo sibi retribuē ꝓt̄ q̄ nō
to plus hō deo retribuit. tanto ei conti
nue amplius obligat. quia nō retribuit
ei nisi bona opera ad eius honorem
faciendo. sed et illa sūt dei dona. et
cresentibus dōis. cresent. et coronet
dnoz sm Gregoriū hīs utq; et alijs ro
silibus modis portem⁹ deū sic in mēo
ria mea. et intelligentia mea. in mea af
fectione. et infirma mea voluntate. sed
et tota vita mea. sic conformēq; in obli
quabili stissime et vertissime voluntati
ut meream⁹ illuc ꝓvenire. vbi nō ꝑ
speculū et enigma. sed reuelata facie
contemplabim⁹ gloriam dīi. et claro intuitu
videbim⁹ in effabilem dīnaꝝ per
sonaꝝ pluralitatē. et dīne essentie sim
plicissimā vnitatē. que nos tota corde
tandē et feliciter ꝓvenire faciat. ipa stī
ternitas et mdiuisa vnitas. cui ē honor
et gla. ꝓtās. virtus. et ipm. ꝑ mīa in
secula seculoꝝ. Amen.

Sermo d'natiuitate dīi nostri
ihū hemerici de oyta sacre theo
ꝓfessoris.

Ecce saluator veniet et ꝓphe
tis suis ꝓmittit. ꝓpterea ꝙ
tua sp̄ualis impetranda gra
tia. sit q̄ mei thematis in
troductōe breui et sucta
ta a nubis exordijs lectōis
ꝓpe in sermone hodierne festiuitatis i
hūd mod⁹ sic ꝓpōsit. Deus omipotens
et clemens. tua natiua bonitas. tuus
voluntis potentia. tuus opus misericor
dia est. statim ut nos de diabolica mali

mtus verco sue mortificat mr die pa
ta veno uadis mōlubus pietatis sue veme
dia mt' nā mūdi phēdia p̄ signauit de
niciane serpenti futuz semen mlier
qđ noxīi aptis clatom sua vtute tere
ret xp̄s. nitarene deu homoq; fact
qui natus ex vrgine violatore iuare
apagme i corpa mitate dapnat. Ic
Ecce expm dnm dnr̄i pemptore et m
di saluatoz olim pmissu et hodierno
die exhibitu in celesti claritate que pas
toreis terris fulsit Ecce saluator t veit
diat leo pp̄ m alio sermoe dne me per
citi mōtis q̄ distructor siat nlīa
veatu liberu reput in liberadis omib
vent: cuius ra verba sint plana gnali
ter omib hoibus dnegri tri pnit ad sm
e tephm ptm rem sm̄q. Ideo p qua
dam excellentia sibi poreigut sermo
et ecgo dei no venit solq; qz ar mger
eius post eū et talis acmiger e streuus
sm̄q mlegi b. e tephs qua suu rege
iuute rdomitatq; et ab ho ede m solep
m festmacōe p suauissioz mmediata
sonatq; Exultavq; igr diat leo pp̄ v s
m dno dilassim et spiritali iocunditā
te letem. qz illuxit dies redemptois
nouc reparatōis antiq; felicitat. eme
repat. n. nob salutis nre alma reno
lutam sacrem ab initio repmissi in sme
redditi sme sme maiestz. In q̄ dignā
e sine eterne rorib dmū adorare mys
teriu ut q̄ magno dei muneē agi mag
mis etie gaudijs celebret. Hec ic hor
tat q̄ salutari misterio tu ea qua decet
reverētia usq; ad hui mostre nativ
tis et diuerse a fidelib celebrē. m
ymnis psalmis et cantic multipli
q̄ meris ubilo. ner nō et rorē lui sp̄us
atq; vnctu applausū ta deuoto q̄ tenti
nuo Restat ut hor qđ nob pmur super
e diem in saluatoris mei regis sum.
sumq; mlitis mrati sti e tephi laudē
p mee modulo facultatis expedam. q
e quod tm quo digne laudē potit o
pus operis. quod i mesm tpalis
eterni. humilis altissimi plasmatq; e
hmo ei q̄ oia creat ex nichilo. Et ut vm
fatear. dne ihū xp̄e saluator. quis ego
sū qui laudē tā pclaris et tāis ego sū.
tam b moztuq; et petens veemb et pu
tredo. miq; miseria mea laudabit te.
qui m p̄ne conceptus dic et matq;
et m p̄ne sic no. q. sub̄ m volun
bro luti volutatq; a tio nāq; dne q
non est speciosa laus in ore peccato
ris eccl xlv. Cum tu saluator es dne.
et vt vtiq; ad saluadū venisti et assi
lui in misericordie t p̄fugi
et p fugi salutē. Intemerata mr̄
dautice strep clam vrgine ma
riam de cuq; vtero virginali tam q̄
sponsq; de thalamo p̄cedē voluisti.
Ad te igr̄ mcem me rei confugiq;
tuo miterendu venia possim q̄ ad
p̄mendū laudes tante festiuitatis
dignas. ope tua suppliat' depcam.
q̄ qua obtmeda tibi angelicu auc of
ferrem dicetes. Que mitia gressa

dimisw thome

Ecce sal. t. venit. In hijs verbis q̄
ut ad pnīs sufficit. mt ducit. tria
huic solempni festiuitati p̄mia
offerūt. considerāda. P̄mo dn̄m
saluatorē desideratū exspectati exhi
bita p̄mia. Ecce. Secdm e rei p̄sig p̄mia
exhibiti saluatoris potēt et saluator
tuus. Tertiū e eius natal. q̄ sūma
tongruētia q̄ venit. Dixi p̄mo
q̄m verbis p̄mīs rōsidēda e dn̄m
saluatorē olim a p̄tribus desiderāter
exspectati amabilis demirata p̄mia.
in eo q̄ dic. ecce. Vīa ecce dn̄s venit
rei p̄mia. exhibite. vīs vz. Ego pe
qui loquebar ecce assu. Idem ergo
pe qui olim multifarie multis q̄ mo
dis locutus est p̄tribus in p̄phetis. vo
in gentibus p̄ dnō. qui in excelsis sm
dn̄i tatem in sinu e patris. et hibuq;
est in terris et sm corpis exhibitio
nem in sinu matris. Vn tam q̄ sponsus
de thalamo suo p̄cedens. gloste ho
dierna die sua p̄nīa. cuctis gentib
desiderata. demauit. gaudiosē te
lesti testificatem te nuncio q̄ dic. ecce
evangelista vobis gaudiū magnū. qđ
e. o pp̄. q. na e no h sal. q. e xp̄s mr
dō luc z. Cum p̄mū multiplex ip̄ius
le tonsonat variami. vn dicit. Zo
dia. venet desiderat cuctis gentib.
et Baruth. Zo hic deus me e et no est
tm alius. Hic dn̄s venit. aliis adictus est. hic adm
venit. dem. via disciplme et tendit
istis. Jacob. pcibus suis. et isrehl electo
suo. Post hec in terris visus e. et cū

hominibq; consultatus ē. erat q̄ clare
mꝰ duplicē insinuat naturā. Di
nam sic sedm q̄ via differ̄ne traditur
antiquis et electis pribꝫ et humana
sm quā in terris visus ē et cū hoī
bus conūsatus ¶ Erubescat go m
sinā a iudeoꝝ psidia. q̄ xp̄m dn̄m
messiā in lege promissū. et tam de
sidare ab electis pribus exsprauū. ad
se venīde contēpserūt. repulerūt et
occiderūt: et ad huc in sua ptuāa
pdurātes. xp̄m venisse negāt. sua p̄
pria malicia exigente: et ob hoc bñ
dē. errōe dicit Apls 2ª Cor. 3. Obtusi
sūt sensꝰ eoꝝ usq; in hodiernū die.
et sup 2º her. cogitauit et euenerūt
q̄ retraut n. illos malicia eoꝝ: alij ꝫ
cerā de eis bñ ꝓphetauit ꝙ d̄ exte
a cor. ꝓpli huiꝰ. et aures eius aggra
ut oculos eius claude. ne forte videāt
oculis suis. et auribq; suis audi
ant. et corde suo intelligat. et conuer
tatur: et sanē eū: et hoc cerā in sua
allegauit q̄ eos xp̄s exp̄t 12. dicit Apls
ho xi. dedit illis deus sp̄m cōpunc
cionis. oculos ut nō videant. et aures
ut nō audiant. usq; in hodiernū di
em. Et dd dicit. obstupesce. oculi eoꝝ
ne videāt. et cor. e sp̄e mē. Et ut̄m ꝙ
q̄ audi. audite. et nō intuemini. ad
videndū quis ceaus nisi seruꝰ meꝰ.
et surdꝰ nisi ad q̄ nūcios meos
misi. et ibm. q̄ audita lex dominꝰ
iacob durus ēs tu. et nerui ferrei
us cervix tuus. et fron tua erea. isto
n. q̄m dualtanē ꝓualitatis. et trāſ
gressorem ex ventre vocauit te. Et
ut̄m morsus codē spū plenꝰ deus
ait. dicit. ego sino contēdōm t. et cōtu
re t durissima. ad huc viuēte me.
et ingrediēte vobiscū. semp contēto
se egisti cōtra dn̄m: quāto magis cū
mortuus fuero. nouū n. q̄ post mor
tem meā multa agens. et deliabuꝰ
cito de via qua ego mādaui vob. et ocurrent
vobis mala in ultimo tpe. hoc erā
cognoscens suꝰ stephanꝰ in anticꝫ
lege doctissimꝰ dicit. eis. Dura ceruī
ce et incircūcisis cordibꝫ et auribꝫ
vos semp spū sto resistitis. sic patres
vri et vos. act. 7. ¶ Quod nūq; no
exusari pōt. per ignorātia. ꝑsertim
cū Apls 1. Cor. 2. dicat. Si cognouissent
nūq; dn̄m glie crucifixissent. et b. petrꝰ
ad eos dicit act 3. Scio fres quia per ig
norātiā fecistis hoc. sic et principes vri
et huius. 11. erauit q̄ illos xp̄s dn̄s. pr̄ dimit
te illis nescīut n. q̄ faciut ¶ Hic tri
plicate difficultas tangit. Prima an
ueus xp̄m crucifigendo ignorauit xp̄m ē
messia in lege ꝓmissū. Secunda anſl
li et isti qui nūc sūt per ignorantiam
excusari pōt. et a pcto ꝑsecutionis xp̄i
et incredulitatis. Tercia an gentiles
in hmōi incredulitate uel ꝑsecutione pos
sint uel trā potuerit excusari ¶ Ad p̄
mā dicit. ꝓtale ꝓpoſ. q̄ iudeos
s. principes et sacerdotes. vidit cognou
uel cognoscē potuerūt. q̄ ihūs nazar
ēs messias in lege promissa. verq de
us et verq hoīs. q̄ p. 1 dicit. Ysaie
videm filiū tē. vbi iudeus in dubio p̄
cerā illū versū. pōt. 24. Cur loquet
ad eos in ira sua. Crist. Theod. Ita p̄
ceptis veteris testamēti sic de tpe et sig
nis adventus messie. et de eius dimta
te atq; huiāte tue clare loquit̄ scrip
tura. ve. te. q̄ tempando scīas ad xp̄m ter
mīa et macula. tēpm eius mea sine
potuerat. manifestē ipm esse messiā in le
ge promissū tē. et nullum alium esse ex
spectandū. go. ab deduci pōt ex multis
passibus scrip. ve tastatis. in pdo ab in
gen. 49. Non auferet sceptr. de iuda t
dux de fe. eius dnec ve q̄ mit ē. et ipse
erit exspectatio gentiū. Sed constat
q̄ nō ablatū ē regnū et dnatio seu
ductus a iudeis. a tpe herodis asto
lonite. sub q̄ natus ē xp̄s go. vñ Aug. 18
de ciuitate dei. c. 45. Postea oēs in
quales principes et duces pg captiuita
tē babylonicā hēbuerit. subdit de
inde post paucos annos. et heroden
alienigenā regem hre meruerit. quo
regnante natus ē ipse. Iam cū ve
nerit plenitudo tpis. significata ꝓphe
spū. per os prīe Iacob. vbi ait. Non
deficiet princeps de iuda. neq; dux de
femore eius. donec veniat qui mit
situs ē. et ipse ē exspectatio gentiū. no
ergo defuit iudeoꝝ princeps ex iudeis.
usq; ad istū herodē. q̄ primū alienige
nam regem tempꝰ ergo erat

ur venret ille cui repositū ē qđ nullo p
missū est testamēto et prē esset exspectū
genāli Item Aggei 2 Hec dicit dñs ex
ercituū ad huc vnū modicū est et vem
et desideratus cunctis gentibus et ſim expo
sitores octō hebdō iste desiderat ē xp̄s
messias et Aggeus dicit hoc verbū 2o
anno regis p̄sarū sed totū tempus
ab illo usq; nūc nō pt̄ dīn modicū Iste
Dan 9 Angelus gabriel mīstrat dame
lem de tpe aduentꝰ xp̄i dicens Lō ebdo
mde abbreuiate st̄ sup pplm tū et sup no
men scm̄ tuū vt cōsūmet̄ p̄uaricatio et fīet
finis peccati et deleat̄ iniquitas et addu
catur iustic̄ sempit̄na et impleat̄ visio
et pphia et vngat̄ scūs sanctoꝝ vbi per eb
domdas nō intelligit̄ ebdomde dieꝝ
quia tūc pphia dameli finiss̄et impl̄e
ta misa annū et dimedium sī ebdom
de annoꝝ Hinc illud Leuit 25 Septē
bus septem ebdomdibus annoꝝ vtq;
ebdomda agenda p̄ tpe septē annoꝝ cū
et q̄ vta debeat hic agenda p̄ mortē p
expositores hatho rō et hebdōs et sīm
alios q̄ cū o p̄dicta ebdomdas ab no
anno regis Sedechie q̄n destructū est
pfm templū Aly dicit q̄ map̄ a p̄
mo anno darij medi q̄ illo tpe dixit
angelus illud dameli Aly dicit q̄ a
reditu captiū sub zorobabel duce āno
2o cyri regis p̄sarū Aly dicit q̄ map̄
a 2o anno regni artaxerxis q̄n misit
ē neemias ad reedificandū ciuitatē
ierm̄ sī vnaq; istarū predictarū inuenia
clare p̄ calculanti tempꝰ aduentus xp̄i
dubiū esse p̄terit Qđ idē etiam
adducat̄ q̄ hīc Dan 2o q̄ Nabuchoꝝ
vidit statuā magnā cuius caput ex
auro optimo erat pectus aut̄ et brachia de argento ventr̄ et femora
ex ere tibie aut̄ ferree pedū quedā
quedam pars erat ferrea quedā fictilis
et postea sequit̄ q̄ abscissus ē lapis
de mōte sine manibus et p̄cussit statuā
in pedibus eius fictilibus et comminuit eos Per hanc aut̄ statuā designant̄ quatuor regna magna sibi in
orbe succedencia sīm q̄ Dan exposuit Primū ē regnū caldeoꝝ qđ designatur per caput aureū Secundū ē regnū
persaꝝ qđ designat̄ per argenteū et
subiecit sibi regnū caldeoꝝ Tertiū ē
regnoꝝ grecoꝝ seu alle qđ designat̄
per ereum qđ subiecit sī regnū p̄sarū
Quartū ē regnū rōnoꝝ qđ fortius p̄ ferrum quod domat oīa quia subiecit
sibi oīa regna lap aut̄ sine manibus
abscissus fit de monte et p̄cussit statuā
et regnū eius tm sibi sm̄ ē regnū rō
manoꝝ et in hoc q̄ nemo dubitat exposi
tores tam hatho q̄m hebr Ex hijs
et alijs multis scripturis vetꝰ ostendi
pt̄ messiā dīm verissime Iste p̄ fortis
verus deus et verus homo p̄bari pt
p illud ysa 9 Puluis natus est nobis
et filius est principatus eius super humerū eius et vocabit nomen eius admirabilis consiliarius deus fortis pater futuri seculi princeps pacis
per hoc q̄ dicit puluis natus ē nobis ostendit̄ xp̄i vera humanitas per hoc q̄ di
cit vocabit̄ admirabilis ostenditur apparere
eius diuinitas Iste michee 5 Et tu bethleem effrata parua es in milibus
iuda ex te mihi egredietur qui sit dominator in israhel et egressus eius ab initio
a diebus eternitatis q̄ hoc intelligat̄
de xp̄o patet per translationē caldayce per
huius auctoritatē ex hac de bethleem manifeste
ostenditur in quibus xp̄i humanitas q̄ sm
carnē natus ē de semine dauid q̄ fuit de
bethleem iuda qđ confirmatur per hanc
auctoritatē ut patet Ayt 2 per egressus eius a diebus eternitatis exprimit xp̄i nativitas eterna q̄ semper
nata est a patre natus ē Iste augꝰ 15 de trinitate dei c 26 regnante herode in iudea Aput rōnos aut̄ iam mutato rei publice statu Imperante cesare augusto et per eius orbe pacificato o
natus ē xp̄s sm̄ pre tē pphiaꝝ mīe et
leh iude ho mai festus ex hoie virgine deus omnia ex pre deo sic em
pphia predixerat Exc virgo concipiet et pariet filiū et vocabit nomen eius emanuel qđ ē interpretatū nobiscū
deus Iste Zacharie 9 dicit exulta satis filia sion iubila filia ierusalem ecce
rex tuus venit tibi iustus et saluator ipse
pauper et ascendens sup asinam et super
pullū asine sm̄ doctores hebraicos ad
literam aut̄ hec non pt̄ exponi nisi de xp̄o quē vocat messiā pater ho aut̄
q̄ dicit pauper et ascendens super asinam
pro eius humanitas in q̄ sic pauper inter
homines conuersatus ē Per ho aut̄ q̄ dicit
rex et salvator pax eius diuinitas in qua
pt̄ saluare solus et regnare vni sibi

simul in vnū dues et paup et q ita
debeat intelligi pp p glo hebraicū a
put eos auctēta sup i° Cant° 7 exul
tabim9 et letabimur in te Ite Ie 23
Ecce dies venūt dr dnē et sus dd
ger uisti p hoc pp xpi huanitas q
hoc auctoritate sm occ exposuere he
bē ē de x° ad hanc et pp sequit de e
adem persona et hoc est nomē qđ
uocabut eū dñs iustus mr p quod ex
primit z' va dmtug q v hemg dns
in hebr hē no' dn tetragmaton qđ
est dei ppnissimū mē oia noia dna
et illud nō dic' nisi de solo deo vero
Ite dd m hū xpm vocauit dnm
suū d' hic dns dno in qđ nō pt
intelligi sm hūanitate q sm illā
est filius eiq ut pz ex dictis in Ite
gi hoc veritate habet sm diuita
tem et p qđ ē filiq deq t ho et p
x' confundit iudeos ut pz ihr 2 q
Ite ho idē pt probari ex psalmis 2°
8. 20 et quibus dam sequanibq m q
bus intrat vna persona xpi subsis
tens in duabq naturis et on' x' rec
cet' verug deq et ho ut audiui rec
dut mdq q vis contepsit iudeq ex hijs
pz quia nēa qn scripta sacra denūciat
ad finē et dicūt tempa loci et mo
du sr oia illa concurrūt in vnū mani
feste pz q illud ē impletū sed sic fortr
scriptuā sacra de xpi aduētu intpatet
Dicūdum om tēpis s. qn fieret trans
latio regni gen q non auferet scep
trū de iuda Ite loci nascendi Miche
e y. Et tu bethlehem effrata Ite ut q
Et modū veniēdi q in paupitate Ite
Zache 9 Ecce rex tuus venit t' iustus
et saluator et ipe paup Et cia in o
du moriēdi xpi ihr 53 Quia ouis ad
occisionē ducta Ite et hoc oia cōcre
uerūt in ihu nazareno Ex quo cōa
biliter concludit esse xpus s' tot as
simptis scriptuis p all ostēdi esse de
us et ho verus Ite qr scriptuā vete
ris testamti pz q nūq filij israhel
qua deu seruierūt dno fuerūt in
affluētie si in statu plspero et si alij
fuerūt captiuati et affluēti ho fuit
xpc pcim eoꝝ sed utq ante captiu
itatem babilonicā fuerūt pdolatre
pessimi et oībus ꝓphaꝝ usq ad
os ut dicit qo Ite et multa alia mala
fecerūt et tm illa captiuitas babilon
ica non duravit nisi usq ad tēa annos
Cum ergo captiuitas in qua fuit no
duravit nisi 9 hoc ē pp maioꝝ
mala tūc pena debeat torqueri per
tatū si non impone' nisi q xpm eo in
lege promissū neguerūt et crucifix
erūt credidit quia nō legit pp capti
uitatē babilonicā pdolatrasse nec pp
has oīdisse sic plus i Ite ho cia
dicit Rabi Moyses ind sinus nazarenq
visus est cia messias et interfectus
est per modū iudicij et ipe fuit cau
sa et ꝑmeruit ut destrueret ifelix in
gla Ite xpi doctrina vita et mira
cula q fecit ita consonabant scripture
vetis testimōi q xpi ex hijs sil metq
clare cognoscī potuit ipm si ihm na
zarenū esse illū qui ꝓmissq erat in
lege vñ Joh 10 Cui iudei dixisset si
tu es x' dic nob pala Un dicit eis
Opa que ego facio in nomine
patris mei hec testiom phibent de me
et luc 40 hē q venit nazareth vbi e
rat nutritus et intrauit sm consuetu
dinē die sabbi in synagogā eoꝝ et surr
rexit legere et traditug ē illi liber
ysaie ꝓphe et ut revolvit librū inve
nit locū vbi scriptū erat Spūs dni su
per me pp qđ unxit me evangelisa
re paupibq misit me Ite Et cū com
plēuisset librū reddidit ministro et se
dit et oīm in synagoga oculi erant
intendētiū in eū Cepit aut dicē ad il
los quia hodie impleta ē scriptura
hec in auribq vrīs et os testiom
illi dabant et mirabāt in verbis
grē que prodebant de ore ipi Ad
hoc cia dicit 1 8 de ti di c. q v. In
tre tēa mirabilia quibq iste predicari pt
ut s. q fuit messias ꝓmissus et verq
deus addūcit q ipe tam mirabiliter
natus est et q cū resuscitatus fuit a
mortuis scripe ascendit in celū et q
iudei qui eum occiderūt et in eū fre
mere noluerūt vastati misiliq a rō
mis finditq q a suo regno eradicati
dispersi q per terras sūt Qđ hic
ad huc remanet dubiū An un ex hoc
nouerūt sicut ex scripis ad xpi doctri
nam miracla et vitā qpar cognoscere

esse uel filiū dei nesciuerūt et ō de p
cisq; sic actpi pt. & i cognouissent
uel mōres illū esse messiā m lege
pmissū ut maiōes illu dei esse uel
dei filiū nūq; dnm gle crucifixisset.
non em fecerūt ipo si deū esse scirēt
& i. n demones deū sm hoiez non
mtellexerūt. qnto magis hoies non
ugt aliter sciuerit demones q sciuerit
pnapes. & habuerūt. n xpm esse qui
pmissus erat m lege. non tm mste
riū eius q filius dei erat. et ab et
nonnūq; fiebant sacrm nrōrnq;
passionis. receptaois. q ergo m eruō
clamant demones. q nob et tibi ihu
fili dei magis ex suspicōe q ex cog
nōne dixisse credendi sit. vñ gle
vbi ē i Corf 2. qd m eruō clamat
demones. q nob et ti ihu filii dei m
gis ex suspicōe qua ex cognitione
dixisse credendi sūt. si nō credq cog
nouerūt hoies m sua malicia pdu
rantes xpm qua demones: qz ut ibm
paulo dn dicit gle. si demones deū
factū hoiem non mtellexerūt. qnto
magis hoies et sic patet de prima
difficultate.

¶ Ad secdam difficultate
vñe p talē ppoz & y nec iudei q xpm
persecuti sūt a pcto mcredulitatē
et pfecuōis. nec isti qui nūc sūt
a pcto mcredulitatis p ignorātia
excusant. q2 ignorātia dñi iur
m hys que ad salutē ptinet. nō ex
cusat aliq; vsu cond habentē a pcto.
si scirēt cōm hoiem qd nos dnm dicim.
Sta ē p se nota etiā apud gentilē
hoiem. qui fatē aliq; deū esse et p7
etiā per aplm 1 Corih 12. vbi de mā
tr dñi loquens dicit & i quis autē
ignorat. ignorabit. & sed ex pdis
constat q nūc dnm tenebant iudei
tamq; messiā et vm deū et hoiem
recipē. credē. et venturū. istū q hrēt
tales rendere quo ad tempa ad
ventus sui. et loci. et modū totius
vite et mortis. et resurrectionis a
mortuis. atq; in celū ascensionis. doc
trine q et mrāculoz quales huic
huic nra. accenus. ¶ Ad tertiā difficultatē pō talis. qđ quis gentilis
xpm crucifigēs nō potuit per ig
norantiā excusari. cum tū gentilū
tūc tpis a pcto non credendi in xpm
excusabantur. pro quo iudei iuste damp
nabant. 2 prima pō p7 quia fecerūt cōm
unis nāle dictans q nemo faciat alteri
qd sibi non vult fieri. cui consonat illud
dnī ergo zz Insonte et iustū non occi
das. nec sufficit dicē q ex falsis accusatiōibz
iudeoz credebant eū esse nocentē. qz
ad rendēp dū uel ostendendū aliq; nō sufficiunt credulis. sed requirēda certa scientia
aut notitia ipius sm diligentiā humanā
in hac pte requisitā. qua si fecissent
xpm innocentē et iustū mercenssent. be
tūda pō p2 per illud Joh 14 vbi x
dicit de iudeis si nō venissē et locutus
eis fuissem. pctm nō haberent. v ē sm
Crisp sup Johīm et sm Thomā in post
illa ibm. sub gñali noīe pctī nō one
pctm vult intelligi. sed magnū quo
ddam pctm quo tenet2 autē pctā et
hoc est non credē in xpm. hoc autē
pctm tūc imputabit iudeis ad qđ ex
venit eos credēdo verbo et exēplo in tm
q ipi stare poterant. et debebat. q
ipe esset messias et dei filiq verus
deus vñ de eis Joh 14 subdit. nūc
aut excusacōm nō habent de pcto suo.
da ho si. q in xpm nō credidissent ut
ibm dicit Crisp & credē ho excusabat2
q tūc multi gentiles nec hoc qd ibm sub
dit Crisp dicit. hanc tm excusacōm hrē
pnt. qui plus quia emigrauit xpi audie
runt sme huiq vite presenti sūt. pdē p7
p b gr. sup 1o cap 10 In viā gentiū ne
abieritis. ¶ Sed ed mūq; tales gentiles
tūc salvari potuit sīn fide xi
sme q
nō luc. cōm tūc an dnm vulgatiorem erā
gelīm salvari potuit. non credendo illū
hoiem esse xpm. et ita venisse. nō tamē
salvari potuit sme fide xpi implicita
uel explicita. qua credēdo in xpm in
carnatū uel incarnandū. & ideo dubi
tatiō movet Crisp ut ē et solvit credēdi
ter in sma Tunc autē erāt2 xpi sufficit
p mlgato in excusat ē eis homo q xpm
in carne venisse suāq; pnāq; salutare
inde exhibuisse diffitet2 uel discredi
tū ia id pō pp hoiem In oci t ex so e
mpletu esse testat2 apls Ro 10. ¶ Vos
ergo o iudei respuite velame a credi
bus vrīs deponite nos q gentiles omes
q mcredulā ydola vana abiecte. luc 20
fluctuate. arioloz et dmoz relinquite

et vente ascendamꝰ ad montē dñi nō
tem mquā illū magnū de quo dixit ꝙ
phēta dñe Cum implebit vniuersā
terrā dñs ꝛo monte mgō in quē tremu
abscisus de monte sine manibꝰ lapis aut
erat xpūs salꝰ a iudeis quidē
reprobatus a deo aūt electus et honorifica
tus ad quē accedēs xpi tanqꝫ lapides
viui superedificam domos spūales de
ipso namqꝫ ysa ꝛ ꝙ phauit Ecce ponā
in sion lapidē summū angularē electū
preciosū et oīs qui credit in eū nō con
fundet vobis ergo honor credentibus
non credentibꝰ aūt lapis qꝫ reprobauerūt
edificantes hic factus est in caput āgu
li et lapis offensionis et petra scandali
Diate ergo a uob oēs pualitates
vrās in quibꝰ puaricati estis et veteri
mini et viuite ezech ꝛ8 Nunc aūt ex v
teriusqꝫ legis s. noue et vetis testimonio
luce clarius apparet pr omnibus clari et
boni iudicij et circūcisi hoibus voc vin
tibus ita cessasse ysaie cetoꝝ qꝫ patrū
gentiū quo exspectant et ingemiscentꝫ
erūt vbi nra dissipatores celos et desten
dere ysa 6ꝛ Et impletū est illud euā
delicꝫ xpi de nato saluatōe gaudiosꝫ
vaticiniū quo ait Ecce saluator tuus
venit Et si quis forte diceret quid est
ta mvectio cōm iudeos et incredulos
est ad xpostū pmissa festinitatis a quid
confert vtilitatis Respondeo per verba
apli Rō 3. ꝙ multū quidē p omnē modū
vm et b. Augo doctor eccliē p tripudꝫ pl
chy de hac re sermonē facit. q maput
qvemo uos audire. q in hō festo solēpni
ter legit in ecclīa. et constat auditeꝝ
quā que pdicta sūt et mirētur et pudora
te dnice ptmeant ad fidem nati saluato
astruenda mranqꝫ deuotōm ad rpm q na
tus ē atqꝫ ad eius natiuitatis festum
hodiernū exaltādū pn et vtilitas eius
pensari pt q ad tā s. quo ad mgm ne
dme me ē nos gmēdā quo ad fidem
religionis xpiane q incredulos et xp
firmos roborandā Et q ad iudaicā
fidē ptinacem deuitandā Dixi p
mo q vtilitas p ductoꝝ cōm iudeos ī ueraꝫ
fē pensari pt q ad mgitudinē fē quā
nāqꝫ tam vanā tenebrositas experis per
toris qui ex totis prodeūtis dnā ecclīa vi
tia qm rogitari pt se extollē et lauda
re debere cōm spiritū misericordiā du vi
det quo iudei rapiebant de spe celesti
in mortem realitatis: quibus rectus ex p
te israhel ꝑ facta est Nos aūt plꝰ
gentiū de lapidibꝰ suscitati filij abra
he q non sernbamꝰ iustitiā apprehen
dimꝰ ei cōm et de eis dict illud pr 19
ppi obligati sumꝰ et reddere debitores
bus aūt qd sequit nos aūt sincere mg
et erecti sumꝰ. ut pi per Augo ibm
de hō ecclīa aplus Po ii Ceritas expte
rorrigit in isrl donec plenitudo gen
tiū intret et in pe q ꝙ dict deus os
tendit in sup inimicos in tē q d qui
libet xpiāns hō sm Augo in glē ibidē
Cōtra ex hibuit in misericordia dēmꝫ
straui in illis in quas non habuit
misericordia si in illis debitor sūpse
dat mmq agit gras tui debitū relqꝫ
at qnta ergo crēa me exhibuit in
sericordia deus ostendit in sup inimi
cos in uel sm alia tra inimici me
is in quibꝰ non sent misericordiā
talem ut sup pos et in rpi videm
misericordia in sram comparando vasa i
re ex risus misericordie et confidando
quā ex vna massa sciat deus aliud
vas in honorē aliud in gtuelia et sus
tinuit in multa patia vasa ire aptāi
re ad mutuū ut ostenderet diuitias gloi
rie sue in vasa misericordie. que praui
gloriā ut dicit Po q Ne go o audias e
os qz sm Augo et glo ibm qz nri
sunt credentibꝰ gemabꝰ ut dom et
nobis deus misereatur nrī misericordia
sua in exitus n. superbie psalmo mi
sericordia sua in sto dmeamur clas
tro Quis naqꝫ ad hunc fidelis nō stu
peat et de tanta misericordia deo non
sufficē ad gratiā actiōis recognoscat
dicatqꝫ cū aplo 1 thi fidelis sermꝰ
omi acceptiōe dignus qz christus venit
in hunc mundū pr sal sa quoꝝ primus
ego sū et p gratiā actione subiugū
ad ibm subdit Regi aūt seculoꝝ imo
tali et invisibili soli deo honor et gla
in secula seculoꝝ Amen Dixi 2o
q vtilitas predutoꝝ cōm iudeos mvet
tem tē quia ut super illud pē psalmi
pergē illos in vtute tua dit Augo qa
per omēs gentes dispersi sūt iudei
testes iniquitatis sue veritatis nostre
xpi hui rodices de quibus xpianus (forte)
est ꝛ et nos tenemꝰ xpm et si aliqs
pagan dubitauit tu ei dicere mus
xpianꝰ de xo de rodicibus iudeoꝝ pba
mus qdom in sua p Augo pi 10 de
ciuitate dei c. 26 Vide qd dn de in
imicis meis alios confundam inī

mnos vnde et b̄ stephanus cū mer
ex lege sua ita iudicat et confidit cp
resistere nō potāt sapiēcie t spūi q
loquebat ut pz act 6 7 ¶ Dixi
zo q vtilitas predox & duplex na
ps ptinet undis in ēme uel quo ad
actu et fem patri sceleris ul q ad in
diam origīē. pmo mō eis ptinet
acc auisticz st stacz secularis ul spūa
lis. qui eos fouet in vita eox oiosa
delicata et mūd. staut xpi in labore lo
minū nō sūt et cū hoibz nō flagellā
tur et ideo gdeant ipsi ex adipe magnas
cop dū vsur & egrimut laborantes
et onus dei et estus ptant. Quis etia
nō cōsidet cp in p tales grauet respub
lica: et q̄ dolose aut pulose sint vlpes
qui demoliūt vineas. quas spūs sanc
in cantic appellauit tam pc. Capite nob
vlpiculas quas. q demoliūt vineas.
nā vinea mea floruit ¶ Reuelā vine
a ista ē ecclia xpi que ex multis cōstat
vineis s. ptcularibz ecclīs. vbi nō ē
pmittenda vlpes istos discipē. sed ca
piende sūt. et ad seruitutē laboz et
opm in republica necessariaq̄ asteruge
de ut ea non vlpes. sed boues arantes
laborū manuū suaz manducent et si
sūt tenerent non ita sic nūc ut vermes
roderent pauperes hoīes de quoz sudo
ribus et laboribus xpi vnūt et respub
lica magis esset opulenta ptita in mlt
tis laboriū onē et in multiplicatoe q̄
de precepta semū puenīoe ¶ Non ita
principes qua plati gubernatores rei
publice copiosius hec possent emēn
dare p suo statu et reipublice gubna
tione. vñ pul 12 qui opat terā sua
satiabit panibz. qui aut sectat otiū
stultissimus est. et ibm 16 Abhoiabile
regi q̄ agit impie q̄ mita iustitia fir
mabit solū. Et ibm misereos fratri
plos petit. Acceptus ē regi minister
intelligens. Et ibm ubi nō sūt
boues pspe vacuū est. vbi aut plī
me apparent segetes. ibi manifesta ē
fortitudo boūm. ¶ Ptinet etia eis
in ēme q̄ ad effm pdicie qui eos
conuti ad xpm et baptizari volen
denegat ita ut nō habeat vñ viuat
et nūq̄ tales inuent bō iuste acqui
sita dimittenda essent eis. q̄ si ali
q̄ haberent nisi bona vsuraria ni
talia per ordinariū loci reddide
rent illis quibus extorta sūt ul
conuerti in pios vsus vtiq̄ priusq̄ essēt
q̄ illis conuertās tamq̄ pauperib⁹ dare
tur. et p hoc multi prohibent ad fus
cipiendā fidem xpi. qui nūc retrahe
dant. Cui ait mirum st. et mirabiles
dicit tui ro villico de q̄ in euāo dr.
fodere nō valeo mendicare erubesco
¶ Secdo ptinet eis in ēme q̄ ad
vaduē vadyr. cū perfidie cecī st. ava
ricia. superbia. que st indies omīa ma
lorū de auaricia em dr apls p thi vi
Radyr omīa malox ē cupiditas. et de su
perbia cētī io ymaiē dicit pcti superbi
a de auaricia Iudox 42 ex deus Creūs p
all sup q̄ dr 21 hic ē hereses et p ido
lis et glo sup q̄ pē 19 ipsi obligati sūt
et reddituri ipsi s. indei obligati sūt
tremis f. desidericis. s. cupitē tempo
lium. timentes pre deo ne a rōmis p de
rent loīs et gentē. et nouetes m
laqueis offensionis et petre standali
rentur. De superbia vō cox dicit dr
23 q̄ oia opa sua faciūt ut videant
ab hoīibus. dilatant em phylacteria
sua. et magnificant fimbrias. amat
q̄ primos accubitus in cenis et primas cathe
dras in synagogis. et primo ut dr Creūs
sup illud dr 21 et cū venisset in tem
plū ita ut pluit vndiq̄ angelica vox
clamantes. filio dauid et cp tu
ille glorificabat. tantū sacerdotes mur
mia tacquebant. et honor illius illis
fiebat in tormētū hr 15 Sed vñ hec
nō ex superbia. Superbia nāq̄ ē amor
ppe excellentiae. videri itaq̄ ypocrite
et ppter sua excellentia diminuitur
quebant. Cogitabant. n. uel cū dolo
re apud se. ut ibm dicat Creūs Nos si
mq̄ templi et esse sup ipm re
cumbit tota ecclia. ecclia nos minuendi sū
mq̄ sūme cū cuncti. qui ministeriū pdicīq
et nomē vacuū possidemq̄ Nos simq̄
tacentiū sēp. quasi ligna visibiliū.
et esse illā resonat in medio templi
et nos contempti tacemq̄ quasi nichil ta
dissipata. nāq̄ simq̄ preter pdicīem illē,
cottidie gnāt filios. nos aut steriles
simq̄ inventi ¶ et reuelā st passio
nes quas omīa eternalia auaricia. et su
perbia. cleritaq̄ et hypocrisi maiores
et minoz tumultuq̄ status existant
qui queūt q̄ ad suū luctū et ad suam

pompa ptm̃ no q̃ ihū xp̃i et tia mea
dice pfidie tū uideris pticipat xp̃m ab
negant et si nō orec̃m factor fuē i d̃a
pestoli thio confitent̃ se dei nosse filiū
aut negant: cū fm abhoriati et mere
dibiles ad oē opus bonū reprobi de qui
bus i ps̄ q̃ ppha dicit hymn nr̃is bus
et hymn eq̃us t· fm Aug̃ et glo hymn
velu̇ fuerassiae honoz tpalū tralqu̇
et in eq̃us t· m̃ superbis quibq̃ preferū
honoribus exultant· et orta hō not at
Aug̃ sup id ps̄ 18 Emudabor a delic
to maxīmo vbi de superbia dicit Mo
leue malū Orta hō notat Cassi q̃ duo
apud antiq̃s erant genā triuphoz· v·
mū mirig m tribus q̃d laureatū dice
bā aliud mīng in eq̃us q̃d ornatū dice
bā ed ista scularibus relm quos p
pheta et eos dispices qui ꝓpos̄ tur
ribus euecti de tpali dignitate ps̄u
mūt m noīe dn̄i se magnificatū esse
confirmat Nos igit̃ bm̃ pdm abiecta
vanitatem sumq̃ ptiapes tū es sup mo
nz aplo 2a Cor̄ 6. ducens exite de me
dio eor̄ et separam dicit dn̄s et i mediu
ne tetigeritis· et ego recipiā vos et e
ero vobis m patrem· et uos eritis mihi in
filios et filias dicit dn̄s omnipotens· ꝓpe
git ut dicit Aug̃ sup pdicto loco ps̄
q̃ figēs m eternis net glaz veram q̃
ven̄ ps̄ dim̃ noīe dei exultabim̃ q̃· h̄ē
aut̄ dn̄s deus nr̃ dn̄s hodierna die
nobis exhibitus· cū ditū ē i themate
Exte saluator· t· venit Deponaq̃ ergo
ut dicat leo pp̄ m ser̄m noē pntis festiui
tatis veterē horiz q̃r sicud ibi et tue
dicē possimus cū ppha q̃ i d̃e ps̄ q̃ letā
bmur in salutari t· r· fm Aug̃ et glo
letabim̃ in saluatoē t· o xp̃e q̃ sic sal
uaberis resurgendo q̃ ti mors mihi
nocebit· et de hoc nos merito letabim̃:
qui ita cā nec nobis nocē posse mea
bis· et m noīe dei nr̃i magnificabim̃·
r· confessio noīs xp̃i qui ē deus nr̃ no so
lum perdet si et magnificabit nos· mag
nificabit vtiq̃ qui ut ibm dicit Cassi pec
hō testa ppha q̃ ax̃o pau fuant mira
pandi· magnificari em̃ est magnū
fieri· grandis aut̄ magnificatio ē cū ex
suo vomibulo celestis regis nomē nīpo
tentie suis fuicti Vn act· ii dr̃e q̃ dum hymno
thie pm̃o regē nūati sunt discipuli z ami
q̃d ysaias m spū prudens ppheto fidelis p
nunciauit ps̄ 6z Dicebat tibi non nouū
q̃d os dn̄i nō tacuit Adeoq̃ ad eūdē po
ps̄m eodem spū vaticinando dicit Ex
re sal· t· veni ho de p̄mo ¶ Dei
sermōe p̄ter q̃m verb̄ p̄missū consi
deranda ē salus dn̄i p̄ncipē dnōrat i
salutare· atq̃ grata potentia· q̃ salu
t· ait· Vocab̄ nome eius ihm· et salua
torem ꝓpe nr̃m sal fm pp̄· s· apl̄m· et vbiq̃
origēm mōm duo p̄lata designat̄
p̄m q̃ ex deo fuit et dn̄e p̄g an̄ mū
dationē ordinem q̃ ppheticus ab ipo sal
uandi ta tue amicitiabā p̄ncipat̄
per hoc q̃ soluit dei vinculo· et a peccā
salue uel pena dimittē Ordinem p̄ce
dentiu q̃ dicit ppheta· Exulta ps̄ filia syō et
de vtroq̃ ita p ppham fuerat dictū
d· dn̄e dixi ad me si me es tu et ego
ge· t· Exte fm̃ s· q̃ deus ē gentiū de
deo hoīe· de semipterna generatione
sapiē dicit· b· Aug̃ et Cassi et glo et
aplus ad eande intentionē hō all ad
hebr· j· vbi postqua dixit assumptu
rie te longū ē nob̄ m filio q̃ cū sit
splendor glie et figura substantie eius· vbiq̃
dicit angelor· filius meus es tu
ego hodie ge· t· Pete a me et dabo tibi gē
tes hereditatē tuā· et possessionē tuā extre q̃
saluabit ppm suum a peccatis eorum
¶ Verbū i· dei ut· dicit leo pp̄· m si
mōe huius festiuitatis deus dei fi
lius qui in p̄ncipio erat· verbum apud
deum· p q̃· facta sunt· ois· fm̃e q̃· fm
est michi· q̃· liberandi hoiez ab
eterna morte· fuit· est homo· ꝓpta
se ad suscipiendā humanitatis mee fm̃e
diminutōe· sine maiestatis iniurie· ut manēs
id quod erat· assumēt q̃ q̃d
non erat· veram serui formā ei forme
in qua deo patri equalis· vnctē et tali
sodē naturā vtriusq̃ consocians· q̃ ne
seruilem consumēt gloriam· nec sup̄bo
rem minuens· assumpsit ¶ Scrib̄ est
ergo hereticis q̃ in xp̃o ul dubitatē ab
negāt vel veram in eo nouā fuisse humā
tatē affirmāt· de quor̄ p̄mis fuerūt
Ebion et Cherinth· et postea paul̄ samo
seni et Photin· q̃· in xp̃o sola humana na
turā confitent̄· dubitatē aut̄ no per
naturā sed per quandā excellentē
dōne glorie p̄rogatiuā· qua· p opa
meruerat· in eo fuisse confingūt
¶ De scriptis erat manichei q̃ dei
filiū non veri corpis sed fantasti
cū assumpsisse dicebat· p̄ns· veg
ho esse potuit· sed apparens· neq̃
ea que fm hominem gessit· s· q̃

A congressum

natus ē q; q̃medu bibit ambulauit pas
sus ē et sepultꝰ mtr̃e fuisse sed mq̃
dam simulatꝛe tonsꝰ ē et uta totꝫ diat
nacōis misteriū ad q̃da fuerꝫ dedu
cūt quibꝰ applicat valeraq dꝫ q; q;
no trauꝫ corpꝫ huit si de celo porta
uit et q; mch de vrgine mre accepit
p̄ p ea q̃ p aqductu tñsiuit si t hoc
et illos sc̃s euñta ih̃o obruit t offu
tat circa pñ̄ euñ̄ du diat deꝫ erat
verbū et verbū caro fm̃ ē q; sc̃s tho
li q; ḡ genules c 28 t duobꝫ scpulꝫ
pulchꝛ hymā extꝛeꝫ destruit p sc̃ptꝛas
et voc̄ fidatꝛe m scp̄s tu fm̃s istoꝝ
contꝛdabat aliq̃ de maioꝛibꝫ iudeo
ꝝ scribe si t phareisei arbitrates xpm
messiā m lege pmissū esse puꝛ ho
minē de same dd fm̃ carne et ut u
ū esse filiū dd sed no filiū dei nr̃e
ꝝ dei ꝫ xc̄ confutauit ut dr̃ 22 hc̄
p̄p̄ dauid m spu xpm vocauit dm̃
suū d dixit do do m tē c 21 go da
uid vocauit eū dm̃ quo filiꝫ eiꝫ
ē et neo potuit ei videre verbū q;
tali em̃ erant m tm̃ q; non attende
rūt nr̃ mtelligēe sc̃ptuas q; ex q;
bus fꝛe potuissent q; xc̄ esse filiꝫ
deus et ho et uta fm̃ humanitate esse
filius dd 2m̃ d mitate vo dnꝫ euāg
vm et in alys pē s. 2. 8 20 et q̃busda
sequētibꝫ mꝛat vna psona xpi sub
sistens m duabꝫ natur̃ et ostendꝫ
xc̄ vꝛ vꝛ deus et ho et ut fm̃
humanitate ut auditu cedat mudꝫ
q; visu cotemplat̃ mdeq; ad ho caa
st plā adducta m p̄cedꝫ ◦ dꝫ
i tertio pñ̄ q; m verb pmiss̄ conside
rāda ē saluatoꝛ tpaliter nati tpis na
talis consūmata congrudia q; verit
vñ apl̄s gal 4 aut vbi venit plenitu
do tpis misit deus filiū suū fem̃ ex
mulere fm̃ sub lege ut ē q; sub le
re vbi glo plenitudo tpis ē gd pri
mū fuit a deo p̄cē q̃ mittet filiū
sed deus p̄ois disposuit m sua di
na sapiēcia huc id p̄ aia m sapiēcia
fer̃si fiunt ergo perfra et cōsumata
congrudia tpis quo xc̄ natꝰ ē et eo
notant̃ p aptiꝫ plenitudo tpis appel
lat̃ ¶ sed forte d. h̃ aliquis q; cong
entꝫ fuisse saluatoꝛē nasci statim a
pnapio huāi gn̄is ad p̄ peccatu ho
minis Ineate nationis n. opꝫ ex i mesti
tate dme caritatꝫ p̄cessit fm̃ d eph
2o deus qui dues ē et misericoꝛs
p̄ nimia caritate sua q; dilexit nos
cum essemꝰ mortui p̄cis nr̃i iuit nos

mitellige
exim̃

m expo sed caritas no tꝛedat subtꝛere
amico seu dilecto mitt̃e pan̄ fm̃ illud
ps 7 Ne dicat amico t rade et tendere
et cras dabo tibi cū statim possis dare
ergo deus p̄ xpi necessitate no debu
it tanto tpe differre si statim a pñ̄o
uel post primū quam generis saluatoꝛ
mitt̄ Vnc fm̃ Tho m vbi pte suāe
sue q. 1 ar 4 q; no fuit q̃uenies a pñ̄o
huāam gn̄is deū matemai uel nasci q;
mo opus incarnatois ordinatū ē ad re
parām huāne nē sed an primū no mdi
guit reparatꝛe suū illud ait q; vbi xc̄ no // medicq
ē opus valentibꝫ sed male habentibus
non em̃ venit vocare iustos sed pctoꝛes
sed ner statū pq primū fuit q̃uenies deꝫ
mitternari et nasci et hꝰ ꝫ ex̄ Primo
ꝫ rondirem huāi peti quod ex sophia
q̃ueniat et 10 eo mo liberaꝝ deus erat
hꝰ ut humiliatus cognosceꝛet se libito
re indigere vñ sup id gal 3o ordinatꝫ
per angelos i manu mediatoꝛis diat
glo augno consilio dei fm̃ ē ut hꝰ
subito pq homē casu dei filiꝫ mittet̃
reliquit nr̃ deus pq homes in libitate ar
bitrij in lege nāli ut sic vnusq; ne sua
cognosceꝛet vbi tu deficeꝛet lege accepit
qua data invaluit morbus no legis
sed nature vicio ut un cognita sua mise
rimitate clamaret ad medicū et gre
queret auxiliū ¶ 2do ꝫ ordinē
p̄monstꝛat ibm fm̃ q; ab impfto ad
pfectū p̄cedit vñ apl̄s dr̃ 1 Cor 15 No
priꝰ qd̄ spuale sed qd̄ aiale deinde qd̄
spuale p̄mus ho de terra terrenꝰ sede
de celo celestis Tertio ꝫ dignitate
ipius verbi incarnati q; sup illud gal
4o vbi venit plenitudo diat glo gito
maoꝛ videꝫ venebat tato p̄comitꝫ se
cuta longioꝝ p̄cedē debat ¶ Quato
ne fecundi fidei tue pretiū tꝛepidet
qua ignis fine mudi refrigescet cal
tas multoꝝ ait 24 et huc id dr̃ filiꝫ
hois veniēs putasne invenies fidem
super terra ¶ Hic ia fm̃ dilue
dicat attendē an ne istis meis ra
plemt̃ tpibꝫ homī dispo patent̃ os
tendit qm̃ in ēspaū ad eos qui erat
in finitia cecitia refriguit tue em̃ ca
ritate refrigidante mlti⁹ credentiū e
rat cor vnū et aia vna act 4o Nunc
vero tali glutino deficiēte facta est
in vtꝛi cecitia et vbiq; inter fratꝛ es in
tue personas et psonas in layas et cleri
cis secularibꝫ et religiosis infanda di
uisio et fissura ita ut nunc videamur
advenisse illa tpa de quibꝫ apl̄s 2o

thm z hor aut scriptor q̃ m nouissimis
diebus mstabit ipa periculosa et erunt
homes se ipos amantes cupidi elati superbi
blasphemi parentib⁹ non obedientes ingrati
scelesti sine affectione sine benignitate
sine pace calumpniatores amatores ma
gis q̃m dei hntes quide speciem pietat⁹
virtute aut eius abnegantes z hmoi
fuit collectos et sistimata et pntia ei⁹
ecclesia et vtma q̃ tales nec querere mi
les strenuus q̃ ascendet ex aduerso et op
ponet murū p domo istā q̃ ecclia dei
vincētis et stabit in plio in die dñi que
admodū gloriosus martir dei stē⁹ ste
phan sciat ecclia primatia p̃ī prius
mādo faciebat prodigia et signa magna
na in pplo ut hre act 6 gp quod aduersarii eius s. iudei cū vincere cupiēt z in
nō aggredi sunt eū s. disputatione test
tū p ducnē et tormētor illatione cū
tū rpe disputates superare q̃ non pote
rant resistere sapie et spū q̃ loque
bat act 6 Cōfectes de falsitate quam
submisserit n. duos falsos testes q̃ eū
ei blasphema accusarēt s. de blasphe
mia in deū in moysen in lege et in
tabernaculū siue templi de quibus oī
bus p scripturas legis date moysi adeo
in qua cōmorat de tabernaculo et tē
plo se excusauit ut p̃z act 1o et ita tes
tes de falsitate quiat Diu aut istis
moris non p̃ficere p̃tesserit ad 2um mo
du ei volari tōe tormentor illatore
in quibus eis nō resistit quia saluato re
demptore ihū sc. in celo vidit
vñ dicit video celos apertos et ihm
stantē a dex⁹ dei act 1o et ob hoc nec
tormēta nec mortē timuit sed usq; ad
mortem strenue militans gloriose tri
umphauit pacta q̃ multa de exhumato
corpis ei⁹ ad eccl̃i palatiū victor
in signis phēmē regnatuq; mtrauit
ut Act 1o dicit q̃ obdormiuit in dño
vbi gloriabit dñs est obdormiuit et nō
mortuus est quia obtulit sacrificium de
votionis et obdormiuit in spe resur
rectionis Sed queritur hic fulgentius
in sermone de sto stephano quibus ārmis
suus stephs secularia vidētur potuit su
perare et ita mortuus fuit triumphale
ut Radi⁹ prudi dubio minimime ve
gio septus nullatenus ē ab aduersarior⁹
superatus q̃m rex vic⁹ cū sit alas'mus
hmōi venit sed magis verē nō potu
it dyagnū quippe donatū suis mi
litibus atribuit quo eos nō solū copiose
ditauit sed etiā ad certandū fortissime
confortauit Attribuit nāq; dominus
q̃ p ducet homines ad consortiū dei tu
tis virtutis ergo q̃ ad terrā de qua po
suit xpm ipa stephm de tribus eccl̃ie
ad celū Caritas q̃ prefulsit in rege ip
sa subsequēte refulsit i milite Stephs
p meritate regnebat errantes ut correc
gentes p caritate q̃ lapidātibus orabat
ne punirent hinc aut furies et pni
bus caritate bñs martir exhibuit et
vtile vitis exēplū posteris dēdit de
monstrauit n. germanam cū dispo
satore mdustria ut ad correctionē oēs
pcantis ne errore et nō desit i o
re precepto et ad deū p eo supplex
effunda oro ut q̃ malū sciat p me
parom de malis opibus cōfundat et p
orom apud deū adiuuet ac sic ipsa ve
ritatē et i ore iustiā semet et errā
tem corrigat et in corde pacem ser
uat et p errate orom pias affectu
dilectionis effundat Cum n. errate
nō corripuerit de negligentia iudicat q̃
aut p eo nō errauit de p̃mitte rōe op
natur Inuenit ergo m aliq; dile
ctissimi tam regis actu et fide tā pla
ci martir caritate et si modū im
mundi q̃rem q̃ aplis Coll z audiag hoc
ristate mēbr̃ vrā q̃ sunt sup tra
et ne quis mēbroz suoz sibam esse
mortificanda putet subdit aplis for
matom i mundicia libidien et gregis
tenēs mala et auaritia que ē pdo
lor seruitus membr̃ i mortificanda spm
gl ibm st petr grupie trīales et t
rene q̃ st pter vetus homē hō aut
vetus mch ad ē q̃ vita vetus q̃ ē m
pter i q⁹ s ada vnus gp qd subdit a
plus deponite vos oēs ira indignat⁹ om
malicia blasphemiaq; t̃pus sumo de oē
vēo nō prodest nolite mitti mutue et
spoliates vos veterē hominē cū actib⁹
suis et mduetes nouū et vt ostendat
q̃ nouus ho mch aliud sit q̃ vnus vitu
osa spm deū in iustia et sctate vitā
subdit mdutus vas sic electi dei sc
et dilect viscera mie benignitat⁹ humi
tate modestia patiaq; supportantes inui
cē et donantes si⁹ met ipis si qs adu
sus aliquē hī sicut et dñs do
nauit ita et vos Sup oīa aut
hec caritate hñtes qd est vinculū p
fectionis q̃ cūctis nitq; extendit sic p//

duat ad glam resurrectois Qui nob mi
tis bn Stephi tribuat dns ac sal
Qui cū p et sps ss vi et rg Amen

Ascendit deus in iubilo
Ascendit deus in iubilo

Ascendit deus in iubilo

Ascendit deus in iubilo

rit an virtute lenitatis a impio volu
tatis a ascenderit modo eiusdis agrem
pedibus calcando qadmodu uult sup
agd a quo tempo ex clemens dnos situ
trisserebat super celu sidez Et an pp ea
dixisse furs uel si no ad qua pte se
li ascendo debeant otz adoriri a
meridie tre no pulsent q q nr meres
otimpent tuusq tales quos et siles
de quibus smt ad huc An m ascensioe
eius reli diuisi fuerut uel potius siue
eoz diuisioe dmesioes penetrut Vel
an postq videri desint mistadance i celu
trisslatus fuit vel porig illud mreat fue
illuc rit ut ascenderi hys quos sepe dixi
it hominbo mirabilia opa dei m eleme
tis i celis stellis et m hys super celes
tibus que ois vng de ascendentbo dauid
pphta videlicet ut puta se vidisse gaude
bat dicens videbo celos tuos opa digi
toru tuoz lunam et stellas q tu fundasti
Et utm an ascendit nisq redditus motu
corpis an finale iudiciu a qua alte as
rendit an vig sup vertice mundi ma
chine i vacuu uel totus mdus ea i man
serit ulla eius pte i vacuu qd celu ex
tensa Has aut et alias hmoi qstiu
clas quaz determinato potius fuisse vite
reseruada e vos pote vita agetes ob
mitate Et solu uiste et deo acceptabi
liter vuce m absencia dm sanguis hs
pinque attenderes et semp p oculis
habetes q hic ihus qui assumptus e
a nobis sic venet qadmodu vidistis
eu eidem m celu Vbi si an alia des
censu filii dei m huc mudu et astren
sia eius in celu per sibi tudiez placeat
exprimere Aduertedu uob e qd qn
rex aliqs pg multoz missoz legatoru
psonas vestitu regalig decois ob
brato habitu pugnantis viatoris de
pallatio gte sue descendit visitatuus
exma pte regni sui ta subd magna
et ex pte sua et ex pte aliozu Ex pte a
liozu quide ut rebellio subditoz uel
impugnato nimicoz uel oppressio eu
doz Ex pte sua declaratio iustitie in pu
nitione inobedientu manifestato potestis
in de ultione aduersantiu et patefa
cto sue misericordie in ubdtos se dili
gentiu et postremo ooz q eu recepi
t in regnu vnu sibi gratu et rollato
Cumbq pacis et virtutu sup regnu
ucssiu uel reformatu constitutis redi
re solet ad lotu habitatoiu gte sue
vn quuit ibm omes in consp sua mag
nifice primatus q in exim regni sui fide
liter egerit pleguq et honoribq sibi
diu domi sui absentiq ac longe poti
et merito tales primadi fuit celis am
plius qz cu dns longe abest a pg nisi
tu tpis fuit non reuersuq pbat fide
lites seruoz qui pe abest appet p bius
filioz Absencia migri ostendit quales
sint discipuli sic et quales fut vxor
mdstrace sol absencia mariti vite em
sic prima superioris subditu tolhibet a
malo et strengit ad bonu ita et eccliis
absencia laxat habenas luctuando ad
malu Absencia ergo pbat an subdus
solu timore obediat an vnite ac amore
que duo vbi no st ibi absencia supio
ris vagit et dissolutu reddit q prima
ligatu tenuit Eo rdm pp q gloio
sius primadi fuit pdu e quia m exim
regm solent esse e aduersitates foris
res solent molesse pnones et ille qui
bioes eo q exima fuit a fonte gubnia
tionis sempallatio regie ellongatula
fu elongatoru &c pho qui m exim
regm strenue imitant et mandatis
domu sui ad nutu paret a q fuit m p
sius absencia agit digne pretiu me
tur a rege primari ita ergo pcauebit
hys q m hmanis agit tuos ad ea q
dei sunt trisserentes ex sceptruu ve
primg q aduersarius sum regis dy
abolus pncaps inferioz posteq sup
biam vlus regm dei ptem invade
psumpsit et no pualuit Eo de ex
celso sup mpsumdu inferu pietas su
ut non desines ad huc aduersari su
mo regi nali dno suo q sedat eu in
vasit iter callide pten regm est mi
nia et pmittere dno pualuit fraudu
lente et nequit ctu vemedo gremq ho
minu qd e ps exima uel mxima cutue
capatis catolus sui p togmtoz et amo
con hac utiq pte generat regm de
q e vmulitas am creaturaz adu sa
tius ille vsurpatissimq sibi vsurpauit pg
qm primos duos homes s ada et eua
in quibq a principio totu genq hom
constitutu erat tale peccatu sentq e
os et tota eoz posteritatem etiam dap
natioe dignos reddidit vnitu quia
ho fraude actu e ab aduersario q fortis
et calidus erat et ho respectu eius sim
plex et exiguus fuerat deo ad huc
rege celestis pius et misericors homes de
ceptione maligna a se reuolos reduce
ad se ceptauit manifestando se varie

appinoibus illus ab initio q̃ intelligẽ
tes erãt et deũ reli requirebant vñ
ad hõ deus a pncipio de electis pspexit
super filios hoim ut videret si ẽss̃ q̃s
intelligens aũ requireret deũ fideꝛe suũ
Et mremt tales aliq̃s huj mi' milios
q̃ ad ptẽ diaboli detinebat paucissi
mos s. stos ptes Ꝛ seth Enoch Noe
abrahã ysaac et Jacob Jsti ergo et qui
dã filij eoꝝ fuerit qui iudo q̃rno reg
m dei ptẽ eius tenuerũ augt' pug
nates cũ hijs qui se ad ptẽ diaboli tẽ
erant/ Istos angelos a deo missi iuua
bant illos spus malign agitabant
Jsti a deo illuabant' Illi a diabolo exte
rebant' Jsti laborabãt illos ad dei
cultũ trare Illi cũ studebãt istos a dei v
tute Erat itaq; ingens contentio angelo
ꝝ demoꝝ et fiuoꝝ dei cũ seruos di
aboli Deus vero de celo aspexit diu
certamẽ ho/ et mãbilit' recepto fiue/
misit successiue nũtios in pugnã/ptẽ
ut certamẽ in annos plmos ut simul
milicia exercitaret' spualis et malicia
inimicoꝝ consisteret' Tandem vñ hora
facto/ rex celestis dei filius deo pri
cretnus hijs omibq; q̃s misit ad ple
nã no pfectionẽ/ tñ videri fere desi
cere suos et ppterea dei negligenter
agi in mfimo regni/ spẽ ne pderet'
ex toto regni pris sui exilium illud ne
bile q̃d ẽ genꝰ hoim/ qi fecit/ esse vo
luit pfectũ vent hũlit' habitu hu
manitatis induto descendens de excelso
celoꝝ in mfimã ptẽ mũdi Cujus ve
ntus illuc venit ut regnũ dei in terris
reformaret/ deũ vere hoibq; monstraret
diabolũ expugnaret/ et ab eo vinctos de
liberaret/ nouos et invictos i constitu
eret milites/ quibꝰ foꝛem pugnadi no
uã suo exemplo daret/ venit ut fide
ue agentes in terris certificaret de
regno obtinendo in celis/ venit ut suos
de deo vero eruditos fideles et in vnu
tong̃ gratã regnũ de vniuerso orbe ho
mines q̃ regi seculoꝝ potuis q̃ pri
nci tenebraꝝ obedire vellet Regno
ergo hoc/ q̃d ẽ ꝛ̃ang pplus seu vlis
fidelium ecclia nũtio labore in terris a
filio dei constituta et optimis disposi
to clarissimis illustrato doctrinis
hoste debellato misterio spoliato re
pleuit regnũ suũ omi spuali dono
virtutu pposuit ea gubernatores il
lustres quoꝝ vno essi sumo pontifice
dei in terris ut hoꝝ omi laboribꝰ

ugiter regnũ illud augẽt' magnitudine
et pficiatur fide et virtute Quibꝰ ita
pactis ver̃ pce victoria potiꝰ videbitur
suis elevata ẽ in celũ et nubes fulsere
pit eũ ab oculis eoꝝ Tuc ergo mmiꝝ
erumpebant gemebunda suspia tui i
ceperũt in tribꝰ hyaine celestiũ de
sideria et oim terrestriũ atq; infernalium
vilipendia Tuc stillabant lacrime oth
tristicia rigebat vultus qñ dulcas ꝛ fi
nes mgr̃ longe abnt in celeste ptriã
relictis discipulis i exilio sup terram
Qñ dñs recessit et seruos i medio
malorꝝ reliquit Qñ ver̃ suo fretus tri
pho decimauit a bello et milites misit
in pugna Qñ pr̃ orphanoꝝ multo
solacio subtraxit a filijs amplius usq;
in finẽ seculi nõ intuendo Quid ego
restabat nisi q̃ tuc ꝛ̃pi fideles vndi
q̃ parent ad eoꝝ et summa diligencia re
miscerẽt' omi eoꝝ q̃ dns ihus dixit q̃
fecit q̃ precepit ꝛ̃gi' recolentes mt' cetã pa
ssionẽ dixisse Amen dico vob̃ q̃ plorabitis
et flebitis vos Mundus gaudebit Vos
aũt contristabimini Venit hora ut omis
qui interficit vos arbitret' obsequiũ se
prestare deo Et iterũ Memento sermonis
mei no ẽ seruꝰ maior dño suo si me ꝑ
secuti sũt et nos persequẽt' et hijs fidelibꝰ
Nimiꝝ q̃ ia cogita pulsate et tribulate
huj mũdi in dño expta fiducia diser
pulorꝝ in mundo electorꝝ vehemẽs reple
ant' tristicia pp q̃d pius dñe ne finis siu
hijs et alijs molestijs quas sibi in exili
o huj mũdi numerare intellexerũt' ymõ
nt' ꝛ̃ pẽ an̄ eius veresimia seruos suos
multiplicat' consolabat' verbis et appa pro
missionibꝰ dicens Non turbẽ cor vrm ne
q̃ formidet Audistis q̃ ego dixi vob̃ vado
et venio ad vos Si vel̃ diligeretis me vos exulta
nos et lymoi multa ꝛ̃terea promisit eis
aqueliu indefectes de celo dicens Perma
nete et attendite pulsate et aperiet' vob̃ ꝓ
misit eis spm̃ sanctũ qui eoꝝ intellectu
lucem veritatis illustraret eꝝ dubietatẽ
a mentibꝰ eorũ removeret sceptã aperi
patefaceret mistica misteria scripturarũ
tuis ver̃ et magistris phadasmata abster
geret vetustatis ad eternã et mundi pmi
am celestem appetitũ pretium omnibꝰ
bus firmaret infusis ea desiderijs reple
ret rex spualiũ suppositis omibꝰ que ad
me et mundi sunt gaudia puroꝝ mara
las deleret fatuã fomitem extingueret pas
siones refrenaret et omnipotentia sua tur
mis reprimeret vanitates ut tale discipli
natum exalto indutus et firmatis cuis

m orbē vniuſū nullis aduerſis vincēt
ſi mihi de teſtimō amittarent oīa q
fecit deus p ſalute hūanī gnīs p filiū
ſuū ihm xpm Et ſicut hō oīa xpō dno
ihū m mōte oliueti ab oculis eoz in
celū recepto ſtetit puls dnī no oblitus
ſeruoz ſuoz mox d'miſit angelos q eos
de ſuo reditu dicēdes hūc ihūm q a nob aſ
ſūptus ſic veniet q admodū vidiſtis eū
euntē in celū Vbi angli nōīe recteſſus
xpi m celū addiderūt reditū eoz ad fīna
le iudiciū quaſi apte dicēt Ja ētis certi
tes q dnūs ihūs uult m celū niſi mihi
ad vobis ſubut niſi m eoz abſencia pie
uſte et ſobrie viuē m hoc ſeculo Oculos emp
oculus habēdas diſtrictū iudiciū ad q
finalē reuerſuꝝ ē de celo ut dicat vnicuiq
uſq opa ſua q mitentm geſſit m hoc mū
do bonū celū et malū miſernū Certū ē
ergo ex hoc angloz teſtimō ſil et ex vic
pluribus ſaluatoris mi q ipe pg p'ma aſce
ſionē ſuā m celū utm veniet i mūdum
Cuma q' pro matūa ſtemoīs huius ītuor
querūt Primo quo ſic ſūdo veniet ſic
viſus ē p'mo abiit m celū Credo q'rit q'n
ſic veniet Tercio hūc utm veniet i mū
dum miſtriose Quarto q'le utm aſcendit
in celū et quid acit poſtea In iſtis q'ſtio
nibus et q' q' mpis multe opinantib ſm
bu- prīe ſtemo p'ma compa ē p'i deſ
cenſū xpi m mundū ad p'm aſcenſū eius
de m celū 2a ē p'mi aduentus ad 2m
Tercia d'p'mi aſcenſū ad 2m aduentū
Certa ē aſtenſio p'e ad aſcenſioz 2as
ombq cōſimatie Contra ergo ad
primā q'z et compacti hō mundū eſt
q xpus non ſic p'mo q de celo q'admo
dū ſ. verſus eius pacto huc m mundo a
biit m celū qd declarat q nō pt dici
q xpus deſcendit de celo motu aſſūpte
nature alioquī aſſūpſiſſet humanitatē
celo qd ē falſū deſcendit ergo de celo ſi
ne motu aſcendit m celū cū motu ve
nit p'o in miſeritate aſcendit cū po
teſtate deſcendit ad habitū mortalī
tatis aſcendit m ſtola impaſſibilitatis
venit ad laborē aſcendit ad honorē
deſcendit p'o ad pugnandū p virtute et
uſticia 2o aſcendit ad regna diū cū do
nis m gla Vla q p ſalute hoīm m
glam dei pris humiliauit ſemet xpm
uſq ad hoīs filiū di ipe equalis pri q ho
factus ē p uſticia paſſus ē et p vita
te mortuꝰ eſt Ideo ut aut apls ad ph
l Exinaniuit illū deꝰ et dedit illi nomē
q eſt ſup omē nomē ut m nōīe ihesu
omē genu flectat celeſtiū terreſtriū
et infernoz et omīs lingua confiteat
quia dnūs xpus ihūs eſt m gre dei
patris q' iudicaturus eſt vīos et mor
tuos ſic venet ſic vidiſtis eū abeūtem
q ad huc euāgelū pdicatū eſt p orbē
Quid go bnī ſi opoꝛtuit dnm maieſ
tatis pati m hoc mundo miſeria ut aſ
cenderet m celeſtem glam ſic ſcripture
oportuit xpm pati et ita intrare m glo
riā ſuā ſi dnūs oīm habitu ſeculi fulgo
re glorie obumbrate deſcendit pſonē
m regionē longinq i regiōs deo inimi
cā vitatis et uſtrie ignarā ut eruditos
reduceret ad virtutē et patores conuerſos
ad uſtriciā Si ita ſcint dnūs iudicaturꝰ
et penſate diligenter quid fruſtꝰ et vul
triſſ ſibi in hac pte incubat q' recedēs
reliquit et conſtituit ſuper familia ſua
am m regno pducto q certādo uſq ad
ſagūnē deo acquiſiuit in terris nūc et
mīto ſpe augendū Nūq fruſtꝰ ē maior dno
ſuo aut diſcipule magro uel vicario eo q
conſtituit eū Quid go putatis fm nū
quid ita fm illa qe cauſari poterit dno
augendo et pfectādo regnū illud q tanta
ardore pdicatoris euāgelij qm dnūs poſ
naliter ipe melioauit et melioandū
fideliū deſcripſit ac ſeruis ſuis mandat
dicens Mercamini in mundū vniuſū
ſū pdicate euāgelū oīm creature q' q'
credidēt et baptiſati fuīt ſalui erūt
Et act 1o a captiuitate magē virtute ſupue
nientis ſibi ſpūs ſui et eritis mihi
teſtes m hieruſalē et in oīm iudea
et ſamaria uſq ad ultimū terre Quid
ſibi vult q hoc ſuus vltīus vm xe et opus
finale q an eius aſcenſionē dimiſſis
diſcipulis miſit q ipe et eoz ſucceſſo
res principle huic labori ſeu opi miſſi
tere habent ipe abſentiae ſue Et recte
rationabiliter q hoc ē principale q xpus ve
nit de celo m hūc mundū ut ipm ſal
uū faceret ipo dicente q ſcīt deus
dilexit mundū vt vnigenitū ſuū daret
ut oīs q' credit i eū no pereat ſed
habeat vitā etnā Non inquit enim mi
ſit deꝰ filiū ſuū i mundū ut iudicet
mundū ſ ut ſaluet mundus p ipm Et
ſilia multa ex quibus liquidū eſt quod
aplus et eoz ſucceſſores ſolliciti
tibebat et q' ſuā mitendo deus mittendo
xpm Hanc go mitendi miſſionē ego
m hūc mundū finiui ſui principue m eius ab
ſencia exequi hnt nec m aliq alio
ſibi gratius ſeruire pnt Et ut repella
hic tantus queſtionū eruſiocē dū vnde

habes tu q̄ her et filia de pdicatoē
euāgelij per orbē clara x̄i verba solus
p̄mitius xp̄i discipul dicta fuit et nō
pot̄ eoz cēa uictis fuisse verbis tu xp̄e
posti⁹ mt 13 dyet discipulis de pdicatoē
euāgelij m omēs gentes et de tribula
cionibus q̄ essent habitur⁹ conclusur di
cens Qui aut̄ vob duo oīmbus duo Ce
nō q̄ aplis et eoz sucessoribus dm̄ē
Quoz remissōis pēta dimittit eis et
nō istud Quae petro et sucessoribus su
tu est Oēdūq; lugubris sup tēa erit i
gratu et m celis et nō istud et ita de si
milibus Quae cēa sucessor⁹ ihū nō
obligare ad opa p̄mpale sui ānexis
vis nō mram horū tacio Nuq̄ ex tu
sacipotit ita de nō adeūdo gentes bā
barās defecty ingnaz a stratz a mā
culoz illoz q̄z p̄bis ex eis i xp̄m du
tu est Vos non estis q̄ loq̄m si spūs
pris vri qui loquit in vob Et luce ti
ego dabo uob. Et sapiētia aut̄ resistē
et tōn duc nō pnc oēs adusarij pri
Et alibi Xpi os tuū et ego adimple
bo illud et filia mlta Neq̄ ergo de
fecty sue et sapie exquirat pt mō a
plorū sucessores de pdicando ewā n
omēs gentes q̄ plena ē terra sua
dei Et ia exaltatissimi mwenit in ea
Et mslup btus Jacob⁹ dicit Ei q̄ pos
tu sua postulet a deo q̄ dat omib⁹
affluēt et dabit ei Nonne ia fides
xp̄iane religiois interpluit autēdia
et famosa facta est ex dutinitate xp̄is
et ex nota sanctate m mābilū q̄ sub a
mraculis clarueret Aterū ex fama do
ctissimoz q̄ hanc fidē firmissime tenue
rut ducdaūt et scripturis et rōnib⁹
fundaūt Et tōn quos libz acutissimos
atq; eruditissimos m sacēris traduoz
huane mvutissime defendūt Et io
posita fides xp̄i p doctoēs q̄s ad hoc
spē sustinuit fuit vbiate lucidam fu
data et a tanta dyrtoz omino ex
aiata et discussa Quis dubitat q̄m
tuc a doctis xp̄ianoz potuerit mfide
les de suis errorib⁹ eruditis quia et ad
agnōne salutifē vitatis efficatiq; at
potenciq addua huane eruditois
Mo tacto de mductōe p signa q̄ deus
sup hoc vbi et q̄n oportz ad eruditom
homis fidē nō obmittit nec vnq̄ ob
mittit Defectus go miraculoz frustra
allegat et pstem Jam aplos x̄i suc
cessores nr̄ tale vsuit q̄ deus p eos
mirabilia facē dignē nr̄ vita agḡdi
unt ardua q̄ miracula requirent
pplus etiam fidelis m quo ia glose
regnat mracula nō indigent Quae
q̄ hij omē sue dei plenitudinē q̄ ad
ustutia m agendis et veritate m tēde
dis sufficiet eruditi pt Quae cēa deus
mō facet miracla tu neo laboēt m quer
siōe fidelū q̄ miracla requie et p q̄ xp̄i
miracla fieri p̄misit dic⁹ ant̄ Si fidē
habueritis sic granu synapis dicetis mo
ti tūsi hinc et trāsibit et nichil erit vob
impossibile Et Joh 14 Qui credit in me opa
que ego facio xp̄e faciet et maiōa hoc fa
ciet Iterū ant̄ vltio In noie meo quit mo de
moia eiacti lingris loquēt nouis serpe
tes tollant sup egros manū imponet
et bñ habebūt Et hinc filia Quid ē am
putatis q̄ desierit misereri deus a abs
tinere miseratōi sua penitā ab hinc q̄
reluti sint post pdicatōm aplos et mar
tyz Qd si foret au hoc datū ē nosse
tu dicat btus Joh⁹ in Canōia Qui xp̄m
nō in p̄ncipio ē p̄cib⁹ meis si et p̄ncip
terius mudi Et btus paul⁹ de deo aut
Qui vult omes homes saluos fieri et ad
agnōz vitatis p̄meie Nōne et x̄p⁹ e
git et passus ē suffinet p dilōe pec
toz ne dū mudi vnq̄ sed mfinitaz q̄
sent Quae ergo illud largissimū re
demptois mitū nō redudat efficaciter
m omēs msi quia ab⁹ eruditōe suffici
enci ad hoc non disponūt ab⁹ debita
eruditōe audiūt veritate nō recipiūt
Quis gentes agrā xp̄i salvatoris ex
cludē audeat de quo scriptū ē Et xp̄e
rit ex pectoris genetiū Genes 49 abuc
m eū Et utm Gentes dabo tibi i heredi
tate et possessiōz tua tīmōs terre et re
tū hinc Nūquid q̄ grātis salvator m
di dictus ē solū vm̄ pro gram largiri
rent alijs spretis dūt pesonaz accep
tor est deus de q̄ btus petr⁹ in vitate
repit Qui nō si q̄ m omī gente q̄ facit vo
luntate eius acceptꝰ ē illi Quo aut̄ ge
tes faciūt voluntate dei msi credēt Quo
credent msi eis pdicēt euāgelū xp̄i
Quid ē nōne idem deus qui te fe
fecit et omēs gentes Unde tu mecrusti
magis vitate illuāri q̄m illi vtiq; si ne
tibi nec pribus tuis euāgelū xp̄i pdi
catū fuisset nōne magis hodie fidelis es
ses q̄m xp̄i Ergo non exprobres illos sd
magis cōpatiaris et fiat q̄ntū p̄t ut
et illis pdicē si forte receptā veritate
et xp̄i a dap̄nacōe libent Certū ē q̄ x̄p⁹
disposuit euāgelū pdicari p totū mū
dū tu audi unde habes q̄ voluit pdica
toz conaari p̄sidiū tēpp duratois m
di Dic vbi detinuit tēpp p⁹ q̄ pdicato

cessare debuit q̃ nō mmemes Nūquid
sufficit ad cōmissionē oīm pmāū et lo
ge futuroz vno discessu aplōz i omes
terrā illa q̃ pdicabant tā difficilia
cent et cē nea atq; pplūs orbis tā du
tūs erroibs essi mvoluq; nō sufficit v
tiq; ad cōmissionē vnig pdicatis vna amo
nitio seu exhortatio sed frequēs requit
ner ad reducatoz sortit certatis vna suf
fiant argumēta inductiā psuasio au
di bm̄ prōm Pī Eugenio ppē ita sicu
bentē Si mgd̄ paulq aplūs plq omib
laborauit no tm elaborauit totu sibi
huc long ē Exi magnū dnīcū et cōsidē
q̃ntis ad huc de vetib maledictio silue
tat spōms et tribul Exi i qua imundi
ger em̄ ē mudq ipē ē redeq tibi Exi
dxim passibz mitte sollicitudīs et sol
licite mētionis Neq; em̄ ipi dimissi st
ree m vmissū mundū orbē reuiserut
pnēia corpali sed nō meris pudēcia Et
tu lena oculos cōsideratiōis tue et vide
regiones si nō smt sicte magis ad igne
qm̄ albe ad messem qm̄ mitte regiones
etiā de illis quas fruges hre putas
Si diligenāq; mspexte fuerit repribz
ac alijs malefīs arbustis plene appe
bit fusiq; her terrā occupatee smes spo
ne si ex hijs cius ssim pudebit oculos ia
tere scrutim pudebit sme causa falcem
aplicā accepisse Age igit puta tempꝰ
putationis adesse arrige gladio tuo glu
dio spūs q̃ ē vm̄ dei fac vnductā m na
tionib; mceparoēs m pplūs Alliga reges
coz m cōpedibz et nobiles coz m manic
ferreis hi Pī Quisi tam voluisti expi
mere tue regiones ia magis sicte smt ad
igne qm̄ albe ad messem quid dixisti
msi hec esset ob defm̄ irrigationis coz
a pluuia voluntaria qm̄ segregauit deꝰ
hēditati sue Quid her pluuia msi aq̃
sapiētie salutaris verbo pdicationis p a
greū q̃ mudq ē mdesmd̄ spergenda
tā vbi ē sme ff rilla bom fructꝰ plan
tula vsquā reside potuerit Ner vlla sy
aspsione huiq aq pt vnde ēme vne
rem Nimiꝝ ergo si regiones siue sur
magis ad igne quā dispositē ad mes
sem Et si repribz et msfructuosis arbus
tis repletē smt regiones fidelīū et nisi
delīū ad quid ergo quesiuit falx aplica
q̃ rubigine consumit scrūs petri q̃ no
vibrat gladius pauli Quid vepres
et plante inutiles regiones occupāt
Attendat qso successor petri quid pe
ditū sit cū multitudo gentiū sibi i vi
sioē ostendere reptilia et dicēt om
re et maduca Cogitet q̃ Jēme i figu
ra dicti sit Ecce m quit constitui te
hodie sup gentes et sup regna ut e
uellas et destruas et dispdes et dissi
pes et edifices et plantes Ner valz si
allegē obstima coz q̃ hodie i fideles
sint q̃ nō excusabit eos qui obduratois
illoz causa exisit Ner ff sitq; obstima
cōem pmo ut puto q̃ quo ad mltā ma
iorē pdicatōē evāgelij olim nō ress
sumt ner obm̄ scrut psuadē fidē q̃
m gentibz Causa cāt q̃ nesciebat q
vm dei ipō cooperante receptū essent
Nō em̄ ē ex pdicatē msi dispositē q
vnq; uel alter redit Sed deo gra
dante et corda audientiū illuminte Qui
etiā audeat dicē q̃ amplig sme fructu
pdicatōis sieri ad mfideles ni videmꝰ
q̃ ad huc de obstitis et pfidis audeis
et alijs mfidelibz qm̄ aliqui ex hijs q̃
p se considerāt mera statui religionis
sane qm̄ aliqui a fidelibz mducti et
psuasi recipiāt veritatē Nūquid nō ꝫ
m libet plate homis credē ul nō crede
re hijs ipi a vnis p bis et pdoneis ip
mit redenda et veritate habere cō
stanā aūt asserunt et vōi esse rōnabi
li ostendūt pressi Quo go tu dicis q̃
amplig fructa esse pdicatōis coz adeo
qui m xpm nō credit Et vez tam
ia nō laboret ner a tpe longo labo
rauit p cōmissionē mfideliū a disso
sicē coz ad fidē Quis audet dima
re dicē optimū dei q̃ tanta p salute
hoīm fieri dignatꝰ ē nolle amplig
miserei generibz nōe theologice veri
tatis regula q̃ de illius cōmissione aut
salute despandū est quia dū pntis
vite statū gerit Desiste quid sibi ve
lit illud petri deus mḡt patiet agit
ps nos volens aliq̃s pire sed omes
ad pnāz redire Et illud pauli ad thimo
thi Qui vult oēs salvos fieri et ad ag
nitionē veritatis pvenire Quis go sit
q̃ optimꝰ deus fieri nō ut olim pdicatoiꝝ amonitis gentes et ad rep
tionē vitatis disponentē Ego m hac
re voluntē dei nescio si tu nostri glo
riari potis vnū puto vesilig Qui si
pdicatō evāgelij tā virtutē fruisset co
tiata et obtinuerit sic metuit ia for
te toti orbi subdito esse ihū cui mo
vit pua ps hoīm obedit Ego sua sto
Qui q̃cūq; receperit et baptisatꝰ fuit
salvꝰ erit ad intellectū evāgelij Quo
q̃ quilibz homo huiq vite debito

racois usu fretus pt credere et velle
baptisari Quo go tu de salute tua q̄
diffidis aut quo deo pfitebo ad salu
te huiq a illq verbi pdicatoīs sic te
ipm certificas et alios tua assertioe ab
hoc pfrui retrahe conaris Vere mi
fallor vng de pigris huq es de q̄ moc
est q̄ sua ignauia pfii impgte diuī
a mvtile negociū q̄ a dño ipis iniūct
agendu Quis etiā diffidat ullo
tpe dem fidei comissioe q̄ attendit
quid deq̄ dicit ypocrite Ezechie 3o Non mḡ
tu mitteris ad pplm pfidi sermois et ḡ
nose lingue Et si ad eos mitteris audiet
te Et itez qui ex verbo epi ant 3i Au
dit q̄ si in tyro et sydone facte fuisset
virtutes q̄ fiebant in quibusda ciuita
tibus iudee incredulis i salutē et ipe
nitentiā egissent Ite q̄ minute tre
dentes simplicē pdicatoīe sone xpīste
de subsistoīe trinitatis coīt subito ad pnūc
se conuerterūt Quid e ergo q̄ dicit
ad hoc alias ones habeo q̄ no st dcī
omni q̄b opti me addicī et erit vng
pastor et vnū ouile Nonne hō mtro
thū plenitudis gre deuorat quē ut m
traxerit accidit expte rentas i israhel
ut diat aplus Ex hijs omnib⁹ tria
pbabile colligeda videt Primo
q̄ no e ex antecedēs ex spāli ira pu
nicia q̄ ressiuit pdicatoīe euāgelij m
gentes sed potius ex coīt q̄ aplis suc
cesserit negligētia Pa ps hui⁹ dicti
apparet q̄ q̄ homines cessant bñ agē
e ex gnāli dispositioe quadeus sic res
ammistrat q̄ eos ypōs motus hīre sinit
ut dr dūgy et vn de ciuitate dī mo 21
Scdā ps sequi videt ex allegatoīb⁹ et
psuasionib⁹ q̄ habit⁹ Quib⁹ roborat
ter bīus pn̄ lib⁹ 3o ad eugeniū papam
dicebat Esto de iudeis ceruis te tēpus
hūc go tm̄ fuit pcem̄ no potit ple
nitudinē gentiū pre oportit Sed de
ipis gentibus quid rndes primo quid tu
a tōsideratōe tōsiā respondit tibi p
ticulariter sic Quid visū e ptib⁹ pone
mihi evangelio vñ suspendē fidei
donec infidelitas duāt Quia voce pu
tam⁹ sub sistit velocit cucurrit sermo
Quis primo mīnibuit huic salutare tue
sum Et illis tum forte quia nesciam
an necessitas ponit obstetisse nob videt
q̄ diffidendi ea est qua fiducia q̄ spēia
xpīm uel no offerim⁹ eis qui no habēt
in veritate in mustica dctōe et qui
premet plenitudo gentiū necesse est
ex spectamus si maneat fides Sed cū
redē tactu contingit quo em credent
sine pdicate hīs pn̄ Ordo concludē
dū videt ex ōmissis q̄ lic pdicto infidelium
et gnāliter omī homī sit ex culpa eoz id
mihilomīg pdicatoīs eorū rei sit q̄ eos
erudire neglexerit primū huiq dubiū
pt p id ezech 13 pdicto tua israhēl inte
rim me aut tantūmō auxilium tuū Qm
pt p illud ezech 3 fili hominis speculatorē
tuis no fuīs impio ut auertat a via sua
mala ipe in iniquitate morietur sanguis
aut eius de manu tua requiram Terci
ū e q̄ a ipte apl̄or successor bti petri
principalit et coīt successores omnēs teneb
bant hīre sollicitudinē et labore p totiusq
infidelitatē et hō uel p se ipsū uel certe g
gem ipm occupati Alios idoneos ruīp
uisionib⁹ ad hui⁹ labōris inuitēo Istud
principiū q̄ ad successōz bti petri videt sa
tis sequi ex p̄missis duobus et alijs
pnūs dictis Cum ab re horrebat bīus bn
v sup Eugenio papa dicēs quo ab re
denī sine pdicate Estne petro ad tolle
lud philippus ad eunuchum missus est
Et si q̄m retinacis q̄rim⁹ Augy quid
a gregorio estimaty e fori fidei tradē
angelis tre p hoc ergo labore duo v
tiq gratissimo deberent q̄ papa petu
me colligi a clericis ab ecclesijs et ab
epīs habundant diuitib⁹ primo ipso
sibi offerre debent q̄ p q̄ vltra teneā
necessitate refuaē possent p retinā
do hoc labore ad gtiaz dei poriq q̄m
tpalia ecclīay ta mutuit tāq stran
dolose rosumat in quibusda pompis
et mudanis magnificētijs deo odibilis
simis paul dubio Sed dicas Nonne
tn aplōz successores tenabit excusati
sunt a pdicatoe evāgelij in gentes
Dico q̄ sic q̄ ergo dico illi qui fideliter
laborauit in gquirendo ppīm xpo acqui
situ et pficiendo rpm in fide et virtuti
bus q̄ no minꝰ e ita eom acquisita co
seruāe q̄m noua acquirē Sed no pu
tes q̄ omes hoc mō excusati fuerūt
Quare q̄ no omes in hoc fideliū labo
rauerūt q̄ mōe apparet pt Q̄ multe re
giones sunt a principio expo subiecte q̄
mō utiq ab infidelibus a sinistratē possi
dent sic iudea Grecia et tere plures
Ego puto q̄ de mtrioe de hoc mundo
credentis erat q̄ p suos suos ppīm
in rpm credens sp augēt mō et mel
to et sic no nūs bī meriti Cui ergo
iam a longo tpe pplo xpiano tutiꝰ dimi

vel multos

vel aliqui

nuq̃ sit ¶ Quo dicã omes aplos fuisse
res m hac pte de negligẽtia excusandos
¶ sed an sint ẽ isto ad huc qr frater mo
derni nos successores eoꝝ exigat q̃ hꝭ qui
no laborent mo m pdicando fidẽ pa
ganis Judeis a fidelibꝫ sic eoꝝ fecerũt
pdecessores tm illũ labore et pfectũ ia
aput sibi ggres subiecto aliude tm ipius
hꝭ dispositiõꝭ et exigẽtia ẽ compẽsãt
m quibusdã alijs laboribꝫ deo magis
gratis ¶ Quod si ita ẽ rpi viderit ¶ Cui
cnã sint labores illi ꝑter eos quos hnt
iam plmi i venationibꝫ m lutibꝫ p bisi
nijs m talibꝫ negocijs pnãpi et i suis
cong̃grdiis pcuꝝ m defendẽdis cas
treis m gẽbertis m pomps t hmoꝭ ste
modi talibꝫ in quibus ecclie plati
hoc tpe sollicite agant et laboriose stu
dant ¶ sed quis no videat ridicu
lũ esse putare q̃ hmõi laboribꝫ ẽ ꝓpen
sent sufficiat dem labore pdecessoꝝ
mp diuticoꝝ bus m dmis laudibꝫ ms
ramedꝝ mis̃icordijs m terrigendis
vicijs m extrordijs hẽticis m opibus pe
etalis jn iaumis et oꝛdibus et alijs
talibꝫ exicijs spualibus qui mõ aput
mtos ecclias plates seve pemtꝫ rexe
serũt ab usu ¶ Qui quis tñ velit omino
q̃ rpi hec spualia sufficiãt ẽ ꝓpesent
pdictis suis laboribꝫ velut rpe q̃dq̃
est Absit aũt a me q̃ ego hoc opinor
quia q̃ antecessoꝝ est pncipales fuerunt
dñi tpalibus ecclias confirmãdis augen
dis et defendẽdis hodie dñs epi pncꝝ
paliter vacare et hmõi psonalit ex
tractãt elugant puia a nrã de hꝭ
spualibus que adeos ptinet aut de
hꝭ que ad spualẽ salute ꝓfũ eius
es omissi opatuã essent sollicitudiẽ
hꝭ ¶ Quasi non imemor fidelis
layci prudẽtioꝝ i regie tpalui et ex
pnores m mdebellandis hostiũ q̃busdã
juuenibus et mdoctis epis qui nr sto
lasticis nr mlitaribꝫ ex̃cijs ꝑ preu
dentũ consilijs nũq̃ assuerũt ¶ Cur ex
go spualia medijs prudẽtioribꝫ age
volui et no potius tpalia ut ipi pn
cipalius et psonalit magis spualibꝫ
vacet negocijs Nostro quid causã ẽ mst
q̃ magis delectãt eos sic et plmos
magis tpalia quã eterna magis tẽ
na q̃m celestia magis carnalia q̃m spi
ritualia ¶ Ne solus hꝭ y opioꝝ vi
dear audiat bn̄ tñ l° j° ad Eugeni
um ꝑm ua scribente ¶ Questo te q̃le ẽ istud
de vinã usq̃ ad vesperam lutigne a luti
gantes audire et utrũq̃ sufficẽt die
malicia sua no st libẽ notes vr̃ celi
quẽ nr̃i natiõ q̃ corpusculi pensa
tiõ sufficiat et rne sit ad utrũq̃ fur
git dies diei eructat luces et nox no
ti indicat malicia usq̃ a deo no ẽ ꝑfi
cabile in homs no ẽ altnam trepidẽ re
quẽ no uel rara me terrori quid si
mus indigni ꝑfecti simo poma fiãt
q̃ no dico om die si pene om hoa
misudie talibꝫ rebus t̃p talibꝫ den
q̃ ꝑ oraꝝ q̃ doceꝝ ꝑplos q̃ edi
ficaꝝ ecclias q̃ meditaꝝ i lege et
quidẽ octidie p̃stinet mpalatio leges
mstrmã sino dñs Justus no est illud
tu videris hꝭ bri et hꝭo sit dictũ de pma
compatiẽ ad q̃i pma pt mẽte vide
tur q̃ x̃p non sic pmo m relio asscdit
sic pmo

Jam ergo hꝭ habuis tonsq̃ ut
dicebat videndũ ẽ quo vq̃ sit q̃ sic
pmo astendit zo verumet anglis di
cendo hꝭ ihũ qui assumptꝰ ẽ a nob sic ve
niet q̃dmodũ vidistis eũ eũtẽ i celũ
videtis reuniet eidem eũ q̃ d· no ver
tit ceu ut helia no elevatũ alio spũ
ut symoni no tractũ ab anglo ut a
bacuc ¶ sed ꝑpia virtute potenti m alio
eunte fortassis ad hmõi iudiciũ pedibꝫ
talando aere substratu vbi ut appeat
magis quo sic venerit sic abnt Que
ramq̃ a q̃ eũtẽ viderũt loca ꝑ q̃d iter
qua velocitate gradiẽdo et q̃ finale
tendẽdo Et hꝰ q̃ locus q̃mũ a q̃ iuit
mudꝰ iste fuit locus vñ uel tñ a q̃
prius fuit mos oluaꝝ ꝑ q̃d designa
nobis est notabile t mgrãle q̃ vole
tes p̃ q̃ ꝑm astendẽ mihi relit ꝑmo
huic mudi impietate rigidi et ari
di celinquẽ et elevãe se m mõtem
oliueti oleo misericordie t pietatis ma
dentẽ Neq̃ em vbi x̃p ẽ venturꝰ potuit
misi vertice montis hmõi astenderit
Cui opa pietatis st illa ꝑ q̃ dicet rpe
finaliter venite benedicti patris mei pa
site regnũ vr̃ Esurivi et dedistis mihi
manducare Sitivi et dedistis mihi bibere
¶ sed q̃ eũtẽ certũ ẽ videret q̃ vsq̃
celũ si recederet qualit vidẽ non potu
erit eũtẽ ꝑm nec in paradisũ terrestrẽ
q̃ enoch et helias meruit ¶ sed i
regione celeste sup ptẽ mudi fide
rum maltissimis collocata in qua
nullꝰ ante x̃pm ingressus fuit homo

nec mgre ssuo fuisse mst npē ꝙpuē pius
uter ad regionē hanc mortalibus dēnō
straſſe De hō vero q ultrō quesierē pqd
uter viderit eū eidem Quid dici pt
nisi q put illud grande a tenē mudi i
vertice celi mortalibꝫ ignotū et ſolū
tū qz a nullo hoie nati vsute ptinſibi
le e a quo arte q̄ſiabile methō oz
ꝙ qd mihi vobis ſapientes ipug mu
di ꝓpīs unuqi migemus et ſolus ne
tombꝫ huanis ſubiecti redē nolue
rūt nr opmari potuerūt q hō de na
tuā ſuus et terrestris eſſ finalē p hō
uter de hac ſua regione natiua i regiō
quā da diſtantiſſima ultra ſydera tēſſe
rendꝫ et ꝑſtimi hoiez q̄ qm vbute mo
tua ꝓpia illuc celeri velocitate aſtendē
poſſe illis incredibile fuit q̄ nō rogē
uerūt illā dnā diſpoſitōz q̄ frm e Cꝫ
qz drabolus hoc iter me ſuauit tadē
do a ſūmitate celi m mſtrnū terre vbi
mſtrenq eſt ſedes hō de mſtrnis hre p
tē uter aſtenſurꝰ eſſ m ſūmitate celi
a qō ille rēdit Vere go reſponde nr
querē qō viderūt eū eidem vsq celi
Sed redidert qualiſ orto corpis vidē
non potuert q iuit m celū empereū
longe ſup ſidera locatū et quia ad hunc
mdē p idē iter deſtendit m eūdē locū
a qō aſtendit Ideo etiā q ad hō rpſd
ꝓ aſtendere ꝙvenerē dictū e ab an
golis Cꝫ ic venet q̄admodū vidiſ
tis eū eidem m celū Duro em q m
hnis verbis ſic attpiendū nō ſit ꝙ
ut dicit oīmoda ſilitudme ſi put di
cit q̄ndā conformitate m aliquibꝫ
q conſiſtit m ſtuor ꝓō m hō q ꝙpuē
m die iudicij veiet ad mōdē oleuerti
a qō aſtendit ut credi 2o q m nube
veiet Tertio qz ab eadē pte celi ven
et vſus qm aſtendit et uidē q nō aſ
tendit ꝓpendiculariter ſi q aſtendē ver
ſus oriētē rendit iuxta illud aḡt 24
Cꝫ ſic fulgor exit ab oriēte et paret uſq
q m occidentē Im erit aduentꝰ filij
hominē Tertiū unē illud pōte pſallut q
aſtendit ſup celū celi ad oriētē Cer
to q viſibiliter oculis corpis idem m ea
dem huanitē veniet m qua aſtendit
Cōn errorē dicētiū Cꝫ filiꝰ dei pqq
huanitē aſſupto paſſus e mortuꝰ e
reſurrexit et aſtendit depoſuit illā
q ſacta ꝑuꝝ homo veniet ad iudici
ū finale Hūc errorē exclud uē verba
angelorū dicentiū hic ihūs q̄ aſſupt
ē a uobis m celū ſic veniet q̄admodū
vidiſtis eū euntē m celū quille hō
qui eſſi huanitus ꝓpi dimiſſa nō e hic
ihūs ſi alter hō Cꝫ aut m ꝓpoſito hy
quē ad mod nō duxit omimodā ſili ne
apparz qz xp̄s m ſuo aſtenſu meruit nube
ſuſapiede ſe ab oculis refpientiū In
vero eius aduentu ꝙribꝰ de nube i gl
tia maieſtatis Iuē id luce ꝙ Tue vi
debūt filiū hoīs veniēte in nubibus
cū ꝑtate magna et maieſtate nō ꝑo
m filii ꝓ oīa apparitū Cꝫ deō veniet q
ꝓmo aſtendit Iterꝫ aſtendit ꝓō ſolu
bomis et pauris videbꝫ Ombꝫ aut
teneabꝫ bonis et malis terribile ꝑ
tidente tubarum deſtendet ex quibꝰ
maieſtū eſt q nō oīo ſile xp̄s 2o vem
et de celo qualiter ꝓō aſtendit i celū
Et hō de ꝓma queſtiōe ꝓncipali qua
querebā quō ſic veniet q̄admodū vi
diſtis eū euntē m celū Sed q̄rebā
qn ſic venet Tertio quāe reverenet
Quarto qualiū iterꝫ aſtendet et quid e
rit poſtea Cūctū ergo ad ſidē q̄ſ
tionē hoc mānifeſtū e Cꝫ venet m
fine mundi ſi me ſuſcitabit ſimi et m ſine mi
ſſimi et m morte hoīs et hō ut m ſola
cui qm̄ agonizanti uel ad iudicū p
tinalē ſpūs de corpe exeūtis veniet
iterꝫ tertia fine mūdi tpe antixpi me
ſſengꝝ xp̄m ſpūs oris ſui ut dicit apls
2o ad theſſ 2o talo In iſtis duobꝫ et
aduerſibꝫ antixpe ꝑſonāe de celo deſ
cendat uel ſolū angelo eū repſentet
nō eſt m ita certū ſic q venet ꝓbā
te pḡ interceſſoz antixpi m vltrō die
tpis huius hō e m die finalis iudicij
reddituꝝ vnicuiq; ſm opa ſua Sed
q̄q̄ ſit de hō quibꝫ dictoz aduentus
xp̄i ſa lubreit ignotū e nob ꝑnte vita
agentibꝫ vñ q̄ritū ad eū qui e m ſme
homis dubitatiū e nullꝫ homi q mo
uetur et de communi lege nullꝫ me
tiſſimū e qn a quo hō fiat q̄ ad de
timatū tēpꝰ et modū Igit a forciō
ignotꝰ e aductus iudicis ad iudiciū
ſpūs ptinalē ſtatū uel pḡ tēpḡ aliq
ab exitu ſpūs de corpe p agendū
Eſt aut ignorātia aduentus hoīz
m ptinali mōdubꝫ multo ſalubrioz
q̄ cōi ꝑſtia ꝓp multas voces ꝓmongq
vtilis e hoī incertitudo aductꝰ hoīe
ad iudicis pḡ mortē ad iudiciū ꝓtrahere
ad hūc q̄ ipſe ſit homo certꝰ q̄ſi hō
moriatur m ꝑto mortali dapnabit
et m tot certis omino q̄ndo moriet

sit semp sollicitq ne ĩ strnu talis pñ-
mores rpm arripiat Cr̃o ne bom diu
vitũ pigritet a repide agant m hys
q ad pfectioꝫ vite p̃mct spualis tepo
ne mali sridet se diu victiõs audacĩ
peanret a mundanis a turnalibq libe
rius vacarent pponedes se cras finẽ vi
te ad spualia tamũtere Quarto ne bom
breuis vite mdisc̃te ageret nimis se vi
olentanda a viles hiuc vite labores
pq ponẽdo Quinto ne mali cognĩa bre
uitate vite desperet a ꝑma mdiscretiõ
se amplioꝫ pdent Et si pcepta biuti
te vite bonor qm feruẽtiq agẽ fuert a
males ad pmiaꝫ acelerauit tñ nõ opat
ut hõ ꝑ hoc certificẽ de vtilitate vite
nec rõnabile est q debz hom hr finẽ
final q nõ ẽ certus an p die a hora vl
tra pmis vitiq sit Cert certũ hõ qñ
ta ẽ qnis pdq hiuane vite tpe suo ex
go certũ pt esse hoi q ultra dam nñ
amoꝫ nõ vuet q cũ rõne duuat
Potũ tñ esse ctus de paucis anis q
per illos nõ vuet Cũ go hec sufficiat
ut bom feruẽtiq agant et mal ad pmiaꝫ
acelerent nõ oport q deq hoiq certi
ficet de qntitate vite suc t huiq qñ
magis sibi expediat rationibq pdutis
Ecia ne hõ de hac certo cõtra mela vol
a laboret et distrahat Item ut mẽ
tudo vite faciat hoiq rẽ ad deu p lon
gitudiẽ diei Vna certũ q si tpe cõdesse
bene vtit et vite rpm disponeret deus
sufficiẽs vuendi tẽpq prestabit Qr
ecia salubriq fuit pticularit mẽtã q
certa tpa aduent xpi tõi anxpm t pq
ad iudiciũ finale petẽ pt conformt
ad voces pdictas Vñ sup mẽtuendo dictã
ti tpis aduent dñi facit vigilat suos
et sollicitat agẽ ipd absente ĩ negoñs
dñi sui Ita mẽtuendo adventu iudicis
ad tribunal facit ut illi q sibi comparẽ
hñt sollicite disponũt ꝑmoꝫ suos
facta ordinat et singula studiose ex
amine ne forte si ipis nõ pacis iu
dex sup vent q cos secũ ꝑma Iteru
si ab micio fuissẽ revelatu fidelibq qd
ex scripturis certitudialr habitũ q t a
mi essent ad pfectioꝫ celice p anxpm
Tut iam m mille armis et plũbq
nullq timuissẽ mad tribulatiõi illa
qz periodũ vite tuus libz lõge excr
fisset nus ille amoꝫ Modo aut qz
ombq maxiq ẽ mus ille ille asse
tiatis est nec fuit q nõ accrepet eũ
tribulatio illa magna Expedit erat
fidelibq ut quibz se aduersus illa dis
ponẽt ꝑmuniret quasi diebq suis ve
tia esset Et forte q fidelibq qs tribulatio
illa apphensiua ẽ ut sollicitq ac effica
ciꝰ agant m ꝑmunitõe et ꝓpando
cõi anxpm et pseudo ꝓphetas suos a
pient scripturis ꝑticularit de tpe ad
ventꝰ eiq maxie qñ vcsbit adhuc
tm tpis ad ipm q hab qnis periodꝫ
hiuane vite ad finẽ Illiq tut vuet
metalligeres se esse quos tribulatio illa
apphendẽt pt diligentissime se disponat
se ꝓparent et armet cõi illa Consue
uit em deus fidelibq suis veris testandi de
primo tribulatõe etia coꝫ petis exqre
tibus revelare ꝓphetas sic m hystoꝛijs
dimis manifestu ẽ Cure ergo sile aput
fideles modernos deo grãres nõ agẽt

Hys itaq habitis ia conspicit pfe
quedo de mcertitudie aduent xpi in
ta fine machomi id ẽ maioris mudi
ocẽũt duo certa et duo mcta Pmo
em certũ ẽ ex scripturis q tota finem
mudi p̃sentibq mtis pseudo ꝓphetis
anxpo venict ax̃o mterficiendq Scdo
certũ est q in vltio die huiq seculi xp̃s
veniet ad iudiciũ finale de hys vero
q hic m tra simt Vltimũ ẽ qñ tpis p
cisc sit ad tuc ad anxpm 2o qñ ad
finale iudiciũ Cui aut horꝫ vtriusq i
certũ sit patet pt p̃mo per hoc Cui mẽ
ti dom valde laboramit Ducrsis rnõs t
considãcionibq p quas finalit et certis
cantur horꝫ tpm qui tñ ad huc mẽtis
soluti a certis m hac re mcmẽ potu
erũt et hoc potuit esse q uel hoc scire
ex dei scripturis scire nõ contingit nõ erat
per illos nec coꝫ tpe q ad huc apicẽ
Cui em hoc sit vmi de magnis secretis
et speculat oculeis stupide dei verba q
mucre videt quibq de vltimis tpibq di
cens uel loquẽs dixit De die autẽ illa
et hora nemo sciit nec angli m celo
nec filius nisi solus pr Et iterũ Scitote
jo Vos est nequit prem nosse tpa uel
momenta que pr posuit m sua potestate
Ex hys et silibus scripturis passibq vi
deri possit illicitu inquirere de qualitate
tpis usq ad tm adventu xpi Ac inde
ri deu voluisse hoc que qua mortali
ũ tpm scire Et ita videre scitu illud
m nullis verũ mysteriis a scripturaꝫ
m voluminibus esse contentũ Verũ ẽ

q ad hō alīj quibꝫ hō nō vidē evident
Quod qñ uis sperē sibi nō possit dñā
no reportis illq go ad annū die hora
uel mōtū michilo vīt pbabiliter q
et scriptus habeī possit nō solū q p
ymq q sudue adveniq xi si erā m
quoto mille denario ab mūdo mundū
m quoto tenenario a pmo aduentu xpi
venet 2o q xpm et pq ad finale iudi
cū Et pressq è adūsis mhac massaoē
duersis vīis et tradibꝫ q omēs ad qu
q et sē scriptuē sacre reuelatoēs spēa
les mīsteria hāt et indicia p̄uenientia
signoꝝ hīs pīt addi erates Nā pmo
ex scriptuis sacris mīū laborauīt m
detānoē vtaꝝ tpm de quibꝫ ymq et mag
nus fuit abbas Joachim qui sm alī
quē modū spm ꝑphete habuisse du
me hic m re ista mīū laborauit sup
Apock et m alīs opusculis suis Et nō
solū xpē sī et aln pluēs 2o laborauīt
erā ad idē quida philosoa calculado
p hō ex astris putauit sancti et duā rōcē
sanctis legū et sectarū i dispositoē re
ū descriptaq esse Terno quida iuncti
reuelatoibꝫ q sancte dei ecie a quibus da
singulāt de vltimis tpibꝫ ut methodi
o mei hilegardi et retis nouellis et si
billis et alīs Iterū 2o quida puta re
uīt tpa hec designata esse m mīste
rijs hāt pīm ydiotē latim q ru
sticule et pfectissimū spectē ꝗpiāi
ē fidei xpiane q et m tpo vltiate de
clarandā erat et resumēda hō no la
borauit ille abbas Joachim m detian
do ultā tpa m libello de mīsterijs hā
rū ostendēs q ia tpe suo refugio xi a
gīt sub vna de vltis leīs credo diuē
q libellū vidi ita q ia bñ pt stanq
ertē esse sub y ꝗ duo pō q ē hā
hīs sūpiq capiūt diuisu sic ia dīmo
dm 1390 habi erā duobꝫ ꝗpatis
rōtendētibꝫ vēbamo videliq t Clemē
te 7o dō q plūa nouā q magnit ab
hac hā y designāt vnitate et appen
nā sme realitate ut ydra ydolū yma
go yperois ysteio ypbola tē Nōne
ia valde rdut ydolū auaīe et regīt
ypbola supbie dnāt oīs y magō va
nitatis vtiq nec definali cōtēplādie
consideratio dicti abatis Quia deus
reuelauit mirificē sapiam suā i mi
nimis sic in maximis Et qñq magis
m minimis rebus a sceptuis In quibꝫ
vtiq qñq minime videt mīsteria latet
magna ad confusioē sinīboꝝ Omnia
enī plena sūt mīsteriis Et alibi nimis
profunde fatet sūt rogitatoēs nē Et ite
rū qui p ysaiā dixit Quādo dissipa re
lū a terra tantū rogitatoēs mee a rogi
tatoribus vrīs Nimīq ergo si erā m al
phaberis hāt q pretualit contenīt te
tū scriptuāq mīsteria lateat qnē nō pu
tata Quidō m hac considerātoē t m
vestigatoē pressū est ex considerātoibꝫ
signoꝝ q xp̄ pressuā dixit mīsā tēi
bulationū hāt 24 cāt 13 luē 21 capīs

Quātū ergo ad pma vadit quibus
dā risū è ex scriptuē pscriptū Deus q
deus mūdi q m sex diebꝫ fecit t mīsti
tuit q ad pnē vetū m co turbū et stra
tū m sex annoꝝ milibꝫ cōsūabit q am
dei mille annī sīt dies hēsterna q
pterit ut dixit ꝗphta Et bīus petrus
m Z Canonica talo ulterius vnū vō hō nō
lateat nos kēm quia vnus dies aput
dm sīt mille ānī Et mille ānī sīt
vnus dies Et si nō est certatim sui et
rum m calculatoē annoꝝ abinitio mū
di usq ad xpm tut ista descripta sint Quia
dudū tēpus hō lapsū est Cui quīter usq
ad xpm computet 2 mīlia annoꝝ Et
ab ipso usq ad pnē lapsi sut plus qua
1300 Et ergo alīs eadem scriptuā co
sideranti mīsplacēbus videbē Qz quā
ibi fit mētio de septē diebꝫ et totū tē
pus seculi pntis cēsit q septenarius di
ex q p septē mīllenarios annoꝝ mū
dus stabit Quoꝝ sex erut laboris tri
bulatoīs et de sexto die ꝗploꝝ m caltu di
nitatis septiq vō erit ēspūs prēdēti
um ōffi sabatissimꝰ quādo requiescēs
et concordie ꝗploꝝ m celtu vnus dici
sm fidē ut ihūs xpi dñs nēr q ipse erit
de hoc sabatismo dixisse videt qñ aut
ad hoc alias ouce habeo q nō st ex hō
ouili Et alibi qñ dixit pdicabit euāgē
lū regni ꝗploꝝ m vniūsū orbe m tes
timoniū omnibꝫ gentibꝫ hāt 24 et tut
venet cōsimario Videt erā ad illū
sabatissimū ptinē 1000 ānī q̄bꝫ m
ayork dyabolus hyerarchy diat Nā
sm Augꝰ 19 de ciuitate dei talo vno
illi ām sī 1000 significatē pnē uel vnū
simtē tpis mūdi uel vltim millenarii
u Creat hūc sabatissimū y magnatꝰ
t ille abbas Joachim q sic lex moysi
attribuēda erat pri stin lex pnē attribu
ē filio et ita erit ad hūc lex attribuēda
spū sto Qui quidē tū de sua ꝗpietate st
vmo nexus et amoꝝ dei erut tonoꝝ //

des m lege spūs sancti q̄ intellegit q̄ re
met lex terna m q̄ p hac via transq̄ spi
ritualiore trāsibit lex xpi sic lex moysi
m lege moysi trāslata e tue erronea
e opinio eiꝰ q̄ iudeꝰ velet q̄ fides seu
lex xpi erit uel congrue dici potit lex
spūs sancti q̄n recta finē mūdi ecc
plī xpiāj gradū recipient tūc pt sustī
neri ymagina° sua q̄ in vmq̄m ordī
nem ordia m lege xpi erit hō duo qua
rūcūq; illuq; possent magis videri ex
verb xpi quibꝰ dixit de malitie hoīe
Putas q̄ veniet filiꝰ hoīs inveniet
fidem super terra et q̄ alibi tabb hꝰ
opio de sabatismo septimi millenarii
ecā stare nō pt q̄ ab initio mūdi cō
putant̄ confect̄ plꝰ quā 6000 annoꝝ t
rentū q̄ tū a xpō usq; ad finē trāsie
rūt mille et plus qua trenti anne sequī
q̄ ille sabatismꝰ requiescois omī fidē
xpi cū mlcos annos meruisse tuꝰ cōsi
liū videmꝰ et forte repliabit dicēs q̄
septimꝰ millenariꝰ denotat sabatismꝰ
solū ab obitū eius finali ac dignoꝝ p
te q̄ quā scribit mūdꝰ in tribulacois pꝰ
ad ventū antī hoc si vīm est tūc finio
pīoꝝ que ponit duracoꝝ mūdi septem
miliū annoꝝ Ad huc usq; ad finē trā
sierūt plus q̄ c lo anni q̄ patꝝ subt
hendo annos a pīncipio mūdi usq; ad
finē a septem milibꝰ annoꝝ Et sic hꝰ
dictū de opinionibus extra illā scripturā
Gen̄ ppā quas ad huc alie opiones sū ita
plures quos scripture passꝰ Quarꝝ una
est q̄ primꝰ aduenis xi fuit i medio anno
rū duracois mūdi hec opio innitit
apheie Habacuk 30 vbi dicit Dne opus
tuū in medio annoꝝ vivifica illud In
medio annoꝝ notū facies cū iratꝰ fu
eris mē tribulabere Et iterū illi scrip
turē Sapie 18 Cū quietū silentiū tene
rēt omnā et nox in sui cursu medii
ter ibat omnipotēs sermo tuus dne de re
galibꝰ sedibus venit Quē scripturā
ita lucidē exponit passio de primogenitis
primo genitoꝝ egipti in medio noc
tis facta vox tua qua scripturā iustice
et vtiq; misteriꝰ plena Vide ne mi
mus etiā certū statuas tpis sibi aduen
xpi exprimē intelligendo q̄ nocte ge
nus humanū tenebris ignorancie et er
roꝝ ex primo peccato obscuratū sūm hac
opinioꝝ tpis lapsū abmino usq; ad xm
esset medietas totalis duracois mūdi
Et q̄ gnē subtractꝰ adhuc plus q̄ de 14
medietate 1390 annis qui fluxerūt
a xpō usq; ad pnē emanaret ad hunc
plus q̄ 2000 annoꝝ de duratē mūdi
Et hec sit dicta q̄ tota de prima radice
trifidi q̄ causa b̄eatis opiōt extra
passus scripturaꝝ mīstratores damelis
vii et apocr Abimelis sibi et 7a radi
cibus ita b̄eatis Extra q̄tū ea
dicē oc̄rit vna opio tui videri pos
sit q̄ aggiacet plurib latini ydeoma
tis ad fidē xpi q̄ p̄ncipue m libris alpha
beti latini quibꝰ tanto scribebā affix
ūs crucis In qua xpus dixit Consūmatū
est sunt dispositē quadā dna o crucis
te designatū tēpꝰ cōsumacois legis ip
sius designatū quidē finis modū que
explicat ille abbas Joachim in dicto
libello uel forsitan in nūo q̄ illud
appl alphatū contiet grām ad trāc
quibus latine nūs scribi solꝰ q̄ quidē
trē si omēs vnā resultat 666 q̄
tot annoꝝ esse debuit tēpꝰ a xpō usq;
ad cōsumacoīoꝝ legis eiusdē Eadem hāc
igit opioꝝ restaret ad huc ad tribula
cōꝝ antixpi quasi 266 ann Istam opi
noꝝ confortat primo q̄ alphabetū heb
raicū continꝫ situm vīm q̄ put in 22 trāc
cordā Ex illa opioē q̄ plures et noti
biliores qui de vltimis tpibꝰ scripserūt
q̄ p dictis radicibꝰ quasi cōtrarie ordī
habuerit ad determinū q̄tū cōtinuū
a xpō ide ad annū a millesimū q̄ dei
gentē finiū uel circa quasi tūc notabile
magne debebāt imīa doloris et tri
bulacois illius magne de qua ait
dns scripturā Erit tribulacō magna
qualis ner fuit ab initio mūdi usq; mo
ner fiet q̄ p antixpm et suos pseudo
xpos signa et prodigia futuros esse
credit futurā et hō breuit de q̄tū
radice De quata vero quidē ra p
hec phabilibus diapor mīsi q̄ ex hīs
q̄ dicta sūt a xpō et suis discipulis et
ex illis q̄ dicta fuit a tpe cuius usq; mo
dē utiq; illa aggm quasse cōsūmari
seculi vīi si xpus ascendē volet i celū
dixit modicū et iterū videbitis me
Et Joh in Canonica sua p tpe suo dixit
Nouissima hora ē Et sic audistis an
xpus venit et nūc antix' mūdi est vīi
sermꝰ q̄ nouissima hora est Et q̄ re
uelata sibi in apocr oportꝰ fieri cito
iterū nos simꝰ in quos fines seculoꝝ
p̄uenerūt ut dicit apls Ante q̄ m sextū t
m vltima etate mūdi xpus veniret
nemo dubitat Cū ergo iam fere 1200

anni aꝙ lapsi ſmt vide vnq; adhuc
modici reſtat ad finē mūdi Hec pē
ſari pt ex ptextione illoꝝ q̄ xp̄o de gwer
ris peſtilencijs fremotu defectu fidei
et caritatis et de ceteris pnūſtoriis te
pus tribulacois ulcie pdixit locis vē
et admonuit conſiderāi ex illis xp̄i ſtatē
ex illis vrmitate tribulacois dicēs Ab
arbore ficus diſcite pabulā Quid ergo
bmi mt̄ hec reſtat ia ſtudendū nob tri
et xpc dixit loquens de ultis tpibz vide
te vigilate t orate qz neſcit̄ qn tpus ſit
ſ qn filius hoīs veīet Et q̄ ſic mdiebz
nocē edentibz et bibentibz et nuptiis tri
dentibz ſnp vent mūtus Ita mp̄ uſe
venet tribulatio Quia dies dn̄i ſic fur
tiua nocte venet ꝛ petri ultio Quid
ergo hys et ſibi auditis et diligent
penſans et nulla certificacōe de longo
mori habita expditis agē debem Cer
tenus obſtat aliud nec ē niſi q̄ ſp̄ pati
ſmr et tu oī ſollicte vigilēs expec
tantes aduētū iudicis Et oīm die ti
meāq; audiē voce nouiſſīe tube iſ di
cet̄ ꝯgregite mortui ad iudiciū Et uo
cem xp̄i q̄ dicet malis ite maledicti in
ignē eternū Et illa venīt benedic
ti pris mei et p̄apite regnū q̄ nobis
parū ē ab origine mūdi Et hec de ſtā
queſtione q̄ q̄rebat Cū ſic venet Que
admodū videlicet eūtē in celū

Tertio quereb̄ qē reuerſi poſtq̄
xp̄us aſcendit venet utrū in mūdo
ſid q̄ videt Cū no venet vtiq; ut
crucifigi ſed venet tui crucifigē ſuos
crucifixores Quia ut aut apl̄us xp̄s
reſurgens ā mortuis amplius no mo
ritur mors illi ultra no dnābit Non go
venet utrū paſſurꝰ in mare p̄ ſalute
demonū aī oīm qui i inferno ſt̄ ut q̄
d̄ ex eccl̄ origenis ſopīnare potuerit
Quare ergo ꝛo venet certū ē q̄ in
ſi ob hoc q̄ p̄mittit omēs qui tpe abſen
tie ſue foreturꝰ egerint diligent eius
cuſtodierint p̄cepta fide tenuerint et
negotia dn̄i ſui fidelit̄ in eius abſen
tia p̄fecerint Et uicariā venet p̄mit
ſeruos neq; qui tū dns in ꝛuiet ꝛo
agit vbi poſt multū tpis cuſtiq; ā ſe in
recedit eſſeruꝰ putat ipm̄ nūq; reditu
rū in ſolent et pueſe agē ſolent in
illo dn̄m abſentē p̄oribus hmōi Si
abſit tm̄ oīa p̄ libitū et filios et ſuos
dn̄i fideliū agentes in eius abſentia
p̄ſequi ſolent et oppīmē Venit itaq; xp̄s
primo venet ꝛo et nō ſibi nec eccl̄e
intencioē Ita venit po latenter reueli
er ſido patent venit po in ſoē ſui mar
tiris effecty venet ſido in gloria dn̄i
iudex conſtitut venit mdiū̄q; venet
iudicaturꝰ venit hiis doctē ſoēj ſue
verbo et exemplo venit tolle culpam
qua regnū dei omnib̄ clauſit exire ve
nit dare gr̄am qua hō aduers mēri poſ
ſit celeſte regnū Iterū venit p̄mo cō
ligē ex hoīb̄ regnū dei in terris deſ
replerē regnū eius meliꝰ venet aut
ſido tollē regnū q̄ conſtituit in terra et
miſerere ex toto illud in celū ſiue fide
ra Itaq; dns deꝰ hꝰ mp̄ti duplex reg
nū ſ quodda in firmū in terris labo
bus xp̄i filij ſui acquiſitū Et ē vna om̄
fidelū catholica eccl̄ia Hab̄ et reg
nū ſuprēū in celis qd̄ in fine mūdi e
rit ſine macula et hoīb̄ repletū

Sed et dyabolꝰ p̄ornidē duplex
regnū hab̄ in p̄ſti vnū medium ſupi
us in terra q̄ ē om̄ infidelium p̄plus i
ſuperficie terre a p̄cinate et uſq; in cen
trū Aliud hꝰ ſubtus terra regnū infer
ni dicti q̄ q̄ ē in regione tenebraꝝ i
ferni inter tenta trinitatis mūdi ſimoduꝰ conſtitu
tū De regno dei in ſcriptis q̄ hꝰ mt̄
rus ſit ia contio militis xp̄i ſaluatoris
q̄ unica celi aperit aſcensꝰ in celū me
dio purgatorio fideliū aīaꝝ ad regnū
celeſte maleſſimus celoꝝ collatiꝰ ꝺiſ
cipulo de regno dyabli ſuperiori in ſup
ſtrate ſcē conſtitute ſit contrarie deſcenſꝰ ma
loꝝ ſine medio in regnū eius infimū
q̄d̄ eſt in loco tenebraꝝ inter tenta mū
di hoc ergo ſunt regna duo ſt̄ extrema
diſtantiſſima loco ſicut ſunt diſſilia ſtatu
qz unū in infimo mūdi et aliud in ſu
premo et duo media in ſuperficie terre p̄mix
ta de quib̄ uſq; ad finale iudicium flet
tranſitus ad implendū et cōſummandū ex mo
tu ad unū quid deſtenſu boni et ad
aliud aſcenſu longiori Quia breuius
ē deſcenſꝰ a contextu ſcē ad infernū lon
gius vero aſcenſꝰ ab eo uſq; ad celū em
pireū In uno regnoꝝ hoꝝ et ome
bonū et mchāl mali In altero vero oē
malū et nichil boni excepto bono na
ture qm̄ ſcit deus In quolibz aut me
dioꝝ eſt ſimul bonū et malū Cur
autē ſ ipſi venīt tpis aſſumptionis ſcīi
xp̄i deſtendēs auferet omēs p̄ncipa
tum qui uſq; tūc fuit angeloꝝ ſup an
geloſ et hoꝝ ſup demones t hominē
auferet p̄incipatum hoīm ſup hoīnes
demonū ſup demones et ꝺeꝛudem ſc

Jux illud apli cuacuabit oc̄ plaꝛem ſ̄ poſt
diem iudicij Cui em reſſabit omꝫ pla
cio treatꝰ ſup creatūꝝ et dnabit ac im
pabit ſolꝰ deus de reto oīa imediate p
ut vlt ponēs in eoꝝ diſpoſitoē finales
in quibꝫ etnale pſeuerabit Iſti in dnis
ſuppliciꝫ ſ̄lli in dignis pmiſſo Cui em
amplꝫ nllm dominiū ſeu officiū gubna
tionis ē neceſſariū nec in angelis nr̄ in
hominib⁹ qi xp̄ tradet regnū deo pri Nr
in demonibꝫ dnīu ā impiu amplꝫ pmit
tet ꝗuale no lucifer et alij demōes hnt
in ſubiectos ſpūs malignos et horēs ſi
amodo nullꝫ demoniꝰ altri impabit Nr
impanti nllꝫ obedient nr̄ymꝫ aliꝰ ꝗuꝫ
ā quadriꝫ pagendū mittet ſicmo ſcauit
et facet uſq; ad conſuatoē ſeculi Ja
poſt hec ſi aduertiſtis ſingula conſeḡ
eſt ꝙ explanāda terra cōpaꝛe Cui ſi q
rionis xp̄us deſcendit de celo torens ne
eſſe eſt ipm aſcendē in celū q fuit ver
pmo verē ſedo ita aſcendit po ꝙ aſten
det ſedo no ſibi nec cadē mteriōe Via
aſcendit pmo pgrinꝰ tpis cūſuetꝰ aſ
cendet ſedo nūc̄ redituꝝ aſcendit po
videntib⁹ pauc̄is aſcendet 2o videntib⁹
cūctis Item aſcendit po aſſocians aliq
bus angelis et homīb⁹ ſpernentib⁹ Aſcendet
2o ſtipatꝰ omnib⁹ angelis et ſaluandis hoi
bus Cuia vēſile eſt q tu 2o deſcenſu
ro ad finale iudiciū deſcendit oc̄s en
geh velocio celo patus Cui em oc̄s ho
minū ſpūs tū q̄ nec am deſcenſuri ſūt
clarū eſt quia tuc̄ corpib⁹ in terra ſe
pultis vnedi ſunt Cem po aſcendit po
ſtea ſimdando ſup edificatoē cuitatis aſ
cendet 2o oībus in celo et in terra con
ſiatis Item aſcendit pmo celmques
mundi in diſpoſitoē conſueta aſcendet
2o diſpoſitoē illa vacuata Cuia tuc̄ e
tum et ꝑterra triſtibit et pībit figura
et diſpoſitio huiꝰ mundi Ceur quidē re
tū nouū et terra nouā i diſpoſitoē
nouā poni amota habebit ſub qua
metnū ſtabit Ner ſūt eidem vſuſq;
aſcenſionis cauſe Aſcendit naq; pmo
pp̄ ſeptē pp̄ q̄ no aſcendit 2o pmo em
aſcendit ut ſeret fidēles ſui vbi reg
nū illud ꝑpetuū in regnū q̄ credentibus
in ſe pmiſerat eis loquens eis p dies q̄
poſt paſſioꝰ ſua de regno dei Credo ut
amplius mādes a terrenis abſtraherēt
et celeſtib⁹ conteplandis miſcerent Ter
no ut fidem et ſpem hnd̄es p venēdi
ad eternā p nichilo duēt illa tpalia
Cuarto ut crederent indubie dñm ihc
ſū xp̄m eſſe filiū dei ad pcem a quo ſe
miſſu dixit redeuntem videres illū ip̄a
virtute cuntē in celū Cuido ut habeā
te dei filio a ſe et pē ſpū ſuo mittet
Virtus eſt ipſo regnio meſſabilis tm
tus vnq dei paulatim innoteſcent
hoīb⁹ Cq̄rto aſcendit ut ia corpib⁹
ſuis ſeparatis ſubtractis quibꝫ p̄ cupidine
a pncipio credēs duci et manu duci
opetebat tande ob miſſis ſenſibilibus
ꝑi mirent reflectē mentes ad mor
talia et invisibilia prīpiēdes ſem vi
ſibili ſpū interiꝰ illuiari et agi Criſty
ergo ſtuens humane fragilitatis et con
dicionis modū q̄ ex viſilibꝫ ho ad in
viſibilia duci conſuēuit po aſſi ex toto
viſibile et corpale egit cū hoīb⁹ 2o
pg eius reſurrectoē no ita ſenſibiliꝫ ſ̄ mꝫ
terno in eo aſtantiꝰ oīm ſe ſubtrax
it Cerio mittet ſpm ſm̄ um ad tpus
viſibile egit cū hoīb⁹ et deinde reſ
ſauit a miſſioe viſibili remanēte ſola
invisibili lucꝫ ad huc p̄ceptibili a me
te inſpirata Poſtremo ita vēo fide fir
mata et declarata teſtamēt oīa ſenſibi
les miracloſi influxꝫ interioēs et exte
riores lucꝫ ad huc fiant varijs influxꝫ
ſup nāles mētes humanas quibꝫ illua
nt et digit̄ q̄mḡm ho illos eludēt
no p̄cipiant nec expiant Excepto q̄
pmo aſcendit ad ſmē ut i abſentia di
ut na dmꝫ placet fideles ſeruos et
abſentia rugei euidenciꝫ oſtendet p
bitate diſcipulaꝝ et inde conſilibus
put in pncipio ſermois tangebat Ja
ta q̄ ex hijs ia conſequēs Cq̄ ad q̄ſta
queſtioꝫ manifeſtū ē qualit̄ dñs ihc
pſidēs eius aduentū oſtendet i celo
et quo differēt ad aſtenſioꝫ eius p
ma patuit naq; ſatis ex dictis q̄ tuc
mā feſte videntibus cūctis bonis et
malis aſtendet in clara maieſtate
tū vniuſis clari angelis et hoīb⁹ ex to
to triſlatuꝫ regnū dei militātis q̄ ha
buit in celis in regnio celeſtib⁹ ſideri
ſublimioꝝ Ibidē in alme celoꝝ p
luꝝde regnū triūphale regnū mag
ſtrie regnū eterne gle firmaturꝫ
celmques in regnio mfima q̄ miſerꝫ
erit cūctos regnoꝝ angelos et hoies in
loco horroris in caligine tenebraꝝ v
erit fletus et ſtridor gencium inpetuu
vbi q̄ ſimt potētes in ſeculo potent
tormēta patet Cin hijs hebit ibi de ſup
plicijs q̄ntu ſe hic gloriſicauit i ho
noribꝫ pompis et carnalibꝫ deliciis

tiali

et voluptatibꝫ Sit et mo omibꝫ erit ꝛ
unꝰ mensurā delicti plagaꝝ modus
qñ vnicuiq; reddēt unꝰ opꝰ sua quibus
quisq; dapnatoꝝ meruit ut gulosꝰ esu
ries eterna Ebriosꝰ sitis ꝑpetua Superbo
confusio qñ qui fuerūt ꝛ gloriosiores
erūt ibi ꝓ ceteris pliores qui fuerūt pulch
riores erūt turpiores ⁊ grauiter q̄ fuerūt
in seculo seductores vemētes illuc erūt
miserrimi Et sm hūc modū i omibꝫ
ibi pene miro modo vnus ꝙ sonabant
tales Qz ultra qua cruciari pt ibi reluce
ant dignantes dñe ut pura dei sapia
in mia veritate nōz punitōi unꝰ duꝝ
sitatē ꝓtoꝝ cuius iustitia mꝫ ꝓcedē et
ꝰ me fuerādē veritissima pēaꝝ ad cul
pas omiꝫ i mobili et terena assibi ꝑ
tuitate eoꝝ dei erā bonitas et clemē
tia ibi reluceꝫ in eo q̄ etiā quelibꝫ dap̄
natꝰ mfimte citra condignū puniet
Erit ergo ꝙ her erā mferno mābile
atq; detestabile spectaculū omibꝫ btis an
gelis et hominibꝫ Iuꝰ illud letabꝫ iusti
tiū viderit vindictā Et i Gladij ametho
tes in manibus eoꝝ ad faciendū vindictā
in nationibus et iudiciū cōsequtū Et sc̄
Gloria her et omibꝫ sctis eiꝰ Et filia
ymagna absq; dubio erit btis dñe lau
dis atq; ꝙcie exultationis matia tremē
tis malos qui iustos in hoc mundo tribu
lando tm diuersimode ꝓtaunt singulos
contemplari pena modos ꝙportiones at
mensuras Sed ne forte putes ex
eo q̄ ditū est quelibꝫ mfimte ait con
digna a deo puniri verissimā esse pe
na dapnatoꝝ hoc adiūdē hēs q̄ pita
liaq; pena deus ꝙ dato peto mflixerit
potuit iuste et illa mfligē a tripla
a quadrupla at sic in mfimtū hmōi ē
q̄ quatūq; pena finita deus quēpiā pu
niat mfimte citra condignū ipm pu
nire diat Stat ergo q̄ grauiōibꝫ pe
nis q̄ mortalis hō euadere posse tēpꝰ,
bi puniat in mferno et q̄ melioribꝫ
mfimte citra condignū affligat Qz si
particularia vidē cupis pensa an lemꝫ i
bi sit miseria vbi visui obiectū cruce
ymagines at verū habitudines horribi
lissime et q̄ obiecta videnti crudelissima
auribꝫ nulla melodia sz omia vocū dis
trahia dissolubilia seu dissolubilissima
ut gemitꝰ fletus vlulatꝰ clamor stri
dor dentiū et oīa vere horroris Insup
vbi mares omi fetoꝝ spes implebit
gustū qui saporis amaritudo tenaa
bit tactū gelida constringit ardentia
dissoluit aspa laterent duā teguntur
et acuta pungūt Quid plā nūc illi
enarrabilis miseria ē vbi omi malo
rū molestissimi dolores cruciat vbi v
nus ardent febricitat Alter impetuose
furit Ille doloꝛ dentiū torquet Ille ve
mit iste vesica pisterū iste oculoꝝ ulceꝛe
rū Et sm hūc modū per singla mē
bra vbi vng pallet uterina alt squalet
lepra vng ē epilecticꝰ alter pestilentiosꝰ
iste ergo ille claudꝰ hic gutturosꝰ hic stru
mosus hic strabicꝰ horribilē reddit Il
lū paleticū timidū reddit hic ydropi
sis inflat aliū apopleticꝰ ꝓsternit
Et ita de ceteris corpm i omodis Quibꝰ
nichil phibet vt iudicꝫ doloꝝ parcetu
tibus et corpm i multis dissormitatibꝫ ꝙ
cta horrenda abhominabile q̄ reddit gen
tem vniuersā q̄ regioꝝ infermi finaliter ad
implebit Quod etiā phibet quelibet
dapnatoꝝ resurgē in doloribꝫ modi a
ueneris ⁊ pereris illuꝰ magꝰ vita m
perto finiuntur mōli In esde ꝙtue tu
rianduꝫ E cōtra aut in regno dei te
stis q̄tū gaudij erit quis explicabit
q̄ ibi implebit illud Oculꝰ no vidit
auris no audiuit nec in cor hois ascen
dit q̄ ꝓparauit dñs diligētibꝫ se Et illud
q̄m magna multitudo dulcedinis tue dñe
q̄m abscondisti timentibꝫ te inebriabū
t abundantia domꝰ tue torrente voluꝑ
tatis tue potabis eos Vere q̄tā sint et
ineffabilia visus ē exprimē ꝙ modulo hu
minis btus Augꝰ ꝛro de ciuitate dei ta
pitulis duobꝫ vltimis qui hui et alij
doctoꝛes sc̄i magnifice illoꝝ mirabilis o
pusculis laborauerūt in minimo eoꝝ q̄ in
illo regno sint honoꝝ ad liquidū de
scribē no potuīt Quāta erā erit et qua
lis post finale iudiciū miseria regio
nis infernalis huꝰ exprimē ꝙ modulo
huane capacitatis donati sint inconpa
biliter in maiorē velmēdiē q̄m sruē
bere potuīt Itaq; timi q̄ sanctoꝝ
dictis de regno dei egregijs sermonē
lectus preā excellēdē sermonē ineffabilē
gloriā sermonē doctoꝛis via ad illam
habemus ꝙ eundē mlt placē in via dñi
torum habemus viaticū habēdum in patrie
oia q̄ nos in hac via adiuuare possit
ut secure ad regnū dei ptingamus Cū
plus sermonē infermi infimibilē miseria
Sermonē huius mundi reudele negotiū
vanitatē sanitatē amaram dulcedinē
et fallacē pulchritudinē Cū ergo ho
mo considerauerit mundū iste prudentes a
se repellat detestetq; ad miseros recat

Asanisq ad supos in regnū excellentissīe
gle trahat Et tū mūdo mūtedes sibi
mutat ad miserū se fugietes et delm
quietes rōpellat suis miseriis asperat
ad celū Quid ad hec mūdo luxuc adhe
ret mortalis ho prīus vite delicijs ho
noribq sollarijs Diuicijs et ornatibq tū
tū delectatus tūtuq; mfatuatq; p̄ queue
mlti et puce m rpīs ponq; p̄seuerāt
vllent qua hys decretis regnū celes
te merito vite rompare O ergo sīl
tissimi et stolidissimi re mortales q̄ re
gione sup oīa desiderabile p̄ nichilo
duatis Et terrā miserabile oīm male
dictōe plenā sic amplectim duate
q̄ rōmutato etnoz p̄ tpalibq q̄st tris
toriā Quis rompatio tenoz ad celes
tia Diate quid ē h'm tota vita delicias
habuisse nisi fuisse p̄ die m homē adpte
et m puncto depurāt etnis supplicijs Qd
ergo uobis et gaudijs sīs mūdana
nais quid uāb et honoribq sīs fueris
vobis mq; quibq tanta p̄missa sint i ce
lis Quis de mfimis ad tā alta vocati
estis quibq tā magnalia dispōsita sūt
m regno dei et p̄tate obtinēdi illa ha
betis Et vē stultissimi q̄re q̄ tēpq hūc
est iter longū tā emdi oriet vita no
tra patria ad quā gloriosissima regio
aqua m serena et tame Duites hic
ab re no disponis potetes m via ret
rahi duri via abnis ostēdūs et vpē
re negligitis Jn ua deficiūt pauper
ques sue sores ludūt Juuenes Quid
plua oēs q̄ more delicatū pegnoz
m amentate vie se arrestant donec
immicos apphendat et sic ad priā
mūq; p̄ueniat Ipse audietes hmi q̄d
sūm ad hūc pigritam tarde ide nec
regione tante glorie tamq; excellentisse
felicitatis Quid ad hec moram q̄d ex
spectamq; sūt nō mq; quāe nō singimq;
velociter q̄ q̄d celerit' nō gradmr
m via regni celestis Cur nō dispomq;
oē illud q̄d nos m via hac gravāe aut
impedire p̄t Quāe nō sinerq; nē tem
pq tā breue hēmq; q̄ vte ad componēda
farcimulas et p̄randū nēsēs victuas
nob sufficiat Cur ergo hm et expedite
sine mora eamq; nō gradiq; aplīq; celi
quaq; regioz hāc miseriē et tenebrarū
mortis caligine optū deseramq; q̄ to
to hāc vallē lacrimaz deseāmq; cū mē
mente ut finale deseāmq; rpaz et tēpe
simq; tīd q̄ assensuri m celū Nisi em
nūc celmquamq; mūdū mēte nūcq;

mhāc mi
seriā et
rendmq;
festinat'
m regioz.

verumq; vbi ē q̄ torpe Ergo dereli
quamq; mēte celestiū regioz iā celes
tiū gaudioz q̄ p̄cessit dns nr ihc q̄
Cui nos de hō mūdo ad celeste reg
nū vocauit et iter nob illuc p̄uidit
vēnite qua rēē possimq; dedit vbi ea
residēs ad dexterā dei m celestī con
stituit nobis totū m regno patris
puta sui vade mquit pace vob lētū
Iterū vemo et accipā vos admeipm
ut ubi sū ego et uos sitis Qd nob
tribuat q̄ viuit et regnat cū deo pa
tri m sempitna secula Amen
Explicit sermo de assensione dñi
Incipit sermo de spū sancto

Pentecē dñi c̄ placuit celebē
rarii sanctō p̄tē hūi m
sermōe p̄mittere festiuitatē
mēq; Dnicoz ad mq; tripliciē
exigē vendrem q̄ordi m
hec verba Celebēm hodie
dilectissimi s. f. solēpnē tota ēcl ionūdita
te celebrāda. digna ei deuocōe. dulcis
em gdā natuā m deo spūs sanctus ē temp
mitas deitat ēē pē dei p̄ quē sic celeb
bramq; stōz solempnia. q̄to magis ei
a q̄ hūerit ut sīt effect. q̄ps fuere sanctī
si venerandi sīsi tos. q̄to magis nr̄m
sanctificatoz rōuenit honorari. q̄z h' sīc
tūm oīcit dubiū tenē mtrusīm uidē
em sicp̄ q̄ nō ē speciosa laus m
ore peccatoris em 1.4. Et ō p̄ctōr dñi
laudāt. Dma uoce mīpā hūc i ps 49
p̄ctōri aut dixit deus q̄ tu enarras us
tias meas &c. Qui quis audz dicē se
p̄ctōrē nō ēē tu testāte Job Nec mūdus
sīt a sorde nr̄ mfans cuius sit vnus di
ei vita sc̄ terra. Et s. Joh dicat. Si di
xim q̄m p̄ctm nō hā rpi te i nob. Qd
ergo fiatq; veriscē. aut p̄ Pndz b. hi
m sermōe de assensōe duo sūt q̄ m nob
purgēdi sūt. Intellectus et affectus
Intellēq; ut noīe. affectu ut velut. In
tellēq; me turbatq; erat. ne du dicā tene
bz affectus vē mignatq. Qui x̄c m tellem
illuāt. spūs sīs affectū purgat. Et io dr
aptius q̄ ipe spūs testīo. reddit spui
mō. q̄ simus filii dei Ro 8. ad h'm ho
dierna die Cū spūs dñi cōpleuit or t'
ut iustificati. grā ipius hēdes simq; sm
spē vite sd tertiū 20 Cū aut et spūs
dñi adiuuat infirmitē mēi. na q'o
rem sīc oportz nescimus. sī ipe spūs
postulat p nob gemitibq; inenarrabi
libus Ro 8.r. sīm glo postulaxe nos

sanat. ppē. n. ē. p̄clitū. me. ⁊ consolatōr. et
aduocatꝫ. me. Accedam⁹ ergo cū fiducia
ad thronū. grē. eius. et miserēmur dicit ad
sēmur. et grām. inuenīam⁹ ⁊ auxiliū. oportu
no. hebr. iv. Ppter aūt. scēr. iori
mediatorē. nrē. et matris. grē. virginis
gloſe. conductū. flagitemus. dicendes. m
pmis. deuotis. mentibꝫ. Veni. sc̄e. spūs.
subnectam⁹ ꝑ. virginis. gla. aue. maria.

¶ Spūs. dñi. ē. sup. t̄. Ad. mīt. dicendū
illud. thē. hūlit. et. hystorice. ꝑ. ut. expedit
scripturē. de. q̄. scriptū. ē. Notꝫ. ꝓ. q. h⁹. ē
placeū. spūs. dñi. dicit. pt. accipi. ꝓ. mīo
sumue. ut. sit. sēꝫ. spūs. dñi. ⁊. spūs. q̄. ē. dñs.
Sēdo. mīo. sumue. sic. spūs. dñi. ⁊. spūs. q̄.
t̄. a. deo. ppē. ſ. et. filio. ꝙ. acapit. essenī.
alit. ꝑ. tota. trinitate. q. deus. ē. Ihc̄. illud
Joh. ē. Spūs. ē. deꝰ. et. eos. qui. adorāt
eū. in. spū. et. vitate. oportꝫ. eū. adorare.
Sēdo. mō. accipit. ꝛ. onaliter. ꝑ. spū. sco
qui. ē. tēa. psona. in. dmis. ⁊. neta. id. Joh.
14. Paracl⁹. aūt. ē. ego. mitta. vob. a. ppe
spūm. veritatis. qui. a. patre. procedit. ille. testi
mū. phibet. de. me. ¶ Sēdo. nō. q. ad. nu
plex. ē. tēa. Est. em. terra. q̄. fugim⁹. ter
ra. qua. terim⁹. terra. q̄. gerim⁹. et. ter
ra. qua. q̄. rim⁹. Pma. ē. infernalis. ⁊
ē. elemental. ⁊. ē. carnal. ē. eternalis.
p. me. tres. sūt. morientiū. ſ. ē. vivēciū
im. de. pa. Job. 10. Antq̄. vadā. ⁊. ter
ram. tenebrosā. et. opta. mortis. caligi
ne. tra. inficie. et. tenebras. ꝙ. vmbra
mortis. et. nullꝰ. ordo. ſ. sempiternꝰ. hor
ror. inhabitat. De. 2ª. i. ꝑ. dm. ē. terra
tē. et. gen̄. ⁊. dom. est. ade. maledict. t̄
ra. mo. ꝑ. t̄. spīnas. et. tribulos. genēs
bit. t̄. ⁊. a. ibm. Terra. es. et. in. terram
ibis. v. alia. tra. Pulvis. hz. pulvis. es. et. in
pulvēm. reuerteris. et. cm. 10. dr. de ea
dem. ¶ Sup. bis. terra. et. cinis. de. q̄. m
pē. Credo. videre. bona. dñi. in. terra. vi
uentiū. ¶ Tercio. noto. q̄. h⁹. complexi
ū. orb. trac. vno. mō. ampl⁹. q. nālit.
creatiuꝫ. vnualitate. Alio. mō. cētiꝫ
p. oēs. terras. dilatatas. et. vtiq. acepto
ꝓ. ꝙ. gla. sup. ipso. sapē. ⁊. vñ. thē. et. tu
er. sūt. caput. cinc. q̄. ē. q. cēa. acci
pi. pt. acapi. ꝙ. xp̄o. q. ad. eū. hūanitate
In. scripturis. ꝛ. sors. cadit. sol. ē. vox
capitis. et. membroꝝ. ¶ Tercio. nō. tra
complexiō. totiꝫ. thēis. q. spūs. dñi
t̄. ⁊. t̄. ꝑ. tribꝫ. modis. de. q. esse. dicit
et. ē. in. creaturis. est. em. in. oībꝫ. et. sin
gulis. pntialit. p. naturā. siue. maiesta
tis. Est. 2o. in. ipsis. spiritib⁹. q. et. habitat
in. quib⁹. hūat. ut. in. templo. siue. hom
tatis. Tercio. ē. in. hoie. ꝑ. gram
vnionis. ꝓ. quā. ē. ꝛ. alien. me

hūat. corpal. plenitudo. dīnitatis. Ista
distinctio. ꝓ. ꝙ. magem. in. pō. sīnat. dcs.
Nūbi. ad. hor. allēt. pluēs. auctes. sloꝝ
Augꝰ. hilariꝰ. ambo. et. ggl. ⁊. ꝓm. modū
dmebrat. mīs. modos. quib⁹. deūs. in. q
mūbl. sp. in. se. existens. pntialit. poten
tialit. et. oīa. ē. in. oīa. nā. sine. essentia. ⁊
illi. dmēbrationi. consonat. dcm. ggl. sup. ex
amm. vbi. dr. q. deus. qm. mō. oībus. rebus
insit. pntia. potenā. et. sapiā. substātialit. in
deo. de. sua. potētia. et. essentia. ⁊. ꝓ. ea
re. pntia. nō. sit. aliude. q̄. per. sua. esse
tiam. xpi. tei. pnte. esse. vide. q. illi. tres. mi
tonadet. in. vnū. sm. q̄. dē. ē. in. rebꝰ. pe
naturā. Et. ita. b. Augꝰ. ad. dacdam. mle
de. pntia. dei. solū. vnū. modū. q. ad. h⁹. ſ. q
deus. ē. tn. ad. dam. gl. et. in. gr. dm. pt
sunt. dicit. petrꝰ. de. thars. et. eande. dis
q. sub. ea. qua. deus. ē. in. tra. subꝫ. tei. dr
esse. in. ea. ꝑ. essentiā. put. in. fluit. vnu
tē. xpi. tei. dr. in. ea. potentia. ſ. ut. coopa
tur. tei. in. opationib⁹. suis. in. ea. dicit. esse
pntiā. q. opante. opat. et. esse. pnte. vbi
opat. Ex. hys. ad. concludēdū. thē. sic. assu
mo. Spūs. dñi. rplet. et. replebit. ꝑ. nam
sua. oēm. creatūram. gnālit. sloꝝ. dē. per. ſ. mhītur
graiaā. ad. pacia. ſperialit. Excellen. me
aut. ꝓpm. hoiez. q. vniunt. verbo. dño
per. sonalit. Igit. concludi. pt. ex. hiis. dme
creatoris. respū. creatūrā. q. spūs. dñi. te
rit. ter. gnā. ē. nota. ex. pnotatis. ¶ Ex
dni. i. pmo. manifeste. q. Spūs. dñi. tē. ꝑ. ter
hor. nr. Ambo. i. pō. lio. de. spū. sto. proba
spm. stm. non. esse. creatūrā. q. vbiq. ē. qd
ꝓpm. est. dīnitatis. ita. d. Cū. oīa. crea
tura. certis. natie. siue. sit. ut. circūscripta
limitib⁹. quo. quis. audeat. creatum. appel
lare. spm. stm. qui. non. habeat. circūscripta
tam. deitatem. q. virtutē. qui. et. m. oībus
et. vbiq. semp. ē. qd. vtiq. dīnitatis. et. dna
tionis. ē. ꝓpm. Ex. isto. eram. sapiens. sapie
i. Ihc̄. thoma. duaꝝ. ꝓbat. conclusiocē. ꝓa
q. spūs. sapie. qui. ē. vbiq. videt. bonoꝝ
⁊. malorꝝ. hz. ad. bonos. sūma. pietate. be
nigne. q. ad. malos. iustam. seruat. equ
tatem. Quo. ad. pmū. dicit. Benignꝰ. ē
em. spūs. sapie. et. ꝓ. accipi. spūs. sapi
entie. mīstrie. et. essen. q. sr. oe. vno. siue
alio. mō. accipia. benignꝰ. ē. iustos. mi
seredo. exaudi. dis. Iuꝰ. i. d. ꝑ. Exaudi
nos. dne. qm. benigna. est. mia. t. Est. 2o
benignꝰ. malos. ad. via. iustie. reducē
do. Iuꝰ. illud. Ro. 2. Benignitas. dei. ad. pe
nitentiā. te. adducit. Tercio. benignꝰ. ē
beneficia. sua. omib⁹. largiendo. q. ꝑ. te
mignus. ē. et. super. magnos. et. malos. ut

dia[m] luc 6o et ꝑ̃ sinat oriri solē suū sup
bonos et malos et pluit sup iustos et in
iustos Mt 5. Et bñ valde cogitandū est
ne tanta bonignitate abutamur et ne di
uitias bonitatis eius et patiētie t longa
nimitatis contēpnam. Dia[m] q̄ nobis apli
ca porte finē ducā tuā et cor impen
tens thesaurisat tibi ream in die ire et reue
lationis iusti iudicij dei. Vnde et ꝑ̃ sapi
ens ne ex hac ꝑ̃ sapientia pientie p
sumēt ꝓor ꝑsumē de impunitate su
a seruū subūgit conclusionē sedm sup ꝑ̃
dem spūs sapiēcie seu spūs dñi seruat
eiā ad malos iusta equitate dicens et
non liberabit maledictū t impiū vel p
uersorem qui maledicit dia[m] q̄ illud ꝑ̃
maledicti qui derimat a mandatis tuis
vel maledom̄ t male dicēdo seu detracto
a labijs suis t a pena sibi debita ꝑ̃ris la
bioꝝ suoꝝ Q̄ illud ꝑ̃ labor labioꝝ su
orū opiet eos Et ne credat pctor sp̄m
sc̄m latere p̄ua sua subdit Q̄ rom
illius testis est deus et cordis eius scruta
tor est verus et lingue illius auditor Ten
a eum suū q̄ pctor vellet meritō latere
si delectabiles sue voluptatis cogitatiōes cō
repte vanitatis et locutiōm cōpnate p
uersitatis et tm oia ista deus nūc vidē
quia oia nuda et aperta sūt oculis eius
Heb 4. Ista aut tria tangit sapiēs ꝑ tria
corporis organa s̄ ꝑ preces cor et lingua
In rembg. vbi est sedes delectatiōm vng
voluptas In corde cogitatiōm vanitas
et in lingua simonia falsitas et sp̄m
istoꝝ trium treꝫ actus deo sapiens attri
buit. nā sp̄m voluptatis vocat deus
est testis. sp̄m vanitatis cordis ꝑ̃ est
scrutator sp̄m falsitatis lingue ꝑ̃ est au
ditor. Et ergo pt esse testis quia vidēt
et audit Joh 1. Quod audiuimus et vidi
mus testam. pt eiā filē esse videx qui ꝑ̃
scrutator est cordis spūs nāq̄ oia scru
tat eiā ꝑsimda di[m] Cor 2o Jō 8. Ego
sū iudex et testis dicit dñs God q
possit esse dubiū vñ hz iste spūs q vidē
at et audiat et scrutet oia Deo assigt
sue rationis vocē d qm spūs dñi te
q̄d rō quāe oia videt audit et scrutat
quia vbiq̄ est per suā naturā pticiale
potentiale et essentiale et ꝓnciā dñm
tatis sue totū orbē terraꝝ repleuit et
ideo oia nouit Et hoc ē q̄d subdit scia
hz Et hoc q̄d contrm oia t videt spūs q
continet omnia t gubernat t constat
stram hz vocis t noticiā om̄ q ab hoīe
vocaliter dici pnūt quantūcūq̄ vtā lingua
ꝓ hoc ut subdit sapiens qui loquit iniq̄
non latere nec preterire illū cuncte ꝑ̃ies
und iudicū et ꝛō solliciti custodire debem
cordis nostri mētem et lingue nāq̄ et
multe videre quibus delectem[ur] que me
dutem[ur] et qualia loq̄mur quidē me
videt et audit et scrutat q ꝑ̃ho cogitat
dicat uel in quo delect[ur] Et ideo ut dicē
Hoc ig̃ finale concludēs libri sui de ro
solatione phie Magna vob ē fiducia
mitare non vltus ne cessuras in dubi
tatis tui an oriōr agitis iudicijs cun
ta terrenis Habem[us] eiā de hoc sermo
nem simonē ꝓphetā dicē q̄ vbi plus
ꝓpha cōmorat impius et pcerse a
gentibus d. Fac nova dñe in nobis
gnationis tue et glie et pone cumpone sup
impius impiorꝝ Et si forte dicat dñs lō
ge est a nob non videt nos nec oculus
mea ad hoc subūgit ꝓpha putasne de
us cuncta ego sū dicit dñs et nō de
us de longe Q̄ occultabit vir in abscō
ditis et ego nō videbo eū dicit dñs Nū
q̄d non celum et terrā ego impleo di
cit dñs Fac q̄o plus ꝓphicā consonat
dicto sapiēs passignato et ꝑ̃ explā
nat eiā hoc q̄ dī in ꝓpha celū et terrā
ego impleo dicit dñs ē ide q̄d dicit
in meo thematē Quia dñs ꝑ̃plē orbē
et hoc q̄ dicit in ꝓpha putasne tē ide
ē hoc q̄d subūgit sapiens sciali p̄ thē
mā et hoc q̄d contrm oia tē Sedh
ē dubiū Vtrū deus sit omnibus rebus e
qualis uel inequalis si inequalis habet
libri de causis dicit q̄ primū eadē mō se
habet ergo equalis ē in omnib rebs
Si hoc concedit cōis sapia dicta nō eq̄
lucet ē in omnibus sapientib nec bonitas
in omnibus bonis nec erit in omnib
entibus ig̃ Prime ꝑ̃ pcedit thar dicta
primi q̄ esse dei in rebus dupl attri
pt ut ita q̄ cōmotē solus sp̄us
prime dei ad creaturā uel ita q̄ cōmo
tē effluus influentie dei in ꝑ̃ium
ho vlrā deus inequalit ē in creatu
ris quia inequalit influit eis et ine
qualia efficit in eis Secūdo equalit est
in omnibus creaturis nō tm in omnib
equaliter dicit esse Nam creatiue ꝑ
dam sonat in defectū et vbilitate seu
spuale seu natiōn seu ingratie ut pc
cator dyabolus infernus luxuria et hmoi
et in hijs non dicit esse simpr ꝑ tū de
terminatioē sapientie creatiue fuit ne
putet eis esse ut molestus ut defunct
sim conditionē destruat uel vilitatis ca
ueū Q̄ued aūt vere sonat in creatā
sine additione conditionis vil et in

ihm̃ simpliciter dicat esse. Quod creatura solet queri quo deus substantiat mundum omnibus rebus et corporalibus sordibus mundanis nō coinquinat. Ad hoc vndecimum m. dicit. primo quia fermoli est de hoc dubitare cum creatura spiritualis sordibus corporis creati ligati uel quantumcunque polluti minime uti non possit. Et si quis redigat sibi ad memoriam sue pollutionis experimentum sup loca et corpora creata in munda ac sordibus veteris Non ergo mirandum si essentiam diuinam simplicem et immutabilem omnia repletione et ambitu creaturis essentialiter mentibus quantumcunque rei sordibus quantumcunque. Vnde augustinus de natura boni. Cum mundum mundi fecerit omnia quantumcunque dicunt non inquinat cum quo pertinent de augustini sapientia. Attingit autem ad mundum fortiter disponit omnia suauiter sunt mundicia et mundi inquinatum mundum omnia recreat sapientie. Quod hic solet subnecti quod ipsum dam laycorum primo et clericorum vbi fuit deus antequam fuisset creatura. Hec si augustinus homo cum maximum quod mens capax non omnia ita deus est immensa creatura ut ea substracta deus cadat. sed potius ipso destruente per consuetudinem gratiam cadat ipsa. Vnde licet deus fuit esse omnia ante omnia re spatiali et mundi loco. non tamen est spatium nec locale. Vnde augustinus super genesim ad litteram. Nec debemus opinari ei substantiam qua deus est ubique locatum mobile. sui ipsius spatia et loca mobile. nisi sit ipse et mundus omnia re quia in ipso sunt omnia. et quidem omnia re quia ipse est simplicia omnia et antiquiora sibi ipse est ante omnia. et nouiora omnibus que ipse est post omnia. Si ipse omnia mirabiliter constituit ita quod diuina natura ut dicit magister in mensitate sui muneris de esse. cuius sola immensa locale et mensurabile nihil concludi loco si a sinu usque ad sinum attingit non tria spatiosa magnitudine si immensitate ac immobilitate sue essentie. Vnde augustinus addam damnum deus sine labore regens et gubernans mundum motu totus est in terra totus est in utraque totus. et nullo contento loco. si in se ipse vbique totus. Vnde psalmus. Quia ipse fecit nos et non ipsi nos. Et paulus in thessalonicenses. Quia deus non est discors sed pacis. sicut in omnibus ecclesiis sanctorum. Et augustinus ad damnum dei primum dei deus vbique est. Et nusquam absens est. nec tria continet. ab ipsis quibus presens est. Si etiam quis deus totum dicit magnum esse in creaturis in quibus non erat. quia ille non erat. Si tria est in sui mutatione quadam in mundo incipit esse quod fecit tria sine mutabilitate sui. Si multa et desinet esse in quibus non erat sine sui mutatione. nec tua ipse defuit loco sed totus desiit esse. Quod mundum quis contendit. Et quod deus est spacio et gratia libi et mundi. quod unus pater. et deus augustinus pallium illo. Si quis deus est exterior omni re et extra illo dicto. Quod deus est super omnia non elatus. sed extra omnia non depressus. et omnia non exclusius. intra omnia non inclusus. Nec si de thaso dicit pallium quod deus est et mundus ut extra locum uel separatum a loco melius patet dupliciter. uel per distantiam sine ut per interpositionem et mediatorem sine extensum in medium. Quod deus non est extra omnem locum et locatum. Vnde psalmus. Si ascendero in celum tu illic es. Si descendero in infernum ades. Si sumpsero pennas meas diluculo et habitauero in extremis maris. etiam illuc manus tua deducet me. et tenebit me dextera tua. Vnde augustinus. Si quis dicit deum non esse ubique. Et omnibus presentem. Et quod deus non dicit esse ubique mundo non per ut per putat ambitus et per nomen aeternitatis. Vnde magister in primo distinctione. Et illis verbis quibus deus dicitur esse ubique plus — tantum credendum est. Si hoc unusquisque capere possit. Et omnibus plus diligi patet. Et quia spiritus domini replet et repletur per naturam suam ocius terram gratiae. Quod fiunt per mundum interiorem adeptum assumptum. et si sic statum thema quod positum. Quia spiritus domini tria. ambitu orbis terrarum per unusquisque creaturam. Quod si sicut quod spiritus domini replet sicut quod habuerit per adoptionis gratiam speciale. Quod visibilibus signis hodierno die formam esse domini tam in aplis. De quibus actus 2o dicit. Repleti sunt omnes spiritu sancto et cepere multis fidelibus de ecclesia scripturam credendo ostendit. Vnde et dicit de mundi die credendum quod repleti sunt omnes spiritu sancto et loquebantur cum fiducia verbum dei. et formam hoc esse sensibiliter Quia spiritus domini replebit per adoptionis Et etiam orbem terrarum et ecclesiam fidelium per orbem terrarum dilatatam ut quia orbis tere vocem unum. hanc enim terram sibi in propria possidet in re fideles autem viatores in spe. Quia illud per Expecta dominum et custodi viam eius. et exaltabit te ut hereditate capias terram. Et iterum bis mites quoniam ipsi possidebunt terram. Et in psalmo. Et sim hoc psalmo segregatum. Et hoc quod continuum dicit. hoc per quod sanctum simul omnia sicut hi rosas. Nam per spiritum datur sermo sapientie. alii sermo scientie. et alii genera linguarum. Hec autem gratia dicat operatur unus atque idem spiritus dividens singulis per ut multi. I Cor. 12. Etiam hoc per dum hoc quod tantum dicit ea non quia conformem am hi tu dicit creatura ut dicat glo super illud ante ubi predicante euangelium dicit creature Convertit enim ad angelus peccatoribus lapidibus igne et aqua calido frigido humido et sicco. qui minor mundus homo dicitur. De homo etiam dicat Quod omnes creature noie signum homo sit em creature aliquid hi homo habet nam ge ee

tū lapidibus. vnuē tū arboribus sentib
tū animalibus. intelligē tū angelis. ad ist
rētu thematis loquit. b. Petr. in sermoē
de penthecē. Hodie dilectissimi reb sibla
uerūt a facie dei symai. a facie dei israh
hel. ena pluuia voluntaria segregabis her
editati tuā. spūs em sctus precedens a pre
largior munē maiestatis in apl̄os sup
venit. et tribuit eis confirmatis dona. q̄
magnificētia em resurgentis. post glām
ascendētis. et post sublimitatē sedētis
non vestiēbat. nisi ut exp̄mēto ustoz le
tūa. adremeq; lectica et celi numinibus
celestes voces implerēt. Qubdt. Petr. vi
de aut si non est smā. ponde et uerboz
ordine hr. ois vsuas longe an pdixe
rit. Ait. Scit mspr. in die illa germē dñi i
magnificētia. et gla. et fructus terre sub
limis. et exultatio hijs. qui saluati fuīt
de israhel. germē dñi. xp̄s ihūs. no germē
ade quia. et si in similitudine carnis pecti
si filius carnis ade. no in filio spūalis ge
nois ade. Istud ergo germen qđ de vir
ga iesse pmisit virgineo pullulauit. in
magnificētia fuit. cū suscepit. amictu
ris. q̄ tūc dñe deus meus magnificatus es
vehemēter. confessionē et decorē induisti
amictu lumīe sic vestito. Quā aut as
cendēs gla. est. medig am̄oz. et clamo
sancū. ad pdicē. deducēs. et cū palmā
palma celi meritus. susceptus hoiēs i spa
dñi. s. claudus. p. ydēptitate. Quis rogit
ne dū laqua. q̄ sup̄ fructū terre sublimis
in tolesū. ad dexteā patris. qđ utiq; celesti
um cūbat. celoz. nāra. qđ angelica m
tuitq; gt̄fmit. no attingit. Vemat ergo
exultatio dñe ihū xp̄e. luīs. q̄ saluati sū
de israhel. apl̄is tuis quos eligendo. mi
di constitutoz. spūs tui. bōg. qui sordes
abluat. et mundat. virtutes. in spū iudi
cij. et spū ardoris. ih̄s. bn̄. hr. pdixit. p
sanat. et hr. oīa completa sūt. in xo. ihū
dño nro. s. post gloriosa resurrectiōz
et admirabile in celū ascensiōz. hodierna
die spūs sc̄tus replenit. et ter. s. apl̄os. tamq
menter. p. orbem terrarū designatos. ut
q̄ pdictus apparet. q̄ sordes abluit. et virtutes
misit. in spū iudicij. et ardoris. s.
tribulatiōe. et passiōe. quib; purgem
electi. ut dicit glo. sup dicto verbo. ysa. 26
allegans ad hoc id. ecce ego. Vasa figuli
p̄bat fornax. vt. ps. in. Ille de terra. dicit
spū iudicij. q. ex. p. via iuste. p. nob. satisfecit. In
spū ardoris. dicit. q. ho. fecit. in
martio. ardōe caritatis. Deo appropinquit
illūe. dispicite. ligēde tamq; ignē. act.
2. ad designandū signo visibili extre
mis invisibilem. gram. spūsctus. sic

recepta intrinsecus. p. quia. cent. in agro
ardentes. et lignis. om. ad ena. pdi
tionez. et confusa. diiudicatoz. loqn
tes. vnū. greg. in glo. sup dicto verbo act.
Cruci. discipulos. zelo sanctos. et verbo
eruditos. mag. reddidit. forte lingnis
ignea ostendit. et. Pedibus spūs in
igne. et lignis apparuit. q. ecce qđ repleti
ardēt. et loqui fuit. Ideo apl̄i spū sto re
pleti. repente. loqui varijs lignis. pu
tant. dabit eloq. ill. act. 2. Sed h. ori
tur dubia. Primū. an apl̄i spū sto. accep
to loquebant. vna lingua. q. ecce alijs diu
sas lingnas. intelligent. uel lignis varijs
ad diuersos. Respondi. s. 2. 2e. q. 176.
ar. pūmo. in hoc ad. 2m. ar. 1m. q. spūs
virtutū. fieri potuisse. q. p. vna lingnam
loquētes. ab oībus. intelligent. d. q. oi
bus loquerent. in rōnem. fuit. q. pri
oībus lignis. loqreni. q. h. p. timebat. ad
perfectā. sue. ppe. p. quia. ns. solū. loqu
sed intelligē. potant. que ab alijs dice
bant. Si aut. est. vna ecclesie. lingua. mul
tiplicissent. ut. h. fuissent. per. sonas. illoz. q. ec
clesie. loquētes. intelligent. uel fuissent. qui que
dam illusio. dū aliox. verba. aut. ad alios
dū. aures. p. ferrent. q̄m. xpi. ea. p. ferret
Sed cōm. h. q. dicat. beda. in glo. super
actus. Non solū. apl̄i. laquebant. et. del
ligebant. oīa. videbant. si. enā. in. xpi. loqn
tibus. qđ. fuit. maig. miraculū. mmoy
deōre. qđ. q; esset. et. aliud. ecclesie. audientes. qñ
tū. cūq; essent. dissoz. videbāt. intelligebat
quilibz. videlicet. qđm. dña. vlute. h. fuisse.
et. vide. magis. verisile. eo. q. petro. lo
quente. ad. tōm. multi. ei. congregati. de
nationē. q̄ sub. celo. est. ut. hr. act. 2. intel
lectus. fuit. ab. omībus. et. io. h. varijs. vno
ad. vnus. diuersis. tribus. varijs. lignis
loquerent. tm. ad augmēti. miraculi. fuit
q. primo. loquēte. vna lingua. ad. multos. oīm
linguaz. varias. quilz. intelligēt. lingua
suam. Sed. secta. h. mendat. aliud
et. dubiū. constat. em. q. apl̄o. paulus
habuit. donū. lingnaz. sic. et. alij. putent
tesint. 1. Cor. 14. dicens. gratias. ago. deo
q. omīm. vestm. lignis. loquor. Constat. enā
q. illud. qđ. dña. vlute. sup. nam. alijs
concedi. optimū. e. in suo. genē. sic. fuit
vinū. ex. aqua. facū. Joh. 2. Cur. go. xpc
melius. loquebat. in. gria. lingua. cuq. pri
cia. habuit. ex. nāli. bo. q. in. aliena. sup.
nāluter. sibi. data. de. ho. enā. dicit. gle. ad
heb. 1. no. ee. mirandū. q. epla. ad. heb
maoē. ve. lug. fuandia. q. alie. cū. nāle
sit. vtutuq; in. sua. quā. in. aliena. lug
va. valere. cetera. cetera. eas. em. epl̄as. apl̄o

plo

pegemo.t gro sermoe y co posuit hzat
aut con posiut hebrea lgua ¶ Pz
ß ſ C y ē manifesta° ſpus dī ad vi
litate ſue dī 1 Cor 12 et io ſuffit pau
lus et alij apli fuerūt mſtrctiū dīm
tus in lgnis oim gentiū qntū requ
rat ad fidei doctrina ß qntū ad qda
que ſuperaddit hūana arte ad ornatu
et elegantia loquutionis apli mſtructy
erat in ypā lgua nō aut in alterna
ſic etiā et in ſapia et ſtia fuerit ſufficī
enter mſtructi q̄m requirebat doctrīa
fidei nō aut qntū ad oia q̄ per ſtiam
acquisita nostis puta de conclusionib⁹
arismeticis et geometricis ¶ Aliudde
but ē an ſpus ſcs detur ſit in persona
uel in eius dona ¶ Pz p̄ma
p° dī 1 q ſpus ſctus q deus ē et z°
in trinitate psōa dat oīb⁹ et etiā da
tū aplis q̄ patet p augo 15 de t
nitate dicit enim ſm ſtin datus tu in
ſufflasti ihesu de quo mox aut ite bap
tisate omes gentes in noīe p er f t
ſ ambigē enī nō debemus ipē ē ergo
q etiā de celo datus ē in die pētho
stes ¶ Quō ergo deus nō ē q dat ſm
ſtin ymo qntus ē deus q dat deū ad
h° de pluēs adduat auctes mp° h°
de ſpu ſcō ¶ Sed hic ſtati surgut t
plex difficultas Prīa tu ſſ ſit in di
vina et qntū in ſe est nō abe esse in
alio q̄ nūc est ut in ſuis eo q in ſe ē
ſimpr et mrabiliter atq in plu
ribus ſe lyne ſi go aut esse dr in una
creatura q̄m alia ut q̄ plus sint i eade
oportet h° esse p aliquē effectū de no
uo producta a ſſ in creatura ſi talis
effectus est ad dei creatu ergo in
de q ſſ nō det ibi de nouo in psona
ß tm eius dona ¶ Ex dictis ſſ ſſ
sonabit aliquā det tu talis datus sit ad
ſtificandū illā creaturā tu ipe dat et
ipe ad illā ſanctificatiū ſufficiat ſc
q dona creata non dent ut si dent
supfluut ¶ Tertia difficultas est
qtus ſſ esset in plate creatue apli
em in plenitudā erat in dabat p impo
ſitiōz manuū ſm ſtin ut hēt act
8 et etiā a plus ad gal 3° de se loqr
aut Qui tribuit nob ſm stin et
operat virtutes i nob ß oē q dat ab
aliquo in ſtus ē plate a q dat ¶ Ad
p̄m dicēdū q tu ſſ dat ut vnit aliqua
creatue per ſtificationē gratie mpp
sint p essentiā ex h° nō hz se ad ri
se ſſ ſpus tu quo stat q ipe abe ē in
creatura q̄ ſpus nō solū pt effim no
ui absolutu quē in creatura pduat
ſed pt aliū modū essendi ipā in creatura
ſicut in qua aliquis alius habet mutuum in
ipo ſed in creatura q ex vnione ſtificatis ſ
ad se ſtia ē creata postea non fuit gratia ſul
ſtia postea nō fuit ſanctia ¶ Ex qualis sit ia
mutatio creatue q̄ unit ſpui ſti ex vnione ſti
ficatia ſpui ſti ad ipaz dicit ale ē videndū
tu ē enī q nō ē localis nec ad qntitate tu
nō sit augmēo ut dicit in 11° nec ē generā
tio uel corruptio et tue velim quidē sola alte
ratio q ſi dā ſequi q sit ad qualitate et tu
trēmq eius ad que ē ſſi qualitas et per q nō
alia res absoluta a ſpu ſcō ē ſſi trēmq illoq
mutationis q oppm ſuppt mr gēs de trino
dicit q illa mutatio sit alia ſpecies mutatiois
pter illas sex quas ponit phs Posſit in for
te dici qd nō asserō q ista mūtatio ē ſſi va al
teratio et tū eius ad que ē ſba ſ ipe met
ſſ nd in est tū eius in ipe ſbe ß in ipe
qualitatis uel qualitatē ſ ſtificatē creatuā
in mentis ¶ Ad ſtām difficultate Respōdz
pe de thareſio di 19 p̄i q 2 ar° 4 in noe
ad 2m arm ¶ Et ſpus ſ ſuffitne ad oēs ſtifi
candos in rōne principij efficientis ß no ſole hō
Sz ista ē non videt ſufficē qz ex ea ſē clae
q ſſ in psona non dat ß ipe ē principiū ef
fectiū donoz q dant et gr° h° alij dicit q
ſſm vnionē ſtificata se habeat p modū pn
cipij formalis seu forē non quidē mixtōis
uel ām seu subiō dependentis ß pfectis et
actuantis Ad difficultatē aut principale dr
q hūa ipe solus ſufficiat nō tn dona tāt a
ſup fluut que creatura dispom ad digne
recipiendū ſuū creatorē ¶ Sed circa hoc
mouit alia dubitatio an ſſ vnitei possit
creatue ſctificatue absq eo q pe et filius eide
creatue tm vnionē vnant Ad qd alij dicūt
absolute hoc ē pole qd declarāt a ſili de vn
one ypostatica q tiat solū ad psonaz filij
Sz tota trinitas essent ea una vide pole q
vnio ſanctificata tātum solū ad psona ſſ
Sz nō efficia nisi a tota trinitate Oppo
tn ſtus videt ſentire h augo in h° ad
dardanum vbi dicit Quis audeat opinari
nisi insipibilis te trinitatis peritus ignorare
q in aliquo possit habitare pe et filius in
quo nō habitet ſſ an in aliq ſſ in q° non
habitet pe et filius et all h° mr in p° di
3 et hoc etiā probat ſt se pm ſmaz p id
Joh 14 Si quis diligit me ſermonē et pe meus
diliget eū et ad eū veniem et mansionē
apud eū faciem9 Sz q̄ velit tenere pmā
opiōz dicet q auctes iste loquunt de ſto
uel de potentia dei ſm legem dei ordia
tu ſecus aut ē absolute loqndo de possi
bili ¶ Ad tertiū dubiū Primo ſm magrm
in primo dis 19 q apli nō habebat plenā

et aūcte dandi ſſ ſed miſterīū m q° dabat
a deo ſ.ſ. Vñ pe de thar rum eande dſtrūcōi
q vt ar ſit diſtrigvit dare alīq di ad alt p
modū aūctſ uel p modū impetracōis. uel p
modū miſterij. hor vltio ſh et nō ſti di
cit alij dare ſſ ſti per modū miſterij exte
riorē miſtrandi ſn ſacrm gre nō i mē
gram. 2do ſoli ſti. p3o ſ. p modū aūctſ ſolq
deus dat ſ.ſ. et hō hō. Vñ pt q nō hūana
ſed dīna vtute ſpūs dñi repleuit ſtos qb m
habitat p adoptōis gram ſpecialr et h° de 2o
pñli. Dixi 3° q ſpūs dñi excellentiſſe
repleuit xpm hoiem q vnit verbo dīno
perſonalr. qſi ſibi ſoli datꝰ e ſpūs nō ad me
ſura Joh 3. Et in xpo hitat oīs plenitudo
dīnitatis cōr ad Coll 2. Non aut ita h a
bundant hitat in alijs ſtis ut ait augo
ad Berdamū Berlanis h° p ſile. ut in nro
corpe mē ſenſus ſingulis membris ſi nō
oēs in capite. Ibi en viſꝰ e et auditꝰ et
olfactꝰ et guſtus et tactus in reliq aut ſolus
e tactꝰ ita et in xo hitat oīs plenitudo di
nitatis qſi e caput in q° ſt omes ſhi. In
ſtis vero q ſolus tactꝰ e quib datꝰ e ſpūs
ad menſurā ſui de plenitudie eius omes ac
cepim⁹ gram p gram. Concludi ergo pt q pſ
ſtis ſ. ex pncia ſ.ſ. gnalr in oī creatura a
p omipotēde eſſentiā et pmhabitatꝰ in
ſtis et eccl ſuis. potiſſie aut in hoie x° p
habundanā grāz. q Spūs dñi repleuit
orbē terrarū. q fuerit verba vrā reuerēter
proſita. In quibuſ pude verbis tria no
tis oſtendit. primo nāq huiq excellē mi
dñi hodierno die aplis dari oſtendi ſub
limitas q ſpūs dñi. Secdo cuiſde vtilitas
q repleuit orbē terrarū. Tertio repleti congruitas
orbē terrarū. Quo ad p̄m oſtendi gloſiu
q e ſpūs dñi. q ad 2m fructuoſiu. q reple
uit. q ad 3m copioſ q repleuit orbē ter
rarū. Dixi p° q huiq excellē mi dñi
hodierna die aplis dari oſtendi in pmiſſis
verb ſublimitatē et qm gloſu q ſpūs dñi
pateit ſ. et filij. Pateit en ſpūs dīa ihū
illud mat 10. Non en vos eſtis qui loqmi
ſed ſpūs patris vri qui loquit in vob. Est
enā ſpūs filij nīr id aplis dixit en ſpm
filij ſui in corda vra. Est ergo ſpūs patris
et filij non duo. ſed dñs. q patet. Filiq
non duo ſt dñi ſ. vnq dñs. Audiſto me
bro dñi ſſo in breuitatis. Dixi 2° et 3°
q in pmiſſis verbis huiq excellētiſſimi
in hodierna die aplis dati oſtendit vtili
tas et q ſit fructuoſ oſtendit cū repleti
um congruitas et domi copioſ q repleuit
orbē terrarū. etiaz ſ. fidelium. potiſſime aut
po xpi aplos. quibus h° xpus dñs pmi
ſerat in celum aſcendens ſuos discipulos vos
aut baptizabimini ſpu ſto nō poſt hos
dies act 1. Qui en baptizat aſſue
tex ſuā miſericordiā. Vñ huiq aplis donu
ſ.ſ. pentis acceperunt ad perſonalē
ſanctificōē miraculoſis charismatib. ad pfi
ciendū edificandū i eccl commiſſos.
ad pfectū relaxandū in ſuffragio
miſericordie. Vnctio tñ in ea plenitudie
q̄ expediebat. hre pmos et principa
les imitatores xpi fundatores fidei et
emplatores ecclarū. et theophatores in
dia ut dr. Hugo ſuperhabem omēs qui
hebant aplī ſ.ſ. q dñs. premittebat
primo dandū erat amp. habebant oēs
te dandi erat manifeſte. et de h° ct
pdixit eis de act 1. Accipietis virtutē
ſupuenientis ſ.ſ. in vos. et eritis mihi teſ
tes in ihrlm et in oī iudea et ſamaria
uſq ad vltimū terre. Huiq aut
meſſibus dñi q̄ e ſ.ſ. ſc vala do
na gratie. creata q p rpm dñm ihm
q̄ principe mundi. Quibus xr ho a pn
cipio ſue ſanctiſſime conceptionis tanta ple
nitudo erat. ut de eius plenitudie re
pent aplī et alij oēs fideles electi
Huic aut iſta dona q emānt pr̄ ſpūs
ſapie et intellectus. ſpūs conſilij et for
titudis. ſpūs ſcie et pietatis. et ſpūs
timoris dñi pr̄ii. Est ſciendū q
ſic notat antiſſ mr° li° ſume ſue
c. 11. 13 p iſta dona ſuffic regit in
ta hūana tā actiua q̄ actiua qua tenē
platiua. Ita ſapia et intellectus p ima
ad vitā tenē platiuaz. Intellectꝰ. n. pr̄ē
eſt cognitio ſpūalium donoz. q conſert
deus angelis et animabus ſtis quibus
ſanctificatis et aīs et ang. Sapia
vero e cognitio dei p p̄gustatoz dul
redinis ipius et miſtis duobus pſtet
conſiſtit contempla. Deo iſta duo
dona pfecte regit vitā tenē platiuaz
Alia quiq regit ſufficienter actiuaz q con
ſiſtit in tribus. ſ. in declinando a ma
lo. in faciendo bonū et in placendo bono
ne aduerſa. p p̄m donū timoris deh
nat hō a malo. qſi dr cauq timor
dñi. expellat peccm. p pietatis fructū
homo mala. bona ſi opa uſtract
opa miſericordie. p donū ſcie appe
opibus pietatis. ſalubriſtroie. p fortī
tudinē benigne pati aduerſa. per
per conſiliū diſcrete opari. et ſic
domus tota vita humana regit ſpūſto.
Qui ut dignat bri m ſermōe pntis feſti
uitatis. Qui cū p̄ ihū ſpūs ſcūs in paſſo
ſuos i baptiſmatis dona et ſuū paſ
ſum ſ. paſſiū q̄ apponere ſi que

dā vnusq̄sq; confirmat fīna m̄ noīa p
cessus fiat et inter eūantes ⁊ doīs
pdīc̄ subdit Et erunt ḡo vnusq̄sq;
confirmat sua et si hec vestigia spūs
m se reperit mdubiē credat q̄ ſſ i
eo ambulat et mhitat q̄ si nec p̄ma
gram ſ dom̄ timoris m se mr̄ emit
ht quide quide spm̄ p eū potede eūtia
si nō ht p mhitatiōm gratuitā ſpe nā
q̄ ē spūs veritatis q̄ mudo nō p̄t ac
nec̄ joh 14 Et rō est q̄ ſſ illū q̄
mhabitat dom̄ oēm vitate joh 16
vere Oēm m̄ vitatē iustīe et doctīne ſed
nulla talis vitatē ē m mūdo ⁊ mudi a
matoribꝫ q̄ oē q̄d ē m mūdo ē cu
piscētia carnis ē et concupiscētia oc
loꝝ et superbia vite 1 joh 2o Constat
aūt q̄ voluptas q̄ ē concupiscētia
carnis tollit vitatē vite cupidis q̄ est
concupiscētia oculoꝝ auffert puitatē ius
tīe et vanitas q̄ ē superbia vi
te corrūpit vitatē doctīne hm ſt ꝫ
spē i mdi de quibꝫ apoc 16 vidit oēs
draconis et bestie et de ore pseu
doppte tres spūs i modū mōdi
ranas Sūt em̄ spūs demoniorū
facientes signa et q̄ isti possidēt mūdū
diminute ſt veritatē a filīs hom̄ pe
ii Diminuta ē m̄ veritas vite en ob
liquitate mentis duplicis opantē
bona ſ nō bñ in dupplicitate filatiōis
diū opantē mala ſ in̄ pulsitate actionis
diū opantē mala apte Diminuta est
etiā veritas iustīe distribute m̄ platu
rib⁹ bnīs et alīs p̄monitorib⁹ clericoꝝ ⁊
laycoꝝ p psonā ſ acceptiōi Diminuta est
vitas iustīe cōmūte m vārijs qū̄ nus
per fraudē cerniculoꝝ Diminuta est vi
tas iustīe dirēo i cōsilijs i iudicijs et
m negocijs p̄ vot̄ coꝝ Diminuta est
etiā vitas doctīne otiosīte negligē
tie aūt sūtate inquirēdā et tenēdē te
pōrīs Diminute ſt vigōr in oībꝫ hijs
veritatis a filīs hom̄ adeo ut ꝑ
ut videāt esse completū Conculcatum
est retrorsū iudiciū et iustīa lo
ge stetit q̄ corruit veritas in platē
ie et equitas nō potuit ingredi Et
reuera ista oīa heu mīnis notoria
sunt illis qui considerant gnāle etatis
status statusq; pticulares clericoꝝ et la
icoꝝ q̄d nō in mīto defecit in
deo et in vindicijs flagellū addē q̄
sīa mea conculcantē et sacramēta alia
unctōnes ecclie ab inferioribꝫ recedē
tes et a nō nullis q̄ ꝫ prime profes
ionis tenore noīe pupendūt ner
vere

mirū sit in vobis etiā ſ q̄ alioꝝ doctōres et doctores ita vīſi vi
dēā ꝙd q̄d pdic
ut a plus 1 thn 4 Spūs ſto evidēter dicēte in nouissimis tpibꝫ discedēt quida
a fide attendētes spīritibꝫ erroris et doctrīs
demoniorū in ypocrisi loquentiū mendacium et cau
teriſatā hñtes conscias prohibentiū nubere sur
gere audiuiſtis de 1o tē q̄ ecia ad confirmadū
errorē suū pūbē ut audiui dicit q̄ mgri
nō deberent medici q̄ d̄ hō ee medacium q̄
reputatū fuit suū dēm erroneū primo supad
dō fidē q̄ mgri nō dz et cū hō debeat mētiri
tam posse p̄ducē Ideo nō credat q̄ mgri
mentiū in eis est p̄mittē velint tales errores
pullulare q̄ ꝑplm̄ infirmit et ecclie sanctā in
fidelium veritatem supponit Et cum iste bonꝰ
hō nō aduertit q̄ grauit cōtra eū loquit̄ vox
dīna m̄ pē 49 dicens Sedens aduersus
fratrem tuū loquebaris et aduersus filium matris
tue ponebas scandalū vox dīna gnāliter occā
mentem̄ detractorē et specialiter m̄ta pte ver
sus illos q̄ detrahunt doctoribꝫ ecclie boīs ut
pz p augꝰ de cōsē dicente Et aliquē doctus
hō bñ vuult et bñ docens qui alīs magne
reputatiōis detrahit ar mlto potit scandalū
infirmo q̄ ad huc audēt ad sōlidū cibū me
se parare filii ſ de vbē mr̄ virtus trahit ori
ginē audiendi q̄ ad huc rationalis ē et io
talis scandalizat dicti vel platō uel doctoꝝ
detrahit q̄ verb detractoris credulꝰ doctr̄e
veritatis deficit uel corrūpit Vñ constat q̄ si
ē detrahē maioribus est scandalizare m
finores et paruulos et pusillos qui aūt scā
dalizauit vnū de pusillis istis q̄ in me cre
dunt aut dicē expedit ei ut suspendat mo
la asinaria in collū ei⁹ et demergat in p
fundū maris ꝙt 18 Solute ergo detrahē
alterutꝝ fratrē mei q̄ detrahit fratrē ⁊ q̄ mdicat
fratrem suū detrahit legi et mdicat legē Ja
cob 4 Non em̄ ē ista sapia de sursū descē
dens ſ terrena alīs diabolica Luc 3 Et io
non a spū sto ſ a spū maligno q̄ aūt a spū
sto descendit ē sapia ꝑm quide pudica deīn
de ē pacifica modesta suasibilis bonis consē
riens plena misericordia et fructibꝫ bonis
mdiatis sine simulatiōe Hec ilm ista aūt sa
pientia in nobis erit p 1 dona ſſ ydeo
ut pulchre declarat Bñ in sermōe pnte festi
uitatis qui venit vem̄ ste spūs Inspice
a tmōe dīni qui plus hoīem usq; ad creato
rem suū rendit a q̄ per situatos motus ta
qua pdigus filius in regiōi dissimilitudīe longe
ex ulauit q̄ reditio per inspiratōm ſſcti sui
assendit hō tribuat mētis sue ut audiat
causa plene vite sue ad ē aīaꝝ constrā
gentis memoria vō uideat nōi carnis ſ oēm

tumor qr truciat qz ro ꝓm bonꝫ ſm̃ antiq̃ rem
vtiq̃ dispnabile udiciũ dudum eo̅ pitatẽ
dicẽte m euũ⁹ et p̃cedent qui bona fecer̃ in
re ſine cred̃ vite qui vo mala egerit in reſurrec̃
udicij legiſſe ſe recordẽ. q. de p̃m̃ l. ho pen
tens placet ꝙ deus udex videt aut ſe mala
fecſſe et no poſſe recordẽ eã ſe legiſſe
q̃ cũ tribual udicis ventũ ſum̃ redditurꝰ
eom̃ ſm̃ opus qđ vnuſq̃ſq̃ geſſit in corpe vbi
eã videt nulla ingenij ſuffice ad miſeriã
dam ſumã ſapiam̃ nec vires eo̅ potentiã et
ſubvent ei qz in inferno nulla ẽ redẽp⁹ ſꝑe
ibi ign̄is q̃ no extinguit et vermis q̃ no mo
ritur et frigus qđ no intepeſcit torqꝫ q̃ no laſſa
tur hyps itaq; oĩbus conſiderat⁹ ſi no
met ho malor⁹ ſibi conſiq̃ no vult ſi mor
tuꝫ ẽ Timor ergo iſte ſm̃ dn̄i ẽ a q̃ ꝑ
oĩa alia dona uſq; ad ſup̃nũ dn̄i qđ ẽ ſpẽ
ſapie aſcendit vñ ad eterna beatudine p̃ueꝫ
tur et p ꝓm̃ nouiſſia mea an̄ oculos pomꝫ
jun̄ id eſt A Mee rac̃ nouiſſia tua et mer
tm̃ no pertabit vñ no ꝑ malq̃ tnedu
m hac via ad vitandu pcta q̃ meream no
uiſſia q̃ ia ſenꝫ p mutata i eruam⁹ vbi dr
Cũ venit filius hoiũ in maieſtate ſua et oẽs
angeli eius cũ eo tũc ſedebit ſuper maieſ
tatis ſue Et congregabit⁹ ante eũ oẽs gentes
et ſeꝑabit eos ſic paſtor ſegꝝgat oues ab hc
dis et ſtatuet oues q̃m a dextris hedos aut
a ſiniſtris ait io Non timebent go pij fideles
et bom x̃am ſi in varias tẽp⁹tates et tribu
lacões huiꝰ ſeculi inciderit ita ut p̃ſecutoꝝ
et mꝝcia timendi ſuperbor⁹ q̃ floret i
ho ſeculo ſuſtineant ſi meo rem̃ nouiſſia q̃
bus dicet impij nitra ſe p̃mam ageres ſi
fructuoſa hm ſt q̃s habm⁹ ahi miſeriſ et
m ſibi mꝝcij Nos inſenſati vitã
illor⁹ eſtimabam⁹ inſaniã tr ſapiẽ et
tue dnabut⁹ eor⁹ iuſti in maturio pẽ q̃ ſ
ſ gle et augo ꝑ manus inteſligi⁹ dies iu
dicij qn oĩa erut apta Mo ud ẽ nor q̃ no
du apuerut nita iuſtor⁹ et q̃ noiat⁹ ſeli
citas impior⁹ Et ſubdit augo arbor ꝓ hyc
me q̃ arida ẽ tũ aut ſol ureut feructior
tpe eſtus replet⁹ ſolũ ꝑfert fructꝰ Sic t
mo uſu laborant impi vemet eſtus ẽ vi
ta mea dure non du apparz in ramis Radix
aut mea caritas eſt ideo aut aplus q̃ ſur
ſu debeam⁹ hyeꝫ radice vita ꝑa ſit paſ
tor me q̃ habitatio mea non debi reddẽ de
talo et in hac terra debem⁹ ſic mortua am
bulare ut ſupra mortua miſeria mortui ſim⁹
no ut ſupra mortua miſeria viuaq; vñ aplus
mortui em eſtis et vita nra abſcondita ẽ
cũ xo in deo Coll 3 Erue vbi ẽ radix mea Cy
qñ apparebit hoc nr tẽp⁹ in ſolitis t ſeue
tibus Erue qđ ſequit cũ xr⁹ apparuer
rit vita nra tũc et vos cũ illo appe
bitis in gloria Ad quã nos ꝓducat q̃
ſine fine vivit et regnat amen

De indiscreto feruore q̃ ut altũ ex tremũ opponit acidie ꝯ dim. m. Willelmũ parisiũ cancellariũ in fine tractat̃ d̃ acidia ꝯtinue vicio.

Detestanda ẽt igit indiscreti feruoris pnt valẽ primo testimonia scripturarũ. Ad ro 12 Racõnabile sit obsequiũ vrm. Tria aut sunt que exigunt ut hõ cũ discretione et rõnabiliter fruatur deo pximũ est nobilitas persone cui seruitur vnde honor regi iudicũ dilectis iudici cũ discretionis. Tm est humana natura homo cũ rõnalis creatura sit et ideo rõnabiliter operari debet plus debito imitari sapiẽ quã fortitudinẽ. Tm est quia requirit hoc hẽ hostis cõmunẽ pugnat habem̃ diabolus enim cõmunẽ hoiẽ pont pugnat astutia et sapiã q̃ viribus Ideo et nos sapiã q̃ eũ pugnare debem̃. nõ viribus vires enim nõ sufficiũt esse sapiẽ qz melior ẽ sapiã q̃ vires. et vre prudentis q̃ fortis Sap 6c ad designandũ q̃ non placent deo opa sine discretione facta Non enim offerebatur in lege aliat vrm. Ideo etiã in omi sacrificio offerebat sal condiebatur hostia omnibus bñ sapiant. p quod signatur discretio que facit opa grata deo pe ad thm. q. Noli ad hunc aquã bibẽ si primo modico vtũ Prudens velit sibi fieri. nõ ut imediate debiles fiant. et post per medicos suffragia requirant. Temperanter ẽ cum ut si fieri pceptũ obsequiũ quã datum precatur plus quã in rõsideratione vel in discretione minuit. Pe petri ep̃ karissimi nolite pegre mari in feruore qui ad temptationẽ vobis fit. Etc. Ac. No li esse iustus multũ Sit aliqui qui in nullo volunt condescendẽ carni quozum iusticia magna mustica est. Ihm hor arbitror primo in vita vtile esse ne quid nimis Discedo valet ad detestationẽ indiscreti feruoris mala que ex eo sequũt. Bñh dicit. et mala q̃ ex eo sequi. Sic dicit. Qui ex indiscretionẽ ieunia et vigilias et hmoi sic agit. ut deficiente spũ vel corpe langwente. spualia impediatur. abstulit corpi suo bonum opus essum spiritui affectum. pximo exemplum. deo honorem. sacrilegus est. omi bonoz. in deum reus Sacrilegus talis dicit. qui a violat templũ dei. si corpus suum. Salomon etiã ostendit malum. quod ex indiscreto feruore sequit. pu. 19 dicens Cum festinus est pedibus offendit

Ille ex festinatione offendit qui ex indiscreto feruore misericordiam corpus vel aiẽ meretur Et licet ex festinatiõe possit sequi casus. in quocũq; ambulante. tñ papie in eo qui per stratam vadit. Nã talis in altũ astenditur vel destendit. Vñ cũ comissio vni religiosi fit. quasi astensus scale. Vnde cũ destrictiõe debet astendere. Si enim per infirmitatem corruat. spẽ destendit usq; ad infimũ strate. Tunc oportet eũ carnes cõmedere et facere que erant in seculo. Vñ richardus non repente fit summus astendendo nã volando sed leuitas apprehenditur. Bñh in can Et hec festinatio in omnibus timenda sit. tñ in nouitiis papie. Ille qui equũ suum nimis fatigat. in mane non videt velle facere bonam dietam Ex indiscreto feruore sequit̃ primũ superbie et vane glorie. Vnde quidã Corpus non frangendũ ẽ sed regendũ. Et ergo moderata. et sancta. et simplicia in omi humilitate ieunia. que nec corpus extenuent nec animã aleuent. vt res humilitatis non gignat superbiã et vitia de virtute nascant. Que superest salutis spes. si spa aiẽ remedia venena sint. De superbia tamen Bñh Crue maior superbia. quã q̃ vnus homo toti congregationi suum iudicium pferat tamq̃ habeat spm dei. De vana etiã gloria Dicit idem ad fratres suos. Non legistis in regula mea. q̃ si quid sine voluntate vel consensu prius spualis sit vane glorie imputabit. non mereadi. Et Ex terminant fines suos. sicut videant ascendentes vel appareant Item ex tali indiscreto feruore sequit̃ scandalum aliorũ maxime in congregatione. Bñh de talibus. hñ sunt vanitatis diuisores et pacis inimici. Casus etiã vnus talium mittos exterret et tepidũ facit a desideriis perficiendi. et eius exemplũ quod debuit alios attrahẽ. fiat eos formidare austeritatem religionis. vt impleat illud psal. Posuit firmamentũ eius formidinem Nidẽ etiã sequi ex indiscreto feruore queda ydolatria. Bñh dicit. Talus est ydolatre. nõ acquiescẽ. et quasi pctm arciolandi no obedire. Et subdit. Cum mur qui se fruit religiosorũ aliis qui non sunt fruend. etera homines erant pagani et ydolatre sicut pa 14 dicit samael q̃ pctm arciolandi et pugnare. et quasi stultus ydolatrare nolle acquiescẽ Sequitur quinto etiã ex indiscreto feruore exprimat iudicium cum qd debet esse apud patrem spualem vsi inpant sibi

tales et illud cui renitebantur ut ex sua auctoritate reassumat. Vñ bñ dicit Cui enim cum semel nobis cōmisistis quod de nobis eum sum mittimini? Et ut breuiter dicam non habet callidus hostis efficacius machinamentum ad tollendā de corde dñi quod si effici posset ut in ea incaute et nō cū rōne ambuletur ut dicit Philippus

¶ Ad detestationē huius vicii ostendit duo stulticie genera. Prima stulticia est eorum qui habent indiscretum seruorē spūs qui cordis oculum lumini preferunt ad poci⁹ sine lumine seruit. Ordinatus est in ecclia qui lumine rationis pferatur ad designandum quod lumen sapiē rationis prime pferendum est. Et hoc vō quod xpi rationē prime sine lucē seruit audit frequenter quod xpi innocentē crucifigunt quā latrones crucifigē deberent. Crucifigit enim nouū hominē qui debebat crucifigē veterem. Homo vetus intelligit compositus ex primis compositis velud ex membris. Colatio mortificate membra viri que sunt super terram. Hoc vō nouus intelligit compositus ex virtutibus velud ex membris. Nouus go homo iuxta crucifigitur qui propter nimiā abstinentiā virtutes operari nō possunt. ¶ Secunda stulticia est quod ipsi assumunt arma nimis ponderosa que pondere suo eos deiciunt et que debent eos ab hoste protegē ponus eos capi ab hoste faciunt non attendentes quid scriptum sit de Dauid. I. Reg. 17. qm arma Saul nimis ponderosa deposuit et golie denuo accurrent. Qui aliquid deiicerent dyabolū cū mediocritate iejunio⁹ et vigiliaꝝ qui cū nimia etate p iram vel impatientiam ab eodem deiecerunt. ¶ Tertia stulticia est quod ipsi habeant equū valde impetuosum. nō curant tñ ei frenū imponē sed solis calcaribus sint contenti; cū tñ constitutum nō minus esse nam equo q̄ calcaria. Non mus periculosū est alicui inter hostes esse sine freno q̄ sine calcaribus Philippus Bone voluntati non semp credendū est sed esse menda et regenda maxime in incipiē. Iacobi 3o affrena in equoꝝ ora mittimus ad consentiendū nobis ¶ Quarta q̄ cū infirmitas que ex causa calida est periculosior sit quā frigida a xpi cui me sanos se omnipotentie lucet ex calida causa infirmenti. Acedia velud infirmitas est ex frigida causa. vnde tepiditas vocat indiscretū vō seruor est velut infirmitas ex calida causa ideo periculosior esse videt ¶ Quinta stulticia est quod ipsi habeant dñm diuitissimū et liberalissimū affligunt q̄ impotentes

A credit cū placet ei si fluentes ipi adeo fame se affligant

fiant ad seruiendū ei ¶ Cū cū strame hoc non placet hominibus pauperibus atq; auaris etiā et de ornamentis suis. Nullo em vult ornamentū suū cū iejunet q̄ ei seruire non possit ¶ Sexta stulticia q̄ cū magis periculosa sit nauem nimis esse oneratā quā paruā xpi cū nō curant cauē nauis sue de periculo oneris. ¶ Homo in mundo isto est velud nauis in medio mari. Et vita est quasi nauis in storie. Hor dñi de sapientia libre. Qui in fine Imminet autem huic nauī duplex periculum si submersionis q̄ nimio onere; et per facilitatē p fluctus temptationū ep mandate. Et ō tales pcto submersionis non curant subtrahē me ¶ Septima q̄ xpi male iudicant. Iudicent eum esse subtrahendū cibū filios dei qui digni essent cibari auro et potari balsamo Vñ bñ Dicam aliū thymothei et ego eū si⁹ cibabo auro potabo balsamo. Ad cumulū huius stulticie facit q̄ xpi vident filios dyabolo qui omni bono indigni sunt ultra large bona dñi sui expendē. ¶ Octaua xpi multi vēnt duo seruire ita tñ volunt ei seruire q̄ non possint ei diu seruire Sapiens Quid stultius q̄ quod bene facias tuere sic ut diu facere nō possis ¶ Nona q̄ ai equus suus subtrahi ut auenā volunt facē maiorē dietā male proportionādes ea que asino debent sc̄z cibaria virga et onus Pregrum et onus duplicant cibaria aut diminuant de hijs ea. 2. Cibaria virga et onus asino

¶ Decima q̄ xpi perfidos se esse nō estimant nisi imaginē sui xpm exprimant. Cū struthium sit luci⁹ Perfidus omnis erit si sit sicut imago eius Constat aut quibusdā fidelē xpm perfectissimū fuisse et cū comedebat et bibebat mediocriter ¶ Undecima q̄ xpi credunt se festos nō esse. nisi pg fuerit homicide. Qui ille qui auferet alicui vitā qui vituperat esset p anni homicida iudicatus quāto magis qui iejuniis et affluentibus efficit ut decem anime exeq̄ moriant.

¶ Duodecima q̄ cū xpi alios bonos sint et caueant alterū nocumento omnino cū sibi ipsis mali sint et inseruientes eis quibus nequā nubunt. ¶ Secundū q̄ in hijs cibis qui sumunt valde timenda est delectabilitas. qui frequēter nimis sumunt et cū nimio ardore Pterea consolationem cibis delectabilibus quoq; prohibet homini ad ima consolatione que datur nō admittentibus alienā. Sed si quis in cibis q̄ sumit in quantitate et in ardore caueat.

et creatori de sua creatura gras agnit no
solum absq; pcd sed etiã mitoriç pt su
mẽ de cibis q̃tum nãte est ad sustenta
cionẽ corpis. Deus em̃ creauit cibos
ad pcipiendũ cũ gr̃aꝛ actione fidelibus
ad thy c. Et ut breuit̃ dicã sit debem9
corpus hre sicud egred tõmedentẽ ceru
mina volentẽ m vtilia sunt negãda vtilia
vero mgrenda. Et nota q̃ sicud aput
veros religiosos & pcipue oportz nouicios
caue ab indiscreto feruore sic oportz pres
pitales q̃s condescendẽ fragilibus. Vt legit
de bto Anthomo q̃ quadam venatõ vidit
eum grauẽ cũ fratribus suis et displicuit ei.
Cui anthomo volenti ostendẽ q̃ bñ agerent
cũ fratribus ait pone sagittam in arcu et
trahe et tetigit. Et trahe fortius trahe dixit.
Et tendit sagittando. Qui sup̃ mensuã
tetigerat frangit arcũ. Respondit anthomus.
Sic est in opẽ dei. Si sup̃ mensuã tẽdimus
fracti deficimus. Expedit ergo aliq̃n
relaxare vigorem animi. Sicle ẽ de cordis ri
tharc. que si parcius tendant̃ cauue sonat
si nimiũ rupit̃ si mod̃ate dulce sonat.
Impetus animi modico vento mitumestit.
Ideo aliquid libertat̃ concedendũ dum
tandem fratribus me sicut accidit in dolijs
fractis crebris in eis cũ plãt̃ et fim̃
dus exiliant. Castanea in igne nõ nisa
aut crepat ad exitũ. Dicit aut̃ q̃ terre mo
tus fit ex duplicibus vaporib9 in viscere inclus
ribus tremeatu non habentib9. Deo no debet
nimis horreꝛ ab hominibus coartari. ymmo omo
locus vel quandus ẽ dei et libere
tatis arbitrij. Her. xvijth c. vi supra

Questio notabilis. iij. Johañis gras mis Cancellarij parisiens de Detractione

Queritur an mala loqui de alijs
in eoꝛ absencia sit semper
pctm̃. Et videt̃ q̃ sic. Quia
nullus vellet q̃ sibi fiãt fite
ras se heri dehz uta fiãt eras alias per
regulã illã facies nãlis est dimittẽdũ. Sed tibi
non vis fieri alijs me fateris
In oppm̃ arguit. Quia si sit totus fere mudꝰ
dampnãt̃ cũ lingua hominis pna sit
valde ad loquendũ

Ad respondet̃ nondũ ẽ q̃ actus mãdus
libera. aliqui laudem vel vituperiũ et pctm
ex circustancijs est specialr ex circustan
tijs. Inquirendũ ẽ ia ad que fines di
malũ de absentibus et accidit sex fines
gñales. Quidã fit ad mortificationẽ
pximi vult cruciari. Silia patet.
Quidã ad eoꝝ cautelam ne decipiant̃
ex talium mala societate. Quidã ad
vtilitatẽ absentiũ vt pctes eis referant ꝙ
correctionẽ. Quidã ex compassione quadam
amicabili et ad orandũ deũ pro talibꝰ em
dationẽ. Quidã ex sola curiositate et libidi
ne loquendi de alijs et ex loquacitate. Quidã
ex odio vel inuidia vel ꝙ diminuatur fame
aliene et ex indignacione

Primus quidem modus pt esse licitus et me
ritorius referre mala absentiũ si non in
tenda pncipaliter aliqui fini q̃ aliter pno
tentur quidem firmiter si no mittat alia me
cio fermentata et sibi meritoꝝ et ꝙ bñ pu
deat ne falsa sint que dicunt̃ et amplioꝝ
in malo et similare nt̃ pcta et cetera q̃ no plꝰ
noceat talis locutio absentiby et eoꝝ fame
q̃ prosit pntibus. Cum ꝙ parvo bono tole
randũ no ẽ infligendũ magnũ malũ.

Loqui mala de alijs ad satisfaciendũ ipe
ligitati et libidini loquendi quit tempus
ꝙ talia pteriscat vix a nullo a ꝙo excusat̃
et sepe transit in mortale ꝙm. Tale em̃ ꝙm
no solũ ẽ onerosũ de quo in reddituri sumꝰ
rationem si ligne ex hoc rationem dapnificatois
magne in fama. Et ꝙ hoc tenduꝝ sepe loque
tes et audientes videntur indignaꝝ rõi eos de
quibus fit locutio vel in vltionem ꝙm in
tus et exterius deũ cogitare timet et insta
tur et dicit Gracias deo no es talis et tale
et tendit in phariseũ vanitatis salte in effectu
et si raro videat aliũ ut dictũ.

Et si quereꝝ aliquis signũ qñ licet ꝙ
ex bono fine loquit̃ vel ex malo. Dico ꝙ deus
loquit̃ aliquis ad bonũ illius de ꝙ fit sermo.
vt puta ꝙ orando deũ ad eius emendationẽ
tuc debz sentire in se quandã compassionẽ
dulcedinis et misericordie et no tedz longũ sermo
nem de tali materia displicibilẽ. Quia ut
non delectat̃ in narrando mala filijnes
dicit illa nisi ex necessitate ut puta ipsi me
dicamus illis q̃ ut pnt prodesse et tuc dolet
sufficiat et abbreuiat sermoꝝ q̃tus possit
et q̃tus sufficit ad ostensionẽ infirmitatis
Ad duo aliqs loquit̃ ex loquacitate signa
sunt oppositum qm sentit indignacoꝝ cõ
alios et mordet eos et quasi absentes la
cerat ner ponit fine verbis suis ner edu
ficat audientes. Item quia talis nullo mo
intendit corrigere illos de quibꝰ loquit̃ ex q̃
sunt absentes et un notet eis et melius q̃siuit
ner vellet q̃ de eo diceretur. Item mens
loquentis et audientiũ impedit̃ a malicia
et tuc et postea qm talia ad moderia cetia
apud multos reuerentiã. Tuto q̃libet
igit̃ loqui de bonis a de pcis ꝓpe. q̃ sic
vedẽ homines more camino. Vix de nigi

seruat mensurā quin mstrā mendaciū et
quin augeant mala et in deteriorē ptē tra
hantur
Loqui mala de alio ad finem sequtis semp̄ q̄e
pertin̄ et qui nōbīt ledit fama aliena. Loquēs
hoc aduertit uel debet aduertē grauius est
pecc̄m sepissime quia fretus ia q̄ sit cōmestio
rarius in die veneris uel iejunii. Dura est
ista sentēa si vera sit ea. Salubre consiliū est
vt certa talia apponat homo et illi cū q̄bus
conuersa digniti oris sui quod consentaneū pon⁹
debet et repleri laudibus dīne et quia ne
cat homo quid pmittēs vtili sua vituperatōe. Po
test cū loquens intendē bonū et audiens
pessima bur sepm̄ pcesso fine ex intencione
audiendo et postmodū narrando. Debet
p̄tea considare sepm̄ et fragilitatē suā et
defectus ppōs et quo indiget miserā dei et q̄
utar si esset in statu alioq̄ forte peius faceret
attentis tot oratiōib⁹ quas hīt ad pecā
dū. Nam si homo qui non hz regē nisi se t
lingwam suā defiat cotidie ut nōbīt per
superbiā et detractōnem pt esse dns sui
quid estimare debet de hominibus qui alios
regere debent nōne debz compati si no pt
omia ad rem dregē. Demq̄ talis vsurpat
diuinū iudiciū et tm̄ vedit legem dei ut
ducat alienū seruū qui dno suo stat aut cadit
potius qm̄ deus potens est stabilire eum
Ita debet presumē potius quia dampnde
Talia siue immūdabilia in scripturis et ex dic
tamine meis malus et dmi que hō debet
diligent aduertē et ex equo ne frustra stu
q̄d agit. Si in si q̄s aut Iacobus existimat
se religiosū esse nō refrenans lingwa sua
huiq̄ vana ē religio tua vana. Quia si
non consequat finem optatū qui est beati
tudo diuina sed morte sempitēna a q̄ nos
eripiat Ihesus cristus Amen

Explicat dt̄ immanis cancellarij parisien
sis in mala loqui de absentibus sit pax ut
non

Sequit̄ sm̄o vicesimusprimus magistri Nicolai
Dinckelspuel de exposicōne octaui pcep
ti Decalogi. Super quo venerabilem magistrum
gesimosecundo solis omissis et hic pa
cem cū sequentibus diebus mandat̄ &c

Octauu prepnd est no loquetis co
tra pximu tuu falsu testoniu
Et pmk exo 20. et dnoi qz Crea
qz nondu opsteut noie sancti mu
Ducit omne illicita usurpatoi veri alicne et
noie methe crea, illicitj conabitj atqz illo
rid membroz non legittj usus ut dictum
sunt prunt. ita hoc nome fli testimonij ge
pximi dia intelligit prohibet ingeneali
omne medacij fallet pmaxie Quod crea
tinuit tratj leuitica 19o 3. Non mentemini
ner decipiat quisq; pximu suu. De
ipsis mendacijs pmissis crea intelligitur
illud sapp 1o Os quod mentit occidit aiam
Et illud ps. Perdes omes qui loquit me
dacium ad loquendu pmenda quibz salue
nsert noiem dei pximo. ut medacia pce
mosa. et detractiones. et blasphemie. et ce
tera hmodi Quo notandu q sm sm
Thomi. et doctoz. tot. in 3o sentiaz dist.
Ad medacij requiruit duo pmu est falsa
significatio Secundu est mens fallendi
gratia. pro mendacio ne aliud dr intelligendi aut
assentendi sm quod dicit ipse medacium ioco
sum ubi non speratur mens fallendi ul de
cipiendi alios. et falsa sibi opinioi gene
randi. ppt ut quibusda uidet. Ex quo patet q
dra est mr mentiri. et dicere medacium. Ad
hoc enim q quis dicat medacium requirit pce
dicta duo scz. ut dictu sum sm. et q me
dat dr pfecte Sed ad hoc q quis mendacium sit
sm dm scz. ut mendat dr pfecte Mentiri enim
non mendacij nec. sonat cui q qd aliqd secundm qd
dat esse sm dicat cui mendacio aliud dr intelli
gendi. tue dicit cont mendacio. et sic mentit Et
pe tu no dicis medacium. cui sua assertio no
sit fla. ut posito q predicps no sit vere et
quis credes eu esse vere et volet ase que
dicte mentit. quia loquit cont mendacio aliud
ore asserens. et aliud corde credens. et tame
sm dm ut supposuit et hoc crea velut magr sentet
in 3o dist. Io patet exclusio quoz quis qui dicit
mendacium mentit. et non econtra Io patet
q dicens falsu qd credit esse vere no men
titur. nec crea loquit medacium. cui no habet
duplex cor. nec dr pfecte medacium. et hoc dicit
Augn. illud vero dictu qd non sit duplex
cor. nec medacium quod dicendo. et tamqua
mendacium. verbi gra Si alicui gladius co
mendauit postea et dicat se redditurum cui sine qu
si furens. manifestu est tue non esse red
dendu ne se occidat ul alios. donec sibi resti
tuat sanitas. hic io non sit duplex cor. quia
se redditurum postea non cogitabat furere
nec pcepto Ceterum notandu q significatio
sit no solu per verbis si crea per factu et
scripturas. p nutu et signa. ut patet de signis
et nutibz monachoz Et io mendacium m
genre not sic dfinit. Est falsa significatio cum
mente fallendi. Sine ergo homo significet
sm vocem aut scripto aut nutu vel alio q
cuq; modo significandi. si hoc fiat cui mente
fallendi. aut sm assentendi semp e medacium
Mendacium vero corale pt sic dfinit. Est fla
vocis significatio cui mitente fallendi Et ita
dicit Augn in libo con mendacio Nemo
dubitat michi cui qui sm cuncta causa

fallendi Et sicut mspeciale diffinitu est me
dacium vocale ita pot generaliter diffiniri
medacium scripti. aut medacium mfacto Ceterum
notandu q sm Augn in libro de me
dacio octo sunt genera mendaciorum
tui mendacium in doctrina religionis scz. cui q
rid mentiens ne fallendi. significat aliqd sm con
cui hyis que fidei sunt. aut facere scripture a
conuenit hyis que pmet ad bonos et ydaicos
mores Tm geng medacij est qd fit pro aliqua
nocendi alteri. siue in rebus. siue in verbis. siue in fama siue cui aliq. nulli
prodest. si quis aliqui obest Tm vocat medacium
qd fit ad nocendu alteri. aut q profit et no
cui medacium qd prodest cui et nocet alteri
Et hoc tripliciu medacium propter vehemudie sub
mendacij pernicie Et pmum est genus mendacij
qd fit in doctrina religionis Tm scz. qd nulli
prodest et aliqui obest. est genus est qd nulli
Aliam terciu minuit cui gravitate. cui hoc q cui
sedm dapnd cui mentiendi utilitas alteri
Quartu mendosu qd fit exposta lubidine
mentiendi. ut cui quis mentit solu q placet
sibi et delectat. atqz gaudet fallendo Cui
cui vocat iocosu Et est duplex sedm sortu
Pmu qd fit solu causa delectandi alios sic
narrat fabulas de quibz cui audientes sunt
q no est vere. nec decipiunt audientes. ut in
polemo Cui cui Sinu pfecte no sit talis
q nati sit credi ab audientibz Aliud est qd
fit causa ioci ut cui quis iocando aliud men
dit dr pfecte. ita q audiens vt decipiat no tame
in aliquo mgno s magnu notuniendu mfert
mgno iocat quadamodu dicit Augn Fingere &
mendacij Joseph qui vocat volunt dr qui
fecis suos in reb ispis exploratores esse Et
retentis similibz que ponit Gen 42o Et
tui qz qui struit vocibz iocose potuit Cm
mendacium est qd nulli obest si aliqui prodest et
hoc mte pozalibz rebz Ve dicat Exemplu
Augn cui dicit si quispiam alicui periura, iuste
auferenda sacramenti fuisse negauit mendax
quo tuto mtcogantur Sepenu q qd nulli obest
si aliqui prodest mterdum q sine mendacio
alicui mozz ul alia lesio corporal Unde
Augn dicit exemplu dat, cui dicit nolenti
homici, ad mortez quesitu prodt mentiatur
Octauu qd nulli obest et aliqui prodest
ad defensionz castitatis et custodiaz hoc vole
Augn cui dicit Octauu medacium est gravius
et hoc prodest ut abdnudicia alicui tenca
non ab mudicia q sine est loris manibus
manducare si aben quid ome habes hereti
et dr testat ubi illicita pollutio corporal
Circa hoc possit aliquis querere an aliqui
mendaciozu quodlibz sit peccatu Respdr
q sit Ome cui mendaciu cui dicit sit indebita
manu et maxime occidi occidi que instituta
sunt ad significandu alys mdi conceptu in
debitu cui est et cont vocis institutiue ne q
quis vere significet. qd non habet in mdio
et ome mendaciu ex sua natura dicit mdi
dm decipiendi et hmodi actus sit mdi
dm malu intendit mgle est esse bonu
licet ergo placet quandoqz occidendo possit
esse sine peccato. si sit sine mdi cone. aliud
decipiendi. qz tue erit medacium sz q sit sig
nificio falsa. cui sua oppositi. et p tot quis
cui mdi cone fallendi. et q no sit peccatu
mgle et sit cui non mtendit actu Et ex
tribz actu nec necessariis dfinitis.

Sm p ordine pmi
in c pmu gen xxiij q

vor medaciu qd

Decor decepcoi
et hoze q decepi
ri cui et cet alij
pbare poterat
d hoc si q saussit
pme ipe met di
de ou perpessent
vo fuisse secut
dem poterat
hoc iocui

311

siant est de furto. adulterio. Et ceteris huiusmodi. Ad quod dicendum quod sicut dictum est. mendacium est malum et fugiendum. Verum autem bonum est et laudabile. Et ideo dicendum est quod omne mendacium hoc ipso quod est contra veritatem fidei et virtutem religionis. Ideo in libro de mendacio dicens. Non est mendacium doctrina pietatis detestabile. non est illud primum genus mendacii. Non est mendacium genus. Nec quia nulli sit fraus nec iniuria. Non est mendacium. Sed quia nullus ex eo decipitur. Non est mendacium. Sed quia ex eo quis decipitur. Non est mendacium. Sed quia ex eo quis decipitur. Non est mendacium. Sed quia ex eo quis

fiat mortale si placet. Dicit enim aliqui doctores et tangit mgr. in hac distinctione 38 xii. q. Licet mendacia iocosa et officiosa non sint de se mortalia, saltem habita perfectus. Cui in viris perfectis utique sunt peccata mortalia. Quia auferunt eis auctoritatem et faciunt status eorum vilescere. Et etiam obsunt audientibus propter scandalum. Unde glo. super illud psi. Perdes omnes qui loquuntur mendacium dicit. Perfectus non cognoscit mentiri etiam pro corporali utilitate aliorum quantumcunque. Et post pauca sequitur. Nec propter aliquod corporale bonum temporale aliquis debet mentiri. Et ideo potissime de his quae sunt in statu perfectionis exercende. Ut placuit iudicibus doctoribus. Et sic de aliis plurimis iudicat. Et concedendum esse quod tales exercendo actus qui eis competunt ratione talis status perfectionis. Ut sunt predicare. iudicare. docere. sollempnizare. Si mentiantur iocose aut officiose. Sit eis mortale peccatum. Quia propter tale mendacium auferunt eis auctoritatem. Et perimit ultimus doctrine quam predicat aut docent. Huic illud Augustini in epistola ad Jo. nimium. Si ad scripturas sanctas relata sunt quantumcunque iocosa mendacia nichil remanet in eis propter quod videatur mentita. Et mea doctrina sua. Quibus cum post dubitare de quibus suo dicto. Sicut dubitat Ar. Sed etiam homo non assentit illi mendacio iocoso. Etiam pauca. Ratione nec alii dicto. Et ita perimit auctoritatem doctoris. Cum ratione docendo. Perimit etiam populi audientis utilitatem. Et multum iudicio sollempnizandi. Et sic quod non sit credendum hoc intelligunt. Sic quod non propriam illud mendacium esse dicit secundum. Ad actum audiendi aut docendi. Secus esset cum si quis fides admiscuit aliqua turpia. Mysticis. Et cum modo loquendi cognoscit. Et sunt non esse audiendo. Hoc octavo precepto prohibet. Falsum testimonium contra proximum. Quod dictum sive iudicio sive extra. Et consequenter prohibet. omne mendacium salvo premisso. Sive fiat mutuo. Sive in facto. Sive in signo. Prohibet. Et omne iuramentum quod fit. Iurat. Ideoque falsus est dicendo. Et sed. Preceptum. Et ut sint dicendo a predicto precepto. Eduntur prohibent. Etiam alia peccata adiacentia ipsorum. Detractiones. Derisiones. Verba otiosa. Scurrilitates. Turpia. Et male doctrine. De quibus habet lectura 38 et de contra 13. Et prohibet iactantiam et hypocrisim. Et possit etiam non magnum ad hoc precepta reduci. Prohibet suscipere homines munera. Eo quod huiusmodi disponunt ad falsum testimonium. Et procurare iudicium. Ex his patet quod contra hoc mandatum omnium et contumacia data quadruplex reducitur peccatum primo iste qui contra proximum facit mendacium falsum testimonium. Secundo qui contra hoc dicit publicum. Tertio qui contra hoc mandatum qui dicit. Quarto iudex qui contra hoc mandatum. Et habet differentiam et predicatione iustitie. Et sic iste quinque est mortale ex suo genere.

sunt et quelibet mendacia et sic est dicendum et applicatum contra hoc mandatum. Quod dicat non loquetur falsum testimonium contra proximum tuum. Tertio habet differentiam et ipsa falsitate. Sic quod omne mendacium habet differentiam aliquam et quod est peccatum. Contra hoc mandatum qui etiam extra iudicium iurat falsum aut etiam verum quod non reducitur falsum. Et sunt ista quinque mortalia peccata ut dictum fuit et secundum mandatum. Contra hoc mandatum qui mentitur primo genere mendaciorum scilicet in doctrina religionis ut quod sunt falsum assentiendo intentione decipiendi illum quem res dimas. Et etiam quod fiat fidei et doctrine christiane. Quo qui mentitur simpliciter genere mendaciorum sic quod nulli prodest et alteri obest. Aut mendacium nulli intendit prodesse sed intendit alicui obesse muste sive in corpore sive in rebus sive in fama. Quia in homine et sive etiam in alia et quarto dampnum est fama bona in magno tanto peccatum est grande. Et iste mendacium de nocte duobus ultimis generibus mendaciorum propter damnum quod interdum non solum peccat homo contra hoc preceptum sed etiam si dampnum proximo sic intulerit tenetur ad illud reconpensare quodlibet illorum trium mendaciorum est per se mortale peccatum. Et contra hoc mandatum. Quinto octavum. Alia non quinque genera mendaciorum superflua emulta non sunt de se et ex suo genere mortalia peccata. Et ideo non sunt contra hoc preceptum. Sunt tamen solliciture fugienda. Quia oia sunt peccata ut patuit in precedentibus. Est etiam ioculare non sunt de se et ex suo genere mortalia aut contra hoc preceptum possunt tamen fieri mortalia in viris perfectis. Imo tamen exposito aut etiam alias causa et hoc ratione sui dali. Vene damnum quod natum est sequi aut rone nimie libidinis. Et sic de aliis causis.

Sexto qui alteri detrahit. Sum cuius sibi sternit. Iponendo. Et qui hoc sum sibi coram aliis accusat de re de quo non est reus. Et talis non solum graviter peccat contra hoc preceptum faciendo. Sed etiam peccat contra tenetur fama posse restituere. Et isto modo. Per verba sui sum detractet apud eos ad quos pervenit fatendo in hoc sum de se. Septimo qui per mendacium diminuit famam secundum eum dicendo. Sed non debite. Ut qua occulte. Quamvis alteratur debite. Ordine aut vero. Quamvis alteri licet occulte in publico propter finem debito ordine iuris. Et talis non solum graviter peccat. Sed etiam peccat contra tenetur. Fama posse restituere. Et isto modo. Per verba sui sum detractet apud eos ad quos pervenit fatendo in hoc sum de se. Octavo qui per mendacium diminuit famam secundum eum dicendo. Sed non debite. Ut qua occulte. Quamvis alteratur debite. Ordine aut vero. Quamvis alteri licet occulte in publico propter finem debito ordine iuris. Et talis non solum graviter peccat. Sed etiam peccat contra tenetur.

non quidē assendo de eo crimē si tamen murmurando aut detrahendo contra alios loquēdo. Et dicendo forte iste scit hoc crimen ego audiui q̄ talis hoc uel illud malū fecerit. Secundo si hoc fiat ex intentione mala sciendi legendi per hoc alios infirmari putat status esse mortale et contra hoc precipi. Et si non fiat tali intentione mala sciendo de alterius infamia. Si fiat ex leuitate aīi aut ex modi fragilitate adhuc periculosum est quia ex relatu referre contra pusillos et ad recedendū leuibus qualis multi sunt. Quinto qui iurando se verbis diuinis de re aliqua maiora quā sibi misit. et quorū desiderio et falsa sibi attribuens est contra caritatem et dilectionem dei sicut qui quis de se iactat in presentia quod est contra gloriā dei aliam si quidam sibi usurpando sicut exhibens se dicit. Exponit precepti decimi est contra tuum et deinceps ego sum deus. Quarto qui iurando se verbi loquēdi contra caritatē proximorum ut qui iurando et laudando se proruperit contumelias aliorum sicut hic se dicit. Non sum sicut ceteri homines raptores malefici adulteri vel etiam hic publicanus. Quinto qui quis se iactat verbis supra illud quod est aut supra illud ad horis et eo opinantes et hoc exappetitu iurandi. Quod vellet alios damnificare hoc cum esset contra caritatem proximi aut damnum inferre vellet. et esset contra primum precepti seductionis. Et quia propter est mendacium quidē in facto consistens et in signis exteriorib⁹ facto. Et est proprie dicendo similacro statuis aut picture aut quia quis non habet proprie cum propter hoc dicit qui per exteriora signa sanctitatem aut quantumcumque virtutem quā non habet simulat se habere. Et in duodecimo peccat contra hoc precipue postea qui per exteriora signa veritatis quā in veritate non habet simulat se habere. et maxime si hoc fiat propter aliquod finem qui est contra caritatem dei. ut cum quis simulat statum se hic propter hoc ut falsum doctrinam disseminet in qua non tam ea sibi credat nisi et ministri appareret. Vel cum quis simulat statum. preter hoc ut sic dignitatem aut aliud ecclesiasticum beneficium habeat indigne adipiscatur. aut ut consequatur aliquem temporalem lucrum cum damno alterius. Vel simulat hoc propter hoc ut alium mulierem familiarior fiat. et sic ea decipiat ac alliciat ad suum consensum. Et sic de aliis huiusmodi similibus qui sunt contra caritatem dei aut proximi. Quis cum talibus peccatis est peccatum mortale et est medium hoc precepto prohibitum.

Sermo vicesimusseptimus de nono precepto decalogi cum septem

Nonum preceptum est non concupisces uxorem proximi tui. Et duobus modis est intelligendum quod non concupiscat aliena. Et primo hoc mandatum. Exo. 20. Et duodecimo. Circa quod est notandum quod sicut dicit Thomas prima secunde questione quadragesima quarta concupiscentia proprie loquendo est passio quedam appetitus sensitiui. Est enim motus sensitiui appetitus alicuius delectabilis sensualis absentis. Et quia

tū ad propositum sufficiat huiusmodi concupiscentia est duplex. Vna est carnalis secundum appetitus delectabilium secundum tactum ut sunt venerea. Alia est concupiscentia oculorum ut est appetitus pulchrorum quantum ad possessionem et utilitatem eorum. Vna secunda principaliter respicit secundum precepti. Secunda principaliter respicit primum precepti. Et primus motus istius concupiscentie carnalis qui consistit in mera sensualitate nullo modo dependet ad hanc a voluntate. nō prohibente aliquo mandato decalogi quia ut non sunt peccata. Alio modo capitur carnalis concupiscentia pro voluptate et libertatis consensu motus appetitus sensitiui circa delectabilia sensus tactus. aut huiusmodi consensus in delectationē reputatu causa delectabilis venerei. Et isto modo concupiscentia mechie est peccatum mortale. cū sit prohibita in hoc precepto. et prohibet ista nona precepti. Non concupisces uxorem proximi tui aut huiusmodi concupiscentiam tale prohibet in quia homo nō quia contingit hominem mulierem respicere aliena audire vel tangere. vel aut de ea cogitare. et sine causa et quia ad huiusmodi appetitus tactus assurgere. mox sequitur et nisi motus appetitus sensitiui cum concupiscentia queda respectu eiusdem mulieris. que concupiscentia dicitur passio. Et dicitur primus motus cum sic totaliter precedit actum rationis et ista non est peccatum mortale nec venialis. cū non sit in potestate hominis. Vnde dicit Augustinus. Non est in potestate mea quibus visis tangam. est tamen in potestate nostra ea libere respuere. accipere. Et si homo postquam huiusmodi concupiscentia in eo primo apparuit. ea permittit in eo morari cū quadam morosa delectatione. sine tamen consensu voluntate nec in opere aut in delectatione sit venialiter. imputatur ei voluntarie peccatum negligentia qua non prohibet nec excludit si negligens permittit in eo morari huiusmodi concupiscentia ad mortale inclinante. Si autem sequatur in voluntate deliberatus consensus in huiusmodi opus prohibitum aut in delectatione. tunc ille consensus qui erat in pollutionem concupiscentie. est mortale peccatum. Et quia sicut in quantum quaerit in exteriorem actum. Et de tali concupiscentia sicut in voluntate et consensus loquitur in precepto. Cum dicit. Non concupisces uxorem proximi tui. Secundo notandum quod peccatum interius est in voluntate dicit peccatum cordis. Et peccatum exterius dicit peccatum operis. et quando illa sunt in corde et opus coniungitur tunc sunt duo peccata ut determinatum est in summa de x. precepto. Circa in uno precepto prohibet simul. ut dicit Augustinus et ultra distinctionem sequentem. Quando autem peccatum in corde solum non pugnando ad actum exteriorem propter aliquod impedimentum forte. tunc peccatum cordis sequitur a peccato operis. et quia peccatum speciale prohibitione. Et ita adhuc tunc non potest concupiscentia uxoris proximi aut alterius alienae mulieris cogitationem concupiscentia ad venerea duplicem consideratione. Vno modo ut ex ea oritur et causatur exterior actus mechandi. et prohibet. ad prohibitionem exteriorem actus. Alio modo inquantum ex ipsa non sequitur actus exterior. sicut quando aliquis concupiscit ne possit impetrare finem exterius

et ne quis putaret tale concupiscentia non esse peccatu adhuc specialiter prohibet. Per sextu ergo preceptu prohibet simul actu mechandi et mozdmata eius interior concupiscentia aggredit. Et ppter primu preceptu prohibet illa concupiscentia mechandi ad qua non sequit exterior actus ppter impedimentu forte quo concupiscentia impedit a perpetratione eius. Quodcunq; ergo misceto mandato Non mechaberis fuerit commixte multe species luxurie et multi mori illarum usus aut attactus gentalium earundem aut alienoad omne prohibiti per mandatu. Et in sexto nono mandato prohibet voluntarius consensus cuiuslibet inquantucunq; talis concupiscentia in corde sexto mandato prohibita. Interior tn voluntas non sequit actu exteriorem simpliciter modu primo notabili exponitur. Omnis enim voluntarius consensus voluptatis in exteriorem actus quodcunq; perfectu mandato est prohibitus. Ubi actus exterior non sequitur est tn hoc nomine precepti quia mala voluntas habet profectu. Multiplicia sunt ergo peccata interiora sine corde et voluntate quibus peccatur tn hoc mandato. quia omnis voluntarius consensus malignus concupiscentie per sextu mandatu prohibitus. ubicunq; exterior actus non sequitur que causa brevitatis non oportet enumerare nec specialiter. Una patent quid dictus et exinde que dicta sunt in sexto mandato. Ubicunq; modi peccata exteriora sunt sufficienter enumerata Exquibus etiam nostre pene interiora peccata primo precepto prohibita Et sicut sunt gradus in gravitate peccatorum huiusmodi quo ad actus exteriores sexto mandato prohibitos. Et exterius adulterium generaliter peccatum est quod fornicatio simplex etiam Est autem festus est tantus gravior quanto fit mira penas gradu tocius gravitatis ppter quorum peccatu in etiam sine gradu in gravitate luxurie quo ad actus interiores hic prohibitos. Et coitus adulterii quoniam et quia coitus simplicis fornicationis quantus cunq; sit peccatu mortale. et sic mechatur de aliis. Met prohibet hic solum voluntarius consensus in opus concupiscentie prohibitu per sextu mandatu. Et prohibet etiam voluntarius consensus in delectationem ad tale opus de se malum. Contingit enim quod aliquis velit opus quod existimat aliquo modo peccatum et tn delectare velit delectatione libidinosa. Et quia affectus sumit est ipse ad huiusmodi opus habitu mechandi ut si quis nollet fornicari propter timore aut concupiscentia aut propter alium talem causam. Velit tn cogitare de tali fornicatione aut de aliis libidinosis actibus adhuc huiusmodi imputabiliter. Sed propter delectatu in obiecto cogitato. Iste consensus est peccatum mortale ut dicit Beatus Thomas p. 2. q. 74. Et dicit Beatus Augus in de civitate Dei. Etiam ille consensus est prohibitus illo nomine mandato Deinde igit homo tn hoc precepto. quia voluptatis et delectatio consentit in huiusmodi delectatione ipse mechatur ad actu fornicationis aut aliud genericu actu prohibitu Neq; etiam prohibet primo mandatu solum voluntarius consensus in opus venereu ipsius. aut in delectatione ad hoc mechandi. Sed etiam prohibet ostula aspectus amplexus tactus et similia impudica actu carnaliter explendi. et ad eu alliciu. Sunt enim talia peccata mortalia cu mi pmissas no mamomalit nisi tales sint libidinosi et tales ac tali intento ne ut ipsa causa alia phuiusmodi inducit similia concupiscentia. aut adhibitu et prohibitu generaliter intendit aut ut inde provocet delectatione ad huiusmodi actus mechandi. Quia pius dictu sunt huiusmodi cum affectu libidinosi est peccatum mortale. Et vult dns ait sto dicens. Qui viderit mulierem ad concupiscendu eam iam mechatus est eam in corde suo. Et apostolus tactus et cetera libidinosa pnuntiata tu sunt. Adem cupiscendu ut si quis concupiscat aliquem per se ad actu carnale prohibitu. aut concupiscat. ibi sunt peccata mortalia. et omnia sunt prohibita hoc mandato. Hic enim videtur intendere si ut concupiscat eam. aut concupiscat. ubi cum non est ja tabularis. Solum est plene libidini consentire ut dicit Augus. Et dicit Crisos in omne hoc quod dns inducta auctoritate dicit. Prohibet eam adulteriu mittere. loquitur sic. ergo videns mulierem ad concupiscendu eam mechatus est eam in corde suo. Hic et quicunq; mulierem videns. Quod ad concupiscendu eam mechatus est eam in corde suo. Prohibet quoq; hoc mandato omnes modi et gestus mali quibus quelibet persona alium vel alias in eius mentem. Sive per missionem latine sive per minas sive per promissiones. sive per munera ut quia sive per mendacia aut per verba adulatoria. aut per susurrium aut detractionem. aut per turpiloquium et scurrilitates. et huiusmodi. Et quicunq; talia fecerit potissime intendit ut hoc alia possint non sibi memoriale committat. attrahat. instituat in concupiscentia. prohibita peccata mortalia. Et tam hoc nomine mandatu agit. Quia si multi fiat progressus malum cognitum et prohibitum agit. Unde dicit Crisos. Vel si quis. Qui mulierem aliqua si ornata ad ornatu saltem superfluo aut indecoru. ut eligit homo ad se attrahat et concupiscentiam affectibus placeat. ad concupiscendu. Quia si nulli plagam inferret. pena patiet. Venenum enim confitet et si nullus in ventre sit qui bibat. Et sicut hoc verum est de muliere ubi melioratione existente in sui concupiscentia forma quia cum intelligendum est de omnibus cosmeticis de muliere ad se meliorare existentibus. Et gestus interius ornatus exteriore misceri aut superfluus et sit de aliis similibus. Quo prohibet prosecutio in hoc mandato nec solum talia libidinosa sive ostula tactus et cetera premissa aut quia gestus aut moi alia nec inter solliciandi ad luxuriu. Sed etiam voluntas talia faciendi sive voluntarius consensus mea. Quia cum exteriora illa sint quia peccata ut predixi et insuper hoc mandato prohibitum. Quia etiam volitio deliberati talia faciendi est gravius peccatum. et

fornica

ppter

d'tm

illo modo prohibitu erat si asserit exterior
nulla tenus sequeret. Decimo vicesimo tertio
et ultimo loco de decem precepto et ultimo
decalogi

Decimum mandatu est non concupisces
rem proximi tui. non domum non agrum
non servum non ancillam non bouem
non asinum et omnia que illius sunt.
Et pone ego. 20s et de utroq; quo
notandu q; sicut dixi in precedenti mandato
utru intelligit in presenti. sz q; primi motus
concupiscentie rei alicui. put consistunt in
limitib; sensualitatis. sicut put precedit ra
tiocinium deliberationem eorundem. et illos a vo
luntate expendet. non prohibent aliqo
mandato nec isto modo sicut dictum est.
voluntatis deliberate consensu mdo pximi
eorundem proximi p illicitam usurpationem tpa
lium bonorum cuiuscunq; prohibet ultimum precepti
decalogi. Secundo notandu q; sicut due
ne mulieris concupiscentie ad actum generis
pro duplici consideratione. put fuit dictum
prioris mandati ita similiter concupiscentie alicu
ius rei a primo possessi pot dupliciter considerari.
Uno modo considerat ut res erat et cum
exteriori actu illicite sibi usurpandi rem pxi
mi sue alienam rem. et illa concupiscentia
prohibet dicto mandato prohibente. q; prohibetur
actu cum exteriori. Alio modo interior vo
luntatis concupiscentie deliberate consi
derat mutatis rebus non sequitur actu exte
riori usurpandi sibi rem alienam. Et ne quis
illud concupiscendo interiorie solum et sine
exteriori actu cum remittente credat non
esse peccatum. Ipse deus specialiter precepto pro
hibuit. sz isto decimo et ultimo decalogi
mandato quo septimo ergo precepto prohibet
actus exterior illicite sibi usurpandi rem
alienam. Et similiter prohibet eadem prohi
bitione interior concupiscentie sive deliberatus
tonsensus voluntatis. quo habitus
actu exteriori erat atq; impetrat. huiusmodi
concupiscentie voluntates aliud illicite
damnificandi. per talium furum usurpa
tionem sola ipsius. ita q; ei non contrahat
actus exterior. prohibet hoc quinto ma
dato Cui igit mspto nono mandato qd est
non furtu furtis enumerati sunt multi
modi horum musse damnificandi. per ex
teriorem illicitam usurpationem furum tpa
lium. patet clare q; multiplicia sunt pecca
ta quibus peccatur contra hoc precepto. et sibi pa
ret eadem facilitas que ista sunt. q; sint ois
deliberata voluntas furti. ubi ty non sequitur
exterior actus furandi. forte pre impedimento
tui aut alterius. Omnibus deliberatis voluntatibus
eapime. ut ea quis vellet capere alienam
et tu hoc non sequitur actu exteriori q;
forte non adverteret occasio capiendi. et
q; non posset aut aliquo impedimento
Et sic intelligit de multiplicibus aliis huiusmodi
concupiscentiis voluntatis. et deliberatumq;
eorum consensibus in talibus mutatis pxi
mi damnificandi nec. que tu no debes
ope exteriori. Hec sunt dicta circa
decem precepta decalogi. que data sunt
per modum decem preceptorum ad ut horibus

ut meliori non plus instruerent. Et erat ad ea
obligarent. quod deus docebat et ex nobis
expedebat. Deus quidem ex quo noster rector
est emulator iustitie et vindex reatuum sive de
bitum hoc impedire legem iustitie et ea ad
eas obligare. ut melius ei liceat eas
punitendi. mixtum. Nobis autem expediebat
ut sic non solum malis earum sed etiam recte
doctrina dimittendi nos ad virtutis opa
per dominum mandatorum obstruatione meli
oratet. ut quo ad homo ad mandata obliga
tus eas exactius obediret. ampliq; m
eritis proficeret. et ad majorem cumulum
glorie pueniret. Et deus nonne obediret
exactius. quia (dicit) mendacia mortem
dicit. Mandatis dei si extimore pene
fit potius quod amore iustitie. similis
sit. et non liberalis. pro hoc non bene sit
Non enim bonus est fructus qui de radice ma
litie non procedit. Et beatus Gregorius
Michil valet palea admixtum certe ethe
rum bonis operibus. qui non procedit de ra
dice caritatis. Eorum ergo domus precepto
obedire ex caritate. ut huiusmodi obstacula
mandatorum sit deo accepta. et digna pre
mio glorie sempiterne. Ad quod nos perdu
cere dignetur. sca trinitas. et individua pu
tas. pater et filius. et spiritus sanctus. cui est
honor. et gloria. virtus et potestas. per infinita
ta secula seculorum. Amen.

Explicunt sermones vigintiseptem. preceptorum
decalogi. utiles et catholice expositum
a venerabili domino nicolao de dinkelspuel
sacre pagine ac artium magistro. collecti
et recenter ad publicam fidei predicatorum
utilitatem eruditi. ad inserendum mentibus
fidelium eorum illustrationis. ore fulgeat velud stella in cel
estis patria. Concedat idem xpc. cui pre
est deo. per infinita secula benedictus. Amen.

Parasti in conspectu meo mensam
Mensa ista q̄ in conspectu nro
para esse ypītico donāde vani
mio rogo nouū mensa ē sedm
regiū ad quā accēdē nemi phas
est nisi veste nuptiali
ut habet ex pabola nri regis ac saluatoris
mt 22 Vestis quippe nuptialis ratiōs ē q̄
diuidit inter filios regni et pditōis Vest
tis ista congeries ē bonoz opm ex cari
tate p̄decessoz q̄ apli gal 1 Vocat scūs
spūs dei scriptis aut spūs ē caritas gaudiū
par pacientia tt hr si Ceps sup pall lorū
mt 22 st vestimenta nouū hoīs q̄ st forma
et decorū et dona spūs microrū et sta
Vestita aut vetus hoīs sunt pānosa sordida
carnis opa et inmunda tui quibus si aliquis
inuenat in nuptiis sordidat glam nup
tiaru Ad hanc igit mensam summi regis ac
ressuri p refectiōe habenda p audā dni
verbi qd in hac mensa ppōnit et sacrm
tale memoriale verbi qđem quibus mtiōr
hoc celesti cibo potuq; refici Indeq; no mu
di s pannosi si veste inuida ac pfidia
duci in regalibus nuptiis inuenirī q̄ qz hr
non possimus nisi ex spiritali regis gra p
ipm a rege impetranda mentē gratie deuo
te salutem dicētes Aue maria
Parasti in conspectu tuo ē Quae mlīa
ex scriptuis mensa possit colligi ih ad pposi
tū nem tres mensas legimus q̄ etiā glo se
dicto loco pdesignat prima in lege 2 am
meraū 3 tertia in celo de pria ait moyses
in exodo ubi legit mensa facta de lignis se
thim sup quā ponebant panes pp̄ositiōis ut
hr exod 25 Levit 24 3 de sida inquit a
plus no potestis mste dni principes esse et
mense demonioz et qz hoc dicto apli etiā e
lucet Case q̄ mensa et in bono et in malo po
nit In malo quidē ut ē mensa demonioz de
q̄ mich ad pnes In bono vo ē mensa dni de
qua nunc agendū est De 3a ait dns ut e
dans et bibatis sup mensa mea in regno
meo luc 22 Prima ergo mensa mostrabat refec
tionē et no prestabat 2a sanat 3a glorifi
cat Prima erat in terra 2a in spū 3a in spe
adhuc q̄ confirmat Prima erat figuratiua 2
figuraq; impletiua 3a utriusq; consummativa
tua Quia primo q̄ prima mensa legis
in lege q̄ refectionē mostrabat in terra et non
prestabat et hoc erat figuratiua sicut hanc ex
ponebat pacē ypocrite in et expresse figura
bat mensam dni super q̄ ponit panis vi
mus q̄ de celo descendit de q̄ hr Joh 6
mensa ergo 1a legalis refectionē spūalē re
stitus panis qui de celo descendit figurabat
et mostrabat no tn prestabat Hinc etiā
figurabat manna de q̄ exodi 16 q̄ man
ducauerūt pres in deserto et mortui sunt
qui aut manducat hunc panē nunc me
tetnū Joh 6 Hinc etiā expressa figura pres
sit magno pasthali de q̄ hr Exo 12 q̄ fi
guraba vīm agni ypm dnm qui ē agnus
absq; macula eo q̄ pctm no fecit nec inuen
est dolus in ore eius 1 petri 2 qui spontaneꝰ ē
ad vesperam qz in fine seculoz et singulis ei
ponēdus sup ptes q̄ poste s cordis et oris
et in superliminaribus domoz et in postibus
mentis nrae carnes edende st note hoc ē
sacrm dnīcū corpis sine medio ē in nocte hui
seculi dū ad huc altius conscientie nre no
videmus cui q̄ et edere debes asmoni pacē
per quos designat bona opa sm̄ voz de
vane glie cui lactuce agrestibus hoc ē cui
fletu et amaritudie pnē pitoz Huius
etiā figura pressit in pcō de q̄ egressi sunt
aque largissime ita ut bibet ppluis et inme
dia ut habet nūe 20 Mensa itaq; legal
que fuit inter q̄ ad p̄ceptōm tabi et potus
mensa figurabat erumnas q̄ ē in spūe et ta
bule fidelibus in quoc corpis et sanguis
ihu xpi qđ attendēs apls de pribus ve
teris testamenti dicit oēs eosdē escam spūalē
manducauerūt et oēs eosdē potū spūalē bi
berūt bibebant aut de spūali sequēte eos
petra petra aut erat xr 1 Core 10 Vbi glo
oēs eosdē escam manducauerūt s mariam
et oēs eosdē potū biberunt s aq̄ de petra
manna et aq̄ q̄ fluxit de petra duc spua
lia qz nō nā nō mundi legis sed dei virtute
facta sunt sm̄ eloz tōmentōe Hinc etiā i
se figuram fuit misericordie qđ nos sumus i
miseria xpi Idcirco q̄ pauli angeloz deus ē
qz veritate qua angeli subsistunt creatus
est et alibi signis qui de celo venturus erat q̄
spūalē pasceret vīm et manna pius dnīcus die
vent de celo ad saluandas ppl̄as dnīcas sm̄s
tes et esurientes potū illoz dicit spūale i spua
le aliquid significante Oēs biberunt aut de spua
le petra qz dei virtute ex ea fluebat aqua
gnte eos i satisfactōe voluntatis eoz qz q̄ sitiret
aque mendaces secute st eos sic xp̄s in de
serto huius mundi suos tentat sicut de petra
huius gnis i sentētia vidate significande de qua
subdit petra aut erat xr in signo scilicet
res q̄ signat nomē rei q̄ sit notari erat
ergo xr petra no p fictōm sed p significatōm
vīm et rei sequēs dicit petra q̄ intelligit
xpus ubi em desinebat cuius humanitas fuit
gia ad erat xr nec no petra aqua deduc
cis si p xr hr glo p3 ergo quo mensa le
galis in qua manducabant manna et bibe
bant aq̄ fluentis de petra figurabat mensa
euāgelica in qua corpi xpi pascimur et
sanguis eiē potamur qui fluxit dexo sue aq̄
de petra quae et ipa petra remanente figu
rabat xpm sic et alia legalia quoz o
nia finis ē xp̄s et in titulis psalmoz
ubi crebro ponit in fine p finem sm̄b au
gs intelligit xr et dicit xr finis legis no
tonsummēs sed consummans huic idcirco

Xc̄ ē impleti leg

Non veni solue legem. sed adimplere
plauit aute lege p̄o. qd̄ lex ī figuā do. 2o
qd̄ mḡ hī simpliendo. 3o p̄missa ī lege
volatet exhibendo quia ꝓpe fiut ī lege
p̄missus. 4o per fidē ī significādo qd̄ lex ad
ham fiēd non potūt. pas duas potī augo
in sermoē dn̄ de mōte. Et das duas Cass
in oī vñ aplus. Ro 10 finis xp̄us ē ad iusti
cia oī credenti. Sic ergo p̄i de p̄a mensa
legali. q̄ refrōm demēbat. et nō prabat. et
hec erat figuāda de qua erāt apli hēt q̄ Ta
bernacli sīm ē p̄n̄m. mq̄ erant candela
bra. et mesa. et ꝓpo panū. et hī erāt mēsa
synagoge. de qua mlta possent dici. q̄ oia
erant figue vmbre. et q̄ tenebre ē spectu
meliose erant. ꝑ q̄ pfectioz ē res q̄ figu
ra. vitus q̄n vmbra. et lux q̄ tenebre. io
pdum sufficiant de mesa legali. synagoge.

mensa euāgīca

Dici 2o q̄ sedam mēsam legis ī euāgelio que spūalē refecit et sanat. et hī ē fi
guāda mēsa legalis impleta. et hī ꝑ Cassi
sup verbo p̄missi thēnis ē mensa celie
Contra hāc mēsa tria sūt considerāda
p̄m q̄ ma ꝓpna. 2m qualis ad ea dispo
atre de merēd. 3m quis fructus eande sūp
tuc. Quo ad p̄mū nō ml hāc mēsā appo
mt venerādū eukaristie sacrāt. de q̄ mt
sanḡ. m 4o di 8 Eukaristia spūalē nob re
fici. vñ excellen di eukaristia. i. bō grā.
qua ī hō sacrato nō mō ē augmētū p̄
tutis et grē. ꝑ ille totꝫ sui. qui ē fons et
origo totius grē. cuꝫ figurā p̄cessit. qn ma
na deus pluit ꝓbus. de sexto. q̄ cotidi
ano tali pasced̄ alimēto. Vñ pane anḡlox
manducauit hō. Et tuc panē illū qui ma
dūcauerūt mortui sūt. Ise vero panis vitꝫ
qui de celo descendit. vitā mūdo tribuit.
manna illud de celo. hō sup celū. Illud statim
ebat mdiē alīm repuari. hō ab oī rozē
alienū. q̄liḡ religiose gustauit rozē nō
videbit. Ibi. In hac igī mēsa nob
ꝓpo. pauis vitꝫ et vitalis. m se vnes. et a
lijs vitā tribues. ꝙ dn̄s. cuꝫ tāo m veritā
te manducā. m eukaristie sacramēto.
et sanḡis m veritate bibī. put exp̄sse test
tr aplus. 1 Cor 10 Calix bn̄dic
nis cui bndicim. nōne cmūcatio sanḡuis ꝙ
est. et panis q̄ frangim. nōne ptīcipatio
corpis dn̄i est. Vñ p̄ panē intelligī spēs
panis q̄ vera est fractio et ptitio. sba
naḡ panis nō ē ibi pns consecrato. ꝑ q̄
m corpus xp̄i trāssubstātiat ē. Et io dr. mt 14o
di. 12 q. Est ibi vera fractio et ptitio q̄
fit ī panē. r. m forī panis. vñ aplus. ipe
panis quē frangim. qr forī panis ibi fragī
et m ptes diuidī. xp̄s vō integer manet.
tutus est m singulis. et ad 1m all augm
ser moē de verbo euāgelij. Ex aug dict
satis dat intelligi q̄ fractio et ptes ibi vi

q̄s

de

dent fieri. m sacrato fuit. i. spēs visi
bilis tenēt. ergo ut dicit ḡḡc. in oī pas
chali spēs rubida rez ī an fuerit. s. pa
nis et vini. Et ide ponit vñ q̄ē di 8. t. sili
ter agī ut ibm ꝓ ꝑ m. hīc distīgmēda est.

Mutatio

vinū. q̄ tm ē sacramēto. alēm q̄ē sacrm
et res. et 3 m. q̄ē res et nō sacrm. Cuī

q̄dmō 2o

medū et nō res. ē spēs visibilis panis nō
vini. q̄ est signū sacre rei. q̄ ꝓ spem q̄
mgerit sensibꝫ aliud fiat. m rogmodem
venit. Sacrmtū et res ē corꝑ xp̄i. q̄ de
virgie trayit. et sagnis q̄ ꝑ nob fudit. t
hec est res. i. sacramēto eukaristie rotēta
et signficata. Res et nō sacrm ē cāo xp̄i
mistica. q̄ ꝑ Augo sup Johem ē vnitas
ecclie ī ꝑdestinatis. vocatis. iustificatis.
et glorificatis. et hī ē res in hīs q̄ ac to sacrm
fiunt. et nō contēta. Vnde Aug. de cpla
ad cpla. dupl mḡ intelligī cāo xp̄i. et
sagnis. ncl illa caro que crucifixa est. et
sepulta. et sagnis q̄ milites effusq ē latꝰ
vel spualis illa ar dma. deq̄ ꝑe aut. Caro
mea vere est. cib. et sag. m vere ē po. Et n̄
manducantibus cē si ho. et bi. eq̄ sag. no
hē p̄ m nob. Joh 6. Exhinc luquet ꝑ m
vē. q̄ spēs ia visibil sacrm ē. ḡpme rei
q̄ vtraq; cē ꝑt. et vtrusq; ro silitudīne
gerit. et ꝓpria. Nā sicut panis ꝑ cetis ibus
corpus refici. et sustentat. et vinū hanc
letificat. atq; inebriat. sic cāo xp̄i. intelli
gem habentem plus cetis gentis spūalē refi
cit. et sagnat. et talē spūale membrum. vñ
talis meus membrum. quia placeus ē pe
22 Habz etiā silitudīne ai ve mistica
que est vnitas fideliū. q̄ sic ex multis gīu
mis confit panis. et ex plurib. animis vnū
m multi confluit. sic ex multis ꝑsonis vni
tas ecclie. consistit. Vñ aplus vnq; pauis et
vnū corpus multi sumq; 1 Cor 10 Vñ Augo
de sacramtis fideliū. vnq; panis et vnū corpus
ecclia dr. ꝑ ea. q̄ sic vnq; pauis ex multis gī
mis. et vnū corpus ex multis membris cō
ponit. sic etiā ex multis fidelibꝫ cooperante
caritate. cōmenti. hō misterii pacis et vni
tatis vē xp̄s m sua mesa consecrauit. q̄ ac
cepit. hō misteriū vnitis. et nō tenet vin
culū pacis. nō accipit misteriū ꝙ sed iō
se. cuꝫ etiā sacrm ē corpis xp̄i. ꝑ m de vir
gine suptū. q̄ ut corpus xp̄i ex multis me
bris puerissimis et innocentissimis constat.
ita sanguis eius ex multis ꝑsonis adma
limacula uberius consistit. m cuius rei typo
facta ē archa dei de lignis nechim. q̄ sūt
ligna ꝑputribilia. ut exodi 25 et 37 et al

hēf

be spme silua. Ex hijs ut arbitꝫ tibi et ꝓpul
sari ꝓt. ab ecclie limine detestabilis error
fruda hereticoꝝ. q̄ dei virtute mō modo nā
lui rerū mentiēs. mirantia ausi. sē ꝓfiti

libre mſam̃ ut aſſerẽ nẽ verent̃ m alm
ri non eẽ corp̃ xp̃i ꝑ tract̃ de vnḡme
uel sagwiẽ quẽ p nob̃ fudit i cruce ut
subam̃ panis uel vini m subam̃ sagwis
et carnis conuti ꝓ in xp̃m dr̃usse. hoc
corpꝰ meum ſic apl̃s dr̃xit pet aut ecce
xp̃us ¶ Corr. io ut sit sensꝰ ſm̃ eos. hoc
corp̃ m. ac ſi dr̃eret hoc dr̃mentiũ ſ. panis
ẽ signũ uel figũ corpis mei. dr̃uit enim
ibi esse corpus xp̃i tm̃ m sacr̃mento. r m
signo. et tm̃ m signo manducaũ a nob̃
qui errandi occasiõm sumunt a verbis ve
ritatis. vñ et p̃ma hẽsis fm̃ est. inter
discipulos xp̃i. ut p̃z per dictũ sup̃ pẽ
¶ Cui enim xr̃s dicet. nisi manducaueritis
carnẽ filii hoĩs et bibẽritis eius sagwiẽ
non habebitis vitã in nob̃ Joh. 6. cap̃li de
disapul̃ audiẽti. et nõ intelligẽtes dr̃m
dureq est h̃ sermo. quis pt̃ eũ audire. et ab
iere retro. illos dissuadẽbus mistẽq̃t du
obrem qui r̃manebant. ¶ Spūs ẽ qui
vuificat. caro nichil pdest. verba que lo
quutus sũ vobis. spūs et vita sũt. q. d. fm̃ du
ctũ sup̃ pẽ pall. ¶ Dom̃i xp̃i verbũ tractate
spūaliter. intelligite. q̃ locutꝰ sũ nõ hoc
pus q̃d videtis. maducaturi. estis. et bibi
turi illũ sagwiẽ quẽ fusurꝰ sũ qui me
crucifigent. sacr̃m aliud uob̃ q̃medo spi
ritualiter intellecꝰ vuificabit uos. caro
autẽ nõ pdest q̃ q̃. ¶ Sic ait vlr̃ dr̃
dñs. ¶ Caro ego uobiscũ sũ vsq̃ ad cõsu
mationẽ seculi. q exponẽs Augꝰ dr̃ donec
seculũ fima sueris ẽ dñs. ſm̃ eccl̃a h̃no
bisnũ est veritas dñi. corp̃. nisi q̃ recur
rerit. vno loco esse oportꝰ veritas ei⁹ vbiq
diffusa ẽ. Ex quo vide q̃ lux xp̃i dñica
que est p essentiã veritas sit vbiq. cor̃ me
us tm̃ est in loco ſ in celo. et p quẽ ma
tari nõ est vñ corp̃ xp̃i. ſ solũ sacr̃m
ad seu signũ corpis xp̃i. et ide vi esse in
diuũ de sagwie. Hyms ãmsiq̃ roibus v
tur assertores pdicti erroꝝ ad pig̃ tem
fremat. ¶ Iz error iste execrabilis ẽ. et
omino periculosus in pplo dei. cui sit contra
fidei pietatẽ. et q̃ta veñus sacr̃mẽti dig
nitate. ¶ Est etiã tm̃ cellae detrator. et q̃ ste
cui et tm̃ eidem doctoꝝ. catholicoꝝ attesta
tionũ. et ãm oĩa est tm̃ stabile fundamẽ
tum. etiã et doctores imitũ. ſ. q̃ p̃meua
xp̃i dñi de hoc sacr̃mento traditum. t q̃ supre
mẽtem applicã confirmatiõm. ¶ Dicit
primo q̃ error iste ẽ q̃ fidei pietatẽ mo
uq̃ habz medẽ deuotã ad acceptũ tm
tro beneficii recognitionẽ. t grãs agen
dũ de hoc p vngentũ dei filius sue dñm
tatis volens nos esse ꝑticipes. nam̃ maj
assapsit. et hoc m super q̃de meo assump
sit totũ nobis tenuit ad salutẽ corp̃

namq̃ suũ p̃ mea vero reconciliatione m arca cõ
tra hostiam obtulit deo pri sagwinẽ suũ.
fudit m p̃tium sit et lauacr̃m. ut redeũtes a
miserabili fluctu a petris dñm̃ mutare
mur. Et ut tanti vñ fluij ugus m nob̃ ma
neret medium. corpus suũ mobile et sagwi
nem suũ m potu sub spẽ panis et vini su
mendũ dereliquit. Quod heri fidei pietas
heri deuotio fidelium. hr̃ grauq̃ animo pentq̃
tollere. si nõ ipe xr̃s nec vñ xp̃i corpus
nec verus eius sagwis. si tm̃ aliud sig
nũ eius. q̃ figura nõ m hoc sacr̃mento ꝓmeꝛ
¶ Est 2o. etiam q̃ sacri huiq̃ dignitate
et excellentia. in quo alcuius q̃ meritis sa
cris manifestã dei potẽtia in opis sin
gularitate. cũ panis in corpus. et vinũ in
sagwinẽ xp̃i conuti. ut p hoc ipe ih̃s xp̃s
verus deus et verus hoĩ. filius in celo et
pluribus locis constitutꝰ et toto ipe sine
diminutione sue q̃ntitatis. a stamine. in tam
pua spẽ panis. a vini continet. ¶ Hiis et
certa hoc. multa alia considerabilia ex quibꝰ
in hoc sacr̃to magis dei virtus et potẽtia in
rabilis relucet et ostendit. in opis singu
laritate. Relucet etiã ibi dei sapia. s multipli
ci congruitate. q̃ sacr̃m hoc in quo virtute xi
corpus continẽ et sagwis. congruit ec
clesie fidelium. q̃ quidã fideles et mlti sa
cerdotes ad constituendũ vnũ corpus tãq̃
membra indigent. concorditer. q̃ patroces
indigent. refectione. q̃ cotidiana potus
impatiũ indiget oblatione. ſ hec oĩa fiunt
in nobis et p nob̃ per hoc sacr̃m. salutif
cũ corpus et sagwis ihu xp̃i. in q̃ oĩs
xp̃i fideles vnũ potiũ tribuendo vnũtur. et
reficiunt. et vinũ hostiũ emulatione redimu
nt. et a petris absoluunt. Vñ apl̃s ad hebr.
Sanctificati sumus per oblationẽ corporis xp̃i
ihu. in quo oĩs xp̃i fideles vnũ potiũ bi
bendo vnũtur. et reficiunt. et vinũ hosti
te emulatione redimũtur. et a petris ab
soluunt. Non aplus hoc io sanctificati fu
mus per oblationẽ corporis xp̃i ihu. ¶ Iste
etiam error ẽ Zo. hereticus detrator. fran
ciscanus generalis sub Imperatore Zo. q̃ pos
ẽ de sũma. et si hec fideliter credam⁹
vbi dñm vera vero ẽ fidelium vita. celia. q̃
qua multũ sine salua. in qua ih̃s ipe est
sacerdos et sacrificium. ihus xr̃s. in corpe
et sagwis in sacrato altaris sub spẽbus
panis et vini veraciter continẽ. missa
tis pane in corpus. et vino in sagwinẽ
pritate dñica. ut p sacrosancti misterii virtutis
atq̃ xp̃i de suo q̃d accepit. ipe de me
dẽ. etiã hoc de q̃ dicit. Ego dereliqui vi
neã meã. dereliqui de ista opinione errorẽ. suũ pub
lice confitẽs. et abiurauit coram pp̃ Nicolao
et alijs. iij epis. ¶ Est q̃rto etiã iste error
tm̃ sanctoꝝ. t tm̃ eidem doctoꝝ attestatio
nũ. Vñ hilarius de trinitate de vera

te arcme et sagwīe xpi nō ē relicta ambi
gendi locus. huic oīo et m ipius dñi pfes
sione et fide mea atco eius vere est tibus
et sag. e vē ē po Et ambo in libro de sacr
q. iaid vē dei filius est dñs ihus xpus
Ita vera xpi caro q. ascpm. et vē sang
vis eius ē est potus et ad ho st mlte auc
dugy et ambo valde expsse quae ar alii
eo dicē et plures ex allegant in dicto de co
di ny vii et sue thos m.za pte q. 1o ar 1o et
libro e cōn gētiles c 62 et plubs sequentibus
et sing. em sma.z di 10 q. 1 ar. 1 Et bona ve
tua et sancti et catel doctores ut. amdē dis
tm tōz hanc opione os tenduī esse hēti
cam et a fide catholica penitus aliena

In nexio q hēticos Sed nestro quo spū vanitatis et erro
ris ducti quida hoies pestilentes mēte
corrupti ab hac doctrina sana doctoz
et catice auditu audentes et aures sedu
sim silitudinē serpentis genem et aspi
dis surde obturāt. cētā meā mīstrē
tribus. qui sue prudēcie mīteles ab pte
ro matris catice exciderūt et hēsim hanc
ab catice unitē velignitā. ruinosi tonates re
ducē. mitoz puerā ar simetri fidē peregrīt
neba. hoies demq tales q. les describu
petrus apl. 2 petri 2o mgri medacq. i
troducētes sectas pditionis et eū q. emit
eos dñm negant. subducētes sibi celere
perditōm. per q. via veritatis blasphe
matur. maledicūs filii velinquētes ram
viam erauerūt. sentū st vna bahia ex
bosor. Hos aut sic et pces coīm a qui
bus in hoc exordio pgendi fuit appellu et con
futat non tm catice et ca doctoz doctoz et so
rum decretio et attestacōe. si cētā p̄mitia
xpi in huius sacmēti traditio. vñ dn in ul
tima cena ex ho mudo ingratiō. g. et
tacrestie sacrm instituit form consecratiōis
eius discipuli et p eos nob tradidit dicēs
ho est corpus meū et hic est sanguis mei
uel hic est calix &c Mt. 26. marc 14. luc 22.
Et hec verba no tm st significatiua si cētā
operatiua illius q. sunt. vñ ambo in ho de si
tranctis simone xpi ho conficit sacrm.
quia sermo xi creaturā mutat et sic ex
pane fit corpus xpi et vinū in aqua in
calicē missu. fit sanguis consecratōe verbi
celestis. ho ecclie all mt in eo sermōe di Mr
hz loīs a colore hr hereticoz ex posito que
dicit pdicta xpi verba figuratiue dictasi
tur id q. aut xr. Johēs Ego sū vitis vera
et id 1 Corr 10 petra aut erat xpus va
illud oīno ē cōn intentiōi salvatoris xpi
apparē clare ex textu scripture. vbi talia v
ba ponit. Nam ut dicit augy in libo 83
gōm q. 64 si certa stām scripturā illuare
stām. videt aut ei hec verborum xpi an
figuratiue dicta sint. in quo dia mecli

solent

s. augi dicit

solūt rōnes hereticor

gi pt ex pretendentibus. uel ex q. in tribus
ibus. uel similiter ex vicissim. uel ex alio loco
scripture. Vñ ci xr aut ego sū vitis vera sub
mitit et vos palmites. Constat aut q
discipuli nō erant palmites nisi ft im
figurate Et ci dicit ho ē corpus meū addit
q. p nob tradē. ci etiā dicit hic est
mlte sanguis mei sub dit qui p nob
effundē. Constat aut q. vez corpus eius
p nob traditū est in morte et verus sang
is effusus non signū aliq. a figura
aliq. hoc erat manifeste apparet ex alio
loco scripture s. Joh. 6. vbi est diffusa xpi
pdicatio de ho sacro vbi int cetā dicit ci
ro mea vē ē cibus et sang. mi vē ē po Et
panis que ego dabo ca m. p mi vi Et
veritas distinguit cōn figura. i. ci dicit
carnē suā esse vere cibū et panē vē re
fectio ad vitā eternā. mai festius ē q. dno
loquit de signo aliq. nec de figni aliq.
corpus a sanguis sui. vñ etiā mai feste
hinc panē que dicit carnē suā distin
guit cōn figurā. Du m eade contexturē
dicit. Non sic manducaueritis patres
vri in deserto et mortui sunt. q. manducat
hunc panē vivet meterni. Ex ho etiā
ample aliud arguit. Nā figura veritē tes
tamēti correspondē di veritatis in nouo
testamēto. xpe agni qui figurabat xm su
mebat in cibū ut. ex ead tz go in nouo tes
tamēto vm corpus xi. q. per agni fi
guicat. di manducari misterio celestie.
no tm eius signū a figura. Istud etiā
clare pi. p. ap lm 1 Corr pi vbi de ho
sacramento loquit dicit. Ego em acce
pi a dno. q. et tradidi vobis. et postea
recitat verba consecratiōis xpi. s. hoc ē
corpus meū tē. po q. subiungit. Itaq. qui
qi manducauit panē et biberit calicē
dñi indigne reus erit corpis et sanguis
dñi. q. em manducat et bibit indigne iu
dicii sibi manducat et bibit. no discre
tus corpis dñi. Et ad si esset corpus xi ibi si
sola figura sibi et sanguis. non oporet tam
districte diiudicari. huic panē ut hunc
potu. ab alijs. qz quilibz panis cadit re
significat corpus xpi sil et quilibz vinu
sanguinem eius. oporteret ergo ponē q. in ho
sacro ci suppone ē quit ta destructam
substanciā illius q. transiit ab alijs cibis
et potibus sit vm corpus xpi sub specb
panis et vere sanguis xpi sub specb
vini. Sed quia ut dicit apls 1 Corr 2
alius ho nō percipit ea q. dei sunt. Deus sci
illi de discipulis xpi. quibz dicit n. mea
ducaulitis carnē filii hoīs. te ci essent
malos et carnales non intelligentes

verba xpi q̄ mteller̄ spualem requirebat
o causam eradi ex verb illis supscr
et ab eo recessert un et isti hēn timetes
sapia huq mūdu q̄ fm ap̄m j Cor 3
stultia ē apud deū ut sit trēa alia et
drabolica ut dr̄ Jac 3 ex verbis xi q̄ spua
lem mteller̄ prioz verboz aperuit d spe
est q̄ mu fiat caro no ꝑdest q̄ q̄ tr ex
cocis sui attepert fulemtu no attendes
ad mteller̄ verboz qui hēn pt̄ p relacōm
ad verba predcia vn fm augu sup Jo
hēm ut xt dixit cāo no ꝑdest q̄q̄ subm
telligendū est illo mō q̄ illi carnales dis
cipuli mteller̄ carnē xi esse manducā
dā s. quo mūdauere dilaniat aut m
macello pendēt no quo spu vegetā ar
tedar spūs ad carnē et ꝑdest plm Ra si
caro michil ꝑdesset verbū caro non fieret
ut habitat in nob Ite ꝑ augu ibm Caro
xpi dicta verbo et spu crucifixa m se
aut s. sme verbo et spu no ꝑdest q̄ p̄ ca
bono vrt sme ignē Et ideo subiugit xs
verba q̄ ego locutus fu vobis spus et
vita sūt referenda sūt ad spm quo tu
trem et sic mteller̄ vita corpali p spm
corpale sic alī viuūt vita spuali p spm
sm vñ pḡ Emitte spm tuū tr̄ Ex hoc ꝯa
pi quo mtelligend sit dom augu sup pe
ra q̄ dixit no hoc corpus qd videtis ma
ducatu estis etc p hoc n mtendit exclu
dere veritate corpis xpi m sacrato dika
risse ꝑ ostendē volebat q̄ no erat ma
ducandū visibiliter m hac spē seu forma
humana qua ab eis videbat ita ut dister
petur quietes sic carnes alioz discipuloꝝ
tu subdit sacrm aliqd vobis q̄dam spua
luer mtellm vivificabit vos non mtelli
gūt q̄ corpus xpi sit m hoc sacrato solū ꝑ
mistica sōz et figuāz ꝑ spua lr̄ ibi esse di
r invisibiliter et p virtutē spūs p qua nos
vnificat Vñ augu in epla ad ꝓbenetu
ipm quidē et no ipm corpus qd videbat
manducat ipm invisibiliter et no ipm vi
bit et suo mō mtelligendo est de sacrīo
Sicut mtellā ē aliud augu dom dom sc
tulū similat sic ꝑ est dna tr̄ mtellā
em est corpus xpi esse tm in tyrno loco visibi
liter in forē humana virtus tm eius a dmitas
vbiq̄ est tm quo stat q̄ vñ xpi corpus in
oi altari est vbi celebrat hc ē mtenō magri
mgē di ie et sci thome sūm et ceteroz
doctoz qui q̄nt cōi hanc hēsim tuer
ti sūt eo q̄ per eam devotio fidelium ad
sacrm tam salutifer̄ repesset et vānas fi
dei deperieri Sed h diligens et de
votus scrutator mstioz huius sacri cō
biliter ꝙrē possit Quare sub geīa spē
ꝑpanes et vinū corpus xpi et sanguis

scorsū simēda pronat cū in sub vtraq̄ e
rūt sūma totus xs et io sub vtraq̄ cay sūt
sit corpus et sanguis Sme rectissime tenēt
esse q̄ sub vtraq̄ spē sacrī ē totū ar q̄ sic
dicat b ambo m ho d officijs m vo sancto
est et sup illo j Corinthij Bibe et calicē dic
glo q̄ sub vtraq̄ spē ita fuit vñ se q̄ sub
vtraq̄ spē panis et vinū totus xs contine
nē ex vi tr̄ sacrati seu consecratōis sub spē panis
spēbus panis tm continē corpus xpi et sub spē
spēbus vini tm sanguis xpi et hoc dupl
tam q̄ tm̄ ex consecratōis panis tm dici
tur m corpus xpi ut pz ex forē consecra
tionis q̄ hēmo mcwa gelio q̄ dicit hoc ē
corpus meū Sicut et vnū virtute consecra
tionis tm totū meū sanguinē ut etiā pz
ex forē consecratōis calicis Ista tota vīo
pz p M. mgo in sūma de ieiunio vbi pḡ pluce
aucter sicut concludit dicens Ex hijs ꝯa
hijsq̄ pluribus constat vñ corpus xpi et
sanguinē in altari esse vīmo mtegrū xs
sub utraq̄ spē et sub qua panis i corpus
vnaq̄ sūbam panis in sanguinē conuti hijs
dictis ii c 79 Et hāc sub vtraq̄ spē tota xs
tur tm non fuit comissio panis nisi in
tranē nec vini nisi in sanguinē hec ibi
Et p tranē mtelligit hic totū corpus xpi ex
carne et ossibus et nervis talibus hmoi ꝙ
sistens ut pz p sūm pre vitia q. 16 ar 3o
q̄d ꝑbat ex forma huius sacri in q̄ no di
cit hoc ē caro mea si hoc ē corpus mēum Et io in
dna dicit Joh 6 Caro non prodest quicquā
ꝑ toto corpe quia sm consuetudinē huius
carnis vīe esse manducatōi magis accōmoda
ta nisi hoc carnalibus et alijs vestitis
ut q̄nt̄ no aut ossibus et alijs hmoi

Ex hijs sūdose vñ devote et tm̄ misti
cum contēplanti patēt potēt q̄ quia
sub vtraq̄ spē q̄ sacrī fruit xpi dmitas
vīa corpus et sanguis mtegrāt̄ hoc tm est
alter et alter non sub spē panis ē tm cor
pus xpi ex vi sacri directe tamē tm̄ ex
consecratōis eo q̄ salū in corpus xpi stat
panis convertit ex consecratōis aut vō
corpus xpi et sanguis eq̄ sūt ibi ex nāli
concomitantia eo q̄ corpus xpi realit et nā
luer suū vīmta q̄ ut dicit Ro 6 xps re
surgens ex mortuis non morit mors
illi ultra non dnābit neq̄ aut vnit m
uit deo vñ nō corpus nō vnit nisi per
aiaz quod est q̄ dia realiter sit corpori
vnita si aut alig in sanguine ē Jux id gen
q̄ sanguis aiaz vtraq̄ requirit ꝑ i cero
oporti ex real et nāli concomitantia sibi ē
sanguis Divinus absolute considāt est
deputē ibi vbi mmediatus sue consideī
tur vero ut hypostatice vnita corpori in pscri
ptis ejusdē est ibi ex reali concomitantia dm

tas v. qz corpus assumptu nusq deposuit
ei q vbiuisq ē corpus xpi ibi sit ea di
mitis Dō mō vnita corpi xpi. Cūlr sub
spēbus vini tm ē sagwis xpi ex vi sacri
dicē. tamq pq p sē consecrationē corpq
vō + aīa et dmitas ut corpi dō mō st
vnita. i ex eāli uel nāli cōmixtōe. dcq
sagwis xpi nō ē sn eius corpe et aīa. et
dmitate. Ex hijs sē. qz si hō sacem fiuss
in triduo mortis celebratu fiusset ibi sub spē
bus panis corpq sine aīa et sagwie no bi
sn ie vnita sibi dmitate spēcialē p modū
vpostas in filio. et sub spēbus vini sagwis
sine corpe et aīa et sine dmitate sibi spe
ciale p modū vpostas vnita. nō tm sine dm
tate pdte et occidti. pinde in triduo mor
tis xpi aīa eius fuit separata a corpe. et sag
wis fuit. igit situe hō sacem celebratu
fiusset sub spēbus panis corpq xpi ex vi sa
cri. aīa vero et sagwis no fiusset ibi ex vi
redut pi ex predictis. nec ea fiusset ex na
li cōmixtōne. qz separatōm coz a corpe tu
tm dmitas semp manet vnita spāliter. sic
primus. qz ut dicit Augs sup Johem. mortu
ad tempq resurrē et aīas separauit. si nequa
a verbo dei. sibi sub spēbq vini fiusset sag
wis ex vi sacri. caro vero et aīa nō fiusset
ibi ex vi sacri. nec ex nāli cōmixtōne
carnis. ut ex pdictis pz. dmitas nō effluus
ibi pnē fiusset eo qz hoc in mortuis fuit vel
fuisset: nō tm sagwinis spēcies vnita fiuss
set vnita fiusset. sic corpus eo qz verbu nō
effluit vpostasis sagwis sic corpis sag
wis non ē pes cōlis hoīs uel hūi corpis.
si hūoi in corpe. Ex istis plicit sē. qm
deo casu sub spēbus fiusset xpi. no sub spē
bus vini. prima ps pi. p Augm in dom
sermone sup Johem. vbi dr. qi no ē de
lictus in inferno xpi. si maīa sola. qm in ea aut
in sepulchro xpi. si corpe solo. qz in hijs
singulis xpc ē xpus in hijs omnibq et sin
gulis constituit. de hō ea. amb⁹ in hō
de spūd sto confitet xm pepedisse in ligno.
et in sepulchro. si in corpe si in aīa fiuss
set in inferno. si in aīa sola. Ad ea pz istiq
dicti pi. qz verbu dei nō erat sic sagwis
vnitus ut essi eius vpostasis. et ergo in sp
spēbus vini fiusset sagwis xpi. nō tm xpc
sine sagwine. Circa pdicta orit dubiu. Arguent si
dubius sine corpus xpi. sagwine. et istud
habz difficultate ex hijs. q gelasius pp et hic
tur in decret. de con di. ij. dicit. Comperim
q quida sumpta tantu mō corpis sacra por
tione. a calice sacri cruoris abstinet. q
quid dubio qm nescio. q sup stulte doce
tur. doceant. cōstituti a integra sacra
mentorum participatione. ac ab integris arceāt. qz diuisio

vnitq eiq deq misteri. sine grandi sacri
legio nō pt. p̄uenire. hō ea sacm celebra
tur in memoria dnice passionis. q magis
expressa in sagwine. xpi in corpe. Quapp
ergo q. dicendi. ad hō sacem nō dr sine
corpus xpi sine eius sagwie. Respōdeō
si. Cpre vltia. q. do. ar. 12. q. 2. vsu hō
sacri duo pt. cōsiderari. vnu ex pte ipius
sacri. aliud ex pte fidelium. Ex pte quidē
sacri. conuenit. q. vtrūq suaī. s. corpus et sag
wis. qz in vtroq cōsistit p̄fectio sacri. Et
ō qz ad sacre ptm hō sacm consecrādi.
et p̄ficiēdū. illo o dr corpus xpi sine sag
wine. Ex pte aut fidelium. cui equit. summa
reverentia et cautela. ne aliud accidat
qd vergat in iniuria tanti misterij. qd pri
pē possit. arbitrem sagwis supuacē. q du
meatus sanguis de facili possit effundi.
Et qua re sentiēte. plurimi de populo xpiāni
qui. continent. sicci et iuuenes. quoq qui
dā nō st tante discretionis et cautele de
bite et vsus hūi sacri adhibere. igit
p quide mōtibus dā. ecclie observat. ut
pplo sanguis non det. sumendus. sed solū
a sacerdote sumāt. Ex hō. ea. soluit ob
iectio qua dicebat. q hō sacm celebrat
in memoria dnice passionis. qz ut dr 6
Tibij. expūtatio dnice passionis agit in qui
consecratōe hūi sacri. in q̄ no dr corpus sine
sagwine consecrari. Dr aut apls corpq sine
sagwie sumi. nec ex hoc sequit aliud
detrimenti. qz sacerdos in psona oīm sang
wine offert. et sumit. et sub vtraq spē
totus xpus continet. ut pi ex pdictis. Ap
paret igit ex pdictis quid in hac missa hō
sumendo pmittit. qz nō carnem viuloz
hircoz. ut olim in lege. sed xpm nobis in
medio ppo verus deus. In hac itaq mi
sa sic notat. Cassi. et pōt. de cōsē. dist. 2. ca
vinacē. explanō fidei. sanctaq fidei. esca
celestis. In hac denq missa. se ipm nob offerre
ppomit. xpc ex me. et nos a bat. atq potu
non subā panis et vini. quasi in signo et
figura. sed vere carne sua qua tradit de vir
gine. et sagwie suo quē p nobis in sua effudit
sacratissima passione. talibus naīq nob
bat et potat. nō carnalē ad vitā carnale
sed spūalē ad vitā eternā. In hac missa
est calix benedictionis. de q̄ apls ait.
pōt. Calix meus inebrians qua pclarus
Inebrians qua ex pranis dilectionem pro
vanas delectationum. ut dr Augs. Alia
tra ly. et postea mox. et ut dr Cassi. hō e
paulu. sagwis dni. q̄ sic inebriat. ut me
te semel. et a dilectis phibens. nō ad pec
cata p̄ducens. hr benuolentia sobrios
reddit. hec plenitudo malū euacuat.

fiusset

dmitas nūq fuit vposte vnita sag

no. has sine corpe sine sagwine

sine

er qui illo populo non fuit repletꝰ etiã
edit egressate ieuũ Addidit ꝙ pha
rus ẽ vtꝛq; tũ tribꝰ cõsecrat ut ad relo
ũ regniũ pduceat de qꝰ populo dr̃
ewam Joh e Qui bibit aq̃ qua ego do
non sitiet vnq̃ ſ fiet mco fons aq
salientis mihi etiã dt hoc ꝑmo

2m ꝑ mmꝰ ꝑm Dixi 2o quod hꝰ etiã cõsiꝺ ẽ qual
ad hanc mesã digꝰ accꝺẽ mereaꝝ
Ad qm̃ cõsiꝺacõm̃ rnderi ꝓphe ꝑtz
vbi laqueus m̃ persona xi dr̃ Edent
pauperes qꝺ fm̃ Augo et glo ibm̃ vota
mea i sacrã et sacrificia corpis et sãg
nmis mei redda et hꝰ sacrificia edet
pauper i humiles t ꝓfectatores seculi

pauptas Vbi scieñ qꝺ spalr ẽ pauptas ſ ro
lutaria mundã et filatoriũ ꝑa ẽ paupe
rũ xpi de quibꝰ mr̃ q. Vbi pauperes spũ
Q rẽa pauperꝫ q̃ ex defectu tpalium rerũ
sunt egeni de quibꝰ Joh ie pauperes ſpe
hebes robusti Terra ẽ pauperꝫ dyabi
tamen ſ ꝓpter te qui se pauperes fitant
et rerũ hoibus sufficiant ut alijs sibi
res appareãt Con qꝺ dicit xꝰ mẽ at
tendite ne iustitiã vrã faciatis coram
hominibus ut videamini ab eis ꝑa ego
pauptas ẽ laudabilis ꝙa tollerabil
3a detestabilis ꝑa ẽ ni mundo 2a ſñ mi
tꝫ qi dr̃ mundo Pauper intraꝫ volũta
tiũ qꝺ xpus vocat ſ pauperes spũ hũy
ad hanc regulã mesã digne mõmor
acꝑẽ accꝺẽ tales nr ſt vẽ hmõi les
et sensibꝰ ꝓtegẽdꝰ xpm regẽ sup oia
diligendꝰ ita ut michi aliquid mich
hñt desidẽt ꝓter nm̃ uel m ordine
ad nm̃ et ita apte dr̃ pauperes tuis spũs
dñe qꝺ mente t spũ sibi mich vendicat
Jo nec se nm̃ nr ad aliud tpale nr hor
tũ alteri libãter donet et m nm̃ ſtitu
ta ut no sit sui iuris ſi dñm sui tui se
donauit nr ad possidendũ tm̃ sumꝫ
tm̃ dñm sui ad cuꝰ hoñe rey suazꝫ
si quis hꝰ possiꝫ ordinauit ut dicẽ
possit cũ apte Corl tm̃ mich hñ
tes et oia possidentes tuꝰ possessio
ẽ deus vñ in ꝑsona tuꝰ libꝫ tal dr̃ m
ꝑẽ Ego cognoui qm̃ deus meꝰ es
Sup qꝺ Augo oñm qñ deus ẽ si coꝫ qꝺ
pe deus dr̃ qui eũ diligit qui mittit
eũ tmict qꝺ eũ possident qꝺ illũ mole
tm̃ de domo ipius magna ſt familia
cuiꝰ redemptꝰ magno sanguine vnici
filij et subdit qñ dedit nob deus ut
nñ essemꝰ t ꝓpe sit me Videte ergo
quale caritate dedit nob deus ꝑe ut
filij dei nominemꝰ et simꝰ Subdit Augo ſ Jo
Th ille vere alienꝰ gene longe fit a suis filij
alienꝰ ſt non filius dei quoꝝ filijs ſic nouel
le cõsolabilitate filie cogũ creditꝰ de Sm
dixerit ꝓphm̃ michi hui filiꝰ alienꝰ ipi
ob loquitꝰ e vanitate Qui qꝺ dicit Pue ꝓphe
tiã qꝺ deꝰ cui Cui tulit oia de medio
rem qꝺ dat deꝰ et dedit ꝑm deũ oia ꝓpe
nius illa q̃ gẽerat filiꝰ alienꝰ deꝰ dat ſi
er alienꝰ dat ſi er malus dat ſi t blasphe
mus dat qꝺ solẽ suũ oriri sup bonꝰ t ma
los et pluit sup iustos et iniustos alius ista
bonis dat alius non dat et mal alius dat
alius non dat bonis tm̃ seruat se ipsum mal
aut ignem sempiternũ Est ergo malus qꝺ
no dat bonis et bonus qꝺ no dat mal Est
queda media t bona et mala q̃ dat bonꝰ
et malus Ex hijs apparet mia quan
o sume pauptatis ei maximus diuinꝰ
m codẽ Qui nãq; pauperẽ iusto q̃ mich sibi
retiñ qꝺ alteri no donet et ꝙ diuq illoq
deũ possidet vñ Augo sup Jo ꝑs t hẽ
dñe ẽ diuitie pauptis no magne ẽ me
ut cor pleniꝰ sit diuitijs ꝙ obrem sup id
ꝑs vij all Ecce cognoui qm̃ deꝰ meꝰ es
nos hortat̃ d Nos ergo dñe amee preces
pice atq; aste no est talentũ cor sidẽ ob
merendem volut Sed d go de talento dei
meretrẽ no hebis Vndꝫ Augo hebꝫ mo
plane ſi ꝑm dñm qrãmꝰ ipe nob mer
tes erit qꝺ videbiꝫ eũ sicuti est Joh
ipe etiã dixit Abrahe gen xv Ego pter
tor tuꝰ fui et merces tua magna nimꝫ
post pauca Noli ergo eꝝ ab eo ad qrere
pe nbi sufficit qm̃ libꝫ sis amaꝝ sufficat
tibi deus Eterna auãcia terrã quereꝫ
possidẽ tm̃ addit et celũ plus ẽ ꝙ ferat re
tiñ et terrã Ecce magne diuitie cordis mũ
mi hui oculi interioris mãgna fiducia se
cultatis Ecce cognoui qm̃ deus meꝰ es hꝰ
ille Ex hijs cõt elicat ꝙ de oi statu
ecclie pñt esse hoñes bñ mihi et digni ad
hanc sumi regis mesa accꝺẽ Ita de hac
mesa edere pauperes de quibus dictũ ẽ Ta
les aut pauperes esse pñt boni reges pñ
ripes et iudices sumi tre Coniugati vi
ri et uidue layci et clerici seruientes et
religiosi Ita quisq; tm̃ in ecclesiastica est
et deũ sup oia diligit si pñcipes ut layci
ẽ ut qlibet alius sup alios constitutꝰ pote
tatis hoñes hoñes diuitias et retiñ q̃ suos
tui ordi attribuit ipe no sibi si deo tri
buit tui ministrat tui seruit et ꝑ diligẽtem
curam subditoꝝ suoꝝ gerit et no sibi

Sermo

De

sua ſi ea ſeruꝫ p eoꝝ ſalute impendit
vñ dñs ſup tali⁹ pt yi Non deſpandi
de hoibus homs ſip eos terrenu ad a
miſerat⁹ mrenis ꝛ. tue ihesu tui ē regi
m celoz amſtrare ad m terra ut puta p
piras gerit mgradus ē p conſul ē imp
tor ē rempublica gerit terream ſi tor ſuu
hꝫ ſi xhus ſi fidelis ſi pius ſi adepnet
m quibus eſt ſpat m quib⁹ no eſt de q
gne fuit illa ſta mr heſter q tu eſſet vr
or regis veni ē ad pculu depandi p ri
mbus ſuis et ti ad deu oret tota domo v
bi nati no poſſi m orde ſua dicit ſibi ut
fuſſe ornamta regalia ſic pannu me
ſtruate de q heſter ie Item augꝰ ſup
illo pt⁹ cuſde ēt ſpaut m multitudme
diuitaꝝ ſuaꝝ notat no pcipuaꝫ m diuite
ſed auaritia condepnat Abraha erat em
diues et m euis ſinu lazarus paup ſub
latus eſt m ſinu diuit⁹ paup an portus
ambo ambo acupidite paupes paupes
ergo xpi mgrauatos et diuites ambo a
upiditate paupes ſubditi et m bo ſim
pliciate vnien paupes ad arrore obſ
uatoꝝ m abdicatoe tpaliu et multiplicat
regularis diſtine ſtudio ſe aſtringen ut
ſecurius t expeditio ro regi ſimulent
cu dicit paſta m cōſpectu meo meſam
Ex hys gnit apparꝫ q m iſta pauptate
laudabili milti fuit gradus diſſentes
tam quo ad dram ſtatuu quoꝝ alꝫ ſt
alꝫs pfectiores q q ad dram et diuſi
tatem homm bonoꝝ m vno et eodem ſta
tu quoꝝ alꝫ alꝫs perfig m ſuo ſtatu
deo ꝛ. ſeruiut qua pfectiꝫ diligut et poſſi
dent eo q terrenas cupiditates plꝰ reſtrin
giut et ꝛ. totu tritate dilatu deo apperi
ant ut dice poſſint tu aplo cōmunicatio
mea m celis eſt phil 3o Hys pau
pibus xpi de dicto gregant diites terre
qui et pigmeꝰ terre dicti ſt Iuꝫ id pt
mandu⁹ et adora⁹ oēs pigmeꝰ t
re dicti fuit a fine Augꝰ caſſ t glo eoꝝ
qui diuites tre ē. fuit hꝫ diuites tre ē de
quibus m eōde uerſu ſubdit ſ. oēs q deſ
cendit m terrena ſ. ſi Augꝰ caſſ glo q
celeſtia deſentes terrena amat hꝫ eo
ſut omes qui non ſpu ſed carne am
bulant et carnis deſideria ope p ficiut
Ad aug cōmunis nos hortat aplus ad gal
y dicens q pfi ambulate et deſideriu car
nis no p ficietis et poſtea ſubdit manife
ſta ſut aut opa carnis q ſt formicatio
immundicia luxuria ydolox ſtudia ve
ficia inimicitie contentiones ꝛ. q p dicta
uobis ſic p dixi ſm qui talia agut rg
nu dei non poſſidebut Et hys q die
formentor a fi mundus a auaricia q eſt
doloris ſeruitus no hꝫ hereditate i regno
xpi et dei Et mito nā om iſtoꝝ mpna
ta ſt mes et conſcia ut dr ad tyti ꝛ. Con
fitet ſe noſſe ſnt aut negant vn et
idem aplus phil 3 eos dicit inimicos
crucis xpi quoꝝ finis interitus quoꝝ deꝰ
venter eſt et gloria in confuſione ipo
rum qui terrena ſapiut Ex hys poterit
conſtare q pigmei ul diuites terre di
ant no ꝫ ꝛ. celi terreaꝝ poſſioꝝ t topi
am ſi ꝫ ꝛ. eternaliu deſideioꝝ quib⁹ ab
amore celeſtiu ad terrena deſcendnt
replecom et m ordiata atq; viciosa co
upiſcentia Heri aut diuites terre in
om ſtatu hoim repiri ꝓnt mo greci
hys que dña ſt de pauperibꝰ ꝛ. xpi Occi
nati ꝓnt pes plati et qualiuſq; ſuꝑ
alios gubernados conſtituti q pnitibus
celati m hac vita q nuda ſua hoꝝ
dnatoꝝ diuat et eta blandicia hꝫ
ſeculi tacnate cogitant et inquirut ſub
dito ſalutis no puidet ſi eos veraꝫ
ex actionibus et dictis ꝓfundꝫ oſſmen
tu auſtitate et pō m pauperes hymoꝝ di
tes terre ſut cōſ quos terribil ꝓfer
tur ſnia ſapie o vbi dr Audite re
ges et intelligite diſcite iudices fi
nid terre pbete auctes vras vos q
contmetis multitudiē et placetis nu
bis m turbis nasoꝝ qm data ē a dño
ptas vobis et virtus ab altiſſmo q m
terro gabit opa ꝑ vra et cogitatoes
ſcruta bi qm ni cētis mnſtri regm il
liuꝰ no rēe audiſtis iudicaſtis ne q
ſtro diſtis lege uſte nat ſm volu
tate dei dei ambulaſtis horrende t
tito appebit vob qm iudiciu durissim
hys qui p ſuꝑ fiet exiguo em cōcedit
miſericordia Potētes aut potēter
tormēti patient Tales aut erāt diites
terre ſut omes ſuperbi et mansuete
rupidi auari et fraudulenti forma
tores adulteri fures adulteri contētu
ſui liquet q de terre diuitibꝰ milti
ſut mſi et deſcendes m terrenis opib⁹
qui hꝫ no egent ſtultitiare ardent in cu
piditate ſic p p Augꝰ ſup pt⁹ vſſu
illo Gz ſperaut m multitudie diuitaꝝ
ſuaꝝ Tales namq; manducant ꝛ. cor
pus humiliatis dñi ſui ihu xpi et

oddam nr saltem spem retinentes. si no sanauerit
sit. sic pauper qñ ponit vanu vbi manet
et absit refectioe. defraudit in terra et
hoc in conspectu dei. etiã qñ ex utroq; congruit
dignos. et indignos. si quis videt et dissimulat
q' simul ad vitã et qui ad mortem
hec sima Augu Cassi. et glo sup pdos pe
Et mito qñ pgimus terre corpa xpi ad
mortẽ sumit. qñ xpm dñm fuu tradit
trahit. Vñ ut dicit Aug in simoe de
terra dñi sup illo Joh iz Cu dixisset
sisset in cor ut traderet eu Judas Cu e tra
dere dñm vendere dñm. alienare dñm.
dñm vendis. q ate dñm alienas. dñm
alienas ate. tu pellis eu ate Judas et
fure erat. et loculos habuit. Sic diffinit
tendit ut ad laqueu. diu pdit. vtrũ
luerat. morte. heu qñ fuit. qñ martyrũ
fuit. me nouatos discipulos xi. layros
et clericos. fratres et religiosos. qñ in xpi
ecclia non petri fidelis xpi amatoris.
sed inde fureis et traditoris locu tenet
huic laicis. qñ Vbi ex ore. marsupi
um detractionis. vagatois. superbie. luxu
ris et infidie. et male voluntatis. Ex
mentore dilectissimi. q ex talia agit
Judã tradituro sequit. ergo misi se eme
dauerint regnu dei no possidebunt
Estote ergo quesõ dilectissimi discipuli xi. no
in stultitate. sed in vitate. no in luxurie. sed
in castitate. no in alta tonsura. si in mente
pura. Judã relinquite. desperate. petr
sequem. penitete. Judã relinquite. in
baratea. misere. petr sequem. qui e gla
diosi. hic bn Cu erubuit. i. timuit qui
tonsuram sua. scz an se statuat xpi re
surrecturi iudicij. videat. si in secreto cor
dis sui illã qua xi dat. mercedem. pate
si desiderii spiritus illa corrupta. terre
impugnat. si humilia non spernit. sial
in non appetit. si inique delectat. luc.
si immodãto recti sua. no gaudij aug
mento. si denigrat aliena. fulgere no pti
at. minia missa. no letat. et dig. nec
ut alia xpiana. q vim vniõis qui dei templu
est. spem sua prudenter exornet. et ad
sinum regis mensa accessura. veste mu
at nuptialem. et oi cetu specioe pti
cipat. ut nulla ei macula iniquitatis ob
sistat. ad duplas redeat. fugam dederet
tet. et si quis in aliq; delicto se inuenit
audiat vocem dñi xpiani dicentis. Con
uertimini. et agite pniam ab oibus ini
quitatibus vestris. et non erit vobis
in ruinam iniquitatis. Ponite a vobis
oes pua crimina. quibus irretiti estis. et facite vobis cor nouum. et spm nouu
et quare morimini. Et ideo apl'us hortat. et dicit. Omnis
dicia. et amaritia. et clamor. et blasphemia tollat
de vobis. cũ omni malicia. nec noiãmus in vobis sicut
decet sctos. aut turpitudo. aut stultiloquium.
aut scurrilitas. que ad rem non pertinet. sed
magis gratiarum actio. ad edificationem. Ecce em nunc
tempus acceptabile. ecce nunc dies salutis. ne
mo dando vllã offensionem. ut no vituperet min
sterium meum. sed in omnibus exhibeamus nos sicut
dei ministros. 2. Cor 6. Ex hijs aũt patere
pt qualis quisq; esse debeat. ut ad hanc me
sam dignus accedere mereat. Quanq; pdic
tis diligenter attentis. quidem sepm homo
et sic de pabulo edat et de calice bibat. sta Cor 11
et ho de 2o pnti. Dixi 3o q hic vide
dum e quos fecerit ex mea sequela. sed tm
quis homo huiusmodi misere multiplices secũ
estimare potest. ne tm enormoda horum feruen
tem relinqueremus ignorantiã. eos ad 3a etiã
aptha i pede 2i palam reduxit. Nã postq; edit
pauperes. statim fecerãt oduli pauperum sub
iuxta d. et saturabuntur. Ex vbi tres fecerãt
mentem misimus ad quos tm occasionaliter reduxerãt
Quorum primus est refectio miseriis hois ad
sanitatem. 2a erudita laudis dñi ex tol
lens bonitate. 3a e confortata virtutibus ad
perducens ad vite plenitudinem. Quo ad primum
dicit et sanabuntur. Ubi aduertendum si
bonam etimei. sic em sinaxis duo q i q ex eis
pabulo xpi prius in sacro cultu tie digne su
mens fidei mutuo augendi. duo homo fidelis ex
redit. ad quod nos nullis vobis non pretingit
spei fiducia sublevat. dum ille offert deo pri
mo altari p mea salute. q ex missali tradi
tione dñi amoris p nobis oblatus est. me
te qñ em homo attendens no confidat ex
audiri ad salem caritatis etiã deuotio in
flammat. qui sentit dñm recalere suum
sibi esse proximum memorem. q dat ei medul
lam. sic em ad proxima ignis ex pelli frigus
et calor p creat. sic ad proxima xi in cor
pore expelli frigus et torpor auctor. q igne
dñi amoris inflammatur. Non dam dat
q mero xi e tam raro igniti. Pauperes aut
xpi edent in hac mensa regali. vbi pro
serpm donat medullam. et ex hoc plenius
fide illustrati. spe sublevati. et caritate inflam
mati. ita saturabuntur deo et domo celesti
bus. ut amodo nec copia huius seculi eos tu
pistant. nec teneat inopia. si tuperint dissolui
et esse cu xpo. ut hoc plene i patria sperent
per xpm. et eius sequi vestigia. vbi duces
dent pauperes et satiabuntur. Unde erat

3m D' fratri hij sancto

petrus psalmor ille. Unde erat. Alius pisca
tor ihesu et jacobus frat ihesu. Unde et erat
publicanus matheus. De paupibus ihesu erat
qui q medebat et saturabat. Et talia passi q
lia angustiose manducaverunt. Nam sacra
passionis xpi in cuius memoria ta disci
puli dedit et nob sumenda reliqit et evan
geliste tres testant. Et apls 1 Cor xi. Deo
subdit Augo. Cena sua dicit passionem sua
dicit ille saturat qui imitat. Imitati sit pau
pes ihesu cum sit passi sit ut xpi refugia se
querent. Quia pp hoc Augo et gle ibi dicit
non saturat qui non esurivit cena et pas
sionis dni de ho cena. Casse. Considera qz
tm paupes possint q mundi istius illece
breq contemptu diuissime refluerit non
diuites q seculi huius felicitate refecti sit
sed paupes a regno dei esurientes. Vn apl
ad phi qui esurivit et sitivit iustitia qm ip
si saturabit. Et ho de postcena q e refectio
ad saturitate. Sed quia ex saturitate
sequi solet eructatio. Deo dicit. qz 29 psalm
huius mense e eructatio laudis. Dicta ex tol
lens bonitate. Et ideo subdit. et laudabunt
dnm q requirunt eum. Na laus dni e
eructatio sanctitatis illis qz ut dicit gle satu
rant qui imitant pacientia et erudit lau
dando. Et ideo Augo dicat sic. laudabit pau
pes dnm laudant illum et dnm querunt. Diui
tes q erat ut artham impleant. Paupes
q erat unde tot impleant. et sic impleue
rint dm laudant dnm q requirunt eum
hic ibi. De istis paupibus erat q dice
bat. Vinditam dnm in oi tpe. Semper
laus eius in ore meo. et hic e magnus
psalm non solu in via. sed etia in patria. qz
Augo 22 de ciuitate dei e. Quis ne vltus
illa sup na ciuitate primi virtutis erit ipse q
virtute dedit. Ipse erit finis desideriorum
meorum. qui sine fine videbit. sine fastidio
amabit. sine fatigatione laudabit. qd actus
dei et ppha in ps 83 dicebat. Beati q ha
bitant in domo tua dne in secula se
culorum laudabunt te. et ho de 20 psalm.

Dixi tertio. q tertius psalmus e confor
tatio tua et hoc e qd dicit. Cuius corda qui
in sectis seculi. Ubi glo dicit. Corda qui
bus ille tot dies est. Cuius diu in sectis
seculi. diuites vivunt i ho seculo. si post
mortem sine fine. Econtra pauper in pace
sua vivet. Vn Casse. Ista completa sit de
mundo illa de deo. Quia dissoluta vota
pau sine paupes possident qd magna
perdiu diuites tenet q no solu mor
tui sed etia vivi frequenter amittut. Et
vivet corda eorum in seculu seculi. Illud
em veraciter vivit dicit qd in dnica
gra p fuerat. Ho ille. Unde de diuitibus
terre huius seculi dicit. fiat mesa eorum
coram ipis in laqueu et in retributo
et in scandalu. Paupibus vo finis dis
cit. Ego dispono sicut mihi disposuit pr
meus regnu ut edatis et bibatis sup me
sam mea in regno meo huius 22 hor e
mensa xpi pauperibus clausa in celo gratia
ubi non esurient nec sitient amplius in
ebriabit ab ubertate domus dei. ubi deo
erit ipse eis. vm plene saturent. Erit n
eis s Augo 22 de ciuitate dei c 30. vita
et salus et victus et copia et gla et hon
et pax et oia bona. Sit nr illud vere
intelligi. qd ait apls. ut sit deus oia
in oibus 1 Cor 15. Huius mense celestis
medicine ubertatis et refectionis non
principes efficiat. Ipse rex celor. Huius ex
dnis me. q cu deo pre et spu sco vivit deus
sine fine vivit et regnat. Amen

Amen

Supplē q̄ scā ÷ vi obmissa ē folio .xxx. c

Et illud apli p̄o ad tim 6o nō mulg in hac mūdi hanc dubiū q̄ nec auferre q̄d possi mus. hīs aūt admīta et quibus tegam hmo tenten sim. Et sē nā qui volūt dites fieri incidūt in tēptacōnē et in laqos dyāli et in desideria mlta inutilia ⁊ nociua qui mer gūt hoiem in interitū et in pdicōne sīgr cit enī vitus homi illud Job potēs potē ter tormēta patient. Hē deducūt dies suos in bono et in momto ad inferna descendūt Et illud ānto gradus alcor tanto casus pfū dior nel subtior Et msup ipā vitus sedula cogitacōe reducit ad hois mēte q̄ sit i istis predictis habitis sēc dīnis pfidentijs et se culi honoribus fruisola cōsolatio q̄ue iudiciū usus brus et finis ignotus Predictis trib tēptacōibus dyalis enī dīm tēptauit p̄a em tēptatione sua suadebat ēuertere de lapi dibus facē panes Ca vō tēptacōne p̄cipiti um suadebat ꝓmittēs q̄ nō leederet si filius dei ēss ⁊ ois eius videns eū p aēra volare et nō lesi ipm laudaret ⁊ magnificaret Ta de ambitōe fuit ⁊ cupidi te q̄n oīa regna mū di sibi ꝓmisit si cadens adoraret eū Qrta tempta dēmōis ē q̄ hoibus ⁊ maxime iustis et pfectis imputatur pallat sub vie tutis ymagine cū s. eis suadet malū sub spē boni et veri sub pretextu vtutis q̄dmo diu auaricia suadet sub pretextu prudētie ne cnia ēmissio sub pretextu mirordie crudelis pretextu iustitie ⁊ ēis et furit in hoīa do dū fraudulentissimi mercator q̄ fictilia fragi mēta vendūt p gēmis vitr̄ vendē p fina vagdo vitr̄ rubinū p carbūculo cupr̄ p au ro et stannū p argento Non nūq̄ dēmonis etiā sub spē magni boni et perfi suadet hoī id q̄d sait sibi esse o3oz pueri a ruine a q̄ etiā q̄d ē boni melioris nr̄ pdīmtum de hīs dant plura s. Big super cātica frmōe 2eo Et nūq̄ mdē vtutibus multotiēs etiā suadet fer mdiscrete pduce singla et volū asūpta ieunia ut eis dimis obsequijs cord dat mutile quo mdecille Multo nō sluggit in solēpnitatib antiq̄ pare vigilias regula res et consuetas ut ei illudat pēa dormi tanti Multociens trī pfactibus mānobus mundane obtētu q̄ maiorē boni pfasit hē mum pcē et hīs cognoscere tandē q̄ verū est sermo scripture q̄ frustra legūt Ne soli q̄n si crederet nō hīs subleuate Multos ad opus manūū alīq̄ plus q̄ oportuit merita ut from vrbus cētis regulatib certius vid deret mmlq̄ esset msup exercitiorum corpis que mrta aplīm modicū valet nō modi cum pfasit et pietate fraudauit Multo nō sub pretextu pietatis et largitat clam facedat

suadet hoiem ditem fieri et acquirē dīcas ut eis fraudes tu dicis pdar sait. n. diabolus illud erit. yeo fili mi si dines fueris nō eris i mūdo a delicto et ip Scenere quia dixit le est dicat. q. nūmo nō corrupi Sz ic et aliquib sic impugnat per aliq̄d vtum suadet nō minp̄ viri illius aliq̄d remediū q̄ eis credat fore ⁊ ōnoz al terius rumē ut q̄s impugnat per hereticā iste suadet ieunia et abstinētia fugam vices Scies eos sic in tenebris ā a cēdia nel etiā in amēcia finale posse mdi labi Ad resistendū huic tēpta tiōi et ad fugiendū se ab io demonio meridia no et ad euadendū detractōes eius et fallacissima vtus acquisita mitu vz ymo ē nāta illustratio s. s. qui ē verū lūe mīe de q̄ scribit in evāo Je suggert vobis querig debetis sicē ⁊ itm ipe docebit uos oēm veritatē ad hoc etiā mlta yy notitia vtutū ⁊ vitioz atq̄ discretio nis vi tatem vtuti ⁊ fictas virtutē ac flam eaz ymagi nem q̄ uis hoc difficile sit fieri in singul eos q̄ virtutib et vitiis nō nūq̄ sic iugnit filii ne ut my pīt abnisse discernat sic dr Hō ad demetriū Et Scenem dicit Nō oē q̄d ē vēsile ē vtm cū tri eni falsa veris assimilat er aq̄les dicit m clemoz Cum aut falsitates et falle mēta videnē aurea nū longe ab sint In hoc go ē remedū dū ad vitaz s. sti que docet de oīb ut dī pe ioh 3o semp q̄ etiā etiā frequent oret d. veritas tua dne semp maneat in cordibus meis et oīs inimici falsitatis destruat fi et nob nī eadem sīa etiā diligent ⁊ attente cnūdi est ut quoniā palliata fictas nitī nūq̄ ⁊ nec ad p̄dendū illa emittat lucē sua et ve ritatem suā in corda nra oriens exalto ve ḡ mēdies qui illuat oēm hoiem venīte in hūc mūdū Jhūs xc dne mē qui nī pcē et s. s. vnit et regit ⁊c

Supplenda q̄ scā ē scribi debuit folio .xx. ⁊ hoc signo *

Vt augo dicit super Joh. ipa quidē fidelium opu tio in fidelibus ē vita pacis. Et ad pcm va ⁊ ia nō vi me Bei enī q̄ non videt et credit. Erit itaq̄ vera ustia de q̄ mūdo arguit; qm in me q̄ no vi deris credidis Quodo ad spei sublevacōz si em semp hic moraty fuisse ponuisse mq̄ estimasse q̄ nō possit ascendē: et sic de meo absentia de spassem. Sz cū videmq̄ ē. Jesus ipe dr Joh 16 oi abiero et ptm̄ucro vobis locū. itz veniā et accipiam vos ad meipm ut vbi ego sū ⁊ vos sitis. Per hoc em q̄ ipe humanā naturā in celū collocauit dedit nobis spem illuc premendi; ip ē fuit cor. illic conquerent et agle vt di mr 24 et michee 2o ascendit pandes iter ante eos Et augo in sermōe dne de die nam humanā sideribus importabit credentib ratū pos sessuē meā Certio ad exigendū cor utrū ascensū ad celestia sic n. dixit tū diu hebat ym cor par pdē non cogitabant de celestibus et

spualibꝫ ut dñs fiat. Cū aut ascendit tuc totū
am ad celestia trāstulit. sic et nos cū simꝰ do
minū ascendisse dicim⁹ nō m celestibꝫ conuer
sari rogitē et amore: q hō vt dñs plus cū dicit
ad rōt 3e que sursū sūt querite vbi xp̄s est in dex
tera dei sedens: que sursū sunt sapite: nō q sit
per tertiū. Et matth vltimo dicit. ecce ego vobiscū
huc vbi et rōz tuū. Et ggl dicit. oz ut illic xp̄s in
sequēs rōdeat vbi rpīn credim⁹ corpe ascendis
se. Et si ad hꝰ tenem⁹ infirmitate corpis cū tri
quam passibꝫ amoris. Quarto p hꝰ vere
rerica mea ad eū augef. dū ia nō exhibeat eū
sicut hoiem timeā. si sicut dñm celestem. si
cut aplus 2e ad cor. 5to. Et si rogamus
xp̄m sm carnē: nō tem⁹ p qđ putamus eū
tm hoiem: ut glo exponit. oz nūc ia nō no
uimꝰ. Tuto nobis p sua ascensiōz nō via
pparuit ascendi in celū. sī qđ xp̄s dicit Joh 14
vado parare vobis locū. et michee 2o. ascendit
pandens iter ante eos. xp̄s n̄ē caput nr̄m. oz
illi. sequi membra quo caput p̄cessit. vnde ge
nesis 18 vt ubi sū ego et vos sitis: et m hꝰ di
gnū alias sōz quas de mysterio dicerat
celū nō duxit. si illud p̄ce. Ascendens in altū
captiuitatē duxerat. quia tuc sīz eos q̄ fue
rut a dyabolo captiuati. secū duxit in celū. si
in locū pacis humane. nē bona capitis capti
tuos: ut pute per victoriā acquisitionis.
Ecto q̄ sūt pontifex mediator testis mediator m
sanctis: ut assisteret deo p̄ nobis. vita et xp̄us
intrauit in celū ad nr̄m apparendū p nob: ut di
ad hebr 9o. Ipā em̄ ēntrare sū ex natura hūa
na q̄m celo intulit. est quedā nr̄m appellatio p nob:
ut ex quo deus humanā sic exaltatur m
epō. alia nr̄m misereat. p quibꝫ filius dei hūa
nam naturā assūpsit. Septimo q̄z m
eloz. sede q̄ deus et dñs constituꝫ. ex m di
na dona hoibus mittat. sī i epō 68 As
cendit sup oēs celos: ut adimpleret oīa s
domis suis sm glosam

Hic subsequēs detrūs sup debuit e di folio
118. b sī hoc signo.

Dmū dubiū. pp̄ q̄m causā a rōne sit restitu
cio facienda. p quo nō q illo p̄cepto dei nō
furtū fiet. nō solū phibet furtū. sī etiā ra
pina et pdatio. et ḡhaliter oīe dapnū. qđ
quis iuste infert. primo in bonis fortune
sue i bonis tpalibꝫ. iuxta illud. que ex tertius
possidemus: sue dapnū illud fiat per iusti
ablationē sue detentionem alienā. Ex quo pz
q detinēs alienū iuuto dño reus est pcti
mortalis. quia est cōtra hoc p̄ceptū. Dñm nō
furtū facies. Sicut em̄ auferendo ali
enū ita et detinendo alienū damnificatur
proximus et cū hoc mrio mpeditur ab vsu rei
sue. quēadmodū auferre alienū iuste est cōtra
hoc p̄ceptū et mortale pcm. ita et detinere
iuste: est etiā contra iustitiā que vnicuiq;

reddit qđ suū est. cuiq; cōtrarium facit. qui
alienū detinet nolendo restituere p posse.
Est insuper contra caritatē proximi. nā
quilibet alteri debet bona velle. et fa
cere. ille aut primo suo malum facit. cui
sibi indebite infert nocumentū. Causa er
go et ratio quare alienū sit nō restituendi
est. q. deteriorio alterius iuuto dño
est mortale pcm. quia contra p̄ceptū decalogi.
contra iustitiā. et contra primum caritatis. Et
ideo hmoi indebita detentio necessitas
fugienda est. et oppositum eius. restitutio
necessaria est ampletenda: cui sine ea nō
vere penitet. nec sibi pcm aliqđ dimit
tatur. Vnde dicit dom̄s 2a 2e q. lxij. Et dicit sco. exem
plū de eo qui tenet iuxta alterius pri. ta
lis em̄ nō est capax alicuius priuilegii
et si sic poenitet. ad accipiendū primū a
sacerdote. addit primo pcto. Secundo tenet qđ
rēq; alienā iuste et nō vult possessori resti
tuere. quia diu talis manet. cui dimissa
nulla pcta dimittunt. quia nō vere contritus
nec salubriter confitet. neq; deo satisfacit
p pctis. Ordinem dubiū quis teneat
restituere. Ante pō et principaliter ille qui
re abstulit. ad damnum iuste intulit. et
hoc est certū. Et preter illū sūt alii aliq;
ad restitutionem obligant. qui tempore dicti
mysterii versibus iussio. consilium. consensus. et
palpo. recursus. participans. mutus. nō ob
stans. nō manifestans. Et hūs tho. exponit
hos versus in qrto d. xv. et 2a 2e q. lxxij.
dicit. q. inter ea que in hmoi versibus nūa
ti sunt. quilibet obligant. semper ad resti
tutionem. Prima est iussio. ut cui quis
iubet. aliquid depredari. vel alias iuste dap
nificari. si ex eius iussione fit. tenet ad
restitutionem totius. et ita tenent qui per se
non spoliant. sed alios iubent fure. tenet
ad restitutionem. Secundum est consensus
in rapinā. vel in aliā iustā dampnifica
tionem. et hoc in eo casu cuius consensus
efficax rapinā. vel alia dapnificationē fieri nō po
terat. Tertium est recursus. sīz qui aliqs
est receptor latronum. et eis protectionem
praestat. Nā qui receptat latrones et tu
etur eos. vel res ablatas. vel furata dolose
celat. ita ut per hoc impedit restitutio
rei. ille tenetur in solidum cui ipsis vel abstule
runt. Quartum est participans. ut cui est
princeps est in omnē furti. vel latrocinij.
aut in preda. si furto. vel latrocinium fuerit
se sonat ad spoliandū. vel furandū. et pre
accipit. et ille qui participat in tertia parte
tenet. in solidum de toto. Hoc dico nisi sit
vil. qui vnus sine alio nō posset. vel nō
sentiret. hec prima pars. Sed q̄ primus

Hic q. decimo est prima materia tri
hoc p. pro q. contra hoc preceptum

nō in crīme sed solū in re acepta. 1e solū
tenē restituē qđ de re fuerit emt ut ac
cepit. ¶ Ctr̄a tertiū ē nō obstans cū sit hȳdi
spolijs latrīnijs et ceteris malis ex offi
cio obstare teneat. vt princeps tre qui iu
sticia cōstituere tenē si nō obstat cū obsta
re possit. et sic p eius defm̄ male stru
latrones. t ceteri malefactores tenē adre
stringi. ¶ Ite mellugat de nō mafesta
to. et cui tenent ex offitio maifestare. ¶
Eodm̄ 3to ¶ Cui in iudicio requisitus ta
cet vbi res posset ffr̄i alī restitui ei cui
est. et dicedo veritatē nō imineret sibi
periclm̄ status. a psone. Consitet i pdis
intelligendū. de nō v̄phendere. et cū hoc
tenent ex offitio. ut dit. S. T. 2a 2e q. lxij
Et subdit q̄ principib9 tre hō imminet pericl̄ imagiū
equale. pp hoc em̄ plate pub̄ ponūt.
ut ss̄ sint iustitie custodes. ¶ In alijs aliēna
tis. in verbis. nō tenē hō ad restituēdū
nisi in certis casibus. sicut qn̄ hō p̄babilit
credit q̄ sui consiliū fuerit effectui. et
qn̄ alias p̄ma sua consilio nō fuisset fra
nō ablatio. Sic̄ ofnes palpo. r adulatores te
nent. ¶ Sic qui adulando meretur ad au
ferendū laudando p illo et dicendo. origni
est strēnuitatis. Et mgr̄me tenē ad re
stituendū. qn̄ p̄babiliter credit q̄ sua adula
cio fuerit causa iuste ablationis. ¶ Sic mel
ligit̄ de detrahente. si pp̄ detractionē ipse
audientes puocat. et dampnificant iuste
eū cui detractū est. ¶ Et dit. S. T. 2a 2e q.
lxij q̄ principaliter restituē tenent illi. q̄
sue principales in facto. p̄ quod principes
dampnificationem fieri. et sedatio ipse exequis.
et consentes omes alī obligantes p ordinē
qn̄ tñ vnus restituit illi dampnificato dam
nū passus est. tuē. ¶ Sic de totalī satisfac
tione. ner aliquis alios tenet. sic̄ de aliq
vlterius restituere. ¶ Sz illi q̄ sue p̄ncipales
in facto. et ad quos p̄uenit res. tenent
satisfacē alijs quibꝫ restituerūt. ¶ Sd si nō
facerent tuē ceteri tenent ut iudex ffm̄ restituē
qđli p partibus suis illi qui mſoliꝫ satisfe
cerit. ¶ Certū dubiū ē si sit restituē
dū. Respondē q̄ de aliquo. quod quis i
uste abstulit. ā iuste detinet. tuto dnō
rei. hoc tenet restituē. ¶ Certū qđ nō
dū q̄ triplū contingit quē iuste alie
na auferre vel detinere. ¶ Pro tali
teri ex causa licita aliquid obligat. et
ei nō solut eo tuto. ut cū nō reddit de
posito rite reposcenti. vel nō restituit
cōmodatū. nō solvit mutuū. nō red
dit pretiū mercenarij. ā nō solut ali
as debita. ut sicut vectigalia the. the
oloma tenēs. detinet. et sic de alijs
Resoluenda huiꝰ di. ad que quis iuste obligatur.
¶ Sedo cū quis iuste alīq acquisiuit

quocūq̄ mō. siue per vsuram. siue p raptum
vel furtū. siue per defraudationem i mē
sura. liquore. vel ardorū. siue p pon
dera falsa. siue per fraudē. vel falsitatē
in fide rei. ut cū quis re. vnā speciē
vendit. cum re pro re alterius speciei. et
substrahere vilioris. vt aurū calidū p au
ro. aquā p vino. ā mixtū p puro. ¶ Si
ue per falsitatē in rei qualitate. ut cū
quis sciēs animal infirmū vendit
quasi sanū. a vinū corruptū quasi
purū. aut lac malū p bono Tertio

et cū sit pt odonal. Hic nondꝫ p restituo dñs sua. Itē
ideo si essent centū qui rem vnā abstulissēt et nonagin/
none satisfacerēt pro rata sua sic p̄ remanet decima pt̄ centesime
restituenda. nullꝫ eoꝝ esset liberatus nisi in casibus ipse pro
suo satisfaceret p̄ alijs. ¶ Si p̄ohibeat q̄dam̄ libere
¶ Si in bello hosti dñi gradiatur pro se et subditis
cū remissione omnī dampnorum inde illatorum. per papam hospicij
petri de vitalbo. dei gratia. [illegible] quicūq̄ missi ḡfalis
pt indulgē q̄ c vinū xi pt. S. T. 2e. dñ. 14 q. non est
pt nō est ibi vinū dāmificati cui restituo dñs sua
ex p̄cepto dei

Liber capitularis ecclesie S. Marie in Burchardi

3
765.
Handschr.
765
fol.

Inches
Centimetres
Farbkarte #13
B.I.G.
Blue
Cyan
Green
Yellow
Red
Magenta
White
3/Color
Black